

ಪ್ರಧಾನ ಸಂಪಾದಕರು

ಡಾ. ಬಿ.ಎಸ್. ಪ್ರಣತಾರ್ತಿಹರನ್ ತಮ್ಮ ಪಿಎಚ್.ಡಿ. ಪದವಿಯನ್ನು (ಸಂಕೇತಿ ಒಂದು ಅಧ್ಯಯನ:1993) ಪಡೆದಮೇಲೆ ಸಂಕೇತಿ ಸಮುದಾಯದ ಬಗೆಗಿನ ಅಧ್ಯಯನವನ್ನು ಮುಂದುವರೆಸಿದರು. ತಾವು ಕಲೆಹಾಕಿದ ಅಪಾರ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ವಿಂಗಡಿಸಿ, ಪರಿಷ್ಕರಿಸಿ, ವಿಮರ್ಶಿಸಿ ಪ್ರಕಟಿಸಿದರು. ಅವರು ಪಿಎಚ್.ಡಿ. ಅಧ್ಯಯನಕ್ಕಾಗಿ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದಾಗ ಇದ್ದ ಒಂದೆರಡು ನೂರು ಪುಟಗಳ ಆಕರ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಈ ವರೆಗೆ 10 ಸಾವಿರ ಪುಟಗಳಿಗೆ ವಿಸ್ತರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಯೋಜನೆಯ 12 ಸಂಪುಟಗಳು ಪ್ರಕಟವಾಗಿವೆ, 8 ಸಂಪುಟಗಳು ಮುದ್ರಣಗೊಳ್ಳುತ್ತಿವೆ. 1983ರಲ್ಲಿ ಅವರು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದ ಈ ಅಧ್ಯಯನವು ಇಂದಿಗೂ ಮುಂದು-ವರಿದಿದೆ. ಆಳವಾದ ಮತ್ತು ವಿಸ್ತಾರವಾದ ಅಧ್ಯಯನ, ಅನುಭವಗಳಿಗೆ ದಕ್ಕುವ ಕಾಣ್ಕೆಯಿಂದಾಗಿ (Vision) ಸಂಕೇತಿ ಅಧ್ಯಯನಕ್ಕೆ ವೈವಿಧ್ಯಪೂರ್ಣ ಆಯಾಮ ದೊರೆತಿದೆ.

Thanks Anima shree

Anima Anandkumar is currently a principal scientist at Amazon Web Services and a Bren professor at Caltech CMS department. Her research interests are in the areas of large-scale machine learning, non-convex optimization and high-dimensional statistics. In particular, she has been spearheading the development and analysis of tensor algorithms. She is the recipient of several awards such as the Alfred. P. Sloan Fellowship, Microsoft Faculty Fellowship, Google research award, ARO and AFOSR Young Investigator Awards, NSF Career Award, Early Career Excellence in Research Award at UCI, Best Thesis Award from the ACM Sigmetrics society, IBM Fran Allen PhD fellowship, and several best paper awards. She has been featured in a number of forums such as the yourstory, Quora ML session, Huffington post, Forbes, O'Reilly media, and so on. She received her B.Tech in Electrical Engineering from IIT Madras in 2004 and her PhD from Cornell University in 2009. She was a postdoctoral researcher at MIT from 2009 to 2010, an assistant professor at U.C. Irvine between 2010 and 2016, and a visiting researcher at Microsoft Research New England in 2012 and 2014.

ಸಂಕೇತಿ ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಲೆ
ಪ್ರಧಾನ ಸಂಪಾದಕ
ಡಾ.ಬಿ.ಎಸ್. ಪ್ರಣತಾರ್ತಿಹರನ್

ಸಾರ್ಥ

ಕನ್ನಡ ಮೂಲ : ಎಸ್.ಎಲ್. ಭೈರಪ್ಪ
ಸಂಕೇತಿ ರೂಪ : ಬಿ.ಎಸ್. ಪ್ರಣತಾರ್ತಿಹರನ್

ಸಮುದಾಯ ಅಧ್ಯಯನ ಕೇಂದ್ರ
ಮೈಸೂರು

sanketi E-lib-12 Web : 6-6-2018

ಸಂಕೇತಿ ಅಧ್ಯಯನ ಯೋಜನೆ
ಸಂಪುಟ ೧೨

SAARTHU

A Sankethi Translation of
Dr. S.L. Bhyrappa's Kannada Novel **SAARTHA**

By : Dr. B.S. Pranatartiharan
3059, 4th Cross, Gokulam Park Road, Mysore-570 002
email: bspharan@gmail.com

Published by: ....
For Samudaya Adhyayana Kendra, Mysore

Pages : lxiv+270

Price : Rs. 500-00

ಸಾರ್ಥು

ಡಾ. ಎಸ್.ಎಲ್. ಭೈರಪ್ಪನವರ
'ಸಾರ್ಥ' ಕನ್ನಡ ಕಾದಂಬರಿಯ ಸಂಕೇತಿ ರೂಪ

ಭಾಷಾಂತರ : ಡಾ. ಬಿ.ಎಸ್. ಪ್ರಣತಾರ್ತಿಹರನ್
3059, 4ನೇ ಅಡ್ಡ ರಸ್ತೆ,
ಗೋಕುಲಂ ಪಾರ್ಕ್ ರಸ್ತೆ, ಮೈಸೂರು–570 002
email: bspharan@gmail.com

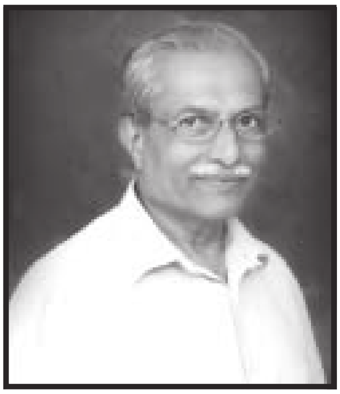
ಪ್ರಕಾಶಕರು : ಸಮುದಾಯ ಅಧ್ಯಯನ ಕೇಂದ್ರದ ಪರವಾಗಿ

ಪುಟ : lxiv+270

ಬೆಲೆ: ರೂ.: 500–00

ಡಿ.ಟಿ.ಪಿ. : ಗಿರೀಶ್, ಹೇಮಲತಾ

ಒಂಬೈನೂರು ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ
ಸಂಕಷ್ಟದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ
ಸಹಸ್ರಾರು ಸಂಕೇತಿ ಕುಟುಂಬಗಳ
ಮಹಾವಲಸೆಯನ್ನು
ಶೆಂಕೊಟ್ಟೈ ಪ್ರಾಂತದಿಂದ ಮೈಸೂರು ಪ್ರಾಂತಕ್ಕೆ
ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ಮುನ್ನಡೆಸಿದ
ಸರಸ್ವತಿಯ ಅವತಾರವೆಂದು ಪರಿಗಣಿತಳಾದ
ಮಹಾಮಹಿಮಳಾದ
ಸಾಧ್ವಿ ಶ್ರೀನಾಚಾರಮ್ಮನ ದಿವ್ಯಸ್ಮರಣೆಗೆ

ಸಂಕೇತಿ ಅಧ್ಯಯನ

ಸಾಧ್ವೀಮಣಿಯಾದ ಶ್ರೀನಾಚಾರಮ್ಮನ ನೇತೃತ್ವದಲ್ಲಿ ಸಂಕೇತಿ ಸಮುದಾಯದ ಮಹಾವಲಸೆ ಶಾಪತ್ತೂರಿನಿಂದ ಕರ್ನಾಟಕಕ್ಕೆ ನಡೆದುದು 900 ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ. ಅದರ ನೆನಪಿಗಾಗಿ ಶ್ರೀನಾಚಾರಮ್ಮ ನವಶತಮಾನೋತ್ಸವ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಸಂಕೇತಿ ಸಮುದಾಯದ ಬಗೆಗೆ ಈವರೆಗೆ ಲಭ್ಯವಾಗಿರುವ ಅಪಾರ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಈ ಸಂಪುಟ ಸರಣಿಯು ಸಂಶೋಧನೆ, ದಾಖಲೀಕರಣ, ಕ್ರೋಡೀಕರಣದ ಸ್ವರೂಪದ್ದಾಗಿದೆ. ಈ ಸರಣಿಯನ್ನು 'ಸಂಕೇತಿ ಅಧ್ಯಯನ' ಎಂದು ಕರೆಯಲಾಗಿದೆ.

ಜ್ಞಾನಗಂಗೆಗೆ ದಂಡೆಗಳಿಲ್ಲ; ಮೈಲಿಗೆಯಂತೂ ಇಲ್ಲವೇ ಇಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ಹಿಡಿದಿಡಲು ಮಾತ್ರ ತೆರೆದ ಮನದ ಜಟಾಜೂಟಧರರು ಆಗಲೇಬೇಕು ನಾವು. ಪುನೀತರಾಗಲು ಇರುವ ಬೆಳಕಿನ ಮಾರ್ಗ ಅದು.

ನಮ್ಮನ್ನು ನಾವು ತಿಳಿದರೆ ವಿಕಾಸಶೀಲತೆಗೆ ಬಾಗಿಲು ತೆರೆದಂತೆ. ವಿಕಾಸವೆಂದರೆ ಮಾನವರಾಗುವುದು, ಉದಾತ್ತರಾಗುವುದು, ಆತ್ಮಗುಣಸಂಪನ್ನರಾಗುವುದು.

ನಿರ್ಗುಣಕ್ಕೆ ಅಚಲ ಶಾಂತಿ ಇದ್ದರೆ ಸಗುಣಕ್ಕೆ ವೈವಿಧ್ಯದ ಕಾಂತಿ ಉಂಟು. ಜಗತ್ತು ಸಂಜೀವನವೆನಿಸಿರುವುದು ಚೇತನಾಚೇತನದ ಈ ಬಹು ಕಿರಣದಿಂದ. ಈ ಬಹುತ್ವದ ಗರ್ಭದಲ್ಲಿ ಏಕಾತ್ಮತೆಯ ಅಗ್ನಿಯು ಪ್ರಖರವಾದರೆ ಸಾರ್ಥಕ್ಯ.

'ಸಂಕೇತಿ' ಎಂಬುದು ಇಲ್ಲಿ ಅಧ್ಯಯನ ಘಟಕ. ಸಮಗ್ರತೆಯಲ್ಲಿ ಅದು ಮಾನವೀಯತೆಯ ಅನುಸಂಧಾನ. 'ಸಂಕೇತಿ ಅಧ್ಯಯನ'ದ ಸಂಪುಟ ಸರಣಿಯು ವಿವೇಕಾನುಸಂಧಾನದ ಮುಕ್ತಪಥವಾಗಿ ಬರುತ್ತಿದೆ. ಅದರ ನಡಿಗೆಯಲ್ಲಿ ವಾಸ್ತವದ ವಿವರವಿದೆ. ಅಂತರಂಗದಲ್ಲಿ ಆದರ್ಶದ ಹುಡುಕಾಟವಿದೆ.

ಒಂದು ಪುಟ್ಟಸಮುದಾಯದ ದೀರ್ಘಕಾಲೀನ ತುಡಿತಗಳನ್ನು ಮಾಧ್ಯಮವಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ವಿಶ್ವಪಥವನ್ನು ಹುಡುಕಿಕೊಳ್ಳುವ ಸಾಧನವಾಗಿ ಈ ಸಂಪುಟ ಸರಣಿ ಪ್ರಕಾಶಗೊಳ್ಳುತ್ತಿದೆ.

ಮೈಸೂರು
ವಿಜಯದಶಮಿ
೪-೧೦-೨೦೧೪

ಪ್ರಣತಾರ್ತಿಹರನ್
ಪ್ರಧಾನ ಸಂಪಾದಕ

ಸಂಕೇತಿ ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಲೆ

ಸಂಪುಟ ೧	*ಸಂಕೇತಿ ಒಂದು ಅಧ್ಯಯನ (ಸಂಸ್ಕೃತಿ – ಸಮೀಕ್ಷೆ)*	ಡಾ. ಬಿ.ಎಸ್. ಪ್ರಣತಾರ್ತಿಹರನ್, ೨೦೦೩
ಸಂಪುಟ ೨	*ಸಂಕೇತಿ ಶತಮಾನದ ಪತ್ರಗಳು (೧೮೯೧–೨೦೦೩)*	ಸಂ. ಡಾ. ಬಿ.ಎಸ್. ಪ್ರಣತಾರ್ತಿಹರನ್, ೨೦೦೪
ಸಂಪುಟ ೩	*ಸಂಕೇತಿ ಅಭಿನಂದನ*	ಸಂ. ಪೂಮಗಾಮೆ ಗೋಪಿ, ೨೦೦೫
ಸಂಪುಟ ೪	*ಸಂಕೇತಿ ಭಾಷಾಧ್ಯಯನ*	ಸಂ. ಪ್ರೊ. ಎಚ್.ಎಸ್. ಅನಂತನಾರಾಯಣ, ೨೦೦೭
ಸಂಪುಟ ೫	*ಸಂಕೇತಿ ಇತಿವೃತ್ತಗಳು*	ಸಂ. ಎನ್.ಎಸ್. ಶಾರದಾ ಪ್ರಸಾದ್, ೨೦೦೮
ಸಂಪುಟ ೬	*ಸಂಕೇತಿ ಆತ್ಮಕಥೆಗಳು*	ಸಂ. ಸುಮನಾ ವಿಶ್ವನಾಥ್, ೨೦೦೮
ಸಂಪುಟ ೭	*Vibrant India*	ಸಂ. ಡಾ. ಟಿ.ವಿ. ವೆಂಕಟಾಚಲಶಾಸ್ತ್ರೀ, ಡಾ. ಬಿ.ಎಸ್. ಪ್ರಣತಾರ್ತಿಹರನ್, ೨೦೦೯
ಸಂಪುಟ ೮	*ಸಂಕೇತಿ ಕೃಷಿಯ ವಿಭಿನ್ನ ನೆಲೆಗಳು*	ಎನ್. ಕೇಶವಮೂರ್ತಿ, ೨೦೧೦
ಸಂಪುಟ ೯	*ಸಂಕೇತಿ ಬೇಸಾಯದ ಬದುಕು*	ವಿಜಯ್ ಅಂಗಡಿ, ಡಾ. ಎಂ.ಎಸ್. ವಿಜಯಾ ಹರನ್, ೨೦೧೦
ಸಂಪುಟ ೧೦	*Sanketi Autobiographies*	ಸಂ. ಕೆ. ಸುಂದರರಾಜು, ೨೦೧೦
ಸಂಪುಟ ೧೧	*ಸಮೀಕ್ಷೆ*	ಸಂ. ಡಾ. ಬಿ.ಎಸ್. ಪ್ರಣತಾರ್ತಿಹರನ್, ೨೦೧೪
ಸಂಪುಟ ೧೨	ಸಾರ್ಥ (ಡಾ. ಎಸ್.ಎಲ್. ಭೈರಪ್ಪನವರ ಕಾದಂಬರಿಯ ಸಂಕೇತಿ ರೂಪ)	ಡಾ. ಬಿ.ಎಸ್. ಪ್ರಣತಾರ್ತಿಹರನ್, ೨೦೧೪

ಮುನ್ನುಡಿ

ಅಖಿಲ ಭಾರತೀಯ ಖ್ಯಾತಿಯ ಕಾದಂಬರಿಕಾರರಾಗಿರುವ ಡಾ. ಎಸ್.ಎಲ್. ಭೈರಪ್ಪನವರ 'ಸಾರ್ಥ' ಕಾದಂಬರಿಯ ಸಂಕೇತಿ ಭಾಷೆಯ ಅನುವಾದವೇ 'ಸಾರ್ಥು'. ಈ ಅನುವಾದವನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿರುವವರು ಶ್ರೀ ಬಿ.ಎಸ್. ಪ್ರಣತಾರ್ತಿಹರನ್ ಅವರು. 'ಸಾರ್ಥ' ಈಗಾಗಲೇ ಹಿಂದೀ, ಇಂಗ್ಲಿಷ್, ಮರಾಠೀ ಮೊದಲಾದ ಭಾಷೆಗಳಿಗೆ ಅನುವಾದಗೊಂಡಿದೆ. ಈ ಭಾಷೆಗಳಿಗೆ ಅನುವಾದಗೊಳ್ಳುವುದು ವಿಶೇಷ ಸಂಗತಿಯೇನೂ ಅಲ್ಲ. ಈ ಭಾಷೆಗಳನ್ನು ಆಡುವ ಮತ್ತು ಇವುಗಳಲ್ಲಿನ ಓದುಗರ ಸಂಖ್ಯೆ ಗಣನೀಯವಾಗಿರುವುದೇ ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ. ಆದರೆ ಸಂಕೇತಿಯಂಥ ಒಂದು ಬಹು ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತ ಭಾಷೆಗೆ ಅನುವಾದಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಪ್ರಕಟಿಸುವುದು ನಿಜಕ್ಕೂ ಮಹಾಸಾಹಸದ ಸಂಗತಿಯೇ ಸರಿ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಶ್ರೀ ಹರನ್ ಅವರನ್ನು ಮತ್ತು .... ಪ್ರಕಾಶನದ ಮಿತ್ರರನ್ನು ಹೃತ್ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಅಭಿನಂದಿಸಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಹರನ್ ಅವರು ವ್ಯಾಪಕವೂ, ಆಳವೂ ಆಗಿರುವ ಮುನ್ನುಡಿಯಲ್ಲಿ 'ಸಾರ್ಥ'ದ ಕಥೆಯನ್ನೂ, ಅದರ ವಿಶಿಷ್ಟ ಮುಖಗಳನ್ನೂ ಸಮರ್ಥವಾಗಿ ಪರಿಚಯಿಸಿರುವುದರಿಂದ ಮತ್ತೆ ಈ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಪುನರಾವರ್ತಿಸುವ ಅಗತ್ಯವಾಗಲೀ, ಅಪೇಕ್ಷಣೀಯತೆಯಾಗಲೀ ಇಲ್ಲ. ಭೈರಪ್ಪನವರು ಇದಕ್ಕಾಗಿ ನಡೆಸಿರುವ ಅಧ್ಯಯನ, ನಡೆಸಿರುವ ಸಂಶೋಧನೆ, ಅವುಗಳ ಸ್ವಾದುಫಲವನ್ನು ಕಾದಂಬರಿಯಲ್ಲಿ ಅಳವಡಿಸಿಕೊಂಡಿರುವ ಬಗೆ ಓದುಗರಿಗೆ ಅಚ್ಚರಿಯನ್ನುಂಟುಮಾಡುತ್ತವೆ. ಶಂಕರಾಚಾರ್ಯರ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿರುವ ಈ ಕಾದಂಬರಿ ಭಾರತೀಯ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿಯೇ ವಿಶಿಷ್ಟವಾದುದು. ಅನುವಾದಕ್ಕೆ ಇಂಥದೊಂದು ಅಪೂರ್ವವೂ, ಮಹತ್ವಪೂರ್ಣವೂ ಆದ ಕಾದಂಬರಿಯನ್ನು ಆಯ್ದುಕೊಂಡಿರುವುದು ಶ್ರೀ ಹರನ್ ಅವರ ಸಾಹಸ ಪ್ರಿಯತೆಯನ್ನು ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ ಅವರ ರುಚಿಶುದ್ಧಿಯನ್ನೂ ಸಾರಿ ಹೇಳುತ್ತದೆ. ಸಂಕೇತಿ ಸಮುದಾಯ ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಶ್ರೀ ಹರನ್ ಅವರಿಗೆ ಋಣಿಯಾಗಿರಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಸಂಕೇತಿ ಭಾಷೆಗೆ ತನ್ನದೇ ಆದ ಲಿಪಿಯಿಲ್ಲ. ಕನ್ನಡ ಲಿಪಿಯಲ್ಲಿಯೇ ಶ್ರೀ ಹರನ್ ಅವರು ಇದನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಕನ್ನಡ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಅವಿಭಾಜ್ಯ ಅಂಗವೇ ಆಗಿರುವ ಸಂಕೇತಿ ಸಮುದಾಯದವರು ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಬಲ್ಲವರು. ಆ ಸಮುದಾಯದ ಸಹೃದಯರು ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿಯೇ ಭೈರಪ್ಪನವರ ಹಾಗೂ ಕನ್ನಡದ ಇತರ ಮಹಾನ್ ಸಾಹಿತಿಗಳ ಕೃತಿಗಳನ್ನು ಸವಿದು ಆನಂದಿಸಬಲ್ಲವರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗಾಗಿ, ಸಂಕೇತಿ ಭಾಷೆಯ ಅನುವಾದದ ಅಗತ್ಯವೇನು ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆಯೂ ಉದ್ಭವಿಸುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ತಮ್ಮದೇ ಆದ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಂಡು ಓದುವುದು ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಿಯವಾದ, ಹೃದ್ಯವಾದ ವಿಚಾರವೇ ಆಗಿರುತ್ತದೆ. ಈ ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಟ್ಟಿರುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಸಂಕೇತಿ ಸಮುದಾಯದವರು ಶ್ರೀ ಹರನ್ ಅವರನ್ನು ಅಭಿನಂದಿಸುತ್ತಾರೆಂದೂ, ಇಂಥ ಇನ್ನಷ್ಟು ಸಾಹಸಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳುವಂತೆ ಅವರಿಗೆ ಪ್ರೇರಣೆ–ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಗಳನ್ನು ನೀಡುತ್ತಾರೆಂದೂ ನಂಬಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಹರನ್ ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷವಾದ ಪಾಂಡಿತ್ಯವನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಂಡಿರುವಂಥವರು. ಹಲವಾರು ದಶಕಗಳಿಂದ ಕನ್ನಡದ ಅಧ್ಯಯನ ಮತ್ತು ಅಧ್ಯಾಪನಗಳಲ್ಲಿ ತಮ್ಮನ್ನು ತೊಡಗಿಸಿಕೊಂಡಿರುವ ಸದಭಿರುಚಿಯ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರು. ಪ್ರವಾಸ ಸಾಹಿತ್ಯವೂ ಸೇರಿದಂತೆ ತಮ್ಮ ಅಭಿರುಚಿಯ ವಿವಿಧ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪ್ರಕಾರಗಳಲ್ಲಿ ಕೃಷಿಮಾಡಿರುವಂಥವರು. ಸಂಕೇತಿ ಭಾಷೆಯ ಮತ್ತು ಆ ಸಮುದಾಯದ ಹಿರಿಯರ ಸಾಧನೆಗಳನ್ನು ಪರಿಚಯಿಸಿಕೊಡುವ ಹೊತ್ತಗೆಗಳನ್ನು ತರುವುದರ ಮೂಲಕ ಆ ಸಮುದಾಯಕ್ಕೆ ಚಿರಪರಿಚಿತರಾಗಿರುವಂಥವರು. ತಮ್ಮ ಈ 'ಸಾರ್ಥ' ಕಾದಂಬರಿಯ ಅನುವಾದದ ಮೂಲಕ ಈ ಎರಡೂ ಭಾಷೆಗಳ ಕೊಳುಕೊಡೆಯ ಇತಿಹಾಸಕ್ಕೆ ಹೊಸ ಆಯಾಮವನ್ನೇ ಅವರು ಕಲ್ಪಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಪರಂಪರೆಯನ್ನು ಅವರು ಮುಂದುವರಿಸಲಿ. ಈ ಸಮುದಾಯದ ಇತರ ತರುಣ ಭಾಷಾ ವಿದ್ವಾಂಸರು ಈ ದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ಕೈ ಜೋಡಿಸುವಂತಾಗಲಿ ಎಂದು ಹಾರೈಸುತ್ತೇನೆ.

ಮೂಲವನ್ನು ಮತ್ತು ಶ್ರೀ ಹರನ್ ಅವರ ಅನುವಾದವನ್ನು ಜೊತೆ–ಜೊತೆಯಾಗಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ನೋಡಿದರೆ, ಶ್ರೀ ಹರನ್ ಅವರ ಉಭಯ ಭಾಷಾ ಪರಿಣತಿ ಎದ್ದುಕಾಣುತ್ತದೆ. ಯಾವ ಒಂದು ಸೂಕ್ಷ್ಮಾಂಶವನ್ನಾಗಲೀ, ಮೂಲದ ಕಾವ್ಯಮಯ ನಿರೂಪಣೆಯ ಧ್ವನಿವೈಶಿಷ್ಟ್ಯಗಳನ್ನಾಗಲೀ ಬಿಡದಂತೆ ಅಳವಡಿಸಿಕೊಂಡಿರುವುದರಲ್ಲಿ ಅವರು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ

ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಮೂಲಕ ಸಂಕೇತಿ ಭಾಷೆಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಕಸುವನ್ನೂ, ನೂತನತೆಯನ್ನೂ ತಂದುಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ; ಈ ಬಗೆಯ ಸಾಹಸವನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಬಯಸುವಂಥವರಿಗೆ ಒಂದು ಆದರ್ಶಮಾದರಿಯನ್ನೂ ಒದಗಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದಲೂ ಶ್ರೀ ಹರನ್ ವಿಶೇಷ ಅಭಿನಂದನೆಗೆ ಪಾತ್ರರಾಗಿದ್ದಾರೆ.

ಹೊಚ್ಚ ಹೊಸ ಸಾಹಸಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳುವುದರಲ್ಲಿ ಅಂಥ ಸಾಹಸಗಳಿಗೆ ಬೆಂಬಲ–ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ–ಪ್ರಚೋದನೆಗಳನ್ನು ನೀಡುವಲ್ಲಿ ಸಂಕೇತಿ ಸಮುದಾಯ ಯಾವಾಗಲೂ ಮುಂದಿರುವಂಥದು. ಸಮಕಾಲೀನ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಮಹತ್ವದ ಕೃತಿಯೊಂದನ್ನು ಶ್ರೀಹರನ್ ಅವರ ಮೂಲಕ ಪಡೆದುಕೊಂಡಿರುವ ಸಂಕೇತಿ ಸಮುದಾಯದ ಸಹೃದಯ ಬಾಂಧವರು ಅನುವಾದ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಈ ಹೊಸ ಪರಂಪರೆಗೆ ನಾಂದಿಯನ್ನು ಹಾಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇತರ ಉಪಭಾಷಾವಲಯಗಳೂ ಈ ಮಾದರಿಯನ್ನು ಅನುಸರಿಸುವಂತಾಗಲಿ ಎಂದು ಹೃತ್ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಹಾರೈಸುತ್ತೇನೆ. ಶ್ರೀ ಹರನ್ ಅವರ ಈ ಸಾಹಸ ಇತೋಪ್ಯತಿಶಯವಾಗಿ ಮುಂದುವರಿಯಲಿ ಎಂದೂ ಹಾರೈಸುತ್ತೇನೆ. ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ಬೆಂಬಲವಾಗಿ ನಿಂತಿರುವ ಶ್ರೀ ಹರನ್ ಅವರ ಪತ್ನಿ ಡಾ. ವಿಜಯಾ ಹರನ್ ಅವರೂ ಅಭಿನಂದನೀಯರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಕನ್ನಡ–ಸಂಕೇತಿ ಭಾಷೆಗಳ ಹಾರ್ದಿಕ ಬಾಂಧವ್ಯ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಬಾಳ್ಗೆ, ಗೆಲ್ಗೆ.

ಪ್ರಧಾನ್ ಗುರುದತ್ತ

೩೩೪, 'ಇ' ಮತ್ತು 'ಎಫ್' ಬ್ಲಾಕ್
೪ನೆಯ ಅಡ್ಡ ರಸ್ತೆ, ಮನುಜಪಥ, ಕುವೆಂಪುನಗರ
ಮೈಸೂರು–೫೭೦ ೦೨೩
ದೂ. ೨೫೪೦೫೩೮, ೯೪೪೯೮೦೫೫೩೮

ಸಾರ್ಥ

1. ಸ್ಥಳಗಳು, ಪಾತ್ರಗಳು

ಅಮರುಕ	–	ತಾರಾವತಿಯ ರಾಜ, ವಯಸ್ಸು 27–28
ತಾರಾವತಿ	–	ಒಂದು ಪುಟ್ಟ ರಾಜ್ಯ. ಅದರ ಉತ್ತರಕ್ಕೆ ಗುರ್ಜರ ಪ್ರತೀಹಾರರ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯವಿತ್ತು; ದಕ್ಷಿಣಕ್ಕೆ ರಾಷ್ಟ್ರಕೂಟರ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯ, ಪೂರ್ವಕ್ಕೆ ಪಾಲಸಾಮ್ರಾಜ್ಯ
ನಾಗಭಟ್ಟ	–	ತಾರಾವತಿಯ ವೈದಿಕ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ. ಮಾಹಿಷ್ಮತಿಯ ಮಂಡನಮಿಶ್ರರ ಗುರುಕುಲದಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯೆ ಕಲಿತವನು. ಅಮರುಕನ ಸಹಪಾಠಿ, ವಯಸ್ಸು 27–28
ಕೃಷ್ಣಾನಂದ	–	ಮಥುರೆಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದ ನಾಟಕಗಳಲ್ಲಿ ನಾಗಭಟ್ಟನು ಕೃಷ್ಣನ ಪಾತ್ರವನ್ನು ಅದ್ಭುತವಾಗಿ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿದ್ದ; ಕೃಷ್ಣಾನಂದ ಎಂದೇ ಖ್ಯಾತನಾದ ನಟ
ಶಾಲಿನಿ	–	ನಾಗಭಟ್ಟನ ಪತ್ನಿ; ಮುಂದೆ ಅಮರುಕನ ವಶವಾದವಳು
ಯಜ್ಞಭಟ್ಟ	–	ನಾಗಭಟ್ಟನ ತಂದೆ; ಅಮರುಕನ ತಂದೆಯ ಆಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಸೇವೆಯಲ್ಲಿದ್ದವರು
ಬುಧಶ್ರೇಷ್ಠಿ	–	ತಾರಾವತಿಯಿಂದ ಹೊರಟಿದ್ದ ಸಾರ್ಥದ ಮುಖ್ಯ ಸಾರ್ಥವಾಹ
ನಾರಾಯಣದೀಕ್ಷಿತ	–	ತಾರಾವತಿಯ ಇನ್ನೊಬ್ಬ ವೈದಿಕರು. ಮಥುರೆಯಲ್ಲಿದ್ದ ನಾಗಭಟ್ಟನಿಗೆ ಅವನ ಹೆಂಡತಿ ಮತ್ತು ತಾಯಿಯ ಬಗೆಗೆ ಸುದ್ದಿಕೊಟ್ಟವರು. ವಯಸ್ಸು 60
ಆದಿತ್ಯಶ್ರೇಷ್ಠಿ	–	ತಾರಾವತಿಯಿಂದ ಹೊರಟ ಸಾರ್ಥದ ಮುಖ್ಯ ನಿರ್ಯಾಮಕ
ವಜ್ರಪಾದ ಭಿಕ್ಕು	–	ಮಥುರೆಯ ಚೈತ್ಯದ ಮುಖ್ಯರು, ವಯಸ್ಸು 50
ವತ್ಸದೇಶ	–	ತಾರಾವತಿಯಿಂದ ಮಥುರೆಗೆ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದ ಸಾರ್ಥದ ಮೇಲೆ ದರೋಡೆಕೋರರು ದಾಳಿ ಮಾಡಿದ ಜಾಗ
ವಿಶ್ವಕರ್ಮಸ್ಥಪತಿ	–	ಮಥುರೆಯ ಚೈತ್ಯಾಲಯವನ್ನು ಕಟ್ಟುತ್ತಿದ್ದ ಶಿಲ್ಪಿ
ಜಯಸಿಂಹ	–	ಗುರ್ಜರ ಪ್ರತೀಹಾರರ ರಾಜಪ್ರತಿನಿಧಿ, ವಯಸ್ಸು 40
ವಾಸುದೇವಶರ್ಮ	–	ಕೃಷ್ಣನ ಬಗೆಗಿನ ನಾಟಕಸರಣಿಯನ್ನು ಬರೆದವರು
ಆನಂದದತ್ತ	–	ನಾಟಕದ ಸೂತ್ರಧಾರ
ಚಂದ್ರಿಕಾ	–	ಮಥುರೆಯಲ್ಲಿ ಜಯಸಿಂಹನು ಏರ್ಪಡಿಸಿದ ಕೃಷ್ಣನಾಟಕಗಳ ನಟಿ. ವಯಸ್ಸು 27–28
ಸುಗಂಧಿ	–	ಮಥುರೆಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದ ನಾಟಕಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪಕಾಲ ಚಂದ್ರಿಕೆಗೆ ಬದಲು ಪಾತ್ರವಹಿಸುತ್ತಿದ್ದ ನಟಿ.
ಸಾಧು	–	ಮಥುರೆಯಲ್ಲಿ ನಾಗಭಟ್ಟನನ್ನು ಯೋಗಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಸಿದವರು
ತಾಂತ್ರಿಕಸಾಧು	–	ಮಥುರೆಯಲ್ಲಿ ನಾಗಭಟ್ಟನನ್ನು ತಂತ್ರಮಾರ್ಗಕ್ಕೆ ಎಳೆದವನು
ಪಾಟಲಿಪುತ್ರ	–	ಜಯಸಿಂಹರ ಏರ್ಪಾಟಿನ ನಾಟಕ ಮಂಡಳಿಯು ನಾಟಕಗಳನ್ನಾಡಿಸಿದ ಜಾಗ. ನಾಗಭಟ್ಟನು ಚಂದ್ರಿಕೆಯನ್ನವಲಂಬಿಸಿ ಯೋನಿಪೂಜೆ ಮಾಡಿದ್ದು ಇಲ್ಲಿ
ಚಾರುಮತಿ	–	ಚಂದ್ರಿಕೆಯ ಸೇವಕಿ, ಅಡುಗೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದವಳು
ಬ್ರಹ್ಮಪುರ	–	ಚಂದ್ರಿಕೆಯ ತವರು
ಯದುಭದ್ರ	–	ಆ ಊರಿಗೆ ಬಂದ ಅಂಧ ಗಾಯಕ, ವಯಸ್ಸು 30. ಆಗ ಚಂದ್ರಿಕೆಗೆ 17 ವರ್ಷ
ಸಾಲ್ವಪುರ	–	ಮನೆಯನ್ನು ತೊರೆದು ಚಂದ್ರಿಕೆಯು ಯದುಭದ್ರನೊಡನೆ ನೆಲೆಸಿದ ಊರು

ಶ್ರೀಮುಖ	–	ತಕ್ಷಶಿಲೆಯಿಂದ ಸಾಲ್ವಪುರಕ್ಕೆ ಸಂಗೀತ ಕಲಿಯಲು ಬಂದ ಯುವಕ; ಯದುಭದ್ರನ ಸೋದರಳಿಯ. ವಯಸ್ಸು 23; ಆಗ ಚಂದ್ರಿಕೆಯ ವಯಸ್ಸು 19
ಯೋಗಗುರು	–	ಚಂದ್ರಿಕೆಯನ್ನು ಯೋಗಮಾರ್ಗಕ್ಕೆ ಪ್ರವರ್ತಿಸಿದವರು
ಕುಮಾರಿಲಭಟ್ಟ	–	ಪ್ರಯಾಗದಲ್ಲಿ ಆಶ್ರಮವಿದ್ದು ಗುರುಕುಲ ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದವರು, ಕರ್ಮಮಾರ್ಗದ ಪ್ರತಿಪಾದಕ
ಪ್ರಜ್ಞಾಘನ	–	ನಾಲಂದದಲ್ಲಿದ್ದ 80 ವರ್ಷ ವಯಸ್ಸಿನ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ. (ಕುಮಾರಿಲಭಟ್ಟರೇ ಬೌದ್ಧಮತದ ರಹಸ್ಯಗಳನ್ನು ತಿಳಿಯಲು ಬೌದ್ಧಭಿಕ್ಕುವಾಗಿ ಆ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಿ ಸೇರಿದ್ದರು)
ಧರ್ಮಪಾಲ	–	ನಾಲಂದ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದ ಮುಖ್ಯರು. ಪ್ರಜ್ಞಾಘನರ ಗುರು
ಬುದ್ಧಗಯೆ	–	ಬುದ್ಧನಿಗೆ ಜ್ಞಾನೋದಯವಾದ ಜಾಗ
ಮಂಡನಮಿಶ್ರ	–	ಕುಮಾರಿಲಭಟ್ಟರ ಶಿಷ್ಯ; ಕರ್ಮಮಾರ್ಗದ ಪ್ರತಿಪಾದಕ; ಮಾಹಿಷ್ಮತಿಯಲ್ಲಿ ಗುರುಕುಲವನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದವರು. ನಾಗಭಟ್ಟನ ಸೋದರಮಾವ
ಭಾರತೀದೇವಿ	–	ಕುಮಾರಿಲಭಟ್ಟರ ತಂಗಿ ಮತ್ತು ಶಿಷ್ಯೆ; ಮಂಡನಮಿಶ್ರರ ಪತ್ನಿ
ಉಷಾದೇವಿ	–	ಜಯಸಿಂಹರ ಪತ್ನಿ
ವಿಶ್ವರೂಪ	–	ಮಂಡನಮಿಶ್ರರ ನಿಜನಾಮ
ಮೈತ್ರೇಯಿ	–	ಮಂಡನರ ಹಿರಿಯ ಮಗಳು, ವಿವಾಹವಾಗಿ ಹೋಗಿದ್ದುದು ಉಜ್ಜಯಿನಿಗೆ
ಮಾಲಿನಿ	–	ಮಂಡನರ ಎರಡನೆಯ ಮಗಳು, ವಿವಾಹವಾಗಿದ್ದುದು ಚಂಪಾವತಿಗೆ
ಶಂಕರಯತಿ	–	ಶ್ರೀ ಶಂಕರಾಚಾರ್ಯರೆಂದು ಪ್ರಸಿದ್ಧರಾದವರು. ಆಗ ಅವರಿಗೆ 25 ವರ್ಷ
ತೇಜೇಶ್ವರಿ	–	ಅಮರುಕನ ಪಟ್ಟದರಸಿ
ಪದ್ಮಪಾದರು	–	ಶಂಕರಯತಿಯ ಶಿಷ್ಯರು
ಕನ್ಯಾಕುಬ್ಜ	–	ಗುರ್ಜರ ಪ್ರತೀಹಾರರ ರಾಜಧಾನಿ
ನವಾಬ	–	ಮೂಲಸ್ಥಾನದ ರಾಜಾಧಿಕಾರಿ. ಚಂದ್ರಿಕೆಯ ಮೇಲೆ ಸತತವಾಗಿ ಅತ್ಯಾಚಾರವೆಸಗಿದವನು
ಚಂದ್ರಪುರ	–	ಮಥುರೆಯ ಸಮೀಪದ ಹಳ್ಳಿ. ಚಂದ್ರಿಕೆಯ ಯೋಗಗುರುವಿನ ಗುಹಾಮಂಟಪವಿದ್ದ ಜಾಗ.

2. ಕಥಾಸಾರ

ತಾರಾವತಿಯ ನಾಗಭಟ್ಟನೆಂಬ ವೈದಿಕ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನೊಬ್ಬನು ರಾಜನ ಅಪೇಕ್ಷೆಯಂತೆ ಸಾರ್ಥದ ರಹಸ್ಯಗಳನ್ನು ಕಲಿಯಲು ಹೊರಟ. ಮಥುರೆಯವರೆಗೂ ಒಂದು ಸಾರ್ಥದ ಜತೆಯಲ್ಲಿ ಹೋದ. ಸಾರ್ಥದ ಬಗೆಗೆ ಅವನಿಗೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಮಾಹಿತಿ ಸಿಕ್ಕಿತು. ಆದರೆ ಕಾರಣಾಂತರದಿಂದ ಅವನು ಮಥುರೆಯಲ್ಲಿ ಬಹಳದಿನ ಉಳಿಯಬೇಕಾಯಿತು. ಬೌದ್ಧವಿಚಾರಗಳ ಸಂಪರ್ಕಕ್ಕೂ ಬಂದ. ಯಾವುದೇ ಕೆಲಸವಿಲ್ಲದ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಅವನ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಶೂನ್ಯವು ಆವರಿಸಿತು. ಜಯಸಿಂಹನೆಂಬ ರಾಜಪ್ರತಿನಿಧಿಯೊಬ್ಬನ ಪರಿಚಯವಾಯಿತು; ಅವನ ಪ್ರಚೋದನೆಯ ಮೇಲೆ ನಾಟಕದ ನಟನಾದ. ಆ ರಂಜಕ ಪ್ರಪಂಚವು ಸರ್ವಂ ದುಃಖಮಯಂ ಎಂಬ ಮಾತನ್ನು ಪ್ರಶ್ನೆಗೀಡುಮಾಡಿತ್ತು. ಚಂದ್ರಿಕೆ ಎಂಬ ನಟಿಯ ಪರಿಚಯವಾಯಿತು. ಹೆಂಡತಿಯಿಂದ ದೀರ್ಘಕಾಲ ದೂರವಿದ್ದ ಕಾರಣದಿಂದಾಗಿ ಕಾಮಬಾಧೆಯು ಅವನನ್ನು ಆವರಿಸಿತ್ತು. ಚಂದ್ರಿಕೆಯು ಅವನನ್ನು ಪ್ರೀತಿಸುತ್ತಿದ್ದಳು. ಆದರೆ ದೇಹಗಳ ಆಕರ್ಷಣೆಯನ್ನು ಮೀರಿದ ನೆಲೆಯ ಪ್ರೀತಿ ಅದು. ತರ್ಕಕ್ಕಿಂತ ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ರಸವಿದ್ದುದರಿಂದ ಅದು ಉತ್ತಮವೆನಿಸಿತ್ತು. ಆದರೆ ಜೀವನದ ಅರ್ಥವನ್ನು ಹುಡುಕಲು ಅದು ಸಾಲದೆನಿಸಿತು. ಅಷ್ಟು ಹೊತ್ತಿಗೆ ಊರು ಬಿಟ್ಟುಬಂದು ನಾಲ್ಕು ವರ್ಷವಾಗಿತ್ತು. ತಾನು ಊರುಬಿಟ್ಟು ಬಂದಮೇಲೆ ರಾಜನಾದ ಅಮರುಕನು

ತನ್ನ ಪತ್ನಿಯಲ್ಲಿ ಅನುರಕ್ತನಾದುದು ಮತ್ತು ಆ ಕೊರಗಿನಲ್ಲಿ ತನ್ನ ತಾಯಿ ಸತ್ತುದು ಅವನಿಗೆ ಯಾರಿಂದಲೋ ತಿಳಿಯಿತು. ಈಗಲಂತೂ ತಿರಸ್ಕೃತ ಭಾವ ಹೆಚ್ಚಿತು. ತಾನು ಒಂಟಿ ಎನಿಸಿತು. ಗುರುವೊಬ್ಬರ ಕೃಪಾಕಟಾಕ್ಷದಿಂದ ಯೋಗಸಾಧನೆಗೆ ತೊಡಗಿದ. ಅದರಿಂದ ದೊರೆತ ಸಿದ್ಧಿಯನ್ನು, ಗುರುವಿನ ಆಣತಿಯನ್ನು ಮೀರಿಯೂ ಬಳಸಿದ; ಪಥಚ್ಯುತನಾದ. ತಾಂತ್ರಿಕನೊಬ್ಬನನ್ನು ಆಶ್ರಯಿಸಿದ. ಆದರೆ ಅಧಃಪತನಕಾರಿಯಾದ ಆ ಮಾರ್ಗದಿಂದ ಅವನನ್ನು ಚಂದ್ರಿಕೆಯೇ ರಕ್ಷಿಸಿದಳು. ಆದರೆ ಅವಳು ಅವನನ್ನು ಎಷ್ಟೇ ಉಪಚರಿಸಿದರೂ ಪ್ರೇಮಿಸಿದರೂ ದೇಹಸಂಬಂಧದಿಂದ ದೂರವಿರುವ ಅವಳ ನಿಲುವು ಅವನಿಗೆ ಕೋಪವನ್ನೇ ತರಿಸಿತು. ಅವಳನ್ನು ತೊರೆದು ನಾಲಂದದ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯಕ್ಕೆ ಸೇರಿ ಶೂನ್ಯದ ಸ್ವರೂಪವನ್ನು ಅಭ್ಯಾಸಮಾಡತೊಡಗಿದ. ಕರ್ಮಸಿದ್ಧಾಂತದಲ್ಲಿ ಪೂರ್ಣ ಶ್ರದ್ಧೆಯನ್ನಿರಿಸಿದ್ದ ಕುಮಾರಿಲಭಟ್ಟರಿಂದ ಪ್ರಭಾವಿತನಾದ. ಕರ್ಮವಿಲ್ಲದ ಸ್ಥಿತಿಯೇ ಶೂನ್ಯ ಮತ್ತು ಅದು ಶಾಶ್ವತವಲ್ಲ ಎಂಬುದನ್ನು ಮನಗಂಡ. ಜ್ಞಾನವೇ ಎಲ್ಲಕ್ಕೂ ಇರುವ ಪರಿಹಾರ ಎಂಬುದನ್ನು ಕಂಡ. ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಭರತಖಂಡದ ಪಶ್ಚಿಮ ಮತ್ತು ವಾಯವ್ಯದೇಶಗಳು ಮ್ಲೇಚ್ಛರ ವಶವಾಗಿದ್ದವು. ಮತಾಂತರಗಳೂ ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದವು. ಹಿಂಸೆ ತಾಂಡವವಾಡುತ್ತಿತ್ತು. ಭರತಖಂಡದ ಸಾರ್ಥಗಳಿಗೆ ಧಕ್ಕೆ ಬಂದಿತ್ತು. ಆ ಪ್ರದೇಶಗಳನ್ನು ಮತ್ತೆ ವಶಪಡಿಸಿಕೊಂಡು ಸುವ್ಯವಸ್ಥೆಗೆ ದಾರಿಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಗುರ್ಜರ ಪ್ರತೀಹಾರರು ಸಂಕಲ್ಪಿಸಿದರು. ಜಯಸಿಂಹನ ನೇತೃತ್ವದಲ್ಲಿ ಮೂಲಸ್ಥಾನವನ್ನು ಮುತ್ತಿದರು. ಮ್ಲೇಚ್ಛರ ತಂತ್ರ ಮತ್ತು ಭರತಖಂಡದ ರಾಜರ ಅನೈಕ್ಯತೆಯಿಂದಾಗಿ ಗುರ್ಜರ ಪ್ರತೀಹಾರರ ಸೈನ್ಯವು ಸುಮ್ಮನೆ ಮರಳಿತು. ಈ ಯುದ್ಧದ ಅಂಗವಾಗಿ ಮೂಲಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ನಾಟಕಗಳನ್ನಾಡಿ ಅಲ್ಲಿನ ಜನರಲ್ಲಿ ಜಾಗೃತಿಯನ್ನುಂಟುಮಾಡಲೆಂದು ಹೋಗಿದ್ದವರ ಪೈಕಿ ಚಂದ್ರಿಕೆ ಮತ್ತು ನಾಗಭಟ್ಟ ಹಿಂಸೆಯನ್ನನುಭವಿಸಿದರು; ನವಾಬನಿಂದ ಅತ್ಯಾಚಾರಕ್ಕೊಳಗಾದ ಚಂದ್ರಿಕೆಯು ಗರ್ಭಿಣಿಯಾದಳು. ಹೇಗೋ ಪಾರಾಗಿ ಬಂದರು. ಇಚ್ಛಾಮರಣಿಗಳಾದ ಯೋಗಗುರುಗಳು ಸಮಾಧಿಹೊಂದಿದರು, ಆನಂತರವೂ ಚಂದ್ರಿಕೆಯು ಧ್ಯಾನದಲ್ಲಿ ಮೊರೆ ಇಟ್ಟಾಗ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ಮಾಡುವ ಮಾತುಕೊಟ್ಟರು. ಸಾವು ಎನ್ನುವುದು ಆನಂದದ ಸ್ವರೂಪವೆಂಬುದನ್ನು ಕಂಡು ನಾಗಭಟ್ಟನು ಬೆರಗುಗೊಂಡ. ಗುರುಗಳ ಆದೇಶದಂತೆ ಚಂದ್ರಿಕೆಯ ಗರ್ಭದಲ್ಲಿದ್ದ ಮಗುವಿಗೂ ಸಂಸ್ಕಾರ ನೀಡಿ ತಮ್ಮದಾಗಿಸಿಕೊಂಡು ವಿವಾಹಜೀವನ ನಡೆಸಲು ನಾಗಭಟ್ಟನೂ ಚಂದ್ರಿಕೆಯೂ ಸಂಕಲ್ಪಿಸಿದರು. ವೈವಾಹಿಕ ಜೀವನ ಎನ್ನುವುದು ಒಂದು ವ್ರತ ಎಂಬುದು ಇಬ್ಬರಿಗೂ ಅರ್ಥವಾಗತೊಡಗಿತು.

3. ಕಥೆ

೧. ಅಮರುಕನ ಸಂಚು

ಅಮರುಕನು ಒಬ್ಬ ರಸಿಕನಾದ ರಾಜ. ಅವನ ರಾಜಧಾನಿ ತಾರಾವತಿ. ಅವನದು ಸಣ್ಣ ರಾಜ್ಯ. ಅವನ ರಾಜ್ಯದ ಉತ್ತರಕ್ಕೆ ಗುರ್ಜರ ಪ್ರತೀಹಾರರ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯವಿತ್ತು. ದಕ್ಷಿಣಕ್ಕೆ ರಾಷ್ಟ್ರಕೂಟರ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯವಿತ್ತು. ಇಬ್ಬರೂ ಪ್ರಬಲರು. ಆದರೆ ಅಮರುಕನು ಸ್ವತಂತ್ರಪ್ರವೃತ್ತಿಯ ರಾಜ. ಯಾರಿಗೂ ಸಾಮಂತನಾಗದೆ ತನ್ನ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಭದ್ರಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂಬ ಧೋರಣೆ ಅವನದು. ತನ್ನ ರಾಜ್ಯದ್ದೇ ಆದ ಸಾರ್ಥವೊಂದನ್ನು ಕಟ್ಟಿ ಆರ್ಥಿಕವಾಗಿಯೂ ಬಲಿಷ್ಠನಾಗಬೇಕು ಎಂಬ ಮಹತ್ವಾಕಾಂಕ್ಷೆಯೂ ಅವನಿಗಿತ್ತು.

ನಾಗಭಟ್ಟನು ಅಮರುಕನ ಬಾಲ್ಯದ ಗೆಳೆಯ. ನಾಗಭಟ್ಟನ ತಂದೆ ಯಜ್ಞಭಟ್ಟರು ಅಮರುಕನ ತಂದೆಯು ಆಳುವಾಗ ಸಿಂಹಾಸನದ ಸೇವೆಯಲ್ಲಿದ್ದರು. ಈಗ ಆ ದೊಡ್ಡರಾಜರೂ ಇಲ್ಲ, ನಾಗಭಟ್ಟನ ತಂದೆಯೂ ಇಲ್ಲ. ನಾಗಭಟ್ಟನಿಗೆ ವಿವಾಹವಾಗಿದೆ, ಹೆಂಡತಿಯ ಹೆಸರು ಶಾಲಿನಿ, ಸುಂದರಿ. ಅವರ ಮನೆಯಲ್ಲಿರುವ ಇನ್ನೊಬ್ಬರೆಂದರೆ ನಾಗಭಟ್ಟನ ತಾಯಿ.

ನಾಗಭಟ್ಟನೂ ಅಮರುಕನೂ ಸಮವಯಸ್ಕರು, ಸಹಪಾಠಿಗಳು. ಇಬ್ಬರೂ ಮಾಹಿಷ್ಮತಿಯ ಗುರುಕುಲದಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಓದಿದವರು. ನಾಗಭಟ್ಟನು ಎಂದೂ ಆ ಸಲಿಗೆಯನ್ನು ದುರುಪಯೋಗ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ರಾಜನಿಗೆ ನಾಗಭಟ್ಟನಲ್ಲಿ ಆತ್ಮೀಯತೆ ಇತ್ತು, ಅಥವಾ ಹಾಗೆ ನಟಿಸುತ್ತಿದ್ದ.

ರಾಜನು ಒಂದು ಯೋಜನೆ ಹಾಕಿದ. ಅದರಂತೆ ನಾಗಭಟ್ಟನು ಯಾವುದಾದರೊಂದು ಸಾರ್ಥದ ಜತೆಯಲ್ಲಿ ಸೇರಬೇಕು. ಹೆಚ್ಚಿನ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಕ್ಕಾಗಿ ಕಾಶಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತಿರುವುದಾಗಿ ಎಲ್ಲರಲ್ಲೂ ನಂಬಿಕೆ ಹುಟ್ಟಿಸಬೇಕು. ಆದರೆ ಸಾರ್ಥದ

ರಹಸ್ಯಗಳನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಆ ವ್ಯವಹಾರವನ್ನು ಕರತಲಾಮಲಕ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಅವನು ಮರಳಿಬಂದಮೇಲೆ ತನ್ನ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಸ್ವತಂತ್ರವಾದ ಸಾರ್ಥವೊಂದನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಬೇಕು; ಆಗ ನಾಗಭಟ್ಟನೇ ರಾಜ್ಯದ ವಾಣಿಜ್ಯಾಧಿಕಾರಿಯಾಗಬೇಕು.

ಆನೆ, ಕುದುರೆ, ಹೇಸರಗತ್ತೆ, ನೂರಾರು ಗಾಡಿಗಳ ಮೇಲೆ ವಾಣಿಜ್ಯ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ಹೇರಿಕೊಂಡು ವ್ಯಾಪಾರಮಾಡುತ್ತ ದೂರದೂರ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಚರಿಸುವುದನ್ನು ಕ್ರಿ.ಶ. ಎಂಟನೆಯ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿ 'ಸಾರ್ಥ' ಎನ್ನುತ್ತಿದ್ದರು. ಅಂಥ ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ಸಾರ್ಥವೊಂದು ತಾರಾವತಿಯಿಂದ ಉಜ್ಜಯಿನಿಯ ಮಾರ್ಗವಾಗಿ ಮಥುರೆಗೆ ಹೋಗಲಿತ್ತು. ಐವತ್ತು ವಯಸ್ಸಿನ ಬುಧಶ್ರೇಷ್ಠಿ ಅದರ ಮುಖ್ಯ ಸಾರ್ಥವಾಹರಾಗಿದ್ದರು. ಅಲ್ಲಿಂದ ನಾಗಭಟ್ಟನು ಇನ್ನೊಂದು ಸಾರ್ಥದ ಜತೆಯಲ್ಲಿ ಕಾಶಿಗೆ ಹೋಗಬಹುದಿತ್ತು. ಅದೆಲ್ಲದರ ವೆಚ್ಚಕ್ಕಾಗಿ ಅಮರುಕನು ಸಾರ್ಥವಾಹರಿಗೆ ಸುವರ್ಣನಾಣ್ಯಗಳನ್ನು ಒಪ್ಪಿಸಿದುದೂ ಆಯಿತು. ಹೀಗೆ ಸಾರ್ಥದ ಜತೆಯಲ್ಲಿ ನಾಗಭಟ್ಟನು ಹೊರಟುಹೋಗಿ ನಾಲ್ಕು ವರ್ಷಗಳೇ ಆಗಿಹೋಯಿತು. ಅವನು ಮಥುರೆಯಲ್ಲೇ ಇದ್ದುಬಿಟ್ಟಿದ್ದ.

೨. ವಜ್ರಪಾದರ ಪರಿಚಯ; ಕೃಷ್ಣಾನಂದನಾದ ನಾಗಭಟ್ಟ

ಮಥುರೆಯು ಮಹಾಪಥಗಳು ಸಂಧಿಸುವ ದೊಡ್ಡ ವಾಣಿಜ್ಯ ಕೇಂದ್ರವಾಗಿತ್ತು. ಅನೇಕ ಸಾರ್ಥಗಳು ಅಲ್ಲಿ ಸಂಧಿಸುತ್ತಿದ್ದವು. ಹದಿನೈದಿಪ್ಪತ್ತು ಸಾರ್ಥಗಳು ಒಟ್ಟಿಗೆ ಬಂದರೂ ಅವನ್ನು ನಿಭಾಯಿಸುವಷ್ಟು ನೀರುನಿಡಿಗಳ ಸೌಕರ್ಯ ಅಲ್ಲಿತ್ತು. ತಾರಾವತಿಯಿಂದ ಮಥುರೆಗೆ ಸಾರ್ಥದ ಜತೆಯಾಗಿ ಬಂದರೆ ಎರಡೂವರೆ ತಿಂಗಳು ಹಿಡಿಯುತ್ತಿತ್ತು.

ಮಥುರೆಗೆ ತಲುಪಿದ ತತ್‌ಕ್ಷಣ ಮುಖ್ಯಸಾರ್ಥವಾಹರಾಗಿದ್ದ ಬುಧಶ್ರೇಷ್ಠಿಯವರೂ, ಆದಿತ್ಯಶ್ರೇಷ್ಠಿಯವರೂ ಮಣಿಭದ್ರಯಕ್ಷನ ದೇವಾಲಯಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಕಾಣಿಕೆ ಸಲ್ಲಿಸಿದರು. ಅವರ ಜತೆ ನಾಗಭಟ್ಟನೂ ಇದ್ದ. ಪೂಜೆ ಮುಗಿದ ಮೇಲೆ ಎಲ್ಲರೂ ಆ ಬೌದ್ಧಕೇಂದ್ರದ ಮುಖ್ಯರಾದ ವಜ್ರಪಾದಭಿಕ್ಕುಗಳನ್ನು ನೋಡಲು ಹೋದರು. ವಜ್ರಪಾದರಿಗೆ ಆಗ ವಯಸ್ಸು ಐವತ್ತು. ಅಲ್ಲೊಂದು ಚೈತ್ಯವನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸುವ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಕೊಂಡಿದ್ದರು. ಬುಧಶ್ರೇಷ್ಠಿಯವರು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಎರಡು ವರ್ಷದ ಹಿಂದೆ ಹೋಗಿದ್ದರು. ಆದಿತ್ಯಶ್ರೇಷ್ಠಿಯವರು ಹೋಗಿದ್ದು ಹನ್ನೆರಡು ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ. ಆದರೂ ವಜ್ರಪಾದರು ಅವರಿಬ್ಬರನ್ನೂ ಗುರುತುಹಿಡಿದರು, ಆಶೀರ್ವದಿಸಿ ಸ್ವಾಗತಿಸಿದರು. ವೈದಿಕ ಪಂಡಿತರಾದ ನಾಗಭಟ್ಟರಿಗೆ ವಿಶೇಷವಾದ ಆಹ್ವಾನವೇ ಸಿಕ್ಕಿತು. ಅನೇಕ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಬೌದ್ಧಾಚಾರ್ಯರು ಪೂರ್ವಾಶ್ರಮದಲ್ಲಿ ವೈದಿಕರಾಗಿದ್ದವರೇ, ನಾಗ ಎಂದು ಆರಂಭವಾಗುವ ಹೆಸರುಗಳೂ ಬೌದ್ಧರಲ್ಲಿ ಹೇರಳವಾಗಿದ್ದವು. ದೇಶದ ನಾನಾಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಸಾರ್ಥ ಹೇಗೆ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ ಎಂಬ ವಿವರಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ವಜ್ರಪಾದರು ನಾಗಭಟ್ಟನ ಎದುರಿಗೇ ಬಿಚ್ಚುಮನಸ್ಸಿನಿಂದ ಚರ್ಚಿಸಿದರು.

ಮಥುರೆಯು ಗುರ್ಜರ ಪ್ರತೀಹಾರರ ರಾಜ್ಯದ ಭಾಗವಾಗಿತ್ತು. ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿದ್ದುದು ಪಾಲಸಾಮ್ರಾಜ್ಯ. ಗುರ್ಜರ ಪ್ರತೀಹಾರರು ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯವನ್ನು ವಿಸ್ತರಿಸುವುದರಲ್ಲಿಯೂ ಸೇನೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದರಲ್ಲಿಯೂ ಆಸಕ್ತರು; ಹಾಗಾಗಿ ಅವರ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ವಾಣಿಜ್ಯಕ್ಕೆ ಕ್ಷೇಮವಿಲ್ಲ; ರಾಷ್ಟ್ರಕೂಟರು ವಾಣಿಜ್ಯವನ್ನು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದು ವಜ್ರಪಾದರ ಅಭಿಪ್ರಾಯವಾಗಿತ್ತು. ರಾಷ್ಟ್ರಕೂಟರು ಗುರ್ಜರ ಪ್ರತೀಹಾರರ ಪ್ರತಿಸ್ಪರ್ಧಿಗಳೇ ಆಗಿದ್ದರು. ವಜ್ರಪಾದರು ಕಟ್ಟಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಚೈತ್ಯಕ್ಕೆ ಬುಧಶ್ರೇಷ್ಠಿಯವರೂ ನೆರವು ಕೊಡುವ ವಾಗ್ದಾನ ಮಾಡಿದರು. ವತ್ಸದೇಶದಲ್ಲಿ ದರೋಡೆಕೋರರು ದಾಳಿಮಾಡಿದ್ದು, ಸಾರ್ಥದವರು ಮಣಿಪದ್ಮೇ ಹುಂ ಎಂದು ಕೂಗುತ್ತ ತಿರುಗೇಟುನೀಡಿ ಜಯಗಳಿಸಿದ್ದು ಅದಾಗಲೇ ಪ್ರಸ್ತಾಪವಾಗಿತ್ತು.

ಬುಧಶ್ರೇಷ್ಠಿಯವರ ನೇತೃತ್ವದ ಸಾರ್ಥವು ತನ್ನ ಯಾನವನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಿತ್ತು. ಸಿಂಧೂ ದೇಶವು ಮ್ಲೇಚ್ಛರ ವಶವಾಗಿ ಹೋಗಿತ್ತು; ಮಥುರೆಯಿಂದ ಹೋದ ಸಾರ್ಥಗಳು ತಮ್ಮ ಸರಕುಗಳನ್ನು ಅವರು ಕೇಳಿದ ಬೆಲೆಗೆ ತೆತ್ತು ಬರಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಅಲ್ಲಿಂದ ಮುಂದಿನ ಯಾವ ದೇಶಗಳೊಡನೆಯೂ ಈ ಸಾರ್ಥಗಳು ನೇರವಾಗಿ ವ್ಯವಹಾರ ಮಾಡುವಂತಿರಲಿಲ್ಲ. ಮತಾಂತರಗಳೂ ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದವು. ಪಶ್ಚಿಮ ಮತ್ತು ವಾಯವ್ಯ ಮಾರ್ಗಗಳ ವಾಣಿಜ್ಯಕ್ಕೆ ದುರ್ದೆಶೆ ಬಂದಿತ್ತು. ಆದರೂ ಆ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗಾಗಿಯೇ ಕೊಂಡುತಂದಿದ್ದ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಅಲ್ಲಿಯೇ ಮಾರಬೇಕಾದ ಅನಿವಾರ್ಯವಿತ್ತು. ಹೀಗಾಗಿ ಬುಧಶ್ರೇಷ್ಠಿಯವರು ತಮ್ಮ ಸಾರ್ಥವನ್ನು ಆ ಅಪಾಯದ ದೇಶಗಳತ್ತಲೇ ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದರು. ನಾಗಭಟ್ಟನನ್ನು ಮಥುರೆಯಲ್ಲಿ ಬಿಟ್ಟು ಅವರು ಮುಂದೆ ಸಾಗಿದರು. ಮತ್ತೆ ಅವರದೊಂದು ಸಾರ್ಥವು ಬಂದು ಕಾಶಿಗೆ ಹೋಗುವವರೆಗೆ ನಾಗಭಟ್ಟನಿಗೆ ಯಾವ ಕೆಲಸವೂ ಇರಲಿಲ್ಲ. ನಾಗಭಟ್ಟನಿಗೆ ಮಥುರೆಯಲ್ಲಿ ಸಾರ್ಥದ ಬಗೆಗಿನ ವಿವರವು ಬೇಕಾದಷ್ಟು

ತಿಳಿಯುತ್ತಿತ್ತು. ಬೌದ್ಧಧರ್ಮ ಮತ್ತು ಆಚಾರಗಳನ್ನು ತನ್ನ ವೈದಿಕ ಧರ್ಮದ ವಿವರಗಳೊಡನೆ ಹೋಲಿಸಿ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಅವಕಾಶಗಳೂ ಸಿಗುತ್ತಿದ್ದವು.

ಚೈತ್ಯದ ಕೆಲಸ ಮುಂದುವರಿದಿತ್ತು. ಒಬ್ಬ ಸ್ಥಪತಿಯು ಅರ್ಧದಲ್ಲೇ ಬಿಟ್ಟುಹೋದ. ಅವನ ಜಾಗಕ್ಕೆ ವಿಶ್ವಕರ್ಮಸ್ಥಪತಿ ಎಂಬ ಇನ್ನೊಬ್ಬನು ಬಂದ. ಅವನು ಸ್ವಧರ್ಮನಿಷ್ಠ, ಆಚಾರಶೀಲ, ತನ್ನ ಕೆಲಸವನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ತಿಳಿದವನು. ವಜ್ರಪಾದರು ವೈದಿಕ ದೇವತೆಗಳನ್ನು ಬೌದ್ಧಮಾದರಿಗಳಾಗಿ ರೂಪಾಂತರಿಸುತ್ತಿದ್ದ ತಂತ್ರಗಳನ್ನು ಅವನು ಸುಲಭವಾಗಿ ಪತ್ತೆಹಚ್ಚುತ್ತಿದ್ದ. ಆದರೆ ಅದು ತನ್ನ ಮತ್ತು ತನ್ನ ಸಹಚರರ ಅನ್ನದ ಪ್ರಶ್ನೆ, ಅಸ್ತಿತ್ವದ ಪ್ರಶ್ನೆ; ಹಾಗಾಗಿ ಅದನ್ನೆಲ್ಲ ಸಹಿಸಿಕೊಂಡು ಮುಂದುವರಿಯುತ್ತಿದ್ದ. ಒಂದು ದೇವತೆಯ ಆವಿಷ್ಕಾರವು ಋಷಿಗಳ ತಪಸ್ಸಿನಿಂದ ಆಗುವಂಥದು, ಅದನ್ನು ಧ್ಯಾನಿಸಿಯೇ ಶಿಲ್ಪಿಯು ಶಿಲ್ಪದಲ್ಲಿ ಪಡಿಮೂಡಿಸುವುದು, ಆ ರೂಪವೇ ಭಕ್ತರ ಮನದಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಯಿಯಾಗಿ ನಿಲ್ಲುವಂಥದು. ಹಾಗಾಗಿ ಆ ಸ್ಥಪತಿಗೆ ವೈದಿಕ ದೇವತೆಗಳನ್ನು ಬೌದ್ಧದೇವತೆಗಳಾಗಿ ಪರಿವರ್ತಿಸುವುದು ಧರ್ಮಸಂಕಟವೆನಿಸುತ್ತಿತ್ತು.

ಕ್ರಮೇಣ ನಾಗಭಟ್ಟನಿಗೆ ಸಾರ್ಥದ ಬೀಡನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸುವ ರಾಜಾಧಿಕಾರಿ ಜಯಸಿಂಹರೊಡನೆ ಸ್ನೇಹ ಬೆಳೆಯಿತು. ಜಯಸಿಂಹರು ಕ್ಷತ್ರಿಯ ವಂಶದವರು; ವಯಸ್ಸು ನಲವತ್ತು; ರಾಜಕೀಯದಲ್ಲಿ ಹೇಗೋ ಅಧ್ಯಾತ್ಮದಲ್ಲೂ ಹಾಗೆಯೇ ಆಸಕ್ತರು. ಮಥುರೆಯ ಕೃಷ್ಣಮಹಿಮೆಯ ಮಹಾ ಅಭಿಮಾನಿ. ರಾಜಾಧಿಕಾರಿಯಾದರೂ ರಸಿಕತೆಗೆ ಮಿತಿಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದವರು.

ಕೃಷ್ಣಭಕ್ತಿಯ ಆವೇಶವು ನಾನಾ ಕಲೆ ಹಬ್ಬ ಆಚರಣೆ ಸಂಭ್ರಮಗಳಲ್ಲಿ ತುಂಬಿಹೋಗಿ ಪ್ರಕಟವಾಗುತ್ತಿದ್ದ ಅಲ್ಲಿ ಕೃಷ್ಣನಾಟಕಗಳಿಗೆ ಏರ್ಪಾಟು ಮಾಡಿದವರು ಜಯಸಿಂಹ. ಆ ನಾಟಕಸರಣಿಯನ್ನು ಬರೆದವರು ವಾಸುದೇವಶರ್ಮರು, ಸೂತ್ರಧಾರರು ಆನಂದದತ್ತರು. ಎಲ್ಲರೂ ಏಕಕಂಠದಿಂದ ಕೃಷ್ಣನಪಾತ್ರಕ್ಕೆ ಆಹ್ವಾನಿಸಿದ್ದು ನಾಗಭಟ್ಟನನ್ನು. ಅದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ರೂಪು, ವಿದ್ಯೆ, ಮಾತು ಎಲ್ಲವೂ ಅವನಲ್ಲಿ ಅಚ್ಚುಕಟ್ಟಾಗಿತ್ತು. ನಾಟಕದ ಯಾವ ಅನುಭವವೂ ಇಲ್ಲದ ಅವನನ್ನು ಅವರೆಲ್ಲ ಸೇರಿ ನಟನನ್ನಾಗಿ ಪರಿವರ್ತಿಸಿಬಿಟ್ಟಿದ್ದರು.

ಇಷ್ಟರಲ್ಲಾಗಲೆ ನಾಗಭಟ್ಟನು ಮಥುರೆಗೆ ಬಂದು ಒಂದು ವರ್ಷದ ಹತ್ತಿರವಾಗುತ್ತ ಬಂದಿತ್ತು. ತನ್ನ ತಾಯಿ ಮತ್ತು ಕಿರುವಯಸ್ಸಿನ ಪತ್ನಿಯ ನೆನಪು ಬಾಧಿಸುತ್ತಿತ್ತು. ಊರಿಗೆ ಹಿಂತಿರುಗುವ ಯೋಚನೆಯೂ ಬರುತ್ತಿತ್ತು. ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಅವನಿಗೆ ಹೊಸದೊಂದು ಆಕರ್ಷಣೆ ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡಿತು. ಅದು ಚಂದ್ರಿಕಾ ಎಂಬ ನಟಿಯದು.

ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ರುಕ್ಮಿಣಿಯ ಪಾತ್ರ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದವಳು ಚಂದ್ರಿಕಾ. ಅವಳಿಗೆ ಸಂಗೀತವೆಂದರೆ ಪ್ರಾಣ; ನರ್ತನವೂ ಬರುತ್ತಿತ್ತು. ರೂಪವೂ ಭಾವಪೂರ್ಣವಾದದ್ದು. ಭಾವಪ್ರಕಾಶವೇ ಅವಳ ಸೌಂದರ್ಯಶಕ್ತಿ. ಅವಳಿಗೂ ನಾಗಭಟ್ಟನಂತೆಯೇ 27–28 ವರ್ಷ. ಹಿಂದೆ ನಗರದ ಶ್ರೀಮಂತರೊಡನೆ ಸ್ನೇಹವಾಗಿದ್ದವಳು; ಈಗ ಅವರನ್ನೆಲ್ಲ ದೂರಮಾಡಿದ್ದಳು. ಕಲಾರಾಧನೆಗೆ ಮಾತ್ರ ಅವಕಾಶವಿತ್ತು.

ಇಷ್ಟಾದರೂ ನಾಲ್ಕು ತಿಂಗಳುಗಳಿಂದಲೂ ನಾಗಭಟ್ಟನು ಅವಳ ಮನೆಯಕಡೆಗೆ ಸುಳಿದಿರಲಿಲ್ಲ. ಅವನ ಪಾಲಿಗೆ ಅವಳು ರುಕ್ಮಿಣಿ ಮತ್ತು ರುಕ್ಮಿಣಿ ಮಾತ್ರವೇ ಆಗಿದ್ದಳು. ಈ ನಾಟಕವು ಬಹು ಜನಪ್ರಿಯವಾಗಿತ್ತು. ಇದನ್ನು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಎಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಆಡಿಸಬೇಕೆಂಬ ಸಿದ್ಧತೆಯೂ ನಡೆದಿತ್ತು.

ಪರಿಚಯವಾಗಿ ನಾಲ್ಕು ತಿಂಗಳ ಮೇಲೆ ನಾಗಭಟ್ಟನು ಚಂದ್ರಿಕೆಯ ಮನೆಗೆ ಹೋದ. ಆವರೆಗೆ ಅವಳೊಬ್ಬ ಗಾಯಕಿ, ಹೆಚ್ಚೆಂದರೆ ಗಣಿಕೆ ಎಂದೇ ಅವನು ತಿಳಿದಿದ್ದ. ಅವನು ಹೋದಾಗ ಅವಳು ಧ್ಯಾನಮಗ್ನಳಾಗಿದ್ದಳು. ದಿನದ ಬಹುಸಮಯವನ್ನು ಧ್ಯಾನದಲ್ಲಿಯೇ ಕಳೆಯುತ್ತಾಳೆಂಬುದೂ ಅವನಿಗೆ ತಿಳಿಯಿತು. ಅದರಿಂದ ಅವಳಿಗೆ ಅನೇಕ ಸಿದ್ಧಿಗಳೂ ವಶವಾಗಿದ್ದವು. ಹೊರ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವ ಅಥವಾ ನಡೆಯಲಿರುವ ಅನೇಕ ಸಂಗತಿಗಳು ಅವಳಿಗೆ ಧ್ಯಾನದಲ್ಲಿ ಗೋಚರವಾಗುತ್ತಿದ್ದವು. ಅವನು ಅಂದು ಅವಳ ಮನೆಗೆ ಬರುವ ವಿಷಯವೂ ನಾಟಕದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಆಗುತ್ತಿರುವ ಬೆಳವಣಿಗೆಗಳೂ ಅವಳಿಗೆ ಅದಾಗಲೇ ಧ್ಯಾನದಲ್ಲಿ ಗೋಚರವಾಗಿದ್ದುವು. ಅವಳು ನಾಗಭಟ್ಟನನ್ನು ತುಲಸೀಮಾಲೆ ಹಾಕಿ ಸ್ವಾಗತಿಸಿದ್ದಳು. ಏಕವಚನದಲ್ಲಿ ಸಂಬೋಧಿಸುತ್ತಿದ್ದಳು, ಸರಸವಾದ ಮಾತುಗಳನ್ನಾಡಿ ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ಕಟ್ಟಿಹಾಕುತ್ತಿದ್ದಳು.

ಈ ಬಾರಿ ನಾಟಕವು ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚು ಜನಮನವನ್ನಾಕ್ರಮಿಸಿತು. ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಅದೇ ನೆನಪು, ಅದೇ ಮಾತು, ಅದೇ ಚರ್ಚೆ. ಬೌದ್ಧರೂ ಅಷ್ಟೇ ಆಸಕ್ತಿಯಿಂದ ನಾಟಕವನ್ನು ನೋಡಿದರು, ಆಕರ್ಷಿತರಾದರು, ತಲ್ಲೀನರಾದರು. ನಾಗಭಟ್ಟನು ಕೃಷ್ಣಾನಂದ ಎಂದೇ ಖ್ಯಾತನಾದ. ನಗರದ ಶ್ರೀಮಂತರೊಬ್ಬರು ಅವನಿಗಾಗಿಯೇ ಒಂದು ಮನೆಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಕೊಟ್ಟರು. ಎಲ್ಲೆಡೆ ಜೀವನೋತ್ಸಾಹವನ್ನು ಚಿಮ್ಮಿಸಿದ ಸನ್ನಿವೇಶವದು; ಸರ್ವಂ ದುಃಖಮಯಂ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಅದು ಪ್ರಶ್ನೆಗೀಡಾಗುವಂತೆ ಮಾಡಿತ್ತು.

೩. ಚಂದ್ರಿಕೆಯೊಂದಿಗೆ ವಿರಸ; ಕವಿದ ಶೂನ್ಯ

ಹೊಸ ಹೊಸ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೃಷ್ಣನನ್ನು ಕುರಿತ ನಾಟಕಗಳು ನಡೆದು ಹೊಸಗಾಳಿಯೇ ಬೀಸಿತು. ನಾಗಭಟ್ಟ ಅಂದರೆ ಕೃಷ್ಣಾನಂದನು ಕೃಷ್ಣನ ಅವತಾರವೆಂದೇ ಜನರು ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಭಾವಿಸಿದರು. ಹೀಗೇ ಒಂದು ವರ್ಷದ ಸಂಚಾರವಾಯಿತು. ಒಟ್ಟಾಗಿ ನಾಗಭಟ್ಟನು ಊರುಬಿಟ್ಟು ಎರಡು ವರ್ಷವಾಗಿತ್ತು. ಕಾಮಬಾಧೆ ಅತಿಯಾಯಿತು. ಮನಸ್ಸು ಚಂದ್ರಿಕೆಯನ್ನೇ ನೆನೆಸುತ್ತಿತ್ತು.

ಹಾಗೆ ಅಪೇಕ್ಷಿಸಿದ್ದರೆ ನಾಗಭಟ್ಟನಿಗೆ ಜತೆಯಾಗಲು ಹಲವು ಸಹನಟಿಯರು ಸಿದ್ಧರಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಅವನ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಚಂದ್ರಿಕೆ ನಿಂತಿದ್ದಳು. ಅವಳು ಹತ್ತಿರದಲ್ಲಿರುವಾಗ ಆ ಪ್ರಸ್ತಾಪಮಾಡಲು ಮಾತ್ರ ಹಿಂಜರಿಕೆ. ಚಂದ್ರಿಕೆಯು ನಾಗಭಟ್ಟನ ಕ್ಷೇಮಕ್ಕಾಗಿ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ತುಡಿಯುತ್ತಿದ್ದಳು, ಅವನಲ್ಲಿ ಪ್ರೀತಿಯನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸುತ್ತಿದ್ದಳು. ಆದರೆ ದೇಹದ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ತುಸುವೂ ಹತ್ತಿರವಾಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಅವಳು ಸದಾ ಧ್ಯಾನಮಗ್ನಳು, ನಾಟಕದ ನಟನೆಗಳನ್ನು ನಿಭಾಯಿಸುತ್ತಿದ್ದರೂ ಸಂನ್ಯಾಸಿಯಭಾವದಲ್ಲಿರುತ್ತಿದ್ದಳು. ಅದು ತಿಳಿದ ನಾಗಭಟ್ಟನ ಕಾಮಾಸಕ್ತಿ ಮತ್ತೂ ಹಿಂದೆ ಸರಿಯಿತು. ಅವಳು ಇಂದ್ರಿಯನಿಗ್ರಹದ ಆವಶ್ಯಕತೆ ಮತ್ತು ಮಹತ್ತ್ವದ ಬಗೆಗೆ ಹೇಳಿದಾಗ ನಾಗಭಟ್ಟನಿಗೂ ಅದೇ ಮಾರ್ಗ ಹಿಡಿಯುವ ಅಪೇಕ್ಷೆ ಹುಟ್ಟಿತು.

ಆದರೆ ವಾಸ್ತವವಾಗಿ ಇಂದ್ರಿಯನಿಗ್ರಹವು ನಾಗಭಟ್ಟನಿಗೆ ಕಷ್ಟವಾಗಿತ್ತು. ಚಂದ್ರಿಕೆಯ ಮೇಲೆ ಕೋಪವೇ ಬಂತು. ಅವಳನ್ನು ನಾಟಕ ಮಂಡಲಿಯಿಂದಲೇ ಹೊರಹಾಕಿಸಬೇಕೆಂಬ ಯೋಚನೆಯೂ ಬಂತು. ಚಂದ್ರಿಕೆಯು ಧ್ಯಾನದಿಂದ ಇದನ್ನರಿತಳು. ತಾನು ಹತ್ತಿರದಲ್ಲಿರುವವರೆಗೆ ಅವನು ಬೇರೊಬ್ಬ ಹೆಂಗಸಿನ ಸಹವಾಸ ಮಾಡಲಾರ ಎಂಬುದೂ ಅವಳಿಗೆ ತಿಳಿದಿತ್ತು. ತಾನಾಗಿಯೇ ನಾಟಕವನ್ನು ತೊರೆದು ದೂರಹೋದಳು. ಅವಳ ಜಾಗಕ್ಕೆ ಬಂದ ಸುಗಂಧಿಯೂ ಚೆಲುವೆಯೇ. ನಾಗಭಟ್ಟನೂ ಸುಗಂಧಿಯೂ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಇರತೊಡಗಿದರು. ಅವನ ಕಾಮಬಾಧೆಯು ಶಮನವಾಯಿತು; ಆದರೆ ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ತಣಿಯದ ದಾಹ ಅದು. ಅದನ್ನು ಮೀರಿದ ಶುದ್ಧ ಸ್ನೇಹಮಾತ್ರವನ್ನು ಕೊಡಬಲ್ಲ ಚಂದ್ರಿಕೆಗಾಗಿಯೇ ಮನಸ್ಸು ಹಾತೊರೆಯುತ್ತಿತ್ತು. ಅವಳ ಬಗೆಗಿನ ಅಮೂಲ್ಯಭಾವಗಳು ಜೀವಂತವಾಗಿಯೇ ಇದ್ದವು. ಜೀವನವೆಂದರೆ ನಶ್ವರ ಬಯಕೆಗಳ ಹುಟ್ಟು ಸಾವುಗಳ ಸರಮಾಲೆಯೆ? ಮೇಲಿನದರಲ್ಲಿ ಶ್ರದ್ಧೆ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಈ ಕ್ಷಣಿಕತೆಗೆ ಬಲಿಯಾಗಬೇಕಾಗುತ್ತದೆಯೇ? ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳ ನಡುವೆಯೇ ಪತ್ನಿ ಶಾಲಿನಿಯ ನೆನಪಾಗಿ ತನ್ನ ಕರ್ತವ್ಯಭ್ರಷ್ಟತೆಯ ಪಾಪಪ್ರಜ್ಞೆಯೂ ಕಾಡತೊಡಗಿತು. ಇದೀಗ ಊರುಬಿಟ್ಟು ಮೂರುವರ್ಷವಾಗಿತ್ತು. ನಾಗಭಟ್ಟನ ಪಾತ್ರ ಸತ್ತು ಆ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಕೃಷ್ಣಾನಂದನು ಎದ್ದು ನಿಂತಿದ್ದ; ಆದರೆ ಅದೂ ಒಂದು ಪಾತ್ರ ಮಾತ್ರ, ಆ ಪಾತ್ರವಾದಮೇಲೆ ಶೂನ್ಯವೇ ಕವಿಯುತ್ತಿತ್ತು.

೪. ಹೆಚ್ಚಿದ ಶೂನ್ಯ; ಯೋಗಸಾಧನೆ

ನಾಟಕಸಂಚಾರ ಮುಗಿದು ಮಥುರೆಗೆ ಹಿಂತಿರುಗುವ ವೇಳೆಗೆ ಒಂದೂವರೆ ವರ್ಷವಾಗಿತ್ತು. ಆಮೇಲೆ ನಾಟಕದ ಚಟುವಟಿಕೆಗೆ ವಿರಾಮ. ನಿರಂತರವಾಗಿ ರುಚಿಯಿಂದ ತೊಡಗಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದ ಕೆಲಸವು ಇಲ್ಲದಾಗ ಎಲ್ಲ ನಟರಲ್ಲೂ ಶೂನ್ಯವು ಆವರಿಸಿತು. ಕೃಷ್ಣಾನಂದನಂತೂ ಒಂಟಿ. ನಾಗಭಟ್ಟನು ಸತ್ತು ಕೃಷ್ಣಾನಂದನಾಗಿ ಹುಟ್ಟಿದುದರಿಂದಾಗಿ ಅವನಿಗೆ ಆ ಶೂನ್ಯವು ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚು.

ಇಂಥ ಹೊತ್ತಿನಲ್ಲಿಯೇ ನಾರಾಯಣ ದೀಕ್ಷಿತರು ಸಿಕ್ಕಿದ್ದು. ತಾರಾವತಿಯ ಇನ್ನೊಬ್ಬ ಹಿರಿಯ ವೈದಿಕರು ನಾರಾಯಣ ದೀಕ್ಷಿತರು. ಅರುವತ್ತರ ಪ್ರಾಯ. ಅವರ ತಂದೆ ತೀರಿಕೊಂಡರು. ಅವರ ಅಸ್ಥಿಯನ್ನು ಪ್ರಯಾಗದಲ್ಲೇ ವಿಸರ್ಜಿಸಬೇಕೆಂದು ದೀಕ್ಷಿತರು ನಿಶ್ಚಯಿಸಿಕೊಂಡು ಸಾರ್ಥವೊಂದರ ಜತೆಯಲ್ಲಿ ಹೊರಟರು. ಅದು ಮಥುರೆಯ ಮಾರ್ಗವಾಗಿ ಹೋಗುವುದಿತ್ತು. ಮಥುರೆಯಲ್ಲಿ ಅಕಸ್ಮಾತ್ತಾಗಿ ಅವರಿಗೆ ನಾಗಭಟ್ಟನು ಕಂಡ.

ನಾಗಭಟ್ಟನು ಕಾಶಿಯಲ್ಲಿರುವನೆಂಬುದು ದೀಕ್ಷಿತರ ನಂಬಿಕೆಯಾಗಿತ್ತು. ನಾಗಭಟ್ಟನಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಮುಖ್ಯವಾದ ವಿಷಯವನ್ನು ತಿಳಿಸಲು ಕಾಶಿಗೂ ಹೋಗಬೇಕೆಂದು ಅವರು ಸಂಕಲ್ಪಿಸಿದ್ದರು. ಆ ಕೆಲಸ ಸುಲಭವಾಯಿತು; ಇಲ್ಲೇ ಹೇಳಿದರು. ನಾಗಭಟ್ಟನು ಇತ್ತ ಬರುತ್ತಲೇ ಅತ್ತ ಅಮರುಕನೂ ಶಾಲಿನಿಯೂ ಒಂದಾಗಿದ್ದರು; ಒಂದು ಮಗುವೂ ಹುಟ್ಟಿತ್ತು. ಈ ಕೆಟ್ಟವಿದ್ಯಮಾನದ ಚಿಂತೆಯಲ್ಲಿ ನಾಗಭಟ್ಟನ ತಾಯಿ ಸತ್ತುಹೋಗಿದ್ದಳು.

ಈ ಸುದ್ದಿ ಕೇಳಿದ ನಾಗಭಟ್ಟನಿಗೆ ದುಃಖವೂ ರೋಷವೂ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಉಂಟಾದವು. ರಾಜನನ್ನೂ ಶಾಲಿನಿಯನ್ನೂ ಕೊಂದು ಸೇಡು ತೀರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಕೋಪಹುಟ್ಟಿತು. ಅದು ಆಗಬಹುದಾದ ಕೆಲಸವೂ ಆಗಿರಲಿಲ್ಲ, ಅದು ಅವನ ಮನೋಧರ್ಮಕ್ಕೆ ಒಗ್ಗುವಂಥದೂ ಆಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಅಮರುಕನು ಲಂಪಟನೆಂಬುದು ತಿಳಿದಿತ್ತು. ಆದರೆ ಮಿತ್ರದ್ರೋಹದ ಇಂಥ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬಹುದೆಂದು ಅವನು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಿರಲಿಲ್ಲ. ಇದರಲ್ಲಿ ಶಾಲಿನಿಯ ಸಂಚೂ ಸೇರಿದೆಯೆ ಎಂಬ ಅನುಮಾನವೂ ಬಂತು.

ಇದೀಗ ಊರುಬಿಟ್ಟು ಬಂದು ನಾಲ್ಕೂವರೆ ವರ್ಷವಾಗಿತ್ತು. ತನ್ನ ಸಂಸಾರದ ನೆನಪು ನೋವಾಗಿ ಕಾಡಿತ್ತು. ದೇಶಸಂಚಾರದ ಆಸೆಯಿಂದ ಸಾರ್ಥಸಾಹಸವನ್ನು ಒಪ್ಪಿ ಹೊರಟುಬಂದು ಅಮರುಕನ ಮಿತ್ರದ್ರೋಹಕ್ಕೆ ಬಲಿಯಾದುದಕ್ಕೆ ಪಶ್ಚಾತ್ತಾಪವಾಗಿತ್ತು. ಊರಿಗೆ ಹೋಗಲಾರದ ಅಸಹಾಯಕ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಅವನಿದ್ದ. ಕೃಷ್ಣಾನಂದನಾಗಿ ಬದುಕುವುದೊಂದೇ ಈಗ ಆತನಿಗೆ ಉಳಿದಿದ್ದ ದಾರಿ. ಒಂಟಿಯಾಗಿದ್ದಾಗ ಈ ನೋವಿನ ನೆನಪುಗಳು ತೀವ್ರವಾಗಿ ಕಾಡುತ್ತಿದ್ದವು.

ನಾಗಭಟ್ಟನು ಅದನ್ನು ನಿವಾರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲೆಂದು ವಿಶ್ವಕರ್ಮಸ್ಥಪತಿಯನ್ನು ಕಾಣಲು ಹೋದ. ವಜ್ರಪಾದರು ಕಟ್ಟಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಚೈತ್ಯದ ಕೆಲಸವು ನಿಧಾನವಾಗಿ ಸಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಸ್ಥಪತಿಗೆ ಈಗ ಮೂರು ಮಕ್ಕಳು, ಹೆಂಡತಿ ಮತ್ತೆ ಬಸುರಿ. ಅವನಿಗೆ ವಜ್ರಪಾದರು ಎಲ್ಲ ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನೂ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದರು. ಅವನು ಬೌದ್ಧನಾಗಬೇಕೆಂಬ ಒತ್ತಡವೂ ಬರುತ್ತಿತ್ತು. ಬೌದ್ಧಶಿಲ್ಪದಲ್ಲಿ ತಾದಾತ್ಮ್ಯ ಬರಲು ಅವನು ಬೌದ್ಧನಾಗಬೇಕಾದುದು ಅಗತ್ಯ ಎಂದೂ ಹೇಳಲಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಪ್ರತಿ ಬೌದ್ಧನಿಗೂ ತನ್ನ ಧರ್ಮವನ್ನು ಪ್ರಚಾರಮಾಡುವ ಉತ್ಸಾಹವಿರುತ್ತಿತ್ತು. ಮೊದಮೊದಲು ನಿರ್ಲಿಪ್ತನಾಗಿರುತ್ತಿದ್ದ ಸ್ಥಪತಿಯು ಬೌದ್ಧಧರ್ಮದ ಬಗೆಗೆ ಒಲಿಯಲು ಬೇಕಾದ ಸನ್ನಿವೇಶಗಳು ಸಾಂಸಾರಿಕವಾಗಿಯೂ ಬರುತ್ತಿದ್ದವು. ತನ್ನ ಮತವೇ ಸತ್ಯವೆಂದು ವಾದಿಸುವುದು ಅಹಂಕಾರ, ಅಲ್ಲದೆ ಇದು ತರ್ಕದಿಂದ ತೀರ್ಮಾನವಾಗಬಹುದಾದ ಮಾತಲ್ಲ; ನಾಗಭಟ್ಟನು ತನ್ನ ಸ್ವಂತ ಸಂಸಾರದ ಬಗೆಗಿನ ನೋವಿನಲ್ಲಿದ್ದ ಹೊತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಇದೆಲ್ಲವೂ ಅವನ ಶೂನ್ಯಭಾವವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿತು. ಇಂಥ ಹೊತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಅದೇ ವಜ್ರಪಾದರು ಬೌದ್ಧನಾಟಕಗಳಲ್ಲಿ ಬುದ್ಧನ ಪಾತ್ರವಹಿಸುವಂತೆ ಕರೆಯುತ್ತಿದ್ದರು; ಬೌದ್ಧನಾಗದೆಯೂ ಆ ಪಾತ್ರದಲ್ಲಿ ತಾದಾತ್ಮ್ಯವು ಸಾಧ್ಯವೆಂದು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಅದರಿಂದ ಶೂನ್ಯಭಾವವು ನೀಗುತ್ತದೆಂದೂ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಹಿಂದೊಮ್ಮೆ ಶಾಸ್ತ್ರಗಳ ತರ್ಕಕ್ಕಿಂತಲೂ ನಾಟಕದ ರಸವು ಮುಖ್ಯವೆಂದು ಚಂದ್ರಿಕೆ ಹೇಳಿದ್ದಳು. ಆದರೆ ತನ್ನ ಮನಸ್ಸನ್ನು ತೊಳಲಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಕ್ಷಣಭಂಗುರ ಭಾವವನ್ನು ನಾಟಕದ ಪಾತ್ರಗಳು ನಿವಾರಿಸುವುದಿಲ್ಲವೆಂಬುದನ್ನು ನಾಗಭಟ್ಟನಿಗೆ ಅವನ ಅನುಭವವೇ ತೋರಿಸುತ್ತಿತ್ತು. ಮತ್ತೆ ಮಹಾಭಾರತ ಮತ್ತು ರಾಮಾಯಣವನ್ನಾಧರಿಸಿದ ನಾಟಕಗಳಲ್ಲಿ ಕೃಷ್ಣನಾಗಿಯೂ ರಾಮನಾಗಿಯೂ ಪಾತ್ರವಹಿಸುವಂತೆ ನಾಗಭಟ್ಟನಿಗೆ ಕರೆ ಬಂದಿದ್ದರೂ ಇದೇ ಕಾರಣಕ್ಕಾಗಿ ಅವನ್ನೂ ನಿರಾಕರಿಸಿದ್ದ. ತನ್ನನ್ನು ಆವರಿಸಿರುವ ಶೂನ್ಯಕ್ಕೆ ಕಾರಣವು ಬೌದ್ಧರು ಹೇಳುವಂತೆ ಬುದ್ಧಿಯ ಕಲ್ಪನೆಗಳನ್ನು ದಾಟಿರುವ ವಸ್ತುಸ್ಥಿತಿಯೇ ಅಥವಾ ವೈದಿಕರು ಹೇಳುವಂತೆ ಕರ್ಮಹೀನಸ್ಥಿತಿಯೇ ಎಂಬುದನ್ನು ಅವನು ಮಥಿಸುತ್ತಿದ್ದ. ತಾರಾವತಿಯ ಬಾಗಿಲು ಮುಚ್ಚಿದ್ದರಿಂದ ಶೂನ್ಯದ ಅನುಭವವು ಮರುಕಳಿಸುತ್ತಿತ್ತು. ಚಂದ್ರಿಕೆಯು ಧ್ಯಾನಕ್ಕೆ ಒಲಿದು ದೈಹಿಕ ಸಂಬಂಧಗಳಿಂದ ದೂರವಿರುವುದೂ ಅದನ್ನೇ ಮಾಡುತ್ತಿತ್ತು. ಆದರೆ ಈ ಸಂಗತಿಗಳಿಗೂ ಮೊದಲೇ ತನ್ನನ್ನು ಶೂನ್ಯಭಾವವು ಆವರಿಸಿದ್ದುದನ್ನು ನೆನೆದು ಅಧ್ಯಾತ್ಮದಾಹದಿಂದಾಗಿಯೇ ತನ್ನಲ್ಲಿ ಶೂನ್ಯವು ಹುಟ್ಟಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಗುರುತಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದ.

ಅಂಥ ವೇಳೆಯಲ್ಲೇ ಅವನಿಗೆ ಸಾಧುವೊಬ್ಬರು ಸಿಕ್ಕಿ ಯೋಗಸಾಧನೆಯ ಮೂಲಕ ಶೂನ್ಯವನ್ನು ತೊಡೆದುಕೊಳ್ಳಬಹುದೆಂಬ ಆಸೆಯನ್ನು ಹುಟ್ಟಿಸಿದ್ದು; ದಿಗಿಲಾಗಲಿ ಅಪಾಯವಾಗಲಿ ಶೂನ್ಯಕ್ಕಿಂತ ಹಿತ ಎಂಬ ಅನುಭವವಾದದ್ದು; ಧ್ಯಾನಮಾಡುವಂತೆ ಸಾಧುವೊಬ್ಬರಿಂದ ಆದೇಶಬಂದದ್ದು; ಆಸನವಿನ್ಯಾಸಗಳಷ್ಟರಿಂದಲೇ ಚಿತ್ತಶಾಂತಿಯ ಬಾಗಿಲು ತೆರೆಯುತ್ತದೆ ಎಂಬುದು ಕಂಡದ್ದು. ಅದರಂತೆ ಅನುಷ್ಠಾನವನ್ನು ಮಾಡಿದ, ಒಂದು ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಪ್ರಗತಿಯೂ ಆಯಿತು; ಅನ್ಯಮನಃಪ್ರವೇಶದ ಹೊಸ ಶಕ್ತಿಯೂ ಬಂತು.

ಅಂಥ ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ಚಂದ್ರಿಕೆಯ ಮನಃಪ್ರವೇಶ ಮಾಡಿದ. ಅವಳ ಅಂತರಂಗದ ಒಳಪದರದಲ್ಲಿ ಅವನ ನೆನಪನ್ನು ಜೋಪಾನಮಾಡಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದಳು. ಅದು ತಿಳಿದಮೇಲೆ, ಜೀವನಕ್ಕೊಂದು ಅರ್ಥವಿದೆ ಎನಿಸಿತು ಅವನಿಗೆ. ತನ್ನ ಕಾಮದಾಹವನ್ನು ಬೇರೆಯವರಿಂದ ತೀರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಅನುಕೂಲವಾಗಲೆಂದೇ ಅವಳು ನಾಟಕಮಂಡಲಿಯನ್ನು ತೊರೆದು ದೂರ ನಿಂತಿದ್ದಳು ಎಂಬುದು ತಿಳಿದಾಗ ಅವಳ ಬಗೆಗೆ ಮನಸ್ಸು ಇನ್ನೂ ಕೋಮಲವಾಯಿತು. ಆನಂದದತ್ತರು ರಾಮಾಯಣದ ನಾಟಕವನ್ನಾಡಿಸುತ್ತಿರುವಾಗ ನಾಗಭಟ್ಟನೇ ಇದ್ದಿದ್ದರೆ ರಾಮನಪಾತ್ರವು ಜೀವಂತವಾಗಿರುತ್ತಿತ್ತು ಎಂದು ನೆನಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರು; ಧ್ಯಾನದಲ್ಲಿ ಅದು ತಿಳಿದು ಮತ್ತೂ ಸಂಭ್ರಮವಾಯಿತು. ಆದರೂ ಜೀವನದ ಅರ್ಥವನ್ನು ನಾಟಕದ ಮೂಲಕ ಹುಡುಕುವುದು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ ಎಂದೇ ಅವನಿಗನಿಸಿತು.

ಇನ್ನೊಂದೆಡೆ ಜಯಸಿಂಹರ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಹೊಕ್ಕಾಗ ರಾಷ್ಟ್ರರಾಜಕಾರಣದ ವಿಷಮಸ್ಥಿತಿಯೇ ಕಂಡಿತು. ಗುರ್ಜರಪ್ರತೀಹಾರರು ಮತ್ತು ರಾಷ್ಟ್ರಕೂಟರ ನಡುವಿನ ಪೈಪೋಟಿಯ ಮಧ್ಯೆ ಮ್ಲೇಚ್ಛರು ಕ್ರಮಕ್ರಮವಾಗಿ ಭಾರತದ ಭಾಗಗಳನ್ನು ಆಕ್ರಮಿಸಿ ಧರ್ಮಾಕ್ರಮಣವನ್ನೂ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಭಾರತದ ರಾಜರಲ್ಲಿ ಸಾಮರಸ್ಯವನ್ನು ತರಲು ಜಯಸಿಂಹರು ಹೆಣಗುತ್ತಿದ್ದರು.

ಅಮರುಕ ಮತ್ತು ಶಾಲಿನಿಯರ ನೆನಪಾಗುತ್ತಲೇ ನಾಗಭಟ್ಟನ ಸಂಯಮವು ಹಾರಿಹೋಗುತ್ತಿತ್ತು. ಧ್ಯಾನವು ಕೂರುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಅವರಿಬ್ಬರ ಮನಸ್ಸನ್ನೂ ತಿಳಿಯುವ ಕುತೂಹಲ ನಾಗಭಟ್ಟನಿಗೆ. ಅದು ಬೇಡ, ಅಧಃಪತನಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬ ಗುರುಗಳ ಅಂತರ್ಘೋಷಣೆಯನ್ನು ಮೀರಿ ಅವನು ಅವರ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಪ್ರವೇಶಿಸಿದ.

ಶಾಲಿನಿಗೆ ಅಮರುಕನಿಂದ ಹುಟ್ಟಿದ ಹೆಣ್ಣುಮಗುವಿಗೆ ಈಗ ಐದುವರ್ಷ. ಬೇಳುವೆಯ ಮಾತಾಡಿ ಗಂಡನನ್ನು ಸಾಗಹಾಕಿ ವಶಪಡಿಸಿಕೊಂಡ ಅಮರುಕನು ಈಗ ಅವಳನ್ನು ನಿರ್ಲಕ್ಷಿಸಿದ್ದಾನೆ. ಆ ನೋವು ಅವಳಿಗೆ. ಅದರಿಂದ ನಾಗಭಟ್ಟನಿಗೆ ಹಿತವೆನಿಸಿತು. ಅದು ತಾಮಸಿಕ ಸಮಾಧಾನ. ಅದರಿಂದ ಧ್ಯಾನಕ್ಕೆ ವಿಘ್ನ. ಜೀವನದಲ್ಲಿ ರುಚಿಕಾಣದಾಗ ಮತ್ತೆ ಶೂನ್ಯಭಾವ. ಗುರುವಿನ ಆದೇಶವನ್ನು ಮೀರಿ ಧ್ಯಾನಶಕ್ತಿಯ ದುರುಪಯೋಗ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದ; ಹಾಗಾಗಿ ಕೆಳಗೆ ಎಸೆಯಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದ. ಈಗಲಾದರೂ ಚಿತ್ತವೃತ್ತಿನಿರೋಧ ಮಾಡಿ ಧ್ಯಾನಮಗ್ನನಾಗಬೇಕೆಂಬ ಜ್ಞಾನೋದಯವೇನೋ ಆಯಿತು. ಆದರೆ ಅಮರುಕನ ನೆನಪು ಹೆಡೆಬಿಟ್ಟ ಹಾವಿನಂತೆ ಕಾಡಿತ್ತು, ಅಸಹಾಯಕನಾಗಿದ್ದ.

೫. ತಾಂತ್ರಿಕನ ಸಹವಾಸ; ಚಂದ್ರಿಕೆಗಾಗಿ ಹುಡುಕಾಟ

ಆ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಗೊತ್ತುಗುರಿ ಇಲ್ಲದೆ ಅಲೆಯುತ್ತಿದ್ದ ನಾಗಭಟ್ಟ ಒಂದು ದಿನ ಮಥುರಾ ನಗರಕ್ಕೆ ಎಂಟುಕ್ರೋಶದೂರದವರೆಗೆ ಹೋಗಿಬಿಟ್ಟಿದ್ದ. ಆಗಲೇ ವಾಮಾಚಾರಿಯಾದ ಒಬ್ಬ ಸಾಧುವನ್ನು ಕಂಡಿದ್ದು. ಮಾಂಸ, ಮದ್ಯ, ಮಲ ಇವುಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಅಸಹ್ಯ ಚರ್ಯೆ ಅವನದಾಗಿತ್ತು. ಅವನದು ಯೋಗಮಾರ್ಗಕ್ಕಿಂತ ಭಿನ್ನವಾದ ಮಾರ್ಗ. ಭೇದ, ತಾರತಮ್ಯ, ಉತ್ತಮಿಕೆಯ ಅಹಂಕಾರ, ಸಿದ್ಧಿಸಿದ ಶಕ್ತಿಗಳನ್ನು ಬಳಸಬಾರದೆಂಬ ನಿಷೇಧ, ಮೇಧ್ಯ–ಅಮೇಧ್ಯ, ಭಕ್ಷ್ಯ–ಅಭಕ್ಷ್ಯ, ಸ್ಪೃಶ್ಯ–ಅಸ್ಪೃಶ್ಯ ಭೇದಗಳು ಇವು ಯಾವುವೂ ಆ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿರಲಿಲ್ಲ. ಯೋನಿಲಿಂಗಗಳನ್ನು ಬಿಡಿಸಿ ನಿಸ್ತೇಜಗೊಳಿಸುವ ಬರಡು ಮಾರ್ಗವೂ ಅವರದಲ್ಲ. ಕೇವಲ ನಾಗಭಟ್ಟನನ್ನು ಸ್ಪರ್ಶಿಸಿದ ಮಾತ್ರದಿಂದಲೇ ಆ ಸಾಧುವು ಅಮರುಕನ ಮನಃಪ್ರವೇಶಕ್ಕೆ ದಾರಿಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದ. ಆಗಲೇ, ತಾನು ಮಾಡಿದ ತಪ್ಪನ್ನು ಶಾಲಿನಿಯ ಮೇಲೆ ಹಾಕಿ ನಾಗಭಟ್ಟನನ್ನು ಸಮಾಧಾನಗೊಳಿಸುವ ಠಕ್ಕು ಯೋಚನೆ ಅವನಲ್ಲಿ ತುಂಬಿರುವುದು ತಿಳಿದದ್ದು. ಈಗಲಂತೂ ತಾನು ಒಂಟಿ, ದೇಶಹೀನ, ಮಿತ್ರಹೀನ, ಬಂಧುಹೀನ ಎಂಬ ಭಾವನೆಯು ನಾಗಭಟ್ಟನಿಗೆ ತೀವ್ರವಾಯಿತು.

ಅಮರುಕನ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಇನ್ನೂ ಶೋಧಿಸಬೇಕು ಎಂಬ ಕುತೂಹಲವು ಹೆಚ್ಚಿತು. ತಾಂತ್ರಿಕನೇ ಅದಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾದ ಗುರು ಎನಿಸಿತು. ಹಿಂದೆ ಅವನು ಕಂಡಿದ್ದ ಸ್ಥಳಕ್ಕೇ ಹುಡುಕಿಕೊಂಡು ಹೋದ. ನಾಲ್ಕುದಿನ ಕಾಡಿನಲ್ಲಿಯೇ ಮಲಗಿದ. ಭಯ, ಹಸಿವುಗಳನ್ನು ಎದುರಿಸಿದ. ಐದನೆಯ ಸಂಜೆ ಆ ತಾಂತ್ರಿಕನು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದ; ಜತೆಗೆ ಒಬ್ಬ ವೇಶ್ಯೆಯೂ ಇದ್ದಳು. ಆ ಅಮಾವಾಸ್ಯೆಯ ರಾತ್ರಿಯಲ್ಲಿ ಯೋನಿಪೂಜೆ ಮಾಡಲೆಂದೇ ಅವಳನ್ನು ಕರೆತಂದಿದ್ದ. ನಾಗಭಟ್ಟನು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದು ತನಗಾಗಿ ಕಾಯುತ್ತಿರುವುದು ಧ್ಯಾನದಿಂದಲೇ ಅವನಿಗೆ ತಿಳಿದಿತ್ತು; ಅವನ ನಿಷ್ಠೆಯನ್ನು ಕಂಡೇ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಮತ್ತೆ ಬಂದಿದ್ದ.

ಯೋನಿಪೂಜೆಯು ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಆರಾಧಿಸಿ ಆಹ್ವಾನಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಒಂದು ಕ್ರಿಯೆ, ಮೈಥುನವು ಅದರ ಒಂದು ಅಂಗ. ಆ ರಾತ್ರಿ ತಾಂತ್ರಿಕನು ವೇಶ್ಯೆಯೊಂದಿಗೆ ಅದನ್ನು ನಡೆಸುವಾಗ ನಾಗಭಟ್ಟನು ಒಂದು ಕ್ರೋಶದೂರದಲ್ಲಿ ಉಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದ. ಅರುಣೋದಯಕ್ಕೆ ಎದ್ದು ಮತ್ತೆ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋದಾಗ ಯೋನಿಪೂಜೆ ಮುಗಿದ ಗುರುತುಗಳು ಕಂಡವು. ಆ ವೇಶ್ಯೆಯನ್ನು ಮಥುರೆಗೆ ತಲುಪಿಸುವ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಅವನ ಮೇಲೇ ಬಿತ್ತು.

ತಾಂತ್ರಿಕನ ಶಿಷ್ಯನಾದ ಮೇಲೆ ನಾಗಭಟ್ಟನು ಮದ್ಯ, ಮಾಂಸ, ಮತ್ಸ್ಯ, ಮುದ್ರೆಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ರೂಢಿಸಿಕೊಂಡ. ಎರಡುವರ್ಷ ಅವನೊಡನೆ ತಿರುಗಿದ. ಧ್ಯಾನವನ್ನೂ ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಿದ, ಆಸನ ಪ್ರಾಣಾಯಾಮಗಳನ್ನೂ ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಿಕೊಂಡ. ಅದರ ಬಲದಿಂದ ಶಾಲಿನಿಯ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಹೊಕ್ಕು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದ. ಆರಂಭದಲ್ಲಿ ಅವಳು ರಾಜನ ಪ್ರೇಮದ ಭರದಲ್ಲಿ ಮೈಮರೆತಿದ್ದಳು. ಮಗುವಾಗಿ ಮೈಮಾಟ ಕೆಟ್ಟಮೇಲೆ ಅವಳ ಬಳಿಗೆ ಬರುವುದನ್ನು ಅಮರುಕನು ಕಡಮೆ ಮಾಡುತ್ತ ಬಂದ. ಕೊನೆಗೆ ಮೂರನೆಯ ಮದುವೆಗೆ ಸಿದ್ಧನಾದ. ಅವಳು ಕಂಗೆಟ್ಟಿದ್ದಳು. ಆದರೆ ನಾಗಭಟ್ಟನನ್ನು ಒಮ್ಮೆಯೂ ನೆನೆಸಿಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ ನಾಗಭಟ್ಟನಿಗೆ ಅವಳ ಮೇಲೆ ಕೋಪ ಉಕ್ಕುತ್ತಿತ್ತು.

ಹಿಮಾಲಯದಲ್ಲಿ ತಿರುಗುವಾಗ ಒಂದು ದಿನ ತಾಂತ್ರಿಕನು ನಾಗಭಟ್ಟನನ್ನು ಸ್ವತಂತ್ರಗೊಳಿಸಿ ಒಬ್ಬನೇ ಮುನ್ನಡೆದ. ಯೋನಿಪೂಜೆಯನ್ನು ಮಾಡಿ ತನ್ನ ಸಾಧನೆಯನ್ನು ಪರಿಸಮಾಪ್ತಿಗೊಳಿಸುವಂತೆ ಆದೇಶಿಸಿದ. ಅಗತ್ಯಬಿದ್ದಾಗ ಧ್ಯಾನದಲ್ಲಿ ಸಮೀಪಿಸಿ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ಪಡೆಯುವಂತೆಯೂ ಸೂಚಿಸಿದ.

ನಾಗಭಟ್ಟನು ಚಂದ್ರಿಕೆಯನ್ನು ನೋಡಿ ನಾಲ್ಕು ವರ್ಷವಾಗಿತ್ತು. ಯೋನಿಪೂಜೆಗೆ ಅವಳನ್ನೇ ಆರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ನಿರ್ಧರಿಸಿದ. ಧ್ಯಾನದಲ್ಲಿ ಅವಳ ಮನಃಪ್ರವೇಶಮಾಡಿ ಅವಳ ಈಗಿನ ಸ್ಥಿತಿಗತಿಗಳನ್ನು ತಿಳಿಯಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದ. ಆದರೆ ಎಷ್ಟು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದರೂ ಪ್ರವೇಶ ಸಿಗಲಿಲ್ಲ.

ಆನಂದದತ್ತರ ಮನಃಪ್ರವೇಶಮಾಡಿ ಚಂದ್ರಿಕೆಯ ವಿವರಗಳನ್ನು ಗ್ರಹಿಸಿದ. ಅವರೀಗ ಪಾಟಲಿಪುತ್ರದಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ. ರಾಮಾಯಣವನ್ನಾಡಿದ ನಂತರ ಕೃಷ್ಣಚರಿತೆಯನ್ನಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈಗಲೂ ಚಂದ್ರಿಕೆ ತನ್ನ ಪಾತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಮಿಂಚುತ್ತಿದ್ದಾಳೆ. ಅವಳದು ಈಗಲೂ ಸಂನ್ಯಾಸಿಯಂತಹ ಸಾತ್ತ್ವಿಕ ಆಹಾರ. ವಿರಾಮ ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ಧ್ಯಾನದಲ್ಲಿ ಮಗ್ನಳು; ಅದನ್ನು ಬಿಟ್ಟರೆ ಗಾಯನದಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾಳೆ. ಯಾರಿಗೂ ಅವಳು ಅಲಭ್ಯಳು. ಅವಳಿಗಾಗಿ ಪಾಟಲಿಪುತ್ರಕ್ಕೆ ನಡೆಯತೊಡಗಿದ. ಗಂಡಕೀ ನದಿಯ ದಡದಲ್ಲಿ ನಡೆದರೆ ಅದು ಹನ್ನೆರಡು ದಿನದ ದಾರಿ.

೬. ಚಂದ್ರಿಕೆಯ ಕಥೆ; ವಾಮಮಾರ್ಗವನ್ನು ತೊರೆದ ಕೃಷ್ಣಾನಂದ

ಕೃಷ್ಣಾನಂದನು ಚಂದ್ರಿಕೆಯ ಮುಖ ನೋಡದೆ ನಾಲ್ಕು ವರ್ಷವಾಗಿತ್ತು. ಅವಳ ಸೌಂದರ್ಯವು ಈಗ ಮೊದಲಿಗಿಂತಲೂ ಪ್ರಖರವಾಗಿತ್ತು. ನೇರವಾಗಿ ಹೇಳಿದ, 'ತಂತ್ರಸಾಧನೆಗೆ ತೊಡಗಿ ಎರಡು ವರ್ಷವಾಗಿದೆ. ಇನ್ನೊಂದು ಪೂಜೆ ಮಾಡಬೇಕು, ಅದನ್ನು ಮಾಡಿದರೆ ಒಂದು ಹಂತ ಮುಕ್ತಾಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಸಾಧಕನಾದ ನನಗೆ ಒಬ್ಬಳು ಶಕ್ತಿ ಬೇಕು. ಅಮಾವಾಸ್ಯೆಯ ರಾತ್ರಿ ಶ್ಮಶಾನ ಅಥವಾ ನಿರ್ಜನ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಅವಳ ಯೋನಿಪೂಜೆ ಮಾಡಬೇಕು, ಮೈಥುನವೂ ಅದರ ಭಾಗ. ನೀನು ನನ್ನ ಶಕ್ತಿಯಾಗಬೇಕು' ಬಹಳ ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡಿದ. ಯೋಚಿಸಿ ಕೊನೆಗೆ ಒಪ್ಪಿದಳು. ಪಾಟಲಿಪುತ್ರದಿಂದ ಏಳುಕ್ರೋಶದೂರದ ಏಕಾಂತ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಅದು ನಡೆಯಿತು. ಅವಳನ್ನು ಮತ್ತೆ ಪಾಟಲಿಪುತ್ರಕ್ಕೆ ತಲುಪಿಸಿದ. ಅವಳು ಮುಂದಿನ ಅಮಾವಾಸ್ಯೆಯವರೆಗೆ ತನ್ನ ಮನೆಯಲ್ಲಿರುವಂತೆ ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡಿದಳು. ತನಗಾಗಿ ಅಷ್ಟುದೊಡ್ಡ ತ್ಯಾಗಮಾಡಿದ್ದಳು, ಕೃತಜ್ಞತೆ ತುಂಬಿ ಬಂದಿತ್ತು. ಒಪ್ಪಿದ.

ಕಾಡುಮೇಡುಗಳನ್ನು ಅಲೆದು ಅನಿಶ್ಚಿತ ಜೀವನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದವನಿಗೆ ಅವನ ಸಾಧನೆಗೆ ಭಂಗ ಬರದಂತೆ ಅವನಿಗಾಗಿಯೇ ಒಂದು ಕೋಣೆ ಇತ್ತು. ಎರಡು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಮೊದಲಬಾರಿ ಮಂಚ, ಹಾಸಿಗೆ ದೊರೆತಿತ್ತು. ನಿತ್ಯವೂ ಚಂದ್ರಿಕೆಯೇ ಎಣ್ಣೆ ಒತ್ತಿ ಸ್ನಾನ ಮಾಡಿಸುತ್ತಿದ್ದಳು. ನಿತ್ಯವೂ ಬಗೆಬಗೆಯ ಭಕ್ಷ್ಯಗಳಿರುವ ಮೃಷ್ಟಾನ್ನಭೋಜನ. ಅಮ್ಮನ ನೆನಪು ತರುವಂಥ ಉಪಚಾರ, ಪ್ರೀತಿ. ಆದರೆ ತಾಂತ್ರಿಕನ ರೀತಿಗೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ಈ ಉಪಚಾರಗಳನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತಿದ್ದ ಕೃಷ್ಣಾನಂದನಿಗೆ ಇದೊಂದು ಬಂಧನ ಎನಿಸುತ್ತಿತ್ತು, ವ್ರತಭ್ರಷ್ಟನಾಗುತ್ತಿರುವ ಭೀತಿ ಕಾಡುತ್ತಿತ್ತು. ಧ್ಯಾನವೂ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಈ

ಜಾಗವನ್ನು ಬೇಗ ಬಿಟ್ಟುಹೋಗಬೇಕು ಎಂದೇ ಯೋಚಿಸುತ್ತಿದ್ದ. ಒಂದು ದಿನವಂತೂ ಚಂದ್ರಿಕೆ ಮಾತೃಯೋನಿಯ ಪೂಜೆ ಆಗಬಹುದೆ ಎಂದು ಕೇಳಿದಳು, ತರ್ಕದಲ್ಲಿ ಅವನನ್ನು ಕಟ್ಟಿಹಾಕಿ ಅವನಲ್ಲಿ ಗಲಿಬಿಲಿಯನ್ನುಂಟುಮಾಡಿಬಿಟ್ಟಳು. ಆಗಲಂತೂ ಧ್ಯಾನಕ್ಕೆ ಕೂತರೆ ಪ್ರತೀಕವೂ ಇರುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ, ಗುರಿಯೂ ಇರುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಚಂದ್ರಿಕೆಯನ್ನು ಇರಿದು ಕೊಂದುಬಿಡುವಷ್ಟು ಕೋಪಬಂತು. ಒಳ್ಳೆಯ ಊಟದಿಂದ ಒಂದೇ ವಾರದಲ್ಲಿ ಅವನ ಎದೆಗೂಡುಗಳೆಲ್ಲ ತುಂಬಿಕೊಂಡವು. ತಾಂತ್ರಿಕನ ವ್ರತಭ್ರಷ್ಟಜೀವನ ಅವನಿಗೇ ಮತ್ತೆ ಒಗ್ಗದಂತಾಗಬೇಕು ಎಂಬ ಒಳ್ಳೆಯ ಉದ್ದೇಶವೇ ಅವಳಿಗಿತ್ತು.

ಯಾವ ಭೋಗಪ್ರೀತಿಯೂ ಇಲ್ಲದ ಅವಳು ಯೋನಿಪೂಜೆಗೆ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದೂ ಅದಕ್ಕಾಗಿಯೆ. ತಾನು ಒಪ್ಪಿ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋದರೆ ಎಂಥ ಹೀನ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ಹಿಡಿದಿದ್ದಾನೆ ಎನ್ನುವುದು ಅವನಿಗೇ ಅರ್ಥವಾಗಿ ಅದನ್ನು ತೊರೆಯುತ್ತಾನೆ ಎಂಬ ಆಸೆ ಅವಳಿಗಿತ್ತು. ಕೃಷ್ಣಾನಂದನು ಸಾಧಿಸಬೇಕೆಂದು ಗುರಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದ ಅನೇಕ ರೀತಿಯ ಸಿದ್ಧಿಗಳೆಲ್ಲವೂ ಅಧಃಪತನಕ್ಕೆ ದಾರಿಮಾಡುವಂಥವು ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಸಿಕೊಟ್ಟಳು. ಗುರುಗಳ ಆಜ್ಞೆಯಂತೆ ಅವನನ್ನು ಮೇಲೆತ್ತಲೆಂದೇ ಇಷ್ಟೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಮಾಡಿದ್ದಳು. ತನ್ನ ಪತ್ನಿಯಿಂದ ವಂಚಿತನಾದ ಅವನಿಗೆ ಅವಳ ಮನಃಪ್ರವೇಶ ಮಾಡಿ ಎಲ್ಲ ವಿವರಗಳನ್ನೂ ತಿಳಿಯುವ ಅದಮ್ಯವಾದ ಕುತೂಹಲವಿದ್ದ ಬಗೆಗೆ ಅವಳಿಗೆ ಸಹಾನುಭೂತಿ ಇತ್ತು. ಚಂದ್ರಿಕೆಯು ತನ್ನನ್ನು ಪ್ರೀತಿಸುತ್ತಿಲ್ಲ ಎಂಬ ತಪ್ಪುಗ್ರಹಿಕೆಯಿಂದಾಗಿ ತಾಂತ್ರಿಕರ ವಾಮಮಾರ್ಗವನ್ನು ತುಳಿದಿದ್ದ. ಚಂದ್ರಿಕೆಯು ಕೃಷ್ಣಾನಂದನಲ್ಲಿ ಅಪಾರವಾದ ಪ್ರೀತಿಯನ್ನಿಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದಳು. ಆದರೆ ಇಂದ್ರಿಯನಿಗ್ರಹವನ್ನು ಸಾಧಿಸಿದ್ದಳು. ಅವನು ಆ ಬಗೆಗೆ ಆಕ್ಷೇಪಿಸಿದಾಗ ಅಂತರ್ಮುಖಿಯಾದಳು. ಆ ನೋವಿನಿಂದ ಜ್ವರವೇ ಬಂತು.

ಇಷ್ಟು ಆತ್ಮೀಯತೆ ಇದ್ದರೂ ಚಂದ್ರಿಕೆಯು ಎಂದೂ ಕೃಷ್ಣಾನಂದನಿಗೆ ತನ್ನ ಬಗೆಗಿನ ವಿವರಗಳನ್ನು ಹೇಳಿರಲಿಲ್ಲ. ಕೃಷ್ಣಾನಂದನು ತನ್ನ ಇಷ್ಟದಂತೆ ವಾಮಮಾರ್ಗದಿಂದ ವಿಮುಖನಾಗುತ್ತಿದ್ದಾನೆಂಬ ತಿಳಿವಿನಲ್ಲಿ ಅದನ್ನೆಲ್ಲ ಹೇಳಿದಳು.

ಚಂದ್ರಿಕೆ ಬ್ರಹ್ಮಪುರದವಳು. ತಾಯಿ ದೇವರಸ್ತುತಿಗಳನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಹಾಡುತ್ತಿದ್ದರು, ತಂದೆ ವೇದಪಂಡಿತರು. ಚಂದ್ರಿಕೆಗೆ ಸಂಗೀತದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಒಲವು. ಆ ಸಮಯಕ್ಕೆ ಆ ಊರಿಗೆ ಒಬ್ಬ ಗಾಯಕನು ಬಂದ; ವಯಸ್ಸು ಮೂವತ್ತು ವರ್ಷ, ಹುಟ್ಟುಕುರುಡ, ಹೆಸರು ಯದುಭದ್ರ. ಕೃಷ್ಣಮಂದಿರದಲ್ಲಿ ಹಾಡುತ್ತಿದ್ದ. ಸಂಗೀತವನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸಬಲ್ಲ ಪ್ರತಿಭಾವಂತ. ಅನೇಕರು ಅವನ ಶಿಷ್ಯರಾದರು. ಚಂದ್ರಿಕೆಯೂ ಶಿಷ್ಯಳಾದಳು; ಅವಳ ಧ್ವನಿ ಮಧುರವಾಗಿತ್ತು; ಅವಳಿಗೂ ಕಾವ್ಯದ ಚೌಕಟ್ಟುಮೀರಿದ ಸಂಗೀತದಲ್ಲಿ ಆಸಕ್ತಿಯೂ ಪ್ರತಿಭೆಯೂ ಇತ್ತು. ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕಲಿತಳು. ಅವನು ಸಭೆಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಡಿದಾಗ ತಾನೂ ಜತೆಗೆ ಕೂರುತ್ತಿದ್ದಳು. ಹೀಗೆ ನಾಲ್ಕು ವರ್ಷ ಕಲಿತಳು. ಅವಳಿಗೆ ಆಗ ಹದಿನೇಳು ವರ್ಷ. ಅವನ ಸಂಗೀತಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ಮಾರುಹೋಗಿದ್ದಳೆಂದರೆ, ಅವನ ಕುರುಡುಗಣ್ಣುಗಳು ಅವನ ಸೌಂದರ್ಯವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿವೆ ಎಂದೇ ಭಾವಿಸಿದ್ದಳು. ಅವನನ್ನು ಮದುವೆಯಾಗುವ ಕನಸು ಕಟ್ಟಿದಳು. ಜೀವನವಿಡೀ ಅವನೊಡನೆ ಹಾಡಿಕೊಂಡಿರಬಹುದು ಎಂಬ ಕನಸು ಒಂದು ಕಡೆ, ಅವನನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಿದ ದೇವಿಯಾಗಬೇಕೆಂಬ ಹಂಬಲ ಒಂದು ಕಡೆ. ಮನೆಯಲ್ಲಿ ವಿರೋಧಿಸಿದರು. ಆದರೆ ಅವಳ ನಿರ್ಧಾರವು ದಿನದಿನಕ್ಕೆ ಗಟ್ಟಿಯಾಯಿತು. ಒಂದು ದಿನ ಮನೆಯನ್ನು ತೊರೆದು ಅವನನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡು ಊರನ್ನೇ ತೊರೆದು ಹೋದಳು.

ಊರೂರು ದಾಟಿ ಕೊನೆಗೆ ಸಾಲ್ವಪುರದಲ್ಲಿ ಇಬ್ಬರೂ ನೆಲೆನಿಂತರು. ಅಲ್ಲೊಂದು ಸಂಗೀತಶಾಲೆ ನಡೆಸಿ ಸುಸ್ಥಿತಿಗೆ ಬಂದರು. ಅವಳ ಸಂಗೀತವನ್ನೂ ಅದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಅವಳ ಚೆಲುವನ್ನೂ ಆರಾಧಿಸುವ ರಸಿಕರ ಒತ್ತಡ ಇದ್ದೇ ಇತ್ತು. ಅದನ್ನೆಲ್ಲ ಧಿಕ್ಕರಿಸಿ ನಿಂತಳು. ಆದರೆ ಯದುಭದ್ರನಿಗೆ ಸಂಶಯ. ಅವನು ಅದನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುತ್ತಿದ್ದ ರೀತಿಗಳಿಂದಾಗಿ ಅವನ ಕುರುಡು ಅವಳ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ತಾಕುವಂತಾಯಿತು. ಆದರೂ ಅವಳು ಅವನಲ್ಲಿ ನಿಷ್ಠಳಾಗಿಯೇ ಇದ್ದಳು.

ಒಂದು ದಿನ ಯದುಭದ್ರನನ್ನು ಹುಡುಕಿಕೊಂಡು ತಕ್ಷಶಿಲೆಯಿಂದ ಒಬ್ಬ ಯುವಕ ಬಂದ. ಹೆಸರು ಶ್ರೀಮುಖ, ಯದುಭದ್ರನ ಅಕ್ಕನ ಮಗ, ವಯಸ್ಸು ಇಪ್ಪತ್ತಮೂರು; ಚಂದ್ರಿಕೆಗಿಂತ ನಾಲ್ಕು ವರ್ಷ ದೊಡ್ಡವನು. ಅವನು ಸಂಗೀತವನ್ನು ಕಲಿಯಲೆಂದೇ ತನ್ನ ಮಾವ ಯದುಭದ್ರನನ್ನು ಹುಡುಕಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದ. ಅವನೂ ಪ್ರತಿಭಾವಂತ, ಚಂದ್ರಿಕೆಯಂತೆಯೇ ಅವನಿಗೂ ಕಾವ್ಯವನ್ನು ಮೀರಿದ ಗಾಯನಕ್ಕೇರಬೇಕೆಂಬ ಪ್ರೀತಿ.

ಶ್ರೀಮುಖನು ಚಂದ್ರಿಕೆಯಿಂದಲೇ ಹೆಚ್ಚು ಕಲಿತ. ಅವಳ ಜತೆ ಸಂಗೀತಸಭೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸುವಷ್ಟಾದ. ನೇತ್ರಾಭಿವ್ಯಕ್ತಿಯ ಪರಸ್ಪರ ಹೊಂದಾಣಿಕೆಯ ಗಾಯನವೇ ಒಂದು ಹೊಸ ಅನುಭವ. ಉಪ್ಪರಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಅವರಿಬ್ಬರೇ ಕೂತು ಸಂಗೀತಾಭ್ಯಾಸ

ಮಾಡುವಾಗಲೂ ಅವನು ಅವಳ ರೂಪವನ್ನು ಮೆಚ್ಚಿ ಕಣ್ಣುಗಳಿಂದಲೇ ಆರಾಧಿಸುತ್ತಿರುವುದು ಚಂದ್ರಿಕೆಗೆ ತಿಳಿಯುತ್ತಿತ್ತು; ಆಗೆಲ್ಲಾ ತನ್ನ ಸೌಂದರ್ಯವು ಸಾರ್ಥಕವಾದ ಅನುಭವವಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಏಕವಚನದಲ್ಲೇ ಸಂಬೋಧಿಸತೊಡಗಿ ಇನ್ನೂ ಹತ್ತಿರವಾದ, ಅವಳ ಉಡುಗೆತೊಡುಗೆಗಳನ್ನು ಮೆಚ್ಚಿ ಹೇಳತೊಡಗಿದ; ಭಾವಭಂಗಿಗಳನ್ನು ಹೊಗಳಿದ. ಹೆಣ್ಣಾದ ಮೇಲೆ ಅವಳ ಸಹಜ ಸೌಂದರ್ಯವನ್ನು ಯಾರೂ ನೋಡಿರಲಿಲ್ಲ. ತನ್ನ ಸೌಂದರ್ಯವು ಜೀವ ಪಡೆಯುತ್ತಿರುವುದು ಅವನ ಕಣ್ಣುಗಳಲ್ಲಿ ಎಂಬ ಹೊಸ ಅನುಭವವಾಯಿತು. ಇಬ್ಬರೂ ಒಂದಾಗತೊಡಗಿದರು. ಅವನು ಸ್ತುತಿಕಾವ್ಯಗಳನ್ನೇ ಸೃಷ್ಟಿಸಿ ಆರಾಧಿಸುತ್ತಿದ್ದ. ಮೂರು ತಿಂಗಳು ಹೀಗೇ ನಡೆಯಿತು. ಒಂದು ದಿನ ಯದುಭದ್ರನಿಗೆ ಸಿಕ್ಕಿಬಿದ್ದರು. ಶ್ರೀಮುಖನು ಊರುಬಿಟ್ಟು ಓಡಿಹೋದ. ಯದುಭದ್ರನು ಸೇಡಿನಿಂದ ಆತ್ಮಹತ್ಯೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡ. ಚಂದ್ರಿಕೆಗೆ ಎರಡು ವರ್ಷ ಕಾರಾಗೃಹ ಶಿಕ್ಷೆಯಾಯಿತು. ಮೊದಮೊದಲು ಪಶ್ಚಾತ್ತಾಪವಿತ್ತು, ತನಗೆ ಶಿಕ್ಷೆಯಾದುದು ಸರಿಯಾಗಿದೆ ಎನಿಸಿತು, ಆಮೇಲೆ ಯದುಭದ್ರನ ಬಗೆಗೆ ಧಿಕ್ಕಾರ ಬೆಳೆಯಿತು; ಶಿಕ್ಷೆಯಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಇನ್ನು ತನಗೂ ಅವನಿಗೂ ಸಂಬಂಧವಿಲ್ಲ ಎನಿಸಿತು.

ಬಿಡುಗಡೆಯಾದಮೇಲೆ ಸಾಲ್ವಪುರವನ್ನು ತೊರೆದು ಮಥುರೆಗೆ ಬಂದಳು. ಕೃಷ್ಣಮಂದಿರದಲ್ಲಿರತೊಡಗಿದಳು; ಅವಳಂಥ ಎಷ್ಟೋ ಅನಾಥ ಹೆಂಗಸರು ಅಲ್ಲಿದ್ದರು. ಹಾಡುತ್ತಿದ್ದರು, ಭಜನೆಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು, ಕೃಷ್ಣಪ್ರೇಮದಿಂದ ನರ್ತಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಅವಳೂ ಹಾಡತೊಡಗಿದಳು. ಆ ದಿವ್ಯಗಾಯನವು ಎಲ್ಲರನ್ನೂ ಆಕರ್ಷಿಸಿತು. ಜಯಸಿಂಹರಿಗೆ ಅವಳ ಸಂಗೀತದ ಪರಿಚಯವು ಈ ಮೊದಲೇ ಇತ್ತು. ಅವಳು ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಗಾಯಕಿಯಾದ ಚಂದ್ರಿಕೆ ಎಂದು ಗುರುತು ಹಿಡಿದರು. ಅವಳಿಗಾಗಿ ಒಂದು ನೆಲೆಯನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟರು, ಗೌರವದಿಂದಲೇ ನಡೆಸಿಕೊಂಡರು.

ಇದನ್ನೆಲ್ಲ ಕೇಳಿ ಕೃಷ್ಣಾನಂದನು ಅವಳಿಗೆ ಆಗಿರುವ ಅನ್ಯಾಯವನ್ನೂ ಅವಳಿಗಿರುವ ಶಕ್ತಿಯನ್ನೂ ಕುರಿತು ಧ್ಯಾನಿಸುತ್ತಿದ್ದ. ಅವಳದು ಯೋಗಮಾರ್ಗ; ಯೋಗ್ಯಗುರುಗಳಿಂದಲೇ ಆದೇಶಿತಳಾದವಳು. ಅವಳು ಗುರುಗಳು ಹಾಕಿದ ವಿಧಿನಿಷೇಧಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟುನಿಟ್ಟಾಗಿ ಪಾಲಿಸುತ್ತಿದ್ದಳು. ಅವರ ಆದೇಶದಂತೆಯೇ ಕೃಷ್ಣಾನಂದನನ್ನು ಮೇಲೆತ್ತುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಯೋನಿಪೂಜೆಗೆ ಒಪ್ಪಿದಳು. ಅದಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿಯಾಗಿ ತಂತ್ರವು ಪ್ರೀತಿಯನ್ನೇ ಹಾಳುಮಾಡಿಬಿಡುವ ಸ್ವಾರ್ಥಸಾಧನೆ ಎನಿಸಿತು. ಆ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ತೊರೆಯುವ ನಿರ್ಧಾರಮಾಡಿದ; ಅದನ್ನು ಚಂದ್ರಿಕೆಗೆ ಹೇಳಿದಾಗ ಅವಳ ಮುಖ ಅರಳಿತು.

೭. ಮತ್ತೆ ಶೂನ್ಯ; ನಾಲಂದಕ್ಕೆ

ಬರುವ ಅಮಾವಾಸ್ಯೆಯವರೆಗೆ ಚಂದ್ರಿಕೆಯ ಮನೆಯಲ್ಲೇ ಇರಬೇಕು. ಅದು ಚಂದ್ರಿಕೆಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಮಾತು. ಆಮೇಲೆ? ಮತ್ತೆ ಶೂನ್ಯದ ಅನುಭವವಾಗತೊಡಗಿತು. ಧ್ಯಾನದಲ್ಲಿ ಸೋತಾಗಿತ್ತು, ತಂತ್ರದಲ್ಲೂ ದಡಮುಟ್ಟಲಿಲ್ಲ. ತನ್ನ ಊರು ತಾರಾವತಿಯಲ್ಲೇ ಹೆಂಡತಿಯ ಜತೆಯಲ್ಲಿದ್ದರೂ ಅವಳ ಮನಸ್ಸು ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ತನ್ನಲ್ಲಿರುತ್ತಿತ್ತೆ ಎಂಬುದು ಅನುಮಾನದ ಮಾತಾಗಿತ್ತು. ಇತ್ತ ಚಂದ್ರಿಕೆಯೇ ಹೆಂಡತಿಯಾಗಲಿ ಎಂದರೆ 'ದೇಹಸಂಪರ್ಕವನ್ನು ಹೊರತುಪಡಿಸಿ' ಎನ್ನುತ್ತಾಳೆ. ಅವಳಿಗೆ ಸ್ನೇಹ ಮಾತ್ರ ಸಾಕು. ಇದು ಸಿಟ್ಟುಬರಿಸುವ ವಿಷಯ. ನಾಟಕದಲ್ಲೂ ಆಸಕ್ತಿ ಉಳಿದಿರಲಿಲ್ಲ. ಕ್ಷತ್ರಿಯನೇ ಆದ ಬುದ್ಧನ ಧರ್ಮಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿಯಾಗಿ ಕ್ಷತ್ರಿಯರೇ ಆದ ರಾಮಕೃಷ್ಣರನ್ನು ಮೆರೆಸುವುದರಲ್ಲಿ ಅರ್ಥ ಕಾಣುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ.

ಹೀಗೆ ದಿಕ್ಕುತಪ್ಪಿದ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ನಗರದಲ್ಲಿ ಅಲೆಯುತ್ತಿದ್ದಾಗಲೇ ವಜ್ರಪಾದ ಭಿಕ್ಕು ಮತ್ತು ವಿಶ್ವಕರ್ಮ ಸ್ಥಪತಿ ಎದುರಿಗೆ ಸಿಕ್ಕಿದ್ದು. ಅವರು ಕಟ್ಟಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಚೈತ್ಯದಲ್ಲಿ ಅಳವಡಿಸಬೇಕಿದ್ದ ಕೆಲವು ವಿಗ್ರಹಗಳ ಮಾದರಿಯನ್ನು ನೋಡಲು ಅವರೀಗ ನಾಲಂದಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದರು. ವಿಶ್ವಕರ್ಮನು ಬೌದ್ಧಧರ್ಮಕ್ಕೆ ಪರಿವರ್ತಿತನಾಗಿ ಹೊಸ ನಿಷ್ಠೆಯಲ್ಲಿದ್ದ.

ಶೂನ್ಯದ ಸ್ವರೂಪವನ್ನರಿಯುವುದೇ ಕೃಷ್ಣಾನಂದರು ಶೂನ್ಯದಿಂದ ಪಾರಾಗಲು ಇರುವ ಉಪಾಯವೆಂಬುದು ವಜ್ರಪಾದರ ಅಭಿಪ್ರಾಯವಾಗಿತ್ತು. ನಾಲಂದದಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ಎರಡು ಮೂರು ವರ್ಷ ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಬಹುದು. ಅದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಡುವುದಾಗಿಯೂ ಅಭಯವಿತ್ತರು.

೮. ತರ್ಕದ ಕಗ್ಗಂಟು; ರುಚಿಹೀನ ನಾಲಂದ

ನಾಲಂದವನ್ನು ಬೆಳೆಸುವುದರಲ್ಲಿ ವೈದಿಕರಾಜರ ಪಾತ್ರವೂ ಇತ್ತು. ವೈದಿಕ ವಿದ್ಯೆಗಳನ್ನು ಅಲ್ಲಿ ಕಲಿಸಲಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಆದರೆ ಏನು ಕಲಿಸಿದರೂ ಕೊನೆಗೆ ಅದಕ್ಕೆ ಬೌದ್ಧಧರ್ಮದ ಶ್ರೇಷ್ಠತೆಯ ತಿರುವುಕೊಡಲಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಬೌದ್ಧೇತರ

ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಬೌದ್ಧತತ್ತ್ವಗಳಿಗೆ ಮಾರುಹೋಗುವ ಸಂದರ್ಭಗಳೂ ಇರುತ್ತಿದ್ದವು. ಕೆಲವು ಬೌದ್ಧೇತರರು ತಮ್ಮ ಮತದ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಬೌದ್ಧಮತದ ಇತಿಮಿತಿಗಳನ್ನು ತಿಳಿಯಲೂ ಬರುತ್ತಿದ್ದುದುಂಟು.

ಅಲ್ಲಿನ ಕಟ್ಟಡ, ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಅಧ್ಯಾಪಕರ ಸಂಖ್ಯೆ, ಗ್ರಂಥಭಂಡಾರ ಎಲ್ಲವೂ ದೊಡ್ಡವೇ; ಇಡೀ ವಾತಾವರಣವು ಬೌದ್ಧಮಯ, ಆದರೆ ಬುದ್ಧಿಪ್ರಚೋದಕ. ಇಲ್ಲಿನ ಕಾರ್ಯಭಾರದಿಂದಾಗಿ ಕೃಷ್ಣಾನಂದನಿಗಿದ್ದ ಶೂನ್ಯಭಾವವು ಹಿಂದೆ ಸರಿಯುತ್ತಿತ್ತು.

ವೈದಿಕ ಪಂಡಿತರನೇಕರು ಬೌದ್ಧಧರ್ಮಕ್ಕೆ ಪರಿವರ್ತಿತರಾಗುತ್ತಿದ್ದುದು ಆ ಕಾಲದ ವಿದ್ಯಮಾನ. ಅಂಥವರಲ್ಲಿ ಪ್ರಜ್ಞಾಘನ ಎಂಬುವವರೂ ಒಬ್ಬರು. ಅವರಿಗೆ ಎಂಬತ್ತು ವರ್ಷ ವರ್ಷವಾಗಿತ್ತು. ಅವರಿಗೆ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದ ಮುಖ್ಯರಾದ ಧರ್ಮಪಾಲರೇ ಪಾಠ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಪ್ರಜ್ಞಾಘನರು ಗುರುಗಳ ಸೇವೆ ಮಾಡುತ್ತ ಅವರ ಕೋಣೆಯಲ್ಲೇ ಇರುತ್ತಿದ್ದರು. ಅವರ ವ್ಯಾಸಂಗವ್ಯಾಪ್ತಿಯೂ ವ್ಯಾಸಂಗತೀಕ್ಷ್ಣತೆಯೂ ಅಪೂರ್ವವಾಗಿತ್ತು.

ಹೀಗೆ ಹುಟ್ಟಿನಿಂದ ವೈದಿಕರಾದ ಘಟಾನುಘಟಿ ಪಂಡಿತರೆಲ್ಲ ಕ್ಷಣಿಕತ್ವವೇ ಸತ್ಯ, ಶಾಶ್ವತ ವಸ್ತುವಿನ ಕಲ್ಪನೆಯೇ ಸಕಲ ಆಶೆಗಳಿಗೆ ಆಧಾರ, ಆಶೆಯೇ ದುಃಖಕ್ಕೆ ಕಾರಣ, ಶೂನ್ಯವೇ ಸತ್ಯ ಎಂದು ನಂಬಿಯೇ ಬೌದ್ಧಧರ್ಮಕ್ಕೆ ಪರಿವರ್ತಿತರಾದರೆ ಎಂಬ ಜಿಜ್ಞಾಸೆ ಕೃಷ್ಣಾನಂದನನ್ನು ಕಾಡುತ್ತಿತ್ತು.

ವೈದಿಕರಲ್ಲಿ ವಿಗ್ರಹಾರಾಧನೆ ಇರಲಿಲ್ಲ, ನಿಶ್ಶಬ್ದವಾಗಿ ಮಾಡುವ ಸಂಧ್ಯಾವಂದನೆ ಇತ್ತು. ಬೌದ್ಧರಲ್ಲಿ ವಿಗ್ರಹಾರಾಧನೆ, ಸಾಮೂಹಿಕ ಪೂಜೆ, ಉತ್ಸವ ಮೊದಲಾದ ಕರ್ಮಕಾಂಡ ಹೆಚ್ಚು. ಚೈತ್ಯವಂದನೆಯೂ ಅದರ ಭಾಗ.

ವಿಶ್ವಕರ್ಮಸ್ಥಪತಿಯು ಅಲ್ಲೇ ಒಂದು ವರ್ಷವಿದ್ದು ಬೌದ್ಧ ಶಿಲ್ಪಗಳನ್ನೂ ಬೌದ್ಧ ತಂತ್ರಸಾಧನೆಗಳನ್ನೂ ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ತಂತ್ರಯಾನಿಯೊಬ್ಬನು ಮಾಡಿದ ಯುಗನದ್ಧಸಾಧನೆಯನ್ನೂ ಕಂಡು ಅದರ ಪ್ರತಿಕೃತಿಯನ್ನೂ ರೂಪಿಸಿದ. ಅದ್ವಯಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಅದರಲ್ಲಿ ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿ ಮೂಡಿಸಲಾಗಿದೆಯೆಂದು ಬೌದ್ಧ ಆಚಾರ್ಯರು ಮೆಚ್ಚಿಕೊಂಡರು. ಹೆಣ್ಣಾದ ಪ್ರಜ್ಞೆ ಮತ್ತು ಗಂಡಾದ ಉಪಾಯಗಳ ಅಭಿನ್ನತ್ವ ಅದು ಎಂಬುದು ಅದಕ್ಕಿದ್ದ ತಾತ್ತ್ವಿಕ ವಿವರಣೆ. ಶೂನ್ಯತೆ ಎಂಬುದು ಅದೇ. ಅದೇ ತಥಾಗತ ಗುಹ್ಯ. ಅದೇ ಬದಲಾವಣೆಯಾಗದ ಅನಂತಸತ್ಯ. ಬೇರೆಯವರಿಗಾದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಕಾಣುತ್ತಿದ್ದುದು ದೀರ್ಘಮೈಥುನದ ನಂತರ ಪಡೆಯುವ ಶಾಂತಿ.

ಈ ಕ್ಷಣಿಕತೆಯ ವಾದವೆಲ್ಲವೂ ಪರಿಣಾಮವಾದ, ವಿವರ್ತವಾದ ಮೊದಲಾದವುಗಳ ಅಧ್ಯಯನಮಾಡಿದಾಗ ರಂಜಕತೆಯನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುವಂಥದು. ಗಂಡುಹೆಣ್ಣುಗಳ ಆಕರ್ಷಣೆಯನ್ನು ದಾಟಿಕೊಂಡಲ್ಲದೆ ಅಧ್ಯಾತ್ಮ ಸಿದ್ಧಿಸುವುದಿಲ್ಲ; ಬುದ್ಧನು ಹೇಳಿದ್ದು ಅಂಥದು. ಆದರೆ ಅವನ ಸರಳತತ್ತ್ವದ ಸುತ್ತ ತರ್ಕದ ಕಗ್ಗಂಟು ಬೆಳೆದುಹೋಗಿತ್ತು.

ಈ ಸರಳತತ್ತ್ವವನ್ನು ನೇರವಾಗಿ ಅನುಸಂಧಾನ ಮಾಡಲೆಂದೇ ಕೃಷ್ಣಾನಂದನು ಬುದ್ಧಗಯೆಗೆ ಹೋದ, ಬೋಧಿವೃಕ್ಷದ ಕೆಳಗೆ ಧ್ಯಾನಮಾಡಿದ. ಅದು ನೆಮ್ಮದಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿತು. ವೈದಿಕರಾದವರೂ ಅಷ್ಟೇ ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಬುದ್ಧನಿಗೆ ನಮಿಸಿ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದರು. ಬುದ್ಧನು ವೇದವನ್ನು ತಿರಸ್ಕರಿಸಿದನೆಂಬುದು ತಿಳಿದಿದ್ದರೂ ಅವನದು ವಿಷ್ಣುವಿನ ದಶಾವತಾರಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ಎಂಬ ಅಚಲವಿಶ್ವಾಸ ಅವರಿಗಿತ್ತು. ಆ ನಿಲುವಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಅಧ್ಯಾತ್ಮದ ಹೊಳಹೂ ಇರುವಂತಿತ್ತು.

ಅವರೆಲ್ಲರೂ ಗಯಾಶ್ರಾದ್ಧಮಾಡಿ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದಿದ್ದರು. ಬುದ್ಧನ ಅಭಿಮತದಂತೆ ಎಲ್ಲವೂ ಕ್ಷಣಿಕತೆಯ ಸರಣಿ; ಒಟ್ಟಾದಾಗ ನಿರಂತರವೆಂಬಂತೆ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಅದರಂತೆ ಜೀವವೂ ಕ್ಷಣಿಕ. ಹಾಗಾಗಿ ಶ್ರಾದ್ಧ ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ಅರ್ಥವಿರುವಂತಿರಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಆತ್ಮವು ಶಾಶ್ವತ ಎಂಬ ಶ್ರದ್ಧೆಯಮೇಲೆ ಶ್ರಾದ್ಧಕರ್ಮವು ನಿಂತಿತ್ತು; ಅದು ವೈದಿಕರ ಮಾರ್ಗ. ರೋಗ ಮುಪ್ಪು ಸಾವು ಇವುಗಳಿಂದ ಪ್ರಚೋದಿತನಾಗಿ ಅರ್ಥ ಹುಡುಕಲು ಹೊರಟ ರಾಜಕುಮಾರನು ಸರ್ವಂ ಕ್ಷಣಿಕಂ ಎಂದ. ಮುಂದೆ ಮೇಧಾವಿಗಳು ಸೇರಿ ಅದರ ಸುತ್ತ ತರ್ಕದ ಹುತ್ತವನ್ನೇ ಕಟ್ಟಿದರು. ವೈದಿಕ ಪುರಾಣಗಳನ್ನೂ ಅದಕ್ಕಾಗಿ ತಮ್ಮದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ದುಡಿಸಿಕೊಂಡರು.

ಇದೆಲ್ಲದರ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ – ಬೌದ್ಧಪ್ರಭಾವದಿಂದ ಶ್ರಾದ್ಧದಲ್ಲಿ ಶ್ರದ್ಧೆಯನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡಿದ್ದ ಕೃಷ್ಣಾನಂದನಿಗೆ, ಈಗ ಬೋಧಿವೃಕ್ಷವು ಅರ್ಥ ಕಳೆದುಕೊಂಡಿತ್ತು, ನಾಲಂದವು ರುಚಿಹೀನವಾಗಿತ್ತು.

೯. ಕರ್ಮಪಾರಮ್ಯ; ತುಷಾನಲ ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತ

ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ ನಾಲಂದದಲ್ಲಿ ಕ್ಷೋಭೆಯನ್ನುಂಟುಮಾಡುವ ಘಟನೆಯೊಂದು ನಡೆದಿತ್ತು. ಪ್ರಜ್ಞಾಘನರಿಗೆ ಸ್ವತಃ ಧರ್ಮಪಾಲರೇ ಪಾಠಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಹೀಗೆ ಧರ್ಮಪಾಲರ ನೇರ ಶಿಷ್ಯರಾಗುವ ಭಾಗ್ಯ ದೊರೆಯುತ್ತಿದ್ದುದು ಬಹು ಪ್ರೌಢರೂ ಶ್ರದ್ಧಾಳುಗಳೂ ಆದವರಿಗೆ ಮಾತ್ರ.

ನಾಲಂದದಲ್ಲಿ ಬೌದ್ಧ ಆಚಾರ್ಯರು ತಮ್ಮ ಮತದ ಶ್ರೇಷ್ಠತೆಯನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪೂರಕವಾಗಿ ವೇದನಿಂದನೆ ಮಾಡುವುದು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿತ್ತು. ಒಂದು ದಿನ ಪ್ರವಚನ ಮಾಡುವಾಗ ಧರ್ಮಪಾಲರೂ ಅದನ್ನೇ ಮಾಡಿದರು. ಅದರಲ್ಲಿ ಕುಹಕವಿರುತ್ತಿತ್ತು, ಕಲ್ಪಿತ ಅಂಶಗಳೂ ಇರುತ್ತಿದ್ದವು. ಇದನ್ನು ಕೇಳಿ ಪ್ರಜ್ಞಾಘನರ ಕಣ್ಣಲ್ಲಿ ನೀರು ಬಂತು. ಅದನ್ನು ಕಂಡು ಧರ್ಮಪಾಲರು ವೇದಋಷಿಗಳು ಠಕ್ಕರೆಂದು ಇನ್ನಷ್ಟು ಜರೆದರು.

ಪ್ರಜ್ಞಾಘನರ ಪೂರ್ವನಾಮವು ಕುಮಾರಿಲಭಟ್ಟ. ಅವರು ಅದಾಗಲೇ ಬೌದ್ಧಪಂಡಿತರನ್ನು ವಾದದಲ್ಲಿ ಸೋಲಿಸಿದ್ದರು, ಬೌದ್ಧಧರ್ಮವನ್ನು ಖಂಡಿಸುವ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಬರೆದಿದ್ದರು. ಅದನ್ನು ಇನ್ನೂ ತೀಕ್ಷ್ಣವಾಗಿ ಮಾಡುವ ಉದ್ದೇಶ ಅವರಿಗಿತ್ತು. ಆದ್ದರಿಂದಲೇ ಬೌದ್ಧಧರ್ಮದ ಸೂಕ್ಷ್ಮಗಳನ್ನು ಧರ್ಮಪಾಲರಿಂದಲೇ ಕಲಿಯಲು ಅವರು ನಾಲಂದಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದರು. ಅದಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಬೌದ್ಧಭಿಕ್ಕುವೂ ಆಗಿ ಪರಿವರ್ತನೆಗೊಂಡಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಧರ್ಮಪಾಲರು ಅನೇಕ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಜ್ಞಾಘನರ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕತೆಯನ್ನು ಶಂಕಿಸಿ ನಿಂದಿಸಿದರು. ಇದರಿಂದ ಪ್ರಜ್ಞಾಘನರ ಶಿಷ್ಯತ್ವದ ವಿಮೋಚನೆಯಾದಂತಾಯಿತು. ಆ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಜ್ಞಾಘನರು ಬೌದ್ಧಪಂಡಿತರನ್ನು ವಾಗ್ವಾದಕ್ಕೆ ಕರೆದರು. ತಾವು ಸೋತರೆ ಬೌದ್ಧನಾಗಿ ಮುಂದುವರಿಯುವುದಾಗಿಯೂ, ಬೌದ್ಧಪಂಡಿತರು ಸೋತರೆ ಅವರು ವೈದಿಕಮತಕ್ಕೆ ಪರಿವರ್ತನೆಗೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದೂ ಸವಾಲು ಹಾಕಿದರು. ಆದರೆ ಕುಮಾರಿಲಭಟ್ಟರ ಹೆಸರು ಕೇಳಿದರೇ ನಡುಗುತ್ತಿದ್ದ ಬೌದ್ಧಪಂಡಿತರು ಅವರನ್ನು ಬೈದರು, ಅವರ ಮೇಲೆ ದೈಹಿಕವಾಗಿ ಆಕ್ರಮಣ ಮಾಡಿದರು. ಕುಮಾರಿಲಭಟ್ಟರು ನಾಲಂದವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಹೊರನಡೆದರು.

ನಾಗಭಟ್ಟನಿಗೆ ಕುಮಾರಿಲಭಟ್ಟರೆಂದರೆ ಗೌರವ. ಏಕೆಂದರೆ ಅವನು ಮಾಹಿಷ್ಮತಿಯಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯಾಗಿದ್ದುದು ಮಂಡನಮಿಶ್ರರ ಆಶ್ರಮದಲ್ಲಿ. ಮಂಡನರಿಗೆ ಗುರುಗಳಾಗಿದ್ದವರು ಕುಮಾರಿಲಭಟ್ಟರು. ಮಂಡನರ ಪತ್ನಿ ಭಾರತೀದೇವಿ ಕುಮಾರಿಲರ ತಂಗಿ; ಆಕೆಯೂ ಪಂಡಿತೆ, ಆಕೆಯೂ ನಾಗಭಟ್ಟನಿಗೆ ಗುರು.

ಆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕುಲವಿದ್ಯೆಗಳನ್ನು ಅನ್ಯರಿಗೆ ಹೇಳಿಕೊಡುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲ ಕಸುಬಿನವರಲ್ಲೂ ಅದು ಇದ್ದುದು ಹೀಗೆ; ಶಿಲ್ಪಿಗಳಲ್ಲೂ ಹೀಗೆಯೇ ಇತ್ತು ಎಂಬುದನ್ನು ವಿಶ್ವಕರ್ಮಸ್ಥಪತಿಯೂ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದ. ಹಾಗಾಗಿ ವೇಷಾಂತರದಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯೆ ಕಲಿತುಹೋಗುವುದು ಅಪೂರ್ವವೇನಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಕುಮಾರಿಲಭಟ್ಟರು ಮಾಡಿದ್ದೂ ಅಂಥ ಒಂದು ಸಾಹಸವನ್ನು. ಹಾಗಾಗಿ ನಾಗಭಟ್ಟನಿಗೆ ಅವರ ಎಂಬತ್ತರ ವೃದ್ಧಾಪ್ಯದಲ್ಲೂ ಇದ್ದ ಉತ್ಸಾಹದ ಬಗೆಗೆ ಗೌರವವೇ ಇತ್ತು. ಅವರನ್ನು ಹುಡುಕಿಕೊಂಡು ಹೊರಟ. ಕುಮಾರಿಲಭಟ್ಟರು ಇದ್ದುದು ಪ್ರಯಾಗದ ತಮ್ಮ ಆಶ್ರಮದಲ್ಲಿ; ನಾಲಂದದಿಂದ ಅಲ್ಲಿಗೇ ಮರಳಿದ್ದರು. ನಾಗಭಟ್ಟನು ಅಲ್ಲಿಗೇ ಹೋದ. ಈಗ ಅವನ ಚಿತ್ತದಲ್ಲಿ ಶೂನ್ಯವಿರಲಿಲ್ಲ. ಶೂನ್ಯವೆಂಬುದು ತಾತ್ಕಾಲಿಕವಾಗಿ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಮುಸುಗುವ ಸ್ಥಿತಿಮಾತ್ರ ಎಂದು ತರ್ಕಿಸಿದ.

ಕುಮಾರಿಲರ ಆಶ್ರಮದಲ್ಲಿ ತ್ಯಾಗಭಾವವಿತ್ತೇ ಹೊರತು ಬಡತನವಿರಲಿಲ್ಲ. ಕುಮಾರಿಲರ ಕಣ್ಣುಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಖರತೆಯ ಜೊತೆಗೆ ನಿಯಮಪಾಲನೆಯ ಬಿಗಿ ಇತ್ತು. ನಾಟಕ, ಯೋಗಸಾಧನೆ, ತಂತ್ರಸಾಧನೆ, ಬೌದ್ಧಧರ್ಮ ಹೀಗೆ ನಾನಾ ಅನುಭವಗಳಿಗೆ ಒಡ್ಡಿಕೊಂಡಿದ್ದ ನಾಗಭಟ್ಟನು ದಿಕ್ಕುತಪ್ಪಿದವನಾಗಿದ್ದ; ಕುಮಾರಿಲಭಟ್ಟರು ತನಗೆ ಸರಿಯಾದ ದಿಕ್ಕು ತೋರಿಸುವರೆಂಬ ಆಸೆಯಿಂದಲೇ ಅವರನ್ನು ಹುಡುಕಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದ. ಯಾವುದಾದರೂ ತಕ್ಕ ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಮನಶ್ಶಾಂತಿ ಪಡೆಯುವ ಉದ್ದೇಶ ಅವನಿಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ಕರ್ಮಪಾರಮ್ಯವನ್ನು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸುವವರಲ್ಲಿ ಅದ್ವಿತೀಯರಾಗಿದ್ದವರು ಕುಮಾರಿಲಭಟ್ಟರು. ಕುಮಾರಿಲರೇ ಈಗ ಪಶ್ಚಾತ್ತಾಪದ ಅವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿದ್ದರು. ಪರಮತದೀಕ್ಷೆ ಪಡೆದುದು ಒಂದು ಪಾಪ, ಬಿಟ್ಟ ವೈದಿಕ ಮತ ಮತ್ತು ಸೇರಿದ ಬೌದ್ಧ ಮತ ಈ ಎರಡೂ ಶ್ರದ್ಧೆಗಳಿಗೆ ಮಾಡಿದ ಮೋಸವು ಎರಡನೆಯ ಪಾಪ, ತನ್ನನ್ನು ನಂಬಿ ಶ್ರದ್ಧೆಯಿಂದ ಪಾಠಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಗುರುಗಳಿಗೆ ಪ್ರತಿನಿಮಿಷವೂ ಮೋಸಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಭಾವವು ತುಂಬಿಕೊಂಡಿದ್ದುದು ಮೂರನೆಯ ಪಾಪ. ವೇದದ್ರೋಹಿಯಾದ ತನಗೆ ನಿಧಾನವಾಗಿ ಸುಟ್ಟು ಕೊಲ್ಲುವ ತುಷಾಗ್ನಿಯೇ ಸರಿಯಾದ ಶಿಕ್ಷೆ

ಎಂದೂ ಅವರು ನಿರ್ಣಯಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದರು. ಹತ್ತಿರದ ದಿನಗಳಲ್ಲೇ ಸಂಭವಿಸುವ ಸೂರ್ಯಗ್ರಹಣದ ಮುಹೂರ್ತಕ್ಕಾಗಿ ಕಾಯುತ್ತಿದ್ದರು.

ಕುಮಾರಿಲಭಟ್ಟರ ಈ ಭಯಂಕರ ಸಂಕಲ್ಪವನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಲು ಅವರ ಶಿಷ್ಯರೂ, ನಾಗಭಟ್ಟನೂ ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿ ವಿಫಲರಾದರು. ಅಪ್ರತಿಮ ಯತಿ ಶಂಕರಾಚಾರ್ಯರಂತೂ 'ಪಾಪವು ಅಜ್ಞಾನಜನ್ಯ, ಅದನ್ನು ಸುಡುವ ಶಕ್ತಿ ಇರುವುದು ಜ್ಞಾನಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ' ಎಂದು ಹೇಳಿ ಕುಮಾರಿಲಭಟ್ಟರು ತಮ್ಮ ಸಂಕಲ್ಪದಿಂದ ಹಿಂದೆ ಸರಿಯುವಂತೆ ಕರೆಕೊಟ್ಟರು. 'ಮನುಷ್ಯನು ತಾನು ಮಾಡಿದ ಕರ್ಮಕ್ಕೆ ತಾನೇ ಹೊಣೆ. ತನ್ನ ತಪ್ಪನ್ನು ಗ್ರಹಿಸಿ ತಾನೇ ಶಿಕ್ಷಿಸಿಕೊಳ್ಳುವವನೇ ನೈತಿಕ ಶಕ್ತಿಯುಳ್ಳ ವ್ಯಕ್ತಿ. ನೈತಿಕ ಶಿಥಿಲತೆಯ ಹೊಣೆಯನ್ನು ಜ್ಞಾನಾಜ್ಞಾನಗಳ ಮೇಲೆ ಹಾಕುವುದು ಪಲಾಯನವಾದವಾಗುತ್ತದೆ' ಎಂಬುದು ಕುಮಾರಿಲಭಟ್ಟರ ಮೊದಲ ಮತ್ತು ಕೊನೆಯ ನಿರ್ಧಾರವಾಗಿತ್ತು. ಕರ್ಮಮಾರ್ಗದ ಗೌಣತೆಯನ್ನು ಪ್ರತಿಷ್ಠಾಪಿಸಲೆಂದೇ ಬಂದಿದ್ದವರು ಶಂಕರಾಚಾರ್ಯರು; ಅವರ ಸೂಚನೆಯಂತೆಯೇ ವಾಗ್ವಾದಕ್ಕಾಗಿ ಮಂಡನಮಿಶ್ರರನ್ನು ಹುಡುಕಿಕೊಂಡು ಹೊರಟರು. ಅಲ್ಲಿ ಉಳಿದು ಒಂಟಿತನದ ಭಾವದಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಿದ ನಾಗಭಟ್ಟನು ಕುಮಾರಿಲಭಟ್ಟರಂತೆಯೇ ತಾನೂ ಮಾಡುವುದಾದರೆ ತಾನು ಮಾಡಿರುವ ತಪ್ಪುಗಳಿಗಾಗಿ ಸಾವಿರಸಲ ತುಷಾನಲಶಿಕ್ಷೆಯನ್ನನುಭವಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಂಡು ಕಂಪಿಸುತ್ತಿದ್ದ.

ಶ್ರಮಣರೂ ಜೈನರೂ ತಳೆದ ನಿಲುವಿನಿಂದಾಗಿ ಕ್ಷತ್ರಿಯಧರ್ಮವು ತೇಜೋಹೀನವಾಗಿದೆ. ಭರತಖಂಡವು ನಿರ್ವೀರ್ಯವಾಗಿದೆ. ಇಂಥ ಹೊತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಗುರ್ಜರ ಪ್ರತೀಹಾರ ಚಕ್ರವರ್ತಿಗಳು ಅಶ್ವಮೇಧಯಾಗ ಮಾಡಲು ಹೊರಟಿರುವುದು ಉಚಿತವಾಗಿದೆ. ವೈದಿಕಮತದ ಜೀರ್ಣೋದ್ಧಾರವಾಗಬೇಕಾಗಿದೆ, ಅದೆಲ್ಲವೂ ಸರಿ, ಆದರೆ ಆ ಯಾಗಕ್ಕೆ ಬ್ರಹ್ಮನಾಗಿ ಹೋಗಲು ಕುಮಾರಿಲಭಟ್ಟರು ಬದುಕಿ ಉಳಿದಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರಂತೆಯೇ ಯಜ್ಞಯಾಗಗಳ ಔಚಿತ್ಯವನ್ನು ಸಮರ್ಥವಾಗಿ ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಬಲ್ಲ ಇನ್ನೊಬ್ಬರೆಂದರೆ ಮಂಡನಮಿಶ್ರರು. ಗುರ್ಜರ ಪ್ರತೀಹಾರರ ಯಾಗಕ್ಕೆ ಬ್ರಹ್ಮನಾಗಲು ಅವರೇ ತಕ್ಕವರೆಂದು ಕುಮಾರಿಲಭಟ್ಟರೇ ಸೂಚಿಸಿದರು.

ಅಶ್ವಮೇಧದ ಮಹತ್ತ್ವವು ರಾಜಪ್ರತಿನಿಧಿಯಾದ ಜಯಸಿಂಹರಿಗೆ ಮೂರ್ತವಾಗಿಯೇ ತಿಳಿದಿತ್ತು. ಸಿಂಧೂ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಮ್ಲೇಚ್ಛರಿಂದ ಅತಿಕ್ರಮಣವಾಗಿತ್ತು, ಅತ್ಯಾಚಾರ ನಡೆದಿತ್ತು, ಮತಾಂತರ ನಡೆದಿತ್ತು. ಮೂಲವಾಸಿಗಳ ಮೂಲೋತ್ಪಾಟವಾಗಿತ್ತು. ಬೌದ್ಧಭಿಕ್ಕುಗಳ ದ್ರೋಹವೂ ಇದಕ್ಕೆಲ್ಲ ಪೂರಕವಾಗಿ ನೆರವಾಗಿತ್ತು. ಅಂಥ ಹೊತ್ತಿನಲ್ಲಿ ವೇದಧರ್ಮವನ್ನು ಉಳಿಸಬಲ್ಲ ಪ್ರಬಲನೈಷ್ಠಿಕರಾದ ಕುಮಾರಿಲಭಟ್ಟರು ತುಷಾನಲದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮನ್ನು ತಾವು ಸುಟ್ಟುಕೊಂಡು ಅಸುನೀಗಿದ್ದರು. ಕ್ಷತ್ರಿಯರಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಇಂಥ ಕ್ಷಾತ್ರವು ಸೊರಗಿಹೋಗಿ ಭಾರತಕ್ಕೆ ಆಪತ್ತು ಎದುರಾಗಿರುವ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಕಂಡು ಜಯಸಿಂಹರು ವಿಷಾದಿಸುತ್ತಿದ್ದರು.

೧೦. ಜ್ಞಾನಪಾರಮ್ಯ; ಮಂಡನಮಿಶ್ರರ ಸಂನ್ಯಾಸ

ಜಯಸಿಂಹ ಮತ್ತು ನಾಗಭಟ್ಟ ಮಥುರೆಗೆ ಹೋದರು. ಒಂದು ವಾರ ಬಿಟ್ಟು ಇಬ್ಬರೂ ಮಾಹಿಷ್ಮತಿಗೆ ಹೋಗುವುದೆಂದು ತೀರ್ಮಾನಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಜಯಸಿಂಹರ ಪತ್ನಿ ಉಷಾದೇವಿಗೆ ಸನ್ನಿಪಾತ ಜ್ವರ ಬಂತು. ಅದು ಬೇಗ ಗುಣವಾಗುವಂತಿರಲಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ನಾಗಭಟ್ಟನನ್ನು ಮಾಹಿಷ್ಮತಿಗೆ ಕಳಿಸಿಕೊಟ್ಟರು. ಉಷಾದೇವಿಗೆ ಗುಣವಾದ ಮೇಲೆ ಜಯಸಿಂಹರು ಕೂಡ ಅಲ್ಲಿ ಹೋಗಿ ಅವರನ್ನು ಕೂಡಿಕೊಳ್ಳುವುದೆಂದು ತೀರ್ಮಾನಿಸಿದರು.

ವಾಯವ್ಯದ ನಾಡುಗಳು ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಮ್ಲೇಚ್ಛಮಯವಾಗಿ ಹೋಗಿದ್ದವು. ಮಥುರೆಯಲ್ಲಿ ನಾಟಕ ಮಂಡಲಿಯಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಿರಲಿಲ್ಲ. ಚಂದ್ರಿಕೆಯನ್ನು ನೋಡುವ ಮನಸ್ಸಿದ್ದರೂ ಅದನ್ನು ನಿಗ್ರಹಿಸಿ ನಾಗಭಟ್ಟನು ಮಾಹಿಷ್ಮತಿಗೆ ಹೊರಟುಹೋದ.

ಮಂಡನಮಿಶ್ರರು ವಾವೆಯಲ್ಲಿ ನಾಗಭಟ್ಟನ ಸೋದರಮಾವ. ಆದರೆ ನಿಯಮಗಳಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟುನಿಟ್ಟು. ಅಧ್ಯಯನ, ಅಧ್ಯಾಪನ, ಗ್ರಂಥರಚನೆ, ನಿತ್ಯನೈಮಿತ್ತಿಕ ಕರ್ಮಗಳಲ್ಲಿ ಅವರ ಸಮಯವು ಕಳೆದುಹೋಗುತ್ತಿತ್ತು. ಅತ್ತೆ ಭಾರತೀದೇವಿಯವರು ಸರಳವಾಗಿದ್ದ, ಸಂಪ್ರದಾಯಶೀಲೆಯಾಗಿದ್ದ, ವಿದ್ಯಾವತಿಯಾಗಿದ್ದ ಪರಿಪೂರ್ಣಮಹಿಳೆಯಾಗಿದ್ದರು. ಕರುಣಾಮಯಿ ಕೂಡ.

ಹಿಂದೆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯಾಗಿದ್ದಾಗ ನಾಗಭಟ್ಟನು ಪಾಠಶಾಲೆಯ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯದಲ್ಲಿ ತಂಗಿಕೊಂಡಿದ್ದ. ಈಗ ನೇರವಾಗಿ ಮನೆಗೇ ಹೋದ. ಕುಮಾರಿಲಭಟ್ಟರು ತುಷಾಗ್ನಿಪ್ರವೇಶಮಾಡಿದ ದಾರುಣಸುದ್ದಿಯನ್ನು ತಿಳಿಸುವ ಕೆಲಸವು ಅವನ ಮೇಲೇ ಬಂದಿತ್ತು. ಇದ್ದಕ್ಕಿದ್ದಂತೆ ಬರಸಿಡಿಲಿನಂತೆ ಬಡಿದ ಆ ಸುದ್ದಿಯಿಂದ ಭಾರತೀದೇವಿಯು ಪ್ರಜ್ಞೆ ತಪ್ಪಿಬಿದ್ದರು. ಮಂಡನಮಿಶ್ರರು ಮಾಹಿಷ್ಮತೀ ನರ್ಮದೆಗಳ ಸಂಗಮಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಭಾವನೂ ಗುರುಗಳೂ ಆಗಿದ್ದ ಕುಮಾರಿಲಭಟ್ಟರಿಗೆ ಪಿಂಡಪ್ರದಾನ ಮಾಡಿ ಬಂದರು. ಯಾವಾಗಲೂ ಕುಲಾಚರಣೆಯನ್ನು ಎತ್ತಿ ಹಿಡಿಯುತ್ತಿದ್ದವರು ಅವರು. ವೇದಬಾಹಿರವಾದ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಿಗೆ ಕಾಲಿಡುವುದೆಂದರೆ ವೇದದಲ್ಲಿ ಶ್ರದ್ಧೆ ಇಲ್ಲ ಎಂದೇ ಅರ್ಥ ಎಂಬುದು ಅವರ ನಿರ್ಣಯ. ಗುರ್ಜರ ಪ್ರತೀಹಾರರು ನಡೆಸುವ ಯಾಗಕ್ಕೆ ಬಂದು ಬ್ರಹ್ಮಸ್ಥಾನವನ್ನು ವಹಿಸಿ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ನಡೆಸಿಕೊಡುವುದಾಗಿ ಮಾತುಕೊಟ್ಟರು.

ಭಾರತೀದೇವಿಯು ವಿವಾಹವಾಗಿ ಮಾಹಿಷ್ಮತಿಗೆ ಬಂದು ಮೂವತ್ತೈದು ವರ್ಷವಾಗಿತ್ತು. ಇಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಕುಮಾರಿಲಭಟ್ಟರು ಮಾಹಿಷ್ಮತಿಗೆ ಬಂದುದು ಒಮ್ಮೆ ಮಾತ್ರ. ಆಗಲೂ ಪಾಠಶಾಲೆಯ ಕಲ್ಪನೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಮಾಹಿಷ್ಮತಿಯ ವಿದ್ವಾಂಸರಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾಪ್ರಸಾರದ ಉತ್ಸಾಹವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವ ಕೆಲಸವನ್ನೇ ಅವರು ಮಾಡಿದ್ದು.

ಭಾರತೀದೇವಿಯ ತಂದೆಯೂ ವಿದ್ವಾಂಸರು. ಅಣ್ಣ ಕುಮಾರಿಲಭಟ್ಟರು ಅವರಿಗಿಂತ ದೊಡ್ಡ ವಿದ್ವಾಂಸರು. ಭಾರತಿಗಿಂತ ಕುಮಾರಿಲಭಟ್ಟರು ಇಪ್ಪತ್ತು ವರ್ಷ ದೊಡ್ಡವರು. ಅವರ ಒತ್ತಾಯದ ಮೇಲೆಯೇ ಗುರುಕುಲದಲ್ಲಿ ಭಾರತಿಗೂ ವಿಧ್ಯುಕ್ತವಾಗಿ ವೇದ ಶಾಸ್ತ್ರಗಳ ಪಾಠವಾದದ್ದು. ಚುರುಕಾಗಿದ್ದ ಹುಡುಗಿಗೆ ಅವಳು ಹೆಣ್ಣುಮಗಳು ಎಂಬ ಕಾರಣಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಬಾರದು ಎಂಬುದು ಅವರ ನಿಲುವಾಗಿತ್ತು. ಉಳಿದ ಬ್ರಹ್ಮಚಾರೀ ಬಾಲಕರ ಜೊತೆಯೇ ಭಾರತಿಯೂ ಕಲಿತರು.

ಕುಮಾರಿಲಭಟ್ಟರಿಗೆ ಮದುವೆಯಾದಾಗ ಇಪ್ಪತ್ನಾಲ್ಕು ವರ್ಷ. ಮೊದಲ ಹೆರಿಗೆಯಲ್ಲೇ ಅವರ ಹೆಂಡತಿಯೂ ಮಗುವೂ ಸತ್ತುಹೋಗಿದ್ದರು. ಕುಮಾರಿಲರು ಮತ್ತೆ ಮದುವೆಯಾಗಲಿಲ್ಲ. ಅಧ್ಯಯನ ಅಧ್ಯಾಪನ ಗ್ರಂಥ ರಚನೆಗಳಲ್ಲಿ ನಿರತರಾಗಿರುತ್ತಿದ್ದ ಅವರಿಗೆ ಗೃಹಕೃತ್ಯದಲ್ಲಿ ಮನಸ್ಸು ಹರಿಯುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಮೊದಲಿನಿಂದಲೂ ಗೃಹಕೃತ್ಯದ ಹೊಣೆ ಬಿದ್ದುದು ಭಾರತೀದೇವಿಯ ಮೇಲೆ. ಆಕೆ ಅದರ ಜತೆಗೇ ವಿದ್ಯೆ ಕಲಿತರು.

ಮಂಡನಮಿಶ್ರರು ಕುಮಾರಿಲಭಟ್ಟರ ಗುರುಕುಲದಲ್ಲಿ ಹನ್ನೆರಡು ವರ್ಷ ವಿದ್ಯೆ ಕಲಿತರು. ಬಹು ಪ್ರಬುದ್ಧರು. ಅವರು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಮಂಡಿಸುತ್ತಿದ್ದ ವೈಖರಿಯನ್ನು ನೋಡಿಯೇ ಕುಮಾರಿಲಭಟ್ಟರು ಅವರಿಗೆ ಮಂಡನಮಿಶ್ರ ಎಂಬ ಬಿರುದು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದು. ಹಾಗಾಗಿ ಮುನ್ನಿನ ವಿಶ್ವರೂಪ ಎಂಬ ಹೆಸರು ಮರೆಯಾಗಿತ್ತು. ಭಾರತಿಗಿಂತ ಅವರು ನಾಲ್ಕು ವರ್ಷ ದೊಡ್ಡವರು. ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸವು ಮುಗಿದ ಮೇಲೆ ಮಂಡನರು ಗುರುವಿನ ಸೂಚನೆಯಂತೆ ಭಾರತಿಯನ್ನೇ ವರಿಸಿದರು. ಭಾರತಿಯನ್ನು ಮದುವೆಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಮೇಲೆ ಕುಮಾರಿಲರು ದಿಗ್ವಿಜಯಕ್ಕೆ ಹೊರಟರು. ಅನ್ಯದಾರ್ಶನಿಕ ಮತಗಳನ್ನು ಅದರಲ್ಲೂ ಬೌದ್ಧರನ್ನು ಸೋಲಿಸಿದರು. ಕರ್ಮದ ಶ್ರೇಷ್ಠತೆಯನ್ನು ಎತ್ತಿ ಹಿಡಿದರು.

ಭಾರತೀದೇವಿ ಮತ್ತು ಮಂಡನಮಿಶ್ರರದು ಅನ್ಯೋನ್ಯ ದಾಂಪತ್ಯ. ಮಂಡನರಿಗೆ ಈಗ ಅರುವತ್ತೈದು ವರ್ಷ. ಪತಿ ಪತ್ನಿ ಇಬ್ಬರೂ ಪಂಡಿತರು. ಮಾಹಿಷ್ಮತಿ ಮತ್ತು ಸುತ್ತಮುತ್ತಣ ನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಕರ್ಮದ ಶ್ರೇಷ್ಠತೆಯನ್ನು ಎತ್ತಿ ಹಿಡಿದಿದ್ದರು. ಹಾಗಾಗಿ ಕುಮಾರಿಲಭಟ್ಟರಿಗೆ ಇತ್ತ ಕಡೆ ಸಂಚಾರಕ್ಕೆ ಬರಬೇಕಾದ ಕಾರಣವಿರಲಿಲ್ಲ. ಭಾರತಿ ಮತ್ತು ಮಂಡನರು ಕಳೆದಬಾರಿ ಕುಮಾರಿಲಭಟ್ಟರನ್ನು ನೋಡಿದ್ದು ಇಪ್ಪತ್ತೈದು ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ.

ಭಾರತಿ ಮತ್ತು ಮಂಡನರಿಗೆ ಇಬ್ಬರು ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳು. ಹಿರಿಯಳು ಮೈತ್ರೇಯಿ, ಮದುವೆಯಾಗಿ ಹೋಗಿದ್ದುದು ಉಜ್ಜಯನಿಗೆ; ಎರಡನೆಯವಳು ಮಾಲಿನಿ, ಮದುವೆಯಾಗಿರುವುದು ಚಂಪಾವತಿಗೆ, ಅವಳ ಕೊನೆಯ ಗಂಡುಮಗುವಿಗೆ ಈಗ ಒಂದೂವರೆ ವರ್ಷವಾಗಿತ್ತು. ಅದನ್ನೇ ದತ್ತುಪಡೆಯುವ ಹವಣಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಭಾರತಿ ಮತ್ತು ಮಂಡನಮಿಶ್ರರಿದ್ದರು.

ಅವತ್ತೊಂದು ದಿನ ಮಂಡನರ ತಂದೆಯವರ ಶ್ರಾದ್ಧ ನಡೆಯುತ್ತಿತ್ತು. ಯತಿಗಳಾದ ಶಂಕರಾಚಾರ್ಯರೂ ಅವರ ಶಿಷ್ಯರೂ ಅಂದೇ ಬಂದು ವಾದಕ್ಕೆ ಆಹ್ವಾನವನ್ನಿತ್ತು ಹೋದರು. ಕರ್ಮಮಾರ್ಗಿಗಳೊಡನೆ ವಾದಮಾಡಲು ಅವರಿಗಿರುವ ಅಷ್ಟೊಂದು ತೀವ್ರವಾದ ಛಲವನ್ನು ಕಂಡು ನಾಗಭಟ್ಟನಿಗೆ ಆಶ್ಚರ್ಯವಾಯಿತು. ಮಂಡನರಿಗೆ ಕರ್ತವ್ಯಗಳನ್ನೂ ಕರ್ಮಗಳನ್ನೂ ನಿರ್ವಹಿಸಿ ಸಮಾಜವನ್ನು ಪೋಷಿಸುವ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆಯುಳ್ಳ ಗೃಹಸ್ಥಾಶ್ರಮದಲ್ಲಿ ಶ್ರದ್ಧೆ ಇತ್ತು, ಸಂನ್ಯಾಸಿಗಳೆಂದರೆ ಗೌರವವಿರಲಿಲ್ಲ. ಆದರೂ ವಾಕ್ಯಾರ್ಥವು ಏರ್ಪಟ್ಟಿತು.

ನಾಡಿನ ವಿದ್ವಾಂಸರು ಪಾಠಶಾಲೆಯ ಸಭಾಭವನದಲ್ಲಿ ಸೇರಿದರು. ಯತಿ ಶಂಕರರು ಬಹು ಚುರುಕುಬುದ್ಧಿಯವರೆಂಬುದು ಎದ್ದು ಕಾಣುತ್ತಿತ್ತು. ಮಂಡನರೂ ಸಮಾನ ವಿದ್ವಾಂಸರು. ಪಾಂಡಿತ್ಯ, ಜ್ಞಾನ, ಸಮಚಿತ್ತವಿದ್ದ ಭಾರತೀದೇವಿಯವರೇ ವಾಕ್ಯಾರ್ಥಕ್ಕೆ ಮಧ್ಯಸ್ಥರು.

ಸತ್‌ಚಿತ್‌ರೂಪವಾದ ಬ್ರಹ್ಮವೊಂದೇ ಸತ್ಯ, ಅದರ ಜ್ಞಾನವು ಲಭ್ಯವಾಗುವುದೇ ಮೋಕ್ಷ. ಉಪನಿಷತ್ತುಗಳೇ ಅದಕ್ಕೆ ಪ್ರಮಾಣ; ಅದನ್ನು ಸಾಧಿಸಲು ಸಂನ್ಯಾಸವು ಅತ್ಯಗತ್ಯಸಾಧನ. ಇದು ಯತಿ ಶಂಕರರ ವಾದ. ಜ್ಞಾನಸ್ವರೂಪವಾದ ಸ್ಥಿತಿಯ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ವೇದಗಳ ಪೂರ್ವಭಾಗವಾದ ಕರ್ಮಕಾಂಡವೇ ಪ್ರಮಾಣ. ವೇದಶಬ್ದಗಳ ಗುರಿಯು ಕ್ರಿಯಾಪ್ರಚೋದನೆಯೇ ಹೊರತು ವಸ್ತುಸ್ಥಿತಿ ನಿರೂಪಣೆಯಲ್ಲ. ಮುಕ್ತಿಯು ಕರ್ಮಗಳಿಂದ ಮಾತ್ರ ಸಾಧ್ಯ, ಮರಣಾನಂತರ ಮಾತ್ರ ಸಾಧ್ಯ. ಅದು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದು ಗೃಹಸ್ಥಾಶ್ರಮದಿಂದ; ಹಾಗಾಗಿ ಅದೇ ಶ್ರೇಷ್ಠ. ಇದು ಮಂಡನಮಿಶ್ರರ ವಾದ.

ವಾಕ್ಯಾರ್ಥ ಮುಗಿದಮೇಲೆ ನೀಡುತ್ತಿದ್ದ ಪ್ರವಚನಗಳಲ್ಲಿ ಯತಿ ಶಂಕರರು ದೇವರಪೂಜೆ ಮತ್ತು ದೇವಾಲಯಗಳನ್ನು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ರೂಪಾತೀತವನ್ನು ರೂಪದಲ್ಲಿ ಭಾವಿಸಿ ಉಪಾಸಿಸುವ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಜನ ಸಾಧಾರಣರಿಗೆ ಶೂನ್ಯಕವಿಯುತ್ತದೆ ಎಂಬುದು ಅವರು ನೀಡುತ್ತಿದ್ದ ಕಾರಣ.

ಮಂಡನಮಿಶ್ರರಿಗೆ ಅರುವತ್ತೈದು ವರ್ಷ. ಜ್ಞಾಪಕಶಕ್ತಿ ಕುಂದುವ ವಯಸ್ಸು. ಯತಿ ಶಂಕರರಿಗೆ ಆಗ ಇಪ್ಪತ್ತೈದು ವರ್ಷ, ಬುದ್ಧಿ ಮನಸ್ಸುಗಳು ಅತ್ಯಂತ ಚುರುಕಾಗಿರುವ ವಯಸ್ಸು. ಹೀಗಾಗಿ ಇಬ್ಬರೂ ಪ್ರಕಾಂಡಪಂಡಿತರಾದರೂ ಅಲ್ಲೊಂದು ರೀತಿಯ ಅಸಮತೋಲವಿತ್ತು. ಯತಿ ಶಂಕರರ ಬುದ್ಧಿಯು ಪ್ರಖರವಾಗಿದ್ದುದೂ ಸತ್ಯ; ಅವರು ವಿಜೃಂಭಿಸಿದರು. ವೇದಾಂತವು ಕರ್ಮಕಾಂಡದಷ್ಟೇ ಪ್ರಮಾಣ, ವೇದಾಂತವು ಮೋಕ್ಷವೆಂಬ ಪರಮಪುರುಷಾರ್ಥವನ್ನು ನಿರೂಪಿಸುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಅದಕ್ಕೆ ಸಾಧನವು ಕೇವಲ ಜ್ಞಾನ ಎಂದೂ ತಿಳಿಸುತ್ತದೆ. ವೈರಾಗ್ಯವೇ ಅಮೃತತ್ತ್ವವನ್ನು ಗಳಿಸುವ ಸಾಧನ ಮತ್ತು ಆಗಲೇ ಬ್ರಹ್ಮಲೋಕ ಪ್ರಾಪ್ತಿ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸಂನ್ಯಾಸವು ಮೋಕ್ಷಸಾಧನೆಗೆ ಇರುವ ಏಕೈಕ ಸಾಧನ, ಇದು ಶ್ರುತಿಸಿದ್ಧವಾದ ಅತ್ಯುನ್ನತ ಆಶಯ. ಇದು ಶಂಕರರ ತೀರ್ಮಾನವಾಗಿತ್ತು. ಆಯಾ ಕಾಲ ಸನ್ನಿವೇಶಗಳ ಒತ್ತಡದಿಂದ ತಳೆಯುವ ನಿಲುವನ್ನು ಮೀರಿ ವೇದನಿಷ್ಠವಾದ ಶಾಶ್ವತ ಆಶಯವನ್ನು ಅದು ಹೇಳುತ್ತಿತ್ತು. ಅಲ್ಲದೆ ಅವರ ಪಾಂಡಿತ್ಯ, ಯುಕ್ತಿ, ಸಮನ್ವಯ ಶಕ್ತಿ ಮತ್ತು ಸ್ವಾನುಭವಧ್ವನಿಗಳು ಅತಿಶಯವಾಗಿದ್ದವು. ಮಂಡನಮಿಶ್ರರು ಸೋಲೊಪ್ಪಿ ಸಂನ್ಯಾಸ ಸ್ವೀಕಾರಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧರಾದರು.

ಮಂಡನರು ಸಂನ್ಯಾಸಕ್ಕೊಪ್ಪಿದ್ದು ವೈರಾಗ್ಯದಿಂದಲ್ಲ, ವಾದದಲ್ಲಿ ಸೋತುದರಿಂದ. ಹಾಗಾಗಿ ಪತ್ನಿಗೆ ಸಾಧ್ಯವಾದರೆ ಆ ಸೋಲಿನಿಂದ ರಕ್ಷಿಸುವ ಕರ್ತವ್ಯವಿದೆ ಎಂಬುದು ಭಾರತೀದೇವಿಯವರು ನಿಲುವು. ಹಾಗಾಗಿ ಯತಿಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೇಳಿದಳು. ಒಂದು ಉಪನಿಷತ್ತು ಸುಷುಪ್ತಿಯಲ್ಲೂ ಆತ್ಮನು ಬ್ರಹ್ಮದೊಡನೆ ಐಕ್ಯವಾಗುತ್ತಾನೆಂದು ತಿಳಿಸುತ್ತದೆ. ಆತನ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ತನಗೆ ಪ್ರಿಯಳಾದ ಸ್ತ್ರೀಯ ಆಲಿಂಗನದಲ್ಲಿರುವ ಪುರುಷನ ಅನುಭವಕ್ಕೆ ಹೋಲಿಸುತ್ತದೆ. ಆಗ ಅವನು ಯಾವುದೇ ಬಾಹ್ಯವಾದ ಮತ್ತು ಅಂತರವಾದ ಸಂಗತಿಗಳ ಅರಿವೂ ಇರದ ಆನಂದದ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿರುತ್ತಾನಂತೆ. ಹಾಗಿದ್ದರೆ ಆ ಸ್ಥಿತಿಗೂ ಬ್ರಹ್ಮಜ್ಞಾನದ ಸ್ಥಿತಿಗೂ ಏನು ವ್ಯತ್ಯಾಸ? ಇದು ಭಾರತೀದೇವಿಯವರ ಕೇಳಿದ ಪ್ರಶ್ನೆ.

ಇದುವರೆಗೆ ನಡೆದದ್ದು ಶಾಬ್ದಿಕ ಚರ್ಚೆ, ಈಗ ಕೇಳುತ್ತಿರುವುದು ಅನುಭವಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ್ದು. ಸಹಜವಾಗಿಯೇ ಯತಿಯು ಬೆಚ್ಚಿದರು. ಅದಕ್ಕೆ ಉತ್ತರಿಸಲು ಸುಮಾರು ಒಂದು ತಿಂಗಳ ಕಾಲಾವಕಾಶ ಕೇಳಿದರು. ಆದರೆ ಮಂಡನಮಿಶ್ರರು ಮನೆಗೆ ಮರಳಲಿಲ್ಲ, ಯತಿಗಳಿದ್ದ ಶಿವಮಂದಿರಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಅಲ್ಲಿ ಇರತೊಡಗಿದರು. ಆ ಯತಿಗಳು ಮಾತ್ರ ಅವಸರವಸರವಾಗಿ ಎಲ್ಲಿಗೋ ಹೊರಟುಹೋದರು.

ತಾರಾವತಿಯ ರಾಜ ಅಮರುಕನು ಕಾಡಿಗೆ ಬೇಟೆಗಾಗಿ ಹೋಗಿದ್ದಾಗ ಸತ್ತ. ಒಪ್ಪತ್ತು ಕಳೆದ ಮೇಲೆ ಪ್ರಾಣ ಬಂದಿತ್ತು. ಇದು ಯತಿಯು ಮಾಡಿರುವ ಪರಕಾಯಪ್ರವೇಶವೆ ಎಂಬ ಅನುಮಾನವು ಈ ಸುದ್ದಿಯನ್ನು ಕೇಳಿದ ನಾಗಭಟ್ಟನಿಗೆ ಬಂತು. ಅದನ್ನು ಪರೀಕ್ಷಿಸಲು ತಾರಾವತಿಗೆ ಹೊರಟೇಬಿಟ್ಟ. ಅವನು ತನ್ನ ಆ ಊರುಬಿಟ್ಟು ಹತ್ತುವರ್ಷವಾಗಿತ್ತು.

ಮರುಪ್ರಾಯವನ್ನು ಪಡೆದ ಅಮರುಕನು ಈಗ ಮೂರುಹೊತ್ತೂ ಅಂತಃಪುರದಲ್ಲಿಯೇ ಇರುತ್ತಿದ್ದ. ಹಿರಿಯರಾಣಿ ತೇಜೇಶ್ವರಿಯು ಆಡಳಿತವನ್ನು ತನ್ನ ಮುಷ್ಟಿಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಳು. ಅವಳು ನಾಗಭಟ್ಟನಿಗೆ ಪೂರ್ವಪರಿಚಿತಳೇ. ಅರಮನೆಗೆ ಹೋಗಿ ಅವಳನ್ನು ಮೆಚ್ಚಿಸುವ ಮಾತಾಡಿದ, ವಿಶ್ವಾಸ ಹುಟ್ಟಿಸಿದ. ಅಮರುಕನಿಗೆ ಈಗಿನವಳು ಐದನೆಯ ಹೆಂಡತಿ.

ಪಟ್ಟದ ರಾಣಿಯನ್ನು ಎಲ್ಲ ಉಪಪತ್ನಿಯರೂ ಉಪೇಕ್ಷಿಸಿದ್ದರು. ರಾಜನು ಅವಳ ಸಂಗ ಮಾಡಿ ಐದು ವರ್ಷವಾಗಿತ್ತು. ಅಮರುಕನು ನಾಗಭಟ್ಟನ ಪತ್ನಿಯನ್ನು ವಶಪಡಿಸಿಕೊಂಡು ಅವನಿಗೂ ಅನ್ಯಾಯಮಾಡಿದ್ದ. ಇವೆಲ್ಲ ಅನುಕೂಲ ಸಂಗತಿಗಳನ್ನವಲಂಬಿಸಿ ಸಹಜವಾಗಿಯೇ ರಾಣಿಯು ನಾಗಭಟ್ಟನಲ್ಲಿ ಅನುರಕ್ತಳಾದಳು. ಒಂದು ಕ್ಷಣ ನಾಗಭಟ್ಟನೂ ವಿಚಲಿತನಾದ. ಬದಲಿಗೆ ಇಂಥ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅವನಿಗೆ ನೆನಪಿಗೆ ಬಂದವಳು ಚಂದ್ರಿಕೆ. ಕೈಹಿಡಿದು ಅಂಗಸುಖಕ್ಕಾಗಿ ಬೇಡುತ್ತಿದ್ದ ಮಹಾರಾಣಿಯನ್ನು ನಾಗಭಟ್ಟನು ಉಪಾಯವಾಗಿ ವರ್ಜಿಸಿದ, ಭೋಗಸುಖಕ್ಕೆ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ವಿಮುಖಳಾಗಿ ಎಲ್ಲಿಯೋ ದೂರದಲ್ಲಿದ್ದ ಚಂದ್ರಿಕೆಯನ್ನು ಆಶಿಸುತ್ತಿದ್ದ. ರಾಜನು ಆಹ್ವಾನ ಕೊಟ್ಟಾಗ ಶಾಲಿನಿಯು ಉಬ್ಬಿಹೋದಳೆಂಬ ಹಳೆಯ ಸಮಾಚಾರವೊಂದು ಹೊಸದಾಗಿ ನಾಗಭಟ್ಟನಿಗೆ ತಿಳಿಯಿತು.

ಒಂದು ದಿನ ಅರಮನೆಯ ಅತಿಥಿಗೃಹದ ಮುಂದೆ ಹಾದುಹೋಗುತ್ತಿದ್ದ ಶಂಕರಾಚಾರ್ಯರ ಶಿಷ್ಯರಾದ ಪದ್ಮಪಾದರು ನಾಗಭಟ್ಟನನ್ನು ಕಂಡರು. ಅವನನ್ನು ವಿಶ್ವಾಸಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರು. ಯತಿ ಶಂಕರರು ಅಮರುಕನ ದೇಹಕ್ಕೆ ಲಿಂಗಶರೀರಿಯಾಗಿ ಪ್ರವೇಶಿಸಿರುವುದನ್ನು ತಿಳಿಸಿದರು. ಒಂದು ತಿಂಗಳು ಕಳೆದುಹೋಗಿತ್ತು. ಅವರು ಇಂದ್ರಿಯಭೋಗದಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕಿಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೋ, ಬಿಡಿಸಿಕೊಂಡುಬರುವ ಶಕ್ತಿ ಇಲ್ಲವೊ, ಹೊರಬರಬೇಕೆಂಬ ಜ್ಞಾನವೇ ಮುಚ್ಚಿಹೋಗಿದೆಯೋ ತಿಳಿಯುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಹಾಗಾಗಿ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವಾಗಿ ಕಂಡು ಅವರ ಆತ್ಮದ ನಿಜಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಜ್ಞಾಪಿಸಿ ಬಿಡಿಸಬೇಕಿತ್ತು. ಅಧಿಕಾರಕ್ಕಾಗಿ ಮಹಾರಾಣಿ ತೇಜೇಶ್ವರಿಗೂ ಮಹಾಮಾತ್ಯನಿಗೂ ನಡುವೆ ಸ್ಪರ್ಧೆ ನಡೆದಿತ್ತು. ಅಮರುಕನ ದೇಹಕ್ಕೆ ಪರಕಾಯಪ್ರವೇಶ ಮಾಡಿರುವಾತನ ಮೂಲ ಶರೀರವನ್ನು ಪತ್ತೆ ಮಾಡಿ ನಾಶಮಾಡುವಂತೆ ಮಹಾಮಾತ್ಯನು ಬೇಹುಗಾರರನ್ನು ಕಳಿಸಿದ್ದ. ಅಮರುಕನು ವಿಷಯ ಲೋಲುಪನಾಗಿ ಹೀಗೇ ಇದ್ದರೆ ತಾನು ಸ್ವತಂತ್ರವಾಗಿ ಆಡಳಿತ ನಡೆಸಬಹುದೆಂಬುದು ಅವನ ಎಣಿಕೆಯಾಗಿತ್ತು. ಆ ಅಪಾಯವನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಲು ನಾಗಭಟ್ಟನು ನೆರವಾದ. ಮಹಾರಾಜರೊಂದಿಗೆ ಪದ್ಮಪಾದರ ಏಕಾಂತ ಸಂದರ್ಶನವನ್ನೇರ್ಪಡಿಸಿದ. ಯತಿ ಶಂಕರರ ಲಿಂಗಶರೀರವು ಅಂದೇ ರಾತ್ರಿ ತಮ್ಮ ಮೂಲದೇಹವನ್ನು ಸೇರಿತು. ಮೂವರು ಯತಿಗಳೂ ಬೇಗ ಗಡಿದಾಟಿ ಮಾಹಿಷ್ಮತಿಯತ್ತ ನಡೆದರು. ನಾಗಭಟ್ಟನೂ ತಡಮಾಡದೆ ಮಾಹಿಷ್ಮತಿಯನ್ನು ಸೇರಿದ.

ರತಿಸುಖವು ಇನ್ನೊಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನವಲಂಬಿಸಿದೆ. ಅದು ದುಗುಡವಿಲ್ಲದ ಅಜ್ಞಾನದ ಸ್ಥಿತಿ. ಆತ್ಮಾನುಭವವು ಆನಂದಪೂರ್ಣವಾದ ಜ್ಞಾನದ ಸ್ಥಿತಿ. ಬ್ರಹ್ಮವು ಆತ್ಮದ ಸ್ವರೂಪವೇ ಆಗಿರುವುದರಿಂದ ಆತ್ಮವು ಆಗ ತನ್ನಲ್ಲಿಯೇ ಲೀನವಾಗುತ್ತದೆ. ರತಿಸುಖವು ಶಾಶ್ವತವಲ್ಲ, ಮತ್ತೆ ಸಂಸಾರದ ಜಂಜಡಕ್ಕೆ ಸಿಕ್ಕಿಸುತ್ತದೆ. ಬ್ರಹ್ಮೈಕ್ಯಸ್ಥಿತಿಯು ಮತ್ತೆ ಸಂಸಾರ ಬಂಧನಕ್ಕೆ ನೂಕುವುದಿಲ್ಲ. ಯತಿಯ ಈ ಉತ್ತರವು ಭಾರತೀದೇವಿಯವರಿಗೆ ಒಪ್ಪಿತವಾಗಿತ್ತು.

ದೇಹೇಂದ್ರಿಯಗಳು ತೊಡಗದೆಯೂ ಅನುಭವದ ಜ್ಞಾನವನ್ನು ಆತ್ಮವು ಪಡೆಯಬಹುದು. ಲಿಂಗಶರೀರಿಯಾಗಿ ಸಾಕ್ಷಿರೂಪದಲ್ಲಿ ರತಿ ಅನುಭವವನ್ನು ಪಡೆದಿದ್ದು ದೋಷವೆಂದಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಹಾಗಾಗಿ ಭಾರತೀದೇವಿ ಯತಿಯ ಜಯವನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡರು. ಆಗಿಂದಾಗಲೇ ಯತಿಯು ಮಂಡನರಿಗೆ ಸಂನ್ಯಾಸದೀಕ್ಷೆ ಕೊಟ್ಟು ತಮ್ಮೊಡನೆ ಕರೆದೊಯ್ದರು. ಅವರ ಕಾರ್ಯಸಾಧನೆಯ ವೇಗವು ಎಲ್ಲ ಚರ್ಯೆಗಳಲ್ಲೂ ಕಾಣುತ್ತಿತ್ತು. ಆ ಅವತಾರದ ಆಂತರ್ಯವು ಅವರಿಗೇ ತಿಳಿದಿರಬೇಕು.

ಗೃಹಿಣಿಯಾದ ಭಾರತಿಯು ತಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯದಿಂದ ದೂರವಾಗಲಿಲ್ಲ. ತಮ್ಮ ಮಗಳ ಮಗನನ್ನು ದತ್ತು ಪಡೆದು ತಮ್ಮ ಮನೆಯ ಗೃಹ್ಯಾಗ್ನಿ ಆರದಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಅವರ ಮೇಲಿತ್ತು.

ಮಥುರೆಯಿಂದ ನಾಗಭಟ್ಟನು ಮಾಹಿಷ್ಮತಿಗೆ ಬಂದು ಎರಡು ತಿಂಗಳೇ ಕಳೆದುಹೋಗಿತ್ತು. ಜಯಸಿಂಹರ ಪತ್ನಿ ಉಷಾದೇವಿಯು ಮೃತರಾದುದರಿಂದಾಗಿ ಜಯಸಿಂಹನು ಉತ್ತರಕ್ರಿಯಾದಿಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸಿಯೇ ಮಾಹಿಷ್ಮತಿಗೆ ಬರಬೇಕಾಗಿದ್ದುದರಿಂದ ತಡವಾಗಿತ್ತು. ಕುಮಾರಿಲಭಟ್ಟರೂ ಮಂಡನಮಿಶ್ರರೂ ಬ್ರಹ್ಮಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ನಿಂತು ಯಜ್ಞಯಾಗಗಳನ್ನು ನಡೆಸಿಕೊಡಬಲ್ಲ ಪ್ರಬಲ ವಿದ್ವಾಂಸರಾಗಿದ್ದರು. ಅವರಿಬ್ಬರೂ ಈಗ ಲಭ್ಯವಿಲ್ಲದಂತಾಗಿದ್ದರು. ಯಜ್ಞಯಾಗಗಳ ಅವನತಿಯಿಂದಾಗಿ ನಿರ್ವೀರ್ಯವಾಗುತ್ತಿರುವ ಭರತಖಂಡದ ಭವಿಷ್ಯದ ಬಗೆಗೆ ಜಯಸಿಂಹರು ಹತಾಶರಾಗಿದ್ದರು.

ಬೌದ್ಧರ ಅದ್ವಯ ಮತ್ತು ಶಂಕರಯತಿಯ ಅದ್ವೈತಕ್ಕೆ ಸಾಮಾನ್ಯ ಮೂಲವು ಉಪನಿಷತ್ತೇ ಆಗಿರಬಹುದೆಂಬ ಅನುಮಾನವು ನಾಗಭಟ್ಟನಲ್ಲಿ ಮೂಡಿತು.

ಜಯಸಿಂಹರು ನಾಗಭಟ್ಟನನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡು ಮಥುರೆಗೆ ಮರಳಿ ಹೊರಟರು. ಜಯಸಿಂಹರಿಗೆ ಈಗ ವಯಸ್ಸು ಐವತ್ತು. ಹೆಂಡತಿಯ ಸಾವು ಅವರಿಗೆ ನಿವೃತ್ತಿಯ ಮನೋಭಾವವನ್ನು ಹುಟ್ಟಿಸಿತ್ತೇ ಹೊರತು ಅವರು ಹಲವು ಮದುವೆಗಳ ಹುಚ್ಚಿಗೆ ಹೋದವರಲ್ಲ. ಜಯಸಿಂಹರ ಪತ್ನಿ ಮೃತರಾದಮೇಲೆ ವಜ್ರಪಾದರು ಅವರನ್ನು ಹಲವು ಬಾರಿ ಕಂಡರು. ಜೀವನದ ನಶ್ವರತೆಯ ಬಗೆಗೆ ಬುದ್ಧನು ಹೇಳಿದ ಮಾತುಗಳ ಕಡೆಗೆ ಅವರ ಗಮನ ಸೆಳೆದರು. ಜಯಸಿಂಹರು ಸಂನ್ಯಾಸದ ಪಾರಮ್ಯವನ್ನು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸುವ ಜೀವಬ್ರಹ್ಮೈಕ್ಯವಾದ ಮತ್ತು ಅದರ ಸೂಕ್ಷ್ಮಗಳ ಬಗೆಗೆ ನಾಗಭಟ್ಟನಿಂದ ವಿವರವಾಗಿ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ ದಾರಿ ಸವೆಸಿದರು.

೧೧. ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದ ಸಂದೇಶ

ಜಯಸಿಂಹನೂ ನಾಗಭಟ್ಟನೂ ಮಥುರೆಯನ್ನು ತಲುಪುವ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಒಂದು ಸಮಸ್ಯೆ ಎದುರಾಗಿತ್ತು. ಪಶ್ಚಿಮ ಮತ್ತು ವಾಯವ್ಯ ದೇಶಗಳಿಗೆ ಹೋಗಿದ್ದ ಸಾರ್ಥಗಳು ಮಥುರೆಗೆ ಹಿಂದಿರುಗಿದ್ದುವು. ಆ ದೇಶಗಳು ಮ್ಲೇಚ್ಛವಶವಾಗಿದ್ದವು. ವಾಣಿಜ್ಯವೂ ಅವರ ವಶವಾಗಿತ್ತು. ಭರತಖಂಡದ ಸಾರ್ಥಗಳು ದೇಶದ ಒಳಗೇ ಮಾಡುವ ವ್ಯವಹಾರದಿಂದ ಹೆಚ್ಚಿನ ಲಾಭ ಬರುವಂತಿರಲಿಲ್ಲ; ಸಿಂಧೂ, ಗಾಂಧಾರ ಮೊದಲಾದ ಕಡೆ ಮ್ಲೇಚ್ಛರ ದಬ್ಬಾಳಿಕೆ ಶೋಷಣೆ ಮತ್ತು ತಡೆ. ಅದರಾಚೆಗೆ ಹೋಗುವಂತೆಯೇ ಇಲ್ಲ. ಈ ಬಾರಿಯಂತೂ ರೋಸಿಹೋಗಿ ಮ್ಲೇಚ್ಛರು ಕೇಳಿದ ಬೆಲೆಗೆ ತಮ್ಮ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ನೀಡಲು ಮನಸ್ಸಾಗದೆ ಹಿಂದಕ್ಕೆ ತಂದಿದ್ದರು. ತಾವು ಹೀಗೆ ಹಿಂದಕ್ಕೆ ತಂದ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ಸಾರ್ಥಗಳು ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ದೇಶಗಳಿಗೆ ಒಯ್ಯುವುದರಿಂದ ಯಾವ ಲಾಭವೂ ಸಿಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸಾರ್ಥಗಳು ಆ ಸರಕುಗಳನ್ನು ರಾಜಪ್ರತಿನಿಧಿಯಾದ ಜಯಸಿಂಹರ ವಶಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಿಸಿಹೋಗಲು ಸಿದ್ಧರಾಗಿದ್ದರು. ಆ ಸರಕನ್ನು ಮಾರಿ ಬಂದ ಹಣದಿಂದ ಸೈನ್ಯವನ್ನು ಕಟ್ಟಿ ಮ್ಲೇಚ್ಛರ ವಶವಾಗಿ ಹೋಗಿದ್ದ ನಾಡುಗಳನ್ನು ಮತ್ತೆ ಜಯಿಸಿಕೊಂಡರೆ ಮಾತ್ರವೇ ಸಾರ್ಥವು ಜೀವಂತವಾಗಿ ಉಳಿಯಬಹುದು ಮತ್ತು ಗುರ್ಜರ ಪ್ರತೀಹಾರರಿಗೆ ಸುಂಕವೂ ದೊರೆಯಬಹುದು ಎಂಬುದು ಅವರ ಆಗ್ರಹವಾಗಿತ್ತು.

ಜಯಸಿಂಹರು ನಾಗಭಟ್ಟನೊಡನೆ ರಾಜಧಾನಿ ಕನ್ಯಾಕುಬ್ಜಕ್ಕೆ ಹೊರಟರು. ರಾಜಾಲೋಚನೆಯು ಅವರ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿತ್ತು. ಅದರಂತೆ ಅಶ್ವಮೇಧದ ಆಲೋಚನೆಯನ್ನು ಕೈಬಿಡಲಾಗಿತ್ತು. ವಾಯವ್ಯದಲ್ಲಿರುವ ಮೂಲಸ್ಥಾನವನ್ನು ವಶಪಡಿಸಿಕೊಂಡು ಚಂದ್ರಭಾಗಾನದಿಯನ್ನು ದಾಟಿ ಸಿಂಧೂ ನದಿಯ ಆಚೆಗೂ ಹೋಗಿ ಮ್ಲೇಚ್ಛರು ಆಕ್ರಮಿಸಿಕೊಂಡಿರುವ ಜಾಗಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಬಿಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂಬ ಯೋಜನೆ ಹಾಕಿದ್ದರು. ಅದಕ್ಕೆ ಪೂರ್ವಭಾವಿಯಾಗಿ ಆ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲೇ ಉಳಿದಿರುವ ವೈದಿಕ ಮೂಲದ ಪ್ರಜೆಗಳನ್ನು ಹುರಿದುಂಬಿಸಬೇಕು, ವೀರ್ಯವಂತರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕು, ಜಾಗೃತಗೊಳಿಸಬೇಕು. ಅದನ್ನು ಪರೋಕ್ಷವಾಗಿ ನಾಟಕಗಳ ಮೂಲಕ ಮಾಡಬೇಕು. ಅದರಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯಪಾತ್ರವಹಿಸಬೇಕಾದವರು ಚಂದ್ರಿಕೆ ಮತ್ತು ನಾಗಭಟ್ಟ. ಈ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಸೂಕ್ತವಾದ ವಸ್ತುವಿರುವ ನಾಟಕವೆಂದರೆ ಕೃಷ್ಣಚರಿತೆ ಎಂದು ನಿರ್ಣಯವಾಯಿತು.

ಚಂದ್ರಿಕೆಯೂ ನಾಗಭಟ್ಟನೂ ದೂರವಾಗಿ ಬಹಳ ದಿನಗಳಾಗಿದ್ದವು. ಅವರಿಗೆ ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಎದುರುಬದುರಾಗುವ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಪಾತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ತಲ್ಲೀನತೆ ಬರುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಪ್ರೀತಿಯನ್ನು ಸುಮ್ಮನೆ ನಟಿಸುವುದೂ ಅವರಿಂದಾಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಆನಂದದತ್ತರಿಗಂತೂ ತಿದ್ದಿ ತಿದ್ದಿ ಸಾಕಾಗಿಹೋಗಿತ್ತು. ನಾಟಕದ ಯೋಜನೆಯನ್ನೇ ನಿಲ್ಲಿಸುವ ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ಅವರು ಬಂದಿದ್ದರು.

ಜಯಸಿಂಹರು ನಾಗಭಟ್ಟನಿಗೂ ಚಂದ್ರಿಕೆಗೂ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ತಿಳಿಯ ಹೇಳಿದರು. ಇದು ದೇಶವನ್ನೂ ಧರ್ಮವನ್ನೂ ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಆಡುತ್ತಿದ್ದ ನಾಟಕವಾಗಿತ್ತು. ಸೇನಾನಿಗಳ ಪರಸ್ಪರ ಮನಸ್ತಾಪಗಳಿಂದಾಗಿಯೇ ಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ಸೋತ ಅನೇಕ ನಿದರ್ಶನಗಳಿದ್ದವು. ಇಂಥ ಹೊತ್ತು ದೊಡ್ಡ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ಸ್ವಂತದ ಬೇಕುಬೇಡಗಳನ್ನು ತುಳಿದಿಡಬೇಕಾದುದು ಅಗತ್ಯ. ಅದೇ ಅಧ್ಯಾತ್ಮ. ವಾಸುದೇವಶರ್ಮರಂತೂ ಕೃಷ್ಣನ ಕಥೆಯನ್ನು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಪ್ರಚೋದನೆಯ ನಾಟಕವಾಗಿ ಹದವರಿತು ಪರಿವರ್ತಿಸಿದ್ದರು.

ಈವರೆಗೆ ನಾಗಭಟ್ಟನ ಜೀವನವು ಗುರಿಯಿಲ್ಲದೆ ನಡೆದುಕೊಂಡು ಬಂದಿತ್ತು. ಈಗ ಮಾತ್ರ ಸಮಗ್ರ ಭರತಖಂಡದ ಕಾರಣಕ್ಕಾಗಿ ವಹಿಸಬೇಕಾದ ಪಾತ್ರವೊಂದು ದೊರೆತಿತ್ತು. ಅದರಲ್ಲಿ ಅಪಾಯದ ಸಾಧ್ಯತೆ ಇದ್ದುದು ಒಂದು ಆಕರ್ಷಣೆಯೇ ಆಗಿತ್ತು. ಇದನ್ನು ಚಂದ್ರಿಕೆಯೂ ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಂಡಳು.

ಚಂದ್ರಿಕೆಯು ತಾನಾಗಿಯೇ ನಾಗಭಟ್ಟನನ್ನು ಮನೆಗೆ ಆಹ್ವಾನಿಸಿದಳು. ಅವನ ಸಂಗೀತವನ್ನು ತಿದ್ದುವುದಾಗಿ ಹೇಳಿದಳು. ಹಿಂದಿನ ಪ್ರೀತಿಯ ಆಗ್ರಹ ಮತ್ತು ಸಲಿಗೆಯಿಂದಲೇ ಏಕವಚನದಲ್ಲಿ ಮಾತಾಡುತ್ತಿದ್ದಳು. ಅವಳಲ್ಲಿ ಶೃಂಗಾರರಸ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ಸಮರ್ಪಣಭಾವವಿತ್ತು. ಮಹಾರಾಣಿ ತೇಜೇಶ್ವರಿಯು ತಾನಾಗಿ ನಾಗಭಟ್ಟನ ಸಂಗವನ್ನು ಬಯಸಿ ಮುಂದೆ ಬಂದಿದ್ದರೂ ಕೇವಲ ಚಂದ್ರಿಕೆಯ ನೆನಪಿನ ಬಲದಿಂದ ಅವಳನ್ನು ನಿರಾಕರಿಸಿದ್ದ. ಈಗ ಚಂದ್ರಿಕೆಯೇ ತನ್ನ ವ್ರತವನ್ನು ಮುರಿದು ನಾಗಭಟ್ಟನನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಲು ಸಿದ್ಧಳಿದ್ದಳು. ಈ ನಾಟಕದ ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ಈಡೇರಿಸುವ ಕಾರಣಕ್ಕಾಗಿ ಚಂದ್ರಿಕೆಯು ತನ್ನ ವ್ರತವನ್ನು ಮುರಿಯುವುದು ನಾಗಭಟ್ಟನಿಗೆ ಇಷ್ಟವಿರಲಿಲ್ಲ, ಸಂಯಮವನ್ನೇ ವಹಿಸಿದ.

ನಾಟಕವು ಮೂಲಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಅದ್ಭುತವಾದ ಯಶಸ್ಸನ್ನು ಪಡೆಯಿತು. ಮ್ಲೇಚ್ಛರಲ್ಲಿ ಹೆಂಗಸರು ರಂಗದಮೇಲೆ ಬರುವುದು ನಿಷಿದ್ಧ; ಹಾಗಾಗಿ ಮ್ಲೇಚ್ಛ ಪುರುಷರು ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಸೈನಿಕರು ಮಾರುವೇಷದಲ್ಲಿ ಬಂದು ನೋಡಿಹೋಗುತ್ತಿದ್ದರು. ವೈದಿಕಮೂಲದ ಪ್ರಜೆಗಳಿಗೆ ನಾಟಕದ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಸಂದೇಶವು ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತಿತ್ತು.

೧೨. ಮೂಲಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಹಿಂಸೆ; ಗರ್ಭಿಣಿಯಾದ ಚಂದ್ರಿಕೆ, ಕವಿದ ಶೂನ್ಯ

ಮೂಲಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ನಾಟಕವು ಎರಡು ತಿಂಗಳಿಗೂ ಮಿಕ್ಕಿ ನಡೆಯಿತು. ಗುರ್ಜರಪ್ರತೀಹಾರರ ಸೈನ್ಯವು ಬಂದು ಮೂಲಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಒಂದು ಕ್ರೋಶದಷ್ಟು ದೂರದಲ್ಲಿ ಬೀಡುಬಿಟ್ಟಿತು. ಆದರೆ ಮೂಲಸ್ಥಾನವನ್ನು ಆಕ್ರಮಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದ ಮ್ಲೇಚ್ಛ ಸೈನಿಕರು ಒಂದು ತಂತ್ರ ಮಾಡಿದರು. ಪ್ರತೀಹಾರರು ತಮ್ಮ ಕೋಟೆಯನ್ನು ಮುತ್ತಿದರೆ ಮತ್ತು ಜನರು ಅವರಿಗೆ ನೆರವಾದರೆ ಸೂರ್ಯದೇವಾಲಯವನ್ನು ಧ್ವಂಸಮಾಡುವುದಾಗಿ ಬೆದರಿಕೆ ಹಾಕಿದರು. ಪ್ರತೀಹಾರ ಸೈನ್ಯವು ಹಿಂದಿರುಗುವಂತೆ ಹೇಳಿ ಎಂದು ಜನರಿಗೇ ಒತ್ತಡ ಹಾಕಿದರು. ಆ ಊರಿನ ಹಿರಿಯರಿಗೂ ದೇವಸ್ಥಾನದ ಅರ್ಚಕರಿಗೂ, ದೇವಸ್ಥಾನವನ್ನು ಮ್ಲೇಚ್ಛರು ಒಡೆದರೆ ಆ ಪಾಪವು ತಮಗೇ ತಟ್ಟುತ್ತದೆಂಬ ಭೀತಿಹುಟ್ಟಿತು. ಆದರೆ ನಾಗಭಟ್ಟನ ನೇತೃತ್ವದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ತರುಣರು ಯುದ್ಧದ ಪರವಾಗಿ ಪ್ರಚಾರ ಮಾಡಿದರು. ಜನರು ದಂಗೆ ಏಳಬೇಕು ಮತ್ತು ಕೋಟೆಯ ಕಿರುದ್ವಾರಗಳನ್ನು ಒಡೆದು ಪ್ರತೀಹಾರರ ಸೈನ್ಯವನ್ನು ಒಳಗೆ ಬಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ಕರೆ ನೀಡಿದರು. ಮ್ಲೇಚ್ಛರು ಒಂದು ದೇವಸ್ಥಾನವನ್ನು ನಾಶಮಾಡಿದರೆ ಇನ್ನೊಂದನ್ನು ಕಟ್ಟಬಹುದು ಎಂಬುದು ಅವರ ನಿಲುವಾಗಿತ್ತು.

ಆದರೆ ಆ ರಾತ್ರಿ ಮ್ಲೇಚ್ಛರ ಸೈನಿಕರು ಬಿಡಾರಕ್ಕೆ ನುಗ್ಗಿ ನಾಗಭಟ್ಟ, ಚಂದ್ರಿಕೆ ಮತ್ತು ಚಾರುಮತಿಯನ್ನು ಸೆರೆಹಿಡಿದು ಅಜ್ಞಾತಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಒಯ್ದರು. ನಾಗಭಟ್ಟನನ್ನು ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಸೆರೆಯಲ್ಲಿಟ್ಟರು. ಭರತಖಂಡದ ಧರ್ಮವನ್ನೂ ವಾಣಿಜ್ಯವನ್ನೂ ಉಳಿಸುವ ಆಶೆಯಿಂದ ಅವನು ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಬಂದು ಈ ಸಾಹಸಕ್ಕೆ ಕೈ ಹಾಕಿದ್ದ. ಆ ಆಶೆಯೇ ಇಲ್ಲದೆ ಸಂನ್ಯಾಸಿಯಾಗಿದ್ದರೆ ಇಂಥ ದುಃಖಕಾರಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯೇ ಬರುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲವೆಂಬುದನ್ನು ನೆನೆದು ಬೆರಗುಪಟ್ಟ. ಬೌದ್ಧ ಭಿಕ್ಕುಗಳಿಗೂ ತಮ್ಮ ಸಂಘವನ್ನು ಕಾಯುವ ಮತ್ತು ಅದರ ರಕ್ಷಣೆಗಾಗಿ ದುಡಿಯುವ ಸಂಘದ ಮೇಲಿನ ಆಶೆ ಇದೆ ಎಂಬುದು ಅವನಿಗೆ ಸೋಜಿಗವಾಗಿ ಕಂಡಿತು.

ಚಂದ್ರಿಕೆ ಮತ್ತು ಚಾರುಮತಿಯರ ಕ್ಷೇಮದ ಚಿಂತೆಯೂ ಒತ್ತರಿಸಿಬಂತು. ಚಂದ್ರಿಕೆ ಮತ್ತು ನಾಗಭಟ್ಟ ಇಬ್ಬರೂ ಪರಸ್ಪರ ಶರೀರದ ಆಕರ್ಷಣೆಯನ್ನು ಮೀರಿದ ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರೀತಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಚಾರುಮತಿಯ ಕೈಲಿ ಅನ್ನ ತಿಂದಿರುವ ಕಾರಣದಿಂದ ಅವಳ ಮೇಲೆ ತಾಯಿಯ ಭಾವವೇ ಇತ್ತು.

ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಕೊಟ್ಟ ಮಾಂಸದ ಅಡುಗೆಯನ್ನು ಊಟ ಮಾಡದೆ ಉಪವಾಸವೇ ಇದ್ದ ನಾಗಭಟ್ಟನಿಗೆ ಹೊಟ್ಟೆಯೊಳಗೆ ಶೂನ್ಯ ಕವಿದು ಸಂಕಟವಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಶೂನ್ಯವೆಂದರೆ ಸಂಕಟ, ಸಾವು ಎಂಬ ಹೊಸ ಅರ್ಥ ಕಾಣಿಸಿತ್ತು. ಮಾಂಸ ಭಕ್ಷಣವನ್ನು ತೊರೆಯುವುದು ಅಹಿಂಸಾತ್ಮಕವಾದ ಒಂದು ವ್ರತವಾಗಿತ್ತು ಅವನಿಗೆ. ತುಸು ಹೊತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಹೊಟ್ಟೆಯ ಸಂಕಟ ನಿಯಂತ್ರಣಕ್ಕೆ ಬಂದಾಗ ಅದರೊಳಗೆ ಕವಿದಿರುವುದು ಶೂನ್ಯವಲ್ಲ ಎಂಬುದು ಅರಿವಿಗೆ ಬಂತು.

ಸಂಜೆ ಇಬ್ಬರು ಅರಬ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಮುಂದೆ ನಿಲ್ಲಿಸಿ ವಿಚಾರಣೆಗೆ ಒಳಪಡಿಸಿದರು. ಹಿಂಸೆ ಮಾಡುವ ಉಪಕರಣಗಳೂ ಅವರ ಮುಂದಿದ್ದವು. ನಾಗಭಟ್ಟನು ಕುಮಾರಿಲಭಟ್ಟರ ಧೃತಿಯನ್ನು ನೆನೆದು ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿ ನಿಂತ. ತಮ್ಮನ್ನು ಯಾರೂ ಕಳಿಸಿಲ್ಲ. ತಾವು ಬಂದದ್ದು ನಾಟಕಗಳ ಮೂಲಕ ದೇವರ ಮಹಿಮೆಯನ್ನು ಪ್ರಚಾರಮಾಡಲು. ಬೇರೆಡೆಗಳಲ್ಲೂ ಹೀಗೇ ಆಡಿದ್ದೇವೆ ಎಂದೇ ಸಾಧಿಸಿದ. ಚಾಟಿಯಲ್ಲಿ ಬಾರಿಸಲಾಯಿತು, ದಬ್ಬಳದಿಂದ ಚುಚ್ಚಲಾಯಿತು, ಬರೆ ಹಾಕಲಾಯಿತು.

ಆದರೆ ಕುಮಾರಿಲರ ಶ್ರದ್ಧೆಯನ್ನೇ ಆದರ್ಶವಾಗಿಟ್ಟುಕೊಂಡ ನಾಗಭಟ್ಟನು ಕ್ಷಾತ್ರಶಕ್ತಿಯಿಲ್ಲದವನು ಅಧ್ಯಾತ್ಮದ ಮಾತನಾಡುವುದು ಸೋಗಲಾಡಿತನವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದುಕೊಂಡ. ಆಳುಗಳು ಸೃಷ್ಟಿಸುತ್ತಿದ್ದ ನೋವನ್ನು ನೆನೆದು ಬುದ್ಧ ಹೇಳಿದ ಮೈತ್ರಿಯಿಂದ ಮಾತ್ರ ಈ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ತ್ಯಾಗಮಾಡಬಹುದು ಎಂದುಕೊಂಡ.

ಆ ರಾತ್ರಿ ಶಿಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ರಿಯಾಯತಿ ಕಂಡಿತು. ಬೆಳಗ್ಗೆ ಒಬ್ಬನೇ ಅಧಿಕಾರಿಯು ವಿಚಾರಣೆಗೆ ಕೂತಿದ್ದ. ಅವನ ಮುಂದೆಯೂ ಹಿಂಸೆಯ ಉಪಕರಣಗಳಿದ್ದವು. ಆದರೆ ಅವನ್ನು ಬಳಸಲಿಲ್ಲ. ಅವನಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಮೃದುತ್ವ ಕಂಡಿತು. ನಾಗಭಟ್ಟನು ದಂಗೆಗೆ ಜನರನ್ನು ಪ್ರಚೋದಿಸಿದ್ದು ಸತ್ಯವಾಗಿತ್ತು, ಅದಕ್ಕೆ ಮರಣದಂಡನೆಯೂ ಸಿದ್ಧವಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ಕ್ಷಮಾಪಣೆ ಕೇಳಿ ಮ್ಲೇಚ್ಛಮತಕ್ಕೆ ಪರಿವರ್ತನೆಗೊಂಡರೆ ಮರಣದಂಡನೆಯನ್ನು ತಪ್ಪಿಸುವ ಔದಾರ್ಯವನ್ನು ಆ ಅಧಿಕಾರಿ ತೋರಿಸಿದ. ಆದರೆ ಅದನ್ನು ನಾಗಭಟ್ಟನು ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ತಿರಸ್ಕರಿಸಿದ. ಪ್ರಾಣಹೋದರೆ ಹೋಗಲಿ ಎಂಬ ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ಅವನು ಬಂದಿದ್ದ. ಮತ, ಧರ್ಮ, ದೇವರು ಈ ಯಾವ ವಿಷಯದಲ್ಲಾದರೂ ತನಗೆ ಪೂರ್ಣಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಬೇಕು ಎಂಬುದು ಅವನ ಅಚಲ ತತ್ತ್ವವಾಗಿತ್ತು.

ಆದರೆ ಸಮಸ್ಯೆಯು ಅಷ್ಟು ಸರಳವಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಚಂದ್ರಿಕೆ, ಚಾರುಮತಿ ಮತ್ತು ತನ್ನ ತಂಡದ ಇತರರ ಯೋಗಕ್ಷೇಮವೂ ಅದರಲ್ಲಿ ಅಡಗಿತ್ತು. ಎಂದೂ ದೇವರಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸದವನು ಚಂದ್ರಿಕೆಯಮೇಲೆ ಅತ್ಯಾಚಾರವಾಗದಿರಲಿ ಎಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿದ. ಮನಸ್ಸು ನಮ್ಮ ಸಂಕಟದ ಕರೆಗೆ ಓಗೊಡುವ ಒಂದು ಶಕ್ತಿಯುಂಟೆಂಬ ಶ್ರದ್ಧೆಯನ್ನವಲಂಬಿಸಿದೆ ಎಂಬುದು ಅರ್ಥವಾಯಿತು. ಚಂದ್ರಿಕೆಯ ಜೀವನವನ್ನುಳಿಸಲು ಅಗತ್ಯಬಿದ್ದರೆ ತನ್ನ ಜೀವವನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದುದು ತನ್ನ ಕರ್ತವ್ಯವೆಂದೂ ಯೋಚಿಸಿದ. ಈ ಅಂಟುಗಳನ್ನೇ ಮಾಯೆ ಎನ್ನುವುದು ಎಂಬುದು ಗೋಚರಿಸಿತು.

ಅದೇನಾಯಿತೋ, ಅವತ್ತಿನಿಂದ ಅವನ ಗಾಯಗಳಿಗೆ ಇಲಾಜು ಮಾಡಿದರು, ಚೊಕ್ಕಟವಾದ ಕೋಣೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟರು, ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿದರು. ಕೆಲವು ದಿನಗಳಾದಮೇಲೆ ಅವನನ್ನು ಕುದುರೆಯ ಮೇಲೆ ಕೂರಿಸಿ ಮೂಲಸ್ಥಾನದ ಗಡಿಗೆ ಒಯ್ದರು. ಚಂದ್ರಿಕೆಯನ್ನೂ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಕರೆತಂದಿದ್ದರು. ಅವರಿಬ್ಬರೂ ಬೇಗ ಗಡಿದಾಟಿಹೋಗಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ಸೈನಿಕರು ಹೊರಟುಹೋದರು. ನಾಗಭಟ್ಟನಿಗೆ ದುಃಖ ಉಮ್ಮಳಿಸಿಬಂತು, ಇಬ್ಬರೂ ತಬ್ಬಿಕೊಂಡು ಅತ್ತರು.

ಬೇಗ ಬೇಗ ಮಥುರೆಯನ್ನು ಸೇರಿ ಈ ದುಃಸ್ವಪ್ನವನ್ನು ಮರೆಯುವ ಆತುರ ಅವರಿಗೆ. ಚಾರುಮತಿಯು ಪ್ರಾಯಶಃ ಅತ್ಯಾಚಾರಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಗಿಯೇ ಸತ್ತುಹೋಗಿದ್ದ ಸುದ್ದಿ ಸಿಕ್ಕಿತ್ತು. ಚಂದ್ರಿಕೆಯನ್ನೂ ಮೊದಲ ದಿನ ಹೀಗೇ ಪ್ರಶ್ನಿಸಲಾಗಿತ್ತು. ತಮಗೂ ರಾಜಕೀಯಕ್ಕೂ ಯಾವ ಸಂಬಂಧವೂ ಇಲ್ಲ ಎಂದೇ ಅವಳೂ ಉತ್ತರಿಸಿದ್ದಳು. ಅಲ್ಲಿಂದ ಮುಂದೆ ಅವಳನ್ನು ಒಯ್ದು ನವಾಬನ ನಿವಾಸದಲ್ಲಿ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದರು. ನವಾಬನು ಅವಳನ್ನು ಮನಬಂದಂತೆ ಬಳಸಿಕೊಂಡ. ಅದಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪದಿದ್ದರೆ ನಾಗಭಟ್ಟನ ಶಿರಚ್ಛೇದವಾಗಿಹೋಗುತ್ತಿತ್ತು. ಅವನನ್ನು ಉಳಿಸಲೆಂದು, ಚಂದ್ರಿಕೆಯು ವ್ರತದಂತೆ ಕಾಪಾಡಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದ ತನ್ನ ಸಂಯಮವನ್ನು ತ್ಯಾಗಮಾಡಿದ್ದಳು. ಗುರ್ಜರ ಪ್ರತೀಹಾರರ ಸೈನ್ಯವು ಕೂಡ, ಸೂರ್ಯದೇವಾಲಯವನ್ನು ಮ್ಲೇಚ್ಛರು ಧ್ವಂಸ ಮಾಡುವುದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಲು ಹಿಂದೆ ಸರಿಯುವ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿತ್ತು. ಪ್ರತೀಹಾರರ ಸೈನ್ಯವು ಇತ್ತ ಬಂದಾಗ ರಾಷ್ಟ್ರಕೂಟರ ಸೈನ್ಯವು ಅವರ ರಾಜ್ಯದ ಮೇಲೆ ಎರಗಿತ್ತು. ಗುರ್ಜರ ಪ್ರತೀಹಾರರ ಸೈನ್ಯವು ಹಿಂದೆ ಹೋಗುವುದು ಅನಿವಾರ್ಯವಾಗಿತ್ತು. ನಾಟಕದ ತಂಡದ ಉಳಿದವರು ಕ್ಷೇಮವಾಗಿದ್ದರು.

ತಾನು ಇಂದ್ರಿಯಗಳಿಗಿಂತ ಭಿನ್ನ ಎಂಬ ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಯೋಚಿಸಿದ್ದರಿಂದ ನಾಗಭಟ್ಟನು ಆ ಹಿಂಸೆಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ತಾಳಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಸಾಧ್ಯವಾಗಿತ್ತು. ಆ ನೋವಿಗಿಂತ ಸಾವಿರಪಟ್ಟು ಹೆಚ್ಚಾದ ನೋವು ಚಂದ್ರಿಕೆಯದು. ತಿರಸ್ಕಾರ, ನೋವು, ಅಪಮಾನದಿಂದ ಅವಳು ಆಘಾತಗೊಂಡಿದ್ದಳು.

ತನಗಾಗಿ ಚಂದ್ರಿಕೆಯು ಮಾಡಿದ ತ್ಯಾಗಕ್ಕಾಗಿ ನಾಗಭಟ್ಟನು ಕೃತಜ್ಞನಾಗಿದ್ದ. ಮತ್ತೆ ಮತ್ತೆ ಸಾಂತ್ವನ ಮಾಡಿದ. ಧ್ಯಾನ ಮಾಡಲು ಪ್ರೇರಿಸಿದ. ಅದರಂತೆ ಅವಳು ಧ್ಯಾನಮಾಡಿದಾಗ ಕ್ಷೋಭೆ ಹೋಗಿತ್ತು.

ನಾಗಭಟ್ಟನಿಗೆ ಶ್ರಾದ್ಧದಲ್ಲಿ ನಂಬಿಕೆ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಗಯೆಗೆ ಹೋಗಿಯೂ ತಾಯಿಯ ಶ್ರಾದ್ಧವನ್ನು ಮಾಡದೆ ಹಿಂದಿರುಗಿದ್ದ. ಆದರೆ ಚಂದ್ರಿಕೆಯ ಮನಸ್ಸಮಾಧಾನಕ್ಕಾಗಿ ಅವಳ ಕೈಲೇ ಚಾರುಮತಿಯ ಶ್ರಾದ್ಧಮಾಡಿಸಿದ. ಗಯೆಯಲ್ಲಿ ಕಾಡಿದ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಸಂಶಯಗಳು ಈಗ ಅವನಿಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಭಾವಕ್ಕೆ ಶಕ್ತಿ ಬಂದಿತ್ತು. ತನ್ನ ತಾಯಿ ತಂದೆಯವರಿಗೂ ಚಾರುಮತಿಗೂ ತರ್ಪಣ ಕೊಟ್ಟ.

ಧ್ಯಾನವನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಿದ ಚಂದ್ರಿಕೆ ನಿಧಾನವಾಗಿ ಮೊದಲಿನ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ಬರುತ್ತಿದ್ದಳು. ಮಥುರೆ ಇನ್ನೂ ಹದಿನೈದು ದಿನಗಳ ದೂರವಿತ್ತು. ಹೀಗೇ ಒಂದು ದಿನ ಧ್ಯಾನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾಗ ಅವಳಿಗೆ ತನ್ನ ಗುರುವಿನ ಪ್ರೇರಣೆ ಲಭಿಸಿತ್ತು. 'ಬರುವ ಹುಣ್ಣಿಮೆಯ ದಿನ ನಾನು ದೇಹತ್ಯಾಗ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಅಷ್ಟರೊಳಗೆ ಗುಹಾಮಂಟಪಕ್ಕೆ ಬಾ. ಪರಸ್ಪರ ಸಶರೀರದರ್ಶನ ಮಾಡಬಹುದು' ಎಂಬ ಅಂತರ್ಬೋಧೆ ಅವಳಿಗಾಗಿತ್ತು. ಮಥುರೆಯ ಪಶ್ಚಿಮ ಭಾಗದಲ್ಲಿದ್ದ ಚಂದ್ರಪುರದ ಬಳಿ ಆ ಗುಹಾಮಂಟಪವಿತ್ತು.

ಇಬ್ಬರೂ ಬೇಗಬೇಗ ನಡೆಯತೊಡಗಿದರು. ಆದರೆ ಹೊಟ್ಟೆ ತೊಳಸಿಬಂದು ಬಳಲಿದ್ದ ಅವಳು ಗರ್ಭಿಣಿಯಾಗಿರುವುದು ತಿಳಿದಾಗ 'ಧ್ಯಾನದಿಂದ ಅಶುದ್ಧಿಯ ಭಾವನೆ ದೂರವಾಗಿತ್ತು, ಈಗ ಆಯುಷ್ಯವಿಡೀ ಕಾಡುವ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡಿದೆ; ಸಾಯುವುದೊಂದೇ ಪರಿಹಾರ' ಎಂದು ಬಿಕ್ಕಿ ಬಿಕ್ಕಿ ಅತ್ತಳು. ಗರ್ಭಸ್ರಾವವಾಗಲೆಂದು ಇನ್ನೂ ವೇಗವಾಗಿ ಎಡೆಬಿಡದೆ ನಡೆಯತೊಡಗಿದಳು. ಗರ್ಭವು ಹಾಗೂ ಹೋಗದಿದ್ದರೆ ಔಷಧಿಯಿಂದ ಅದನ್ನು ನಿವಾರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿದಳು.

ಆದರೆ ನಾಗಭಟ್ಟನು ಉದ್ದಕ್ಕೂ ಸಮಾಧಾನ ಮಾಡುತ್ತಲೇ ನಡೆದ. ಗರ್ಭಪಾತವಾಗುವುದು ಬೇಡವೆಂದ. 'ಈ ಮಗುವು ನನ್ನಿಂದ ಆದದ್ದು ಅಂತ ಭಾವಿಸು. ನಾನೂ ಹಾಗೆ ಭಾವಿಸುತ್ತೀನಿ' ಎಂದ. ಅವಳಿಗೆ ಮೊದಲು ಆ ಮಾತಿನಿಂದ ಅತಿರೋಷ ಉಕ್ಕಿತು, ಆಮೇಲೆ ಅಳತೊಡಗಿದಳು. ತನ್ನ ಹೊಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿನ ಪಾಪದ ಪಿಂಡದ ಬಗೆಗೆ ಕರುಣೆ, ಆದರೆ ಅದನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಲು ಅಸಹ್ಯ, ಈ ತೊಳಲಾಟಕ್ಕೆ ಒಳಗಾದಳು. ಕೊನೆಗೂ ಗರ್ಭವನ್ನು ನಿವಾರಿಸಿಕೊಂಡು ಸಂನ್ಯಾಸಿನಿಯೋ ಭಿಕ್ಕುಣಿಯೋ ಆಗುವ ನಿರ್ಧಾರಕ್ಕೇ ಅಂಟಿಕೊಂಡಳು. ಅವಳ ಕಣ್ಣುಗಳು ದಾರಿಯಕಡೆಗಿದ್ದರೂ ದೃಷ್ಟಿಯು ಶೂನ್ಯದಲ್ಲಿತ್ತು.

13. ದಾಂಪತ್ಯವ್ರತ

ಜ್ವರ, ವಾಂತಿ, ಬಳಲಿಕೆ, ವಾಕರಿಕೆಗಳಿಂದಾಗಿ ಹುಣ್ಣಿಮೆಯ ರಾತ್ರಿಯಾದರೂ ಚಂದ್ರಿಕೆ ಮತ್ತು ನಾಗಭಟ್ಟ ಗುಹಾಮಂಟಪವನ್ನು ತಲುಪಲಾರದೆ ಹೋದರು. ಆದರೂ ಗುರುಗಳನ್ನು ಕಾಣುವ ಕಾತರದಿಂದ ರಾತ್ರಿಯೆಲ್ಲಾ ನಡೆದರು. ಗುಹಾಮಂಟಪವಿರುವ ಆಲದಮರಗಳ ತೋಪು ಕಾಣಿಸಿತು. ಗುಹಾಮಂಟಪವನ್ನು ತಲುಪಿದ್ದಾಯಿತು. ಗುರುಗಳು ಚಂದ್ರಿಕೆಯ ಬರವಿಗಾಗಿ ಕಾದು **ದೇಹತ್ಯಾಗವನ್ನು ಮುಂದಕ್ಕೆ ಹಾಕಿದ್ದರು**. ಇಬ್ಬರಿಗೂ ಸಾಕಾಗುವಂತೆ ಮಡಕೆಯ ತುಂಬ ಹುಗ್ಗಿಯನ್ನು ಮಾಡಿಟ್ಟಿದ್ದರು. ಇಬ್ಬರೂ ಹುಗ್ಗಿಯನ್ನು ತಿಂದು ಸ್ನಾನ ಮಾಡಿ ಬಂದು ಗುರುದರ್ಶನ ಮಾಡಿದರು.

ಗುರುಗಳ ಮುಖವು ಸೊಡರಿನ ಬೆಳಕಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಕಾಶವಾಗಿತ್ತು. ಮಾತಿಲ್ಲ. ಅವರ ಅಂತರ್ಬೋಧೆಯಂತೆ ಚಂದ್ರಿಕೆಯು ಧ್ಯಾನಕ್ಕೆ ಕುಳಿತಳು. ಎರಡು ಸರ್ಪಗಳು ಆ ಪುಟ್ಟ ಗುಹೆಯಲ್ಲೇ ಆಟವಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದವು. ನಾಗಭಟ್ಟನ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಏಳುತ್ತಿದ್ದ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆಲ್ಲ ಗುರುಗಳು **ಅಂತರ್ಬೋಧೆಯಿಂದಲೇ ಉತ್ತರಿಸುತ್ತಿದ್ದರು**. ಆ ಗುಹೆಯನ್ನು ಚಂದ್ರಿಕೆ ಗುಡಿಸಿ ತೊಳೆದುದೂ ಗುರುಗಳ ಅಂತರ್ಬೋಧೆಯಿಂದಲೇ.

ಗುರುಗಳು ಸ್ನಾನ ಮಾಡಿಬಂದರು. ಅವರ ಮುಖದಲ್ಲಿ **ಮಂದಹಾಸವು** ತುಳುಕುತ್ತಿತ್ತು. ವಯಸ್ಸು **ತೊಂಬತ್ತು** ಇರಬಹುದು. ಎಲ್ಲರೆಡೆಗೆ ಮಂದಹಾಸದ ಪ್ರಸಾದಬೀರಿ ಅನುಮತಿಯನ್ನು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಿದರು. ಪದ್ಮಾಸನ ಹಾಕಿ ಕೂತು ಎರಡೇ ನಿಮಿಷದಲ್ಲಿ ಧ್ಯಾನಸ್ಥರಾದರು. ಬೇಗ **ಸಮಾಧಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಮುಟ್ಟಿದರು**. ಬ್ರಹ್ಮರಂಧ್ರದ ಮೂಲಕ ಪ್ರಾಣವು ಸ್ವತಂತ್ರಗೊಂಡು ದೇಹವನ್ನು ಬಿಟ್ಟಿತ್ತು. ಸಾವೆನ್ನುವುದು ದುಃಖದ ಲೇಪವಿಲ್ಲದ ಹಿಂಸೆಯ ರೂಪವಿಲ್ಲದ **ಆನಂದಾನುಭವ;** ತನಗೆ ಬೇಕಾದಾಗ ದೇಹತ್ಯಾಗ ಮಾಡುವ ಶಕ್ತಿ ಇದ್ದವನನ್ನು ದುಃಖವು ಸ್ಪರ್ಶಿಸಲಾರದು ಎನಿಸಿತು ನಾಗಭಟ್ಟನಿಗೆ. ಮೂರು ದಿನ ಮೊದಲೇ ಗುರುಗಳು ತಮ್ಮ ಚಿತೆಯನ್ನು ಒಟ್ಟಿ ತಾವೇ ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿದ್ದರು ಕೂಡ. ಕಿರಿಯ ಸಾಧುವು ದುಃಖದ ಲೇಪವೇ ಇಲ್ಲವೆಂಬಂತೆ ಚಿತೆಯನ್ನು ಹೊತ್ತಿಸಿದರು. ಗುರುಗಳು ದೇಹತ್ಯಾಗವೇನೋ ಮಾಡಿದ್ದರು, ಅಂತರ್ಬೋಧೆಯಲ್ಲಿ ಸಮಾಧಾನ ಕೊಡುವ **ಜಾಗೃತ ಚೇತನರಾಗಿಯೇ** ಉಳಿದಿದ್ದರು.

ಇನ್ನು ನನ್ನ ಜೀವನ ನನ್ನದು, ಚಂದ್ರಿಕೆಯ ದಾರಿ ಅವಳದು; ಜೀವನವೆಂದರೆ ಹೀಗೇ ಎನಿಸಿತು ನಾಗಭಟ್ಟನಿಗೆ.

ನಾಗಭಟ್ಟನಿಗೆ **ತೀವ್ರವಾದ ಒಂದು ಕುತೂಹಲವಿತ್ತು. 'ಮೂಲಸ್ಥಾನದ ದೇವಮಂದಿರ ಉಳಿಯುತ್ತದೆಯೆ'** ಎಂದು. ಅದನ್ನು ಕಾಣಲು ಕಿರಿಯ ಗುರುಗಳು ಧ್ಯಾನಸ್ಥರಾದರು. ದೀರ್ಘವಾದ ಧ್ಯಾನದಿಂದ ಹೊರಬಂದು ಹೇಳಿದರು, ಭರತಖಂಡದಲ್ಲಿ ವೈದಿಕ, ಬೌದ್ಧ, ಜೈನ ಎಲ್ಲರೂ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲೂ ದೇವಾಲಯಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟುತ್ತಾರೆ. ಮ್ಲೇಚ್ಛರು ದಾಳಿ ಮಾಡಿ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಒಡೆದು ಸುಟ್ಟು ನಾಶಪಡಿಸುತ್ತಾರೆ. ಆದರೂ **ಕಟ್ಟುವ ಪ್ರವೃತ್ತಿ ನಾಶವಾಗುವುದಿಲ್ಲ.**

ಅಷ್ಟುಹೊತ್ತಿಗೆ ಚಂದ್ರಿಕೆಯು ಧ್ಯಾನಸ್ಥಳಾಗಿ ಕೂತಿದ್ದಳು. ಗುರುಗಳನ್ನು ಧ್ಯಾನಿಸಿ ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ಪಡೆಯುವುದು ಅವಳ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿತ್ತು. **ನಿನ್ನ ಸಖ ಕೃಷ್ಣನನ್ನು ಮದುವೆಯಾಗಿ ಗೃಹಸ್ಥಾಶ್ರಮವನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸು.** ಹೊಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿರುವ ಮಗುವಿಗೆ ಎಲ್ಲ ಸಂಸ್ಕಾರಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ಅವನು ಅದನ್ನು ತನ್ನದಾಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಿ. ನೀವಿಬ್ಬರೂ ಕೂಡಿ ಇನ್ನೂ **ನಾಲ್ಕು ವೀರ್ಯವಂತ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಹೆತ್ತು ಬೆಳೆಸಿ.** ಧ್ಯಾನವನ್ನು ಬಿಡಬೇಡಿ. ಧ್ಯಾನದಲ್ಲಿ ನೀನು ಯಾವಾಗ ಕರೆದರೂ ನಾನು ಬರುತ್ತೇನೆ ಎಂದು ಗುರುಗಳು ಆದೇಶಮಾಡಿದ್ದರು. ಅದನ್ನು ಚಂದ್ರಿಕೆಯು ನಾಗಭಟ್ಟನಿಗೆ ಹೇಳಿದಾಗ ತನ್ನ ಅತ್ತೆಯು **ವೈವಾಹಿಕ ಜೀವನವು ಒಂದು ವ್ರತ** ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದ ಮಾತು ನೆನಪಿಗೆ ಬಂದು ಅದರ ಅರ್ಥವು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗತೊಡಗಿತು.

4. ಶೋಧದ ತಾತ್ತ್ವಿಕ ಹಂದರ

ಅ) ಸಾರ್ಥ

ನಾಗಭಟ್ಟನು ತಾರಾವತಿಯಿಂದ ಹೊರಟುದು ಸಾರ್ಥದ ಮರ್ಮವನ್ನು ತಿಳಿಯಲೆಂದು. ಸಾರ್ಥವೆಂದರೆ ಅದೊಂದು ಸಂಚಾರಿ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ. ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳ ಸಮೂಹವು ದೇಶದಿಂದ ದೇಶಕ್ಕೆ ಸಂಚರಿಸುತ್ತದೆ; ಒಂದು ಕಡೆ ಕೊಂಡ ಸರಕುಗಳನ್ನು ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆ ಮಾರುತ್ತದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳಿಗೆ ರಕ್ಷಣೆ ಇದೆ, ಸೌಲಭ್ಯವಿದೆ; ದೇಶಗಳಿಗೆ ಸುಂಕದ ರೂಪದ ಲಾಭವಿದೆ. ತಾರಾವತಿಯಿಂದ ಮಥುರೆಗೆ ಹೋಗುವವರೆಗೆ ನಾಗಭಟ್ಟನು ಸಾರ್ಥದ ಮರ್ಮಗಳನ್ನು ಸಾಕುಬೇಕಾದಷ್ಟು ತಿಳಿದುಕೊಂಡ. ಮಥುರೆಯು ಅನೇಕ ಕಡೆಗಳಿಂದ ಬರುವ ಅನೇಕ ಸಾರ್ಥಗಳು ಹಾದುಹೋಗುವ ಆ ಕಾಲದ ಅತಿದೊಡ್ಡ ಕೇಂದ್ರವಾಗಿತ್ತು. ನಾಗಭಟ್ಟನು ಕಾರಣಾಂತರದಿಂದ ಮಥುರೆಯಲ್ಲಿ ದೀರ್ಘಕಾಲ ಉಳಿಯಬೇಕಾಗಿ ಬಂತು; ಹಲವು ಸಾರ್ಥಗಳ ನಾನಾ ರೀತಿಯ ಅನುಭವಗಳನ್ನೂ ತಂತ್ರಗಳನ್ನೂ ರೀತಿನೀತಿಗಳನ್ನೂ ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಲು ಅದು ಅವನಿಗೆ ಸಹಾಯಕವೇ ಆಯಿತು. ಕೆಲವು ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಕ್ಷೇಮವಾಗಿ ಪ್ರಯಾಣಮಾಡಲು ಸಾರ್ಥದ ಜತೆ ಸೇರುವ ಕೆಲವು ಹಾದುಹೋಗುವ ಉಲ್ಲೇಖಗಳು ಕಾದಂಬರಿಯಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಬರುವುದನ್ನು ಬಿಟ್ಟರೆ ಸಾರ್ಥದ ವಿವರವಾದ ನೇರ ವರ್ಣನೆ ಬರುವುದು ಇಷ್ಟು ಮಾತ್ರ.

ಕಾದಂಬರಿಯ ಹೆಗ್ಗಳಿಕೆ ಇರುವುದು 'ಸಾರ್ಥ'ವು ಕ್ರಿ.ಶ. ಎಂಟನೆಯ ಶತಮಾನದ ಭರತಖಂಡದಲ್ಲಿ ಪಡೆದುಕೊಂಡ ಆಯಾಮಗಳನ್ನು ಶೋಧಿಸುವುದರಲ್ಲಿ; ಅದು ನಮ್ಮ ಬಹುಮುಖ ಇತಿಹಾಸದ ಸಂಧಿಕಾಲ ಹೇಗಾಯಿತು ಎಂಬುದನ್ನು ಅನ್ವೇಷಿಸುವುದರಲ್ಲಿ.

ಆ) ಗೊಂದಲದಲ್ಲಿದ್ದ ಭಾರತ

ಭರತಖಂಡದ ಪಶ್ಚಿಮ ಮತ್ತು ವಾಯವ್ಯದ ದೇಶಗಳು ಮ್ಲೇಚ್ಛರ ವಶವಾಗುವುದರೊಂದಿಗೆ ಶುದ್ಧವಾದ ವಾಣಿಜ್ಯೋದ್ದೇಶದ ಸಾರ್ಥವು ಮತಾಂಧತೆಯ ತೆಕ್ಕೆಗೆ ಸೇರಿತು ಮತ್ತು ಅದಕ್ಕೊಂದು ರಾಜಕೀಯ ಬಣ್ಣವೂ ಉಂಟಾಯಿತು. ಅವರೆಗೆ ಭರತಖಂಡದ ಮೂಲೆ ಮೂಲೆಗಳಿಂದ ಆ ಪ್ರಾಂತ ಮತ್ತು ಅದರಾಚೆಗಿನ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಮುಕ್ತವಾಗಿ ಸಂಚರಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಸಾರ್ಥಗಳಿಗೆ ತಡೆಯಾಯಿತು, ಅಂಕೆ ಉಂಟಾಯಿತು; ಅವು ಮ್ಲೇಚ್ಛರ ಕೈಲಿ ಶೋಷಣೆಗೊಳಗಾದುವು. ಅದರ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ನಷ್ಟಕ್ಕೊಳಗಾದ ಸಾರ್ಥಗಳು ತಮ್ಮ ವೃತ್ತಿಯನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸುವ ಆಸಕ್ತಿಯನ್ನೇ ಕಳೆದುಕೊಂಡವು. ಅರಕ್ಷಿತ ಭಾವದಲ್ಲಿ ನವೆದವು. ಭರತಖಂಡದ ಆರ್ಥಿಕತೆಗೇ ಪೆಟ್ಟು ಬಿತ್ತು, ಜೀವನ ಸೌಕರ್ಯವೂ ಮುಕ್ಕಾಯಿತು. ಮ್ಲೇಚ್ಛರು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಮತಾಂತರಗಳು ಮತ್ತು ಕೊಲೆ ಅತ್ಯಾಚಾರಗಳಿಂದಾಗಿ ಹಿಂಸೆ ತಾಂಡವವಾಡಿತ್ತು. ಆರ್ಥಿಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮತ್ತು ಸಮರಸದ ಮತಧರ್ಮವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಕಾಪಾಡುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಗುರ್ಜರ ಪ್ರತೀಹಾರರು ಯುದ್ಧ ಸಾರಿದರು, ಆದರೆ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯ ಒತ್ತಡದಿಂದಾಗಿ ಯುದ್ಧವನ್ನೇ ಮಾಡಲಾಗದೆ ಬರಿಗೈಲಿ ಹಿಂದಿರುಗಿದರು.

ಈ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯ ಒತ್ತಡವೂ ಬಹುಮುಖವಾದುದು. ಇದರಲ್ಲಿ ಮ್ಲೇಚ್ಛರ ಕ್ರೌರ್ಯ ಮತ್ತು ತಂತ್ರಗಾರಿಕೆ ಸೇರಿದೆ. ಭರತಖಂಡದ ಮುಂದೆ ಇದ್ದ ಸವಾಲು ಅದೊಂದೇ ಅಲ್ಲ. ರಾಷ್ಟ್ರಕೂಟರು ಸಾರ್ಥಗಳನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸಿ ದೇಶದ ಆರ್ಥಿಕವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ದೃಢವಾಗಿಸಿದ್ದರು ಎಂಬ ಪ್ರತೀತಿ ಇತ್ತು. ಅಂಥ ರಾಷ್ಟ್ರಕೂಟರು, ಸಾರ್ಥವನ್ನು ರಕ್ಷಿಸುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಗುರ್ಜರ ಪ್ರತೀಹಾರರು ಮ್ಲೇಚ್ಛರ ಮೇಲೆ ಯುದ್ಧ ಹೂಡಿದ್ದ ಸಂದರ್ಭವನ್ನು ಕಾದು ಅವರ ರಾಜ್ಯದಮೇಲೆ ಆಕ್ರಮಣ ಮಾಡಿದರು. ಶಾಂತಿ ಸಮಾಧಾನ ಸುವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಒತ್ತುಕೊಡುವ ಒಂದು ಒಟ್ಟು ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಭಾಗವಾಗಿಯೇ ಇದ್ದ

ರಾಜರಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು ರಾಜಕೀಯ ಕಲ್ಪನೆ ಇರಲಿಲ್ಲ ಎಂಬುದರ ಸಣ್ಣ ನಿದರ್ಶನ ಇದು. ತಾರಾವತಿಯ ರಾಜನಂತೂ ತಾನು ಪುಟ್ಟರಾಜನಾದರೂ ಸಮಯನೋಡಿ ಇವರಿಬ್ಬರನ್ನೂ ಅತಿಕ್ರಮಿಸುವ ಯೋಚನೆಯಲ್ಲಿದ್ದವನು.

ಭರತಖಂಡದ ಜನರು ತಮ್ಮಷ್ಟಕ್ಕೆ ಧರ್ಮಭೀರುಗಳಾಗಿದ್ದು ಸಾತ್ತ್ವಿಕಜೀವನವನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದರಾದರೂ ಆ ಗುಣವೇ ಒಂದು ದೌರ್ಬಲ್ಯವಾಗಿ ಅವರನ್ನೇ ತುಳಿದ ಸಂದರ್ಭವೂ ಅದಾಗಿತ್ತು. ಮ್ಲೇಚ್ಛರೂ ಬೌದ್ಧರೂ ಮತಪ್ರಚಾರವನ್ನು ತಮ್ಮ ಧರ್ಮದ ಅಂಗವಾಗಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದರು. ವೈದಿಕಮೂಲದ ಜನರಲ್ಲಿ ಅತಿಕ್ರಮಣ ಮಾಡುವ ಮನೋಧರ್ಮವಿಲ್ಲದುದರ ಜತೆಗೆ ತಮ್ಮ ಧರ್ಮವನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ನಿಷ್ಠುರತೆಯೂ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಒಂದು ದೇವಾಲಯದ ಉಳಿವಿಗಾಗಿ ಒಟ್ಟು ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನೂ ಅದರ ಕ್ಷೇಮವನ್ನೂ ಸಮಾಧಾನವನ್ನೂ ಒತ್ತೆ ಇಟ್ಟು ರಾಜಿಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವವರೆಗೆ ಅದು ಬೆಳೆದಿತ್ತು.

ಅಮರುಕನು ಸಾರ್ಥದ ಮರ್ಮವನ್ನು ತಿಳಿದು ತನ್ನದೇ ಆದ ಸಾರ್ಥವನ್ನು ಕಟ್ಟುವ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕನಾಗಿದ್ದರೆ ಅವನೊಬ್ಬ ಪ್ರಗತಿಪರನೇ ಆಗಿಬಿಡುತ್ತಿದ್ದ. ಆದರೆ ಅಂಥ ಪ್ರಗತಿಪರ ಚಿಂತನೆಯನ್ನು ಅವನು ತನ್ನ ಲಂಪಟತೆಗೆ ಒಂದು ಮುಸುಕಾಗಿ ಮಾತ್ರ ಬಳಸಿದ್ದ. ನಮ್ಮ ರಾಜರೂ ಜನರೂ ಸಣ್ಣಸಣ್ಣ ಸ್ವಾರ್ಥಗಳಿಗಾಗಿಯೂ ದೊಡ್ಡದೊಡ್ಡ ಹಿತಗಳನ್ನು ಬಲಿಕೊಡಲು ಹಿಂದುಮುಂದು ನೋಡುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲವೆನ್ನುವುದಕ್ಕೂ ಅದೊಂದು ನಿದರ್ಶನ. ಅಮರುಕನು ಕುಖ್ಯಾತನಾಗಿದ್ದುದೇ ಲಂಪಟನೆಂದು.

ಭರತಖಂಡವನ್ನು ಆಕ್ರಮಿಸಿದ ಮ್ಲೇಚ್ಛರ ಜೊತೆಗೆ ಬೌದ್ಧರು ಕೈಜೋಡಿಸಿದರು ಎನ್ನುವುದಂತೂ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ದುರಂತ. ವಿಗ್ರಹಾರಾಧನೆಯೂ ಮಂದಿರ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯೂ ಪ್ರಾರಂಭವಾದುದೇ ಬೌದ್ಧರಿಂದ. ಮ್ಲೇಚ್ಛರ ದೌಷ್ಟ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯವಾಗಿದ್ದುದೇ ವಿಗ್ರಹಭಂಜನೆ. ಸೂರ್ಯದೇವಾಲಯವನ್ನು ಒಡೆದು ವಿಗ್ರಹಭಂಜನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬೌದ್ಧರು ಪರೋಕ್ಷವಾಗಿಯೇ ಆದರೂ ಬೆಂಬಲಿಗರಾಗಿದ್ದರೆ ಅದೊಂದು ವಿಪರ್ಯಾಸ; ರಾಷ್ಟ್ರನಾಶದ ಹೆಬ್ಬಾಗಿಲು. ವೈದಿಕಮೂಲದ ಆಶಯಗಳಿಗೆ ಹತ್ತಿರವಾಗಿದ್ದವರು ಮತ್ತು ರೀತಿನೀತಿಗಳಲ್ಲಿ ಭರತಖಂಡದಲ್ಲಿ ಸಹಸ್ರಾರುವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಪಾಕಗೊಂಡ ಉದಾತ್ತ ಸಂಸ್ಕೃತಿಗೆ ಹೊಂದಿದಂತಿದ್ದವರು ಬೌದ್ಧರು. ಆ ಕಾರಣದಿಂದಲೇ ಚಂದ್ರಿಕೆಯು ತನ್ನ ಅತ್ಯಂತ ಹತಾಶ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಸಂನ್ಯಾಸಿನಿ ಅಥವಾ ಭಿಕ್ಕುಣಿಯಾಗುವುದಾಗಿ ನಿರ್ಧರಿಸಿದ್ದಳು. ಜಯಸಿಂಹರು ತಮ್ಮ ಪತ್ನಿಯನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡ ದುಃಖತಪ್ತ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ನಿರ್ಣಯಿಸಿದ್ದೂ ಅದನ್ನೇ. ವಿಷ್ಣುಗಯೆಗೆ ಹೋಗಿ ಬಹುಶ್ರದ್ಧೆಯಿಂದ ಶ್ರಾದ್ಧಕರ್ಮಗಳನ್ನು ನೆರವೇರಿಸಿ ಬರುತ್ತಿದ್ದ ಕರ್ಮಠ ವೈದಿಕರು ಬೌದ್ಧರಿಗೆ ಕಡಮೆಯಿಲ್ಲದ ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಬುದ್ಧನ ಮುಂದೆ ಸಾಷ್ಟಾಂಗ ನಮಸ್ಕಾರ ಮಾಡಿದ್ದರು ಮತ್ತು ಬುದ್ಧನನ್ನು ವಿಷ್ಣುವಿನದೇ ಅವತಾರವೆಂದು ಸ್ವಯಿಚ್ಛೆಯಿಂದ ನಂಬಿ ಆರಾಧಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಆದರೂ ಭರತಖಂಡದಲ್ಲಿ ಮೂರನೆಯ ಶಕ್ತಿಗಳಿಗೆ ಜಾಗಮಾಡಿ ಇಬ್ಬರೂ ತಲೆಕೊಡುವ ಆಟ ಅಂದೂ ಯಥಾಪ್ರಕಾರವಾಗಿ ನಡೆದಿತ್ತು.

ಇ) ಮತಗಳ ಮೇಲಾಟ

ಬಿಟ್ಟುಹೋದ ಒಂದು ಸಾರ್ಥದಿಂದ ಬರಬೇಕಾದ ಇನ್ನೊಂದು ಸಾರ್ಥಕ್ಕೆ ಇದ್ದ ಅಂತರದ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ನಾಗಭಟ್ಟನು ಮಥುರೆಯಲ್ಲಿದ್ದ. ಸಾರ್ಥಗಳನ್ನು ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡುವುದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಅವನಿಗೆ ಇನ್ನೇನೂ ಕೆಲಸವಿರಲಿಲ್ಲ. ಸಾರ್ಥದ ಬಗೆಗಿನ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಕಟರೆಯಾಗುವಷ್ಟು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿಯಾಗಿತ್ತು. ಸವಾಲಿನ ಅಥವ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಸಾರ್ಥಕವಾಗಿ ತೊಡಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದಾದ ಯಾವ ಕೆಲಸವೂ ಅವನ ಮುಂದಿರಲಿಲ್ಲ. ಗೊತ್ತುಗುರಿಗಳು ಇಲ್ಲದ ದಿನಗಳು ಅವು. ಅದು ದೀರ್ಘ ಅವಧಿಯದೂ ಆಗಿತ್ತು. ಅವನನ್ನು ಒಂಟಿತನ, ಬೇಸರ, ಶೂನ್ಯ ಆವರಿಸಿತು. ಚಂದ್ರಿಕೆಯ ಪ್ರಸಂಗ, ತಾರಾವತಿಯಿಂದ ಬಂದ ತನ್ನ ಕುಟುಂಬದ ಸುದ್ದಿ ಮೊದಲಾದವು ಅವನ ಶೂನ್ಯತೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುತ್ತಲೇ ಹೋದವು. ಮತ್ತೆ ಮತ್ತೆ ಇದು ಸಂಭವಿಸಿತು. ಅಂಥ ಸಮಯದಲ್ಲೆಲ್ಲ ಅವನನ್ನು ಪ್ರಚೋದಿಸಿದ ಶಕ್ತಿಗಳಲ್ಲಿ ಬೌದ್ಧಧರ್ಮವೂ ಮುಖ್ಯವಾದ ಒಂದು.

ವತ್ಸದೇಶದಲ್ಲಿ ದರೋಡೆಕೋರರು ಸಾರ್ಥದ ಮೇಲೆ ದಾಳಿ ಮಾಡಿದ್ದರು. ದಾಳಿಕೋರರು ಸಾರ್ಥದ ಮೇಲೆ ಎರಗಿದ್ದು **'ಮಣಿಪದ್ಮೇ ಹುಂ'** ಎಂಬ ಮಂತ್ರ ಹೇಳಿಕೊಂಡು, ಸಾರ್ಥದ ಆರಕ್ಷಕರು ದಾಳಿಕೋರರನ್ನು ಎದುರಿಸಿದ್ದೂ ಆ ಮಂತ್ರ ಹೇಳಿಕೊಂಡೇ. ಸಾರ್ಥವನ್ನು ರಕ್ಷಿಸುವ ದೇವತೆಯ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಅದು. ಅಂಥ ದೇವತೆಯೊಂದನ್ನು ಬೌದ್ಧರು ಸೃಷ್ಟಿಸಿದ್ದರು. ಜನರನ್ನು ತಮ್ಮ ಮತದೆಡೆಗೆ ಸೆಳೆಯುವ ಅಸ್ತ್ರವಾಗಿ ಅದು ಬಳಕೆಯಾಗಿತ್ತು. ಅದು ನಾಗಭಟ್ಟನಿಗೆ ಆದ ಮೊದಲ ಅನುಭವ.

ಮಥುರೆಯಲ್ಲಿ ವಜ್ರಪಾದಭಿಕ್ಕು ಮತ್ತು ವಿಶ್ವಕರ್ಮಸ್ಥಪತಿಯ ಪರಿಚಯವಾದಾಗ ವೈದಿಕ ಪುರಾಣಗಳ ಅನೇಕ ದೇವತೆಗಳನ್ನು ಬೌದ್ಧರು ಹೇಗೆ ತಮ್ಮದಾಗಿ ತಿರುಚಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬ ಅನುಭವವೂ ನಾಗಭಟ್ಟನಿಗಾಯಿತು. ಸಮಯ ಸಿಕ್ಕಿದಾಗಲೆಲ್ಲಾ ಜನರನ್ನು ತಮ್ಮ ಮತಕ್ಕೆ ಪರಿವರ್ತಿಸುವ ಸತತ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನೂ ಅವರು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಮೊದಮೊದಲು ವೈದಿಕ ಧರ್ಮದಲ್ಲಿ ನಿಷ್ಠನಾಗಿದ್ದು ಬೌದ್ಧರ ಅಂಥ ಪ್ರಯತ್ನಗಳನ್ನು ಪ್ರತಿರೋಧಿಸುತ್ತಿದ್ದ ವಿಶ್ವಕರ್ಮಸ್ಥಪತಿಯು ಕ್ರಮೇಣ ಬೌದ್ಧಮತಕ್ಕೆ ಒಲಿದು ನಿಷ್ಠಾವಂತ ಬೌದ್ಧನಾಗಿ ಪರಿವರ್ತಿತನಾಗುವ ಸನ್ನಿವೇಶಗಳು ಸೃಷ್ಟಿಯಾಗಿದ್ದವು. ಉದ್ದಾಮರಾದ ಅನೇಕ ವೈದಿಕ ಪಂಡಿತರು ಬೌದ್ಧ ಧರ್ಮಕ್ಕೆ ಪರಿವರ್ತನೆಗೊಂಡ ನಿದರ್ಶನಗಳ ದೊಡ್ಡ ಪಟ್ಟಿಯೇ ಇತ್ತು. ನಾಗಭಟ್ಟ, ಜಯಸಿಂಹ ಮೊದಲಾದವರನ್ನು ಪರಿವರ್ತನೆಗೆ ಪ್ರಚೋದಿಸಿದ್ದಕ್ಕೂ ನಾಗಭಟ್ಟನೇ ಸಾಕ್ಷಿಯಾಗಿದ್ದ. ಒಂದು ಘಟ್ಟದಲ್ಲಿ ನಾಗಭಟ್ಟನು ಶೂನ್ಯವಾದವನ್ನು ಅಭ್ಯಸಿಸಲೆಂದೇ ನಾಲಂದಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಎರಡು ವರ್ಷ ಅಲ್ಲಿದ್ದ, ಬೌದ್ಧ ಧರ್ಮಕ್ಕೆ ಒಲಿದ, ಬೋಧಗಯಾಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಸ್ತೋತ್ರಮಾಡಿ ಮನಶ್ಶಾಂತಿಯನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಂಡ; ಆಮೇಲೆ ನಿರಸನವೂಗೊಂಡ.

ನಾಗಭಟ್ಟನು ಮೂಲತಃ ವೈದಿಕ ಪಂಡಿತ, ಆದರೆ ಆ ಧರ್ಮದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುವ ಶ್ರದ್ಧೆಯಿಲ್ಲದವನು. ಪ್ರಾಯಶಃ ಅದೂ ಸೇರಿದಂತೆ ಅವನಿಗೆ ಒದಗಿದ ಒತ್ತಡಗಳೂ ಅಗತ್ಯಗಳೂ ಅವಸ್ಥೆಗಳೂ ಸತ್ಯವನ್ನು ಮುಕ್ತಮನಸ್ಸಿನಿಂದ ಹುಡುಕುವಂತೆ ಮಾಡಿದವು. ಅವನಿಗೆ ಮನಶ್ಶಾಂತಿ ಬೇಕಿತ್ತು, ಸತ್ಯದ ಆಸರೆ ಬೇಕಿತ್ತು. ತನ್ನ ಮತವೇ ಶ್ರೇಷ್ಠವೆಂದು ಹೇಳುವುದು ಅಹಂಕಾರ ಮತ್ತು ಅದು ತರ್ಕದಿಂದ ತೀರ್ಮಾನವಾಗಬಹುದಾದ ಸಂಗತಿಯಲ್ಲ ಎಂಬ ಅರಿವು ಅವನಿಗಿತ್ತು. ಆ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಅವನು ಕಂಡುದಿಷ್ಟು.

ಅ) ವೈದಿಕ ದೇವತೆಗಳನ್ನು ಬೌದ್ಧದೇವತೆಗಳಾಗಿ ಪರಿವರ್ತಿಸಿ ಆ ದೇವತೆಗಳು ವೈದಿಕ ದೇವತೆಗಳನ್ನು ಹೀನವಾಗಿ ಮಾಡುವ ಬೌದ್ಧರ ವರ್ತನೆಯಲ್ಲಿ ಒಳ್ಳೆಯ ಅಭಿರುಚಿಯನ್ನು ಕಾಣುವುದು ಸಾಧ್ಯವಿರಲಿಲ್ಲ.

ಆ) ಬೌದ್ಧಮತಕ್ಕೆ ಪರಿವರ್ತಿತನಾಗದೆ ಬೌದ್ಧವಿಗ್ರಹಗಳನ್ನು ತಾದಾತ್ಮ್ಯದಿಂದ ಕೆತ್ತುವುದು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ವಿಶ್ವಕರ್ಮ ಸ್ಥಪತಿಯು ಅಗತ್ಯವಾಗಿ ಬೌದ್ಧಧರ್ಮಕ್ಕೆ ಪರಿವರ್ತಿತನಾಗಬೇಕು ಎಂದು ಒತ್ತಡ ಹಾಕುತ್ತಿದ್ದ ವಜ್ರಪಾದ ಭಿಕ್ಕು ತನ್ನ ಹಿಡಿತದಲ್ಲಿಲ್ಲದಿದ್ದ ನಾಗಭಟ್ಟನು ಬೌದ್ಧನಾಗದೆಯೂ ಬುದ್ಧನ ಪಾತ್ರವನ್ನು ತಾದಾತ್ಮ್ಯದಿಂದ ಅಭಿನಯಿಸಬಹುದೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾಗ ಠಕ್ಕು ಬಯಲಾಗಿತ್ತು.

ಇ) ವೈದಿಕ ರಾಜರು ಮತ್ತು ವರ್ತಕರ ಉದಾರವಾದ ದೇಣಿಗೆಗಳನ್ನು ಪಡೆದೇ ಬೆಳೆದ ನಾಲಂದ ವಿದ್ಯಾಲಯದಲ್ಲಿ ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಬೌದ್ಧವಾತಾವರಣವಿತ್ತು ಮತ್ತು ಎಲ್ಲ ಅವಕಾಶಗಳನ್ನೂ ಸಂದರ್ಭಗಳನ್ನೂ ವೈದಿಕಮತದ ಅವಹೇಳನಕ್ಕೆ ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗುತ್ತಿತ್ತು.

ಈ) ವೈದಿಕರು ಮಾಡುವ ಶ್ರಾದ್ಧವು ನಿಂತುದು ಆತ್ಮವು ಶಾಶ್ವತ ಎಂಬ ಶ್ರದ್ಧೆಯ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ. ರೋಗ ಮುಪ್ಪು ಸಾವುಗಳಿಂದ ಪ್ರಚೋದಿತನಾಗಿ ಅರ್ಥ ಹುಡುಕಲು ಹೊರಟ ಸಿದ್ಧಾರ್ಥನು **'ಸರ್ವಂ ಕ್ಷಣಿಕಂ'** ಎಂದ. ಮುಂದೆ ಬಂದ ಅನುಯಾಯಿಗಳಿಂದ ತರ್ಕದ ಹುತ್ತ ಬೆಳೆಯಿತು. (ಜಾತಕ ಕಥೆಗಳಿಗೂ ಬುದ್ಧನಿಗೂ ಸಂಬಂಧ ಕಲ್ಪಿಸಬಹುದಾದ ಮಹತ್ತ್ವವನ್ನು ಆ ತರ್ಕವು ತಾನೇ ಹಾಳುಮಾಡಿಕೊಂಡಿತು).

ಉ) ತಾಂತ್ರಿಕರ ಯುಗನದ್ಧವನ್ನೇ ಬೌದ್ಧರೂ ಅನುಸರಿಸಿದ್ದರು; ಮುಂದೆ ಬಂದ ಬೌದ್ಧ ಪಂಡಿತರು ಅದನ್ನೇ ಅದ್ವಯದ ಪ್ರತೀಕವೆಂದರು. ಅದೇ ಶೂನ್ಯ, ಅದೇ ಅನಂತಸತ್ಯ ಎಂಬುದು ಅವರ ವಾದವಾಗಿತ್ತು. ಗಂಡುಹೆಣ್ಣುಗಳ ಆಕರ್ಷಣೆಯನ್ನು ದಾಟದಲ್ಲದೆ ಅಧ್ಯಾತ್ಮ ಸಿದ್ಧಿಸುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಬುದ್ಧನು ಹೇಳಿದುದನ್ನೇ ಮತ್ತೆ ಮುಂದೆ ಬಂದ ಅನುಯಾಯಿಗಳು ತರ್ಕದ ಕಗ್ಗಂಟಾಗಿ ಬೆಳೆಸಿದ್ದರು. ಯತಿ ಶಂಕರರು ಹೇಳಿದ ಅದ್ವೈತ ಮತ್ತು ಬುದ್ಧನು ಹೇಳಿದ ಅದ್ವಯ ಎರಡಕ್ಕೂ ಉಪನಿಷತ್ತಿನ ಘನ ಆಶಯವೇ ಮೂಲಸ್ರೋತವೆಂಬುದನ್ನು ಅಲ್ಲಗಳೆಯುವಂತಿರಲಿಲ್ಲ. ಆದರೂ ಅದಕ್ಕೆ ಇಂಥ ತಿರುವು ಬಂದಿತ್ತು.

ಊ) ಶೂನ್ಯವೆಂಬುದು ತಾತ್ಕಾಲಿಕವಾಗಿ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಮುಸುಕುವ ಸ್ಥಿತಿ ಮಾತ್ರ ಎಂಬುದು ನಾಗಭಟ್ಟನಿಗೆ ಮತ್ತೆ ಮತ್ತೆ ಅನುಭವಕ್ಕೆ ಬಂದಿತ್ತು. ಅಮೂರ್ತವಾದ ಪರಬ್ರಹ್ಮವನ್ನು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಿ ಬ್ರಹ್ಮವೊಂದೇ ಸತ್ಯವೆನ್ನುತ್ತಿದ್ದ ಯತಿ ಶಂಕರರು ವಿಗ್ರಹರೂಪದ ದೇವರ ಪೂಜೆಯನ್ನೂ ದೇವಸ್ಥಾನಗಳನ್ನೂ ಉತ್ತೇಜಿಸಿದ್ದು ಆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಜನಸಾಮಾನ್ಯರಿಗೆ ಶೂನ್ಯಕವಿಯುತ್ತದೆ ಎಂಬ ಕಾರಣಕ್ಕೇ ಆಗಿತ್ತು.

ಋ) ಜೀವನವು ಆನಂದಮಯವಾದುದು, ದುಃಖಮಯವಲ್ಲ. ಸಾವು ಎನ್ನುವುದು ಕೂಡ ದುಃಖದ ಲೇಪವಿಲ್ಲದ ಮತ್ತು ಹಿಂಸೆಯ ರೂಪವಿಲ್ಲದ, ಆನಂದಾನುಭವ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಯೋಗಗುರುಗಳು ಮಂದಸ್ಮಿತರಾಗಿ ದೇಹತ್ಯಾಗ ಮಾಡಿದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕಂಡಿದ್ದ. ಗುರುಗಳು ಜೀವತ್ಯಾಗ ಮಾಡಿದಮೇಲೂ ಸಚೇತನರಾಗಿ ಮುಂದುವರಿದಿದ್ದರು.

ಬುದ್ಧನ ಎಲ್ಲ ವಾದಗಳೂ ಇಂಥವೇ ಆಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಅವನ ಬಳಿ ವರ್ಣವ್ಯವಸ್ಥೆ ಎಂಬುದಿರಲಿಲ್ಲ. ಹಾಗಾಗಿ ಜಾತಿಭೇದವೆಂಬುದು ಸುಳಿಯುವಂತಿರಲಿಲ್ಲ. ಸಾಮೂಹಿಕತೆಗೂ, ಒಗ್ಗಟ್ಟಿನ ನಿರ್ವಹಣೆಗೂ ಅದು ಸಹಾಯಕ ಅಂಶವಾಗಿತ್ತು. ಅರಬರ ಮೂಲಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ನಾಗಭಟ್ಟನನ್ನು ಬಂಧಿಸಿ ಚಿತ್ರವಿಚಿತ್ರವಾದ ಹಿಂಸೆ ಕೊಟ್ಟು ನೋವನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸಿದಾಗ ಬುದ್ಧ ಹೇಳಿದ ಮೈತ್ರಿಯಿಂದ ಮಾತ್ರ ಈ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ತ್ಯಾಗಮಾಡಬಹುದು ಎನಿಸಿತು. ಅದಕ್ಕೆ ಅಷ್ಟೇ ಆಯಾಮವಲ್ಲ ಇದ್ದುದು. ಆ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕುಮಾರಿಲಭಟ್ಟರ ಧೃತಿಯನ್ನು ನೆನೆದೇ ಅವನು ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿ ನಿಂತಿದ್ದ. ಕ್ಷಾತ್ರಶಕ್ತಿಯಿಲ್ಲದವನು ಅಧ್ಯಾತ್ಮದ ಮಾತನಾಡುವುದು ಸೋಗಲಾಡಿತನವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದೂ ಅವನಿಗೆ ಅನಿಸಿತ್ತು. ಅಹಿಂಸೆಯನ್ನು ಸ್ವಚ್ಛಂದವಾಗಿ ವಿಸ್ತರಿಸಿ ವಿಜೃಂಭಿಸಿದುದರಿಂದಾಗಿ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಕ್ಷಾತ್ರವು ಕ್ಷೀಣಿಸಿ ಪರಾಕ್ರಮಣಗಳಿಗೆ ಒಳಗಾಯಿತು ಎಂಬುದು ಕಣ್ಣಮುಂದಿನ ಸತ್ಯವಾಗಿತ್ತು. ಬೌದ್ಧರು ಮಾಂಸಾಹಾರವನ್ನು ತ್ಯಜಿಸಿರಲಿಲ್ಲ ಎಂಬುದು ಮತ್ತೊಂದು ವಿಪರ್ಯಾಸವಾಗಿತ್ತು. ಅವರಿಗೆ ತಮ್ಮ ಸಂಘ ಮತ್ತು ಅದನ್ನು ಬಲಪಡಿಸುವ ಆಸೆ ಎಂಬುದು ಇದ್ದೇ ಇತ್ತು.

ಇಂಥ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಭಾರತದ ಸನಾತನಮಾರ್ಗವು ತನ್ನನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದ ಕಂಟಕವನ್ನು ಪ್ರಾಯಶಃ ಮೊದಲಬಾರಿಗೆ ಎದುರಿಸಬೇಕಾಯಿತು. ಆ ಅಭಿಯಾನದ ನೇತೃತ್ವವನ್ನು ವಹಿಸಿದವರು ಕುಮಾರಿಲಭಟ್ಟರು ಮತ್ತು ಮಂಡನಮಿಶ್ರರು. ಬೌದ್ಧಮತಾವಲಂಬಿಗಳು ಒಡ್ಡಿದ ಒತ್ತಡಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿ ಒತ್ತಡವನ್ನು ಒಡ್ಡದಿದ್ದರೂ ಆತ್ಮರಕ್ಷಣೆಗೆ ಬೇಕಾದ ಪ್ರತಿಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಅವರು ಪ್ರಯೋಗಿಸಿದರು. ವಿಗ್ರಹಾರಾಧನೆ ಮತ್ತು ಚೈತ್ಯಾರಾಧನೆಗಳ ಸುತ್ತ ಹಬ್ಬಿಕೊಂಡಿದ್ದ ಬೌದ್ಧರ ಕರ್ಮಕಾಂಡಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿಯಾಗಿ ವೈದಿಕರ ಕರ್ಮಸಿದ್ಧಾಂತವನ್ನು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸುವುದು ಅವರಿಗೆ ಅನಿವಾರ್ಯವಾಗಿ ಕಂಡಿತ್ತು. ಅದೊಂದು ಆವೇಶವನ್ನು ಆವಾಹಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದ ಅವರು ಸಹಜವಾಗಿಯೇ ಯಜ್ಞಯಾಗಾದಿಗಳನ್ನು ಬಲವಾಗಿ ಸಮರ್ಥಿಸಿ ಅದನ್ನು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸಿದರು. ಪಾಠಶಾಲೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿದರು. ಕರ್ಮಠತೆಯನ್ನು ಬೆಳೆಸಿದರು, ದಿಗ್ವಿಜಯ ಪ್ರವಾಸಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದರು, ಗ್ರಂಥಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿದರು. ಆದರೆ ಅವೆಲ್ಲವೂ ಬೌದ್ಧಿಕವಾದುದಾಗಿತ್ತು. ಕುಮಾರಿಲಭಟ್ಟರಂಥ ಅತಿಮೇಧಾವಿಯಾದ ಎಂಬತ್ತು ವರ್ಷದ ವೃದ್ಧರು ತಮ್ಮ ಈ ಸಾಧನೆಗಳಿಂದ ತೃಪ್ತರಾಗದೆ ನಾಲಂದಕ್ಕೆ ಹೋದರು, ಅಲ್ಲಿನ ಅತಿಶ್ರೇಷ್ಠ ವಿದ್ವಾಂಸರಾದ ಧರ್ಮಪಾಲರಂಥವರಿಂದಲೇ ಬೌದ್ಧಧರ್ಮದ ಸೂಕ್ಷ್ಮಗಳನ್ನು ಕಲಿತರು. ಮತ್ತಷ್ಟು ಗ್ರಂಥರಚನೆ ಮತ್ತು ದಿಗ್ವಿಜಯಗಳ ಕನಸು ಕಂಡರು. ಇದು ಬೌದ್ಧಮತಾವಲಂಬಿಗಳು ಸೃಷ್ಟಿಸಿದ್ದ ಒತ್ತಡದ ತೀವ್ರತೆ ಎಂಥದು ಎಂಬುದನ್ನೇ ತಿಳಿಸುತ್ತದೆ.

ಕುಮಾರಿಲಭಟ್ಟರಂಥವರ ಬಂಧುವಾಗಿದ್ದು ಮಂಡನಮಿಶ್ರರಂಥವರ ಪಾಠಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಕಲಿತೂ ಶ್ರದ್ಧೆಯಲ್ಲಿ ಶೈಥಿಲ್ಯವನ್ನು ಬೆಳೆಸಿಕೊಂಡಿದ್ದ ನಾಗಭಟ್ಟನೇ ಅದಕ್ಕೊಂದು ಉದಾಹರಣೆ. ತನ್ನದಲ್ಲದ ಕಸುಬೆಂದು ನಿರಾಕರಿಸದೆ ದೇಶಪರ್ಯಟನೆಯ ಆಸೆಗಾಗಿ ಸಾರ್ಥದೊಡನೆ ಹೋಗಲು ಒಪ್ಪಿದ್ದು, ತಾಂತ್ರಿಕರೊಡನೆ ಓಡಾಡಿ ಅಪಮಾರ್ಗಗಳನ್ನು ಮೈಗೂಡಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದು, ಕುಮಾರಿಲಭಟ್ಟರು ತುಷಾನಲ ಪ್ರವೇಶ ಮಾಡಿದಾಗ ಅದನ್ನು ನೋಡಲು ಹಿಂಜರಿದದ್ದು ಇವೆಲ್ಲವೂ ಆ ಶೈಥಿಲ್ಯದ ಭಾಗಗಳೇ ಆಗಿದ್ದವು. ನಾಟಕ ಪ್ರಪಂಚವಂತೂ ಆ ಶೈಥಿಲ್ಯದ ಇನ್ನೊಂದು ಮುಖವಾಗಿತ್ತು. ಭರತಖಂಡದ ಸಮಾಜವನ್ನು ಇಂಥ ಶೈಥಿಲ್ಯಗಳಿಗೆ ನೂಕುತ್ತಿದ್ದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯ ವಿರುದ್ಧದ ಆವೇಶವೇ ಕುಮಾರಿಲಭಟ್ಟರ ಕ್ಷಾತ್ರದಲ್ಲಿ ಕಾಣುತ್ತಿದ್ದುದು. ಯೋಗ ಮತ್ತು ಧ್ಯಾನದ ಪರಿಶುದ್ಧ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ತುಳಿಯುವ ಅವಕಾಶವಿದ್ದಾಗಲೂ, ನಾಗಭಟ್ಟನು ಅನ್ಯಮನಃಪ್ರವೇಶದಂಥ ಸಿದ್ಧಿಗಳನ್ನು ಕ್ಷುಲ್ಲಕ ಕಾರಣಗಳಿಗಾಗಿ ಬಳಸಬಾರದೆಂಬ ಕಟ್ಟಳೆಗೆ ಬದ್ಧನಾಗದೆ ಹೋದ. ಆ ಸಿದ್ಧಿಗಳನ್ನು ಮುಕ್ತವಾಗಿ ಬಳಸಬಹುದಾದ ತಂತ್ರಮಾರ್ಗಕ್ಕೆ ಶರಣಾದ. ತನ್ನ ಸಂಸ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಒಗ್ಗದ ಮಾಂಸ ಮದ್ಯ ಮೈಥುನಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಹಠದಿಂದ ಒಗ್ಗಿಸಿಕೊಂಡ. ಅವನು ಆ ಪತನದಿಂದ ಉದ್ಧಾರವಾದುದು ಯೋಗಗುರುವಿನ ಪ್ರೇರಣೆಯಿಂದಲೇ ಎಂಬುದು ನಿಜ. ಈ ಸ್ಥಿತಿಯು ಸಾಮಾಜಿಕ ವಿಕೃತಿಗಳೂ ಶೈಥಿಲ್ಯಗಳೂ ಹರಿದಾಡುತಿದ್ದ ರೀತಿಗೂ ಅದನ್ನು ತಡೆಯಲು ಹೆಣಗುತ್ತಿದ್ದ ಶಕ್ತಿಗಳ ರೀತಿಗೂ ಒಂದು ನಿದರ್ಶನ.

ಚಂದ್ರಿಕೆಗಾಗಲಿ ನಾಗಭಟ್ಟನಿಗಾಗಲಿ ಯೋಗಿಗಳಾದ ಸಾಧುಗಳು ಅಯಾಚಿತವಾಗಿ ಧ್ಯಾನಮಾರ್ಗವನ್ನು ಉಪದೇಶಿಸಿದ್ದರು. ನಾನಾ ಪಂಥಗಳೂ, ನಾನಾ ಮಾರ್ಗಗಳೂ ತಾವೇ ತಾವಾಗಿ ಪ್ರವರ್ತಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಭರತಖಂಡದ

ಮೇಲೆ ಅನ್ಯವಾದ ಮತ್ತೊಂದು ಶಕ್ತಿಯು ಪಶ್ಚಿಮ ಮತ್ತು ವಾಯವ್ಯದಲ್ಲಿ ದಾಳಿ ಇಡುತ್ತಿತ್ತು. ಜಯಸಿಂಹರು ಆಡಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಕೃಷ್ಣಚರಿತ ಮೊದಲಾದ ನಾಟಕಗಳೂ ಗುರ್ಜರಪ್ರತೀಹಾರರ ಯಾಗಗಳೂ ಈ ಅಲ್ಲೋಲಕಲ್ಲೋಲಗಳ ನಡುವಿನ ಒಂದು ಅಲೆಯೇ ಆಗಿತ್ತು.

ಈ) ಹೊರದಾಳಿಯ ಹೊಸ ಅಪಾಯ

ಭರತಖಂಡದಲ್ಲಿದ್ದ ಧಾರ್ಮಿಕ ಮತ್ತು ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಸ್ವಾತಂತ್ರವು ಅತಿರೇಕಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಮೇಲಾಟಗಳಲ್ಲಿ ಪರ್ಯವಸಾನವಾದುದು ಒಂದು ಅವಸ್ಥೆ. ಆದರೆ ಅದಕ್ಕೊಂದು ಮೂಲಭೂತ ಸ್ವರೂಪವಿತ್ತು; ಅದು ಉದಾತ್ತವಾದುದಾಗಿತ್ತು. ಭರತಖಂಡದಲ್ಲಿ ಆಗುತ್ತಿದ್ದ ಮತಪರಿವರ್ತನೆಗಳು ಜಿಜ್ಞಾಸೆ ಮತ್ತು ಆತ್ಮಸಮಾಧಾನದ ಮೇಲೆ ಆಗುತ್ತಿದ್ದವು. ಪಂಡಿತರೆದುರಿಗೆ ಕುಳಿತು ಜಿಜ್ಞಾಸುಗಳು ವಾಗ್ವಾದ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಮುಕ್ತ ವಾತಾವರಣದಲ್ಲಿ ಅದು ದಿನಗಟ್ಟಲೆ ನಡೆಯುತ್ತಿತ್ತು. ಸಮ್ಮತವಾದರೆ ಮತ ಪರಿವರ್ತನೆ ನಡೆಯುತ್ತಿತ್ತು. ಆದರೆ ಹೊರಗಿನಿಂದ ದಾಳಿಮಾಡಿ ಬರುತ್ತಿದ್ದ ಮ್ಲೇಚ್ಛ ಮತವು ಕತ್ತಿಯ ಮೊನೆಯಲ್ಲಿ ಮತಾಂತರಗಳನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಿತ್ತು. ಭರತಖಂಡದಲ್ಲಿ ಇದ್ದ ಮತಗಳು, ಉಪಮತಗಳು, ಅವುಗಳ ಶಾಖೆಗಳ ಈ ವೈವಿಧ್ಯವು ಬಹು ದೊಡ್ಡ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿತ್ತು. ಎಲ್ಲ ರಾಜರೂ ಎಲ್ಲ ಮತಗಳಿಗೂ ಮುಕ್ತವಾಗಿ ಅವಕಾಶ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಮತವು ಅವರವರ ಇಚ್ಛೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ವಿಷಯವಾಗಿತ್ತು. ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಜನರಿದ್ದಾರೋ ಅಷ್ಟು ಬುದ್ಧಿ, ಅಷ್ಟು ಗ್ರಹಿಕೆ ಮತ್ತು ಅದನ್ನನುಸರಿಸಿ ಅಷ್ಟು ಮತಗಳಿವೆ ಎಂಬ ನಿಲುವು ಅವರದಾಗಿತ್ತು. ದೇವರನ್ನೇ ಒಪ್ಪದ ಮತಗಳೂ ಇದ್ದವು. ಧರ್ಮವೇ ಬೇರೆ ದೇವರೇ ಬೇರೆ ಎಂಬ ಬಹುವಿಶಿಷ್ಟ ಪಾತಳಿಯ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಅದು. ದೇವರಿಗಿಂತ ಅದನ್ನು ಒಪ್ಪುವ ಅಥವ ಬಿಡುವ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವೇ ಮುಖ್ಯ ಎಂಬವರೆಗೆ ಅದು ಮುಟ್ಟಿತ್ತು. ತಾನೇ ದೇವರು ಅಂದರೆ ಪರಾತ್ಪರ ವಸ್ತು ಎಂಬ ಇನ್ನೊಂದು ಸಿದ್ಧಾಂತವೂ ಇತ್ತು. ಆದರೆ ಇಂಥ ವಾದ ಮಾಡಿದರೆ ಒಂದೊಂದು ಮಾತಿಗೆ ಒಂದೊಂದು ಶಿರಚ್ಛೇದನ ವಿಧಿಸುವ ಬರ್ಬರ ನಿಲುವಿನ ಜನರು ಭಾರತವನ್ನು ಕಬಳಿಸುತ್ತ ಬರುತ್ತಿದ್ದರು.

ಉ) ಸಮನ್ವಯದ ಹರಿಕಾರ

ಕ್ರಿ.ಶ. ಎಂಟನೆಯ ಶತಮಾನದ ಇಂಥ ಸಂದಿಗ್ಧ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಬಂದವರು ಶಂಕರಯತಿಗಳು. ಭರತಖಂಡದ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಮತ್ತು ಸಂಯಮದ ವಿಶಿಷ್ಟ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಅದಕ್ಕೆ ವಿರುದ್ಧವಾದ ನಿಲುವುಗಳ ದಾಳಿಯಿಂದ ಪಾರು ಮಾಡಲು ಬೇಕಾದ ಬೌದ್ಧಿಕ ಕ್ರಾಂತಿಯನ್ನೇ ಅವರು ಮಾಡಿದರು. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಅವರು ಅನುಸರಿಸಿದ್ದು ಸಮನ್ವಯದ ಮಾರ್ಗ. ಪ್ರಕ್ಷುಬ್ಧ ಸಮುದ್ರದಲ್ಲಿ ಚುಕ್ಕಾಣಿ ಹಿಡಿದು ದಡ ಮುಟ್ಟಿಸಿದ ನಿಪುಣನಾದ ನಾವಿಕನಂತಿದ್ದರು ಅವರು.

ಸನಾತನಧರ್ಮದ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳೇ ಆದ ಕುಮಾರಿಲಭಟ್ಟರೂ ಮಂಡನಮಿಶ್ರರೂ ಬಲವಾಗಿ ಪ್ರತಿಪಾದಿಸುತ್ತಿದ್ದುದು ಕರ್ಮಮಾರ್ಗದ ಪಾರಮ್ಯವನ್ನು. ಆದರೆ ಶಂಕರರು ಅದನ್ನು ಗೌಣವಾಗಿ ಕಂಡರು. ಅವರು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಿದ ಜ್ಞಾನಮಾರ್ಗವು ಕರ್ಮಮಾರ್ಗವನ್ನು ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ ಅದಕ್ಕೆ ಪರ್ಯಾಯವಾಗಿ ಬೆಳೆದಿದ್ದ ಸಿದ್ಧಾಂತಗಳನ್ನೂ ಪದ್ಧತಿಗಳನ್ನೂ ಪಂಥಗಳನ್ನೂ ಅರಿವಿನ ವೇದಿಕೆಗೆ ತರಲು ಸಮರ್ಥವಾಗಿತ್ತು. ಒಂದು ಕಡೆ ಮಂಡನಮಿಶ್ರರ ಜತೆಯ ವಾದದಲ್ಲಿ ಸತ್‌ಚಿತ್ ರೂಪವಾದ ಬ್ರಹ್ಮವೊಂದೇ ಸತ್ಯ ಎಂದು ವಾದಿಸಿದರೆ ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆ ತಮ್ಮ ಪ್ರವಚನದಲ್ಲಿ ಜನಸಾಧಾರಣರಿಗಾಗಿ ವಿಗ್ರಹಾರಾಧನೆಯನ್ನೂ ದೇವಸ್ಥಾನವನ್ನೂ ಪ್ರತಿಪಾದಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಎಷ್ಟು ದೇವರನ್ನು ಯಾವ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಪೂಜಿಸಿದರೂ ಸರಿಯೇ ಎಂದು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಎಲ್ಲ ಪೂಜೆಯೂ ಒಬ್ಬ ದೇವನಿಗೇ ಸೇರುತ್ತದೆಂಬ ಅರಿವನ್ನು ಮೂಡಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಮೋಕ್ಷಸಾಧನೆಗೆ ಸಂನ್ಯಾಸವು ಅತ್ಯಗತ್ಯ ಸಾಧನ ಎಂದು ಮಂಡನರೊಡನೆ ವಾದಿಸಿದರು, ಬೌದ್ಧರಂತೆ ಅದನ್ನು ಅತಿರೇಕಕ್ಕೆ ಒಯ್ಯಲಿಲ್ಲ. ಬೌದ್ಧರ ಮುಖ್ಯ ಆಕ್ಷೇಪಣೆಯಾದ ಯಜ್ಞಯಾಗಾದಿಗಳನ್ನು ಗೌಣವಾಗಿ ಕಂಡು ಬೌದ್ಧರಿಗೆ ಹತ್ತಿರದಲ್ಲಿದ್ದರು.

ಕುಮಾರಿಲಭಟ್ಟರೊಡನೆ ಭೇಟಿ ಮತ್ತು ಮಂಡನರೊಡನೆ ವಾಗ್ವಾದ ಎಂಬ ಕಿರುದೃಶ್ಯದಲ್ಲಿ ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡಿರುವ ಶಂಕರರು ಭರತಖಂಡದಲ್ಲಿ ಪ್ರಧಾನವಾಗಿ ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದ ವೈದಿಕ–ಬೌದ್ಧರ ನಡುವಿನ ಸಂಘರ್ಷವನ್ನು ಸಮರಸವಾಗಿ ಪರಿವರ್ತಿಸಿದರು. ಇತರ ಅನೇಕ ಪಂಥಗಳ ಸಮನ್ವಯ ಮಾಡಿದರು. ಷಣ್ಮತಗಳನ್ನು ಕ್ರೋಡೀಕರಿಸಿದರು. ಶಂಕರರು ಮಿಂಚಿನಂತೆ ಬಂದು ಮಿಂಚಿ ಮಾಯವಾದರು. ಆ ಬೆಳಕು ಕತ್ತಲನ್ನೋಡಿಸುವ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿತ್ತು. ಅದೊಂದು ಪ್ರಖರ ಬೆಳಕು. ಅದರ ಪ್ರಖರತೆಗೆ ಕತ್ತಲ ವೈವಿಧ್ಯಗಳೆಲ್ಲ ಕರಗಿ ಒಂದೇ ಬೆಳಕು ಉಂಟಾಯಿತು. ಅವರು ವೇದಿಕೆಗೆ ಬಂದು

ಕಾರ್ಯಸಾಧಿಸಿ ಅಲ್ಲಿಂದ ತೆರಳಿದ ವೇಗವು ವಿಶಾಲವಾದ ಭರತಖಂಡದಲ್ಲಿ ಆವರಿಸಿದ್ದ ಭೀಕರ ಪ್ರಕ್ಷುಬ್ಧತೆಯನ್ನು ತಮ್ಮ ಕಿರುವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಹೋಗಲಾಡಿಸಿದುದರ ಪ್ರತೀಕವಾಗಿತ್ತು.

ಶಂಕರಯತಿಯ ಚಿತ್ರಣವನ್ನು ಬಹುಕಿರಿದಾಗಿ ಮಾಡಿ ಅವರ ಸಾಧನೆಯು ಕಾದಂಬರಿಯ ವಿಸ್ತಾರವಾದ ಕ್ರಿಯಾವೇದಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಮಕುಟಪ್ರಾಯವಾಗಿ ಮೆರೆಯುವಂತೆ ಮಾಡಿರುವುದು ಲೇಖಕರ ಪರಿಣತ ಸೃಷ್ಟಿಯಾಗಿದೆ; ಇದರ ಜತೆಜತೆಗೇ ಆ ಸನ್ನಿವೇಶವೇ ಕಾದಂಬರಿಯ ಆತ್ಮವೂ ಆಗಿ ಸಾರ್ಥಕವಾಗಿರುವುದು ಲೇಖಕರ ದರ್ಶನಶಕ್ತಿಗೂ ನಿದರ್ಶನವಾಗಿದೆ.

5. ದಾಂಪತ್ಯಗೀತೆ

ಎರಡನೆಯ ಹಂದರ

'ಸಾರ್ಥ' ಕಾದಂಬರಿಯ ಇನ್ನೊಂದು ಹಂದರವು ದಾಂಪತ್ಯದ ಹದದ್ದು. ಈ ದಾಂಪತ್ಯಹದದ ಶೋಧದ ಹಂದರವು ತಾತ್ತ್ವಿಕ ಶೋಧದ ಹಂದರಕ್ಕೆ ಪರ್ಯಾಯವಾದುದಲ್ಲ, ಪೂರಕವಾದುದು; ಅನ್ಯವಾದುದಲ್ಲ, ಅದರ ಭಾಗವಾಗಿರುವುದು. ಆದರೆ ನೈಪುಣ್ಯದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಸೃಜನಶೀಲತೆಯ ಎರಡನೆಯ ಪ್ರಧಾನ ಶಿಖರ. ತಾತ್ತ್ವಿಕಶೋಧದಲ್ಲಿ ರಂಜನೆಯ ಮೆರುಗಿದೆ, ದಾಂಪತ್ಯದ ಅನ್ವೇಷಣೆಯಲ್ಲಿ ತಾತ್ತ್ವಿಕತೆ ಇದೆ. ಈ ಎರಡೂ ಶಿಖರಗಳನ್ನು ತಳುಕು ಹಾಕಿರುವ ರೀತಿಯು ತಂತ್ರದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದಲೂ ರಸಸೃಷ್ಟಿಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದಲೂ ಲೇಖನಪರಿಣತಿಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದಲೂ ಅದ್ಭುತವಾದುದು.

ನಾಗಭಟ್ಟನ ಪೂರ್ವವೃತ್ತಾಂತ, ಚಂದ್ರಿಕೆಯ ಪೂರ್ವವೃತ್ತಾಂತ ಮತ್ತು ಅವರಿಬ್ಬರ ಪ್ರವರ್ತನೆಗಳು ಹೀಗೆ ಮೂರು ಮಜಲುಗಳ ಚಿತ್ರಣ ಈ ಭಾಗದಲ್ಲಿದೆ. ಈ ಮೂರು ಮಜಲುಗಳೂ ಒಂದೊಂದು ಪ್ರಸ್ಥಾನಗಳಂತೆ ಬೆಳೆದಿವೆ.

ಸಾರ್ಥದ ತಳುಕು

ಈ ಚಿತ್ರಣವು ಸಾರ್ಥದ ಜೊತೆಗೇ ಹೊಂದಿಕೊಂಡಂಥದು. ನಾಗಭಟ್ಟನು ಸಾರ್ಥವೊಂದರ ಜತೆಯಲ್ಲಿ ತಾರಾವತಿಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟಾಗ, ಆಗುವ ರಾಜನಾದ ಅಮರುಕ ಮತ್ತು ನಾಗಭಟ್ಟನ ಪತ್ನಿ ಶಾಲಿನಿಯ ನಡುವಣ ಅನುರಕ್ತಿಯ ಚಿತ್ರಣದೊಂದಿಗೇ ಕಾದಂಬರಿಯು ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುತ್ತದೆ. ಭರತಖಂಡದ ಸಾರ್ಥವನ್ನು ರಕ್ಷಿಸುವ ಯೋಜನೆಯ ಅಂಗವಾಗಿಯೇ ನಾಗಭಟ್ಟನೂ ಚಂದ್ರಿಕೆಯೂ ಮೂಲಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಹೋದುದು. ಅಲ್ಲಿ ಸಂಕಷ್ಟಗಳ ಬೆಂಕಿಯಲ್ಲಿ ಬೆಂದು ಅದರ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿಯೇ ವಿಚಿತ್ರ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅವರಿಬ್ಬರೂ ದಂಪತಿಯಾಗುವುದರೊಂದಿಗೆ ಕಾದಂಬರಿಯು ಮುಗಿಯುತ್ತದೆ.

ವಿಕಾರದ ತುದಿಗಳು

ನಾಗಭಟ್ಟನು ಅಗ್ನಿಸಾಕ್ಷಿಯಾಗಿ ಕೈಹಿಡಿದ ಶಾಲಿನಿಯು ಅನುಕೂಲ ಸಂದರ್ಭವೊದಗಿದಾಗ ಮನಃಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ರಾಜನ ತೆಕ್ಕೆಗೆ ಸೇರಿ ಸಂಭ್ರಮಿಸುತ್ತಾಳೆ. ಆನಂತರ ಒಮ್ಮೆಯೂ ಪತಿ ನಾಗಭಟ್ಟನನ್ನು ನೆನೆಯುವುದಿಲ್ಲ. ಅಮರುಕನ ಅರಸಿಯರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬಳಾಗಿಬಿಡುತ್ತಾಳೆ. ಈ ಹೇಯವರ್ತನೆಯನ್ನು ಕ್ಷಮಿಸುವುದು ನಾಗಭಟ್ಟನಿಂದ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಜತೆಗೆ ಆಳುವ ಅರಸನ ಭೀತಿಯೂ ಇರುತ್ತದೆ. ಹಾಗಾಗಿ ದೂರದ ಮಥುರೆಯಲ್ಲೇ ಉಳಿಯುತ್ತಾನೆ. ಆದರೆ ಅವಳ ನೆನಪನ್ನೂ ದ್ರೋಹದ ಬೇಗೆಯನ್ನೂ ಸುಲಭವಾಗಿ ಮರೆಯುವುದು ಅವನಿಂದಾಗದು. ಅದು ಉಂಟುಮಾಡುವ ಪರಿತಾಪಗಳ ಸರಣಿಯೂ ದೊಡ್ಡದು. ಇದಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿಯಾಗಿ ನಾಗಭಟ್ಟನು ಮತ್ತೆ ದಾಂಪತ್ಯಕ್ಕೆ ಕಾಲಿಡುವುದು ಒಬ್ಬ ವಿಧವೆಯೊಂದಿಗೆ. ಅವಳಾದರೂ ತಾನೇ ಪ್ರೀತಿಸಿ ಕೈಹಿಡಿದ ಗುರುವಿಗೆ ದ್ರೋಹಮಾಡಿದವಳು, ತನ್ನ ಶಿಷ್ಯನ ಸಂಗದಲ್ಲೇ ಮೈಮರೆತವಳು, ಆ ಮೂಲಕ ಪತಿಯ ಆತ್ಮಹತ್ಯೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣಳಾದವಳು, ಕಾರಾಗೃಹಶಿಕ್ಷೆಯನ್ನು ಅನುಭವಿಸಿದವಳು. ಅವಳು ಕೇವಲ ಗಾಯಕಿಯಲ್ಲ, ನಾಗಭಟ್ಟನು ಒಮ್ಮೆ ಅವಳನ್ನು ಗಣಿಕೆ ಎಂದೂ ಊಹಿಸಿದ್ದ. ಈಗಲಾದರೋ ಮೂಲಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ನವಾಬನಿಂದ ಅತ್ಯಾಚಾರಕ್ಕೊಳಗಾಗಿ ಗರ್ಭಧರಿಸಿದ್ದಳು. ನಾಗಭಟ್ಟನಾದರೋ ಆ ಮಗುವನ್ನು ತನ್ನದೇ ಸಂತಾನವೆಂದು ಭಾವಿಸಿ ಪ್ರೀತಿಸುವ ಸಂಕಲ್ಪದೊಂದಿಗೆ ಅವಳ ಕೈ ಹಿಡಿಯಲು ಅಣಿಯಾಗಿದ್ದ.

ಕಾಮದ ದಾಳಗಳು

ಪಾತಿವ್ರತ್ಯದಿಂದ ದೂರ ಸರಿದ ಶಾಲಿನಿಯೇನೂ ಸಂತೋಷವಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಒಂದು ಮಗು ಹುಟ್ಟಿ ದೇಹದ ಸೌಷ್ಠವವು ಶಿಥಿಲವಾಗುತ್ತಲೇ ರಾಜನು ಅವಳಿಂದ ದೂರವಾಗಿ ಇರತೊಡಗಿದ; ಹೊಸ ಯುವತಿಗಾಗಿ ಹುಡುಕಿದ. ರಾಜನ ತೆಕ್ಕೆಗೆ ಬಿದ್ದ ಹೊಸತರಲ್ಲಿ ಶಾಲಿನಿಯು ಪಟ್ಟದರಸಿಯನ್ನೇ ಧಿಕ್ಕರಿಸಿ ನಡೆದಿದ್ದಳು. ರೂಪು ಮತ್ತು ಲಂಪಟತೆಯನ್ನೇ ಆಧರಿಸಿದ ಪ್ರೇಮವು ನಿಜವಾದ ಪ್ರೇಮವಲ್ಲ ಮತ್ತು ಕ್ಷಣಿಕವಾದುದು ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ನಾಲ್ಕು ರಾಣಿಯರು ಸಾಕ್ಷಿಯಾಗಿ ಹೋಗಿದ್ದರು. ನಾಗಭಟ್ಟನು ಹತ್ತುವರ್ಷದ ಮೇಲೆ ಕಾರ್ಯನಿಮಿತ್ತವಾಗಿ ತಾರಾವತಿಗೆ ಮತ್ತೆ ಹೋಗುವ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಅಮರುಕನಿಗೆ ಇದ್ದುದು ಐದನೆಯ ರಾಣಿ.

ಪಾಪಪ್ರಜ್ಞೆಯ ಸಂಕೀರ್ಣತೆ

ಚಂದ್ರಿಕೆಯೂ ಶಾಲಿನಿಯಂತೆಯೇ ಸುಂದರಿ. ಅವಳ ನಡೆಯು ಶಾಲಿನಿಯ ನಡೆಗಿಂತ ಬಹು ಸಂಕೀರ್ಣವಾದುದು. ಪತಿಯು ದೂರವಾದುದರಿಂದ ಉಂಟಾದ ವಿರಹದಿಂದಲೋ, ರಾಜನ ಅಧಿಕಾರಮದದಿಂದಲೋ ರಾಜನ ವಶವಾದವಳಲ್ಲ ಶಾಲಿನಿ; ತಾನಾಗಿಯೇ ಒಲಿದು ಹೋದವಳು. ಅವಳು ತನ್ನ ಹೀನನಡೆಯಿಂದ, ತನ್ನ ಅತ್ತೆಯು ರೋಸಿ ಕೊರಗಿ ಸಾಯುವಂತೆ ಮಾಡಿದವಳೇ. ಆದರೆ ಅವಿವಾಹಿತೆಯಾಗಿದ್ದ ಚಂದ್ರಿಕೆಯು ತಂದೆ ತಾಯಿಗಳನ್ನು ಧಿಕ್ಕರಿಸಿ ಹೊರನಡೆದವಳು. ಸಂಗೀತ ಶಿಕ್ಷಕನ ಗಾಯನಕ್ಕೆ ಮನಸೋತು ಜೀವನವಿಡೀ ಅವನೊಡನೆ ಹಾಡುತ್ತ ಆನಂದದಿಂದ ಕಾಲ ಕಳೆಯುವ ಕನಸು ಕಂಡವಳು. ಒಬ್ಬ ಹುಟ್ಟುಕುರುಡನಿಗೆ ಜೀವನದ ಆಸರೆಯಾಗುವ ಆದರ್ಶದ ಕನಸು ಹೆಣೆದವಳು. ಹದಿನೇಳರ ಭಾವುಕ ಮನಸ್ಸು; ತನ್ನಂಥ ಅಂಧನನ್ನು ಕೈಹಿಡಿಯುವ ಹೆಣ್ಣೂ ಉಂಟೆ ಎಂದು ಆತನು ಮರುಗಿದಾಗ ಆಳವಾಗಿ ಮಿಡಿದವಳು. ಆತನ ಅಂಧತ್ವದಲ್ಲೇ ಸೊಗಸು ಕಂಡವಳು. ಅವರ ವಿವಾಹಕ್ಕೆ ಧರ್ಮದ ಚೌಕಟ್ಟು ಒದಗಲಿಲ್ಲ; ಅವಳ ಪತಿಯು ಅಂಧನೆಂಬ ವಾಸ್ತವತೆಯ ದುರುಪಯೋಗ ಪಡೆಯಲೆಳಸಿದ ರಸಿಕರ ಕಾಟದಿಂದ ಕ್ಷೇಮವಾಗಿ ಉಳಿಯಲು ಹೆಣಗಬೇಕಾಯಿತು. ಆದರೂ ಶ್ರೀಮುಖನ ವಯಸ್ಸು, ನಿಕಟತೆ, ನೇತ್ರಾಭಿವ್ಯಕ್ತಿ ಮತ್ತು ಸ್ತುತಿಯನ್ನು ಅನುಭವಿಸಿದ ಮೇಲೆ ಯದುಭದ್ರನ ಯಾವ ಅಂಧತ್ವವೇ ಆಕರ್ಷಕವಾಗಿ ಕಂಡಿತ್ತೋ ಅದೇ ಬಾಳಿನ ಮಹಾಕೊರತೆಯಾಗಿ ಕಾಣತೊಡಗಿತು. ಯದುಭದ್ರನು ಆತ್ಮಹತ್ಯೆಮಾಡಿಕೊಂಡ, ಶ್ರೀಮುಖನು ಪಲಾಯನ ಮಾಡಿದ; ಆದರೂ ಚಂದ್ರಿಕೆ ತವರೂರು ಬ್ರಹ್ಮಪುರಕ್ಕೆ ಹೋಗುವ ಧೈರ್ಯಮಾಡಲಿಲ್ಲ; ಅನನುಭವದ ವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಭಾವಾವೇಶದಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ ದುಡುಕು ಅವಳ ನೈತಿಕಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಉಡುಗಿಸಿತ್ತು. ಮಥುರೆಗೆ ಹೋದಳು; ಜಯಸಿಂಹನ ಇಂಗಿತಗಳನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಂಡಳು. 'ನನ್ನ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಆ ಅಂಶವು ಸತ್ತುಹೋಗಿದೆ' ಎಂದು ಹೇಳಿ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಂಡಳು. ಅವಳಿಗೆ ಪ್ರೀತಿಗೆ ಒಂದು ಆಧಾರಬೇಕಿತ್ತು. ನಾಟಕಗಳಲ್ಲಿ ತಾನು ರುಕ್ಮಿಣಿಯಾಗಿ ಮತ್ತು ನಾಗಭಟ್ಟನು ಕೃಷ್ಣನಾಗಿ ಪಾತ್ರವಹಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಕಾರಣದಿಂದಾಗಿ ಅವನನ್ನು ಕೃಷ್ಣನೆಂದೇ ಭಾವಿಸಿ ಪ್ರೀತಿಸಿದಳು; ದೇಹ ಸಂಪರ್ಕದಿಂದ ಮಾತ್ರ ಕಟುನಿರ್ಧಾರದಿಂದಲೇ ದೂರ ಇದ್ದಳು. ಶರೀರದ ಕಾಮನೆಯು ಏರು ಅವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿದ್ದ ವಯಸ್ಸಿನವಳಾಗಿದ್ದಳು ಚಂದ್ರಿಕೆ. ಜೈಲುಶಿಕ್ಷೆಯಾದ ಕಾರಣದಿಂದ ಯದುಭದ್ರನ ಋಣವು ಹರಿದಂತಾಯಿತು ಎಂದೇ ರೋಷದಿಂದ ಅಂದುಕೊಂಡಿದ್ದಳು. ಆದರೆ ಆ ಪಾಪಪ್ರಜ್ಞೆಯು ಹರಿದಿರಲಿಲ್ಲ; ಅವಳ ದೇಹಕಾಮನೆಯನ್ನು ಇಂಗಿಸಿದ ಅಂಶ ಇದು. ಅವಳ ಈ ಸಂಕಟದಿಂದ ದೂರಸರಿಸಿದ್ದು ಯೋಗಗುರುವಿನ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ಮತ್ತು ಅವರು ಹೇಳಿಕೊಟ್ಟ ಧ್ಯಾನಮಾರ್ಗ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಕಠಿಣ ಬ್ರಹ್ಮಚರ್ಯವನ್ನೇ ಅವಳು ಪಾಲಿಸುತ್ತಿದ್ದಳು. ನವಾಬನ ವಂಶವು ತನ್ನ ಹೊಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದ್ದುದು ಅರಿವಿಗೆ ಬಂದಾಗ ಬಹು ಜುಗುಪ್ಸೆಯಿಂದ ಅವಳು ತೀರ್ಮಾನಿಸಿದ್ದು ಆ ಪಿಂಡವನ್ನು ನಿವೃತ್ತಿಗೊಳಿಸಿ ಸಂನ್ಯಾಸಿನಿಯೋ ಭಿಕ್ಕುಣಿಯೋ ಆಗುವುದೆಂದು. ಏರುಜವ್ವನದ ಹೆಣ್ಣಿನ ಅಸಹಜ ನಿರ್ಣಯ ಅದಾಗಿತ್ತು; ಪಾಪಪ್ರಜ್ಞೆಗಳ ಮೊತ್ತ ಅವಳನ್ನು ಕಾಡಿತ್ತು.

ಪುರುಷಪ್ರಾಧಾನ್ಯ

ನಾಗಭಟ್ಟನಾದರೋ ತಾರಾವತಿಯಿಂದ ಮಥುರೆಗೆ ಬಂದು ಬಹುದಿನಗಳ ವಿರಹತಾಪವನ್ನು ಪರಿಹರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಚಂದ್ರಿಕೆಯ ಸಂಗವನ್ನು ಬಯಸಿದ್ದವನು. ಶಾಲಿನಿಯು ರಾಜನಲ್ಲಿ ಅನುರಕ್ತಳಾದ ವಿಷಯವು ತಿಳಿಯುವ ಮೊದಲೇ ಅವನ ಮನಸ್ಸು ಹೀಗೆ ಕೆಲಸಮಾಡಿತ್ತು. ಅದು ಶಾಲಿನಿಯು ಮಾಡಿದ ತಪ್ಪಿಗಿಂತ ಭಿನ್ನವಾದುದಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ತನ್ನೊಡನೆ

ದೇಹಸಂಗಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪದ ಚಂದ್ರಿಕೆಯನ್ನು ನಾಟಕಮಂಡಲಿಯಿಂದಲೇ ಹೊರಗೆ ಕಳಿಸುವ ಕ್ರೂರ ಯೋಚನೆಯೂ ಅವನಿಗೆ ಬಂತು. ಅವಳ ಜಾಗಕ್ಕೆ ನಟಿಯಾಗಿ ಬಂದ ಸುಗಂಧಿಯ ಜತೆಯಲ್ಲಿ ಮುಕ್ತವಾಗಿ ವಿಹರಿಸಿ ಕಾಮತೃಪ್ತಿ ಪಡೆದ.

ಸಂಬಂಧದ ಘರ್ಷಣೆ

ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಂಕೀರ್ಣತೆಯನ್ನು ಪಡೆಯುವುದು ಮತ್ತು ಆ ಮೂಲಕ ಕಾದಂಬರಿಯನ್ನು ಪುಟಿಯುವ ಜೀವಂತಿಕೆಯಿಂದಿಡುವುದು ನಾಗಭಟ್ಟ ಮತ್ತು ಚಂದ್ರಿಕೆಯ ಸಂಬಂಧದ ವಿಚಿತ್ರ ರೀತಿ. ಚಂದ್ರಿಕೆಯು ಕಠಿಣವಾದ ಬ್ರಹ್ಮಚರ್ಯವನ್ನು ಪಾಲಿಸುತ್ತಿದ್ದಳು. ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಮಯವನ್ನು ಧ್ಯಾನದಲ್ಲಿ ಕಳೆಯುತ್ತಿದ್ದಳು, ಮರದ ಹಲಗೆಯ ಮೇಲೇ ಮಲಗುತ್ತಿದ್ದಳು. ಅನ್ಯರೊಡನೆ ನಿರ್ಲಿಪ್ತವಾಗಿಯೇ ವರ್ತಿಸುತ್ತಿದ್ದರೂ ನಾಗಭಟ್ಟ ತನ್ನ ಮನೆಗೆ ಬಂದಾಗ ತುಲಸಿಹಾರ ಹಾಕಿ ಸ್ವಾಗತಿಸುತ್ತಿದ್ದಳು. ಅವನನ್ನು ಏಕವಚನದಲ್ಲಿ ಸಂಬೋಧಿಸುತ್ತಿದ್ದಳು, ಸರಸದ ಮಾತುಗಳನ್ನಾಡಿ ರಮಿಸುತ್ತಿದ್ದಳು. ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ಪಕ್ಕದಲ್ಲೇ ಮಲಗಿ ಮೈನೇವರಿಸುತ್ತಿದ್ದಳು; ದೇಹಸಂಪರ್ಕದಿಂದ ಮಾತ್ರ ದೂರವಿರುತ್ತಿದ್ದಳು. ತಾನು ರುಕ್ಮಿಣಿ ಅವನು ಕೃಷ್ಣ ಎಂದೇ ಭಾವಿಸಿ ಹಾಗೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರೆ ದೇಹಸಂಪರ್ಕದಿಂದ ದೂರವಿರಬೇಕಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಅವಳ ಈ ನಡೆಯು ನಾಗಭಟ್ಟನನ್ನು ಪ್ರಚೋದಿಸಿ ನಡುವೆ ಕೈಬಿಡುತ್ತಿತ್ತು. ಇದರಿಂದ ಬೇಸತ್ತು ನಾಗಭಟ್ಟನು ಅವಳಿಂದ ಅನೇಕಬಾರಿ ದೂರಸರಿದ, ಮತ್ತೆ ಬಂದ. ಬೇರೆಯವರಿಂದಲಾದರೂ ಅವನು ದೇಹಸುಖವನ್ನು ಪಡೆಯಲಿ, ತಾನು ಹತ್ತಿರವಿದ್ದರೆ ಅವನು ಹಾಗೆ ಮಾಡಲಾರ ಎಂದು ಭಾವಿಸಿ ಚಂದ್ರಿಕೆಯೇ ದೂರ ಇದ್ದ ಪ್ರಸಂಗವೂ ಇತ್ತು.

ಕಾಮವನ್ನು ಮೀರಿದ ನೆಲೆಯಲ್ಲೂ ಅತೃಪ್ತಿಯ ಉರಿ

ಈ ವಿಚಿತ್ರವೂ ಇಷ್ಟು ಸರಳವಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಸುಗಂಧಿಯಿಂದ ದೇಹಸುಖವನ್ನು ತೃಪ್ತಿಯಾಗಿ ಅನುಭವಿಸುವಾಗಲೂ ನಾಗಭಟ್ಟನಿಗೆ ಕೊರತೆಯೊಂದು ಕಾಣುತ್ತಿತ್ತು. ಆ ದೇಹಸುಖವನ್ನು ಮೀರಿದ ಚಂದ್ರಿಕೆಯ ಸ್ನೇಹಕ್ಕಾಗಿ ಮನಸ್ಸು ಹಾತೊರೆಯುತ್ತಿತ್ತು. ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆ ಶಾಲಿನಿಯನ್ನು ನೆನೆದು ತಾನು ಸಂಸಾರದ ಜವಾಬ್ದಾರಿಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸದೆ ದೂರ ಇರುವ ಪಾಪಪ್ರಜ್ಞೆ ಕಾಡುತ್ತಿತ್ತು. ಚಂದ್ರಿಕೆಗೆ ಮುನಿದು ದೂರವಿರುವಾಗ ಆವರಿಸಿದ್ದ ಶೂನ್ಯವು ಅವನನ್ನು ತೀವ್ರವಾಗಿಯೇ ಕಾಡಿತ್ತು. ಅಂಥ ಹೊತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಅನ್ಯಮನಃಪ್ರವೇಶದ ಸಿದ್ಧಿಯನ್ನು ಬಳಸಿ ಚಂದ್ರಿಕೆಯ ಅಂತರಂಗವನ್ನು ಹುಡುಕಿದ್ದ. ಅವಳು ತನ್ನ ಅಂತರಂಗದ ಒಳಪದರದಲ್ಲಿ ಅವನ ನೆನಪನ್ನು ಜೋಪಾನಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಳು. ಅದು ತಿಳಿದ ಮೇಲೆ ತನ್ನ ಜೀವನಕ್ಕೂ ಒಂದು ಅರ್ಥವಿದೆ ಎನಿಸಿತ್ತು ಅವನಿಗೆ. ಶಾಲಿನಿಯೇ ತನ್ನನ್ನು ಆಕ್ರಮಿಸಿಕೊಂಡಳೆಂದು ಹೇಳಿ ನಾಗಭಟ್ಟನನ್ನು ಒಲಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಸಂಚನ್ನು ಅಮರುಕನು ಮಾಡಿದ್ದ; ಅದು ತಿಳಿದುದೂ ಅನ್ಯಮನಃಪ್ರವೇಶದಿಂದಲೇ. ಚಂದ್ರಿಕೆಗೆ ಮತ್ತೆ ಮುನಿದು ತಾಂತ್ರಿಕನೊಂದಿಗೆ ಬಹುಕಾಲ ಅಲೆದ ಮೇಲೂ ಯೋನಿಪೂಜೆಗೆ ಎಲ್ಲರನ್ನೂ ಬಿಟ್ಟು ಚಂದ್ರಿಕೆಯನ್ನೇ ಆರಿಸಿಕೊಂಡ. ಅವಳಾದರೂ ಗುರುವಿನ ಆದೇಶದಂತೆ ಆ ಅಧಃಪತನದ ಮಾರ್ಗದಿಂದ ಅವನನ್ನು ಮೇಲೆತ್ತಿದ್ದಳು. ತಾರಾವತಿಯ ಪಟ್ಟದರಸಿ ತೇಜೇಶ್ವರಿಯು ತೆರೆದ ಬಾಹುಗಳಿಂದ ಆಲಿಂಗಿಸಲು ನಿಂತಿದ್ದಾಗ ನಾಗಭಟ್ಟನಿಗೆ ಬಂದುದು ಚಂದ್ರಿಕೆಯ ನೆನಪು. ಪಟ್ಟದರಸಿಯಿಂದ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಸಾಧ್ಯತೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದು ಚಂದ್ರಿಕೆಯ ಅಪೂರ್ವ ಸ್ನೇಹ. ಮೂಲಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿಯಂತೂ ನಾಗಭಟ್ಟನು ಚಂದ್ರಿಕೆಯ ಕ್ಷೇಮಕ್ಕಾಗಿ ಮತಾಂತರಕ್ಕೂ ಅಣಿಯಾಗುತ್ತಿದ್ದ, ಅತ್ತ ನಾಗಭಟ್ಟನ ಶಿರಚ್ಛೇದನವನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಲು ಚಂದ್ರಿಕೆಯು ತನಗೆ ಪ್ರಿಯವಾದ ಬ್ರಹ್ಮಚರ್ಯವನ್ನು ತ್ಯಾಗಮಾಡಿ ನವಾಬನ ಬಾಹುಗಳಿಗೆ ಒಪ್ಪಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಳು. ಅವಳ ಹೊಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಸೇರಿದ್ದ ನವಾಬನ ಪಿಂಡವನ್ನು ತನ್ನದೆಂದೇ ಭಾವಿಸಿ ಬೆಳೆಸುವ ಔದಾರ್ಯವು ನಾಗಭಟ್ಟನಲ್ಲೂ ಮೂಡಿತ್ತು; ಹಾಗೆ ಮಾಡಿಯೂ ಚಂದ್ರಿಕೆಯ ಜತೆಯ ದಾಂಪತ್ಯವು ಬ್ರಹ್ಮಚರ್ಯದ ಗೆರೆಯನ್ನು ಮೀರುವುದಿಲ್ಲವೆಂಬುದನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದ.

ಸಂಯಮದ ಅಂಕೆ

ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಅಮರುಕ, ಶಾಲಿನಿ, ನಾಗಭಟ್ಟ, ಚಂದ್ರಿಕೆ, ಯದುಭದ್ರ, ಶ್ರೀಮುಖ ಇವರುಗಳ ಸುತ್ತ ಹರಿದ ಶೃಂಗಾರಪ್ರವಾಹವು ಓದುಗನನ್ನು ತನ್ನಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಷ್ಟು ಆಳವಾದುದು, ಕೊಚ್ಚಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವಷ್ಟು ರಭಸದ್ದು. ಆದರೆ ಅಂಥ ರಭಸದ ತುಂಬು ಪ್ರವಾಹವು ಸಂಯಮದ ಅಣೆಕಟ್ಟುಗಳಿಂದ ನಿಯಂತ್ರಿತವಾಗಿರುವುದು ವಿಶೇಷ. ಆ ಸಂಯಮ ಕೂಡ ಓದುಗನ ಕುತೂಹಲಕ್ಕೂ ನಿರೀಕ್ಷೆಗೂ ಕಾವುಕೊಟ್ಟು ಎಚ್ಚರವಾಗಿಸುವಂಥದು. ಕಾದಂಬರಿಯ ಹಸಿರುದಿಬ್ಬ ಇದು.

ಆದರೆ ಈ ಪಾತ್ರಗಳ ಸುತ್ತ ಕಟ್ಟಿರುವುದು ದಾಂಪತ್ಯದ ವಿಕಾರಗಳ ರುದ್ರದರ್ಶನ; ಕ್ರಿ.ಶ. ಎಂಟನೆಯ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿದ್ದ ಪ್ರಕ್ಷುಬ್ಧತೆಯು ಕೌಟುಂಬಿಕ ಜೀವನವನ್ನು ದಿಕ್ಕುಗೆಡಿಸಿದ್ದಕ್ಕೆ ಸಾಕ್ಷಿ.

ಆದರ್ಶಗಳೂ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿಯೇ ಇದ್ದವು. ಅಂಥ ತಾರ್ಕಿಕ ಮುಕ್ತಾಯವೇ ಈ ಕೃತಿಯ ಫಲ.

ರಾಜಪ್ರತಿನಿಧಿಯೇ ಆದ ಜಯಸಿಂಹನಿಗೆ ಶೃಂಗಾರ ಸಾಧ್ಯತೆಗಳು ದೊಡ್ಡದಾಗಿಯೇ ಇದ್ದರೂ ಆ ಅವಕಾಶಗಳನ್ನು ಬಹುಮಿತವಾಗಿ ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಸಂಯಮವನ್ನು ಮೆರೆದಿದ್ದ. ಚಂದ್ರಿಕೆಯಂಥ ಏಕಾಕಿನಿಯಾದ ಸುಂದರಿಗೆ ಆಶ್ರಯವನ್ನೊದಗಿಸಿದ್ದರೂ ದುರುಪಯೋಗಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಯತ್ನ ಮಾಡದಷ್ಟು ಸಭ್ಯ. ಪತ್ನಿ ಸತ್ತಾಗ ಸಂನ್ಯಾಸಿಯೋ ಭಿಕ್ಕುವೋ ಆಗುವ ಕಡೆಗೆ ಅವನ ಮನಸ್ಸು ಒಲಿದಿತ್ತು; ಮರುವಿವಾಹಕ್ಕಾಗಲಿ ಸ್ವಚ್ಛಂದ ಕಾಮಕ್ಕಾಗಲಿ ಅಲ್ಲ.

ದಾಂಪತ್ಯವ್ರತ

ಕುಮಾರಿಲಭಟ್ಟರು ವಿವಾಹವಾದದ್ದು ಇಪ್ಪತ್ನಾಲ್ಕರ ವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ. ಮೊದಲ ಹೆರಿಗೆಯಲ್ಲೇ ಅವರ ಹೆಂಡತಿಯೂ ಮಗುವೂ ಸತ್ತುಹೋಗಿದ್ದರು. ಕುಮಾರಿಲರು ಗೃಹಕೃತ್ಯವನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ತೊರೆದು ಬಹುದೊಡ್ಡ ಧಾರ್ಮಿಕ ಅಭಿಯಾನದಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಸಿಕೊಂಡುಬಿಟ್ಟಿದ್ದರು; ಅದಕ್ಕೊಂದು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವನ್ನು ತಂದುಕೊಟ್ಟಿದ್ದರು.

ಕುಮಾರಿಲಭಟ್ಟರು ತಮ್ಮ ಶಿಷ್ಯನಾದ ಮಂಡನಮಿಶ್ರರು ಭಾರತೀದೇವಿಯನ್ನು ವರಿಸುವಂತೆ ಕೇಳಿದರು. ಅದೇ ಅವರು ಕೇಳಿದ ಗುರುದಕ್ಷಿಣೆ. ವಿವಾಹವಾದ ಮೇಲೆ ದೀರ್ಘಕಾಲದ ದಾಂಪತ್ಯದಲ್ಲಿ ಮಂಡನರು ಮಕ್ಕಳನ್ನೂ ಮೊಮ್ಮಕ್ಕಳನ್ನೂ ಪಡೆದರು. ಪಾಠಶಾಲೆಯನ್ನು ಕಟ್ಟಿ ವಿದ್ಯಾವಂತರನ್ನೂ ಕರ್ಮಠರನ್ನೂ ತಯಾರುಮಾಡಿದರು. ಸನಾತನ ಧರ್ಮವನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಿ ಮುಂದುವರಿಸುವ ಶ್ರದ್ಧೆಯನ್ನು ಬೆಳೆಸಿದರು. ಕರ್ಮಮಾರ್ಗದ ಶ್ರೇಷ್ಠತೆಯನ್ನು ಎತ್ತಿ ಹಿಡಿದರು. ಶಂಕರ ಯತಿಯೊಂದಿಗೆ ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದ ವಾಗ್ವಾದದ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಅವರಿಬ್ಬರೂ ನಡೆದುಕೊಂಡ ರೀತಿಯು ನೈತಿಕ ಗಾಂಭೀರ್ಯವನ್ನು ಉತ್ತುಂಗಕ್ಕೊಯ್ಯುವಂಥದು. ಈ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ನಾಗಭಟ್ಟನು ಭಾರತೀದೇವಿಯವರಿಗೆ ಕೇಳಿದ ಒಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯು ಗಮನಾರ್ಹವಾದುದು. ಮಂಡನಮಿಶ್ರರೂ ಭಾರತೀದೇವಿಯವರೂ ಪ್ರಖರ ಬುದ್ಧಿಶಕ್ತಿಯ ಪ್ರಕಾಂಡ ಪಂಡಿತರಾಗಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಅವರಿಬ್ಬರೂ ವಿವಾಹವಾದದ್ದು ಕುಮಾರಿಲರ ಅಭಿಲಾಷೆಯನ್ನು ಆದೇಶವೆಂದೇ ಪರಿಗಣಿಸಿ. ಅವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಕುಮಾರಿಲರು ಕೇಳಿಯೇ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೆ ಭಾರತೀದೇವಿಯವರು ಕೊಟ್ಟ ಉತ್ತರ ಇದು, "ಕರ್ಮಮಾರ್ಗದ ಅಂತರಂಗವನ್ನು ನೀನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಂಡಿಲ್ಲ ಅಂದಹಾಗಾಯಿತು. ನಾವಿಬ್ಬರೂ ಒಂದೇ ಗುರುವಿನ ಕೈಕೆಳಗೆ ಒಂದೇ ವಿದ್ಯೆ ಕಲಿತವರು. ಕರ್ಮದ ಶ್ರೇಷ್ಠತೆಯಲ್ಲಿ ಶ್ರದ್ಧೆಯುಳ್ಳವರು. ಅಗ್ನಿಸಾಕ್ಷಿಯಾಗಿ ಗೃಹಸ್ಥಾಶ್ರಮದ ಪರಸ್ಪರ ಕರ್ತವ್ಯಗಳನ್ನು ಪ್ರಮಾಣ ಮಾಡುವವರು. ಇಬ್ಬರೂ ಪ್ರಬುದ್ಧ ವಿದ್ವಾಂಸರು ಎಂದು ನೀನೇ ಹೇಳಿದೆ. ಇಷ್ಟೆಲ್ಲ ಇರುವಾಗ ಕೇಳುವುದೇನಿದೆ... ಗೃಹಸ್ಥಾಶ್ರಮ, ವೈವಾಹಿಕ ಜೀವನವು ಒಂದು ವ್ರತ. ಭಾವನೆಯನ್ನು ವ್ರತದ ನಿಯಮಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಶ್ರುತಿಮಾಡಿಕೊಳ್ಳದವನು ಉತ್ತಮವ್ರತಿಯಾಗಲಾರ. ಕರ್ಮಮಾರ್ಗದ ಮೂಲತತ್ತ್ವ ಅದು."

ಈಗ ಈ ಇಪ್ಪತ್ತೊಂದನೆಯ ಶತಮಾನದ ಕೌಟುಂಬಿಕ ವಿಕೃತಿಗಳು ಮತ್ತು ಪರಿಣಾಮಗಳನ್ನೂ ಸಾಕ್ಷಿಯಾಗಿಟ್ಟುಕೊಂಡೂ ವಿವೇಚಿಸಬಹುದಾದ ವಿಷಯ ಇದು. ನಾಗಭಟ್ಟನೂ ಚಂದ್ರಿಕೆಯೂ ತಮ್ಮ ಜೀವನವನ್ನು ವಿವಿಧ ಪ್ರಯೋಗಗಳಿಗೆ ಒಡ್ಡಿಕೊಂಡು ಹಣ್ಣಾಗಿ ನಿರ್ವಾಹವಿಲ್ಲದ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಗುರುಗಳ ಆದೇಶವನ್ನು ಭದ್ರವಾಗಿ ಹಿಡಿದು ತಮ್ಮ ಕ್ಷುಬ್ಧಪರಿಭ್ರಮಣವನ್ನು ಸಮಾಧಾನಸ್ಥಿತಿಗೆ ತಂದುಕೊಂಡರು. ಧರ್ಮದ ಚೌಕಟ್ಟಿಗೆ ಒಳಪಡದ ಕಾಮದ ಪರಿಶೀಲನೆ ಇಲ್ಲಿ ಅದ್ಭುತವಾಗಿ ನಡೆದಿದೆ.

6. ಸೃಜನ ಕೌಶಲ

ಬಹುಮುಖದ ಸಮನ್ವಯ

ಇದೊಂದು ತಾತ್ತ್ವಿಕ ಕಾದಂಬರಿ. ಶೋಧನೆಯ ಎರಡು ಪ್ರಧಾನ ಹಂದರಗಳು ಕಾದಂಬರಿಯ ಉದ್ದಕ್ಕೂ ಹರಡಿವೆ. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯತೆ, ಧರ್ಮಸಮನ್ವಯ ಮತ್ತು ದಾಂಪತ್ಯಧರ್ಮದ ಮೂರು ಮುಖ್ಯ ಪಾತಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಅವು ಹರಡಿವೆ. ಜತೆಗೆ ಇದು ಐತಿಹಾಸಿಕ ಸಾಮಾಜಿಕ ಕಾದಂಬರಿ. ಇಷ್ಟನ್ನೂ ಸಮನ್ವಯಮಾಡಿ ವಿಸ್ತಾರವಾದ ಕಲೆಯ ಬಲೆಯಾಗಿ ನೇಯುವುದು ಅಪಾರವಾದ ಅವಧಾನವನ್ನು, ಕಲ್ಪನೆಯನ್ನೂ, ದರ್ಶನಶಕ್ತಿಯನ್ನೂ ಬೇಡುವ ಕೆಲಸ. 'ಸಾರ್ಥ'ವನ್ನು

ರಚಿಸುವ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಲೇಖಕರಿಗೆ ಹದಿನೆಂಟು ಕಾದಂಬರಿಗಳನ್ನು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ನಿರ್ವಹಿಸಿದ ವೈವಿಧ್ಯಪೂರ್ಣ ಅನುಭವವಿದೆ. ಆ ಬಲದಿಂದಲೇ 'ಸಾರ್ಥ'ವು ಉನ್ನತವಾದ ಮತ್ತೊಂದು ಮಜಲನ್ನು ಮುಟ್ಟಿದೆ.

ರಸಕೇಂದ್ರಗಳು

ತಾರಾವತಿಯಿಂದ ಮಥುರೆಗೆ ಹೋದ ಸಾರ್ಥದ ಅಧ್ಯಯನದ ಅನುಭವಗಳು, ವಜ್ರಪಾದ ಭಿಕ್ಕುವಿನ ಜತೆಗಿನ ಬೌದ್ಧಾನುಭವಗಳು, ವಿಶ್ವಕರ್ಮಸ್ಥಪತಿಯ ಧರ್ಮಾಂತರದ ಜತೆಗಿನ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಸ್ಥಿತ್ಯಂತರ, ಜಯಸಿಂಹನಂಥ ರಾಜಪ್ರತಿನಿಧಿಯ ಕಾರ್ಯಭಾರದ ವ್ಯಾಪಕತೆ, ಚಂದ್ರಿಕೆಯ ಜೀವನದ ಕಾಮನಬಿಲ್ಲು, ನಾಗಭಟ್ಟನ ತಲ್ಲಣದ ಅಲೆಗಳು, ಯೋಗ ಮತ್ತು ಧ್ಯಾನದ ಉನ್ನತಿಕೆ, ತಾಂತ್ರಿಕ ಪ್ರಪಂಚದ ವಾಮಲಕ್ಷಣದ ಕತ್ತಲ ವೈಭವ, ಯೋನಿಪೂಜೆಯ ಆವರಣ, ನಾಲಂದದ ಹೆಮ್ಮೆ, ಪ್ರಜ್ಞಾಘನರಾದ ಕುಮಾರಿಲಭಟ್ಟರ ಬೌದ್ಧಿಕ ಛಲದೊಂದಿಗಿನ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಸೂಕ್ಷ್ಮಗಳು, ಮಂಡನಮಿಶ್ರರು ಶಂಕರಯತಿಯೊಂದಿಗೆ ಮಾಡಿದ ವಾಗ್ವಾದದ ಬೆಳಕಿನ ಆಟ, ಪರಕಾಯಪ್ರವೇಶವು ಉಂಟುಮಾಡಿದ ಕಂಪನ, ಮೂಲಸ್ಥಾನದ ಬರ್ಬರತೆ, ಮೂಲಸ್ಥಾನದಿಂದ ಗುಹಾಮಂಟಪದವರೆಗೆ ಚಂದ್ರಿಕೆಯೂ ನಾಗಭಟ್ಟನೂ ಓಡಿದ ಓಟದ ಗಾಯದ ವಾಸನೆ, ಗುಹಾಮಂಟಪದಲ್ಲಿ ಕಂಡ ಭಾರತೀಯ ಚೈತನ್ಯದ ಅದ್ಭುತ – ಇವು 'ಸಾರ್ಥ'ದ ಪ್ರಧಾನ ರಸಕೇಂದ್ರಗಳು. ಅವುಗಳ ಭೌತಿಕ ಆವರಣದಲ್ಲೇ ಒಂದಕ್ಕಿಂತ ಒಂದು ಭಿನ್ನ; ಒಳ ವಿವರಗಳು ಹೊಸ ಹೊಸ ಪ್ರಪಂಚದ ಅನಾವರಣಗಳು; ಒಳ ವಿವರಗಳಲ್ಲಿಯೇ ಇರುವ ತಿರುವುಗಳು ಕುತೂಹಲಿಗೆ ಹಿಡಿದ ಅಯಸ್ಕಾಂತಗಳು; ಅವು ತೆರೆದಿಡುವ ಮನುಷ್ಯಸ್ವಭಾವದ ಒಳ ನೋಟಗಳು ಉದ್ಬೋಧಕವಾದವು.

ಸಾಂದ್ರತೆ

ಸಾರ್ಥದ ವಾಣಿಜ್ಯಾನುಭವವೆಲ್ಲಿ, ನಾಲಂದದ ಸಾರಸ್ವತ ಪರಿವೇಶವೆಲ್ಲಿ? ವಜ್ರಪಾದರ ಚೈತ್ಯವೆಲ್ಲಿ, ಮಥುರೆಯ ಕೃಷ್ಣಪ್ರಪಂಚವೆಲ್ಲಿ? ಮೂಲಸ್ಥಾನದ ಮತಾಂಧತೆಯೆಲ್ಲಿ, ಮಾಹಿಷ್ಮತಿಯ ವಾಕ್ಯಾರ್ಥವೆಲ್ಲಿ? ತಾಂತ್ರಿಕನ ಯುಗನದ್ಧವೆಲ್ಲಿ, ಯತಿಯ ಪರಕಾಯಪ್ರವೇಶವೆಲ್ಲಿ? ಎಷ್ಟೊಂದು ವಿಭಿನ್ನ ನೆಲೆಗಳು ! ಎಷ್ಟೊಂದು ರಾಜ್ಯಗಳು, ಧರ್ಮಗಳು, ಪಂಥಗಳು ! ಅದನ್ನೇ ಹುಡುಕಲು ಹೊರಟರೆ ದೋಚಿದಷ್ಟೂ ಸಿಗುವ ವಸ್ತುವಿಸ್ತಾರವೆಷ್ಟು ! ಇವೆಲ್ಲ ಬಂದಿರುವುದು ಒಂದೇ ಕಾದಂಬರಿಯಲ್ಲಿ ! ಲೇಖಕರು ಹೂಡಿರುವ ಪ್ರವಾಸ, ಮಾಡಿರುವ ಅಧ್ಯಯನ, ಪಟ್ಟಿರುವ ಶ್ರಮ, ತೊಡಗಿಕೊಂಡ ಚಿಂತನೆ, ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡ ಕಲ್ಪನೆ, ಇವುಗಳ ಪ್ರಮಾಣಕ್ಕೆ ಇದು ಸೂಚಿ; ಇಷ್ಟೊಂದು ಪರಿಕರಗಳನ್ನಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವ ಶ್ರದ್ಧೆಗೂ ಸೂಚಿ. ಕಾದಂಬರಿಯು ಬೃಹತ್ತಾದುದು; ಅದು ಸಹಜ. ಆದರೆ ಕೇವಲ ಕಥೆಯೇ ಬೇಕೆಂದರೆ ಇಷ್ಟು ಪುಟಗಳ ಕಾದಂಬರಿಯನ್ನು ಚಂದ್ರಿಕೆಯ ಪೂರ್ವಕಥೆಯೊಂದನ್ನೇ ಆಧರಿಸಿ ಬರೆಯಲು ಸಾಧ್ಯ. ಒಂದು ಅನುಪಮ ಅನುಭವವನ್ನೂ, ಅರ್ಥವನ್ನೂ ಹೊರಡಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಇಷ್ಟೊಂದು ಪರಿಕರಗಳನ್ನು ದುಡಿಸಿಕೊಂಡು ಕಾದಂಬರಿಯನ್ನು ಎಷ್ಟು ಸಾಂದ್ರಗೊಳಿಸಿದ್ದಾರೆ ಲೇಖಕರು ಎಂಬುದು ಒಂದು ಬೌದ್ಧಿಕ ವಿಸ್ಮಯ.

ಪಾತ್ರಚಿತ್ರಣ

ಕಾದಂಬರಿಯ ಅತಿಸಣ್ಣ ಪಾತ್ರವೇ ಆಗಲಿ ಘಟನೆಯೇ ಆಗಲಿ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಕಟ್ಟಿ ಅನುಭವದ ಆಳಕ್ಕೆ ಇಳಿದು ಅನೇಕಕಾಲದ ಸ್ಮರಣೆಯಾಗುವಂತೆ ಮಾಡುವ ಶಕ್ತಿ ಲೇಖಕರದು. ಶ್ರೀಮುಖ, ಯದುಭದ್ರ, ಚಾರುಮತಿ, ತೇಜೇಶ್ವರಿ, ಅರಬರು ನಾಗಭಟ್ಟನಿಗೆ ಮಾಡಿದ ವಿಚಾರಣೆ, ಚಂದ್ರಿಕೆಯು ವಾಂತಿಮಾಡಿಕೊಂಡಾಗ ಮನೆಯೊಡತಿ ಮಾಡಿದ ಉಪಚಾರ, ನಾಗಭಟ್ಟನೊಂದಿಗೆ ತಾರಾವತಿಯ ಹೊಳೆಯ ದಡದಲ್ಲಿ ಮಾತಾಡಿದ ಯುವಕರು, ಇಂಥವು ಅಥವಾ ಇದಕ್ಕಿಂತ ಸಣ್ಣದಾದವೂ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಭದ್ರವಾಗಿಯೇ ನಿಲ್ಲುತ್ತವೆ. ಅವುಗಳ ನಡುವೆ, ತನ್ನ ಸೌಂದರ್ಯ, ಕಲೆ, ಯೌವನ, ಭಾವಪ್ರಕಾಶ, ದುಡುಕು, ಅಧ್ಯಾತ್ಮದ ಒಲವು, ಪ್ರೀತಿ, ಬ್ರಹ್ಮಚರ್ಯ, ಪ್ರತಿಭೆ ಇಂಥ ಹಲವು ಲಕ್ಷಣಗಳ ಚಂದ್ರಿಕೆಯು ತನ್ನ ಜೀವನವನ್ನು ಸಾಹಸಗಳಿಗೆ ಒಡ್ಡಿಕೊಂಡು ಸಾಗುವ ಯಾನ; ತನ್ನ ಮುಗ್ಧತೆ, ವಿದ್ಯೆ, ದೇಹಲಕ್ಷಣ, ತೆರೆದಮನ, ಪ್ರಯೋಗಬುದ್ಧಿ, ನಚ್ಚು, ದೇಹಾತೀತ ಚೆಲುವಿನ ಕಡೆಗಿನ ಒಲವು, ಸೂಕ್ಷ್ಮತೆ, ಪ್ರತಿಭೆ ಇವುಗಳುಳ್ಳ ನಾಗಭಟ್ಟನು ಮಾಡುವ ಶೋಧಯಾನದ ಸಾಹಸ – ಇವುಗಳ ಚಿತ್ರಣವು ವಿಶಾಲನಭದಲ್ಲಿ ಮಿಂಚಿನ ಬಳ್ಳಿಗಳು ಜೊತೆಯಾಡುವ ಅನುಭವವನ್ನೇ ಕೊಡುತ್ತದೆ. ಅವೆರಡು ಬಳ್ಳಿಗಳೂ ಒಟ್ಟಾಗಿ ಹೊರ ಜಗತ್ತಿಗೆ ಸ್ಪಂದಿಸುವ ರೀತಿಯೂ ಅಂಥದೆ.

ಸೂಕ್ಷ್ಮಕುಸುರಿ

ಎಂಬತ್ತು ವರ್ಷದ ಕುಮಾರಿಲಭಟ್ಟರ ಅಧ್ಯಯನದ ವ್ಯಾಪಕತೆ ಮತ್ತು ತೀಕ್ಷ್ಣತೆಯಿಂದ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿ ಅವರ ಗ್ರಂಥರಚನೆ ಮತ್ತು ದಿಗ್ವಿಜಯಯಾತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಹಾದು, ತುಷಾನಲಪ್ರವೇಶಮಾಡುವಾಗಿನ ಸೂಕ್ಷ್ಮವೂ ಸತ್ತ್ವನಿಷ್ಠವೂ ದೃಢವೂ ಆದ ಮನಸ್ಸಿನ ಚಿತ್ರವನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಟ್ಟಾಗ ಅದೊಂದು ಹಿಮಾಲಯದ ಶಿಖರ. ಅಂಥವರ ಶಿಷ್ಯನಾಗಿ ನುರಿತ ವಿಶ್ವರೂಪನು ತನ್ನ ವಿದ್ವತ್ತು, ಪ್ರಖರಬುದ್ಧಿಶಕ್ತಿ, ತರ್ಕಶಕ್ತಿಗಾಗಿ ಗುರುವಿನಿಂದಲೇ ಮಂಡನಮಿಶ್ರನೆಂದು ಸಮ್ಮಾನಗೊಳ್ಳುವುದು; ಆ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಹಿರಿದಾದ ಪಾಠಶಾಲೆಯೊಂದನ್ನು ನಡೆಸಿ ಕರ್ಮಠತೆಯನ್ನು ಬೆಳೆಸಿ ಗ್ರಂಥ ರಚನೆ ದಿಗ್ವಿಜಯಗಳನ್ನೂ ಮಾಡಿ ಗುರುವಿಗೆ ಕೀರ್ತಿತರುವ ಎತ್ತರಕ್ಕೆ ಏರಿ ಆಗುವುದು ಇನ್ನೊಂದು ಶಿಖರ. ಇಡೀ ಭರತಖಂಡದಲ್ಲಿ ಮಿಂಚಿನಂತೆ ಸಂಚರಿಸಿ ಪ್ರಖರ ಬುದ್ಧಿಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಮೆರೆದು ಉದಾರಿಯೂ ಅಪ್ರತಿಮವಾದಿಯೂ ಆಗಿ ದಿಗ್ವಿಜಯಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ, ಗುರಿಸಾಧನೆಗಾಗಿ ಪರಕಾಯಪ್ರವೇಶದಂಥ ಸಾಹಸಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ, ಸಮನ್ವಯಾಚಾರ್ಯನಾಗಿ ಕೀರ್ತಿತನಾಗಿ ಭಾರತದ ಆ ಕಾಲದ ಪ್ರಕ್ಷುಬ್ಧತೆಯನ್ನು ಶಮನಗೊಳಿಸಿ ಭಾರತೀಯತೆಗೊಂದು ಭದ್ರತೆಯನ್ನೊದಗಿಸಿದ ಶಂಕರಯತಿ ಮತ್ತೊಂದು ದೊಡ್ಡ ಶಿಖರ. ಇಂಥ ಅಪ್ರತಿಮವೂ ಅಪೂರ್ವವೂ ಆದ ಭವ್ಯ ಚೇತನಗಳನ್ನು ಅಕ್ಕಪಕ್ಕದಲ್ಲಿಟ್ಟು ಚಿತ್ರಿಸುವಾಗ ರೇಷ್ಮೆಯ ರೇಖೆಯಷ್ಟೂ ಪ್ರಮಾಣಗೌರವಕ್ಕೆ ಚ್ಯುತಿಬರದಂತೆ ಚಿತ್ರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಎದೆಗಾರಿಕೆ ಬೇಕು. ಅದು ಬರುವುದು ಅಧ್ಯಯನ, ಚಿಂತನ, ಅಭ್ಯಾಸ, ಪ್ರತಿಭೆಗಳ ತಪಸ್ಸಿನಿಂದ. ಮಂಡನಮಿಶ್ರರು ಶಂಕರಯತಿಯೊಡನೆ ನಡೆಸಿದ ವಾಕ್ಯಾರ್ಥ ಮತ್ತು ಅದಕ್ಕೆ ಭಾರತೀದೇವಿಯು ಮಧ್ಯಸ್ಥಳಾಗಿ ನಿರ್ವಹಿಸಿದ ರೀತಿಗಳನ್ನು ಅಕಳಂಕವಾಗಿ ಚಿತ್ರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಇನ್ನಷ್ಟು ತಪಸ್ಸು ಬೇಕು. ಅಂಥ ತಪಸ್ಸಿನ ಫಲ ಇಲ್ಲಿ ಕಾಣುತ್ತದೆ.

ತಂತ್ರ

ಇಷ್ಟರ ಜತೆಗೆ ಅನ್ಯಮನಃಪ್ರವೇಶವನ್ನು ಒಂದು ತಂತ್ರವಾಗಿ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ದುಡಿಸಿಕೊಂಡಿರುವ ಮತ್ತೊಂದು ಸಾಧನೆಯೂ ಇಲ್ಲಿದೆ. ತಾರಾವತಿಯಿಂದ ಸುಮಾರು ಹತ್ತುವಾರಗಳಷ್ಟು ಪ್ರಯಾಣದೂರದಲ್ಲಿದ್ದ ನಾಗಭಟ್ಟನಿಗೆ ತನ್ನ ಊರು ಮತ್ತು ಮನೆಯ ವಿಷಯವು (ನಾರಾಯಣ ದೀಕ್ಷಿತರಿಂದ) ಮೊದಲಬಾರಿಗೆ ತಿಳಿಯುವುದು ಸುಮಾರು ನಾಲ್ಕು ವರ್ಷಗಳ ಮೇಲೆ. ಆಗಲೂ ಇನ್ನಷ್ಟು ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ತಿಳಿಯುವ ಕುತೂಹಲವನ್ನು ತಣಿಸಲು ಅವಕಾಶವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಅದೆಷ್ಟು ಮಾನಸಿಕ ಹಿಂಸೆ ಮತ್ತು ನಿರಾಸೆಯ ಸ್ಥಿತಿ ಎಂಬುದನ್ನು ಯಾರಾದರೂ ಊಹಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಆ ಸುದ್ದಿಯು ಪತ್ನಿಯ ವ್ಯಭಿಚಾರ, ಮಿತ್ರನಾದ ರಾಜನ ದ್ರೋಹ ಮತ್ತು ತನ್ನ ತಾಯಿಯ ಸಾವಿನದೇ ಆದಾಗ ನಾಗಭಟ್ಟನು ಅನುಭವಿಸಿದ ಮಾನಸಿಕ ಒತ್ತಡವು ಇನ್ನೂ ಅತಿಶಯವಾದುದು. ಅಷ್ಟರ ಜತೆಗೆ, ತಾನು ಪ್ರೀತಿಸಬಹುದಾದ ಏಕಮಾತ್ರ ವ್ಯಕ್ತಿ ಚಂದ್ರಿಕೆಯು ದೇಹಸಂಪರ್ಕಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪದ ಇಕ್ಕಟ್ಟು. ಇಷ್ಟೂ ಸೇರಿಯೇ ಅವನು ಶೂನ್ಯಕ್ಕೊಳಗಾಗುವುದು. ಶೂನ್ಯವಾದವನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಮತ್ತು ತಾರಾವತಿಯ ವರ್ತಮಾನಗಳನ್ನು ತಿಳಿಯಲು ಅವನು ತೊಡಗಿಕೊಳ್ಳುವ ಸಾಹಸಸರಣಿಗೆ ಅದೊಂದು ಮಹಾತಿರುವು. ಆ ಒತ್ತಡವನ್ನು ನಿವಾರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ದೊರೆತ ಸಾಧನವೇ ಅನ್ಯಮನಃಪ್ರವೇಶ. ಅದಕ್ಕೆ ನೆರವಾದ ಗುರುವೇ ಅನ್ಯಮನಃಪ್ರವೇಶಮಾಡಬಾರದೆಂದು ಎಳೆದ ಗೆರೆಯನ್ನು ನಾಗಭಟ್ಟನು ಉಪೇಕ್ಷಿಸಿ ದಾಟಬಲ್ಲ, ತನಗೆ ಹೇಗೂ ಒಗ್ಗದ ಮದ್ಯಮಾಂಸ ಮೈಥುನಾದಿ ಮಾರ್ಗವು ಎಷ್ಟೇ ಅಸಹ್ಯದ್ದಾದರೂ ಒಗ್ಗಿಸಿಕೊಂಡು ತಾಂತ್ರಿಕನೊಂದಿಗೆ ಅಲೆಯಬಲ್ಲ. ಆ ಕಾಲದ ಈ ಮಾನಸಿಕ ಸಂಪರ್ಕತಂತ್ರದಿಂದಾಗಿಯೇ ಕಥೆಯು ಬೆಳೆಯುತ್ತದೆ, ಅಂತರಂಗದ ವ್ಯಾಪಾರವೆಲ್ಲ ಬಯಲಾಗುತ್ತದೆ, ಕುತೂಹಲ ತಣಿಯುತ್ತದೆ, ಜೀವನಕ್ಕೆ ಅರ್ಥ ಒದಗುತ್ತದೆ, ಹತಾಶೆ ಬೆಳೆಯುತ್ತದೆ, ರೊಚ್ಚು ತಿರಸ್ಕಾರ ತಾಮಸಿಕ ಸಮಾಧಾನ ಎಲ್ಲ ಆಗುತ್ತದೆ.

ಕಥೆಗೆ ಇನ್ನಷ್ಟು ಮೆರುಗು ಬಂದು ಅನುಭವದ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯನ್ನು ವಿಸ್ತರಿಸಬಹುದಾದ ಒಳತಂತ್ರವೂ ಇದರಲ್ಲಿದೆ. ಯೋನಿಪೂಜೆಗೆ ಚಂದ್ರಿಕೆಯನ್ನೊಲಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಅಗತ್ಯಬಂದಾಗ ದೂರದಲ್ಲೆಲ್ಲೋ ಇರುವ ಚಂದ್ರಿಕೆಯ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಪ್ರವೇಶಿಸುವುದು ಸಾಧ್ಯವೇ ಆಗದೆ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಆಗ ಚಂದ್ರಿಕೆಗೆ ಹತ್ತಿರದ ಅನ್ಯರ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಪ್ರವೇಶಿಸಿ ಅವರ ಮೂಲಕ ಚಂದ್ರಿಕೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಭೌತಿಕ ಮತ್ತು ಮಾನಸಿಕ ವ್ಯಾಪಾರಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ತಿಳಿಯುತ್ತಾನೆ ನಾಗಭಟ್ಟ. ಅಮರುಕನ ದೇಹವನ್ನು ಪ್ರವೇಶಿಸಿದ್ದ ಲಿಂಗಶರೀರಿಯಾದ ಯತಿಶಂಕರರನ್ನು ಮನಃಪ್ರವೇಶದ ಮೂಲಕ ಸಂಪರ್ಕಿಸುವುದು ಪದ್ಮಪಾದರಿಗೇ ಸಾಧ್ಯವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಕಥೆಯ ಸನ್ನಿವೇಶವನ್ನು ಇನ್ನಷ್ಟು ವಿವರಗಳೊಡನೆ ನಿಖರಗೊಳಿಸಲು ಅದು ದಾರಿಯಾಯಿತು.

ಚಂದ್ರಿಕೆ, ಯೋಗಗುರು, ಸಾಧು, ತಾಂತ್ರಿಕ ಹೀಗೆ ಹಲವರಿಗೆ ಅನ್ಯಮನಃಪ್ರವೇಶದ ಶಕ್ತಿ ಇದ್ದುದರಿಂದಲೇ ಕಥೆಯಲ್ಲಿ ಚಲನವೂ ಸಂಚಲನವೂ ಉಂಟಾಗುವುದನ್ನು ಉದ್ದಕ್ಕೂ ಕಾಣಬಹುದು. ವಾಸ್ತವವಾಗಿ ಅನ್ಯಮನಃಪ್ರವೇಶವನ್ನು ಕಾದಂಬರಿಯ ಮೂರನೆಯ ಪ್ರಮುಖ ಹಂದರ ಎಂದು ಗುರುತಿಸಿಯೇ ಲೇಖಕರ ನಿರ್ವಹಣಾ ಸಾಮರ್ಥ್ಯದ ಅತಿಶಯತೆಯನ್ನು ತಿಳಿಯಬೇಕು.

ಹೀಗೆ ಧರ್ಮಶೋಧ, ದಾಂಪತ್ಯಧರ್ಮ ಮತ್ತು ಅನ್ಯಮನಃಪ್ರವೇಶವೆಂಬ ಮೂರು ಮಹಾಹಂದರಗಳನ್ನು ಕುಂದಿಲ್ಲದೆ ನೇಯುವುದೆಂದರೆ ಸತತವಾಗಿ ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಿರುವ ನಿಪುಣನಾದ ಕ್ರೀಡಾಪಟುವು ಅನೇಕ ಚೆಂಡುಗಳನ್ನು ಮೇಲೆಸೆದು ಹಿಡಿಯುತ್ತ ಹೋಗುವ ಕರಾರುವಾಕ್ಕಾದ ಆಟದಂತೆ.

ಈ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯು ಎಷ್ಟು ಸಹಜವಾಗಿ ಪ್ರಮಾಣಬದ್ಧವಾಗಿ ಮತ್ತು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ನಡೆದಿದೆ ಎನ್ನುವುದು ಗಮನಾರ್ಹವಾದುದು. ತಂತ್ರದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಬಹು ಗೌಣವಾದುದು ನಾರಾಯಣದೀಕ್ಷಿತರ ಪ್ರವೇಶದೊಂದಿಗೆ ಕಾದಂಬರಿಯು ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುವುದು. ಹೀಗೆ ಗೌಣವೆನಿಸುವಂತೆ ಇರುವ ಅಥವಾ ಆ ತಂತ್ರವು ಗೋಚರಕ್ಕೆ ಬರದಂತೆ ಇರುವ ಇತರ ಎಡೆಗಳೂ ಇವೆ. ಚಂದ್ರಿಕೆಯು ತನ್ನ ಪೂರ್ವಕಥೆಯನ್ನು ಹೇಳುವ ಎಡೆ, ನಾಗಭಟ್ಟನು ಅನ್ಯಮನಃಪ್ರವೇಶದ ಮೂಲಕ ತಾರಾವತಿಯ ವಿದ್ಯಮಾನಗಳನ್ನು ಕಂತುಗಳಲ್ಲಿ ತಿಳಿದು ಕಾದಂಬರಿಯ ಓಟಕ್ಕೆ ಚಲನೆಯನ್ನೂ ತಿರುವನ್ನೂ ಹೊಸ ಅರ್ಥವನ್ನೂ ಕೊಡುವುದು ಇವೆಲ್ಲ ಅಂಥವು.

ತಾರ್ಕಿಕ ಚೌಕಟ್ಟು

ನಾರಾಯಣದೀಕ್ಷಿತರು ಪ್ರವೇಶಿಸುವ ಹೊತ್ತಿಗೆ ನಾಗಭಟ್ಟನು ಮಥುರೆಯಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕುವರ್ಷಗಳನ್ನು ಕಳೆದಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಅವರು ಕೊಡುವ ಸುದ್ದಿಯ ಮಹತ್ತ್ವ ಮತ್ತು ಅದು ಉಂಟುಮಾಡುವ ಕಂಪನದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಅವರು ಕಾದಂಬರಿಯ ಪ್ರಾರಂಭದಲ್ಲೇ ಪ್ರವೇಶಿಸುವುದು ಔಚಿತ್ಯಪೂರ್ಣವಾಗಿದೆ. ಅಲ್ಲದೆ ನಾಗಭಟ್ಟನು ಮೆಲುಕು ಹಾಕುವ ಆ ನಾಲ್ಕುವರ್ಷಗಳ ಕಥೆಯು ನೀರಸವಾಹಿತಿಯಾಗಬಹುದಾದ ಸಾರ್ಥದ ವರ್ಣನೆಯನ್ನು ರಂಜಕವಾಗಿಸಿದೆ, ಕುತೂಹಲಕಾರಿಯಾಗಿಸಿದೆ. ರಾವಣ, ಕಾರ್ತವೀರ್ಯಾರ್ಜುನ ಮೊದಲಾದ ಭೀಕರ ಪಾತ್ರಗಳು ಯಕ್ಷಗಾನದ ರಂಗಪ್ರವೇಶವನ್ನು ಮಾಡುವಾಗಲೇ ಸಭಿಕರನ್ನು ಎಚ್ಚರಿಸಿ, ಎಬ್ಬಿಸಿ, ಎತ್ತರದ ಭಾವಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಕೂರಿಸುವಂಥ ಕಂಪನವು ಸಾತ್ತ್ವಿಕರಾದ ನಾರಾಯಣ ದೀಕ್ಷಿತರ ಪ್ರವೇಶದಿಂದಲೂ ಆಗುತ್ತದೆ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಕಾದಂಬರಿಗಳು ಅನೇಕ ಪರಿಚ್ಛೇದಗಳನ್ನು ದಾಟಿದ ಮೇಲೆ ಉಂಟುಮಾಡಬಹುದಾದ ಸನ್ನಿವೇಶ ಸೃಷ್ಟಿ, ಕಾವು, ಕುತೂಹಲದ ತೀವ್ರತೆ, ಕಂಪನಗಳನ್ನು 'ಸಾರ್ಥ'ದ ಮೊದಲ ಸಾಲುಗಳು ಮಾಡಿಬಿಡುತ್ತವೆ.

ಆ ಪ್ರವೇಶವಾದರೂ ಕಾದಂಬರಿಯ ಒಟ್ಟು ಬಂಧದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಇನ್ನೂ ಮಹತ್ವದ್ದಾಗಿದೆ. ಇಷ್ಟು ಸಂಕೀರ್ಣ ವಸ್ತುಘಟಕಗಳಿಂದಲೂ ಕ್ರಿಯಾಸರಣಿಗಳಿಂದಲೂ ಬೌದ್ಧಿಕ ತಾಡನಗಳಿಂದಲೂ ಕೂಡಿರುವ ಕಾದಂಬರಿಯನ್ನು ಒಂದು ಪ್ರಬಂಧದ ಅಚ್ಚುಕಟ್ಟಿಗೆ ಒಳಪಡಿಸಿರುವ ರೀತಿ ಬೆರಗುಹುಟ್ಟಿಸುವಂಥದು. ನಾರಾಯಣ ದೀಕ್ಷಿತರೂ ವಿದ್ಯೆ ಮನೋಧರ್ಮ ಸದಾಚಾರ ಉದಾತ್ತ ನಡೆವಳಿಕೆಗಳ ಕಾರಣದಿಂದ ಗುರುಸಮಾನರು. ನಾಗಭಟ್ಟನ ಅವಿವೇಕವನ್ನು ನೇರವಾಗಿಯೇ ಹೇಳಿದರೂ ಅವರ ಜೀವನತತ್ತ್ವವು ಅಳಿಸಲಾಗದಂಥದು. 'ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ, ವಿಶೇಷ ಅಧ್ಯಯನ, ದೇಶಾಟನೆಗಳೇನಿದ್ದರೂ ಗೃಹಸ್ಥನಾಗುವ ಮೊದಲು. ಅನಂತರ ಸ್ವಾಧ್ಯಾಯದಲ್ಲಿ, ಸ್ವಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಲಭ್ಯವಿರುವ ಹಿರಿಯ ವಿದ್ವಾಂಸರ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನದಲ್ಲಿ ತೃಪ್ತಿಪಟ್ಟುಕೊಂಡಿರಬೇಕು. ಈ ನಿಯಮವನ್ನು ಪಾಲಿಸದೆ ನೀನು ಅವಿವೇಕಮಾಡಿಕೊಂಡೆ.' ಕಾದಂಬರಿಯು ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಮಥಿಸಿದ ಮೇಲೆ ಕೂಡ ಹೇಳುವುದು ಅದನ್ನೆ. ಯೋಗಗುರುವು, ಈವರೆಗೆ ಅವಿವೇಕದಿಂದ ನಡೆದ ಚಂದ್ರಿಕೆಗೂ ನಾಗಭಟ್ಟನಿಗೂ ಹೇಳುವುದು ಕೇವಲ ಮದುವೆಯಾಗುವುದಕ್ಕಲ್ಲ, ಗೃಹಸ್ಥಾಶ್ರಮವನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸುವುದಕ್ಕೆ, ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಸಂಸ್ಕಾರವಂತರಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಹಾಗೆ ಸಂಸ್ಕಾರವಂತರನ್ನಾಗಿ ಬೆಳೆಸಿ 'ತನ್ನವರಾಗಿ' ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ. ಈ 'ತನ್ನವರನ್ನಾಗಿ' ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಸ್ವಾರ್ಥದ ಮಾತಲ್ಲ, ರಾಕ್ಷಸ ಬೀಜವನ್ನು ಸಂಸ್ಕರಿಸಿ ಮಾನವರನ್ನಾಗಿ ಪರಿವರ್ತಿಸಿ ಜಗತ್ತಿನ ಹಿತಕ್ಕಾಗಿ ಕಾಪಿಡುವ ಮಾತು, 'ವಿವೇಕ'ದ ಮಾತು.

ಸಹಜ ಬೆಳವಣಿಗೆ

ಅ) ನಾರಾಯಣಭಟ್ಟರು ಹೊರಟಿದ್ದು ಕಾಶಿಗೆ; ಅವರ ಸಾರ್ಥವೂ ಮಥುರೆಯ ಮಾರ್ಗವಾಗಿಯೇ ಹೋಗುತ್ತಿತ್ತು. ಅವರಿಗೆ ನಾಗಭಟ್ಟನು ಸಿಕ್ಕಿದ್ದು ಸಹಜಸಾಧ್ಯವಾದುದು.

ಆ) ಶೂನ್ಯವಾದವನ್ನು ಅಭ್ಯಸಿಸಲೆಂದೇ ನಾಗಭಟ್ಟನು ವಜ್ರಪಾದರಿಂದ ಪ್ರೇರಿತನಾಗಿ ನಾಲಂದಕ್ಕೆ ಹೋಗಿದ್ದ, ಅನೇಕ ರೀತಿಯ ಬೆಳವಣಿಗೆಗಳಿಂದಾಗಿ ಅವನು ಶೂನ್ಯಮನಸ್ಕನಾಗಿದ್ದ ಹೊತ್ತು ಅದು, ಪ್ರಜ್ಞಾಘನರು ನಾಲಂದದಲ್ಲಿದ್ದರು, ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ನಾಗಭಟ್ಟನು ಕಲಿತದ್ದು ಮಂಡನಮಿಶ್ರರ ಗುರುಕುಲದಲ್ಲಿ, ಅವರು ಅವನ ಬಂಧು ಕೂಡ. ಈ ಸರಣಿಗೆ ಎಷ್ಟೊಂದು ಹೊಂದಾಣಿಕೆ !

ಇ) ಕುಮಾರಿಲಭಟ್ಟರ ಮರಣವಾರ್ತೆಯನ್ನು ತಿಳಿಸಲು ಮಾಹಿಷ್ಮತಿಗೆ ಹೋದ ನಾಗಭಟ್ಟನು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯದಲ್ಲಿ ತಂಗುವ ಬದಲು ಮಂಡನಮಿಶ್ರರ ಮನೆಯಲ್ಲೇ ತಂಗಿದ. ಅದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವು ಅವರು ಬಂಧುವಾಗಿದ್ದರು, ಅತ್ತೆ ಭಾರತೀದೇವಿಯವರು ಹಿಂದಿನಿಂದಲೂ ಅವನಲ್ಲಿ ಮಮತೆಯಿಂದಿದ್ದರು ಎಂಬುದಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ, ಅವನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದ ಸುದ್ದಿಯು ತನ್ನನ್ನೂ ಸೇರಿಸಿದಂತೆ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ದುಃಖದ್ದೂ ಸೂತಕದ್ದೂ ಆಗಿತ್ತು. ಆ ಮನೆಯಲ್ಲೇ ಇದ್ದುದರಿಂದ ಅತ್ತೆ–ಮಾವಂದಿರ ಸಂಬಂಧದ ಸ್ವರೂಪವನ್ನೂ ಶಂಕರಯತಿಗಳೊಡನೆ ನಡೆದ ವಾಕ್ಯಾರ್ಥದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅವರು ಮನೆಯಲ್ಲೂ ನಡೆದುಕೊಂಡ ರೀತಿಯನ್ನೂ ಇವೆಲ್ಲದರ ಮಧ್ಯೆ ಅವರ ಮನೆವಾರ್ತೆ ಹೇಗಿತ್ತೆಂಬುದನ್ನೂ ತಿಳಿಯಲು ಅವನಿಗೆ ಸಾಧ್ಯವಾಯಿತು.

ಈ) ಅತ್ತೆಗೆ ಸಹಾಯವಾಗಲೆಂದು ಪರಕಾಯಪ್ರವೇಶದ ರಹಸ್ಯವನ್ನು ತಿಳಿಯಲೆಂದು ತಾರಾವತಿಗೆ ಹೋಗಿದ್ದವನು ಅವನು, ಆದರೆ ಅವನು ಅಲ್ಲಿದ್ದುದು ಪದ್ಮಪಾದರಿಗೂ ಆ ಮೂಲಕ ಶಂಕರಯತಿಗೂ ಪ್ರಯೋಜಕವಾಯಿತು. ಹೀಗೆ ಎಲ್ಲವೂ ಸಹಜ ಬೆಳವಣಿಗೆ, ಎಲ್ಲಕ್ಕೂ ಸಾವಯವ ಸಂಬಂಧ ! ಅತಿ ಸಣ್ಣ ಬೆಳವಣಿಗೆ, ದೊಡ್ಡ ತಿರುವು ಯಾವುದಿದ್ದರೂ ಅತಿ ಸಹಜವೆಂಬಂತೆ ಕಥಾ ಹಂದರವನ್ನು ಹೆಣೆಯುವಷ್ಟರಿಂದಲೇ ಯಶಸ್ಸಿನ ದೊಡ್ಡ ಮಜಲನ್ನು ಮುಟ್ಟಿದಂತಾಗಿದೆ.

ಪ್ರಖರ ಚಿಂತನ

ತರ್ಕ ಮತ್ತು ಚಿಂತನೆಗಳಿಂದ ತುಂಬಿದ ಕಾದಂಬರಿಯೂ ರಸಘಟ್ಟಿಯಾಗುವುದು ಭೈರಪ್ಪನವರ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯ.

ಅ) ಬೌದ್ಧರ ಶೂನ್ಯವಾದ, ಕ್ಷಣಿಕವಾದ, ಸಂಸಾರವು ದುಃಖಮಯವೆಂಬ ಮಾತು; ಕುಮಾರಿಲರ ಕರ್ಮಪಾರಮ್ಯದ ಸಿದ್ಧಾಂತ; ಶಂಕರಯತಿಯ ಜ್ಞಾನಮಾರ್ಗ, ಜೀವಬ್ರಹ್ಮೈಕ್ಯ ಇಂಥವೆಲ್ಲ ಗಂಭೀರವಾಗಿಯೇ ಮಥನಗೊಳ್ಳುವ ಈ ಕಾದಂಬರಿಯೂ ಅಷ್ಟೇ ಆಕರ್ಷಕವಾಗಿದೆ, ರಸಪೂರ್ಣವಾಗಿದೆ. ಮಂಡನಮಿಶ್ರರು ಮತ್ತು ಶಂಕರಯತಿಯ ನಡುವಿನ ವಾಕ್ಯಾರ್ಥವನ್ನು ಕೂಡ ಕಾದಂಬರಿಯ ಒಟ್ಟು ಹದಕ್ಕೂ ಓಘಕ್ಕೂ ಹೊಂದುವಂತೆ ವಿವರಿಸುವುದು ಸಾಧಾರಣವಾದ ಕೆಲಸವಲ್ಲ.

ಆ) ಅದಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿಯಾಗಿ ಚಂದ್ರಿಕೆ ಯದುಭದ್ರ ಮತ್ತು ಶ್ರೀಮುಖನ ಪ್ರಸಂಗವು ಶೃಂಗಾರಕ್ಕೆ ಹೊಂದಿಕೊಂಡ ವಿವಿಧ ಮುಖಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸುವ ಭಾಗ. ಅಂಥ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಯದುಭದ್ರನ ಮಾತುಗಳು ಅವನ ಕುರುಡನ್ನು ಚಂದ್ರಿಕೆಯ ಅನುಭವಕ್ಕೆ ಹೇರಿದ್ದು, ಶ್ರೀಮುಖನ ನೇತ್ರಾಭಿವ್ಯಕ್ತಿ, ನೋಡುವ ಕಣ್ಣುಗಳ ಮಹತ್ತ್ವ ಇಂಥವು ಮನಶ್ಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ಎತ್ತರಕ್ಕೆ ಏರಿವೆ; ಮನೋವ್ಯಾಪಾರದ ಕುಸುರಿಗೆಲಸಗಳಾಗಿವೆ.

ಇ) ಹೊಳೆಯಲ್ಲಿ ಈಜುಬಿದ್ದ ಚಂದ್ರಿಕೆ ಮತ್ತು ನಾಗಭಟ್ಟನ ನಡುವಿನ ಸಂಭಾಷಣೆಯು ಒಂದು ಅತಿ ಸಾಧಾರಣ ಸಂದರ್ಭ; ಅಂಥ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲೂ ಓದುಗನಲ್ಲಿ ಬೆರಗಿನ ಸ್ಪಂದನವನ್ನುಂಟುಮಾಡುವ ಶಕ್ತಿ ಇದೆ.

ಈ) ಮೂಲಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ವಿಚಾರಣಾಧಿಕಾರಿಯು ನಾಗಭಟ್ಟನನ್ನು ವಿಚಾರಣೆಗೊಳಪಡಿಸಿದಾಗ ಮ್ಲೇಚ್ಛಧರ್ಮ ಮತ್ತು ಭಾರತೀಯ ಧರ್ಮದ ನಡುವಿನ ವ್ಯತ್ಯಾಸವು ಕೆನೆಗಟ್ಟಿದೆ.

ಉ) ಗುಹಾಮಂಟಪದಲ್ಲಿ ಗುರುಶಿಷ್ಯರ ನಡುವೆ ಅಂತರ್ಬೋಧೆಯ ಮೂಲಕವೇ ನಡೆಯುವ ಮೌನ ಸಂಭಾಷಣೆಯ ಸಂದರ್ಭವನ್ನು ಬಿಟ್ಟರೆ ತರ್ಕ, ವಿಚಾರಮಥನ, ಬುದ್ಧಿಪ್ರಖರತೆ, ಹೊಳಹು ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳದ ಜಾಗವಿಲ್ಲ. ಆ

ಮೌನಸಂಭಾಷಣೆಯ ಸಂದರ್ಭದ ರೂಪಕವು ಕೂಡ ಶೂನ್ಯ, ಕ್ಷಣಿಕತೆ, ಸಂಸಾರದ ದುಃಖಮಯತೆ, ಸಾವಿನ ಹತಾಶೆ ಇಂಥ ಎಲ್ಲ ವಾದಗಳಿಗೆ ಇರುವ ಉತ್ತರದ ತಾರ್ಕಿಕ ಕೊನೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಮತ್ತೆ ಹೇಳಬೇಕಿಲ್ಲ. ಚಿಂತಕರ ಚಿಂತಕರಾಗಿದ್ದಾರೆ ಭೈರಪ್ಪನವರು.

ಭೈರಪ್ಪನವರ ವೈಚಾರಿಕತೆಯು ಸ್ವಚ್ಛಂದವಿಹಾರವಲ್ಲ. ತತ್ತ್ವಶಾಸ್ತ್ರ, ತರ್ಕಶಾಸ್ತ್ರ, ಸೌಂದರ್ಯಮೀಮಾಂಸೆ ಮತ್ತು ಮನಃಶಾಸ್ತ್ರದ ಭದ್ರಬುನಾದಿ ಅದಕ್ಕಿದೆ. ತೃಣಮೂಲ ಲೋಕಾನುಭವ ಮತ್ತು ಸಮಕಾಲೀನ ವಿದ್ಯಮಾನಗಳ ಅರಿವಿನ ಬಲ ಅದಕ್ಕಿದೆ. ಹಾಗಾಗಿ ಅವರ ಮುಕ್ತಶೋಧವು ರಾಗದ್ವೇಷಗಳಿಲ್ಲದೆ ನಿಷ್ಠುರ ಸತ್ಯವನ್ನು ಹಿಡಿಯುತ್ತದೆ. ಸಣ್ಣ ವಿವರಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಅದು ಕಾಣುತ್ತದೆ.

ಭಾವಗೌರವ

ಗಯಾ ಶ್ರಾದ್ಧಮಾಡಲು ಹೋಗಿ ಫಲ್ಗುನದಿಯ ದಡದಲ್ಲಿ ಶ್ರಾದ್ಧಪರಿಕರಗಳೊಡನೆ ಕೂತು ತಾಯಿಯ ಶ್ರಾದ್ಧವನ್ನು ಮಾಡಲು ಹವಣಿಸಿದ ನಾಗಭಟ್ಟನ ಸಂಕೀರ್ಣ ಚಿಂತನೆಗಳ ಹೊಯ್ದಾಟವು ಉಲ್ಲೇಖನೀಯವಾದುದು. ಕೊನೆಗೂ ಆ ಪರಿಕರಗಳನ್ನು ಚೆಲ್ಲಿ ಶ್ರಾದ್ಧಮಾಡದೆ ಹೊರಡುತ್ತಾನೆ ನಾಗಭಟ್ಟ. ತರ್ಕ ಮತ್ತು ಚಿಂತನೆಯು ಭೈರಪ್ಪನವರಿಗೆ ರಕ್ತಗತವಾಗಿರುವ ಗುಣ. ಆದರೆ ಅದನ್ನು ರಸಕ್ಕೆ ಅಧೀನಪಡಿಸಿ ನಿರ್ವಹಿಸುವುದು ಅವರ ಹೆಚ್ಚುಗಾರಿಕೆ. ಕಾದಂಬರಿಯ ಓಟದ ಹೊತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಸತ್ಯದರ್ಶನಕ್ಕಾಗಿ ಅದು ಹಿಂದೆ ಸರಿಯುವುದು ಭೈರಪ್ಪನವರ ಸೃಜನಶೀಲ ಪ್ರತಿಭೆಯ ವಿಶೇಷಗಳಲ್ಲೊಂದು. ತಾಯಿಯ ಶ್ರಾದ್ಧವನ್ನು ಮಾಡುವ ಶ್ರದ್ಧೆ ಹುಟ್ಟದ **ನಾಗಭಟ್ಟನು ಚಾರುಮತಿಯ ಶ್ರಾದ್ಧ ಮಾಡಿಸುತ್ತಾನೆ.** ತಾಯಿಯು ತಾಯಿಯೇ ಆಗಿದ್ದವಳು, ಆದರೆ ಚಾರುಮತಿಯು ನಾಲ್ಕುದಿನ ಅನ್ನಹಾಕಿ ತಾಯಿಯಂತೆ ನೋಡಿಕೊಂಡಿದ್ದವಳು. ಚಂದ್ರಿಕೆಯ ಭಾವನೆಗೆ ನಾಗಭಟ್ಟನು ತನ್ನ ಭಾವವನ್ನು ಸರಿದೂಗಿಸಿಕೊಂಡ ಹೊತ್ತು ಅದು. ಆ ಹೊತ್ತು ಅವನು ತನ್ನ ತಂದೆ ತಾಯಿಗಳಿಗೂ ತರ್ಪಣ ಕೊಡುತ್ತಾನೆ. ಪೂಜ್ಯರಾದ ಪುತಿನ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ, ಆಗಾಗ ಬುದ್ಧಿಗೆ ರಜಾ ಕೊಟ್ಟು ಭಾವದ ಮಾತು ಕೇಳಬೇಕೆಂದು. ನಾಗಭಟ್ಟನೂ ಈಗ ಅದನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದ, ಚಂದ್ರಿಕೆಯ ಭಾವನೆಯನ್ನು ಗೌರವಿಸುವುದಕ್ಕೆ. ಬುದ್ಧಿಹರಿತದ ವಾದಕ್ಕಿಂತ ಭಾವಗ್ರಹಣಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸ್ಥಾನಕೊಟ್ಟ ಇತರ ಸನ್ನಿವೇಶಗಳನ್ನೂ ಅಗತ್ಯವಾಗಿ ಗಮನಿಸಬೇಕು.

ಬಿಗಿಬಂಧ

ಇಡೀ ಕಾದಂಬರಿಯಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುಹಾಕಬಹುದಾದ ಭಾಗಗಳಿರಲಿ, ಅಂಥ ಯಾವ ಒಂದು ಮಾತೂ ಇಲ್ಲ. ಕಾದಂಬರಿಯ ಬಂಧವು ಅಷ್ಟು ಬಿಗಿಯಾಗಿದೆ. ಲೇಖಕರ ವ್ಯಾಪಕ ಅಧ್ಯಯನ, ವಸ್ತುವಿನ ಆಳವಾದ ಪರಿಭಾವನೆ, ಕಟ್ಟುವಾಗಿನ ಏಕಾಗ್ರತೆ, ಸೃಜನ ವಿಮರ್ಶನದ ನಿಷ್ಠುರತೆ ಅಮೋಘವಾಗಿದ್ದು, ಅವರ ಮನೋಬಲವು ಬೆರಗುಹುಟ್ಟಿಸುತ್ತದೆ. ಯಾವ ವಿವರವೂ ಕೇವಲ ತನ್ನ ಅಸ್ತಿತ್ವದ ಹೆಗ್ಗಳಿಕೆಗಾಗಿ ಬಂದಿಲ್ಲ.

ಹೊಳಹುಗಳ ಊಟೆಗಳು

ಇಡೀ ಕಾದಂಬರಿಯಲ್ಲಿ ಬರುವ ಎಲ್ಲ ಮಾತುಗಳೂ ಪ್ರಸಂಗಗಳೂ ಎಲ್ಲಿಂದೆಲ್ಲಿಗೋ ಕೂಡಿ ಹೊರಡಿಸುವ ಹೊಸ ಹೊಸ ಅರ್ಥ, ಹೊಳಹು, ದರ್ಶನಸಾಧ್ಯತೆಗಳು ಅನುಪಮ. ಇದು ಸಂಕೀರ್ಣವಾದ ಅಂತಃಸಂಬಂಧ. ಹಾಗಾಗಿ ಒಂದಕ್ಕೊಂದು ಹಲವು ರೀತಿಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಬಂಧಸಾಧಿಸಿ ಹೊರಡಿಸುವ ಅರ್ಥಗಳು ಅಗಣಿತವಾದವು. ಓದುಗನ ಸಹೃದಯತೆಯನ್ನೂ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನೂ ಅನುಸರಿಸಿ ಬಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವ ನಿರಂತರ ಹೊಳಹುಗಳು ಕಾದಂಬರಿಯನ್ನು ಎಂದೆಂದಿಗೂ ಜೀವಂತವಾಗಿಡುತ್ತವೆ.

ಅತಿ ವಿಶಿಷ್ಟತೆ

ಪ್ರಾರಂಭದಿಂದ ಕೊನೆಯವರೆಗೆ ಇರುವ ನಿರೂಪಣೆಯೂ ಕೇವಲ ಕಥೆಯೊಂದರ ಪ್ರಕಟಣೆಯಲ್ಲ. ಅದು ಕೇವಲ ಕಥೆಯಾಗಿದ್ದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಯಾವ ತಂತ್ರವೇ ಇರಲಿ, ಸ್ವಾರಸ್ಯವಿರಲಿ, ಕುತೂಹಲದ ಉದ್ಘಾಟನೆಯಿರಲಿ ಒಮ್ಮೆ ಓದಿದಮೇಲೆ ಮುಗಿದುಹೋಗುತ್ತದೆ. ಬಹುಪಾಲು ಕಾದಂಬರಿಗಳ ಓದಿನ ಸಮಾಪ್ತಿ ಅದು. ಕಥೆಯ ಹೆಣಿಗೆಯೊಂದಿಗೆ ಇರುವ ಬೌದ್ಧಿಕ ಕಾವು, ವೈಚಾರಿಕತೆಯ ಹರಿತ, ದರ್ಶನದ ಮೇಲ್ಮೆ, ತೀವ್ರತೆ, ಉದ್ವೇಗ ಇಂಥ ಎಲ್ಲವೂ ಅದೇ

ಮಾದರಿಯವು. ಆದರೆ ಮತ್ತೆ ಮತ್ತೆ ಓದಿಗೆ ತೆರೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಮತ್ತು ಪರಿಭಾವಿಸಿದಷ್ಟೂ ಅರ್ಥಗಳಿಗೆ ತೆರೆದುಕೊಳ್ಳುವ, ಆಕರ್ಷಣೆಯು ನವನವೀನವಾಗಿರುವ ಅಪೂರ್ವ ಗುಣವು ಈ ಕಾದಂಬರಿಗೆ ದಕ್ಕಿದೆ. ಶ್ರೇಷ್ಠ ಕಾದಂಬರಿಕಾರರ ಎಲ್ಲ ಪಟ್ಟುಗಳೂ ಇಲ್ಲಿವೆ; ಆದರೆ ಅವೆಲ್ಲವೂ ಬೆರೆತಿರುವ ಹದದಲ್ಲಿಯೇ ಈ ಯಶಸ್ಸಿನ ರಹಸ್ಯವಿದೆ. ಈ ಅನುಪಮ ನೆಲೆಯೇ ಭೈರಪ್ಪನವರನ್ನು ಜಗತ್ತಿನ ಅತಿ ವಿಶಿಷ್ಟ ಕಾದಂಬರಿಕಾರರನ್ನಾಗಿಸಿದೆ.

ಪ್ರಬಂಧಧ್ವನಿ

ಮೂಲಸ್ಥಾನದ ಮೇಲೆ ಯುದ್ಧದ ಯೋಜನೆ ಹಾಕಿದಾಗ ಅದರ ಅಂಗವಾಗಿ ಅಲ್ಲಿ ನಾಟಕಗಳನ್ನಾಡಿಸುವ ಸಿದ್ಧತೆಯೂ ನಡೆದಿತ್ತು. ಮೂಲದಲ್ಲಿ ಬ್ರಹ್ಮಚರ್ಯದ ಮಾತಿನ ಕಾರಣಕ್ಕೇ ಚಂದ್ರಿಕೆ ಮತ್ತು ನಾಗಭಟ್ಟ ಬಹುಕಾಲ ದೂರವಾಗಿದ್ದರು. ರುಕ್ಮಿಣಿ ಕೃಷ್ಣರ ಪಾತ್ರಗಳನ್ನು ವಹಿಸುವ ಹೊಣೆ ಈಗ ಅವರ ಮೇಲೆ ಬಂದಿತ್ತು. ಆದರೆ ಅವರಿಬ್ಬರ ಮನಸ್ಸು ಕೂರುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ, ಭಾವ ಸಂಪರ್ಕ ಏರ್ಪಡುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಇಬ್ಬರೂ ಕಠಿಣವಾಗಿಯೇ ಇದ್ದರು. ಅವರನ್ನು ಸರಿಹೊಂದಿಸಲು ಪಟ್ಟ ಪ್ರಯತ್ನಗಳೆಲ್ಲ ವ್ಯರ್ಥವಾದ ಮೇಲೆ ಆನಂದದತ್ತರು ನಾಟಕವನ್ನೇ ನಿಲ್ಲಿಸುವ ನಿರ್ಧಾರಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದರು. ಆಗ ಜಯಸಿಂಹರು ಚಂದ್ರಿಕೆಗೂ ನಾಗಭಟ್ಟನಿಗೂ ಹೇಳಿದ ಮಾತು ಇದು, "ಸೇನಾಧಿಕಾರಿಗಳ ಪರಸ್ಪರ ಮನಸ್ತಾಪದಿಂದಾಗಿಯೇ ಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ಸೋತ ಅನೇಕ ನಿದರ್ಶನಗಳಿವೆ. ಇಂಥ ಹೊತ್ತು ದೊಡ್ಡ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ಸ್ವಂತದ ಬೇಕುಬೇಡಗಳನ್ನು ತುಳಿದಿಡಬೇಕಾದುದು ಅಗತ್ಯ. ಇದು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯತೆ, ಅದೇ ಅಧ್ಯಾತ್ಮ". ಅಧ್ಯಾತ್ಮದ ಪರಿಭಾಷೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಮಾತನಾಡಿದ ಶಂಕರಯತಿಯು ಭರತಖಂಡದ ಧರ್ಮಗಳು ಪರಸ್ಪರ ಕಾದು ಭಯಂಕರವಾದ ಪರಧರ್ಮಗಳ ದಾಳಿಗೆ ಆಹುತಿಯಾಗುತ್ತಿದ್ದ ಹೊತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಸಾರಿದ್ದೂ ಸಮನ್ವಯವನ್ನೇ. ಚಂದ್ರಿಕೆಯು ನವಾಬನ ಅತ್ಯಾಚಾರಕ್ಕೊಳಗಾಗಿ ಹೊಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಅವನ ಪಿಂಡವನ್ನು ಹೊತ್ತ ಗಳಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಜುಗುಪ್ಸೆ ತಾಳಿದ್ದಳು, ಶೂನ್ಯಕ್ಕೆ ಸಂದಿದ್ದಳು, ಸಂನ್ಯಾಸಿನಿಯೋ ಭಿಕ್ಕುಣಿಯೋ ಆಗುವ ಮಾತಾಡಿದ್ದಳು. ಆಗ ಗುಹಾಮಂಟಪದಲ್ಲಿ ಸಮಾಧಿಗೆ ಸಂದ ಯೋಗಗುರು ದಿಗ್ದರ್ಶಿಸಿದ್ದೂ ಅದನ್ನೇ, "ನೀನು ಕೃಷ್ಣಾನಂದನನ್ನು ವಿವಾಹವಾಗು. ಗರ್ಭದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿರುವ ಮಗುವಿಗೆ ಸಂಸ್ಕಾರಮಾಡಿ ನಿಮ್ಮದಾಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಿ. ವೀರ್ಯವಂತರಾದ ಇನ್ನೂ ನಾಲ್ಕು ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಪಡೆಯಿರಿ". ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ, ಧಾರ್ಮಿಕ ಮತ್ತು ದಾಂಪತ್ಯದ ಮೂರು ಪಾತಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಕಾದಂಬರಿಯನ್ನು ನೈಪುಣ್ಯದಿಂದ ಬೆಳೆಸಿದ ಲೇಖಕರು ಮೂರು ಪಾತಳಿಗಳಿಂದಲೂ ತಲುಪಿದ ಸಿದ್ಧಾಂತ ಒಂದೇ. ದೊಡ್ಡದಕ್ಕಾಗಿ ಸಣ್ಣದನ್ನು ತ್ಯಾಗಮಾಡಬೇಕೆಂದು. ಇದು ಕ್ರಿ.ಶ. ಎಂಟನೆಯ ಶತಮಾನದ ಭಾರತದ ಇತಿಹಾಸದ ಸಂದಿಗ್ಧ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮಥನಗೊಂಡ ಸತ್ಯ; ಇಂದಿಗೂ ಪ್ರಸ್ತುತ. ಅದು ಭೈರಪ್ಪ.

7. ಅನುವಾದ

ಪೂರ್ವಸಿದ್ಧತೆ

ಒಳ್ಳೆಯದೊಂದು ಕೃತಿಯನ್ನು ಸಂಕೇತಿಭಾಷೆಗೆ ಅನುವಾದಿಸಬೇಕೆಂಬ ಸಂಕಲ್ಪ ಬಹಳ ದಿನಗಳಿಂದ ಇತ್ತು. ಅದು ಮಹಾಕಾದಂಬರಿಕಾರ ಡಾ. ಎಸ್.ಎಲ್. ಭೈರಪ್ಪನವರ ಕಾದಂಬರಿಯೇ ಆಗಿರಲಿ ಎಂಬ ಆಸೆಯೂ ಇತ್ತು. ಆದರೆ 'ಸಾರ್ಥ'ವನ್ನೇ ಆರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಆಗ ನಿರ್ದಿಷ್ಟಕಾರಣಗಳೇನೂ ಇರಲಿಲ್ಲ.

ತಮ್ಮ ಕಾದಂಬರಿಯನ್ನು ಸಂಕೇತಿ ಭಾಷೆಗೆ ಅನುವಾದಿಸಬಹುದೆ ಎಂದು ಭೈರಪ್ಪನವರನ್ನು ಕೇಳುವ ಮೊದಲು ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಸಿದ್ಧತೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದೆ. ಸಂಕೇತಿಭಾಷೆಯು ಆಡುಭಾಷೆಯೇ ಹೊರತು ಅದಕ್ಕೆ ಲಿಪಿಯೂ ಇಲ್ಲ, ಈವರೆಗೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುವಂಥ ಸಾಹಿತ್ಯವೂ ಬಂದಿಲ್ಲ.

ಇಲ್ಲಿಗೆ ಸುಮಾರು ಇಪ್ಪತ್ತು ವರ್ಷಗಳಿಗೂ ಹಿಂದೆ ಸಂಕೇತಿ ಸಂಘವೊಂದು ಹೊರತಂದ ವಿಶೇಷ ಸಂಚಿಕೆಯೊಂದರಲ್ಲಿ ಈ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದ್ದೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಕೆಲವು ನಾಲ್ಕುಸಾಲಿನ ಪದ್ಯಗಳನ್ನು ಕನ್ನಡಲಿಪಿಯಲ್ಲಿ ಸಂಕೇತಿ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಬರೆದೆ. ಅವು ದಿನಕರದೇಸಾಯಿಯವರ ಚೌಪದಿಗಳ ಮಾದರಿಯಲ್ಲಿದ್ದವು. ಅವರ ಪದ್ಯಗಳನ್ನು ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡುದು ಸರಳವಾಗಿ ಆಕರ್ಷಕವಾಗಿ ಸಮಕಾಲೀನವಾದ ಪ್ರಸ್ತುತತೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿರಲಿ ಎಂಬುದಕ್ಕೆ. ಎಲ್ಲ ಅಂಶಗಳಲ್ಲೂ ಅವು ಹಾಗೆಯೇ ಇದ್ದುವು, ಆದರೆ ಓದಲು ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಾಗಿತ್ತು. ಹೋದಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಜನರು 'ಅದನ್ನು ಓದುವುದು ಹೇಗೆ?'

ಎಂದು ನಗುತ್ತಾ ಹಾಸ್ಯ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಆ ನಂತರವೂ ಸುಧಾರಣೆಗಳೊಂದಿಗೆ ಅಂಥ ಪದ್ಯಗಳನ್ನು ಬರೆಯುವುದನ್ನು ಮುಂದುವರೆಸಿದೆ.

ಆ ಮೇಲೆ ಗದ್ಯದಲ್ಲಿ ಆ ಪ್ರಯೋಗವನ್ನು ಮಾಡಿದೆ. ಸಂಕೇತಿ ಸಮುದಾಯವೇ ಹೊರಡಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಮಾಸಪತ್ರಿಕೆಯೊಂದರಲ್ಲಿ ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ಲೇಖನಗಳನ್ನು ಬರೆದೆ. ಅದು ಪ್ರಾರಂಭವಾದದ್ದೂ ಸುಮಾರು ಹದಿನಾರು ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ. ಆಗಲೂ ಓದುಗರು ಅದರಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಕೊಳ್ಳುವಂತಾಗಲಿಲ್ಲ.

ಸುಮಾರು ನಾಲ್ಕು ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಇ–ಮ್ಯಾಗಸಿನ್ ಒಂದನ್ನು ಸಂಕೇತಿಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದೆ. ಪಾಕ್ಷಿಕವಾಗಿ ಬರುತ್ತಿದ್ದ ಅದರ ಮೂವತ್ತಾರು ಸಂಚಿಕೆಗಳು ಪ್ರಕಟವಾದುವು. ಸರಾಸರಿ ಇಪ್ಪತ್ತು ಪುಟಗಳಿರುತ್ತಿದ್ದ ಪತ್ರಿಕೆ ಅದು. ಅದು ಮೊದಲು ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಲಿಪಿಯಲ್ಲಿತ್ತು. ತಮಿಳುನಾಡು, ಕೇರಳ, ಕರ್ನಾಟಕ ಮತ್ತು ಹೊರದೇಶಗಳಲ್ಲಿರುವ ಸಂಕೇತಿಗಳೆಲ್ಲಾ ಓದುವಂತಾಗಲಿ ಎಂಬುದು ಅದರ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿತ್ತು. ವಿಶೇಷ ಆಸಕ್ತಿ ತೋರಿದ ಬಲು ಅಪರೂಪದ ಓದುಗರು ದೊರೆತರು. ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಲಿಪಿಯ ಜತೆಜತೆಗೇ ಕನ್ನಡ ಲಿಪಿಯಲ್ಲೂ ಪತ್ರಿಕೆ ಬರುವಂತೆ ಮಾಡಿದೆ. ಸ್ಥಿರ ಚಿತ್ರಗಳೂ ವೀಡಿಯೋಗಳೂ ಅದರ ಭಾಗವಾದವು. ಬರೆದಿರುವ ಲೇಖನವನ್ನು ಓದಿ ಲೇಖನಗಳ ಜತೆಜತೆಗೇ ಧ್ವನಿಮುದ್ರಿಕೆಗಳೂ ಇರುವಂತೆ ಮಾಡಿದೆ. ನೋಡುಗರ ಸಂಖ್ಯೆ ಹೆಚ್ಚಿತು.

ನಾನು ಬರೆಯುತ್ತಿದ್ದುದು ಕೌಶಿಕ ಸಂಕೇತಿ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ. ಬೆಟ್ಟದಪುರ, ಲಿಂಗದಹಳ್ಳಿ, ಮತ್ತೂರಿನ ಸಂಕೇತಿ ಭಾಷಾರೂಪಗಳಲ್ಲೂ ಬರೆಯುವ ಲೇಖಕರು ದೊರೆತರು. ಅವರವರ ಲೇಖನಗಳನ್ನು ಅವರವರೇ ಓದುತ್ತಿದ್ದರು; ಅವನ್ನು ಫೋನಿನ ಮೇಲೆ ಧ್ವನಿಮುದ್ರಿಸಿಕೊಂಡು ಪತ್ರಿಕೆಗೆ ಅಳವಡಿಸುತ್ತಿದ್ದೆ. ನಾವು ಊಹಿಸದೇ ಇದ್ದ ಫಲಿತಾಂಶ ಬಂತು. ಜಗತ್ತಿನ ಎಲ್ಲ ಮೂಲೆಗಳಿಂದ ಸಂಕೇತಿಗಳು ಅದನ್ನು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಭಾರತ, ಅಮೆರಿಕ, ಯೂರೋಪುಗಳಲ್ಲಿ ಅಧಿಕ; ಉಳಿದಂತೆ ಅಂಟಾರ್ಟಿಕಾ, ಆಸ್ಟ್ರೇಲಿಯಾ, ಆಫ್ರಿಕಾ, ದಕ್ಷಿಣ ಅಮೆರಿಕಾ, ಏಷ್ಯಾದ ಮೂಲೆಮೂಲೆಗಳಿಂದ ! ಹಾಗೆ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದವರ ಸಂಖ್ಯೆ 925. ಒಂದೊಂದು ಕಂಪ್ಯೂಟರಿನಿಂದಲೂ ಮನೆಯವರೆಲ್ಲಾ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದಿರಬಹುದು, ಕಡಮೆ ಎಂದರೆ ಎರಡು ಸಾವಿರ ಜನಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಓದುಗರು ! ಉತ್ಸಾಹವನ್ನು ಚಿಮ್ಮಿಸುವ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ. ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆಗಳೂ ಬರುತ್ತಿದ್ದವು. ಪ್ರಪಂಚದ ಎಂಥೆಂಥ ಮೂಲೆಮೂಲೆಯ ಊರುಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಕೇತಿಗಳಿದ್ದಾರೆಂಬುದನ್ನು ಕಂಡು ಸೋಜಿಗವಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಸಂಘವೊಂದು ಪ್ರಾರಂಭವಾದಾಗ ಆ ಕೆಲಸವನ್ನು ಅದಕ್ಕೆ ಬಿಟ್ಟುಕೊಟ್ಟೆ.

ಓದುವವರು ಯಾರು!

ಡಾ. ಎಸ್.ಎಲ್. ಭೈರಪ್ಪನವರನ್ನು ಕೊನೆಗೂ ಕೇಳಿಬಿಟ್ಟೆ. ಭೈರಪ್ಪನವರು ಅಧ್ಯಯನವನ್ನೂ ಬರವಣಿಗೆಯನ್ನೂ ಮಾಡುವುದು ಕಡು ಏಕಾಂತದಲ್ಲಿ; ಬರವಣಿಗೆಯಲ್ಲಿ ನಿರತರಾದಾಗಲಂತೂ ಯಾರನ್ನೂ ಮಾತನಾಡಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಇದು ಜನಜನಿತವಾಗಿರುವ ದಂತಕಥೆ. ಹಾಗಾಗಿ ಮನೆಗೆ ಹೋಗಿ ತೊಂದರೆ ಕೊಡುವ ಧೈರ್ಯವಾಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಯಾವುದಾದರೂ ಸಮಾರಂಭಕ್ಕೆ ಬಂದಾಗ ಕೇಳೋಣವೆಂದು ನಿರ್ಧರಿಸಿಕೊಂಡು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದೆ. ಹಾಗೆ ಹೋದ ಘಳಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಅಂಥ ದೊಡ್ಡ ಲೇಖಕರನ್ನು ಹಾದಿಬೀದಿಯಲ್ಲಿ ಕೇಳುವುದೆ ಎಂಬ ಅಳುಕು ಕಾಡಿ ಸುಮ್ಮನಾಗುತ್ತಿದ್ದೆ. ಹೀಗೇ ತಿಂಗಳುಗಳು ಕಳೆದವು. ಇನ್ನು ಕೆಲಸವನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸದೇ ಇರುವುದು ಸಾಧ್ಯವೇ ಇಲ್ಲ ಎಂಬ ಒತ್ತಡ ಹೆಚ್ಚಿದಾಗ ಕೇಳಿಯೇ ಬಿಟ್ಟೆ – ಒಂದು ಸಮಾರಂಭಕ್ಕೆ ಅವರು ಬಂದಿದ್ದಾಗ ! ಭೈರಪ್ಪನವರು ಥಟ್ಟನೆ ಸಹಜವಾಗಿ ಕೇಳಿದರು, 'ಅದನ್ನ್ ಯಾರ್ ಪ್ರಕಟಿಸ್ತಾರೆ, ಯಾರ್ ಓದ್ತಾರೆ?' ನನ್ನ ಮೂವತ್ತೊಂದು ವರ್ಷಗಳ ಪಡಿಪಾಟಲನ್ನು ಭಟ್ಟಿ ಇಳಿಸಿದ ಪ್ರಶ್ನೆ. ಭೈರಪ್ಪನವರ ತೀಕ್ಷ್ಣಮತಿ ಸರಿಯಾದ ಜಾಗವನ್ನು ಹಿಡಿದಿತ್ತು, ನೇರವಾಗಿ ಅಲ್ಲಿಗೇ.

'ದಾಖಲೆಗಾಗಿ ಮಾಡ್ತಿದೀನಿ ಸರ್ !'

ಮೌನ

'ಮಾಡಲೆ ಸರ್?'

'ಆಗಲಿ'

ಮುಗಿಯಿತು.

ಅದು ಅದಾಗಲೇ ನಾನು ತೀರ್ಮಾನಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದ ವಿಷಯ. ಆದರೆ ಭೈರಪ್ಪನವರ ಪ್ರಶ್ನೆ ನನ್ನನ್ನು ಅನೇಕ ದಿಕ್ಕುಗಳಿಂದ ತಟ್ಟಿ ಎಬ್ಬಿಸುತ್ತಿತ್ತು.

ಸಂಕೇತಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಹೆಚ್ಚೇನಿಲ್ಲ. ಸಂಕೇತಿಗಳು ತಮಿಳುನಾಡು ಮತ್ತು ಕೇರಳದಲ್ಲೂ ಇದ್ದಾರೆ. ಅವರೆಲ್ಲರೂ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಮಾತಾಡುವುದು ತಮಿಳನ್ನು; ಮಲೆಯಾಳಂನಲ್ಲೂ ವ್ಯವಹರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ 'ಸಂಕೇತಿ ಭಾಷೆ' ಎಂದು ನಾವು ಏನನ್ನು ಕರೆಯುತ್ತಿದ್ದೇವೋ ಅದು ಕರ್ನಾಟಕದ್ದು. ಕರ್ನಾಟಕದ ಸಂಕೇತಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಸುಮಾರು ಇಪ್ಪತ್ತೈದು ಸಾವಿರ.

ಒಂಬೈನೂರು ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದಿನ (ಈಗಿನ) ತಮಿಳುನಾಡು ಮತ್ತು ಕೇರಳದ ಗಡಿಭಾಗಗಳಿಂದ ಕರ್ನಾಟಕಕ್ಕೆ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಗುಂಪಿನಲ್ಲಿ ವಲಸೆ ಬಂದ ಸಂಕೇತಿಗಳು ಮತ್ತೆ ಆಕಡೆ ನೋಡಲಿಲ್ಲ, ಸಂಬಂಧ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ, ವ್ಯವಹಾರ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ತಮಿಳಿನಿಂದ ಅವರಿಗೆ ಆಗಬೇಕಾದುದು ಏನೂ ಇರಲಿಲ್ಲ. ವೇದವಿತ್ತು, ಶಾಸ್ತ್ರವಿತ್ತು, ಪುರಾಣವಿತ್ತು, ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾಷೆ ಮತ್ತು ಸಾಹಿತ್ಯವಿತ್ತು, ಅನುಷ್ಠಾನವಿತ್ತು; ಮುಗಿಯಿತು. ಕರ್ನಾಟಕದ ವಿವಿಧೆಡೆ ನೆಲೆಸಿದರು. ಸಹಜವಾಗಿಯೇ ಸ್ಥಳೀಯ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರೊಂದಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಬೆರೆತರು, ಅವರ ಕನ್ನಡವನ್ನು ಕಲಿತರು. ತೋಟ ಬೆಳೆಸಿದರು; ಆದರೆ ತಾವೇ ತೋಟದಲ್ಲಿ ದುಡಿಯುವವರಾದುದರಿಂದ ಆ ಕಾರಣದಿಂದಲೇ ಕನ್ನಡಿಗರ ಒಡನಾಟ ಹೆಚ್ಚಲಿಲ್ಲ. ತಮ್ಮ ಫಸಲನ್ನು ಮಾರಲು ಸಂತೆಗಳಿಗೆ ಹೋದರು, ಆಗ ಹೆಚ್ಚಿತು. ಹೊಲಗದ್ದೆ ಮಾಡಿದ ಮೇಲೆ ಎಲ್ಲ ಕನ್ನಡಿಗರೊಂದಿಗೂ ಹೆಚ್ಚು ವ್ಯವಹಾರ ಪ್ರಾರಂಭವಾಯಿತು. ಶಾಲೆಗಳು, ಕಚೇರಿಗಳು, ನೌಕರಿ, ನಗರೀಕರಣ ಆದಂತೆ ಕ್ರಮಕ್ರಮವಾಗಿ ಹೆಚ್ಚುತ್ತ ಹೋಯಿತು. ಇಪ್ಪತ್ತನೆಯ ಶತಮಾನದ ಮಧ್ಯಭಾಗದ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಇದೆಲ್ಲ ಒಂದು ಚಳವಳಿಯ ರೂಪು ಪಡೆಯಿತು. ಅದಾದ ಒಂದೆರಡು ದಶಕಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳೂ ಈ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳನ್ನು ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಪ್ರವೇಶಿಸಿದರು. ಹೀಗೆ ಈ ಒಂಬೈನೂರು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡದ ಪದಗಳು ಸಂಕೇತಿ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಪ್ರವೇಶಿಸತೊಡಗಿದವು. ತಮಿಳು ಪದಗಳನ್ನು ಓಡಿಸುವುದೋ ಕೈಕಾಲು ಮುರಿಯುವುದೋ ಪರ್ಯಾಯವಾಗಿ ಅವುಗಳ ಜತೆಗಿರುವುದೋ ಮಾಡಿದವು. ಕರ್ನಾಟಕದ ಸಂಕೇತಿಗಳು ಆಡುವ ಭಾಷೆಯು ತಮಿಳಿನಿಂದ ದೂರವಾಗುತ್ತಾ ಕನ್ನಡದ ಬಟ್ಟೆ ಬರೆ, ಚರ್ಮ, ವಾಸನೆ ಪಡೆಯುತ್ತಾ ಬಂತು. ಅದನ್ನು ಕೆಲವು ಭಾಷಾಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞರು 'ಸಂಕೇತಿ ಕನ್ನಡ' ಎಂದು ಗುರುತಿಸಿದರು; ಹಾಮಾನಾ ಅವರಂಥ ಭಾಷಾಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞರು ಅದನ್ನು ಅನುಮೋದಿಸಿದರು. ಸಂಕೇತಿ ಭಾಷೆಯು ಕನ್ನಡದ ಮಗ್ಗುಲಲ್ಲಿ ಕೂತಿತು. ಮತ್ತೆ ಕೆಲವು ಭಾಷಾಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞರು ಅದರ ವ್ಯಾಕರಣವು ತಮಿಳಿಗೆ ಹೊಂದುವಂಥದು, ಆದ್ದರಿಂದ ಅದು ತಮಿಳಿನ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಕೂರಬೇಕು ಎಂದರು. ಉಚ್ಚಾರದಲ್ಲಿ, ಬಹುಪಾಲು ಪದಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಕೇತಿ ಭಾಷೆಯು ಕನ್ನಡದ ಉಸಿರಾಡುತ್ತಿದೆ ಎಂಬ ಪ್ರತಿವಾದ ಬಂತು. ಜತೆಗೆ ಸಂಸ್ಕೃತ ಭೂಯಿಷ್ಠವೂ ಆಗಿರುವುದರಿಂದ ಸಂಕೇತಿ ಭಾಷೆಯು ಕನ್ನಡ ಲಿಪಿಗೆ ಹೊಂದುತ್ತದೆ, ತಮಿಳಿಗಲ್ಲ. ಅದನ್ನೇ ನಾವೀಗ ಸಂಕೇತಿಭಾಷೆ ಎಂದು ಗುರುತಿಸುತ್ತಿರುವುದು.

ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಕೃಷಿಕರೇ ಆಗಿದ್ದ ಸಂಕೇತಿಗಳು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಾನಂತರ ಆಧುನಿಕ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಪಡೆದು ಉದ್ಯೋಗಗಳಿಗೆ ಸೇರಿ, ನಗರಗಳನ್ನು ಸೇರತೊಡಗಿದರು. ಈಗ ಸಂಕೇತಿ ಸಮುದಾಯದ ಶೇಕಡ ತೊಂಬತ್ತು ಜನ ನಗರಗಳನ್ನು ಸೇರಿದ್ದಾರೆ. ನಗರಗಳನ್ನು ಸೇರಿದ ಎರಡನೆಯ ತಲೆಮಾರಿನವರು ಸಂಕೇತಿ ಭಾಷೆಯಿಂದ ದೂರವಾಗಿ ಮೂರನೆಯ ತಲೆಮಾರಿನವರು ಸಂಕೇತಿ ಭಾಷೆಯನ್ನು ತೊರೆದಿದ್ದಾರೆ. ಸದ್ಯ ಸಂಕೇತಿ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಆಡುವುದು ಶೇಕಡ ಎಪ್ಪತ್ತಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಭಾಗ ನಿಂತುಹೋಗಿದೆ.

ಇಪ್ಪತ್ತೈದು ಸಾವಿರ ಜನರ ಸಮೂಹದಲ್ಲಿ ಸಂಕೇತಿಭಾಷೆಯು ಬರದಿರುವವರ ಸಂಖ್ಯೆಯೇ ದೊಡ್ಡದು. ಆದರಾಗಲಿ, ಅಳಿದುಳಿದವರನ್ನೇ ಬಳಿದುಕೊಳ್ಳೋಣವೆಂದರೆ ಲಿಪಿಯ ಸಮಸ್ಯೆ ಇನ್ನೊಂದು. ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಲಿಪಿಯ ಮೂಲಕ ಸಂಕೇತಿಯನ್ನೋದಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಕಷ್ಟದ ಕೆಲಸ. ಸಂಕೇತಿಭಾಷೆ ಬರುತ್ತಿರುವವರೆಲ್ಲರೂ ಕನ್ನಡ ಲಿಪಿಯನ್ನು ಬಲ್ಲವರು. ಸಂಕೇತಿ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವ ಅಂಚಿನವರಿಗೆ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಮಾಧ್ಯಮದ ಮೂಲಕ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಅಕ್ಷರಗಳು ಕಣ್ಣಿಗೆ ಒಗ್ಗಿವೆ; ಕನ್ನಡ ಹಿಂದಾಗಿದೆ. ಎಲ್ಲ ಕನ್ನಡಿಗರಂತೆಯೇ ಅವರೂ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಓದಲು ಬರುವುದಿಲ್ಲ ಅಥವ ಸಲೀಸಾಗಿ ಓದಲು ಬರುವುದಿಲ್ಲ ಎಂಬುದನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಹೆಚ್ಚಾಗಿಯೇ ಹೆಮ್ಮೆಯಿಂದ ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುವಂಥವರು. ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಲಿಪಿಯಲ್ಲಿದ್ದರೂ ಓದದವರಿಗೆ 'ಕನ್ನಡ ಲಿಪಿ ಅಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ನೋಡಬಹುದಿತ್ತು' ಎಂಬ ಠಕ್ಕು. ಕನ್ನಡ ಲಿಪಿಯನ್ನು

ಚೆನ್ನಾಗಿಯೇ ಓದಬಲ್ಲ ಸಂಕೇತಿಭಾಷಾವಿದರಿಗೆ "ನಾವು 'ಸಾರ್ಥ'ವನ್ನು ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿಯೇ ಓದಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ, ನಿಮ್ಮ ಸಂಕೇತಿ ಪುಸ್ತಕದ ಹಂಗೇನು" ಎಂದು ಕೇಳುವ ನಿಲುವು.

ಹೋಗಲಿ, ಪುಷ್ಪವೊಂದು ಬಳಲಲ್ ಭೃಂಗಕ್ಕೆ ಪೂವಿಲ್ಲವೇ ಎಂದು ಕೇಳೋಣವೆಂದರೆ ನಾನು ಬರೆಯುತ್ತಿರುವುದು ಕೌಶಿಕ ಸಂಕೇತಿ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ. ಮತ್ತೂರು, ಲಿಂಗದಹಳ್ಳಿ, ಬೆಟ್ಟದಪುರದ ಸಂಕೇತಿಭಾಷಾಭೇದಗಳನ್ನು ಮಾತಾಡುವವರಿಗೆ ಇದನ್ನೋದುವ ಆತ್ಮೀಯತೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಹುಟ್ಟುವುದಿಲ್ಲ. ಆ ಭೇದಗಳಿಗೆ ಭಾಷಾವೈಶಿಷ್ಟ್ಯದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಖದರಿದೆ ಎಂಬುದೂ ನಿಜ.

ಅದರಲ್ಲದನ್ ಕಳೆದು ಇದರಲ್ಲ್ ಇದನ್ ಕಳೆದರೆ ಉಳಿದೋರ್ ಯಾರು? ಮೂರು ಮತ್ತೊಂದು ಜನ. ಅವರ ಸವಾಲುಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರಿಸುವುದು ಇನ್ನೂ ಕಷ್ಟ.

1) ಆತ್ಮೀಯವಾಗಿಸಲು: ಸಂಕೇತಿಭಾಷೆಯು ಒಂಬೈನೂರು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಮಾತಿನರೂಪದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಇದೆ, ಬರಹರೂಪದಲ್ಲಿಲ್ಲ. ಈ ಮಾತನಾಡುವವರೆಲ್ಲ ಒಂದೇ ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ನೆಲೆಸಿರಲಿಲ್ಲ. ನದಿಗಳಿಂದಲೂ, ಕಾಡುಗಳಿಂದಲೂ ಬೇರ್ಪಟ್ಟು ಸಂಪರ್ಕವನ್ನೇ ಕಳೆದುಕೊಂಡಿದ್ದ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಮತ್ತೂರು, ಲಿಂಗದಹಳ್ಳಿ, ಬೆಟ್ಟದಪುರದ ಆಡುಮಾತುಗಳು ತಮ್ಮ ಸ್ವರೂಪವನ್ನು ಬದಲಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತ ಹೋದವು. ಅವರು ಸಂಪರ್ಕದಲ್ಲಿದ್ದ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಪ್ರಾಂತಗಳ ಕನ್ನಡಿಗರೂ ಅವರ ಭಾಷೆಗಳನ್ನು ಪ್ರಭಾವಿಸಿದರು. ಹಾಸನಜಿಲ್ಲೆಯ ಕೌಶಿಕ ಸಂಕೇತಿಗಳಲ್ಲಿಯೇ ಹೇಮಾವತಿ ನದಿಯ ದಕ್ಷಿಣಕ್ಕಿದ್ದವರ ಮಾತಿನ ಸ್ವರೂಪಕ್ಕಿಂತ ಉತ್ತರಕ್ಕಿದ್ದವರ ಮಾತಿನ ಸ್ವರೂಪವು ಭಿನ್ನವಾಯಿತು. ಒಂದೊಂದು ಪ್ರದೇಶದ ಭಿನ್ನತೆಗೂ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಿದೆ. ಭಾಷಾಧ್ಯಯನದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಈ ಭಿನ್ನತೆಗಳ ಸ್ವರೂಪವನ್ನು ಇತರ ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಗಳೊಂದಿಗೆ, ಅದರಲ್ಲೂ ತಮಿಳು ಮಲೆಯಾಳಂಗಳೊಂದಿಗೆ ಹೋಲಿಸಿನೋಡಲು ಸೊಗಸಾದ ಅವಕಾಶವಿದೆ. (ಸಂಪರ್ಕ ಮಾಧ್ಯಮಗಳು ಹೆಚ್ಚಿದಂತೆ ಕನ್ನಡದ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಭೇದಗಳ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯವು ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಕಡಮೆಯಾಗುತ್ತಿರುವಂತೆ ಸಂಕೇತಿಯಲ್ಲೂ ನಡೆದಿದೆ, ಆದರೆ ಭಾಷೆಯೇ ಸಾಯುತ್ತಿದೆ.)

ಈ ವ್ಯತ್ಯಾಸಗಳು ಎಷ್ಟಿವೆಯೆಂದರೆ ಹೇಮಾವತಿಯ ದಕ್ಷಿಣಕ್ಕಿರುವ ಹತ್ತಾರು ಊರುಗಳಲ್ಲಿರುವ ಸಂಕೇತಿಗಳಲ್ಲೇ ಉಚ್ಚಾರ, ಪದಸ್ವರೂಪ ಮತ್ತು ಮಾತಾಡುವ ವೈಖರಿಯಲ್ಲಿ ಎದ್ದುಕಾಣುವ ಭೇದಗಳಿವೆ. ಪರ್ಯಾಯ ಪದಗಳಿವೆ. ಅವೆಲ್ಲವೂ ಭಾಷಾವಿಜ್ಞಾನಿಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಗೋಚರವಾಗುವಂಥವುಗಳೇನಲ್ಲ.

ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಆತ್ಮೀಯವಾಗುವಂತೆ ಬರೆಯಲು ಇರುವ ತೊಡಕು ಎಷ್ಟು ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಮಾಣದ್ದು ಎಂಬುದನ್ನೇ ಇದು ತೋರಿಸುತ್ತದೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಒಂದು: ಹಾಸನಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಮಾವತಿಯ ದಕ್ಷಿಣಕ್ಕಿರುವ ಕೌಶಿಕ ಸಂಕೇತಿಗಳು ವ್ಯಂಜನಾಂತವಾಗಿಯೇ ಪದಗಳನ್ನು ಬಳಸುವುದು ರೂಢಿ. ಅಪರೂಪವಾಗಿ ಉಕಾರಾಂತವಾಗಿ ಬಳಸುವವರುಂಟು. ಉಳಿದ ಎಲ್ಲ ಸಂಕೇತಿಗಳೂ ಬಹುಪಾಲ ಇಕಾರಾಂತವಾಗಿಯೇ ಬಳಸುತ್ತಾರೆ.

ಬರುತ್ತಾನೆ	– ವರಂದ್	– ವರಂದು	– ವರಂದಿ
ಹೋಗುತ್ತಾನೆ	– ಪೊಹಂದ್	– ಪೊಹಂದು	– ಪೊಹಂದಿ
ನೋಡುತ್ತಾನೆ	– ಪಾರಂದ್	– ಪಾರಂದು	– ಪಾರಂದಿ
	ಪಾಕಂದ್	– ಪಾಕಂದು	– ಪಾಕಂದಿ

ಇ–ಮ್ಯಾಗಸಿನ್ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ತಲುಪುತ್ತಿದ್ದುದರಿಂದ ಇಕಾರಾಂತವಾಗಿಯೇ ಪದಗಳನ್ನು ಬಳಸುತ್ತಿದ್ದೆ. ಆದರೆ ವ್ಯಂಜನಾಂತ ಪದಗಳನ್ನು ಬಳಸುತ್ತಿದ್ದವರಿಂದ 'ಅದು ನಮ್ಮ ಭಾಷೆಯೇ ಅಲ್ಲ, ಆತ್ಮೀಯತೆಯೇ ಉಕ್ಕುತ್ತಿಲ್ಲ' ಎಂಬ ಆಕ್ಷೇಪ ಬಂತು. (ಅಲ್ಲಿಯೂ ಅಪರೂಪಕ್ಕೆ ಆಚೆ, ಶೇರಿಚ್ಚೆ ಎಂಬಂತೆ ಇಕಾರಾಂತ ಬಳಕೆ ಇಲ್ಲದಿಲ್ಲ.)

2) **ಪದಗಳ ನಮ್ಯತೆ:** ಕೇವಲ ಆಡು ಮಾತಾದುದರಿಂದಾಗಿ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಉಚ್ಚರಿಸದವರಿಂದ, ಕೇಳಿಸಿಕೊಳ್ಳದವರಿಂದ, ಗಮನಿಸದವರಿಂದ ಅಥವ ಅಂಥ ಮತ್ತಾವುದೋ ಕಾರಣಕ್ಕೆ ಅನೇಕ ಪದಗಳಿಗೆ ಸ್ವರೂಪದಲ್ಲಿ ನಮ್ಯತೆ ಬಂತು.

ಉದಾ: ಒಂಡೂ ಕಾಣೆ, ಒಂಡ್ಯೂ ಕಾಣೆ, ಒಂಡಿಯೂ ಕಾಣೆ (ಒಂದೂ ಕಾಣೆ)

ವರಾಂಡಿಕ್ಕಚ್ಚೆ, ವರಾಂಡಿಕ್ಕರಪೊ, ವರಾಂಡಿಕ್ಕರಹೊ (ಬರುತ್ತಿರುವಾಗ)

3) ತೊಂತಿದ ಪದಗಳು (ಸಂಧಿ+): ಪದಗಳು ಮಾತಿನ ಭರದಲ್ಲಿ ತೊಂತಿಕೊಂಡೇ ಸಾಗುತ್ತವೆ.

ಉದಾ:	ಪರಪಡಾಂಡಿರ್	ವಂಕಿಂಡ್ವಂದುಟೇಯೊ?
	– ಹೊರಡುತ್ತಿರು	– ತೊಗೊಂಡು ಬಂದುಬಿಟ್ಟೆಯೊ?
	ಇದನ್ನು ಆಡುವಾಗ	– ವಂಕಿಂಡ್ ವಂದ್ ಉಟೇಯೊ?
	ಪರಪ್‌ಡಾಂಡಿರ್	
	ಪರ್‌ಪ್‌ಡಾಂಡಿರ್	ಪರಂದ್ವಂದ್ಹುಡಿಯಾಚ್
	ಪರ್ಪ್‌ಡಾಂಡಿರ್	– ಹುಟ್ಟಿಬಂದ ಹಾಗಾಯಿತು
	ಪರಪ್ಪ್‌ಡಾಂಡಿರ್	– ಪರಂದ್ ವಂದಹುಡಿ ಆಚ್
		ಪೊಹನ್ನಾಂಟ್
		– ಪೊಹನ್ನ ಅಂಟ್

ಇತ್ಯಾದಿ ಆಗುತ್ತದೆ.

ಇದನ್ನು ಬರವಣಿಗೆಗೆ ತಂದಾಗ ಈ ಯಾವ ರೂಪವನ್ನು ಬಳಸಿದರೂ ಆತ್ಮೀಯವೇ. ಆದರೆ ವ್ಯಂಜನಗಳೂ ಒತ್ತಕ್ಷರವೂ ವಿಜೃಂಭಿಸುತ್ತವೆ. ಓದಲು ತೊಡರು. ಅದನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಸಮಮಾಡಿಕೊಂಡು ಪರಪಡಾಂಡಿರ್ ಎಂದು ಬರೆಯಬಹುದು. ಆಗಲೂ ಮಾತಾಡುವಂತೆ ಅದನ್ನು ಪರಪ್‌ಡಾಂಡಿರ್ ಇತ್ಯಾದಿಯಾಗಿ ಓದಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಅದಕ್ಕೆ ರೂಢಿಯಾಗಬೇಕು. ರೂಢಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳದಿದ್ದರೆ ಆತ್ಮೀಯವಾಗುವಂತಿಲ್ಲ, ರೂಢಿಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ತಾಳ್ಮೆ ಬೇಕು, ಶ್ರಮ ಬೇಕು, ಪ್ರೀತಿ ಬೇಕು, ಗೌರವ ಬೇಕು. ಪರಪಡಾಂಡ್ ಇರ್ ಎಂದೇ ಬರೆದರೆ ಕೂಡ ಸಾಧ್ಯ; ರೂಢಿ ಬೇಕು; ಆಗಲೂ ವ್ಯಂಜನಾಂತಗಳು ಹೆಚ್ಚಾಗುವ ಭೀತಿ.

4) ಒತ್ತಕ್ಷರಗಳು: ಒತ್ತಕ್ಷರಗಳನ್ನು ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟೂ ಪರಿಹರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಸಂಕೇತಿಗಳು ಒತ್ತಿ ಮಾತಾಡುವುದು, ಅನುನಾಸಿಕಗಳನ್ನೂ ಮಹಾಪ್ರಾಣಗಳನ್ನೂ ಬಳಸುವುದು ಹೆಚ್ಚು. ವ್ಯಂಜನಾಂತಗಳೂ ಕಡಮೆಯಾಗಬೇಕು. ಬರೆಯಲೂ ಓದಲೂ ಅದರಿಂದ ಅನುಕೂಲ.

ವಂಕಿಂಡುಡು – ವಂಕ್ಯಿಂಡುಡು (ತೆಗೆದುಕೊಂಡುಬಿಡು)

ಪರಪಟ್ಟುಟೇಯೊ? – ಪರಪಟ್ಟುಟ್ಟೇಯೊ? (ಹೊರಟುಬಿಟ್ಟೆಯೊ?)

ಸಂಕೇತಿಗಳು ಎಷ್ಟು ಒತ್ತಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾರೆಂದರೆ ಇತರರು ಈ ರೂಪಗಳನ್ನು ಹಿಡಿದು ಹಾಸ್ಯ ಮಾಡುವುದುಂಟು.

ಉದಾ: ವಂಕ್ಕ್ಯಿಂಡುಡು, ಪರಪಟ್ಟುಟ್ಟೇಯೋ, ಓಢೋ ಅದ್? ಹೀಗೆ. (ಇದು ವೇದಾಧ್ಯಯನದ ಪ್ರಭಾವವೆಂದೂ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ, ತೋಟದಲ್ಲಿ ಮಮಟಿ ಹಿಡಿದು ಕೆಲಸ ಮಾಡುವ ಒರಟರಾದ್ದರಿಂದ ಹೀಗೆ ಎಂಬ ವಿವರಣೆಯೂ ಇದಕ್ಕಿದೆ.) ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟೂ ಇಂಥ ಎರಡು ರೀತಿಯ ಪ್ರಯೋಗಗಳಿರುವಾಗ ಒತ್ತಕ್ಷರಗಳಿಲ್ಲದ ಅಥವಾ ಕಡಮೆ ಇರುವ ರೂಪಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದೆ. ಆದರೆ ಭಾಷಾಧ್ಯಯನವನ್ನು ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡಿರುವುದರಿಂದ ಒಂದೊಂದು ರೂಪವನ್ನು ಒಮ್ಮೊಮ್ಮೆ ಬಳಸಿದೆ ಅಥವಾ ಅಡಿಟಿಪ್ಪಣಿಯಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ತೊಂತಿಕೊಂಡಿರುವ ಪದಗಳನ್ನೂ ಅಡಿಟಿಪ್ಪಣಿಯಲ್ಲಿ ಬಿಡಿಸಿಕೊಟ್ಟು ಪದದ ರೂಪದ ಪರಿಚಯಮಾಡಿಕೊಡಲಾಗಿದೆ.

ಉದಾ: ವಹಿಚ್ಚಕಂಡಾನಮೇಲೆ – ವಹಿಚ್ಚಕಂಡ್ ಆನಮೇಲೆ

ಪರಪಟ್ಟಪೋಚು – ಪರಪಟ್ಟ್ ಪೋಚು

5) ಅನುನಾಸಿಕ: ಸಂಕೇತಿ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಅನುನಾಸಿಕಗಳ ಭರಾಟೆ ಹೆಚ್ಚು.

ವರ್ರು, ಅವ್ನು ವರ್ರು (ಆತನು ಬರೋನು)

ಅವೆ ಪೋಹ್ನು (ಆಕೆ ಹೋಗೋರು)

ವಚ್ಞ (ಇಟ್ಟರು), ಉಟ್ಞ (ಬಿಟ್ಟನು, ಬಿಟ್ಟರು), ಇಟ್ಞ (ಬಡಿಸಿದರು) ಇತ್ಯಾದಿ. ಇವನ್ನೆಲ್ಲ ವರುಂ, ಅವ್ರುಂ ವರುಂ, ಅವೆ ಪೋಹುಂ, ವಚ್ಚಾಂ, ಉಟ್ಟಾಂ, ಇಟ್ಟಾಂ ಹೀಗೆ ಬಿಂದುಯುಕ್ತವಾಗಿ ಬಳಸಲಾಗಿದೆ. ಬರವಣಿಗೆಯ ಅನುಕೂಲವೇ ಉದ್ದೇಶ. [ಗಮನಿಸಿ: ಕನ್ನಡದಲ್ಲೂ ಅವಾಂ ಬಂದಿದ್ದ, ಭಾವೀಂ (ಮೀ) ತಾವುಂ]

ಅನುನಾಸಿಕಗಳ ಉಚ್ಚಾರವು ಕೆಲವೆಡೆ ಕನ್ನಡದಂತೆಯೇ. ಆದರೆ ಮಲೆಯಾಳಂನ ಕಟು ಅನುನಾಸಿಕೋಚ್ಚಾರವನ್ನು ಇನ್ನೂ ಉಳಿಸಿಕೊಂಡಿರುವ ಲಕ್ಷಣಗಳು ಕೆಲವೆಡೆ ಕಾಣುತ್ತವೆ. ಅಂಥ ಕಡೆ ಮಾತ್ರ ಅನುನಾಸಿಕಕ್ಕೆ ಒಂದು ಬಿಂದುವನ್ನು ಸೇರಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಉದಾ: ವನ್ನುಂ (ಬಂದೆವು) ವನ್ನಾಂ (ಬಂದರು)

ಪಣ್ಣನ್ನಾಂ (ಮಾಡುತ್ತವೆ) ಸೋಲಿಚ್ಚಾನಾಂ (ಸೋಲಿಸಿದನಂತೆ)

6) ಮಹಾಪ್ರಾಣ: ಮಹಾಪ್ರಾಣಪ್ರಿಯತೆಯು ಸಂಕೇತಿಭಾಷೆಯ ಇನ್ನೊಂದು ವಿಶೇಷ ಲಕ್ಷಣ.

ಘಂಟ (ಗಂಟೆ), ಭಳಪ್ಪ್ (ಬಿಳುಪು), ಸಧ್ಯ (ಸದ್ಯ), ಲೆಕ್ಖ (ಲೆಕ್ಕ), ಅಗ್ಘ (ಅಗ್ಗ), ಧಾಪ್ (ದಾಪು), ಧೂರು (ದೂರ), ಧಪ್ಪ (ದಪ್ಪ), ಧಾಳಿ (ದಾಳಿ), ಧೂರ್ತು (ದೂರ್ತ), ಖಾಯಲ (ಕಾಯಲೆ), ಘಟ್ಟಿ (ಗಟ್ಟಿ), ಧಾಟರದ್ (ದಾಟುವುದು), ಧೂತು (ದೂತ), ಘಾಬರಿ (ಗಾಬರಿ), ಸ್ಥಿಮಿತು (ಸ್ತಿಮಿತ)

7) ವ್ಯಂಜನಾಂತ :

(ಅ) ವಾಕ್ಯಾಂತವು ವ್ಯಂಜನಾಂತವಾಗಿರುವುದು ಮಧ್ಯದೇಶದ ಭಾಷಾರೂಪದ ಸಾಮಾನ್ಯ ರೀತಿ. ಮಧ್ಯದೇಶ ಎಂದರೆ ಹಾಸನಜಿಲ್ಲೆಯ ಹೇಮಾವತೀ ನದಿಯ ದಕ್ಷಿಣಭಾಗ.

ಉದಾ: ಅದತ್ತಕ್ಕಯ್ಯಾ ಇಂಗೆ ವಂದ್?
(ಅವನೇಕಯ್ಯ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದ?)
ನಿಂಗಾ ಇತ್ತಕ್ಕಾಯಿಟ್ ವರಣಮಾಚ್
(ನೀವು ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಬರಬೇಕಾಯಿತು)

ಉಳಿದೆಡೆಯ ಸಂಕೇತಿಗಳು ಅಂದರೆ ಬೆಟ್ಟದಪುರ, ಲಿಂಗದಹಳ್ಳಿ, ಮತ್ತೂರಿನ ಮಾದರಿಗಳನ್ನು ಆಡುವವರು ವಾಕ್ಯಗಳನ್ನು ಇಕಾರಾಂತವಾಗಿ ಬಳಸುವುದು ರೂಢಿ. ಹೇಮಾವತಿ ನದಿಯ ಉತ್ತರಕ್ಕಿರುವ (ಹಾಸನಜಿಲ್ಲೆಯ) ಕೌಶಿಕ ಸಂಕೇತಿಗಳೂ ಇಕಾರಾಂತವಾಗಿ ಮಾತಾಡುವುದೇ ರೂಢಿ; ಆದರೆ ಮಧ್ಯದೇಶದ ಪ್ರಭಾವದಿಂದಾಗಿ ಅವರೂ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ವ್ಯಂಜನಾಂತವಾಗಿಯೇ ಮಾತಾಡುವುದು ಕಾಣುತ್ತದೆ.

(ಆ) ನಾವಿಲ್ಲಿ ಬಳಸುತ್ತಿರುವ ಸಂಕೇತಿ ಭಾಷೆಗೆ ಲಿಪಿಯೂ ಇಲ್ಲ, ಅದು ಈವರೆಗೆ ಲೇಖನಕ್ಕೂ ಇಳಿದಿಲ್ಲ. ಹಾಗಾಗಿ ಈ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಇದೀಗ ಲೇಖನಕ್ಕಿಳಿಸುವಾಗ ಆಡುಮಾತನ್ನೇ ಲೇಖನಕ್ಕಿಳಿಸಲಾಗಿದೆ. ಓದಿಕೊಳ್ಳುವಾಗಲೂ ಮಾತಾಡುತ್ತಿರುವ ಹಾಗೆ ಓದಿಕೊಂಡರೆ ಹೆಚ್ಚು ಆತ್ಮೀಯವಾಗಿರುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವವರು ಹಾಗೆ ಓದಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ತಮಿಳಿನ ಉಚ್ಚಾರದ ಸಂಗೀತವು ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿರುವವರು ಅದನ್ನನುಸರಿಸಿ ಇನ್ನೊಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಓದಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಆಡುಮಾತಿನಂತೆ ಓದಿಕೊಳ್ಳುವಾಗ, ಈ ಆಲೇಖದಲ್ಲಿ ವ್ಯಂಜನಾಕ್ಷರವಾಗಿ ಬರೆಯದೇ ಇರುವ ಕಡೆಗೂ ತನಗೆ ತಾನೇ ವ್ಯಂಜನಾಂತವಾಗಿ ಉಚ್ಚಾರಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ.

ಉದಾ: ಸ್ವಾರ್ಥತ್ತೇ ಮರ್ಮತಾ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಅಂಥವರು ಮರ್ಮ್‌ತಾ ಎಂದೇ ಓದಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ.

(ಇ) ಅತಿಯಾಗಿ ಬರುವ ವ್ಯಂಜನಾಂತಗಳನ್ನು ನಿವಾರಿಸಲು ವಿದ್ವಾಂಸರಾದ ಡಾ. ಕೆ. ಅನಂತರಾಮು ಅವರು ಒಂದು ಮಾರ್ಗವನ್ನು ತೋರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಹಿಂದಿಯಲ್ಲಿ ಪದಗಳನ್ನು ಸ್ವರಾಂತವಾಗಿ ಬರೆದು ವ್ಯಂಜನಾಂತವಾಗಿ ಓದುವ ಪರಿಪಾಠವಿದೆ. ಅದನ್ನು ಸಂಕೇತಿ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಅನುಸರಿಸುವುದರಿಂದ ಬರೆಯುವಾಗ ಮತ್ತು ಓದುವಾಗ ಬರುವ ವಿಪರೀತ ವ್ಯಂಜನಾಂತಗಳ ತೊಡಕುಗಳನ್ನು ನಿವಾರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದೆಂಬುದು ಅವರ ಸಲಹೆ. ಅದು ಯುಕ್ತವಾಗಿದೆ. ಕೆಲವು ಸಂದಿಗ್ಧ ಸಂದರ್ಭಗಳನ್ನು ಹೊರತುಪಡಿಸಿ ಆ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ಅನುಸರಿಸಬಹುದು.

ಉದಾ: ಅವೆ ಅತ್ತ ಎಂದೆಕೈಯಣ್ಣು ವಂಕಿಂಡುಟ.
ಅವುಂ ಅಂಗೂ ಪೋನ.
ಇದೆಲ್ಲಾ ಎನಕ್ ವಾಣ.

ವಾಕ್ಯಾಂತ ಪದಗಳು ಇಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಸಹಜ ಸ್ವರಾಂತಗಳು. ಅವನ್ನು ವ್ಯಂಜನಾಂತವಾಗಿ ಓದುವುದರಿಂದ ಅರ್ಥ ಕೆಡುತ್ತದೆ ಅಥವಾ ಅರ್ಥವೇ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅ್ಣಣ್ಣ ಅಂದರೆ ಎಣ್ಣೆ, ಹೇಳಿದ ಎಂದರ್ಥ. ಅದನ್ನು ಅ್ಣಣ್ಣ್ ಎಂದು ಓದಿಕೊಂಡರೆ ಅನ್ನು, ಹೇಳು ಎಂದಾಗುತ್ತದೆ. ವಾಕ್ಯಾಂತದಲ್ಲಿ ವ್ಯಂಜನವು ಬರುವ ಪ್ರಸಂಗ ಕಡಮೆ. ಹಾಗಾಗಿ ವಾಕ್ಯಾಂತ ಪದಾಂತಗಳನ್ನು, ವ್ಯಂಜನವಿದ್ದರೆ ವ್ಯಂಜನಾಂತವಾಗಿಯೇ ಬಳಸಲಾಗಿದೆ. ವಾಕ್ಯಮಧ್ಯದಲ್ಲೂ ಮೊದಲ ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿರುವ 'ಅತ್ತ' ಎನ್ನುವುದು ಸಹಜ ಸ್ವರಾಂತ. ಈ ಕಾರಣದಿಂದ ಉಚಿತವರಿತು ಸ್ವರಾಂತ ವ್ಯಂಜನಾಂತಗಳನ್ನು ಬಳಸುವ ಕ್ರಮವನ್ನೇ ಇಲ್ಲಿ ಅನುಸರಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಅವುಂ ಪರಪಟ್ಟ ಪೋನ

ಎನ್ನುವಾಗ 'ಪರಪಟ್ಟ' 'ಪರ್‌ಪ್‌ಟ್ಟ್' ಎಂದೂ ಓದಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಹಾಗಿಲ್ಲದಾಗಲೂ ತಪ್ಪಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಪದಮಧ್ಯದ ಅಕ್ಷರದ ಉಚ್ಚಾರದಲ್ಲೂ ಒಮ್ಮೊಮ್ಮೆ ತೊಡಕು ಕಾಣುವುದುಂಟು. ವೆನ್ನೀರ್ **ಉಳಂದಾಕ** ಜಿಡ್ಡ್ ಪೊಹರದಪ್ಪಡಿ? (ಬಿಸಿನೀರು ಬೀಳದಿದ್ದರೆ ಜಿಡ್ಡು ಹೋಗುವುದು ಹೇಗೆ?) ಇದನ್ನು **ಉಳ್‌ಂದಾಕ** ಎಂದು ಓದಿಕೊಂಡರೆ ಬಿಸಿನೀರು ಬಿದ್ದರೆ ಜಿಡ್ಡು ಹೋಗುವುದು ಹೇಗೆ? ಎಂದು ಅರ್ಥ ಹೊರಡುತ್ತದೆ.

ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಈ ವಿವರಗಳ ಬಗೆಗೆ ಯಾರೂ ತಲೆ ಕೆಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಅವರವರ ಮನೋಧರ್ಮಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಸಂಕೇತಿ ತಿಳಿದವರೂ ತಿಳಿಯದವರೂ ಓದಿ ಆನಂದಪಡುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತೆ ಈ ನಿರೂಪಣೆ ಇದೆ.

8) ಉಚ್ಚಾರ ಚಿಹ್ನೆ : ಸಂಕೇತಿ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಹೇಗೆ ಓದಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂಬುದನ್ನೂ ಸೂಚಿಸಬೇಕಾದ ಅಗತ್ಯವಿದೆ. ಸ್ವರಾಂತವಾದ ವಾಕ್ಯವನ್ನೋದುವಾಗ ಕನ್ನಡ ವಾಕ್ಯಾಂತದ ಹಾಗೇ ಉಚ್ಚಾರ.

ಉದಾ: ನೀನು ಏಕೆ ಬಂದೆ?
ನೀ ಓಕ್ ವಂದ?
ಅವನು ಏಕೆ ಹೋದ?
ಅದತ್ತಕ್ಕ್ ಪೋಚು?

ವಾಕ್ಯಮಧ್ಯದ ಕೆಲವು ವ್ಯಂಜನಾಂತ ಪದಗಳೂ ಹಾಗೇ
ಅವನು ಓಡಕ್ಕ್ ಹೊರಟ
ಅದ್ ಓಡಕ್ಕ್ ಪರಪಟ್ಟದ್

ವ್ಯಂಜನಾಂತ ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ
ಅದ್ ಓಡೀ ಆಚ್ (ಅವನು ಓಡಿ ಆಯಿತು)
ಇಂಗೆ ಇದತ್ತಕ್ಕ್? (ಇಲ್ಲಿ ಇವನೇಕೆ?)

ಇಲ್ಲಿ ವಾಕ್ಯಾಂತದ ವ್ಯಂಜನಾಕ್ಷರದ ಉಚ್ಚಾರವು – What is it ಎಂಬಲ್ಲಿ ಟ್ ಕಾರವನ್ನು ಉಚ್ಚರಿಸಿದ ಹಾಗೆ ಕಚಕ್ಕನೆ ನಿಲುವುದಿಲ್ಲ. ಎಳೆದು ನಿಲ್ಲುತ್ತದೆ. ಉದಾ: ಎನ್ನ್ ಆಚ್? ಎನ್ನಾಚ್? ಏನಾಯಿತು? ಇದರ ಹಾಗೆ.

(ಅ) ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ವಾಕ್ಯಮಧ್ಯದ ಯಾವುದಾದರೊಂದು ವ್ಯಂಜನಾಂತ ಪದವನ್ನೂ ಹೀಗೇ ಉಚ್ಚರಿಸುವ ನಿದರ್ಶನಗಳು ಕಾಣಬಹುದು. ಆದರೆ ಅದು ಅಪರೂಪ ಮತ್ತು ಐಚ್ಛಿಕ. ಅದು ಓದುವವರ ವೈಯಕ್ತಿಕ ಲಹರಿ. ಅಲ್ಲದೆ ವಾಕ್ಯಾಂತದ ವ್ಯಂಜನವನ್ನು ಉಚ್ಚರಿಸುವಾಗಿನಷ್ಟು ದೀರ್ಘವು ಇಲ್ಲಿರುವುದಿಲ್ಲ; ಇದ್ದಾಗಲೂ ನಿಲುಗಡೆ ಇರುವುದಿಲ್ಲ.

ಉದಾ: ಸಾರ್ಥತ್ತೇ ಮರ್ಮತಾ ತೆರಿಂಝುಕ್ಕ್ ಹಾಂ–ವಾಶ್ಲಾ ಉಟ್ಟ್‌ಪೋನ ನಾಗಭಟ್ಟು ತಂದೆ ದಿಕ್ಕ್–ದೀವಳಿಗ್ಯ ಇಲ್ಲಾದ ಸಂಚಾರಪರಿಕ್ರಮತುಳ್ಳೆ ಜನಪದತ್ತೆ ಜೀವನಾಡೀಪೋಲಿಂದ ಪತ್ತಾರ್ ಧಾರ್ಮಿಕಮಾನ, ಸಾಮಾಜಿಕಮಾನ ಪಿನ್ನ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕಮಾನ ಪ್ರವೃತ್ತಿಹೀಡೆ ಪ್ರಭಾವತಕ್ಕುಳ್ಳಾಯಿಟ್ ಆಶ್ಚರ್ಯಕರಮಾನ ಜೀವನಾದರ್ಶತಕ್ಕ್ ಸಾಕ್ಷಿಯಹಣ.

ಇಲ್ಲಿ ತೆರಿಂರ್ಯುಕ್ಕ್ ನಾಗಭಟ್ಟು ಸಂಚಾರಪರಿಕ್ರಮತುಳ್ಳೆ

ಪ್ರಭಾವತಕ್ಕುಳ್ಳಾಯಿಟ್ ಜೀವನಾದರ್ಶತಕ್ಕ್

ಈ ಪದಗಳ ಅಂತ್ಯವನ್ನು ಹಾಗೆ ಉಚ್ಚರಿಸಬಹುದು. ಈ ಎಲ್ಲ ಪದಗಳೂ ವ್ಯಂಜನಾಂತವಲ್ಲ ಎಂಬುದನ್ನು ಗಮನಿಸಬಹುದು. ಕನ್ನಡದಲ್ಲೂ ಇಂಗ್ಲಿಷ್‌ನಲ್ಲೂ ಅಥವಾ ಯಾವ ಭಾಷೆಯಲ್ಲೂ ಅಂಥ ಲಹರಿ ಕಂಡೀತು.

ಸಾರ್ಥದ ಮರ್ಮವನ್ನು ತಿಳಿಯಲು (ತಿಳಿಯಲೂಉ) ಮನೆ ಮಾರು ಬಿಟ್ಟುಹೋದ ನಾಗಭಟ್ಟನು (ನಾಗಭಟ್ಟನೂಉ)... ಹೀಗೂ ಓದಬಹುದು.

ಆದರೆ ತೆರಿಂರ್ಯುಕ್ಕ್, ಪತ್ತಾರ್, ಪ್ರಭಾವತಕ್ಕುಳ್ಳಾಯಿಟ್ ಎಂಬ (ರೀತಿಯ) ತಮಿಳು ವ್ಯಂಜನಾಂತ ಪದಗಳ ಮೇಲೆ ಬೀಳುವ ಒತ್ತಿನ ಅಲ್ಪ ಎಳೆತವು ಸುಂದರವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಆದರೂ ಓದುವವರ ಮನೋಧರ್ಮದಂತೆ ಮಾಡಬಹುದಾದ ಓದುಗಳಲ್ಲಿ ಅದೂ ಒಂದು.

(1) ಸಂಕೇತಿ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ 'ಅ'ಕಾರವು ಎರಡು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಬಳಕೆಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಅದ್ – ಅದು (ಅವರು, ಅಲ್ಲಿಗೆ, ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಹೀಗೆ ಉಚ್ಚರಿಸುವ ರೀತಿ) ಅ್ಅದ್ – ಯಾವುದು (us ಎನ್ನುವಾಗ ಉಚ್ಚರಿಸುವ ಅಕಾರದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ)

ಮೊದಲಿನ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅಕಾರವು ಉಚ್ಚಾರವಾಗುವ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ 'ಅ' ಎಂಬ ಅಕ್ಷರವನ್ನು ಹಾಗೇ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದೆ. ಅದು ಸಹಜ ಅಕಾರ. ಎರಡನೆ ರೀತಿಯ ಉಚ್ಚಾರ ಬರುವ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ಸೂಚಿಸಲು ಅಕಾರಕ್ಕೆ ಒಂದು ಅಕಾರವನ್ನು ಒತ್ತುಕೊಟ್ಟು 'ಅ್ಅ' ಎಂದು ಬಳಸಲಾಗಿದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಬೇರೆ ಯಾವುದಾದರೂ ಸಂಕೇತವನ್ನು ಬಳಸಬಹುದು. ಆದರೆ ಓದುಗರಿಗೆ ನಿರಂತರವಾಗಿ ಶ್ರಮವಿಲ್ಲದೆ ನೆನಪಿನಲ್ಲುಳಿದು ಸಹಜವಾಗಿಯೇ ಓದಿಕೊಳ್ಳಲು ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತೆ ಈ ಕ್ರಮವನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿದೆ..

ಉದಾ:	ಅಪ್ಪಡಿ – ಹಾಗೆ	ಅಂಗೆ – ಅಲ್ಲಿ	ಅತ್ಥನ – ಅಷ್ಟು
	ಅ್ಅಪ್ಪಡಿ? – ಹೇಗೆ?	ಅ್ಅಂಗೆ? – ಎಲ್ಲಿ?	ಅ್ಅತ್ಥನ? – ಎಷ್ಟು?

ಸಂಕೇತಿ ಭಾಷೆಯ ಪರಿಚಯವಿರುವವರಿಗೂ ಇದು ಉಪಯುಕ್ತವಾಗಿದೆ. ಇಂಥ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ತಪ್ಪಾಗಿ ಓದಿದ ಸಾಲನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಿಕೊಂಡು ಮತ್ತೆ ಓದಬೇಕಾಗುವ ಸಂದರ್ಭಗಳುಂಟು. ಅರ್ಥವು ಬೇಗ ಸ್ಫುರಿಸದೆ ಸಂದಿಗ್ಧವಾಗಿ ಕಾಣುವ ಎಡೆಗಳೂ ಉಂಟು.

(ಅ) ಉದಾ: ನಾಗಭಟ್ಟನಾ! ಅಪ್ಪಡಿಯೂ ಅತ್ಥನ ಧೂರು ಪೊಹಣಿ

ಇಲ್ಲಿ ಅಪ್ಪಡಿಯೂ ಅತ್ಥನ ಧೂರು – ಇದಕ್ಕೆ ಹಾಗೂ ಎಷ್ಟುದೂರ ಹೋಗುತೀನಿ ಎಂಬ ಅರ್ಥವೂ ಆಗುತ್ತದೆ, ಹೇಗೂ ಎಷ್ಟುದೂರ ಹೋಗುತೀನಿ ಎಂಬ ಅರ್ಥವೂ ಬರುತ್ತದೆ. ಸರಿಯಾಗಿ ಓದಿಕೊಂಡಾಗ ಹೇಗೂ ಅಷ್ಟುದೂರ ಹೋಗುತೀನಿ ಎಂಬ ಅರ್ಥವು ಹೊರಡುತ್ತದೆ. ಸಂಕೇತಿ ಭಾಷೆಯಿಂದ ದೂರವಾಗುತ್ತಿರುವ ಸಂಕೇತಿಗಳಿಗಂತೂ ಇದು ತೊಡಕಿನದೇ. ಅದ್ ಅಪ್ಪಡಿ ಪಣ್ಣಿಚ್ಚಿಂದಾಕ ನಾ ಅಪ್ಪಡಿ ಪಣ್ಣಾಂಡಿಂದೆ. ಇದೂ ಅಂಥದೇ ನಿದರ್ಶನ. ಆದ್ದರಿಂದಲೇ

ಅಪ್ಪಡಿಯೂ – ಹಾಗೂ	ಅ್ಅಪ್ಪಡಿಯೂ – ಹೇಗೂ
ಅತ್ಥನ – ಅಷ್ಟು	ಅ್ಅತ್ಥನ – ಎಷ್ಟು

ಹೀಗೆ ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಲಾಗಿದೆ. ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ತಮಿಳು ಭಾಷೆಯ ಅನೇಕ ಮಾದರಿಗಳನ್ನಾಡುವವರು ದೊಡ್ಡ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲೇ ಇದ್ದಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ಇದು ಸುಲಭವಾಗಿ ದಕ್ಕುತ್ತದೆ. ತಮಿಳಿನ ಗಂಧಗಾಳಿ ತಿಳಿಯದವರೂ ಸ್ವಲ್ಪವೇ ಗಮನಕೊಟ್ಟರೆ ಸಾಕು, ಸುಲಭವಾಗಿ ಅನುಸರಿಸಬಹುದಾದಂತೆ ಈ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇದೆ.

(ಆ) ಕನ್ನಡ ಪದಗಳೂ ಸಂಸ್ಕೃತ ಪದಗಳೂ ಬಂದಾಗ ಅವು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಸುಪರಿಚಿತವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಈ ಒತ್ತನ್ನು ಹಾಕಿಲ್ಲ.

ಸಂಸ್ಕೃತ ಪದಗಳಲ್ಲಿ

ಅವಕಾಶ – ಇದು, ಅದು, ಅಲ್ಲಿ, ಅವನು ಎಂಬಂತೆಯೇ ಉಚ್ಚಾರಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ.

ಅವಿವೇಕಿ – ಇದು, ಅ಼ಂಗೆ, ಅ಼ಪ್ಪಡಿ, ಅ಼ದ್ ಎಂಬಂತೆ ಬಳಕೆಯಾಗುತ್ತದೆ.

ಸಂಕೇತಿ ಪದಗಳಾದ ಅ಼ಂಗೆ ಅ಼ಪ್ಪಡಿ ಇತ್ಯಾದಿಗಳ ಅಕಾರವನ್ನು ಉಚ್ಚರಿಸುವಾಗಲೂ ಅವಿವೇಕ ಎಂಬಲ್ಲಿನ ಅಕಾರದಂತೆ ಉಚ್ಚರಿಸಿದರೆ ಸಾಕು. ಒತ್ತಿ ಉಚ್ಚರಿಸಬೇಕಿಲ್ಲ. ಈ ಹದವನ್ನು ಮೊದಲೇ ತಿಳಿದುಕೊಂಡುಬಿಟ್ಟರೆ ಸರಾಗವಾಗಿ ಓದಿ ಆನಂದಿಸಬಹುದು.

ಹೀಗೆ ಉಚ್ಚಾರ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಿರುವ ಇತರ ಪದಗಳೂ ಇವೆ. ಪಣು (ಹಣ), ಪಣ್ಣ್ (ಮಾಡು). ಇಲ್ಲಿ ಪ್ವಣ್ಣ್ ಎಂಬಂತೆ ಉಚ್ಚಾರವಿದೆ. ಆದರೆ ಮೇಲಿನ ನಿದರ್ಶನಗಳಂತೆ ಅರ್ಥವ್ಯತ್ಯಾಸವಾಗುವ ಸಂಭವವಿಲ್ಲ. ಹಾಗಾಗಿ ಅವಕ್ಕೆ ಸಂಕೇತಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಅಂಥ ಇತರ ನಿದರ್ಶನಗಳು ಕಣು–ಕ್ವಣ್ಣ್, ವಂದ್–ವ್ವಂದ್, ಕಂಡ್–ಕ್ವಂಡ್. ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿಯೂ ಇಂಥ ಉಚ್ಚಾರಭೇದದ ಪ್ರಸಂಗವಿಲ್ಲದಿಲ್ಲ.

ಉದಾ: ಅಗೆದನು – ಅಗಿದನು

ದಂಡ – ದಂಡು, ಬಂಧ – ಬಂದ, ತಂದೆ – ತಂದೆ, ಅಂದ – ಅಂದ

ಉಚ್ಚಾರಭೇದಗಳಿಗೆಲ್ಲ ಚಿಹ್ನೆಯನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತ ಹೋದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಕೊನೆಮೊದಲಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಅದು ಸಾಧ್ಯವೂ ಇಲ್ಲ. ಅದೆಲ್ಲವೂ ಅಭ್ಯಾಸವಾಗಬೇಕಾದ ವಿಷಯ. ಹಿಂದಿಯಲ್ಲಿ ಸ್ವರಾಂತವಾದ ಪದಗಳನ್ನು ವ್ಯಂಜನಾಂತವಾಗಿ ಓದುತ್ತಾರೆ. ಇಂಗ್ಲಿಷ್‌ನಲ್ಲಿ that – ದಟ್, thus – ದಸ್ (ದುಸ್ ಅಲ್ಲ), put – ಪುಟ್ (ಪಟ್ ಅಲ್ಲ), mat – ಮ್ಯಾಟ್ (ಮಟ್ ಅಲ್ಲ).

ಸಂಕೇತಿ ಭಾಷೆಯು ತಿಳಿದವರಿಗೆ ಈ ಚಿಹ್ನೆಗಳ ಅಗತ್ಯವಿಲ್ಲ, ತಿಳಿಯದವರಿಗೆ ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲ ಎಂಬ ವಾದವಿದೆ.

ಶಾಲೆ ಕಾಲೇಜುಗಳಲ್ಲಿ ಹಿಂದಿ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಕನ್ನಡವನ್ನೂ ಅದರ ಜಾಯಮಾನವನ್ನೂ ಕ್ರಮಬದ್ಧವಾಗಿ ವರ್ಷಗಟ್ಟಲೆ ಅಭ್ಯಾಸಮಾಡಿಸುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಸಂಕೇತಿ ಭಾಷೆಯು ಮೊದಲಬಾರಿಗೆ ಬರಹಕ್ಕೆ ಒಳಪಡುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ 'ಅ಼'ಕಾರ ಉಚ್ಚಾರಕ್ಕೆ ಚಿಹ್ನೆಯನ್ನು ಬಳಸಿರುವುದು ಒಂದು ಪ್ರಯೋಗ ಮಾತ್ರ. ಆ ಚಿಹ್ನೆಯೇ ಇಲ್ಲದೆ ಓದುವುದು ಸಾಧ್ಯವಾದರೆ, ಸುಲಭವೆನಿಸಿದರೆ, ರೂಢಿಯಾದರೆ, ಆಗ ಆ ಚಿಹ್ನೆಯ ಅಗತ್ಯ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಅದು ಅಗತ್ಯವಲ್ಲವೆನಿಸುವ ಸ್ಥಿತಿಯು ಸ್ವಾಗತಾರ್ಹ.

9) **ಸುಖಾನುಭವ:** ಸಂಕೇತಿ ಆಡುವವರಿಗೂ ಈಗ Priapism, rarefication, rapprochement, resuscitation, nincompoop, mandamus, thrombocytopenia, sphygmomanometric ಇವೆಲ್ಲ ಸಲೀಸು.

ಜಳಧಿದ್ವೀಪಾಂತರಾಳಂಗಳನಿರದೆ ಪುಗಿಂ ಪೋಗಿಮುಗ್ರಾರಿಗಳ್ ಮಾ
ರ್ಕೊಳಲಾರ್ಜಿ ಚಕ್ರನಾಥಪ್ರಬಳಬಳಮನೆಂಬಂತೆವೊಲ್ ಸಾನುಕೂಲಾ ।
ನಿಳನಿಂದಂ ಕೇತುಹಸ್ತಾವಳಿ ಮಿಳಿರ್ವಿನೆಗಂ ಬಂದುವುತ್ತುಂಗಭೂಭೃ
ತ್ಕುಳ ಸಂಕಾಶಂಗಳಾಕಾಶದ ನೆಲದೆಡೆಯಂ ಪರ್ವೆ ಗಂಧದ್ವಿಪಂಗಳ್ ॥

ಎನ್ನಿ. ಅರಳು ಹುರಿದಂತೆ. ಆದರೆ ಅವರೇ ಆಡುವ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಅ಼ತ್ತಕ್ಕಪ್ಪಡಿ ಆಡಡ? ಅ಼ಂಗೆ ಪುದಿಂಝಿಂಡಾಲೂ ಉಡಲ್ಲೆ, ಮೋರ್ ಸಾಂಮೂ ವಾಣಾಂ ಚಾರ್ ಸಾಂಮೂ ವಾಣಾಂ ಎಂದು ಬರೆದು ತೋರಿಸಿದರೆ ಇದು ಯಾವ ಭಾಷೆ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತಾರೆ. ಹನ್ನೆರಡು ವರ್ಷ ವೇದಾಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಿ ಬಾಯಿನುರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಲ್ಲರು, ಸಂಕೇತಿ ಭಾಷೆಯ ಒಂದೆರಡು ಲೇಖನ ಓದಿ ಒಗ್ಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಅಗತ್ಯ ಅವರಿಗಿಲ್ಲ.

ಆದ್ದರಿಂದಲೇ ಡಾ. ಎಸ್.ಎಲ್. ಭೈರಪ್ಪನವರು 'ಅದನ್ನ್ ಯಾರ್ ಓದ್ತಾರೆ!' ಎಂದಾಗ ದಿಗಿಲಾದದ್ದು. ಅವರು ವಸ್ತುಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಎಷ್ಟು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಗ್ರಹಿಸಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಆಶ್ಚರ್ಯವಾದದ್ದು. 'ಯಾರ್ ಪ್ರಕಟಿಸ್ತಾರೆ?' ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ

ಉತ್ತರ 'ಯಾರೂ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ನಾನು' ಎಂಬುದು. ನನ್ನ ಪೂಜ್ಯ ಗುರುಗಳಾದ ಡಾ. ಪ್ರಧಾನ್ ಗುರುದತ್ತ ಅವರ ಬಳಿಯೂ ಹೇಳಿದೆ, 'ಭೈರಪ್ಪನವರನ್ನು ಕೇಳಿದೆ ಸರ್!.... ದಾಖಲೆಗಾಗಿ ಮಾಡ್ತಿದೀನಿ ಸಾರ್ ಎಂದೆ !' 'ಹೌದು, ಹಾಗಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ನೀವು ಆ ಸಂಕೇತಿ ಸಂಪುಟಗಳನ್ನು ತರಕ್ಕಾಗ್ತಿರಲಿಲ್ಲ!' ಎಂದರು.

ಈ ದಾಖಲೆ ಭಾಷಾಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞರಿಗಾಗಿ; ಸಂಕೇತಿ ಸಂಘವೊಂದು ನಿಘಂಟನ್ನೊಂದನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸುತ್ತಿದೆ; ಅವರ ಪ್ರಯೋಜನಕ್ಕಾಗಿ. ಸಾಹಿತ್ಯವು ಬರದೆ ನಿಘಂಟಿನ ಕೆಲಸ ನಿಖರವಾಗದು, ಪರಿಪೂರ್ಣವಾಗದು. ಈ ಅನುವಾದ ಮಾಡುವಾಗ ಸಂಕೇತಿಭಾಷೆಗೂ ಇರುವ ಸಾಧ್ಯತೆಗಳು ಬೆರಗುಹುಟ್ಟಿಸಿವೆ, ಅದರ ಸ್ವರೂಪದ ಅಂತರಂಗವು ಗೋಚರಿಸಿದೆ, ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ಅದು ಒಡ್ಡಿದ ಸವಾಲು ಪುಳಕ ಕೊಟ್ಟಿದೆ.

ಈ ಪುಸ್ತಕವನ್ನು ಓದುವವರೇ ಇಲ್ಲವೆಂಬ ನಿರಾಶೆಗೂ ಕಾರಣವಿಲ್ಲ. ಸಂಕೇತಿ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಬಂದ ನನ್ನ ಸಂಕೇತಿ ಲೇಖನಗಳನ್ನು ಸಂಕೇತಿಯೇತರ ಮಿತ್ರರು ಸಲೀಸಾಗಿ ಓದಿದ್ದಾರೆ, ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ, ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅವರಲ್ಲಿ ತಮಿಳಿನ ವಿವಿಧ ಮಾದರಿಗಳನ್ನು ಮಾತಾಡುವ ಕನ್ನಡಿಗರೂ ಸೇರಿದ್ದಾರೆ. ಕನ್ನಡ ಲಿಪಿಯನ್ನು ಬಲ್ಲ ಇತರ ಭಾಷೆಗಳವರೂ ಇದ್ದಾರೆ. ತಮಿಳು, ತೆಲುಗು ಮಲೆಯಾಳಂ ಭಾಷೆಗಳ ಪುಸ್ತಕಗಳು ಕನ್ನಡ ಲಿಪಿಯಲ್ಲಿ ಬಂದರೆ ಅವುಗಳ ಓದು ಭಾಷಾಧ್ಯಯನದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಮಾತ್ರವಲ್ಲ ವಿವಿಧ ಭಾಷಾಜಾಯಮಾನಗಳು ಕೊಡುವ ವಿಶಿಷ್ಟ ಸುಖಾನುಭವದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದಲೂ ರೋಮಾಂಚಕವಾದುದು. ಅಂಥ ಕಲ್ಪನೆಯೇ ನನ್ನಲ್ಲಿ ಪುಳಕವನ್ನುಂಟುಮಾಡುತ್ತಿದೆ. ಸಾರ್ವತ್ರಿಕವಾಗಿ ಕನ್ನಡಿಗರಿಗೂ ಅಂಥದೇ ಅನುಭವವಾಗುವುದರಲ್ಲಿ ಸಂಶಯವಿಲ್ಲ. ಈ ಕೃತಿಯನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸುವಾಗ ಆ ಓದುಗರನ್ನೂ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ. ಸಂಕೇತಿ ಬಲ್ಲವರಿಗೆ ಅಂಥ ಪುಳಕ, ಅಭಿಮಾನ, ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಭಾವಪರಿವೇಷ, ಮನೆಯ ಆವರಣದ ಗಾಢ ಸೌಖ್ಯ ಈ ಕೃತಿಯಿಂದಲೂ ಆಗವುದರಲ್ಲಿ ಸಂಶಯವಿಲ್ಲ. ಸಂಕೇತಿ ಬಂಧುಗಳು ಇದರ ಪ್ರಯೋಜನ ಪಡೆಯುತ್ತಾರೆಂದು ಆಶಿಸುತ್ತೇನೆ.

10) ಅಳಿಯುತ್ತಿರುವ ಭಾಷೆ: ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯೇ ಅಪಾಯದಲ್ಲಿದೆ. ಇನ್ನು ಸಂಕೇತಿ ಕನ್ನಡದ ಪಾಡೇನು? ಅದಕ್ಕೇನೂ ಪರಿಣತರ ಮಾತುಬೇಡ, ಕಣ್ಣ ಮುಂದೇ ಕಾಣುತ್ತಿದೆ. ಆದರೂ, ಅಳಿವಿನಂಚಿನಲ್ಲಿರುವ ಕರ್ನಾಟಕದ 31 ಭಾಷೆಗಳ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಪರಿಣತರು ಗುರುತಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಚೆಂಚು	ಗೊಂಡ	ಹಸಲರು	ಹಕ್ಕಿಪಿಕ್ಕಿ
ಜೇನುಕುರುಬ	ಕಾನಿಯಾ (ಕನಿಯನ್)	ಕೋಲಿ	ಕಾಡುಕುರುಬ
ಕಟ್ಟುನಾಯಕ	ಕೊಂಡ	ಕೊರಗ	ಕೋಟಾ
ಕೊಯಾ	ಕುರುಂಬ	ಪಾನಿಯಾ	ಸೋಲಿಗ
ತೋಡ	ಯರವ	ಬಡಗ	ಕೊರಕ
ಲಂಬಾಣಿ	**ಸಂಕೇತಿ**	ಬ್ಯಾರಿ	ಗೌಳಿ
ಸಿದ್ದಿ	ತುಳು	ಕೊಡವ	ಇರುಳರ್
ಇರುಳಿಗ	ಮಲ್ಲೈಕುಡಿಯ	ಮಲಕುಡ್ಯೆ	

ಇವೆಲ್ಲಾ ಬರೀ ಒಂದು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಸಾಯುವ ಭಾಷೆಗಳು. ಇದರಲ್ಲಿ ಸಂಕೇತಿಯೂ ಸೇರಿದೆ. ತುಳು ಭಾಷೆ ಸಾಯುತ್ತದಂತೆ; ಕೊಡವಭಾಷೆ ಕೂಡ. ಇವಕ್ಕೆಲ್ಲ ಅಕಾಡೆಮಿಗಳಿವೆ. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಅವರಿಗೆ ಅಭಿಮಾನವಿದೆ, ಸಂಖ್ಯೆಯ ಬಲವಿದೆ. ಆದರೆ ಅಂಥ ಏನೂ ಇರದ ಭಾಷೆ ಸಂಕೇತಿ. ಅದು ಇನ್ನೂ ಇಪ್ಪತ್ತು ಮೂವತ್ತು ವರ್ಷ ಇರುತ್ತದೆ; ಈಗಿನ ಹಿರಿಯ ತಲೆಮಾರಿನೊಂದಿಗೆ ಅದೂ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಈ 31 ಭಾಷೆಗಳೂ ತಮ್ಮ ಭಾಷೆಗಳ ಸಮಾಧಿಯ ಮೇಲೆ ಕನ್ನಡವನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳುತ್ತವೆ ಎಂದು ಯಾರು ಭ್ರಮಿಸಬಾರದು. ಹೆಚ್ಚೆಂದರೆ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಮನೆಗೆ ಹೋಗುವ ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡದ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದೋ ಎರಡೋ ದಿನ ತಂಗುತ್ತವೆ, ಅಷ್ಟೆ. ಅಥವಾ ನೇರವಾಗಿ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಮನೆಗೆ ದಾಪುಗಾಲು ಹಾಕುತ್ತವೆ. ಕನ್ನಡದವರೇ ಮನೆ ತೊರೆಯುತ್ತಿರುವಾಗ ಅದೇ ಅವರಿಗೆ ಮಾದರಿ. ಭಾಷೆಗಳ ಅಧ್ಯಯನದ ತುರ್ತು ಹೆಚ್ಚಿದೆ.

11) ಸಂಕೇತಿ ಭಾಷೆಯ ಜಾಯಮಾನ : ಕೆಲವು ನಿದರ್ಶನಗಳು ಸಂಕೇತಿ ಭಾಷೆಯ ಜಾಯಮಾನವನ್ನು ತಿಳಿಸಬಲ್ಲವು.

1. ದುಷ್ಟ ಕಂಸನ ಆಡಳಿತ: **ದುಷ್ಟ** ಕಂಸಂದೆ ಆಡಳಿತು (ದುಷ್ಟನಾನ)

   'ದುಷ್ಟ' ಹೊಂದುವುದಿಲ್ಲ.

   'ದುಷ್ಟನಾನ' ಎಂದು ಬಳಸುವುದೇ ಸಂಕೇತಿ ಬಳಕೆಗೆ ಒಗ್ಗುವ ರೂಪ. ದುಷ್ಟೂ ಆನ ಎಂದೂ ಬಳಸಬಹುದು.
2. ಚಾಣೂರ ಮತ್ತು ಮುಷ್ಟಿಕರೆಂಬ – ಚಾಣೂರ, ಮುಷ್ಟಿಕ ಅ್ಣ್ಣರ – ಚಾಣೂರ ಪಿನ್ನ ಮುಷ್ಟಿಕ ಅ್ಣ್ಣರ ಎರಡೂ ರೀತಿಗಳನ್ನು ಬಳಸಲಾಗಿದೆ (ಪಿನ್ನ = ಮತ್ತು, ಹಾಗಾದರೆ, ಆಮೇಲೆ, ಮತ್ತೇ, ಆಮೇಲಿಂದ)
3. ಬೆಳೆದವನು – ವಳಂಜವ್ಲುಂ
   (ಒಳಂಜದ್ = ಮಿಕ್ಕಿದ್ದು, ಒಳಿಂರ್ಝುರದ್ = ಉಳಿದುಕೊಳ್ಳುವುದು, ಒಳಿಂಜಾಮೇ = ಬದುಕಿದೆವಲ್ಲಾ)
4. ಕೇಳಿಬಲ್ಲೆ = ಕೋಟ್ ತೆರಿಂಜರಾಣಿ (ಬಲ್ಲೆ ಅನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತವಾದ ಒಂದೇ ಪದವಿಲ್ಲ)
5. ಪ್ರಮುಖ ಪಾತ್ರವೊಂದನ್ನು – ಪ್ರಮುಖಮಾನ **ಪಾತ್ರೂ** ಒಂಡಾ (ಪಾತ್ರತಾ ಎಂದೂ ಬಳಸಬಹುದು)
6. ಮುಜುಗರವನ್ನು ಹುಟ್ಟಿಸುತ್ತಿತ್ತು – **ಮುಜುಗರೂ** ಉಂಡ್‌ಪಣ್ಣಾಂಡಿಂದ್ (ಮುಜುಗರತಾ)
   ಪರಿಪಿಯಾಂಡಿಂದ್ ಎಂಬ ಬಳಕೆ ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ.
7. ಒದ್ದೆಯಾದ – ತೋಮು (ನೆಲಕ್ಕೆ, ಗೋಡೆಗೆ)
   – ಈರು (ಬಟ್ಟೆಗೆ)
   – ನೆಂಜಮೊಖು (ದೇಹಕ್ಕೆ)
8. ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡೋಣ – ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಪಣ್ಣಮ್ಮೊ ಎನ್ನುವ ಬದಲು
   ವ್ಯವಸ್ಥೇ ಪಣ್ಣಮ್ಮೊ

ಹೀಗೆ ದೀರ್ಘದ ಮೂಲಕ ದ್ವಿತೀಯಾ ವಿಭಕ್ತಿಯ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದು ರೂಢಿ. ಅತ್ತಾ ಪಣ್ಣಮ್ಮೋ ಅಂಟೇ ಪೋನೇ – ಹೀಗೆ ದೀರ್ಘವನ್ನು ಬಳಸುವ ರೂಢಿ ಹೆಚ್ಚು.

9. ನಗರ ಕೇಂದ್ರವಲಯದಿಂದಾಚೆಗೆ – ನಗರತ್ತೇ ಕೇಂದ್ರವಲಯತಣ್ಣೂ ಅಕ್ಕಡೇಕ್ (ನಗರಕೇಂದ್ರವಲಯತಕ್ಕಡೇಕ್ ರೂಢಿಯಲ್ಲ)
10. ಭರೀ – ಕಿರು, ಸಣ್ಣ, ಕಿರಿಯ
11. ಕುಟ್ಟೆ, ಬಡೆ, ಬಡೇಲೆ, ಜೊತೇಲೆ – ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ
12. ಸ್ನೇಹಿತನಾಗಿರಬಲ್ಲೆ – ಸ್ನೇಹಿತನಾ ಇರರೆ, ಇರರೇಂ (ಇಕ್ಕರೆ, ಇಕ್ಕರೇಂ ರೂಪಗಳು ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿಲ್ಲ)
13. ನಾನಿನ್ನೂ ನನ್ನ ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ಶರ್ಮ ಮತ್ತು ದತ್ತರಿಗೆ ಹೇಳಿರಲಿಲ್ಲ – ಶರ್ಮಾಳಕ್ಕೂ ದತ್ತಾಳಕ್ಕೂ (ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿದೆ)

    ಶರ್ಮಾ ಅಪ್ಪಡಿಯೇ ದತ್ತಾಳಕ್ಕ್, ಶರ್ಮಾ ಪಿನ್ನಾ ದತ್ತಾಳಕ್ಕ್ (ತಪ್ಪಿಲ್ಲ ಆದರೆ ರೂಢಿ ಇಲ್ಲ.)
14. ಮನೆಗೆ ಹಿಂತಿರುಗಿದವಳು – ಹಾತಕ್ಕ್ ವಂದವೆ (ಸಂದರ್ಭ ಅನುಸರಿಸಿ ಹೀಗೆ ಬಳಸುವುದು ರೂಢಿ)

    ತಿರಂಬೀ ವಂದೆ ಎಂಬುದು ಮತ್ತೆ ಬಂದೆ ಎಂಬ ಅರ್ಥದಲ್ಲಿ ಬಳಕೆಯಾಗುತ್ತದೆ; ಸಂದರ್ಭವನ್ನನುಸರಿಸಿ ಹಿಂತಿರುಗಿ ಬಂದೆ ಎಂಬ ಅರ್ಥದಲ್ಲೂ ಬಳಸುವುದುಂಟು.
15. ನೋಡಿ ಮಾರ್ಮಿಕವಾಗಿ ಮುಗುಳ್ನಕ್ಕು ಹತ್ತಿರ ಬಂದು
    ಪಾರ್ತ್ ಮಾರ್ಮಿಕಮಾನ ಮಂದಸ್ಮಿತತಣ್ಣು ಬಡೇಕ್‌ವಂದ್ (ನಗು ಎಂಬ ಪದ ಇದ್ದಿದ್ದರೆ ಮಾರ್ಮಿಕಮಾ ಚಿರಚ್ ಎಂದು ನೇರವಾಗಿ ಬಳಸಬಹುದಿತ್ತು.)

16. ತಣಿಸಿದ ಮೇಲೆ ಸಾಯುತ್ತದೆ – ತೃಪ್ತೀಪಡವಿಚ್ಚಮೇಲೆ ಚಾವಂದ್.

17. ಶಾಲಿನಿಯ **ನೆನಪು** ಬಾಧಿಸತೊಡಗಿತು (ಸ್ಮರಣ)
ಕರ್ತವ್ಯ ಭ್ರಷ್ಟತೆಯನ್ನು **ನೆನಪಿಸುವ** ಬಿಂಬವಾಗಿ (ಜ್ಞಾಪಿಯರ)

18. ಸದ್ಯದಲ್ಲಿ ಈ ಪಾತ್ರದಲ್ಲಿದ್ದೇನೆ
ಸದ್ಯತಕ್ಕ (ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿದೆ), ಸದ್ಯತುಳ್ಳೆ (ತಪ್ಪಿಲ್ಲ, ರೂಢಿಯಲ್ಲಿಲ್ಲ)

19. ಕರ್ಮಣಿ ಸುತರಾಂ ಇಲ್ಲ
ಒತ್ತರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿಲ್ಲವೆ?
– ಅತ್ತಾ ಒತ್ತರಿಶೀಕಲ್ಲಹೀನಯ?

20. ಗೋಡೆ ಎಬ್ಬಿಸೋದು – ಚೂರಾ ಅಳತರದ್
ಮರ ಬೆಳೆಸೋದು – ಮರತಾ ಅಳತರದ್ (ಹೆಚ್ಚು ಬಳಕೆ), 'ಮರತಾ ವಳತರದ್' ಸಂಪ್ರದಾಯದಲ್ಲಿ ರೂಢಿಯಿಲ್ಲ

21. ನಡೆಯಲೇಬೇಕು ಎಂದರೆ
– ನಡಂದೇ ನಡವಣು ಅಂಡಾಕ
– ನಡಂದೇ ತೀರಣು ಅಂಡಾಕ

22. ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ **ಮೂಡಿಸಬಲ್ಲೆನೆ**? – ಕೊಂಡ್ರಕ್ಕಹಂದಾ?

23. ಭಕ್ತಿಯ ಮಾರ್ಗ **ಹಲವು** – ಅ್ಥತ್ಥನಿಯೊ ರಾನ್ನ ಅಥವಾ ಹೆಂಬಾ ರಾನ್ನ

24. ಕೇವಲ – ಕೇವಲು, ಒರೂ

25. ತೊಡಗಿದರು – ಪರಪಟ್ಟ

26. ಮತ್ತು – ಪಿನ್ನ, ಅಪ್ಪಡಿಯೇ

27. ಹರ್ಷವುಕ್ಕಿಸುವ ಸ್ಥಿತಿ
ಹರ್ಷತಾ ಉಕ್ಕಿಯಿರ ಸ್ಥಿತಿ (ಕೂಡಿ ಹೇಳಲು ರೂಪವಿಲ್ಲ)

28. ಇತರರಿಗೆ – ಓರೇತೇವಾಳಕ್ಕ
('ಇತರಾಳಕ್ಕ' ಎನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ಸಂಕೇತಿಗಳಲ್ಲದವರು ಎನ್ನುವ ಅರ್ಥವಿದೆ. ಇತರೇತೇವಾ ಅಂದರೆ ಸಂಕೇತಿಯಲ್ಲದ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು. ಇತರಾ ಎಂದರೆ ಬ್ರಾಹ್ಮಣೇತರರು)

29. ಹಸಿವೂ ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡಿತು – ಪಶಿಯಕ್ಕೂ ಶುರುವಾಚ್
ಪಶಿಯಾಂಡೂ ಇಂದ್

30. ವಚನ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಸ್ವಲ್ಪ ವಿಶೇಷವಾದುದು.
ಕಳ್ಳರು ಬಂದರು – ಕಳ್ಳಂಗ ವಂದಹೀನ
ಕಳ್ಳರು ಬರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ – ಕಳ್ಳಂಗ ವರಾಂಡರಾನ್ನ (ಗೌರವಹೀನ ಬಹುವಚನ)
ಗುಮಾಸ್ತರಾದ ರಾಮಣ್ಣನವರು ಬಂದರು – ಗುಮಾಸ್ತು ರಾಮಣ್ಣು ವನ್ನಾಂ (ಗೌರವಾರ್ಹ ಬಹುವಚನ)
ದೀಕ್ಷಿತರು ಬಂದರು – ದೀಕ್ಷಿತಾ ವಂದ (ಆರಾಧ್ಯ ಬಹುವಚನ)

ಅದ್ – ಅದು, ಅವನು ಅವಳು	ಅವೆ – ಆಕೆ, ಅವ್ರುಂ – ಆತ,	ಆವಾ – ಅವರು ಅಫಾಳ್ಳ – ಅವರು ಆಫಾಳ್ಳಹಾ – ಅವರುಗಳು

ಅಫಿಯ – ಅವು
ಅವರು (ಅಗೌರವ ಬಹುವಚನ)

ಕಾದಂಬರಿಯ ಅನುವಾದದಲ್ಲಿ ಉಚಿತವರಿತು ಈ ವಚನ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ.

31. ದಿಟ್ಟಿಸಿ – ದೃಷ್ಟಿಚ್ಚ್
ತದ್ಭವಕ್ಕಿಂತ ಮೂಲಸಂಸ್ಕೃತಪದದ ಬಳಕೆಗೆ ಆದ್ಯತೆ ಇದೆ.

32. ಇರಣು (ಇರಬೇಕು)
ಹೆಚ್ಚು ಒತ್ತು ಕೊಡಲು 'ಇಕ್ಕಣು' ಬಳಸಬಹುದೇನೊ?

33. ಇರಬಹುದು – ಇಕ್ಕುಂ ಇಕ್ಕಲಾಂ

34. ಗಕಾರದ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಹಕಾರ ಬರುವ ಎಡೆಗಳುಂಟು

ತಳಗಿ – ತಳಹಿ
ಒರಗಿಕೊ – ಒರಹಿಕ್ಯೊ, ಒರಕ್ಯೊ

35. ಅಪರೂಪಕ್ಕೆ ಕೆಲವರು ಸ್ವಾಮಿನಃ ಎಂದು ಸಂಬೋಧಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಸಂಕೇತಿಗಳಲ್ಲಿ 'ಸ್ವಾಮಿ' ಎಂಬ ಸಂಬೋಧನೆ ಇಲ್ಲ.

12) ಸಾರ್ಥದ ಅನುವಾದ

ಅತೃಪ್ತಿಯ ಆರಂಭ

ಭೈರಪ್ಪನವರು ಅನುಮತಿ ಕೊಟ್ಟ ಸಂಜೆಯೇ ಅನುವಾದವನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದೆ. ಒಂದು ಪುಟ ಮುಗಿಯಿತು. ಓದಿ ನೋಡಿದೆ. ಎದೆಗುಂದಿತು. ಓದಲು ಸರಾಗವಾಗಿದೆಯೆ ಎಂಬುದು ನನ್ನ ಮುಖ್ಯ ಗಮನವಾಗಿತ್ತು. ಏಕೆಂದರೆ ಆವರೆಗೆ ಓದುಗರಿಂದ ಬಂದಿದ್ದ ಮುಖ್ಯ ಆಕ್ಷೇಪಣೆ ಅದೇ ಆಗಿತ್ತು. ವ್ಯಂಜನಾಂತ ಪದಗಳು, ಅನುನಾಸಿಕ ಮತ್ತು ಒತ್ತಕ್ಷರಗಳನ್ನು ಓದಲೇ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವೆನ್ನುತ್ತಿದ್ದರು. ಆಡುಭಾಷೆಯಾದ್ದರಿಂದ ಪದವನ್ನು ಒಡೆದು ಸರಳಮಾಡಿದರೆ ಸಲಿಲತೆ ಹೋಗಿ ಇನ್ನೊಂದಿಷ್ಟು ವ್ಯಂಜನಾಂತ ಪದವೇ ತುಂಬುತ್ತಿತ್ತು. ಈಗಾಗಲೇ ಸವೆದ ದಾರಿಯಲ್ಲವಾದ್ದರಿಂದ ಯಾವ ಪದ ಯುಕ್ತ, ಇದಕ್ಕೆ ಬಳಕೆಯ ಸಂಕೇತಿ ಪದವೇ ಇಲ್ಲವೆ? ಮರೆವಿಗೆ ಸಂದ ಪದ ಜ್ಞಾಪಕಕ್ಕೇ ಬರುತ್ತಿಲ್ಲವಲ್ಲ, ಇತ್ಯಾದಿ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳೂ ಏಳುತ್ತಿದ್ದವು. ಕೆಲವು ಕಡೆ ಸಂಕೇತಿ ಉಚ್ಚಾರವು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಲು ಸಂಕೇತಗಳನ್ನು ಬಳಸುವುದೆ ಬೇಡವೆ? ಬಳಸುವುದಾದರೆ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಸಂಕೇತಗಳನ್ನು ಬಳಸಬಹುದು, ಆ ಸಂಕೇತ ಯಾವುದು? ಪುಸ್ತಕವನ್ನೆಲ್ಲ ಅನುವಾದಿಸಿ ಮುಗಿದ ಮೇಲೆ ಆಕ್ಷೇಪಗಳು ಬಂದರೆ ನನ್ನ ಶ್ರಮದ ಗತಿಯೇನು? ಇದು ಅನುವಾದವನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಲೆ ಬೇಡವೆ ಎಂಬವರೆಗೆ ಹೋಯಿತು. ಅನುವಾದಿಸಿದ ಹಾಳೆಯನ್ನು ಪಕ್ಕಕ್ಕಿಟ್ಟು ಪುಸ್ತಕವನ್ನು ಮಡಚಿಟ್ಟು ಸುಮ್ಮನಾದೆ. ಅಧೈರ್ಯ, ಅತೃಪ್ತಿ. ಹೀಗೇ ಒಂದು ತಿಂಗಳು ಕಳೆಯಿತು.

ಬೇರೆ ಏನೇ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರೂ ಮನಸ್ಸಿನ ಒಂದು ಮೂಲೆಯಲ್ಲಿ ಸುಧಾರಣೆಗಳ ಚಕ್ಕೆ ಏಳುತ್ತಲೇ ಇತ್ತು. ಒಂದು ದಿನ ಇದ್ದಕ್ಕಿದ್ದಹಾಗೆ ಅದಮ್ಯವಾದ ಆತ್ಮವಿಶ್ವಾಸ ತುಂಬಿಬಂದಹಾಗಾಯಿತು. ಒಂದು ಪುಟವನ್ನು ಅನುವಾದಿಸಿದೆ, ಅದನ್ನು ಮತ್ತೆ ಮತ್ತೆ ಓದಿದೆ; ಮುಂದುವರಿಸಬಹುದೆನಿಸಿತು. ಪ್ರತಿ ಪುಟವನ್ನು ಅನುವಾದಿಸಿದಮೇಲೂ ಮೊದಲಿನಿಂದ ಮತ್ತೆ ಓದುತ್ತಿದ್ದೆ. ಹತ್ತು ಹದಿನೈದು ಪುಟಗಳನ್ನು ಅನುವಾದಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ತೃಪ್ತಿ ಮೂಡಿ ಸ್ಥಿರವಾಯಿತು. ಅನುವಾದವನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದ್ದು ೧೫–೧–೨೦೧೪ರಂದು, ಮುಗಿಸಿದ್ದು ೧೮–೨–೨೦೧೪ರಂದು. ಸರಿಯಾಗಿ ಮೂವತ್ನಾಲ್ಕು ದಿವಸ.

ಸೌಲಭ್ಯಗಳು

ಸುಮಾರು ಮುನ್ನೂರು ಪುಟಗಳನ್ನು ಮೂವತ್ನಾಲ್ಕು ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಅನುವಾದಿಸಿದ್ದು (ಕೆಲಸ ಮಾಡದ ಕೆಲವು ದಿನಗಳೂ ಅದರಲ್ಲಿ ಸೇರಿದ್ದವು) ನನ್ನ ದುಡಿಮೆಯ ರೀತಿಯ ಪರವಾದ ಮಾತೇನೂ ಆಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಅದು ಸಾರ್ಥದ ಅನುವಾದದಲ್ಲಿ ನನಗಿದ್ದ ಕೆಲವು ಸೌಲಭ್ಯಗಳ ವಿಷಯವಾಗಿತ್ತು.

ಮೊದಲಿಗೆ, ಇಂಗ್ಲಿಷ್‌ನಿಂದ ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಅನುವಾದ ಮಾಡುವಾಗ ಪ್ರತಿ ವಾಕ್ಯವನ್ನೂ ಕನ್ನಡದ ಜಾಯಮಾನಕ್ಕೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಪುನಃ ರಚಿಸುವಂತೆ ಇಲ್ಲಿ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಕಾದಂಬರಿಯ ಪ್ರಪಂಚ, ಸನ್ನಿವೇಶ ಮತ್ತು ವಾಕ್ಯದ ಧರ್ಮಕ್ಕೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಸೂಕ್ತವೆನಿಸುವಂತೆ ಪದಕ್ಕೆ ಪದವಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಹೋದರೆ ಸಾಕಾಗಿತ್ತು. ಕನ್ನಡ ಮತ್ತು ಸಂಕೇತಿ ಕನ್ನಡ ಅಷ್ಟು ಹತ್ತಿರದವು. ಎರಡನೆಯದು ಸಂಸ್ಕೃತ ಪದಗಳ ಬಳಕೆ. ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾಷೆಯ ಪದಗಳು ಬಹಳವಾಗಿಯೇ ಇವೆ. ಸಾರ್ಥದಲ್ಲಿ ಬರುವ ತತ್ತ್ವಶಾಸ್ತ್ರ, ವೇದಾಂತ, ಧರ್ಮ, ಆಚಾರಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಪದಗಳು ಸಹಜವಾಗಿಯೇ ಸಂಸ್ಕೃತ ಪದಗಳಾಗಿವೆ. ಲೌಕಿಕದ ಕೆಲವು ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲೂ ಅವು ಹೆಚ್ಚಾಗಿಯೇ ಬಂದಿವೆ. ಅವನ್ನೆಲ್ಲ ಯಥಾವತ್ತಾಗಿ ಬಳಸಿಕೊಂಡರೆ ಸಾಕಾಗಿತ್ತು. ಮೂರನೆಯದು ಸಂಕೇತಿಗಳಲ್ಲಿ ರಕ್ತಗತವೂ ಸಂಸ್ಕೃತಿಗತವೂ ಆಗಿಹೋಗಿರುವ ಕನ್ನಡ ಪದಗಳು. ಅವೆಲ್ಲವೂ ಸಂಕೇತಿಗಳು ತಾವು ನಿಕಟವಾಗಿ ಒಡನಾಡಿದ ಹೊಯ್ಸಳಕರ್ನಾಟಕರಿಂದ ಇಲ್ಲವೆ ಬಬ್ಬೂರು ಕಮ್ಮೆಗಳಿಂದ ಸ್ವೀಕರಿಸಿದಂಥವು. ನಮ್ಮ ತಂದೆಯವರ ಊರಾದ ಬಸವಾಪಟ್ಟಣದಲ್ಲೂ ಹಾಗೆ ನಡೆದಿತ್ತು, ಭೈರಪ್ಪನವರು ಬಳಸಿರುವ ಅನೇಕ ಪದಗಳು ಹಾಸನ ತಾಲ್ಲೂಕಿನವರಾದ ನಮ್ಮ ತಾಯಿಯವರಿಗೆ ಪರಿಸರದ ಕಾರಣದಿಂದ ಬಂದಿದ್ದವು. ನಮ್ಮ ತಾಯಿಯವರು ನಮ್ಮ ತಂದೆಯವರಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಅಂಥ ಪದಗಳನ್ನು ಬಳಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಆ ಪದಗಳು ಪಕ್ಕಾ ಸಂಕೇತಿ ಪದಗಳೆಂದೇ ಎಲ್ಲ ಸಂಕೇತಿಗಳೂ ತಿಳಿದಿದ್ದಾರೆ; 'ಸಾರ್ಥ'ವನ್ನು ಅನುವಾದಿಸುವ ಹೊತ್ತಿನವರೆಗೆ ನಾನೂ ಹಾಗೇ ತಿಳಿದಿದ್ದೆ. ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಕೆಲವು ಸಂಕೇತಿಗಳ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದೆ. ಅವರೆಲ್ಲರೂ, 'ಏಹೆ! ಅವೆಲ್ಲವೂ ನಮ್ಮ ಸಂಕೇತಿ ಪದಗಳು. ಅವನ್ನೆಲ್ಲ ನಮ್ಮ ಪ್ರಭಾವದಿಂದ ಇಲ್ಲಿನ ಕನ್ನಡಿಗರು ಸ್ವೀಕರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಹಾಗೆ ಸ್ವೀಕರಿಸಿದ್ದಾರೆಂಬುದೇ ಅವರಿಗೆ ತಿಳಿದಿಲ್ಲ' ಎಂದು ಗಂಭೀರವಾಗಿಯೇ ಹೇಳಿದರು. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಅನುವಾದ ಕಾರ್ಯ ಎಷ್ಟು ಸರಾಗವಾಯಿತು ಎಂಬುದನ್ನು ಮತ್ತೆ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ.

ಅವಿವೇಕಿ, ಹಿತೋಪದೇಶ, ಅಸಂಭವ, ಆಜ್ಯ, ಸುಸ್ಥಿತಿ, ಅಭ್ಯುದಯ, ಪ್ರಾಜ್ಞ, ಆಪದ್ಧರ್ಮ, ಆಚಮನ, ಪದ್ಮಾಸನ, ಅಪಮಾರ್ಗ, ಪ್ರೇರಣೆ, ಪ್ರೋಕ್ಷಿಸುವುದು, ಅನ್ನ, ಶಾಕ, ದಧಿ, ತರ್ಜನಿ, ಪವಿತ್ರ, ಯಜಮಾನಿಕೆ, ಕರ್ತವ್ಯಭ್ರಷ್ಟ, ಆಲೋಚನೆ ಇಂಥ ಸಂಸ್ಕೃತ ಪದಗಳ ಬಳಕೆ ಸಂಕೇತಿಗಳಲ್ಲಿ ಸಹಜವಾಗಿ ಮತ್ತು ಯಥೇಚ್ಛವಾಗಿ ಆಗುತ್ತದೆ. ಗಂಡಸರೂ ಹೆಂಗಸರೂ ಮಕ್ಕಳೂ ಅವಿದ್ಯಾವಂತರೂ ಇಂಥ ಪದಗಳನ್ನು ಬಹು ಅರ್ಥಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಬಳಸುತ್ತಾರೆ. ಹೀಗೆ ಬಳಸುವ ನೂರಾರು ಸಂಸ್ಕೃತ ಪದಗಳಿಗೆ ಇರಬಹುದಾದ ತಮಿಳುಪದಗಳನ್ನು ಅವರು ಎಂದೂ ಸ್ವೀಕರಿಸಲಿಲ್ಲವೆನಿಸುತ್ತದೆ. (ಕನ್ನಡದಿಂದಾದರೂ ಕೆಲವು ಪದಗಳು ಪರ್ಯಾಯ ಬಳಕೆಗೆ ಬಂದಿವೆ) ಸಂಸ್ಕೃತ ಗಾದೆಗಳನ್ನೂ ಸುಭಾಷಿತಗಳನ್ನೂ ವೇದಮಂತ್ರಗಳ ಸಾಲುಗಳನ್ನೂ ವೇದೋಪನಿಷತ್ತು ಪುರಾಣಗಳ ಕಥೆಗಳನ್ನೂ ಚೆನ್ನಾಗಿಯೇ ಆಡುಮಾತಿನ ನಡುವೆ ಬಳಸುತ್ತಾರೆ. ಸಂಕೇತಿ ಸಮುದಾಯದ ಬಗೆಗಿನ ಸಂಶೋಧನೆಯ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅವರು ವಿಷಯಾಂತರ ಮಾಡಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದ ಇಂಥ ಕಥೆಗಳಿರಲಿ, ಪಾಣಿನಿಯ ವ್ಯಾಕರಣದ ವಿಷಯವನ್ನೂ ನಾನು ತಾಳ್ಮೆಯಿಂದ ಕೇಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿರುತ್ತಿತ್ತು. ನನ್ನ ಅನುವಾದವು ಇಂಥ ಪದಗಳಿಂದ ಅನಾಯಾಸವಾಗಿ ಸಂಕೇತಿತನದ ಅನುಭವವನ್ನೇ ಕೊಡುವಂತಾಯಿತು.

ಅಗಚಾಟಲ್, ನೆತ್ತಿ, ಹಾತೊರಿ, ಸೊಸಿ, ನಾಟ್, ಒತ್ತಲ್ಸ್, ಒತ್ತರಿಚ್ಚಕಂಡ್, ತಾಡಹರದ್, ಅವತ್‌ಕರದ್, ಅವಚೀವಯ್ಯರದ್, ಚೂಡೀತಾಳಿ, ಹಾಹಾಕಾರು, ತೋಚರದ್, ನೆಂಚ್‌ಕರದ್, ಕಲಕರದ್, ಅಂಗಣು, ಶೀಯರದ್, ಮಾಳು, ಅರಿಯರದ್, ಹೆಣಗರದ್, ಕಟ್ಟಳ, ಶಾರ, ಮರಳರದ್, ತೋಡರದ್, ನವಣಸರದ್, ತಪಗುಟ್ಟರದ್, ಸೊಡ್ಳು, ಮಂದಲಿಂಗ್ಯ, ಧೂಳೀಪಟು, ಹದಿಯರದ್, ಉರುಟರದ್, ಮುರಟೀಪೊಹರದ್, ಗೋಚರಿಯರದ್, ಹೋರರದ್ – ಇವೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಕಲಕರದ್=ಕಲಕುವುದು ಹೀಗೆ ಬದಲಿಸಿಕೊಂಡು ನೋಡಿದರೆ ಅವುಗಳ ಮೂಲರೂಪ ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಸಂಕೇತಿತನವನ್ನು ದಟ್ಟವಾಗಿ ಮತ್ತು ಆಪ್ಯಾಯಮಾನವಾಗಿ ಅನುಭವಕ್ಕೆ ತರುವ ಪದಪುಂಜ ಇದು. ಆ ಪದಗಳನ್ನು ಹಾಗೆ ಬಳಸಿ ತಮ್ಮದಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಸಂಕೇತಿಗಳು.

ಈ ಅನುವಾದದ ಹೊತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಸಂಕೇತಿ ಭಾಷೆಯದು ಎಂದುಕೊಳ್ಳಬಹುದಾದ ಪದವು ದೊರೆಯದಿದ್ದರೆ ಶುದ್ಧ ಕನ್ನಡಪದವನ್ನು ಬಳಸುವ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಇದ್ದೇ ಇತ್ತು. ಸಂಕೇತಿಗಳಿಗೆ ಕನ್ನಡವು ತಿಳಿಯುತ್ತದೆಂಬ ಕಾರಣದಿಂದಲ್ಲ, ಆ ಪದಗಳನ್ನು ಎಷ್ಟೋ ದಶಕಗಳಿಂದಲೋ ಶತಮಾನಗಳಿಂದಲೋ ತಮ್ಮ ಭಾಷೆಯ ಅಂಗವಾಗಿ ಆಪ್ತತೆಯಿಂದ ಬಳಸುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಅವೂ ಸಂಕೇತಿ ಪರಿವೇಷವನ್ನೇ ಉಂಟುಮಾಡುವಂಥವು.

ಈ ಅನುವಾದದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಿಘಂಟನ್ನು ಹಿಡಿಯಲೇಬೇಕಾಗಲಿಲ್ಲವೆಂದಲ್ಲ. ಭೈರಪ್ಪನವರ ಪದಸಂಪತ್ತು ಅಗಾಧವಾದುದು ಮಾತ್ರವಲ್ಲ, ತೃಣಮೂಲವಾದುದು. ಸೂಕ್ಷ್ಮಾತಿಸೂಕ್ಷ್ಮ ಭಾವಗಳನ್ನೂ ಚಿತ್ರಗಳನ್ನೂ ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಡಲು ಅವರಿಗೆ ಪದಗಳ ಬರವಿಲ್ಲ. ಅತ್ಯಂತ ಸೂಕ್ತ ಪದಗಳನ್ನೇ ಬಳಸುತ್ತಾರೆ. ಸರಗುವುದು, ಪೌಳಿ, ತಾಡಾಗುವುದು, ಚೂಡಿ, ಶೀಯಿ, ಶಾರೆ, ಬೋಗುಣಿ, ನವಣಿಸು, ತಪಗುಟ್ಟು, ಧೂಳೀಪಟ, ಉರಟಿಕೊ, ಲಟಕಾಯಿಸು ಇಂಥ ಪದಗಳು ಈಗಾಗಲೇ ಬಳಕೆಯಿಂದ ಮರೆಯಾಗಿವೆ.

ಕಾದಂಬರಿಯ ಸಮ್ಮೋಹಕತೆ

ಇವೆಲ್ಲಕ್ಕೆ ಸರಿಮಿಗಿಲಾಗಿ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಕವಾಗಿದ್ದುದು 'ಸಾರ್ಥ' ಕಾದಂಬರಿಯೇ. ಅದೇ ನನ್ನನ್ನು ಎಳೆದುಕೊಂಡು ಹೋಯಿತು.

1. ಕಣ್ಣಿಗೆ ಕಟ್ಟುವಂತೆ ಬರುವ ವಿವರಗಳು, ಅವು ಉಂಟುಮಾಡುವ ಗಾಢ ಪರಿವೇಷ; ಅದರಿಂದ ಹೊರಗೆ ಬರುವ ಮೊದಲೇ ಕಥೆಗೆ ಬರುವ ಚಾಲನೆ, ತಿರುವು ಅಥವಾ ಹೊಸಹೊಳಹು; ಅದು ಉಂಟುಮಾಡುವ ಕುತೂಹಲ.
2. ತರ್ಕದ ಪ್ರಕಾಶ. 'ಇದು ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರವಾಯಿತು. ಇನ್ನು ಇದೇ ಕೊನೆಯ ಸಾಧ್ಯ ಚಿಂತನೆ' ಎಂದುಕೊಳ್ಳುವ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಬರುವ ಸೂಕ್ತವೂ ನ್ಯಾಯವೂ ಆದ ಉತ್ತರ. ಹೀಗೇ ಅನೇಕ ಹಂತಗಳವರೆಗೆ ಮುಂದುವರಿಯುವ ಈ ಬೌದ್ಧಿಕ ಕ್ರೀಡೆ. ಭೈರಪ್ಪನವರ ಚಿಂತನೆಯು ಕೋರೈಸುವ ಬೆಳಕಿನ ಬೆಟ್ಟವಾಗಿರುವುದು.
3. ತರ್ಕಚಮತ್ಕಾರವಾಗಲಿ ಧರ್ಮಜಿಜ್ಞಾಸೆ ತಾತ್ತ್ವಿಕ ಮಥನವಾಗಲಿ ರಸದ ಚೌಕಟ್ಟಿಗೆ ಅಧೀನವಾಗಿ ಬರುವುದು – ಬುದ್ಧಿಭಾವಗಳ ವಿದ್ಯುದಾಲಿಂಗನ ಎನ್ನುವ ಮಾತಿಗೆ ಒಂದು ಕಡೆ ವರಕವಿ ಬೇಂದ್ರೆ, ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆ ಮಹಾಕಾದಂಬರಿಕಾರ ಭೈರಪ್ಪ ಎಂಬಂತೆ.
4. ಇಲ್ಲಿರುವ ಅನೇಕ ರಸದ ಮಡುಗಳು, ಕುಸುರಿಕೆಲಸದ ಶಬ್ದಚಿತ್ರಗಳು
5. ಮುಕ್ತವಾದ ಶೋಧಯಾನ
6. ಸಹಜ ಓಟ ಮತ್ತು ಸಾವಯವ ಸಂಬಂಧ
7. ವಸ್ತು ಸಾಂದ್ರತೆ
8. ಪ್ರಬಂಧಧ್ವನಿಯ ಸೃಜನಕೌಶಲ

ಹೀಗೆ ಅಪೂರ್ವವಾದ ಹಲವು ಪರಿಕರಗಳನ್ನು ಬಳಸಿ ಅದ್ಭುತವಾದ ಸೃಜನಶೀಲಕೃತಿಯನ್ನು ರಚಿಸಿ ಜಗತ್ತಿನ ಅತಿಶ್ರೇಷ್ಠ ಕಾದಂಬರಿಕಾರರ ಸಾಲಿಗೆ ಸೇರಿರುವ ಭೈರಪ್ಪನವರ ಕಾದಂಬರಿಯು ನನ್ನ ಅನುವಾದ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಕೈಹಿಡಿದು ಸರಾಗವಾಗಿ ನಡೆಸಿದ್ದು ಆಶ್ಚರ್ಯವಲ್ಲ.

ಇವತ್ತು ಒಂದೇ ಪುಟವನ್ನು ಅನುವಾದಿಸುವುದು ಮಾತ್ರ ಸಾಧ್ಯ ಎಂಬಂಥ ದಿನಗಳಲ್ಲೂ ಅನೇಕ ಪುಟಗಳ ಅನುವಾದವು ನನ್ನ ಅರಿವಿಗೆ ಬರದಂತೆ ಮುಗಿದುಹೋಗಿರುತ್ತಿದ್ದುದರ ಹಿಂದಿನ ರಹಸ್ಯ ಕಾದಂಬರಿಯ ಈ ಶಕ್ತಿ. ಅನುವಾದ ಮಾಡುವಾಗಲೇ ಮೂಲವನ್ನೂ ಅನುವಾದವನ್ನೂ ಅನೇಕಸಲ ಓದುತ್ತಿದ್ದೆ; ಅನುವಾದವು ಪೂರ್ತಿ ಮುಗಿದಾಗ ಓದಿದೆ. ಕರಡುತಿದ್ದುವಾಗ ಅನೇಕಬಾರಿ ಓದಿದೆ. ಪೀಠಿಕೆಯನ್ನು ಬರೆಯುವುದಕ್ಕಾಗಿಯೂ ಓದಿದೆ. ಹೀಗೆ ಹತ್ತಾರು ಬಾರಿ ಓದಿದ್ದು ಕೇವಲ ಮೂರುತಿಂಗಳ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ. ಆದರೆ ಎಂದೂ ಬೇಸರವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲಿಗೆ ನಿಲ್ಲಿಸಿ ಮತ್ತೆ ಎಲ್ಲಿಂದ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದರೂ ಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಕೃತಿಯು ತನ್ನಲ್ಲಿ ಮೈಮರೆಯುವಂತೆ ಮುಳುಗಿಸಿಕೊಂಡುಬಿಡುತ್ತಿತ್ತು. ಅನುವಾದ ಮಾಡುವಾಗ

ಪ್ರತಿ ಪದ ವಾಕ್ಯ ಸಂದರ್ಭದ ಮೇಲೂ ಮನಸ್ಸು ಪರೀಕ್ಷಕವಾಗಿ ಸ್ವಲ್ಪಹೊತ್ತು ಕೂರುವುದು ಅನಿವಾರ್ಯ. ನೀರಸವೂ ಅಪ್ರಬುದ್ಧವೂ ಆದ ಕೃತಿಗಳನ್ನು ಅನುವಾದಿಸುವುದು ಮಾತ್ರವಲ್ಲ ತಕ್ಕಮಟ್ಟಿಗೆ ಆಕರ್ಷಕವಾದ ಕೃತಿಗಳನ್ನು ಅನುವಾದಿಸುವುದೂ ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಸಂತೋಷದ ಕಾರಣವಾಗುವುದು ಅಪರೂಪವೆಂಬುದು ಅನುವಾದಕರೆಲ್ಲರಿಗೂ ತಿಳಿದ ವಿಷಯ.

ರೈಲು ಬಸ್ಸುಗಳ ಪ್ರಯಾಣದ ವೇಳೆಯಲ್ಲೋ ಭೋಜನ ಸಮಾರಂಭಗಳ ವೇಳೆಯೋ ಭೈರಪ್ಪನವರ ಕಾದಂಬರಿಗಳ ಬಗೆಗೆ ವಿವರವಿವರವಾಗಿ ಚರ್ಚಿಸಿ ತಾಸುಗಟ್ಟಲೆ ತಮ್ಮ ಸಂತೋಷವನ್ನು ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳುವವರನ್ನು ಕಾಣುವುದು ಅಪರೂಪವಲ್ಲ. ಒಂದೇ ಕೃತಿಯನ್ನು ಹಲವು ಬಾರಿ ಓದಿರುವವರ ಸಂಖ್ಯೆ ಹೇರಳ; ಅನೇಕರು ಇಪ್ಪತ್ತಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ಬಾರಿ ಓದಿ ಪ್ರತಿಬಾರಿಯೂ ಹೊಸ ಹೊಳಹು ಕಂಡುಕೊಂಡಿರುವುದಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಅನೇಕರ ಮನೆಗಳ ಹೆಮ್ಮೆಯ ಅಲಂಕರಣಸಾಮಗ್ರಿಯೆಂದರೆ ಭೈರಪ್ಪನವರ ಕಾದಂಬರಿಗಳ ಕ್ಯಾಲಿಕೊ ಪ್ರತಿಗಳು. ಇವು ಸರಕಾರಗಳ ಅಂಗಸಂಸ್ಥೆಗಳು ರಿಯಾಯಿತಿ ದರದಲ್ಲಿ ಮಾರಿ ಉತ್ತೇಜಿಸಿದ ಸಾಮಗ್ರಿಯಲ್ಲ. ಉದ್ದಾಮ ಪಂಡಿತರಿಂದ ಸತತ ಶ್ಲಾಘನೆಗೆ ಒಳಗಾದ ಸರಕು. ಇದೆಲ್ಲದರ ಹಿಂದಿನ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕ ತುಡಿತವು ಅನುವಾದದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಅನುಭವಕ್ಕೂ ಬಂದುದರಲ್ಲಿ ನನ್ನದೇ ಆದ ವಿಶೇಷವೇನಿಲ್ಲ.

ಪ್ರಸ್ತುತತೆ

ಈ ಅನುವಾದದ ಪ್ರಸ್ತುತತೆಯ ಕಡೆಗೂ ಗಮನ ಸೆಳೆಯಬೇಕಾದುದು ಅಗತ್ಯ. ತಮಿಳಿನಿಂದ ಮಲೆಯಾಳಂ ಹುಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸಂಕೇತಿಗಳು ಶೆಂಕೊಟ್ಟೈಪ್ರಾಂತವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ದೂರದ ಕರ್ನಾಟಕಕ್ಕೆ ಬಂದರು. ತಮಿಳಿನಲ್ಲೇ ಆಡುಮಾತಿನಿಂದ ಮರೆಯಾಗಿರುವ ಅನೇಕ ಹಳೆಯ ಶಬ್ದಗಳು ಕರ್ನಾಟಕದ ಸಂಕೇತಿಗಳ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಬಳಕೆಯಾಗುತ್ತಿವೆ. ಒಂಬೈನೂರು ವರ್ಷಗಳ ದೀರ್ಘಕಾಲ ಸಂಕೇತಿಗಳು ತಮಿಳುನಾಡು ಮತ್ತು ಕೇರಳದಲ್ಲಿನ ತಮ್ಮ ಬಂಧುಗಳ ಸಂಪರ್ಕವನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಕಡಿದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಆ ನಾಡಿನ ಸಂಪರ್ಕವೂ ಅವರಿಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ಶಾಪಭೀತಿಯ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟುನಿಟ್ಟಾಗಿ ಪಾಲಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಬದಲು ಕನ್ನಡಿಗರ ನಡುವೆ ಒಂದಾಗಿ ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಪ್ರಭಾವದಿಂದಾಗಿ ಅವರ ಶಬ್ದಗಳೂ ಶಬ್ದಸ್ವರೂಪಗಳೂ ಬದಲಾಗಿವೆ. ಪ್ರತ್ಯಯಗಳು ಉಳಿದುಕೊಂಡಿವೆ. ವ್ಯವಹಾರದ ಶಬ್ದಗಳು, ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಶಬ್ದಗಳು, ಅಂಕಿಗಳು, ಮನೆಬಳಕೆಯ ವಸ್ತುಗಳು, ವಾವೆಗಳು ಇವು ವಿವಿಧ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಬದಲಾಗಿವೆ. ಭಾಷಾಸ್ಥಿತ್ಯಂತರದ ಲಕ್ಷಣಗಳನ್ನು ಈ ಎಲ್ಲ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಅಧ್ಯಯನಮಾಡಲು ಈ ಕೃತಿಯು ನೆರವಾಗುತ್ತದೆ.

ಖ್ಯಾತ ಭಾಷಾತಜ್ಞರಾದ ಡಾ. ಎಚ್.ಎಸ್. ಅನಂತನಾರಾಯಣ ಅವರು ಸಂಕೇತಿ ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಲೆಗಾಗಿ ಸಂಪಾದಿಸಿಕೊಟ್ಟಿರುವ 'ಸಂಕೇತಿ ಭಾಷಾಧ್ಯಯನ' ಎಂಬ ಕೃತಿಯು ಒಂದು ಮಹತ್ತ್ವದ ಕೃತಿ. ಅನೇಕ ಖ್ಯಾತ ಭಾಷಾಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞರ ಸಂಶೋಧನ ಲೇಖನಗಳು ಅದರಲ್ಲಿ ಸೇರಿವೆ. ಅನಂತನಾರಾಯಣ ಅವರು ಅವೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಪರಿಣತಿಯಿಂದ ನಿರ್ವಹಿಸಿ ತಾರ್ಕಿಕವಾಗಿ ಕೊನೆಮುಟ್ಟಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಪ್ರಸ್ತುತ ಅನುವಾದ ಕೃತಿಯು ಸಹಜವಾಗಿಯೇ ಸಂಕೇತಿ ಭಾಷೆಯ ಹಲವು ಸಾಧ್ಯತೆಗಳನ್ನು ಅನಾವರಣಗೊಳಿಸಿದೆ. ವಕ್ತೃಗಳಿಂದ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿದ ದತ್ತಾಂಶಗಳಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ದತ್ತಾಂಶಗಳು ಇಂಥ ಸೃಜನಶೀಲ ಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ದೊರೆಯುವ ಸಾಧ್ಯತೆಯಿದೆ. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಭಾಷಾ ಪ್ರಯೋಗದ ವಿಸ್ತಾರವಾದ ವೇದಿಕೆ ಇದಾಗಿದೆ. ಇದನ್ನಾಧರಿಸಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಭಾಷಾ ಅಧ್ಯಯನಗಳು ಬರುವಂತಾಗಲಿ ಎಂದು ಹಾರೈಸುತ್ತೇನೆ.

13. ಆವಾಹನೆ

ಈ ಅನುವಾದವು ನನಗೆ ತೃಪ್ತಿಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಮೂಲ ಲೇಖಕರನ್ನೂ ಕಥಾವಸ್ತುವನ್ನೂ ಆವಾಹಿಸಿಕೊಂಡು ಮೂಲ ಆವೇಶವೆಂಬಂತೆ ಇದನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಅನುವಾದವು ಮುಗಿದ ಮೇಲೆ, ಮೂಲಕೃತಿಯನ್ನೇ ಸೃಜಿಸಿದಾಗ ಉಂಟಾಗುವ ಆನಂದವನ್ನು ಅನುಭವಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಅನೇಕ ವರ್ಷಗಳ ಕಲ್ಪನೆ ಚಿಂತನೆ ಸಿದ್ಧತೆಗಳ ಬಲದಿಂದ ತಮ್ಮ ಪ್ರತಿಭಾವಿಲಾಸದ ಮಡಿಲಿನಿಂದ ಇಂಥದೊಂದು ಉತ್ಕೃಷ್ಟಕೃತಿಯನ್ನು ರಚಿಸಿದ ಮೂಲಲೇಖಕರ ಆನಂದವು ಇನ್ನೆಷ್ಟು ಭವ್ಯವಾದುದು ಎಂದು ಊಹಿಸಿ ಬೆರಗಾಗಿದ್ದೇನೆ. ಕೆಲ ದಿನಗಳವರೆಗೆ ನನ್ನನ್ನಾವರಿಸಿದ್ದ ಗಾಢವಾದ ಆತ್ಮತೃಪ್ತಿ ಮತ್ತು ಕೃತಿಯ ಉನ್ನತಿಕೆಯ ಜತೆಗಿನ ಭಾವಸಂಚಾರವು ನನಗೆ ದೊರೆತ ಅಸಾಧಾರಣ ಪ್ರತಿಫಲವೆಂದು ಬೀಗಿದ್ದೇನೆ. ನಾನೇ ಮಹಾಮಹಿಮರಾದ ಭೈರಪ್ಪನವರು ಎಂದು ಭ್ರಮಿಸಿದ ಅವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿದ್ದ ಆ ಕ್ಷಣ ಅನುಭವಿಸಿದವರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಅರ್ಥವಾಗುವಂಥದು.

ಅನುವಾದ ಮಾಡುವಾಗ ನಾನು ಕಿವಿಯಾದದ್ದು ನನ್ನ ತಂದೆ ತಾಯಿಗಳೂ ಹಳ್ಳಿಯ ಸಮಸ್ತರೂ ಆಡುತ್ತಿದ್ದ ಕೆಲ ದಶಕಗಳ ಹಿಂದಿನ ಭಾಷೆಗೆ; ಕ್ಷೇತ್ರಕಾರ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ವ್ಯಾಪಕವಾಗಿ ಸಂಚಾರ ಮಾಡಿದಾಗ ಕಂಡ ಸಹಸ್ರ ಸಹಸ್ರ ಸಂಖ್ಯೆಯ ಸಂಕೇತಿ ಭಾಷಿಕರ ಹಾವಭಾವ, ವರ್ತನೆ, ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತಿಗೆ. ಸಂಕೇತಿ ಭಾಷೆಯ ಮೂಲಕವಾಗಿ 'ಸಾರ್ಥ'ವು ಒಂದು ಹೊಸ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಅನುಭವದ ಆವರಣವನ್ನೂ ಪಡೆದಂತಾಗಿದೆ.

ಈ ಅನುವಾದಕ್ಕೆ ಬರಬೇಕಾದುದು ಆಕ್ಷೇಪವಲ್ಲ, ಪ್ರತಿಕೃತಿ. ಜನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸುವವನ ಸಂಭ್ರಮ ಮತ್ತು ಬಹುರೂಪಗಳ ಅನಂತ ಅವಕಾಶ ಸಂಕೇತಿಭಾಷೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆಯೂ ಇದೆ. ಒಂದಲ್ಲ ಎರಡಲ್ಲ, ಒಂಬತ್ತು ನೂರು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ನಿರಂತರವಾಗಿ ರೂಪಾಂತರ ಹೊಂದುತ್ತ ಬಂದ ಭಾಷೆ ಇದು. ಸಂಪರ್ಕದೂರವಾದ ಹಲವು ನೆಲೆಗಳ ಜನರು ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಪ್ರಭಾವ ವಲಯದಲ್ಲಿ ತಮತಮಗೆ ದಕ್ಕಿದಂತೆ ರೂಪಿಸಿಕೊಂಡ ಟಿಸಿಲುಗಳು ಈ ಭಾಷೆಗಿವೆ. ಮತ್ತೂರಿನಲ್ಲಿಯೇ ಕಡೂರು ಕೇಂದ್ರದಿಂದ ಸುಮಾರು ಎಂಟು ಶತಮಾನಗಳ ಹಿಂದೆ ಹೋಗಿ ಮೊದಲು ನೆಲೆಸಿದವರ ಭಾಷೆಯು ಆ ನಂತರದ ಶತಮಾನಗಳಲ್ಲಿ ಆ ಊರಿಗೆ ಹೋಗಿ ನೆಲೆಸಿದವರು ರೂಢಿಸಿಕೊಂಡ ಭಾಷೆಗಿಂತ ಭಿನ್ನವಾಗಿದೆ. ಆ ಊರಿನ ಒಟ್ಟು ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಸಾವಿರಕ್ಕಿಂತ ತುಸು ಹೆಚ್ಚು. ಲಿಂಗದಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಹೆಂಗಸರು ತಮ್ಮ ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಆಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಸಂಕೇತಿ ಭಾಷೆಗೂ ಗಂಡಸರೊಡನೆ ಆಡುವ ಭಾಷೆಗೂ ಗಂಡಸರು ತಮ್ಮ ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಆಡುವ ಭಾಷೆಗೂ ನಡುವೆ ಗಮನಾರ್ಹ ವ್ಯತ್ಯಾಸಗಳಿವೆಯೆಂದು ಅಲ್ಲಿನವರು ಗುರುತಿಸಿರುವುದನ್ನು ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಆ ಹಳ್ಳಿಯವರ ಸಂಖ್ಯೆ ಸಾವಿರಕ್ಕಿಂತ ಬಹಳ ಕಡಮೆ. ಒಂಬತ್ತು ಶತಮಾನಗಳಿಂದ ಕೇವಲ ಆಡುಭಾಷೆಯಾಗಿ ಬಂದಿರುವ ಸಂಕೇತಿ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಏಕಾಏಕಿಯಾಗಿ ಈಗ ಬರಹಕ್ಕಿಳಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಒಂದೇ ಕೃತಿಯನ್ನೇ ಈ ಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ಬೇರೆಯವರು ಅನುವಾದ ಮಾಡಿದರೆ ಅಷ್ಟೂ ಪಾಠ್ಯಗಳೂ ಭಿನ್ನಭಿನ್ನ ಭಾಷಾಛಾಯೆಗಳಾಗಿ ಕಾಣುವುದು ಸಹಜ. ಅದು ಶೈಲಿಯ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಮಾತ್ರವಲ್ಲ, ಭಾಷಾರೂಪದಲ್ಲೇ ಇರುವ ವ್ಯತ್ಯಾಸ. ಲೇಖನಗಳನ್ನು ಬರೆಯುವುದು ಮತ್ತು ಓದುವುದು ರೂಢಿಯಾದಂತೆ ಸಂಕೇತಿಗಳ ಲಿಖಿತಭಾಷೆಗೆ ವ್ಯವಹಾರಸುಲಭವಾದ ಹದವೊಂದು ಸಿದ್ಧಿಸುತ್ತದೆ. ಅದು ಬೇಗ ಸಾಧ್ಯವಾಗಲೆಂದು ಆಶಿಸೋಣ.

ಈ ಕೃತಿಯನ್ನು ಅನುವಾದಿಸಲು ಕೃಪೆಯಿಟ್ಟು ಅನುಮತಿಸಿದ ಡಾ. ಎಸ್.ಎಲ್. ಭೈರಪ್ಪನವರಿಗೆ ನನ್ನ ಸಾಷ್ಟಾಂಗ ಪ್ರಣಾಮಗಳು.

ಈ ಕೃತಿಗೆ ತಮ್ಮ ಅಮೂಲ್ಯ ಮುನ್ನುಡಿಯನ್ನು ಬರೆದುಕೊಟ್ಟು ಹರಸಿರುವ ನನ್ನ ಪೂಜ್ಯ ಗುರುಗಳಾದ ಡಾ. ಪ್ರಧಾನ್ ಗುರುದತ್ತ ಅವರಿಗೆ ಕೃತಜ್ಞನಾಗಿದ್ದೇನೆ. ಆತ್ಮೀಯರಾದ ಶ್ರೀ ಎನ್.ಎಸ್. ಶಾರದಾ ಪ್ರಸಾದ್, ಅಗ್ರಹಾರ ಕೆ. ಅನಂತರಾಮು ಹಾಗೂ ನನ್ನ ಪತ್ನಿ ಡಾ. ಎಂ.ಎಸ್. ವಿಜಯಾ ಹರನ್ ಅವರ ಸಹಕಾರಕ್ಕಾಗಿ ವಂದಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಸದ್ಯಕ್ಕೆ ಸಂಕೇತಿ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಬೆರಳಚ್ಚು ಮಾಡುವುದು ಮತ್ತು ಅದರ ಕರಡು ತಿದ್ದುವುದು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಂಡರೇ ಭಯ ಹುಟ್ಟಿಸುವ ಕೆಲಸ. ಅದನ್ನು ಸುಲಭವಾಗಿ ನಿಭಾಯಿಸಿಕೊಟ್ಟವರು ಮಿತ್ರ ಶ್ರೀ ಗಿರೀಶ್ ಅವರು. ಕೃತಿಯನ್ನು ಬೆರಳಚ್ಚು ಮಾಡಿ ಮುದ್ರಣಕ್ಕೆ ಅಣಿಗೊಳಿಸಿದ ಶ್ರೀ ಗಿರೀಶ್ ಮತ್ತು ಶ್ರೀಮತಿ ಹೇಮಲತಾ ಅವರಿಗೆ ಆಭಾರಿ.

ಈ ಪುಸ್ತಕವನ್ನು ಅಂದವಾಗಿ ಮುದ್ರಿಸಿಕೊಟ್ಟ .... ಅವರಿಗೂ, ಪ್ರಕಾಶಕ ಮಿತ್ರರಾದ .... ರವರಿಗೂ, "ನಮನ" ಲೇಖನವನ್ನು ಬರೆದುಕೊಟ್ಟ ಶ್ರೀ ಜಿ.ಟಿ. ಬೋರೇಗೌಡ ಅವರಿಗೂ ಧನ್ಯವಾದಗಳು.

ವಿಜಯದಶಮಿ
4–10–2014

ಬಿ.ಎಸ್. ಪ್ರಣತಾರ್ತಿಹರನ್
ಮೈಸೂರು

ಸಾರ್ಥ

ಸಾರ್ಥದ ಮರ್ಮವನ್ನು ತಿಳಿಯಲು ಮನೆಮಾರು ಬಿಟ್ಟುಹೋದ ನಾಗಭಟ್ಟನು ತನ್ನ ಗುರಿಯಿಲ್ಲದ ಸಂಚಾರಪರಿಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಜನಪದದ ಜೀವನಾಡಿಯಂತಿದ್ದ ಹತ್ತಾರು ಧಾರ್ಮಿಕ, ಸಾಮಾಜಿಕ ಮತ್ತು ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಪ್ರವೃತ್ತಿಗಳ ಪ್ರಭಾವಕ್ಕೊಳಗಾಗಿ ಅಚ್ಚರಿಯ ಜೀವನದರ್ಶನಕ್ಕೆ ಸಾಕ್ಷಿಯಾಗುತ್ತಾನೆ.

'ಸಾರ್ಥ' ಕ್ರಿ.ಶ. ಎಂಟನೆಯ ಶತಮಾನದ ಭರತಖಂಡದಲ್ಲಿ ನಡೆಯಿತೆಂದು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದ ಸಂಗತಿಗಳನ್ನಾಧರಿಸಿದ ಕಾದಂಬರಿ. ಆನೆ ಕುದುರೆ ಹೇಸರಗತ್ತೆ ನೂರಾರು ಗಾಡಿಗಳ ಮೇಲೆ ವಾಣಿಜ್ಯ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ಹೇರಿಕೊಂಡು ವ್ಯಾಪಾರ ಮಾಡುತ್ತ ದೂರ ದೂರ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಚರಿಸುವುದನ್ನು ಆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ 'ಸಾರ್ಥ' ಎನ್ನುತ್ತಿದ್ದರು. ಭಾರತದ ಇತಿಹಾಸದ ಒಂದು ಸ್ಥಿತ್ಯಂತರ ಅವಧಿಯ ಈ ಕಾದಂಬರಿಯಲ್ಲಿ ಅಪೂರ್ವ ಅನುಭವ ಮತ್ತು ಪಾತ್ರಗಳು ಒಡಮೂಡಿವೆ. ಆಳವೂ ವಿಸ್ತಾರವೂ ಆದ ಐತಿಹಾಸಿಕ ಅಧ್ಯಯನದ ಅಡಿಪಾಯದ ಮೇಲೆ ಶಕ್ತ ಸೃಜನಶೀಲತೆಯು ಕೆಲಸಮಾಡಿ ಈ ವಿಶಿಷ್ಟ ಕಾದಂಬರಿಯನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿದೆ.

ಭಾರತವು ಸತತವಾಗಿ ಎದುರಿಸುತ್ತಿರುವ ಧಾರ್ಮಿಕ ಸಂಘರ್ಷಗಳ ತಾತ್ತ್ವಿಕಬೇರುಗಳನ್ನು 'ಸಾರ್ಥ' ಸೃಜನಶೀಲವಾಗಿ ಅನ್ವೇಷಿಸುತ್ತದೆ.

ಸಾರ್ಥು

ಸಾರ್ಥತ್ತೇ ಮರ್ಮತಾ ತೆರಿಯಕ್ಕ್ ಹಾಂವಾಶ್ಲಾ ಉಟ್ಟ್ಪೋನ ನಾಗಭಟ್ಟು ತಂದೆ ಗುರಿಯಿಲ್ಲಾದ ಸಂಚಾರಪರಿಕ್ರಮತುಳ್ಳೆ ಜನಪದತ್ತೇ ಜೀವನಾಡೀಪೋಲಿಂದ ಪತ್ತಾರ್ ಧಾರ್ಮಿಕಮಾನ, ಸಾಮಾಜಿಕಮಾನ ಪಿನ್ನ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕಮಾನ ಪ್ರವೃತ್ತಿಹೀಡೆ ಪ್ರಭಾವತಕ್ಕುಳ್ಳಾಯಿಟ್ ಆಶ್ಚರ್ಯಕರಮಾನ ಜೀವನದರ್ಶನತಕ್ಕ್ ಸಾಕ್ಷಿಯಹಣ.

'ಸಾರ್ಥು' ಕ್ರಿ.ಶ. ಅಟ್ಟಾ ಶತಮಾನತ್ತೇ ಭರತಖಂಡತುಳ್ಳೆ ನಡಂದದ್ ಅ್ರಂಟ್ ಕಲ್ಪಿಚ್ಚಕಣಮಾನ ವಿಚಾರಂಗಳಾ ಆಧರಿಚ್ಚ ಕಾದಂಬರಿ. ಆನ ಕುದುರ ಹೇಸರಗತ್ತ ನೂರಾರ್ ವಂಡಿಹೀಡೆ ಮೇಲೆ ವಾಣಿಜ್ಯಪದಾರ್ಥಂಗಳಾ ಚುಮತಿಕಿಂಡ್ ವ್ಯಾಪಾರೂ ಪಣ್ಣಿಕಿಂಡ್ ಧೂರಧೂರತ್ತೇ ದೇಶಂಗಳುಳ್ಳೆ ಸಂಚರಿಯರತಾ ಅಂದೆ ಕಾಲತುಳ್ಳೆ 'ಸಾರ್ಥು' ಅ್ರಣ್ಣಾಂಡಿಂದ. ಭಾರತತ್ತೇ ಇತಿಹಾಸತ್ತೇ ಒರು ಸ್ಥಿತ್ಯಂತರತ್ತೇ ಅವಧೀತೇ ಇಂದೆ ಕಾದಂಬರೀಲೆ ಅಪೂರ್ವಮಾನ ಅನುಭವು ಪಿನ್ನ ಪಾತ್ರಂಗ ಒಡಮೂಡೀರಾನ್ನ. ಆಳಮೂ ವಿಸ್ತಾರಮೂ ಆನ ಐತಿಹಾಸಿಕಮಾನ ಅಧ್ಯಯನತ್ತೇ ತಳಪದೀಮೇಲೆ ಶಕ್ತಮಾನ ಸೃಜನಶೀಲತಾ ಕಾಯ್ರೂಪಣ್ಣೀ ಇಂದೆ ವಿಶಿಷ್ಟಮಾನ ಕಾದಂಬರೀಯಾ ನಿರ್ಮಿಚ್ಚರಾಂದ್.

ಭಾರತು ಸತತಮಾ ಎದರಿಯಾಂಡಿಕ್ಕರ ಧಾರ್ಮಿಕಮಾನ ಸಂಘರ್ಷಂಗಡೆ ತಾತ್ತ್ವಿಕಮಾನ ವೇರಹೀಳ 'ಸಾರ್ಥು' ಸೃಜನಶೀಲಮಾಯಿಟ್ ಅನ್ವೇಷಿಯಂದ್.

ಪರಿವಿಡಿ

ಕೃತಜ್ಞತ

೯–೧೧–೯೪ ಪಿನ್ನ ೨೮–೨–೯೫ತ್ತೇ ಮಧ್ಯೆ ಅಳದೀನ ಇಂದೆ ಕಾದಂಬರೀತೇ ಹಸ್ತಪ್ರತೀಯ ವಿಮರ್ಶಿಚ್ಚ ಪ್ರೊ॥ ಎನ್. ಬಾಲಸುಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯ, ಎಂ.ಎಸ್.ಕೆ. ಪ್ರಭು ಪಿನ್ನ ಡಾ॥ ಪ್ರಧಾನ್ ಗುರುದತ್ತ ಇಘಾಳ್ಳಕ್ಕ್ ಕೃತಜ್ಞನಾರಾಣಿ

ಎಸ್.ಎಲ್. ಭೈರಪ್ಪ.

ಭೈರಪ್ಪ ಅಘಾಡೆ ವಿಷಯಮಾನ ಅಧಿಕಮಾನ ಮಾಹಿತೀಕಾಯಿಟ್ ಪಾರಂಗೊ
www.slbhyrappa.com

ಓದುಗರು ಗಮನಿಸಬೇಕಾದ ಅಂಶಗಳು

1) ಅ಼ ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ಅಚ್ಚಿನಮನೆ, ಅವಿತುಕೊ ಎಂಬ ಪದಗಳಲ್ಲಿರುವ ಅಕಾರದಂತೆ ಉಚ್ಚಾರ.

2) ವಾಕ್ಯಾಂತದ ವ್ಯಂಜನಾಂತಕ್ಕೆ ಎನ್ನಾಚ್? ಏನಾಯಿತು? ಎಂಬಂತೆ ಉಚ್ಚಾರ.

3) ಅವುಂ ಎಂಬಂತೆ ಬಿಂದುಯುಕ್ತವಾದ ಪದಗಳಿಗೆ ಅವ್ವು ಎಂಬಂತೆ ಉಚ್ಚಾರ.

4) ನಾ ಎನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ನಾನು, ದಿನ ಎಂಬ ಎರಡು ಅರ್ಥಗಳಿವೆ.

5) ಹೊಸದಾಗಿ ಇಂಗ್ಲಿಷ್‌ಭಾಷೆಯನ್ನು ರೂಢಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವ ಕನ್ನಡ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಅನುಕೂಲಕ್ಕಾಗಿ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ನಾಟಕ ಅಥವಾ ಕಾದಂಬರಿಯ ಸಾರವನ್ನು ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಕೊಡಬಹುದಾದಂತೆ 'ಸಾರ್ಥ'ದ ಸಾರವನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭದಲ್ಲಿ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ. ಅಗತ್ಯವಿದ್ದವರು ಅದರ ಪ್ರಯೋಜನ ಪಡೆಯಬಹುದು.

* * * * *

ಸಾರ್ಥ

ಸಾರ್ಥು

ಒಂಡು

‘ನಾಗಭಟ್ಟನಾ! ಅ್ರಪ್ಪಡಿಯೂ ಅತ್ಥನ ಧೂರು ಪೊಹಣಿ. ಮುಂತೀಕ್[1] ಮೂಡು ದಿನತ್ತೇ ವಳಿ. ಕಾಶೀಕೇ ಪೋಯಿಟ್ ಉನ್ನಾ ಹುಡುಕೀ ಶುದ್ಧೀ ಚೊಲ್ಲಣು ಅಂಢ್ಂಡಿಂದೆ. ನೀ ಇಂಗೇ ಶಿಕ್ಕೀ ಉಟ,’ ನಾರಾಯಣದೀಕ್ಷಿತಾ ಎನ್ನಾ ಗುರುತಿಚ್ಚ ತಕ್ಷಣು ಅ್ರಂಡ, ಎನಕ್ ಎಂದೆ ಊರು–ವಾಶಲಾ ಕಂಡತ್ಥನ ಸಂಭ್ರಮುಮಾಯಿಟ್ ವಾರ್ಥಯೇ ಪರಪಟ್ಟಿಲ್ಲ.

‘ದೀಕ್ಷಿತಾಳೆ, ಇಂತೀಕ್ ಅ್ರಪ್ಪಡಿ ವಂದಿಹ್ಯೊ?’ ಸಂಭ್ರಮು ಗೊಂದಲಂಗಡೆ ಮಧ್ಯೆ ಎಂದೆ ನಾಕ್ ಕೋಟದ್.

‘ತೋಪನಾ ತೀರಿಕಂಡ[2]. ಅಸ್ಥೀಯ ಪ್ರಯಾಗತುಳ್ಳೇ ವಿಸರ್ಜಿಯಣೂಂಟ್ ನಿಶ್ಚಯಿಚ್ಚೆ. ಒರು ಸಾರ್ಥು ಶಿಕ್ಕೀತ್. ಅತ್ತಂದೆ ಜೊತೇಲೆ ಇಂದೆ ಮಥುರೇಕ್ ವಂದೆ. ಇಂಗಣ್ಣು ಪ್ರಯಾಗತಕ್ಕ್ ಸೀದಾ ವಳೀ ರಾಂದಾಂಗೊ. ಪ್ರಯಾಣಿಕಾಡೆ ತಂಡಂಗಳೂ ಇರನ್ನ[3]. ಇಪ್ಪೊ ಪೂಜೇ ಮುಡಿಚಿ ಪರಪಡರ ಒರು ತಂಡತ್ತೇ ಜೊತೇಲೆ ಪರಪಡಣಿ. ಚೊಲ್ಲೀನೇನೆ, ಪ್ರಯಾಗತಣ್ಣು ಕಾಶೀಕ್ ಮೂಡುನಾ ನಡವಣಮಾಂಗೊ. ಉನ್ನಾ ಹುಡುಕೀ ಶುದ್ಧೀ ಚೊಲ್ಲಣೂ ಅ್ರಂಟ್ ನಿಶ್ಚಯಿಚ್ಚಿಂದೆ. ನೀ ಇಂಗೇ ಶಿಕ್ಕೀಉಟ. ಊರ್ಕ್ಕ ಪಿಂತಿರ್ಂಬೀ ಪೊಹಾಂಡ್ರಾಡಾ? ಅಥವಾ ಕಾಶೀಕ್ ಪೋಚೇ ಇಲ್ಲ? ಅ್ರಪ್ಡಿ ಪಣ್ಣೀಂದಾಲೂ ಅವಿವೇಕಮೆ! ಯಜ್ಞಭಟ್ಟಾಡೆ ಪುಳ್ಳೆಯಾಯಿಟ್ ನೀ ಇತ್ಥಾತಕ್ಕೆಲ್ಲ ಅವಕಾಶು ಕುಡಲಾಮು?’

ಕೊನೇ ವಾರ್ಥೇ ಕೋಟ್ ಎನಕ್ ಆತಂಕಮಾಚ್. ಇಂದೆ ನಾರಾಯಣದೀಕ್ಷಿತಾ ಅ್ರಪ್ಪದೂ ಕಟುವಾರ್ಥೇಕ್ ಪೇರಾನವ. ನ ಬ್ರೂಯಾತ್ ಸತ್ಯಮಪ್ರಿಯಮ್ ಅ್ರಣ್ಣರ ಹಿತೋಪದೇಶತಕ್ಕೂ ಇಥಾಳ್ಕಕ್ಕೂ ಬಲು ದೂರು. ಆನಾಕ ಪೊಯ್ಯಾ ಚೊಲ್ಲರವಾಳಂಡ್. ಅರಹಿದ್ ವರ್ಷಂಗಳಾ, ಆಮು, ಲೆಕ್ಖ್ಪೋಟಾಕ ಸುಮಾರಾ ಅರಹಿದ್ ವರ್ಷು ವಯಸ್ಸಾಯಿರಾಂದ್, ಇಪ್ಪಡಿಯೇ ಪಳಚ್ರಾಡಾ. ಅರೆನೆತ್ತಿ ಬೊಕ್ಕಾಯಿಂದಾಲೂ ಒರು ಪಲ್ಲೂ ಉಳಂದಕ್ಕಲ್ಲ. ‘ಒದಾಚ್ ದೀಕ್ಷಿತಾಳೇ?’ ಆತಂಕತಣ್ಣಮೇ ಎಂದೆ ನಾಕ್ ಕೋಟದ್.

‘ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸು, ವಿಶೇಷಮಾನ ಅಧ್ಯಯನು, ದೇಶಾಟನಹ್ಯ ಓದಿಂದಾಲೂ ಗೃಹಸ್ಥನಹರತಕ್ಕ್ ಮುದಲು[4]. ಅತ್ಥೀಮೇಲೆ ಸ್ವಾಧ್ಯಾಯತುಳ್ಳೆ, ಸ್ವಸ್ಥಳತುಳ್ಳೆ ಲಭ್ಯಮಾನ ಘೆರೀ ವಿದ್ವಾಂಸಾಡೆ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನತುಳ್ಳೆ ತೃಪ್ತಿ ಪಟ್ಟ್ಕ್ಂಡಿರಣು. ಇಂದೆ ನಿಯಮತಾ ಪಾಲಿಯಾದೆ ನೀ ಅವಿವೇಕೂ ಪಣ್ಣಿಕಂಡ[5].’

‘ಒದಾಚಿ ದೀಕ್ಷಿತಾಳೇ?’ ಎಂದೆ ನಾಕ್ ಮಧ್ಯತುಳ್ಳೇ ಕೋಟದ್.

‘ಅ್ರಳೂಪ್ರಾಯತ್ತೆ ಹಾಂಬಡಿಯ ರಸಿಕರಾಜಂದೆ ವಜ್ರವೈಡೂರ್ಯದಿ ಆಭರಣಂಗಳ್ಕ್ಕ ಮರುಳಾನ. ಬಸರಿಯೂ ಆಯಿಟ್ ಪಶ್ಚಲಿಯೂ ಪೆತ್ತ. ಇತ್ತಾ ಪಾಕಮಾಟಾದೆ ಉಂದೆ ತಾಯಾ ಕೊರಗಿ ಪ್ರಾಣೂ ಉಟ್ಟ. ಉನಕ್ ಅ್ರಂಗೇ ಅ್ರಂಟ್ ಚೊಲ್ಲೀಉಟ್ಟುಡಾ ಅವೆ? ಆಡೆ ಕೈಯುಳ್ಳೆ? ಕಾಶಿ ಓದ್ ನಾಲಾರ್ ದಿನಂಗಡೆ ವಳಿಯಾ?’

ಎಂದೆ ಇಡೀ ಶರೀರೂ ನಡಗೀಉಟ್ಟದ್. ಯಮುನಾ ತೀರತ್ತೇ ಅಂದೆ ಕೃಷ್ಣಮಂದಿರು, ವಡ್ಚಾಲೇ ಪೋದೇಲೆ ಗಿಜಿಗುಟ್ಟರ ಭಕ್ತಾ, ದೇವಸ್ಥಾನತ್ತೇ ಘಂಟೆಹೀಡೆ ಮಧ್ಯೆ ಚೊವೀಲೆ ನಿಶ್ಯಬ್ದು ಹೆಂಬಿಕಂಡದ್. ‘ಅ್ರಳೂಪ್ರಾಯತ್ತೇ ಹಾಂಬಡಿಯಾ ಅ್ರಂಡಾಕ ಆರ್?’ ನಾಕ್ ಕೋಟದ್.

---

1 ಮೂಖಡೇಕ್ 2 ತೀರಿಹಿಂಡ 3 ಇಕ್ಕನ್ನ 4 ಮೊದಲು 5 ಪಣ್ಣ್ಹಿಂಡ

'ಇನ್ನಾರ್? ಉಂದೆ ಹಾಂಬಡಿಯಾ ಶಾಲಿನಿ. ಒರೂ ಒಡಮೆಹೀಳಕ್ಕ್ ಮರುಳಾನಾಳೋ ಅಥವಾ ರಸಿಕ ರಾಜನಕ್ಕ್ ಮರುಳಾನಾಳೋ, ಒಟ್ಟಂದುಳ್ಳೆ ಇಡೀ ಜಾತೀಕ್ ಕಟ್ಟಪೇರಾ ಕೊಳಂದಾ. ಜಾತೀಣ್ಣು ಪರಂಬಕ್ಕ್ ಪೋಟಾ. ವೀತೀತೇವಾಳೆಲ್ಲಾ ಓದ್ ವಾರ್ಥೊಲ್ಲಿಕ್ಯಾಂಡ್ ರಾಡಾ ಗೊತ್ತಾ[1]? ಅಮರುಕರಾಜನಕ್ಕ್ ಶಾಲಿನೀ ಮೇಲೆ ಕಣ್ಣುಳಂದ್‌ದ್. ಅವೆ ರಾಜಸಂಪರ್ಕತಕ್ಕ್ ಮನಸೋತಾ. ಉನ್ನಾ ದೀರ್ಘಕಾಲು ಊರಣ್ಣು ಪರಂಬಕ್ಕ್ ಉಟ್ಟುಟಾಕ ತಂಗ ಸುಲಭಮಾ ಶೇರಲಾಂ ಆ್ಂಟ್ ಅವನೇ ಉಂದೆ ತಲೇಕ್ ಕಾಶೀಲೆ ವ್ಯಾಸಂಗೂ ಪಣ್ಣರ ಹುಚ್ಚಾ ಹೆಪ್ಪಿ ಸಾಗಪೋಟಾಂ. ಪೆದ್ದಂಭಟ್ಟು ನೀ ಅವಂದೆ ತಂತ್ರತಕ್ಕ್ ಬಲಿಯಾನ. ಇದೆಲ್ಲಾ ಜನಂಗಡೆ ವಾರ್ಥಾ. ನಿಜೂ ಉನಕೇ ತೆರಂಜಿರಣು[2]. ಕಾಶೀಣ್ಣು ಪಿಂತಿರಂಬಾಂಡ್ ರಾಡೇಯಾ? ನೀ ಊರಾ ಉಟ್ಟ್ ನಾಲ್ ವರ್ಷಂಗಡೆ ಮೇಲಾಚಂಡಾ?'

ಎಂದೆ ಮನಸ್ಸ್ ವೇರಾ ಕಳಂಜಹಂಡ ಆ್ಳೂ ಸೊಸೀಪೋಲೆ ಮುರಟೀಪೋಯಿಂದ್. ರೆಪ್ಪೇ ಆಟರ ಶಕ್ತಿಯೂ ಇಲ್ಲಾದಹುಡಿ ತರಂದ ಕಣ್ಣಹ ಅಪ್ಪಡಿಯೇ ನಿಂಡಿಂದಹೀನ. ಅತ್ಥನೇಂದುಳ್ಳೆ ಆರೋ ರಂಡ್‌ಪೇರ್[3] ಹತ್ತಿರತಕ್ಕ್ ವಂದ್, ದೀಕ್ಷಿತಾಳೆ, ಪೋದಾನಾಕ ತಂಡು ಪರಪಟ್ಟುಡಂದ್, ಆ್ಂಟ್ ಕೂಹೀನ. 'ಆ್ಪಡಿಯೂ ಊರ್‌ಕ್ಕ್ ಪೊಹಾಂಡ್‌ರಾಡೇಯೇ, ನಾ ಪಿಂತಿರಂಬೀನ ಮೇಲೆ ಪಾರಮ್ಮೊ' ಆ್ಂಟ್ ಚೊಲ್ಲೀ ದೀಕ್ಷಿತಾ ದೇವಸ್ಥಾನತ ಕಡೇಕ್ ಪರಪಟ್ಟ್‌ಪೋನಾ. ಅಘಾಳ್ಳಾ ಪೊಹರಮ್ಮಾ ಎಂದೆ ಬುದ್ಧೀಕ್ ಬಡಂಜಿಂದ ಗರು ಇಳಿಂಜಿಲ್ಲ. ಅತ್ಥೀಮೇಲೂ ಇಳಿಂಜಿಲ್ಲ. ಯಮುನಾನದೀತೇ ಅಂಕಡೇಣ್ಣು ಸೂರ್ಯು ಮೇಲ್‌ಕ್ಕ್ ವರರ ಪೋದೇಕ್ ತುಸು ಇಳಿಂಜ್, ಇದ್ ಸಾಧ್ಯಮಾ ಆ್ಣ್ಣರ ಸಂಶಯು ಪರಂದದ್. ಉನ್ನತ ವ್ಯಾಸಂಗತಕ್ಕ್ ನಾ ಕಾಶೀಕ್ ಪೊಹಾಂಡ್‌ರಾಣಿ ಆ್ಣ್ಣರ ನೆಪತಾ ಸಾರ್ಥತ್ತೇವಾಳಕ್ಕ್ ಮಾತ್ರಮುಂಡ್, ಊರುಳ್ಳೆ ಕೂಡಾ ಎಲ್ಲಾಡೆ ಜೊತೇಲೂ ಚೊಲ್ಲಣೂ ಆ್ಂಟ್ ಅಮರುಕರಾಜನೂ ನಾನೂ ಶೇರಿಯೇ ನಿಶ್ಚಯಿಚ್ಚಿಂದು. ಸಾರ್ಥತ್ತೇ ಮರ್ಮತಾ ತೆರಿಂಝುಕ್ಕ್ ನಾ ಪೊಹಾಂಡಿಕ್ಕರದ್, ನಂಬಡೆ ರಾಜ್ಯತ್ತೇದೇ ಆನ ಒರು ಸಾರ್ಥತಾ ಪ್ರಾರಂಭಿಯರ ಯೋಜನ ಸಧ್ಯತಕ್ಕ್ ಆರಕ್ಕೂ ತೆರಿಯಕ್ಕಹದ್ ಆ್ಣ್ಣರ ತೀರ್ಮಾನಮಾಯಿಂದ್. ಇಂದೆ ತೀರ್ಮಾನತಾ ಪಣ್ಣೀಂದವನೂ ಅವನೇ. ನಾ ಬಲಿಯಾನೆ. ಅವ್ಂ ದ್ರೋಹೂ ಪಣ್ಣೀನ. ಶಾಲಿನಿ ದ್ರೋಹೂ ಪಣ್ಣೀತ್. ಎನ್ನುಳ್ಳೆ ರೋಷು ಎರಿಂಜದ್. ಇಪ್ಪೋ ಆ್ಂಡಾಕ ಇಪ್ಪದೇ ಊರ್‌ಕ್ಕ್ ಪರಪಟ್ಟ್, ಅಯೋಗ್ಯಂದೆ ಜುಟ್ಟಾ ಪುಡಿಚ್ ಇತ್ಥಾ ಮಿತ್ರದ್ರೋಹತಾ ಪಣ್ಣಲಾಮೋಡೋ ಆ್ಂಟ್ ಕೋಕರ, ಅತ್ತಂದೆ ಎದೇಕ್ ನಾಟಿ ರಕ್ತತಾ ಚೊರಿವಿಚ್ಚ್ ಚಾವಿಯರಹುಡಿ ಚೂರೀಣ್ಣೂ ಇರಿಯರ, ಪತಿದ್ರೋಹು ಪಣ್ಣೀನ ಶಾಲಿನೀಯೂ ಇರಿಂಜ್ ಚಾವಿಯರ ಕಲ್ಪನೆಹ್ಯ ಮನಸ್ಸಾ ಹೆಂಬಿಕಿಂಡ್ತೀನ. ನಾರಾಯಣದೀಕ್ಷಿತಾಳಾ ಹುಡುಕ್ಕಿಂಡ್ ಪೊಹರ, ಪೋಯಿಟ್ ಒಳಿಂಜ ವಿವರಂಗಳಾ ವಿಚಾರಿಯರ ಕುತೂಹಲಮೂ ವಂದಿಲ್ಲ. ಅಂಗಣ್ಣು ಅಂಗೇ ಎಂಗಡೂರು ತಾರಾವತೀಕ್ ಪರಪಟ್ಟುಡರ ಮನಸ್ಸ್ ಉಕ್ಕೀತ್. ಆನಾಕ ಓಂದ್ ಹೆಜ್ಜೆ ವಯ್ಯರತಕ್ಕ್ ಓಣಮಾನ ಇಚ್ಛಾಶಕ್ತಿ ಪರಂದಿಲ್ಲ.

ಹಾತಕ್ಕ್ ಪೋಯಿಟ್ ಪರಿಚಾರಕು ಇಟ್ಟಿಂತ ಚೂಡಕ್ಕಹಾದೆ ಪಾದೀಕ್ ಉಟ್ಟ್ ಓಂದ್ ಕೈಯಾ ಕಳವೀ ತುಂಕ್ಯರಪೋದೇಕ್ ಸೇಡಾ ತೀರಿಯರ ರಭಸು ಕಮ್ಮಿಯಾಯಿಟ್ ವಿಷಣ್ಣತಾ ಆವರಿಚ್ಚಕಂಡದ್. ಅದ್ ರಾಜು. ಅಂಗರಕ್ಷಕಾಳಣ್ಣು ಚುತ್ವರಿಂಜಿಕ್ಕರದ್. ಶುದ್ಧೀ ತೆರಿಂಜ ನಾ ಸೇಡಾ ತೀರಿಚ್ಚಕಲಾಂ ಆ್ಣ್ಣರ ಎಚ್ಚರಿಕ್ಯ ಇರಂದ್. ಎನ್ನಾ ಹತ್ತಿರತಕ್ಕೂ ಉಟ್ಟಕಲ್ಲ ಆ್ಣ್ಣರದ್ ಗೋಚರಮಾಚ್. ಶಾಲಿನೀಯ ಆನಾಕ ಪೋದಾಪಾತ್ ಇರಿಂಜಿ ಚಾವಿಪೀಲಾಂ. ಅದ್ ಮಿತ್ರದ್ರೋಹು ಪಣ್ಣೀನಹುಡಿ ಅದ್ ಪತಿದ್ರೋಹೂ ಪಣ್ಣೀರಾಂದ್. ಅತ್ಯಾನೂ ಕೊಂದಾಕ! ಆ್ಣ್ಣರ ಕಲ್ಪನ ಮನಸ್ಸಾ ಹೆಪ್ಪಿಕಿಂಡದ್.

1 ತೆರಿಂಜರಾಂದಾ? 2 ತೆರಿಂಜಿಕ್ಕಣು 3 ರಂಡ್ ಜನು

ಅಂದೆ ಕಲ್ಪನೇಯಾ ತೀವ್ರಮಾ ಭಾವಿಪಿಯರತಣ್ಣು ಒರು ರೀತೀತೇ ಸಮಾಧಾನೂ ಶಿಕ್ಕಾಂಡಿಂದ್. ಆನಾಕ ರಂಡ್ ನಾ ಮಾತ್ರು. ಮೂಡಾನಾಳೇ ಪೋದೇಕ್ ಅಂದೆ ಕಲ್ಪನೇಯೂ ವೊತ್ಥನಕಾಚ್. ಕೊಲ, ಕದ್ದ್ ಪೋಯಿಟ್, ನಿಸ್ಸಹಾಯಕಮಾನ ಸ್ಥಿತೀಲಿಕ್ಕರವಳಾ, ಆತ್ಮರಕ್ಷಣೆ ಪಣ್ಣಿಕ್ಯರ ಅವಕಾಶತಯೇ ಕುಡಾದೇ ಪಣ್ಣರ ಕೊಲ. ಅ್ತ್ತಕ್ಕೋ ಎಂದೆ ಮನೋಧರ್ಮತಕ್ಕ್ ಒಗ್ಗರ ಕಾರ್ಯಮಂಡ್ ಇದ್ ಅ್ಣ್ಣಿಯಕ್ಕ್ ಶುರುವಾಚಿ. ಅಮರುಕು ರಸಿಕು. ಎಂದೆ ಸಮವಯಸ್ಕು, ಸಹಪಾಠಿ, ಓರೋರೆ ಪೊಂಥಾಟಿಹೀಳ ಹುಡುಕರ ಪ್ರವೃತ್ತೀತೇದ್ ಅ್ಣ್ಣರದ್ ತೆರಿಂಜಿಂದ್. ಆನಾಕ ಇಪ್ಪಡಿ ಪಾತ್ರಾಪಾತ್ರವಿವೇಚನಾ ಇಲ್ಲಾದೆ ಸ್ನೇಹಿತಂದೆ ಹಾಂಬಡಿಯಾಡೆ ಮೇಲೆ ಮನಸ್ಸಾ ಹರೀಉಟ್ಟ್? ಅದಾನಾಲೂ ಅನ್ನು ಬಟ್ಟ ನೆಮ್ಮದೀತೇ ಜೀವನತಕ್ಕ್ ಕಮ್ಮಿ ಇಲ್ಲಾದ ದಾಂಪತ್ಯತಾ ಉಟ್ಟ್ ವಜ್ರುವೈಡೂರ್ಯಂಗಳಕ್ಕ್ ಮರುಳಾಚೋ ಅಥವಾ ರಾಜಸಂಗತಕ್ಕ್ ಹಾತೊರೆಂಜದೋ! ಅ್ಣ್ಣರ ಜಿಜ್ಞಾಸ ಪ್ರಾರಂಭಮಾಚ್.

ಇದಾನ ರಂಡಾ ರಾತ್ರಿ ತುಂಕಿಂಡಪೊ ತಾಂ ಊರಾ ಉಟ್ಟ್ ಪರಪಟ್ಟ ಸಂದರ್ಭು ಮನಸ್ಸುಳ್ಳೆ ಚುರಳೀ ಉಟ್ಟ್‌ಕಕ್ಕ್ ಮುದಲಿಟ್ಟ್‌ದ್[1].

ಇತ್ತಕ್ಕಾಯಿಟ್ ಕಿನಾವಾ ಕಾಣಾಂಡಿಂದೆ, ಹುಡುಗನಾಯಿಂದ ಕಾಲತಣ್ಣುಮೂ. ದೇಶವಿದೇಶಂಗಳಾ ಸಂಚರಿಚ್ಚಿಕ್‌ಂಡ್ ನದೀನದು ಪಳ್ಳು ತೊರ ಪುಳೆಹೀಳಾ ಪಾಂರ್ಘುಂಡ್ ವಟ್ಟು ಗುಡ್ಡು ಅಡವಿಹೀಳಾ ಪಾಂಜ್ ರಾಜ್ಯ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯಂಗಡೆ ಮೂಲಕಮಾ ಪ್ರಯಾಣೂಪಣ್ಣಿ, ಪಳ್ಳಿ ಪಟ್ಟಣು ನಗರಂಗಳಾ ಪಾತ್‌ಕ್‌ಂಡ್ ನಡವರದ್, ಇಲ್ಲಂದಾಕ ಕುದುರ ಸಂಚಾರು ಅ್ಂಡಾಕ ಇತ್ಥನ ಕಷ್ಟೂ ಅ್ಂಟ್ ಅಂದೆ ಬಾಲ್ಯತ್ತೇ ಕಿನಾವಹೀಳಕ್ಕ್ ತೆರಿಂಜೇ ಇಂದಿಲ್ಲ. ತೆರಿಂಜಿಂದಾಕ ಕಿನಾವೇ ಪರವಕ್ಕಿಲ್ಲಯೋದೋ! ರಾಜಕುಮಾರಂದೆ ಜೊತೇಲೆ ಇನ್ನೊರು ಕುದುರೇಯಾ ಪತ್ತಿ ನಂಬಡೇದೇ ರಾಜ್ಯತುಳ್ಳೆ ವೇಗಮಾ ಓಡಿಯರಪೊ, ಮಧ್ಯೆ ಜೊತಾ ತಪ್ಪಿ ವಳಿ ತಪ್ಪಿ ಅ್ಂದಂದ್ಯೋ ದಿಕ್ಕುಳ್ಳೆ ಅಲಂಜ್ ಕಾಡ್–ಕಣಾರೀ ಪಕ್ಕತುಳ್ಳೆ ಪಾಂಜ್ ಕಾಡ್‌ಮನುಷ್ಯಾಳೋ ಕೃಷಿಕಾಳೋ ಎದುರಾಯಿಟ್ ನಿಂಗಾ ದಾರ್ ಅ್ಂಟ್ ಕೋಟಪೊ ರಾಜಕುಮಾರು ಅಮರುಕಸಿಂಹಂದೆ ಸ್ನೇಹಿತು ಅ್ಂಟ್ ಚೊಲ್ಲೀನ ತಕ್ಷಣು ಅಫಿಯಾ ಸಲ್ಲಿಯರ ವಿಶೇಷಮಾನ ಗೌರವು ವಿಧೇಯತೆಹೀಡೆ ಸೌಲಭ್ಯಂಗಡೆ ಮೇಲೆ ಸವಾರಿ ಪಣ್ಣಿಕಿಂಡ್. ಇಲ್ಲಂದಾಕ ಕಿನಾವೇ ಪರವಕ್ಕಿಲ್ಲಿಯೋದೋ! ಪ್ರಯಾಣು ಅ್ಂಡಾಕ ಅತ್ಥನ ಸುಲಭು ಅ್ಂಡ್ ಅ್ಂಟ್ ಅತ್ಥೀಮೇಲೆ ತೆರಿಂಜಿದಾನಾಕಲೂ ಬಾಲ್ಯತುಳ್ಳೆ ಪರವರ ಕಿನಾವಹೀಡೆ ವಣ್ಣು ಇಡೀ ಭವಿಷ್ಯತ್ತೆ ಅರ್ಥತ್ತೆ ರೀತಿಹೀಳಯೇ ಸೂಕ್ಷ್ಮಮಾ ವ್ಯಾಪಿಚ್ಚಕರದ್ ತೆರಿಂಜಿಂದಿಲ್ಲ. ಅಮರುಕು ಪಿನ್ನ ನಾ ರಂಡ್‌ಪೇರಿಯೂ ಜೊತೇಪಣ್ಣಿ ಸಾಮಾನ್–ಸರಂಜಾಮಹೀಡೆ ಗಾಡಿಹೀಡೆ ಜೊತೇಲೆ ಎಂಗಡೆ ಜೊತೇಲೇ ಕುದುರೇ ಪತ್ತೀನ ಭಟಂಗಡೆ ರಕ್ಷಣೇಲೆ ಮಾಹಿಷ್ಮತೀತೇ ಗುರುಕುಲತಕ್ಕ್ ಉಟ್ಟುಡರಪೊ ರಾಜ್ಯತ್ತೆ ಗಡಿಹೀಳುಳ್ಳೂ ಅತ್ಥೀಮೇಲತ್ತೆ ಠಿಕಾಣಿಹೀಳುಳ್ಳೂ ಅಹಾಂಡಿಂದ ಪರೀಕ್ಷ, ವಿಚಾರಣ, ಪ್ರವೇಶನಿಯಮಂಗಳಯೆಲ್ಲಾ ಅನುಭವಿಚ್ಚಾಲೂ ಅಫಿಳ ಪಾರ್ತಕರ ರಾಜಾಧಿಕಾರಿಹ ಇಂದಿಂತಣ್ಣು ಅಂದೆ ಕೋಟಲೆಹ ಎಂದೆ ಅನುಭವತಾ ತಟ್ಟೀಂದಿಲ್ಲ. ತಟ್ಟೀಂದಾಕ ನಾ ಒಪ್ಪಿಕ್ಯಾಂಡಿಂದಿಲ್ಲೆ. 'ಮಿತ್ರಾ ನಾಗಭಟ್ಟ, ನಂಬಡೆ ರಾಜ್ಯತ್ತೇ ಸ್ಥಿತಿ ಉನಕ್ ತೆರಿಂಜರಾಂದ್. ಅಂದೆ ವಿಷಯಮಾ ನಂಬ ರಂಡ್‌ಪೇರೂ ಅ್ತ್ಥನಿಯೋವಾರಿ ವಾರ್ಥೊಲ್ಲೀರಾಣು. ನಂಬಡೇದ್ ಸಣ್ಣೀ ರಾಜ್ಯು. ಅಂಕಡೇಕ್ ಉತ್ತರತುಳ್ಳೆ ಗೂರ್ಜರ ಪ್ರತೀಹಾರಾಡೆ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯು. ಇಂಕಡೇಕ್ ದಕ್ಷಿಣತುಳ್ಳೆ ರಾಷ್ಟ್ರಕೂಟಾಡೆ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯು. ಒರುನಾ ಅಂಡ್ ಒರುನಾ ನಂಬ ಇಫಿಳುಳ್ಳೆ ಒತ್ತರ ಹೊಟ್ಟೇಉಳ್ಳಕ್ಕ್ ಪೋಯಿಟ್ ನಂಬಡೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯತಾ ಕಳಂರ್ಘುರದ್ ಅಸಂಭವಮಂಡ್. ಆಡೆ ಸಾಮಂತನಾಯಿಕ್ಕರದೂ ಎನಕ್ ಸಾಧ್ಯಮಿಲ್ಲ. ನಂಬಡೆ ಸೈನ್ಯತಯೇ ಬಲೂಪಣ್ಣಿ ಉತ್ತರತುಳ್ಳೆ ಅತ್ಥನ, ಇಂದಾಕಡೇಲೆ ಸರ್ಮದಾವರೀಕ್, ಇಪ್ಪಡಿ ಒತ್ರಿಚ್ಚಿಕಂಡ್ ಬಲಮಾಯಿಟ್, ನಾನೂ ನಿಂಗಳೂ ವಿಸ್ತಾರತುಳ್ಳೆ ಸಮಾನಾಳಂಡ್ ನಿಜು, ಆನಾಕ ನಾ ಆಡೆ ಆಧೀನತುಳ್ಳೂ ಇಕ್ಕಲ್ಲೆ[2], ಸ್ನೇಹಿತನಾ ಇರರೆ, ಎಂದೆ ರಾಜ್ಯತ ಮೂಲಕಮಾ ಅ್ಂದೆ ಶತ್ರುರಾಜನೂ

1 ಶುರುವಾಚ್ 2 ಇರಲ್ಲೆ

ಉಂಗಡೆ ರಾಜ್ಯತಕ್ಕ್ ನುಗ್ಗಾದಹುಡಿ ರಕ್ಷಣೆ ಕುಡರತಕ್ಕ್ ಶಕ್ತು ಆ್ತಂಟ್ ಚೊಲ್ಲರ ಸ್ಥಿತೀಕ್ ವರಣು. ಸಮಯಾವಕಾಶು ವಂದಪ್ಪೊ ಸಹಾಯತಕ್ಕ್ ಪ್ರತಿಯಾಯಿಟ್ ಅವನಕ್ಕೋ ಇವನಕ್ಕೋ ಶೇರೀನ ಎಂದೆ ಪಕ್ಕತ್ತೇ ಪ್ರಾಂತಂಗಳಾ ಸ್ನೇಹತಣ್ಣಮೇ ಉಟ್ಟ್‌ಕುಡು ಆ್ತಂಟೂ ಕೋಳಣು. ಓದಣ್ಣಡ?'

'ಮಿತ್ರ ಅಮರುಕ, ಕ್ಷಮಿಪಿ. ಅಮರುಕ ಮಹಾರಾಜ, ಆ್ತಂಡ್, ಮಹಾರಾಜ,' ಆ್ತಂಟ್ ನಾ ತಿದ್ದಿಕ್ಯಾಂಡಿಕ್ಕರಪ್ಪೊ ಅವುಂ ತಡಂಜ್, ನಂಬಾ ರಂಡೇಪೇರ್ ಇಕ್ಕರಪ್ಪೊ ನೀ ಎನ್ನ ಅಮರುಕ ಆ್ತಂಟೇ ಅಳಿಯಣು. ಅದೇ ಎನಕ್ ಪ್ರೀತಿ ಆ್ತಂಡಿಂತಕ್ಕ್, 'ಸ್ನೇಹು ಅಂತರಂಗುತುಳ್ಳೆ ರಾಂದ್. ಆ್ತಪ್ಪದೂ ಇರಂದ್. ಆನಾಕ ಪಟ್ಟಾಭಿಷಿಕ್ತನಾನ ಮೇಲೆ ಒರು ಕ್ಷಣಮೂ ನೀ ರಾಜಭಾವು ಇಲ್ಲಾದೆ ಇರರಹುಡಿ[1] ಇಲ್ಲ. ಅಂದೆ ಭಾವಮಿಲ್ಲಾದೆ ಆರೂ ಉಂದೆ ಜೊತೇಲೆ ವ್ಯವಹರಿಯರಹುಡಿ[2] ಇಲ್ಲ. ನೀ ಎನ್ನಾ ಮಿತ್ರ ನಾಗಭಟ್ಟ ಆ್ತಂಟೇ ಅಳಿ. ನಾ ಉನ್ನ ಮಹಾರಾಜ ಆ್ತಣ್ಣಣಿ. ಮಹರಾಜ ಆ್ತಂಟ್ ಮಾತ್ರಮಂಡ್,

'ರಾಜಾಧಿರಾಜ
'ಪರಮರಾಜಾಧಿರಾಜ
'ರಾಜಾಧಿರಾಜರ್ಷಿ
'ರಾಜರಾಜಾಧಿರಾಜ
'ಪರಮಭಟ್ಟಾರಕ

'ಆ್ತಂಟ್ ಉನ್ನಾ ನಾ ಅಳಿಯರ ದಿನು ವರಹಡ್ ಆ್ತಣ್ಣರದೇ ಎಂದೆ ಹಾರೈಕ್ಯ. ಪ್ರತಿನಿತ್ಯು ಎಂದೆ ಗೃಹಹೋಮತುಳ್ಳೆ ಇಂದೆ ಪ್ರಾರ್ಥನೇಯ ಪಣ್ಣಿಯೇ ಒರು ದರವಿ ಆಜ್ಯತ ಆ್ತರ್ಪಿಯಣಿ.' ಆ್ತಂಡಪ್ಪೊ ಅವಂದೆ ಮೊಖು ಆ್ತತ್ಥನ ಪ್ರಸನ್ನಮಾಚಿ! ಚಾವರ ಮುದಲು ತೋಪನಾ ಚೊಲ್ಲೀಂದ ಹಿತವಚನು 'ಪಶ್ಯಲೇ, : ನೀ ಯುವರಾಜನಕ್ಕ್ ಪರಮಾಪ್ತನಾನ ಸ್ನೇಹಿತು ಆ್ತಣ್ಣರದ್ ಎನಕ್ ತೆರಿಂಜರಾಂದ್[3]. ಅತ್ತಣ್ಣಮೇ ಇಂದೆ ವಾರ್ಥೆ ಚೊಲ್ಲಾಂಡ್‌ರಾಣಿ. ಗದ್ದುಗೆ ಓರೀನ ಮೇಲೆ ಅವಂದೆ ಜೊತೇಲೆ ಬಾಲ್ಯತ್ತೇ ಸಲಿಗೇಯ ಒರುಕಾಲೂ ಕಾಟಿಕ್ಯೋವಾಣ. ಅವಂದೆ ಅಧಿಕಾರತಾ ಅಪ್ಪಪ್ಪದೇಕ್ ಹೊಗಳರತಾ ಮರವವಾಣ. ಅವಂದೆ ಅಧಿಕಾರು ಇನ್ನತ್ಥನ ಮೇಲಹಡ್, ಇನ್ನತ್ಥನ ವಿಸ್ತರಿಹಿಡ್ ಆ್ತಣ್ಣರ ಹಾರೈಕೇಯ ಅಪ್ಪಪ್ಪೊ ಚೊಲ್ಲಾಂಡಿರ್. ಇತ್ಥನ ವರ್ಷು ಸಿಂಹಾಸನತ್ತೇ ಸೇವೇ ಪಣ್ಣೀನ ಅನುಭವತಣ್ಣು ಇಂದೆ ಕೊನೇಬುದ್ಧಿವಾದತ ಚೊಲ್ಲಾಂಡ್ರಾಣಿ.' ತೋಪನಾ ಚತ್ತ ಒಂಡರೆ ವರ್ಷತಕ್ಕ್ ಫೆರೀ ಮಹಾರಾಜು ತೀರಿಕಿಂಡ್ ಅಮರುಕನಕ್ಕ್ ಪಟ್ಟಾಭಿಷೇಕಮಾಯಿಟ್, ಬಾಲ್ಯತ್ತೇ ಸಲಿಗೇಯಾ ಅಪ್ಪಡಿಯೇ ವಚ್ಚಕಕ್ಕ್ ಪ್ರಯತ್ನಿಚ್ಚವಾ ಕೃಪಾನಷ್ಟತಾ ಅನುಭವಿಚ್ಚ. ಎಂದೆ ಕೃಪಾಲಾಭು ವರ್ಧಿಚ್ಚದ್.

'ಪಂಡಿತ ನಾಗಭಟ್ಟ,' ಎನಕೂ ಒರು ಬಿರುದಾ ಕುಡತೇ ಮಹಾರಾಜು ಚೊಲ್ಲೀನ : "ನೀ ಆ್ತಪ್ಪಡಿ ಓಣಮಾಲೂ ಅಳಿ. ಎನಕ್ ಮಾತ್ರು ನೀ ಬಾಲ್ಯತ್ತೇ ಸ್ನೇಹಿತನೇ. ಪಂಡಿತೂ ಆನಾಲೂ ನಾ ಉನ್ನ ಸಲಿಗೇಣ್ಣಮೇ ಅಳಿಯಣಿ. ಅಂತರಂಗತ್ತೇ ಕಿನಾವಹೀಳಯೆಲ್ಲಾ ಉಂದ್‌ಬಡೆ ಪಂಚಿಕ್ಯಣಿ. ನಂಬಡೆ ಸೈನ್ಯಬಲತಾ ವರ್ಧಿಚ್ಚಕಣಮಾನಾಕ ಅರ್ಥಬಲು ವರ್ಧನೆಯಹಣು. ನಂಬಡೆ ಪ್ರಜೆಹ ಉತ್ಪಾದಿಯರ ಪದಾರ್ಥಂಗ ಪರಂಬೆ ಮಾರಾಟೂ ಅಹಣು. ಮಾರಾಟತ್ತೇ ಹತೋಟಿ ನಂಬಡೆ ಕೈಯುಳ್ಳಿರಣು. ನಂಬಡೆ ರಾಜ್ಯತ್ತೇದೇ ಆನ ಒರು ಸಾರ್ಥತಾ ಏರ್ಪಡಿಚ್ಚಿ ಭರತಖಂಡತಯೆಲ್ಲಾ ಚುತ್ತಣು. ಸಾಧ್ಯಮಾನಾಕ ನರ್ಮದೇತೆ ಮೇಲಣ್ಣು ಪರಪಟ್ಟ್ ಸಾಗರೋತ್ತರಮಾನ ದೇಶಂಗಳಕ್ಕೂ ವಾಣಿಜ್ಯತಾ ವಿಸ್ತರಿಯಣು ಆ್ತಣ್ಣರ ಆಲೋಚನಾ ಹೊಳಿಂಜರಾಂದ್. ನಂಬಡೆ ರಾಜ್ಯತುಳ್ಳೆ ನಂಬಡೇಫಿಳಾನ ವಣಿಜಾಳೇ

1 ಇಕ್ಕರಹುಡಿ 2 ವ್ಯವಹರಿಯರಪ್ಪಡಿ 3 ಗೊತ್ತ್‌ರಾಂದ್

ಇಲ್ಲಹೀನ. ಓರೋರೇ ರಾಜ್ಯಂಗಡೆ ಸಾರ್ಥಾಡೆ ಕೈಯುಳ್ ರಾಂದ್ ನಂಬಡೆ ವ್ಯಾಪಾರೂ-ವ್ಯವಹಾರಂಗಳೆಲ್ಲ. 'ಮಹಾರಾಜ, ನಿಂಗಾ ಪೋಡರತ್ಥನ ಸುಂಕತಾ ಓರೇ ಅ್ರಂದೆ ರಾಜಾಳೂ ಪೋಡರದಿಲ್ಲ. ನಿಂಗಾ ಕಮ್ಮ್ರೀ ಪಣ್ಣಂದಾಕ ಎಂಗಡೆ ಸಾರ್ಥ ಉಂಗಡೆ ರಾಜ್ಯತ್ತೇ ಪರಪರಂಬತ್ತೇ ವಳೀ ಪುಡಿಯರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಆಯುಟರಾಂದ್. ಎಂಗಡೆ ಖರ್ಚ್‌ವೆಚ್ಚಂಗ ಪಿನ್ನ ಸಂಚಾರತ್ತೇ ಅಪಾಯಂಗಳಯಾನೂ ತಂಗ ಪರಾಮರ್ಶಿಯಣು.' ಅ್ರಂಟ್ ಪ್ರಾರ್ಥನೇತೇ ಭಾಷೇಲೆ ಅ್ರತ್ಥನಿಯೋ ಸಾರ್ಥಂಗ ಬೆದರಿಚ್ಚರಾನ್ನ. ಉನಕೊರು ಕಾರ್ಯತಾ ವಹಿಪಿಯಣಿ. ಮುಂತೀವಾರಿ ಇಂತೀಕ್ ವರರ ಸಾರ್ಥತ್ತೇ ಜೊತೇಲೆ ನೀ ಪೋಯಿಟ್ ಅಫಿಡೆ ಜೊತೇಲೆ ಬೆರಿಂಜ್ ಸಾರ್ಥತ್ತೆ ಅಂತರಂಗ-ಬಹಿರಂಗತಯೆಲ್ಲಾ ತೆರಿಂರ್ಝಿಂಡ್ ವರಣು. ಅ್ರಂದಂದೆ ಪದಾರ್ಥಂಗಳ ಅ್ರಂಗಂಗಣ್ಣು ಕೊಂಡಹನ್ನ, ಅ್ರಂತಂತೀಕ್ ತಲಪಿಚ್ಚಿ ಮಾರನ್ನ. ಮೂಲತ್ತೇ ವೆಲ ಅ್ರತ್ಥನ, ಅಂತಿಮಮಾನ ವೆಲ ಅ್ರತ್ಥನ, ವಾಣಿಜ್ಯ ಕೇಂದ್ರಂಗ ಅ್ರಫಿಯ, ಪ್ರಯಾಣತ್ತೇ ಸಾಗಾಣಿಕೇತೇ ಕಷ್ಟಂಗ ನಷ್ಟಂಗ ಓದ್, ಅ್ರಂದಂದೆ ರಾಜ್ಯಂಗಳುಳ್ಳೆ ಅ್ರಂದಂದೆ ಲೆಕ್ಕತ್ತೇ ಕರೂ ಉಳಂದ್ ಮುದಲಾಯಿಟ್ ಪ್ರತಿಯೊರು ಸೂಕ್ಷ್ಮಂಗಳಿಯೂ ಗ್ರಹಿಚ್ಚಿ ಕೊಂಡ್ರಣು. ನೀ ಶೇರರ ಸಾರ್ಥತುಳ್ಳೆ ಕಾಯಸ್ಥನಾ ಶೇರಿಕಿಂಡಾಕ ಎಲ್ಲಾ ವಿವರಂಗಳಿಯೂ ತೆರಿಂರ್ಝರ ಅವಕಾಶು ತಾನಾಯಿಟೇ ಒದಗಂದ್ ....."

ಅ್ರಣ್ಣರಪೊ ನಾ ವಾಯಾ ಪೋಟ್, 'ಮಹರಾಜ, ಕಾಯಸ್ಥನತ್ಥಾ ಕಾರ್ಯತಾ ಆರಾನೂ ಪರಂಬತ್ತೇವಾಳಕ್ಕ್ ಕುಡನ್ಯ ?' ಅ್ರಂಡಿತಕ್ಕ್

'ನೀ ಚೊಲ್ಲರದೂ ಸರಿ. ಅಲ್ಲಾದೇ ನೀ ಅಧ್ಯಯನೂ ಪಣ್ಣೀಕರದೆಲ್ಲಾ ವ್ಯಾಕರಣು, ತರ್ಕ, ವೇದು, ಧರ್ಮಶಾಸ್ತ್ರಂಗ. ವೊಖತಾ ಪಾರ್ತಾಕ ಇವ್ರೂಂ ಒತ್ತುಂ ವೈದಿಕ ಬ್ರಾಹ್ಮಣು ಅ್ರಂಟ್ ಆರಾನೂ ಗ್ರಹಿಚ್ಚುಡನ್ನ. ಆಂತಣ್ಣು ಮಹಾಪಂಡಿತಾಳಾ ಹುಡಿಕ್ಕಿಂಡ್ ಕಾಶೀಕ್ ಪರಪಟ್ಟಿಕ್ಕರ ವಿದ್ಯಾಕಾಂಕ್ಷಿ, ಇಫಾಳ್ಳಾ ಕಾಶೀಕ್ ತಲಪಿಯಂಗೊ ಅ್ರಂಟ್ ನಾ ರಾಜಾದೇಶು ಕುಡಣಿ. ವಳೀಲೆ ಇಫಾಡೆ ಆಹಾರತಕ್ಕ್ ದವಸುಧ್ಯಾನ್ಯಂಗಳಯೆಲ್ಲಾ ನಿಂಗಳೇ ಕುಡಣು; ಅತ್ತಕ್ಕ್ ಇಂಗೇ ಸುವರ್ಣ ನಾಣ್ಯಂಗಳುಳ್ಳೆ ವೆಲೆ ಕುಡಣಿ ಅ್ರಂಟೂ ವ್ಯವಸ್ಥೇ ಪಣ್ಣಣಿ. ನೀ ಚುರ್‌ಕ್ ಬುದ್ಧೀತೇವುಂ. ಸಂಭಾಷಣಾ ಕುಶಲಿ. ಅಫಿಡೆ ಜೊತೇಲೆ ಶೇರಿ ವಾಣಿಜ್ಯತ್ತೇ ಮರ್ಮಂಗಳಯೆಲ್ಲಾ ತೆರಿಂರ್ಝರದ್ ಉಂದೆ ಹೊಣ. ಮುಂತೀಲೆ ನಂಬಡೆ ರಾಜ್ಯತ್ತೇ ವಾಣಿಜ್ಯಾಧ್ಯಕ್ಷಂದೆ ಜಾಗತಾ ಅಲಂಕರಿಯರ ಅವಕಾಶು ಉಂದೇದ್. ನೀ ಅ್ರಂದೆ ಉದ್ದೇಶತಣ್ಣು ಪೊಹಾಂಡ್‌ರಾಡಾ ಅ್ರಣ್ಣರತಾ ಆರಕ್ಕೂ ಚೊಲ್ಲವಾಣ, ಉಂದೆ ಹಾಂಬಡಿಯಾಳಕ್ಕ್ ಕೂಡ.'

'ನಂಗ ಉಜ್ಜಯನೀತೇ ಮಾರ್ಗಮಾ ಮಥುರೇಕ್ ಪೊಹಣು. ತಕ್ಷಶಿಲೇಣ್ಣು ಕಾಶಿ ಪಾಟಲಿಪುತ್ರಂಗಡೆ ಮಾರ್ಗಮಾ ತಾಮ್ರಲಿಪ್ತೀಕ್ ಪೊಹರ ಎಂಗಡೇದೇ ಇನ್ನೊರು ಸಾರ್ಥ ಅಂಗೆ ಸಂಧಿಯಂದ್. ಭಟ್ಟ ಪಂಡಿತಾಳೆ, ಉಂಗಳ ಅಫಿಡೆ ವಶತಕ್ಕ್ ನಂಗ ಒಪ್ಪಿಯಣು. ಅಫಿಯ ಉಂಗಳಾ ಕಾಶೀಕ್ ತಲಪಿಯನ್ನ. ಇಂಗಣ್ಣು ನೇರಮಾ ಕಾಶೀಕ್ ಪೊಹರ ಸಾರ್ಥಪಥು ಇಲ್ಲ. ಎಂಗಡೆ ಸಾರ್ಥಮಂತೂ ಪೊಹರದಿಲ್ಲ. ಅಹಾಲಾವಾ?' ಮುಖ್ಯ ಸಾರ್ಥವಾಹನಾನ ಬುಧಶ್ರೇಷ್ಠಿ ಕೋಟಪೊ ಎನಕ್ ಒಪ್ಪಿಕ್ಯಾದೆ ಓರೇ ವಳಿ ಇಂದಿಲ್ಲ. ಅಥ್ನೇಉಳ್ಳೆ ಇಂದೆ ಸಾರ್ಥ ಎನ್‌ಕ್ ಒಗ್ಗೀಂದ್. ಅ್ರತ್ಥನಿಯೋ ಜನಂಗಡೆ ಜೊತೇಲೆ ಸ್ನೇಹು ಒಳಂಜಿಂದ್. ಸಾರ್ಥ ಅ್ರಂಡಾಕ ವ್ಯಾಪಾರೀ ಸರಕ ಹೊತ್ತ ಎದ್‌ರ್, ಕತ್ತ, ಆನ, ಕುದುರೆಗಾಡಿಹ್ಯ, ಅಫಿಡೆ ನಿರ್ವಹಣೆ ಪಣ್ಣರ ಆಳ್‌ಹ ಮಾತ್ರ ಅ್ರಣ್ಣರ ಎಂದೆ ಕಲ್ಪನ ಸಂಕುಚಿತತ್ತೇದಾಯಿಂದ್. ಎಂಗಡೆ ಸಾರ್ಥತುಳ್ಳೆ ಇನ್ನೂರು ಎದ್‌ರ್-ಗಾಡಿಹ್ಯ ಇಂದಹೀನ. ವಳೀಲೆ ಚಕ್ರತ್ತೇ ಅರೆಕಾಲೋ ಮೂಕಿಯೋ ಈಚೋ ವೊರಿಂರ್ಝಿಂಡಾಕ ಸರಿಪಣ್ಣರ ಮರತಾ ಇಂದಹೀನ; ಮರತಾಡೆ ಕಾರ್ಯೂ ತೆರಿಂಜ ಆಳ್‌ಹ, ಚಕ್ರತ್ತೇ ಕಬ್ಬಿಣತ್ತೇ ಪಟ್ಟಿ ಉಟ್ಟ್‌ಕಂಡಾಕ ಅತ್ತಾ ಪೋಡರ ಕಮ್ಮಾರಿಕ್ಯ ತೆರಿಂಜಫಿಯಾ ಇಂದಹೀನ. ಸಾಮಾನಾ ಹೊರರ ಪತ್ತ್ ಆನೆಹ್ಯ, ಜನಾ ಪಿನ್ನಾ ಪದಾರ್ಥಂಗಳ ಹೊರರ ಅ್ರಳಹಿತ್ತಂಜ್ ಕುದುರೆಹ್ಯ, ನೂರು ಕತ್ತೆಹ್ಯ. ಒರೂ ವ್ಯಾಪಾರತ್ತೆ ಸರಕಂಡ್, ಅತ್ಥನ ಪೇರ್‌ಕ್ಕ್ ಚೂಡರತಕ್ಕ್ ಓಣಮಾನ ದವಸೂ ಮಾಂಸತಕ್ಕ್

ಓಣಮಾನ ಆಡ್ ಕುರಿಹೀಳ ವಳೀಲೆ ಪಳ್ಳಿ ಪಟ್ಟಣಂಗಳುಳ್ಳೆ ಕೊಳ್ಳಾಂಡಿದಂಹೀನ. ಠಿಕಾಣಿ ಉಟ್ಟ ಕಡೇಲೆ ಚಮಿಯರತಕ್ಕ್ ಜನಂಗ. ಗುಂಪುಳ್ಳೆ ಅ್ರತ್ಥನ ಜಾತಿಹ ಇಂದಹೀನಿಯೊ ಅತ್ಥನಿಯೂ ಜಾತೀತೇ ಚಮಿಯರಫಿಯ. ತಂಗಡೆ ಜಾತೀತೇ ಚಮಿಯರದ್ ಇಲ್ಲಾದಪೊ ಒತ್ತೊತ್ತು ತಂಗಳೇ ಚಮಿಚ್ ಚೂಡಿ ನಿಂಡಿಂತ ಕಟ್ಟಿಕಿಂಡ್ ಪೊಹಾಂಡಿಂದ. ಇತ್ಥನೆಯೆಲ್ಲಾ ಸರಕ್–ಸಂಪತ್ತಾ ದೋಚರ ದರೋಡೆ ಕೋರಾಳಣ್ಣು ರಕ್ಷಿಯಕ್ಕ್, ಬಿಲ್ಲ್‌ವಿದ್ಯ ಕತ್ತಿವಿದ್ಯಂಗಳುಳ್ಳೆ ನುರಿಂಜ ವೀರಭಟಾಡೆ ಒರು ತಂಡಮೇ ಇಂದ್[1]. ಸಾರ್ಥತುಳ್ಳೆ ಕಾರ್ಯೂರ್ ಪಣ್ಣರ ಪ್ರತಿಯೊರು ಆಳೂ ಅಸ್ತ್ರಂಗಳುಳ್ಳೂ ಶಸ್ತ್ರಂಗಳುಳ್ಳೂ ನುರಿಂಜವನಾ ಇರಣು. ಪ್ರತಿಯೊರು ರಾಜ್ಯು ಪ್ರತಿಯೊರು ಪಟ್ಟಣತಾ ಪ್ರವೇಶಿಯರ ಪೋದೂ ತಂಗಳುಳ್ಳೆ ಇಕ್ಕರ ಸರಕತ್ತೇ ಲೆಕ್ಕತಾ ಚೊಲ್ಲಿ ಸುಂಕತಾ ವಸೂಲ್ ಪಣ್ಣಾಂಡಿಂದಾಳಾನಾಕಲೂ ಅತ್ತಕ್ ಪ್ರತಿಯಾಯಿಟ್ ಕಳ್ಳಕಾಕಾಳಣ್ಣು, ಕಾಡ್‌ಮೃಗಂಗಳಣ್ಣು ರಕ್ಷಣೆ ಒದಗಿಪಿಯರದ್, ಸಂಚಾರಮಾರ್ಗಂಗಳ ಸುಸ್ಥಿತೀಲೆ ವಚ್ಚ್ ವಳೀಲೆ ನರಳ್, ನೀರ್, ಠಿಕಾಣಿ ಜಾಗಂಗ ಇತ್ಯಾದಿಯಾನ ಸೌಕರ್ಯಂಗಳ ಕಲ್ಪಿಯರ ತಂಗಡೆ ಕರ್ತವ್ಯಂಗಳಾ ಎಲ್ಲಾ ರಾಜಾಳೂ ಪೂರೈಪಿಯಲ್ಲ. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಹ, ತೀರ್ಥಯಾತ್ರಿಕಾ, ಪ್ರವಾಸಿಹ್ಯ, ನಟಂಗ, ನಟಿಹ್ಯ, ಗಾಯಕಾ, ವಾದಕಾ, ಕಸರತ್ತ್ ಮುದಲಾನ ಅಲೆಮಾರಿ ವೃತ್ತೀತೇಫಿಯ, ಸಾಧುಸಂನ್ಯಾಸಿಮಾ, ಧರ್ಮಪ್ರಚಾರಕ ಮುದಲಾನ ದೂರಪ್ರಯಾಣಿಕಾಳೆಲ್ಲಾ ಒಂಡಂಡ್ ಒರು ಸಾರ್ಥತ್ತೇ ಜೊತೇಲೆ ಶೇರಡ. ತಂಗಡೆ ಚೂಟು ತಿಂಡಿ ನೀರ್ ಒರಕತ್ತೆ ವ್ಯವಸ್ಥೇಯ ತಂಗ ಪಣ್ಣಿಕ್ಯಡಾಳಾನಾಲೂ ರಕ್ಷಣೇಕೂ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನತಕ್ಕೂ ಅಫಾಳ್ಳಹಾ ಸಾರ್ಥಂಗಳಯೇ ಆಶ್ರಯಿಯಾಂಡಿಂದ. ಸಾಧುಸಂತಾಡೆ, ನಟನಟಿಹೀಡೆ, ತೀರ್ಥಯಾತ್ರಿಕಾಡೆ ವೇಷತುಳ್ಳೆ ವಂದ್ ಶೇರಿಕಿಂಡ್ ಆಯಕಟ್ಟ್ತೇ ಜಾಗತುಳ್ಳೆ ಇಡೀ ಸಾರ್ಥತಾ ದೋಚರಿಫೀಡೆ ಗುಪ್ತಚರಂಗಾ ಆಯಿಕ್ಕಲಾಂ ಅ್ರಣ್ಣರ ಅನುಮಾನು ಸಾರ್ಥವಾಹಾಳಕ್ಕೂ ಇರಂದ್. ಅಫಿಯ ಇಫಿಳ ವಿಧವಿಧಮಾ ಪರೀಕ್ಷಿಯನ್ನ. ಎಂಗಡೆ ಸಾರ್ಥತ್ತೇ ಜೊತೇಲೆ ವರಣಮಾನಾಕ ನಂಗಾ ಚೊಲ್ಲರ ನೀತಿನಿಯಮಂಗಳ ಚಾಚೂ ತಪ್ಪಾದೆ ಅನುಸರಿಯಣು. ರಸ್ತೆ ವಟ್ಟರದ್ ಮುದಲಾನ ಕಾರ್ಯಂಗಳುಳ್ಳೆ ಎಂಗಡೆ ಆಳ್‌ಹೀಡೆ ಜೊತೇಲೆ ಕಾರ್ಯೂರ್‌ಪಣ್ಣಣು. ವಳೀಲೆ ಶಿಕ್ಕರ ನೀರ್, ಸೌದ ಇತ್ಯಾದಿಹೀಳ ಎಂಗಡೆ ಜನಂಗಳೂ ಪೊಶಕಳೂ ಬಳಸೀ ನಿಂಡಾಕ ಮಾತ್ರು ನಿಂಗ ಬಳಸಣು ಅ್ರಣ್ಣರತ್ಥಾ ಸಾರ್ಥವಾಹಾ ಪೋಡರ ವಿಧಿಹೀಳ ಅಫಿಳೆಲ್ಲ ಓರೆ ವಳಿ ಇಲ್ಲಾದೆ ಒಪ್ಪೀ ನಡವಣು[2].

ಓಹ್ ಅದೊರು ಥರೀ ಭರತಖಂಡಮೇ ಆಯಿಂದ್. ಕಾವೇರಿ ಪಟ್ಟಣತ್ತೇ ನಾಲ್‌ಪೇರ್ ರತ್ನ ವ್ಯಾಪಾರಿಹ, ಮಹಿಷಮಂಡಲತ್ತೇ ಒತ್ತುಂ ಸಂನ್ಯಾಸಿ; ತಂಗ ಪಿಂತಿರಂಬಿ ವರರ ಸಂಭವು ಕಮ್ಮಿ ಅ್ರಂಟ್ ಗೊತ್ತಿಂದೂ ಬದರಿಕಾಶ್ರಮತ್ತೇ ಯಾತ್ರೇಕ್ ಪರಪಟ್ಟಿಂದ ಪೈಠಣತ್ತೇ ರಂಡ್‌ಪೇರ್ ವೃದ್ಧಯಾತ್ರಿಕಾ, ಬದರೀತೇ ಬ್ರಹ್ಮಕಪಾಲತುಳ್ಳೆ ಪಿತೃಮಾಳಕ್ಕ್ ಪಿಂಡಪ್ರದಾನು ಪಣ್ಣೀನಾಕ ಪೋರು, ಪಿಂತಿರಂಬೀ ವರಂದಾಲೂ ಚಿಂತಿಲ್ಲ ಅ್ರಣ್ಣರ ನಿಶ್ಚಯತಾ ಎಂದೆ ಬಡೆ ತಂಗಡೆ ಪಲ್ಲ್‌ಹೀಳೆಲ್ಲಾ ಉದುರೀನ ಬೊಚ್ಚ್‌ವಾಯುಳ್ಳೆ ಸಂಸ್ಕೃತತುಳ್ಳೆ ಚೊಲ್ಲೀನ. ವಳೀ ಉಶೋರಕೂ ಅಪ್ಪಪ್ಪದೇಕ್ ಡೋಲಾ ಬಾರಿಚ್ಚ್‌ಕ್‌ಂಡ್ ಪಾಟಾ ಚೊಲ್ಲಿಕಿಂಡ್ ಜೊತೇತೇವಾಳಕ್ಕೂ ರಂಜನೆ ಪಣ್ಣಾಂಡಿಂದ ಕಲ್ಯಾಣತ್ತೇ ಒರು ದೊಂಬರಾಡೆ ಕುಟುಂಬು. ಇಫಿಯ ಬಾರಿಯಾಂಡಿಂದದ್ ಎಂಗಡೆ ಸಾರ್ಥತ್ತೇ ಎಲ್ಲಾರಕ್ಕೂ ಕೋಳಾಂಡಿಂದ್ ಅ್ರಂಟಂಡ್. ಚಲನೇತೆ ಕಾಲತುಳ್ಳಂತೂ ಎಲ್ಲಾಡೆ ಗಮನತಯೂ ಆಕರ್ಷಿಯಕ್ಕ್ ಸಾರ್ಥವಾಹಾ ಮಾವುತನಕ್ಕ್ ಚೊಲ್ಲಿ ಆನೆಹೀಳಣ್ಣು ಫೀಳಿಡಿಪಿಯಾಂಡಿಂದ. ಒರೊರಕ ಅದೂ ಕೊನೇತೇವಾಳ್‌ಕ್ಕ್ ಕೋಳಾಂಡಿಂದಿಲ್ಲ. ಮುದುಕಾಮೋಟಾ ಅತ್ಥನ ಪಿಂತೀಲೆ ಒಳಂಜಿಕ್ಕುಂ. ಠಿಕಾಣಿ ಪೋಟಪೊ ಕೂಡ ದೊಂಬಾಡೆ ಪಾಟ್ ಕುಣಿತಂಗ ಘೇರೀಜಾತ್ರೇ ಅತ್ಥನ ವಿಸ್ತಾರತಕ್ಕ್ ಕೋಳರದಪ್ಪಿ? ಇಫಾಳ್ಳಲ್ಲಾದೆ ಅಂಗು ವಂಗು ಉತ್ಕಲು ಕೋಸಲು ಇತ್ಯಾದಿಯಾನ ಮೂಲತ್ತೇ ಹೆಂಬೇ ಜನಾ ಇಂದಾ. ಸಾರ್ಥತುಳ್ಳೆ ಆಳ್‌ತನತಕ್ಕ್ ಶೇರೀನವನಕ್ಕ್ ಸ್ವಂತಮಾನ ಊರುಕೇರಿ ಅ್ರಂಗುಂಡು? ಒರ್‌ಕಾ ಪರಪಟ್ಟಾಕ

---

1 ಇಂದದ್ 2 ನಡಕಣು

ಪಿಂತಿರಂಬರದ್ ಒರು ವರ್ಷತಕ್ಕೋ ರಂಡ್ ವರ್ಷತಕ್ಕೋ! ಅತ್ಥಾವನಕ್ಕ್ ಊರುಳ್ಳೆ ಅ್ಥಂದೆ ಹಾಂಬಡಿಯಾ ನಿಷ್ಠೇಣ್ಣು ವಾಶಲಾ ಭದ್ರೂಪಣ್ಣಿಕಿಂಡ್ ಕಾತಿರಡ? ಕೊನೇಕ್ ಅತ್ತ್‌ಕ್ಕ್ ಸಾರ್ಥಮೇ ಊರಹಂದ್. ಅದೇ ಕೇರಿಯಹಂದ್. ಅಪೂರ್ವಮಾ ಮೂಲ ಊರಕ್ಕ್ ಪೋನಪೊ ಕೂಡ ಶ್ರೇಣೀತೆ ಉಗ್ರಾಣತ್ತೇ ಜಗುಲೀಲೇ ವಾಸು. ಶ್ರೇಷ್ಠೀಂದೆ ಪಾಕಶಾಲೆಯೇ ಚೂಟತ್ತೇ ದಿಕ್ಕಾಯುಡಂದ್. ಇತ್ಥಾ ಸ್ಥಿತೀಲೂ ಸ್ವಂತೂ ಹಾಂವಾಶ್ಲ್, ತಂ–ತಮ್ಮಯ್ಯು, ಹಾಂಬಡಿಯಾ–ಪಶ್ಯಾಳ ನಿಲ್ತ್‌ಕಿಂಡಿಕ್ಕರವುಂ ಅದೃಷ್ಟಶಾಲಿ ಅ್ಥಣ್ಣರಪೊ ಎಂದೆ ಸ್ಥಿತಿ ಜ್ಞಾಪಕಮಾಚ್. ಎಂದೆ ಹಾಂಬಡಿಯಾಳೂ ನಿಷ್ಠೇಣ್ಣು ವಾಶ್ಲಾ ಭದ್ರೂಪಣ್ಕಿಂಡ್ ಕಾತಿಂದಿಲ್ಲ. ಅ್ಥಂಡ್, ವಾಶ್ಲಾ ಸಡ್ಲು ಪಣ್ಣಕ್ಕಾಹಾವೇ ಅವೆ ಎನ್ನ ಉಟ್ಟುಟಿಂದ ಅ್ಥಣ್ಣರ ಭಾವನ ಗೋಚರತಕ್ಕ್ ವಂದ್, 'ಪ್ರಿಯಕರಾ, ಉಂಗಳಾ ಉಟ್ಟಿಕ್ಕರದ್ ಎನಕ್ ಅ್ಥತ್ಥನ ಕಷ್ಟು ಅ್ಥಂಟ್ ಉಡಿವಿಚ್ಚ್ ಚೊಲ್ಲಣಮಾ? ಆನಾಕ ಉಂಗಡೆ ಅಭ್ಯುದಯತಕ್ಕಾಯಿಟ್ ನಾ ತ್ಯಾಗೂ ಪಣ್ಣಿಯೇಪಣ್ಣಣು. ಕಾಶೀಲೆ ಕಲ್‌ತ್‌ವಂದ್ ಇಡೀ ರಾಜ್ಯತ್ತೇ ಧರ್ಮಾಧಿಕಾರಿಹೀಳಹರತಾ ನಾ ಪಾಕವಾಣಾಮಾ[1]?' ಅ್ಥಂಡಾ ಸಹಿಷ್ಣುತೇ ಕಾಟಿಕಿಂಡ್, ನಾ ಪೊಹಾಂಡಿಕ್ಕರದ್ ಕಾಶೀಕಂಡ್, ಸಾರ್ಥ ರಹಸ್ಯಂಗಳಾ ತೆರಿಂರ್ಖಿಂಡ್ ವರಕ್ಕ್ ಅ್ಥಂಟ್ ಚೊಲ್ಲೀಉಡರ ಪ್ರೀತಿ ಎನ್ನುಳ್ಳೆ ಉಕ್ಕೀತ್. ಆನಾಕ ರಹಸ್ಯಬದ್ಧನಾಯಿಂದೆ. ಇಂದೆ ವೋಸು ಎನಕ್ ಅಪ್ಪದೇ ತೆರಿಂಜಿಂದಾಕ ನಾ ಇಂದೆ ಪ್ರವಾಸತಕ್ಕ್ ಪರಪಡಾಂಡೇ ಇಂದಿಲ್ಲೆ. ಪರಪಟ್ಟಿಂದಾಲೂ ನಡಂದ ಘಟನೆಹೀಳ ಇದ್‌ವರೀಕ್ ಪರಿಭಾವಿಚ್ಚ ರೀತೀಲೆ ಪಾಕಾಂಡಿಂದಿಲ್ಲೆ[2]. ಸಾರ್ಥತ್ತೇ ಆಳ್‌ಹೀಳೆಲ್ಲಾ ಅದತ್ಥನ ದೇಶಂಗಳಾ, ಅದತ್ಥನ ನದೀನದಂಗಳಾ ಕಾಡ್‌ಮೇಡ್‌ಹೀಳಾ ಪಾರ್ತ್‌ರಾನ್ನ! ಗಾಂಧಾರತಣ್ಣು ಗೌಡ ದೇಶತವರೀಕ್, ಮಧ್ಯತ್ತೇ ಕೇಕಯು, ಮದ್ರು, ಪಾಂಚಾಲು, ಕುರು, ಜಾಂಗಲು, ಕೋಸಲು, ಶ್ರಾವಸ್ತಿ ಇಪ್ಡಿ ಅದತ್ಥನ ದೇಶಂಗಡೆ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯಂಗ, ತಕ್ಷಶಿಲೇಣ್ಣು ರಾಮೇಶ್ವರತವರೀತೇ ಹವಮಾನತ್ತೇ ಬದಲಾವಣೆಹ, ಸಸ್ಯಂಗಡೆ ಅಪ್ಪಡಿಯೇ ಕೃಷೀತೇ ವೈವಿಧ್ಯಂಗಳಾ ತೆರಿಂಜರಾನ್ನ. ಮಾಹಿಷ್ಮತೀತೇ ಮಹಾಪಂಡಿತು ಮಂಡನಮಿಶ್ರಾಡೆ ಪಾಠಶಾಲೇಲೆ ನಾ ಕಲ್ತ ವಿದ್ಯಮೇ ಓರೆ. ಇಫಿಡೆ ಎಲ್ಲಾಡೆ ಜೊತೇಲೆ ಕಲಂಜ್ ವಾರ್ಥೊಲ್ಲಿ ತೆರಿಯಾಂಡಿಕ್ಕರ ತಿಳಿವಳಿಕೆಯೇ ಓರೆ. ಕ್ರಮೇಣ ಎನಕ್ ಸಾರ್ಥ ಜೀವನತುಳ್ಳೆ ಪ್ರೀತಿ ಪರಂದದ್. ನಾನೂ ಒಂಡಂಡ್ ಒರ್‌ನಾ ಸಾರ್ಥವಾಹನೇ ಅಹಣು ಅ್ಥಣ್ಣರ ಕಿನಾವ್ ಚಿಗುರಕ್ಕ್ ಪ್ರಾರಂಭಿಚ್ಚದ್.

ಒರ್‌ನಾ ಸಾಯಂಕಾಲು ಸೂರ್ಯಾಸ್ತಮಹರ ಪೋದೇಕ್ ಎಂಗಡೆ ಸಾರ್ಥು ಒರು ಸರೋವರತ್ತೆ ದಡತುಳ್ಳೆ ತಳಗೀತ್. ಅದೋ ಭರೀ ಪುಳೇತೇ ನೀರ್ ಹೆಂಬಿಕಿಂಡ್ ಆನ ಸರೋವರು. ವಿಸ್ತಾರತುಳ್ಳೆ ತೀರಾ ಫೆರಿಶ್ಯಂಡ್. ನೀರ್ ಆಳಮಾಯಿಂದ್. ಸ್ಫಟಿಕತಾ ಪೋಲೆ ತಿಳಿಯಾ ಇಂದ್. ತಳ್‌ಗರತಕ್ಕ್ ಮುದಲು ಸಾರ್ಥತ್ತೇ ರಂಡ್‌ಪೇರ್ ನಿರ್ಯಾಮಕಾ ಸರೋವರತ್ತೇ ಅಂಕಡಾ ಇಂಕಡೆಹೀಳುಳ್ಳೆ ಒರಾಯಿರು ಹೆಜ್ಜೆಹೀಳತ್ಥನ ಧೂರು ಪೋಯಿಟ್ ಸ್ಥಳಪರೀಕ್ಷೆ ಪಣ್ಣಿಕಿಂಡ್ ವಂದ. ಇದ್ ಆನೆಹ್ಯ ಸಂಚರಿಯರ ಜಾಗಮಾ, ಇಂದೆ ಸರೋವರು ರಾತ್ರೀವೇಳೇಲೆ ಆನೆಹ ನೀರಾಕುಡಿಯಕ್ಕ್ ವರರ ಸ್ಥಳಮಾ ಅ್ಥಣ್ಣರದ್ ಅಫಾಡೆ ಪರೀಕ್ಷೇತೇ ಅಂಶಮಾಯಿಂದ್. ಹೆಜ್ಜೇಗುರುತಾ ಹುಡುಕಾಂಡಿಂದ ಅಫಾಡೆ ಜೊತೇಲೆ ನಾ ಪೋಯಿಟ್ ವಂದೆ. ಎಲ್ಲಾ ಕಸುಬತ್ತೇಫಿಡೆ ಜೊತೇಲೂ ಸ್ನೇಹೂ ಒಳತಿ ಅಫಿಡಫಿಡೆ ವೃತ್ತಿ ಅಪ್ಪಡಿಯೇ ಪರಿಣತೀತೆ ಜ್ಞಾನತಾ ತೆರಿಂರ್ಘುರದ್ ಎಂದೆ ಉದ್ದೇಶಮಾಯಿಂದ್. ಪಕ್ಕತ್ತೇ ಕಾಡುಳ್ಳೆ ಪುಲಿಹಾ ಇಂದಾಲೂ ಇಕ್ಕಲಾಂ. ಆನಾಕ ಇತ್ಥನ ಜನಂಗ ತಳಗೀಕರ ಜಾಗತುಳ್ಳೆ, ರಾವೆಲ್ಲಾ[3] ನೆರಪಾ ಪೋಟ್‌ಕ್‌ಂಡ್ ಕಾವಲ್‌ಪಣ್ಣರಫಿಯಾ ಇಕ್ಕಚ್ಚೆ ಪುಲಿಹ ವರಲ್ಲಹೀನಾ ಅ್ಥಂಟ್ ನಿರ್ಯಾಮಕಾ ಖಡಾಖಂಡಿತಮಾ ಚೊಲ್ಲೀನ. ಎಲ್ಲಾರೂ ಓರೋರೇ ಗುಂಪುಳ್ಳೆ ಚಮಿಚ್ ಚೂಡೀತ್ಥೀನಾ. ಓರೇತೇವಾ ತೂಣೀಂತ ಸಾಪಡಾದ, ಶಾಸ್ತ್ರಾರ್ಥತಕ್ಕಾಹಾ ಪ್ರಯಾಣೂಪಣ್ಣಾಂಡಿಂದ

---

1 ಪಾರವಾಣಾಮಾ 2 ಪಾರಾಂಡಿಂದಿಲ್ಲೆ 3 ರಾತ್ರಿಯೆಲ್ಲಾ

ಒಂಟಿಬ್ರಾಹ್ಮಣಾ ತಂಗ ಚುಮುಂದ್‌ಹಂಡ್ ವಂದಿಂದ ಪೊರಿಂಜ ಕಾಳಹೀಳ ಸಾಪಟ್ಟ್ ಹೊಟ್ಟೇಂದುಳ್ಳೆ ಅರಳೀ ತಾಡಹರತ್ಥನ ನೀರಾ ಸಾಪಟ್ಟ್ ತುಂಕಿಂಡ. ಠಿಕಾಣೀತೇ ಒರು ಮೂಲೇಲೆ ಡೋಲಕತಾ ಬಡಿಂಝಿಂಡ್ ದೊಂಬಾಡೆ ಕುಟುಂಬು ಪಾಡಿಕ್ಯಾಂಡಿಂದ್. ತುಂಕ್ಯರತಕ್ಕ್ ಮುದಲು ಬಡಾ ಪಾಡಿಕ್ಯರದ್ ಹಾಮಣಿಯಾ ಹಾಂಬಡಿಯಾ ರಂಡ್ ವಳಂಜ ಪೊಣ್ಣ್‌ಪಶ್ಯಾ ಪನ್ನೆಂಡ್ ವರ್ಷತ್ತೇ ಒರು ಪುಳ್ಳಾ ಇಂದ ಅಂದೆ ಕುಟುಂಬತ್ತೇ ನಿತ್ಯಕರ್ಮಮಾ ಇಂದ್‌ದ್[1]. ಆ್ಥಂದೆ ಆ್ಥಂದೆ ಗಾಡಿಹೀಳುಳ್ಳೆ ಆ್ಥಂದಂದೆ ಪದಾರ್ಥಂಗಾ ರಾನ್ನಾ ಆ್ಥಣ್ಣರದ್ ಸಾರ್ಥವಾಹಾಳಕ್ಕ್ ಮಾತ್ರು ತೆರಿಂಜಿಂದ ರಹಸ್ಯಮಾನಾಲೂ ಗಾಡಿಹೀಡೆ ವಾಸನೇಣ್ಣು ಅಫಿಯ ಏಲರಷಿ, ಮಳಹ್, ಜಾಯಿಕಾಯಿ, ಪತ್ರ ಮುದಲಾನ ಸಾಂಬಾರ ಪದಾರ್ಥಂಗ ಆ್ಥಂಟ್ ಗುರುತೀಲಾಮಾ ಇಂದ್. ಇಫಿಳೆಲ್ಲಾ ದಕ್ಷಿಣಾಂಚಲತ್ತೆ ಪಶ್ಚಿಮ ಕರಾವಳೀತೇ ಪ್ರಾಂತಂಗಳಣ್ಣು ಕೊಳಂದಫಿಯ ಆ್ಥಂಟ್ ಎನಕ್ ತೆರಿಂಜಿಂದ್. ಶ್ರೀಗಂಧು ಮುದಲಾನ ಸುಗಂಧವಸ್ತುಹೀಡೆ ಗಾಡಿಹೀಳೂ ಮೂಕ್‌ಕ್ಕ್ ಬಡಿಂಜ್ ತಂಗಡೆ ಅಸ್ತಿತ್ವತಾ ಕೂಹೀ ಚೊಲ್ಲಾಂಡಿಂದಹೀನ. ಬಟ್ಟ–ಬರ ಲೋಹು ಇತ್ಯಾದಿಹೀಡೆ ಗಾಡಿಹ ಭಾರತಕ್ಕ್ ಜಗ್ಗರದ್, ಅಳವರಪೊ ಎದರಹ ಪಡಾಂಡಿಂದ ಪಾಡಣ್ಣು ಊಹೀಲಾಮಾ ಇಂದ್. ಇಡೀ ಸಾರ್ಥತುಳ್ಳೆ ವಳ್ಳಿ ಚಿನ್ನು ಪಿನ್ನ ಚಿನ್ನತ್ತೇ ನಾಣ್ಯಂಗಾ ಆ್ಥಥ್ನಾ ರಾನ್ನ, ಆ್ಥಂದೆ ಗಾಡಿಹೀಳುಳ್ಳೆ ರಾನ್ನ ಆ್ಥಣ್ಣರದ್ ಆರಕ್ಕೂ ತೆರಿಯಾಂಡಿಂದಿಲ್ಲ. ಸಾರ್ಥವಾಹನಕ್ಕ್ ಮಾತ್ರು, ಅತ್ತುಳ್ಳೂ ಸಾರ್ಥವಾಹ–ಮುಖ್ಯನಾನ ಬುಧಶ್ರೇಷ್ಠೀಕ್ ಮಾತ್ರೂ ತೆರಿಂಜಿಕ್ಕರ ವಿಷಯು ಅದ್ ಆ್ಥಂಟ್ ನಾ ಅರ್ಥೂಪಣ್ಣಿಕಿಂಡಿಂದೆ. ವಳ್ಳಿ ಚಿನ್ನತ್ತೆ ನಾಣ್ಯಂಗಳ ಪ್ರತ್ಯೇಕಮಾನ ವಂಡಿಹೀಳುಳ್ಳೆ ಹೆಪ್ಪಾದೇ ಇಕ್ಕಲಾಂ. ವಂಡೀ ಹೆಪ್ಪ ಅಫಿಳಿಯೇ ಹೆಪ್ಪೀನಾಕ ಎದರ್‌ಹೀಳಕ್ಕ್ ಆ್ಥಳವರದೇ ಸಾಧ್ಯಮಹಲ್ಲ. ಆಂತಣ್ಣು ಚೀಲಂಗಳುಳ್ಳೆ ಕಟ್ಟಿ ಓರೋರೇ ಸರಕಹೀಡೆ ವಂಡಿಹೀಳುಳ್ಳೆ ಪಂಚಿ ಮುಚ್ಚೀವಚ್ಚಿರನ್ನ ಆ್ಥಂಟ್ ಊಹಿಚ್ಚ್‌ಕ್ಂಡೆ. ಪ್ರಯಾಣ ಕಾಲತುಳ್ಳೆ ಮಾತ್ರಮಂಡ್, ಠಿಕಾಣಿ ಹೂಡರಪೊ ಕೂಡ ಕೆಲವ್ ವಂಡಿಹೀಳ ಮಧ್ಯತ್ತೇ ಭಾಗುತುಳ್ಳೇ ನಿಲ್ಲಿಚ್ಚಿರನ್ನ ಆ್ಥಣ್ಣರತಯೂ ಗಮನಿಚ್ಚಿಂದೆ. ಅತ್ಥಾಗಾಡಿಹೀಳ ಆ್ಥಳವರ ಎದ್‌ರ್‌ಹೀಳೂ ಓರೇತೇಫಿಳಕ್ಕಣ್ಣೂ ಕಟ್ಟ್‌ಮಸ್ತಾನಫಿಯ. ಸ್ವಲ್ಪು ನಾಣ್ಯಂಗಳಾ ಆನೆ ಮೇಲೆ ಹೇರಿಯೂ ಇಕ್ಕಲಾಂ. ಠಿಕಾಣಿ ಹೂಡೀನಪೊ ಆನೆಹೀಡೆ ಚೀಲಂಗಳಾ ಠಿಕಾಣೀತೇ ಮಧ್ಯ ಭಾಗತುಳ್ಳೇ ಇಳುಕಾಂಡಿಂದಹೀನ.

ನಗಾರೀತೇ ಸದ್ದಾ ಕೋಟ್ ಗಾಢಮಾನ ಒರಕತುಳ್ಳಿಂದತ್ಥಾ ಎನಕ್ ದಢಕ್ಕ್ ಆ್ಥಂಟ್ ಎಚ್ಚರಮಾಚ್. ಕಳ್ಳಾ ಕಾಕಾಡೆ, ದರೋಡೆಕೋರಾಡೆ ಕಾಡ್‌ಮೃಗಂಗಡೆ ಅಪಾಯಮಾನಪೊ ಜೋರಾ ನಗಾರಿ ಬಡಿಯರದ್ ಎಲ್ಲಾರಕ್ಕೂ ತೆರಿಂಜಿಂದ ಸಂಕೇತಮಾಯಿಂದ್. ಗಕ್ಕಂಟ್ ಎಚ್ಚರಮಾನ ಗೊಂದಲತ್ತೇ ಮನಸ್ಥಿತೀಲೆ ಎಂಗಡೆ ಠಿಕಾಣೀತೇ ಒರು ಮೂಲೇಲೆ ಚೇರಾಟತ್ತೇ ಸದ್ದ್ ಕತ್ತಲೇತೇ ಆಕಾಶತಕ್ಕ್ ಓರಾಂಡಿಂದ್. ಎಂಗಡೆ ಆನೆಹ ಫೀಳಿಡಾಂಡಿಂದಹೀನ. ಕತ್ತಲೇಂದುಳ್ಳೆ ಆ್ಥಂಗಗಣ್ಣಮೋ ಬಾಣಂಗಾ ವಂದ್ ಠಿಕಾಣಿ ಮೇಲೆ ಉಳಾಂಡಿಂದಹೀನ. 'ದಾರೂ ಹೆದರಿಕಿಂಡ್ ಚೆಲ್ಲಾಪಿಲ್ಲಿಯಹವಾಣಿಹ್ಯೋ,' ಆ್ಥಂಟ್ ಎಂಗಡೆ ಭಟಂಗ ಕೂಹಾಂಡಿಂದಹೀನ. ದರೋಡೆಕೋರಂಗ ಎಂಗಡೆ ಸಾರ್ಥತ ಮೇಲೆ ಹಲ್ಲೆಪಣ್ಣಿ ದೋಚರ ಸನ್ನಾಹತುಳ್ಳಿಂದಿಂದ್ ವೇದ್ಯಮಾ ಇಂದ್. ತುಸು ಪೋದೇಕ್ ಎಂದೆ ಕಣ್ಣಹ ಕತ್ತಲೇಕ್ ಹೊಂದಿಕಿಂಡ್ ಎಲ್ಲಾಮೂ ಮೊಬ್ಬ್ ಮೊಬ್ಬಾ ಕಾಣಕ್ಕ್ ಶುರೂ ಆಚಿ. ದರೋಡೆಕೋರಂಗ ಸರೋವರತ್ತೇ ಪಕ್ಕತ್ತೇ ಕಾಡತ್ತೇ ಕಡೇಣ್ಣು ಬಾಣಂಗಳಾ ಉಡಾಂಡಿಂದಹೀನ. ಎಂಗಡೇಫಿಯ ಅಫಿಳ ಆ್ಥಟ್ಟಿಚ್ಚಕ್‌ಂಡ್ ಕಾಡುಳ್ಳಕ್ಕ್ ನುಗ್ಗರದ್ ಅಪಾಯಕಾರಿಯಾ ಇಂದ್. ಅಫಿಳಾ ಬಾಣಂಗಳಣ್ಣು ಹೊಡಿಯರದೂ ಅಸಾಧ್ಯಮಾಯಿಂದ್. ಆ್ಥಂತೀಕ್ ಆ್ಥಂದೆ ಗುರೀಕ್ ಹೊಡೆಯಣೂ ಆ್ಥಣ್ಣರ ದೃಷ್ಟಿ ಎಂಗಡೇಫಿಳಕ್ಕ್ ಇಕ್ಕರದ್ ಸಾಧ್ಯಮಿಂದಿಲ್ಲ. ಅಫಿಳಕ್ಕಾನಾಕ ಇಡೀ ಠಿಕಾಣಿ ಸ್ಥೂಲಮಾನ ಗುರಿಯಾಯಿಂದ್. ಠಿಕಾಣೀತೇ ಮಧ್ಯಭಾಗತುಳ್ಳೇ ಇಂದ ನಾ ಸಾರ್ಥನಿರ್ಯಾಮಕಾಳಾನ ಆದಿತ್ಯಗುಪ್ತಾಡೆ

1. ಇಂದ್

ಸಮೀಪತಕ್ಕ್ ಪ್ರೋನೆ. 'ಪಂಜಾ ಪತ್ತಿಚ್ಚಕ್ಂಡ್ ವಲಕ್ಕೈಯುಳ್ಳೆ ಕತ್ತಿ ಪುಡಚಕಂಡ್ ಕಾಡತ್ತೇ ಕಡೇಕ್ ವೇಗಮಾ ನುಗ್ಗಂಗೊ. ಆನಾಕ ಕಾಡಾ ಪ್ರವೇಶೀವಾಣಿಹ್ಯೊ. ಒಂಟಿಯಾ ಸಾಹಸೂಪಣ್ಣೀ ಶೆರೇಶಿಕ್ಕಾದಹುಡಿ ಎಚ್ಚರಮಾ ಇರಂಗೊ[1],' ಅ್ರಂಟ್ ಅವಾ ಎಂಗಡೆ ಭಟಾಳಕ್ಕ್ ಕೂಹಿ ಆದೇಶೂ ಕುಡಾಂಡಿಂದ. ಸಾರ್ಥತ್ತೇ ಕಾರ್ಯೂ ಪಣ್ಣಾಂಡಿಂದಘೀಳುಳ್ಳೆ ಪ್ರತಿಯೊಂಡೂ ಭಟನೇ ಆಯಿಂದ್. ಕತ್ತಿ ಭರ್ಜಿ ಬಿಲ್ಲ್ ಬಾಣತಾ ಬಳಸರ ಕೌಶಲಮೂ ಧೈರ್ಯಮೂ ಇಲ್ಲಾದಘೀಳ ಇಂದೆ ಉದ್ಯೋಗತಕ್ಕ್ ಶೇರಿಚ್ಚಕಾಂಡೇ ಇಂದಿಲ್ಲಹೀನ. ಭಾರಮಾ ಇಂದಘಿಯಾ ಅ್ರಂಡಾಕ ಎನ್ನತ್ಥಾವಾ, ಸಾರ್ಥತ್ತೇ ಆಶ್ರಯತುಳ್ಳೆ ದೂರಪ್ರಯಾಣು ಪಣ್ಣರವಾ. ಎಂಗಡೇಘಿಯ ರಂಡ್‌ವಾರಿ ಪಂಜಾ ಪುಡಿಚ್ ಕಾಡತ್ತೇ ಕಡೇಕ್ ನುಗ್ಗೀತಹೀನ. ರಂಡಾವಾರಿ ದರೋಡೆಕೋರಾಳಕ್ಕೂ ಎಂಗಡೆ ಭಟಾಳಕ್ಕೂ ಹೊಯ್ ಕೈ ಕಾಳಗಮಾಚ್. ಅತ್ಥನೇಂದುಳ್ಳೆ ಓರೇದಿಕ್ಕಣ್ಣು ಇನ್ನತ್ಥನ ದರೋಡೆಕೋರಾ ಎಂಗಡೆ ಠಿಕಾಣೀ ಮೇಲೆ ನುಗ್ಗೀತಹೀನ. ಆನಾಕ ಎಂಗಡೆ ನಿರ್ಯಾಮಕು ಅನುಭವಸ್ಥು. ಎಲ್ಲಾ ಭಟಾಳಿಯೂ ಕಾಡತ್ತೇ ಕಡೇಕ್ ಉಟ್ಟುಟಿಂದಿಲ್ಲ. ಇಂಗೇ ನಿಂಡಿಂದಘಿಯ ಅಘಿಳಾ ಚುತ್ತ್‌ಗಟ್ಟೀತಹೀನ. ಅ್ರತ್ಥನಿಯೋ ಜನು ಕುದುರೆಹೀಳ ಪತ್ತಿ ಕತ್ತಿ ಪಿರಂಜ್ ಅಂಕಡೇಕ್ ನುಗ್ಗೀತಹೀನ. ಎಲ್ಲಾಹಿಳೂ ಓಂ ಮಣಿಪದ್ಮೆ ಹುಂ ಮಣಿಪದ್ಮೆ ಹುಂ ಅ್ರಂಟ್ ಘಟ್ಟಿಯಾ ಕೂಹಿಕಿಂಡ್ ಹೋರಾಟತಕ್ಕ್ ಮುದಲಿಟ್ಟಹೀನ. ಸ್ವಲ್ಪಮೇ ಪ್ರೋದೇಕ್ ಹೋರಾಟು ಮುಡಿಂಜಪ್ರೋಚು. ಪದಿನಾಲ್ ಜನು ದರೋಡೆಕೋರಾ ಶೆರೇ ಶಿಕ್ಕೀತಹೀನ. ನಿಂಡಘಿಯ ತಪ್ಪಿಚ್ಚ್‌ಕ್ಂಡ್ ಓಡೀತಹೀನ. ಕಾಡತ್ತೇ ಕಡೇಣ್ಣು ಬಾಣಂಗಾ ವರರದ್ ನಿಂಡ್‌ಪ್ರೋಚು. ದರೋಡೆಕೋರಾಳುಳ್ಳೆ ನಾಲಘಿಯ[2] ಚತ್ತ್ ಉಳಂದಿಂದಹೀನ. ಓಳಟ್ಟ್ ಜನಂಗ ತೀವ್ರಮಾ ಪೆಟ್ಟಾಯಿಟ್ ರಕ್ತತಾ ಚೊರಿವಿಚ್ಚ್‌ಕ್ಂಡ್ ಓಡೀಂದಹೀನ. ಎಂಗಡೇಘಿಯಾ ರಂಡ್‌ಪೇರ್ ಚತ್ತಿಂದಹೀನ. ಅಂಜ್‌ಪೇರ್‌ಕ್ಕ್ ಭರ್ಜೀ ಚುಚ್ಚಿಕಿಂಡಿಂದ್. ಒರು ಕುದುರೇತೇ ಕಾಲ್ ಮೊರಿಂಜಿಂದ್. ಸಾರ್ಥತ್ತೇ ಅಥವಾ ಓರೆ ಆಡೆ ಪದಾರ್ಥತಕ್ಕೂ ಹಾನಿಯಾಯಿಂದಿಲ್ಲ. ಹೋರಾಟು ಮುಡಿಂಜ್ ಅವಗಘು ತಪ್ಪೀತ್ ಅ್ರಣ್ಣರ ಭಾವನ ವಂದಮೇಲೆ ಎಲ್ಲಾಹಿಳೂ ಬದ್ಲಾ ಬದ್ಲಾ ಓಂ ಮಣಿಪದ್ಮೆ ಹುಂ ಅ್ರಂಟ್ ಕೂಹೀತಹೀನ. ಚೂಡೀ–ವಳಕಾ[3] ಪೆಟ್ಟಾನ ಎಂಗಡೇಘಿಡೆ ಹತ್ತಿರತಕ್ಕ್ ಕೊಳಂದ್ ಪೆಟ್ಟ್‌ಹೀಳ್‌ಕ್ಕ್ ಔಷಧಿ ಪ್ರೋಟ್ ಕಟ್ಟಿ ರಕ್ತಸ್ರಾವತಾ ತಪ್ಪಿಯಕ್ಕ್ ನಾಡಿಸ್ಥಾನಂಗಳಾ ಪುಡಚ್ ಕಟ್ಟಾಪ್ರೋಟ್ ಅಘಿಳಿಯೆಲ್ಲ ಅ್ರಡತ್‌ಕ್ಂಡ್‌ವಂದ್ ಡೇರೇ ಉಳ್ಳೆ ತುಂಕಚ್ಚೀನ. ಶೆರೇ ಶಿಕ್ಕೀನ ಪದಿನಾಲ್ ಜನಂಗಳುಳ್ಳೆ ಅ್ರಂಜ್ ಜನಂಗಳ್‌ಕ್ಕ್ ತೀವ್ರಮಾನ ಪೆಟ್ಟ್‌ಹಾ ಆಯಿಂದಹೀನ. ಆನಾಕ ಅಘಿಳ್‌ಕ್ಕ್ ಔಷಧೋಪಚಾರೂ ಪಣ್ಣೀತಿಲ್ಲಹೀನ. ಪದಿನಾಲೂ ಜನಂಗಡೆ ಕೈಕಾಲಹೀಳ ಕಟ್ಟಿ ಸಾಲಾ ನಿಲ್ಲಿಚ್ಚ್‌ಹೀನ. ನಿಂಘರತಕ್ಕ್ ಶಕ್ತಿ ಇಲ್ಲಾದತ್ಥನ ಪೆಟ್ಟಾಯಿಂದಘೀಳಕ್ಕ್ ಉಕ್ಕಾಕಕ್ಕ್ ಉಟ್ಟ್‌ಹೀನ. ಅಘಿಳೆಲ್ಲಾ ಸ್ಪಷ್ಟಮಾ ಕಾಣರಹುಡಿ ಸಾಲಾ ಮೂಡು ಚೂಡಿಹೀಳ ಪತ್ತಿಚ್ಚ್ ನೆಲತಕ್ಕ್ ಪುದಿಚ್ ನಿಲ್ತೀನ ಮೇಲೆ ವಿಚಾರಣೇಕ್ ಶುರೂಪಣ್ಣೀತಹೀನ. ವಿಚಾರಣಾಧ್ಯಕ್ಷಾಳಾಯಿಟ್ ಪ್ರಮುಖಸಾರ್ಥವಾಹಾಳಾನ ಬುಧಗುಪ್ತಾಳೂ ಮುಖ್ಯನಿರ್ಯಾಮಕಾಳಾನ ಆದಿತ್ಯಗುಪ್ತಾಳೂ ಬಿಡಾರತ್ತೇ ಕೊನೇತೇ ಮೂಲೇಲೆ ಒರು ಕಂಬಳೀ ಪಡತ್‌ಕ್ಂಡ್ ಉಕ್ಕಾಕಂಡ. ಕೈಕಾಲಾಕಟ್ಟೀ ನಿಲ್ಲಿಚ್ಚಿಂದ ಒರೊರು ದರೋಡೆಕೋರನಿಯೂ ಒಂಡೊಂಡಿಯಾಯಿಟ್ ನಡೆವಿಚ್ಚಕಂಡ್ ಭಟಂಗ ನೆಟ್ಟಕಾ ಇಕ್ಕರ ಕಾಲತ್ತೇದ್ ಕುಂಟರಹುಡಿ ನಿಮಿರೀನಿಲ್ಲರತ್ಥಾದ್ ಗೂನಾಪಣ್ಣೆಕಿಂಡ್ ನಿಲ್ಲರಹುಡಿ ಅಪ್ಪಡಿಯೇ ಮಂಡೀತೇ ಪಿಂತೀಕ್ ದೊಣ್ಣೇಲೆ ನಾಲ್‌ನಾಲಾ ಬಿಗಿಂಜ್ ಕೋಲುಳ್ಳೆ ಪಳೂಪಣ್ಣಿ 'ನಿಜೂ ಚೊಲ್ಲಂದಾಕ[4] ಇತ್ಥಾಘಿಯ ಅ್ರತ್ಥನಾ ಉಳಂದ್ ಗೊತ್ತಾ? ವಡಚಾಮು ಸೂರ್ಯು ಪರವಕ್ಕ್ ಮುದ್ಲು ಉಂಗಳಿಯೆಲ್ಲಾ ಶೂಲತಕ್ಕ್ ಓರಿಯಣು. ಎಂಗಡೆ ಮರತಾ ಶೂಲತಾ ಕೆತ್ತಾಂಡ್ರಾನ್ನ' ಅ್ರಂಟ್ ಮರಣದಂಡನೇತೇ ರೀತೀತೇ ಭಯೂ ಪರವಿಚ್ಚಿ ವಿಚಾರಣಾಧ್ಯಕ್ಷಾಡೆ ಎದುರ್‌ಕ್ಕ್ ಕೊಳಂದ್ ನಿಲ್ಲಿಯಾಂಡಿಂದಹೀನ. ಪ್ರತಿಯೊಂಡಿಯೂ ಅತ್ತಂದೆ ಜಾತಿ, ಮುಖ್ಯಮಾನ ವೃತ್ತಿ, ಬಣು, ಇಂದೆ ದರೋಡೇತೇ ನಾಯಕು, ಇತ್ತಾ ಅ್ರಪ್ಪಡಿ ಅ್ರಂಡೇಣ್ಣು ಯೋಜಿಚ್ಚಹೀನ, ಅ್ರತ್ಥನ

1 ಇಕ್ಕಂಗೊ 2 ನಾಲ್‌ಜನು 3 ಸೂಡಿಯ ಬೆಳಕು 4 ಚೊಲ್ಲಾದೇ ಇಂದಾಕ

ಜನೂ ರಾನ್ನ, ಇತ್ತಕ್ಕ್ ಹಾಂಬಡಿಯಾಪಶ್ಚಾ ಅ್ತಥನ ಅ್ಣ್ಣರ ವಿವರಂಗಳಾ ಪ್ರಶ್ನಿಚ್ಚಿ ಅದ್ ಪೊಯ್ಯಾ ಚೊಲ್ಲಂದ್ ಅ್ಣ್ಣಿಚ್ಚಾಕ ದೊಣ್ಣೇಲೆ ರಂಡಾ ಬಾರಿಚ್ಚಿ ಪುನಃ ಪ್ರಶ್ನಿಯಾಂಡಿಂದಹೀನ. ಒಂಡಂದೆ ಉತ್ತರು ಇನ್ನೊಂಡ್ಕ್ಕ್ ತೆರಿಯಕ್ಕಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಾದೆ ಪ್ರತಿಯೊಂಡಿಯೂ ಅತ್ತತ್ತಂದೆ ಕುಲದೇವತೇಯೂ ಹಾತೇ ದೇವತೇಯೂ ವಿಚಾರಿಚ್ಚಿ ಅತ್ತಂದಮೇಲೆ ಆಣೆಪ್ರಮಾಣು ಪಣ್ಣಿಚ್ಚಿ ದೈವೀಭಯತ್ತೇ ಜೊತೇಕ್ ದೈಹಿಕಬಡಿತತ್ತೇ ಭಯತಯೂ ಶೇರಿಚ್ಚಿ ಕೋಳಾಂಡಿಂದಿಂತಣ್ಣು ಬಹುಪಾಲ್ ದರೋಡೆಕೋರಂಗಡೆ ಉತ್ತರಂಗಳುಳ್ಳೆ ಹೊಂದಾಣಿಕ್ಯ ಇಂದ್. ಎಂಗಡೆ ಸಾರ್ಥ ನಿರ್ಯಾಮಕಾಳಕ್ಕೂ ಸಾರ್ಥವಾಹಾಳಕ್ಕೂ ಇತ್ಥಾ ಸಂದರ್ಭಂಗಳುಳ್ಳೆ ವಿಚಾರಣೇ ಪಣ್ಣೇ ಅನುಭವಮೂ ಇಂದ್. ಎಲ್ಲಾ ವಿಚಾರಣೇಯೂ ಮುಡಿಂಜ್ ಅಫಿಳಿಯೆಲ್ಲ ಬದ್ಲಾ ಸಾಲಾ ನಿಲ್ಲಿಯರಪೋದೇಕ್ ಬ್ರಾಹ್ಮೀಮುಹೂರ್ತಮಾಯಿಂದ್.

ದರೋಡೆಕೋರಂಗ ಭಟಂಗಳ ಜೀವದಾನತಕ್ಕಾಯಿಟ್ ಕೋಟಕಾಂಡಿಂದಹೀನ. ಇಂಗೆ ಇಫಾಳ್ಳ ರಂಡ್ ಜನಮೂ ತೀರ್ಮಾನು ಪಣ್ಣರಪೊ ಎಂದೆ ಅಭಿಪ್ರಾಯತಾ ಕೋಟ. ಇತ್ಥಾ ಸಂದರ್ಭತುಳ್ಳೆ ಅನುಭವಿ ಅ್ಂಟಂಡ್, ಮಂಡನಮಿಶ್ರಾಡೆ ಪಾಠಶಾಲೇಲೆ ವೇದತಯೂ ಧರ್ಮಶಾಸ್ತ್ರಂಗಳಯೂ ಅಧ್ಯಯನು ಪಣ್ಣೀಕರವುಂ ಅ್ಣ್ಣರ ಕಾರಣತಣ್ಣು. 'ಎನಕ್ ತೆರಿಂಜಿಕ್ಕರದ್ ಕೇವಲು ಗ್ರಂಥಸ್ಥಶಾಸ್ತ್ರು. ಶಿಕ್ಷಾ ರಾಜ್ಯತ್ತೇ ಧರ್ಮಾಧಿಕಾರೀಂದೆ ವ್ಯಾಪ್ತೀಕ್ ಶೇರಂದ್. ಆನಾಕ ನಿರ್ವಹಣೇತೇ ಅನುಭವೂ ಇಕ್ಕರ ನಿಂಗ ಪತ್ತ್ ದಿಕ್ಕಣ್ಣು ಆಲೋಚನೆ ಪಣ್ಣರತಕ್ಕ್ ಶಕ್ತ' ಅ್ಣ್ಣರ ಎಂದೆ ವಾರ್ಥಾ ಅಫಾಳಕ್ಕ್ ಇಷ್ಟಮಾಚ್. ಎಂದೆ ಎದ್ರ್‌ಕ್ಕೇ ಅವಾ ರಂಡ್‌ಪೇರೂ ಚರ್ಚಿಚ್ಚ. ಜೊತೇಲಿಂದ ನಾಲ್ ಜನು ತರುಣಸಾರ್ಥಾ, 'ಶಿಕ್ಕೀ ಉಳ್‌ಂದಿಕ್ಕರ ಪದಿನಾಲ್ ಜನತಯೂ ಇದೇ ಜಾಗ್‌ತುಳ್ಳೆ ಶೂಲತಕ್ಕ್ ಪೋಟ್ ನಂಬ ಮುಂತೀಕ್ ಪೊಹಣು. ವಡಿಂಜ ಮೇಲೆ ಅಫಿಡೆ ಜೊತೇತೇಫಿಯ ಗುಪ್ತಚರಾಳಾ ಉಟ್ಟುಟಾನೂ ಇಂಗೆ ಓದಾಚ್ ಅ್ಣ್ಣರತ ಕಂಡಹನ್ನ. ಮುಂತೀಕ್ ಇತ್ಥಾ ಕಾರ್ಯು ಪಣ್ಣಕ್ಕಹದ್ ಅ್ಣ್ಣರ ಭೀತಿ ಅಫಿಳಾ ಆಕ್ರಮಿಯಣು. ನಂಬಳುಳ್ಳೆ ಚತ್ತಿಕ್ಕರ ರಂಡ್‌ಜನತ್ತೇ ಆತ್ಮತಕ್ಕ್ ಶಾಂತಿ ಶಿಕ್ಕಣು.' ಅ್ಂಟ್ ರೋಷಮಾ ಚೊಲ್ಲೀಥೀನ[1]. ಆನಾಕ ನಲಪಿದಾ ವಯಸ್ಸಾ ಧಾಟೀನ ಮೂಡು ಜನು ಸಾರ್ಥಾ, 'ಶೂಲತಕ್ಕೋರಿಯರ ಧರ್ಮಾಧಿಕಾರು ನಂಬಡೇದಂಡ್. ಶೂಲತಕ್ಕೋರಿಯರತ್ಥಾ ಹೀನಕೃತ್ಯತಾ ಅಫಿಯ ಪಣ್ಣೀಕಲ್ಲಹೀನ. ನಂಬಡೆ ರಕ್ಷಣ ನಂಬಡೇದ್. ಆನಾಕ ಪಾಪಕೃತ್ಯತಾ ಪಣ್ಣಕ್ಕಹದ್,' ಅ್ಂಡಹೀನ. ಇಂದೆ ರಂಡ್ ಅಭಿಪ್ರಾಯಂಗಡೇವಾಳಕ್ಕೂ ಸ್ವಲ್ಪೂಪೋ ಚರ್ಚೆಯಾನ ಮೇಲೆ ಯಜಮಾನಾ ರಂಡ್ ಜನಮೂ ತಂಗತಂಗಳುಳ್ಳೆ ಮಳ್ಳಾ ವಾರ್ಥೊಲ್ಲಿಕಿಂಡ ಮೇಲೆ ತೀರ್ಮಾನತಾ ಚೊಲ್ಲೀನ.

'ರಕ್ಷಣೆ ಒದಗಿಯರದ್ ನಂಬಳಣ್ಣು ತೆರಿಗೇಯ ಸುಲಿಂಜ್ ತಿನ್ನರ ರಾಜಂದೆ ಕರ್ತವ್ಯ. ಇಪ್ಪೊ ನಂಬಾ ಇಕ್ಕರ ವತ್ಸರಾಜ್ಯು ಅರಾಜಕಮಹಾಂಡಿಕ್ಕರ ಅ್ಂಶು ನಂಬಳಕ್ಕೇ ತೆರಿಂಜರಾಂದ್. ಇತ್ಥಾ ರಾಜ್ಯು ತಂದೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯತಾ ಕಳಂಜಹಂಡ್ ಓರೊತ್ತುಂ[2] ರಾಜಂದೆ ವಶಮಹರದ್ ಸಹಜು. ಅಪ್ಪಡಿಯಾನೂ ಇಂಗೆ ಧರ್ಮಶಾಸನು ನಡವಹಡ್ ಅ್ಂಟ್ ನಂಬ ಹಾರ್ಯೈಪೀಲ. ನಂಬ ಕೇವಲು ವಣಿಜಾ. ಇಲ್ಲಾದ ಕೋಟಲ ನಂಬಳಕ್ಕ್ ವಾಣ. ಇತ್ಥನ ಜನತಾ ಶೂಲತಕ್ಕ್ ಪೋಟಿಂದ್ ಇಂಗತ್ತೇ ರಾಜನಕ್ಕ್ ತೆರಿಂಜೇ ತೆರಿಯಂದ್. ರೋಷತಣ್ಣು ಇಂದೆ ದರೋಡೆಕೋರಾಳೇ ರಾಜಾಧಿಕಾರೀಕ್ ವರದಿ ಪಣ್ಣನ್ನ. ಅವುಂ ನಂಬಳ ಪುಡಿಚ್ ತಂದೆ ರಾಜ್ಯತುಳ್ಳೆ ಪದಿನಾಲ್ ಜನಾಳಿಯೂ ಶೂಲತಕ್ಕೋರಿಯರತ್ಥ ನ್ಯಾಯನಿರ್ಣಯತಾ ಪಣ್ಣಿ ರಾಜಾಧಿಕಾರತಯೇ ಕಬಳಿಚ್ಚ ಆರೋಪತಾ ಚುಮತಿ ದಂಡರೂಪಮಾ ನಂಬಡೆ ಇಡೀ ಸಾರ್ಥತ್ತೇ ಸರಕ್‌ಹೀಳಿಯೆಲ್ಲಾ ವಶೂಪಡಿತಿಕಿಲಾಂ. ಅರಾಜಕ ಸ್ಥಿತೀತೇ ರಾಜಂಗ ಪಣತ್ತೇ ಅಭಾವತಣ್ಣು ಹಾಹಾಕಾರುಪಡಾಂಡಿರನ್ನ. ಅ್ಂದೆ ನೆಪುಶಿಕ್ಕೀನಾಲೂ ಪಣತಾ ದೋಚನ್ನ. ಇತ್ತಂದೆ ಮೇಲೆ ಸಾರ್ಥಮುಖ್ಯನೂ ನ್ಯಾಯನಿರ್ಣಾಯಕನೂ ಆನ ನಂಬಳ ರಂಡ್ ಜನತಯೂ ಸೆರೆ ಪುಡಿಚಿ ದಂಡನೇಕ್ ಗುರೀಪಡತಲಾಂ. ನಿಂಗಳೆಲ್ಲ ಊರ್‌ಕ್ಕ್ ಪೋಯುಟು ಲಕ್ಷ ನಿಷ್ಕಂಗಳ ಕೊಳಂದ್ ಒಪ್ಪಿಚ್ಚ್ ಉಂಗಡೆ ಯಜಮಾನಂಗಳಾ ಉಡಿವಿಚ್ಚ್‌ಕ್‌ಂಡ್

1 ಚೋಲ್ಲೀತ್‌ಹೀನ 2 ಓರೇ ಓತ್ತುಂ

ಪ್ರೊಹಂಗೊ ಅಣ್ಣಲಾಂ. ಇಲ್ಲಾದ ಕೋಟಲಾ ನಂಬಳಕ್ಕತ್ತ್ರಕ್ಕ್? ಅಫಿಡೆ ಕಡೇತೇ ನಾಲ್ ಪುಣಂಗಳಾ ಚುಮಂದಹಂಡ್ ಪ್ರೋಹರ ಹೊಣೇಯ ಚುಮತಿ ಅಫಿಳಿಯೆಲ್ಲಾ ಉಟ್ಟುಡವ್ಮೊ. ಜೊತೇಕ್ ತಲಾ ಪತ್ತಂತೆ ಛಡೀಪಿಟಾ ಕುಡವ್ಮೊ. ತಪ್ಪ್ ಅಫಿಡೇದಾಯಿಕ್ಕರತಣ್ಣು ಭಯೂ ಪರಂದ್ ಕಾಡುಳ್ಳೆ ತಲೆಮರಿವಿಚ್ಚಿಕನ್ನ. ನಂಬ ಸಾಧ್ಯಮಾನತ್ಥನ ಬೇಗು ಇಂದೆ ರಾಜ್ಯತಣ್ಣು ಮುಂತೀಕ್ ಪ್ರೊಹವ್ಮೊ.’

ರೋಷತಾ ಪ್ರಕಟಿಚ್ಚಿಂದ ತರುಣಭಟಂಗಳೂ ಇಂದೆ ತೀರ್ಮಾನತ್ತೇ ಪ್ರಾಜ್ಞತೇಕ್ ತಲೇ ಬಾಗೀತಹೀನ[1]. ಅಲ್ಲಾದೆ ಯಜಮಾನಾಡೆ ತೀರ್ಪಾ ಪ್ರಶ್ನಿಯರ ಅಧಿಕಾರು ಆರ್ಕ್ಕೂ ಇಂದೂ ಇಲ್ಲ. ನಂಬಡೆ ಕಡೇತೇ ರಂಡ್ ಪುಣಂಗಳಾ ಬೇಗೂ ಚುಟ್ಟ್ ಭಸ್ಮೂ ಪಣ್ಣರಹುಡಿ ಯಜಮಾನಾ ಆದೇಶು ಕುಡತ. ‘ಭಟ್ಟಪಂಡಿತಾಳೇ, ಚತ್ತವಾಡೆ ಪ್ರೇತಪ್ರೀತ್ಯರ್ಥು ನಿಂಗ ಸರಸರಾ ಅ್ತಂಟ್ ನಾಲ್ ಮಂತ್ರೂ ಚೊಲ್ಲಡಿಹೀಳಾ?’ ಅ್ತಂಟ್ ಎನ್ನಾ ಕೋಟಿಂದೂ ಆದೇಶಮಾವೇ ಇಂದ್. ಆರೂ ಸ್ವಲ್ಪಮೂ ತಡೂಪಣ್ಣರಹುಡಿ ಇಂದಿಲ್ಲ. ಚತ್ತ ರಂಡ್‌ಪೇರ್‌ತ್ತೇ ಊರದೋ[2] ಕೇರಿ ಅ್ತದೋ ಪಿತಪಿತಾಮಹಾಡೆ ಪೇರ್ ಅ್ತದೋ ಅಫಾಡೆ ಕುಲಾಚಾರು ಓದೋ ಆರ್ಕ್ಕೂ ತೆರಿಂಜಿಂದಿಲ್ಲ. ಅತ್ತಯೆಲ್ಲಾ ವಿಚಾರಿಯರ ವ್ಯವಧಾನಮೂ ಇಂದಿಲ್ಲ.

ಆಪದ್ಧರ್ಮಾಚರಣೇಕ್ ತಕ್ಕಹುಡಿ ಮಂತ್ರಂಗಳಾ ಚೊಲ್ಲಿ ಪಕ್ಕಪಕ್ಕತುಳ್ಳೇ ವಚ್ಚ ರಂಡ್ ಚಿತೆಹೀಳಕ್ಕೂ ಅಗ್ನಿಸ್ಪರ್ಶು ಪಣ್ಣಿಚ್ಚೆ. ಎಲ್ಲಾರೂ ಸರೋವರತುಳ್ಳೆ ಕುಡಿಯರ ನೀರಾ ಹೆಪ್ಪಿಕಿಂಡ್ ತಕ್ಷಣು ಪರಪಡಣು ಅ್ತಂಟ್ ಸಾರ್ಥವಾಹಾಳಾನ ಬುಧ ಶ್ರೇಷ್ಠಿಹ ಆದೇಶೂ ಪಣ್ಣೀನಾ. ಪ್ರಯಾಣು ಪರಪಡರವರೀಕೂ ದರೋಡೆಕೋರಾಳಾ ಬಿಡುಗಡೆ ಪಣ್ಣೀಂದಿಲ್ಲ. ಅಫಿಳ್ಕ್ಕ್ ಕುಡಕರ ಶಿಕ್ಷೇಯೂ ತೆರವಿಚ್ಚಿಂದಿಲ್ಲ. ತಂಗಾ ಶೂಲತಕ್ಕೋರಣು, ಮರತಾ ಶೂಲತಾ ಸಿದ್ಧೂಪಡತಕ್ಕಾಕಹಾ ಕಾವಿಪಿಂಯಾಂಡ್‌ರಾನ್ನ ಅ್ತಣ್ಣರ ಗ್ರಹಿಕೇಲೆ ಅಫಿಂಯ ಜೀವತಕ್ಕಾಹ ಅಂಗಲಾಚಾಂಡಿಂದಹೀನ. ಅಂದೆ ದೃಶ್ಯತಾ ಪಾರರ ಅವಕಾಶು ಎನಕ್ ಶಿಕ್ಕೀತ್. ಒಂಡೊಂಡಕ್ಕೂ ಛಡೀಪಿಟಾ ಕುಡತಮೇಲೆ, ‘ಪುನಃ ಕಳ್ಳತನತಕ್ಕ್ ವರಡಾ?’ ಅ್ತಂಟ್ ಕೋಳಾಂಡಿಂದ. ‘ಇಲ್ಲ, ಉಢೇವರಾಣ.’ ‘ಅ್ತಂದೆ ಉಢೇವರಾಣ?’ ‘ಶಾಕಿನೀ ಆಣ, ಡಾಕಿನೀ ಆಣ, ಭೂತರಾಯಂದಾಣ, ಕಪಾಲಿ ಭೈರವಂದಾಣ’ ಅ್ತಂಟ್ ಕ್ಷುದ್ರಾಳೂ ಭಯಂಕರಾಳೂ ರಕ್ತಪಿಪಾಸುಹೀಳೂ ಆನ ದೇವದೇವತೆಹೀಡೆ ಪೇರುಳ್ಳೆ ಪ್ರಮಾಣು ಪಣ್ಣಾಂಡಿಂದಹೀನ. ‘ಇನ್ನಂದೆ ದೇವರಾಣ?’ ಅ್ತಂಟ್ ಕೋಟಾಕ ಕೊನೇಲೆ, ‘ಮಣಿಭದ್ರ ಯಕ್ಷಂದಾಣ,’ ಅ್ತಣ್ಣಾಂಡಿಂದಹೀನ. ಇಂದೆ ಕೊನೇ ಆಣೆ ಕೋಟ್ ಎನಕ್ ಆಶ್ಚರ್ಯಮಾಚ್. ಕಾಡ್‌ಜನಂಗ ಅಥವಾ ಕಾಡ್‌ಮೇಡ್‌ಹೀಳುಳ್ಳೇ ಜೀವನತಾ ಕಳಿಯರಫಿಯ ವರ್ಷತ್ತೇ ಕೆಲವ್ ಅನುಕೂಲಮಾಸಂಗಳುಳ್ಳೆ ಕೃಷಿ ಕಾರ್ಯು ಪಣ್ಣೀನಾಲೂ ಒಳಂಜಹುಡಿ ಅರಣ್ಯಾಧಾರಿತ ವೃತ್ತಿಹೀಳಾನ ತೇಗು ಬೀಟ ಮತ್ತಿ ನಂದಿ ಮುದಲಾನ ರಾಜಸ್ವಾಮ್ಯ ವೃಕ್ಷಂಗಳಾ ವಳತಿ ರಕ್ಷಿಯರದ್, ಮಾಂಸು ಚರ್ಮತಕ್ಕಾಹ ಬೇಟೆ ಆಡರದ್ ಇತ್ಯಾದಿಯಾನ ಕಾರ್ಯೂ ಪಣ್ಣರಫಿಯ ಹೆಚ್ಚಾ ಮಾಂಸಭಕ್ಷಣು ರಕ್ತಪಾನು ಪಣ್ಣರ ದೇವದೇವತೆಹೀಳಯೇ ಪೂಜಿಯರದ್ ಎನಕ್ ತೆರಿಂಜಿಂದ್. ಆನಾಕ ಇಫಿಡೆ ಜೀವನತಾ ಬೌದ್ಧಮತತ್ತೆ ಮಣಿಭದ್ರ ಯಕ್ಷು ಪ್ರವೇಶಿಚ್ಚಿಂದ್ ಅ್ತಪ್ಪಿ? ಅ್ತಣ್ಣರ ಆಶ್ಚರ್ಯು ಎನ್ನುಳ್ಳೆ ಪರಂದದ್. ಬಿಡುಗಡೇತೇ ತೀರ್ಪ್ ಚೊವೀಕ್ ಉಳಂದ ತಕ್ಷಣು ಅಫಿಡೆ ಮೊಖು ಅರಳೀತ್. ಕೆಲಫಿಯ ಗಳಗಳಾ ಅ್ತಂಟ್ ಅ್ತಳಕ್ಕ ಮುದಲಿಟ್ಟಹೀನ. ರಂಡ್‌ಪೇರ್ ಪ್ರಜ್ಞಾ ತಪ್ಪೀ ಕೀಳಕ್ಕ್ ಉಳಂದಹೀನ. ನಾಲ್‌ಪೇರ್ ‘ಮಣಿಭದ್ರ ಸ್ವಾಮಿ ಉಂಗಳಿಯೂ ಉಂಗಡೆ ಸಾರ್ಥತಿಯೂ ಕಾಪಾತಹಡ್’ ಅ್ತಣ್ಣರ ಹಾರೈಕೇಯೇ ಚೊಲ್ಲೀತಹೀನ. ತಂಗಡೆ ನಾಲ್ ಪುಣಂಗಳಾ ಚುಮಂದ್ ಪೆಟ್ಟಾನಫೀಳ ನಡತಿಕಿಂಡ್ ಅಫಿಳೆಲ್ಲಾ ಕಾಡುಳ್ಳೆ ಮರಾ ಅಹರಪ್ರೋದೇಕ್ ಪೂರ್ವತುಳ್ಳೆ ಸೂರ್ಯು ಮೊಖೂ ಕಳಿಕ್ಕಿಣ್ಣಿನ್ನ. ಛೊಪ್ಪು ಕಳಂಜ್ ಭಳಪ್ಪ್‌ಕ್ಕ ತಿರಂಬೀಂದ್. ಎಂಗಡೆ ಸಾರ್ಥು ಅಂಗಣ್ಣು ಕಾಲಾವಾಂಗೀತ್. ಸಾರ್ಥತ್ತೇ ಆಶ್ರಯತುಳ್ಳೆ ಪ್ರಯಾಣೂ

1. ತಲೇ ಪ್ರೋಟಹೀನ 2. ಊರು ಅ್ತದೋ

ಪಣ್ಣಾಂಡಿಂದ ತೀರ್ಥಯಾತ್ರಿಹ, ದೊಂಬಾ ಇತ್ಯಾದಿಹೀಳೆಲ್ಲಾ ಮುಂತೀಲೆ ನಡವಕ್ಕ್ ಶುರೂ ಪಣ್ಣೀತಹೀನ. ದರೋಡೆಕೋರಂಗ ಪಿಂತೀಣ್ಣೂ ವಂದ್ ಪುನಃ ಮೇಲೆ ಉಳಲಾಂ ಅ್ತಣ್ಣರ ಭಯು ಅಫಿಡೆ ಮೊಖತುಳ್ಳೆ ಕಾಣಾಂಡಿಂದ್...... ಅ್ತಣ್ಣರ ಪೋದೇಕ್ ಅಮ್ಮಂದೆ ಜ್ಞಾಪಕಮಾಚ್. 'ಪಶ್ಲೆ, ಕಾಶಿ ಅಂಡಾಕ ಇಂಗೆ ರಾಂದ? ಕಳ್ಳಕಾಕಾ, ವನ್ಯಮೃಗಂಗ, ವೇಲ್, ಗೊಂಡಾರಣ್ಯಂಗ. ಖಾಯಿಲಾಕಸಾಲಾ ಆನಾಕ ದಿಕ್ಕಿಲ್ಲ. ಓಣಮಾನಾಕ ಮಾಹಿಷ್ಮತೀಕ್ ಪೋಯಿಟ್ ಮಂಡನಮಿಶ್ರಾಳಣ್ಣು ಇನ್ನತ್ಥನೆ ಚೊಲ್ಲಿಚ್ಚಿಕೊ. ಕಾಶೀತೇ ಹುಚ್ಚಾ ಉಟ್ಟುಡು' ಅ್ತಂಟ್ ನಿಜಮಾ ಕಣ್ಣೀರಿಟ್ಟಾ. ಹಾಂಬಡಿಯ ಶಾಲಿನೀಂದೆ ಕಣ್ಣುಳ್ಳೂ ನೀರ್ ವಂದ್. ಆನಾಕ ಅಂದೆ ನೀರತ್ತೇ ನಿಜಮಾನ ಅರ್ಥು ಎನಕ್ ಅಹರದ್ ಅ್ತಪ್ಪಡಿ? ಇಪ್ಪದೂ ಅಹಾಂಡಿಕ್ಕಲ್ಲ. ಅಂದೆ ಕ್ಷಣತುಳ್ಳೆ ವಿರಹತ್ತೇ ದುಃಖಮಾಯಿಕ್ಕಲಾಂ. ಅಥವಾ ತಂದೆ ಯೋಜನೇಣ್ಣು ಮುಂತೀಲೆ ತನಕೇ ಕೇಡಹಲಾಂ ಅ್ತಣ್ಣರ ಹೆದರಿಕೇಕ್ ನೀರ್ ವಂದಿಕ್ಕಲಾಂ. ಅಥವಾ ಹೆಚ್ಚಾನ ಅರ್ಥಮೇ ಇಲ್ಲಾದೆ ಪೊಂಧಾಟಿಮಾಳಕ್ಕ್ ಸಹಜಮಾ ಜಿನಗರ ಕಣ್ಣಂಗಳತ್ತೇ ನೀರಾಯಿಕ್ಕಲಾಂ.

ಮುಖ್ಯ ಸಾರ್ಥವಾಹನಾನ ಬುಧಶ್ರೇಷ್ಠಿಯಹಡ್ ಮುಖ್ಯನಿರ್ಯಾಮಕನಾನ ಆದಿತ್ಯಶ್ರೇಷ್ಠಿಯಹಡ್ ಎನ್ನಾ ಗೌರವು ವಿಶ್ವಾಸತಣ್ಣು ಕಾಣಾಂಡಿಂದ. ಆನಾಕ ಸಾರ್ಥ–ವ್ಯವಹಾರತ್ತೇ ಅಂತರಂಗತ್ತೇ ವಿಷಯಂಗಳಯಹಡ್ ಮರ್ಮತಯಹಡ್ ಚೊಲ್ಲಾಂಡಿಂದಿಲ್ಲ. ಒರ್ಕಾ[1] ನಾ ಕೆದಕೀ ಕೋಟಿಂತಕ್ಕ್ ಬುಧಶ್ರೇಷ್ಟಿ, 'ಪರಂಬತ್ತೇವಾ ಕೋಟಾಕ ನಿಂಗ ವೇದರಹಸ್ಯತಾ ಔತ್[2] ಚೊಲ್ಲಡಿಹೀಳಾ? ಇಫಿಳೆಲ್ಲಾ ವಣಿಜಾಡೆ ತಲೇಮುಕ್ಕರ ಸೂಕ್ಷ್ಮಾಂಶಂಗ. ನಿಂಗಾ ಅ್ತತ್ತ್‌ಕ್ಕ್ ಉಂಗಡೇದಲ್ಲಾದ ವಿಷಯತುಳ್ಳೆ ಕುತೂಹಲು ಕಾಟಡಿಹ್ಯೋ? ಅತ್ತಂದೆ ಬದಲ್‌ಕ್ಕ್ ಎನಕೊರಿತ್ಥನ ವೇದರಹಸ್ಯತಾ ತೆರಿಪಿಯರ ಕೃಪೆ ಪಣ್ಣಂಗೊ,' ಅ್ತಂಡ. ಅತ್ತ್‌ಕ್ಕೋದಾಂಗೋ, ಎನಕ್ ತೆರಿಂಜಿಂತ ನಿರ್ವಂಚನೇಣ್ಣು ಚೊಲ್ಲಣಿ, ಅ್ತಂಡಾಲೂ ಅವಾ ಎಂದೆ ಪ್ರಶ್ನೇಕ್ ಜವಾಬ್ ಚೊಲ್ಲೀತಿಲ್ಲ. ಇನ್ನೂ ಬಲವಂತೂ ಪಣ್ಣೀನಾಕ ಅವಾ ಎನ್ನಾ ದೂರೂಪಣ್ರಾ[3] ಅ್ತಣ್ಣರ ಎಚ್ಚರತಣ್ಣು ನಾ ಅಂತೀಕ್ ಸೊಸ್ತ್ರಾಮ್ನೆ[4]. ಅ್ತಂದೆ ಪ್ರಶ್ನೇಕೂ ನೇರಮಾನ ಉತ್ತರತಾ ಅ್ತಂದೆ ಕಸ್‌ಬ್‌ದಾರ್ರೂ ಚೊಲ್ಲಲ್ಲ. ಮರ್ಮಂಗಳ ಪರ್ಯಾಯಮಾವೇ ತೆರಿಂರ್ಘುಣು, ಅ್ತಂಟ್ ಯೋಚಿಚ್ಚಿ ಓರೊರು ವಿಧಾನತಾ ಅನುಸರಿಚ್ಚೆ. ಸಾರ್ಥತುಳ್ಳೆ ಕಾರ್ಯೂಪಣ್ಣರ ಅನುಭವಸ್ಥಾಳಾನ ಆಳಹೀಡೆ ಸ್ನೇಹೂ ಒಳತರದ್; ಅಫಿಡೆ ಊರು–ಕೇರಿ, ತಾಯಾತೋಪ್ಪಾ ಇತ್ಯಾದಿಯಾನ ಆತ್ಮೀಯಮಾನ ವಿಷಯಂಗಳಾ ವಿಚಾರಿಯರದ್; ಇಂದೆ ವೃತ್ತೀಲೆ ಎದುರಹರ ಕಳ್ಳಕಾಕಾ, ಭೂತೂದೆವ್ವಂಗ, ರಾಜಾಧಿಕಾರಿಹ ಇತ್ಯಾದಿಯಾನ ವಿವರಂಗಡೆ ವಾರ್ಥೇ ವಾಂಗರದ್; ಅಪ್ಪಡಿಯೇ ಸುಂಕತ್ತೇ ಪ್ರಮಾಣು, ಸುಂಕತಾ ತಪ್ಪಿಯರ ವಿಧಾನಂಗ, ಇತ್ತಾ ಪತ್ತೇಪಣ್ಣಕ್ಕ್ ರಾಜಾಧಿಕಾರಿಹ ಬಳಸರ ತಂತ್ರಂಗ, ಮೂಲತುಳ್ಳೆ ಕೊಂಡಿಂತಕ್ಕೂ ನಾಲಾರ್ ಮಾಸು ಸಾಗಾಣಿಕೆ ಪಣ್ಣೀನಮೇಲೆ ಶಿಕ್ಕರ ವೆಲೇಕೂ ಇಕ್ಕರ ವ್ಯತ್ಯಾಸು ಇತ್ಯಾದಿಹೀಡೆ ಪ್ರಶ್ನೆಹೀಳ ಅಚಾನಕ್ ಅ್ತಣ್ಣರಹುಡಿ ಕೋಳರದ್. ಪ್ರತಿಯೊಂಡೂ ತನಕ್ ತೆರಿಂಜಿಂದ್ ಮಾತ್ರಮಂಡ್, ತೆರಿಂಜಿಂತಕ್ಕಣು ಹೆಚ್ಚಾನತ ಚೊಲ್ಲಾಂಡಿಂದ್. ಮಧ್ಯೇ ಮಧ್ಯೇ ನಾ ಕೆದಕೀ ಕುಕ್ಕೀ ಕೋಳಾಂಡಿಂತ್‌ಕ್ಕ್ ತಂದೆ ಬುದ್ಧೀ ಬಳಸಿ, ಆಲೋಚಿಚ್ಚ್ ಉತ್ತರತಾ ಚೊಲ್ಲಾಂಡಿಂದ್. ಅಥವಾ ಕಲ್ಪನೇಣ್ಣು ಸೃಷ್ಟಿಯಾಂಡಿಂದ್. ಕಲ್ಪಿತವಾನ ಪಿನ್ನ ಆಲೋಚಿಚ್ಚ ಉತ್ತರಂಗಡೆ ವ್ಯತ್ಯಾಸು ಎನಕ್ ತೆರಿಯಾಂಡಿಂದ್. ಅದೇ ಪ್ರಶ್ನೆಹೀಳ ಓರೋರೇತಾವಾಳಕ್ಕ್ ಕೋಟಪ್ಪೋ ಒರೇ ರೀತೀತೇ ಉತ್ತರಂಗಳೂ ವರಾಂಡಿಂದಹೀನ. ಓರೋರೇ ಉತ್ತರಂಗಳೂ ವರುಂ. ಅಪ್ಪಡಿಯೇ ಕಾಯಸ್ಥಾಡೆ ಸ್ನೇಹತಯೂ ಒಳತೀನೆ. ಇಡೀ ಸಾರ್ಥತುಳ್ಳೆ ರಂಡ್‌ಪೇರ್ ಕಾಯಸ್ಥಾ ಇಂದಹೀನ. ಇಂದೆ ಸಾರ್ಥತ್ತೇ ಅ್ತಂದೆ ಪ್ರಶ್ನೇಯೂ ನಾ ಕೋಟಿಲ್ಲೆ. ಸಾಧಾರಣಮಾನ ಪ್ರಶ್ನೆಹೀಳಯೇ ಕೋಳಾಂಡಿಂದೆ. ಅಫಿಯಾ ಕೂಡ ಸಾಧಾರಣಮಾನ ಲೋಕಾರೂಢೀತೇ ಉತ್ತರಂಗಳಿಯೇ ಕುಡಾಂಡಿಂದಹೀನ. ಆನಾಕ ಅಫಿಡೆ ಲೋಕಾರೂಢೀತೇ ಉತ್ತರತ್ತೇ ಮೂಲು ಅಫಿಡೆ ಇಂದೆ ಅನುಭವು ಅ್ತಣ್ಣರದ್ ಎನಕ್ ತೆರಿಂಜಿಂದ್. ಎಂದೆ ಉದ್ದೇಶು ತೆರಿಯಾವತಣ್ಣು

1 ಒರುವಾರಿ 2 ಉಡಿವಿಚ್ಚಿ 3 ದೂರೂಪಣ್ಣರಾ 4 ಸೊತ್ಮಾ ಆನೆ

ತಂಗಾ ತಂಗಡೆ ಅನುಭವತಾ ಉಟ್ಟ್‌ಕುಡಾಂಡ್‌ರಾಣು ಆ್ತಣ್ಣರ ಪ್ರಜ್ಞಾ ಅಫಿಳಿಕ್ಕಿಂದಿಲ್ಲ. ‘ಒರ್‌ಕಾ ಓದಾಚಿ ಗೊತ್ತಾ?’ ಆ್ತಂಟ್ ನೇರಮಾ ವಾಸ್ತವಮಾನ ಘಟನೆಹೀಳಯೇ ಚೊಲ್ಲೀಉಡಾಂಡಿಂದಹೀನ. ಎನ್‌ಕ್ ಪೋರಮಾನತ್ಥ್‌ ಅಂತರಂಗತ್ತೇ ವಿಚಾರು ಶಿಕ್ಕಕ್ಕ್ ಶುರುವಾಚ್.

ಮಣಿಭದ್ರಯಕ್ಷ ಆ್ತಣ್ಣರ ಉಥೇವರ ಪೇರ ಸಾರ್ಥವಾಹಾಳೂ ಸಾರ್ಥಭಟಾಳೂ ಬಳಸರತಾ ಆರಂಭತಣ್ಣೂ ಕೋಟಿಂದೆ. ಸಾರ್ಥಮುಖ್ಯಾ ಮಾತ್ರಮಂಡ್, ಭಟಾಳುಳ್ಳೆ ಕೂಡ ಹೆಂಬೇ ಪೇರ್ ರಾತ್ರಿ ತುಂಕ್ಯರತಕ್ಕ್ ಮೊದಲೂ, ವಡಚಾಮು ಓಂದ ತಕ್ಷಣಮೂ ಅಪ್ಪಡಿಯೇ ಪ್ರಯಾಣತಾ ಆರಂಭಿಯಕ್ಕ್ ಮುದಲೂ ತಪ್ಪಾದೇ ನಮೋ ಮಣಿಭದ್ರಾಯ ಆ್ತಣ್ಣರ ಪ್ರಾರ್ಥನಾ ವಾಕ್ಯತಾ ಚೊಲ್ಲಿಕ್ಯಾಂಡಿಂದಹೀನ. ಅದೊರು ಯಕ್ಷದೇವರ್, ಸಾರ್ಥತಾ ರಕ್ಷಿಯಂದ್ ಆ್ತಂಟ್ ಮಾತ್ರು ನಾ ಅರ್ಥೂಪಣ್ಣಿಕಿಂಡಿಂದೆ. ವೇದತುಳ್ಳೆ ಚೊಲ್ಲಾದ ಅದತ್ಥನಿಯೋ ದೇವ ದೇವತೆಹ ಇಕ್ಕರದ್ ಎನಕ್ ತೆರಿಂಜಿಂದ್. ಇದೂ ಅಫಿಳುಳ್ಳೆ ಒಂಡು ಆ್ತಣ್ಣರ ಅಸ್ಪಷ್ಟಮಾನ ಗ್ರಹಿಕೇಣ್ಣೂ ಅಕ್ಬಡೇಕ್ ಎಂದೆ ಜಿಜ್ಞಾಸ ಹರಿಂಜಿಂದಿಲ್ಲ. ದರೋಡೆಕೋರಂಗ ಮಣಿಭದ್ರಂದಾಣೇಕೂ ಆ್ತಂಟ್ ಚೊಲ್ಲೀಂತ ಕೋಟಮೇಲೆ ಕುತೂಹಲು ಹೆಚ್ಚಾಚ್. ಇಂದೆ ಉಥೇವರ ಮೂಲಕಮಾ, ಇತ್ತತ್ತೆ ಕೃಪಾವ್ಯಾಪ್ತಿ ಓದ್? ಆ್ತಣ್ಣರತಾ ಆರಿಯಾನೂ ಕೋಟ್ ತೆರಿಯರ ಮನಸ್ಸಾಚ್. ದರೋಡೇತೇ ಪಿತ್ತಾನಾ ಎಂದೆ ಕುದುರೇಯ ಬುಧಶ್ರೇಷ್ಠಿಹೀಡೆ ಕುದುರೇ ಪಕ್ಕತಕ್ಕ್ ನಡತಿ, ‘ಎಂದೇದೊರು ಪ್ರಶ್ನಾ ರಾಂದ್. ಉಂಗಡೆ ಪರಂತು ಸಮರ್ಪಕಮಾನ ಉತ್ತರತಾ ಚೊಲ್ಲರತ್ಥಾವ ಆರೂ ತೋಚಾಂಡ್‌ಕ್ಕಲ್ಲ’ ಆ್ತಂಡೆ. ಅವನೂ ಅತ್ಥನಿಯೆ, ಆದಿತ್ಯಶ್ರೇಷ್ಠಿಹೀಳೂ ಅತ್ಥನಿಯೆ ಧರ್ಮು, ವೇದಾಂತು, ಶಿಕ್ಷಾ, ಜ್ಯೌತಿಷು, ರಾಜ್ಯಾಡಳಿತು, ದೇಶಾಚಾರು, ಕುಲಾಚಾರು ಇತ್ಯಾದಿಯಾನ ಅನೇಕಮಾನ ವಿಷಯಂಗಳುಳ್ಳೆ ಸ್ಥೂಲಮಾನ ಜ್ಞಾನು ಇಕ್ಕರವಾ ಆಯಿಂದಾ ಆ್ತಣ್ಣರದ್ ಅತ್ಥನೇ ಉಳ್ಳೆ ಎನ್‌ಕ್ ಮನದಟ್ಟಾಯಿಂದ್. ಒರೇ ಸಮತಕ್ಕ್ ದೇಶಸಂಚಾರೂ ಪಣ್ಣಾಂಡಿಂತಣ್ಣು[1] ಸಂಪಾದಿಚ್ಚ ಜ್ಞಾನು ಅದ್.

‘ಎನಕಣ್ಣು ಉಂಗಳಕ್ಕೇ ಅತ್ತತ್ತೆ ಉತ್ತರು ಹೆಚ್ಚಾ ತೆರಿಂಜಿಕ್ಕಲಾಂ,’ ಅವಾ ಆಹ್ವಾನಿಚ್ಚ. ಮುನ್ನೇತ್ ರಾವ್ ನಡಂದ ದರೋಡೇಣ್ಣು ಅವನಕ್ಕ್ ಭಯು, ಖಿನ್ನತ, ಅಪ್ರಸನ್ನತ ಆ್ತದೂ ಆನಹುಡಿ ಕಂಡಿಲ್ಲ.

‘ಮಣಿಭದ್ರ ಯಕ್ಷು ಆ್ತಂದೆ ಮೂಲತ್ತೆ ಉಥೇವರ್?’

‘ಶ್ರಮಣಮೂಲತ್ತೇದ್.’

‘ಆಮಾವಾ? ನಿಂಗಳೆಲ್ಲಾ ಸನಾತನಧರ್ಮತಾ ಪಾಲಿಪಿಯರವಾ ಆ್ತಣ್ಣರದ್ ಎಂದೆ ಗ್ರಹಿಕ್ಯ. ಭಟಾಳುಳ್ಳೆ ಕೂಡ ಆ್ತತ್ಥನಿಯೋಪೇರ್ ವಡಚಾಲ[2] ಓಂದ್ ನಮೋಮಣಿಭದ್ರಾಯ ಆ್ತಂಟ್ ಚೊಲ್ಲಿಕ್ಯರತ ಕೋಟರಾಣಿ. ಅಫಿಳೆಲ್ಲ ಕುಲಾಚಾರತುಳ್ಳೆ ಸನಾತನೀಹೀಳೇ ಆ್ತಣ್ಣರ ಭಾವನ ಎನಕ್ ವಂದ್ರಾಂದ್.’

‘ಭಟ್ಟ ಪಂಡಿತಾಳೇ,’ ಅವಾ ಎಂದೆಕಡೇಕ್ ತಿರಂಬಿ ತಂಗಳೂ ವಿಷಯತುಳ್ಳೆ ಆಸಕ್ತಿವಹಿಚ್ಚರೀತೀಲೆ ಮಂದಸ್ಮಿತಾಳಾಯಿಟ್ ಮುಂತೀವರಿಚ್ಚ. ಬುಧಶ್ರೇಷ್ಠಿಹ ಸುಮಾರಾ ಅಂಬಿದ್ ವರ್ಷತ್ತೆ ಮಟ್ಟಸಮಾನ ಎತ್ತರತ್ತೆ ದುಂಡಾನಮೊಖತ್ತೇ ಮನುಷ್ಯ. ತಲೇಕ್ ಆ್ತಪ್ಪದೂ ಉಷ್ಣೀಷತ ಧರಿಚ್ಚಿರಣ. ಪ್ರಯಾಣತ್ತೆ ವೇಲ್, ಧೂಳು, ವೇರ್ಪಣ್ಣು ಕೊಳೆಯಾಯಿಂದಾಲೂ ಸಾಮಾಜಿಕಮಾ ಮೇಲಂತಸ್ತತ್ತೇವಾ ಆ್ತಣ್ಣರತ ಸೂಚಿಯರ ಝರಿ ಅಂಚ್‌ತ್ತೆ ಭಳತ್ತಧೋತ್ರು ಪಿನ್ನ ಕಿಂಕಾಪ್ ವಣ್ಣತ್ತೇ ಕಂಚುಕತಾ ಧರಿಚ್ಚಿಂದ. ಕಳತತ್ತೇ ಹಾರು, ರಂಡೂ ಕೈಯತ್ತೆ ಮುದ್ರೆ ಉಂಗುರಂಗ ಪಿನ್ನ

1 ಪಣ್ಣಾಂಡಿಂದತಣ್ಣು 2 ವಡಚಾಮು

ಕರ್ಣಕುಂಡಲಂಗಾ ಹೊಳೆಯಾಂಡಿಂದಹೀನ. ಸಾರ್ಥತ್ತೆ ಯಜಮಾನಾ ಅ್ತಂಟ್ ಗುರುತಿಯಕ್ಕ್ ಇಂದೆ ವಸ್ತ್ರ, ಆಭರಣಂಗಡೆ ಆವಶ್ಯಕತಾ ಇಂದ್. 'ನಿಂಗಾ ವೇದ ಶಾಸ್ತ್ರಂಗಳಾ ಓದೀ ಇಕ್ಕರವಾ. ನಂಬಡೆ ಇಡೀ ವೈದಿಕ ಪರಂಪರೇಲೆ ಸಾರ್ಥಾಳ, ಪ್ರಯಾಣಿಕಾಳ ಸಂರಕ್ಷಿಯಕ್ಕ್ ಅ್ತಂಟ್ ನಿಯುಕ್ತಮಾನ ಒರು ದೇವತಾ ರಾಂದಾ? ಆಲೋಚಿಚ್ಚ್ ಚೊಲ್ಲಂಗೊ.'

ನಾ ಜ್ಞಾಪಕೂ ಪಣ್ಣಿಕ್ಯಕ್ ಪರಪಟ್ಟೆ. ನಂಬಳುಳ್ಳೂ ಓಣಮಾನತ್ಥನ ಜನು ಯಕ್ಷ ಯಕ್ಷಿಣಿಹ ರಾಡ. ಆನಾಕ ಸಾರ್ಥರಕ್ಷಣೇತೆ ವಿಶೇಷಮಾನ ಹೊಣೆ ಚುಮಂದಹಂಡ ಆರೂ ಎಂದೆ ಜ್ಞಾಪಕತಕ್ಕ್ ವಂದಿಲ್ಲ. ಸ್ವಲ್ಪುಪೋ ಎಂದೆ ಉತ್ತರತಕ್ಕಾಹಾ ಕಾತ್ ವಳೀತೇ ಮುಂತೀಲೆ ಸಾಲ್‌ಗಟ್ಟೀ ಪೊಹಾಂಡಿಂದ ಕುದುರೆಹೀಳ ಪಾರಾಂಡಿಂದ. ಅತ್ಥೀಮೇಲೆ ಚೊಲ್ಲೀನ, 'ಸಾರ್ಥ ಅಂಡಾಕ ಒರೂ ಭೂವಾಣಿಜ್ಯ ಅ್ತಂಡಹೋವಾಣಂಗೊ[1]. ಜಲವಾಣಿಜ್ಯಮೂ ಇತ್ತುಳ್ಳೆ ಶೇರಂದ್. ಓರೋರೇ ಭೂಭಾಗಂಗಡೆ ಜೊತೇಲೆ ನಡವರ ವಾಣಿಜ್ಯತ್ತೇ ಬಹುಭಾಗು ಸಾಗರತ್ತೇ ಮೇಲೆ ತೇಲರ ನಾವೆಹೀಡೆ ಮೂಲಕಮಾ ಅಹಂದ್. ವಟ್ಟು, ಕಾಡ್, ನದಿ ಮರುಭೂಮಿಹೀಳ ಪಾಂಜ್‌ಪೊಹರ ಭೂಸಾರ್ಥತಕ್ಕಣಮೂ ಜಲಸಾರ್ಥು ಸುಲಭು ಅ್ತಂಟ್ ವಣಿಜಾ ಕಂಡ್‌ಹಂಡ್‌ರಾನ್ನ, ಉಂಗಡೆ ಧರ್ಮಶಾಸ್ತ್ರಂಗಾ ಸಾಗರಪ್ರಯಾಣತೆಯೇ ನಿಷೇಧಿಚ್ಚುಟರಾನ್ಯೆ[2]. ಇನ್ನ್ ಸಾಗರಸಾರ್ಥಂಗಳಾ ಸಂರಕ್ಷಿಯರ ದೇವದೇವತೆಹೀಳಹಡ್ ಯಕ್ಷ ಯಕ್ಷಿಣಿಹೀಳಹಡ್ ಅ್ತಂಗಣ್ಣು ವರಣು?'

ಗೌತಮ ಸೂತ್ರತುಳ್ಳೆ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನಕ್ಕ್ ಸಮುದ್ರಪ್ರಯಾಣತಾ ನಿಷೇಧಿಚ್ಚಿಕ್ಕರತಾ ನಾ ಓದೀಂದೆ. ಅದ್ ಇತರ ವರ್ಣಂಗಳ್‌ಕ್ಕ್ ಅನ್ವಯಮಹಂದ್ ಅ್ತಂಟ್ ಅಂಗೆ ಚೊಲ್ಲೀಕಲ್ಲ ಅ್ತಣ್ಣರ ಜ್ಞಾಪಕಮಾಚಿ. ಅತ್ತಾ ಚೊಲ್ಲೀನಪೊ ಶ್ರೇಷ್ಠಿಹ, 'ಬ್ರಾಹ್ಮಣನೇ ಸರ್ವವರ್ಣಂಗಳುಳ್ಳೂ ಶ್ರೇಷ್ಠು ಅ್ತಂಟ್ ಚೊಲ್ಲರ ಗ್ರಂಥು ಸಮುದ್ರ ಪ್ರಯಾಣು ಬ್ರಾಹ್ಮಣನಕ್ಕ್ ನಿಷಿದ್ಧೂ ಅ್ತಂಟ್ ಕಟ್ಟಾಪಣ್ಣೀನಾಕ ಅವಂದೆ ಆದರ್ಶು ಇತರಾಳಕ್ಕೂ ಅನ್ವಯಿಯಲ್ಲಿಯಾ? ಅವನಕ್ಕ್ ನಿಷಿದ್ಧಮಾನ ದೇವದೇವತೆಹ ಒಳಿಯರದಾನೂ ಅ್ತಪ್ಪಿ? ವಳಿಯರದಾನೂ ಅ್ತಪ್ಪಿ[3]?' ಅಂಡ.

ಇಂದೆ ಪ್ರಶ್ನೇಕ್ ಎನಕ್ ಉತ್ತರು ಹೊಳಿಂಜಿಲ್ಲ. ಕುದುರೆಹ ನೂರು ಹೆಜ್ಜಾ ಪೋನ ಮೇಲೆ ಅವನೇ ವಾರ್ಥೊಲ್ಲೀನ : ಸಂಪೂರ್ಣ ಬುದ್ಧ ಅಹರ ಮೊದಲು ಶ್ರಮಣತ್ತೇ ದೇವು ಅ್ತಥನಿಯೋ ಬೋಧಿಸತ್ತ್ವ ಅವತಾರಂಗಳ ಅಡತಾಂ ಅ್ತಂಟ್ ಶ್ರಮಣಾ ನಂಬಡ. ಉಂಗಳಕ್ಕ್ ತೆರಿಂಜಿಕ್ಕಲಾಂ. ಒರುಕಾ ಒರು ಬೋಧಿಸತ್ತ್ವ ಐನೂರು ವಂಡಿಹೀಡೆ ಸಾರ್ಥತ್ತೇ ಮುಖ್ಯಸ್ಥನಾಯಿಟ್ ವ್ಯಾಪಾರೂ ಪಣ್ಣೀನ ಕಥೇಯಾ ಅಫಿಯಾ ಚೊಲ್ಲನ್ನ. ಇನ್ನೊರು ಹೊಣೆಗೇಡಿಯಾನ ಸಾರ್ಥವಾಹು ತಂದೆ ಐನೂರು ವಂಡಿಹೀಡೆ ಸಾರ್ಥತಿಯೂ ಇತ್ತಂದೆ ಜೊತೇಲೆ ಶೇರಿಚ್ಚಿ ವಂಕಿಂಡ್ ಪೊಹರ ಪ್ರಯತ್ನತುಳ್ಳಿಂದ್. ಅಪ್ಪೊ ವಿವೇಕಿಯಾನ ಬೋಧಿಸತ್ತ್ವ ಅತ್ಥನ ಫೆರೀ ಸಾರ್ಥು ಪರಪಟ್ಟಾಕ ವಳೀಲೆ ನೀರ್ ನಿಡಿ ನಳಲ್ ಕಾಷ್ಠು ಠಿಕಾಣಿ ಆಹಾರಂಗಳ್‌ಕ್ಕ್ ಅ್ತಪ್ಪಡಿ ತೊಂದರೆಯಹಂದ್ ಅ್ತಂಟ್ ಯೋಚಿಚ್ಚಿ ತಂದೆ ಸಾರ್ಥತಾ ಒರೇಯಾಯಿಟೇ ವಚ್ಚಕಂಡ. ಇವಂದೆ ಮೇಲೆ ಪೈಪೋಟಿ ಪಣ್ಣಕ್ಕ್ ವಂದ ಅವನಾ ಮುಂತೀಕ್ ಪೊಹಕ್ಕ್ ಉಟ್ಟ್ ಪ್ರತಿಕೂಲ ಸ್ಥಿತೀಲೂ ತಂದೆ ಸಾರ್ಥತಾ ಗುರಿಮುಟ್ಟಿಚ್ಚ ಅ್ತಣ್ಣರ ಕಥೆ ಚೊಲ್ಲಡ. ಇನ್ನೊರಕ ಬೋಧಿಸತ್ತ್ವ ಕಾಶೀಲೆ ಸಾರ್ಥವಾಹಾಡೆ ಕುಟುಂಬತುಳ್ಳೇ ಪರಂದ್ ನೀರ್‌ನರಳಿಲ್ಲಾದ ಮರುಭೂಮೀಲೆ ಆರಕ್ಕೂ ಜೀವಾಪಾಯಮಹಾದಹುಡಿ ಸಾರ್ಥತಾ ನಡತೀನ ಅ್ತಣ್ಣರ ವಿವರಮಾನ ವರ್ಣನೇತೇ ಇನ್ನೊರು ಕಥೇಯೂ ಚೊಲ್ಲಡ. ಇನ್ನೊರಕ ಹೆಂಬೀನ ಹಡಗ್ ಸಮುದ್ರತ್ತೇ ಮಧ್ಯತುಳ್ಳೆ ವರಾಂಡಿಂದ್. ವ್ಯಾಪಾರಿಹೀಳೆಲ್ಲಾ ಮುತ್ತೂರತ್ನತಾ ಹೆಪ್ಪಿಕಿಂಡಿಂದಹೀನ. ಅನುಕೂಲಕರಮಾನ ಖಾತೂ ವಿಸಾಂಡಿಂದ್. ವಳೀಲೆ ಅಫಿಳಕ್ಕ್ ಅ್ತಥನಿಯೋ ಮೀನಹಾ ಕಂಡಹೀನ. ಫೆರೀಮೀನಹ ಭರೀಮೀನಹೀಳ ಸಾಪಡರತಾ ಅಫಿಯಾ ಪಾರಾಂಡಿಂದಹೀನ. ಅಪ್ಪೊ ಒರು ಭಾರೀ ತಿಮಿಂಗಿಲು ಅಫಿಡೆ ಮುಂತೀಲೆ

1 ಅಂಡ್‌ಹೋವಾಣಿಹ್ಯೋ 2 ರಾನ್ನಿಯೆ 3 ಅಪ್ಪಡಿ

ತೇಲಾಂಡಿಕ್ಕರದ್ ಕಂಡದ್. ಸಮುದ್ರವ್ಯಾಪಾರತುಳ್ಳೀ ಓಣಮಾನತ್ಥನ ಅನುಭವಮಿಂದ ಅಫಿಯಾ ಕೂಡ ಅತ್ಥನ ಫೆರೀ ತಿಮಿಂಗಿಲತ ಪಾರ್ತಿಂದಿಲ್ಲಹೀನ. ಅತ್ತತ್ತೇ ಒಡಂಬುಳ್ಳೆ ಮೂಡಾ ಒರುಭಾಗು ಮಾತ್ರು ಇಫಿಳಕ್ಕ್ ಕಾಣಾಂಡಿಂದ್. ಅದ್ ತಂದೆ ದವಡೇಯಾ ಹಿಗ್ಗಿಚ್ಚಾಕ ಪೋರು ಸಮುದ್ರತ್ತೇ ನೀರ್ ನದೀತೇ ಪ್ರವಾಹತಾಪೋಲೆ ವಾಯುಳ್ಳಕ್ಕ್ ನುಗ್ಗಾಂಡಿಂದ್. ಆಮೆಹ, ನೀರ್ ಕುದುರೆಹ, ನೀರ್ ಹಂದಿಹ ಅಪ್ಪಡಿಯೇ ಲೆಕ್ಕಮಿಲ್ಲಾದತ್ಥನ ಭರೀ ಮೀನಹ ಅತ್ತಂದೆ ವಾಯುಳ್ಳಣ್ಣು ಹೊಟ್ಟೇ ಉಳ್ಳಕ್ ಪೊಹಾಂಡಿಂದ್‌ಹೀನ. ಅತ್ತಂದೆ ರಂಡ್ ಕಣ್ಣಹೀಳೂ ಎರಿಯರ ಭೊಪ್ಪಾನ ರತ್ನತಾಪೋಲೆ ಹೊಳೆಯಾಂಡಿಂದಹೀನ. ಅದ್ ತಂದೆ ವಾಯಣ್ಣು ಕಲಕೀ ಅಳತಾಂಡಿಂದ ಚುಳೀಕ್ ಹಡಗ್ ತಂದೆ ತೋಲನತಾ ಕಳಂಜಹಂಡದ್. ನೀರತ್ತೇ ಚುಳೀ ಪರಂದ್ ಅತ್ತುಳ್ಳೆ ಹಡಗ್ ಚುತ್ತಕ್ಕ್ ಮುದಳಿಟ್ಟದ್. ನೌಕಾನಿರ್ಯಾಮಕು ವರ್ತಕಾಳಿಯೆಲ್ಲಾ ಉದ್ದೇಶಿಚ್ಚ್ ಘಟ್ಟಿಯಾ ಕೂಹೀ ಚೊಲ್ಲೀತ್ : “ಎಂದೆ ಬುದ್ಧಿಶಕ್ತೀಯೆಲ್ಲಾ ಉಪಯೋಗಿಚ್ಚಿ ನಾ ಹಡಗಾ ನಡತಾಂಡರಾಣಿ. ಇತ್ಥನ ಫೆರೀತಿಮಿಂಗಿಲತಾ ನಾ ಮ್ಹಂಡೂ ಪಾರ್ತಿಂದಿಲ್ಲೆ. ಇಪ್ಪೋ ನಿಂಗಳೆಲ್ಲಾ ಉಂಗಡುಂಗಡೆ ಉಢೇವರಹೀಳ ಪ್ರಾರ್ಥಿಯಂಗೊ. ಅತ್ತಾ ಉಟ್ಟ್ ಓರೇವಳಿ ಇಲ್ಲಾ.” ಅಫಿಳೆಲ್ಲಾ ತಂಗಡೆ ಇಷ್ಟದೇವತೆಹೀಳ ಪ್ರಾರ್ಥಿಯಕ್ಕ್ ಶುರೂಪಣ್ಣೀತಹೀನ. ಆನಾಲೂ ಓದೂ ಪ್ರಯೋಜನಮಾಚಿಲ್ಲ. ತಿಮಿಂಗಿಲು ತಂದೆ ವಾಯಾ ತರಂದಹ್‌ಂಡ್ ವಿಜೃಂಭಿಯಾಂಡಿಂದ್. ಅಪ್ಪೋ ನಿರ್ಯಾಮಕು, ‘ಇಪ್ಪೋ ನಾ ಬುದ್ಧಂದೆ ಪ್ರಾರ್ಥನೇ ಪಣ್ಣಣಿ ಪಾರಂಗೊ. ಅವುಂ ಒತ್ತನೇ ನಂಬಳಕ್ಕ್ ಕೊನೇತೇ ದಿಕ್ಕ್,’ ಮ್ಹಂಟ್ ವರ್ತಕಾಳ್‌ಕ್ಕ್ ಕೂಹೀ ಚೊಲ್ಲಿ ಕಣ್ಣಾಮುಚ್ಚಿ ಬುದ್ಧಂ ಶರಣಂ ಗಚ್ಛಾಮಿ, ಧರ್ಮಂ ಶರಣಂ ಗಚ್ಛಾಮಿ ಮ್ಹಂಟ್ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಪಣ್ಣಕ್ಕ್ ಪ್ರಾರಂಭಿಚ್ಚದ್. ಮೃತ್ಯುದವಡೇಲಿಂದ ವರ್ತಕಾಳೆಲ್ಲಾ ಉಸಿರಾ ಬಿಗೀ ಪುಡಚಕಂಡ್ ಪಾರಾಂಡ್ ರಾನ್ನ. ಪ್ರಾರ್ಥನಾ ನಡಂದಹುಡಿ ತಿಮಿಂಗಿಲು ನಿಧಾನಮಾ ತಂದೆ ವಾಯಾ ಮುಚ್ಚಿಕಿಂಡದ್. ನೀರತ್ತೇ ಅಲೆಹ ಓಂದ್ರಾದಹುಡಿ ನಿಧಾನಮಾ ನೀರುಳ್ಳೆ ಮುಳುಕಿ ಅದ್ ಪರಪಟ್ಟಪೋಚು. ನೀರತ್ತೇ ಚುಳಿ ನಿಂಡ್‌ದ್. ಅಲೆಹಾ ಶಾಂತಮಾಚಹೀನ.

ಮ್ಹಣ್ಣರಪೊ ನಾ ವಾಯಾ ಪೋಟ್ ‘ಶ್ರೇಷ್ಠಿಹೀಳೇ, ಇತ್ಥಾ ಕಥೆಹೀಳ ಆರ್ ಓಣಮಾನಾಲೂ ಕಟ್ಟಲಾಂ. ತಂಗಡೆ ಉಢೇವರ್, ತಂಗಡೆ ಮತತ್ತೇ ಪ್ರಚಾರತಕ್ಕ್ ಇತ್ಥಾ ಕಥೆಹೀಳಾ ಕಟ್ಟೀ ಬಳಸೀ ಮುಗ್ಧ ಜನಾಳಾ ಆಕರ್ಷಿಯರ ಉಪಾಯತಾ ಶ್ರಮಣಾ ಆಶ್ರಯಿಚ್ಚರಾಡ ಮ್ಹಂಡಾ?’ ಮ್ಹಂಡೇ.

ಶ್ರೇಷ್ಠಿಹೀಳೂ ಚಿರಿಚ. ನಾ ಅವಂದೆ ಮೊಖತಯೇ ಪಾರಾಂಡಿಂದೆ. ಎಂಗಡೆ ಪಿಂತೀ ಮುಂತೀಲೆ ಕುದುರೆಹ ಏಕತಾನಮಾ ಹೆಜ್ಜೇಪೋಡಾಂಡಿಂದಹೀನ. ನೀರಾಪೋಲೆ ಮಟ್ಟಸಮಾನ ನೆಲತಮೇಲೆ ಎಂಗಡೆ ಕುದುರಾ ಪಿನ್ನಾ ಎದ್‌ರ್‌ಗಾಡಿಹೀಡೆ ಸಾಲ್‌ಕ್ಕ್ ಅನುಗುಣಮಾ ಓಂದ ಧೂಳು ಸಾಲ್‌ತ್ತೇ ಆಕೃತೀಕ್ ವಿಚಿತ್ರಮಾನ ಆಕರ್ಷಣೇಯ ಕುಂಡಾಂಡಿಂದ್. ಅವುಂ ಚೊಲ್ಲೀನ : ಇತ್ಥಾ ಪ್ರಚಾರಾನುಕೂಲಮಾನ ಕಥೆಹೀಳ ಆರ್ ಓಣಮಾನಾಲೂ ಕಟ್ಟಲಾಂ ನಿಜು. ಆನಾಕ ವೈದಿಕ ಮ್ಹತ್ತ್ರಕ್ಕ್ ಕಟ್ಟೀತಿಲ್ಲ? ಉಂಗಡೆ ಉಢೇವರ ಮಹಿಮೇಯ ಮೆರಿಪಿಯರತ್ಥಾ ಕಥೆಹೀಳ ನಿಂಗ ಕಟ್ಟೀಕಲ್ಲಹೀಳ? ಊರು ಕೇರಿ ಹಾಂ ವಾಶ್ಲಾ ಉಟ್ಟ್ ವರ್ಷಗಟ್ಟಲೆ ಇಪ್ಡಿ ದೂರದೂರತ್ತೇ ದೇಶಂಗಳಾ ಚುತ್ತರ, ಜೀವಾಪಾಯತ್ತೇ ಜಲಜಂತುಹ, ಜಂಝಾವಾತಂಗ, ಭಯಂಕರಮಾನ ಅನ್ಯಜನಾಂಗಂಗಡೆ ಮಧ್ಯೆ ಸಮುದ್ರಯಾನು ಪಣ್ಣರ, ಎಂಗಳತ್ಥಾ ಸಾರ್ಥಾಳಕ್ಕ್ ಮನಸ್ಸಮಾಧಾನೂ ಪಣ್ಣರತ್ಥಾ ಕಥೆಹೀಳ ಮ್ಹತ್ತ್ರಕ್ಕ್ ನಿಂಗಾ ಕಟ್ಟೀತಿಲ್ಲಿಹ್ಯೊ? ಮ್ಹಂದೆ ದೇವು ಎಂಗಡೆ ಕುಲತುಳ್ಳೇ ಪರಂದ್, ಎಂಗಡೆ ಕಸುಬಿಯೇ ಪಣ್ಣಿ, ಕಸುಬತ್ತೇ ಅವಗಢಂಗಳಾ ತಪ್ಪಿಚ್ಚ್, ಎಂಗಡೆ ಕಸುಬಕ್ಕ್ ಘನತೇಯೂ ಕೌಶಲತಯೂ ಕೊಳಂದ ಕುಡಣಾನೋ ಅವಂದ ಮೇಲೆ ನಂಬಡೆ ಭಕ್ತಿ ಪರವರದ್ ಸಹಜಮಂಡ?’

ಇಂದೆ ಪ್ರಶ್ನೇತೇ ಗುರಿ ಎನ್ನಾ ತಲಪೀತ್. ವೈದಿಕಾಳುಳ್ಳೆ ಮ್ಹತ್‌ತ್ರಕ್ಕ್ ಇತ್ಥಾ ಉಢೇವರಿಲ್ಲ? ಕಾಳ್ಗಿಚ್ಚ್ ಪತ್ತಾದೇ ಇಕ್ಕರಹುಡಿ ಹಾತ್‌ಕ್ಕ್ ನೆರಪ್ ಪತ್ತಾದಹುಡಿ ಪಣ್ಣರ ಪ್ರಾರ್ಥನೆಹ ರಾನ್ನ. ಮಳ ಖಾತ್ ನೀರಣ್ಣು ಸಂರಕ್ಷಿಪಿಯರ ದೇವತೆಹ ರಾನ್ನ. ದುಷ್ಟಶಕ್ತಿಹೀಳಣ್ಣು ಕಾಪಾತರ ದೈವು ರಾಂದ್. ವಿದ್ಯಾಧಿದೇವತಾ ರಾಡ. ಬುದ್ಧಿ

ಪ್ರಚೋದನೆ ಪಣ್ಣರ ದೇವತಾ ರಾಡ. ಸಂಪತ್ತಾ ಕುಡಕರ ದೇವತಾ ರಾಡ. ಆನಾಕ ಸಾರ್ಥುತಾ ಕಾಪಾತರ ವಿಶೇಷಮಾನ ಹೊಣ ಇಕ್ಕರ ಉಥೇವರಯೋ ಯಕ್ಷನಯೋ ನಂಬ್ಡೇವಾ ಅ್ತತ್‌ತ್ಕ್ ಕಂಡ್‌ಪುಡಿಚಿಲ್ಲ? ಇಂದೆ ಸಮಸ್ಯೇಯ ಶ್ರೇಷ್ಠಿಹೀಡೆ ಬಡೆ ಚೊಲ್ಲೀನಪ್ಫೊ ಅವುಂ ಅ್ತಣ್ಣ : 'ಎನಕ್ ಅಲ್ಪುಸ್ವಲ್ಪು ವೇದಪಾಠೂ ಆಯಿರಾಂದೇ ಪರಂತು ಅತ್ತುಳ್ಳೆ ಪ್ರವೇಶಮಹಡ್ ತಿಳಿವಳಿಕೆಯಹಡ್ ಇಲ್ಲ. ಆನಾಕ ಎಂದೆ ವ್ಯವಹಾರ ಬುದ್ಧೀಕ್ ತೋಚೀಂತಾ ಚೊಲ್ಲಣಿ. ವೇದಂಗಳೆಲ್ಲಾ ಪಳೇ ಕಾಲತ್ತೇಫಿಯ. ಕೃಷಿ ಗೋಪಾಲನೆಹೀಳಕ್ಕ್ ಯುಕ್ತಮಾನ ಮಂತ್ರಂಗಾ ರಾನ್ನಾ. ಮಂತ್ರಾಧಿದೇವತೆಹ ರಾನ್ನ. ಅಪ್ಫೋ ಇತ್ಥನ ವ್ಯಾಪಾರು–ಸಾಪಾರು ಇಂದಿಲ್ಲ. ವೇದತ್ತೇ ಅರ್ಥತಾ ಹುಡುಕರ ಉಂಗಳತ್ಥಾ ಪಂಡಿತಾಳಕ್ಕ್ ವ್ಯಾಪಾರತಾ ವಳತರ ಬುದ್ಧಿಯೂ ಇಲ್ಲ, ಆಸ್ಥೆಯೂ ಇಲ್ಲ. ಇನ್ನ್ ಅತ್‌ತ್ಕ್ ಯುಕ್ತಮಾನ ದೈವತ್ತೇ ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರು ಅ್ತಪ್ಪಡಿ ಅಹಲಾಂ? ಇನ್ನೊರು ವಿಷಯತಾ ನಿಂಗಾ ಗಮನಿಚ್ಚಿಕ್ಕಲಾಂ. ಸಾರ್ಥು ಪರಪಟ್ಟಾಕ ಎಲ್ಲರಕ್ಕೂ ಒಟ್ಟಿಕಾ ಚಮಿಚಿ ಎಲ್ಲಾರೂ ಒಟ್ಟಿಕಾ ಚೂಡೀಮುಡಿಚಾಕ ಅ್ತತ್ಥನ ಸುಲಭು! ಅದ್ ಪಣ್ಣೀಂತಾ ನಾ ಚೂಡಲ್ಲೆ, ಎಂದೇತಾ ನಾನೇ ಚಮಚಕಣಿ ಅ್ತಂಟ್ ಪ್ರತಿಯೊರು ಮನುಷ್ಯನೂ ಒರೊರು ಅ್ತಡಪಾ ಹೂಡಿಕಿಂಡ್ ಉಕ್ಕಾಕಂಡಾಕ ನಿಂಡ[1] ಕಾರ್ಯು ಆಹರದಪ್ಪಡಿ? ಬೌದ್ಧ ಧರ್ಮತಕ್ಕ್ ಶೇರೀಉಟಾಕ ಇಂದೆ ಚೂಟು–ಉಪಚಾರಂಗಡೆ ಭೇದು ತಪ್ಪಂದ್. ತಂದೆ ಭಟಂಗ ಬೌದ್ಧಾಳಾನಾಕ ನಿರ್ವಹಣಾ ಸುಲಭು ಅ್ತಣ್ಣರ ಭಾವನ ಸಾರ್ಥವಾಹಾಳುಳ್ಳೆ ಇಂದಾಕ ಉಂಗಳಕ್ಕ್ ಆಶ್ಚರ್ಯಮಹಲ್ಲ ತಾನೆ?'

ಅವಂದೆ ವಾರ್ಥೇತೆ ಅರ್ಥೂ ಎನಕ್ ಆಚ್. ಪ್ರತಿ ಸಾಯಂಕಾಲಮೂ ಠಿಕಾಣಿ ಹೂಡೀನಪ್ಫೊ ಅದತ್ಥನ ಜನು ಅದತ್ಥನ ಕಲ್ಲಹೀಳ ಹೂಡಿ ಅ್ತಡಪಾ ಪತ್ತಿಚ್ಚಕಾಂಡಿಂದಹೀನ! ಉಗ್ರಾಣತ್ತೇ ವಂಡೀಣ್ಣು ಅ್ತರ್‌ಶಿ ಪಯರ್‌ಪರಪ್, ಉಪ್ಪು ನೈಯ ವಂಕಿಂಡ್ ನಾನೂ ಒರು ಥರೀತಪ್ಪಲೇಲೆ ಹುಗ್ಗೀಯ ಚಮಚಕಾಂಡಿಂದೆ. ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಜಾತೀತೇ ಇನ್ನೂ ಅ್ತತ್ಥನಿಯೋ ಪೇರ್ ಸಾರ್ಥತುಳ್ಳಿಂದಾಲೂ ಅಘಾಡೆ ದೇಶಾಚಾರು ಕುಲಾಚಾರು ಎನಕ್ ತೆರಿಂಜಿಂದಿಲ್ಲ; ಅಘಾಳ್ಳಹಾ ನಿತ್ಯಾಹ್ನೀಕಂಗಳಾ ಪಣ್ಣಡಾಳೋ ಇಲ್ಲಿಯೋ ಅ್ತಣ್ಣರ ವಿಶ್ವಾಸಮಿಂದಿಲ್ಲ. ಹಾತೇ ಕಟ್ಟಳೇಣ್ಣಮೂ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸೂ ಪಣ್ಣೀನ ಗುರುಕುಲತ್ತೇ ಶಿಕ್ಷಣತಣ್ಣಮೂ ನಾ ಕರ್ಮಠನಾನ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನಾ ಇಂದೆ. ಇಂದೆ ಕಟ್ಟಾ ತುಸು ಸಡ್ಲು[2] ಪಣ್ಣಿ ಸಾರ್ಥತ್ತೇ ಶ್ರೇಷ್ಠಿಹೀಳಕ್ಕೆಲ್ಲಾ ಒಟ್ಟಿಕಾ ಆಳ್‌ಹಾ ಪಣ್ಣರ ಚಮೀಲಯೇ ನಾನೂ ಚೂಡೀನಾಕ ಪ್ರಯಾಣು ಅ್ತತ್ಥನ ಸುಲಭು ಅ್ತಣ್ಣಿಚ್ಚದ್. ಆನಾಕ ಕಟ್ಟಳ! ಅಲ್ಲಾದೇ ನಾ ಉನ್ನತಾಧ್ಯಯನತಕ್ಕಾಯಿಟ್ ಕಾಶೀಕ್ ಪೊಹಾಂಡಿಕ್ಕರವುಂ ಅ್ತಣ್ಣರ ವೇಷತುಳ್ಳಿಕ್ಕರವುಂ. ಕಟ್ಟಳೆಹೀಳ ಮೀರೀನಾಕ ಇಫಿಯಾ ಸಂಶಯತಣ್ಣು ಕಾಣನ್ನ ಅ್ತಣ್ಣರ ಎಚ್ಚರು ಪರಂದದ್.

ಅವನಾ ಒರು ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೋಟೆ : 'ದರೋಡೆಕೋರಾ ಕೂಡ ಮಣಿಭದ್ರ ಯಕ್ಷಂದಾಣಾ[3] ಅಂಡಹೀನಯೆ. ಇಂದೆ ಶ್ರಮಣ ದೇವತ ಅಂದೆ ಅರೆಕಾಡ್‌ವಾಸಿಹೀಳ ಅ್ತಪ್ಪಡಿ ಆಶ್ರಮಿಚ್ಚಕಂಡದ್?'

'ಮತಪ್ರಚಾರತಕ್ಕ್ ಅ್ತಂಗ್ ಅ್ತಂಗೂ[4] ಪೊಹರ ಶ್ರಮಣ ಭಿಕ್ಷುಹ ಅಂದೆ ಕಾಡಿಯೂ ಪ್ರವೇಶಿಚ್ಚಿಕ್ಕಲಾಂ, ಅಥವಾ' ಅ್ತಂಟ್ ಶ್ರೇಷ್ಟಿಹ ತನ್ನುಳ್ಳೇ ಚಿರಚ್ ಚೊಲ್ಲೀನ : 'ಅಫಿಯ ತಿರುಡಾಳುಳ್ಳೆ ತಿರುಡಾ ಇಕ್ಕಲಾಂ. ಸಾರ್ಥಾಳಾ ಕಾಪಾತರ ಉಥೇವರಯೇ ಭಕ್ತೀಣ್ಣು ಒಲಿವಿಚ್ಚಕಂಡುಟಾಕ ತಿರುಡರದ್ ಸುಲುಭು ಅ್ತಣ್ಣರ ಉಪಾಯು ಇಕ್ಕಲಾಂ.'

1 ಒಳಂಜ 2 ಸಡಿಲು 3 ಯಕ್ಷಂದೆ ಆಣಾ 4 ಅ್ತಂಗಂಗೂ.

ರಂಡ್

ವಳೀತೇ ಓರೋರೇ ರಾಜ್ಯಂಗಡೆ ಮುಖ್ಯಮಾನ ಊರಹೀಳುಳ್ಳೆ ವ್ಯಾಪಾರಮಾನತ್ಥನ ಸರಕಾ ಇಳಿಚಿ ತಂದೆ ಮುಂತೀ ಪ್ರಯಾಣತುಳ್ಳೆ ವ್ಯಾಪಾರಮಹರ, ಪಿನ್ನ ಅಗ್ಘಮಾ ಶಿಕ್ಕರ ಪದಾರ್ಥಂಗಳಾ ಕೊಂಡ್ ಎಂಗಡೆ ಸಾರ್ಥು ಮಥುರೇಕ್ ತಲುಪರ ಪೋದೇಕ್ ಆ್ರಂಜ್ ಪಕ್ಷಂಗಳಾಯಿಂದಹೀನ. ನಾ ಎಂಗಡೂರು ತಾರಾವತೀಯಾ ಉಟ್ಟಿಂದ್ ಆಶ್ವಯುಜ ಶುಕ್ಲ ತದೀಗೇ ನಾ[1]. ಇಂಡೇನು ಮಾರ್ಗಶಿರ ಬಹುಳ ಚೌತಿ. ನೇರಮಾ ಕುದುರೇ ಮೇಲೆ ವಂದಿಂದಾಕ, ಅಥವಾ ದಿನತಕ್ಕಿತ್ಥನ ಆ್ರಂಟ್ ವಡಚಾಲೇಣ್ಣು ಸಾಯಂಕಾಲತವರೀಕ್ ನಡಂದಿಂದಾಕ ಇತ್ತ್ರ್ಕ್ಕ ಪಾದೀ ಆ್ರತ್ಥನ ಕಾಲಮೂ ಓಣಮಹಕ್ಕಿಲ್ಲ. ಆನಾಕ ಅಪ್ಪಡಿ ಒಂಟಿಯಾಯಿಟ್ ಅಥವಾ ಭರೀ ಗುಂಪುಹೀಳುಳ್ಳೆ ಪ್ರಯಾಣು ಪಣ್ಣರ ರಕ್ಷಣ ಅಂದೆ ಪ್ರದೇಶತುಳ್ಳೆ ಇಂದಿಲ್ಲ. ರಾಜಕಾರ್ಯತಾ ಚುಮಂದ ಭಟಂಗಳಾನಾಕ ಶಸ್ತ್ರಸನ್ನದ್ಧಾಳಾಯಿಟ್ ಭರೀ ಗುಂಪುಹೀಳುಳ್ಳೆ ವೇಗಮಾ ಕುದುರೇ ಮೇಲೆ ಪೊಹಾಂಡಿಂದಹೀನ. ಎಂಗಳತ್ಥಾ ಸಾರ್ಥಂಗಳಾನಾಕ ಆ್ರತ್ಥನಿಯೋ ಕಡೇಲೆ ಗಿಡು–ಗುತ್ತಿಹೀಳ ಕತ್ತರಿಚ್ಚಿ ವಳೀಪಣ್ಣಿಕಿಂಡ್ ಮಮಟೀಲೆ ಪಳ್ಳು ಕೊಳ್ಳಂಗಳ ಮುಚ್ಚಿ ಗಾಡಿ ಹರಿಯರ–ಹುಡಿ ಮಟ್ಟೂಪಣ್ಣಿಕಿಂಡ್ ಸಾಗಣಮಾ ಇಂದ್. ಮಳೆಹಾಲು ಕಳಂಜಿಂತಣ್ಣು ಮಹಾಪಥಂಗಾ ಕೂಡ ಕೊಚ್ಚೀಪೋಯಿಂದಹೀನ. ಸಾಧಾರಣಮಾನ ಪಥಂಗಡೆ ಪಾಡ್ ಚೊಲ್ಲಮುಡಿಯಾದ್[2].

ಎಂಗಡೆ ಸಾರ್ಥು ಮಥುರೇಣ್ಣು ಗಾಂಧಾರತ್ತೆ ಪುಷ್ಕಲಾವತೀವರೀಕ್ ಪೊಹರದಿಂದ್. ಪೂರ್ತಿ ಅತ್ತಂದೆ ಜೊತೇಲೇ ಪೊಹರದ್ ಎಂದೆ ಉದ್ದೇಶಪೂರ್ತೀಕ್ ಹೆಂಬಾ ಅನುಕೂಲಮಹಾಂಡಿಂದ್. ಆನಾಕ ಕಾಶೀಲೆ ಉನ್ನತಮಾನ ಅಧ್ಯಯನತಕ್ಕ್ ಆ್ರಣ್ಣರ ವೇಷುಪೋಟ್ ನಾ ಇಂದೆ ಸಾರ್ಥಾತಾ ಶೇರಿಕಿಂಡಿಂದೆ. ಅಮರುಕು ಶೇರಿಚ್ಚಿನ್ನ. ಇಪ್ಪೊ, ನಾ ಕಾಶೀಕ್ ಪೊಹರದಿಲ್ಲೆ ಉಂಗಡೆಜೊತೇಲೆ ವರಣಿ ಆ್ರಂಡಾಕ ಇಫಿಳಾನೂ ಆ್ರಪ್ಪಡಿ ನಂಬನ್ನ? ಮಥುರೇ ಉಳ್ಳೆ ಎನ್ನ ನಿಲ್ಲಿಚ್ಚಿ ತಂಗಡೆ ವಾಣಿಜ್ಯವ್ಯವಹಾರಂಗಳಾ ಮುಡಿಚಿ ಅಫಿಯ ಮುಂತೀಕ್ ಪ್ರಯಾಣೂ ಪಣ್ಣೀತಹೀನ. ಮಥುರ ಆ್ರಂಡಾಕ ಮಹಾಪಥಂಗ ಸಂಧಿಯರ ಘೇರೀ ವಾಣಿಜ್ಯ ಕೇಂದ್ರು. ಇಂಕಡೇಲೆ ಸಿಂಧು, ಅಂಕಡೇಲೆ ಗಾಂಧಾರತ್ತೇ ಕಡೆಹೀಳಣ್ಣು ವರರ ಸಾರ್ಥಂಗ ಮಥುರೇತೇ ಮಾರ್ಗಮಾಯಿಟೇ ಕೋಶಾಂಬಿ ಕಾಶಿ ಪಾಟಲಿಪುತ್ರು ರಾಜಗೃಹಂಗಳ ಸಂಧಿಚ್ಚಿ ಸಾಗರವ್ಯಾಪಾರತ್ತೇ ತಾಮ್ರಲಿಪ್ತೀಯ ತಲಪಂದ್. ಇಂಕಡೇಕ್ ದಕ್ಷಿಣತಕ್ಕೂ ಕವಲೊಡೆಯಂದ್. ಒಟ್ಟಿಕಾ ಪದಿನಂಜಿರಹಿದ್ ಸಾರ್ಥಂಗಾ ವಂದಾಲೂ ಠಿಕಾಣಿ ಪೋಡಕ್ಕ್ ಅನುಕೂಲಮಾನ ಓರೋರೇ ಮೈದಾನಂಗ. ನೀರತ್ತೇ ವ್ಯವಸ್ಥಾ. ತೋಪತ್ತೇ ನರ್ಳ್. ಆ್ರತ್ಥನಿಯೋ ಸಾರ್ಥಂಗ ಇಂಗೇ ಸರಕ್ಹೀಡೆ ವಿನಿಮಯು ಪಣ್ಣಿಕಿಂಡ್ ಪಿಂತಿರಂಬಾಂಡಿಂದಹೀನ. ಇತ್ಥಾ ವಿನಿಮಯ ವ್ಯಾಪಾರತಕ್ಕ್ ಕೂಡ ರಾಜ್ಯತಕ್ಕ್ ತೆರಿಗೆ ಸಲ್ಲಿಯಣಮಾ ಇಂದ್. ರಾಜ್ಯಧಿಕಾರಿಹೀಡೆ ಸಮ್ಮುಖತುಳ್ಳೆ ವ್ಯಾಪಾರು ನಡವಣಮಾ ಇಂದ್. ಪಣ್ಣೀನ ವ್ಯಾಪಾರತ್ತೆ ಲೆಕ್ಕತಿಯೂ ಅಧಿಕಾರಿಹ ಪರಿಶೀಲಿಯಾಂಡಿಂದಹೀನ. ಅತ್ತಕ್ಕಾಯಿಟೇ ಚುತ್ತಾ ಪೌಳೀಪೋಟ ಒರು ಘೇರೀ ವ್ಯಾಪಾರತ್ತೇ ವಯಲಾ ನಿರ್ಮಿಚ್ಚಿಂದಹೀನ. ಅತ್ತತ್ತೇ ದ್ವಾರತುಳ್ಳೆ ಚುತ್ತಾವೂ ಶಸ್ತ್ರಸನ್ನದ್ಧಾಳಾನ ರಕ್ಷಕಭಟಾ ಸದಾ ನಿಂಡಿರಾಂಡಿಂದಹೀನ.

ಸಾರ್ಥತಾ ಠಿಕಾಣೀಹೂಡಿಚ್ಚಮೇಲೆ ಬುಧಶ್ರೇಷ್ಠಿ ಆದಿತ್ಯಶ್ರೇಷ್ಠಿ ರಂಡ್ಪೇರೂ ಒರು ದಿಬ್ಬತಮೇಲೆ ಕಲ್ಲುಳ್ಳೆ ನಿರ್ಮಿಚ್ಚಿಂದ ಮಣಿಭದ್ರಯಕ್ಷಂದೆ ದೇವಾಲಯತಕ್ಕ್ ಪೋನ. ಜೊತೇಲೇ ನಾನೂ ಇಂದೆ. ಉಳ್ಳೆ ಸುಮಾರಾ ಆರ್ ಮೊಳು ಎತ್ತರತ್ತೇ ವಿಗ್ರಹು. ಒತ್ತು ಶ್ರಮಣ ಅರ್ಚಕು. ಇಫಾಳ್ಳಾ ಕೊಳಂದಿಂದ ಸುಗಂಧ ದ್ರವ್ಯಂಗಳಾ ವಂಕಿಂಡ್ ಅವುಂ ಪೂಜೇ ಪಣ್ಣೀನ. ಇಫಾಳ್ಳಾ ಭಕ್ತೀಣ್ಣು ಕೈಮುಗಿಂಜ್ ನಮಸ್ಕರಿಚ್ಚ್ ಆಶೀರ್ವಾದೂ ಪಡೆಂಜ[3]. ಕೈಮುಗಿಂಜೆ;

---

1 ನಾಳ್ (ದಿನು) 2 ಚೊಲ್ಲೀ ಮುಡಿಯಲ್ಲ 3 ಪಣ್ಣಿಚ್ಚಕಂಡ

ಆನಾಲೂ ಎನಕ್ ಭಕ್ತಿ ಪರಂದಿಲ್ಲ. ಅಫಾಳ್ಳಾ ರಂಡ್‌ಪೇರೂ ಚುಮಂದ್‌ಹ್‌ಂಡ್ ವಂದಿಂದ ಸುಮಾರಾ ಒರುನೂರು ಸುವರ್ಣನಾಣ್ಯಂಗಳಾ ಗೋಲಕತಕ್ಕ್ ಪ್ರೋಟ.

'ಶ್ರೇಷ್ಠಿಹೀಡೆ ದೇಶು ಅ್ತದ್? ಅ್ತಂದೆ ಸಾರ್ಥ?' ಅರ್ಚಕು ಕೋಟದ್.

'ವಜ್ರಪಾದಾ ಇಂಗೇ ರಾಡಾಳಾ? ದರ್ಶನು ಶಿಕ್ಕಂದಾ?' ಬುಧಶ್ರೇಷ್ಠಿ ಕೋಟ.

'ಅಪ್ಪಡಿಯಾನಾಕ ಶ್ರೇಷ್ಠಿಹ ಧರ್ಮತಕ್ಕೂ ಸಂಘತಕ್ಕೂ ಸುಪರಿಚಿತಾ. ನಾ ಇಂತೀಕ್ ಪುದವುಂ. ಶ್ರಾವಸ್ತೀಣ್ಣು ವಂದ್ ಆರ್ ಮಾಸಮಾಚ್. ಗುರುಹೀಡೆ ಬಡೇಕ್ ಉಟ್ಟಕುಡಣಿ.'

ದೇವಾಲಯತ್ತೇ ಪಿಂತೀಕಡೇಲೆ ಕಸೂ ಪೆರಕಾಂಡಿಂದ ಒರು ತರುಣನಾನ ಶ್ರಮಣ ಭಿಕ್ಷುವಾ ಕೂಹಿ ಇಂದೆ ಅರ್ಚಕು, 'ಇಫಾಳ್ಳಾ ಆಚಾರ್ಯಾ ಇಕ್ಕರ ಕಡೇಕ್ ಅಳಚಕಂಡ್ ಪ್ರೊ. ಇಂದೆ ಪ್ರೋದೇಲೆ ಕಟ್ಟಡತ್ತೇ ಸ್ಥಾನತುಳ್ಳಿಕ್ಕಲಾಂ. ಶ್ರೇಷ್ಠಿಹೀಳೆ, ಇಂತೀಕ್ ಒರು ಕ್ರೋಶತತ್ಥನ ಧೂರಮಹಂದ್. ನಡವಕ್ಕ್ ಸುಸ್ತಹರಪ್ಪಡಿ ಇಂದಾಕ ಉಂಗಡೆ ಕುದುರೆಹೀಳ ಅಳಪೀಲಾಂ. ಎಂಗಡೆ ಭಿಕ್ಷು ಪ್ರೋಯಿಟ್ ಮೂಡು ಕುದುರೆಹೀಳಾ ಕೊಂಡ್ರರಪ್ಪಡಿ ಉಂಗಡೆ ಸಾರ್ಥತ್ತೇವಾಳಕ್ಕ್ ಚೊಲ್ಲಣಿ.'

'ಒರು ಕ್ರೋಶು ಹೆಂಬೀ ದೂರಮಂಡ್. ಸಂನ್ಯಾಸಿಮಾಳಾ ಪಾರಕ್ಕ್ ನಡಂದ್ ಪ್ರೊಹರದೇ ಧರ್ಮು,' ಬುಧಶ್ರೇಷ್ಠಿ ಚೊಲ್ಲೀನ.

ಪುಳೇಯಾ ಅ್ತಡತಕ್ಕ್ ಉಟ್ಟ್ ನಂಗ ಬುಗತ ಕಡೇಕ್ ನಡವಕ್ಕ್ ಶುರೂಪಣ್ಣೀನು. ಮಥುರಾ ನಗರಿ ಎಂಗಡೆ ಬೆನ್ನತ್ತೇ ಭಾಗತಕ್ಕ್ ನಿಂಡದ್. ನಗರಸಾಮೀಪ್ಯ ಮಾತ್ರತಣ್ಣಮಂಡ್ ಅಥ್ನೋರು ಸಾರ್ಥಂಗ ಸಂಚರಿಯರ, ಠಿಕಾಣಿ ಪ್ರೋಡರ ಸ್ಥಳಮಾಂತಣ್ಣು ಮಥುರಾನಗರೀತೇ ಚುತ್ತಾಮುತ್ತಾ ಮರಗಿಡಂಗ ವಿರಳಮಾಯಿಟ್ ಅ್ತಂಗಂಗೂ ಪ್ರೊಶು ಕಂಡ್ ಕುದುರ ಆನೆಹೀಳಾ ಕಟ್ಟೀಂದ, ಮೂಡುಗುಪ್ಪೆ ಕಲ್ಲಹೀಳಾ ವಚ್ಚ್ ಚಮಚಕಂಡಿಂದ ಗುರುತಹೀಳೇ ಕಾಣಾಂಡಿಂದಹೀನ. ನಂಗಾ ಪ್ರೊಹಾಂಡಿಂದ ವಳೀಲೆ ಅಳತೇಕಲ್ಲಹ ಚಪ್ಪಡೀಕಲ್ಲಹೀಳಾ ಹೆಪ್ಪೀಂದ ಪತ್ತಾರ್ ಎದ್‌ರ್ ಗಾಡಿಹಾ ಪ್ರೊಹಾಂಡಿಂದಹೀನ. ಅಫಿಡೆ ಧೂಳಾ ತಪ್ಪಿಚ್ಚಕಕ್ಕ್ ನಂಗ ಪಕ್ಕತಕ್ಕ್ ಹೊರಳಿ ಸರಸರಾಂಟ್ ಹೆಜ್ಜೇ ಪ್ರೋಟ್ ಮುಂತೀಕ್ ಪ್ರೋನು. ಇಂದೆ ಕಲ್ಲಹೀಳ ಚೈತ್ಯತಾ ಕಟ್ಟರ ಕಾರ್ಯತಕ್ಕ್ ಅ್ತಂಟ್ ಸಾಗಿಯಾಂಡಿಂದಿಂದ್ ಎನಕ್ ಹೊಳಿಂಜದ್[1]. ದೂರತ್ತೇ ಬುಗತಮೇಲೆ ಪದಿ ವಾಂಗೀಂದಹೀನ. ತುಸು ಕೀಳೆ ನಾಲ್ ಓರೋರೇ ಗಾರೆ ಅರಿಯರ ಚಕ್ರಗಲ್ಲ್‌ಹೀಳ ಜೋಡಿ ಎದ್‌ರ್‌ಹ ವೃತ್ತಾಕೃತೀಲೆ ಅಳವಾಂಡಿಂದಹೀನ. ಒರು ಭಾಗತುಳ್ಳೆ ಮರಳ್ ಚುಣ್ಣಾಂಬ ನುಣುಪಾ[2] ಅರೆಚ ಗಾರೆ ಕುಡತ್ ಸಮಗಲ್ಲ್‌ಹೀಳ ವಚ್ಚ್ ಪದೀ ಕಟ್ಟಾಂಡಿಂದಹೀನ. ಪದೀತೇ ತೋಡಹ ಕಟ್ಟರ ಚೈತ್ಯತ್ತೇ ಪರಿಜಾ ಕಾಟಾಂಡಿಂದಹೀನ. ಸುಮಾರಾ ನೂರುಪೇರ್ ಆಳ್‌ಹ. ನೀರಾ ಹೊರರಿಫಿಯ, ಕಲ್ಲಾ ಅಡವರಹ್ಯ[3], ಫಾರಾ ಮಮಟೀತೇಫಿಯ. ಉಳಿ ಚಾಣ ಸುತ್ತಿಗೆಹೀಳುಳ್ಳೆ ಅರೇಕಾರ್ಯು ಪಣ್ಣರಫೀಡೆ ಕುಟ್ರ ಕುಟ್ರ ಕುಟ್ಟ ಸದ್ದ್ ತರಹಮೇಲೆ ಚೊರಿಯರ ಮಳೇಪ್ರೋಲೆ ಒಟ್ಟಾ ಇಡೀ ಆವರಣತಾ ವ್ಯಾಪಿಚ್ಚಿಂದ್.

ಎಂಗಡೆ ಶ್ರೇಷ್ಠಿಹಾ ರಂಡ್ ಜನಮೂ ಝುರೀಪಂಚೇ ಉಡಿತಿಕಿಂಡ್ ಕಿಂಕಾಪತ್ತೇ ಕವಚತಾ ಪ್ರೋಟಕ್‌ಂಡ್ ತಲೇಕ್ ಉಷ್ಣೀಷತಾ ಇಟ್ಟ್‌ಕಂಡ್ ವಿರಲಕ್ಕ್ ಉಂಗುರು ಮಣಿಕಟ್ಟ್‌ಕ್ಕ್ ಚಿನ್ನತ್ತೇ ಕಡಗು, ಕಳತಕ್ಕ್ ಮಣಿಹಾರು, ಚೊವೀಕ್ ಕರ್ಣಕುಂಡಲಂಗಳಾ ಧರಿಚ್ಚಿಂತಣ್ಣು ಆಡೆ ಗಮನತಯಾನೂ ಆಕರ್ಷಿಯರಹುಡಿ ಇಂದ. ಆಳ್‌ಹೀಳುಳ್ಳೆ ಅ್ತಥ್ನಿಯೋ ಜನು ತಂಗಡೆ ಕಾರ್ಯತಾ ಉಟ್ಟ್ ಇಂಕಡೇಕ್ ಪಾರಕ್ಕ್ ಪರಪಟ್ಟಹೀನ. ಒರು ಆಳ್ ಎಂಗಡೆ ಜೊತೇಲೆ ವಂದ ತರುಣಭಿಕ್ಕೂಕ್, ಆಚಾರ್ಯಾ ಚಪ್ಪರತಡೀಲೆ ಉಕ್ಕಾಕಂಡ್‌ರಾಡಾ ಅ್ತಂಟ್ ತಾನಾಯಿಟೇ ಚೊಲ್ಲೀತ್. ಎಂಗಡೆ ಜೊತೇತೇ ಭಿಕ್ಕು ಕಲ್ಲಚಪ್ಪಡಿಹೀಳಾ ಬಳಸೀ ಧಾಪ್‌ಗಾಲ್‌ಪ್ರೋಟ್‌ಕ್‌ಂಡ್ ಸರಸರಾ ಅ್ತಂಟ್ ನಡಂದ್

---

1 ತೋಚೀತ್ 2 ನುರಿಯಾ 3 ಅಡವರಫಿಯ

ಚಪ್ಪರತ್ತೇ ಮುಂತೀಕ್ ಪೋಯಿಟ್ ಶುದ್ಧೀ ತಲಪಿಚ್ಚ ತಕ್ಷಣು ನರ್‌ಳುಳ್ಳೆ ಉಕ್ಕಾಕಂಡಿಂದ ವಜ್ರಪಾದಾ ಓಂದ್ ನರ್‌ಳಣ್ಣು ಪರಂಬಕ್ಕ್ ವಂದ್ ಎಂಗಳಾ ನಿರೀಕ್ಷಿಚ್ಚಕಂಡ್ ನಿಂಡಹಂಡ. ಹತ್ತಿರತಕ್ಕ್ ಪೋನ ತಕ್ಷಣು ಎಂಗಡೆ ಶ್ರೇಷ್ಠಿಹ ರಂಡ್ ಜನಮೂ ಬಗ್ಗಿ ಅಘಾಡೆ ಪಾದಧೂಳೀಯ ವಂಕಿಂಡ್ ತಂಗಡೆ ಉಷ್ಣೀಷಂಗಳಕ್ಕ್ ಪ್ರೋಕ್ಷಿಚ್ಚಕಂಡ. ವಜ್ರಪಾದಾ ಸುಮಾರಾ ಅಂಬಿದ್ ವರ್ಷತ್ತೇ, ತಲೇಯ ಸಂಪೂರ್ಣಮಾ ಮುಂಡನು ಪಣ್ಣಿಚ್ಚಕಂಡ ಮಟ್ಟಸಮಾನ ಆಳ್. ಕಾಷಾಯವಸ್ತ್ರಾತಾ ತಡಪ್ ಚುತ್ತಿ ಅತ್ತತ್ತೇದೇ ಒರು ಉಶರೀ ಚರಂಗಾ ಉಪವೀತಮಾ ಪೋತಿಕಿಂಡಿಂದ. ಅಘಾಡೆ ಹೊಳೆಯರ ಕಣ್ಣುಹ ಚುರುಕು ಬುದ್ಧೀತೇ ಜೊತೇಕ್ ಲೌಕಿಕಮಾನ ಪ್ರಾಜ್ಞತೇಯ ಸೂಚಿಯಾಂಡಿಂದಹೀನ. ಎಲ್ಲಾರಿಯೂ ಗೆದ್ದಕರತ್ಥಾ ವಿಶಾಲಮಾನ ಮಂದಸ್ಮಿತತ್ತೇ ಮೊಖು. ಸುಷ್ಕಮಾನ ತೋಳಹ, ಕೃಶಮಲ್ಲಾದ ಕಳತ್.

'ಬುದ್ಧಾನುಗ್ರಹು ಉಂಗಡೆ ಮೇಲೆ, ಉಂಗಡೆ ಸಾರ್ಥತ ಮೇಲೆ ಸದಾ ಇರಹಡ್. ಕಳ್ಳಕಾಕಾಡೆ, ರಾಜಭಟಾಡೆ, ಮಳಾಶಿಡ್ಲಹೀಡೆ, ವನ್ಯಮೃಗಂಗ ಚಂಡಿ ಚಾಮುಂಡಿ ಶಾಕಿನಿ ಡಾಕಿನಿಯಾದಿ ದುಷ್ಟಶಕ್ತಿಹೀಡೆ ಹಾನಿ ಇಲ್ಲಾದೆ ಉಂಗಡೆ ಸಂಚಾರು ಸುಗಮಮಾ ಇರಹಡ್. ಲಾಭಾಂಶು ಶತಗುಣಮಹಡ್,' ಆ್ಂಟ್ ಆಶೀರ್ವದಿಚ್ಚ ಬಿಕ್ಕುಹ, 'ಬುಧ ಶ್ರೇಷ್ಠಿಹ ಆ್ಂಗಣ್ಣು ಆಗಮಿಯಾಂಡಿಕ್ಕರದ್? ಕಳಂಜವಾರಿ ರಂಡ್ ವರ್ಷಂಗಡೆ ಪಿಂಬೆ ವಂದಪೊ ಊರ್‌ಕ್ಕ್ ಪೊಹಣಿ ಆ್ಂಡಿಂದಿಹ್ಯೊ. ಆ್ಂಡಾಕ ದಕ್ಷಿಣತಣ್ಣು ಆಗಮನಮಾಯಿರಾಂದ್. ತಥಾಗತಾಡೆ ಅನುಗ್ರಹತಣ್ಣು ಹಾತುಳ್ಳೆ ಎಲ್ಲಾರೂ ಕುಶಲಮಾ?' ಆ್ಂಟ್ ಕೋಟಮೇಲೆ ಆದಿಶ್ರೇಷ್ಠಿಹೀಡೆ ಕಡೇಕ್ ತಿರಂಬಿ, 'ಇಂದೆ ಮಹಿಮಾಡೆ ಸಂದರ್ಶನು ಪಿಂತೀಲೆ ಆಯಿರಾಂದಾ? ಸ್ಮೃತಿ ಪಿಂಬೆ ಪಿಂಬೆ ಪಿಂಬೆ.... ಆದಿತ್ಯಶ್ರೇಷ್ಠಿಹೀಳಂಡಾ?'

ತಂಗಡೆ ಗುರುತಯೂ ಪುಡಚಿಂತಣ್ಣು ಹರ್ಷಮಾನ ಆದಿತ್ಯ ಗುಪ್ತಾ, 'ಪನ್ನೆಂಡ್ ಸಂವತ್ಸರಂಗಡೆ ಪೂರ್ವತುಳ್ಳೆ ಅನುಗ್ರಹಿಚ್ಚಿಂದ ಸಂದರ್ಶನು. ಪೂಜ್ಯಾಡೆ ಸ್ಮೃತೀಕ್ ವಂದೇನೆ, ಧನ್ಯನಾನೆ,' ಆ್ಂಡ.

'ಎಂಗಳತ್ಥಾ ಅಲ್ಪಸಾಧಕಾ ಪನ್ನೆಂಡ್ ವರ್ಷು, ಇರಿಹಿತ್ನಾಲ್ ವರ್ಷು, ಹೆಚ್ಚ್ ಆ್ಂಡಾಕ ಬಾಲ್ಯಾವಸ್ಥೇವರೀತೇ ಸ್ಮೃತೀಯಾ ಮಾತ್ರು ತಡಕಿ ವಾಂಗಲಾಂ. ಘೆರೀ ಸಾಧಕ ತಾಯಾಡೆ ಗರ್ಭತುಳ್ಳಿಂದಪೋ ಆನ ಅನುಭವಂಗಳಯೂ ಸ್ಮರಣೇಕ್ ಕೊಳಂದಹಡ. ಇನ್ನೂ ಘೆರೀವಾ ಪಿಂತೀ ಜನ್ಮತ್ತೇ, ಅತ್ತಂದೆ ಪಿಂತೀ ಜನ್ಮತ್ತೇ ಸ್ಮರಣೆಹೀಳ ಪುಡಿಯಡ. ತಥಾಗತಾ ತಂಗಡೆ ಪಿಂಬತ್ತೆ ಅಸಂಖ್ಯಮಾನ ಜನ್ಮಂಗಡೆ ಅನುಭವಂಗಳಯೆಲ್ಲಾ ಕಣ್ಣೆದುರಕ್ಕ್ ನಡವಾಂಡಿಕ್ಕರತ್ಥನ ಸ್ಪಷ್ಟಮಾ ಜ್ಞಾಪಕತಕ್ಕ್ ಕೊಳಂದಹಂಡ್ ಚೊಲ್ಲೀರಾಡ. ಆ್ಂದ್ ಆ್ಂದೆ[1] ಜನ್ಮತುಳ್ಳೆ ಓದೋದಾಚ್ ಆ್ಂಟ್ ಅವಾ ಚೊಲ್ಲೀಕರದೇ ಒರು ಮಹಾಮಹಿಮಮಾನ ಕಥಾ ಸಾಹಿತ್ಯು. ಅತ್ತಾ ಓದೀನಾಕ ಅಥವಾ ಕೋಟಾಕ ಪೋರು ನಿರ್ವಾಣತಕ್ಕ್ ಮುದಲಾ ಹೆಜ್ಜೆಯಹಂದ್.'

ಬುಧ ಶ್ರೇಷ್ಠಿಹ ಎಂದೆ ಪರಿಚಯತಾ ಚೊಲ್ಲೀನ : 'ಇವಾ ವಿದ್ವತ್ ಸಂಪಾದನೇಕಾಯಿಟ್ ಕಾಶೀಕ್ ಪರಪಟ್ಟಿಕ್ಕರ ವೈದಿಕಮತತ್ತೇ ಪಂಡಿತಾ. ಮಾಹಿಷ್ಮತಿ ಪುರತ್ತೇ ಮಂಡನಮಿಶ್ರ ಆ್ಣ್ಣರ ವೇದಪಂಡಿತಾಡೆ ಪೇರಾ ತಂಗಾ ಕೋಟಿಕ್ಕಿಲಾಂ. ಅಘಾಡೆ ಶಿಷ್ಯಾ. ಇಘಾಳ್ಳಾ ಕಾಶೀಕ್ ತಲಪಿಯರ ಹೊಣೇಯೂ ನಂಗ ಚುಮಂದರಾಣು.'

'ಸ್ವಾಗತಂ ಭವತಃ ಸ್ವಾಗತಂ. ವೈದಿಕಾಳಕ್ಕ್ ವಿಶೇಷಮಾನ ಸ್ವಾಗತು. ಆ್ತ್ಥನ ಪೇರ್ ಮಹಾಮಹಿಮಾಳಾನ ಬೌದ್ಧಾಚಾರ್ಯ ಪೂರ್ವಾಶ್ರಮತುಳ್ಳೆ ವೈದಿಕಾಳಾಯಿಂದ! ಮೊಗ್ಗಲಾನ, ಸಾರಿಪುತ್ತಾ, ನಾಗಸೇನಾ, ವಸುಬಂಧೂ, ನಾಗಾರ್ಜುನಾ, ಭರ್ತೃಹರಿಹ, ಅಶ್ವಘೋಷಾ. ಮುದ್ಲು ಕ್ಷತ್ರಿಯಾಳಾಯಿಂದ ಹರ್ಷು ಅಶೋಕು. ಬೌದ್ಧ ಪರಂಪರೇಲೆ ಒತ್ತು ಘೆರೀ ಆಚಾರ್ಯಾ ಅಹರ ಯೋಗು ಉಂಗಳಕ್ಕಿಂದಾಕ ಅದ್ ಫಲೂ ಕುಡಕರದ್ ಆ್ತ್ಥನ ವರ್ಷಂಗಡೆ ಕಾರ್ಯು! ತಂಗಡೆ ನಾಮಾಂಕಿತತಾ ತೆರಿಪಿಯರದಹಡ್.'

1 ಆ್ಂದಂದೆ

ಪ್ರವರಸಮೇತಮಾ ಚೊಲ್ಲರ ಅಭ್ಯಾಸಬಲೂ ಮುಂತೀಕ್‌ವಂದಾಲೂ ಇದ್ ಯುಕ್ತಮಾನ ಸನ್ನಿವೇಶೂ ಥ್ರಂಡ್ ಥ್ರಣ್ಣರ ಪ್ರಜ್ಞೇಣ್ಣು 'ನಾ ನಾಗಭಟ್ಟು' ಥ್ರಂಟ್ ಮಾತ್ರು ಉತ್ತರಿಚ್ಚೆ.

'ನಾಗ ಥ್ರಂಟ್ ಪ್ರಾರಂಭಮಹರ ಪೇರಹ ಎಂಗುಳುಳ್ಳೂ ಹೇರಳಮಾ ರಾನ್ನ. ಆಚಾರ್ಯಾ ನಾಗಾರ್ಜುನಾಡೇದೊರು ಫೆರೀ ಪೇರ್..... ಇನ್ನ್ ನಾಗಸೇನಾ....' ಥ್ರಂಡ ಅವಾ ಎಂಗಳಿಯೆಲ್ಲಾ 'ನರ್‌ಳುಳ್ಳೆ ವಂದ್ ಉಕ್ಕಾಕರದಹಡ್,' ಥ್ರಂಟ್ ಚಪ್ಪರತುಳ್ಳಕ್ಕ್ ಅಳಿಚ್ ಬಿದಿರ್‌ತ್ತೇ ತಟ್ಟೀ ಮೇಲೆ ಪಡತಿಂದ ಥರೀ ಕಂಬಳೀತೇ ಪೀಠಂಗಳಾ ಕಾಟಿ, 'ಇಂದೆ ಮಹಿಮಾಳಕ್ಕ್ ಕುಡಿಯರ ನೀರಾ ಕುಡು,' ಥ್ರಂಟ್ ಎಂಗಳಾ ಅಳಿಚಕಂಡ್ ಪೋನ ತರುಣಭಿಕ್ಷೂಕ್ ಆಜ್ಞಾಪಿಚ್ಚ. ಮಡಕೇತೇ ನೀರ್ ಕುಳೀರಕಾಯಿಂದ್. ಎಂಗಡೆದುರತ್ತೆ ಮರತ್ತೇ ಮಣೇತೇ ಆಸನತುಳ್ಳೆ ಮಂಡಿಚ್ಚ ಮೇಲೆ, ' ಥ್ರಪ್ಪಡಿ ಇಂದ್ ಪ್ರವಾಸು?' ಥ್ರಂಟ್ ಆತ್ಮೀಯಮಾ ಕೋಟ.

'ವತ್ಸದೇಶತುಳ್ಳೆ ವರಾಂಡಿಕ್ಕರಪ್ಪೊ[1] ಒರು ರಾತ್ರಿ ನಡಂದ ದರೋಡೆಕೋರಾಡೆ ಹಾವಳೀಯಾ ಉಟ್ಟಾಕ ಇಂದೆವಾರಿ ಥ್ರಂದೆ ಅವಗಢಮೂ ಆಚಿಲ್ಲ.' ಥ್ರಂಟ್ ಬುಧಗುಪ್ತಾ ಇಂದೆ ಘಟನೇಯಾ ವರ್ಣಿಚ್ಚಿ ತಂಗಳೆಲ್ಲಾ ಮಣಿಪದ್ಮೇ ಹುಂ ಅಂಟ್ ಘಟ್ಟಿಯಾ ಕೂಹಿಕಿಂಡ್ ತಿರಂಬಿಚ್ಚ್‌ಕುಡತತಾ ವಿವರಿಯರಪ್ಪೊ...

'ಉಂಗಳುಳ್ಳಿಂದ ಪ್ರತಿಯೊತ್ತರೂ ಮಣಿಪದ್ಮೇ ಹುಂ ಮಂತ್ರತಾ ಘೋಷಿಚ್ಚಹೀಳೋ ಅಥವಾ...' ಥ್ರಂಡಹಂಡ್ ನಿಲ್ಲಿಚ್ಚ. ಆನಾಕ ಅಘಾಡೆ ಮೊಖತಯೆಲ್ಲಾ ಆಕ್ರಮಿಚ್ಚಿಂದ ಮಂದಸ್ಮಿತಮಾನ ಕಣ್ಣಹೀಡೆ ಮಿಂಚ್ ತಂಗಳಕ್ಕೆಲ್ಲಾ ತೆರಿಂಜರಾಂದ್, ಎಲ್ಲಾರೂ ಅಂದೆ ಮಂತ್ರತಾ ಘೋಷಿಚ್ಚಿಲ್ಲ, ಎಲ್ಲಾರಕ್ಕೂ ಅದ್ ತೆರಿಂಜಿಂದಿಲ್ಲ, ತೆರಿಂಜಿಂದಾಲೂ ವಿಶ್ವಾಸಮಿಂದಿಲ್ಲ, ಪ್ರತಿಯೊತ್ತರಕ್ಕೂ ವಿಶ್ವಾಸಮಿಂದ್ ಏಕಪ್ರಕಾರಮಾ ಘೋಷಿಚ್ಚಿಂದಾಕ ದರೋಡೆಕೋರಾಳಕ್ಕ್ ಅಂದೆ ಮಟ್ಟತ್ತೇ ಹಲ್ಲೇ ಪಣ್ಣರದ್ ಕೂಡ ಸಾಧ್ಯಮಹಾಂಡಿಂದಿಲ್ಲ, ಮಂತ್ರಮಹಿಮಾ ದೂರತಣ್ಣಮೇ ಅಘಿಳಾ ಪಿಂತೀಕ್ ತಳ್ಳೀಉಡಾಂಡಿಂದ್ ಥ್ರಣ್ಣರ ಅರ್ಥತರಂಗಂಗಳಾ ವ್ಯಕ್ತೂಪಡಿಯಾಂಡಿಂದಹೀನ.

ಅತ್ಥೀಮೇಲೆ ಅವಾ ವ್ಯಾಪಾರತ್ತೇ ಏರಿಳಿತಂಗಳಾ ವಿಚಾರಿಚ್ಚ. ಥ್ರಂದೆ ಥ್ರಂದೆ ರಾಜ್ಯಂಗಳುಳ್ಳೆ ಸುಸ್ಥಿತಿ ದುಸ್ಥಿತಿಹಾ ರಾನ್ನ, ಸಾರ್ಥೂ ಕ್ಷೇಮಮಾ ಸಂಚರಿಪೀಲಾಂ, ಥ್ರಂದೆ ಥ್ರಂದೆ ರಾಜಂಗ ಕರಸಂಗ್ರಹತಯೆಲ್ಲಾ ಸೈನ್ಯತಕ್ಕ್ ವ್ಯಯಿಚ್ಚಿ ಒರೂಕ್ಕೈಯ್ಯಿತ್ತೇವಾ ಆಯಿರಾಡಾ, ಥ್ರತ್ಥಾಕಡೇಲೆ ಥ್ರಂದೆ ವ್ಯಾಪಾರಮೂ ಅಹರದಿಲ್ಲ ಮಾತ್ರಮಂಡ್ ಸಾರ್ಥಂಗಳಣ್ಣಮೇ ನ್ಯಾಯಮಾನ ಲೆಕ್ಕತಕ್ಕಣ್ಣು ಹೆಚ್ಚಾನ ಭಂಡಕರತಾ ಆಗ್ರಹಿಚ್ಚಿ ದೋಚೀ ಉಟ್ಟುಡ ಥ್ರಣ್ಣರ ಕಷ್ಟಸುಖಂಗಳಿಯೆಲ್ಲಾ ಅಘಾಳ್ಳೇ ಚೊಲ್ಲೀನ. ಸುಸ್ಥಿತಿ ಇಲ್ಲಾದೇ ಸುಭಿಕ್ಷೂ ಸಾಧಿಯರದ್ ಥ್ರಪ್ಪಡಿ? ಥ್ರಂಟ್ ಕೋಟಾ. ಎಂಗಡೆ ಶ್ರೇಷ್ಠಿಹ ಅಂದೆ ಶೃತೀಲೆ ತಂಗಡೆ ವ್ಯಾಪಾರತ್ತೇ ಕಷ್ಟೂಸುಖಂಗಳಯೂ, ಥ್ರಂದಂದೆ ರಾಜ್ಯಂಗಳುಳ್ಳೆ ಓದೋದ್ ಸ್ಥಿತೀ ರಾಂದ್ ಥ್ರಣ್ಣರತಯೆಲ್ಲಾ ವ್ಯಾಪಾರತ್ತೇ ಉದಾಹರಣೆಹೀಡೆ ಸಮೇತು[2] ವಿವರಿಯಕ್ಕ್ ಪ್ರಾರಂಭಿಚ್ಚ. ಇತ್ಥನಿಯೆಲ್ಲಾ ಉನ್ನತವಲಯತ್ತೇ ವಾರ್ಥೆಹೀಳ ಅವಾ ಒರೂ ಎಂದೆಂದರಕ್ಕ್ ಆಡಾಂಡಿಂದಿಲ್ಲ ಥ್ರಂಟ್ ಅದ್‌ವರೀತೇ ಅನುಭವತಣ್ಣು ಎನಕ್ ಅರ್ಥಮಾಚ್. ವಾರ್ಥೇತೇ ಓಘೂ ವಳಂಜ್ ಅವ್ರು ಎಂದೆದರಕ್ಕೇ ಇತ್ತ್‌ಯೆಲ್ಲಾ ಆಡಾಂಡ್‌ರಾಡಾ, ಎನ್ನಾ ಪರಂಬಕ್ಕ್ ಉಟ್ಟುಟ್ ಆಡಕ್ಕ್ ಅವನಕ್ಕ್ ಥ್ರಂದೆ ತಡೆಯೂ ಇಂದಿಲ್ಲ, ಅಥವಾ ನಾ ಕೂಡ ಶ್ರೇಷ್ಠಿದ್ವಯಾಡೆ ಅಂತರಂಗತಕ್ಕ್ ಶೇರೀನ ವ್ಯಕ್ತಿ ಥ್ರಂಟ್ ಭಾವಿಚ್ಚಿ ಭಿಕ್ಕುಹ ವಾರ್ಥೇ ಪ್ರಾರಂಭಿಚ್ಚ್‌ರಾಡಾ. ಅಂದೆ ಲಹರೀಲೇ ಇವಾ ಶೇರೀಪೋಯಿರಾಡಾ ಥ್ರಂಟ್ ಅರ್ಥೂ ಪಣ್ಣೆಕಿಂಡೆ. ನಾ ಮಾತ್ರೂ ಥ್ರಂಗೂ ತುಸುವ್ರೂ ವಾಯಾ ಪೋಟಿಲ್ಲೆ. ಎಂಗಡೆ ಅಮರುಕ ಮಹಾರಾಜು ಆರಂಭಿಯರ ಸಾರ್ಥತಕ್ಕ್ ಇಪ್ಪೊ ಇಂಗೆ ಎನಕ್ ಲಭ್ಯಮಹಾಂಡಿಕ್ಕರ ತಿಳಿವಳಿಕ್ಕಿ ಹೆಂಬಾ ಸಹಾಯಕಮಾನದ್[3], ಇದ್ ಓರೇತೇವಾಳಣ್ಣು ಸುಲಭಮಾ ಸಂಪಾದಿಪೀಲಾಮಾನ ತಿಳಿವಳಿಕ್ಕ ಥ್ರಂಡ್ ಥ್ರಣ್ಣರ

1 ವರಾಂಡಿಕ್ಕರಹೊ, ವರಾಂಡಿಕ್ಕಚ್ಚೆ 2 ಓಡೆ 3 ಸಹಾಯಕಮಾಂದ್

ಪ್ರಶ್ನೇಣ್ಣು ಸಂತೋಷಮಾಚ್. ವಜ್ರಪಾದ ಭಿಕ್ಕುಹೀಳಕ್ಕ್ ಮಥುರೆಯೂ ಶೇರೀನ ಅಂದೆ ಉತ್ತರ ಭಾಗತಾ ಆಳಾಂಡಿಂದ ಗುರ್ಜರ ಪ್ರತೀಹಾರಾಡೆ ವಿಷಯತುಳ್ಳೆ ಸಹಾನುಭೂತಿ ಇಂದಿಲ್ಲ. 'ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯತಾ ವಿಸ್ತರಿಪಿಯರ, ಸೈನ್ಯಬಲತಾ ವರ್ಧಿಯರ ಆಕಾಂಕ್ಷಾ ಇಕ್ಕರ ರಾಜಾಡೆ ಕರಭಾರತುಳ್ಳೆ ವಾಣಿಜ್ಯು ಸುಖಮಾಯಿಕ್ಕರದಪ್ಪಡಿ? ಅಂಕಡೇಲೆ ವಾಯವ್ಯತ್ತೇ ಅಕ್ಬಡೇತೇ ದೇಶಂಗಳಕ್ಕೂ ಇಂಕಡೇಲೆ ಪೂರ್ವತ್ತೇ ಪಾಲ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯತಕ್ಕೂ ಮಧ್ಯತ್ತೇ ವಿಸ್ತಾರಮೆಲ್ಲಾ ನಂಬಡೇದೇ; ಮಹಾಪಥಂಗಳೆಲ್ಲಾ ನಂಬಡೆ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯತ್ತೇ ಮೂಲಕಮಾವೇ ರಾನ್ನ; ನಂಗ ಆಣ್ಣನ ಸುಂಕತಾ ಪೋಟಾಲೂ ಸಾರ್ಥಂಗಾ ಕುಡತೇ ಕುಡಣು ಆಣ್ಣರದ್ ಅಫಾಡೆ ಲೆಕ್ಕಾಚಾರು,' ಆಂಡ. ಅಪ್ಪಡಿಯೇ ವಾರ್ಥಾ ಇಂದೆ ಗುರ್ಜರ ಪ್ರತೀಹಾರಾಳಕ್ಕ್ ಪ್ರತಿಸ್ಪರ್ಧಿಯಾಯಿಟ್ ದಕ್ಷಿಣತುಳ್ಳೆ ಪ್ರಬಲಾಳಾಯಿಕ್ಕರ ರಾಷ್ಟ್ರಕೂಟಾಡೆ ಕಡೇಕ್ ತಿರಂಬೀತ್. ವಾಣಿಜ್ಯತ್ತೇ ಕಷ್ಟು ಸುಖ ಅಫಾಳ್ಳಕ್ಕ್ ತೆರಿಂಜರಾಂದ್. ಅಫಾಳ್ಳ ಸಮುದ್ರಮಾರ್ಗ ಸಾರ್ಥಂಗಳಕ್ಕೂ ಹೆಂಬಾ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹು ಕುಡಡ. ಸಮುದ್ರತಟತುಳ್ಳೆ ರೇವ್‌ಹೀಳಾ ಕಟ್ಟಾಂಡ್ರಾಡ ಆಂಟ್ ಇವುಂ ಶೇರಿಚ್ಚಾಂ.

ಸ್ವಲ್ಪು ಪೋದೇಮೇಲೆ ಭಿಕ್ಕುಹ 'ವರಂಗೊ ಚೈತ್ಯತ್ತೇ ಪರಿಜ ಪಾರಡಹೀಳಾಂಗೊ[1]' ಆಂಡ. ನಂಗ ಮೂಡ್‌ಜನಮೂ ಓಂದ್ ಅಫಾಳ್ಳಾ ಅನುಸರಿಚ್ಚು. ಅದವರೀಕೂ ನಾ ಚೈತ್ಯತಾ ಪಾತಿಂದಿಲ್ಲೆ. ಎಂದೆ ತಾರಾವತೀಲಹಡ್ ವ್ಯಾಸಂಗೂ ಪಣ್ಣೀನ ಮಾಹಿಷ್ಮತೀಲಹಡ್ ಚೈತ್ಯು ಇಂದಿಲ್ಲ. ಬೌದ್ಧಾಡೆ ಪ್ರಾಬಲ್ಯಮೂ ಇಂದಿಲ್ಲ. ಮಾಹಿಷ್ಮತಿಯಂತೂ ವೇದತ್ತೇ ಮಹಾಪಂಡಿತಾ ಮಂಡನಮಿಶ್ರಾಚಾರ್ಯಾಡೆ ನೆಲ. ಅಫಾಡೆ ಜೊತೇಲೆ ತರ್ಕೂಪಣ್ಣೆ ಆಂದೆ ಬೌದ್ಧಮಾತ್ರಮಂಡ್ ವೈದಿಕಮಾರ್ಗತ್ತೇ ಓರೇ ಆಂದೆ ಶಾಖೇತೇ ಪ್ರತಿಪಾದಕನೂ ಗೆಲ್ಲರಹುಡಿ ಇಂದಿಲ್ಲ.

ಭಿನ್ನಮತತ್ತೇ ದಾರೇ ತಲೇ ಆಡವಹಡ್, ಹೆಂಬೀನ ವಿದ್ವತ್ಸಭೇಲೆ ಮಂಡನಮಿಶ್ರಾಚಾರ್ಯಾಳಾ ಎದುರಿಯಣಮಾ ಇಂದ್. ಪಂಡಿತಮಂಡಲೀತೇ ಮಂಡನಸ್ವರೂಪಾ ಆಯಿಂದಿಂತಣ್ಣು[2] ಸಮಸ್ತ ಪಂಡಿತಾಳೂ ಶೇರೀ ಕುಡತ 'ಮಂಡನ' ಆಣ್ಣರ ಬಿರುದೇ ಸ್ಥಾಯಿಯಾಯಿಟ್ ವಿಶ್ವರೂಪ ಆಂಟ್ ತಾಯಾತೋಪ್ಪಾ ಗುರುಹಾ ಫೇರೀತೇವಾ ವಚ್ಚ ಮೂಲನಾಮು ಮರತೇ ಪೋಯಿಂದ್. ವಿಶ್ವರೂಪ ಆಂಡಾಕ ಆರಕ್ಕೂ ಜ್ಞಾಪಕಮೂ ವರಾಂಡಿಂದಿಲ್ಲ, ಗುರುತೂ ಶಿಕ್ಕಾಂಡಿಂದಿಲ್ಲ. ಇನ್ನ್ ಅಂದೆ ರಾಜ್ಯತುಳ್ಳೆ ನಾಸ್ತಿಕ ಶ್ರಮಣಮತು ಪ್ರವೇಶಿಯರದಪ್ಪಡಿ? ಚೈತ್ಯತಯೋ ಸ್ತೂಪತಯೋ ಕಟ್ಟರದಪ್ಪಡಿ? ವೈದಿಕ ಸಂಪ್ರದಾಯತ್ತೇ ದೇವ ದೇವಿಹೀಡೆ ಗುಡಿ ಕಟ್ಟಕ್ಕ್ ಕೂಡ ಮಂಡನಾಡೆ ವಿರೋಧಮಿಂದ್, ಅಗ್ನೀಂದೆ ಮೂಲಕಮಾ ಮಾತ್ರಮೇ ದೇವದೇವತೆಹೀಳಕ್ಕ್ ಹವಿಸ್ಸಾ ಅರ್ಪಿಪೀಲಾಂ. ದೇವದೇವತೆಹೀಳ ವೇದಮಂತ್ರಂಗಳಣ್ಣು ವರ್ಣಿಚ್ಚ್‌ರಾಡಾಲಾನಾಲೂ ಅಫಿಳೆಲ್ಲಾ ಒರೊರು ತತ್ತ್ವಂಗಳಾ ನಿರ್ದೇಶಿಚ್ಚ್‌ರಾನ್ನಯೇ ಪರಂತು ಇಂದ್ರಿಯ ಚಕ್ಷುಸ್ಸತ್ತೇ ವಸ್ತುವಹರ ಆಕಾರತಾ ಕೆತ್ತಿ ಅತ್ತಾ ನಿದರ್ಶಿಯರದ್ ಸಾಧ್ಯಮಿಲ್ಲ ಆಣ್ಣರದ್ ಅಫಾಡೆ ಅಭಿಪ್ರಾಯು. ಇಪ್ಪಡಿಯಾಯಿಟ್ ಗುಡಿ ಗೋಪುರಂಗಳಾ ಕಟ್ಟಕ್ಕ್ ಅಂಗೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಮಿಂದಿಲ್ಲ. ಆನಾಲೂ ನಾ ವೈದಿಕಪರಂಪರೇತೇ ದೇವದೇವತೆಹೀಡೆ ಗುಡಿಹೀಳಾ ಪಾರ್ತಿಂದೆ[3]. ಅಂಗತ್ತೇ ಅರ್ಚನೇತೇ ವಿಧಿವಿಧಾನತಯೂ ಮಂತ್ರ ತಂತ್ರಂಗಳಯೂ ತಕ್ಕಮಟ್ಟಕ್ಕ್ ತೆರಿಂಜಿಂದೆ. ನವರಂಗು, ಮಧ್ಯತ್ತೇ ಅಂಕಣು, ಗರ್ಭಗುಡಿ ಆಣ್ಣರ ಉಳ್ಳಕ್ಕ್ ಪೋಹಾ ಗೂಢಮಾ ಛರಿಶ್ಯಹರ ಆಕಾರು. ಆನಾಕ ಇಂಗೆ ಉಳ್ಳಕ್ಕ್ ಪ್ರವೇಶೂ ಪಣ್ಣೀನ ತಕ್ಷಣಮೇ ನೀಳವಾನ ಚೌಕಾಕಾರತ್ತೇ ಫೇರೀ ಸಭಾಂಗಣತುಳ್ಳೆ ಬುದ್ಧ ಸಭಾಧಿಪತೀಪೋಲೆ ವಿರಾಜಮಾನನಾಯಿಕ್ಕರ ಕಲ್ಪನ.

ಎಲ್ಲಾತಿಯೂ ಕಾಟೀನಮೇಲೆ ಭಿಕ್ಕು ವಜ್ರಪಾದಾ ರಂಡ್‌ಪೇರ್ ಶ್ರೇಷ್ಠಿಹೀಳಕ್ಕೂ ಚೊಲ್ಲೀನ : 'ಇಂಗೊರು ಧರ್ಮಚಕ್ರತಾ ಚಾಲನೇಪ್ಪಣರ ಸ್ಥಾನತಾ ನಿರ್ಮಿಯಣೂ ಆಣ್ಣರ ಪ್ರೇರಣೆಯಾಚ್. ಕಾರ್ಯತಾ ಆರಂಭಿಚ್ಚು. ವೈದಿಕಮತತ್ತೇ ಪಕ್ಷಪಾತಿಹೀಳಾನ ಪ್ರತೀಹಾರ ರಾಜನಣ್ಣು ಆಂದೆ ಸಹಾಯಮೂ ಶಿಕ್ಕಲ್ಲ ಆಂಟ್ ಗೊತ್ತಿಂದೂ,

---

1 ಪಾರೀದಿಹ್ಯೊ 2 ಆಯಿಂತಣ್ಣು 3 ಪಾತಿಂದೆ

ಮಣಿಭದ್ರಯಕ್ಷನಾ ಕಣೀಕೋಟು. ಪ್ರಾರಂಭಿಯಂಗೊ ಅ್ಮಣ್ಣರ ಸಂಕೇತು ಶಿಕ್ಕೀತ್. ಒರೂ ಸಂಕೇತತಾ ನೆಚ್ಚಿ ಇತ್ಥನ ಫೆರೀ ಕಾರ್ಯತಾ ಪ್ರಾರಂಭಿಯಕ್ಕಹದ್ ಅ್ಮಂಟ್ ಇಂದೆ ಮಾರ್ಗಮಾ ಸಂಚರಿಯರ ಸಾರ್ಥವಾಹಾಡೆ ಜೊತೇಲೆ ಸಮಾಲೋಚಿಚ್ಚು. ಇಂದೆ ಪುಣ್ಯಕಾರ್ಯತಕ್ಕ್ ನಿಧಿಸಮರ್ಪಣೆ ಪಣ್ಣಂದಾಕ ಎಂಗಡೆ ವಾಣಿಜ್ಯು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಹಲಾಮಾ! ನಂಗಾ ತಪ್ಪಾದೇ ಕುಡಣು ಅ್ಮಂಟ್ ಪ್ರತಿಯೊತ್ತರೂ ವಾಗ್ದಾನೂ ಪಣ್ಣೀನ. ಅ್ಮತ್ಥನಯೋ ಜನು ಕುಡುತೇವುಟ. ಬುಧಶ್ರೇಷ್ಠಿಹೀಳಾ ಕೋಳಾದೇ ಪ್ರಾರಂಭಿಯಕ್ಕಹದ್ ಅ್ಮಂಟ್ ಎಂಗಡೆ ಸಂಘಾಯತ್ತೇವಾಳೆಲ್ಲಾ ಒರೇ ಅಭಿಪ್ರಾಯತಣ್ಣು ಚೊಲ್ಲೀನ. ಆನಾಕ ರಂಡ್ ವರ್ಷಂಗಳಣ್ಣು ನಿಂಗ ಇಂಕಡೇಕ್ ವಂದೇ ಇಲ್ಲಿಹ್ಯೊ. ವರರ ಮನಸ್ಸಾ ತಥಾಗತಾ ಕುಡತಿಂದಿಲ್ಲ.'

ನಾ ರಂಡ್ ಜನು ಶ್ರೇಷ್ಠಿಹೀಡೆ ಮೊಖತಯೂ ಗಮನಿಚ್ಚೆ. ಶಿಕ್ಕೀಪ್ರೋಟಕಂಡತ್ಥಾ ಮುಜುಗರು ಅಫಾಡೆ ಮೊಖಂಗಳಾ ಹಿಸಕಾಂಡಿಕ್ಕರಹುಡಿ ಇಂದದ್. ಅವಾ ತಕ್ಷಣು ಅ್ಮಂದೆ ಉತ್ತರು ಅಥವಾ ವಾಗ್ದಾನತಯೂ ಕುಡತಿಲ್ಲ. ಅವಾ ಕುಡಕರತ ಅಪ್ಪದೇ ಮಣಿಭದ್ರಯಕ್ಷ ಗುಡೀತೇ ಗೋಲಕತಕ್ಕ್ ಪ್ರೋಟಿಂದ. ನಾ ಭಿಕ್ಕೂಂದೆ ಮೊಖತಾ ಪಾರ್ತೆ. ಸ್ಥಗಿತಮಾನ ಮಂದಸ್ಮಿತತಣ್ಣು ಇಫಾಳ್ಳಾ ಕಟ್ಟೀ ನಿಯಂತ್ರಿಯಾಂಡಿಕ್ಕರ ಭಾವು ತುಳುಕಾಂಡಿಂದ್. 'ಎಂಗಡೆ ಕೈಲಾನ ಕಾಣಿಕೇಯ ಅ್ಮರ್ಪಿಯಣು,' ಅ್ಮಂಟ್ ಬುಧಶ್ರೇಷ್ಠಿಹ ವಚನೂ ಕುಡತ. ಅತ್ಥೀಮೇಲೆ ಭಿಕ್ಕುಹ ನಂಗಾ ಮೂಡ್ ಪೇರಿಯೂ ತಂಗಡೆ ಸಂಘಾರಾಮತಕ್ಕ್ ಭೋಜನತಕ್ಕ್ ಆಹ್ವಾನಿಚ್ಚ.

'ಇಂದೆವಾರಿ ಭೋಜನು ವಾಣ. ನಂಗಾ ತಳಂಗೀಕರ[1] ಜಾಗತಕ್ಕ್ ಪಿಂತಿರಂಬಿ ವಣಿಜಾಡೆ ಜೊತೇಲೆ ವಾರ್ಭೊಲ್ಲಣು. ಕರಾಧಿಕಾರಿಹೀಡೆ ಲೆಕ್ಕಪ್ತಾ ಪಾರಣು,' ಅ್ಮಂಟ್ ಇವಾ ಚೊಲ್ಲೀನಾಲೂ ಅಫಾಳ್ಳಾ ಉಟ್ಟಿಲ್ಲ. 'ಇಫಾಳ್ಳಾ ವೈದಿಕ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಾ. ಒರೇತೇವಾ ಚಮಚಿಂತಾ ಸಾಪಡಲ್ಲ.' ಅ್ಮಂಡಿಂತಕ್ಕ್ ಅತ್ಥಾವಾಳೂ ಸುಲಭಮಾ ಚಮಿಚಕರತಕ್ಕ್ ಓಣಮಾನ ಪರಿಕರಂಗಾ ಎಂಗಡೆ ಕುಟ್ಟೆ ರಾನ್ನ ಅ್ಮಣ್ಣರ ಸಮಾಧಾನತಾ ಚೊಲ್ಲೀನ.

ಬೌದ್ಧಭಿಕ್ಷುಹೀಡೆ ವಾಸತಕ್ಕ್ ಅ್ಮಂಟ್ ಕಟ್ಟೀಂದ ಸಂಘಾರಾಮು ವೃತ್ತಾಕಾರತ್ತೇ ಕಲ್ಲತ್ತೇ ಕಟ್ಟಡು. ಉಳ್ಳಹಡೇಲೆ ಒತ್ತೊತ್ತರಕ್ಕ್ ಒಂಡೊಂಡಾ ಪ್ರೋಲೆ ಕಟ್ಟೀಂದ ಛರಿಶ್ಯಾನ ಕುಚ್ಚುಳ್ಳಹ. ಭಿಕ್ಕುಹ ವಾಸಿಪಿಯರ, ಧ್ಯಾನೂ ಪಣ್ಣರ ಕುಚ್ಚುಳ್ಳಹ ಅಫಿಯ. ಅಂಗಣತ್ತೇ ಮಧ್ಯೆ ಕಲ್ಲುಳ್ಳೆ ಕಡಂಜ ಧ್ಯಾನ ಮುದ್ರೇತೇ ಬುದ್ಧವಿಗ್ರಹು. ಇಡೀ ಆವರಣು ಧ್ಯಾನತಕ್ಕ್ ಸಹಕಾರಿಯಾ ಇಂದ್. ಭಿಕ್ಕು ವಜ್ರಪಾದಾಳಾ ಪ್ರೋಲೇಯೇ ಬಟ್ಟೀ ಉಡಿತಿಕಿಂಡ್ ತಲೇಯಾ ಮುಂಡನೂ ಪಣ್ಣಿಚ್ಚ್‌ಕ್ಂಡಿಂದ ಅ್ಮತ್ಥನಿಯೋ ಭಿಕ್ಷುಹಾ ಇಂದಾಲೂ ಅ್ಮಂಗೂ ಗಲಾಟ ಇಂದಿಲ್ಲ. ನಾ ಓದೀನ ಮಂಡನಮಿಶ್ರಾಡೆ ಪಾಠಶಾಲೇತೇ ಜ್ಞಾಪಕಮಾಚ್. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಹೀಡೆ ಗುರುಹೀಡೆ ಸಂಖ್ಯೇಲೆ, ಕಟ್ಟಡತ್ತೇ ಗಾತ್ರುವಿಸ್ತಾರತುಳ್ಳೆ ಅತ್ತಕ್ಕೂ ಇತ್ತಕ್ಕೂ ಹೋಲಿಕ್ಯ ಇಲ್ಲಂದಾಲೂ ವಾತಾವರಣು ಇದೂ ಒರು ಗುರುಕುಲು ಅ್ಮಣ್ಣರಹುಡಿ ಇಂದ್‌ದ್. ಮುಖ್ಯಕಟ್ಟಡತ್ತೇ ಪಕ್ಕತುಳ್ಳೇ ಇಂದ ಪಾಕಶಾಲೇಲೆ ಶ್ರೇಷ್ಠಿಹ ರಂಡ್‌ಪೇರೂ ಚೂಡೀನ. ಅಫಾಳ್ಳಾ ಕುಡತ ಅರಶಿ ಪರಪ್‌ಹೀಳಾ ಬಳಸಿ ಸಾತಯೂ ಪರಪಯೂ (ತೊವ್ವೆ) ಚಮಚ್ ಚೂಡರಪ್ರೊ ಎಂದೆ ಮನಸ್ಸಾ ಇಂದೆ ವೇದವಿರೋಧಿಹೀಡೆ ಸಾತಾ ನಾ ಸಾಪಡಲಾಮಾ ಅ್ಮಣ್ಣರ ನಿಷೇಧು ಕಾಡಾಂಡಿಂದ್.

ಇಂದೆ ಆಹಾರತಯೇ ರಂಡ್‌ವರ್ಷತಕ್ಕೂ ಮಿೂರಿ ಸಾಪಟ್ಟ್‌ಕ್ಂಡ್ ಅಂಗೆ ನಿಲ್ಲಣಿ ಅ್ಮಂಟ್ ಎನಕ್ ಅಪ್ರೊ ಅ್ಮಪ್ಪಡಿ ತೆರಿಯಣು? ನಾ ಜೊತೇಲೆ ವಂದಿಂದ ಸಾರ್ಥತ್ತೇ ಇನ್ನೊರು ತಂಡು ಸಿಂಧೂ ದೇಶತಣ್ಣು ಪಿಂತಿರಂಬಿ ವಂದಿಂದಿಲ್ಲ. ಅಂಗೆ ರಾಜಕೀಯಮಾನ ಹೆಚ್ಚೂಕಡಮಾ ಆಯಿಟ್ ವಣಿಜಾಳಕ್ಕ್ ಕಷ್ಟಮಾಯಿಂದ್. ಸಿಂಧೂದೇಶತಾ

1 ತಳಗೀಕರ

ಸಂಪೂರ್ಣಮಾ ಆಕ್ರಮಿಚ್ಕ್‌ಕಂಡಿಂದ ಮ್ಲೇಚ್ಛ ಧರ್ಮೀಯಾ ಮೂಡುನಾಳೇ ಉಳ್ಳೆ ಒರೇ ಸಮನಾ ಸ್ಥಳೀಯಾಳಾ ಕತ್ತೀಣ್ಣೊ ಕೊಂದ್ ನಾಲಾಯಿರು ತಂಗಡೆ ಸೈನಿಕಾಳಾ ಒಪ್ಪಿಚ್ಚಿ ಅಫಿಳಕ್ಕಾಯಿಟ್ ಒರು ಪ್ರಾರ್ಥನಾಮಂದಿರತಾ ಕಟ್ಟೀಂದಹೀನಯಾಂಗೊ. ಕ್ರಮೇಣ ಇಡೀ ಸಿಂಧೂದೇಶತಾ ಆಕ್ರಮಿಚ್ಚಮೇಲೆ ಸ್ಥಳೀಯಾಳಾನ ರಾಜಾಳಕ್ಕ್, 'ನಿಂಗಾ ಎಂಗಡೆ ಧರ್ಮತಕ್ಕ್ ಮತಾಂತರಮಾನಾಕ ಉಂಗಡೆ ಅಧಿಕಾರತಾ ಒಳತೀ ಕುಡಣು' ಅ್ಣ್ಣರ ಕರಾರಾ ಪೋಟಹೀನಯಾಂಗೊ. ಅತ್ಥನಿಯೋ ರಾಜಾ ಒಪ್ಪಿ ಮತಾಂತರಮಾಯಿಟ್ ಮ್ಲೇಚ್ಛಾಡೆ ಸಾರ್ವಭೌಮತ್ವತಾ ಒಪ್ಪಿಕಿಂಡಾಳಾಂಗೊ. ತಂಗಡೆ ಧರ್ಮತಯೂ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯತಯೂ ಒಳವಿಚ್ಚಕಕ್ಕ್ ವೀರನಾಯಿಟ್ ಯುದ್ಧೂಪಣ್ಣೀನ ಜಯಸಿಂಹ ಅ್ಣ್ಣರ ರಾಜನೂ ಮತಾಂತರಮಾನಾನಾಂಗೊ. ಇಪ್ಪೋ ವಿಧರ್ಮೀಯಾ ಇನ್ನೊರು ನಿಬಂಧನೇ ಪೋಟ್‌ರಾನ್ಯಾಂಗೊ. ಭರತಖಂಡತ್ತೇ ಸಾರ್ಥಂಗ ತಂಗಡೆ ಸರಕಯೆಲ್ಲಾ ಮ್ಲೇಚ್ಛಸಾರ್ಥಂಗಳಕ್ಕ್ ಅಫಿಯಾ ಚೊಲ್ಲೀನ ವೆಲೇಕ್ ಮಾರಿ ಪಿಂತಿರಂಬಣು. ಸಾಗರೋತ್ತರತ್ತೇ, ಪಶ್ಚಿಮತ್ತೇ ಅ್ಂದೆ ದೇಶಂಗಡೆ ಜೊತೇಲೂ ಇವಾ ನೇರಮಾ ವ್ಯಾಪಾರೂ ಪಣ್ಣರಹುಡಿ ಇಲ್ಲ. ಸಮುದ್ರಪಟ್ಟಣು ಇಂದ ಸಿಂಧೂ ದೇಶತಕ್ಕ್ ಪೋಯಿಂದ ಎಂಗಡೆ ಶ್ರೇಷ್ಠಿಹೀಡೆ ಇನ್ನೊರು ತಂಡು ಸರಕಹೀಳ ಅಫಿಯಾ ಚೊಲ್ಲೀನ ವೆಲೇಕ್ ಶೀಂಜಾಕ ನಷ್ಟಮಾಯಿಟ್ ತಂಗಡೆ ವ್ಯಾಪಾರತಯೇ ನಿಲ್ಲಿಯಣಮಹಂದ್ ಅ್ಂಟ್ ಆಲೋಚಿಚ್ಕ್ ಇಡೀ ಸಾರ್ಥತಾ ಅಂಗಣ್ಣು ಉತ್ತರತ್ತೇ ಗಾಂಧಾರತ ಕಡೇಕ್ ತಿರಪೀರಾನ್ನಾ ಅ್ಣ್ಣರ ಸಮಾಚಾರು ಮಥುರಾತಕ್ಕ್ ವಂದಿಂದ್. ಒಟ್ಟುಳ್ಳೆ ಪಶ್ಚಿಮು ಪಿನ್ನ ವಾಯವ್ಯಮಾರ್ಗಂಗಡೆ ನಂಬಡೆ ವಾಣಿಜ್ಯತಕ್ಕ್ ದುರ್ದಶ ಬಡಂಜಿಂದ್. ತಂಗಡೇದೇ ಇನ್ನೊರು ಸಾರ್ಥು ವಾಯವ್ಯದಿಕ್ಕಕ್ಕ್ ಪೋಯಿರಾಂದ್. ಇಪ್ಪೊ ತಂಗಳೂ ಅಂತೀಕ್ ಪರಪಟ್ಟರಾಣು. ವ್ಯಾಪಾರತ್ತೇ ದೃಷ್ಟೀಣ್ಣು ಇದ್ ಅತ್ಥನಮಟ್ಟಕ್ಕ್ ಸಾಧು? ಅ್ಂಟ್ ಎಂಗಡೆ ರಂಡ್‌ಪೇರ್ ಶ್ರೇಷ್ಠಿಹೀಳೂ ಸಮಾಲೋಚಿಚ್ಚ. ಸಾರ್ಥತ್ತೇ ಓರೇ ನಾಲ್ ಜನು ಫೆರೀವಾಡೆಜೊತೇಕ್ ಎನ್ನಯೂ ಇಂದೆ ಸಮಾಲೋಚನೇಲೆ ಶೇರಿಚ್ಕ್‌ಕ್ಂಡ. ಇಂದೆ ವೃತ್ತೀಲೆ ಅ್ಂದೆ ಅನುಭವಮೂ ಇಲ್ಲಾದೆ ಕೇವಲು ವೇದವೇದಾಂಗಂಗಳ ಉನ್ನತಮಟ್ಟತುಳ್ಳೆ ಅ್ಧ್ಯಯನೂ ಪಣ್ಣಕ್ಕ್ ಕಾಶೀಕ್ ಪರಪಟ್ಟವನಾನಾಲೂ ನಾ ಒತ್ತು ಆತ್ಮೀಯು ಅ್ಂಟ್ ಎನ್ನ ಶೇರಿಚ್ಚಕಂಡ್ ರಾಡಾ ಅ್ಂಟ್ ಭಾವಿಚ್ಚೆ. ವಾಯವ್ಯದಿಕ್ಕುಳ್ಳೆ ಪೊಹರದ್ ಸಾಧುವಂಡ್; ಆನಾಕ ಅಂದೆ ದಿಕ್ಕುಳ್ಳೇ ವ್ಯಾಪಾರಮಹರ ಪದಾರ್ಥಂಗಳಾ ಅವಾ ವಳೀ ಉಶೋರಕೂ ಕೊಂಡ್‌ಹ್ಂಡ್ ವಂದರಾಡ. ಸಾರ್ಥತಾ ಓರೇ ಅ್ಂದೆ ದಿಕ್ಕಕ್ಕ್ ತಿರಪೀನಾಲೂ ಅತ್ಥನ ಪಣತಾ ಚೊರಂಜ್ ಕೊಂಡ್ ಅತ್ಥನ ಖರ್ಚಾಪಣ್ಣಿ ಇಂತೀವರೀಕ್ ಸಾಗಿಚ್ಚಿಕ್ಕರ ವಸ್ತುಹಾ ವಿಕ್ರಯಮಹಲ್ಲಹೀನ. ಲಾಭೂ ವಾಣ, ಮೂಲಧನತಾ ಗಿಟ್ಟಿಚ್ಚಕಂಡ್ ಪಿಂತಿರಿಂಬೀನಾಕ ಪೋರು ಅ್ಣ್ಣರ ಅ್ನ್ಯಮಾರ್ಗು ಕಾಣಾದ ಪರಿಸ್ಥಿತೀಲೆ ಅವಾ ಮುಂತೀಕ್ ಪರಪಟ್ಟ. ನಾ ವಂದಿಕ್ಕರದೂ ವ್ಯಾಪಾರತ್ತೇ ಮರ್ಮಂಗಳಾ ತೆರಿಯಣೂ ಅ್ಂಟ್, ನಾ ಉಂಗಡೆ ಜೊತೇಲೆ ವರಣೆ ಅ್ಂಟ್ ಚೊಲ್ಲರ ಮನಸ್ಸಾನಾಲೂ ನಾ ಒತ್ತು ವೇಷತ್ತೇವುಂ ಅ್ಂಟ್ ತೆರಿಂಜಾಕ ಇಪ್ಪೊ ವಳಂಜಿಕ್ಕರ ವಿಶ್ವಾಸಮೆಲ್ಲಾ ನಾಶಮಹಂದ್, ಅಲ್ಲಾದೇ ಮೋಸಗಾರು ಅ್ಂಟ್ ಎನ್ನಾ ಶಿಕ್ಷಿಚ್ಚೊವುಡಲಾಂ ಅ್ಣ್ಣರ ಪ್ರಜ್ಞಾವಂದ್ ಸೊಸ್ತಮಾನೆ. 'ಎಂಗಡೆ ಸಾರ್ಥು ವರರವರೀಕೂ ನಿಂಗಾ ಇಂಗೇ ಕಾವಾಂಡಿರಂಗೊ. ಅಫಿಡೆ ಜೋತೇಲೆ ಉಂಗಳಾ ಕಾಶೀಕ್ ಉಟ್ಟುಡರಹುಡಿ ನಂಗಾ ವಜ್ರಪಾದ ಭಿಕ್ಕು ಅಫಾಳ್ಳಕ್ಕ್ ಚೊಲ್ಲಣು. ನಿಂಗ ಎಂಗಡೆ ಕಡೇತೇವ, ಇಂಗೆ ಇರಕ್ಕ್[1] ಅನುಮತಿ ಕುಡಂಗೊ ಅ್ಂಟ್ ಇಂಗತ್ತೇ ರಾಜಾಧಿಕಾರಿಹೀಳಕ್ಕ್ ಕೂಡ ಚೊಲ್ಲಣು. ಅಮರುಕ ಮಹಾರಾಜಾ ಉಂಗಡೆ ಖರ್ಚ್‌ಕ್ಕ್ ಅ್ಂಟ್ ಎಂಗಡೆ ಕೈಯುಳ್ಳೆ ಐನೂರು ಸುವರ್ಣ ನಾಣ್ಯಂಗಳಾ ಕುಡತರಾಡ. ವಳೀಲೆ ಉಂಗಡೆ ಭೋಜನ ಸಾಮಗ್ರೀಯಾ ಉಟ್ಟ್ ನಂಗಾ ಉಂಗಳಕ್ಕ್ ಓರೇ ಅತ್ಯೂ ಕುಡತಕ್ಕಲ್ಲು. ವೇದಪಂಡಿತಾಳಕ್ಕ್ ಕುಡತ ಸಾಂ–ಪದಾರ್ಥಂಗಳಕ್ಕ್ ವೆಲೆ ವಂಕ್ಯರದ್ ಪಾಪು. ಆಂತಣ್ಣು ಅತ್ಥನಿಯೂ ಪಣತಾ ಉಂಗಳಕ್ಕ್ ಕುಡಣು. ಅತ್ಥನೇಯೂ ಹತ್ತಿರತುಳ್ಳೆ ವಚ್ಚಕಂಡಿಕ್ಕರದ್ ಕ್ಷೇಮಮಂಡ್. ವಜ್ರಪಾದ ಭಿಕ್ಕುಹೀಡೆ ಬಡೆ ಕುಡತ್ ಉಂಗಡೆ ಚೂಟತ್ತೇ ಖರ್ಚಕ್ಕ್ ಓಣಮಾನತ್ಥನೇಯಾ ಮಾತ್ರು ಸ್ವಲ್ಪ ಸ್ವಲ್ಪಮಾ ಬಳಸಂಗೊ. ಅಫಾಳ್ಳುಳ್ಳೆ

1 ಇಕ್ಕಕ್ಕ್

ಪಣೂ ಕ್ಷೇಮಮಾ ಇಕ್ಕಂದ್. ಒರಂಡ್ ಮಾಸತುಳ್ಳೆ ಎಂಗಡೆ ಇನ್ನೊರು ಸಾರ್ಥು ಪಿಂತಿರಂಬಾದೇ ಇಂದಾಕ, ಉಂಗಳಾ ಓರೇ ಅದಾನೂ ನಂಬಿಕಸ್ಥಮಾನ ಸಾರ್ಥತ್ತೇ ಜೊತೇಲೆ ಉಟ್ಟುಡರಹುಡಿಯೂ ಭಿಕ್ಕುಹೀಳಕ್ಕ್ ಚೊಲ್ಲೀ ಇರಣು,' ಹ್ಣಂಡ. ಇಂದೆ ಸಲಹೇಯ ಉಟ್ಟ್ ಸೂಕ್ತಮಾನ ಓರೇ ಅಂದೆ ವಳೀಯೂ ಎನಕ್ ಹೊಳಂಜಿಲ್ಲ. ಅತ್ಥನ ದಿನಂಗ ಜೊತೇಲೆ ಪ್ರಯಾಣೂಪಣ್ಣಿ ಸ್ನೇಹೂ ವಳಂಜ ಸಾರ್ಥತಾ ವಳೀಉಡರತಕ್ಕ್ ವ್ಯಸನಮಾಚ್. ಸಾಲ್ಕ್ಕ್ ಮುಂತೀಲೆ ರವಂಡಾಪೋಲೆ ಜೋಡೀಲೆ ನಡವರ ಕುದುರೆಹ. ಅಫಿಡೆ ಪಿಂತೀಲೆ ಪತ್ತ್ ಆನೆಹ. ಅಫಿಡೆ ಪಿಂತೀಲೆ ಇನ್ನೊರು ಗಾಡಿಹ. ಪಿಂಭಾಗತುಳ್ಳೆ ಕತ್ತಿ ಭಲ್ಲೆಹೀಳ ಪುಡಿಚ್ ಕುದುರೇಮೇಲಿಕ್ಕರ ಭಟಾ. ಇಂಗಣ್ಣು ತಕ್ಷಶಿಲೇವರೀಕೂ ಸಾರ್ಥುಪಥು ಸುಸ್ಥಿತೀಲೆ ರಾಂದಾಂಗೊ. ಪಳ್ಳಿಹೀಳಕ್ಕ್ ಸೇತುವೆಹ. ಪುಳ–ನದಿಹೀಳ ಧಾಟಕ್ಕ್ ಫೆರೀ ದೋಣಿಹ. ಮಾರ್ಗತ್ತೇ ಬಹುತೇಕಮಾನ ಭಾಗಂಗಳುಳ್ಳೆ ನರಳಾ ಕುಡರ ವೃಕ್ಷಂಗಾ. ನಿಲ್ಲರ ಜಾಗಂಗಳುಳ್ಳೆ ಫೆರಿ ಫೆರೀ ಆಯಿರು ಜನಾಳಕ್ಕೂ ಪಶುಹೀಳಕ್ಕೂ ಅಹರತ್ಥನ ನೀರಾ ಹೆಪ್ಪಿಕಿಂಡಾಲೂ ನೆಲತುಳ್ಳಣ್ಣು ಉಕ್ಕರ ಜಲಕಣ್ಣತ್ತೆ ಕೊಳಂಗ. ಶಾಕಲಪಟ್ಟಣತವರೀಕೂ ಕಳ್ಳಕಾಕಾಡೆ ಭೀತೀಯೂ ಕಮ್ಮಿ. ನಾ ಅಫಾಡೆ ಜೊತೇಲೆ ಪೊಹಣು ಹ್ಣಣ್ಣರ ಆಶೇಯ ತಡಿಂರ್ಖುಂಡ್ ಪಿಂತೀಕ್ ನಿಂಡೆ. ಮನಸ್ಸ್ ಭಾವುಕಮಾ ಇಂದ್. ಆನಾಕ ಮಧ್ಯತುಳ್ಳೆ ಶೇರಿ ಅಂದ್ಯೋ ಊರುಳ್ಳೆ ಕಳಚಿಕ್ಯರ ಎನ್ನತ್ಥಾ ಆಶ್ರಿತಪ್ರಯಾಣಿಕಾಳಾ ತಂಗಡೆ ಆಯುಷ್ಯತ್ತೇ ಉಷೋರತಕ್ಕೂ ಪಾರಾಂಡಿಕ್ಕರ ಅಫಾಳ್ಳಾ ಆರೂ ಭಾವುಕಾಳಾನಹುಡಿ ಕಂಡಿಲ್ಲ. ಬುಧಶ್ರೇಷ್ಠಿಹ, 'ದೈವೇಚ್ಛಾ ಇಂದಾಕ ಪುನಃ ಸಂಧಿಯಣು,' ಹ್ಣಂಟ್ ಮಂದಸ್ಮಿತತಣ್ಣು ಮುಂತೀಕ್ ಸಾಗೀನ.

ಅಫಾಳ್ಳಾ ಪೋನಮೇಲೆ ಎನಕ್ ಒಂಟಿ ಹ್ಣಣ್ಣಿಚ್ಚದ್. ಪೋದ್ ಪೋಹರದ್ ಕಷ್ಟಮಾಚ್. ನಾ ಇಂದೆ ನಗರತುಳ್ಳೆ ಗೊತ್ತೂ–ಗುರೀ ಇಲ್ಲಾದೇ ರಾಣಿ ಹ್ಣಣ್ಣರ ಭಾವನಾ ಹೆಂಬಿಕಿಂಡದ್. ದಕ್ಷಿಣಾಭಿಮುಖಮಾ ಪೊಹರ ಅಂದ್ಯಾನೂ ಸಾರ್ಥತ ಜೊತೇಲೆ ಊರಕ್ಕ್ ಪಿಂತಿರಂಬವಾ? ಹ್ಣಣ್ಣರ ಯೋಚನೆಯೂ ವರಕ್ಕ್ ಶುರುವಾಚ್[1]. ಸಾರ್ಥತ್ತೇ ಉಳ್ಳ್–ಮರ್ಮತ್ತೇ ವಿದ್ಯೇತೇ ಮಟ್ಟು ಇತ್ಥನಿಯೇ ಹ್ಣಂಟ್ ನಿರ್ಧರಿಪಿಯರವಾಳಾನೂ ಆರ್? ಎನಕಿಪ್ಪೋ[2] ತೆರಿಂಜತ್ಥನೇಯೇ ಮಹಾರಾಜನಕ್ಕ್ ವರದೀ ಪಣ್ಣೀನಾಕ ಪೋರು ಹ್ಣಣ್ಣರ ಸಮಾಧಾನು ಕಾಣಿಚ್ಚಕಕ್ಕ್ ಆರಂಭಮಾಚ್. ಇನ್ನೊರು ಸಾರ್ಥು ವಂದ್ ನಾ ಕಾಶೀಕ್ ಪೋನಾಲೂ ನಾ ಓದೂ ಅಂಗೆ ವೇದಾಂಗಂಗಡೆ ಪಾಠತಾ ಚೊಲ್ಲಿಚ್ಚಕಲ್ಲೆ. ಅಧ್ಯಾತ್ಮವಿದ್ಯೇತೇ ಪಾರಂಗತ್ವತುಳ್ಳೆ ಎನಕ್ ಆಸ್ಥಾ ಇಂದಿಲ್ಲ. ವಿಹಾರತ್ತೇ ಪಾಕಶಾಲೇತೇ ಒರು ಮೂಲೇಲೆ ಮೂಡುಕಲ್ಲಮೇಲೆ ಚಮಿಚಿಕಂಡ್ ಚೂಡಾಂಡಿಂದೆ. ಪೋದಾ ಕಳಿಯಕ್ಕ್ ಸಾರ್ಥಂಗಾ ಠಿಕಾಣಿ ಉಡಕ್ಕ್ ಪಣ್ಣೀಂದ ಫೆರೀ ಮಾಳತುಳ್ಳೆ ತಿರಂಬಾಡಾಂಡಿಂದೆ. ಬುಧಶ್ರೇಷ್ಠಿಹ ಸಾರ್ಥ ನಿರೀಕ್ಷಕನಕ್ಕ್ ಪರಿಚಯೂ ಪಣ್ಣಿಚ್ಚ್ ಗುರತತ್ತೇ ಬಿಲ್ಲೇಯಾ ಕುಡವಿಚ್ಚಿಂತಣ್ಣು ಅಂಗೆಲ್ಲಾ ಚುತ್ತಾಡಕ್ಕ್ ಎನ್ನಾ ಆರೂ ತಡೆಯಾಂಡಿಂದಿಲ್ಲ. ಹ್ಣತ್ಥನ ಕಡೇತೇ ಸಾರ್ಥಂಗಾ ಇಂತೀಕ್ ವರನ್ನ! ಎಲ್ಲಾಮೂ ಫೆರೀಫಿಳೇ ಹ್ಣಂಡ್. ಅಂಬಿದ್ ಗಾಡೀ ಅತ್ಥನ ಭರೀತೇಫಿಳೂ ವರನ್ನ. ವಾಹಾಳಾ ಮಾತ್ರಮಂಡ್ ಹ್ಣಂದ್ ಭಟನಾ ವಾರ್ಥೊಲ್ಲಿಚ್ಚಕಂಡ್ ಉಕ್ಕಾಕಂಡಾಲೂ ಪೋರು ಅದತ್ಥನಿಯೋ ವಿಷಯು ತೆರಿಯಂದ್. ಹ್ಣಂದೂರು, ಅದ್ ಹ್ಣಂಗೆ ರಾಂದ್, ಹ್ಣಂದಂದೆ ದೇಶಂಗಳಾ ಪಾಂಜ್ ವಂದಿಹ್ಯೋ, ಮಾರ್ಗರಕ್ಷಣಾ ಹ್ಣಪ್ಪಡಿ ರಾಂದ್, ಹ್ಣಂಕಡೇಕ್ ಪರಪಟ್ಟ್ ರಾಡಿಹ್ಯೋ, ಹ್ಣಂದಂದೆ ವಸ್ತುಹೀಡೆ ವ್ಯಾಪಾರೂ ಹ್ಣಪ್ಪಡಿ ನಡವಾಂಡ್ ರಾಂದ್, ಇಪ್ಪಡಿ ಲೋಕಾರೂಢೀತೇ ಸಂಭಾಷಣೇ ಪಣ್ಣಾಂಡಿಂದಾಲೇ ಇದ್‌ವರೀಕ್ ನಾ ಕಲ್ಪಿಚ್ಚಕಕ್ಕೂ ಸಾಧ್ಯಮಿಲ್ಲಾದ ಪುದಪ್ರಪಂಚು ಕಣ್ಣೆದುರಕ್ಕ್ ತರಂಧಾಂಡಿಂದ್[3]. ನೇರಮಾ ಕೋಳಾದೇಯೇ ಓರೋರೇ ರಾಜ್ಯಂಗಡೆ ಆಡಳಿತು ಅಪ್ಪಡಿಯೇ ರಾಜಕೀಯ

1 ಪ್ರಾರಂಭಮಾಚ್ 2 ಎನಕ್ ಇಪ್ಪೊ 3 ತರಂದಹಾಂಡಿಂದ್

ಸ್ಥಿತಿಗತಿಹೀಡೆ ಹಿನ್ನೆಲೇತೇ ಪರಿಚಯಮಹಾಂಡಿಂದ್. ಪಥಂಗಡೆ ಸುಸ್ಥಿತಿ ಅಥವಾ ದುಃಸ್ಥಿತಿ, ಕಳ್ಳಕಾಕಡೆ ಪೀಡಾ ರಾಂದಾ ಅಥವಾ ಇಲ್ಲಿಯ, ಕರಾಧಿಕಾರಿಹಾ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕಾಳಾ ಇಲ್ಲಿಯ, ಕರತ್ತೇ ಪ್ರಮಾಣು ಅ್ರಂದೆ ಮಟ್ಟತ್ತೇದ್ ಅ್ರಣ್ಣರ ಪ್ರಶ್ನೆಹೀಳಕ್ಕ್ ಉತ್ತರು ಶಿಕ್ಕೀನಾಕ ಪೋರು ಒರು ರಾಜ್ಯು ಅ್ರಂದೆ ಸ್ಥಿತೀಲೆ ರಾಂದ್ ಅ್ರಂಟ್ ಚೊಲ್ಲೀ ಉಡಲಾಂ ಅ್ರಣ್ಣರತಾ ಅರ್ಥೂಪಣ್ಣಿಕಿಂಡೆ. ಕೆಲವ್ ಸಂದರ್ಭಂಗಳುಳ್ಳೆ ಸಾರ್ಥವಾಹಾ ಅಥವಾ ಕಾಯಸ್ಥಾಡೆ ಜೊತೇಲೇ ವಿರಾಮತುಳ್ಳೆ ವಾರ್ಥೊಲ್ಲರ ಅವಕಾಶಮಹಾಂಡಿಂದ್. ಅಪ್ಪದಂತೂ ಹೆಚ್ಚ್ ನಿಖರಮಾನ ಮಾಹಿತಿ ಲಭ್ಯಮಹಾಂಡಿಂದ್. ಸೊಸ್ತಮಾ[1] ಇಂಗೆ ಇಪ್ಪಡಿ ಇಂದಾಕ ಪೋರು ಮಹಾರಾಜು ನಿಯುಕ್ತಿಚ್ಚಿಕ್ಕರ ಮಾಹಿತೀಯಾ ಹೆಚ್ಚ್ ಸುಲಭಮಾ ಸಂಪಾದಿಚ್ಚಕಂಡಿರಲಾಂ ಅಂಡಹಂಡೆ. ಅ್ರಂದ್ಯೋ ಮೂಲೇತೇ ಎಂದೆ ತಾರಾವತೀಲಿಕ್ಕರತಕ್ಕಣ್ಣುಮೂ ಇಂದೆ ನಗರತ್ತೇ ಸಾರ್ಥಮಾಳತುಳ್ಳೆ ತಿರಂಬರಪೊ ವಿಶಾಲಮಾನ ಪ್ರಪಂಚತ್ತೇ ಅನುಭವಮಹಾಂಡಿಕ್ಕರ ಭಾವಮಹಾಂಡಿಂದ್. ಕ್ರಮೇಣ ಇತ್ತುಳ್ಳೇ ರುಚಿ ಪತ್ತಿ, ಗೊತ್ತುಗುರಿ ಇಲ್ಲ ಅ್ರಣ್ಣರ ಭಾವನಾ ಪರಪಟ್ಟಪೋಚು.

ವಿಹಾರತ್ತೇ ಭಿಕ್ಷುಹೀಡೆ ಪರಿಚಯಮಾಯಿಟ್ ಅಘಾಡೆ ಜೊತೇಲೆ ಧರ್ಮತ್ತೇ ಆಚಾರತ್ತೇ ವಿಷಯಂಗಳಿಯೂ ವಾರ್ಥೊಲ್ಲಕ್ಕ್ ಶುರೂಪಣ್ಣೀನೆ. 'ಕಾಶೀಲೆ ಓದ್ ರಾಂದ್ ಅ್ರಂಟ್ ಪೊಹಡಿಹ್ಯೋ? ಉನ್ನತವ್ಯಾಸಂಗು ಓಣಮಾನಾಕ ನಾಲಂದತಕ್ಕ್ ಪೊಹಂಗೊ, ಎಲ್ಲ ಶಾಖೆಹೀಳುಳ್ಳೂ ಅಧ್ಯಯನತ್ತೇ ಅವಕಾಶು ಅಂಗೆ ರಾಂದ್. ವೇದಪಾಠು ಉಂಗಳಕ್ಕ್ ಅ್ರಪ್ಪಡಿಯೂ ಆಯಿರಾಂದ್. ಓರೇ ಪಾಠಂಗಳಾ ಅ್ರತ್ತಕ್ಕ್ ಅಧ್ಯಯನೂ ಪಣ್ಣಕ್ಕಹದ್?' ಅ್ರಂಟ್ ಅಘಾಳ್ಳಾ ಅಪ್ಪಪ್ಪೊ ಕೋಳಾಂಡಿಂದ. ಒರು ವ್ಯತ್ಯಾಸು ಎನಕ್ ಮನವರಿಕೆಯಾಚ್. ತಂಗಡೆ ಮತತ್ತೇ ಮೂಲತತ್ತ್ವಂಗಳಾ ಇತರಾಳಕ್ಕ್ ಬೋಧಿಯಕ್ಕ್ ಇಘಾಳ್ಳಹಾ ಸದಾ ಉತ್ಸುಕಾಳಾ ಇರಡ. ಅಪ್ಪಡಿ ಬೋಧಿಚ್ಚಿ ಪ್ರಚಾರೂ ಪಣ್ಣರದೇ ಅಘಾಡೆ ಧರ್ಮಪ್ರಚಾರತ್ತೇ ಒರು ಪ್ರಮುಖ ಅಂಗು. ಅಘಾಡೆ ಧರ್ಮಸಂಸ್ಥಾಪಕನಾನ ಬುದ್ಧಭಗವಾನನೇ ತನಕ್ ಜ್ಞಾನೋದಯಮಾನ ಮೇಲೆ ಶರೀರು ಗಳಿತಮಾಯಿಟ್ ಉಳಂದ್ ಪೋಹರಮ್ಮಾ ದೇಶದೇಶಂಗಳಾ ಚುತ್ತಿ ಬಡವು–ಶ್ರೀಮಂತು, ರಾಜು, ವಣಿಕು, ಪುರುಷು–ಪೊಂಢಾಟಿ, ಮುದುಕು–ವೋಟು ಮುದ್ಲಾನ ಪ್ರತಿಯೊರು ಸ್ತರತ್ತೇವಾಳಕ್ಕೂ ತಂದೆ ಧರ್ಮತಾ ಬೋಧಿಚ್ಚ. ತನ್ನಾಪೋಲೇಯೇ ದೇಶದೇಶಂಗಳಕ್ಕ್ ದೂರದೂರತ್ತೇ ದೇಶಂಗಳಕ್ಕ್ ಪೋಯಿಟ್ ಇಂದೆ ಧರ್ಮತಾ ಪ್ರಚಾರೂ ಪಣ್ಣರ ಆದೇಶತಣ್ಣು ಶಿಷ್ಯಾಡೆ ತಂಡ ತಂಡಂಗಳಿಯೇ ರೂಪಿಚ್ಚ. ಇಂದೆ ಪರಂಪರೆಯೇ ವಳಂಜ್ ಧರ್ಮತಕ್ಕ್ ಒಪ್ಪಿಚ್ಚಕರದ್ ಅ್ರಂಡಾಕ ಧರ್ಮಪ್ರಚಾರೂ ಪಣ್ಣರದ್ ಅ್ರಣ್ಣರ ನಿಷ್ಠೆಯಾಚ್. ಇಂದೆ ಧರ್ಮತಾ ಸ್ವೀಕರಿಚ್ಚ ರಾಜಮಹಾರಾಜಾಳೇ ಕಾಷಾಯವಸ್ತ್ರತಾ ಧರಿಚ್ಚಿ ಕಾಣಾದ ದೇಶಂಗಳುಳ್ಳೆ ನಡಂಥಂಡ್[2] ಸಂಚರಿಚ್ಚ್ ಧರ್ಮಪ್ರಚಾರತ್ತೇ ಭಿಕ್ಷುಹೀಳಾನ. ಇಪ್ಪಡಿಯಾಯಿಟ್ ಇಂದೆ ಧರ್ಮು ಇಪ್ಪೊ ಅಂಕಡೇಲೆ ಗಾಂಧಾರತ್ತೇ ಅಕ್ಕಡೇಕ್ ಇಂಕಡೇಲೆ ಸಾಗರತಕ್ಕಡೇತೇ[3] ಸಿಂಹಳ ದೇಶತಕ್ಕ್, ಉತ್ತರತ್ತೇ ತ್ರಿವಿಷ್ಟುಪದೇಶತಕ್ಕ್, ಅಂಕಡೇತೇ[4] ಚೀನಾ, ಪೂರ್ವತ್ತೇ ಸುವರ್ಣದ್ವೀಪಾದಿಹೀಳಕ್ಕ್ ಹಬ್ಬೀ ಪರಪೀರಾಂದ್. 'ಉಂಗಡೇವಾ ಅ್ರತ್ತ್ಕ್ಕ್ ವೇದವಿದ್ಯೇಯಾ ಗುಟ್ಟ್ಪಣ್ಣೀ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಾಳುಳ್ಳೇ ಮುಚ್ಚೀವಚ್ಚಕಂಡಿಂದ? ಪರಂಬಕ್ಕ್ ವಂದಾಕ ನಂಗಾ ವಾದತುಳ್ಳೆ ಸೋಲಿಪಿಯಣು ಅ್ರಣ್ಣರ ಭಯಮಲ್ಲಾದೇ ಓರೇ ಕಾರಣು ರಾಂದಾ?' ಅ್ರಂಟ್ ಭಿಕ್ಕು ಧರ್ಮಪಾದು ಎನ್ನಾ ಒರುನಾ ಕೋಟ.

ಬೌದ್ಧಧರ್ಮು ಸ್ಥಾಪನೆಯಾನ ಪೋದೇಣ್ಣಮೂ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಾಳಕ್ಕೂ ಅಘಾಳ್ಳಕ್ಕೂ ಚರ್ಚಾ ನಡವಾಂಡೇ ರಾಂದ್. ಎಂಗಡೆ ಗುರುಹೀಳಾನ ಮಂಡನಮಿಶ್ರಾಳತ್ತಾವಾಳ್ಳಾ ಸೋಲಿಯರದ್ ಆರಕ್ಕೂ ಸಾಧ್ಯಮಿಲ್ಲ. ಆನಾಕ ವೇದತಾ ದ್ವಿಜಾಳಾನ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಕ್ಷತ್ರಿಯ ವೈಶ್ಯಾಳ ಉಟ್ಟ್ ಓರೇತೇವಾಳ್ಳಕ್ಕ್ ಚೊಲ್ಲೀಕುಡಕಕ್ಕಹದ್ ಅ್ರಣ್ಣರ ನಿಯಮು. ಇಪ್ಪದೇತೇ ಕ್ಷತ್ರಿಯಾಳೂ ವೈಶ್ಯಾಳೂ ನಾಮಮಾತ್ರಮಾನ ದ್ವಿಜ. ಶೂದ್ರಾಳಕ್ಕಂತೂ ಚೊಲ್ಲೀಕುಡರಹುಡಿ ಇಲ್ಲ, ಚಾತುರ್ವರ್ಣ್ಯತ್ತೇ ಪ್ರಕಾರು. ಇಂದೆ ಚಾತುರ್ವರ್ಣ್ಯತಾ ತಿರಸ್ಕರಿಯರ ಬೌದ್ಧ. ನಂಬಡೇವಾ ಅ್ರತ್ತ್ಕ್ಕ್ ತಿರಸ್ಕರಿಯಕ್ಕಹದ್? ಅ್ರಣ್ಣರ ಪ್ರಶ್ನ ಮೊದಲಾ ಮೊದಲಾ ವಾರಿ ಎಂದೆ ಮನಸ್ಸುಳ್ಳೆ ಪರಂದದ್. ಸಿಂಹತತ್ತಾ ಎಂಗಡೆ

1 ಸೊತ್ತಮಾ 2 ನಡಂದಹಂಡ್ 3 ಸಾಗರತ್ತೇ ಅಕ್ಕಡೇತೇ 4 ಅಂದಾಕಡೇತೇ

ಗುರುಹೀಡೆ ಎದರಕ್ಕ್ ಇತ್ಥಾ ಪ್ರಶ್ನೇಯ ಕೋಕರ ಧೈರ್ಯು ಎನಕ್ ವರಾಂಡಿಂದೋ ಇಲ್ಲಿಯೋ! ಆನಾಕ ಸಾರ್ಥತ ಜೊತೇಲೆ ಇತ್ಥನ ಧೂರೂ ಪ್ರಯಾಣೂ ಪಣ್ಣೀ ದೇಶದೇಶಂಗಡೆ ಸಾರ್ಥಂಗಾ ಸಂಧಿಯರ ಇಂದೆ ಧೂರತ್ತೇ ಊರುಳ್ಳೆ, ಬೌದ್ಧಭಿಕ್ಷುಹೀಡೆ ಜೊತೇಲೆ ಸಂವಾದೂ ಪಣ್ಣೀನ ಮೇಲೆ ಪರಂದ ಇಂದೆ ಪ್ರಶ್ನೇಕ್ ಒರು ಮೂರ್ತ ಸನ್ನಿವೇಶು ಇಂದ್. ನಾ ಪ್ರತಿನಿತ್ಯಮೂ ವಿಹಾರತ್ತೇ ಪಾಕಶಾಲೇಲೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕಮಾನ ಕಲ್ಲಡಪತ್ತೇ ಮೇಲೆ ಚಮಿಚಕಂಡ್ ಚೂಡಾಂಡಿಂದೆ. ನಂಗಾ ಪಣ್ಣೀಂತಾ ಅ್ತ್ತ್ರ್ಕ್ಕ್ ಚೂಡಕ್ಕಹದ್ ಅ್ಂಟ್ ಅಘಾಳ್ಳಹಾ ಅಪ್ಪಪ್ಪೊ ಕೋಳಾಂಡಿಂದ. ನಿಂಗಾ ಚಮಿಯರ ಸಾಂ ಪರಿಷೇಚನತಕ್ಕ್ ಅಶುದ್ಧು ಅ್ಣ್ಣರ ಉತ್ತರು ಕೇವಲು ಶ್ರದ್ಧೇತೇ ವಾರ್ಥಾ ಅಹಂದ್ ಅ್ಂಟ್ ಎನಕೇ ಅ್ಣ್ಣಿಯಾಂಡಿಂದ್. ಪರಿಷೇಚನೂ ಪಣ್ಣರದೇ ಶುದ್ಧೂಪಣ್ಣಕ್ಕ್. ಆಂತಣ್ಣು ಮೂಲ ಅನ್ನತಾ ಆರ್ ಚಮಿಚಿಂದಾಕೋದ್? ಅ್ಣ್ಣರ ಪ್ರಶ್ನ ಎನ್ನುಳ್ಳೀ ಪರವಾಂಡಿಂದ್. ಇತರಾಳಕ್ಕ್ ವೇದೋಪದೇಶು ಪಣ್ಣರ ಅಥವಾ ಉಡರ ಶಾಸ್ತ್ರಾರ್ಥತ್ತೇ ಪ್ರಶ್ನೇಯ ಪಕ್ಕತಕ್ಕ್ ವಚ್ಚ್ ನಾ ಅಘಾಡೆಹೀಡೆ ಜೊತೇಲೆ ಚೂಡಕ್ಕ್ ಮುದಲಿಟ್ಟೆ. ವಜ್ರಪಾದಾಳಕ್ಕೂ ಓರೇ ಭಿಕ್ಕುಮಾಳಕ್ಕೂ ಸಂತೋಷಮಾಚಿ. ಎನಕೂ ಚಮಿಯರ ಕೋಟಲಾ ತಪ್ಪೀತ್. ನಾ ಅಘಾಡೆಹೀಡೆ ಜೊತೇಲೆ ಅಧ್ಯಾತ್ಮತ್ತೇ ಚರ್ಚೇಕ್ ಪೊಹಾಂಡಿಂದಿಲ್ಲೆ. ಅಂದೆ ಚರ್ಚ ವಂದಪೋದೆಲ್ಲಾ ಅಘಾಳ್ಳಹಾ ತಂಗಡೆ ಮತತ್ತೇ ಪಾರಮ್ಯತಾ ಸ್ಥಾಪಿಯರದೇ ಚರ್ಚೇತೇ ಗುರಿ ಅ್ಂಟ್ ಪರಪಡಾಂಡಿಂದ. ಇಂದೆ ಚರ್ಚೆಹೀಳೆಲ್ಲ ಬುದ್ಧಿ ಕುಶಲತೇತೇ ಕಾರ್ಯಂಗಾ ಅ್ಂಟ್ ಎನಕ್ ಅತ್ಥನ ಪೋದೇಕ್ ಅ್ಣ್ಣಿಯಕ್ಕ್ ಪ್ರಾರಂಭಮಾಯಿಂದ್.

ಚೈತ್ಯತ್ತೇ ಕಾರ್ಯತುಳ್ಳೆ ತುಸು ವಿಘ್ನೂ ವಂದಿಂದ್. ಅಜಯಮೇರೂತೆ ಒತ್ತು ಸ್ಥಪತಿ ತಂದೆ ಸಹಾಯಕಾಡೆ ಜೊತೇಲೆ ವಂದ್ ಕಟ್ಟಡತ್ತೇ ಪರಿಜಾ ಪ್ರೋಟ್ ವಡ್ಡಾಳ್ಕ್ಕ್ ನೆಲು, ಪದಿ, ಚೂರು ಮುದಲಾನ ಸ್ಥೂಲ ಕಾರ್ಯತಾ ವಹಿಚ್ಚಿನ್ನ. ವಿಗ್ರಹಂಗಳಾ ಕೆತ್ತರ ಸೂಕ್ಷ್ಮಮಾನ ಕಾರ್ಯು ಸ್ಥಳತ್ತೇ ಕಾರ್ಯಸ್ಥಾಳಕ್ಕ್ ವರಾಂಡಿಂದಿಲ್ಲ. ಕಲವರ ಅವಕಾಶಮೇ ಅಘಿಳಕ್ಕ್ ಇಂದಿಲ್ಲ. ವಿಗ್ರಹು ಮುದಲಾನ ಸೂಕ್ಷ್ಮಮಾನ ಕಾರ್ಯಂಗಳಾ ಪಣ್ಣಕ್ಕ್ ತಂಗಡೇದೇ ಒರು ತಂಡತ್ತೇ ಜೊತೇಲೆ ವಂದಿಂದಘಿಯಾ ಇನ್ನೋದ್ ಕಾರ್ಯತಾ ಪ್ರಾರಂಭಿಯಣು, ಅತ್ಥನೇಂದುಳ್ಳೆ ಅತ್ತಂದೆ ತೋಪನಾ ರುಗ್ಣಶಯ್ಯೇಲೆ ರಾಡಾ ಅ್ಣ್ಣರ ಸಮಾಚಾರೂ ವಂದ್ ಒರು ಮಾಸತುಳ್ಳೆ ಪಿಂತಿರಂಬಣಿ ಅ್ಂಟ್ ಊರ್ಕ್ಕ್ ಪೋಚು. ಮುಖ್ಯಸ್ಥಪತಿಯೇ ಇಲ್ಲಾದಮೇಲೆ ನಂಗಾ ಇಂದ್ ಪಣ್ಣರದೋದ್, ಅವಂದೆ ಜೊತೇಲೆ ನಂಗಳೂ ಪೋಯಿಟ್ ವರಣು ಅ್ಂಟ್ ತಂಡತ್ತೇ ಇತರಾಳೂ ಪೋಚ್ಹೀನ. ಪುನಃ ವಂದೇ ಇಲ್ಲಹೀನ. ವಜ್ರಪಾದಾ ಕಾತ್ಕಾತ್ ಧೂತಾಳಾ ಉಟ್ಟುಟಪ್ಪೊ ತೆರಿಂಜದ್ : ದಕ್ಷಿಣತುಳ್ಳೆ ರಾಷ್ಟ್ರಕೂಟಾ ಭಾರೀ ಪ್ರಮಾಣತ್ತೇ ದೇವಸ್ಥಾನಂಗಳಾ ಕಟ್ಟಿಯಾಂಡ್ರಾಡಾ, ಶಿಲ್ಪಿಹೀಳಕ್ಕ್ ಚಿನ್ನತ್ತೇ ತೂಕತುಳ್ಳೆ ಪಣೂ ಕುಡಡ, ಅ್ಣ್ಣರ ಆಮಿಷತಣ್ಣು ಅಂಕಡೇಕ್ ಪರಪಟ್ಟ್‌ಪೋಯಿರಾನ್ನ. ರಾಜಾ ಕುಡಕರ ಸಂಭಾವನೇ ಮುಂತೀಲೆ ರಾಜಾಶ್ರಯೂ ಇಲ್ಲಾದ ಇಘಾಳ್ಳಾ ಕುಡರದ್ ಅ್ಂದೆ ಲೆಕ್ಕು? ತೋಪನಾ ರುಗ್ಣಶಯ್ಯೇಲೆ ರಾಡಾ ಅ್ಣ್ಣರದ್ ಕೂಡ ಇಂಗಣ್ಣು ಪೊಹರತಕ್ಕ್[1] ನೆಪಮಾ ಸೃಷ್ಟಿಚ್ಚ ಸಮಾಚಾರು ಆಯಿಂದ್. ಅಘಿಡೆ ಇಂದೆ ವರ್ತನೇಣ್ಣು ವಜ್ರಪಾದ ಭಿಕ್ಕುಹೀಡೆ ಮನಸ್ಸ್ ವ್ಯಗ್ರಮಾಯಿಂದ್. ಅಂದೆ ಸ್ಥಪತಿ ಇಘಾಳ್ಳಣ್ಣು ಪಣತಾ ತಿಂಡ್ ಪೋಯಿಂದಿಲ್ಲ. ಆನಾಕ ಕಾರ್ಯತ್ತೇ ಒಪ್ಪಂದತಾ ಏಕಪಕ್ಷೀಯಮಾ ಮೊರಿಚ್ ನೆಪ್ಪೂ ಚೊಲ್ಲಿ ಪರಪಟ್ಟ್ ಪೋಯಿಂದ್. 'ರಾಜಬೆಂಬಲಮಿಂದಿಂದಾಕ[2] ಇಂದೆ ಕಾರ್ಯತ್ತೇಘಿಡೆ ಮೇಲೆ ಗುಪ್ತಚರಾಳಾ ವಯ್ಯಲಾಮಾ ಇಂದ್. ಇಂದೆ ಪ್ರತೀಹಾರಾಡೆ ಆಳ್ವಿಕೇಲೆ ನಂಬಳಕ್ಕ್ ಅದಿಲ್ಲ,' ಅ್ಂಟ್ ವಜ್ರಪಾದಾ ಗೊಣಹಿಕಿಂಡ[3]. ಆನಾಕ ಅ್ಂದೆ ವಿಘ್ನಂಗಳಕ್ಕೂ ಧೃತಿಗೆಡರ ಸ್ವಭಾವ್ಪೂ ಅಘಾಡೇದಂಡ್. ಸಮರ್ಥಾಳಾನ ಧೂತಾಳಾ ಉಟ್ಟುಟ್ ಕೌಶಾಂಬೀತೇ ಒರು ಶಿಲ್ಪೀಯಾ ಅಳಿವಿಚ್ಚ. ತಂದೆ ತಂಡತ್ತೇ ಜೊತೇಲೆ ವಂದ ಅದ್ ತರುಣು. ವಯಸ್ಸ್ ಮುಪ್ಪಿತ್ತಂಜ್. ಇರಿಹಿದ್

1 ಪೊಹಕ್ಕ್ 2 ರಾಜಬೆಂಬಲು ಇಂದಿಂದಾಕ 3 ಗೊಣಗಿಕಿಂಡ

ಜನತ್ತೇ ತಂಡತ್ತೇ ಜೊತೇಲಿ ವಂದ ಅದ್ ವಿಶ್ವಕರ್ಮ ಜಾತೀತೇ ಕರ್ಮಠನಾನ ವ್ಯಕ್ತಿ. ಅತ್ತಂದೆ ಪೇರೂ ವಿಶ್ವಕರ್ಮ ಸ್ಥಪತಿ. ಪಿಂತೀಲಿ ಒರು ಸ್ಥಪತಿ ಪರಿಜಾ ನಿರ್ಧರಿಚ್ಚಿ ಗುದ್ದಲಿ ಪೂಜಾ ಆಯಿಟ್ ಪದಿ ಕಟ್ಟೀನ ಕಾರ್ಯಮೂ ಮುಡಿಂಜರಾಂದ್. ಅತ್ತಾ ಪುನಃ ತಂದೆ ಶಾಸ್ತ್ರೂ ಪರಂಪರೇಕನುಗುಣಮಾ[1] ಪುದಿಶ್ಯಾ ಯೋಚಿಯಕ್ಕ ಸಾಧ್ಯಮಿಲ್ಲಾಂಟ್ ವಜ್ರಪಾದಾ ಪ್ರಾರಂಭತುಳ್ಳೇ ಚೊಲ್ಲೀನ. 'ಕಟ್ಟಡತ್ತೇ ಕಲ್ಪನ ಎಂಗಳಕ್ಕ ಸ್ಪಷ್ಟಮಾ ರಾಂದ್. ನಂಗಾ ಚೊಲ್ಲೀನಹುಡಿ ವಿಗ್ರಹಂಗಾ ನಿಲ್ವ್ ಉಳ್ಳ್ತ್ತೇ ಅಲಂಕರಣಂಗಳಾ ಎಂಗಡೆ ಮತಸಂಪ್ರದಾಯತಕ್ಕ ತಕ್ಕಾನಹುಡಿ ಪಣ್ಣೀಕುಡರದ್ ಉಂಗಡೆ ಕರ್ತವ್ಯ,' ಎಂಡ. ಸ್ಥಪತಿ ಅಹಲಾಂ ಎಂಡದ್. ಪಿಂತೀತೇ ಸ್ಥಪತಿ ಪರೀಕ್ಷಿಚ್ಚಿ ಕೊಂಡ್ರಿಚ್ಚಿಂದ ಕಲ್ಲ್ಹ ವಿಗ್ರಹ ನಿರ್ಮಾಣತಕ್ಕ ಯುಕ್ತಮಾನ ಜಾತೀತೇಫಿಯ ಎಂಟ್ ಇದೂ ಒಪ್ಪಿಕಿಂಡದ್. ತಂದೆ ತೋಪನಾರಣ್ಣು ನುರಿಂಜ ವಿಶ್ವಕರ್ಮ ಸ್ಥಪತಿ ಬೌದ್ಧಶೈಲೀತೇ ಸಾರನಾಥತ್ತೇ ನಿರ್ಮಾಣಂಗಳಾ ಪಾತ್ ತೆರಿಂಜಿಂದ್. ಸ್ವತಃ ವೈದಿಕ ಪರಂಪರೇತೇದಾನಾಲೂ ಶಿಲ್ಪತ್ತೇ ಕಾರ್ಯತುಳ್ಳೆ ವೈದಿಕು, ಶ್ರಮಣು, ಅರ್ಹಂತು ಎಣ್ಣರ ಭೇದಂಗಳಾ ವಚ್ಚಕಂಡಿಂದಿಲ್ಲ. ಅಂದಂದೆ ಮತಸಂಪ್ರದಾಯಂಗಳುಳ್ಳೆ ವರ್ಣಿಚ್ಚಿಕ್ಕರ ಗುಣಲಕ್ಷಣಂಗಳಕ್ಕ ಅನುಸಾರಮಾಯಿಟ್ ನಿರ್ಮಿಯರದ್ ಸ್ಥಪತಿಯಾನ ತಂದೆ ಕರ್ತವ್ಯಾ ಎಂಟ್ ಭಾವಿಚ್ಚಿಂದದ್. ಸ್ವಂತಮಾನ ಜವಾಬ್ದಾರೀಣ್ಣು ನಿರ್ಮಿಯರ ಮೊದಮೊದಲಾ ಅವಕಾಶು ಅತ್ತಕ್ಕ ಇಂಗೆ ಶಿಕ್ಕೀಂದ್. ಇತ್ತಾ ಅಳಹಾ ಪಣ್ಣೀನಾಕ ಇತ್ತಕ್ಕಣ್ಣಮೂ ಫೆರೀ ನಿರ್ಮಾಣತ್ತೇ ಅವಕಾಶು ಶಿಕ್ಕಂದ್ ಎಣ್ಣರ ಆಶೆಯೂ ಇಂದ್. ವಜ್ರಪಾದಾಡೆ ಸಲಹಾ ಸೂಚನೆಹೀಳಾ ಎಂದೆ ಕಟಿಪಿಟಿಯೂ ಇಲ್ಲಾದೇ ಸ್ವೀಕರಿಚ್ಚ್ ಕಾರ್ಯೂಪಣ್ಣಕ್ ಆರಂಭಿಚ್ಚದ್. ಇಡೀ ಕಟ್ಟಡತ್ತೇ ವಿನ್ಯಾಸತ್ತೇ ಹೊಣೇಯೂ ವಹಿಚ್ಚಕಂಡದ್.

ಶಿಲ್ಪಿಹೀಡೆ ತಂಡತ್ತೇಫಿಳೆಲ್ಲಾ ತಂಗಡೆ ಚಮೀಲಾ ತಂಗಾ ಪಣ್ಣಿಕ್ಯಾಂಡಿಂದಹೀನ. ಮುಖ್ಯಸ್ಥಪತಿ ವಿಶ್ವಕರ್ಮನಂತೂ ಪ್ರತಿನಿತ್ಯೂ ಸ್ನಾನೂ ಪಣ್ಣಿ ಅಗ್ನಿಕಾರ್ಯು ಪಣ್ಣೀಟೇ[2] ಉಳಿ ಚಾಣ ಸುತ್ತಿಗೆಹೀಳ ಕೈಯುಳ್ಳೆ ತೂಣಾಂಡಿಂದ್. ಎನಕೂ ಅತ್ತಕ್ಕೂ ಪರಿಚಯು ವಳಂಜದ್. ವಿಶ್ವಾಸು ವಳಂಜದ್. ವೈದಿಕ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನಾನ ನಾ ಇಂದೆ ಶ್ರಮಣ ಭಿಕ್ಕುಹಾ ಪಣ್ಣೀನ ಚಮೀಲಾ ಓಕ್ ಸಾಪಡಾಂಡ್ರಾಣಿ ಎಂಟ್ ಒರುಕಾ ಎನ್ನಾ ಆಕ್ಷೇಪಪೂರ್ವಕಮಾ ಕೋಟೂ ಕೋಟದ್. ಅನ್ನಪಾನಾದಿಹೀಳುಳ್ಳೆ ಭೇದೂ ಪಣ್ಣರದ್ ಕೂಡಾದ್, ವೇದತುಳ್ಳೆ ಎಂಗೂ ಅಪ್ಪಡಿ ಚೊಲ್ಲೀಕಲ್ಲ ಎಣ್ಣರ ಎಂದೆ ಉತ್ತರು ಅತ್ತಂದೆ ಮನಸ್ಸಕ್ಕ ಹಿತಮಹಂದಾಲೂ ಎಂದೇ ಅತ್ತಂದೇ ಸ್ನೇಹತಕ್ಕ ಬಾಧಕಮಾಚಿಲ್ಲ. ನಾ ಅತ್ತಂದೆ ತಂಡತ್ತೇಫಿಡೆ ಜೊತೇಲೂ ಚೂಡಾಂಡಿಂದೆ. ಅದ್ ನಿರ್ಮಿಯಣಮಾನ ವಿಗ್ರಹಂಗಡೆ ಚಿಹ್ನ ಲಕ್ಷಣಂಗಳಾ ವಜ್ರಪಾದಾ ಅತ್ತಕ್ಕ ವಿವರಿಯಾಂಡಿಂದ. ಅಪ್ಪೊ ನಾನೂ ಇರಾಂಡಿಂದೆ. ಅತ್ಥೀಮೇಲಿ ಅದ್ ಅಫಿಡೆ ವಿಷಯತುಳ್ಳೆ ತಂದೆ ಸ್ವಂತಮಾನ ಅಭಿಪ್ರಾಯಂಗಳಾ ಎಂದೆ ಜೊತೇಲಿ ಚೊಲ್ಲಾಂಡಿಂದ್. ಒರುನಾ ಚೊಲ್ಲೀತ್ : 'ಇಂದೆ ವಜ್ರಪಾದ ಭಿಕ್ಕು ಮಹಾತಂತ್ರಗಾರು. ನಂಬಡೆ ವೈದಿಕ ಪುರಾಣತ್ತೇ ದೇವದೇವತೆಮಾಳಕ್ಕೆಲ್ಲಾ ತಂಗಡೆ ಮತತ್ತೇ ವೇಷತಾ ಪೋಟ್ ಚೊಲ್ಲಣ. ಅತ್ತಂತೆ ನಾ ವಿಗ್ರಹಂಗಳಾ ಕೆತ್ತಣು.'

' ಎಂದೆ ಎಂದೆ ದೇವತೆಹ?'

'ಅವಾ ಚೊಲ್ಲರಪೊ ಎತ್ಥನಿಯೋ ವಾರಿ ನಿಂಗಳೂ ಎದರಕ್ಕಿರಡಹೀಳೆ, ಅರ್ಥಮಹಲ್ಲಿಯಾ? ಅತ್ತಕೆಲ್ಲಾ ಪುರಾಣಂಗಳ ಓದಣು. ಒರೂ ವೇದಾಧ್ಯಯನೂ ಪಣ್ಣೀನಾಕ ಪೋರಾದ್. ದೇವದೇವತೆಹಾ, ರಾಕ್ಷಸಾ, ಅಫಾಡೆ ಜಗಳು, ಕದನು, ಪ್ರೇಮು, ವಿವಾಹು ಇಂದೆ ವಸ್ತುಹಾ ಇಲ್ಲಾದೆ ಶಿಲ್ಪಕಲಾ ವಳಿಯರದಪ್ಪಿ? ದೇವಾಲಯಂಗಡೆ ಕಲ್ಪನಾ ಕೊನರರದ್ ಎಪ್ಪಡಿ? ಶಿಲ್ಪಿಯಾನವು ಇಂದೆ ಪ್ರಕರಣು ಸನ್ನಿವೇಶಂಗಡೆ ವಿವರಂಗಳಯೆಲ್ಲಾ ಸೂಕ್ಷ್ಮಮಾ ಅಧ್ಯಯನೂ ಪಣ್ಣಿ ಜ್ಞಾಪಕತುಳ್ಳೆ ವಚ್ಚಕಂಡಿರಣು ತಾನೆ? ಎಂದೆ ದೇವರಕ್ಕ ಎತ್ಥನ ತೋಳಹ, ಎತ್ಥನ ತಲೆಹ, ಎತ್ಥನ ಕಣ್ಣಹ, ನೆತ್ತೀಮೇಲತ್ತೇ ಚಿಹ್ನಾ ಎದ್, ಎಂದಂದೆ ಆಯುಧಂಗ, ವೈರೀಯಾ ಕೊಲ್ಲರಪೊ ಅವಂದೆ ಭಂಗಿ ಎಪ್ಪಡಿ ಇರಂದ್, ಮೊಖಭಾವು ಎಪ್ಪಡಿ ಇರಂದ್, ಅವಂದೆ ವಾಹನು ಎದ್, ತಂದೆ ಶಕ್ತಿಭಾಗಾಳಾ ತೊಡೇ ಮೇಲೆ

1 ಪರಂಪರೇಕ್ ಅನುಗುಣಮಾ 2 ಪಣ್ಣೀಉಟೇ

ಉಕ್ಕಾಕಚ್ಚಕಂಡಿರಣಾನೋ ಪಕ್ಕತುಳ್ಳೆ ಉಕ್ಕಾಕಿಚ್ಚಕಂಡಿರಣಾನೋ ಅ್ಡಣ್ಣರದೆಲ್ಲಾ ನಂಬಳಕ್ಕ್ ತೆರಿಂಜಿರಣು. ಇಂದೆ ಶ್ರಮಣಾ ಇಕ್ಕಿಕ್ಸಡೇಕ್ ಓಪಣ್ಣಾಂಡ್ರಾಡಾ ಗೊತ್ತಾ? ನಂಬಡೆ ಪುರಾಣಂಗಡೆ ಪಾತ್ರು ಸನ್ನಿವೇಶು ಮಹಿಮೇತೇ ಘಟನೆಹೀಳಯೆಲ್ಲಾ ತಂಗಡೆ ದೇವತೆಹೀಳಕ್ಕ್ ಅನ್ವಯಿಚ್ಚಕಂಡ್, ಅಥವಾ ಅಫಿಳಕ್ಕ್ ತದ್ರೂಪಮಾನ ಪಾತ್ರು ಸನ್ನಿವೇಶು ಮಹಿಮೆಹೀಳ ಸೃಷ್ಟಿಚ್ಚಕಂಡ್ ಅಫಿಳಾ ಪ್ರತಿಬಿಂಬಿಯರ ಶಿಲ್ಪಂಗಳಾ ತಂಗಡೆ ಚೈತ್ಯು ಸ್ತೂಪಂಗಳುಳ್ಳೆ ಕಡಂಜ್ ನಿಲ್ಲಿಚ್ಚಕಾಂಡ ರಾಡ. ನಂಬಡೆ ಪುರಾಣಂಗಳಿಯೆಲ್ಲಾ ತಂಗಾ ತಿರಡಿ ವೇಷಾಂತರು ಪಣ್ಣಿಕ್ಯಾಂಡ್ ರಾಡ. ಅದೇ ಕಾರ್ಯತಾ ಪಣ್ಣ್ ಅ್ಡಂಟ್ ವಜ್ರಪಾದ ಭಿಕ್ಕು ಎನಕ್ ಚೊಲ್ಲಾಂಡರಾಡ. ಉಂಗಡೆ ಪುರಾಣತ್ತೇ ದೇವದೇವಿಮಾಳ ಎಂಗಡೇದಾ ಪರಿವರ್ತಿಪಿ ಅ್ಡಂಟ್ ನೇರಮಾ ಚೊಲ್ಲರದಿಲ್ಲ. ಎಂಗಡೆ ಇತ್ತಿತ್ಥಾ ದೇವದೇವತಾ ಯಕ್ಷ ಯಕ್ಷಿಣಿಹ ಇಪ್ಪಡಿ ರಾಡ. ಅಫಾಡೆ ಗುಣ ಲಕ್ಷಣು ಇತ್ಥಾದ್. ಇಪ್ಪಡಿ ಕಲ್ಪಿಚ್ಚ್ ಅಫಿಳಾ ಕಡಿ ಅ್ಡಣ್ಣಡ. ಅಫಿಳೆಲ್ಲಾ ಮೂಲತುಳ್ಳೆ ನಂಬಡೆ ಪುರಾಣತ್ತೇದ್ ಅ್ಡಂಟ್ ಎನಕ್ ತೆರಿಯಲ್ಲಿಯಾ?'

'ಅ್ಡತ್ತತ್ತಾ ಚೊಲ್ಲೀನ?'

'ಬುದ್ಧಂದೆ ಅಷ್ಟಪವಾಡಂಗ ಗೊತ್ತಾ? ಅಫಿಳಾ ಚಿತ್ರಿಯಡೇಯಾ? ಅ್ಡಂಟ್ ಕೋಟ. ಅವಂದೆ ಜನ್ಮು, ಜ್ಞಾನೋದಯು, ಅವಂದೆ ಮುದಲಾ ಬೋಧನ, ಮಹಾರೋಗು; ಇಫಿಡೆ ಜೊತೇಕ್ ಅವಂದೆ ಜ್ಞಾತಿಯಾನ ದೇವದತ್ತು ರಾಜಗೃಹತುಳ್ಳೆ ಅವಂದಮೇಲೆ ನುಗ್ಗಿಚ್ಚ ನಾಲಗಿರಿ ಆನೇಯಾ ಪಳಗಿಚ್ಚದ್, ಕೃಷ್ಣು ಕಂಸನಕ್ಕ್ ಶೇರೀನ ಕುವಲಯಾಪೀಡ ಅ್ಡಣ್ಣರ ಆನೇಯು ಕೊಂದ ಘಟನೇತೇ ಬೌದ್ಧರೂಪಮಂಡಾ[1] ಇದ್? ತ್ರಯಸ್ತ್ರಿಂಶ ಸ್ವರ್ಗತುಳ್ಳೆ ತಂದೆ ಗತಿಚ್ಚ ತಾಯಾರಕ್ಕ್ ಧರ್ಮಬೋಧೇ ಪಣ್ಣಿ ಸಂಕಾಸ್ಯತುಳ್ಳೆ ಇಳಿಂಜದ್, ವೈಶಾಲೀಲೆ ಒರು ಕಪಿ ಅರ್ಪಿಚ್ಚ ತೇನಾ ಸ್ವೀಕರಿಚ್ಚದ್, ಕೋಸಲರಾಜನಾನ ಪ್ರಸೇನಜಿತಂದೆ ಸಮ್ಮುಖತುಳ್ಳೆ ಅವುಂ ಏಕಕಾಲತುಳ್ಳೆ ತನ್ನಾ ತಾ ಅ್ಡತ್ಥನಿಯೋ ಬುದ್ಧಂಗಳಾಯಿಟ್[2].ವರ್ಧಿಚ್ಚಕರದ್. ಇತ್ಥನೇಯಾ ನಾನೇ ಕೆತ್ತರತಕ್ಕ್ ಶಕ್ತು, ವಿವರಂಗಾ ತೆರಿಂಜಿರಾನ್ನ ಅ್ಡಂಡೆ. ಅವಲೋಕಿತೇಶ್ವರಾಡೆ ಗುಣಲಕ್ಷಣಂಗ ತೆರಿಂಜರಾಂದಾ? ಅ್ಡಂಟ್ ಕೋಟ. ಗೊತ್ರಾಂದ್ ಅ್ಡಂಡೆ. ಮೂಲಬುದ್ಧ ಎಲ್ಲಾರಕ್ಕೂ ತೆರಿಂಜಿಕ್ಕರದ್. ಬುದ್ಧತ್ವತಾ ಸಾಧಿಯರ ಮೊದಲು ಅವುಂ ಅ್ಡತ್ಥನಿಯೋ ಜನ್ಮಂಗಳಾ ಅ್ಡಡವಣ ಅ್ಡಣ್ಣರ ಕಥೆ ಚೊಲ್ಲಡ. ಅಂದೆ ಜನ್ಮಂಗಳುಳ್ಳೆ ಅವಂದೆ ಪೇರ್ ಅವಲೋಕಿತೇಶ್ವರ. ಜನಂಗಡೆ ಸಂರಕ್ಷಣೇಯೂ ಮುಕ್ತೀಯೂ ಕುಡಕರ ಅವಂದೆ ರೂಪುಗುಣಲಕ್ಷಣಂಗಳೆಲ್ಲ ನಂಬಡೆ ವಿಷ್ಣೂಂದೇದ್. ಸಿಂಹಮಾನ ಲೋಕೇಶ್ವರು ಅ್ಡಂಟ್ ಇನ್ನೊರು ವಿಗ್ರಹತಾ ಜ್ಞಾನಪಾದಾ ಚೊಲ್ಲಡ. ಘರ್ಜಿಯರ ಸಿಂಹತಮೇಲೆ ಮಹಾರಾಜು ಲೀಲೇಲೆ ಉಕ್ಕಾಕರ ಅತ್ತ್‌ಕ್ಕ್ ಮೂಡು ಕಣ್ಣಹ, ಪುಲೀಂದೆ ಚರ್ಮಧಾರಿ, ಅ್ಡಂದೆ ಆಭರಣಂಗಳೂ ಇಲ್ಲಹೀನ. ಜಟಾಮುಕುಟತುಳ್ಳೆ ಒರು ಛರೀ ಅಮಿತಾಭಂದೆ ಆಕೃತಿ, ವಲತಕ್ಕ್ ಸರ್ಪೂ ಚುತ್ತಿಕಿಂಡ ತ್ರಿಶೂಲು. ಇಫಿಳೆಲ್ಲಾ ನಂಬಡೆ ಶಿವಂದೆ ರೂಪಗುಣಲಕ್ಷಣಂಗಳಂಡ? ಮಹಾಂಬುಜತ ಮೇಲೆ ಸಮಸ್ತವಿಧಮಾನ ಆಭರಣಂಗಳಿಯೂ ಧರಿಚ್ಚಿ ಅ್ಡಡಕ್ಕೈಯುಳ್ಳೆ ಅರಳೀನ ಕಮಲಪುಷ್ಪತ್ತೇ ದಂಟಾ ಪುಡಿಚಿ ಲಲಿತಾಸನತುಳ್ಳೆ, ತಾರೇಂದೆ ಸಮೇತು ವರದಭಂಗೀಲೆ ಉಕ್ಕಾಕರ ಅವಲೋಕಿತೇಶ್ವರು ವಿಷ್ಣೂಂದೆ ರೂಪು ಅ್ಡಂಡ? ಇನ್ನಂದೆ ಆಭರಣಮೂ ಇಲ್ಲಾದೆ ತಂದೆ ರಂಡ್ ಪಾರ್ಶ್ವಂಗಳಕ್ಕೂ ಸರ್ಪತಾ ಆಭರಣತಾಪ್ಪೋಲೆ ಧರಿಪಿಯರ ನೀಲಕಂಠವಿಗ್ರಹು ನಂಬಡೆ ಶಿವಂದೆ ಇನ್ನೊರು ರೂಪಮಂಡ? ಮಂಜುಶ್ರೀ ಅ್ಡಣ್ಣರ ಇನ್ನೊರು ಗುಂಪತ್ತೇ ಬೋಧಿಸತ್ತ್ವಾ. ಇತ್ಥಾ ಪದಿನಾಲ್ ವಿಧಮಾನ ಬೋಧಿಸತ್ತ್ವಾಳಾಂಗೊ. ಇಫಾಡೆ ಗುರುತೋದ್ ಗೊತ್ತಾ? ಪ್ರಜ್ಞಾಖಡ್ಗು, ಪ್ರಜ್ಞಾಪುಸ್ತಕು. ಇಂದೆ ದೇವತ ಪ್ರಜ್ಞಾಖಡ್ಗತಣ್ಣು ಅಜ್ಞಾನತ್ತೇ ಚುರಳೀಯಾ ಕತ್ತರಿಚ್ಚಿ ಪ್ರಜ್ಞಾಪುಸ್ತಕತಣ್ಣು ಜ್ಞಾನತಾ ಉಂಡಪಣ್ಣಂದ್. ಇದ್ ನಂಬಡೆ ಬ್ರಹ್ಮಸರಸ್ವತಿಮಾಡೆ ರೂಪಮಂಡ? ಯಮಾರಿ ಅ್ಡಣ್ಣರ ಇನ್ನೊರು ಚಿತ್ರು. ಇಂಗೆ ಬೋಧಿಸತ್ತ್ವ ಕಪಾಲತ್ತೇ ಚಿತ್ರು ಇಕ್ಕರ ಗದೇಯಾ ಕೈಯುಳ್ಳೆ ಪುಡಿಚಕಂಡ್ ಎರ್ಮೇ ಮೇಲೆ ಉಕ್ಕಾಕಂಡ್ ರಾಣ; ವ್ಯಾಘ್ರಚರ್ಮಧಾರಿ, ಪಾಂಬಹೀಳೇ ಆಭರಣು. ಒರು ಕೈಯುಳ್ಳೆ ಪಾಶು.

1 ಬೌದ್ಧರೂಪು ಅ್ಡಂಡಾ 2 ಬುದ್ಧಂಗ ಆಯಿಟ್

ಮೃತ್ಯುದೇವತೆಯಾನ ಯಮನಾ ತಡಿಂಜ್ ಗೆಲ್ಲಣೀಂಟ್ ಭಕ್ತಾಳಕ್ಕ್ ಅಭಯತಾ ಕುಡರ ಇವ್ರುಂ ನಂಬಡೆ ಮಾರ್ಕಂಡೇಯಂದೆ ಕಥೇಲೆ ತಂದೆ ಪಾಶತಾ ಪ್ರೋಡಕ್ಕ್ ವರರ ಯಮನಾ ತಡಂಜ್ ಪಿಂತಿರಂಬಿಚ್ಚ ಶಿವಂದೆ ರೂಪಮಂಡ? ನಾಣ್ಯಂಗಳಾ ಹೆಪ್ಪೀನ ಒರು ಕುಳಹಾತಮೇಲೆ ಒರು ಕಾಲಾ ವಚ್ಚಕಂಡ್ ಒರು ಫೆರೀ ಹೊಟ್ಟೇತೇ ಉಥೇವರ್ ಲಲಿತಾಸನತುಳ್ಳೆ ಉಕ್ಕಾಕಣು. ಅತ್ತಂದೆ ಪಕ್ಕತುಳ್ಳೆ ಅಪ್ಪಡಿಯೇ ನಾಣ್ಯಂಗಳಾ ಹೆಪ್ಪೀ ಇಕ್ಕರ ಅತ್ತಾಫಿಳೇ ಓಳು ಕುಳಹಂಗ. ಅವನಕ್ಕ್ ವಸುಧಾರಾ ಆ್ತಣ್ಣರ ಸಂಗಾತಿ. ಅವಂದೆ ಪೇರ್ ಜಂಭಲ. ಇವ್ರುಂ ಅಷ್ಟನಿಧಿಹೀಳಕ್ಕ್ ಯಜಮಾನನಾನ ನಂಬಡೆ ಕುಬೇರು ಆ್ತಂಡ? ಅಂದೆ ಸಂಗಾತಿ ಐಶ್ವರ್ಯದೇವತಾ ಲಕ್ಷ್ಮಿ ಆ್ತಂಡ? ಇಲೀ ಮೇಲೆ ನಿಂಡ ಗಣಪತೀಯೂ ಪಣ್ಣಣಮಾಂಗೊ. ಅಷ್ಟಮಹಾ ಭಯಂಗಳಣ್ಣು ರಕ್ಷಿಯರ, ನಾಲ್ ಕೈಹೀಡೆ, ಒರು ವಲಕೈಯುಳ್ಳೆ ಖಡ್ಗು, ಇನ್ನೊರು ವಲಕೈಯುಳ್ಳೆ ಕತ್ತಿ, ಒರು ಆ್ತಡಕೈಯುಳ್ಳೆ ಕಮಲು, ಇನ್ನೊರು ಆ್ತಡಕೈಯುಳ್ಳೆ ಕಪಾಲತಾ ಪುಡಿಚ್ ಮಾನವಂದೆ ಶವತ್ತೇ ಮೇಲೆ ನಿಂಡ ತಾರೇಂದೆ ವಿಗ್ರಹತಾ ಪಣ್ಣಣಮಾಂಗೊ. ಅವೆ ನಂಬಡೆ ದುರ್ಗಿ ಆ್ತಂಡ? ಇಫಿಳಲ್ಲಾದೇ ಸರಸ್ವತಿ, ಅಪರಾಜಿತ, ಗೃಹಮಾತೃಕಾ ಮುದಲಾನ ದೇವತಾಮಾ. ಇನ್ನೂ ಆ್ತತ್ಥನಿಯೋ, ಜ್ಞಾಪಕತಕ್ಕ್ ವರಾಂಡಿಕ್ಕಲ್ಲ.’

ವಿಹಾರತ್ತೇ ಭಿಕ್ಕುಹೀಡೆ ಕುಟ್ಟೆ ವಾರ್ಥೋಲ್ಲರಪ್ಪೊ ಅಫಾಳ್ಳಾ ಇತ್ತಾ ಆ್ತತ್ಥನಿಯೋ ದೇವದೇವತಾಮಾಡೆ ಗುಣು ಲಕ್ಷಣು ಮಹಿಮೆಹೀಳ ಚೊಲ್ಲಾಂಡಿಂದ. ಒರೂ ಹವನು ಹೋಮಂಗಡೆ ವಾತಾವರಣತುಳ್ಳೆ ವಳಂಜ ಎನಕ್ ಅಫಿಡೆ ಮೂಲು ಹೊಳಿಂಜಿಂದಿಲ್ಲ[1]. ಅಪ್ಪಡೀ ಆ್ತಂಟ್ ವೈದಿಕಪರಂಪರೇತೇ ಪುರಾಣತ್ತೇ ಕಥೆಹ ಓದೂ ತೆರಿಂಜಿಂದಿಲ್ಲಾ ಆ್ತಂಟ್ ಆ್ತಂಡ್. ಶಿಲ್ಪಿಯಾನ ಇಂದೆ ವಿಶ್ವಕರ್ಮಸ್ಥಪತೀಕ್ ಪ್ರತಿಯೊರು ವಿಗ್ರಹತ್ತೇ ಕಥ ಅಪ್ಪಡಿಯೇ ಪ್ರತೀಕಂಗಡೆ ವಿವರಂಗಳೆಲ್ಲಾ ಗೊತ್ತರಾನ್ನ. ಅಪ್ಪಡಿ ಪಾರ್ತಾಕ ಪುರಾಣಂಗಡೆ ದೇವದೇವತೆಮಾಡೆ ಗುಣಲಕ್ಷಣಂಗ ವೇದತುಳ್ಳೆ ಚೊಲ್ಲೀಕರ ತತ್ತ್ವಂಗಳಾ ಬಳಸಿಕಿಂಡ್ ವಳಂಜರಾನ್ನ ಆ್ತಣ್ಣಿಚ್ಚದ್. ವಿಶ್ವಕರ್ಮಂದೆ ಮನಸ್ಸುಳ್ಳೆ ಒರು ದ್ವಂದ್ವು ಪರಂದಿಂದ್. ಎಂದೆಬಡೆ ತೋಡಿಕಿಂಡದ್ : ‘ಎಂದೆ ಸಹಕರ್ಮಿಹೀಳಕ್ಕ್ ಇತ್ತಾ ಚೊಲ್ಲಿಕ್ಯರಹುಡಿ ಇಲ್ಲ. ಓಕಂಡಾಕ ಅಫಿಡೆ ಅನ್ನತ್ತೇ ಪ್ರಶ್ನ ಇತ್ತುಳ್ಳೆ ಅಡಗೀರಾಂದ್. ಇಂದೆ ಕಾರ್ಯತಾ ಉಟ್ಟಾಕ ಅಫಿಳಕ್ಕಹಡ್ ಎನಕಹಡ್ ಸಧ್ಯತಕ್ಕ್ ಓರೇ ಆ್ತಂದೆ ಕಾರ್ಯಮೂ ಕಾಣಾಂಡಿಕ್ಕಲ್ಲ. ಆನಾಕ ಮುಖ್ಯಸ್ಥಪತಿಯಾನ ನಾ ಎಂದೆ ದೇವದೇವತೆಮಾಳಾ ಎಂದೆ ಶಿಲ್ಪತ್ತೇ ಮೂಲಕು ಇಫಿಳಕ್ಕ್ ಮಾರಿ, ಹೊಟ್ಟೆಹೊರಿಂರ್ಝುಲಾಮಾ? ಆ್ತಣ್ಣರ ಧರ್ಮಸಂಕಟು ಎನ್ನುಳ್ಳೆ ಉಂಡಾಯಿ ರಾಂದ್.’

‘ದೇವದೇವತೆಮಾಳ ಮಾರೀನ ಹೊಣ ಉಂಗಡೇದಹಂದ್ ಆ್ತಂಟ್ ಆ್ತತ್ತಕ್ ಭಾವಿಯಡಿಹೊ?’ ಕರ್ಮು, ಕರ್ತವ್ಯ, ಅಫಿಳ ಅವಲಂಬಿಯರ ಪಾಪಪುಣ್ಯಂಗಡೆ ವಿಷಯಮಾ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯಾಯಿಂದಪ್ಪೊ ಓದೀನ ಸೂಕ್ಷ್ಮಂಗಾ ಮನಸ್ಸಕ್ಕ್ ವಂದ್ ನಾ ಕೋಟೆ. ‘ಶಿಲ್ಪತ್ತೇ ಶಕ್ತಿ ಉಂಗಳಕ್ಕ್ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ವಿಗ್ರಹು ಉಥೇವರ ಸಾಕ್ಷಾತ್ ರೂಪು ಆ್ತಣ್ಣರದ್ ಆ್ತತ್ತಕ್ಕ್ ಗೊತ್ತ? ಒರ್‌ಕಾ ಪಾರ್ತ್[2] ಮನಸ್ಸುಳ್ಳೆ ಅಚ್ಚೊತ್ತೀಉಟಾಕ[3] ಭಕ್ತೂ ಉಥೇವರಾ ಓರೇ ರೂಪತುಳ್ಳೆ ಕಲ್ಪಿಚ್ಚಕರದ್ ಸಾಧ್ಯಮಹಲ್ಲ. ವಿಗ್ರಹಮೇ ಉಥೇವರ್ ಆ್ತಣ್ಣರತ್ತಾ ತಾದಾತ್ಮ್ಯ ವಳಂಜುಡಂದ್. ಇದ್ ಕುಬೇರು, ಇದ್ ಸರಸ್ವತಿ, ಇದ್ ಮೃತ್ಯೂವಾ ಸಂಹರಿಚ್ಚ ದೇವತಾ, ಇದ್ ಸ್ಥಿತಿಸಂರಕ್ಷಕು ಆ್ತಣ್ಣರ ಕಲ್ಪನೆಹೀಳಾ ವಿಗ್ರಹಂಗಡೆ ಮೂಲಕಮಾ ಸೃಷ್ಟಿಚ್ಚುಟಾಕ ಅತ್ತಾ ಪಾರರ ಲಕ್ಷ ಲಕ್ಷ ಜನು ಮುಂತೀತೇ ಆಯಿರಾಂತರ ವರ್ಷಂಗಳವರೀಕ್ ಅಫಿಳಿಯೇ ನಂಬಡ. ಇಫಿಯಾ ಮೂಲತುಳ್ಳೆ ಎಂಗಡೇದೇ ಉಥೇವರ್, ಉಂಗಡೇವಾ ಎಂಗಳಣ್ಣು ತಿರಡಿ ಕಥೇ ಒಳತೀನಾ ಆ್ತಂಟ್ ಇಫಿಯಾ ಮುಂತೀಲೆ ಪ್ರಚಾರೂ ಪಣ್ಣಿಕಿಂಡಾಲೂ ಜನಾ ನಂಬಡ.’

ಇದ್ ಚೊಲ್ಲರದ್ ನಿಜು ಆ್ತಣ್ಣಿಚ್ಚದ್. ‘ಇಫಿಳೆಲ್ಲಾ ವೈದಿಕ ಪುರಾಣಂಗಣ್ಣೂ ವಂಕಿಂಡ್ ತಿರುಚೀನ ಕಥೆಹ. ಮೂಲತ್ತೇ ಬುದ್ಧನಕ್ಕ್ ಇದೆಲ್ಲಾ ಇಂದಿಲ್ಲ. ಅವಂದೆ ಬೋಧನ ಸರಳಮಾ ಇಂದದ್. ಆ್ತದೇ ರೀತೀತೇ ಪುರಾಣತಕ್ಕ್ ವಿರೋಧಮಾ ಇಂದ್ ಆ್ತಂಟ್ ವಜ್ರಪಾದಾಳಕ್ಕ್ ಚೊಲ್ಲಣಮಾ ಇಂದ್.’ ಆ್ತಂಡೆ.

1 ತೋಚೀಂದಿಲ್ಲ 2 ಪಾತ್ 3 ಅಚ್ಚೊತ್ತೀ ಉಟ್ಟಾಕ

‘ಎಂಗಡೆ ಮತತ್ತೇ ವಿಷಯಮಾ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನೂ ಪಣ್ಣಕ್ಕ್ ಉನಕೋದ್ ಅಧಿಕಾರು? ನೀ ಕೋಟತ್ಥನ ಪಣತಾ ಕುಡತ ಮೇಲೆ ನಂಗಾ ಚೊಲ್ಲೀನಹುಡಿ ಕಾರ್ಯೂ ಪಣ್ಣರದ್ ಉಂದೆ ಕರ್ತವ್ಯ ಆ್ಥಣ್ಣಡ. ಎನಕೋದಹಂದ್[1] ಗೊತ್ತ್? ಧ್ಯಾನಿಬುದ್ಧಂದೆ ಕಲ್ಪನೇ ಪಣ್ಣಿಕ್ಯರದ್ ಸುಲಭು. ಅತ್ತುಳ್ಳೆ ಭಕ್ತಿಯೂ ಪರವಂದ್. ಒರು ಶಿಲ್ಪತಾ ಸೃಷ್ಟಿಯರ ಮುದಲು ಅಂದೆ ದೇವತೇಂದೆ ಗುಣು ಲಕ್ಷಣು ಅಂತಃಶಕ್ತಿಹೀಳಾ ಮನಸ್ಸುಳ್ಳೆ ಹೆಪ್ಪಿಕಿಂಡ್ ನಾ ಧ್ಯಾನೂ ಪಣ್ಣಣು. ನಿತ್ಯಮೂ ಆ್ಥತ್ಥನಿಯೋ ಪೋದು ಆ್ಥತ್ಥನಿಯೋ ದಿನು ಧ್ಯಾನೂ ಪಣ್ಣೀನಮೇಲೆ ಅಂದೆ ದೇವತೇಂದೆ ರೂಪು ಮನೋಚಕ್ಷೂತೇ ಮುಂತೀಲೆ ಸ್ಫುಟಮಾ ಪರವಂದ್. ಧ್ಯಾನಿಬುದ್ಧಂದೆ, ಧರ್ಮಚಕ್ರಬುದ್ಧಂದೆ ರೂಪು ಎಂದೆ ಮನೋಚಕ್ಷೂತೇ ಮುಂತೀಲೆ ಪರವಕ್ಕ್ ಆ್ಥಂದೆ ಕಷ್ಟಮೂ ಅಹಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಾದೇ ಅತ್ಥಾ ವಿಗ್ರಹಂಗಳಾ ನಾ ಇತ್ತಕ್ಕೂ ಪಿಂತೀಲೆ ಪಾರ್ತೂರಾಣಿ. ಆನಾಕ ಇವಾ ಚೊಲ್ಲರ ಇತರೇ ವಿಗ್ರಹಂಗಡೆ ಗುಣು ಲಕ್ಷಣು ಅಂತಸ್ಸತ್ತ್ವಂಗಳಾ ಕುರಿಚ್ ಧ್ಯಾನೂ ಪಣ್ಣಕ್ಕ್ ಶುರೂಪಣ್ಣೀನಾಕ ಸರಿಯಾನ ರೂಪೂ ಪರವರದಿಲ್ಲ. ಮೂಲಪುರಾಣಂಗಡೆ ರೂಪಂಗಳೇ ಪರವನ್ನ. ಅಫಿಳಾ ಶ್ರಮಣ ದೇವದೇವತೆಹೀಳಾಯಿಟ್ ರೂಪಾಂತರಿಯರದ್ ಆ್ಥಪ್ಪಡಿ? ಒರು ದೇವತೇಂದೆ ಆವಿಷ್ಕಾರು ಆ್ಥಂಡಾಕ ಸುಲಭಮಾ? ಅತ್ಥಾ ಆವಿಷ್ಕಾರು ಪಣ್ಣರ ಶಕ್ತಿ ಶಿಲ್ಪೀಕ್ ಇಕ್ಕಲ್ಲ. ಋಷೀಕ್ ಮಾತ್ರೂ ರಾಂದ್. ಋಷಿ ವರ್ಣನೆಹೀಳಯೂ ವಿವರಣೆಹೀಳಯೂ ಧ್ಯಾನತುಳ್ಳೆ ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕರಿಚ್ಚಕಂಡ ಮೇಲೆ ಮಾತ್ರು ಶಿಲ್ಪಿ ಕಲ್ಲುಳ್ಳೆ ರೂಪೂ ಕುಡಲಾಂ. ಅಥವಾ ಶಿಲ್ಪಿಯೇ ಋಷಿಯೂ ಆಯಿಂದಾಕ ಪುದತಾ ಸೃಷ್ಟೀಲಾಂ. ಬಹುತೇಕ ಶಿಲ್ಪಿಹೀಳಕ್ಕ್ ಋಷಿಹೀಳಹರ ತಪಶ್ಶಕ್ತಿ ಇಕ್ಕಲ್ಲ. ಆ್ಥತ್ತಕ್ಕ್ ಆ್ಥಂಡಾಕ ಅಫಿಳಾ ಕೀಳಕ್ಕಳವರ[2] ಆ್ಥತ್ಥನಿಯೋ ರೀತೀತೇ ಗೀಳ್‌ಹಾ ಇರನ್ನ.’

ಏತನ್ಮಧ್ಯೆ ನಾ ಒರೇ ಸಮನಾ ಕಟ್ಟಡೂ ಕಟ್ಟರ ಸ್ಥಳತುಳ್ಳಿಂದಿಲ್ಲೆ. ವಿಹಾರತ್ತೇ ಹತ್ತಿರಮೂ ಇರಾಂಡಿಂದಿಲ್ಲೆ. ಸಾರ್ಥತ್ತೇ ಠಿಕಾಣೀಯ ಪರಿಶೀಲಿಯರ ರಾಜಾಧಿಕಾರಿ ಜಯಸಿಂಹಂದೆ ಕುಟ್ಟೆ[3] ಸ್ನೇಹೂ ವಳಂಜ್ ಆ್ಥತ್ಥನಿಯೋ ದಿನು ಅವಂದೆ ಪ್ರಾಸಾದತಕ್ಕ್ ಪೊಹಾಂಡಿಂದೆ. ಅವಂದೆ ಸಹೋದ್ಯೋಗಿಹ ಅಪ್ಪಡಿಯೇ[4] ಸ್ನೇಹಿತಾಡೆ ಕುಟ್ಟೇಯೂ ಎಂದೆ ಪರಿಚಯಮಾಯಿಂದ್. ಆ್ಥತ್ಥನಿಯೋ ನಾ ಎನ್ನಾ ಅವಂದೆ ಪ್ರಾಸಾದತಕ್ಕ್ ಚೂಟ್‌ಕ್ಕ್ ಅಳಚಕಂಡ್ ಪೋಹಾಂಡಿನ್ನ. ಸಾರ್ಥತಕ್ಕ್ ಸಂಬಂಧಿಚ್ಚ ಆ್ಥತ್ಥನಿಯೋ ವಿಷಯಂಗಳಾ ಎಂದೆ ಬಡೆ ಚೊಲ್ಲಾಂಡಿನ್ನ. ವಾಸ್ತವಮಾ ನಾ ಅತ್ತಕ್ಕ್ ಆ್ಥಂಟೇ ವಿಶೇಷಮಾನ ಪ್ರಯತ್ನತಾ ಪಣ್ಣಂದಾಲೂ ಸಾರ್ಥತಾ ಕುರಿಚ್ ಆ್ಥತ್ಥನಿಯೋ ವಿಷಯಂಗಾ ತೆರಿಯಾಂಡಿಂದಹೀನ. ಜಯಸಿಂಹಂದೆ ಪರಿಚಯತಣ್ಣಮಾಯಿಟ್ ಸಾರ್ಥತ್ತೇ ಠಿಕಾಣೀಲೆ ಆ್ಥಂದೆ ನಿರ್ಬಂಧಮೂ ಇಲ್ಲಾದೆ ಚುತ್ತಾಡಿ ಭರತ ಖಂಡತ್ತೇ ವಿವಿಧ ದೇಶಂಗಳಣ್ಣು ವಂದ ಸಾರ್ಥಂಗಡ ಕುಟ್ಟೆ ವಾರ್ಥೊಲ್ಲಾಂಡಿಂದೆ. ಜಯಸಿಂಹು ವಾಚಾಳಿ. ವಿವಿಧ ವಿಷಯಂಗಳುಳ್ಳೆ ಆಸಕ್ತು. ಜನ್ಮತಃ ಕ್ಷತ್ರಿಯು. ರಾಜಕೀಯ ವಿದ್ಯಮಾನಂಗಡೆ ಸೂಕ್ಷ್ಮಮಾನ ಪ್ರಜ್ಞಾ ಇಂದ್. ವಾಣಿಜ್ಯತ್ತೇ ಅಂತರಂಗು ತೆರಿಂಜಿಂದ್. ಇತ್ಥನಿಯೇ ಅಲ್ಲಾದೇ ಅಧ್ಯಾತ್ಮತುಳ್ಳೂ ಮನಸ್ಸ್ ಹರಿಯಾಂಡಿಂದ್. ವೇದು ತರ್ಕು ಮೀಮಾಂಸೆಹೀಡೆ ಅಧ್ಯಯನತಾ ಸ್ವಲ್ಪು ಪಣ್ಣೀ ಇನ್ನ. ಪರಾತ್ಪರಸತ್ಯತಾ ನೇರಮಾ ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕರಿಚ್ಚಕರ ಮಾರ್ಗತುಳ್ಳೆ ಅವಂದೆ ಆಸ್ಥಾ ಇಂದ್. ತಾಂತ್ರಿಕಾಡೆ ಕಾಪಾಲಿಕಾಡೆ ಶಕ್ತಿ ಸಾಧನೆಹೀಡೆ ವಿಷಯಮಾ ಹೆಂಬೇ ಚೊಲ್ಲಾಂಡಿನ್ನ. ತಂದೆ ಊರು ಮಥುರೇ ಅತ್ಥಾ ಪುಣ್ಯಸ್ಥಳು ಇನ್ನೊಂಡಿಲ್ಲ ಆ್ಥಣ್ಣರದ್ ಅವಂದೆ ಹೃದಯಾಂತರಾಳತ್ತೇ ವಿಶ್ವಾಸಮಾಯಿಂದ್. ಭಗವಾನ್ ಕೃಷ್ಣು ಪರಂದ ಜಾಗು. ಅವುಂ ವಳಂಜ ವೃಂದಾವನು ನದೀತೇ ಅಂದಾಕಡೇಕಿಂದಾಲೂ ಇಫಿಯಾ ರಂಡೂ ಒರೇ ಪುಣ್ಯಕ್ಷೇತ್ರು ಆ್ಥಣ್ಣಾಂಡಿನ್ನ. ಧರ್ಮತ್ತೇ ಆಚರಣೆಹೀಳ ಕಟ್ಟ್-ನಿಟ್ಟಾ ಪಾಲಿಯಾಂಡಿಂದವುಂ ಆ್ಥಂಡ್. ಕ್ಷತ್ರಿಯಾಡೆ ಸವಲತ್ತಹೀಳಾನ ಮದ್ಯು, ವಿನೋದು, ಬೇಟ, ಸ್ತ್ರೀಕೇಳಿಹೀಳುಳ್ಳೆ ಅಪ್ಪಪ್ಪೊ ಪ್ರವರ್ತಿಯರ ವಿಷಯಮಾ ಆ್ಥಂದೆ ಮುಚ್ಚೂಮರೇಯೂ ಪಣ್ಣಾಂಡಿಂದಿಲ್ಲಾಂ. ಸುಮಾರಾ ನಲಪಿದತ್ತೇ ಪ್ರಾಯು. ಮದ್ಯಸೇವನೆ ಪಣ್ಣೀನ ಒರುನಾ ಎಂದೆ ಜೊತೇಲೆ, ‘ನಾಗಭಟ್ಟ ಪಂಡಿತಾಳೆ, ಎಂಗಡೆ ಪ್ರಧಾನಾಮಾತ್ಯಾಳಾಯಿಟ್ ತಂಗ ಇಂದೆ ಊರುಳ್ಳೇ ಇಂದುಡಂಗೊ.

1 ಎನಕ್ ಓದ್ ಅಹಂದ್ 2 ಕೀಳಕ್ಕ್ ಆ್ಥಳವರ 3 ಜೊತೇಲೆ 4 ಪಿನ್ನ, ಮತ್ತೆ

ವಾಸತಕ್ಕ್ ಉಂಗಳಕ್ಕೊರು ಮಹಾಸೌಧತಯೇ ನಿರ್ಮಿಚ್ಚಿ ಕುಡಣು' ಅ಼ಂಟ್ ಚೊಲ್ಲೀನ. 'ನಾ ಒತ್ತುಂ ಚಕ್ರವರ್ತಿ ಅಹಣು ಅ಼ಣ್ಣರ ಹಂಬಲು ಕಿನಾವುಳ್ಳೆ ಅಥವಾ ಮದ್ಯತ್ಯೇ ಅ಼ಮಲುಳ್ಳೆ ಮಾತ್ರು ವ್ಯಕ್ತಮಹಂದ್. ನಂಬಳಕ್ಕ್ ಅಹಾದವಾಳಕ್ಕ್ ತೆರಿಂಜ್ ಇತ್ತಾ ನಂಬಡೆ ನಿಜಮಾನ ಚಕ್ರವರ್ತಿಹೀಳಕ್ಕ್ ವರದೀ ಪಣ್ಣೀನಾಕ ರಾಜದ್ರೋಹತ್ತೇ ಆಪಾದನೇ ಮೇಲೆ ನಂಬಡೆ ಶಿರಚ್ಛೇದನೂ ಪಣ್ಣೀಲಾಂ. ಆಂತಣ್ಣು ನಂಗ ಓರೇತೇವಾಡೆ ಸಮಕ್ಷಮತುಳ್ಳೆ ಕುಡಿಯರಪೊ ಮಿತೀಯಾ ಮೀರರದೇ ಇಲ್ಲು. ಕಿನಾವಹೀಳೆಲ್ಲಾ ಏಕಾಂಗಿಹೀಳಾಯಿಟ್ ಎಂಗಡೆ ಒರಕತುಳ್ಳೇ ಪರಂದ್ ಒರಕತುಳ್ಳೇ ಅದೃಶ್ಯಮಾಯುಡರತಣ್ಣು ಅನ್ಯಾಳಕ್ಕ್ ತೆರಿಯರ ಸಂದರ್ಭಮಿಲ್ಲ. ಅಕಸ್ಮಾತ್ ಕನವರಿಶಿಕಿಂಡಾಲೂ ಅದ್ ಕೋಳರದ್ ನಂಬಡೆ ಹಾಂಬಡಿಯಾಳಕ್ಕ್ ಮಾತ್ರು. ವಿಲಾಸತ್ತೇ ಪೊಂಥಾಟಿಹೀಡೆ ಕುಟ್ಟೆ ನಂಗ ಒರಕೂ ಪಣ್ಣಲ್ಲು.' ಅ಼ಂಟ್ ಒರ್‌ನಾ ವಿನೋದತಣ್ಣು ಚೊಲ್ಲಿ ಚಿರಿಚಿನ್ನ. ಅ಼ತ್ತ್‌ಕ್ಕ್? ಅ಼ಣ್ಣರ ಪ್ರಶ್ನೇಕ್, 'ಅಫಿಡೆ ತೋಳುಳ್ಳೆ ಒರಕೂಪಣ್ಣೀಉಡರ ಮಟ್ಟ್‌ಕ್ಕ್ ಅಫಿಳಾ ನಂಬಕ್ಕಹದ್.' ಅ಼ಂಟ್ ಗಂಭೀರಮಾವೇ ಚೊಲ್ಲೀನ್ನ. ವಾರ್ತೇಲೆ ತುಸು ತುಳುಕಣಾಂಟ್[1] ಅ಼ಣ್ಣಿಚ್ಚಾಲೂ ಅವುಂ ಎಚ್ಚರತ್ತೇ ಮನುಷ್ಯು ಅ಼ಣ್ಣರತಾ ನಾ ಅರ್ಥೂ ಪಣ್ಣಿಕಿಂಡಿಂದೆ.

ಮಥುರೇ ಅತ್ಥನ ಫೆರೀ ನಗರತ ನಾ ಅದವರೀಕೂ ಪಾರ್ತಿಂದಿಲ್ಲೆ. ನಾ ಪರಂದ್ ವಳಂಜ ತಾರಾವತಿ, ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸೂ ಪಣ್ಣೀನ ಮಾಹಿಷ್ಮತಿ ಇತ್ತತ್ಥನ ಫೆರಿಶ್ಯೂ ಅ಼ಂಡ್, ಭವ್ಯಮೂ ಅ಼ಂಡ್. ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನಣ್ಣು ಪುನೀತಮಾನಾಲೂ ಅವನಕ್ಕಣ್ಣಮೂ ಪ್ರಾಚೀನಮಾನ ನಗರಿ ಅದ್. ಶ್ರಾವಣ ಬಹುಳ ಅಷ್ಟಮಿ, ಕೃಷ್ಣಂದೆ ಜನ್ಮ ದಿನತ ನಾಳೇಲೆ ಇಡೀ ನಗರಿಯೂ ಚುತ್ತಮುತ್ತತ್ತೆ ಪ್ರದೇಶಂಗಳೂ ಅದತ್ಥನ ಉಲ್ಲಾಸತಣ್ಣು ಹಬ್ಬತಾ ಪಣ್ಣೀತಹೀನ. ಅ಼ಂಗಂಗೂ ತಳಿರ್–ತೋರಣಂಗ. ವಡಚಾಲಾ ಮಥುರೇಣ್ಣು ಬೃಂದಾವನತಕ್ಕ್ ಶಿಶುರೂಪಿ ಕೃಷ್ಣಂದೆ ಪಾತ್ರತಾ ಮೆರವಣಿಗೇಲೆ ಅಳಚಕಂಡ್ ಪೋಚಹೀನ. ಸಾಯಂಕಾಲು ತರುಣನಾನ ಕೃಷ್ಣನಾ ಬೃಂದಾವನತಣ್ಣು ಮಥುರೇಕ್ ವರಪಣ್ಣಿಕಿಂಡಹೀನ. ಓಳ್ ರಾತ್ರಿ ಕೃಷ್ಣಂದೆ ವಿಧವಿಧಮಾನ ಲೀಲೆಹೀಳ, ಅವಂದೆ ಜೀವನತ್ತೇ ವಿಧವಿಧಮಾನ ಸಾಧನೆಹೀಳಾ ಕಾಟರ ನಾಟಕೂ ಆಡಣೂ ಅ಼ಂಟ್ ತೀರ್ಮಾನಿಚ್ಚಿಂದಹೀನ. ಅತ್ತಯೆಲ್ಲಾ ವ್ಯವಸ್ಥೇಪಣ್ಣೀನವುಂ ನಂಬಡೆ ರಸಿಕನಾನ ಜಯಸಿಂಹು. ಓಳು ಘಟಕತ್ತೇ ಒರು ಸರಣೀತೇ ನಾಟಕು. ದುಷ್ಟನಾನ ಕಂಸಂದೆ ಆಡಳಿತು, ದುಷ್ಟನಾನ ಜರಾಸಂಧಂದೆ ರಂಡ್ ಪೊಣ್ಣ್‌ಪಶ್ಯಾಳಾ ವಿವಾಹಮಾಯಿಟ್ ಅತ್ತಂದೆ ಪ್ರಭಾವತಕ್ಕ್ ಉಳ್ಳಾಯಿಂದ್[2], ಪಶ್ಯಾ ಇಲ್ಲಾದ ಅತ್ತಕ್ಕ್ ಅತ್ತಂದೆ ಮರಣತಾ ಸೂಚಿಯರ ಅಶರೀರವಾಣಿ, ಕೃಷ್ಣಂದೆ ಜನ್ಮು, ಗುಡುಗು ಮಿಂಚ್ ಮೋಡು ಮಳೇತೇ ಶ್ರಾವಣ ಬಹುಳತ್ತೇ ರಾತ್ರೀಲೆ ವಸುದೇವು ಅಪ್ಪೋತಾನೇ ಪರಂದ ಪಶ್ಯಲಾ ಕಾರಾಗೃಹತಣ್ಣು ಪರಂಬಕ್ಕ್ ಸಾಗಚ್ಚ್ ನದೀಯಾ ಧಾಟಿ ಬೃಂದಾವನತ್ತೇ ನಂದಂದೆ ವಶತಕ್ಕ್ ಕುಡತ್, ನಂದಂದೆ ಅಳೂಪೊಣ್ಣ್‌ಪಶ್ಯ ಮಾಯೇಯ ಅ಼ಡತಕಂಡ್ ಕಾರಾಗೃಹತಾ ತಲಪರವರೀಕ್ ಒರು ರಾತ್ರೀತೇ ನಾಟಕು. ಪ್ರಾಯತಕ್ಕ್ ವಂದಮೇಲೆ ಮಥುರೇಕ್ ವಂದ್ ಚಾಣೂರು, ಮುಷ್ಟಿಕು ಅ಼ಣ್ಣರ ಮಲ್ಲಾಳ ಸೋಲಿಚ್ಚಿ, ಕುವಲಯಾಪೀಡ ಅ಼ಣ್ಣರ ಆನೇಯಾ ಗೆದ್ದ್, ಕಂಸನಾ ಕೊಲ್ಲರತಣ್ಣು ಆರಂಭಿಚ್ಚಿ ಕೋನೇವರೀಕ್[3] ಕೃಷ್ಣಂದೆ ಪಾತ್ರತಾ ನಾ ಪಣ್ಣಣ್ಣೂ ಅ಼ಂಟ್ ಕೋಟಾಂ. ನಾ ಶುದ್ಧ ವೇದಪರಂಪರೇಲೆ, ಅತ್ತುಳ್ಳೊ ಕರ್ಮಕಾಂಡತ್ತೇ ಪೂರ್ವಮೀಮಾಂಸೇತೇ ಅಧ್ಯಯನು ಅನುಷ್ಠಾನತುಳ್ಳೆ ವಳಂಜವುಂ; ಪುರಾಣಕಥೆಹೀಳಾ ಕೋಟ್ ತೆರಿಂಜರಾಣಿ. ಆನಾಕ ಅತ್ತತ್ತೇ ಪ್ರಮುಖಮಾನ ಪಾತ್ರೂ ಒಂಡಾ ನಟಿಯರ ಮಟ್ಟ್‌ಕ್ಕ್ ತನ್ಮಯನಹರ ಶ್ರದ್ಧಾ ಇಂದಿಲ್ಲ. ನಾ ಅ಼ಂಡೂ ನಾಟಕತುಳ್ಳೆ ಪಾತ್ರತಾ ವಹಿಚ್ಚಿಂದಿಲ್ಲೆ. ವಣ್ಣೂ ಪೋಟ್ ವೇಷತಾ ಧರಿಚ್ಚಿ ರಂಗತಮೇಲೆ ಅಭಿನಯಿಪಿಯರ ಕಲ್ಪನೇಯೇ ಮುಜುಗರೂ ಉಂಡಪಣ್ಣಾಂಡಿಂದ್. ಅಹರದೇ[4] ಇಲ್ಲಾಂಟ್ ಹಠೂಪಣ್ಣೀನೆ. ಆನಾಕ ಅವುಂ ಕೋಟಿಲ್ಲಾಂ. ಇಡೀ ನಾಟಕಸರಣೀಯಾ ಅ಼ಳದೀನ ವಾಸುದೇವ ಶರ್ಮಾ ಅವಾ, ನಾಟಕತ್ತೇ ರಂಗಾಭಿನಯು ಅಪ್ಪಡಿಯೇ ಸಜ್ಜಿಕೆಹೀಡೆ ಗುರುವೂ ಸೂತ್ರಧಾರನೂ ಆನ ಆನಂದದತ್ತಾ ಅವಾ, 'ಎತ್ತರು, ಮೊಖತ್ತೇ ಲಕ್ಷಣು, ಕಣ್ಣತ್ತೇ ದೃಷ್ಟಿ ಮುದಲಾಯಿಟ್ ಎಲ್ಲಾ ವಿಧತುಳ್ಳೊ ಕೃಷ್ಣ ಭಗವಾನಂದೆ ಪಾತ್ರೂವಹಿಯಕ್ಕ್ ನಿಂಗಳೇ ಅರ್ಹ'

1 ತುಳುಕಣಾ ಅಂಟ್ 2 ಉಳ್ಳ್ ಆಯಿಂದ್ 3 ಕೊನೇಮ್ಮೂ, ಕೊನೇಮ್ಮಣಾ 4 ಆಹರದೇ

ಅ್ರಂಡ. ಎನಕ್ ಅಭಿನಯತ್ತೇ ಶಕ್ತಿ ಇಲ್ಲ, ಅಭ್ಯಾಸಮಿಲ್ಲ ಅ್ರಂಡಾಕ, 'ಶಕ್ತಿ ರಾಂದೋ ಇಲ್ಲಿಯೋ ನಿರ್ಧರಿಪಿಯರವಾ ನಂಗಾ. ನಂಗಾ ಅಭ್ಯಾಸೂ ಪಣ್ಣಿಯಣು' ಅ್ರಂಡ. ಸಂಸ್ಕೃತತ ಸ್ಪಷ್ಟಮಾ ಭಾವಪೂರ್ಣಮಾ ವಾರ್ಥೊರ್ಲ್ಲರ ಅಭ್ಯಾಸಮಂತೂ ಇಂದೇ ಇಂದ್. ನಾಲಾರ್ ನಾ ಮಾತ್ರು. ಅತ್ಥೀಮೇಲಣ್ಣು ಪಾತ್ರತುಳ್ಳೆ, ವಸ್ತೂ ಉಳ್ಳೆ, ಇಡೀ ಕೃಷ್ಣಕಥೇಲೆ ತಾದಾತ್ಮ್ಯ ಪರಂದ್ ಉಕ್ಕಾಕಂಡ ಕಡೇಲೆ, ನಿಂಡಹಂಡ ಕಡೇಲೆ, ಒರಕುತುಳ್ಳೆ, ಕಿನಾವುಳ್ಳೆ ಅಂದೆ ಪಾತ್ರು, ಅಂದೆ ಕ್ರಿಯ, ಅಂದೆ ಮಹಿಮೇಯೇ ಆವರಿಚ್ಚ್ಕಕಂಡಿಂದ್. ಧೈರ್ಯು, ಸಾಹಸು ತಂತ್ರಂಗಳಣ್ಣು ಕಂಸಂದೆ ಮೂಕಕ್ಕ್ ಮಶೀವಳಚ್ ರುಕ್ಮಿಣೀಯಾ ಘಾರಿಚ್ಚ್ಕಕಂಡ್ ವಂದ ವೀರು ಅಪ್ಪಡಿಯೇ ಶೃಂಗಾರ ಭಾವತಣ್ಣು, ಭಗವದ್ಗೀತೇಲೆ ಯೋಗತಾ ಬೋಧಿಯರ ನಿಸ್ಸಂಗು, ಅಧ್ಯಾತ್ಮ ಭಾವತವರೀಕ್ ಮನಸ್ಸ್ ಕೃಷ್ಣಚೈತನ್ಯತುಳ್ಳೆ ಲೀನಮಾಯಿಂದ್. ಪಹಲೆಲ್ಲ[1] ಅಭಿನಯತ್ತೇ ಅಭ್ಯಾಸಮೇ ಅಹಾಂಡಿಂದ್. ಅಂದೆ ಮಾಸಂಗಳುಳ್ಳೆ ಎನ್ನಾ ತಂಗಡೆ ಹಾತುಳ್ಳೇ ಇಕ್ಕರಹುಡಿ ಜಯಸಿಂಹು ಒತ್ತಾಯೂ ಪಣ್ಣೀನ. ಎಂದೆ ಜ್ಞಾಪಕ ಶಕ್ತಿ ಚುರುಕಾ ಇಂದಿಂತಣ್ಣು, ಸ್ವಗತು, ಸಂಭಾಷಣ, ಆದೇಶು, ಉಪದೇಶು, ಗದ್ಯು, ಪದ್ಯು, ವಚನು, ಗೀತ ಮುದಲಾನ ಎಲ್ಲಾತಯೂ ಅ್ರಂಗೂ ತಪ್ಪಾದೇ ತಡವರಿಪಿಯಾದೇ ಅಸ್ಖಲಿತಮಾ ಭಾವಪೂರ್ಣಮಾ ಚೊಲ್ಲಕ್ಕ್ ಪ್ರಾರಂಭಿಚ್ಚೆ. ಉದಾತ್ತು ಅನುದಾತ್ತು ಸ್ವರಿತು ಮುದಲಾಯಿಟ್ ವೇದಮಂತ್ರಂಗಳಾ, ಉಚ್ಚರಿಯರ ಅಭ್ಯಾಸತ್ತೇ ಬಲತಣ್ಣು ನಾಟಕತ್ತೇ ಗೀತೆಹೀಳ ಸ್ವರೂ ತಾಳತ್ತೇ ಸಮೇತಮಾ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾ ಪಾಡರ ಮಟ್ಟತಕ್ಕ್ ವಂದೆ. ನಾಲ್ ಮಾಸಂಗಳುಳ್ಳೆ ಎನ್ನಾ ಒತ್ತುಂ ನಟನಾಯಿಟ್ ಪರಿವರ್ತಿಚ್ಚುಟಹೀನ. ಮನಸ್ಸುಳ್ಳೇ ನಾ ಅ್ರಥ್ನೊರು ಪರಿವರ್ತಿತನಾ ಇಂದೆ ಅ್ರಂಡಾಕ ನಾಟಕತ್ತೇ ಅಭ್ಯಾಸಾರಂಭತಕ್ಕ್ ಒರು ಮಾಸು ಮೊದಲು ಆಯುಷ್ಕರ್ಮು ಪಣ್ಣಿಚ್ಚಕಂಡಿಂದೆ. ಅಭ್ಯಾಸು ಆರಂಭಮಾನ ತಕ್ಷಣು ಸೂತ್ರಧಾರು, 'ನಾಟಕು ಮುಡಿಯರಮ್ಮ ನೀ ಆಯುಷ್ಯರ್ಮು ಪಣ್ಣಿಚ್ಚಕರಹುಡಿ ಇಲ್ಲ' ಅ್ರಣ್ಣ. ನಾಲ್ ಮಾಸತುಳ್ಳೆ ನೆತ್ತೀಮೇಲತ್ತೆ ವ್ಹೆರ್ ಕೂಡ ಪಿಂತೀಕ್ ವಾರಿ ಶಿಖೇಓಡೆ ಹೊಂದಿಕಿಂಡ್ ಇಳಿಯಕ್ಕ್ ಪ್ರಾರಂಭಿಚ್ಚದ್. ನಾಟಕಮಾನ ಮೇಲೆ ತಿಥೀ ಪಾರ್ತ್ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಶೈಲೀಲೆ ಮುಂಡನು ಪಣ್ಣಿಚ್ಚಕಕ್ಕ್ ಜಯಸಿಂಹಂದೆ ಹಾತಕ್ಕ್ ಅನೂಚಾನಮಾ ವರರ ನಾಪಿತನಕ್ಕ್ ಚೊಲ್ಲರಪೊ ಎಂದೆ ಮನಸ್ಸ್ಕ್ಕ್ ಓದೋ ಅಮೂಲ್ಯಮಾನತಾ ಕಳಂಜಹಾಂಡಿಕ್ಕರ ಖಿನ್ನ ಭಾವು ಉಂಡಾಚಿ[2]. ಹೆಂಬೀನ ವ್ಹೆರ್ ರಸಭರಿತಮಾನ ಜೀವನತ್ತೇ ಸಂಕೇತು ಮಾತ್ರಮಂಡ್, ಎನ್ನುಳ್ಳೇ ಅಹಾಂಡಿಂದ ತಲಸ್ಪರ್ಶಿಯಾನ ಪುದ ಅನುಭವತ್ತೇ ಪ್ರತೀಕಮಹಾಂಡಿಂದ್. ಆನಾಕ ಅತ್ತತ್ತೇ ನಾಲಾ ದಿನು ವರರಹುಡಿ ನಾ ನಾಪಿತನಕ್ಕ್ ಚೊಲ್ಲೀಂದ್ ಜಯಸಿಂಹನಕ್ಕ್ ತೆರಿಂಜದ್. 'ಇಪ್ಪದೇ ವಾಂಗೀವಾಣಿಹ್ಯೊ. ಉಂಗಡೆ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಾಡೆ ಬೋಳುನೆತ್ತೀಯಾ ಪಾರರದ್ ಅ್ರಂಡಾಕ ಬೇಜಾರಹಂದ್. ಒರಂಡ್ ಮಾಸಮಾನೂ ಇರಹಡ್ ನಾಟಕತ್ತೇ ಗುರುತಾಯಿಟ್,' ಅವೂಂ ಚೊಲ್ಲೀನ. ಎಂದೆ ಉಳ್ಳಾಶೇಕ್[3] ಪೂರಕಮಾ ಇಂದ್ ಅವಂದೆ ಅಪೇಕ್ಷ. ಒಪ್ಪೀ ಸೊಸ್ತಮಾನೆ.

ಅತ್ಥನಪ್ಪೋದೇಕಪ್ಪದೇ ನಾ ಮಥುರೇಕ್ ವಂದ್ ಒರುವರ್ಷತ್ತೇ ಹತ್ತಿರಮಾಕ್ಖಿಂಡ್ ವಂದದ್. ಇತ್ಥನ ನಾಳೇಲೆ ಊರಕ್ಕ್ ಪಿಂತಿರಂಬಣಿ ಅ್ರಣ್ಣರ ಖಚಿತಮಾನ ಕಾಲನಿಗದಿ ಪಣ್ಣೀಂದಿಲ್ಲೆ. ಆನಾಕಲೂ ಇನ್ನೂ ಇಂಗೆ ಒಳಿಂರ್ಘುರತಣ್ಣು ಸಾರ್ಥತ್ತೇ ವಿಷಯಮಾನ ಎಂದೆ ಜ್ಞಾನು ವಳಿಯಾಂಡಿಂದಿಲ್ಲ. ಊರುಳ್ಳೆ ಅಮರುಕ ಮಹಾರಾಜು ನಿರೀಕ್ಷಿಯಾಂಡ್ ರಾಣ ಅ್ರಣ್ಣರದ್ ಮಾತ್ರಮಂಡ್, ತಾಯಾ ರಾಡಾ, ವಿವಾಹಮಾನ ಭರೀ ವಯಸ್ಸತ್ತೇ ಹಾಂಬಡಿಯಾ ರಾಂದ್. ಅಫಾಡೆ ಜೀವನತಕ್ಕ್ ಅ್ರಂದೆ ಕಷ್ಟಮೂ ಇಂದಿಲ್ಲ, ತೋಪನಾಕೂಡ ರಾಜ್ಯಾಡಳಿತತ್ತೇ ಸೇವೇಲಿಂದವ. ಸ್ವಂತತ್ತೇ ಜಮೀನ್ ರಾಂದ್. ಮೇಲಾಯಿಟ್ ನಾ ಮಹಾರಾಜಂದೆ ಆಪ್ತು. ಕ್ರಮಮಾ ರಾಜಬೊಕ್ಕಸತಣ್ಣು ಎಂಗಡೆ ಹಾತಕ್ಕ್ ಸರಬರಾಜ್ ಪ್ರೊಹಂದ್. ಆನಾಕ ತಾಯಾರಕ್ಕೂ ಹಾಂಬಡಿಯಾಳಕ್ಕೂ ಎನ್ನಾ ಪಾಕರ, ಇನ್ನೂ ಅ್ರತ್ತ್ಕ್ಕ್ ವಂದಿಲ್ಲಾ ಅ್ರಣ್ಣರ ತವಕು ಆತಂಕಂಗ ಅಹಾಂಡಿರನ್ನ. ಇಂದೆ ಊರುಳ್ಳೆ ಎನ್‌ಕೋದ್ ಕಾರ್ಯು? ಅ್ರಣ್ಣಿಯಕ್ಕ್ ಶುರುವಾಚಿ[4]. ನಾಟಕತುಳ್ಳೆ ಪಾತ್ರೂವಹಿಯಕ್ಕ್ ಒಪ್ಪಿ ಅಭ್ಯಾಸೂ ಆರಂಭಚ್ಚಪೊ ಇಂಗಿಕ್ಕಕ್ಕ್ ಒರು ಕಾರಣು ಇಂದ್.

1 ದಿವತುಳ್ಳೆಲ್ಲ 2 ಭಾವಮುಂಡಾಚಿ 3 ಅಂತರಂಗತ್ತೇ ಆಶೇಕ್ 4 ಶುರುವಾಚ್

ಇಪ್ಪೊ ಅಂದೆ ಕಾರಣಮೂ ಮುಡಿಂಜರಾಂದ್, ಅ್ಯಂಟ್ ಮನಸ್ಸ್ ಚೊಲ್ಲಿಕ್ಯಾಂಡಿಕ್ಕಚ್ಚಿ[1] ಪುದ ಒರು ಆಕರ್ಷಣ ಕಾಣಿಚ್ಚಿಕಂಡದ್; ಜೊತೇಕೇ ಅತ್ತ್‌ಕ್ ಪೂರಕಮಾನ ಕಾರ್ಯಭಾರು ಒದಗೀತ್.

ನಾಟಕತುಳ್ಳೆ ರುಕ್ಮಿಣೀಂದೆ ಪಾತ್ರೊವಹಿಚ್ಚ ಚಂದ್ರಿಕಾ ನಟೀ–ಕಸುಬತ್ತೇದ್. ನೃತ್ಯು ತೆರಿಂಜಿಂದಾಲೂ ಸಂಗೀತು ಅತ್ತಂದೆ ಮುಖ್ಯ ಪ್ರಾಣು. ಅತ್ತಂದೆ ಕಂಠಶಕ್ತಿ ಮಾತ್ರಮಂಡ್, ಭಾವಶಕ್ತಿ ಅದ್ಭುತಮಾನದ್. ಅ್ಯಂದೆ ಗೀತೆಯಾನಾಲೂ ಸರಿ, ಅದ್ ಪಾಡೀತ್ ಅ್ಯಂಡಾಕ ಅತ್ತ್‌ತ್ತೇ ಅರ್ಥಭಾವಂಗಾ ಶ್ರೋತ್ಯಂದೆ ಅಂತಃಕರಣತಾ ದಟ್ಟಮಾ ಹೆಂಬಿಕಿಂಡುಡುಂ; ಅ್ಯತ್ತನಿಯೋ ದಿನಂಗಡೆವರೀಕ್ ಕಮ್ಮಿಯಹಾಂಡಿಂದಿಲ್ಲ. ಅತ್ತಂದೆ ರೂಪಮೂ ಅತ್ತನಿಯೆ; ಭಾವಪೂರ್ಣಮಾನದ್. ಅತ್ತಾ ಪಾರ್ತಮೇಲೆ, ನಾಟಕತ್ತೇ ಅಭ್ಯಾಸೂ ಪಣ್ಣರಪೊ ಅತ್ತಂದೆ ಜೊತೇಲೆ ಅಭಿನಯಿಚ್ಚಿ ನಿಕಟಮಾ ವಾರ್ಥೊಲ್ಲೀನ ಮೇಲೆ ಅಂಗಸೌಂದರ್ಯತ್ತೇ ಮರ್ಮು ಒದ್ ಅ್ಯಂಟ್ ವಿಶ್ವಕರ್ಮಸ್ಥಪತೀಂದೆ ಕುಟ್ಟೆ ಚರ್ಚೇ ಪಣ್ಣೀನೆ. 'ಸಮರಸಮಾನ ಅಂಗಾಂಗಂಗಳಣ್ಣಮೇ ಶಿಲ್ಪತಕ್ಕ್ ಸೌಂದರ್ಯು ಸಾಧಿಯರದಿಲ್ಲ. ಒರೊರು ಅಂಗತುಳ್ಳೂ, ಸಮಷ್ಟೀಲೂ ಭಾವತ್ತೇ ಹೊಳಹಿಲ್ಲಾದೇ ಸೌಂದರ್ಯು ಹೊಮ್ಮರದಿಲ್ಲ. ಅತ್ತಾ ಅಂತರ್ದೃಷ್ಟೀಣ್ಣು ಆವಿಷ್ಕರಿಚ್ಚಿ ಶಿಲ್ಪತುಳ್ಳೆ ಮೂಡಿಯರವನೇ ನಿಜಮಾನ ಶಿಲ್ಪಬಹ್ಮ. ಭಾವಪ್ರಕಾಶು ಒರೂ ಕಣ್ಣತ್ತೇ ಹೊಳಪುಳ್ಳೆ ಮಾತ್ರು ಇಕ್ಕರದಿಲ್ಲ[2]. ಭಾವತಾ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಯರ ಅತ್ಯಂತ ಶಕ್ತಿಯುತಮಾನ ಸಾಧನು ಕಣ್ಣತ್ತೇ ಹೊಳಪು ಅ್ಯಣ್ಣರದ್ ನಿಜು; ಆನಾಕ ಶರೀರತ್ತೇ ಒರೊರು ಅಂಗತಕ್ಕೂ, ಒರೊರು ಮ್ಯೆರತ್ತೇ ಆಕಾರತಕ್ಕೂ ಹುಬ್ಬತ್ತೇ ವಿನ್ಯಾಸು, ಮೂಕತ್ತೇ ಮೊನ, ಕೆನ್ನೇತೇ ಕುಳಿ, ಎದೇತೇ ದೊರಗು ಅಥವಾ ಸೌಷ್ಠವು, ತೋಳು ಹೆಂಬೀಕರದ್ ಅಥವಾ ಕೃಶಮಾ ಇಕ್ಕರದ್ ಒಂಡೊಂಡುಳ್ಳೂ ಭಾವಪ್ರಕಾಶಮಹಂದ್,' ಅ್ಯಂಟ್ ಅದ್ ಚೊಲ್ಲೀತ್. ಚಂದ್ರಿಕೇಯ ಸುಂದರಿ ಅ್ಯಣ್ಣರತಕ್ಕಣ್ಣೂ ಭಾವಪ್ರಕಾಶಿಕಾ ಅ್ಯಣ್ಣರದ್ ಹೆಂಬೇ ಸೂಕ್ತು ಅ್ಯಂಟ್ ಎನ್ನುಳ್ಳೇ ನಾ ಚೊಲ್ಲಿಕಿಂಡೆ. ಒರೇ ಆಡೆ ಜೊತೇಲೂ ಅವಡೆ ವಿಷಯಮಾ ವಾರ್ಥೊಲ್ಲೀತಿಲ್ಲೆ. ಸುಮಾರಾ ಎನ್ನತ್ತನಿಯೇ ವಯಸ್ಸತ್ತೆ, ಅ್ಯಂಡಾಕ ಇರಿಹತ್ತ್ಯೋಳು ಇರಿಹತ್ತ್‌ಟ್ಟತ್ತೇ ಅದ್ ಇತ್ತ್‌ಕ್ಕೂ ಮುನ್ನಾ ನಗರತ್ತೆ ಫೆರಿಫೆರೀ ಶ್ರೀಮಂತಾಡೆ ಕುಟ್ಟೆ ಸ್ನೇಹಮಾ ಇಂದಾಂಗೊ. ಆನಾಕ ಇಪರ್ತಕ್ಕ್ ಅಫಿಳಯೆಲ್ಲಾ ಧೂರೂಪಣ್ಣೀ ರಾಂದಾಂಗೊ. ಅತ್ತಂದೆ ಗಾಯನತಾ ಕೋಳಕ್ಕ್ ಆರ್ ಓಣಮಾನಾಲೂ ಅತ್ತಂದೆ ಹಾತಕ್ಕ್ ವರಲಾಂ. ಒರೆ ಅ್ಯಂದೆ ಸಲ್ಲಾಪತಕ್ಕೂ ಅವಕಾಶಮಿಲ್ಲ. ಆನಾಕ ಸೌಂದರ್ಯೋಪಾಸಕೀ ಪೋಲೆ ಎಚ್ಚರಮಾ ಅಲಂಕರಿಚ್ಚಕಾಂಡಿಂದ್. ಕೆನ್ನೇಕ್ ಛೊಪ್ಪು, ಕಣ್ಣ್‌ಕ್ಕ್ ಕಪ್ಪ್, ತುರುಬಕ್ಕ್ ಪೂವು, ಕಳತಕ್ಕ್ ಹೊಳಿಯರ ಹಾರು. ಸ್ತನಸೌಷ್ಠವತ್ತೇ ಪಾದೀಭಾಗು ಕಣ್ಣತ್ತೇ ದೃಷ್ಟೀಯ ವ್ಯಾಪಿಯರಹುಡಿ ತರಂದ ಕುಫಾಯು. ಅ್ಯತ್ತನಿಯೇ ಆಭರಣಂಗಳ ಧರಿಚ್ಚಾಲೂ ಅತ್ತಂದೆ ರೂಪತ್ತೇ ಮೂಲು ಅದೇ ಆಯಿಂದ್. ಅತ್ತಂದೆ ಅಂಗಾಂಗಂಗಳೆಲ್ಲಾ ಕಲಂದ್ ಹೊಳೆಯರ ಅತ್ತಂದೆ ಭಾವಪ್ರಕಾಶಮೇ ಆಯಿಂದ್.

ಭಾದ್ರಪದ ಮಾಸತ್ತೇ ಒರು ವಡಚಾಮು[3] ಮೊಬ್ಬುಳ್ಳೆ ನಾ ಯಮುನಾ ನದೀತೇ ಸ್ನಾನಘಟ್ಟತಣ್ಣೂ ಇಳಿಂಜ್ ಈಜಿಕಿಂಡ್ ತುಸೂ ದೂರೂ ಪೋಯಿಂದೆ. ನೀರತ್ತೇ ಸೆಳವುಳ್ಳೆ ಇನ್ನೊತ್ತು ಈಜಗಾರಂದೆ ಹತ್ತಿರತಕ್ಕ್ ಪೋಯಿಂದೆ. ತೀರಾ ಹತ್ತಿರತಕ್ಕ್ ಪೋನಪೋ ಅತ್ತಂದೆ ನೆನೆಂಜ[4] ತಲೇ ಮ್ಯೆರ್, ಅಪ್ಪಡಿಯೇ ನೆಂಜ ಮೊಖತ್ತೇ ಮಧ್ಯೇಯೂ ಪ್ರಕಾಶಿಯಾಂಡಿಂದ ಕಣ್ಣಹೀಳಣ್ಣು ಅದ್ ಚಂದ್ರಿಕೆ ಅ್ಯಣ್ಣರ ಗುರುತು ಶಿಕ್ಕೀತ್. 'ನಿಂಗ, ಚಂದ್ರಿಕಾ ದಾ[5]? ನಿಂಗ ಈಜಡಿಹ್ಯೊ ಅ್ಯಂಟ್ ಎನಕ್ ತೆರಿಂಜಿಂದಿಲ್ಲ' ಅ್ಯಂಡೆ.

'ಗೊತ್ತಿಂದಾಕ ಇಂದೆ ಪುಳೇತೇ ಹತ್ತಿರತಕ್ಕ್ ಸುಳಿಯಾಂಡಿಂದಿಲ್ಲೆ ಅ್ಯಂಟಾ ಉಂಗಡೆ ಮುಂತೀತೇ ವಾಕ್ಯು?' ಅ್ಯಂಟ್ ಚಿರಚಪೊ ಅತ್ತಂದೆ ಗಂಟಲತ್ತೇ ಅಪ್ಪಡಿಯೇ ವಾಕ್ಯತ್ತೇ ಧ್ವನಿಹೀಳುಳ್ಳೆ ಅದತ್ತನಿಯೋ ಭಾವಂಗ ತುಳಕೀನಹುಡಿ ಅ್ಯಣ್ಣಿಚ್ಚದ್.

'ಅ್ಯತ್ತ್‌ಕ್ಕ್ ಅಪ್ಪಡಿ ಅ್ಯಣ್ಣಡಿಹ್ಯೊ?' ನಾ ಕೋಟೆ. ಸೆಳವತ್ತೇ ನೀರುಳ್ಳೆ ಕೈಕಾಲಹೀಳ ಆಡಿಚ್ಚಕಂಡ್ ವಾರ್ಥೊಲ್ಲರಪೊ ಎನಕ್ ಏದುಸಿರ್ ವರಾಂಡಿಂದ್. ಆನಾಕ ಅತ್ತಂದೆ ಉಸಿರಕ್ಕಹಡ್ ಧ್ವನೀಕಹಡ್ ಸ್ವಲ್ಪಮೂ

1 ಚೊಲ್ಲಿಕ್ಯಾಂಡಿಕ್ಕರಪೊ 2 ಇರರದಿಲ್ಲ 3 ವಡಚಾಲ 4 ನೆಂಜ 5 ಅವೆ (ಅವರು)

ಆಯಾಸಮಾಯಿಂದಿಲ್ಲ. ಸುಖಾಸನತುಳ್ಳಿ ಉಕ್ಕಾಕಂಡ್ ವಾರ್ಥೊಲ್ಲರತ್ಥನಿಯೇ ಸಹಜಮಾಯಿಂದ್ ಅತ್ತಂದೆ ಧ್ವನಿ.

'ನೀ ಗೊಡ್ಡು ಬ್ರಾಹ್ಮಣನಾಯಿಂತಣ್ಣು,' ಆ್ಥಂಡದ್ ಎಂದೆ ಮೊಖತಾ ಪಾರ್ತಕಂಡ್. ಎನಕ್ ಅತ್ತಂದೆ ವಾರ್ಥೆತೇ ಧ್ವನಿ ಅರ್ಥಮಾಚಿಲ್ಲ. ಎನ್ನಾ ಅದ್ ಆ್ಥಂಡೇನಮೂ ತಂಗ ಆ್ಥಂಟ್ ಗೌರವ ಸೂಚಕಮಾಯಿಟೇ ವಾರ್ಥೊಲ್ಲಿಯಾಂಡಿಂದ್. ನಾ ಕೂಡ ನಿಂಗ ಆ್ಥಣ್ಣಾಂಡಿಂದೆ. ಇಪ್ಪೊ ಇಂದಕ್ಕಿಂದಹುಡಿಯೇ ನೀ ಆ್ಥಣ್ಣರ ಏಕವಚನ ಪ್ರಯೋಗತ್ತೇ ಜೊತೇಕ್ ಗೊಡ್ಡುಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಆ್ಥಂಟ್ ಅಳೆಯರ ಧಾರ್ಷ್ಟ್ಯ! ಅಪ್ಪಡಿ ಅಣ್ಣಕ್ ಮನಸ್ಸ್ ವಂದಿಲ್ಲ, ಸಲಿಗೇಯಾ ಕಾಟೀಂದ್.

'ಓದ್ ಅಪ್ಪಡಿ ಆ್ಥಂಡಾಕ?' ನಾ ಕೋಟೆ.

'ಒರು ನಾಳೂ ಎಂದೆ ಹಾತೇ ಬಡೇಕ್ ಸುಳಿಯಾದವ, ನಾ ರಾಣಿ ಆ್ಥಂಟ್ ತೆರಿಂಜಿಂದಾಕ ಪುಳೇ ಬಡೇಕ್ ಸುಳಿಯಾಂಡಿಂದಹೀಲಾ? ಆ್ಥಂಟ್ ಕೋಟೆ. ಸುಳಿಯಾದೇ ಇಕ್ಕರತಕ್ಕ್ ಕಾರಣು ಉಂಗಡೆ ಗೊಡ್ಡು ಬ್ರಾಹ್ಮಣಿಕ್ಯ ಆ್ಥಂಟ್ ಅರ್ಥುಪಣ್ಣಿಕಿಂಡೆ.' 'ಸುಳಿಂಜಿಲ್ಲೆ ಆ್ಥಣ್ಣರ ಅಂಶತಣ್ಣು ಗೊಡ್ಡು ಬ್ರಾಹ್ಮಣು ಆ್ಥಣ್ಣರ ನಿಷ್ಕರ್ಷೇಕ್ ಆ್ಥಪ್ಪಡಿ ವಂದಿಹ್ಯೊ?'

'ಎಂಗಡೆ ಹಾತಕ್ಕ್ ವಂದಪೊ ಅತ್ತಾ ಚೊಲ್ಲಣಿ. ತಲೇ ಮೇಲ್ ಗೋಪಾದತ್ತಗಲು[1], ಗೋಪಾದತ್ತೇ ಆಕೃತೀಲೆ ಮಾತ್ರು ಮ್ಯೆರಾ ಉಟ್ಟ್, ನಿಂಡ ಭಾಗತಯೆಲ್ಲಾ ಬೋಳಿಚ್ಚಕಾದೇ ಇಂದಾಕ ಹವನತ್ತೇ ಯಜ್ಞೇಶ್ವರು ಮುನಿಸಿಕಿಂಡ್ ಪೊಹಣಾ ಆ್ಥಂಟ್ ಭಯೂಪಡರದ್ ಗೊಡ್ಡು ಬ್ರಾಹ್ಮಣಂದೆ ಲಕ್ಷಣಮಂಡ?'

ನಾ ನಾಳೇಕ್ ಆಯುಷ್ಕರ್ಮು ಪಣ್ಣಿಚ್ಚಕಣಿ ಆ್ಥಣ್ಣರದ್ ಇತ್ತಕ್ಕ್ ಆ್ಥಪ್ಡಿ ತೆರಿಂಜದ್? ಆ್ಥಂಟ್ ನಾ ವಿಸ್ಮಯೂಪಡಾಂಡಿಕ್ಕಚ್ಚೆ ಜಯಸಿಂಹನೇ ಚೊಲ್ಲೀ ಇಕ್ಕಣು[2]. ಇದ್ ಅಂಡಾಕ ಅವನಕ್ಕ್ ಹೆಂಬಾ[3] ವಾಂಥಲ್ಯ. ಅಪ್ಪಪ್ಪೊ ಇತ್ತಂದೆ ಹಾತಕ್ಕ್ ಪೋಯಿಟ್ ಉಕ್ಕಾಕಂಡ್ ಸಂಗೀತೂ ಕೋಳಣ ಆ್ಥಣ್ಣರದ್ ಹೊಳಿಂಜದ್.

'ನಾಳೇ ಪೋದೇಕ್ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬದಲಾಯಿಚ್ಚಿರಂದ್. ಉಂಗಡೆ ಮನಸ್ಸ್ ಬದಲಾಯಿಚ್ಚೇ ಇಕ್ಕಣು. ಪಣ್ಣಿಚ್ಚಕಂಡಾಕ ಸಂಪೂರ್ಣಮಾ ಮುಂಡನು ಪಣ್ಣಿಚ್ಚಕಂಡ್ ಸಂನ್ಯಾಸೀಪೋಲೆ ಇರಣು. ಅಥವಾ ಪೂರ್ತೀ ಮ್ಯೆರಾ ಉಟ್ಟಿರಣು. ಪಾದಿ ಅದ್, ಪಾದಿ ಇದ್ ಆ್ಥಣ್ಣರ ಮಧ್ಯಂತರ ಸ್ಥಿತಿ ಎನಕ್ ರುಚಿಯಲ್ಲ. ಓಣೂ ಆ್ಥಂಟ್ ಮೊಖತಾ ಕುರೂಪೂ ಪಣ್ಣಿಕ್ಯೋವಾಣಿಹ್ಯೋ,' ಆ್ಥಂಟ್ ಚೊಲ್ಲಿ ಅದ್ ಕೈಕಾಲಾ ಬಗಂಜ್ ಮೀನಾಪೋಲೆ ವೇಗಮಾ ಧೂರತಕ್ಕ್ ಪರಪಟ್ಟ್ ಪೋಚು.

ಒರುನಾ ಇತ್ತಂದೆ ಹಾತಕ್ಕ್ ಪೋಯಿಟ್‌ವರಣೂಂಟ್ ಎನಕ್ ಅಂಡೇನತಣ್ಣು ತೀವ್ರಮಾ ಆ್ಥಣ್ಣಿಯಕ್ಕ್ ಶುರುವಾಚ್. ಪರಿಚಯಮಾಯಿಟ್ ನಾಲ್ ಮಾಸತ್ತೇ ಮೇಲಾನಾಲೂ ಆ್ಥತ್ತ್‌ಕ್ಕ್ ಪೋಯಿಂದಿಲ್ಲೆ? ಆ್ಥಂಟ್ ಎನ್ನಾ ನಾ ಕೋಟಕಂಡೆ. ಪರಿಚಯಮಾಯಿಂದ್ ನಾಟಕತ್ತೇ ಸಂದರ್ಭತುಳ್ಳಿ. ಅಂಡೇನತಣ್ಣು ಇಡೀ ಪಹಲ್[4] ಅಪ್ಪಡಿಯೇ ಮಧ್ಯರಾತ್ರೀವರೀಕ್ ಅಭಿನಯತ್ತೇ ಅಭ್ಯಾಸಮೇ ಆಯಿಂದ್. ಸನ್ನಿವೇಶು, ಪಾತ್ರು, ಅತ್ತತ್ತೇ ವಾರ್ಥೆಹೀಳಾ ಉಟ್ಟಾಕ ಓರೇ ಆ್ಥಂದೆ ಯೋಚನೆಯೂ ಮನಸ್ಸುಳ್ಳಿ ಸುಳಿಯಾದತ್ಥನ ತನ್ಮಯತೇಲಿಂದೆ. ಎಂದೇದ್ ಉಶೋರಕೂ ಇಕ್ಕರ ಪಾತ್ರು. ಇತ್ತಂದೇದ್ ಅಂಗಂಗೆ ಕಾಣಿಚ್ಚಕಂಡ್ ಹಿನ್ನೆಲೇಲೆ ನಿಲ್ಲರದ್. ಎನ್ನತ್ಥನ ಅಭ್ಯಾಸು ಇತ್ತಕ್ಕ್ ಮಾತ್ರಮಂಡ್, ಓರೇ ಆರಕ್ಕೂ ಇಂದಿಲ್ಲ ಆ್ಥಣ್ಣರ ಕಾರಣತ್ತೇ ಜೊತೇಕ್ ಪರಿಚಯಮಾನ ದಿನತಣ್ಣು ಇತ್ತಾ ರುಕ್ಮಿಣಿ ಆ್ಥಂಟ್ ಭಾವಿಚ್ಚಿಂದೇನೇ ಪರಂತು ಚಂದ್ರಿಕೆ ಆ್ಥಣ್ಣರ ಒರು ನಟಿ ಆ್ಥಣ್ಣರ ಪ್ರಜ್ಞೆಯೇ ಇಂದಿಲ್ಲ. ಇಂದೆ ರುಕ್ಮಿಣೀಕೂ ಅತ್ಥನಿಯೆ, ಕೃಷ್ಣನಕ್ಕೂ ಅತ್ಥನಿಯೆ, ನಾಟಕಕಾರು ನಿರ್ಮಿಚ್ಚ ಪರಿಧೀಣ್ಣು ಪರಂಬೆ ಆ್ಥಂದೆ ಜೀವನಮೂ ಇಂದಿಲ್ಲ ಆ್ಥಣ್ಣರ ಕಾರಣಂಗಳೆಲ್ಲ ಸೃಷ್ಟಿಯಹಕ್ಕ್ ಪ್ರಾರಂಭಿಚ್ಚಹೀನ. ಅಂದೆ ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ನಾಟಕಕಾರು ವಾಸುದೇವಶರ್ಮು, ಸೂತ್ರಧಾರು ಆನಂದದತ್ತು ಜಯಸಿಂಹಂದೆ ಹಾತಕ್ಕ್ ವಂದ. ಕೃಷ್ಣಮಂದಿರತ್ತೇ ಪಾರುಪತ್ತೇಗಾರು ಸಂಜಯವರ್ಮು, ಮಥುರೇತೇ ನಗರಶ್ರೇಷ್ಠಿಯಾನ ಬಲರಾಮಶ್ರೇಷ್ಠಿ, ಅಪ್ಪಡಿಯೇ ಪ್ರಥಮ ಕಾಯಸ್ಥಾಳಾನ ಸಂಕರ್ಷಣ ಗುಪ್ತಾಳೂ ಶೇರಿಕಿಂಡ.

1 ಗೋಪಾದತ್ತೇ ಅಗಲು 2 ಇಕ್ಕಲಾಂ 3 ಹೆಂಬೇ 4 ದಿನು

ಉಪ್ಪರಿಗೇಲೆ ಶೇರಿ ತುಸು ಪೋದು ಚರ್ಚಿಚ್ಚಮೇಲೆ ಎನ್ನಾ ಮೇಲಕ್ಕ್ ಅಳವಿಚ್ಚಕಂಡ. ಜಯಸಿಂಹನೇ ಚೊಲ್ಲೀನ : 'ಕೃಷ್ಣಭಗವಾನಂದೆ ಸೇವೇಲೆ ನಿಂಗ ಇನ್ನತ್ಥನ ಕಾಲು ಶೇರಣು ಅಂಟ್ ಪ್ರೇರಣೆಯಾಯಿರಾಂದ್. ಅಷ್ಟಮೀತೇ ರಾತ್ರೀಣ್ಣು ಆರಂಭಿಚ್ಚಿ ನಂಬ ಓಳು ನಾ ಆಡೀನ ನಾಟಕು ಅಥ್ನೊರು ಜನಪ್ರಿಯಮಾಯಿರಾಂದ್ ಅಂಡಾಕ ನಂಬಡೆ ಮಥುರಾ ನಗರೀತೇ ಓರೋರೇ ಭಾಗಂಗಳುಳ್ಳೀ ಇಂದೆ ನಾಟಕತಾ ಪುನಃಪುನಃ ಆಡಣು ಅಂಟ್ ಕೋಳಾಂಡ್‌ರಾಡ. ಅಹಿಚ್ಛತ್ರು, ಕಾಂಪಿಲ್ಯು, ರೋಹಿತಗಿರಿಹೀಳುಳ್ಳೆ ಮಾತ್ರಮಂಡ್ ಕನ್ಯಾಕುಬ್ಜತುಳ್ಳೂ ಆಡಿಯಣೂಂಟ್ ನಂಬಡೆ ನಗರಪ್ರಮುಖಾ ತೀರ್ಮಾನಿಚ್ಚಿ ರಾಡ. ನಿಂಗಳೇ ಪ್ರಧಾನ ಪಾತ್ರು. ಉಂಗಳಾ ನಿಂಗ ತೊಡಗಿಚ್ಚಕಂಡ್ ವೈದಿಕಧರ್ಮತಾ ಘಟ್ಟೀಪಣ್ಣರ ಪುಣ್ಯತುಳ್ಳೆ ಭಾಗಿಯಹಣು.'

ಇಂದೆ ವಾರ್ಥೆ ಕೋಟತಕ್ಷಣು ಎಂದೆ ಮನಸ್ಸುಳ್ಳೆ ಉತ್ಸಾಹೂ ಉಕ್ಕೀವಂದ್. ನಾಟಕು ಮುಡಿಂಜ ಮೇಲೆ ಎನ್ನಾ ಆವರಿಚ್ಚ ಅವನತಭಾವು ಕಳಂಜ್ ಪುನಃ ಉತ್ತೇಜನು ಪರಂದಹುಡಿ ಆಚ್. 'ಅತ್ಥನ ದಿನೂ ಅಂಟ್ ನಾ ಇಂದೆ ಊರುಳ್ಳಿರವಾ? ಊರಾ ಉಟ್ಟ್ ಪರಪಟ್ಟಿಂದ್ ಕಾಶೀಲೆ ವ್ಯಾಸಂಗು ಪಣ್ಣಕ್ಕ್ ಅಂಟ್. ಎನ್ನಾ ಉಟ್ಟುಟ ಮಹಾರಾಜನಕ್ಕಹಡ್ ಎಂದೆ ತಾಯಾ, ಹಾಂಬಡಿಯಾಳಕ್ಕಹಡ್ ನಾ ಅಂಗೆ ರಾಣಿ ಅಂಟ್ ಕೂಡಾ ತೆರಿಯಾದ್,' ಅಂಡೆ. ಪಿರುಕಣೇಕಾಯಿಟ್ ಅಂಡ್. ಅಂದೆ ಕ್ಷಣತುಳ್ಳೆ ಮನಸ್ಸಕ್ಕ್ ವಂದ ಭಾವನ ಅದ್.

'ಅಮರುಕ ಮಹಾರಾಜನಕ್ಕ್ ಪ್ರತೀಹಾರ ಚಕ್ರವರ್ತಿಹೀಳಣ್ಣು ಒರು ಸಂದೇಶತಾ ಉಟ್ಟುಡವ್ಮೊ[1]. ಓಣಮಾನಾಕ ಉಂಗಡೆ ಕುಟುಂಬತಾ ಇಂತೀಕೇ ಅಳಿಪಿಯರ ವ್ಯವಸ್ಥೀ ಪಣ್ಣವ್ಮೊ. ಇತ್ಥನ ಕಡೆಹೀಳುಳ್ಳೆ ನಾಟಕೂ ಆಡೀ ಮುಡಿಯಕ್ಕ್ ಹೆಚ್ಚ್ ಅಂಡಾಕ ಒರು ವರ್ಷಮಹಲಾಂ. ಉಂಗಳಕ್ಕ್ ಸೂಕ್ತಮಾನ ಸಂಭಾವನೆಯೂ ಶಿಕ್ಕಂದ್.

'ಸಂಭಾವನಾ ಎನಕ್ ಮುಖ್ಯಮಂಡ್,' ನಾ ಉತ್ತರಿಚ್ಚೆ.

'ಕಲಾವಂತಾಳಾ ಸತ್ಕರಿಯರದ್ ಪ್ರತೀಹಾರ ರಾಜ್ಯತ್ತೇ ಧರ್ಮು. ನಿಂಗಾ ಕೋಟಕರದಿಲ್ಲಿಹ್ಯೋ ಅಣ್ಣರದ್ ಎಂಗಳಕ್ಕ್ ಗೊತ್ತ್‌ರಾಂದ್. ಅತ್ತಣ್ಣಮೇ ಎಂಗಡೆ ದಾನ ಪಾತ್ರೇತೇ ಗಾತ್ರು ಹಿಗ್ಗಂದ್.'

ಪ್ರಮುಖಾಳೆಲ್ಲಾ ಪೋಯಿಟ್ ನಂಗಾ ರಂಡೇಪೇರ್ ಒಳಿಂಜಪ್ಪೊ ಜಯಸಿಂಹು, 'ಭಟ್ಟಾಳೇ, ನಾಳೇಕ್ ವರವಾಣಾ ಅಂಟ್ ನಾಪಿತನಕ್ಕ್ ಚೊಲ್ಲೀ ಉಟ್ಟುಣು. ಅಥವಾ ವರಹಡ್ ಉಡಂಗೊ. ಉಶರೀ ಮ್ಯೆರಕ್ಕ್, ಒರು ಸುಂದರಮಾನ ಆಕಾರತಾ ಕುಡತ್ ಕೃಷ್ಣಭಗವಾನಂದೆ ಮ್ಯೆರತ್ತೇ ಶೈಲೀಲೆ ಕತ್ತರಿಪಿ ಅಣ್ಣವ್ಮೊ.'

'ಕೃಷ್ಣ ಭಗವಾನಂದೆ ಮ್ಯೆರತ್ತೇ ಮೂಲಶೈಲಿ ಅಪ್ಪಡಿ ಇಂದ್ ಅಂಟ್ ಆರಕ್ಕ್ ಗೊತ್ತು?' ನಾ ತರ್ಕತ್ತೇ ಪ್ರಶ್ನೇ ಪೋಟೆ.

'ಎಂಗಡೆ ನಾಪಿತನಕ್ಕ್ ಗೊತ್ತು, ಅತ್ತ್‌ಕ್ಕ್ ಅನುಮಾನೂ ವಂದಾಕ ಸೂತ್ರಧಾರನಾನ ಆನಂದ ದತ್ತಾ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನೂ ಪಣ್ಣಡ.'

ಅಂದೆ ಸಾಯಂಕಾಲು ಚಂದ್ರಿಕೇಂದೆ ಹಾತಕ್ಕ್ ಪೋನೆ. ಅತ್ತಕ್ಕ್ ಮುದಲು ಅತ್ತಂದೆ ಹಾತಾ ಪರಂಬಣ್ಣು ಮಾತ್ರು ಪಾರ್ತಿಂದೆ. ಆರೋ ಕಾಟೀಂದ, ಗಾಯಕಿ ಚಂದ್ರಿಕಾಡೆ ಹಾಂ ಅಂಟ್. ಪುಳೇತೇ ಪಕ್ಕತ್ತೇ ಪಕ್ಕತ್ತೇ ವೀತೀಲೆ ನಗರತ್ತೇ ಕೇಂದ್ರವಲಯತಣ್ಣು ಅಕ್ಕಡೇಕ್ ಒರು ಒಪ್ಪರಿಗೇ ಹಾಂ. ಸೌಧು ಅಣ್ಣರಹುಡಿ ಇಲ್ಲ. ಒಪ್ಪರಿಗೇ ಮೇಲೆ ಉಕ್ಕಾಕಂಡಾಕ ಅಂದೆ ವಿಘ್ನಮೂ ಇಲ್ಲಾದೇ ಪುಳಾ ಕಾಣರತ್ಥಾ ಜಾಗು. ಅತ್ತಂದೆ ಎದರತ್ತೇ ಅಂದೆ ಹಾಂಗಳಕ್ಕೂ ಒಪ್ಪರಿಗ್ಯ ಇಂದಿಲ್ಲ. ಶುಭ್ರಮಾ ಕಳವೀನ ಗಾರೇತೇ ಮೆಟ್ಟಿಲತ್ತೇ ಜಗಲಿಹ. ಚಿತ್ತಾರತ್ತೇ ಮರತ್ತೇ ವಾಶಲಹ, ಹಾತೇ ಚುತ್ತಾ ಇಂದ ಭರೀ ಉದ್ಯಾನತುಳ್ಳೆ ಸಮೃದ್ಧಮಾ ವಳಂಜ ತುಲಸೀ ಗಿಡಂಗ. ಅತ್ತಂದೆ ಹಾತಾ ಸಮೀಪಿಯಾಂಡಿಕ್ಕರ ಹೋದೇ[2] ತುಲಸೀತೇ ಘಾಟತ್ತೇ ಪರಿಮಳು ಮೂಕಾ ಹೆಪ್ಪಕ್ಕ್ ಪ್ರಾರಂಭಿಚ್ಚದ್. ವಾಶಲಬಡೇಕ್ ಪೋನಮೇಲಂತೂ ಓರೇ ಅಂದೆ ವಾಸನೇಯೂ ವಂಕ್ಯರ ಶಕ್ತಿಯೂ ಇಲ್ಲಾದಹುಡಿ ಅದೇ ಪೂರ್ತಿ ಹೆಂಬಿಕಿಂಡದ್. ಅಂದೆ ಸುವಾಸನೇಯೇ ಪತ್ತಾರ್‌ವಾರಿ ಅಳತಕಂಡ ಮೇಲೆ ಕದೂ ತಟ್ಟೀ 'ವಾಶಿಲ್' ಅಂಡೆ. ತುಸು ಪೋದೇಲೆ

1 ಉಟ್ಟುಡದುಂ 2 ಪೋದೇ

ವಾಶಿಲ್ ತರಂದದ್. ಸುಮಾರಾ ನಲಪಿದ್ ವರ್ಷೂ ವಯಸ್ಸತ್ತೇ ಒತ್ತಿ ಸೇವಕಿ ವಾಶಿಲಾ ತರಂದ್ 'ಆರ್?' ಅ್ರಂಟ್ ಕೋಟದ್. ಆನಾಕ ರಂಡ್ ಕ್ಷಣಂಗಳುಳ್ಳೆ ಎಂದೆ ಗುರುತ್‌ಪತ್ತಿ, 'ಓ, ನಿಂಗ ಕೃಷ್ಣಭಗವಾನಾ. ಓಳು ನಾಳೂ ನಾ ಪಾರ್ತರಾಣಿ,' ಅ್ರಂಟ್ ಉಕ್ಕಾಕಂಡ್ ಬಗ್ಗೀ ತಂದೆ ತಲೇಯ ಎಂದೆ ಪಾದಂಗಳಕ್ಕ್ ಸ್ಪರ್ಶಿಚ್ಚುಟದ್. ಎನಕ್ ಮುಜುಗರಮಾಚಿ. ನಾಗಭಟ್ಟ ಪಂಡಿತು ಅ್ರಂಟ್ ನಮಸ್ಕಾರೂ ಪಣ್ಣೀಂದಾಕ ಮುಜುಗರಮಿಲ್ಲಾದೇ ಆಶೀರ್ವಾದಮಂತ್ರೂ ಚೊಲ್ಲಾಂಡಿಂದೆ. ಆನಾಕ ಇದ್ ಎನ್ನಾ ಕೃಷ್ಣಭಗವಾನು ಅ್ರಂಟ್ ಭಾವಿಚ್ಚಿ ನಮಸ್ಕಾರೂ ಪಣ್ಣಾಂಡ್‌ರಾಂದ್. ನಾಟಕತುಳ್ಳೆ ಕೃಷ್ಣು ಚೊಲ್ಲರ ಆಶೀರ್ವಚನತಾ ಚೊಲ್ಲೀನಾಕ ಸನ್ನಿವೇಶು ಸಂಕರಮಹಂದ್. ಓದೂ ತೋಚಾದೆ ಸೊಸ್ತಮಾ ನಿಂಡಿಂದೆ. ಮೇಲಕ್ಕ್ ಓಂದ್ ನಿಂಡಹಂಡ ಅದ್ ಉಳ್ಳ್‌ಕ್ಕ್ ಅಳಚಿಕಂಡ್ ಪೋಯಿಟ್ ತುಸು ಎತ್ತರಮಾನ ಪಲ್ಲಂಗಾಸನತ್ತೇ ಮೇಲೆ ಉಕ್ಕಾಕಚ್ಚಿ, 'ಯಜಮಾನತಿ ಧ್ಯಾನೂ ಪಣ್ಣಾಂಡ್‌ರಾಡ. ಆರಂಭಿಚ್ಚಿ ಅ್ರತ್ಥನಿಯೋ ಪೋದಾಚ್. ಇನ್ಹೋದ್ ವರಲಾಂ. ಸಾಪಡಕ್ಕ್ ಪಾನಕತಾ ಕುಡವ? ಪಾಲ ಕುಡವ? ಇಂಡ್[1] ಮಧ್ಯಾಹ್ನು ತಾನೇ ಕಡಂಜ್ ಮಡಿಕೇಲೆ ವಚ್ಚಿಕ್ಕರ ಮೋರು ರಾಂದ್. ಕುಡವಾ?' ಅ್ರಂಡದ್. ನಾ ಮೋರಾ ಸಾಪಡಾಂಡಿಕ್ಕರಪೊ ಅದ್ ಎನ್ನಣ್ಣು ತುಸು ದೂರತುಳ್ಳೆ ನಿಂಡ್ ನವಿಲ್‌ಗರಿಹೀಳ ಜೋಡಿಚ್ಚ್ ಕಟ್ಟೀನ ಖಾತಾಟೀಣ್ಣು ಖಾತಾ ವೀಸಕ್ಕ್ ಶುರುಪಣ್ಣೀತ್. ಚಂದ್ರಿಕೆ ಗಾಯಕಿ ಅ್ರಣ್ಣರದ್ ಎನಕ್ ತೆರಿಂಜಿಂದ್. ಇಡೀ ಮಥುರಾ ನಗರೀಕೇ ತೆರಿಂಜಿಂದ್. ಗಣಿಕೆಯೂ ಆಮಾ ಅ್ರಂಟ್ ಊಹಿಚ್ಚಿಂದೆ. ಇಂದೆ ನಗರತ್ತೇ ಶ್ರೀಮಂತಂಗ ಇಂತೀಕ್ ವಂದ್ ಉಕ್ಕಾಕಂಡ್ ಇತ್ತಂದೆ ಭಾವತೀವ್ರಮಾನ ಗಾಯನತಾ ಕೋಟ್ ಪೊಹನ್ನ ಅ್ರಂಟ್ ಕೋಟಿಂದೆ. ಇಪ್ಪೋ ನಾ ಉಕ್ಕಾಕಂಡಿಕ್ಕರ ಅಲಂಕೃತಮಾನ ಘರೀ ಅಂಗಳತುಳ್ಳೆ ಮೃದಂಗು ವೀಣ ಕೊಳಲು ಕಂಚತ್ತೇ ತಾಳು ಮುದಲಾನ ವಾದ್ಯಂಗಾ ಇಂದಹೀನ. ಅತ್ತಂದೆ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವತುಳ್ಳೇ ಭಾವಪ್ರಕಾಶು ಇಂದ್. ಆನಾಕ ಅದ್ ಕಟ್ಟ್‌ನಿಟ್ಟಾ ಧ್ಯಾನೂ ಪಣ್ಣಂದ್ ಅ್ರಂಟ್ ಊಹಿಚ್ಚಕಕ್ಕೂ ಎನಕ್ ಕಾರಣಂಗಾ ಇಂದಿಲ್ಲಹೀನ. ಯಜಮಾನತಿ ಪ್ರತಿನಿತ್ಯಮೂ ಧ್ಯಾನೂ ಪಣ್ಣಂಡಾಳಾ ಅ್ರಂಟ್ ಕೋಟೆ. ದಾಸಿ, 'ಆಮ. ಪಹಲ್ ಪೋದೇಲೆ ಸಮಯೂ ಅಹಂದಾಕ ರಾತ್ರಿ ಬಹುಪೋದೇವರೀಕ್ ಪಣ್ಣಡ. ಅತ್ಥೀಮೇಲೆ ತುಂಕಿಂಡ್ ಒರಕೂ ಪಣ್ಣಡ,' ಅ್ರಂಡದ್.

ಎನಕ್ ಖಾತಾ ವಿಸಾಂಡಿಂದಾಲೂ ಅತ್ತಂದೆ ಗಮನಮೆಲ್ಲ ಉಳ್ಳತ್ತೇ ಕುಚ್ಚುಳ್ಳ್ ಕಡೇಕಿಂದ್ ಅ್ರಂಟ್ ಅತ್ತಂದೆ ಮೊಖತಣ್ಣು ನಾ ಅರ್ಥೂ ಪಣ್ಣೀಕಿಂಡೆ. ತುಸು ಪೋದೇ ಮೇಲೆ, 'ನಡಂದಹಂಡ್ ವಂದ ಒಡಂಬತ್ತೇ ಶಾಖಮೂ, ವೇರ್ಪೂ ಆರೀ ರಾನ್ನ. ಇನ್ನ್ ಖಾತಾಟೀತೇ ಅಗತ್ಯಮಿಲ್ಲ' ಅ್ರಂಡೆ. ಅದ್ ಉಳ್ಳ್‌ಕ್ಕ್ ಪೋಚು. ಇನ್ನತ್ಥನ ಪೋದಾನ ಮೇಲೆ ಉಳ್ಳೆ ರಂಡ್ ಪೇರ್ ಮಳ್ಳಾ ವಾರ್ಥೋಲ್ಲರದ್ ಕೋಟದ್. ಧ್ಯಾನೂ ಮುಡಿಂಜಿಕ್ಕಲಾಂ ಅ್ರಂಡಹಂಡೆ. ಅಥವಾ ಹಾತುಳ್ಳೆ ಓರೇ ಇನ್ನಾರಾನೂ[2] ಇಂದ್ ಅಫಿಡೆ ಧ್ವನಿಯೋ? ಅ್ರಣ್ಣರ ಅನುಮಾನಮೂ ವಂದ್. ತುಸು ಪೋದೇಕ್ ರೇಷ್ಮೇ ವಸ್ತ್ರತ್ತೇ ನುರುನುರು ಕೋಟದ್. ನಾ ಅಂಕಡೇಕ್ ತಿರಂಬರತ್ಥನೇಂದುಳ್ಳೇ ಚಂದ್ರಿಕೆ ಎಂದ ಕಡೇಕ್ ವರಾಂಡಿಂದ್. ನವಿಲ್‌ಗರೀ ವಣ್ಣತ್ತೇ ರೇಷ್ಮೇ ಚೀರೇ ಉಡಿತಿಕಿಂಡ್ ಅದೇ ವಣ್ಣತ್ತೇ ಕುಘಾಯತಾ ಇಟ್ಟಕಂಡಿಂದ್, ಕೆನ್ನೇಕ್ ಘೊಪ್ಪು, ಕಣ್ಣಕ್ಕ್ ಮಯ್ಯಾ ಪೋಟಕಂಡ್ ಪುಬ್ಬಹೀಳಾ ತೀಡೀರಾಂದ್. ತಲೇತೇ ಹೆರಳಾ ಅ್ರಡತ್ ಕಟ್ಟೀರಾಂದ್. ತಂದೆ ರಂಡ್ ಕೈಹೀಳಣ್ಣಮೂ ಒರು ತುಲಸೀ ಹಾರತಾ ಪುಡಿಚ್ ವರಾಂಡರಾಂದ್. ಇದೇ ವೇಷತುಳ್ಳೆ ಉಕ್ಕಾಕಂಡ್ ಧ್ಯಾನೂ ಪಣ್ಣಾಂಡಿಂದೋ ಅಥವಾ ಧ್ಯಾನತಾ ಮುಡಿಚಮೇಲೆ ಇಂದೆ ವೇಷತಾ ಧರಿಚ್ಚದೋ? ಅ್ರಂಟ್ ನಾ ಗಲಿಬಿಲಿ ಅಹಾಂಡಿಕ್ಕಚ್ಚೆ ಬಡೇಕ್ ವಂದ್ 'ಸ್ವಾಗತು' ಅ್ರಂಟ್ ಚೊಲ್ಲಿ ತುಲಸೀ ಹಾರತಾ ಕಳತಕ್ಕ್ ಪೋಟದ್. ಪುಷ್ಟಮಾ ಮಧ್ಯತುಳ್ಳೆ ಘೊಪ್ಪು ಕಣಿಗಲೇ ಪೂಹೀಡೆ ದಂಡೆಹೀಳಾ ಕುಡತ್ ಕಟ್ಟೀನ ಹಾರತಾ ಇತ್ಥನ ಬೇಗು ಆತುರತುಳ್ಳೆ ಕಟ್ಟಕ್ಕ್ ಸಾಧ್ಯಮಿಲ್ಲ ಅ್ರಣ್ಣರದ್ ತೆರಿಯಾಂಡಿಂದ್. ಪದ್ಮಾಸನತುಳ್ಳೆ ಉಕ್ಕಾಕಂಡಿಂದ ನಾ ಕಾಲಾ ಔತ್ ಓಂದ್ ನಿಲ್ಲಕ್ಕ್ ಪರಪಟ್ಟೆ. ಎಂದೆ ರಂಡೂ ಭುಜಂಗಡೆ ಮೇಲೆ ತಂದೆ ಕೈಹೀಳಾ ವಚ್ಚ್ ಅ್ರಮಕೀ, 'ಆಸೀನಾಳಹಂಗೊ; ಓಂದ್ ನಿಲ್ಲರ ಉಪಚಾರತಾ ನಿಂಗ ಪಣ್ಣಕ್ಕಹದ್. ಹಾರತಾ ಅ್ರಪ್ಪೋ ಕಟ್ಟೀಂದ್ ಅ್ರಣ್ಣರ ಅನುಮಾನು ಉಂಗಡೆ ಮನಸ್ಸುಳ್ಳೆ ರಾಂದಂಡಾ? ನಿಂಗ ಇಂಡ್ ಸಂಧ್ಯಾಕಾಲತಕ್ಕ್ ವಂದೇ ವರಿಡಿಹೊ ಅ್ರಂಟ್

---

1 ಇಂಡೇನು, ಇಂಡೇದಿನು, ಇಂಡೇದಿವಸು 2 ಇನ್ನ್ ಆರಾನೂ

ಎನಕ್ ಅ್ಹಣ್ಣಿಚ್ಚಿಂದ್. ಮಧ್ಯಾಹ್ನು ನಾನೇ ಉಕ್ಕಾಕಂಡ್ ಕಟ್ಟೀನೆ. ಬಹುತೇಕು ಎನಕ್ ಅ್ಹಣ್ಣಿಚ್ಚಹುಡಿಯೇ ಆಹಂದ್. ಒರೊರುಕಾ ತಪ್ಪರದೂ ಉಂಡು,' ಅ್ಹಂಟ್ ಚೊಲ್ಲಿಕಿಂಡ್ ನಾ ಉಕ್ಕಾಕಂಡಿಂದ ಪಲ್ಲಂಗತ್ತೇ ಎದುರಕ್ಕ್ ಒರು ಎತ್ತರಮಾನ ಮಣೇ ಪ್ಹೋಟಕಂಡ್ ಉಕ್ಕಾಕಂಡ್ ಚೊಲ್ಲೀತ್ : 'ನಾಟಕತಾ ಪುನಃ ಪುನಃ ಆಡಣೂಂಟ್[1] ತೀರ್ಮಾನಮಾಯಿರಾಂದ?'

'ಜಯಸಿಂಹು ಆರಿಯಾನೂ[2] ಉಟ್ಟುಟ್ ತೆರಿವಿಚ್ಚಾನಾ? ಅಥವಾ ವಾಸುದೇವಶರ್ಮಾಳೋ ಆನಂದದತ್ತಾಳೋ ಇಂಕಡೇಕ್ ವಂದಿಂದಾಳೋ?' ನಾ ಕೋಟೆ.

'ತೀರ್ಮಾನಮಾಯಿರಾಂದ್ ಅ್ಹಂಟ್ ಅರ್ಥು.'

'ಅಘಾಳುಳ್ಳಿ ಆರಾನೂ ಸ್ವಯಂ ಚೊಲ್ಲೀನ ಮೇಲೆ ಅರ್ಥಾನುಮಾನತ್ತೇ ಅಗತ್ಯೂ ಒದ್‌ರಾಂದ್?'

'ಅಪ್ಪಡಿಯೂ ಅ್ಹಣ್ಣಲಾಂ,' ಅ್ಹಂಟ್ ತಂದೆ ದೃಷ್ಟಿಪ್ರಕಾಶತಾ ಪಿಂತೀಕ್ ವಂಕಿಂಡ್ ತುಸು ಪ್ಹೋದು ತನ್ನುಳ್ಳೀ ಅ್ಹತ್ತಿಯೋ ಮಥಿಚ್ಚಮೇಲೆ ತಂದೆ ಕಣ್ಣಹೀಳಣ್ಣು ಎಂದೆ ಮೇಲೆ ಹಿತಮಾನ ಮಂದಪ್ರಕಾಶತಾ ಅ್ಹಟ್ಟೀ ಚೊಲ್ಲೀತ್ : 'ಇಂದೆ ಅಂಶತಾ ನಾ ಆರಕ್ಕೂ ಚೊಲ್ಲೀಕಲ್ಲೆ. ಧ್ಯಾನೂ ಪಣ್ಣರಪ್ಹೊ ಅ್ಹದಾನೂ ವಿಚಾರು ಮನಸ್ಸುಳ್ಳಿ ಉಡಾದೇ ಕಾಣಿಚ್ಚಕಂಡಾಕ ಅದ್ ಅ್ಹಂಗೋ ನಡಂದಿಕ್ಕರ ವಿಷಯತ್ತೇ ಬೋಧೆಯಾಯಿರಂದ್. ಇಕ್ಕಿಕ್ಟಡೇಕ್ ಕಾಣಿಚ್ಚಕಂಡಿಕ್ಕರ ಅನುಭವು ಇದ್. ಒರೇ ಆರಕ್ಕೂ ನಿಂಗ ಚೊಲ್ಲಕ್ಕಹದ್. ಇಪ್ಹೊ ಧ್ಯಾನೂ ಪಣ್ಣರಪ್ಹೊ ನಂಬ ಕೃಷ್ಣಕಥೇತೇ ನಾಟಕತಾ ಪದೇಪದೇ, ಒರೋರೇ ಊರಹೀಳುಳ್ಳಿ ಆಡಾಂಡಿಕ್ಕರ ಬೋಧೆಯಾಚ್. ನಿಂಗ ಕೃಷ್ಣಪಾತ್ರಧಾರಿ. ನಾ ರುಕ್ಮಿಣೀ ಪಾತ್ರಧಾರಿಣಿ. ಅತ್ತಂದೆ ಜೊತೇಕ್ ಎಂದೇದ್ ಇನ್ನೂ ಒರು ಪಾತ್ರು. ಇಪ್ಹೊ ಅ್ಹಳದೀಕರ ನಾಟಕರೂಪತುಳ್ಳಿ ಇಲ್ಲಾವದ್. ಮನಸ್ಸತ್ತೇ ಮೇಲೆ ಧಾಳೀ ಪಣ್ಣರತ್ಥನ ನೃತ್ಯು, ಮೋಹೂ ಉಂಡಪಣ್ಣರತ್ಥನ ಗೀತಂಗಡೆ ಜೊತೇಲೆ ಯೌವನತ್ತೇ ಕೃಷ್ಣಂದೆ ಜೊತೇಲೆ ಬೃಂದಾವನತ್ತೇ ನಿಲಾವುಳ್ಳಿ ವಿಹರಿಯರ ಪಾತ್ರು.'

'ಇತ್ತಾ ಶೇರಿಚ್ಚಿಕ್ಕರತಾ ಎನಕ್ ಆರೂ ಚೊಲ್ಲೀತಿಲ್ಲ.' 'ಎಂದೆ ಅಂತರ್ಬೋಧೇತೇ ಸತ್ಯಾಸತ್ಯತೇಯಾ ಪರೀಕ್ಷಿಯಕ್ಕ್ ಇದೂ ಒರು ಅವಕಾಶು. ನಿಂಗಾ ಆರಕ್ಕೂ ಚೊಲ್ಲವಾಣಿಹ್ಯೊ. ಶರ್ಮಾಳೂ ದತ್ತಾಳೂ ಮುಂತೀಕ್ ನಾಟಕತಾ ಅ್ಹಪ್ಪಡಿ ವಳತಡಾಳೋ ಬದಲಾಯಿಯಡಾಳೋ ಪಾರಮ್ಹೊ.'

'ಇತ್ತಂದೆ ಅಂತರ್ಬೋಧೇತೇ ಶಕ್ತೀಣ್ಣು ನಾ ಚಕಿತನಾನೆ. ಇದ್ ಅ್ಹಂಗೆ ಅ್ಹಪ್ಹೊ ಸಿದ್ಧಿಚ್ಚದ್?' ಅ್ಹಂಡೆ.

'ಧ್ಯಾನತುಳ್ಳಿ ಪ್ರಗತಿಯಾನಹುಡಿ ಇತ್ತಾಥಿಳೆಲ್ಲಾ ತಂಗಳಕ್ಕ್ ತಾನೇ ಉಂಡಹರ ಸಿದ್ಧಿಹ. ಅಥಿಳಕ್ಕಾಯಿಟ್ ಧ್ಯಾನೂ ಪಣ್ಣಕ್ಕಹದ್, ಹಾತೊರೆಯರದಂತೂ ವರ್ಜ್ಯು.'

ಧ್ಯಾನತ್ತೇ ವಿಷಯು ಎನಕ್ ಹೆಚ್ಚಾ ತೆರಿಂಜಿಂದಿಲ್ಲ. ಆಂತಣ್ಣು ವಿವರಂಗಳಾ ಕೋಟಿಲ್ಲೆ. ಅದೂ ವಾರ್ಥೇ ಬದಲಿಚ್ಚಿ, 'ನಿಂಗಾ ಅ್ಹತ್ಥನ ಪ್ರಸಿದ್ಧಾಳಾಯಿರಾಡಿಹ್ಯೋ[3] ಅ್ಹಂಡಾಕ ಸಾಕ್ಷಾತ್ ಕೃಷ್ಣಭಗವಾನನೇ ಉಂಗಡೆ ರೂಪತುಳ್ಳಿ ಪುನರವತರಿಚ್ಚಿ ರಾಣಾ ಅ್ಹಂಟ್ ಅ್ಹತ್ಥನಿಯೋ ಜನಂಗ ವಾರ್ಥೊಲ್ಲಿಕ್ಕನ್ನ. ಚಾರುಮತಿಯಂತೂ ಉಂಗಳಕ್ಕ್ ಒರುನಾ ಚಮಚಿಟ್ಟಾಕ ತಂದೆ ಜನ್ಮೂ ಸಾರ್ಥಕಮಹಂದ್ ಅ್ಹಂಟ್ ಇಪ್ಹೋ ತಾನೇ ಉಳ್ಳೆ ಎಂದೆ ಕೈಯುಳ್ಳಿ ಚೊಲ್ಲೀತ್. ಇಂಡ್ ರಾತ್ರಿಯೇ ನೀ ಚಮಿ, ನಾ ಇಡಣಿ, ಸಾರ್ಥಕತೇತೇ ಪಾದಿಭಾಗು ಎನಕೂ ವರಹಡ್ ಅ್ಹಂಟ್ ಚೊಲ್ಲೀರಾಣಿ. ಅದಪ್ಪದೇ ಅ್ಹಡಕಲೇಕ್ ಪ್ಹೋಯಿಕ್ಕಣು.'

'ಜಯಸಿಂಹು ಎಂದೆ ಪ್ರತೀಕ್ಷೇಲಿರಣ. ಇನ್ನೊರು ನಾ ಉಂಗಳಕ್ಕ್ ಮುದಲೇ ಚೊಲ್ಲಿ ಅಳಹಾ ಪಶ್ಚವರಣಿ ಅ್ಹಂಟ್ ಅವಳಕ್ಕ್ ಚೊಲ್ಲಂಗೊ. ಪಣ್ಣೀನ ಚಮೀಲ್ ವ್ಯರ್ಥಮಹಕ್ಕಹದ್[4].' ಅ್ಹಂಡೆ. ಅವೆ ತಂದೆ ಆಳಾ ಅಳಿಚ್ ಇಂದೆ ವಾರ್ಥೇ ಚೊಲ್ಲೀನಪ್ಹೊ ಅತ್ತಂದೆ ಮೊಖು ಪೆಚ್ಚಾಚ್. 'ಇಲ್ಲಾಮ್ಮಾ, ನಾ ಖಂಡಿತಮಾ ವರಣಿ. ಮಧ್ಯಾಹ್ನತ್ತೇ ಚೊಟಕ್ಕೇ ವರಣಿ. ಪುಷ್ಕಳಮಾ ಭೋಜನೂ ಪಣ್ಣಲಾಂ,' ಅ್ಹಂಟ್ ನಾ ಆಶ್ವಾಸನೇ ಕುಡತ ಮೇಲೆ ಅಂಗೆ ನೆಮ್ಮದಿ

---

1 ಆಡಣೂ ಅಂಟ್ 2 ದಾರಿಯಾನೂ 3 ಪ್ರಸಿದ್ಧಾ ಆಯಿರಾಡಿಹ್ಯೊ 4 ವ್ಯರ್ಥೂ ಅಹಕ್ಕಹದ್, ದಂಡಮಹಕ್ಕಾದ್

ಕಾಣಿಚ್ಚದ್. ಅದ್ ಉಳ್ಳಕ್ಕ್ ಪೋಚು.

ಅತ್ಥೀಮೇಲೆ ಚಂದ್ರಿಕೆ ಕೋಟದ್ : 'ನಾಲ್ ಮಾಸು ಜೊತೇಲೆ ಅಭ್ಯಾಸೂ ಪಣ್ಣೀ ರಾಣು. ಒರು ನಾಳೂ ನಿಂಗ ಎಂದೆ ಬಡೆ ಇಪ್ಪಡಿ ಉಕ್ಕಾಕಂಡ್ ಆತ್ಮೀಯಮಾ ಕಷ್ಟೂ ಸುಖೂ ಕೋಟಿಕ್ಕಲ್ಲಿಹ್ಯೊ. ವಾರ್ಥೊಲ್ಲೀಕಲ್ಲಿಹ್ಯೊ. ಉಂಗಡೆ ದೇಶು, ಊರು ಆ್ಥದ್, ಮಥುರೇಕ್ ಆ್ಥಪ್ಪೊ, ಆ್ಥಪ್ಪಡಿವಂದಿಹ್ಯೊ ಆ್ಥಣ್ಣರತಾ ಚೊಲ್ಲೀಕಲ್ಲಿಹ್ಯೊ[1].'

ಇತ್ತಂದೆ ಬಡೆ ನಿಜಮಾನ ವಿಷಯತಾ ಚೊಲ್ಲೀಉಡಣು ಆ್ಥಣ್ಣಿಚ್ಚಿದ್. ಆನಾಕ ಅತ್ತಾ ಚೊಲ್ಲೀನಾಕ ಇದ್ ನಂಬಡೆ ಬಡೆ ಎಲ್ಲಾ ಪೊಯ್ಯಾಚೊಲ್ಲೀರಾಂದ್ ಆ್ಥಂಟ್ ಒಳಂಜವಾಳೆಲ್ಲಾ ಸಂಶಯತಣ್ಣು ಪಾರಕ್ಕ್ ಶುರೂಪಣ್ಣಡ. ವಿಶ್ವಾಸು ನಿಲ್ಲರದಿಲ್ಲ, ಮಾತ್ರಮಂಡ್, ಆ್ಥದೋ ಗೂಢಚರ್ಯೆತೇವುಂ ಆ್ಥಣ್ಣರ ಸಂಶಯು ವಂದ್ ಕಾರಾಗ್ರಹತಕ್ಕ್ ನೂಕಿ ವಿಚಾರಣೇಕೂ ಉಳ್ಳಪಡಪೀಲಾಂ ಆ್ಥಣ್ಣರ ಎಚ್ಚರು ಪರಂದ್ ಎಲ್ಲಾರಕ್ಕೂ ಚೊಲ್ಲೀನ ಉತ್ತರತಾ ಇತ್ತಕ್ಕೂ ಚೊಲ್ಲೀನೆ. 'ಕಾಶೀಲೆ ತರ್ಕತ್ತೇ ಪುಸ್ತಕಂಗಳಾ ಓದರತಕ್ಕಣ್ಣಮೂ ನಾಟಕತುಳ್ಳೆ ಪಾತ್ರೂ ಪಣ್ಣರದ್ ಹೆಂಬೇ ಸಾರ್ಥಕು,' ಅದಂಡದ್[2].

'ಅದಪ್ಪಡಿ ಚೊಲ್ಲಡಿಹ್ಯೊ?'

'ಆ್ಥಪ್ಪಡಿ ಆ್ಥಂಡಾಕ ಇತ್ತುಳ್ಳೆ ರಸೂ ರಾಂದ್. ನಿಂಗ ರಸತಾ ಅನುಭವಿಪೀಲಾಂ. ಓರೇತೇವಾಳುಳ್ಳೆ ಪ್ರವಿಚ್ಚ್ ಉಕ್ಕಿಪೀಲಾಂ. ಮಹಾತರ್ಕಶಾಸ್ತ್ರಿಯಾಯಿಂದಾಕ ನಂಬಡೆ ಚಾರುಮತಿ ಉಂಗಳಕ್ಕ್ ಚಮಚಿಟ್ಟಾಕ ಜನ್ಮೂ ಸಾರ್ಥಕು ಆ್ಥಣ್ಣಾಂಡಿಂದ? ನಾ ಕೂಡ ಉಂಗಳಾ ಆತ್ಮೀಯಾ ಆ್ಥಂಟ್ ಭಾವಿಯಾಂಡಿಂದೇನಾ?'

'ಆನಾಕ ನಿಂಗ...... ಆ್ಥಣ್ಣರ ಎಂದೆ ವಾರ್ಥೀಯಾ ಪಾದೀಕ್ ತಡಂಜ್, 'ನಿಂಗಾಗಿಂಗಾ ಆ್ಥಣ್ಣರತಾ ಉಟ್ಟುಡು. ನಾ ಉನ್ನಾ ನೀ ಎನ್ನಾ 'ನೀ' ಆ್ಥಣ್ಣರ ನಿಕಟಮಾನ ಏಕವಚನತುಳ್ಳೀ ಅಳಿಯಣು. ಓರೇತೇವಾಡೆ ಎದರಕ್ಕ್ ಅಪ್ಪಡಿ ಅಳಿಯರದ್ ರಂಡ್ ಜನತಕ್ಕೂ ಮುಜುಗರಮಹಂದ್ ಆ್ಥಂಟ್ ಎನಕ್ ತೆರಿಂಜರಾಂದ್. ನಂಬಾ ರಂಡೇ ಪೇರ್ ಇಕ್ಕರಪೋ ಆ್ಥಂತೂ ನಿಂಗಾ ತಂಗಾ ಆ್ಥಂಟ್ ಅಳಿಚಾಕ ಓದಹಂದ್ ಗೊತ್ತಾ?' ಆ್ಥಂಟ್ ತಂದೆ ವಲಕೈಯಾ ಆ್ಥಡತ್ ಬಗ್ಗಿ ಎಂದೆ ಕೆನ್ನೇಕೊರು ಪೊಯ್‌ಪೆಟ್ಟ್ ಪೋಟ್ ಮುಕ್ತಮಾ ಚಿರಚದ್. ಅಂದೆ ಲಘುವಾನ ಪೆಟ್ಟಣ್ಣು ಅತ್ತಂದೆ ಕೈ ನೂರು ವಾಕ್ಯಂಗಳುಳ್ಳೆ ವ್ಯಕ್ತೂಪಡವಿಯಕ್ಕಹಾದ ನಿಕಟಭಾವತಾ ಚುಮಕಿಚ್ಚಪ್ಪಡಿ ಎನಕ್ ಆ್ಥಣ್ಣಿಚ್ಚಿದ್. ಅತ್ತಂದೆ ತೋಳತ್ತೇ ಆಕಾರಮೇ ಒರು ತಾನತ್ತೇ ಬಳುಕಾಪೋಲೇ ಕಂಡದ್.

'ಕೋಪು ವಂದಾ?' ಕಣ್ಣಹೀಳುಳ್ಳೆ ಮಾರ್ದವ ಸ್ನೇಹತಾ ಜಿನುಗಿಚ್ಚಕಂಡ್ ಕೋಟದ್. 'ಹೂಂ. ಪಿಂತಿರಂಬಚ್ಚ್ ಕೆನ್ನೇಕ್ ಹೊಡೆಯಣು ಆ್ಥಣ್ಣರತ್ಥನ.'

'ಅತ್ತಯೂ ವಾಯುಳ್ಳೆ ಚೊಲ್ಲೀನಾಕ ವಾಚ್ಯಮಹಂದ್. ನಿರೀಕ್ಷಿಯರ ಮುದಲೇ, ಉನಕ್ ಕೂಡ ಅರ್ಥಮಹರ ಮುದಲೇ ಫಟ್ ಆ್ಥಂಟ್ ಹೊಡೆಂಜುಟಾಕ ಕಾವ್ಯಮಹಂದ್. ಇಪ್ಪೊ ಹೊಡಿಂಜಾಕ ಕೃತಕಮಹಂದ್,' ಆ್ಥಂಡದ್ ಎನ್ನ ಶಿಕ್ಕ್‌ಪೋಡಿಚ್ಚ್.

ಸಾಯಂಕಾಲು ನಾ ಚಂದ್ರಿಕೇಂದೆ ಹಾತಕ್ಕ್ ಪೋಯಿಂದೆ ಆ್ಥಂಟ್ ಚೊಲ್ಲೀನಪೊ ಜಯಸಿಂಹು ಪುಬ್ಬಾ ಫಾರಿಚ್ಚ್, 'ಅದೃಷ್ಟದೇವತಾ ಒಲಿಂಜಾಳೋ?' ಆ್ಥಣ್ಣ. ನಾ ಆ್ಥಂದೆ ಉತ್ತರತಯೂ ಕುಡತಿಲ್ಲೆ. ಓರೇತೇವಾಳಕ್ಕ್ ತೆರಿಪಿಯಕ್ಕಹಾದ, ತೆರಿಪಿಯಕ್ಕೂಡಾದ, ಅತ್ಯಂತಮಾನ ಆಪ್ತಭಾವನ ಪರಸ್ಪರಮಾ ಎಂಗಡೆ ರಂಡ್ ಜನುತುಳ್ಳೆ ರಾಂದ್ ಆ್ಥಂಟ್ ಎನಕ್ ಆ್ಥಣ್ಣಿಯಾಂಡಿಂದ್. 'ಶರ್ಮಾಳೂ ದತ್ತಾಳೂ ಚರ್ಚಿಚ್ಚಿ ನಾಟಕತಕ್ಕೊರು ಮುಖ್ಯಮಾನ ಘಟನೇಯ ಶೇರಿಯಕ್ಕ್ ತೀರ್ಮಾನಿಚ್ಚಿರಾಡ. ಅತ್ತತ್ತೇ ಸೂಚನಾ ಮೊದಲು ಪರಂದಿಂದ್ ಎಂಗಳಣ್ಣು. ಆಂತಣ್ಣು

1 ಚೊಲ್ಲೀ ಇಕ್ಕಲ್ಲಿಹ್ಯೊ 2 ಅದ್ ಆ್ಥಂಡದ್

ಎಂಗಳಕ್ಕಂತೂ ಹೆಂಬಾ ಹಿಗ್ಗಾಯಿರಾಂದ್. ಮಥುರೇಕ್ ಪೊಹರ ಮುದಲು ನವಯುವಕನಾನ ಕೃಷ್ಣನುಳ್ಳೆ ಒರು ತರುಣಿ ಅನುರಕ್ತಾಳಹಂದ್. ಹಾಂಬಡಿಯಾನಕ್ಕ್ ಕಾಣಾದಹುಡಿ ಕದ್ದ್ ದೂರತ್ತೇ ಯಮುನಾ ತಟತ್ತೇ ಮರಳತ್ತೇ ಮೇಲೆ ನಿಲಾವುಳ್ಳೆ ಅವನಾ ಸಂಧಿಯಂದ್. ರಂಡ್ ಜನಮೂ ತೃಪ್ತಿಯಹರತ್ಥನ ನೃತ್ಯೂ ಪಣ್ಣಡ. ಅವುಂ ಮುಗ್ಧ. ಅತ್ತ್ಕ್ಕ ಎಲ್ಲಾಮೂ ತೆರಿಂಜರಾಂದ್, ಎಲ್ಲಾತಯೂ ಬಯಸರ ಆಕರ್ಷಣ. ಆನಾಕ ಅವನಾ ವಶೂಪಡಿತಿಕ್ಯರ ಮೊದಲೇ ಅವುಂ ಮಥುರೇಕ್ ವಂದ್ ಕಂಸನಾ ಕೊಂದ್ ರಾಜ್ಯಾಡಳಿತತುಳ್ಳೆ ಮುಳುಕಣ. ಪುನಃ ಅಂದೆ ರಂಡ್ ಪೇರೂ ಸಂಧಿಯಲ್ಲಾ. ಚಿರವಿರಹಿಯಾಯುಟ್ ಅವೆ ಯಮುನಾ ತಟತ್ತೇ ಮರಳುಳ್ಳೆ ನಿಲಾವತ್ತೇ ರಾತ್ರಿಹೀಳುಳ್ಳೆ ಪಾಡಿಕಿಂಡ್ ಸಂಚರಿಯಡ. ಓರೇ ಗೋಪಿಹೀಳಕ್ಕೂ ಅವನುಳ್ಳೆ ಆಕರ್ಷಣಾ ರಾಂದ್. ಆನಾಕ ಅದ್ ವಾತ್ಸಲ್ಯತ್ತೇ ಆಕರ್ಷಣ. ವಾತ್ಸಲ್ಯತ್ತೇ ಮರ್ಯಾದೇಯ ಧಾಟೀನ ಭಾವನೇಯ ವಳತಿಕಿಂಡಿಂತಣ್ಣು[1] ಅಂದೆ ತರುಣೀಕ್ ಇಂದೆ ಶಿಕ್ಷೆಯಹಂದ್. ಇಂದೆ ಪಾತ್ರತಾ ಚಂದ್ರಿಕೆ ಪಣ್ಣಂದ್. ಇದಾನಮೇಲೆ ವರರ ರುಕ್ಮಿಣೀಂದೆ ಪಾತ್ರಮೂ ಅತ್ತಂದೇದೇ. ಮಥುರಾ ಪ್ರವೇಶಮಾನಮೇಲೆ ಉಂಗಡೆ ಪಾತ್ರು ವರುಂ. ಇಪ್ಪೊ ಅತ್ತಕ್ಕ್ ಮೊದಲೇ ತರುಣೀಂದೆ ಕುಟ್ಟೆ ಆಡರ ನೃತ್ಯತಣ್ಣಮೇ ಉಂಗಡೇದ್ ಆರಂಭಮಹಂದ್. ಉಂಗಳಕ್ಕ್ ನೃತ್ಯಾಭ್ಯಾಸತಯೂ ಪಣ್ಣಿಯಣೂಂಟ್ ನಿರ್ಧರಿಚ್ಚರಾಣು.'

ಎನಕ್ ಆಶ್ಚರ್ಯಮಾಚ್. ಧ್ಯಾನತುಳ್ಳೆ ಅವಡೆ ಬೋಧೇಕ್ ವಂದ ಇದೂ ನಿಜಮಾಯಿರಾಂದ್. ಅದ್ಭುತು! ಅ್ರಣ್ಣರ ಉದ್ಗಾರು ಎಂದೆ ವಾಯಣ್ಣು ಪರಪಟ್ಟದ್. 'ಅದ್ಭುತಮಾವೇ ರಾಂದ್ ಎಂಗಡೆ ಕಲ್ಪನ. ಕೃಷ್ಣಂದೆ ಪಾತ್ರತ್ತೇ ರಸತಾ ಇದ್ ಇನ್ನತ್ಥನ ವಿಸ್ತರಿಯಂದ್. ಮಡಿವಂತಾ ಹುಬ್ಬಾ[2] ಘಾರಿಚ್ಚಾಲೂ ಜನಸಾಮಾನ್ಯಾ ತಂಗಳಕ್ಕೇ ತೆರಿಯಾದಹುಡಿ ಕೃಷ್ಣು ಅ್ರಂಡಾಕ ಮಧುರಪ್ರೀತೀಯ ವಳತಿಕ್ಯಡ,' ಜಯಸಿಂಹು ಚೊಲ್ಲೀನ. ಚಂದ್ರಿಕೇಂದೆ ವಿಶೇಷಮಾನ ಶಕ್ತೀಯ ಇಘಾಡೆ ಕೈಯುಳ್ಳೆ ಚೊಲ್ಲಲಾವೋ ಕೂಡಾದೋ[3] ಅ್ರಂಟ್ ಎಂದೆ ಮನಸ್ಸ್ ಉಳ್ಳೇ ತೂಕೀತ್. ನಾನೂ ಅವಳೂ ರಂಡ್‌ಪೇರೂ ಅಂತರಂಗತ್ತೇ ಸ್ನೇಹಿತಾಳಾಯಿರಾಣು. ಅವಡೆ ಇಂದೆ ಶಕ್ತೀಯ ಓರೇತೇವಾಳಕ್ಕ್ ಚೊಲ್ಲೀರಾಡಾಳೋ ಇಲ್ಲಿಯೋ, ಧ್ಯಾನೂಪಣ್ಣರತಯಾನೂ ನಿಂಡವಾಳಕ್ಕ್ ಚೂಲ್ಲೀ ಇಲ್ಲಾದೇ ಇಕ್ಕಲಾಂ; ನಾ ಅ್ರತ್ತಕ್ಕ್ ಬಡ ಬಡಾ ಅ್ರಂಟ್ ವಾರ್ಥೊಲ್ಲವಾ ಅ್ರಂಟ್ ಸೊಸ್ತಮಾನೆ.

ಎಂದೆ ತಾರಾವತೀಕಣ್ಣಮೂ ಮಥುರೇತೇ ಕೃಷಿಕಾ ಅಪ್ಪಡಿಯೇ ಗೋಪಾಲಕಾಡೆ ಜೀವನತುಳ್ಳೆ ನೃತ್ಯು ಅನ್ನು ನೀರ್ ವಿಶ್ರಾಂತಿಹೀಳಾಪೋಲೆ ಅತ್ಯಗತ್ಯಮಾನ ಅಂಶಮಾ ಇಕ್ಕರತಾ ನಾ ಗಮನಿಚ್ಚಿಂದೆ. ಇಂಗೆ ವಯಸ್ಸಾನ ವೃದ್ಧೆಹೀಳೂ ತಾಳೂ ಪೋಟಕಂಡ್, ಚಪ್ಪಾಳೆ ಬಡಿಂಜಹಂಡ್, ಡೋಲಾ ಹೊಡಿಂಜಹಂಡ್ ಕುಣಿಯನ್ನ. ನಿಲಾವಿಂದಾಕಂತೂ ಪಳ್ಳೀಕ್ ಪಳ್ಳಿಯೇ ಊರತ್ತೇ ಮಧ್ಯತ್ತೇ ಅಂಗಳತುಳ್ಳೆ ಶೇರೀ ನರ್ತಿಯನ್ನ. ಪಾರರಿಘಿಯ ಓರೆ ಆಡರಿಘಿಯ ಓರೆ ಅ್ರಣ್ಣರ ಭೇದಮಿಲ್ಲ. ವಯಸ್ಸಾನಘಿಯ ಆಯಾಸತಣ್ಣು ಬೇಗು ವಿರಮಿಯನ್ನ ಅತ್ಥನಿಯೆ. ಅಳಹಾ ಕುಣಿಯರ ಹುಡುಗೀಯ ಕನ್ನಾಲೂ ಅಹಕ್ಕ್ ತರುಣಾ ಪೈಪೋಟಿ ಹೂಡನ್ನ. ಕುಣಿಯರತುಳ್ಳೆ ನಿಪುಣನಾನ ಹುಡುಗನಾ ಕನ್ನಾಲು ಪಣ್ಣಿಕ್ಯಣೂ ಅ್ರಂಟ್ ಹುಡುಗಿಹ ಮುಕ್ತಮಾ ಮುಂತೀಕ್ ವರನ್ನ. ಅತ್ಥಾ ಜೋಡಿಹೀಳಾ ಕುಣಿಯಕ್ಕ್ ಯೋಜಿಚ್ಚುಟ್ ಊರತ್ತೇಘಿಳೆಲ್ಲಾ ಉತ್ಸಾಹತಣ್ಣು ಹಿಗ್ಗನ್ನ. ಮಥುರೇತೇ ವೀತಿಹೀಳುಳ್ಳೂ ಇತ್ಥಾ ಕುಣಿತಂಗ ಮಧ್ಯರಾತ್ರಿ ಕಳಿಂಜಾಲೂ ನಡವಾಂಡಿರನ್ನ. ಇತ್ಥಾ ಕೇಂದ್ರತುಳ್ಳೆ ಕುಣಿಂಜ್ ಎಲ್ಲಾರಣ್ಣಮೂ ಸರಿ ಅ್ರಣ್ಣಿಚ್ಚಕರದ್ ಸಾಧ್ಯಮ? ಅ್ರಣ್ಣರ ಅ್ರಳಕ್ ಎನ್ನಾ ಕಾಡೀತ್. ಹೆದರವಾಣಿಹ್ಯೊ, ನಂಗಾ ಅಭ್ಯಾಸೂ ಪಣ್ಣಿಯಣು, ಅ್ರಂಟ್ ಶರ್ಮು, ದತ್ತು ಉತ್ತೇಜಿಚ್ಚ[4]. ಜಯಸಿಂಹನೂ ತಾರುಣ್ಯತುಳ್ಳೆ ಪರಿಣತೀಣ್ಣು ಕುಣಿಂಜವನೇ. ಅವನೂ ಚೊಲ್ಲೀಕುಡತಾಂ. 'ಎಂದೆ ಹಾತಕ್ಕ್ ವಾ, ಹೆಜ್ಜೇತೇ ತಂತ್ರಂಗಳಾ ಚೊಲ್ಲೀಕುಡಣಿ. ಎನಕ್ ಮಾರ್ಗನೃತ್ಯತ್ತೇ ಶಿಕ್ಷಣಮೂ ಆಯಿರಾಂದ್,' ಅ್ರಂಟ್ ಚಂದ್ರಿಕಾ ಎಂದೆ ಚೊವೀಬಡೆ ಏಕವಚನತುಳ್ಳೆ ಪಿಸುಗುಟ್ಟೀತ್.

ಓಹ್, ಅತ್ತಂದೆ ಇಡೀ ಶರೀರು ಅ್ರಪ್ಪಡಿ ವಳಕತ್ಥನ ಚುರುಕಾಯಿಟ್ ಭಾವತಾ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಯಂದ್! ಬಗ್ಗೀನಾಕ, ನಿಮಿರೀನಾಕ, ಬಳುಕೀನಾಕ, ಘಾರೀನಾಕ, ಕುಪ್ಪಳಿಸೀನಾಕ, ತೋಳಾ ಅ್ರಡತಾಕ, ಇಳೀ ಉಟ್ಟಾಕ, ಒರೊರು ಚಲನೇಕೂ

1 ವಳತಿಕಿಂಡಿಂದಿಂತಣ್ಣು 2 ಪುಬ್ಬಾ 3 ವಾಣಾವೋ 4 ಉತ್ತೇಜನು ಕುಡತ

ಅರ್ಥೂರ್ ರಾಂದ್. ಕುಣಿತತುಳ್ಳೇ ಕಥೆಹೆಣೆಯರವಳಾನ ಚತುರ ಅದ್. ನಂಗಾ ರಂಡೇಪೇರ್ ಅತ್ತಂದೆ ಹಾತೇ ಉಳ್ಳ್ಹಜಾರತುಳ್ಳೆ ಅಭ್ಯಾಸೂ ಪಣ್ಣರಪ್ಪೊ ಪರಿಣತ–ಗುರೂಂದೆ ಎದುರಕ್ಕ್ ತಪ್ಪಾ ಹೆಜ್ಜೇ ಪೋಡಣಿ ಅ್ಣ್ಣರ ಶಿಷ್ಯಸಹಜಮಾನ ಭೀತಿಯೇ ಇಲ್ಲಾದೇ ನಾ ಅತ್ತಾ ಅನುಸರಿಪಿಯಾಂಡಿಂದೆ. ಇಡೀ ನೃತ್ಯಸಂಯೋಜನೇಯ ಅದ್ ಪಣ್ಣೀತ್. ದೇಸೀತೆ ಸಾಧಾರಣತೇಣ್ಣು ಮಾರ್ಗತ್ತೇ ಗಾಂಭೀರ್ಯು, ಸಂಕೀರ್ಣತ ಅಪ್ಪಡಿಯೇ ಗಹನತೇಕ್ ಅ್ಡತದ್. ಮಧ್ಯೆ ಒರುಕ, 'ಪ್ರಣಯೂ ಅಂಡಾಕ ಭಕ್ತಿ. ಕರ್ಮಮಾರ್ಗತ್ತೇ ವೇದಪಂಡಿತನಾನ ಉನಕ್ ತೆರಿಯಲ್ಲ,' ಅ್ಂಟ್ ಗುರೂ ದಡ್ಡ ಹುಡುಗನಕ್ಕ್ ಪಣ್ಣರ ಹುಡಿ ಎಂದೆ ಕೆನ್ನೇಯಾ ತಟ್ಟೀತ್. ಅತ್ಥೀಮೇಲೆ ಎಂದೆ ಮೊಖತಾ ಕೀಟಳೇಣ್ಣು ದೃಷ್ಟಿಚ್ಚಿ, 'ಇಂದೆ ತಕ್ಷಣು ನೀ ಹೊಡೆಂಜಾಕ ಪ್ರತೀಕಾರಮಹಂದ್,' ಅ್ಂಟ್ ಎನ್ನಾ ಇನ್ನೊರಕಾ ಸೋಲಿಚ್ಚದ್.

ಇಂದೆವಾರೀತೇ ನಾಟಕು ಜನಮನತಾ ಇನ್ನೂ ಚೂರೇ ಪಣ್ಣೀತ್. ಮಥುರಾ ನಗರೀತೇ ಅ್ಂಗಂಗೂ ನಾಟಕತ್ತೇದೇ ವಾರ್ಥಾ. ಕೃಷ್ಣನೇ ವಸ್ತು. ಕುಣಿಂಜ್ ನೆಗಿಂಜ್ ಆಟೂ ಆಡರ ಬಾಲಕಾಳಣ್ಣು ಪುಡಿಚ್[1] ಪ್ರಣಯಾಸಕ್ತಾಳಾನ ತರುಣ ತರುಣಿಹೀಡೆವರೀಕ್, ಆಸಕ್ತಾಳಾನ ಗೃಹಸ್ಥಾಳಣ್ಣು ನಿರಾಸಕ್ತಾಳಾನ ವೃದ್ಧಾಡೆವರೀಕ್, ರಾಜ್ಯಾಡಳಿತತುಳ್ಳೆ ನಿರತಾಳಾನ ಕುಶಲಮತಿಹೀಳಣ್ಣು ಸಂಗೀತ ನೃತ್ಯಸಾಹಿತ್ಯಂಗಳುಳ್ಳೆ ವಿಹರಿಯರವಾಡೆವರೀಕ್, ಕೃಷಿಕಾ ಮರತಾ ಚರ್ಮಕಾರಾ ನೇಕಾರಾ ಮುದಲಾನ ಕರ್ಮಿಹೀಳೂ ಶೇರಿ ಸಮಸ್ತ ಪ್ರಜೆಹೀಳೂ ಕೃಷ್ಣನುಳ್ಳೆ ಅನುರಕ್ತಾಳಾನ. ಅವುಂ ತಂಗಡೆ ಊರತ್ತೇವುಂ ಅ್ಣ್ಣರ ವಿಶೇಷಮಾನ ಮಮತಾ ಓರೆ. ಧರ್ಮತ್ತೇ ವಿಷಯತುಳ್ಳೆ ಜಾಗೃತಪ್ರಜ್ಞಾ ಇಲ್ಲಾದೆ ತಂಗಡೆ ಹಾಂ ಅಪ್ಪಡಿಯೇ ನೆರೆಹೊರೇತೇ ಪದ್ಧತಿಹೀಳಾ ಅನುಸರಿಯರವಾ ಮಾತ್ರಮಂಡ್, ಹೆಚ್ಚಾನ ಜಾಗೃತೀಯ ತಂಗಡೆ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯ ಅ್ಂಟ್ ತೆರಿಂಜಿಂದ ಬೌದ್ಧಾಳೂ ಕೃಷ್ಣನುಳ್ಳೆ ಆಸಕ್ತಾಳಾನ. ನಗರತ್ತೇ ಓರೇ ಭಾಗಂಗಳುಳ್ಳೆ ಇದೇ ನಾಟಕಮೇ ಪುನಃ ಪುನಃ ನಡವರಪ್ಪೊ ತಂಗಳೂ ಪುನಃ ಪುನಃ ವಂದ್ ಪಾರಕ್ಕ್ ಶುರೂಪಣ್ಣೀನ. ತಂಗಡೆ ಹಾತೇ ಜನಂಗಳ, ಮಿತ್ರಾಳ, ಮತಬಾಂಧವಾಳಾ ಅಳಿಚಕಂಡ್ ವರಕ್ಕ್ ಪ್ರಾರಂಭಿಚ್ಚ. ಬಾಲ್ಯತುಳ್ಳಾನಾಲೂ[2] ಸರಿ, ಕೃಷ್ಣನತ್ಥಾ ಯೋಗಿ ಗೋಪಿಹೀಡೆ ಜೊತೇಲೆ ನರ್ತಿಪೀಲಾಮಾ? ಯುದ್ಧತುಳ್ಳೆ ಸೋಲಿಚ್ಚ ವಿವಿಧ ಜಾತಿ ಬುಡಕಟ್ಟತ್ತೇ ರಾಜಾಡೆ ಪುತ್ರಿಹೀಳಾ ವಿವಾಹಮಹಲಾಮಾ? ಅವುಂ ಬೋಧಿಯರ ಕರ್ಮಮಾರ್ಗಮೂ ನಂಬಳಾ ಇನ್ನತ್ಥನ ದುಃಖತುಳ್ಳೆ ಪ್ರವೃತ್ತಾಳಾಹಿಯಲ್ಲಿಯ? ಅ್ಂಟ್ ಇತ್ಯಾದಿಯಾ ಚರ್ಚೇ ಪಣ್ಣಕ್ಕ್ ಪ್ರಾರಂಭಿಚ್ಚ. ಕೆಲವಾ ಮಥುರೇತೇ ವೇದಪಂಡಿತಾಡೆ ಹಾಂಗಳಕ್ಕ್ ಪೋಯಿಟ್ ಚರ್ಚೇ ಪಣ್ಣಕ್ಕ್ ಶುರೂಪಣ್ಣುಂ. ಕೆಲವ್ ಬೌದ್ಧಾ ಮಥುರೇತೇ ಕೃಷ್ಣಮಂದಿರತಕ್ಕ್ ಪೋಯಿಟ್ ಕೈಮುಗಿಯಕ್ಕ್ ಪ್ರಾರಂಭಿಚ್ಚಹೀನ.

ಎನಕಂತೂ ವೀತೀಲೆ ನಡವರದೇ ದುಸ್ತರವಾಚ್. ಎಲ್ಲಾರೂ ಎನ್ನಾ ಗುರುತಿಪಿಯರವಾಳೇ. ಚುತ್ತಪೋಟಕರವಾಳೇ. ಬಾಲಕಾ, ತರುಣಾ, ತರುಣಿಹಾ, ಯುವಕಾ, ಯುವತಿಹಾ, ಗೃಹಸ್ಥಾ, ಗರತಿಮಾ ಎಲ್ಲಾರಕ್ಕೂ ನಾ ಆಕರ್ಷಕನಾನ ವ್ಯಕ್ತಿಯಾನೆ. ನೇರಮಾ ಪಾರರವಾ, ಕದ್ದ್ ಪಾರರವಾ, ಚುತ್ತಗಟ್ಟಿಕ್ಯರವಾ, ಉಳ್ಳ್ವಾಶಲುಳ್ಳೆ ನಿಂಡೇ ದೃಷ್ಟಿಕಟ್ಟರವಾ, ಇಪ್ಪಡಿ ಎನಕ್ ಪೋರು ಪೋರು ಅ್ಣ್ಣರತ್ಥನ ಮುಜುಗರಮಹಕ್ಕ್ ಪ್ರಾರಂಭಮಾಚ್. ಕೆಲವ್ ಜಿಜ್ಞಾಸುಹಾ ಎಂದೆ ಜೊತೇಲೆ ಚರ್ಚೇಕೂ ವರುಂ. ನಾಟಕಾಭ್ಯಾಸತ್ತೇ ಸಮಯತುಳ್ಳೇ ಶರ್ವಾಡೆ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನತುಳ್ಳೆ ಇನ್ನೊರಕಾ ಭಗವದ್ಗೀತೇಯಾ ಓದೀಂತಣ್ಣು[3] ಅಘಾಡೆಹೀಡೆ ಕುಟ್ಟೆ ಜಿಜ್ಞಾಸೇ ಪಣ್ಣರದ್ ಎನಕೂ ಉತ್ಸಾಹಕಾರಿಯಾಯಿಂದ್. ಬೌದ್ಧಾಳೂ ಚರ್ಚೇಕ್ ವರಾಂಡಿಂದಹೀನ. ಎಲ್ಲಾಮೂ ಕ್ಷಣಿಕಮಾಯಿಟ್ ನಾ ಅ್ಣ್ಣರ ಪ್ರತ್ಯಯಮೂ ಕ್ಷಣಿಕಮಾನಾಕ ಸ್ಮೃತೀಯಾ ಸಮರ್ಥಿಯರದ್ ಅ್ಪ್ಪಡಿ ಸಾಧ್ಯು? ಸರ್ವಂ ಸುಖಂ ಅ್ಣ್ಣರದಾನಾಕ ನಂಬಳೆಲ್ಲಾ ಇನ್ನೂ ಓಕ್ ಪಳಿಚರಾಣು? ನಂಬಡೆ ಪಶ್ಯಾಕುಟ್ಟಿಹೀಳಕ್ಕ್ ಕನ್ನಾಲೂ ಅ್ತ್ತಕ್ಕ್ ಪಣ್ಣಣು? ಅ್ಂಟ್ ಇತ್ಯಾದಿಯಾ ಎಂದೆ ಗುರು ಮಂಡನಮಿಶ್ರಾಡೆ ಬೋಧೇಯೂ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನತಯೂ ಬಳಸಿ ವಾದೂ ಪಣ್ಣಾಂಡಿಂದೆ.

---

1 ಶುರೂಪಣ್ಣಿ 2 ಬಾಲ್ಯತುಳ್ಳೆ ಆನಾಲೂ 3 ಓದೀನತಣ್ಣು

ಕೃಷ್ಣಂದೆ ಪಾತ್ರಧಾರಿಯಾಯಿಟ್ ಸಮಸ್ತ ಜನಮಾನಸತ್ತೇ ಭಾವತಯೂ ಗೆದ್ದ ಎಂದೆ ವಾಯಣ್ಣು ವರರ ಇಂದೆ ವಾರ್ಥೆಹ ಹೆಂಬೇ ಪ್ರತಿರೋಧಮಿಲ್ಲಾದೆ ಅಫಾಡೆ ಅಂತರಂಗತಾ ಪ್ರವೇಶಿಯುಂ. ಇಂದೆ ಪಾತ್ರು ಎನಕೂ ಒರು ಪುದ ಅವತಾರತಯೇ ಕುಡತಿಂದ್. ಜನಾ ಎನ್ನಾ ಓದಂಟ್ ಗುರುತಿಯಣು? ಓದಂಟ್ ಕೂಹಣು? ನಾಗಭಟ್ಟಾ ಆ್ರಂಟೋ ಪಂಡಿತ ನಾಗಭಟ್ಟಾ ಆ್ರಂಟೋ ಕೂಹರದ್ ಅಸಂಗತು ಆ್ರಣ್ಣಿಯಾಂಡಿಂದ್. ಆ್ರಪ್ಪಡಿ ಚೊಲ್ಲೀಂದಾಲೂ ದಾರೂ ಅತ್ತ ಬಳಸಾಂಡಿಂದಿಲ್ಲ. ಕೃಷ್ಣ ಆ್ರಣ್ಣರ ಭಾಗತಾ ಶೇರಿಯಾದೇ ಆ್ರಂದೆ ಪೇರಾ ವಚ್ಚಾಲೂ ಜನಾ ಸ್ವೀಕರಿಯರದಿಲ್ಲಾ ಆ್ರಂಟ್ ದತ್ತಾ ಚೊಲ್ಲೀನ. ಕೃಷ್ಣಾನಂದ ಆ್ರಂಟ್ ನಂಬಳೇ ಪ್ರಚಾರೂಪಡತವ್ಮೊ, ಆ್ರಣ್ಣರ ಚಂದ್ರಿಕೇಂದೆ ಸೂಚನ ನಾಟಕಮಂಡಲೀತೇ ಎಲ್ಲಾರಕ್ಕೂ ಒಪ್ಪಿತಮಾಯಿಟ್ ಇಡೀ ಮಥುರಾನಗರು ಎನ್ನ ಕೃಷ್ಣಾನಂದ ಆ್ರಂಟ್ ಅಳಿಯಕ್ಕ್ ಶುರೂ ಪಣ್ಣೀತ್. ನಾ ಸದಾ ಉಶರೀ ಮೈರಾ ಪಿಂತೀಕ್ ವಾರೀ ಇಳೀ ಉಟ್ಟ್ ನೆತ್ತೀಕ್ ವೈಷ್ಣವತಿಲಕತಾ ಇಟ್ಟಕಕ್ಕ್ ಶುರೂ ಪಣ್ಣೀನೆ. ವೀತೀಲೆ ಚುತ್ತಿಕ್ಯರ ಜನಂಗಳಣ್ಣು ತಪ್ಪಿಚ್ಚಕಕ್ಕ್ ಜವನಿಕೇಲೆ ಮುಚ್ಚೀನ ರಥತುಳ್ಳೆ ಉಕ್ಕಾಕಂಡ್ ಸಂಚರಿಯರ ವ್ಯವಸ್ಥೇ ಪಣ್ಣೀನ. ನಾಟಕತ್ತೇ ಅಭ್ಯಾಸು ಅಪ್ಪಡಿಯೇ ವ್ಯವಸ್ಥೇಕ್ ಆ್ರಂಟೇ ನಗರತ್ತೇ ಪರಂಬಹಡೇಲಿಂದ ತಂಗಡೆ ಒರು ಹಾತಾ ನಗರ ಶ್ರೇಷ್ಠಿಹೀಳಾನ ಬಲರಾಮ ಶ್ರೇಷ್ಠಿಹ ಉಟ್ಟಕುಡತಿಂದ. ಅದೇ ಎಂದೆ ನಿವಾಸಮಾಯಿಂದದ್.

ಮೂಡು

ಅಹಿಚ್ಛತ್ರು, ಕಾಂಪಿಲ್ಯು, ಕನ್ಯಾಕುಬ್ಜು, ರೋಹಿತಗಿರಿ ಮುದಲಾನ ದೂರದೂರತ್ತೇ ನಗರಂಗಳುಳ್ಳೆ ಮಾತ್ರಮಂಡ್, ವಳೀತೇ ಅಪ್ಪಡಿಯೇ ಚುತ್ತಮುತ್ತತ್ತೇ ಪಟ್ಟಣಂಗಳುಳ್ಳೂ ಎಂಗಡೆ ನಾಟಕು ಜನಾಳುಳ್ಳೆ ಪುದ ಖಾತಯೇ ವೀಸೀತ್. ನಗರಂಗುಳುಳ್ಳೆ ನಾಲಾರ್ ಕಡೇಲೆ ಆಡೀನು. ಕೆಲವ್ ಕಡೆಹೀಳುಳ್ಳೆ ಸ್ಥಳೀಯಮಾನ ನಾಟಕಮಂಡಲಿಹ ಎಂಗಡೆ ನಾಟಕತಾ ಪಾರ್ತ್ ಶರ್ಮಾಡೆ ತಾಳಂಗರಿ[1] ಪುಸ್ತುಕತಣ್ಣು ಪ್ರತೀ ಪಣ್ಣಿಕಿಂಡ್ ತಂಗಳೂ ಆಡಕ್ಕ್ ಪ್ರಾರಂಭಿಚ್ಚಹೀನ. ಅಂದೆ ಪ್ರದರ್ಶನಂಗ ಪಳ್ಳಿ ಪಳ್ಳಿಹೀಳಯೂ ತಲಪೀತಹೀನ. ತಂಡತ್ತೇ ನಟನಟಿಹ, ಓರೇ ಸಹಾಯಕಾ, ವಸ್ತ್ರಾಲಂಕಾರು ರಂಗಸಜ್ಜಿಕ್ಯ ಇತ್ಯಾದಿಹೀಳಾ ಪತ್ತ್ ವಂಡಿಹೀಳುಳ್ಳೆ ಹೇರಿಕಿಂಡ್ ಅಶ್ವಾರೋಹಿಹೀಡೆ ಬೆಂಗಾವಲುಳ್ಳೆ ನಂಗ ಗಂಗಾ ಯಮುನೆಹೀಡೆ ತೊಟ್ಲಾ ಪೂರ್ತಿ ಒರು ವರ್ಷ ಸಂಚರಿಚ್ಚು. ನಾ ಸಂಪೂರ್ಣಮಾ ನಟನೇ ಆಯಿಪೋನೆ. ನಟೀಯ ವೇಶ್ಯಾ ಅ್ಹಣ್ಣರಹುಡಿ ಜನಂಗ ನಟನಾ ವಿಟ ಅಣ್ಣಾಂಡಿಂದಾಳಾನಾಲೂ ಎನ್ನಾ ಕೇವಲು ನಟನಾ[2] ಕಾಣಾದೇ ಕೃಷ್ಣಂದೆ ಅವತಾರು ಅ್ಹಂಟ್ ಭಾವಿಯಕ್ಕ್ ಮುದಲಿಟ್ಟ. ಕೃಷ್ಣಾನಂದ ಅ್ಹಣ್ಣರ ಪೇರೇ ಎನಕ್ ನಿಂಡಪೋಚು.

ಸಂಚಾರ ಕಾಲತುಳ್ಳೆ ಎನ್ನಾ ಕಾಮು ಅ್ಹತಿಯಾ ಕಾಡಕ್ಕ್ ಮುದಲಿಟ್ಟದ್. ಅತ್ತಕ್ಕಣ್ಣು ಮುದಲು ಅತ್ತತ್ತೇ ಬಾಧಾ ಇಂದಿಲ್ಲಾಂಟಂಡ್[3]. ಅಪ್ಪೊ ಜೀವನತ್ತೇ ಓರೇ ಚಿಂತೆಹಾ ಇಂದಹೀನ. ಸಾರ್ಥತ್ತೇ ಕುಟ್ಟೆ ಸಂಚರಿಯರಪೊ ಪ್ರಯಾಣತ್ತೇ ಪುದ ಅನುಭವು ಮನಸ್ಸಾ ಆಕರ್ಷಿಚ್ಚದ್. ವಾಣಿಜ್ಯತ್ತೇ ಮರ್ಮಂಗಳಾ ತೆರಿಯರ ಹೊಣ ಇಂದ್. ಮಥುರೇಯಾ ತಲಪೀನ ಮೇಲೆ ವಜ್ರಪಾದಾಡೆ ವಿಹಾರು ಅಪ್ಪಡಿಯೇ ಅತ್ತತ್ತೇ ಧ್ಯೇಯಂಗಳಾ ತೆರಿಯರ ಕುತೂಹಲಮಿಂದ್. ಜೊತೇಲೇ ಶಿಲ್ಪಿ ವಿಶ್ವಕರ್ಮಂದೆ ಕಾರ್ಯತ್ತೇ ಗುರಿಹೀಳಾ ತೆರಿಯರ ಹಂಬಲು. ನಾಟಕತ್ತೇ ಅಭ್ಯಾಸತಕ್ಕ್ ಪ್ರಾರಂಭಿಚ್ಚಮೇಲಂತೂ ಪಹಲ್‌ರಾತ್ರಿ ಅದೇ ಮಗ್ನತ, ಆತಂಕು. ಇಪ್ಪೊ ನಾಟಕು ಅ್ಹಣ್ಣರದ್ ನೀರುಳ್ಳೆ ಮೀನಕ್ಕ್ ಈಜರತ್ಥನ ಸುಲಲಿತಮಾಯಿಟ್ ಅ್ಹಂದೆ ಆತಂಕಮೂ ಇಂದಿಲ್ಲ. ಮನಸ್ಸ್ ಉಲ್ಲಾಸತುಳ್ಳಿಂದ್. ಇತ್ಥಾ ಸ್ಥಿತೀಲೆ, ಇಂದೆ ಪ್ರಾಯತುಳ್ಳೆ ಕಾಮಬಾಧ ಉಳ್ಳಣ್ಣು ಕೊರಂಜ್ ವಿರುಕುಡಾಂಡಿಂದ್. ನಾ ಊರಾ ಉಟ್ಟ್ ರಂಡ್ ವರ್ಷೂ ಆಯಿಂದ್. ಹಾಂಬಡಿಯಾ ಹೆಚ್ಚೂಕಡಮ ಮರತ್‌ಪೋಯಿಂದ್. ಮನಸ್ಸ್ ಚಂದ್ರಿಕೇಯೇ ಧ್ಯಾನೂ ಪಣ್ಣಾಂಡಿಂದ್. ಒರೂ ಕಾಮತ್ತೇ ತೃಪ್ತಿಯಂಡ್, ಸೌಂದರ್ಯತ್ತೇ, ಭಾವತ್ತೇ, ಭಾವನೇತೇ ಸಮಗ್ರತೃಪ್ತೀಯಾ ಬಯಸಾಂಡಿಂದ್. ಎಂಗಡೆ ತಂಡತುಳ್ಳೆ ಒಟ್ಟು ಪತ್ತ್ ಜನು ನಟಿಹಾ ಇಂದಹೀನ. ಆರಂಭತುಳ್ಳೆ ದೇವಕಿ, ಕಂಸಂದೆ ಹಾಂಬಡಿಯಾಂಗಳಾನ[4] ಆಸ್ತಿ ಪ್ರಾಪ್ತಿಹ, ಗೋಪಿಹ ಇತ್ಯಾದಿಯಾನ ಪಾತ್ರಂಗಳ ಪಣ್ಣಿ ಅತ್ಥೀಮೇಲೆ ಅಖಿಳೇ ಕೃಷ್ಣಂದೆ ಓರೇ ಓಳು ಜನು ಹಾಂಬಡಿಯಾಮಾಡೆ ಅಪ್ಪಡಿಯೇ ದ್ರೌಪದೀಂದೆ ಪಾತ್ರತಾ ವಹಿಯಾಂಡಿಂದಹೀನ. ಆರಂಭತುಳ್ಳೆ ವಿರಹಿಣಿಯಾಯಿಟ್ ಅತ್ಥೀಮೇಲೆ ರುಕ್ಮಿಣಿಯಹರ ಚಂದ್ರಿಕೆ ಅ್ಹಂತೂ ಮುಖ್ಯಮಾನ ನಟಿ. ನಟಿಹೀಳುಳ್ಳೆಲ್ಲ ಪ್ರಮುಖಮಾನ ಆಕರ್ಷಣ. ಒಳಿಂಜ ನಟಿಹೀಳುಳ್ಳೆ ನಾ ಆರಕ್ಕ್ ಓಣಮಾನಾಲೂ ಇಂಗಿತತಾ ತೆರಿವಿಚ್ಚಿ ಠಿಕಾಣೀಕ್ ಅಳವಿಚ್ಚಕಲಾಮಾ ಇಂದದ್. ಹಾವುಭಾವು ರೂಪು ಅಂಗಸೌಷ್ಠವತುಳ್ಳೆ ಅಖಿಳೋದೂ ಕಮ್ಮೀತೇಖಿಯಾ ಅ್ಹಂಡ್. ಕಮ್ಮೀ ಇಂದಾಕ ನಟಿಹೀಳಹಾಂಡಿಂದಿಲ್ಲಹೀನ. ಕಲಾವಂತಿಹ ಆಂತಣ್ಣು ಗೃಹಸ್ಥಾಶ್ರಮತ್ತೇ ನೀತಿನಿಯಮಂಗಳಣ್ಣು ಮುಕ್ತಾಳಾಯಿಂದಹೀನ. ಧೃತಿ, ಛಾಯಾ, ರಂಡ್ ಪೇರ್ ಮಾತ್ರು ಎಂಗಡೇದೇ ಮಂಡಲೀತೇ ವ್ಯವಸ್ಥತು ಅಪ್ಪಡಿಯೇ ಕಣ್ವನುಳ್ಳೆ ಅನುರಕ್ತೆಹೀಳಾಯಿಂದಹೀನ. ನಾ ಇಡೀ ನಾಟಕತ್ತೇ ಕೇಂದ್ರಪಾತ್ರು, ಕೇಂದ್ರಪುರುಷನಾಯಿಂದೆ. ಆಡೆ ಜೊತೇಲೆ ಇಂಗಿತತಾ ವ್ಯಕ್ತೂಪಡತೀಂದಾಲೂ ಸ್ವೀಕರಿಯುಂ. ಕಾಂತಿಮತಿ, ಚಿತ್ರಾ ಅಪ್ಪಡಿಯೇ ಮನೋರಮಾ ಅನುಗ್ರಹು ಅ್ಹಂಟ್ ಭಾವಿಯನ್ನಾ ಅ್ಹಂಟ್ ಎನಕ್ ತೆರಿಂಜಿಂದ್. ಎಂದೆ ಜೊತೇಲೆ ವಾರ್ಥೊಲ್ಲರಪೊ, ನಾ ಅ್ಹತ್ತಾ ಚೊಲ್ಲೀನಾಲೂ

---

1 ತಾಳೇಗರಿ 2 ನಟನಾಯಿಟ್ 3 ಇಂದಿಲ್ಲಾ ಅ್ಹಂಟ್ ಅಂಡ್ 4 ಹಾಂಬಡಿಯಾಮಾಳಾನ

ಅತ್ತಾ ಪಣ್ಣರಪೊ ಅಘಿಂಯ ಕಾಟಾಂಡಿಂದ ಹಾವು, ಭಾವು, ರಂಡರ್ಥತ್ತೇ ವಾರ್ಥೆಹ ಸ್ಪಷ್ಟವಾನ ಸಂಕೇತಂಗಳಾಯಿಂದಹೀನ. ಆನಾಲೂ ಎಂದೆ ಮನಸ್ಸ್ ಚಂದ್ರಿಕೇಣ್ಣೂ ತುಳುಕಿ ಹರಿಯಾಂಡಿಂದಿಲ್ಲ. ಓರೆ ಆಡೆ ಜೊತೇಲೆ ಶೇರೀನಾಲೂ ಅವಳಕ್ಕ್ ತೆರಿಯಂದ್; ಅವಳಕ್ಕ್ ಮಾತ್ರಮಂಡ್, ಮಂಡಲೀತೇ ಎಲ್ಲಾರಕ್ಕೂ ತೆರಿಯಂದ್. ಉಳ್ಳುಳ್ಳೇ ಕುಹಕು ಕುಚೋದ್ಯತ್ತೇ ವಾರ್ಥೊಲ್ಲಿಕಿಂಡಾಲೂ ದಾರೂ ದಾರಿಯೂ ಆಕ್ಷೇಪಿಯರದಿಲ್ಲಹೀನ. ಇದ್ ಮುಕ್ತಮಾನ ಜೀವನತ್ತೇ ವೃತ್ತಿ. ಎಂದೆ ವಿಷಯತುಳ್ಳೆ ಹಾಸ್ಯತಾ ಪಣ್ಣರ ಧೈರ್ಯು ಕೂಡ ಆರಕ್ಕೂ ಇಲ್ಲ. ಆನಾಲೂ ನಾ ಓಕ್ ಚಂದ್ರಿಕೇಕ್ ಹೆದರಣಿ? ಆ್ರಂಟ್ ಎನ್ನಾ ನಾ ಪರೀಕ್ಷಿಚ್ಚಿಕಂಡರಾಣಿ. ನೀನೂ ಇತ್ಥಾ ನಡವಳಿಕೇಕ್ ಉಳಂದ್ ಅಗ್ಘಮಹಡಾ ಆ್ರಂಟ್ ಕೋಟುಟಾಕ ಆ್ರಣ್ಣರ ಹೆದರಿಕ್ಯ ಆ್ರಂಟ್ ಅರ್ಥಮಾಚಿ. ನಾ ಆಡಬಡೇಕೂ ಪೋಹಲ್ಲೆ. ಎಂದೆ ಶರೀರಧರ್ಮತಾ ತೆರಿಂರ್ಝುಂಡ್ ತೃಪ್ತೀಪಡತರದ್ ಉಂದೆ ಧರ್ಮಮಂಡಾ? ಆ್ರಂಟ್ ಪ್ರತಿಯಾ ಕೋಟಾಕ, ಆ್ರಣ್ಣರ ಸಮಾಧಾನು ಪರವಂದ್. ಆನಾಕ ಅವಳಾ ಅಪ್ಪಡಿಯಂಟ್ ಆ್ರಪ್ಪಡಿ ಕೋಳರದ್? ಅವೆ ಎನಕ್ ಅತ್ಯಂತ ಆತ್ಮೀಯಳಾಯಿರಾಡ. ಚಮಿಯರಘಿಯ ಎಂದೆ ಚೂಟೂ ಉಪಚಾರತ್ತೇ ವಿಷಯತುಳ್ಳೆ ಆ್ರತ್ಥನಿಯೇ ಎಚ್ಚರು ವಹಿಚ್ಚಾಲೂ ಅವೆ ವಿಶೇಷಮಾನ ಗಮನು ಕುಡಡ. ಎನಕ್ ಓದ್ ಓಣು ಓದ್ ವಾಣ ಆ್ರಣ್ಣರತ ಅಘಿಯ ಅವಳಿಯೇ ಕೋಳನ್ನ. ಎಂದೆ ಮೇಲೆ ಅತ್ಯಂತ ಭಾವನಾಶಕ್ತೀಯ ಹೊಂದೀಕರವೆ ಆ್ರಂಟ್ ಎಲ್ಲಾರಕ್ಕೂ ತೆರಿಂಜರಾಂದ್. ತಾಂ ಪಣ್ಣರ ಪಾತ್ರಮಾನ ಎಂದೆ ಪ್ರಣಯಿನಿ ಅಪ್ಪಡಿಯೇ ಪಟ್ಟತರಾಣೀಂದೆ ಕರ್ತವ್ಯಂಗಳಿಯೆಲ್ಲಾ ಪಣ್ಣಡ. ನಂಗಾ ರಂಡ್ ಪೇರೂ ಒರೇ ಹಾತುಳ್ಳಿರಣು ಆ್ರಂಡಾಲೂ ದಾರೂ ಆಶ್ಚರ್ಯು ಪಡಲ್ಲ. ಆನಾಲೂ ಅವೆ ತಂದೆ ದಾಸಿಯಾನ ಚಾರುಮತೀಂದೆ ಜೊತೇಲೆ ಓರೇ ಇರಡ. ನಾ ಅವಡೆ ಹಾತಕ್ಕ್ ಪೋನಪೊ, ಅವೆ ಎಂದೆ ಹಾತಕ್ಕ್ ವಂದಪೊ ಮಧ್ಯೆ ಮಧ್ಯೆ ಪ್ರಣಯಿನೀಂದೆ ಭಾಷೇತೇ ವಾರ್ಥೇಲೆ ಹಂಗಿಯಡ. ಅತ್ಥನಿಯೆ. ಶರೀರತ್ತೇ ಮಟ್ಟತುಳ್ಳೆ ಮಾತ್ರು ತುಸುವೂ ಹತ್ತಿರಮಹರದಿಲ್ಲ. ಎನಕಾನಾಲೂ ಅವಳಾ ಅಂದೆ ಮಟ್ಟತುಳ್ಳೆ ಸಮೀಪಿಯರ ಅಥವಾ ಅಂದೆ ಅರ್ಥತ್ತೇ ವಾರ್ಥೊಲ್ಲರ ಧೈರ್ಯು ವರಲ್ಲ. ಆ್ರತ್ತಕ್ಕ್ ಇಂದೆ ಹೆದರಿಕ್ಯ? ಆ್ರತ್ಥನಿಯೋ ನಾ ಎನ್ನುಳ್ಳೇ ಇಂದೆ ಪ್ರಶ್ನೇಣ್ಣೂ ಕೊರಗೀನಮೇಲೆ ಒರುಕ ಹೊಳೆಂಜದ್. ಅವೆ ಪ್ರತಿನಿತ್ಯಮೂ ಧ್ಯಾನೂ ಪಣ್ಣಡ. ಪಾತ್ರೂವಹಿಯಡ. ಎಲ್ಲಾಡೆ ಜೊತೇಲೂ ಸರಿಸಮಮಾ ಬೆರಿಯಡ. ಕಲವರವಾಳಕ್ಕ್ ಸಂಗೀತತಾ ಚೊಲ್ಲೀಕುಡಡ. ಎನಕೂ ಚೊಲ್ಲೀಕುಡಡ. ನಿಂಡಂತೆ[1] ತನಕಾಯಿಟ್ ಉಡವಿಚ್ಚಕಂಡಿಂದ ಹಾತೇ ಒರು ಕುಚ್ಚುಳ್ಳೆ ಉಕ್ಕಾಕಂಡ್ ಧ್ಯಾನಮಗ್ನಾಳಾಯಿರಡ. ಇಂದೆ ವಿಚಾರು ಚಾರುಮತಿ ಅಪ್ಪಡಿಯೆ ನಾ ರಂಡ್ ಪೇರಾ ಉಟ್ಟ್ ಇನ್ನಾರಕ್ಕೂ ತೆರಿಂಜಿಂದಿಲ್ಲ. ದಾರಕ್ಕೂ ಚೊಲ್ಲಕ್ಕೂಡಾದ್ ಆ್ರಂಟ್ ಕಟ್ಟ್‌ನಿಟ್ಟಾ ಅಪ್ಪಣೆ ಪಣ್ಣೀರಾಡ. ಮಧ್ಯೇ ಆರೇ ಅವಡೆ ಹಾತಕ್ಕ್ ಪೋನಾಲೂ, 'ಯಜಮಾನತಿ ಒರಕೂ ಪಣ್ಣಾಂಡ್ ರಾಡ. ಹೆಂಬಾ ಆಯಾಸು ಆ್ರಂಡಿಂದ,' ಆ್ರಂಟ್ ಚಾರುಮತಿ ಚೊಲ್ಲೀ ಉಟ್ಟುಡಂದ್. ಅವಡೆ ಇಂದೆ ಸಾಧನೇಣ್ಣು ಅವಳಾ ಅಂಗಸಂಗತಕ್ಕ್ ಅಳಿಯರ ಧೈರ್ಯು ಎನಕ್ ವರಾಂಡಕ್ಕಲ್ಲಿಯಾ? ಅಪ್ಪಡಿ ಇಂದಾಕ ಮನಸ್ಸತ್ತಕ್ಕ್ ಅವಡೆ ಅಂಗತಾ ಬಯಸಂದ್? ಉಂದೆ ಸಾಧನಾ ಉಂದೇದ್. ಎಂದೆ ಶರೀರ ಧರ್ಮು ಓರೆ. ನಂಬಡೆ ರಂಡ್ ಜನತ್ತೆ ಸ್ನೇಹು ಅಂತಃಕರಣಂಗಳಕ್ಕ್ ಇತ್ತಣ್ಣು ಚ್ಯುತಿ ವರರದ್ ವಾಣ, ಆ್ರಂಟ್ ಚೊಲ್ಲರ ಧೈರ್ಯು ಕೂಡ ಆ್ರತ್ತಕ್ಕ್ ವರಾಂಡಕ್ಕಲ್ಲ ಆ್ರಂಟ್ ವಿಹ್ವಲನಹಾಂಡಿಂದೆ. ಅಪ್ಪಡಿ ಚೊಲ್ಲೀನಾಕ ಅವಡೆ ಕೈಯುಳ್ಳೆ ನಾ ಕಮ್ಮಿಯಹಣಿ ಆ್ರಣ್ಣರ ಭೀತಿಯ? ಆ್ರಣ್ಣರ ಇನ್ನೊರು ಅನುಮಾನು ಪರವಾಂಡಿಂದ್. ಅವಡೆ ಮೇಲೆ ಕೋಪೂ ವರಾಂಡಿಂದ್. ಒರು ನಾಳಂತೂ ಅವಡೆ ಜುಟ್ಟಾ ಪುಡಿಚ್ ರಂಡ್ ಕಪಾಲತಕ್ಕೂ ಬಾಸುಂಡಾ ವರರಹುಡಿ ಹೊಡಿಯರ ಕಲ್ಪನಾ ವಂದ್. ಪರಂಬೆ ನಡವರ ಆ್ರತ್ಥನಿಯೋ ಘಟನೆಹ, ಅನ್ನಾಡೆ ಮನಸ್ಸತ್ತೇ ಆ್ರತ್ಥನಿಯೋ ಭಾವನೆಹ ಆಲೋಚನೆಹ್ಯ ಅವಳಕ್ಕ್ ಧ್ಯಾನಸ್ಥಿತೀಲೆ ತೆರಿಯಂದ್ ಆ್ರಣ್ಣರದ್ ಎನಕ್ ತೆರಿಂಜಿಂದ್. ನಾ ಇಪ್ಪಡಿ ದೇಹಬಯಕೇಣ್ಣೂ ತೊಳಲಾಂಡಿಕ್ಕರದ್ ಅವಳಕ್ಕ್ ಬೋಧೆಯುಹರದಿಲ್ಲಿಯಾ? ಆ್ರಣ್ಣರ ಆಲೋಚನಾ ಒರುಕಾ ಪರಂದದ್. ಅಕಸ್ಮಾತ್ ಇಪ್ಪೋ ಅಪ್ಪದೇ ಬೋಧೆಯಾಯಿಂದಾಕ? ಆ್ರಣ್ಣರ ಸಂಭಾವ್ಯತಾ ಕಂಡ್ ವಳವಾಚ್. ಭೀತಿಯಾಚ್. ಪಿತ್ತಾನಾ ವಡಚಾಲಾ ಅವೆ

1 ಒಳಂಜಂತೆ

ಕುಶಲತಾ ವಿಚಾರಿಯಕ್ಕ್ ಎಂದೆ ಮುಂತೀಲೆ ವಂದಪ್ಫೊ ಅವಡೆ ಮೊಖತಾ ಕಳತಾ ಅ್ಡಡತ್ ಪಾಕರತಕ್ಕೇ ನಾ ಪಿಂಜರಿಯಾಂಡಿಂದೆ[1]. ಎನ್ನುಳ್ಳತ್ತೇತ ಎಲ್ಲಾತಿಯೂ ಅವೆ ತೆರಿಂಜಿರಾಡ ಅ್ಡಣ್ಣರ ಕಳ್ಳಭಯು ಉಳ್ಳೇ ಇಣಕಕ್ಕ್ ಶುರುವಾಚಿ. ಇಪ್ಪಡಿ ನಾಲ್ ನಾ ಕಳಿಂಜ ಮೇಲೆ ಇಂದಕ್ಕಿಂದಹುಡಿಯೇ ಕೋಪ್ಪೂ ಪರಂದದ್. ನಾ ಇತ್ಥನ ಮಟ್ಟ್‌ಕ್ಕ್ ನರಳಾಂಡಿಕ್ಕರದ್ ತೆರಿಂಜಿಂದೂ ಶಮನೂ ಪಣ್ಣಾದೆ ಓದೂ ತೆರಿಯಾದಹುಡಿ ನಟನೇಪಣ್ಣಾಂಡ್ ರಾಡ. ಇವಳಣ್ಣು ಧೂರೂ ಪೊಹಣು. ಇಂದೆ ನಾಟಕಯಾತ್ರೇಣ್ಣುಮೇ ಧೂರೂ ಪೊಹಣು. ಅಥವಾ ಇವಳಾ ಇಂದೆ ಯಾತ್ರೇಣ್ಣು ಪರಂಬೆ ಪೋಟ್, ಇವೆ ಪಣ್ಣರ ಪಾತ್ರತಾ ಓರೆ ಆಡೆ ಕೈಯುಳ್ಳಾನೂ ಪಣ್ಣಿಚ್ಚಿ.... ಇತ್ಥನ ಮಾಸಂಗಳಣ್ಣು ಇತ್ಥನ ವಾರಿ ಇದೇ ನಾಟಕತಾ ಪುನಃ ಪುನಃ ಆಡೀಕರತಣ್ಣು ಎಲ್ಲಾ ಪಾತ್ರಂಗಡೆ ಗೀತ ಅಭಿನಯಂಗ ಎಲ್ಲಾರಕ್ಕೂ ವಂದರಾನ್ನ, ಇವೆ ಇಲ್ಲಂದಾಲೂ ನಡವಂದ್ ಅ್ಡಂಟ್ ಶರ್ಮಾಳಕ್ಕೂ ದತ್ತಾಳಕ್ಕೂ ಚೊಲ್ಲೀಉಡಣು. ಇವೆ ಇಲ್ಲಾದೇಯೂ ನಾಟಕು ನಡವಂದ್. ಇಂದೆ ಕೃಷ್ಣಾನಂದು ಕೃಷ್ಣಂದೆ ಪಾತ್ರತಾ ವಹಿಯಾದೇ ಇಂದಾಕ ಮಾತ್ರು ನಡವರದಿಲ್ಲ. ನಾ ಹಠೂ ಪುಡಿಚಾಕ ಅವಾ ಎಂದೆ ಪ್ರಾರ್ಥನೇಯ ಮನ್ನಿಚ್ಚೇ ಮನ್ನಿಯಡ ಅ್ಡಂಟ್ ತೀರ್ಮಾನಿಚ್ಚಕಂಡೆ. ಆನಾಕ ಮನಸ್ಸುಳ್ಳೆ ಇಂದೆ ತೀರ್ಮಾನತ್ತೇ ಕಲ್ಲ್ ಹೊರೇಯಾ ಚುಮಂದಹಂಡ್ ಅವಡೆ ಜೊತೇಲೆ ಅಭಿನಯಿಪಿಯರಪ್ಫೊ ಸ್ನಿಗ್ಧಭಾವಮೇ ಪರಪಡಾದೇ ಶರ್ಮಾ ಅ್ಡಳದೀ ಕಲಿಪಿಚ್ಚಿಂದ ಸಂಭಾಷಣೇಯ ಶುಷ್ಕಮಾ ಒಪ್ಪಿಯಾಂಡರಾಣಿ ಅ್ಡಣ್ಣಿಚ್ಚುಡತ್. ಅತ್ಥನವಾರೀತೇ ಅಭಿನಯತ್ತೇ ಅಭ್ಯಾಸೂ ಇಂದಿಂತಣ್ಣು ಅ್ಡಂದೆ ಐಬ್ ಓರೇ ಆರಕ್ಕೂ ತೆರಿಂಜಿಲ್ಲ. ಅವಳಕ್ಕೂ ತೆರಿಂಜಿಲ್ಲ ಅ್ಡಣ್ಣಿಚ್ಚದ್.

ಪಿತ್ತಾನಾ ವಡಚಾಲಾ ಸ್ನಾನತಯೂ ಉಪಾಹಾರತಯೂ ಮುಡಿಯರತ್ಥನೇಂದುಳ್ಳೆ ಚಾರುಮತಿ ವಂದದ್. 'ಯಜಮಾನತಿ ಉಂಗಳಾ ಇಪ್ಪದೇ ಅಳಚಕಂಡ್ ವರರಹುಡಿ ಚೊಲ್ಲೀರಾಡ.' ಅ್ಡಂಡದ್. ನಾ ಇನ್ನೂ ಎಂದೆ ತೀರ್ಮಾನತಾ ಶರ್ಮಾಳಕ್ಕೂ ದತ್ತಾಳಕ್ಕೂ ಚೊಲ್ಲೀಂದಿಲ್ಲೆ. ಚೊಲ್ಲರದ್ ಖಚಿತಮಾಯಿಂದ್. ಆಂತಣ್ಣು[2] ಚಂದ್ರಿಕೇ ಮೇಲತ್ತೇ ಕೋಪು ಸ್ವಲ್ಪಮೂ ಆರೀಂದಿಲ್ಲ. ಆನಾಕ ಎಂದೆ ಕೋಪತಾ ದಾಸೀಂದೆ ಮೂಖಡೇಲೆ ಕಾಟಿಕ್ಕರದ್ ಎಂದೆ ಗೌರವತಕ್ಕೇ ಕಮ್ಮಿ ಅ್ಡಣ್ಣರ ಎಚ್ಚರಮಾಯಿಟ್, 'ಇಪ್ಫೊ ಓರೇ ಕಾರ್ಯೂ ರಾಂದ್', ಅ್ಡಂಡೆ. 'ಯಜಮಾನತಿ ತಂಗಳೇ ವರಾಂಡಿಂದ. ಹೆಂಬೇ ಮುಖ್ಯಮಾನ ವಾರ್ಥಾ ರಾಂದ್. ಇಂಗಾನಾಕ ಮಧ್ಯತುಳ್ಳೆ ಆರಾನೂ ವಂದ್ ಅಡ್ಡಿಯಹಲಾಂ. ಎಂಗಡೆ ಠಿಕಾಣೀಲಾನಾಕ ಆರೂ ವರರದಿಲ್ಲ. ಅಳಚಕಂಡ್ ವಾ, ಅ್ಡಂಡ,' ಅ್ಡಂಟ್ ನಿಂಡಹಂಡದ್. ಮೃದುವಾನ ವಾರ್ಥೇಣ್ಣು, ಅಂತಃಕರಣಪೂರ್ವಕಮಾನ ಬಲವಂತತಣ್ಣು ತಂದೆ ಯಜಮಾನತೀಂದೆ ಇಷ್ಟತಾ ಇದ್ ಅ್ಡಪ್ಪಡಿಯಾನೂ ಪೂರೈಸಂದ್ ಅ್ಡಂಟ್ ಎನಕ್ ಹೆಂಬೇ ಪಿಂಬೇಯೇ ಅರ್ಥಮಾಯಿಂದ್. ಅತ್ತಂದೆ ಪಿಂಬೆ ಪೋನೆ. ಹೆಂಬೇ ಧೂರು ಇಂದಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲಾರಕ್ಕೂ ಒರೇ ಕಡೇಲೆ ಹಾಂ ಶಿಕ್ಕೀಂದಿಲ್ಲ. ನಿಂಡಫೀಳಯೆಲ್ಲಾ ಒಟ್ಟಕಾ ರಂಡ್ ಫೆರೀ ಹಾಂಗಳುಳ್ಳೆ ಇಳಿವಚ್ಚಿಂದ. ನಾ, ಚಂದ್ರಿಕೆ, ಶರ್ಮಾ, ದತ್ತಾಳಕ್ಕ್ ಮಾತ್ರು ಪ್ರತ್ಯೇಕಮಾನ ಠಿಕಾಣಿ. ಒರೇ ಕಡೇಲೆ ಪಣ್ಣೀನ ಚೂಟಾ ಎಲ್ಲಾ ಕಡೇಕೂ ವಂಕಿಂಡ್‌ಪೋಯಿಟ್ ಇಡರ ವ್ಯವಸ್ಥ. ಕಾಂಪಿಲ್ಯತುಳ್ಳೆ ಯಥೇಚ್ಛಮಾ ಶಿಕ್ಕರ ಚಂಡ್‌ಪೂವಣ್ಣೂ ಕಟ್ಟೀನ ಒರು ಹಾರತಾ ಪೋಟ್ ಚಂದ್ರಿಕೆ ಎನ್ನ ಸ್ವಾಗತಿಚ್ಚ. ನಾ ಅ್ಡಪ್ಫೋ ಪೋನಾಲೂ ಅವೇ ತೀರಾ ಒರು ಗೇಣತ್ತೇ ಪುಷ್ಪಮಾಲೇಯಾನೂ ಎಂದೆ ಕಳತಕ್ಕ್ ಪೋಡಾದೇ ಇರಕ್ಕಿಲ್ಲ. ವಿಶೇಷಮಾನ ಅತಿಥೀಯಾ ಗೌರವಪೂರ್ವಕಮಾ ಸ್ವಾಗತಿಯರ ರೀತಿ ಅದ್. ಆನಾಕ ಇದ್ ಅತಿಥಿ-ಸ್ವಾಗತತ್ತೇ ಸೂಚನಾ ಆಯಿಂದಿಲ್ಲ. ನಾ ಅ್ಡಂಡಾಕ ಅವಳುಳ್ಳಿಂದ ವಿಶೇಷಮಾನ ಭಾವತ್ತೇ ಕುರುಹಾ ಇಂದ್. ಎಂದೆ ಕೈಯಾ ಪುಡಿಚ್ ತಂದೆ ಉಳ್ಳ್‌ಕುಚ್ಚಕ್ಕ್ ಅಳಿಚಕಂಡ ಪೋನ. ಅದ್ ಅವಡೆ ತುಂಕ್ಯರ ಕುಚ್ಚುಳ್ಳಾ ಇಂದ್. ಧ್ಯಾನತಕ್ಕ್ ಉಕ್ಕಾಕರ ಕುಚ್ಚುಳ್ಳೂ ಅದೇ ಆಯಿಕ್ಕಲಾಂ. ಎನ್ನಾ ಉಳ್ಳತ್ತೇ ಪಲ್ಲಂಗತ್ತೇ ಮೇಲೆ ಉಕ್ಕಾಕಚ್ಚಿ ಪರಂಬಕ್ಕ್ ಪೋಯಿಟ್ ಚಾರುಮತಿ ಕುಟ್ಟೆ, 'ದಾರ್ ವಂದಾಲೂ ನಾ ಹಾತುಳ್ಳಿಲ್ಲೆ ಅ್ಡಂಟ್ ಚೊಲ್ಲು. ಕೃಷ್ಣಾನಂದಾ ವಂದಿಕ್ಕರತಾ ಚೊಲ್ಲವಾಣ,' ಅ್ಡಂಟ್ ಚೊಲ್ಲೀಂದ್ ಎನಕೂ ಕೋಟದ್[3]. ಅತ್ಥೀಮೇಲೆ ಉಳ್ಳಕ್ಕ್ ವಂದ್ ವಾಶಲಾ ಇಟ್ಟ್ ಎಂದೆ ಪಕ್ಕತುಳ್ಳೆ ಉಕ್ಕಾಕಂಡ್ ಎಂದೆ ರಂಡ್ ಕೈಹೀಳಯೂ

1 ಪಿನ್ಲೇಟ್ ಪೋಡಾಂಡಿಂದೆ 2 ಆಯಿಂತಣ್ಣು, ಆನತಣ್ಣು 3 ಕೋಳಿಚ್ಚದ್

ಪುಡಿಚ್, ‘ಇತ್ಥನ ನಾ ಉಳ್ಳೇ ಇಥ್ನೊರು ತೊಳಲಾಂಡಿಂದವುಂ ಎನಕ್ ಅ್ರತ್ತ್ ಚೊಲ್ಲೀತಿಲ್ಲ? ಉನಕ್ ಓಣಮಾನ ಬಯಕೇಯಾ ಪೂರ್ಯೆಪಿ ಅ್ರಂಟ್ ಕೋಳರ ಸಂಪೂರ್ಣಮಾನ ಅಧಿಕಾರು ಉಂದೇದಂಡ?’ ಅ್ರಂಡ.

ನಾ ಅತ್ತಂದೆ ಮೊಖತಾ ಪಾರ್ತೆ. ಅತ್ತಂದೆ ಕಣ್ಣ್, ಹುಬ್ಬು, ಇಡೀ ಮೊಖು ಮಾತ್ರಮಂಡ್, ಕಳತ್, ತೋಳು, ಒಡಂಬೆಲ್ಲಾ ಅತ್ತಂದೆ ವಾರ್ಥೇತೇ ಭಾವತಾ ಪ್ರಕಾಶಿಯಾಂಡಿಂದಹೀನ. ನಾ ಗೊಂದಲತುಳ್ಳೆ ಉಳಂದೆ. ಎಂದೆ ಅಧಿಕಾರತಾ ಇದ್ ಸಂಪೂರ್ಣಮಾ ಒಪ್ಪೀರಾಂದ್. ನಾ ಅ್ರತ್ತ್ಕ್ ಕೋಟಿಲ್ಲೆ? ಒರು ನಿಮಿಷತುಳ್ಳೆ ಗೊಂದಲತಾ ಕಿತ್ತಕಂಡ್ ಪರಂಬಕ್ಕ್ ವಂದ್ ಚೊಲ್ಲೀನೆ : ‘ನಾ ಇಥ್ನೊರು ತೊಳಲಾಂಡರಾಣಿ ಅ್ರಂಟ್ ತೆರಿಂಜಿಂದೂ ನೀ ಓಕ್ ಇಪ್ಪಡಿ ಅಳಿಚಿಲ್ಲ?’

‘ತೆರಿಂಜಿಂದಾಕ ಖಂಡಿತಮಾ ಅಳಿಯಾಂಡಿಂದೆ, ಎಂದೆ ವಾರ್ಥೇಯಾ ನಂಬ್,’ ಅ್ರಂಟ್ ತಂದೆ ವಲಕ್ಯೆಯಾ ಎಂದೆ ಎದೇಮೇಲೆ ವಚ್ಚ್ ಚೊಲ್ಲೀತ್. ‘ಓರೇತೇವಾಳಕ್ಕ್ ಓದಹಂದ್ ಅ್ರಣ್ಣರದ್ ಪ್ರತಿನಿತ್ಯಮೂ ಧ್ಯಾನತುಳ್ಳೆ ಎನಕ್ ಬೋಧೆಯಹಂದ್ ಅ್ರಂಟ್ ಅ್ರಂಡ ಉಂದೆ ಗ್ರಹಿಕ್ಯ? ವಾಸ್ತವಮಾ ಅಪ್ಪಡಿ ಅಹರದಿಲ್ಲ. ಪರಂಬೆ, ಓರೇತೇವಾಳಕ್ಕ್ ಅಹರದ್ ಒರೊರಕ ತನಕ್ ತಾನೇ ಬೋಧೆಯಹರದ್ ನಿಜು. ಸದಾ ಅಹರದಿಲ್ಲ. ನಿಶ್ಚಯೂ ಪಣ್ಣೀನಾಕ ಮನಸ್ಸ್ ಅ್ರಂತೀಕ್ ಪ್ರೊಹಣವೋ ಅಂತೀಕ್ ಹರಿಂಜ್ ತೆರಿಂಝುಂಡ್ ಪಿಂತಿರಂಬಂದ್. ಆನಾಕ ಮನಶ್ಯಕ್ತೀಯಾ ಧ್ಯಾನೀ ಇಂದೆ ರೀತೀಲೆ ಬಳಸಕ್ಕೂಡಾದ್ ಅ್ರಂಟ್ ಗುರುಹಾ ಚೊಲ್ಲೀರಾಡ. ನೇತೇನು ನಾಟಕತುಳ್ಳೆ ಉಂದೆ ಶುಷ್ಕಮಾನ ಅಭಿನಯು ಎನಕ್ ಅರ್ಥಮಾಚ್. ಓದಾಯಿರಾಂದ್ ಇತ್ತಕ್ಕ್ ಅ್ರಂಟ್ ಭೀತಿಯಾಚ್. ಹಾತಕ್ಕ್ ವಂದವೆ ಅತ್ತಾ ತೆರಿಯರ ನಿಶ್ಚಯತಣ್ಣು ಧ್ಯಾನೂ ಪಣ್ಣೀನೆ. ಉಂದೆ ತೊಳಲಾಟಮೆಲ್ಲ, ತಂದೆ ಇತಿಹಾಸತೋಡೆ[1] ಬೋಧೆಯಾಚ್. ಎಂದೆ ಕೃಷ್ಣ ಅ್ರತ್ಥೊರು[2] ಸಂಕಟೂಪಟ್ಟರಾಂದ್ ಅ್ರಂಟ್ ಸಂಕಟಮೂ ಆಚ್.’ ಅ್ರಣ್ಣರಪೊ ಅವಡೆ ಕಣ್ಣಂಗಳಂಗ[3] ತೋಮಮಾಯಿಟ್ ನೇತ್ರತ್ತೇ ಮೂಲಕಮಾ ಹರಿಯರ ಪ್ರಕಾಶು ಸ್ನಿಗ್ಧಮಾಚ್.

‘ಎಂದೆ ತೀರ್ಮಾನಮೂ ಉನಕ್ ಬೋಧೆಯಾಚಾ?’

‘ತೆರಿಂಜೂ ತೆರಿಂಜೂ ಇವೆ ಎನ್ನ ಉಪೇಕ್ಷೆ ಪಣ್ಣಾಂಡ್‌ರಾಡ, ಕಾಡಾಂಡ ರಾಡ, ಅ್ರಣ್ಣರ ಗ್ರಹಿಕ್ಯ, ನಾ ಇಂಗಿಕ್ಕರಪೊ ಓರೆ ಆರಿಯೂ ಅಳಿಯಕ್ಕ್ ವಳವಣ್ಣು ನೀ ಎನ್ನಾ ಮಂಡಳೀಣ್ಣು ಪರಂಬೆಪೋಡಿಯಕ್ಕ್ ತೀರ್ಮಾನೂ ಪಣ್ಣೀನ.’

‘ಇದ್ ತೆರಿಂಜಮೇಲೆ, ಅ್ರಂಡಾಕ ಇಪ್ಪೊ ಉನಕ್ ಎಂದೆ ಮೇಲೆ ಕೋಪೂ ವಂದಿಕ್ಕಲ್ಲಿಯಾ?’

‘ಪ್ರೀತಿಯೇ ಕೋಪತ್ತೇ ಉಳ್ಳ್ ಆಧಾರು ಅ್ರಂಟ್ ಎನಕ್ ಅರ್ಥಮಹಲ್ಲಿಯ? ತಂದೆ ಪುಟಾಣಿ ಕ್ಯೆಹೀಳಾ ಅ್ರಡತ್ ತಾಯಾರಾ ಪಟಪಟಾ ಅ್ರಂಟ್ ಹೊಡಿಯರ ಪಶ್ಯಡೆ ಮನಸ್ಸುಳ್ಳ್ ಇಕ್ಕರದ್ ಒರೂ ಪ್ರೀತಿ, ಅವಲಂಬನೆಹ್ಯ,’ ಅ್ರಂಟ್ ಚೊಲ್ಲಿಕಿಂಡ್ ಅದ್ ಎಂದೆ ಥಳಿಶ್ಯಾನ ಭಳತ್ತ ಅಂಗೀಯಾ ಕಳಚಿ ಎಂದೆ ಭುಜು, ಎದ, ಹೊಟ್ಟೆಹೀಳ ಪ್ರೀತೀಣ್ಣೂ ಸವರಕ್ಕ್ ಪ್ರಾರಂಭಿಚ್ಚದ್. ಪಲ್ಲಂಗತ್ತೇ ಮಧ್ಯಭಾಗತಕ್ಕ್ ಅರಹಾಯಿಟ್ ತಾಂ ಚಕ್ಕಂಬಕ್ಯೆ ಪೋಟ್ ಎನ್ನಾ ತಂದೆ ತೊಡೆಹೀಡೆಮೇಲೆ ತುಂಕಿಚ್ಚಕಂಡ್ ತಬ್ಬಿಕಿಂಡ್ ಎಂದೆ ಎದೇಯಾ ನೀವಿ ತಂದೆ ದೃಷ್ಟಿಪ್ರಕಾಶತಣ್ಣು ಎಂದೆ ದೃಷ್ಟೀಯಾ ಹುಡುಕಕ್ಕ್ ಪ್ರಾರಂಭಿಚ್ಚಪೊ, ಇದ್ ಪ್ರೌಢ, ನುರಿಂಜಿಕ್ಕರದ್, ಎನಕಣ್ಣು ಅಗಾಧಮಾನ ಜ್ಞಾನು ಇಕ್ಕರದ್, ಪುರುಷನಕ್ಕ್ ಸಹಜು ಅ್ರಣ್ಣರ ಭಾವನೇಣ್ಣು ಇತ್ತಾ ವಶೂಪಡಿತಿಕ್ಯರ ಪ್ರಯತ್ನತಕ್ಕಣ್ಣಮೂ ನಾ ಇತ್ತಂದೆ ವಶಮಾಯಿಟ್ ಒಪ್ಪಿಚ್ಚಿಕರದೇ ವಿಹಿತೂ ಅ್ರಣ್ಣರ ಆಲೋಚನಾ ಎನ್ನುಳ್ಳೆ ಪರಂದದ್. ಅತ್ತಂದೆ ಪ್ರೌಢಮಾನ ಸ್ವಾಧೀನ ಶಕ್ತೀತೇ ಪ್ರಜ್ಞೀಲೆ ಕರಗಾಂಡಿಂದ ನಾ ಎಂದೆ ಪಾಲತ್ತೇ ಕ್ರಿಯೇಲೂ ಉದ್ಯುಕ್ತನಾಚಿಲ್ಲೆ. ಅದ್ ಎನ್ನಾ ತಬ್ಬೀ ಪುಡಚಕಂಡಿಂದದ್. ಅತ್ತಂದೆ ಅ್ರಡಕ್ಯೆ ಎಂದೆ ತಲೇಕ್ ತಳಾಧಾರವಾಯಿಂದ್. ತೊಡೆಹ ಬೆನ್ನಕ್ಕ್ ತಳಾಧಾರಮಾಯಿಂದಹೀನ. ಪಾಲಾ ಸಾಪಡಿಯಕ್ಕ್ ಅಳಿಚಕಂಡ ಪಶ್ಯಲಕ್ಕ್ ತಾಯಾಡೆ ತೊಡೆಯೂ ಹಸ್ತಂಗಳೂ ಆಧಾರತ್ತೇ ವಿನ್ಯಾಸಮಹರಹುಡಿ. ಅತ್ತಂದೆ ವಲಕ್ಯೆ ಎಂದೆ ಬೆನ್ನಾ ಬಳಸಿ ಎನ್ನಾ ತಂದೆ ಎದೇಕ್ ಒತ್ತಿಕ್ಯಾಂಡಿಂದ್.

---

1 ಇತಿಹಾಸತ ಜೊತೇಲೆ 2 ಅತ್ಥನೊರು 3 ಕಣ್ಣತ್ತೇ ಅಂಗಳಂಗ

‘ಕೃಷ್ಣ, ವಾ, ವಾ ಎಂದೆ ಕೃಷ್ಣ,’ ಅ್ಹಂಟ್ ಅದ್ ಎಂದೆ ಚೊವೀಲೆ ಉಸರಾಂಡಿಂದ್. ಆನಾಕ ತಾಂ ವಿವಸ್ತ್ರೊ ಆಚಿಲ್ಲ. ಅತ್ತಾ ವಿವಸ್ತ್ರೊ ಪಣ್ಣರದ್ ಎಂದೆ ಪಾತ್ರಮಂಡ? ಆನಾಕ ಎಂದೆ ಪಾತ್ರು ಎನಕ್ ಮರತಪೊಹಾಂಡರಾಂದ್. ರಂಡ್ ಪಾತ್ರಂಗಳೂ ಸಂಪೂರ್ಣಮಾ ಸ್ವಾಧೀನಾಳಾನ ಅತ್ತಂದೇದ್ ಅ್ಹಣ್ಣರ ಪ್ರಜ್ಞಾ ಪರಂದದ್. ಅದ್ ಅ್ಹಪ್ಪಡಿ ಪಣ್ಣಿಚ್ಚಿಂದಾಕ ನಾ ಅಪ್ಪಡಿ ಪಣ್ಣಾಂಡಿಂದೆ.

ಎಂದೆ ಮೊಖು ಅತ್ತಂದೆ ಎದೇಕ್ ಒತ್ತೀಂದ್. ಕಣ್ಣಹಾ ಮುಚ್ಚಿಕಿಂಡಿಂದಹೀನ. ಅದೇ ಸ್ಥಿತೀಲೆ ತುಸೂ ಪೋ ಇಂದಮೇಲೆ ಎಂದೆ ಕಾಲೂ ತೊಡೆಹೀಳೂ ಘಟ್ಟಿಯಾನ ಪಲಹಾಯಕ್ಕ್ ಒತ್ತಾಂಡಿಕ್ಕರಹುಡಿ ಭಾಸಮಾಚಿ. ಮೊಖತಾ ಅತ್ತಂದೆ ಎದೇಣ್ಣೂ ಉಡಿವಿಚ್ಚಕಂಡ್ ಅಂಕಡೇಕ್ ತಿರಂಬಿ, ಅಡಕ್ಕೈಯಣ್ಣು ಪಡತ ಬಟ್ಟೇಯಾ ತೂಣೀ ಪಾರ್ತೆ. ವಾಸ್ತವಮಾ ಅದೊರು ಮರತ್ತೇ ಮಂಚಮಾಯಿಂದ್. ಪಲಹಾಯತ್ತೇ[1] ಮೇಲೆ ಒರು ಬಟ್ಟೇಯಾ ಪಡತಿಂದತ್ಥನಿಯೇ. ಪಡಿಕ್ಯಾ ಇಂದಿಲ್ಲ. ತಲಮಾಡೂ ಇಂದಿಲ್ಲ. ಇದ್ ಪ್ರತಿನಿತ್ಯಮೂ ಇಂದೆ ಒರಟಾನ ಪಲಹಾಯತ್ತೇ ಮೇಲೆ ತುಂಕ್ಯಂದ? ಧ್ಯಾನಮೂ ಇಂಗೇಯೇ. ಇತ್ತಂದೆ ಮೇಲೆ ಉಕ್ಕಾಕಂಡೇಯೇ. ಒರಕಮೂ ಇಂಗೇಯೇ. ಇದ್ ಅತ್ತಂದೆ ಧ್ಯಾನತ್ತೇ ಕುಚ್ಚುಳ್ಳು ಅ್ಹಣ್ಣರದ್ ಅರ್ಥಮಾಚ್. ಅತ್ತಂದೆ ತೊಡೇಮೇಲಣ್ಣು ಓಂದ್ ಉಕ್ಕಾಕಂಡೆ. ಅ್ಹತ್ತ್ಕ್ಕ್ ಓಂದ? ವಾ, ಅದ್ ಅ್ಹಳ್ತಕಕ್ಕ್ ಎಂದೆ ಭುಜಂಗಳಾ ಪುಡಿಚಕಂಡದ್. ಒರುಕ್ಷಣು ವಾರ್ಥೊಲ್ಲಾದೆ ಇಕ್ಕರಹುಡಿ ನಾ ಅತ್ತ್ಕ್ಕ್ ಸನ್ನೇಪಣ್ಣೀನೆ. ನಾಟಕತುಳ್ಳೆ ಪ್ರೀತೀತೇ, ಪ್ರಣಯಿನೀಂದೆ, ವಧೂಂದೆ, ಪತ್ನೀಂದೆ, ಒರೇ ಓಳು ಸವತಿಮಾಡೆ ಕುಟ್ಟೆ ಅತ್ಯಂತಮಾನ ತಾಳ್ಮೇಣ್ಣಮೂ ಔದಾರ್ಯಂಗಳಣ್ಣಮೂ ನಡವರ ಗುಣವತಿಯಾಯಿಟ್ ಸದಾ ಹಂಸತೂಲಿಕಾತಲ್ಪತುಳ್ಳಿಕ್ಕರ ರಾಜಮಹಿಷೀಂದೆ ಪಾತ್ರೂ ಪಣ್ಣರ ಇದ್ ಅಂತರಂಗತುಳ್ಳೆ ಸದಾ ಸಂನ್ಯಾಸಿಯಾ ಇಂದ್. ಇದ್ ಧ್ಯಾನತ್ತೇ ಕುಚ್ಚುಳ್ಳಂಡ್; ಸಂನ್ಯಾಸಿನೀಂದೆ ಗುಹ. ಇಂದೆ ಧ್ಯಾನಸ್ಥಾನತುಳ್ಳೆ ತನ್ನಾ ಎನಕ್ ಒಪ್ಪಿಚ್ಚಕಕ್ಕ್ ಸುಕೋಮಲಮಾನ ಭಾವತಣ್ಣು ರಮಿಯಾಂಡ್‌ರಾಂದ್, ಅ್ಹಣ್ಣರ ಪ್ರಜ್ಞಾ ವಂದ್ ಎಂದೆ ಕಾಮತ್ತೇ ಆಶಾ ಕರಗಕ್ಕ್ ಶುರುವಾಚ್. ತುಸು ಪೋದೇಮೇಲೆ ಕೋಟೆ: ‘ ಅ್ಹತ್ತ್ಕ್ ಇತ್ಥಾ ಜೀವನತಾ ಪಣ್ಣಡ?’

‘ಅ್ಹತ್ಥಾ ಜೀವನು?’

‘ಪಡಿಕೇ ಮೇಲೆ ಕೂಡ ತುಂಕ್ಯಾದೆ,’

‘ಉನಕ್ ತೆರಿಂಜಿಕ್ಕಣು.’

ನಾ ಆಲೋಚಿಚ್ಚೆ. ‘ತೆರಿಂಜಿಂದಾಕ ಕೋಳಾಂಡಿಂದಿಲ್ಲೆ.’

‘ನಾಟಕತಾ ಅ್ಹಳದೀನ ವಾಸುದೇವಶರ್ಮಾ ಮಥುರೇತೇ ಎಂದೆ ಹಾತೇ ಉಪ್ಪರಿಗೇ ಮೇಲೆ ಉಕ್ಕಾಕಂಡ್ ಎಲ್ಲಾತಿಯೂ ಎನಕ್ ಒದೀ ಚೊಲ್ಲೀನ. ಎನಕ್ ತೆರಿಂಜತ್ಥನ ನಾ ವಿಮರ್ಶೇ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನೂ ಪಣ್ಣೀನೆ. ಗೀತೋಪದೇಶತುಳ್ಳೆ,

‘ಆತ್ಮಾನಂ ರಥಿನಂ ವಿದ್ಧಿ ಶರೀರಂ ರಥಮೇವ ತು ।
‘ಬುದ್ಧಿಂ ತು ಸಾರಥಿಂ ವಿದ್ಧಿ ಮನಃ ಪ್ರಗ್ರಹಮೇವ ಚ ॥
‘ಇಂದ್ರಿಯಾಣಿ ಹಯಾನಾಹುರ್ವಿಷಯಾಂಸ್ತೇಷು ಗೋಚರಾನ್ ।
‘ಆತ್ಮೇಂದ್ರಿಯ ಮನೋಯುಕ್ತಂ ಭೋಕ್ತೇತ್ಯಾಹುರ್ಮನೀಷಿಣಃ ॥
‘ಯಸ್ತ್ವ ವಿಜ್ಞಾನವಾನ್ ಭವತ್ಯಯುಕ್ತೇನ ಮನಸಾ ಸದಾ ।
‘ತಸ್ಯೇಂದ್ರಿಯಾಣ್ಯವಶ್ಯಾನಿ ದುಷ್ಟಾಶ್ವಾ ಇವ ಸಾರಥೇಃ ॥
‘ಯಸ್ತು ವಿಜ್ಞಾನವಾನ್ ಭವತಿ ಯುಕ್ತೇನ ಮನಸಾ ಸದಾ ।
‘ತಸ್ಯೇಂದ್ರಿಯಾಣಿ ವಶ್ಯಾನಿ ಸದಶ್ವಾ ಇವ ಸಾರಥೇಃ ॥

1 ಫಲಾಯತ್ತೇ

ಇಂದೆ ನಾಲ್ ಶ್ಲೋಕಂಗಳಾ ಪೋಡಂಗೋ ಅ್ಹಂಟ್ ನಾ ಚೊಲ್ಲೀನೆ. ಇಫಿಯಾ ಗೀತೇತೇ ಶ್ಲೋಕಂಗಳಂಡ್, ಉಪನಿಷತ್ತೆತೆಫಿಯ, ಪೋಟಾಕ ತಪ್ಪಹಂದ್ ಅ್ಹಂಡಾ. ಓದೂ ತಪ್ಪಿಲ್ಲ. ಗೀತೇಕ್ ಪೂರಕಮಾನ ಶ್ಲೋಕಂಗಾ ಇಫಿಯ. ಅ್ಹತ್ಥಾ ಚಿತ್ರತಾ ಕಟ್ಟೀಉಡನ್ನ! ಆತ್ಮಮೇ ರಥತ್ತೇ ಯಜಮಾನು. ಶರೀರು ಅ್ಹಣ್ಣರದ್ ಒರು ರಥು. ಬುದ್ಧಿ ಸಾರಥಿ. ಮನಸ್ಸ್ ಲಗಾಮ್. ಇಂದ್ರಿಯಂಗಾ ಕುದುರೆಹ. ಇಂದ್ರಿಯಂಗಡೆ ವಿಷಯಂಗಳೇ ಅಫಿಡೆ ವಳಿ. ಅಯುಕ್ತಮಾನ ಮನಸ್ಸಣ್ಣು ಅನಿಪುಣನಾ ಇಕ್ಕರವನಕ್ಕ್ ಇಂದ್ರಿಯಂಗಾ ತುಂಟಾನ ಕುದುರೆಹೀಳಾ ಪೋಲೆ ವಶೂ ತಪ್ಪೀ ಪೋಹನ್ನ. ಯುಕ್ತಮಾನ ಮನಸ್ಸಿಂದ್ ನಿಪುಣನಾ ಇಕ್ಕರವನಕ್ಕ್ ಅವಂದೆ ಇಂದ್ರಿಯಂಗ ಸಾರಥೀಂದೆ ನಲ್ಲೀ ಕುದುರೆಹೀಳಾ ಪೋಲೆ ವಶಮಾ ಇಕ್ಕನ್ನ. ಇಂದೆ ಶ್ಲೋಕತಾ ನೀ ಅಸ್ಖಲಿತಮಾನ ಕಂಠತಣ್ಣು ಚೊಲ್ಲರಪೋ ಪ್ರೇಕ್ಷಕಾ ಅ್ಹತ್ಥನ ತನ್ಮಯತೇಣ್ಣೂ ಕೋಳಡ! ಮರಂದ್ ಪೋಯಿಕ್ಕರ ಉಪನಿಷದ್ವಾಕ್ಯ ಪುನಃ ಸಾಮಾನ್ಯಾಳಾನ ಜನಂಗಡೆ ಚರ್ಚೇಕ್ ವರಂದ್,' ಅ್ಹಂಟ್ ನಿಲ್ಲಿಚ್ಚುಡತ್. ಇಂದ್ರಿಯಂಗಾ ತುಂಟಾನ ಕುದುರೆಹೀಳಾ ಪೋಲೆ, ಅಫಿಯಾ ನಂಬಳಾ ಅ್ಹಳವಕ್ಕ್ ಉಡಕ್ಕಹದ್. ಅಫಿಳಾ ಹತೋಟೀಲೆ ವಚ್ಚ್ ವಿವೇಕತ್ತೇ ವಳೀಲೆ ರಥತಾ ನಡತಣು[1]. ಕಾಮೂ ಅ್ಹಣ್ಣರ ಕುದುರೇಯಾ ಮೆರಿಚ್‌ವಯ್ಯಂದಾಕ ಅಂತರಂಗತ್ತೇ ಪ್ರಮಾಣು ಸಾಧಿಯಲ್ಲಾ ಅ್ಹಂಟ್ ಚೊಲ್ಲಾಂಡರಾಂದ್ ಅ್ಹಂಟ್ ಎನಕ್ ಅರ್ಥಮಾಚ್.

'ಅತ್ತಾ ನೀ ಓಕ್ ಅನ್ವಯಿಚ್ಚಿಕಂಡ್ ಇಂದ್ರಿಯನಿಗ್ರಹೂ ಪಣ್ಣಿಕ್ಯರದಿಲ್ಲ?' ತುಸೂ ಪೋದೇ ಮೇಲೆ ಕೋಟದ್.

'ನಾಟಕತುಳ್ಳೆ ಇತ್ತಕ್ಕ್ ವಿರುದ್ಧಮಾನ ಅ್ಹತ್ಥನಿಯೋ ಸನ್ನಿವೇಶು, ವಾರ್ಥೆಹಾ ರಾನ್ನ. ಅಫಿಳಿಯೆಲ್ಲಾ ಅನ್ವಯಿಚ್ಚಿಕಕ್ಕ್ ಸಾಧ್ಯಮಾ? ನಾಟಕು ಓರೆ, ಜೀವನು ಓರೆ. ಆನಾಕ ನೀ ಚೊಲ್ಲೀಂತಾ ಸದಾ ಚಿಂತಿಯಣಿ,' ಅ್ಹಂಟ್ ಚೊಲ್ಲೀನೆ. ಅಂದೆ ಕ್ಷಣತುಳ್ಳೆ ಎನಕೂ ಇಂದ್ರಿಯಂಗಳಾ ದುಷ್ಟಾಶ್ವಂಗಳಾಪೋಲೆ ವಶೂಪಡತಿಕಿಂಡ್ ವಳೀ ಕಾಣಣು ಅ್ಹಣ್ಣರ ಆಶಾ ಪರಂದದ್.

ಚಂದ್ರಿಕೆ ಕುಚ್ಚುಳ್ಳೀ ನಿಂಡದ್. ಧ್ಯಾನತಕ್ಕಿಕ್ಕಲಾಂ. ಅಂಗೀಯಾ ಪೋಟಕಂಡ್ ಪರಂಬಕ್ಕ್[2] ವಂದ್ ವಾಶಲಾ ನಾನೇ ಮುಚ್ಚೀ ಪರಂಬಕ್ಕ್ ಪರಪಟ್ಟಪೋ ದಾಸಿಯಾನ ಚಾರುಮತಿ ಕಾಣಿಚ್ಚಿಕಂಡದ್. ಎಂದೆ ಮೊಖತಾ ಪಾರ್ಕ್ ಮಾರ್ಮಿಕಮಾನ ಮಂದಸ್ಮಿತತಾ ಕಾಟಿ ಬಡೇಕ್ ವಂದ್ ಪಿಸ್‌ವಾರ್ಥೆಲೆ, 'ಯಜಮಾನತಿ ನಿಂಗಾ ಅಲ್ಲಾದೇ ಓರೇ ದಾರಿಯೂ ಕಣ್ಣಾ ಅಡತ್ ಪಾರರದಿಲ್ಲಾ. ನಿಂಗಾ ಒಲಿಂಜಿಂತಣ್ಣು ಅವಡೆ ಜೀವನಕಾಠಿಣ್ಯು ತುಸುಮಾನೂ ಕರಗಲಾಂ. ಇನ್ನದೂ ವಾಣ, ಪಡಿಕೇ ಮೇಲೆ ತುಂಕ್ಯರಹುಡಿ ಪಣ್ಣಂಗೊ.' ಅ್ಹಂಡದ್. ಉಳ್ಳೆ ನಡಂದತಯೆಲ್ಲಾ[3] ಇತ್ತ್ಕ್ಕ್ ಅ್ಹತ್ತಾ ಚೊಲ್ಲರದ್? ಚೊಲ್ಲಲಾಮೋ ಉಡಲಾಮೋ! ಅ್ಹಂಡಹಂಡ್ ನಾ ಪಾದರಕ್ಷೆಹೀಳಾ ಪೋಟಕಂಡ್ ಸೊಸ್ತಮಾ ಎಂದೆ ಠಿಕಾಣೀಕ್ ಪಿಂತಿರಂಬೀನೆ.

ಅಂಡೇನತಣ್ಣು ಮನಸ್ಸಾ ಬಿಗಿಯಾ ಅ್ಹಳತಕಂಡ್ ಇಂದ್ರಿಯಂಗಳಾ ನಿಯಂತ್ರಣತಕ್ಕ್ ಕೊಳಂದಹಂಡೆ. ಆನಾಕ ನಾಟಕತುಳ್ಳೆ ನಟಿಯರಪೊ ಕಷ್ಟಮಹಾಂಡಿಂದ್. ಇವೆ ಅಂತರಂಗತುಳ್ಳೆ ಸಂನ್ಯಾಸಿನಿ, ಪ್ರಣಯು ಪ್ರೀತಿ ಶೃಂಗಾರು ವಿರಹು ಇತ್ಯಾದಿಯಾನ ಅ್ಹಂದೆ ಇಂದ್ರಿಯಸಂಬಂಧೀ ಭಾವಮೂ ಇಲ್ಲಾದವೆ. ಪರಿಣತೀಣ್ಣು ನಟಿಯಾಂಡರಾಡ. ಅತ್ಥಾವಡೆ ಕುಟ್ಟೆ ನಾ ಇತ್ಥಾಫಿಳೇ ಭಾವಂಗಳಾ ಅನುಭವಿಚ್ಚಿ ನಟಿಯರದ್ ಅ್ಹಪ್ಪಡಿ ಸಾಧ್ಯು? ಅ್ಹಣ್ಣಿಯಕ್ಕ್ ಶುರುವಾಚಿ. ಮುಂತೀಲಿಕ್ಕರದ್ ನಟಿ. ಭಾವಂಗಾ ಇಕ್ಕರದ್ ಪಾತ್ರಂಗಳುಳ್ಳೆ, ನಟೀಲಂಡ್, ಎಂದೆ ಪಾತ್ರತ್ತೇ ಭಾವತಾ ನಾ ನಟಿಯಣು ಅ್ಹಣ್ಣರ ಕಾವ್ಯತತ್ತ್ವ ಎನಕ್ ತೆರಿಯಾದೇ ಇಂದಿಲ್ಲ, ಆನಾಕ ನಟನಾ ಆನಂದಹೀನು, ಶುಷ್ಕು ಅಹಕ್ಕ್ ಮುದಲಿಟ್ಟದ್. ಹತೋಟೀಕ್ ವಂದಿಂದ ಇಂದ್ರಿಯತ್ತೇ ಕುದುರೆಹ ಪುನಃ ಕುಣಿಂಜ್ ಕಣಿಪೋಟಕಕ್ಕ್ ಪ್ರಾರಂಭಿಚ್ಚಹೀನ. ಚಂದ್ರಿಕೇ ಮೇಲೆ ಕೋಪೂ ವರಕ್ಕ್ ಶುರುವಾಚ್. ಎನಕ್ ಇಂದ್ರಿಯನಿಗ್ರಹತ್ತೇ ಹಿತವಾದತಾ ಚೊಲ್ಲಕ್ಕ್ ಇದಾರ್[4]? ಅ್ಹಂಟ್

1 ನಡಪಿಯಣು 2 ಪರಂಬಹಡೇಕ್ 3 ನಡಂದಿಂತಯೆಲ್ಲಾ 4 ಇದ್ ಆರ್?

ಎನ್ನಾ ನಾ ಕೋಟಕಕ್ಕ್ ಶುರೂಪಣ್ಣೀನೆ.

ಒರುನಾ ಇದ್ದಂಕ್ಕಿಂದಹುಡಿಯೇ ಒರು ಶುದ್ಧೀ ವಂದದ್. ಸೂತ್ರಧಾರೂ ಆನ ಆನಂದದತ್ತಾ ಅವಾ ಚೊಲ್ಲೀನ. ಚಂದ್ರಿಕೆ ತಾಂ ಮಥುರೇಯಾ ಉಟ್ಟ್ ಹೆಂಬೇ ನಾಳಾಚಿ, ಪಿಂತಿರುಂಬಣು. ತಾಂ ಪಣ್ಣಾಂಡಿಕ್ಕರ ಪಾತ್ರಂಗಳಾ ಓರೊತ್ತರಕ್ಕ್[1] ವಹಿಯಂಗೊ. ಇಂದೆ ಕಾಂಪಿಲ್ಯತಾ ಉಟ್ಟ್ ಮುಂತೀ ಪಟ್ಟಣಮಾನ ಇಂದ್ರಧಾರೇಕ್ ಪೋನಮೇಲೆ ಓರೇತೇವಾ ಇಂದೆ ಪಾತ್ರಂಗಳಾ ವಹಿಪಿಹಿಡ್, ತಂದೆ ನೃತ್ಯಗೀತಂಗಳಾ ತಾಂ ಇಪ್ಪದೇಣ್ಣಮೇ ಅವಳಕ್ಕ್ ಅಭ್ಯಾಸೂ ಪಣ್ಣಿಯಣಿ, ಆಂಟ್ ಚೊಲ್ಲೀರಾಡ. ಚಂದ್ರಿಕೆ ಉಡರ ಪಾತ್ರತಕ್ಕ್ ಸುಗಂಧಿಯೇ ತಕ್ಕವೆ ಆಂಟ್ ಸೂತ್ರಧಾರಾಳೂ ನಾಟಕಕಾರನೂ ತೀರ್ಮಾನಿಚ್ಚಿರಾಡ. ಎಂದೆ ಅಭಿಪ್ರಾಯತಾ ಅವಾ ಕೋಟಿಂದ. ಆತ್ತಕ್ಕ್ ಇಪ್ಪಡಿ ಇಂದಕ್ಕಿಂದಹುಡಿಯೇ ಪರಪಟ್ಟುಡತ್? ಎನಕ್ ಮೊದಲು ತೆರಿವಿಚ್ಚಂಡಾ ನಿಂಡವಾಳಕ್ಕ್ ಚೊಲ್ಲರದ್? ಅತ್ತಂದೆ ಹೃದಯತುಳ್ಳೆ ಎಂದೇದ್ ಏಕಮೇವ ಸ್ಥಾನು ಆಣ್ಣರ ಎಂದೆ ಭಾವನಾ ಭ್ರಮೆಯ? ಆಣ್ಣರ ಪ್ರಶ್ನೆಹ ಪರವರ ಮುದಲೇ ನಾ ನಿಸ್ತೇಜನಾನೆ. ಆಂದೆ ಉತ್ತರತಯೂ ಕುಡತಿಲ್ಲೆ. ಕಳಾಹೀನಮಾನ ಎಂದೆ ಮೊಖತಾ ಪಾರ್ತ ದತ್ತಾ ಅವಾ ಸಾಂತ್ವನತ್ತೇ ಧ್ವನೀಲೆ ಚೊಲ್ಲೀನ : 'ನಾಟಕತ್ತೇ ಜೀವನಮೇ ಇಪ್ಪಡಿ. ನಂಬಳೆಲ್ಲಾ ನಟಾ. ಸಂಬಂಧಂಗಳೂ ಭಾವನೆಹೀಳೂ ಅತ್ಥನಿಯೇ.'

ಅಫಾಡೆ ವಾರ್ಥಾ ಚೊವೀಣ್ಣೂ ಉಳ್ಳಕ್ಕ್ ಪ್ರವೇಶಿಚ್ಚಿಲ್ಲ. ಸ್ವಲ್ಪು ಪೋ ಕಾತಮೇಲೆ ಅವಾ, 'ನೃತ್ಯ, ಗೀತಂಗಳುಳ್ಳೆ ಸುಗಂಧೀಂದೆ ಸಮತಕ್ಕ್ ಓರೆ ಆರೂ ಇಲ್ಲಾ. ತರುಣಿ ಅಪ್ಪಡಿಯೇ ಪ್ರೌಢೇಂದೆ ಪಾತ್ರಂಗ ರಂಡಕ್ಕೂ ಹೊಂದರ ಮೊಖು.' ಆಂಟ್ ಚೊಲ್ಲೀ ಓರೇ ಕಾರ್ಯೂ ಇಂದಿಂತಣ್ಣು ಪರಪಟ್ಟ್ ಪೋನ.

ನಾನೇ ಪೋಯಿಟ್ ಆತ್ತಕ್ಕ್ ಪೊಹಡಾ ಆಂಟ್ ಚಂದ್ರಿಕೇಯಾ ಕೋಳವಾ? ಆಣ್ಣಿಚ್ಚದ್. ಎಂದೆಕುಟ್ಟೆ ರಸಮಯಮಾ ಪಾತ್ರತಾ ನಿರ್ವಹಿಯಕ್ಕ್ ಉನಕ್ ಅಹಾಂಡಿಕ್ಕಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಾದೆ ಉನ್ನಾ ಕಾಮೂ ಪೀಡಿಯಾಂಡ ರಾಂದ್. ನಾ ಇಂಗಿಕ್ಕರವರೀಕ್ ಓರೇ ಆರಾ ಶೇರರದೂ ಉನಕ್ ಸಾಧ್ಯಮಿಲ್ಲ. ಎನಕೂ ನಟನಾ ಬೇಜಾರಾಯಿರಾಂದ್. ನೀ ಸಂತೋಷಮಾ ಇರ್ ಆಂಟ್ ಅದ್ ಚೊಲ್ಲೀನಾಕ! ಅಪ್ಪಡಿಯೇ ಚೊಲ್ಲಂದ್. ಚೊಲ್ಲರದೋದ್, ಅತ್ತಂದೆ ಮನಸ್ಸ್ ನಿರ್ಧರಿಚ್ಚಿಕ್ಕರದೇ ಅಪ್ಪಡಿ ಆಂಟ್ ಎಂದೆ ವಿಶ್ಲೇಷಣ ಪುನಃ ಪುನಃ ಚೊಲ್ಲೀತ್. ಅದ್ ಧ್ಯಾನತುಳ್ಳೆ ಎಂದೆ ಮನಸ್ಸಾ ಉಡಿವಿಚ್ಚ್ ಉಡಿವಿಚ್ಚ್ ಪಾರಂದ್. ಧ್ಯಾನತ್ತೇ ವಿಶೇಷಮಾನ ಶಕ್ತೀಣ್ಣೂ ಪಾರರದೂ ವಾಣ. ಸಾಮಾನ್ಯಮಾನ ಬುದ್ಧೀಣ್ಣು ವಿಶ್ಲೇಷಿಚ್ಚಾಲೂ ಇಫಿಳಕ್ಕಣ್ಣಮೂ ಓರೆ ನಿಷ್ಕರ್ಷೆಹಾ ಕಾಣಲ್ಲಿಹೀನ ಆಣ್ಣಿಚ್ಚದ್. ಅತ್ತಾ ಭೇಟೀ ಪಣ್ಣರದ್, ಭಾವುಕಮಾ ವಾರ್ಥೊಲ್ಲರದ್, ಮನಸ್ಸ್ ಪುನಃ ಜರ್ಝರಿತಮಹರದ್, ಆದೂ ವಾಣಾ ಅಣ್ಣಿಯಕ್ಕ್[2] ಶುರುವಾಚ್. ನಾ ಅಪ್ಪಡಿಯೇ ಸೊಸ್ತಮಾಯುಟೆ. ಕಾಂಪಿಲ್ಯತುಳ್ಳೆ ಇಕ್ಕರವರೀಕ್ ನಾನೂ ಅದೂ ರಂಗತಮೇಲೆ ಸಂಧಿಯಾಂಡಿಂದು. ಎಂಗೆಂಗಡೆ ಪಾತ್ರಂಗಳಾ ನಟಿಚ್ಚಿ ಎಂಗಡೆ ಪಾಡಕ್ಕ್ ನಂಗಾ ಇಕ್ಕುಂ.

ಇಂದ್ರಧಾರೇತೇ ಜನಂಗಾ ಚಂದ್ರಿಕೇಂದೆ ಅಭಿನಯತಾ ಪಾರ್ತಿಂದಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲಾರೂ ಸುಗಂಧೀಂದೆ ಅಭಿನಯತಯೂ ನೃತ್ಯಗೀತಂಗಳಯೂ ಮೆಚ್ಚಿಕಿಂಡ[3]. ಎಂದೆ ಕುಟ್ಟೆ ವೈಮನಸ್ಯೂ ವಂದ್ ಚಂದ್ರಿಕೆ ಮಂಡಳೀಯ ಉಟ್ಟ್‌ಪೋಚು ಆಣ್ಣರ ಅಭಿಪ್ರಾಯು ಎಂಗಡೆ ತಂಡತ್ತೇ ಎಲ್ಲಾರುಳ್ಳೂ ಪ್ರಚಲಿತಮಾಚಿ. ಎಂದೆ ಮೌನು ಇಂದೆ ಅಭಿಪ್ರಾಯತಯೇ ಘಟ್ಟೀ ಪಣ್ಣೀತ್ ಆಂಟ್ ವಾಸುದೇವ ಶರ್ಮಾಳೂ ಆನಂದದತ್ತಾಳೂ ಚೊಲ್ಲೀನ. ನಾ ಆತ್ತಕ್ಕೂ ಉತ್ತರಿಚ್ಚಿಲ್ಲೆ. ಆರಕ್ಕೂ ಚೊಲ್ಲಿಕ್ಯಕ್ಕಹಾದ, ಚೊಲ್ಲಾದೇ ಹೃದಯಾಂತರಾಳತುಳ್ಳೆ ಮುಚ್ಚೀವಚ್ಚಕಣಮಾ ಇಕ್ಕರ ಅಮೂಲ್ಯಮಾನ ಭಾವತ್ತೇ ಬೆಸುಗ್ಯ ಎಂಗಡೆ ರಂಡ್ ಜನತುಳ್ಳಿಂದ್. ಇಪ್ಪೋ ಅದ್ ಗತಮಾಯಿಂದಾಲೂ ಸರಿ ಆರಕ್ಕೂ ಚೊಲ್ಲಕ್ಕಹದ್ ಆಂಟ್ ನಾ ನಿಶ್ಚಯಿಚ್ಚೆ. ಇಂದ್ರಧಾರೇಲೇ ರಂಡಾ ದಿನು ಎಂದೆ ಜೊತೇಲೆ ನಿಲಾವತ್ತೇ ರಾತ್ರೀಲೆ ಯಮುನಾತಟತ್ತೇ ಮರಳತ್ತೇ ಮೇಲೆ ಸಮೃದ್ಧಮಾ ಪಾಡಿ ಕುಣಿಂಜ್, ಮೂಡಾದಿನು ರುಕ್ಮಿಣಿಯಾಯಿಟ್ ಎಂದೆ ಕೈಪುಡಿಚಮೇಲೆ ಸುಗಂಧಿ ಎನ್ನೊತ್ತನಿಯೇ ರಂಗತಣ್ಣು ತುಸುಧೂರೂ ಅಳಿಚಕಂಡ ಪೋಯಿಟ್, 'ಎಂದೆ ಅಭಿನಯು ಉಂಗಳಕ್ಕ್ ಒಪ್ಪೀತಾ?' ಆಂಡದ್.

1 ಓರೇ ಒತ್ತರಕ್ಕ್ 2 ಅಣ್ಣಿಯರತಕ್ಕ್, ಅಣ್ಣಿಪಿಯಕ್ಕ್ 3 ಮೆಚ್ಚಿಹಿಂಡ

ಭಾವಪ್ರಕಾಶತುಳ್ಳೆ ಚಂದ್ರಿಕೇ ಮುಂತೀಲೆ ಇದ್ ಅ್ವಂಡ್ ಅ್ವಣ್ಣರದ್ ಎಲ್ಲಾರಕ್ಕೂ ತೆರಿಂಜಿಂದ ವಿಷಯು. ಇತ್ತಕ್ಕೂ ತೆರಿಂಜರಾಂದ್. ಅ್ವತ್ಥಾ ಇರಟುಳ್ಳೂ ಮಿಂಚೀ ಹರಿಯರಹುಡಿ ಅದ್ ಭಾವತಾ ಪರಪಿಯಾಂಡಿಂದ್, ಜಿನುಗಿಚ್ಚ್ ಹರಿಪಿಯಾಂಡಿಂದ್, ಮೊಖತುಳ್ಳೆ ಮಡುಗಟ್ಟಿಯಕ್ಕ್ ಸಮರ್ಥಳಾ ಇಂದ್. ನಿಲುವುಳ್ಳೂ ಭಂಗಿಹೀಳುಳ್ಳೂ ಸಾಕಾರೂ ಪಣ್ಣಕ್ಕ್ ಸಮರ್ಥಳಾ ಇಂದ್. ಅತ್ತಂದೆ ಪುಬ್ಬು ಕಣ್ಣ್ ಮೂಕು ತುಟಿ ವಾಯತ್ತೆ ಆಕಾರಂಗಳೆಲ್ಲಾ ಭಾವಾಭಿವ್ಯಕ್ತೀಕ್ ಅ್ವಂಟೇ ಸೃಷ್ಟಿಯಾನ ಅಪೂರ್ವಮಾನ ಪವಾಡಂಗಳಾ ಇಂದಹೀನ. ಪಾಪು, ಇದ್ ರೂಢಿಚ್ಚಿಕಂಡ ನಟಿ. ಪ್ರಮುಖಮೂ ಪ್ರಭಾವಶಾಲಿಯೂ ಆನ ಪಾತ್ರಧಾರಿಯಾನ ಎಂದೆ ಮೆಚ್ಚುಕೆಯೂ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಮೂ ಇಲ್ಲಾದೆ ತಾಂ ಮುಖ್ಯಮಾನ ನಟಿಯಾಯಿಟ್ ನಿಲ್ಲಮಾಟೆ, ನಿಂಡ್ ವಳೀಮಾಟೆ ಅ್ವಣ್ಣರತಾ ವ್ಯಕ್ತೂಪಡಿಯಕ್ಕ್ ಅದ್ ಇಂದೆ ವಾರ್ಥೇಯ ಕೋಟಿಂದ್. ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಪೂರ್ವಕಮಾಯಿಟ್ ನಾನೇ ಅತ್ತ್‌ಕ್ಕ್ ಮುದ್ದಾನಾಳೇ, ಅತ್ತಕ್ಕೂ ಮುದಲು ಅಭ್ಯಾಸಕಾಲತುಳ್ಳೇ ಮೆಚ್ಚುಕೇಯಾ ಚೊಲ್ಲಣಮಾ ಇಂದ್. ಅಂದೆ ಕರ್ತವ್ಯತಯೂ ನಾ ಪಣ್ಣೀಂದಿಲ್ಲೆ.

'ಸುಗಂಧಿ, ಉಂದೆ ಅಭಿನಯು ಅ್ವತ್ಥನ ಪರಿಪೂರ್ಣಮಾ ರಾಂದ್ ಅ್ವಂಡಾಕ ನೇತೇಣ್ಣು ನಿಜಜೀವನತುಳ್ಳೂ ನೀ ಎಂದೆ ಮನಸ್ಸಾ ಆಕ್ರಮಿಚ್ಚಿಕಂಡರಾಡ. ಇಂಡೇತೇ ನಾಟಕು ಮುಡಿಂಜ ತಕ್ಷಣು ಉನ್ನಾ ಕೈ ಪುಡಿಚ್ ಎಂದೆ ಠಿಕಾಣೀಕ್ ಅ್ವಳತಕ್‌ಂಡ್ ಪೋಯುಣು ಅ್ವಣ್ಣಿಯಾಂಡರಾಂದ್,' ಅ್ವಂಡೆ. ಆಡೀಮುಡಿಚಮೇಲೆ ನಿರ್ಲಜ್ಜನಾಯುಟರಾಣಿ; ಕಾಮಾತುರಾಣಾಂ ನ ಭಯಂ ನ ಲಜ್ಜಾ ಅ್ವಂಟ್ ಮನಸ್ಸುಳ್ಳೆ ಚುಚ್ಚೀತ್. ಆನಾಕ ಸುಗಂಧೀಂದೆ ಮೊಖು ಅರಳೀತ್. ಮಂದಹಾಸು ಮುಕ್ಕಳಿಚ್ಚದ್.

ಸುಗಂಧಿ ಎಂದೆ ಠಿಕಾಣೀಲೇ ಇರಕ್ಕ್ ಶುರೂಪಣ್ಣೀತ್. ಎಂದೆ ಬಾಧಾ ತೀರೀ ಗುಣಮಾಚ್. ಗುಣಮಾನ ಮೇಲೂ ಔಷಧೀ ವಂಕ್ಯಣಮಾನ ರೋಗು ಇದ್. ಇಲ್ಲಂದಾಕ[1] ಮರುಕಳಿಯಂದ್. ವಿಚಿತ್ರು ಅಣ್ಣಿಚ್ಚಿದ್. ಅತ್ತಕ್ಕಣ್ಣಮೂ ಹೆಚ್ಚಾನ ವಿಚಿತ್ರು ಅ್ವಂಡಾಕ ಎಂದೆ ಬಾಧೇಯ ನಿವೃತ್ತೀಪಣ್ಣರ, ಬಾಧಾ ಕಾಣಿಚ್ಚಕರ ಮುದಲೇ ಪೂರ್ವನಿವಾರಕಮಾನ ಚಿಕಿತ್ಸೇ ಪಣ್ಣರ ಸುಗಂಧೀಯೂ ನಾ ಪ್ರೀತೀಮಾಟೆ ಅ್ವಣ್ಣರ ಪ್ರಜ್ಞಾ ಪರಂದಿಂದ್. ಮನಸ್ಸೆಲ್ಲಾ ಚಂದ್ರಿಕೇಯಾ ನೆನಚಕಂಡ್ ಹಂಬಲಿಯಾಂಡಿಂದ್. ಅಂಗಾಂಗಂಗಡೆ ಶಮನು ಸುಗಂಧೀಣ್ಣು ಅಹಾಂಡಿಂದಿಂತಣ್ಣು ಚಂದ್ರಿಕೇಂದೆ ಅಂಗಾಂಗಡೆ ಹಂಬಲಮಹಾಂಡಿಂದಿಲ್ಲ. ಆನಾಕ ಅವೆ ಒತ್ತಿ ಮಾತ್ರು ಎಂದೆ ಸಂಗಾತಿ ಅಹಲಾಂ, ಅವೆ ಇಲ್ಲಂದಾಕ ನಾ ಒಂಟಿ ಅ್ವಣ್ಣರ ಭಾವನ ಸದಾ ಹೆಂಬಿಕ್ಯಾಂಡಿಂದ್. ಚೊಲ್ಲೀ ಇತ್ತಕ್ಕ್ ನೋವಾ ಉಂಡಪಣ್ಣಕ್ಕಹದ್ ಅ್ವಣ್ಣರ ಅನುಕಂಪತ್ತೇ ಜೊತೇಕ್ ಇತ್ತಾ ಕಳಂಝುಕ್ಕಹದ್ ಅ್ವಣ್ಣರ ಎಚ್ಚರಮಿಂದ್. ಕಾಮಮೂ ಅತ್ತತ್ತೇ ತೃಪ್ತಿಯೂ ಕ್ಷಣಿಕಮಾನಫಿಯ, ನಶ್ವರಮಾನಫಿಯ ಅ್ವಣ್ಣರ ಭಾವನಾ ವಲಿಯಕ್ಕ್ ಮುದಲಿಟ್ಟದ್. ಪರವಂದ್, ತೃಪ್ತೀಪಡವಿಚ್ಚಮೇಲೆ ಚಾವಂದ್. ಬದ್ಲಾ[2] ಪರವಂದ್, ತೃಪ್ತೀಪಡಿವಿಯರವರೀಕ್ ಕಾಡಿ ಹುಚ್ಚಳತಿ ತಾ ಒಂಡೇ ಸತ್ಯು ಅ್ವಣ್ಣರ ಭ್ರಮೇ ಪರಪಿಯಂದ್; ತೃಪ್ತೀಪಡತೀನ ತಕ್ಷಣು ಚಾವಂದ್. ಜೀವನು ಅ್ವಂಡಾಕ ಇಂದೆ ನಶ್ವರಮಾನ ಬಯಕೆಹೀಡೆ ಜನ್ಮ–ಮರಣಂಗಡೆ ಸರಮಾಲ, ಬುದ್ಧು ಚೊಲ್ಲೀಂದೇ ಸರಿ ಅ್ವಣ್ಣಿಯಕ್ಕ್ ಪ್ರಾರಂಭಮಾಚಿ. ಎಂದೆ ಅಂತರಂಗತ್ತೇ ಅಭಿಪ್ರಾಯಂಗಳಾ ಚೊಲ್ಲಾದೆ ಸೊಸ್ತಮಾ ಸಾಮಾನ್ಯಮಾನ ವಿಚಾರು ಅ್ವಣ್ಣರಹುಡಿ ವಾಸುದೇವಶರ್ಮಾ ಅಫಾಡೆ ಕುಟ್ಟೆ ಒರುಕಾ ವಾರ್ಥೊಲ್ಲೀನೆ. ಇತ್ಥಾ ವಿಷಯಂಗಳುಳ್ಳೆ ಪ್ರಸಕ್ತಿಯೂ ಹಿನ್ನೆಲೆಯೂ ಇಂದವಾ ಎಂಗಡೆ ಮಂಡಲೀಲೆ ಅವಾ ಒತ್ತರೇ. ಸ್ಥಳತುಳ್ಳೆ ಹುಡುಕೀಂದಾಕ ಬೌದ್ಧತತ್ತ್ವಂಗಳಾ ತೆರಿಂಜ ಬೌದ್ಧಾಳೇ ಶಿಕ್ಕಲಾಮಾ ಇಂದ್. ಆನಾಕ ಕೃಷ್ಣಚರಿತ್ರೇಯಾ ವಿಜೃಂಭಿಯರ ಪಾತ್ರಧಾರಿಯಾನ ನಾ ಬೌದ್ಧಧರ್ಮೀಯಾಳಾನ ಪಂಡಿತಾಳಾ ಹುಡುಕ್ಕಿಂಡ್ ಪೋಯಿಟ್ ಚರ್ಚಿಯಕ್ಕ್ ಪ್ರಾರಂಭಿಚ್ಚಿಂದಾಕ ಆಭಾಸಮಹಾಂಡಿಂದಿಂದ್ ಮಾತ್ರಮಂಡ್, ಅಫಿಯಾ ಅತ್ತಾ ನಂಬಡೆ ಧರ್ಮತ್ತೇ

1 ಇಲ್ಲಾದೇ ಇಂದಾಕ, ಇಲ್ಲಾದೇ ಪೋನಾಕ 2 ಪುನಃ

ವಿರುದ್ಧಮಾನ ಪ್ರಚಾರತಕ್ಕ್ ಬಳಸಿಕ್ಯಾಂಡಿಂದಹೀನ. ಇತ್ಥಾ ಪ್ರಚಾರತಕ್ಕ್ ಸ್ವಮತ–ವಿಜಯತ್ತೇ ತಂತ್ರಂಗಳಕ್ಕಿಳಿಯಾದೆ ಜೀವನಾನುಭವತ್ತೇ ಚಿಂತನೇಕ್ ಸಹಾಯಕಮಾನ ಸಂಗಾತಿ ಕಣ್ಣಕ್ಕ್ ಉಳಾಂಡಿಂದಿಲ್ಲ.

ಶರ್ಮಾ ಚೊಲ್ಲೀನ : 'ಜೀವನಮೇ ಕ್ಷಣಿಕು. ಇಂದ್ರಿಯಾನುಭವಂಗಳೆಲ್ಲಾ ಕ್ಷಣಿಕಮೇ. ಆಂತಣ್ಣಮೇ ಇಂದ್ರಿಯಂಗಡೆ ವಶನಹಾದೆ ಮೇಲತ್ತೇತ ಹುಡುಕಣು ಅ್ರಂಟ್ ಚೊಲ್ಲೀಕರದ್.'

ಎನಕ್ ಅಘಾಡೆ ಇಂದೆ ವಾರ್ಥಾ ತೃಪ್ತಿ ಕುಡತಿಲ್ಲ. ಕ್ಷಣಿಕತ್ವತ್ತೇ ಭಾವತುಳ್ಳೆ ವಿಹರಿಚ್ಚಿಕಂಡ್ ಜಿಜ್ಞಾಸೆ ಪಣ್ಣರವಾ ಒತ್ತರು ಎನಕ್ ಓಣಮಾ ಇಂದ. 'ಅಂದೆ ಮೇಲತ್ತೇತಾ ಕಂಡವಾ ಇಲ್ಲ. ಅನುಭವಿಚ್ಚಿಕ್ಕರವಾ ಇಲ್ಲ. ಕ್ಷಣಿಕತೆಯಾನಾಲೋ ನಂಬ್ಡೆಲ್ಲಾಡೆ ನಿತ್ಯತ್ತೇ ಅನುಭವು,' ಅ್ರಂಡೆ.

'ಮೇಲತ್ತೇತುಳ್ಳೆ ಶ್ರದ್ಧೇ ಒಳವಿಚ್ಚಕಾದೇ ಇಂದಾಕ ಕ್ಷಣಿಕತೇಕ್ ಬಲಿಯಹಣಮಹಂದ್.' ಅ್ರಂಡ ಅಘಾಳ್ಳ.

ಇದ್ ಎನಕ್ ತೆರಿಂಜಿಂದ ವಾರ್ಥೇಯೇ. ತೆರಿಂಜಿಂದ ಮಾತ್ರತಕ್ಕ್ ಶ್ರದ್ಧಾ ಪರವಲ್ಲ. ಎಂದೆ ಸಮಸ್ಯಾ ಅದಾಯಿಂದ್. ಸುಗಂಧೀಂದೆ ಜೊತೇಲೆ ಇರಕ್ಕ್ ಪರಪಟ್ಟಮೇಲೆ ಊರುಳ್ಳೆ ಉಟ್ಟ್‌ವಂದ ಹಾಂಬಡಿಯ ಶಾಲಿನೀಂದೆ ಸ್ಮರಣ ಬಾಧಿಯಕ್ಕ್ ಶುರುಪಣ್ಣೀತ್. ದೇಹಸ್ನೇಹತುಳ್ಳೆ ಅದ್ ಸುಗಂಧೀಂದೆ ಸಮತಕ್ಕ್ ವರರದಂತೂ ಅಸಾಧ್ಯು. ಇದ್ ನಟಿ, ವೇಶ್ಯ, ಶಾಶ್ವತಮಾನ ಸಂಬಂಧಮಿಲ್ಲಾವದ್; ಇತ್ತ್ಂದೆ ದೇಹಸ್ನೇಹತುಳ್ಳೆ ಮತ್ತಾ[1] ವರಪಿಯರ ಗುಣೂ ರಾಂದ್. ಅದ್ ಅನನುಭವಿ. ಭಾವಂಗಳಾ ವ್ಯಕ್ತೂ ಪಡಿಪಿಯರ ಶಿಕ್ಷಣಮೇ ಇಲ್ಲಾವದ್. ಅದೂ ಅರಳೀ ವಲಿಯಾದ ಭರೀ ವಯಸ್ಸ್. ವಿವಾಹ ಸಂಸ್ಕಾರತುಳ್ಳೆ ಬಂಧನತಕ್ಕ್ ಉಳ್ಳಾನದ್[2]. ಆಂತಣ್ಣಮೇ ಮತ್ತಾ ವರಪಿಯರ ಗುಣೂ ಇಂದಿಲ್ಲ. ವಾಸ್ತವಮಾ ಕಾಮಬಾಧಾ ಪರವರಪೊ ಅ್ರಂಡೂ ಅತ್ತಂದೆ ಸ್ಮರಣ ಪ್ರಚೋದಕಬಿಂದುವಾಯಿಟ್ ಮನಸ್ಸುಳ್ಳೆ ಪರವಾಂಡಿಂದಿಲ್ಲ. ಇಪ್ಪೊ ಅತ್ತಂದೆ ಸ್ಮರಣಾ ಅಹಾಂಡಿಂದದ್ ಎಂದೆ ಕರ್ತವ್ಯಭ್ರಷ್ಟತೇಯ ಜ್ಞಾಪಿಯರ ಬಿಂಬಮಾಯಿಟ್. ಅಗ್ನಿ ಸಾಕ್ಷಿಯಾಯಿಟ್ ಕೈ ಪುಡಿಚ್ ಧರ್ಮೇಚ ಅರ್ಥೇಚ ಕಾಮೇಚ ನಾತಿಚರಿತವ್ಯಃ ಅ್ರಣ್ಣರ ಕರ್ತವ್ಯತಕ್ಕ್ ಬದ್ಧನಾನವುಂ ರಾಜೂ ವಹಿಚ್ಚ ಕಾರ್ಯು ಮುಡಿಂಜ ತಕ್ಷಣು ಪಿಂತಿರಂಬಣಮಾ ಇಂದ್. ಇಂಕಡೇಲೆ[3] ಪೂರೈಪಿಯಣಿ ಅ್ರಂಟ್ ವಚನೂ ಕುಡತ ಕರ್ತವ್ಯತಣ್ಣಮೂ ಭ್ರಷ್ಟನಾನೆ. ಇಪ್ಪದಾನೂ ಊರಕ್ಕ್ ಪಿಂತಿರಂಬಿ ಇಪ್ಪಡಿ ಅಂಗಂಗೋ ನಡಂದುಟೆ, ಎಂದೇದ್ ತಪ್ಪಾಚ್ ಅ್ರಂಟ್ ರಾಜನಕ್ಕೂ, ಹಾಂಬಡಿಯಾಳಕ್ಕೂ, ತಾಯಾರಕ್ಕೂ ಚೊಲ್ಲಣು ಅ್ರಣ್ಣರ ಆಲೋಚನಾ ವರಾಂಡಿಂದ್, ಆನಾಕ ಓದೋ ತಪ್ಪಿತಸ್ಥನಾನ ಭಾವನ. ತಪ್ಪಾ ಒಪ್ಪಿಕ್ಯಕ್ಕ್ ಭೀತಿ. ಅದ್ ಮಿತ್ರನೇ ಆಯಿಕ್ಕಲಾಂ. ಆನಾಕ ಉಟ್ಟುಟಿಂದಿಂದ್ ರಾಜಕಾರ್ಯತ ಮೇಲೆ. ರಂಡ್ ಮೂಡು ಅಥವಾ ಆರ್ ಮಾಸು ತಡವಾಯಿಂದಾಲೂ ಕ್ಷಮಾರ್ಹಮಾನ ಕಾರಣಂಗಳಾ ಚೊಲ್ಲಲಾಮಾ ಇಂದ್. ಮೂಡು ವರ್ಷು ಕಳಿಂಜರಾಂದ್. ಸಾರ್ಥತ್ತೇ ಕಾರ್ಯತಾ ಉಟ್ಟ್ ರಂಡ್ ವರ್ಷಂಗಳೇ ಆಯಿರಾನ್ನ. ವಹಿಚ್ಚ ಕಾರ್ಯತಾ ಉಟ್ಟ್ ನಾಟಕತುಳ್ಳೆ ಅಭಿನಯಿಚ್ಚಿಕಂಡ್ ಊರೂರಾ ಅಲೆಯಾಂಡಿಂದೆ ಅ್ರಂಡಾಕ ಅಧಿಕಾರಸ್ಥನಾನ ಅ್ರಂದೆ ರಾಜು ಕ್ಷಮಿಪಿಯಣ? ಬಾಲ್ಯತ್ತೇ ಸ್ನೇಹತ್ತೇ ಸ್ಮರಣೇಣ್ಣು ಕ್ಷಮಿಚ್ಚಾಲೂ ಮುಂತೀಕ್ ಅ್ರಂದೆ ಜವಾಬ್ದಾರೀತೇ ಕಾರ್ಯತಾ ವಹಿಯಣ? ತಾರಾವತೀಲೆ ಜೀವನೋಪಾಯತಕ್ಕ್ ಕಲ್ಲ್ ಉಳಂದದ್ ಅ್ರಣ್ಣರದ್ ಸ್ಪಷ್ಟಮಾಚ್. ಸ್ನೇಹಿತನಾಯಿಂದವಂದೆ ಎದರಹಡೇಲೆ ನಿಂಡಹಂಡ್ ಎನ್ನಾ ಕ್ಷಮಿಪಿ ಅ್ರಂಟ್ ಬೇಡಿಕ್ಯರ ಪರಿಸ್ಥಿತೀತೇ ಕಲ್ಪನೇಯೇ ಒಡಂಬತ್ತೇ ಸೂಕ್ಷ್ಮಮಾನ ನರಂಗಳಾ ಕಂಪಿಯರತಕ್ಕ್ ಪ್ರಾರಂಭಿಚ್ಚದ್. ರಾಜನಕ್ಕ್ ತೆರಿಯಾದ ಊರಕ್ಕ್ ಪೊಹರದಹಡ್, ಹಾಂಬಡಿಯಾಳಿಯೂ ತಾಯಾರಿಯೂ ಪಾರರದಹಡ್ ಸಾಧ್ಯಮಿಲ್ಲ. ತೀರ್ಥಯಾತ್ರೇಕ್ ಪೋನಹುಡಿ ಪಣ್ಣಿ ಅಘಾಳ್ಳಯೇ ಮಥುರೇಕ್ ಅಳಿಪಿಚ್ಚಿಕಂಡಾಕ! ಅ್ರಣ್ಣರ ಉಪಾಯು ಕಂಡದ್. ಜಯಸಿಂಹನಾ ಪುಡಿಚಾಕ ಅಘಾಳ್ಳಕ್ಕ್ ಶುದ್ಧೀ ತಲಪಿಯರ, ಇಂತೀಕ್[4] ಅಳಿಪಿಯರ ಅ್ರದಾನೂ ಉಪಾಯತಾ ಪಣ್ಣಲಾಂ ಅ್ರಣ್ಣರ ವಳಿ ಗೋಚರಿಚ್ಚದ್. ಆನಾಕ ನಾ ಇಂತೀಕ್ ವಂದಿಂದ್ ಸಾರ್ಥತ್ತೇ ಉಳ್ಳಮರ್ಮತಾ ತೆರಿಯರ ಗೂಢಚಾರನಾಯಿಟ್, ಕಾಶೀಕ್ ಪೊಹರ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯಾಯಿಟ್ ಅ್ರಂಡ್

1 ಅಮಲಾ 2 ಉಳ್ಳಾಯಿಕ್ಕರದ್ 3 ಇಂದೆ ಕಡೇಲೆ, ಇಂದಾಕಡೇಲೆ 4 ಇಂಗಿತೀಕ್, ಇಂಗೀತಕ್ಕ್

ಅ್ರಣ್ಣರ ಸತ್ಯಾಂಶತಾ ಚೊಲ್ಲಣಮಹಂದ್. ಇತ್ತಾ ತೆರಿಂಜ ಇಘಾಳ್ಳಹೀಳೇ ಎನ್ನಾ ವಿಚಾರಣೇಕ್ ಉಳ್ಳಪಡಿವಿಚ್ಚಾಕ! ಅ್ರಣ್ಣರ ಭೀತಿ ಪರಂದದ್. ಮಥುರೇಲೆ ಒಳಿಯರದೇ ಎಂದೆ ಜೀವನತ್ತೇ ವಿಧಿಯೋ? ಅ್ರಣ್ಣರ ಅಪರಿಹಾರ್ಯತಾ ಕಾಣಕ್ಕ್ ಪ್ರಾರಂಭಮಾಚಿ. ಅ್ರಂಗೋ ವಳೀಲೆ ಚತ್ತ್ಪೋಚು ಅ್ರಂಟ್ ಹಾಂಬಡಿಯಾಳೂ ತಾಯಾರೂ ತೆರಿಂಜಹಡ. ಶ್ರೇಷ್ಠಿಹೀಳಕ್ಕೋದಾನೂ ಎಂದೆ ಶುದ್ಧಿ, ಕೃಷ್ಣಾನಂದು ನಾಗಭಟ್ಟನೇಯೇ ಅ್ರಣ್ಣರ ವಿವರು ತೆರಿಂಜ್ ಅಘಾಡೆ ಸಾರ್ಥು ಪುನಃ ತಾರಾವತೀಕ್ ಪೋಯಿಟ್ ಅಮರುಕ ರಾಜನಾ ಸಂಧಿಯರ ಸಂದರ್ಭೂ ವಂದ್ ಅವ್ರುಂ ವಿಚಾರಿಚ್ಚಿ ಇವಾ ಚೊಲ್ಲೀನಾಕ ಮಾತ್ರು ಅವನಕ್ಕ್ ತೆರಿಯಂದ್. ಇಲ್ಲಂದಾಕ ಚತ್ತ್ಪೋಚು ಅ್ರಂಟ್ ಭಾವಿಯಣ, ಮರತೂ ಉಡಣ ಅಣ್ಣಿಚ್ಚಿದ್.

ನಾಗಭಟ್ಟು ಚತ್ತ್ಪೋಯಿರಾಣ. ಇಪ್ಪೊ ಒಳಿಂಜಿಕ್ಕರವುಂ ಕೃಷ್ಣಾನಂದು ಮಾತ್ರು ಅ್ರಣ್ಣರದ್ ಖಚಿತಮಾಚಿ. ಕೃಷ್ಣಾನಂದನೂ ನಾಟಕತ್ತೆ ಪಾತ್ರು. ನಾಟಕೂ ನಡವರವರೀಕ್ ಮಹತ್ತ್ವ ಇಕ್ಕರ, ಎಂದೇದ್ ಅ್ರಣ್ಣರ ಅ್ರಂದೆ ಸ್ವಂತತ್ತೇ ದ್ರವ್ಯಮೂ ಇಲ್ಲಾದ, ತತ್ಕಾಲತ್ತೇ ಪಾತ್ರು ಅ್ರಣ್ಣರ ಭಾವನಾ ಬಲಮಹಕ್ಕ್ ಪ್ರಾರಂಭಮಾಚ್. ನಾಟಕತಾ ಪಾತವಾಳೆಲ್ಲಾ ಎಂದೆ ಪಾತ್ರು ಆಕಾರು ರೂಪು ಲಕ್ಷಣಂಗಳೇ ಮೂಲಕೃಷ್ಣೂ ಅ್ರಂಟ್ ಭಾವಿಯಕ್ಕ್ ಶುರೂ ಪಣ್ಣೀನ. ಅ್ರತ್ಥನಿಯೋ ಪೇರ್ ಚಿತ್ರಕಾರಾ ಎಂದೆ ಪಾತ್ರತಾ ಪಾತ್ ಭಿತ್ತಿಹೀಡೆಮೇಲೆ ಕೃಷ್ಣನಾ ಚಿತ್ರಿಯಕ್ಕ್ ಪ್ರಾರಂಭಿಚ್ಚಹೀನ. ಶಿಲ್ಪಿಹಾ ಕಲ್ಲುಳ್ಳೆ ಆಕಾರತಾ ಕೆತ್ತೀ ಶಾಶ್ವತೂ ಪಣ್ಣಕ್ಕ್ ಪ್ರಾರಂಭಿಚ್ಚಹೀನ. ಪಾತ್ರಧಾರಿಯಾನ ನಾ ಮಾತ್ರು ಒರುಕಾ ಸಂಪೂರ್ಣಮಾ ಚತ್ತ್ ಸಧ್ಯತಕ್ಕ್ ಇಂದೆ ಪಾತ್ರುತುಳ್ಳೆ ರಾಣಿ. ವಹಿಪಿಯರಮ್ಮಾ ಪಾತ್ರು, ಅತ್ಥೀಮೇಲೆ ಓದೂ ಇಲ್ಲಾದ ಶೂನ್ಯ ಅ್ರಣ್ಣರ ಭಾವು ವಲಿಯಕ್ಕ್ ಶುರುವಾಚಿ.

ನಾಲ್

ಮಂಡಳಿ ನಾಟಕಂಗಳಾ ಮುಡಿಚಿ ಮಥುರೇಕ್ ಪಿಂತಿರಂಬರ ಪ್ರೋದೇಕ್ ಒಂಡರ ವರ್ಷಮಾಯಿಂದ್. ಊರ್ಕ್ಕ್ ಪ್ರೋಯಿಟ್ ಹಾಂಬಡಿಯಾ ಪಶ್ಯಾಡೆ ಕುಟ್ಟೆ ನೆಮ್ಮದಿಯಾ ಇಕ್ಕಣು ಅ್ರಣ್ಣರ ವಾಸುದೇವ ಶರ್ಮಾ ಅಪ್ಪಡಿಯೇ ಆನಂದದತ್ತಾಳತ್ಥಾ ಘೆರೀವಾಡೆ ಆಶ ಒರು ಮಾಸತುಳ್ಳೆ ಓರೇ ದಿಕ್ಕಾ ಪುಡಿಚಿದ್. ಅಘಾಳ್ಳಕ್ಕ್ ಮಾತ್ರಮಂಡ್, ನಟಾನಟೀಹೀಳೆಲ್ಲಾರಕ್ಕೂ ಬೇಜಾರಹಕ್ಕ್ ಶುರುವಾಚ್. ವಣ್ಣು ಪ್ರೋಡಾಂಡಿಂದಘೀಳಕ್ಕ್ ವಣ್ಣತ್ತೇ ಜೀವನಮೇ ಇಲ್ಲಾದಹುಡಿ ಆನಪ್ರೊ ಕವಿಯರ ಶೂನ್ಯ. ಜೀವನೋಪಾಯತಕ್ಕ್ ವಳಿ ಇಲ್ಲಾಂಟಂಡ್[1]. ಆನಾಕ ಜೀವನತುಳ್ಳೆ ರಂಗ್ ಇಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಾದೆ ರಂಡ್ ವರ್ಷತಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚಾ ಜೊತೇಲೆ ಅಭ್ಯಾಸತುಳ್ಳೂ ಪ್ರದರ್ಶನತುಳ್ಳೂ ಭಾಗೂವಹಿಚ್ಚಿಂತಣ್ಣು[2] ಅಘಿಳಘಿಳುಳ್ಳೇ ಆತ್ಮೀಯತಾ ವಳಂಜ್ ನಾಟಕೂ ಮುಡಿಂಜಮೇಲೂ ಅಘಿಳಘಿಳೇ ಸಂಧಿಯರದ್; ಪ್ರದರ್ಶನು ಅಪ್ಪಡಿಯೇ ಸಂಚಾರತ್ತೇ ಅನುಭವಂಗಳಾ ಪರಸ್ಪರಮಾ ಚೊಲ್ಲಿಕಿಂಡ್ ಮೆಲಕಾ ಪ್ರೋಡರತುಳ್ಳೆ ರುಚೀ ಕಾಣಾಂಡಿಂದ. ಪುನಃ ಅದೇ ನಾಟಕಂಗಳಾ ಅ್ರಂಡೇನು ಆಡೀಉಣು ಅ್ರಣ್ಣರ ಹಪಹಪು. ಅತ್ತಾ ಆಡಕ್ಕ್, ರಂಗಜೀವನತಾ ಪುನಃ ಜೀವಿಯಕ್ಕ್ ಅ್ರಂದೂರಕ್ಕೋಣಮಾನಾಲೂ ಅ್ರತ್ಥನ ಧೂರತ್ತೇ ಕಷ್ಟಕರಮಾನ ಪ್ರಯಾಣತಯಾನಾಕಲೂ[3] ಪಣ್ಣರತಕ್ಕ್ ಸಿದ್ಧು ಅ್ರಣ್ಣರ ಭಾವನಾ ಅ್ರತ್ಥನಿಯೋ ಪೇರುಳ್ಳೆ ವಲಿಯಕ್ಕ್ ಶುರುವಾಚ್.

ಶರ್ಮಾಳೂ ದತ್ತಾಳೂ ಚೊಲ್ಲೀನಹುಡಿ ಜಯಸಿಂಹು ಎನಕೊರು ಭರೀಹಾತ ಪಣ್ಣೀ ಕುಡತಿನ್ನ. ಜೀವನೋಪಾಯತಕ್ಕ್ ಅಹರತ್ಥನ ಮಾಸಾಶನೂ ರಾಜ್ಯತ್ತೇ ಬೊಕ್ಕಸತಣ್ಣು ವರರ ವ್ಯವಸ್ಥೇ ಪಣ್ಣೀನ್ನ. ಒರು ಸೇವಕನಾ ವಚ್ಚಿಕಂಡ್ ನಾ ಇರಕ್ಕ್ ಪ್ರಾರಂಭಿಚ್ಚೆ. ಪ್ರದರ್ಶನಕಾಲು ಮುಡಿಂಜಮೇಲಂತೂ ಎನ್ನಾ ಆವರಿಚ್ಚಿಂದ ಕ್ಷಣಿಕಭಾವಮೂ ಶೂನ್ಯಭಾವತಕ್ಕ್ ತಿರುಂಬೀಂದ್. ಇಪ್ರೊ ಒಂಟಿಯಾ ಇಂದೆ. ಎಂದೆಕುಟ್ಟೆ ಇರ್ ಅ್ರಂಟ್ ಕೋಟಿಂದಾಕ ಸುಗಂಧಿ ಇರಾಂಡಿಂದೋ ಇಲ್ಲಿಯೋ ಎನಕ್ ತೆರಿಯಾದ್. ಆನಾಕ ನಾ ಕೋಟಿಲ್ಲೆ. ಕೋಳರ ಮನಸ್ಸಾಚಿಲ್ಲ. ಅದ್ ಮುದಲಾಪ್ರೋಲೇ ತಂದೆ ತಾಯಾಡೆ ಕುಟ್ಟೆ ಇರಕ್ಕ್ ಶುರೂಪಣ್ಣೀತ್. ಶ್ರೀಮಂತಾಳಾನ ರಸಿಕಾ ಸಾಯಂಕಾಲತ ಪ್ರೋದೇಲೆ ಅತ್ತಂದೆ ಹಾತಕ್ಕ್ ವಂದ್ ಗೀತನೃತ್ಯಂಗಡೆ ರುಚೀಯಾ ಅನುಭವಿಯಾಂಡಿಂದ ಅ್ರಣ್ಣರ ಶುದ್ಧಿ ಎನಕ್ ವಂದ್. ತತ್ಕ್ಷಣತುಳ್ಳೆ ಕೋಪಮೂ ಮಾತ್ಸರ್ಯಮೂ ಉಂಡಾನಾಕಲೂ ಅತ್ತಂದೆ ವೃತ್ತಿಯೇ ಅದ್, ಎಂದೆ ಕುಟ್ಟೆ ಇರ್ ಅ್ರಂಟ್ ನಾನೂ ಕೋಟಿಲ್ಲೆ, ಅ್ರಣ್ಣರ ಸಮಾಧಾನತಾ ಕೊಳಂದ್ ಶಮನೂ ಪಣ್ಣಿಕಿಂಡೆ. ಇಷ್ಟೂಪಟ್ಟಿಂದಾಕ ಓರೇ ಪ್ರೊಂಢಾಟಿಹ ಶಿಕ್ಕರದೋದೂ ಕಷ್ಟಮಾಯಿಂದಿಲ್ಲ. ಕೃಷ್ಣಾನಂದ ನಟನಕ್ಕ್ ಅಂದೆ ಆಕರ್ಷಣ ಇಂದ್. ಮುಂತೀತೇ ಜನ್ಮಾಷ್ಟಮಿಾಕ್ ಮಥುರೇಲೆ ಪುನಃ ಅದೇ ನಾಟಕತಾ ಆಡಿಯರ ಆಲೋಚನಾ ಇಂದಿಂತಣ್ಣು ಕೃಷ್ಣಾನಂದ ನಟಂದೆ ಕಾಂತಿ ಪುನಃ ಪ್ರಖರಮಹಾಂಡಿಂದ್.

ಲೆಕ್ಕೂ ಪ್ರೋಟೆ. ನಾ ಊರಾ ಉಟ್ಟ್ ನಾಲರೆವರ್ಷಮಾಯಿಂದ್. ಎನ್ನಾ ಉಟ್ಟುಟ ತತ್ಕ್ಷಣಮೇ ಅಮರುಕನೂ ಶಾಲಿನಿಯೂ ಸಂಧಿಯಕ್ಕ್ ಪ್ರಾರಂಭಿಚ್ಚಿರಾನ್ನ. ಪಶ್ಯಲಕ್ಕ್ ಅ್ರತ್ಥನ ವಯಸ್ಸೋ? ನಾ ದೀಕ್ಷಿತಾಳಾ ಕೋಟಿಲ್ಲೆ. ಅಘಾಳ್ಳೂ ಪರಪಡರ ಆತುರತುಳ್ಳಿಂದ. ಓಣಮಾ ಇಂದಾಕ ನಾ ಅಘಾಡೆ ಕುಟ್ಟೆ ಒರು ನಾ ನಡಂದ್ ಎಲ್ಲಾತಿಯೂ ಕೋಟಕಂಡ್ ಮಥುರೇಕ್ ಪಿಂತಿರಂಬಲಾಮಾ ಇಂದದ್. ಆನಾಕ ಅಪ್ರೊ ಮನಸ್ಸಕ್ಕ್ ಗರೂ ಬಡಿಂಜಿಂದ್, ಅ್ರಂಟ್ ಹೊರಳೀ ತುಂಕಿಂಡೆ. ಅವ್ರೂಂ ಚತ್ತ್ ಅ್ರತ್ಥನ ವರ್ಷಂಗಳಾಚಹೀನಯೋ! ಪುಳ್ಳೆಯಾಯಿಟ್ ಪರಂದ ನಾ ಹತ್ತಿರಮಾ ಇಂದ್ ಉತ್ತರಕ್ರಿಯೆಹೀಳಯೂ ಪಣ್ಣೀತಿಲ್ಲೆ. ಹತ್ತಿರತುಳ್ಳಿಂದಿಂದಾಕ ಇಂದೆ ಪಾತಕತ್ತೇ ಕಾರ್ಯೂ ನಡವಾಂಡಿಂದಿಲ್ಲ. ಅವೆ ಅತ್ತಾ ಪಾರ್ತ್ ಕೊರಗಿ ಚಾವಾಂಡೂ ಇಂದಿಲ್ಲ. 'ನಾ ಪರವಾ ಬ್ರಾಹ್ಮಣು. ಸಾರ್ಥವಿದ್ಯಾ ಎಂದೇದಂಡ್. ಆರಾನೂ ವೈಶ್ಯನಕ್ಕ್ ವಹಿಪಿ.' ಅ್ರಂಟ್ ಚೊಲ್ಲೀಉಡಲಾಮಾ ಇಂದ್. ಅ್ರತ್ತಕ್ಕ್ ಚೊಲ್ಲೀತಿಲ್ಲೆ? ದೇಶಂಗಳಾ ಸಂಚರಿಯರ

---

1 ಇಲ್ಲ ಅ್ರಂಟ್ ಅ್ರಂಡ್ 2 ಭಾಗೂವಹಿಚ್ಚಿಂದತಣ್ಣು 3 ಪ್ರಯಾಣತಯಾನಾಲೂ

ಆಶೇಕ್ ಬಲಿಯಾನೆ. ಎಂದೆ ಇಂದೆ ಆಶ ಅವನಕ್ಕ್ ತೆರಿಂಜಿಂದ್. ಅತ್ತಾ ಮಿತ್ರದ್ರೋಹತಕ್ಕ್ ಬಳಸಿಕಿಣ್ಣ.

ಅಂದೆ ಇಡೀ ರಾತ್ರಿ ನಾ ಒರಕೂಪಣ್ಣೀತಿಲ್ಲೆ. ಸ್ಮರಣೇತೇ ಗುಣಮೇ ಅಪ್ಪಡಿ ಇಕ್ಕಲಾಂ. ಚುರಳೀ ಉಟ್ಟಕಕ್ಕ್ ಶುರೂಪಣ್ಣೀನಾಕ ಕೊನೇ ಹಂತತಾ ತಲಪರವರೀಕ್ ನಿಲ್ಲಲ್ಲ. ಇಪ್ಪದೂ ಊರಕ್ಕ್ ಪೋಯಿಟ್. ಪೋಯಿಟ್, ಪೋಯಿಟ್, ಪೋಯಿಟ್ ಅ್ತತ್ತಾ ಪಣ್ಣರದ್? ಅಮ್ಮೊ ಪಳಚಿಕ್ಕಲ್ಲ. ಶಾಲಿನೀಂದೆ ಎದರಕ್ಕ್ ನಿಂಡಾಲೂ, 'ನೀ ಆರ್? ಉನಕೂ ಎನಕೂ ಸಂಬಂಧಮಿಲ್ಲ,' ಅ್ತಂಡಾಕ ಓ ಚೊಲ್ಲರದ್? ಅವೆ ಅಪ್ಪಡಿ ಅ್ತಂಡೇ ಅ್ತಣ್ಣಡ. ಅಲ್ಲಾದೇ ಉಟ್ಟ್‌ವಂದ್ ನಾಲರ ವರ್ಷಮಾಯಿರಾಂದ್ ಅ್ತಣ್ಣರ ಅಸಹಾಯಕತ ಕಾಣಕ್ಕ್ ಶುರುವಾಚ್. ಆಯಾಸಮಾಯಿಂದ್. ಬಡಾ ಒರಕೂ ಪತ್ತೀತ್.

ಪೋದು ಮೂಡಾಳುಶಿರು ಮೇಲಕ್ಕ್ ಓರೀಂದಪೋ ಎಚ್ಚರಮಾಚ್. ಓಂದ್ ಹಾತುಳ್ಳೇ ಊಳೇ ನೀರತ್ತೇ ಸ್ನಾನೂ ಪಣ್ಣರಪೊ ಇಪ್ಪೋ ಊರಕ್ಕ್ ಪೋನಾಕಲೂ ಓದಂಟ್ ಗುರುತು–ಪರಿಚಯತ್ತೇವಾಳಕ್ಕ್ ಸ್ನೇಹಿತಾಳಕ್ಕ್ ಬಂಧುಮಾಳಕ್ಕ್ ಮೊಖತಾ ಕಾಟರದ್? ಹಾಂಬಡಿಯಾ ತನ್ನಾ ಉಟ್ಟ್ ವಜ್ರವೈಡೂರ್ಯತಾ ಶೇರೀನ ಮೇಲೆ? ಊರತ್ತೇ ರಾಜಂದೆ ಮೊಖತಾ ಪಾರಕ್ಕ್ ಅಸಹ್ಯೊ ಇಕ್ಕಚ್ಚೆ ಅಂದೆ ಊರುಳ್ಳೆ ಇಕ್ಕರದಾನೂ ಅ್ತಪ್ಪಡಿ ಅ್ತಣ್ಣರ ವಾಸ್ತವತಾ ಕಾಣಕ್ಕ್ ಶುರುವಾಚಿ. ಕೃಷ್ಣಾನಂದನಾಯಿಟ್ ಪಳಿಯರದೊಂಡೇ ವಳಿ ನಾಗಭಟ್ಟನಕ್ಕ್ ಅ್ತಣ್ಣಿಚ್ಚಿದ್. ಅಲ್ಲಾದೇ ಇದೆಲ್ಲಾ ನಾಲರ ವರ್ಷತ್ತೇ ಅವಧೀಲೆ ನಡಂದಪೋಯಿರಾಂದ್. ಎನಕ್ ತೆರಿಂಜಿಕ್ಕರದ್ ಇಪ್ಪೊ, ಮೂಡುನಾಳೇ ಪಿಂತೀಲೆ, ಅ್ತಣ್ಣರ ವಾಸ್ತವತೆಯೂ ಪ್ರಜ್ಞೇಕ್ ವಂದ್. ಅತ್ಥೀಮೇಲೆ ರಂಡ್ ನಾಳೇಲೆ ಮನಸ್ಸತ್ತೇ ನೋವು ಕಮ್ಮಿಯಾಯಿಟ್ ಅದ್ ಇಪ್ಪದೂ ಅವಂದೆ ಪ್ರಿಯತಮೆಯಾಯಿಟ್ ಒಳಿಂಜರಾಂದ? ತನಕ್ ಶೇರಣಮಾಂತ ಪಡಂಜ ಪಳೇ ಸೂಳೇ ಸ್ಥಾನತಕ್ಕ್ ಅತ್ತಾ ಒತ್ತರಿಸೀಕಲ್ಲಹೀನಯ? ಅ್ತಣ್ಣರ ಕುತೂಹಲು ಪರಂದದ್. ವಿವಾಹತ್ತೇ ಚೌಕಮಿಲ್ಲಾದೇ ಸ್ಥಾನು ಒರೇ ಪದತುಳ್ಳೆ ಅ್ತತ್ಥನ ನಾ ಘಟ್ಟಿಯಾ ಇಕ್ಕಲಾಂ, ಅದೂ ಪುದಪುದಿಶ್ಶ ಹುಡುಕರ ಅಮರುಕನತ್ಥಾವಂದೆ ಕುಟ್ಟೆ? ಅ್ತಣ್ಣರ ವಿವರಣ ಪರಂದ್ ಮನಸ್ಸತ್ತೇ ಒರು ಅಜ್ಞಾತಮಾನ ಜಾಗತಕ್ಕ್ ವಿಚಿತ್ರಮಾನ ನೆಮ್ಮದಿ ಕಂಡದ್. ಆನಾಕ ಅತ್ತಂದೆ ಸಧ್ಯತ್ತೇ ಮನಃಸ್ಥಿತೀಯ ತೆರಿಂಝುರ ಕುತೂಹಲು ಕಮ್ಮಿಯಾಚಿಲ್ಲ.

ಒರುವಾರು ಅ್ತಂಗೂ ಪರಂಬಕ್ಕ್ ಪೋಚಿಲ್ಲೆ. ಒಂಟಿಯಾ ಇಂದತ್ಥನಿಯೂ ಅದೇ ಮೋಸೂಪೋನ ಭಾವು, ಅತ್ತಂದೆ ವಿಷಯಮಾನ ಕುತೂಹಲಂಗಳಣ್ಣು ಪರಂಬಕ್ಕ್ ವರಕ್ಕ್ ಸಾಧ್ಯಮಿಲ್ಲ ಅ್ತಂಟ್ ಎನ್ನುಳ್ಳೆ ನಾನೇ ಆಲೋಚಿಚ್ಚಿ ಒರುನಾ ವಿಶ್ವಕರ್ಮಸ್ಥಪತೀಯಾ ಪಾರಕ್ಕ್ ಪೋನೆ.

ಚೈತ್ಯತ್ತೇ ಚೂರು ಇತ್ಯಾದಿಹೀಳುಳ್ಳೆ ಹೆಚ್ಚಾನ ಪ್ರಗತಿಯಾಯಿಂದಿಲ್ಲ. ಆನಾಕ ಸ್ಥಪತೀಂದೆ ತಂಡತ್ತೇ ವಿಗ್ರಹನಿರ್ಮಾಣತ್ತೇ ಕಾರ್ಯು ಮುಂತೀವರಿಂಜಿಂದ್. ಅ್ತತ್ಥನಿಯೋ ಸಣ್ಣೀಪುಟ್ಟೀ ವಿಗ್ರಹಂಗಳೂ ಪೂರ್ಣಮಾಯಿಂದಹೀನ. ಅವಲೋಕಿತೇಶ್ವರಾಡೆ ಕೆಲವ್ ವಿಗ್ರಹಂಗಾ ಪೂರ್ಣಮಹರ ಹಂತತಾ ತಲಪೀಂದಹೀನ. ಅ್ತತ್ಥನಿಯೋ ವಿಗ್ರಹಂಗ ಸ್ತಂಭಂಗಡೆ ಭಾಗಂಗ ಅಹಣಮಾ ಇಂದಹೀನ. ಇನ್ನ್ ಕೆಲವ್ ಬೋದಿಗೇಲೆ ಇರಣಮಾನಫಿಯ. ನೆತ್ತೀ ಮೇಲತ್ತೇ ಮಂಡಲತುಳ್ಳಿಕ್ಕರ ವಿಗ್ರಹು ಅಪ್ಪಡಿಯೇ ಗಿಡು ವಳ್ಳಿ ಮುದಲಾನ ಅಲಂಕರಣಂಗ ಇನ್ನ್ ಕೆಲವ್. ಇಫಿಳೆಲ್ಲಾ ಪೂರ್ಣಮಹಾದೆ ಚೂರು ಕಂಭು ವಾಶಿಲಹೀಳ ಅ್ತಳತರದ್ ಸಾಧ್ಯಮಹಾಂಡಿಂದಿಲ್ಲ. ವಿಗ್ರಹನಿರ್ಮಿತೀಕ್ ಹೋಲಿಚ್ಚಾಕ ಅಂದೆ ಚೂರಾ ಅ್ತಳತರದ್ ಅತ್ಥಾ ಫೆರೀ ಕಾರ್ಯಮೂ ಆಯಿಂದಿಲ್ಲ.

ಸ್ಥಪತಿ ಎನ್ನ ಹೆಂಬಾ ಆತ್ಮೀಯತೇಣ್ಣು ವಾರ್ಥೊಲ್ಲಿಚ್ಚದ್. ತಂದೆ ಹಾತಕ್ಕೂ ಅಳಿಚಕಂಡ್ ಪೋಚು. ಅದ್ ಕುಟುಂಬತಾ ಇಂತೀಕ್ ಅಳಿವಿಚ್ಚಿಂದ್. ಮೂಡು ಸಣ್ಣೀ ಪಶ್ಶಾಕ್ಕಾ ಒಂಡಂದೆ ಮೇಲೊಂಡು ಉಳಂದ್ ಜಗಳೂ ಪಣ್ಣಿಕಿಂಡ್ ಅಳಂದಹಂಡ್ ಮಧ್ಯೆ ಮಧ್ಯೆ ಆಟತಯೂ ಆಡಾಂಡಿಂದಹೀನ. ಅತ್ತಂದೆ ಹಾಂಬಡಿಯಾಡೆ ಹೊಟ್ಟೇಲೆ ಇನ್ನೊರು ಪಶ್ಶಾ ಒಳಿಯಾಂಡಿಕ್ಕರದ್ ಅತ್ತಾ ದೂರತಣ್ಣು ಪಾರ್ತ ತಕ್ಷಣಮೇ ತೆರಿಯಾಂಡಿಂದ್. ಚೈತ್ಯತ್ತೇ ಕಟ್ಟಡತಕ್ಕ್ ಐನೂರು ಹೆಜ್ಜಾ ದೂರತುಳ್ಳೇ ನೀರ್–ನಿಡಿಹೀಳಕ್ಕ್ ಸೌಕರ್ಯಮಾ ಇಕ್ಕರ ಜಾಗತುಳ್ಳೆ ಮುಖ್ಯಸ್ಥಪತೀಕ್ ವಜ್ರಪಾದಾ ಅನುಕೂಲಕರವಾನ ಇಟ್ಟಾಯತ್ತೇ ಹಾತಾ ಕಟ್ಟಿಚ್ಚಿಕುಡತಿಂದ. ಜೊತೇಕ್ ಒರು ಆಳ್. ಚುತ್ತಾಮುತ್ತತ್ತೇ

ಹಾಂಗಳತ್ತೇಫಿಳೆಲ್ಲಾ ಬೌದ್ಧಾ ಅ್ರಣ್ಣರದ್ ಅಂದೆ ಹಾಂಗಡೆ ವಾಶಲಮೇಲೆ ಚುಣ್ಣಾಂಬುಳ್ಳೆ ಅ್ರಳದೀನ ಧರ್ಮಚಕ್ರತ್ತೇ ಗುರುತು ಕಾಟಾಂಡಿಂದ್. ಉಳ್ಳಹಜಾರತುಳ್ಳೆ ಎದ್‌ರ್ ಚೂರತ್ತೇ ಪಕ್ಕತುಳ್ಳೆ ಮಣೆ ಪೋಟ್ ಎನ್ನಾ ಉಕ್ಕಾಕಿಚ್ಚ್, 'ಪಂಡಿತನಾಗಭಟ್ಟಾ ಇಪ್ಪೊ ಅ್ರಂಗಂಗೂ ಪ್ರಸಿದ್ಧಾಳಾಯಿರಾಡ. ಅತ್ಥಾವಾಡೆ ಪಾದಧೂಳಿ ಎಂದೆ ಹಾತಕ್ಕ್ ಉಳಂದಿಕ್ಕರದ್ ಸೌಭಾಗ್ಯ.' ಅ್ರಂಟ್ ಉಪಚಾರು ಚೊಲ್ಲೀತ್. ಅತ್ತಂದೆ ಹಾಂಬಡಿಯಾ ಪಾನಕತಾ ಕೊಳಂದ್ ಕುಡತದ್. ಎಂದೆ ನಾಟಕತಾ ಅದೂ ಪಾರ್ತಿಂದಾಂಗೊ. ಅದ್ ಎನ್ನಾ ಪಂಡಿತನಾಗಭಟ್ಟ ಅ್ರಂಟ್ ಅಳಚಿಂತಣ್ಣು ಎನಕ್ ಮುಜುಗರಮಾಚಿ. ಅಂದೆ ನಾಗಭಟ್ಟೊ ಚತ್ತ್ ಕೃಷ್ಣಾನಂದ ಅ್ರಣ್ಣರ ಪಾತ್ರೂ ಪರಂದ್ ಅದ್ ಉಳ್ಳೇ ಕುಶ್ಚ್ ಶೂನ್ಯನಾಯಿರಾಂದ್ ಅ್ರಣ್ಣರ ಭಾವು ವಂದಾಲೂ ಇತ್ತಂದೆ ಕೈಯುಳ್ಳೆ ಅತ್ತಯೆಲ್ಲಾ ಚೊಲ್ಲರ ಮನಸ್ಸಹಾದೆ ಸೊಸ್ತಮಾ ಇಂದೆ. ನಂಗ ಅ್ರಂದಂದೆ ಊರುಹೀಳುಳ್ಳೆ ನಾಟಕೂ ಪಣ್ಣೀನು ಅ್ರಣ್ಣರತಯೆಲ್ಲಾ ಅದ್ ಆತ್ಮೀಯತೇಣ್ಣೂ ವಿಚಾರಿಚ್ಚದ್. ಪಾತ್ರೂವಹಿಚ್ಚ ಎಂದೆ ಮೊಖು, ಒಡಂಬು ವೇಷಾಲಂಕಾರಂಗಳಾ ಆಧಾರಮಾ ವಚ್ಚಿಕಂಡ್ ಚಿತ್ರಕಾರಾ ಕೃಷ್ಣಭಗವಾನಂದೆ ರೂಪತಾ ಚಿತ್ರಿಚ್ಚಿಂದ್, ಶಿಲ್ಪಿಹ ಕೆತ್ತೀಂತ ನಾ ಚೊಲ್ಲೀನಪ್ಪೊ ಅದ್ ತಂದೆ ಸ್ಮರಣೇಯ ಕೆದಕಿಕ್ಯಕ್ಕ್ ಶುರೂ ಪಣ್ಣೀತ್. 'ಉಂಗಡೆ ನಾಟಕತಾ ನಾನೂ ಪಾರ್ತೆ, ರಂಡವಾರಿ ಪಾರ್ತೆ. ಆನಾಕ ಅಪ್ಪೊ ಎಂದೆ ಮನಸ್ಸ್ ಬುದ್ಧ ಬೋಧಿಸತ್ತ್ವ ಮುದಲಾನ ಶ್ರಮಣ ಪುರಾಣತ್ತೇ ಪಾತ್ರಂಗಳಾ ಕುರಿಚ್ ಚಿಂತಿಯಾಂಡಿಂದ್. ಅಪ್ಪಡಿಯಾಯಿಟ್ ಉಂಗಡೆ ಪಾತ್ರು ಎಂದೆ ಕಲೇಕ್ ಪ್ರಚೋದನೇ ಕುಡತಿಲ್ಲ.' ಅ್ರಂಡದ್. ಅದ್ ಚೊಲ್ಲರದ್ ಸರಿ ಅ್ರಣ್ಣಿಚ್ಚದ್. ಎಂದೆ ವೇಷತಿಯೂ ರೂಪತಿಯೂ ಮಾದರಿಯಾ ಬಳಸಿಕಿಂಡಫೀಳೆಲ್ಲಾ ಕೃಷ್ಣಂದೆ ವಸ್ತೂವ ಸೃಷ್ಟಿಯರತುಳ್ಳೆ ನಿರತಾಳಾಯಿಂದಫಿಯ.

ನಾ ಸ್ಥಪತೀಯಾ ಅಪ್ಪಪ್ಪೊ ಪಾರಾಂಡಿಂದೆ. ಅತ್ತಂದೆ ಕುಟ್ಟೆ ಉಕ್ಕಾಕಂಡ್ ಶಿಲ್ಪು, ನಾಟಕು, ಪುರಾಣತ್ತೇ ಕಲ್ಪನೆಹೀಳಾ ವಾರ್ಥೊಲ್ಲರಪ್ಪೊ ಶಾಲಿನಿ ಅಪ್ಪಡಿಯೇ ಅಮರುಕಂದೆ ಮೋಸತಾ ಮರವರದ್ ಸುಲಭಮಹಾಂಡಿಂದ್. ವಾರ್ಥೊಲ್ಲೀ ವಂದಮೇಲೆ ಅದೇ ವಿಷಯು ಮನಸ್ಸಾ ಹೆಂಬಿಕಿಂಡ್ ಮೋಸೂಪೋನ ಭಾವು ದುರ್ಬಲಮಹಾಂಡಿಂದ್. ರಂಡರವರ್ಷು ನಾಟಕತ್ತೇ ಅನುಭವಮಾಯಿಂತಣ್ಣು ಶಿಲ್ಪಕಲಾ ಅಪ್ಪಡಿಯೇ ಸೃಷ್ಟೀತೇ ವಿಷಯಮಾನ ಅತ್ತಂದೆ ವಾರ್ಥೆಹ ಎನಕ್ ತಕ್ಕಮಟ್ಟ್‌ಕ್ಕ್ ಅರ್ಥಮಹಾಂಡಿಂದಹೀನ. ಅತ್ಥನಾ ಪೋರಮಾಯಿಂದ್ ಅದ್ ಎಂದೆಕಡೇಕ್ ವರರತಕ್ಕ್. ಅ್ರತ್ಥನಿಯೋವಾರಿ ಅದೇ ಎಂದೆ ಹಾತಕ್ಕ್ ವಂದ್ ಮೂಡುನಾಲ್ ಪ್ರಹರು ಇಂದ್ ಪೊಹಾಂಡಿಂದ್. ಒರುನಾ ತಂದೆ ಅಂತರಂಗತ್ತೇ ಒರು ತೊಳಲಾಟತಾ ಚೊಲ್ಲಿಕಿಂಡದ್ : 'ನಾ ಇಂತೀಕ್ ವಂದ ಆರಂಭತುಳ್ಳೇ ಉಂಗಳಕ್ಕ್ ಒರುನಾ ಚೊಲ್ಲೀಂದೆ, ಜ್ಞಾಪಕೂ ರಾಂದ? ನಂಬಡೆ ಪುರಾಣಂಗಡೆ ದೇವದೇವತೆವಾಡೆ ಸನ್ನಿವೇಶಂಗಳಯೆಲ್ಲಾ ಅಡತಕಂಡ್ ಅಫಿಳಕ್ಕ್ ತಕ್ಕಾನಹುಡಿ ಬೌದ್ಧಪುರಾಣತ್ತೇ ಸನ್ನಿವೇಶಂಗಳಾ ಸೃಷ್ಟಿಚ್ಚಿ ಅಫಿಳಂತೆ ವಿಗ್ರಹಂಗಳಾ ಕೆತ್ತ್ ಅ್ರಣ್ಣಡ ಅ್ರಂಟ್. ಅಫಾಳ್ಳಾ ಚೊಲ್ಲೀನಹುಡಿ ವಿಷ್ಣೂವ ಹೋಲರ ಅವಲೋಕಿತೇಶ್ವರು, ಶಿವಂದೆ ರೂಪುಶಕ್ತಿಹೀಳಯೆಲ್ಲ ಶೇರಿಚ್ಚ ಮಂಜುಶ್ರೀ, ದುರ್ಗೀಂದೆ ಗುಣು ಶಕ್ತಿ ಕ್ರಿಯೆಹೀಡೆ ತಾರ ಇಪ್ಪಡಿ ನಾ ಕೆತ್ತಾಂಡರಾಣಿ. ಮಧ್ಯೆ ನಾ ಕೋಟೆ. ಇಫಿಳೆಲ್ಲಾ ವೈದಿಕ ಪುರಾಣಂಗಡೆ ರೂಪಾಂತರಮಂಡ, ಅ್ರಂಟ್. ಬೌದ್ಧಪುರಾಣಂಗಡೆ ಮೂಲು ವಿಧರ್ಮೀಯನಾನ ಉನಕ್ ಅ್ರಪ್ಪಡಿ ತೆರಿಯಣು? ಇಫಿಡೆ ಮೂಲಸತ್ಯು ತೆರಿಯಣಮಾನಾಕ ನೀ ಬೌದ್ಧನಾಹ್, ಅ್ರಂಡ. ಇಪ್ಪಡಿ ಚೊಲ್ಲೀನವಾ ವಜ್ರಪಾದಾ. ಅತ್ಥೀಮೇಲೆ ವಿಹಾರತ್ತೇ ಓರೇ ಭಿಕ್ಕುಹ ಅಪ್ಪಪ್ಪೊ ಎನ್ನಯೂ ಎಂದೆ ತಂಡತ್ತೇ ಓರೇ ಶಿಲ್ಪಿಹೀಳಯೂ ಸಂಧಿಚ್ಚಿ ಅಫಾಡೆ ಧರ್ಮತ್ತೇ ಮಹಿಮೇಯ ಚೊಲ್ಲಕ್ಕ್ ಶುರೂಪಣ್ಣೀನ. ನಿಂಗ ಅ್ರತ್ತಕ್ಕ್ ಬೌದ್ಧಾಳಹಕ್ಕಹದ್? ಅಂತಂರಂಗತುಳ್ಳೊ ಬಹಿರಂಗತುಳ್ಳೊ ಅನುಷ್ಠಾನೂ ಪಣ್ಣಾದೆ ಉಂಗಳಕ್ಕ್ ಅಂದೆ ಸತ್ಯತ್ತೇ ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರಮಹರದಾನೂ ಅ್ರಪ್ಪಡಿ? ಸಾಕ್ಷತ್ಕಾರಮಹಾದೇ ನಿಂಗಾ ಕಡೆಯರ ವಿಗ್ರಹತಕ್ಕ್ ಪರಿಪೂರ್ಣತಾ ವರರದ್ ಅ್ರಪ್ಪಡಿ? ಅ್ರಂಟ್ ಬಲವಂತೂ ಪಣ್ಣಕ್ಕ್ ಮುದಲಿಟ್ಟ. ಎನಕೇ ಅನುಮಾನೂ ವರಕ್ಕಾಚ್. ಶಿಲ್ಪೀಕ್ ತಾಂ ಸೃಷ್ಟಿಯರ ವಸ್ತು ಸೃಷ್ಟೀತೇ ಧ್ಯಾನಮಟ್ಟತುಳ್ಳೆ ಗೋಚರಿಚ್ಚಾಕ ಪೋರಾದ? ಅದ್ ವಸ್ತೂತೇ ಮತಾನುಯಾಯಿಯೂ ಅಹಣಮಾ? ಇಪ್ಪಡಿ ಭಾವಿಯಕ್ಕ್ ಪರಪಟ್ಟಾಕ ಶಿವನಾ ಇಷ್ಟದೇವತೆಯಾಯಿಟ್ ಪೂಜಿಯರವುಂ ವಿಷ್ಣೂಂದೆ ವಿಗ್ರಹತಾ ಕಡೆಯರಹುಡಿ ಇಲ್ಲ. ವಿಷ್ಣೂ ಹಾತೇ ಉಧೇವರಾಯಿಕ್ಕರವುಂ ಶಿವನಾ ಕಡೆಯರಹುಡಿ ಇಲ್ಲ. ಶಿಲ್ಪೀಕ್

ಅ್ಥಂದೆ ಉಢೇವರ್, ಮತತ್ತೇ ಹಂಗೂ ಇಲ್ಲ ಅ್ಥಂಟ್ ನಾ ನಂಬೀಂದೆ. ನಂಗ ಇಂಗೆ ವಂದಿಕ್ಕರದ್ ಹೊಟ್ಟೇಪಾಡಕ್ಕ್. ಇಂದೆ ಭಿಕ್ಕುಹೀಡೆ ವಾರ್ಥೇಯಾ ಇಂದೆ ಚೊವೀಲೆ ಕೋಟ್ ಅಂದೆ ಚೊವೀಲೆ ಉಟ್ಟುಡಂಗೊ ಅ್ಥಂಟ್ ಎಂದೆ ತಂಡತ್ತೇ ಶಿಲ್ಪಿಹೀಳಕ್ಕ್ ಚೊಲ್ಲೀನೆ. ಸರಿಯೋ ಅ್ಥಂಡೋ ನಿಂಗಳೇ ಚೊಲ್ಲಂಗೊ,' ಅ್ಥಂಟ್ ಅದ್ ಎಂದೆ ಮೊಖತಾ ಪಾರ್ತದ್.

ಇತ್ಥನ ನಾಳೇತೇ ನಟನಾ ಕಲೇತೇ ಅನುಭವು ಎನಕ್ ಅದೇ ಸತ್ಯತಾ ಕಲಿವಿಚ್ಚಿಂದ್. ಕೃಷ್ಣಂದೆ ಪಾತ್ರತಾ ವಹಿಚ್ಚಿ ಪ್ರಖ್ಯಾತನಾಯಿಕ್ಕರ ನಾ ಕೃಷ್ಣಭಕ್ತನಾ ಇರಣಮಾಂದಿಲ್ಲ, ಅವನಾಪೋಲೆ ನಡವಣಮಾಂದೂ ಇಲ್ಲ. ನಡಂದೇ ನಡವಣು ಅ್ಥಂಡಾಕ ಕಂಸಂದೆ ಪಾತ್ರೂ ವಹಿಚ್ಚಿಂದ ದಿವೋದಾಸು ನಿಜಜೀವನತುಳ್ಳೆ ಶಿಶುಹತ್ಯೇ ಪಣ್ಣಣಮಾ? ಅ್ಥಂಟ್ ನಾ ಆಲೋಚಿಚ್ಚಿಂದೆ. ಶರ್ಮಾ ದತ್ತಾ ಎಂಗಡೆ ಮಂಡಲೀತೇ ನಟಾ ನಟಿಹೀಳೆಲ್ಲಾ ಇಪ್ಪಡಿಯೇ ನಂಬೀಂದ. ಶರ್ಮಾ ಅ್ಥಂತೂ ನಿಂಗ ನಟನಟಿಹ, ಪಾತ್ರಂಗಾ ಅ್ಥಂಡ್, ಪಾತ್ರಂಗಳಾ ನಟಿಯರವಾ ಅ್ಥಂಟ್ ಪದೇ ಪದೇ ಚೊಲ್ಲಾಂಡಿಂದ. ನಿಜಜೀವನತುಳ್ಳೂ ತಂಗಾ ವಹಿಯರ ಪಾತ್ರಂಗಡೆ ಹಾವಭಾವು ಶೈಲಿ ವೇಷಂಗಳಾ ಅನುಕರಿಯಕ್ಕ್ ಪರಪಟ್ಟ್ ಚಿರಪಾಣಿ ಅಹರ ಅ್ಥತ್ಥನಿಯೋ ನಟಾಳಕ್ಕಂತೂ ಗದರಿಚ್ಚಿ ಚೊಲ್ಲಾಂಡಿಂದ. ನಾ ಇಂದೆ ಉದಾಹರಣೇಯಾ ಚೊಲ್ಲೀನಪೊ ವಿಶ್ವಕರ್ಮನಕ್ಕ್ ಮೆಚ್ಚಿಕೆಯಾಚ್. 'ಒರುನಾ ನಿಂಗ ವಜ್ರಪಾದಾಳಯೂ ಓರೇ ಭಿಕ್ಕುಹೀಳಯೂ ಸಂಧಿಚ್ಚಿ ಇಂದೆ ವಿಷಯಮಾ ಶಿಕ್ಷಣು ಕುಡಣು. ಉಡಿವಿಚ್ಚ್ ಚೊಲ್ಲರತಕ್ಕ್ ಉಂಗಳಕ್ಕಿಕ್ಕರತ್ಥನ ಅಧ್ಯಯನತ್ತೇ ಬಲು ಎನಕಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಾದೇ ನಾ ಅಘಾಳ್ಳಣ್ಣು ನಿಯುಕ್ತನಾನ ಕರ್ಮಿ,' ಅ್ಥಂಡದ್.

ಅತ್ಥೇಮೇಲೆ ಚೊಲ್ಲೀತ್ : 'ಮುಖ್ಯಮಾನ ವಿಷಯತಾ ಚೊಲ್ಲಣಿ. ಇಪ್ಪೋ ಒರು ಮಾಸತ್ತೇ ಪಿಂಬೆ ಆನ ವಾರ್ಥ. ಮೂಡು ಪುದ ವಿಗ್ರಹಂಗಳಾ ಕೆತ್ತಣು ಅ್ಥಂಡ. ಹೇರುಕ, ತ್ರೈಲೋಕ್ಯವಿಜಯ, ಅಪರಾಜಿತಾ. ಇತ್ಥ್ನೀಕ್ ಅಘಿಳೆಲ್ಲಾ ಎನಕ್ ತೆರಿಂಜಿಕ್ಕರ ದೇವದೇವತೆಹೀಳೇಯೆ. ಆನಾಕ ಅಘಿಯಾ ನಂಬಡೆ ಹರು, ಪಾರ್ವತಿ, ಗಣೇಶಾಳ ಕಾಲಡೀಲೆ ಮೆರಿಚ್ ನಿಂಡಿಕ್ಕರಹುಡಿ ಚಿತ್ರಿಪಿ ಅ್ಥಂಡಪೊ ಎನಕ್ ಕೋಪೂವಂದ್. ಇತ್ತಕ್ಕ್ ಅ್ಥಂದೆ ಆಧಾರೂ ರಾಂದ್? ತ್ರೈಲೋಕ್ಯನಾಥನಾನ ಶಿವು, ಜಗನ್ಮಾತೆಯಾನ ಪಾರ್ವತಿ, ಅನನ್ಯಮಾನ ಭಕ್ತೀಣ್ಣೂ ಮಾತಾಪಿತೃಮಾಡೆ ಶಕ್ತೀಯ ಆವಾಹಿಚ್ಚಿಕಂಡಿಕ್ಕರ ಗಣೇಶಾಳ ಮೆರಿಯರ ಶಕ್ತಿ ಆರಕ್ಕ್ ರಾಂದ್? ಅ್ಥಂಟ್ ಕೋಟೆ. ಎಂಗಡೆ ಹೇರುಕನಕ್ಕ್ ರಾಂದ್. ತ್ರೈಲೋಕ್ಯ ವಿಜಯು ಅಪ್ಪಡಿಯೆ ಅಪರಾಜಿತೇಕ್ ರಾಂದ್, ಅ್ಥಂಡ. ಸಾಧ್ಯಮೇ ಇಲ್ಲಾ ಅ್ಥಂಟ್ ನಾ ವಾದಿಚ್ಚೆ. ಎಂಗಡೆ ಪುರಾಣತ್ತೇ ವಿಷಯು ಉನಕೋದ್ ತೆರಿಂಜರಾಂದ್, ನಂಗಾ ಚೊಲ್ಲೀನಹುಡಿ ಕೆತ್ತ್ ಅ್ಥಂಟ್ ಅವಾ ಅಪ್ಪಣೇ ಪಣ್ಣೀನ. ಉಂಗಡೆ ಉಢೇವರಮಾಳಕ್ಕಣ್ಣಮೂ ಎಂಗಡೆ ಉಢೇವರ ಮಹಿಮ ಹೆಚ್ಚ್, ಇಂಗೆ ಪಾರಂಗೊ ಅಘಾಳ್ಳಹೀಳಾ ಇಘಾಳ್ಳಹಾ ಮೆರಿಚ್ ನಿಂಡರಾಡ, ಅ್ಥಂಟ್ ಮುಗ್ಧ ಜನಾಳಕ್ಕ್ ಕಾಟಿ ಉಂಗಡೆ ಮತತಕ್ಕ್ ಪರಿವರ್ತನೆ ಪಣ್ಣಿಕ್ಯಕ್ಕ್ ನಿಂಗಾ ಇತ್ಥಾ ಪುರಾಣಂಗಳಾ ಸೃಷ್ಟಿಯಾಂಡರಾಡಿಹ್ಯೊ ಅ್ಥಂಟ್ ನಾ ಸ್ಪಷ್ಟಮಾ ಚೊಲ್ಲೀನೆ. ನೀ ಎಂಗಡೆ ಧರ್ಮತ್ತೇವನೇ ಆಯಿಂದಾಕ ಇತ್ಥಾ ಅವಿಧೇಯಮಾನ ಉತ್ತರತಾ ಕುಡಾಂಡಿಂದಿಲ್ಲ ಅ್ಥಂಟ್ ಮೊಖತಾ ಭೊಪ್ಪ್ ಪಣ್ಣಿಕಿಂಡ್ ಚೊಲ್ಲೀನ. ಅಂಡೇನತಣ್ಣು[1] ನಿತ್ಯಮೂ ಒಂಡಂಡ್ ಒರು ಭಿಕ್ಷು ಎಂದೆ ಬಡೇಕ್[2] ವಂದ್ ನೀ ಬುದ್ಧ ಧರ್ಮತಾ ಸ್ವೀಕರಿಪಿ. ಉನ್ನುಳ್ಳಿಕ್ಕರ ದ್ವಂದ್ವು ಪೊಹಂದ್. ಪೂರ್ಣಮನಸ್ಸಣ್ಣು ಸೃಷ್ಟಿತಮಾನ ಇಂದೆ ಮೂಡು ವಿಗ್ರಹಂಗ ಇಲ್ಲಂದಾಕ ಚೈತ್ಯು ಪೂರ್ಣಮಹಲ್ಲ ಅ್ಥಂಟ್ ತಲೇಕ್ ಹೆಪ್ಪಕ್ಕ್ ಪರಪಟ್ಟ್ರಾನ್ನ. ಅ್ಥತ್ಥನೊರು ಹೆಪ್ಪಾಂಡ್ರಾನ್ನ ಅ್ಥಂಡಾಕ ಎನಕ್ ಎಂದೆ ಕಾರ್ಯತಾ ಪಣ್ಣಕ್ಕ್ ಮನೋಸ್ಥಿಮಿತಮೇ ವರಾಂಡಿಕ್ಕಲ್ಲ.'

'ಉಂಗಡೆ ಜೊತೇತೇ ಶಿಲ್ಪಿಹ ಒದಣ್ಣನ್ನ?'

'ಗುರ್ಜರ ಪ್ರತೀಹಾರಾ ಯುದ್ಧು, ಸೈನ್ಯಂಗಳಕ್ಕ್ ಪಣತಯೆಲ್ಲಾ ವ್ಯಯಿಪಿಯಡ. ಅಘಾಳ್ಳಾನೂ ನಂಬಡೆ ದೇವಸ್ಥಾನಂಗಳಾ ಕಟ್ಟಿಯಾಂಡಿಂದಾಕ ಎಂಗಳಕ್ಕ್ ಇಂದೆ ಸ್ಥಿತಿ ವರಾಂಡಿಂದಿಲ್ಲ ಅ್ಥಣ್ಣನ್ನ.'

---

1 ಅಂಡೇಣ್ಣು 2 ಬುಡತಕ್ಕ್

‘ಉಂಗಡೆ ವಾಸತ್ತೇ ಚುತ್ತಾಮುತ್ತಾ ಬೌದ್ಧಾಳೇ ಇಕ್ಕರಹುಡಿ ರಾಂದ್. ಅಫಿಳಕ್ಕೂ ಉಂಗಳಕ್ಕೂ ಹೊಂದಿಕೆಯಹಂದ?’

‘ತಂಗಡೆ ಧರ್ಮತ್ತೇ ಮಂದಿರತಾ ಕಟ್ಟಾಂಡಿಕ್ಕರ ಸ್ಥಪತಿ ಆ್ರಂಟ್ ಎಲ್ಲಾರೂ ಎಂಗಳ ಹೆಂಬಾ ಅಭಿಮಾನತಣ್ಣು ಕಾಣಡ. ಭಟ್ಟಜಿ, ನಂಬಳಕ್ಕೂ ಅಫಿಳಕ್ಕೂ ಒರು ವ್ಯತ್ಯಾಸೂ ರಾಂದ್. ತಂಗಡೆ ಮತತಾ ಪ್ರಚಾರೂ ಪಣ್ಣಣೂ ಆ್ರಣ್ಣರ ಹುಮ್ಮಸ್ಸ್ ಅಫಿಳುಳ್ಳೈ ಪ್ರತಿಯೊತ್ತರಕ್ಕೂ ರಾಂದ್. ಅಫಿಳುಳ್ಳೈ ಧರ್ಮ ಪ್ರಚಾರು ಧರ್ಮಾಚರಣೇತೇ ಒರು ಅತ್ಯಗತ್ಯಮಾನ ಆ್ರಂಗು. ನಂಬಳುಳ್ಳೈ ಪ್ರಚಾರತಕ್ಕ್ ಆ್ರಂದೆ ಸ್ಥಾನಮೂ ಇಲ್ಲ. ಇಪ್ಪಡಿಯಾಯಿಟ್ ಅಫಿಯಾ ಪರಪಾಂಡ್ ರಾನ್ನ. ನಂಬ ಸಂಕುಚಿಯಾಂಡ್ ರಾಣು. ಜಾತಿ, ವರ್ಣು, ಧರ್ಮಂಗಡೆ ಕಟ್ಟ್‌ಪಾಡುಳ್ಳೈ ನಂಬಾ ಪರಪರದ್ ಸಾಧ್ಯಮೇ ಇಲ್ಲ. ಧರ್ಮಾಂತರಮಹಂಗೊ ಆ್ರಂಟ್ ಎಂಗಳಾ ನಿತ್ಯಮೂ ಕಾಡಾಂಡ್‌ರಾನ್ನಿಯೇ, ಒರುನಾ ಎಂದೆ ಹಾಂಬಡಿಯಾಳಾ ಕೋಟೆ. ‘ಆ್ರಂದೆ ಧರ್ಮಮಾನಾಕ ನಂಬಳಕ್ಕೋದ್, ನಂಬಾ ಸುಖಮಾ ಇಕ್ಕರದ್ ಮುಖ್ಯಮಂಡಾ? ನಂಬಡೆ ಪಶ್ಯಲಾ ಒಳವಿಚ್ಚಿಂದ್ ಅಂದೆ ಉಢೇವರ್’ ಆ್ರಂಡದ್. ಎಂಗಡೆ ರಂಡಾ ಪಶ್ಯಲಕ್ಕ್ ಗದಕಟ್ಟಾಯಿಟ್ ಎಂಗಳಕ್ಕೆಲ್ಲಾ ಘಾಬರಿಯಾಯಿಂದ್. ಶಿಲ್ಪತ್ತೇ ಜೊತೇಕ್ ಎಂಗಡೆ ಕುಟುಂಬತುಳ್ಳೈ ವೈದ್ಯಮೂ ರಾಂದ್. ನಾ ಪಟ್ಟಾ ತೇಚ್ ಔಷಧೀ ಪೋಟೆ. ಆ್ರತ್ಥನಿಯೇ ಔಷಧಿ ಪಣ್ಣಹಡ್, ದೈವ ಕೃಪೆಯೂ ಓಣಮಂಡ? ಎಂಗಡೆ ಹಾತೇ ಉಢೇವರ್ ಮಹೇಶ್ವರನಕ್ಕ್ ಹರಕೆ ಹೊತ್ತಕಂಡು. ನೆರೆಹೊರೇತೇವಾಳೆಲ್ಲಾ ವಂದ್ ಸಮಾಧಾನೂ ಚೊಲ್ಲಿ ಪಶ್ಯಲಾ ಪಾರ್ತಕಾಂಡಿಂದ. ಎಂದೆ ಹಾಂಬಡಿಯಾಳಕ್ಕ್ ಆ್ರತ್ಥನಿಯೋ ನೆಮ್ಮದಿ, ಬೆಂಬಲೂ ಆಚ್. ಆ್ರದೇ ರೋಗಮಿರಹಡ್ ನಂಬಡೆ ಉಢೇವರಕ್ಕ್ ಹರಕೇ ಹೊತ್ತಕಂಡಾಕ ಖಚಿತಮಾ ಗುಣಮಹಂದ್, ಪೆತ್ತ ಪಶ್ಯಡೆ ಜೀವನತ್ತೇ ಪ್ರಶ್ನೇಲೆ ನಿಂಗಾ ಪಿಂತೀಮುಂತೀ ಪಾರವಾಣಿಹ್ಯೊ ಆ್ರಂಟ್ ಪತ್ತಾರ್ ಪೊಂಢಾಟಿಹ ಚೊಲ್ಲೀನಾಂಳಾಂಗೊ. ಇದ್ ಹರಕೇ ಕಟ್ಟೀ ವಚ್ಚದ್. ಪಶ್ಯಲಕ್ಕ್ ಗುಣಮಾಚ್. ಎಂದೆ ಮನೆತನತ್ತೇ ಔಷಧೀಣ್ಣೂ ಆಚೋ ಹಾತೇ ಉಢೇವರಾನ ಮಹೇಶ್ವರಂದೆ ಕೃಪೇಣ್ಣು ಆಚೋ ಅಥವಾ ಅಕ್ಕಪಕ್ಕತ್ತೇವಾ ಚೊಲ್ಲೀನ ಶ್ರಮಣದೇವರಣ್ಣು ಆಚೋ, ಉಡಿವಿಚ್ಚ್ ಚೊಲ್ಲರವಾಳಾರ್? ಶ್ರಮಣದೇವರಣ್ಣಮೇ ಗುಣಮಾಚ್ ಆ್ರಂಟ್ ಅದ್ ಖಚಿತಮಾ ನಂಬೀರಾಂದ್. ಅಕ್ಕಪಕ್ಕತ್ತೇಫಿಡೆ ಪ್ರಭಾವು ಅತ್ಥನ ತೀವ್ರಮಾ ರಾಂದ್. ಇಪ್ಪೊ ಅದೇ, ಶ್ರಮಣಧರ್ಮತಾ ಸ್ವೀಕರಿಚ್ಚಾಕ ತಪ್ಪೋದ್? ಹಾತುಳ್ಳೈ ನಂಬಡೆ ಉಢೇವರಿಯೂ ಪೂಜಿಯಮ್ಮೊ. ಊರುಳ್ಳೈ ಜೀವನತಕ್ಕ್ ಗತಿ ಇಲ್ಲಾದೇ ಇಂದ ನಂಬಳಕ್ಕ್ ಇಂದೆ ಶ್ರಮಣ ಮಂದಿರತಾ ಕಟ್ಟರತಣ್ಣು ಆ್ರಂಡಾ ಕೈಹೆಪ್ಪಾ ಪಣು, ವಾಸತ್ತೇ ಹಾಂ, ಸೇವಕಿ ಶಿಕ್ಕೀಕರದ್ ಆ್ರಣ್ಣಂದ್.’

ನಾಟಕ ಪ್ರವಾಸತಣ್ಣು ಪಿಂತಿರಂಬೀನ ಮೇಲೆ ನಾ ವಜ್ರಪಾದಾಳಾ ಪಾತಿಂದಿಲ್ಲೆ. ಪಾರ್ತಹುಡಿಯೂ ಅಹಂದ್. ಸ್ಥಪತಿ ಅಪ್ಪಡಿಯೇ ಅತ್ತಂದೆ ಸಂಗಾತ್ಮಾಳಾನ ಶಿಲ್ಪಿಹೀಳಾ ಆ್ರತ್ತಕ್ಕ್ ಮತಪರಿವರ್ತನೇಕ್ ಬಲವಂತೂ ಪಣ್ಣಡಿಹ್ಯೊ? ಅಫಾಡಫಾಡೆ ಮತತುಳ್ಳೈ ಅಫಾಳ್ಳಫಾಳ್ಳಾ ಇಂದಾಕ ಅಹಾದಾ? ಏಕಂ ಸತ್ ವಿಪ್ರಾಃ ಬಹುಧಾ ವದಂತಿ ಆ್ರಂಟ್ ವೇದಮಂತ್ರಮೇ ರಾಂದ್. ಯೋ ಯೋ ಯಾಂ ಯಾಂ ತನುಂ ಭಕ್ತಃ ಶ್ರದ್ಧಯಾರ್ಚಿತುಮಿಚ್ಛತಿ । ತಸ್ಯ ತಸ್ಯಾಚಲಾಂ ಶ್ರದ್ಧಾಂ ತಾಮೇವ ವಿದಧಾಮ್ಯಹಮ್ ॥ ಆ್ರಂದಂದೆ ಭಕ್ತು ಆ್ರಂದಂದೆ ದೇವತಾಮೂರ್ತೀಯ ಶ್ರದ್ಧೇಣ್ಣು ಪೂಜಿಯಕ್ಕ್ ಇಚ್ಛಿಯಣಾನೋ, ಅವನಕ್ಕ್ ಅಂದಂದೆ ದೇವತಾವಿಷಯಮಾನ ಅಚಲಮಾನ ಶ್ರದ್ಧೇಯ ನಾ ಕುಡಕಣಿ[1], ಆ್ರಂಟ್ ಗೀತಾವಾಕ್ಯ ರಾಂದ್. ಒತ್ತು ಇನ್ನೊತ್ತನಾ ಬಲವಂತೂ ಪಣ್ಣಕ್ಕೂಡಾದ್[2], ಎಲ್ಲಾರೂ ಒರೇ ರೀತಿ ನಂಬಣೂ ಆ್ರಂಟ್ ಓದ್? ಆ್ರಂಟ್ ಅಫಾಳ್ಳಾ ಕೋಳಣು. ಚರ್ಚೇಕೂ ಇಳಿಯಣು ಆ್ರಣ್ಣಿಚ್ಚಿದ್. ಚರ್ಚೇಕಿಳಿಂಜಾಕ ಅವಾ ಓದಣ್ಣಲಾಂ ಆ್ರಣ್ಣರ ಊಹಾ–ಉಂಡಾಚ್. ನಂಗಾ ಓದೂ ಅರ್ಹಂತ ಮತತ್ತೇವಾಳಂಡ್ ಅನೇಕಾಂತವಾದತಾ ನಂಬಕ್ಕ್. ಸತ್ಯು ಅಪ್ಪಡಿಯೂ ಇಕ್ಕಲಾಂ, ಇಪ್ಪಡಿಯೂ ಇಕ್ಕಲಾಂ, ಇಕ್ಕಲಾಂ, ಇಲ್ಲಾದೇ ಇಕ್ಕಲಾಂ, ಇಕ್ಕರದ್

1 ಕುಡಣಿ 2 ಪಣ್ಣಕ್ಕಹದ್

ಇಲ್ಲಾದೇ ಇಕ್ಕರದ್ ಒಟ್ಟಕಾ ನಿಜೂ ಇಕ್ಕಲಾಂ. ಇಪ್ಪಡಿ ಸಪ್ತಭಂಗಿ ಚೊಲ್ಲಾ ಸತ್ಯೂ ಆ್ಣರದ್ ಒಂಡೇ. ಅದ್ ಎಂಗಡೆ ತಥಾಗತಾ ಚೊಲ್ಲೀ ಇಕ್ಕರದ್ ಮಾತ್ರು. ಸಾರ್ವಜನಿಕಮಾ ವಾದತಕ್ಕ್ ನಿಲ್ಲಂಗೊ, ಸೋತಾಕ ಬೌದ್ಧನಹಣಿ ಆ್ಂಟ್ ಪ್ರಮಾಣೂ ಪಣ್ಣಂಗೊ ಆ್ಣಡ. ಆ್ತ್ತುಕ್ಕ್ ಪಣ್ಣಕ್ಕಹದ್ ಅಣ್ಣಿಚ್ಚದ್. ಗುರುಹೀಡೆ ಪಾಠಶಾಲೇಲೆ ಅಹಾಂಡಿಂದ ವಾಕ್ಯಾರ್ಥಂಗಡೆ ಸ್ಮರಣಾ ವಂದದ್. ಇತ್ಥಾಫಿಡೆ ಕೈಯುಳ್ಳೆ ಚರ್ಚಿಯಕ್ಕ್ ಎಂಗಡೆ ಗುರುಹ ಸರಿ. ಭೀತೀಪಟ್ಟಕಂಡ್ ಆ್ಂದೆ ಬೌದ್ಧನೂ ಅಫಾಡೆ ಬಡೆ[1] ಸುಳಿಯಲ್ಲಹೀನ, ಆ್ಣರದೆಲ್ಲಾ ಸ್ಮರಣೀಕ್ವಂದ್. ಅಫಾಡೆ ನೂರುಳ್ಳೊರ ಭಾಗು ವಿದ್ವತ್ತೂ ಇಲ್ಲ, ಓರೇ ಮತಂಗಳಾ ಅಧ್ಯಯನತಿಯೂ ಪಣ್ಣೀಕಲ್ಲೆ. ಇನ್ನ್ ಸಾರ್ವಜನಿಕಮಾ ವಾದೂ ಪಣ್ಣರದಪ್ಪಡಿ? ಅಫಾಡಫಾಡೆ ಮತು ಅಫಾಡಫಾಡೇದ್ ಆ್ಂಟ್ ಸೊಸ್ತಮಾ ಇರಂಗೊ ಆ್ಂಡಾಕ ಇನ್ನೊತ್ತು ಅಜ್ಞಾನತುಳ್ಳೆ ತೊಳಲಾಂಡಿಕ್ಕರತಾ ಕಂಡೂ ಕಂಡೂ ಸೊಸ್ತಮಾ ಇಕ್ಕರದ್ ಧರ್ಮಮಾ? ಕತ್ತಲೇತೇ ರಾತ್ರೀಲೆ ಉಂದೆ ಹಾತುಳ್ಳೆ ಮಾತ್ರೂ ತಾಳೀ ಪತ್ತಿಚ್ಚಿಕಂಡ್ ನಿಂಡ ಹಾತೇವಾ ಪತ್ತಿಚ್ಚಕಕ್ಕ್ ತಾಳೀತೇ ಕುಡೀಯ ಕುಡಲ್ಲು ಆ್ಣರದ್ ಸ್ವಾರ್ಥಮಂಡ? ತನಕ್ ಔಷಧಿ ಓಣು ಆ್ಣರ ಪ್ರಜ್ಞೀಯೂ ಇಲ್ಲಾದ ರೋಗೀಯ ಹುಡಕ್ಕಿಂಡ್ ಪೋಯಿಟ್ ಔಷಧಿ ಕುಡತ್ ಗುಣೂ ಪಣ್ಣರದ್ ವೈದ್ಯಂದೆ ಕರ್ತವ್ಯಮಂಡ? ಆ್ಂಟೆಲ್ಲಾ ವಾದೂ ಪಣ್ಣಡ. ಉಂಗಡೆ ಮತು ಒಂಡೇ ಸತ್ಯು ಆ್ಣರದ್ ಅಹಂಕಾರಮಂಡ ಆ್ಂಡಾಕ ಅವಾ ಒಪ್ಪರದಿಲ್ಲ ಆ್ಣರ ಎಚ್ಚರು ಪರಂದದ್. ಅಫಾಡೆ ಕುಟ್ಟೆ ವಾದತಕ್ಕ್ ಉಕ್ಕಾಕಕ್ಕ್ ನಾ ಸಿದ್ಧನಾ ಇಂದಿಲ್ಲೆ. ವಿದ್ವತ್ತತ್ತೇ ಅಭಾವು ಒಂಡೇ ಕಾರಣಮಂಡ್; ರಂಡರವರ್ಷತಕ್ಕೂ ಮೀರೀನ ನಾಟಕತ್ತೇ ಅನುಭವು, ಭಾವಗ್ರಹಣಮೇ ನಿಜಮಾನ ಸತ್ಯು, ವಾದತಣ್ಣು ಓದೂ ಶಿಕ್ಕರದಿಲ್ಲ ಆ್ಣರ ಭಾವನೇಯ ಪರವಿಚ್ಚಿಂದ್. ವಾದತಕ್ಕಿಳಿಂಜಾಕ ಇಕ್ಕರ ಭಾವಮೂ ಆವಿಯಾಪೊಹಂದ್ ಆ್ಣಿಚ್ಚಿಂದ್. ಜೊತೇಕ್ ಕೈಪುಡಿಚ ಹಾಂಬಡಿಯಾ ಅಪ್ಪಡಿಯೇ ಸ್ನೇಹಿತೂ ಆ್ಂಟ್ ಭಾವಿಚ್ಚಿಂದ ಅಮರುಕನಣ್ಣು ಮೋಸೂಪೋನ ಭಾವು ಎಂದೆ ಮನಸ್ಸತ್ತೇ ಸ್ಥಿಮಿತತಾ ದುರ್ಬಲೂ ಪಣ್ಣೀಂದ್. ಆ್ಂದೆ ವಿಷಯತುಳ್ಳೇ ಅಹಡ್ ಸಂಪೂರ್ಣಮಾನ ಮಗ್ನತೇಣ್ಣು ಪಣ್ಣಕ್ಕ್ ಉಡಾದೇ ಉಳ್ಳಣ್ಣಮೇ ತಂದೆ ಕಡೇಕ್ ಆ್ಳತಕಾಂಡಿಂದ್. ಎಲ್ಲಾಮೂ ಶೂನ್ಯು ಆ್ಣರ ಭಾವು ಮನಸ್ಸಾ ಹೆಂಬಿಕ್ಯಾಂಡಿಂದ್.

ಸ್ಥಪತೀಂದೆ ಕುಟ್ಟೆ ಇಂದೆ ವಿಷಯತಾ ವಾರ್ಥೊಲ್ಲೀನ ನಾಲಾ ದಿನು ಎಂದೆ ಹಾತಕ್ಕ್ ಒತ್ತು ಭಿಕ್ಕು ವಂದ್, 'ಪೂಜ್ಯಪಾದಾ ತಂಗಡೆ ದರ್ಶನಾಕಾಂಕ್ಷಿಹೀಳಾ ರಾಡ. ಆ್ಂದೆ ಸಮಯತಕ್ಕ್ ವಂದ್ ಕಾಣಲಾಂ ಆ್ಣರತಾ ಕೋಟ್ ವರರಹುಡಿ ಎನ್ನಾ ಉಟ್ಟುಟ ರಾಡ. ತಂಗಳೇ ಅಂದಾಕಡೇಕ್ ದಯೂಪಣ್ಣಿಚ್ಚಾಕ ಸ್ವಾಗತಿಯಕ್ಕ್ ಉತ್ಸುಕಾಳಾ ರಾಡಾ,' ಆ್ಂಟ್ ಚೊಲ್ಲೀನ. ತಂಗಳೇ ವಂದ್ ಎನ್ನಾ ಕಾಣರದ್ ನಟನಾಯಿಟ್ ನಾ ಸಂಪಾದಿಚ್ಚಿಕ್ಕರ ಪ್ರಚಂಡಮಾನ ಜನಪ್ರಿಯತೇಯಾ ತಂಗಳೂ ಮನ್ನಿಚ್ಚಿಕ್ಕರ ಸೂಚನೆಯಾಯಿಕ್ಕಲಾಂ; ಅಥವಾ ಇಡೀ ಭಾಷಾ ವ್ಯಂಗ್ಯತ್ತೇದಾಯಿಕ್ಕಲಾಂ. ನಾಲರೆ ವರ್ಷತ್ತೇ ಪಿಂತೀಲೆ ನಾ ಇಂದೆ ಊರಕ್ಕ್ ವಂದಪ್ಪೊ ಅಫಾಡೆ ಆಶ್ರಯತಕ್ಕ್ ಎನ್ನಾ ಒಪ್ಪಿಚ್ಚಿಂದ; ಅಫಾಡೆ ವಿಹಾರತುಳ್ಳೆ ಭೋಜನತಾ ಪಣ್ಣಿಕಿಂಡಿಂದವುಂ ನಾ. ಇಪ್ಪೊ ನಾಟಕತ್ತೇ ದಿಗ್ವಿಜಯತಾ ಪಣ್ಣಿಕಿಂಡ್ ವಂದಮೇಲೆ ಪೋಯಿಟ್ ಅಫಾಳ್ಳಾ ಪಾರ್ತೇಕಲ್ಲೆ. ಆ್ಥನೆಯಾನಾಲೂ ಅಫಾಳ್ಳಾ ಒರು ವಿಹಾರತ್ತೇ ಮುಖ್ಯಸ್ಥ. ಗುಡೀ ಕಟ್ಟಿಯಾಂಡಿಕ್ಕರವ. ಇಂದೆ ಪ್ರಾಂತ್ಯತ್ತೇ ಬೌದ್ಧಾಳಕ್ಕೆಲ್ಲಾ ಗುರುಹ. ಇಂದೆ ಮಾರ್ಗಮಾ ವಂದ್ ಠಿಕಾಣೀ ಹೂಡರ ಸಾರ್ಥಂಗಳಕ್ಕೆಲ್ಲಾ ಅಭಯದಾತಾ. ಅಫಾಳ್ಳೇ ವಂದ್ ಕಾಣರ ವಾರ್ಥ ವ್ಯಂಗ್ಯತ್ತೇದೇಯೇ ಆ್ಂಟ್ ಎನಕ್ ತಕ್ಷಣು ಅರ್ಥಮಾಚ್. ನಾನಾಯಿಟೇ ಆ್ತ್ತುಕ್ ಪೋಯಿಟ್ ಇತ್ಥನೇಂದುಳ್ಳೆ ಅಫಾಳ್ಳಾ ಕಂಡಿಲ್ಲೆ? ಅಫಾಡೆ ಎಲ್ಲಾ ವರ್ತನೇಲೂ ವ್ಯವಹಾರತುಳ್ಳೂ ಸ್ವಮತ ಪ್ರಚಾರತಾ ಬೆರಸರದ್ ಎನಕ್ ಹಿತಮಹರದಿಲ್ಲ ಆ್ಣರ ಮುಖ್ಯಮಾನ ಕಾರಣು ಹೊಳಿಂಜದ್.

---

1 ಹತ್ತಿರು

'ನಾನೇ ವಂದ್ ಕಾಣಣೂಂಟಿಂದೆ. ನಾಳೇಕ್ ವಡಚಾಲ ಸ್ನಾನು ಲಘುಉಪಹಾರಾದಿಹೀಳ ಮುಡಿಚಕಂಡ್ ವಂದಾಕ ಪೂಜ್ಯಾಳಕ್ಕ್ ಅನುಕೂಲಮಹಂದಾ?' ಆ್ಹಂಟ್ ಕೋಟೆ. 'ತುಸು ಆರೋಗ್ಯು ತಪ್ಪೀಕರತಣ್ಣು ಅವಾ ವಿಹಾರತುಳ್ಳೀ ಇರಡ. ತಂಗಾ ಮಧ್ಯಾಹ್ನು ಅಂಗೇ ಭೋಜನೂ ಪಣ್ಣೀನಾಕ ಅಘಾಳ್ಳಕ್ಕ್ ಸಂತೋಷಮಹಂದ್,' ಆ್ಹಂಟ್ ಚೊಲ್ಲಿ ಭಿಕ್ಕು ಪಿಂತಿರಂಬೀನಾ.

ಪಿತ್ತಾನಾ ನಾ ಪೋನಪೊ ವಜ್ರಪಾದಾ ಮಂದಹಾಸತಣ್ಣು ಸ್ವಾಗತಿಚ್ಚ. 'ಪ್ರತೀಹಾರ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯತುಳ್ಳೆ ಉಂಗಳತ್ಥನ ಜನಾಡೆ ಹೃದಯತಾ ಗೆದ್ದಿಕ್ಕರವಾ ಆರೂ ಇಲ್ಲಾ ಆ್ಹಂಟ್ ಕೋಟರಾಣು,' ಆ್ಹಂಡ. ನಾಟಕತ್ತೇ ಮಂಡಳಿ, ಅತ್ತತ್ತೇ ಆಡಳಿತು, ಸಂಚಾರವ್ಯವಸ್ಥ, ಪೋನಕಡೇಲೆ ಥಂಗೂರೂ ಹೊಡಿಪಿಯರ ರೀತಿ, ನೃತ್ಯಗೀತ ಭಾಗಂಗ ಇತ್ಯಾದಿಯಾನ ಆ್ಹತ್ಥನೀಯೋ ಸೂಕ್ಷ್ಮಮಾನ ವಿಷಯಂಗಳಾ ವಿಚಾರಿಚ್ಚ. ವಜ್ರಪಾದಾ ಬಹು ಸೂಕ್ಷ್ಮಮಾನ ಅಪ್ಪಡಿಯೇ ಸಮರ್ಥಾಳಾನ ಆಡಳಿತತಜ್ಞಾ, ನಿಯೋಜಕಾ, ಎಚ್ಚರತಣ್ಣು ವಿವರಂಗಳಾ ಸಂಗ್ರಹಿಚ್ಚ್ ವಚ್ಚಕಂಡಿಕ್ಕರವಾ ಆ್ಹಂಟ್ ಎನಕ್ ತೆರಿಂಜಿಂದ್. ಇಪ್ಪೋ ನಾ ಆ್ಹತ್ತಾ ಪಣ್ಣಾಂಡರಾಣೆ ಆ್ಹಣ್ಣರತಯೆಲ್ಲಾ ವಿಚಾರಿಚ್ಚಿಕಂಡ. ಆ್ಹತ್ತಿಯೂ ಪಣ್ಣಾಂಡಿಕ್ಕಲ್ಲೆ. ಮನಸ್ಸ್ ಬಹುತೇಕಮಾ ಶೂನ್ಯಭಾವತುಳ್ಳಿರಂದ್. ಎಲ್ಲಾಮೂ ಕ್ಷಣಿಕು, ನಿರರ್ಥಕು ಆ್ಹಣ್ಣರ ಭಾವನೇಯೇ ಅಧಿಕಮಾ ಹೆಂಬೀ ಇಕ್ಕಂದ್ ಆ್ಹಂಟ್ ವಾಸ್ತವಾಂಶತಾ ಚೊಲ್ಲೀನೆ.

'ವಳಕಾ ಹುಡುಕರ ಮುನ್ಸೂಚನಾ ಇದ್,' ಆ್ಹಂಡಾ ಅಭಯತಿಯೂ ಆಶ್ವಾಸನೇಯೂ ಸೂಚಿಚ್ಚ್. ಆಶ್ವಾಸನೇ ಕುಡರ ದೃಷ್ಟೀಣ್ಣು ಎನ್ನ ತುಸು[1] ಪೋ ಪಾತ ಮೇಲೆ ವಾರ್ಥೊಲ್ಲೀನ : ಭಗವಾನಾಡೆ ಜೀವನು, ಸಾಧನ, ಅಪ್ಪಡಿಯೇ ಬೋಧಿಸತ್ತ್ವಾವತಾರಂಗಳಾ ನಾಟಕತ್ತೇ ರೂಪತುಳ್ಳೆ ಜನಾಳಕ್ಕ್ ಕಾಟಣೂ ಆ್ಹಣ್ಣರ ಪ್ರೇರಣಯಾಯಿರಾಂದ್. ಸುಮಾರಾ ಆ್ಹಂಜ್ ನಾ ಭಾಗ ಭಾಗಮಾ ಆಡರತ್ಥಾ ಒರು ನಾಟಕತಾ ಎಂಗಡೆ ಒತ್ತು ಭಕ್ತೂ ಆ್ಹಳದೀರಾಣ. ಅತ್ತಾ ಆಡಣು.'

'ಬುದ್ಧಂದೆ ಜೀವನು ಜನರಂಜನೇತೇ ನಾಟಕಮಹಂದಾ? ಜನಾಳಾ ಆಕರ್ಷಿಯಕ್ಕ್, ಅಘಾಡೆ ಮನಸ್ಸಾ ಪುಡಿಚ್ ಉಕ್ಕಾತಕ್ಕ್[2] ಆ್ಹತ್ಥನಿಯೋ ರಸಂಗಡೆ ಮಿಶ್ರಣು ಓಣು. ಶೃಂಗಾರರಸಮಂತೂ ಅಪ್ಪಪ್ಪದೇಕ್ ಜಿನುಗಾಂಡಿರಣು. ನೃತ್ಯು, ಗೀತು ಇತ್ಯಾದಿಯಾನ ಪ್ರಚೋದಕಮಾನ ಅಂಶಂಗಾ ಮಿಳಿತಮಾ ಇಕ್ಕಣು. ಇಲ್ಲಂದಾಕ ಸಭಿಕಾ ಓಂದ್ ಫೋಡ[3]. ಸಭಾಂಗಣು ಖಾಲಿಯಹಂದ್.'

'ತಥಾಗತಾಡೆ ಜೀವನು ಆ್ಹಂಡಾಕ ಒರೂ ಇಪ್ಪೋ ಕಾಣಿಚ್ಚಿಕಂಡ ಕೊನೇ ಅಂಶಮಂಡ್. ಇತ್ತಕ್ಕೂ ಪಿಂಬೆ ಅದತ್ಥನ ಅಸಂಖ್ಯಮಾನ ಜನ್ಮಂಗಳಾ ಆ್ಹಡತಾ ಅವಾ! ಅದತ್ಥನ ವಾರಿ ಅದತ್ಥನ ಸ್ತರತ್ತೇ ಬೋಧಿಸತ್ತ್ವಾಳಾಯಿಂದ! ಅಂದೆ ಜನ್ಮಂಗಳುಳ್ಳೆ ಶೃಂಗಾರತಕ್ಕೋದ್ ಕಮ್ಮೀ[4] ಇಂದಾ? ಓರೇ ರಸಂಗಳಕ್ಕೋದ್ ಕಮ್ಮೀ ಇಂದಾ? ಅತ್ತಯೆಲ್ಲಾ ಬಳಸಿಕಿಂಡ್ ಜನಾಳಾ ತಲ್ಲೀನಾಳಾ ಪಣ್ಣರ ರಸಮಯಮಾನ ನಾಟಕಸರಣೀಯ ಸೃಷ್ಟಿಪೀಲಾಂ. ಎಂಗಡೆ ಒತ್ತುಂ ಘೆರೀ ವಿದ್ವಾಂಸಾಳಾನ ಶಾಂತಿಘೋಷಾ ಇಪ್ಪೊ ಅಪ್ಪದೆ ಆ್ಹಂಜ್ ನಾಟಕಂಗಡೆ ಒರು ಚಕ್ರತಾ ಆ್ಹದ್ಭುತಮಾ ಆ್ಹಳದೀ ರಾಡ. ನಿಂಗಾ ಅಘಾಡೆ ಜೊತೇಲೆ ಉಕ್ಕಾಕಂಡ್ ಓದಣು.'

'ನಾಟಕತಾ ಆ್ಹಳದೀ ಎನಕ್ ಅನುಭವಮಿಲ್ಲ. ನಾ ಒತ್ತುಂ ನಟೂ ಮಾತ್ರು. ವಾಸುದೇವಶರ್ಮಾ ಆ್ಹಳದೀ ಆನಂದದತ್ತಾ ಸೂತ್ರೂ ಆಡಿಚ್ಚಹುಡಿ ನಟಿಚ್ಚೆ ಅತ್ಥನಿಯೆ.'

'ಅದ್ ಸರಿ. ನಂಬಡೇದಲ್ಲಾದ ಕಾರ್ಯತಕ್ಕ್ ನಂಬಾ ಪೊಹಲೇ[5] ಹಾದ್[6]. ಉಂಗಡೆ ಕೃಷ್ಣಂದೆ ಪಾತ್ರತಾ ಎಂಗಡೆ ಶಾಂತಿಘೋಷಾ ಪಾರ್ತರಾಡ. ತಥಾಗತಾಡೆ, ಅವಲೋಕಿತೇಶ್ವರಾಡೆ, ಬೋಧಿಸತ್ತ್ವಾಡೆ ಪಾತ್ರಂಗಳಕ್ಕ್ ನಾಗಭಟ್ಟಪಂಡಿತಾಳೇ ಯುಕ್ತಮಾನವ, ಚೊಲ್ಲೀಪಣ್ಣಿಚ್ಚಿಕ್ಕರವ ಆ್ಹಂಟ್ ಅಘಾಡೆ ಅಭಿಪ್ರಾಯು. ಅಂದೆ ಅಗಲಮಾನ ಮೊಖು, ಘೆರೀ ಚೊವಿಹ, ಘೆರೀ ಕಣ್ಣಹ, ದಯಾ ಮೈತ್ರಿ ಕರುಣೆಹೀಳ ವ್ಯಕ್ತೂಪಡತರ ಮೊಖಲಕ್ಷಣಂಗ, ಶಾರೀರಿಕಮಾನ ಎತ್ತರತ್ತೇ ಭಂಗಿಹ, ಉಶರೀ ತೋಳು. ನಿಂಗಾ ಅಂದೆ ಪಾತ್ರತಾ ವಹಿಚ್ಚಾಕ ಭಗವಾನಾಳೇ ರೂಪತಾ ಧರಿಚ್ಚಿ

1 ಸ್ವಲ್ಪು, ಕೊಂಚು, ಬಡಾ 2 ಉಕ್ಕಾತರತಕ್ಕ್, ಉಕ್ಕಾಕಿಯಕ್ಕ್ 3 ಪೊಹಡ 4 ಲೋಪು 5 ಪೊಹವೇ, ಪೊಹಕ್ಕೇ
6 ಅಹದ್

ಎದ್‌ರಕ್ಕ್ ವಂದಪ್ಪಡಿ ಅಹಂದ್. ಉಂಗಳಕ್ಕ್ ವೇಷತಾ ಪೋಟಾಕ ಸಾಂಚಿ ತಕ್ಷಶಿಲಾ ಅಮರಾವತಿ ಅಜಂತಾ ನಾಲಂದಾಂಗಳುಳ್ಳೆ ಇಪ್ಪೊ ಅಪ್ಪದೇ ಶಿಲ್ಪಿ ಸಾರೂಪು ಪಣ್ಣೀಕರ ಬುದ್ಧಂದೆ ಪ್ರತಿಬಿಂಬಮೇ ಅಹಂದ್, ಆಂಟ್ ಅಫಾಡೆ ಅಭಿಪ್ರಾಯು. ಅಭಿನಯತ್ತೇ ಕಲ, ರಂಗತಂತ್ರತ್ತೇ ಅನುಭವಮೂ ಉಂಗಳಕ್ಕ್ ಪೋರಮಾನತ್ಥನ ಆಯಿರಾಂದ್. ನಿಂಗಾ ಒಪ್ಪೀ ತಥಾಗತಾಡೆ ಕೃಪೇಯ ಸಂಪಾದಿಯಣು. ಉಂಗಡೆ ಕೀರ್ತಿ ಅಂತಸ್ತುಹೀಳಕ್ಕ್ ಯುಕ್ತಮಾನ ಸಂಭಾವನೆಯೂ ಉಂಡು. ಒರು ಮಂಡಳೀಯಾ ಕಟ್ಟಿ ನಾಟಕಚಕ್ರತ್ತೇ ಅಭ್ಯಾಸೂ ಪಣ್ಣಿಚ್ಚಿ ಭರತಖಂಡತ್ತೇ ಪ್ರಮುಖಮಾನ ನಗರಂಗಳುಳ್ಳೆಲ್ಲಾ ಪ್ರದರ್ಶನೂ ಪಣ್ಣಿಯರ ಯೋಜನ ರಾಂದ್. ತಥಾಗತಾಡೆ ಕೃಪೇಕ್ ಉಳ್ಳಹರ ಇಂದೆ ಅವಕಾಶತ ನಿಂಗ ಕಳಂಝುರದಿಲ್ಲಿಹ್ಯೋ ಆಣ್ಣರ ವಿಶ್ವಾಸು ಎಂಗಳಕ್ಕ್ ರಾಂದ್.'

ಎನಕ್ ಅತ್ಥಾ ಉತ್ಸಾಹೂ ಪರಂದಿಲ್ಲ. ಸಭಿಕಾಡೆ ಮೆಚ್ಚಿಕೆಯಹಡ್, ಆಂಗಂಗೆ ಪೋನಾಲೂ ಜನಾ ಆಶ್ಚರ್ಯತ್ತೇ ಕಣ್ಣಹೀಳಣ್ಣು ಗುರುತಿಚ್ಚಿ ಗೌರವತಾ ಸೂಚಿಯರದಹಡ್ ಆಕರ್ಷಕೂ ಆಣ್ಣಿಚ್ಚಿಲ್ಲ. ಎಂದೆ ಮನಸ್ಸಾ ಹಿಂಸೇಪಡತಾಂಡಿಂದತ್ಥಾ ಕ್ಷಣಭಂಗುರಮಾನ ಭಾವತಾ ನಾಟಕತ್ತೇ ಪಾತ್ರಂಗಾ ನಿವಾರಿಯರದಿಲ್ಲ ಆಣ್ಣರತಾ ಅನುಭವೂ ಕಾಟೀಕುಡತಿಂದ್. ನಾಟಕತಕ್ಕೂ ಸಾಹಿತ್ಯಸೃಷ್ಟೀಕೂ ಬುದ್ಧನಕ್ಕಣ್ಣಮೂ ರಸಾವಕಾಶಂಗ ವಿಪುಲಮಾ ಇಕ್ಕರ ಕೃಷ್ಣಂದೆ ಪಾತ್ರತುಳ್ಳೇ ಎಂದೆ ಆಸಕ್ತಿ ಕಮ್ಮಿಯಾಯಿಂದ್. ಕೃಷ್ಣಚರಿತ್ರೇಯ ಇಂದೆವಾರೀತೇ ಜನ್ಮಾಷ್ಟಮೀಣ್ಣೂ ಪ್ರಾರಂಭಿಚ್ಚಿ ಇನ್ನೊರಕಾ ಮಥುರೇಲೆ ಆಡರ ಯೋಜನಾ ರಾಂದ್ ಆಂಟ್ ಎಂದೆ ಚೊವೀಕ್ ಉಳಂದಿಂದ್. ಪ್ರಮುಖಮಾನ ಪಾತ್ರೂ ಆನವು ವಣ್ಣೂ ಪೋಟಕಾದೇ ಇಂದಾಕ ನಾಟಕೂ ಅಹರಹುಡಿ ಇಂದಿಲ್ಲ. ಎನ್ನತ್ಥನ ಹೊಂದರ ಇನ್ನೊತ್ತುಂ ಶಿಕ್ಕರದೂ ಅಸಂಭವಮಾ ಇಂದ್. ಆಂತಣ್ಣು ಎನ್ನಾ ಬಲವಂತೂ ಪಡಿಪಿಯಡಾ ಆಣ್ಣರದ್ ಎನಕ್ ತೆರಿಂಜಿಂದ್. ಆನಾಲೂ ವಣ್ಣೂ ವಳಿಚ್ ವೇಷೂ ಪೋಡಕ್ಕ್ ಉತ್ಸಾಹಮಿಂದಿಲ್ಲ. ಇಂದೆ ಅಂಶತಾ ಉಟ್ಟ್ ವಜ್ರಪಾದಾಳಾ ಕೋಟೆ : 'ಕೃಷ್ಣಚರಿತ್ರಾ ವೈದಿಕಪರಂಪರೇತೇ ಕಥಾ. ಅಂದೆ ಪಾತ್ರತಾ ವಹಿಯರದ್ ಎಂದೆ ಶ್ರದ್ಧೇಕ್ ಸಹಜಮಾನದೇಯೇ. ಬೌದ್ಧಮತತ್ತೇವೂಂ ಅಲ್ಲಾದ ನಾ ಬುದ್ಧಂದೆ, ಬುದ್ಧ ಜನ್ಮಂಗಡೆ ಪಾತ್ರತಾ ವಹಿಚ್ಚಾಕ ತನ್ಮಯತಾ ವರಂದಾ? ಬುದ್ಧಂದೆ ಕಥಾಪಾತ್ರತ್ತೇ ಭಾವಂಗಳಾ ನಾ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾ ಕೊಂಡ್ರಕ್ಕ್ ಅಹಂದಾ? ಎನಕಂತೂ ಅಸಾಧ್ಯೂ ಆಣ್ಣಿಯಂದ್.'

'ಅಸಾಧ್ಯೂ ಓಕ್ ಅಹಣು? ಬೌದ್ಧಾಳಲ್ಲಾದೇಯೂ ಬೌದ್ಧ ಪಾತ್ರು ಭಾವು ತತ್ತ್ವಂಗಳಾ ವ್ಯಕ್ತೂಪಡಿಪಿಯರ ಶಕ್ತಿ ಪ್ರತಿಭೇಕ್ ರಾಂದ್. ನಿಂಗಾ ನಟನಕಲೇಲೆ ಪ್ರತಿಭಾಶಾಲಿಹ ಆಣ್ಣರದ್ ಇಪ್ಪೊ ಅಪ್ಪದೇ ಸಿದ್ಧಮಾಯಿರಾಂದ್'. ಇಪ್ಪೋ ಅಪ್ಪದೇ ಉತ್ತರತಾ ಯೋಚಿಚ್ಚಿ ಸಿದ್ಧೂಪಡತೀ ವಚ್ಚಿಕಂಡಿಂದವಾಳಾಪೋಲೇ ವಜ್ರಪಾದಾ ಚೊಲ್ಲೀನ. ಎನಕ್ ಆಶ್ಚರ್ಯಮಾಚ್. ಅಪ್ಪಡಿಯಾನಾಕ ನೀ ಬೌದ್ಧನಹಾದೇ ಬೌದ್ಧ ವಿಗ್ರಹಂಗಳಾ ಸಮರ್ಪಕಮಾ ಕಡೆಯಕ್ಕಹಲ್ಲ ಆಂಟ್ ಸ್ಥಾಪತೀಯಾ ಓಕ್[1] ಬಲವಂತೂ ಪಣ್ಣಾಂಡ್ ರಾಂಡಿಹ್ಯೊ, ಆಂಟ್ ಕೋಟುಡರ ಮನಸ್ಸಾಚ್. ನೇರಮಾ ಮುಖಭಂಗೂ ಪಣ್ಣಕ್ಕಹದ್[2] ಆಂಟ್ ಸೊಸ್ತಮಾನೆ. ಸ್ಥಪತಿಯೂ ಅತ್ತಂದೆ ತಂಡತ್ತೇಫಿಳೂ ಉದರನಿಮಿತ್ತಮಾ ಇಫಾಳ್ಳಾ ಆಶ್ರಯಿಚ್ಚಿರಾನ್ನ. ಅದ್ ಸಂಸಾರಸ್ಥು; ಪಶ್ಯಾ ಇಕ್ಕರದ್. ಎನ್ನತ್ಥನ ಸ್ವತಂತ್ರನಂಡ್. ನಾ ಇಪ್ಪೋ ಅಪ್ಪದೇ ಕೃಷ್ಣಂದೆ ಪಾತ್ರತಾ ವಹಿಚ್ಚಿ ಪ್ರಖ್ಯಾತನಾಯಿಕ್ಕರವುಂ. ನಾನೇ ಬುದ್ಧಂದೆ ಪಾತ್ರತಾ ವಹಿಚ್ಚಾಕ ಕೃಷ್ಣಂದೆ ಮಹಿಮಾ ಪೋರಾದ್ ಆಂಟ್ ಬುದ್ಧಂದೆ ಪಾತ್ರತಕ್ಕ್ ವಂದ್ ಆಂಟ್ ಪ್ರಚಾರೂ ಪಣ್ಣಲಾಂ. ಸ್ವಲ್ಪು ಕಾಲಾನಂತರು ನಾ ಇಫಾಡೆ ಆಶ್ರಿತನೇ ಆನಮೇಲೆ ಎನ್ನಿಯೂ ಬಲವಂತೂ ಪಡತಲಾಂ ಆಣ್ಣರ ಶಂಕ್ಯ[3] ಪರಂದದ್.

ನಾ ವಾಸ್ತವಾಂಶತಾ ಚೊಲ್ಲೀನೆ : 'ಎನಕ್ ವಾಸ್ತವಮಾಯಿಟ್ ಜೀವನತುಳ್ಳೇ ಶೂನ್ಯಭಾವು ಪರವಾಂಡ್‌ರಾಂದ್. ನಟನಕಲಾ ಅಂತೂ ರುಚಿಯಾದೇ ಇಕ್ಕರ ಆಹಾರತಾ ತಿನ್ನರಹುಡಿ ಬೇಜಾರ್ ವರವಿಚ್ಚಿರಾಂದ್. ಕೃಷ್ಣಚರಿತ್ರೇಯಾ ಇಂದೆವಾರೀತೇ ಜನ್ಮಾಷ್ಟಮೀಣ್ಣು ಓಳು ನಾ ಪುನಃ ಆಡಣೂ ಆಂಟ್ ರಾಡ. ಪಾತ್ರೂವಹಿಯರದ್ ಎನ್ನಣ್ಣು ಸಾಧ್ಯಮಿಲ್ಲ ಆಂಟ್ ಚೊಲ್ಲೀಉಡರ ನಿಶ್ಚಯೂ ಪಣ್ಣೀರಾಣಿ. ನಾ ಇಪ್ಪೋ ಸಾಧ್ಯಮಿಲ್ಲಾ ಆಂಡಾಕ

1 ಆತ್ತಕ್ಕ್ 2 ಪಣ್ಣಲಹದ್ 3 ಸಂಶಯು

ನಾಟಕಮೇ ನಡವಲ್ಲ. ಎಲ್ಲಾರಕ್ಕೂ, ಮಥುರೇತೇ ಪ್ರಮುಖಾಳೆಲ್ಲಾರಕ್ಕೂ ಎಂದೆಮೇಲೆ ಕೋಪೂ ವರಂದ್ ಆ್ಅಂಟ್ ತೆರಿಂಜಿಂದಾಲೂ ಸಾಧ್ಯಮಿಲ್ಲಾ ಆ್ಅಂಟ್ ಚೊಲ್ಲಣೂಂಟ್ ರಾಣಿ.'

'ಉಂಗಡೆ ಧೈರ್ಯು ಸ್ತುತ್ಯರ್ಹಮಾನದ್. ಉಳ್ಳೆ ಶೂನ್ಯಭಾವು ಪರಂದಿಕ್ಕರಪ್ಪೊ ಕೃಷ್ಣಭಕ್ತಿ ಪರವರದ್ ಆ್ಅಪ್ಪಡಿ ಅಹಂದ್? ಶೂನ್ಯಾಧಿಪತಿಯಾನ ತಥಾಗತಾಳಕ್ಕ್ ಶರಣಹರದೇ ಇತ್ತಕ್ಕ್ ಮದ್ದ್. ಉಂಗುಂಗಡೆ ವಳೀಲೆ ನಿಂಗಾ ಭಗವಾನಂದೆ ಸೇವೇ ಪಣ್ಣಲಾಂ. ಭಕ್ತೀತೇ ಮಾರ್ಗಂಗ ಆ್ಅತ್ಥನಿಯೋ ರಾನ್ನ. ನಟನಕಲಾ ಇಕ್ಕರವಾ ಅವಂದೆ ಮಹಿಮೇಯಾ ರೂಪಿಯರ ಮೂಲಕಮಾ ಅವಂದೆ ಸೇವೇ ಪಣ್ಣಲಾಂ. ಕರುಣಾಳುವಾನ ಅವಂದೆ ಹೃದಯು ಸದಾ ಉಂಗಳಕ್ಕ್ ತರಂದರಾಂದ್.'

ನಾ ಆ್ಅಂದೆ ಉತ್ತರತಿಯೂ ಚೊಲ್ಲೀತಿಲ್ಲೇ. ಪ್ರಸ್ತಾಪೂ ಪಣ್ಣೀನ ವಾರಿಯೇ ಬಲವಂತೂ ಪಣ್ಣರದ್ ಸೂಕ್ತಮಾನ ವಿಧಾನೂ ಆ್ಅಂಡ್ ಆ್ಅಣ್ಣರ ವ್ಯವಹಾರು ಅಘಾಳ್ಳಕ್ಕ್ ತೆರಿಯಾವದಂಡ್.

ಕೃಷ್ಣಚರಿತ್ರೇಲೇ ಪಾಂಡವಾ–ಕೌರವಾಡೆ ಕಥಾ ವಂದಿಂದ್. ಆನಾಕ ಅದ್ ಪ್ರಧಾನವಾ ಮಹಾಭಾರತಮಾಯಿಂದಿಲ್ಲ. ಇಡೀ ಮಹಾಭಾರತತಾ ಕಾಟರ ಒರು ನಾಟಕಚಕ್ರತಾ ರಚಿಚ್ಚಿ ಆಡಿಯಣು, ಅತ್ತಯೂ ಇಪ್ಪಡಿಯೇ ನಾನಾ ನಗರಂಗಳುಳ್ಳೆ, ಅತ್ತುಳ್ಳೂ ಪ್ರತೀಹಾರ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯತ್ತೇ ಪ್ರತಿಯೊರು ಸಣ್ಣೀ–ಘೆರೀ ಪಟ್ಟಣಂಗಳುಳ್ಳೆ ಆಡಿಯಣು ಆ್ಅಣ್ಣರ ವಿಚಾರು ಶರ್ಮಾಡೆ ಮನಸ್ಸುಳ್ಳೂ ದತ್ತಾಡೆ ಮನಸ್ಸುಳ್ಳೂ ಕಾಣಿಚ್ಚಿಕಂಡದ್. ಅತ್ತುಳ್ಳೂ ಕೃಷ್ಣಂದೇದ್ ಮುಖ್ಯಮಾನ ಪಾತ್ರಮೇ. ಅತ್ತಾ ನಾನೇ ಪಣ್ಣಣು ಆ್ಅಣ್ಣರದ್ ಅಘಾಡೆ ತೀರ್ಮಾನಮಾಯಿಂದದ್. ಎನ್ನಾ ಉಟ್ಟಾಕ ಓರೇ ಆರೂ ಕೃಷ್ಣನಾ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷಿಯಕ್ಕ್ ಸಮರ್ಥಾಳೇ ಆ್ಅಂಡ್ ಆ್ಅಣ್ಣರ ಅಭಿಪ್ರಾಯು ಅಘಾಡೇದಾಯಿಂದ್. ಮಹಾಭಾರತತ್ತೇ ನಿಜಮಾನ ನಾಯಕು ಕೃಷ್ಣನೇ, ಅದ್ ಅವಂದೆ ಮಹಿಮಾದರ್ಶನತ್ತೇ ಒರು ಭಾಗು ಮಾತ್ರು ಆ್ಅಣ್ಣರದ್ ಅಘಾಡೆ ಕಲ್ಪನ. ಇದೇ ಸಂದರ್ಭತುಳ್ಳೆ ಇನ್ನೊರು ಶುದ್ಧಿ ವಂದ್. ಎಂಗಡೆ ಕೃಷ್ಣಚರಿತ್ರೇಯಾ ಪಾರ್ತ್ ಸ್ಫೂರ್ತಾಳಾನ ಕೆಲವ್ ರಸಿಕಾಳೂ ವಿದ್ವಾಂಸಾಳೂ ಸಂಪೂರ್ಣ–ರಾಮಾಯಣತಾ ಇಪ್ಪಡಿ ನಾಟಕರೂಪತುಳ್ಳೆ ಪ್ರದರ್ಶಿಯರ ಯೋಜನೇ ಪೋಟಕಂಡಿಂದ. ನಾಟಕರಚನೇತೇ ಭಾಗು ಮುಡಿಯಾಂಡ್‌ರಾಂದ್; ರಾಮಂದೆ ಪಾತ್ರತಕ್ಕ್ ಕೃಷ್ಣಾನಂದನೇ ಸೂಕ್ತಮಾನ ನಟು; ಅಂದೆ ಪಾತ್ರತ್ತೇ ಧರ್ಮತಾ ಪ್ರಕಟಿಯರ ಗಾಂಭೀರ್ಯಮೂ ಕ್ಷತ್ರಿಯಲಕ್ಷಣಂಗಳೂ ಅಘಾಳ್ಳುಳ್ಳೆ ಸಹಜಮಾ ರಾನ್ನ; ಅಲ್ಲಾದೆ ಅಘಾಡೆ ಸಂಸ್ಕೃತತ್ತೇ ಉಚ್ಚಾರು, ಗೀತೆಹೀಳ ಪಾಡರ ಶಕ್ತಿ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾ ರಾನ್ನ; ಅಘಾಳ್ಳಾ ಕನ್ಯಾಕುಬ್ಜತಕ್ಕ್ ಉಟ್ಟುಡಂಗೊ; ಆ್ಅಣ್ಣರ ಸಂದೇಶತಾ ಉಟ್ಟುಟಿಂದ. ಕನ್ಯಾಕುಬ್ಜು ಪ್ರತೀಹಾರ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯತ್ತೇ ರಾಜಧಾನಿ. ಅಂಗೆ ಪ್ರಕಾಶಿಯರದ್ ಆ್ಅಂಡಾಕ ಎಂದೆ ಅದೃಷ್ಟತ್ತೇ ವಾಶಲ್ ತರಂದಹುಡಿ ಆ್ಅಂಟ್ ಜಯಸಿಂಹನೇ ಚೊಲ್ಲೀನ.

ರಾಮೂ ಆಹಡ್[1] ಕೃಷ್ಣೂ ಅಹಡ್ ಬುದ್ಧೂ ಅಹಡ್ ಪಾತ್ರಂಗಳಾ ವಹಿಯರತಣ್ಣು ಎನ್ನಾ ಆವರಿಚ್ಚಿಕಂಡಿಂದ ಶೂನ್ಯೂ ಹೆಂಬಿಕ್ಯಾಂಡಿಂದಿಲ್ಲ. ಅತ್ತತ್ತೇ ಭಣಭಣು ಇನ್ನೂ ಆಳಮಹಾಂಡಿಂದ್. ಸಹಿಯಕ್ಕ್ ಕಷ್ಟಮಹಾಂಡಿಂದ್. ನಟಂದೆ ಜೀವನತಾ ನಿರಾಕರಿಯರದ್ ಆ್ಅಂಟ್ ಎನ್ನುಳ್ಳೆ ನಾ ಸ್ಪಷ್ಟಮಾ ತೀರ್ಮಾನಿಚ್ಚಿಕಂಡೆ. ಅತ್ತಾ ನಿರಾಕರಿಚ್ಚಮೇಲೆ ಇಂದೆ ಊರುಳ್ಳೆ ಇಕ್ಕರತಕ್ಕ್ ಎನಕ್ ಆ್ಅಂದೆ ಸಮರ್ಥನೆಯೂ ಇಂದಿಲ್ಲ. ಪಣ್ಣರತಕ್ಕ್ ಒರು ವೃತ್ತಿ ಇಂದಿಲ್ಲ. ಪುದವೃತ್ತೀಯ ಪುಡಿಚಾಲೂ ಇಂದೆ ಊರುಳ್ಳೆ, ಇಂದೆ ದೇಶತುಳ್ಳೆ ಒಳಿಯಕ್ಕ್ ಎನ್ನಾ ಬೆಂಬಲಿಪಿಯರ ಆರೂ ಇಂದಿಲ್ಲ. ಕೃಷ್ಣು ಬುದ್ಧು ರಾಮಾಡೆ ಪಾತ್ರತಕ್ಕ್ ಎನ್ನಾ ಉಟ್ಟಾಕ ಇನ್ನೊತ್ತುಂ ಇಲ್ಲ ಆ್ಅಣ್ಣರತ್ಥಾ ಮೊಖಲಕ್ಷಣು; ಕಣ್ಣ್, ನೆತ್ತಿ, ಮೂಕು ಚೊವಿಹೀಳಾ ಉಟ್ಟ್ ಶಾಲಿನಿ ಅಮರುಕನುಳ್ಳೆ ಆ್ಅಪ್ಪಡಿ ಮನಸ್ಸಾ ಪಣ್ಣೀತ್?

1 ಹಾಡ್

ವಜ್ರವೈಡೂರ್ಯಂಗಳೇ ಪ್ರಧಾನಮಾಥೀನಿಯ? ಅ್ಹಣ್ಣರ ಭಾವನಾ ಶೂನ್ಯತಾ ತೀವ್ರಮಾಹಿಯಾಂಡಿಂದ್. ಸ್ವದೇಶಮಾನ ತಾರಾವತೀಕ್ ಪಿಂತಿರಂಬರ ವಳಿ ಮುಚ್ಚೀಪೋಯಿಂದ್. ಅಪ್ಪಡಿಯಾನಾಕ ನಾ ಓದಹಣು? ಅ್ಹಂತೀಕ್ ಪೊಹಣು? ಅ್ಹಣ್ಣರದ್ ತೆರಿಯಾದೇ ಶೂನ್ಯೂ ಇನ್ನತ್ಥನ ಭಣಗುಟ್ಟಕ್ಕ್ ಪರಪಟ್ಟದ್.

ಎಂದೆ ಶೂನ್ಯು ಅ್ಹತ್ತುಳ್ಳೂ ಆಸಕ್ತಿ ಇಲ್ಲಾದ, ರುಚಿ ಇಲ್ಲಾದ ಅರ್ಥೂ ಕಾಣಾದ ಮನಸ್ಸತ್ತೇ ಖಿನ್ನಸ್ಥಿತಿ ಅ್ಹಣ್ಣಿಯಾಂಡಿಂದ್. ಮಾಧ್ಯಮಿಕ–ಬೌದ್ಧಾ ಅಂದೆ ವಾರ್ಥೇಕ್ ಕುಡತಿಕ್ಕರ ಬುದ್ಧೀತೇ ಕಲ್ಪನೆಹೀಳ ಧಾಟೀಕರ ವಸ್ತುಸ್ಥಿತಿ ಅ್ಹಣ್ಣರತ್ಥಾ ಅರ್ಥೂ ಎನಕ್ ಗೊತ್ತಿಂದಾನಾಲೂ ಎನ್ನಾ ಆವರಿಚ್ಚೀಂದದ್ ಅಂದೆ ಭಾವಮಂಡ್. ಅ್ಹತ್ತುಳ್ಳೂ ಅರ್ಥೂ ಕಾಣಾದ ಅಂದೆ ಮನಸ್ಥಿತೀಕ್ ಮದ್ದೋದ್? ಮನುಷ್ಯು ಪುರಾಷಾರ್ಥಂಗಳಾ ಅನುಸರಿಚ್ಚಿ ಸದಾ ಕರ್ಮನಿರತನಾ ಇಕ್ಕಣು, ಇಲ್ಲಂದಾಕ ಜೀವನು ಅರ್ಥಭ್ರಷ್ಟಮಹಂದ್; ಇಂದೆ ಅರ್ಥಭ್ರಷ್ಟತೇಯೇ ಖಿನ್ನತ ಅಥವಾ ರುಚಿಹೀನತೇಯೂ ಸೃಷ್ಟಿಯಂದ್ ಅ್ಹಂಟ್ ಮಂಡನಮಿಶ್ರಾಡೆ ಪಾಠಶಾಲೇತೇ ಗುರುಹೀಳೆಲ್ಲಾ ಒತ್ತೀಚೊಲ್ಲಾಂಡಿಂದ. ನಾ ಇಪ್ಪೊ ಗೃಹಸ್ಥಾಶ್ರಮತುಳ್ಳಿಕ್ಕಣಮಾನವುಂ. ದುಡಿಯಣು, ಸಂಪಾದಿಯಣು, ಹಾತುಳ್ಳೆ ಅನ್ನು ಅಪ್ಪದೂ ಸಮೃದ್ಧಮಾ ಇಕ್ಕಣು. ಆರ್ ವಂದಾಲೂ ಇಲ್ಲಾ ಅಣ್ಣಾದೇ ಅನ್ನದಾನೂ ಪಣ್ಣಣು. ವೈವಾಹಿಕಮಾನ ಚೌಕಟ್ಟುಳ್ಳೆ ಸಮೃದ್ಧಮಾ ಕಾಮತಾ ತೃಪ್ತಿಪಡಿವಿಚ್ಚಕಣು. ಪರವರ ಪತ್ತ್ ಪಶ್ಯಾಳಾ ತೃಪ್ತೀಣ್ಣೂ ಸಾಕಿ ಶಿಕ್ಷಣತಾ ಕುಡತ್ ಸತ್‌ಪ್ರಜೆಹೀಳಾ ವಳತಣು. ನಿತ್ಯನೈಮಿತ್ತಿಕಮಾನ ಕರ್ಮಂಗಳಕ್ಕ್ ಸ್ವಲ್ಪಮೂ ಚ್ಯುತಿಯಹಾದಹುಡಿ ಚಟುವಟಿಕೇಣ್ಣು ಇಕ್ಕಣು. ನಿಷ್ಪ್ರಯೋಜಕಮಾ ಒರು ಕ್ಷಣತಯೂ ಕಳಿಯಕ್ಕೂಡಾದ್[1]. ಕಾಮು ಅರ್ಥು ಧರ್ಮು ಅ್ಹಣ್ಣರ ಪುರುಷಾರ್ಥಂಗಳಾ ಉಟ್ಟವನಕ್ಕ್ ಜೀವನತ್ತೇ ಅರ್ಥಮಿಲ್ಲ ಅ್ಹಣ್ಣರ ನಿಯಮತಯೂ ನಾ ಪಾಲಿಯಾಂಡಿಕ್ಕಲ್ಲೆ. ಗೃಹಸ್ಥಾಶ್ರಮಿಯಾನ ನಾ ಹಾಂಬಡಿಯಾಳಾ ಊರುಳ್ಳೆ ಉಟ್ಟ್‌ವರಕ್ಕಹದಾ ಇಂದ್. ಇಂಗೆ ಕಾಮಸಂತುಷ್ಟಿ ಇಲ್ಲಾದೆ ದುಡಿಮೇಣ್ಣು ಲಭ್ಯಮಹರ ಅರ್ಥಸಂತುಷ್ಟಿ ಇಲ್ಲಾದೆ ಸಂತಾನಸಂತುಷ್ಟಿ ಇಲ್ಲಾದೆ ಕಾಲತಾ ಕಳಿಯಾಂಡ್‌ರಾಣಿ. ಎನ್ನತ್ಥಾವನಕ್ಕ್ ಶೂನ್ಯೂ ಕವಿಂಝುದೇ ಇನ್ನೋದಹಲಾಂ? ಅ್ಹಪ್ಪಡಿಯಾನಾಲೂ ಸರಿ, ಊರಕ್ಕ್ ಪೋಯಿಟ್ ಎಂದೆ ತೋಟೂತುಡಿಕೀತೇ ಯಜಮಾನನಾಯಿಟ್ ಇನ್ನೊರು ಕನ್ನಾಲಮಾಯಿಟ್ ...... ಅ್ಹಣ್ಣರ ಕಲ್ಪನಾ ಸಮಾಧಾನತಾ ಕುಡಾಂಡಿಂದದ್ ಆನಾಲೂ, ಸ್ವಲ್ಪೂ ಪೋ ಮಾತ್ರು. ಗೃಹಸ್ಥಂದೆ ಗಾಣತಕ್ಕ್ ಕಳತಾ ಕುಡರತಣ್ಣು ಎನಕೋದ್ ಓಣು ಅ್ಹಣ್ಣರದ್ ತೆರಿಯರದಿಲ್ಲ. ಶಿಕ್ಕರದೂ ಇಲ್ಲ ಅ್ಹಣ್ಣಿಯಾಂಡಿಂದ್.

ತಾರಾವತಿ ಮಾಹಿಷ್ಮತಿಹೀಳುಳ್ಳೆ ಧ್ಯಾನೂ ಪ್ರಚಲಿತಮಾ ಇಂದಿಲ್ಲ. ಅಂಗಂಗೆ ಕೆಲವ್ ಧ್ಯಾನಸಾಧಕಾ ಇಂದಿಕ್ಕಲಾಂ; ಎನಕ್ ತೆರಿಂಜಿಂದಿಲ್ಲ; ನಾ ಪಾರ್ತಿಂದಿಲ್ಲೆ. ಧ್ಯಾನಿಹೀಡೆ ವಿಷಯಮಾ ಒರೂ ಕೋಟಿಂದೆ. ನಿಜಮಾನ ಧ್ಯಾನಿ ಅ್ಹಂಟ್ ನಾ ಸಂಧಿಚ್ಚಿಂದ್ ಚಂದ್ರಿಕಾಳಾ ಮಾತ್ರು. ಅತ್ತಣ್ಣು ನಿರ್ಲಿಪ್ತಿ ಸಾಧಿಯಂದ್, ಕೆಲವ್ ಇಂದ್ರಿಯಾತೀತಮಾನ ಶಕ್ತಿ ಸಂಪನ್ನಮಹಂದ್ ಅ್ಹಣ್ಣರದತ್ಥನ ತೆರಿಂಜಿಂದ್. ಆನಾಕ ಚಂದ್ರಿಕಾಡೆ ಸ್ಮರಣಾ ವಂದಾಕ ಎಂದೆ ಚಿತ್ತಶಾಂತಿ ಕಲಕಾಂಡಿಂದ್. ಎಂದೆ ಶೂನ್ಯಭಾವತಕ್ಕ್ ಅವಳೇ ಮೂಲಕಾರಣು ಅ್ಹಂಟ್ ಅ್ಹತ್ಥನಿಯೋ ವಾರಿ ಅ್ಹಣ್ಣಿಯಾಂಡಿಂದ್. ಅವೆ ಅದ್ಭುತಮಾನ ಗಾಯಕಿ, ಸಂಗೀತತ್ತೇ ಮರ್ಮಂಗಳಾ ಸಂಪೂರ್ಣಮಾ ತೆರಿಂಜವೆ. ನಟನೇಯಾ ಕರತಲಾಮಲಕು ಪಣ್ಣಿಕಿಂಡವೆ. ಭಾವಪ್ರಕಾಶತುಳ್ಳೆ ನಿಸ್ಸೀಮಳಾನವೆ. ಆನಾಕ ನಿರ್ಭಾವುಕಮಾನ ಸ್ಥಿತೀತೇ ಧ್ಯಾನತುಳ್ಳೆ ತನ್ನಾ ತಾ ಘಂಟೆ ಘಂಟೆಹೀಡೆ ಕಾಲು ವಚ್ಚಿಹಂಡಿರಡ[2]. ಅವಳಿಯಾನೂ ಕಂಡ್ ಧ್ಯಾನತಾ ಚೊಲ್ಲಿಚ್ಚಿಕೋವಾ? ನಾನೂ ಉನ್ನಾಪೋಲೆ ಸಾಧನೇ ಪಣ್ಣಣಿ, ಎಂದೆ ಗುರುವಾಹ್ ಅ್ಹಂಟ್ ಕೋಟಕೋವಾ? ಅ್ಹಣ್ಣರ ಆಲೋಚನಾ ವರಾಂಡಿಂದ್. ಆನಾಕ ಅತ್ತಂದೆ ಪಿಂತೀಲೇ ಕೋಪು ತಿರಸ್ಕಾರಂಗ ಮನಸ್ಸಾ ಹೆಂಬೀ ಉಡುಂ. ಎನ್ನಯೂ, ಎಂದೆ ಬಯಕೇಯೂ ತಿರಿಸ್ಕರಿಚ್ಚಿ ಪೋನವಳಾ ಗುರುವಾಯಿಟ್ ಭಾವಿಚ್ಚಿ ಅವಳಣ್ಣಮೇ ಎಂದೆ ಶೂನ್ಯತಾ ನೀಕಿಚ್ಚಿಕರ[3] ಸ್ಥಿತಿ ಅಪಮಾನಕರು ಅ್ಹಣ್ಣಿಚ್ಚದ್. ಅವೆ ಎನ್ನ ತಿರಸ್ಕರಿಚ್ಚಿಂದೇ ಎಂದೆ ಇಂದೆ ಶೂನ್ಯಭಾವತ್ತೇ ಕಾರಣಮಾ? ಶಾಲಿನಿ ಅಪ್ಪಡಿಯೇ ಅಮರುಕಂದೆ ದ್ರೋಹಮಂಡ? ಹಾಂಬಡಿಯಾ ಅಪ್ಪಡಿಯೇ ಮಿತ್ರಂದೆ ದ್ರೋಹತ್ತೇ ಶುದ್ಧೀ ತೆರಿಯರ ಮುದಲೂ ಇಂದೆ ಶೂನ್ಯಭಾವು

1 ಕಳಿಯಕ್ಕಹದ್, ಕಳೀಲ್ಹಾದ್, ಕಳೀಲಹದ್ 2 ವಚ್ಚಿಕಂಡಿರಡ 3 ಪೋಹಿಚ್ಚಿಕರ

ಎನ್ನಾ ಆವರಿಚ್ಚಿಂದ್. ಇಪ್ಪೊ ತೀವ್ರಮಾಯಿರಾಂದ್ ಮ್ಹಂಟ್ ಮನಸ್ಸ್ ಉಡಿವಿಚ್ಚಿ ಪಾರ್ತಕಾಂಡಿಂದ್. ಆಮಾ ಮ್ಹಂಟ್ ಒಪ್ಪಿಕ್ಯರದೂ ಹೀನಾಯು ಮ್ಹಣ್ಣರ ಭಾವನಾ ಹೆಂಬಿ, ಎಂದೆ ಇಂದೆ ಭಾವು ಅಧ್ಯಾತ್ಮದಾಹತಣ್ಣು ಪರಂದದ್, ಅಂದೆ ಪೊಂಥಾಟೀಂದೆ ಬಯಕೀತೇ ನಿರಾಶೇಣ್ಣೂ ಪರಂದಿಂದಂಡ್, ಅಂದೆ ಪೊಂಥಾಟೀಂದೆ ವಚನಭ್ರಷ್ಟತೇಣ್ಣಮೂ ಆಯಿಂದಂಡ್ ಮ್ಹಣ್ಣರ ವಿವರಣಾ ಕಾಣಾಂಡಿಂದ್. ಚಂದ್ರಿಕೆ ಮ್ಹಂಡಾಕ ಎನಕ್ ಆಕರ್ಷಣಾ ಇಂದಿಲ್ಲಾ ಮ್ಹಂಟಂಡ್. ಇಪ್ಪದೂ ಇಲ್ಲಾ ಮ್ಹಂಟೂ ಮ್ಹಂಡ್. ಆನಾಕ ಜೀವನತ್ತೇ ಅರ್ಥತ್ತೇ ಮೂಲಸ್ಥಾನು ಅವೆ ಮ್ಹಂಡ್ ಮ್ಹಣ್ಣರ ಅಂದೆ ವಿವರಣಾ ಸ್ಫುಟಮಹಾಂಡಿಂದ್.

ಮಳೆಹಾಲತ್ತೇ ಒರು ವಡಿಚಾಮು ಯಮುನೇತೇ ದಡತುಳ್ಳೆ ಸ್ನಾನೂ ಪಣ್ಣಾಂಡಿಂದೆ. ಮಳೆಹಾಲತಕ್ಕ್ ಮಾತ್ರು ವಿಶಿಷ್ಟಮಾನ ಕಟ್ಟ ಅಂಟಾನ ವೇರ್ಪ್ ಶರೀರತ್ತೇ ಕೋಟಿ ರೋಮಮೂಲಂಗಳಣ್ಣಮೂ ಜಿನಗಾಂಡಿಂದ್. ಮಣ್ಣತ್ತೇ ವಣ್ಣತ್ತೇ ಪ್ರವಾಹು ನದೀಪಾತ್ರತ್ತೇ ಅರ್ಧೂಭಾಗತಾ ಹೆಂಬಿಕಿಂಡಿಂದದ್. ಗಾಢಮಾನ ಶ್ಯಾಮವರ್ಣತ್ತೇ ಮೋಡಂಗಡೆ ಮಧ್ಯತಣ್ಣು ಇಣುಕರ ಶೀಳಾನ ಆಕಾರು ಸಪ್ತವರ್ಣಂಗಡೆ ಕಿರಣತಾ ನದೀ ಮೇಲೆ ಎರಿಚಾಂಡಿಂದ್. ಅಂದೆ ಕಿರಣತ್ತೇ ಪ್ರಕಾಶತುಳ್ಳೆ ನದೀತೇ ವಿಸ್ತಾರತಕ್ಕ್ ಅಲೌಕಿಕಮಾನ ಶೋಭಾ ವಂದಿಂದ್. ಸ್ನಾನೂ ಪಣ್ಣರತಯೂ ಮರತ್ ಅತ್ತಯೇ ಪಾರಾಂಡಿಂದ ನಾ ಒರು ಮುಹೂರ್ತು ಶೂನ್ಯಭಾವತಣ್ಣು ಕಳಚಿಕಿಂಡ್ ವರ್ಣನೇಕ್ ಶಿಕ್ಕಾದ, ಅದವರೀಕೂ ಅನುಭವಿಚ್ಚಿಲ್ಲಾದ ಹರ್ಷತುಳ್ಳೆ ತೇಲಾಂಡಿಂದೆ. ಇಂದೆ ಪ್ರಕೃತಿವಿನ್ಯಾಸು ಹೆಂಬೇಪೋ ನಿಲ್ಲರದಿಲ್ಲ ಮ್ಹಣ್ಣರ ಪ್ರಜ್ಞೇಲೆ ಅತ್ತಯೇ ಕಣ್ಣಹೀಳುಳ್ಳೆ ಪುಡಿಚಿವಚ್ಚಕಂಡಿಂದೆ. ಆನಾಕ ಮಳೆಹಾಲತ್ತೇ ಗಾಢಮಾನ ಖರ್ಪಾನ[1] ಮೋಡು ತಂದೆ ವಿನ್ಯಾಸತಾ ಕ್ರಮೇಣ ಬದಲಾಯಿಯಾಂಡಿಂದ್. ಕೊನೇಕ್ ತಂದೆ ಶೀಳಾ ಮುಚ್ಚಿಕಿಂಡ್ ಆಕಾಶತಣ್ಣು ಪ್ರವಹಿಯಾಂಡಿಂದ ಸೂರ್ಯಕಿರಣತ್ತೇ ಧಾರೇಯ ತಡಂಜುಡತ್. ಅಯ್ಯೋ ನಿಂಡಪೋಚೆ! ಮ್ಹಂಟ್ ನಾ ಅಂದೆ ಶೀಳತ್ತೇ ಸ್ಥಾನತ್ತೇ ಅನುಪಸ್ಥಿತೀಯಾ ಸ್ಮೃತೀಣ್ಣು ಹೆಪ್ಪಿ ಪಾರ್ತಕಂಡ್ ನಿಂಡಹಂಡಿಂದೆ. ಮೋಡೂ ಚದರೀ ಚಲ್ಲಾಪಿಲ್ಲಿಯಾನ ವೇಲ್ ಕಾಣಿಚ್ಚಕಂಡಾಲೂ ಎಂದೆ ಕಣ್ಣ್ ಅಂಕಿಂಕಡೇಕ್ ತಿರಂಬೀತಿಲ್ಲ. ಕಳತ್ ಸಮಭಂಗೀಕ್ ಪಿಂತಿರಂಬೀತಿಲ್ಲ.

ಅದೇ ಸ್ಥಿತೀಲೆ ಮ್ಹತ್ಥನಿಯೋ ಪೋ ನಿಂಡಿಂದ ಎಂದೆ ಪಿಂತೀಣ್ಣು ವಾಕ್ಯು ಕೋಳಿಚ್ಚಿದ್. 'ಸಹಸ್ರಾರು ಇತ್ತಕ್ಕಣ್ಣಮೂ ಅಲೌಕಿಕಮಾನ ಪ್ರಕಾಶತ್ತೇದಾಯಿರಂದ್. ಓಣಮಾನಪೋ ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕರಿಚ್ಚಕಂಡ್ ಪಾರಲಾಂ.'

ಅದ್ ಎನಕೇ ಚೊಲ್ಲೀನ ವಾರ್ಥಾ ಮ್ಹಣ್ಣರದ್ ಸ್ಪಷ್ಟಮಾಯಿಂದ್. ಸಹಸ್ರಾರು ಮ್ಹಣ್ಣರದ್ ಯೋಗಸಾಧನೇಲೆ ವರರ ಒರು ಸ್ಥಿತಿ. ಅಂದೆ ಅನುಭವು ನಾ ಇಪ್ಪೊತಾನೇ ಪಾರ್ತ ಅನುಭವತಕ್ಕಣ್ಣಮೂ ಹೆಚ್ಚ್ ಪ್ರಕಾಶಮಾನಮಾ ಇರಂದ್ ಮ್ಹಣ್ಣರ ಅರ್ಥು ಎನಕ್ ತಕ್ಷಣೂ ಆಚ್. ಪಿಂತಿರಂಬೀ ಪಾರ್ತೆ. ಮಳ ವೇಲ್ ಖಾತಕ್ಕ್ ಶಿಕ್ಕಿ ಖರಪ್ಪ್ ತಿರಂಬೀಂದ ಒಡಂಬು ಮೊಖಂಗಡೆ, ವಿಚಿತ್ರಮಾನ ಪ್ರಕಾಶತ್ತೇ ಕಣ್ಣಹೀಡೆ, ಸಂಪೂರ್ಣಮಾ ಮುಂಡನುಪಣ್ಣಿಚ್ಚಿಕಂಡಿಂದ ಸುಮಾರಾ ಮ್ಹಳಹಿತ್ತಂಜ್ ವಯಸ್ಸತ್ತೇ ಒತ್ತುಂ ಸಾಧು ಒರು ಕೋಪೀನತುಳ್ಳೆ ಮಂಡೀಮಟ್ಟತ್ತೇ ನೀರುಳ್ಳೆ ನಿಂಡಿನ್ನಾ. ನಾ ಇಂದೆ ಸ್ನಾನಘಟ್ಟತಕ್ಕ್ ವಂದ ಪೋದೇಣ್ಣಮೂ ಅವಾ ಎನ್ನಾ ಪಾರಾಂಡಿಂದಿಕ್ಕಲಾಂ. ಎನಕಣ್ಣಮೂ ಮುದಲೇ ಅವಾ ಇಂಗಿಂದಿಕ್ಕಲಾಂ. ನಾ ಗಮನಿಚ್ಚಿಂದಿಲ್ಲೆ. ಎಂದೆಮೇಲೆ ಇಘಾಳ್ಯಕ್ ಮ್ಹತ್ತಕ್ಕ್ ಇತ್ಥನ ಆಸ್ಥ? ಸಹಸ್ರಾರು ಇತ್ತಕ್ಕಣ್ಣಮೂ ಅಲೌಕಿಕಮಾನ ಪ್ರಕಾಶತ್ತೇದಾಯಿರಂದ್ ಮ್ಹಣ್ಣರದ್ ಅಘಾಡೆ ವಾಕ್ಯಮಾನಾಲೂ ಎಂದೆ ಶೂನ್ಯತಾ ಮ್ಹಂಡಂಡೇಕೂ[2] ಅವಿಚ್ ಹರ್ಷತಾ ಉಕ್ಕಿಯರ ಸ್ಥಿತಿ ಅದ್ ಮ್ಹಣ್ಣರ ಧ್ವನಿ ಎಂದೆ ಮನಸ್ಸುಳ್ಳೆ ಮಿಂಚೀತ್. ಎನಕ್ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನೂ ಪಣ್ಣಕ್ಕ್ ಮ್ಹಂಟೇ ಇಘಾಳ್ಯಾ ಮಳೆಹಾಲತ್ತೇ ಪ್ರವಾಹತ್ತೇ ಇಂದೆ ಸ್ನಾನ ಘಟ್ಟತುಳ್ಳೆ ಕಾಣಿಚ್ಚಿ ವಂದಾಳಾ! ಮ್ಹಣ್ಣಿಚ್ಚಿದ್.

'ಅನ್ಯಮನಸ್ಸಹೀಳಾ ಪ್ರವೇಶಿಚ್ಚಿ ತೆರಿಯರ ಸಾಧನೇ ಪಣ್ಣೀ ಇಕ್ಕಣು ನಿಂಗ,' ಮ್ಹಂಡೆ. ಯೋಗಸಾಧನೇಲೆ ಇಘಿಳೆಲ್ಲಾ ಆನುಷಂಗಿಕಮಾ ಲಭ್ಯಮಹರ ಶಕ್ತಿಹ. ಇಘಿಳಿಯೇ ಗುರಿವಚ್ಚಿಕಂಡ್ ಸಾಧಿಯರದ್ ತಂತ್ರಮಹಂದ್, ಅಘಾಳ್ಯಾ ತಕ್ಷಣು ಉತ್ತರಿಚ್ಚ ನಾ ತಾಂತ್ರಿಕನಂಡ್, ಯೋಗಿ ಅಥವಾ ಯೋಗಸಾಧಕು ಮ್ಹಣ್ಣರತಾ ಸ್ಪಷ್ಟೂಪಡಿವಿಚ್ಚಿ.

---

1 ಖರೂಕಾನ, ಖರ್ತ 2 ಮ್ಹಂಡಂಡೇನತಕ್ಕೂ

ಅಘಾಳ್ಳಾ ಸ್ವೊಲ್ಪು ಪೋ ಎನ್ನಯೇ ಪಾತ ತಂದೆ ಕಣ್ಣತ್ತೇ ಪ್ರಕಾಶತಣ್ಣು ಎನ್ನಾ ಪುಡಿಚಿವಯ್ಯರಹುಡಿ, ಅಂದೆ ಪ್ರಕಾಶತಾ ಎಂದೆ ಕಣ್ಣಹೀಡೆ ಮೂಲಕಮಾ ಎನ್ನುಳ್ಳಕ್ಕ್ ತೂರಿ ಹೆಪ್ಪರಹುಡಿ, ಎನ್ನಾ ವಶೂಪಡಿತಿಕ್ಯರವಾಳ್ಳಾ ಪೋಲೆ. ಅತ್ಥೀಮೇಲೆ ನಾಲ್ ಹೆಜ್ಜ ಆಳತಕ್ಕ್ ಇಳಿಂಜಿ ಮುಳುಕಾಪೋಟ್ ಒಡಂಬು ಕೈ ಅಪ್ಪಡಿಯೇ ಬೋಳಿಚ್ಚ ತಲೇಯಾ ಉಜ್ಜಿ ಪುನಃ ಮುಳಕಾಪೋಟ್ ಓಂದ್ ದಡತಕ್ಕ್ ಪತ್ತೀನ. ನಾ ಪಾರಾಂಡೇ ಇಂದೆ. ಕೈಹೀಳಣ್ಣು ಒಡಂಬತ್ತೇ ಮೇಲತ್ತೇ ನೀರಾ ಸವರೀಪೋಟ ಮೇಲೆ ತಂದೇದಾನತ್ಥಾ ಒರು ತುಂಡು ಬಟ್ಟೇಯ ಈರೂ[1] ಕೋಪೀನತ ಮೇಲೆ ಸೊಂಟತ್ತೇ ಚುತ್ತಾ ಚುತ್ತಿ, ಕಟ್ಟೀ ವಚ್ಚಿಂದ ಬಟ್ಟೇಗಂಟಕ್ಕ್ ದಂಡತಾ ಶಿಕ್ಕಿಚ್ಚ್ ಅತ್ತಾ ಅಡಕಡೇ ಹೆಗಲಕ್ಕ್ ನೇತ್‌ಪೋಟಕಂಡ್ ಮೆಟ್ಟಿಲಹೀಳಾ ಪತ್ತೀ ಪೊಹಕ್ಕ್ ಪರಪಟ್ಟಾ. ನಿಲ್ಲಂಗೋ ಅೃಣ್ಣರ, ವಾರ್ಥೊಲ್ಲಿಯರ, ಅೃಂದೆ ಶಬ್ದಮೂ ಎನಕ್ ಹೊಳಿಂಜಿಲ್ಲ. ವಾರ್ಥೊಲ್ಲರ ವಿಷಯಮೇ ಇಂದಿಲ್ಲ. ವಳೀಲೆ, ಜಾತ್ರೇಲೆ, ಸಂತೇಲೆ ಆಯಿರ ಜನಂಗಾ ಶಿಕ್ಕಡ. ಒರಂಡ್ ವಾಕ್ಯತಾ ವಾರ್ಥೊಲ್ಲೀ ಮುಂತೀಕ್ ಪೊಹಡ. ನಂಬಳೂ ಇನ್ನೊರು ದಿಕ್ಕುಳ್ಳೆ ನಡವಣು. ಅಂತೀಕ್ ಮುಡಿಂಜದ್ ಅೃಣ್ಣರತ್ಥಾ ಭಾವಮೂ ಇಲ್ಲಾದೆ ನಾ ಅಘಾಳ್ಳಾ ಪಾರಾಂಡಿಂದೆ. ಮೆಟ್ಟಿಲಾಪತ್ತೀ ಮೇಲೆ ಪೋನವಾ ಮರೆಯಾನ.

ಹಾತಕ್ಕ್ ಪೋಯಿಟ್ ಸೇವಕು ಪಣ್ಣೀಕುಡತ ಪಾಲುಳ್ಳೆ ಚಮಂಜ ಗೋಧೀನುಚ್ಚತ್ತೇ ಅಂಬಲೀ ಸಾಪಟ್ಟಮೇಲೆ ಮಳೆಹಾಲತ್ತೇ ಅೃಂಟ್‌ಶಖೇಕ್ ತೂಕಡಿಕ್ಯ ವಂದ್. ಸ್ವಲ್ಪೂಪೋ ಕಣ್ಣೀತೇ ಮಂಚತ ಮೇಲೆ ತುಂಕಿಂಡ್ ಒರಕೂ ಪಣ್ಣೀನ ಮೇಲೆ ಅಂದೆ ಸಾಧೂವಾ ಹುಡುಕಣು ಅೃಣ್ಣರ ಪ್ರೇರಣಾ ಉಳ್ಳಣ್ಣು ಗಲಿಬಿಲಿ ಪಣ್ಣೀ ದಢಕ್ಕಂಟ್ ಎಚ್ಚರಮಾಚ್. ಅೃತ್ತಕ್ಕ್ ಹುಡುಕಣು ಅೃಣ್ಣರ ಪ್ರಶ್ನ ಅಪ್ಪಡಿಯೇ ಅತ್ತತ್ತೇ ಉತ್ತರಂಗಡೆ ಗೋಜೇ ಇಲ್ಲಾದೆ ಬೇಗೂ ಹುಡುಕಾದೇ ಇಂದಾಕ ಅಘಾಳ್ಳಾ ಅೃಂಡಂಡೇಕೂ ಕೈಯಿಕ್ಕ್ ಶಿಕ್ಕಾದೇಯೇ ಇರಲಾಂ ಅೃಣ್ಣರ ಆತಂಕತಣ್ಣು ಎದಾ ಹೊಡಿಂರ್ಝುಕ್ಕ್ ಶುರೂ ಆಚಿ. ಮೇಲಕ್ಕೋಂದ್ ಊಳೇ ನೀರುಳ್ಳೆ ಎದಾ ಕಳತತ್ತೇ ವೇರ್ಪಾ ತಿಕ್ಕಂಡ್[2] ಬಟ್ಟೇತೇ ಒರು ಕವಚತಾ ಪೋಟಕಂಡ್ ಕಾಲಕ್ಕ್ ಪಾದರಕ್ಷೇ ಮೆಟ್ಟಿ ಪರಂಬಕ್ಕ್ ಪರಪಟ್ಟೆ. ಸಾಧಾರಣಮಾ ಸಾಧುಸಂತಾ ಇಕ್ಕರ ನದೀದಡತ್ತೇ ಉಶೋರಕೂ ನಡಂದೆ. ಕೃಷ್ಣಜನ್ಮಸ್ಥಾನತ್ತೇ ಅಂಕಿಂಕಡೇಲೆಲ್ಲಾ ಚುತ್ತಾಡೀನೆ. ಅೃತ್ಥನಿಯೋ ಜನು ಸಾಧುಸಂತಾ ಇಂದಾ. ಮೂಡುಕಲ್ಲತ್ತೇ ಅೃಡಪಮೇಲೆ ಮಡಿಕೇಲೆ ಚಮುಚಕಾಂಡಿಂದವಾ ಕೆಲವಾ. ಧ್ಯಾನತಕ್ಕ್ ಅೃಣ್ಣರಹುಡಿ ಕಣ್ಣಾಮುಚ್ಚೀ ಉಕ್ಕಾಕಂಡಿಂದವಾ ಅೃತ್ಥನಿಯೋ ಜನು. ಮತ್ತಾ ವರಪಿಯರ ಭಂಗೀಯ ಚಿಲುಮೇಲೆ ಶೇದಾಂಡಿಂದವಾ ಕೆಲವಾ. ಪರಸ್ಪರಮಾ ವಾರ್ಥೊಲ್ಲಿಕ್ಯಾಂಡಿಂದಾ ಇನ್ನ್ ಕೆಲವಾ. ಅಘಾಳ್ಳೆಲ್ಲಾ ಬಹುತೇಕಮಾ ಆಸ್ತಿಕಸಂಪ್ರದಾಯತ್ತೇವ. ಆರೂ ಬೌದ್ಧಸಂನ್ಯಾಸಿಮಾಳಂಡ್. ಅೃಂಗೆ ಪೋನಾಲೂ ಇಳಿಂರ್ಝುಕ್ಕ್ ಬೌದ್ಧಸಂನ್ಯಾಸಿಮಾಳಕ್ಕ್ ಸುವ್ಯವಸ್ಥಿತಮಾನ ಆವಾಸಂಗಾ ಇಕ್ಕೂಂ, ಸಂಘಾರಾಮಂಗಾ ಇಕ್ಕೂಂ. ಅವಾ ಅೃತ್ಥನಿಯೋ ಶತಮಾನಂಗಡೆ ಕಾಲೂ ವಳಂಜ್ ಭರತಖಂಡತ್ತೇ ಉಶರು–ಹಾಲತಕ್ಕೂ ಅತ್ತಂದಂಕಡೇಕೂ ಹಬ್ಬೀನ ಒರು ವ್ಯವಸ್ಥೀತೆ ರಕ್ಷಣ ಪಿನ್ನ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನತುಳ್ಳೆ ಸಂಚರಿಯಾಂಡಿಂದ. ರಕ್ಷಣ, ವ್ಯವಸ್ಥ ಅಪ್ಪಡಿಯೇ ದಿಕ್ಕ್ವಳಿ ಇಲ್ಲಾದೆ ಅಲೆಯಾಂಡಿಂದವಾ ಅೃಂಡಾಕ ಇಘಾಳ್ಳೇ. ಎಂದೆ ಕಣ್ಣಹಾ ಚುರುಕಾಯಿಟ್ ಹುಡುಕಾಂಡಿಂದಹೀನ. ಸಾಧುಸಂತಾಳೆಲ್ಲಾ ವೇಷತುಳ್ಳೆ, ಒರೂ ಕೈಕಾಲ್ ಎದ ಬೆನ್ನಹೀಳುಳ್ಳೆ, ಖಾತ್ ವೇಲ್ ಮಳ ನಡಕತಣ್ಣು ಖರ್ಪ್ ಕಟ್ಟೀನ ಒಡಂಬತ್ತೇ ಚರ್ಮತುಳ್ಳೆ ಒತ್ತರಾ ಒತ್ತರು ಹೋಲಾಂಡಿಂದಾಕಲೂ ನಾ ಪಾರ್ತ ಸಾಧೂಂದೆ ಚಿತ್ರು ಎಂದೆ ಕಣ್ಣಹೀಳುಳ್ಳೆ ವಿಶಿಷ್ಟಮಾ ಇಂದ್. ಅಘಾಳ್ಳಾ ಮುಂಡನೂ ಪಣ್ಣಿಚ್ಚಕಂಡಿಂದ. ಉಶರೀ ಮ್ಯೆರಯಹಡ್ ಆಲತ್ತೇ ರಸತಾ ತಿಕ್ಕಿ ಚುರಳಿ–ಶಿಂಬಿಹೀಳಾಯಿಟ್ ಹೊಶ್ಚ್ ಪಿನ್ನಿಕಿಂಡ ಮ್ಯೆರಯಹಡ್ ವಳತೀಂದಿಲ್ಲ. ಅಘಾಳ್ಳಾ ಸಾಧಾರಣಮಾನ ಸಾಧು ಅೃಂಡ್, ಯೋಗಿ ಅೃಂಟ್ ಎನಕ್ ಅೃಣ್ಣಿಯಾಂಡಿಂದ್. ಸಾಧುಹಾ ತಳಹರ[3] ಜಾಗಂಗ ಇಂದೆ ಮಥುರಾನಗರೀತೇ ಚುತ್ತಾಮುತ್ತಾ ಓರೆ ಅಪಿಯಾ ರಾನ್ನ ಅೃಂಟ್ ಯೋಚಿಚ್ಚೆ. ಸಾರ್ಥಮಾಳತ್ತೇ ಸಮೀಪತುಳ್ಳೂ ಕೆಲವಾ ಇರಾಂಡಿಂದಿಂತ ಪಾರ್ತಿಂದೆ. ಅವಾ ಇಘಾಳ್ಳಕ್ ಒರಿತ್ಥನ ಭಿಕ್ಷೆ ಕುಡಡಾ ಅೃಣ್ಣರದ್ ಒರು ಕಾರಣಮಂಡ್. ಅಘಾಡೆ ಜೊತ ಪಿನ್ನ ರಕ್ಷಣೇಲೆ ವಳೀತಪ್ಪಾದೆ ದೂರಪ್ರಯಾಣತಾ ನೇರಮಾ

---

1 ಈರಮಾನ 2 ತಿಕ್ಕಿಕಿಂಡ್ 3 ತಳಗರ

ಪಣ್ಣಲಾಂ ಆ್ಣಣ್ಣರ ಪ್ರಯೋಜನತಕ್ಕಾಯಿಟ್. ಅಂತೀಕೂ ಪೋಯಿಟ್ ಚುತ್ತ್‌ಪೋಟೆ. ಅಘಾಳ್ಖಾ ಕಂಡಿಲ್ಲ. ಒರೇ ಆ್ತತ್ಥನಿಯೋ ಜನೂ ಸಾಧುಹಾ ಇಂದಾ. ಇಘಾಡೆ ವರ್ಣನೇಯಾ ಚೊಲ್ಲೀ ವಿವರಿಚ್ಚೆ, ಆರಕ್ಕೂ ತೆರಿಂಜಿಲ್ಲ. ರಂಡ್‌ಪೇರಂತೂ ಎಂದೆ ಹುಡುಕಾಟತಾ ಕೋಟ್ ಚಿರಿಚಾ. 'ಇಪ್ಪಡಿ ಕೋಳಡಿಹೀಳೆ, ಸಾಧುಹೀಳುಳ್ಳೆ ಒತ್ತರ ಗುರುತು ಇನ್ನೊತ್ತರಕ್ಕ್ ಇಕ್ಕಂದ? ಆರ್ ಆ್ತಂದೆ ದೇಶತಣ್ಣು ಆ್ತಂದೆ ದಿಕ್ಕಣ್ಣು ವಂದರಾಡ, ಮುಂತೀಕ್ ಆ್ತಂದೆ ದಿಕ್ಕ್, ಆ್ತಂದೆ ದೇಶತಕ್ಕ್ ಪೊಹಡ ಆ್ತಂಟ್ ಒರೇತೇವಾಳಕ್ಕ್ ಆ್ತಪ್ಪಡಿ ತೆರಿಯಣು? ತೆರಿಂಝುರ ಅಗತ್ಯಮಾನಾಲೂ ಓದ್? ಆ್ತತ್ಥನಿಯೋ ಸಾಧುಮಾಳಕ್ಕ್ ನಿರ್ದೇಶನತ್ತೇ ಒರು ಪೇರೂ ಇಕ್ಕಲ್ಲ. ಪೇರಾ ವಚ್ಚಿಕಕ್ಕೂ ಅಘಾಳ್ಖಾ ಒಪ್ಪಲ್ಲ. ನಿಂಗಾ ಹುಡುಕಾಂಡಿಕ್ಕರ ಸಾಧೂಂದೆ ಪೇರೋದ್?' 'ತೆರಿಯಾದ್. ನಾ ಕೋಟಿಲ್ಲೆ.'

ಅವಾ ಇನ್ನೊರಕಾ ಚಿರಿಚಾ. ನಾ ಅಘಾಳ್ಖಾ ಸಂಧಿಚ್ಚ ರೀತೀಯೂ ಸಂದರ್ಭಂಗಳಿಯೂ ವಿವರಿಯರ ಮನಸ್ಸಾನಾಲೂ ಅವಾ ಇನ್ನೊರಕಾ ಚಿರೀಲಾಂ ಆ್ತಣ್ಣರ ಆತಂಕಮಾಯಿಟ್ ಆ್ತತ್ತಯೂ ಚೊಲ್ಲಾದೆ ಅಂಗಣ್ಣು ಮುಂತೀಕ್ ನಡಂದೆ. ಪೋದು ನೆತ್ತೀಣ್ಣು ಇಳಿಂಜಿಂದ್. ಮಳಹಾಲತುಳ್ಳಹರಪ್ಪಡಿ ಅತ್ಥನ ಪೋ ಮೋಡತ್ತೇ ನರಳ್ ಇನ್ನತ್ಥನ ಪೋ ಚುರುಗುಟ್ಟಿಯರ ವೇಲ್ ಅಧಿಕಾರತಾ ಬದಲಾಯಿಚ್ಚಿಕ್ಕಾಂಡಿಂದಹೀನ. ನರಳಿಂದಾಕಲೂ ಶೆಖ್ಯ, ಆ್ತಂಟ್, ವೇರ್ಪ್ ಕಮ್ಮಿಯಹಾಂಡಿಂದಿಲ್ಲ. ಎನಕ್ ಚುತ್ತಿಚುತ್ತೀನ ಆಯಾಸತ್ತೇ ಜೊತೇಕ್ ಪಶಿಯಾಂಡೂ ಇಂದ್. ಚೂಡರ ಪೋದಾಚಿ ಆ್ತಂಟ್ ಹಾತಕ್ಕ್ ಪಿಂತಿರಂಬೀನೆ.

ಚೂಡೀ ಅಪರಾಹ್ನತ್ತೇ ಒರಕತಕ್ಕಾಯಿಟ್ ತುಂಕಿಂಡೆ. ಗೃಹಸ್ಥಾಶ್ರಮತಾ ಸ್ವೀಕರಿಚ್ಚಮೇಲೆ ಸ್ವಲ್ಪುಸ್ವಲ್ಪು ಆರಂಭಮಾನ ಇಂದೆ ಅಭ್ಯಾಸು ನಾಟಕತ್ತೆ ಕಾರ್ಯತಕ್ಕ್ ಉಳಂದಮೇಲೆ ನಿತ್ಯಕರ್ಮಮಾ ವಳಂಜಿಂದ್. ಅಪರಾಹ್ನು ಒರಕೂ ಪಣ್ಣಂದಾಕ[1] ಸಾಯಂಕಾಲು ನಾಟಕತ್ತೇ ಪೋದೇಲೆ ಶರೀರಮೂ ಮನಸ್ಸೂ ಲವಲವಿಕೇಣ್ಣು ಇರಕ್ಕಿಲ್ಲ. ಕೋಡಹಾಲತುಳ್ಳೆ ಮಾತ್ರಮಂಡ್, ಮಾಗೀಕಾಲತುಳ್ಳೂ ಅತ್ಥನಿಯೆ. ಆಯಾಸಮಾಯಿಂದಾಲೂ ಭೋಜನಾನಂತರು ತುಂಕಿಂಡಾಕ ಒರಕು ವಂದಿಲ್ಲ. ಆರದ್? ಆ್ತಂಗೆ ಪೋನ? ಅಪ್ಪದೇ ಅಘಾಳ್ಖಾ ತಡಿಯರ ಬುದ್ಧಿ ಎನಕ್ ಆ್ತತ್ತಕ್ಕ್ ವಂದಿಲ್ಲ? ಅಥವಾ ಅಂದೆ ಬುದ್ಧಿ ವರಾದಹುಡಿ ಅಘಾಳ್ಖೇ ತಡಿಂಜಾಳೋ? ತನ್ನಾ ಹುಡುಕರ ಬಯಕೇಯಾ ಪತ್ತಿಚ್ಚಿ ಮರೆಯಹರದತ್ಥನಿಯೇ ಅಘಾಡೆ ಉದ್ದೇಶಮಾಯಿಂದೊ? ಆ್ತಣ್ಣರತ್ಥಾ ವಿಚಿತ್ರಮಾನ ಪ್ರಶ್ನೆಹ ಮೊಳೆಯಾಂಡಿಂದಹೀನ[2].

ಸಾಯಂಕಾಲು ಇನ್ನೊರುಕಾ ಸ್ನಾನಘಟ್ಟಂಗ, ಜನ್ಮಸ್ಥಾನ ಮಂದಿರು, ಊರಕ್ಕಡೇತೇ ತೋಪು, ಸಾರ್ಥತ್ತೇ ತೋಪು ಇಪ್ಪಡಿ ಹುಡುಕೀ ವಂದೆ. ರಾತ್ರಿ ಒರಕೂ ವಂದಿಲ್ಲ. ವಡಚಾಲ ಓಂದ್ ಅದೇ ಸ್ನಾನಘಟ್ಟತಕ್ಕ್ ಪೋಯಿಟ್ ಆಕಾಶತಾ ಪಾರ್ತಕಂಡ್ ನಿಂಡಹಂಡೆ. ನೇತಾ[3] ಪೋಲೇಯೇ ಮೋಡಂಗಾ ಇಂದಹೀನ. ಇಂಡ್[4] ವಡಚಾಮಮೂ ಸೂರ್ಯೂ ಪರನ್ನ. ಸೂರ್ಯೂ ಪರವಾದೇ ವಳಕಹಂದ? ಆನಾಕ ನೇತೇಪೋಲೆ ಶೂನ್ಯತಾ ನಿವಾರಿಚ್ಚಿ ಚಿತ್ತತಾ ತಂದೆ ಎತ್ತರತಕ್ಕ್ ಆ್ತಡತಕರ ವಳಕತ್ತೇ ವಿನ್ಯಾಸು ಇಂಡ್ ಇಂದಿಲ್ಲ. ನಾ ಚುತ್ತಾ ಪಾರಾಂಡಿಂದೆ. ಅಘಾಳ್ಖಾ ಇಂದಿಲ್ಲ. ಅಘಾಳ್ಖಿಲ್ಲಾದೇ ಅತ್ಥಾ ವಳಕತ್ತೇ ವಿನ್ಯಾಸೂ ಅಹರದ್ ಆ್ತಪ್ಪಡಿ? ಚಿತ್ತತಾ ಮೇಲಕ್ಕಡವರದ್ ಆ್ತಪ್ಪಡಿ? ಆ್ತಣ್ಣರ ಅರ್ಥು ತನಕ್ ತಾನೇ ಅಹಾಂಡಿಂದ್. ಮಧ್ಯಾಹ್ನತವರೀಕ್ ಸ್ನಾನಘಟ್ಟತ್ತೇ ಅರಳೀಮರತಡೀತೇ ಜಗಲೀ ಮೇಲೆ ಉಕ್ಕಾಕಂಡಿಂದ್ ಹಾತಕ್ಕ್ ವಂದೆ. ಚೂಡಿ ಸ್ವೊಲ್ಪು ಒರಕೂ ಪಣ್ಣೀ ಸಾಯಂಕಾಲು ಪುನಃ ಅದೇ ಅರಳೀಮರತಡೀಕ್ ವಂದ್ ಉಕ್ಕಾಕಂಡೆ. ದೇಶದೇಶಾಂತರಂಗಡೆ ಸಾಧುಸಂತಾ ವಂದ್ ಉಕ್ಕಾಕರ ಕಲ್ಲ್–ಗಾರೇಣ್ಣು ಕಟ್ಟೀನ ಘೆರೀ ಜಗಲಿ. ದಕ್ಷಿಣತ್ತೇ ಕೇರಳ ಕರ್ನಾಟಕು ಚೋಳು ಆಂಧ್ರತಣ್ಣು ಪುಡಿಚ್ ಪೂರ್ವತ್ತೇ ಪಾಲ ಗೌಡ ಉತ್ಕಲ ಮಗಧಂಗಡೆವರೀತೇ ಸಂನ್ಯಾಸಿಮಾ ವಂದ್ ಇಂದೆ ಜಗಲೀ ಮೇಲೆ ಉಕ್ಕಾಕಂಡ್ ಧ್ಯಾನಮಗ್ನಾಳಹಾಂಡಿಂದ. ಇಂದೆ ಸ್ಥಳತುಳ್ಳೇ ಆ್ತಂಡ ವಾಸುದೇವು ಅಪ್ಪೋತಾನೇ ಪರಂದ ಶಿಶು ಕೃಷ್ಣನಾ ಆ್ತಡತಕಂಡ್ ಯಮುನೇಯಾ ಧಾಟಕ್ಕ್ ವಂದಪ್ಪೊ ಇದೇ ಶ್ರಾವಣ ಮಳೆಹಾಲತ್ತೇ ಹೆಂಬೀನ ಮಳ ತಂದೆ ಹರಿಯರ ಗುಣತಾ ಸ್ಥಗಿತೂ ಪಣ್ಣಿಕಿಂಡ್ ಅಡ್ಡಡ್ಡಮಾ ರಂಡ್ ಭಾಗಮಾ ವಳಿ ಉಟ್ಟಿಂದ್. ವ್ರಜಪ್ರಾಂತತಕ್ಕ್ ವರರ ಆ್ತಂದೆ ಸಾಧು ಇಂದೆ ಸ್ಥಳತಕ್ಕ್ ವಂದ್ ಪುಳಾ

1 ಪಣ್ಣಾದೇ ಇಂದಾಕ 2 ಅಂಕುರಿಯಾಂಡಿಂದಹೀನ 3 ನೇತೇನತಾ 4 ಇಂಡೇನು

ವಳೀಉಟ್ಟ ಕೌತುಕಮಾನ ಸ್ಥಾನತಾ ಪಾರಾದೇ ಪೊಹಣ? ಕೆಲವಾ ಇಂಗೆ ಉಕ್ಕಾಕಂಡೇ ಧ್ಯಾನೂ ಪಣ್ಣಡ. ಇಡೀ ರಾತ್ರಿ ಧ್ಯಾನಮಗ್ನಾಳಾಯಿರಡ. ಜನ್ಮಾಷ್ಟಮೀ ನಾಳಂತೂ ಅಂಗೆ ಜನ್ಮಸ್ಥಾನತುಳ್ಳೆ ಭಜನಾ ಘಂಟಾ ಜಾಗಟಾ ಶಂಖಂಗಡೆ ನಾದತುಮುಲು ಗೀತಾಪಾಠಘೋಷತುಳ್ಳೆ ಸಂಕುಲಮಹಾಂಡಿಂದಾಕ ಇಂಗೆ ಇಂದೆ ವಿಶಾಲಮಾನ ಅಶ್ವತ್ಥವೃಕ್ಷತ ಕೀಳೆ ಉಕ್ಕಾಕಂಡ್ ಕೆಲವ್ ಸಾಧುಹಾ ಧ್ಯಾನಲೀನಾ ಆಯಿರಡ. ಪುಳಾ ವಳೀ ಉಟ್ಟ ಕೌತುಕಸ್ಥಾನತುಳ್ಳೇ ಆಕಾಶಭಿತ್ತೀತೇ ಘನಮೇಘತ್ತೇ ಸಂದೀಲೆ ಎಂದೆ ಚಿತ್ತತಾ ಮೇಲಕ್ಕಡತಿಂದ ಪ್ರಕಾಶವಿನ್ಯಾಸು ಕಾಣಿಚ್ಚಿಕಂಡಿಂದ್ ಆ್ಣ್ಣರ ಸ್ಮರಣಾ ವಂದ್ ಒರುಕ್ಷಣು ಸಂಭ್ರಮಮಾಚ್. ನಿತ್ಯಮೂ ವಡಚಾಲೇಣ್ಣು ಮಧ್ಯಾಹ್ನತವರೀಕ್ ಅಪರಾಹ್ನತಣ್ಣು ಸಂಧ್ಯಾಕವಿಂಜ್ ಇರಟಹರವರೀಕ್ ಇಂದೆ ಸ್ನಾನಘಟ್ಟತುಳ್ಳೆ ಇಂದೆ ಅಶ್ವತ್ಥತ್ತೇ ಅಡೀತೇ ಜಗಲೀಮೇಲೆ ಉಕ್ಕಾಕಕ್ಕ್ ಆರಂಭಿಚ್ಚೆ. ಮನಸ್ಸ್ ಎದರಕ್ಕ್ ಹರಿಯುರ ಕಾಲಪ್ರವಾಹತಾ ಧಾಟಿ ಅಜ್ಞಾತವಲಯಂಗಳುಳ್ಳೆ ಸಂಚರಿಯಾಂಡಿಕ್ಕರ ಭಾವಮಹಾಂಡಿಂದ್. ಓದ್ ಆ್ಕ್ಕಡ ತೆರಿಯಾಂಡಿಂದಿಲ್ಲ. ಭೀತಿಯಾಹುಂ. ಆನಾಕ ಶೂನ್ಯಮಿಂದಿಲ್ಲ. ಅತ್ಥಾ ಭೀತಿಯಹಡ್, ಅಪಾಯಮಹಡ್ ಶೂನ್ಯತಕ್ಕಣ್ಣಮೂ ಹಿತು ಆ್ಣ್ಣಿಯಾಂಡಿಂದ್.

ಒರುನಾ ವಡಚಾಮು ಅಶ್ವತ್ಥಕಟ್ಟೇಮೇಲೆ ಉಕ್ಕಾಕಂಡಪ್ಪೊ ಒತ್ತುಂ ಸಾಧು ತಾನಾಯಿಟೇ ವಾರ್ಥೊಲ್ಲಿಚ್ಚಾಂ : 'ಉನ್ನಾ ಆತ್ಥನಿಯೋ ದಿನಂಗಳಣ್ಣು ಪಾರಾಂಡರಾಣಿ. ಪಹಲೆಲ್ಲಾ ಇಂಗೆ ವಂದ್ ಉಕ್ಕಾಕಡ. ಓದ್ ಪ್ರಯೋಜನು? ಧ್ಯಾನತಿಯಾನೂ ಪಣ್ಣ್. ಒರಿತ್ಥನ ಮುಂತೀಕ್ ಪೋನಾಕ ಶೂನ್ಯತಾ ಕಳಿಯಂದ್.'

ನಾನಾಯಿಟೇ ಅಘಾಳ್ಳಾ ವಾರ್ಥೊಲ್ಲಿಚ್ಚಿಂದಿಲ್ಲೆ. ಎಂದೆ ಅಂತರಂಗತಾ ಕಾಟಿ ಚೊಲ್ಲಿಕಿಂಡಿಂದಿಲ್ಲೆ. ಆನಾಕ ಎಂದೆ ಅಂತರಂಗತಾ ಅಘಾಳ್ಳಾಯಿಟೇ ತೆರಿಂಜ್ ಪರಿಹಾರತಾ ಸೂಚಿಚ್ಚಿರಾಡ. ಆತ್ಥನಿಯೋ ಜನು ಸಾಧುಮಾಳಕ್ಕ್ ಅನ್ಯಾಡೆ ಮನಸ್ಸಾ ತೆರಿಯರ ಶಕ್ತಿ ಇರಂದ್ ಆ್ಣ್ಣರತಾ ನಾ ಕೋಟ್ ತೆರಿಂಜಿಂದೆ. ಅಘಾಳ್ಳಾ ಸರಿಯಾ ಪಾರ್ತೆ. ತಲೇಮ್ಮೈರ್ ಉಶರಮಾ ಇಂದ್. ಬಿಳಲಾಯಿಟ್ ಹೊಶ್ಚ್ ಜಟಿಲಮಾ ಇಂದಿಲ್ಲ. ಮಂಡೀ ಮುಚ್ಚರಹುಡಿ ಕಾಷಾಯವಸ್ತ್ರತಾ ಉಡಿತಿ[1] ಅತ್ತಯೇ ಉಪವೀತಮಾಯಿಟ್ ಅಡ ಹೆಗಲಾ ಮುಚ್ಚಿ ವಲ ಕಂಕುಳತ್ತೇ ಕೀಳಣ್ಣು ವಂಕಿಂಡ್ ಸೊಂಟತಕ್ಕ್ ಶಿಕ್ಕಿಚ್ಚಿಂದ. ಭ್ರುಕುಟೀತೇ ಮೇಲೆ ದೃಷ್ಟೀಯ ಸದಾ ಕೇಂದ್ರೀಕರಿಚ್ಚಿ ಅಭ್ಯಾಸೂ ಆಯಿಕ್ಕರ ಕಣ್ಣಹೀಳಾಪೋಲೆ ಅಘಾಡೆ ದೃಷ್ಟಿ ಊರ್ಧ್ವಮುಖಿಯಾ ಇಂದ್. ಮೇಲತ್ತೇದದೋ ಅಘಾಡೆ ದೃಷ್ಟೀತೇ ಮುಖ್ಯವಸ್ತು, ತಾನಂಡ್, ಆಂಟ್ ಎದರಕ್ಕಿಂದವಾ ಭಾವಿಯರತ್ಥಾ ನೋಟು. ಸುಮಾರಾ ಅಂಬಿದಾ ಕಳಿಂಜ ವಯಸ್ಸ್. ಧೂರತ್ತೇ ದಕ್ಷಿಣದೇಶತ್ತೇವಾ ಆ್ಣ್ಣರತ್ಥಾ ಮುಖಚಹರ. ಪಾಳೀಲೆ ವಾರ್ಥೊಲ್ಲೀನಾಕಲೂ ಅಘಾಡೆ ಶಬ್ದತ್ತೇ ಬಳಕ್ಯ ಪಿನ್ನ ಉಚ್ಚಾರಂಗ ಸಂಸ್ಕೃತಮೇ ಆಯಿಂದಹೀನ. ಅಲ್ಪಪ್ರಾಣಂಗ ಮಹಾಪ್ರಾಣರೂಪಿಯಾಯಿಂದಹೀನ.

'ಎನಕೂ ಅಪ್ಪಡಿ ಆ್ಣ್ಣಿಯಂದ್. ಆನಾಕ ಗುರು ಶಿಕ್ಕಣಮೆ!' ಆಂಟ್ ನಾ ಸಂಸ್ಕೃತತುಳ್ಳೆ ಉತ್ತರಿಚ್ಚೆ. ಅತ್ತಾ ಕೋಟ ಅಘಾಡೆ ಮೊಖು ಅರಳೀತ್. ಸಂಸ್ಕೃತತುಳ್ಳೆ ಸುಲಲಿತಮಾ ವಾರ್ಥೊಲ್ಲಕ್ಕ್ ಪರಪಟ್ಟ. ಇಂದೆ ಉತ್ತರದೇಶತುಳ್ಳೆ ಸಂಸ್ಕೃತತಾ ಕಲತವಾಳಕ್ಕೂ ಶುದ್ಧ ಸಂಸ್ಕೃತತುಳ್ಳೆ ಗತಿ ಕಮ್ಮಿ. ಅಘಾಡೆ ಉಚ್ಚಾರು, ಶಬ್ದಂಗ, ವಾಕ್ಯವಿನ್ಯಾಸಂಗಳೆಲ್ಲಾ ಬೇಗು ಪಾಲಿ ಕಡೇಕ್ ಆಳತುಡನ್ನ. ನಿಂಗಾ ಆಂದೆ ದೇಶತ್ತೇವಾ? ಆಂಗೆ ಕಲತಿಹ್ಯೋ? ಆಂಟ್ ಇತ್ಯಾದಿಯಾಯಿಟ್ ವಿಚಾರಿಚ್ಚ. ಆಚಾರ್ಯ ಮಂಡನಮಿಶ್ರಾಡೆ ಪಾಠಶಾಲೇಲೆ ಕಲ್ತೆ. ಅಷ್ಟಾಧ್ಯಾಯೀಯಾ ಅರಿಚ್ ಕುಡಿಪಿಯಾದೇ ಓರೇ ಆಂದೆ ಗ್ರಂಥತಯೂ ಪಾಠೂ ಪಣ್ಣರದ್ ಅಘಾಡೆ ಶಿಕ್ಷಣಕ್ರಮತುಳ್ಳಿಲ್ಲ. ಭಾಷಾಶುದ್ಧಿ, ಭಾಷಾನಿರ್ದುಷ್ಟತೇಯಾ ಸಾಧಿಯಾದೆ ವಿಷಯತ್ತೇ ನಿರ್ದುಷ್ಟತ, ಗ್ರಹಿಕೇತೇ ನಿರ್ದುಷ್ಟತ, ವಾದು, ಸಂವಾದನಿಖರತಾ ಸಾಧ್ಯಮಿಲ್ಲ ಆ್ಣ್ಣರದ್ ಅಘಾಡೆ ದೃಷ್ಟಿ; ಆ್ಣ್ಣರ ಎಂದೆ ವಿದ್ಯೇತೇ ಹಿನ್ನೆಲೇಯ ವಿವರಿಚ್ಚೆ. ಅಘಾಳ್ಳೂ ಅತ್ತಾ ಸಂಪೂರ್ಣಮಾ ಒಪ್ಪೀನ. ಅತ್ಥೀಮೇಲೆ ಎಂದೆ ತೊಳಲಾಟತಾ ತೋಡಿಕಿಂಡ್ ನಾಟಕವೃತ್ತೀಣ್ಣೂ ನಾ ಪಿಂತೀಕ್ ನಿಂಡಿಂದ್, ಎನ್ನಾ ಕಾಡಾಂಡಿಕ್ಕರ ಶೂನ್ಯಭಾವಂಗಳಾ ವಿವರಿಚ್ಚೆ. ಒರುಮಾಸತ್ತೇ ಪಿಂಬೆ ಇದೇ ಸ್ನಾನಘಟ್ಟತುಳ್ಳೆ ಎನ್ನ ಎಚ್ಚರಿಚ್ಚ ಅಂದೆ ಯೋಗೀಂದೆ ವಿಚಾರತಯೂ ಚೊಲ್ಲೀನೆ. ಅಂಡೇಣ್ಣು ನಿತ್ಯಮೂ ಇಂಗೆ ವಂದ್ ಉಕ್ಕಾಕಾಂಡಿಂದಾಲೂ

1 ಉಡಿತಿಕಿಂಡ್, ಉಡಿತಿಹಿಂಡ್

ಅತ್ತತ್ತೇ ಕಾರಣು ಎನಕೇ ತೆರಿಯಾದ್ ಅ್ಣ್ಣರತಯೂ ಉಡಿವಿಚ್ಚಿ ಚೊಲ್ಲೀನೆ. ಅತ್ಥನೇಂದುಳ್ಳೆ ಮಧ್ಯಾಹ್ನಮಾಯಿಂದ್. ಭಿಕ್ಷೇಕ್ ಎಂದೆ ಹಾತಕ್ಕ್ ವರರಹುಡಿ ಆಹ್ವಾನಿಚ್ಚೆ. ರಂಡ್ ಪೇರೂ ಪುಳೇಲೆ ಸ್ನಾನೂ ಪಣ್ಣೀ ಪೋನು. ತಂಗಾ ಸಾಪಡರದ್ ಮೂಡು ಮುಷ್ಟಿ ಮಾತ್ರೂ ಸಾಂ ಆಂತಣ್ಣು ತನಕಾಯಿಟ್ ಪುನಃ ಅ್ಡಪಾ ಪತ್ತಿಯಕ್ಕಹದ್ ಅ್ಂಟ್ ಅವಾ ಕಟ್ಟ್ಯನಿಟ್ಟಾ ಚೊಲ್ಲೀನ. ನಂಗಾ ಇಟ್ಟ ಅ್ಂಜ್ ಮುಷ್ಟಿ ಸಾತುಳ್ಳೆ ಒರು ಮುಷ್ಟೀಯ ಪರಂಬಕ್ಕ್ ಪೋಯಿಟ್ ಹಕ್ಕಿ ಪಕ್ಷಿಹೀಳಕ್ಕ್ ಪೋಟ್ ವಂದ. ಇನ್ನೊರು ಮುಷ್ಟೀಯ ಅ್ರಂಬ್ ಇತ್ಯಾದಿಯಾನ ಸೂಕ್ಷ್ಮಜೀವಿಹೀಳಕ್ಕ್ ಅ್ಂಟ್ ವಾಂಗೀವಚ್ಚ್ ಒಳಿಂಜ ಮೂಡು ಮುಷ್ಟೀಯಾ ಮಾತ್ರು ಸಾಪಟ್ಟ್ ಮುಡಿಚ. ಪುನಃ ಬಲವಂತೂ ಪಣ್ಣರಹುಡಿ ಇಂದಿಲ್ಲ. ಸಂನ್ಯಾಸಿಯಾನ ತಂಗ ಆಡೆ ಹಾತುಳ್ಳಿಕ್ಕರದೂ ನಿಷಿದ್ದು ಅ್ಂಟ್ ಚೊಲ್ಲೀ ಪರಪಟ್ಟ್ ಪೋನ. ಅಫಾಳ್ಳ ಪೋನ ಸ್ವಲ್ಪೂ ಪೋದೇಕ್ ಇಫಾಳ್ಳಕ್ಕ್ ಎಂದೇತಿಯೆಲ್ಲಾ ಚೊಲ್ಲಿಕಿಂಡೆ, ಇತ್ಥಾದ್ ಓಣೂ ಅ್ಂಟ್ ಕೋಟಿಲ್ಲೆ, ಎನಕೋದ್ ಓಣೂ ನಿಂಗಳೇ ಚೊಲ್ಲಂಗೊ ಅ್ಂಟೂ ನಿವೇದಿಚ್ಚಿಕಂಡಿಲ್ಲೆ ಅ್ಣ್ಣರ ಪ್ರಜ್ಞಾ ವಂದ್. ಇಪ್ಪದೇ ಓಂದ್ ಅದೇ ಪುಳೇ ತೀರತಕ್ಕ್ ಪೊಹಣು. ಅಥವಾ ಜನ್ಮಸ್ಥಾನ ಮಂದಿರು ಊರ ಪರಂಬತ್ತೇ ತೋಪು ಇತ್ಯಾದಿ ಸ್ಥಳಂಗಳುಳ್ಳೆ ಹುಡುಕಣು. ನಾಳೇಕ್ ಅ್ಂಡಾಕ ಅವಾ ಇಂದೆ ನಗರತಣ್ಣಮೇ ಪೋಯಡಲಾಂ ಅ್ಣ್ಣರ ಎಚ್ಚರು ಪರಂದದ್. ಓಂದ್ ಪರಪಟ್ಟೆ. ಅಫಾಳ್ಳಣ್ಣು ಅ್ತ್ತಾ ಕೋಳಣು? ಧ್ಯಾನತಯಾನೂ ಪಣ್ಣ್ ಅ್ಂಟ್ ಅಫಾಳ್ಳೇ ಚೊಲ್ಲೀರಾಡ. ಚೊಲ್ಲೀಕುಡಂಗೊ ಅ್ಂಟ್ ಕೋಕರದೊಂಡೇ[1] ಸಂದರ್ಭೋಚಿತು. ಆನಾಕ ಅತ್ತಕ್ಕ್ ನಾ ಸಿದ್ಧನಾಯಿರಾಣೇನ? ಅ್ಣ್ಣರ ಪ್ರಶ್ನೆ ಪರಂದದ್. ಎಂದೆ ಸಿದ್ಧತ ಓದ್ ಅ್ಣ್ಣರದ್ ಎನಕಣ್ಣಮೂ ಅಫಾಳ್ಳಕ್ಕ್ ಸ್ಪಷ್ಟಮಾಯಿರಾಂದ್. ಇಲ್ಲಂದಾಕ ಅಫಾಳ್ಳೋಕ್ ಅಪ್ಪಡಿ ಚೊಲ್ಲಾಂಡಿಂದ? ಅ್ಂಟ್ ಎನಕ್ ನಾನೇ ವಿವರಿಚ್ಚಿಕಂಡೆ. ಪುಳೇ ತೀರತಕ್ಕ್ ಪೋಯಿಟ್ ಪಾರ್ತಪೊ ಅಫಾಳ್ಳಾ ಇಂದಿಲ್ಲ. ಜನ್ಮಸ್ಥಾನ ಮಂದಿರತ್ತೇ ಚುತ್ತಾಮುತ್ತಾವೂ ಇಂದಿಲ್ಲ. ಊರಕ್ಪಡೇತೇ ತೋಪು, ಸಾರ್ಥತ್ತೇ ಮಾಳು ಮುದಲಾಯಿಟ್ ಅ್ಂಗೂ ಕಂಡಿಲ್ಲಾ. ಇಫಾಳ್ಳೂ ಅತ್ಥನಿಯೆ. ಅಫಾಳ್ಳಾಯಿಟೇ ಸೂಚಿಚ್ಚಿ ಕಣ್ಮರೆಯಹಕ್ಕ್ ವಂದಿದವಾ. ಅಥವಾ ಅಫಾಳ್ಳೀ ಇಂಡೇನು ಇಂದೆ ವೇಷತುಳ್ಳೆ ವಂದಿಂದಾಳೊ? ಅ್ಣ್ಣರ ಅನುಮಾನು ಪರಂದದ್. ಇತ್ತತ್ತೇ ಅರ್ಥು ನಾನೇ ಆರಾನೂ ಗುರುಹೀಳ ಹುಡುಕಿಕ್ಯಣು[2]; ಸೂಚನೆ ಕುಡತವಾಳಿಯೇ ನಿಂಗಾ ಎಂದೆ ಗುರುವಹಂಗೊ ಅ್ಂಟ್ ಕೋಳರದಂಡ್ ಅ್ಂಟ್ ಗ್ರಹಿಚ್ಚೆ.

ಆನಾಕ ಪಿತ್ತಾನಾ ವಡಿಚಾಲ ಪುಳೇತೀರತಕ್ಕ್ ಪೋನಪೊ ಅವಾ ಅಂಗಿಂದ. ಎನ್ನಾ ಪಾರ್ತ್ ಮಂದಹಾಸೂ ಬೀರೀನ. ಹತ್ತಿರತಕ್ಕ್ ಪೋಯಿಟ್ ಉಕ್ಕಾಕಂಡ್ ನಾ ಚೊಲ್ಲೀನೆ : 'ನೇತ್ ನಿಂಗಾ ಪೋನ ಮೇಲೆ ರಾತ್ರಿ ಇರಟಹರಮ್ಮಾವೂ ಹೆಂಬೇ ಹುಡುಕೀನೆ.'

'ಇದೇ ಅಶ್ವತ್ಥತ್ತೇ ಸಮೀಪು, ಜನ್ಮಸ್ಥಾನಮಂದಿರತ್ತೇ ಚುತ್ತಾಮುತ್ತಾ, ತೋಪುಳ್ಳೆಲ್ಲಾ, ಸಾರ್ಥಮಾಳತ್ತೇ ಪ್ರದೇಶು ಪೂರ್ತಿ.'

'ಉಂಗಳಕ್ಕ್ ತೆರಿಂಜಿಂದ್ ನಾ ಹುಡುಕಾಂಡ್‌ರಾಣಿ ಅ್ಂಟ್. ಆನಾಲೂ ಅ್ತ್ತಕ್ಕ್ ಮುಚ್ಚಿಟ್ಟಕಂಡಿಂದಿಹ್ಯೊ?' ನಾ ಸಲಿಗೇಣ್ಣೂ ಕೋಟೆ, ಆಪಾದಿಪಿಯರ ಧ್ವನೀಯೂ ಬೆರಶಿ.

'ಸ್ವಲ್ಪಮೂ ಕಷ್ಟೂಪಡಾದೆ ಸುಲಭಮಾ ಶಿಕ್ಕರ ವಸ್ತೂತೇ ವೆಲ ತೆರಿಯರದ್ ಅ್ಪ್ಪಡಿ?' ಎಂದೆ ಅಸಮಾಧಾನು, ಅತ್ತತ್ತೇ ಮೂಲಮಾನ ಅಹಂಕಾರಂಗ ಕೀಳಕ್ಕ್ ಇಳಿಂಜಹೀನ. 'ಎನ್ನಾ ಕ್ಷಮಿಪಿಯಂಗೊ. ಧ್ಯಾನತಾ ಚೊಲ್ಲೀಕುಡಂಗೊ,' ಅ್ಂಟ್ ಬಗ್ಗೀ ಅಫಾಡೆ ಪಾದಂಗಳಾ ತೂಣೀ ಕೋಟೆ.

'ಉಂಗಳಕ್ಕಪ್ಪದೇ ಗ್ರಂಥಪರಿಚಯೂ ರಾಂದ್. ಆನಾಕ ಗುರುಹೀಡೆ ಸನ್ನಿಧೀತೇ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನತುಳ್ಳೆ ಒರೊರೇ ಹೆಜ್ಜೀ ಸಾಧಿಯರದ್ ಮುಖ್ಯು. ತನಕೋದಹಾಂಡ್ ರಾಂದ್ ಅ್ಣ್ಣರತಯೂ ಚೊಲ್ಲಾಂಡಿಕ್ಕಣು. ಅ್ತ್ಥನೀಯೋ ವಾರಿ ಸಾಧಕೂ ಚೊಲ್ಲಾದೇಯೇ ಗುರೂಕ್ ಅರ್ಥಮಹಂದ್. ನಾ ಇದೇ ಕ್ಷೇತ್ರತುಳ್ಳೆ ಹೆಜ್ಜಾ ನಾ ನಿಲ್ಲರವುಂ ಅ್ಂಡ್. ಎಂದೆ ಪಿಂತಿಪಿಂತೀಲೆ ಅಲಿಯರದ್ ಸಾಧಕಾಳಾನ ಉಂಗಳಕ್ಕ್ ಅನುಕೂಲಕರಮಂಡ್. ಒರು ಸ್ಥಾನತುಳ್ಳೆ

1 ಕೋಳರದೊಂಡೇ 2 ಹುಡಿಕ್ಯಣು

ನೆಲಾ ನಿಂಡ್ ಸದಾ ಸಾಧನೇಲೆ ನಿರತಾಳಹಣು.

'ನಿಂಗಳೇ ವಳೀ ಕಾಟಡಿಹ್ಯೊ ಆ್ಹಂಟ್ ಎನಕ್ ಅಂತಃಪ್ರೇರಣೆಯಹಾಂಡ್ ರಾಂದ್. ಆಂತಣ್ಣಮೇ ನೇತೆಲ್ಲಾ ಉಂಗಳಾ ಹುಡುಕ್ಕಿಂಡ್ ಅಲಿಂಜೆ.'

'ಆಚ್, ಉಂಗಳಕ್ಕಾಹಾ ನಾ ಇಂದೆ ಕ್ಷೇತ್ರತುಳ್ಳೆ ಒರು ಮಾಸು ನಿಲ್ಲಣಿ. ಇಂಗಣ್ಣು ಕುರುಕ್ಷೇತ್ರತಕ್ಕ್ ರಂಡ್ ಮಾಸು ಪೋಯಿಟ್ ಪಿಂತಿರಂಬರಪೊ ಪುನಃ ನಾಲ್ ನಾ ಇಂದ್ ಉಂಗಡೆ ಪ್ರಗತೀಯಾ ಪಾರ್ತ್ ಅತ್ಥೀಮೇಲೆ ದಕ್ಷಿಣ ದೇಶತಕ್ಕ್ ಪ್ರಯಾಣೂ ಪಣ್ಣಣಿ. ಸಾಧನಾ ಪಿನ್ನ ದೈವಕೃಪ ಇಂದತ್ಥನ ನಿಂಗ ಪ್ರಗತಿ ಕಾಣಡಿಹ್ಯೊ. ಅತ್ಥೀಮೇಲೆ ಉಂಗಡೆ ನಿಷ್ಠಾ ಅನುಷ್ಠಾನಂಗಾ ಚೊಕ್ಕಮಾ ಇಂದಾಕ ನಾನೇ ಅಂತಃಪ್ರೇರಣೇ ಮೂಲಕಮಾ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನು ಪಣ್ಣಣಿ,' ಆ್ಹಂಡ.

'ಧನ್ಯೋಸ್ಮಿ,' ಆ್ಹಂಟ್ ನಾ ಪುನಃ ನಮಸ್ಕರಿಚ್ಚೆ.

ಅತ್ಥೀಮೇಲೆ ಎನಕಾಯಿಟ್ ಮಥುರೇಲೆ ನಿಂಡ ಒರು ಮಾಸತ್ತೇ ಕಾಲತುಳ್ಳೆ ಅಫಾಳ್ಳಾ ಒರುನಾಳೂ ಎಂಗಡೆ ಹಾತುಳ್ಳೆ ಚೂಡೀತಿಲ್ಲ. ಎಂದೆ ಜೊತೇಲೆ ಒಳಂಝುಂಡಿಲ್ಲ[1]. ಒರು ಕಡೇಲೆ ನಿಲ್ಲರದ್, ಒರೇ ಹಾತುಳ್ಳೆ ಚೂಡರದ್ ಸಂನ್ಯಾಸನಿಯಮತಕ್ಕ್ ವಿರೋಧು ಆ್ಹಣ್ಣರ ಅಫಾಡೆ ವಾರ್ಥಾ ಎನಕೂ ತೆರಿಂಜಿಂದಿಂದೇ. ರಂಡರ ಮಾಸತ್ತೇ ಮೇಲೆ ಕುರುಕ್ಷೇತ್ರತಣ್ಣು ಪಿಂತಿರಂಬಿ ಇಂಗೆ ನಿಂಡ ಒರು ಪಕ್ಷಪರ್ಯಂತಮೂ ಮಧ್ಯಾಹ್ನು ತಂಗಳಕ್ಕ್ ಓಣಮಾನ ಆ್ಹಂಜ್‌ಮುಷ್ಟಿ ಸಾಂ ಶಿಕ್ಕರವರೀಕ್ ಒಂಡೋ ರಂಡೋ ಮೂಡೋ ಹಾಂಗಳುಳ್ಳೆ ಭಿಕ್ಷೇ ಬೇಡಾಂಡಿಂದ[2]. ಆ್ಹತ್ಥನಿಯೋ ನಾ ತಂಗಳೇ ಎಂದೆ ಹಾತಕ್ಕ್ ವಂದ್ ಧ್ಯಾನತ್ತೇ ಸೂಕ್ಷ್ಮಂಗಳಾ ಚೊಲ್ಲೀಕುಡಾಂಡಿಂದ. ಇಲ್ಲಂದಾಕ ನಾ ಅಫಾಳ್ಳ ಸಾಧಾರಣಮಾ ಇರಾಂಡಿಂದ ಇಂದೆ ಅಶ್ವತ್ಥವೃಕ್ಷತ್ತೇ ಪಕ್ಕತಕ್ಕ್ ವಂದ್ ಕಾಣಾಂಡಿಂದೆ. ಗುರುದಕ್ಷಿಣ ಇಲ್ಲ. ಎನ್ನಣ್ಣು ಉಪಚಾರು ಮುದಲಾನ ಆ್ಹದೇ ರೂಪತ್ತೇ ಸೇವೆಯೂ ಇಲ್ಲ. ಸಾಧನೇಲೆ ನಿಜಮಾನ ನಿಷ್ಠಾ ಇಕ್ಕರವಾಳ್ಳಕ್ಕ್ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನೂ ಪಣ್ಣಿ, ಸ್ವಲ್ಪು ಶಕ್ತಿದಾನತಯೂ ಪಣ್ಣಿ ವಳೀಕಾಟರದ್ ಅಫಾಡೆ ಸಾಧನೇತೆ ಒರು ಭಾಗಮಾ ಇಕ್ಕಣು ಆ್ಹಂಟ್ ಅಫಾಳ್ಳಕ್ಕ್ ಅಫಾಡೆ ಗುರುಹೀಡೆ ಅಪ್ಪಣೆಯಾಯಿರಾಂದ್ ಆ್ಹಂಟ್ ಅಫಾಳ್ಳೇ ಚೊಲ್ಲೀನ.

ಯಮು, ನಿಯಮು, ಆಸನು, ಪ್ರಾಣಾಯಾಮು, ಪ್ರತ್ಯಾಹಾರು, ಧ್ಯಾನು, ಧಾರಣ, ಸಮಾಧಿಹೀಡೆ ಪರಸ್ಪರಮಾನ ಸಂಬಂಧು ಅಪ್ಪಡಿಯೇ ಗುರಿಹೀಳ ಅವಾ ಮನದಟ್ಟಹರಹುಡಿ ಉಡಿವಿಚ್ಚಿ ಚೊಲ್ಲೀಂದ. ಮಂಡನಮಿಶ್ರಾಡೆ ಪಾಠಶಾಲೇಲೂ ಎಲ್ಲಾರೂ ಖಡ್ಡಾಯಮಾ ಯೋಗಾಸನು ಪಣ್ಣಣು ಆ್ಹಣ್ಣರ ನಿಯಮಮಿಂದ್. ಆನಾಕ ಅಂತಿಮಮಾನ ಗುರಿ ಧ್ಯಾನು ಧಾರಣ ಸಮಾಧಿಯಾಯಿಂದಿಲ್ಲಯಾಂತಣ್ಣು ಅದ್ ಒರೂ ಅಂಗಸಾಧನೆಯಾಯಿಂದ್ ಆ್ಹಂಟ್ ಎನಕ್ ಇಪ್ಪೊ ಅರ್ಥಮಾಚ್. ಆಸನವಿನ್ಯಾಸತುಳ್ಳೆ ಆ್ಹಂದಂದೆ ನರು ಪಿನ್ನ ಗ್ರಂಥಿಹೀಡೆ ಮೇಲೆ ಒತ್ತುಳಂದ್ ಪ್ರಚೋದನೆಯಹಣು, ಅತ್ತಣ್ಣು ಅಂದೆ ನಾಡಿಚಕ್ರಂಗ ಜಾಗ್ರತಮಹರತಕ್ಕ್ ಸಹಾಯಕಮಹಂದ್, ಅದ್ ಆ್ಹಪ್ಪಡಿ ಧ್ಯಾನು ಸಾಧಿತಮಹಕ್ಕ್ ಜಾಗೂಪಣ್ಣಂದ್ ಆ್ಹಣ್ಣರ ರಹಸ್ಯಂಗಳಿಯೆಲ್ಲಾ ಸಂನ್ಯಾಸಿಹ ಪಣ್ಣೀ ಕಾಟಿ ಪಣ್ಣಿಚ್ಚಿ ಚೊಲ್ಲೀ ಕುಡತ. ಇಂದೆ ಆಸನವಿನ್ಯಾಸಂಗಳೇ ಪೋರು ಚಿತ್ತಶಾಂತೀತೇ ಆರಂಭತ್ತೇ ಸ್ಥಿತೀಯಾ ಕಟ್ಟೀ ನಿಲ್ಲಿಯಕ್ಕ್ ಆ್ಹಣ್ಣಿಚ್ಚಿದ್. ಅಹಿಂಸಾ, ಸತ್ಯ, ಅಸ್ತೇಯು, ಬ್ರಹ್ಮಚರ್ಯು, ಅಪರಿಗ್ರಹು, ಶೌಚು, ಸಂತೋಷು, ತಪಸ್ವಾಧ್ಯಾಯು, ಈಶ್ವರಪ್ರಣಿಧಾನಂಗಡೆ ಪ್ರಾರಂಭಿಕ ಭಾವಂಗಳ ಸ್ಫುರಿಯಕ್ಕ್ ಕೂಡ ಇಂದೆ ಆಸನಂಗ ಸಹಾಯಕು ಆ್ಹಂಟ್ ಎಂದೆ ಅನುಭವತಕ್ಕ್ ವಂದ್. ಅವಾ ಎನಕಾಯಿಟ್ ಮಥುರೇಲೆ ನಿಂಡಿಂದ ಒರು ಮಾಸತುಳ್ಳೆ ಪ್ರಾಣಾಯಾಮು ಹಿಡಿತತಕ್ಕ್ ವಂದ್. ಅವಾ ಕುರುಕ್ಷೇತ್ರತಕ್ಕ್ ಪೋಯಿಂದಪೊ ಇಫಿಳಿಯೆಲ್ಲ ಸಾಧಿಚ್ಚಿ ಅಂತಸ್ಥೂ ಪಣ್ಣಿಕಿಂಡೆ. ಪಿಂತಿರಂಬೀನ ಮೇಲೆ ಪ್ರತ್ಯಾಹಾರತಯೂ ಧ್ಯಾನತಯೂ ದಕ್ಕಿಚ್ಚಿ ಕುಡತ.

---

1 ಒಳಂಜಹಂಡಿಲ್ಲ 2 ಕೋಳಾಂಡಿಂದ, ಪಣ್ಣಾಂಡಿಂದ

ಸಾಧ್ಯಮಾನತ್ಥನ ಕಾಲಮೂ ಧ್ಯಾನತುಳ್ಳೆ ಸ್ಥಿತನಾ ಇರ್. ಅಹಿಂಸಾ, ಸತ್ಯು, ಅಸ್ತೇಯು ಬ್ರಹ್ಮಚರ್ಯಾದಿಹ ಒರು ಕ್ಷಣವಮೂ ತಪ್ಪಾದೆ ಸದಾ ಅನುಷ್ಠಾನತುಳ್ಳಿರಣವಮಾನ, ನೀ ಉಸಿರಾಡರಹುಡಿ ಸಹಜವಮಾನ ವ್ಯಾಪಾರಂಗಳಾಯಿರಣಮಾನ ನಿಯಮಂಗ. ಧ್ಯಾನು ಆಳಮಾನಹುಡಿ ಉನಕೊರು ಶಕ್ತಿ ವರಂದ್. ವಳಿ ತೆರಿಯಂದಾಕ, ವಳೀಲೆ ಗೊಂದಲಮಾನಾಕ, ಎನ್ನಾ ಸ್ಮರಣೇ ಪಣ್ಣಿಕಿಂಡ್ ಧ್ಯಾನು ಪಣ್. ಧ್ಯಾನಸ್ಥಿತೀಲೇ ಉನಕ್ ಬೋಧೆಯಹಂದ್. ಒರೊರುಕ ನಾನೇ ಉಂದೆ ಕಡೇಕ್ ಜ್ಞಾನತಾ ಹರಿವಿಚ್ಚ್ ಉಂದೆ ಸಮಸ್ಯೇಯ ತೆರಿಂಜ್ ಬೋಧೆ, ಪಣ್ಣಣಿ. ಗುರು ದೈಹಿಕಮಾ ಎದರಕ್ಕೇ ಇಕ್ಕಣಮಾಂದಿಲ್ಲ,’ ಆ್ಹಂಟ್ ಚೊಲ್ಲಿ ಅವಾ ದಕ್ಷಿಣದೇಶಂಗಳಕ್ಕ್ ಪ್ರಯಾಣು ಪಣ್ಣೀನ.

ಅಫಾಳ್ಳಕ್ಕ್ ಸಾರ್ಥತ್ತೇ ಅಥವಾ ಓರೇ ಪ್ರಯಾಣಿಕಾಡೆ ತಂಡತ್ತೇ ಜೊತ ಓಣಮಿಂದಿಲ್ಲ. ವನ್ಯಮೃಗಂಗಡೆ ಭಯಮಿಂದಿಲ್ಲ. ಪಶಿ ದಾಹು ಅಫಾಳ್ಳಾ ಬಾಧಿಯಾಂಡಿಂದಿಲ್ಲ. ಓದೂ ಇಲ್ಲಾದವ್ರುಂ ಕಳಿಂಝುರದತ್ಥಾತ? ಆ್ಹಣ್ಣರದ್ ಅಫಾಡೆ ಧೈರ್ಯತ್ತೇ ಮೂಲು. ಅವಾ ಸ್ವಂತತ್ತೇ ಒರು ಪೇರಿಯೂ ವಚ್ಚಿಕಂಡಿಂದಿಲ್ಲ. ವ್ಯವಹಾರು ಇಂದಾಕ ತಾನೆ ನಾಮ ಸಂಕೇತತ್ತೇ ಅಗತ್ಯು? ಆ್ಹಣ್ಣರದ್ ಅಫಾಡೆ ಪ್ರಶ್ನ. ಆ್ಹಂದೆ ಪೇರಾ ವಯ್ಯರತಕ್ಕೂ, ಗುರು ಅಣ್ಣಿಚ್ಚಿಕಕ್ಕೂ ಅವಾ ಒಪ್ಪಾಂಡಿಂದಿಲ್ಲ. ಓರೆ ಆ್ಹದೂ ತೋಚಾದೆ ಎಂದೆ ಮನಸ್ಸುಳ್ಳೆ ಸ್ಮರಣೇ ಪಣ್ಣಿಕ್ಯಕ್ಕ್, ವ್ಯವಹರಿಯಕ್ಕ್, ನಿರ್ದೇಶಿಯಕ್ಕ್ ನಾ ಸಂನ್ಯಾಸಿ ಆ್ಹಣ್ಣಾಂಡಿಂದೆ.

ಸುಮಾರಾ ಒರು ವರ್ಷತ್ತೇ ಕಾಲು ಎಂದೆ ಧ್ಯಾನತುಳ್ಳೆ ಪ್ರಗತಿಯಹಾಂಡಿಂದ್. ಬಾಹ್ಯಮಾನ ವಿಘ್ನಂಗ ಧ್ಯಾನೂ ಉಕ್ಕಾಕಕ್ಕ್ ಆ್ಹಡ್ಡಿ ವರಾಂಡಿಂದಿಲ್ಲ. ಕೆಲವ್ ಮಾನಸಿಕಮಾನ ವಿಘ್ನಂಗಾ ಉಂಡಾನಪ್ರೊ ಕಷ್ಟೂಪಟ್ಟ್ ಧ್ಯಾನತಾ ಸಾಧಿಚ್ಚಿಕಂಡಾಕ ಅತ್ತುಳ್ಳೇ ಇತ್ಥಾ ಮಾನಸಿಕಮಾನ ವಿಘ್ನತಾ ಧಾಟಕ್ಕ್ ಇತ್ಥಾ ಉಪಾಯು ಪಣ್ಣಣು ಆ್ಹಂಟ್ ಅಂತರ್ಬೋಧೆಯಹಾಂಡಿಂದ್. ಮುಂತೀಲೆ ಆ್ಹದೇ ರೀತಿಯಾನ ವಿಘ್ನು ಪರಂದಾಕ ಅಂದೆ ಉಪಾಯತಾ ಅನ್ವಯಿಚ್ಚಿ ಬಹು ಸುಲಭಮಾ ಪಾರಹಾಂಡಿಂದೆ. ಪುದ ಅನುಭವಮಾನಪ್ರೊ ಪಿತ್ತಾನಾ ಅಂದೆ ಪುದ ಅನುಭವತ್ತೇ ವಿವರಣ ಬೋಧೆಯಹಾಂಡಿಂದ್. ಒರು ವರ್ಷು ಕಳಿಂಜಮೇಲೆ ಪುದ ಶಕ್ತಿ ಒಂಡು ಎನ್ನುಳ್ಳೆ ಮೊಳೆಯಾಂಡಿಕ್ಕರ ಅನುಭವಮಹಕ್ಕ್ ಪರಪಟ್ಟದ್. ಆರಾನೂ ವ್ಯಕ್ತೀಯಾ ಮನಸ್ಸುಳ್ಳೆ ವಚ್ಚಿಕಂಡ್ ಧ್ಯಾನತಕ್ಕ್ ಪರಪಟ್ಟಾಕ ಧ್ಯಾನು ಆಳಮಾನ ಮೇಲೆ ಅಂದೆ ವ್ಯಕ್ತೀಂದೆ ಮನೋವ್ಯಾಪಾರಮೆಲ್ಲಾ ತೆರಿಂಜುಡುಂ. ನಾ ಚಂದ್ರಿಕೇಯ ಕಂಡ್ ರಂಡ್ ವರ್ಷಂಗಡೆ ಮೇಲಾಯಿಂದ್. ಅವೆ ಇಪ್ರೊ ಆ್ಹಂಗೆರಾಡ, ಓ ಪಣ್ಣಾಂಡರಾಡ. ಆ್ಹಣ್ಣರದೂ ಇಕ್ಕಿಕ್ಕಡೇಕ್ ತೆರಿಂಜಿಂದಿಲ್ಲ. ಧ್ಯಾನತಕ್ಕ್ ಉಕ್ಕಾಕಂಡ ಮೇಲೆ ಮಧುರೇಲಿಂದೂ ನಾ ಅವಡೆ ವಿಷಯಮಾ ತೆರಿಯರ ಪ್ರಯತ್ನೂ ಪಟ್ಟಿಂದಿಲ್ಲೆ. ಕುತೂಹಲತಯೂ ಪಟ್ಟಿಂದಿಲ್ಲೆ. ಇಪ್ರೊ ಅವಡೆ ಮನಸ್ಸಾ ತೆರಿಯರ ಕುತೂಹಲು ಪರಂದದ್. ಅವಡೆ ಮನಸ್ಸಾ ತೆರಿಯರದಲ್ಲಾದೆ ಎನ್ನುಳ್ಳೆ ಪುದಿಶ್ಶಾ ಪರಂದಿಕ್ಕರ ಶಕ್ತೀತೇ ಪರೀಕ್ಷೇ ಪಣ್ಣಿಕ್ಯರ ಉತ್ಸಾಹಮೂ ಶೇರೀತ್. ಒರು ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ಅವಳಿಯೇ ಮನಸ್ಸುಳ್ಳೆ ವಚ್ಚಿಕಂಡ್ ಧ್ಯಾನತಕ್ಕ್ ಪ್ರಾರಂಭಿಚ್ಚೆ. ಇಪ್ರೊ ಅವೆ ಶ್ರಾವಸ್ತೀಲೆ ರಾಡ. ನಾಟಕಮಂಡಳಿ ರಾಮಾಯಣತಾ ಆಡಾಂಡರಾಂದ್. ಅವೆ ಸೀತ. ಸೀತೇಂದೆ ಸಂಭಾಷಣ ಪಿನ್ನ ಭಾವನೆಹೀಳೇ ಅವಡೆ ಮನಸ್ಸಾ ಹೆಂಬೀರಾನ್ನ. ಜೊತೇಕ್ ಎಂದೆ ಸ್ಮರಣೆಯೂ ಅವಡೆ ಅಂತರಂಗತ್ತೇ ಉಳ್ಳತ್ತೇ ಉಳ್ಳತ್ತೇ ಪದರತುಳ್ಳೆ ರಾಂದ್. ಅತ್ತಾ ಶಾಂತಮಾಯಿಟ್ ಅನುದ್ವಿಗ್ನಮಾನ ಭಾವತಣ್ಣು ರಕ್ಷಿಚ್ಚಿಕಂಡರಾಡ. ರಾಮಂದೆ ಪಾತ್ರಧಾರಿಯಾನ ಉದಯಸಿಂಹನಾ ಕುರಿಚಿ ಅವಳುಳ್ಳೆ ಸ್ನಿಗ್ಧಭಾವಮೂ ಇಲ್ಲ. ಅವೇ ವಹಿಪಿಯರ ಸೀತೇಂದೆ ಪಾತ್ರತಾ ಸಭಿಕಾಳೆಲ್ಲಾ ಮೆಚ್ಚಿಕಿಂಡ್ ರಾಡ. ಅವಡೆ ಮೊಖತುಳ್ಳೆ ಶಾಂತಿ ರಾಂದ್. ಪ್ರತಿನಿತ್ಯಮೂ ವಣ್ಣೂವಳಿಯರ ಮೊಖತ್ತೇ ಚರ್ಮು ಚುಟ್ಟಪ್ರೋಲೆ ಆಯಿರಾಂದ್. ಪ್ರತಿನಿತ್ಯಮೂ ಧ್ಯಾನೂ ಪಣ್ಣಡ. ಅದೃಷ್ಟತಕ್ಕ್ ಇಂದೆ ಕ್ಷಣತುಳ್ಳೆ ಅವೆ ಧ್ಯಾನತಕ್ಕ್ ಉಕ್ಕಾಕಂಡಕ್ಕಲ್ಲ. ಚೂಡಾಂಡ ರಾಡ. ಚಾರುಮತಿ ಅವಳಕ್ಕ್ ಖಾತಾ ವೀಸಾಂಡರಾಂದ್. ಅವೆ ಧ್ಯಾನೂ ಪಣ್ಣಾಂಡಿಂದಾಕ ಅವಡೆ ಮನಸ್ಸಾ ಪ್ರವೇಶಿಯರದ್ ಎನಕ್ ಸಾಧ್ಯಮಹಾಂಡಿಂದಿಲ್ಲ.

ತಂದೆ ಅಂತರಂಗತ್ತೇ ಉಳ್ಳತ್ತೇ ಪದರತುಳ್ಳೆ ಇನ್ನೂ ಎನ್ನಾ ಜೋಪಾನಮಾ ವಚ್ಚಿಕಂಡರಾಡ ಆ್ಹಣ್ಣರತಾ ತೆರಿಂಜ್ ನಾ ಪುಳಕಿತನಾನೆ. ಧನ್ಯತಾ ಭಾವು ಜಿನಗೀತ್. ಜೀವನತಕ್ಕೊರು ಅರ್ಥೂ ರಾಂದ್ ಆ್ಹಣ್ಣಿಚ್ಚೆದ್. ಅವೆ

ಪುನಃ ನಾಟಕತಕ್ಕ್ ಶೇರೇಂದ್ ಎನಕ್ ತೆರಿಂಜಿಂದಿಲ್ಲ. ವಾಸುದೇವಶರ್ಮಾಳೂ ಆನಂದದತ್ತಾಳೂ ರಾಮಾಯಣತಾ ಆಂಜ್ ಭಾಗಂಗಡೆ ನಾಟಕಮಾಯಿಟ್ ಸಿದ್ಧೂಪಡತಾಂಡಿಂದದ್ ಎನಕ್ ತೆರಿಂಜಿಂದ್. ಪ್ರಮುಖಮಾನ ಸೀತೇಂದೆ ಪಾತ್ರತಕ್ಕ್ ಸುಗಂಧೀಯ ವಂಕ್ಯನ್ನ ಅಂಟ್ ನಾ ಭಾವಿಚ್ಚೆಂದೆ. ಚಂದ್ರಿಕೆ ಪುನಃ ನಾಟಕತಕ್ಕ್ ಪೊಹರದಿಲ್ಲಾಂಟ್ ಅದಪ್ಪಡಿಯೋ ಗ್ರಹಿಚ್ಚೆಂದೆ. ಇಪ್ಪೊ ಪೋಯಿರಾಡ. ನಾ ಅಂಗಿಲ್ಲೆ ಅಣ್ಣರ ಕಾರಣತಕ್ಕಾಯಿಟಾ? ನಾ ಇಂದಾಕ ಅವೆ ಶೇರಾಂಡಿಂದಿಲ್ಲ. ಆನಾಕ ಅವೆ ಎನ್ನ ಗಾಢಮಾ ಪ್ರೀತಿಯಡ. ಓರೆ ಅಂದೆ ವ್ಯಕ್ತಿಯೂ ಅವಡೆ ಅಂತರಂಗತುಳ್ಳೆ ಊರೀಕಲ್ಲ. ನಾ ಒತ್ತನೇ. ಆನಾಲೂ ಎನ್ನಾ ಉಟ್ಟ್ ಅವೆ ಕಾಂಪಿಲ್ಯತಣ್ಣು ಪರಪಟ್ಟ್ ಪೋನ, ತಾಂ ಎದುರಕ್ಕಿಲ್ಲಂದಾಕ ಓರೊತ್ತೀಯಾ ಅಳಿಚಕಂಡ್ ದೈಹಿಕಮಾನ ತೃಷೇಯ ತೀರಿಚ್ಚಿಕರದ್ ಎನಕ್ ಸುಲಭಮಹಡ್ ಅಂಟ್. ವಿಸ್ಮಯಮಾಚ್. ಅಂದೆ ರೀತೀತೇ ಭಾವನಾ ಅವಳಕ್ಕ್ ಎಂದೆ ಮೇಲೆ?

ಇಂದೆ ಪ್ರಶ್ನೆಯೇ ಮನಸ್ಸಾ ಹೆಂಬಿಕಿಂಡ್ ಅಂಡೇನು ಪುನಃ ಧ್ಯಾನೂ ಸಾಧಿಚ್ಚಿಲ್ಲ. ಓಂದ್ ಪರಂಬಕ್ಕ್ ನಡಂದೆ. ವಾಯುವಿಹಾರತಕ್ಕ್ ಅಂಟ್ ಪ್ರತಿನಿತ್ಯಮೂ ನಾ ನಡವರ ಸ್ನಾನಘಟ್ಟತ್ತೇ ಅಶ್ವತ್ಥವೃಕ್ಷತ್ತೇ ಜಗಲೀಯೂ ಉಟ್ಟ್ ಎನಕೇ ತೆರಿಯಾದಹುಡಿ ಚಂದ್ರಿಕೇಂದೆ ಹಾಂ ಇಂದ ಊರತ್ತೇ ಪರಂಬಕ್ಕ್ ನಡಂದಿಂದೆ. ಅವಡೆ ಹಾಂ ಮುಚ್ಚಿ ಮೀಂಹ್ಯಾಂ ಪೋಟಿಂದ್. ಆನಾಕ ಉಮಾರು ಮೆಟ್ಲ್ ಜಗುಲಿಹೀಳಾ ವಳಿಚಿ ಅಂಡೇ ವಡಿಚಾಲಾ ತಿರುಪಂಡೀ ಅಟ್ಟೀನ ಗುರುತಿಂದ್. ಹಾತಾ ಪಾರ್ತಕಕ್ಕ್ ಆರಿಯೋ ನೇಮಿಚ್ಚಿರಾಡಾ ಅಣ್ಣರದ್ ಸ್ಪಷ್ಟಮಾಚ್. ಎಂದೆ ಹಾತಕ್ಕ್ ಪೊಹರಪೊ ನಾಟಕಕರ್ತ್ಯ ವಾಸುದೇವಶರ್ಮು ಅಥವಾ ಸೂತ್ರಧಾರಾಳಾನ ಆನಂದದತ್ತಾಡೆ ಮನಸ್ಸಾ ಪೀಂಜ್ ನಾಟಕತ್ತೇ ವಿಷಯಮಾ ತೆರಿಯರ ಕುತೂಹಲಮಾಚ್. ಎಂದೆ ಕುಚ್ಚುಳ್ಳಕ್ಕ್ ಪೋಯಿಟ್ ವಾಶಲಾ ಮುಚ್ಚೀ ಆಚಮನೂ ಪಣ್ಣಿ ಪದ್ಮಾಸನತುಳ್ಳೆ ಉಕ್ಕಾಕಂಡ್ ಆನಂದದತ್ತಾಳಾ ಮನಸ್ಸುಳ್ಳೆ ವಚ್ಚಿಕಂಡ್ ಧ್ಯಾನೂಪಣ್ಣಕ್ಕ್ ಪ್ರಯತ್ನಿಚ್ಚೆ. ಧ್ಯಾನತಾ ಸಾಧಿಯರದ್ ಕಷ್ಟಮಾಚ್. ಹಠೂಪಣ್ಣಿ ಪ್ರಯತ್ನಿಚ್ಚೆ. ಅತ್ಥನಿಯೋ ಪೋದೇ ಮೇಲೆ ಸಾಧಿಚ್ಚಿದ್. ಆನಂದದತ್ತಾ ಸಭಾಗೃಹತ್ತೇ ಒರು ಮೂಲೇಲೆ ನಿಂಡಹಂಡ್ ಇಡೀ ಸಭಿಕವೃಂದತಯೂ ನಾಟಕತಯೂ ಪಾರಾಂಡ್‌ರಾಡ. ಅತ್ಥನಿಯೋ ಜನು ರಂಡಾ ಮೂಡಾವಾರಿ ರಾಮಾಯಣತಾ ಪಾರಕ್ಕ್ ವಂದರಾಡ. ಅಥಾಳ್ಳುಳ್ಳೆ ಅತ್ಥನಿಯೋ ಜನು ಬೌದ್ಧ. ರಾಮಂದೆ ಕಥೇಣ್ಣು ಆಕರ್ಷಿತಾಳಾಯಿಟ್, ಇತ್ಥಾ ನಾಟಕು ಇನ್ನೊಂಡಿಲ್ಲ, ಅಂಗೂ ಇಲ್ಲ ಅಣ್ಣರ ಭಾವನೇಣ್ಣು ಚಪ್ಪರಿಯಾಂಡ್ ರಾಡ. ಮಧ್ಯೆ ಆಂಜನೇಯು ಕೂಹರ ಜಯಸೀತಾರಾಮ್ ಅಣ್ಣರ ಘೋಷತಕ್ಕ್ ಬೌದ್ಧಾಳಾನ ಸಭಿಕಾಳೂ ಜಯಜಯರಾಮ್ ಅಂಟ್ ಪ್ರತಿಯಾ ಮೊಳಹಾಂಡ್ ರಾಡ. ರಾಮಂದೆ ಪ್ರವೇಶಮಹಂದ್. ಆನಂದದತ್ತಾಡೆ ಮನಸ್ಸುಳ್ಳೆ ನಾಗಭಟ್ಟು ಇಕ್ಕಣಮಾ ಇಂದ್, ಪಾತ್ರು ಜೀವಂತಮಹಾಂಡಿಂದ್. ಅವಿವೇಕಿ ಅಡ್ಡವಳಿ ಪುಡಿಚದ್, ಕೃಷ್ಣಂದೆ ಪಾತ್ರತುಳ್ಳೆ ವಂದ ಯಶಸ್ಸಣ್ಣು ಸೊಕ್ಕೀಉಡತ್. ಇಂದೆ ನಾಟಕು ಮುಡಿಯರವರೀಕ್ ಅತ್ತಂದೆ ಪೇರ ರಾಮಾನಂದ ಅಂಟ್ ಪ್ರಸಿದ್ಧೀಕ್ ಕೊಂಡರಲಾಮಾ ಇಂದ್, ಅಣ್ಣರ ಆಲೋಚನ ಪರವಂದ್.

ಅವಾ ಇನ್ನೂ ಎನ್ನ ಸ್ಮರಣೇ ಪಣ್ಣಿಕ್ಯಡ ಅಣ್ಣರ ಪ್ರಜ್ಞೇಣ್ಣಮೇ ಸಂಭ್ರಮಮಾಚಿ. ನಾನೂ ನಾಟಕತುಳ್ಳೇ ಇಂದ್ ಪಾತ್ರೂವಹಿಚ್ಚಿಕಂಡೇ ಅವಕಾಶಮಾನಪೋ ಚಂದ್ರಿಕೇಪೋಲೆ ಧ್ಯಾನತಯೂ ಪಣ್ಣಿಕಿಂಡಿರಕ್ಕಹದತ್ತಕ್ಕ್? ಅಣ್ಣರ ಆಲೋಚನಾ ಪರಂದದ್. ಸಹಸ್ರ ಸಭಿಕಾಡೆ ಮುಂತೀಲೆ ಪ್ರಕಾಶಿಪಿಯರ ಆಕರ್ಷಣಾ ಮನಸ್ಸಾ ಆವರಿಚ್ಚದ್. ರಂಡ್ ನಾ ಅಂದೆ ಹಿಗ್ಗೇ ಮನಸ್ಸಾ ಹೆಂಬಿಕಿಂಡಿಂದ್. ಅಂದೆ ಜೀವನತಾ ನಾನಾಯಿಟೇ ಉಟ್ಟೆ. ಜೀವನತ್ತೇ ಅರ್ಥತಾ ಅಂದೆ ಕರ್ಮತ ಮೂಲಕಮಾ ಹುಡುಕರದ್ ಸಾಧ್ಯಮಿಲ್ಲ ಅಣ್ಣರ ಸಮಾಧಾನು ಕ್ರಮೇಣಮಾ ಪರಂದದ್.

ಪಿತ್ತಾನಾ ಜಯಸಿಂಹಾಡೆ ಮನಸ್ಸಾ ಪೀಂಜ್ ಪಾಕಕ್ಕ್ ಪ್ರಯತ್ನಿಚ್ಚೆ. ಧ್ಯಾನೂ ಪಣ್ಣರದ್ ಕಷ್ಟಮಾಚ್. ಅತ್ಥನ ಪ್ರಯತ್ನಿಚ್ಚಾಲೂ ಪ್ರತ್ಯಾಹಾರಮೇ ಅಹಾಂಡಿಂದಿಲ್ಲ. ಕುಚ್ಚುಳ್ಳತ್ತೇ ಪರಂಬೆ ಆಳ್ ಕಸೂ ಪೆರಕರ ಪಾತ್ರೇ ವಳಕರ ವೀತೀಲೆ ತಿರಂಬಾಡರ ಜನಂಗಾ ವಾರ್ಥೊಲ್ಲರ ಶಬ್ದು ಚೊವೀ ಉಳ್ಳಕ್ಕ್ ಪೊಹಾಂಡೇ ಇಂದ್. ಬುದ್ಧೀಕೂ ಇಂದ್ರಿಯಂಗಳಕ್ಕೂ ಮಧ್ಯತ್ತೇ ಮನಸ್ಸಾ ನಿಷ್ಕ್ರಿಯೂ ಪಣ್ಣಿಕ್ಯರದ್ ಕಠಿಣಮಾ ಇಂದ್. ಪ್ರಯತ್ನೂ ಪಣ್ಣೀ ಪಣ್ಣೀ ಅತ್ಥೀಮೇಲೆ ಪ್ರತ್ಯಾಹಾರಮಾಯಿಟ್ ಧ್ಯಾನತುಳ್ಳೆ ಉಕ್ಕಾಕಂಡಮೇಲೆ ತೆರಿಯಕ್ಕ್ ಪರಪಟ್ಟದ್. ಜಯಸಿಂಹಾಳಕ್ಕ್

ಕನ್ಯಾಕುಬ್ಜತಣ್ಣು ಆದೇಶೂ ವಂದರಾಂದ್. ಕನ್ಯಾಕುಬ್ಜತ್ತೇ ಗುರ್ಜರ ಪ್ರತೀಹಾರಾ ಸಿಂಧೂ ದೇಶತಾ ಆಕ್ರಮಚ್ಚಿಕ್ಕರ ಮ್ಲೇಚ್ಛಾಳಾನ ಅರಬಾಳ ಹೊಡಿಂಜೋಡಿಯರ ಹವಣಿಕೇಲೆ ರಾಡ. ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯತ್ತೇ ಸೈನ್ಯತಯೆಲ್ಲಾ ಪಶ್ಚಿಮಭಾಗತಕ್ಕ್ ಉಟ್ಟುಟ ಸಮಯತಾ ಪಾತಕಂಡ್ ದಕ್ಷಿಣ ಭಾಗತುಳ್ಳಿಕ್ಕರ ರಾಷ್ಟ್ರಕೂಟಾ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯತಮೇಲೆ ಆಕ್ರಮಣೂ ಪಣ್ಣರದ್ ಸಾಮಾನ್ಯಮಾನ ಶಕ್ತಿತಂತ್ರತ್ತೇ ವರ್ತನೆಯಾಯಿರಾಂದ್. ಭರತಖಂಡತ್ತೇ ಪಶ್ಚಿಮ ಕರಾವಳೀತೇ ರೇವ್‌ಹೀಳಾ ತಂಗಡೆ ವಶತುಳ್ಳೆ ವಚ್ಚಿಕಂಡ್ ರೋಮಕು ಇತ್ಯಾದಿಯಾನ ಇಡೀ ಪಶ್ಚಿಮದೇಶಂಗಡೆ ವ್ಯಾಪಾರತಾ ತಂಗಡೆ ಮುಷ್ಟೀಲೆ ವಚ್ಚಿಕರದ್, ಕ್ರಮೇಣಮಾ ಭರತಖಂಡತುಳ್ಳೆ ತಂಗಡೆ ಆಧಿಪತ್ಯತಿಯೂ ಧರ್ಮತಿಯೂ ಸ್ಥಾಪಿಯರದ್ ಮ್ಲೇಚ್ಛಾಡೆ ತಂತ್ರಮಾಯಿರಾಂದ್. ಇತ್ತಾ ತೆರಿಯಾದೆ, ಅಥವಾ ತೆರಿಂಜೂ ಸಹ ಅರಬಾಳ ಹೊಡೆಚ್[1] ಓಡಿಯಕ್ಕ್ ಸೈನ್ಯತಾ ಉಟ್ಟುಟಿಕ್ಕರ ಸಂದರ್ಭತುಳ್ಳೇ ಗುರ್ಜರ ಪ್ರತೀಹಾರಾಡೆ ಪ್ರದೇಶಂಗಳಾ ಕಬಳಿಯರದ್ ರಾಷ್ಟ್ರಕೂಟಾಡೆ ಹುನ್ನಾರಮಾಯಿರಾಂದ್. ದಕ್ಷಿಣತ್ತೇ ರಾಷ್ಟ್ರಕೂಟಾಡೆ ಮಧ್ಯೆ ಸ್ವತಂತ್ರಮಾ ಇಕ್ಕರ ಮಾಹಿಷ್ಮತಿ, ತಾರಾವತಿ ಇತ್ಯಾದಿಯಾನ ರಾಜಾಳಕ್ಕ್ ಇಂದೆ ಅಂಶತಾ ತೆರಿಯರಪ್ಪಡಿ ಚೊಲ್ಲಿ ಇಪ್ಪದೇ ಮ್ಲೇಚ್ಛಾಳ ಹೊಡಿಂಜೋಡಿಯಾದೇ ಇಂದಾಕ ಮುಂತೀಕ್ ಭರತಖಂಡತುಳ್ಳೆ ನಂಬಡೆ ಆ್ಥಂದೆ ಧರ್ಮಮೂ ಒಳಿಯರದಿಲ್ಲ. ಮ್ಲೇಚ್ಛಾ ಇಪ್ಪೋ ಅಪ್ಪದೇ ಸಿಂಹಳದ್ವೀಪತುಳ್ಳೂ ವೇರಾ ಉಟ್ಟರಾನ್ನ. ಇರಾಕತ್ತೇ ಆಡಳಿತೂ ಪಣ್ಣರ ಹಜಾಜು ತಂದೆ ನಾನಾಪುಳ್ಳ ಮಹಮದ್ ಇಬನ್ ಕಾಸಿಮ್ಮಂದೆ ನೇತೃತ್ವತುಳ್ಳೆ ಉಟ್ಟುಟ ಸೈನ್ಯು ಸಿಂಧೂ ದೇಶತ್ತೆ ದೇಬಲ್ ರೇವ ಪುಡಿಚ್ ಅಂಗತ್ತೇ ನಿವಾಸಿಹೀಳ ಮೂಡು ನಾ ಸತತಮಾ ಕೊಂದ್ ತಂದೆ ನಾಲಾಯಿರು ಸೈನಿಕಾಳಾ ನೆಲೇ ನಿಲ್ಲಿಚ್ಚಿ ಅಘಿಳಕ್ಕಾಯಿಟ್ ತಂಗಡೆ ಧರ್ಮತ್ತೇ ಘೆರೀ ಪ್ರಾರ್ಥನಾಮಂದಿರತಾ ಕಟ್ಟಿಚ್ಚರಾಂದ್. ದಯಾ ದಾಕ್ಷಿಣ್ಯಮಿಲ್ಲಾದೆ ಪೊಂಢಾಟಿಹ ಪಶ್ಮಾ ಮುದುಕಾ ಮೋಟಾ ಶೆರೇ ಶಿಕ್ಕೀನಘಿಯಾ ಶರಣಾನಘಿಯ ಎಲ್ಲಾರಿಯೂ ಕತ್ತರಿಯರದೇ ಅಘಿಡೆ ಯುದ್ಧಧರ್ಮು. ತಂಗಡೆ ಧರ್ಮತಕ್ಕ್ ಶೇರೀನಾಕ ಮಾತ್ರು ಅಘಿಯಾ ಜೀವತಾ ಒಳತನ್ನ. ಇದೆಲ್ಲಾ ತೆರಿಂಜಿಂದೂ ರಾಷ್ಟ್ರಕೂಟಾ ಉತ್ತರತ್ತೇ ರಾಜ್ಯವಿಸ್ತರಣೇತೇ ಹವಣಿಕೇಲೇ ರಾನ್ನ. ಇತ್ತಾ ಮಾಹಿಷ್ಮತಿ ತಾರಾವತೀತೇ ರಾಜಾಳಕ್ಕ್ ಉಡಿವಿಚ್ಚ್ ಚೊಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯಸಂರಕ್ಷಣೇಕ್, ಧರ್ಮಸಂರಕ್ಷಣೇಕ್ ಸಹಾಯೂ ಪಣ್ಣಕ್ ಕೊನೇಪಕ್ಸು ರಾಷ್ಟ್ರಕೂಟಾಳಕ್ಕ್ ಸಹಾಯಕಮಹಾದೇ ಇಕ್ಕಕ್ಕ್ ಅಘಾಡೆ ಮನಃಪರಿವರ್ತನೆ ಪಣ್ಣರ ರಾಯಭಾರತಾ ಜಯಸಿಂಹಾಳಕ್ಕ್ ವಹಿಚ್ಚಿರಾಡ. ಅವಾ ದಕ್ಷಿಣಾಭಿಮುಖಮಾ ಪ್ರಯಾಣೂ ಪಣ್ಣಕ್ಕ್ ರಥೂ ಅಶ್ವಾರೋಹಿಹೀಡೆ ಸಿದ್ಧತೇ ಪಣ್ಣಿಕ್ಯಾಂಡ್ ರಾಡ. ಅವನಾ ಶೇರಿಕ್ಯಕ್ಕ್ ಕನ್ಯಾಕುಬ್ಜತಣ್ಣು ನಿರೂಪತಾ ಹೊತ್ತ ಒತ್ತುಂ ರಾಜಪ್ರತಿನಿಧಿ ವಂದರಾಣ.

ಎಂದೆ ಮನಸ್ಸ್ ರಾಜಕಾರಣತ್ತೇ ಒಳತೋಟಿಹೀಳಾ ಅರ್ಥೂಪಣ್ಣಿಕ್ಯಕ್ಕ್ ಪರಪಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಜಯಸಿಂಹು ಮಾಹಿಷ್ಮತಿ ತಾರಾವತಿಹೀಳಕ್ಕ್ ಪೊಹಾಂಡರಾಡ ಆ್ಥಣ್ಣರ ತಿಳಿವಳಿಕೇಣ್ಣಮೇ ಉದ್ವಿಗ್ನಮಾಚ್. ಅಮರುಕು ಪಾತ್ರಾಪಾತ್ರ ವಿವೇಚನಾ ಇಲ್ಲಾದ ಕಾಮುಕು, ವಿಶ್ವಾಸತಕ್ಕ್ ಅರ್ಹನಂಡ್ ಆ್ಥಂಟ್ ಜಯಸಿಂಹನಕ್ಕ್ ಚೊಲ್ಲವಾ? ಯುದ್ಧೂ ಹೂಡಿ ಸೋಲಿಚ್ಚಿ ಅತ್ತಂದೆ ರಾಜ್ಯತಾ ವಶೂಪಡಿತಿಕ್ಯಂಗೊ ಆ್ಥಂಟ್ ಪ್ರಚೋದಿಪೀವಾ? ಆ್ಥಣ್ಣರ ಆಲೋಚನಾ ಪರಂದದ್. ಯುದ್ಧತುಳ್ಳೆ ಸೋತ್ ಶೆರಾ ಶಿಕ್ಕಿ ಸಂಕೋಲೇತೇ ಬಿಗಿತತುಳ್ಳೆ ನಿಂಡಿಕ್ಕರ ಅತ್ತಕ್ಕ್ ನಾ ಕಾಣಿಚ್ಚಕಣು ಆ್ಥಣ್ಣರ ಆಶ ಪಿಂತೀಲೇ ವಂದ್.

ಮನಸ್ಸ್ ಕಲಮಲಮಾಚ್. ಪ್ರತೀಕಾರತತ್ಥಾ ರಾಜಸ ಭಾವನೆಹೀಳ ಒರು ವರ್ಷತ್ತೇ ಧ್ಯಾನತಣ್ಣು ಸಂಯಮಿಚ್ಚಿಕಂಡಿಂದ ನಾ ಓಕ್ ಇತ್ಥಾ ಬಿರುಗಾಳೀಕ್ ಶಿಕ್ಕೀನೆ? ಆ್ಥಂಟ್ ಕೋಟಕಂಡೆ. ಒರೊರು ಮೆಟ್ಟಿಲಾ ಓರಿ ಸಂಪ್ರಜ್ಞಾತ, ಅಸಂಪ್ರಜ್ಞಾತ ಸಮಾಧೀಯ ತಲಪಣಮಾನ ನಾಂ ಅಂದ್ಯೊ ಪಳೀ ವಾಸನೇಕ್ ಪಕ್ಕಹಣಮ? ಆ್ಥಂಟ್ ಸಮಾಧಾನೂ ಚೊಲ್ಲಿಕಿಂಡೆ.

ಆನಾಲೂ ಅಂಡ್ ಪುನಃ ಧ್ಯಾನತಕ್ಕ್ ಉಕ್ಕಾಕಂಡಿಲ್ಲೆ. ಪಿತ್ತಾನಾ ಉಕ್ಕಾಕರ ಮನಸ್ಸೇ ವಂದಿಲ್ಲ. ಅತ್ತತ್ತೇ ಮುಂತೀ ನಾ ಉಕ್ಕಾಕಂಡಾಲೂ ಸರಿಯಾನ ಆಸನು ಸಿದ್ಧಿಯರದೇ ಕಷ್ಟಮಾಚ್. ಆ್ಥನ ಬಲವಂತೂ ಪಣ್ಣಿಕಿಂಡಾಲೂ

1 ಹೊಡೆಂಜ್

ಶರೀರು ಒಗ್ಗೀತಿಲ್ಲ. ಮನಸ್ಸಂತೂ ಸ್ಥಿಮಿತತಕ್ಕ್ ವಂದಿಲ್ಲ. ಚಿತ್ತತುಳ್ಳೆ ಓಂದಿಕ್ಕರ ಕಲಮಲು ಶಾಂತಮಾನಮೋಲೆ ಹತೋಟಿ ತಾನಾಯಿಟೇ ವರಂದ್ ಅ್ಅಂಟ್ ಸಮಾಧಾನೂ ಚೊಲ್ಲಿಕಿಂಡ್ ಓಂದ್ ನದೀತೀರತಕ್ಕ್ ನಡಂದೆ. ಸ್ನಾನಘಟ್ಟತ್ತೇ ಪಕ್ಕತ್ತೇ ಅಶ್ವತ್ಥವೃಕ್ಷತ್ತೇ ಅ್ಅಡೀಲೆ ಉಕ್ಕಾಕಂಡಪ್ಪೋ, ವಳೀ ಉಟ್ಟ್ ಕುಡತಪ್ಪೊ ಮೇಲಣ್ಣೂ ಹರಿಯರ ನೀರ್ ಶೇಖರಮಾಯಿಟ್ ಅತ್ತತ್ತೇ ಎತ್ತರು ಓರಾಂಡಿಂದ? ಕೀಳ ಭಾಗತ್ತೇದೆಲ್ಲಾ ಹರಿಂಜಪ್ಪೋಯಿಟ್ ನದೀಪಾತ್ರಮೆಲ್ಲಾ ಮರಳ್ ಬೆಣಚಕಲ್ಲ್ಹ ಮಾತ್ರಮಾಯಿಂದ? ಅ್ಅಣ್ಣರತ್ಥಾ ಅಡ್ಡಪ್ರಶ್ನೆಹ ಓಂದ್ ನಿಲ್ಲಾಂಡಿಂದಹೀನ. ಇದವರೀಕ್ ಇಂದೆ ಸ್ಥಳತಕ್ಕ್ ವಂದಾಕ ಲೋಕತಾ ಅಲೌಕಿಕಮಾ ವರ್ತಿಯರಹುಡಿ ಪಣ್ಣೀನ ಲೋಕೇಶ್ವರಂದೆ ಮಹಿಮೇತೇ ಪ್ರಜ್ಞಾ ವಂದ್ ಅಂಗೇ ಧ್ಯಾನತಕ್ಕ್ ಉಕ್ಕಾಕರ ಮನಸ್ಸಹಾಂಡಿಂದ್. ಆನಾಕ ಇಪ್ಪೊ ಅಡ್ಡಪ್ರಶ್ನೆಹಾ ಓಂದ್ ಮನಸ್ಸ್ ಅ್ಅಂತಂತೀಕೋ ಹರಿಯಕ್ಕ್ ಪರಪಟ್ಟದ್.

ಜಯಸಿಂಹಂದೆ ಜೊತೇಲೆ ಊರಕ್ಕ್ ಪಿಂತಿರಂಬರ ಮುದಲು ಶಾಲಿನಿ ಅಮರುಕಾಡೆ ಮನಸ್ಸಾ ತೆರಿಂಝುಣು ಅ್ಅಣ್ಣರ ಇನ್ನೊರು ಕುತೂಹಲು ಅಂಡ್ ಸಾಯಂಕಾಲು ಪರಂದದ್. ಕಳಿಂಜ ನಾಲ್ ದಿನಂಗಳಣ್ಣು ಧ್ಯಾನಮೇ ಸಾಧ್ಯಮಹಾಂಡಕ್ಕಲ್ಲ. ಇಂಡೇನು ಅ್ಅಪ್ಪಡಿಯಾನೂ ಸಾಧಿಯಣು. ಸಾಧಿಚ್ಚಿ ತೆರಿಯಣು ಅ್ಅಣ್ಣರ ಅದಮ್ಯಮಾನ ಬಯಕೆಯಾಯಿಟ್ ಎಂದೆ ಕುಚ್ಚುಳ್ಳತ್ತೆ ವಾಶಲಾ ಮುಚ್ಚಿ ಆಚಮನು ಪಣ್ಣಿ ಪದ್ಮಾಸನತುಳ್ಳೆ ಉಕ್ಕಾಕಂಡೆ. ಶರೀರು ಆಸನಸ್ಥಮಾನದ್ ಅ್ಅತ್ಥನಿಯೋ ಅತ್ಥನ. ಚಿತ್ತವೃತ್ತಿ ನಿರೋಧಮಾಚಿಲ್ಲ. ಕೊನೇಕ್ ಮಂಡಿ ಮೊಣಕಾಲಹೀಳುಳ್ಳೆಲ್ಲಾ ನೋವು ಕಂಡ್ ಪದ್ಮಾಸನತಾ ಔತ್ ವಜ್ರಾಸನತುಳ್ಳೆ ಉಕ್ಕಾಕಂಡೆ. ರಾತ್ರಿ ಚೂಡಿ ತುಂಕಿಂಡಾಕ ಬಹುಪ್ಪೋ ಒರಕು ವರಾದ್. ಶಾಲಿನೀಂದೆ ದ್ರೋಹಮೇ ಚಿತ್ತತಾ ಹೆಪ್ಪಿ ಮನಸ್ಸ್ ಒರಕತಕ್ಕೂ ಅವಕಾಶು ಕುಡತಿಲ್ಲ. ಕೊನೇಕ್ ಅ್ಅತ್ಥನಿಯೋ ಪೋದಾಯಿಟ್ ಮಧ್ಯರಾತ್ರಿ ಕಳಿಂಜಮೋಲೆ ಒರಕೂ ಪತ್ತೀತ್. ಆನಾಕ ಒರಕತುಳ್ಳೊರು ಅಂತರ್ಬೋಧ ಅನ್ಯಮನಃಪ್ರವೇಶತಾ ಉಟ್ಟುಡು, ಇತ್ತಣ್ಣು ಹಾನಿಯಾಯಿಟ್ ಅಧಃಪತನಮಹಡ ಅ್ಅಣ್ಣರ ಎಚ್ಚರಿಕ್ಯ. ಕಿನಾವಂಡ್, ಧ್ಯಾನು ಸಿದ್ಧಿಚ್ಚ್ ಅತ್ತುಳ್ಳೆ ಅಹರ ಅಂತರ್ಬೋಧ. ಆನಾಕ ಅದ್ ಧ್ಯಾನಸ್ಥಿತಿಯಂಡ್ ಅ್ಅಣ್ಣರದ್ ಸ್ಪಷ್ಟಮಾ ಇಂದ್. ಕಿನಾವ್ ಒಡಿಂಜಹುಡಿ ಆಯಿಟ್ ಅಂದೆ ಸ್ಥಿತಿ ಘಟ್ ಅಂಟ್ ಒಡಿಂಜ್ ಎಚ್ಚರಮಾಚ್. ಇಂದೆ ಮಾದರಿಯಾನ ಅಂತರ್ಬೋಧ ಅ್ಅಂಡೂ ಧ್ಯಾನತುಳ್ಳೆ ಮಾತ್ರು ಅಹಾಂಡಿಂದ್. ಇಪ್ಪಡಿ ನಿದ್ರಾಸ್ಥಿತೀಲೆ ಆಯಿಕ್ಕರದ್ ಇದೇ ಮುದಲು. ಆನಾಕ ಕಳಿಂಜ ನಾಲ್ ನಾಳೇಣ್ಣು ಧ್ಯಾನೂ ಸಿದ್ಧಿಯಾದೇ ಇಕ್ಕರತಣ್ಣು ನಿದ್ರಾಸ್ಥಿತೀಲೇ ಗುರುಹ ಇಂದೆ ಎಚ್ಚರಿಕೆ ಕುಡತರಾಡ ಅ್ಅಂಟ್ ಅರ್ಥೂಪಣ್ಣಿಕಿಂಡೆ. ಯೋಗಸಾಧಕನಕ್ಕ್ ಅಣಿಮಾ ಲಘಿಮಾ ಮಹಿಮಾ ಗರಿಮಾ ಪ್ರಾಪ್ತಿ ಪ್ರಾಕಾಮ್ಯ ವಶಿತ್ವ ಈಶಿತ್ವ ಯಥಾಕಾಮಾವಸಾಯಿತಾ ಅ್ಅಣ್ಣರ ಓರೋರೇ ರೂಪತ್ತೇ ಸಿದ್ಧಿಹ ಕಂಡ್‌ವಂದ್ ಅವನಾ ಮೋಹತಕ್ಕ್ ಗುರೀಪಡತನ್ನ. ಅವಂದೆ ಅಂತಿಮಮಾನ ಲಕ್ಷ್ಯತಕ್ಕ್ ವಿಘ್ನಮಹನ್ನ. ಯೋಗಿ ಇಘಿಡೆ ಮೋಹತುಳ್ಳೆ ಉಳಕ್ಕಹದ್ ಅ್ಅಣ್ಣರತ ನಾ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯಾಯಿಂದ ಪೋದೇ ಓದೀ ತೆರಿಂಝಿಂಡಿಂದೆ. ಗುರುಹೀಳೂ ಚೊಲ್ಲೀಂದ. ಅಣೂಪ್ಪೋಲೆ ಸಣ್ಣನಾಯಿಟ್ ಅದೃಶ್ಯನಹರದ್, ಹಗುರಮಾಯಿಟ್ ನೆಲತಣ್ಣು ಮೇಲಕ್ಕ್ ಓರರದ್, ಪರ್ವತತಾಪ್ಪೋಲೆ ಭಾರಮಾಯಿಟ್ ಅನ್ಯಾ ಅ್ಅತ್ಥನಿಯೇ ಪ್ರಯತ್ನಿಚ್ಚಾಲೂ ಅಲುಗಾದತ್ಥಾ ಶಕ್ತಿ ವರರದ್, ಓರೇಕಡೇಲಿಕ್ಕರ ವಸ್ತುಹ ತಂದೆ ಕೈಯಿಕ್ಕ್ ವರರಹುಡಿ ಪಣ್ಣರದ್, ಅಬಾಧಿತಮಾನ ಇಚ್ಛಾಶಕ್ತೀಯ ಸಿದ್ಧಿಚ್ಚಿಕಂಡ್ ಮನಸ್ಸಕ್ಕ್ ವಂದಿಂತಯೆಲ್ಲಾ ನೆರವೇರಿಯರದ್, ಸಮಸ್ತ ಪ್ರಾಣಿಹೀಳಯೂ ವಶೂಪಡಿತಿಕ್ಯರದ್, ಪಣ್ಣೀನ ಸಂಕಲ್ಪಮೆಲ್ಲಾ ಸಂಪೂರ್ಣಮಹರದ್ ಇತ್ಥಾ ಸಿದ್ಧಿಹೀಳೆಲ್ಲಾ ಅಲ್ಪಸ್ತರತ್ತೇಘಿಯ, ಅಹಂಕಾರ ಸ್ವರೂಪತ್ತೇಘಿಯ, ಆತ್ಮಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರತಕ್ಕ್ ಅ್ಅಡ್ಡಿ ಪಣ್ಣನ್ನಾ ಅ್ಅಣ್ಣರ ವಿವರಂಗಳೆಲ್ಲ ಮನಸ್ಸಕ್ಕ್ ವಂದಹೀನ. ಶಾಲಿನಿ ಅಮರುಕಾಡೆ ಮನಸ್ಸಹೀಳ ತೆರಿಂಜ್ ಎನಕೋದಹಣು? ನಾ ಎಲ್ಲಾರಣ್ಣಮೂ ಮುಕ್ತು ಅ್ಅಣ್ಣರ ವಿವೇಕು ಗೋಚರಿಚ್ಚದ್. ಕಳಿಂಜ ನಾಲಾರ್ ದಿನಂಗಳಣ್ಣು ಧ್ಯಾನಶಕ್ತೀಯ ಚಂದ್ರಿಕಾ, ಆನಂದದತ್ತು ಜಯಸಿಂಹಾಡೆ ಮನಸ್ಸಹೀಳ ಪ್ರವೇಶಿಯಕ್ಕ್ ವಿನಿಯೋಗಿಚ್ಚಿರಾಣಿ. ನಾ ಇನ್ನೂ ಯೋಗಸಾಧನೇತೇ ಪ್ರಾರಂಭತ್ತೇ ಹಂತತುಳ್ಳಿಕ್ಕರವ್ಪಂ. ಸಂಪಾದಿಚ್ಚಿಕ್ಕರ ಶಕ್ತಿಯೇ ಕಮ್ಮಿ. ಅತ್ತಾ ಅಪ್ಪದೇ ಅಪಮಾರ್ಗತುಳ್ಳೆ ವ್ಯಯಿಪಿಯಾಂಡಿಕ್ಕರತಣ್ಣು ನಾಲ್ ನಾಳೇಣ್ಣು ಧ್ಯಾನು ಸಾಧ್ಯಮಹಾಂಡಿಕ್ಕಲ್ಲ ಅ್ಅಣ್ಣರ ವಿವೇಕು

ಕಾಣೆಚ್ಚಿದ್. ಇಂತೀಕ್ ಇತ್ತಾ ಉಟ್ಟ್ ಪಶ್ಚಾತ್ತಾಪತಣ್ಣು ಶುದ್ಧೀಪಣ್ಣಿಕಿಂಡ್ ಪುನಃ ಧ್ಯಾನತಕ್ಕ್ ಪರಪಡಣು ಅ್ರಂಟ್ ನಿಶ್ಚಯಿಚ್ಚೆ.

ಆನಾಕ ಇಂದೆ ನಿಶ್ಚಯು ರಂಡ್ ದಿನತುಳ್ಳೆ ಕರಗೀತ್. ಮೂಡಾ ನಾ ವಡಿಚಾಲಾ ಓಂದ್ ಪುಳೇಕ್ ಪ್ರೋಯಿಟ್ ಸ್ನಾನೂ ಪಣ್ಣಿ ಅಶ್ವತ್ಥವೃಕ್ಷತ್ತೇ ಕೀಳೆ ಸ್ವೊಲ್ಪು ಪ್ರೋ ಉಕ್ಕಾಕಂಡಿಂದೆ. ಇಪ್ರೊ ಪ್ರೋಯಿಟ್ ಧ್ಯಾನತಕ್ಕ್ ಶುರೂಪಣ್ಣೀನಾಕ ಅಹಂದ್ ಅ್ರಣ್ಣಿಯಕ್ಕ್ ಪರಪಟ್ಟದ್. ಓಂದ್ ಹಾತಕ್ಕ್ ಪ್ರೋಯಿಟ್ ಎಂದೆ ಕುಚ್ಚುಳ್ಳಾ ಶೇರಿ ಶಾಲಿನೀಂದೆ ಮನಸ್ಸಾ ಕುರಿಚೇ ಆಚಮನು ಪಣ್ಣಿ ಪದ್ಮಾಸನಸ್ಥನಾಯಿಟ್ ಪ್ರತ್ಯಾಹಾರೂ ಪಣ್ಣಿಕ್ಯಕ್ಕ್ ಶುರೂ ಪಣ್ಣೀನೆ. ಮನಸ್ಸ್ ನಿಷ್ಕ್ರಿಯಮಾಯಿಟ್ ಧ್ಯಾನೂ ಸಾಧಿಯರ ಸೂಚನ ಕಂಡದ್.

ಅತ್ತಂದೆ ಮನಸ್ಸ್ ಮಾತ್ರಮಂಡ್, ಸಂಪೂರ್ಣಮಾನ ಆವರಣು ಕಾಣಿಯಕ್ಕ್ ಪರಪಟ್ಟದ್. ಊರತ್ತೇ ಪರಂಬೆ ಒರು ತೋಟು. ಮಾಂಗಾ, ಚಕೋತು ಇತ್ಯಾದಿಯಾನ ಫಲವೃಕ್ಷಂಗ. ಮಲ್ಲಿಗ್ಯ ಜಾಜಿಲತೆಹ್ಯಾ ಅಲ್ಲಾದೆ ಸುರಗಿ ಚೊಂಬಾ ಮರಂಗ. ಮಧ್ಯೆ ರಾಜಶ್ಯೆಲೀಲೆ ಕಟ್ಟೀನ ಸಣ್ಣನಾನ ಅಡಕಮಾನ ಹಾಂ. ತೋಟತ್ತೇ ವಾಶಲುಳ್ಳೆ ದ್ವಾರಪಾಲಕು. ಅತ್ತಂದೆ ಬಡೆ ಅ್ರಂಜ್ ವರ್ಷತ್ತೇ ಒರು ಪ್ರೊಣ್ಣುಪಶ್ಯ ಚೊಂಬಾ ಮರತಾ ಪತ್ತರ ಆಟೂ ಆಡಾಂಡರಾಂದ್. ಅತ್ತಂದೆ ಮೂಕೂ ಕಣ್ಣಹೀಳೂ ಶಾಲಿನೀಂದೆ ಮೂಕಯೂ ಕಣ್ಣಹೀಳಯೂ ಹೋತರಾನ್ನ[1]. ಅಮರುಕಂದೆ ಒಡಂಬತ್ತೇ ವಣ್ಣು. ಹಾತೇ ವಚ್ಚಲುಳ್ಳೆ ಶಾಲಿನಿ ಸ್ನಾನತಾ ಪಣ್ಣಾಂಡ್‌ರಾಂದ್. ಶರೀರೂ ಸ್ಥೂಲತಕ್ಕ್ ತಿರಂಬೀ ರಾಂದ್. ಮೊದಲಿಂದ ಮೋಹಕಮಾನ ಥಳಶ್ಯಾನ ಒಡಂಬತ್ತೇ ರೀತಿ ಮಾಯಮಾಯಿರಾಂದ್. ಕಾರ್ಯಮಿಲ್ಲಾದೇ ಒರೂ ತಿಂಡ್ ಉಕ್ಕಾಕರತಣ್ಣು ವರರ ಸ್ಥೂಲಗುಣು. ಕಳತ್, ಎದ, ತೋಳು, ಮೊಳಕ್ಯೆ, ಕಾಲ್ ಗಂಟಹೀಳಕ್ಕೆಲ್ಲ ಥಳಥಳಾಂಟ್ ಹೊಳಿಯರ ಭಾರಮಾನ ಸುವರ್ಣತ್ತೇ, ಸ್ನಾನೂ ಪಣ್ಣರಪ್ರೋದೂ ಕಳಚಾದ ಆಭರಣಂಗ. ವೆನ್ನೀರಾ ಹೆಪ್ಪೀ ಹೆಪ್ಪೀ ಒಡಂಬಕ್ಕ್ ಅಟ್ಟಿಕ್ಯರಪ್ರೊ ಅತ್ತಂದೆ ಮನಸ್ಸ್ ಅಮರುಕನಾ ಶಪಿಯಾಂಡರಾಂದ್ : ಮುಂಡೇಪುಳ್ಳ, ಮಲರೋಗು ವಂದ್ ಚಾವಕ್ಕಾ. ಉನ್ನತ್ಥಾ ಸುಂದರಿ ಇಲ್ಲ ಅ್ರಂಟ್ ಹೊಗಳಿ ಉಬ್ಬಿಚ್ಚ್ ಪುಳಕೂ ಪಣ್ಣಾಂಡಿಂದ ದ್ರೋಹಿ. ಒರು ಪಶ್ಯಲಾ ಪೆತ್ತ್ ಒಡಂಬು ಸಡ್ಲಮಾನ ತಕ್ಷಣು ಧೂರೂಪಣ್ಣೀ ಉಡತ್. ಒರೇ ಅ್ರಂದೆ ಜನಂಗಡೆ ದೃಷ್ಟೀಯೂ ಉಳಾದಹುಡಿ ನಂಬಾ ಸಂಧೀಲಾಂ ಅ್ರಂಟ್ ಸ್ವರ್ಗೊ ಸೃಷ್ಟಿಯರ ಇಂದೆ ಹಾಂ ಎಂದೆ ಒಂಟಿಜೀವನತ್ತೇ ಬಂಧನಗೃಹಮಾಚಿ. ಎಂದೆ ಬಾಣಂತನು ಮುಡಿಯರ ಪ್ರೋದೇಕ್ ತಂದೆ ಮೂಡಾ ಕನ್ನಾಲತ್ತೇ ಸಿದ್ಧತೇ ಪಣ್ಣಿಕ್ಯಾಂಡಿಂದ್. ಕಷ್ಟೂಪಟ್ಟ್ ಚೇಟೀಂದೆ ಕುಟ್ಟೆ ಸಂದೇಶತಾ ಉಟ್ಟ್ ಅಳಿವಿಚ್ಚ್, 'ಗೃಹಸ್ಥಾ. ನಾ ಎಲ್ಲಾತಿಯೂ ಮಾನೂ ಮನ್ನಣೆಹೀಳಿಯೂ ಉಟ್ಟ್ ಉನ್ನಾ ನಂಬೀ ವಂದೆ. ನೀ ಇಪ್ರೊ ಇನ್ನೊರು ಕನ್ನಾಲತಕ್ಕ್ ಓಡಾಂಡರಾಡೇಯಾಂಗೋ ನಿಜಮಾ?' ಅ್ರಂಡಾಕ, 'ಇತ್ತಾ ಕೋಕರ ಅಧಿಕಾರು ಫೆರೀ ಪಟ್ಟತ್ತೇ ರಾಣೀಕೇ ಇಲ್ಲ. ಉಂದೆ ಅನ್ನು ಬಟ್ಟ ವಸತಿ ಆಭರಣಂಗಳಕ್ಕ್ ಕಮ್ಮಿಯಾನಾಕ ಕೋಳು,' ಅ್ರಂಡದ್ ಸೊಕ್ಕತ್ತೇ ಭಂಡು. ಅಪ್ರೋ ಒರುಕಾ ಇಪ್ರೋ ಒರುಕಾ ಇಂತೀಕ್ ಭೇಟಿ. ಮೂಡು ವರ್ಷಮಾಚ್ ನಿಂಡ್‌ಪ್ರೋಯುಟ್. ರಾಜಂದೆ ಸ್ವಂತೂ ಪದಾರ್ಥೂ ಅ್ರಂಡಮೇಲೆ ಇನ್ನಂದೆ ಪುರುಷನೂ ಕಣ್ಣಾ ಅ್ರಡತ್ ಪಾರರಹುಡಿ ಇಲ್ಲ. ಹಾತೇಕಾರ್ಯತ್ತೇ ಚೇಟೀಯೂ ಅವಂದೆ ಪರಮಾಯಿಟ್ ಕಾವಲ್ ಪಣ್ಣರದೇ. ವಿಷೂಪ್ರೋಟ್ ಚಾವಿಯಣು ಮರುಳಾ ಪಣ್ಣರ ವಾರ್ಥೊಲ್ಲೀ ಎಂದೆ ಹಾಮಣಿಯಾನಾ ಸಾಗಪ್ರೋಟ್ ಎನ್ನಾ ವಶೂಪಡಿತಿಕಿಂಡ ದ್ರೋಹೀಕ್– ಅ್ರಣ್ಣರ ಆಲೋಚನೆಹ ಅತ್ತಂದೆ ಅಂತರಾಳತುಳ್ಳೆ ಚುತ್ತಾಂಡಿಂದಹೀನ.

ಧ್ಯಾನೂ ಒಡಿಂಜದ್. ಅನ್ಯಮನಃಪ್ರವೇಶೂ ಪಣ್ಣೀನಪ್ರೊ ಇತ್ತಕ್ಕಣ್ಣಮೂ ಹೆಚ್ಚ್ ದೀರ್ಘಮಾ ಇಕ್ಕಲ್ಲ ಅ್ರಂಟ್ ಅನುಭವು ಕಾಟೀಂದ್. ಅತ್ತಂದೆ ಮನಸ್ಸಾ ಇನ್ನೂ ಪೀಂಜ್ ಸಧ್ಯ ಎಂದೆ ವಿಷಯತುಳ್ಳೆ, ಮುಂತೀಲೆ ಅತ್ತಂದೆ ಪಶ್ಯಡೆ ವಿಷಯತುಳ್ಳೆ, ಚತ್ತಪ್ರೋನ ಮಾಮಿಯಾಡೆ ವಿಷಯತುಳ್ಳೆ ಅತ್ತಂದೆ ಆಲೋಚನೆಹೀಳಾ ಶೋಧಿಯರ ಆಶೆಯಹಾಂಡಿಂದ್. ಅತ್ತಾ ಇನ್ನೊರು ನಾ ಪಣ್ಣಣೀಂಟ್ ನಿಶ್ಚಯಿಚ್ಚಿಕಂಡೆ. ಶರೀರತಕ್ಕ್ ಆಯಾಸಮಹಾಂಡಿಂದ್. ಧ್ಯಾನಮಾನಮೇಲೆ ಲಭ್ಯಮಹರ ಚಿತ್ತಶಾಂತಿಯೂ ಜೀವ್ರೋಲ್ಲಾಸಮೂ ಇಂದಿಲ್ಲ. ಭೃಂಗಪ್ರವೃತ್ತೀತೇ ಅಮರುಕು

1 ಹೋತಕಂಡ್‌ರಾನ್ನ

ಅತ್ತಾ ಮೂಸಾಂಡಿಕ್ಕಲ್ಲ ಅಣ್ಣರತಾ ತೆರಿಂಜ್ ಮನಸ್ಸಕ್ಕ್ ಸ್ವಲ್ಪು ಹಿತಮಾಯಿಂದ್. ಒರೇ ಆರಣ್ಣಮೂ ಇಂಗಿಚ್ಚಕಕ್ಕ್ ಅವಕಾಶಮೂ ಇಲ್ಲಾದ ಪರಿಸ್ಥಿತೀಲೆ ಅದ್ ಕಾಮತ್ತೇ ಪಶೀಣ್ಣು ನರಳಾಂಡಿಂದ್. ತಕ್ಕನಾನ ಶಿಕ್ಷ! ಅಣ್ಣರ ತಾಮಸಿಕಮಾನ ಸಮಾಧಾನು ಪರಂದದ್. ಇಪ್ಪದೇ ಪುನಃ ಧ್ಯಾನತಕ್ಕ್ ಉಕ್ಕಾಕಂಡಾಕ ಸಿದ್ಧಿಯಲ್ಲ. ನಾಳೇಕ್ ಕಷ್ಟೂಪಟ್ಟ್ ಸಿದ್ಧಿಚ್ಚಿಕಂಡ್ ಅಮರುಕಂದೆ ಮನಸ್ಸಾ ಪೀಂಜ್ ತೆರಿಯಣು ಅಂಟ್ ತೀರ್ಮಾನಿಚ್ಚೆ.

ಆನಾಕ ಪಿತ್ತಾನಾ ಅತ್ಥನ ಯತ್ನೂ ಪಣ್ಣೀನಾಲೂ ಧ್ಯಾನು ಸಾಧಿಚ್ಚಿಲ್ಲ. ಮನಸ್ಸ್ ಪಂಚೇಂದ್ರಿಯಂಗಳಣ್ಣು ಉಡಿವಿಚ್ಚಕಂಡೇ ಇಲ್ಲ. ವೀತೀಲೆ ಪೊಹರ ಪೊಶು–ಕಂಡಹೀಡೆ ಅಂಬಾಕಾರು, ಅಡಕಲೇಣ್ಣು ವರರ ಪರಪ್ ಚಮಿಯರ ವಾಸನ, ಚರ್ಮರಂಧ್ರಂಗಳಣ್ಣು ಸೂಕ್ಷ್ಮಮಾ ಜಿನುಗರ ವೇರ್ಪ್, ಮುಚ್ಚೀನ ಕಣ್ಣಹೀಡೆ ಉಳ್ಳಹಡೇಲೆ ಕಾಣರ ಚೂರತ್ತೇ ಚಿತ್ರು, ನಾಕುಳ್ಳೆ ಕಾಣಿಚ್ಚಿಕಾಂಡಿಂದ ಅಂಡೋ ಒರು ನಾ ಜಯಸಿಂಹಂದೆ ಹಾತುಳ್ಳೆ ಚೂಡೀನ ಸಂಭಾರತ್ತೇ ರುಚೀತೇ ಸ್ಮೃತಿಹೀಳುಳ್ಳೆ ಮನಸ್ಸ್ ಶಿಕ್ಕಿ ಚುತ್ತ್ ಪೋಡಾಂಡಿಂದ್. ಹೆಣಗೀ ಹೆಣಗೀ ಕೊನೇಕ್ ಮಂಡೀತೇ ಕೀಲ್‌ಹೀಳುಳ್ಳೆ ನೋವ್ ವಂದ್ ಪದ್ಮಾಸನತಾ ಕಳಚೀ ಮೇಲಕ್ಕ್ ಓಂದ್ ಪರಂಬಕ್ಕ್ ನಡಂದೆ. ಪುನಃ ನಾಲ್ ನಾ ಹೆಣಗೀನಾಲೂ ಧ್ಯಾನೂ ಸಿದ್ಧಿಚ್ಚಿಲ್ಲ. ಇಂದೆ ಮಾರ್ಗಮೇ ವಾಣಾ ಅಂಟ್ ತೀರ್ಮಾನಿಚ್ಚೆ. ಆನಾಕಲೂ ಅಮರುಕಂದೆ ಮನಸ್ಸಾ ಪೀಂಜ್ ತೆರಿಯರ ಬಯಕ್ಕ ಕಮ್ಮಿಯಾಚಿಲ್ಲ.

ಇಪ್ಪಡಿ ರಂಡ್ ಮಾಸು ಕಳಿಂಜದ್. ಮನಸ್ಸಾ ಪುನಃ ಶೂನ್ಯಭಾವು ಆಕ್ರಮಿಚ್ಚಿಕಂಡದ್. ಪ್ರಾರಂಭತುಳ್ಳೆ ಇಂದತ್ಥ, ಜೀವನತಕ್ಕೂ ಪ್ರತಿನಿತ್ಯತ್ತೇ ಪಳಪಕ್ಕೂ ಅಂದೆ ರುಚಿಯೂ ಇಲ್ಲಾ ಅಣ್ಣರತ್ಥಾ ಭಾವು. ಪಳಪಕ್ಕ್ ರುಚಿಯೇ ಇಲ್ಲಾದಮೇಲೆ ಅತ್ತಕ್ಕ್ ಪಳಚಿರಣು? ಅಣ್ಣರ ಪ್ರಶ್ನ ಬಾಧಿಯಕ್ಕ್ ಪರಪಟ್ಟದ್. ನಿತ್ಯತ್ತೇ ಚೂಟುಳ್ಳೂ ರುಚಿ ಕಾಣಾಂಡಿಂದಿಲ್ಲ. ಅತ್ತಕ್ಕ್ ಸಾಪಡಣು? ಶರೀರತಕ್ಕ್ ಅತ್ತಕ್ಕ್ ಪುಷ್ಟೀ ಕುಡಕಣು? ಅಣ್ಣರತ್ಥಾ, ವೈರಾಗ್ಯಮಂಡ್, ತಿರಸ್ಕಾರು ಹೆಂಬಿಕಿಂಡದ್. ಇಪ್ಪಡಿ ಇನ್ನೊರು ಮಾಸು. ಒರು ನಾ ಪುಳೀ ತೀರತ್ತೇ ಅಶ್ವತ್ಥವೃಕ್ಷತ್ತೇ ಅಡೀಲೆ ಉಕ್ಕಾಕಂಡಿಂದಪೊ ಧ್ಯಾನಮೇ ಇತ್ತಕ್ಕ್ ಮದ್ದ್, ಪಿಂತೀಲೆ ಇಪ್ಪಡಿ ಆಯಿಂದಪೊ ಧ್ಯಾನತಣ್ಣಮೇ ಶೂನ್ಯಭಾವತ್ತೇ ಹಾವಳೀಯ ಪಕ್ಕತಕ್ಕ್ ಪೋಟಿಂದೆ ಅಣ್ಣರದ್ ಹೊಳಿಂಜದ್. ಅಂದೆ ರಾತ್ರಿ ಅಂದೆ ಪರಿಹಾರು ಘಟ್ಟಿಯಾಚ್.

ಧ್ಯಾನೂ ಸುಲಭಮಾ ಸಿದ್ಧಿಯಲ್ಲ, ಅತ್ತಕ್ಕಾಯಿಟ್ ಹೆಣಗಣು ಅಣ್ಣರದ್ ತೆರಿಂಜಿಂದ್. ಪಿತ್ತಾನಾ ವಡಿಚಾಲಾ ಪುಳೀಲೆ ಸ್ನಾನೂ ಪಣ್ಣಿ ವಂದ್ ಆಸನತುಳ್ಳೆ ಉಕ್ಕಾಕಂಡೆ. ಆಸನಮೇ ಸಿದ್ಧಿಯಕ್ಕ್ ವಿಘ್ನು. ಶರೀರತಕ್ಕೂ ಅಭ್ಯಾಸೂ ತಪ್ಪೀರಾಂದ್. ಅತ್ಥನಿಯೋ ಕಷ್ಟೂಪಟ್ಟೆ. ಹೆಣಗೀನೆ. ಹೋರೀನೆ ಮನಸ್ಸುಳ್ಳೆ ಅಹಿಂಸಾ ಸತ್ಯ ಅಸ್ತೇಯಾದಿ ಯಮನಿಯಮಂಗಳ ಭಾವಿಚ್ಚಿ ಎನ್ನಾ ನಾ ಅಫಿಳಕ್ಕ್ ಸಂಪೂರ್ಣಮಾ ಸಮರ್ಪಿಚ್ಚಿಕಂಡಿಕ್ಕರಹುಡಿ ಕಲ್ಪಿಚ್ಚೆ. ಚಿತ್ತವೃತ್ತಿಹೀಳಾ ನಿಗ್ರಹಿಚ್ಚಿಕರದ್ ಸಾಧ್ಯಮಾಚಿಲ್ಲ. ವೃತ್ತಿಹ ಮೆರಿಚತ್ಥನಿಯೂ ಹೆಚ್ಚಾನ ಶಕ್ತೀಣ್ಣು ಪ್ರತಿರೋಧಿಯರ ಶಕ್ತಿಹೀಳಾಯುಟಿಂದಹೀನ. ಅಫಿಳಾ ಇಂಗಿಯಣು, ವತ್ತಿಯಣು, ಮೆರಿಚಾಕ ಕೆಣಕೀನಹುಡಿ ಅಹಂದ್, ಕೆಣಕೀನತ್ಥನಿಯೂ ಹೆಚ್ಚ್ ಶಕ್ತಿಶಾಲಿಯಹನ್ನ ಅಣ್ಣಿಚ್ಚದ್. ಇಂಗಿಯರದ್ ಅಪ್ಪಡಿ? ಧ್ಯಾನತುಳ್ಳೆ ತೊಡಹಿಚ್ಚಿಕರದ್[1] ಒಂಡೇ ವಳಿ. ಅಫಿಯಾ ಇಂಗಾದೇ ಅಥವಾ ಅಧೀನಮಹಾದೇ ಧ್ಯಾನೂ ಉಕ್ಕಾಕಲ್ಲ. ಮೂಡುನಾ ಹೆಣಗೀನಮೇಲೆ ಗುರುಹೀಡೆ ಸ್ಮರಣೆಯಾಚ್. ಇತ್ಥಾ ಸಂದರ್ಭತುಳ್ಳೆ ಅಫಾಡೆ ಸಹಾಯು, ಸಹಾಯಕಮಾನ ಶಕ್ತಿ ಓಣೂ ಅಣ್ಣಿಚ್ಚದ್. ಅಫಾಳ್ಳಾ ಪ್ರಾರ್ಥಿಯರದೊಂಡೇ ಎನಕಿಕ್ಕರ ವಳಿ ಅಣ್ಣರ ಪ್ರಜ್ಞಾ ವಂದ್. ಪ್ರಾರ್ಥಿಯಕ್ಕ್ ಮುದಲಿಟ್ಟೆ. ಮೂಡುನಾ ಒರೇ ಸಮತಕ್ಕ್ ಮೊರೇ ಪೋಟೆ. ಸೂಚನ, ಪ್ರೇರಣ, ಅಂತರ್ಬೋಧ ಅದೊಂಡೂ ಆಚಿಲ್ಲ. ಒರಕತುಳ್ಳಾನೂ ಧ್ವನಿ ಕೋಟಿಲ್ಲ. ಅವಾ ಎನ್ನಾ ಕೈಉಟ್ಟ ಅಣ್ಣರದ್ ಸ್ಪಷ್ಟಮಾಚ್. ಅವಾ ವಾಣಾ ಅಂಡಾಲೂ ಸಿದ್ಧೀಯಾ ಬಳಸೀರಾಣಿ. ಆಸುರೀ ಭಾವಂಗಳಕ್ಕ್ ಶಿಕ್ಕೀರಾಣಿ. ನಾ ಧ್ಯಾನತಕ್ಕ್ ಅರ್ಹನಂಡ್ ಅಂಟ್ ಅವಾ ತೀರ್ಮಾನಿಚ್ಚಿರಾಡ ಅಂಟ್ ಅರ್ಥೂಪಣ್ಣಿಕಿಂಡೆ. ಕೀಳಕ್ಕ್ ಎಶವಿಚ್ಚಕಂಡರಾಣಿ. ಎನ್ನಾ ಕೈಪುಡಿಚಿ ಮೇಲಕ್ಕ್ ಅಡವರವಾ ಆರೂ ಇಲ್ಲ ಅಣ್ಣರ ತಿಳಿವಳಿಕ್ಕ ಘಟ್ಟಿಯಾಚ್. ಓಪಣ್ಣೀನಾಲೂ[2] ವಜ್ರತ್ತೇ ಉಂಗುರು, ಕಂಠೀಹಾರು, ಕಿಂಕಾಪತ್ತೇ ದುಕೂಲತಣ್ಣು ಶೃಂಗಾರೂ

---

1 ತೊಡಗಿಚ್ಚಿಕರದ್ 2 ಒದ್ ಪಣ್ಣೀನಾಲೂ

ಪಣ್ಣಿಕಿಂಡ ಅಮರುಕಂದೆ ಚಿತ್ರಮೇ ಹೆಡೇ ಉಟ್ಟ ಪಾಂಬಾಪೋಲೆ ಆಕರ್ಷಿಯಾಂಡಿಂದ್. ಭಯು, ಅಸಹ್ಯತಿಯೂ ಉಂಡಪಣ್ಣಾಂಡಿಂದ್. ಮನಸ್ಸಣ್ಣು ಉಡಿವಿಚ್ಚಕಂಡ್ ಧೂರೂ ಪೊಹಕ್ಕ್ ಸಾಧ್ಯಮಹಾಂಡಿಂದಿಲ್ಲ. ಅಸಹಾಯಕತಾ ಸಂಪೂರ್ಣಮಾ ಅವರಿಚ್ಚಿಂದ್. ಶೂನ್ಯ ತೀವ್ರಮಹಾಂಡಿಂದ್.

ಅ಼ಂಜ್

ಒರೊರು ನಾ ಊರಣ್ಣು ಓಳಟ್ಟ್ ಕ್ರೋಶತವರೀಕೂ ಅಲಿಯಾಂಡಿಂದೆ. ಒರುನಾ ವಡಿಜಾಮು ತೃತೀಯ ಪ್ರಹರತ್ತೇ ವೇಳೇಲೆ ಮಥುರಾನಗರತಕ್ಕ್ ಅ಼ಟ್ಟ್ ಕ್ರೋಶು ಧೂರತ್ತೇ ಒರು ಅರೇಬಂಡೇಮೇಲೆ ಉಕ್ಕಾಕಂಡಿಂದೆ[1]. ಚುತ್ತಾ ಅಂಗಂಗೆ ಕಾಡ್‌ಮಾವ್, ಸಾಗುವಾನಿ, ಪಲಾಶು ಇತ್ಯಾದಿಯಾನ ಸಣ್ಣೀ ಘೆರೀ ಮರಂಗ. ಕಾಡ್ ಅ಼ಣ್ಣರಹುಡಿ ಇಲ್ಲ. ವಯಲತ್ತೇ ಪ್ರದೇಶಮೂ ಅ಼ಂಡ್. ಮುಂತೀಲೆ ಅತ್ಥನ ಧೂರತುಳ್ಳೆ ಒರು ಪಳೇ ಕಲ್ಲ್‌ಮಂಟಪು. ನರ್ಳಕ್ಕಾಯಿಟ್ ಕಟ್ಟೇಂದ್. ಚೊಲ್ಲ್-ಕೋಕರವಾ ಇಲ್ಲಾದೇ, ಆರೂ ಶುಚೀಪಣ್ಣಾದೆ ಕಸು ಕಡ್ಡಿ, ಪಾದೀ ಯರಿಂಜ ಮರತ್ತೇ ತುಂಡಹ, ಬೂದಿ ಉಳ್ಳಿಲ್ಲಾ ಪರಪೀಂದಹೀನ. ಮಂಟಪೂ ಶುದ್ಧಮಾ ಇಂದಾಕ ನಾ ಅಂಗೇ ಉಕ್ಕಾಕಾಂಡಿಂದೆ. ಸ್ವಲ್ಪೂ ಪೋದೇಲೆ ಒರು ಸಾಧು ಅಂದೆ ಮಂಟಪತಕ್ಕ್ ವನ್ನ. ಅವಂದೆ ಹೆಗಲುಳ್ಳೊರು ಚೀಲು. ವಲಕೈಯುಳ್ಳೆ ಪುರೀಲೆ ಕಟ್ಟೀನ ಒರು ಚತ್ತ ಸಣ್ಣೀ ನಾಯಿತ್ತೇ ಶರೀರು. ಅವಂದೆ ದಂಡತ್ತೇ ತುದೀಕ್ ಒರು ತ್ರಿಶೂಲು ಇಂದ್. ತೊಂತಿಕಿಂಡಿಂದತ್ಥಾ ಅವಂದೆ ತಲೇಮೈರ್ ಗಡ್ಡೂ ಮೀಶೆಹ. ಖರತ್ತ ಕಂಬಳಿ. ಚುತ್ತಿಕಿಂಡಿಂದ ಕೊಳಕಾನ ವಸ್ತ್ರಂಗಳಾ ಪಾರ್ತಾಕ ಅವುಂ ಒತ್ತು ವಾಮಾಚಾರಿ ಅ಼ಣ್ಣರದ್ ಸ್ಪಷ್ಟಮಾ ಇಂದ್. ನಾ ಉಕ್ಕಾಕಂಡಿಂದ ವಂಡೇಕೂ ಮಂಟಪತಕ್ಕೂ ಮಧ್ಯೆ ಒರು ಮುತ್ತುಕತ್ತೇ ಗಿಡು ಅಡ್ಡೂ ಇಂದ್ ಎನಕ್ ಮಂಟಪು ಕಾಣಾಂಡಿಂದ್, ಅವನಕ್ಕ್ ನಾ ಕಾಣಾಂಡಿಂದಿಲ್ಲೆ. ಅವುಂ ಎಂದೆಕಡೇಕ್ ಗಮನೂವಚ್ಚಿ ಪಾರ್ತಿಂದಾಕ ಸುಳ್‌ಹ್ ಶಿಕ್ಕಾಂಡಿಂದೋದೋ. ತಂದೆ ಗಂಟಿಯೂ ನಾಯಿಂದೆ ಪುಣತಯೂ ಮಂಟಪತ್ತೇ ಕಲ್ಲ್ ನೆಲತಮೇಲೆ ವಚ್ಚ್ ಅವುಂ ಚುತ್ತಾಮುತ್ತಾ ಹುಡುಕಿ ಒರಿತ್ಥನ ಒಳಂದ ಕಾಷ್ಠಂಗಳಾ ಶೇಖರಿಚ್ಚಿ ವಂಕಿಂಡವನ್ನಾಂ. ಅತ್ಥೀಮೇಲೆ ತಂದೆ ಚೀಲತಣ್ಣು ಚಾಣ, ಬೆಣಚಕಲ್ಲ್ ವಂಡ್‌ಹೀಳ ವಾಂಗಿ ವಂಡಕ್ಕ್ ಕಿಡಿ ತಗಲಿಚ್ಚಿ ವಾಯಣ್ಣು ಊದಿ ಎರೀ ಪಣ್ಣಿ ಅತ್ತಂದೆ ಮೇಲೆ ಉಪಾಯಮಾ ಕಾಷ್ಠತ್ತೇ ಶೀಳಹೀಳಾ ವಚ್ಚ್ ಪತ್ತಿಚ್ಚಾಂ. ಅಘಿಡೆಮೇಲೆ ತೋಳತ್ಥನ ಧಪ್ಪತ್ತೇ ಕಾಷ್ಠಂಗಳಾ ವಚ್ಚ್ ಪತ್ತಿಚ್ಚಮೇಲೆ ನಾಯಿಂದೆ ಪುಣತಾ ಎರೀಕ್ ಪೋಟ್ ಇನ್ನೂ ನಾಲ್ ಕಾಷ್ಠಂಗಳಾ ಮುಚ್ಚೀನ. ಎಲ್ಲಾಮೂ ಒಟ್ಟಕಾ ಶೇರಿ ಧಗಧಗಾ ಅ಼ಂಟ್ ಎರಿಯಕ್ಕ್ ಪರಪಟ್ಟದ್. ಅದ್ ಎರಿಯರಪೊ ವಿರಾಮು ಶಿಕ್ಕೀತ್ ಅ಼ಣ್ಣರಪ್ಪಡಿ ಅವುಂ ನೆರಪಕ್ಕ್ ಸ್ವಲ್ಪ ಧೂರತುಳ್ಳೆ ಕುಕ್ಕರಗಾಲುಳ್ಳೆ ಉಕ್ಕಾಕಂಡ್ ಮಲವಿಸರ್ಜನೆ ಪಣ್ಣೀನ. ಇಡೀ ದೃಶ್ಯು ಎನಕ್ ಅಸಹ್ಯತಾ ಉಂಡಪಣ್ಣಾಂಡಿಂದ್. ವಾಮಾಚಾರಿಹೀಡೆ ವಿಷಯಮಾ ಕೋಟಿಂದೇನಾಂತಣ್ಣು ಆಶ್ಚರ್ಯಮಾಚಿಲ್ಲ. ಆನಾಕ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷಮಾ ಪಾರರಪೊ ಅಸಹ್ಯಮಹಾಂಡಿಂದ್. ವಿಸರ್ಜನೇಯಾ ಮುಡಿಚ್ ಅವುಂ ಪಿಂತಿರಂಬಿ ತಂದೆ ವಲಕೈಯಣ್ಣು ಒರು ಅಂಗುಷ್ಠತತ್ಥನ ಮಲತಾ ವಂಕಿಂಡ್ ವಾಯಿಕ್ಕ್ ಪೋಟಕಂಡ್ ಅಗಿಂಜ್ ಮುಳಂಗೀನ. ಅವಂದೆ ಮೊಖತುಳ್ಳೆ ಅಸಹ್ಯಮಿಂದಿಲ್ಲ. ಗಂಟಲತ್ತೇ ನರಂಬಹಾ ಉಬ್ಬಿ ಕಣ್ಣಹೀಳುಳ್ಳೆ ನೀರ್ ಹೆಪ್ಪಿ ವಾಂತೀವರರ ಲಕ್ಷಣಂಗಳೂ ಕಂಡಿಲ್ಲ. ಸಾಧಾರಣಮಾನ ಸಾತೇ ಪಿಡಿಚೇಯ ವಾಯಕ್ಕ್ ಪೋಟಕಂಡ್ ಅಗಿಯರಪೊ ಅಹರತ್ಥನಿಯೇ ಸಹಜಮಾಯಿಟ್ ಅತ್ತಯೂ ಅ಼ಗಿಂಜ್ ಮುಳಂಗೀನ ಮೇಲೆ ಅವುಂ ತಂದೆ ಗಂಟುಳ್ಳಿಂದ ಪಾತ್ರೇಯ ಪುಡಿಚ್ ಅಂಗೋ ಪೋನ. ಮರೂಗಿಡಂಗಡೆ ಸಂದೀಣ್ಣು ನಾ ಪಾರಾಂಡಿಂದೆ. ಅಂದೆ ಪ್ರದೇಶಂಗಳುಳ್ಳೆ ತಿರಂಬಾಡಿ ಪರಿಚಯು ಇಂದಿಂತಣ್ಣು ನೀರಾ ಕೊಂಡ್ರಕ್ಕ್ ಪೋಯಿರಾಣಾ ಅ಼ಣ್ಣರ ಎಂದೆ ಊಹ ಸರಿಯಾ ಇಂದ್. ಸ್ವಲ್ಪು ಪೋದೇಮೇಲೆ ಅವುಂ ನೀರಾ ಹೆಪ್ಪಿಕಿಂಡ್ ವರರ ಪೋದೇಕ್ ಕಾಷ್ಠು ಎರಿಂಜ್ ನಾಯಿಂದೆ ಶರೀರು ಖರಪ್ಪ್‌ಗಟ್ಟೇಂದ್. ಶರೀರತಾ ನೆರಪಣ್ಣು ಅ಼ಳತ್ ಆರಕ್ಕ್ ಉಟ್ಟ ಅವುಂ ತಂದೆ ಗಂಟತ್ತೇ ಒರು ಸಣ್ಣೀ ಮರತ್ತೇ ಬುದ್ದಲೀಯ ಪರಂಬಕ್ಕ್ ವಾಂಗಿ ಅತ್ತಂದೆ ಮೂತೀಣ್ಣು ಗುಟಕ್ ಗುಟಕಾಯಿಟ್ ಅ಼ತ್ತಿಯೋ ಕುಡಿಯಕ್ಕ್ ಪರಪಟ್ಟಾಂ. ಅದ್ ಮದ್ಯು ಅ಼ಣ್ಣರದ್ ಸ್ಪಷ್ಟಮಾಯಿಂದ್. ತನ್ನುಳ್ಳೆ ಇಂದ ಒರು ಚೂರೀಣ್ಣು ಚುಟ್ಟಮಾಂಸತಾ ಕತ್ತರಿಚ್ಚಿ ಉಫ್ ಅ಼ಂಟ್ ಊದಿ ಆರಿಚ್ಚಿಕಂಡ್ ಸಾಪಡಕ್ಕ್ ಶುರೂಪಣ್ಣೀನಾಂ. ಮಧ್ಯೆ ಗುಟುಕ್ ಗುಟುಕ್ ಮದ್ಯು. ಒರ್ಕಾ ಪಾತ್ರೇತೇ ನೀರೂಮೆ.

1 ಉಕ್ಕಾಹಂಡಿಂದೆ

ಒರುಕಾ ಖಾತ್ ಅಂದಾಕಡೇಣ್ಣು ಎಂದೆಮೇಲೆ ವೀಸೀತ್. ಪುಳಿ ಮದ್ಯು, ನಾಯಿತ್ತೇ ಮಾಂಸು ಅಮೇಧ್ಯಂಗಡೆ ಗಬ್ಬ್ ಮೂಕಕ್ಕ್ ಬಡಿಂಜ್ ಇಂಗಣ್ಣು ಓಂದ್ ಪೊಹಣು ಆ್ಣಣ್ಣಿಚ್ಚಿದ್. ಅದ್‌ವರೀಕೂ ಇಲ್ಲಾದ ಭಯಮೂ ಕಾಣಿಚ್ಚಿಕಂಡದ್. ಇವುಂ ನಾಯಾ ಚಾವಿಚ್ಚಿ ಕೊಳಂದಾನೋ ಅಥವಾ ಚತ್ತ್‌ಉಳಂದಿಂತಾ ಕೊಳಂದಾನೋ ಆ್ಣಣ್ಣರ ಜಿಜ್ಞಾಸ ಪರಂದದ್. ಚತ್ತ್ ಉಳಂದಿಂದಾನಾಕ ಅತ್ತಂದೆ ಶರೀರತುಳ್ಳೆ ರೋಗು ಇರಂದ್. ಆ್ಣಪ್ಪೋ ಚತ್ತದೋ ಓದೋ, ಉಳ್ಳೇ ಕೊಳತ್ ಮಾಂಸು ರೋಗ ಕಾರಕಮಾಯಿರಂದ್. ಆನಾಕ ಇವನಕ್ಕ್ ಅದತ್ತತ್ತೇ ಪರಿವೂ ಇರಮಾಟಾದ್. ಇವನೇ ಹೊಡಿಂಜ್ ಚಾವಿಚ್ಚ್ ಕೊಳಂದಿಕ್ಕಲಾಂ ಅಂಥರಪೊ[1] ಕೆಲವ್ ವಾಮಾಚಾರಿಹ ಮನುಷ್ಯನಾ ಚಾವಿಚ್ಚಿ ಅಂದೆ ಮಾಂಸತಾ ಸಾಪಡಕ್ಕೂ ಹೇಸರಿದಿಲ್ಲಹೀನ ಆ್ಣಂಟ್ ಕೋಟಿಂದ ಸ್ಮರಣಾ ವಂದ್. ನಾ ಇಂಗೆ ಇಕ್ಕರದ್ ತೆರಿಂಜಾಕ ಅಂದೆ ನಾಯಾ ಚಾವಿಚ್ಚಹುಡಿ ಎನ್ನಯೂ ಚಾವಿಚ್ಚಿ ತಿನ್ನರಾಂ ಅಥವಾ ಅವುಂ ಉಪಾಸಿಸಿಯರ ಉಥೇವರಕ್ಕ್ ಬಲಿಕುಡಲಾಂ. ಅವಂದೆ ದಂಡತ್ತೇ ತುದೀಕ್ ಪರತಮಾನ ಕಬ್ಬಿಣತ್ತೇ ತ್ರಿಶೂಲೂ ರಾಂದ್ ಆ್ಣಣ್ಣರ ಕಲ್ಪನಾ ವಂದ್ ಒಡಂಬು ನಡಗೀತ್. ಚುತ್ತಾ ಅಂಗಂಗೂ ಮಾನವ ಜೀವಿಹೀಡೆ ಚುಳ್‌ಹೂ ಕಾಣಾಂಡಿಕ್ಕಲ್ಲ, ಕೋಳಾಂಡಿಕ್ಕಲ್ಲ. ಕಾಡ್‌ಮೇಡ್ ಗುಡ್ಡಹಾಡತ್ತೇ ವಳೀಲೇ ಅಲೆಯರ ಇಫಿಳ ಆರೂ ಪುಡಿಯರದೂ ಸಾಧ್ಯಮಿಲ್ಲ. ಇಫಿಳಕ್ಕ್ ನರಮೇಧು ಪಶುಮೇಧತತ್ಥನಿಯೇ ಸಹಜೂ ಇಕ್ಕಲಾಂ ಆ್ಣಣ್ಣಿಚ್ಚಿ ಒಡಂಬ್ ಕೈ–ಕಾಲಹಾ ಸೂಕ್ಷ್ಮಮಾ ಅದರಕ್ಕ್ ಪರಪಟ್ಟಹೀನ. ಇಂಗಣ್ಣು ಇಪ್ಪಡಿಯೇ ಓಂದ್ ಪಿಂತೀಣ್ಣು ನುಶ್ಚ್ ಪರಪಟ್ಟಪೊಹರ ಆಲೋಚನಾ ವಂದ್. ಓರಾಂಡಿಂದ ವೇಲ್ ಇಡೀ ಆವರಣತಾ ನೀರವು ಪಣ್ಣೀಂದ್. ಹೂಡಿಂಜಾಟು ಬಡಿಂಜಾಟತಕ್ಕ್ ವಂದಾಕ ನಾ ದೈಹಿಕಮಾ ಅವನಕ್ಕಣ್ಣಮೂ ಶಕ್ತನಾ ರಾಣಿ. ಎತ್ತರತುಳ್ಳೂ ಒಡಂಬು ಕೈ–ಕಾಲಹೀಡೆ ಸೌಷ್ಠವತುಳ್ಳೂ ಉತ್ತಮಮಾ ರಾಣಿ. ಆನಾಕ ಅಫಿಳಕ್ಕ್ ಮಾಯಾಮಂತ್ರಂಗಡೆ ಶಕ್ತಿ ಇಕ್ಕಂದ್. ಎಂದೆ ಶರೀರಶಕ್ತಿ ಅವಂದೆ ಇಚ್ಛಾಶಕ್ತೀತೇ ವಶಮಹಂದ್ ಆ್ಣಣ್ಣರ ಪ್ರಜ್ಞೇಣ್ಣು ಭಯೂ ಹೆಚ್ಚಾಚ್. ಆನಾಲೂ ಅವಂದೆ ಚೂಟಾ ಪೂರ್ತೀ ಪಾರರ, ಅತ್ಥೀಮೇಲೆ ಓದ್ ಪಣ್ಣಣಾ ಆ್ಣಣ್ಣರತಾ ಗಮನಿಯರ ಕುತೂಹಲು ಎನ್ನಾ ತಡಂಜ್ ನಿಲ್ಲಿಚ್ಚದ್.

ಎಂದೆ ಕಡೇಕ್ ಬೆನ್ನಾ ಪಣ್ಣೀ ಉಕ್ಕಾಕಂಡಿಂದ ಅವುಂ ಸಾಪಡರದ್ ಕುಡಿಯರತಾ ಮುಡಿಚಾಂ. ಕಳತಾ ಆ್ಣಡತ್ ಕುಡಚಿಂತಣ್ಣು ಮದ್ಯತ್ತೇ ಪಾತ್ರ ಖಾಲಿಯಾಚ್ ಆ್ಣಂಟ್ ನಾ ತೆರಿಂರ್ಝಿಂಡೆ. ನಾಯಿಂದೆ ಶರೀರತುಳ್ಳೆ ಒರೂ ಅಸ್ಥಿಪಂಜರೂ ಮಾತ್ರೂ ನಿಂಡಿಂದ್. ಒರುಕಾ ಘಟ್ಟಿಯಾ ತೇಗೀನ ಮೇಲೆ ಅವುಂ ಓಂದ್ ನಿಂಡಹಂಡ್ ನೋವಯೆಲ್ಲಾ ಪೋಹಿಚ್ಚಕರವನಾ ಪೋಲೆ ಒಡಂಬಾ ಮೊರಚಾಂ. ಅತ್ಥೀಮೇಲೆ ಇಂದಕ್ಕಿಂದಹುಡಿಯೇ ಎಂದೆಕಡೇಕ್ ತಿರಂಬೀ ವರಕ್ಕ್ ಪರಪಟ್ಟಾಂ. ಆ್ಣತ್ತಿಯೋ ಹುಡುಕಕ್ಕ್ ವರಾಂಡರಾಣಾಂಟ್ ಭಾವಿಚ್ಚಿಂದ ಎನಕ್ ಅವುಂ ಎಂದೆ ಬಂಡೇಯೇ ಸಮೀಪಿಚ್ಚಪೋ ಎನ್ನಯೇ ಗುರಿಯಾಹಿಚ್ಚಕಂಡ್ ವರಾಂಡರಾಣಾಂಟ್ ಅರ್ಥಮಾಯಿಟ್ ಘಾಬರಿಯಾಚ್. ಬಂಡೇತೇ ಮೂಖಡೇಲೆ ನಿಂಡ್, 'ಬುರುಡೇಲೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೆಂಡೂ ನಿಂಡರಾಂದ್. ಮೂಳೆಹೀಳಕ್ಕ್ ಮೊತ್ತಿಕಿಂಡ ಮಾಂಸಮೂ ರಾಂದ್. ಉನಕಾಯಿಟೇ ನಿಲ್ಲಿಚ್ಚರಾಣಿ. ಸಾಪಡ್ ವಾ', ಆ್ಣಣ್ಣ.

ಒರು ನಿಮಿಷು ಅವಾಕ್ಕಾನಾಲೂ ಅತ್ಥೀಮೇಲೆ ಧೈರ್ಯತಾ ಕೂಟಿಕಿಂಡ್, 'ನಾ ಮದ್ಯಪಾನತಯೂ ಮಾಂಸ ಭಕ್ಷಣತಯೂ ಪಣ್ಣಲ್ಲೆ,' ಆ್ಣಂಡೆ.

'ಉತ್ತಮು ಆ್ಣಣ್ಣರ ಅಹಂಕಾರು ಉಟ್ಟಿಕ್ಕಲ್ಲ. ಧ್ಯಾನೂ ಸಾಧಿಯರದ್ ಆ್ಣಪ್ಪಡಿ?' ಆ್ಣಂಣ ಅವುಂ.

ಧ್ಯಾನೂ ಸಿದ್ಧಿಯಾದೇ ನಾ ಒದ್ದಾಡಾಂಡಿಕ್ಕರದ್ ಇವನಕ್ಕ್ ತೆರಿಂಜರಾಂದ್. ಅತ್ಥಾ ಶಕ್ತಿಹೀಳಿಯೆಲ್ಲಾ ಇವುಂ ಸಾಧಿಚ್ಚಿಕಂಡರಾಣ ಆ್ಣಣ್ಣರ ಪ್ರಜ್ಞೇಣ್ಣು ನಾಂ ಸ್ವಲ್ಪು ವಿನೀತನಾನೆ. ಅವನೇ ಚೊಲ್ಲೀನ : 'ಉಂಗಡೆ ಪದ್ಧತಿಹೀಳೆಲ್ಲ ಭೇದು, ತಾರತಮ್ಯು, ಉತ್ತಮಿಕೇತೇ ಅಹಂಕಾರತಾ ಅವಲಂಬಿಚ್ಚಿರಾನ್ನ. ಉಂದೆ ಹಾಂಬಡಿಯಾ ಪಿನ್ನ ರಾಜಂದೆ ಮನಸ್ಸಹೀಳ ತೆರಿಯಕ್ಕ್ ಪೊಹವಾಣ ಆ್ಣಂಟ್ ಉಂದೆ ಗುರು ಚೊಲ್ಲೀನ. ಉನಕ್ ಕುತೂಹಲತಾ ತಡಿಯಕ್ಕಾಚಿಲ್ಲಾ. ಅತ್ಥನೇಕ್ ಗುರು ಉಂದೆ ಕೈಯಾವುಟ್ಟ್ ಧೂರಮಾನ. ಇದತ್ಥಾ ಅಧ್ಯಾತ್ಮ?'

1 ಅಂಡಹರಪೊ

ನಾ ಇನ್ನೂ ವಿನೀತನಾನೆ. ಎಂದೆ ಅಂದೆ ಗುರೂಕ್ ಕರುಣಾ ಪೋರಾದ್, ನೈತಿಕನಿಷ್ಠುರಿ ಅವುಂ ಅಣ್ಣಿಚ್ಚಿದ್. 'ಉಂದೆ ಯಾಜಮಾನ್ಯತ್ತೇ ಯೋನೀಯ ಓರೊತ್ತುಂ ಅನುಭವಿಚ್ಚಿ ಫಲು ವಿರಿಚಿಕ್ಕರತಾ ಕಂಡ್ ಉಂದೆ ಮನಸ್ಸ್ ವ್ಯಗ್ರಮಾಯಿಕ್ಕರದ್ ಸಹಜಮೇ. ಇಂದೆ ಸಹಜಮಾನ ಭಾವನೇಕೋಕ್ ಶಿಕ್ಷಾ ಅಹಣು?' ಆ್ಪಂಟ್ ಮುಂತೀವರಿವಿಚ್ಚ್ ಅವುಂ ಎಂದೆ ಕಣ್ಣಹೀಳಾ ದೃಷ್ಟಿಚ್ಚ್ ಪಾರ್ತಾಂ, ತಂದೆ ದೃಷ್ಟಿಶಕ್ತೀಣ್ಣು ಎಂದೆ ಕಣ್ಣಹೀಡೆ ಮೂಲಕು ಸಮಾಗಮತಾ ಸ್ಥಾಪಿಯರವನಾ ಪೋಲೆ. 'ಶಕ್ತೀಣ್ಣು ಧೂರೂ ಪಣ್ಣಿಚ್ಚಿ ನಿಸ್ಸಂಬಂಧೂಪಡಿವಿಚ್ಚಿ ಒಂಟಿಯಾಹಿಯರದೇ ಉಂಗಡೆ ಯೋಗಿಹೀಡೆ ವಿಧಾನು. ಸಿದ್ಧಿಚ್ಚ ಶಕ್ತಿಹೀಳ ಬಳಸಕ್ಕಹಾದ್ ಆ್ಪಣ್ಣರ ದರಿದ್ರ ನಿಯಮು ಓರೆ. ಬ್ರಹ್ಮಚರ್ಯಮೇ ಉಂಗಡೆ ಮಾರ್ಗತ್ತೇ ಮೂಲಸ್ಥಾನು. ಆ್ಪಂಡಾಕ ಶೂನ್ಯಸ್ಥಾನು. ಯೋನಿಲಿಂಗಂಗಡೆ ಸಂಬಂಧತಾ ಉಡಿವಿಚ್ಚ್ ರಂಡಿಯೂ ನಿಸ್ತೇಜೂ ಪಣ್ಣಿ ಬರಡಾ ಪಣ್ಣೀನ ಪ್ರಪಂಚತಾ ತೊರೆಯರದ್ ಉಂಗಡೆ ಗುರಿ. ಇಂದೆ ಶೂನ್ಯಗುರೀಣ್ಣು ಸಾಧಿಯರದೋದ್? ಮೇಧ್ಯ ಅಮೇಧ್ಯ ಭಕ್ಷ್ಯ ಅಭಕ್ಷ್ಯ ಸ್ಪೃಶ್ಯ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯ ಆ್ಪಂಟ್ ಮೊದಲಾಯಿಟ್ ಭೇದು ಪಣ್ಣಿಕಿಂಡ್ ನಿರಾಕರಿಚ್ಚಿಕಂಡ್ ಪೋನಾಕ ಕೊನೇಕ್ ನಿಲ್ಲರದೋದ್? ಶಿಕ್ಕರದೋದ್? ಇತ್ಥೊಂಡಯೆಲ್ಲಾ[1] ವರ್ಜಿಚ್ಚಿ ನೀ ಸಾಧಿಚ್ಚಿಕ್ಕರತಾ ನಾ ಒರುಕ್ಷಣತುಳ್ಳೆ ಕುಡಣಿ. ಆಡೆ ಮನಸ್ಸಾ ಪ್ರವೇಶಿಯಣೂ ಆ್ಪಂಟ್ ನೀ ಬಯಸಡೇಯೋ ಅಥಾಳ್ಳಾ ಸ್ಮರಣೇ ಪಣ್ಣಿಕ್ಯೊ. ಅಥಾಡೆ ಮನಸ್ಸಾ ನೀ ಪ್ರವೇಶಿಯರಹುಡಿ ನಾ ಪಣ್ಣಣಿ. ಹೂಂ. ಕಣ್ಣಾ ಮುಚ್ಚಿಕ್ಯೊ,' ಆ್ಪಂಟ್ ಬಂಡೇಯಾ ಪತ್ತಿ ಸಮೀಪತಕ್ಕ್ ವಂದ್ ಎಂದೆ ನೆತ್ತೀಮೇಲೆ ತಂದೆ ಹಸ್ತತಾ ವಚ್ಚಾಂ. ನಾನಾಯಿಟೇ ಸ್ಮರಣೆ ಪಣ್ಣಿಕಿಂಡೇನೋ ಅಥವಾ ಅಂದೆ ಕ್ಷಣತುಳ್ಳೆ ಅದೇ ವಂದೋ, ಅಮರುಕ ಮಹಾರಾಜಂದೆ ಸ್ಮೃತಿಚಿತ್ರು ಎಂದೆ ಮನಸ್ಸುಳ್ಳೆ ವಂದದ್. ಪಿಂತೀಲೇ ಮನಸ್ಸ್ ಧ್ಯಾನತತ್ಥಾ ಒರು ಸ್ಥಿತೀಯಾ ತಲಪೀತ್. ಪಿಂಬೆ ಧ್ಯಾನತುಳ್ಳೆ ಅಹಾಂಡಿಂದಹುಡಿಯೇ ಎಂದೆ ಮನಸ್ಸ್ ಉಪ್ಪರಿಹೇ ಮೇಲೆ ಸುಖಾಸನತುಳ್ಳೆ ಒತ್ತನೇ ಉಕ್ಕಾಕಂಡಿಂದ ಮಹಾರಾಜಂದೆ ಮನಸ್ಸಾ ಪ್ರವೇಶಿಚ್ಚಿದ್. ಜಯಸಿಂಹಂದೆ ದೌತ್ಯತುಳ್ಳೆ ಗುರ್ಜರ ಪ್ರತೀಹಾರ ರಾಜಾಧಿರಾಜು ಉಟ್ಟುಟಿಕ್ಕರ ಸಂದೇಶು ಸರಿಯಾನದಾನಾಕಲೂ ರಾಷ್ಟ್ರಕೂಟಾ ಎನಕ್ ಸಮೀಪತ್ತೇವ. ಎಂದೆ ನಿಷ್ಠಾ ಪ್ರತೀಹಾರಾಡೆ ಕಡೇಕ್ ರಾಂದ್ ಆ್ಪಂಟ್ ತೆರಿಂಜ್ ಅವಾ ಓದಾನೂ ದಂಡಾ ಆ್ಪಡತ್ ವಂದಾಕ ಎನ್ನಾ ನಾ ಸಂರಕ್ಷಿಚ್ಚಿಕರ ಸೈನ್ಯಬಲೂ ರಾಂದಾ? ಎಂದೇದ್ ಸಣ್ಣೀರಾಜ್ಯು. ಸಾರ್ಥತಣ್ಣು ಪಣತಾ ಸಂಪಾದಿಚ್ಚಿ ಸೈನ್ಯಬಲತಾ ವರ್ಧಿಚ್ಚಿಕರ ಯೋಜನೇಣ್ಣು ಉಟ್ಟುಟ ನಾಗಭಟ್ಟ ಪಂಡಿತು ಆ್ಪಂಗೆ ಪಾಳಾಯಿಟ್ ಪೋನಾನೋ? ಅವುಂ ಪಿಂತಿರಂಬೀ ವಂದಾಲೂ ತಂದೆ ಹಾಂಬಡಿಯಾಡೆ ಜೊತೇಲೆ ಸಂಪರ್ಕತಾ ವಳತೀನೆ ಆ್ಪಂಟ್ ಎನ್ನುಳ್ಳೆ ನಿಷ್ಠೇ ವಯ್ಯಾದೇ ಇರಲಾಂ. ತಪ್ಪ್ ಎಂದೇದಂಡ್. ನಾ ಮದ್ಯತುಳ್ಳೆ ಒಡಂಬಾ ಮರತಿಂದಪೊ ಕಾಮತೃಷೇಣ್ಣು ಬಳಲಾಂಡಿಂದ ಶಾಲಿನಿಯೇ ಮೇಲೆ ಉಳಂದ್ ಪ್ರಚೋದಿಚ್ಚಿ ಎನಕ್ ಪ್ರಜ್ಞಾ ವರರ ಮುದಲೇ ಎನ್ನಾ ಶೇರಿ ಬಸರಿಯಾಯುಟ. ಪಶ್ಚಾತ್ತಾಪತಣ್ಣು ನಾ ಅವಡೆ ಜೀವನತ್ತೇ ನಿರ್ವಹಣೇಕ್ ವ್ಯವಸ್ಥೇ ಪಣ್ಣೀ ವಚ್ಚಿರಾಣಿ. ಪುನಃ ಶೇರೀತಿಲ್ಲೆ. ಮನಸ್ಸಾ ಪೋಟಿಲ್ಲೆ. ಮಿತ್ರ, ಉಂದೆ ಕೈಯಾ ಪುಡಿಚಿಕಂಡ್ ಆಣೆಪಣ್ಣಿ ಚೊಲ್ಲಣಿ ಕೋಳು, ಆ್ಪಂಡಾಕ ಒಪ್ಪಿಕ್ಯಣ. ಅಧೀನಾಳಕ್ಕ್ ಒಪ್ಪಿಕ್ಯರ ಮಾನಸಿಕಮಾನ ಅಗತ್ಯಮೂ ಇರಂದ್. ಅವೆ ಒತ್ತಿ ಮಹಾಸುಂದರಿ ಆ್ಪಂಟ್ ನಾ ಭಾವಿಚ್ಚಿಂದೇ ತಪ್ಪಾಚ್. ಬಹುಬೇಗೂ ಸ್ಥೂಲಕಾಯಾಳಾಯುಟ. ಅನಾವಶ್ಯಕಮಾ ಕಟ್ಟಿಕಿಂಡ ಇಡೀ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಕುಲತ್ತೇ ಅಸಮಾಧಾನತಾ ಪೋಹಿಯಕ್ಕ್ ಆ್ಪತ್ಥನ ಕಷ್ಟೂಪಡಣಮಾಚಿ! ರಾಷ್ಟ್ರಕೂಟಾ ದಂಡಾ ಆ್ಪಡತ್ ವಂದಾಕ ಅತ್ಥನಿಯೇ ಬೇಗು ಪ್ರತೀಹಾರಾ ಸಹಾಯಕಸೈನ್ಯತಾ ಉಟ್ಟುಡಾಳಾ? ಆ್ಪಣ್ಣರ ಲೆಕ್ಕಾಚಾರತುಳ್ಳೆ ಅವಂದೆ ಮನಸ್ಸ್ ಪ್ರವೃತ್ತಮಾ ಇಂದ್.

ತಾಂತ್ರಿಕು ತಂದೆ ಹಸ್ತಾತಾ ಪಿಂತೀಕ್ ವಂಕಿಣ್ಣ. ಕೆಲವೇ ಕ್ಷಣಂಗಳುಳ್ಳೆ ಎಂದೆ ಮನಸ್ಸ್ ಸಾಧಾರಣಮಾನ ಸ್ಥಿತೀಕ್ ವಂದ್ ನಾ ಉಕ್ಕಾಕಂಡಿಕ್ಕರ ವಂಡ, ಪಕ್ಕತುಳ್ಳೆ ನಿಂಡಿಕ್ಕರ ಇಂದೆ ತಾಂತ್ರಿಕು, ಮುಂತೀಲೆ ಕಾಣರ ಮಂಟಪು ಅಪ್ಪಡಿಯೇ ಗಿಡಮರಂಗಾ ಪ್ರಜ್ಞೇಕ್ ವಂದಹೀನ. 'ಉನಕ್ ಪಶ್ಚರಾಂದ್. ಆ್ಪಟ್ಟ್ ಕ್ರೋಶು ನಡವಣು. ಎಂದೆ ಬಡೇ ಒಳಿಂಜಿಕ್ಕರ ಭಕ್ಷ್ಯತಾ ಸಾಪಡ್ ಆ್ಪಂಟ್ ನಾ ಬಲವಂತೂ ಪಣ್ಣಲ್ಲೆ,' ಆ್ಪಂಟ್ ಚೊಲ್ಲೀ ಅವುಂ ಮಂಟಪತಕ್ಕ್

1 ಇತ್ಥನೇಯೆಲ್ಲಾ

ಪೋನ. ಮದ್ಯತ್ತೇ ಬುರುಡೇತೇ ಮುಚ್ಚಳತಾ ಮುಚ್ಚಿ ಚೀಲತಕ್ಕ್ ಪೋಟಕಣ್ಣ. ಒಳಿಂಜ ನೀರಾ ಕುಡಿಚ್ ಅಂದೆ ಪಾತ್ರೇಯೂ ಶೇರಿಚ್ಚಾಂ. ಚೀಲತಾ ದಂಡತಕ್ಕ್ ಶಿಕ್ಕಿಚ್ಚ್ ಅತ್ತಾ ಅ್ರಡಹೆಗಲಕ್ಕ್ ಓರಿಚ್ಚಿ ಗಿಡಮರಂಗಡೆ ಮಧ್ಯೆ ನಡವಕ್ಕ್ ಮುದಲಿಟ್ಟಾಂ. ಸ್ವಲ್ಪೂ ಪೋದಾನಮೇಲೆ ಮರೆಯಾ ಪೋನ.

ಹಾತಕ್ಕ್ ನಡವರಪೊ ಮನಸ್ಸ್ ಅಮರುಕಂದೆ ಮೇಲೆ ವ್ಯಗ್ರಮಾಯಿಂದ್. ಮೋಸೂಪಣ್ಣಿ ಎನ್ನಾ ಸಾಗಪೋಟ್ ಅವಳಾ ಕೂಡೀತ್. ನಾ ಪಿಂತಿರಂಬೀ ಪೋನಾಕ ಸಮಾಧಾನೂಪಡತರತ್ಥಾ ಪೊಯ್ಯಿಯೂ ಸೃಷ್ಟಿಯಂದ್. ಅಧೀನಾಳಕ್ಕ್ ಒಪ್ಪಿಕ್ಯರ ಮಾನಸಿಕಮಾನ ಅಗತ್ಯು ರಾಂದ್ ಅ್ರಣ್ಣರ ಪ್ರಭುತಂತ್ರಂಗಳಾ ಚಿಂತಿಯಾಂಡರಾಂದ್, ಅ್ರಣ್ಣರ ಕೋಪತ್ತೇ ಜೊತೇಕ್ ಇಪ್ಪೊ ನಾ ನಿಜಮಾಯಿಟೂ ಒಂಟಿ, ದೇಶಹೀನು, ಮಿತ್ರಹೀನು, ಬಂಧುಹೀನು ಅ್ರಣ್ಣರ ಭಾವನಾ ಹೆಂಬಿಕಿಂಡದ್.

ಪೋದು ವಾಲೀನ ಅ್ರತ್ಥನಿಯೋ ಸಮಯತ ಮೇಲೆ ಹಾತಾ ತಲಪೀ ಚೂಡೀ ತುಂಕಿಂಡೆ. ಸಾಯಂಕಾಲು ಅ್ರಂಗೂ ಪರಂಬಕ್ಕ್ ಪೋಚಿಲ್ಲೆ. ರಾತ್ರಿ ಚೂಡಿ ಮಧ್ಯರಾತ್ರಿ ಕಳಿಂಜಾಲೂ ಒರಕೂ ಇಲ್ಲಾದೇ ಹೊರಳಾಂಡಿಂದ್ ವಡಿಚಾಮು ಓಂದ್ ಪುಳೇಲೆ ಸ್ನಾನೂ ಪಣ್ಣರಪೊ ಅನ್ಯಮನಸ್ಸಾ ಪ್ರವೇಶಿಯರ ಶಕ್ತಿ ಪಡಿಂಜಹಂಡ್ ಅಮರುಕಂದೆ ಅಂತರಂಗತಾ ಇನ್ನೂ ಶೋಧಿಯಣು. ಸಾಧನೇಣ್ಣು ಇಂದೆ ಶಕ್ತೀಯ ಪುನಃ ಸಂಪಾದಿಯಣು. ಆನಾಕ ಇಂದೆ ಶಕ್ತಿಸಾಧನೇಕ್ ಅ್ರಂಟೇ ಪ್ರಯತ್ನಿಚ್ಚಾಕ ಯೋಗೂ ಸಿದ್ಧಿಯಲ್ಲ. ಇಪ್ಪೋ ಅಪ್ಪದೇ ಅದ್ ಎನ್ನಾ ನಿರಾಕರಿಚ್ಚಿ ಧೂರಮಾಯಿರಾಂದ್. ಇಂದೆ ಕುತೂಹಲತಾ ನಿಗ್ರಹು ಪಣ್ಣಾವತಣ್ಣಮೇ ಗುರುಹ ತಂಗಡೆ ಕೃಪೇಯ ಪಿಂತೀಕ್ ವಂಕಿಂಡರಾಡ ಅ್ರಣ್ಣರದೆಲ್ಲ ಸ್ಮರಣೇಕ್ ವಂದ್ ಪುನಃ ಅದೇ ಚುಳೀಲೆ ಶಿಕ್ಕಿ ಚುತ್ತಾಂಡಿಕ್ಕರ ಅನುಭವಮಾಚ್. ಅತ್ತಾ ತೆರಿಂಜ್ ಎನಕೋದಹಣು ಅ್ರಣ್ಣರ ಉಪೇಕ್ಷೇ ತಾಳಕ್ಕ್ ಅ್ರತ್ಥನ ಪ್ರಯತ್ನಿಚ್ಚಾಲೂ ಸಾಧ್ಯಮಾಚಿಲ್ಲ.

ಅಂದೆ ಸಾಯಂಕಾಲತ ಪೋದೇಕ್, ತಾಂತ್ರಿಕನೇ ಸರಿ; ಅನ್ಯಮನಃಪ್ರವೇಶತಾ ಅತ್ಥನಿಯೇ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾ ಪಣ್ಣಿಯಣ; ಅ್ರಂದೆ ನಿಷೇಧಮೂ ಇಲ್ಲ; ಶಕ್ತೀಯ ಸಾಧಿಯರದೇ ಪ್ರಯೋಗಿಯಕ್ಕ್; ಸಿದ್ಧಿಚ್ಚ ಶಕ್ತೀಯ ಪ್ರಯೋಹಿಯಕ್ಕಹದ್ ಅ್ರಣ್ಣರ ಶುಷ್ಕಮಾನ ನಿಯಮಂಗಳಾ ಪೋಟಕರತಣ್ಣು ಓದ್ ಪ್ರಯೋಜನು? ಅ್ರಣ್ಣಿಯಕ್ಕ್ ಪರಪಟ್ಟದ್. ಯೋಗಮಾನಾಕ ಇಂದೆ ಕುತೂಹಲಮೇ ನಿಷಿದ್ಧು, ಚಿತ್ತಶುದ್ಧೀಕ್ ವಿರುದ್ಧು ಅ್ರಣ್ಣಂದ್. ಅತ್ತಂದೆ ಗುರಿಯೇ ಅಸಹಜಮಾನದ್. ಕುತೂಹಲು, ಅಸೂಯ, ಕೋಪೂ ತಾಪಂಗಳೆಲ್ಲಾ ಮಾನವಸಹಜಮಾನ ಪ್ರವೃತ್ತಿಹ. ಅಫಿಳಾ ನಿಗ್ರಹಿಚ್ಚಿ ಕಾಣಾದ ಗುರೀಕ್ ನೆಗಿಯರತಣ್ಣು ಓದೂ ದಕ್ಕಲ್ಲ ಅ್ರಣ್ಣರ ಸಮರ್ಥನೇಯೂ ಕಾಣಿಚ್ಚಿಕಕ್ಕ್ ಪರಪಟ್ಟದ್.

ತಂತ್ರಸಾಧನೇಕ್ ಪೊಹರದೋ ವಾಣಾವೋ ಅ್ರಂಟ್ ಒರು ವಾರು ಯೋಚಿಚ್ಚೆ. ಇತ್ತಿಯೆಲ್ಲಾ ಸಾಧಿಚ್ಚಿ ಅಹಣಮಾನದೋದ್, ಆಳ್ ಪಣ್ಣೀ ಇಟ್ಟಂತ ಚೂಡಿಕಿಂಡ್ ಸೊಸ್ತಮಾ ಇಕ್ಕರದ್, ಇಂದೆ ಊರುಳ್ಳೀ ಒರು ಪೊಣ್ಣಾ ಹುಡುಕಿ ಕನ್ನಾಲಮಹರದ್, ಇತ್ಯಾದಿಯಾನ ಪರ್ಯಾಯಂಗಳಾ ಆಲೋಚಿಚ್ಚೆ. ಆನಾಕ ಇತ್ಥಾ ಜೀವನತುಳ್ಳೆ ರುಚಿ ಕಂಡಿಲ್ಲ. ಅ್ರದಾನೂ ಒರು ಶಕ್ತಿ ಸಂಪಾದಿಚ್ಚಿಕಾದೇ ಇಂದಾಕ ಜೀವನತಕ್ಕ್ ಅರ್ಥಮೋದ್? ಅ್ರಣ್ಣಿಚ್ಚಿದ್. ಎನಕ್ ಓರೆ ತಾಂತ್ರಿಕು ಆರೂ ತೆರಿಂಜಿಂದಿಲ್ಲ. ಪುಳೇತೇ ದಡತುಳ್ಳೆ, ಗುಡೀತೇ ಚುತ್ತಾಮುತ್ತಾ, ಊರಕ್ಕಡೇತೇ ತೋಪುಳ್ಳೆ ತಳಗರ ಸಾಧುಹೀಳುಳ್ಳೆ ಕೆಲವಾ ತಂತ್ರಮಾರ್ಗತ್ತೇವಾ ಅ್ರಂಟ್ ಅಫಾಡೆ ವೇಷು, ಜಟಾ ವಿನ್ಯಾಸಂಗಳಣ್ಣಮೇ ತೆರಿಯಾಂಡಿಂದ್. ಆನಾಕ ಅಫಾಡೆ ಸಾಧನಶಕ್ತಿ ಅ್ರತ್ಥನಾ ರಾಂದ್ ಅ್ರಂಟ್ ಪರೀಕ್ಷಿಯರದಪ್ಪಡಿ? ನಾ ಉಂದೆ ಶಿಷ್ಯನಹಣೂ ಅ್ರಂಟ್ ರಾಣಿ. ಉಂದೆ ಶಕ್ತೀಯ ಪ್ರದರ್ಶಿಪಿ ಅ್ರಂಟ್ ಕೋಟಾಕ ಆರೂ ಕಾಟಲ್ಲ. ನೀ ಶಿಷ್ಯನಾಯಿಟ್ ಎನಕಹಣಮಾಂದೋದ್? ಅ್ರಂಟ್ ಕೋಳಡ. ಅಂಡೇನು ಶಿಕ್ಕೀನವನೇ ಸರಿ, ಅವನಯೇ ಪುಡಿಯಣು, ಅ್ರಣ್ಣರ ತೀರ್ಮಾನು ಪರಂದದ್. ಅವುಂ ಅ್ರಂಗೆರಾಣಾ ಅ್ರಂಟ್ ಪುಡಿಯರದ್? ಒರು ರೀತೀತೇ ಅಂತಃಪ್ರೇರಣೆಯಾಚ್ : ನಗರತಕ್ಕ್ ಅ್ರಟ್ಟ್ ಕ್ರೋಶು ಧೂರತುಳ್ಳೆ ಅಂಡ್ ಅವನಾ ಸಂಧಿಚ್ಚ ಮಂಟಪತಕ್ಕ್ ಪೋಯಿಟ್ ಕಾತಾಕ ವರಣ. ಎಂದೆಮೇಲೆ ವಿಶೇಷಮಾನ ಅನುಗ್ರಹತಾ ಕಾಟಿ ಅವುಂ ತಂತ್ರವಿಧಾನತ್ತೇ ಶ್ರೇಷ್ಠತೇಯ ವಿವರಿಚ್ಚಾಂ; ಯೋಗತಣ್ಣು

ಲಭ್ಯಮಹರ ಸಿದ್ಧಿಹ ಇತ್ತಣ್ಣಮೂ ವರನ್ನ ಅ್ಹಂಟ್ ಪ್ರದರ್ಶಿಚ್ಚ್ ಕಾಟೀನ. ಅ್ಹಂಡಾಕ ಎಂದೆಮೇಲೆ ಅವಂದೆ ಕೃಪಾ ಆಯಿರಾಂದ್. ಎಂದೆ ಮನಸ್ಸ್ ಅ್ಹಪ್ಪಡಿ ಚಿಂತಿಯಾಂಡ್‌ರಾಂದ್ ಅ್ಹಣ್ಣರತ ಅವುಂ ಗಮನಿಯಾಂಡರಾಣ. ನಾ ಅಂತೀಕ್ ಪೋ್ಯಿಟ್ ಕಾವರದೂ ಅವನಕ್ಕ್ ತೆರಿಯಂದ್. ಖಂಡಿತಮಾ ಅಂತೀಕ್ ವರಣ, ಎಂದೆ ಕೈಯಾ ಪುಡಿಯಣ ಅ್ಹಂಟ್ ತೀವ್ರಮಾ ಅ್ಹಣ್ಣಿಯಕ್ಕ್ ಮುದಲಿಟ್ಟದ್. ಒರು ವಡಿಚಾಮು ಓಂದವನೇ ಉಪಾಹಾರತಾ ಮುಡಿಚಿ ನಡಂದ್ ಪೋ್ನೆ. ಅದೇ ಮಂಟಪು ಒಂಟಿಯಾ ನಿಂಡಿಂದ್. ಅವುಂ ಅಂಡೇನು ಯರಿವಿಚ್ಚ ಕಾಷ್ಠತ್ತೇ ಬೂದಿ ಅಂಗೇ ಇಂದ್. ನಾಯಿಂದೆ ಅಸ್ಥಿಪಂಜರು ಇಂದಿಲ್ಲ. ಚುತ್ತಾ ತಿರಂಬಾಡಿ ಪಾರ್ತೆ. ಅಂಬಿದ್ ಹೆಜ್ಜಾ ಧೂರತುಳ್ಳೆ ಉಳಂದಿಂದ್. ಅ್ಹದೋ ಪ್ರಾಣಿ ಅತ್ತುಳ್ಳೆ ವೊತ್ತೀ ಒಳಿಂಜಿಂದ ಮಾಂಸತಾ ಕಿತ್ತ್ ತಿಂಡಹಂಡ್ ಅತ್ಥನಧೂರು ಅ್ಹಳತಕಂಡ್ ಪೋ್ಯಿಟ್ ಎಳ್ಚಿಕ್ಕರದ್ ಸ್ಪಷ್ಟಮಾ ಇಂದ್. ಅವುಂ ಅಂಡೇನು ಪಣ್ಣೀನ ಕಾರ್ಯಂಗಳೆಲ್ಲಾ ಸ್ಮರಣೇಕ್ ವಂದಹೀನ. ಸ್ವಮಲತಾ ತಿಂಡಿನ್ನ. ಮದ್ಯಪಾನು, ನಾಯಿಂದೆ ಮಾಂಸಭಕ್ಷಣ. ಇನ್ನೂ ಓದೋದ್ ರಾಂದೊ? ನಾ ಇಫಿಳಾ ಪಣ್ಣರದ್ ಸಾಧ್ಯಮಾ? ನಾ ಓಕ್[1] ಇಂತೀಕ್[2] ವಂದೆ? ಅ್ಹಣ್ಣಿಚ್ಚದ್. ಆನಾಕ ಉತ್ತಮು ಅಧಮು ಅ್ಹಣ್ಣರ ಭೇದಭಾವಮೆಲ್ಲ ಅಹಂಕಾರರೂಪತ್ತೇದ್ ಅ್ಹಂಟ್ ಅವುಂ ಚೊಲ್ಲೀಂದ್ ಜ್ಞಾಪಕಮಾಚ್. ವಿಧಿನಿಷೇಧಂಗಡೆ ಭೇದತಾ ಅ್ಹವಚಿ ಸರ್ವತುಳ್ಳೂ ಸಮತ್ತ್ವತಾ ಕಾಣರ ದೃಷ್ಟೀತೇ ಪ್ರತೀಕು ಮಾತ್ರಮೇ ಅಫಾಡೆ ಕೆಲವ್ ಆಚಾರಂಗ, ಅಫಿಳೇ ಮೂಲಾಚಾರಂಗ ಅ್ಹಂಡ್ ಅ್ಹಣ್ಣರ ಸಮಾಧಾನು ಪರಂದದ್. ಪಿಂತಿರಂಬಿ ಅಂಡ್ ಉಕ್ಕಾಕಂಡಿಂದ ವಂಡೇಮೇಲೆ ಉಕ್ಕಾಕಂಡೆ; ವಂದೇ ವರಣ, ನಾ ಇಂಗೆ ಉಕ್ಕಾಕಂಡಿಕ್ಕರದ್ ಅವನಕ್ಕ್ ತೆರಿಂಜಾಯಿರಾಂದ್ ಅ್ಹಣ್ಣರ ವಿಶ್ವಾಸು ಕಿಂಚಿತ್ತೂ ಅಲುಗಾದೆ.

ಮಧ್ಯಾಹ್ನಮಾನಾಲೂ ವಂದಿಲ್ಲಾಂ. ಸಾಯಂಕಾಲಮಾನಾಲೂ ವಂದಿಲ್ಲಾಂ. ಪಶೀಯ ತಡಿಯರದ್ ಕಷ್ಟಮಾಚ್. ಇರಟಾಕ್ಹಿಂಡ್ ವಂದ್. ಸಮಿೂಪತ್ತೇ ಸಣ್ಣೀ ಪುಳೇಲೆ ಹರಿಯರ ನೀರಿಕ್ಕರದ್ ಎನಕ್ ತೆರಿಂಜಿಂದ್. ಅಂಡೇನು ಅವುಂ ನೀರಾ ಕೊಳಂದಿಂದ್ ಅಂಗಣ್ಣಮೇ. ಪೋ್ಯಿಟ್ ನಾಲ್ ಬೊಗಸಾ ನೀರಾ ಸಾಪಟ್ಟ್ ಮಂಟಪತಕ್ಕ್ ಪಿಂತಿರಂಬೀನೆ. ಇರಟುಳ್ಳೇ ವಳೀ ಕಂಡಹಂಡ್ ಊರಕ್ಕ್ ಪಿಂತಿರಂಬರದ್ ಒರು ವಳಿ. ಆನಾಕ ಪಿಂತಿರಂಬೀನಾಕ ಪುನಃ ಶಿಕ್ಕರದಿಲ್ಲಾಂ. ಎನ್ನಾ ಪರೀಕ್ಷಿಪಿಯಣು ಅ್ಹಂಟೇ ಕಾವಿಯಾಂಡ್ ರಾಣ. ಅ್ಹತ್ಥನ ಪೋ ಅ್ಹತ್ಥನ ದಿನು ಕಾಯಿಪಿಯಣು ಅ್ಹಣ್ಣರದ್ ಅವನಕ್ಕ್ ಮಾತ್ತ್ರ ತೆರಿಂಜರಾಂದ್. ಕಾವರದೊಂಡೇ ಎಂದೆ ಕರ್ತವ್ಯ ಅ್ಹಂಟ್ ತೀರ್ಮಾನಿಚ್ಚಿ, ಮಂಟಪತ್ತೇ ಕಲ್ಲ್ ನೆಲತಮೇಲೆ ಸೊಸ್ತಮಾ ತುಂಕಿಂಡೆ. ರಾತ್ರೀ ಪೋದೇಲೆ ಕಾಡ್‌ಮೃಗಂಗ ವರಲಾಂ, ಪಾಂಬ್‌ಪಲ್ಲಿ ವರಲಾಂ ಅ್ಹಣ್ಣರ ಭಯು ಇಂದಾಲೂ, ಇತ್ಥಾ ಭಯತಾ ಗೆಲ್ಲರದೇ ಅಂದೆ ಪರೀಕ್ಷೇತೇ ಮುದಲಾ ಹಂತು ಅ್ಹಣ್ಣರ ಭರವಸ ಒಂಡೇ ಧೈರ್ಯತಾ ಕುಡಾಂಡಿಂದದ್. ಹೊಟ್ಟೇಕಿಲ್ಲಾವತಣ್ಣು ಒರಕು ತಪ್ಪಿಚ್ಚಕಂಡ ರಾಂದ್. ಭಯತ್ತೇ ತೀವ್ರತೇಯ ಸಂಪೂರ್ಣಮಾ ಅನುಭವಿಯಣೂ ಅ್ಹಂಟೇ ಅದ್ ತಪ್ಪಿಚ್ಚಕಂಡ ರಾಂದ್ ಅ್ಹಂಟ್ ನಾ ಅರ್ಥೂಪಣ್ಣಿಕಿಂಡೆ. ಬ್ರಾಹ್ಮೀಮುಹೂರ್ತು ಸಮೀಪಿಯಾಂಡಿಕ್ಕಚ್ಚೆ ಒರಕೂ ವಂದ್. ಸೂರ್ಯಂದೆ ವಳಕ್ ಒಡಂಬತ್ತೇ ಮೇಲೆ ಹರಿಂಜ್ ಎಚ್ಚರಮಾಚ್. ಓಂದ್ ಉಕ್ಕಾಕಂಡಮೇಲೆ ಇಡೀ ರಾತ್ರಿ ಕಾತಾಚೆ, ಇನ್ನ್ ಹಾತಕ್ಕ್ ಪಿಂತಿರಂಬೀ ಹೊಟ್ಟೇಕಾನಾಲೂ ಪೋಡಣು, ಇನ್ನತ್ಥನಪೋ ಪಳ್ಚಿಕ್ಕರದ್, ಅ್ಹಣ್ಣಿಚ್ಚದ್. ಸ್ವಲ್ಪೂ ಪೋದೇಮೇಲೆ ಇಪ್ಪೊ ಪಿಂತಿರಂಬೀನಾಕ ಅವುಂ ಇನ್ನಂಡಂಡೂ ಶಿಕ್ಕರದಿಲ್ಲಾಂ. ಅಂಗೆ ಸೋತ್ ಅಂದೆ ಗುರೂವಾ ಕಳಿಂಜಹಂಡಹುಡಿ ಇಂಗೆ ಸೋತ್ ಇವನಾ ಕಳಿಂಜಹರದ್ ವಾಣ ಅ್ಹಣ್ಣಿಚ್ಚದ್. ತೊರೇ ಬಡೆ ಪೋ್ಯಿಟ್ ಸ್ನಾನೂಪಣ್ಣಿ ಅದೇ ಬಟ್ಟೆಹೀಳ ಪೋಟಕಂಡ್ ನಾಲ್ ಬೋಗಸಾ ನೀರಾ ಸಾಪಟ್ಟ್ ಪುನಃ ವಂಡೇ ಮೇಲೆ ಉಕ್ಕಾಕಂಡೆ. ಉಪವಾಸತ್ತೇ ಅಭ್ಯಾಸಮೂ ಇಲ್ಲಾವತಣ್ಣು ಬುದ್ಧೀಯ ಸುಪ್ತಗುಣು ಆವರಿಯಾಂಡಿಂದ್. ಅಂದೆ ಇಡೀ ದಿನು ಪುನಃ ಉಪವಾಸೂ ಇಂದೆ. ರಾತ್ರಿ ಮಂಟಪತುಳ್ಳೆ ತುಂಕಿಂಡಿಂದೆ. ಹೊಟ್ಟೇಕಿಲ್ಲಾದ ಆಯಾಸತ್ತೇ ಮಂಪರ್ ಕವಿಂಜಿಂದ್. ಒರಕಮಿಲ್ಲ.

ವಡಿಚಾಮು ಆನಪೊ ಅ್ಹದಾನೂ ಒರು ಪ್ರಾಣೀಯಾ ಚಾವಿಚ್ಚ್ ಅದ್ ಪಣ್ಣೀನಹುಡಿ ಮಾಂಸತಾ ಚುಟ್ಟ್ ಸಾಪಡರ ಆಲೋಚನಾ ವಂದ್. ಬ್ರಾಹ್ಮಣನಾನ ನಾ ಅದವರೀಕ್ ಮಾಂಸಭಕ್ಷಣತ್ತೇ ಆಲೋಚನೇಯೂ ಪಣ್ಣೀಂದಿಲ್ಲೆ.

1 ಅತ್ತಕ್ಕ್ 2 ಇಂಗಿತೀಕ್

ಇಪ್ಪೊ ಎಂದೆ ಕೈಹೀಳಣ್ಣಮೇ ಒರು ಪ್ರಾಣೀಯ ಚಾವಿಚ್ಚ್ ಚಮಿಯರ, ನಾಗರಿಕತಾ ಇಲ್ಲಾದ ಕಾಡ್‌ಜನಂಗಳಾಪೋಲೆ ನೆರಪುಳ್ಳೆ ಚುಟ್ಟ್ ಸಾಪಡರ ಹಠಾತ್ ಪರಿವರ್ತನೆಯಹರದ್ ಕಷ್ಟು ಅ್ಹಣ್ಣಿಚ್ಚಿದ್. ಅಲ್ಲಾದೇ ಬೇಟೇ ಪಣ್ಣಕ್ಕೊ ಎನಕ್ ವರಲ್ಲ. ಒರು ನಾಯಿ ಶಿಕ್ಕೀನಾಕ ಅತ್ತಾ ಕಲ್ಲುಳ್ಳೆ ಜಜ್ಜಿ ಚಾವಿಯರ ಕಲ್‌ಮನಸ್ಸ್ ಎನಕ್ ಸಾಧ್ಯಮಾ? ಅ್ಹಂಟ್ ಎನ್ನಾ ನಾ ಕೋಟಕಂಡೆ. ಇತ್ಥನ ವರ್ಷತ್ತೇ ಸಂಸ್ಕಾರು. ಓದಿಂದಾಲೂ ನಾ ಗೆಡ್ಡಾಗೆಣಸಹೀಳ ಹುಡುಕಿ ತೋಡಿ ಸಂಪಾದೀಲಾಂ. ಕಾಡತ್ತೇ ಪಳಂಗಳಾ ಹುಡುಕಿ ಆರಿಚ್ಚಿ ಸಾಪಡಲಾಂ. ಅದೊಂಡೇ ವಳಿ ಅ್ಹಣ್ಣಿಚ್ಚಿದ್. ಆನಾಕ ಫೆರೀ ನಗರತಕ್ಕ್ ಹತ್ತಿರಮಿಕ್ಕರ, ಸಂಪೂರ್ಣಮಾ ಅರಣ್ಯಮೂ ಅಲ್ಲಾದ ಇಂದೆ ಸ್ಥಳತುಳ್ಳೆ ಸಾಪಡಕ್ಕ್ ಅರ್ಹಮಾನ ಅ್ಹಂದೆ ಕಾಡ್‌ಪಳಂಗ ಶಿಕ್ಕಲಾಂ? ತೊರೇ ಕಡೇಕ್ ಪೋನಾಕ ಅ್ಹದಾನೂ ಗೆಡ್ಡ ಶಿಕ್ಕಲಾಂ. ಆನಾಕ ಅಗೆಯಕ್ಕ್, ತೋಡಕ್ಕ್ ಎಂದೆ ಬಡೆ ಅ್ಹಂದೆ ಸಲಕರಣಯೂ ಇಲ್ಲ.

ಅಂಡ್ ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ಒರು ಎದರ್ ಗಾಡಿ ಪೊಹಾಂಡಿಕ್ಕರ ಸದ್ದ್ ಕೋಟದ್. ಹತ್ತಿರತುಳ್ಳೇ ಪೂರ್ವ ಪಶ್ಚಿಮಮಾಯಿಟ್ ಒರು ಗಾಡೀತೇ ಜಾಡ್ ಇಕ್ಕರತಾ ಪಾರ್ತಿಂದೆ. ನಿಧಾನಮಾ ಹೆಜ್ಜೇಪೋಟಕಂಡ್ ಪೋಯಿಟ್ ಅತ್ತಾ ನಿಲ್ಲಿಚ್ಚೆ. ಮೇಲಕ್ಕ್ ರಕ್ಷಣೆಯಾಯಿಟ್ ಪಾಯಾ ಪೋತಿ ಬಿದಿರತ್ತೇ ಕಮಾನಾ ಕಟ್ಟೀನ ವಂಡಿ. ನಾಲ್ ಜನು ಪುರುಷಾ ರಂಡ್ ಪೊಂಢಾಟಿಮಾ ಉಕ್ಕಾಕಂಡಿಂದ. ಮೋಪಾನ ಜೋಡಿ ಎದರ್‌ಹ. ‘ಎಂದೆ ಗುರುಹೀಳಕ್ಕಾಯಿಟ್ ಅಂದೆ ಮಂಟಪತುಳ್ಳೆ ಕಾವಾಂಡರಾಣಿ. ನಾಲ್‌ನಾಳೇಣ್ಣು ಅ್ಹತ್ತಯೂ ಸಾಪಟ್ಟಕ್ಕಲ್ಲೆ. ಓದಾನೂ ಸಾಪಡಕ್ಕಿಂದಾಕ ಕುಡಡಹೀಳಾ?’ ಅ್ಹಂಟ್ ಕೋಟೆ.

ಪೊಂಢಾಟಿಹ ರಂಡ್‌ಪೇರೂ ತಂಗತಂಗಳುಳ್ಳೆ ವಾರ್ಥೊಲ್ಲಿಕಿಂಡ. ಅಥಾಳುಳ್ಳೆ ಸುಮಾರಾ ಅಂಬಿದ್ ವರ್ಷತ್ತೇ ಫೆರೀತೇವೆ, ‘ಅವಲರಶೀಯೂ ವೆಲ್ಲತ್ತೇ ಪುಡೀಯೂ ರಾಂದ್. ಸಾಪಡಡಾ?’ ಅ್ಹಂಡ. ‘ಕುಡಂಗೊ. ಉಂಗಳಕ್ಕ್ ಪುಣ್ಯ ವರಂದ್’ ಅ್ಹಂಡೆ.

‘ನಂಬ ಅ್ಹಪ್ಪಡಿಯೂ ಇನ್ನ್ ರಂಡ್ ಪ್ರಹರತುಳ್ಳೆ ಮಥುರೇಕ್ ತಲಪಣು. ಎಲ್ಲಾತಿಯೂ ಕುಡತುಡು,’ ಅ್ಹಂಟ್ ಅವೆ ಸುಮಾರಾ ಇರಿಹತ್ತಂಜ್ ವರ್ಷತ್ತೇ ಥರೀತೇವಳಕ್ಕ್ ಚೊಲ್ಲೀನ. ಅವೆ ಒರು ಫೆರೀಗಂಟ್, ಒರು ಥರೀಗಂಟಾ ವಾಂಗಿ ಗಾಡಿ ಹೊಡಿಯಾಂಡಿಂದ ಮನುಷ್ಯಂದೆ ಕೈಯಿಕ್ಕ್ ಕುಡತ. ಅದ್ ಬಗ್ಗೀ ಕುಡತತಾ[1] ನಾ ವಂಕಿಂಡೆ. ‘ಒರು ಸಾವೇಯೂ ಕುಡು. ನೀರುಳ್ಳೆ ನೆಂಚಕಂಡ್ ಸಾಪಡಹಡ್,’ ಫೆರೀವೆ ಚೊಲ್ಲೀನ. ಥರೀವೆ ಒರು ಮಣ್ಣತ್ತೇ ಸಾವೇಯ ಹುಡುಕೀ ವಾಂಗೀ ಕುಡತ. ವಂಡಿ ಮಥುರೇ ಕಡೇಕ್ ಪರಪಟ್ಟದ್. ಸ್ವಲ್ಪ ಸ್ವಲ್ಪಮಾ ದಿನತಕ್ಕ್ ರಂಡ್‌ವಾರಿ ಸಾಪಟ್ಟಾಕ ನಾ ಅ್ಹಟ್ಟ್ ನಾ ಜೀವತಾ ನಿಲ್ಲತಿಕಿಂಡ್[2] ಇಕ್ಕರತ್ಥನ ಅವಲರಶಿ ಇಂದ್. ರಂಡ್ ಗಂಟಹೀಳಯೂ ಹೊತ್ತಕಂಡ್ ತೊರೇ ಬಡೇಕ್ ಪೋನೆ. ಮಂಟಪತುಳ್ಳೇ ಉಟ್ಟ್‌ಪೋನಾಕ ಅ್ಹದಾನೂ ಕಾಡ್‌ಪ್ರಾಣಿ ವಾಸನೇ ಪುಡಿಚ್ ವಂದ್ ವಂಕಿಂಡ್ ಪೋಹಲಾಂ ಅ್ಹಣ್ಣರ ಎಚ್ಚರಿಕೇಣ್ಣು ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ಸಾಪಟ್ಟ್ ರಾತ್ರಿ ಪುನಃ ಸಾಪಟ್ಟ್ ಗಂಟಹೀಳ ತಲೇ ಅಡೀಕ್ ವಚ್ಚಿಕಂಡ್ ತುಂಕಿಂಡಮೇಲೆ ರಾತ್ರಿ ಅಳಹೀ ಒರಕೂ ಪತ್ತೀತ್. ವಡಿಚಾಮು ಎಚ್ಚರಮಾನಪೊ ಒಡಂಬಮೇಲೆ ಅರಂಬಹಾ ಓಡಾಡಾಂಡಿಂದಹೀನ.

ಇದಾನ ಅ್ಹಂಜಾ ಸಾಯಂಕಾಲು ಸ್ವಲ್ಪು ಕತ್ತಲಾ ಹೆಚ್ಚರಪೋದೇಕ್ ಅವುಂ ಅಂತೀಕ್ ವನ್ನಾ. ಅವಂದೆ ಜೊತೇಕ್ ಒರು ವೇಷತಯೂ ಅಲಂಕಾರತಯೂ ಪಾತಾಕ ಅಗ್ಘತ್ತೇ ವೇಶ್ಯೇ ಪೋಲೆ ಕಾಣರ ಪೊಂಢಾಟಿ ಇಂದ್. ವ್ಯಾಪಾರು ಪಿನ್ನ ಸಂಚಾರತ್ತೇ ಸಂಗಮಮಾನ ಮಥುರೇಲೆ ಅತ್ಥಾ ವೇಶ್ಯೆಹೀಳಕ್ಕ್ ಬರೂ ಇಂದಿಲ್ಲ. ಅ್ಹತ್ಥನಿಯೋ ಜನಂಗಳಾ ನಾ ಪಾರ್ತಿಂದೆ. ಇದ್ ಸುಮಾರಾ ಮುಪ್ಪಿದ್ ವರ್ಷೂ ಧಾಟೀನ ವಯಸ್ಸತ್ತೇದ್. ವೃತ್ತೀಲೆ ಪಳಹೀ ಪಳಹೀ[3] ವಳವ್–ವಾಮಾನು ಒಂಡೂ ಇಲ್ಲಾದ ಮುಖಭಾವು. ತಾಂತ್ರಿಕು ಎನ್ನಾ ಪಾರ್ತ್ ಚೊಲ್ಲೀನ್ನಾ : ನೀ

1 ಕುಡತಿಂತ 2 ನಿಲ್ಲಚ್ಚಕಂಡ್ 3 ಪಳಗೀ

ಇಂತೀಕ್ ಪರಪಡರ ತೀರ್ಮಾನೂ ಪಣ್ಣೀನಪ್ರೋದೇ ಎನಕ್ ತೆರಿಂಜದ್. ಉಂದೆ ನಿಷ್ಠೇಕ್ ಮೆಚ್ಚಿಯೇ ನಾ ಇಂತೀಕ್ ವಂದರಾಣಿ. ಇಂಡೇನು ಅಮಾವಾಸ್ಯ. ಯೋನಿಪೂಜೆ ಪಣ್ಣಕ್ ಅ್ರಂಟ್ ಇತ್ತಾ ಅಳಿಚಿಕಂಡ್ ವಂದರಾಣಿ. ಅಂದೆ ತಂತ್ರತಾ ನೆರವೇರಿಯರಪ್ರೊ ಓರೇತೇವಾ ಇರಕ್ಕಹದ್. ನೀ ಇಪ್ರೊ ಅ್ರಂಗಾನೂ ಒರು ಕ್ರೋಶು ಧೂರೂ ಪ್ರೋಯಿಟ್ ರಾತ್ರೀಯಾ ಕಳಿಂಜ್ ಸೂರ್ಯೋದಯತಕ್ಕ್ ಮೊದಲು ಇಂತೀಕ್ ವಾ.'

ಅವಲರಶಿ ವೆಲ್ಲತ್ತೇ ಗಂಟಾ ಅ್ರಡತಕಂಡ್ ನಾ ಪರಪಟ್ಟೆ. 'ಅತ್ತಾ ಇಂಗೇ ಉಟ್ಟ್ ಪ್ರೋ,' ಅ್ರಣ್ಣ ಅವ್ರಂ. ಮೊದಲಿಂದ ಉಡತುಳ್ಳೆ ವಚ್ಚ್ ನಾ ಪಶ್ಚಿಮಾಭಿಮುಖಮಾ ನಡಂದ್ ವಂಡೀತೇ ಜಾಡುಳ್ಳೆ ಸುಮಾರಾ ಒರು ಕ್ರೋಶು ಪ್ರೋನೆ. ಮೊಬ್ಬುಳ್ಳೆ ಒರು ಸಮತಟ್ಟಾನ ವಂಡಾ ಕಾಣಿಚ್ಚದ್. ಅತ್ತಂದೆ ಮೇಲೆ ಉಕ್ಕಾಕಂಡೆ. ಸ್ವಲ್ಪೂ ಪ್ರೋದೇಕ್ ಅಮಾವಾಸ್ಯೇತೇ ದಟ್ಟಮಾನ ಕತ್ತಲಾ ಕವಿಂಜದ್. ಆಕಾಶತುಳ್ಳೆ ಹೊಳಿಯರ ನಕ್ಷತ್ರಂಗಾ ಇಂದಾಲೂ ಅಫಿಯ ಭೂಮೀತೇ ಕತ್ತಲೇಯ ದಟ್ಟೈಸಾಂಡಿಂದಹೀನ. ಚುತ್ತಾ ಇಕ್ಕರ ಮರೂ ಗಿಡೂ ದಿಬ್ಬೂ ಪಳ್ಳೂ ಮುದಲಾನ ಅ್ರಂದೆ ಆಕಾರಂಗಳೂ ಕಾಣಾಂಡಿಂದಿಲ್ಲ. ಎನಕ್ ಸ್ವಲ್ಪಮೂ ಭಯಮಾಚಿಲ್ಲ. ಎಂದೆ ಗುರುಹ ವಂದರಾಡ. ಎಂದೆ ಸಂಪೂರ್ಣಮಾನ ರಕ್ಷಣ ಅವಂದೆ ಸಾಮರ್ಥ್ಯತುಳ್ಳೆ ರಾಂದ್, ನಾ ಅ್ರಂಗಿಂದಾಲೂ ಅ್ರತ್ತಾ ಪಣ್ಣಾಂಡಿಂದಾಲೂ ಅವಂದೆ ಪ್ರಜ್ಞೀತೇ ವ್ಯಾಪ್ತೀಂದುಳ್ಳೆ ಸುರಕ್ಷಿತನಾ ಇಕ್ಕಣಿ, ವನ್ಯಮೃಗಂಗ ಅಹಡ್, ದೆವ್ವ ಪೀಡ ಪಿಶಾಚಿಹೀಳಹಡ್ ಎನ್ನಾ ಓದೂ ಪಣ್ಣಲ್ಲ, ಪಣ್ಣಕ್ಕ್ ಅಫಿಳಕ್ಕ್ ಶಕ್ತಿ ಇಕ್ಕಲ್ಲ ಅ್ರಣ್ಣರ ಭಾವತುಳ್ಳಿಂದೆ. ಯೋನಿಪೂಜೇ ವಿಷಯತಾ ಅಸ್ಪಷ್ಟಮಾ ಕೋಟ್ ತೆರಿಂಜಿಂದೆ. ಶಕ್ತೀಯಾ ಆರಾಧಿಚ್ಚಿ ಆಹ್ವಾನಿಚ್ಚಿಕರ ಒರು ಕ್ರಿಯ, ಮೈಥುನು ಅತ್ತತ್ತೇ ಒರು ಅಂಗು ಅ್ರಣ್ಣರ ಮಟ್ಟ್‌ಕ್ಕ್ ಎನಕ್ ತೆರಿಂಜಿಂದ್. ಆಂತಣ್ಣು ಅಂಗೆ ಅವ್ರಂ ಅ್ರತ್ತಾ ಪಣ್ಣಾಂಡಿರಣ ಅ್ರಣ್ಣರ ಕುತೂಹಲಮಹಡ್ ಕಲ್ಪನೆಯಹಡ್ ಉಂಡಾಚಿಲ್ಲ. ಅಪ್ಪಡಿ ಉಂಡಾಯಿಂದಾಕ ಅದ್ ಅವನಕ್ಕ್ ತೆರಿಂಜ್ ಎನ್ನ ಶಿಕ್ಷಿಪೀಲಾಂ ಅ್ರಣ್ಣರ ಭಯಮೂ ಇಂದ್. ಸ್ವಲ್ಪು ಪ್ರೋದೇಕ್ ಒರಕೂ ವಂದ್. ಗಾಢಮಾನ ಒರಕು. ಅತ್ಥನ ಪಹಲೂ ರಾತ್ರಿಯೂ ಇಂದ ಅನಿಶ್ಚಿತತೇಯೂ ಆತಂಕಂಗಳೂ ಕಳಿಂಜ್ ಗುರುಹ ವಂದ್ ಎನ್ನಾ ಸ್ವೀಕರಿಚ್ಚಿರಾಡ ಅ್ರಣ್ಣರ ಕ್ಷೇಮಭಾವತ್ತೇ ಒರಕು. ಎಚ್ಚರಮಾನಪ್ರೊ ಪೂರ್ವತುಳ್ಳೆ ಅಸ್ಪಷ್ಟಮಾ ಭಳಪ್ಪತ್ತೇ ವಲಯೂ ಕಾಣಿಚ್ಚಿಕಂಡಿಂದ್. ಹಕ್ಕಿ ಪಕ್ಷಿಹ ಮೃದುವಾ ವಿರಳಮಾ ಇಂಚರೂ ಪಣ್ಣಾಂಡಿಂದಹೀನ. ನಾ ಓಂದ್ ಒಡಂಬಾ ವೊರಚ್ ಮಂಟಪತ ಕಡೇಕ್ ನಡಂದ್ ವರರ ಪ್ರೋದೇಕ್ ಗಿಡು ಮರು ನೆಲಂಗ ಆಕಾರತಾ ತಳಿಂಜಿಂದಹೀನ. ಅಂದೆ ಪ್ರೊಂಢಾಟಿ ಮಂಟಪತ್ತೇ ಕಲ್ಲ್‌ನೆಲತಮೇಲೆ ಬಿಲ್ಲತ್ತೇ ಆಕೃತೀಲೆ ತಂದೆ ನಗ್ನಮಾನ ಶರೀರತಯೂ ಕೈ–ಕಾಲಹೀಳಯೂ ಬಾಗಿಚ್ಚಿ ಮಗ್ಗುಲಾ ತುಂಕಿಂಡ್ ಒರಕೂ ಪಣ್ಣಾಂಡಿಂದ್. ತುಂಕ್ಯರಪ್ರೊ ತಾಂ ಉಡತಕಿಂಡಿಂದ ಚೀರೇಯ ಪ್ರೋತಿಕಿಂಡಿಂದ್ ಇಪ್ರೊ ಅದ್ ಒರಕತ್ತೇ ಹೊರಳಾಟತುಳ್ಳೆ ನೆಲತ ಮೇಲೆ ಅರೆಸುರುಳಿಯಾ ಉಳಂದಿಂದ್. ಅತ್ತಂದೆ ನೆತ್ತೀಲೆ ಧಪ್ಪಮಾನ ಆಕೃತೀಲೆ ಕುಂಕುಮು ವೊತ್ತಿಕಿಂಡಿಂದ್. ಸ್ತನು ಪಿನ್ನ ಕೇಶಭರಿತಮಾನ ಯೋನಿಪ್ರದೇಶತುಳ್ಳೆ ತೇಂಜ ಶ್ರೀಗಂಧೂ ವೊತ್ತೀ ಒಳಂದಿಂದ್. ಮಂಡಿ ಮೊಳಕ್ಕೈಹೀಳಕ್ಕೆಲ್ಲಾ ಶ್ರೀಗಂಧತ್ತೇ ಪಟ್ಟಿಹ. ಜುಟ್ಟಕ್ಕ್ ನೆರಪಾಪ್ರೋಲೆ ಕಾಣರ ಮುತ್ತುಕತ್ತೇ ಪೂವತ್ತೇ ಗೊಂಚಲು. ಪಕ್ಕತುಳ್ಳೆ ನಗ್ನನಾಯಿಟ್ ವೀರಾಸನತುಳ್ಳೆ ಉಕ್ಕಾಕಂಡ ಅವ್ರಂ ಕಣ್ಣಾ ಮುಚ್ಚೀ ಧ್ಯಾನಲೀನನಾಯಿರಾಣ. ಅವಂದೆ ಎದ ನೆತ್ತಿ ಜನನೇಂದ್ರಿಯಂಗಳಕ್ಕೆಲ್ಲಾ ಕುಂಕುಮತ್ತೇ ಲೇಪಮಾಯಿರಾಂದ್. ನಾ ಅಂಗೆ ನಿಲ್ಲಲಾವೋ ಕೂಡಾದೋ, ತೀರಾ ಬೇಗೂವಂದುಟೇನೋ ಅ್ರಣ್ಣರ ಅನುಮಾನು ಉಂಡಾಚ್. ಇಪ್ರೊ ಅರುಣೋದಯಮಹಾಂಡಿಂದ್. ಅವ್ರಂ ಚೊಲ್ಲೀಂತಕಣ್ಣಮೂ ತೀರಾ ಮೊದಲು ನಾ ವಂದಿಕ್ಕಲ್ಲೆ, ಅ್ರಂಟ್ ಮನಸ್ಸಕ್ಕ್ ಖಚಿತಮಾನಾಲೂ ಇಫಿಯಾ ಇಂದೆ ಸ್ಥಿತೀಲಿಕ್ಕರಪ್ರೊ ಇಂಗೆ ಕಾತಕಂಡ್ ನಿಲ್ಲರದ್ ಉಚಿತಮಂಡ್ ಅ್ರಂಟ್ ಭಾವಿಚ್ಚಿ ಪಿಂತಿರಂಬಿ ನಡಂದೆ. ಇನ್ನೂರು ಹೆಜ್ಜಾ ಪ್ರೋಯಿಟ್ ಒರು ಮರತ್ತೇ ಬುಡತುಳ್ಳೆ ಉಕ್ಕಾಕಂಡೆ.

ಆನಾಕ ಉಕ್ಕಾಕಂಡ ಸ್ವಲ್ಪೂ ಪ್ರೋದೇಕೇ ಓಂದ್ ವಾ ಅ್ರಂಟ್ ಅವ್ರಂ ಎನ್ನಾ ಅಳಿಚಹುಡಿ ಅಂತರ್ಬೋಧೆಯಾಚ್. ಓಂದ್ ಮಂಟಪತಕ್ಕ್ ವರರತ್ಥನೇಂದುಳ್ಳೆ ಅವ್ರಂ ಧ್ಯಾನತಾ ಮುಡಿಚ್ ತಂದೆ ಖರತ್ತ ತುಂಡುವಸ್ತ್ರತಾ ಧರಿಚ್ಚಿನ್ನ. ಅಂದೆ ಪ್ರೊಂಢಾಟಿ ತಂದೆ ಕುಫಾಯತಾ ಇಟ್ಟಕಂಡ್ ಚೀರೇಯ ಯದ್ವಾತದ್ವಾ ಶೈಲೀಲೆ

ಚುತ್ತಿಕಿಂಡ್ ಉಕ್ಕಾಕಂಡಿಂದ್. ಅತ್ತಂದೆ ಮೊಖತುಳ್ಳೆ ತೂಕಡಿಕ್ಯ ಜೋಲಾಂಡಿಂದ್. ವೇಶ್ಯೆಹ ಗಾಢಮಾನ ಒರಕತುಳ್ಳಿಕ್ಕರ ಸಮಯು ಅದ್. 'ಇತ್ತಾ ಮಥುರೇಕ್ ಸಮಿೊಪಮಾ ತಲಪಿಚ್ಚಿ ವಾ. ಇತ್ತ್ರಕ್ಕ್ ಶೇರಣಮಾನ ಶುಲ್ಕು ಶೇರೀ ಆಯಿರಾಂದ್,' ಗುರುಹ ಎನಕ್ ಆಜ್ಞೀ ಪಣ್ಣೀನ.

ನಾ ಸಂಪೂರ್ಣಮಾ ಅವಂದೆ ಶಿಷ್ಯನಾನೆ. ಅವುಂ ಆತುರತ್ತೇ ಬಲವಂತೂ ಪಣ್ಣೀತಿಲ್ಲಾಂ, ಆನಾಲೂ ಕ್ರಮೇಣ ಮದ್ಯು, ಮಾಂಸು, ಮತ್ಸ್ಯ, ಮುದ್ರೆಹೀಳ ಸಾಂಕೇತಿಕಮಾ ಮಾತ್ರಮಂಡ್ ಜೀವನತ್ತೇ ವಿಧಾನಮಾಯಿಟೂ ಅಳವಡಿಚ್ಚಿಕಂಡೆ. ಕೋನೇತೇದಾನ ಮೈಥುನತಾ ಅನುಷ್ಠಾನು ಪಣ್ಣಕ್ಕ್ ಗುರುಹೀಡೆ ಅನುಮತಿ ಶಿಕ್ಕೀಂದಿಲ್ಲ. ಎನಕ್ ಅ್ತುಳ್ಳೊ ಆತುರಮಿಂದಿಲ್ಲ. ಗುರುಹೀಳಕ್ಕ್ ಎಂದೆಮೇಲೆ ಕೃಪಾ ಇಕ್ಕರತಣ್ಣು ನಾ ಅ್ಂದೆ ಹಂತತುಳ್ಳೆ ಅ್ತ್ತ ಅನುಷ್ಠಿಯಣು ಅ್ಣ್ಣರ ತೀರ್ಮಾನು ಅಘಾಳ್ಳಕ್ಕ್ ಉಟ್ಟಿಂದ್ ಅ್ಂಟ್ ಸೊಸ್ತಮಾ ಇರಾಂಡಿಂದೆ. ನಂಗಾ ಮಥುರೇಯಾ ಉಟ್ಟ್ ರಂಡ್ ವರ್ಷಂಗಳೇ ಕಳಿಂಜಿಂದಹೀನ. ಯಮುನಾ ತೀರತಣ್ಣು ಗಂಗಾತೀರತಕ್ಕ್ ವಂದು. ಅಂಗಣ್ಣು ಸರಯೂ ನದೀತೇ ತೀರತುಳ್ಳೆ ಸಂಚರಿಚ್ಚಿ ಗಂಡಕೀತೇ ಸಮೀಪತಕ್ಕ್ ವಂದು. ಅ್ಂಗಂಗೆ ಪೋನಾಲೂ ಎಂಗಡೆ ಜೀವನವಿಧಾನು ಒಂಡೇ ಆಯಿಂದ್. ಬೇಟೇ ಪಣ್ಣಾಂಡಿಂದು. ಮಾಂಸತಾ ಸಾಪಡಾಂಡಿಂದು. ನಂಗಳೇ ಗಿಡಂಗಳಕ್ಕ್ ಕಟ್ಟಿ ಇಳಿಚೀನ ಹೆಂಡತಾ ಕುಡಿಯಾಂಡಿಂದು. ರೋಗುರುಜಿನು ಶತ್ರೂಪಣ್ಣಿಚ್ಚ ಮಾಟೂಮದ್ದಹೀಡೆ ನಿವಾರಣೇಕ್ ಮಾಯಾಮಂತ್ರಂಗಳಾ ಪಣ್ಣೀಕುಡತಿಂತಕ್ಕ್ ಫಲಾನುಭವಿಹಾ ಕುಡಾಂಡಿಂದ ಪಣು ಅಥವಾ ದಿನಸಿ ಧಾನ್ಯು ಮಾಂಸು ಮದ್ಯಂಗಳಾ ವಂಕ್ಯಾಂಡಿನ್ನು. ಎಂಗಳಾ ಕಂಡಾಕ ಜನಂಗಾ ಹೆದರಾಂಡೂ ಇಂದಹೀನ. ಆಡೆ ಮೊಖತಾ ದೃಷ್ಟಿಚ್ಚಿ ಪಾರ್ತಾಲೂ ಅಘಾಡೆ ಮನಸ್ಸ್ ಶತ್ರುಹ ಮಿತ್ರಾ ಸತೀಸುತಾಡೆ ವಿವರಂಗಳಾ ಚೊಲ್ಲರ ಶಕ್ತಿ ಎಂದೆ ಗುರುಹೀಳಕ್ಕಿಂದ್. ಅತ್ಥನಾ ಪೋರಮಾಯಿಂದ್ ಜನಂಗಡೆ ಭಯೂಭಕ್ತಿಹೀಳ ಸಂಪಾದಿಯಕ್ಕ್. ಅಪ್ಪಡಿಯಂಟ್ ಅವನಕ್ಕ್ ದುರಾಶಾ ಇಂದಿಲ್ಲ. ಸಂಗ್ರಹಬುದ್ಧಿ ಕಿಂಚಿತ್ತೂ ಇಂದಿಲ್ಲ. ಸಮಯೂ ಶಿಕ್ಕೀನಪೋದೆಲ್ಲಾ ಅವುಂ ಎನ್ನಾ ಧ್ಯಾನತಕ್ಕ್ ಪೋಡಾಣ್ಣೀನ್ನ. ತಾನೇ ಎಂದೆದರಕ್ಕ್ ನಿಂಡ್ ನೆತ್ತೀತೇ ಬ್ರಹ್ಮರಂಧ್ರತಾ ಸ್ಪರ್ಶಿಚ್ಚಿ ಧ್ಯಾನೂ ಉಕ್ಕಾಕಕ್ಕ್ ಸಹಾಯೂ ಪಣ್ಣಾಂಡಿನ್ನ. ಸ್ವಲ್ಪು ಮದ್ಯು ಅಥವಾ ಪುಹೇ ಸೇವನೇತೇ ಸಹಾಯೂ ಇಂದಾಕ ಪೋರು, ತನಕ್ ತಾನೇ ಧ್ಯಾನೂ ಸಾಧ್ಯಮಹಾಂಡಿಂದ್. ಧ್ಯಾನತ್ತೇ ಜೊತೇಲೆ ವರರ ಎಲ್ಲಾ ವಿಧಮಾನ ಶಕ್ತೀಯೂ ಅವಂದೆ ಮಾರ್ಗು ಸ್ವೀಕರಿಯಾಂಡಿಂದ್. ಅಂದೆ ಶಕ್ತಿಹೀಳಕ್ಕಾಯಿಟೇ ಧ್ಯಾನೂ ಪಣ್ಣರದ್ ಅ್ಂಟ್ ಅವುಂ ಪ್ರತಿಪಾದಿಯಾಣ್ಣೀನ್ನ. ಇಪ್ಪಡಿಯಾಯಿಟ್ ಅನ್ಯಮನಃಪ್ರವೇಶು ಎನಕ್ ಲೀಲಾಜಾಲಮಾ ವರಕ್ಕ್ ಮುದಲಿಟ್ಟದ್. ಇಂದೆ ಶಕ್ತೀಯ ಪ್ರಯೋಗಿಚ್ಚಾಕ ಅ್ಂದೆ ತಪ್ಪೂ ಇಲ್ಲ. ಆನಾಕ ಪ್ರಯೋಗಿಚ್ಚತ್ಥನಿಯೂ ಅದ್ ವ್ಯಯಮಹಂದ್. ಸೊತ್ತ್‌ಸೊಸ್ತಮಾ ಅ್ತ್ತಕ್ಕ್ ವ್ಯಯೂ ಪಣ್ಣಣು? ವಿವೇಕಿ ಅ್ಂಡೂ ವ್ಯಯತಕ್ಕಣ್ಣಮೂ ತಂದೆ ಆದಾಯತಾ ಹೆಚ್ಚಾ ವಚ್ಚಿಕಂಡಿರಣ ಅ್ಣ್ಣರ ಹಿತತಾ ಚೊಲ್ಲಾಣ್ಣೀನ್ನಾ. ಧ್ಯಾನು ಸುಲಭಮಾ ಸಾಧಿಯಕ್ಕ್ ಪ್ರತಿನಿತ್ಯಮೂ ಕೆಲವ್ ಆಸನು ಅಪ್ಪಡಿಯೇ ಪ್ರಾಣಾಯಾಮಂಗಡೆ ಅಭ್ಯಾಸತಾ ಪಣ್ಣಿಯಾಂಡಿನ್ನಾ.

ನಾ ಅಪ್ಪಪ್ಪೊ ಶಾಲಿನೀಂದೆ ಮನಸ್ಸಾ ಪೀಂಜ್ ಪಾರಾಂಡಿಂದೆ. ಅಮರುಕು ಅತ್ತಾ ಸಂಧಿಚ್ಚೇಕಲ್ಲಾಂ. ಪ್ರಾರಂಭತ್ತೇ ದಿನಂಗಳುಳ್ಳೆ ಅವುಂ ಅತ್ತುಳ್ಳೆ ಕಾಟಾಂಡಿಂದ ಉತ್ಕಟತೇಣ್ಣು, ಉನಕಾಯಿಟ್ ಹುಚ್ಚನಾಪೋಲೆ ಕೂಹಿಕಿಂಡ್ ಓಡೀ ವರರಹುಡಿ ಅಹಂದ್ ಅ್ಣ್ಣರತ್ಥಾ ವಾರ್ಥೆಹೀಳಣ್ಣು ತಂದೆ ಜೀವನು ಧನ್ಯು ಅಂಡಹಾಂಡಿಂದ ಅತ್ತ್ರಕ್ಕ್ ಇಪ್ಪದೂ ಅತ್ಥಾ ವಾರ್ಥೆಹೀಳ ಕೋಳರ ಆಶಾ ಅಹಂದ್. ಆಳರ ರಾಜಂದೆ ಮನಸ್ಸಾ ಆಳರ ಪ್ರೇಯಸಿ ತಾಂ ಅ್ಂಟ್ ಹೆಮ್ಮೇಲೆ ಬೀಗಾಂಡಿಂದ ಅತ್ತ್ರಕ್ಕ್ ಇಪ್ಪೋ ಕೀಳಕ್ಕ್ ಉಳಂದಿಕ್ಕರ, ಬಿಸಾಡಿಚ್ಚಕಂಡಿಕ್ಕರ ನೋವಾಯಿರಾಂದ್. ಅವುಂ ಹತ್ತಿರು ವರರತ ಕಮ್ಮೀ ಪಣ್ಣೀನ ದಿನಂಗಳುಳ್ಳೆ ಅ್ತ್ತಕ್ಕ್ ವರಾಂಡಿಕ್ಕಲ್ಲ, ಅ್ತ್ತಕ್ಕ್ ಮೊದಲಾಪೋಲಿಲ್ಲ ಅ್ಂಟ್ ತನಿಖೇ ಪಣ್ಣಾಂಡಿಂದ್. ರಾಜಕಾರಣತ್ತೇ ಕಾರ್ಯು ಉನಕೋದ್ ತೆರಿಯಂದ್ ಅ್ಂಟ್ ಅವುಂ ಉತ್ತರಿಯಾಂಡಿಂದಾನೇ ಪರಂತು, ಸ್ಥೂಲಮಾಯಿಪೋಯಿಕ್ಕರ ಉಂದೆ ಒಡಂಬುಳ್ಳೆ ಆಕರ್ಷಣಾ ಇಲ್ಲ, ಅದ್ ಪ್ರಚೋದಿಯರ ಗುಣತಾ

ಕಳಿಂಜಹಂಡ್‌ರಾಂದ್ ಅ್ರಣ್ಣರ ನಿಜತಾ ಚೊಲ್ಲಾಂಡಿಂದಿಲ್ಲಾಂ. ಇಪ್ಪೋತಾನೆ ಅರಳಾಂಡಿಕ್ಕರ ಪ್ರಾಯತ್ತೇ ಚಿತ್ರಪುರೀತೇ ಸಾಮಂತು ನರಸಿಂಹದೇವಂದೆ ಪೊಣ್ಣಂದೆ ರೂಪತುಳ್ಳೆ ಅವಂದೆ ಮನಸ್ಸ್ ಮಗ್ನಮಾಯಿಂದ್. ಮೂಡಾ ಹಾಂಬಡಿಯಾಳಾಯಿಟ್ ತಂದೆ ಪೊಣ್ಣಾ ಕುಡಕ್ಕ್ ನರಸಿಂಹದೇವು ಒಪ್ಪಣಾನೋ ಇಲ್ಲಿಯೋ, ಅವನಾ ಒಪ್ಪಿಯರದ್ ಅ್ರಪ್ಪಡಿ ಅ್ರಣ್ಣರ ಚಿಂತ ಅಪ್ಪೋ ಅವನಾ ಆಕ್ರಮಿಚ್ಚಿಂದ್. ನೀ ಎಂದೆ ಕೈಯಾ ಪುಡಿಚಕಂಡ್ ಕುಡತ ಆಣಾ ಪ್ರಮಾಣಂಗಡೆ ವೆಲ ಓದ್ ಅ್ರಂಟ್ ಶಾಲಿನಿ ಕೋಳಾಂಡಿಂದ್. ಅತಿಯಾನ ಅಧಿಕಾರತಾ ಸ್ಥಾಪಿಯಕ್ಕ್ ಪರಪಟ್ಟಾಕ ಎಂದೇದ್ ಇದೇ ಕೊನೇಭೇಟಿ ಅಹಂದ್ ಅ್ರಣ್ಣರದ್ ತೆರಿಯಾದ ಮೂರ್ಖಪೊಂಢಾಟಿ ಇದ್ ಅ್ರಂಟ್ ಅವಂದೆ ಮನಸ್ಸ್ ಉಳ್ಳೇ ಚಿರಿಯಾಂಡಿಂದ್.

ಶಾಲಿನೀಂದೆ ಎದೇಯ ಕತ್ತೀಲೆ ಇರಿಯರತ್ಥ ದೂರತಂತ್ರ ಪ್ರಯೋಗು ಇಂದಾಕ ಕಲತ್ ಪಣ್ಣೀಉಡಣು ಅ್ರಣ್ಣರ ಆಶ ಎನಕ್ ಅ್ರತ್ಥನಿಯೋ ವಾರಿ ಆಯಿರಾಂದ್. ಅಪ್ಪಡಿಯಂಟ್ ಗುರುಹೀಳ ಕೋಟೂರಾಣಿ. ಅತ್ಥಾ ತಂತ್ರ ಸ್ವಾಧೀನಮಹಕ್ಕ್ ನೀ ಇನ್ನೂ ಬಹು ದೂರು ಸಾಗಣು. ಅಲ್ಲಾದೇ ಉನ್ನಣ್ಣು ಧೂರಮಾಯಿಟ್ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಕುಡತ ಅವಳಾ ಓಕ್ ದ್ವೇಷಿಯಡ? ಅವಡೆ ಮನಸ್ಸಾ ಓಕ್ ಪದೇಪದೇ ಪೀಂಜ್ ಪಾರಡ? ಅವೆ ಓದಾನೂ ಉನ್ನಾ ಕುರಿಚ್ ಯೋಚಿಯಡಾಳಾ? ಅ್ರಂಟ್ ಕೋಟ. ಅ್ರತ್ಥನವಾರಿ ಅತ್ತಂದೆ ಮನಸ್ಸಾ ಪೀಂಜ್ ಪಾರ್ತರಾಣಿ. ಒರುಕಾಲೂ ಅದ್ ಎನ್ನಾ ಸ್ಮರಿಚ್ಚಿಕಂಡಿಕ್ಕಲ್ಲ. ಕುರಿಚ್ ಯೋಚಿಚ್ಚಿಕ್ಕಲ್ಲ. ಆಂತಣ್ಣು ಅತ್ತಾ ಮನಸ್ಸಣ್ಣು ಧೂರೂಪಣ್ಣ್ ಅ್ರಂಟ್ ಗುರುಹ ಚೊಲ್ಲಡ. ಆನಾಕ ಅತ್ತಣ್ಣಮೇ ಎನಕ್ ಅತ್ತಂದೆ ಮೇಲೆ ಕೋಪೂವಂದ್ ಎರಿಯಂದ್.

ಗಂಡಕೀನದಿ ಹಿಮಾಲಯತಣ್ಣು ಇಳಿಂಜಿ ವಯಲುಳ್ಳೆ ನಿಶ್ಶಬ್ದಮಹರ ಸ್ಥಳತುಳ್ಳೆ ಒರುನಾ ಗುರುಹ ಚೊಲ್ಲೀನ : 'ಇನ್ನ್ ನೀ ಎನ್ನಣ್ಣು ಪ್ರತ್ಯೇಕಮಹಣು. ನಾ ಒತ್ತನೇ ಮಗಧತಿಯೂ ಉತ್ಕಲತಿಯೂ ಪಾಂಜ್ ಶ್ರೀಶೈಲ ಪರ್ವತತಕ್ಕ್ ಪೊಹಣು ಅ್ರಂಟ್ ಪಣ್ಣೀರಾಣಿ. ಅಂದೆ ಪರ್ವತಶ್ರೇಣೀಲಿಕ್ಕರತ್ಥನ ತಂತ್ರಸಿದ್ಧಾ ಓರೇ ಅಂಗೂ ಇಲ್ಲ. ಚೊಲ್ಲೀಕುಡಣಮಾಂತಯೆಲ್ಲಾ ನಾ ಉನಕ್ ಚೊಲ್ಲೀಕುಡತರಾಣಿ. ನೀನೇ ಒರು ಅಮಾವಾಸ್ಯೇನಾ ಯೋನಿಪೂಜೆ ಪಣ್ಣಿ ಸಾಧನೇತೇ ಪರಿಸಮಾಪ್ತಿ ಪಣ್ಣಿಕ್ಕೊ. ಅತ್ಥೀಮೇಲೆ ಇನ್ನೂ ಅಧಿಕಮಾನ ಅ್ರಂದೆ ಶಕ್ತೀಯ ಸಂಪಾದಿಚ್ಚಕಣು ಅ್ರಣ್ಣರದ್ ಉನಕೇ ತೆರಿಯಂದ್. ಅತ್ತತ್ತೇ ಸಾಧನಮಾರ್ಗಮೂ ಧ್ಯಾನತುಳ್ಳೆ ಹೊಳಿಯಂದ್. ಓಣಮಾನಾಕ ಧ್ಯಾನತುಳ್ಳೆ ಎನ್ನಾ ಸಮೀಪಿಚ್ಚಿ ಕೋಳು.'

ಎನ್ನಾ ಉಟ್ಟ್ ಪೊಹವಾಣಿಹೊ ಅ್ರಂಟ್, ಜೊತೇಲೇ ಅಳಿಚಕಂಡ್ ಪೊಹಂಗೊ ಅ್ರಂಟ್ ಅವನಾ ವಿಧವಿಧಮಾ ಕೋಟಕಂಡೆ. 'ನೀ ಸ್ವತಂತ್ರನಹಣು. ಎಲ್ಲಾತಿಯೂ ನಾ ನಿರ್ವಂಚನೇಣ್ಣು ಚೊಲ್ಲೀಕುಡತರಾಣಿ.' ಅ್ರಂಟ್ ಚೊಲ್ಲಿ ಅವುಂ ಪರಪಟ್ಟೇಪೋನ.

ಒರುವಾರತ್ತೇ ಕಾಲು ಖಿನ್ನನಾ ಇಂದೆ. ಅತ್ಥೀಮೇಲೆ ಆರಕ್ಕ್ ಆರೂ ಜೊತೆಯಂಡ್, ಅ್ರಣ್ಣರ ಸಮಾಧಾನತಾ ಕೊಳಂದಹಂಡ್ ಮುಂತೀ ಕಾರ್ಯತಾ ಕುರಿಚಿ ಆಲೋಚಿಚ್ಚೆ. ಯೋನಿಪೂಜೇಕ್ ಒತ್ತಿ ಶಕ್ತಿ ಓಣು. ನಟೀ, ಕಾಪಾಲಿಕಾ, ವೇಶ್ಯ, ರಜಕೀ, ನಾಪಿತಾಂಗನಾ, ಬ್ರಾಹ್ಮಣೀ, ಶೂದ್ರಕನ್ಯಾ, ಗೋಪಾಲಕನ್ಯಕಾ, ಮಾಲಾಕಾರಂದೆ ಕನ್ಯಾ ಇಂದೆ ಒಂಬಿದ್ ವಿಧವಾನ ಪೊಂಢಾಟಿವಾಳುಳ್ಳೆ ಆರಾನೂ ಅಹಲಾಂ. ಅವೆ ಕುಮಾರಿಯಾ ಇಕ್ಕಕ್ಕಹದ್, ತಾಯಾಳಾಯಿರಕ್ಕಹದ್. ಕ್ಷತಯೋನಿಃ ಪೂಜಿತವ್ಯಾ ಅಕ್ಷತಾಂ ನೈವ ಪೂಜಯೇತ್. ಅಕ್ಷತಾ ಪೂಜನಾದ್ ದೇವಿ ಸಿದ್ಧಿ ಹಾನಿಃ ಪದೇ ಪದೇ. ತಂದೆ ಹಾಂಬಡಿಯಾಳೀ ಅಹಲಾಂ, ಅನ್ಯಪತ್ನಿ ಅಹಲಾಂ. ವಿವಾಹಿತಾ ಅಹಲಾಂ ಅವಿವಾಹಿತಾ ಅಹಲಾಂ, ಅತ್ಥಾವಳಾ ಅ್ರಂಗೆ ಪಾರರದ್? ಅ್ರಪ್ಪಡಿ ಒಪ್ಪಿಯರದ್? ಪಣತಾ ಕುಡತ್ ವೇಶ್ಯೇಯಾ ಒಪ್ಪಿಚ್ಚಿ ಕೊಂಡ್ರರದೇ ಸುಲಭು, ಕ್ಷೇಮು ಅ್ರಂಟ್ ತಾಂತ್ರಿಕಾಳೆಲ್ಲಾ ವಾರ್ಭೊಲ್ಲಿಕ್ಯಾಂಡಿಂತ ಇತ್ಥನೇಲೆ ನಾ ಕೋಟಿಂದೆ. ಅತ್ತಕ್ಕ್ ಓಣಮಾನ ಪಣತಾ ಸಂಪಾದಿಯರದೂ ಎನಕ್ ಕಷ್ಟಮಾಯಿಂದಿಲ್ಲ. ಅ್ರದಾನೂ ಅನುಕೂಲಸ್ಥಮಾನ ಹಾತೇ ವಾಶಲುಳ್ಳೆ ನಿಂಡ್ ಅಂಗೆ ಪಿಂಬೆ ನಡಂದ ಚಾವ್ ನೋವು ರೋಗು ರುಜಿನು ನಷ್ಟು ಭ್ರಷ್ಟಂಗಳಾ ಚೊಲ್ಲಿ ಯುಕ್ತಮಾನ ಕಟ್ಟಲೇ ಪಣ್ಣಿಯಂದಾಕ ಮುಂತೀಲೆ ಅಹರ ಅನಾಹುತು ಭಯಂಕರಮಾ ಇರಂದ್ ಅ್ರಂಡಾಕ ಅ್ರತ್ಥನ ಪಣಮಹಡ್

ಲೆಕ್ಖಿಯಾದೇ ಪಣ್ಣಿಯಡ[1], ನೀನೇ ಪಣ್ಣಿಚ್ಚಿ ರಕ್ಷಿಯಣು ಮ್ಹಂಟ್ ಕಾಲಕ್ಕ್ ಉಳಡ. ಅಘಾಳ್ಳಕ್ಕ್ ಮೋಸೂ ಪಣ್ಣಣೂ ಮ್ಹಂಟ್ ಇಲ್ಲ. ನಿಜಮಾನ ಕಟ್ಟ್-ಕಟ್ಟಲೇಯೂ ಪಣ್ಣಿ ದಕ್ಷಿಣೇಯ ಸಂಪಾದಿಚ್ಚಿ ಅತ್ತಾ ಶಕ್ತೀಕ್ ವಿನಿಯೋಗಿಪೀಲಾಂ ಮ್ಹಣ್ಣರ ಉಪಾಯು ಹೊಳಿಂಜದ್. ಯೋನಿಪೂಜೇಕ್ ತಕ್ಕವೆ ಓಣೂ ಮ್ಹಂಟ್ ವಿಚಾರಿಚ್ಚಾಕ ಕುಂಟಲಿಹ ಅರ್ಹಳಾನವಳಾ ಆರಿಚ್ಚಿ ಕುಡನ್ನ. ಕೈಹೆಪ್ಪಾ ಪಣೂ ದಕ್ಕಂದ್ ಮ್ಹಂಟ್ ವೇಶ್ಯೇಯೂ ಒಪ್ಪಿ ಜೊತೇಲೆ ವರಂದ್. ಅತ್ತಾ ಬಲಿ ಕುಡಲ್ಲೆ, ನಾ ಮಾನವಹಂತಕನಂಡ್, ಸ್ತ್ರೀಹಂತಕನಂಡ್ ಮ್ಹಣ್ಣರ ವಿಶ್ವಾಸತಾ ಪರವಿಯಣು ಮ್ಹಣ್ಣರ ವಳಿ ಕಂಡದ್.

ಆನಾಕ ಒಂಬಿದ್ ವಿಧಮಾನ ಪೊಂಥಾಟಿಹೀಳುಳ್ಳೆ ನಾ ನಟೀಂದೆ ಯೋನಿಪೂಜೇಯೇ ಪಣ್ಣಣು ಮ್ಹಣ್ಣರ ಅಭಿಲಾಷ ಪರಂದದ್. ಅತ್ತುಳ್ಳೆ ವಿಶೇಷಮಾನ ಫಲು ರಾಂದ್ ಮ್ಹಂಟ್ ಗುರುಹಾ ಚೊಲ್ಲೀಂದಿಲ್ಲ. ಒಂಬಿಂದುಳ್ಳೆ ಅದಾನಾಲೂ ಸರಿ ಮ್ಹಂಟೇ ಚೊಲ್ಲೀಂದ. ಶಿಕ್ಕರ ದೃಷ್ಟೀಣ್ಣು ನಟಿ ಕಷ್ಟು. ಸಾಧಾರಣಮಾನ ವೇಶ್ಯೇಯೇ ಹೆಂಬಾ ಸುಲಭತ್ತೇದ್. ಆನಾಲೂ ಮನಸ್ಸ್ ನಟೀಯೇ ಪೂಜಿಯಕ್ಕ್ ಇಷ್ಟೂಪಡಾಂಡಿಂದ್ ವಿಚಿತ್ರೂ ಮ್ಹಣ್ಣಿಚ್ಚೆದ್. ಪಿತ್ತಾನಾಳೇಣ್ಣು, ಸಮೀಪತುಳ್ಳೆ ಮ್ಹಂಗೆ ನಾಟಕ ಮಂಡಲಿಹ ರಾನ್ನ ಅಥವಾ ನರ್ತಕಿಹಾ ರಾನ್ನ ಮ್ಹಂಟ್ ವಿಚಾರಿಯರ ಮನಸ್ಸ್ ವಂದ್. ಅಘಿಳುಳ್ಳೊ ಕೆಲವಾಳಕ್ಕ್ ತಂತ್ರಮಾರ್ಗತುಳ್ಳೆ ವಿಶ್ವಾಸೂ ಇಕ್ಕಂದ್. ಅತ್ಥಾವಾ ಒಪ್ಪಲಾಂ. ಒಪ್ಪರಹುಡಿ ವಿಶ್ವಾಸು ಪರವಿಪಿಯಣು. ಹಸ್ತ ಸಾಮುದ್ರಿಕ ಅಥವಾ ಓರೆ ಅದೇ ವಿಧಾನತ್ತೇ ಭವಿಷ್ಯಕಥನತಾ ಚೊಲ್ಲಿ ಒಪ್ಪಿಯಣು. ಕ್ಲಿಷ್ಟಮಾನ ಕಾರ್ಯು ಮ್ಹಣ್ಣಿಚ್ಚದ್. ಆನಾಕ ಕ್ಲಿಷ್ಟಮಾನತಾ ಜಯಿಪಿಯರದ್ ತಾನೇ ತಂತ್ರತ್ತೇ ಮಹಾತ್ಮ್ಯ ಮ್ಹಂಟ್ ಎನಕ್ ನಾ ಚೊಲ್ಲಿಕಿಂಡೆ.

ಇದಾನ ಮೂಡಾನಾ ಒರು ಊರ ಪರಂಬತ್ತೇ ಶ್ಮಶಾನತ್ತೇ ಪಕ್ಕತ್ತೇ ಕಲ್ಲ್‌ಮಂಟಪತುಳ್ಳೆ ತುಂಕಿಂಡ್ ಒರಕೂ ಪಣ್ಣಿ ವಡಿಚಾಲಾ ಓಂದ್ರರಪೊ ಇಂದಕ್ಕಿಂದಹುಡಿಯೇ ಚಂದ್ರಿಕೇಂದೆ ಸ್ಮರಣ ವಂದ್. ಅವಳಕ್ಕಣ್ಣಮೂ ಹೆಚ್ಚ್ ಸೂಕ್ತಾಳಾನ ಓರೆ ಮ್ಹಂದೆ ನಟಿಯೂ ಇಲ್ಲ ಮ್ಹಂಟ್ ಮನಸ್ಸ್ ಸ್ಫುಟಮಾ ಚೊಲ್ಲೀತ್. ಯೋಗಮಾರ್ಗತುಳ್ಳೆ ನಿಷ್ಠಾಳಾಯಿಟ್ ಪ್ರತಿನಿತ್ಯಮೂ ಧ್ಯಾನೂ ಪಣ್ಣರ ಅವೆ ಇಂದೆ ವಾಮಾಚಾರತಕ್ಕ್ ಒಪ್ಪರದಿಲ್ಲಾ ಮ್ಹಂಟ್ ತತ್‌ಕ್ಷಣು ಮನಸ್ಸ್ ಎಚ್ಚರಿಚ್ಚಾಲೂ ಅವಡೆ ಆಕರ್ಷಣಾ ಕಮ್ಮಿಯಾಯಿಂದಿಲ್ಲ. ನಾ ಅವಳಾ ಪಾರ್ತೇ ನಾಲ್ ವರ್ಷಂಗಳಾಯಿರಾನ್ನ. ತಾಂ ಹತ್ತಿರತುಳ್ಳೆ ಇಂದಾಕ ಎನಕ್ ಓರೊತ್ತಿ[2] ಪೊಂಥಾಟೀಂದೆ ಜೊತೇಲೆ ದೈಹಿಕಮಾನ ಸುಖತಾ ಅನುಭವಿಯಕ್ಕ್ ಮುಜುಗರಮಹಂದ್ ಮ್ಹಂಟ್ ಅವೆ ತಾನಾಯಿಟೇ ನಾಟಕಮಂಡಲೀಯು ಉಟ್ಟ್ ಪೋನ. ತಾಂ ಅಂತೂ ದೈಹಿಕಸಂಪರ್ಕತಕ್ಕ್ ಒಪ್ಪೀತಿಲ್ಲ. ಇಪ್ಪದೂ ನಿತ್ಯಧ್ಯಾನತುಳ್ಳೆ ಮಗ್ನಾಳಾಯಿರಡ. ಬ್ರಹ್ಮಚರ್ಯಮೇ ಯೋಗಮಾರ್ಗತ್ತೇ ಮೂಲಾಧಾರು. ಅತ್ಥಾವೆ ಅತ್ತಕ್ಕ್ ತದ್ವಿರುದ್ಧಮಾನ, ಕಾಮಭೋಗತಯೇ ಪೂಜಾಸ್ತರತಕ್ಕ್ ಓರಿಚ್ಚಿ ಒಡಂಬಾ ಮರವರ ಇಂದೆ ಆಚಾರತಕ್ಕ್ ಒಪ್ಪಲಾಮಾ? ಮ್ಹಣ್ಣರ ಸಂಶಯು ಪರಂದದ್. ಪೋಯಿಟ್ ಅವಡೆ ಮುಂತೀಲೆ ನಿಂಡ್ ಎಂದೆ ಪ್ರಾರ್ಥನೇಯ ನಿವೇದಿಯರದಾನೂ ಮ್ಹಪ್ಪಡಿ? ಮ್ಹಣ್ಣಿಚ್ಚ್ ಧೈರ್ಯು ಉಡುಗೀತ್. ರಂಡ್ ನಾ ಮನಸ್ಸ್ ಖಿನ್ನಮಾಚ್. ಅತ್ಥೀಮೇಲೆ ಶೂನ್ಯಭಾವು ಆವರಿಯಕ್ಕ್ ಶುರುವಾಚಿ. ಸೋಲಣ್ಣು ಉಂಡಹರ ಮೆರಿವಿಚ್ಚಿಕಂಡ ಭಾವು. ಎಂದೆ ಮಾರ್ಗಮೇ ಸರಿಯಂಡ? ಮ್ಹಣ್ಣರ ಜಿಜ್ಞಾಸ ಪ್ರಾರಂಭಮಾಚ್. ನಾಲಾರ್ ನಾಳೇ ಮೇಲೆ ಓದಾನೂ ಅಹಡ್ ಅವೆ ಇಕ್ಕರ ಕಡೇಕ್ ಪೋಯಿಟ್ ಚರ್ಚೇಣ್ಣು, ಅನುನಯತಣ್ಣು ಭಾವಾಕ್ರಮಣತಣ್ಣು ಅವಳಾ ಒಪ್ಪಿಚ್ಚಿ ಅವಳಿಯೇ ಶಕ್ತಿಯಾಯಿಟ್ ಉಕ್ಕಾಕಿಚ್ಚ್ ಯೋನಿಪೂಜೆ ಪಣ್ಣಣಿ. ಇಲ್ಲಾಂಡಾಕ[3] ಎಂದೆ ಇಂದೆ ರಂಡ್ ವರ್ಷತ್ತೇ ಸಾಧನಾ ವ್ಯರ್ಥು, ಎಂದೆ ಜೀವನಮೂ ವ್ಯರ್ಥು ಮ್ಹಣ್ಣರ ಹಠು ಶುರುವಾಚ್. ತಾಂತ್ರಿಕನಕ್ಕ್ ಇರಣಮಾನದ್ ಹಠು; ಮ್ಹತ್ತಕ್ಕೊ ಸೋಲರದಿಲ್ಲೆ ಮ್ಹಣ್ಣರ ಛಲು; ಛಲಮೇ ವಿಶ್ವತ್ತೇ ಮೂಲಶಕ್ತಿ ಮ್ಹಣ್ಣರ ಗುರುಬೋಧ ಜ್ಞಾಪಕತಕ್ಕ್ ವಂದ್. ಇಪ್ಪೊ ಮ್ಹಂಗೆರಾಡ, ಅವಡೆ ಅಂತರಂಗತುಳ್ಳೆ ಎಂದೆ ವಿಷಯತಕ್ಕ್ ಪ್ರೀತೀತೇ ಶಲಾ ಇನ್ನೂ ರಾಂದಾ ಮ್ಹಣ್ಣರತ ತೆರಿಂಜ್ ಕಾರ್ಯೋನ್ಮುಖನಹರ ನಿಶ್ಚಯೂ ಪಣ್ಣೀನೆ. ಅಪ್ಪೊ ನಾ ಇಂದ ಕಲ್ಲ್‌ವಂಡೇತೇ ಪಕ್ಕತುಳ್ಳೆ ಧ್ಯಾನತಕ್ಕ್ ಉಕ್ಕಾಕಂಡ್ ಅವಡೆ ಮನಸ್ಸಾ ಪ್ರವೇಶಿಯಕ್ಕ್ ಪ್ರಾರಂಭಿಚ್ಚೆ. ಧ್ಯಾನೂ ಉಕ್ಕಾಕಂಡದ್. ಅವಡೆ ಮನಸ್ಸ್ ಶಿಕ್ಕೀತಿಲ್ಲ. ಅವೆ ಶಿಕ್ಕೀನ.

1 ಪಣ್ಣಿಯಂಡ 2 ಓರೆ ಒತ್ತಿ 3 ಇಲ್ಲ ಅಂಡಾಕ

ಆನಾಕ ಅವಡೆ ಮನಸ್ಸ್ ಶತ್ರುಪ್ರವೇಶತಕ್ಕ್ ಆಸ್ಪದಮಿಲ್ಲಾದಹುಡಿ ಘಟ್ಟಿಯಾನ ಕಲ್ಲಹೀಳಣ್ಣು ಕೋಟೇಕಟ್ಟಿಕಿಂಡಹುಡಿ ಆಯಿಂದ್. ಕಲ್ಲತ್ತೇ ಕೋಟೇಕ್ ಒರು ಅಳಿಲ್ ವ್ಯರ್ಥಮಾ ಡಿಕ್ಕಿ ಹೊಡೆಯರಹುಡಿ ಆಯಿಂದ್ ಎಂದೆ ಪ್ರಯತ್ನು. ಆ್ಹತ್ಥನಿಯೋ ಪೋದೇ ಮೇಲೆ ಧ್ಯಾನತಣ್ಣು ಓಂದೆ. ಒಡಂಬಕ್ಕೂ ಮನಸ್ಸಕ್ಕೂ ಆಯಾಸಮಾಯಿಂದ್. ಆ್ಹಂಡೂ ಇಪ್ಪಡಿ ಆಯಾಸಮಾಯಿಂದಿಲ್ಲ; ಅನ್ಯಮನಃಪ್ರವೇಶು ಪಣ್ಣೀನಮೇಲೆ ಕೂಡ. ಅವೆ ಇಪ್ಪೊ ಧ್ಯಾನೂ ಪಣ್ಣಾಂಡರಾಡಾಳಾ? ಧ್ಯಾನೂ ಪಣ್ಣಾಂಡಿಕ್ಕರವಾಡೆ ಮನಸ್ಸಾ ಪ್ರವೇಶಿಯರದ್ ಕಷ್ಟೂ. ಕೆಲವಾಡೆ ವಿಷಯತುಳ್ಳೆ ಅಸಾಧ್ಯು ಕೂಡ, ಆ್ಹಂಟ್ ಗುರುಹಾ ಚೊಲ್ಲೀಂದ್ ಜ್ಞಾಪಕತಕ್ಕ್ ವಂದ್. ಇನ್ನೊರುಕಾ ಪ್ರಯತ್ನಿಚ್ಚೆ. ಇನ್ನೊರುಕ. ನಾಟಕು ನಡವಾಂಡಿಕ್ಕಲಾಮಾನ, ಅವೆ ವಡಿಚಾಲಾ ಓಂದ್ ಸ್ನಾನೂ ಪಣ್ಣಾಂಡಿಕ್ಕಲಾಮಾನ[1] ಸಮಯಂಗಳಾ ಊಹಿಚ್ಚಿಕಂಡ್ ಒಟ್ಟು ಆ್ಹಂಜವಾರಿ ಪ್ರಯತ್ನಿಚ್ಚೆ. ಧ್ಯಾನೂ ಉಕ್ಕಾಕಾಂಡಿಂದ್. ಅವಡೆ ಮನಸ್ಸಕ್ಕ್ ಪ್ರವೇಶು ಶಿಕ್ಕಾಂಡಿಂದಿಲ್ಲ. ಅಳಿಲ್ ಕೋಟೇತೇ ಚೂರಕ್ಕ್ ಡಿಕ್ಕಿ ಹೊಡಿಂಜ್ ಮೂತೀಯ ಜಜ್ಜಿಚ್ಚಕರಹುಡಿ ಅಹಾಂಡಿಂದ್. ಅಪ್ಪಡಿಯಾನಾಕ ಅವೆ ಎನ್ನಾ ಸಂಪೂರ್ಣಮಾ ಧೂರೂ ಪಣ್ಣೀರಾಡಾಳಾ? ಆ್ಹಣ್ಣರ ಅನುಮಾನು ವಂದ್. ಮನಸ್ಸಣ್ಣು ಧೂರೂ ಪಣ್ಣೀ ಇಕ್ಕಲಾಂ; ಆನಾಕ ನಾ ಪ್ರವೇಶಿಯರದ್ ಅವಡೆ ಮನಸ್ಸಕ್ಕ್ ಕೂಡ ತೆರಿಯಾದಹುಡಿ ಆ್ಹತ್ತಕ್ಕ್ ಇಪ್ಪಡಿ ಅಹಾಂಡರಾಂದ್? ತಂತ್ರತಾ ನಾ ಪೂರ್ತಿ ಕೈವಶು ಪಣ್ಣಿಕಿಂಡಕ್ಕಲ್ಲೆ. ಯೋನಿಪೂಜಾ ಅಹರವರೀಕ್ ಅತ್ತತ್ತೇ ಮುದಲಾ ಹಂತಮೇ ಸಂಪೂರ್ಣಮಾ ಕರಗತಮಹಲ್ಲ. ಗುರುಹೀಳಾನೂ ಸಮೀಪತುಳ್ಳೆ ಇಂದಿಂದಾಕ ಸಹಾಯತಾ ಕೋಳಲಾಮಾ ಇಂದ್. ಇಪ್ಪದೂ ಅಘಾಳ್ಳಾ ಧ್ಯಾನತುಳ್ಳೆ ಸಂಪರ್ಕಿಚ್ಚಿ ಪಾರವಾ? ಆ್ಹಣ್ಣರ ಉಪಾಯು ತೋಚೀನಾಲೂ ಎಂದೆ ಅಪ್ಪಡಿಯೇ ಚಂದ್ರಿಕೇಂದೆ ಮನಸ್ಸಹೀಡೆ ಮಧ್ಯೆ ಓರೇ ದಾಡೆ ಮನಸ್ಸ್ ಕೂಡ ಪ್ರವೇಶಿಯರದ್ ವಾಣ, ಗುರುಹೀಡೇದ್ ಕೂಡ ಆ್ಹಣ್ಣರ ಎಚ್ಚರು ಪರಂದ್ ಸೊಸ್ತಮಾನೆ. ಇಕ್ಕಿಕ್ಕಡೇಕ್, ತಂತ್ರವಿದ್ಯೇಲೆ ಪ್ರವರ್ತಿತನಾನ ಮೇಲೆ ನಾ ಅವಡೆ ಮನಸ್ಸಾ ಪ್ರವೇಶಿಯರದಿಕ್ಕಡ್, ಅವಳಿಯೂ ಕುರಿಚ್ ಚಿಂತಿಚ್ಚಿಕ್ಕಲ್ಲೆ. ಮನಸ್ಸೆಲ್ಲಾ ಶಾಲಿನೀಲೆ ಇಂದ್. ಪದೇಪದೇ ಅತ್ತಂದೆ ಮನಸ್ಸಯೂ ಅಮರುಕಂದೆ ಮನಸ್ಸಯೂ ಪ್ರವೇಶಿಯಾಂಡಿಂದೆ ಆ್ಹಣ್ಣರ ಸ್ಮರಣೆಯಾಚ್.

ಚಂದ್ರಿಕೇಂದೆ ವಿಷಯತಾ ತೆರಿಯಕ್ಕ್ ಒರು ಉಪಾಯೂ ಪಣ್ಣೀನೆ. ನಾಟಕತ್ತೇ ಸೂತ್ರಧಾರನಾನ ಆನಂದದತ್ತಾಡೆ ಮನಸ್ಸಾ ಪ್ರವೇಶಿಚ್ಚೆ. ಮಂಡಲಿ ಕಳಿಂಜ ನಾಲ್ ಮಾಸತಣ್ಣು ಪಾಟಲಿಪುತ್ರತುಳ್ಳೆ ರಾಂದ್. ಮೂಡುಮಾಸು ರಾಮಾಯಣತಾ ಆಡೀನ ಮೇಲೆ ಕೃಷ್ಣಚರಿತೇಯ ಆರಂಭಿಚ್ಚರಾಡ. ರಾಮಾಯಣತಕ್ಕಣ್ಣಮೂ ಕೃಷ್ಣಂದೆ ಕಥ ಜನಾಳಕ್ಕ್ ಹೆಚ್ಚಾ ರುಚಿಚ್ಚಿರಾಂದ್. ಪಾರ್ಟವಾಳೇ ಪುನಃ ಪುನಃ ವಂದ್ ಪಾರಡ. ಪಾರ್ಟತ್ಥನಿಯೂ ಕೃಷ್ಣಂದೆ ಪಾತ್ರತ್ತೇ ಗಹನತಾ ಸಂಕೀರ್ಣತೆಹಾ ಮನದಟ್ಟಹನ್ನ ಆ್ಹಣ್ಣಡ. ಕೃಷ್ಣಂದೆ ಪಾತ್ರಧಾರಿ ಉದಯಸಿಂಹು ನಲ್ಲೀ[2] ನಟನಾನಾಲೂ ಎಲ್ಲಾಡೆ ಮನಸ್ಸಯೂ ಗೆದ್ದಿಕ್ಕರವೆ ಚಂದ್ರಿಕೆ. ಆ್ಹಂದೆ ಪಾತ್ರತುಳ್ಳೆ ಕಾಣಿಚ್ಚಿಕಂಡಾಲೂ ಅವೆ ಮಿಂಚಡ. ಅವಡೆ ಭಾವಪ್ರಕಾಶತಕ್ಕ್ ಪರವಶಾಳಹಾದವಾ ಇಲ್ಲ. ಅವಳಕ್ಕೇ ಒರು ಪ್ರತ್ಯೇಕಮಾನ ಹಾಂ ರಾಂದ್. ಎಲ್ಲಾರಕ್ಕೂ ಒಟ್ಟಿಕಾ ಪಣ್ಣರ ಷಡ್ರಸೋಪೇತಮಾನ ಆಹಾರತಾ ಅವೆ ಸಾಪಡಲ್ಲ. ಸಂನ್ಯಾಸಿನೀಯತ್ಥಾ ಸಾತ್ತ್ವಿಕಮಾನ ಆಹಾರು. ಪಾಲಯೂ ಪಳತಯೂ ಚಾರುಮತಿ ಸಿದ್ಧೂಪಣ್ಣೀ ಕುಡಂದ್. ವಿರಾಮತ್ತೇ ಪೋದೇಲೆ ಚಂದ್ರಿಕೆ ಧ್ಯಾನತಕ್ಕ್ ಶುರೂಪಣ್ಣಡ. ಅಥವಾ ಗಾಯನತುಳ್ಳೆ ಮಗ್ನಾಳಹಡ. ಅವಳಾ ಕಾಣಕ್ಕ್ ಅವಡೆ ಕುಟ್ಟೆ ಸ್ನೇಹತಾ ವಳತಕ್ಕ್ ನಗರತ್ತೇ ರಸಿಕಾಳೂ ಶ್ರೀಮಂತಾಳೂ ರಾಜಬಂಧುಹೀಳೂ ಹಾತೊರೆಯಡಾಳಾನಾಲೂ ಅವೆ ಆರಕ್ಕೂ ಅಲಭ್ಯಾ. ಆನಂದದತ್ತಾ ಅವಡೆ ಹಾತಕ್ಕ್ ರಂಡ್ ಜನು ಬಲಶಾಲಿಹೀಳಾನ ದ್ವಾರಪಾಲಕಾಳಾ ನೇಮಿಚ್ಚಿರಾಡ. ಅವೆ ರಂಗಶಾಲೇಕ್ ವಂದ್ ಪೊಹರ ರಥತಕ್ಕೂ ಬೆಂಗಾವಲಿರಂದ್.

ಪಾಟಲಿಪುತ್ರು ಆ್ಹಂಡಾಕ ಮುದಲಣ್ಣಮೂ ಸಾಮ್ರಾಟಾಡೆ ರಾಜಧಾನಿ, ಅತ್ಥಾ ವೈಭವತ್ತೇ ನಗರು ಓರೊಂಡಿಲ್ಲಾ[3] ಆ್ಹಂಟ್ ತಾರಾವತಿ, ಮಾಹಿಷ್ಮತಿ, ಮಥುರೆಹೀಳುಳ್ಳೆ ಕೋಟಿಂದೆ. ಇಪ್ಪೊ ಪಾಲಾಡೆ ಅಧೀನಮಾಯಿಟ್ ತಂದೆ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯತ್ತೇ ವೈಭವತಾ ಕಳಿಂಝುಂಡಿಂದಾಲೂ ಅತ್ತತ್ತೇ ಗಾತ್ರಮಹಡ್ ಬಾಹುಳ್ಯಮಹಡ್ ಕಮ್ಮಿಯಾಯಿಕ್ಕಲ್ಲ

1 ಕುಳಿಯಾಂಡಿಕ್ಕಲಾಮಾನ 2 ಅಳಹೀ 3 ಓರೆ ಒಂಡು ಇಲ್ಲ

ಅ್ರಂಟೂ ಕೋಟಿಂದೆ. ತಾಂತ್ರಿಕನಾನ ಮೇಲಂತೂ ಊರು ನಗರಂಗಡೆ ಪರಪರಂಬೆ ಕಾಡ್‌ಮೇಡ್ ಶ್ಮಶಾನಂಗಳುಳ್ಳೀ ವಾಸು, ಸಂಚಾರಂಗಳಾಯಿಟ್, ನಗರಂಗಡೆ ರಾಜಾ ರಾಜ್ಯಂಗಡೆ ವಿಷಯತಾ ವಾರ್ಥೊಲ್ಲರವಾಡೆ ಸಂಪರ್ಕಮೇ ಇಲ್ಲಿಯಾಯಿಂದ್. ಗಂಡಕೀ ನದೀತೇ ದಡತುಳ್ಳೀ ನಡವಕ್ಕ್ ಪರಪಟ್ಟೆ. ಅ್ರಂದೆ ಫೆರೀ ಊರಾನಾಲೂ ನದೀತೇ ದಡತುಳ್ಳಿಕ್ಕಂದ್ ಅ್ರಂಟ್ ಅನುಭವತಣ್ಣು ತೆರಿಂಜಿಂದ್. ಮುದಲು ಶಿಕ್ಕೀನ ಒರು ಪಳ್ಳೀಲೆ ವಿಚಾರಿಚ್ಚಿ ಅತ್ಥೀಮೇಲೆ ರಂಡ್ ನಾ ನಡಂದೆ. ಚಕ್ರು ಅ್ರಣ್ಣರ ಒರು ಫೆರೀ ಊರು ಶಿಕ್ಕೀತ್. ವಿಚಾರಿಚ್ಚೆ. ಗಂಡಕೀ ನದೀತೇ ತೀರತುಳ್ಳೀ ಪೋನಾಕ ಪನ್ನೆಂಡ್ ನಾಳೇತೇ ವಳಿ. ಗಂಡಕಿ ಗಂಗೇಲೆ ಸಂಗಮಮಾನಮೇಲೆ ಗಂಗಾತಟತುಳ್ಳಿ ಸ್ವಲ್ಪು ಮುಂತೀಕ್ ಪೋನಾಕ ಪಾಟಲಿಪುತ್ರು ಶಿಕ್ಕಂದ್ ಅ್ರಂಟ್ ದೇಶಸಂಚಾರು ಪಣ್ಣಿ ತೆರಿಂಜವಾ ಚೊಲ್ಲೀನ. ಚಕ್ರತ್ತೇ ನದೀಘಟ್ಟಂಗಳುಳ್ಳಿ ಫೆರಿಫೆರೀ ನಾವೆಹೀಳೂ ಇಂದಹೀನ. ಪಣತಾ ಕುಡತಾಕ ಅತ್ತುಳ್ಳೂ ಪ್ರಯಾಣೂ ಪಣ್ಣಲಾಂ. ಪಣತಾ ಹೊಂದಿಯರದ್ ಮಾತ್ರಮಂಡ್, ನಾವೇಲೆ ಪ್ರಯಾಣೂ ಪಣ್ಣರವಾಳ್ಳಕ್ಕ್ ಊರು ಕೇರಿ ಇತ್ಯಾದಿಯಾನ ವಿವರಂಗ ಇಕ್ಕರ ರಾಜಮುದ್ರೇ ಪೋಟ ಪ್ರವೇಶಪತ್ರಂಗಾ ಓಣಮಾ ಇಂದಹೀನ. ರಾಜ್ಯತ್ತೇ ಭದ್ರತೇತೇ ದೃಷ್ಟೀಣ್ಣೂ ಮಾತ್ರಮಂಡ್ ನಾವೇಲೆ ಸಾಗಿಯರ ಸರಕತ್ತೇ ಸುರಕ್ಷಿತತೇತೇ ದೃಷ್ಟೀಣ್ಣು ಕೂಡ. ಊರು ಕೇರಿ ದೇಶಂಗಳಿಲ್ಲಾದೆ ಕಾಡ್‌ಮೇಡಹೀಳುಳ್ಳಿ ಅಲಿಯರ ಎನ್ನತ್ಥಾವಂದೆ ವಳಿಯಂಡ್ ಅ್ರಂಟ್ ನಿರ್ಧರಿಚ್ಚಿ ನಡವಕ್ಕ್ ಪರಪಟ್ಟೆ. ಕೀಳ್‌ಮೊಖಮಾಯಿಟ್ ಕಲ್ಲ್‌ವಂಡೆಹಾ ಇಲ್ಲಾದೆ ಶಾಂತಮಾ ಹರಿಯರ ನದೀಲೆ ಆಯಾಸಮಿಲ್ಲಾದೇ ಈಜೀನಾಕ ನೀರತ್ತೇ ಶಳವಣ್ಣು, ಹೆಚ್ಚ್ ವೇಗಮಾ ಪೊಹಲಾಂ. ಒರು ಧಪ್ಪಮಾನ ವಂಡಾ ಸೊಂಟತಕ್ಕ್ ಕಟ್ಟಿಕಿಂಡಾಕಂತೂ ತನಕ್ ತಾನೇ ಅ್ರಳತಕಂಡ್ ಪೊಹಂದ್ ಅ್ರಂಟ್ ತೋಚೀತ್. ಆನಾಕ ನಾವೆಹೀಳಕ್ಕ್ ಅ್ರಡ್ಡಿ ಪಣ್ಣಂದ್ ಅ್ರಂಟ್ ಕಾವಲತ್ತೇಫಿಯ ಪುಡಿಚ್ ಪ್ರವೇಶಪತ್ರತಾ ಕೋಳಲಾಂ. ಅಥವಾ ವೊಶಳೆಹೀಡೆ ಕಾಟು ಇಕ್ಕಲಾಂ ಅ್ರಣ್ಣರ ಆಲೋಚನಾ ಅಡ್ಡೊವಂದ್.

ಆರ್

ಸೂರ್ಯೋದಯಮಾಯಿಟ್ ರಂಡ್ ಪ್ರಹರಂಗಳಾನಮೇಲೆ ಅವಡೆ ಹಾತಕ್ಕ್ ಪೋನಪ್ಪೊ ದ್ವಾರಪಾಲಾ ಉಳ್ಳಕ್ಕ್ ಉಟ್ಟಿಲ್ಲಹೀನ. ಇಪ್ಪಡಿ ಅಹಂದ್ ಅ್ಹಂಟ್ ನಾ ನಿರೀಕ್ಷಿಚ್ಚೆಂದೆ. ‘ಕೃಷ್ಣಾನಂದಾ ಅ್ಹಂಟ್ ಚೊಲ್ಲು. ಯಜಮಾನತಿ ಪರಂಬಕ್ಕ್ ವಂದ್ ಎಂದೆ ಮೊಖತಾ ಪಾರ್ತಾಕ ಗುರುತು ಶಿಕ್ಕಂದ್,’ ಅ್ಹಂಡೆ. ಅ್ಹತ್ತಯೂ ಚೊಲ್ಲಲ್ಲು. ಪರಪಟ್ಟ್ ಪೋ ಅ್ಹಂಡಹೀನ. ‘ಎಂದೆ ವೇಷತಾ ಪಾರ್ತ್ ಅನುಮಾನೂ ಪಡಾಂಡರಾಡಹೀಳಾ? ಎಂದೆ ಇಂದೆ ತ್ರಿಶೂಲು, ದಂಡು, ಹೆಗಲತ್ತೇ ಚೀಲಂಗಳಾ ಉಂಗಡೆ ವಶತಕ್ಕ್ ಕುಡತೇ ನಾ ಉಳ್ಳಕ್ಕ್ ಪೊಹಣಿ. ಅದೂ ಯಜಮಾನತಿ ಪರಂಬಕ್ಕ್ ವಂದ್ ಅನುಮತಿ ಕುಡತಮೇಲೆ. ಅವಳಕ್ಕ್ ಸೂಚನೇಯೇ ಕುಡರದಿಲ್ಲು ಅ್ಹಣ್ಣರ ಉದ್ಧಟತನತಾ ಕಾಟೀನಾಕ ನಾ ಕಿರಿಚಿಕ್ಯಣಿ. ಯಜಮಾನತಿಯೂ ಓಡೀವರಡ. ಚುತ್ತಾಮುತ್ತತ್ತೇವಾಳ್ಳೂ ಶೇರಡ. ಜೊತೇಕ್ ಉಂಗಡೆ ರಂಡ್ಪೇರಕ್ಕೂ ಶಾಪಮೂ ಹೊಡಿಯಂದ್.’ ಅ್ಹಂಡಮೇಲೆ ಅಫಿಯಾ ರಂಡೂ ಪರಸ್ಪರಮಾ ಮೊಖತಾ ಪಾತಕಂಡಹೀನ. ಒಂಡು ಅಂಗೇ ದಂಡತಾ ಪುಡಿಚ್ ಎನಕ್ ಅಡ್ಡಮಾ ನಿಂಡದ್. ಇನ್ನೊಂಡು ಉಳ್ಳಕ್ಕ್ ಪೋಚು. ಅದ್ ಚೊಕ್ಕಮಾ ಚಚ್ಚೌಕಾಕೃತೀಲೆ ಕಟ್ಟೀನ ಮಧ್ಯಮಗಾತ್ರತ್ತೇ ಇಟ್ಹಾಯತ್ತೇ ಹಾಂ. ಹಾತಕ್ಕ್ ಜಗಲಿ ಇಂದ್. ಮುಂತೀವಾಶಲಾ ನಕ್ಷತ್ರತ್ತೇ ಆಕೃತೀಲೆ ಥಳಥಳಿಯುರ ಗಜನಿಂಬೆ ಗಾತ್ರತ್ತೇ ಪಿಚ್ಚಾಳೀತೇ ಪದಿನಂಜ್ ತಿರುಪಹೀಳಣ್ಣು ಅಲಂಕರಿಚ್ಚೆಂದಹೀನ. ಜಗಲಿ ವಾಶಲಹೀಳ ಶುಭ್ರಮಾ ಕಳವಿ ತಿರುಪಂಡಿ ಅ್ಹಟ್ಟೀಂದ್. ದ್ವಾರಪಾಲಕಂದೆ ಪಿಂತೀಲೇ ವಂದ ಚಂದ್ರಿಕೆ ಎನ್ನಾ ದೃಷ್ಟಿಚ್ಚ್ ಪಾತಾ. ಗುರ್ತ್ ಶಿಕ್ಕಕ್ಕ್ ಅವಳಕ್ಕ್ ಸ್ವಲ್ಪು ಪೋದೇ ಪುಡಿಚದ್. ನಾ ವಾರ್ಥೊಲ್ಲಾದೇ ಅವಳಿಯೇ ಪಾರಾಂಡಿಂದೆ. ಅಪ್ಪೋತಾನೇ ಸ್ನಾನೂ ಪಣ್ಣೀನ ಖರಪ್ಪಾನ[1] ಹೊಳಿಯರ ಉಶರೀ ಮ್ಯೆರ ಬೆನ್ನತ್ತೇ ಮೇಲೆ ಇಳೀ ಉಟ್ಟಿಂದ ಅವೆ ಭಳತ್ತಚೀರೇ ಉಡತಿಕಿಂಡಿಂದ. ಭಾವಪ್ರಕಾಶತಣ್ಣು ಹೊಮ್ಮರ ಅವಡೆ ಸೌಂದರ್ಯು ಮೊದಲಕ್ಕಣ್ಣಮೂ ಹೆಚ್ಚ್ ಪ್ರಖರಮಾ ಇಂದ್. ಇಪ್ಪೋ ಕಳಿಂಜಿಕ್ಕರ ನಾಲ್ ವರ್ಷಂಗ ಮೊಖತುಳ್ಳಹಡ್ ಒಡಂಬತ್ತೇ ಸೌಷ್ಠವತುಳ್ಳಹಡ್ ಸ್ವಲ್ಪಮೂ ಕಾಣಾಂಡಿಂದಿಲ್ಲ. ಪಾವುಡತಾ ಪೋಟಕಂಡ್ ನಿಂಡಾಕ ಪದಿನಾರ್ ವರ್ಷತ್ತೇ ಸುಂದರಮಾನ ಗೋಪಾಲಕನ್ಯಾ ಅ್ಹಂಟಾನೂ ಚೊಲ್ಲಲಾಮಾ ಇಂದ್. ವೇಷಭೂಷಣತಾ ಪೋಟಾಕ ಸ್ವಯಂವರತಕ್ಕ್ ಸಿದ್ಧಳಾನ ರುಕ್ಮಿಣಿ ಅ್ಹಣ್ಣರಹುಡಿ ಇಂದದ್.

‘ಗುರುತ್ ಶಿಕ್ಕೀತ? ಹೆಂಬಾ ವಾರ್ಥೊಲ್ಲರದ್ ರಾಂದ್. ಅನುಮತಿ ಉಂಡ?’ ನಾನೇ ಕೋಟೆ.

‘ಉಳ್ಳಕ್ಕ್ ಉಡಂಗೊ,’ ಅವೆ ದ್ವಾರಪಾಲಕಾಳಕ್ಕ್ ಆದೇಶಿಚ್ಚ.

‘ತ್ರಿಶೂಲದಂಡತಯೂ ಹೆಗಲತ್ತೇ ಚೀಲತಯೂ ಜಗಲೀ ಮೇಲೆ ವಚ್ಚ್ ಉಳ್ಳಕ್ಕ್ ಪೊಹಣು. ಸ್ವಲ್ಪು ನಿಲ್ಲ್,’ ಅ್ಹಂಡ ಅಫಿಯಾ ರಂಡೂ ಎಂದೆ ಅಂದೆ ರಂಡ್ ಪದಾರ್ಥಂಗಳಾ ಕರ್ಶ್ಚಕಂಡ್ ಪೊದೆಯಾಯಿಟ್ ವಳಂಜ ಎಂದೆ ತಲೇಮ್ಯೆರಯೆಲ್ಲಾ ತೂಣಿ ಹಿಸಕಿ, ಎಂದೆ ಕೋಪೀನು ಮೇಲ್ವಸ್ತ್ರಂಗಳಾ ಪರೀಕ್ಷಿಚ್ಚಿ, ಚೂರಿ, ವಿಷು, ಭಸ್ಮು ಇತ್ಯಾದಿಯಾನ ಅ್ಹಂದೆ ಅಪಾಯಕಾರಿಯಾನ ವಸ್ತುಹೀಳೂ ಇಲ್ಲ ಅ್ಹಣ್ಣರತ ಖಚಿತೂ ಪಣ್ಣಿಕಿಂಡ್ ಉಳ್ಳಕ್ಕ್ ಉಟ್ಟಹೀನ.

ಉಳ್ಳತ್ತೇ ಅಂಗಣತಕ್ಕ್ ಅಳಿಚಕಂಡ್ ಪೋಯಿಟ್ ಮಣೇ ಮೇಲೆ ಉಕ್ಕಾಕಚ್ಚಿ ಅತ್ಥೀಮೇಲೆ ಪ್ರಶ್ನಾರ್ಥಕಮಾ ಎನ್ನಾ ಪಾತ್ಕಂಡ್ ಅವೆ ಚೌಕಾಕೃತೀತೇ ಮರತ್ತೇ ಕಂಭತಾ ಒರಕ್ಕಿಂಡ್[2] ನಿಂಡಹಂಡ. ‘ಎಂದೆ ವಿಷಯಮೆಲ್ಲಾ ಉನಕ್ ತೆರಿಂಜೇ ರಾಂದ್.’ ನಾ ವಾರ್ಥೊಲ್ಲಕ್ಕ್ ಪ್ರಾರಂಭಿಚ್ಚೆ. ‘ತೆರಿವಿಯರವಾ ಆರ್? ನಾ ಕೂಡ ಮಥುರೇಯಾ ಉಟ್ಟ್ ಮೂಡುವರ್ಷಮಾಚ್.’ ‘ಧ್ಯಾನತುಳ್ಳೆ ಎಂದೆ ಮನಃಪ್ರವೇಶೂ ಪಣ್ಣೀ .....’

‘ಧ್ಯಾನೂ ಪಣ್ಣಣಿ ಅತ್ಥನಿಯೆ. ಅಂದೆ ಅ್ಹಂದೆ ಸಿದ್ಧಿಕಾರ್ಯತಯೂ ಪಣ್ಣಲ್ಲೆ.’

‘ಯೋಗಿಹೀಡೆ ವಳಿ ಅದ್. ನಾನೂ ಯೋಗಾಭ್ಯಾಸತಕ್ಕ್ ಪ್ರಾರಂಭಿಚ್ಚೆ. ಅನ್ಯಮನಃ ಪ್ರವೇಶೂ ಪಣ್ಣರವನಾ ಇಂದೆ. ಇಂದಕ್ಕಿಂದಹುಡಿಯೇ ಅಂದೆ ಶಕ್ತಿಯೂ ನಿಂಡಪೋಚು. ಧ್ಯಾನು ಸಿದ್ಧಿಯರದೂ ನಿಂಡಪೋಚು. ರಂಡ್

1 ಖರತ್ತ 2 ಒರಹಿಕಿಂಡ್

ವರ್ಷಮಾಚ್ ತಂತ್ರಸಾಧನೇಕ್ ಪ್ರಾರಂಭಿಚ್ಚ್. ಇಪ್ಪೊ ಆಡೆ ಮನಸ್ಸಾ ಓಣಮಾನಾಕಲೂ ಪ್ರವೇಶಿಯರೆಂ. ಒರು ಪೂಜಾ ರಾಂದ್. ಅತ್ತಾ ಮುಡಿಚಾಕ ಸಾಧನೇತೇ ಒರು ಹಂತು ಮುಕ್ತಾಯಮಹಂದ್. ಉಂದೆ ಸಹಾಯತಾ ಕೋಳಕ್ಕ್ ವಂದೆ,' ಅ್ಹಂಟ್ ನೇರಮಾ ಪ್ರಸ್ತಾಪೂ ಪಣ್ಣೀನೆ. ನಾ ಅವಡೆ ಮನಸ್ಸಾ ಪ್ರವೇಶಿಯಕ್ಕ್ ಪಣ್ಣೀನ ವಿಫಲಯತ್ನತಾ ಚೊಲ್ಲೀತಿಲ್ಲೆ. ಅವೆ ವಾರ್ಥೊಲ್ಲೀತಿಲ್ಲ. ವಾರ್ಥೊಲ್ಲಕ್ಕ್ ಅವಕಾಶೂ ಕುಡತಾಕ ಅ್ಹಂಗೆ ಇಲ್ಲಾ ಅಂಡುಡಾಳೋ ಅ್ಹಂಟ್ ನಾನೇ ವಾರ್ಥೇ ಮುಂತೀ ಪಣ್ಣೀನೆ : 'ಯೋಗಮಾರ್ಗತುಳ್ಳೆ ಪೊಹರ ಉನಕ್ ನಾ ಪುಡಿಚಿಕ್ಕರ ತಂತ್ರಮಾರ್ಗತ ವಿಷಯತುಳ್ಳೆ ಗೌರವಮಿಲ್ಲ ಅ್ಹಂಟ್ ಎನಕ್ ತೆರಿಂಜಿರಾಂದ್. ಅ್ಹಂಜ್ ವಿರಲೂ ಒರೇ ಸಮನಾ ಇರರದಿಲ್ಲ[1]. ಪ್ರಪಂಚತುಳ್ಳೆ ಎಲ್ಲಾಡೆ ಜಾಯಮಾನಮೂ ಒರೇ ರೀತಿ ಇರರದಿಲ್ಲ. ಅಫಘಾಡೆ ಜಾಯಮಾನತಕ್ಕ್ ತಕ್ಕಾನಹುಡಿ[2] ಪ್ರತಿಯೊತ್ತರೂ ವಳಿ ಪುಡಿಯಣು. ಎನಕ್ ತಂತ್ರು ಫಲೂ ಕುಡತರಾಂದ್.....'

ಅ್ಹಣ್ಣರತ್ಥನೇಲೆ ಪ್ರವೇಶಿಚ್ಚೆ, 'ಓದಹಣು ಉನಕ್, ನೇರಮಾ ಚೊಲ್ಲು.' ಅವೆ ಕೋಟ.

'ಸಾಧಕನಕ್ಕ್ ಒತ್ತಿ ಶಕ್ತಿ ಓಣು. ಅಮಾವಾಸ್ಯೇನಾ ರಾತ್ರಿ ಶ್ಮಶಾನು ಅಥವಾ ನಿರ್ಜನ ಪ್ರದೇಶತುಳ್ಳೆ ಅವುಂ ಕೆಲವ್ ಕರ್ಮವಿಧಾನಂಗಳಣ್ಣು ಅವಡೆ ಯೋನಿಪೂಜೆ ಪಣ್ಣಣು. ಮೈಥುನಮೂ ಅಂದೆ ಪೂಜೇತೇ ಒರು ಅಂಗು. ನೀ ಎಂದೆ ಶಕ್ತಿಯಹಣು. ನೀನೇ ಅಹಣು. ಓರೆ ಆರಿಯೂ ಶಕ್ತಿ ಅ್ಹಂಟ್ ಭಾವಿಯಕ್ಕಹಡ್, ಪೂಜಿಯಕ್ಕಹಡ್ ಎಂದೆ ಮನಸ್ಸ್ ಒಪ್ಪರದಿಲ್ಲ.' 'ಓರೇ ಆರ್ ಅರ್ಹಾ ಇಂದೆ ಪಾತ್ರತಕ್ಕ್?'

'ನಟೀ, ಕಪಾಲಿಕಾ, ವೇಶ್ಯಾ, ಅಗಸಗಿತ್ತಿ, ನಾಯಿಂದಂದೆ ಪೊಣ್ಣು, ಬ್ರಾಹ್ಮಣಿ, ಶೂದ್ರಕನ್ಯಾ, ಗೋಪಾಲಕಂದೆ ಪೊಣ್ಣು, ಪೂವಾ ಮಾರರತಂದೆ ಪೊಣ್ಣು ಇಘಾಳ್ಳುಳ್ಳೆ ಆರಾನೂ ಸರಿ. ಪಣತಾ ಕುಡತಾಕ ವೇಶ್ಯಾ ಸುಲಭಮಾ ಲಭ್ಯಮಹಂದ್. ಆನಾಕ ನೀನೇ ಎಂದೆ ಶಕ್ತಿಯಹಣು. ನಾ ಉನ್ನಾ ಮಾತ್ರಮೇ ಪೂಜಿಯಣು ಅ್ಹಂಟ್ ಎಂದೆ ಅಂತರಾಳು ಹಪಹಪಿಯಾಂಡ್ ರಾಂದ್. ಉನ್ನಾ ಹುಡಕಿಕಿಂಡ್ ಗಂಡಕೀ ವಯಲಾ ಮುಟ್ಟರ ಸ್ಥಳತಣ್ಣು ಇಂತೀಕ್ ವಂದೆ.'

ಅವೇ ಒಪ್ಪೀತಿಲ್ಲ, ನಾ ಉಟ್ಟಿಲ್ಲೆ. ಅವೇ ಕೋಪೂ ಪಣ್ಣಿಕಿಂಡ. ನಾ ಅನುನಯಿಚ್ಚೆ. ಇಂದೆ ಮಾರ್ಗತಯೇ ಉಡರಹುಡಿ ಅವೆ ಬುದ್ಧೀ ಚೊಲ್ಲೀನ. ಎನಕ್ ಶಕ್ತಿ ಕುಡತ ಮಾರ್ಗತಾ ಉಡರದಿಲ್ಲೆ ಅ್ಹಂಟ್ ನಾ ಹಠೂ ಪುಡಿಚೆ. ಎನ್ನಾ ಛೀಕರಿಚ್ಚಾ, ಧಿಕ್ಕರಿಚ್ಚಾ. 'ನೀ ಓದಂಡಾಲೂ ಸರಿ. ಎಂದೆ ಶಕ್ತಿಯಹಣು. ಇಂಡೇಕ್ ಅ್ಹಟ್ಟನಾಳೇಕ್ ವರರ ಅಮಾವಾಸ್ಯೇ ದಿನು ನಾ ಯೋನಿಪೂಜೆ ಪಣ್ಣಿಯೇ ಪಣ್ಣಣಿ. ಉನಕ್ ಎನ್ನುಳ್ಳೆ ಪ್ರೀತಿ ಇಕ್ಕರದೇ ನಿಜಮಾನಾಕ ಎಂದೆ ಶಕ್ತಿಯಾಯಿಟ್ ಪೂಜೇ ಪಣ್ಣಿಚ್ಚಿಕೊ. ಉಂದೆ ನೈತಿಕ ಅಹಂಕಾರಮೇ ಹೆಚ್ಚಾನಾಕ ಇಲ್ಲಾ ಅ್ಹಣ್ಣ,' ಅ್ಹಂಟ್ ಕೊನೇ ಪಟ್ಟಾ ಪೋಟೆ.

'ಉನ್ನುಳ್ಳೆ ಎನಕ್ ಪ್ರೀತಿ ರಾಂದ್ ಅ್ಹಂಟ್ ಆರ್ ಪೊಯ್ಯಾ ಚೊಲ್ಲೀನಾ?'

'ಉಂದೆ ಅಂತರಂಗತಾ ಕೋಟಕೊ.'

ಅವಡೆ ಮೊಖತುಳ್ಳೆ ಸೋಲತ್ತೇ ಛಾಯಾ ಕಾಣಿಚ್ಚಿದ್. ನಾ ಅಂಡ್ ಅಂಗಣ್ಣು ಪರಪಟ್ಟಪೋನೆ. ಪಿತ್ತಾನಾಳೂ ಅದೇ ಪೋದೇಕ್ ವಂದೆ. ದ್ವಾರಪಾಲಾ ಉಳ್ಳಕ್ಕ್ ಪೋಯಿಟ್ ಅವಡೆ ಅನುಮತಿ ವಂಕಿಂಡ್ ಉಳ್ಳಕ್ಕ್ ಉಟ್ಟಹೀನ. ಅಂಡೂ ಹೋರೀನೆ. ಅನುನಯಿಚ್ಚೆ. ಚೂಡೂ ಅ್ಹಂಡ. ನೀ ಒಪ್ಪರವರೀಕ್ ಉಂದೆ ಕೈಯಿತ್ತೇ ಸಾತಾ ಚೂಡರದಿಲ್ಲೆ ಅ್ಹಂಡೆ. 'ಎನ್ನಾ ಓದಂಟ್ ಭಾವಿಚ್ಚಿರಾಡ? ನೀ ಚೊಲ್ಲೀನ ಒಂಬಿದ್ ವಿಧತ್ತೇ ಪೊಂಢಾಟಿಹೀಳುಳ್ಳೆ ಒತ್ತಿ ಅ್ಹಂಟ್ ತೆರಿರ್ಘುಂಡ್ ರಾಡಾ?' ಪುನಃ ಅಭಿಮಾನತ್ತೇ ಕೋಪತಾ ಕಾಟೀನ.

'ಅಫಿಳುಳ್ಳೊಂಡು, ಸಾಧಾರಣಮಾನವೆ ಅ್ಹಂಟ್ ತೆರಿಂಜಿಂದಾಕ ಉಂದೆ ಬಡೇಕ್ ವಂದ್ ಓಕ್ ಇತ್ಥನ ಹೋರಾಂಡಿಂದೆ? ನಾ ಶಿವನಹಣು. ನೀ ಎಂದೆ ಶಕ್ತಿಯಹಣು. ಅತ್ತಾ ಸಾಧಿಯರತಕ್ಕ್ ಇಂದೆ ಪೂಜ. ನೀ ಹೀನಾರ್ಥತುಳ್ಳೆ ಭಾವಿಚ್ಚಿರಾಡ,' ಅ್ಹಂಡೆ.

---

1 ಇರಲ್ಲ 2 ತಕ್ಪುಡಿ

ನಾಲಾ ನಾ ಪುನಃ ವಂದ್ ಒರೇ ಸಮತಕ್ಕ್ ಹೋರೀನಮೇಲೆ ಅವೆ ಒಪ್ಪೀನ. ಪೂಜೇತೇ ಇನ್ನತ್ಥನ ವಿವರಂಗಳಾ ಕೋಟ್ ತೆರಿಂರ್ಝಿಂಡ. 'ಪೂಜೆ ಪಣ್ಣಿಚ್ಚಿಕರಪೊ ಸಂಪೂರ್ಣಮಾ ಸಹಕರಿಯಣು. ಇದ್ ಸಮ್ಮತು, ಇದ್ ಅಸಮ್ಮತು ಅ್ಹಂಟ್ ಅ್ಹತ್ತಕ್ಕೂ ವಿಘ್ನೂಪಣ್ಣಕ್ಕೂಡಾದ್.' ಅ್ಹಂಟ್ ನಾ ಬದ್ಧತೇ ಪೋಟೆ.

'ಒಪ್ಪಿಕಿಂಡ ಮೇಲೆ ವಿಧಿಚ್ಚಹುಡಿ ನಡವಣು ಅ್ಹಣ್ಣರದ್ ಎನಕ್ ತೆರಿಂಜಿರಾಂದ್. ಅಮಾವಾಸ್ಯೇನಾ ನಾಟಕತ್ತೇ ಪ್ರದರ್ಶನು ಇಕ್ಕರದಿಲ್ಲ ಅ್ಹಂಟ್ ಉನಕೂ ತೆರಿಂಜಿರಾಂದ್. ಸೂರ್ಯೂ ಮುಳುಕೀನ ಅರ್ಧೂ[1] ಪ್ರಹರತುಳ್ಳೆ ನಾ ಗಂಗಾತಟತ್ತೇ ಪೂರ್ಣಿಮಾ ಘಟ್ಟತ ಬಡೆ ಖರತ್ತ ಚೀರೇ ಉಡಿತಿಕಿಂಡ್ ಭೊಪ್ಪಾನ ಮೇಲ್‌ವಸ್ತ್ರಾ ಪೋತಿಕಿಂಡ್ ಇಕ್ಕಣಿ. ವೇಷೂ ಮುಚ್ಚಾದೇ ಇಂದಾಕ ಅ್ಹಂಗಂಗೂ ಜನಾ ಎನ್ನಾ ಗುರುತಿಯಡ. ಉಷಃಕಾಲತಕ್ಕೂ ಮೊದಲು ಎನ್ನಾ ಪಿಂತಿರಂಬಿ ಅದೇ ಸ್ಥಳತಕ್ಕ್ ಉಡರದ್ ಉಂದೆ ಹೊಣ. ಪೂಜಾಸಾಮಗ್ರೀಕ್ ಅ್ಹತ್ಥನ ಪಣು ಓಣು, ನಾ ಕುಡಣಿ,' ಅ್ಹಂಡ. ಅವಡೆ ಮೊಖತುಳ್ಳೆ ಔದಾರ್ಯೂ ತುಳಕಾಂಡಿಂದ್. ಅದ್ ಅವೆ ನಟಿಯಾಂಡಿಕ್ಕರದಂಡ್; ಅಂತರ್ಭಾವತ್ತೇ ಸಹಜಮಾನ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿ ಅ್ಹಂಟ್ ಎನಕ್ ಅರ್ಥಮಹಾಂಡಿಂದ್.

'ಪೂಜಾ ಸಾಮಗ್ರೀಯಾ ಸಾಧಕು ಸಂಪಾದಿಚ್ಚಿ ಕೊಂಡ್ರಣು. ನಾ ಕೊಂಡ್ರಣಿ,' ಅ್ಹಂಟ್ ಚೊಲ್ಲಿ ಪೋನೆ. ಎಂದೆ ಮನಸ್ಸುಳ್ಳೆ ಕೃತಜ್ಞತಾ ಹೆಂಬಿಕಿಂಡಿಂದ್.

ಪಾಟಲಿಪುತ್ರತತ್ಥಾ ಘೆರೀ ನಗರತ್ತೇ ಶ್ಮಶಾನತ್ತೇ ಸಮೀಪತುಳ್ಳೆ ರಾತ್ರಿ ಕೂಡ ಏಕಾಂತು ಇಕ್ಕರದಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಾದೆ ಶವಸಂಸ್ಕಾರತಕ್ಕ್ ವಂದ್ ಪೋಹರಘೀಡೆ ಮೇಲೆ ದೃಷ್ಟಿ ವಯ್ಯಕ್ಕ್ ಗುಪ್ತಚರ ಇಕ್ಕನ್ನ ಅ್ಹಣ್ಣರದ್ ಎನಕ್ ತೆರಿಂಜಿಂದ್. ನದೀ ತೀರತುಳ್ಳೆ ಉಶೋರಕೂ ನಾವೇತೇಘಿಯ, ಮಿೂನ್‌ಗಾರಾ. ನಗರತ್ತೇ ದಕ್ಷಿಣಭಾಗತಣ್ಣು ಪಾಂಜ್ ವಲತಕ್ಕ್ ತಿರಿಂಬೀನಾಕ ಒರು ಅರಣ್ಯ ಇಕ್ಕರತಾ ಪತ್ತೇ ಪಣ್ಣೀಂದೆ. ಅಂಗೊರು ಪಳ್ಳು. ಅತ್ತತ್ತೇ ದಡತುಳ್ಳೆ ಸಮತಟ್ಟಾನ ಒರು ವಂಡ. ಭೂಮಿ ಚುತ್ತಾ ಉಬ್ಬೀ ಎತ್ತರಮಾನ ಮರು ಗಿಡು ಪೊದೆಹ್ಯಾ ಚುತ್ತಾ ಇಂದಿತಣ್ಣು ಖಾತ್ ವಿಸಾಂಡಿಂದಿಲ್ಲ. ಪತ್ತಿಚ್ಚ ತಾಳಿ ಆರೀ ಪೊಹರ ಸಂಭವು ಇಂದಿಲ್ಲ. ರಾತ್ರಿ ಅಂಗೆ ಒರು ನರಪಿಶಾಚೀಯೂ ಕಾಣಿಚ್ಚಿಕರದಿಲ್ಲ ಅ್ಹಂಟ್ ನಾಲ್ ರಾತ್ರಿಹೀಳ ಅಂಗೇ ಕಳಿಂಜ್ ಖಚಿತೂಪಣ್ಣಿಕಿಂಡಿಂದೆ. ಊರಕ್ಕ್ ಓಳುಕ್ರೋಶು ಧೂರತ್ತೆ ಅಂದೆ ಕಾಡ್‌ಮೇಡುಳ್ಳೆ ನಡವರಪೊ ಚಂದ್ರಿಕೇಕ್ ವಳಿ ಕಾಣಾಂಡಿಂದಿಲ್ಲ. ರಾತ್ರಿ ಪರಂಬೆ ಸಂಚರಿಚ್ಚಿ ಅಭ್ಯಾಸಮಿಲ್ಲಾವದ್ ಮಾತ್ರಮಂಡ್, ಅಮಾವಾಸ್ಯೇತೆ ಅಂಡ್ ಕಗ್ಗತ್ತಲ್ ಹೆಪ್ಪ್‌ಗಟ್ಟೀಂದ್. ದೃಢಮಾ ಹೆಜ್ಜೆ ವಯ್ಯಕ್ಕ್ ಭೀತೀಪಡಾಂಡಿಂದ ಅವಡೆ ಕೈಯಾಪುಡಿಚಿ ನಾ ನಡತಾಂಡಿಂದೆ.

ಕಳಿಂಜ ರಂಡ್ ವರ್ಷಂಗಳಣ್ಣು ಕಾಡ್‌ಮೇಡ್‌ಹೀಳುಳ್ಳೆ ಕತ್ತಲಾ ನಿಲಾವ್‌ಹೀಳುಳ್ಳೆ ವಾಸಿಚ್ಚಿಂದ ಎನಕ್ ಅಮಾವಾಸ್ಯೇತೇ ಕತ್ತಲೇಲೂ ಕಾಡ್‌ಮೃಗಂಗಳಕ್ಕ್ ಕಾಣರತ್ಥನ ಸ್ಪಷ್ಟಮಾಯಿಟ್ ಕಣ್ಣ್ ಕಾಣಾಂಡಿಂದ್. ಶಕ್ತೀಯ ವಂಡೇಮೇಲೆ ಉಕ್ಕಾಕಚ್ಚಿ ಪಳ್ಳತಣ್ಣು ನೀರಾ–ಕೊಳಂದ್ ಎಂದೆ ಬಡೇಲೆ ಇಂದ ಶ್ರೀಗಂಧತ್ತೇ ತುಂಡಾ ವಂಡೇಮೇಲೆ ಅಳಹಾ ತೇಚೆ. ಒರು ಮಣ್ಣತ್ತೇ ಪಾತ್ರೇಲೆ ಭಾಂಗೀತೇ ಪುಡೀಯಾ ಕದರಿ ಕರಗಿಚ್ಚೆ. ಒರು ಬಟ್ಟೇ ಅಂಚಕ್ಕ್ ಕಟ್ಟೀ ಕೊಳಂದಿಂದ ಮಂಜಾಕುಂಕುಮತಾ ವಾಂಗಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕಮಾ ವಚ್ಚೆ. ವಂಡ್, ಚಾಣ, ಬೆಣಚ್‌ಕಲ್ಲ್‌ಹೀಳಣ್ಣು ನೆರಪಾ ಪಣ್ಣಿ ಅ್ಹಣ್ಣಾ ಬತ್ತೀತೇ[2] ರಂಡ್ ತಾಳೀ ಪತ್ತಿಚ್ಚ್ ಮಂಜಾಕುಂಕುಮಂಗಳಣ್ಣು ಮಂಡಲತಾ ಪಣ್ಣೀನ ಮೇಲೆ ತಾಂ ಉಡಿತಿಕಿಂಡಿಂದ ವಸ್ತ್ರಂಗಳಾ ಔತ್ ನಾ ಕೊಳಂದಿಂದ ಮಂಜಾಕುಂಕುಮತುಳ್ಳೆ ನೆಂಚ್ ಒಣತೀಂದ ವಸ್ತ್ರಾ ಉಡಿತಿಕ್ಯರಹುಡಿ ಚೊಲ್ಲೀನೆ. ಅವೆ ವಿಧೇಯತೇಣ್ಣು ಪಾಲಿಚ್ಚ. ಅವಳಾ ಮಂಡಲತ್ತೇ ಮಧ್ಯತುಳ್ಳೆ ಉಕ್ಕಾಕಿಚ್ಚ್ ವಿಜಯಾ ಅ್ಹಂಟ್ ಅಳಿಯರ ಭಾಂಗೀತೇ ಕಷಾಯತಾ ಪಾದೀ ಕುಡಿಪಿಚ್ಚೆ. ಒಳಿಂಜ ಪಾದೀಯ ನಾ ಕುಡಿಚಮೇಲೆ ಯೋನಿಮಹಾತ್ಮೇತೇ ಮಂತ್ರಂಗಳಾ ಚೊಲ್ಲಕ್ಕ್ ಪರಪಟ್ಟೆ.

ಶ್ರೀರಾಮೋ ಜಾನಕೀನಾಥಃ ಸೀತಾಯೋನಿಃ ಪ್ರಪೂಜಕಃ ।

ರಾವಣಂ ಸಕುಲಂ ಹತ್ವಾ ಪುನರಾಗತ್ಯ ಸುಂದರೀ ।

---

1 ಪಾದಿ 2 ವರ್ತೀತೇ

ಮಾಧವೀ ಯೋನಿ ಸದೃಶೀ ನಾಸ್ತಿ ಯೋನಿರ್ಮಹೀತಲೆ ।
ತತ್ ಕ ಚೌ ಕಠಿನೌದುರ್ಗೆ ಯೋನಿಸ್ತಸ್ಯಾಃ ಸುಪೀನತಾ ।
ತಸ್ಯಾಃ ಪೂಜನ ಮಾತ್ರೇಣ ಶಿವೋಹಮ್ ಶೃಣು ಪಾರ್ವತಿ ।
ರಾಧಾ ಯೋನಿಂ ಪೂಜಯಿತ್ವಾ ಕೃಷ್ಣಃ ಕೃಷ್ಣತ್ವಂ ಆಗತಃ ।
ದ್ರೌಪದೀ ಯೋನಿಂ ಆಶ್ರಿತ್ಯ ಪಾಂಡವಾ ಜಯಿನೋ ರಣೇ ।

ಆ್ತಣ್ಣರ ಮಂತ್ರಂಗಳಾ ಚೊಲ್ಲಿ ಯೋನೀತೇ ಮೂಡು ಮೂಲೆಹೀಳುಳ್ಳೆ ಸೃಷ್ಟಿ ಸ್ಥಿತಿ ಲಯತ್ತೇ ಶಕ್ತಿಹೀಳಾನ ಬ್ರಹ್ಮ ವಿಷ್ಣು ಮಹೇಶ್ವರಾ ರಾಡ. ಯೋನಿಪಾರ್ಶ್ವತುಳ್ಳೆ ಕಾಲಿಕೇಯೂ ಯೋನೀತೇ ಊರ್ಧ್ವತುಳ್ಳೆ ತ್ರಿಪುರಸುಂದರೀಯೂ ಯೋನಿಮಧ್ಯತುಳ್ಳೆ ಭುವನೇಶ್ವರೀಯೂ ಯೋನಿಮೂಲತುಳ್ಳೆ ಭೈರವೀಯೂ ಯೋನಿಗರ್ತತುಳ್ಳೆ ಚಿನ್ನಮಸ್ತೆಯೂ ..... ರಾಡಾ ಆ್ತಣ್ಣರ ಮಂತ್ರಂಗಳಾ ಚೊಲ್ಲಿ ಅತ್ಥೀಮೇಲೆ ಶಕ್ತೀಕ್ ಉಡಿತೀಂದ ವಸ್ತ್ರತಾ ಔತ್ ಅವಡೆ ನೆತ್ತೀಕ್ ಥಾಳಾಯಿಟ್ ಕುಂಕುಮತಾ ವಳಿಚ್ ರಂಡ್ ಸ್ತನಂಗಳಕ್ಕೂ ತೇಚ ಶ್ರೀಗಂಧತಾ ವಳಿಚಿ ಯೋನಿರೋಮಂಗಳಕ್ಕೆಲ್ಲಾ ಶ್ರೀಗಂಧತ್ತೇ ಲೇಪನೂ ಪಣ್ಣೀನೆ. ಶಕ್ತಿಯಾ ಉಕ್ಕಾಕಂಡಿಕ್ಕರವೆ ಯೋಗಮಾರ್ಗತುಳ್ಳೆ ಶ್ರದ್ಧಾ ಇಕ್ಕರ ಚಂದ್ರಿಕೆ ಆ್ತಣ್ಣರ ಪ್ರಜ್ಞೆಯೂ ಇಂದಿಂತಣ್ಣು ಯೋನಿರೋಮು ವೈದಿಕಾ ಪವಿತ್ರೂ ಆ್ತಂಟ್ ಬಳಸರ ದರ್ಭ ಆ್ತಣ್ಣರ ವಿವರಣೇ ಚೊಲ್ಲಿ ಅತ್ಥೀಮೇಲೆ ಮೈಥುನತಕ್ಕ್ ಪ್ರಾರಂಭಿಚ್ಚೆ. ಬಂಡೇಯೇ ಸುಪ್ಪತ್ತಿಗ್ಯ ಆ್ತಂಟ್ ಭಾವಿಚ್ಚೆ ಅವೆ ನಾ ಚೊಲ್ಲೀನ ಭಂಗೀಯ ಅನುಸರಿಚ್ಚ. ಅತ್ಥನ ದಿನತ್ತೇ ಆಸನು ಅಪ್ಪಡಿಯೇ ಧ್ಯಾನಂಗಡೆ ನಿಯಂತ್ರಕಶಕ್ತಿ ಇಂದ ನಾ ಮೈಥುನಕಾಲತಾ ಕೊನಾ ಇಲ್ಲಾದಹುಡಿ ವಿಸ್ತರಿಚ್ಚೆ ಯೋನಿ ಲಿಂಗಂಗಡೆ ಸಮಾಗಮತಾ ಮನಸ್ಸುಳ್ಳೆ ಧ್ಯಾನಿಚ್ಚೆ ಇಡೀ ರಾತ್ರಿ ನಡಪಿಚ್ಚೆ. ಪೂರ್ವಾಕಾಶತುಳ್ಳೆ ಮೊಬ್ಬು ಗೋಚರಿಪಿಯರತಾ ಮನುಷ್ಯಾಳಣ್ಣಮೂ ಮೊದಲು ತೆರಿಯರ ಪಕ್ಷಿಹ ಚಿಲಿಪಿಲಿಗುಟ್ಟಕ್ಕ್ ಶುರೂಪಣ್ಣೀನ ಮೇಲೆ ಮೈಥುನಪೂಜೇಯ ವೀರ್ಯಸೇಚನೇಣ್ಣು ಪರಿಸಮಾಪ್ತಿ ಪಣ್ಣಿ,

ಯೋನಿ ಪೂಜಾ ವಿಧಿಮ್ ಕೃತ್ವಾ ಕೃತಾರ್ಥೋ ಅಸ್ಮಿ ನಸಂಶಯಃ ।
ಅದ್ಯಮೇ ಸಫಲಮ್ ಜನ್ಮ ಜೀವಿತಮ್ ಚ ಸುಜೀವಿತಮ್ ।
ಪೂಜಾಮ್ ಕೃತ್ವಾ ಮಹಾಯೋನಿಂ ಉದ್ಧೃತೋ ನರಕಾರ್ಣವಾತ್ ।

ಆ್ತಣ್ಣರ ಮಂತ್ರತಾ ಚೊಲ್ಲಿ ಓಂದ್ ಶಕ್ತೀಂದೆ ಯೋನೀಲೆ ಜಿನಗಾಂಡಿಂದ ದ್ರವತಾ ವಿರಳುಳ್ಳೆ ವಾಂಗಿ ನೆತ್ತೀಕ್ ತಿಲಕಮಾ ಪತ್ತಿಚ್ಚಕಂಡ್ ಒಳಿಂಜಿಂತ ನೀರುಳ್ಳೆ ಶೇರಿಚ್ಚ್ ತೀರ್ಥತಾಪೋಲೆ ಕುಡಿಚಿ,

ಪ್ರತ್ಯಹಮ್ ಪರಮೇಶಾನಿ ಶತನಾರೀಮ್ ರಮೇದ್ ಯದಿ ।
ವೀರ್ಯಾದಿ ರಹಿತಮ್ ನಸ್ಯಾತ್ ತೇಜೋ ವೃದ್ಧಿಕರಮ್ ಪರಮ್ ।

ಆ್ತಂಟ್ ಚೊಲ್ಲಿ ಶಕ್ತೀಯಾ ಕುರಿಚಿ, 'ದೇವಿ ಉಂದೆ ಯೋನಿಪ್ರಸಾದತಣ್ಣು ನಾ ಮೃತ್ಯೂವಾ ಜಯಿಚ್ಚರಾಣಿ, ಅಹಂ ಮೃತ್ಯುಂ ಜಯೋ ದೇವಿ ತವಯೋನಿ ಪ್ರಸಾದತಃ. ಇಂದೆ ಯೋನಿತತ್ತ್ವತಾ ಕುಡಿಯರದ್ ವೇದತುಳ್ಳೆ ಚೊಲ್ಲೀಕರ ಸೋಮತಾ ಕುಡಿಯರತಕ್ಕಣ್ಣಮೂ ಶ್ರೇಷ್ಠ. ಇಂದೆ ಯೋನಿತತ್ತ್ವತಾ ತರ್ಪಣಮಾ ಕುಡತಾಕ ಪಿತೃಹೀಳಕ್ಕ್ ಸ್ವರ್ಗಸ್ಥಾನು ಖಚಿತಮಹಂದ್. ಉಂದೆ ಕೃಪೇಣ್ಣು ಅತ್ತಾ ಇನ್ನೊರನಾ ಪಣ್ಣಣಿ. ಇಪ್ಪೋ ಓಂದ್ರ್, ಸ್ವಲ್ಪ ಪೋದೇಕ್ ಮೊಬ್ಬುವಳಕಹಂದ್,' ಆ್ತಂಡೆ.

ಇಂದೆ ವಾರ್ಥೇಕಾಹ ಕಾವಾಂಡಿಂದವಳಾ ಪೋಲೆ ಅವೆ ಓಂದ್ ಉಕ್ಕಾಕಂಡ. ತಾಳಿಹ ಆರಿ ಆ್ತಥನಿಯೋ ಪ್ರಹರಂಗಳಾಯಿಂದಹೀನ. ಆನಾಲೂ ಅವಡೆ ಶರೀರಸ್ಥಾನಂಗಳೆಲ್ಲ ಎನಕ್ ಸ್ಪಷ್ಟಮಾ ಕಾಣಾಂಡಿಂದಹೀನ. 'ನಾ ಇಪ್ಪೊ ಪಳ್ಳತುಳ್ಳೆ ಸ್ನಾನೂ ಪಣ್ಣಲಾಮಾ?' ಆ್ತಂಟ್ ಅವೆ ಕೋಟ. ಪಣ್ಣಲಾಮೋ ಉಡಲಾಮೋ ಎನಕ್ ಖಚಿತಮಾ ತೆರಿಂಜಿಂದಿಲ್ಲ. ಸ್ನಾನು ತಂತ್ರವಿಧಾನತ್ತೇ ಅಗತ್ಯಮಾನ ಅಂಗಮಾಯಿಂದಿಲ್ಲ. ಆನಾಕ ನಿಷಿದ್ಧಮೂ ಆಯಿಂದಿಲ್ಲ. 'ಬೆನ್ನ್ ಕಡಿಯಾಂಡರಾಂದ್. ಅತ್ತಕ್ಕಾಯಿಟ್ ಕೋಳಾಂಡರಾಣಿ,' ಅವೆ ಕೋಟ. ಪಣ್ಣಲಾಂ ನಾ ಚೊಲ್ಲೀನೆ. ತಾಂ ಔತ್ವಚ್ಚಿಂದ ಖರತ್ತ ಚೀರೇಯೂ ಥೊಪ್ಪು ಮೇಲುದತಯೂ ವಂಕಿಂಡ್ ಅವೆ ಪಳ್ಳತ ಬಡೇಕ್ ಪೋಯಿಟ್

ನೀರಕ್ಕಿಳಿಂಜ್ ಮುಳಕೀ ಮುಳಕೀ ಒಡಂಬು ಕೈ ಮೊಖತಾ ತಿಕ್ಕೀ ಕಳವಿ ಪುನಃ ಮುಳುಕಿ ಮೇಲಕ್ಕ್ ವಂದ. ಕೈಹೀಳಣ್ಣು ಒಡಂಬಕ್ಕ್ ಅ್ಥಂಟೀ ಇಂದ ನೀರಾ ತಿಕ್ಕಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಪೋ ನಡಕತುಳ್ಳೀ ನಿಂಡ್ ಒಣತಿಕಿಂಡಮೇಲೆ ಚೀರೆ ಉಡತಿಕಿಂಡ್ ಕಂಚುಕತಾ ಇಟ್ಟಕಂಡ್ ಮೇಲುದತಾ ಪೋತಿಕಿಂಡ. ನಾ ಎಂದೆ ಬಟ್ಟೇ ಪೋಟಕಂಡ್ ಅವೆ ವಂದಮೇಲೆ ಚೀಲತಯೂ ತ್ರಿಶೂಲದಂಡತಯೂ ಹೆಗಲಕ್ಕ್ ಪೋಟಕಂಡೆ. ಪಾದರಕ್ಷೆ ಪೋಟಕಂಡ ಅವೆ ನಡವಕ್ಕ್ ಶುರೂಪಣ್ಣೀನ.

ಸಾಂಗಮಾ ಪೂಜಾ ಮುಡಿಂಜಿಂತಣ್ಣು ಮನಸ್ಸುಳ್ಳೆ ಶಕ್ತಿ ಸಂಚಾರತ್ತೇ ಭಾಸಮಹಾಂಡಿಂದ್. ಕೃತಾರ್ಥನಾನೆ ಅ್ಥಣ್ಣಿರ ಭಾವತುಳ್ಳೆ ಹೆಗಲತ್ತೇ ಮೇಲಿಂದ ಭಾರಮೂ ನವಿಲ್‌ಗರೀ ಅತ್ಥನ ಹಗುರಮಾ ಕಾಣಾಂಡಿಂದ್. ಇನ್ನೊರುಕ ಇತ್ಥಾದೇ ಪೂಜೇ ಪಣ್ಣಿ ಪಿತೃಹೀಳಕ್ಕ್ ಯೋನಿತತ್ತ್ವತ್ತೇ ತರ್ಪಣತಾ ಕುಡತ್ ಸ್ವರ್ಗಪ್ರಾಪ್ತಿ ಪಣ್ಣಿಯಣು ಅ್ಥಂಟ್ ಮನಸ್ಸ್ ಬಯಸಾಂಡಿಂದ್. ನಂಗಾ ರಂಡಪೇರೂ ವಾರ್ಥೊಲ್ಲಾದೇ ನಡವಾಂಡಿಂದು. ಅವಡೆ ವಿಷಯತುಳ್ಳೆ ಎಂದೆ ಮನಸ್ಸ್ ಕೃತಜ್ಞತೇಣ್ಣು ಹೆಂಬೀ ವಂದಿಂದ್. ಓರೇ ಅ್ಥಂದೆ ವಿಷಯಮೂ ಮನಸ್ಸುಳ್ಳೆ ವರರತಕ್ಕ್ ಸಾಧ್ಯಮಿಂದಿಲ್ಲ. ಅದೇ ಹೆಂಬಿಕಿಂಡಿಂದ ನಾ ಯೋನಿಪೂಜಾ ಮಹಾತ್ಮೇಯ ಚೊಲ್ಲಕ್ಕ್ ಪರಪಟ್ಟೆ.

'ಅಂದೆ ಮಂತ್ರಂಗಳಿಯೆಲ್ಲಾ ಚೊಲ್ಲೀನೇಯೆ. ಎನಕ್ ಸಂಸ್ಕೃತು ಅರ್ಥಮಹಂದ್,' ಅ್ಥಂಡಾ..

ಪುದಶ್ಶ್ಯೋದೂ ಎನಕ್ ತೆರಿಂಜಿಂದಿಲ್ಲ. ತೋಚೀತೂ ಇಲ್ಲ. ಮೌನಮಾ ನಡವಕ್ಕ್ ಪರಪಟ್ಟೆ. ಅವೇ ಎಂದೆ ಪಿಂತೀಲೆ ವರಾಂಡಿಂದಿಂದ್ ಚರ್ಮತ್ತೇ ಪಾದರಕ್ಷೀತೇ ಸದ್ದಣ್ಣು ತೆರಿಯಾಂಡಿಂದ್. ಸ್ವಲ್ಪೂ ಪೋದೇಲೆ ವಳೀ ಮೊಬ್ಬಾ ಕಾಣಕ್ಕ್ ಶುರುವಾಚ್. ಕಾಡ್ ಕಳಿಯರ ಪೋದೇಕ್ ವಳಕಾಯಿಂದ್. ಅಂಗಂಗೆ ಜನಂಗಾ ಕಾಣಾಂಡಿಂದಹೀನ. ವಳೀ ಅಗಲಮಾಯಿಟ್ ಅವೆ ಎನಕಣ್ಣಮೂ ಸ್ವಲ್ಪು ಮುಂತೀಲೆ ನಡವಕ್ಕ್ ಪ್ರಾರಂಭಿಚ್ಚ. ತಂದೆ ಗುರುತು ಶಿಕ್ಕಕ್ಕಹದ್[1] ಅ್ಥಂಟ್ ಮೇಲುದತಾ ತಲೇ ಮೇಲೆ ಪೋತಿಕಿಂಡ್ ಖಾಯಿಲೇತೇವಾ ಶೀತೂ ಅಹಾದಹುಡಿ ಮುಚ್ಚಿಕ್ಯರ ರೀತೀಲೆ ಪೋತಿಕಿಂಡ. ನಗರೂ ಹತ್ತಿರಮಹಾಂಡಿಕ್ಕರಪ್ಪೊ, 'ಉನ್ನಾ ಪೂರ್ಣಿಮಾ ಘಟ್ಟತಬಡೆ ಉಡವಾ? ಅಂಗಣ್ಣು ನೀ ಪುನಃ ಹಾತಕಡೇಕ್ ನಡವಣು,' ಅ್ಥಂಡೆ.

ಒರು ನಿಮಿಷತ ಮೇಲೆ ಅವೆ ಎಂದೆ ಕಡೇಕ್ ತಿರಂಬೀ ನಿಂಡಾ. ನಾನೂ ನಿಂಡೆ. 'ಕೃಷ್ಣ, ಉಂದೆ ಇಪ್ಪದೇತೇ ಪೇರೋದೋ ಎನಕ್ ತೆರಿಯಾದ್. ಅತ್ತಾ ನಾ ಕೋಟೂ ಇಲ್ಲೆ. ಉಂದೆ ಅಭಿಲಾಷೇಯಾ ಪೂರ್ಯೆಪಿಯಕ್ಕ್ ನಾ ಇಂದೆ ರಾತ್ರಿ ಇಂತೀಕ್ ವಂದೆ. ಎಂದೇದೊರು ವಾರ್ಥೇ ನಡತೀ ಕುಡಡ?

ಕೃತಜ್ಞತೇಣ್ಣೂ ಹೆಂಬೀಂದ ನಾ 'ಓದ್ ಚೊಲ್ಲು?' ಅ್ಥಂಡೆ.

'ಅಹಡ್ ಅ್ಥಂಟ್ ವಾರ್ಥೇಕುಡತಾಕ ಮಾತ್ರೂ ಚೊಲ್ಲಣಿ.'

'ಅಹಡ್.'

'ನೀ ಎಂದೆ ಜೊತೇಲೆ ಎಂದೆ ಹಾತಕ್ಕ್ ವಾ. ಮುಂತೀ ಅಮಾವಾಸ್ಯೇವರೀಕ್ ಪರಂಬೇ ಅಂಗೂ ಪೊಹಾದೇ ಎಂದೆ ಹಾತುಳ್ಳೇ ಇಕ್ಕಣು. ನಾ ಪಣ್ಣೀ ಇಡರ ಸಾತಯೇ ಚೂಡಣು. ಉನಕೊರು ಪ್ರತ್ಯೇಕಮಾನ ಕುಚ್ಚುಳ್ಳಾ ಕುಡಕಣಿ. ವಾಶಿಲಾ ಮುಚ್ಚೀ ಉಕ್ಕಾಕಂಡ್ ಉಂದೆ ತಂತ್ರಧ್ಯಾನತಾ ಪಣ್ಣಿಕ್ಯೊ.'

'ಕಾಡ್‌ಮೇಡಹೀಳುಳ್ಳಿರಣಮಾನ ಎನಕೋಕ್[2] ಇಂದೆ ಬಂಧನು?'

'ಮಹಾ ಶಕ್ತಿಸಂಚಯತಾ ಪಣ್ಣೀಕರ ನೀ ಒರು ಮಾಸಪರ್ಯಂತು ಎಂದೆ ಜೊತೇಲೆ ಇಂದಾಕ ಎನಕ್ ಅ್ಥಂಡಂಡೂ ರಕ್ಷಣಾ ಶಿಕ್ಕಂದ್. ದ್ವಾರಪಾಲಾಳಾ ಅವಲಂಬಿಯರ ಅಗತ್ಯ ಇಕ್ಕಲ್ಲ ಅ್ಥಂಟ್.'

'ಉನಕೊರು ಮಂಡಲತಾ ಚೊಲ್ಲೀಕುಡಣಿ. ನೀ ಅ್ಥಂದೆ ಊರುಳ್ಳೆ ಅ್ಥಂದೆ ಹಾತುಳ್ಳೆ ಒಣಮಾನಲೂ ಇರ್. ಅತ್ತಾ ಅ್ಥಳದೀ ಪೂಜಿಚ್ಚಾಕ ಆರೂ ಅತಿಕ್ರಮಿಚ್ಚಿ ಉಳ್ಳಕ್ಕ್ ವರಕ್ಕ್ ಸಾಧ್ಯಮಿಲ್ಲ.'

'ಅತ್ತಯೂ ಚೊಲ್ಲೀಕುಡು. ಆನಾಕ ಒರುಮಾಸು ಎಂದೆ ಜೊತೇಲೆ ಇಕ್ಕಣು.'

---

1 ಶಿಕ್ಕಲಹದ್ 2 ಎನಕ್ ಓಕ್

ನಾ ಅಹಡ್ ಅ್ಅಂಟ್ ಒಪ್ಪಿಕಿಂಡೆ. ಅವೆ ಮುಂತಿಮುಂತೀಲೆ ನಡವಾಂಡಿಂದ. ನಾ ಅವಳಕ್ಕ್ ಸಂಬಂಧಮಿಲ್ಲಾದವನಾ ಪ್ರೋಲೆ ಇರಿಹಿದ್ ಹೆಜ್ಜಾ ಪಿಂತೀಲೆ ನಡಂದಹಂಡ್ ಅವಡೆ ಹಾತಾ ಶೇರಿಕಿಂಡೆ.

ಮಧ್ಯಾಹ್ನತವರೀಕ್ ಅವೆ ಒರಕೂ ಪಣ್ಣೀನ. ಎನಕೂ ಒರಕೂ ಓಣಮಾ ಇಂದ್. ಮಧ್ಯಾಹ್ನು ಚಾರುಮತಿ ಇಟ್ಟೆ ಸಾಂ, ಪರಪ್, ಪಾಲತ್ತೇ ಪಾಯಸಾತ ರಂಡ್ ಪೇರೂ ಎದ್ರ್ ಬದರಕ್ಕ್ ಉಕ್ಕಾಕಂಡ್ ಚೂಡೀನು. ಸ್ವಲ್ಪೋ ಪ್ರೋ ವಿಶ್ರಾಂತಿ ವಂಕಿಂಡ ಮೇಲೆ ಅವೆ ಮಂಡಲೀತೇಘಿಯ ಉಟ್ಟುಟ ರಥತುಳ್ಳೆ ಉಕ್ಕಾಕಂಡ್ ದ್ವಾರಪಾಲಾಡೆ ರಕ್ಷಣೇಲೆ ನಾಟಕತಕ್ಕ್ ಪ್ರೋನಾ. ಅತ್ಥಾ ರಕ್ಷಣಾ ಇಕ್ಕರ ರಥತುಳ್ಳೆ ಉಕ್ಕಾಕರ ಅವೆ ಎನಕಾಯಿಟ್ ಅ್ಅತ್ಥನ ತ್ಯಾಗೂ ಪಣ್ಣಿರಾಡಾ ಅ್ಅಣ್ಣರದ್ ಎಂದೆ ಕಲ್ಪನೇಕ್ ವಂದ್. ಅ್ಅಂದೆ ರಕ್ಷೆಯೂ ಇಲ್ಲಾದ ಕಾಡಕ್ಕ್ ಅತ್ಥನ ಧೂರು ನಡಂದವಂದ್ ಅಂದೆ ಕಲ್ಲ್‌ವಂಡೇಮೇಲೆ ತುಂಕಿಂಡ್....... ಆರಕ್ಕಾನೂ ತೆರಿಂಜಾಕ ನಗರತಕ್ಕ್ ನಗರತುಳ್ಳೆ ಮಾತ್ರಮಂಡ್, ಇಡೀ ಮಗಧತುಳ್ಳೆ ಗುಲ್ಲಹರ ಅಪಾಯತಿಯೂ ಲಕ್ಷ್ಯಪಿಯಾದೆ ವಂದ್ ಎಂದೆ ಪೂಜಾವಿಧೀಯ ಪೂರೈಶೀರಾಡಾ ಅ್ಅಣ್ಣರ ಪ್ರಜ್ಞಾವಂದ್‌ದ್.

ಪಹಲ್ ಒರಕೂ ಪಣ್ಣೀಂತಣ್ಣೂ ಇಕ್ಕಲಾಂ, ರಾತ್ರಿ ಸರಿಯಾ ಒರಕೂ ವಂದಿಲ್ಲ. ರಂಡ್ ವರ್ಷತುಳ್ಳೆ ಮುದಲಾ ವಾರಿ ಒರು ಹಾತುಳ್ಳೆ ಮರತ್ತೇ ಮಂಚತಮೇಲೆ ಪರ್ತೀತೇ ಪಡಿಕೇಲೆ ತುಂಕಿಂಡಿಂದೆ. ಪ್ರೋತಿಕ್ಯರತಕ್ಕ್ ದುಬಟಿ. ನಾ ವ್ರತಭ್ರಷ್ಟನಹಾಂಡರಾಣಿ ಅ್ಅಣ್ಣರ ಅ್ಅಳ್ಕ್ ಬಾಧಿಯಕ್ಕ್ ಶುರೂಪಣ್ಣೀತ್. ಮಂಚತಣ್ಣು ಇಳಿಂಜ್ ಒರೂ ನೆಲತಮೇಲೆ ತುಂಕಿಂಡೆ, ಮಂದಲಿಗೇಯಾ ಚುತ್ತೀವಚ್ಚ್. ಕುಚ್ಚುಳ್ಳತ್ತೇ ವಾಶಿಲ್ ಪ್ರೋಟಿಂದ್. ಅ್ಅತ್ಥನಿಯೋ ಪ್ರೋದೇಮೇಲೆ ಒರಕೂ ವಂದ್.

ವಡಚಾಲಾ ಕಿಟಕೀಣ್ಣು ಸೂರ್ಯಂದೆ ವಳಕ್ ಉಳರಪ್ರೊ ಎಚ್ಚರವಾಚ್. ಓಂದ ತತ್‌ಕ್ಷಣು ದಂತಮಾರ್ಜನತಯೂ ಮೊಖಮಾರ್ಜನತಯೂ ಪಣ್ಣಣು ಅ್ಅಣ್ಣರ ನಿಯಮತಣ್ಣು ಮುಕ್ತನಾ ಇಂದಾಲೂ ಇಂಗೆ ಹಾತುಳ್ಳಿಕ್ಕಚ್ಚೆ ಅಫಿಳಾ ಪಾಲಿಯಾದೇ ಇಂದಾಕ ಅವೆ ಅಸಹ್ಯೂಪಣ್ಣಿಕಿರಾ ಅ್ಅಂಟ್ ವಚ್ಚಲಕ್ಕ್ ಪ್ರೋಯಿಟ್ ವಂದೆ. ಅಂಗಳತುಳ್ಳೆ ಉಕ್ಕಾಕಕ್ಕ್ ಸಂಕೋಚು ಅ್ಅಣ್ಣಿಚ್ಚಿ ಕುಚ್ಚುಳ್ಳಕ್ಕ್ ಪಿಂತಿರಂಬೀ ನೆಲತ ಮೇಲೆ ಉಕ್ಕಾಕಂಡೆ. ಎಂದೆ ವೇಷು, ಪ್ರೊದೆಯಾ ವಳಂಜಿಂದ ತಲೇತೆಮ್ಯೆರ್ ಗಡ್ಡೊ ಮೀಶೆಹ್ಯ ಅಂಗಳತುಳ್ಳೆ ಉಕ್ಕಾಕಂಡಾಕ ಅವಳಕ್ಕ್ ಮುಜುಗರು ಅಹಲಾಂ ಅ್ಅಣ್ಣರ ಆತಂಕತಾ ಉಂಡಪಣ್ಣೀತಹೀನ. ಸ್ವಲ್ಪು ಪ್ರೋದೇಕ್ ಅವಡೆ ಧ್ವನಿ ಕೋಳಿಚ್ಚದ್ : 'ಧ್ಯಾನತುಳ್ಳಿಲ್ಲಾ ತಾನೆ? ಉಳ್ಳಕ್ಕ್ ವರಲಾಮಾ?' 'ವಾ', ಅ್ಅಂಡೆ.

ಉಳ್ಳಕ್ಕ್ ವಂದ ಅವಡೆ ಕೈಯುಳ್ಳೊರು ಅ್ಅಣ್ಣೀತೇ ಪಾತ್ರಾ ಇಂದ್. ಅ್ಅಳ್ಳಣ್ಣ ಅ್ಅಣ್ಣರದ್ ಮೂಕಕ್ಕ್ ತೆರಿಯಾಂಡಿಂದ್. ತೈಲಪಾತ್ರೇಯಾ ಹತ್ತಿರತುಳ್ಳೆ ವಚ್ಚಿಕಂಡ್ ಎಂದೆ ಮುಂತೀಲೆ ಉಕ್ಕಾಕಂಡ್, 'ಉಂದೆ ಒಡಂಬಕ್ಕ್ ಅ್ಅಣ್ಣೀ ಅ್ಅಟ್ಟಣೂ ಅ್ಅಂಟ್ ಎನಕ್ ಪ್ರೇರಣೆಯಾಯಿರಾಂದ್,' ಅ್ಅಂಡಾ. ನಾ ಬೆದರೀಪ್ರೋನೆ. ಎಂದೆ ವ್ರತತಯೇ ನಾಶೂಪಣ್ಣರ ಕಾರ್ಯು ಇದ್ ಅ್ಅಣ್ಣಿಚ್ಚಿದ್. ವಾಣ ವಾಣ ಅ್ಅಂಟ್ ಓಂದ್ ನಿಂಡೆ, ಒಡಂಬಮೇಲೆ ಚೇಳ್ ಉಳಂದವನಾ ಪ್ರೋಲೆ.

'ಮುದಲು ಉಕ್ಕಾಕೊ, ಬೆದರವಾಣ,' ಅ್ಅಂಟ್ ಅವೆ ಅಪ್ಪಣೇ ಪಣ್ಣರ ಧ್ವನೀಲೆ ಚೊಲ್ಲೀನ.

'ನೀ ಅ್ಅಣ್ಣೆ ಅ್ಅಟ್ಟರದಿಲ್ಲೆ ಅ್ಅಂಡಾಕ ಉಕ್ಕಾಕಣಿ.'

'ಇತ್ಥಾ ಸಣ್ಣೀ ವಿಷಯತಕ್ಕೆಲ್ಲಾ ಆಣಾ ಪ್ರಮಾಣೂ ವಾಣ. ಒಡಂಬಮೇಲೆ ಒರು ಪನಿ ಅ್ಅಣ್ಣಾ ಉಳಂದಾಕ ತಪ್ರೋನಷ್ಟಮಹರದಿಲ್ಲ. ಓಣಮಾನಾಕ ಎಂದೆ ಧ್ಯಾನ ಶಕ್ತಿಯೆಲ್ಲಾ ಉನಕ್ ಧಾರೇ ಅ್ಅಟ್ಟೀ ಕುಡಣಿ. ಕೀಳೆ ಉಕ್ಕಾಕೊ,' ಅ್ಅಂಟ್ ಎಂದೆ ತೋಳಾ ಪುಡಿಚ್ ಅ್ಅಳತಾ. ನಾ ನೆಲತಮೇಲೆ ಉಕ್ಕಾಕಂಡೆ. ಎನಕ್ ತೆರಿಯರ ಮುದಲೇ ಶಾರೇಲೆ ಅ್ಅಣ್ಣೀ ವಂಕಿಂಡ್ ಎಂದೆ ಬೆನ್ನಕ್ಕ್ ತಿಕ್ಕೀ ಉಟಾ. ಪುನಃ ವಾರ್ಘೊಲ್ಲರತಕ್ಕ್ ತೋಚಾದೆ ನಾ ಸೊಸ್ತಮಾನೆ. ಅವಳಾ

ಪಾಕಕ್ಕ್ ವಳವಹಕ್ಕ್ ಮುದಲಿಟ್ಟದ್. ಕಣ್ಣಾ ಮುಚ್ಚೀನೆ. ಅವೆ ಅ್ರಣ್ಣೀಯ ತಂದೆ ವಲ ಅಂಗ್ಯೈಯಿಕ್ಕ್ ಬಗ್ಗಿಚ್ಚಿಕಂಡ್ ಎಂದೆ ಎದ ಕಳತ್ ತೋಳಹೀಳಕ್ಕೆಲ್ಲಾ ತಿಕ್ಕೀನ. ಸ್ವಲ್ಪ ಸ್ವಲ್ಪಮಾ ಪೋಟಕಂಡ್ ತಿಕ್ಕೀ ತಿಕ್ಕೀ ಚರ್ಮತಕ್ಕ್ ಕುಡಿಪಿಯಕ್ಕ್ ಪರಪಟ್ಟಾ. ನಾ ಕಣ್ಣಾಮುಚ್ಚಿಕಿಂಡೇ ಉಕ್ಕಾಕಂಡಿಂದಪ್ಪೊ ತಲೇಮೇಲೆ ವೆಚ್ಚನಕಾನ ಅ್ರಣ್ಣಾ ಜಿನಗೀನಹುಡಿ ಆಚಿ. ಅವೆ ತಲೇಕೂ ಪೋಟಿಂದ.

'ತಲೇಕ್ ವಾಣ, ತೊಂತ್‌ಗಟ್ಟೀರಾಂದ್. ಜಿಡ್ಡಾ ಕಳವಕ್ಕಹಲ್ಲ.' ನಾ ಘಾಬರೀಣ್ಣೂ ಚೊಲ್ಲೀನೆ.

'ಪೋಟ್ ಆಯಿಪೋಚೆ. ಇಪ್ಪೋ ಅತ್ತಾ ತಲೇಕ್ ಕುಡಿಪಿಯರದೊಂಡೇ ವಳಿ.' ಅ್ರಂಟ್ ಮೈರಾ ಉಡಿವಿಚ್ಚ್ ತಲೇಕ್ ತಿಕ್ಕಕ್ಕ್ ಮುದಲಿಟ್ಟ. ನಾ ಕಣ್ಣಾ ಮುಚ್ಚೀನೆ. ಅವೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಸ್ವಲ್ಪಮಾಯಿಟ್ ಅ್ರಣ್ಣೀಯ ಪನಿವಿಚ್ಚ್ ತಲೇಯಾ ತಿಕ್ಕೀನಮೇಲೆ ಕಣ್ಣುಳ್ಳೆ ಜಿಡ್ಡ್ ಒಡಿಂಜಹುಡಿ ಆಚ್. ತಲೇತೇ ಶಾಖಮೆಲ್ಲಾ ಕಣ್ಣತ್ತೇ ಮೂಲಕಮಾ ದ್ರವಮಾಯಿಟ್ ಇಳಿಯಕ್ಕ್ ಶುರೂ ಪಣ್ಣೀತ್. ಅದ್ ವೆಚ್ಚನಕಾನ ಅ್ರಣ್ಣಯೋ ಅಥವಾ ವೆಚ್ಚನಕಾನ ಕಣ್ಣೀರೋ ಅ್ರಣ್ಣರದ್ ತೆರಿಂಜಿಲ್ಲ. ಅತ್ಥೀಮೇಲಣ್ಣು ಅವೆ, 'ಓಂದ್ ನಿಲ್ಲ್, ಕಾಲ್‌ಕ್ಕ್ ವಳಿಯಣಿ,' ಅ್ರಂಡಾ.

'ವಾಣ, ನಾನೇ ವಳಿಚಕಣಿ. ಕಾಲ್‌ಕ್ಕ್ ಅ್ರಣ್ಣೀ ವಳಿಯಾದೇ ಇಂದಾಲೂ ಅಹಂದ್. ಅ್ರಂದೆ ಭಾಗತಕ್ಕ್ ವಳಿಯಾದೇ ಇಂದಾಲೂ ಅಹಂದ್. ನೀ ಇಲ್ಲಾದ ಉಪದ್ವ್ಯಾಪ್ಪೂ ಪಣ್ಣೀ ಉಟ.' ಅ್ರಣ್ಣರಪ್ಪೊ ಎನಕ್ ವಾಸ್ತವಮಾ ಕೋಪು ವಂದಿಂದ್. 'ಉಂದೆ ಕಾಲ್ ಅ್ರತ್ಥನ ಒರಟಾಯಿರಾಂದ್ ಅ್ರಂಡಾಕ ಹಾತೇ ನೆಲತ್ತೇ ಚಿತ್ತಾರಂಗಳೆಲ್ಲಾ ವಿರಕುಟ್ಟ್ ಪಾಳಹನ್ನ. ಉಂದೆ ಪಾದಸೇವೆ ಪಣ್ಣಣು ಅ್ರಂಟಂಡ್. ಓಂದ್ ನಿಂಡಹೊ.' ಅ್ರಂಟ್ ಅಪ್ಪಣೇ ಪಣ್ಣೀನಾ.

ನಾ ಓಂದ್ ನಿಂಡೆ. ತೊಡ ಮಂಡಿ ಮೊಳಕಾಲಹಾ ಅಲ್ಲಾದೆ ಪಾದಂಗಳಕ್ಕ್ ತಿಕ್ಕೀ ತಿಕ್ಕೀ ಅ್ರಣ್ಣೀ ಕುಡಿಪಿಚ್ಚಾ. 'ಕೀಳೆ ಉಕ್ಕಾಕಂಡ್ ಅಂಗಾಲಾ ಮೇಲಕ್ಕ್ ಅ್ರಡವ್. ಅಂಗಾಲ್‌ಹೀಳೆಲ್ಲಾ ಶೀಳೀ ವಿರಕ್ ಉಟ್ಟರಾನ್ನಾ.' ಅ್ರಂಡಾ. ನಾ ಆಜ್ಞೀಯಾ ಪಾಲಿಚ್ಚೆ. ಅಂಗಾಲಹೀಳಾ ತಿಕ್ಕೀ ತಿಕ್ಕೀ ಕುಡಿಪಿಯರಪ್ಪೊ ಅ್ರಣ್ಣಾ ಕೊದಿಂಜ್ ಭೊಪ್ಪಾ ಘಟ್ಟಿಯಹಾಂಡಿಂದ್. ಅತ್ಥೀಮೇಲೆ ಕುಚ್ಚುಳ್ಳಣ್ಣು ಪರಂಬಕ್ಕ್ ಪೋಯಿಟ್ ಒರು ಜೊತ ಪಳೇ ಪಾದರಕ್ಷೆಹೀಳಾ ಕೊಳಂದ್ ಎಂದೆ ಮುಂತೀಲೆ ಪೋಟ್, 'ಇಫಿಳಾ ಮೆಟ್ಟಿಕಿಂಡ್ ತಿರಂಬಾಡ್. ಇಲ್ಲಂದಾಕ ಹಾತೇ ನೆಲತಕ್ಕೆಲ್ಲಾ ಅ್ರಣ್ಣಾ ಮೆತ್ತಿಕ್ಯಂದ್.' ಅ್ರಂಡಾ.

ಒರು ಪುಟಾಣೀ ಬೋಗುಣೀಲೆ ಗೋಧೀನುಚ್ಚತ್ತೇ ಗಂಜೀ ಕೊಳಂದ್ ಎಂದೆ ಮುಂತೀಕ್ ವಚ್ಚ್, 'ಇತ್ತಾ ಸಾಪಟ್ಟ್ ಇಂಗೇ ಉಕ್ಕಾಕಂಡ್ ಧ್ಯಾನತಯೋ ಅಥವಾ ಉಂದೆ ಮಾರ್ಗತುಳ್ಳೆ ಓರೇ ಅ್ರಂದೆ ಸಾಧನೆಹೀಳಾ ಚೊಲ್ಲೀರಾಂದೋ ಪಣ್ಣ್. ನಾನೂ ಸ್ವಲ್ಪೂ ಧ್ಯಾನೂ ಪಣ್ಣಣಿ. ಉಂದೆ ಒಡಂಬು ಅ್ರಣ್ಣೀಲೆ ನೆನಿಹಿಡ್. ಸೂರ್ಯ್ಯ ನೆತ್ತೀಕ್ ವರರ ಪೋದೇಕ್ ವೆನ್ನೀರುಳ್ಳೆ ಸ್ನಾನೂ ಪಣ್ಣಿಯಣಿ.' ಅ್ರಂಡಾ.

'ವೆನ್ನೀರಾ ಒಡಂಬಕ್ಕ್ ಪೋಡಲ್ಲೆ. ನಿಯಮತಕ್ಕ್ ವಿರೋಧು,' ನಾ ಬಡಬಡಿಚ್ಚೆ.

'ವೆನ್ನೀರ್ ಉಳಂದಾಕ[1] ಜಿಡ್ಡ್ ಪೊಹರದಪ್ಪಡಿ? ತಲೇತೇ ಗಂಟಹೀಡೆ ಸಂದೀಲೆ ಮೊತ್ತೀ ಉಕ್ಕಾಕಂಡಿಕ್ಕರ ಅ್ರಣ್ಣೀಯ ಪೋಹಿಯರ ಓರೇ ವಳಿಯೇ ಇಲ್ಲ.' ಅ್ರಂಟ್ ಚೊಲ್ಲೀನ ಅವೆ ಕುಚ್ಚುಳ್ಳತ್ತೇ ವಾಶಿಲಾ ಮುಚ್ಚಿಕಿಂಡ್ ಪೋನ.

ಒರು ಹಂಡೇ ಭರ್ತಿ ಮರಳರಹುಡಿ ಕಾಂಜಿಂದ ನೀರ ಫೆರೀ ಕೊಳದಪ್ಪಲೇಕ್ ತೋಡಿ ಊಳೇನೀರಾ ಬೆರಸಿ ಪದೂ ಪಣ್ಣಿ ಅವೆ ಹೆಪ್ಪೀ ಹೆಪ್ಪೀ ತಲ ಭುಜು ಒಡಂಬಕ್ಕ್ ಬಡಚೀ ಅ್ರಟ್ಟರಪ್ಪೊ ಎಂದೆ ಪ್ರಜ್ಞಾ ಅಳೂಬಾಲ್ಯತಕ್ಕ್ ಪೋಯಿಂದ್. ಚುಡಂದ್, ಚುಡಂದ್, ವಾಣ, ವಾಣ ಅ್ರಂಟ್ ನಾ ವಚ್ಚಲುಳ್ಳೆ ಕುಣಿಯಾಂಡಿಂದ್, 'ಸೊಸ್ತಮಾ ಉಕ್ಕಾಕೊ, ಓಂದ್ ನಿಲ್ಲವಾಣ. ಅ್ರತ್ಥನ ವೆಚ್ಚನಕಾ ಅ್ರಟ್ಟಣು ಅ್ರಂಟ್ ಎನಕ್ ಗೊತ್ರಾಂದ್. ಉಕ್ಕಾಕಡೇಯೋ ಇಲ್ಲಿಯೋ, ನೀ ಜಾಣು,' ಅ್ರಂಟ್ ಅಮ್ಮೊ ಬಲವಂತೂ ಪಣ್ಣಾಂಡಿಂದ ಜ್ಞಾಪಕು. ಚಂದ್ರಿಕೇಂದೆ ಕೈಯುಳ್ಳೆ ಒಡಂಬಾ

1 ಉಳಾದೇ ಇಂದಾಕ (ಉಳ್‌ಂದಾಕ ಅ್ರಂಡ್)

ಉಜ್ಜಿಚ್ಚಿಕಂಡಾಕ ತೀರಾ ಸಣ್ಣೀ ಹುಡುಗನಾಯುಣಿ ಅ್ರಂಟ್ ನಾ ಒಟ್ಟೀತಿಲ್ಲೆ. ಬೆನ್ನಿಯೂ ನಾನೇ ಉಜ್ಜಿಕ್ಯಣಿ ಅ್ರಂಡಾಕ ಅವೇ ಕೋಟಿಲ್ಲ. ಶಿಂಬೀಪ್ರೋಲಾಯಿಂದ ತಲೇ ಮ್ಯೆರಕ್ಕ್ ಪಯರ್ ಮಾವಾ ಪ್ರೋಟ್ ಉಜ್ಜರದ್ ಅಹಾದ ಕಾರ್ಯ. ವೆನ್ನೀರಕ್ಕ್ ಕರಗಿ ಉಟ್ಟಕಂಡತ್ಥನ ಜಿಡ್ಡ್ ಮಾತ್ರು ಪ್ರೋಚು. ಚೂಡೀ ತುಂಕಿಂಡಾಕ ಒರಕು ವಂದ್. ಆನಾಕ ಕಿನಾವಹ. ಇಂದೆ ಅ್ರಣ್ಣಾ ವೆನ್ನೀರಕ್ಕ್ ಅದತ್ಥಾ ಶಕ್ತೀ ರಾಂದ್! ಉಳ್ಳತ್ತೇ ಜಿಡ್ಡಿಯೆಲ್ಲಾ ಕರಗಿಚ್ಚಿ ಬಾಲ್ಯತ್ತೇ ಸ್ಮರಣೇಯ ಜಾಗ್ರತಮಾನ ಸ್ಥಿತೀಲೆ ಮಾತ್ರಮಂಡ್ ಕಿನಾವಾಯಿಟೂ ಹೊಮ್ಮಿಯರ ತಾಂತ್ರಿಕಶಕ್ತಿ. ಎಂದೆ ತಲೇಕ್ ಹಿತಮಾ ಅ್ರಣ್ಣೀ ತಿಕ್ಕರ ಅಮ್ಮಂದೆ ಮೃದುವಾನ ಅಂಗ್ಯೆ. ಹಿತಮಾಯಿಂದಾಲೂ ವಿರೋಧತಾ ವ್ಯಕ್ತೂಪಡತರ ಊಂ ಊಂ ಊಂ ಅ್ರಂಟ್ ಒರೇಸಮತಕ್ಕ್ ಅ್ರಳರ ಎಂದೆ ಧ್ವನಿ; ಶಿಂಬೀಕಟ್ಟೀನ ಮ್ಯೆರಾ ಉಜ್ಜರ ಅಮ್ಮಂದೆ ಕೈ. ಅ್ರಳೂ ನೆತ್ತೀತೇ ಮೃದುವಾನ ಮ್ಯೆರಾ ತಿಕ್ಕರ ಚಂದ್ರಿಕೇಂದೆ ಅಂಗ್ಯೆ. ಪುಳ್ಳೇಂದೆ ಶುದ್ಧಿಯೇ ತೆರಿಯಾದೆ ಕಂಗೆಟ್ಟವಳಕ್ಕ್ ನಾಟಪ್ರೊಣ್ಣು ಅಪ್ಪಪ್ರೊ ಸಾಯಂಕಾಲತವರೀಕ್ ಹಾತಣ್ಣು ಪರಂಬಕ್ಕ್ ಪ್ರೋಯಿಟ್ ವರರತಾ ಕಂಡ್ ಅನುಮಾನೂ ಪರಂದ್, ಪಿಂತಿರಂಬರಪ್ರೊ ಅತ್ತಂದೆ ಒಡಂಬಣ್ಣು ಪರಪಡರ ರಾಜಸುಗಂಧು ಮೂಕಕ್ಕ್ ಬಡಿಂಜ್, ಅ್ರಂತೀಕ್ ಪ್ರೋಯಿಂದೇಯೋಡೇ? ಅ್ರಂಟ್ ಕೋಟಾಕ, 'ಇಂದೆ ಪಾಳ್ ಹಾತುಳ್ಳೆ ಒತ್ತಿಯೇ ಒಂಟಿಯಾ ಉಳಂದಿರಣವೋದ್?' ಅ್ರಣ್ಣರ ಸಿಡುಕತ್ತೇ ಉತ್ತರು. ಉಢೇವರೇ, ಓದಾಯಿಪ್ರೋಚು ಎಂಗಡೆ ಹಾಂ? ಅ್ರಂಟ್ ಬಿಕ್ಕೀ ಬಿಕ್ಕೀ ಅ್ರಳರ ಅಮ್ಮಂದೆ ಕೊದಿಯರ ಧ್ವನೀ ಕೋಟಪ್ರೊ ಕಿನಾವತ್ತೇ ಜೊತೇಕ್ ಒರಕಮೂ ಭಂಗಮಾಚಿ. ಪುನಃ ವಂದಿಲ್ಲ.

ಪಿತ್ತಾನಾ ವಡಿಚಾಲಾ ಅವೆ ಪುನಃ ಕೈಯುಳ್ಳೆ ಪಾತ್ರೇ ಪುಡಿಚ್ ಎಂದೆ ಕುಚ್ಚುಳ್ಳಕ್ಕ್ ವಂದಪ್ರೊ ಎನಕ್ ಇನ್ನ್ ಪ್ರೋರು ಅ್ರಣ್ಣಿಚ್ಚಿದ್. 'ಅ್ರತ್ಥನ ನಾ ಇಪ್ಪಡಿ,? ವಾಣ ವಾಣ!' ಅ್ರಂಟ್ ಬೆದರೀನೆ.

'ಉನಕೋದ್ ಕಷ್ಟು? ನಾ ಅ್ರಣ್ಣೀ ವಳಿಯಣಿ. ಒಡಂಬ್ ಕೈಕಾಲಾ ಉಜ್ಜಣಿ. ನೀರಾ ಕಾಚೀ ಅ್ರಟ್ಟಣಿ. ಚುರಕ್ ಹೆಚ್ಚಾಚ್ ಅ್ರಂಡಾಕ ಇನ್ನೂ ಸ್ವಲ್ಪು ಪದೂ ಪಣ್ಣಣಿ.' ಅವೆ ಎನ್ನಾ ದೃಷ್ಟಿಚ್ಚ್ ಕೋಟ. ಅವಡೆ ಕಣ್ಣಾ ದೃಷ್ಟಿಚ್ಚಿ ಉತ್ತರಿಯರಪ್ರೊ ಕಷ್ಟಮಾಯಿಟ್ ನಾ ಒದ್ದಾಡಾಂಡಿಕ್ಕಚ್ಚೆ ಅವೆ ಬೆನ್ನಕ್ಕ್ ಅ್ರಣ್ಣೀ ವಳಚ. ತಲೇತೇ ಶಿಕ್ಕಕ್ ಇಳಿವಿಚ್ಚ. ಕಾಲಕ್ಕೂ ಪಾದತಕ್ಕೂ ಸ್ವಲ್ಪ ಸ್ವಲ್ಪಮಾ ತಿಕ್ಕಿ ತಿಕ್ಕಿ ಕುಡಿಪಿಚ್ಚ. ಅತ್ಥೇಮೇಲೆ ನೇತೇಪ್ರೋಲೇಯೇ, ನಾ ಧ್ಯಾನೂ ಪಣ್ಣಣಿ, ನೀನೂ ಪಣ್ಣ್ ಅ್ರಂಟ್ ಚೊಲ್ಲಿ ತೈಲಪಾತ್ರೇಯಾ ಕೈಯುಳ್ಳ್ ಪುಡಿಚಕಂಡ್ ಪರಪಟ್ಟ್ಪೋನ. ನಾ ಧ್ಯಾನತಕ್ಕ್ ಉಕ್ಕಾಕಂಡೆ. ಯೋನಿಪೂಜೇ ಪಣ್ಣೀನವೋಲೆ ಸೃಷ್ಟಿ ಸ್ಥಿತಿ ಲಯಂಗಡೆ ತ್ರಿಕೋಣಂಗಾ ಇಕ್ಕರ ಯೋನಿರೂಪತಯೇ ಚಿತ್ತತುಳ್ಳೆ ಸ್ಥಿರೂಪಣ್ಣಿಕಿಂಡ್ ಧ್ಯಾನೂ ಪಣ್ಣಣು. ಆನಾಕ ಅಂದೆ ರೂಪು ಮನಸ್ಸುಳ್ಳೆ ಕಾಣಿಚ್ಚಿಕಾದ್[1]. ಚುಡಚುಡರ ನೀರುಳ್ಳೆ ಕರಗೀ ಆಕಾರತಾ ಕಳಿಂಝರ ಮೇಣತಾಪ್ರೋಲೆ ಅದ್ ಆಕಾರರಹಿತಮಾಯಿಟ್ ಚಿತ್ತತಾ ತಪ್ಪಿಚ್ಚಿಕಕ್ಕ್ ಮುದಲಿಟ್ಟದ್. ಹಾತೇ ಉಳ್ಳೆ ಶೇರಿಕಿಂಡ್ ಇಕ್ಕರತಣ್ಣು ಇಪ್ಪಡಿಯಾಯಿರಾಂದ್. ಶ್ಮಶಾಣಸ್ಥಾನು, ಕಾಡ್‌ಮೇಡ್, ಪಾಳ್ ಮಂಟಪಂಗಳೇ ಸರಿ ಅದ್ ಚಿತ್ತಗ್ರಾಹ್ಯಮಹಕ್ಕ್ ಅ್ರಣ್ಣಿಚ್ಚಿದ್. ಇಂದೆ ಹಾತಾ ಸಾಧ್ಯಮಾನತ್ಥನ ಬೇಗು ಉಟ್ಟಪ್ರೊಹಣು ಅ್ರಂಡಹಂಡೆ, ಒರುಮಾಸುಪೂರ್ತಿ ಇರಣಿ ಅ್ರಂಟ್ ಅವಳಕ್ಕ್ ವಾರ್ಥೇ ಕುಡತಕ್ಕರದ್ ಜ್ಞಾಪಕಮಾನಾಲೂ. ಒರು ಹಂಡ ಮರಳರ ನೀರಾ ಕೊಳದಪ್ಪಲೇಲೆ ಪದೂಪಣ್ಣಿ ಇಮ್ಮಡಿಚ್ಚ್ ಅಟ್ಟಿಚ್ಚಿಕಂಡ್ ವೆಚ್ಚನಕಾ ಚೂಡೀನಾಲೂ ಮಧ್ಯಾಹ್ನು ಒರಕು ವಂದಿಲ್ಲ. ನಾಟಕತುಳ್ಳೆ ಪಾತ್ರೂವಹಿಯರತಕ್ಕ್ ಅವೆ ಸ್ವಲ್ಪೂ ಪ್ರೋದೇಕ್ ಪ್ರೊಹಡಾ ಅ್ರಂಟ್ ಎನಕ್ ತೆರಂಜಿಂದ್. ದಾಸಿಯಾನ ಚಾರುಮತಿ ಅ್ರಡಕಲೇಲೆ ಪಾತ್ರೆ ವಳಕರ ಶಬ್ದೂ ಕೋಳಾಂಡಿಂದ್. ಅದ್ ಸಾಧ್ಯಮಾನಮಟ್ಟಕ್ಕೂ ಎಂದೆ ದೃಷ್ಟೀಕ್ ಉಳಾಂಡಿಂದಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲಾ ಕಾರ್ಯಂಗಳಿಯೂ ಪಣ್ಣಿಕಿಂಡ್ ಯಜಮಾನತಿ ಅಪ್ಪಡಿಯೇ ನಾ ರಂಡೇ ಪೇರ್ ಹಾತುಳ್ಳೆ ರಾಣು ಅ್ರಣ್ಣರ ಭಾವು ವರರಹುಡಿ ಉಳ್ಳೆ ಇಕ್ಕುಂ. ಸಾಯಂಕಾಲು ಯಜಮಾನತಿ ನಾಟಕತಣ್ಣು ಪಿಂತಿರಂಬೀನ ಮೇಲೆ ರಂಡ್‌ಪೇರಕ್ಕೂ ರಾತ್ರೀತೇ ಚೂಟಾ ಕೊಳಂದ್ ವಯ್ಯಾಂಡಿಂದ್.

ಪಿತ್ತಾನಾ ವಡಿಚಾಮು ಅ್ರಣ್ಣೀ ತಿಕ್ಕರಪ್ರೊ ಚಂದ್ರಿಕೆ ಕೋಟದ್ : 'ಮಾತೃಯೋನೀಯ ಪೂಜೀಲಾಮಾ ಮುನ್ನೇತ್ ನೀ ಪಣ್ಣೀನಹುಡಿ?'

1 ಕಾಣಿಚ್ಚಿಕಲ್ಲ

'ಪೂಜೀಲಾಂ. ಆನಾಕ ಮ್ಯೆಥುನು ನಿಷಿದ್ಧು.'

'ಅ್ತತ್ತಕ್ಕ್ ಇಂದೆ ಭೇದು?'

'ಅ್ತತ್ತಕ್ಕಂಡಾಕ, ಅ್ತತ್ತಕ್ಕಂಡಾಕ, ಅ್ತತ್ತಕ್ಕಂಡಾಕ,' ಎನಕ್ ಕೋಪು ವಂದ್. 'ಉನಕ್ ಇತ್ಥನ ತೆರಿಯಲ್ಲಿಯ? ಅದ್ ಮಾತೃಯೋನಿ, ಜನ್ಮಸ್ಥಾನು. ಪೂಜಾರ್ಹ ಮಾತ್ರು.' 'ನೀ ಪೂಜೇ ಪಣ್ಣರಪೊ ಸಕಲಪ್ರಪಂಚತ್ತೇ ಜನ್ಮಸ್ಥಾನು, ಮಹಾಮಾಯಾ ತತ್ತ್ವು ಅ್ತಣ್ಣರ ಭಾವನೇಲೇ ಪಣ್ಣಡ. ಮ್ಯೆಥುನೂ ಪಣ್ಣರಪೊ ನೀ ಮಹಾಮಾಯೇಂದೆ ಜೊತೇಲೆ ಸಂಯೋಗಮಹರ ಮಹೇಶ್ವರತತ್ತ್ವು ಅ್ತಣ್ಣರ ಭಾವನೇಲಿಕ್ಕಣು. ಶುದ್ಧಮಾನ ತತ್ತ್ವರೂಪತುಳ್ಳೆ ಕಲ್ಪಿಚ್ಚಿಕರಪೊ ಇದ್ ಮಾತೃ, ಇದ್ ಪತ್ನಿ ಅ್ತಣ್ಣರ ಭೇದಮೇ ಕೂಡಾದ್. ಇಪ್ಪಡಿ ಇಕ್ಕಚ್ಚೆ ಮಾತೃಯೋನೀಮ್ಯೆಥುನಮೋಕ್ ನಿಷಿದ್ಧಮಹಣು?' ಎಂದೆ ಮನಸ್ಸುಳ್ಳೆ ಗೋಜಲ್ ಪರಂದದ್. ಅವೆ ಕೋಳಾಂಡಿಕ್ಕರದ್ ತಾತ್ತ್ವಿಕಮಾ ಸರಿ. ಆನಾಕ ಕ್ರಿಯಾತ್ಮಕಮಾ ಅಸಹ್ಯಕರಮಾನದ್. ಮಾತ್ರಮಂಡ್ ಪಾಪಕರಮಾನದ್ ಅ್ತಣ್ಣಿಚ್ಚಿದ್. ಮಾಹಿಷ್ಮತೀತೇ ಪಾಠಶಾಲೇಲೆ ಕಲ್ತ ತರ್ಕತ್ತೇ ಜ್ಞಾಪಕಮಾಚ್. ತರ್ಕತ್ತೇ ಮಟ್ಟತುಳ್ಳೆ ಕೋಳರ ಪ್ರಶ್ನೇಕ್ ತರ್ಕತ್ತೇ ಮಟ್ಟತುಳ್ಳೇ ಉತ್ತರಿಯಣು. ಅಸಹ್ಯಕರು ಅ್ತಂಡಾಕ ಸಮರ್ಪಕಮಹರದಿಲ್ಲ ಅ್ತಣ್ಣರ ವ್ಯತ್ಯಾಸು ಮನಸ್ಸುಳ್ಳೆ ಒಡಿಯಾಂಡಿಂದ್. 'ಉತ್ತರತಾ ಚೊಲ್ಲು. ತೆರಿಂಝರ ಆಶೇಣ್ಣು ಕೋಳಾಂಡರಾಣಿ,' ಅವೆ ಚೊಲ್ಲೀನ. ಅಂದೆ ಕ್ಷಣತಕ್ಕ್ ತೋಚೀಂತಾ ಚೊಲ್ಲೀಉಟೆ. 'ತತ್ತ್ವರೂಪತುಳ್ಳೆ ಎಲ್ಲಾಮೂ ಸರಿ. ಆನಾಕ ಪೂಜೇತೇ ಮ್ಯೆಥುನಭಾಗು ಇಂದ್ರಿಯತ್ತೇ ಮಟ್ಟತುಳ್ಳೆ ನಡವರ ಕ್ರಿಯ. ಇಂದ್ರಿಯತ್ತೇ ಸಹಕಾರಮಿಲ್ಲಾದೇ ಅದ್ ನಡವರದೇ ಇಲ್ಲ. ಅಂತಣ್ಣು.......'

'ತತ್ತ್ವತಾ ಇಂದ್ರಿಯತಕ್ಕಿಳತೀನಾಕ ಅದ್ ತತ್ತ್ವಮಾ ನಿಲ್ಲಲ್ಲ. ಅಸಹ್ಯಕರಮಹಂದ್ ಅ್ತಣ್ಣರ ವಾರ್ಥ ಓರೇ ಅ್ತಂದೆ ಯೋನೀಯಾ ವಚ್ಚಿಕಂಡ್ ಪೂಜೇಪಣ್ಣೀನಾಲೂ ನಿಜಮಹಣು; ಅಸಹ್ಯಕರಮೂ ಅಹಣು. ತತ್ತ್ವತ್ತೇ ಮಟ್ಟತುಳ್ಳೆ ಯೋನಿ ಅ್ತಂಡಾಕ ಕಾರಣು. ಮಹಾಕಾರಣು. ವಿಶ್ವಸೃಷ್ಟೀತೇ ಕಾರಣತತ್ತ್ವು. ಅತ್ತಾ ಧ್ಯಾನತುಳ್ಳೆ ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕರಿಚ್ಚಿಕಂಡ್ ಧಾಟೀ ಪೊಹಣು, ಅ್ತಂಡ? ಯೋಚಿಚ್ಚ್ ಪಾರ್.' ಅ್ತಂಟ್ ಚೊಲ್ಲರಪೋದೇಕ್ ಎಂದೆ ಪಾದಂಗಳಕ್ಕ್ ಅ್ತಣ್ಣೆ ಅ್ತಟ್ಟರದ್ ಮುಡಿಂಜಿಂದ್. 'ನೀ ಧ್ಯಾನೂ ಪಣ್ಣ್. ನಾನೂ ಪಣ್ಣಣಿ,' ಅ್ತಂಟ್ ಚೊಲ್ಲಿ ಅವೆ ಕೈಯುಳ್ಳೆ ಪಾತ್ರೇ ವಂಕಿಂಡ್ ಪರಪಟ್ಟಪೋನ.

ಎಂದೆ ಮನಸ್ಸ್ ಗಲಿಬಿಲೀಲೆ ಉಳಂದದ್. ಧ್ಯಾನತಕ್ಕ್ ಉಕ್ಕಾಕಂಡಾಕ ಪ್ರತೀಕಮೂ ಇಲ್ಲ, ಗುರಿಯೂ ಇಲ್ಲ. ಮಾತೃ, ಸಖೀ, ಜಾಯಾ, ವೇಶ್ಯಾ ಮುದಲಾನ ಪತ್ತಾರ್ ಭಾವಂಗ ಕಲಶಿಕಿಂಡ್ ದಿಕ್ಕ್ ತಪ್ಪಿಯಾಂಡ್ ರಾನ್ನ. ನಾನೇ ದಿಕ್ಕ್ ತಪ್ಪೀಕರ ಭಾವು ಹೆಂಬಿಕಿಂಡ್ ರಾಂದ್. ಅ್ತತ್ಥನ ಹೆಣಗೀನಾಲೂ ಧ್ಯಾನು ಉಕ್ಕಾಕಾಂಡಿಕ್ಕಲ್ಲ. ಚಂದ್ರಿಕೇಂದೆ ಮೇಲೆ ಕೋಪು ಪರಂದರಾಂದ್. ಸ್ವಲ್ಪೂ ಪೋದೇಕ್ ಅದ್ ಪ್ರಜ್ವಲಿಚ್ಚಿ, ಇಪ್ಪದೇ ಅತ್ತಂದೆ ಕುಚ್ಚುಳ್ಳತ್ತೇ ವಾಶಲಾ ನೂಕಿ ಉಳ್ಳಕ್ಕ್ ನುಗ್ಗಿ ಎಂದೆ ತ್ರಿಶೂಲದಂಡತಣ್ಣು ಅತ್ತಂದೆ ಎದೇಕ್ ಇರಿಂಜ್ ಚಾವಿಚ್ಚುಣು ಅ್ತಣ್ಣರ ಎರೀ ಅ್ತಡತರಾಂದ್. ನಾ ಇವಡೆ ಹಾತಕ್ಕ್ ವರಕ್ಕೇ ಅಹದಾ ಇಂದ್. ಅಂಗಣ್ಣು ಅಂಗೇ ಇವಳಾ ಸಾಗಪೋಟ್ ಎಂದೆ ವಳೀ ಪುಡಿಚ್ ನಡವಣಮಾ ಇಂದ್ ಅ್ತಣ್ಣರ ಪಶ್ಚಾದ್ವಿವೇಕರೂಪತುಳ್ಳೆ ಕಾಣಿಚ್ಚಿಕಾಂಡ್ ರಾಂದ್. ಉಕ್ಕಾಕಂಡಿರರದ್ ಕಷ್ಟಮಾಚ್. ಸೊಸ್ತಮಾ ತುಂಕ್ಯಮ್ಹೋ ಅ್ತಂಡಾಕ ಒಡಂಬ್ ಕೈಕಾಲೆಲ್ಲಾ ಜಿಡ್ಡ್. ನೆಲೂ ಪಾಳಾನಾಕ ಅವೆ ಸಂಕಟೂ ಪಡಡಾ ಅ್ತಣ್ಣರ ಭೀತಿ.

ಚೂಡರಪೋ ಕೋಟೆ. 'ಪ್ರತಿನಿತ್ಯಮೂ ಓಕ್ ಒಂಡಂಡ್ ಒರು ಶೀಂಯಾ ಪಣ್ಣಿಯಾಂಡ್‌ರಾಡಾ? ಮುನ್ನೇತೇನು ಮೃಷ್ಟಾನ್ನು, ನೇತ್ ಪಾಯಸಾ, ಇಂಡ್ ಮಧುಕ್ಷೀರು.'

'ಚೂಟೇ ಇಲ್ಲಾದೇ ಗೆಡ್ಡಾ ಗೆಣಸ್ ಚುಟ್ಟಮಾಂಸಂಗಳಾ ತಿಂಡ್ ನೀ ಒಳಂದ್‌ಪೋಯಿರಾಡ. ಒರು ಮಾಸತುಳ್ಳಾನಾಲೂ ಸ್ವಲ್ಪು ಚೇತರಿಚ್ಚಿಕೊ.'

'ನೀ ಓಕ್ ಅ್ತತ್ತಯೂ ಸಾಪಡರದಿಲ್ಲ?'

'ನಾ ಚೂಟೂ ತಿಂಡೀ ಇಲ್ಲಾದೇ ಕಾಡುಳ್ಳೆ ಅಲಿಯಾಂಡಿಂದಿಲ್ಲೆ. ಎನಕ್ ಹೆಚ್ಚಾನ ಪುಷ್ಟೀತೇ ಅಗತ್ಯೂ ಅ್ರಂಗೆರಾಂದ್?' ಕಾಲ್‌ಮಣೀ ಮೇಲತ್ತೇ ತಟ್ಟೇಲೆ ಎನಕ್ ಇಟ್ಟ್ ಎಂದೆ ಎದ್‌ರತ್ತೇ ಇನ್ನೊರು ಕಾಲ್‌ಮಣೀ ಮೇಲೆ ತಂದೆ ತಟ್ಟೀ ವಚ್ಚಿಕಂಡ್ ಉಕ್ಕಾಕಂಡ್ ಅವೆ ಅ್ರಡಕ್ಕೈಯುಳ್ಳೆ ಎನಕ್ ಬಲವಂತೂ ಪಣ್ಣೀ ಇಡಾಂಡಿಂದ. ತಾಂ ಮಾತ್ರೂ ಮೂಡು ಪಿಡಿಚಾ ಸಾಂ ರಂಡ್ ಹಾಪಾ ಪರಪಾ ನಿಧಾನಮಾ ಎಂದೆ ಚೂಟು ಮುಡಿಯರವರೀಕೂ ನವಣಸಾಂಡಿಂದ. ಎಂದೆ ಬಲವಂತತಕ್ಕ್ ಶೀಂಯುಳ್ಳೆ ಒರು ಗಜ್ಜುಗತತ್ಥನೇಯೋ, ಒರು ಉದ್ಧರಣೀ ಅತ್ಥನೇಯೋ ಪೋಟಕಾಂಡಿಂದ. ಚೂಡೀನಮೇಲೆ ಅವೆ ಒರಕೂ ಪಣ್ಣಕ್ಕ್ ಪೋನ. ಎನಕ್ ಒರಕು ವಂದಿಲ್ಲ. ಒರುಮಾಸು ಹೆಂಬೀನ ಮೇಲೆ ಎಂದೆ ಅರಣ್ಯಜೀವನು ಎನಕ್. ಅತ್ಥನೇಲೆ ಇವಡೆ ತೃಪ್ತೀಕಾಯಿಟ್ ಓಕ್ ಶರೀರತ್ತೇ ನಿಯಮಂಗಳಾ ಸಡ್ಲೂ ಪಣ್ಣಿಕ್ಯಣು? ಅತ್ಥೀಮೇಲೆ ಪುನಃ ಎಂದೆ ಸಾಧಾರಣಮಾನ ಜೀವನತಕ್ಕ್ ಹೊಂದಿಕ್ಯರತಕ್ಕ್ ಕಷ್ಟಮಹಂದ್ ಅ್ರಣ್ಣರ ಆಲೋಚನಾ ವಂದ್. ಪಿಂತಿರಂಬರದ್ ಕಷ್ಟಮಾಯಿಟ್ ನಾ ಇಂದೆ ಜೀವನತುಳ್ಳೀ ನಿಂಡುಡಹಡ್ ಅ್ರಣ್ಣರ ಉದ್ದೇಶತಾ ವಚ್ಚಿಕಿಂಡ್ ಅವೆ ಇಂದೆ ಸುಖತಕ್ಕ್ ಎನ್ನಾ ಒಗ್ಗಿಯಾಂಡರಾಡಾಳಾ? ಅ್ರಣ್ಣರ ಅನುಮಾನಮೂ ವಂದ್. ಆನಾಕ ಅವಡೆಮೇಲೆ ಅ್ರತ್ಥನಿಯೇ ಕೋಪು ವರಹಡ್, ಅವಳುಳ್ಳೆ ಕೃತ್ರಿಮು ಇಕ್ಕರದ್ ಅಸಾಧ್ಯೂ, ಅವಳಾ ಕಳಿಂಜ ಅ್ರಂಜ್ ದಿನಂಗಳಣ್ಣು ಮಾತ್ರಮಂಡ್, ನಾಟಕಾಭ್ಯಾಸತ್ತೇ ಕಾಲತುಳ್ಳೆ, ನಾಟಕತ್ತೇ ಪ್ರವಾಸ ಕಾಲತುಳ್ಳೆ ಅತ್ಥನ ನಿಕಟಮಾ ಪಾರ್ತರಾಣಿ, ಉಳ್ಳೊರು ಉದ್ದೇಶೂ ವಚ್ಚಿಕಂಡ್ ಪರಂಬೆ ಒರು ರೀತೀಲೆ ವರ್ತಿಯರದ್ ಅವಳಕ್ಕ್ ಸಾಧ್ಯಮೇ ಇಲ್ಲ ಅ್ರಣ್ಣಿಚ್ಚಿದ್. ಆನಾಲೂ ನಾಳೇಣ್ಣು ಇತ್ಥಾ ಷಡ್ರಸೋಪೇತಮಾನ ಭೋಜನು ವಾಣಾ ಅ್ರಂಟ್ ಚೊಲ್ಲೀಉಣು ಅ್ರಂಟ್ ನಿಶ್ಚಯಿಚ್ಚಿಕಂಡೆ.

ಪಿತ್ತಾನಾ ಅವೆ ಎನಕ್ ಅ್ರಣ್ಣೀ ತಿಕ್ಕರಪೋ ಕೋಟೆ : 'ಚಂದ್ರಾ, ಉನಕೊರು ಪ್ರಶ್ನೀ ಕೋಳಣಿ. ಎನಕ್ ನೋವಹಂದ್ ಅ್ರಣ್ಣರ ಪರಿಗಣನೇಯೂ ಇಲ್ಲಾದೆ ನಿಜತಾ ಚೊಲ್ಲಡೇಯ?'

'ನಾ ಅ್ರತ್ತಕ್ಕ್ ಪೊಯ್ಯಾ ಚೊಲ್ಲವ, ಅದೂ ಉಂದೆ ಕೈಯುಳ್ಳೆ?'

'ತಂತ್ರೂ ಅ್ರಂಡಾಕ ಉನಕ್ ಗೌರವಮಿಲ್ಲ. ಶರೀರಪೂಜಾ ಅ್ರಂಡಾಕ ಅಸಹ್ಯೂ ರಾಂದ್. ಅತ್ಥಾವೆ ಯೋನಿಪೂಜೇಕ್ ಅ್ರತ್ತಕ್ಕ್ ಒಪ್ಪೀನ?'

'ಶರೀರಪೂಜಾ ಅ್ರಂಡಾಕ ಅಸಹ್ಯೂ ರಾಂದ್ ಅ್ರಂಟ್ ಅ್ರಪ್ಪಡಿ ಚೊಲ್ಲಡ? ನಾ ನಟಿ. ಆಡೆ ಬಲವಂತತಕ್ಕೂ ಇಂದೆ ಜೀವನತಾ ಒಪ್ಪೀವಂದಿಕ್ಕಲ್ಲೆ. ಎನಕ್ ಇಷ್ಟಮಾಯಿಟೇ ವಂದರಾಣಿ,' ಅ್ರಣ್ಣರಪೊ ಕಳತಾ ಅಡತ್ ಅವಡೆ ಮೊಖತಾ ಪಾತೆ. ಅವಡೆ ಕಣ್ಣಹಾ ಭಾವಪ್ರಕಾಶತಣ್ಣು ಹೊಳಿಯಾಂಡಿಂದಹೀನ. 'ಭೋಗಪ್ರೀತಿ ಇಲ್ಲಾದವಾ ಶರೀರಪೂಜೀ ಪಣ್ಣಲ್ಲ; ಪಣ್ಣಿಕ್ಯರದಿಲ್ಲ, ಪಣ್ಣಿಚ್ಚಕರದಿಲ್ಲ. ನಾ ಉನ್ನಾ ಪಾರ್ತಪೋದೇಣ್ಣಮೂ ಉನ್ನುಳ್ಳೆ ಭೋಗಪ್ರೀತಿ ಇಲ್ಲ. ಎಂದೆ ವಾರ್ಥೇಕ್ ನೇರಮಾ ಉತ್ತರು ಕುಡು.'

'ಒರು ಮಾಸು ಜೊತೇಲಿರಣಿ ಅ್ರಂಟ್ ವಾರ್ಥೇಕ್ ಕಟ್ಟುಳಂದರಾಡ. ಎಂದೆ ಉತ್ತರತಾ ಕೋಟ್ ಅ್ರಂಡಂಡೇಕೂ ಇವಡೆ ಮೊಖತಾ ಪಾಕರದಿಲ್ಲೆ ಅ್ರಂಟ್ ಮುನಿಶಿಕಂಡಾಕ ಓ ಪಣ್ಣವ?' ಅ್ರಣ್ಣರಪೊ ಅವಡೆ ಮೊಖತುಳ್ಳೂ ಕಣ್ಣುಳ್ಳೂ ಅದತ್ಥನ ಭಾವಂಗಡೆ ಸಮರಸು ಇಂದ್! ಪ್ರೀತಿ, ಅಧಿಕಾರು, ವಿರಹು, ಕೊಂಕು, ಆತಂಕು, ಕೋಪು ಇನ್ನೂ ಅ್ರತ್ಥನಿಯೋ ಎಂದೆ ಬುದ್ಧೀಕ್ ಗುರುತಿಯರ ಶಕ್ತಿ ಇಲ್ಲಾದ ಸೂಕ್ಷ್ಮಮಾನ ಭಾವಂಗ. ಇವೆ ಕೌಶಲತಣ್ಣು ನಟಿಯಾನವಳಂಡ್. ಭಾವಾಭಿವ್ಯಕ್ತಿ ಇವಡೆ ಆತ್ಮಗುಣು ಅ್ರಣ್ಣಿಚ್ಚಿದ್.

'ಮುನಿಶಿಕ್ಯರದಿಲ್ಲೆ. ಆಡೆ ಮೇಲೆ ಆಣೀವಚ್ಚ್ ಚೊಲ್ಲವಾ?'

'ಎಂದೆ ಮೇಲಂತೂ ನೀ ವಯ್ಯರದಿಲ್ಲ. ಆಣೀ ವಯ್ಯರದ್ ಪ್ರೀತಿಪಾತ್ರಾಡೆ ಮೇಲೆ ಮಾತ್ರು.' ಅ್ರಣ್ಣರಪೊ ಅವಡೆ ಕಣ್ಣಹ ತುಂಟತನತಣ್ಣು ಹೊಳಿಯಾಂಡಿಂದಹೀನ. 'ಆಚ್. ಉಂದೆ ಮೇಲೆ ಆಣೀವಚ್ಚೀ ಚೊಲ್ಲಣಿ. ಮುನಿಶಿಕ್ಯರದಿಲ್ಲೆ. ಚೊಲ್ಲು.'

‘ನಾ ಒಪ್ಪಾದೇ ಇಂದಾಕ ನೀ ಆರಾನೂ ವೀತೀ ಸೂಳೇಕ್ ಒರಿತ್ಥನ ಪಣೂ ಕುಡತ್ ಅಳಚಿಕಿಂಡ್ ಪೋಯಿಟ್ ಉಂದೆ ತಂತ್ರವಿಧೀಯಾ ಪೂರ್ರೈಶಿಕ್ಯಾಂಡಿಂದ. ನಾ ಒಪ್ಪೀ ವಂದಾಕ ನೀ ಅ್ರತ್ಥಾ ಹೀನಮಾರ್ಗತಾ ಪುಡಿಚಿರಾಡ ಅ್ರಣ್ಣರತಾ ಅರ್ಥೂಪಣ್ಣಿಕಿಂಡ್ ಉಟ್ಟುಡ ಅ್ರಣ್ಣರ ಒರು ಉಳ್ಳಾಶಾ ಇಂದ್. ನಿಜೂ ಚೊಲ್ಲು. ಅಂದೆ ವಿಧೀಯ ಪೂರ್ರೈಶಿಕಿಂಡಿಂತಣ್ಣು ಉನಕ್ ಓದ್ ಸಿದ್ಧಿಚ್ಚಿದ್?’

‘ಅತ್ತಾ ಕಂಡಹರ ಅವಕಾಶಮೇ ಆಯಿಕ್ಕಲ್ಲ. ಅಂಗಣ್ಣು ನೇರಮಾ ಉಂದೆ ಕುಟ್ಟೆ ವಂದೆ. ಎಂಗಡೆ ನಿಯಮತಕ್ಕ್ ವಿರೋಧಮಾಯಿಟ್ ಹಾತುಳ್ಳೆ ವಾಸು, ವೆಚ್ಚನಕಾ ಚಮಿಚ ಷಡ್ರಸಭೋಜನು, ಅಭ್ಯಂಗ ಸ್ನಾನು. ಇಪ್ಪಡಿ ನಿಯಮೂ ತಪ್ಪೀನಾಕ ಕಂಡಹರದಪ್ಪಡಿ? ಮುಂತೀತೇತಾ ಸಾಧಿಯರದಪ್ಪಡಿ?’

‘ಮುಂತೀತೇಫಿಯಾ ಅ್ರಂಡಾಕ ಓದ್?’

‘ವಿವಿಧಮಾನ ಶಕ್ತಿಹ. ಇಪ್ರೊ ನಾ ಆಡೆ ಮನಸ್ಸಾ ಓಣಮಾನಾಲೂ ಪ್ರವೇಶಿಚ್ಚಿ ತೆರಿಂರ್ಘಣಿ. ನಿಜಮಾ ಚೊಲ್ಲಣಿ. ಉಂದೆ ಮನಸ್ಸಾ ಪ್ರವೇಶಿಯಕ್ಕ್ ಮಾತ್ರೂ ಆಚಿಲ್ಲ. ಉಂದೇದ್ ಕೋಟೇಪ್ರೋಲೆ ಕಟ್ಟಿ ವಾಶಲಾ ಪೋಟಕಂಡ ಮನಸ್ಸ್.

ಶರೀರತ್ತೇ ತೂಕತಾ ಕಳಚಿಕಿಂಡ್ ಪದ್ಮಾಸನತುಳ್ಳೇ ಆಳೆತ್ತರತಕ್ಕ್ ಅಂತರಿಕ್ಷತುಳ್ಳೆ ನಿಲ್ಲರದ್. ಅಂದೆ ಕೋಣೇಲಿಕ್ಕರ ವಸ್ತು ತನಕ್ ತಾನೇ ಇಂತೀಕ್ ವರರಹುಡಿ ಪಣ್ಣರದ್, ಇಪ್ಪಡಿ ಸಿದ್ಧಿಹೀಳಕ್ಕ್ ಅಂತ್ಯು ಇಲ್ಲ. ಕಟ್ಟಕಡೇತೇದಾಯಿಟ್ ನಾನೇ ಮಹಾಯೋನೀತೇ ಒಡೆಯನಾನ ಮಹೇಶ್ವರನಹರದ್.’

‘ನೀ ಚೊಲ್ಲರ ಸಿದ್ಧಿಹೀಳೆಲ್ಲಾ ಯೋಗಸಾಧನೇಂದುಳ್ಳೆ ಸಹಜಮಾ ಲಭ್ಯಮಹರತ್ಥಾಫಿಯ, ಅಫಿಳುಳ್ಳೆ ಕೆಲವ್ ಎನಕೂ ಸಿದ್ಧಿಚ್ಚಿರಾನ್ನ. ಆನಾಕ ಅಧಃಪತನಕಾರಕು ಅ್ರಂಟ್ ನಾ ಅಫಿಳಾ ಬಳಸಲ್ಲೆ. ಮನಸ್ಸಾ ಪಣ್ಣೀನಾಕ ನೀ ಅ್ರಂಗೆ ರಾಡ, ಓಪಣ್ಣಾಂಡರಾಂಡ ಅ್ರಂಟ್ ತೆರಿಯರದ್ ಎನಕೋದೂ ಕಷ್ಟಮಂಡ್. ಆನಾಕ ಯೋಗಪ್ರವರ್ತನೇಕಲ್ಲಾದೇ ಓರೇ ಅ್ರತ್ತಕ್ಕೂ ಅತ್ತಾ ಬಳಸಕ್ಕೂಡಾದ್ ಅ್ರಣ್ಣರ ಗುರುಹೀಡೆ ಆಜ್ಞೇಣ್ಣು ಕೈ ಉಟ್ಟರಾಣಿ.’

‘ಆರ್ ಉಂದೆ ಗುರುಹ?’

‘ಅಫಾಳ್ಳಕ್ಕ್ ಪೇರಿಲ್ಲ. ಅ್ರಂದೆ ಪೇರಾ ವಚ್ಚಕಕ್ಕೂ ಅಫಾಳ್ಳಾ ನಿರಾಕರಿಯಡ. ಮಥುರೇಣ್ಣೂ ಒರು ನಾಳೇತೇ ವಳೀತೇ ಒರು ಗುಹೇಲೆ ಸಾಧಾರಣಮಾ ಇಕ್ಕಡ. ನಾ ಮಥುರೇಲೆ ಇಂದಪ್ರೊ ಯೋಗಾಯೋಗತಣ್ಣು ಅಫಾಳ್ಳಾ ಸಂಧಿಚ್ಚೆ. ಧ್ಯಾನತಾ ಚೊಲ್ಲೀಕುಡತ. ಇಪ್ಪದೂ ಧ್ಯಾನಪ್ರಗತೀಲೆ ಓದಾನೂ ವಿಘ್ನಮಾನಪ್ರೊ ಧ್ಯಾನತುಳ್ಳೆ ಅಫಾಡೆ ಮನಸ್ಸಾ ಸಮೀಪಿಯಕ್ಕ್ ಪ್ರಾರ್ಥಿಯಣಿ. ಅಫಾಳ್ಳಾ ಪರಿಹಾರತಾ ಸೂಚಿಯಡ. ಉಂದೆ ವಾಮಾಚಾರಪೂಜೇಕ್ ಒಪ್ಪರ ಮುದಲು ಅನುಮತಿ ಕೋಳಕ್ಕ್ ಸಂಧಿಚ್ಚಿಂದೆ. ಯೋಗಮಾರ್ಗತಕ್ಕ್ ಪೋ ಅ್ರಂಟ್ ನಾನೇ ಅವನಕ್ಕ್ ಸೂಚನೇ ಕುಡತಿಂದೆ. ಪ್ರಗತಿಯಹರ ಪದಮಿಲ್ಲಾದೆ ಅವ್ರುಂ ವಾಮಮಾರ್ಗತಕ್ಕ್ ಉಳಂದರಾಣ. ಅವಂದೆ ಮೇಲೆ ಅಥ್ನೊರು ಪ್ರೀತಿ ಇಂದಾಕ ಪುಡಿಚ್ ಮೇಲಕ್ಕಡವ್. ಇಂದ್ರಿಯತಣ್ಣಮೂ ಮನಸ್ಸಣ್ಣಮೂ ಲಿಪ್ತಳಹಂದಾಕ ಇಂದೆ ಪ್ರಯತ್ನತುಳ್ಳೆ ನೀ ಅ್ರತ್ತಾ ಪಣ್ಣೀನಾಲೂ ದೋಷಮಿಲ್ಲ, ಅ್ರಂಟ್ ಅನುಮತಿ ಕುಡತ.’

‘ಆರಫಾಳ್ಳಾ? ಪಾರಕ್ಕ್ ಅ್ರಪ್ಪಡೀರಾಡ?’

‘ಇಪ್ರೊ ಅ್ರಣಬಿದ ವರ್ಷತ್ತೇ ಹತ್ತಿರು. ಅಪ್ಪಪ್ರೊ ಸಂಪೂರ್ಣಮಾ ಮುಂಡನು ಪಣ್ಣಿಚ್ಚಕಡ. ಭ್ರೂಮಧ್ಯತುಳ್ಳೆ ಸ್ಥಿತಮಾನ ನೇತ್ರದೃಷ್ಟಿ. ತೀರಾ ಕೃಶಮಾನ, ಎತ್ತರಮಾನ ಶರೀರು. ಅ್ರಪ್ಪದಾನೂ ಒರ್ಕ ಮಥುರೇಕ್ ವಂದ್ ಯಮುನಾ ವಳೀ ಉಟ್ಟ ಸ್ಥಳತುಳ್ಳೆ ಸ್ನಾನೂ ಪಣ್ಣೀ ಕೃಷ್ಣಜನ್ಮಸ್ಥಾನತಕ್ಕ್ ನಮಸ್ಕರಿಚ್ಚಿ ಪ್ರೊಹಡ.......’

ಅ್ರಂಟ್ ಚೊಲ್ಲಾಂಡಿಕ್ಕಚ್ಚೆ, ‘ಎನಕ್ ಮುದಲು ಪ್ರೇರಣೇ ಕುಡತವಾ ಅಫಾಳ್ಳೇ ಇಕ್ಕಲಾಮಾ?’ ಅ್ರಂಟ್ ಎನಕ್ ನಾನೇ ಚೊಲ್ಲಿಕ್ಯರಪ್ಪಡಿ ವಾರ್ಥೊಲ್ಲೀನೇ.

‘ಅ್ರಂದೆ ಪ್ರೇರಣ?’

ಸಹಸ್ರಾರು ಇತ್ತಕ್ಕಣ್ಣಮೂ ಅಲೌಕಿಕಮಾನ ಪ್ರಕಾಶತ್ತೇದಾಯಿರಂದ್. ಓಣಮಾನಪೊ ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕರಿಚ್ಚಿಕಂಡ್ ಪಾರಲಾಂ, ಅ್ಹಂಡ ಯೋಗಿ ಸಂಧಿಚ್ಚಮೇಲೆ ಇನ್ನೊತ್ತು ಯೋಗೀಣ್ಣು ಎನಕ್ ಧ್ಯಾನತ್ತೇ ಪ್ರವೇಶಮಾನ ವಿವರಂಗಳಿಯೆಲ್ಲಾ ಚೊಲ್ಲೀನೆ.

'ಅಂದೆ ಸಾಧನೇಯಾ ಅ್ಹತ್ತಕ್ಕ್ ಉಟ್ಟ?' ಅವೆ ಕೋಟ.

ಅನ್ಯಮನಃಪ್ರವೇಶತ್ತೇ ಶಕ್ತಿ ವಂದ್ ಅತ್ತುಳ್ಳೆ ಶಾಲಿನೀಂದೆ ಪಿಂತೀತೆ ಅಪ್ಪಡಿಯೆ ಇಂಡೇತೇ ಮನಸ್ಸ್, ಸ್ಥಿತಿಹೀಳಾ ತೆರಿಂಜ್ ರೋಷೂವಂದಿಂದ್, ಇಂದೆ ಪ್ರಯೋಗತಾ ನಿಲ್ಲತ್ ಅ್ಹಂಟ್ ಗುರುಹೀಡೆ ಆದೇಶಮಾಯಿಂದ್, ಅತ್ತಾ ಲೆಕ್ಕ್ಯಿಯಾದೇ ನಾ ಹಠೂ ಪುಡಿಚಿ ಪೋಯಿಟ್ ಧ್ಯಾನಶಕ್ತೀಯಾ ಕಳಿಂಜಹಿಂಡತಾ ವಿವರಿಚ್ಚೆ.

ಚಂದ್ರಿಕೆ ಮೌನಿಯಾನ. ಅವಡೆ ಮೊಖತುಳ್ಳೆ ವೇದನಾ ಕಾಣಿಚ್ಚಿದ್. ಅ್ಹಂದೆ ಭಾವತಯಾನೂ ಅವಡೆ ಮೊಖು, ಕಣ್ಣಹಾ ತೀವ್ರಮಾ, ಮೊನಚಾ ವ್ಯಕ್ತೂಪಡತನ್ನ ಅ್ಹಂಟ್ ತೆರಿಂಜಿಂದಾಲೂ ಅವೆ ಉಳ್ಳೇ ಯಾತನೇಣ್ಣು ಚಮಿಯಾಂಡರಾಡ ಅ್ಹಂಟ್ ಎನಕ್ ಅ್ಹಣ್ಣಿಚ್ಚಿದ್. ಎಂದೆ ದೃಷ್ಟೀಯಾ ಸಂಧಿಯಾದೆ ಅ್ಹತ್ಥನಿಯೋ ಪೋದು ನೆಲತಾ ದೃಷ್ಟಿಚ್ಚಿಕಂಡ್ ಉಕ್ಕಾಕಂಡಿಂದ ಅವೆ ಒರುಕಾ ಕಳತಾ ಅ್ಹಡತ್ ತಂದೆ ದೃಷ್ಟಿಕ್ಷೇತ್ರತಾ ಎಂದೆ ಮೊಖತಕ್ಕ್ ಅಡಕೂ ಪಣ್ಣೀನಾ. ತಂದೆ ನೋವಣ್ಣು ಎಂದೆ ಉಳ್ಳತ್ತೇ ನೋವಾ ಸಂದಿಚ್ಚಿ ಪುಡಿಚ್ ಪರಂಬಕ್ಕ್ ವಂಕ್ಯರಹುಡಿ ಇಂದ್ ಅವಡೆ ನೋಟತ್ತೇ ಭಾವು. ಇನ್ನೂ ಸ್ವಲ್ಪೂ ಪೋದೇಮೇಲೆ ಅ್ಹಂಡಾ : 'ಕೃಷ್ಣಾ, ಉನಕಾಯಿಕ್ಕರ ಮೋಸತ್ತೇ ನೋವುಳ್ಳೆ ಅಫಿಯಾ ರಂಡ್ ಜನತ್ತೇ ಮನಸ್ಸಾ ಪ್ರವೇಶಿಚ್ಚಿ ತೆರಿಯರ ಅದಮ್ಯತಾ ಇಕ್ಕರದ್ ತೀರಾ ಸಹಜು. ನೀ ಅತ್ತಕ್ಕಾಯಿಟೇ ಯೋಗ ಸಾಧನೇಕ್ ಪರಪಟ್ಟ. ಇತ್ಥನ ನಾಳಾನಾಲೂ ಎನಕ್ ಉಂದೆ ಇಂದೆ ನೋವಾ ಚೊಲ್ಲಿಯೇ ಇಂದಿಲ್ಲ ಓಕ್?'

'ಎನಕ್ ತೆರಿಂಜಿಂದೇ ಅತ್ಥೀಮೇಲೆ. ಎಂಗಡೂರತ್ತೇ ನಾರಾಯಣದೀಕ್ಷಿತಾ ಅ್ಹಣ್ಣರ ಘೆರೀವ ಆಕಸ್ಮಿಕಮಾ ಮಥುರೇಲೆ ಶಿಕ್ಕೀ ಚೊಲ್ಲೀಂತಣ್ಣು. ಅತ್ಥನೇಂದುಳ್ಳೆ ನಾ ಉನ್ನಣ್ಣು ಧೂರಮಾಯಿಂದೆ.'

ಅವೆ ಪುನಃ ಮೌನಿಯಾಯಿಂದ. ಸ್ವಲ್ಪು ಪೋದೇಮೇಲೆ ಮೌನತಾ ಮೊರಿಯಣು ಅ್ಹಣ್ಣರಹುಡಿ ವಾರ್ಥೇ ಪ್ರಾರಂಭಿಚ್ಚ : 'ಉನಕ್ ಧ್ಯಾನಪ್ರವೇಶೂ ಪಣ್ಣಿಚ್ಚ ಸಾಧುಹ ಎಂಗಡೆ ಗುರುಹೀಡೆ ಶಿಷ್ಯಾ ಇಕ್ಕಲಾಂ. ವಿವಿಧಮಾನ ಹಂತಂಗಡೆ ಯೋಗಸಿದ್ಧೀ ಪಡಿಂಜ ಅಘಾಡೆ ಶಿಷ್ಯಾಕ್ಕಾ ಜಂಬೂದ್ವೀಪತ್ತೇ ಅ್ಹತ್ಥನಿಯೋ ಕಡೆಹೀಳುಳ್ಳೆ ರಾಡಾ. ಆರಕ್ಕೋ ಪ್ರೇರಣೇ ಪಣ್ಣೀ ಇನ್ನಾರಕ್ಕೋ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನೂ ಪಣ್ಣಿಯರದ್ ಅಘಾಡೆ ವಿಧಾನು. ನಂಬಾ ರಂಡಪೇರೂ ಒತ್ತರೇ ಗುರುಹೀಡೆ ಶಿಷ್ಯಾಳಾಯಿಂದು ಅ್ಹಂಟಾಚ್[1]. ವಾಮಮಾರ್ಗತಕ್ಕ್ ಓಕ್ ಇಳಿಂಜ?'

'ಶಾಲಿನೀಂದೆ ಮನಸ್ಸಾ ಪ್ರವೇಶಿಯರದ್, ಅತ್ತಾ ದ್ವೇಷಿಯರದ್ ಇಂದೆ ಮಾರ್ಗತಕ್ಕ್ ನಿಷಿದ್ಧಮಂಡ್. ಮನಸ್ಸಕ್ಕ್ ನೆಮ್ಮದೀಕುಡರ ಮಾರ್ಗು ಇದ್.' 'ಅತ್ಥನ ನಾಳೀತೇ ಯೋಗಾಭ್ಯಾಸು ಉಂದೆ ಮನಸ್ಸಾ ದ್ವೇಷತಣ್ಣು ರಕ್ಷಿಚ್ಚಿಲ್ಲಿಯ?' ನಾ ಸ್ವಲ್ಪು ಪೋ ಅಂತರ್ಮುಖಿಯಾಯಿಟ್ ಸ್ಮರಿಚ್ಚಿಕಂಡೆ. ಅತ್ಥೀಮೇಲೆ ಚೊಲ್ಲೀನೆ : 'ಅತ್ತಕ್ಕ್ ನೀನೇ ಕಾರಣು. ನೀ ಎನ್ನಾ ಪ್ರೀತಿಚ್ಚಿಲ್ಲ. ಎನ್ನಾ ದಹಿಯಾಂಡಿಂದ ನೆರಪಾ ಶಮನೂ ಪಣ್ಣೀತಿಲ್ಲ. ಎನ್ನಣ್ಣು ದೂರಮಹರತಕ್ಕಾಯಿಟೇ ಸುಗಂಧೀಯ ಮುಖ್ಯಮಾನ ಪಾತ್ರಂಗಳಕ್ಕ್ ಪೋಟ್ ನೀ ಮಂಡಲೀಯೇ ಉಟ್ಟ್ ಓಡೀಪೋನ. ಅತ್ತಣ್ಣು ಎನಕ್ ಶೂನ್ಯೂ ಕವಿಂಜದ್.'

'ನಾ ಉನ್ನಾ ಪ್ರೀತಿಚ್ಚಿಲ್ಲೆ ಅ್ಹಣ್ಣರದ್ ನಿಜಮಾನ ವಾರ್ಥೆಯಾ?' ಅವಡೆ ಧ್ವನಿ ನೋವಾ ಪುಳಿಯಾಂಡಿಂದ್.

'ಯೋಗತಕ್ಕ್ ಓಣಮಾನ ಇಂದ್ರಿಯನಿಗ್ರಹತಾ ಹೆಂಬಾ ಪ್ರೀತಿಯಾಂಡಿಂದೆ.'

ಅಂಡೇನೂ ವಾರ್ಥೇಲೆ ಅ್ಹಣ್ಣೀಯು ಸರಿಯಾ ಅಟ್ಟೀಂದಿಲ್ಲ. ಎಂದೆ ಕೊನೇ ವಾಕ್ಯತಣ್ಣು ಅವೆ ಅಂತರ್ಮುಖಿಯಾನ. ಅವಡೆ ಮೊಖತ್ತೇ ಖಿನ್ನಭಾವು ಪಾರರ ಎನ್ನಾ ಚುಚ್ಚರತ್ಥನ ತೀವ್ರಮಾ ಇಂದ್. ನಾ ಓಕ್ ಇಪ್ಪಡಿ ವಾರ್ಥೊಲ್ಲಿ ಇವಳಾ ಚುಚ್ಚೀ ನೋವಾ ಪಣ್ಣೀನೆ, ಅ್ಹಂಟ್ ಎನಕೇ ಖೇದಮಾಚ್. ನಾ

1 ಅ್ಹಂಟ್ ಆಚ್

ಗಮನಿಯಾಂಡಿಂದಹುಡಿಯೇ ಅವಡೆ ರೆಪ್ಪೇತೇ ಮ್ಯೆರಹ ತೋಮಮಾಚಹೀನ. ಎಂದೆ ಮೂಖಡೇಣ್ಣು ತಪ್ಪಿಚ್ಚಿಕಕ್ಕ ಅವೆ ಮೇಲಕ್ಕೋಂದ್ ಬೆನ್ನಕ್ಕ ಅ್ಣ್ಣೇ ವಳಿಯಕ್ಕ ಪರಪಟ್ಟ. ನೋಯಿಚ್ಚೇನಾನಾಲೂ ಚೊಲ್ಲಣಮಾಂತಾ ಚೊಲ್ಲೀನೆ ಅ್ಣ್ಣರ ತೃಪ್ತಿ ಎನಕಾಚ್. ಅಂದೆ ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ನೀರಾ ಅ್ಟ್ಟರಪೋದೂ ಅವೆ ಹೆಚ್ಚಾ ವಾರ್ಥೊಲ್ಲೀತಿಲ್ಲ. ಎನಕೂ ವಾರ್ಥಾ ತೋಚೀತಿಲ್ಲ. ಆನಾಲೂ ನೀರಟ್ಟರದ್ ಅ್ಟ್ಟಿಚ್ಚಕರದ್ ಎಂಗಡೆ ರಂಡ್ ಜನತ್ತೇ ಮಧ್ಯೆ ನಡವಣಮಾನ ಕಾರ್ಯು ಅ್ಣ್ಣರಪ್ಪಡಿ ನಡವಾಂಡಿಂದ್. ಪುಷ್ಟಿಯಾನ ಭೋಜನಮೂ ಅತ್ಥನಿಯೆ.

ಪಿತ್ತಾನಾ ವಡಿಚಾಲಾ ಎನಕ್ ಅ್ಣ್ಣೇ ಅ್ಟ್ಟರ ಸಮಯತುಳ್ಳೆ ಸೇವಕಿಯಾನ ಚಾರುಮತಿ ಎಂದೆ ಕುಚ್ಚುಳ್ಳಕ್ಕ ವಂದದ್. ತ್ಯೆಲಪಾತ್ರೇಯ ಎಂದೆ ಮುಂತೀಲೆ ವಚ್ಚ್, 'ಯಜಮಾನತೀಕ್ ಜ್ವರೂ ವಂದರಾಂದ್. ಮೇಲೆ ಓಂದರಕ್ಕ ಶಕ್ತಿ ಇಲ್ಲ. ನಿಂಗಳೇ ಅಟ್ಟಿಕ್ಯಂಗೊ. ಅಥವಾ ದ್ವಾರಪಾಲಕಾಳುಳ್ಳೊಂಡಾ ಅಳಿಯಣಿ. ಅ್ಣ್ಣೇ ಅ್ಟ್ಟಕ್ಕ ಮಲ್ಲಾಳಕ್ಕಿಕ್ಕರ ತಿಳಿವಳಿಕೆಯಹಡ್ ಶಕ್ತಿಯಹಡ್ ಓರೇತೇವಾಳ್ಳಕ್ಕ ಇಕ್ಕಲ್ಲ,' ಅ್ಂಡದ್. ಅವಳಕ್ಕ ಜ್ವರೂ ಅ್ಂಟ್ ಕೋಟ ಎನಕ್ ಸಂಕಟಮಾಚ್. ಅದ್ ಎಂದೆ ಯಾತನೇಯೂ ತೆರಿಂಜಿಂತಣ್ಣು ಅಥವಾ ಎಂದೆ ವಾರ್ಥೇಣ್ಣು ಆಯಿಕ್ಕರ ಮಾನಸಿಕಮಾನ ಯಾತನೇತೇ ಪರುಣಾಮು ಅ್ಣ್ಣಿಚ್ಚದ್. ಅ್ಣ್ಣೇ ಅ್ಟ್ಟಿ ಅಭ್ಯಂಗನಮಹಾದೇ ಇಂದಾಕ ಎನಕೋದೂ ಅಹರದಿಲ್ಲ. ಇನ್ನ್ ಮೂಡು ವಾರಂಗಳಾನ ಮೇಲೆ ಎನಕ್ ಜೀವನಪರ್ಯಂತು ತ್ಯೆಲು ಇರಹಡ್ ವೆನ್ನೀರತ್ತೇ ಸ್ಪರ್ಶಮಹರದಿಲ್ಲ. ಇಂಡೇನು ಇತ್ತ ಉಟ್ಟಾಕ ಎನಕೂ ಹಿತಮೇ ಅ್ಣ್ಣಿಚ್ಚಿದ್.

'ಅ್ಪ್ಪದೇಣ್ಣು ಜ್ವರು?' ಕೋಟೆ.

'ನೇತ್ ಸಾಯಂಕಾಲು ರಂಗಶಾಲೇಣ್ಣು ವಂದಪೋದೇ ನೆತ್ತಿ ಕೆಂಡಮಾಯಿಂದ್'

ದಾಸಿ ಅಂಗಣ್ಣು ಪೋನ ಮೇಲೆ, ನಾನೇ ಚಂದ್ರಿಕೇಂದೆ ಕುಚ್ಚುಳ್ಳಕ್ಕ ಪೋಯಿಟ್ ಪಾರಣು ಅ್ಣ್ಣಿಚ್ಚಿದ್. ಸ್ವಲ್ಪು ತರಂದಿಂದ ವಾಶಲಾ ನೂಕಿಕಿಂಡ್ ಉಳ್ಳಕ್ಕ ಪೋನೆ. ಮಂಚತ ಮೇಲೆ ತುಂಕಿಂಡಿಂದ ಅವಡೆ ನೆತ್ತೀಕ್ ಒರು ಭಳತ್ತ ಪಟ್ಟೀ ಬಿಗಂಜಿಂದ್. ಕಣ್ಣೂ ಮೊಖಮೂ ನೆರಪಯೇ ಎರಿಚಾಂಡಿಂದಹೀನ. ಎನ್ನಾ ಪಾತ ಅವಡೆ ಮೊಖತುಳ್ಳೆ ಮುಜುಗರು ಸಮಾಧಾನು ರಂಡೂ ಕಂಡಹೀನ. ಪಟ್ಟೀ ಕಟ್ಟೀಂದ ಅವಡೆ ನೆತ್ತೀಯಾ ಒತ್ತೀ ಪುಡಿಚ್ ಕೋಟೆ : 'ತಲೇ ನೋವೂ ರಾಂದ?' ಅವಡೆ ಕಣ್ಣಹ ಆಮ ಅ್ಂಟ್ ಸೂಚಿಚ್ಚಿಹೀನ. ಅವಡೆ ಕ್ಯೆಯಾ ಪುಡಿಚ್ ಮಂಚತ್ತೇ ಪಕ್ಕತುಳ್ಳೆ ನಿಂಡೆ. 'ಉನಕ್ ನೀನೇ ಆನಾಲೂ ಅ್ಣ್ಣೇ ಅ್ಟ್ಟಿಕಿಂಡೇ ತೀರಣು.'

'ಔಷಧೀ ವಂಕಿಂಡೇಯಾ?'

'ಇಪ್ಪೋ ವ್ಯೆದ್ಯಾ ವರಡಾ.'

ನಾನೇ ಅ್ಣ್ಣೇ ಅ್ಟ್ಟಿಕ್ಯಾದೇ ಇಂದಾಕ ತಾಂ ಓಂದ್ ಅ್ಟ್ಟಣಿ ಅ್ಂಟ್ ಅವೆ ಎಚ್ಚರಿಚ್ಚ. ವ್ಯೆದ್ಯಾ ವರರವಾ ಇಂದಿಂತಣ್ಣು ನಾ ಎಂದೆ ಕುಚ್ಚುಳ್ಳಕ್ಕ ಪೋಯಿಟ್ ಅ್ಣ್ಣೆ ಅ್ಟ್ಟಿಕ್ಯಕ್ಕ ಪರಪಟ್ಟೆ. ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ವೆನ್ನೀರಾ ಹೆಪ್ಪೀ ಹೆಪ್ಪೀ ಅ್ಟ್ಟರಪೊ ದಾಸಿ ಚೊಲ್ಲೀತ್ : 'ಔಷಧೀಯ ವಂಕಿಂಡ ಯಜಮಾನತಿ ಒರಕೂ ಪಣ್ಣಾಂಡರಾಡ.'

'ಇಪ್ಪಡಿ ಅನಿವಾರ್ಯಮಾನ ದಿನು ನಾಟಕತಕ್ಕ ಓ[1] ಪಣ್ಣಡ?'

'ಯಜಮಾನತೀಂದೆ ಪಾತ್ರಂಗಳ ಓರೇತೇವಾ ಪಣ್ಣಡ. ಯಜಮಾನತಿ ಅ್ಂಡ್ ಓರೇತೇವಾ ಅ್ಂಟ್ ತೆರಿಂಜ ಸಭಿಕಾ ಗಜಿಬಿಜಿ ಪಣ್ಣನ್ನ. ಆನಂದದತ್ತಾ ರಂಗ ವೇದಿಕೇಕ್ ವಂದ್ ಸಭಿಕಾಳಕ್ಕ ತೆರಿವಿಚ್ಚಿ[2] ಚೊಲ್ಲಡ.'

ಒಡಂಬೂ ಕ್ಯೆಕಾಲಹೀಳ ನಾನೇ ಉಜ್ಜಿಕಿಂಡೆ. ದಾಸಿ ವಚ್ಚಲ ಹಾತುಳ್ಳೇ ಇಂದ ರಾಟೇ ಕಂಡರಣ್ಣು[3] ನೀರಾ ಶೇದೀ ಪದೂ ಪಣ್ಣೀ ಪುನಃ ಅ್ಟ್ಟೀತ್. ನ್ಯೆಯೂ ವೆಲ್ಲಮೂ ಜಿನಗರಹುಡಿ ಅಂಡೇನಮೂ ಮೃಷ್ಟಾನ್ನತಾ ಪಣ್ಣೀಂದ್. ಒರು ವಾರತುಳ್ಳೇ ಎಂದೆ ಎದೇಗೂಡತ್ತೇ ಮೂಳಾ ಮುಚ್ಚಿಕ್ಯಾಂಡಿಕ್ಕರದ್ ಎನಕೇ ಕಾಣಾಂಡಿಂದ್.

1 ಓದ್, ಅ್ತ್ತಾ 2 ತೆರಿಪಿಚ್ಚಿ 3 ಕಂಡ್ರಣ್ಣು

ಮೂಡಾ ಸಾಯಂಕಾಲು ಅವಳಕ್ಕ್ ಜ್ವರು ನಿಂಡದ್. ಪಿತ್ತಾನಾ ವಡಿಚಾಲಾ ಅವಳೇ ತೈಲಪಾತ್ರೇ ಪುಡಿಚಕಂಡ್ ಎಂದೆ ಕುಚ್ಚುಳ್ಳಕ್ಕ್ ವಂದಾ. ಜ್ವರತಣ್ಣು ಉಡಿವಿಚ್ಚಕಂಡ್ ಮೇಲಕ್ಕೋಂದ ಸೋಲು ಅವಡೆ ಮಾರ್ದವಮಾನ ಮೊಖತಾ ಇನ್ನತ್ಥನ ಮೃದುವಾ ಪಣ್ಣೀಂದ್. 'ನೀ ಅ್ಥಣ್ಣೀ ಅ್ಥಟ್ಟಕ್ಕಹದ್. ಚೂರಾ ಒರಕ್ಕಿಂಡ್ ಉಕ್ಕಾಕೊ. ಅಥವಾ ಇಂದೆ ಮಂಚತ ಮೇಲೆ ತುಂಕ್ಯೊ. ನಾ ಅ್ಥಣ್ಣೀ ಅ್ಥಟ್ಟಕ್ಯಣಿ,' ನಾ ಅ್ಥಂಡೆ.

'ನೀನೇ ಅ್ಥಟ್ಟಿಕ್ಯೊ,' ಅ್ಥಂಡಹಂಡ್ ಅವೆ ಚೂರಕ್ಕೊರಹೀ ಉಕ್ಕಾಕಂಡ. ನಾ ಸರಿಯಾ ಅ್ಥಟ್ಟಿಕ್ಯಣೇನೋ ಇಲ್ಲಿಯೋ ಅ್ಥಣ್ಣರತಾ ಅವೇ ಪಾರಾಂಡರಾಡ ಅ್ಥಣ್ಣರ ಎಚ್ಚರತಣ್ಣು ಕ್ರಮಮಾ ಸವರಿ ಉಜ್ಜಿಕಿಂಡಮೇಲೆ ಅವಳಾ ಕೋಟೆ : 'ಚಂದ್ರಾ, ಎನಕೂ ಉನಕೂ ಇತ್ಥನೊರು ಆತ್ಮೀಯತಾ ರಾಂದ್. ಎಂದೆ ಊರು ಸಂಸಾರತ್ತೇ ವಿಷಯಂಗಳಿಯೆಲ್ಲಾ ಉನಕ್ ಚೊಲ್ಲೀನೆ. ಆನಾಲೂ ಉಂದೆ ಊರು ಕೇರಿ ತಾಯಾ ತೋಪನಾ ಬಾಲ್ಯತ್ತೇ ವಿಷಯಮಾ ಎನಕ್ ಓದೂ ತೆರಿಂಜಿಕ್ಕಲ್ಲ. ಮಥುರೇತೇವೇ ಗಾಯಕಿ ಅ್ಥಂಟ್ ಪರಿಚಯಮಾಯಿಂದ್ ವಿನಾ ನೀನೂ ಚೊಲ್ಲೀಕಲ್ಲ, ನಾನೂ ಕೋಟಿಕ್ಕಲ್ಲೆ.'

ಅವೆ ಕಳತಾ ಅಡತ್ ಎಂದೆ ಮೊಖತಾ ಪಾತಾ. ಅವಡೆ ಕಣ್ಣಹೀಳುಳ್ಳೆ ತಿಳಿಯಾನ ಜಲತತ್ಥಾ ಆತ್ಮೀಯತಾ ಕಾಣಾಂಡಿಂದ್. 'ಕೃಷ್ಣ, ಒರು ವಾರ್ಥೇ ಚೊಲ್ಲೀನಾಕ ಇವೇ ನಟನೇ ಪಣ್ಣಾಂಡರಾಡ ಅ್ಥಂಡಹೋವಾಣ. ಎಂದೆ ಪಿಂತೀತೇ ಜೀವನ ಕಥೇಯೆಲ್ಲಾ ಉಂದೆದರಕ್ಕ್ ತರಂದ್‌ವಯ್ಯಣೂಂಟ್ ಮನಸ್ಸ್ ನೇತ್ ಸಾಯಂಕಾಲತಣ್ಣಮೂ ಒತ್ತಾಂಡಿಂದ್. ಇಂದೆ ಕ್ಷಣತುಳ್ಳೆ ಅತ್ತಾ ಅ್ಥಪ್ಪಡಿ ಆರಂಭಿಯರದ್, ಅ್ಥಪ್ಪಡಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಯರದ್ ಅ್ಥಂಟ್ ಯೋಚಿಯಾಂಡಿಂದೆ. ಅತ್ಥನೇಂದುಳ್ಳೆ ನೀ ಕೋಟ. ಎಂದೆ ಮನಸ್ಸಾ ನೀ ಅ್ಥಪ್ಪಡಿ ಪ್ರವೇಶಿಚ್ಚ? ಇದ್ ಸಿದ್ಧೀಣ್ಣೂ ಪಣ್ಣರ ಪ್ರವೇಶಮಂಡ್. ತೆರಿಂಜಿದಾ?' ಅ್ಥಂಟ್ ಧ್ವನಿಪೂರ್ವಕಮಾ ಎನ್ನಾ ಪಾರ್ತ.

ಕಾಲ್ ತೊಡೆಹೀಡೆ ಅ್ಥಣ್ಣ ನೆಲತಕ್ಕ್ ತಗಲಾದಹುಡಿ ಅವೆ ಎನಕ್ ಕುಡತಿಂದ ಒರು ಪಳೇ ಅಗಲಮಾನ ಮಣೇಯ ಅವಡೆ ಮುಂತೀಲೆ ಪೋಟಕಂಡ್ ಉಕ್ಕಾಕಂಡೆ. ಜ್ಞಾಪಿಚ್ಚಿಕರವಳಾಪೋಲೆ ಅಂತರ್ಮುಖಿಯಾನ ಅವೆ, ' ಅ್ಥಂಗಣ್ಣು ಪ್ರಾರಂಭಿಪೀವಾ?' ಅ್ಥಂಡಾ ಎನ್ನಾ ಮಾತ್ರಮಂಡ್ ತನ್ನಯೂ ಕೋಟಕರವಳಾಪೋಲೆ.

'ಉನ್ನಾ ನಾ ಮಥುರೇಲೆ ಪಾತಪೋ ನೀ ಪ್ರಸಿದ್ಧಾಳಾನ ಗಾಯಕಿಯಾ ಇಂದ. ಭಾವತಾ ಹೆಪ್ಪಿ ಪಾಡರ ಉಂದೆ ಕಂಠಶಕ್ತಿ ಅಪ್ಪಡಿಯೇ ಸಂಗೀತತ್ತೇ ಜ್ಞಾನತಕ್ಕ್ ನಗರತ್ತೇ ರಸಿಕಾಳೆಲ್ಲಾ ಹುಚ್ಚಾಯಿಂದ.'

'ಸಂಗೀತತಣ್ಣಮೇ ಆರಂಭಿಯಣಿ. ತಾಯಾ ಉಥೇವರಸ್ತುತಿ ಪಾಡಾಂಡಿಂದ. ಅವೆ ಸಾಮತಾ ಪಾಡೀನಾ ಅ್ಥಂಡಾಕ ವೇದಪುರುಷನೇ ಸಾಕ್ಷಾತ್ ನಾದರೂಪಿಯಾಯಿಟ್ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷನಾಯಿರಾಣ ಅ್ಥಣ್ಣರತ್ಥಾ ಕಂಠು. ಸಂಗೀತತ್ತೇ ಶಾಸ್ತ್ರಾಭ್ಯಾಸಮಾಯಿಂದಿಲ್ಲ. ಅದ್ ವೇಶ್ಯಾಕುಲತ್ತೇಘಿಯಾ ಮಾತ್ರಮೇ ಕಲವರ ವಿದ್ಯಾ ಅ್ಥಣ್ಣರ ಆಚಾರು ಇಕ್ಕಿಕ್ಬಡೇಕ್ ವಳಿಂಜರಾಂದ್. ಎಂಗಡೂರು ಬ್ರಹ್ಮಪುರು ಮುದಲಣ್ಣಮೂ ಆಚಾರು ಸಂಪ್ರದಾಯಂಗಳುಳ್ಳೆ ಸ್ವಲ್ಪು ಜಿಗಟಾನ ಊರು. ರಾಜಸ್ಥಾನಂಗ ಇಕ್ಕರ ಕಡೆಹೀಳುಳ್ಳೆಲ್ಲಾ ಇತ್ಥಾ ಆಚಾರಂಗಾ ಬೇಗೂ ವೇರುಡನ್ನ. ಇಲ್ಲಂದಾಕ ಅಮ್ಮ ಫೆರೀ ಗಾಯಕಿಯಾಯಿಟ್ ಪ್ರಸಿದ್ಧೀಕ್ ವರಾಂಡಿಂದ. ಎನಕ್ ಜ್ಞಾಪಕಮೇ ಇಲ್ಲ, ಅತ್ಥನ ಸಣ್ಣೀ ವಯಸ್ಸಣ್ಣು ಪಾಡಾಂಡಿಂದೆ. ಅಮ್ಮನೇ ಗುರು. ತೋಪನಾಡೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹು. ನಾನೇ ಫೆರೀ ಪಶ್ಯ. ಅತ್ಥೇಮೇಲತ್ತೇ ತಂಬ್ಯಾನು ತಂಗ್ಯ[1] ಆರಕ್ಕೂ ಸಂಗೀತತ್ತೇ ಮನಸ್ಸೂ ಇಲ್ಲ, ಕಂಠಮೂ ಇಲ್ಲ. ಇಪ್ಪಡಿಯಾಯಿಟ್ ತಾಯಾರಕ್ಕ್ ಎಂದೆಮೇಲೆ ಪ್ರೀತಿ ಹೆಚ್ಚ್. ಪನ್ರಂಡ್[2] ವರ್ಷೂ ಅಹರಪೋದೇಕಪ್ಪದೇ ಅಮ್ಮನಣ್ಣು ಕಲವರತೆಯೆಲ್ಲಾ ಕಲತುಟಿಂದೆ. ಮುಂತೀಕ್ ಕಲವರ, ಚೊಲ್ಲಿಚ್ಚಕರ ಆಶ. ಕಲಿಪಿಯರವ ಇಲ್ಲ. ಸಾಹಿತ್ಯೂ ವೇದೋಪನಿಷತ್ತಹೀಡೆ ಪಂಡಿತಾಳಾಯಿಂದ ತೋಪನಾ ಕಾಳಿದಾಸಾದಿ ಗೇಯಗುಣಂಗ ಇಕ್ಕರ ಇನ್ನತ್ಥನ ಕಾವ್ಯಂಗಳಾ ಚೊಲ್ಲೀಕುಡರ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಇಕ್ಕರವ. ಒದಗಿಯಕ್ಕೂ ಸಮರ್ಥ. ಆನಾಕ ಎನ್ನಾ ಸಾಹಿತ್ಯೂ ತೃಪ್ತೀಪಡತಾಂಡಿಂದಿಲ್ಲ. ಸಾಹಿತ್ಯತ್ತೇ ಹಂಗಿಲ್ಲಾದೇ ಶುದ್ಧಮಾನ ನಾದು ಪ್ರವಹಿಪಿಯರ, ನರ್ತಿಯರ, ಓರೀ ಇಳಿಯರ, ಆಕಾರೂ ಪಡಿಂರ್ಘುರ ವಿನ್ಯಾಸಂಗಳುಳ್ಳೆ ನಾ ತನ್ಮಯಳಹಾಂಡಿಂದೆ.

1 ತಂಗಚ್ಚಿ 2 ಪನ್ನೆಂಡ್

ಅತ್ಥಾ ವಿನ್ಯಾಸಂಗಳಾ ಹೆಚ್ಚ್ ಹೆಚ್ಚಾ ಕಲವರ ಆಶಾ ಅಹಾಂಡಿಂದ್. ಅಫಿಳಾ ಚೊಲ್ಲೀಕುಡು ಞಂಟ್ ಅಮ್ಮನಾ ಕಾಡಾಂಡಿಂದೆ. ಸಾಹಿತ್ಯು ವಾಣ, ಕಾವ್ಯು ವಾಣ, ಕಾವ್ಯಾರ್ಥು ವಾಣ, ನಾದ ವಿನ್ಯಾಸು ಓಣು ಞಣ್ಣಾಂಡಿಂದೆ. ಅಮ್ಮನಕ್ಕ್ ಎಂದೆ ಪ್ರಾರ್ಥನಾ ಅರ್ಥಮಹಾಂಡಿಂದ್. ಚೊಲ್ಲೀಕುಡರ ಸಾಧನಾ ಇಲ್ಲ. ಕಾವ್ಯು ವಾಣ, ಕಾವ್ಯಾರ್ಥು ವಾಣ ಞಣ್ಣರದ್ ಞತ್ಥಾ ಹುಚ್ಚು ಇತ್ತಂದೇದ್ ಞಂಟ್ ತೋಪನಾ ಸಿಡಿಮಿಡಿಗುಟ್ಟಾಂಡಿಂದ.

'ಅಂದೆ ಪೋದೇಕ್ ಎಂಗಡೂರಕ್ಕ್ ಒತ್ತುಂ ಗಾಯಕು ವನ್ನ. ಮುಪ್ಪಿದ್ ವರ್ಷು ವಯಸ್ಸ್. ಜನ್ಮಾಂಧು. ರಂಡ್ ಕಣ್ಣಹೀಳೂ ಇಂಗಿ ಉಳ್ಳಕ್ಕ್ ಅಳತಕಂಡಿಂದಹೀನ. ಅಂಧಾಳಕ್ಕ್ ಸಾಧಾರಣಮಾ ಸಂಗೀತು ಒಲಿಂಜಿಕ್ಕರ ಕಾರಣಮೋದ್? ಕಣ್ಣಿಲ್ಲಾದ ಅಫಿಳಕ್ಕ್ ಸಂಗೀತು ಒಂಡೇ ಕಿನಾವಾ ಕಾಣರ, ಕಿನಾವಾ ವ್ಯಕ್ತೂಪಡಿಯರ, ಭಾವನೇಯಾ ತೋಡಿಕ್ಯರ, ಮಾರ್ಗಮಾಯಿರಂದ್. ಜೀವನತಯೆಲ್ಲಾ ಚೊರಿಂಜಾಕ ಸ್ವಲ್ಪಮಾನಾಲೂ ಸಿದ್ಧಿ ಆಯಿಟೇ ಅಹಣು. ಆನಾಕ ಇವುಂ ಪ್ರತಿಭಾವಂತು. ಅವನಕ್ಕ್ ಕಣ್ಣಿಂದಾಲೂ ಸಂಗೀತು ಇತ್ಥನಿಯೇ ಒಲಿಯುಂ. ಒರೂ ಗುರುಹ ಕುಡತಿಂತ ಎಚ್ಚರಮಾ ಗಿಟ್ಟಿಚ್ಚಿ ಮೂಲಧನು ಪಣ್ಣಿಕ್ಯರವನಂಡ್. ಸ್ವತಃ ಸೃಷ್ಟಿಯರ ಶಕ್ತಿ ಇಕ್ಕರವುಂ. ಒರು ವೀಣೇ ವಚ್ಚಿಕಂಡಿನ್ನಾಂ. ಅತ್ತಾ ಶ್ರುತೀ ಪಣ್ಣಿಕಿಂಡ್ ಸದಾ ಮುಚ್ಚೀಂದ ತಂದೆ ಕಣ್ಣಹೀಳ ಪರಂಬತ್ತೇ ಜಗತ್ತಕ್ಕ್ ಸಂಪೂರ್ಣಮಾ ಮುಚ್ಚಿ ಅತ್ತಂದೆ ಮೇಲೆ, ಗಣಿತಜ್ಞಾ ಸಹಸ್ರಮಾನ ಅಂಕೆಹೀಡೆ ಪರಸ್ಪರಮಾನ ಸಂಬಂಧತಾ ಶೋಧಿಚ್ಚಿ ಆನಂದಿಯರಹುಡಿ, ಸ್ವರಂಗಡೆ ಸಂಬಂಧು ಸಂಚಾರಂಗಳಾ ನುಡಿಪಿಚ್ಚಿಕಾಣ್ಣಿನ್ನ. ಅತ್ಥೀಮೇಲೆ ಅತ್ತಯೇ ತಂದೆ ಕಂಠತಣ್ಣು ಪಾಡಿ ಮನದಟ್ಟ್ ಪಣ್ಣಿಕ್ಯಾಂಡಿನ್ನ. ಒರೂ ಸ್ವರಂಗಡೆ ನೇಯ್ಗ್ಗ್ಯ. ಸಂಗೀತತ್ತೇ ಇಂದೆ ಮೊಖತಾ ತೆರಿಯಾದವಾ ಇವುಂ ಒರೂ ಅಂಧನಂಡ್, ಹುಚ್ಚು ಅಂಡಹಾಂಡಿಂದ. ಅರ್ಥಮಿಲ್ಲಾದ ಕಾವ್ಯಮಿಲ್ಲಾದ ಸ್ವರವಿನ್ಯಾಸಂಗ ಸಾಧಾರಣಾಳಕ್ಕ್ ಹುಚ್ಚಾನ ಶಬ್ದಂಗಳಾಯಿಟೇ ಕೋಳಾಂಡಿಂದಹೀನ. ತಾಂತ್ರಿಕಾ ಮಾಟೂ ಮಂತ್ರಂಗಳುಳ್ಳೆ ಇತ್ಥಾ ಅರ್ಥಹೀನಮಾನ ಶಬ್ದಂಗಳಾ ಜೋಡಿಚ್ಚಿ ಉಲಿಯನ್ನ. ಹೂಂ, ಹಿಂ, ಹ್ರಿಂ ಹೀಡೆ ಮಧ್ಯೆ ಪೋಣಿಚ್ಚಿ ಪಿನ್ನನ್ನ[1]. ಅಫಿಳಿಯೇ ಕಿರಿಚಿಕ್ಯನ್ನ. ತಂತ್ರವಿದ್ಯೇತೇ ಬೆನ್ನಪತ್ತೀಕರ ಉನಕ್ ಇತ್ತತ್ತೇ ಪರಿಚಯೂ ಇಕ್ಕಲಾಂ' ಞಂಟ್ ಎಂದೆ ಮೊಖತಾ ಪಾರ್ತಾ.

ಗಾಢಮಾನ ಕತ್ತಲೇತೇ ರಾತ್ರೀಲೆ ಭೂತಂಗಡೆ ಪಿಶಾಚಿಹೀಡೆ ಆವಾಸಸ್ಥಾನತುಳ್ಳೆ ಇಫಿಳಾ ಘಟ್ಟಿಯಾ ಚೊಲ್ಲಿಕ್ಯರ ತಾಂತ್ರಿಕಾಳಾ ಪಾರ್ತ್ ತೆರಿಂಜಿರಾಣಿ,' ನಾ ಚೊಲ್ಲೀನೆ.

"ಆನಾಕ ಕಾವ್ಯತಾ ಪಾಡಕ್ಕ್ ಶುರೂಪಣ್ಣೀನಾಕ ಇವನತ್ಥಾ ಸಂಗೀತಗಾರನೇ ಇಲ್ಲ ಞಂಟ್ ಜನಾ ಚುತ್ತ್‌ಗಟ್ಟಾಂಡಿಂದ. ಎಂಗಡೂರುಳ್ಳೊರು ಕೃಷ್ಣಮಂದಿರು. ಅತ್ತತ್ತೇ ಉಳ್ಳ್–ಅಂಕಣತುಳ್ಳೆ ಅವುಂ ಪ್ರತಿಸಾಯಂಕಾಲಮೂ ಪಾಡಾಂಡಿನ್ನಾಂ. ಕೋಳಕ್ಕ್ ಊರತ್ತೇವಾಳ್ಳೆಲ್ಲಾ ಪೊಹಾಂಡಿಂದ. ಅವುಂ ಒರೂ ಕಾವ್ಯತಾ ಪಾಡಾಂಡಿಂದಿಲ್ಲಾಂ. ಮಧ್ಯೇ ಮಧ್ಯೇ ತನ್ನಯೂ ಸಭಿಕಾಳಿಯೂ ಮರತ್ ತಂದೆ ಸ್ವರವಿನ್ಯಾಸತಾ ಪಾಡಿಕ್ಯಾಂಡಿನ್ನಾಂ. ಸಹಾಯತಕ್ಕ್ ವೀಣೇ ನುಡಿತಿಕ್ಯಾಂಡಿನ್ನಾಂ. ಮುದಲಾ ನಾ ಕೋಟ ಎನಕ್ ನಾ ಉಳ್ಳೇ ತಪಗುಟ್ಟಾಂಡಿಂದಿಂದ್ ಇತ್ಥಾ ಸಂಗೀತತಕ್ಕ್, ನಾ ಕಲವಣಮಾನದ್ ಇದ್, ಪಾಡಣಮಾನದ್ ಇದ್, ಇತ್ಥಾದ್, ಞಣ್ಣಿಚ್ಚುಡತ್. ಅಮ್ಮನೂ ಅತ್ತಾ ಮೆಚ್ಚೀನ. ಅವನಣ್ಣು ಎನಕ್ ಪಾಠತಾ ಚೊಲ್ಲಿಯಕ್ಕ್ ನಿಯೋಜಿಚ್ಚ. ಅವಂದೆ ಊರು ತಕ್ಷಶಿಲೇ ಬಡೇತೇ ಒರು ಊರಾಂಗೋ. ಪೇರ್ ಯದುಭದ್ರ. ಜಾತ್ಯಂಧು. ತಾಯಾತೋಪನಾ ತಕ್ಷಶಿಲೇತೇ ಒತ್ತರು ಗುರುಹೀಳಣ್ಣು ಞಂಜಾ ವಯಸ್ಸಕ್ಕ್ ವೀಣೇತೇ ಪಾಠತಾ ಪ್ರಾರಂಭಿಚ್ಚಾಳಾಂಗೊ. ಕಾವ್ಯಂಶಮಿಲ್ಲಾದೇ ವೀಣೇಲೆ ಸಂಗೀತತಾ ಸೃಷ್ಟಿಯಕ್ಕಹರದಾನಾಕ ಕಂಠತಣ್ಣು ಓಕ್ ಸೃಷ್ಟಿಯಕ್ಕ್ ಸಾಧ್ಯಮಿಲ್ಲ? ಞಣ್ಣರ ಪ್ರಶ್ನ ಞಟ್ಟಾ ವಯಸ್ಸಕ್ಕೇ ಮನಸ್ಸುಳ್ಳೆ ಪರಂದದಾಂಗೊ. ಇಂದೆ ಪ್ರಶ್ನೇಯ ಪೋಷಿಪಿಯರತ್ಥಾ ವಿದ್ಯೇಯಾ ಗುರುಹೀಳೂ ಕಲಿವಿಚ್ಚ. ಇರಿಹಿದಾ ವಯಸ್ಸಕ್ಕ್ ಅವುಂ ಸಂಗೀತವಿದ್ವಾಂಸನಾನ. ಜೀವನೋಪಾಯತಾ ಹುಡಿಕ್ಕಿಂಡ್ ಒರು ಸಾರ್ಥತಕುಟ್ಟೆ ಎಂಗಡೂರಕ್ಕ್ ವಂದಪೊ ಅವನಕ್ಕ್ ಮುಪ್ಪಿದ್ ವರ್ಷು. ಅವನಣ್ಣು ಸಂಗೀತತಾ ಕಲವಕ್ಕ್ ಞತ್ಥನಿಯೋ ಜನಂಗಾ ಶೇರೀನ. ಆನಾಕ ನಾ ಒಂಡೇ ನಿಜಮಾನ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಅಹಕ್ಕ್ ಅರ್ಹಳಾನವೆ ಞಣ್ಣರತ ಅವುಂ ಒರುನಾಳೇಲೇ ಕಂಡಹಣ್ಣು. ಭಾವತಾ ಚೊರಿಯರ ಧ್ವನಿಶಕ್ತಿ ಮಾತ್ರಮಂಡ್,

1 ಹೆಣೆಯನ್ನ

ಕಾವ್ಯಗಾಯನತಾ ಉಟ್ಟ್ ಶುದ್ಧಮಾನ ನಾದವಿನ್ಯಾಸತಾ ಗ್ರಹಿಚ್ಚಿ ಒಪ್ಪಿಚ್ಚಿ ಪುದಿಶ್ಯಾ ಸೃಷ್ಟಿಯರ ಶಕ್ತಿ ಓರೆಆರಕ್ಕೂ ಇಂದಿಲ್ಲ. ಪ್ರತಿನಿತ್ಯಮೂ ಎಂಗಡೆ ಹಾತಕ್ಕೇ ವಂದ್ ಪಾಠೂ ಚೊಲ್ಲರಹುಡಿ ನಿಯೋಜಿಚ್ಚ. ಸಂಪೂರ್ಣಮಾನ ಮನಸ್ಸಣ್ಣು ವಿದ್ಯೆಯ ಧಾರೇ ಆ್ರಟ್ಟಕ್ಕ್ ಶುರೂಪಣ್ಣೀನ. 'ಚಂದ್ರಿಕಾ, ಉನ್ನತ್ಥಾ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿ ಶಿಕ್ಕರದೇ ಪೂರ್ವಜನ್ಮತ್ತೇ ಪುಣ್ಯು,' ಆ್ರಂಟ್ ಒರುನಾ ಚೊಲ್ಲೀನ. ಅತ್ಥಾ ಗುರು ಶಿಕ್ಕರದೂ ಪೂರ್ವಜನ್ಮತ್ತೇ ಪುಣ್ಯತಣ್ಣು ಆ್ರಂಟ್ ಎಂದೆ ಮನಸ್ಸ್ ಸದಾ ಚೊಲ್ಲಿಕ್ಯಾಂಡಿಂದ್. ವಡಿಚಾಲ ಎಂಗಡೆ ಹಾತಕ್ಕ್ ವಂದಾಕ ಮಧ್ಯಾಹ್ನತವರೀಕೂ ಅಭ್ಯಾಸೂ ಪಣ್ಣಿಚ್ಚಿ ಎಂಗಡೆ ಹಾತುಳ್ಳೀ ಚೂಡೀ ಪೊಹಾಂಡಿನ್ನ. ವಾಸು ಕೃಷ್ಣಮಂದಿರತುಳ್ಳೆ. ಅಂಗೆ ಸಾಯಂಕಾಲು ಓರೇತೇಫಿಳಕ್ಕ್ ಪಾಠು. ರಾತ್ರೀತೇ ಚೂಟು ಒರೊರುನಾ ಒತ್ತೊತ್ತರ ಹಾತುಳ್ಳೆ. ಒರೊರು ದಿನು ನಾ ಮಂದಿರತಕ್ಕೂ ಪೋಯಿಟ್ ಓರೇತೇಫಿಳಕ್ಕ್ ಚೊಲ್ಲರ ಪಾಠತಿಯೂ ಕೋಳಾಂಡಿಂದೆ. ಅವುಂ ಸಭೆಹೀಳುಳ್ಳೆ ಪಾಡೀನಾಕ ಜೊತೇಲೆ ಉಕ್ಕಾಕಾಂಡಿಂದೆ. ಅವನುಳ್ಳೆ ವಿದ್ವತ್ತಿಂದ್, ಜ್ಞಾನಮಿಂದ್. ಧ್ವನೀಲೆ ಬಲು ಇಂದ್. ಆನಾಕ ಎಂದೆ ಧ್ವನೀಕಿಂದ ಮಾಧುರ್ಯಮಿಂದಿಲ್ಲ. ನಾ ಜೊತೇಲೆ ಪಾಡೀನಾಕ ಅಂದೆ ಶಕ್ತಿಯುತಮಾನ ಪುಂ–ಧ್ವನೀ ಉಳ್ಳೆ ಮಾಧುರ್ಯತ್ತೇ ಪ್ರತಿಫಲಕಮಾನ ಗುಣು ವಂದ್ ಮಿಂಚಾಂಡಿಂದ್. ತೆರಿಯಾದವಾ ಆ್ರತ್ಥನಿಯೋ ವಾರಿ ನಾನೇ ಪ್ರಧಾನಗಾಯಕಿ, ಅವುಂ ಸಹಚರು ಆ್ರಂಟ್ ಭಾವಿಯಾಂಡಿಂದ. ತೆರಿಯಾದೆ ಆರಾನೂ ಅಪ್ಪಡಿ ಅವಂದೆದರಕ್ಕ್ ಆ್ರಂಡಾಕ ಮಾತ್ರು ಅವನಕ್ಕ್ ಕೋಪು ವರಾಂಡಿಂದ್. ಈರ್ಷ್ಯೇಣ್ಣು ಎಂದೆಮೇಲೆ ಕೋಪಿಚ್ಚಿಕಾಣ್ಣಿನ್ನ. 'ಗುರುಹೀಡೆ ಪೇರಾ ಅಪಹರಿಯರ ಥಳಕಾ ಪಣ್ಣಾಂಡರಾಡೇಯೋದ್?' ಆ್ರಂಟ್ ಒರುನಾ ಕೋಟಾಂ. 'ನಾ ಆ್ರಂಡೂ ಅಪ್ಪಡಿ ಪಣ್ಣೀಕಲ್ಲೆ. ಆರೋ ಪರಸ್ಥಳತ್ತೇವಾ ತೆರಿಯಾದೇ ಅಪ್ಪಡಿ ಆ್ರಂಡಾಕ ನಿಂಗಾ ಆ್ರತ್ತಕ್ಕ್ ಇಲ್ಲಾದ ಅರ್ಥತಾ ಕಲ್ಪಿಯಡಿಹ್ಯೊ? ನಾ ಉಂಗಡೆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿ. ವಿದ್ಯಾ ಭಿಕ್ಷುಕಿ. ಜೊತೇಲೆ ಪಾಡರ ಅವಕಾಶೂ ಕುಡತಕ್ಕರದೇ ಉಂಗಡೆ ಔದಾರ್ಯು. ಮುಂತೀಲೆ ಆ್ರಂಡೂ ನಾ ಸಭೇಲೆ ಉಂಗಡೆ ಜೊತೇಲೆ ಧ್ವನಿ ಕೂಗಡಿಯಲ್ಲೆ ಆ್ರಂಟ್ ಸಮಾಧಾನೂ ಚೊಲ್ಲೀನೆ. 'ಅಪ್ಪಡಿಯಂಡ್, ಆನಾಕ ಗುರುಹ ಆರ್, ಶಿಷ್ಯಾ ಆರ್ ಆ್ರಣ್ಣರದ್ ಸಭಿಕಾಳಕ್ಕ್ ತೆರಿಯರಹುಡಿ ಇಕ್ಕಣು ಅತ್ಥನಿಯೆ.' ಆ್ರಂಟ್ ಅವನೇ ಸಮಾಧಾನೂ ಚೊಲ್ಲೀನ. ಒರೂ ಅವುಂ ಒತ್ತನೇ ಪಾಡರತಕ್ಕಣಮೂ ಎಂದೆ ಜೊತ ಇಂದಾಕ ಜೀವು ಕೂಡಂದ್ ಆ್ರಣ್ಣರದ್ ಅವನಕ್ಕೂ ತೆರಿಂಜಿಂದ್. ಇತ್ಥನೇಂದುಳ್ಳೆ ನಾ ನಾಲ್‌ವರ್ಷು ಅವನಣ್ಣು ಕಲತಿಂದೆ. ಅವುಂ ಸೃಷ್ಟಿಯರ ಸ್ವರು ತಾನು ವಿನ್ಯಾಸಂಗಳಾ ಅರ್ಥೂಪಣ್ಣಿಕ್ಯರ ಶಕ್ತಿ ಓರೆ ಆರಕ್ಕೂ ಇಂದಿಲ್ಲಯಾಯಿಟ್ ಪ್ರತಿಯೊಂಡಿಯೂ ಎನಕ್ ಚೊಲ್ಲಾಣ್ಣಿನ್ನ. ನಾ ನುಡಿಂಜಾಕ ಆ್ರಪ್ಪಡಿ ಕೋಳಂದ್ ಆ್ರಂಟ್ ಪರೀಕ್ಷೇ ಪಣ್ಣಿಯೇ ತಂದೆ ಸ್ಮರಣಕೋಶತುಳ್ಳೆ ಅಳವಡಿಚ್ಚಿಕಾಣ್ಣಿನ್ನ. ಅಪ್ಪಡಿ ಸ್ವತಂತ್ರಮಾ ಸೃಷ್ಟಿಯರ ಶಕ್ತಿ ಎನಕೂ ವಂದಿಂದ್. ಇಂದೆ ವಿನ್ಯಾಸತಾ ಸ್ವಲ್ಪು ಬದಲಿಚ್ಚಿ ವಿರುದ್ಧಮಾನ ದಿಕ್ಕುಳ್ಳೆ ಬಗ್ಗರಹುಡಿ ಪಣ್ಣೀನಾಕ ಭಾವಾಭಿವ್ಯಕ್ತಿ ಹೆಚ್ಚ್ ತೀವ್ರಮಹಂದಂಡ? ಆ್ರಂಟ್ ನಾ ಕುಡಾಂಡಿಂದ ಸಲಹೆಹೀಳಾ ಸಂತೋಷತಣ್ಣು ಸ್ವೀಕರಿಚ್ಚಿ ಪ್ರಯೋಗಿಯಾಣ್ಣಿನ್ನ. ಒರು ದಿನು ನಾ ಅವನಾ ಕೋಟೆ : 'ಗುರುಹೀಳೇ, ಸಂಗೀತಗಾರಾಳಾಯಿಟ್, ಸಂಗೀತಗುರುಹೀಳಾಯಿಟ್ ಉಂಗಳಕ್ಕೊರು ಅಂತಸ್ತ್ ರಾಂದ್. ಜೀವನೋಪಾಯತಕ್ಕ್ ಕಷ್ಟು ಇಲ್ಲಾದತ್ಥನ ಸಂಪಾದನೆಯೂ ರಾಂದ್. ಕೃಷ್ಣಮಂದಿರತ್ತೇ ವಾಸು, ಅಘಾಡಿಫಾಡೆ ಹಾತೆ ಭೋಜನತಾ ಉಟ್ಟ್ ನಿಂಗಳೇ ಆ್ರತ್ತಕ್ಕ್ ಕನ್ನಾಲೂ ಪಣ್ಣಿಕಿಂಡ್ ಒರು ಹಾತಾ ಹೂಡಕ್ಕಹದ್?'

"ಇಂದೆ ಕುರೂಪಿಯಾನ ಅಂಧನಕ್ಕ್ ಪೊಣ್ಣಾ ಕುಡರವಾಳಾರ್? ಕನ್ನಾಲೂ ಪಣ್ಣಿಕ್ಯಕ್ಕ್ ಒಪ್ಪರತ್ಥಾ ಪೊಣ್ಣಾ ಬ್ರಹ್ಮ ಸೃಷ್ಟೀ ಪಣ್ಣೀರಾಣಾನಾ?' ಅವಂದೆ ಧ್ವನೀಲೆ ವಿಷಾದು, ಹತಾಶಾ ಕೊದಿಯಾಂಡಿಂದಹೀನ".

"ನಾ ಉತ್ತರತಾ ಕುಡತಿಲ್ಲೆ. ಅವುಂ ಕುರೂಪಿಯ? ಅಂಧನ? ಆ್ರಣ್ಣರ ಪ್ರಶ್ನ ಮನಸ್ಸಾ ಮೀಟೀ ಕೋಳಕ್ಕ್ ಶುರೂಪಣ್ಣೀತ್. ಅವುಂ ಸೃಷ್ಟಿಯರ ಸಂಗೀತತ್ತೇ ವಿನ್ಯಾಸಂಗ, ತಾನಂಗ, ಪಲುಕಹ, ಭಾವಪ್ರವಾಹು ಸುಂದರಮಲ್ಲಂದಾಕ ಧೀರಗಾಂಭೀರ್ಯತಣ್ಣು ಹರಿಯರ ಸಿಂಧೂ ನದೀಯ ಕುರೂಪಿ ಆ್ರಣ್ಣಣು. ಗಾಯನತಣ್ಣು ಪ್ರತ್ಯೇಕಿಚ್ಚಿ ಅವಂದೆ ಮೊಖತಯೂ ಇಂಗೀನ ಕಣ್ಣಹೀಳಯೂ ನಾ ಆ್ರಂಡೂ ಪಾರ್ತಿಂದಿಲ್ಲೆ. ಪಾರಕ್ಕ್ ಸಾಧ್ಯಮಾಯಿಂದಿಲ್ಲ. ಮೊಖತಾ ಮೇಲಕ್ಕಡತ್ ತಾರತುಳ್ಳೆ ಆಲಾಪಿಯರಪೊ ಅವಂದೆ ಇಂಗೀನ ಕಣ್ಣಹ ಭಾವತೀವ್ರತೇಕ್ ಸಹಕಾರಿಯೇ ಆಯಿಕ್ಕುಂ.

‘ಕಣ್ಣ ತೆರಿಪಿ, ಓ ಪ್ರಭುವೇ .....’ ಅ್ತಂಟ್ ಆಕಾಶತ ಕಡೇಕ್ ಮೊಖತಾ ಪಣ್ಣೀ ಕಿರಿಚೀನಾಕ ಅಫಿಯ ಸಂಗೀತತ್ತೇ ಉಗಮಸ್ಥಾನಂಗಳಾಯಿಕ್ಕುಂ. ಕಣ್ಣಿಕ್ಕರ ಒರೇ ಆರ್ ಅ್ತತ್ಥನಿಯೇ ಆರ್ತಾಲಾಪು ಪಣ್ಣೀನಾಲೂ ನಟನೆಯಹಾಂಡಿಕ್ಕುಂ. ಅಥವಾ ಒರೂ ಕಲಾ ಅಹಾಂಡಿಕ್ಕುಂ. ಇಂಗೀನ ಕಣ್ಣಹ ಅವಂದೆ ಸೌಂದರ್ಯತ್ತೇ ಅವಿಭಾಜ್ಯಮಾನ ಅಂಗು, ಖರತ್ತವಣ್ಣತ್ತೇ ಸ್ವಲ್ಪು ಮುಂತೀಕ್ ಚಾಚೀನ[1] ವಾಯತ್ತೇ ಅವಂದೆ ಮೊಖು ಅಳಹತ್ತೇ ಪ್ರತೀಕು ಅ್ತಂಟ್ ನಾ ಭಾವಿಚ್ಚೆ. ಕಲಾವಿದಂದೆ ಅಂಗಸೌಂದರ್ಯು ರಸಿಕಂದೆ ಮನಸ್ಸಾ ಅಡ್ಡವಳೀ ಪುಡಿಪಿಯರ ಅಂಶು ಅ್ತಣ್ಣಿಚ್ಚುಡತ್. ನಾನೇ ಓಕ್ ಕನ್ನಾಲೂ ಪಣ್ಣಿಕ್ಯಕ್ಕಹದ್, ಜೊತೇಲೆ ಪಾಡಿಕಿಂಡ್ ಜೊತೇಲೆ ಸ್ವರಲೋಕಂಗಳಾ ಚೂರೇ ಪಣ್ಣಿಕಿಂಡ್, ಅ್ತಣ್ಣರ ಉತ್ಸಾಹತ್ತೇ ಜೊತೇಕ್ ಎಂದೆ ಜೀವು ಮಿಡಿಯಾಂಡಿಂದ ಸಂಗೀತತಾ ಕಾಟಿ ಕಲಿಪಿಚ್ಚ್ ಮೇಲಕ್ಕಡತ ಗುರುಹೀಳಕ್ಕ್ ಇತ್ತಕ್ಕಣ್ಣಮೂ ಒರೇ ಅ್ತಂದೆ ರೂಪತುಳ್ಳೆ ಕೃತಜ್ಞತೇ ಅರ್ಪಿಯಕ್ಕ್ ಸಾಧ್ಯು? ಅ್ತಣ್ಣರ ಆದರ್ಶಮೂ ಬೆರಶಿಕಿಂಡದ್. ಅಪ್ಪೋ ಎನಕ್ ವಯಸ್ಸ್ ಪದಿನೋಳು. ಕನ್ನಾಲೂ ಪಣ್ಣಕ್ ತಾಯಾ ತೋಪನಾ ರಂಡ್ ವರ್ಷಂಗಳಣ್ಣಮೂ ಬಲಾತ್ಕಾರೂ ಪಣ್ಣಾಂಡಿಂದ. ಕನ್ನಾಲೂ ಆನಾಕ ಸಂಗೀತತಾ ಕಲವಕ್ಕ್ ಅಡ್ಡಿ, ಒರೇ ಊರಕ್ಕ್ ಪೋನಾಕಂತೂ ನಿಂಡೇಪೊಹಂದ್, ಅ್ತಣ್ಣರ ಎಂದೆ ಆಕ್ಷೇಪತಾ ತಾಯಾ ಅನುಮೋದಿಯಾಂಡಿಂದಿಂತಣ್ಣು[2] ತೋಪನಾರೂ ಸೊಸ್ತಮಹಾಂಡಿಂದ. ಎಂದೆ ಕೈಯಾ ಪುಡಿಯಕ್ಕ್ ಅ್ತತ್ತತ್ಥಾ ವಂಶತ್ತೇ, ಸ್ಥಿತಿವಂತಾ ಆನ ವರಂಗಾ ಮುಂತೀಕ್ ವಂದಿಂದಹೀನ! ನಾ ಅಪ್ಪೋ ಅ್ತತ್ಥನ ಸುಂದರಿಯಾಯಿಂದೆ ಗೊತ್ತಾ!’’ ಅ್ತಂಟ್ ಚಂದ್ರಿಕಾ ಉದ್ಗರಿಚ್ಚಪೊ ನಾ, ‘ಅಪ್ಪೋ ಮಾತ್ರಮೇ ಓಕ್, ಇಪ್ಪದೂ! ಅನನ್ಯಾಳಾನ ಸುಂದರಿ!’ ಅ್ತಂಟ್ ಎನಕ್ ತೆರಿಯಾದಹುಡಿಯೇ ಉದ್ಗರಿಚ್ಚೆ.

“ಪದಿನೋಳತ್ತೇ ಯೌವನತುಳ್ಳೆ, ಕಲ್ಪಿಚ್ಚಿಕೊ. ಸಂಗೀತತ್ತೇ ಗುರುಹೀಳಯೇ ಕನ್ನಾಲಮಹರ ವಿಚಾರು ನಾಲಾರ್ ದಿನಂಗಳುಳ್ಳೆ ಎನ್ನುಳ್ಳೇ ಘಟ್ಟಿಯಾಚ್. ಜೀವನತ್ತೇ ಉಶೋರಕೂ ಜೊತೇಲೆ ಪಾಡಿಕಿಂಡಿರಲಾಂ ಅ್ತಣ್ಣರ ಆಶಾಮಾತ್ರಮಂಡ್, ದಿಕ್ಕಿಲ್ಲಾದ ಅಂಧನ ಕೈಪುಡಿಚ್ ರಕ್ಷಿಚ್ಚ ದೇವಿಯಹಣು ಅ್ತಣ್ಣರ ನೈತಿಕಮಾನ ಹಂಬಲು. ಅವುಂ ಎಂಗಡೆ ಹಾತಕ್ಕ್ ವಂದಪೋದೂ, ನಾ ಮಂದಿರತಕ್ಕ್ ಪೋನಾಲೂ ನಂಗಾ ರಂಡೇಪೇರ್ ಇನ್ನೊತ್ತರ ಕಾದಕ್ಕುಳಾದಹುಡಿ ವಾರ್ಥೊಲ್ಲಿಕ್ಕರ ಅವಕಾಶು ಓಣಮಾನತ್ಥನ ಇಂದ್. ಇದವರೀಕ್ ಅತ್ಥಾ ಅವಕಾಶತಾ ಬಳಸಿಕ್ಕರ ಭಾವನ ಇಂದಿಲ್ಲ. ಆನಾಕ ಇಂದಕ್ಕಿಂದಹುಡಿಯೇ ಅತ್ಥಾ ಭಾವನ ಎನ್ನುಳ್ಳೆ ಪರಂದುಡತ್. ನಾನೇ ಕನ್ನಾಲು ಪಣ್ಣಿಕ್ಯಣಿ ಅ್ತಂಟ್ ಒರುನಾ ಚೊಲ್ಲೀನೆ. ‘ನೀ ಅರಳರ ಮಲ್ಲಿಗೇಕಣ್ಣಮೂ ಸುಂದರಿಯಾಂಗೊ. ಎಲ್ಲಾರೂ ಉಂದೆ ರೂಪು, ವಣ್ಣು, ಒಡಂಬು ಮೊಖಂಗಡೆ ಮಾಟು, ಮೂಕು ಕಣ್ಣ್ ಪುಬ್ಬಹೀಡೆ ಆಕಾರು, ತಲೇ ಮೈರತ್ತೇ ನಯತಾ ಹೊಗಳಡ. ಇತ್ಥಾವೇ ಪರವಾಪತ್ತಾದೇ ಇಂಗೀನ ಕಣ್ಣಹೀಡೆ ಎನ್ನಾ ವರಿಯರದ್ ಅ್ತಪ್ಪಡಿ? ಉಂದೆ ತಾಯಾ ತೋಪನಾರಾನೂ ಒಪ್ಪಲಾಮಾ?’ ಅ್ತಂಟ್ ಅವುಂ ಅವಿಶ್ವಾಸತಾ ಕಾಟೀನ.

‘ನಾ ಮೆಚ್ಚೀಕರದ್, ವರಿಪಿಯರದ್, ಗಾಯನಚಕ್ಷುಸ್ಸಾ. ತಾಯಾ ತೋಪನಾ ಒಪ್ಪಂದಾಕ ಉಂದೆ ಕೈಯಾ ಪುಡಿಚ್ ಒರೊರು ಊರಕ್ಕ್ ನಡತಿಕಿಂಡ್ ಪೊಹಣಿ. ರಂಡ್‌ಜನಮೂ ಜೊತೇಲೆ ಪಾಡಿಕಿಂಡ್ ಜೀವಿಯವ್ಮೊ.’ ಅ್ತಂಡಪೊ ಅವಂದೆ ಒಳಂದಹಂಡ ಕಣ್ಣಹೀಳುಳ್ಳೆ ನೀರ್ ತೊಟ್ಟಕ್ಕ್ ಪರಪಟ್ಟದ್. ನಾ ಹತ್ತಿರತಕ್ಕ್ ಪೋಯಿಟ್ ತಿಕ್ಕೀನೆ. ಮುದಲಾ ವಾರೀಕ್ ಎಂದೆ ಹಸ್ತಸ್ಪರ್ಶಮಾನ ಅವುಂ ಎಂದೆ ರಂಡ್ ಕೈಹೀಳಿಯೂ ತಂದೆ ಕಣ್ಣಹೀಳಕ್ಕ್ ಒತ್ತೀ ಪುಡಿಚಕಣ್ಣ. ಅಂದೆ ವೆಚ್ಚನಕಾನ ನೀರ್ ಎಂದೆ ಕೈಹೀಡೆ ಮೂಲಕಮಾ ಪ್ರವಹಿಚ್ಚಿ ಎಂದೆ ಇಡೀ ಶರೀರು ಆದರ್ಶತ್ತೇ ಶಿಖರತಕ್ಕೋರೀತ್. “ಎಂದೆ ತೀರ್ಮಾನತಾ ಮುದಲು ತಾಯಾರಕ್ಕ್ ಚೊಲ್ಲೀನೆ. ಅವೆ ಘಾಬರಿಯಾನ. ಎಂದೆ ಪೊಣ್ಣಂದೆ ಮನಸ್ಸಾ ಕಡತೀಕರ ಅಂದೆ ಕುರುಡಂದೆ ಕಾಲಾ ಮೊರಿಚ್ ಊರಣ್ಣು ಪರಂಬಕ್ಕ್ ಸಾಗಿಯಣಿ ಅ್ತಂಟ್ ತೋಪನಾ ಕಿರಿಚೀನ. ಗಲಾಟೇಪಣ್ಣೀ ನಾಲ್ ಜನತ್ತೇ ಚೊವೀಕ್ ಉಳಪೀವಾಣಿಹೊ, ಇತ್ತಾ ಉಪಾಯತಣ್ಣು ಉಡಿಪಿಯಣು, ಸಂಗೀತತಾ ಅತಿರೇಕತಕ್ಕ್ ವಂಕಿಂಡಪೋಯಿಕ್ಕರ ಇತ್ತಂದೆ ಮನಸ್ಸಾ ಮುದಲು ತಿದ್ದಣು, ಅ್ತಂಟ್ ಅವೆ ವಿವೇಕತಾ ಚೊಲ್ಲೀನ. ಅಫಾಳ್ಳಾ ತಿದ್ದಕ್ಕ್ ಪ್ರಯತ್ನಿಚ್ಚತ್ಥನಿಯೂ ಎಂದೆ ಮನಸ್ಸ್ ಘಟ್ಟಿಯಾಚ್. ಸಂಗೀತತ್ತೇ

1 ವಂದ 2 ಅನುಮೋದಿಯಾಂಡಿಂತಣ್ಣು, ಅನುಮೋದಿಯಾಂಡ್ ಇಂದಿಂತಣ್ಣು

ಪಾಠತಾ ಉಡವಿಚ್ಚ. ಹಾತುಳ್ಳೆ ಪಾಡಿಕ್ಯರತಯೂ ಗುನಗರಿತಯೂ ತೋಪನಾ ಪ್ರತಿಬಂಧಿಚ್ಚ. ಸಮಯತಾ ಕಾವಾಂಡಿಂದೆ. ಒರು ನಾ ಆರೂ ಗಮನಿಯಾದೇ ಇಕ್ಕಚ್ಚೆ ಹಾತಾ ಉಟ್ಟ್ ಪೋನೆ. ಮಂದಿರತುಳ್ಳಿಂದ ಅವನಾ ಸಂಧಿಚ್ಚಿ, 'ಪರಪಡಂಗೊ, ಇಂದೆ ಊರಾ ಉಟ್ಟ್ ರಂಡ್‌ಜನಮೂ ಪೋಯುಡವ್ಮೊ,' ಅ್ಹಂಟ್ ಪರಪಡಿಚ್ಚಿಕಂಡ್ ನಡಂದುಟೆ. ಎನ್ನಾ ಹಾತುಳ್ಳೆ ನಿರ್ಬಂಧತುಳ್ಳೆ ವಚ್ಚಿಂತಾ ಅವುಂ ಊಹಿಚ್ಚಿನ್ನ. ಒರುನಾ ಅಂಡ್ ಒರುನ ನಾ ಇಪ್ಪಡಿ ವಂದ್ ಕೈಯಾ ಪುಡಿಚ್ ಅಳಿಚಿಕಂಡ್ ಪೊಹಣೀ ಅ್ಹಂಟ್ ಅವನೂ ನಿರೀಕ್ಷಿಯಾಂಡಿಂದಾನಾಂಗೊ......."

'ಅಂದೂರಣ್ಣು ಅ್ಹಂತೀಕ್ ಪೋನಿಹ್ಯೊ?'

"ಅಂದೆ ಊರು ಪಳ್ಳಿಹೀಡೆ ಪೇರಹೀಳೆಲ್ಲಾ ಜ್ಞಾಪಕತುಳ್ಳಿಲ್ಲ. ಚುತ್ತೀ ಚುತ್ತೀ ಕೊನೇಕ್ ಸಾಲ್ವಪುರತಾ ತಲಪೀನು. ನಾ ತಲಪಿಚ್ಚೆ. ಸಂಗೀತು ನಾಟಕು ಸಾಹಿತ್ಯಾದಿ ಕಲೆಹೀಳಕ್ಕ್ ರಾಜಾ ಶ್ರೀಮಂತಾ ಓರೇ ವಿದ್ವಾಂಸಾ ವೇರುಟ್ಟಿಕ್ಕರ ಫೆರೀ ನಗರಂಗಳುಳ್ಳೆ ಇಕ್ಕರ ಅವಕಾಶಮೂ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಮೂ ಊರು ಪಳ್ಳಿಹೀಳುಳ್ಳೆ ಅ್ಹಂಗೆ ವರಣು? ಊರತ್ತೇ ಶಿವಮಂದಿರತುಳ್ಳೆ ನಂಗಾ ಪಾಡಕ್ಕ್ ಶುರೂಪಣ್ಣೀನು. ಒತ್ತುಂ ರಾಜಬಂಧೂಂದೆ ಹಾತುಳ್ಳೆ ಗಾಯನತಾ ಏರ್ಪಡಿಚ್ಚ. ರಂಡ್ ಮಾಸತುಳ್ಳೆ ಅಂದೆ ಊರುಳ್ಳೇ ಒರು ಹಾತಾ ಪಣ್ಣಿಕಿಂಡ್ ಸಂಗೀತ ಪಾಠಶಾಲೇಯ ನಡತಿ ಜೀವಿಯರ ಸುಸ್ಥಿತಿ ವಂದ್. ಊರತ್ತೇ ರಸಿಕಾ, ಶ್ರೀಮಂತಾ, ವಣಿಜಾ, ಶ್ರೇಷ್ಠಿಹಾ, ಸಾಮಂತಾ, ದಂಡನಾಯಕಾ ಎಂಗಡೆ ಹಾತಕ್ಕ್ ವಂದ್ ಗಾಯನತಾ ಕೋಟ್ ಕೈಹೆಪ್ಪಾ ಮೆಚ್ಚುಗೇಪಣತಾ ಕುಡಕ್ಕ್ ಪರಪಟ್ಟ. ಒರುನಾ ಅರಮನೇಲೂ ಪಾಡರ ಅವಕಾಶು ವಂದ್. ಅ್ಹಂದೆ ಸಮಸ್ಯಯೂ ಇಲ್ಲ. ಎಲ್ಲಾಮೂ ಸುಖಮಯು ಅ್ಹಣ್ಣರತ್ಥಾ ಸ್ಥಿತಿ. ಅಂಗಣ್ಣು ಆರಂಭಮಾಚಿ ಎಂದೆ ಸಮಸ್ಯ. ಎನ್ನುಳ್ಳತ್ತೇ ಸಮಸ್ಯ. ಪಾಡಕ್ಕ್ ನಂಗಾ ರಂಡ್‌ಜನಮೂ ಜೊತೇಲೆ ಉಕ್ಕಾಕಾಂಡಿಂದಾಮೆ. ಶ್ರೋತೃಹೀಳೋ ರಸಿಕಾ. ಶ್ರೀಮಂತಾ. ಸುಂದರಮಾನ ಮೊಖು ಅಪ್ಪಡಿಯೇ ಶರೀರಸೌಷ್ಠವತ್ತೇವ. ಸೌಂದರ್ಯತಕ್ಕ್ ಶೋಭೆ ಕುಡರ ಕನಕಾಂಬರು, ಸುವರ್ಣು, ವಜ್ರತುಂಗುರು, ಹತ್ತಕಡಕ್, ಕಂಠೀಹಾರು, ಪೂವತ್ತೇ ಹಾರಂಗಳಣ್ಣು ಶೃಂಗಾರೂ ಪಣ್ಣಿಕಿಂಡ್ ವರಾಂಡಿಂದ. ನಾಟಕು ಸಂಗೀತು ಸಾಹಿತ್ಯಗೋಷ್ಠಿಹೀಳಕ್ಕ್ ವರರಪೊ ಅ್ಹಂತೂ ಇನ್ನೂ ವಿಶೇಷಮಾನ ಅಭಿರುಚೀ ಕಾಟರ ವೇಷಭೂಷಣಂಗಳಣ್ಣು ಅಲಂಕರಿಚ್ಚಿಕರದ್ ಲೋಕರೂಢಿ. ಗಾಯನತಕ್ಕಣ್ಣಮೂ ಹೆಚ್ಚಾಯಿಟ್ ಎಂದೆ ಸೌಂದರ್ಯು. ಪದಿನಟ್ಟತ್ತೇ ವಯಸ್ಸ್. ತೇನತ್ಥಾ ಮಧುರಮಾನ ಕಂಠು. ಅ್ಹತ್ಥನ ಅ್ಹಳತ್, ಅ್ಹಂದೆ ತಾರತಕ್ಕೋರಿ ಅ್ಹತ್ಥನ ಮಂದ್ರತಕ್ಕಿಳಂಜಾಲೂ ಆಯಾಸಮಹಾದ ಧ್ವನಿಸೌಷ್ಠವು. ಆಹಾ! ಓದದ್ಭುತಮಾನ ಸ್ವರಸಂಚಾರಿ, ಓದದ್ಭುತಮಾನ ಸೌಂದರ್ಯು! ಅ್ಹಂಟ್ ಎಲ್ಲಾರೂ ಎನಕ್ ಮೆಚ್ಚತ್ತೇ ಉದ್ಗಾರಂಗಳಾ ಚೊಲ್ಲರವಾಳೇ. ಅಘಾಡೆ ಕಣ್ಣಿಹೀಳುಳ್ಳೆ ತೇನಾ ಮೀರಿಯರ ಮೆಚ್ಚ್. ಉಂದೆ ಸಂಗೀತತಕ್ಕೂ ಉನಕೂ ವಶಮಾಯುಟರಾಣಿ ಅ್ಹಣ್ಣರ ದೃಷ್ಟಿಸಂದೇಶು. ಎಲ್ಲಾರೂ ಸಂಗೀತತಾ ಅರ್ಥೂಪಣ್ಣಿಕಿಂಡ್ ಆಸ್ವಾದಿಯರ ರಸಿಕಾ. ನಾ ಆರಕ್ಕೂ ವೈಯಕ್ತಿಕಮಾ ವಶಮಾಚಿಲ್ಲೆ. ಆನಾಕ ರಸಿಕಗಣತ್ತೇ ಮುಂತೀಲೆ ಇಪ್ಪಡಿ ಆರಾಧಿಚ್ಚಿಕಾಂಡಿಂತಣ್ಣು ಉಬ್ಬಾಂಡಿಂದೆ. ಮೇಲಕ್ಕ್ ಓರಾಂಡಿಂದೆ. ಆಕಾಶತುಳ್ಳೆ ತೇಲಾಂಡಿಂದೆ. ಪಣತಕ್ಕ್ ಕೊರಾ ಇಂದಿಲ್ಲ. ಸಮೃದ್ಧಮಾ ವೈಭವತಣ್ಣಮೇ ಜೀವಿಪೀಲಾಮಾನತ್ಥನ ಪಣು ವರಾಂಡಿಂದ್. ಚಮಿಯರತಕ್ಕೊತ್ತಿ, ಓರೇ ಕಾರ್ಯಂಗಳಕ್ಕೊತ್ತಿ ಸೇವಕಿಹೀಳಾ ವಚ್ಚಿಕಂಡೆ. ಒರು ದ್ವಾರಪಾಲನಾ ನೇಮಿಚ್ಚೆ. ಚಮಿಯರವಡೆ ಮೂಲಕಮಾವೂ ಕಾರ್ಯತ್ತೇತಂದೆ ಮೂಲಕಮಾವೂ ಎನಕ್ ಗುಪ್ತಸಂದೇಶಂಗಾ ವರಕ್ಕ್ ಪರಪಟ್ಟಹೀನ. 'ಸಾಮಂತಾಳಾನ ಇಂದ್ರಸೇನಾ ಉಂಗಳಾ ಪೂಜೇ ಪಣ್ಣಕ್ಕ್ ತವಕಿಯಡ. ಗುಪ್ತಮಾ ಊರಕ್ಕಡೇಲೆ ಇಕ್ಕರ ಅಘಾಡೆ ಉಪವನಗೃಹತುಳ್ಳೆ ಸಂಧಿಚ್ಚಿ ಸುವರ್ಣತ್ತೇ ತಟ್ಟೇಯೇ ಬಹುಮಾನಮಾ ಸ್ವೀಕರಿಯಂಗೊ,' ಅ್ಹಣ್ಣರತ್ಥಾ ಸಂದೇಶಂಗ. ಎನ್ನಾ ಓದಂಟ್ ತೆರಿಂಜಿರಾನ್ನ ಇಂದೆ ಅಯೋಗ್ಯಂಗಾ? ನಾ ಓದೂ ವೇಶ್ಯಾ ಅ್ಹಂಡ್, ಅ್ಹಂಟ್ ಕೋಪತಣ್ಣು ಕಾರ್ಯತ್ತೇತಾ ವೈಯ್ಯಾಂಡಿಂದೆ. ಅಫಿಳಾ ಉಡಿವಿಚ್ಚ್ ಓರೇತೇಫಿಳಾ ನೇಮಿಚ್ಚಿಕಂಡೆ. ರಂಡ್ ಮಾಸೂ ಮಾತ್ರು. ಅತ್ಥೇಮೇಲೆ ಅಫಿಳೂ ಸಂದೇಶವಾಹಕಿಹೀಡೆ ಕಾರ್ಯೂಪಣ್ಣಕ್ಕ್ ಪ್ರಯತ್ನಚ್ಚಹೀನ. 'ಉಂಗಳಕ್ಕ್ ಇಷ್ಟೂ ಇಲ್ಲಂದಾಕ ವಾಣ ಅಣ್ಣಂಗೊ. ಎಂಗಡೆಮೇಲೋಕ್ ಕೋಪತಾ ಕಾರಡಿಹ್ಯೊ?' ಅ್ಹಂಡದ್ ಚಮಿಯರ ವೈಶಾಖಿ. ರಸಿಕಾಳಕ್ಕ್ ರಸತಾ ಸಾಪಡಿಯರ ಕಲಾವಿದೆಯಾಯುಟ್ ಇತ್ಥಾ ಪ್ರಾರ್ಥನೆಹೀಳಕ್ಕ್

ಕೋಪಿಚ್ಚಿಕರದ್ ಬಾಲಿಶು ಅ್ಣಣ್ಣರ ತಿಳಿವಳಿಕ್ಯ ಅಪ್ಪೊ ಎನಕ್ ಇಂದಿಲ್ಲ. ಇನ್ನಮೇಲೆ ಎಂದೆ ಹಾತಕ್ಕ್ ವರಕೂಡಾದ್ ಅ್ಂಟ್ ಅಂದೆ ಸಾಮಂತನಕ್ಕ್ ಚೊಲ್ಲು ಅ್ಂಟ್ ಏಕವಚನತ್ತೇ ಅಗೌರವತ್ತೇ ಭಾಷೇಂದುಳ್ಳೆ ಚೊಲ್ಲೀ ಉಟ್ಟುಟೆ. ಆನಾಕ ಅವುಂ ಕೋಪೂಪಣ್ಣಿಕಿಂಡಿಲ್ಲಾಂ. ಎಂದೆ ಹಾತಕ್ಕ್ ವರರತಾ ನಿಲ್ಲಿಚ್ಚಿಲ್ಲಾಂ. ಅವುಂ ಸಂಗೀತಜ್ಞು. ರಸಜ್ಞು. ಸಂಗೀತತ್ತೇ ಮರ್ಮಸ್ಥಾನಂಗಳಾ ಗುರುತಿಚ್ಚಿ ಸವಿಯರ ಅವಂದೆ ಮೊಖಭಾವತಾ ಪಾರ್ತ ತತ್‌ಕ್ಷಣು ಎಂದೆ ಕೋಪು ಆವಿಯಾ ಪೋಚು. ಎಲ್ಲಾಫಿಳೂ ಅವನತ್ಥನಿಯೇ ಸಂಭಾವಿತಾಳಂಡ್. ವಾಣ ಅಂಡಿಂತ ಅವಮಾನಿಚ್ಚಿದ್ ಅ್ಂಟ್ ಅರ್ಥೂ ಪಣ್ಣಿಕ್ಯಾಂಡಿಂದಹೀನ. ಅಹಂಕಾರತಾ ಕೆರಳಿಚ್ಚಿಕಾಂಡಿಂದಹೀನ. ತಂಗಡೆ ಅಂತಸ್ತತ್ತೇಫಿಳೇ ಇನ್ನೂ ಅದತ್ಥನಿಯೋ ಗಣ್ಯಾ ಎಂಗಡೆ ಬಡೇಕ್ ವರಾಂಡರಾನ್ನ ಅ್ಣಣ್ಣರ ಪ್ರಜ್ಞೇಣ್ಣು ಬಲಾತ್ಕಾರು ಅಪಹರಣು ಮುದಲಾನ ರಾಜಸಮಾರ್ಗತಾ ಪುಡಿಯಾಂಡಿಂದಿಲ್ಲಹೀನ.

"ಆನಾಕ ಹಾಮಣಿಯಾನಾನ ಯದುಭದ್ರನಕ್ಕ್ ಎಂದೆಮೇಲೆ ಸಂಶಯೂ ಪರಂದದ್. ಉಳ್ಳೇ ಕೋಪೂ ಕಾಟಕ್ಕ್ ಪ್ರಾರಂಭಿಚ್ಚಾಂ. 'ಇನ್ನಮೇಲೆ ನೀ ಒತ್ತೀಯೇ ಪಾಡ್. ನಾ ವೀಣೇ ಪುಡಿಚ್ ಉಕ್ಕಾಕರದೇ ಇಲ್ಲೆ. ಆರೂ ಎನ್ನಾ ಮೆಚ್ಚರದಿಲ್ಲ. ಉಂದೆ ಧ್ವನಿ, ಉಂದೆ ಸ್ವರವಿನ್ಯಾಸು, ಉಂದೆ ಸ್ವರಾಲಾಪಂಗಳಾ ಮಾತ್ರು ಮೆಚ್ಚಡ. ಸರಸ್ವತೀ ದೇವಿ ಅಳಹೀ ಕಂಠತಾ ಅಳಹೀ ವ್ಯಕ್ತೀಕ್ ಮಾತ್ರು ಕುಡಕಡ, ಅ್ಣಣ್ಣರ ವಾರ್ಥೆಹೀಳುಳ್ಳೆ ಉಂದೆ ದೇಹ ಸೌಂದರ್ಯತಯೂ ಮೆಚ್ಚರ ವಾರ್ಥೊಲ್ಲನ್ನಾ,' ಅ್ಂಟ್ ಅಸಮಾಧಾನತಾ ತೋಡಿಕ್ಯಕ್ಕ್ ಪರಪಟ್ಟಾಂ. ರಸಿಕಾಡೆ ಮುಂತೀಲೆ ಸೊಸ್ತಮಾ ಇಕ್ಕೂಂ. ಓಕಂಡಾಕ ಅಫಾಡೆ ಪೋಷಣೇಣ್ಣು ನಂಗ ಇಂದೆ ಸುಖತುಳ್ಳೆ ಪಳಿಯಾಂಡರಾಣು ಅ್ಣಣ್ಣರದ್ ಅವನಕ್ಕ್ ತೆರಿಂಜಿಂದ್. ಆನಾಕ ಅಸಮಾಧಾನತಿಯೆಲ್ಲಾ ಎಂದೆದರಕ್ಕ್ ತೋಡಿಕಿಂಡ್ ಎನ್ನಾ ಚುಚ್ಚಾಂಡಿನ್ನ. ಉಂದೆ ಸೌಂದರ್ಯತಾ ಪಾರಮಾಟಾದ ಕುರುಡು ಅ್ಂಟ್ ಎನ್ನಾ ಅಲಕ್ಷ್ಯ ಪಣ್ಣಾಂಡರಾಡ ಅ್ಂಟ್ ಇರಿಯಾಂಡಿನ್ನ. ಅವಂದೆ ಮನಸ್ಸಕ್ಕ್ ಬೇಜಾರಹಕ್ಕಹದ್ ಅ್ಂಟ್ ಸೇವಕಿ ಪಣ್ಣೀನ ಚಮೀಲಾ ನಾನೇ ಇಂಡಾಂಡಿಂದೆ. ನಾನೇ ಅವನಕ್ಕ್ ಸ್ನಾನತ್ತೇ ನೀರಾ ತೋಡೀಕುಡಾಂಡಿಂದೆ. ಪಾಡಕ್ಕ್ ಸಭೇಕ್ ಅಳಿಚಕಂಡ್ ವರರತಕ್ಕ್ ಮುದಲು ನಾನೇ ಧೋತ್ರತಾ ಉಡಿತಿ ಮೇಲುದತಾ ಪೋತೀ ತಲೇಕ್ ಕಿಂಕಾಪತ್ತೇ ಪೇಟಾತಾ ಪೋಟ್ ಅಲಂಕಾರೂ ಪಣ್ಣಾಂಡಿಂದೆ. ಪುದಿಶ್ಯಾನ ಪೂಹೀಳಣ್ಣು ಕಟ್ಟೀನ ಹಾರತಾ ಪೋಡಾಂಡಿಂದೆ. ಇತ್ಥನಿಯಾನಾಲೂ ಅವುಂ ಅಸಮಾಧಾನತ್ತೇ, ಸಂಶಯತ್ತೇ ವಾರ್ಥೇ ಚೊಲ್ಲರತಾ ನಿಲ್ಲತೀತಿಲ್ಲಾಂ. ಜೊತೇಲೆ ತುಂಕಿಂಡಪೋ ಎಂದೆ ಅಂಗಾಂಗಂಗಳಾ ಸವರಿಕಿಂಡ್ ಉಂದೆ ಒಡಂಬತ್ತೇ ಚರ್ಮು ಪಾಲತ್ತೇ ಕೆನೇ ಅತ್ಥನ ಮೃದು, ಉಂದೆ ಕಣ್ಣಹಾ ತಾವರೇ ಪೂವತ್ಥನ ಸುಂದರು, ಉಂದೆ ಮೂಕು ಚಂಪಕತ್ತೇ ದಳತಾಪೋಲೆ ಉಶಿರು ಅ್ಂಟ್ ವರ್ಣಿಯಕ್ಕ್ ಆರಂಭಿಚ್ಚಾಂ. ಅದ್ ಇಂದೆ ರಸಿಕವೃಂದತ್ತೇ ವಾರ್ಥೆಹೀಳಾ ಕೋಟ್ ಕಲತ ಭಾಷ. ಆರೂ ಇಪ್ಪಡಿ ನೇರಮಾ ಎಂದೆ ಕಣ್ಣ್ ಮೂಕು ತೋಳಹೀಳ ಹೊಗಳಾಂಡಿಂದಿಲ್ಲಹೀನ. ಅಫಿಯಾ ಮೆಚ್ಚಾ ಸೂಚಿಯಾಂಡಿಂದಿಂದೆಲ್ಲಾ ಸೂಚ್ಯಮಾಯಿಟ್, ಸ್ವಲ್ಪೂ ಪೋದೇ ಮೇಲೆ ಅಂತರಂಗತಕ್ಕ್ ತೋಚರ ಧ್ವನಿಯಾಯಿಟ್. ಆನಾಕ ಸಾಹಿತ್ಯತ್ತೇ ಜ್ಞಾನಮೂ ಇಂದ ಇವನಕ್ಕ್ ಅದೆಲ್ಲಾ ತೆರಿಯಾಂಡಿಂದ್. ಅಂಗಣ್ಣು ಕಲತ ವಾರ್ಥೆಹೀಳ ಇವುಂ ಇರಟತ್ತೇ ಪಡಿಕೇಲೆ ವಾಚ್ಯಮಾ ಪ್ರಯೋಗಿಯಾಣ್ಣಿನ್ನ. ತಾಳಿ ಎರಿಯಾಂಡಿಂದಾಲೂ ಪಡಿಕ್ಯ ಅವಂದೆ ಮಟ್ಟ್‌ಕ್ಕ್ ಇರಟ್ ತಾನೆ. ಇಂದೆ ವಾರ್ಥೆಹೀಳಾ ಚೊಲ್ಲೀ ಚೊಲ್ಲೀಯೇ ಅವುಂ ತಂದೆ ಅಂಧತ್ವತಾ ಎಂದೆ ಮನಸ್ಸಕ್ಕ್ ಕೊಳಂದ್ ಕುಡಾಣ್ಣಿನ್ನ. ಅತ್ತಕ್ಕ್ ಮುದಲು ಅವುಂ ಅಂಧು ಅ್ಣಣ್ಣರದ್ ಎನಕ್ ಕೇವಲು ಒರು ಅಂಶಮಾಯಿಂದ್. ಪ್ರಜ್ಞೇಉಳ್ಳೆ ವಿರಕಾ ಉಂಡುಪಣ್ಣರ ಅನುಭವಮಾ ಇಂದಿಲ್ಲ. 'ಅತ್ಥಾ ವರ್ಣನೇಯೆಲ್ಲಾ ನಿಂಗಾ ಪಣ್ಣಕ್ಕಹದ್,' ಒರು ರಾತ್ರಿ ಚೊಲ್ಲೀನೆ.

" 'ಅ್ತ್ತಕ್ಕ್? ಎನಕ್ ಸಾಹಿತ್ಯಪಾಠಮಾಯಿಕ್ಕಲ್ಲಿಯ?' ಅವುಂ ಕೋಟಾಂ.

" 'ಸಾಹಿತ್ಯಪಾಠು ತಾವರೇ ಪೂವು, ಚಂಪಕತ್ತೇ ದಳಂಗಡೆ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷಮಾನ ದರ್ಶನತಾ ಕುಡಕಲ್ಲ.'

" 'ಎನ್ನಾ ಕುರುಡು ಅಣ್ಣಾಂಡರಾಡ ನೀ.'

“ ‘ನಾ ಅಪ್ಪಡಿ ಅಣ್ಣಾಂಡಿಕ್ಕಲ್ಲೆ. ಉಂಗಡೆ ವಾಸ್ತವತೇಲೆ ಉಂಗಳಾ ನಾ ಒಪ್ಪಿಕಿಂಡರಾಣಿ. ಇತರಾಡೆ ವಾಸ್ತವತೇಕ್ ಪ್ರವೇಶೂಪಣ್ಣರ ಅಭ್ಯಾಸತಕ್ಕ್ ಪ್ಹೋಯುಟು ನಿಂಗಾ ಕುರುಡಾ ಅ್ಹಣ್ಣರ ಭಾವನೇಯ ಪ್ರಚೋದಿಪೀ ವಾಣಿಹ್ಯೊ.’

“ಇಪ್ಪಡಿ ಅವುಂ ಕುರುಡು ಅ್ಹಣ್ಣರ ಭಾವನ ಎನ್ನುಳ್ಳೆ ವಳಂಜದ್. ದೈಹಿಕಮಾನ ಕಣ್ಣಹೀಳೂ ಓಣು, ಅಫಿಳಣ್ಣು ಎನ್ನಾ ಪಾರಣು, ಅಂದೆ ಶಕ್ತಿ ಇವನಕ್ಕಿಲ್ಲ ಅ್ಹಣ್ಣರ ಪ್ರಜ್ಞಾ ಸ್ಪಷ್ಟಮಹಕ್ಕ್ ಪರಪಟ್ಟದ್. ಆನಾಕ ಅವನಾ ಅಲಕ್ಷ್ಯ ಪಣ್ಣೀತಿಲ್ಲೆ. ಮನಸ್ಸ್ ಅವನಾ ಅತಿಕ್ರಮಿಚ್ಚ್ ಓರೇತೇವಾಳ್ಳುಳ್ಳೆ ಹರಿಯಕ್ಕ್ ಉಟ್ಟಿಲ್ಲೆ. ರಸಿಕಾಡೆ ಮುಂತೀಲೆ, ದೇವಸ್ಥಾನು ಅಥವಾ ಇತರೇ ಸಾರ್ವಜನಿಕಮಾನ ಸಭೆಹೀಳುಳ್ಳೆ ಪಾಡರಪ್ಹೊ ಸಹಸ್ರ ಜೋಡಿ ಚೊವಿಹ ಎಂದೆ ಗಾಯನತಾ ಆಸ್ವಾದಿಯರಪ್ಪಡಿಯೇ ಸಹಸ್ರ ಜೋಡಿ ಕಣ್ಣಹ ಎಂದೆ ಸೌಂದರ್ಯತಾ ಮೆಚ್ಚಾಂಡ್ರಾನ್ನ ಅ್ಹಣ್ಣರ ಪ್ರಜ್ಞಾ ಎನಕ್ ವಿಲಕ್ಷಣಮಾನ ಸುಖತಾ ಕುಡಾಂಡಿಂದ್. ಅದ್ ಪಾಪು, ಇಂದೆ ಮೆಚ್ಚ್ಕ್ಕ್ ನಾ ನಿರ್ಲಿಪ್ತುಳಾ ಇಕ್ಕಣು ಅ್ಹಣ್ಣರ ಆರಂಭಿಕಮಾನ ಭಾವನ ಅಪ್ಹೊ ಇಲ್ಲಾದೇ ಪ್ಹೋಹುಂ.’’

ಅಂಗಿತವರೀಕೂ[1] ಸಿದ್ಧಾಸನತುಳ್ಳೆ ಉಕ್ಕಾಕಂಡಿಂದ ಎಂದೆ ಮಂಡೀಲೆ ಸ್ವಲ್ಪು ನೋವ್ ಕಂಡ್ ನಾ ಆಸನತಾ ಬದಲಿಚ್ಚೆ. ತನ್ಮಯಮಾ ಚೊಲ್ಲಾಂಡಿಂದ ಅವೆ ಅತ್ತಾ ಗಮನಿಚ್ಚಿ, ‘ಬೇಜಾರಹಾಂಡರಾಂದಾ?’ ಅ್ಹಂಡ.

‘ಇಲ್ಲ, ಚೊಲ್ಲು, ನಿಲ್ಲೀವಾಣ,’ ಅ್ಹಂಡೆ.

‘ನೀ ಒರೂಹೊಟ್ಟೇಲೆ ರಾಡ. ನಾನೂ ಅತ್ಥನಿಯೆ. ಚಾರುಮತಿ ಕ್ಷೀರಾನ್ನತಾ ಪಣ್ಣೀರಾಂದ್. ಆರೀಪ್ಹೋಯಿಕ್ಕಲಾಂ. ನಾನೂ ನೀನೂ ಒಟ್ಟಕಾ ಇಕ್ಕರ ಕಡೇಕ್ ಅದ್ ವರಲ್ಲ. ನಾನೇ ಪ್ಹೋಯಿಟ್ ಕೊಂಡ್ರಣಿ ತಡಿ.’ ಅ್ಹಂಟ್ ಓಂದ್ ಪ್ಹೋನಾ. ಸ್ವಲ್ಪುಪ್ಹೋದೇಕ್ ಒರು ಫೆರೀ ಇನ್ನೊರು ಸಣ್ಣೀ ಬೋಗುಣಿಹೀಳುಳ್ಳೆ ಪ್ಹೋಟಕಂಡ್ ವಂದ್ ಫೆರಿಶ್ಯಾ ಎಂದೆ ಮುಂತೀಲೆ ವಚ್ಚ್, ಸಣ್ಣತಾ ತಾಂ ಉಕ್ಕಾಕಂಡಿಂದ ಜಾಗತ್ತೇ ಮುಂತೀಲೆ ವಚ್ಚ್ ಪುನಃ ಪ್ಹೋಯಿಟ್ ರಂಡ್ ಪಂಚಪಾತ್ರೆಹೀಳುಳ್ಳೆ ನೀರಾ ಕೊಳಂದಾ. ವಲಕೈಯಿಕ್ಕ್ ನೀರಾ ಪ್ರೋಕ್ಷಿಚ್ಚಿಕಂಡ್ ಕಳವೀ ನಾ ಸಾಪಡಕ್ಕ್ ಪರಪಟ್ಟೆ. ಆಹಾರೂ ಶಿಕ್ಕೀನಾಕ ಶಿಕ್ಕಹಡ್ ಇಲ್ಲಂದಾಕ ವಾಣ ಅ್ಹಣ್ಣರ ಕಾಡ್–ಜೀವನತುಳ್ಳೆ ಇಂದ ಎನಕ್, ಒರು ವಾರತುಳ್ಳಾಯಿಟ್, ಸೂರ್ಯೋದಯಮಾನ ರಂಡ್ ಪ್ರಹರತುಳ್ಳೆ ಹೊಟ್ಟೇಕ್ ಉಳಾದೇ ಇಂದಾಕ ಚುರುಗುಟ್ಟಾಂಡಿಕ್ಕುಂ. ಅವಳೂ ಸ್ವಲ್ಪು ಸಾಪಟ್ಟಮೇಲೆ, ‘ಅ್ಹಂತೀಕ್ ನಿಲ್ತೀಂದೆ?’ ಅ್ಹಂಡಾ.

‘ಪ್ರಜ್ಞೀಲೆ ವಿರಕ್ ಉಂಡಾಯಿಂದ್. ಮೆಚ್ಚತ್ತೇ ಸುಖತುಳ್ಳೆ ಲಿಪ್ತಿ ವಳಂಜಿಂದ್.’

“ಒರುನಾ ಒರು ಯುವಕು ಎಂದೆ ಹಾಮಣಿಯಾಂ ಯದುಭದ್ರನಾ ಹುಡಕಿಕಿಂಡ್ ವಂದ್. ಮಾವ, ಅ್ಹಂಟ್ ಕೂಹೀನ ಅತ್ತಂದೆ ಧ್ವನೀಯ ಕೋಟೇ ಇವುಂ ಶ್ರೀಮುಖ ಅ್ಹಂಟ್ ಅಳಚಾಂ. ಅಂಧಾಳಕ್ಕ್ ಶಬ್ದಗ್ರಹಣು, ಶಬ್ದಸ್ಮೃತಿ ಅ್ಹಪ್ಪದೂ ಚುರುಕು. ಅದ್ ಇವಂದೆ ಮಚನಾಪುಳ್ಳ. ತಮಕೇಂದೆ ಪುಳ್ಳ. ತಕ್ಷಶಿಲೇತೇದ್. ಸಾಲ್ವಪುರತುಳ್ಳೆ ಯದುಭದ್ರ ಅ್ಹಣ್ಣರ ಒತ್ತುಂ ಅಂಧಗಾಯಕು ರಾಣ ಅ್ಹಂಟ್ ಸಾರ್ಥತ್ತೇವಾ ಚೊಲ್ಲೀನ ವಾರ್ಥೇಮೇಲೆ ಹುಡಕ್ಕಿಂಡ್ ವಂದಿಂದ್. ಇರಿಹಿತ್ಮೂಡು ವರ್ಷು. ಇವುಂ ಊರಾ ಉಟ್ಟ್ ಪತ್ತ್ ವರ್ಷಂಗಳೇ ಆಯಿರಾನ್ನ. ಅ್ಹಂಗೆ ರಾಣ, ಓದ್, ಅ್ಹಕ್ಪಡ ಅ್ಹಣ್ಣರದ್ ಅಫಾಳ್ಳಕ್ಕ್ ತೆರಿಂಜೇ ಇಂದಿಲ್ಲ. ಇಂದೆ ಮಚನು ಶ್ರಿಮುಖನಕ್ಕ್ ಸಂಗೀತತಾ ಕಲವರ ಅಭಿಲಾಷ. ಇಂದೆ ಮಾಮನತ್ಥಾವಾಳ್ಳಣ್ಣು ಕಲವಣು ಅ್ಹಣ್ಣರ ಆಶ. ಇವಂದೆ ಮೂಲಕಮಾ ವಿದ್ಯಾಸಂಪಾದನೇ ಪಣ್ಣಣು ಅ್ಹಂಟ್ ಹುಡುಕ್ಕಿಂಡ್ ವಂದರಾಂದ್. ಪದಿಮೂಡಾ ವಯಸ್ಸುಳ್ಳೆ ನಾ ಇಂದ ಮಟ್ಟತುಳ್ಳೆ ಅದ್ ಇಪ್ಹೊ ರಾಂದ್. ಎನ್ನಾಪ್ಹೋಲೆ ಮಧುರಮಾನ ಧ್ವನಿ ಅ್ಹಂಡ್. ಆನಾಕ ಬಲು ರಾಂದ್. ಅ್ಹತ್ಥನ ನುಲಿಂಜಾಲೂ ವೊರಿಯಾದ ಸ್ಥಾಪಕತಾ ರಾಂದ್. ಕಾವ್ಯತಾ ಮೀರೀನ ಗಾಯನತಕ್ಕೋರಣು ಅ್ಹಣ್ಣರ ಪ್ರೀತಿ ರಾಂದ್. ತಂದೆ ಊರುಕೇರಿಹೀಳ ಯದುಭದ್ರು ವಿಚಾರಿಚ್ಚಿಕಣ್ಣ. ಅತ್ತಾ ಜೊತೇಲೆ ವಚ್ಚಿಕಂಡ್ ಕಲಿಪಿಯಕ್ಕ್ ಎಂದೆ ಅನುಮತೀ ಕೋಟಾಂ. ಶ್ರಿಮುಖು ನಲ್ಲವನಾ ಪ್ಹೋಲೆ ಕಂಡದ್. ಎನಕಣ್ಣು ನಾಲ್ವರ್ಷು ಫೆರೀತೇದ್. ನಂಬಳಕ್ಕೂ ಒರು ಜೊತೆಯಹಂದ್ ಅ್ಹಂಟ್ ನಾ ಒಪ್ಪಿಕಿಂಡೆ.

1 ಅಂತೀವರೀಕೂ

"ವಾಸ್ತವಮಾ ಅತ್ತಕ್ಕ್ ಅತ್ತಂದೆ ಮಾವನಕ್ಕಣ್ಣಮೂ ನಾ ಹೆಚ್ಚಾನ ಗುರುವಾನೆ. ಎನ್ನಾ ಅಮ್ಮಾಮಿ ಮ್ಹಂಟ್ ಅಳಿಚದ್. ನಿತ್ಯಮೂ ವಡಿಚಾಲಾ ಓಂದ್ ಎಂಗಳಕ್ಕ್ ರಂಡ್ ಜನತಕ್ಕೂ ಪಾದಾಭಿವಂದನೇ ಪಣ್ಣೀ ಮುಂತೀ ಕಾರ್ಯತಾ ಪಣ್ಣಾಂಡಿಂದ್. ಅತ್ತಕ್ಕ್ ಕಲಿಪಿಯರದ್ ಮ್ಹಂಡಾಕ ಎನಕೂ ಇನ್ನಿಲ್ಲಾದ ಉತ್ಸಾಹು ಓರಾಂಡಿಂದ್. ಕಲಿಪಿಯರಪ್ಫೋ ಮ್ಹತ್ಥನಿಯೋ ಸೂಕ್ಷ್ಮಂಗ ಎನಕೇ ಹೆಚ್ಚ್ ಸ್ಪಷ್ಟಮಾ ಅರ್ಥಮಹಾಂಡಿಂದಹೀನ. ಇತ್ಥಾ ಚುರುಕಾನ ಶಿಷ್ಯನಕ್ಕ್ ಪಾಠೂ ಚೊಲ್ಲಾಂಡ್ರಾಣಿ ಮ್ಹಣ್ಣರ ಹೆಮ್ಮಾ ಕೂಡ. ಚೊಲ್ಲೀಂತಾ ಮನಸ್ಸಾವಚ್ಚ್ ಕೋಳಾಂಡಿಂದ್. ಮ್ಹತ್ಥನಿಯೋ ವಾರಿ ಅತ್ತಕ್ಕ್ ಚೊಲ್ಲೀ ಕುಡರಪ್ಫೋ ಅದ್ ಅನುಸರಿಯರತಾ ಉಟ್ಟ್ ಕೋಳಾಂಡಿಂದ್. ಎನಕ್ ನಾ ಪಾಡಿಕ್ಯಾಂಡಿಂದೆ. ಎಂದೆ ಸ್ವರತ್ತೇ ಅಂತರಿಕ್ಷತುಳ್ಳೆ ತನ್ಮಯಳಾ ಸಂಚರಿಯಾಂಡಿಂದೆ. ನಾ ಪಣ್ಣರ ವಿನ್ಯಾಸು, ಸೃಷ್ಟಿಯರ ಕ್ಲಿಷ್ಟಮಾನ ಬಂಧು, ಅತ್ತುಳ್ಳಣ್ಣು ನೆಗಿಂಜ್ ಪ್ರಧಾನಧಾಟೀಕ್ ಶೇರರ ಕೌಶಲು ಇತ್ಯಾದಿಯಾನ ತಾಂತ್ರಿಕಾಂಶಂಗಳಾ ಇತ್ತತ್ಥನ ವಿವರಮಾಯಿಟ್ ಅರ್ಥೂ ಪಣ್ಣಿಕ್ಯರ ಓರೆ ಮ್ಹಂದೆ ರಸಿಕನೂ ಇಂದಿಲ್ಲ. ನಿಂಡವಾ ಕೋಟ್ ತೆರಿಂಜಿರಾಡ. ಇದ್ ಸ್ವತಃ ಕಲವಾ ಅರ್ಥೂಪಣ್ಣಿಕ್ಯಾಂಡಿಂದ್. ಅರ್ಥೂಪಣ್ಣಿಕ್ಯಾಂಡಿಂದಿಂತ ಅತ್ಥೇಮೇಲೆ ಅಭ್ಯಾಸೂಪಣ್ಣಿ ಒಪ್ಪಿಯಾಂಡಿಂದ್. ನಾ ಪಾಡರಪ್ಫೋ ಅತ್ತಂದೆ ಮೊಖತುಳ್ಳೆ ಮಡುಗಟ್ಟಾಂಡಿಂದ ತನ್ಮಯತ, ಮೆಚ್ಚ್, ಆರಾಧನಾ ಭಾವಂಗ ಎನ್ನುಳ್ಳೆ ಸ್ಫೂರ್ತಿ ಹೆಪ್ಪಾಂಡಿಂದಹೀನ. 'ಅಮ್ಮಾಮಿ, ಅದ್ಭುತು, ಇದ್ ಅದ್ಭುತು', ಮ್ಹಣ್ಣರ ಅತ್ತಂದೆ ವಾರ್ಥ ಎಂದೆ ಎತ್ತರತಕ್ಕ್ ಓರರ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಇಕ್ಕರವಾಡೆ ಮೆಚ್ಚಾಯಿಟ್ ನಾ ಉಲ್ಲಾಸೂಪಡಾಂಡಿಂದೆ. ಮುದಲು ಮುದಲು ಅಮ್ಮಾಮಿ ಮ್ಹಣ್ಣಾಂಡಿಂದಿಂದ್, ಕ್ರಮೇಣ ಅಂದೆ ನಾಮಪದತ ನಿಲ್ಲಿಚ್ಚಿದ್. ಒರುನಾ ದೇವಸ್ಥಾನತುಳ್ಳೆ ನಾನೂ ಯದುಭದ್ರನೂ ಪಾಡಣಮಾ ಇಂದ್. ಶಿವರಾತ್ರಿ. ಜ್ವರೂ ವಂದ್ ಯದುಭದ್ರು ವರರ ಸ್ಥಿತೀಲೆ ಇಂದಿಲ್ಲ. ಜೊತೇಕ್ ಶ್ರಿಮುಖನಾ ಅಳಚಿಕಿಂಡ್ ಪ್ಫೋನೆ. ನಾನೇ ಪ್ರಧಾನಗಾಯಕಿ. ಅದ್ ಸಹಚಾರಿ. ಹೆಂಬಾ ಕಳೆಗಟ್ಟೀತ್. ಇಂದೆ ಜೋಡಿ ಅಳಹ್, ಉಂಗಡೆ ರಂಡ್ ಜನತ್ತೆ ಜೋಡಿ ಅಳಹ್, ಮ್ಹಂಟ್ ಮ್ಹತ್ಥನಿಯೋ ರಸಿಕಾ ಕೊನೇಲೆ ವಂದ್ ಮೆಚ್ಚೀ ಚೊಲ್ಲೀನ. ಪಾಡರಪ್ಫೋ ಮಧ್ಯೆ ಮಧ್ಯೆ ನಾ ಉಡರ ಮೊದಲು ಅತ್ತಂದೆ ಮೊಖತಾ ಪಾರಾಂಡಿಂದೆ. ಅತ್ತಂದೆ ಕಣ್ಣಹಾ ಎಂದೆ ನೋಟತಾ ಸಂಧಿಚ್ಚಿ ನಾ ನಿಲ್ಲಿಚ್ಚಕಡೇಣ್ಣು ಅತ್ತಂದೆ ಧ್ವನಿ ಮ್ಹಡತಕಾಂಡಿಂದ್. ಪುನಃ ಅದ್ ಎನಕ್ ವಹಿಪಿಯರ ಮೊದಲು ಎಂಗಡೆ ರಂಡ್ ಜನತ್ತೇ ಕಣ್ಣಹ ಸಂಧಿಯಾಂಡಿಂದಹೀನ. ಯದುಭದ್ರಂದೆ ಜೊತೇಲೆ ಪಾಡರಪ್ಫೋ ಕಾಲತ್ತೇ ಲೆಕ್ಷ್ಯತಮೇಲೆ ನಾ ಮ್ಹಡತಕಾಂಡಿಂದೆ. ಆನಾಕ ಕಣ್ಣ್ ಕಣ್ಣ್‌ಹಾ ಸಂಧಿಚ್ಚಿ ಪರಸ್ಪರಮಾ ಭಾವದಾನೂ ಪಣ್ಣಿಕಿಂಡ್ ಭಾವಸ್ಫೂರ್ತಿಪಣ್ಣಿಕಿಂಡ್ ಭಾವಪ್ರಚೋದನೇ ಪಣ್ಣಿಕಿಂಡ್ ನಾದಾಭಿವ್ಯಕ್ತೀಕ್ ನೇತ್ರಾಭಿವ್ಯಕ್ತೀತೇ ಹೊಳಹಾ ಕುಡತಕಂಡ್ ಪಾಡೀನ ಅನುಭವು ಎನ್ನುಳ್ಳೆ ಪೂವಣ್ಣಮೂ ಹಗುರಮಾನ ಕುಡಿಮಲ್ಲಿಗೇಕಣ್ಣಮೂ ಮಧುರಮಾನ ಭಾವನೇಯ ವರಿವಿಚ್ಚದ್. ಇತ್ತಕ್ಕ್ ಇನ್ನೂ ಶ್ರದ್ಧೇಣ್ಣು ಪಾಠೂ ಚೊಲ್ಲಣು, ಎಂದೆ ಸಮತಕ್ಕ್ ಮ್ಹಡತಕಣು ಮ್ಹಣ್ಣಿಚ್ಚಿದ್.

"ಪಿತ್ತಾನಾ ವಡಿಚಾಮು ಅದ್ ಎನಕ್ ನಮಸ್ಕಾರೂ ಪಣ್ಣಕ್ಕ್ ವಂದಪ್ಫೋ ಅಂಗೆ ಓರೆ ದಾರೂ ಇಂದಿಲ್ಲ. 'ಇನ್ನ್‌ಮೇಲೆ ನಮಸ್ಕಾರೂ ಪಣ್ಣವಾಣ. ಗುರು ಮ್ಹಂಡಾಕ ಕೃತಕಮಹಂದ್. ನಂಬಾ ರಂಡ್ ಪೇರೂ ಜೊತೆಗಾರಾ,' ಮ್ಹಂಡೆ. ಅತ್ತಂದೆ ಕಣ್ಣಹ ಆಮ ಮ್ಹಣ್ಣರಹುಡಿ ಹೊಳಿಂಜಹೀನ. ಮಧ್ಯಾಹ್ನತ ಪ್ಫೋದೇಲೆ ನಾ ಅತ್ತಕ್ಕ್ ಪಾಠೂ ಚೊಲ್ಲಾಂಡಿಂದೆ. ಅದ್ ಯದುಭದ್ರು ವಿಶ್ರಾಂತೀಕ್ ಮ್ಹಂಟ್ ಒರಕೂ ಪಣ್ಣರ ಸಮಯುಂ. ಕೀಳೆ ತುಂಕ್ಯಾಂಡಿಂದ ಅವಂದೆ ವಿಶ್ರಾಂತೀಕ್ ವಿಘ್ನಮಹಾದೇ ಇರಹಡ್ ಮ್ಹಂಟ್ ನಂಗಾ ರಂಡ್ ಜನಮೂ ಉಪ್ಪರಿಗೇಲೆ ಉಕ್ಕಾಕಂಡ್ ಅಭ್ಯಾಸೂ ಪಣ್ಣಿಕ್ಯಾಂಡಿಂದು. ಅಂಡೇನು ಅದ್ ಎನಿಯೇ ನೆಟ್ಟಕಣ್ಣಹೀಳಣ್ಣು ಪಾರಾಂಡಿಂದ್. ವೀಣೇಯಾ ಪುಡಿಚಿಕಂಡ್ ನಾ ಉಕ್ಕಾಕಂಡಿಂದೆ. ಎಂದೆ ಎದರಕ್ಕ್ ಅದ್. ತಾಂ ಒರೇ ಸಮತಕ್ಕ್ ದೃಷ್ಟಿಚ್ಚಿ ಪಾರಾಂಡಿಕ್ಕರದ್ ಎನಕ್ ತೆರಿಯಾದೇ ಇರಹಡ್ ಮ್ಹಂಟ್ ಮಧ್ಯೆ ಮಧ್ಯೇ ದೃಷ್ಟೀಯ ಸ್ವಲ್ಪು ಅಂಕಿಂಕಡೇಕ್ ಹೊರಳಿಯಾಂಡಿಂದ್, ಅತ್ಥನಿಯೆ. ಅತ್ತಂದೆ ಕಣ್ಣಹೀಳುಳ್ಳೆ ಮೆಚ್ಚ್ ಆರಾಧನೆಹೀಡೆ ಜಿನಗ್ ತೊಟ್ಟಾಂಡಿಂದ್. 'ಮ್ಹತ್ತಕ್ಕಪ್ಪಡಿ ತದೇಕದೃಷ್ಟೀಣ್ಣೂ ಪಾರಾಂಡರಾಡ?' ಧ್ವನೀ ತಗ್ಗಿಚ್ಚಿ ನಾ ಕೋಟೆ, ಕೀಳೆ ತುಂಕಿಂಡಿಂದ ಅತ್ತಂದೆ ಮಾಮನಕ್ಕ್ ಅಕಸ್ಮಾತ್ ಎಚ್ಚರಮಾಯಿಂದಾಕ ಕೋಳಾದೇ ಇರಹಡ್ ಮ್ಹಂಟ್.

“ಉತ್ತರತಾ ಚೊಲ್ಲಕ್ಕ್ ಅದ್ ತಡವರಸೀತ್. ಶಬ್ದಂಗಾ ಪರಪಡಾದ, ವಾಕ್ಯಂಗಾ ಆಕಾರೂಪಡೆಯಾದ ಮನಃಸ್ಥಿತಿ. ಗಂಟಲ್‌ಕಟ್ಟೀಂದ್. ಚೊಲ್ಲು ಆ್ಹಂಟ್ ಬಲವಂತೂ ಪಣ್ಣೀನೆ. ಪಾರರತಕ್ಕ್ ಎಂದೇದೋದೂ ಆಕ್ಷೇಪಮಿಲ್ಲ, ಅತ್ತತ್ತೇ ಕಾರಣತಾ ತೆರಿಯಕ್ಕ್ ಉತ್ಸಾಹತಣ್ಣು ರಾಣಿ ಆ್ಹಣ್ಣರಹುಡಿ.

“ಗಂಟಲ್ ಪುದಿಂಜಿಪೋಯಿಕ್ಕರ ಧ್ವನೀಲೆ ವಾರ್ಥೊಲ್ಲೀತ್ : ‘ದೇವಸ್ಥಾನಂಗಳುಳ್ಳೆ ವೀಣೆ ಪುಡಿಚಿಕಂಡ್ ಉಕ್ಕಾಕಂಡಿಕ್ಕರ ಶಾರದೇಂದೆ ವಿಗ್ರಹತಾ ರೂಪಿಚ್ಚಿರಂದೇ ಶಿಲ್ಪಿ, ಉಂಗಳಾ ಪಾರ್ತೇ ರೂಪಿಚ್ಚಿರಾಂದ್ ಆ್ಹಣ್ಣಿಯಂದ್. ಶಿಲ್ಪಿ ಕಲ್ಪಿಚ್ಚಿಕಲಾಮಾ ಇಕ್ಕರತಕ್ಕಣ್ಣಮೂ ಉಜ್ವಲಮಾನ ರೂಪು ಉಂಗಡೇದ್. ಇಪ್ಪಡಿಯೇ ಪಾರಾಂಡಿರಣು ಆ್ಹಣ್ಣಿಯಂದ್.’

“ನಾ ಪುಳಕಿತಳಾನೆ. ಅತ್ತಂದೆ ಕಣ್ಣಹಾ ಸಂಗೀತತಾ ನುಡಿಯಾಂಡಿಂದಹೀನ. ಓರೇ ಆರಾನೂ ಇಪ್ಪಡಿ ಚೊಲ್ಲೀಂದಾಕ ನಾ ಕೋಪಿಚ್ಚಿಕಾಂಡಿಂದೇನೋದೋ. ಅತ್ತಂದೆ ಮೆಚ್ಚ್ ಒರೂ ವಾರ್ಥಾ ಆಯಿಂದಿಲ್ಲ. ಆರಾಧನಾಭಾವು ಹೆಂಬೀ ಚೊಲ್ಲಾಂಡರಾಂದ್ ಆ್ಹಣ್ಣರದ್ ಅತ್ತಂದೆ ಕಣ್ಣ್, ಧ್ವನಿ ಅಪ್ಪಡಿಯೇ ಗೊಂದಲು ಹೆಂಬೀನ ಮೊಖತುಳ್ಳೆ ವ್ಯಕ್ತಮಹಾಂಡಿಂದ್. ಭಾವಗ್ರಹಿಕೇಲೆ ಅತ್ತಕ್ಕಣ್ಣಮೂ ನಾ ಹೆಚ್ಚ್ ಪ್ರಬುದ್ಧಳಾಯಿಂದೆ. ‘ಆ್ಹಂದೆ ಭಾಗತುಳ್ಳೆ ರೂಪತ್ತೇ ಉಜ್ವಲತ ನಿಹಿತಮಾರಾಂದ್?’ ಆ್ಹಂಟ್ ಕೋಳರಪೊ ಎಂದೆ ಗಂಟಲೂ ಪುದಿಂಜಪೋಯಿಂದ್.

“‘ಇತ್ಥಾ ಭಾಗು ಆ್ಹಂಟ್ ಪ್ರತ್ಯೇಕಿಚ್ಚಿ ಚೊಲ್ಲರಹುಡಿ ಇಲ್ಲ. ಒಟ್ಟಾನ ಅಂದತಕ್ಕ್ ಸ್ವರ್ಗತಕ್ಕೋರಿಯರ ಶಕ್ತಿ ರಾಂದ್. ಕಣ್ಣ್ ಮೂಕು ವಾಯಿ ಪುಬ್ಬು ಕಳತ್ ತೋಳು ಸ್ತನತ್ತೇ ಮಾಟಂಗಳಕ್ಕ್ ತಂಗತಂಗಡೇದೇ ಆನ ಮಂತ್ರಶಕ್ತಿ ರಾಂದ್. ನಿಂಗಾ ಉಕ್ಕಾಕಂಡಿಕ್ಕರ ಭಂಗಿ, ಮೊಳಕಾಲ್ ಪಾದು ಕಾಲವಿರಳಹೀಡೆ ಆಕಾರಮಂತೂ ಅಮೃತಶಿಲೇಲೆ ಕಡಿಂಜಹುಡಿ ರಾಂದ್. ಇತ್ಥಾ ಉಜ್ವಲಮಾನ ರೂಪತಯೇ ಹುಡಕೀ ವಂದ್ ನೆಲೆಚ್[1] ರಾಂದ್ ಸಂಗೀತು.’

“ಎಂದೆ ಕಣ್ಣಹ, ಎಂದೆ ಭುಜು ತೋಳು ಸ್ತನು ಮೊಳಕಾಲ್ ಪಾದು ಕಾಲತ್ತೇ ವಿರಳಹೀಡೆ ಕಡೇಕ್ ಹರಿಂಜಹೀನ. ಮೂಕತ್ತೇ ತುದಿಹೀಳಾ ಸೂಕ್ಷ್ಮಮಾ ಪಾರ್ತಕಂಡಹೀನ. ಅದ್ ಚೊಲ್ಲರದ್ ನಿಜು ಆ್ಹಣ್ಣಿಚ್ಚದ್. ಆ್ಹತ್ಥಾ ಭಾವಮಾರ್ದವತೇಣ್ಣು ಗುರುತಿಚ್ಚಿರಾಂದ್, ಗುರುತಿಚ್ಚಿ ವರ್ಣಿಚ್ಚಿರಾಂದ್. ಇತ್ತಕ್ಕ್ ಪಾರರ ಕಣ್ಣಹಾ ರಾನ್ನಾ ಆ್ಹಣ್ಣಿಚ್ಚಿದ್. ವಳವಣ್ಣು ಎಂದೆ ಕಣ್ಣ್‌ಹೀಳೇ ಚಂಚಲಮಾಚಹೀನ. ‘ಸರಿಯಾ ಅಭ್ಯಾಸೂ ಪಣ್ಣಿಕ್ಯೊ. ಇಲ್ಲ, ಧ್ವನೀಯ ವೀಣೇಕ್ ಹೊಂದಿಪಿ,’ ಆ್ಹಂಟ್ ನುಡಿಪಿಯಕ್ಕ್ ಆರಂಭಿಚ್ಚೆ. ತಪ್ಪಾ ಪಣ್ಣೀನತಾಪೋಲೆ ಅದ್ ವೀಣೇತೇ ತಾನತಾ ನುಡಿಯಕ್ಕ್ ಪರಪಟ್ಟದಾನಾಲೂ ಧ್ವನೀತೇ ಸ್ಥಿರತಾ ವಂದಿಲ್ಲ.

“ಅಂಡೇನತಣ್ಣು ನಂಗಾ ರಂಡೇಪೇರ್ ಜೊತೇಲಿಕ್ಕಚ್ಚೆ ಪಿಸ್‌ವಾರ್ಥೇಲೆ, ‘ಇಪ್ಪಡಿಯೇ ನಿಂಡಿರಂಗೊ. ಇಂದೆ ಭಂಗೀಲೆ ಉಂಗಡೆ ಸೌಂದರ್ಯು ವಿನೂತನಮಾ ಇರಂದ್. ಸ್ವಲ್ಪು ಕಂಭತಾ ಒರಹೀ ನಿಲ್ಲಂಗೊ, ವಲಕಾಲಾ ಪಾದೀ ಮಡಿಚಿ,’ ಆ್ಹಣ್ಣಾಂಡಿಂದ್. ‘ನೀ ಚೊಲ್ಲೀನಾ ಆ್ಹಂಟ್ ನಾ ಕೋಳರದಿಲ್ಲೆ,’ ಆ್ಹಂಟ್ ಮುನಿಸಾ ಕಾಟೀನಾಲೂ ನಾ ಅತ್ತಂದೆ ಅಪೇಕ್ಷೇ ಆ್ಹಂತೆ ನಿಲ್ಲಾಂಡಿಂದೆ, ಅತ್ತಂದೆ ಕಣ್ಣಹೀಡೆ ಆಸ್ವಾದನೇಣ್ಣು ವಂಚಿತಮಾನಾಕ ಎಂದೆ ರೂಪತಕ್ಕ್ ಸಾರ್ಥಕತಾ ಇಲ್ಲ ಆ್ಹಣ್ಣರಹುಡಿ. ‘ನಿಂಗ ಮಂಜನಕತ್ತೇ ಚೀರೆ ಉಡತಿಕ್ಯೋವಾಣಿಹ್ಯೊ. ಉಂಗಡೆ ಸೌಮ್ಯಸೌಂದರ್ಯತಾ ಪಾಳಪಣ್ಣಂದ್ ಅಂದೆ ವಣ್ಣು. ಖಿರ್ಪಾ ಉಡಿತಿಕಿಂಡಾಕ ಉಂಗಡೆ ಭಳಪ್ಪ್ ಓಂದ್ ಕಾಣಂದ್. ಭಳತ್ತತಾ ಉಡಿತಿಕಿಂಡಾಕ ಉಂಗಡೆ ಭಳತ್ತ ವಣ್ಣತಕ್ಕ್ ಶೋಭಾ ವರಂದ್. ತಿಳಿಯಾನ ಥೊಪ್ಪ್ ವಸ್ತ್ರ ಪಾಲಕ್ಕ್ ಕೇಸರೀ ಬೆರೆಸೀನ ಪದತಾ ಕುಡಂದ್. ನೀಲಿಯಂತೂ ನವಿಲಾಪೋಲೆ ಹುಚ್ಚ್ ಪುಡಿಪಿಯಂದ್,’ ಆ್ಹಂಟ್ ವರ್ಣಿಯಾಂಡಿಂದ್. ಕ್ರಮೇಣ ಏಕವಚನತಾ ಬಳಸೀತ್. ಅದೇ ಸಹಜು ಆ್ಹಣ್ಣಿಚ್ಚಿ ಸಂತೋಷಮೇ ಆಚಿ. ಅದ್ ಚೊಲ್ಲರ ಅದ್ ಮೆಚ್ಚರ ವಣ್ಣತ್ತೇ ವಸ್ತ್ರಂಗಳಿಯೇ ಉಡಿತಿಕ್ಯಕ್ ಆರಂಭಿಚ್ಚೆ. ಅದ್ ಮೆಚ್ಚತ್ತೇ ನೋಟತಾ ಎಂದೆ ಮೇಲೆ ಬೀರಂದಾಕ ತಳಮಳಮಹಾಂಡಿಂದ್. ಅತ್ತಂದೆ ಅಂದೆ ನೋಟಮೇ ಜೀವನತ್ತೇ ಪರಮಾರ್ಥು ಆ್ಹಣ್ಣಿಯಾಂಡಿಂದ್. ಪ್ರತಿನಿತ್ಯಮೂ ಸ್ನಾನಮಾನಮೇಲೆ ನಾ ಒರು

1 ನೆಲಾನಿಂಡ್

ಪೂವತ್ತೇ ಹಾರತಾ ಕಳತಕ್ಕ್ ಪೋಟಕಾಂಡಿಂದೇನೆ, ಅತ್ತ ಅದ್ ಪುಷ್ಪಂಗಳಾ ಸಂಚಯಿಚ್ಚಿ ಕಟ್ಟೀಕುಡಕ್ಕ್ ಶುರೂಪಣ್ಣೀತ್. ಅದೇ ಸ್ವಂತಮಾನ ವಿರಲಹೀಳಣ್ಣು ಕಟ್ಟರದ್ ಓರೇ ಆರಕ್ಕೂ ತೆರಿಯಾಂಡಿಂದಿಲ್ಲ. ಎಂಗಡೆ ರಂಡ್ ಜನತಕ್ಕ್ ಮಾತ್ರು ತೆರಿಯಾಂಡಿಂದ ರಹಸ್ಯು ಅದ್.

"ಒರು ಮಧ್ಯಾಹ್ನು ಉಪ್ಪರಿಹೇಂದುಳ್ಳಿ ಪಾಠತಕ್ಕ್ ಆಂಟ್ ಉಕ್ಕಾಕಂಡಿಂದಪ್ಪೊ ಅದ್ ಕೋಟದ್. ಅತ್ಥನ ಪೋದೇಕ್ ಎಂದೆ ಸೌಂದರ್ಯತಾ ವರ್ಣಿಯರ, ಇತ್ಥಾ ಚೀರೇ ಉಡತಿಕ್ಕ್ಯೋ, ಇತ್ಥಾ ಭಂಗೀಲೆ ನಿಲ್ಲ್ ಆಂಟ್ ಚೊಲ್ಲರ ಸಲಿಗ್ಯ ಅಧಿಕಾರಂಗ ಅತ್ತಕ್ಕ್ ವಂದಿಂದಹೀನ. ನಾ ಅಂದೆ ಆದೇಶಂಗಳಣ್ಣು ಸಂತೋಷೂಪಡಾಂಡಿಂದೆ ಆಣ್ಣರದ್ ಅತ್ತಕ್ಕೂ ತೆರಿಂಜಿಂದ್. 'ನಾ ಒರು ವಾರ್ತೇ ಕೋಟಾಕ ನೀ ತಪ್ಪಾ ತೆರಿಯರದಿಲ್ಲಾ ತಾನೆ?'

" 'ಸರಿಯಾ ತೆರಿಯರ ಆಂದೆ ಅಪೇಕ್ಷಾ ಇಕ್ಕಂದ್ ಉಂದೆ ಮನಸ್ಸುಳ್ಳಿ?'

" 'ಕೀಟಳಾ ವಾಣ. ಗಂಭೀರಮಾ ಕೋಳಾಂಡರಾಣಿ.'

" 'ಕೋಳು'

" 'ಉನ್ನಾ ಒರುಕಾ ಸಂಪೂರ್ಣಮಾ ನಗ್ನಳಾಯಿಟ್ ಪಾರಣೂ ಆಣ್ಣಿಯಂದ್, ಪೂವತ್ತೇ ಹಾರು ಕೂಡ ಇಲ್ಲಾದೆ. ಸೌಂದರ್ಯತಕ್ಕ್ ವಸ್ತ್ರಭೂಷಣಂಗಡೆ ಅಡ್ಡಿ ಇಲ್ಲಾದೆ.'

"ವೀಣೇಮೇಲೆ ಕೈಯಾ ವಚ್ಚಕಂಡಿಂದ ನಾ ಬಗ್ಗಿ ಅತ್ತುಂದೆ ಕೆನ್ನೇಕ್ ಫಟ್ ಆಂಟ್ ಹೊಡಿಂಜೆ. ಅತ್ತುಂದೆ ಮೊಖು ಖರ್ಪಿಟ್ಟಾಲೂ ತಂದೆ ಪ್ರಾರ್ಥನೇಯ ಪಿಂತೀಕ್ ವಂಕ್ಯಾದೆ ಅದ್ ಎನ್ನಾ ಪಾರಾಂಡೇ ಇಂದ್. ನಾ ಅತ್ತಾ ಕಣ್ಣಹೀಳಣ್ಣು ಇರಿಯರಹುಡಿ ದೃಷ್ಟಿಚ್ಚೆ. ಅದ್ ಶಾಂತಮಾ ಅತ್ತಾ ಎದರಿಯಾಂಡಿಂದ್. 'ಪಾಡ್,' ಆಂಟ್ ವೀಣೇಯಾ ನುಡತಕ್ಕ್ ಪರಪಟ್ಟೆ. ಅದ್ ಧ್ವನಿಗೂಡಿಚ್ಚದ್. ವರ್ಣಾಲಂಕಾರಂಗಳಿಲ್ಲಾದ ಸಂಗೀತತಾ ನುಡಿಯಣು ಆಂಟ್ ಅತ್ತುಂದೆ ಅಂತರಾಳು ಪ್ರಾರ್ಥಿಯಾಂಡರಾಂದ್ ಆಣ್ಣರ ಅರ್ಥು ಎನಕ್ ಕಂಡದ್. ಆನಾಲೂ ನಾ ಸಂಗೀತತ ಮೇಲೆ ಗಮನೂ ವಚ್ಚ್ ಪುದ ಪುದ ವಿನ್ಯಾಸಂಗಳಾ ಚೊಲ್ಲಕ್ಕ್ ಪರಪಟ್ಟೆ.

"ನಾ ಫೆರಿಶ್ಶಾನ ಮೇಲೆ ಎಂದೆ ಸಹಜಸೌಂದರ್ಯತಾ ಆರೂ ಪಾರ್ತಕ್ಕಲ್ಲಾ ಆಣ್ಣರ ಸ್ಮರಣಾ ವಂದದ್. ಕೆಲವ್ ಸಾರಿ ಎನ್ನಾ ನಾ ಪಾರ್ತಕಂಡರಾಣಿ. ಶರೀರತ್ತೇ ಸೌಂದರ್ಯು ಸ್ವತಃ ಪಾತಕಂಡಾಕ ಕೃತಾರ್ಥಮಹಲ್ಲ. ಅದ್ ಓರೊತ್ತು, ನಂಬಾ ಅರ್ಪಿಯಕ್ಕ್ ಇಷ್ಟೂ ಪಡರತ್ಥಾ ಆರಾಧ್ಯವ್ಯಕ್ತಿ ಪಾರ್ತ್ ಮೆಚ್ಚೀನಾಕ ಮಾತ್ರು ಧನ್ಯಮಹರದ್. ಅಂದೆ ರಾತ್ರಿ ಯದುಭದ್ರು ತಂದೆ ಕೈಯಣ್ಣು ಎಂದೆ ಶರೀರತಾ ಸವರಿ, 'ನೀ ಆತ್ಥನ ಅಳಹಾ ರಾಡ,' ಆಂಡಪ್ಪೊ ಇವನಕ್ಕತ್ಥಾದ್ ತೆರಿಯಂದ್, ಇವಂದೆ ಅಂಗೈಯಕ್ಕ್ ಮೃದುವಾ ಸೋಕರ ಚರ್ಮತಾ ಉಟ್ಟಾಕ ಆಣ್ಣಿಚ್ಚಿ ಅಸಹ್ಯಮಾಚ್. ಪಿತ್ತಾನಾ ಸ್ನಾನೂ ಪಣ್ಣರಪ್ಪೊ ಎಂದೆ ಶರೀರತಾ ಗಮನೂವಚ್ಚ್ ಪಾರ್ತಕಂಡೆ. ಅಲಂಕಾರೂ ಪಣ್ಣಿಕ್ಯರಪ್ಪೊ ಫೆರೀ ಕನ್ನಾಡೀ ಮುಂತೀಲೆ ನಿಂಡ್ ಪಾರಾ[1] ಒಡಂಬಾ ಮರತೆ. ಆನಾಕ ಇಪ್ಪಡಿ ಒಡಂಬಾ ಮರವಣಮಾನ ವ್ಯಕ್ತಿ ನಾನಂಡ್, ಓರೇತೀವ, ನಿಜಮಾನ ಕಣ್ಣಿಕ್ಕರವ ಆಣ್ಣಿಚ್ಚಿ ಸರಸರಾ ಆಂಟ್ ಬಟ್ಟೇ ಉಡಿತಿಕಿಂಡೆ. ಅಂದೆ ಮಧ್ಯಾಹ್ನು ಅದ್ ಪುನಃ ಅದೇ ಪ್ರಾರ್ಥನೇತೇ ವಾರ್ತೇ ಚೊಲ್ಲಂದ್ ಆಂಟ್ ಕಾತೆ. ಅದ್ ಗಂಭೀರಮಾ ಸಂಗೀತತ್ತೇ ಪಾಠತಾ ಒಪ್ಪಿಯಾಂಡಿಂದ್. ಎಂದೆ ಕಡೇಕ್ ಸರಿಯಾ ಪಾರಾಂಡೂ ಇಂದಿಲ್ಲ. ದೃಷ್ಟಿಯೆಲ್ಲಾ ವೀಣೇ ಮೇಲಿಂದ್. ಅತ್ತತ್ತೇ ತಂತೀಮೇಲೆ ಆಡಾಂಡಿಂದ ಎಂದೆ ವಿರಲಹೀಳಯೂ ಶೇರಿಚ್ಚಿಂದಿಲ್ಲ. ಅಂಡೇನಮೆಲ್ಲಾ ಅದ್ ಎನ್ನಾ ಸರಿಯಾ ಪಾರ್ತಿಲ್ಲ. ಎಂಗಡೆ ರಂಡ್ ಜನತಕ್ಕ್ ಮಾತ್ರು ಅರ್ಥಮಹಾಂಡಿಂದ ದೃಷ್ಟಿಸೂಚನೆಹೀಳ, ಮೆಚ್ಚತ್ತೇ ಸಂದೇಶಂಗಳಾ ಪಾಯಿಚ್ಚಿಲ್ಲ. ಆತ್ತಯೋ ಕಳಿಂಜಹಂಡತ್ಥಾ, ಕೈಯಿಕ್ಕ್ ವಂದ ಮಾಣಿಕ್ಯತಾ ಪಾಳ್‌ಪಣ್ಣಿಕಿಂಡತ್ಥಾ ಖೇದತಣ್ಣು ನಾ ಹಿಂಡೀಪೋಹಕ್ಕ್ ಶುರುವಾನೆ. ಪಿತ್ತಾನಾಳೂ ಇಪ್ಪಡಿಯೇ ಆಚ್. ಅದ್ ಒಳಿಂಜಹುಡಿಯೂ ಪಾರ್ತಿಲ್ಲ. ಉಪ್ಪರಿಹೇ ಮೇಲೆ ಉಕ್ಕಾಕಂಡ್ ಪಾಠತಾ ಚೊಲ್ಲಿಚ್ಚಿಕರಪೋದೂ ದೃಷ್ಟೀಯ ಮೇಲಕ್ಕಡತಿಲ್ಲ. ನಾ ದುಡುಕೀನೆ. ನೈತಿಕ ಶಿಕ್ಷೆಯಾಯಿಟ್ ಕೆನ್ನೇಕ್ ಹೊಡಿಂಜೆ ಆಣ್ಣರ ಖೇದು ಅವರಿಚ್ಚಿಕಂಡದ್. ಅತ್ತುಂದೆ ಪಿತ್ತಾನಾ ಮಧ್ಯಾಹ್ನು ಧ್ವನೀಯ ಮಂದ್ರತಕ್ಕ್ ವಂಕಿಂಡ್‌ವಂದ್

1 ಪಾತ್‌ಕಂಡ್

ಅ್ಹಂಡೆ : ‘ಅಂಡೇನು ಕೋಟೇಯಿ, ಸಹಜಸೌಂದರ್ಯತಾ ಪಾರಣೂ ಅ್ಹಂಟ್. ಪುನಃ ಪುನಃ ಕೋಳರದಿಲ್ಲೆ ಅ್ಹಂಟ್ ವಾರ್ಥೇ ಕುಡಡೇಯಾ? ಪೊಂಢಾಟಿಮಾಳಕ್ಕ್ ವಳವಹಂದ್ ಅ್ಹಂಟ್ ನೀ ಯೋಚಿಚ್ಚೇ ಇಲ್ಲ.’

“ಅಂದೆ ವಾರ್ಥಾ ಅರ್ಥಮಹಕ್ಕ್ ಅತ್ತಕ್ಕ್ ನಾಲ್ ಕ್ಷಣಂಗಳೇ ಪುಡಿಚಹೀನ. ಕ್ರಮೇಣ ಅತ್ತಂದೆ ಮೊಖು ಅರಳೀತ್. ಕಳತ್ ಮೇಲಕ್ಕ್ ಓಂದದ್. ಎಂಗಳಕ್ಕ್ ಚೂಟಾ ಇಟ್ಟಮೇಲೆ ಕಾರ್ಯತ್ತೇ ಪೊಣ್ಣಾಳಹಾ ರಂಡೂ ತಂಗತಂಗಡೆ ಹಾಂಗಳಕ್ಕ್ ಪೊಹಾಂಡಿಂದಹೀನ. ಪುನಃ ವರಾಂಡಿಂದಿಂದ್ ಗೋಧೂಳೀತೇ ಸಮಯತಕ್ಕ್. ಮುಂತೀ ವಾಶಿಲ್ ಮುಚ್ಚಿ ಉಳ್ಳಣ್ಣು ತಾಪಾಳಾ ಪೋಟಿಂದ್. ಯದುಭದ್ರು ಒರಕೂಪಣ್ಣಾಂಡಿರಣ. ಅವ್ರು ಸಾಧಾರಣಮಾ ಮೇಲಕ್ಕ್ ವರರದಿಲ್ಲಾಂ. ಅಕಸ್ಮಾತ್ ವಂದಾಲೂ ನಾ ಅ್ಹಂದೆ ಸ್ಥಿತೀಲೆ ರಾಣಿ ಅ್ಹಣ್ಣರದ್ ಕಾಣರದಿಲ್ಲ. ಕಾಣರ ಶಕ್ತಿ ಇಂದಾಕ ನಾ ಓಕ್ ತವಕೂಪಟ್ಟ್ ಇತ್ತ್ಕ್ಕ್ ಸೂಚನೇ ಕುಡತ್ ತರಂದಹಣು? ಶ್ರೀಮುಖು ಪಾತಕಂಡ್ ಉಕ್ಕಾಕಂಡಿಂದ್. ನಿಶ್ಶಬ್ದಮಾ ವೀಣೇಯ ಕೀಳಕ್ಕ್ ವಚ್ಚ್ ನಾ ಓಂದ್ ನಿಂಡಹಂಡೆ. ಒಂಡೊಂಡಾ ವಸ್ತ್ರಂಗಳಾ ಔತ್ ಕಂಭತಾ ಒರಹೀ ನಿಂಡೆ. ಅತ್ತಕ್ಕ್ ಇಷ್ಟಮಹರಹುಡಿ ವಲಕಾಲಾ ಪಾದೀ ಮಡಿಚ್ ಕಂಭತ್ತೇ ಅಡಿಕಟ್ಟತ್ತೇ ಮೇಲೆ ವಚ್ಚ್ ಅ್ಹಡಕೈಯಾ ಮೇಲಕ್ಕಡತ್ ಕಾದಬಡೇಕ್ ವಾಂಕಿಂಡೆ. ಶಿಲ್ಪಿ ಕಡೆಯರ ವನಸುಂದರೀಂದೆ ಭಂಗೀಲೆ. ಅದ್ ಧೈರ್ಯಮಾ ಪಾರಾಂಡಿಂದ್. ಒರು ಕ್ಷಣು ಎಂದೆ ಮನಸ್ಸ್ ವಳವಣ್ಣು ತೋಮಮಾಚ್. ಆನಾಕ ಅತ್ತಂದೆ ಕಣ್ಣುಳ್ಳೆ ವಳವಾ ಉಂಡಪಣ್ಣರ ಕಾಮುಕಮಾನ ಗುರಿ ಇಂದಿಲ್ಲ. ಶಿಲ್ಪೀಂದೆ ಆರಾಧಕಮಾನ ಮೆಚ್ಚ್ ಎನಕ್ ಕಂಡದ್. ವಳವ್ ಕಳಿಂಜ್ ಅತ್ತಂದೆ ಕಣ್ಣಣ್ಣು ಎನ್ನಾ ನಾ ಪಾರ್ತಕಕ್ಕ್ ಪರಪಟ್ಟೆ. ಎಂದೆ ಇಡೀ ಶರೀರು ಪುದ ವಳಕತ್ತೇ ಉಜ್ವಲತೇಲೆ ಕಾಣಕ್ಕ್ ಪರಪಟ್ಟದ್. ಎಂದೆ ಶರೀರತಾ ಕಂಭತಕ್ಕೊರಹಿಚ್ಚ್ ನಿಲ್ಲಿಚ್ಚ್ ನಾ ನಾಲ್ ಹೆಜ್ಜಾ ದೂರೂ ನಡಂದ್ ನಿಂಡ್ ಪಾರರ ಶಕ್ತೀಯ ಪಡಿಂಜಹಂಡಿಂದೆ. ಇದೊರು ಅನುಪಮಮಾನ ಕೃತಿ, ಕಲಾಕೃತಿ, ಇದ್ ಎನಕ್ ಇತ್ತತ್ತೇ ದರ್ಶನು ಪಣ್ಣಿಚ್ಚಿದ್ ಅ್ಹಣ್ಣಿಚ್ಚಿದ್. ಅತ್ತಯೀ ಪಾರಾ[1] ಒಡಂಬಾ ಮರತೆ.

“ಸ್ವಲ್ಪ ಪೋದಾನ ಮೇಲೆ ಪಿಂತಿರಂಬೀ ವಂದ್ ಅಂದೆ ಶರೀರತುಳ್ಳೆ ಒಂಡಾಯಿಟ್ ಅತ್ತಂದೆ ಕಡೇಕ್ ತಿರಿಂಬಿ ಮಳ್ಳ, ‘ಪೋರಮಾ? ಬಟ್ಟೆ ಪೋಟಕೋವಾ?’ ಅ್ಹಂಡೆ. ಮೂಕಸ್ಥಿತೀಯಾ ತಲಪೀಂದ ಅದ್ ವಾರ್ಥೊಲ್ಲೀತಿಲ್ಲ. ನಾನೇ ಬಗ್ಗಿ ಒಂಡೊಂಡಾ ಚೀರ ಕುಘಾಯಂಗಳ ಇಟ್ಟಕಂಡ್ ಮುದಲಾ ಪೋಲೆ ಉಕ್ಕಾಕಂಡ್ ವೀಣೇಯ ಕೈಯಿಕ್ಕ್ ವಂಕಿಂಡೆ. ಅದ್ ಇನ್ನೂ ಎನ್ನಾ ಪಾರಾಂಡೇ ಇಂದ್. ಮೌನಮಾ ಇಂದಾಕ ಅಂದೆ ಶಿಲ್ಪತ್ತೇ ಮಂತ್ರಶಕ್ತೀಣ್ಣು ಪರಂಬಕ್ಕ್ ವರಕ್ಕ್ ಸಾಧ್ಯಮಿಲ್ಲ ಅ್ಹಂಟ್ ಅರ್ಥೂಪಣ್ಣಿಕಿಂಡ್ ನಾ ತಂತೀಯಾ ಮೀಟಕ್ಕ್ ಪರಪಟ್ಟೆ. ಅಂಡೇನಮೆಲ್ಲಾ ಎನ್ನಾ ಪಾರರಪೊ ಅತ್ತಂದೆ ದೃಷ್ಟಿ ಎಂದೆ ಸಹಜಮಾನ ಸೌಂದರ್ಯತಾ ಮಾತ್ರು ಪಾರಾಂಡಿಂದ್ ಅ್ಹಂಟ್ ಎನಕ್ ಅ್ಹಣ್ಣಿಯಾಂಡಿಂದ್. ಒಡಂಬು ಪದೇ ಪದೇ ಪುಳಕಿತಮಹಾಂಡಿಂದ್.

“ಪಿತ್ತಾನಾ ಉಪ್ಪರಿಹೇ ಮೇಲೆ ಸಂಗೀತಾಭ್ಯಾಸತಕ್ಕ್ ಉಕ್ಕಾಕಂಡಪೊ ಅದ್ ಧ್ವನಿ ತಗ್ಗಿಚ್ಚ್, ‘ಇನ್ನೊರಕ ಪಾರರ ಬಯಕೆಯಹಂದ್, ಒರುಕಾ ದೈವದರ್ಶನು ಆನವನಕ್ಕ್ ಪುನಃ ಪುನಃ ದರ್ಶನತ್ತೇ ಆಕರ್ಷಣಾ ಅಹರಹುಡಿ,’ ಅ್ಹಂಡದ್.

“ಶೀಳ್ ನೋಟತಾ ಬೀರಿ ನಾ ಅ್ಹಂಡೆ : ‘ನೀ ಒಡಂಬಾ ಮುಚ್ಚಿಕಿಂಡ್ ಉಕ್ಕಾಕಂಡ್ ಪಾರಾಂಡಿರ್. ನಾ ಒತ್ತಿ ದರ್ಶನೂ ಪಣ್ಣಿಯಣಿ.’ ಅತ್ತಂದೆ ಮೊಖು ವಳವಣ್ಣು ಹಿಂಡೀ ನೀರಾಪೋಚು. ಅತ್ತಂದೆ ಪಿಂತೀಲೇ ಉತ್ಸಾಹೂ ಉಕ್ಕೀತ್. ಓಂದ್ ನಿಂಡಹಂಡ್ ತಂದೆ ಅಂಗಿ ಧೋತರಂಗಳಾ ಔತ್ ನಿಂಡದ್. ನಾನೂ ಎಂದೆ ವಸ್ತ್ರಂಗಳಾ ವಾಂಗಿ ನೇತೇ ಪೋಲೆ ಕಂಭತಾ ಒರಹಿಕಿಂಡ್ ನಿಂಡೆ. ಅದ್ ಸಂಪೂರ್ಣಮಾ ನಗ್ನನಾ ಇಂದಾಲೂ ಎಂದೆ ದೃಷ್ಟಿ ನೆಟ್ಟಿಂದಿಂದ್ ಅತ್ತಂದೆ ರಂಡ್ ಕಣ್ಣಹೀಳುಳ್ಳೆ. ದೈವಸೃಷ್ಟೀಲೆ ಕಣ್ಣಹೀಳತ್ಥಾ ಸುಂದರಮಾನ ಅಂಗು ಓರೇ ಅ್ಹದುಂಡ?[2] ಸೌಂದರ್ಯತಾ ಆಸ್ವಾದಿಯರದ್ ಮಾತ್ರಮಂಡ್. ಅಂತರಾಳತ್ತೇ ಸೂಕ್ಷ್ಮಾತಿ ಸೂಕ್ಷ್ಮಂಗಳಯೂ ವ್ಯಕ್ತೂಪಣ್ಣರ, ಮೆಚ್ಚ್ ಪ್ರೀತಿ ಆರಾಧನಾ ಸಮಾರ್ಪಣಾ ಮುದಲಾನ ಉದಾತ್ತಮಾನ ಭಾವನೆಹೀಡೆ ಜ್ಞಾನತಾ ಕ್ಷಣಾರ್ಧತುಳ್ಳೆ ಬೋಧೇ ಪಣ್ಣರ

1 ಪಾತ್‌ಕಂಡ್ 2 ಅ್ಹದ್ ಉಂಡು?

ಓರೇ ಅ್ತಂದೆ ಅಂಗೂ ರಾಂದ್? ಅತ್ಯಂತಮಾನ ಸುಂದರಮಾನ ಅಂಗು ಕಣ್ಣ್. ಸೌಂದರ್ಯತ್ತೇ ಉಗಮಸ್ಥಾನಮೇ ಅದ್. ನಾ ಅತ್ತಂದೆ ಕಣ್ಣಹೀಳಾ ಪಾರಾಂಡಿಂದೆ. ಅತ್ತಂದೆ ಕಣ್ಣಹ ಒರು ಪೂಜಾಪಾತ್ರೆಯಾಯಿಟ್ ಎಂದೆ ಸಮಸ್ತ ಶರೀರತಯೂ ಅತ್ತುಳ್ಳೆ ವಚ್ಚಿಕಂಡ್ ಅಭಿಷಿಂಚಿಯಾಂಡಿಂದಹೀನ.

“ಪಿತ್ತಾನಾ ನಂಗಾ ಒತ್ತರುಳ್ಳೊತ್ತರು ಐಕ್ಯಮಾನು. ಅದ್ ಎಂದೆ ಕಾದುಳ್ಳೆ ಪಿಸಗುಟ್ಟೀತ್ : ‘ಇದ್ ದೈಹಿಕಮಾನ ಸಂಯೋಗು ಅ್ಂಟ್ ಎನಕ್ ಅ್ಣ್ಣಿಯರದೇ ಇಲ್ಲ. ನೀ ಎಂದೆ ರತಿ. ನಾ ಉನ್ನಾ ಪೂಜಿಪಿಯಾಂಡರಾಣಿ. ಗಂಧತಾ ಪೂಸಿ, ಪುಷ್ಪತಾ ಚೂಟಿ, ಧೂಪತ್ತೇ ಸುಗಂಧತಾ ಪೋಟ್, ತಾಳೀತೇ ವಳಕುಳ್ಳೆ ಎನ್ನಾ ನಾ ಉನಕ್ ನೈವೇದ್ಯೊ ಪಣ್ಣಿಕಿಂಡರಾಣಿ. ನೀ ಒತ್ತಿ ಮಹಾನ್ ಸೌಂದರ್ಯತ್ತೇ ದೇವತ. ಉಂದೆ ದರ್ಶನತ ಮೂಲಕಮಾ ಎಂದೆ ಕಣ್ಣಹೀಳ ಪುನೀತಮಾ ಪಣ್ಣಿಕ್ಯಾಂಡರಾಣಿ. ಎನಕ್ ಕಾಮು ವಾಣ, ಕಾಮತೃಪ್ತಿ ವಾಣ. ಉಂದೆ ದರ್ಶನಭಾಗ್ಯು ಪೋರು,’ ಅ್ಂಟ್ ಚೊಲ್ಲಿಕಿಂಡ್ ಮಧ್ಯೆ ಮಧ್ಯೆ ಎಂದೆ ಇಡೀ ಶರೀರತಾ ತಂದೆ ಕಣ್ಣಹೀಳುಳ್ಳೆ ಹೆಪ್ಪಿಕ್ಯಾಂಡಿಂದ್. ಆಮ, ದೇಹತೃಪ್ತೀಕಣ್ಣಮೂ ದರ್ಶನತ್ತೇ ಧನ್ಯತೇಯೇ ಅತ್ತಂದೆ ಗುರಿ ಅ್ಂಟ್ ಎನಕ್ ಅ್ಣ್ಣಿಚ್ಚಿ ಎಂದೆ ಸಮಸ್ತತಯೂ ಅರ್ಪಿಚ್ಚಿಕಂಡೆ.

“ಅತ್ಥೀಮೇಲೆ ನಂಗ ಐಕ್ಯಮಾನಪೋದೆಲ್ಲಾ ಅದ್ ಎನ್ನಾ ಸ್ತುತಿಪುಷ್ಪಂಗಳಣ್ಣು ಅ್ರ್ಚಿಯಾಂಡಿಂದ್. ಎಂದೆ ಚರ್ಮತ್ತೆ ಮೃದುತ್ವು, ಮೈರತ್ತೇ ಮಾರ್ದವಮಾನ ಮಿಂಚ್, ಕಣ್ಣಂಗಣತ್ತೇ ನೀಲಾಕಾಶು, ಕಟೀತೇ ಮಾಂತ್ರಿಕಮಾನ ಆಕೃತಿ, ಸ್ತನಂಗಡೆ ಜೀವಮೂಲು ಮುದಲಾಯಿಟ್ ಅದ್ ವಣ್ಣಿಯಕ್ಕ್ ಶುರೂಪಣ್ಣೀನಾಕ ಪ್ರತಿನಿತ್ಯಮೂ ಪುದ ಪುದ ಕಾವ್ಯ ಪರವಾಂಡಿಕ್ಕುಂ. ವರ್ಣನೇತೇ ಸ್ತೋತ್ರೂ ಅರಳಾಂಡಿಂದ್. ಅತ್ತಂದೆ ಮಂತ್ರಪುಷ್ಪಂಗಳುಳ್ಳೆ ಉತ್ಪ್ರೇಕ್ಷಾ ಇಂದಿಲ್ಲ. ವಾಸ್ತವತೇತೇ ವಾಸ್ತವಮಾನ ವರ್ಣನಾ ಇರಾಂಡಿಂದ್ ಅ್ಣ್ಣರ ಭಾವನೇಣ್ಣು ಎಂದೆ ಅಂತರಂಗು ಸಮಾಧಾನೂ ಪಣ್ಣಿಕ್ಯಾಂಡಿಂದ್. ಒರೊರು ಅಂಗತಯೂ ಧ್ವನಿಪೂರ್ಣಮಾ ರಸಪೂರ್ಣಮಾ ವರ್ಣಿಚ್ಚಿ ಸ್ತುತಿಚ್ಚ್ ಅತ್ತಕ್ ವಿಶಿಷ್ಟಮಾನ ಪೂಜೇ ಪಣ್ಣಾಂಡಿಂದ್. ಎನ್ನಾ ದೇವಿಯಾಯಿಟ್, ದೇವತೆಯಾಯಿಟ್, ಮದನಂದೆ ಪ್ರೇರಕಶಕ್ತಿಯಾಯಿಟ್ ಅಧಿಷ್ಠಾನೂ ಪಣ್ಣಿ ಪ್ರಾಣತಾ ಹೆಪ್ಪಿ ಅರ್ಚಿಯಾಂಡಿಂದ್. ಪ್ರಾಣತಾ ಹೆಪ್ಪರ ಶಕ್ತಿ ಇಂದಿಂದ್ ಅತ್ತಂದೆ ರಂಡ್ ಕಣ್ಣಹೀಳಕ್ಕ್. ಅತ್ತಂದೆ ಕಣ್ಣಹಾ ಇಲ್ಲಂದಾಕ ಎನಕ್ ಜೀವಮೇ ಇಲ್ಲ, ಜೀವನಮೇ ಇಲ್ಲ, ನಾ ಒರು ಪುಣು ಅ್ಣ್ಣರ ಭಾವನ ಎನ್ನುಳ್ಳೆ ಸ್ಥಾಯಿಯಾಚ್.”

“ಉಪ್ಪರಿಹೇಲೆ ಮೂಡು ಕುಚ್ಚುಳ್ಳಹಾ ಇಂದಹೀನ. ಅಲ್ಲಾದೇ ಒರು ಫೆರೀ ಅಂಗಣು. ನಂಗಾ ಅಂಗಣತುಳ್ಳೆ ಉಕ್ಕಾಕಂಡ್ ಸಂಗೀತಾಭ್ಯಾಸೂ ಪಣ್ಣಾಂಡಿಂದು. ಅಂದೆ ಮೂಡುಳ್ಳೆ ಪಿಂತೀಕಾ ಇಂದ ಶ್ರೀಮುಖಂದೆ ಕುಚ್ಚುಳ್ಳೆ ಐಕ್ಯಮಹಾಂಡಿಂದು. ಅವುಂ ಮಧ್ಯತುಳ್ಳೆ ಮೇಲಕ್ಕ್ ಪತ್ತೀ ವಂದಾಕ! ಅ್ಣ್ಣರ ಆತಂಕು ಆರಂಭತುಳ್ಳೆ ಇರಾಂಡಿಕ್ಕುಂ. ಕ್ರಮೇಣು ಅಭ್ಯಾಸಮಾನಹುಡಿ ಅವುಂ ಮೇಲಕ್ಕ್ ವರರದೇ ಇಲ್ಲಾಂ, ಅಕಸ್ಮಾತ್ತಾ ವಂದಾಲೂ ಅ್ಪ್ಪಡಿಯೂ ಕಣ್ಣ್ ಕಾಣರದಿಲ್ಲ ಅ್ಣ್ಣರ ಧೈರ್ಯು ವಳಂಜ್ ಎಂಗಡೆ ಪೂಜಾ ನಿರಾತಂಕಮಾ ನಡವಾಂಡಿಂದ್. ‘ಚೂಡೀ ಆನಮೇಲೆ ಎನಕೂ ಬಡ ವಿಶ್ರಾಂತಿ ಓಣು, ಅತ್ಥೀಮೇಲೆ ಶ್ರೀಮುಖನಕ್ಕ್ ಪಾಠು.’ ಅ್ಂಟ್ ಅವನಕ್ಕ್ ನಾನೇ ಚೊಲ್ಲೀಂದೆ, ಸಂಗೀತತ್ತೇ ಧ್ವನಿ ಕೋಳಾದೇ ಇಕ್ಕರ ಪೂರ್ವವಿವರಣೆಯಾಯಿಟ್. ಅಲ್ಲಾದೆ ಅವುಂ ಅ್ಂಗೆ ನಡವಣಮಾನಾಲೂ ಕೋಲಣ್ಣು ನೆಲತಾ ಬಡಿಂಜ್ ಖಚಿತೂಪಣ್ಣಿಕಿಂಡೇ ಹೆಜ್ಜೇ ಪೋಡರತಣ್ಣು ಎಂಗಳಕ್ಕ್ ತೆರಿಂಜೇ ತೆರಿಯಂದ್ ಅ್ಣ್ಣರ ಅನುಕೂಲಾಂಶಮೂ ಇಂದ್. ಇಪ್ಪಡಿ ಮೂಡು ಮಾಸತಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚಾ ಕಳಿಂಜಿಂದ್.

“ಒರುನಾ ನಂಗಾ ಸುದೀರ್ಘಮಾ ಐಕ್ಯಾಳಾಯಿಂದು. ಶ್ರೀಮುಖು ಬಲುಸ್ಫೂರ್ತೀಲಿಂದ್. ಕಾವ್ಯಮಯ ವಾಕ್ಯಂಗಳಾ ಸೃಷ್ಟಿಚ್ಚಿಕಂಡ್ ಎಂದೆ ರೂಪಸ್ತುತಿ ಪಣ್ಣಿಕಿಂಡ್ ರತಿಪೂಜೇ ಪಣ್ಣಾಂಡಿಂದ್. ನಾನೂ ಒಡಂಬಾ ಮರತಿಂದೆ. ಅತ್ಥೀಮೇಲೆ ಓಂದ್ ನಿಶ್ಶಬ್ದಮಾ ವಸ್ತ್ರಾದಿಹೀಳಾ ಧರಿಚ್ಚ್ ಶಬ್ದೂ ಅಹಾದಹುಡಿ ಕುಚ್ಚುಳ್ಳತ್ತೇ ವಾಶಲಾ ತರವಣಿ.

ಅವುಂ ನಿಂಡರಾಣ. ಕೈಯುಳ್ಳೆ ಕೋಲಿಲ್ಲ. 'ರಂಡೆ, ಆಚಾ ದೈನಿಕಮಾನ ಹಾದರಕೃತ್ಯು? ಆ್ತಟ್ಟನಾಳೇಣ್ಣಮೂ ಇಂದೆ ವಾಶಲಕ್ಕ್ ವಂದ್ ನಿಂಡ್ ಉಂಗಡೆ ಲಲ್ಲೇಯೂ ಶರೀರತ್ತೇ ಚಲನೇಯೂ ಉಸಿರತ್ತೇ ಹಿಡಿತು–ಬಡಿತಂಗಳಿಯೂ ಕೋಳಾಂಡರಾಣಿ. ಮುಕ್ತಾಯು ತೆರಿಂಜಮೇಲೆ ನಿಶ್ಶಬ್ದಮಾ ಇಳಿಂಜ್ ಪೊಹಾಂಡಿಂದೆ. ಇಂಡೇನೂ ತಡೀಮಾಟಾದೆ, ಎನಕ್ ಎಲ್ಲಾ ತೆರಿಂಜಿರಾಂದ್ ಆ್ತಂಟ್ ಉಂಗಳಕ್ಕ್ ರಂಡ್‌ಜನತಕ್ಕೂ ತೆರೀಪಡತಕ್ಕಾಹಾವೇ ಇಂಗೀತಮ್ಮಣಾ[1] ನಿಂಡಹಂಡೆ. ಓರೇತೇಘಿಡೆ ಜೊತೇಲೆ ನೀ ಹಾದರೂ ಪಣ್ಣಾದಹುಡಿ ಕಾವಲ್ ಪಣ್ಣಕ್ಕ್ ಎಂದೇವನಾನ ಮಚನು ಇರಹಡ್ ಆ್ತಂಟ್ ಒಪ್ಪೀ ವಚ್ಚಿಕಂಡೆ. ಸೋದರಮಾವು ತೋಪನಾರಕ್ಕ್ ಸಮಾನು. ಮಚನು ಪುಳ್ಳೀಕ್ ಸಮು. ಅತ್ತಯೇ ಕೈಯಿಕ್ ಪೋಟಕಂಡ,' ಆ್ತಂಟ್ ಕಿರಿಚೀನ. ಅತ್ಥೇಮೇಲೆ ಬಿಕ್ಕೀ ಬಿಕ್ಕೀ ಅಳಕ್ಕ್ ಪರಪಟ್ಟಾಂ; ಅವಂದೆ ಇಂಗೀನ ಕಣ್ಣಹೀಳುಳ್ಳೆ ನೀರ್ ಪನಿಯಕ್ಕ್ ಶುರುವಾಚ್.

"ಇತ್ಥಾ ಸಂದರ್ಭೂ ವಂದಾಕ ಸಮರ್ಥನೇಯ ನಾ ಆಲೋಚಿಯಾದೇ ಇಂದಿಲ್ಲೆ. 'ಅದ್ ಕಾವ್ಯಾಭ್ಯಾಸೂ ಪಣ್ಣಿಕ್ಯಾಂಡಿಂದ್. ಒರು ನಾಟಕತ್ತೇ ಸಂಭಾಷಣೇ ಆ್ತಳದೀ ತಿದ್ದಾಂಡಿಂದ್. ವಾಸ್ತವತಾ ಪಾರಕ್ಕಹಾದ ಕುರುಡೂ ಮಾತ್ರಮಂಡ್, ಹೀನಮಾನತಾ ಕಲ್ಪಿಚ್ಚಿಕರ ಕೊಳಕ್ ಬುದ್ಧೀತೇವೂಂ ನೀ,' ಆ್ತಂಟ್ ದಬಾಯಿಚ್ಚ್ ಅತ್ತಂದೆ ವಾಯಾಮುಚ್ಚೀಲಾಮಾ ಇಂದ್. ನೋವತ್ತೇ ಪರಿಸ್ಥಿತೀಣ್ಣು ಪರಂಬಕ್ಕ್ ವಂದ್ ಶಾಂತಿ ಸಂಪಾದಿಚ್ಚಿಕಕ್ಕ್ ಇತ್ಥಾ ದಬಾವಣಾ ಸಹಾಯಕು ಆ್ತಣ್ಣಿಚ್ಚಿ ಕ್ರಮೇಣ ಅವುಂ ಅತ್ತಿಯೇ ಒಪ್ಪಿಕಿಂಡೂವುಡಲಾಮಾ ಇಂದ್. ಆನಾಕ ಅದವರೀಕೂ, ಕಳಿಂಜ ಮೂಡಮಾಸತಣ್ಣಮೂ ಪಟ್ಟಿಕ್ಕರ ಸಂತೋಷತಾ ಪೊಯ್ಯಿ ಆ್ತಂಟ್ ನಾಕತ್ತೇ ತುದಿಮಾತ್ರತಣ್ಣು ನುಡಿಯಕ್ಕೂ ಮನಸ್ಸ್ ಹೇಸೀತ್.

" 'ಸ್ವಲ್ಪು ಗಂಟಲಾ ಇಳಿಚಿ ವಾರ್ಥೋಲ್ಲಂಗೊ,' ಆ್ತಂಟತ್ಥನೇಯೋ ಚೊಲ್ಲೀನೆ.

" 'ರಂಡೆ, ಉತ್ತಮಮಾನ ವಂಶತ್ತೇವೇ ಆ್ತಂಟ್ ಮೋಸೂ ಪೋಯುಟ್ ನಾ ಉನ್ನಾ ಕನ್ನಾಲೂ ಪಣ್ಣಿಕಿಂಡೆ,' ಆ್ತಂಟ್ ಅವುಂ ಕಿರಿಚೀನ.

"ತಿಳಿವಳಿಕ್ಯಾ ಇಲ್ಲಾದ ವಯಸ್ಸುಳ್ಳೆ ಕುರುಡಂದೆ ಕೈಯಾಪುಡಿಚೆ ಆ್ತಣ್ಣರ ವಾರ್ಥಾ ನಾಕಕ್ಕ್ ವಂದಾಲೂ ನಾ ಆಡೀತಿಲ್ಲೆ. 'ಆ್ತಥನೆಯಾನೂ ಆ್ತರಚಿಕ್ಯಂಗೊ. ಆಳಹೀಡೆದರಕ್ಕ್ ವಾರ್ಥೋಲ್ಲೀನಾಕ ಉಂಗಡೆ ಮರ್ಯಾದಯೇ ಪೊಹಂದ್,' ಆ್ತಂಟ್ ಚೊಲ್ಲಿ ಕೀಳಕ್ಕಿಳಂಜ್ ವಂದೆ.

"ಆನಾಕ ಸಾಯಂಕಾಲು ಆಳಹಾ ವಂದಮೇಲೂ ಅವುಂ ಕಿರಚರತಾ ಉಟ್ಟಿಲ್ಲಾಂ. ಪ್ರತಿಯೊರು ವಾಕ್ಯತುಳ್ಳೊ ಎಂದೆ ಭ್ರಷ್ಟತನು ಕೋಳರವಾಳ್ಳಕ್ಕ್ ಅರ್ಥಮಹರಪ್ಪಡಿ ವೈಯಾಣ್ಣಿನ್ನ. ತಿರಿಂಬಿಚ್ಚ್ ಉತ್ತರೂ ಕುಡರ ಧೈರ್ಯೂ ಪಣ್ಣೀಂದಾಕ ಪತ್ತ್ ಉತ್ತರಂಗಾ ಎಂದೆ ಮನಸ್ಸುಳ್ಳೆ ಆಕಾರತಾ ವಂಕಿಲಾಮಾ ಇಂದ್. ಆನಾಕ ಎಂದೆ ಧೈರ್ಯು ಉಡಗೀ ಪೋಯಿಂದ್. ನಾ ಗಾಯಕಿಯಾ ಇಕ್ಕಲಾಂ, ಆನಾಕ ಗರತಿ, ಶ್ರೀಮಂತಾಡೆ ಸುವರ್ಣತ್ತೇ ಆಶೇಕ್ ಬಲೀ ಉಳರವೇ ಆ್ತಂಡ್ ಆ್ತಂಟ್ ವಶ್ಚ್ ವಾಯಾಮುಚ್ಚಿಚ್ಚಿಂದ ಆಳಹೀಡೆ ಮುಂತೀಲೆ ಅವುಂ ಎನ್ನಾ ಜಾಲಾಡಕ್ಕ್ ಮುದಲಿಟ್ಟಾಂ. ಅಂದೆ ರಾತ್ರಿ ಪೊಣ್ಣಾಳಹಾ ರಂಡಪೇರೂ ತಂಗ ತಂಗಡೆ ಹಾತಕ್ಕ್ ಪೋನಮೇಲೆ ಶ್ರೀಮುಖು ಒಂಡಿಯೇ ಉಪ್ಪರಿಹೇ ಮೇಲಕ್ಕ್ ಅಳಿಚಿಕಿಂಡ್ ಪೋಯಿಟ್, 'ಇಪ್ಪೊ ಆ್ತತ್ತಾ ಪಣ್ಣರದ್?' ಆ್ತಂಟ್ ಕೋಟೆ. ಅದ್ ನಡಗಾಂಡಿಂದ್. 'ಚೊಲ್ಲು, ಇಂದೆ ಸಂದರ್ಭತುಳ್ಳೆ ಉಂದೆ ಧೈರ್ಯು ಬೆಂಬಲು ಎನಕ್ ಓಣು. ರಂಡ್ ಜನಮೂ ಒರೇ ಉತ್ತರು ಕುಡಣು. ಇವನಕ್ಕ್ ಓದಂಟ್ ಚೊಲ್ಲರದ್ ಚೊಲ್ಲು,' ಆ್ತಂಟ್ ಅತ್ತಂದೆ ತೋಳಾ ಪುಡಿಚ್ ಕೋಟೆ. ಅದ್ ಉತ್ತರಿಚ್ಚಿಲ್ಲ. ಅತ್ಥನೊರು ಹೆದರೀಂದ್. ರಾತ್ರಿ ನಾ ಕೀಳೆ ತುಂಕಿಂಡೇನಾನಾಲೂ ಯದುಭದ್ರಂದೆ ಜೊತೇಲೆ ತುಂಕಿಂಡಿಲ್ಲೆ. ಓರೇ ಕುಚ್ಚುಳ್ಳೆ ಪಡಿಕೇ ಪೋಟಕಂಡೆ. ಅವುಂ ರಾತ್ರಿಯೆಲ್ಲಾ ಅದೇ ಅದೇ ವೈಗಳಂಗಳಾ ಕಿರಿಚಿಕ್ಯಾಂಡಿನ್ನ. ದ್ವಾರಪಾಲನಕ್ಕ್ ಇತ್ಥನೇಲೆ ಎಲ್ಲಾಮೂ ಸ್ಪಷ್ಟಮಾಯಿರಾಂದ್. ಹೆಣ್ಣಾಳಹಾ ರಂಡ್‌ಪೇರೂ ತಂಗತಂಗಡೆ ಹಾಂಗಳುಳ್ಳೆ ಚುತ್ತಾ ನಾಲ್‌ನಾಲ್ ಜನಂಗಳಕ್ಕ್ ಚೊಲ್ಲೀ ಇಕ್ಕನ್ನ. ಅವುಂ ಕಿರಿಚಿಕ್ಯರತಾ ಮುಂತೀವರಿಪಿಯರ ಅಗತ್ಯಮಿಲ್ಲ ಆ್ತಂಡಹಂಡೆ.

1 ಇಂಗಿತವರೀಕ್, ಇಂಗಿತಮ್ಮಾ

“ಮೊಬ್ಬುಳ್ಳೆ ಪ್ರತಿನಿತ್ತ್ಯೋ ಪರಂಬೆ ವಯಲಕಡೇಕ್ ಪೊಹಾಂಡಿಂದ ಶ್ರಿಮುಖು ಅಂಡೇನಮೂ ಪೋಚೂ ಅ್ರಂಟ್ ದ್ವಾರಪಾಲು ಚೊಲ್ಲೀತ್. ಆನಾಕ ಮಧ್ಯಾಹ್ನತವರೀಕೂ ಪಿಂತಿರಿಂಬೀತಿಲ್ಲ. ಅದ್ ಓಡೀಪೋಯಿರಾಂದ್ ಅ್ರಣ್ಣರದ್ ಸ್ಪಷ್ಟಮಾಚ್. ಇವ್ರುಂ ಒರೇ ಸಮತಕ್ಕ್ ಎನ್ನಾ ವೈಯಾಂಡಿಂದಾನೇ ಪರಂತು, ಅತ್ತಾ ಒರುವಾರ್ಥೇಯೂ ವಶ್ಚಿಂದಿಲ್ಲಾಂ. ವಡಿಚಾಲ ಸ್ನಾನೂ ಉಪಾಹಾರಂಗಳಾ ಪಣ್ಣೀತಿಲ್ಲಾಂ. ಇಪ್ಪಡಿ ನಾಲ್ ನಾ ಕಳಿಂಜದ್. ಅತ್ಥೀಮೇಲೆ, ‘ರಂಡೆ, ಉನಕ್ ತಕ್ಕನಾನ ಶಿಕ್ಷೇ ಪಣ್ಣಿಯಂದಾಕ ನಾ ಯದುಭದ್ರನಂಡ್’ ಅ್ರಂಟ್ ಶಪಥೂ ಪಣ್ಣಕ್ಕ್ ಪರಪಟ್ಟಾಂ. ಎನಕೂ ವೈವಿಚ್ಚಿಕಂಡ್ ರೋಶೀ ಪೋಯಿಂದ್. ಅ್ರಂದೆ ಶಿಕ್ಷೇ ಪಣ್ಣರಾಂ ಕುರುಡು ಅ್ರಂಟ್ ಎನ್ನುಳ್ಳೀ ಕೋಟಕಾಂಡಿಂದೆ. ಒರುನಾ ವಡಿಚಾಮು ಅವ್ರುಂ ಕೋಲಾಪುಡಿಚ್ ಪರಂಬಕ್ಕ್ ಪೋನ. ಒತ್ತನೇ ತಿರಂಬಾಡಿ ನಗರತ್ತೇ ಮುಖ್ಯವೀತಿ, ದೇವಸ್ಥಾನು, ಅರಮನ, ಇತರೇ ಸ್ಥಳಂಗಳೆಲ್ಲಾ ಅವನಕ್ಕ್ ತೆರಿಂಜಿಂದ್. ಮಧ್ಯಾಹ್ನತ್ತೇಪೋದೇಕ್ ಆರೋ ಒತ್ತರು ಓಡೀವಂದ್ ಚೊಲ್ಲೀನ. ಅವ್ರುಂ ಊರತ್ತೇ ಪರಂಬಿಂದ ಆಳಮಾನ ಕಲ್ಲಕಟ್ಟಡತ್ತೇ ಕೊಳತಕ್ಕ್ ಉಳಂದ್ ಚತ್ತ್ ಪೋಯಿರಾಣಾನಾಂಗೊ. ಊರುಗೋಲಣ್ಣು ಬಡಿಂಜ್ ಇದ್ ಆಳಮಾನ ಜಾಗು ಅ್ರಣ್ಣರತಾ ಖಚಿತೂ ಪಣ್ಣಿಕಿಂಡೇ ನೆಗಿಂಜಾನಾಂಗೊ. ಧೂರತಣ್ಣು ಅತ್ತಾ ಪಾರ್ತ ರಂಡ್ ಜನು ಅವಂದೆ ಉದ್ದೇಶತಾ ತೆರಿಯಾದೆ ಅಂಗೆ ಇಳೀವಾಣಿಹ್ಯೊ, ಅದ್ ಮೆಟ್ಟಿಲಿಕ್ಕರ ಜಾಗಮಂಡ್, ಅ್ರಂಟ್ ಕೂಹಿಕಿಂಡಾಳಾಂಗೊ. ಆನಾಕ ಅವ್ರುಂ ಅತ್ಥನೇಂದುಳ್ಳೆ ನೀರಕ್ಕ್ ನೆಗಿಂಜಿನ್ನ. ಅಫಿಯಾ ರಂಡ್ ಪೇರುಳ್ಳೆ ಆರಕ್ಕೂ ಈಜ್ ವರಾದ್. ಹೆಚ್ಚಾ ಜನೂ ಇಲ್ಲಾದ ಅಂದೆ ಸ್ಥಳತುಳ್ಳೆ ಅಫಿಯಾ ಕೂಹಿ ಜನಾ ವಂದ್ ಧುಮಕರತ್ಥನೇಂದುಳ್ಳೆ ಇವ್ರುಂ ಮುಳುಕೀ ಆಯಿಂದ್. ಎನ್ನಾ ಶಿಕ್ಷಿಯಕ್ಕ್ ಅ್ರಂಟೇ ಆತ್ಮಹತ್ಯೆ ಪಣ್ಣಿಕಿಣ್ಣಿನ್ನ...”

ಇತ್ಥನೇ ಚೊಲ್ಲರತುಳ್ಳೆ ಕುಚ್ಚುಳ್ಳತ್ತೇ ವಾಶಲಬಡೇಣ್ಣು ಚಾರುಮತೀಂದೆ ಧ್ವನಿ ಕೋಳಿಚ್ಚಿದ್ : ‘ಯಜಮಾನತೀ, ಆನಂದದತ್ತಾ ದಯೂಪಣ್ಣಿಚ್ಚಿರಾಡ.’

ಎನಕೂ ಸಂಭ್ರಮಮಾಚ್. ನಾಟಕತ್ತೇ ಸೂತ್ರಧಾರಾ. ಇಡೀ ಮಂಡಳೀತೇ ವ್ಯವಸ್ಥಾಪಕಾ. ಅವಾ ಅಂಡಾಕ ಯಜಮಾನಾ ಅ್ರಣ್ಣರ ಭಾವನಾ ಎಲ್ಲಾರಕ್ಕೂ ಇಂದ್. ಮಂಡಲೀಲಿಕ್ಕಚ್ಚೆ ಎನಕೂ ಇಂದ್. ಇಪ್ಪೊ ಎನಕೂ ಮಂಡಲೀಕೂ ಅ್ರಂದೆ ಸಂಬಂಧು ಸಂಪರ್ಕಂಗಾ ಇಲ್ಲಂದಾಲೂ ಅದೇ ಭಾವನಾ ಎನ್ನುಳ್ಳೆ ಜಿನಗೀತ್. ‘ವಂದೆ,’ ಅ್ರಂಡಹಂಡ್ ಚಂದ್ರಿಕೆ ಓಂದಾ. ಅವೆ ಕುಚ್ಚುಳ್ಳಣ್ಣು ಪರಂಬಕ್ಕ್ ಪೋನಮೇಲೆ ನಾ ವಂದಿಕ್ಕರ ಶುದ್ಧೀಯ ಅಫಾಳ್ಳಕ್ಕ್ ತೆರಿಪಿಯಡಾಳೋ ಇಲ್ಲಿಯೋ ಅ್ರಣ್ಣರ ಆತಂಕು ಪರಂದದ್. ನಾ ಅಪ್ಪದೇ ಇಂತೀಕ್ ವಂದ್ ಪತ್ತ್ ನಾಳಾಯಿರಾಂದ್. ವೇಷು, ತಲ ಅಪ್ಪಡಿಯೇ ಮೊಖತ್ತೇ ಮೈರಣ್ಣು ನಾ ಒತ್ತುಂ ತಾಂತ್ರಿಕು ಅ್ರಂಟ್ ದ್ವಾರಪಾಲಕನಕ್ಕ್ ತೆರಿಂಜಿರಾಂದ್. ಸೇವಕಿಯಾನ ಚಾರುಮತಿಯಂತೂ ಎಂದೆ ಪೂರ್ವಾಶ್ರಮತ್ತೇ ಕೃಷ್ಣಾನಂದನಾ ಅಳಹಾ ತೆರಿಂಜಿಕ್ಕರದ್. ಅಫಿಯಾ ಆರಣ್ಣಮೂ ಆನಂದದತ್ತಾಳಕ್ಕ್ ಶುದ್ಧೀ ಪೋಯಿಕ್ಕಲ್ಲಿಯಾ? ತೆರಿಂಜ ತತ್‌ಕ್ಷಣು ಎನ್ನಾ ಪಾರಣು ಅ್ರಂಟೋದೂ ಇಲ್ಲ. ಆನಾಲೂ ಅವಾ ಇಂದೆ ಹಾತಕ್ಕ್ ವಂದಿಕ್ಕರಪ್ಪೊ ನಾ ಇಕ್ಕರತಾ ಮುಚ್ಚೀವಯ್ಯರ ಅಗತ್ಯು ರಾಂದಾ? ಅ್ರಣ್ಣಿಚ್ಚಿದ್, ಅತ್ತಾ ಅವೆ ತೀರ್ಮಾನಿಹಿಡ್, ನಾಟಕಸಮಾಜತಕ್ಕೇ ಪರಂಬತ್ತೇವನಾ ಇಕ್ಕರ ಎನಕೋಕ್ ಅತ್ತತ್ತೇ ಜಂಜಡು ಅ್ರಂಟ್ ಸೊಸ್ತಮಾನೆ. ಆನಾಲೂ ಓಕ್ ತಾಂತ್ರಿಕನಾನಿಹ್ಯೊ ಅ್ರಂಟ್ ಆನಂದದತ್ತಾ ಕೋಟಾಕ ಓದಂಟ್[1] ಚೊಲ್ಲರದ್? ಅ್ರಣ್ಣರ ಭಯಮಾಚ್. ಚಂದ್ರಿಕೇಂದೆ ಕೈಯುಳ್ಳೆ ಚೊಲ್ಲಿಕಿಂಡಹುಡಿ ಅಂತರಂಗತ್ತೇ ವಾರ್ಥೆಹೀಳಿಯೆಲ್ಲಾ ಅಫಾಡೆದರಕ್ಕ್ ಔಳರದ್ ಸಾಧ್ಯಮಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಾದೇ ಶಿಕ್ಕತ್ತೇ ಮೈರತ್ತೇ, ಅ್ರಣ್ಣೀ ವಳಿಚ ಶರೀರತುಳ್ಳೆ ಅಫಾಡೆ ದೃಷ್ಟೀಕುಳಕ್ಕ್ ಸಂಕೋಚು ಅ್ರಣ್ಣಿಯಕ್ಕ್ ಪರಪಟ್ಟದ್. ಅ್ರತ್ತಕ್ಕ್ ಸಂಕೋಚೂಪಡಣು? ಪರಿಚಯೂ ಇಕ್ಕರವಾಡೆ ಮುಂತೀಲೆ ಕಾಣಿಚ್ಚಿಕಕ್ಕ್ ಸಂಕೋಚೂಪಟ್ಟಕರತ್ಥಾ ಹೀನಮಾರ್ಗಮಾ ತಂತ್ರೂ ಅ್ರಂಡಾಕ? ಅ್ರಂಟ್ ಅತ್ತತ್ತೇ ಮೂಲತತ್ತ್ವಂಗಳಿಯೇ ಪರಿಶೀಲಿಚ್ಚಿಕಕ್ಕ್ ಪರಪಟ್ಟೆ. ಆನಾಕ ಅದ್ ಹೆಂಬೇ ಪೋ ಮನಸ್ಸುಳ್ಳೆ ನಿಂಡಿಲ್ಲ. ಚಂದ್ರಿಕೇಂದೆ ಜೀವನು ಹೆಂಬಿಕಿಂಡದ್. ಅಪ್ಪೊ ಅ್ರತ್ಥನ ದಿನು ಜೊತೇಲಿಂದಾಲೂ ನಾ ಕೋಟಿಂದಿಲ್ಲೆ. ಅವೆ ಚೊಲ್ಲೀಂದಿಲ್ಲ. ಅವಂದೆ ಆತ್ಮಹತ್ಯಾ ಇವಳಕ್ಕ್ ಅ್ರಂದೆರೀತಿ ಶಿಕ್ಷೆಯಾಯಿಟ್ ಪರಿಣಮಿಚ್ಚದೊ? ಅ್ರಣ್ಣರ ಆತಂಕು ಕುತೂಹಲಂಗಡ ಜೊತೇಕ್ ಇಂದ್ರಿಯಚಕ್ಷುಸ್ಸತ್ತೇ ಅಂಕಡೇ ಇಂಕಡೇತೇ

1. ಓದ್ ಅ್ರಂಟ್

ಪ್ರಪಂಚಂಗಡೆ ಜಿಜ್ಞಾಸ ಪ್ರಾರಂಭಮಾಚ್. ಅಂಧಾ ಅನುಕಂಪತಕ್ಕ್ ಪಾತ್ರಾ. ಅಪ್ಪಡಿಯಂಟ್ ಅಫಿಳಾ ಇಂದ್ರಿಯಚಕ್ಷುಸ್ಸಕ್ಕ್ ಅತೀತಮಾನ ಸೌಂದರ್ಯತಾ ಪಾರರತಕ್ಕ್ ಶಕ್ತಾ ಹ್ರಂಟ್ ವೈಭವೀಕರಿಯರದ್ ಬಾಲಿಶು ಹ್ರಣ್ಣಿಯಕ್ಕ್ ಶುರುವಾಚಿ. ಪೂರ್ತೀ ಕಥೇ ಕೋಳರ ಆತುರು ಇನ್ನೂ ಕೊದಿಯಕ್ಕ್ ಶುರುವಾಚ್. ಆನಾಕ ಅವೆ ಆನಂದದತ್ತಾಡೆ ಜೊತೇಲೆ ವಾರ್ಥೊಲ್ಲಾಂಡಿಕ್ಕರದ್ ಎನಕೂ ಕೋಳಾಂಡಿಂದ್. ನಾ ನಾಟಕ ಮಂಡಳೀಲಿಕ್ಕರಪೋದೂ ಅವಾ ಅಪ್ಪಪ್ಪೊ ಎಂದೆ ಹಾತಕ್ಕ್ ವಂದ್ ಕಷ್ಟೂಸುಖಂಗಳಾ ವಿಚಾರಿಯರ ಜೊತೇಕ್ ಮಂಡಳೀತೇ ವ್ಯವಸ್ಥಾಪನೇತೇ ವಿಷಯತುಳ್ಳೊ ಮುಖ್ಯಾಂಶಂಗಳಾ ಸಮಾಲೋಚಿಯಾಂಡಿಂದ. ಇಪ್ಪೊ ಇವಳತ್ಥನ ಪ್ರಮುಖಾಳಾನ ಅಪ್ಪಡಿಯೇ ಪಳೇವಳಾನ ನಟಿ ಆರೂ ಇಲ್ಲ. ನಟಾಳುಳ್ಳೊ ಇವಡೆ ಮಟ್ಟತ್ತೇವಾ ಇಲ್ಲ. ನಾ ಆಲಿಯಾಂಡಿಂದೆ. ಅವಾ ಚೊಲ್ಲಾಂಡಿಂದ : 'ಎಲ್ಲಾರೂ ಊರಾ ಉಟ್ಟ್ ಹೆಂಬಾ ಕಾಲಮಾಚ್ ಹ್ರಣ್ಣಾಂಡರಾಡ. ವರರ ಅಮಾವಾಸ್ಯಾ ಆನಮೇಲೆ ಇಡೀ ಮಂಡಳಿ ಪಾಟಲಿಪುತ್ರತಾ ಉಟ್ಟ್ ಮಥುರೇಕ್ ಪಿಂತಿರಂಬಣು ಹ್ರಂಟ್ ಕೆಲವಾ ಚೊಲ್ಲಾಂಡ್ರಾಡ. ಹ್ರಪ್ಪಡಿಯೂ ಇತ್ಥನ ಧೂರೂ ವಂದರಾಣು. ವೈಶಾಲಿ, ಕುಶವತೀ, ಮಿಥಿಲೇಲೆ ಒರೊರು ಮಾಸಮಾನೂ ಕೃಷ್ಣಚರಿತ್ರೇಯಾ ಆಡೀ ಪಿಂತಿರಂಬಮ್ಮೊ. ಅತ್ಥನೇಂದುಳ್ಳೆ ವಾಸುದೇವಶರ್ಮಾ ಪುದನಾಟಕತಾ ಹ್ರಳದೀ ಇಕ್ಕಡ. ಒರಂಡ್[1] ಮಾಸು ವಿಶ್ರಾಂತಿ ವಂಕಿಂಡಮೇಲೆ ಅಫಿಡೆ ಅಭ್ಯಾಸೂ ಪಣ್ಣಿ ಪುನಃ ಪ್ರವಾಸೂ ಪರಪಡಮ್ಮೊ ಹ್ರಂಟ್ ಎಂದೆ ಆಲೋಚನ. ಉಂಗಡೆ ಅಭಿಮತತಾ ತೆರಿವಿಚ್ಚಾಕ ಬಹುತೇಕಾ ಅತ್ತಂತೇ ನಡವಡ. ಆಲೋಚಿಯಂಗೊ.'

ಬಡಾ ಪೋ ಮೌನು ಇಂದ್. ಅತ್ಥೇಮೇಲೆ ಚಂದ್ರಿಕೇಂದೆ ಧ್ವನಿ : 'ಕೃಷ್ಣಾನಂದಾ ಎಂದೆ ಹಾತುಳ್ಳೆ ತಳಗೀರಾಡ. ಇಪ್ಪೊ ತಂತ್ರಸಾಧನೇಲೆ ನಿರತಾ ಆಯಿರಾಡ.'

'ಎನಕ್ ಗೊತ್ತು. ಇಪ್ಪದೂ ನಾ ಜ್ಞಾಪಿಚ್ಚಿಕಣಿ. ಅವಾ ಕೃಷ್ಣಂದೆ ಪಾತ್ರತಾ ವಹಿಚ್ಚಾಕ ನಾಟಕತ್ತೇ ಇನ್ನರ್ಥತಕ್ಕ್ ಕಳಾ ಕಟ್ಟಂದ್. ರಾಧಾ ರುಕ್ಮಿಣಿಯಾಯಿಟ್ ನಿಂಗಾ ಉಂಡಪಣ್ಣರ ಮಿಂಚಕ್ಕ್ ತಕ್ಕಾನ ಪ್ರಕಾಶತಾ ಕುಡಾಂಡಿಂದ. ಹ್ರತ್ತಕ್ಕ್ ನಟನೇ ಉಟ್ಟ್ ಇಂದೆ ಮಾರ್ಗತಾ ಪುಡಿಚಾಳೊ?'

ಸ್ವಲ್ಪು ಮೌನು. ಅತ್ಥೇಮೇಲೆ ಚಂದ್ರಿಕೆ : 'ಅಫಾಳ್ಳಾ ಕಾಣಡಿಹೀಳಾ? ಒಡಂಬಕ್ಕೆಲ್ಲಾ ಹ್ರಣ್ಣೇ ವಳಿಚಿಕಿಂಡರಾಡ.'

'ಸಂಕೋಚೂ ಓಕ್? ನಂಬಳೆಲ್ಲಾ ವಾರತಕ್ಕೊರಕಾ ಪಣ್ಣರ ದೇಹಚಿಂತನಾ ತಾನೆ.' ಅತ್ಥೇಮೇಲೆ ಆನಂದದತ್ತಾ ಎಂದೆ ಕುಚ್ಚುಳ್ಳಕ್ಕ್ ವಂದ. ಎನ್ನಾ ಪಾತಿಂದೇ ಓಕ್ ಇಂದೆ ಮಾರ್ಗತಾ ಪುಡಿಚಿಹೊ ಮುದಲಾಯಿಟ್ ಹ್ರಂದೆ ಪ್ರಶ್ನೇಯೂ ಕೋಕಾದೆ, 'ಉಂಗಡೆ ಮ್ಯೆರ್ ಇಪ್ಪಡಿಯೇ ಇರಹಡ್, ನಂಗಾ ವಿಶ್ವಾಮಿತ್ರನಾ ಕುರಿಚ್ ನಾಟಕೂ ಪಣ್ಣಣೂ ಹ್ರಂಟ್ ರಾಣು. ಪ್ರಸಾಧನಮೇ ಇಲ್ಲಾದೆ ನಿಂಗ ಅಂದೆ ಪಾತ್ರತಾ ಪಣ್ಣಲಾಂ. ಇಪ್ಪೊ ದರ್ಶನಲಾಭಮಾಯಿಂದ್ ಎಂದೆ ಪುಣ್ಯು' ಹ್ರಂಡ. ಅಫಾಡೆ ವಾರ್ಥೇಯೂ ವರ್ತನೇಯೂ ಹ್ರಪ್ಪದೂ ಪ್ರಸನ್ನದಾಯಕು. ಇತ್ಥಾವಾಡೆ ಜೊತೇಲೆ ಇಲ್ಲೆ ಹ್ರಣ್ಣರ ಖೇದು ಎನಕಾಚ್. 'ಹ್ರಂಡಾನೂ ಒರುನಾ ಜೊತೇಲೆ ಚೂಡದಮ್ಮೊ. ಮಂಡಲೀತೇ ಭೋಜನಶಾಲೇಲೆ ಎಲ್ಲಾಡೆ ಜೊತೇಲೆ ಶೇರಿ ಚೂಡರದ್ ಉಂಗಡೆ ಮನಸ್ಸಕ್ಕ್ ವರಂದಾಕ ಇಂದೆ ಹಾತಕ್ಕೇ ವರಣಿ. ಜೊತೇಲೆ ವಾರ್ಥೊಲ್ಲಿಕಿಂಡ್ ಚೂಡರದ್ ಮುಖ್ಯು. ಇಪ್ಪೊ ಸ್ನಾನೂ ಪಣ್ಣಂಗೊ,' ಹ್ರಂಟ್ ಚೊಲ್ಲೀ ಪೋನ.

ಅತ್ಥೇಮೇಲೆ ಚಂದ್ರಿಕೆ ಚೊಲ್ಲೀನ. ಅವೆ ಮುಖ್ಯಪಾತ್ರಂಗಳಾ ಪಣ್ಣಾದೆ ನಾಟಕೂ ಕಳಾಹೀನಮಾಯಿಂದಾಂಗೊ. ಸಭಿಕಾ ಅಸ್ತವ್ಯಸ್ತಾಳಹಾಂಡರಾಡಾಳಾಂಗೊ. ಚಂದ್ರಿಕೇಂದೆ ಆರೋಗ್ಯು ಹ್ರಪ್ಪಡಿ ರಾಂದ್, ಹ್ರಂಡೇನತಣ್ಣು ಅವೆ ವಂದ್ ಪಾತ್ರೂಪಣ್ಣಲಾಂ ಹ್ರಂಟ್ ವಿಚಾರಿಯರದ್ ಅವಾ ವಂದಿಂದ ಮುಖ್ಯಮಾನ ಉದ್ದೇಶಮಾಂಗೊ. ಅವಳಕ್ಕ್ ಆಯಾಸಮಾಯಿಂದ್. 'ಇಂಡ್ ನೀರಾ ಹೆಪ್ಪೀ ಹ್ರಟ್ಟರತ್ಥನ ಶಕ್ತೀ ಇಲ್ಲ. ಚಾರುಮತಿ ಕ್ಯೆಯುಳ್ಳೆ ಹ್ರಟ್ಟಿಚ್ಚಿಕಣು,' ಹ್ರಂಡಾ.

'ನೀ ಅತ್ತತ್ತೇ ಚಿಂತೇ ಪಣ್ಣವಾಣಾ. ಮುಂತೀಕ್ ಓದಾಚ್ ಚೊಲ್ಲು. ಅತ್ತಾ ಕೋಳರವರೀಕ್ ಓರೇ ಹ್ರದೂ[2] ಸಾಧ್ಯಮಿಲ್ಲ.'

1 ಒರು ರಂಡ್ 2 ಓದೂ

ಮೊದಲು ಉಕ್ಕಾಕಂಡಿಂದ ಜಾಗತುಳ್ಳೇ ಚೂರಕ್ಕೊರಹೀ ಉಕ್ಕಾಕಂಡ್ ಚೊಲ್ಲೀನ : 'ಇವುಂ ಕಿರಿಚಿಕ್ಯಾಂಡಿಂದಿಂದ್ ಆಳಹೀಳಣ್ಣು ಹಬ್ಬೀ ಪರಪೀಂದ್. ಅವುಂ ಪ್ರಸಿದ್ಧನಾನ ವ್ಯಕ್ತಿ. ಆತ್ಮಹತ್ಯೇತೇ ಕಾರಣವೋದ್ ತ್ತಂಟ್ ವಿಚಾರಿಚ್ಚ. ಹಾಂಬಡಿಯಾಡೆ ವ್ಯಭಿಚಾರತಕ್ಕ್ ಥಳತ್ ಪಣ್ಣಿಕಿಂಡರಾಡಾ ತ್ತಂಟ್ ಎಂದೆ ಮೇಲೆ ಆಪಾದನೇ ಪಣ್ಣೀನ. ತ್ತಂದೆ ಶ್ರೀಮಂತಾ ಸಾಮಂತಾ ರಾಜಬಂಧುಹೀಳಕ್ಕೂ ಶಿಕ್ಕಾದೇ ನಿಭಾಯಿಪಿಯಾಂಡಿಂದೇನೇ, ಇದೇ ಸಮಯು ತ್ತಂಟ್ ಕೆಲಘಿಯಾ ಕೋಪೂ ತೀರಿಚ್ಚಿಕಕ್ಕ್ ನ್ಯಾಯಾಲಯತ್ತೇ ಮನಸ್ಸಾ ಕಡತಕ್ಕ್ ಪ್ರಯತ್ನಿಚ್ಚಿಹೀನ. ಗಾಯಕಿ ತ್ತಂಡಾಕ ವೇಶ್ಯೆಯಾ ಇಕ್ಕಣು. ವೇಶ್ಯೇಯಾ ಇಂದ್ ಎಂಗಡೆ ಪ್ರಾರ್ಥನೇಯ ನಿರಾಕರಿಚ್ಚಿ ಮಹಾಪತಿವ್ರತೇಪೋಲೆ ಗರ್ವತಾ ಕಾಟರದ್ ಅಪರಾಧು ತ್ತಣ್ಣರದ್ ಅಭಿಡೆ ತರ್ಕು. ಎನ್ನಾ ಬಂಧಿಚ್ಚಿ ಕಾರಾಗೃಹತುಳ್ಳೆ ವಚ್ಚ್ ವಿಚಾರಣೇಯ ನಿಗದೀಪಡತೀನಾ. ಒತ್ತು ರಾಜಬಂಧುವಂತೂ ತನಕ್ ಒಪ್ಪೀ ನಡಂದಾಕ ನಿರ್ದೋಷಿ ತ್ತಣ್ಣರ ತೀರ್ಪ್ ವರರಹುಡಿ ಪಣ್ಣಣಿ ತ್ತಂಟ್ ಕಾರಾಗೃಹತುಳ್ಳಕ್ಕೇ ಸಂದೇಶು ಉಟ್ಟುಟಾಂ. ನಾ ತ್ತಿತ್ತಾ ಪಣ್ಣಣು? ನಾ ವೇಶ್ಯೆಯಾ? ವೇಶ್ಯಾ ಅಹವಾ? ಎನ್ನಾ ವೇಶ್ಯೇಂದೆ ಕೂಪತಕ್ಕ್ ತಳ್ಳಕ್ಕ್ ತ್ತಂಟೇ ಅವುಂ ಆತ್ಮಹತ್ಯೇ ಪಣ್ಣಿಕಿಂಡಾನ? ತ್ತಣ್ಣರ ನೈತಿಕಮಾನ ಗರ್ವು ವಳಂಜದ್. ಅಂದೆ ಅಯೋಗ್ಯಂದೆ ಹಾಂಬಡಿಯಾಳಕ್ಕ್ ಇತ್ಥಾ ಸೂಚನೆ ಕುಡು ತ್ತಂಟ್ ಚೊಲ್ಲಪೋ[1] ತ್ತಂಟ್ ಸಂದೇಶವಾಹಕಳಕ್ಕ್ ಚೊಲ್ಲೀ ಉಟ್ಟುಟೆ. ಎನಕ್ ರಂಡ್ ವರ್ಷು ಕಾರಾಗೃಹತ್ತೇ ಶಿಕ್ಸಾ ಆಚ್.'

'ನೀ ಸ್ವಸಮರ್ಥನೇತೇ ವಾದೂ ಪಣ್ಣೀತಿಲ್ಲ?'

'ಅವುಂ ಹುಚ್ಚನಾಪೋಲೆ ಅರಿಚಿಕಿಂಡಿಕ್ಕಲಾಂ. ನಾ ವ್ಯಭಿಚಾರಿಣಿ ತ್ತಣ್ಣರತಕ್ಕ್ ಆಧಾರು ಓದ್? ತ್ತಂಟ್ ಕೋಟೆ. ಅಂದೆ ಹುಡುಗನಾ ನೀನೇ ಗುಪ್ತಮಾ ಉಟ್ಟುಟಿಕ್ಕಲಾಂ. ಅತ್ತಾ ಅಳವಿಚ್ಚಿ ಇಲ್ಲಾ ತ್ತಂಟ್ ಪ್ರಮಾಣು ಪಣ್ಣಿಯರ ಹೊಣ ಉಂದೇದ್ ತ್ತಂಡಾ. ನಾ ತ್ತಂಗಣ್ಣು ಅಳಿಪೀವ? ಅದ್ ತ್ತಂತೀಕ್ ಪೋಚೂ ತ್ತಂಟ್ ಹುಡುಕಿಪೀವ? ನಾ ವ್ಯಭಿಚಾರಿಣಿ ತ್ತಂಟ್ ಒಪ್ಪೀನಾಲೂ ಅವಂದೆ ಆತ್ಮಹತ್ಯೇಯಾ ನಾ ಪ್ರಚೋದಿಚ್ಚೆ ತ್ತಂಟ್ ತ್ತಿಪ್ಪಡಿ ನಿಷ್ಕರ್ಷಿಯಡಿಹ್ಯೋ? ತ್ತಂಡಿಂತಕ್ಕ್ ಇತ್ಥನ ವರ್ಷು ನೆಟ್ಟಕಾ ಇಂದವುಂ ಇಪ್ಪೊ ಇಪ್ಪಡಿ ಪಣ್ಣಿಕ್ಯಕ್ಕ್ ಓರೇ ಓದ್ ಕಾರಣೂ ರಾಂದ್ ನೀನೇ ಚೊಲ್ಲು. ಹಾಂಬಡಿಯಾಳಾನ ಉನಕಣ್ಣಮೂ ಹೆಚ್ಚಾನ ವಿವರಂಗ ಓರೇತೇವಾಳ್ಳಕ್ಕ್ ತೆರಿಂಜಿಕ್ಕಕ್ಕ್ ಸಾಧ್ಯಮಿಲ್ಲಾ, ತ್ತಂಡ.'

'ರಂಡ್ ವರ್ಷು ಕಾರಾಗೃಹತುಳ್ಳೆ ಕಳಿಂಜೇಯಾ? ತ್ತಿಪ್ಪಡಿ ಕಳಿಂಜ?' ತ್ತಣ್ಣರಪೊ ಎಂದೆ ಕಣ್ಣುಳ್ಳೆ ನೀರ್ ಹೆಂಬೀ ತೊಟಕೀತ್. ಅತ್ತಾ ಪಾತ್ ಅವಡೆ ಕಣ್ಣೂ ಹೆಂಬೀ ವಂದ್.

'ಕೃಷ್ಣ, ಕಾರಾಗೃಹತಕ್ಕ್ ಪೋಟಹೀನ ತ್ತಣ್ಣರ ವಾರ್ಥೇ ಕೋಟೇ ಪುರುಷನಾನ ಉಂದೆ ಕಣ್ಣುಳ್ಳೆ ನೀರ್ ಹೆಂಬೀ ಪನಿಚಿದೆ. ನಾ ತ್ತಂಡಾಕ ಉನಕ್ ತ್ತಿತ್ಥನ ಆತ್ಮೀಯತ?' ತ್ತಂಡಹಂಡ್ ಕಣ್ಣಾ ತಿಕ್ಕಿಂಡ್ ಮುಂತೀವರಿಚ್ಚಾ. 'ತ್ತಿಪ್ಪಡಿ ಕಳಿಂಜೆ ತ್ತಣ್ಣರತಕ್ಕಣ್ಣಮೂ ಕಾರಾಗೃಹವಾಸು ಎನ್ನುಳ್ಳೆ ತ್ತಿತ್ತತ್ಥಾ ಆಲೋಚನೆಹೀಳಾ ಪ್ರಚೋದಿಚ್ಚಿದ್ ತ್ತಣ್ಣರದ್ ಮುಖ್ಯು. ಒರು ಪೊಂಢಾಟಿ, ಅತ್ತುಳ್ಳೂ ತರುಣಿಯೂ ಸುಂದರಿಯೂ ಆನವೆ ಬಂಧನತುಳ್ಳೆ ರಾಡಾ ತ್ತಂಡಾಕ ಕಾರಾಗೃಹತ್ತೇ ಮೇಲಧಿಕಾರಿಹೀಡೆ ಬುದ್ಧಿ ನೆಟ್ಟಕಾ ಇಕ್ಕಂದಾ? ಎಂದೆ ಪೂರ್ವಾಪರು ತೆರಿಂಜ ಅಭಿಳಕ್ಕ್ ಬಲಾತ್ಕಾರೂ ಪಣ್ಣರ ಧೈರ್ಯಮೊಂಡೂ ವಂದಿಲ್ಲ. ದೇಹತಾ ಒಪ್ಪಿಯಕ್ಕ್ ಸಿದ್ಧಮಾ ಇಂದಿಂದಾಕ ಅಂದೆ ರಾಜಬಂಧೂಕೇ ಒಪ್ಪಿಚ್ಚಿ ನ್ಯಾಯಾಲಯತುಳ್ಳೆ ನಿರ್ದೋಷಿ ತ್ತಣ್ಣಿಚ್ಚಿಕಲಾಮಾ ಇಂದೆ! ಇನ್ನ್ ಶ್ವಾನಸಮಾನಾಳಾನ ಅಧಿಕಾರಿಹೀಳಕ್ಕ್ ಓಕ್[2] ಒಡಂಬಾ ಬಗ್ಗೀವಾ? ಆರಂಭತ್ತೇ ಕೆಲವ್ ದಿನು, ದಿನಂಗಳೋದ್ ಮಾಸು, ನಾ ಪಣ್ಣೀನ ಪಾಪತಕ್ಕ್ ಉಥೇವರ್ ಶಿಕ್ಷೇ ಕುಡತರಾಣ. ಇತ್ತಾ ಮನಸಾ ಅನುಭವಿಚ್ಚಿ ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತು ತ್ತಂಟ್ ಭಾವಿಚ್ಚಾಕ ಪುನಃ ಇಂದೆ ಜನ್ಮತುಳ್ಳೇ ಅಹಡ್ ಮುಂತೀ ಜನ್ಮತುಳ್ಳಹಡ್ ಇತ್ಥಾ ಶಿಕ್ಷೇಯ ಅನುಭವಿಯರ ಸಂಭವೂ ಇಕ್ಕಲ್ಲ ತ್ತಂಟ್ ಶಿಕ್ಷೇಯ ಒಪ್ಪಿಕಿಂಡೆ. ತಾಯಾ ತೋಪನಾಡೆ ಮನಸ್ಸಾ ನೋಯಿಚ್ಚಿ ಅಂಥನಾನ ಗಾಯಕಂದೆ ಕುಟ್ಟೆ ಓಡೀವಂದಿಂದ್, ಸಂಗೀತತುಳ್ಳೆ ಎಂದೆ ಕಣ್ಣಾ ತರಪಿಚ್ಚ ಗುರುವೂ ಆನ ಹಾಮಣಿಯಾನಕ್ಕ್ ದ್ರೋಹೂಪಣ್ಣೀಂದ್, ಪರನಕ್ಕ್ ಶರೀರದರ್ಶನು

1 ಚೊಲ್ಲು, ಪೋ 2 ತ್ತಿತ್ತಕ್ಕ್

ಪಣ್ಣಿಚ್ಚಿಂದ್ ಮಹಾ ಪಾಪಂಗಳಾಯಿಟ್ ಕಂಡಹೀನ. ಅದತ್ಥಾ ಮನಃಸ್ಥಿತಿ ಗೊತ್ತಾ? ಸಾಯಂಕಾಲತ್ತೇ ವೇಲುಳ್ಳೆ ಗೇಣುಶರತ್ತೇ ಕಡ್ಡೀತೇ ನರಳ್ ಮಾರುಶರು ಕಾಣರಹುಡಿ. ಮಹಾ ಇರಟುಳ್ಳೆ ಕಲ್ಲತ್ತೇ ಕಂಭು ಮಹಾಭೂತಮಾ ಗೋಚರಿಯರಹುಡಿ, ಎಂದೆ ಕೃತ್ಯಂಗ, ಪಾಪೂ ಇರಹಡ್ ಉಡಹಡ್ ಮಹಾಪಾಪಕೃತ್ಯಂಗಳಾ[1] ಕಾಣಾಂಡಿಂದಹೀನ. ಒಟ್ಟಾ ನಾಲ್ ಮಾಸು ಇಕ್ಕಲಾಂ. ಅತ್ಥೀಮೇಲೆ ಕ್ರಮೇಣಮಾ ಓರೇ ದೃಷ್ಟಿ ಕಾಣಕ್ಕ್ ಪರಪಟ್ಟದ್. ಇಂದೆ ಕುರುಡನಾ ಕಟ್ಟಿಕಿಂಡಾಕ ಪೊಣ್ಣು ದೀರ್ಘಕಾಲು ಸುಖಿಮಾ ಇಕ್ಕಲ್ಲ ಅ್ಹಂಟ್ ಅನುಭವೂ ಇಂದ ತಾಯಾ ತೋಪನಾ ಸರಿಯಾವೇ ಆಲೋಚಿಚ್ಚ. 'ಇವೆ ಎಂದೆ ಕೈಯಾ ಪುಡಿಚಿ ಇತ್ಥನ ನಾ ಸೇವೇ ಪಣ್ಣೀರಾಡ, ಮುಂತೀಕೂ ಸೇವೆ ಪಣ್ಣಡ. ಇತ್ಥಾ ಸುಂದರಿ, ತಂದೆ ಸೌಂದರ್ಯತಾ ಪಾರ್ತ್ ಸವಿಯರ ಪುರುಷಂದೆ ಸ್ನೇಹು ಓಣು ಅ್ಹಣ್ಣರ ಆಶಾ ಅವಳಕ್ಕಿಲ್ಲಿಯ?' ಅ್ಹಣ್ಣರ ಔದಾರ್ಯತಾ ಅಂದೆ ಕುರುಡೂ ಓಕ್ ತಳಿಂಜಿಲ್ಲ? ಅ್ಹಣ್ಣರ ಕೋಪೂವರಕ್ಕ್ ಶುರುವಾಚ್. ಎನಕ್ ಶಿಕ್ಷಾ ಅಹಡ್ ಅ್ಹಂಟೇ ಅವೂಂ ಪ್ರಾಣೂ ಉಟ್ಟಾಂ. ಇಪ್ಪೊ ಶಿಕ್ಷಾ ಆಚ್. ಅನುಭವಿಪಿಯಾಂಡರಾಣಿ. ಮುಂಡಿಂಜಿದ್ ಅವಂದೆ ಚಾವತ್ತೇ ಪರಿಣಾಮು. ಇನ್ಸ್ ಎನಕೂ ಅವನಕ್ಕೂ ಸಂಬಂಧಮಿಲ್ಲ, ಅ್ಹಣ್ಣರ ಧಿಕ್ಕಾರು ವಳಯಕ್ಕ್ ಮುದಲಿಟ್ಟದ್. ಎಂದೆ ಅಂಗಾಂಗಂಗಳಿಯೆಲ್ಲಾ ಅತ್ಥನ ಕಾವ್ಯಮಯಮಾ ವರ್ಣಿಚ್ಚಿ ಅಂಗಸೌಖ್ಯತಾ ಪೂಜಾ ಅ್ಹಂಟ್ ಉಬ್ಬಿಯಾಂಡಿಂದ್ ಕೋನೇಕ್ ಭಯೂಪಟ್ಟ್ ಓಡೀಪೋನ ಶ್ರೀಮುಖಂದ ಮೇಲೆ ತಿರಸ್ಕಾರು ಪರಂದದ್. ಅತ್ತಂದೆ ಮೇಲೆ ಮಾತ್ರಮಂಡ್. ಕಲೇಮೇಲೆ, ಕಲಾವಿದಾಡಮೇಲೆ, ಸಂಗೀತತಮೇಲೆ. ಸಂಗೀತಗಾರಾ ಮಾತ್ರಮಂಡ್, ಕವಿಹ, ಶಿಲ್ಪಿಹ, ನೃತ್ಯಕಾರಾ, ನಟಾ, ಚಿತ್ರಕಾರಾ ಮುದಲಾಯಿಟ್ ಕಲಾವಿದಾಳಕ್ಕ್ ನೈತಿಕಮಾನ ಶಕ್ತಿ ಅ್ಹಂಗೂ ಕಮ್ಮಿ. ಭಾವನೇಲೆ ಬಗ್ಗೀ ಬಳಕರ, ನೀರತ್ಥಾ ಭಾವನೇಯೇ ಪ್ರಧಾನಮಾನ ಅಫಿಳುಳ್ಳೆ ಚಾರಿತ್ರ್ಯಶುದ್ಧೀಯ ಕಲ್ಪಿಚ್ಚಿಕರದೇ ಮೂರ್ಖತನು. ಅತ್ತಕ್ಕೇ ಕಲಾವಿದಾಳಾ ಜನಾ ಕೀಳ್ ವರ್ಗತಕ್ಕ್ ಶೇರಿಯಡ. ನಟಾಳಾ ವಿಟಾ ಅ್ಹಂಟ್, ನಟೀಯಾ ವೇಶ್ಯಾ ಅ್ಹಂಟ್ ಅಳಿಯಡ. ಸಾಮಾಜಿಕಾಡೆ ನೈತಿಕಮಾನ ತಂತು ಅಫಿಳುಳ್ಳಿಲ್ಲ. ಇಕ್ಕಲ್ಲ ಅ್ಹಂಟ್ ಸರಿಯಾವೇ ಗುರುತಿಯಡ ಅಂಡಹಂಡೆ. ಶ್ರೀಮುಖಂದೆ ವಿಷಯಮಾ ಪರಂದ ತಿರಸ್ಕಾರು ಸಂಗೀತತ್ತೇ ಮೇಲೂ ಹರಿಂಜದ್. ನಾ ಇನ್ಸ್ ಜೀವನತುಳ್ಳೆ ಪಾಡಲ್ಲೆ, ಕಲಾ ಅ್ಹಣ್ಣರ ಮೋಸತ್ತೇ ಅಧಃಪತನತಾ ಆರಾಧಿಯಲ್ಲೆ ಅ್ಹಂಟ್ ತೀರ್ಮಾನಿಚ್ಚೆ. ಅ್ಹತ್ಥಾ ಲಹರೀ ವಂದಾಲೂ ಗುನಗಕ್ಕೂಡಾದ್ ಅ್ಹಂಟ್ ನಿರ್ಧರಿಚ್ಚೆ. ಅಕಸ್ಮಾತ್ತಾ ಅದ್ ಮರತಪೋಯಿಟ್ ಗುನಗೀನಾಕ ಎಂದೆ ಕೆನ್ನೇಕ್ ನಾ ಫಟ ಫಟಾ ಅ್ಹಂಟ್ ಹೊಡಿಂಜ್ ಶಿಕ್ಷಿಚ್ಚಿಕಾಂಡಿಂದೆ.'

'ಸಂಗೀತತಾ ಅ್ಹಪ್ಪೊ ಪುನರಾರಂಭಿಚ್ಚ?'

'ಕಾರಾಗೃಹತಣ್ಣು ಮುಕ್ತಳಾನಮೇಲೆ ಜೀವನತಕ್ಕೊರು ವಳೀ ಓಣಮೆ. ಸಂಗೀತತಾ ಆಶ್ರಯಿಚ್ಚಿ ಜೀವನೂ ಪಣ್ಣಕ್ಕಹದ್ ಅ್ಹಂಟ್ ನಿರ್ಧರಿಚ್ಚೆ. ರಂಡ್ ವರ್ಷತುಳ್ಳೆ ಸಾಲ್ವಪುರತ್ತೇ ರಸಿಕಾ ಎನ್ನಾ ಮರತಿಂದಹೀನ. ಪುನಃ ಪಾಡೀಂದಾಕ ವರಾಂಡಿಂದಹೀನಿಯೋ ಓದೋ! ಅಥವಾ ಶಿಕ್ಷಾ ಆನವೇ ಅ್ಹಂಟ್ ವರಾದೇಯೂ ಇಂದುಡಲಾಂ. ಒಟ್ಟಂದುಳ್ಳೆ ಅಂದೆ ಊರಿಯೇ ಉಟ್ಟೆ. ತಾಯಾ ತೋಪನಾ ಇಂದ ಬ್ರಹ್ಮಪುರತಕ್ಕ್ ಪೊಹರತಕ್ಕ್[2] ಮನಸ್ಸ್ ವಂದಿಲ್ಲ. ಯಾತ್ರೇಕ್ ಪೊಹರವೆ ಅ್ಹಂಟ್ ಒರು ಸಾರ್ಥತ ಜೊತೇಲೆ ಶೇರಿ ಮಥುರೇಯ ತಲಪೀನೆ. ಕೃಷ್ಣಮಂದಿರತ್ತೇ ಚುತ್ತಾಮುತ್ತಾ ಎನ್ನತ್ಥಾ ಅ್ಹತ್ಥನಿಯೋ ಜನು ಅನಾಥಾಳಾನ ಪೊಂಡಾಟಿಮಾ ಇಂದಹೀನ. ಮಂದಿರತುಳ್ಳೆ ಮಧ್ಯಾಹ್ನು ಉಧೇವರ ಪ್ರಸಾದು ಅ್ಹಂಟ್ ಒರು ಚೂಟಾ ಕುಡಾಂಡಿಂದ. ಜೀವಂತಮಾ ಇಕ್ಕಕ್ಕ್ ಅತ್ಥನಾ ಪೋರಮಹಾಂಡಿಂದ್. ದಿನಮೆಲ್ಲಾ ಮಂದಿರತುಳ್ಳೆ ಕೃಷ್ಣಕಥಾ ಕಾಲಕ್ಷೇಪಮಹಾಂಡಿಂದ್. ಸಾಯಂಕಾಲು ಭಜನ. ಅತ್ತಯೆಲ್ಲಾ ಕೋಟಕಂಡ್ ಪೋದಾ ಕಳಿಂಝುಂಡ್ ರಾತ್ರಿ ಭಕ್ತೆಮಾಳಕ್ಕ್ ಅ್ಹಂಟ್ ಕಟ್ಟಿಚ್ಚಿಕ್ಕರ ಧರ್ಮಶಾಲೇತೇ ಅಂಗಣತುಳ್ಳೆ ತುಂಕಿಂಡ್ ಒರಕೂಪಣ್ಣಿಕಿಂಡ್ ನಾಲ್ ಮಾಸತಾ ಕಳಿಂಜೆ. ಮಂದಿರತ್ತೇ ಪೌಳೀತೇ ಒರು ಮೂಲೇಲೆ ಪೊಂಡಾಟಿಮಾ ಶೇರೀ ಭಜನೇ ಪಣ್ಣಾಂಡಿಂದ. ನಾ ಪೋಯಿಟ್ ಅಫಾಡೆ ಮಧ್ಯುತುಳ್ಳೆ ಉಕ್ಕಾಕಾಂಡಿಂದೆ. ಕೃಷ್ಣು ಪಾಡಾಂಡಿನ್ನ, ಕುಣಿಯಾಂಡಿನ್ನ. ವ್ರಜತ್ತೇ ಪೊಂಡಾಟಿಹ, ಪುರುಷ, ಘೇರೀವ, ಬಾಲಕಾ, ಶಿಶುಹ ಪೊಶು ಕಂಡ್ ನವಿಲ್ ಕೋಗಿಲ ಪಾಂಬ್ ಕಪ್ಪೆಹೀಳೆಲ್ಲ ತಂಗಳಾ ತಂಗಾ

---

1 ಮಹಾ ಪಾಪಕೃತ್ಯಂಗಳಾಯಿಟ್, ...ಗಳಾಪೋಲೆ 2 ಪೊಹಕ್ಕ್, ಪೋಹಕ್ಕ್

ಮರತ್ ತಲ್ಲೀನಾಳಾಯಿಟ್ ತಲೇತೂಕರಹುಡಿ ಕೊಳಲಾ ಬಾರಿಯಾಂಡಿನ್ನ. ಉಧೇವರಹೀಳುಳ್ಳೈಲ್ಲಾ ಕೃಷ್ಣು ಒತ್ತನೇ ಸಂಗೀತಗಾರು. ನರ್ತಕು. ಶಿವು ಅಪೂರ್ವಮಾ ಒರುಕಾ ಕುಣಿಂಜಾಲೂ ಅದ್ ವಿನಾಶಕಮಾನ ಕುಣಿತು. ಸಂಗೀತಮಂತೂ ಇಲ್ಲ. ಕೃಷ್ಣನಾಪೋಲೆ ಜೀವನಪ್ರೀತೀಯ ಉಕ್ಕಿಯರ ನರ್ತನ ಗಾಯನಂಗಳಿಲ್ಲ. ಇಂದೆ ಅಂಶತಿಯೇ ಪೊಂಢಾಟಿಮಾ ಪಾಡಾಂಡಿಂದ. ದ್ವಾರಕೇತೇ ಕಡೇಣ್ಣು ವಂದ ಒರು ಗುಂಪತ್ತೇ ಪೊಂಢಾಟಿಮಾ ಪಾಡಿಕಿಂಡ್ ವೃತ್ತಾಕಾರಮಾ ಲಾಸ್ಯಪೂರ್ಣಮಾ ಕುಣಿಯಾಂಡಿಂದ. ಸಂಗೀತತಾ ರಾಗು ತಾಳು ಶಾಸ್ತ್ರಪೂರ್ಣಮಾ ಕಲಿತವಾಳ್ಳಂಡ್. ಆರೋ ಅನಾಮಧೇಯನಾನ ಕವಿ ಕೃಷ್ಣಂದೆ ಸಂಗೀತಶಕ್ತೀಯಾ ವಣ್ಣಿಚ್ಚ ಗೀತೇಯ ಭಾವೂ ಹೆಂಬೀ ತುಳುಕರಪ್ಪಡಿ ಸಮೂಹಗಾನು ಪಣ್ಣಾಂಡಿಂದ. ಅತ್ತಾ ಕೋಟ ಕೋಟಕಂಡ್ ಕೃಷ್ಣನತ್ಥಾ ಚಾರಿತ್ರ್ಯ ಇಕ್ಕರವುಂ ಪಾಡೀನಾಕ, ಕುಣಿಂಜಾಕ ಕಲೇಕ್ ದಿವ್ಯಮಾನ ಶಕ್ತಿ ವರಂದ್. ನಾ ಅತ್ಥಾತಾ ಪಾಡೀನಾಕ ಲೋಪಮಿಲ್ಲ ಅ್ಅಣ್ಣಿಚ್ಚಿದ್. ಅಂಡ್ ರಾತ್ರಿ ಅದೇ ಗೀತ, ಅದೇ ಧಾಟಿ ಮನಸ್ಸುಳ್ಳೆ ಗುನಗಾಂಡಿಂದ್. ಗುನಗರಪೋದೇ ಮನಸ್ಸ್ ಅತ್ತಾ ಶಾಸ್ತ್ರತ್ತೇ ತಡಿಕೇಂದುಳ್ಳೆ ಸಂಯೋಜಿಯಾಂಡಿಂದ್. ಪಿತ್ತಾನಾ(ಳ್) ಸಾಯಂಕಾಲು ಅದೇ ಗುಂಪು ಅದೇ ಗೀತೇಯ ಪಾಡಿಕಿಂಡ್ ಕುಣಿಯಾಂಡಿಕ್ಕರಪೊ ಎನಕೇ ತೆರಿಯಾದಹುಡಿ ಓಂದ್ ನಿಂಡ್ ಪಾಡಕ್ಕ್ ಪರಪಟ್ಟಿಂದೆ. ಎಂದೆ ಧ್ವನೀಕೂ ಗಾಯನಪ್ರಬುದ್ಧತೇಕೂ ಆಶ್ಚರ್ಯೂಪಟ್ಟ್, ಎಂದೆ ರಾಗವಿನ್ಯಾಸತಾ ಅನುಸರಣೇ ಪಣ್ಣಕ್ಕಹಾದೇ, ಇಡೀ ಗುಂಪು ಪಾಡರತಿಯೂ ನಿಲ್ಲಿಚ್ಚಿ ಕೋಳಕ್ಕ್ ಶುರೂಪಣ್ಣೀತ್. ಎಂದೆ ತಾಳತ್ತೇ ತಡಿಕೇಯೂ ಸಂಕೀರ್ಣಮಾ ಇಂದಿಂತಣ್ಣು ಅತ್ತಾ ಅನುಸರಿಚ್ಚ್ ಕುಣಿಯಕ್ಕ್ ತೋಚಾದೇ ಸೊಸ್ತಮಾ ನಿಂಡಹಂಡುಟಹೀನ[1]. ನಾ ಮಧ್ಯೇ ಮಧ್ಯೇ ಆಲಾಪು, ತಾನು ಸ್ವರವಿನ್ಯಾಸಂಗಳಾ ಶೇರಿಚ್ಚ್ ಎಂದೇದೇ ಆನ ಧಾಟೀಯಾ ವಳತಿಕಿಂಡ್ ಪಾಡೀನೆ. ಎಲ್ಲಾರೂ ಅತ್ಯಾಶ್ಚರ್ಯತಣ್ಣು ಪಾರಾಂಡಿಂದ. ಅಂಡೇನತಣ್ಣು ಒಳಿಂಜ ಸಮೂಹು ಅಥವಾ ವ್ಯಕ್ತೀಣ್ಣು ಅಹರ ಗಾಯನು ನರ್ತನತ ಜೊತೇಕ್ ಎಂದೇದೊಂಡು ಇಂದೇ ಇಕ್ಕಣು. ಇಲ್ಲಂದಾಕ ಸಭಿಕಾ ಬಲವಂತೂ ಪಣ್ಣಾಂಡಿಂದ. ಕೋಳಕ್ಕ್ ಪೊಂಢಾಟಿಮಾ ಮಾತ್ರಮಂಡ್, ಪುರುಷಾಳೂ ವರಕ್ಕ್ ಮುದಲಿಟ್ಟ. ಸಾಮಾನ್ಯಾಡೆ ಜೊತೇಕ್ ಗಣ್ಯಾಳೂ ವರುಂ. ನಾ ಅ್ಅತ್ತಿಯೂ ಗಮನಿಯಾದೆ ಎಂದೆಪಾಡಕ್ಕ್ ಪಾಡಾಂಡಿಂದೆ. ದಿನತಕ್ಕ್ ಒರಹೋ ಮಂದಿರತ್ತೇ ಧರ್ಮಾನ್ನತಾ ಸಾಪಟ್ಟ್ ಪೊಂಢಾಟಿಮಾಡೆ ಧರ್ಮಶಾಲೇತೇ ಅಂಗಣತುಳ್ಳೆ ತುಂಕ್ಯಾಂಡಿಂದೆ.

"ಒರುನಾ, ಪಾರ್ತಾಕ ಕರಣಿಕಾಳಾ ಪೋಲೇ ಕಾಣಾಂಡಿಂದ ಒತ್ತರು ವೃದ್ಧಾ ಎಂದೆ ಬಡೇಕ್ ವಂದ್, 'ಜಯಸಿಂಹ ಸಾಮಂತಾ ಉಂಗಡೆಬಡೆ ವಾರ್ಥೊಲ್ಲಕ್ಕ್ ಇಷ್ಟೂಪಡಡಾ. ಎಂದೆ ಜೊತೇಲೆ ವರಂಗೊ. ಅಫಾಡೆ ಪ್ರಾಸಾದತಕ್ಕ್ ಅಳಿಚಿಕಂಡಪೊಹಣಿ,' ಅ್ಅಂಡ. ಎನಕ್ ಕೋಪು ವಂದ್ ತಿರಸ್ಕಾರು ಎರಿಂಜದ್. ಮಥುರೆಯೂ ನಗರು. ಸಾಲ್ವಪುರತಕ್ಕಣ್ಣಮೂ ಫೆರಿಶ್ತ್ರ. ಸಾಮಂತಾ, ಶ್ರೀಮಂತಾ, ರಾಜಬಾಂಧವಾ ಇಕ್ಕರತುಳ್ಳೆ ಆಶ್ಚರ್ಯಮಿಲ್ಲ ಅ್ಅಣ್ಣಿಚ್ಚದ್. 'ನಾ ಅ್ಅಂದೆ ಸಾಮಂತಾಡೆ ಪ್ರಾಸಾದತಕ್ಕೂ ವರಲ್ಲೆ. ಮಂದಿರತ್ತೇ ಪ್ರಸಾದತಾ ಸಾಪಟ್ಟ್ ಮಂದಿರತ್ತೇ ಪ್ರಾಕಾರತುಳ್ಳೆ ಮಾತ್ರು ಪಾಡಣಿ. ಮಂದಿರು ದಾಡೆ[2] ಯಜಮಾನಿಕೇಕೂ ಶೇರೀಂದಂಡ್,' ಅ್ಅಂಡೆ. 'ಅಪ್ಪಡಿಯಂಡ್, ಅವಾ ಕಲಾಭಿಮಾನಿಹ. ಉಂಗಡೆ ಸಂಗೀತತಾ ಕೋಟ್ ಮೆಚ್ಚೀರಾಡ. ಉಂಗಳಾ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಯರದ್ ಅಫಾಡೆ ಉದ್ದೇಶು,' ಅ್ಅಂಡ. 'ನಾ ಕಲಾವಿದಾ ಅ್ಅಂಡ್, ಸಂಗೀತಗಾರ್ತಿಯಂತೂ ಅ್ಅಂಡೇ ಅ್ಅಂಡ್. ಆಡೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹತ್ತೇ ಅಗತ್ಯಮೂ ಇಲ್ಲ,' ಅ್ಅಂಡೆ. ಅವುಂ ಪರಪಟ್ಟಪೋನಾ. ಪಿತ್ತಾನಾ ವಡಿಚಾಮು ನಾ ಮಂದಿರತ್ತೇ ಜಗಲೀ ಮೇಲೆ ಉಕ್ಕಾಕಂಡಿಂದೆ. ಇನ್ನೊರು ಜಗಲೀ ಮೇಲೆ ಪ್ರತಿನಿತ್ಯತಾ ಪೋಲೆ ಸುಮಾರಾ ಮುಪ್ಪಿದ್ ಹುಡುಗಕ್ಕ ಒಂಡುಳ್ಳೊಂಡಾಪೋಲೆ ಮೂಡು ವೃತ್ತಂಗಳುಳ್ಳೆ ಪದ್ಮಾಸನತುಳ್ಳೆ ಉಕ್ಕಾಕಂಡ್ ಸಾಮವೇದತ್ತೇ ಪಠಣೂ ಪಣ್ಣಾಂಡಿಂದಹೀನ. ಅತ್ತತ್ತೇ ಉದಾತ್ತು, ಅನುದಾತ್ತು, ಸ್ವರಿತು ಇತ್ಯಾದಿಯಾನ ಸಂಗೀತಾಂಶಂಗಳುಳ್ಳೆ ಎಂದೆ ಮನಸ್ಸ್ ತಲ್ಲೀನಮಾ ಇಂದ್. ಅರ್ಥತಾ ಮೀರೀನ ಭಾವು ಅಫಿಡೆ ಸಮೂಹಪಠಣತುಳ್ಳೆ ಹೊಮ್ಮು. ಅತ್ಥನೇಂದುಳ್ಳೆ ನಾ ಉಕ್ಕಾಕಂಡಿಂದ ಜಗಲೀ ಬಡೇಕ್ ನೇತೇನೂ ವಂದಿಂದ ವೃದ್ಧಾ ವಂದ. ಅಫಾಡೆ ಕುಟ್ಟೆ ಒತ್ತುಂ ಝರೀ ವಸ್ತ್ರತಯೂ ರೇಶ್ಮೇತೇ ಮೇಲುದತಯೂ ಧರಿಚ್ಚಿಂದ, ಕೈಯಿಕ್ಕ್ ಭಳಕ್ಕಾ ಹೊಳಿಯರ ವಜ್ರತುಂಗುರು, ಕಾದಹೀಳಕ್ಕ್ ವಜ್ರತ್ತೇ ಕಡಕ್, ಕಳತಕ್ಕ್ ಸುವರ್ಣತ್ತೇ ಸರಂಗಡೆ

1 ನಿಂಢುಂಡುಟಹೀನ 2 ಆಡೆ

ಸುಮಾರಾ ಮುಪ್ಪಿತ್ತಂಜ್ ವರ್ಷತ್ತೇ, ರಾಜಕಳೇತೇ ಸ್ಫುರದ್ರೂಪೀ ಪುರುಷು. ನೇತ್ ವೃದ್ಧಾ ಚೊಲ್ಲೀನ ಜಯಸಿಂಹ ಸಾಮಂತಾ ಇಘಾಳ್ಳೇ ಇಕ್ಕಲಾಮಾ ಆ್ರಂಡಹಂಡೆ. ಅಘಾಳ್ಳೇ ಹತ್ತಿರತ್ಯಕ್ಕ್ ವಂದ್ ಅಭಿವಾದನೇ ಪಣ್ಣಿ, 'ಜಯಸಿಂಹ ಆ್ರಂಟ್ ಎಂದೆ ನಾಮಧೇಯು. ತಂಗಡೆ ಕುಟ್ಟೆ ರಂಡ್ ವಾರ್ಥೊಲ್ಲಣೂಂಟ್ ವಂದೆ. ನಾಮಪಠಣಮಾನಮೇಲೆ ಇಂಗೇ ಪೌಳೀಲೆ ನಿಂಡ್ ವಾರ್ಥೊಲ್ಲಲಾಂ' ಆ್ರಂಡ. ನಾ ಅಹಡ್ ಆ್ರಂಡೆ. ಅವಾ ಎನ್ನಣ್ಣು ಸ್ವಲ್ಪೂ ಧೂರತುಳ್ಳೆ ಕಂಭತಾ ಒರಹಿಕಿಂಡ್ ಜಗಲೀ ಮೇಲೆ ಅರೆಪದ್ಮಾಸನತುಳ್ಳೆ ಉಕ್ಕಾಕಂಡ್ ವೇದಪಠಣತಾ ಕೋಳರತುಳ್ಳೆ ನಿರತಾಳಾನ. ಅಘಾಡೆ ಕಳತ್ ಅಪ್ಪಡಿಯೇ ವಿರಲಹೀಡೆ ಸೂಕ್ಷ್ಮಮಾನ ಅನುಸರಣೇಯಾ ಗಮನಿಚ್ಚ ಎನಕ್ ಇಘಾಳ್ಳಕ್ಕ್ ವೇದಜ್ಞಾನಮೂ ರಾಂದ್. ಸಂಗೀತ ಜ್ಞಾನಮಂತೂ ಅಳಹಾ ರಾಂದ್ ಆ್ರಣ್ಣಿಚ್ಚಿದ್. ದೇವಸ್ಥಾನತಕ್ಕ್ ಪೋಯಿಟ್‌ವರರವಾಳ್ಳೆಲ್ಲಾ ಅಘಾಳ್ಳಾ ಧೂರತಣ್ಣು ಪಾರ್ತೇ ನಿಂಡ್ ಬಗ್ಗಿ ಅಭಿವಾದನು ಪಣ್ಣಾಂಡಿಂದ. ಇಘಾಳ್ಳಾ ಹೆಂಬಾ ಗಣ್ಯಾ ಆ್ರಂಟ್ ಎನಕ್ ಅರ್ಥಮಾಚ್. ಪಠಣೂ ಮುಡಿಂಜಮೇಲೆ ಅವಾ ಮೇಲಕ್ಕೋಂದ. ಆ್ರಂಗಂಗೋ ನಿಂಡಿಂದ ಜನಂಗ ವಂದ್ ಗೌರವಸೂಚಕಮಾನ ಧೂರತುಳ್ಳೆ ಚುತ್ತಗಟ್ಟೀ ನಿಂಡಾ. ಇತ್ಥಾವಾ ಎಂದೆಕುಟ್ಟೆ ವಾರ್ಥೊಲ್ಲಕ್ಕ್ ತಂಗಳೇ ಹುಡಕಿಕಿಂಡ್ ವಂದಿಕ್ಕರತಾ ಕಂಡ್ ಎಂದೆ ಮನಸ್ಸ್ ಹೆಂಬೀತ್. ಇನ್ನೂ ಹಠೂ ಪಣ್ಣೀನಾಕ ನಾನೇ ಸಣ್ಣೀತೇವಳಹಣಿ ಆ್ರಣ್ಣಿಚ್ಚಿದ್. ದೇವಸ್ಥಾನತ್ತೇ ಪೌಳೀಲೆ ನಂಗಾ ರಂಡ್ ಜನಮೂ ನಿಂಡ್ ವಾರ್ಥೊಲ್ಲಕ್ಕ್ ಜನಂಗಾ ಏಕಾಂತತಾ ಕುಡರದಿಲ್ಲ ಆ್ರಂಟ್ ಅರ್ಥಮಾಚ್. ಕರಣಿಕಾಳಾ ಸನ್ನೇಪಣ್ಣಿ ಬಡೇಕ್ ಅಳಿಚ್, 'ಜನಾ ಶೇರಾಂಡೇ ರಾಡ. ಅಘಾಡೆದರಕ್ಕ್ ವಾರ್ಥೊಲ್ಲಕ್ಕ್ ಸಾಧ್ಯಮಿಲ್ಲಾ ಆ್ರಂಟ್ ಎನಕ್ ಅರ್ಥಮಾಯಿರಾಂದ್. ಸಾಮಂತಾಡೆ ನಲ್ಲತನು ಘೆರೀತೇದ್. ನಾನೇ ಅಘಾಡೆ ಪ್ರಾಸಾದತಕ್ಕ್ ವರಣಿ ಆ್ರಂಟ್ ತೆರಿಪಿಯಂಗೊ' ಆ್ರಂಡೆ. ಅವಾ ಹತ್ತಿರತಕ್ಕ್ ಪೋಯಿಟ್ ಅಘಾಳ್ಳೊತ್ತರಕ್ಕ್ ಮಾತ್ರು ಕೋಳರಹುಡಿ ನಿವೇದಿಚ್ಚ. ಅತ್ಥೀಮೇಲೆ ಸಾಮಂತಾ ನಿರ್ಗಮಿಚ್ಚ. ಕರಣಿಕಾ ಎನ್ನಾ ಮೇನೇಲೆ ಅಳಚಿಕಿಂಡ್ ಪೋನ.

"ಸಂಪ್ರದಾಯತಂತೆ ಎನ್ನಾ ಪ್ರಾಸಾದತ್ತೇ ಉಳ್‌ಕೋಟೇಕ್ ಅಳಿಚಿಕಿಂಡ್ ಪೋಯಿಟ್ ಗಂಧಪುಷ್ಪಂಗಳಾ ಕುಡತ್ ಗೌರವಿಚ್ಚಿ ಪೀಠತುಳ್ಳೆ ಉಕ್ಕಾಕಿಚ್ಚ. ಹೆಚ್ಚಾ ಕಾವಿಪಿಯಾದೇ ಅಂತೀಕ್ ವಂದ ಸಾಮಂತಾಳಾ ನಾ ಓಂದ್ ನಿಂಡ್ ಅಭಿವಾದಿಚ್ಚೆ. ಎಂದೆ ಪೀಠು ಅಘಾಡೇತಕ್ಕ್ ಹತ್ತಿರಮಾವೇ ಇಂದ್. ಅಂಗೆ ಒರೇ ಆರೂ ಇಂದಿಲ್ಲ. ಅವಾ ಚುತ್ತೀ ಬಳಸಾದೇ ನೇರಮಾ ವಾರ್ಥೊಲ್ಲೀನ : 'ಸಾಲ್ವಪುರತ್ತೇ ಇಂದ್ರಗುಪ್ತ ಶ್ರೀಮಂತಾಡೆ ಪ್ರಾಸಾದತುಳ್ಳೆ ಉಂಗಡೆ ಸಂಗೀತತಾ ಕೋಟಿನ್ನು. ಪುನಃ ನಾಲವಾರಿ ಕೋಳರತ್ಥನ ಆಶಾ ಇಂದ್. ಕಾರ್ಯಭಾರತಣ್ಣು ಪಿತ್ತಾನಾಳೇ ಪರಪಡಣಮಾ ಇಂದ್. ಕಳಿಂಜ ವರ್ಷು ಸಾಲ್ವಪುರತಣ್ಣು ವಂದಿಂದ ಒತ್ತರು ಉಂಗಳಕ್ಕ್ ಶಿಕ್ಷಾ ಆಯಿಂದ ವಿಷಯತಾ ಚೊಲ್ಲೀನ. ಅಂಗತ್ತೇ ಧರ್ಮಾಧಿಕಾರಿಹ ನೀತಿಧರ್ಮಂಗಡೆ ಅತಿನಿಷ್ಠುರಮಾನ ಅನ್ವಯು ಪಣ್ಣಡಾಂಟ್ ಮುದಲಣ್ಣಮೂ ಕೋಟರಾಣಿ. ಕೆಲವ್ ರಸಿಕಾಳಾನೂ ಸಹಾಯೂ ಪಣ್ಣಲಾಮಾ ಇಂದ್. ಸಂಗೀತತಾ ಕಾರಾಗೃಹತುಳ್ಳೆ ವಚ್ಚ್ ಅಂದೆ ರಾಜ್ಯು ತಂದೆ ವಿಕಸನತಾ ತಾನೇ ಪಾಳಾಪಣ್ಣಿಕಿಂಡ್ ರಾಂದ್. ನಂಬಡೆ ಮಂದಿರತ್ತೇ ಪೌಳೀಲೆ ಒತ್ತರು ಪೊಂಥಾಟಿ ಮನೋಜ್ಞಮಾ ಪ್ರೌಢಜ್ಞಾನತಣ್ಣು ಪಾಡಡಾ ಆ್ರಂಟ್ ಎಂಗಡೆ ಕರಣಿಕಾ ಚೊಲ್ಲೀನ. ನಾಲ್‌ನಾಳೇ ಪಿಂತೀಲೆ ನಂಗಳೇ ಸ್ವತಃ ವಂದ್ ಕೋಟುಂ. ನಿಂಗಳೇ ಅವೆ ಆ್ರಂಟ್ ಎಂಗಳಕ್ಕ್ ಥಟ್ಟಂಟ್ ಗುರುತು ಶಿಕ್ಕೀತ್. ನಿಂಗಾ ದೇವಸ್ಥಾನತುಳ್ಳೆ ಮಾತ್ರು ಪಾಡಾಂಡಿಕ್ಕರದ್, ಉಂಗಡೆ ಯೋಗಿನಿಯತ್ಥಾ ವೇಷು, ಎಂಗಡೆ ಕರಣಿಕಾಳಕ್ಕ್ ನಿಂಗಾ ಕುಡತ ಉತ್ತರಂಗಳಣ್ಣು ಉಂಗಡೆ ಮನಃಸ್ಥಿತಿ ಎಂಗಳಕ್ಕ್ ಅರ್ಥಮಹಂದ್. ಕೃಷ್ಣಸ್ತುತಿ ಒಂಡೇ ಸಂಗೀತತ್ತೇ ಗುರಿ ಆ್ರಣ್ಣರ ಉಂಗಡೆ ನಿಷ್ಠೇಯ ನಂಗಾ ಒಪ್ಪಣು. ಆನಾಕ ಗಾಯಕಾಳಕ್ಕ್ ಮಳ ಖಾತ್ ಶೀತು ಉಷ್ಣಂಗಳಣ್ಣು ರಕ್ಷಣೇ ಕುಡರತ್ಥಾ ಒರು ಹಾಂ ಓಣು. ಗಂಟಲಾ ಪದಮಾ ವಯ್ಯರ ಆಹಾರು ಓಣು. ಅಭ್ಯಾಸೂ ಪಣ್ಣಿಕ್ಯಕ್ಕ್ ಶಾಂತಮಾನ ಆವರಣು ಓಣು. ಇತರೇ ಜಂಜಡಂಗಳಣ್ಣು ವಿರಾಮು ಓಣು. ಸದ್ದ್‌ಗದ್ದಲಂಗಾ ಇಲ್ಲಾದ ನಗರತ್ತೇ ಪರಂಬೆ ಶಾಂತಮಾ ಹರಿಯರ ಯಮುನೇ ಕಡೇಕ್ ವಾಶಲಿಕ್ಕರ ಎಂಗಡೇದೊರು ಹಾಂ ರಾಂದ್. ಅಂಗಿರಂಗೊ. ಒತ್ತೀ ಸೇವಕೀಯೂ ಕುಡಣು. ಪ್ರತಿ ಮಾಸಮೂ ಅಂಬಿದ್ ನಿಷ್ಕ ಸಂದಾಯಮಹರ ವ್ಯವಸ್ಥೇ ಪಣ್ಣಣು. ಸಂಗೀತ ಸಾಧನೇ ಪಣ್ಣಂಗೊ. ದೇವಸ್ಥಾನತುಳ್ಳೆ ಪಾಡಂಗೊ.

ಹಾತುಳ್ಳೊ ಆರಾನೂ ಕೋಳರ ರಸಿಕಾಳಕ್ಕ್ ಪಾಡರ ಮನಸ್ಸಿಂದಾಕ ಪಾಡಂಗೊ. ಇಲ್ಲಂದಾಕ ವಾಣ.'

"ಇಂದೆ ನಲ್ಲತನತಯೂ ಔದಾರ್ಯತೇಯೂ ಮೆಚ್ಚೀನೆ. ಆನಾಲೂ ನಾ ತಕ್ಷಣು ಒಪ್ಪೀತಿಲ್ಲೆ. ರಸಿಕಾಳಾನ ಶ್ರೀಮಂತಾ ವಾರ್ಥೊಲ್ಲರದೇ ಇಪ್ಪಡಿ ಆ್ಹಂಟ್ ಎನಕ್ ತೆರಿಂಜಿಂದ್. 'ಉಂಗಡೆ ಔದಾರ್ಯು ಫೆರಿಶ್ಕಿ. ಆನಾಕ ಮಂದಿರತ್ತೇ ಅನ್ನು, ಧರ್ಮಶಾಲೇತೇ ನರಳಹೀಳೇ ಹಿತಮಾ ಇಕ್ಕನ್ನ,' ಆ್ಹಂಡೆ.

'ಹಂಗತ್ತೇ ಭಾವನೇ ವಚ್ಚಿಕೋ ವಾಣಿಹ್ಯೊ. ಸಾಲ್ವಪುರತ್ತೇ ಶ್ರೀಮಂತಾಳಾ ಪೋಲಂಡ್ ನಂಗ,' ಆ್ಹಂಡ.

"ಒರು ವಾರು ಆಲೋಚಿಚ್ಚಿ ಅತ್ಥೀಮೇಲೆ ಒಪ್ಪಿಕಿಂಡೆ. ಗುಡೀತೇ ಪೌಳೀತೇ ಭಕ್ತಿಗೀತೇಕಣ್ಣಮೂ ಹೆಚ್ಚಾನ ಸಂಗೀತತಾ ಪಾಡಿಕ್ಯಣು ಆ್ಹಂಟ್ ಎಂದೆ ಮನಸ್ಸೇ ಬಯಸರತಕ್ಕ್ ಶುರೂ ಪಣ್ಣೀಂದ್."

'ಜಯಸಿಂಹೂ ಅತ್ಥೀಮೇಲೆ ಆ್ಹಂಡೂ ರಸಿಕಸ್ನೇಹತಕ್ಕ್ ಬಲವಂತೂ ಪಣ್ಣೀತಿಲ್ಲಾನಾ?' ಆ್ಹಂಟ್ ಕೋಟೆ.

'ಆರ್ ಮಾಸತಮೇಲೆ, ಆ್ಹತ್ಥನಿಯೋ ವಾರಿ ಹಾತಕ್ಕ್ ವಂದ್ ಗಾಯನತಾ ಕೋಟ್ ಹಾರ್ದಿಕಮಾನ ಭಾವು ವಳಿಂಜಮೇಲೆ ಒರೊರುಕಾ ಸೂಕ್ಷ್ಮಮಾ ಸೂಚನೇ ಕುಡಕ್ಕ್ ಮುದಲಿಟ್ಟಾ. ಎಂದೆ ಸೌಂದರ್ಯತಾ ಹೊಗಳಕ್ಕ್ ಮುದಲಿಟ್ಟಾ, ಒರೇ ದಾರೂ ಇಲ್ಲಾದಪ್ಪೊ. ಒರುಕಾ ಸ್ಪಷ್ಟಮಾ 'ಎಂದೆ ಜೀವನತುಳ್ಳೆ ಅಂದೆ ಅಂಶು ಚತ್ತಪೋಯಿರಾಂದ್. ನಾನೇ ಚಾವಿಚ್ಚರಾಣಿ. ಆ್ಹತ್ಥನೆ ಓಣಮಾನಾಲೂ ಕೋಳಂಗೊ, ಪಾಡಣಿ' ಆ್ಹಂಟ್ ಚೊಲ್ಲೀಉಟೆ. ಅಂದೆ ಪೋದೇಣ್ಣು ಅಂದೆ ಅರ್ಥತ್ತೇ ವಾರ್ಥೊಲ್ಲೀತಿಲ್ಲ, ಮೆಚ್ಚತ್ತೇ ನೋಟತಾ ಬೀರೀತಿಲ್ಲ. ಸಂಗೀತತಾ ಕೋಳಕ್ಕ್ ವರರತಾ ನಿಲ್ಲಿಚ್ಚಿಲ್ಲ. ನಿಜಮಾಲೂ ಸಂಭಾವಿತು ಅವಾ.'

ನೀರ್ ಕೊದಿಯಾಂಡಿಂದ್. ಚಾರುಮತಿ ಊಳೇನೀರಾ ಬೆರೆಶಿ ಪದೂಪಣ್ಣಿ ಹೆಪ್ಪೀ ಹೆಪ್ಪೀ ಆ್ಹಟ್ಟೀತ್. ಅದ್ ಆ್ಹಣೀ ಪಣ್ಣೀ ವಚ್ಚ ಚೂಟಾ ಚಂದ್ರಿಕೇ ಇಟ್ಟಾ. ತಾಂ ಮಾತ್ರೂ ಲಘು ಆಹಾರತಾ ಸೇವಿಚ್ಚ. ಅತ್ಥೀಮೇಲೆ ಎನಕ್ ವಿಶ್ರಾಂತಿ ವಂಕ್ಯರಹುಡಿ ಚೊಲ್ಲಿ ತಾಂ ಧ್ಯಾನೂಪಣ್ಣಕ್ಕ್ ತಂದೆ ಕುಚ್ಚುಳ್ಳಕ್ಕ್ ಪೋನ. ಎನಕ್ ಒರಕೂ ವಂದಿಲ್ಲ. ಅವಳಕ್ಕ್ ಆಯಿಕ್ಕರ ಅನ್ಯಾಯು ಒರುಕಡೇಲೆ, ಅವಡೆ ಶಕ್ತಿ ಇನ್ನೊರು ಕಡೇಲೆ ಮನಸ್ಸಾ ಹೆಂಬಿಕಿಂಡಹೀನ. ಎನಕ್ ಇದ್ ಸ್ವಲ್ಪಮೂ ತೆರಿಂಜಿಂದಿಲ್ಲ. ಮಥುರೇಲೆ ನಿಂಡವಾಳ್ಳಕ್ಕೂ ತೆರಂಜಹುಡಿ ಇಲ್ಲ. ತೆರಿಂಜಿಂದಾಕ ಅತ್ಥನ ನಾಳೀಲೆ ಎಂದೆ ಚೊವೀಕ್ ಉಳಾದೇ ಇರಾಂಡಿಂದಿಲ್ಲ. ಜಯಸಿಂಹು ಕೂಡ ಆರಕ್ಕೂ ಚೊಲ್ಲರವುಂ ಆ್ಹಂಡ್ ಆ್ಹಣ್ಣಿಚ್ಚಿದ್. ಸಾಯಂಕಾಲತ ಪೋದೇಕ್ ಅವೆ ಎಂದೆ ಕುಚ್ಚುಳ್ಳಕ್ಕ್ ವಂದ್ ಚೂರಕ್ಕೊರಹೀ ಉಕ್ಕಾಕಂಡಾ. ಇಪ್ಪೊ ಅವಡೆ ಆಯಾಸೂ ಪೋಯಿಂದದ್. ಮೊಖತುಳ್ಳೊ ಉಲ್ಲಾಸೂ ಇಂದ್. 'ನಾಳೇಣ್ಣು ನಾಟಕತಕ್ಕ್ ಪೊಹಣಿ,' ಆ್ಹಂಡಾ.

'ನೀ ಧ್ಯಾನತಾ ಆರಂಭಿಚ್ಚಿಂದ್ ಆ್ಹಪ್ಪಡಿ?' ಆ್ಹಂಡೆ.

"ನಿತ್ಯಮೂ ವಡಿಚಾಲಾ ಓಂದ್ ಪುಳೇಕ್ ಸ್ನಾನತಕ್ಕ್ ಪೊಹಾಂಡಿಂದೆ ಯಮುನಾ ತಂದೆ ಪ್ರವಾಹತಾ ಸ್ಥಗೀತೂಪಣ್ಣಿ ತಂದೆ ಶಿಶೂಕ್ ವಳಿ ಉಟ್ಟ ಜಾಗತುಳ್ಳೆ. ನಾನಾ ದೇಶಂಗಳಣ್ಣು ಭಕ್ತಾ ಸಾಧುಹಾ ಸಂತಾ ವರರ ಸ್ಥಳು ಅದ್. ಎನಕ್ ಎಲ್ಲಾ ಸಾಧುಸಂತಾಡೆ ಮೇಲೂ ಭಕ್ತಿ ಇಲ್ಲ. ಒರುನಾ ಒತ್ತುಂ ಸಾಧು, ಪಾರ್ತಾಕ ಯೋಗಿ ಆ್ಹಂಟ್ ಥಟ್ಟುಂಟ್ ಚೊಲ್ಲಲಾಮಾನತ್ಥಾವ, ಸ್ನಾನೂ ಮುಡಿಚಿ ದೇವಸ್ಥಾನತಕ್ಕ್ ಪೊಹಾಂಡಿಂದವಳಾನ ಎನ್ನಾ ನಿಲ್ಲಿಚ್ಚಿ, 'ಒರೂ ಸಂಗೀತತಣ್ಣು ಓದೂ ಕಳಿಯಲ್ಲ, ಓದೂ ಕಳವಲ್ಲ. ಧ್ಯಾನತಾ ಪಣ್ಣ್. ಧ್ಯಾನತಣ್ಣು ಉಂದೆ ಸಂಗೀತತಕ್ಕೂ ವಳಕ್ ಲಭಿಯಂದ್' ಆ್ಹಂಡ. ಅಪ್ಪದೂ ನಾ ಆ್ಹತ್ಥನಿಯೋ ದಿನು ದೇವಸ್ಥಾನತುಳ್ಳೆ ಪಾಡಾಂಡಿಂದೆ. ಅವಾ ಪಾರ್ತಿಕ್ಕಲಾಂ ಆ್ಹಂಡಹಂಡೆ. ಆನಾಕ ಕಳತಾ ಆ್ಹಡತ್ ಅಘಾಡೆ ಮೊಖತಾ ಪಾತಪೋ ಅಘಾಡೆ ಕಣ್ಣಹೀಳಣ್ಣು ಪರಪಟ್ಟ ಪ್ರಕಾಶು ಎಂದೆ ಕಣ್ಣಹೀಳಾ ಪಾಂಜ್ ಮನೋಬುದ್ಧಿಹೀಳಿಯೂ ಇನ್ನೂ ಆಳತಿಯೂ ಪ್ರವೇಶಿಚ್ಚಹುಡಿ ಆಚಿ. ಒರೇ ಕ್ಷಣತುಳ್ಳೆ ಆ್ಹತ್ಥಾ ಪರಿವರ್ತನ! 'ಎನಕ್ ಧ್ಯಾನತಾ ಚೊಲ್ಲೀಕುಡರವಾ ಆರ್?' ಆ್ಹಂಡೆ. 'ನಾ. ಉನ್ನತ್ಥಾವಾಳ್ಳಕ್ಕ್ ಚೊಲ್ಲೀಕುಡರದ್ ಸುಲಭು. ಇಪ್ಪೊ ಮಂದಿರತಕ್ಕ್ ಪೋ,' ಆ್ಹಂಡ. ನಾ ಮೆಟ್ಟಲಹೀಳಾ ಪತ್ತಕ್ಕ್ ಪರಪಟ್ಟೆ. ಧ್ಯಾನತ್ತೇ ವಿಷಯತುಳ್ಳೆ ಎನಕ್ ಆ್ಹಂದೆ ತಿಳಿವಳಿಕೇಯೂ ಇಲ್ಲಾದೇ ಇಂದಿಲ್ಲ. ಅಂದೆ ಸಾಯಂಕಾಲತ ಪೋದೇಕ್, ಆಮ, ನಾ ಅತ್ತಾ ಅವಲಂಬಿಯಣು, ಪ್ರತಿನಿತ್ಯಮೂ ಸ್ವಲ್ಪುಪೋ ಸಾಧಿಯಣು ಆ್ಹಣ್ಣರ ನಿಶ್ಚಯು ಪರಂದದ್. ಎನಕ್ ಚೊಲ್ಲೀಕುಡಕರವಾ

ಆರ್? ಅಘಾಳ್ಯೇ ಶಿಕ್ಕೀ ಚೊಲ್ಲೀಕುಡಡಾಳಾ? ಅ್ತಂಟ್ ಪಿತ್ತಾನಾ ಪುಳೇತೀರತುಳ್ಳೆಲ್ಲಾ ಹುಡುಕೀನೆ. ಕಣ್ಣಕ್ಕ್ ಉಳಂದಿಲ್ಲಾ. ಎನಕ್ ಓಣಮಾನತಾ ಗುರುತಿಚ್ಚಿ ಚೊಲ್ಲೀನಾ ಅ್ತಂಡಾಕ ಅತ್ತಾ ತಂಗಳೇ ಕುಡಣಿ ಅ್ತಣ್ಣರ ಅರ್ಥು ಅಹಲ್ಲ ಅ್ತಂಟ್ ಸಮಾಧಾನು ಪಣ್ಣಿಕಿಂಡಾಲೂ ಮನಸ್ಸ್ ಅಘಾಳ್ಳಿಯೇ ಕುರಿಚಿ ಯೋಚಿಯಾಂಡಿಂದ್. ಅಘಾಳ್ಯೇ ಓಣು ಅ್ತಂಟ್ ಹಂಬಲಿಯಾಂಡಿಂದ್. ಹಂಬಲು ಅ್ತಥ್ನೊರು ತೀವ್ರಮಾಚ್ ಅ್ತಂಡಾಕ ಚೂಟು ತಿಂಡಿ ಸಂಗೀತತಯೆಲ್ಲಾ ಉಟ್ಟ್ಂ ಅಘಾಳ್ಳಾ ಹುಡುಕಿಕಿಂಡ್ ಪುಳೇ ತೀರು, ದೇವಸ್ಥಾನತ್ತೇ ಪೌಳಿ ಸಾಧುಸಂತಾ ತಳಗರ ಊರ ಪರಂಬತ್ತೇ ತೋಪಹೀಳುಳ್ಳೆಲ್ಲಾ ಅಲಿಯಕ್ಕ್ ಪರಪಟ್ಟೆ. ನಾ ಒತ್ತಿಯೇ ಧ್ಯಾನೂ ಪಣ್ಣಕ್ಕೂ ಪ್ರಯತ್ನಿಚ್ಚೆ. ಖಾಯಿಲೆ ತುಂಕಿಂಡುಟೆ. ಒರುನಾ ಅಘಾಳ್ಯೇ ಎಂದೆ ಹಾತಕ್ಕ್ ಹುಡಕಿಕಿಂಡ್ ವಂದ. 'ನೀ ಪಕ್ವಮಾ ರಾಡಾ. ಇಂಡೇಣ್ಣು ಅಭ್ಯಾಸೂ ಪಣ್ಣಿಯಣಿ. ಒರು ಮಾಸು ಇಂದೆ ಊರುಳ್ಳೇ ಇಂದ್ ಪ್ರತಿನಿತ್ಯಮೂ ಹಾತಕ್ಕ್ ವಂದ್ ಚೊಲ್ಲೀ ಕುಡಣಿ' ಅ್ತಂಡ. ಮಾಸೂ ಆನಮೇಲೆ ಪರಪಟ್ಟಪೋನ. ಅತ್ಥೀಮೇಲೆ ಅ್ತಂದೆ ಅಡಚಣಾ ವಂದಾಲೂ ಅಂತರ್ಬೋಧೇತೇ ಮೂಲಕಮಾ ಪರಿಹರಿಯಡ. ಭೌತಶರೀರತುಳ್ಳೆ ದರ್ಶನು ಕುಡತಕ್ಕಲ್ಲ. ಎನಕ್ ಓಣಮಾನಪೋ ನಾ ಅಘಾಳ್ಳಾ ಸಂಪರ್ಕೂ ಪಣ್ಣಣಿ. ಆನಾಕ ಪದೇ ಪದೇ ವಿನಾಕಾರಣಮಾ ಅಘಾಡೆ ಮನಸ್ಸತ್ತೇ ವಾಶಲಾ ತಟ್ಟರದಿಲ್ಲೆ. ಧ್ಯಾನು ಒಂಡಿಯೇ ಪರಮ ಗುರಿಯಾ ವಚ್ಚಿಕರ ಮನೋಧರ್ಮು ಎಂದೇದಂಡ್.''

'ಧ್ಯಾನತುಳ್ಳೆ ಉಂದೆ ಮಟ್ಟತಾ ಕಾಪಾತಿಕ್ಯಣಮಾನಾಲೂ ಯಮನಿಯಮಾದಿಹೀಳ ಪಾಲಿಯಣು ಅ್ತಂಟ್ ಎನಕ್ ತೆರಿಂಜಿರಾಂದ್. ಅತ್ಥಾ ಯೋಗಪ್ರತಿಪಾದಿತಮಾನ ನೈತಿಕಮಾನ ನಿಷ್ಠಾ ಇಕ್ಕರ ನೀ ಎನ್ನಾ ಮೇಲಕ್ಕಡವರತಕ್ಕಾಹಾ ಯೋನಿಪೂಜೇಕ್ ಒಪ್ಪೀನ. ಅತ್ಥೀಮೇಲೆ ಧ್ಯಾನತಾ ಸಾಧಿಯರದ್ ಕಷ್ಟಮಾಚಿಲ್ಲಿಯ? ನೀ ಸಂಪೂರ್ಣಮಾ ನಿರ್ಲಿಪ್ತಳಾ ಇಂದೇಯ?'

'ಸಂಪೂರ್ಣತಕ್ಕ್ ಸ್ವಲ್ಪು ಊನಮಾಚ್. ಕೊನೇಕ್ ತೊರೇಕ್ ಪೋಯಿಟ್ ಸ್ನಾನೂ ಪಣ್ಣೀನೇನೇ, ಅದ್ ಅಸಹ್ಯತಾ ಕಳಿಂಜಹಕ್ಕ್ ಪಣ್ಣೀಂದ್. ಸಂಪೂರ್ಣಮಾ ನಿರ್ಲಿಪ್ತಿ ಸಾಧಿಚ್ಚಿಂದಾಕ ಅಸಹ್ಯೂ ಅ್ತತ್ತಕ್ಕ್ ಪರವಾಂಡಿಂದ್? ಪಿತ್ತಾನಾ ಧ್ಯಾನು ಉಕ್ಕಾಕಕ್ಕ್ ಕಷ್ಟೂಪಡಣಮಾಚ್. ಅಂತರ್ಬೋಧೇಲೆ ಎಂದೆ ಗುರುವಾಣಿ ಇನ್ನಮೇಲೆ ಇತ್ಥಾ ಪ್ರಯೋಗತಕ್ಕ್ ಒಡ್ಡಿಕ್ಯೋವಾಣ, ನೀ ಇನ್ನೂ ಅಂದೆ ಮಟ್ಟತಾ ತಲಪೀಕಲ್ಲ ಅ್ತಂಡದ್.'

ಎನಕೂ ಅವಳಕ್ಕೂ ಇಕ್ಕರ ವ್ಯತ್ಯಾಸು ಸ್ಫುಟಮಾಚ್. ಅವೆ ಸ್ವಭಾವತಃ ಸಾತ್ತ್ವಿಕಳಾನವೆ. ಇದ್ ನಿಷಿದ್ಧು ಅ್ತಂಟ್ ಅಂತರ್ಬೋಧ ಚೊಲ್ಲೀನಾಕ ಅ್ತತ್ಥನಿಯೇ ಕಷ್ಟಮಹಡ್ ಉಟ್ಟುಡಾ. ಆಂತಣ್ಣಮೇ ಯೋಗಮಾರ್ಗತುಳ್ಳೆ ಸ್ಥಿತಾಳಾಯಿರಾಡ. 'ಚಂದ್ರಾ, ನೀ ಎನ್ನ ಇತ್ಥನ ಪ್ರೀತಿಯಡ. ಇಂದೆ ಪ್ರೀತಿ ಉಂದೆ ಧ್ಯಾನತಕ್ಕ್ ವಿಘ್ನಮಹರದಿಲ್ಲಿಯ?'

'ಪ್ರೀತಿ ಅಧ್ಯಾತ್ಮತಕ್ಕ್ ಅ್ತಂಡೂ ವಿಘ್ನಮಹರದಿಲ್ಲ. ನೀನೂ ಸ್ವಲ್ಪು ಪ್ರೀತಿಯರತಾ ಕಲವ್. ಅಡ್ಡವಳೀಣ್ಣು ಪರಂಬಕ್ಕ್ ವರರತಕ್ಕಾನೂ ಸಹಾಯಮಹಂದ್,' ಅ್ತಂಡವೆ, 'ಇಂಡೆಲ್ಲಾ ಎಂದೆ ಕಥೇಯೇ ಚೊಲ್ಲೀರಾಣಿ. ಆತ್ಮಕಥನತುಳ್ಳೆ ಕಥನು ನಾ ನಾ ನಾ ಅ್ತಣ್ಣರ ತಡಿಕೇಂದುಳ್ಳೇ ಶಿಕ್ಕಿಂಡುಡಂದ್. ಇನ್ನ್ ಪೋರು. ತಾಳಿ ಕೊಂಡರಣಿ[1]' ಅ್ತಂಟ್ ಓಂದ್ ಪೋನಾ.

ಅವಡೆ ಕೊನೇ ವಾರ್ಥಾ ಎನ್ನಾ ಚುಚ್ಚೀ ಅಪ್ರಸನ್ನನಾ ಪಣ್ಣೀತ್. ಆನಾಕ ಅಂದೆ ರಾತ್ರಿ ಕಳಿಯರತುಳ್ಳೆ ಅದ್ ನಿಜು ಅ್ತಣ್ಣಿಯಕ್ಕ್ ಪರಪಟ್ಟದ್. ಅವೆ ಎನಕಣ್ಣಮೂ ಅ್ತತ್ಥನಿಯೋ ಮೊದಲೇ ಧ್ಯಾನತಾ ಅನುಷ್ಠಾನತುಳ್ಳೆ ವಂಕಿಂಡಿಂದವೇ ಅ್ತಂಟ್ ಎನಕ್ ತೆರಿಂಜಿಂದ್. ಇಂದ್ರಿಯಾತ್ಮಕಮಾನ ಸುಖತಕ್ಕ್ ನಿರ್ಲಿಪ್ತಾಳಾ ಇಕ್ಕರವೆ. ದೇಹಕಾಮತಯಂತೂ ಸಂಪೂರ್ಣಮಾ ಉಟ್ಟವೆ ಅ್ತಣ್ಣರದೂ ತೆರಿಂಜಿಂದ್. ತೆರಿಂಜಿಂದೂ ನಾ ಅವಳಿಯೇ ಶಕ್ತಿಯಾಹಿಚ್ಚಿಕಂಡ್ ಯೋನಿಪೂಜೆ ಪಣ್ಣಣೂಂಟ್ ಹಠೂಪುಡಿಚ್ ಕೋಟಕಂಡೆ. ಅತ್ತಣ್ಣಮಾಯಿಟ್ ಅವಡೆ ಧ್ಯಾನತ್ತೇ ಮೇಲೆ ಅ್ತಂದೆ ಪರಿಣಾಮಮಹಂದ್,

---

1 ಕೊಂಡ್ರಣಿ

ಭಾವನ ಅ್ರತ್ಥನ ನೋವಂದ್, ಅ್ರಂಟ್ ಸ್ವಲ್ಪಮೂ ಯೋಚಿಚ್ಚಿಲ್ಲೆ. ಎಂದೆ ಹಿತತಾ ಬಯಸೀ ಅವೆ ಒಪ್ಪಿಕಿಂಡ, ಅ್ರಣ್ಣರ ಸ್ವಪ್ನನಾ ಆಯಿಟ್ ಎಂದೆ ಮೇಲೆ ಎನಕೇ ಅಸಹ್ಯಮಾಚ್. ತಂತ್ರೂ ಕೊನೇಕ್ ಸಾಧಿಯರದ್ ಅ್ರತ್ಥಾತ? ಪ್ರೀತೀಯೇ ಪಾಳಾಪಣ್ಣೀ ಉಡರ ಸ್ವಾರ್ಥಸಾಧನ ಅ್ರಣ್ಣಿಚ್ಚಿದ್. ಪಿತ್ತಾನಾ ವಡಿಚಾಮು ಅವೆ ತೈಲಪಾತ್ರೆ ಪುಡಿಚ್ ವಂದಪ್ಪೊ ಅವಳಣ್ಣು ಆರ್ರೈಕೆ ಪಣ್ಣಿಚ್ಚಿಕಕ್ಕ ವಳವಾಚ್. ‘ಇತ್ಥನ ನಾ ಇಂದೆ ಶರೀರತಕ್ಕ ಆರ್ರೈಕ್ಯಾ ಆಚೆ. ಇನ್ನ್ ಪೋರು,’ ಅ್ರಂಡೆ.

‘ಅಮಾವಾಸ್ಯಾ ವರಕ್ಕ ಇನ್ನೂ ಪದಿನಂಜ್ ದಿನೂ ರಾಂದ್. ಅಪ್ಪಡಿ ಅ್ರಂಡಾಕ ವಾರ್ಥೇಕ್ ತಪ್ಪೀನಹುಡಿ ಅಹಂದ್,’ ಅ್ರಂಟ್ ವಲ ಅಂಗೈಯಕ್ಕ ತೈಲತಾ ಪೋಟಕಂಡಾ. ಅವೇ ಅ್ರತ್ತಯೂ ಚೊಲ್ಲೀತಿಲ್ಲಾ. ಎನಕೇ ಇಂದೆ ತಾಂತ್ರಿಕಮಾರ್ಗತಾ ಉಟ್ಟುಡಣು ಅ್ರಣ್ಣಿಚ್ಚಿದ್. ಇತ್ತಣ್ಣು ಸಂಪಾದಿಚ್ಚದೋದ್? ಊರುಳ್ಳೆ ಎಂದೆ ಹಾಂಬಡಿಯಾ ಆಯಿಂದ, ಇಪ್ಪೊ ಎಂದೆ ಹಾಂಬಡಿಯಾ ಅಲ್ಲಾದ, ಶಾಲಿನಿ ಅಪ್ಪಡಿಯೇ ಅಮರುಕಂದೆ ಕಾಮತಯೂ ಕೃತ್ರಿಮತಯೂ ಪೀಂಜ್ ತೆರಿಂರ್ಘಿಂಡದ್. ಇದ್ ಅ್ರಂದೆ ಪುರುಷಾರ್ಥ್ಯ? ಅ್ರಣ್ಣಿಯಕ್ಕ ಪರಪಟ್ಟದ್. ಚಂದ್ರಿಕೆ ಪುನಃ ಎಂದೆ ತಂತ್ರಮಾರ್ಗತ ವಿಷಯಮಾ ವಾರ್ಥೊಲ್ಲೀತಿಲ್ಲ. ನಾನೂ ಯೋಗಮಾರ್ಗತ ವಿಷಯಮಾ ವಾರ್ಥೆ ಅಡತಿಲ್ಲೆ.

ಇದಾನ ನಾಲಾ ವಡಿಚಾಲ ಎನಕ್ ಅ್ರಣ್ಣೆ ಅ್ರಟ್ಟರಪ್ಪೊ ಅವೆ ಚೊಲ್ಲೀನ : ‘ಅ್ರತ್ಥನಿಯೇ ವೆನ್ನೀರಾ ಅಟ್ಟೀನಾಲೂ ಉಂದೆ ಮೈರತ್ತೇ ಪೊದೇಕ್ ಮೊತ್ತಿಕಿಂಡ್ ಮೇಣಮಾಯಿಕ್ಕರ ಅ್ರಣ್ಣ ಪೊಹರದಿಲ್ಲ. ದುರ್ವಾಸನಾ ವರಾಂಡರಾಂದ್. ಓ ಪಣ್ಣರದ್?’

ಎನಕ್ ಆಶ್ಚರ್ಯಮಾಚ್. ನೇತ್ ರಾತ್ರೀಣ್ಣು ನಾ ನಿಶ್ಚಯಿಚ್ಚಿಕಂಡತಾ ಅವೇ ಓರೇ ರೀತಿ ಸೂಚಿಯಾಂಡಿಂದ. ‘ತಲೇಯಾ ನಯಮಾ ಬೋಳಿಚ್ಚಿ ಪುದಮೈರಾ ಒಳತಣೂ ಅ್ರಂಟ್ ನಿಶ್ಚಯಿಚ್ಚಿರಾಣಿ. ನೀ ಒಡಂಬಕ್ಕ ಅ್ರಣ್ಣೇ ತಿಕ್ಕಂದಾಕ ನಾಪಿತಂದೆ ಬಡೇಕ್ ಪೋಯಿಟ್ ವಿಸರ್ಜನೇ ಪಣ್ಣಿಚ್ಚಿಕಂಡ್ ವರಾಂಡಿಂದೆ.’ ‘ದ್ವಾರಪಾಲಕಂದೆ ಕುಟ್ಟೆ ಚೊಲ್ಲೀ ಉಟ್ಟುಟಾಕ ಇಂಗೇ ವರಂದ್. ಇಪ್ಪದೇ ಅಳಿಪೀವ?’

‘ಅತ್ಥೀಮೇಲೆ ಉಡಿತಿಕ್ಯಕ್ಕ ಎನಕೊರು ಭಳತ್ತ ಧೋತ್ರು ಓಣು. ನಿಧಾನಮಾ ಒರು ಕಂಚುಕತಯೂ ತೆಪ್ಪಿಚ್ಚಿಕಣು.’

ಎಂದೆ ವಾರ್ಥೇ ಕೋಟ ಅವಡೆ ಮೊಖು ಅರಳೀತ್.

ಓಳು

ಶಿಂಬೀತೇ ಮ್ಯೆರ್ ಪ್ಹೋಯಿಟ್ ತಲಾ ಹಗುರಮಾನಪ್ಹೊ ಮನಸ್ಸಕ್ಹೊ ಮುಕ್ತಿ ಹ್ಱಣ್ಣಿಚ್ಚಿದ್. ಎಲ್ಲಾರಾಪ್ಹೋಲೆ ಬಟ್ಟೇ ಪ್ಹೋಟಕಂಡ ಮೇಲೆ ಹ್ಱಂದೆ ಸಂಕೋಚಮೂ ಇಲ್ಲಾದೆ ಊರತ್ತೇ ವೀತಿಹೀಳುಳ್ಳೆ ತಿರಂಬಾಡರಪ್ಪಡಿ ಆಚ್. ಮುಂಡನೂ ಪಣ್ಣೀನ ತಲ ಜನಂಗಡೆ ಮಧ್ಯೆ ಧೋತ್ರು ಕಂಚುಕಂಗಳಕ್ಕ್ ಹೊಂದಾದೇ ವಿಚಿತ್ರು ಹ್ಱಂಟ್ ಕಾಣಿಚ್ಚಾಲೂ ನಾ ಅತ್ತಾ ಉಪೇಕ್ಷಿಚ್ಚಿ ಪೇಟೇವೀತಿ, ಸಾರ್ಥತ್ತೇ ಮಾಳು, ಪಿಳ್ಳೇತೀರು ಮುದಲಾನ ಕಡೆಹೀಳುಳ್ಳೆ ತಿರಂಬಾಂಡಿಂದೆ. ರಂಡ್ ಮೂಡು ಮಾಸತುಳ್ಳೆ ಮ್ಯೆರ್ ಅಳಹಾ ವಳಂಜಮೇಲೆ ಅತ್ತ್ಕ್ ಹ್ಱಂದೆ ರೂಪತಾ ಕುಡರದ್ ಹ್ಱಣ್ಣರ ಆಲೋಚನೆಯೂ ವರಾಂಡಿಂದ್. ಲೌಕಿಕನಾನ ರಸಿಕನಾ ಪ್ಹೋಲೆ ಉಶರೀ ಮ್ಯೆರಾ ಪಿಂತೀಕ್ ವಾರಿ ಗಂಟಾ ಪ್ಹೋಡರದೋ ಅಥವಾ, ಅಥವಾ ಹ್ಱಣ್ಣರ ಜಾಗತಣ್ಣು ಮುಂತೀಕ್ ತೆರಿಯಾಂಡಿಂದಿಲ್ಲ. ಒರು ವಾರು ಕಳಿಂಜದ್. ಅಮಾವಾಸ್ಯೇಕ್ ಇನ್ನ್ ಆರೇ ದಿನು. ಚಂದ್ರಿಕೇ ಜೊತೇಲೆ ಇಕ್ಕಕ್ಕ್ ನಾ ಒಪ್ಪಿಕಿಂಡ ಅವಧಿ ಮುಡಿಯಂದ್. ಅತ್ಥೀಮೇಲೆ? ಅವಳೋದೂ ಪ್ಹೋ ಹ್ಱಣ್ಣರದಿಲ್ಲ. ಹ್ಱತ್ಥನ ನಾ ಇಂದಾಲೂ ಅವಳಕ್ಕ್ ಸಂತೋಷಮೇ. ನಾಟಕಮಂಡಳೀಯಾ ಶೇರೀಉಡು, ಕೃಷ್ಣು ರಾಮು ಮುದಲಾನ ನಾಯಕಪಾತ್ರಂಗಳಕ್ಕ್ ಉಂದೆ ಸಮನಾ ಇನ್ನೊರು ನಟನಿಲ್ಲ ಹ್ಱಂಟ್ ರಂಡ್‌ವಾರಿ ಸೂಚಿಚ್ಚಿಂದಾ. ಆನಾಕ ಎನಕ್ ಮನಸ್ಸ್ ಒಗ್ಗಾಂಡಿಕ್ಕಲ್ಲ. ಅಮಾವಾಸ್ಯಾ ಹತ್ತಿರತಕ್ಕ್ ವಂದಹುಡಿ ಮನಸ್ಸಕ್ಕ್ ಶೂನ್ಯು ಕವಿಯಾಂಡ್ ರಾಂದ್. ನಾಟಕತಾ ಮುಡಿಚಿ ಮಥುರೇಕ್ ಪಿಂತಿರಂಬರಪ್ಹೋ ಆವರಿಚ್ಚಿಕಂಡತ್ಥಾದೇ ಶೂನ್ಯು. ಧ್ಯಾನತುಳ್ಳೆ ಪ್ರಗತಿ ಹೊಂದೀತಿಲ್ಲೆ. ತಂತ್ರು ದಡತಾ ಕಾಣಿಚ್ಚಿಲ್ಲ. ಇಪ್ಹೊ ಪುನಃ ಅದೇ ಸ್ಥಿತಿ. ಒರುನಾ ಗಂಗಾತಟತುಳ್ಳೆ ಉಕ್ಕಾಕಂಡ್ ಸಾರ್ಥತ್ತೇ ನಾವೆಹೀಳಾ ದೃಷ್ಟಿಯಾಂಡಿಕ್ಕಚ್ಚೆ ಸಾರ್ಥತ್ತೇ ಜೊತೇಲೆ ಊರಾ ಉಟ್ಟ ಸ್ಮರಣೆಯಾಚ್. ಊರುಳ್ಳೇ ಇಂದ್ ಗೃಹಸ್ಥ ಜೀವನತಾ ಮುಂತೀವರಿವಿಚ್ಚ್ ಪಶ್ಯಾಕುಟ್ಟೀ ಹ್ಱಂಟ್ ಪಣ್ಣಿಕಿಂಡಿಂದಾಕ ಇತ್ಥಾ ಶೂನ್ಯತಕ್ಕ್ ಆಸ್ಪದೂ ಇರಾಂಡಿಂದಿಲ್ಲಾ ಹ್ಱಣ್ಣಿಚ್ಚಿದ್. ಆನಾಕ ಅದ್ ಪ್ಹೊಯ್ಯಿ, ಶಾಲಿನಿ ಅಮರುಕ ರಾಜನಣ್ಣು ಆಕರ್ಷಿತೆಯಾಯಿಂದ್. ನಾ ಊರುಳ್ಳಿಂದಾಲೂ ಅತ್ತಂದೆ ಸಂಪೂರ್ಣಮಾನ ಮನಸ್ಸ್ ಎಂದೇದಹಾಂಡಿಂದಿಲ್ಲ ಹ್ಱಣ್ಣರ ಪ್ರಜ್ಞಾವಂದ್ ಸಂಸಾರೂ ಭಗ್ನಮಹರದೇ ಎಂದೆ ನೆತ್ತೀಲಳದೀಂದ್ ಹ್ಱಣ್ಣರ ಭಾವು ಪರವಾಂಡಿಂದ್. ಅದ್ ಶೂನ್ಯತಾ ಇನ್ನತ್ಥನ ಗಾಢಮಾಹಿಯಾಂಡಿಂದ್. ಇಪ್ಪದೂ ಗೃಹಸ್ಥನಾಯಿಟ್..... ಹ್ಱಣ್ಣರ ಪರಿಹಾರತಕ್ಕ್ ಪಾರ್ತಪ್ಹೊ ಅದೊರೇ ವಳಿ ಹ್ಱಣ್ಣಿಚ್ಚದ್. ಆನಾಕ ಚಂದ್ರಿಕೆ ಹಾಂಬಡಿಯಾಳಹಣು. ಒರಂಡಾನೂ ಪಶ್ಯಾಳಾ ಪೆರಣು ಹ್ಱಂಟ್ ಪಿಂತೀಲೇ ಸ್ಪಷ್ಟಮಾಚ್. ಅತ್ಥನ ಪ್ಹೋರು; ತಪಸ್ಸ್ ವಾಣ ಸ್ವರ್ಗು ವಾಣ ಇಡೀ ಗುರ್ಜರ ಪ್ರತೀಹಾರ, ಪಾಲ, ರಾಷ್ಟ್ರಕೂಟ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯಂಗಳಿಯೆಲ್ಲಾ ಒಟ್ಟಿಕಾ ಶೇರಿಚ್ಚ್, ದಾನ ಪಾತ್ರೇಲೆ ವಚ್ಚ್ ಕುಡಣೀ ಹ್ಱಂಡಾಲೂ ವಾಣಾ ಹ್ಱಣ್ಣಿಚ್ಚಿದ್. ಸ್ವಲ್ಪೊ ಪ್ಹೋ ಮಳೆಹಾಲತುಳ್ಳೆ ಉಕ್ಕರ ಗಂಗಾ ಪ್ರವಾಹತಾಪ್ಹೋಲೆ ಮನಸ್ಸ್ ಹಿಗ್ಗೀ ಹರಿಂಜದ್. ಅತ್ಥೀಮೇಲೆ ಅವೆ ಒಪ್ಪಡಾಳಾ ಹ್ಱಣ್ಣರ ಸಂಶಯು ಪರಂದದ್. ಹ್ಱತ್ತಕ್ಕ್ ಒಪ್ಪಕ್ಕಹದ್? ವೇದತ್ತೇ ಋಷಿಮಾಳೆಲ್ಲಾ ಸಂಸಾರಿಹೀಳಾಯಿಟ್ ಪಶ್ಯಾಳಾ ಪೆತ್ತಕಂಡೇ ಬ್ರಹ್ಮಸ್ಥಿತೀಲೆ ಇಂದಿಲ್ಲಾಳಾ? ಸಂಸಾರು ಅವಡೆ ಧ್ಯಾನತಕ್ಕೋದೂ ಅಡ್ಡಿವರರದಿಲ್ಲ ಹ್ಱಂಟ್ ಚೊಲ್ಲೀ ಒಪ್ಪಿಪೀಲಾಂ ಹ್ಱಣ್ಣರ ಆಶ್ವಾಸನಾ ಪರಂದದ್. ಎಂದೆ ವಾದಶಕ್ತೀತೇ ವಿಶ್ವಾಸು ಪುಟಮಾಚ್.

ಹಾತಕ್ಕ್ ಪ್ಹೋನವನೇ ಎಂದೆ ಅಂತರಾಳತ್ತೇ ಆಶಾ ಚಿಂತನೆಹೀಳಿಯೆಲ್ಲಾ ಉಡಿವಿಚ್ಚಿ ಚೊಲ್ಲೀನೆ. ಕೋಳರಪ್ಹೊ ಅವಡೆ ಕಣ್ಣಹೀಳೂ ಕಿನಾವತ್ತೇ ಸುಂದರಮಾನ ಪ್ರಪಂಚತುಳ್ಳಿಕ್ಕರಹುಡಿ ಎನಕ್ ಕಾಣಾಂಡಿಂದಹೀನ. ಅವೆ ಶಾಂತಮಾ ಆಲಿಯಾಂಡಿಂದ. ಪ್ರೋತ್ಸಾಹೂ ಶಿಕ್ಕೀನವನಾ ಪ್ಹೋಲೆ ನಾ ಹೆಚ್ಚ್ ಹೆಚ್ಚ್ ಓಘತಣ್ಣು ಎಂದೆ ಬಯಕೇಯ ಚೊರಿಂಜ್ ಹರಿವಿಚ್ಚೆ. ಎಲ್ಲಾತಿಯೂ ಕೋಟಕಂಡಮೇಲೆ ಅವೆ ಶಾಂತಮಾ ಚೊಲ್ಲೀನ : 'ಕೋಳಾಂಡಿಂದಾಕ ಎನಕೂ ಹ್ಱತ್ಥನ ಸುಂದರು! ಹ್ಱಣ್ಣಿಯಂದ್. ನೀ ಎಂದೆ ಕುಟ್ಟೇ ಇರ್. ಪ್ರತಿನಿತ್ಯಮೂ ಉಂದೆ ಸೇವೇ ಪಣ್ಣಣಿ. ಅಭ್ಯಂಗನೂ ಪಣ್ಣಿಯಣಿ. ಕಾಲತ್ತೇ ವಿರಳಹೀಡೆ ಸಂಧೀತೇ ಕೊಳೇಯ ಉಜ್ಜಣಿ. ದಾಂಪತ್ಯು ಹ್ಱಣ್ಣರ ಪೇರಾನೂ ಓಕ್ ಓಣು? ಧರ್ಮೇಚ ಅರ್ಥೇಚ ಕಾಮೇಚ. ಆರಂಭತುಳ್ಳೇ ಕಾಮಸಂಬಂಧಮೇ ಇಲ್ಲಾವದ್ ದಾಂಪತ್ಯು ಹ್ಱಪ್ಪಡಿ ಅಹಂದ್? ಇಂದ್ರಿಯಸುಖು

ಎಂದೆ ಜೀವನತುಳ್ಳೆ ಸಾಧ್ಯಮೇ ಇಲ್ಲ. ಅತ್ತಣ್ಣು ತಾನೇ ಸುಗಂಧೀಕ್ ನಾಯಕೀಂದೆ ಪಾತ್ರತಾ ವಹಿಚ್ಚಿ ಅವಳಾ ಉನಕೊಪ್ಪಿಚ್ಚಿ ನಾ ಮಂಡಲೀಣ್ಣು ಮಥುರೇಕ್ ಪರಪಟ್ಟಪೋಯಿಂದ್? ನೀ ಇಪ್ಪದೂ ಒತ್ತೀಯ ಕನ್ನಾಲಮಾಹ್. ಪಶ್ಮಾಳಾ ಪೆರ್. ನಾ ಇಪ್ಪೋ ಇಕ್ಕರತ್ಥನಿಯೇ ಸ್ನೇಹತಣ್ಣು ಇರಣಿ. ನಂಬಾ ರಂಡ್‌ಪೇರುಳ್ಳೆ ಕಾಮಸಂಬಂಧೂ ಇಲ್ಲಾ ಅ್ಥಂಡಾಕ ಅವಳಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚ್ ಮನಸ್ತಾಪು ಇಕ್ಕಲ್ಲ. ಆನಾಲೂ ಪುರುಷು ಇನ್ನೊತ್ತೀ ಕುಟ್ಟೆ ಕಾಮರಹಿತಮಾನ ಸ್ನೇಹತಾ ವಚ್ಚಿಕಂಡಾಲೂ ಪೊಂಢಾಟಿ ಸಹಿಪಿಯಲ್ಲಾ. ಹಾಂಬಡಿಯಾ ಓರೊತ್ತುಂ ಪುರುಷಂದಕುಟ್ಟೆ ಕಾಮರಹಿತಮಾನ ಸ್ನೇಹತಣ್ಣು ರಾಡಾ ಅ್ಥಂಡಾಕ ಪುರುಷನೂ ಸಹಿಪಿಯಲ್ಲ. ಅತ್ಥಾ ಕ್ಲಿಷ್ಟಮಾನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಹಾ ಅ್ಥದೂ ವಾಣ. ನಂಬಾ ರಂಡಪೇರೂ ಜೊತೇಲಿಂದುಡವ್ಮೊ. ಅ್ಥಪ್ಪಡಿಯೂ ನಂಬಾ ಕಲಾವಿದಾ. ಗೃಹಸ್ಥಾಢೆ ನಿಯಮಂಗಳಣ್ಣು ಮುಕ್ಕಾ.'

ಅಂದೆ ವಿಷಯಮಾ ನಾ ಆಲೋಚಿಯಾದೇ ಇಂದಿಲ್ಲೆ. ಕಾಂಪಿಲ್ಯತುಳ್ಳೇ ಅವೆ ಇತ್ಥಾ ಸಂಬಂಧತಾ ಸೂಚಿಚ್ಚಿಂದ. ಪ್ರೀತಿ ಉಂಡು, ಸೇವಾ ಉಪಚಾರು ಅಂತಃಕರಣು ಮುದಲಾನ ಅ್ಥತ್ಥನಿಯೋ ರೀತಿಹೀಳುಳ್ಳೆ ವ್ಯಕ್ತಮಹಲಾಮಾನ ಅಂದೆ ಪ್ರೀತಿ ದೇಹದೇಹಂಗಡೆ ನಿಕಟತೇ ಮೂಲಕು ತಂದೆ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತೀಯ ಕಂಡಹಕ್ಕೊಡಾದ್. 'ಇಂದೆ ನಿಷೇಧು ಬಾಂಧವ್ಯತ್ತೇ ಮಾಧುರ್ಯು, ಮಾರ್ದವತೇಯೇ ನಾಶೂಪಣ್ಣಿ ಕಾಠಿಣ್ಯತಾ ಪರವಿಪಿಯರದಿಲ್ಲಿಯ?'

'ಅ್ಥತ್ತಕ್ಕ್ ನಾಶಮಹಣು? ಕಾಠಿಣ್ಯು ಅ್ಥತ್ತಕ್ಕ್ ಪರವಣು?'

'ಅದ್ ಎನಕ್ ಸಾಧ್ಯಮಿಲ್ಲ.'

'ಸಾಧ್ಯೂ ಪಣ್ಣಿಕ್ಯಣು.'

ಇದೇ ವಿಷಯತಾ ಅವಡೆ ಜೊತೇಲೆ ನಾಲಾರ್ ನಾ ವಾರ್ಥೊಲ್ಲೀನೆ. ಚರ್ಚಿಚ್ಚೆ. ಎಂದೆ ಕೋಮಲಮಾನ ಭಾವನೆಹೀಳಾ ತೋಡಿಕಿಂಡೆ. ಹೆಂಬಾ ಮೃದುವಾ ಕಾಣರ ಅವಡೆ ಬ್ರಹ್ಮಚರ್ಯೇತೇ ಕಟ್ಟ್‌ನಿಟ್ಟಾ ಅ್ಥಪ್ಪಡಿಯಾನೂ ಸಡಲಿಪೀಲಾ ಅ್ಥಣ್ಣರ ಎಂದೆ ಭಾವನಾ ಪೊಯ್ಯಾಚಿ. ಎನ್ನುಳ್ಳೆ ಹತಾಶಾ ವಳಂಜದ್. ಇವೆ ಕಠಿಣು ಮಾತ್ರಮಂಡ್ ಕ್ರೂರಿ ಅಣ್ಣಿಚ್ಚಿದ್. ಶರೀರತಾ ಉಟ್ಟ ಪ್ರೀತೀತೇ ಕಲ್ಪನೇಯೂ ನಾ ಕೋಟಿಂದೆ. ಓದೀಂದೆ. ವಾನಪ್ರಸ್ಥಾಶ್ರಮತುಳ್ಳೆ ವಿನಾ ಒಳಿಂಜಹುಡಿ ಅದ್ ಭಾವನೇಯು ವತ್ತಿಯರ ವ್ರತೂ ಅಣ್ಣಿಚ್ಚಿದ್. ಇತ್ಥನ ಕೋಟಕಂಡಾಲೂ ತಿರಸ್ಕೃತನಾಯಿಂತಣ್ಣು ಇನ್ನ್ ಇಂದೆ ಜನ್ಮತುಳ್ಳೆ ಇವಡೆ ಮೊಖತಾ ಪಾರಕ್ಕಹದ್ ಅ್ಥಣ್ಣರತ್ಥನ ಕೋಪೂ ಪರಂದದ್. ಅ್ಥಪ್ಪಡಿಯೋ ತಾಂತ್ರಿಕನಾಯಿಟ್ ಎಂದೆ ವಳಿ ಪತ್ತೇಪಣ್ಣಿಕಿಂಡ್ ನಾ ಇಂದೆ. ಇವೆ ಅಂದೆ ವಳೀಣ್ಣೂ ಚ್ಯುತೀಪಣ್ಣೀನ. ತಾನೂ ತಿರಸ್ಕರಿಚ್ಚ. ದ್ವೇಷಮೇ ಇವಡೆ ಮೂಲಭಾವು, ಪ್ರೀತಿಯಂಡ್ ಅ್ಥಣ್ಣಿಚ್ಚಿದ್. ಅಪ್ಪಡಿಯಂಟ್ ಆಡೀಉಟೂ ಕಾಟೀನೆ.

'ಕೋಪತಕ್ಕ್ ಶಿಕ್ಕೀ ವಿವೇಕತಾ ಕಳಿಂರ್ಶೋವಾಣ. ತಾಳ್ಮೇಣ್ಣು ಯೋಚಿಪಿ,' ಅ್ಥಂಡಾ. ಕೋಪತಾ ತಡಿಯರ ಶಕ್ತಿ ಇಲ್ಲಂದಾಲೂ ಕೋಪಪ್ರದರ್ಶನು ವಳಹೇಡತ್ತೇ ವರ್ತನ ಅ್ಥಣ್ಣರ ಪ್ರಜ್ಞಾ ಇಂದಿಂತಣ್ಣು ನಾ ಕೂಹಾಡೀತಿಲ್ಲೆ.

ಅವೆ ಧ್ಯಾನತುಳ್ಳೆ ಮಗ್ನಳಹಾಂಡಿಂದ. ನಾಟಕತಕ್ಕ್ ಪೋಯಿಟ್ ಅಭಿನಯಿಯಾಂಡಿಂದ. ಎನಕ್ ಪೋದು ಪೊಹಾಂಡಿಂದಿಲ್ಲ. ಭಾರಮಾಯಿಟ್ ನಿಶ್ಚಲಮಾನ ಕಾಲಮೇ ಶೂನ್ಯಮಹಾಂಡಿಂದ್. ಒಳಿಂಜಹುಡಿ ಎಂದೆ ಕುಚ್ಚುಳ್ಳಕ್ಕ್ ವಂದ್ ಚೂರಕ್ಕೊರಹೀ ಉಕ್ಕಾಕಂಡ್ ವಾರ್ಥೊಲ್ಲಾಂಡಿಂದಾಲೂ ಅವಳಕ್ಕೂ ಎನಕೂ ಮಧ್ಯೆ ಶೂನ್ಯೂ ಏರ್ಪಟ್ಟ್ ಭಾವಸಂಪರ್ಕು ಕತ್ತರಿಚ್ಚಿಪೋಯಿಂದ್. ಅವಡೆ ಅಚ್ಚ್‌ಕಟ್ಟ್, ಪ್ರೀತಿ ಎಲ್ಲಾ ನಟನ ಅ್ಥಣ್ಣಿಯಕ್ಕ್ ಪರಪಟ್ಟ್ ಅವೆ ಎಂದೆದರಕ್ಕ್ ಉಕ್ಕಾಕರತಕ್ಕಣ್ಣಮೂ ಧ್ಯಾನತುಳ್ಳೆ ಕಣ್ಣಾಮುಚ್ಚಿಕಿಂಡಿಕ್ಕರ ಅಥವಾ ಧೂರತ್ತೇ ನಾಟ್ಯಮಂದಿರತುಳ್ಳಿಕ್ಕರದೇ ಹೆಚ್ಚ್ ಸಹನೀಯು ಅ್ಥಣ್ಣಿಯಾಂಡಿಂದ್. ಹಾತುಳ್ಳಿಕ್ಕರದ್ ಬೇಜಾರಾಯಿಟ್ ನಗರತ್ತೇ ವೀತಿಹೀಳುಳ್ಳೆ ನದೀತಟತುಳ್ಳೆ ಊರತ್ತೇ ಪೂರ್ವಭಾಗತುಳ್ಳಿಕ್ಕರ ಉದ್ಯಾನತುಳ್ಳೆ ಕಾಲೂ ಕಳಿಯಕ್ಕ್ ಮುದಲಿಟ್ಟೆ. ಅವಡೆ ಹಾತುಳ್ಳೇ ಇಂದ್ ರಾತ್ರಿ ತುಂಕಿಂಡ್ ವಡಿಚಾಲೇತೇ ಗಂಜಿ ಮಧ್ಯಾಹ್ನು ರಾತ್ರೀತೆ ಚೂಟಾ ಅಂಗೇ ಚೂಡಾಂಡಿಂದೆ. ಅವಡೆ ಹಾತಾ ಉಟ್ಟ್

ಓಕ್ ಪರಂಬಕ್ಕ್ ಪೋಚಿಲ್ಲೆ? ಅಥವಾ ಅಂದೆ ನಗರತಯೇ ಉಟ್ಟ್ ಓರೆ ಅ್ಹಂಗೂ ಅ್ಹತ್ತಕ್ಕ್ ಪೋಚಿಲ್ಲೆ? ಪರಂಬಕ್ಕ್ ಪೊಹರ ವಳೀಯೇ ಕಳಿಂಜಹಂಡುಟ ರಾಣೇನ? ಅ್ಹಂದೆ ಗುರಿಯೂ ಇಂದಿಲ್ಲ; ಅ್ಹಂತೀಕ್ ಅ್ಹಂಟ್ ಪೊಹರದ್?

ನಗರತುಳ್ಳೆ ಚುತ್ತರಪೊ ಶಿಕ್ಕೀನವಾಡೆ ಕುಟ್ಟೆ ವಾರ್ಥೊಲ್ಲರಪೊ, ಒರು ವಿಷಯು ಸ್ಪಷ್ಟಮಾ ತೆರಿಯಾಂಡಿಂದ್. ಇತರೇ ಅ್ಹಂದೆ ಊರುಳ್ಳೆ ನಾ ಪಾರ್ತಿಂತಕ್ಕಣ್ಣಮೂ ಹೆಚ್ಚಾಯಿಟ್ ಇಂದೆ ಊರುಳ್ಳೆ ಬೌದ್ಧಾಡೆ ಪ್ರಭಾವು ಹೆಚ್ಚಾಯಿಂದ್. ಬೌದ್ಧೇತರಮಾನ ಗುಡಿ ಗೋಪುರಂಗಳಕ್ಕಣ್ಣಮೂ ಬೌದ್ಧ ಚೈತ್ಯ ಸ್ತೂಪು ವಿಹಾರಂಗ ಹೆಚ್ಚಾ ಇಂದಹೀನ. ಬೌದ್ಧಮತಾವಲಂಬಿಹೀಡೆ ಸಂಖ್ಯೇಯೂ ಅಧಿಕಮಾ ಇಂದ್. ವಿಷ್ಣು ಶಿವು ಕಾಳಿ ಮುದಲಾನ ದೇವಮಂದಿರಂಗಾ ಇಂದಾಲೂ ಬೌದ್ಧ ಮಂದಿರಂಗಡೆ ಸಿರಿಸಂಪತ್ತ್ ಅಫಿಳಿಕ್ಕಿಂದಿಲ್ಲ. ಪೂರ್ವದೇಶಂಗಳಕ್ಕ್ ವಂದಾಕ ಬೌದ್ಧಪ್ರಾಬಲ್ಯ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚ್ ಅ್ಹಂಟ್ ಜನಂಗಡೆ ಕುಟ್ಟೆ ಆಡೀನ ಸಂಭಾಷಣೆಹೀಳಣ್ಣು ತೆರಿಂಜಿದ್. ಬುದ್ಧು ಪರಂದ್ ವಳಂಜ, ಪ್ರಚಾರೂ ಪಣ್ಣೀನ ಪ್ರಾಂತ್ಯಂಗಳೇ ಇಫಿಯ. ಕ್ಷತ್ರಿಯನಾನ ಅವುಂ ಸ್ಥಾಪಿಚ್ಚ ಧರ್ಮಮಾನತಣ್ಣು ಕ್ಷತ್ರಿಯರಾಜಂಗ ಅತ್ತುಳ್ಳೆ ಅಭಿಮಾನೂ ತಳಿಂಜ್ ಸ್ವೀಕರಿಚ್ಚಿ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಚ್ಚಿಹೀನ. ಪರಂಬಕ್ಕ್ ಕಾಣರಹುಡಿ ವೈದಿಕಧರ್ಮತಾ ಸಮಾನಮಾ ಕಂಡಾಲೂ ಅರಮನೇತೇ ಹೃದಯು ಅ್ಹಂಗೆರಾಂದ್ ಅ್ಹಣ್ಣರದ್ ಅಧಿಕಾರಿಹೀಳಕ್ಕೂ ಜನಸಾಮಾನ್ಯಾಳಕ್ಕೂ ತೆರಿಂಜಿರಾಂಡಿಂದ್. ಸುಸಂಘಟಿತಮಾನ ಪ್ರಚಾರಕಾಡೆ ಸಂಘು ಪರಿಸ್ಥಿತೀಯ ಬಳಸಿಕಿಂಡ್ ಜನಂಗಳಾ ಪರಿವರ್ತಿಯಾಂಡಿಂದ್. ಆಯಿರ ವರ್ಷತಕ್ಕೂ ಮೀರಿ ಇಂದೆ ಪ್ರಾಬಲ್ಯ ವಳಂಜಿಂದ್. ಚಂದ್ರಿಕೇಕ್, ಮಂಡಲೀತೇ ಇತರಾಳಕ್ಕ್ ಇಂದೆ ಪರಿಸ್ಥಿತೀಣ್ಣು ಕೇಡ್ ಅ್ಹಣ್ಣಿಯಾಂಡಿಂದ್. ತಂಗಡೆ ನಾಟಕಂಗಳಣ್ಣು ಅವಾ ರಾಮು ಅಪ್ಪಡಿಯೇ ಕೃಷ್ಣಂದೆ ಮಹಿಮೇಯ ಜನಾಡೆ ಹೃದಯತುಳ್ಳೆ ಪ್ರಸಾರು ಪಣ್ಣಾಂಡಿಂದ. ಆನಾಕ ಎಂದೆ ಮನಸ್ಸಾ ಇದ್ ಅ್ಹದೂ ಕದಲಿಯಾಂಡಿಂದಿಲ್ಲ. ರಾಮು ಕೃಷ್ಣು ಕ್ಷತ್ರಿಯಾ; ಬುದ್ಧನೂ ಕ್ಷತ್ರಿಯನೇ ಅ್ಹಣ್ಣರ ಒರು ಅಂಶು ಅಪ್ಪಪ್ಪೊ ಮನಸ್ಸಕ್ಕ್ ವರಾಂಡಿಂದಾಲೂ, ಬಹುತೇಕಮಾ ಶೂನ್ಯಮಹಾಂಡಿಂದ ಮನಸ್ಸಕ್ಕ್ ಇಫಿಯಾ ರಂಡುಳ್ಳೆ ಅ್ಹತ್ತುಳ್ಳೂ ಅರ್ಥು ಕಾಣಾಂಡಿಂದಿಲ್ಲ. ಯೋಗಧ್ಯಾನು ಸಾಧಿಚ್ಚಿಲ್ಲ. ತಂತ್ರು ಗುರಿತಪ್ಪೀನ ವಿಧಾನು ಅ್ಹಣ್ಣಿಚ್ಚಿ ಹೆಂಬೇ ದಿನಮಾಯಿಂದ್. ಎನಕ್ ಅರ್ಥು ಕುಡರ ವಳೀಕ್ ಒಪ್ಪಾದೆ ಚಂದ್ರಿಕೆ ಮಹಾಶೂನ್ಯತಾ ನಿರ್ಮಿಚ್ಚುಟಿಂದ.

ಒರು ವಡಿಚಾಮು ಎಂದೆ ವಿಚಿತ್ರಮಾನ ಮನಸ್ಥಿತೀಣ್ಣು ಮುಕ್ತಿ ಹೊಂದರ ಮಾರ್ಗತಾ ಚಿಂತಿಚ್ಚಿಕಂಡ್ ಗಂಗಾತಟತುಳ್ಳೆ ಹೆಜ್ಜೆ ಪೋಡಾಂಡಿಂದೆ. ನದೀತೇ ದಡತುಳ್ಳೆ ವಳಂಜ ಊರಹೀಡೆ ಜೀವನಸ್ವಾರಸ್ಯ ಇಕ್ಕರದೇ ನದೀತೇ ತಟತುಳ್ಳೆ. ಸ್ನಾನು, ಬಟ್ಟೇ ತೋಯರದ್, ಈಜರದ್, ನಾವೆಹೀಡೆ ಸಂಚಾರು, ದಡತ್ತೇ ಮರಳತ್ತೇ ಪಡಿಕೇಮೇಲೆ ಮಲ್ಲಾಡೆ ಅಂಗಸಾಧನ, ಪರಸ್ಪರಮಾನ ಅ್ಹತ್ಥನಿಯೋ ವಿಧತ್ತೇ ಸ್ಪರ್ಧೆಹ ಮಾತ್ರಮಂಡ್ ಮಿತ್ರಭೇಟಿ, ಮಿತ್ರಗೋಷ್ಠಿಹೀಳೂ ಅಂಗೇ ನಡವನ್ನ. ಸಾಯಂಕಾಲತಪೋದೇಲೆ ಆರತೀಯ ದೊನ್ನೇತೇ ತೆಪ್ಪತಮೇಲೆ ತೇಲೀ ಉಡರ ನಿಮಿತ್ತಮಾಯಿಟಿ ಪೊಂಥಾಟಿಮಾ ಶೇರೀ ಹರಟರ ಸ್ಥಳಮೂ ಅದೇ. ಕೋಡಹಾಲತುಳ್ಳಂತೂ ತಂಪಾ ಇರಂದ್ ಅ್ಹಂಟ್ ಸಾಯಂಕಾಲು ಅ್ಹತ್ಥನ ಪೋದಾನಾಲೂ ಸಂದಣಿ ಕರಗಲ್ಲ. ಅಂಡ್ ವಡಿಚಾಮು ನಾ ಜನಜಂಗುಳೀತೇ ಮಧ್ಯೆ ಗುರಿ ಇಲ್ಲಾದೆ ಹೆಜ್ಜೇಪೋಟಕಂಡ್ ನಡವರಪೊ ಎಂದೆದರಕ್ಕೇ ರಂಡ್ ಜನು ವಂದ. ಎನ್ನಾ ಪಾರ್ತ್ ಅಫಾಳ್ಳೂ ನಿಂಡ. ಒತ್ತು ಬೌದ್ಧ ಭಿಕ್ಕು. ಇನ್ನೊತ್ತು ಬೌದ್ಧಗೃಹಸ್ಥು. ಭಿಕ್ಕು ಎನ್ನಾ 'ನಾಗಭಟ್ಟಾಳೆ,' ಅ್ಹಂಟ್ ಅಳಿಚ್ ಗುರುತಿಚ್ಚಿಂತಾ ಕಾಟೀನ. ಒರು ನಿಮಿಷತಮೇಲೆ ಅಫಾಡೆ ಪೇರ್ ಜ್ಞಾಪಕತಕ್ಕ್ ವಂದ್. ಮಥುರೇತೇ ವಜ್ರಪಾದ ಭಿಕ್ಕು. ಇನ್ನೊತ್ತುಂ ವಿಶ್ವಕರ್ಮ ಸ್ಥಪತಿ. ಗೃಹಸ್ಥಂದೆ ವೇಷತುಳ್ಳಿಂದಾಲೂ ಸ್ಥಪತಿ ಬೌದ್ಧಧರ್ಮತಕ್ಕ್ ಪರಿವರ್ತಿತನಾಯಿರಾಣ ಅ್ಹಂಟ್ ಅವಂದೆ ಮೊಖತಾ ಪಾರ್ತ ತತ್‌ಕ್ಷಣು ಅ್ಹಣ್ಣಿಚ್ಚಿದ್. ವಿಶ್ವಕರ್ಮ ಜಾತೀತೇವಾ ಸಾಧಾರಣಮಾ ನೆತ್ತೀಕ್ ಇಟ್ಟಕರ ಶ್ರೀಗಂಧತ್ತೇ ಅಡ್ಡಗೆರ ಇಂದಿಲ್ಲ. ಕಳತುಳ್ಳೆ ಯಜ್ಞೋಪವೀತು ಕಂಡಿಲ್ಲ. ಬಾಹ್ಯಮಾನ ವಿವರಣೇಕ್ ಶಿಕ್ಕಾದ, ಆನಾಕ ಅಂತಃಪ್ರೇರಣೇಕ್ ತೆರಿಯರ ಭಾವಪರಿವರ್ತನ ಅವಂದೆ ಮೊಖತುಳ್ಳೆ ಗೋಚರಮಹಾಂಡಿಂದ್.

ಧೂರತ್ತೇ ಊರುಳ್ಳೆ ಸಂಧಿಚ್ಚದೂ ಒರು ಕಾರಣಮಾಯಿಟ್ ನಂಗಾ ಹೆಂಬಾ ಆತ್ಮೀಯತಾ ಸಲುಗೆಹೀಳಣ್ಣು ವಾರ್ಥೊಲ್ಲೀನು. ಸ್ಥಪತಿ ಇಪ್ಪೊ ತಥಾಗತಧರ್ಮತಕ್ಕ್ ಶರಣು ಪೋಯಿಕ್ಕರದ್ ನಿಜು. ಅವಾ ಕಟ್ಟಾಂಡಿಕ್ಕರ ಚೈತ್ಯು ಪೂರ್ಣಮಹಾಂಡರಾಂದ್. ಮುಖ್ಯಮಾನ ವಿಗ್ರಹು, ಅಪ್ಪಡಿಯೇ ಪರಂಬತ್ತೇ ಚೂರತ್ತೇ ಮಧ್ಯಭಾಗತುಳ್ಳೆ ಜೋಡಿಯರ ಕೆಲವ್ ವಿಗ್ರಹಂಗಡೆ ಮಾದರಿಹೀಳಾ ಪಾರಕ್ಕ್ ಇಪ್ಪೊ ಅವಾ ರಂಡಪೇರೂ ನಾಲಂದತಕ್ಕ್ ಪೊಹಾಂಡರಾಡ. ಮಥುರೇಣ್ಣು ನಾವೇಲೆ ಪರಪಟ್ಟ ಅವಾ ಪಾಟಲಿಪುತ್ರತಕ್ಕ್ ವಂದ್ ಮೂಡುನಾಳಾಚಿಹೀನ. ಇಂಗೆ ಇನ್ನೂ ಒರು ವಾರು ಇಂದ್ ನಾಲಂದತಕ್ಕ್ ಪ್ರಯಾಣೂ ಪಣ್ಣಡ. ಇಪ್ಪೊ ಪಾಟಲಿಪುತ್ರತ್ತೇ ಧಕ್ಷಿಣಭಾಗತುಳ್ಳಿಕ್ಕರ ಸ್ಥಿರಮತಿ–ವಿಹಾರತುಳ್ಳೆ ರಂಡ್‌ಪೇರೂ ತಳಗೀ ರಾಡ. ಎಂದೆ ವಿಷಯತಾ ಕೋಟಪ್ಪೊ, ‘ಅದೆಲ್ಲಾ ವಿರಾಮಮಾ ಉಕ್ಕಾಕಂಡ್ ಚೊಲ್ಲರತ್ಥಾಫಿಯ. ಬಾಹ್ಯಘಟನೆಹೀಡೆ ಕಥನತಣ್ಣು ತೆರಿಯರತ್ಥಾಫಿಳಂಡ್’ ಅ್ಥಂಡೆ.

‘ಉಂಗಡೆ ಮೊಖತಾ ಪಾತಾಲೇ ಅದ್ ಅರ್ಥಮಹಂದ್. ಎಂಗಡೆಕುಟ್ಟೆ ವರಂಗೊ,’ ಅ್ಥಂಟ್ ವಜ್ರಪಾದಾ ವಿಹಾರತಕ್ಕ್ ಅಳಚಿಕಿಂಡ್ ಪೋನ. ವಿಹಾರತ್ತೇ ಪರಂಬೆ ಭಿಕ್ಕುಹಾ ಅಲ್ಲಾದ ಅತಿಥಿಹೀಳಕ್ಕಂಟ್ ಕಟ್ಟೀಂದ ಒರು ಹಾತುಳ್ಳೆ ಸ್ಥಪತೀಯ ಇಳಿವಿಚ್ಚೆಂದ. ಭಿಕ್ಕು ವಜ್ರಪಾದಾ ಉಳ್ಳೆ. ‘ನಿಂಗಾ ಇವಂದೆ ಕುಟ್ಟೆ ಇಕ್ಕಂಗೊ, ಸಾಯಂಕಾಲು ವಾರ್ಥೊಲ್ಲಮ್ಮೊ,’ ಅ್ಥಂಟ್ ಚೊಲ್ಲಿ ವಜ್ರಪಾದಾ ಉಳ್ಳಕ್ಕ್ ಪೋಯಿಟ್ ಅತ್ಥೀಮೇಲೆ ಇನ್ನೊತ್ತರು ಭಿಕ್ಕು ಕುಟ್ಟೆ ಪಲ್ಲಕ್ಕೀಲೆ ಉಕ್ಕಾಕಂಡ್ ನಗರತಕ್ಕ್ ಪೋನ. ಎಂಗಡೆ ರಂಡ್ ಪೇರಕ್ಕೂ ಮಧ್ಯಾಹ್ನು ಅನ್ನು ಶಾಕು ದಧಿಹೀಡೆ ಚೂಟಾಚ್.

ನಾ ಸ್ಥಪತೀಯಾ ಕೋಟೆ : ‘ಉಂಗಳಾ ಪರಿವರ್ತಿಚ್ಚಿ ಅ್ಥತ್ಥನ ನಾಳಾಚಿ?’

‘ಆರೂ ಪರಿವರ್ತಿಚ್ಚಿಲ್ಲ. ಎನಕೇ ಧರ್ಮತ್ತೇ ಅಂತರ್ಬೋಧೆಯಾಚಿ. ಅತ್ತಕ್ಕ್ ಮನಃಪೂರ್ತಿಯಾ ಶರಣಹಂದಾಕ ನಾ ಉತ್ತಮಮಾನ ಸ್ಥಪತಿಯಹರದಿಲ್ಲೆ ಅ್ಥಣ್ಣರ ಜ್ಞಾನೋದಯಮಾಚಿ.’

‘ಕಲಾವಿದು ಅನುಭೂತೀಣ್ಣಮೇ ಅನ್ಯಧರ್ಮತ್ತೇ ಸತ್ತ್ವತಾ ಗ್ರಹಿಚ್ಚಿ ಸೃಷ್ಟೀಲಾಂ ಅ್ಥಣ್ಣಾಂಡಿಂದಿಹ್ಯೊ,’ ಅ್ಥಂಡೆ.

ಅದ್ ತಕ್ಷಣು ಉತ್ತರತಾ ಚೊಲ್ಲೀತಿಲ್ಲ. ಅದ್ ತಪ್ಪಾನ ಅಭಿಪ್ರಾಯಮಾಯಿಂದ್ ಅ್ಥಂಡಿಲ್ಲ. ಅತ್ತಂದೆ ಮೊಖತುಳ್ಳೆ ಮುಜುಗರು ಕಾಣಿಚ್ಚಿದ್. ಅತ್ತಕ್ಕ್ ಇನ್ನತ್ಥನ ಮುಜುಗರು ಪಣ್ಣಕ್ಕಹದ್ ಅ್ಥಂಟ್ ನಾ ಅಂದೆ ವಾರ್ಥೀಯಾ ಮುಂತೀವರಿಚ್ಚಿಲ್ಲೆ. ಮಥುರೇತೇ ವಿಶೇಷಂಗಳಾ ಕೋಟ್ ವಿಷಯಾಂತರು ಪಣ್ಣೀನೆ. ಆನಾಕ ಅತ್ತಕ್ಕ್ ನಗರ ಜೀವನತ್ತೇ ಅ್ಥಂದೆ ವಿವರಮೂ ತೆರಿಯಾದ್. ತಾಂ ಕಟ್ಟಾಂಡಿಕ್ಕರ ಚೈತ್ಯು, ಅತ್ತತ್ತೇ ಪ್ರಗತಿ, ತಂದೆ ಚುತ್ತಾಮುತ್ತಾ ಇಕ್ಕರ ಬೌದ್ಧಕುಟುಂಬಂಗಾ, ಅಪ್ಪಡಿಯೇ ವಜ್ರಪಾದಾಳಾ ಉಟ್ಟ್ ಓದೂ ತೆರಿಯಾದ್. ವಜ್ರಪಾದಾ ಅ್ಥಂಡಾಕ ಮಹಾನ್ ಗುರುಹ, ಮಹಾನ್ ಜ್ಞಾನಿಹ, ಮಹಾನ್ ಕರುಣಾಳು, ಭಗವಾನ್ ಬುದ್ಧಂದೆ ಬೋಧನೆಹೀಳೆಲ್ಲಾ ಒಡಂಬಡತ[1] ಮೂರ್ತಿ ಅ್ಥಂಟ್ ಭಾವಿಯಂದ್. ಪುದಿಶ್ಶಾ ಪರಿವರ್ತಿತಳಾನವಾಳ್ಳಕ್ಕ್ ಸಹಜಮಾನ ಅತಿಶ್ರದ್ಧ ಅತ್ತುಳ್ಳೆ ಹೆಂಬೀರಾಂದ್. ಪಾಟಲಿಪುತ್ರತ್ತೇ ಅ್ಥತ್ಥನಿಯೋ ವರ್ತಕಾ ಧಮ್ಮಶರಣಾ. ಅಫಾಳ್ಳಣ್ಣು ಮಥುರೇಲೆ ಕಟ್ಟರ ಚೈತ್ಯತಕ್ಕ್ ಧನಸಹಾಯತಾ ಕೋಕಕ್ಕ್[2] ಅವಾ ಇಪ್ಪೊ ಇಂಗಿತ್ತೇ ವಿಹಾರಮುಖ್ಯಾಳಾನ ಕಮಲಭದ್ರಾಡೆ ಕುಟ್ಟೆ ಪೋಯಿರಾಡ. ಇಂಗೆ ಒರು ವಾರು ತಳಗರದ್ ಅಂದೆ ಉದ್ದೇಶತಣ್ಣಮೇ.

ಸಾಯಂಕಾಲು ಪ್ರಾರ್ಥನಾ ಧ್ಯಾನಂಗಳಾನಮೇಲೆ ವಜ್ರಪಾದಾ ಎನಕ್ ದರ್ಶನೂ ಕುಡತ. ವಿಹಾರತ್ತೇ ಉಳ್ಳ್‌ಭಾಗತ್ತೇ ಒರು ಕುಚ್ಚುಳ್ಳೆ ಸಣ್ಣನಾ ಯರಿಯರ ಸೊಡ್ಡಾ ಮಧ್ಯೇ ವಚ್ಚಿಕಂಡ್ ಎಂದೆ ಜೊತೇಲೆ ವಾರ್ಥೊಲ್ಲೀನಾ. ‘ಉಂಗಡೆ ಅಂತರಂಗತುಳ್ಳೆ ಶಾಂತಿ ಇಲ್ಲ. ಭಣಭಣು. ಅತ್ತಾ ನೀಕಕ್ಕ್ ಓದೋದ್ ಪಣ್ಣೀನಿಹ್ಯೊ?’ ಅ್ಥಣ್ಣರ ಪ್ರಶ್ನೇಣ್ಣು ಅಫಾಳ್ಳೇ ಸಂಭಾಷಣೇಯ ಪ್ರಾರಂಭಿಚ್ಚ. ಅವಾ ಅತ್ತಾ ಓರೇ ಆರಣ್ಣಮೂ ತೆರಿಂಜಿಕ್ಕರದ್ ಸಾಧ್ಯಮಿಂದಿಲ್ಲ. ಆನಾಕ ಅನ್ಯಮನಃ ಪ್ರವೇಶು ಮುದಲಾನ ಸಿದ್ಧಿಹೀಳ ಸ್ವತಃ ಸಂಪಾದಿಚ್ಚಿ ತೆರಿಂಜಿಂದ ಎನಕ್ ಆಶ್ಚರ್ಯಮಾಚಿಲ್ಲ. ಇತ್ಥನ

---

1 ಒಡಂಬ ಅಡತ 2 ಕೋಳಕ್ಕ್

ದೀರ್ಘಕಾಲು ಪ್ರತಿನಿತ್ಯಮೂ ಧ್ಯಾನೂ ಪಣ್ಣರ ಇಘಾಳ್ಳಕ್ಕ್ ಅತ್ಥಾ ಶಕ್ತಿ ಇಂದೇ ಇರಂದ್ ಅ್ರಂಟ್ ನಾ ಅರ್ಥೂಪಣ್ಣಿಕಿಂಡೆ. ಇಂದೆ ಪಿಂಬೆ ನಾ ರಂಡ್ ಜನು ಗುರುಹೀಳಕ್ಕ್ ಮನಸ್ಸಾ ಒಪ್ಪಿಚ್ಚಿಂದೆ. ಇಪ್ಪೊ ಅತ್ಥಾ ಶರಣಭಾವು ವಂದಿಲ್ಲ. ಆನಾಕಲೂ ಆರಾನೂ ಒತ್ತರ ಜೊತೇಲೆ ಎಂದೆ ಅಂತರಂಗತಯೆಲ್ಲಾ ಔತ್ ಚೊಲ್ಲಿಕ್ಯರ ಮಿಡಿತು ಎನ್ನುಳ್ಳೂ ಇಂದ್. ನಾಟಕತುಳ್ಳೆ ಕೃಷ್ಣಂದೆ ಪಾತ್ರತಾ ಉಟ್ಟ್ ಧ್ಯಾನತಕ್ಕ್ ಪ್ರಾರಂಭಿಚ್ಚದ್, ಊರುಳ್ಳೆ ಹಾಂಬಡಿಯಾಡೆ ಮನಃ ಪ್ರವೇಶು, ಧ್ಯಾನಶಕ್ತಿ ನಷ್ಟು, ತಂತ್ರದೀಕ್ಷ, ಯೋನಿಪೂಜ, ಪ್ರೇಮತಕ್ಕ್ ದೈಹಿಕಮಾನ ತಳಪದಿ ಕುಡರತಕ್ಕ್ ನಿರಾಕರಿಯರ ಚಂದ್ರಿಕೆ, ಎನ್ನಾ ಉಶೋರಕೂ ಕಾಡೀಕರ ಶೂನ್ಯಭಾವು ಎಲ್ಲಾತಿಯೂ ತೋಡಿಕಿಂಡೆ. ಉನ್ನಾ ಉಟ್ಟ್ ಎಂದೆ ಚಿತ್ತು ಅಂಕಿಂಕಡೇಕ್ ಚಲಿಪಿಯಾಂಡಿಕ್ಕಲ್ಲ ಅ್ರಣ್ಣರ ಆಶ್ವಾಸನೆ ಕುಡರ ಅಘಾಡೆ ಕೇಂದ್ರೀಕೃತಮಾನ ದೃಷ್ಟಿ ನಾ ಚೊರಿಂಝುರತಾ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಯಾಂಡಿಂದ್. ಅಂಡೇನೂ ಅವಾ ವಾರ್ಥೊಲ್ಲಹಿಲ್ಲ. ಧ್ಯಾನೂ ವಚ್ಚ್ ಕೋಟ. ಅತ್ಥೀಮೇಲೆ, 'ಸ್ಥಪತಿಹೀಡೆ ಕುಟ್ಟೆ ಇರಂಗೊ. ನಾಳೇಕ್ ಇದೇ ಸಮಯತಕ್ಕ್ ವಾರ್ಥೊಲ್ಲವ್ಮೊ,' ಅ್ರಂಡ.

ಇಡೀ ದಿನು ನಾ ವಜ್ರಪಾದಾ ಓಚೊಲ್ಲಡಾ ಅ್ರಂಟ್ ಊಹಿಚ್ಚಿಕಂಡ್ ಕಳಿಂಜೆ. ಅಘಾಡೆ ಕೈಯುಳ್ಳೆ ಚೊಲ್ಲಿಕಿಂಡತಣ್ಣು ಎಂದೆ ತಳಮಳತಕ್ಕ್ ಒರು ಆಕಾರತಾ ಕುಡತಹುಡಿ ಆಯಿಂದ್. ಅವಾ ಪರಿಹಾರತಾ ಸೂಚಿಯಡ ಅ್ರಣ್ಣರ ವಿಶ್ವಾಸು ಇಂದಿಲ್ಲ. ರಾತ್ರಿ ಸ್ಥಪತೀಂದೆ ಕುಚ್ಚುಳ್ಳೀ ನಿಂಡೆ. ನಾ ವಡಿಚಾಮು ಹಾತಾ ಉಟ್ಟವುಂ. ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ಚೂಟಕ್ಕ್ ಪಿಂತಿರಂಬಣಿ ಅ್ರಣ್ಣರ ನಿರೀಕ್ಷ ಚಂದ್ರಿಕೇಕೂ, ಚಮಿಯರ ಚಾರುಮತೀಕೂ ಇಂದ್. ಇಪ್ಪೊ ಚೊಲ್ಲಾದೇ ಕೋಳಾದೆ ಇಂಗೆ ನಿಂಡರಾಣಿ. ಇಪ್ಪದಾನೂ ಪಿಂತಿರಂಬೀ ಪೋಯಿಟ್ ನಾಳೇಕ್ ಇದೇ ಪೋದೇಕ್ ಇಂತೀಕ್ ವರಲಾಂ. ಆನಾಕ ಅಂಗೆ ಪೋಯಿಟ್ ಓ ಪಣ್ಣರದ್? ಎನಕೂ ಅವಳಕ್ಕೂ ಅಂತರು ವಂದರಾಂದ್. ಅ್ರಂಡ್, ನಂಗಾ ರಂಡ್‌ಪೇರೂ ಒಂಡಹಕ್ಕ್ ಅವೆ ಅ್ರಂಡೂ ಅವಕಾಶತಯೇ ಕುಡತಿಲ್ಲ. ಇನ್ನ್ ಚೊಲ್ಲೀ ಕೋಟ್ ವರರದೋದರಾಂದ್? ಅಂಗೆ ಉಟ್ಟವಂದಿಕ್ಕರ ಎಂದೆ ಅ್ರಂದೆ ಪದಾರ್ಥಂಗಳೂ ಇಲ್ಲಹೀನ. ನಾ ಇಟ್ಟಕಂಡಿಕ್ಕರ ಭಳತ್ತ ಧೋತ್ರು ಅಂಗಿಹ ಅವೇ ಕುಡತಫಿಯ. ಹಾತುಳ್ಳೆ ತೋಚ್ ಓಣತೀಕರ ಇನ್ನೊರು ಜೊತೆಯೂ ಅವೆ ಕುಡತಿಕ್ಕರಫೀಳೇ. ಅವಳೇ ವಚ್ಚಿಖಡ್[1] ಅಂಡಹಂಡೆ. ಅವೆ ಎನಕಾಹಾ ಕಾವಹಡ್, ಆತಂಕು ಪಡಹಡ್ ಅ್ರಂಟ್ ಅಂತರಂಗು ಆಶಿಯಾಂಡಿಂದ್. ಎನ್ನಾ ಹುಡುಕಕ್ಕ್ ಆರಿಯಾನೂ ಉಟ್ಟುಡಂಡಾಳೊ[2]? ಅವಳೇ ಹುಡುಕಕ್ಕ್ ವರಡಾಳೊ? ಧ್ಯಾನಸಿದ್ಧೀಯಾ ಪ್ರಯೋಗಿಚ್ಚಿ ನಾ ಅ್ರಂಗೆ ರಾಣಿ ಅ್ರಂಟ್ ಕಂಡ್‌ಪುಡಿಯಡಾಳೊ? ಅ್ರಂದೆ ಕಾರಣತಕ್ಕೂ ಅವೆ ಧ್ಯಾನಸಿದ್ಧೀಯಾ ಬಳಸಲ್ಲ. ತಂದೆ ತಾಯಾ ತೋಪನಾಡೆ ಸ್ಥಿತಿಗತಿಹೀಳ ತೆರಿಯಕ್ಕೂ ಬಳಸಲ್ಲೇ ಅ್ರಂಟ್ ಅವಳೇ ಚೊಲ್ಲೀನಾಳೇ ಅ್ರಣ್ಣರ ಸ್ಪಷ್ಟನಾ ಶಿಕ್ಕೀತ್. ಅತ್ತಣ್ಣು ಅವಡ ಮೇಲೆ ಕೋಪಮೂ ವಂದ್.

ಸಾಯಂಕಾಲು ಅದೇ ಕುಚ್ಚಂದುಳ್ಳೆ ವಜ್ರಪಾದಾ ಎಂದೆಕುಟ್ಟೆ ವಾರ್ಥೊಲ್ಲೀನ. ಎಂಗಡೆ ರಂಡ್ ಜನತ್ತೇ ಮಧ್ಯೇ ಕಡಹತ್ತೇ ಅಣ್ಣೀತೇ ತಾಳಿ ಎರಿಯಾಂಡಿಂದ್. ಖಾತ್ ಇಲ್ಲಾವತಣ್ಣು ಕುಡಿ ಒರೇ ಗಾತ್ರತಕ್ಕ್ ನಿಂಡ್ ವಳಕ್ ನರಳಹೀಡೆ ಗಾತ್ರಮೂ ಸ್ಥಿರಮಾ ಇಂದ್. ಕಡಹತ್ತೇ ಅ್ರಣ್ಣಾ ಎರಿಯರಪ್ಪೊ ಪರಪಡರ ಹಿತಮಾನ ಕಟುವಾನ ಘಮು ಮೂಕಾ ಹೆಂಬಿಕಿಂಡಿಂದ್. ಅವಾ ಚೊಲ್ಲೀನ : 'ಶೂನ್ಯೂ ಉಂಗಳಾ ಉಶೋರಕೂ ಕಾಡಾಂಡ್‌ರಾಂದ್. ಅಳಿಯಾಂಡ್‌ರಾಂದ್. ಮನಸ್ಸಾ ಹೆಂಬಿಕ್ಯಾಂಡ್ ರಾಂದ್. ನೇತ್ ನಿಂಗಾ ಚೊಲ್ಲರಪ್ಪೋ ಅದತ್ಥನ ವಾರಿ ಶೂನ್ಯ ಅ್ರಣ್ಣರ ಶಬ್ದತಾ ಬಳಸೀನಿಹೀಳೋ ಉಂಗಳಕ್ಕ್ ಜ್ಞಾಪಕು ಇರಮಾಟಾದ್. ಅತ್ತತ್ತೇ ಸ್ವರೂಪತಾ ತೆರಿಂಝುರದೇ ಉಂಗಡೆ ಸಮಸ್ಯೇಕ್ ಪರಿಹಾರು.'

'ಶ್ರಮಣನಹಕ್ಕ್ ಎನಕ್ ಇಷ್ಟಮಿಲ್ಲ. ಅಂದೆ ಧರ್ಮತುಳ್ಳೆ ಎನಕ್ ಶ್ರದ್ಧಾ ಪರವರದಿಲ್ಲ.' ಎಂದೆ ಧ್ವನಿ ಎನಕೇ ತೆರಿಯಾದಹುಡಿ ಅನವಶ್ಯಕಮಾ ಮೇಲೆ ಓರಿ ವಿರೋಧಿಯಾಂಡಿಂದ್.

'ಶ್ರಮಣನಾಹಂಗೋ ಅ್ರಂಟ್ ನಾ ಸೂಚಿಯಾಂಡಿಕ್ಕಲ್ಲೆ. ಸದಾ ಉಂಗಡೆ ಮನಸ್ಸಾ ಆವರಿಚ್ಚಿಕ್ಕರ ಅಂದೆ ಶೂನ್ಯತ್ತೇ ಸ್ವರೂಪತಾ ತೆರಿಯಂಗೊ ಅ್ರಂಟ್ ಮಾತ್ರು ಚೊಲ್ಲೀನೆ. ಅತ್ತಾ ಅಂತಿಮಮಾ ಗ್ರಹಿಯಕ್ಕ್ ಧ್ಯಾನೂ

1 ವಚ್ಚಿಕಹಡ್ 2 ಉಟ್ಟುಡಾಳೊ, ಉಟ್ಟುಡಡಾಳೊ

ಒಂಡೇ ವಳಿ. ಅದ್ ವಾಣಾ ಆ್ಂಡಾಕ ತರ್ಕು ತೆರಿಪಿಯರವರೀಕಾನಾಲೂ ತೆರೀಲಾಂ. ಉಂಗಡೆ ಬುದ್ಧೀಯಾ ಕಾಡರ ಕಲ್ಪನೆಹೀಳೆಲ್ಲಾ ಉಂಗಳಕ್ಕೇ ಸ್ಪಷ್ಟಮಹನ್ನ. ಉಂಗಳಕ್ಕಾಹಾ ನಾ ಒರು ವಳೀಯ ಆಲೋಚಿಚ್ಚಿರಾಣಿ. ಇನ್ನೊರು ವಾರತುಳ್ಳೆ ನಾ ಸ್ಥಪತೀಂದೆ ಕುಟ್ಟೆ ನಾಲಂದತಕ್ಕ್ ಪೊಹಣಿ. ಅತ್ತತ್ತೇ ಕೀರ್ತೀಯ ಕೋಳಾದವಾ ಆರ್? ಧೂರತ್ತೇ ಚೀನಾ, ತ್ರಿವಿಷ್ಟುಪ, ಸುವರ್ಣದ್ವೀಪು, ಸಿಂಹಳು, ಅಂಕಡೇಕ್ ಗಾಂಧಾರತ್ತೇ ಅಂಕಡೇ ದೇಶಂಗ, ಇಪ್ಪಡಿ ಭರತಖಂಡತ್ತೇ ಪರಂಬಣ್ಣು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಹಾ ಅಂತೀಕ್ ವಂದ್ ಪ್ರವೇಶೂ ಶಿಕ್ಕಾದೇ ಪಿಂತಿರಂಬನ್ನ. ತಥಾಗತ ಧರ್ಮೀಯಾ ಮಾತ್ರಮಂಡ್, ವೈದಿಕಾಳೂ ಅಂಗೆ ಅಧ್ಯಯನೂ ಪಣ್ಣರ ಅವಕಾಶು ಶಿಕ್ಕರದೇ ಮಹಾನ್ ಅದೃಷ್ಟು ಆ್ಣ್ಣರ ಆಕಾಂಕ್ಷೇಣ್ಣೂ ವರಡ. ನಿಂಗಾ ಒಪ್ಪೀನಾಕ ಎಂದೆ ಕುಟ್ಟೆ ವರಂಗೊ. ಉಂಗಳಕ್ಕ್ ನಾ ಪ್ರವೇಶತಾ ಕುಡಿವಿಚ್ಚ್‌ಕುಡಣಿ. ಶೂನ್ಯತ್ತೇ ಸ್ವರೂಪತಯೇ ರಂಡ್ ಮೂಡು ವರ್ಷು ಅಧ್ಯಯನೂ ಪಣ್ಣಂಗೊ. ಉಂಗಳಕ್ಕ್ ಒಪ್ಪಹಾದೇ[1] ಇಂದಾಕ ತರ್ಕು ಪಣ್ಣಿ ಸಿದ್ಧಾಂತಂಗಳಾ ಭಿನ್ನು ಭಿನ್ನು ಪಣ್ಣರ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಮೂ ಉಂಗಳಕ್ಕ್ ರಾಂದ್. ಆಲೋಚಿಕಿಯಂಗೊ.'

ರಾಜಮಹಾರಾಜಂಗಾ ಚಕ್ರವರ್ತಿಹ ಸಮೃದ್ಧಮಾ ಕುಡತ್, ದತ್ತಿಹೀಳಾ ಉಟ್ಟ್ ಶತಮಾನಂಗಳಣ್ಣೂ ವಳತೀನ ಘೆರೀ ಬೌದ್ಧವಿದ್ಯಾಶಾಲಾ ಆ್ಂಟ್ ನಾಲಂದತ್ತೇ ವಿಷಯಮಾ ನಾನೂ ಕೋಟಿಂದೆ. ಮಾಹಿಷ್ಮತೀಕ್ ನಾಲಂದತಕ್ಕಣ್ಣಮೂ ವಲಭಿ ಸಮೀಪಮಾ ಇಂದ್. ಅದೂ ಅತ್ಥನಿಯೇ ಪ್ರಸಿದ್ಧಮಾನ ಬೌದ್ಧವಿದ್ಯಾಸಂಸ್ಥ. ಅಂಕಡೇಲೆ ವಾಯವ್ಯಭಾಗತುಳ್ಳೆ ತಕ್ಷಶಿಲಾ. ಅಂದೆ ಮಾದರೀತೇ ಭಾರೀ ಪ್ರಮಾಣತ್ತೇ ವಿದ್ಯಾಸಂಸ್ಥೆಹ ವೈದಿಕಾಳಕ್ಕ್ ಇಂದಿಲ್ಲ. ನಂಬಡೇದೋದಿಂದಾಲೂ ಅಗ್ರಹಾರಂಗಳುಳ್ಳೆ ನೆಲೆಸೀನಿ ಪಂಡಿತಾಳುಳ್ಳೆ ಒತ್ತರಾ ಆಶ್ರಯಿಚ್ಚಿ ಅಘಾಡೆ ಹಾತುಳ್ಳೇ ಇಂದ್ ಸೇವೇ ಪಣ್ಣಿ ವಿದ್ಯಾಸಂಪಾದನೇ ಪಣ್ಣರ ಕ್ರಮು. ಕಾಶಿಯೂ ಅತ್ಥನಿಯೆ, ಉಜ್ಜಯಿನಿಯೂ ಅತ್ಥನಿಯೆ. ರಾಜಸಹಾಯಮೂ ಅಲ್ಪು. ಇಂದತುಳ್ಳೆ ಒರು ಸಂಸ್ಥೆಯಾಯಿಟ್ ವ್ಯವಸ್ಥಾಪನೇ ಪಣ್ಣಿ ಎಂಗಡೆ ಗುರುಹೀಳಾನ ಮಂಡನಮಿಶ್ರಾ ನಡತಾಂಡಿಂದ ಪಾಠಶಾಲೇಯೇ ಘೆರೀತೇದ್. ಬೌದ್ಧವಿದ್ಯಾಸಂಸ್ಥೆಹೀಳಕ್ಕ್ ಹೋಲಿಚ್ಚಾಕ ತೀರಾ ಸಣ್ಣೀತೇದ್. ನಾ ಓಕ್ ನಾಲಂದತಕ್ಕ್ ಪೋಯಿಟ್ ಅಧ್ಯಯನೂ ಪಣ್ಣಕ್ಕಹದ್ ಆ್ಣ್ಣಿಚ್ಚಿದ್. ಅಂಗೆ ವೇದು ವೇದಾಂತು ನ್ಯಾಯು ವೈಶೇಷಿಕು ಸಾಂಖ್ಯು ಯೋಗು ಮುದಲಾನ ಬೌದ್ಧೇತರಮಾನ ಸಿದ್ಧಾಂತಂಗಳಾ ಬೋಧಿಯಡ, ಆನಾಲೂ ಅಖಿಳ ಬೌದ್ಧತತ್ತ್ವಂಗಳಕ್ಕ್ ತುಲನೇಪಣ್ಣಿ ಕೀಳ್‌ಗರಿಯರದೇ ಉದ್ದೇಶು ಆ್ಣ್ಣರತಯೂ ಕೋಟಿಂದೆ. ಆನಾಲೂ ಎನ್ನಾ ಕಾಡರ ಶೂನ್ಯಭಾವತ್ತೇ ಸ್ವರೂಪತಾ ಉಡಿವಿಚ್ಚ್ ಉಡಿವಿಚ್ಚ್ ತೆರಿಯಕ್ಕ್ ಅಂಗತೀಕಣ್ಣಮೂ[2] ಉತ್ತಮಮಾನ ಸ್ಥಳು ಇನ್ನೊಂಡಿಲ್ಲ ಆ್ಣ್ಣರ ಆಕರ್ಷಣ ಪರಂದದ್.

'ಆಲೋಚಿಯಂಗೊ. ಒರು ವಾರತ್ತೇ ಅವಧಿ ರಾಂದ್,' ವಜ್ರಪಾದಾ ಚೊಲ್ಲೀನ.

1 ಒಪ್ಪಿತಮಹಾದೇ 2 ಅಂತೀಕಣ್ಣಮೂ

ಅ್ರಟ್ಟ್

ಬೌದ್ಧೇತರಾಳಾನ ರಾಜಮಹಾರಾಜಾ, ವರ್ತಕಾ, ಶ್ರೀಮಂತಾ ದತ್ತಿ ಉಟ್ಟಿಕ್ಕರತಣ್ಣು ಶ್ರಮಣನಾಯಿಟ್ ಪರಿವರ್ತಿತನಹಾದೇಯೂ ನಾ ನಾಲಂದತುಳ್ಳೆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯಹಕ್ಕ್ ಸಾಧ್ಯಮಾಚಿ. ಮಗಧತ ಮೇಲೆ ಧಾಳೀ ಪಣ್ಣೀನ ಗುರ್ಜರ ಪ್ರತೀಹಾರಾಳೂ ತಂಗಡೆ ಪ್ರತಿಷ್ಠೇಯ ಸ್ಥಾಪಿಯಕ್ಕ್ ನಾಲಂದತಕ್ಕ್ ಘೆರೀ ಮೊತ್ತತ್ತೇ ಪಣು ಅಪ್ಪಡಿಯೇ ಅ್ರತ್ಥನಿಯೋ ಗ್ರಾಮಂಗಡೆ ದತ್ತೀ ಕುಡತಿಂದ. ಅ್ರತ್ಥನಿಯೋ ವಾರಿ ಮಗಧು ವೈದಿಕಕ್ಷತ್ರಿಯ ರಾಜಾಡೆ ವಶಮಹಾಂಡಿಂದ್. ಆನಾಕ ಆರೂ ನಾಲಂದತ ನಾಶೂ ಪಣ್ಣೀತಿಲ್ಲ. ಅತ್ತತ್ತೇ ದತ್ತೀಗ್ರಾಮಂಗಳ ಕಬಳಿಚ್ಚಿಲ್ಲ. ಬೌದ್ಧಾಳಣ್ಣಮೂ ಹೆಚ್ಚಾಯಿಟ್ ತಂಗಳೂ ಉದಾರಮಾ ದೇಣಿಗೆ ಕುಡತ್ ಪರಧರ್ಮಸಹಿಷ್ಣುತೇಯ ಪ್ರಕಟಿಚ್ಚ. ನಾಲಂದತಾ ಕಟ್ಟೀ ವಳತಕ್ಕ್ ಪ್ರಮುಖಮಾನ ದೇಣಿಗೆ ಕುಡತ ಗುಪ್ತರಾಜಾ ವೈದಿಕ. ಇಪ್ಪಡಿಯಾಯಿಟ್ ಭರತಖಂಡತ್ತೇ ಎಲ್ಲಾ ಭಾಗಂಗಳಣ್ಣಮೂ ಬೌದ್ಧಾಳಲ್ಲಾದ ಜ್ಞಾನಪಿಪಾಸುಹ ಇಂತೀಕ್ ವಂದ್ ಅಧ್ಯಯನೂ ಪಣ್ಣಾಂಡಿಂದ. ಆನಾಕ ಓರೆ ಅ್ರಂದೆ ಪಂಥು, ಮತು ಆಚಾರಂಗಡೆ ಪ್ರವಚನತಾ ಪಣ್ಣೀನಾಲೂ ಕೊನೇಕ್ ಬೌದ್ಧಧರ್ಮತ್ತೇ ಶ್ರೇಷ್ಠತೇತೇ ವಳೀಪುಡಿಪಿಯರದ್ ಇಂಗತ್ತೇ ವಿದ್ಯಮಾನಮಾಯಿಂದ್. ಅದ್ ಬೌದ್ಧ ಅಪ್ಪಡಿಯೇ ಬೌದ್ಧೇತರಾಳಾನ ಎಲ್ಲಾ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಹೀಳಕ್ಕೂ ತೆರಿಂಜಿಂದ್. ಇಪ್ಪಡಿಯಾಯಿಟ್ ಅ್ರತ್ಥನಿಯೋ ಬೌದ್ಧೇತರಾಳಾನ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಹ ತಂಗಡೆ ಮನಸ್ಸಾ ಪ್ರಚಾರತ್ತೇ ವಿರುದ್ಧಮಾ ಜಾಗೃತೂ ಪಣ್ಣಿಕ್ಕ್ಯಾಂಡಿಂದಹೀನ. ಆನಾಲೂ ತಂಗಡೆ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸೂ ಮುಡಿಯರ ಪೋದೇಕ್ ತಂಗಳಕ್ಕೇ ತೆರಿಯಾದಹುಡಿ ಬೌದ್ಧತತ್ತ್ವಂಗಳಕ್ಕ್ ವಶಮಾ ಪೋಯಿಕ್ಕುಂ[1]. ಬೌದ್ಧೇತರಾಳೂ ಬೌದ್ಧಗ್ರಂಥಂಗಳಾ ಅಧ್ಯಯನೂ ಪಣ್ಣಲಾಮಾ ಇಂದ್. ಅ್ರತ್ಥನಿಯೋ ಜನು ಕುತೂಹಲತಣ್ಣು ಅತ್ಥಾ ಅಧ್ಯಯನತಕ್ಕ್ ವರಾಂಡಿಂದಹೀನ. ಅತ್ಥಾವಾಳ್ಳಕ್ಕ್ ಘಟಾನುಘಟಿಹೀಳಾನ ಉಪಾಧ್ಯಾಯಾಳೇ ಪ್ರವಚನತಾ ಪಣ್ಣಾಂಡಿಂದ. ಓಕಂಡಾಕ ಅತ್ಥಾ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಹೀಳುಳ್ಳೆ ಶಿಕ್ಷಾ, ವ್ಯಾಕರಣು, ಛಂದಸ್ಸ್, ನಿರುಕ್ತು, ಜ್ಯೌತಿಷು, ಕಲ್ಪು ಅಲ್ಲಾದೆ ತರ್ಕುಮೀಮಾಂಸೆಹೀಳ, ಸಾಂಖ್ಯಯೋಗು ನೈಯಾಯಿಕಾದಿ ಷಡ್ದರ್ಶನಂಗಳ ಅರಿಚ್ ಕುಡಿಚ್ ಜೀರ್ಣಿಚ್ಚಿಕಂಡತ್ಥಾ ಅ್ರತ್ಥನಿಯೋ ಜನು ಇರಾಂಡಿಂದ. ತಂಗಡೆ ಮತಂಗಡೆ ದೃಷ್ಟೀಣ್ಣು ಅವಾ ಬೌದ್ಧದರ್ಶನತ್ತೇ ಇತಿಮಿತಿಹೀಳಾ ಜಿಜ್ಞಾಸೇ ಪಣ್ಣೀ ಇಕ್ಕುಂ. ನಾ ಇತ್ಥಾ ವರ್ಗತಕ್ಕ್ ಶೇರೀನವುಂ. ಅಧ್ಯಯನತಯೂ ಅತ್ತಾ ಘಟ್ಟೀಪಣ್ಣರ ಅಧ್ಯಾಪನತಯೂ ಉಟ್ಟ್ ಪನ್ನೆಂಡ್ ವರ್ಷಂಗ ಕಳಿಂಜಿಂದಾಲೂ ಮಾಹಿಷ್ಮತೀಲೆ ವೇದು ವೇದಾಂಗು ನ್ಯಾಯು ವೈಶೇಷಿಕು ಸಾಂಖ್ಯು ಯೋಗು ಅಲ್ಲಾದೆ ಜೈನ ಬೌದ್ಧಮತಂಗಡೆ ಮೂಲತತ್ತ್ವ ಅಪ್ಪಡಿಯೇ ಹೇತುವಿದ್ಯೆಹೀಳ ಅಧ್ಯಯನೂ ಪಣ್ಣೀಂದೆ. ತರ್ಕತ್ತೇ ಸಂಸ್ಕಾರು ಎಂದೆ ಬುದ್ಧಿ ಮನಸ್ಸಹೀಳಕ್ಕ್ ಆಯಿಂದ್.

ಇಡೀ ವಾತಾವರಣು ಬೌದ್ಧಮಯು. ಅತ್ತುಳ್ಳೂ ಮಹಾಯಾನಮಯಮಾ ಇಂದಾಲೂ ಇತರ ಪಂಥಂಗಡೆ ಅಧ್ಯಾಪನಂಗಾ ಇಂದಿಂತಣ್ಣು ನಾಲಂದತ್ತೇ ವಾಸು ಬುದ್ಧಿಪ್ರಚೋದಕಮಾ ಇಂದ್. ಅಧ್ಯಾತ್ಮ ವಿದ್ಯಮಲ್ಲಾದೆ ಜ್ಯೌತಿಷು ಖಗೋಳು ಆಯುರ್ವೇದು ಮುದಲಾನ ಇತರೇ ಶಾಸ್ತ್ರಾಭ್ಯಾಸಂಗಳೂ ಇಂದಿಂತಣ್ಣು ಉಪಾಧ್ಯಾಯಾಡೆ ಪ್ರವಚನಮೂ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಹೀಡೆ ಪರಸ್ಪರಮಾನ ಚರ್ಚೆಹೀಳೂ ಕಾದಕ್ಕುಳಾಂಡಿಂದಹೀನ. ಉಪನ್ಯಾಸತ್ತೇ ಅ್ರಟ್ಟ್ ಘೆರೀ ಅರಂಗಹಾ. ಮುನ್ನೂರು ಪ್ರವಚನತ್ತೇ ಕುಚ್ಚುಳ್ಳಹ. ಪ್ರತಿನಿತ್ಯಮೂ ಅಫಿಳೆಲ್ಲಾ ಹೆಂಬೀ ಗಿಜಗುಡಾಂಡ್ಇಂದಹೀನ. ಅ್ರಂದೆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥೀಂದೆ ಪ್ರವಚನು ಅ್ರಂದೆ ಕಟ್ಟಡತ್ತೇ ಅ್ರಂದೆ ಕುಚ್ಚುಳ್ಳೆ, ಂದೆ ಉಪಾಧ್ಯಾಯಾ ಅ್ರಂದೆ ಕುಚ್ಚುಳ್ಳಿರಡ ಅ್ರಣ್ಣರತಾ ಆಡಳಿತತಾ ನಡತರವಾಳ್ಳಾ ಉಟ್ಟ್ ಓರೆ ಆರ್‌ತಾನೇ ಚೊಲ್ಲರಾ![2] ಒಟ್ಟಾ ಒಂಬಿದ್ ಸಹಸ್ರು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಹ. ಒರು ಸಹಸ್ರ ಉಪಾಧ್ಯಾಯಾ. ಪ್ರತಿಯೊತ್ತರು ಉಪಾಧ್ಯಾಯಾಳಕ್ಕೂ ತಂಗಡೆ ಶಿಷ್ಯಾಡೆ ನಿಕಟಮಾನ ಪರಿಚಯು ಉಂಡು. ಬಹುತೇಕಮಾನ ಉಪಾಧ್ಯಾಯಾ ಭಿಕ್ಕುಹ. ವೇತನು ಮುದಲಾಯಿಟ್ ಅ್ರಂದೆ ಪ್ರತಿಫಲತಯೂ ಸ್ವೀಕರಿಯಾದೆ ವಿಹಾರು ಸಂಘಾರಾಮಂಗಳುಳ್ಳೆ ಚೂಟು ವಸತಿ ಪಣ್ಣಿಕಿಂಡ್, ಅಧ್ಯಯನು, ಚಿಂತನ, ಗ್ರಂಥರಚನ, ಅಧ್ಯಾಪನಂಗಳಕ್ಕ್

1 ಪೋಯಿರಾಂಡಿಂದಹೀನ 2 ಚೊಲ್ಲಕ್ಕ್ ಸಾಧ್ಯು

ಜೀವನತಾ ಮುಡಿಪ್ ಪಣ್ಣೀನವಾ. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಭಿಕ್ಕುವಾಯಿಂದಾಕ ತಂದೆ ಗುರುಹೀಡೆಕುಟ್ಟೆ ಒರೇ ಕುಚ್ಚುಳ್ಳೆ ಇರಣು. ಗುರುಹೀಡೆ ಬಟ್ಟೇ ತೋಚ್ ಸ್ನಾನೂ ಮಾರ್ಜನಾದಿಹೀಳಕ್ಕ್ ಅ್ತಣಿಪಣ್ಣಿ ಪಾಕಶಾಲೇಣ್ಣು ವಡಿಚಾಲೇತೇ ಗಂಜಿ ಸಂಧ್ಯಾ ಕಾಲಂಗಡೆ ಚೂಟಾ ವಂಕಿಂಡ್‌ವಂದ್ ಕುಡತ್ ಸೇವೇ ಪಣ್ಣಣು. ಗುರುಹೀಡೆ ಕಣ್ಣ್‌ಮೂಖಡೇಲೇ ಶಿಷ್ಯಂದೆ ಬುದ್ಧಿ ಮಾತ್ರಮಂಡ್, ಶೀಲಮೂ ಆಕಾರೂವಂಕಿಂಡ್ ವಳಿಯಣು. ಗುರುಹೀಳಾಪ್ಪೋಲೆ ಶಿಷ್ಯನೂ ಅದೇ ಕುಚ್ಚಂದುಳ್ಳೆ ಧ್ಯಾನನಿರತನಹಣು. ಎನ್ನತ್ಥಾವಾಳ್ಳಕ್ಕ್ ಇಂದೆ ನಿರ್ಬಂಧಮಿಲ್ಲ. ಚಿತ್ರೂ ಅ್ತಳದರ, ಚೆಂಡಾಟೂ ಆಡರ, ಗುರಿವಚ್ಚ್ ಬಾಣೂ ಉಡರ, ಅಣಕು, ನಾಟಕು ಮುದಲಾನ ಕ್ರೀಡ, ಕದ್ದ್‌ಜೂಜಾಟು ಇತ್ಥಾ ಆವೋದಂಗಾ ನಂಬಳತ್ಥಾವಾಳ್ಳಕ್ಕಿಂದಾಲೂ ಎನಕ್ ಅಫಿಳುಳ್ಳೆ ಆಸಕ್ತಿ ಇಂದಿಲ್ಲ. ಅಫಿಳೆಲ್ಲಾ ಸಣ್ಣೀ ವಯಸ್ಸತ್ತೇವಾಳ್ಳಕ್ಕ್.

ಪ್ರತಿಯೊಂಡೂ ನಾಲಂತಸ್ತತ್ತೇ ಕಟ್ಟಡು. ಒರೊರು ಕಟ್ಟಡತುಳ್ಳೂ ಸುಮಾರಾ ಮುನ್ನೂರು ಕುಚ್ಚುಳ್ಳಹ. ಮಧ್ಯೆ ಫೆರೀ ಅರಂಗ್. ಶೇದರ ಕಂಡ್ರ್. ಅತ್ತುಳ್ಳೆ ರತ್ನಸಾಗರು, ರತ್ನೋದಧಿ ಅಪ್ಪಡಿಯೇ ರತ್ನಗಂಜಕ ಅ್ತಣ್ಣರ ಮೂಡು ಮಹಾಸೌಧಂಗಡೆ ಸಮುಚ್ಚಯತ್ತೇ ಗ್ರಂಥಭಂಡಾರು. ಒಟ್ಟಾನ ಸಮುಚ್ಚಯತ್ತೇ ಪೇರ್ ಧರ್ಮಗಂಜ. ರತ್ನೋದಧಿ ಒಂಬಿದ್ ಅಂತಸ್ತತ್ತೇ ಕಟ್ಟಡು. ಅತ್ತುಳ್ಳೇ ಪ್ರಜ್ಞಾಪಾರಮಿತಾಸೂತ್ರು, ಗುಹ್ಯಸಮಾಜು ಮುದಲಾನ ಅತಿಮುಖ್ಯಮಾನ ಗ್ರಂಥಂಗಳಾ ವಚ್ಚಿರಾಡ. ಇಂದೆ ಗ್ರಂಥಂಗಡೆ ಖ್ಯಾತೀಕ್ ಉಚಿತಮಾನ ಎತ್ತರು! ನಾನಂತೂ ಅತ್ಥನ ಎತ್ತರತ್ತೇ ಕಟ್ಟಡತಾ ಪಾರ್ತೇ ಇಂದಿಲ್ಲೆ. ಇಡೀ ನಾಲಂದತುಳ್ಳೆ ಅ್ತತ್ಥನ ಚೈತ್ಯಂಗ, ಅ್ತತ್ಥನ ಸಂಘಾರಾಮಂಗ! ಎನ್ನತ್ಥಾ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿೀಕ್ ಕುಡುಕರ ಉಚಿತಮಾನ ಚೂಟಕ್ಕ್ ಬದಲಾಯಿಟ್ ಗ್ರಂಥಭಂಡಾರತುಳ್ಳೆ ಉಕ್ಕಾಕಂಡ್ ಮುಖ್ಯಮಾನ ಗ್ರಂಥಂಗಡೆ ಪ್ರತಿ ಪಣ್ಣರ ಕಾರ್ಯತಾ ಕುಡಾಂಡಿಂದ. ವಲಕೈಯುಳ್ಳೆ ಕಂಠತಾ ಪುಡಿಚ್ ಅಡವಿರಲಹೀಳುಳ್ಳೆ ತಾಳಂಗರೀಯ ಮೆಟ್ಟಿ ನಾ ಪ್ರಜ್ಞಾಪಾರಮಿತತಾ ಪ್ರತೀಪಣ್ಣೀ ಕುಡಾಂಡಿಂದೆ. ತಪ್ಪಿಲ್ಲಾದ ದುಂಡಾನ ಅಕ್ಷರಂಗಡೆ ಎಂದೆ ಪ್ರತೀಯಾ ಆಚಾರ್ಯಾಮಾ ಮೆಚ್ಚಾಂಡಿಂದ. ಕರ್ತವ್ಯ, ಸೇವ, ವೇತನಂಗಡೆ ರೂಪತುಳ್ಳೆ ಗ್ರಂಥಂಗಡೆ ಪ್ರತಿಪಣ್ಣರ ಕಾರ್ಯು ಸದಾ ನಡಂದಿರುಂ.

ವಿದ್ಯಾಲಯತ್ತೇ ಮಹಾದ್ವಾರತುಳ್ಳೆ ಭಳತ್ತ ಶಿಲೇ ಮೇಲೆ ಇಂಗೆ ಪಿಂಬೆ ಇಂದ್ ತಂಗಡೆ ವಿದ್ಯೇಣ್ಣು ಕೀರ್ತೀ ಕೊಳಂದ ಮಹಾನ್ ಆಚಾರ್ಯಮಾಡೆ ಪೇರಹೀಳಾ ಕೆತ್ತೀರಾಡಾ. ನಾಲ್ ದ್ವಾರಂಗಳಕ್ಕೂ ಒರೊರು ದ್ವಾರಪಾಲು. ಅ್ತಂಡಾಕ ಮಹಾನ್ ವಿದ್ವಾಂಸಾ. ವಿದ್ಯಾರ್ಥೀಂದೆ ಪ್ರವೇಶತಾ ನಿಷ್ಕರ್ಷಿಯರವ ಅವಾ. ನೂರಾರ್, ಆಯಿರು ಕ್ರೋಶು ಧೂರತಣ್ಣು ವಂದ್ ಪ್ರವೇಶೂ ಶಿಕ್ಕಾದೇ ಪಿಂತಿರಂಬರ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಹಾ ಅ್ತತ್ಥನ ಪೇರ್! ವಿದ್ಯಾರ್ಥೀಂದೆ ಭಾಷ, ಅಷ್ಟಾಧ್ಯಾಯಿ ಮುದಲಾನ ಮೂಲಗ್ರಂಥಂಗಡೆ ಪರಿಜ್ಞಾನು, ಬುದ್ಧಿಶಕ್ತಿ, ಶೀಲು ಪ್ರತಿಯೊರು ಅಂಶತಯೂ ಕೂಲಂಕಷಮಾಯಿಟ್ ಪರೀಕ್ಷಿಚ್ಚ ಮೇಲೆ ಪ್ರವೇಶು. ಸಾಮಾನ್ಯಮಾ ಪತ್ತುಳ್ಳೆ ರಂಡ್ ಪೇರ್ ಪ್ರವೇಶೂ ಶಿಕ್ಕರ ಅದೃಷ್ಟಶಾಲಿಹ. ಒಳಿಂಜವಾ ತಲೇತಗ್ಗಿಚ್ಚಿ ಪಿಂತಿರಂಬೀ ಪೊಹಡ. ಎನಕ್ ಪ್ರವೇಶೂ ಶಿಕ್ಕೀಂದ್ ಎಂದೆ ಬುದ್ಧಿಶಕ್ತೀಣ್ಣವೋ ಅಥವಾ ವಜ್ರಪಾದಾಡೆ ಪ್ರಭಾವತಣ್ಣವೋ? ದ್ವಾರಪಾಲಾ ಕೋಟ ಪ್ರಶ್ನೆಹೀಳಕ್ಕೆಲ್ಲಾ ನಾ ಸಮರ್ಪಕಮಾ ಉತ್ತರಿಚ್ಚೇನಾನಾಲೂ ವಜ್ರಪಾದಾಡೆ ಪ್ರಭಾವಮಿಲ್ಲಾದೇ ಶಿಕ್ಕೀಕಲ್ಲ ಅ್ತಣ್ಣರದ್ ಖಚಿತು. ಒಳಿಂಜವಾಳ್ಳಕ್ಕ್ ಹೋಲಿಚ್ಚಾಕ ನಾ ವಯಸ್ಸುಳ್ಳೆ ಸ್ವಲ್ಪು ಫೆರೀವನೇ. ಮುಪ್ಪಿತ್ತಂಜತ್ತೇ ಪ್ರಾಯತುಳ್ಳೆ ಎಲ್ಲಾತಿಯೂ ಉಟ್ಟ್ ಇಂತೀಕ್ ವಂದ್ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಹೀಳಾ ಶೇರರವಾ ಕಮ್ಮಿ. ಬೌದ್ಧಧರ್ಮೀಯಾಳಕ್ಕ್ ಮಾತ್ರು ಇಂದೆ ಮಿತಿ ಅನ್ವಯಮಹಲ್ಲ. ಚೀನಾ, ಕೊರಿಯಾ, ಸುವರ್ಣದ್ವೀಪು, ತ್ರಿವಿಷ್ಟುಪು ಮುದಲಾನ ಪರದೇಶಂಗಳಣ್ಣು ವರರವಾಳಂತೂ ತಂಗಡೆ ದೇಶತುಳ್ಳೆ ಲಭ್ಯಮಾ ಇಕ್ಕರ ಜ್ಞಾನತಯೆಲ್ಲಾ ಸಂಪಾದಿಚ್ಚಮೇಲೇ ಇಂತೀಕ್ ವರಡ. ಫಾಹಿಯಾನ್ ಅ್ತಣ್ಣರ ಮಹಾಪಂಡಿತು ಇಂತೀಕ್ ವಂದಿಂದಾನಾಂ. ಅತ್ಥೀಮೇಲೆ ಹುಎನ್‌ತ್ಸಾಂಗ ಅ್ತಣ್ಣರ ಇನ್ನೊತ್ತುಂ ವಂದ್ ಇಂಗಿತ್ತೆ ಒತ್ತು ಖ್ಯಾತನಾನ ಲೋಕಾಯತನಾ ವಾದತುಳ್ಳೆ ಸೋಲಿಚ್ಚಾನಾಂ. ಹರ್ಷಚಕ್ರವರ್ತಿ ಉತ್ಕಲತುಳ್ಳಿಂದ ಹೀನಯಾನತ್ತೇ ಪಂಡಿತಾಳಾ ಉಟ್ಟುಡರಹುಡಿ ಅಪ್ಪದೇತೇ ಪಂಡಿತನಾನ ಶೀಲಭದ್ರಾಳಕ್ಕ್ ನಿರೂಪತಾ ಉಟ್ಟುಟಿಂದಾನಾಂ. ಶೀಲಭದ್ರಾ ಮಹಾಪಂಡಿತಾಳಾನ ಸಾಗರಮತಿ, ಪ್ರಜ್ಞರಶ್ಮಿ, ಸಿಂಹರಶ್ಮಿ ಅಪ್ಪಡಿಯೇ ಹುಎನ್‌ತ್ಸಾಂಗಾಳಾ ಉಟ್ಟುಟಾಳಾಂಗೊ.

ಅಫಾಳ್ಳಲ್ಲಾದೆ ಇಟ್ಸಿಂಗ್, ಥಾನ್‌ಮಿ, ಹುಎನ್‌ಚ್ಯು, ತಾಹಿ, ಇನ್ನೂ ಆ್ತತ್ತಥನ ಪೇರಹ! ಚೀನಾ, ಕೊರಿಯಾ, ತ್ರಿವಿಷ್ಟುಪ, ಅಂದೆ ಪೇರಹೀಳ ಜ್ಞಾಪಕತುಳ್ಳೆ ವಚ್ಚಿಕರದ್ ಕಷ್ಟ. ಇಪ್ಪದೂ ವಂದರಾಡ. ವರಾಂಡಿರಡ. ವಂದ್ ಮುಖ್ಯಮಾನ ಗ್ರಂಥಂಗಳಾ ಪಾಠೂ ಚೊಲ್ಲಿಚ್ಚಿಕಂಡ್ ಪ್ರತೀಪಣ್ಣಿಕಿಂಡ್ ಪೊಹಡ. ಅಫಾಳ್ಳುಳ್ಳೆ ಆ್ತಥನಿಯೋ ಜನು ಎನಕಣ್ಣಮೂ ವಯಸ್ಸಂದುಳ್ಳೆ ಘೆರೀವಾ. ಆನಾಕ ಎನ್ನಾಪೋಲೆ ಆ್ಅಂಡ್. ಶ್ರದ್ಧಾಳುಹಾ. ಶೂನ್ಯತ್ತೇ ಸ್ವರೂಪತಾ ತೆರಿಯರ ಕಾರಣತಣ್ಣು ವಂದಿಂದಾಲೂ, ಪ್ರಜ್ಞಾಪಾರಮಿತಾ ಸೂತ್ರತತ್ಥಾ ಗ್ರಂಥತಾ ಪ್ರತೀಪಣ್ಣಾಂಡಿಂದಾಲೂ ಎನಕ್ ಅದ್ ತೆರಿಯಾಂಡಿಕ್ಕಲ್ಲ. ಧ್ಯಾನತಣ್ಣು ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕರಿಚ್ಚಿಕಾದೆ, ಶೀಲಶಕ್ತಿ ಘನಮಹಾದೆ ತೆರಿಯರದಿಲ್ಲ. ಉಪನಿಷತ್ತತ್ತೇ ನಿರಾಕಾರು ನಿರ್ಗುಣು ನಿರ್ವರ್ಣ್ಯತಾಪೋಲೆ. ಯೋಗಿಹಾ ಚೊಲ್ಲರ ಯಮನಿಯಮಾದಿಹೀಳ ರಕ್ತಗತೂ ಪಣ್ಣಿಕ್ಯರಹುಡಿ. ನಾ ಬುದ್ಧೀತೇ ಮಟ್ಟತುಳ್ಳೆ ತೆರಿಯರಪ್ರಯತ್ನೂ ಪಣ್ಣಾಂಡರಾಣಿ ಆ್ಅಣ್ಣಿಯಂದ್. ಇಂಗತ್ತೇ ಕಾರ್ಯಬಾಹುಳ್ಯ ಮನಸ್ಸಾ ಆಕ್ರಮಿಚ್ಚಿಕಂಡಿಕ್ಕರತಣ್ಣು ಶೂನ್ಯಭಾವು ಕಮ್ಮಿಯಾ ರಾಂದ್. ಇಂಗಿಕ್ಕರ ಬಹುತೇಕಮಾನ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಹಾ ಅಧ್ಯಾಪಕಾ ಬ್ರಹ್ಮಚಾರಿಹ, ಭಿಕ್ಕುಹ; ಸ್ತ್ರೀ, ಸಂಸಾರು, ಸಂತಾನಂಗಡೆ ಆಕರ್ಷಣೇಣ್ಣೂ ಧೂರಮಹರ ನಿಶ್ಚಯೂ ಇಕ್ಕರವಾ. ಧ್ಯಾನತಮೂಲಕಮಾ ಇಂದೆ ಕಾಮನೆಹೀಳಾ ಪ್ರತಿನಿತ್ಯಮೂ ಚುಟ್ಟ್ ಮನೋಭೂಮೀಯಾ ಬೂದೀಪಣ್ಣಿಕ್ಯಾಂಡಿಕ್ಕರವ. ನಿರಾಶಾ ಹತಾಶೆಹೀಳಣ್ಣು ಪರವರ ಶೂನ್ಯ ಅಫಾಳ್ಳಾ ಪ್ರವೇಶಿಯರದಿಲ್ಲ. ಚಂದ್ರಿಕೇಯಾ ಮರವರವರೀಕ್ ಎನಕೂ ಶೂನ್ಯಭಾವತಣ್ಣು ಮುಕ್ತಿ ಇಲ್ಲ. ಇಪ್ಪಡಿಯೇ ಚಟುವಟಿಕೆಹೀಳುಳ್ಳೆ ತಲ್ಲೀನನಾ ಇಂದಾಕ ಕ್ರಮೇಣು ಮರವಣಿ, ಒಂಡಂಡೊರನಾ[1] ಧ್ಯಾನತಯೂ ಪಣ್ಣಣಿ, ಆ್ಅಣ್ಣರ ವಿಶ್ವಾಸು ವರಕ್ಕ್ ಪರಪಟ್ಟರಾಂದ್.

ನಾ ಇಕ್ಕರ ಕಟ್ಟಡತಣ್ಣು ಆ್ಅಂಜಾ ಕಟ್ಟಡತುಳ್ಳೆ ಒತ್ತು ವೃದ್ಧಾ ರಾಡ. ಪಾರ್ತಾಕ ಮಹಾಪ್ರಖರಮಾನ ಧೀಶಕ್ತೀತೇವಾ ಆ್ಅಣ್ಣಿಯಂದ್. ಜ್ಞಾನತ್ತೇ ಹೊಳಹು ಅಫಾಡೆ ಕಣ್ಣಹೀಳುಳ್ಳೆ ನಂಬಡೆ ಕಣ್ಣಾ ಕುಕ್ಕರಹುಡಿ ಪ್ರಕಾಶಿಯಾಂಡಿಂದಾಲೂ ಅಂತರಂಗತುಳ್ಳೆ ಕಲಮಲು ಇಕ್ಕರವಾ ಆ್ಅಣ್ಣರ ಭಾವನಾ ಎನಕ್ ವರಾಂಡರಾಂದ್. ಅಫಾಡೆ ವಿಷಯಮಾ ವಿಚಾರಿಚ್ಚೆ. ಪ್ರಜ್ಞಾಘನ ಆ್ಅಂಟ್ ನಾಮಧೇಯು. ವೇದು ವೇದಾಂತು, ವ್ಯಾಕರಣು, ಛಂದಸ್ಸ್, ನಿರುಕ್ತು, ಜ್ಯೌತಿಷು, ಕಲ್ಪು ಮುದಲಾಯಿಟ್ ವೈದಿಕಸಂಪ್ರದಾಯತ್ತೇ ಆ್ಅಂದೆ ಶಾಖಾ ಉಪಶಾಖೆಹೀಳ ಕೋಳಹಡ್ ವಾಯುಳ್ಳೆ ಚೊಲ್ಲಿ ಅರ್ಥಪರಂಪರೇಯೇ ವಿವರಿಯರತ್ಥನ ವಿದ್ವತ್ತ್ ಇಕ್ಕರವಾಳ್ಳಾಂಗೋ. ಒರು ವರ್ಷತ್ತೇ ಪಿಂಬೆ ಬೌದ್ಧಧರ್ಮತಾ ಸ್ವೀಕರಿಚ್ಚಿ ಧರ್ಮತ್ತೇ ಮೂಲತತ್ತ್ವಂಗಳಿಯೆಲ್ಲಾ ಚೊಲ್ಲಿಚ್ಚಿಕಕ್ಕಾಹಾ[2] ಇಂತೀಕ್ ವಂದರಾಡ. ಅಣಬಿದ್ ವರ್ಷತ್ತೇ ಇವಾ ಪಣ್ಣಾಂಡಿಕ್ಕರ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಜೀವನು ಒಳಿಂಜವಾಳ್ಳುಳ್ಳೆ ವಳವಾ ವರವಿಯರಹುಡಿ ರಾಂದ್. ತಂಗಳಕ್ಕಣ್ಣಮೂ ಇರಿಹಿದ್ ವರ್ಷು ಛರೀವಾಳಾನ ಆಚಾರ್ಯಾ ಧರ್ಮಪಾಲಾಳಕ್ಕ್ ಶ್ರದ್ಧಾಭಕ್ತಿಹೀಳಣ್ಣು ಕೈಕಾಲಾ ತಿಕ್ಕಡ. ಸ್ನಾನತಕ್ಕ್ ನೀರಾ ಶೇದೀ ಆ್ಅಣೀಪಣ್ಣೀ ಬಟ್ಟೀ ತೋಚಿಕುಡಡಾ. ಚೂಟಾ ವಂಕಿಂಡವಂದ್ ಕುಡತ್ ಅತ್ಥೀಮೇಲೆ ತಟ್ಟೀಯೂ ವಟ್ಟಲಯೂ ಕಳವಿ ನೆಲತಾ ತಿಕ್ಕಡಾ. ಕೈಯಾ ಕಟ್ಟೀ ಉಕ್ಕಾಕಂಡ್ ಪ್ರವಚನತಾ ಕೋಳಡ. ಧರ್ಮಪಾಲಾ ಇಡೀ ನಾಲಂದತ್ತೇ ಪಂಡಿತಾ; ಆ್ಅಂಡಾಕ ಪ್ರಧಾನಾಚಾರ್ಯಾ. ಅಫಾಡೆ ಕುಚ್ಚುಳ್ಳೇ ವಾಸೂಪಣ್ಣಿಕಿಂಡ್ ಅಫಾಡೆ ಸೇವೇ ಪಣ್ಣಿಕಿಂಡ್ ಶಿಷ್ಯವೃತ್ತೀ ಪಣ್ಣರ ಅವಕಾಶು ಆ್ಅಂಡಾಕ ಇಂದೆ ವೃದ್ಧಾಡೆ ವಿದ್ವತ್ತ್ ಆ್ತಥನಾ ಇರವಾಣ? ಅಫಾಳಕ್ಕ್ ಪಾತತಾ ಚೊಲ್ಲರಪೊ ಧರ್ಮಪಾಲಾಳತ್ಥಾ ವಿದ್ವಾಂಸಾಳಕ್ಕೂ ಆತ್ಮವಿಶ್ವಾಸು ಕಂಪಿಯಂದಾಂಗೊ. ಅತ್ತಾ ಸಂಪಾದಿಯಕ್ಕ್ ಅವಾ ಅತಿಯಾನ ದರ್ಪು ಪಣ್ಣಿ ಇಫಾಡೆ ಪೂರ್ವಧರ್ಮತ್ತೇ ಸಿದ್ಧಾಂತಂಗಳಾ ಕುಕ್ಕೀ ಕುಕ್ಕೀ ಹೀಯಾಳಿಪಿಯಡಾಳಾಂಗೋ. ಒರುಕಾ ಶಾಂತಮಾ ಇಫಾಳ್ಳಾ ಅಫಿಳುಳ್ಳೆ ಅಪೂರ್ಣತಾ ಉಂಡು ಆ್ಅಂಟ್ ಮನಸ್ಸುಳ್ಳೆ ಕಂಡೇ ನಾ ಇಂದೆ ಧರ್ಮತಾ ಸ್ವೀಕರಿಚ್ಚೆದ್. ಉಟ್ಪವಂದಿಕ್ಕರತಾ ಟೀಕಿಯರತಣ್ಣಮೂ ಇಕ್ಕರತ್ತೇ ಗುಣತಾ ವಿವರಿಯರದ್ ಹೆಚ್ಚ್ ಪ್ರಯೋಜನಕಾರಿ ಆ್ಅಂಡಾಳಾಂಗೊ. ಆಚಾರ್ಯಾ ಕುಳೀರಕಾನಾಳಾಂಗೊ. ಆನಾಕ ಅಂದೆ ವೃದ್ಧಶಿಷ್ಯಂದೆ ಮೇಲೆ ಪರಂದ ಅಪ್ರಸನ್ನತೇಯಾ ಸಂಪೂರ್ಣಮಾ ಅಡಗಿಚ್ಚಿ ವಚ್ಚಿಕರ ಶಕ್ತಿ ಅಫಾಳ್ಳುಳ್ಳೆ ಇಂದಿಲ್ಲಿಯಾಂಗೊ. ಆನಾಲೂ ಪ್ರಜ್ಞಾಘನ ಗುರುಹೀಡೆ ಮೇಲೆ ಸ್ವಲ್ಪಮೂ ಅಸಮಾಧಾನತಾ ಕಾಟಿಕ್ಯಾದೇ ಗುರುಸೇವೆ ಪಣ್ಣಿಕಿಂಡ್ ಗ್ರಂಥಂಗಳಾ ಅಧ್ಯಯನೂ ಪಣ್ಣಾಂಡರಾಡ.

1 ಒಂಡಂಡ್ ಒರುನಾ 2 ಚೊಲ್ಲಿಚ್ಚಕಕ್ಕಾಯಿಟ್

ಗ್ರಂಥಭಂಡಾರತಕ್ಕ್ ವಂದ್ ಅವಾ ಓದರ ರೀತೀಯೂ ನಾ ಸ್ವತಃ ಪಾಕಾಂಡರಾಣಿ. ಗುರುಹೀಳಣ್ಣು ಪಾಠಮಾಯಿರಹಡ್ ಉಡಹಡ್ ಒಂಡೊಂಡಾಯಿಟ್ ಬೌದ್ಧಗ್ರಂಥಂಗಳಾ ಹುಡುಕೀ ಕ್ರಮಾಧ್ಯಯನು ಪಣ್ಣಡ. ಪಣ್ಣೀಂತಾ ತಾಳೇಗರೀಮೇಲೆ ಗುರುತ್ ಪತ್ತಿಚ್ಚಿಕಂಡ್ ಪೋಯುಟು ಗುರುಹೀಳಾ ಕೋಳಡ. ಇಂದೆ ವ್ಯಾಸಂಗವ್ಯಾಪ್ತಿ, ವ್ಯಾಸಂಗತೀಕ್ಷ್ಣತ ಎನಕ್ ಇಡೀ ನಾಲಂದತುಳ್ಳೆ ಓರೇ ಆರುಳ್ಳೂ ಕಾಣಾಂಡಿಕ್ಕಲ್ಲ. ಆರ್ ಇವಾ? ಕುತೂಹಲತಾ ತಡಿಯಕ್ಕಹಾದೇ ಒರುನಾ ಕೋಟೆ : 'ಸ್ವಾಮಿ, ತಂಗಡೆ ಪೂರ್ವಧರ್ಮತ್ತೇ ನಾಮಧೇಯು ಆದ್?'

'ಜ್ಞಾಪಕಮೂ ಪುನರುತ್ಥಾನಮೇ. ಪುನರುತ್ಥಾನು ಪಣ್ಣಿಕ್ಯಣೂಂಟ್ ಉಟ್ಟ್‌ವರಹಿಲ್ಲ.' ಆಂಡ. ಇವಾ ಒತ್ತರು ಮಹಾ ವೈದಿಕಪಂಡಿತಾ. ಮಹಾವೇದಜ್ಞಾನಿ. ಆನಾಕ ಅತ್ತುಳ್ಳೆ ಅಪೂರ್ಣತೇಯಾ ಕಂಡ್ ತಥಾಗತಧರ್ಮತಕ್ಕ್ ಶರಣಾಯಿರಾಡ ಆಣ್ಣರದ್ ಎನಕ್ ಖಚಿತಮಾಚ್. ಇಂತೀಕ್ ವಂದಮೇಲೆ ಎನಕ್ ಒರು ವಿಷಯು ಸ್ಪಷ್ಟಮಾ ಕಾಣಾಂಡರಾಂದ್. ಬೌದ್ಧಧರ್ಮತ್ತೇ ಪ್ರಕಾಂಡಾಳಾನ ಆಚಾರ್ಯಾಳುಳ್ಳೆ ಬಹುಜನು ಪೂರ್ವಧರ್ಮತುಳ್ಳೆ ವೈದಿಕಾಳಾಯಿಂದವ. ವೇದವೇದಾಂಗಂಗಳಾ ಅಧ್ಯಯನೂ ಪಣ್ಣೀಂದವಾ. ಮೊಗ್ಗಲಾನ, ಸಾರಿಪುತ್ರ, ನಾಗಸೇನ, ವಸುಬಂಧು, ನಾಗಾರ್ಜುನ, ಭರ್ತೃಹರಿ, ಅಶ್ವಘೋಷ, ದಿಙ್ನಾಗ, ದಿವಾಕರ ಸೇನ, ಶೀಲಭದ್ರ ಮುದಲಾನ ಜನ್ಮತಃ ವೈದಿಕಾಳಾನ ಘಟಾನುಘಟಿಹೀಳೆಲ್ಲಾ ಆತ್ತಕ್ಕ್ ಪೂರ್ವಧರ್ಮತಾ ತ್ಯಜಿಚ್ಚಿ ತಥಾಗತಧರ್ಮತಕ್ಕ್ ಶರಣಾನ? ವೇದು ವೇದಾಂಗಂಗ ಶುಷ್ಕು ಆಂಟ್ ಮನಸ್ಸ್‌ಕ್ಕ್ ಗ್ರಹಿಚ್ಚ್ಯಾಳಾ? ಯಜ್ಞು ಯಾಗಾದಿಹ ಅರ್ಥಹೀನಮಾನ ದೊಂಬರಾಟು ಆಂಟ್ ಗ್ರಹಿಚ್ಚ್ಯಾಳಾ? ಉಪನಿಷತ್ತತ್ತೇ ಪೂರ್ಣು ಅಣ್ಣರದ್ ವಾಸ್ತವತಾ ಇಲ್ಲಾದ ಅಮಲತ್ತೇ ಕಲ್ಪನಾ ಆಣ್ಣರ ತೀರ್ಮಾನತಕ್ಕ್ ವಂದಾಳಾ? ಶಾಶ್ವತು ಆಣ್ಣರದಿಲ್ಲ, ಆತ್ಮ ಆಣ್ಣರ ಶಾಶ್ವತವಸ್ತು ಪೊಯ್ಯಿ, ಕ್ಷಣಿಕತ್ವಮೇ ಸತ್ಯು, ಶಾಶ್ವತವಸ್ತೂತೇ ಕಲ್ಪನೇಯೇ ಸಕಲ ಆಶೆಹೀಳಕ್ಕೂ ಆಧಾರು, ಅತ್ತಾ ಗುಳ್ಳೇಪೋಲೆ ಒಡಿಯಂದಾಕ ದುಃಖತ್ತೇ ಮೂಲತಾ ನಾಶೂಪಣ್ಣಕ್ಕ್ ಸಾಧ್ಯಮಿಲ್ಲಾ ಆಂಟ್ ನಂಬೀನಾಳಾ? ಶೂನ್ಯಮೇ ಸತ್ಯು, ದುಃಖಮೇ ಸತ್ಯು, ಆನಂದು ಆಣ್ಣರದ್ ಮಿಥ್ಯು ಆಂಟ್ ಎನ್ನಾಪೋಲೇ ಹಿಂಸೇಪಟ್ಟ್ ಪಟ್ಟ್ ಇಂದೆ ಮಾರ್ಗತಾ ಪುಡಿಚಾಳಾ? ಇತ್ಥಾ ಪರಿವರ್ತಿತಾಡೆ ಸತ್ತ್ವತಾ ಆಕರ್ಷಿಚ್ಚಿಕಂಡೇ ಬೌದ್ಧಧರ್ಮು ಇತ್ಥನೊರು ವಳಂಜ್ ವ್ಯಾಪಿಚ್ಚಿದಾ? ಆಣ್ಣರ ಪ್ರಶ್ನೆಹಾ ಎನ್ನಾ ಕಾಡಕ್ಕ್ ಪರಪಟ್ಟಹೀನ. ಬೌದ್ಧಭಿಕ್ಕುಹೀಳುಳೆ ಜಾತಿಭೇದಮಿಲ್ಲ. ಬುದ್ಧಂದೆ ಪ್ರಿಯಶಿಷ್ಯಾಳುಳ್ಳೆ ಒತ್ತನಾನ ಉಪಾಲಿ ಪರವಾ[1] ನಾಪಿತು. ವೈದಿಕಸಮಾಜತುಳ್ಳೆ ವಳಂಜ್ ವೇರುಟ್ಟ ಜಾತಿಪದ್ಧತೀಕ್ ಅಸಹ್ಯೂಪಟ್ಟ್ ಇಂದೆ ವಿದ್ವಾಂಸಾಳೆಲ್ಲಾ ವೈದಿಕಮತತಾ ತ್ಯಜಿಚ್ಚಿ ಬೌದ್ಧಾಳಾಯಿಟ್ ಪುದ ಧರ್ಮತ್ತೇ ಪ್ರಚಾರಕಾಳಾನಾಳಾ? ಆಣ್ಣರ ಪ್ರಶ್ನೆಯೂ ಎನ್ನಾ ಕಾಡಿಚ್ಚಿದ್. ಆನಾಕ ಇಪ್ಪಡಿ ಪರಿವರ್ತಿತಾಳಾನವಾಳ್ಳುಳ್ಳೆ ಅನೇಕಾ[2] ತಂಗಡೆ ಜೀವಮಾನತಯೆಲ್ಲಾ ತರ್ಕು, ಹೇತು, ಪದಾರ್ಥು, ಪ್ರಜ್ಞಾ ಮುದಲಾನ ತಾತ್ತ್ವಿಕ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಹೀಳ ಆವಿಷ್ಕರಿಯರತುಳ್ಳೆ, ವಿವರಿಯರತುಳ್ಳೆ ಕಳಿಂಜ್ ಗ್ರಂಥರಚನೇ ಪಣ್ಣೀನಾಳೇ ಪರಂತು ಜಾತಿಪದ್ಧತೀಯಾ ನಿವಾರಿಯರ ಸಾಮಾಜಿಕ ಕಾರ್ಯತಕ್ಕ್ ಇಳಿಂಜಿಲ್ಲ ಆಣ್ಣರ ಆಂಶು ಕಾಣಿಚ್ಚಿ ಇಫಿಯಾ ರಂಡ್ ತತ್ತ್ವಂಗಳಕ್ಕೂ ಇಕ್ಕರ ಮನಸ್ಸಾ ವಶೂಪಡಿತಿಕ್ಯರ ತೌಲನಿಕಶಕ್ತೀತೇ ಪ್ರಶ್ನ ಆಂಟ್ ಎಂದೆ ಬುದ್ಧಿ ನಿರ್ಧರಿಚ್ಚಿದ್.

ಒರುನಾ ರತ್ನೋದಧೀಲೆ ಪದ್ಮಾಸನತುಳ್ಳೆ ಉಕ್ಕಾಕಂಡ್ ನೆಟ್ಟ ಮನಸ್ಸಣ್ಣು ಒರು ಗ್ರಂಥತಾ ಓದಾಂಡಿಂದ ಅಂದೆ ವೃದ್ಧಾಳಾ ಸಮೀಪಿಚ್ಚಿ ಎಂದೆ ಪ್ರಶ್ನೇಯ ತಗ್ಗೀನ ಧ್ವನೀ ಉಳ್ಳೆ ಅಫಾಡೆ ಮುಂತೀಲೆ ವಚ್ಚೆ. 'ಬೌದ್ಧಧರ್ಮತ್ತೇ ಅನೇಕಾಳಾನ ಮಹಾ ಪಂಡಿತಾ ಪೂರ್ವಧರ್ಮತುಳ್ಳೆ ವೈದಿಕಾಳಾಯಿಂದವಾ. ಓಕ್ ಅತ್ತಾ ಉಟ್ಟ್‌ವಂದಾ?'

ಅವಾ ಕಳತಾ ಆಡತ್ ಎಂದೆ ಮೊಖತಾ ಪಾರ್ತ್ ತತ್‌ಕ್ಷಣೂ ಚೊಲ್ಲೀನ : 'ನಾ ಇನ್ನೂ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ. ಅಧ್ಯಯನು ಪೂರ್ಣಮಹಾದೆ ಆಂದೆ ಪ್ರಶ್ನೇಹೀಳಕ್ಕೂ ಉತ್ತರತಾ ಚೊಲ್ಲಲಹದ್[3].' ಅತ್ಥೇಮೇಲೆ ಅವಾ ಪುನಃ ಕಳತಾ ಬಗ್ಗಿಚ್ಚಿ ದೃಷ್ಟೀಯ ಗ್ರಂಥತಮೇಲೆ ನೆಟ್ಟಾ. ಪುನಃ ವಾರ್ಥೊಲ್ಲಿಚ್ಚಾಕ ಅವಾ ಅಪ್ರಸನ್ನಾಳಹಲಾಂ ಆಣ್ಣರ ಭೀತೀಣ್ಣು ನಾ ಸೊಸ್ತಮಾನೆ. ನಿಶ್ಶಬ್ದಮಾ ಪಿಂತಿರಂಬಿ ಪೋನೆ.

1 ಪರವರಪೊ 2 ಅನೇಕಮಾನವಾ 3 ಚೊಲ್ಲಕೂಡಾದ್

ಮಾಹಿಷ್ಮತೀತೇ ಪಾಠಶಾಲೇಲಿಕ್ಕರಹುಡಿ ಇಂಗೂ ಪ್ರಾತಃ ಅಪ್ಪಡಿಯೇ ಸಾಯಂ ಪೂಜೆಹಾ ರಾನ್ನ. ಆನಾಕ ಅಂಗೆ ವಿಗ್ರಹಾರಾಧನಾ ಇಂದಿಲ್ಲ. ವಡಿಚಾಮು ಓಂದ ತತ್‌ಕ್ಷಣು ಅಂಗಿಂದ ಸುಮಾರಾ ನೂರು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಹಾ ಒಟ್ಟಿಕಾ ವೇದಮಂತ್ರಂಗಳಾ ಚೊಲ್ಲಾಂಡಿನ್ನು. ಸಾಯಂಕಾಲಮೂ ಸಾಮೂಹಿಕಮಾನ ಪಠಣಮಹಾಂಡಿಂದ್. ಇಫಿಯಾ ಅಲ್ಲಾದೆ ಪ್ರತಿಯೊತ್ತರೂ ವೈಯಕ್ತಿಕಮಾ ನಿಶ್ಶಬ್ದಮಾ ಪಣ್ಣರ ಸಂಧ್ಯಾವಂದನ. ಆನಾಕ ನಾಲಂದತುಳ್ಳೆ ಸಾಮೂಹಿಕಮಾನ ಪೂಜೇಕ್ ಮಹತ್ತುವ್ವ ಹೆಚ್ಚ್. ಜೊತೇಕ್ ವಿಗ್ರಹಾರಾಧನ. ಬೌದ್ಧಧರ್ಮತ್ತೇ ಆರಂಭಕಾಲತ್ತುಳ್ಳೆ ಆಚರಣೇಕ್ ಕೊಳಂದ ಚೈತ್ಯವಂದನಮೂ ರಾಂದ್. ಉಷಃಕಾಲತುಳ್ಳೇ ಘೋರಾನ ಘಂಟೇ ಶಬ್ದತಾ ಪಣ್ಣಾಂಡಿಂದ. ಪ್ರತಿಯೊರು ಬೌದ್ಧಗುರುವೂ ಶಿಷ್ಯನೂ ಒರಕತಣ್ಣು ಓಂದರಣು. ನೂರಾರ್, ಕೆಲವ್‌ಸಾರಿ ಸಾವಿರಭಿಕ್ಕುಹಾ ಕೇಂದ್ರವಯಲುಳ್ಳೆ ಒಟ್ಟಾ ಶೇರೀ ಅತ್ಥೀಮೇಲೆ ನಾಲಂದಾ ಚುತ್ತಾ ಅ್ಥನಿಯೋ ಕಡೆಹೀಳುಳ್ಳೆ ನಿರ್ಮಿಚ್ಚಿಂದ ಸ್ನಾನತ್ತೇ ಏರಿಹೀಳಕ್ಕೂ ಕೊಳಂಗಳಕ್ಕೂ ಪಂಚೀ ಪೊಹಡ. ಪ್ರತಿಯೊತ್ತರೂ ಸ್ನಾನೂ ಪಣ್ಣಿ ಪಿಂತಿರಂಬೀನ ಮೇಲೆ ಪೂಜಾವಿಧಿಹೀಡೆ ಮುಖ್ಯನಾನ ಅರ್ಚಕು ಘಟ್ಟಿಯಾ ಘಂಟಾಘೋಷೂ ಪಣ್ಣಣ. ಸ್ನಾನೂಪಣ್ಣೀ ವಂದವಾಳ್ಳೆಲ್ಲಾ ಪುನಃ ಒಟ್ಟಿಕಾ ಶೇರೀನಮೇಲೆ ಛತ್ರೀಪ್ಪೋಲೆ ವಿಸ್ತರಿಚ್ಚ ಬಟ್ಟೇತೇ ನರಳತ್ತೇ ಅಡೀಲೆ ಬುದ್ಧಂದೆ ವಿಗ್ರಹತಾ ಉತ್ಸವಮೂರ್ತಿಯಾಯಿಟ್ ಮೆರವಣಿಗೇಲೆ ಅಳಚಿಕಿಂಡ್ ವರಡ. ಅ್ಥನಿಯೋ ಹುಡುಗಿಹ ವಾದ್ಯಸಂಗೀತತೋಡೆ ತಂಗಳೂ ಪಾಡಿಕಿಂಡ್ ಪತ್ತಾರ್ ಪಾಟಲಿಹೀಳುಳ್ಳೆ ವಿಧವಿಧಮಾನ ಸುಗಂಧದ್ರವ್ಯಂಗಡೆ ನೀರಾ ಕೊಂಡರಡ. ಚಿನ್ನು ವಳ್ಳಿ ತಾಮ್ರು ಅಥವಾ ಕಲ್ಲಣ್ಣು ಪಣ್ಣೀನ ವಿಗ್ರಹಂಗಳಾ ವಾಂಗಿ ಬೋಗುಣಿಹೀಳುಳ್ಳೆ ವಚ್ಚ್ ಸುಗಂಧದ್ರವ್ಯಂಗಳಾ ಅ್ಟಿ ಸ್ನಾನೂ ಪಣ್ಣಿಯಡ. ಅತ್ಥೀಮೇಲೆ ಶುಭ್ರಮಾನ ಭಳತ್ತ ಪೂರೇಣ್ಣು ತಿಕ್ಕಿ ವಿಗ್ರಹಂಗಳಾ ದೇವಸ್ಥಾನತುಳ್ಳಕ್ ಅಳಚಿಕಿಂಡ್ ಪೋಯುಟು ಸ್ವಸ್ಥಾನಂಗಳುಳ್ಳೆ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾಪಿಚ್ಚಿ ನಾನಾ ವಿಧಮಾನ ಸುಂದರಮಾನ ಪುಷ್ಪಂಗಳಣ್ಣು ಅಲಂಕೃತಮಹರಹುಡಿ ಪೂಜಿಯಡ. ಇತ್ಥಾ ವಿಗ್ರಹಪೂಜಾ ಸಾಮೂಹಿಕಮಾ ಕೇಂದ್ರ ದೇವಸ್ಥಾನತುಳ್ಳೆ ಮಾತ್ತು ನಡವರದಿಲ್ಲ. ಪ್ರತಿಯೊರು ವಿದ್ಯಾರ್ಥೀಂದೆ ಕುಚ್ಚುಳ್ಳೂ ವಿಗ್ರಹತಾ ವಕ್ಯರ ಒರು ಗೂಡು ರಾಂದ್. ಅತ್ತುಳ್ಳೆ ಬುದ್ಧಂದೆ ವಿಗ್ರಹತಾ ವಚ್ಚಿಕಿಂಡ್ ಪ್ರತಿನಿತ್ಯಮೂ ಅತ್ತಕ್ ಸ್ನಾನತಾ ಪಣ್ಣಿಚ್ಚಿ ಧೂಪದೀಪಂಗಡೆ ಸೇವೇ ಪಣ್ಣಡ. ಕುಚ್ಚುಳ್ಳಿಕ್ಕರ ಗುರುಶಿಷ್ಯ ರಂಡ್‌ಪೇರೂ ಶೇರಿ ಪಣ್ಣರ ಇಂದೆ ಕರ್ಮಕಾಂಡತಾ ಒರುನಾಳೂ ತಪ್ಪಿಯರದಿಲ್ಲ. ಶುದ್ಧ ವೈದಿಕ ಕ್ರಮತಾ ಅನುಸರಿಪಿಯರ ಮಂಡನಮಿಶ್ರಾಡೆ ಪಾಠಶಾಲೇಲೆ ವಳಂಜ ಎನಕ್ ಇಂದೆ ವಿಗ್ರಹಪೂಜಾ ವಿಚಿತ್ರಮಾ ಕಾಣಿಯಂದ್. ಮೂಲವ್ವೈದಿಕಾ ವಿಗ್ರಹಂಗಳಾ ಪಣ್ಣರದಿಲ್ಲ. ಅಫಿಡೆ ಪೂಜೇಯೂ ಪಣ್ಣರದಿಲ್ಲ. ಅಫಾಡೇದೋದಿಂದಾಲೂ ಹೋಮು, ಹವನು, ಯಜ್ಞು. ದೇವತೆಹಾ ಅ್ಣ್ಣರಫಿಯ ಮಂತ್ರಂಗಳಣ್ಣು ಆವಾಹಿಪೀಲಾಮಾನ ತತ್ತ್ವಂಗ ಮಾತ್ತು. ಚಿನ್ನು ವಳ್ಳಿ ತಾಮ್ರಂಗಡೆ ವಿಗ್ರಹರೂಪತುಳ್ಳೆ ಕಾಟಲಾಮಾನ ಕಣ್ಣ್ ಮೂಕು ಕೈಕಾಲಹೀಡೆ ವ್ಯಕ್ತಿಹೀಳಂಡ್. ಇಂದೆ ಬೌದ್ಧಾ ಅ್ತ್ಥನೊರು ದೇವ ದೇವತೆಹೀಳಾ ರೂಪಾಂತರಿಚ್ಚಿ ತಂಗಡೇದಾ ಪಣ್ಣಿಕಿಂಡರಾಡ! ಅ್ಣ್ಣಿಯಂದ್. ಇಫಿಡೆ ವಿವರಂಗಳಿಯೆಲ್ಲಾ ಸ್ಥಪತಿಹೀಳಾ ಕೋಟ್ ತೆರಿಯಣು.

ಇದಲ್ಲಾದೆ ಚೈತ್ಯವಂದನ ಅ್ಣ್ಣರ ಇನ್ನೊರು ನಿತ್ಯಕರ್ಮು ರಾಂದ್. ಅಪರಾಹ್ನಾನಂತರು ಅಥವಾ ಸಾಯಂಕಾಲತ್ತೇ ಮೊಬ್ಬುಳ್ಳೆ ಭಿಕ್ಕುಹೀಳೆಲ್ಲಾ ಗುಂಪಾಯಿಟ್ ತಂಗತಂಗಡೆ ವಿಹಾರಂಗಡೆ ಮುಖ್ಯದ್ವಾರಂಗಡೆ ಪರಂಬಕ್ಕ್ ವಂದ್ ವಿದ್ಯಾಲಯತ್ತೇ ಮಧ್ಯಭಾಗತುಳ್ಳಿಕ್ಕರ ಸ್ಥೂಪತಕ್ಕ್ ಮೂಡುವಾರಿ ಪ್ರದಕ್ಷಿಣೇ ಪಣ್ಣಿ ಪುಷ್ಪಧೂಪಂಗಳಾ ಅರ್ಪಿಯಡ. ಎಲ್ಲಾರೂ ಮಂಡೀ ಊರೀ ಉಕ್ಕಾಕಂಡಮೇಲೆ ಅಫಾಳ್ಳುಳ್ಳೆ ಇಂಪಾ ಪಾಡರ ಕಂಠು ಇಕ್ಕರವುಂ ಮಹಾಗುರೂಂದೆ ಸುಶೀಲಮಾನ ಗುಣಂಗಳಾ ವರ್ಣಿಯರ ಸ್ತೋತ್ರಂಗಳಾ ಪಾಡಕ್ಕ್ ಪ್ರಾರಂಭಿಯಣ. ಪತ್ತ್ ಅಥವಾ ಇರಿಹಿದ್ ಶ್ಲೋಕಂಗಡೆವರೀಕ್ ಪಾಡಣ. ಅತ್ಥೀಮೇಲೆ ಅಫಾಳ್ಳೆಲ್ಲಾ ಗುಂಪ್‌ಗುಂಪಾಯಿಟ್ ವಿಹಾರತ್ತೇ ಸಭಾಭವನತಕ್ಕ್ ಪಿಂತಿರಂಬಡ. ಎಲ್ಲಾರೂ ಆಸೀನಾಳಾನಮೇಲೆ ಪಾಠಕೂ ಸಿಂಹಾಸನತಾ ಪತ್ತಿ ಒರು ಸಣ್ಣೀ ಸೂತ್ರತಾ ಓದಣ. ಅತ್ಥೀಮೇಲೆ ಬೌದ್ಧಾಳಕ್ಕ್ ಪೂಜ್ಯನಾನ ಅಶ್ವಘೋಷು ಅ್ಳದೀನ ಮೂಡು ಭಾಗಂಗಡೆ ಸ್ತೋತ್ರತಾ ಪಠಿಯಡ. ಮೊದಲಾಭಾಗು ತ್ರಿರತ್ನತ್ತೇ ಸ್ತುತಿ. ರಂಡಾವದ್ ಬುದ್ಧಂದೆ ವಚನಂಗಳಣ್ಣು ಆಂಜದ್. ಕೊನೇತೇದ್ ಪ್ರತಿಯೊತ್ತಂದೆ ಶೀಲತಯೂ ಮಾಗಿಪಿಹಿಡ್ ಅ್ಣ್ಣರ ಪ್ರಾರ್ಥನ. ಇಫಿಳಿಯೆಲ್ಲಾ ಪಠಿಚ್ಚ ಮೇಲೆ ಇಡೀ ಸಭಾ 'ಸುಭಾಷಿತು' ಅ್ಂಟ್

ಉದ್ಗರಿಯಂದ್. ಪಾತಕು ಸಿಂಹಾಸನತಣ್ಣು ಇಳಿಂಜಮೇಲೆ ಮುಖ್ಯನಾನ ಭಿಕ್ಕು ಮೇಲಕ್ಕ್ ಓಂದ್ ಸಿಂಹಾಸನತಕ್ಕ್ ನಮಸ್ಕಾರೂ ಪಣ್ಣಣ. ಗತಿಚ್ಚ ಇತರೇ ಬೌದ್ಧಸ್ವಾಮಿಹೀಳಕ್ಕ್ ನಮಸ್ಕಾರೂ ಪಣ್ಣಣ. ಉಪಮುಖ್ಯಭಿಕ್ಕು ಮೇಲಕ್ಕೋಂದ್ ಅದೇ ರೀತೀಲೆ ನಮಸ್ಕರಿಚ್ಚ್ ಮುಖ್ಯಭಿಕ್ಕೂಕ್ ವಂದಿಯಣ. ಎಲ್ಲಾ ಭಿಕ್ಕುಮಾಳೂ ಒತ್ತೊತ್ತರಾ ನಮಸ್ಕಾರೂ ಪಣ್ಣಡ. ಎಲ್ಲ ಭಿಕ್ಕುಮಾಳೂ ವಿಶೇಷಮಾನ ದಿನಂಗಳುಳ್ಳೆ ಇಪ್ಪಡಿ ಶೇರಂಡ[1]. ಸಾಧಾರಣಮಾನ ದಿನಂಗಳುಳ್ಳೆ ಒತ್ತುಂ ಭಿಕ್ಕು ಶ್ಲೋಕಂಗಳಾ ಘಟ್ಟಿಯಾ ಪಾಡಿಕಿಂಡ್ ವಿಹಾರತ್ತೇ ಎಲ್ಲಾ ಕುಚ್ಚುಳ್ಳಹೀಡೆ ಮುಂತೀಲೂ ಚುತ್ತ್ ಪೋಡಣ. ಅವಂದೆ ಪಿಂತೀಲೆ ಧೂಪತಾ ಪುಡಿಚಿಕಂಡ್ ಭರೀ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಹಾ ಹೆಜ್ಜೇ ಪೋಟಕಂಡ್ ವಿಹಾರತ್ತೇ ಪ್ರತಿಯೊರು ಭಾಗತಯೂ ಸುಗಂಧಭರಿತಮಾನ ಧೂಪತಣ್ಣು ಹೆಪ್ಪನ್ನ. ಓಪು, ಶ್ರಿಗಂಧತ್ತೇ ಚಕ್ಯ, ಸಾಂಬ್ರಾಣೀತೇ ಪುಹೇಣ್ಣು ಸಾಯಂಕಾಲತ ಪೋದು ವಿಹಾರತ್ತೇ ಉಳ್ಳ್‌ಭಾಗತಾ ಹೆಪ್ಪರತಣ್ಣು ರಾತ್ರಿ ಉಳ್ಳೆ ಚೊಳ್ಳಾ ಚಿಗಟಂಗಡೆ ಹಿಂಸಾ ಇಕ್ಕಲ್ಲ.

ಒರುಮಾಸೂ ಇಂದ್ ವಜ್ರಪಾದಾ ಮಥುರೇಕ್ ಪಿಂತಿರಂಬೀನ. ಸ್ಥಪತಿ ನಾಲಂದತುಳ್ಳೆ ಒರುವರ್ಷತವರೀಕ್ ಇಂದ್ ಇಂಗತ್ತೇ ಚೈತ್ಯು, ಸ್ಥೂಪು, ವಿಹಾರಂಗಳುಳ್ಳೆ ಕೆತ್ತೀಕರ ಶಿಲ್ಪಂಗಳಾ ಮಾತ್ರಮಂಡ್, ಬೌದ್ಧತಂತ್ರಸಾಧನೆಹೀಡೆ ಅಧ್ಯಯನೂ ಪಣ್ಣಣಮಾ ಇಂದ್. ಅಪ್ಪಡಿ ಅಧ್ಯಯನೂ ಪಣ್ಣಾದೆ ಬೌದ್ಧತತ್ತ್ವಂಗಡೆ ಗುಹ್ಯಪ್ರತೀಕತಿಯೂ ಅರ್ಥಂಗಳಿಯೂ ತೆರಿಯರದಹಡ್ ಶಿಲ್ಪತುಳ್ಳೆ ಆಕಾರತಾ ಕುಡತ್ ಕೆತ್ತರದಹಡ್ ಸಾಧ್ಯಮಿಂದಿಲ್ಲ. ಅಧ್ಯಯನೂ ಅಧ್ಯಾಪನಂಗಡೆ, ಗ್ರಂಥಪ್ರಧಾನಮಾನ ಇಂದೆ ವಿದ್ಯಾಕೇಂದ್ರತ್ತೇ ವಾತಾವರಣು ಅವನಕ್ಕ್ ಹಿತಮಾ ಇಂದಿಲ್ಲ. ಅವುಂ ಓದೀಂದ ಗ್ರಂಥಂಗ ಓದಿಂದಾಲೂ ಶಿಲ್ಪಕಾರ್ಯತ್ತೇ ಅಂಗಮಾ ಇಂದಹೀನ. ಅಫಿಳೂ ತಂದೆ ತೋಪನಾರಣ್ಣು ಹಾತುಳ್ಳೆ ಚೊಲ್ಲಿಚ್ಚಿಕ್ಕಂಡಫಿಯ. ಶತಮಾನಂಗಡೆ ಪಿಂಬೆ ಆರಂಭಮಾನ ನಾಲಂದು ಇನ್ನೂ ವಳಯಾಂಡಿಂದ್. ಪುದಪುದ ವಿಹಾರು, ಸ್ಥೂಪು, ಚೈತ್ಯಂಗಳಾ ಕಟ್ಟಿ ವಿಗ್ರಹಂಗಳಾ ಕೆತ್ತಾಂಡಿಂದಿಂತಣ್ಣು ಇಂಗೆ ಶಿಲ್ಪಿಹಾ ಇಂದ. ಶಿಲ್ಪಶಾಸ್ತ್ರ ಅ್ತಣ್ಣರ ಗ್ರಂಥಪ್ರಧಾನಮಾನ ಅಧ್ಯಯನೂ ಇಂದಿಲ್ಲ. ಮೇಲಾಯಿಟ್ ಅವುಂ ತೆರಿಯಣಮಾ ಇಂದದ್ ಬೌದ್ಧತತ್ತ್ವಂಗಡೆ ಅಂತರಂಗತ್ತೇ ಅರ್ಥು, ಪ್ರತೀಕು ಅಪ್ಪಡಿಯೇ ಸಂಜ್ಞೆಹೀಳ. ಪಳೇ ಪರಿಚಯತ್ತೇ ವೇರಣ್ಣು ಸ್ಥಪತಿ ಎನ್ನಾ ಅಪ್ಪಪ್ಪೋ ಸಂಧಿಯಾಂಡಿನ್ನ. ಬೌದ್ಧನಾಯಿಂದಿಂತಣ್ಣು ಅವಂದೆ ವಸತಿ ಓರೇಯೇ ಇಂದ್. ಆನಾಲೂ ದಿನತಕ್ಕೊರಕಾಲಾನೂ ಎನ್ನಾ ಸಂಧಿಚ್ಚಿ ವಾರ್ಥೊಲ್ಲಂದಾಕ ಅವನಕ್ಕ್ ನೆಮ್ಮದಿ ಇರಕ್ಕಿಲ್ಲ. ಅವಂದೆ ಹಾಂಬಡಿಯಾ ಪಶ್ಯಾಳಾ ನಾ ಪಾರ್ತಿಂದೇನಾಂತಣ್ಣು ಅಫಾಡೆಹೀಡೆ ಸ್ಮರಣಾ ವಂದಪ್ಪೊ ಎನ್ನಾ ಸಂಧಿಚ್ಚಿ ಅಫಾಡೆಹೀಡೆ ವಿಷಯಮಾ ಅತ್ತಿಯಾನೂ ವಾರ್ಥೊಲ್ಲಿ ಸಮಾಧಾನೂ ಪಟ್ಟಕಾಂಡಿನ್ನ. ತನಕ್ ಚೊಲ್ಲೀಕುಡತ ಯಂತ್ರ ತತ್ತ್ವಂಗಳಾ ಎನಕೂ ಚೊಲ್ಲಾಂಡಿನ್ನ. ಚೊಲ್ಲರತಣ್ಣಮಾಯಿಟ್ ಅವಂದೆ ಗ್ರಹಿಕ್ಯಾ ಅವನಕ್ಕೇ ಸ್ಪಷ್ಟಮುಹಾಂಡಿಂದ್. ಎನಕೂ ಅತ್ತಣ್ಣು ಪ್ರಯೋಜನಮಹಾಂಡಿಂದ್. ಓಕಂಡಾಕ[2] ಎಂದೆ ಗುರುಹ ಎನಕ್ ತಂತ್ರಮಾರ್ಗಂಗಳಾನ ವಜ್ರಯಾನ ಸಹಜಯಾನಂಗಡೆ ಪಾಠತಾ ಪಣ್ಣಾಂಡಿಂದಿಲ್ಲ. ಸ್ಥಪತಿ ಎನಕ್ ಚೊಲ್ಲಾಣ್ಣಿನ್ನ : 'ಪ್ರಜ್ಞಾ ಉಪಾಯು. ಪ್ರಜ್ಞಾ ಪೊಂಢಾಟಿ. ಉಪಾಯು ಪುರುಷು. ಇಫಿಯಾ ರಂಡಂದೆ ಮಿಲನಮಾನ ಪ್ರಜ್ಞೋಪಾಯು ಅದ್ವಯಮಾನದ್. ಪೊಣ್ಣಾನ ಪ್ರಜ್ಞಾ ಶಕ್ತಿಯಾನ ಪುರುಷನಾ ಬಳಸಿ ಅದ್ವಯಮಹಂದ್.'

'ಇತ್ತುಳ್ಳೆ ಪುದಶ್ಯೋದೂ ಇಲ್ಲ.' ಅ್ತಂಟ್ ತಂತ್ರಮಾರ್ಗತ್ತೇ ಎಂದೆ ಅನುಭವತಾ ಚೊಲ್ಲೀನೆ.

'ನಿಂಗಾ ಇತ್ತಯೆಲ್ಲಾ ಸಾಧನೇ ಪಣ್ಣೀರಾಡಿಹೀಳಾ?' ಸ್ಥಪತಿ ಕಣ್ಣಾ ಅರಳಿಚ್ಚಿ ಕೋಟಾಂ : 'ಎನಕ್ ಚೊಲ್ಲಂಗೊ, ಎಲ್ಲಾತಯೂ ಉಡವಿಚ್ಚ್ ಚೊಲ್ಲಂಗೊ.'

---

1 ಶೇರಡ 2 ಓಕ್ ಅ್ತಂಡಾಕ

ಎಂದೆ ಅನುಭವಂಗಳಾ ವಜ್ರಪಾದಾಳಕ್ಕ್ ಮಾತ್ರು ಚೊಲ್ಲೀಂದೆ. ಇವನಕ್ಕ್ ಚೊಲ್ಲೀಂದಿಲ್ಲೆ. ಇಪ್ಪೋ ಎಲ್ಲಾತಯೂ ಚೊಲ್ಲಕ್ಕ್ ಶುರೂಪಣ್ಣೀನೆ. ಅವುಂ ಮಧ್ಯತುಳ್ಳೆ ವಾಯಾ ಪೋಟಾಂ : 'ಗುಹ್ಯ ಸಮಾಜು ಅತ್ತಯೇ ಚೊಲ್ಲಂದ್. ವಜ್ರಮೇ ಸತ್ಯು. ವಿಶ್ವತ್ತೇ ಏಕತಾ. ಪೊಣ್ಣು–ಪುರುಷು, ತಾಯಾ–ಹಾಂಬಡಿಯ, ಪಳು–ಮಾಂಸು, ಅನ್ನು–ಅಮೇಧ್ಯಂಗಳುಳ್ಳೆ ವ್ಯತ್ಯಾಸಮಿಲ್ಲಾದ ಭಾವು. ಕ್ಷಣಿಕಂಗಳಾನ ರೂಪು, ಗಂಧು, ಶಬ್ದು, ರಸು ಸ್ಪರ್ಶಂಗಳುಳ್ಳೆ ಅಕ್ಷಣಿಕತ್ವತಾ ಅನುಭವಿಯರ ಭಾವು.'

'ನಾ ಸಾಧನೆ ಪಣ್ಣೀನ ತಂತ್ರಮೂ ಇಫಿಳಯೇ ಚೊಲ್ಲೀಂದ್. ನಿಂಗಾ ಚೊಲ್ಲೀನ ಪ್ರಜ್ಞಾ ಉಪಾಯಂಗಡೆ ಮಿಲನತಾ ಯೋನಿಪೂಜೇಲೆ ಸಾಧಿಯಕ್ಕ್ ಚೊಲ್ಲಡ.'

'ನಿಂಗಾ ಅತ್ತಯೂ ಸಾಧಿಚ್ಚಿರಾಡಿಹೀಳಾ? ಆ್ರಪ್ಪಡಿ? ಅತ್ತತ್ತೇ ಅಂಗೋಪಾಂಗಂಗಾ ಓದ್? ಕ್ರಮೂ ಅದ್?' ಅವುಂ ಉತ್ಸಾಹತಣ್ಣೂ ಕೋಟಾಂ.

'ಅತ್ತಾ ಚೊಲ್ಲರತುಳ್ಳೆ ಅರ್ಥಮಿಲ್ಲ. ಓಕಂಡಾಕ ಅತ್ತಣ್ಣು ಎನಕ್ ಆ್ರಂದೆ ಫಲಮೂ ಲಭಿಚ್ಚಿಲ್ಲ.'

ಅವುಂ ಆ್ರತ್ಥನ ಒತ್ತಾಯೂ ಪಣ್ಣೀನಾಲೂ ನಾ ಚೊಲ್ಲೀತಿಲ್ಲೆ. ಚಂದ್ರಿಕೇಂದೆ ವಿಷಯತಾ ಇವಂದೆಕುಟ್ಟೆ ಚೊಲ್ಲರತಕ್ಕ್ ಎನಕ್ ಮನಸ್ಸ್ ವಂದಿಲ್ಲ. ಸಹಿಯಕ್ಕಹಾದ ಮನಃಸ್ಥಿತೀಲೆ ವಜ್ರಪಾದಾಳಕ್ಕ್ ಚೊಲ್ಲೀಂದೆ. ಅವಾ ಇಂತೀಕ್ ಪ್ರವೇಶತಾ ಕುಡವಿಚ್ಚಿಂದ, ಇಪ್ಪೋ ಅತ್ಥಾ ಮನಃಸ್ಥಿತಿ ಇಂದಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಾದೇ ಆ್ರತ್ಥನಿಯಾನಾಲೂ ಅವಾ ವಾರ್ಥಾಕಥೆಹೀಳುಳ್ಳೆ ಸಂಯಮತಾ ಸಾಧಿಚ್ಚಿಕ್ಕರ ವ್ಯಕ್ತಿ.

ಸ್ಥಪತಿ ತಾಂ ಪುದ ಪುದಿಶ್ಯಾ ತೆರಿಯಾಂಡಿಂದ ಕಲ್ಪನೆಹೀಳಾ ಎನಕ್ ಅಂಡಂಡೇ ವರದಿ ಒಪ್ಪಿಯಾಣ್ಣಿನ್ನ. 'ತಥಾಗತ ಗುಹ್ಯಮೇ ಬದಲಹಾದ ಅನಂತಸತ್ಯು. ಅದೇ ವಜ್ರು. ಆಚಾರ್ಯಾ ನಾಗಾರ್ಜುನಾ ಚೊಲ್ಲೀನ ಶೂನ್ಯತಾ, ಆಚಾರ್ಯಾ ವಸುಬಂಧುಹ ಚೊಲ್ಲೀನ ವಿಜ್ಞಪ್ತಿಮಾತ್ರತೆಯೂ ಅದೇಯೆ.'

'ಉಪನಿಷತ್ತತ್ತೇ ಬ್ರಹ್ಮಕಲ್ಪನೇಕೂ ಇತ್ತಕ್ಕೂ ಓದ್ ವ್ಯತ್ಯಾಸು?' ನಾ ಕೋಟೆ.

ತೌಲನಿಕಮಾನ ಜಿಜ್ಞಾಸೇತೇ ಇಂದೆ ಪ್ರಶ್ನೇಕ್ ಉತ್ತರತಾ ಚೊಲ್ಲರ ಅಧ್ಯಯನಬಲು ಅವನಕ್ಕಿಂದಿಲ್ಲ.

'ಆ್ರಡಕಡೇತೇ ಇಡಾನಾಡೀಲೆ ವ್ಯಕ್ತಮಹರ ಬುದ್ಧತತ್ತ್ವು ಪುರುಷು, ವಲಕಡೇತೇ ಪಿಂಗಳಾ ನಾಡೀಲೆ ವ್ಯಕ್ತಮಹರ ಬುದ್ಧತತ್ತ್ವು ಪೊಣ್ಣು. ಇಫಿಯಾ ರಂಡೂ ಸುಷುಮ್ನಾತುಳ್ಳೆ ಒಂಡಾನಪೋ ಸಿದ್ಧೀ ಶಿಕ್ಕಿ, ಮಹಾಮುದ್ರ ಲಭ್ಯಮಹಂದ್. ಬುದ್ಧತತ್ತ್ವು ಆ್ರಂಡಾಕ ಪೊಣ್ಣಾನ ಪ್ರಜ್ಞಾ, ಪುರುಷನಾನ ಉಪಾಯಂಗಡೆ ಅಭಿನ್ನತ್ವು.' ಆ್ರಂಟ್ ಒರುನಾ ಎನ್ನಾ ಕಂಡ ತತ್‌ಕ್ಷಣು ಉತ್ಸಾಹತಣ್ಣೂ ಚೊಲ್ಲೀನ.

'ನಾಡಿಹೀಳುಳ್ಳೆ ಪ್ರವಹಿಯರ ಪ್ರಾಣವಾಯೂವಾ ಯೋಗಸಾಧನೇಣ್ಣು ನಿಯಂತ್ರಿಚ್ಚಾಕ ಕಾಲತ್ತೇ ಚುಳಿಹೀಳಣ್ಣೂ ಮೇಲಕ್ಕ್ ಓರಿ ರೋಗು ಅಪ್ಪಡಿಯೇ ಚಾವಹೀಡೆ ದುಃಖತಾ ನಿವಾರಿಪೀಲಾಂ.' ಆ್ರಂಟ್ ಇನ್ನೊರುನಾ ಚೊಲ್ಲೀನಾ.

ನಾ ಅವಂದೆ ಕುಟ್ಟೆ ಅಧ್ಯಾತ್ಮತತ್ತ್ವಂಗಡೆ ಜಿಜ್ಞಾಸೇಕ್ ಇಳಿಯಾಂಡಿಂದಿಲ್ಲೆ. ಓಕಂಡಾಕ ಅವುಂ ಮೂಲತಃ ಶಿಲ್ಪಿ. ಕಲಾವಿದು. ತಾಂ ಕೋಳರ ತತ್ತ್ವಂಗಳಾ ಶಿಲ್ಪತ್ತೇ ಪ್ರತಿಮೆಹೀಳುಳ್ಳೆ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಯರದೇ ಅವಂದೆ ಗುರಿ. ಇತ್ಥಾ ತತ್ತ್ವಂಗಳಾ ಕಾಣಿಯಕ್ಕ್ ಮೊಖತುಳ್ಳೆ ಇತ್ಥಾ ಭಾವು ಕಂಡಾಕ ಸರಿಯಂಡ? ಆ್ರಂಟ್ ಚಿಂತಿಯಾಣ್ಣಿನ್ನ. ಆ್ರಂದಂದೆ ಅಂಗತ್ತೇ ಗಾತ್ರತಾ ಹಿಗ್ಗಿಚ್ಚಾಕ ಅಥವಾ ಕುಗ್ಗಿಚ್ಚಾಕ ಆ್ರಂದೆ ಅರ್ಥು ವರಂದ್? ಇಂದೆ ವಿವರಂಗಳಯೆಲ್ಲಾ ಕಲ್ಲುಳ್ಳೆ ಕಾಣಿಯಕ್ಕ್ ಪರಪಟ್ಟಾಕ ಓದೂ ವ್ಯಕ್ತಮಹಾದ ಕಗ್ಗಮಹಲಾ ಆ್ರಂಡ? ಆ್ರಂಟೂ ಕೋಳಾಣ್ಣಿನ್ನ. ಅವಂದೆ ಶಿಲ್ಪಕಲೇತೇ ಸಮಸ್ಯೆಹಾ ಎನಕ್ ಪೂರ್ತಿ ಅರ್ಥಮಹಾಂಡಿಲ್ಲಹೀನ. ಅಹಂದ್ ಆ್ರಂಟ್ ಅವನೂ ನಿರೀಕ್ಷಿಯಾಂಡಿಂದಿಲ್ಲಾಂ. ಪಾದಿ ಅರ್ಥಮಾನಾಲೂ ಪೋರು, ಅವಂದೆ ವಾರ್ಥೆಹೀಳ ತಾಳ್ಮೇಣ್ಣು ಕೋಳರ ಒತ್ತುಂ ಶ್ರೋತೃ ಅವನಕ್ಕ್ ಓಣಮಾ ಇಂದ್. ಅತ್ಥನ ಪ್ರಯೋಜನು ಎನ್ನಣ್ಣು ಅಹಾಂಡಿಂದ್. ಎನ್ನಯೇ ಸಮಾಲೋಚಕು ಆ್ರಂಟ್ ತೆರಿಂಜ್ ಅವುಂ ವಾರ್ಥೊಲ್ಲಾಂಡಿನ್ನ, ವಾರ್ಥೊಲ್ಲಿಕ್ಯಾಂಡಿನ್ನ.

ಒರು ಅಪರಾಹ್ನ ಸ್ಥಪತಿ ಎನ್ನಾ ಹುಡಕಿಕಿಂಡ್ ವಂದ್ ಹೆಂಬೇ ತುರ್ತಾನ ವಿಷಯು ಅ್ಣ್ಣರಪ್ಪಡಿ ಅಂಕಿಂಕಡೇ ಪಾರ್ತ್ ಹತ್ತಿರತುಳ್ಳೆ ಆರೂ ಇಲ್ಲಾ ಅ್ಂಟ್ ಖಚಿತೂ ಪಣ್ಣಿಕಿಂಡಾಲೂ ಧ್ವನೀಯಾ ತಗ್ಗಿಚ್ಚಿ ಚೊಲ್ಲೀನಾ : 'ಒತ್ತುಂ ತಂತ್ರಯಾನಿ ನಾಳೇಕ್ ರಾತ್ರಿ ಒರು ಯುಗನದ್ಧ ಸಾಧನೇ ಪಣ್ಣಣ. ಪೌರ್ಣಿಮ. ಪೂರ್ಣಚಂದ್ರಂದೆ ಪ್ರಕಾಶು ಅಂದೆ ಸಾಧನೇಕ್ ಪ್ರಶಸ್ತಮಾಂಗೊ. ನಾ ಕಣ್ಣೋಡೇ ಪಾರಕ್ಕ್ ತಂದೇದೋದೂ ಆಕ್ಷೇಪಮಿಲ್ಲ ಅಂಡರಾಣ. ಶಿಲ್ಪಕಲೇತೇ ಮೂಲಕಮಾ ಧರ್ಮಪ್ರಸಾರಮಹಂದ್ ಅ್ಣ್ಣರ ಕಾರಣತಣ್ಣು ಒಪ್ಪಿಕಿಂಡರಾಣ. ನಂಗಾ ರಂಡ್‌ಪೇರ್ ಅ್ಂಟ್ ಚೊಲ್ಲೀರಾಣಿ. ಎಂಗಡೆ ಗುರುಹಾ ಇತ್ತತ್ತೇ ವ್ಯವಸ್ಥೇ ಪಣ್ಣೀರಾಡ. ನಿಂಗಳೂ ಜೊತೇಕ್ ವರಂಗೊ. ಅತ್ಥೇಮೇಲೆ ನಾ ಅತ್ತಾ ಮಣ್ಣುಳ್ಳೆ ಪಣ್ಣೀನಮೇಲೆ ಸರಿಯಾ ರಾಂದಾ ಇಲ್ಲಿಯಾ ಪಾರ್ತ್ ಚೊಲ್ಲರವಾ ಒತ್ತರಿಂದಾಕ ಅನುಕೂಲು. ಉಂಗಳತ್ಥಾ ತೆರಿಂಜವಾ ಆನಾಕ ಇನ್ನೂ ಅನುಕೂಲು.'

ಎನಕ್ ವಾಸ್ತವಮಾ ಅತ್ತಾ ಪಾಕರ ಆಸಕ್ತಿ ಇಂದಿಲ್ಲ. ದೇಹತಾ ಪ್ರತೀಕಮಾ ಪಣ್ಣಿ ಪ್ರತೀಕತಯೇ ಪೂಜಿಯರ ಮಾರ್ಗು ಅದ್ ಅ್ಂಟ್ ಎಂದೆ ಅನುಭವತಣ್ಣು ಅರ್ಥೂಪಣ್ಣಿಕಿಂಡಿಂದೆ. ಆನಾಕ ಸ್ಥಪತೀಕ್ ಅದೊರು ಶಿಲ್ಪಕೃತೀತೇ ಮಾದರಿ. ಜೊತೇಲೆ ಪೊಹರತಕ್ಕ್ ಒಪ್ಪಿಹಿಂಡೆ. ಅದ್ ನಡವರದ್ ರಾಜಗೃಹತ್ತೇ ವಟ್ಟಂಗಡೆ ಚುತ್ತುಳ್ಳೆ. ನಾಲಂದತಕ್ಕ್ ವಂದ ಒರು ವಾರತುಳ್ಳೇ ಅಂತೀಕ್ ಯಾತ್ರೇಕ್ ಅ್ಂಟ್ ಉಟ್ಟುಟಿಂದ. ಬುದ್ಧು ಪ್ರವಚನತಾ ಪಣ್ಣೀನ ವೇಣುವನು ಅಂಗೆ ರಾಂದ್. ಅವುಂ ಅಂತೀಕ್ ಹೆಂಬೇ ವಾರಿ ವಂದಿಂದಾನಾಂಗೊ. ಬಿಂಬಸಾರಂದೆ ಕಾಲತುಳ್ಳೆ, ಆಯಿರ ವರ್ಷಂಗಡೆ ಪಿಂಬೆ, ಮಗಧತ್ತೇ ರಾಜಧಾನಿ ಅದೇ ಆಯಿಂದಾಂಗೊ. ಅತ್ತಕ್ಕೂ ಹೆಂಬೇ ಪಿಂತೀಲೆ ಮಹಾಭಾರತತ್ತೇ ಕಾಲತುಳ್ಳೆ ಜರಾಸಂಧಂದೆ ರಾಜಧಾನಿಯಾಯಿಟ್ ಅತ್ತತ್ತೇ ಪೇರ್ ಗಿರಿವ್ರಜ ಅ್ಂಟ್ ಇಂದ್ ಅ್ಂಟ್ ಎನಕ್ ಸ್ಥಳೀಯಾ ಕಾಟೀಂದ. ಇಪ್ಪದಂತೂ ಕಲ್ಲ್‌ವಂಡೆಹಾ ಹೆಂಬೀನ ಕಾರೇಮುಳ್ಳತ್ತೇ ಗಿಡಂಗ, ಸಾರಮಾನ ನೆಲು ಇಕ್ಕರ ಕಡೆಹೀಳುಳ್ಳೆ ಆಲು ಅರಳಿ ತೇಗು ಮತ್ತಿ ಮುದಲಾನ ಘೆರೀ ವೃಕ್ಷಂಗಳೂ ಇಕ್ಕರ ವಟ್ಟಹಾಡ್. ವನ್ಯಮೃಂಗಗಳೂ ಹೇರಳಮಾ ರಾನ್ನ ಅ್ಂಟ್ ಚೊಲ್ಲೀಂದ. ಭೀಮನೂ ಜರಾಸಂಧನೂ ಮಲ್ಲಯುದ್ಧತಾ ಪಣ್ಣೀನ ಸ್ಥಳತಕ್ಕ್ ಮಧ್ಯರಾತ್ರೀತೇ ಸಮಯತಕ್ಕ್ ಸರಿಯಾ ವಂದಾಕ ತಾಂ ಯುಗನದ್ಧಸ್ಥಿತೀಲೆ ಇಕ್ಕರದಾಹಾ[1] ಅಂದೆ ಬೌದ್ಧತಂತ್ರಸಾಧಕು ಚೊಲ್ಲೀನ್ನ. ಅತ್ತಕಣ್ಣಮೂ ಮುದಲು ವರಕೂಡಾದ್, ಪೂರ್ವಭಾವಿಯಾನ ಪೂಜಾಕಲಾಪಂಗಳಾ ಪಣ್ಣರಪ್ಪೊ ಓರೆ ಆರೂ ಇಕ್ಕರಹುಡಿ ಇಲ್ಲ ಅ್ಂಟೂ ನಿಷೇಧಿಚ್ಚಿನ್ನ. ಅಂದೆ ಗುಡ್ಡತ್ತೇ ಪ್ರದೇಶು ಇಪ್ಪೊ ತಂತ್ರಸಾಧಕಾಡೆ ನೆಲೆಯಾಯಿರಾಂದ್ ಅ್ಂಟ್ ನಾ ಕೋಟಿಂದೆ. ತಂತ್ರಸಾಧನೇತೇ ಪ್ರಕಾರಮಾ ಅಂದೆ ಸ್ಥಳತಕ್ಕ್ ಮಹಾತ್ಮೆಯೂ ಇಕ್ಕಲಾಂ. ರಾಜಗೃಹತ್ತೇ ಅಂದೆ ಕಾಡ್‌ವಟ್ಟಂಗ ನಾಲಂದತಕ್ಕ್ ಓಳಟ್ಟ್ ಕ್ರೋಶು ಧೂರು. ನಂಗಾ ಪಹಲ ಪೋದೇ ಅಂತೀಕ್ ಪೋಯಿಟ್ ಅಂದೆ ಸ್ಥಳತಾ ಪಾತ್ ಅಂಗಣ್ಣು ರಂಡ್ ಕ್ರೋಶು ಧೂರತುಳ್ಳಿಕ್ಕರ ವಿಹಾರತಕ್ಕ್ ವಂದ್ ವಿಶ್ರಮಿಚ್ಚಿಕಂಡ್ ರಾತ್ರೀ ಚೂಡೀ ಕಾತು.

ನಿಲಾವುಳ್ಳೆ ಕಾಡ್‌ವಳೀಲೆ ಹೆಜ್ಜೆಪೋಟು. ಪರಸ್ಪರಮಾ ವಾರ್ಥೇಯೂ ಆಡರಹುಡಿ ಇಂದಿಲ್ಲ. ನೊರಜ್‌ಗಲ್ಲ್‌ಹೀಡೆ ಮೇಲೆ ಹೆಜ್ಜೆ ವಕ್ಯರಪ್ಪೊ ಸದ್ದ್‌ಪಣ್ಣಂದ್ ಅ್ಂಟ್ ಪಾದರಕ್ಷಾ ಇಲ್ಲಾದೇ ನಡವಾಂಡಿಂದು. ಯುಗನದ್ಧನಾಯಿಕ್ಕರ ಅಂದೆ ತಾಂತ್ರಿಕಂದೆ ಸಾಧನೇಕ್ ಭಂಗೂಪಣ್ಣರಹುಡಿ ಇಂದಿಲ್ಲ. ಮಧ್ಯರಾತ್ರಿಯಾಯಿಂದ್. ನೆತ್ತೀಮೇಲತ್ತೇ ಚಂದ್ರಪ್ರಕಾಶತುಳ್ಳೆ ಸಮತಟ್ಟಾನ ವಂಡೇ ಮೇಲೆ, ರಂಡ್ ಕೈಹೀಳಣ್ಣಮೂ ಅತ್ತಯೇ ತಬ್ಬೀಪುಡಿಚ ಒರು ವ್ಯಕ್ತಿ ನಿಂಡಹಂಡಿಕ್ಕರದ್ ಧೂರತಕ್ಕೇ ಕಾಣಾಂಡಿಂದ್. ನಂಗಾ ಇನ್ನೂ ಎಚ್ಚರಮಾ ಹೆಜ್ಜೇಪೋಟಕಂಡ್ ನಿಧಾನಮಾ ಸಮೀಪಿಚ್ಚು. ವಾಸ್ತವಮಾ ತಂತ್ರಸಾಧಕು ರಂಡ್ ಕಾಲಹೀಡೆ ಮೇಲೂ ಬಲೂ ಉಟ್ಟ್ ದೃಢಮಾ ನಿಂಡಿನ್ನ. ನಗ್ನಮಾ ಇಂದ ಅವಂದೆ ಸೊಂಟತಕ್ಕ್ ತಂದೆ ರಂಡ್ ಕಾಲಹೀಳಯೂ ಬಳಸಿ ಒರು ಪೊಂಢಾಟಿ ಅವಂದೆ ಕಳತಕ್ಕ್ ಕೈಹೀಳ ಚುತ್ತಿಕಿಂಡಿಂದಾ. ಅವಳೂ ಸಂಪೂರ್ಣಮಾ ನಗ್ನಳಾ ಇಂದ. ಅವಡೆ ವಯಸ್ಸಾ ಚೊಲ್ಲರತಕ್ಕ್ ತೆರಿಯಾಂಡಿಂದಿಲ್ಲ. ಆನಾಲೂ ನಿಲಾವುಳ್ಳೆ ಮೃದುವಾ ಹೊಳಿಯಾಂಡಿಂದ ಅವಡೆ ಬೆನ್ನ್ ತೋಳು ಜಘನಂಗಳಣ್ಣು

1 ಇರಣಿ ಅಂಟ್

ಭರೀ ವಯಸ್ಸತ್ತೇವೇ ಅ್ಹಣ್ಣರದ್ ಸ್ಪಷ್ಟಮಾ ಇಂದ್. ಅವುಂ ದೃಢಕಾಯು. ಲತೇ ಪೋಲೆ ಅವನಾ ಚುತ್ತುಗಟ್ಟೀಂದ ಅವೆ ಥಳಿಶ್ಯಾನ ಒಡಂಬತ್ತೇವೆ. ಅಫಿಯಾ ಮೈಥುನತುಳ್ಳೆ ಒಂಡಾಯಿಂದದ್ ಸ್ಪಷ್ಟಮಾ ಇಂದ್. ಬೌದ್ಧತಾಂತ್ರಿಕನಾ ಇಂದಿಂತಣ್ಣು ಅವನಕ್ಕ್ ಜಟಾಜೂಟು ಇಂದಿಲ್ಲ. ನಯಮಾ ಬೋಳಿಚ್ಚಿಕ್ಕರ ತಲ, ಕೆನ್ನ, ಗಲ್ಲು ನಿಲಾವುಳ್ಳೆ ಹೊಳಿಯಾಂಡಿಂದಹೀನ. ಅವಂದೆ ಕಣ್ಣಹಾ ಧ್ಯಾನಲೀನಮಾ ಇಕ್ಕರಹುಡಿ ಮುಚ್ಚೀಂದಹೀನ. ನಾ ನಿಶ್ಯಬ್ದಮಾ ಅವಂದೆ ಪಿಂಭಾಗತಕ್ಕ್ ಪೋಯಿಟ್ ಪಾರ್ತೆ. ಅವಡೆ ಕಣ್ಣಹೀಳೂ ಅಂತರ್ಲೀನಮಾ ಇಂದಹೀನ. ಮೈಥುನತ್ತೇ ಪರಾಕಾಷ್ಠೇತೇ ಲೀನತೆಯೋ ಧ್ಯಾನಲೀಲತೆಯೋ ಅ್ಹಣ್ಣರ ವ್ಯತ್ಯಾಸು ಎನಕ್ ತೆರಿಂಜಿಲ್ಲ. ಅವನಹಡ್ ಅವಳಹಡ್ ಸ್ವಲ್ಪಮೂ ಅಳ್ಳಾಡಾಂಡಿಂದಿಲ್ಲಾ. ಅ್ಹತ್ಥನಿಯೇ ಕೃಶಾಂಗಿಯಾನಾಲೂ ಅವಡೆ ಅಂದೆ ಭಾರತಾ ಚುಮಂದ್ ಅವುಂ ಅದಪ್ಪಡಿ ಅತ್ಥನ ಪೋ ನಿಶ್ಚಲಮಾ ನಿಂಡರಾಣಾ ಅ್ಹಂಟ್ ಎನಕ್ ಆಶ್ಚರ್ಯಮಾಚಿ. ಅವಳಕ್ಕೂ ಅತ್ಥನಿಯೋ. ಚುತ್ತೀಬಳಸೀ ಭದ್ರಮಾ ಪುಡಿಚಿಂದ ಮೊಳಕಾಲ್ ತೊಡ ತೋಳಹೀಳಕ್ಕ್ ಸೋಲತ್ತೇ ನೋವು ವರಾಂಡಕ್ಕಲ್ಲಿಯಾ? ಅಫಿಯಾ ರಂಡಪೇರೂ ಹಠಯೋಗತುಳ್ಳೆ ಪಳಗೀಕರಫೀಳಾ? ಯುಗನದ್ಧಾ ಅಹಕ್ಕ್ ಓಕ್ ನಿಂಡಹಂಡೇ ಇಕ್ಕಣು? ವಂಡೇ ಮೇಲೆ ತುಂಕಿಂಡ್ ಅಥವಾ ಎದರ್‌ಬದರಾ ಉಕ್ಕಾಕಂಡ್ ಓಕ್ ಸಹಜಾಸನತುಳ್ಳೆ ಸಂಯೋಗೂ ಅಹಕ್ಕಹದ್? ಅ್ಹಣ್ಣರ ಜಿಜ್ಞಾಸೇಲೆ ನಾ ಪಾತಕಂಡ್ ನಿಂಡೆ. ಸ್ಥಪತಿ ಎನಕಣ್ಣಮೂ ಹತ್ತಿರತಕ್ಕ್ ಪೋಯಿಟ್ ಬಗ್ಗೀ ಇಣಿಕೀ ರಂಡ್ ಜನತ್ತೇ ಶರೀರಂಗಡೆ ಮಾಟು, ಬಾಗ್ ಬಳ್‌ಕ್ ಮುಖಭಾವಂಗಳಾ ಹೆಚ್ಚ್ ಸೂಕ್ಷ್ಮಮಾ ದೃಷ್ಟಿಯಾಂಡಿನ್ನ. ಓರೋರೇ ಕೋನಂಗಳುಳ್ಳೆ ಓರೋರೇ ಧೂರಂಗಳುಳ್ಳೆ ನಿಂಡ್ ಗಮನಿಯಾಣ್ಣಿನ್ನ. ಅ್ಹತ್ಥನಿಯೋ ಪೋದು ಕಳಿಂಜದ್ ಅಥವಾ ಕಳಿಂಜಹುಡಿ ಭಾಸಮಾಚ್. ಇಂದೆ ನಿಶ್ಚಲಮಾನ ನಿಶ್ಯಬ್ದಮಾನ ಐಕ್ಯತುಳ್ಳೆ ಕಾಲತ್ತೇ ಮಿಡಿತಮೇ ಇಲ್ಲಾದೆ ಬಹುಪೋ ಕಳಿಂಜಹುಡಿ ಅ್ಹಣ್ಣಿಚ್ಚಿದ್. ಅವಾ ಸಂಯೋಗತಣ್ಣು ಪರಂಬಕ್ಕ್ ವರರದ್ ಅ್ಹತ್ಥನ ಪೋದೇಕ್? ಅಪ್ಪೋ ನಂಗಾ ಇಕ್ಕಲಾವೋ ಇಲ್ಲಿಯೋ? ಪ್ರಾಯಶಃ ಇರಕ್ಕಹದ್. ಚೊಲ್ಲೀಕೋಟ್ ಇದ್ ಗುಹ್ಯಮಾರ್ಗು, ಗುಹ್ಯಸಾಧನ. ಪರಂಬಕ್ಕ್ ವಂದಮೇಲೆ ಪಣ್ಣಣಮಾ ಇಕ್ಕರ ತಾಂತ್ರಿಕಮಾನ ಕಲಾಪಂಗಾ ಇಕ್ಕಲಾಂ. ವಂಡೇತೇ ನೆಲತಾ ಗಮನಿಚ್ಚೆ. ಮಂಜಾ ಕುಂಕುಮು, ಗಂಟಾಪೋಟ ನೂಲತ್ತೇ ಅಳ, ಕತ್ತರಿಚ್ಚಿ ಪುಳಿಂಜಿಂದ ಯಮಚಂಪಳು ಇತ್ಯಾದಿಹ ಉಳಂದಿಂದಹೀನ. ಇಫಿಳೆಲ್ಲಾ ಎನಕ್ ಪರಚಿತಮಾನಫೀಳೇಯೇ.

ಇನ್ನ್ ಹೆಚ್ಚ್ ಪೋ ನಿಲ್ಲರದ್ ಉಚಿತಮಂಡ್ ಅ್ಹಂಟ್ ಎನಕ್ ತೀವ್ರಮಾ ಅ್ಹಣ್ಣಿಯಕ್ಕ್ ಶುರುವಾಚ್. ನಿಶ್ಯಬ್ದಮಾ ಸ್ಥಪತೀಂದೆ ಬಡೇಕ್ ಪೋಯಿಟ್ ಭುಜತಾ ಮೃದುವಾ ತೂಣಿ, ನಂಬಾ ಪಿಂತೀಕ್ ಪೊಹವ್ಮೊ ಅ್ಹಂಟ್ ಸನ್ನೇ ಪಣ್ಣೀನೆ. ಒರು ಕಲಾಕೃತೀಯಾ ದೃಷ್ಟಿಯರಹುಡಿ ಇನ್ನೂ ಪಾತಕಂಡೇ ಇನ್ನ ಅವುಂ, 'ತಾಳ್ಮೇಣ್ಣೂ ಇಕ್ಕಂಗೊ' ಅ್ಹಣ್ಣರಹುಡಿ ಪ್ರತಿಸನ್ನೇ ಪಣ್ಣೀನ. ಇನ್ನ್ ನಿಂಡಾಕ ಕ್ಷೇಮಮಂಡ್ ಅ್ಹಣ್ಣರಹುಡಿ ನಾ ಪ್ರತಿಸನ್ನೇ ಪಣ್ಣಿ ನಿಧಾನಮಾ ನಂಗಾ ವಂದ ವಳೀಲೆ ನಡವಕ್ಕ್ ಪರಪಟ್ಟೆ. ನೂರು ಹೆಜ್ಜೇಕಣ್ಣಮೂ ಹೆಚ್ಚಾ ನಡಂದ್ ಪಿಂತಿರಂಬೀ ಪಾತಪೋ ಬಗ್ಗೀನ ಚಂದ್ರಂದೆ ಕಿರಣಂಗಳುಳ್ಳೆ ಬಿಗಿಂಜಹಿಂಡಿಂದ ಅಂದೆ ಆಕೃತಿ ಮೊಬ್ಬಾ ಕಾಣಾಂಡಿಂದ್. ಅವಳೂ ಸಾಧಕಿಯೋ ಅಥವಾ ಪಣತಕ್ಕಾಹಾ ವಂದ ವೇಶ್ಯೆಯೋ? ಅ್ಹಣ್ಣರ ಕುತೂಹಲು ಎಂದೆ ಮನಸ್ಸಾ ಪೀಂಜದ್. ಅತ್ಥನಪೋ ಇಪ್ಪಡಿ ನಿಶ್ಚಲಮಾ ಬಿಂಗಿಂರ್ಝುಂಡ್ ತಲ್ಲಿನಾಳಾ ಇಕ್ಕರ ಶಕ್ತಿ ಸಾಧಾರಣಮಾನ ವೇಶ್ಯೇಕ್ ಇಕ್ಕಲ್ಲ ಅ್ಹಣ್ಣರ ತರ್ಕು ಪರಂದದ್. ಸ್ವಲ್ಪೊ ಪೋದೇಕ್ ಸ್ಥಪತಿ ಪಿಂತಿರಂಬೀನಾ. ಸುಮಾರಾ ಆಯಿರು ಹೆಜ್ಜೇ ನಡಂದ್ ಅಂದೆ ದೃಶ್ಯು ಮಾತ್ರಮಂಡ್, ವಟ್ಟತ್ತೇ ಪಾರ್ಶ್ವು ಕಣ್ಮರೆಯಹರವರೀಕ್ ನಂಗಾ ಆರೂ ವಾರ್ಥೊಲ್ಲೀತಿಲ್ಲು. ಅತ್ಥೀಮೇಲೆ ಮಳ್ಳಾ ಚೊಲ್ಲೀನಾ : 'ಪೊಣ್ಣಾನ ಪ್ರಜ್ಞಾ ಪುರುಷನಾನ ಉಪಾಯತಾ ಬಳಸೀ ಅದ್ವಯುಮಹರ ಕಲ್ಪನಾ ಅ್ಹತ್ಥನ ಅದ್ಭುತಮಾ ಸಾಕಾರಮಾಯಿಂದ್! ಇಫಿಯಾ ರಂಡಂದೆ ಸಂಗಮಮೇ ಕರುಣೇತೇ ಉಗಮು. ಅಫಿಯಾ ರಂಡಂದೆ ಮೊಖತುಳ್ಳೂ ಅಂದೆ ಭಾವಮಿಂದ್. ಶಾಂತಿ ಇಂದ್. ನಿಂಗಾ ಗಮನಿಚ್ಚಿಹೀಳಾ?'

ಎನಕ್ ಅತ್ಥಾದೋದೂ ಕಂಡಿಲ್ಲ. ಅಂದೆ ತತ್ತ್ವಂಗಳಯೇ ಓದೀ ತಲೇಲೆ ಹೆಪ್ಪಿಕಿಂಡಿಂದಿಂತಣ್ಣು ಅವನಕ್ಕ್ ಅಪ್ಪಡಿ ಕಂಡಿಕ್ಕಣು ಅಂಡಹಂಡೆ. ಅಥವಾ ನಿಜಮಾಲೂ ಅಂದೆ ಭಾವಂಗಾ ಇಂದಹೀನಯೋ! 'ತತ್ತ್ವ ಅಪ್ಪಡಿಯೇ

ಸಿದ್ಧಾಂತತ್ತೇ ಮಟ್ಟತುಳ್ಳೆ ಪ್ರಜ್ಞೇತೇ ಅರ್ಥವ್ಯಾಪ್ತಿ ಹೆಂಬಾ ರಾಂದ್. ಉಪಾಯತ್ತೇ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯೂ ಅತ್ಥನಿಯೇ. ಅಥಿಯಾ ರಂಡ್ ಗುಣಂಗಳೂ ಸಂಗಮಮಾನಪೊ ಕರುಣೇತೇ ಉಗಮಮಹಲಾಂ. ಆನಾಕ ಇಥಿಳಾ ಅರ್ಥತ್ತೇ ಸ್ತರತುಳ್ಳೆ ವಿವರಿಪಿಯಣಮೇ ಪರಂತು ಪೊಣ್ಣು–ಪುರುಷು ಆ್ತಣ್ಣರ ಪ್ರತಿಮೇಕ್ ಇಳಿಚಿ ಅಥಿಡೆ ಸಂಗಮತ್ತೇ ಚಿತ್ರತ ಮೂಲಕಮಾ ಓಕ್ ಕಾಟಣು?' ಆ್ತಂಟ್ ನಾ ಆಕ್ಷೇಪಿಚ್ಚೆ.

ಸ್ಥಪತೀಕ್ ಇಂದೆ ಆಕ್ಷೇಪು ಸರಿಕಂಡಿಲ್ಲ. 'ಪ್ರತಿಮೆಹೀಡೆ ಮೂಲಕಮಾ ಕಾಟೀನಾಲೇ ಕಲೆಯಹರದ್. ತತ್ತ್ವತಯೂ ಸಿದ್ಧಾಂತತಯೂ ದೃಶ್ಯಚಿತ್ರತುಳ್ಳೆ ಕಾಟರದಪ್ಪಡಿ?' ಆ್ತಣ್ಣ.

'ಕಾಟಕ್ಕ್ ಸಾಧ್ಯಮಿಲ್ಲಾವತಾ ಕಾಟವೇವಾಣಾಂಗೊ.'

'ಅಪ್ಪಡಿ ಆ್ತಂಡಾಕ ದೃಶ್ಯಕಲ ವಳಿಯರದಪ್ಪಡಿ? ತಂತ್ರೂ ಆ್ತಂಡಾಕ ಉಂಗಳಕ್ಕ್ ಅಸಹನಾ ರಾಂದ್ ಆ್ತಂಟ್ ಎನಕ್ ಗೊತ್ತು. ಆನಾಕ ಅದ್ ವಳಯಂದಾಕ ವಾಸ್ತು, ಶಿಲ್ಪ, ಚಿತ್ರ ಇತ್ಯಾದಿಯಾನ ಕಲೆಹೀಳಕ್ಕ್ ಪುದ ಪ್ರಚೋದನ ಶಿಕ್ಕಾಂಡಿಂದಿಲ್ಲ. ನಿಂಗಳೇ ಪಾರಾಂಡಿರಂಗೋ ಓಣಮಾನಾಕ. ವೈದಿಕಪುರಾಣತ್ತೇ ದೇವಸ್ಥಾನಂಗಳಹಡ್ ಬೌದ್ಧದೇವಾಲಯಂಗಳಹಡ್ ಜೈನದೇವಾಲಯಂಗಳಹಡ್ ತಂತ್ರತಣ್ಣು ಕಶೀಪಣ್ಣಿಕಿಂಡ್ ಆ್ತತ್ಥನ ವೇಗಮಾಯಿಟ್ ವಳಿಯನ್ನಾ ಆ್ತಂಟ್.'

ಇತ್ತಾ ಚೊಲ್ಲರಪೊ ಅವುಂ ದಾರ್ಶನಿಕಮಾನ ಒರು ಸತ್ಯು ಆವಿಷ್ಕಾರಮಾನವನಾಪೋಲೆ ಉದ್ವಿಗ್ನನಾ ಇನ್ನ. ಎಂಗಡೆ ರಂಡೂ ಕಡೆಹೀಳುಳ್ಳೆ ನೀರವಮಾ ನಿಂಡಿಂದ ಗುಡ್ಡಂಗಳಕೆಲ್ಲಾ ಕೋಳರತ್ಥನ ಓರೀನ ಧ್ವನೀಲೆ ವಾರ್ಥೊಲ್ಲಾಂಡಿನ್ನ. ನಾ ಮಾತ್ರೂ ಧ್ವನೀಯಾ ಓರಿಯಾದೇ ಕೋಟೆ : 'ಇಂದ್ರಿಯತಣ್ಣು ಮೇಲಕ್ಕೋರಣು ಆ್ತಂಟ್ ಮೂಲತತ್ತ್ವ ಚೊಲ್ಲಂದ್. ಅತ್ತಾ ಅತ್ಯಂತಮಾನ ಪ್ರಲೋಭಕಮಾನ ಇಂದ್ರಿಯಪ್ರತೀಕಂಗಡೆ ಮೂಲಕಮಾ ವ್ಯಕ್ತೂಪಡತರ ಸಾಧನಾ ಇದ್. ಕಲಾವಿದಾಳಕ್ಕ್ ಸುಗ್ಗಿಯಹಲಾಂ. ಮೂಲದರ್ಶನತ್ತೇ ಗತಿ ಓದಹಣು?'

ಎಂದೆ ವಾರ್ಥ ಅವನಕ್ಕ್ ಅರ್ಥಮೇ ಆಚಿಲ್ಲ. 'ಎಂದೆ ಮನಸ್ಸುಳ್ಳೆ ಓದ್‌ರಾಂದ್ ಆ್ತಂಟ್ ಭಾಷೇಲೆ ಉಡಿವಿಚ್ಚ್ ಚೊಲ್ಲೀನಾಕ ತೆರಿಯುರದಿಲ್ಲ. ಪದಿನಂಜ್ ನಾಳೇತೇ ಅವಕಾಶು ಕುಡಂಗೊ. ಉಂಗಳಾ ಅಳಿಚಿಕಂಡಪೋಯಿಟ್ ಆ್ತತ್ತಾ ಪಣ್ಣೀರಾಣಿ ಆ್ತಂಟ್ ಕಾಟಣಿ. ಅಪ್ಪೊ ಅರ್ಥಮಹಂದ್.'

ಅದ್ ಆ್ತತ್ಥಾದ್ ಆ್ತಂಟ್ ನಾ ಕೋಟಿಲ್ಲೆ. ಅವನಕ್ಕೂ ವಾರ್ಥೊಲ್ಲರ ಲಹರಿ ಇಂದಿಲ್ಲ. ಗಂಭೀರಮಾನ ಕಲ್ಪನೇಲೆ ತಲ್ಲೀನನಾ ಇಕ್ಕರಹುಡಿ ಅವುಂ ನಡವಾಣ್ಣಿನ್ನ. ಚುತ್ತಾ ಕಿನಾವತ್ತೇ ರಸತಾ ಉಕ್ಕಿಚ್ಚಿಂದ ನಿಲಾವತ್ತೇ ಕಡೇಕೂ ಅವಂದೆ ಗಮನೂ ಇಂದಿಲ್ಲ. ಅಪ್ಪಡಿಯೇ ನಡಂದ್ ನಂಗ ಸೂರ್ಯೋದಯು ಅಹರ ಪೋದೇಕ್ ನಾಲಂದತಾ ತಲಪಿ ಎಂಗೆಂಗಡೆ ವಸತಿಹೀಳಕ್ಕ್ ಪೋನು. ಇಡೀ ರಾತ್ರಿ ಒರಕೂ ವಂದಿಲ್ಲ. ಅತ್ಥನೊರು ಧೂರತಾ ನಡಂದ ಆಯಾಸು. ಆನಾಕ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯಹಡ್ ಉಪಾಧ್ಯಾಯಾ ಅಹಡ್ ಪಹಲ್ ಒರಕೂ ಪಣ್ಣರಹುಡಿ ಇಲ್ಲ. ನಾ ಸ್ನಾನೂ ಪಣ್ಣಕ್ಕ್ ಪೋನೆ.

ಅತ್ಥೀಮೇಲೆ ಸುಮಾರಾ ರಂಡ್ ವಾರು ಅವುಂ ಎನ್ನಾ ಸಂಧಿಚ್ಚಿಲ್ಲಾಂ. ಮುಂತೀ ಅಮಾವಾಸ್ಯೇ ನಾ(ಳ್) ನಾ ಇಕ್ಕರ ಕಡೇಕ್ ವಂದ್ ಅಳಚಾಂ : 'ಎಂದೆ ಕುಟ್ಟೆ ವರಂಗೊ. ಕಾಟಣಿ.'

'ಆ್ತತ್ತ ?'

'ಆ್ತತ್ತಾ ಆ್ತಂಟ್ ಕೋಳವಾಣಿಹ್ಯೊ. ಚೊಲ್ಲೀನಾಕ ಸ್ವಾರಸ್ಯು ತಪ್ಪಂದ್. ಸೊಸ್ತಮಾ ವರಂಗೊ.'

ನಾ ಅವನಾ ಅನುಸರಿಚ್ಚೆ. ನಿಂಡ ಶಿಲ್ಪಿಹಾ ಕಲ್ಲುಳೆ ವಿಗ್ರಹಂಗಳಾ ಕೆತ್ತೀ ಸಂಗ್ರಹಿಚ್ಚ್ ವಚ್ಚಿಂದ ಒರು ಕಟ್ಟಡತ್ತೇ ಮೂಲೇಲೆ ಬಟ್ಟೇ ಮುಚ್ಚೀ ನಿಲ್ಲಿಚ್ಚಿಂದ ಒರು ವಿಗ್ರಹಮಿಂದ್. ಸ್ಥಪತಿ ಬಟ್ಟೇ ವಾಂಗೀನ. ಚೂರಕ್ಕ್ ಒರಹಿಚ್ಚ್ ನಿಲ್ಲಿಚ್ಚಿಂದ ಆಳೆತ್ತರತ್ತೇ ಅದ್ ನಂಗಾ ಕಳಿಂಜ ಪೌರ್ಣಮೀತೇ ರಾತ್ರಿ ಪಾರ್ತ ತಾಂತ್ರಿಕಜೋಡಿ ಪಿನ್ನಿಕಿಂಡಿಂದ ಭಂಗೀಲೇ ಇಂದ್. ನಿಂಥಂಡ ಪುರುಷಂದೆ ಕಾಲ್ ತೊಡೆಹೀಳುಳ್ಳೆ ದೃಢತಾ ಓಂದ್ ಕಾಣಾಂಡಿಂದ್. ಅವಂದೆ ಸೊಂಟತಕ್ಕ್ ತಂದೆ ತೊಡೆಹೀಳಾ ಕಳತಕ್ಕ್ ಕೈಹೀಳಾ ಬಳಸಿಕಂಡ ಪೊಂಥಾಟೀಂದೆ ಜಘನತ್ತೇ ಆಕೃತಿ, ಬೆನ್ನತ್ತೇ

ಬಗ್ಗ್ ಸಾಮರಸ್ಯತ್ತೇ ಭಾವತಾ ಜಿನಗಿಯಾಂಡಿಂದಹೀನ. ತಲ ಕೆನ್ನ ಗಲ್ಲಂಗಳಾ ನಯಮಾ ಮುಂಡನೂ ಪಣ್ಣಿಚ್ಚಿಕಂಡ ಪುರುಷಂದೆ ಮೊಖು ಪಿನ್ನ ಹೆರಳಾ ಪೋಟಕಂಡ ಪೊಣ್ಣಂದೆ ಮೊಖತುಳ್ಳೆ ಕಾಣಿಚ್ಚಿಂದ ಶಾಂತಿತಲ್ಲೀನತೆಹಾ ಅಫಿಡೆ ರಂಡಂದೆ ಚಿತ್ತಂಗಳೂ ಉಳ್ಳ್ಕ್ಕ್ ಸರಿಂಜ್ ಒಂಡಾಯಿರಾನ್ನ ಅ್ರಣ್ಣರ ಅರ್ಥತಾ ಸೂಚಿಯಾಂಡಿಕ್ಕುಂ. 'ಇತ್ಥನ ಬೇಗು ಕಲ್ಲುಳ್ಳೆ ಕೆತ್ತೀನಾ?'

'ಕಲ್ಲ್ ಅ್ರಂಟ್ ಭಾವಿಚ್ಚಿಹೀಳಾ? ಅಪ್ಪಡಿಯಾನಾಕ ಎನಕ್ ಬಹುಮಾನತಾ ಕುಡಿತಿಹ್ಯೊ. ಉಂಗಳಕ್ಕೇ ಮುದಲು ಕಾಟಾಂಡಿಕ್ಕರದ್. ಕಲ್ಲುಳ್ಳೆ ಇತ್ಥನ ಬೇಗು ಕೆತ್ತರ್ಕ್ಕ್ ಸಾಧ್ಯಮಿಲ್ಲ. ಕಲ್ಲುಳ್ಳೆ ಪಣ್ಣರ ಮುದಲು ಮಾದರೀಯ ನಿರ್ಮಿಚ್ಚಿರಾಣಿ. ಜೇಡೀಮಣ್ಣಾ ಮೆರಿಚ್ ಮೆರಿಚ್ ಪದೂಪಣ್ಣಿ ಅತ್ತುಳ್ಳೆ ಪಣ್ಣೀನೆ. ಒಂಡರಕ್ಕ್ ಇತ್ಥನ ನಾಳಾಚ್. ಭಾರತಾ ತಂಡಂರ್ಝುಕ್ಕ್ ಉಳ್ಳೆ ಲೋಹತ್ತೇ ತಂತಿಹೀಡೆ ಆಧಾರತಾ ವಚ್ಚಿರಾಣಿ. ಅ್ರಪ್ಪಡಿ ಅ್ರಣ್ಣಿಯಂದ್?'

ನಾ ಇನ್ನೂ ಸ್ವಲ್ಪೂ ಪೋ ತದೇಕಚಿತ್ತತಣ್ಣೂ ಪಾರ್ತೆ. ಅತ್ಥೀಮೇಲೆ ತನಕ್ ತಾನೇ ವಂದ ವಾಕ್ಯತಾ ಚೊಲ್ಲೀನೆ : 'ಪರಸ್ಪರಮಾ ಪ್ರೀತಿ ಬುದ್ಧಿ ಭಾವಂಗಡೆ ಸಖ್ಯೊ ಇಕ್ಕರ ಜೋಡಿ ದೀರ್ಘಮಾನ ಮೈಥುನು ಆನಮೇಲೆ ಪಡಿಂರ್ಝುರ ಶಾಂತಿ ವ್ಯಕ್ತಮಾ ರಾಂದ್.'

ಎಂದೆ ವಾರ್ಥೇಯ ಕೋಟಮೇಲೆ ಅವುಂ ವಿಗ್ರಹತಾ ಪಾರಕ್ಕ್ ಪರಪಟ್ಟ್ಯಾಂ ಅರ್ಥತಾ ಪುದಿಶ್ಯಾ ಪಣ್ಣಿಕ್ಯಾಂಡಿಕ್ಕರವನಾ ಪೋಲೆ. ತಂದೇದಲ್ಲಾದ, ಓರೊತ್ತುಂ ನಿರ್ಮಿಚ್ಚ ಕಲಾಕೃತೀಂಯಾ ಪಾತ್ ಅರ್ಥೂಪಣ್ಣಿಕ್ಯಾಂಡಿಕ್ಕರವನಾ ಪೋಲಿಂದ್ ಅವಂದೆ ಮೊಖಭಾವು. ಸ್ವಲ್ಪೂ ಪೋದೇ ಮೇಲೆ, 'ನಿಂಗಾ ಚೊಲ್ಲರದ್ ಸರಿ,' ಅ್ರಣ್ಣ.

ಅವುಂ ನಿರೀಕ್ಷಿಚ್ಚಿಹಂಡ್ ನಿಂಡಿಕ್ಕರಪ್ಪೊ ನಾ ಎಂದೆ ಮನಸ್ಸಾ ಅವಲೋಕಿಚ್ಚಿಕಾಂಡಿಂದೆ. ಅತ್ಥೀಮೇಲೆ ಚೊಲ್ಲೀನೆ : 'ಸುಂದರಮಾ ಪಣ್ಣೀರಾಡ. ಪಾರಾಂಡಿಂದಾಕ ಪ್ರಬುದ್ಧಾಳಾನ ಪ್ರೇಯಸೀಂದೆ ಭಾಗ್ಯಮಿಂದವನಕ್ಕ್ ಅವಡೆ ಸ್ಮರಣಾ ಕಾಡಕ್ಕ್ ಶುರುವಹಂದ್. ಕಾಮಪ್ರಚೋದನೆಯೂ ಅಹಂದ್. ನಿಜೂ ಚೊಲ್ಲು. ಗೃಹಸ್ಥನಾನ ನೀ ಹಾತಾ ಉಟ್ಟವಂದ್ ಅ್ರಟ್ಟ್ ಮಾಸೂ ಆಯಿರಾಂದ್. ಇತ್ತಾ ಪಾರಾಂಡಿಂದಾಕ ಚಿತ್ತವಿಕಾರಮಹಲ್ಲಿಯ?'

ಅವಂದೆ ಮೊಖತುಳ್ಳೆ ಶಿಕ್ಕೀಪೋಟಕಂಡತ್ಥಾ ಛಾಯಾ ಕಾಣಿಚ್ಚಿಕಂಡದ್. ಗೊಂದಲತುಳ್ಳೆ ಉಳಂದವನಾಪೋಲೆ ಕಣ್ಣತ್ತೇ ಹೊಳಪತ್ತೇ ಗುರೀ ತಪ್ಪೀತ್. ಉಂಗಡೇದ್ ಅತಿವಿಮರ್ಶ,' ಅ್ರಣ್ಣ. ಅವನಾ ಪುನಃ ವಿಮರ್ಶೀತೇ ಕತ್ತರೀಂದುಳ್ಳೆ ಶಿಕ್ಕಿಯಕ್ಕ್ ಮನಸ್ಸಹಾದೇ ನಾ ಸೊಸ್ತಮಾನೆ. ಸುಖಾಭಿವ್ಯಕ್ತೀತೇ ಕಲಾಕೃತಿಯಾಯಿಟ್ ಅದ್ ಅದ್ವಿತೀಯಮಾ ಇಂದ್.

ಪಿತ್ತಾನಾ ಸಾಯಂಕಾಲು ಎನ್ನಾ ಸಂಧಿಚ್ಚಿ ಅವುಂ ಚೊಲ್ಲೀನ : 'ವಜ್ರಯಾನು ಸಹಜಯಾನಂಗಳಾ ಪಾಠೂಪಣ್ಣರ ಆಚಾರ್ಯಾಳಾನ ಗುಣಶೀಲಾಳ ಅಳಿಚಿಕಿಂಡ್ ವಂದ್ ನಾ ಪಣ್ಣೀಕರ ವಿಗ್ರಹತಾ ಕಾಟೀನೆ. ಅದ್ವಯಸ್ಥಿತೀಯ ಸಮರ್ಪಕಮಾ ಕೊಳಂದರಾಡ; ಇತ್ತಯೋ ಕೆತ್ತ್ : ದೇವಾಲಯಂಗಡೆ ಪರಂಬಹಡೇಲೆ ಅಲಂಕರಿಪೀಲಾಂ, ಅ್ರಂಡ. ಉಂಗಳಕ್ಕ್ ಮಾತ್ರು ಅಧ್ಯಾತ್ಮತ್ತೇ ಅರ್ಥು ಕಾಣಿಯರದಿಲ್ಲ. ಪಾರರವಂದೆ ಮನಃಸ್ಥಿತೀಕ್ ತಕ್ಕಾನಹುಡಿ ಶಿಲ್ಪತ್ತೇ ಅರ್ಥೂ ತರಂದಹಂದ್. ಓಣಮಾನಾಕ ಇನ್ನೊರುಕಾ ಪಾತ್ ವರಂಗೊ.'

ನಾ ಪುನಃ ಪಾಕಕ್ಕ್ ಪೋಚಿಲ್ಲೆ. ಒರುನಾಳೇಂದುಳ್ಳೆ ಎಂದೆ ಮನಃಸ್ಥಿತಿ ಓರೇ ಅಹಕ್ಕ್ ಸಾಧ್ಯಮಿಂದಿಂಲ್ಲ. ನಾ ಗುಣಶೀಲಾಳಾ ಪೋಲೆ ತಂತ್ರಮಾರ್ಗತಾ ಅರ್ಥೂಪಣ್ಣಿಕಿಂಡವನಂಡ್. ಎಂದೇದ್ ಸಾಧಾರಣಾಳಾನ ಮನುಷ್ಯಾಡೆ ಮಟ್ಟತ್ತೇ ಬುದ್ಧಿ ಅ್ರಂಟ್ ಎನಕ್ ನಾನೇ ಚೊಲ್ಲಿಕಿಂಡೆ. ಗುಣಶೀಲಾಡೆ ಮೆಚ್ಚ್ ಶಿಕ್ಕೀನಮೇಲೆ ಸ್ಥಪತೀಕ್ ಎಂದೆ ಮನ್ನಣೀತೇ ಅಗತ್ಯು ನಿಂಡಿಲ್ಲ. ಇತ್ತಾ ಪಾರರ ಎನ್ನತ್ಥಾ ಸಾಧಾರಣಮಾನ ಮನುಷ್ಯಾಳಕ್ಕ್ ಓರೇ ಅರ್ಥೂ ಸ್ಫುರಿಯರದ್ ಸಾಧ್ಯಮಿಲ್ಲಾ ಅ್ರಂಟ್ ಎಂದೆ ಮನಸ್ಸ್ ಪುನಃ ಪುನಃ ಚೊಲ್ಲೀತ್.

ಮಂಡನಮಿಶ್ರಾಡೆ ಪಾಠಶಾಲಾ ಕಟ್ಟ್‌ನಿಟ್ಟಾಯಿಟ್ ಪೂರ್ವಮೀಮಾಂಸಾ ಶಾಸ್ತ್ರತಾ ಪ್ರವರ್ತಿಯರ ಕೇಂದ್ರಮಾ ಇಂದದ್. ವೇದೋಕ್ತಮಾನ ಜೀವನಾದರ್ಶಂಗಳಾ ಉಟ್ಟಾಕ ಓರೇತೇಫಿಳಾ ಪುರಸ್ಕರಿಯಾಂಡಿಂದಿಲ್ಲ. ಕಟ್ಟ್‌ನಿಟ್ಟಾನ

ಬ್ರಹ್ಮಚರ್ಯತ್ತೇ ಜೀವನು, ಸಮೃದ್ಧಮೂ ಔದಾರ್ಯಪೂರ್ಣಮೂ ಆನ ಗೃಹಸ್ಥ ಜೀವನು, ವೃದ್ಧಾಪ್ಯತುಳ್ಳೆ ಗೃಹಸ್ಥಾಡೆ ಕರ್ತವ್ಯಂಗಳಣ್ಣೂ ನಿವೃತ್ತಾಳಾಯಿಟ್ ಅಧ್ಯಯನೂ ಅಧ್ಯಾಪನಂಗಳುಳ್ಳೆ ನಿರತಾಳಹರ ವಾನಪ್ರಸ್ಥಜೀವನು. ಕರ್ಮ, ದುಡಿಮ, ಕರ್ತವ್ಯ, ವೀರ್ಯ, ಶೌರ್ಯಂಗಳೇ ಇಂದೆ ಆದರ್ಶತ್ತೇ ಲಕ್ಷಣಂಗ. ಪ್ರತಿಫಲಾಪೇಕ್ಷೇಣ್ಣು ಇತ್ಥಾ ಕರ್ಮತಾ ಪಣ್ಣಾಂಡರಾಣೀ ಅ್ರಂಟ್ ಚೊಲ್ಲಿಕ್ಯರತಕ್ಕ್ ಅ್ರಂದೆ ಸಂಕೋಚಮೂ ಇರಣಮಾಂದಿಲ್ಲ. ಅ್ರಂದೆ ಪ್ರಾಣಿಯೂ ಉದ್ದೇಶರಹಿತಮಾಯಿಟ್ ಅ್ರಂದೆ ಕಾರ್ಯತಯೂ ಪಣ್ಣಲ್ಲ. ಆನಾಕ ಮನುಷ್ಯಂದೆ ಉದ್ದೇಶಂಗಾ ಪ್ರಾಣಿಹೀಡೇತೇ ಮಟ್ಟತಕ್ಕಣ್ಣಮೂ ಉನ್ನತಮಾ ಇಕ್ಕನ್ನಾ. ಸಮೃದ್ಧಮಾ ಸಂಪಾದಿಯರ ಪ್ರತಿಫಲತಾ ಅತ್ಥನಿಯೇ ಸಮೃದ್ಧಮಾಯಿಟ್ ದಾನೂ ಪಣ್ಣಣು. ದುಡಿಯರದೇ ಇಲ್ಲೆ ಅ್ರಂಡಾಕ ದಾನೂಪಣ್ಣರದತ್ಥಾತ? ಸಂನ್ಯಾಸು ಅ್ರಂಡಾಕ ವೇದೋತ್ತರಮಾನ ಬೌದ್ಧಮತತ್ತೇ ಪ್ರಭಾವತಕ್ಕ್ ವಂದಿಂದ್ ಅ್ರಣ್ಣಾಂಡಿಂದ. ಬೌದ್ಧಾಡೆ ಆದರ್ಶಂಗಳಕ್ಕ್ ತೀರಾ ವಿರುದ್ಧಮಾನ ಗೊತ್ತುಗುರಿಹೀಳ ಅ್ರಡತ್‌ಪುಡಿಯಾಂಡಿಂದ. ಆನಾಲೂ ಎನಕ್ ಸಣ್ಣೀವಯಸ್ಸಣ್ಣು ಬುದ್ಧು ಅ್ರಂಡಾಕ ಉಳ್ಳುಳ್ಳೇ ಆಕರ್ಷಣಾ ವಳಂಜಿಂದ್. ಬುದ್ಧೀ ಚಿಗತ್ ಕಿನಾವಾ ಕಾಣರ ಅವಸ್ಥೇತೇ ಹುಡುಗು ರೆಕ್ಯಾ ಇಕ್ಕರ ಕುದುರೇತೇ ಕಥೇಣ್ಣು ಆಕರ್ಷಿತನಹರಹುಡಿ. ಸಕಲಸಮೃದ್ಧಿಯೂ ಇಂದ ರಾಜ್ಯು, ಅರಮನ, ಯುವರಾಜಾಧಿಕಾರು, ಸುಂದರಶಯ್ಯೇತೇ ಸುಂದರಿಯಾನ ಹಾಂಬಡಿಯಾ, ಸುಂದರಿಹೀಳಾನ ದಾಸಿಹ, ಮುದ್ದಾನ ಪಶ್ಯ, ಇತ್ಥಾ ನನಸಾನ ಕಿನಾವತ್ತೇ ಸುಖಂಗಳಾ ಉಟ್ಟ್ ಮಧ್ಯರಾತ್ರೀಲೆ ಅರಮನೇಯಾ ತ್ಯಜಿಚ್ಚಿ ಅರ್ಥತಾ ಹುಡುಕಕ್ಕ್ ಕಾಡಕ್ಕ್ ಪೋಯಿಟ್ ಜೀವನು ದುಃಖಮಯು, ಸರ್ವಮೂ ಕ್ಷಣಿಕು, ಕ್ಷಣಿಕಮಾನತಾ ಶಾಶ್ವತು ಅ್ರಂಟ್ ಭ್ರಮಿಯರದೇ ಅಜ್ಞಾನು, ಶಾಶ್ವತು ಅ್ರಣ್ಣರದ್ ಇಲ್ಲಿಯೇ ಇಲ್ಲ, ಆಶೆಹೀಳೆಲ್ಲಾ ಇಂದೆ ಅಜ್ಞಾನತಣ್ಣು ಪರವನ್ನ, ಆಶೆಯೇ ದುಃಖತಕ್ಕ್ ಮೂಲು, ಮೂಲತಾ ಕಿತ್ತಪೋಟಾಕ ವೃಕ್ಷ ಚಾವರಹುಡಿ ಆಶೇಯ ತ್ಯಜಿಚ್ಚಾಕ ದುಃಖು ನಿರ್ಮೂಲಮಹಂದ್ ಅ್ರಣ್ಣರ ನಿವೃತ್ತಿಮಾರ್ಗತಾ ಬೋಧಿಚ್ಚ ರಾಜಕುಮಾರಂದೆ ಕಥೇಕೂ ಪರವಶನಾಯಿಂದೆ. ಗುರುಕುಲತ್ತೆ ಕಟ್ಟ್‌ನಿಟ್ಟ್‌ಹೀಡೆ ವಿರುದ್ಧಮಾ ಮನಸ್ಸ್ ವಿದ್ರೋಹಮಾನಪೋ ಇಂದೆ ಕಥಾ ಹೆಚ್ಚ್ ರಂಜಕಮಾ ಮನಸ್ಸಾ ಆಕ್ರಮಿಚ್ಚಿಕಾಂಡಿಂದದ್. ಆನಾಕ ಅಧ್ಯಯನತ ಮಟ್ಟತಕ್ಕ್ ವಂದಪೋ ಆರಂಭಮಾನ, ಪರಿಣಾಮವಾದು, ವಿವರ್ತವಾದು, ಸಮವಾಯಿ ಕಾರಣು, ಅಸಮವಾಯಿ ಕಾರಣು, ನಿಮಿತ್ತ ಕಾರಣು, ಉಪಾದಾನ ಕಾರಣು, ವ್ಯಾಪ್ತಿ, ಸತ್ಕಾರ್ಯವಾದು, ಅಸತ್ಕಾರ್ಯವಾದು ಮುದಲಾನ ಜಿಜ್ಞಾಸೇಕ್ ಶಿಕ್ಕಿ ರಾಜಕುಮಾರಂದೆ ಸುಂದರಮಾನ ಕಥ ರಂಜಕತೇಯಾ ಕಳಿಂಜಹಾಂಡಿಂದ್. ಆಶೆಯೇ ದುಃಖತ್ತೇ ಮೂಲು ಅ್ರಣ್ಣರತ್ಥಾ ಸರಳಮೂ ಸುಂದರಮೂ ಆನ ತತ್ತ್ವಂಗಾ ಭಿನ್ನತತ್ತ್ವಂಗಡ ಕುಟ್ಟೆ ಮಲ್ಲಯುದ್ಧತುಳ್ಳೆ ಶಿಕ್ಕಿ ನುಗ್ಗಾಮುಗ್ಗಿಯಹಾಂಡಿಂದಹೀನ. ಅಧ್ಯಯನು ಅ್ರಣ್ಣರದ್ ಸುಂದರಮಾನ ಕಥ, ತತ್ತ್ವಂಗಳಾ ಒಡಿಯರ ವಿಧಾನು ಅ್ರಣ್ಣಿಚ್ಚಿ ಅಧ್ಯಯನತಮೇಲೆ ಅಪ್ಪಪ್ಪೊ ಬೇಜಾರೂ ಪರವಾಂಡಿಂದ್.

ನಾ ನಾಲಂದತಕ್ಕ್ ವಂದದ್ ಬುದ್ಧಂದೆ, ಅಂದೆ ಮೂಲಕಮಾ ತತ್ತ್ವತ್ತೇ ಮೊಳಕೇತೇ ಸೌರಭೂ ಶಿಕ್ಕಂದ್ ಅ್ರಂಟ್. ಇಂಗೆ ಪಾತಾಕ ತರ್ಕತ್ತೇ ಕಗ್ಗಂಟಹಾ ಹೆಂಬಿಕಿಂಡರಾನ್ನ. ವೈಭಾಷಿಕು ಸೌತಾಂತ್ರಿಕು ಯೋಗವಿಚಾರು ಮಾಧ್ಯಮಿಕು ಅ್ರಣ್ಣರ ಶಾಖೆಹೀಳಾಯಿಟ್ ಅಫಿಯಾ ಉಪಭೇದಂಗಳಾಯಿಟ್ ಕೊನೇಕ್ ವಜ್ರಯಾನ ಸಹಜಯಾನ ಅ್ರಣ್ಣರ ವಳಿಹೀಳಾಯಿಟ್ ಒಂಡು ಇನ್ನೊಂಡಂದೆ ಕುಟ್ಟೆ ಖಂಡನ ಮಂಡನಂಗಳುಳ್ಳೆ ನಿರತಮಾ ರಾನ್ನ. ಓರೋರೇ ದೇಶಂಗಡೆ ವಣ್ಣಂಗಳೂ ಬೆರೆಶಿಕಿಂಡರಾನ್ನ. ತಂತ್ರಮಾರ್ಗತಾ ಪುಡಿಚ್ ನಂಬಡೆ ಸ್ಥಪತಿ ಪುದ ವಳೀಯೇ ನಿರ್ಮಿಚ್ಚಿರಾಣ. ಅವುಂ ಮಣ್ಣುಳ್ಳೆ ಪಣ್ಣೀನ ಶಿಲ್ಪತಾ ಪಾತಪೋದೇಣ್ಣಮೂ ಮನಸ್ಸ್ ಚಂಚಲಮಹಾಂಡರಾಂದ್. ಪರಸ್ಪರಮಾನ ಪ್ರೀತಿ ಬುದ್ಧಿ ಭಾವಂಗಡೆ ಸಖ್ಯೊ ಇಕ್ಕರ ಜೋಡಿ ದೀರ್ಘಮಾನ ಮೈಥುನಮಾನ ಮೇಲೆ ಪಡಿಂಝರ ಅಂದೆ ಶಾಂತಿ ಎನಕ್ ಓಣು ಅ್ರಣ್ಣಿಯಾಂಡರಾಂದ್. ಚಂದ್ರಿಕೇಂದೆ ಸ್ಮರಣ. ಹತಾಶ, ಶೂನ್ಯಭಾವು, ಕಲಾ ಇದೆಲ್ಲಾ ಪುರುಷು ಪೊಂಥಾಟಿಹೀಡೆ ಆಕರ್ಷಣೇಣ್ಣು ಅಕ್ಕಡೇಕ್ ನೆಗೀಮಾಟಾದಫಿಯ. ಪ್ರಯತ್ನೂ ಪಣ್ಣೀನಾಲೂ ಇಂದೆ ಆಕರ್ಷಣೇತೇ ಆಧಾರತಣ್ಣು ಅ್ರತ್ಥನಿಯೋ ಅತ್ಥನ ಮಾತ್ರು ಚಿಮ್ಮಲಾಂ. ಇತ್ತಾ ಧಾಟಿಕಿಂಡಲ್ಲಾದೇ ಅಧ್ಯಾತ್ಮ ಸಿದ್ಧಿಯಲ್ಲ. ಬುದ್ಧೂ ಚೊಲ್ಲೀಂದ್ ಅತ್ಥಾದ್. ಇಂದೆ ಯಾನಂಗಳಾ ಅ್ರಂಡ್. ಯುಗನದ್ಧ ಶಿಲ್ಪಂಗಳಾ ಅ್ರಂಡ್ ಅ್ರಣ್ಣಿಯಕ್ಕ್ ಪರಪಟ್ಟದ್.

ಬುದ್ಧಂದೆ ಮೂಲಬೋಧನೆಹೀಳಾ ಆರ್ ತೆರಿಪಿಚ್ಚಿಕುಡರತ್ಥಾವಾ? ಇಂಗೆ ತ್ರಿಪಿಟಕಂಗಳಾ ಎಲ್ಲಾರಕ್ಕೂ ಕಲಿಪಿಯಡ. ನಾನೂ ಓದಾಂಡರಾಣಿ. ವೇದೋಪನಿಷತ್ತಹೀಳಕ್ಕ್ ಸೂತ್ರೂ ಭಾಷ್ಯಂಗಡೆ ಸಂಕೋಲೇತೇ ಮಾಲೆಹಾ ಚುತ್ತಿಕಿಂಡಪ್ಪಡಿ ಬುದ್ಧಂದೆ ಸರಳಮಾನ ಬೋಧನೆಹೀಳಕ್ಕೂ ಮಹಾ ಮಹಾಚಾರ್ಯಾಡೆ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಸಂಕೋಲೆಹಾ ಚುತ್ತಿಕಿಂಡರಾನ್ನ. ಅಫಿಳಣ್ಣು ಉಡಿವಿಚ್ಚಿಕಂಡ್ ಸರಳಬೋಧೆಹೀಳ ಓದಣು. ಇಲ್ಲಂದಾಕ ಓದಿಕ್ಯಣು ಅ್ರಣ್ಣಿಯಕ್ಕ್ ಪರಪಟ್ಟದ್.

ಒರು ಮಧ್ಯರಾತ್ರಿ ಒರಕಮಿಲ್ಲಾದೇ ಹೊರಳರಪ್ಪೊ ಒರು ವಿಚಾರು ವಂದ್. ಗಯಾತಕ್ಕ್ ಪೋನಾಕ ಬುದ್ಧನಕ್ಕ್ ಜ್ಞಾನೋದಯಮಾನ ಬೋಧಿವೃಕ್ಷು ಇನ್ನೂ ರಾಂದ್. ಅತ್ತಕ್ಕ್ ಒರು ಸ್ಥಳಮಹಿಮಾ ಇಂದೇಇರಣು. ಅತ್ತಂದೆ ಬಡೆ ಉಕ್ಕಾಕಂಡ್ ಸುತ್ತಂಗಳಾ ಎನಕ್ ನಾನೇ ಓದಿಕ್ಯಣು. ಓದೀನತ ಬೋಧೀತೇ ಅಡೀಲೆ ಉಕ್ಕಾಕಂಡ್ ಧ್ಯಾನೂ ಪಣ್ಣಣು. ಅತ್ತತ್ತೇ ಭಾವು ಮನಸ್ಸಾ ಹೆಂಬಿಕ್ಯಣು ಅಣ್ಣಿಚ್ಚಿದ್. ಅದೇ ಆಲೋಚನಾ ನಾಲಾರ್ ದಿನಂಗಳುಳ್ಳೆ ಘಟ್ಟಿಯಾಚ್. ಎನಕ್ ತ್ರಿಪಿಟಕತಾ ಪಾಠೂ ಚೊಲ್ಲಾಂಡಿಂದ ಗುಣಸೇನಾಳಕ್ಕ್ ಇತ್ತಾ ಚೊಲ್ಲೀನೆ.

'ಅ್ರತ್ಥನಿಯೋ ಭಿಕ್ಕುಹಾ ಬೋಧಿವೃಕ್ಷತಕ್ಕ್ ಪೂಜೇಪಣ್ಣಿ ಅತ್ತಾ ಪಾತಕಂಡ್ ಧ್ಯಾನೂ ಪಣ್ಣಡ. ಅತ್ತಕ್ಕಾಯಿಟೇ ಪೊಹಡ. ಬುದ್ಧಂದೆ ಜ್ಞಾನೋದಯತಣ್ಣು ಅಂದೆ ವೃಕ್ಷತಕ್ಕ್ ಅಂದೆ ಮಹಿಮಾ ವಂದರಾಂದ್. ಆನಾಕ ಉಂಗಳಕ್ಕ್ ಧರ್ಮದೀಕ್ಷಾ ಆಯಿಕ್ಕಲ್ಲ. ಮಂತ್ರೋಪದೇಶಮಾಯಿಕ್ಕಲ್ಲ. ಅತ್ತಾ ಮುದಲು ಪಣ್ಣಿಕ್ಯಂಗೊ'. ಅ್ರಂಡಾ.

ಮತಪರಿವರ್ತನೇಲೆ ಎನಕ್ ಆಸಕ್ತಿ ಇಲ್ಲಾ ಅ್ರಂಟ್ ಅಫಾಳ್ಳಕ್ಕ್ ಪಿಂಬೇಯೇ ಸ್ಪಷ್ಟೂಪಡತೀಂದೆ. ಆನಾಲೂ ಇಪ್ಪೋ ಅವಕಾಶೂ ಶಿಕ್ಕೀನಪ್ಪೊ ಅತ್ತಯೇ ಚೊಲ್ಲಾಂಡರಾಡ. 'ಅಂತೀಕ್ ಪೋನಪ್ಪೊ ಅಂತರಂಗತಕ್ಕ್ ಓದ್ ಬೋಧೆಯಹಂದೋ ಪಾರವ್ಮೊ. ಅಂಗೆ ಪೋಯಿಟ್ ಮೌನಮಾ ಉಕ್ಕಾಕಣು. ಸೂತ್ರಂಗಳಾ ಓದಣು ಅ್ರಣ್ಣರ ಪ್ರೇರಣಾ ಅ್ರಂತೂ ಹೆಂಬಾ ಅಹಾಂಡರಾಂದ್. ಪ್ರೇರಣೇಕಣ್ಣಮೂ ಹೆಚ್ಚಾನತಾ ಪಣ್ಣಕ್ ಪೊಹಕ್ಕಹದ್ ಅ್ರಣ್ಣರದ್ ಒರು ನಿಯಮು,' ಅ್ರಂಡೆ ಮಂದಹಾಸತಣ್ಣು.

'ಪೋಯಿಟ್ ವರಂಗೊ. ವಿಹಾರಪಾಲಾಳಕ್ಕ್ ನಾ ಚೊಲ್ಲಣಿ. ಅಂಗೂ ವಿಹಾರತ್ತೇ ಧರ್ಮಶಾಲೇಂದುಳ್ಳೆ ತಳಗಲಾಂ ಅ್ರಂಟ್ ಇಂಗಣ್ಣು ನಿರೂಪತಾ ಅಳದಿಚ್ಚಿಕುಡಣಿ' ಅ್ರಂಡ.

ಬುದ್ಧಗಯೇಯಾ ಬೌದ್ಧಪಂಡಿತಾ ವಜ್ರಾಸನ ಅ್ರಂಟೂ ಅಳಿಯಾಂಡಿಂದ. ವಜ್ರು ಅ್ರಂಡಾಕ ಶೂನ್ಯು.

ನಾಲಂದತಣ್ಣು ಅಂತೀಕ್ ಪೋಯಿಟ್ ವರರ ಯಾತ್ರಿಕಾ ಇಂದೇ ಇರಡ. ಅ್ರಂದೆ ದೇಶತಣ್ಣು ವಂದವಾಳಾಯಿಕ್ಕಡ್.... ಇಂತೀಕ್ ವಂದವಾ ಅಂತೀಕ್ ಪೊಹಾದೇ ಅಂತೀಕ್ ಪೋನವಾ ಇಂತೀಕ್ ವರಾದೇ ಇರರದಿಲ್ಲ. ಇಪ್ಪಡಿಯಾಯಿಟ್ ಎನಕ್ ಒಂಟಿಯಾ ನಡವರ ಪ್ರಸಂಗು ವಂದಿಲ್ಲ. ರಂಡ್ ಜನು ತ್ರಿವಿಷ್ಟಪತ್ತೇವಾ, ಒತ್ತುಂ ಸಿಂಹಳತ್ತೇವುಂ, ಮೂಡ್‌ಪೇರ್ ತಕ್ಷಶಿಲತ್ತೇವಾ ಎಂದೆ ಜೊತೇಕ್ ಶಿಕ್ಕೀನ. ನಿಲಾವುಳ್ಳೆ ಯುಗನದ್ಧತಾ ಪಾರ್ತ ವಟ್ಟತ್ತೇ ಕಣಿವೇತೇ ಮಾರ್ಗಮಾಯಿಟ್ ನಡಂದ್ ಮೂಡುನಾಳೇಂದುಳ್ಳೆ ಬೋಧಿವೃಕ್ಷತಾ ತಲಪೀನೆ. ಇಂದೆ ವೃಕ್ಷತ್ತೇ ಅಡೀಲೇ ಸಿದ್ಧಾರ್ಥನಕ್ಕ್ ಜ್ಞಾನೋದಯಮಾಯಿಟ್ ಬುದ್ಧನಾನಾ ಅ್ರಂಟ್ ಕಾಟೀನ ತಕ್ಷಣು ಭಕ್ತಾ ಭಾವುಕತೇಣ್ಣು ಅಡ್ಡೂ ಉಳಂದಾ. ಒಂಡರೆಯಾಯಿರು ವರ್ಷಕಾಲು ಅದೇ ಅಶ್ವತ್ಥವೃಕ್ಷು ಪಳಚಿಕ್ಕರತಕ್ಕ್ ಸಾಧ್ಯಮಾ? ಅ್ರಣ್ಣರ ಪ್ರಶ್ನಾ ಎನ್ನಾ ಕೊರಿಂಜಿದ್. ಆನಾಲೂ ಶಾಂತಮಾನ ಸ್ಥಳು. ಮುಂತೀಲೆ ಎತ್ತರಮಾನ ಶಿಖರತ್ತೇ ಬುದ್ಧಮಂದಿರು. ಚುತ್ತಾ ಫೆರಿಫೆರೀ ವೃಕ್ಷಂಗ. ಹತ್ತಿರತುಳ್ಳೇ ನಿರಂಜನ ನದಿ. ನಾ ಬುದ್ಧನಹರದ್ ನಿಜಮಾನಾಕ ಇದ್ ನದೀತೇ ಪ್ರವಾಹತ್ತೇ ವಿರುದ್ಧಮಾ ತೇಲೀಪೊಹಡ್ ಅ್ರಂಟ್ ಬುದ್ಧು ತಂದೆ ಭಿಕ್ಷಾಪಾತ್ರೇಯಾ ತೇಲೀ ಉಟ್ಟಾನಾಂಗೊ. ಅದ್ ಪ್ರವಾಹತ್ತೇ ವಿರುದ್ಧಮಾ ತೇಲೀ ಪೋಯಿಟ್ ಪಿಂಬತ್ತೇ ಬುದ್ಧಾಳಾ ಶೇರಿಕಿಂಡದಾಂಗೊ. ಇಪ್ಪಡಿ ತಾಂ ಬುದ್ಧನಹರದ್ ಸಿದ್ಧಾರ್ಥನಕ್ಕ್ ಮುದಲೇ ತೆರಿಂಜದಾಂಗೊ. ಜ್ಞಾನೋದಯಮಾನ ಮೇಲೆ ಅವುಂ ಬೋಧಿವೃಕ್ಷತ್ತೇ ಹತ್ತಿರಮೇ ಒರೊರು ವಾರು ಒರೊರು ಸ್ಥಳತುಳ್ಳೆ ಉಕ್ಕಾಕಂಡ್ ತಂದೆ ಬುದ್ಧ ತತ್ತ್ವತಾ ಅನುಭವಿಚ್ಚಾನಾಂಗೊ.

ನಾ ವಡಿಚಾಮತಣ್ಣು ಸಾಯಂಕಾಲತವರೀಕೂ, ಅ್ತ್ಥನಿಯೋ ನಾ ಮಧ್ಯರಾತ್ರೀವರೀಕೂ, ಬೋಧೀವೃಕ್ಷತ್ತೇ ಬಡೇಲೇ ಉಕ್ಕಾಕಂಡಿರಾಂಡಿಂದೆ. ಆಶೇಯೇ ದುಃಖತ್ತೇ ಮೂಲು, ಅತ್ತಾ ಉಟ್ಟಾಕ ದುಃಖು ನಿರ್ಮೂಲು ಅ್ತಣ್ಣರ ಭಾವನಾ ಸದಾ ಮನಸ್ಸಾ ಹೆಂಬಿಕಿಂಡಿಂದ್. ಜೊತೇಲೆ ಕೊಳಂದಿಂದ ನಾನೇ ಪ್ರತೀಪಣ್ಣೀನ ಸುತ್ತಂಗಳಾ ಮಧ್ಯೇ ಮಧ್ಯೇ ಓದಿಕ್ಯಾಂಡಿಂದೆ. ಮನಸ್ಸೆಲ್ಲಾ ಬುದ್ಧಮಯಮಾಯಿಂದ್. ಅವಂದೆ ಬೋಧ, ಅವಂದೆ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವು, ಅವಂದೆ ಜೀವನ ವಿವರಂಗಳೇ ಹೆಂಬಿಕಿಂಡಿಂದಹೀನ. ಎಂದೆ ಎಲ್ಲಾ ಆಶೆಹೀಳಯೂ ಉಟ್ಟುಣು. ಎನಕಿಕ್ಕರ ಆಶೆಯಾನೂ ಅ್ತದ್? ಚಂದ್ರಿಕೆ ಎಂದೆ ಹಾಂಬಡಿಯಾಳಹಣು ಅ್ತಣ್ಣರ ಬಯಕ್ಯ ಇಕ್ಕಿಕ್ಕಡೇಕ್ ಮನಸ್ಸಕ್ಕ್ ವರಾಂಡಿಕ್ಕಲ್ಲ. ಇಪ್ಪಡಿಯೇ ಇಂದಾಕ ಕೆಲವ್ ದಿನಂಗಳುಳ್ಳೆ ಸಂಪೂರ್ಣಮಾ ನಾಶಮಹಲಾಂ. ಅತ್ಥೀಮೇಲೆ ನಾ ಮುಕ್ತು. ಮುಕ್ತು ಅ್ತಣ್ಣರ ಶಬ್ದು ಮನಸ್ಸಕ್ಕ್ ವಂದ ತತ್‌ಕ್ಷಣು, ಅದ್ ತೀರಾ ಫೆರೀ ಶಬ್ದು, ಎನಕ್ ಅನ್ವಯಿಚ್ಚಿಕರತ್ಥಾ ಅ್ತಂದೆ ಸಾಧನೇಯೂ ನಾ ಪಣ್ಣೀಕಲ್ಲೆ ಅ್ತಣ್ಣರ ಎಚ್ಚರು ಕಾಣಿಚ್ಚಿಕಂಡದ್. ಇತ್ಥನಯಾನಾಕ ಪೋರು, ಮುಂತೀಲೆ ಅ್ತತ್ತಯಾನೂ ಪಣ್ಣಲಾಂ. ಸಥ್ಯತುಳ್ಳೆ ಬುದ್ಧಂದೆ ಬೋಧನೆಹೀಳಯೆಲ್ಲಾ ಮನನೂ ಪಣ್ಣಣು ಅ್ತಂಟ್ ನಿಶ್ಚಯಿಚ್ಚಿಕಂಡೆ. ಶಾಸ್ತ್ರೋಕ್ತಮಾ ಬೌದ್ಧದೀಕ್ಷೆ ವಂಕ್ಯೋವಾ? ಅ್ತಣ್ಣರ ಆಲೋಚನಾ ವರಕ್ಕ್ ಶುರುವಾಚ್. ವಂಕ್ಯಾದೇಯೂ ತತ್ತ್ವತುಳ್ಳೆ ಶ್ರದ್ಧೇ ವಚ್ಚಿಕಂಡ್ ನಡವಲಾಂ ಅ್ತಂಟೂ ಕಾಣಾಂಡಿಂದ್. ನಾಲಂದತಕ್ಕ್ ತಿರಂಬೀ ಪೊಹಕ್ಕ್ ಇತ್ಥನಿಯೇ ದಿನತ್ತೇ ನಿಗದಿ ಅ್ತಂಟ್ ಇಂದಿಲ್ಲ. ಅಂದೆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಉಪಾಧ್ಯಾಯಾಡೆ ವೃಂದು, ಉಪನ್ಯಾಸು, ಚರ್ಚ, ವಾಗ್ವಾದು, ದಿನಚರಿಹೀಳಕ್ಕಣ್ಣಮೂ ಇಂಗತ್ತೇ ಶಾಂತಮಾನ ಜೀವನು ಹಿತಮಾ ಇಂದ್. ಧರ್ಮಶಾಲೇಲೆ ದಿನತಕ್ಕ್ ಮೂಡುಪೋ ಸರಳಮಾನ ಆಹಾರು ಶಿಕ್ಕಾಂಡಿಂದ್.

ಒರು ಪೂರ್ವಾಹ್ನ ಬುದ್ಧಮಂದಿರತ್ತೇ ದ್ವಾರತಕ್ಕ್ ಸ್ವಲ್ಪು ಧೂರತುಳ್ಳೆ ಒರು ಓಪೂಮರತ್ತೇ ಅ್ತಡೀಲೆ ಉಕ್ಕಾಕಂಡ್ ಮಂದಿರತ್ತೇ ಶಿಖರತಾ ದೃಷ್ಟಿಯಾಂಡಿಂದೆ. ಅಗಲು ಕಮ್ಮಿ ಇಂದ್, ನೀಲಾಕಾಶತಾ ಹತ್ತಿರತಕ್ಕ್ ಕೊಂಡ್ರರತ್ಥನ ಎತ್ತರಮಾನ ಶಿಖರತಯೇ ದೃಷ್ಟಿಯರಪೊ ನಾನೇ ಆಕಾಶತತ್ತ್ವಮಾನ ಭಾವೂ ಹೆಂಬಿಕಿಂಡಿಂದ್. ನಾ ಅಂದೆ ಭಾವತುಳ್ಳೇ ತಲ್ಲೀನನಾ ಇಂದೆ. ಆರೋ ಒತ್ತರು ವಂದ್ ವಾರ್ಥೊಲ್ಲಿಚ್ಚ : 'ನಂಗಾ ಧೂರತ್ತೇ ಕರ್ನಾಟಕ ದೇಶತ್ತೇವಾ. ಇಂದೆ ದೇವಸ್ಥಾನು, ಇತ್ತತ್ತೇ ಚುತ್ತಾಮುತ್ತತ್ತೇ ಸ್ಥಳಂಗಡೆ ಪರಿಚಯತಾ ಚೊಲ್ಲಡಿಹೀಳಾ?'

ನಾ ತಿರಂಬೀ ಪಾತೆ. ಅಘಾಡೆ ವಯಸ್ಸ್ ಸುಮಾರಾ ಅರಿಹಿದ್. ಹೆಚ್ಚೂಕಮ್ಮಿ ಅದೇ ವಯಸ್ಸತ್ತೇ ಇನ್ನೊತ್ತರು. ರಂಡ್‌ಪೇರೂ ನೆತ್ತೀಕ್ ಗಂಧತ್ತೇ ತ್ರಿಪುಂಡ್ರತಾ ವಳಿಚಿಕಿಂಡಿಂದ. ಯಜ್ಞೋಪವೀತು ಉತ್ತರೀಯತ್ತೇ ಅ್ತಂಚುಳ್ಳೆ ಓಂದ್ ಕಾಣಾಂಡಿಂದ್. ಅವಾ ಸಂಸ್ಕೃತತುಳ್ಳೆ ವಾರ್ಥೊಲ್ಲೀಂದ. 'ಇದ್ ಬುದ್ಧಂದೆ ಮಂದಿರು. ಇತ್ತತ್ತೇ ಪಿಂತೀಲಿಕ್ಕರ ಅಶ್ವತ್ಥವೃಕ್ಷತ್ತೇ ಅ್ತಡೀಲೆ ಉಕ್ಕಾಕಂಡ್ ತಪಸ್ಸಾ ಪಣ್ಣೀನಪೋ ಅವನಕ್ಕ್ ಜ್ಞಾನೋದಯಮಾಚ್,' ಅ್ತಂಟ್ ನಾ ಸ್ಥಳತ್ತೇ ವಿವರತಾ ಚೊಲ್ಲೀನೆ. ಅವಾ ರಂಡಪೇರೂ ದೇವಾಲಯತಾ ಪ್ರವೇಶಿಚ್ಚ. ಮೂಡುವಾರಿ ಪ್ರದಕ್ಷಿಣೇ ಪಣ್ಣಿ ವಿಗ್ರಹತಕ್ಕ್ ಸಾಷ್ಟಾಂಗ ನಮಸ್ಕಾರೂ ಪಣ್ಣಿ, ಭಕ್ತೀಣ್ಣೂ ಕಣ್ಣಾಮುಚ್ಚೀ ಸ್ವಲ್ಪೂ ಪೋ ಧ್ಯಾನಸ್ಥಳಾನವಾಳಾಪೋಲೆ ನೆತ್ತೀಯಾ ನೆಲತಕ್ಕ್ ಒತ್ತಿಕಿಂಡ. ಅತ್ಥೀಮೇಲೆ ಎನಕ್ ತೆರಿಯಾದ ಭಾಷೇಲೆ ಪರಸ್ಪರಮಾ ಅ್ತತ್ತಯೋ ವಾರ್ಥೊಲ್ಲಿಕಿಂಡ. ಅಘಾಡೆ ವಾರ್ಥಾ ಭಕ್ತಿಗೌರವಂಗಳಣ್ಣೂ ಕೂಡೀಂದ್ ಅ್ತಣ್ಣರ ಭಾವು ಎನಕ್ ಕಂಡದ್. ಮಂದಿರತಣ್ಣು ಪರಂಬಕ್ಕ್ ವಂದಮೇಲೆ ನಾ ಸಂಸ್ಕೃತತುಳ್ಳೆ ಕೋಟೆ : 'ಉಂಗಳಾ ಪಾತಾಕ ಕರ್ಮಠ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಾಳಾಪೋಲೆ ಕಾಣಡಿಹ್ಯೋ. ಬುದ್ಧಂದೆ ವಿಗ್ರಹತಕ್ಕ್ ಇತ್ಥನ ಭಕ್ತೀಣ್ಣು ಸಾಷ್ಟಾಂಗೂ ಪಣ್ಣೀನಿಹ್ಯೋ.'

'ತಪ್ಪೋದ್ ಅತ್ತುಳ್ಳೆ? ವಿಷ್ಣೂಂದೆ ದಶಾವತಾರಂಗಳುಳ್ಳೆ ಇದೂ ಒಂಡು ತಾನೆ?'

'ಆರ್ ಚೊಲ್ಲೀನ ಅಪ್ಪಡಿಯೆಂಟ್?'

'ಎಂಗಡೆಕಡೆತೇ ಆಚಾರ್ಯಾಮಾ ಚೊಲ್ಲೀರಾಡ. ಮಹಾಜ್ಞಾನಿಹಾ ಅವಾ.'

'ಬುದ್ಧು ವೇದತಾ ತಿರಸ್ಕರಿಚ್ಚಾಂ ಅ್ತಣ್ಣರದ್ ಉಂಗಳಕ್ಕ್ ತೆರಿಂಜಿರಾಂದ?'

'ಗೊತ್ತು. ಭಗವಂತನಾ ನಿಂದಿಯರದೂ ಒರುವಿಧಮಾನ ಸ್ತುತೀಯೇ. ನಿಂದಕು ಸ್ತುತಿಪಾಠಕನಕ್ಕಣ್ಣಮೂ ಹೆಚ್ಚಾನ ಭಕ್ತು.'

'ಎನಕ್ ಇದ್ ವಿಚಿತ್ರು ತ್ತಣ್ಣಿಚ್ಚಿದ್. ಆನಾಲೂ ಇಂದೆ ವಾರ್ಥೇಲೆ ಅಧ್ಯಾತ್ಮತ್ತೇ ಹೊಳಹು ಕಾಣಿಚ್ಚಿದ್. ಆಶ್ಚರ್ಯತಣ್ಣು ಅಫಾಳ್ಳಯೇ ಪಾರಾಂಡಿಂದೆ. ಅತ್ಥೇಮೇಲೆ ಕೋಟೆ : 'ನಿಂಗಾ ಇಂಕಡೇಕ್ ವಂದಿಂದ್ ತ್ತತ್ತಕ್ಕ್?'

'ಗಯಾಶ್ರಾದ್ಧೂ ಪಣ್ಣಕ್ಕ್ ವಂದು. ಬುದ್ಧನಕ್ಕ್ ಜ್ಞಾನೋದಯಮಾನ ಸ್ಥಳು ಇಂತೀಕ್ ಒರೂ ತ್ತಂಜ್ ಕ್ರೋಶು ಧೂರತುಳ್ಳೆ ರಾಂದ್, ಇದೇ ಫಲ್ಗು ನದೀತೇ ದಡತುಳ್ಳೆ ನಡಂದ್ ಪೋನಾಕ ಶಿಕ್ಕಂದ್ ತ್ತಂಡ. ಪುಣ್ಯಸ್ಥಳತಕ್ಕ್ ಪೋಯಿಟ್ ನಮಸ್ಕಾರೂ ಪಣ್ಣೀ ತಿರಂಬೀಪೊಹಮ್ಮೊ ತ್ತಂಟ್ ನಡಂದಪೋನು.'

'ಪಿತೃಹೀಳಕ್ಕ್ ವಿಷ್ಣುಪಾದಪ್ರಾಪ್ತಿ ಪಣ್ಣರ ಗಯಾ ಇಂತೀಕ್ ತ್ತಂಜ್ ಕ್ರೋಶು ಮಾತ್ರಮಾ? ಇಂದೆ ಪುಳೀತೇ ಪೇರ್ ಓದಂಡಿಹ್ಯೊ?'

'ಫಲ್ಗು.'

ನಾ ಆಶ್ಚರ್ಯಚಕಿತನಾನೆ. ಎನ್ನಾ ಸ್ವಲ್ಪೂಪೋ ಪಾತಮೇಲೆ ಅವಾ ತ್ತಂಡ : 'ನಿಂಗಾ ನಂಬಡೆ ಶಾಸ್ತ್ರಪುರಾಣಂಗಳಾ ಓದಾದೇ ಇಕ್ಕಲಾಂ. ಗಯೇಕ್ ವಂದ್ ವಿಷ್ಣುಪಾದತುಳ್ಳೆ ಪಿಂಡಪ್ರದಾನೂ ಪಣ್ಣೀನಾಕ ಚತ್ತ ಆತ್ಮತಕ್ಕ್ ಶಾಶ್ವತಮಾನ ಸದ್ಗತಿ ಶಿಕ್ಕಂದ್. ಅತ್ಥೇಮೇಲೆ ನಿಂಗಾ ಪ್ರಾತಿಸಾಂವತ್ಸರಿಕ ಶ್ರಾದ್ಧತಾ ಪಣ್ಣಂದಾಲೂ ದೋಷಮಿಲ್ಲ. ಪಿತೃ ತ್ತಂಡಾಕ ತೋಪನ ಮಾತ್ರಮಂಡ್. ಪಿತಾಮಹ ಪ್ರಪಿತಾಮಹ ಮಾತಾಮಹ ಪಿತಾಮಹಿ ಮಾತಾಮಹಿ ಇಪ್ಪಡಿ ತಾಯಾಡೆ ಕಡೇತೇ ತೋಪನಾಡೆ ಕಡೇತೇ ಓಳು ತಲೆಹೀಡೆವರೀಕ್, ಓರೇ ತ್ತದೇ ಬಂಧುಬಾಂಧವಾಳಕ್ಕ್ ಗತಿಚ್ಚ ಸ್ನೇಹಿತಾಳಕ್ಕ್ ಶ್ರಾದ್ಧಕರ್ಮತಾ ಪಣ್ಣೀನಾಕ, ದಿಕ್ಕಿಲ್ಲಾದ ತ್ತದೇ ಗುರುತಿಂದವಾಳಕ್ಕ್ ಪೇರಾ ಚೊಲ್ಲಿ ಇಂಗೆ ಪಿಂಡಪ್ರದಾನೂ ಪಣ್ಣೀನಾಕ ಅಫಾಡೆ ಆತ್ಮಂಗಳಕ್ಕ್ ಪಿಶಾಚಸ್ಥಿತಿ ತಪ್ಪಿ ಶಾಶ್ವತಮಾ ವಿಷ್ಣುಲೋಕತಾ ಹೊಂದಡ. ಪಶ್ಯಾ ಇಲ್ಲಾದವಾ ತಂಗಡೆ ಶ್ರಾದ್ಧತಯೂ ಪಣ್ಣಿಕಿಲಾಂ. ಚತ್ತಮೇಲೆ ಪಿಶಾಚಸ್ಥಿತೀಲೆ ಒಳಿಯರದ್ ತಪ್ಪಂದ್.'

ಅವಾ ಚೊಲ್ಲೀಂದ್ ಎನಕ್ ತೆರಿಯಾದ ವಾರ್ಥೆಹೀಳಂಡ್. ಕರ್ಮಠಬ್ರಾಹ್ಮಣಾಡೆ ಹಾತುಳ್ಳೆ ಪರಂದ್ ಕರ್ಮತಾ ತ್ತಡತ್‌ಪುಡಿಯರ ಪಾಠಶಾಲೇಲೆ ಓದೀನ ನಾ ಇತ್ತಕಣ್ಣಮೂ ಹೆಚ್ಚಾ ಕೋಟಿಂದೆ, ಓದೀಂದೆ. ತೋಪನಾಡೆ ಶ್ರಾದ್ಧಂಗಳುಳ್ಳೆ ಒತ್ತರು ಪುರೋಹಿತಾ ವರಾಂಡಿಂದಾಲೂ ಅವಾ ಚೊಲ್ಲಾಂಡಿಂದ ಮಂತ್ರ ತಂತ್ರಂಗಳೆಲ್ಲಾ ಎನಕೇ ತೆರಿಂಜಿಂದ್ ಮನಸ್ಸುಳ್ಳೆ ಚೊಲ್ಲಿಕಿಂಡ್ ನಾನೇ ಪಣ್ಣಾಂಡಿಂದೆ. ಊರುಳ್ಳೆ ಪಣ್ಣಾಂಡಿಂದ ಶ್ರಾದ್ಧತಯೇ ಗಯಾಶ್ರಾದ್ಧು ತ್ತಂಟ್ ಭಾವಿಪಿಯರ, 'ಗಯಾಯಾಂ ವಿಷ್ಣುಪಾದೇ ದತ್ತಂ' ತ್ತಣ್ಣರ ಮಂತ್ರತಯೂ ಚೊಲ್ಲಿಕ್ಯಾಂಡಿಂದೆ. ಆನಾಕ ಇಂದೆ ಬೋಧಿವೃಕ್ಷು ಇಕ್ಕರ ಗಯಾತಕ್ಕ್ ವಂದ್ ಒರುಮಾಸಮಾನಾಲೂ ಎನಕ್ ಪಿತೃಲೋಕತಕ್ಕ್ ನೇರಮಾರ್ಗಮಾನ ಅಂದೆ ಇನ್ನೊರು ಗಯಾತೇ ಸ್ಮರಣಾ ತ್ತಪ್ಪಡಿ ವಂದಿಲ್ಲ? ಭರತಖಂಡತ್ತೇ ಧೂರಧೂರತ್ತೇ ತ್ತಂದೆ ಮೂಲೇಲಿರಹಡ್ ಪುತ್ರು ಇಂದೆ ಗಯೇಕ್ ವಂದ್ ಶ್ರಾದ್ಧೂಪಣ್ಣಂದಾಕ ಅವುಂ ಸುಪುತ್ರನಹಲ್ಲಾಂ ತ್ತಣ್ಣರತ್ಥಾ ಪರಂಪರೇತೇ ಕರ್ಮಸತ್ಯತಾ ಎಂದೆ ಮನಸ್ಸ್ ತ್ತಪ್ಪಡಿ ಮರತಿಂದದ್? ಇಂದೆ ಪೇರ್ ಅಂದೆ ಪೇರಾ ಸೂಚಿಯಾದತ್ಥನ ಮಟ್ಟಕ್ಕ್ ಎಂದೆ ಮನಸ್ಸ್ ಇತ್ತುಳ್ಳೆ ಮಗ್ನಮಾಯಿಂದೋ, ಅಥವಾ ಅತ್ತಾ ಮರತಿಂದೋ? ತ್ತಂಟ್ ಆಶ್ಚರ್ಯೂಪಟ್ಟೆ. ಒರುನಾ ಪೂರ್ತಿ ಮನಸ್ಸ್ ಆಶ್ಚರ್ಯಚಕಿತಮಾವೇ ಇಂದ್. ವೈದಿಕಪರಂಪರೇಣ್ಣು ತ್ತತ್ಥನ ಧೂರು ವಂದರಾಣಿ ತ್ತಣ್ಣರ ಗುರುತು ಇಂದೆ ಮರವ್ ತ್ತಂಟ್ ಎನಕ್ ನಾನೇ ವಿವರಣೇ ಕುಡತಕಂಡೆ. ಮನಸ್ಸಕ್ಕ್ ಖೇದಮಾಚಿಲ್ಲ. ಬೋಧಿವೃಕ್ಷತ್ತೇ ಹತ್ತಿರತುಳ್ಳೆ ಉಕ್ಕಾಕಂಡ್ ಪಣ್ಣಾಂಡಿಂದ ಬುದ್ಧಬೋಧನೆಹೀಡೆ ಧ್ಯಾನು ನೆಮ್ಮದೀ ಕುಡತಿಂದ್. ಆನಾಕ ಇನ್ನೊರು ನಾ ಕಳಿಯರತುಳ್ಳೆ ತಾಯಾಡೆ ಸ್ಮರಣಾ ವರಕ್ಕ್ ಶುರುವಾಚಿ. ತೋಪನಾ ಚತ್ತಪೋ ಕ್ರಮಮಾ ಅಗ್ನಿಕಾರ್ಯಶ್ರಾದ್ಧಂಗಳಾ ಪಣ್ಣೀಂದೆ. ಅತ್ಥೇಮೇಲೆ ಪ್ರಾತಿಸಾಂವತ್ಸರಿಕಂಗಳಾ ಪಣ್ಣಾಂಡಿಂದೆ. ಮಥುರೇಕ್ ವಂದಮೇಲೂ ಮಾಸತಿಥಿಹೀಳಾ ಜ್ಞಾಪಕತುಳ್ಳೆ ವಚ್ಚಿಕಂಡ್ ತ್ತಂಗಿಂದಾಲೂ ಕರ್ಮೂಪಣ್ಣಿ ಪಿಂಡಪ್ರದಾನೂ ಪಣ್ಣಾಂಡಿಂದೆ. ತಾಂತ್ರಿಕನಾನಮೇಲೇ ಎಲ್ಲಾತಯೂ ಉಟ್ಟಿಂದ್. ನಾರಾಯಣದೀಕ್ಷಿತಾಳಣ್ಣು ತಾಯಾಡೆ ಚಾವತ್ತೇ ವಿಷಯು ತೆರಿಂಜಪೊ ಹಾಂಬಡಿಯಾ ಶಾಲಿನೀಮೇಲತ್ತೇ ಕೋಪು, ಅತ್ತಂದೆ ಪ್ರಿಯಕರನಾನ ಅಮರುಕಂದೆಮೇಲತ್ತೇ ಕೋಪು, ಅಸಹಾಯಕಮಾನ ಕೋಪಂಗಳುಳ್ಳೆ ತಪ್ತಮಾನ

ಮನಸ್ಸ್ ನಾ ತಾಯಾರಕ್ಕ್ ಅಗ್ನಿಕಾರ್ಯತಾ ಪಣ್ಣೀತಿಲ್ಲೆ ಅ್ಅಣ್ಣರತಾ ಮರತದ್. ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತು, ಶ್ರಾದ್ಧಂಗಳಾ ಪಣ್ಣಿ ಅತ್ಥೀಮೇಲೆ ಪ್ರಾತಿಸಾಂವತ್ಸರಿಕಂಗಳಾ ಪಣ್ಣರ ಕರ್ತವ್ಯ ತೋಚೀತೇ ಇಲ್ಲ ಅ್ಅಣ್ಣರ ಸರಣಿ ಜ್ಞಾಪಕತಕ್ಕ್ ವಂದ್. ಆನಾಕ ಇಪ್ಪೊ ಬೋಧಿವೃಕ್ಷತ್ತೇ ಸಮೀಪತುಳ್ಳೆ ಉಕ್ಕಾಕಂಡಾಕ ಸ್ಮರಣಾ ತಾಯಾಡೆ ಚಿತ್ರತಾ ಚಿತ್ತತಮೇಲೆ ವರವಿಯಕ್ಕ್ ಶುರೂಪಣ್ಣೀತ್. ಎನ್ನಯೇ ಸ್ಮರಿಚ್ಚಿಕಂಡ್ ಚತ್ತರಾಡಾ. ನಾಟಪೊಣ್ಣಂದೆ ಚಿತ್ತು ಅಂಕಿಂಕಡೇಕ್ ಚಲಿಪಿಯರತಾ ಅರ್ಥೂಪಣ್ಣಿಕಿಂಡಪೋದೆಲ್ಲಾ ಎನ್ನಾ ಸ್ಮರಿಚ್ಚಿಕಂಡ್ ಕೊರಗೀರಾಡಾ. ನಾಟಪೊಣ್ಣಂದೆ ಮೇಲತ್ತೇ ಕೋಪತಾ ಪುಳ್ಳೇಂದೆ ವಿರಹತ್ತೇ ಕಣ್ಣೀರಾಯಿಟ್ ಚೊರವಿಚ್ಚಿರಾಡಾ. ಅ್ಅಂಜ್ ವರ್ಷತ್ತೇ ಹುಡುಗನಾಯಿಂದಪೋದೂ ಎನಕ್ ಚುಡಚುಡರ ನೀರುಳ್ಳೆ ಅಭ್ಯಂಗನೂ ಪಣ್ಣಿಚ್ಚಿ ಪಳೇ ಚೀರೇಣ್ಣೂ ಒಡಂಬಾ ತಿಕ್ಕಿ ವಚ್ಚಲಣ್ಣು ಎನ್ನಾ ತಬ್ಬೀ ಅ್ಅಡತಕಂಡ್ ವರಾಂಡಿಂದಪೊ ಎನಕೂ ಅವಳಕ್ಕೂ ಅದತ್ಥಾ ವೆಚ್ಚನಕಾನ ರಕ್ಷಿತ–ರಕ್ಷಕೀಂದೆ ಸಂಬಂಧೂ ಏರ್ಪಡಾಂಡಿಂದ್! ಅ್ಅಂಜ್‌ವರ್ಷು ಹೆಂಬೀನಾಲೂ ನಾ ಚೂಡಾದೇ ಓಂದ್ ಓಡಾಂಡಿಕ್ಕಚ್ಚೆ ಕಂಕುಳುಳ್ಳೆ ಅ್ಅಡತಕಂಡ್ ಕಥೆ ಚೊಲ್ಲಿಕಿಂಡ್ ಮಧ್ಯೇ ಮಧ್ಯೇ ಒರೊರೇ ತುತ್ತಾ ವಾಯಿಕ್ಕ್ ಊಟಿ ಇತ್ತಾ ಸಾಪಟ್ಟಾಲೇ ಮುಂತೀಕ್ ಕಥೇ ಚೊಲ್ಲರದ್, ಇನ್ನೊರು ತುತ್ತಾ ಮುಳಂಗೀನಾಕ ಮಾತ್ರು ಸಿಂಹತ್ತೇ ಮರೀಕ್ ಓದಾಚ್ ಅ್ಅಂಟ್ ಚೊಲ್ಲರದ್ ಅ್ಅಂಟ್ ಆಶೇ ಪರವಿಚ್ಚಿ ಸಾಪಡಿಯಾಂಡಿಂದತ್ಥಾ ಅ್ಅಳೂ ಅನುಭವಂಗಾ ಅಳಅಳಯಾಯಿಟ್ ಸ್ಮರಣೇಯಾ ಹಿಂಜಕ್ಕ್ ಶುರೂಪಣ್ಣೀತಹೀನ. ಅತ್ತಾ ಮುದ್ದ್‌ಪಣ್ಣೀ ಪಾಳಪಣ್ಣಾಂಡರಾಡಾ ನೀ ಅ್ಅಂಟ್ ತೋಪನಾ ಗದರಿಚ್ಚಾಕ ಎಂದೆ ಚುತ್ತಾ ತಂದೆ ಚರಂಗಾ ಮುಚ್ಚೀ, 'ಮುದ್ದಾಪಣ್ಣಕ್ಕ್ ಅದಂಗೆರಾಂದ್, ಅಜ್ಜೀಊರಕ್ಕ್ ಪೋಯಿರಾಂದ್,' ಅ್ಅಂಟ್ ಅಘಾಳ್ಳಕ್ಕ್ ಚೊಲ್ಲಿ ಅಡಕಲೇಕ್ ಪೋಯಿಟ್ ಚರಂಗುಳ್ಳೇ ಪಿಸ್‌ವಾರ್ಥೀಲೆ, 'ಅಣ್ಣು ವಯ್ಯಡ ಬೇಗೂ ಸಾಪಡ್, ಅಜ್ಜೀಊರಕ್ಕ್ ಪೋಯಿರಾಡಾ ಅ್ಅಂಟ್ ಚೊಲ್ಲೀರಾಣಿ,' ಅ್ಅಂಟ್ ಭಯೂ ಪರವಿಚ್ಚಿ ಪಾಟಲೀಲೆ ಕಲಂದ್‌ವಚ್ಚಿಕಂಡಿಂತಯೆಲ್ಲಾ ಪೂರ್ತೀ ಸಾಪಡಿಚ್ಚುಡಾಂಡಿಂದ. ಅತ್ಥಾ ತಾಯಾರಕ್ಕ್ ಹೆಚ್ಚೋದೂ ವಾಣ, ರಂಡ್‌ಗರಿ ದರ್ಭಾ ನಾಲ್ ಕಾಳ್ ಅ್ಅಳ್ಳ ಒರು ಉದ್ಧರಣ ನೀರಯೂ ನಾ ಉಟ್ಟಿಲ್ಲೆ ಅ್ಅಣ್ಣರ ಖೇದು ಮನಸ್ಸಾ ಆವರಿಚ್ಚಿದ್. ಬುದ್ಧಂದೆ ಬೋಧನೆಹ ಚಿತ್ತಕೇಂದ್ರತಣ್ಣು ಪರಿಧೀಕ್ ಸರಿಂಜಹೀನ. ರಂಡ್ ನಾಳೇಲೆ ಒರು ಪರಿಹಾರು ಕಾಣಿಚ್ಚಿದ್. ಅ್ಅಂದೆ ಕರ್ಮಚ್ಯುತಿ ಇರಹಡ್, ಮಧ್ಯೆ ಅ್ಅತ್ಥನಿಯೇ ಕರ್ಮಭ್ರಷ್ಟತೇ ಪಣ್ಣೀ ಇರಹಡ್, ಗಯಾಶ್ರಾದ್ಧತಾ ಪಣ್ಣೀನಾಕ ಪಿಂತೀತೇ ನ್ಯೂನತೆಹೀಳೆಲ್ಲಾ ಕಳಿಂಜ್ ಮುಂತೀಲೂ ಪಣ್ಣಿಯೇಪಣ್ಣಣು ಅ್ಅಣ್ಣರ ಬದ್ಧತಾ ಕಳಿಯಂದ್. ಇತ್ಥನ ಹತ್ತಿರೂ ವಂದರಾಣಿ. ಹತ್ತಿರಮಂಡ್, ಅಂತೀಕೇ ವಂದರಾಣಿ. ಶಾಸ್ತ್ರತ್ತೇ ಪ್ರಕಾರು ಬುದ್ಧಗಯಾ ಗಯಾಕ್ಷೇತ್ರತ್ತೇ ಒರು ಭಾಗಮೇ. ಗಯೇಕೇ ವಂದರಾಣಿ. ವಿಷ್ಣುಪಾದತಕ್ಕ್ ನಡಂದಪೋಯಿಟ್ ತಾಯಾ ತೋಪನಾ ಪಿತಾಮಹಾ ಪಿತಾಮಹೀ ಪ್ರಪಿತಾಮಹಾ ಪ್ರಪಿತಾಮಹೀ ಮುದಲಾಯಿಟ್ ಎಲ್ಲಾರಕ್ಕೂ ಪಿಂಡತಾ ಪೋಟ್ ಕರ್ಮತಾ ಪೂರೈಸಿಕ್ಯಣು ಅ್ಅಂಟ್ ತೀರ್ಮಾನಿಚ್ಚಿಕಂಡೆ. ಶ್ರಾದ್ಧೂಪಣ್ಣಕ್ಕ್ ಎನ್ನುಳ್ಳೆ ಪಣೂ ಇಂದಿಲ್ಲ. ಪಣೂ ಓಕ್ ಓಣು? ಎನಕೇ ಮಂತ್ರೂ ತೆರಿಂಜಿರಾಂದ್ ಅ್ಅಣ್ಣರ ಸಮಾಧಾನೂ ವಂದಾಲೂ ಶ್ರಾದ್ಧತಕ್ಕ್ ಶ್ರದ್ಧಾ ಒಂಡೇ ಪೋರಾದ್ ದ್ರವ್ಯಮೂ ಓಣು ಅ್ಅಣ್ಣರ ಕರ್ಮಸಾಮಗ್ರಿಹೀಡೆ ಜ್ಞಾಪಕಮಾಚಿ. ಅದಪ್ಪಡಿಯೂ ಯಥಾಶಕ್ತೀಯಾ ಅವಲಂಬಿಚ್ಚದ್ ಅ್ಅಣ್ಣರ ಪರಿಹಾರೂ ಕಾಣಿಚ್ಚ್ ಗಯಾಪಟ್ಟಣತಕ್ಕ್ ಪೋಯಿಟ್ ಆರಾನೂ ಸದ್‌ಗೃಹಸ್ಥನಾ ಕಂಡ್ ಮೂಡುನಾಳೇತೇ ಕೂಲೀಕಾರ್ಯತಾ ಕುಡಂಗೋ ಅ್ಅಂಟ್ ಕೋಳರದ್ ಅಥವಾ ಭಿಕ್ಷೇಬೇಡರದ್ ಅ್ಅಂಟ್ ನಿರ್ಧರಿಚ್ಚಿ ಪಿತ್ತಾನಾ ವಡಿಚಾಲಾ ಅಂಕಡೇಕ್ ಪರಪಟ್ಟೆ.

ಊಹೇಪಣ್ಣೀ ಅನುಕೂಲಸ್ಥಾ ಅ್ಅಂಟ್ ಕಾಣರ ಒರು ಹಾತಾ ಪ್ರವೇಶಿಚ್ಚಿ ದಾನೂ ಕೋಟ ಮುದಲಾ ಹಾತೇವಾಳ್ಳೇ ಅ್ಅರಶಿ ನೈಯಿ ವೆಲ್ಲು ಅ್ಅಳ್ಳ ದಕ್ಷಿಣೇಕ್ ಪತ್ತ್ ನಿಷ್ಕಂಗಳಾ ಕುಡತ. ನೈಯಿತ್ತೇ ದೊನ್ನೇ ಉಟ್ಟ್ ಒಳಿಂಜತಾ ಪೋತಿಕಿಂಡಿಂದ ಪಂಚೇತೇ ತುದಿಹೀಳಕ್ಕ್ ಕಟ್ಟಿಕಿಂಡ್ ವಳೀ ಕೋಟ್ ಫಲ್ಗು ನದೀತೇ ದಡತಕ್ಕ್ ವಂದೆ. ನೀರತ್ತೇ ದಡತ್ತೇ ಒರು ದಂಡೇಮೇಲೆ ಗಂಟಾವಚ್ಚಮೇಲೆ ಅ್ಅತ್ಥನಿಯೋ ವರ್ಷಂಗಡೆ ಪಿಂಬೆ ನಾ ಶ್ರಾದ್ಧಮಂತ್ರಂಗಳಾ ಕಲತಿಂದಾಲೂ ಇಪ್ಪೊ ಮಧ್ಯೇ ಮಧ್ಯೇ ಮರತಿಕ್ಕಲಾಂ, ಅಲ್ಲಾದೇ ಕ್ಷೇತ್ರವಿಶಿಷ್ಟಮಾನ ಮಂತ್ರಂಗಳೂ ಇಕ್ಕಲಾಂ. ಆರಾನೂ ಒತ್ತರು ಸ್ಥಳಪುರೋಹಿತಾಳಕ್ಕ್ ಎನ್ನುಳ್ಳಿಕ್ಕರತಯೆಲ್ಲಾ ಒಪ್ಪಿಚ್ಚಿ ಕೃತಾರ್ಥನಾ ಪಣ್ಣಂಗೊ ಅ್ಅಂಟ್ ಕೋಟಕಣು

ಅ್ರಣ್ಣರ ಆಲೋಚನಾ ವಂದ್. ನಡಂದ್ ಆಯಾಸಮಾಯಿಂತಣ್ಣು ಪಾದಮೂ ಮೀನಖಂಡಮೂ ನೋವಾಂಡಿಂದಹೀನ. ಉಪವಾಸು ಇಂದಿಂತಣ್ಣು ಹೊಟ್ಟೇಲೆ ಸಂಕಟಮೂ ಕಾಣಿಚ್ಚಿಂದ್. ವೊಳಕಾಲಮ್ಮಣಾ ನೀರುಳ್ಳೆ ಮುಳುಕಿಚ್ಚ್ ಅದೇ ವಂಡೇಮೇಲೆ ಉಕ್ಕಾಕಂಡೆ. ನೀರತ್ತೇ ಶೆಳವ್ ಕಾಲತ್ತೇ ನೋವಾ ಶಮನು ಪಣ್ಣಾ ಹಿತಮಾ ಇಂದ್. ಮುಂತೀಲೆ ಕಾಲ್ ಕ್ರೋಶತಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚ್ ಧೂರು ನದೀತೇ ಪಾತ್ರೂ ಪರಪೀಂದ್. ಮರಳತ್ತೇ ಪರಪತ್ತೇ ಮಧ್ಯತುಳ್ಳೆ ಅಂಗಂಗೆ ನಿಂಡ ವಂಡೆಹೀಳಾ ಬಳಸೀ ನದೀತೇ ಶೀಳಹಾ ಹರಿಯಾಂಡಿಂದಹೀನ. ತಿರಂಬೀ ಪಾತೆ. ದಂಡೇಮೇಲೆ ವಟವೃಕ್ಷು. ಅತ್ತತ್ತೇ ಅಡೀಲೂ ಒರು ಪಿಂಡತಾ ಪೋಡಣು. ಅತ್ತತ್ತೇ ಹತ್ತಿರಮೇ ಒರು ಘೆರೀ ಮಂಟಪು. ಮಂಟಪತ್ತೇ ಪರಂಬಹಡೇತೇ ವಯಲುಳ್ಳೆ ಮೂಡುಕಲ್ಲತ್ತೇ ಅ್ರಡಪಾ ಒಡ್ಡಿ ಪತ್ತಿಚ್ಚಿಂದ. ಆರೋ ಪಿಂಡತ್ತೇ ಸಾತಾ ಚಮಿಯಾಂಡ ರಾಡಾ ಅ್ರಂಡಹಂಡೆ. ಎಂದೆ ಮನಸ್ಸ್ ನೆರಪತ್ತೇ ಎರೀಮೇಲೆ ನೆಟ್ಟದ್. ಬುದ್ಧಂದೆ ವಾರ್ಥಾ ಜ್ಞಾಪಕತಕ್ಕ್ ವಂದ್. ವಸ್ತು ಅ್ರಣ್ಣರದ್ ಎರಿ ಇಂದಹುಡಿ. ಪ್ರತಿಕ್ಷಣಮೂ ಪುದಿಶ್ಯಾ ಪರಂದ್ ಅದೇ ಕ್ಷಣತುಳ್ಳೆ ಚತ್ತಪೊಹರ ಎರಿ ಪಿಂತೀ ಮುಂತೀತೇತಂದೆ ಕುಟ್ಟೆ ಸಂಬಂಧಮಿಲ್ಲಂದಾಲೂ ಶೀಘ್ರಗತೀಲೆ ಪರಂದ್ ಚಾವರ ಕ್ಷಣಸರಣಿಹೀಳಣ್ಣು ಸತತಮಾ ಕಾಣರಹುಡಿ ವಸ್ತುಹೀಳೂ ನಂಬಳಕ್ಕ್ ಸತತು ಅ್ರಂಟ್ ಗೋಚರಿಯನ್ನ. ಬುದ್ಧಂದೆ ವಿವರಣ ಅ್ರತ್ಥನ ನಿಜು! ಅ್ರಣ್ಣಿಚ್ಚಿದ್. ಅಂದೆ ಎರೀಯೇ ಪಾರಾಂಡಿಕ್ಕಚ್ಚೆ ವಸ್ತುವೂ ಕ್ಷಣಿಕು ಜೀವಮೂ ಕ್ಷಣಿಕಮಾ ಇಕ್ಕಚ್ಚೆ ಆರಕ್ಕ್ ಆರ್ ಸಂಬಂಧು? ಆರಕ್ಕ್ ಓಕ್ ಶ್ರಾದ್ಧೂ ಪಣ್ಣಣು? ಆತ್ಮೂ ಅ್ರಣ್ಣರದ್ ಸತತು, ಶಾಶ್ವತು, ದೇಹಾಂತ್ಯು ಆತ್ಮಾಂತ್ಯಮಂಡ್. ರೂಪಾಂತರಮಾಯಿಟ್ ಪ್ರೇತಲೋಕತುಳ್ಳೆ, ಯಮಲೋಕತುಳ್ಳೆ, ವಿಷ್ಣುಪಾದತುಳ್ಳೆ, ಬ್ರಹ್ಮಲೋಕತುಳ್ಳೆ ಇರಂದ್ ಅ್ರಣ್ಣರ ಸತ್ಯತಮೇಲೆ ಶ್ರಾದ್ಧಕರ್ಮತಾ ವಿಧಿಚ್ಚಿರಾಂದ್. ಎಲ್ಲಾಮೂ ಕ್ಷಣಿಕಮಾನಾಕ ಇಂದೆ ಕರ್ಮತಕ್ಕ್ ಅ್ರಂದೆ ಅರ್ಥೂ ರಾಂದ್? ಮಾತಾಪಿತೃಪ್ರೇಮತ್ತೇ ಭಾವನಾತೃಪ್ತೀಕಾಯಿಟ್ ಇದೆಲ್ಲಾ ಓದ್ ಕರ್ಮಕಾಂಡು? ಎಲ್ಲಾ ಕರ್ಮಕಾಂಡತಯೂ ಕಿತ್ತೆಶಿಯಂಗೊ ಅ್ರಂಟಂಡಾ ಬುದ್ಧು ಚೊಲ್ಲೀಂದ್? ಅ್ರಣ್ಣರ ಚಿಂತನ ಪರಂದದ್. ನೀರುಳ್ಳೆ ಮುಳುಕೀಂದ ಕಾಲಾ ಮೇಲಕ್ಕಡವಕ್ಕೂ ಮನಸ್ಸಹಾದೇ ಅಪ್ಪಡಿಯೇ ಉಕ್ಕಾಕಂಡಿಂದೆ. ಅಪರಾಹ್ನಮಾನಹುಡಿ ಪಿಂಡಪ್ರದಾನು ಪಣ್ಣರ ಅ್ರತ್ಥನಿಯೋ ಜನು ನದೀತೀರತಕ್ಕ್ ವರಕ್ಕ್ ಶುರೂಪಣ್ಣೀನ. ಕೆಲವ್ ಪುರೋಹಿತಾ ನಾ ಇಕ್ಕರ ಕಡೇಕ್ ವಂದ್, 'ಶ್ರಾದ್ಧೂ ಪಣ್ಣಣಮಾ? ಅ್ರಂದೆ ದೇಶತ್ತೇವ?' ಅ್ರಂಟ್ ಕೋಟ. ಇಂಡಂಡ್, ನಾಳೇಕ್ ಅ್ರಂಟ್ ಚೊಲ್ಲೀನೆ. ಶ್ರಾದ್ಧೂಪಣ್ಣಕ್ಕ್ ವಂದಿಕ್ಕಲ್ಲೆ ಅ್ರಂಡಾಕ ಇಫಿಳೆಲ್ಲಾ ಓದ್ ಪದಾರ್ಥಂಗಾ ಅ್ರಂಟ್ ಕೋಳಲಾಮಾ ಇಂದ್. ಶ್ರಾದ್ಧೂಪಣ್ಣಾದವಾ ಪುಳೇತೇ ಇಂದೆ ಭಾಗತಕ್ಕ್ ಓಕ್ ವಂದಿಹ್ಯೊ? ಅ್ರಂಟೂ ಕೋಕಲಾಮಾ ಇಂದ್. ಸಾಯಂಕಾಲೂ ಅಹರಮ್ಮಾ ಅ್ರತ್ತಯೂ ನಿರ್ಧರಿಯಮಾಟಾದೇ ಅಪ್ಪಡಿಯೇ ಉಕ್ಕಾಕಂಡಿಂದೆ. ಇಂಗೆ ಶ್ರಾದ್ಧೂಪಣ್ಣಿ ಅತ್ಥೀಮೇಲೆ ಅಂಗೆ ಬೋಧಿವೃಕ್ಷತಡೀಲೆ ಶ್ರದ್ಧೇಣ್ಣು ಉಕ್ಕಾಕರದ್ ಅಸಂಗತಮಾ ಕಾಣಿಪಿಯಕ್ಕ್ ಶುರುವಾಚಿ. ಅಥವಾ ಎಂದೆ ಪಕ್ಕತುಳ್ಳೆ ಪಂಚೇತೇ ಅ್ರಂಚತ್ತೇ ಗಂಟಹೀಳುಳ್ಳಿಂದ ವಸ್ತುಹೀಳಯೆಲ್ಲಾ ಔತ್ ಪುಳೇಕ್ ಎಶ್ಚ್ ಬೋಧಿವೃಕ್ಷತಕ್ಕ್ ತಿರಂಬೀ ಪೊಹರ ದೃಢಮಾನ ನಿಶ್ಚಯಮೂ ಪರವಾಂಡಿಂದಿಲ್ಲ. ವೈದಿಕಪರಂಪರೇಲೆ ಮಾತಾಪಿತೃಹೀಡೆ ಶ್ರಾದ್ಧತಕ್ಕಿಕ್ಕರ ಮಹತ್ತ್ವ ಒಳಿಂಜ ಅ್ರಂದೆ ಯಜ್ಞಯಾಗತಕ್ಕೂ ಇಲ್ಲ. ಅ್ರಂದೆ ನಿತ್ಯಕರ್ಮತುಳ್ಳೆ ಚ್ಯುತಿಯಾನಾಲೂ ಸರಿ, ಇಂದೆ ಒಂಡುಳ್ಳೆ ಶ್ರದ್ಧಾ ತಪ್ಪಕ್ಕಹದ್. ತಪ್ಪೀನವು ರೌರವ ನರಕತುಳ್ಳೆ ಉಳಣ. ಓರೆ ಅ್ರತ್ತಕ್ಕ್ ಕೋಳರ ಭಿಕ್ಷೇಕುಡಂದಾಲೂ ಶ್ರಾದ್ಧೂ ಪಣ್ಣಕ್ಕ್ ಸಹಾಯೂ ಕೋಟ ಭಿಕ್ಷೇಯ ತಿರಸ್ಕರಿಯಕ್ಕಹದ್. ಆಂತಣ್ಣು ಇಂಡ್ ವಡಿಚಾಲ ನಾ ಕೋಟ ಮುದಲಾಹಾತುಳ್ಳೇ ಎಲ್ಲಾತಿಯೂ ಕುಡತುಟ. ಜೀವತ್ತೇ ಅಕ್ಷಣಿಕತೇ ಮೇಲೆ ನಿಂಡಿಕ್ಕರ ಕರ್ಮು ಇದ್ ಅ್ರಣ್ಣರ ಅರ್ಥಂಗಾ ತೋಚಾಂಡಿಕ್ಕಚ್ಚೆ ಸೂರ್ಯಾಸ್ತಮಹರತಕ್ಕ್ ಪರಪಟ್ಟದ್. ಅ್ರತ್ಥನೆ ಆತುರತಾ ಪಣೀನಾಲೂ ಅ್ರಂದೆ ನಿರ್ಧಾರತುಳ್ಳೂ ನಿಲ್ಲಮಾಟಾದೇ ನಾಳೇಕ್ ತೀರ್ಮಾನಿಯರದೇ ವಿಹಿತು ಅ್ರಂಟ್ ನಿರ್ಧರಿಚ್ಚೆ. ಮೇಲಕ್ಕೋಂದ್ ಸ್ನಾನೂಪಣ್ಣೀ ಪಂಚೇತೇ ಗಂಟಹೀಳಾ ಹೆಗಲಕ್ಕೋರಿಚ್ಚಿ ಘಟ್ಟತಕ್ಕ್ ನಡಂದ್ ವಿಚಾರಿಚ್ಚಪ್ಪೊ, ಪರಸ್ಥಳತ್ತೇವಾಳ್ಳಕ್ಕ್ ಒರುವಾರಕಾಲು ಚೂಟಯೂ ವಸತೀಯೂ ಕುಡರ ಧರ್ಮಶಾಲಾ ನದೀತೀರತಣ್ಣು ಸ್ವಲ್ಪು ಮೇಲೆ ಇಕ್ಕರದ್ ತೆರಿಂಜಿದ್.

ಒರುವಾರು ವಡಿಚಾಲೇಣ್ಣು ಸಾಯಂಕಾಲತವರೀಕೂ ಹರಿಯರ ನೀರುಳ್ಳೆ ಕಾಲಹೀಳಾ ಮುಳುಕಿಚ್ಚ್ ವಂಡೇಮೇಲೆ ಉಕ್ಕಾಕಂಡ್ ಚಿಂತಿಚ್ಚಾಲೂ ಅ್ರಂದೆ ತೀರ್ಮಾನತಕ್ಕೂ ವರಕ್ಕಾಚಿಲ್ಲ. ಅತಿತರ್ಕತಣ್ಣು, ಬೌದ್ಧಪ್ರಭಾವತಣ್ಣು, ತಂತ್ರಮಾರ್ಗತ್ತೇ ಅನುಭವಂಗಳಣ್ಣು ವೈದಿಕ ಸಂಪ್ರದಾಯತುಳ್ಳೆ ಶ್ರದ್ಧಾ ಪೋಯುಟಿಂದ್. ಆನಾಕ ತಿರಂಬೀ ಬೋಧಿವೃಕ್ಷತ್ತೇ ತಳತಾ ಆಶ್ರಯಿಯರತುಳ್ಳೂ ಅರ್ಥೂ ಕಾಣಾಂಡಿಂದಿಲ್ಲ. ಅದೋದಿಂದಾಲೂ ಒರು ವ್ಯಕ್ತೀಯಾ ಅವಲಂಬಿಚ್ಚಿ ವಳಂಜ ಶ್ರದ್ಧಾರಾಶಿ. ರೋಗು, ಮುಪ್ಪು, ಚಾವ್ ಆರಕ್ಕ್ ವರರದಿಲ್ಲ? ಅಫಿಳಣ್ಣು ಪ್ರಚೋದಿತನಾಯಿಟ್ ಅರ್ಥತಾ ಹುಡುಕರತಕ್ಕ್ ಪರಪಟ್ಟ ರಾಜಕುಮಾರು ಸರ್ವಂ ಕ್ಷಣಿಕಂ ಅ್ರಂಣ. ಅತ್ಥೀಮೇಲತ್ತೇ ನಂಬಿಕೆಹೀಳೆಲ್ಲಾ ಅವನಾ ಆಧರಿಚ್ಚಿ ಕಟ್ಟೀವಳತೀನ ಕಥೆಹೀಳಾ ಅವಲಂಬಿಚ್ಚಿರಾನ್ನ. ಮೇಧಾವಿಹೀಳಾನ ತಾರ್ಕಿಕಾಳೆಲ್ಲಾ ಅವಂದೆ ಬೋಧನೇಯ ಸಮರ್ಥಿಯರ ತರ್ಕತಯೂ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನತಯೂ ಸೃಷ್ಟಿಚ್ಚ. ಇಪ್ಪೊ ವಿಷ್ಣು–ಉಢೇವರ ಕಥಾಂಶಂಗಳಯೆಲ್ಲಾ ಅ್ರಳತಕಂಡ್ ಬುದ್ಧದೇವ–ಪುರಾಣಂಗಳಾ ರಚಿಚ್ಚಿ ಹಬ್ಬಿಯಾಂಡರಾನ್ನ ಅ್ರಣ್ಣಿಚ್ಚುಡತ್. ಇಪ್ಪೊ ಎಂದೆ ವಳಿ ಅ್ರದ್? ಅ್ರದೂ ತೆರಿಯಾಂಡಿಕ್ಕಲ್ಲ. ಅಶಾಶ್ವತಮಾನತಾ ನಂಬಣೂ ಅ್ರಂಡಾಕ ಎಲ್ಲಾ ಅರ್ಥಂಗಳಯೂ ತ್ಯಜಿಯಣು. ಆನಾಕ ಶಾಶ್ವತತ್ತೇ ವಿಶ್ವಾಸು ಸಡಿಲಮಾಯಿರಾಂದ್. ಇಂದೆ ದ್ವಂದ್ವತುಳ್ಳೆ ಪಂಚೇತೇ ಗಂಟಹೀಳುಳ್ಳಿಂದ ಅ್ರರಶಿ, ವೆಲ್ಲು, ಅ್ರಳ್ಳ್ ದಕ್ಷಿಣೆಹೀಳಾ ಓ ಪಣ್ಣರದ್ ಅ್ರಂಟ್ ತೆರಿಂಜಿಲ್ಲ. ಇತ್ತಾ ಕುಡತ ದಾನೀಕೇ ತಿರಂಬೀ ಕುಡಕ್ಕ್ ಪೋನಾಕ ಅವಾ ಸ್ವೀಕರಿಯಲ್ಲಾ. ಅವಾ ಶ್ರಾದ್ಧತಕ್ಕ್ ಅ್ರಂಟ್ ಕುಡತಿಕ್ಕರತಣ್ಣು ನಾ ಸಾಪಡರಹುಡಿ ಇಲ್ಲ. ಅ್ರದೂ ತೆರಿಯಾದೇ ಗಂಟಹೀಳಾ ಔತ್ ಎಲ್ಲಾತಿಯೂ ನದೀತೇ ಪ್ರವಾಹತಕ್ಕ್ ಚೊರಿಂಜ್ ಓಂದ್ ಪರಪಟ್ಟೆ. ಅ್ರಂತೀಕ್ ಅ್ರಂಟ್ ತೆರಿಂಜಿಲ್ಲ. ಬೋಧಿವೃಕ್ಷು ಅರ್ಥತಾ ಕಳಿಂರ್ಘುಂಡಿಂದ್. ನಾಲಂದಮೂ ರುಚಿಹೀನಮಾಯಿಂದ್. ಪರಸ್ಥಳಂಗಳಣ್ಣೂ ವಂದ ಶ್ರಾದ್ಧಕರ್ಮಿಹೀಳಕ್ಕ್ ಅ್ರಂಟ್ ಧರ್ಮಶಾಲೇತೇವಾ ಚೂಟಾ ಇಡಾಂಡಿಂದಿಂತಣ್ಣು ಅಂಗೆ ಇನ್ನೊರುಕಾ ಚೂಡರದೂ ತಿರಡೀನಹುಡಿ ಅಹಂದ್ ಅ್ರಣ್ಣಿಚ್ಚಿದ್. ನಾಲಂದತುಳ್ಳೆ ಎಂದೆ ಇನ್ನೊರು ಜೊತಾ ಭಳತ್ತ ಬಟ್ಟೆಹಾ ಇಂದಹೀನ. ಅಫಿಳಾ ವಂಕ್ಯಣು. ಇತ್ಥನ ನಾ ವಚ್ಚಿಕಂಡಿಂದ ಅಂದೆ ಸಂಸ್ಥೇಕ್ ನಾ ಉಟ್ಟಪೊಹರತಾ ತೆರಿಪಿಯಣು ಅ್ರಣ್ಣರ ಕರ್ತವ್ಯತಣ್ಣು ವಳೀ ಕೋಟಕಂಡ್ ಅಂಕಡೇಕ್ ಪರಪಟ್ಟೆ.

ಒಂಬಿದ್

ನಾಲಂದತಕ್ಕ್ ಪೋನಪ್ಪೊ ಎನ್ನತ್ಥಾ ಬೌದ್ಧೇತರಾಳಾನ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಹೀಳುಳ್ಳೆಲ್ಲಾ ಕ್ಷೋಭೇ ಉಂಡಪಣ್ಣೀಂದ ಒರು ಘಟನಾ ನಡಂದಿಂದ್. ಪ್ರಜ್ಞಾಘನ ಆ್ಣ್ಣರ ಪೇರತ್ತೇ ಆ್ಣಬಿದ್ ವರ್ಷತ್ತೇ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಇಂದಾಳೆ, ಅಫಾಳ್ಳಕ್ಕ್ ಸ್ವತಃ ಧರ್ಮಪಾಲಾ ಪಾಠೂ ಚೊಲ್ಲಾಂಡಿಂದ. ಇಡೀ ನಾಲಂದಾ ವಿದ್ಯಾಲಯತಕ್ಕ್ ಪ್ರಮುಖಾಳಾನ ಧರ್ಮಪಾಲಾಳಣ್ಣು ಚೊಲ್ಲಿಚ್ಚಿಕರದ್ ಆ್ಂಡಾಕ ಸಾಧಾರಣಮಾನ ವಿಷಯಮಂಡ್. ಅತ್ಯಂತಮಾ ಪ್ರಬುದ್ಧಾಳಾನ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಹೀಡೆ ಒರು ತಂಡತಕ್ಕ್ ಮಾತ್ರ ಅವಾ ಪ್ರವಚನೂ ಪಣ್ಣಾಂಡಿಂದಿಂದ್. ವಿಶೇಷಮಾನ ಸಂದರ್ಭಂಗಳುಳ್ಳೆ ಪ್ರೌಢವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಹೀಳಾ ಉದ್ದೇಶಿಚ್ಚಿ ಉಪನ್ಯಾಸು ಪಣ್ಣಾಂಡಿಂದಿಂದ್ ಉಂಡಾನಾಲೂ ಅತ್ತಾ ಕೋಳರ ಅವಕಾಶು ಎನಕಾಯಿಂದಿಲ್ಲ. ಪ್ರೌಢಾ ಅಲ್ಲಾದೇ ಪ್ರಾಥಮಿಕಮಾನ ಮಟ್ಟತ್ತೇ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಹೀಳಕ್ಕ್ ನಾಲಂದತುಳ್ಳೆ ಪ್ರವೇಶಮೇ ಇಂದಿಲ್ಲ. ಅಫಾಳ್ಳುಳ್ಳೂ ವಿದ್ವತ್ತ್ ವಾದಶಕ್ತಿ ಜಿಜ್ಞಾಸಾಪ್ರತಿಭೆಹ ಒಂಡಾಯಿಟ್ ವಳಂಜಿಂದವಾಳಕ್ಕ್ ಮಾತ್ರ ಧರ್ಮಪಾಲಾಡೆ ನೇರಮಾನ ಶಿಷ್ಯಾಳಹರ ಅವಕಾಶು ಇಕ್ಕಾಂಡಿಂದಿಂದ್. ಪಂಡಿತಾಳಾನ ಧರ್ಮಪಾಲಾಡೆ ಪೇರಾ ಚೊಲ್ಲೀನಾಕ ಉಕ್ಕಾಕಂಡಿಂದವಾ ಓಂದ್ ನಿಲ್ಲರತ್ಥನ ಅಫಾಡೆ ಕೀರ್ತಿ ಗೌರವಂಗಾ ಬೌದ್ಧವಲಯತುಳ್ಳೆ, ಅತ್ತುಳ್ಳೂ ನಾಲಂದತುಳ್ಳೆ ಪ್ರತಿಷ್ಠಿತಮಾ ಇಂದಹೀನ. ಅಫಾಡೆ ನೇರಮಾನ ಶಿಷ್ಯನಹರದ್ ಎನ್ನತ್ಥಾ ಬೌದ್ಧೇತರನಕ್ಕ್ ಲಭ್ಯಮಹಾಂಡಿಂದಿಲ್ಲ. ಅಂದೆ ಮಟ್ಟತ್ತೇ ಅಧ್ಯಯನಪ್ರೌಢತೇಯೂ ಶ್ರದ್ಧೇಯೂ ಭಿಕ್ಕುಹೀಳಕ್ಕ್ ಮಾತ್ರ ಸಾಧ್ಯಮಹಾಂಡಿಂದಹೀನ.

ಒರುನಾ ಧರ್ಮಪಾಲಾ ಪ್ರವಚನತ್ತೇ ಮಧ್ಯೆ ವೇದನಿಂದನೆ ಪಣ್ಣಾಂಡಿಂದಾಳಾಂಗೊ. ಸಾಧಾರಣಮಾ ಬೌದ್ಧ ಆಚಾರ್ಯಾ ತಂಗಡೆ ಮತತ್ತೇ ಶ್ರೇಷ್ಠತೇಯ ಪ್ರಸ್ತುತಪಡಿವಿಯರಪ್ಪೊ ತಂಗಳಕ್ಕ್ ವಿರುದ್ಧಮತಮಾನ ವೇದಂಗಳಾ ಮುಖ್ಯಮಾ ಹೀಗಳೆಯರದ್ ಪದ್ಧತೀಯೇ ಆಯಿಂದ್. ತರ್ಕಬದ್ಧಮಾನ ಟೀಕೆಹೀಳಕ್ಕೂ ನಿಂದನೆಹೀಳಕ್ಕೂ ಮಧ್ಯೆ ಇಕ್ಕರ ವ್ಯತ್ಯಾಸು ಆ್ತ್ಥನಿಯೋ ವಾರಿ ಮಸಕಾಯಿಟ್ ನಿಂದೇಪಣ್ಣರದೇ ಮೇಲಾಯಿರಾಂಡಿಂದ್. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಹ ಅತ್ತಯೇ ಶುದ್ಧತರ್ಕು ಆ್ಂಟ್ ಸ್ವೀಕರಿಚ್ಚಿ ಅನುಸರಿಯಾಂಡಿಂದ. ಕುಹಕು ಕಟೂಕ್ತಿ ಕಲ್ಪಿತಮಾನ ಘಟನೆಹ ಇಂದೆ ನಿಂದೇತೇ ಅಂಗಂಗಳಾಯಿಕ್ಕುಂ. ಎನಕ್ ಪಾಠೂ ಚೊಲ್ಲಾಂಡಿಂದ ಗುಣಸೇನಾಡೇದೂ ಇದೇ ವಿಧಾನಮಾಯಿಂದ್. ನಾ ಬಾಲ್ಯತುಳ್ಳೆ ಓದೀನ ಮಾಹಿಷ್ಮತೀತೇ ಮಂಡನಮಿಶ್ರಾಡೆ ವೇದಪಾಠಶಾಲೇಲೂ ಅನ್ಯಮತಂಗಡೆ ಅತ್ತುಳ್ಳೂ ಪ್ರಮುಖಮಾ ಬೌದ್ಧಮತತ್ತೇ ಖಂಡನೇತೇ ಭಾಗೂ ವಂದಪ್ಪೊ ಇಂದೆ ಅಂಶಂಗಾ ಪ್ರವೇಶೂಪಣ್ಣಾಂಡಿಂತಣ್ಣು ಇಫಿಳೆಲ್ಲಾ ಸಾಮಾನ್ಯಾಂಶಂಗಾ ಆ್ಂಟ್ ನಾ ಭಾವಿಚ್ಚಿಂದೆ. ಕಳಿಂಜವಾರು ನಾಲಂದತುಳ್ಳೆ ನಡಂದ ಘಟನಾ ಆ್ಂಡಾಕ : ಧರ್ಮಪಾಲಾ ಪ್ರವಚನತ್ತೇ ಮಧ್ಯೆ ವೇದನಿಂದನೇಲೆ ನಿರತಾಳಾನಪ್ಪೋ ಆ್ಣಬಿದ್ ವರ್ಷತ್ತೇ ವೃದ್ಧಾಳಾನ ಪ್ರಜ್ಞಾಘನಾಡೆ ಕಣ್ಣಿಹೀಳುಳ್ಳೆ ನೀರ್ ಹೆಂಬಿಕಿಂಡದಾಂಗೊ. ಪಂಡಿತಾಳಾನ ಧರ್ಮಪಾಲಾ ನಿಂದನೇಲೆ ಕುಹಕು ಕಟೂಕ್ತಿಹೀಳ ಹೆಚ್ಚ್ ಪಣ್ಣಿ ವೈದಿಕ ಋಷಿಹೀಳಯೆಲ್ಲಾ ಠಕ್ಕಾ ಆ್ಂಟೂ, ವೈದಿಕಮತ ಪ್ರವರ್ತಕಾಳಾನ ಗುರುಹ, ಟೀಕಾಕಾರಾ, ವಾರ್ತಿಕಕಾರಾಳ ಕಳ್ಳಾ ಆ್ಂಟೂ ವೈಯಕ್ಕ್ ಶುರೂಪಣ್ಣೀನಾಳಾಂಗೊ. ಪ್ರಜ್ಞಾಘನಾಡೆ ಕಣ್ಣುಳ್ಳೆ ಜಿನಗೀ ಕಟ್ಟಾ ಕಟ್ಟೀಂದ ನೀರ್ ದಳದಳಾ ಆ್ಂಟ್ ಚೊರಿಯಕ್ಕ್ ಶುರೂಪಣ್ಣೀತಾಂಗೊ. ಧರ್ಮಪಾಲಾ ಅಫಾಡೆ ಕಡೇಕ್ ತಿರಂಬಿ, ‘ವೇದತ್ತೇ ವಿಮರ್ಶೇ ಪಣ್ಣೀನಪ್ಪೋದೆಲ್ಲಾ ಉಂಗಡೆ ಮೊಖತುಳ್ಳೆ ಅಸಂತುಷ್ಟಿ ಪರವಾಂಡಿಂದಿಂತಾ ನಾ ಗಮನಿಚ್ಚಿರಾಣಿ. ಇಕ್ಕಿಕ್ಕ್ಪಡೇಕಂತೂ ಅದ್ ಹೆಚ್ಚಾಯಿರಾಂದ್. ಇಂಡೇನೂ ತಡಿಯಕ್ಕಹಾದೇ ಅಳಂದೇವುಟಿಹ್ಯೋ. ಇತ್ಥನ ವರ್ಷು ವೈದಿಕಾಳಾಯಿಂದ ನಿಂಗಾ ಬೌದ್ಧಮತತ್ತೇ ಶ್ರೇಷ್ಠತೇಯಾ ತೆರಿಂಜ್ ಅತ್ತಾ ಸ್ವೀಕರಿಚ್ಚಿ ಭಿಕ್ಕುವೂ ಆಯಿಟ್ ಎನ್ನಣ್ಣು ಬೌದ್ಧಧರ್ಮತ್ತೇ ರಹಸ್ಯಮಾನ ಸೂಕ್ಷ್ಮಂಗಳಾ ಕಲವಕ್ಕ್ ವಂದ್ ಶೇರೀಂದ್ ಎಲ್ಲಾರಕ್ಕೂ ತೆರಿಂಜ ಅಂಶು. ಆನಾಕ ಪೂರ್ವಧರ್ಮತುಳ್ಳೆ ಉಂಗಡೆ ಪೇರೋದ್, ಕುಲಗೋತ್ರಂಗಾ ಆ್ದ್ ಆ್ಂಟ್ ಆರಕ್ಕೂ ಚೊಲ್ಲೀಕಲ್ಲಿಹ್ಯೋ. ಉಂಗಳಕ್ಕ್ ಪ್ರವೇಶೂ ಕುಡತ ದ್ವಾರಪಾಲಾ ಕೋಟಪ್ಪೊ ಎಂದೆಮಟ್ಟ್‌ಕ್ಕ್ ಚತ್ತಪ್ಪೋನ ಪೂರ್ವಾಂಶಂಗಳಾ ಸ್ಮರಣೇ ಪಣ್ಣಿಕಿಂಡ್ ಸಾರ್ಥಕಮೋದ್? ಆ್ಣ್ಣರ ವಾರ್ಥೇಣ್ಣು ಅತ್ತಂದೆ ವಿಷಯಮಾ ಅಸಹ್ಯಮಾನ ಭಾವೂ ರಾಂದ್ ಆ್ಂಟ್ ಕಾಟಿಕಿಂಡಹೀಳಾಂಗೊ. ಆ್ಂಡಾಕ

ಅತ್ತಾ ಓಣೂ ಅ್ರಂಟೇ ಮುಚ್ಚೀವಚ್ಚಿಹ್ಯೊ. ನಿಂಗಾ ಆರ್ ಅ್ರಣ್ಣರ ವಿಷಯತುಳ್ಳೆ ಎನಕ್ ಮಾಹಿತಿ ವಂದರಾಂದ್. ಚೊಲ್ಲೀಉಡಂಗೊ. ಇಂತೀಕ್ ವಂದ್ ಶೇರಿಕಿಂಡಿಕ್ಕರ ಉಂಗಡೆ ಉದ್ದೇಶತಯೂ ಚೊಲ್ಲೀ ಉಡಂಗೊ' ಅ್ರಂಡ.

'ನಾ ಉಂಗಡೆ ಶಿಷ್ಯು. ಧರ್ಮತ್ತೆ ಅಂತರಂಗ ಸೂಕ್ಷ್ಮ್ರಂಗಳಾ ತೆರಿಯರತಕ್ಕಾಹಾ ವಂದಿಕ್ಕರವ್ಹುಂ', ಪ್ರಜ್ಞಾಘನಾ ಉತ್ತರೂ ಕುಡತಾಳಾಂಗೊ.

ಧರ್ಮಪಾಲಾಡೆ ಕೋಪು ಇನ್ನತ್ಥನ ಓರೀತ್ : 'ಇನ್ನೂ ಜಾಣತನತ್ತೇ ಉತ್ತರು ವಾಣ. ಉಂದೆ ಉದ್ದೇಶು ಪ್ರಾಮಾಣಿಕಮಾ ಇಂದಾಕ ಉಂದೆ ಪೂರ್ವನಾಮಧೇಯತಾ ಮುಚ್ಚೀವಯ್ಯರ ಪ್ರವೇಯಮಿಂದಿಲ್ಲ. ಎನ್ನಣ್ಣು ಎಂಗಡೆ ಧರ್ಮತ್ತೇ ಸೂಕ್ಷ್ಮ್ರತತ್ತ್ವಂಗಳಯೂ ಅಫಿಡೆ ತರ್ಕಸರಣೀಯೂ ಕಲತ್ ಅತ್ಥೀಮೋಲೆ ಅಫಿಳಾ ಖಂಡಿಯರ ಶಾಸ್ತ್ರಾರ್ಥಂಗಳಕ್ಕ್ ಎಂಗಡೆ ಪಂಡಿತಾಳಾ ಆಹ್ವಾನಿಯರದ್, ಖಂಡಿಯರ ಗ್ರಂಥಂಗಳಾ ಅ್ರಳದೀ ಪ್ರಚಾರೂಪಣ್ಣರದ್ ಉಂದೆ ಉದ್ದೇಶಮಂಡಾ? ಇಲ್ಲಾ ಅ್ರಂಟ್ ನೀ ನಂಬರ ವೇದಂಗಡೆ ಮೇಲೆ ಪ್ರಮಾಣೂ ಪಣ್ಣೀ ಚೊಲ್ಲು, ಚೊಲ್ಲು ಪಾರವ್ಮ್ರೊ.'

'ವೇದಂಗಡೆ ಮೇಲೆ ಪ್ರಮಾಣೂ ಪಣ್ಣರದಿಲ್ಲೆ.'

'ಅ್ರಂಡಾಕ ಅಂತರಂಗತುಳ್ಳೆ ನೀ ವೈದಿಕನೇ.'

ಪ್ರಜ್ಞಾಘನಾ ಉತ್ತರೂ ಕುಡತಿಲ್ಲ. ಧರ್ಮಪಾಲಾಳೇ, 'ನೀ ಆರ್ ಅ್ರಂಟ್ ನಾನೇ ಚೊಲ್ಲೀಉಣಿ. ಕುಮಾರಿಲಭಟ್ಟು. ಎಂಗಡೆ ಧರ್ಮತಾ ಖಂಡಿಚ್ಚಿ ಗ್ರಂಥಂಗಳಾ ಅ್ರಳದೀಕರ, ಇನ್ನೂ ಅ್ರಳದಣೂಂಟಿಕ್ಕರ[1], ಎಂಗಡೆ ಪಂಡಿತಾಳಾ ಸಾರ್ವಜನಿಕಮಾ ಶಾಸ್ತ್ರಾರ್ಥತಕ್ಕ್ ಆಹ್ವಾನಿಚ್ಚಿ ಆಯಿರಾಂತರ ಪ್ರಮುಖಾಡೆ ಎದರಕ್ಕ್ ಸೋಲಿಚ್ಚಿ ತೇಜೋವಧೆ ಪಣ್ಣೀಕರ ವೇದಪಂಡಿತು. ಅ್ರಂಡ್ ಅ್ರಂಟ್ ಚೊಲ್ಲು' ಅ್ರಂಟ್ ಕಿರಿಚಿಕಿಂಡಾಳಾಂಗೊ : "ರತ್ನ ಸಾಗರ, ರತ್ನೋದಧಿ, ರತ್ನಗಂಜಕಂಗಳುಳ್ಳೆ ಉಕ್ಕಾಕಂಡ್ ಇನ್ನಂಗೂ ಶಿಕ್ಕಾದ ಎಂಗಡೆ ಅಮೂಲ್ಯಮಾನ ಗ್ರಂಥಂಗಳಾ ನೀ ಪಹಲ್ ರಾತ್ರಿ ಅಧ್ಯಯನೂ ಪಣ್ಣಾಂಡಿಂದತಾ ಪಾರಾಂಡಿಂದ ನಾ ಓರೇ ಪ್ರೌಢವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಹೀಳಕ್ಕ್, 'ಪಾರಂಗೊ, ಇಂದೆ ವಯಸ್ಸಂದುಳ್ಳೆ ಪ್ರಜ್ಞಾಘನಾ ಅ್ರತ್ಥನ ನಿಷ್ಠೇಣ್ಣು ಒರು ಕ್ಷಣಮೂ ಉಡಾದೇ ಅಧ್ಯಯನ ನಿರತಾಳಾ ರಾಡಾ; ಅಫಾಡೆ ಮಾದರೀಯಾ ನಿಂಗಳೆಲ್ಲಾ ಅನುಸರಿಯಣು,' ಅ್ರಂಟ್ ಚೊಲ್ಲಾಂಡಿಂದೆ. ಇಪ್ಪೋ ತೆರಿಂಜಿದ್ ಉಂದೆ ಅಧ್ಯಯನನಿಷ್ಠೇತೇ ವಿದ್ರೋಹೀ ಉದ್ದೇಶು."

ಕುಮಾರಿಲಭಟ್ಟ ಅ್ರಣ್ಣರ ಪೇರಾ ಕೋಟ ತತ್‌ಕ್ಷಣು ಓರೇ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಭಿಕ್ಕುಹೀಳೆಲ್ಲಾ ಹಾತುಳ್ಳಕ್ಕ್ ಕಳ್ಳೂ ನುಗ್ಗೀನಹುಡಿ ಅವಾಕ್ಕಾನಾಳಾಂಗೊ. ಭರತಖಂಡತುಳ್ಳೆಲ್ಲಾ ಬೌದ್ಧಪಂಡಿತಾ ತಳಮಳಗುಟ್ಟರ ಪೇರ್ ಅದ್. ಕುಮಾರಿಲಭಟ್ಟಾ ವಂದ್ ಆಹ್ವಾನು ಕುಡತರಾಡಾ ಅ್ರಂಡಾಕ ಅಂದೆ ಪಾಖಂಡೀಯಾ ವಾಗ್ವಾದತಕ್ಕ್ ಅ್ರಂಟ್ ನಂಬಡೆದರಕ್ಕ್ ಉಕ್ಕಾಕಿಚ್ಚಿಕರದ್ ಧರ್ಮತಕ್ಕ್ ಪಣ್ಣರ ಅವಮಾನು ಅ್ರಂಟ್ ಚೊಲ್ಲೀ ಬಹುತೇಕಮಾನ ಪಂಡಿತಾ ತಪ್ಪಿಚ್ಚಿಕಾಂಡಿಂದ. ಆಹ್ವಾನತಾ ಸ್ವೀಕರಿಯಾಂಡಿಂದಿಲ್ಲ. ಇಂಗಿಕ್ಕರ ಎಲ್ಲಾರೂ ಅಫಾಡೆ ಪೇರಾ ಕೋಟಿಂದಾಳೇ ಪರಂತು ಆರೂ ಮುಖತಃ ಪಾರ್ತಿಂದಿಲ್ಲ. ತಂಗಡೆ ಕಣ್ಣಹೀಳಾ ಮಂಜನಕತ್ತೇ ಬಟ್ಟೇತೇ ಅ್ರಂಚಣ್ಣು ತಿಕ್ಕಿಂಡಮೇಲೆ ಭಟ್ಟಾ ದೃಢಮಾ ಉತ್ತರಿಚ್ಚಾಳಾಂಗೊ : 'ಶಿಷ್ಯನಾನವ್ಹುಂ ಗುರುಹೀಳಾ ಶಾಸ್ತ್ರಾರ್ಥತಕ್ಕ್ ಆಹ್ವಾನಿಯಕ್ಕೂಡಾದ್. ನಾ ಪ್ರಜ್ಞಾಘನು ಅ್ರಂಡ್. ಉಂಗಡೆ ಮತತ್ತೇ ವೈರಿ. ಉಂಗಡೆ ಮತತ್ತೇ ಖಂಡನೇಕಾಯಿಟೇ ನಾ ಇಂಗೆ ವಂದ್ ಮೋಸತಣ್ಣು ವಿದ್ಯಾಸಂಪಾದನೇ ಪಣ್ಣೀನೇ ಅ್ರಂಟ್ ಹೀಗಳಿಯರ ಮೂಲಕಮಾ ನಿಂಗಾ ಎನ್ನಾ ಶಿಷ್ಯತ್ವತಣ್ಣು ಮುಕ್ತನಾ ಪಣ್ಣೀನಿಹ್ಯೊ. ಇಪ್ಪೊ ನಾಸ್ತಿಕಮತತಾ ಸ್ವೀಕರಿಚ್ಚಿಂತಕ್ಕ್ ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತತಾ ಪಣ್ಣಿಕ್ಯರವರೀಕ್ ನಾ ಮುದಲತ್ತೇ ಕುಮಾರಿಲಭಟ್ಟಾಚಾರ್ಯನಂಡ್. ಆನಾಲೂ ಉಂಗಳಯೂ ಉಂಗಡೆ ಇಂದೆ ವಿದ್ಯಾಲಯತುಳ್ಳಿಕ್ಕರ ಓರೇ ಮೇಧಾವಿ ಪಂಡಿತಾಳಯೂ ಆಹ್ವಾನೂ ಪಣ್ಣಣಿ. ಇಂಡೇನು ಆನಾಕ ಇಂಡೇನು, ನಾಳೇಕಾನಾಕ ನಾಳೇಕ್ ಒಟ್ಟಕಾ ಸಭೇ ಶೇರಿಯಂಗೊ. ಉಂಗಡೆ ಮಹಾಮಹಾಪಂಡಿತಾಳೆಲ್ಲಾ ಒತ್ತೊತ್ತರಾ ಕೋಳರ ಪ್ರಶ್ನೆಹೀಳಕ್ಕ್ ನಾ ಉತ್ತರಿಯಣಿ.

1 ಅಳದಣು ಅ್ರಂಟ್ ಇಕ್ಕರ

ಅಪ್ಪಡಿಯೇ ನಾ ಕೋಳರ ಪ್ರಶ್ನೆಹೀಳಾ ನಿಂಗಳೆಲ್ಲಾ ಒತ್ತೊತ್ತರಾಯಿಟ್ ಅಥವಾ ಪರಸ್ಪರಮಾ ಸಮಾಲೋಚಿಚ್ಚಿ ಉತ್ತರಿಯಣು. ನಾ ಸೋತಾಕ ಬೌದ್ಧನಾಯಿಟೇ ಮುಂತೀವರಿಯಣಿ. ನಾ ಗೆದ್ದಾಕ ನಿಂಗಳೆಲ್ಲಾ ಬೌದ್ಧಮತತಾ ತ್ಯಜಿಚ್ಚಿ ವೈದಿಕಮತತಾ ಸ್ವೀಕರಿಯಣು. ನಿಂಗಾ ಪ್ರವಚನೂ ಪಣ್ಣಾಂಡಿಕ್ಕರಪೋದೇ ಮಧ್ಯೇ ಮಧ್ಯೇ ಉಂಗಡೆ ತರ್ಕತ್ತೇ ಪೊಳ್ಳತನು ಎನಕ್ ತೋಚಿ ಅಪ್ಪದೇ ಉಂಗಳಾ ಪ್ರಶ್ನಿಚ್ಚಿ ವಯಲ್ ಪಣ್ಣರ ಮನಸ್ಸ್ ವರಾಂಡಿಂದ್. ಗ್ರಂಥಭಂಡಾರತುಳ್ಳೆ ಅತ್ತಯೆಲ್ಲಾ ಓದಿ ದೃಢೂಪಣ್ಣಿಕ್ಯಾಂಡಿಂದೆ. ಆನಾಕ ಶಿಷ್ಯನಾಯಿಕ್ಕರಮ್ಮಣಾ ಗುರುಹೀಳಾ ಆಹ್ವಾನಿಯಕ್ಕೂಡಾದ್ ಅ್ರಣ್ಣರ ಸತ್ಸಂಪ್ರದಾಯತಕ್ಕ್ ಕಟ್ಟುಳಂದ್ ಸೊಸ್ತಮಾ ಇಂದೆ. ನಿರಾಧಾರಮಾ ವೇದನಿಂದೇಯಾ ಕೋಟೂ ಉತ್ತರೀಲಹಾದ[1] ಅಸಹಾಯಕಮಾನ ಸ್ಥಿತೀಲೆ ರಾಣಿ ಅ್ರಣ್ಣರ ಕಾರಣತಣ್ಣು ಎಂದೆ ಕಣ್ಣಹೀಳುಳ್ಳೆ ನೀರ್ ವರಾಂಡಿಂದ್.'

ವರ್ಗತ್ತೇ ಕುಚ್ಚುಳ್ಳು ಸ್ತಬ್ಧಮಾಚ್. ಪರಿಸ್ಥಿತೀಯಾ ಅ್ರಪ್ಪಡಿ ಗ್ರಹಿಯಣು ಅ್ರಣ್ಣರ, ಅ್ರಪ್ಪಡಿ ನಿಭಾಯಿಯಣು ಅ್ರಣ್ಣರ, ವಳೀಕಾಣಾದೇ ಭಿಕ್ಕುಹೀಳೂ ಫೆರೀ ವಯಸ್ಸತ್ತೇವಾ ಆನ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಹೀಳೂ ಎಲ್ಲಾ ಒತ್ತರ ಮೊಖತಾ ಒತ್ತರು ಪಾತಕಂಡ್ ಮೌನತುಳ್ಳೆ ಅರ್ಥವಿನಿಮಯತಾ ಪಣ್ಣಿಕ್ಯಕ್ಕ್ ಪರಪಟ್ಟ. ಪಂಡಿತಾಳಾನ ಧರ್ಮಪಾಲಾ ಚಕಿತಾಳಾನ. ಅ್ರತ್ಥನಿಯೋ ಕ್ಷಣಂಗಾ ಆನಮೇಲೆ ಅವಾ ತಂಗಡೆ ಆಸನತಣ್ಣು ಓಂದ್, 'ಇತ್ಥಾ ಅಪ್ರಾಮಾಣಿಕಮಾನ ಉದ್ದೇಶತ್ತೇ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಇಕ್ಕರ ವೃಂದತುಳ್ಳೆ ನಾ ಪ್ರವಚನೂ ಪಣ್ಣರದಿಲ್ಲೆ. ತಂದೆ ಮತತುಳ್ಳೆ ಸತ್ಯೂ ಇಂದಿಂದಾಕ ಇಪ್ಪಡಿ ಕಳ್ಳತನತಣ್ಣು ನುಶ್ಚ್‌ವಂದ್ ನಂಬಡೇತಾ ಕಲವರ ಅಗತ್ಯಮೇ ಇಂದಿಲ್ಲ. ವ್ಯಕ್ತೀಲೇ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕತೇತೇ ಶುದ್ಧಿ ಇಲ್ಲಾದೇಪೋನಪೊ ಅವಂದೆ ವಾದತುಳ್ಳೆ ಅದ್ ಅ್ರಪ್ಪಡಿ ಸಾಧಿಯಂದ್? ಇಂತೀವರೀಕ್ ನಂಬಳುಳ್ಳೆ ಚೋರವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯಾಯಿಂದ್ ಪತ್ತಾ ಆನವಂದೆಕುಟ್ಟೆ ವಾಗ್ವಾದತಕ್ಕ್ ಉಕ್ಕಾಕಂಗೊ ಅ್ರಂಟ್ ಎಂದೆ ಸೋದರಾಳಕ್ಕ್ ಚೊಲ್ಲವಾ? ಇಂಡೇನಮೇ ನೀ ನಾಲಂದತ್ತೇ ಮಹಾದ್ವಾರತಣ್ಣು ಪರಂಬಕ್ಕ್ ನಡವಣು. ಇಲ್ಲಂದಾಕ ಪರಂಬಕ್ಕ್ ದಬ್ಬಿಯಣಿ' ಅ್ರಂಟ್ ಚೊಲ್ಲಿ ಕುಚ್ಚುಳ್ಳಣ್ಣು ಪರಂಬಕ್ಕ್ ಪೋನಾಳಾಂಗೊ.

ಅವಾ ಪೋಯಿಂದೇ ತಡವ್, ಕುಚ್ಚುಳ್ಳೆ ಗುಜುಗುಜು ಶುರುವಾಚ್. ಭಟ್ಟಾಚಾರ್ಯಾ ಆಹ್ವಾನಿಯರ ದೃಷ್ಟೀಯಾ ಬದಲಾಯಿಪಿಯಾದೇ ಚುತ್ತಾಪಾತಾಳಾಂಗೊ. ಮೂಲೇಲೆ ಉಕ್ಕಾಕಂಡಿಂದ ಒರು ಸಹವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಓಂದ್ ನಿಂಡ್, 'ನೀ ಭಂಡು, ಲಂಡು, ಚೋರು, ವೇಷಾಂತರಿ, ಠಕ್ಕು' ಅ್ರಂಟ್ ವೈಗಳಂಗಡೆ ಸರಮಾಲೇಯೇ ಚೊರಿವಿಚ್ಚಿದ್. ಇನ್ನೂ ಕೆಲಫಿಯಾ ಧ್ವನೀ ಶೇರಿಚ್ಚಿಹೀನ. ವಾರ್ಥೇತೇ ಆವೇಶತುಳ್ಳೆ ಕೆಲಫಿಯಾ ಓಂದ್ ಹತ್ತಿರತಕ್ಕ್ ವಂದ್ ಕೈಯಾ ಅ್ರಡತಹೀನ. ಭಟ್ಟಾಚಾರ್ಯ ಅ್ರತ್ತಯೋ ಚೊಲ್ಲಕ್ಕ್ ಪ್ರಯತ್ನಿಚ್ಚ. ಆನಾಕ ಆರಕ್ಕೂ ಕೋಟಿಲ್ಲ. ಆರೋ ಒಂಡು ಕೈ ಅ್ರಡತ್ ಅ್ರಣಬಿದ್ ವರ್ಷತ್ತೇ ವೃದ್ಧಂದೆ ಬೆನ್ನಕ್ಕ್ ಹೊಡಿಂಜಿದ್. ನಿಂಡವಾಳ್ಳಕ್ಕೂ ಸ್ಫೂರ್ತಿ ವಂದ್. ಅ್ರತ್ಥನಿಯೋ ಜನು ಮುಂತೀಕ್ ನುಗ್ಗಿ ಒಡಂಬು ಮೊಖು ಅ್ರಂಟ್ ಪಾರಾದೇ ತದಕಕ್ಕ್ ಆರಂಭಿಚ್ಚಿಹೀನ. ಅತ್ಥನೇಂದುಳ್ಳೆ ಆಡೇದೋ ವಿರಲ್ ಚುಚ್ಚಿ ವೃದ್ಧಾಡೆ ಅ್ರಡಕಣ್ಣಣ್ಣು ರಕ್ತು ವಂದ್. ವರ್ಗತುಳ್ಳೆ ಗಲಾಟಾ ಶುರುವಾಯಿಂದ್ ಪರಂಬೆಪೋಯಿಂದ ಧರ್ಮಪಾಲಾಳಕ್ಕ್ ಕೋಟ್ ಅವಾ ತಿರಂಬೀ ವಂದ್ ಉಡವಿಯಾದೇ ಇಂದಾಕ ವೃದ್ಧಾ ಚತ್ತೇಪೊಹಾಂಡಿಂದ. ಇವನಾ ಕೊಂದಾಕ ಪಾಪಮಿಲ್ಲ ಅ್ರಂಟ್ ಕೂಹಿ ಕೆಲಫಿಯಾ ವಾದಿಚ್ಚಿಹೀನಯಾಂಗೊ. ಪ್ರಜ್ಞಾತಪ್ಪೀಂದ ವೃದ್ಧಾಳಕ್ಕ್ ಧರ್ಮಪಾಲಾ ಔಷಧೋಪಚಾರತಾ ಪಣ್ಣಿಚ್ಚಾಳಾಂಗೊ. ಭರತಖಂಡತ್ತೇ ವೈದಿಕಾಳುಳ್ಳೆಲ್ಲಾ ಖ್ಯಾತಾಳಾನ[2] ಇಂದೆ ಕುಮಾರಿಲಭಟ್ಟಾ ನಾಲಂದತುಳ್ಳೆ ಏಟಾ ತಿಂಡ್ ಚತ್ತಾ ಅ್ರಂಟ್ ತೆರಿಂಜ್‌ವಂದಾಕ ವೈದಿಕನಿಷ್ಠಾ ಇಕ್ಕರ ರಾಜಂಗ ಅತ್ತುಳ್ಳೂ ಗುರ್ಜರಪ್ರತೀಹಾರಾ ಕುಡರ ಧನಸಹಾಯತಯೂ ದತ್ತೀಯೂ ನಿಲ್ಲಿಪೀಲಾಂ ಅ್ರಣ್ಣರ ಎಚ್ಚರತಾ ವಿಹಾರಪಾಲಾ ಕುಡತಾಳಾಂಗೊ. ಅ್ರಂತೂ ಪ್ರಜ್ಞಾ ವಂದ್ ಒರುನಾ ಸುಧಾರಿಚ್ಚಿಕಂಡಮೇಲೆ ಕುಮಾರಿಲಭಟ್ಟಾ ಕೋಲಾ ಊರಿಕಿಂಡ್ ಮಹಾದ್ವಾರತ್ತೇ ಮೂಲಕಮಾ ನಡಂದ್ ಪರಪಟ್ಟ ಪೋನಾಳಾಂಗೋ.

---

1 ಉತ್ತರಿಯಕ್ಕಹಾದ 2 ಖ್ಯಾತಾ ಆನ

ಅಘಾಳ್ಕಾ ಆ್ರಂಡೂ ಸಂಧಿಯಂದಾಲೂ ಪಿಂತೀಲೆ ಕೂಡ ಕುಮಾರಿಲಭಟ್ಟಾ ಆ್ರಂಡಾಕ ಎನಕ್ ವಿಶೇಷಮಾನ ಪ್ರೀತಿಗೌರವಂಗಾ ಇಂದಹೀನ. ಎಂದೆ ಗುರುಹೀಳಾನ ಮಂಡನಮಿಶ್ರಾಡೆ ಗುರುಹಾ ಅಘಾಳ್ಕ. ಮಂಡನಮಿಶ್ರಾ ಪ್ರವಚನತ್ತೇ ಮಧ್ಯತುಳ್ಳೆ ಅಪ್ಪಪ್ಪೊ ಆ್ರತ್ಥನಿಯೋ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಂಗಳಾ ಚೊಲ್ಲೀ ಇತಿ ಕುಮಾರಿಲಭಟ್ಟಾಚಾರ್ಯಃ ಆ್ರಂಟ್ ಚೊಲ್ಲಾಂಡಿಂದ. ಶಬರಸ್ವಾಮಿಹೀಡೆ ಮೀಮಾಂಸಾಭಾಷ್ಯತಮೇಲೆ ಅವಾ ಆ್ರಳದೀಕರ ಶ್ಲೋಕವಾರ್ತಿಕ, ತಂತ್ರವಾರ್ತಿಕ ಅಪ್ಪಡಿಯೇ ಟುಪ್‌ಟಿಕಾ ಆ್ರಣ್ಣರ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಂಗಳಂತೂ ಪ್ರಸಿದ್ಧಮಾನಘಿಯ. ವಿವರಮಾನ ಅಧ್ಯಯನತಾ ಪಣ್ಣೀತಿಲ್ಲೀನಾನಾಲೂ ಪಾಠಶಾಲೇತೇ ಗ್ರಂಥಭಂಡಾರತಕ್ಕ ಅಘಿಡೆ ಆ್ರಂಜ್ ಪ್ರತಿಹೀಳಾ ಆ್ರಳದೀಕುಡತರಾಣಿ. ದುಂಡಾನ ಅಕ್ಷರು, ಸ್ಖಾಲಿತ್ಯಮಿಲ್ಲಾದೇ ಪ್ರತಿ ಪಣ್ಣರ ಭಾಷಾಜ್ಞಾನು ಅಪ್ಪಡಿಯೇ ಎಚ್ಚರಂಗಾ ಇಂದಿಂತಣ್ಣು ಗುರುಹಾ ಎನಕ್ ಇಂದೆ ಕಾರ್ಯತಾ ವಹಿಚ್ಚಿಂದ. ತಂಗಡೆ ಗುರುಹಾ ಬಹುಭಾಷಾ ವಿಶಾರದಾ ಆ್ರಂಟೂ ಮಂಡನಮಿಶ್ರಾ ಚೊಲ್ಲಾಂಡಿಂದ. ಅಲ್ಲಾದೇ ಎಂಗಳಕ್ಕ ಅಷ್ಟಾಧ್ಯಾಯಿ ಅಪ್ಪಡಿಯೇ ಮಹಾಭಾಷ್ಯಂಗಳಾ ಪಾಠೂಪಣ್ಣಾಂಡಿಂದ ಗುರುಪತ್ನಿ ಭಾರತೀದೇವಿ ಕುಮಾರಿಲಾಡೆ ತಂಗ್ಯ. ಅಣ್ಣಯ್ಯನಣ್ಣು ಪಾಠತಾಚೊಲ್ಲಿಚ್ಚಿಕಂಡ್ ವಿದ್ಯಾವಿಶಾರದೆಯಾಯಿಂದ ಅವಳಾ ಗುರುಹೀಡೆ ಅಪೇಕ್ಷೀವೇರೇಕ್ ಮಂಡನಮಿಶ್ರಾ ವಿವಾಹವಾನಾಳಾಂಗೊ. ಅಧ್ಯಯನು ಅಧ್ಯಾಪನು ಓರೇ ಆ್ರಂದೆ ನಿತ್ಯನೈಮಿತ್ತಿಕಕರ್ಮಂಗಳುಳ್ಳೆ ತಂದೆ ಅಣ್ಣಯ್ಯು ಹೆಂಬಾ ಕಟ್ಟ್‌ನಿಟ್ಟತ್ತೇ ಮನುಷ್ಯಾ ಆ್ರಂಟ್ ಒರುಕಾ ಅವಳೇ ಎನಕ್ ಚೊಲ್ಲೀಂದಾ. ಅಮ್ಮಾಮಿ, ಪಾಠಶಾಲೇತೇ ನಿಯಮಂಗಾ ಅತಿಕಠಿಣಮಂಡ? ಆ್ರಂಟ್ ನಾ ಕೋಟಿಂದೆ. ಇಂದೆ ಪ್ರಶ್ನೀಯಾ ಗುರುಹೀಳುಳ್ಳೆ ಕೋಕರ ಧೈರ್ಯಮಿಂದಿಲ್ಲ. ಉಪಾಧ್ಯಾಯಿನಿ ಆನಾಲೂ ಪ್ರೀತೀ ಸಲಿಗೇಣ್ಣೂ ಇರಾಂಡಿಂದ ಅವಳಾ ಕೋಳರತ್ಥನ ಧೈರ್ಯಮಿಂದ್. 'ಸ್ವತಃ ಅಣ್ಣಯ್ಯಂದೆ ಕೈಕೀಳೆ ಓದೀನವೇ ನಾ. ಆನಾಲೂ ನಾ ಪಾಲಿಚ್ಚ ಕಠಿಣಮಾನ ನಿಯಮತ್ತೇ ದಶಾಂಶಮೂ ಇಂಗೆ ಉಂಗಳಕ್ಕಿಲ್ಲ, ತೆರಿಂರ್ಯೊ,' ಆ್ರಂಟ್ ಚೊಲ್ಲೀಂದಾ. ಮಾತೃಸ್ವಭಾವತ್ತೇ ಅವಡೆ ಉಪಸ್ಥಿತೀಣ್ಣು ಕಾಠಿಣ್ಯು ಕಮ್ಮಿಯಾಯಿಂದ್ ಆ್ರಣ್ಣರದ್ ಎಲ್ಲಾ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಹೀಳಕ್ಕೂ ತೆರಿಂಜಿಂದ ವಿಷಯು.

ಕುಮಾರಿಲಭಟ್ಟಾ ಪ್ರಜ್ಞಾಘನ ಆ್ರಣ್ಣರ ನಾಮಾಂತರತಾ ಪಣ್ಣಿಕಿಂಡ್ ಧರ್ಮಪಾಲಾಳಣ್ಣಮೇ ಪಾಠೂ ಚೊಲ್ಲಿಚ್ಚಿಕಾಂಡಿಂದ ರಹಸ್ಯು ವಯಲಾಯಿಟ್ ಸಹಪಾಠಿಹೀಳಣ್ಣು ಏಟಾ ತಿಂಡ್ ಪರಂಬಕ್ಕ ಪೋಡಿಚ್ಚಿಕಂಡ ವಿಷಯು ಒರು ವಾರತುಳ್ಳೆ ಉನ್ನತವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಹೀಳಕ್ಕೆಲ್ಲಾ ತೆರಿಂಜಿಂದ್. ಅತ್ಥಾ ಇನ್ನೂ ದಾರಾನೂ ಇಂದಾಕ ಅಘಿಳಕ್ಕ ಎಚ್ಚರಿಕೇತೇ ಘಟನಾ ಆ್ರಣ್ಣರ ರೀತೀಲೆ ಅತ್ತಕ್ಕ ಪ್ರಚಾರತಯೂ ಕುಡತಿಂದ. ರಹಸ್ಯವಿದ್ಯೆಹೀಳಾ ಸಂಪಾದಿಯಕ್ಕ ವೇಷತಾ ಮರತಿಕಿಂಡ್ ಗುರುಹೀಡೆ ಬಡೇಕ್ ಪೊಹರದ್ ತೀರಾ ಅಪೂರ್ವಮೋದೂ ಆಯಿಂದಿಲ್ಲ. ವೇದವೇದಾಂಗ ಪಾರಂಗತಾಳೇ ಬೌದ್ಧಾಳಾಯಿಟ್ ಪರಿವರ್ತಿತಾ ಅಹರ ದೀರ್ಘಮಾನ ಪರಂಪರೆಯೇ ಇಂದತಣ್ಣು[1] ಬೌದ್ಧಾ ಇಪ್ಪಡಿ ವೇಷತಾ ಮರತಿಕಿಂಡ್ ವೈದಿಕಗುರುಹೀಳಾ ಆಶ್ರಯಿಯರ ಅಗತ್ಯು ಇಂದಿಲ್ಲ. ಭಳತ್ತ ಪುಬ್ಬು, ಚೊವೀ ಮೇಲತ್ತೇ ಭಳತ್ತ ಮೈರ್, ಮುಂಡನೂ ಪಣ್ಣಿಚ್ಚ ಬೊಕ್ಕತಲ, ಬೌದ್ಧಭಿಕ್ಷೂಂದೆ ಮಂಜನಕತ್ತೇ ವಸ್ತ್ರಂಗಡೆ ಪ್ರಜ್ಞಾಘನಾಡೆ ಚಿತ್ರಮೇ ಎಂದೆ ಕಣ್ಣತ್ತೇ ಮುಂತೀಲೆ ಸದಾ ಕಾಣಿಚ್ಚಿಕಕ್ಕ ಶುರುವಾಚಿ. ಇಂದೆ ವಯಸ್ಸುಳ್ಳೆ ಜೀವಾಪಾಯತಾ ಲೆಕ್ಕಿಯಾದೇ, ಇಪ್ಪಡಿ ವಂದ್ ವಿರುದ್ಧಮತತ್ತೇ ಸೂಕ್ಷ್ಮಾತಿ ಸೂಕ್ಷ್ಮಮಾನ ಅಳೆಹೀಳಯೆಲ್ಲಾ ಅಘಿಡೆ ಪರಂಪರೇತೇ ಗುರೂಣ್ಣಮೇ ಕಲವರ ಅಘಾಡೆ ಸಾಹಸತಕ್ಕ ಎಂದೆ ಮನಸ್ಸ್ ಶರಣಾಚಿ. ಇಂಗಣ್ಣು ಆ್ರಂತೀಕ್ ಪೋನ? ಪತ್ತೇ ಪಣ್ಣಣು. ಅಘಾಳ್ಕಾ ಹುಡುಕಿಕಿಂಡ್ ಪೊಹಣು, ಆ್ರಣ್ಣಿಯಕ್ಕ ಶುರುವಾಚಿ.

ಸ್ಥಪತೀಯಾ ಪಾಕಕ್ಕ ಪೋನೆ. ಅವುಂ ಮಣ್ಣುಳ್ಳೆ ಯುಗನದ್ಧತ್ತೇ ಇನ್ನೂ ಮೂಡು ಮಾದರಿಹೀಳಾ ಪಣ್ಣೀನ್ನ. ಒಂಡಕ್ಕಣ್ಣೂ ಒಂಡು ಭಾವಸಮಾವೇಶತುಳ್ಳೂ ಶರೀರಾಕೃತೀತೇ ಸಹಜತೇಲೂ ಉತ್ತಮಮಾ ಇಂದ್. 'ಇಘಿಳಾ ಪಾರಂಗೊ, ಆ್ರಪ್ಪಡಿ ರಾನ್ನ?' ಆ್ರಂಣ. ಎಂದೆ ಮೆಚ್ಚಾ ಸೂಚಿಚ್ಚೆ. ಅತ್ಥೀಮೇಲೆ ಪ್ರಜ್ಞಾಘನಾಡೆ ವಿಷಯಮಾ ಕೋಟೆ. ಅವನಕ್ಕೂ ವಿಷಯು ತೆರಿಂಜಿಂದ್. 'ಶಿಲ್ಪವಿದ್ಯತುಳ್ಳೂ ಪೊಯ್ಯಾ ಚೊಲ್ಲಿಕಿಂಡ್ ವಂದ್ ಶಿಷ್ಯವೃತ್ತೀ ಪಣ್ಣೀ ಕಲವರದ್ ಹೆಚ್ಚಹಾಂಡರಾಂದ್. ತಂಗಡೆ ಕುಲತಣ್ಣು ಪರಂಬತ್ತೇವಾಳ್ಳಕ್ಕ, ಅತ್ತುಳ್ಳೂ ಕುಟುಂಬತ್ತೇ ಪರಂಬತ್ತೇವಾಳ್ಳಕ್ಕ ಚೊಲ್ಲೀ

1 ಇಂದಿಂತಣ್ಣು

ಕುಡಾವದೇ ಅತ್ತಕ್ಕ್ ಕಾರಣು’ ಅ್ರಂಣ. ನಾ ನಾಲಂದತಣ್ಣು ಪರಪಟ್ಟ್ ಪೊಹಣಿ ಅ್ರಂಟ್ ಅವನಕ್ಕ್ ಚೊಲ್ಲೀನೆ. ಅವನೂ ಸಧ್ಯತುಳ್ಳೆ ಮಥುರೇಕ್ ತಿರಂಬೀಪೊಹರ ಆಲೋಚನೇಲಿನ್ನ. ಇಂಗೆ ಕಲವರತಯೆಲ್ಲಾ ಕಲತಾಚ್. ಮಥುರೇಲಿಕ್ಕರ ಕುಟುಂಬತಾ ಬೇಗೂ ಶೇರಿಕ್ಯರ ಆಶಾ ಆಯಿರಾಂದ್. ಅಂಗತ್ತೇ ಶಿಲ್ಪತ್ತೇ ಕಾರ್ಯತಾ ಚುರುಕಾ ಆರಂಭಿಯಣು ಅ್ರಣ್ಣರ ತಂದೆ ಯೋಜನೇಯ ಚೊಲ್ಲೀನಾ.

ನಾಲಂದತಣ್ಣು ಪರಂಬಕ್ಕ್ ವಂದಮೇಲೆ ಅ್ರಂದೆ ದಿಕ್ಕುಳ್ಳೆ ನಡವಣು ಅ್ರಣ್ಣರ ನಿಶ್ಚಯಮೂ ಎನ್ನುಳ್ಳೆ ಆಯಿಂದಿಲ್ಲ. ಪೂರ್ವತಕ್ಕ್ ಪೋನಾಕ ಪಾಲರಾಜ್ಯು, ವಾಯವ್ಯತಕ್ಕ್ ಪಾಟಲಿಪುತ್ರು ಅ್ರಣ್ಣರತ್ಥನ ತೆರಿಂಜಿಂದ್. ಪಾಟಲಿಪುತ್ರತುಳ್ಳೆ ಇಪ್ಪೊ ನಾಟಕಮಂಡಲೀಯೂ ಇಕ್ಕರದಿಲ್ಲ. ಚಂದ್ರಿಕೇಯೂ ಇಕ್ಕರದಿಲ್ಲ ಅ್ರಣ್ಣರದ್ ತೆರಿಂಜಿಂದ್. ಇಂದಾಲೂ ಅವಳಾ ಪಾರಾದೆ ಎಂದೆ ಪಾಡಕ್ಕ್ ನಾ ಪ್ರಯಾಣೂ ಪಣ್ಣರತಕ್ಕ್ ಶಕ್ತು ಅ್ರಣ್ಣರ ಸ್ವಪ್ರಜ್ಞಾ ಪರಂದದ್. ಅಂದೆ ವಳೀಲೇ ಇಂತೀಕ್ ವಂದಿಂದೆ. ಸಾಯಂಕಾಲತಮ್ಮಾ ನಡಂದಮೇಲೆ ಭರತಗ್ರಾಮಾ ಅ್ರಣ್ಣರ ಒರು ಊರು ಶಿಕ್ಕೀತ್. ಆರಾನೂ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಾಡೆ ಹಾಂ ರಾಂದಾ ಅ್ರಂಟ್ ವಿಚಾರಿಚ್ಚೆ. ಚೂಟು ತಿಂಡಿಹೀಳಕ್ಕ್ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಾಡೆ ಹಾಮೇ ಅಹಣು ಅ್ರಣ್ಣರ ನಿಯಮತಾ ಉಟ್ಟ್ ಅ್ರತ್ಥನಿಯೋ ವರ್ಷಂಗಳಾಯಿಂದಹೀನ. ಕುಮಾರಿಲಭಟ್ಟಾಳಾ ಹುಡುಕರ ರೀತೀಯಾ ಪತ್ತೇಪಣ್ಣರದ್ ಎಂದೆ ಉದ್ದೇಶಮಾಯಿಂದ್. ಪತ್ತ್ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಕುಟುಂಬಂಗಡೆ ಒರು ಕೇರೀಯೇ ರಾಂದ್ ಅ್ರಂಟ್ ತೆರಿಂಜಿದ್. ಅಂದೆ ಕೇರೀಯಾ ಪೀಂಜ್ ಅಫಾಳ್ಳುಳ್ಳೆಲ್ಲಾ ವೇದವಿದ್ಯತುಳ್ಳೂ ಕರ್ಮಂಗಳುಳ್ಳೂ ಹೆಚ್ಚ್ ಪ್ರತಿಷ್ಠಿತಾಳಾನವಾಳ್ಳಾ ವಿಚಾರಿಚ್ಚೆ. ಅಗ್ನಿಮಿಶ್ರ ಅ್ರಣ್ಣರವಾಡೆ ಹಾತಾ ಕಾಟೀನ. ತಾರಾವತೀತೇ ನಾಗಭಟ್ಟು, ಗಯಾತಕ್ಕ್ ಪೋಯಿಟ್ ಪಿಂತಿರಂಬಾಂಡ್‌ರಾಣಿ ಅ್ರಂಟ್ ಚೊಲ್ಲಿಕಿಂಡ್ ಅಫಾಳ್ಳುಳ್ಳೆ ರಾತ್ರೀತೇ ಆಶ್ರಯತಾ ಕೋಟಕಂಡೆ. ಅಪ್ಪಡಿಯೇ ವಾರ್ಥೇ ಅ್ರಡತ್ ವೈದಿಕ ಪರಂಪರೇತೇ ಶ್ರದ್ಧೇತೇ ವಿಷಯಮಾ ವಿಚಾರಿಚ್ಚೆ. ಅವಾ ಕುಮಾರಿಲಭಟ್ಟಾಡೆ ಪೇರಾ ಕೋಟಿಂದ. ಭಟ್ಟಾ ಬೌದ್ಧಮತತಾ ಸ್ವೀಕರಿಚ್ಚಹುಡಿ ವೇಷಾಂತರಿಚ್ಚಿಕ್‌ಂಡ್ ನಾಲಂದತುಳ್ಳಿಂದದ್, ಅಂಗೆ ಅಫಾಳ್ಳಾ ಪುಡಿಚಿ ಹೊಡೆಂಜಿಂದ್ ಇತ್ಯಾದಿಯಾ ಎನಕ್ ತೆರಿಂಜತಯೆಲ್ಲಾ ಚೊಲ್ಲೀನೆ. ಮಿಶ್ರಾ ಭೀತಾಳಾನ. ಕೇರೀತೇ ಓರೇ ವೈದಿಕ ಕುಟುಂಬಂಗಡೆ ಮುಖ್ಯಾಳಯೆಲ್ಲಾ ಅಳಿವಿಪಿಚ್ಚ. ಇತ್ಥನ ಹತ್ತಿರತುಳ್ಳಿಂದ್ ತಂಗಳಕ್ಕ್ ಓದೂ ತೆರಿಂಜಿಲ್ಲಾ ಅ್ರಂಟ್ ಎಲ್ಲಾರಕ್ಕೂ ಆಶ್ಚರ್ಯು. ಇದ್ ನಿಜಮಾ? ಅ್ರಂಡಾ. ‘ಕಾದೋಡೆ ಕೋಟರಾಣಿ. ಭಟ್ಟಾಳಾ ಹುಡುಕಣು ಅ್ರಂಟ್ ಮನಸ್ಸಾಯಿರಾಂದ್. ಅ್ರಪ್ಪಡಿ, ಅ್ರಂಗೆ ಹುಡುಕಣು?’ ಅ್ರಂಡೆ.

‘ಇಪ್ಪಡಿ ವೇಷಾಂತರೂ ಪಣ್ಣಿಕಿಂಡ್ ವರರವಾ ಪರಪಡರ ಮುದಲು ತಂಗಡೆ ಶಿಷ್ಯಾಳಕ್ಕ್ ತೆರಿವಿಚ್ಚಿಕ್ಕಡ. ಕುಮಾರಿಲಭಟ್ಟಾಡೆ ಮೂಲ ಆಶ್ರಮು ಪ್ರಯಾಗತುಳ್ಳೆ ರಾಂದ್ ಅ್ರಂಟ್ ಕೋಟ್‌ರಾಣು. ನಿಂಗಾ ಅಂತೀಕ್ ಪೋನಾಕ ಅತ್ಥನೇಂದುಳ್ಳೆ ಅವಾ ತಲಪೀ ಇಕ್ಕಲಾಂ. ಅಥವಾ ವಳೀಲೆ ಕಾಶೀಉಳ್ಳೆ ವಿಚಾರಿಯಂಗೊ. ಅಫಾಡೆ ಪೇರಾ ಕೋಳಾದವಾ ಆರ್?’ ಅ್ರಣ್ಣರ ಅಭಿಪ್ರಾಯು ಚರ್ಚಾ ಆನಮೇಲೆ ಕಾಣಿಚ್ಚಿದ್.

ಖಾಯಿಲಾ ಆಯಿಟ್ ಪಾಟಲಿಪುತ್ರತಕ್ಕೂ ಕಾಶೀಕೂ ಮಧ್ಯೆ ಶಿಕ್ಕರ ಕುಂಭ ಅ್ರಣ್ಣರ ಊರತ್ತೇ ಒತ್ತು ಸದ್ಗೃಹಸ್ಥಾಡೆ ಹಾತೇ ಜಗಲೀ ಮೇಲೆ ತುಂಕಿಂಡಿಂದೆ. ಅಫಾಡೆ ಔಷಧೋಪಚಾರಂಗಳಣ್ಣು ಚೇತರಿಚ್ಚಿಕಂಡ್ ಮುಂತೀಕ್ ನಡಂದ್ ಕಾಶೀಲೆ ಒರು ವಾರು ಇಂದ್ ಕುಮಾರಿಲಭಟ್ಟಾಳಾ ವಿಚಾರಿಚ್ಚ ಮೇಲೆ ಪ್ರಯಾಗತಕ್ಕ್ ಪೋನೆ. ದೈಹಿಕಮಾನ ಆಯಾಸಮಿಂದಾಲೂ ಚಿತ್ತತುಳ್ಳೆ ಶೂನ್ಯಮಿಂದಿಲ್ಲ. ಕುಮಾರಿಲಭಟ್ಟಾಡೆ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವಮೇ ಹೆಂಬಿಕಿಂಡಿಂದ್. ಇಂದೆ ವಯುಸ್ಸಂದುಳ್ಳೆ ಶೂನ್ಯಮತತ್ತೇ ತರ್ಕಮೂಲಂಗಳಾ ಅಭ್ಯಾಸೂ ಪಣ್ಣರ ಉತ್ಸಾಹು, ಅತ್ಥೇಮೇಲೆ ಶೂನ್ಯಾಚಾರ್ಯಮಾಳಕ್ಕ್ ಪಂಥಾಹ್ವಾನತಾ ಕುಡತ್ ಸೋಲಿಪಿಯರ ಶಕ್ತಿಸನ್ನಾಹಂಗಾ. ಶೂನ್ಯ ಅ್ರಣ್ಣರದ್ ತಾತ್ಕಾಲಿಕಮಾ ಮನಸ್ಸಾ ಕವಿಯರ ಸ್ಥಿತಿ ಮಾತ್ರು ಅ್ರಣ್ಣಿಯಕ್ಕ್ ಶುರುವಾಚಿ.

ಪ್ರಯಾಗತಕ್ಕ್ ಪೋನಪ್ಪೊ ಕುಮಾರಿಲಾ ಶಿಕ್ಕೀನಾ. ವಲತಣ್ಣು ಯಮುನಾ ಅ್ರಡತಣ್ಣು ಗಂಗಾ ಹರಿಂಜಿ ಸಂಗಮಿಯರ ಸ್ಥಾನತ್ತೇ ಪಾದಿಕ್ರೋಶು ಧೂರತಮೇಲೆ ಇಟ್ಟಾಯಣ್ಣು ಕಟ್ಟೀನ ಸಾಧಾರಣಮಾನ ಘೆರೀ ಕಟ್ಟಡತ್ತೇ ಆಶ್ರಮು. ಮಗ್ಗಲುಳ್ಳೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕಮಾ ಕಟ್ಟೀಂದ ಯಜ್ಞಶಾಲೇಣ್ಣು ಹೋಮಧೂಮಾದಿಹೀಡೆ ಪರಿಮಳೂ ವರಾಂಡಿಂದ್. ಇಡೀ ಅವರಣತುಳ್ಳೆ ಆಶ್ರಮತ್ತೇ ತ್ಯಾಗಭಾವೂ ಇಂದೇ ಪರಂತು ಬಡತನು ಇಂದಿಲ್ಲ. ಕಟ್ಟಡತ್ತೇ ಪರಂಬಹಡೇತೇ ಅರಂಗಾ ರಂಡ್ ಆಳಹಾ ಪೆರಕಾಂಡಿಂದಹೀನ. ಪಿಂಭಾಗತುಳ್ಳೆ ಉಮೀತೇ ರಂಡ್ ಆಳೆತ್ತರತ್ತೇ ರಾಶಿ ಚೊರಂಜಿಂದ್. ಅಪರಾಹ್ನು ಕಳಿಂಜ್ ಸಾಯಂಕಾಲು ಅಹರ ಸಮಯು. ಆಳಹೀಳುಳ್ಳೆ ಒಂಡಾ ಕೋಟೆ, 'ಭಟ್ಟಾಚಾರ್ಯಾಳಾ ಪಾರಕ್ಕ್ ವಂದರಾಣಿ.'

'ಇಂಗೆ ಉಕ್ಕಾಕಂಗೊ,' ಅ್ರಂಟ್ ಚೊಲ್ಲೀ ಜಗಲೀಯಾ ಕಾಟೀತ್.

ಸ್ವಲ್ಪು ಪೋದೇಕ್ ಭಟ್ಟಾ ಪರಂಬಕ್ಕ್ ವಂದ. ಭಳತ್ತ ಪಂಚೇ ಉಡತಿ ಭಳತ್ತ ಉತ್ತರೀಯತಾ ಪೋತಿಕಿಂಡಿಂದ. ತಲಾ ಸಂಪೂರ್ಣಮಾ ಬೊಕ್ಕಾಯಿಂದಿಲ್ಲ. ಗೋಪಾದತಗಲೂ ಶಿಖಾ ವಳಂಜಿಂದ್. ಅದೇ ಭಳತ್ತ ಪುಬ್ಬಹ. ಚೊವೀಮೇಲೆ ಭಳತ್ತ ಮ್ಯೆರ್. ಕಣ್ಣಹೀಳುಳ್ಳೆ ಪ್ರಖರತೇ ಜೊತೇಕ್ ನಿಯಮಪಾಲನೇತೇ ಬಿಗಿ. ಒಂಡೂ ಉಳಾದ ಘಟ್ಟಿಯಾನ ಪಲ್ಲಹ. ಕಂಡ ತತ್‌ಕ್ಷಣು ಓಂದ್ ಪ್ರವರತಾ ಚೊಲ್ಲಿಕಿಂಡ್ ಪಾದಂಗಳಕ್ಕ್ ನಮಸ್ಕಾರು ಪಣ್ಣೀನೆ. 'ನಾಲಂದತಣ್ಣು ನೇರಮಾ ವರಾಂಡರಾಡಿಹೀಳಾ? ಪಾತಾಕ ನಡಂದ್ ವಂದಹುಡಿ ಕಾಣಡಿಹ್ಯೊ. ನಾವೇತೇ ಪ್ರಯಾಣತಕ್ಕ್ ಪಣು ಇಂದಿಲ್ಲಾಂಟ್ ಕಾಣಂದ್,' ಅ್ರಂಡಾ. ಇಫಾಡೆ ಜ್ಞಾಪಕಶಕ್ತೀಕೂ ಊಹಾಶಕ್ತೀಕೂ ಆಶ್ಚರ್ಯೂರ್ಪಟ್ಟೆ. ನಾ ನಾಲಂದತ್ತೇ ಗ್ರಂಥಭಂಡಾರತುಳ್ಳೆ ಗ್ರಂಥತ್ತೇ ಪ್ರತೀ ಪಣ್ಣಾಂಡಿಂದ ಸ್ಮರಣ ಇಫಾಳ್ಳಕ್ಕ್ ಥಟ್ಟಂಟ್ ಆಯಿರಾಂದ್. ಎಂದೆ ಮೊಖತ್ತೇ ಆಯಾಸತಾ ಪಾತಾಕ ಅತ್ಥನ ಧೂರತಾ ನಡಂದೇ ಮುಡಚಿಕ್ಕರದ್ ಕಾಣಂದ್. ಅಂಗೆ ಗ್ರಂಥತ್ತೇ ಪ್ರತೀಪಣ್ಣಿಕಿಂಡ್ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯಾನ ಎನಕ್ ಆರ್ಥಿಕಮಾನ ಬಲಮಿಲ್ಲ. ಆಂತಣ್ಣು ನಡಂದವಂದರಾಣಿ. ಇತ್ಥನಿಯೆಲ್ಲಾ ಕ್ಷಣಾರ್ಧತುಳ್ಳೆ ತೋಚಿ ನಿಷ್ಕರ್ಷೆಯಾಯಿಟ್ ಚೊಲ್ಲಣಮಾನಾಕ ಇಫಾಡೆ ಬುದ್ಧಿಶಕ್ತಿ ಅ್ರತ್ಥನ ಪ್ರಖರಮಾನದ್ ಅ್ರಂಟ್ ನಾ ಮೂಕನಾನೆ. ಅದೂ ಅ್ರಣಬಿದಾ ಮೀರೀನ ವಯಸ್ಸಂದುಳ್ಳೆ.

'ನಾ ಗಯಾತಕ್ಕ್ ಪೋಯಿಂದೆ. ತಿರಂಬೀ ವಂದಪ್ಪೋ, ಧರ್ಮಪಾಲಾ ತಂಗಡೆ ಕುರುಪಾ ಪುಡಿಚ್ ಹೀಯಾಳಿಚ್ಚ, ಸಹಪಾಠಿಹ ಬುದ್ಧೀ ಉಟ್ಟ್ ತೋಳತ್ತೇ ಬಲತಾ ಆಶ್ರಯಿಚ್ಚಾ ಅ್ರಂಟ್ ಕೋಟೆ. ತಂಗಾ ನಾಲಂದತಾ ಉಟ್ಟ್ ಒರು ವಾರಮಾಯಿಂದ್. ತಂಗಳಾ ಪಾಕಣು[1] ಅ್ರಣ್ಣಿಚ್ಚಿದ್. ಪರಪಟ್ಟ್ ವಂದೆ. ನಾ ಪೂಜ್ಯಾಳಾನ ಮಂಡನಮಿಶ್ರಾಡೆ ಪಾಠಶಾಲೇಲೆ ಓದೀನವುಂ. ಅಮ್ಮಾಮಿ ಭಾರತೀದೇವಿ ದಾ ಅಷ್ಟಾಧ್ಯಾಯೀಯೂ ಮಹಾಭಾಷ್ಯಾತಯೂ ಕಲಿಪಿಚ್ಚ. ತಂಗಡೆ ವಾರ್ತಿಕೆಹೀಡೆ ಪೂರ್ಣಪಾಠಮಾಯಿಕ್ಕಲ್ಲ. ಪ್ರತಿ ಪಣ್ಣೀರಾಣಿ,' ಅ್ರಂಡೆ. ಅಫಾಡೆ ಮೊಖು ಪ್ರಸನ್ನಮಾಚಿ.

'ಅ್ರಪ್ಪಡಿ ನಡವಾಂಡರಾಂದ್ ಪಾಠಶಾಲಾ? ಓರೆ ಅ್ರಂದೆ ಉಪಾಧ್ಯಾಯಾ ರಾಡಾ? ಅ್ರಂಗಂಗಣ್ಣು ವಿದ್ಯಾಪಿಪಾಸುಹಾ ಅಂತೀಕ್ ವರಡ?'

'ನಾ ಉಟ್ಟ್ ಪದಿನಂಜ್ ವರ್ಷಮಾಚಿ. ಅಪ್ಪೊ ಸಾಂಖ್ಯಯೋಗತಕ್ಕ್ ಜಗನ್ನಾಥಭಟ್ಟಾ, ವೈಶೀಷಿಕಸೂತ್ರತಕ್ಕ್ ವಾಮದೇವದೀಕ್ಷಿತಾ, ಗೌತಮಾಡೆ ನ್ಯಾಯಸೂತ್ರತಕ್ಕ್ ರಾಮಚಂದ್ರಶರ್ಮಾ ಇಂದ. ಪಶ್ಚಿಮು ವಾಯವ್ಯದೇಶಂಗಳುಳ್ಳೆಲ್ಲಾ ಮಂಡನಮಿಶ್ರಾಡೆ ಕೀರ್ತಿ ಪರಪಿ ಅಂಗಣ್ಣು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಹಾ ವರಡಾ. ಅಂಬಿದ್ ವರ್ಷಮಾನವಾಳೂ ವರರದುಂಡು.'

ಅವಾ ಇನ್ನೂ ಪ್ರಸನ್ನಾಳಾನಾ. 'ಓಂದ್ರಂಗೊ. ಸ್ನಾನಾಹ್ನೀಕೂ ಅಹಡ್. ಭೋಜನೂ ಪಣ್ಣೀದಿಹೊ,' ಅ್ರಂಡಾ.

'ಸ್ನಾನೂ ಪಣ್ಣಣಿ. ನಾ ರಂಡ್ ವರ್ಷು ತಂತ್ರಸಾಧನೇಲಿಂದೆ. ಅತ್ತಕ್ಕ್ ಮುದಲು ಯೋಗಸಾಧನೇಯೂ ಪಣ್ಣಾಂಡಿಂದೆ. ಅತ್ತಕ್ಕ್ ಮುದಲು ನಾಟಕತ್ತೇ ನಟನಾಯಿಂದೆ. ಕಳಿಂಜ ಒರು ವರ್ಷತಣ್ಣು ಬೌದ್ಧಧರ್ಮತಕಡೇಕ್ ಮನಸ್ಸ್ ಹರಿಂಜ್ ನಾಲಂದತುಳ್ಳಿಂದೆ. ಯಜ್ಞೋಪವೀತಮೂ ಇಲ್ಲ. ವಿವರಂಗಳಾ ಅತ್ಥೀಮೇಲೆ ನಿವೇದಿಯಣಿ. ದಿಕ್ಕ್ ತಪ್ಪೀಕರ ಮನಸ್ಸಕ್ಕ್ ನಿಂಗಾ ದಿಕ್ಕಾ ಕಾಟಡಿಹ್ಯೊ ಅ್ರಂಟ್ ಹುಡುಕಿಕಿಂಡ್ ವಂದೆ.'

1 ಪಾರಣು

‘ಅಪ್ಪಡಿಯಾನಾಕ ಒರೂ ಸ್ನಾನೂ ಪಣ್ಣೀ ವಂದ್ ಚೂಡಂಗೊ,’ ಆ್ರಂಟ್ ಉಳ್ಳಕ್ಕ್ ಪ್ರೋಯಿಟ್ ಚಮಿಯರವನಕ್ಕ್ ಚೊಲ್ಲೀ ವಂದ.

ಎಂದೆ ಚೂಟಾನ ಮೇಲೆ, ‘ಯಜ್ಞೋಪವೀತು ಇಲ್ಲಾದಪ್ರೊ ಪ್ರವರಸಮೇತಮಾ ಆ್ರಪ್ಪಡಿ ಅಭಿವಾದನೂ ಪಣ್ಣೀನಿಹ್ಯೊ?’ ಆ್ರಂಟ್ ಕೋಟ. ನಾ ಇಂದೆ ಸೂಕ್ಷ್ಮತಾ ಮರತಿಂದೆ. ಎನ್ನಾ ಭರ್ತ್ಸನೆ ಪಣ್ಣಕ್ಕ್ ಅವಾ ಇತ್ತಾ ಕೋಟಿಂದಿಲ್ಲ; ಅಘಾಡೆ ನಿಯಮಬದ್ಧತಾ ಅತ್ಥಾದ್ ಆ್ರಂಟ್ ಅರ್ಥೂಪಣ್ಣಿಕಿಂಡೆ. ಪರಂಬಕ್ಕ್ ಪ್ರೋಯಿಂದ ಅಘಾಡೆ ಮೂಡು ಶಿಷ್ಯಾ ರಾತ್ರೀಪ್ರೋದೇಕ್ ತಿರಂಬೀ ವಂದಾ. ಎಲ್ಲಾರೂ ಅಂಬಿದ್ ಮೀರೀನ ವಯಸ್ಸತ್ತೇವಾ. ಗೋಪಾದತ್ತೇ ಅಗಲತ್ತೇ ಉಶಿರಮಾನ ತಲೇಮ್ಯೆರಾ ಗಂಟ್ ಪ್ರೋಟಕಂಡ್ ಹೆಗಲಮೇಲೆ ಉತ್ತರೀಯತಾ ಪ್ರೋತಿಕಿಂಡಿಂದ. ಎಲ್ಲಾರೂ ಶೇರಿ ಸಾಯಂಕಾಲತ್ತೇ ಹೋಮತಾ ಪಣ್ಣೀನ. ಧಾರಾಳಮಾ ನ್ಯೆಯ್ ಉಳಂದ್ ಅಗ್ನಿ ಜ್ವಲಿಪಿಯರಪ್ರೊ ಪರಪಟ್ಟ ಕನ್‌ಗ್ ಆವರಣತಯೆಲ್ಲಾ ಆವರಿಚ್ಚಿ ಮೂಕಾ ಹೆಪ್ಪೀತ್. ಎನಕ್ ಮಾಹಿಷ್ಮತೀತೇ ಗುರುಕುಲತ್ತೇ, ಅತ್ಥೀಮೇಲೆ ತಾರಾವತೀತೇ ಎಂದೆ ಹಾತೇ ಸ್ಮರಣಾ ವಂದ್.

ರಾತ್ರಿ ಗುರುಹೀಳೂ ಮೂಡುಜನು ಶಿಷ್ಯಾಳೂ ಉಳ್ಳೆ ತುಂಕಿಂಡ. ಶಖ್ಯಾ ಇಂದಿಂತಣ್ಣು ಜಗಲಿ ಹೆಚ್ಚ್ ಹಿತಮಹಂದ್ ಆ್ರಂಟ್ ನಾ ಚೊಲ್ಲೀನೆ. ಒರು ಮಂದ್ಲಂಗ್ಯ, ತಲೇಕ್ ಒರು ಮಣೇ ಕುಡತಾ. ಪ್ರೋಟಕಂಡ್ ತುಂಕಿಂಡೆ. ಸ್ವಲ್ಪು ಪ್ರೋದೇಲೆ ಒತ್ತು ಶಿಷ್ಯಾ, ಪೇರ್ ಭೂಮದೇವಭಟ್ಟು ವಾಶಿಲಾ ತರಂದ್ ಪರಂಬಕ್ಕ್ ವಂದಾ. ತಂಗಾ ಕೊಳಂದಿಂದ ಮಂದಲಿಗೆ ಪ್ರೋಟಕಂಡ್ ಮಣೆ ವಚ್ಚಿಕಂಡ್ ಎನ್ನಣ್ಣು ಸ್ವಲ್ಪೂ ಧೂರತುಳ್ಳೆ ತುಂಕಿಂಡ. ಆ್ರತ್ಥನ ಪ್ರೋದಾನಾಲೂ ಒರಕೂ ವರಾದೇ ಹೊರಳಾಂಡಿಂದ. ನಡಂದ್ ಆಯಾಸಮಾಯಿಟ್ ಹೊಟ್ಟೇಕ್ ಸಮೃದ್ಧಮಾ ನ್ಯೆ ಸಮೇತಮಾ ಆಹಾರೂ ಉಳಂದಿಂದಾಲೂ ಎನಕೂ ಒರಕೂ ವಂದಿಲ್ಲ. ಎಂದೆ ಕಥೇಯೆಲ್ಲಾ ಕುಮಾರಿಲಭಟ್ಟಾಳಕ್ಕ್ ಚೊಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತತಾ ಕೋಳರ ಮನಸ್ಸಹಾಂಡಿಂದ್. ಆ್ರಪ್ಪಡಿ ಆರಂಭಿಚ್ಚಿ ಆ್ರತ್ತರ್ಕ್ ಒತ್ತಾಕುಡತ್ ಚೊಲ್ಲರದ್ ಆ್ರಣ್ಣರ ಯೋಚನೇಲೆ ಎಂದೆ ಜೀವನತ್ತೇ ಘಟನೆಹೀಳಯೆಲ್ಲಾ ಮನಸ್ಸುಳ್ಳೆ ಹೊರಳಿಚ್ಚಿ ನಾನೂ ಹೊರಳಾಂಡಿಂದೆ. ಸ್ವಲ್ಪು ಪ್ರೋದೇಮೇಲೆ ಭೂಮದೇವಭಟ್ಟಾ ಎನ್ನಾ ಕೋಟ : ‘ಗುರುಹಾ ಉಂಗಳಕ್ಕ್ ಆ್ರಪ್ಪಡಿ ಪರಿಚಯು?’

ನಾ ಮಂಡನಮಿಶ್ರಾಡೆ ಶಿಷ್ಯನಾ ಇಂದದ್, ನಾಲಂದತುಳ್ಳೆ ಗುರುಹೀಳಾ ಪಾರಾಂಡಿಂದದ್, ಅತ್ಥೀಮೇಲೆ ಅಘಾಡೆ ನಿಜಮೂಲತಾ ಕಂಡಪುಡಿಚಿ ಹೀಯಾಳಿಚ್ಚಿ ಹೊಡಿಂಜುಟ್ಟುಟತಾ ತೆರಿವಿಚ್ಚಿ ನಾ ವಂದತಾ ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತಮಾ ವಿವರಿಚ್ಚಮೇಲೆ ಚೊಲ್ಲೀನೆ : ‘ನಾ ಪಣ್ಣೀಕರ ಕಾರ್ಯಂಗಳಕ್ಕ್ ಸಂಪೂರ್ಣಮಾನ ಪಶ್ಚಾತ್ತಾಪಮೋದೂ ಎನಕ್ ಆಯಿಕ್ಕಲ್ಲ. ಆನಾಕ ಆ್ರದಾನೂ ತಕ್ಕನಾನ ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತೂ ಇಂದಾಕ ಪಣ್ಣಿಹಿಂಡ್ ಮನಶ್ಶಾಂತಿ ಸಂಪಾದೀಲಾಂ ಆ್ರಂಟ್ ಯೋಚಿಚ್ಚೆ. ಕರ್ಮಕಾಂಡತ್ತೇ ಸಂಪೂರ್ಣಮಾನ ಜ್ಞಾನೂ ಇಕ್ಕರ ಅಘಾಳ್ಳಕ್ಕ್ ಎನಕ್ ಯುಕ್ತಮಾನ ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತು ಆ್ರದ್ ಆ್ರಂಟ್ ತೆರಂಜಿರಂದ್.’

ಭೂಮಭಟ್ಟಾ ಸ್ವಲ್ಪೂ ಪ್ರೋ ವಾರ್ಥೊಲ್ಲೀತಿಲ್ಲ. ಅತ್ಥೀಮೇಲೆ ಚೊಲ್ಲೀನ : ‘ಪ್ರತಿಯೊರು ಚ್ಯುತೀಕೂ ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತು ರಾಂದೇ ರಾಂದ್. ಆನಾಕ ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತು ಆ್ರಣ್ಣರ ವಾರ್ಥೀಯ ಅಘಾಡೆ ಮುಂತೀಲೆ ಆಡವವಾಣಿಹ್ಯೊ. ಇಪ್ರೊ ಅವಾ ಪಣ್ಣಿಕ್ಯಕ್ಕ್ ಪರಪಟ್ಟಿಕ್ಕರ ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತ ಕರ್ಮತಾ ತಪ್ಪಿಯಣೂಂಟ್ ನಂಗಾ ಮೂಡ್‌ಜನಮೂ ಹೆಂಬೇ ಪ್ರಯತ್ನೂ ಪಣ್ಣಾಂಡರಾಣು. ಪ್ರಯತ್ನೂ ಪಟ್ಟ್‌ಪಟ್ಟ್ ಅಘಾಳ್ಳಾ ಕೋಟಕಂಡರಾಣು. ಕರ್ಮಠನಾನ ವ್ಯೆದಿಕನಕ್ಕ್ ಕೂಡಾದ ಭಾವದೌರ್ಬಲ್ಯು ಉಂಗಡೇದ್ ಆ್ರಂಟ್ ಎಂಗಳಯೇ ವಶ್ಚುಟ. ಅಂದೆ ಚಿಂತೇಲೇ ಎನಕ್ ಒರಕೂ ವರಾಂಡಿಕ್ಕಲ್ಲ.’

‘ಆ್ರದ್ ಅತ್ಥಾ ಉಗ್ರಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತು? ಆ್ರಂದೆ ಕಾರಣತಕ್ಕ್?’

“ಒರು ಶಾಸ್ತ್ರತ್ತೇ ರಹಸ್ಯತಾ ಪೂರ್ಣಮಾ ಪರಿಚಯೂ ಪಣ್ಣಿಕ್ಯರವರೀಕೂ ಅಂದೆ ಶಾಸ್ತ್ರತಾ ಖಂಡಿಯರದ್ ಸಾಧ್ಯಮಿಲ್ಲ; ಬೌದ್ಧಾಡೆ ತರ್ಕತ್ತೇ ಚಳಕಂಗಳಾ ಬೌದ್ಧಗುರುಹೀಳಣ್ಣಮೇ ಕಲವಣು. ಕಲ್ತ್‌ಮೇಲೆ ಅಘಾಳ್ಳಾ ಆಹ್ವಾನಿಚ್ಚಿ, ಸೋಲಿಚ್ಚಿ ಅಂದೆ ಶಾಸ್ತ್ರತಾ ಖಂಡತುಂಡು ಪಣ್ಣಣು. ಆರೂ ಪರಂಬತ್ತೇವಾಳ್ಳಕ್ಕ್ ತಂಗಡೆ ಶಾಸ್ತ್ರರಹಸ್ಯಂಗಳಾ

ಬೋಧಿಯರದಿಲ್ಲ. ಆಂತಣ್ಣು ನಾ ಬೌದ್ಧಮತತಾ ಸ್ವೀಕರಿಚ್ಚಿ ನಾಲಂದತಕ್ಕ್ ಪೋಯಿಟ್ ಅಧ್ಯಯನೂ ಪಣ್ಣಣಿ. ಅತ್ಥೀಮೇಲೆ ಭರತಖಂಡತ್ತೇ ಬೌದ್ಧಕೇಂದ್ರಂಗಳಕ್ಕೆಲ್ಲಾ ಪೋಯಿಟ್ ವಾಗ್ವಾದತಕ್ಕ್ ಆಹ್ವಾನಿಚ್ಚಿ ಸೋಲಿಯಣಿ, ಗ್ರಂಥಂಗಳಾ ಅ್ರಳದಣಿ, ಅ್ರಂಡ. ನಿಂಗಾ ಇಪ್ಪೋ ಅಪ್ಪದೇ ಅ್ರತ್ಥನಿಯೋ ಗ್ರಂಥಂಗಳಾ ಅ್ರಳದೀರಾಡಿಹ್ಯೋ. ಅಫಿಳಾ ಅ್ರತ್ಥನಿಯೋ ಕಡೆಹೀಳುಳ್ಳೆ ಸೋಲಿಚ್ಚಿರಾಡಿಹ್ಯೋ. ಉಂಗಡೆ ಪೇರಾ ಅ್ರಡತಾಕ ಅಫಿಯಾ ಹೆದರರಹುಡಿ ಪಣ್ಣೀರಾಡಿಹ್ಯೋ. ಕರ್ಮಪಾರಮ್ಯತಾ ಉಂಗಳಾಪೋಲೆ ಪ್ರತಿಪಾದಿಚ್ಚಿಕ್ಕರವಾ ಆರೂ ಇಲ್ಲ. ಇಂದೆ ವಯಸ್ಸುಳ್ಳೆ ನಿಂಗಾ ಓಕ್ ಇಂದೆ ಶ್ರಮತಕ್ಕ್ ಇಳಿಯಣು? ಉದ್ದೇಶು ವೇದಪ್ರವರ್ಧನೇಕಾನಾಲೂ ಪರಮತದೀಕ್ಷೆ ವಂಕ್ಯರದ್ ವಿಧಿಬಾಹಿರಮಹಂದ್, ಅ್ರಂಟ್ ನಂಗಾ ಮೂಡ್‍ಜನು ಶಿಷ್ಯಾಳೂ ಒತ್ತೀ ಒತ್ತೀ ಚೊಲ್ಲೀನು. ಆನಾಲೂ ಅವಾ ಕೋಟಿಲ್ಲ. ನಾ ತಿರಂಬೀ ವರರಮ್ಮ್ರಣಾ ನಿಂಗ ಮೂಡುಪೇರೂ ಇಂಗಿರಂಗೊ ಅ್ರಂಟ್ ಚೊಲ್ಲೀ ಪರಪಟ್ಟಪೋನ. ಇಪ್ಪೊ ರಂಡ್ ವಾರತಪಿಂತೀಲೆ ನಾವೇಲೆ ತಿರಂಬೀ ವಂದ. 'ಅ್ರಂದೆ ಬೌದ್ಧು ಆಹ್ವಾನಿಚ್ಚಾಲೂ ಧೂಳೀಪಟು ಪಣ್ಣರತ್ಥನ ಅವಂದೆ ತತ್ತ್ವಂಗಡೆ ಸೂಕ್ಷ್ಮತಯೂ ದೌರ್ಬಲ್ಯಂಗಳಯೂ ಗ್ರಹಿಚ್ಚಿರಾಣಿ. ಆನಾಕ ಇತ್ಥನೇಕಾಯಿಟ್ ವೈದಿಕಧರ್ಮತಾ ಉಟ್ಟ್ ಪರಮತದೀಕ್ಷೇ ವಂಕಿಂಡ ಪಾಪತಕ್ಕ್ ಉಳ್ಳಹಕ್ಕಹದಾ ಇಂದ್. ಅಲ್ಲಾದೇ ನಾ ಒತ್ತುಂ ಸತ್ಯವಂತನಾನ ಶಿಷ್ಯು, ಅನುಯಾಯಿ ಅ್ರಂಟ್ ವಿಶ್ವಾಸೂ ವಚ್ಚಿ ವಿಶೇಷಮಾನ ಉತ್ಸಾಹತಣ್ಣು ವಿದ್ಯಾದಾನತಾ ಪಣ್ಣಾಂಡಿಂದ ಗುರುಹೀಳಕ್ಕ್ ಪ್ರತಿನಿಮಿಷಮೂ ಮೋಸತಾ ಪಣ್ಣಾಂಡರಾಣಿ ಅ್ರಣ್ಣರ ಪಾಪಪ್ರಜ್ಞಾ ಎನ್ನಾ ಸದಾ ಕಾಡಾಂಡಿಂದ್. ಎಂದೆ ರಹಸ್ಯತಾ ತೆರಿಂಜ ಅವಾ ಹೀಯಾಳಿಚ್ಚ, ಸಹಪಾಠಿಹ ಥಳಿಚ್ಚ ನೋವು ಎನಕಿಲ್ಲ. ಆನಾಕ ರಂಡೂ ಶ್ರದ್ಧೆಹೀಳಕ್ಕ್ ನಾ ದ್ರೋಹೂ ಪಣ್ಣೀರಾಣಿ,' ಅ್ರಂಟ್ ನಿಟ್ಟುಸಿರಾ ವಾಂಗಕ್ಕ್ ಶುರೂಪಣ್ಣೀನಾ. ಗುರುಹೀಳೇ, ನಿಂಗಾ ರಂಡೂ ಕಡೆಹೀಳುಳ್ಳೆ ಅ್ರಂಗೂ ದ್ರೋಹೂಪಣ್ಣೀಕಲ್ಲಿಹ್ಯೋ. ವೈದಿಕ ಆದರ್ಶತ್ತೇ ಪ್ರವರ್ಧನಾ ನಾಸ್ತಿಕಮತಂಗಡೆ ಖಂಡನೆಹೀಡೆ ಸದುದ್ದೇಶತಣ್ಣಮೇ ವೇಷೂ ಮರಿವಿಚ್ಚ್ ಸಾಧನೇ ಪಣ್ಣೀನಿಹ್ಯೋ. ವೇದತಕ್ಕಂತೂ ದ್ರೋಹೂ ಪಣ್ಣೀಕಲ್ಲಿಹ್ಯೋ. ನಾಸ್ತಿಕಮತಖಂಡನಾ ಅ್ರಂತೂ ಸತ್‍ಕರ್ತವ್ಯಮೇ, ಅ್ರಂಟ್ ನಂಗಾ ಮೂಡ್‍ಪೇರೂ ಸಮಾಧಾನೂಪಣ್ಣಕ್ಕ್ ಶುರೂಪಣ್ಣೀನೂ. 'ಉಂಗಳಕ್ಕ್ ಅರ್ಥಮಹರದಿಲ್ಲ. ವೇದೂ ಸ್ವತಃ ಪ್ರಮಾಣಮಾನದ್. ವಿರೋಧಮತಖಂಡನೇಣ್ಣು ಅದ್ ಪಳಿಯಣಮಾಂದಿಲ್ಲ. ಅತ್ತುಳ್ಳೂ ವೇಷಾಂತರಿಯಾಯಿಟ್ ವಿರೋಧೀಂದೆ ರಹಸ್ಯತಾ ತೆರಿಂಜ್ ಸೋಲಿಯರ ತಾರ್ಕಿಕಮಾನ ಕುತಂತ್ರಂಗಳಣ್ಣು ಅದ್ ಪ್ರಕಾಶಿಯಣಮಾಂದಿಲ್ಲ. ಇತ್ಥಾ ಮಾರ್ಗತಕ್ಕಿಳಿಂಜ ನಾ ವೇದತ್ತೇ ಮಾಹಾತ್ಮ್ಯತಾ ಅರ್ಥೂಪಣ್ಣಿಕಿಂಡಿಲ್ಲೆ. ಅತ್ತಕ್ಕ್ ಅವಮಾನೂಪಣ್ಣೀರಾಣಿ. ಅವ್ರುಂ ವಿರೋಧಮತಾಚಾರ್ಯನೇ ಇರಹದ್, ಶಿಷ್ಯೂ ಅ್ರಂಟ್ ಎನ್ನಾ ನಂಬೀನಮೇಲೆ ಎಂದೆ ಗುರುವೇ. ಗುರುಹೀಳಕ್ಕ್ ವಂಚನೆ ಪಣ್ಣರದ್ ವೇದಬಾಹಿರಮಾನ ಕರ್ಮು. ಒಟ್ಟಂದುಳ್ಳೆ ನಾ ವೇದದ್ರೋಹಿ. ಗುರುದ್ರೋಹಿ. ಎನಕ್ ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತಮಹಣು, ಶಿಕ್ಷಾ ಅಹಣು' ಅ್ರಂಟ್ ದುಃಖಿಯಕ್ಕ್ ಶೂರೂಪಣ್ಣೀನಾ. ಇಪ್ಪೋ ಮೂಡುನಾಳೇ ಪಿಂಬೆ ತಂಗಾ ಒತ್ತರೇ ಪ್ರಯಾಗ ನಗರತಕ್ಕ್ ಪೋಯಿಟ್, ಅ್ರಂಜ್ ವಂಡಿಹೀಡೆ ಭರ್ತಿ ಚೀಲಂಗಳುಳ್ಳೆ ಉಮೀಯಾ ಹೆಪ್ಪಿಚ್ಚಿಕಂಡ್ ವಂದ್ ಆಶ್ರಮತ್ತೇ ಪಿಂತೀಲೆ ಗುಡ್ಡೇಅ್ರಟ್ಟಿಚ್ಚ. ಇದತ್ತಕ್ಕ್ ಅ್ರಂಟ್ ಕೋಟಿಂತಕ್ಕ್, 'ವರರ ಸೂರ್ಯಗ್ರಹಣತ ನಾ ಗಂಗಾ ಯಮುನಾ ಗುಪ್ತಗಾಮಿನೀ ಸರಸ್ವತಿ ಸಂಗಮಿಯರ ಇಂದೆ ಪುಣ್ಯಸ್ಥಾನತುಳ್ಳೆ ನಾ ಉಮೀತೇ ಗುಡ್ಡೇತೇ ಮಧ್ಯತುಳ್ಳೆ ಕಳತಮ್ಮ್ರಣಾ ಪುದಿಂರ್ಘುಂಡ್ ನಿಂಡ್ ಗುಡ್ಡೇ ಚುತ್ತಾ ಎಲ್ಲಾ ಕಡೇಣ್ಣಮೂ ನೆರಪಾ ಪೋಟಕಣಿ. ಅದ್ ನಿಧಾನಮಾ ಕವರಿಕಿಂಡ್ ವ್ಯಾಪಿಚ್ಚಿ ಎನ್ನಾ ಚುಟ್ಟ್ ಚಾವಿಯಣು. ನಾ ಪಣ್ಣೀಕರ, ವೇದಶಕ್ತೀಲೆ ಶ್ರದ್ಧೇ ಕಳಿಂಜಹಂಡ ಘೋರಮಾನ ಪಾತಕತಕ್ಕ್ ಇದೇ ಯುಕ್ತಮಾನ ಶಿಕ್ಷ. ಯುಕ್ತಮಾನ ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತು. ಯರಿಯರ ಸೌದೇತೇ ಕುಂಡತುಳ್ಳೆ ಧುಮುಕೀನಾಕ ಒರು ನಿಮಿಷತುಳ್ಳೆ ಜೀವು ಫಾರೀಪೊಹಂದ್. ಅತ್ಥನ ಸುಲಭತ್ತೇ ಚಾವ್ ಎನಕ್ ಯುಕ್ತಮಾನ ಶಿಕ್ಷೆಯಹಲ್ಲ. ಓರೇ ಅ್ರಂದೆ ರೀತೀತೇ ಮರಣಮೂ ಎಂದೆ ಪಾಪತಕ್ಕ್ ಸರಿದೂಗಲ್ಲ. ಉಮಿ ಆನಾಕ ನಿಧಾನಮಾ ಚುಟ್ಟ್ ನೋವತ್ತೇ ಅನಂತತೇಯ ಸೃಷ್ಟಿಯಂದ್. ಮಧ್ಯೆ ನಾ ನೋವಾ ತಡೀಮಾಟಾದೇ ಓಡೀ ಪೊಹರ ಅವಕಾಶತಯೂ ದೀರ್ಘಕಾಲು ಒಡ್ಡಂದ್. ಇಂದೆ ಅವಕಾಶತಾ ಬಳಸಿಕ್ಯಾದೇ ಗೆಲ್ಲರ ಅಥವಾ ಬಳಸಿಕಿಂಡ್ ಸೋಲರ ಪರೀಕ್ಷೇಯೂ ನಾ ಪಾಂಜಹುಡಿ ಅಹಂದ್. ಇದ್ ಎಂದೆ ತೀರ್ಮಾನು. ಇತ್ತತ್ತೇ ವಿರುದ್ಧಮಾ

ಎನ್ನಾ ಓಲ್ಯೆಪಿಯರ ವಾರ್ಥೋಲ್ಲೀನಾಕ, ಪ್ರಯತ್ನೂಪಟ್ಟಾಕ ಉಂಗಳಕ್ಕ್ ಶಾಪೂ ಪೋಡಣಿ ಎಚ್ಚರು. ನಾ ಆನಮೇಲೆ, ಎನ್ನಾಪೋಲೆ ಆ್ರಂಡೂ ವೇದತ್ತೇ ಸತ್ಯತುಳ್ಳೆ ಕಿಂಚಿತ್ತೂ ಶ್ರದ್ಧಾಹೀನಾ ಅಹಾದೇ ಅತ್ತತ್ತೇ ಅಧ್ಯಯನು ಅಧ್ಯಾಪನಂಗಳಾ ನಡತಿಕಿಂಡ್ ಪೊಹಂಗೊ. ನಿಂಗಾ ಸತ್‌ಶಿಷ್ಯಾಳಹಡಿಹ್ಯೊ. ಇನ್ನ್ ಮೂಡುನಾಳೇಕ್ ಗ್ರಹಣು. ನಾಳೇಕ್ ಎಂದೆ ಸಂಕಲ್ಪು ಆರಂಭಮಹಂದ್.' ಆ್ರಂಡ.''

ಅಫಾಡೆ ಸಂಕಲ್ಪಮೇ ಎನಕ್ ಭಯಾನಕು ಆ್ರಣ್ಣಿಚ್ಚಿದ್. ವೃದ್ಧಾಪ್ಯತಣ್ಣು ಬೇಜಾರಾನವಾ, ಜನ್ಮಮರಣಂಗಡೆ ಸಂಸಾರಚಕ್ರತಣ್ಣು ಮುಕ್ತಾಳಹಕ್ಕ್ ಬಯಸರವಾ, ಗುಣೂಪಡತಕ್ಕಹಾದ ರೋಗತಣ್ಣು ನರಳರವಾ, ಮಹಾಪಾತಕೂ ಪಣ್ಣೀನವಾ ಅಕಾರು ಉಕಾರು ಮಕಾರಂಗಡೆ ಪ್ರತೀಕಮಾನ ಗಂಗಾ ಯಮುನಾ ಸರಸ್ವತೀ ಸಂಗಮಸ್ಥಾನಮಾನ ಪ್ರಯಾಗತುಳ್ಳೆ ಮುಳುಕಿ ದೇಹಾಂತ್ಯತಾ ಪಣ್ಣಿಕಿಂಡಾಕ ಮುಕ್ತಿ ಆ್ರಣ್ಣರ ವಿಶ್ವಾಸತಾ ನಾ ಓದೀಂದೆ. ವೇದತ್ತೇ ಸ್ವತಃ ಪ್ರಾಮಾಣ್ಯತುಳ್ಳೆ ಇವಾ ವಚ್ಚಿಕ್ಕರ ಶ್ರದ್ಧಾ ಎನ್ನಾ ಮೂಕನಾಹಿಚ್ಚಿದ್. ಆನಾಕ ಅನಂತಯಾತನೇ ಅನುಭವಿಚ್ಚಮೇಲೆ ಪ್ರಾಣೂ ಪೊಹರಹುಡಿ ಇವಾ ಆರಿಚ್ಚಿಕ್ಕರ ವಿಧಾನು ಒಡಂಬಾ ನಡಗಿಚ್ಚಿದ್. ಓದಾನೂ ಪಣ್ಣೀ ಇಫಾಡೆ ಸಂಕಲ್ಪತಾ ಬದಲಿಕಿಯಕ್ಕ್ ಸಾಧ್ಯಮಿಲ್ಲಿಯ? ಆ್ರಂಟ್ ಎಂದೆ ಮನಸ್ಸ್ ಹುಡುಕಕ್ಕ್ ಪರಪಟ್ಟದ್. ಇಂದೆ ಮೂಡುಜನೂ ಶಿಷ್ಯಾ ಚೊಲ್ಲೀಕರತಕ್ಕಣ್ಣಮೂ ಉತ್ತಮಮಾನ ಆ್ರಂದೆ ಸಮಾಧಾನೂ ರಾಂದ್? ಆ್ರಂಟ್ ಆಲೋಚಿಯರಪೊ ಬುದ್ಧಿ ಇರಟುಳ್ಳೆ ನಿಂಡುಡತ್. ಆ್ರತ್ಥನಿಯೋ ಪೋ ತುಂಕಿಂಡ್ ಹೊರಳಿ ಒರಕೂ ವರಾದೇ ಓಂದುಕ್ಕಾಕಂಡೆ. ಪರಂಬೆಲ್ಲಾ ದಟ್ಟಮಾನ ಇರಟ್ ಕವಿಂಜಿಂದ್. ಧೂರತುಳ್ಳೆ ರಂಡ್ ನದಿಹಾ ಶೇರರ ನೀರತ್ತೇ ಸುಂಯ್‌ಗುಡಿತು ಆಲಿಚ್ಚಾಕ ಮಾತ್ರು ಕೋಳಾಂಡಿಂದ್. ಕಳತಾ ತಿರಪೀನಪ್ಪೋ ಎಂದೆ ಪಕ್ಕತ್ತೇ ಮಂದಲಿಗೇಮೇಲೆ ಭೂಮದೇವಭಟ್ಟಾಳೂ ಓಂದುಕ್ಕಾಕಂಡಿಂದದ್ ಕಾಣಿಚ್ಚಿದ್. ನಾ ಉಕ್ಕಾಕಂಡತಾ ಕಂಡ ಅವಾ ಉಳ್ಳೆ ತುಂಕಿಂಡಿಕ್ಕರವಾಳ್ಳಕ್ಕ್ ಕೋಟುಡಲಾಂ ಆ್ರಣ್ಣರಹುಡಿ ತಗ್ಗೀನ ಧ್ವನೀಲೆ, 'ಒರಕೂ ವಂದಿಲ್ಲಿಯಾ?' ಅಂಡ.

'ಆ್ರಪ್ಪಡಿ ವರಕ್ಕ್ ಸಾಧ್ಯು?'

'ಎಂದೇದೂ ಅದೇ ಹಾಡ್. ಉಳ್ಳೆ ತುಂಕಿಂಡಿಕ್ಕರ ಸೋಮದೇವು ಇಂದ್ರನಾಥಾಳಕ್ಕೂ ಒರಕು ವಂದಿಕ್ಕಲ್ಲ. ಗುರುಹೀಳಾ ಉಟ್ಟ್‌ವಂದಾಕ ಅಫಾಳ್ಳಕ್ಕ್ ಮಧ್ಯೇ ಎಚ್ಚರಮಾಯಿಟ್ ತೆರಿಂಜಾಕ, ಜಗಲೀಮೇಲೆ ನಿಂಗಾ ಮೂಡುಪೇರೂ ಶೇರೀ ಅಳರತಕ್ಕ್ ಪೋಯಿಂದಹೀಳೋ? ಆ್ರಂಟ್ ವಯ್ಯಲಾಂ ಆ್ರಂಟ್ ಹೆದರೀ ಉಳ್ಳೇ ತುಂಕಿಂಡರಾಡಾ.'

'ಗುರುಹೀಳಕ್ಕ್ ಒರಕೂ ವಂದರಾಂದ?'

'ವಂದರಾಂದ್ ಆ್ರಂಟ್ ನಾ ಭಾವಿಯಣಿ.'

ಎಂಗಡೆ ರಂಡ್‌ಪೇರುಳ್ಳೆ ಆರೂ ಪುನಃ ವಾರ್ಥೋಲ್ಲೀತಿಲ್ಲು. ಒರು ವರ್ಷು ಕಷ್ಟೂಪಟ್ಟ್ ನಾಲಂದತುಳ್ಳೆ ಬೌದ್ಧತರ್ಕತ್ತೇ ರಹಸ್ಯಂಗಳಾ ಕಲತ್‌ವಂದಿಕ್ಕರತಯೆಲ್ಲಾ ಇವಾ ಇಪ್ಪಡಿ ನೆರಪಕ್ಕಟ್ಟಾಂಡರಾಡ. ಅತ್ತಂದೆ ಬದಲಕ್ಕ್ ಇಡೀ ಭರತಖಂಡತುಳ್ಳೆ ಇನ್ನೊರು ಚುತ್ತು ದಿಗ್ವಿಜಯತಾ ಪಣ್ಣೀ ವರಲಾಂ. ಇಂದಕ್ಕಿಂದಹುಡಿಯೇ ಅಫಾಡೆ ಜೀವನೋತ್ಸಾಹು ಕುಶ್ಚದಾ? ಆ್ರಣ್ಣರ ಪ್ರಶ್ನಾ ಎಂದೆ ಮನಸ್ಸುಳ್ಳೆ ಪರಂದದ್. ಅತ್ಥಾ ಆ್ರತ್ಥನಿಯೋ ದಿಗ್ವಿಜಯಯಾತ್ರೆಹೀಳಾ ಪಣ್ಣೀಕರ ಇಫಾಳ್ಳಕ್ಕ್ ಅದೋದೂ ಪುದಿಶ್ಯಂಡ್, ಆ್ರಣ್ಣರ ಉತ್ತರು ಕಂಡದ್.

ಗುರುಹಾ ವಡಿಚಾಮೂ ಓಂದ್ ಸಂಗಮತುಳ್ಳೆ ಸ್ನಾನೂಪಣ್ಣೀ ವಂದಾ. ಶಿಷ್ಯಾಡೆಕುಟ್ಟೆ ಉಕ್ಕಾಕಂಡ್ ನಿತ್ಯಹೋಮತಾ ಪಣ್ಣೀನ. ಅತ್ಥೀಮೇಲೆ ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತಕರ್ಮತಾ ಪಣ್ಣಿ ಮೂಡಾನಾ ತುಷಾನಲತುಳ್ಳೆ ವೊಂದ್ ಚಾವರ ಸಂಕಲ್ಪತಾ ಚೊಲ್ಲಣು. ಮುಂತೀತೇ ಮೂಡುನಾಳೂ ಉಪವಾಸು ಇಕ್ಕಣು ಆ್ರಣ್ಣರ ವಿಧಾನತಾ ಭೂಮದೇವು ಎನಕ್ ಚೊಲ್ಲೀನ. ಅಪ್ಪೊ ಎನಕ್ ಒರು ವಾರ್ಥಾ ತೋಚೀತ್. ವಾಶಲಬಡೇ ಉಕ್ಕಾಕಂಡ್ ಯಜ್ಞಶಾಲೇಲೆ ನಡವಾಂಡಿಕ್ಕರ ಹೋಮಕರ್ಮತಾ ನಿರೀಕ್ಷಿಯಾಂಡಿಂದವುಂ ಉಮಾರತಾ ಧಾಟಿ ಉಳ್ಳಕ್ಕ್ ಪೋಯಿಟ್ ಸಾಷ್ಟಾಂಗ

ನಮಸ್ಕಾರೂ ಪಣ್ಣೀ, 'ತಂಗಾ ಸಂಕಲ್ಪಪತಣು ಪಣ್ಣರ ಮುದಲು ಇಂದೆ ಅಜ್ಞಪ್ರಶಿಷ್ಯಂದೆ ಒರು ಅಜ್ಞವಾರ್ಥೇಯೂ ಆಲಿಯಣು,' ಆ್ಥಂಡೆ.

ಅವಾ ಶಾಂತಮಾ 'ಚೊಲ್ಲು' ಆ್ಥಂಡ. ಅಪ್ಪೋತಾನೇ ಕುಡತ ನ್ಯೆಯಾ ಸಾಪಟ್ಟ ಅಗ್ನೀಂದೆ ಜ್ವಾಲಾ, ಮಂಜನಕ್‌ವಣ್ಣತುಳ್ಳೆ ಓಂದ್ ಕುಣಿಯಾಂಡಿಂದ್.

'ಉಂಗಡೇದ್ ಕರ್ಮಮಾರ್ಗು. ಕರ್ಮೂ ಆ್ಥಂಡಾಕ ಕ್ರಿಯಾಪ್ರಧಾನು. ಆ್ಥಂಡಾಕ ನೀತಿ ಕರ್ತವ್ಯ ಶುದ್ಧಿಹೀಳೇ ಪರಮಮಾನಫಿಯ. ಅಂದೆ ನೀತೀತೇ ಬಿಗಿಯಾನ ಸರಣೀಕ್ ನಿಂಗಾ ಬಂಧಿತಾಳಾಯಿರಾಡಿಹ್ಯೊ. ಕಾರ್ಯಕಾರಣಮಾನ ಸರಣೀಣ್ಣು ಜಡಪ್ರಕೃತೀಕ್ ಮುಕ್ತಿ ಇಲ್ಲ. ಉಂಗಡೆ ನೀತಿಸರಣೀಯೂ ಅತ್ಥಾ ಒರು ಬಂಧನಮೇ. ಕಾರ್ಯಕಾರಣು ಕೆರಳಿಯರ ಕ್ರೌರ್ಯತಯೋ ಉಂಗಡೆ ನೀತಿಕಲ್ಪನೆಯೂ ಕೆರಳಿಯಾಂಡರಾಂದ್. ಅತ್ತಣ್ಣು ಉಡವಿಚ್ಚಿಕಕ್ಕ ಸಾಧ್ಯಮಿಲ್ಲಿಯಾ?'

'ಕರ್ಮತಣ್ಣು ಸಂಭವಿಚ್ಚ ಪ್ರಮಾದತಾ ಕರ್ಮತಣ್ಣಮೇ ಸರಿಪಡಿತಿಕ್ಯಣು. ಕಾರ್ಯಕಾರಣಬದ್ಧತೇಯ ಮೀರರದ್ ದೇವತೆಹೀಳಕ್ಕೂ ಸಾಧ್ಯಮಿಲ್ಲ. ಈಶ್ವರನೂ ಅತ್ತತ್ತೇ ಮಧ್ಯೇ ಪ್ರವೇಶಿಪೀಮಾಟಾಂ. ಎನ್ನಾ ಸಂಕಲ್ಪತಣ್ಣು ವಿಮುಖನಾ ಪಣ್ಣರ ವ್ಯರ್ಥಪ್ರಯತ್ನತಾ ಪಣ್ಣವಾಣ. ಎಂದೆ ಪ್ರಶಿಷ್ಯ ಆ್ಥಂಟ್ ಓರೇ ಚೊಲ್ಲಿಕಿಂಡರಾಡಾ,' ಆ್ಥಂಟ್ ಉತ್ತರಿಚ್ಚ ಅವಾ ಮುಂತೀ ಪ್ರಶ್ನೇಕ್ ಅವಕಾಶೂ ಇಲ್ಲಾ ಆ್ಥಣ್ಣರಹುಡಿ ಸಂಕಲ್ಪಪತಣತಾ ಪಣ್ಣಿಯೇ ಉಟ.

ಇನ್ನ್ ನಾಳನಂಡ್ ಚುಟ್ಟಕಂಡ್ ಚಾವರವರೀಕ್ ಅವಾ ಉಪವಾಸತುಳ್ಳೆ ಇರಡಾ.

ಮಧ್ಯಾಹ್ನತಪೋದೇಕ್ ಅಫಾಳ್ಳಾ ಹುಡುಕ್ಕಿಂಡ್ ಮೂಡುಪೇ[1] ಸಂನ್ಯಾಸಿಹಾ ವಂದಾ. ಒತ್ತರು ಅಂಬಿದ್ ಕಳಿಂಜವಾ, ಇನ್ನೊತ್ತರು ನಲಪಿದಾ ಧಾಟೀನವಾ, ಕೊನೇತೇವಾಳ್ಳಕ್ಕ ಇರಿಹಿತ್ತನಾಲ್ ಇರಿಹಿತ್ತಂಜ್ ಆ್ಥಣ್ಣಲಾಂ. ಅಂಬಿದ್ ಕಳಿಂಜವಾ ಗುರು ಒಳಿಂಜ ರಂಡ್ ಪೇರೂ ಶಿಷ್ಯಾ ಆ್ಥಂಟ್ ನಾ ಭಾವಿಚ್ಚೆ. ಆನಾಕ ಅಂಬಿದ್, ನಲಪಿದ್ ಕಳಂಜ ರಂಡ್‌ಪೇರೂ ಮುಂತೀಕ್ ವಂದ್ ಆಶ್ರಮತ್ತೇ ಸೂರ್‌ಕಟ್ಟತ್ತೇ ಅಡೀಲೆ ನಿಂಡ್, 'ಕುಮಾರಿಲಭಟ್ಟಾಚಾರ್ಯಾಡೆ ಆಶ್ರಮು ಇದೇಯೋ?' ಆ್ಥಂಡ. ಜಗಲೀಮೇಲೆ ಉಕ್ಕಾಕಂಡಿಂದ ನಾ ಓಂದ್ ನಿಂಡ್ ಆಮಾ ಆ್ಥಂಡೆ.

'ಗೋವಿಂದ ಭಗವತ್ಪಾದಾಡೆ ಶಿಷ್ಯಾಳೂ, ಅದ್ವೈತಸಿದ್ಧಾಂತಪ್ರವರ್ತಕಾಳೂ, ಜ್ಞಾನಮಾರ್ಗಿಹೀಳೂ ಆನ ಶಂಕರಾಚಾರ್ಯಯತಿಹ ಕರ್ಮಮಾರ್ಗಪ್ರವರ್ತಕಾಳಾನ ಭಟ್ಟಾಚಾರ್ಯಾಡೆ ಜೊತೇಲೆ ವಾದಾಪೇಕ್ಷಿಹೀಳಾಯಿಟ್ ವಂದರಾಡಾ. ವಾದಿಯರ ಶಕ್ತಿ ಇಂದಾಕ ಆಹ್ವಾನತಾ ಸ್ವೀಕರಿಪೀಲಾಂ,' ಅಂಬಿದಾ ಧಾಟೀನವಾ ಢಂಗೂರತಾ ಸಾರರ ಸ್ವರತುಳ್ಳೆ ಚೊಲ್ಲೀನ. ರಂಡ್ ಶಿಷ್ಯಾಡೆ ಹೆಗಲತ್ತೇ ಗಂಟುಳ್ಳೂ ಧಪ್ಪಮಾನ ತಾಳೇಗರಿಹೀಡೆ ಗ್ರಂಥಂಗಾ ಇಂದಿಂದ್ ಕಾಣಾಂಡಿಂದ್. ಸುಮಾರಾ ಇರಿಹಿದ್ ಹೆಜ್ಜಾ ಪಿಂತೀಲೆ ನಿಂಡ ತರುಣನಾನ ಯತಿಹೀಡೆ ಹೆಗಲಕ್ಕ ಶಿಕ್ಕಿಚ್ಚಿಂದ ಗಂಟುಳ್ಳೂ ಗ್ರಂಥಂಗಾ ರಾನ್ನಾ ಆ್ಥಂಟ್ ಅತ್ತತ್ತೇ ಆಕೃತೀಣ್ಣು ನಾ ಊಹಿಚ್ಚೆ.

ಢಂಗೂರತತ್ಥಾ ಇಂದೆ ಸ್ವರತಾ ಕೋಟ ತತ್‌ಕ್ಷಣು ಉಳ್ಳಣ್ಣು ಭೂಮದೇವು ಓಡೀವಂದಾ. ಮೂಡೂ ಯತಿಹೀಳಾ ಅವಲೋಕಿಚ್ಚ ಕ್ಷಣಾರ್ಧತುಳ್ಳೆ ಅಫಾಳ್ಳುಳ್ಳೆ ದಾರ್ ದಾರ್ ಆ್ಥಣ್ಣರ ಗ್ರಹಿಕ್ಯ ಇಫಾಳ್ಳಕ್ಕ ಆಚಿ. 'ಯತಿಹೀಳಕ್ಕ ಸ್ವಾಗತು. ಮಧ್ಯಾಹ್ನಮಾಯಿರಾಂದ್. ಪುಳೇಲೆ ಸ್ನಾನೂಪಣ್ಣೀ ವರಂಗೊ. ಭೋಜನಮಾನಮೇಲೆ ವಾರ್ಥೊಲ್ಲಲಾಂ. ಪೂಜ್ಯಾಳಾನ ಭಟ್ಟಾಚಾರ್ಯಾ ಅಗ್ನಿಕಾರ್ಯತುಳ್ಳೆ ನಿರತಾಳಾ ರಾಡಾ. ನಾ ಅಫಾಡೆ ಶಿಷ್ಯ ಭೂಮದೇವಭಟ್ಟು,' ಆ್ಥಂಡ.

ಮೂಡುಜನು ಯತಿಹೀಳೂ ತಂಗತಂಗಡೆ ಗಂಟಹೀಳ ಜಗಲೀಮೇಲೆ ವಚ್ಚಿ, 'ಇಫಿಳುಳ್ಳೆ ಅಮೂಲ್ಯಮಾನ ಗ್ರಂಥಂಗಾ ರಾನ್ನಾ. ಜೋಪಾನು.' ಆ್ಥಂಟ್ ಚೊಲ್ಲೀ ಸ್ನಾನತಕ್ಕ ಸಂಗಮತಕ್ಕ ಪೋನ. ಅವಾ ತಿರಂಬೀ ವಂದಮೇಲೆ ಭೂಮದೇವು ಉಪಚರಿಚ್ಚಿ ಅರ್ಘ್ಯಪಾದ್ಯಂಗಳಾ ಕುಡತ್ ಅತ್ಥೀಮೇಲೆ ಭೋಜನಭಿಕ್ಷೆ ಕುಡತ. ಭಿಕ್ಷೇ ಸ್ವೀಕರಿಚ್ಚಿ ಮೂಡು ಯತಿಹೀಳೂ ಜಗಲೀಮೇಲೆ ಉಕ್ಕಾಕಂಡಮೇಲೆ ಭೂಮದೇವು ಅಫಾಡೆ ಮುಂತೀತೇ ಕಂಭತಬಡೆ ಉಕ್ಕಾಕಂಡ್

1 ಮೂಡುಪೇರ್, ಮೂಡು ಜನು

ಗುರುಹಾ ಆತ್ಮಹತ್ಯೇಕ್ ಸಂಕಲ್ಪೂಪಣ್ಣೀಕರತಾ ಪೂರ್ವಾಪರತೋಡೆ ವಿವರಿಚ್ಚಿ. 'ಅವಾ ಇಪ್ಪೊ ಯಜ್ಞಶಾಲೇಲೆ ರಾಡ. ತುಷಾನಲ ಪ್ರವೇಶೂಪಣ್ಣಕ್ಕ್ ಮಾತ್ರು ನಾಳನಂಡ್ ಗ್ರಹಣೂ ಪುಡಿಚಪೊ ಪರಂಬಕ್ಕ್ ವರಡ. ಇಂದೆ ಅವಧೀಲೆ ಅವಾ ವಾದೂ ಪಣ್ಣಡಾಳೋ ಇಲ್ಲಿಯೋ ತೆರಿಯಾದ್. ಒತ್ತರು ಯತಿಹ ವಾದಾಪೇಕ್ಷಿಹೀಳಾಯಿಟ್ ತಂಗಡೆ ರಂಡ್ ಪೇರ್ ಶಿಷ್ಯಾಡೆ ಜೊತೇಲೆ ವಂದರಾಡ ಆ್ಹಂಟ್ ಚೊಲ್ಲೀರಾಣಿ. ಅಘಾಳ್ಳಕ್ಕ್ ಭೋಜನಸತ್ಕಾರತಾ ಪಣ್ಣ್ ಆ್ಹಂಡಾ. ಅದಿಪ್ಪೋ ಮುಡಿಂಜದ್ ಆ್ಹಂಟ್ ಪೋಯಿಟ್ ಚೊಲ್ಲಣಿ.' ಆ್ಹಂಟ್ ಚೊಲ್ಲಿ ಸೂರಣ್ಣು ವಲತಕ್ಕ್ ತಿರಂಬಿ ಯಜ್ಞಶಾಲೇಕ್ ಪೋನ. ತಿರಂಬೀ ವಂದ್, ಶಾಸ್ತ್ರಾರ್ಥತಾ ಪ್ರಾರಂಭಿಚ್ಚಾಕ ಆ್ಹತ್ಥನ ನಾ ಪುಡಿಯಂದೋ ತೆರಿಯಾದ್. ನಾಳನಂಡ್ ಅವಾ ಅಗ್ನೀಕ್ ಒಪ್ಪಿಚ್ಚಿಕರತಣ್ಣು ಅತ್ತಕ್ಕ್ ಮಧ್ಯತುಳ್ಳೆ ವಿಘ್ನಮಹಂದ್. ಅಲ್ಲಾದೆ ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತಕಾಲತುಳ್ಳೆ ಮನಸ್ಸ್ ವಾಗ್ವಾದತತ್ಥಾ ಅನ್ಯವಿಷಯಂಗಳುಳ್ಳೆ ನಿರತಮಹಕ್ಕಹದ್. ಆಂತಣ್ಣು ತಂಗಾ ಅಘಾಡೆ ಜೊತೇಲೆ ಕುಶಲಸಂಭಾಷಣೇ ಮಾತ್ರೂ ಪಣ್ಣಲಾಂ. ಯಜ್ಞಶಾಲೇಕ್ ದಯೂಪಣ್ಣಂಗೊ,' ಆ್ಹಂಟ್ ಮೂಡುಪೇರಿಯೂ ಅಳಿಚಿಕಿಂಡ್ ಪೋನ. ನಾನೂ ಅಘಾಡೆ ಪಿಂತೀಲೆ ಪೋಯಿಟ್ ನಿಂಡಹಂಡೆ. ಅಂಗಿಂದ ಸೋಮದೇವನೂ ಇಂದ್ರನಾಥನೂ ಓಂದ್ ನಿಂಡ್ ಯತಿತ್ರಯಾಳಕ್ಕ್ ನಮಸ್ಕರಿಚ್ಚ. ಭಟ್ಟಾಚಾರ್ಯಾಳೂ ಓಂದ್ ಅಭಿವಾದನೂ ಪಣ್ಣಿ ಆಸನಂಗಳಾ ಕಾಟಿ ಶಂಕರಾಚಾರ್ಯಾ ಉಕ್ಕಾಕಂಡಮೇಲೆ ತಂಗಳೂ ಉಕ್ಕಾಕಂಡ.

ಅಗ್ನಿ ಪ್ರಜ್ವಲಿಪಿಯಾಂಡೇ ಇಂದ್. ಉಳ್ಳೆಲ್ಲಾ ಹೋಮತ್ತೇ ಕನ್‌ಗ್ ಹೆಂಬೀಂದ್. ಅಘಾಡೆ ರಂಡ್ ಶಿಷ್ಯಾಳೂ ಇಘಾಡೆ ರಂಡ್ ಶಿಷ್ಯಾಳೂ ನಿಂಡಿಂದ. ನಾ ಸ್ವಲ್ಪ್ ಧೂರತುಳ್ಳೆ ಕಂಭತ ಬಡ್ಡೆ ನಿಂಡೆ.

'ತಂಗಾ ಆ್ಹಂಜ್ ವರ್ಷಂಗಡೆ ಪಿಂಬೆ ಕಾಶೀಕ್ ವಂದ್ ಕೆಲವ್ ಮಾಸಂಗಾ ಇಂದಹೀಳಾಂಗೋ. ಅಂಗೆ ವಾಗ್ವಾದತಾ ಪಣ್ಣಿಕಿಂಡಿಂದ್ ಅತ್ಥೀಮೇಲೆ ಬದರಿಕಾಶ್ರಮತ ಕಡೇಕ್ ಪೋನಹೀಳಾಂಗೋ. ಅಂದೆ ಯತಿಹೀಳೇ ತಂಗಾ ಆ್ಹಂಟ್ ಭಾವಿಯಣಿ.'

'ಆಮ. ಬದರೀಲೆ ಉಕ್ಕಾಕಂಡ್ ಬಾದರಾಯಣಾಡೆ ಬ್ರಹ್ಮಸೂತ್ರಂಗಳಕ್ಕ್ ಭಾಷ್ಯತಾ ಆ್ಹಳದೀನೆ. ಅತ್ತತ್ತೇ ಮೂಡು ಪ್ರತಿಹೀಳ ಇಂತೀಕ್ ಕೊಳಂದರಾಣಿ. ತಂಗಾ ಒಂಡಾ ಓದೀ ಅತ್ತಂದೆ ಮೇಲೆ ವಾರ್ತಿಕೆಹೀಳಾ ಆ್ಹಳದೀನಾಕ ಎಂದೆ ಭಾಷ್ಯತಕ್ಕ್ ಘಟ್ಟಿಯಾನ ನೆಲಾ ಶಿಕ್ಕಂದ್ ಆ್ಹಣ್ಣರ ಭರವಸೇಣ್ಣೂ ವಂದೆ.'

'ಮೊದಲು ಶಾಸ್ತ್ರಾರ್ಥತುಳ್ಳೆ ಎನ್ನಾ ಸೋಲಿಚ್ಚಿ ಉಂಗಡೆ ವಿಚಾರತಕ್ಕ್ ತಿರಪಿ ಅತ್ಥೀಮೇಲೆ ಅತ್ತಕ್ಕನುಸಾರಮಾ ವಾರ್ತಿಕೇಯ ಆ್ಹಳದಿಯರದ್ ತಂಗಡೆ ಉದ್ದೇಶೂ ಆ್ಹಂಟ್ ಕಾಣಂದ್.' ಭಟ್ಟಾಚಾರ್ಯ ಮಂದಸ್ಮಿತಾಳಾನ.

'ಮಹಾಮೇಧಾವಿಹೀಳೂ ಜ್ಞಾನವೃದ್ಧಾಳೂ ಆನ ಕುಮಾರಿಲಭಟ್ಟಾಡೆ ಊಹೇಯ ಅಲ್ಲಗಳೆಯರ ಇಚ್ಛಾ ಎನಕಿಲ್ಲ.' ತರುಣಾಳಾನ ಯತೀಯೂ ಮಂದಹಾಸತಣ್ಣು ಪ್ರತ್ಯುತ್ತರಿಚ್ಚ. ಮುಂಡನತಾ ಪಣ್ಣಿಕಿಂಡಿಂದಾಲೂ ಅವಾ ಸುಂದರಮಾನ ವ್ಯಕ್ತಿ. ಇರಿಹಿತ್ತಂಜಿಯಾನೂ ತಲಪೀರಾಡಾಳೋ ಇಲ್ಲಿಯೋ ಆ್ಹಣ್ಣರತ್ಥಾ ಮೊಖಲಕ್ಷಣು.

'ಶಾಸ್ತ್ರಾರ್ಥಮಾಯಿಂದಾಕ ತಂಗಡೆ ಭಾಷ್ಯತಕ್ಕ್ ನಾ ವಾರ್ತಿಕೆಹೀಳಾ ಆ್ಹಳದರದೋ ಅಥವಾ ತಂಗಳೇ ತಂಗಡೆ ಭಾಷ್ಯತಾ ಆಮೂಲಾಗ್ರಮಾ ತಿದ್ದೀ ಆ್ಹಳದರದೋ ಓದಾನೂ ಒಂಡು ಅಹಲಾಮಾ ಇಂದದ್. ಆನಾಕ ನಾಳಾನಾತ್ ವಡಿಚಾಲ ಗ್ರಹಣೂ ಪುಡಿಚಮೇಲೆ ನಾ ಇಂಗಿರರದಿಲ್ಲೆ. ವಿರುದ್ಧಮಾರ್ಗಿಹೀಡೆ ಜೊತೇಲೆ ವಾದತಾ ಪಣ್ಣಿ ಗೆಲ್ಲರಮ್ಮಣಾ ನಂಬಡೆ ಮತತುಳ್ಳೆ ನಂಬಳಕ್ಕೇ ವಿಶ್ವಾಸು ಪೂರ್ಣಮಹರದಿಲ್ಲ. ಲೋಕಮೂ ಸ್ವೀಕರಿಯರದಿಲ್ಲ. ಕರ್ಮಮಾರ್ಗತ್ತೇ ಗೌಣತೇಯ ಸ್ಥಾಪಿಯಕ್ಕ್ ತಂಗಾ ಎನ್ನಾ ಹುಡುಕಿಕಿಂಡ್ ವಂದಿಕ್ಕರತಾ ತಂಗಾ ಎನಕ್ ಕಾಟೀಕರ ಗೌರವು ಆ್ಹಂಟ್ ಭಾವಿಯಣಿ. ಇಂದೆ ಮಾರ್ಗತುಳ್ಳೆ ತಂಗಡೆ ಜೊತೇಲೆ ವಾಕ್ಯಾರ್ಥತಕ್ಕ್ ಯೋಗ್ಯನಾನ ಇನ್ನೊತ್ತುಂ ವ್ಯಕ್ತಿ ಆ್ಹಂಡಾಕ ಮಾಹಿಷ್ಮತಿ ನಗರತುಳ್ಳಿಕ್ಕರ ಮಂಡನಮಿಶ್ರ ಪಂಡಿತಾ. ಎಂದೆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯಾ ಇಂದವಾ. ಭಾವನಾವಿಧಿವಿವೇಕು, ವಿಭ್ರಮವಿವೇಕು, ಮೀಮಾಂಸಾ ಸೂತ್ರಾನುಕ್ರಮಣೀ ಆ್ಹಣ್ಣರ ವಿದ್ವತ್ಪೂರ್ಣಮಾನ ಗ್ರಂಥಂಗಳಿಯೂ ರಚಿಚ್ಚಿರಾಡ. ತಂಗಾ ನೇರಮಾ ಅಂತೀಕ್ ಪೊಹಂಗೊ. ಅಘಾಳ್ಳಾ ಗೆದ್ದಾಕ ಇಡೀ ವೈದಿಕಜಗತ್ತುಳ್ಳೆ ಉಂಗಡೆ ಪಕ್ಷು ಪ್ರತಿಷ್ಠಾಪಿತಮಹಂದ್. ಸೋತಾಕ ವೈದಿಕ ಪರಂಪರ ಸರಿಯಾನ ಪಾತ್ರತುಳ್ಳೆ ಹರಿಯಂದ್.'

‘ಎಂದೆ ಪಕ್ಸು ಆ್ತದ್ ಆ್ತಣ್ಣರ ಪರಿಚಯು ತಂಗಳಕ್ಕ್ ರಾಂದಾ?’

‘ತಂಗಾ ಗೋವಿಂದಭಗವತ್ಪಾದಾಡೆ ಶಿಷ್ಯಾ ಆ್ತಂಟ್ ತಂಗಡೆ ಶಿಷ್ಯಾ ಘೋಷಿಚ್ಚದ್ ಎಂದೆ ಚೊವೀಕೂ ಉಳಂದದ್. ತಂಗಡೆ ಗುರುಹಾ ಗೌಡಪಾದಪರಂಪರೇತೇವಾ ಆ್ತಂಡ? ತಂಗಾ ಅದೇ ವಳೀಲೇ ಮುಂತೀವರಿಂಜಿಕ್ಕಣು ಅಥವಾ ಪುದ ದಿಕ್ಕಾ ಕುಡತಿಕ್ಕಲಾಂ ಆ್ತಂಟ್ ಊಹಿಯಣಿ.’

‘ತಂಗಳತ್ಥಾ ಬಹುಶ್ರುತಾ, ಜ್ಞಾನ ಸಂಪಾದನೇಕಾಯಿಟ್ ಮತಾಂತರಂಗಳಾ ಪಣ್ಣೀನ ಸಾಹಸಿಹ ಇಪ್ಪಡಿ ತಂಗಳಾ ತಂಗ ಶಿಕ್ಷಿಚ್ಚಿಕರದ್ ಅಜ್ಞಾನತ್ತೇ ಲಕ್ಷಣು. ಪಾಪು ಅಜ್ಞಾನ ಜನ್ಯು. ಅತ್ತಾ ದಹಿಪಿಯರ ಶಕ್ತಿ ಜ್ಞಾನತಕ್ಕ್ ಮಾತ್ರು ರಾಂದ್. ಕಾಷ್ಠತಣ್ಣು ಉತ್ಪತ್ತಿಯಹರ ನೆರಪಕ್ಕಂಡ್. ಇತ್ತಾ ತಂಗಾ ಅರ್ಥೂಪಣ್ಣಿಕಿಂಡಾಕ ಇಪ್ಪೋ ಪಣ್ಣೀಕರ ಸಂಕಲ್ಪತಾ ಚುಟ್ಟ್ ಮೇಲಕ್ಕೋಂದ್ ವರಲಾಂ. ಅತ್ಥೇಮೇಲೆ ಶಾಸ್ತ್ರಾರ್ಥತುಳ್ಳೆ ಎನ್ನಾ ಸೋಲಿಯಕ್ಕೂ ಸಾಧ್ಯು.’

ತರುಣಾಳಾನ ಯತಿಹೀಡೆ ಇಂದೆ ವಾರ್ಥಾ ಎನಕ್ ಇಷ್ಟಮಾಚಿ. ತಂಗಡೆ ಗುರುಹೀಡೆ ಕುಟ್ಟೆ ನಿಂಡಿಂದ ಭೂಮದೇವು, ಸೋಮದೇವು, ಇಂದ್ರನಾಥಾಳಕ್ಕೂ ಮೆಚ್ಚಿಕೆಯಾಚ್ ಆ್ತಂಟ್ ಅಘಾಡೆ ಮೊಖಂಗಳುಳ್ಳೆ ಕಾಣಿಚ್ಚ ಭರವಸೇತೇ ಗೆರೆಹೀಳಣ್ಣು ಎನಕ್ ಅರ್ಥಮಾಚಿ. ಆನಾಕ ಭಟ್ಟಾಚಾರ್ಯಾ ಸಂದೇಹತಕ್ಕ್ ಆಸ್ಪದಮಿಲ್ಲಾದ ಧ್ವನೀಲೆ ಚೊಲ್ಲೀಉಟ : ‘ಇಂದೆ ವಾರ್ಥೇ ಮೂಲಕಮಾ ಎನ್ನಾ ಶಾಸ್ತ್ರಾರ್ಥತಕ್ಕ್ ಆ್ತಳವರದ್ ಉಂಗಡೆ ಯೋಜನೆಯಾಯಿಂದಾಕ ತಂಗಾ ಸಫಲಮಹರದಿಲ್ಲಿಹ್ಯೊ. ಮನುಷ್ಯು ತಾಂ ಪಣ್ಣೀನ ಕರ್ಮತಕ್ಕ್ ತಾನೇ ಹೊಣ. ಕರ್ಮಫಲತಾ ಭೋಗಿಚ್ಚೇ ತೀರಿಯರ; ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತತಣ್ಣು ನಿವಾರಿಚ್ಚಿಕರ; ಈಶ್ವರು, ನ್ಯಾಯಾಧೀಶು, ಯಮಧರ್ಮು ಮುದಲಾನವ ಶಿಕ್ಷೇ ಕುಡಹಡ್, ಅಂಗಿತವರೀಕೂ ನಾ ಸ್ವತಂತ್ರು ಆ್ತಂಟ್ ಭಾವಿಯಾದೇ ತಂದೆ ತಪ್ಪಾ ತಾನೇ ಗ್ರಹಿಚ್ಚಿ ತಾನೇ ಶಿಕ್ಷೇಕುಡತಕಂಡ್ ಶುದ್ಧನಹರವನೇ ನೈತಿಕಮಾನ ಶಕ್ತಿ ಇಕ್ಕರ ವ್ಯಕ್ತಿ. ನೈತಿಕಮಾನ ಶೈಥಿಲ್ಯತ್ತೇ ಹೊಣೇಯ ಜ್ಞಾನಾಜ್ಞಾನಂಗಡೆ ಮೇಲೆ ಚುಮತರದ್ ಪಲಾಯನವಾದಮಹಂದ್. ಇತ್ತಕ್ಕಣ್ಣಮೂ ಹೆಚ್ಚಾನ ಚರ್ಚೇಕ್ ಇಳಿಯರ ಇಚ್ಛಾ ಎನಕಿಲ್ಲ. ತಂಗಾ ಧೂರತಣ್ಣು ನಡಂದವಂದರಾಡಿಹ್ಯೊ. ಇಂಡ್ ಪೂರ್ತಿ ಇಂಗಿಂದ್ ವಿಶ್ರಮಿಚ್ಚಿಕಂಡ್ ಪ್ರಯಾಣೂ ಪಣ್ಣಂಗೊ.’

ಇನ್ನ್ ಮುಂತೀವಾರ್ಥೇಕ್ ಅವಕಾಶಮೇ ಇಂದಿಲ್ಲ. ತರುಣನಾನ ಯತಿ ಸ್ವಲ್ಪೂಪೋ ಮೌನಮಾ ಉಕ್ಕಾಕಂಡಿಂದ. ಕುಮಾರಿಲಾ ಅಗ್ನೀಕಡೇಕ್ ತಿರಂಬಿ ಉಕ್ಕಾಕಂಡುಟ. ಅತ್ಥೇಮೇಲೆ ತರುಣಯತಿಹಾ ಓಂದ್ ನಿಂಡ. ವೃದ್ಧಾಳಾನ ಕುಮಾರಿಲಾಳೂ ಓಂದ್ ನಿಂಡ್ ಅಘಾಳ್ಳಕ್ಕ್ ಅಭಿವಾದನತಾ ಪಣ್ಣೀನ. ಯತಿಹಾ ಯಜ್ಞಶಾಲೇಣ್ಣು ಪರಂಬಕ್ಕ್ ನಡಂದ. ನಾನೂ ಅಘಾಡೆ ಪಿಂತೀಲೆ ಪೋನೆ. ಎನಕ್ ಇಂದೆ ತರುಣಸಂನ್ಯಾಸಿಮಾಡೆ ಮೇಲೆ ಆಕರ್ಷಣಾ ಪರಂದಿಂದ್. ಎಲ್ಲ ಶೈಥಿಲ್ಯತಯೂ ಜ್ಞಾನತಣ್ಣು ನಿವಾರಿಚ್ಚಿಕಲಾಂ ಆ್ತಣ್ಣರ ಅಘಾಡೆ ವಾರ್ಥ ಎಂದೆ ಹೃದಯತಕ್ಕ್ ತಂಪಾ ಕುಡತಿಂದ್. ಎಂದೆ ಪಿಂತೀಲೆ ಭೂಮದೇವಾ ವಂದ. ‘ಆಶ್ರಮತುಳ್ಳೆ ರಾತ್ರಿ ತಳಗಂಗೊ. ತಂಗಡೆ ವಾರ್ಥೇಣ್ಣಮಾನಾಲೂ ಗುರುಹಾ ವಿಸಂಕಲ್ಪೂ ಪಣ್ಣಹಡ್ ಆ್ತಂಟ್ ನಂಗಾ ಉಳ್ಳೇ ಪ್ರಾರ್ಥಿಯಾಂಡಿಂದು. ಆನಾಕ ಅಘಾಡೆ ಜಾಯಮಾನಮೇ ಓರೆ. ಪಣ್ಣೀನ ಸಂಕಲ್ಪತಾ ಆ್ತಂಡೂ ಬದಲಿಪಿಯಲ್ಲ. ಶಿಥಿಲಮಹರತಕ್ಕ್ ಉಡರದಿಲ್ಲ.’

ಯತಿಹಾ ಜಗಲೀಮೇಲೆ ಸ್ವಲ್ಪೂ ಪೋ ಉಕ್ಕಾಕಂಡ. ‘ತಂಗಾ ಮಾಹಿಷ್ಮತೀಕ್ ಪೊಹಂಗೊ. ಮಂಡನಮಿಶ್ರಾ ನಿಜಮಾಯಿಟೂ ಘೆರೀ ಮೇಧಾವಿ,’ ಆ್ತಂಟ್ ಭೂಮದೇವಾಳೂ ಚೊಲ್ಲೀನ.

‘ಅಘಾಡೆ ಘೇರಾ ನಾನೂ ಕೋಟರಾಣಿ.’ ಯತಿಹಾ ಪ್ರತ್ಯುತ್ತರಿಚ್ಚ.

ಅವಾ ಅಂಗೆ ಒಳಿಂಜಹಂಡಿಲ್ಲ. ಸ್ವಲ್ಪೂ ಪೋದೇಮೇಲೆ ಓಂದ್ ತಂಗಡೆ ಗಂಟಹೀಳಾ ದಂಡತಕ್ಕ್ ಶಿಕ್ಕಿಚ್ಚಿಕಂಡ್ ಆ್ತಡಹೆಗಲಕ್ಕ್ ಕುಡತ್ ನಡವಕ್ಕ್ ಮುದಲಿಟ್ಟ.

ರಾತ್ರಿ ಮೂಡುಶಿಷ್ಯಾಳೂ ಗುರುಹೀಡೆ ಜೊತೇಲೆ ಯಜ್ಞಶಾಲೇಲೇ ಇಂದ. ನಾಲ್‌ಪೇರುಳ್ಳೆ ಆರಾನೂ ತುಂಕಿಂಡಾಳೋ ಒರಕೂಪಣ್ಣೀನಾಳೋ ಎನಕ್ ತೆರಿಂಜಿಲ್ಲ. ಸ್ವಲ್ಪಮೂ ಶಬ್ದು ಕೋಳಾಂಡಿಂದಿಲ್ಲ. ನಾ ಮುಖ್ಯಕಟ್ಟಡತ್ತೇ

ಜಗಲೀ ಮೇಲೆ ಮಂದ್ಲಗೆ[1] ಪೋಟಕಂಡ್ ತಲೇ ಆ್ಡೀಕ್ ಮಣೇ ವಚ್ಚಿ ತುಂಕಿಂಡೆ. ತೀರಾ ಪಿಂತೀಕಡೇತೇ ಅ್ಡಕಲೇತೇ ಒರು ಮೂಲೇಲೆ ಚಮಿಯರವ್ರುಂ ತುಂಕ್ಯಣ. ರಂಡ್ ಆಳಹಾ ಗೋಶಾಲೇ ಬಡೇ ಇಕ್ಕರ ತಂಗಡೇದೇ ಆನ ಸಣ್ಣೀ ಹಾತುಳ್ಳಿರನ್ನ, ಅ್ಣ್ಣರದ್ ಅತ್ಥನೇಂದುಳ್ಳೆ ಎನಕ್ ಅರ್ಥಮಾಯಿಂದ್. ಇಡೀವಾತಾವರಣತುಳ್ಳೆ ನಾ ಒತ್ತನೇ ಇಕ್ಕರ ಭಾವು ಹೆಂಬಿಕಿಂಡಿಂದ್. ನಾ ಇಂಗೆ ಓಕ್ ರಾಣಿ? ಅ್ಣ್ಣರ ಪ್ರಶ್ನ ಪರಂದದ್. ನಾಲಂದತಣ್ಣು ಪರಂಬೆ ಪೊಹಕ್ಕ್, ಕುಮಾರಿಲಾಳಾ ಪತ್ತೇ ಪಣ್ಣರದ್ ನೆಪಮಾ ವಂದ್. ಅಫಾಳ್ಳಾ ಪಳಿಚ್ ಮುಂತೀಕ್ ಓದಾನೂ ಕಾರ್ಯುಯೋಜನೇ ಪೋಟಕಂಡಿಂದಾಕ ಅತ್ತುಳ್ಳೆ ಎನಕೂ ಒರು ಪಾತ್ರತಾ ಕುಡಂಗೊ ಅ್ಂಟ್ ಕೋಳಲಾಮಾ ಇಂದ್. ಅಫಾಳ್ಳೇ ಅತ್ಯಂತಮಾನ ಕ್ರೂರರೀತೀಲೆ ಆತ್ಮಹತ್ಯೇ ಪಣ್ಣಿಕ್ಯಕ್ಕ್ ನಿಶ್ಚಯಿಚ್ಚಿಕ್ಕರಪೊ ಅಫಾಳ್ಳಣ್ಣು ಅ್ತ್ತಾ ಕೋಳರದ್? ಇಂಡ್ ವಡಿಚಾಮಮೇ ನಾ ಇಂಗಣ್ಣು ಪರಪಟ್ಟ್‌ಪೊಹಣಮಾ ಇಂದ್. ಅ್ಂತೀಕ್? ಓಕ್? ಅ್ಣ್ಣರದ್ ತೆರಿಯಾದೇ ಇಂಗೆರಾಣಿ. ಅಫಾಡೆ ಚಾವ್ ಅ್ಪ್ಪಡಿ ಇಕ್ಕಂದ್ ಅ್ಣ್ಣರ ಸ್ಪಷ್ಟಮಾನ ಕಲ್ಪನಾ ಎನಕ್ ರಾಂದ್. ಇನ್ನ್ ಭೌತಿಕಮಾ ಅದ್ ನಡವರತಾ ಪಾಕರ ಅಗತ್ಯಮಿಲ್ಲ. ಆನಾಲೂ ಅ್ತ್ತಕ್ಕಿಂಗೆ ರಾಣಿ? ಅದ್ ಅ್ಂದೆ ಅಗೋಚರಮಾನ ಆಕರ್ಷಣೀಯಾ ವೀಶೀರಾಂದ್? ಅ್ಂಟ್ ಯೋಚಿಚ್ಚಿಕಂಡ್ ತುಂಕಿಂಡೆ. ಅ್ತ್ಥನ ಪೋದಾನಾಲೂ ಒರಕೂ ವಂದಿಲ್ಲ. ಇತ್ಥಾಸನ್ನಿವೇಶತುಳ್ಳೆ ವರರದೂ ಅಸಹಜು ಅ್ಣ್ಣರ ಕಾರಣಮೂ ಮನಸ್ಸಕ್ಕ್ ವಂದ್. ಆತ್ಮಹತ್ಯೇ ಪಣ್ಣಿಕ್ಯರತ್ಥಾ ಅ್ಂದೆ ತಪ್ಪಾ ಇವಾ ಪಣ್ಣೀರಾಡ ಅ್ಣ್ಣರದ್ ಎನಕ್ ಪೂರ್ತೀ ಗ್ರಹಿಕೆಯಾಚಿಲ್ಲ. ನಾ ಅಫಾಡೆ ಪರಂಪರೇತೇ ಕರ್ಮಕಾಂಡತಯೋ ಕಲ್ತವ್ರುಂ. ಕರ್ಮತ್ತೇ ನಿಷ್ಠುರಮಾನ ನಿಯಮಂಗಳಾ ಅಫಾಡೆ ಶಿಷ್ಯಾಳಾನ ಮಂಡನಮಿಶ್ರಾಡೆ ಬಡೆ ಪಾರ್ತವ್ರುಂ. ಆನಾಲೂ ಅಂದೆ ನಿಯಮನಿಷ್ಠುರತಾ ಎಂದೆ ಜೀವನತ್ತೇ ಗುಣಮಾಚಿಲ್ಲ. ನಾ ಪಣ್ಣೀಕರ ಅವೈದಿಕಮಾನ ಕಾರ್ಯಂಗಳಾ ಪರಿಗಣಿಚ್ಚಾಕ ಅಫಾಳ್ಳಾಪೋಲೆ ಒರುಕಾ ಅ್ಂಡ್ ನೂರುವಾರೀ ಉಮೀಂದುಳ್ಳೆ ಚುಟ್ಟಕಂಡ್ ಚಾವಣು. ತಾಂತ್ರಿಕನಾಯಿಟ್ ಸಾಪಡಾವತಾ ಸಾಪಟ್ಟ್, ಪಣ್ಣಾವತಾ ಪಣ್ಣಿ, ವೈದಿಕಮಾನ ನೀತಿನಿಯಮಂಗಳಯೆಲ್ಲಾ ಉಟ್ಟ್, ಅತ್ಥೀಮೇಲೆ ಮನಸ್ಸುಳ್ಳೆ ನಾಸ್ತಿಕಮಾನ ಬೌದ್ಧಧರ್ಮತಾ ಸ್ವೀಕರಿಚ್ಚಿ, ಗಯೇಕ್ ಪೋಯಿಟೂ ಮಾತಾಪಿತೃಹೀಳಕ್ಕ್ ಶ್ರಾದ್ಧತಾ ಪಣ್ಣಾದೆ, ಪೆತ್ತ ತಾಯಾರಕ್ಕ್ ಒರುಕಾಲೂ ಪಿಂಡಪ್ರದಾನತಾ ಪಣ್ಣಿ ಪಿಶಾಚತ್ವತಾ ಕಳಿಚಾದೆ, ಇತ್ತಯೆಲ್ಲಾ ಲೆಕ್ಕೂ ಪೋಟಾಕ ಎನಕ್ ಆಯಿರವಾರಿ ತುಷಾನಲತ್ತೇ ಶಿಕ್ಷಾ ಅಹಣು. ವೇದವಿರೋಧಿಹೀಡೆ ತರ್ಕಾಸ್ತ್ರಂಗಳಾ ಸಂಪಾದಿಯರ ಕಾರ್ಯತುಳ್ಳೆ, ವೇದತ್ತೇ ಅಂತಃಸತ್ಯತಾ ನಂಬಾದ ಕಾರ್ಯುಪಣ್ಣೀನ, ತಿಳಿವಳಿಕ್ಯ ತಪ್ಪೀನ ಕಾರ್ಯತಕ್ಕೇ ಅವಾ ತಂಗಳಕ್ಕ್ ತಂಗಾ ಅತ್ಥಾ ಶಿಕ್ಷೇ ವಿಧಿಚ್ಚಿಕಂಡಿಕ್ಕರಪೊ, ಎಂದೆ ಆತ್ಮಕಥೇಯೂ ಸಂಪೂರ್ಣಮಾ ನಿವೇದಿಚ್ಚಿಕಂಡಾಕ ಎನಕತ್ಥಾ ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತತಾ ಸೂಚೀಲಾಂ? ಭಯಮಹಕ್ಕ್ ಶುರುವಾಚಿ. ಕುಮಾರಿಲಭಟ್ಟಾಳಕ್ಕ್ ಅನ್ಯಮನಃಪ್ರವೇಶಶಕ್ತಿ ಇಲ್ಲಿಯ? ಇಪ್ಪೊ ಅಪ್ಪದೇ ಅವಾ ಎಂದೆ ಮನಸ್ಸಯೂ ಚರಿತ್ರೇಯೂ ತೆರಿಂಜಿಹಂಡಕ್ಕಲ್ಲಾಳಾ? ಅ್ಣ್ಣರ ಶಂಕ್ಯಾ ಪರಂದದ್. ಇಂದೆ ಕ್ಷಣತುಳ್ಳೆ ಅವಾ ಎನಕ್ ಚೊಲ್ಲೀ ಉಟ್ಟುಟ್, 'ನೀ ಇತ್ಥಿತ್ಥಾ ಭ್ರಷ್ಟಮಾನ ಕರ್ಮಂಗಳಾ ಪಣ್ಣೀಕರತಣ್ಣು ಇತ್ಥಾ ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತತಾ ಪಣ್ಣಿಕ್ಯಣು.' ಅ್ಂಟ್ ಚೊಲ್ಲೀ ಉಟಾಕ ಓ ಪಣ್ಣರದ್? ಅ್ಣ್ಣರ ಆತಂಕು ಕಾಣಿಚ್ಚಿಕಂಡದ್. ಇಪ್ಪದೇ ಓಂದ್ ಇಂಗಣ್ಣು ನಿಶ್ಶಬ್ದಮಾ ನಡಂದ್ ಅ್ಂತೀಕಾನೂ ಪೋಯುಡಣು ಅ್ಣ್ಣಿಚ್ಚಿದ್. ಓಂದ್ ಉಕ್ಕಾಕಂಡೆ. ಯಜ್ಞಶಾಲೇ ಕಡೇಕ್ ಪಾರ್ತೆ. ವಾಶಿಲ್ ಇಟ್ಟಿಂದದ್. ಕಂಡೀ ಉಳ್ಳೆ ವಳಕತ್ತೇ ಕಿರಣು ಇಂದ್. ಸೂಕ್ಷ್ಮಮಾ ಉಸಿರಾ ಅಳತಕಂಡಾಕ ಹೋಮತ್ತೇ ಕನಗ್ ತಗಲುಂ. ಓಂದ್ ನಿಂಡಹಂಡೆ. ಆನಾಕ ಸ್ವಲ್ಪೂ ಪೋದೇಲೆ, ಓಡೀಪೊಹರತಕ್ಕಣಮೂ ಇಂಗಿಕ್ಕರದೇ ಕ್ಷೇಮಕರು. ಓಡೀಪೋನವನಾ ಪುಡಿಯರದ್ ಸುಲಭು, ಅ್ಣ್ಣಿಚ್ಚಿ ಪುನಃ ಉಕ್ಕಾಕಂಡೆ.

ವಡಿಚಾಮು ಸಂಗಮತಕ್ಕ್ ಪೋಯಿಟ್ ಸ್ನಾನತಕ್ಕಿಳಿಂಜೆ. ರಂಡ್ ಮಹಾನದಿಹಾ ಶೇರರ ಜಾಗತುಳ್ಳೆ ಗಯೇಪೋಲೆ ಕಾಲಾಮುಳಿಕಿಚ್ಚಿ ಹಾಯಾ ಉಕ್ಕಾಕರತ್ಥಾ ವಂಡೆಹಾ ಇಂದಿಲ್ಲಹೀನ. ನೀರತ್ತೇ ಪ್ರಮಾಣಮೂ ಅಂಕಡೇಣ್ಣು

1 ಮಂದ್ಲಂಗೆ

ಇಂಕಡೇಕ್ ಕಳತಾ ತಿರಪೀ ಪಾರರತ್ಥನಾ ಇಂದ್. ನದೀತೇ ಪಾತ್ರವೋ, ರಂಡೂ ದಡಂಗಾ ಮೊಬ್ಬಾ ಕಾಣರತ್ಥನ ಅಗಲಮಾ ಇಂದ್. ಸ್ನಾನತಾ ಮುಡಿಚಿ ವಟವೃಕ್ಷತ್ತೇ ಅಡೀಲೆ ಪೂರ್ವಾಹ್ನತವರೀಕೂ ಉಕ್ಕಾಕಂಡಿಂದ್ ತಿರಂಬೀ ವಂದೆ. ಆಶ್ರಮತಕ್ಕ್ ಸ್ವಲ್ಪೂ ಧೂರತುಳ್ಳೆ ಓಪೂಮರತಡೀಲೆ ರಂಡ್ ಕುದುರೆಹೀಳಾ ಕಟ್ಟೀಂದಹೀನ. ಅತ್ತಂದಕ್ಕಡೇಕ್ ದೃಷ್ಟಿಚ್ಚಿ ಪಾತಾಕ ಮುಖ್ಯಮಾರ್ಗತಣ್ಣು ಆಶ್ರಮತಕ್ಕ್ ಶೀಳ್‌ವಳಿ ಒಡಿಯರ ಸ್ಥಳತುಳ್ಳೆ ಸುಮಾರಾ ಇರಿಹಿದ್ ಕುದುರೆಹೀಡೆ ಹಿಂಡ್, ರಂಡ್ ರಥಂಗಾ. ಜಗಲೀಕಡೇಕ್ ತಿರಂಬೀನಪ್ರೋ ಕಾಣಿಚ್ಚಿದ್; ಒರು ಜಗಲೀಮೇಲೆ ಪೋಟಿಂದ ಮಂದ್ಲಂಗೇ ಮೇಲೆ ಒತ್ತೂ ರಾಜಪುರುಷು ಉಕ್ಕಾಕಂಡರಾಣಾ. ಪಿಂತೀಕ್ ವಾರೀನ ಸೊಂಪಾನ ಮ್ಯೆರ್, ಕರ್ಣಾಭರಣು, ಕನಕಾಂಬರತ್ತೇ ಕಂಚುಕು, ಕಳತತ್ತೇ ಹಾರು, ಆ್ರಂಚತ್ತೇ ಧೋತ್ರಂಗಳಣ್ಣು ಅವುಂ ಸಾಧಾರಣನಾನ ರಾಜಪುರುಷನಂಡ್, ರಾಜಕುಲತಕ್ಕ್ ಶೇರೀನ ಅಧಿಕಾರಿ ಆ್ರಣ್ಣಿಚ್ಚಿದ್. ಅವಂದೆ ಪಕ್ಕತುಳ್ಳೆ ಒರು ಲೋಹತ್ತೇ ಚೊಂಬತ್ತೇ ಭರ್ತೀ ಘಟ್ಟಿಯಾನ ನ್ಯೆಯಿ. ಆರಿಕ್ಕಲಾಂ ಆ್ರಣ್ಣರ ಆಶ್ಚರ್ಯತಣ್ಣು ಹತ್ತಿರತಕ್ಕ್ ಪೋನಪ್ರೋ ಕುರುಪ್ ಪತ್ತೀತ್. ಮಥುರೇತೇ ಜಯಸಿಂಹು. ಎನಕ್ ಥಟ್ಟಂಟ್ ಅಫಾಡೆ ಕುರುಪ್ ಪತ್ತೀತ್. ಎಂದೆ ಕಡೇಕ್ ದೃಷ್ಟೀಪಾಯಿಚ್ಚಮೇಲೆ, ಆ್ರಂಗೋ ಪಾರ್ತಿಕ್ಕರತ್ಥಾ, ಆನಾಕ ಕುರುಪಕ್ಕಾಹಾ ತಡವರಿಯರತ್ಥಾ ಅರ್ಥು ಅಫಾಡೆ ಕಣ್ಣುಳ್ಳೆ ಕಾಣಿಚ್ಚಿದ್. ನಾ ಒರೂ ಅಭಿವಾದನೂ ಪಣ್ಣೀನೆ. ಎಂದೆ ಕುರುಪಾ ಚೊಲ್ಲೀತಿಲ್ಲೆ. ವಾರ್ಥೇಯೂ ಚೊಲ್ಲೀತಿಲ್ಲೆ. ಒರು ನಿಮಿಷತಮೇಲೆ ಅವುಂ 'ಪರೀಕ್ಷೆ ಪಣ್ಣಣು ಆ್ರಂಟ್ ವಾರ್ಥೊಲ್ಲೀತಿಲ್ಲಿಹ್ಯೊ ಆ್ರಂಡಾ ಕೃಷ್ಣಾನಂದಾಳೆ?' ಆ್ರಂಣ.

'ಆಧ್ಯಾಳಕ್ಕ್ ಸಾಧಾರಣಾಡೆ ಸ್ಮರಣಾ ನಿಲ್ಲರದ್ ಕಷ್ಟಮಂಡಾ?' ನಾ ಕೋಟೆ.

'ಆಯಿರಾಂತರ ರಸಿಕ ಹೃದಯಂಗಳಾ ಚೂರೇಪಣ್ಣರತಾ ಉಟ್ಟ್ ಅಧ್ಯಾತ್ಮತಾ ಹುಡುಕೀ ಪೋನವಾ ಸಾಧಾರಣಾ ಆ್ರಪ್ಪಡಿ ಅಹಲಾಂ?' ಆ್ರಂಡಹಂಡ್ ಅವಾ ಎನಕ್ ಎದಿರತ್ತೇ ಜಗಲೀ ಕಾಟೀನ. ಕುಶಲಸಂಭಾಷಣೇತೇ ಚಿರಿಪತ್ತೇ ಮೊಖತಾ ಪಣ್ಣೀನಾಲೂ ಅಫಾಡೆ ಮೊಖಭಾವತುಳ್ಳೆ ಗಾಂಭೀರ್ಯು ಕಂಡದ್.

'ಇಂದೆ ಆಶ್ರಮತುಳ್ಳೇ ರಾಡಹೀಳಾ?' ಕೋಟ.

ಇಲ್ಲ. ಮುನ್ನೇತೇನು ತಾನೇ ಇಂತೀಕ್ ವಂದೆ, ಆಚಾರ್ಯಾಡೆ ಶಿಷ್ಯನೂ ಆ್ರಂಡ್, ಆ್ರಣ್ಣಾಂಡಿಂದೆ. ಅತ್ಥನೇಂದುಳ್ಳೆ ಭೂಮದೇವು ಯಜ್ಞಶಾಲೇಣ್ಣು ಅಂತೀಕ್ ವಂದಾ. ಜಯಸಿಂಹನಕ್ಕ್ ಚೊಲ್ಲೀನ : 'ಉಂಗಡೆ ವಾರ್ಥೆಹೀಳಯೆಲ್ಲಾ ನಿವೇದಿಚ್ಚೆ. ನಾ ಮುದಲೇ ಉಂಗಳಕ್ಕ್ ಚೊಲ್ಲೀನೇನೆ. ಗುರುಹಾ ಸಂಕಲ್ಪತಾ ಮೊರಿಯರದ್ ಸಾಧ್ಯಮೇ ಇಲ್ಲ. ಆನಾಕ ಉಂಗಡೆ ಕ್ಯೆಯುಳ್ಳೆ ವಾರ್ಥೊಲ್ಲಡಾ. ನಿಂಗಳೇ ಯಜ್ಞಶಾಲೇಕ್ ವರಂಗೊ. ಸ್ನಾನಮಾಯಿರಾಂದಾ?'

'ಆಯಿರಾಂದ್. ಎಂಗಳಕ್ಕೊರು ಉತ್ತರೀಯು ಓಣು.'

ಭೂಮದೇವು ಉಳ್ಳಕ್ಕ್ ಪೋಯಿಟ್ ಉತ್ತರೀಯತಾ ಕೊಳಂದ್ ಕುಡತಾ. ತಂಗಡೆ ಕಂಚುಕತಾ ವಾಂಗಿ ಉತ್ತರೀಯತಾ ಪೋತಿಕಿಂಡ ಜಯಸಿಂಹು ವಾಶಿಲಬಡೇತೇ ಕುಳಹಾತುಳ್ಳೆ ವಚ್ಚಿಂದ ನೀರಾ ಚೊಂಬುಳ್ಳೆ ಮೋಂದ್ ಕ್ಯೆಕಾಲ್ ಮೊಖತಾ ಕಳವಿಕಿಂಡ. ಅತ್ಥೇಮೇಲೆ ತಂಗಡೆ ಪಕ್ಕತುಳ್ಳಿಂದ ನ್ಯೆಯತ್ತೇ ಚೊಂಬಾ ರಂಡ್ ಕ್ಯೆಯುಳ್ಳೂ ಭಕ್ತೀಣ್ಣು ಪುಡಿಚಿಕಿಂಡ್ ಒರೂ ಕಾಲುಳ್ಳೆ ಯಜ್ಞಶಾಲೇಕ್ ಪೋನ. ನಾ ಅವಂದೆ ಪಿಂತೀಲೆ ಪೋನೆ. ನ್ಯೆಯತ್ತೇ ಚೊಂಬಾ ಯಜ್ಞಕುಂಡತ್ತೇ ಮುಂತೀಲೆ ವಚ್ಚಿ ಸಾಷ್ಟಾಂಗತಾ ಪೋಟಮೇಲೆ ಅಗ್ನೀಮೂಖಡೇಲೆ ಪದ್ಮಾಸನತುಳ್ಳೆ ಉಕ್ಕಾಕಂಡಿಂದ ಕುಮಾರಿಲಭಟ್ಟಾಳಕ್ಕ್ ನೆಲತಾ ತೂಣೀ ನಮಸ್ಕರಿಚ್ಚಿ, ಅವಾ ಉಕ್ಕಾಕರಹುಡಿ ಕಾಟೀನ ಮಣೇಮೇಲೆ ಉಕ್ಕಾಕಣ್ಣ. ನಾ ನಿಂಡಹಂಡಿಂದೆ. ಮೂಡುಜನು ಶಿಷ್ಯಾಳೂ ನಿಂಡಿಂದ. ಗುರುಹೀಡೆ ಮೊಖತುಳ್ಳೆ ಆಯಾಸೂ ಕಾಣಾಂಡಿಂದ್. ಆನಾಕ ಧ್ವನಿ ಕುಂದೀಂದಿಲ್ಲ. 'ಶ್ರಮಣಾಳೂ ಜ್ಯೆನಾಳೂ ಯಜ್ಞಯಾಗಂಗಳಾ ಕುಹಕೂಪಣ್ಣಿ ಅದ್ ತಪ್ಪ್ ಆ್ರಣ್ಣರ ಭಾವನೇಯ ಕ್ಷತ್ರಿಯಾಳುಳ್ಳೆ ವಳತೀವುಟರಾನ್ನ. ಅಂದೆ ಕುಹಕತಕ್ಕ್ ಬಲಿಯಾನ ಕೆಲವ್ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಾಳಕ್ಕೂ ಅರೆನಂಬಿಕೆಯೂ ಅಂಜಗುಳಿತನಮೂ ವಂದುಟರಾನ್ನ. ಅಶೋಕಚಕ್ರವರ್ತೀಣ್ಣೂ ಪುಡಿಚ್ ಇಂತೀವರೀಕ್ ಆ್ರತ್ಥನಿಯೋ ಕಡೇಲೆ ಬೌದ್ಧರಾಜಾ ಆಳಿ ಭರತಖಂಡು ನಿರ್ವೀರ್ಯವಾಯಿರಾಂದ್. ಕ್ಷತ್ರಿಯಧರ್ಮವೋ ತೇಜೋಹೀನಮಾಯಿರಾಂದ್. ಇಂದೆ ಸಂದರ್ಭತುಳ್ಳೆ ನಂಬಡೆ ಗುರ್ಜರ ಪ್ರತೀಹಾರ ಚಕ್ರವರ್ತಿಹ, ಅಶ್ವಮೇಧಯಾಗತಾ

ಪಣ್ಣರ ಮನಸ್ಸಾ ಪಣ್ಣೀಕರದ್ ಉಚಿತಮಾ ರಾಂದ್. ಇಂದೆ ಆಲೋಚನಾ ದೃಢಮಾಯಿಟ್ ಸಫಲಮಹಡ್. ಇತ್ತಣ್ಣು ಕ್ಷತ್ರಿಯಾಡೆ ವೀರ್ಯು ವರ್ಧಿಹಿಡ್. ನಾ ಅಂತೂ ವರರ ವಾರ್ಥಾ ಇಲ್ಲ. ನಾಳೇಕ್ ತುಷಾನಲ ಪ್ರವೇಶೂಪಣ್ಣೀ ದೇಹಾಂತ್ಯತಾ ಪಣ್ಣಿಕ್ಯಣಿ. ನಿಂಗಾ ಇನ್ನೊತ್ತರು ಸಮರ್ಥಾಳಾನ ಬ್ರಹ್ಮನಾ ಹುಡುಕಂಗೊ.'

'ತಂಗಳತ್ಥಾ ಮೇರುಪ್ರಾಯಾ ಆತ್ಮಹತ್ಯೇಪಣ್ಣಿಕ್ಯರದ್ ಇಡೀ ವೈದಿಕಪ್ರಪಂಚತಕ್ಕ್ ದುಃಖಕರಮಹಂದ್. ಇಂದೆ ಸಂಕಲ್ಪತಣ್ಣು ತಂಗಾ ಪಿಂತೀಕ್ ವರಣು. ಇಂದೆ ಕಾಲತುಳ್ಳೆ ಅಶ್ವಮೇಧಯಾಗತಾ ಪಣ್ಣರದ್ ಸಾಧುವಾ ಅ್ಹಂಟ್ ಶಂಕಿಯರ ಪಂಡಿತಾಳೂ ರಾಡ. ಇದ್ ಹಿಂಸಾ, ಧರ್ಮವಿರೋಧಿ ಅ್ಹಂಟ್ ಯಾಗಾರಂಭತುಳ್ಳೋ ಯಾಗಮಧ್ಯತುಳ್ಳೋ ವಂದ್ ಆಹ್ವಾನತಾ ಕುಡರ ಬೌದ್ಧತಾರ್ಕಿಕಾ ರಾಡ. ಅಂಜುಕುಳಿಹೀಳಾನ ಕ್ಷತ್ರಿಯಾ ರಾಡ. ಅಘಾಳ್ಳಕೆಲ್ಲ ಶಾಸ್ತ್ರಾಧಾರತಯೂ ಅತ್ತತ್ತೇ ಅರ್ಥತಯೂ ಸ್ಫುಟಮಾ ವಿವರಿಚ್ಚಿ ವಾಯಾ ಮುಚ್ಚಿಯಕ್ಕ್ ಸಮರ್ಥಾಳಾನ ಬ್ರಹ್ಮಾ ತಂಗಳಾ ಉಟ್ಟಾಕ ಓರೇ ಆರೂ ಇಲ್ಲಾ. ತಂಗಾ ಬ್ರಹ್ಮಸ್ಥಾನತುಳ್ಳಿರಡಿಹ್ಯೋ ಅ್ಹಂಡಾಕ ಭರತಖಂಡತ್ತೇ ಸಮಸ್ತ ಕ್ಷತ್ರಿಯಾಳೂ ಸಹಕರಿಯಡ. ವೈದಿಕಮತತ್ತೇ ಜೀರ್ಣೋದ್ಧಾರತಕ್ಕ್ ಇದ್ ಅತ್ಯಗತ್ಯಮಾ ಅಹಣಮಾನ ಕಾರ್ಯು.'

'ನಿಂಗಾ ಚೊಲ್ಲರದೆಲ್ಲಾ ಸರಿ. ಎಂದೆ ಸಂಕಲ್ಪತಣ್ಣು ಪಿಂತೀಕ್ ವರರದ್ ಸಾಧ್ಯಮೇ ಇಲ್ಲ. ಬೌದ್ಧಾ ಇರಹಡ್ ಜೈನಾ ಇರಹಡ್ ಭ್ರಷ್ಟಾಳಾನ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಾ ಇರಹಡ್ ಆರ್ ಆಕ್ಷೇಪೂಪಣ್ಣೀನಾಲೂ ಎನ್ನತ್ಥನಿಯೇ ಸಾಮರ್ಥ್ಯತಣ್ಣು ಉತ್ತರತಾ ಕುಡರ ಶಕ್ತಿ ಇಕ್ಕರ ಒತ್ತರು ಪ್ರಗಲ್ಭಾ ರಾಡ. ಗ್ರಂಥರಚನೇಯೂ ಪಣ್ಣೀ ಅಘಾಡೆ ಪೇರ್ ವೈದಿಕ ಪ್ರಪಂಚತುಳ್ಳಿಲ್ಲಾ ಪ್ರಖ್ಯಾತಮೂ ಆಯಿರಾಂದ್. ಬೌದ್ಧಪಂಡಿತಾಳೂ ಅಘಾಳ್ಳಾ ಕಂಡಾಕ ಭಯೂಪಡಡ. ಸಕಲ ಕರ್ಮಕಾಂಡತಯೂ ಮಂತ್ರತಂತ್ರಸಮೇತಮಾ ವಾಯುಳ್ಳೇ ಚೊಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನೂ ಪಣ್ಣರ ಸಾಮರ್ಥ್ಯೂ ಇಕ್ಕರವ. ಎನ್ನಾಪ್ಪೋಲೆ ದೇಶಾಟನೇಪಣ್ಣಾದೇ ಒರೇಕಡೇಲೆ ತಳಗೀಕರತಣ್ಣು ಅಘಾಡೆ ಪೇರ್ ಎಂದೇತತ್ಥನ ಪರಪಾದೇ ಇಕ್ಕಲಾಂ. ಮಾಹಿಷ್ಮತೀ ನಗರತ್ತೇ ಮಂಡನಮಿಶ್ರ ಅ್ಹಣ್ಣರ ಖ್ಯಾತನಾಮತಾ ನಿಂಗಾ ಕೋಟಿಕ್ಕಲಾಂ.

'ಕೋಟ್ ತೆರಿಂಜಿರಾಣು. ಆನಾಕ ಅಘಾಳ್ಳಕ್ಕ್ ಆಶ್ರಯೂ ಕುಡತಿಕ್ಕರ ಮಾಹಿಷ್ಮತೀತೇ ರಾಜು ಇಂಕಡೇಕ್ ಗುರ್ಜರಪ್ರತೀಹಾರಾಳುಳ್ಳೂ ಒಂಡಹಾದೇ ಅಂಕಡೇಕ್ ರಾಷ್ಟ್ರಕೂಟಾಳುಳ್ಳೂ ಶೇರಾದೇ ಸ್ವತಂತ್ರಮಾ ಒಳಿಯರ ಜಾಣತನತಾ ಪಣ್ಣಿಕಿಂಡರಾಣ. ಅಶ್ವಮೇಧತಾ ಪಣ್ಣರದ್ ಅ್ಹಂಡಾಕ ಚಕ್ರಾಧಿಪತ್ಯತ್ತೇ ಸ್ಥಾಪನ. ರಾಜ್ಯವಿಸ್ತರಣ. ಅಥವಾ ಮೈತ್ರಿವರ್ಧನ. ಗುರ್ಜರಪ್ರತೀಹಾರಾಡೆ ಅಶ್ವಮೇಧತಕ್ಕ್ ತಂದೆ ರಾಜ್ಯತ್ತೇ ಮಹಾಮಹಾಪಂಡಿತಾ ಪೌರೋಹಿತ್ಯತಾ ವಹಿಚ್ಚಾಕ ಅಂಕಡೇಲೆ ರಾಷ್ಟ್ರಕೂಟಾಡೆ ನಿಷ್ಠೂರಮಹಂದ್ ಅ್ಹಂಟ್ ಅವುಂ ಅ್ಹಡ್ಡಿಪಣ್ಣಲಾಂ. ರಾಜಾಶ್ರಯತಾ ವಾಂಗೀಪ್ಪೋಡಲಾಂ. ಮಂಡನಮಿಶ್ರಾ ಎಂಗಡೆ ಪ್ರಾರ್ಥನೇಯಾ ಒಪ್ಪಿಕ್ಯಾದೇ ಇಕ್ಕಲಾಂ.'

'ಬ್ರಾಹ್ಮಣು ಲೌಕಿಕರಾಜಂದೆ ಆಧಿಪತ್ಯತಕ್ಕ್ ಅಧೀನನಹಕ್ಕೇ ಕೂಡಾದ್. ಬುಧನೇ ಅವಂದೆ ರಾಜು ಅ್ಹಣ್ಣರ ವೇದತ್ತೇ ವಾರ್ಥೇಯ ಪ್ರತಿಯೊತ್ತರು ವೈದಿಕಾಳೂ ಪಾಲಿಯಣು. ರಾಜಾಶ್ರಯತಾ ಒಪ್ಪಿಕ್ಯಕ್ಕೂಡಾದ್. ಗುರ್ಜರಪ್ರತೀಹಾರಾಡೆ ವೈದಿಕನಿಷ್ಠೇಯಾ ನಾ ಮೆಚ್ಚಿಕ್ಯಣಿ, ಆನಾಲೂ ಅಘಿಳಣ್ಣು ಅ್ಹಂದೆ ದತ್ತಿದಾನಂಗಳಯೂ ನಾ ವಂಕಿಂಡಕ್ಕಲ್ಲೆ ತೆರಿಂಜಿರಾಂದಾ?'

'ಗೊತ್ತು. ತಂಗಳಾ ಕಂಡಾಕ ಎಂಗಡೆ ಚಕ್ರವರ್ತಿಹ ಶಿರಸಾವಂದಿಯಡ.'

'ಆರ್ ಪಣ್ಣೀನಾಲೂ ಅಶ್ವಮೇಧತಾ ಪಣ್ಣರದ್ ಪುಣ್ಯತ್ತೇ ಕಾರ್ಯು. ಸರಿಯಾನ ಶಕ್ತಿ ಸೌಲಭ್ಯಂಗಾ ಇಲ್ಲಾದವುಂ ಪಣ್ಣಪರಪಟ್ಟಾಕ ಚಿರಪಾಣಿಯಹಣ. ಸಮರ್ಥಾಳಾನ ಗುರ್ಜರ ಪ್ರತೀಹಾರಾ ಪಣ್ಣಕ್ಕ್ ಪರಪಟ್ಟಿಕ್ಕರ ಇಂದೆ ಮಹಾಕರ್ಮತಕ್ಕ್ ನಿಂಗಾ ಓರೇ ಪಂಡಿತಾಡೆ ಜೊತೇಲೆ ವಂದ್ ನಡಪಿಚ್ಚಿಕುಡಣು ಅ್ಹಣ್ಣರದ್ ಎಂದೆ ಅಪೇಕ್ಷಾ ಅ್ಹಂಟ್ ಚೊಲ್ಲಂಗೊ. ಒಪ್ಪಿಕ್ಯಡ.'

'ಗುರುಹಾ ತುಷಾನಲ ಪ್ರವೇಶೂ ಪಣ್ಣೀನ. ಇಂದೆ ರಾಜಧೂತಾ ಕಾರ್ಯಸಾಧನೇಕಾಹಾ ಅಘಾಡೆ ಪೇರಾ ಬಳಶಿ ಪ್ಪೊಯ್ಯಾಚೊಲ್ಲಡ ಅ್ಹಂಟ್ ಅವಾ ತೆರಿಂಜಾಕ?'

‘ಆಮಾ ಅ್ರಂಡ?’ ಅ್ರಂಟ್ ತಂಗಡೆ ಮೂಡುಜನು ಶಿಷ್ಯಾಡೆ ಕಡೇಕ್ ತಿರಂಬಿ, ‘ಅಫಾಳ್ಳಕ್ಕ್ ಇಫಾಡೆ ದಾಡೆ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷಪರಿಚಯಮೂ ಇಲ್ಲ. ಅಂಗೆ ಕಂಭತಬಡೆ ನಿಂಡಿಕ್ಕರ ನಾಗಭಟ್ಟಾ ಅಫಾಡೆ ನೇರ ಶಿಷ್ಯಾ. ಇಫಾಳ್ಳಾ ಅಳಿಚಿಕಿಂಡ್ ಪೊಹಂಗೊ. ಇಫಾಳ್ಳೇ ಸಾಕ್ಷಿ. ನಿಂಗಾ ಚೊಲ್ಲರ ವಾರ್ಥೇಯ ಅಫಾಳ್ಳೇ ಚೊಲ್ಲಹಡ್.’

ಜಯಸಿಂಹು ಪುನಃ ವಾದೂಪಣ್ಣೀತಿಲ್ಲಾಂ. ವಾರ್ಥೇ ವಳತರ ಅಥವಾ ಅನ್ಯವಿಷಯಂಗಳೂ ಇಂದೆ ಸನ್ನಿವೇಶತುಳ್ಳೆ ಇಂದಿಲ್ಲ. ‘ಗುರುಹೀಳಾ ಇನ್ನೂ ವಾರ್ಥೊಲ್ಲಿಚ್ಚಿ ಆಯಾಸೂಪಡತರ ಪಾಪತಕ್ಕ್ ಪೊಹಮಾಟೆ,’ ಅ್ರಂಡ.

‘ಉಂಗಡೆ ಯಾಗು ವಿಧಿಪೂರ್ವಕಮಾ ನಡಂದ್ ಸಮಸ್ತಭರತಖಂಡತುಳ್ಳೆ ವೈದಿಕಧರ್ಮು ನಿಲ್ಲಹಡ್,’ ಅ್ರಂಟ್ ಅವಾ ಕೈಯಾ ಅ್ರಡತ್ ಆಶೀರ್ವದಿಚ್ಚ.

ಮೇಲಕ್ಕೋಂದ್ ಹೋಮಕುಂಡತಕ್ಕೂ ಗುರುಹೀಳಕ್ಕೂ ನಮಸ್ಕರಿಚ್ಚಿ ಗುರುಹಾ ಕುಡತ ಹೋಮಕುಂಡತ್ತೇ ಭಸ್ಮತಾ ನೆತ್ತೀಕ್ ಪತ್ತಿಚ್ಚಿಕಂಡ್ ಜಯಸಿಂಹು ಪರಂಬಕ್ಕ್ ವಂನ. ನಾ ಅವನಾ ಅನುಸರಿಚ್ಚೆ. ಪಿಂತೀಲೇ ವಂದ ಭೂಮದೇವಾ, ‘ಪಾಕು ಸಿದ್ಧಮಾರಾಂದ್. ಭೋಜನೂ ಪಣ್ಣಿಕಿಂಡ್ ಪೊಹಣು,’ ಅ್ರಂಡ.

‘ಎಂಗಡೆ ಅಂಗರಕ್ಷಕಾ ಪಾದಿ ಕ್ರೋಶು ಧೂರತುಳ್ಳೆ ಠಿಕಾಣೀಪಣ್ಣೀ ಚಮಿಯಾಂಡ್ ರಾನ್ನಾ. ಅಂತೀಕ್ ಪೊಹಣು.’

‘ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ಆಶ್ರಮತಕ್ಕ್ ವಂದ್ ಚೂಡಾದೇ ಪೊಹಲಹದ್.’

ಅವಂದೆ ಜೊತೇಕ್ ನಾನೂ ಉಕ್ಕಾಕಂಡ್ ಚೂಡೀನೆ. ಚಮಿಯರವುಂ ಇಟ್ಟಾಂ. ಭೂಮದೇವು ಉಪಚಾರತಾ ಪಣ್ಣೀನ. ಇಂಗೆ ಅ್ರಂದೆ ಚೂಟುಳ್ಳೂ ತ್ಯಾಗು, ಬಡತನು ಇಂದಿಲ್ಲ. ನೈವೇದ್ಯರೂಪಮಾ ಅಗ್ನೀಕ್ ಅರ್ಪಿಯಕ್ಕ್ ಪಣ್ಣೀನ ಚಮೀಲ್. ಸಮೃದ್ಧಮಾ ಪಾಲಯೂ ನೈಯೂ ಪೋಟ ಪಾಯಸಾಂ, ಪರಪ್, ಶಾಲ್ಯಾನ್ನು, ದಧಿ. ಜಯಸಿಂಹಂದೆ ಹಾತುಳ್ಳೆ ಚೂಡೀಂದ ಎನಕ್ ವಳ್ಳಿ ಸುವರ್ಣತ್ತೇ ತಟ್ಟೆಹೀಳಾ ಉಟ್ಟಾಕ ಭೋಜನಸಮೃದ್ಧೀಲೆ ಇದ್ ತೀರಾ ಕಮ್ಮಿಯಂಡ್ ಅ್ರಣ್ಣರ ತುಲನಾ ಇಪ್ಪೋ ವಂದ್. ಭೋಜನಮಾನ ಮೇಲೆ ಜಯಸಿಂಹು ಎಂದೆ ಕೈಯುಳ್ಳೆ, ‘ಗುರುಹೀಡೆ ಅದೇಶತಾ ಕೋಟಹೀಳೆ. ಎಂಗಡೆ ಜೊತೇಲೆ ಪರಪಡಂಗೊ. ಎಂಗಡೇಫಿಡೇದೆಲ್ಲಾ ಚೂಡೀ ಆನಮೇಲೆ ರಥತುಳ್ಳೆ ಪ್ರಯಾಣೂ ಪಣ್ಣಮ್ಮೊ,’ ಅ್ರಂಡ. ಅತ್ಥೀಮೇಲೆ ಅಫಾಳ್ಳೇ, ‘ಕ್ರೂರಮಾನಾಲೂ ತುಷಾನಲ ಪ್ರವೇಶತಾ ಪಾಕರ ಕುತೂಹಲೂ ರಾಂದ್. ಇಂದ್[1] ನಾಳೇಕ್ ಪೊಹಮ್ಮೊ,’ ಅ್ರಂಡ. ನಾ ಅವಂದೆ ಕುಟ್ಟೆ ಅವಂದೆ ಠಿಕಾಣೀಕ್ ಪೋನೆ. ತಂಗಡೆ ಚೂಟಾಯಿರಾಂದ್ ಅ್ರಂಟೂ ಎಲ್ಲಾರೂ ಚೂಡಣು ಅ್ರಂಟೂ ಅವುಂ ಚೊಲ್ಲೀನಮೇಲೆ ನಂಗಾ ರಂಡ್ಪೇರೂ ಅವಂದೆ ಡೇರೇಲೆ ಉಕ್ಕಾಕಂಡು. ನಾ ನಾಲಂದತುಳ್ಳಿಂದ ಪೂರ್ವಾಪರತ ಚೊಲ್ಲಿ ಅಂಗೆ ಗುರುಹೀಳಕ್ಕಾನ ಅನುಭವತಾ ವಿವರಿಚ್ಚೆ. ‘ಭೂಮದೇವ ಪಂಡಿತು ಸೂಕ್ಷ್ಮಮಾ ಚೊಲ್ಲೀನ, ಆನಾಕಲೂ ಇತ್ಥನೆಯೆಲ್ಲಾ ತೆರಿಂಜಿಂದಿಲ್ಲ. ನಂಗಾ ಪಣ್ಣಪರಪಟ್ಟಿಕ್ಕರ[2] ಅಶ್ವಮೇಧತ್ತೇ ಮಹತ್ತ್ವ ಅರ್ಥಮಹಣಮಾನಾಕ ಭರತಖಂಡತ್ತೇ ಉಳ್ಳೆ, ಪರಂಬೆ, ದಡತುಳ್ಳೆ ಅಹಾಂಡಿಕ್ಕರ ವಿದ್ಯಮಾನಂಗಳಾ ತೆರಿಯಣು. ಸಿಂಧೂದೇಶತ್ತೇ ದೇಬಲ್ ಅ್ರಣ್ಣರ ರೇವುಪಟ್ಟಣತಾ ಅರಬ್ಬಣ್ಣು ವಂದ ಮ್ಲೇಚ್ಛಾ ವಶೂಪಡಿತಿಕಿಂಡ್ ಮೂಡುನಾ ಏಕಸಮನಾಯಿಟ್ ಮೂಲನಿವಾಸಿಹೀಳಾ ಕತ್ತರಿಚ್ಚಿ ಕತ್ತರಿಚ್ಚಿ ಭಯೂಪರವಿಚ್ಚಿ ತಂಗಡೆ ನಾಲಾಯಿರು ಜನಂಗಳಾ ಮೂಲನಿವಾಸಿಹೀಡೆ ಕೊಲ್ಲಾ ಹಾಂಗಳುಳ್ಳೆ ನೆಲೇ ನಿಲ್ಲಿಚ್ಚಿ ಅಫಿಡೆ ಮತತ್ತೇ ಒರು ಫೆರೀ ಪ್ರಾರ್ಥನಾಮಂದಿರತಾ ಕಟ್ಟೀರಾನ್ನ. ಅಂಗಣ್ಣು ಮುಂತೀಕ್ ನೆರೂನ್ ಅ್ರಣ್ಣರ ಊರಾ ವಶೂಪಡಿತಿಕ್ಯಕ್ಕ್ ಮ್ಲೇಚ್ಛಸೈನಿಕಾ ನುಗ್ಗೀಥೀನಿಯಾಂಗೊ. ಅತ್ತಕ್ಕ್ ಮುದಲೇ ಅಂಗಿಂದ ಬೌದ್ಧಭಿಕ್ಕುಹಾ ಮ್ಲೇಚ್ಛಸೇನಾನೀ ಕುಟ್ಟೆ ಪತ್ರವ್ಯವಹಾರತಾ ಪಣ್ಣೀಂದ. ಇಪ್ಪೊ ಅಫಿಡೆ ಸೈನ್ಯು ಮುತ್ತಿಗೇ ಪೋಟಪೋ ಬೌದ್ಧಾಳೆಲ್ಲಾ ದಂಗೇ ಓಂದ್ ವೈದಿಕ ರಾಜ್ಯಾಡಳಿತು ಕುಶ್ಚ್ ಉಳರಪ್ಪಡಿ ಪಣ್ಣೀತಹೀನ. ಇಪ್ಪಡಿ ಸಿಂಧೂದೇಶತ್ತೇ ಬಹುಭಾಗು ಬೌದ್ಧಬಿಕ್ಕುಹೀಡೆ ದ್ರೋಹತಣ್ಣು ಮ್ಲೇಚ್ಛಾಡೆ ವಶಮಾಯಿರಾಂದ್. ಸದಾ ಭರತಖಂಡತ್ತೇ ಪರಂಬತ್ತೇ ದೇಶಂಗಡೆ ಆಶ್ರಯು, ಅಕ್ಷಡೇತೇ

---

1 ಇಂದುಟ್ 2 ಪಣ್ಣಕ್ಕ್ ಪರಪಟ್ಟಿಕ್ಕರ

ರಾಜಂಗಡೆ ದಾನಂಗಾ ದತ್ತಿಹಾ, ಅಕ್ಕಡೇತೇ ಜನಂಗಡೆ ಬಲತಣ್ಣು ಇಂಗೆ ಪ್ರಬಲಿಯರ ಹೂಟು, ವೈದಿಕಪರಂಪರೇತೇ ದ್ವೇಷತಣ್ಣು ಎರಿಯರ ಇಫಿಳಣ್ಣು ಇನ್ನತ್ತಾ ನಿರೀಕ್ಷಿಪೀಲಾಂ? ಜನಂಗಳುಳ್ಳೆ ವೈದಿಕಪರಂಪರೇತೇ ವಿಷಯಮಾ ಅಭಿಮಾನತಾ ಪರಪಿಯರ ಕಾರ್ಯಮಹಣು. ವೇದತ್ತೇ ವೀರ್ಯಭಾವು ಅ್ಥಂಗಂಗೂ ಉಕ್ಕಣು.'

ರಾತ್ರಿ ನಾ ಠಿಕಾಣೀಲೆ ಅವಂದೆ ಜೊತೇಲೇ ನಿಂಡೆ. ವಡಿಚಾಲ ಸೂರ್ಯೋದಯಮಾನ ಮೂಡಾ ವಿಘಳಿಗೇಕ್ ಗ್ರಹಣೂ ಸಂಭವಿಯರದ್ ಎಲ್ಲಾರಕ್ಕೂ ತೆರಿಂಜಿಂದ್. ಅ್ಥಪ್ಪಡಿಯೂ ಪ್ರಯಾಗತಕ್ಕ್ ವಂದರಾಣಿ, ಗ್ರಹಣಕಾಲತುಳ್ಳೆ ಪಿತೃಹೀಳಕ್ಕ್ ತರ್ಪಣೂ ಕುಡಣು ಅ್ಥಣ್ಣರ ಆಶಾ ಜಯಸಿಂಹನಕ್ಕಿಂದ್. ಆನಾಕ ತುಷಾನಲಪ್ರವೇಶತಾ ಪಾಕಕ್ಕ್ ಅವಾ ಕಾತರಾಳಾ ಇಂದ. ಎನಕ್ ರಾತ್ರಿಯೆಲ್ಲಾ ಒರಕೂ ವಂದಿಲ್ಲ. ಬೇಗೂ ಓಂದ್ ರಂಡ್ ಪೇರೂ ಸಂಗಮತಕ್ಕ್ ಸ್ನಾನತಕ್ಕ್ ಪೋನು. ಗ್ರಹಣಕಾಲತ್ತೇ ಸ್ನಾನ ತರ್ಪಣಂಗಳಕ್ಕ್ ಹೆಂಬೇ ಜನೂ ಶೇರೀಂದಹೀನ, ಶೇರಾಂಡಿಂದಹೀನ. ನಂಗಾ ಬೇಗೂ ಸ್ನಾನತಾ ಮುಡಿಚಿ ಆಶ್ರಮತಕ್ಕ್ ಪೋನು. ಕುಮಾರಿಲಭಟ್ಟಾಡೆ ಸಂಕಲ್ಪು ಅ್ಥಪ್ಪಡಿಯೋ ತೆರಿಂಜಿ ಅಂಗೂ ತಕ್ಕಹುಡಿ ಜನಂಗಾ ಶೇರೀಂದಹೀನ. ಅತ್ಥನೇಲಪ್ಪದೇ ಉಮೀತೇ ಘೆರೀ ಗುಡ್ಡೇತೇ ಮಧ್ಯತುಳ್ಳೆ ಕುಮಾರಿಲಾ ತಂಗಡೆ ಶರೀರು ಕಳತಮ್ಮಣಾ ಪುದಿಂರ್ಘುರಹುಡಿ ನಿಂಡಿಂದ. ತಲೇತೇ ಭಾಗು ಮಾತ್ರು ಕಾಣಾಂಡಿಂದ್. ನೆತ್ತೀಕ್ ಹೋಮಭಸ್ಮು. ಚುತ್ತಾ ನೆರಪಾ ಪೋಟಿಂದಹೀನ. ಅದ್ ಕವರಿಕಿಂಡ್ ಉಳ್ಳೇ ಬಹುನಿಧಾನಮಾ ವ್ಯಾಪಿಯಾಂಡಿಂದ್. ಆನಾಕ ಅಘಾಡೆ ಕೈಕಾಲ್ ಶರೀರಂಗಳಾ ತಲಪೀಂದಿಲ್ಲ. ಮೂಡುಜನು ಶಿಷ್ಯಾಳೂ ಚುತ್ತಾ ನಿಂಡ್ ಉಚ್ಚಸ್ವರತುಳ್ಳೆ

ಉದ್ವೇತಿ ಸುಭಗೋ ವಿಶ್ವ ಚಕ್ಷಾಃ
ಸಾಧಾರಣಃ ಸೂರ್ಯೋ ಮಾನುಷಾಣಾಂ

ಅ್ಥಂಟ್ ಸೂರ್ಯಸುತ್ತೀಯಾ ಚೊಲ್ಲಾಂಡಿಂದ. ಗ್ರಹಣೂ ಪುಡಿಯರ ಪೋದೇಕ್ ಸರಿಯಾ ಉಮೀತೇ ನೆರಪ್ ಅಘಾಡೆ ಶರೀರತಾ ತಲಪರಹುಡಿ ಕಾಲತಾ ಹೊಂದಿಚ್ಚಿಂದ್ ಸ್ಪಷ್ಟಮಾ ಇಂದ್. ಚುತ್ತಾ ನಿಂಡ್ ಪಾರಾಂಡಿಂದ ಜನಸಮೂಹು ಸ್ತಬ್ಧಮಾ ಇಂದ್. ಅ್ಥಣಬಿದ್ ವರ್ಷತ್ತೇ ಕುಮಾರಿಲಾಡೆ ವಿರಳಮಾನ ಭಳತ್ತ ಮೈರತ್ತೇ ತಲಾ ಉದಯಕಾಲತ್ತೇ ಸೂರ್ಯಂದೆ ಕಿರಣಂಗಳಣ್ಣು ಹೊಳಿಯಾಂಡಿಂದ್. ಅಘಾಡೆ ಕಣ್ಣಹಾ ಸೂರ್ಯನೆಯೇ ದೃಷ್ಟಿಯಾಂಡಿಂದಹೀನ. ನೆರಪ್ ಮೇಲೆ ಪರಪರದೊಂಡೇ ಕುರುಪಾಯಿಟ್ ಭಾವಿಯರಹುಡಿ ಇಂದಿಲ್ಲ. ಉಳ್ಳಣ್ಣು ಶೀಘ್ರಮಾ ಪರಪಲಾಮಾ ಇಂದ್. ಪಾತಕಂಡ್ ನಿಂಡಿಂದ ಪ್ರತಿಯೊತ್ತರ ಒರು ಕಣ್ಣ್ ಕುಮಾರಿಲಾಡೆ ಶಿರತಾ, ಇನ್ನೊರು ಕಣ್ಣ್ ಗ್ರಹಣು ಪುಡಿಯರ ಸೂರ್ಯನಾ ಪಾರಾಂಡಿಂದಹೀನ. ಎಲ್ಲಾರಕ್ಕೂ ಉಸಿರ್ ಪುಡಿಚಿಂದ್. ಸ್ವಲ್ಪು ಪೋದೇಕ್ ಸೂರ್ಯಂದೆ ಪ್ರಕಾಶು ಕಂಡದ್. ಗೋಲಾಕಾರತ್ತೇ ಪ್ರಕಾಶತ್ತೇ ಒರು ಅ್ಥಂಚ್ ಮೊರಿಂಜಪೋಯಿಕ್ಕರಹುಡಿ ಕಾಣಾಂಡಿಂದ್. ಕುಮಾರಿಲಾಡೆ ಮೊಖು ಬಿಗಿಯಾಚ್. ತುಟಿಹಾ ಮಂತ್ರೋಚ್ಚಾರೂ ಪಣ್ಣಾಂಡಿಂದಹೀನ. ಇನ್ನೂ ಸ್ವಲ್ಪು ಪೋದೇಕ್ ಸೂರ್ಯಂದೆ ಮೊಖತ್ತೇ ಹೆಚ್ಚ್ ಭಾಗೂ ಖರಪ್ಪಿಟ್ಟಿಂದ್. ಕುಮಾರಿಲಾಡೆ ಮೊಖತುಳ್ಳೆ ಯಾತನಾ ಕಾಣಿಚ್ಚಿದ್. ತುಟಿಹಾ ಚಲಿಪಿಯಾಂಡಿಂದಾಲೂ ದವಡೆಹ ಬಿಗಿಂಜಹಿಂಡಿಂದಹೀನ. ಕಣ್ಣಹಾ ಗ್ರಹಣೂ ಪುಡಿಚ ಸೂರ್ಯನಾ ದೃಷ್ಟಿಯಕ್ಕ್ ಹೆಣಗಾಂಡಿಂದಾಲೂ ದೃಷ್ಟಿ ದಿಕ್ಕಾತಪ್ಪೀಂದ್. ಉಳ್ಳೆ ನೆರಪ್ ತಗಲೀ ರಾಂದ್. ಇಪ್ಪದಾನೂ ಅವಾ ಓಂದ್ ವರಡಾಳಾ? ಕೈಹೀಳಾ ಪೊಟ್ಟಣ್ಣು ಮೇಲಕ್ಕೆ ಅ್ಥಡತ್ ಉಡಿವಿಚ್ಚಿಕಂಗೊ, ಅ್ಥಳತಕಂಗೊ ಅ್ಥಂಟ್ ಕೂಹಿಕ್ಯಡಾಳಾ? ಅ್ಥಣ್ಣರ ಯಾತನೇತೇ ಅನುಮಾನು ಎನ್ನುಳ್ಳೆ ಪರಂದದ್. ಅವಾ ಕೂಹಿಕ್ಯರದ್ ವಾಣ, ನಾನೇ ನುಗ್ಗೀ ಅಘಾಳ್ಳಾ ಅ್ಥಳತಕಂಡ್ ವಂದ್ ನೀರಟ್ಟಿ ..... ಅ್ಥಣ್ಣರ ಕಲ್ಪನಾ ಪರಂದದ್. ಅವಾ ಕೂಹಿಕ್ಯರದಿಲ್ಲ, ಪರಂಬೆ ವರರದಿಲ್ಲ ಅ್ಥಂಟ್ ಬುದ್ಧಿ ಚೊಲ್ಲಾಂಡಿಂದ್. ಅಘಾಡೆ ಮೊಖತುಳ್ಳೆ ಯಾತನಾ ನುಲಿಯಕ್ಕ್ ಪರಪಟ್ಟದ್. ಕಣ್ಣತ್ತೇ ಹೊಳಪು ತಪ್ಪಿ ರೆಪ್ಪೆಹಾ ಅಸ್ತವ್ಯಸ್ತಮಹಾಂಡಿಂದಹೀನ. ಕಡಚ ದವಡೆಹ ಯಾತನೇತೇ ಶೀಳಹೀಳಾಯಿಟ್ ಒಡಿಯಾಂಡಿಂದಹೀನ. ಅ್ಥತ್ಥನೆಯಾನಾಲೂ ತುಟಿಹ ಮಂತ್ರೋಚ್ಚಾರತಾ ಪಣ್ಣಾಂಡಿಂದಹೀನ. ಧ್ವನಿ ನೆಂಜಿಂದಾಲೂ ಮೂಡು ಶಿಷ್ಯಾಳೂ ಕರ್ತವ್ಯಬದ್ಧತೇಣ್ಣು ಸ್ವರತಾ ಇಳಚಾದೆ,

ಶಂ ನೋ ಭವ ಚಕ್ಷಸಾ ಶಂ ನೋ ಅಹ್ನಾ ।
ಶಂ ಭಾನುನಾ ಶಂ ಹಿಮಾ ಶಂ ಘೃಣೇನ ।

ಅ್ತಣ್ಣರ ಮಂತ್ರಂಗಳಾ ಆಕಾಶತುಳ್ಳಿ ರಾಹುಗ್ರಸ್ಥನಾಯಿಕ್ಕರ ಸೂರ್ಯನಕ್ಕ್ ಕೋಳಿಯರತ್ಥನ ಘಟ್ಟಿಯಾ ಚೊಲ್ಲಾಂಡಿಂದ. ಪೊಟ್ಟತ್ತೇ ನೆರಪುಳ್ಳಿ ಪ್ರವೇಶಿಚ್ಚ ಅಘಾಡೆ ಯಾತನಾ ಅನಂತಮಾಯಿರಾಂದ್, ಅನಂತ ಕಾಲತ್ತೇ ಯಾತನೇಯಾ ಅವಾ ಪಾಯಾಂಡರಾಡ ಅ್ತಣ್ಣರ ಭಾವನೇಣ್ಣು ಎಂದೆ ಒಡಂಬು ನಡುಗಕ್ಕ್ ಪರಪಟ್ಟದ್. ಯಮಂದೆ ಶಿಕ್ಷಾ ಅ್ತಂಡಾಕ ಇದೇಯಾ? ತಂಗಳೇ ತೀರ್ಪಾ ಕುಡತಕಂಡ್ ತಂಗಳೇ ಶಿಕ್ಷೇಯ ವಿಧಿಚ್ಚಿಕಂಡ್ ತಂಗಳೇ ಯಮಧರ್ಮನಾಯಿರಾಡ ಇಘಾಳ್ಳಾ ಅ್ತಣ್ಣಿಚ್ಚಿದ್. ಕರ್ಮು ನೀತಿ ನಿಯಮಂಗಳಾ ಪರಮತತ್ತ್ವ ಅ್ತಂಟ್ ಭಾವಿಪಿಯರವಾ ಅನ್ಯಮಾನ ಉಚ್ಚದೇವರಿಲ್ಲಾದ ಯಮಧರ್ಮಂದೆ ಕೈಯಿಕ್ ಶಿಕ್ಕಣು. ಸ್ವಯಂ ಯಮಧರ್ಮೂ ಅಹಣು. ಪಾಪಪುಣ್ಯಂಗಳಾ ರಂಡಯೂ ಮೀರರ ಒರು ಉಢೇವರ್ ಅಘಾಡೆ ಕಣ್ಣಕ್ಕ್ ಕಾಣಿಯರದಿಲ್ಲ ಅ್ತಣ್ಣಿಚ್ಚಿದ್. ಗ್ರಹಣು ಓರಾಂಡಿಂದ್. ಕುಮಾರಿಲಾಡೆ ಮೊಖತ್ತೇ ಬಿಗಿತು ಇಂದಕ್ಕಿಂದಪ್ಪಡಿಯೇ ಉಟ್ಟಕಂಡಹುಡಿ ಕಾಣಿಚ್ಚಿದ್. ಕಳತ್ ತಿರಿಚಿಕಂಡಪ್ಪಡಿ ಆಚಿ. ಪ್ರಾಣು ಪೂರ್ತಿ ಪೋಯಿಕ್ಕಮಾಟಾದ್, ಪ್ರಜ್ಞಾತಪ್ಪೀರಾಂದ್ ಅ್ತಂಟ್ ನಾ ಅರ್ಥೂಪಣ್ಣಿಕಿಂಡೆ.

ಎಂದೆ ಪಕ್ಕತುಳ್ಳಿ ನಿಂಡಿಂದ ಜಯಸಿಂಹು ಎಂದೆ ತೋಳಾ ಹಿಸುಕಿ ಗಮನೂ ಅ್ತಳತ್, ಪೊಹರದಾ ಅ್ತಣ್ಣರಹುಡಿ ಕಣ್ಣತ್ತೇ ಸನ್ನೇ ಪಣ್ಣೀನ. ಎನಕೂ ಅಂಗೆ ನಿಲ್ಲರದ್ ಅಸಹನೀಯಮಾಯಿಂದ್. ಜನಂಗಡೆ ಮಧ್ಯೆ ವಳೀ ಉಡಿವಿಚ್ಚಿಕಿಂಡ್ ಆಶ್ರಮತಣ್ಣು ಮುನ್ನೂರು ಹೆಜ್ಜೇ ನಡಂದಮೇಲೆ ಅವುಂ ಚೊಲ್ಲೀನ : 'ಭಟ್ಟಾಚಾರ್ಯಾ ನಿಜಮಾನ ವೇದಕಾಲತ್ತೇ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಾ. ಧಮನಿಹೀಳುಳ್ಳಿ ಕ್ಷಾತ್ರರಕ್ತಾ ಹೆಪ್ಪಿಕಿಂಡವಾ. ಕ್ಷತ್ರಿಯಾಳುಳ್ಳೂ ಇತ್ಥಾ ರಕ್ತು ಇಕ್ಕರವಾ ವಿರಳು.'

ಪತ್ತ್

ಜಯಸಿಂಹು ಮಥುರೇಲೆ ತಂಗಡೆ ಪ್ರಾಸಾದತುಳ್ಳೇ ಒಳಿವಿಚ್ಚಿಕಿಂಡ. ಒರು ವಾರು ಅಂಗಿಂದಮೇಲೆ ನಂಗಾ ರಂಡಪೇರೂ ಮಾಹಿಷ್ಮತೀಕ್ ಪೊಹರದ್ ಅ್ರಂಟ್ ಮುದಲೇ ಚೊಲ್ಲೀಂದ. ಆನಾಕ ಅಂತೀಕ್ ಪೋನಪೊ ಅಫಾಡೆ ರಾಣಿ ಉಷಾದೇವಿ ದಾ ಜ್ವರತಣ್ಣು ತುಂಕಿಂಡಿಂದ. ಜ್ವರು ಇಂಡ್ ಇಳಿಯಂದ್ ನಾಳೇಕ್ ಕಮ್ಮಿಯಹಂದ್ ಅ್ರಂಟ್ ಅ್ರಂಜ್ ನಾ ಕಾತ್ ವೈದ್ಯಾ ಕೊನೇಕ್ ಇದ್ ಸನ್ನಿಪಾತು, ಇರಿಹಿತ್ತೊರಾ ನಾಳೇ ಇಳಿಯರದ್ ಅ್ರಂಡ. ನಿತ್ಯಮೂ ಅವಾ ಸಿದ್ಧೂಪಡತೀನ ಕಷಾಯತಾ ಸಾಪಡಿಯರದ್, ಜ್ವರೂ ಓರೀನಪೋ ತಲೇಕ್ ಪಚ್ಚಮಣ್ಣಾ ಈರೂ ಪೂರೇಲೆ ಚುತ್ತೀ ಕಟ್ಟರದ್ ಉಟ್ಟ್ ಓರೇ ಅ್ರತ್ತಿಯೂ ಪಣ್ಣರಹುಡಿ ಇಂದಿಲ್ಲ. ಇನ್ನೂ ಪದಿನಾರ್ ನಾ ಕಾವಣು. ಜ್ವರೂ ಉಟ್ಟಮೇಲೂ ರಂಡ್‌ವಾರು ಜಯಸಿಂಹು ಹಾತುಳ್ಳೆ ಅವಡೆಕುಟ್ಟೆ ಇರಣು. ಒರು ವಾರತಮೇಲೆ ಅವಾ ಎನಕ್ ಚೊಲ್ಲೀನ : 'ಉಂಗಳಕ್ಕೊರು ರಥು, ನಾಲ್ ಕುದರೇ ಸವಾರಾಡೆ ಕಾವಲಾ ಕುಡಣು. ನಿಂಗಾ ಒತ್ತರೇ ಪೋಯಿಟ್ ಉಂಗಡೆ ಗುರುಹೀಡೆ ಜೊತೇಲೆ ವಾರ್ಥೊಲ್ಲಂಗೊ. ಹೆಚ್ಚ್ ಅ್ರಂಡಾಕ ಒರುಮಾಸತುಳ್ಳೆ ನಂಗಾ ಅಂತೀಕ್ ವರಣು, ನಿಂಗಾ ಅಂಗೇ ಇರಂಗೊ. ರಥತಯೂ ಸವಾರಂಗಳಯೂ ತಿರಂಬೀ ಉಟ್ಟುಡಂಗೊ.'

ನಾ ಅಹಡ್ ಅ್ರಂಡೆ. ಮಥುರೇಲಿಕ್ಕಚ್ಚೆ ಅ್ರಂಗೂ ಪೋಚಿಲ್ಲೆ. ಸ್ಥಪತಿ ಇನ್ನೂ ನಾಲಂದತುಳ್ಳಿರಣ. ವಜ್ರಪಾದಾಳಾ ಕಾಣಲಾಂ. ಅವಾ ನಾಲಂದತ್ತೇ ವಿಶೇಷತಾ ಕೋಳಡ. ಎಂದೆ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸೂ ಮುಡಿಂಜಿದ? ಶೂನ್ಯಭಾವತಕ್ಕ್ ಯುಕ್ತಮಾನ ಪರಿಹಾರೂ ಶಿಕ್ಕೀತಾ? ಅ್ರಂಟೆಲ್ಲಾ ಕೋಳಡ. ಶಿಕ್ಕೀತ್ ಅ್ರಂಡಾಕ ನಾ ಬೌದ್ಧನಾನೆ ಅ್ರಂಟ್ ಅರ್ಥೂ ಪಣ್ಣಿಕ್ಯಡ. ಇಲ್ಲಾ ಅ್ರಂಡಾಕ ಶ್ರದ್ಧೀ ಪರವಿಪಿಯಕ್ಕ್ ಪ್ರಯತ್ನಿಯಡ. ಅಫಾಡೆ ಬಡೇಕ್ ಪೋಚಿಲ್ಲೆ. ರಂಡ್ ನಾ ಸಾರ್ಥಂಗಾ ಠಿಕಾಣಿ ಹೂಡರ ವಯಲಕ್ಕ್ ಪೋಯಿಂದೆ. ಗೌಡು, ಪುಂಡ್ರು, ಉತ್ಕಲು, ಮಹಾಕೋಸಲು ಮುದಲಾನ ಕಡೆಹೀಡೆ ಸಾರ್ಥಂಗಾ ವಾಯವ್ಯತ್ತೇ ಪ್ರಾಂತಂಗಳಕ್ಕ್ ಪೋಯಿಟ್ ತಿರಂಬೀ ವಂದಿಂದಹೀನ. ಇಪ್ಪೋ ಅಂಕಡೇಲೆ ಎಲ್ಲಾ ಮ್ಲೇಚ್ಛಾಡೆ ಆಡಳಿತಮಾಂಗೊ. ನಂಬಡೇವಾಡೆ ಸಾರ್ಥತ್ತೇ ಸರಕಹೀಳಾ ಅಫಿಳಕ್ಕ್ ಕುಡತ್ ಅಫಿಯಾ ಕುಡರ ವೆಲೇಯ ವಂಕಿಂಡ್ ತಿರಂಬೀ ವರಣಮಾಂಗೊ. ನೇರಮಾ ಮಿಶ್ರ ರೋಮಕಂಗಡೆ ಕುಟ್ಟೆ ವ್ಯಾಪಾರೂ ಪಣ್ಣಕ್ಕ್ ಸಾಧ್ಯಮಹಾದಹುಡಿ ತಡಿಂಜಿ ವಚ್ಚಿರಾನ್ನಿಯಾಂಗೊ.

ನಾಟಕಮಂಡಳಿ ಇಪ್ಪೊ ಹೆಚ್ಚಾನ ಚಟುವಟಿಕೇಣ್ಣೂ ಇಲ್ಲಾ ಅ್ರಂಟ್ ತೆರಿಂಜಿದ್. ವಾಸುದೇವಶರ್ಮಾಳಾ ಕಂಡೆ. ಒರೊರು ಅವತಾರತಯೂ ಒರೊರು ನಾಟಕಮಾ ಒಟ್ಟಾ ಪತ್ತ್ ನಾಟಕೂ ಅ್ರಳದರ ಕಲ್ಪನಾ ವಂದರಾಂದ್. ಉಕ್ಕಾಕಂಡ್ ಅ್ರಳದಕ್ಕ್ ಆರೋಗ್ಯು ಸ್ವಲ್ಪು ಕುಂದೀರಾಂದ್. ಎಲ್ಲಾ ನಾಟಕಂಗಳುಳ್ಳೂ ಅದದೇ ಪಾತ್ರಧಾರಿಹಾ ಕಾಣಿಚ್ಚಿಕಂಡಾಕ ಪ್ರೇಕ್ಷಕಾಳಕ್ಕ್ ಬೇಜಾರಹಂದ್. ಇನ್ನತ್ಥನ ಜನೂ ಸಮರ್ಥಾಳಾನ ನಟನಟಿಹಾ ಶಿಕ್ಕಾಂಡಿಕ್ಕಲ್ಲ ಅ್ರಂಡ. 'ನಿಂಗಾ ಅ್ರಂಗೆ ಪೋನಿಹ್ಯೋ? ಓ ಪಣ್ಣಾಂಡರಾಡಿಹ್ಯೋ? ಮಂಡಲೀಲೆ ಉಂಗಳತ್ಥಾವಾ ಇಂದಾಕ ಅ್ರತ್ಥನ ಕಳ! ಅ್ರಂಟ್ ಹೆಂಬಾ ಅಭಿಮಾನತಣ್ಣು ವಿಚಾರಿಚ್ಚ. ಆನಂದದತ್ತಾ ಊರುಳ್ಳಿಂದಿಲ್ಲ. ಚಂದ್ರಿಕೆ ಮಥುರೇಲೇ ತಂದೆ ಹಾತುಳ್ಳೆ ರಾಡಾ ಅ್ರಂಟ್ ಶರ್ಮಾಡೆ ಕುಟ್ಟೆ ವಾರ್ಥೊಲ್ಲರಪೋ ತೆರಿಂಜಿದ್. ನಾ ಹೆಚ್ಚಾನ ಆಸಕ್ತೀ ಕಾಟೀತಿಲ್ಲೆ. ಆನಾಲೂ ಎಂದೆ ಚಿತ್ತು ಕಲಕೀತ್. ಮಥುರೇಕ್ ವಂದ್ ಅವಳಾ ಪಾಕಾದೇ ಪೊಹಾಂಡರಾಣಿ. ನಾ ವಂದಿಂತಾ ಶರ್ಮಾ ಅಹಡ್ ಜಯಸಿಂಹಾ ಅಹಡ್ ಅವಳಕ್ಕ್ ಚೊಲ್ಲಿಯೇ ಚೊಲ್ಲಡ. ಚೊಲ್ಲಾದೇ ಕೋಕಾದೇ ಪಾಟಲಿಪುತ್ರತಣ್ಣು ಪರಪಟ್ಟಪೋನೆ. ಅವೆ ನೊಂದಹಂಡರಾಡ. ಇಪ್ಪೊ ಪುನಃ ನೊಂದಹಡ ಅ್ರಣ್ಣಿಚ್ಚಿದ್. ಮೂಡುನಾ ಮನಸ್ಸ್ ಮೃದುವಾ ಇಂದ್. ಅತ್ಥೀಮೇಲೆ ದೌರ್ಬಲ್ಯು ವಾಣಾ ಅ್ರಂಟ್ ತೀರ್ಮಾನಿಚ್ಚಿ ರಥತುಳ್ಳೆ ಉಕ್ಕಾಕಂಡ್ ಸವಾರಾಳಾ ಚುತ್ತಾ ವಚ್ಚಿಕಿಂಡ್ ಮಾಹಿಷ್ಮತೀ ಕಡೇಕ್ ಪ್ರಯಾಣತಾ ವಳತೀನೆ.

ಅಂತೀಕ್ ಪೋನಮೇಲೆ ಕುಮಾರಿಲಭಟ್ಟಾಡೆ ಚಾವತ್ತೇ ಶುದ್ಧೀ ತೆರಿಪಿಯರ ಯಾತನೇತೇ ಕರ್ತವ್ಯತಯೂ ನಾನೇ ಪಣ್ಣಣು ಅ್ರಣ್ಣರ ಪ್ರಜ್ಞಾ ವಂದ್ ಮನಸ್ಸಕ್ಕ್ ದುಃಖಮಾಚಿ.

ನಾ ಓದೀಂದ್, ವಾಸಿಚ್ಚೆಂದ್, ಪ್ರತ್ಯೇಕಮಾ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಹೀಳಕ್ಕ್ ಅ್ರಂಟೇ ಕಟ್ಟಿಚ್ಚೆಂದ ಪಾಠಶಾಲೇಲೆ. ಸಹಪಾಠಿಹೀಡೆ ಜೊತೇಲೆ. ಆನಾಕ ಗುರುಹೀಡೆ ಹಾತಕ್ಕ್ ಕೆಲವ್ ವಾರಿ ಪೋಯಿಂದೆ. ಧೂರತ್ತೇ ಸಂಬಂಧಿಯಾನಾಲೂ ಸಲಿಗೇಣ್ಣೂ ಕಂಡಿಂದಿಲ್ಲ. ಗುರುಹೀಡೆ ಅಜ್ಜೀಂದೆ ತಂಗೇಂದೆ ಪೋತಿ ಎಂದೆ ತಾಯಾ. ಗುರುಹಾ ಎನಕ್ ವಾವೇಲೆ ಸೋದರಮಾವು. ಆನಾಕ ಕಠೋರಮಾನ ನಿಯಮಪಾಲನೇತೇ ಅವಾ ಅ್ರಂದೆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥೀಕೂ ಸಲಿಗೇ ಕುಡಾಂಡಿಂದಿಲ್ಲ. ಅಫಾಳ್ಳಕ್ಕಣ್ಣಮೂ ಗುರುಪತ್ನಿ ವಾಶಿ. ಪಳೇ ಸಂಬಂಧಂಗಳಾ ವಿಚಾರಿಚ್ಚಿ ತೆರಿಂಜಿ ಯೋಗಕ್ಷೇಮತಾ ಕೋಳಾಂಡಿಂದ. ಪ್ರತಿವಾರಿ ಊರಕ್ಕ್ ಪೋಯಿಟ್ವಂದಮೇಲೂ, 'ಎಂದೆ ನಾತನಾ ಅ್ರಪ್ಪಡಿ ರಾಡಾ? ಅಣ್ಣಯ್ಯನವಾ ಅ್ರಪ್ಪಡಿರಾಡಾ?' ಅ್ರಂಟ್ ಎಂದೆ ತಾಯಾ ತೋಪನಾಡೆ ಕ್ಷೇಮತಾ ವಿಚಾರಿಯಾಂಡಿಂದ. ಹಾಂಬಡಿಯಾಡೆ ಮೂಲಕಮಾ ಗುರುಹಾ ಎಲ್ಲಾಡೆ ಯೋಗಕ್ಷೇಮತಯೂ ತೆರಿಂಝೂಂಡಿಂದ, ಆನಾಲೂ ವಿಚಾರಿಯಕ್ಕಿ ಅಫಾಳ್ಳಕ್ ವ್ಯವಧಾನಮಿಂದಿಲ್ಲ. ಅಧ್ಯಯನು ಅಧ್ಯಾಪನು ಗ್ರಂಥರಚನ ನಿತ್ಯನೈಮಿತ್ತಿಕಮಾನ ಕರ್ಮಂಗಳುಳ್ಳೆ ಅಫಾಡೆ ಸಮಯಮೆಲ್ಲಾ ಕಳಿಂಜಿಪೊಹಾಂಡಿಂದ್. ಸಲಿಗೇ ಕುಡತಾಕ ಪಶ್ಯಾ ಪಾಳಹನ್ನಾ ಅ್ರಣ್ಣರ ಬಿಗಿ ಓರೆ. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಹೀಳೆಲ್ಲಾ ಪಾಠಶಾಲೇಲಿಂದ್ ಚೂಡಾಂಡಿಂದಾಲೂ ಅದೂ ಅಫಾಡೆ ಅನ್ನಮೇ ಆಯಿಂದ್. ಅಫಾಡೇದೇ ಆನ ಸ್ವಂತತ್ತೇ ಫೆರೀ ಕೃಷಿಭೂಮಿ ಇಂದದ್. ಅತ್ತತ್ತೇ ಉತ್ಪತ್ತೀಯ ಪೂರ್ಣಮಾ ಪಾಠಶಾಲೇ ನಡತಕ್ಕ್ ವಿನಿಯೋಗಿಯಾಂಡಿಂದ. ಅ್ರಂದೆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥೀಣ್ಣಮೂ ಶುಲ್ಕತಯಹಡ್ ಅನ್ನಮೂಲ್ಯತಯಹಡ್ ವಂಕ್ಯಾಂಡಿಂದಿಲ್ಲ. ಮೇಧಾವಿತನತಯೂ ಕಲವರ ಶ್ರದ್ಧೇಯೂ ಪರೀಕ್ಷಿಚ್ಚಿ ಪ್ರವೇಶೂ ಕುಡಕಾಂಡಿಂದ. ಕುಡರ ಶಕ್ತಿ ಇಕ್ಕರ ತಾಯಾ ತೋಪನಾ ಗುರುಪೂರ್ಣಿಮೇ ನಾ ಗಾಡಿಹೀಳುಳ್ಳೆ ಹೆಪ್ಪಿಕಿಂಡ್ ಕೊಂಡರಾಂಡಿಂದ ಗೋಧಿ, ಪರಪ್, ವೆಲ್ಲು, ಅ್ರಣ್ಣ, ಅ್ರರಶಿ, ನೈಯಾ ಪಾಠಶಾಲೇತೇ ಉಗ್ರಾಣತಕ್ಕ್ ಸ್ವೀಕರಿಯಾಂಡಿಂದ. ಅದ್ ಅಫಾಡೆ ಪುಳ್ಳೇಂದೆ ಅನ್ನತ್ತೇ ಪಾಲ್ ಅ್ರಂಟಂಡ್, ಪಾಠಶಾಲೇಕ್ ಕಾಣಿಕ್ಯ ಅ್ರಂಟ್. ಅ್ರತ್ಥನಿಯೋ ಜನು ತಂಗಡೆ ಪುಳ್ಳೇಂದೆ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸು ಮುಡಿಂಜಮೇಲೂ ಕುಡಾಂಡಿಂದ. ಕೆಲವಾ ತಂಗಡೆ ಪಶ್ಯಾಕ್ಕಾ ಅಂಗೆ ಓದಾದೇ ಇಂದಾಲೂ ಕುಡಾಂಡಿಂದ. ಅಂಗೆ ಅಧ್ಯಾಪನೂ ಪಣ್ಣರ ಓರೇ ಉಪಾಧ್ಯಾಯಾಳಕ್ಕೂ ಗುರುಹೀಳೇ ಸ್ವಂತೂ ಪಣತಣ್ಣು ದಕ್ಷಿಣೇ ಕುಡಾಂಡಿಂದ. ಪರಂಬಣ್ಣು ದರ್ಪತ್ತೇದಾ ಕಂಡಾಲೂ ಗುರುಹೀಡೆ ಹಾಂ ಸರಳ ಸ್ಥಿತೀಲಿಂದದ್.

ಇಪ್ಪೊ ನಾ ಪಾಠಶಾಲೇಕ್ ಪೊಹವೋ ಹಾತಕ್ಕ್ ಪೊಹವೋ ಅ್ರಂಟ್ ಆಲೋಚಿಚ್ಚೆ. ಪರಸ್ಥಳತಣ್ಣು ಚರ್ಚೇಕೂ ಶಾಸ್ತ್ರಾರ್ಥತಕ್ಕೂ ಗುರುಹೀಳಣ್ಣು ವೇದಸೂಕ್ಷ್ಮಂಗಳಾ ತೆರಿಯರತಕ್ಕಾಹಾವೂ ವರಾಂಡಿಂದ ವಿದ್ವಾಂಸಾಳಕ್ಕ್ ಪಾಠಶಾಲೇಲೇ ಇಳಿಂಝುರ ಅವಕಾಶಮಿಂದ್. ನಾನೂ ಅಂಗೆ ಪೊಹಲಾಮಾ ಇಂದಾಲೂ ನೇರಮಾ ಹಾತಕ್ಕ್ ಪೊಹರತಕ್ಕ್ ನಿಶ್ಚಯಿಚ್ಚೆ. ಪಾಠಶಾಲೇತೇ ಅತಿಥಿಯಾಯಿಂದಾಕ ಸಲಿಗ್ಯಾ ಇರಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಾದೇ ನಾ ವಂದಿಕ್ಕರದ್ ವೇದಾರ್ಥತ್ತೇ ಚರ್ಚೇಕಂಡ್. ಬಾಂಧವ್ಯತ್ತೇ ಸಮಿೂಪಭಾವತುಳ್ಳಿಕ್ಕರತ ಮನಸ್ಸ್ ಅಪೇಕ್ಷಿಚ್ಚಿದ್. ದ್ವಾರಪಾಲಕು ಉಳ್ಳಕ್ಕ್ ಪೋಯಿಟ್ ತಾರಾವತೀತೇ ಯಜ್ಞಭಟ್ಟಾಡೆ ಪುಳ್ಳ ನಾಗಭಟ್ಟಾ ವಂದರಾಡ ಅ್ರಂಟ್ ಚೊಲ್ಲೀನ ಮೇಲೆ ಗುರುಪತ್ನೀಯೇ ವಾಶಲಕ್ಕ್ ವಂದ. ಕುರುಪ್ ಶಿಕ್ಕಾದೇ ಎಂದೆ ಮೊಖತಯೇ ಪಾತಕಂಡ್ ನಿಂಘುಂಡುಟ. ಅವಳಾ ಪಾರ್ತ ತತ್‌ಕ್ಷಣು ಎಂದೆ ಮನಸ್ಸುಳ್ಳೆ ಕಾಷ್ಟವ್ಯಸನಂಗಳೆಲ್ಲಾ ಕಳಿಂಜ ಉನ್ನತಮಾನ ಹರ್ಷು ಜಿನಗೀತ್. ಮೊಖತುಳ್ಳೆ ಅದತ್ಥಾ ವಿದ್ಯಾಕಳ! ಕುಮಾರಿಲಭಟ್ಟಾಳಾ ಹೋಲರ ಮೊಖು. ಇವೆ ಅಫಾಡೆ ತಂಗ್ಯ ಅ್ರಣ್ಣರದ್ ಥಟ್ಟಂಟ್ ತೆರಿಯರತ್ಥಾ ಹೋಲಿಕ್ಯ. ಅದೇ ವಿದ್ಯೇತೇ ಪ್ರಕಾಶಮಾನ ಕಣ್ಣಹ. ಆನಾಕ ಸ್ವಲ್ಪಮೂ ಕಾಠಿಣ್ಯು ಕಾಣಾದ ದೃಷ್ಟಿ. ಐಶ್ವರ್ಯತಾ ಬೀಗಾದ, ಆನಾಕ ತ್ಯಾಗತ್ತೇ ತೋರಿಕೇಯ ಮೆರಿಪಿಯಾದ ಮಿತೀಂದುಳ್ಳೆ ಒಡಂಬಮೇಲೆ ಶೋಭಿಯರ ವಡಮೆಹ. ಸರಳಮಾನ, ಆನಾಕ ಅ್ರಂಚತ್ತೇ ಚರಂಗಹೀಳಣ್ಣು ಅಲಂಕೃತಮಾನ ಚೀರ. ಬೈತಲೇಣ್ಣು ರಂಡ್ ಕಡೆಹೀಳಕ್ಕೂ ಹೆಂಬೀ ಇಳಿಯಾಂಡಿಂದ ಭಳತ್ತ ಮೈರ್. ಇತ್ಥಾ ಪರಿಪೂರ್ಣಮಾನ ಪೊಂಧಾಟೀಯ ಎಂದೆ ಇತ್ಥನ ದಿನಂಗಡೆ ಅಲಿಂಜಾಟತುಳ್ಳೆ ಅ್ರಂಗೂ ಪಾತಿಲ್ಲೆ ಅ್ರಣ್ಣಿಚ್ಚಿದ್. 'ಅಮ್ಮಾಮಿ, ಗುರುತು ಶಿಕ್ಕೀತಿಲ್ಲಿಯಾ?' ಅ್ರಂಡಹಂಡ್ ಪೋಯಿಟ್ ಅವಡೆ ಕಾಲಕ್ಕ್ ನಮಸ್ಕರಿಯರಪೊ ಎಂದೆ ಕಣ್ಣಹೀಳುಳ್ಳೆ ನೀರ್ ಹೆಂಬಿಕಿಂಡಿದ್. ಎಂದೆ ಅಮ್ಮಂದೆ ಸ್ಮರಣಾ ವಂದೋ ಅಥವಾ ಅವಡೆ ಅಣ್ಣಯ್ಯೂ ಅಫಾಡೆ ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತತ್ತೇ ಆತ್ಮಹತ್ಯೇತೇ ಶುದ್ಧೀಯ ತೆರಿಪಿಯರ ಕ್ಷಣು ಹತ್ತಿರೂ ವಂದ್ ಅ್ರಂಟೋ, ಎನಕ್ ತೆರಿಂಜಿಲ್ಲ.

‘ಇತ್ಥನ ವರ್ಷು ಆ್ಹಂಗಿಂದ? ವಾ ಉಳ್ಳಕ್ಕ್.’ ಆ್ಹಂಡವಾ ದ್ವಾರಪಾಲಕನಕ್ಕ್ ‘ರಥೂ ಕುದುರೆಹೀಳ ಲಾಯತಕ್ಕ್ ಉಡುಪಿ. ಸವಾರಾಡೆ ಯೋಗಕ್ಷೇಮತಾ ಪಾರ್,’ ಆ್ಹಂಡಾ.

ಉಳ್ಳಕ್ಕ್ ಪೋಯಿಟ್ ಮಣೇಮೇಲೆ ಉಕ್ಕಾಕಂಡಪೊ ಓರೆ ಆ್ಹಂದೆ ಉಭಯಕುಶಲೋಪರಿಹೀಳಾ ಮುಂತೀವರಿಪಿಯರದೂ ಕೃತಕು ಆ್ಹಣ್ಣಿಚ್ಚಿದ್. ಆನಾಕ ಚೊಲ್ಲರ ಶಕ್ತಿ ವರಾದೇ ಸೊಸ್ತಮಾ ಉಕ್ಕಾಕಂಡಿಂದೆ. ಅವಳೇ, ‘ಸ್ನಾನಾದಿಹಾ ಆಯಿರಾಂದಾ?’ ಆ್ಹಂಡ. ಅಪ್ಪೊ ವಡಿಚಾಲ. ‘ಆಯಿರಾಂದ್,’ ಆ್ಹಂಡೆ.

‘ಕೈಕಾಲಾ ಕಳಿಕ್ಯೊ, ಓಂದ್ರ್. ಮುದಲು ಅಲ್ಪಾಹಾರತಾ ಕುಡಣಿ. ಅತ್ಥೀಮೇಲೆ ಚೊಲ್ಲೀದೀಯಾಂಗೊ ಆ್ಹಂಗಂಗೆ ಅಲಿಯಕ್ಕ್ ಪೋಯಿಂದ. ಇದೋದ್ ಉಂದೆ ಗ್ರಹಚಾರು,’ ಆ್ಹಂಡ.

ಶುದ್ಧೀ ತೆರಿಪಿಯಾದೇ ಅವಾ ಕುಡಕರ ಆಹಾರತಾ ಸಾಪಟ್ಟಕಂಡ್ ಉಕ್ಕಾಕರದ್ ಇನ್ನೂ ಕೃತಕು ಆ್ಹಣ್ಣಿಚ್ಚದ್. ನಾ ಊರಾ ಉಟ್ಟಿಕ್ಕರದ್, ಶಾಲಿನೀಂದೆ ವಿಷಯಂಗಳೆಲ್ಲಾ ಇವಳಕ್ಕ್ ತೆರಿಂಜಿರಾನ್ನ ಆ್ಹಂಟ್ ಎನಕ್ ತತ್ಕ್ಷಣು ಅರ್ಥಮಾಚಿ. ಎಂದೆ ಊರು ತಾರಾವತೀಕೂ ಮಾಹಿಷ್ಮತೀಕೂ ಹೆಚ್ಚಾನ ಧೂರಮಿಲ್ಲ, ನಾಲ್ ದಿನಂಗಡೆ ವಳಿ.

‘ಅಮ್ಮಾಮಿ, ಉಂಗಳಕ್ಕೂ ಮಾವನಕ್ಕೂ ಒರು ದುಃಖತ್ತೇ ವಿಷಯತಾ ತೆರಿಪಿಯರ ಕಾರ್ಯು ಎಂದೆ ಪಾಲಕ್ಕ್ ವಂದರಾಂದ್. ತೆರಿಪಿಯಾದೇ ಸೊಸ್ತಮಾ ಇಂದುಟಾಲೂ ಎನ್ನಾ ಆರೂ ಕೋಳಲ್ಲ. ಉಂಗಳಾ ದುಃಖತುಳ್ಳೆ ಕೆಡಹರ ಪಾಪಮಾನೂ ತಪ್ಪಂದ್,’ ಆ್ಹಂಡೆ.

‘ಒದತ್ಥಾದ್[1]?’ ಅವೆ ಆತಂಕತಣ್ಣು ಕೋಟ.

‘ಪರಮಗುರುಹಾ ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತಾರ್ಥಮಾ ಪ್ರಯಾಗತುಳ್ಳೆ ತುಷಾಗ್ನಿ ಪೀಂಜ್ ದೇಹತ್ಯಾಗತಾ ಪಣ್ಣೀನ.’

‘ಆರ್ ಪರಮಗುರುಹಾ ಆ್ಹಂಡಾಕ?’

‘ನಿಂಗಾ ರಂಡಪೇರೂ ಎಂದೆ ಗುರುಹಾ. ಉಂಗಡೆ ಗುರುಹೀಳಾನ ಪೂಜ್ಯಾಳಾನ ಕುಮಾರಿಲಭಟ್ಟಾ.’

ನಾ ಅವಳಯೇ ಗಮನಿಯಾಂಡಿಂದೆ. ಚೊಲ್ಲೀಂದ್ ಅರ್ಥಮಹಾದಭಾವು ಅವಡೆ ಮೊಖತುಳ್ಳೆ ಕಾಣಿಚ್ಚಿದ್. ಅತ್ಥೀಮೇಲೆ ನಿಂಡಿಂದವೇ ಅಪ್ಪಡಿಯೇ ನೆಲತಮೇಲೆ ಉಕ್ಕಾಕಂಡಾ. ನಾ ಓಂದ್ ಪೋಯಿಟ್ ಪುಡಿಚಕರತ್ಥನೇಂದುಳ್ಳೆ ಉರಟಿಕಿಂಡ. ಅಂಗೆ ಓರೇ ಆರೂ ಇಂದಿಲ್ಲ. ಉಳ್ಳಕ್ಕ್ ಓಡೀಪೋಯಿಟ್ ಸೇವಕೀಯಾ ಕೂಹಿ ಊಳೇನೀರಾ ಕೊಂಡ್ರಿಚ್ಚಿ ತಲೇಕ್ ತಟ್ಟೀನೆ. ಪ್ರಜ್ಞಾ ವಂದಮೇಲೆ ಅವಳೇ ಓಂದ್ ಉಕ್ಕಾಕಂಡ. ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತಾರ್ಥು ಆ್ಹಂಡಾಕ ಓದ್ ಆ್ಹಂಟ್ ಅವೇ ಕೋಟಿಲ್ಲ. ಕಣ್ಣಾ ತರಂದಿಂದಾಲೂ ಮುಂತೀಲಿಕ್ಕರದ್ ಕಾಣಾದವಾಳಾ ಪೋಲೆ ಮೌನೂಬಡಿಂಜ್ ಉಕ್ಕಾಕಂಡ. ಸ್ವಲ್ಪೂಪೋದಾನಮೇಲೆ ನಾ, ‘ದ್ವಾರಪಾಲಂದೆ ಕುಟ್ಟೆ ಮಾವನಕ್ಕ್ ಚೊಲ್ಲೀ ಉಟ್ಟುಡವಾ?’ ಆ್ಹಂಡೆ. ಅವಳಕ್ಕದ್ ಕೋಳಿಚ್ಚಿಲ್ಲ. ನಾ ಪೋಯಿಟ್ ದ್ವಾರಪಾಲನಕ್ಕ್ ಚೊಲ್ಲೀ ವಂದೆ. ಸ್ವಲ್ಪೂಪೋದೇಕ್ ಮಾವೂ ವಂದ ಶಬ್ದಮಾಚಿ. ಅಘಾಳ್ಳಾ ಜಗಲೀಬಡೇಲೇ ಕಂಡ್ ಎಂದೆ ಕುರುಪಾ ಚೊಲ್ಲಿ, ಕುಮಾರಿಲಾಡೆ ಶುದ್ಧೀ ತೆರಿವಿಚ್ಚಿ, ಅತ್ತಾ ಕೋಟ್ ಅಮ್ಮಾಮಿ ಮೌನೂಬಡಿಂಜ್ ಉಕ್ಕಾಕಂಡಿಕ್ಕರತಾ ಚೊಲ್ಲೀನೆ. ಅಘಾಳ್ಳೂ ಗರೂಬಡಿಂಜಹುಡಿ ಆನ. ಸ್ವಲ್ಪೂ ಪೋ ಜಗಲೀ ಮೇಲೆ ಉಕ್ಕಾಕಂಡ. ಅತ್ಥೀಮೇಲೆ ಉಳ್ಳಕ್ಕ್ ವಂದ್ ಹಾಂಬಡಿಯಾಡೆ ಕೈಯಾ ಪುಡಿಚಿ ಓಂದರಿಚ್ಚ್ ಉಳ್ಳಕ್ಕ್ ಅಳಿಚಿಕಿಂಡ್ ಪೋನಾ.

ರಂಡ್ ಘಳಿಗೇ ಮೇಲೆ ಪರಂಬಕ್ಕ್ ವಂದಾ. ಅವಾ, ‘ವಿವರಂಗಳಾ ಅತ್ಥೀಮೇಲೆ ಚೊಲ್ಲು. ತುಷಾನಲ ಪ್ರವೇಶತಾ ಪಣ್ಣೀನ ಕಾರಣತಯೂ ವಿವರಂಗಳಿಯೂ ಚೊಲ್ಲು,’ ಆ್ಹಂಡ. ನಾ ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತಮಾ ಚೊಲ್ಲೀನೆ. ‘ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತ ಪೂರ್ವತುಳ್ಳೆ ಸ್ವಯಂಶ್ರಾದ್ಧೂ ಪಣ್ಣಿಕಿಂಡಾಳಾ?’

‘ಎನಕ್ ವಿವರಂಗಾ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಮುಂತೀಲಿಂದ್ ಪಾಕರದ್ ತೀರಾ ಭಯಂಕರಮಾಯಿಟ್ ನಾ ಪರಂಬಿಂದೆ.’

ಅವಾ ಸಹಾನುಭೂತೀಣ್ಣೂ ಎಂದೆ ಮೊಖತಾ ಪಾರ್ತ. ‘ಪಾರರದ್ ಭಯಂಕರು ಆ್ಹಣ್ಣರದ್ ನಿಜು. ಆನಾಕ ಸಂಕಲ್ಪತಾ ಪಣ್ಣೀನಮೇಲೆ ಆ್ಹಂದೆ ಕರ್ಮವಿವರತಯೂ ತಪ್ಪಕ್ಕಹದ್. ಪಾಕರದ್ ಕಷ್ಟಮಾಯಿಟ್ ಪರಂಬಕ್ಕ್

1 ಓದ್ ಅತ್ಥಾದ್

ವರರದ್ ಕರ್ಮತುಳ್ಳೆ ಶ್ರದ್ಧಾ ಪೋರಾದ್ ಅ್ಗಣ್ಣರತಾ ಕಾಟಂದ್. ಅವಾ ಸ್ವಯಂಶ್ರಾದ್ಧತಾ ಪಣ್ಣಿಕಿಂಡೇ ಇಕ್ಕಡ. ಆನಾಲೂ ಎಂದೆ ಕಾರ್ಯಮೂ ರಾಂದ್. ನಾ ಇಪ್ಪೊ ಮಾಹಿಷ್ಮತೀ ನರ್ಮದೆಹೀಡೆ ಸಂಗಮತಕ್ ಪೋಯಿಟ್ ಅಘಾಳ್ಳಕ್ ಪಿಂಡಪ್ರದಾನೂ ಪಣ್ಣೀ ವರಣಿ. ಭಾವು ಅ್ಗಣ್ಣರ ಬಾಂಧವ್ಯತ್ತೇ ಬಾಧ್ಯತಾ ಮಾತ್ರಮಂಡ್, ಗುರುಹಾ ಅ್ಗಣ್ಣರ ಕರ್ತವ್ಯಮೂ ರಾಂದ್.' ಅ್ಗಂಟ್ ಚೊಲ್ಲೀ ಉಳ್ಳಕ್ ಪೋನ. ಸ್ವಲ್ಪೊ ಪೋದೇ ಮೇಲೆ ಒರು ಭಳತ್ತ ಪಂಚೇಲೆ ಪಿಂಡಪ್ರದಾನೂ ಪಣ್ಣರ ಪದಾರ್ಥಂಗಳಾ ಕಟ್ಟೀ ಹೆಗಲಕ್ ಪೋಟಕಂಡ್ ಹಾತಣ್ಣೂ ಪರಂಬಕ್ ಪೋನ.

ಪಿತ್ತಾನಾ ಸಾಯಂಕಾಲು ಉಳ್ಳತ್ತೇ ಅರಂಗುಳ್ಳೆ ಎನ್ನಾ ಉಕ್ಕಾಕಿಚ್ಚಿ ತಂಗಾ ರಂಡಪೇರೂ ಎಂದೆದರಕ್ ಚೂರಾ ಒರಹೀ ಉಕ್ಕಾಕಂಡ. ಗುರುಹಾ ಕೋಟ : 'ನಾಲಂದತುಳ್ಳೆ ಓ ಪಣ್ಣಾಂಡಿಂದ? ಓದಾಚಿ? ವಿವರಮಾ ಚೊಲ್ಲು.' ನಾ ಎಲ್ಲಾತಯೂ ವಿವರಿಚ್ಚೆ. ಮಧ್ಯತುಳ್ಳೆ, 'ನೀ ಅ್ಗತ್ತ್ಕ್ ಅಂಗೆ ಪೋಯಿಂದ?' ಅ್ಗಂಡಾ. ವಿಷಯೂ ಎಂದೆ ಕಡೇಕ್ ಹೊರಳೀತ್. ಮುಚ್ಚೂಮರಾ ವಾಣಾಂಟ್ ಎಂದೆ ಇತಿಹಾಸತಿಯೂ ಚೊಲ್ಲೀನೆ. 'ನೀ ಓದರತುಳ್ಳೆ ಜಾಣನಾ ಇಂದ. ಸಂಪೂರ್ಣಮಾ ಶ್ರದ್ಧಾವಂತೂ ಅ್ಗಂಟ್ ಎನಕ್ ವಿಶ್ವಾಸೂ ಇಂದಿಲ್ಲ. ವೇದತುಳ್ಳೆ ಸಂಪೂರ್ಣಮಾ ಶ್ರದ್ಧಾ ಇಕ್ಕರವಾ ಅ್ಗಂಡೂ ಇಪ್ಪಡಿ ಪತ್ತ್ ಮಾರ್ಗಂಗಳಾ ಪುಡಿಚಿ ಪೊಹರದಿಲ್ಲ. ಸಾರ್ಥತ್ತೇ ಮರ್ಮಂಗಳಾ ತೆರಿಯಕ್ ಒತ್ತು ಜನ್ಮಜಾತನಾನ ವೈಶ್ಯನಾ ಉಟ್ಟುಡಂಗೊ, ಎಂದೆ ಜಾಯಮಾನತಕ್ ವರರ ವಿದ್ಯಾ ಅ್ಗಂಡ್ ಅದ್ ಅ್ಗಂಟ್ ರಾಜನಕ್ ಓಕ್ ಚೊಲ್ಲೀತಿಲ್ಲ?' ಅ್ಗಂಟ್ ಕೋಟಾ.

'ದೇಶತಾ ತಿರಂಬರ, ಪುದಕ್ಷೇತ್ರತಾ ತೆರಿಯರ ಅವಕಾಶತಣ್ಣು ನಾ ಸಂಭ್ರಮಿತನಾಯುಟೆ.'

'ಉಂದೇದಲ್ಲಾದ ಕ್ಷೇತ್ರತುಳ್ಳೆ ಸಂಭ್ರಮಿತನಹರದೂ ಶ್ರದ್ಧಾಹೀನತೇತೇ ಕುರುಪ್.'

'ಪ್ರತಿಯೊತ್ತನೂ ತಂದೆ ಕುಲಕರ್ಮತಾ ಮಾತ್ರೂ ಪಣ್ಣಣು. ಪರವೃತ್ತಿ ಭಯಾವಹಮಾನದ್, ಜನ್ಮು ವೃತ್ತೀಯಾ ನಿರ್ಧರಿಯಂದ್ ಅ್ಗಂಟ್ ಸನಾತನಧರ್ಮು ಚೊಲ್ಲಂದ್. ಆನಾಕ ಸನಾತನಮಾನ ವೈದಿಕಧರ್ಮತಾ ತಿರಸ್ಕರಿಯರವಾ ಇತ್ತಾ ಅನುಸರಿಪಿಯಾದೇ ಸುಖಮಾ ಜೀವನೂ ಪಣ್ಣಾಂಡಿಕ್ಕಲ್ಲಾಳಾ?' ನಾ ಕೋಟೆ.

'ಆರ್ ಅಪ್ಪಡೀ ಪಣ್ಣಾಂಡಿಕ್ಕರವಾ? ಉದಾಹರಣೇ ಕುಡು ಪಾರಮ್ಮೊ,'

'ಬೌದ್ಧಾ.'

'ಬೌದ್ಧಾ ಅ್ಗಂಗೆ ರಾನ್ನ?'

'ಅ್ಗಂಗಂಗೂ ರಾನ್ನ. ಪೂರ್ವದೇಶಂಗಳಕ್ ಪೋನಾಕಲಂತೂ ಅಫಿಡೇದೇ ವಿಹಾರು, ಚೈತ್ಯು, ಸ್ತೂಪು.'

'ಅತ್ಥಾ ಕಟ್ಟಡಂಗಳಾ ರಾಷ್ಟ್ರಕೂಟಾಡೆ ರಾಜ್ಯತುಳ್ಳೂ ಕಟ್ಟಿಯಾಂಡ್ರಾನ್ನಿಯಾಂಗೊ. ನಾ ಉನ್ನತ್ಥನ ದೇಶತಾ ತಿರಂಬೀಕಲ್ಲೆ. ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸೂ ಪಣ್ಣರಪೊ ಪನ್ರಂಡ್ ವರ್ಷು ಪ್ರಯಾಗತುಳ್ಳಿಂದಿಂದತ್ಥನಿಯೇ. ರಾಜಾಶ್ರಯು, ವೈಶ್ಯಾಶ್ರಯತಣ್ಣು ಅಫಿಡೆ ಕಟ್ಟಡಂಗಳೂ ಗುಡಿ ಗುಂಡಾರಂಗಳೂ ವಳಂಜರಾನ್ನ. ನಿಂಗಾ ಸಂಪಾದಿಚ್ಚಿಕ್ಕರದ್ ಪಾಪಮಾರ್ಗತುಳ್ಳೆ ಅ್ಗಂಟ್ ಚೊಲ್ಲಿ ಬಹುತೇಕಮಾನ ಗಣಿಕೆಹಾ ತಂಗಡೆ ಸಂಪತ್ತಾ ಸಂಘತಕ್ ದಾನೂ ಪಣ್ಣರಹುಡಿ ಬುದ್ಧನೇ ಪಣ್ಣೀನ ಅ್ಗಂಟ್ ಐತಿಹ್ಯೂ ರಾಂದ್. ಭಿಕ್ಕುಹೀಡೆ ಸಂಖ್ಯಾ ವಳಂಜರಾಂದ್. ಬೌದ್ಧನಹರದ್ ಅ್ಗಂಡಾಕ ಭಿಕ್ಕುವಹರದ್. ಬುದ್ಧು, ಧರ್ಮು, ಸಂಘಂಗಳಕ್ ಶರಣಹರದ್ ಅ್ಗಂಡಾಕ ಸಂನ್ಯಾಸಿಯಹರದ್. ಅಫಿಳಣ್ಣು ಪ್ರಜಾಸಂಖ್ಯಾ ವೃದ್ಧಿಯಲ್ಲಾ ತಾನೆ? ಗೃಹಸ್ಥಾ ಬೌದ್ಧಾಳಾಯಿಟ್ ಗೃಹಸ್ಥಾಳಾ ಒಳಿಂಜಿರಾಡಾಳಾ? ಕುಲಕಸಬತ್ತೇಫಿಯಾ ಬೌದ್ಧಾಳಾಯಿರಾನ್ನಿಯಾ? ಕೃಷಿಕಾ, ಬಡಗಿಹಾ, ಚಮ್ಮಾರಾ, ಕಮ್ಮಾರಾ, ರಥಿಕಾ ಇಪ್ಪಡಿ ನೂರಾರ್ ಕಸಬತ್ತೇ ಕುಲತ್ತೇಫಿಳೆಲ್ಲಾ ತಂಗತಂಗಡೆ ಕಾಡ್‌ದೇವತೆಹೀಡೆ ಪೂಜೇಪಣ್ಣನ್ನ. ವೈದಿಕಾಡೆ ಉಥೇವರ ಪೂಜೆ ಪಣ್ಣನ್ನ. ರಾಜಾಶ್ರಯೂ ಇಂದ ಕಡೇಲೆ ಬೌದ್ಧಗುಡೀಕೂ ಒರೊರುಕಾ ಪೊಹನ್ನ. ಅಫಿಡೆ ಅಸಂಖ್ಯಮಾನ ಕುಲಂಗಾ ಅಪ್ಪಡಿಯೇ ರಾನ್ನ.'

‘ಬೌದ್ಧಾಳುಳ್ಳೆ ಜಾತಿಭೇದೂ ಇಲ್ಲಾ ಮಾವ.’

‘ಭಿಕ್ಕುಹೀಳುಳ್ಳೆ ಜಾತಿಭೇದೂ ಇಲ್ಲಾ ನಿಜು. ಸಂನ್ಯಾಸಿಹೀಳಕ್ಕ್ ಸಾಮಾಜಿಕಮಾನ ಕಟ್ಟ್ ಕರ್ತವ್ಯಂಗಾ ಇಲ್ಲ ಅ್ರಂಟ್ ನಂಬಡೆ ಶಾಸ್ತ್ರಂಗಳೂ ಚೊಲ್ಲಲ್ಲಿಹೀನಿಯ? ಅಪ್ಪಡಿ. ಆನಾಕ ಸಾಮಾನ್ಯಮಾನ ಕುಲಕಸಬತ್ತೇ ಜನಾಳುಳ್ಳೆ ಬೌದ್ಧಾ ಅ್ರಂಗೆರಾನ್ನ? ಅ್ರತ್ಥನ ಜನೂ ರಾನ್ನ?’

ನಾ ಯೋಚಿಯಕ್ಕ್ ಪರಪಟ್ಟೆ. ಇತ್ಥನ ವರ್ಷತ್ತೇ ಪಳ್ಳಿ ನಗರು ಪಟ್ಟಣಂಗಡೆ ಸಂಚಾರತುಳ್ಳೆ ನಾ ಇಂದೆ ಅಂಶತಾ ಗಮನಿಚ್ಚೇ ಇಂದಿಲ್ಲೆ. ಅ್ರತ್ಥನಿಯೋ ಪ್ರಕಾಂಡ ವಿದ್ವಾಂಸಾಳಾನ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಾ ಬೌದ್ಧಾಳಾಯಿರಾಡ. ಅ್ರಂಡಾಕ ಭಿಕ್ಕುಹೀಳಾಯಿಟ್ ಸಂಸಾರತಾ ತೊರಂದರಾಡ. ಅತ್ಥಾವಾಡೆ ಕುಟುಂಬು ಪಿಂತೀಲೇ ನಿಂಡ್ ಪಿಂತೀತೇ ಕುಲತುಳ್ಳೇ ಮುಂತೀವರಿಯಂದ್. ಬೌದ್ಧ ಭಿಕ್ಕುಹೀಡೆ ಸಂಖ್ಯಾ ಹೆಚ್ಚ್. ಅಘಾಡೆ ಪ್ರಚಾರು ಹೆಚ್ಚ್. ಪ್ರಚಾರಕಾ ಹೆಚ್ಚ್ ಅ್ರಣ್ಣಿಚ್ಚಿದ್. ಗುರುಹಾ ಚೊಲ್ಲಕ್ಕ್ ಪರಪಟ್ಟಾ : ‘ಜನ್ಮತ್ತೇ ಅ್ರಂಡಾಕ ಜಾತಿಧರ್ಮತಾ ಆರೂ ಬದಲೀ ಮಾಟ, ಅದ್ ಅಪರಿವರ್ತ್ಯು. ಅಫಘಾಡೆ ಕುಲು ಅಫಘಾಡೇದ್. ಅಫಘಾಡೆ ಕುಲನಿಯಮಂಗಳಾ ಅಫಘಾಳ್ಳೇ ಪಣ್ಣಿಕ್ಯಣು. ಓರೇತೇವಾಳ್ಳಕ್ಕ್ ಅಂಗೆ ಪ್ರವೇಶಮಿಲ್ಲ. ಅಧಿಕಾರಮಿಲ್ಲ. ಧರ್ಮಗುರು ಬ್ರಾಹ್ಮಣನಕ್ಕೂ ಇಲ್ಲ. ರಾಜಶಕ್ತೀತೇ ಕ್ಷತ್ರಿಯನಕ್ಕೂ ಇಲ್ಲ. ಅರ್ಥಶಕ್ತೀತೇ ವೈಶ್ಯನಕ್ಕೂ ಇಲ್ಲ. ಓರೇತೇವಾ ಪ್ರವೇಶಿಯಕ್ಕ್, ಅಧಿಕಾರೂ ಪಣ್ಣಕ್ಕ್ ಪೋನಾಕ ಕುಲತ್ತೇವಾಳಹಡ್ ಕುಲಪ್ರಮುಖಾಳಹಡ್ ಉಡರದಿಲ್ಲ.’

ವಿಶ್ವಕರ್ಮ ಸ್ಥಪತೀಂದೆ ಕುಟುಂಬು ಬೌದ್ಧಧರ್ಮತಕ್ಕ್ ಪರಿವರ್ತಿತಮಾನ ವಿಷಯತಾ ನಾ ಚೊಲ್ಲೀನೆ. ‘ಅಫಿಯ ತಂಗಡೆ ಕುಲಮಧ್ಯತುಳ್ಳಿಂದಾಕ ಪರಿವರ್ತನಾ ಅಹಾಂಡಿಂದಿಲ್ಲಹೀನ. ಆನಾಲೂ ಪಾರ್, ಅದ್ ಮುಂತೀಲೆ ಸ್ಥಪತಿಯಾಯಿಟೇ ಒಳಿಯಂದ್.’

ಗುರುಹೀಡೆ ಇಂದೆ ವಾರ್ಥೆಹಾ ಎನಕ್ ಪೂರ್ತಿಯಾ ಸಮ್ಮತಮಾಚಿಲ್ಲ. ಸನಾತನಿಹಾ ಕುಲಾಚರಣೇಯ ಅ್ರಪ್ಪದೂ ಅ್ರಡತ್‌ಪುಡಿಯಡ ಅ್ರಣ್ಣರದ್ ಎನಕ್ ತೆರಿಂಜಿಂದ್. ನಾ ಚರ್ಚೇಯಾ ವಳತೀತಿಲ್ಲೆ. ಇಂದೆ ವಾರ್ಥೇಣ್ಣು ಒರು ಉಪಯೋಗಮಾಚಿ. ಅಣ್ಣಯ್ಯಂದೆ ಆತ್ಮಹತ್ಯೇತೇ ದುಃಖತಣ್ಣು ಅಮ್ಮಾಮಿ ಸ್ವಲ್ಪು ಪರಂಬಕ್ಕ್ ವರಕ್ಕ್ ಸಹಾಯೂ ಪಣ್ಣೀತ್. ‘ಅಣ್ಣಯ್ಯು ಇನ್ನೋದ್ ಚೊಲ್ಲೀನ?’ ಅವೆ ಪುನಃ ಅವಡೆ ವಾರ್ಥೇಕೇ ವಂದ.

ಅಶ್ವಮೇಧಯಾಗತಾ ಪಣ್ಣಕ್ಕ್ ಬ್ರಹ್ಮಸ್ಥಾನತಾ ವಹಿಯರಹುಡಿ ಗುರ್ಜರ ಪ್ರತೀಹಾರಾ ರಾಜಬಂಧೂವಾ ಉಟ್ಟುಟಿಂದದ್, ತಂಗಾ ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತತಕ್ಕ್ ಸಂಕಲ್ಪತಾ ಪಣ್ಣೀ ಆಯಿಕ್ಕರತಣ್ಣು ಇಂದೆ ಹೊಣೇಯಾ ತಂಗಡೆ ಶಿಷ್ಯೂ ಮಂಡನಮಿಶ್ರಾ ವಹಿಪಿಯಣು ಅ್ರಣ್ಣರ ಆದೇಶತಾ ತೆರಿಪಿಯರಹುಡಿ ಎನಕ್ ವಹಿಚ್ಚಿಂತಾ ಚೊಲ್ಲೀನೆ.

‘ಅಘಾಡೆ ಆಜ್ಞಾ ಎಂಗಳಕ್ಕ್ ವೇದವಾಕ್ಯು,’ ಗುರುಪತ್ನಿ ತಕ್ಷಣು ಅ್ರಂಡಾ. ಗುರುಹಾ ಆಲೋಚಿಯಕ್ಕ್ ಪರಪಟ್ಟ.

‘ರಾಜಬಂಧು ಜಯಸಿಂಹನೇ ಎಂದೆಕುಟ್ಟೆ ಪರಪಟ್ಟಿನ್ನಾ. ಹಾಂಬಡಿಯಾಡೆ ಖಾಯಿಲೇಣ್ಣು ತಡಿಯಣಮಾಚಿ. ಗುರುವೂ ಬಂಧುವೂ ಆನ ಕುಮಾರಿಲಾಡೆ ಚಾವತ್ತೇ ಶುದ್ಧೀಯ ತೆರಿಪಿಯಕ್ಕ್ ತಡೂಪಣ್ಣಕ್ಕಹದ್. ನಿಂಗಾ ಮೊದಲು ಪೋಯಿಟ್ ತೆರಿಪಿಯಂಗೊ. ಹಾಂಬಡಿಯಾ ಚೇತರಿಚ್ಚಿಕಂಡ ತತ್‌ಕ್ಷಣು ನಾ ವಂದ್ ರಾಜಪ್ರಾರ್ಥನೇ ನಿವೇದಿಚ್ಚಿಕಣಿ ಅ್ರಂಟ್ ಚೊಲ್ಲೀ ಉಟ್ಟುಟಾಂ’ ಅ್ರಂಡೆ.

ಸ್ವಲ್ಪೂಪೋ ಆಲೋಚಿಚ್ಚಮೇಲೆ ಗುರುಹಾ, ‘ಆಮ, ಶಕ್ತಿ ಇಕ್ಕರ ರಾಜಾ ಆಶ್ವಮೇಧತಾ ಪಣ್ಣರದ್ ವೇದಸಮ್ಮತು. ಮಾಹಿಷ್ಮತೀ ರಾಜು ಓದೇ ಚೊಲ್ಲಹಡ್, ನಾ ವಂದ್ ನಡತೀಕುಡಣಿ’, ಅ್ರಂಡ.

ವಂದ ಕಾರ್ಯೂ ಆಚ್ ಅ್ರಣ್ಣರ ತೃಪ್ತೀಣ್ಣು ಎನಕ್ ಸಂತೋಷಮಾಚಿ.

ಜಯಸಿಂಹು ವರರಮ್ಮಣಾ ಎನಕ್ ಓರೇ ಕಾರ್ಯಮಿಲ್ಲ. ರಥತಯೂ ಸವಾರಾಳಯೂ ತಿರಂಬೀ ಉಟ್ಟುಟಿಂದೆ. ಅವುಂ ವಂದಮೇಲೂ ಅಶ್ವಮೇಧತ್ತೇ ಪೌರೋಹಿತ್ಯತುಳ್ಳೆ ಮಾವನಕ್ಕ್ ಸಹಾಯಕನಾಯಿಟ್ ಅ್ರಂದೆ ಕಾರ್ಯತಾ ಪಣ್ಣಕ್ಕೂ ಎನಕ್ ಸೂಕ್ತಮಾನ ಮಂತ್ರಜ್ಞಾನಮಹಡ್ ಅಭ್ಯಾಸಮಹಡ್ ಇಂದಿಲ್ಲ. ಅತ್ಥನ ಘೆರೀ ಯಜ್ಞು. ಅ್ರಂಡಾಕ

ಮುದಲು ಚುತ್ತಾ ದಿಕ್ಕಹೀಳುಳ್ಳೆ ಗುರ್ಜರ ಪ್ರತೀಹಾರಾಡೆ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯ ವಿಸ್ತರಣೇತೇ ಯುದ್ಧಂಗ. ನಾ ಯೋಧನಲ್ಲಂದಾಲೂ ಯುದ್ಧತಕ್ಕ್ ಸಂಬಂಧಿಚ್ಚ ಅ್ಥ್ನಿಯೋ ಕಾರ್ಯಂಗಾ ಇಕ್ಕನ್ನ, ಜಯಸಿಂಹನಕ್ಕ್ ಸಹಾಯಕನಾಯಿಟ್ ಓದಾನೂ ಕಾರ್ಯೂ ಪಣ್ಣಣಿ ಅ್ಂಟ್ ಎಂದೆ ಪಾತ್ರತಾ ಊಹಿಚ್ಚಿಕಂಡಿಂದೆ. ಮಾಹಿಷ್ಮತೀಲೆ ಹೆಚ್ಚಾ ಹಾತುಳ್ಳೇ ಇರಾಂಡಿಂದೆ. ಪಾಠಶಾಲೇಲೆ ಎನಕ್ ಪಾಠತಾ ಚೊಲ್ಲೀಂದ ಉಪಾಧ್ಯಾಯಾ ಇಂದಾಲೂ ಅಫಾಡೆಕುಟ್ಟೆ ಪುದಿಶ್ಯಾ ಸಲಿಗೇ ಒಳತರ ಉತ್ಸಾಹೂ ವಂದಿಲ್ಲ.

ಅಮ್ಮಾಮಿ ಮುದಲಾಪೋಲೆ ಪಾಠಶಾಲೇಕ್ ಪೋಯಿಟ್ ಪ್ರವಚನತಾ ಪಣ್ಣಿ ಹಾತಕ್ಕ್ ವರುಂ. ಮಾವನಾಪೋಲೆ ವಡಚಾಮತಣ್ಣು ಸಾಯಂಕಾಲತವರೀಕೂ ಅಂಗೇ ಇರಾಂಡಿಂದಿಲ್ಲ. ಹಾತುಳ್ಳೆ ಎಂದೆಬಡೆ ಹೆಂಬಾ ವಾರ್ಥೊಲ್ಲಾಂಡಿಂದ. ವಿಷಯು ಅಫಾಡೆ ಅಣ್ಣಯ್ಯು ಕುಮಾರಿಲಭಟ್ಟಾಳಾ ಕುರಿಚಾ ಇರಾಂಡಿಂದ್. ಅಫಾಡೆ ವಿಷಯಮಾ ಎನಕ್ ತೆರಿಂಜಿಂದತಯೇ ಪುನಃ ಪುನಃ ಕೋಳಾಂಡಿಂದ. ತಂಗಾ ಕನ್ನಾಲಮಾಯಿಟ್ ಅಂಗಣ್ಣು ಇಂತೀಕ್ ವಂದ ಮುಪ್ಪಿತ್ತಂಜ್ ವರ್ಷಂಗಳುಳ್ಳೆ ಇಂತೀಕ್ ಒರುಕಾ ಮಾತ್ರು ವಂದಿಂದಾಳಾಂಗೊ. 'ಇಂದೆ ರೀತೀ ಪಾಠಶಾಲೇಯಾ ವ್ಯವಸ್ಥೇ ಪಣ್ಣಣೂ ಅ್ಣ್ಣರ ಕಲ್ಪನೇ ಕುಡತವಾಳೇ ಅವಾ. ಹಾತುಳ್ಳೆ ಶಿಷ್ಯಾಳಾ ವಚ್ಚಿಕರ ಕ್ರಮತುಳ್ಳೆ ಹೆಚ್ಚ್ ಜನತಕ್ಕ್ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸತಾ ಪಣ್ಣಿಯಕ್ಕ್ ಸಾಧ್ಯಮಿಲ್ಲ, ಇಪ್ಪಡಿ ಪಣ್ಣಂಗೊ ಅ್ಂಟ್ ಚೊಲ್ಲೀನ. ತಂಗೇಂದೆ ಹಾತಾ ಪಾರಕ್ಕ್ ಅ್ಂಟ್ ವಂದಾಳೋ ಅಥವಾ ವೇದವಿದ್ಯಾ ಪ್ರಸಾರತಕ್ಕ್ ವ್ಯವಸ್ಥೇ ಪಣ್ಣಕ್ಕ್ ವಂದಾಳೋ ಅ್ಣ್ಣರ ಅನುಮಾನೂ ವರರತ್ಥನಾ ಇಂದ್ ಅಫಾಡೆ ವ್ಯವಸ್ಥೇತೇ ತನ್ಮಯತ. ಮಾಹಿಷ್ಮತೀತೇ ವಿದ್ವಾಂಸಾಳಯೆಲ್ಲಾ ಕಂಡ್ ಅಫಾಳ್ಳುಳ್ಳೆ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸತುಳ್ಳೆ ಉತ್ಸಾಹತಾ ಪರವಿಚ್ಚ.'

'ಉಂಗಳಕ್ಕ್ ಅಫಾಳ್ಳೇ ಗುರುಹಾ ಅ್ಂಡ?'

"ಎಂಗಡೆ ಹಾತುಳ್ಳೆ ಸದಾ ವೇದಪಾಠು ನಡವಾಂಡಿಂದ್. ಅ್ಂಗಂಗಣ್ಣಮೋ ವರರ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಹ. ಅ್ಳೂ ಪಶ್ಯಲಣ್ಣು ಮಾತ್ರಮಂಡ್, ತಾಯಾಡೆ ಗರ್ಭತುಳ್ಳೆ ಇಂದಪೋದೇಣ್ಣಮೂ ವೇದಪಾಠು ಚೊವೀಕುಳಾಂಡಿಂದ್. ಕೋಟ್ ಕೋಟ್, ಆರಾ ವಯಸ್ಸಕ್ಕ್ ಸ್ವಲ್ಪಮೂ ತಪ್ಪಿಲ್ಲಾದಹುಡಿ ಅ್ಥ್ನಿಯೋ ಭಾಗತಾ ಚೊಲ್ಲಾಂಡಿಂದೆ. ಅ್ಟ್ಟಾ ವಯಸ್ಸಕ್ಕ್ ಬಹುಮಟ್ಟತ್ತೇ ಸಂಹಿತೆಹಾ ವರಾಂಡಿಕ್ಕುಂ. ಕೆಲವ್ ಭಾಗಂಗಾ ಪದಪಾಠು, ಕ್ರಮಪಾಠು, ಜಟಾಪಾಠು, ಘನಪಾಠಂಗ ವಾಯಿಕ್ಕ್ ವರಾಂಡಿಂದಹೀನ. ಇತ್ಥನಯಾನಾಲೂ ನಾ ಪೊಂಢಾಟಿ. ವೇದಾಧ್ಯಯನತ್ತೇ ಅಧಿಕಾರಮಿಲ್ಲ. ವೇದತಾ ಕೋಳಲಾಂ. ಗುರುಮುಖೇನ ಕಲವರಹುಡಿ ಇಲ್ಲ. ಕೋಟ ಕೋಟೇ ಕಲತುಟಿಂದೆ. ಎಂಗಡೆ ಅಮ್ಮನೂ ಅಪ್ಪಡಿಯೇ. ತೋಪನಾ ಊರುಳಿಲ್ಲಾದಪೋ ಅಫಾಡೆ ಔಪಾಸನಾಗ್ನೀಯ ಪಾರ್ತಕರ ಕರ್ತವ್ಯು ಅವಳಕ್ಕಿಂದ್. ಅತ್ತಕ್ಕೋಣಮಾನ ಮಂತ್ರಂಗಳಾ ಮಾತ್ರು ಕಲವರ ಅಧಿಕಾರೂ ಇಂದ್. ಕಲತಿಂದ. ತೋಪನಾ ಸಂಪ್ರದಾಯಸ್ಥ. ಎನಕಣ್ಣಮೂ ಇರಿಹಿದ್ ವರ್ಷು ಫೆರೀವನಾನ ಅಣ್ಣಯ್ಯನೂ ಅತ್ಥನಿಯೆ. 'ಭಾರತಿ ಇತ್ಥನ ಚುರುಕಾ ರಾಂದ್. ಗುರುಮುಖೇನ ಪಾಠಮಿಲ್ಲಾದೇಯೇ ವೇದಂಗಳಾ ಕಲತುಟರಾಂದ್. ವ್ಯಾಕರಣು, ತರ್ಕು, ಇತರೇ ದರ್ಶನಂಗ, ಕಾವ್ಯು, ಅಲಂಕಾರಂಗಳಾ ಕ್ರಮಮಾ ಪಾಠೂ ಚೊಲ್ಲಮ್ಮೊ,' ಅ್ಂಟ್ ತೋಪನಾರಾ ಕೋಟ. ಅತ್ಥನೇಂದುಳ್ಳೆ ತಾಯಾ ಪೋಯುಟಿಂದ. ತೋಪನಾ, 'ನೀ ಚೊಲ್ಲರದೋದೋ ಸರಿ. ಸಮಾನಳಾನ ವಿದ್ಯಾವತಿ ಆನಾಕ ವರಂಗಳಕ್ಕ್ ಭಯುಮಹಲ್ಲಿಯ? ಮುಂತೀಲೆ ಇತ್ತಂದೆ ಕನ್ನಾಲೂ ಪಣ್ಣರದಪ್ಪಡಿ?' ಅ್ಣ್ಣರ ಆತಂಕೂಪಟ್ಟ. 'ಅತ್ಥಾ ವರನಯೇ ಹುಡುಕಮ್ಮೊ. ಅಕಸ್ಮಾತ್ ಶಿಕ್ಕಂದಾಕ ಅದ್ ಬ್ರಹ್ಮಚಾರಿಣಿಯಾಯಿಟೇ ಇರಹಡ್. ಬುದ್ಧಿ ಚುರುಕಾ ಇಂದ್ ಕಲವರ ಆಸಕ್ತಿ ಇಕ್ಕರ ಹುಡುಗೀಕ್ ಅವಕಾಶವಂಚನೇ ಪಣ್ಣಲಹದ್,' ಅ್ಣ್ಣರ ಅಣ್ಣಯ್ಯಂದೆ ವಾರ್ಥೀಯಾ ತೋಪನಾ ಒಪ್ಪಿಕಿಂಡ. ವಾಸ್ತವಮಾ ಅಣ್ಣಯ್ಯನೇ ಎಂದೆ ಗುರು. ನಾ ಕಲವರ ವೇಗತಕ್ಕ್ ಸೂಕ್ತಮಾನ ಗತೀಲೆ ಪಾಠೂಪಣ್ಣಾಂಡಿಂನ್ನ. ಹಾತುಳ್ಳೆ ಕಲವಾಂಡಿಂದ ಓರೇ ಹುಡುಗಕ್ಯಾಡೆ ಜೊತೇಲೂ ಉಕ್ಕಾಕಿಚ್ಚಿ ಕಲಿಪಿಯಾಂಡಿನ್ನ. ತೋಪನಾ ಪತ್ಯೇಕಮಾ ಚೊಲ್ಲೀಕುಡಮ್ಮೋ ಅ್ಂಡಾಲೂ ಅಣ್ಣಯ್ಯು ಒಪ್ಪೀತಿಲ್ಲಾಂ. ನಾ ಫೆರೀವಳಾನ ಮೇಲೂ, ಅದ್ ಓರೇ ಹುಡುಗಕ್ಯಾಡೆ ಜೊತೇಲೇ, ಆನಾಕ ಒರು ಕಡೇಲೆ ಉಕ್ಕಾಕಂಡ್ ಚೊಲ್ಲಿಚ್ಚಕಹಡ್. ಪ್ರತ್ಯೇಕೂ ಪಣ್ಣರದ್ ಅ್ಂಡಾಕ ಅತ್ತಂದೆ

ಅಪ್ಪಡಿಯೇ ಓರೇ ಹುಡುಗಕ್ಕಾಡೆ ಬ್ರಹ್ಮಚರ್ಯ ಸಂಕಲ್ಪತಾ ಶಂಕಿಚ್ಚಹುಡಿ’ ಅ್ರಂಣ. ಅತ್ಥನೇಲೆ ಅಣ್ಣಯ್ಯಂದೆ ವಾರ್ಥೇಯೇ ಹೆಂಬಾ ನಡವಕ್ಕ್ ಪರಪಟ್ಟಿಂದ್. ಅವಂದೆ ವಿದ್ವತ್ಕೀರ್ತಿ ಅ್ರಂಗಂಗೂ ಪರಪೀಂದ್. ಓರೇ ಬ್ರಹ್ಮಚಾರಿಹೀಳಾ ಪೋಲೆ ಎನಕೂ ಅ್ರದೇ ಅಲಂಕಾರು ಆಭರಣು ಪುಷ್ಪಗಂಧಾದಿಹೀಳಾ ನಿಷೇಧಿಚ್ಚಿಂದ. ಅಫಿಳಾಪೋಲೆ ಎಂದೆ ತಲೇಯಾ ಮುಂಡನೂ ಪಣ್ಣಿಚ್ಚಿಂದಿಲ್ಲ. ಅದೊಂಡೇ ಎನಕಿಂದ ವಿನಾಯಿತಿ. ಅಫಿಳಾಪೋಲೆ ಎನಕೂ ಕನ್ನಾಡೀ ಪಾರ್ತಕರತಾ ನಿಷೇಧಿಚ್ಚಿಂದ. ಬ್ರಹ್ಮಚರ್ಯಾಶ್ರಮತ್ತೇ ನಿಯಮಂಗಳುಳ್ಳೆ ಅ್ರಂದೆ ಅಳ್ಳಕಮೂ ಇಂದಿಲ್ಲ.’’

‘ಅಮ್ಮಾಮಿ, ವಿದ್ಯಾವತಿ ಅ್ರಣ್ಣರ ಕಾರಣತಣ್ಣು ಉಂಗಳಾ ಕನ್ನಾಲೂ ಪಣ್ಣಿಕ್ಯಕ್ಕ್ ಆರಂಭತುಳ್ಳೆ ಮಾವೂ ಓದಾನೂ ಪಿಂಚಿಗಿಂಜಾಳಾ? ಅಥವಾ ಗುರುಹೀಡೆ ಪೊಣ್ಣೀ ಆಯಿಟ್ ಪ್ರತಿನಿತ್ಯಮೂ ಪಾರಾಂಡಿಂತಣ್ಣು ಪಣ್ಣಿಕ್ಯಣು ಅ್ರಂಟ್ ಆಶೇಪಟ್ಟಾಳಾ?’ ಅ್ರಣ್ಣರ ಪ್ರಶ್ನೇಯ ಕೋಟುಟೆ, ಅತ್ಥೀಮೇಲೆ ಅದ್ ಅತಿಯಾನ ಸಲಿಗೇತೇ ಪ್ರಶ್ನಾ ಆಚೋದೋ ಅ್ರಣ್ಣರ ಅ್ರಳ್‌ಕ್ ಕಾಣಿಚ್ಚಿದ್. ಆನಾಕ ಅವೆ ಸಹಜಮಾ ಉತ್ತರಿಯಕ್ಕ್ ಆರಂಭಿಚ್ಚಮೇಲೆ ಅ್ರಳ್‌ಕ್ ಪರಿಹಾರಮಾಚಿ.

“ಕನ್ನಾಲೂ ಅಹರಪೋದೇಕ್ ಎನಕ್ ಇರಿಹಿತ್ತಂಜ್ ವರ್ಷಮಾಯಿಂದ್. ಅಣ್ಣಯ್ಯನಕ್ಕ್ ಇರಿಹಿತ್ತನಾಲಕ್ಕ್ ಕನ್ನಾಲಮಾಯಿಟ್ ಮೊದಲಾ ಪೆರಿಗೇಲೆ ಹಾಂಬಡಿಯಾ ಪಶ್ಯಾ ಚತ್ತಿಂದ. ಪುನಃ ಕನ್ನಾಲೂ ಪಣ್ಣಕ್ಕ್ ತಾಯಾ ತೋಪನಾ ಅ್ರತ್ಥನ ಬಲವಂತೂ ಪಣ್ಣೀನಾಲೂ ಅವುಂ ಆಚಿಲ್ಲಾಂ. ಗೃಹಸ್ಥಧರ್ಮತಾ ಪ್ರವೇಶಿಚ್ಚಾಚ್. ದಕ್ಕೀತಿಲ್ಲ. ಪುನಃ ವಿವಾಹು ವಾಣ ಅ್ರಂಡುಟಾಂ. ನೀ ಕನ್ನಾಲಮಾಯಿಟ್ ಅ್ರಂಗಿಂದಾಲೂ ಅಣ್ಣಯ್ಯನಾ ಪಾತಕೊ ಅ್ರಂಟ್ ತಾಯಾ ಎನಕ್ ಚೊಲ್ಲಾಂಡೇ ಇಕ್ಕುಂ. ತಾಯಾ ತೋಪನಾ ರಂಡ್ ಪೇರೂ ಪೋನಮೇಲೆ ಗೃಹಕೃತ್ಯತ್ತೇ ಹೊಣ ಸಂಪೂರ್ಣಮಾ ಎಂದೆ ಮೇಲೇ ಉಳಂದದ್. ಆಳಹಾ ಇಂದಹೀನ. ಚಮಿಯರ ಪರಿಚಾರಕು ಇಂದ್. ಆನಾಕ ಎಲ್ಲಾರಕ್ಕೂ ಸೂಕ್ತಮಾನ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನೂ ಪಣ್ಣಿಕಿಂಡ್ ಆದಾಯು ವೆಚ್ಚಂಗಳ ತೂಕರ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಎಂದೇದೇ ಆಚಿ. ಅಣ್ಣಯ್ಯು ಯಜಮಾನು ಆಯಿಂದಾಲೂ ಅಧ್ಯಯನು ಅಧ್ಯಾಪನು ಚಿಂತನ ಶಾಸ್ತ್ರಾರ್ಥಂಗಳುಳ್ಳೆ ನಿರತಾಳಾಯಿಂದ ಅವನಕ್ಕ್ ಗೃಹಕೃತ್ಯತ್ತೇ ವಿಷಯಂಗಳುಳ್ಳೆ ಮನಸ್ಸ್ ಪೊಹಾಂಡಿಂದಿಲ್ಲ. ಗೃಹಕೃತ್ಯತಯೂ ಪಾತಕಂಡ್ ನಾ ಅಧ್ಯಯನತಾ ಮುಂತೀವರಿಪಿಯಾಂಡಿಂದೆ. ಎನಕ್ ಓದೋದೂ ಕಷ್ಟಮಹಾಂಡಿಂದಿಲ್ಲ. ಒರುಕಾ ಚೊಲ್ಲಿಚ್ಚಿಕರದ್. ಒರುಕಾ ಓದಿಕ್ಯರದ್. ಅತ್ಥನಾ ಪೋರಮಾ ಇಂದ್. ಉಂಗಡೆ ಮಾವು ಎಂಗಡೆ ಹಾತುಳ್ಳೆ ಪನ್ರಂಡ್ ವರ್ಷು ಅಧ್ಯಯನೂ ಪಣ್ಣೀನ. ಎನಕಣ್ಣಮೂ ಪ್ರಬುದ್ಧಮಟ್ಟತುಳ್ಳಿಂದ. ನಾಲ್ ವರ್ಷೂ ಘೆರೀವಾ. ವೇದು ವೇದಾಂಗು ಷಡ್ದರ್ಶನಂಗಡೆ ಅಧ್ಯಯನು ಮುಡಿಂಜಮೇಲೂ, ಅತ್ಥನೇಂದುಳ್ಳೆ ಕರ್ಮಮೀಮಾಂಸೇಂದುಳ್ಳೆ ತಂದೇದೇ ಆನ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನತಾ ವಳತೀಂದ ಅಣ್ಣಯ್ಯಂದೆ ಕೈಕೀಳೆ ಕೆಲವ್ ದಿನು ವಿಶೇಷಮಾನ ಅಧ್ಯಯನೂ ಪಣ್ಣಣೂಂಟ್ ಒಳಿಂಜಹಿಂಡಿಂದ. ಅಣ್ಣಯ್ಯು ಅತ್ಥನೇಲಪ್ಪದೇ ವಾರ್ತಿಕೆಹೀಳ ಅ್ರಳದೀಂದ. ಗುರುಹಾ ಅ್ರಳದೀಂತಾ ಓದೀ ಚರ್ಚಿಚ್ಚಿ ಸ್ಖಾಲಿತ್ಯಂಗಳಾ ಕಾಟರತ್ಥನ ಪ್ರಬುದ್ಧತಾ ಇಫಾಳ್ಳುಳ್ಳೆ ವಳಂಜಿಂದ್. ವಿಶ್ವರೂಪ ಅ್ರಣ್ಣರ ಜನ್ಮನಾಮತ ಮೇಲೆ ಮಂಡನಮಿಶ್ರ ಅ್ರಣ್ಣರ ಬಿರುದತ್ತೇ ಪೇರ ಅಣ್ಣಯ್ಯನೇ ಅಫಾಳ್ಳಕ್ಕ್ ಕುಡತಿಂದಾಲೂ ಅಪ್ಪೊ ಅದ್ ಆಡೆ ಮನಸ್ಸುಳ್ಳೂ ಘಟ್ಟಿಯಾಯಿಂದಿಲ್ಲ. ಪನ್ರಂಡ್ ವರ್ಷತ್ತೇ ಕೊನೇಲೆ, ‘ನಾ ಇನ್ನ್ ಎಂಗಡೂರಕ್ಕ್ ಪ್ರಯಾಣೂ ಪಣ್ಣರತಕ್ಕ್ ಅಪ್ಪಣೆ ಕುಡಂಡಹೀಳಾ[1]? ತಾಯಾ ತೋಪನಾ ಕಾವಾಂಡರಾಡ.’ ಅ್ರಂಟ್ ಅನುಮತೀ ಕೋಟ. ‘ಅಹಲಾಂ. ಗುರುದಕ್ಷಿಣೆ ಕುಡಲ್ಲಾ?’ ಅಣ್ಣಯ್ಯು ಕೋಟಾಂ. ‘ಇಂದೆ ಕ್ಷಣತುಳ್ಳೆ ನಾ ಕಡುಬಡವು. ಅ್ರತ್ತಾ ಕುಡಕಣೂ ಅ್ರಂಟ್ ತಂಗಾ ಇಂಗಿತತಾ ವ್ಯಕ್ತೂಪಡತೀನಾಕ ಊರಕ್ಕ್ ಪೋಯಿಟ್ ಹಾತುಳ್ಳಿಂದಾಕ ಹೊಂದಿಚ್ಚಿ ಅಥವಾ ಸಂಪಾದಿಚ್ಚಿ ಕೊಳಂದಕುಡಕಣಿ. ನಾನೇ ತೆರಿಂಜಿ ಕುಡರದ್ ಅ್ರಂಡಾಕ ನಿಂಗಾ ಕಲತೀಕರ[2] ವಿದ್ಯೇಕ್ ಯೋಗ್ಯಮಾನ ದಕ್ಷಿಣೇಯ ನಾ ಕಲ್ಪಿಚ್ಚಿಕೋವೂ ಮಾಟೆ.’ ಅ್ರಂಟ್ ಸಂಕೋಚತಣ್ಣು ಉತ್ತರೂ ಕುಡತಾ. ‘ಭಾರತೀಯ ಕನ್ನಾಲು ಪಣ್ಣಿಕ್ಯೊ. ನಿಂಗಾ ರಂಡಪೇರೂ ಪರಸ್ಪರಮಾ ಅನುರೂಪಾಳಾ ಇರಡಿಹ್ಯೊ,’ ಅಣ್ಣಯ್ಯು ಕೋಟಾಂ. ರಂಡಾ ವಾರ್ಥಿಲ್ಲಾದೇ ಇಫಾಳ್ಳಾ ಒಪ್ಪಿಕಿಂಡ.’’

---

1 ಕುಡಡಹೀಳಾ 2 ಕಲಿವಿಚ್ಚಿಕ್ಕರ, ಕಲಿಪಿಚ್ಚಿಕ್ಕರ

ಅ್ತಣ್ಣರಪೊ ನಾ ವಾಯಾ ಪೋಟ್, 'ಅ್ತಂಡಾಕ ನಿತ್ಯಮೂ ಪಾಕಾಂಡಿಂದ ಉಂಗಳಾ ಪಣ್ಣಿಕ್ಯಣು ಅ್ತಣ್ಣರ ಆಶಾ ಇಫಾಳ್ಳಕ್ಕೂ ಇಂದ್,' ಅ್ತಂಡೆ.

'ಇಲ್ಲ. ಅಧ್ಯಯನಮಗ್ನತೇಯೂ ನಿಯಮಪಾಲನೇಯೂ ಅಫಾಡೆ ಸ್ವಭಾವತಾ ಅ್ತಪ್ಪದೂ ಅ್ತತ್ಥನ ಆಕ್ರಮಿಚ್ಚುಟಿಂದ್ ಅ್ತಂಡಾಕ ಅಫಾಡೆ ಮನಸ್ಸುಳ್ಳೆ ಅತ್ಥಾ ಭಾವನಾ ಸ್ವಲ್ಪಮೂ ಇಂದಿಲ್ಲ. ಕನ್ನಾಲಮಾನಮೇಲೆ[1] ನಾನೇ ಒರುನಾ ಅಫಾಳ್ಳಾ ಇಂದೆ ವಿಷಯಮಾ ಕೋಟೆ. ಸ್ವಲ್ಪಮೂ ಇಂದಿಲ್ಲ ಅ್ತಂಡ. ಅ್ತಪ್ಪಡಿ ಒಪ್ಪಿಕಿಂಡಿಹ್ಯೊ ಅ್ತಂಡಿಂತಕ್ಕ್ ಗುರುಹಾ ಪ್ರಸ್ತಾಪೂ ಪಣ್ಣರವರೀಕ್ ಇಂದೆ ಪ್ರಶ್ನಾ ಉದ್ಭವಿಯರದೇ ಸಾಧ್ಯಮಿಂದಿಲ್ಲ. ಅತ್ಥೀಮೇಲೂ ನಾ ಇಂದೆ ವಿಷಯಮಾ ಆಲೋಚಿಚ್ಚಿಲ್ಲೆ. ಗುರುಹಾ ಕೋಟಮೇಲೆ ಅದೂ ಗುರುದಕ್ಷಿಣೆಯಾ ಕೋಟಮೇಲೆ ಇಲ್ಲ ಅ್ತಣ್ಣರದ್ ಸಾಧ್ಯಮಿಲ್ಲ. ಅದ್ ಮಹಾಪಾಪು. ಅಹಡ್ ಅ್ತಂಡೆ. ಅತ್ಥೀಮೇಲೆ ಉಂದೆ ಗುಣ ಶಕ್ತಿಹಾ ಮನಸ್ಸಕ್ಕ್ ವಂದ್ ನೆಮ್ಮದಿಯಾಚಿ, ಅ್ತಂಡ. ಅಕಸ್ಮಾತ್ ಎಂದೆ ಗುಣ ಶಕ್ತಿಹ ಉಂಗಳಕ್ಕ್ ಒಪ್ಪಿತಮಹಾದೇ ಇಂದಾಕ ಓಪಣ್ಣಾಂಡಿಂದಿಹ್ಯೊ? ಅ್ತಂಡಿಂತಕ್ಕ್, ಆನಾಲೂ ಪಣ್ಣಿಕ್ಯಾಂಡಿಂದೆ, ಗುರುಹೀಡೆ ಆಜ್ಞೀಯ ನಿರಾಕರಿಯದ್ ಅ್ತಪ್ಪಡಿ ಸಾಧ್ಯು? ಅ್ತಂಡ. ಎನಕಾನಾಲೂ ಇಷ್ಟು ರಾಂದಾ ಇಲ್ಲಿಯಾ ಅ್ತಂಟ್ ಕೋಳರ ಮನಸ್ಸಾಚಿಲ್ಲಿಯ? ಅ್ತಂಡಿಂತಕ್ಕ್, ಮನಸ್ಸಿಲ್ಲಂದಾಕ ವಾಣ ಅ್ತಣ್ಣರದ್ ಉಂದೆ ಅವಕಾಶಮಾ ಇಂದ್. ನೀ ಅಪ್ಪಡಿ ಅ್ತಂಡಿಂದಾಕ ಉಂಗಡೆ ಅಣ್ಣಯ್ಯು ಇಂದೆ ಪ್ರಸ್ತಾಪತಾ ಪಣ್ಣಾಂಡಿಂದಿಲ್ಲ. ಇಪ್ಪೊ ಚೊಲ್ಲು : ಅಫಾಳ್ಳಾ ಉಂದೆಕುಟ್ಟೆ ಮುದಲು ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಚ್ಚಿಂದಾಳಾ? ಅ್ತಂಡ. ವಾಸ್ತವಮಾ ಅಣ್ಣಯ್ಯು ಓದೂ ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಚ್ಚಿಂದಿಲ್ಲಾಂ.'

'ಪ್ರಬುದ್ಧಾಳಾನ ವಿದ್ವಾಂಸಾಳಾಯಿಂದ ಕನ್ಯೇಲೂ ವರನುಳ್ಳೂ ಆರಿಯೂ ಕೋಕಾದೇ ಅ್ತಪ್ಪಡಿ ವಾರ್ಥೊಲ್ಲೀನ?'

'ಅ್ತಪ್ಪಡಿ ಕೋಟಾಳಾ? ನೀನೇ ಚೊಲ್ಲು. ಎಂಗಡೆ ಪಾಠಶಾಲೇಲೆ ಪನ್ರಂಡ್ ವರ್ಷು ಓದೀರಾಡೇಯೆ,' ಅಮ್ಮಾಮಿ ಎನ್ನಿಯೇ ಕೋಟ. ಎನಕ್ ಉತ್ತರು ತೋಚೀತಿಲ್ಲ. ಸ್ವಲ್ಪೊ ಪೋ ಉತ್ತರತಕ್ಕ್ ಕಾತ್ ಎಂದೆ ಮೊಖತಯೇ ಪಾತಕಂಡಿಂದಮೇಲೆ ಅ್ತಂಡ : ಕರ್ಮಮಾರ್ಗತ್ತೇ ಅಂತರಂಗತಾ ನೀ ಅರ್ಥೂಪಣ್ಣಿಕಿಂಡಿಕ್ಕಲ್ಲ ಅ್ತಂಡಪ್ಪಡಿ ಆಚಿ. ನಂಗಾ ರಂಡ್‌ಪೇರೂ ಒರೇ ಗುರುಹೀಡೆ ಕೈಕೀಳೆ ಒರೇ ವಿದ್ಯತಾ ಕಲತವ. ಕರ್ಮತ್ತೇ ಶ್ರೇಷ್ಠತೇಂದುಳ್ಳೆ ಶ್ರದ್ಧಾ ಇಕ್ಕರವ. ಅಗ್ನಿಸಾಕ್ಷಿಯಾಯಿಟ್ ಗೃಹಸ್ಥಾಶ್ರಮತ್ತೇ ಪರಸ್ಪರಮಾನ ಕರ್ತವ್ಯಂಗಳಾ ಪ್ರಮಾಣೂ ಪಣ್ಣರವ. ರಂಡ್‌ಪೇರೂ ಪ್ರಬುದ್ಧಾ, ವಿದ್ವಾಂಸಾ ಅ್ತಂಟ್ ನೀನೇ ಚೊಲ್ಲೀನ. ಇತ್ಥನೆಯೆಲ್ಲಾ ಇಕ್ಕಚ್ಚೆ ಕೋಳರದೋದ್‌ರಾಂದ್?' 'ಪರಸ್ಪರಮಾನ ಮನಸ್ಸ್, ಪ್ರೀತಿ, ಪ್ರೇಮು ನಿಗೂಢಮಂಡ?'

'ನಾಟಕತುಳ್ಳೆ ನಟನಾ ಇಂದೆ ಅ್ತಂಟ್ ಚೊಲ್ಲೀನ. ಕಾಳಿದಾಸಂದೆ ಶಾಕುಂತಲತ್ತೇ ವಾರ್ಥೀ ಚೊಲ್ಲಾಂಡರಾಡ. ಒಂಡಾ ತೆರಿಂರ್ಥೊ : ಗೃಹಸ್ಥಾಶ್ರಮು, ವೈವಾಹಿಕ ಜೀವನು ಒರು ವ್ರತು. ಭಾವನೀಯ ವ್ರತತ್ತೇ ನಿಯಮತಕ್ಕ್ ಅನುಗುಣಮಾ ಶ್ರುತಿಪಣ್ಣಿಕ್ಯಾದವುಂ ಉತ್ತಮನಾನ ವ್ರತಿ ಅಹಮಾಟಾಂ. ಕರ್ಮಮಾರ್ಗತ್ತೇ ಮೂಲತತ್ತ್ವು ಅದ್.'

'ಅಮ್ಮಾಮಿ, ಉಂಗಡೆ ಅಣ್ಣಯ್ಯು ಇಂದೆ ಪ್ರಸ್ತಾಪೂ ಪಣ್ಣೀನಪೊ ಉಂಗಳಕ್ಕೋದಣ್ಣಿಚ್ಚಿದ್?'

'ಚೊಲ್ಲಕ್ಕ್ ಸಂಕೋಚೂ ಓಕ್? ಇಫಾಳ್ಳಾ ಅಣ್ಣಯ್ಯನತ್ಥನಿಯೇ ಮೇಧಾವಿ, ವಿದ್ವಾಂಸಾ ಅ್ತಣ್ಣರ ಮೆಚ್ಚ್ ಇಂದದ್. ನಾ ಅಧ್ಯಯನೂ ಪಣ್ಣೀಕರ ವಿಷಯಂಗಳಾ ಇಫಾಡೆ ಕುಟ್ಟೆ ವಾರ್ಥೊಲ್ಲಲಾಂ ಅ್ತಣ್ಣಿಚ್ಚಿದ್.'

ಗೃಹಸ್ಥಾಶ್ರಮತ್ತೇ ಆಕರ್ಷಣಯೂ ಪರಂದಿಕ್ಕಲಾಂ ಅ್ತಣ್ಣರ ಊಹ ಎಂದೆ ಮನಸ್ಸುಳ್ಳೆ ಪರಂದದ್. ಆನಾಕ ಕೋಟೆ : 'ಕನ್ನಾಲು ಪ್ರಯಾಗತುಳ್ಳಾಚೋ ಮಾಹಿಷ್ಮತೀ ನಗರತುಳ್ಳಾಚೋ?'

'ಪ್ರಯಾಗತುಳ್ಳೆ. ಒರೇ ಪುರೋಹಿತಾಳಾ ಅಳವಿಚ್ಚಿಲ್ಲು. ಅಗ್ನೀಂದೆ ಮೂಖಡೇಲೆ ಕನ್ಯಾದಾನತ್ತೇ ಮಂತ್ರಂಗಳಾ ಅಣ್ಣಯ್ಯು ಚೊಲ್ಲೀನ. ಕನ್ಯಾಗ್ರಹಣತ್ತೇ ಮಂತ್ರಂಗಳಾ ಇಫಾಳ್ಳಾ ಚೊಲ್ಲೀನ. ಕನ್ಯಾ ಚೊಲ್ಲಣಮಾನ ಮಂತ್ರಂಗಳಾ

1 ಕನ್ನಾಲು ಆನಮೇಲೆ

ನಾ ಚೊಲ್ಲ್ಲೀನೆ. ವಿವಾಹತ್ತೇ ವಿಧಿವಿಧಾನಂಗಳಾ ಗೃಹ್ಯಸೂತ್ರಂಗಳುಳ್ಳೆ ಚೊಲ್ಲೀಕರದ್ ಅಪ್ಪಡಿಯೇ ತಾನೆ? ಅಂಗಣ್ಣು ಎನ್ನಾ ಅಳಚಿಕಂಡ್ ಇಫಾಳ್ಳಾ ಒರು ಸಾರ್ಥತ್ತೇ ಜೊತೇಲೆ ಸ್ವದೇಶಾಭಿಮುಖಮಾ ಪರಪಟ್ಟ. ಎನ್ನಾ ಗೃಹಸ್ಥಾಶ್ರಮತಕ್ಕ್ ಪ್ರವೇಶಿಚ್ಚಿ ಯೋಗ್ಯನಾನ ವರಂದೆ ಕೈಯುಳ್ಳೆ ವ್ಯೆಯರ ತಂಗಡೆ ಜವಾಬ್ದಾರೀಯ ಪೂರ್ಶ್ಯೆಪಿಯಕ್ಕ್ ಕಾವಾಂಡಿಂದವಾಳ್ಳಾ ಪೋಲೆ ಅಣ್ಣಯ್ಯು ಅತ್ಥೀಮೇಲೆ ದೇಶಯಾತ್ರಾ, ಶಾಸ್ತ್ರಾರ್ಥು, ದಿಗ್ವಿಜಯಂಗಳಕ್ಕ್ ಪರಪಟ್ಟುಟ. ಅನ್ಯಮಾನ ದಾರ್ಶನಿಕ ಮತಂಗಳಾ ಅತ್ತುಳ್ಳೊ ಬೌದ್ಧಾಳಾ ಚರ್ಚೇಲೆ ಸೋಲಿಚ್ಚಿ ಕರ್ಮತ್ತೇ ಶ್ರೇಷ್ಠತೇಯ ಅ್ತಡತಪುಡಿಯರದ್ ಅಘಾಡೆ ಗುರಿಯಾಯಿಂದ್. ಕೋನೇವರೀಕೂ ಅದೇ ಕಾರ್ಯೂ ಪಣ್ಣೀನ.’ ಅ್ತಣ್ಣರಪೊ ಅಮ್ಮಾಮೀಂದೆ ಕಣ್ಣಹೀಳುಳ್ಳೆ ನೀರ್ ಹೆಂಬಿಕಿಂಡದ್. ಅದವರೀಕೂ ಅವೆ ವಾರ್ಥೊಲ್ಲೀಂದ್ ತಂಗಡೆ ಅಣ್ಣಯ್ಯಂದೆ ವಿಷಯತಯೇ. ತಂಗಡೆ ಪಿನ್ನ ತಂಗಡೆ ಹಾಮಣಿಯಾಂದೆ ವಿಷಯಂಗಾ ನಾ ಅ್ತಳತ್ ಕೊಳಂದಫಿಯ. ಅಫಿಳಯೂ ಅಣ್ಣಯ್ಯು ಅ್ತಡತ್ ಪುಡಿಚ ಕರ್ಮಮಾರ್ಗತ್ತೇ ಶ್ರೇಷ್ಠತೇಯ ಉದಾಹರಿಯರಹುಡಿ ಚೊಲ್ಲೀಂದ.

ಅಫಾಡೆ ರಂಡಜನತ್ತೇದ್ ಅನ್ಯೋನ್ಯಮಾನ ದಾಂಪತ್ಯು ಅ್ತಂಟ್ ವೇದಪಾಠಶಾಲೇತೇ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯಾಯಿಂದ ಪೋದೇ ನಾ ಅರ್ಥೂಪಣ್ಣಿಕಿಂಡಿಂದೆ. ಇಪ್ಪೊ ಅತ್ತಾ ಹತ್ತಿರತಣ್ಣು ಪಾರರ ಅವಕಾಶಮಾಚಿ. ಅಫಾಡೆ ಕುಚ್ಚುಳ್ಳಕ್ಕೊ ನಾ ತುಂಕ್ಯಕ್ಕ್ ಉಟ್ಟಕುಡತಿಂದ ಕುಚ್ಚುಳ್ಳಕ್ಕೊ ಮಧ್ಯೆ ಒರೇ ಚೂರು ಇಂದ್. ಅರಹಿತ್ತಂಜ್ ವರ್ಷತ್ತೇ ಮಾವನಕ್ಕ್ ಕಿವಡಲ್ಲಂದಾಲೂ ಸ್ವಲ್ಪು ಎತ್ತರಿಚ್ಚಿ ವಾರ್ಥೊಲ್ಲಣಮಾ ಇಂದ್. ಅಮ್ಮಾಮೀಕ್ ಕೋಳರ ಶಕ್ತಿ ಅಳಹಾ ಇಂದಾಲೂ ಸ್ವಲ್ಪು ಎತ್ತರಿಚ್ಚಿ ವಾರ್ಥೊಲ್ಲರದ್ ಮಾವಂದೆ ಅಭ್ಯಾಸು. ತಾರತುಳ್ಳೆ ಮಂತ್ರೋಚ್ಚಾರೂ ಪಣ್ಣರ, ಪಾಠೂಪಣ್ಣರ ಅಭ್ಯಾಸತ್ತೇವಾಳಾಂತಣ್ಣು ಅಫಾಡೆ ರಂಡ್ ಜನತ್ತೇ ಧ್ವನೀತೇ ಮಟ್ಟಮೇ ಸ್ವಲ್ಪು ಮೇಲತ್ತೇದ್. ಇಪ್ಪಡಿಯಾಯಿಟ್ ರಾತ್ರಿ ಒರಕತಕ್ಕ್ ಮುದಲು, ಒರೊರುನಾ ಬೇಗೂ ಎಚ್ಚರಮಾನಾಕ ವಡಿಚಾಮು ಅವಾ ರಂಡ್‌ಪೇರೂ ವಾರ್ಥೊಲ್ಲಿಕ್ಯಾಂಡಿಂದದ್ ಎನಕ್ ಸ್ಥೂಲಮಾ ಕೋಳಾಂಡಿಕ್ಕುಂ. ಪ್ರತಿನಿತ್ಯಮೂ ಅವಾ ಕುಮಾರಿಲಾಳಾ ಸ್ಮರಿಚ್ಚಿಕಾಂಡಿಂದ. ಪಾರ್ತ್ ಇರಿಹಿತ್ತಂಜ್ ವರ್ಷಮಾಚಿ, ಭರತಖಂಡತ್ತೇ ಇಂದೆ ಭಾಗತುಳ್ಳೆ ಅ್ತಪ್ಪಡಿಯೂ ನಂಬ ವೇದಪ್ರಸಾರತಾ ಪಣ್ಣಾಂಡಿಂದ್ ವಿರೋಧಮತಂಗಳಾ ಶಾಸ್ತ್ರಾರ್ಥತುಳ್ಳೆ ಧೂಳೀಪಟೂ ಪಣ್ಣಾಂಡಿಂದತಣ್ಣು ಇಂಕಡೇಕ್ ವಂದಿಕ್ಕಲ್ಲ ಅ್ತಂಟ್ ತಂಗಳಕ್ಕ್ ತಂಗಾ ಕಾರಣತಾ ಕುಡತಕಾಂಡಿಂದ. ಪತ್ತ್ ವರ್ಷಂಗಡೆ ಪಿಂಬೆ ಕಾಶೀಣ್ಣು ಇಂತೀಕ್ ವಂದಿಂದ ಈಶ್ವರಪ್ರಸಾದ ಘನಪಾಠಿಹ, ‘ಮಾಹಿಷ್ಮತೀ, ಉಜ್ಜಯನಿ, ಭರಕಚ್ಚ, ಪ್ರತಿಷ್ಠಾನ ಮುದಲಾನ ಕಡೇಹೀಳಕ್ಕ್ ನಾ ಪೊಹರ ಅಗತ್ಯಮಿಲ್ಲ. ಪಂಡಿತಾಳಾನ ಮಂಡನಮಿಶ್ರಾ ಇಕ್ಕರ ಕ್ಷೇತ್ರಂಗಾ ಅಫಿಯ. ಅಫಾಳ್ಳಾ ಗೃಹಸ್ಥಾ, ಪಶ್ಯಾ ಇಕ್ಕರವಾ, ಪಾಠಶಾಲೇ ನಡತಾಂಡಿಕ್ಕರವಾ. ಇಲ್ಲಂದಾಕ ಭರತಖಂಡತುಳ್ಳೆಲ್ಲಾ ಸಂಚರಿಚ್ಚಿ ವೇದತ್ತೇ ಪ್ರಭಾವತಾ ಇನ್ನತ್ಥನ ಪ್ರಸಾರೂ ಪಣ್ಣಲಾಮಾ ಇಂದ್. ಬೌದ್ಧಪ್ರಾಬಲ್ಯು ಇಕ್ಕರ ಪ್ರಾಚ್ಯದೇಶಮಧ್ಯತುಳ್ಳೆ ನೆಲೀಲಾಮಾ ಇಂದ್.’ ಅ್ತಂಟ್ ತಂಗಡೆ ಅಣ್ಣಯ್ಯು ಚೊಲ್ಲೀನಾ ಅ್ತಂಟ್ ಅ್ತಂಡಿಂತಾ ಅಮ್ಮಾಮಿ ಜ್ಞಾಪಿಚ್ಚಿಕಂಡ.

ಅಫಾಳ್ಳಕ್ಕ್ ರಂಡ್ ಪೊಣ್ಣಪಶ್ಯಾ. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯಾ ಇಕ್ಕಚ್ಚೆ ರಂಡ್ ಜನತಯೂ ನಾ ಪಾತಿಂದೆ. ಸತ್ಕುಲಪ್ರಸೂತಾಡೆ ನಡವಳಿಕ್ಯ ಇಕ್ಕರಫಿಯ. ತಾಯಾ ತೋಪನಾಡೆ ಮೇಧಾ ಶಕ್ತಿ ಆರಕ್ಕೊ ಇಂದಿಲ್ಲ. ಇಪ್ಪೊ ರಂಡ್‌ಪೇರಕ್ಕೊ ಕನ್ನಾಲಮಾಯಿಟ್ ಫೆರೀವೇ ಉಜ್ಜಯಿನೀಲೆ, ರಂಡಾವೆ ಮಾಹಿಷ್ಮತೀ ನಗರತಕ್ಕ್ ಒರು ನಾಳೇತೇ ಧೂರತ್ತೇ ಚಂಪಾವತೀಲೆ ರಾಡ. ರಂಡಾ ಪೊಣ್ಣಂದೆ ಕೊನೇತೇ ಪುಳ್ಳಪಶ್ಯಲಕ್ಕ್ ಇಪ್ಪೊ ಒಂಡರ ವರ್ಷು. ತಾಯಾಡೆ ಪಾಲಾ ಸಾಪಡರದ್ ನಿಂಡಮೇಲೆ ಅತ್ತಾ ಪುಳ್ಳಪಶ್ಯಾ ಇಲ್ಲಾದ ಇಂದೆ ವೃದ್ಧ ದಂಪತಿಮಾ ದತ್ತೂ ಸ್ವೀಕಾರೂ ಪಣ್ಣಡ.

ನಾ ಅಂತೀಕ್ ಪೋನ ಪನ್ರಂಡಾ ನಾ ಮಂಡನಾಡೆ ತೋಪನಾಡೆ ಶ್ರಾದ್ಧಮಿಂದ್. ಕರ್ಮತಾಡೆ ಹಾತುಳ್ಳೆ ಶ್ರಾದ್ಧು ಅ್ತಂಡಾಕ ಅ್ತತ್ಥನ ಕಟ್ಟ್‌ನಿಟ್ಟತ್ತೇ ಕರ್ಮೂ ಅ್ತಣ್ಣರದ್ ಊರುಳ್ಳೆ ಎಂಗಡೆ ಹಾತೇ ಅನುಭವತಣ್ಣಮೇ ಎನಕ್

ತೆರಿಂಜಿಂದದ್. ನಾ ನಾಟಕತುಳ್ಳೆ ಪಾತ್ರಧಾರಿಯಾ ಇಂದದ್, ತಾಂತ್ರಿಕನಾ ಇಂದದ್, ಬೌದ್ಧತತ್ತ್ವಂಗಳಣ್ಣು ಮನಸ್ಸತ್ತೇ ಶೂನ್ಯತಾ ಪೋಹಿಚ್ಚಿಕಕ್ಕ ನಾಲಂದತಕ್ಕ ಪೋಯಿಂದದ್ ಮುದಲಾಯಿಟ್ ಎಲ್ಲಾತಯೂ ಅಮ್ಮಾಮಿ ಕೈಯುಳ್ಳೆ ಚೊಲ್ಲಿಕಿಂಡಿಂದಾಲೂ ಮಾತಾಪಿತೃಹೀಡೆ ಶ್ರಾದ್ಧತಾ ಪಣ್ಣಾದೇ ಇಂದಿಂತಯೂ ಗಯೇ ಉಳ್ಳೆ ಪಿಂಡಪ್ರದಾನೂ ಪಣ್ಣಾದೇ ತಿರಂಬೀ ವಂದಿಂತಯೂ ಮಾತ್ರು ಚೊಲ್ಲೀಂದಿಲ್ಲೆ. ಅವಾ ಎನ್ನಾ ಕ್ಷಮಿಪಿಯರ, ಅನುಕಂಪತಣ್ಣು ಪಾರರ ಮಿತೀಯಾ ದಾಟಕ್ಕಹದ್ ಮ್ಹಣ್ಣರ ಎಚ್ಚರು ಇಂದ್. ಧೂರತ್ತೇ ಸಂಬಂಧಿಯಾಯಿಟ್ ಶ್ರಾದ್ಧಕರ್ಮಮಾನಮೇಲೆ ಪ್ರಸಾದ ಸ್ವೀಕಾರತಕ್ಕ ಅಧಿಕಾರು ಇಂದಿಂತಣು ಅಂಡೇನು ನಾ ಹಾತುಳ್ಳೇ ಇಂದೆ. ಸಂಪೂರ್ಣಮಾ ಕರ್ಮಠನಾ ಇಂದಿಲ್ಲೆ, ಆಂತಣ್ಣು ಶ್ರಾದ್ಧೂಪಣ್ಣರಪೊ ಎದಿರಿಕ್ಕಿಕ್ಕರ ಅರ್ಹತಾ ಎನಕಿಂದಿಲ್ಲ ಮ್ಹಣ್ಣರತಾ ಅರ್ಥೂಪಣ್ಣಿಕಿಂಡ್ ನಾನೇ ಮಂತ್ರಾದಿಹ ಕಾದಕ್ಕುಳಾದತ್ಥನ ಧೂರತ್ತೇ ದ್ವಾರಪಾಲಕು ನಿಲ್ಲರ ಪರಂಬಹಡೇತೇ ವಾಶಿಲತ್ತೇ ಜಗಲೀ ಮೇಲೆ ಉಕ್ಕಾಕಂಡಿಂದೆ. ಅಪರಾಹ್ನಮಾಯಿಟ್ ಉಳ್ಳೆ ಕರ್ಮೂ ನಡವಾಂಡಿಂದ್. ಸ್ವಲ್ಪು ಪೋದೇಕ್ ಉಮಾರತಕ್ಕ ಪ್ರೋಕ್ಷಣೇ ಪಣ್ಣಕ್ಕ ಉಳ್ಳಣ್ಣು ಮಂಡನಾ ವಂದಾ. ಪಂಚಪಾತ್ರೇಲೆ ನೀರ್. ಧರ್ಭೇತೇ ಗರಿಹ. ವಲತರ್ಜನೀಕ್ ಪವಿತ್ರು. ಗಂಟಾಪೋಟಂದ ಖರಪ್ಪ್–ಭಳಪ್ಪ್ ಮಿಶ್ರತಮಾನ ಶಿಖ. ಅದೇ ಪೋದೇಕ್ ಪರಂಬಣ್ಣು ಒತ್ತುಂ ಸಂನ್ಯಾಸಿ ವಂದ್ ವಾಶಿಲಬಡೇಲೆ ನಿಂಡ್, 'ಭವಾನ್ ಭಿಕ್ಷಾಂ ದದಾತು' ಮ್ಹಂಡ. ಮಂಡನಾ ಅಫಾಳ್ಳಾ ಗಮನಿಚ್ಚಿಲ್ಲ. ಅಫಾಡೆ ವಾರ್ಥಾ ತಂಗಡೆ ಕಾದಕ್ಕ ಉಳಂದಕ್ಕಲ್ಲ ಮ್ಹಣ್ಣರಪ್ಪಡಿ ತಂಗಡೆ ಮಂತ್ರಂಗಳಾ ಚೊಲ್ಲಿಕಿಂಡ್ ಪ್ರೋಕ್ಷಿಯಕ್ಕ ಪರಪಟ್ಟ. ಸಂನ್ಯಾಸಿ ಅಂಗೇ ನಿಂಡಿಂದ. ಮಂಡನಾಡೆ ಮೊಖತುಳ್ಳೆ ಕಿರಿಕಿರಿ ಕಾಣಿಚ್ಚಿದ್. ತಂಗಡೆ ಕ್ರಿಯೇ ಮುಡಿಚಿ ಉಳ್ಳಕ್ಕ ಪರಪಟ್ಟ್ ಪೋನ. ಅಂಗೇ ನಿಂಡಿಂದ ಸಂನ್ಯಾಸೀಕ್ ನಾ ಚೊಲ್ಲೀನೆ. 'ಇಂಡೇನು ಇಂದೆ ಹಾತುಳ್ಳೆ ಪಿತೃಯಜ್ಞು. ಮುಡಿಯರವರೀಕ್ ಓರೇ ಆರಕ್ಕೂ ಭಿಕ್ಷೇ ಪೋಡರಹುಡಿ ಇಲ್ಲ.'

'ಇಂದೆ ವಾರ್ಥೇಯಾ ಅಫಾಳ್ಳೇ ಮ್ಹತ್ತಕ್ಕ ಚೊಲ್ಲೀತಿಲ್ಲ?'

'ಮುಡಿಯರವರೀಕ್ ಓರೇ ಮ್ಹಂದೆ ವಾರ್ಥೇಯೂ ಆಡರಹುಡಿ ಇಲ್ಲ.'

'ಆರ್ ಅಫಾಳ್ಳಾ?'

'ಮಹಾಪಂಡಿತಾಳಾನ ಮಂಡನಮಿಶ್ರಾ.'

'ಎಂದೆ ಕುರುಪಾಚಾ' ಮ್ಹಂಡಹಂಡ್ ಎಂದೆ ಮೊಖತಾ ದೃಷ್ಟಿಚ್ಚ.

ನಾ ಸರಿಯಾ ಪಾರ್ತೆ. ಜ್ಞಾಪಿಚ್ಚಿಕಂಡೆ. ಸ್ಮರಣಾ ವಂದ್. ಎಂದೆ ಮೊಖತಾ ಪಾರ್ತೇ ಅತ್ತಾ ಅರ್ಥೂಪಣ್ಣಿಕಿಂಡ ಅವಾ, 'ಕುಮಾರಿಲಭಟ್ಟಾ ಚೊಲ್ಲೀನಹುಡಿ ನೇರಮಾ ಇಂತೀಕ್ ವಂದರಾಣಿ. ನರ್ಮದಾ ತೀರತ್ತೇ ಶಿವಾಲಯತುಳ್ಳೆ ಇಳಿಂರ್ಘುಂಡಿ ರಾಣಿ. ಮಂಡನಮಿಶ್ರ ಪಂಡಿತಾಡೆ ಜೊತೇಲೆ ವಾದತಕ್ಕಾಯಿಟೇ ಅತ್ಥನ ಧೂರು ನಡಂದವಂದ ರಾಣಿ ಮ್ಹಂಟ್ ಅತ್ಥೇಮೇಲೆ ಅಫಾಳ್ಳಕ್ಕ ತೆರಿಪಿಯಂಗೊ. ಅಫಾಳ್ಳೇ ಎನಕ್ ಚೊಲ್ಲೀ ಉಟ್ಟುಟಾಲೂ ಸರಿ. ಅಥವಾ ನಾಳೇಕ್ ವಡಿಚಾಲ ನಾನೇ ಇಂತೀಕ್ ವರಣಿ ಮ್ಹಂಟ್ ಚೊಲ್ಲಂಗೊ.' ಮ್ಹಂಟ್ ಚೊಲ್ಲೀ ಅಫಾಳ್ಳಾ ಪರಪಟ್ಟಪೋನ.

ನಾ ಅಂದೆ ಘಟನೇಯ ಮರತೇಉಟಿಂದೆ. ವಾದಭಿಕ್ಷೇ ಕೋಟ್ ಕುಮಾರಿಲಭಟ್ಟಾಡೆ ಬಡೇಕ್ ವಂದಿಂದ ಇಂದೆ ತರುಣ ಸಂನ್ಯಾಸಿ, ಶಂಕರಾಚಾರ್ಯಾ ಮ್ಹಣ್ಣರ ಪೇರ್ ಸ್ಮರಣೇಕ್ ವಂದ್. ಕರ್ಮಮಾರ್ಗತ್ತೇ ಪ್ರಕಾಂಡಪಂಡಿತಾಳಾನ ಮಂಡನಮಿಶ್ರಾಡೆ ಬಡೇಕ್ ಪೊಹಂಗೊ ಮ್ಹಣ್ಣರ ಅಫಾಡೆ ಸೂಚನೇ ಮೇಲೆ ಅತ್ಥನ ಧೂರು ನಡಂದ್ ವಂದರಾಡ ಮ್ಹಣ್ಣರದ್ ಅರ್ಥಮಾಚಿ. ಕರ್ಮಮಾರ್ಗಿಹೀಡೆ ಕುಟ್ಟೆ ವಾದೂಪಣ್ಣಣೂ ಮ್ಹಂಟ್ ಅಫಾಳ್ಳಾ ಇತ್ಥನೊರು ಛಲತಾ ವಚ್ಚಿಕಂಡಿಕ್ಕರ ಕಾರಣಮಾನಾಲೂ ಓದ್? ಮ್ಹಂಟ್ ಎನಕ್ ನಾನೇ ಕೋಟಕಂಡೆ. ಅತ್ಥನೇಂದುಳ್ಳೆ ತಂದೆ ಒಂಡರೆ ವರ್ಷತ್ತೇ ಪುಳ್ಳಪಶ್ಯಲಾ ಮ್ಹಡತಕಂಡ್ ಮಂಡನಾಡೆ ರಂಡಾಪೊಣ್ಣು ಮಾಲಿನಿ ಇಂಕಡೇಕ್ ವಂದ. ಅಜ್ಜಂದೆ ಶ್ರಾದ್ಧತಕ್ಕ ಮ್ಹಂಟ್ ಒರುನಾಳೇತೇ ವಳೀ ಮ್ಹತ್ಥನ ಧೂರತ್ತೇ ಚಂಪಾವತೀಣ್ಣು ಅವೆ ವಂಡೀಲೆ ಉಕ್ಕಾಕಂಡ್ ತಂದೆ ನಾಲ್ ಪಶ್ಯಾಡೆ ಜೊತೇಲೆ ನೇತ್ ಸಾಯಂಕಾಲು ಇಂತೀಕ್ ವಂದಿಂದ. ಜೊತೇಕ್ ರಂಡ್ ಜನು ಪರಿಚಾರಿಕೆಹ. ವಂಡೀ ಜೊತೇಲೆ ರಂಡ್ ಜನೂ ಅಂಗರಕ್ಷಕಾ. ಇದೇ ಪ್ಯಾರನಾ ಮಂಡನಮಿಶ್ರಾ ದತ್ತೂ ವಂಕ್ಯಡ. ತಾಂ ದತ್ತೂ

ವರರ ಹಾತೇ ಪಿತೃಹೀಡೆ ಶ್ರಾದ್ಧತ ನಾ(ಳ್) ಇರಹಡ್ ಅ್ರಂಟ್ ಅಳಚಿಕಂಡ್ ವಂದಿಕ್ಕಲಾಂ. ಅಥವಾ ತಂದೆ ಅಜ್ಜಂದೆ ಶ್ರಾದ್ಧತಕ್ಕ್ ಮಾಲಿನಿ ವಂದರಾಡ. ಉಜ್ಜಯಿನಿ ಧೂರಮಾಂತಣ್ಣು ಫೆರೀಪ್ರೊಣ್ಣು ಮೈತ್ರೇಯಿ ವಂದಿಕ್ಕಲ್ಲ ಅ್ರಂಟ್ ನಾ ಎನಕ್ ತೆರಿಂಜಹುಡಿ ಅರ್ಥೂಪಣ್ಣಿಕಿಂಡಿಂದೆ. ಇಂದೆ ಪಶ್ಯಾ ಮುದ್ದಾಯಿಟ್ ಮೊಖು ಹೆಂಬಿಕಿಂಡಿಂದ್. ಅಳಾಂಡಿಂದಿಂತಣ್ಣು ಸಮಾಧಾನೂ ಪಡತಕ್ಕ್ ಅ್ರಂಟ್ ತಾಯಾ ಪರಂಬಹಡೇತೇ ವಾಶಿಲಬಡೇಕ್ ಅಳಿಚಿಕಿಂಡ್ ವಂದಿಂದ. ನಾ ವಾರ್ಥೊಲ್ಲಿಚ್ಚಿ, ಅಳಿಚೆ. ತಾಯಾ ಕುಡತ. ಅದ್ ಪುದವೊಖು ಅ್ರಂಟ್ ನಿರಾಕರಿಪಿಯಾದೇ ಎಂದೆ ಬಡೇಕ್ ವಂದ್. ಅತ್ತ ಅ್ರಡತಕಂಡ್ ಅಂಗೇ ಇರಿಹಿದ್ ಹೆಜ್ಜಾ ಅಂಕಡೇಣ್ಣು ಇಂಕಡೇಕ್ ಇಂಕಡೇಣ್ಣು ಅಂಕಡೇಕ್ ತಿರಂಬಾಡೀನೆ. ಸ್ವಲ್ಪೂ ಪೋ ಮಾತಾ, ಪಿತಾ, ಗೋ ಅ್ರಂಟ್ ಸಣ್ಣೀ ಉಚ್ಚಾರತ್ತೇ ವಾರ್ಥೊಲ್ಲಾಂಡಿಂದ ಅದ್ ಅತ್ಥೀಮೇಲೆ ಅಪ್ಪಡಿಯೇ ಒರಕೂ ಪಣ್ಣೀತ್. ಅತ್ತಂದೆ ಮೊತ್ಥನಕಾನ ಒಡಂಬು ಎಂದೆ ತೋಳಕ್ಕೂ ಭುಜತಕ್ಕೂ ಒತ್ತಿ ಹಿತಮಾಚಿ. ವಲಕೈಯಣ್ಣು ಅತ್ತಂದೆ ಬೆನ್ನಾ ತಟ್ಟಿ ಅಂಗೈಯಣ್ಣಮೂ ಸ್ಪರ್ಶಸುಖತಾ ಅನುಭವಿಯಾಂಡಿಂದೆ. ಅತ್ಥನೇಂದುಳ್ಳೆ ತಾಯಾ 'ಒರಕೂ ವಂದರಾಂದ್. ಇಂಗೆ ಕುಡಂಗೊ ತುಂಕಿಯಣಿ,' ಅ್ರಂಟ್ ಹತ್ತಿರತಕ್ಕ್ ವಂದ್ ಕೈಯಾ ನೀಟೀನಾ. ಮನಸ್ಸಿಲ್ಲಾದ ಮನಸ್ಸಣ್ಣು ನಾ ಅತ್ತಾ ಇಳಿಚಿ ಅವಡೆ ಕೈಯಿಕ್ಕ್ ಕುಡತೆ. ತಂದೆ ಹೆಗಲಮೇಲೆ ತುಂಕಿಚ್ಚಿಕಂಡ್ ಅವೆ ಹಾತೇ ಉಳ್ಳಕ್ಕ್ ಪೋನ. ನಾ ಜಗಲೀ ಮೇಲೆ ಉಕ್ಕಾಕಂಡೆ. ಸಣ್ಣೀ ಮಂಪರ್ ಕವಿಂಜಿದ್. ಕೆಲವೇ ನಿಮಿಷಂಗ. ಎಚ್ಚರಮಾನಪ್ಪೊ ನಾ ಅತ್ಥಾ ಒರು ಪಶ್ಯಡೆ ತೋಪನಾರಾಯಿಟ್ ಅ್ರಡತ್ ಆಡಿಯಾಂಡಿಕ್ಕರ ಕಲ್ಪನಾ ಹೆಂಬಿಕಿಂಡಿಂದ್. ಒರಕು ವಂದರಾಂದ್, ಇಂಗೆ ಕುಡಂಗೊ, ತುಂಕಿಯಣಿ ಅ್ರಣ್ಣರ ತಾಯಾಡೆ ಧ್ವನಿ ಚಂದ್ರಿಕೇಂದೇದ್. ಇದೇ ಕಲ್ಪನಾ ಅರೆನಿದ್ರಾವಸ್ಥೇಯ ಮುಂತೀವರಿಯಾಂಡಿಂದ್. ಸ್ವಲ್ಪೂಪೋದೇಮೇಲೆ ವೀತೀಲೆ ಒರು ಎದರತ್ತೇ ವಂಡಿ ಪೋಯಿಟ್ ಸಂಪೂರ್ಣಮಾ ಎಚ್ಚರಮಾನಪ್ಪೊ ಎಂದೆ ಮನಸ್ಸ್ ಚಂದ್ರಿಕೇಣ್ಣು ಇನ್ನೂ ಉಡಿವಿಚ್ಚಿಕಂಡಕ್ಕಲ್ಲ ಅ್ರಣ್ಣರ ಪ್ರಜ್ಞಾವಂದ್ ವಳವಾಚಿ. ಕೋಪಮೂ ವಂದ್.

ಎಂಗಡೇದೆಲ್ಲಾ ಪ್ರಸಾದ ಭೋಜನಮಾನಮೇಲೆ ಭಿಕ್ಷೇಕ್ ವಂದಿಂದ ಸಂನ್ಯಾಸೀಂದೆ ಉದ್ದೇಶತಾ ಮಂಡನಾಳಕ್ಕ್ ಚೊಲ್ಲೀನೆ. 'ಸರಿಯಾ ಕೆನ್ನೇಭರ್ತಿ ಗಡ್ಡೂ ವಳಂಜಕ್ಕಲ್ಲ. ಅಪ್ಪದೇ ತಲೇ ಬೋಳಿಚ್ಚಿಕಂಡ ರಾಣ. ಎಂದೆಕುಟ್ಟೆ ವಾಕ್ಯಾರ್ಥೂ ಪಣ್ಣರತಕ್ಕ್ ಗುರುಹೀಡೆ ಆದೇಶತಾ ಕೊಳಂದರಾಣ. ನೀ ಮುಂತೀಲೇ ಇಂದೆ ಅ್ರಂಡೇಯೇ, ಗುರುಹಾ ಚೊಲ್ಲೀಂದ್ ಆದೇಶವೋ ಅಥವಾ ಇಂದೆ ಪೀಡೇಯಾ ಸಾಗಪೋಡರ ನೆಪವೋ?'

ಜ್ಞಾಪಕೂ ಪಣ್ಣಿಕಿಂಡಾಕ ಎನಕ್ ಸ್ಪಷ್ಟಮಾ ಸ್ಮರಣೇಕ್ ವಂದಿಲ್ಲ. ಕುಮಾರಿಲಾ ಗಂಭೀರಮಾವೇ ಚೊಲ್ಲೀನ ಅ್ರಣ್ಣರದ್ ಎಂದೆ ಗ್ರಹಿಕ್ಯ. ಮಾವನಕ್ಕ್ ಸಂನ್ಯಾಸಿಹಾ ಅ್ರಂಡಾಕ ಗೌರವು ಇಂದಿಲ್ಲ. ಜೀವನತಾ ಬಾಳಣು, ಎದಿರಿಯಣು, ಸಮಸ್ತ ಕರ್ತವ್ಯಂಗಳಯೂ ಶ್ರದ್ಧೇಣ್ಣು ಕಿಂಚಿತ್ತೂ ಊನಮಿಲ್ಲಾದಹುಡಿ ಪಣ್ಣಣು. ತಂದೆ ಅನ್ನತಾ ತಾಂ ದುಡಿಯಣು. ದುಡಿಂಜಿಂತ ಅತಿಥಿ ಅಭ್ಯಾಗತಾಳಕ್ಕ್, ಆಶ್ರಿತಾಳಕ್ಕ್ ಅವಲಂಬಿತಾಳಕ್ಕ್ ಇಟ್ಟ್ ತಾನೂ ಸಮೃದ್ಧಮಾ ಚೂಡಣು. ಕರ್ತವ್ಯಂಗ, ಋಣಸಮರ್ಪಣ, ಪುದ ಆಶೋತ್ತರಂಗಡೆ ಪ್ರತೀಕಂಗಳೇ ಹೋಮು ಹವನು ಯಜ್ಞಾದಿಹ. ಇಫಿಳಿಯೆಲ್ಲಾ ಉಟ್ಟ್ ಪುಗಸಟ್ಟೇ ಅನ್ನತಾ ಭಿಕ್ಷೇಬೇಡಿ ಸಾಪಟ್ಟಕಂಡ್ ಮೈಗಳ್ಳತನೂ ಪಣ್ಣರ ಸಂನ್ಯಾಸು ಆತ್ಮಘಾತಕು, ಸಮಾಜಘಾತಕು, ರಾಷ್ಟ್ರಘಾತಕು ಅ್ರಂಟ್ ಅಘಾಡೆ ನಂಬಿಕೆಯಾಯಿಂದ್. ಇಂದೆ ವಿಶ್ವಾಸತಕ್ಕ್ ಯೋಗ್ಯಮಾನಹುಡಿ ಅವಾ ವೈದಿಕಕರ್ಮಂಗಳಾ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಿಯಾಂಡಿಂದ. 'ಮಂಡನಮಿಶ್ರಾಳಕ್ಕ್ ಓರೇ ಉಪಯುಕ್ತಮಾನ ಕಾರ್ಯಂಗಾ ರಾನ್ನ, ಸಂನ್ಯಾಸಿಹೀಡೆ ಕುಟ್ಟೆ ವಾಕ್ಯಾರ್ಥೂ ಪಣ್ಣಿ ಹರಣೂ ಪಣ್ಣರತ್ಥನ ಸಮಯಮಿಲ್ಲ ಅ್ರಂಟ್ ನೀ ಅ್ರತ್ತಕ್ಕ್ ಚೊಲ್ಲೀ ಉಟ್ಟುಟಿಲ್ಲ?' ಅ್ರಂಟ್ ಎನ್ನಯೇ ಕೋಟ. ನಾ ಉತ್ತರೂ ಕುಡತಿಲ್ಲೆ.

'ಅ್ರತ್ತಕ್ಕಪ್ಪಡಿ ಚೊಲ್ಲೀ ಉಟ್ಟುಟಿಲ್ಲಾ ನೀ?' ಅ್ರಂಟ್ ಪುನಃ ಕೋಟ.

'ಅಂದೆ ಯಜಮಾನಿಕೇಯ ಅದಪ್ಪಡಿ ವಹಿಯಂದ್?' ಅಮ್ಮಾಮಿ ಎಂದೆ ಪರಮಾ ವಾಯಾ ಪೋಟ.

'ನಂಬಡೆ ಶಿಷ್ಯನಾಯಿಟ್ ಪಾಠಶಾಲೇಲೆ ಓದೀನಮೇಲೆ ಅ್ರದ್ ಹರಣು ಅ್ರದ್ ಪೂರಣು ಅ್ರಂಟ್ ತೆರಿಂಜಿರಣು,' ಅ್ರಂಡ. ನಾ ಇನ್ನೂ ಸೊಸ್ತಮಾ ಇಂದೆ. ಅತ್ಥೀಮೇಲೆ ಅಘಾಳ್ಳೇ 'ಅ್ರಂದೆ ದೇಶತ್ತೇವುಂ ಅಂದೆ ಸಂನ್ಯಾಸಿ?' ಅ್ರಂಡ.

‘ಸಂನ್ಯಾಸಿಹೀಳಕ್ಕ್ ದೇಶು ಸಮಾಜು ಜಾತಿ ಕುಲಂಗ ಇಕ್ಕಲ್ಲಹೀನ ಅಣ್ಣಡಾಳಂಡ?’ ಅಮ್ಮಾಮಿ ಕೋಟ.

‘ಆ್ಣ್ಣಡ. ಆನಾಕ ಕಾಷಾಯವಸ್ತ್ರಧಾರಿಯಾನ ತತ್‌ಕ್ಷಣು ದೇಶು ಕಾಲು ಜಾತಿ ಕುಲು ವಂಶಂಗಾ ಉಟ್ಟಕನ್ನಿಯಾ? ತಾಂ ಬುದ್ಧು ಆ್ಂಟ್ ಚೊಲ್ಲಿಕಿಂಡ ಬುದ್ಧು ಕೂಡ ಕ್ಷತ್ರಿಯಾಡೆ ಸಹಾಯತಾ ವಂಕಿಂಡ್ ತಂದೆ ಪ್ರಚಾರಕಪಡೆಹೀಳ ವಳತೀನ. ರಾಜಮಹಾರಾಜಾಡೆ ಆಶ್ರಯತುಳ್ಳೆ ವಿಹಾರಂಗಳಾ ನಿರ್ಮಿಚ್ಚಾಂ.’ ಮಾವು ಪ್ರತ್ಯುತ್ತರೂ ಚೊಲ್ಲೀನ.

ನರ್ಮದೇತೇ ದಂಡೇತೇ ಶಿವಾಲಯತುಳ್ಳೆ ನಾ ಇಳಿಂರ್ಘುಂಡರಾಣಿ. ಮಂಡನಮಿಶ್ರ ಪಂಡಿತಾಡೆ ಜೊತೇಲೆ ವಾದತಕ್ಕಾಯಿಟೇ ಪ್ರಯಾಗತಣ್ಣು ನಡಂದ ವಂದರಾಣಿ ಆ್ಂಟ್ ಅಘಾಳ್ಳಕ್ಕ್ ಚೊಲ್ಲಂಗೊ. ಅಘಾಳ್ಳೇ ಚೊಲ್ಲೀ ಉಟ್ಟುಟಾಲೂ ಸರಿ. ಅಥವಾ ನಾಳೇಕ್ ವಡಿಚಾಲಾ ನಾನೇ ಇಂತೀಕ್ ವರಣಿ ಆ್ಂಟ್ ಚೊಲ್ಲಂಗೊ, ಆ್ಂಡ್ ಪೋನ. ನಾ ಇಪ್ಪೋ ಅಂತೀಕ್ ಪೋಯಿಟ್ ಅಘಾಡೆ ಪೂರ್ವಾಶ್ರಮತ್ತೇ ಊರು ಕೇರಿಹೀಳಾ ವಿಚಾರಿಚ್ಚಿಕಂಡ್ ವರಲಾಂ. ಅಘಾಳ್ಳಕ್ಕ್ ರಂಡ್ ಶಿಷ್ಯಾಳೂ ಇಂದ. ಒತ್ತರು ಅಂಬಿದಾ ಕಳಿಂಜವಾ. ಇನ್ನೊತ್ತರು ನಲಪಿದಾ ಧಾಟೀನವಾ. ಅಘಾಳ್ಳೂ ಸಂನ್ಯಾಸಿಮಾಳೇ. ಅಘಾಡೆ ಮೂಲಕಮಾ ನಾ ವಿಚಾರಿಚ್ಚಿಕಿಂಡ್ ವರಣಿ,’ ಆ್ಂಡೆ.

‘ಇರಿಹಿದ್ ಇರಿಹಿತ್ತಂಜತ್ತೇ ಹುಡುಗನಕ್ಕ್ ನಲಪಿದ್ ಅಂಬಿದ್ ಕಳಿಂಜವಾ ಶಿಷ್ಯಾಳಾ?’ ಗುರುಹಾ ಕೋಟ.

‘ಅಣ್ಣಯ್ಯು ಪದಿನಾರ್ ವರ್ಷತ್ತೇವಾ ಆಯಿಂದಪೋದೇ ಇರಿಹಿತ್ತಂಜ್ ಧಾಟೀನವಾಡೆ ಅಧ್ಯಯನತಾ ತಿದ್ದಾಂಡಿಂದಾಳಾಂಗೊ. ಉಂಗಳಣ್ಣವೂ ಫೆರೀ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಹೀಳೆಲ್ಲಾ ತೆರಿಂಯಾವತಕ್ಕ್ ಉಂಗಳಾ ಆಶ್ರಯಿಪಿಯಾಂಡಿಂದಿಲ್ಲಾಳಾ? ಆ್ತ್ಥಾ ಮೇಧಾವಿ ಇಕ್ಕಲಾಂ ಇವುಂ.’ ಅಮ್ಮಾಮಿ ವಾಯಾ ಪೋಟ.

ಮಾವು ಸೊಸ್ತಮಾನ. ಅತ್ಥನೇಂದುಳ್ಳೆ ಪ್ಯಾರು ನಡಂದಹಂಡ್ ತೋಲನೂ ತಪ್ಪೀ ಉಳಂದ್ ಮೇಲಕ್ಕೋಂದ್ ಪುನಃ ಹೆಜ್ಜೇಪೋಟಕಂಡ್ ಇಂಕಡೇಕ್ ವರಪರಪಟ್ಟದ್[1]. ಉಕ್ಕಾಕಂಡಿಂದ ಮಾವನೇ ಓಂದ್ ಸರಸರಾ ಆ್ಂಟ್ ಅಂಕಡೇಕ್ ಪೋಯಿಟ್ ಬಗ್ಗೀ ಅತ್ತಾ ಆ್ಡತಕಂಡ. ಪಶ್ಯಾ ಅಘಾಡೆ ಗಂಟಾಪೋಟ ಶಿಖೇಮೇಲೆ ಪುಟಾಣಿ ಕೈಯಾ ಆಡಿಯಕ್ಕ್ ಪರಪಟ್ಟದ್.

ಅಮ್ಮಾಮಿ ಆ್ಂಡ : ‘ಪ್ರಯಾಗತಣ್ಣು ಒರೇ ಸಮತಕ್ಕ್ ನಡಂದ್ ವಂದರಾಡಾ ಆ್ಂಡಾಕ ಉಂಗಡೆ ಕುಟ್ಟೆ ವಾಕ್ಯಾರ್ಥೂ ಪಣ್ಣರದೇ ಅಘಾಡೆ ಗುರಿಯಾಯಿಕ್ಕಣು. ಸಂನ್ಯಾಸಿ ಧರ್ಮತ ವಿಷಯತುಳ್ಳೆ ನಂಬಡೆ ವಿರೋಧು ಆ್ತ್ಥನಿಯೇ ಇರಹಡ್ ವಾಕ್ಯಾರ್ಥತಾ ಕುಡರದಿಲ್ಲೆ ಆ್ಣ್ಣರದ್ ನಿಯಮವಿರೋಧು. ಅವಾ ಹಾತಕ್ಕ್ ವಂದ್ ಚೊಲ್ಲೀಪೋಯಿಕ್ಕರಪೊ ನಾಳೇಕ್ ವಡಿಚಾಲಾ ವರಂಗೋ ಆ್ಂಟ್ ಚೊಲ್ಲೀ ಉಟ್ಟುಡರದ್ ನಂಬಡೆ ಕರ್ತವ್ಯ.’

ಪಶ್ಯಲಾ ಮುದ್ದಿಯರತುಳ್ಳೆ ಒಡಂಬಾ ಮರತಿಂದ ಮಾವು ಸ್ವಲ್ಪೂ ಪೋದೇ ಮೇಲೆ, ‘ಅಪ್ಪಡಿಯಾನಾಕ ಚೊಲ್ಲೀ ಉಟ್ಟುಡು. ವಡಿಚಾಲಾ ಸೂರ್ಯೋದಯಮಾನ ರಂಡಾ ಪ್ರಹರತುಳ್ಳೆ ಪಾಠಶಾಲೇತೇ ಸಭಾಂಗಣತುಳ್ಳೆ ಆರಂಭು ಆ್ಂಟ್ ಚೊಲ್ಲು,’ ಆ್ಂಡ.

‘ಗುರುಶಿಷ್ಯಾಳಕ್ಕ್ ಮೂಡುಪೇರಕ್ಕೂ ಮಧ್ಯಾಹ್ನತ್ತೇ ಭಿಕ್ಷಾ ನಂಬಡೆ ಹಾತುಳ್ಳೇ ಆ್ಂಟೂ ಚೊಲ್ಲು,’ ಅಮ್ಮಾಮಿ ಶೇರಿಚ್ಚ. ನಾ ಪರಪಟ್ಟೆ.

ಅತ್ಥೀಮೇಲೆ ಮಾವು, ‘ಇಂಗೆ ಪಾರ್. ಅಪ್ಪಡಿಯೇ ಪಾಠಶಾಲೇಕ್ ಪೋಯಿಟ್ ವ್ಯವಸ್ಥಾಪಕಾಳಕ್ಕ್, ನಾಳೇಕ್ ವಡಿಚಾಲ ವಾಕ್ಯಾರ್ಥೂ ಇಕ್ಕರತಾ ಇಂದೆ ಊರತ್ತೇ ಪ್ರತಿಯೊತ್ತರು ವೈದಿಕಾಳಕ್ಕೂ, ವೇದವಿದ್ಯೇಲೆ ಆಸಕ್ತಿ ಇಕ್ಕರ ಕ್ಷತ್ರಿಯಾಳಕ್ಕೂ ವೈಶ್ಯಾಳಕ್ಕೂ ರಾಜಪ್ರಾಸಾದತಕ್ಕೂ ತೆರಿಪಿಯರಪ್ಪಡಿ ಚೊಲ್ಲು. ಇತ್ತಿತ್ಥಾ ವೀತೀಕ್ ಇತ್ತಿತ್ಥಾವಾ ಆ್ಂಟ್ ಫೆರೀ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಹೀಳಾ ಉಟ್ಟುಡಹಡ್. ರಾಜಪ್ರಾಸಾದತಕ್ಕೂ ಫೆರೀ ವಿದ್ವಾಂಸಾಡೆ ಬಡೇಕೂ ನಂಬಡೆ ಉಪಾಧ್ಯಾಯಾಳುಳ್ಳೇ ಒತ್ತೊತ್ತರು ಪೋಯಿಟ್ ವರಹಡ್,’ ಆ್ಂಡ.

1 ವರಕ್ಕ್ ಪರಪಟ್ಟದ್

ವಡಿಚಾಲಾ ಬೇಗೂ ಪಾಠಶಾಲೇತೇ ಸಭಾಭವನೂ ಹೆಂಬೀಪ್ರೋಚು. ಅಪ್ಪಪ್ಪದೇಕ್ ವಾಕ್ಯಾರ್ಥು ಶಾಸ್ತ್ರಾರ್ಥುಂಗಾ ನಡವಾಂಡಿಂದಾಲೂ ಅಫಿಳೆಲ್ಲಾ ಸಾಧಾರಣಮಟ್ಟತ್ತೇ ವಿದ್ವಾಂಸಾ ತರ್ಕಾಭ್ಯಾಸತಕ್ಕೂ, ವಾದವಿಧಾನತಾ ಪ್ರಚಾರತುಳ್ಳೈ ವಕ್ಯಕ್ಕೂ ಪಣ್ಣಾಂಡಿಂದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಂಗ. ಪಾಠಶಾಲೇತೇ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸತಾ ಮುಡಿಚಿ ಊರಕ್ಕ್ ತಿರಂಬೀ ಪ್ರೊಹರತಕ್ಕ್ ಮುದಲು ಪ್ರತಿಯೊರು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯೂ ತಂದೆ ಸಹಪಾಠೀಂದೆ ಕುಟ್ಟೆ ಒರು ವಾಕ್ಯಾರ್ಥುತಾ ಪಣ್ಣರ ಕ್ರಮು ಇಂದದ್. ಅತ್ಥಾತುಳ್ಳೈ ನಾನೂ ಪಾಂಜ್ ವಂದಿಂದೆ. ಆನಾಕ ಮಹಾಪಂಡಿತಾಳಾನ ಮಂಡನಮಿಶ್ರಾಡೆ ಕುಟ್ಟೆ ವಾಕ್ಯಾರ್ಥು ಅ್ತಣ್ಣರತಾ ಕೋಟ ಜ್ಞಾಪಕು ಎನಕಿಂದಿಲ್ಲ. ಪ್ರಕಾಂಡ ಪಂಡಿತಾಳೂ ಮೇಧಾವಿಹೀಳೂ ಆನ ಅಫಾಳ್ಳಾ ವಾಕ್ಯಾರ್ಥುತಕ್ಕ್ ಆಹ್ವಾನಿಯರ ಶಕ್ತಿ ಇಕ್ಕರ ಸ್ಪರ್ಧಿಯಾನಾಲೂ ಭರತಖಂಡತ್ತೇ ಅಂದೆ ನಂಬಡೆ ಭಾಗತುಳ್ಳೈ ಆರಿಂದ? ಇಪ್ಪೊ ಸ್ವಯಂ ಮಂಡನಮಿಶ್ರಾಡೆ ಕುಟ್ಟೆ ವಾಕ್ಯಾರ್ಥು ಅ್ತಣ್ಣರ ವಾರ್ಥೇಯ ಕೋಟೇ ನಗರತ್ತೇ ಫೆರೀ ವಿದ್ವಾಂಸಾಳೆಲ್ಲಾ ವಂದ್ ಸಭೇತೇ ಘನತೇಯಾ ಹೆಚ್ಚಿಚ್ಚ. ವಯೋವೃದ್ಧಾ ಚೂರು ಕಂಭಂಗಳಾ ಒರಹೀ, ಓರೇತೇವಾ ಮಧ್ಯಭಾಗತುಳ್ಳೈ ಪದ್ಮಾಸನು, ಅರೆಪದ್ಮಾಸನು ಪೋಟಕಂಡ್ ಉಕ್ಕಾಕಂಡ. ಜನಾ ವಂದಹುಡಿ ಎಲ್ಲಾರೂ ಒತ್ತಿಕಿಂಡ್ ಜಾಗೂ ಪಣ್ಣೀ ಕುಡಾಂಡಿಂದತಣ್ಣು ಸ್ಥಳತ್ತೇ ಅಭಾವು ಆಚಿಲ್ಲ.

ಪಾಠಶಾಲೇತೇ ವ್ಯವಸ್ಥಾಪಕಾ ವಾಶಿಲಬಡೆ ಕಾತಿಂದ್ ವಾಕ್ಯಾರ್ಥಿಹೀಳಾನ ಯತೀಯೂ ಅಫಾಡೆ ರಂಡ್‌ಪೇರ್ ಶಿಷ್ಯಾಳಯೂ ಸ್ವಾಗತಿಚ್ಚಿ ಉಳ್ಳಕ್ಕ್ ಅಳಚಿಕಂಡ್ ಪೋನ. ಉಳ್ಳೈ ಉಕ್ಕಾಕಂಡಿಂದ ಮಂಡನಮಿಶ್ರಾ ಓಂದ್ ನಿಂಡ್ ಯತಿಹೀಳಕ್ಕ್ ನಮಸ್ಕಾರು ಪಣ್ಣಿ ಗೌರವತಾ ಕಾಟೀನ. ಯತಿಹ ಮಂಡನಮಿಶ್ರಾಳಕ್ಕಲ್ಲಾದೆ ಅಫಾಡೆ ಪತ್ನಿ ಭಾರತೀದೇವಿ ಅವಳಕ್ಕೂ ಆಶೀರ್ವದಿಚ್ಚಿ ಅತ್ಥೀಮೇಲೆ ತಂಗಡೆ ಮಣೇಮೇಲೆ ಉಕ್ಕಾಕಂಡ. ಮುನ್ನನ್ನ ಸಾಯಂಕಾಲು ನಾ ಪೋಯಿಂದಪ್ಪೊ ಅಫಾಳ್ಳಾ ಇಂದೆ ಊರತ್ತೇ ವೈದಿಕ ಸಮಾಜತ್ತೇ, ಪಾಠಶಾಲಾ, ಮಂಡನಮಿಶ್ರಾಡೆ ಕುಟುಂಬು ಮುದಲಾಯಿಟ್ ಎಲ್ಲಾತಿಯೂ ವಿಚಾರಿಚ್ಚಿಂದ. ಕುಮಾರಿಲಭಟ್ಟಾಡೆ ತಂಗೇಯೇ ಮಂಡನಾಡೆ ಧರ್ಮಪತ್ನಿ, ಅವಳೂ ಪೇರಾನ ಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞಾ, ಪಾಠಶಾಲೇಲೆ ಉಪಾಧ್ಯಾಯಿನಿ ಅ್ತಣ್ಣರ ವಿವರಂಗಳಾ ನಾನೇ ಚೊಲ್ಲೀಂದೆ. ಅಫಾಳ್ಳಾ ಚುರುಕಾನ ಬುದ್ಧೀತೇ ತರುಣಾ ಅ್ತಣ್ಣರದ್ ಎನಕ್ ಸಾಯಂಕಾಲಮೇ ಅರ್ಥುಮಾಯಿಂದ್. ಮಂಡನಾಡೆ ಬಡೆ ಉಕ್ಕಾಕಂಡಿಂದ ಭಾರತೀದೇವೀಯಾ ಪಾತೇ ಇವಳೇ ಅವೆ ಅ್ತಂಟ್ ಅಫಾಳ್ಳಾ ಕುರುಪಾ ಪುಡಿಚಿಂದ. ಅತ್ಥೀಮೇಲೆ ಸಭಿಕಪ್ರಮುಖಾಡೆ ಪರಿಚಯತಾ ಚೊಲ್ಲೀನ. ಯತಿಹೀಡೆ ಪರಿಚಯತಾ ಅಫಾಡೆ ಫೆರೀ ಶಿಷ್ಯಾ ಅಂಬಿದಾ ಧಾಟೀನ ಪದ್ಮಪಾದಾಚಾರ್ಯಾ ಚೊಲ್ಲೀನ. ಪೂರ್ವಾಶ್ರಮತುಳ್ಳೈ ಕೇರಳತ್ತೇವಾ. ಗೋವಿಂದಭಗವತ್ಪಾದಾಡೆ ಶಿಷ್ಯಾ. ಅದ್ವೈತ ಸಿದ್ಧಾಂತ ಪ್ರತಿಪಾದಕಾ ಅ್ತಂಟ್ ನಾಲೇನಾಲ್ ವಾರ್ಥೇಲೆ ಅಫಾಳ್ಳಾ ಪರಿಚಯತಾ ಮುಡಿಚ.

ವ್ಯವಸ್ಥಾಪಕಾಳಾನ ಇಂದ್ರದತ್ತ ಶಾಸ್ತ್ರಿಹಾ ಓಂದ್ ನಿಂಡ್ ಸಭೇಕ್ ನಿವೇದಿಚ್ಚ : 'ವಾಕ್ಯಾರ್ಥುತಕ್ಕ್ ಒತ್ತರು ಮಧ್ಯಸ್ಥ ಓಣು ಅ್ತಣ್ಣರದ್ ಇಡೀ ಸಭೇಕ್ ತೆರಿಂಜ ವಿಷಯು. ವಾದೂ ಪದೂಮೀರೀನಾಕ, ವಾದಿಹಾ ತರ್ಕತ್ತೇ ಭರತುಳ್ಳೈ ಆವೇಶತ್ತೇ ಭರತುಳ್ಳೈ ಶಿಷ್ಟಾಚಾರತಾ ಅತಿಕ್ರಮಿಚ್ಚಾಕ, ಎದುರಾಳಿ ಭಂಗೂ ಪಣ್ಣೀನಾಲೂ ತಂಗಡೆ ವಾದೂ ಅಖಂಡಮಾ ರಾಂದ್ ಅ್ತಂಟ್ ಮೊಂಡುಪುಡಿಚಾಕ ಅಫಾಳ್ಳಾ ತಿದ್ದರ ಅಧಿಕಾರು ಮಧ್ಯಸ್ಥಾಡೇದ್. ವಾದಿಹೀಳತ್ಥನಿಯೇ ಪಾಂಡಿತ್ಯ, ಜ್ಞಾನು, ಸಮಚಿತ್ತು ಅಫಾಳ್ಳಕ್ಕಿರಣು. ಚರ್ಚೇತೇ ಫಲಿತಾಂಶತುಳ್ಳೂ ಜಯು ಪರಾಭವತುಳ್ಳೂ ಅಫಾಡೆ ವಾರ್ಥೆಯೇ ಕೊನೇತೇದ್. ಅಫಾಡೆ ಪೇರ ವಾದಿ ಪ್ರತಿವಾದಿ ರಂಡ್‌ಪೇರೂ ಒಪ್ಪಣು ಅತ್ಥಾ ಒರು ಪೇರಾ ಫೆರೀವಾ ಸೂಚಿಯಣು.'

ಕೆಲವ್ ಜನು ಫೆರೀವಾ ಯಜ್ಞೇಶ್ವರಪಂಡಿತಾ ಅ್ತಂಟ್ ಸೂಚಿಚ್ಚ. ತೊಂಬಿದ್ ವರ್ಷತ್ತೇವಾಳಾನ ಪಂಡಿತಾ ತಂಗಡೆ ಪಕ್ಕತುಳ್ಳಿಂದ ಊರುಗೋಲತ್ತೇ ಸಹಾಯತಣ್ಣು ಓಂದ್ ನಿಂಡ್ ಸಭೇಕ್ ವಂದಿಚ್ಚಿ, 'ನಿಂಗಾ ಎನಕ್ ಕಾಟೀಕರ ಗೌರವತಕ್ಕ್ ನಾ ಕೃತಜ್ಞನಾ ರಾಣಿ. ಆನಾಕ ಮಂಡನಮಿಶ್ರಾಳತ್ಥಾ ಮಹಾಪಂಡಿತಾ ಪ್ರತಿವಾದಿಹೀಳಾಯಿಕ್ಕರಪ್ಪೊ ವಾದಸೂಕ್ಷ್ಮಂಗಳಿಯೆಲ್ಲಾ ಅವಧಾನತುಳ್ಳೈ ವಚ್ಚಿಕ್ಕರ ಧೀಶಕ್ತಿ ಎನಕಿಪ್ಪೊ ಒಳಿಂಜಿಕ್ಕಲ್ಲ. ತೊಂಬಿದ್ ವರ್ಷಮಾಚಿ' ಅ್ತಂಡಾ. ಅಫಾಡೆ ವಾರ್ಥಾ ಕೇವಲು ವಿನಯಮಾಯಿಂದಿಲ್ಲ.

ಇಪ್ಪಡಿ ಆರ್ ಪೇರಹಾ ವಂದ್ ಪೋನಮೇಲೆ ವಾಕ್ಯಾರ್ಥಿಯಾ ವಂದ್ ಉಕ್ಕಾಕಂಡಿಂದ ಶಂಕರಯತಿಹಾ, 'ಸಭೇತೇ ಅವಗಾಹನೇಕ್ ನಾ ಒರು ಪೇರಾ ಸೂಚಿಪೀವಾ?' ಅ್ಹಂಡ.

ಸಭಾ ನಿಶ್ಶಬ್ದಮಾಚ್. ವ್ಯವಸ್ಥಾಪಕಾಳಾನ ಇಂದ್ರದತ್ತ ಶಾಸ್ತ್ರಿಹಾ, 'ಸೂಚಿಪೀಲಾಂ. ಆನಾಕ ಇಂದೆ ಸಭೇಲಿಕ್ಕರ ಆಡಾಡೆ ಶಕ್ತಿ ಅರ್ಹತೆಹಾ ಓದೋದ್ ಅ್ಹಣ್ಣರದ್ ಪರಸ್ಥಳತ್ತೇವಾಳಾನ ತಂಗಳಕ್ಕ್ ಅ್ಹಪ್ಪಡಿ ಗೊತ್ತು?' ಅ್ಹಂಟ್ ಕೋಟ.

'ಅ್ಹಪ್ಪಡಿ ತೆರಿಯಂದ್ ಅ್ಹಣ್ಣರದ್ ಮುಖ್ಯಮಂಡ್. ಅಘಾಳ್ಳಾ ಸೂಚಿಹಿಡ್, ಪಾರವ್ಮೊ.' ಇನ್ಹೊತ್ತರು ಘರೀವಾಳಾನ ವಾಮನಭಟ್ಟಾ ಉತ್ತರಿಚ್ಚ.

ಘರೀತೇವಾಳೆಲ್ಲಾ, ಸೂಚಿಯಂಗೊ ಸೂಚಿಯಂಗೊ ಅ್ಹಂಡಮೇಲೆ, ಶಂಕರಯತಿಹ, 'ಅಂಗೆ ಉಕ್ಕಾಕಂಡಿಕ್ಕರ ಅಂದೆ ತಾಯಾ ಮಧ್ಯಸ್ಥೆಯಹಲಾಂ.' ಅ್ಹಂಡ.

'ಭಾರತೀದೇವೀ ಅವಳ? ಅಘಾಡೆ ಜ್ಞಾನತ್ತೇ ವಿಷಯತುಳ್ಳೆ ಆಡೇದೂ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯಮಿಲ್ಲ. ಆನಾಕ ಅವೆ ಉಂಗಡೆ ಪ್ರತಿವಾದೀಂದೆ ಧರ್ಮಪತ್ನಿ. ಅ್ಹದಾನೂ ಘಟ್ಟತುಳ್ಳೆ ಪಕ್ಷಪಾತತ್ತೇ ಆಪಾದನೇಯ ನಿಂಗಳೇ ಪಣ್ಣಲಾಂ. ಅವೆ ವಾಣ,' ಯಜ್ಞೇಶ್ವರ ಪಂಡಿತಾ ಆಕ್ಷೇಪಿಚ್ಚ.

'ಅತ್ಥಾ ಆಪಾದನೇ ಪಣ್ಣರದಿಲ್ಲೇಂಟ್ ಪ್ರತಿಜ್ಞೇ ಪಣ್ಣಣಿ. ಕುಮಾರಿಲಭಟ್ಟಾಡೆ ತಂಗೇಯೂ ಶಿಷ್ಯೇಯೂ ಆನ ಅವಡೆ ನ್ಯಾಯನಿಷ್ಠೇಲೆ ಎನಕ್ ವಿಶ್ವಾಸೂ ರಾಂದ್.' ಅಮ್ಮಾಮಿ ಮುಜುಗರತಣ್ಣು ತಲೆತಗ್ಗಿಚ್ಚಿ ಉಕ್ಕಾಕಂಡ. ಯಜ್ಞೇಶ್ವರ ಪಂಡಿತಾ, 'ಪ್ರತಿವಾದಿಹೀಳಾನ ಮಂಡನಮಿಶ್ರಾ ಓ ಚೊಲ್ಲಡಾ ಕೋಳಂಗೊ,' ಅ್ಹಂಡ.

ಮಂಡನಮಿಶ್ರಾ, 'ಮಧ್ಯಸ್ಥಸ್ಥಾನತುಳ್ಳಿರಹಡ್, ಶ್ರೋತೃಸ್ಥಾನತುಳ್ಳಿರಹಡ್, ಇಂದೆ ಸಭೇಲಿಕ್ಕರಪ್ಪೊ ಇವೆ ಒತ್ತಿ ವಿದುಷಿಯೇ ಪರಂತು ಎಂದೆ ಪತ್ನಿ ಅ್ಹಣ್ಣರ ಭಾವು ಎನಕಿಲ್ಲ,' ಅ್ಹಂಡ.

'ಸಾಧು, ಸಾಧು,' ಅ್ಹಂಡ ಯಜ್ಞೇಶ್ವರ ಪಂಡಿತಾ, 'ನೀ ಓ ಚೊಲ್ಲಡಾಮ್ಮಾ?' ಅ್ಹಂಟ್ ಅಮ್ಮಾಮೀ ಕಡೇಕ್ ಪಾರ್ತ.

ಅಮ್ಮಾಮೀಂದೆ ಮೊಖು ಸ್ವಲ್ಪು ಥೊಪ್ಪ್ ತಿರಂಬೀಂದ್. ತತ್‌ಕ್ಷಣು ವಾರ್ಥೊಲ್ಲಕ್ಕ್ ತೋಚಾದೆ ಅವಡೆ ತುಟಿಹ ಸೊಸ್ತಮಾ ಕಂಪಿಯಾಂಡಿಂದಹೀನ. ಯಜ್ಞೇಶ್ವರ ಪಂಡಿತಾಡೆ ಕಡೇಕ್ ತಿರಂಬಾದೇ ಅವೆ ನೆಲತಯೇ ಪಾರಾಂಡಿಂದ. ಪಂಡಿತಾ, ಯೋಚನೇ ಪಣ್ಣೇ ಚೊಲ್ಲು ಅ್ಹಂಟ್ ಪುನಃ ಅ್ಹಂಡಮೇಲೆ ಅಮ್ಮಾಮಿ ಚೇತರಿಚ್ಚಿಕಂಡವಳಾ ಪೋಲೆ, 'ಗೋವಿಂದ ಯತಿಹೀಡೆ ಶಿಷ್ಯ ಅ್ಹಂಟ್ ಚೊಲ್ಲರ ಇಂದೆ ಯತಿಹೀಡೆ ಪ್ರತಿಜ್ಞೇಯೂ ಪ್ರತಿವಾದೀಂದೆ ಪ್ರತಿಜ್ಞೇಯೂ ನಾ ಊಹೇ ಪಣ್ಣಿಕ್ಯರೆ. ಎನ್ನಯೇ ಮಧ್ಯಸ್ಥಸ್ಥಾನತಕ್ಕ್ ಸೂಚಿಚ್ಚಿಕ್ಕರ ಇಘಾಡೆ ಬುದ್ಧಿತೀಕ್ಷಣತಯೂ ಎನಕ್ ಅರ್ಥಮಹಂದ್. ನಾ ಎಂದೆ ಅಣ್ಣಯ್ಯಂದೆ ಶಿಷ್ಯಾ ಆಯಿಂದಹುಡಿಯೇ ಕನ್ನಾಲೂ ಆನಮೇಲೆ ಪತೀಂದೆ ಶಿಷ್ಯೆಯಾಯಿಟೂ ಅಧ್ಯಯನತಾ ಮುಂತೀವರಿವಿಚ್ಚೆ. ಇಪ್ಪೊ ಇಂದೆ ಸ್ಥಾನತಾ ನಿರಾಕರಿಚ್ಚಾಕ ಎಂದೆ ರಂಡ್ ಗುರುಹೀಳಕ್ಕೂ ಅಪಮಾನೂ ಪಣ್ಣೀನಹುಡಿ ಅಹಂದ್' ಅ್ಹಂಡ. ಯಜ್ಞೇಶ್ವರ ಪಂಡಿತಾ ಆದಿಯಾಯಿಟ್ ಎಲ್ಲಾರೂ ಸಾಧು ಸಾಧು ಅ್ಹಂಡ.

ಅತ್ಥೀಮೇಲೆ ವ್ಯವಸ್ಥಾಪಕಾಳಾನ ಇಂದ್ರದತ್ತ ಶಾಸ್ತ್ರಿಹಾ ಚೊಲ್ಲೀನಹುಡಿ ಅಮ್ಮಾಮಿ ವೇದಿಕೇಯ ಪತ್ತಿ ಮಧ್ಯಭಾಗತುಳ್ಳೆ ಎತ್ತರಮಾ ಇಂದ ಮಣೇಮೇಲೆ ಪದ್ಮಾಸನತುಳ್ಳೆ ಮಂಡಿಚ್ಚ. ಯತಿಹೀಳೂ ಮಂಡನಮಿಶ್ರಾಳೂ ಅತ್ಥೀಮೇಲೆ ವೇದಿಕೇ ಪತ್ತೀ ಮಧ್ಯಸ್ಥಾಡೆ ಮುಂತೀಲೆ ಪರಸ್ಪರಮಾ ಎದಿರಾ ಪೋಟಿಂದ ರಂಡ್ ಮಣೆಹೀಡೆ ಮೇಲೆ ಪದ್ಮಾಸನೂ ಪೋಟ್ ಉಕ್ಕಾಕಂಡ. ಮಧ್ಯಸ್ಥಾ ಘಟ್ಟಿಯಾ ಸ್ವಸ್ತಿವಾಚನತಾ ಚೊಲ್ಲೀನಮೇಲೆ, ಮಂಡನಾಳಾ ಹುಡುಕ್ಕಿಂಡ್ ವಂದಿಕ್ಕರ ಯತಿಹೀಳೇ ವಾಕ್ಯಾರ್ಥತಾ ಪ್ರಾರಂಭಿಯಣು ಅ್ಹಂಟ್ ಭಾರತೀದೇವಿ ತೀರ್ಪಾ ಕುಡತಾ. ಯತಿಹಾ ತಂಗಡೆ ಪಕ್ಷತಾ ನಿರೂಪಿಚ್ಚ : 'ಸತ್, ಚಿತ್ ರೂಪಮಾನ ಶುದ್ಧಬ್ರಹ್ಮ ಒಂಡೇ ಸತ್ಯು. ಅಜ್ಞಾನತಣ್ಣು

ಆವೃತಮಾಯಿಟ್ ಅದ್ ವಿಶ್ವತ್ತೇ ಆಕಾರತುಳ್ಳೆ, ಕಪ್ಪೇಚಿಪ್ಪ್ ವಳ್ಳಿಯಾ[1] ತೋರರಹುಡಿ, ಕಾಣಿಪಿಚ್ಚಿಕಂದ್. ಅತ್ತತ್ತೇ ಜ್ಞಾನತಣ್ಣು ಪ್ರಪಂಚು ಲಯಮಾಯಿಟ್ ಆತ್ಮಸ್ಥಿತಿ ಒದಗಂದ್. ಪುನರ್ಜನ್ಮರಹಿತಮಾನ ಮೋಕ್ಷಾವಸ್ಥೆಯೇ ಅದ್. ಅತ್ತಕ್ಕ್ ವೇದಂಗಡೆ ಶಿರಃಪ್ರಾಯಮಾನ ಉಪನಿಷತ್ತಹಾ ಪ್ರಮಾಣು. ಬ್ರಹ್ಮತ್ವತ ಸಾಧಿಯಕ್ಕ್ ಅೄಂಡಾಕ ಜೀವನತ್ತೇ ಪರಮಪುರುಷಾರ್ಥತಾ ಹೊಂದಕ್ಕ್ ಸಂನ್ಯಾಸು ಅತ್ಯಗತ್ಯಮಾನ ಸಾಧನು. ಇಂದ್ರಿಯಂಗಡೆ ಮಟ್ಟತುಳ್ಳೆ ಜೀವಿಯರ ಸಂಸಾರೀಕ್ ಇಂದೆ ಪದವಿ ಅೄಟ್ಟರದಿಲ್ಲ. ನಾ ಓದಾನೂ ಇಂದೆ ವಾದತುಳ್ಳೆ ಸೋತಾಕ ಸಂನ್ಯಾಸತಾ ತ್ಯಜಿಚ್ಚಿ, ಕಾಷಾಯವಸ್ತ್ರತಾ ವಾಂಗೀ ಎಶ್ಟ್, ಭಳತ್ತ ಬಟ್ಟೇ ಇಟ್ಟಕಣಿ. ಇಂದೆ ವಾದತುಳ್ಳೆ ಮಧ್ಯಸ್ಥಾಳಾನ ಭಾರತೀದೇವಿ ಅವೆ ಕುಡರ ನಿರ್ಣಯತಕ್ಕ್ ನಾ ಬದ್ಧನಾ ಇರಣಿ.'

ಪ್ರತಿವಾದಿಯಾನ ಮಂಡನಮಿಶ್ರಾ ತಂಗಡೆ ಪ್ರತಿಜ್ಞೇಯ ನಿರೂಪಿಚ್ಚ : ಜ್ಞಾನಸ್ವರೂಪಮಾನ ಸ್ಥಿತೀತ್ತೇ ವಿಷಯತುಳ್ಳೆ ವೇದಾಂತಂಗಾ ಪ್ರಮಾಣಮಂಡ್. ವೇದಂಗಡೆ ಪೂರ್ವಭಾಗಮಾನ ಕರ್ಮಕಾಂಡು ಮಾತ್ರಮೇ ಪ್ರಮಾಣು. ವೇದಂಗಡೆ ಶಬ್ದಂಗಡೆ ಗುರಿ ಕ್ರಿಯಾಪ್ರಚೋದನೆಯೇ ವಿನಾ, ವಸ್ತುಸ್ಥಿತಿ ನಿರೂಪಣೆಯಂಡ್ ಅೄಂಟ್ ತೆರಿಂಜವಾಡೆ ತೀರ್ಮಾನು. ಮುಕ್ತಿ ಕರ್ಮಂಗಳಣ್ಣು ಮಾತ್ರು ಸಾಧ್ಯು, ಅಪ್ಪಡಿಯೇ ಮರಣಾನಂತರು ಮಾತ್ರು ಲಭ್ಯು. ಗೃಹಸ್ಥಾಶ್ರಮತುಳ್ಳೆ ಮಾತ್ರು ಸಂಪೂರ್ಣಮಾ ಕರ್ಮನಿರತನಾ ಇಕ್ಕರತಕ್ಕ್ ಸಾಧ್ಯು. ಆಂತಣ್ಣು ಗೃಹಸ್ಥಾಶ್ರಮಮೇ ಜೀವಿತತ್ತೇ ಸರ್ವೋತ್ಕೃಷ್ಟಮಾನ ಪಿನ್ನ ಪುಣ್ಯಸಂಪಾದನೇತೇ ಕಾಲು. ಇಂದೆ ವಾದತುಳ್ಳೆ ನಾ ಸೋತಾಕ ಶಿಖೇಯೂ ಯಜ್ಞೋಪವೀತತಯೂ ತ್ಯಜಿಚ್ಚಿ ಸಂನ್ಯಾಸಾಶ್ರಮತಾ ಸ್ವೀಕಾರೂ ಪಣ್ಣಣಿ. ಇಂದೆ ವಿವಾದತುಳ್ಳೆ ಮಧ್ಯಸ್ಥಾಳಾನ ಭಾರತೀದೇವಿ ಅವೆ ಕುಡರ ನಿರ್ಣಯತಕ್ಕ್ ನಾ ಬದ್ಧನಾ ಇರಣಿ.'

ವಾದು ಆರಂಭತುಳ್ಳೆ ವಿನೋದತಣ್ಣಮೇ ಕೂಡೀಂದ್. ಮಂಡನಾ, 'ಯತಿಹೀಳೆ, ಇಂದೆ ವಿವಾದತುಳ್ಳೆ ನಾ ಗೆದ್ದಾಲೂ ಉಂಗಳತ್ಥಾ ಸ್ಫುರದ್ರೂಪಿಯಾನ ತರುಣನಕ್ಕ್ ಯೋಗ್ಯಮಾನ ಸುಂದರಿಯಾನ ಕನ್ಯೇಯೂ ಹುಡುಕಿ ಗೃಹಸ್ಥದೀಕ್ಷೇ ಕುಡರ ಕರ್ಮಭಾರು ಎಂದೆಮೇಲೇ ಉಳಂದ್. ಬಾಲ್ಯತಣ್ಣಮೇ ಸಂನ್ಯಾಸಿಯಾಯಿಟ್ ಅೄದೊರು ಜೀವನೋಪಾಯತಯೂ ರೂಢಿಚ್ಚಿಕಾದವನ ವರಿಯಕ್ಕ್ ಇಂದೆ ಊರತ್ತೆ ಜಾಣಪೊಣ್ಣಹಾ ಒಪ್ಪಲ್ಲಹೀನಯೇ,' ಅೄಂಡ.

'ಎನಕೂ ಅತ್ಥಾದೇ ಕಷ್ಟಕರಮಾನ ಹೊಣಾ ರಾಂದ್. ಸಂನ್ಯಾಸಿಯೂ ದಟ್ಟದರಿದ್ರನೂ ಆನ ನಾ ಇಂದೆ ಊರುಳ್ಳೇ ಭಿಕ್ಷೆ ಬೇಡಿ ಉಂಗಳಕ್ಕ್ ಕಾಷಾಯವಸ್ತ್ರತಾ ಹೊಂದಿಯಣು,' ಅೄಂಟ್ ಶಂಕರಯತಿಹಾ ಉತ್ತರೂ ಕುಡತಾ.

ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಹೀಳಾಯಿಟ್ ನಂಗಾ ಅಭ್ಯಾಸತಕ್ಕಾಹಾ ವಾಕ್ಯಾರ್ಥೂ ಪಣ್ಣರಪೊ ಇಂದೆ ರೀತಿಯಾನ ವಿನೋದತಾ ಶೇರಿಯರ ಶಕ್ತೀ ಇಂದಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಾದೇ ಇತ್ಥಾ ಪ್ರೌಢಿಮೇಯೂ ಇಂದಿಲ್ಲ. ಮಂಡನಾ ಚೊಲ್ಲೀನ : 'ಪರಬ್ರಹ್ಮತ್ತೇ ವಿಷಯತಾ ಉಡಂಗೋ. ವೇದತ್ತೇ ಮಹಾಮಹಾ ಋಷಿಹೀಳೆಲ್ಲಾ ಗೃಹಸ್ಥಾಳಾಯಿಂದ. ಪತ್ನೀ ಪುತ್ರಾದಿಹೀಳಾ ಹೊಂದೀಂದ. ನಿತ್ಯನೈಮಿತ್ತಿಕಮಾನ ಕರ್ಮಂಗಳುಳ್ಳೆ ಸದಾ ನಿರತಾಳಾಯಿರಾಂಡಿಂದ. ಅತಿಥಿ ಅಭ್ಯಾಗತಾಡೆ ಸತ್ಕಾರೂ ಪಣ್ಣಾಂಡಿಂದ. ಮಧ್ಯೇ ತಪಸ್ಸಯೂ ಪಣ್ಣಾಂಡಿಂದ. ಬಿಲ್ಲ್ ಬಾಣತಾ ಪುಡಿಚಿ ಯುದ್ಧತಯೂ ಪಣ್ಣಾಂಡಿಂದ. ಯುದ್ಧತಕ್ಕ್ ಪ್ರೇರಿಯಾಂಡೂ ಇಂದ. ನಿಂಗಾ ಚೊಲ್ಲರಹುಡಿ ಸಂನ್ಯಾಸಿಹೀಳಾಯಿಟ್ ತುತ್ತು ಕೂಳಕ್ಕ್ ಸಮಾಜತಕ್ಕ್ ಹೊರೆಯಾಯಿಟ್ ಆರೂ ಇಂದಿಲ್ಲ. ತಂಗಡೆ ಆಶ್ರಮತ್ತೇ ಚುತ್ತಾ ತಂಗಳೇ ಉತ್ತ್ ವಿರಿಚ್ ಅಥವಾ ಕಾಡುಳ್ಳೆ ಗೆಡ್ಡೇಗೆಣಸಹೀಳಾ ಶೋಧಿಚ್ಚಿ ಅನ್ನಸಂಪಾದನೇ ಪಣ್ಣಾಂಡಿಂದ. ಶಿಷ್ಯಾಳಾ ಸಾಕಾಂಡಿಂದ. ಅಘಾಳ್ಳಾ ಕಂಡ್‌ಪುಡಿಚ ಸತ್ಯತಯೇ ಅೄಂಡ ನಿಂಗಾ ಪರಾತ್ಪರವಸ್ತು ಅೄಣ್ಣರದ್?' ಅೄಂಡ. ಅತ್ಥೀಮೇಲೆ, 'ಸಂನ್ಯಾಸು ಅೄಣ್ಣರದ್ ಶ್ರಮಣಧರ್ಮು; ವೈದಿಕಧರ್ಮು ಅೄಂಡೇ ಅೄಂಡ್. ಬುದ್ಧು ಹಿಂಡ್‌ಗಟ್ಟಲೇ ಶಿಷ್ಯಾಳಕ್ಕ್ ತಲೇ ಬೋಳಿಚ್ಚಿ ಕಾಷಾಯತಾ ಉಡಿತಿ ಸಂನ್ಯಾಸದೀಕ್ಷೇ ಕುಡತಾಂ. ದುಡಿಂಜ್ ತಿನ್ನರತಾ ತಪ್ಪಿಚ್ಚಿ ಭಿಕ್ಷೇಣ್ಣು ಜೀವಿಯರಹುಡಿ ಚೊಲ್ಲಿ ಅಘಾಳ್ಳಕ್ಕೆಲ್ಲಾ ಭಿಕ್ಷುಹಾ ಅೄಂಟ್ ನಾಮಕರಣೂ ಪಣ್ಣೀನ. ಅಘಾಳ್ಳಾ ಇಪ್ಪಡಿಯೇ ಅೄಟ್ಟೂ ದಿಕ್ಕಹೀಳಕ್ಕ್ ಪರಪಿ ಇನ್ನೂ ಆಯಿರಾಂತರು ಸಂಸಾರಿಹೀಳ

1 ವಳ್ಳಿಯಾ ಪೋಲೆ, ವಳ್ಳೀ ಪೋಲೆ

ಭಿಕ್ಷುಕಾಳಾ ಪಣ್ಣೀನ. ಭಿಕ್ಷುಕಾಡೆ ಸಂಖ್ಯಾ ಹೆಚ್ಚಾನ ದೇಶತುಳ್ಳೆ ಸುಭಿಕ್ಷು ಅ್ರಂಗಣ್ಣು ವರಣು? ಎಂಗಡೆ ಮಾಹಿಷ್ಮತೀ ದೇಶತಾ ಸರಿಯಾ ಪಾತರಾಡಹೀಳಾ? ಏರಿಹ ಕಟ್ಟೆಹ ನಾಲೆಹ ಕಂಡ್ರ್ ಕೊಳಂಗಾ ಅರಣ್ಯು ತೋಪು ತೋಟಂಗಾ ನೀರತ್ತೇ ಆಸರೇತೇ ಕೃಷಿಭೂಮಿಹ. ಒರುವರ್ಷಮೂ ಬರಮಿಲ್ಲ. ಒತ್ತು ಸಂನ್ಯಾಸಿಯೂ ಇಲ್ಲಾಂ. ಬೌದ್ಧಾಡೆ ಹಾವಳಿ ಹೆಚ್ಚಾ ಇಕ್ಕರ ಪೂರ್ವದೇಶಂಗಳಕ್ಕ್ ಪೋಯಿಟ್ ಪಾರಂಗೊ. ಇತ್ತತ್ತೇ ವಿಪರೀತಸ್ಥಿತಿ. ಅಪ್ಪಪ್ಪೋ ಅನಾವೃಷ್ಟಿ, ಸರಿಯಾನ ಕೃಷಿ ಇಲ್ಲ, ಬರು, ಉಪವಾಸತ್ತೇ ಚಾವಹ' ಅ್ರಂಡ.

'ಆನಾಕ ಮಹಾಪಂಡಿತಾಳೇ, ನಿಂಗಾ ಚೊಲ್ಲರ ವಾರ್ಥೆಹಾ ವಾಕ್ಯಾರ್ಥಮಹರದಿಲ್ಲ. ಲೋಕಾರ್ಥಮಹನ್ನ. ಲೋಕಾನುಭವತಣ್ಣು ಪರಮಾರ್ಥಸತ್ಯತಾ ಕಂಡ್‌ಪುಡಿಯರದ್ ಸಾಧ್ಯಮಿಲ್ಲ. ವೇದವಾಕ್ಯಂಗಳಣ್ಣು ಉಂಗಡೆ ಪ್ರತಿಜ್ಞೇಯ ಸಾಧಿಯರದಾಹಾ ನಿಂಗಾ ಘೋಷಿಚ್ಚಿಹ್ಯೋ. ಉಂಗಡೆ ತರ್ಕತ್ತೇ ಪ್ರತಿಯೊರು ತಂತೂಕೂ ವೇದಾಧಾರು ಇಕ್ಕಣು. ವೇದತ್ತೇ ವಾಕ್ಯಂಗಳಣ್ಣುಮೇ ಅಫಿಡೆ ಸಮರ್ಥನೇ ಪಣ್ಣಣು. ಪರಮಾರ್ಥಮಾನ ಸತ್ಯತಾ ಲೋಕಾನುಭವತ್ತೇ ಸಮರ್ಥನೇಣ್ಣು ಕಾಟರತಕ್ಕ್ ಸಾಧ್ಯಮಿಲ್ಲ. ಅತ್ತಕ್ಕೇ ಅತ್ತಾ ವಾಕ್ಯಾರ್ಥು ಅಥವಾ ಶಾಸ್ತ್ರಾರ್ಥು ಅ್ರಣ್ಣರದ್.' ಯತಿಹಾ ಕತ್ತರೀ ಪ್ರೋಟಾ.

ಮಂಡನಾ ಅತ್ತಕ್ಕೂ ಸಿದ್ಧಮಾನ. ಇಂದೆ ವಿಧಾನತಾ ತಾನೇ ಅಫಾಳ್ಳೂ ಅಧ್ಯಾಪನೂ ಪಣ್ಣಾಂಡಿಂದಿಂದ್? ವೇದತುಳ್ಳೆ ವರರ ಪ್ರತಿಯೊರು ಪದು, ಅತ್ತತ್ತೇ ಅರ್ಥು, ವಾಕ್ಯರಚನೇಣ್ಣೂ ಅಹರ ಅರ್ಥವಿನ್ಯಾಸು, ಅತ್ತಕ್ಕಿಕ್ಕರ ವ್ಯಾಕರಣಾಧಾರು, ಒರು ಭಾಗತುಳ್ಳೆ ಇಕ್ಕರ ಅ್ರಂದೆ ಪದು ವೇದತ್ತೇ ಇನ್ನೊರು ಭಾಗತುಳ್ಳೆ ವರರ ಇನ್ನಂದಿಯೋ ಪದತಕ್ಕ್ ಅ್ರಪ್ಪಡಿ ಸಂವಾದಿಯಹಂದ್ ಇತ್ಯಾದಿಹೀಳ ವಿವರಿಯರ ಪಾಂಡಿತ್ಯತುಳ್ಳೆ ಅಫಾಳ್ಳಾ ಮೀರಿಯರವಾ ಕುಮಾರಿಲಾಳಾ ಉಟ್ಟಾಕ ಓರೆ ಆರೂ ಇಂದಿಲ್ಲ. ಅಫಾಳ್ಳಾ ಇಂದೆ ಶಬ್ದಾರ್ಥ ಕ್ರೀಡೇಯ ಲೀಲಾಜಾಲಮಾ ಆಡಕ್ಕ್ ಪರಪಟ್ಟ. ಶಂಕರ ಯತಿಹೀಳಕ್ಕೂ ಇಂದೆ ಕ್ರೀಡೇಲೆ ಆಶ್ಚರ್ಯೂ ಅ್ರಣ್ಣಿಯರತ್ಥನ ಪ್ರವೇಶೂ ಇಂದ್.

ಮಂಡನಾ ರಂಡ್ ನಾ ಇಂದೆ ಕ್ರೀಡೇಯ ಲಘುವಾ ಭಾವಿಚ್ಚಿಂದ. ಎದುರಾಳೀಂದೆ ವಾಕ್ಯಾರ್ಥಶಕ್ತಿ ಪ್ರಕಾಶಮಾಯಿಟ್ ಅವಾ ಗಂಭೀರಾಳಾನ. ಹಾತುಳ್ಳೆ ಕೂಡಾ ಅಫಾಡೆ ಮನಸ್ಸ್ ಓರೇ ಅ್ರತ್ತಿಯೂ ಚಿಂತಿಯಾಂಡಿಂದಿಲ್ಲ. ವಡಿಚಾಲಾ ಆರಂಭಮಾನ ವಾಕ್ಯಾರ್ಥು ಮಧ್ಯಾಹ್ನತವರೀಕೂ ನಡವುಂ. ಅತ್ಥೀಮೇಲೆ ಎಲ್ಲಾರೂ ಆಹ್ನಿಕತಕ್ಕೂ ಭೋಜನತಕ್ಕೂ ತಂಗತಂಗಡೆ ಹಾಂಗಳಕ್ಕ್ ಪೊಹಾಂಡಿಂದ. ಪ್ರತಿದಿನಮೂ ಭಾರತೀದೇವಿ ಅವೆ ಯತಿಹೀಳ, 'ಭಿಕ್ಷೇಕ್ ಎಂಗಡೆ ಹಾತಕ್ಕ್ ದಯೂಪಣ್ಣಣು, ಅ್ರಂಟ್ ಆಹ್ವಾನಿಯಾಂಡಿಂದ. ಮಾಹಿಷ್ಮತೀಲೆ ವಾಕ್ಯಾರ್ಥು ನಡವಾಂಡಿಕ್ಕರ ಶುದ್ಧಿ ತೆರಿಂಜ್ ಸಮೀಪತ್ತೇ ಅ್ರತ್ಥನಿಯೋ ಊರುಹೀಡೆ ವೇದವಿದ್ಯಾಸಕ್ತಾ ರಂಡ್ ದಿನಂಗಳುಳ್ಳೆ ವಂದ್ ಶೇರೀನ. ಅಫಾಳ್ಳಕ್ಕೆಲ್ಲಾ ಪಾಠಶಾಲೇಲೆ ಭೋಜನವ್ಯವಸ್ಥಾ ಇಂದಾಲೂ ಪ್ರತಿನಿತ್ಯಮೂ ಮಧ್ಯಾಹ್ನತ್ತೇ ಚೊಟಕ್ಕ್ ತಂಗಡೆ ಹಾತಕ್ಕೇ ವರರಹುಡಿ ಮಂಡನ ದಂಪತಿಮಾ ಆಹ್ವಾನೂ ಕುಡತ. ಅಫಾಡೆ ಹಾತೆ ಚುತ್ತಾಮುತ್ತತ್ತೇ ಪೊಂಢಾಟಿಮಾಳೆಲ್ಲಾ ಶೇರಿ ಹಾತೆ ಪರಿಚಾರಿಕೇಂದೆ ಅಪ್ಪಡಿಯೇ ಪೊಣ್ಣು ಮಾಲಿನೀಂದೆ ಸಹಾಯತಕ್ಕ್ ನಿಂಡ್ ಚಮಚಿರಾಂಡಿಂದ[1]. ಹಾತಕ್ಕ್ ವಂದ ತತ್‌ಕ್ಷಣು ಮುದಲು ಸ್ನಾನೂಪಣ್ಣಿ ಭಾರತೀದೇವಿ ಅವೆ ಮೂಡು ಯತಿಹೀಳಯೂ ಉಕ್ಕಾಕಿಚ್ಚಿ ಚೊಟಕ್ಕಿಡಾಂಡಿಂದ. ಯತಿಹೀಡೇದ್ ಶುದ್ಧ ಸಾತ್ತ್ವಿಕಮಾನ ಮಿತಮಾನ ಆಹಾರು. ಪುಳಿ ಉಪ್ಪು ಖಾರು ಇಲ್ಲಾದೆ ಪಯರಪರಪಯೂ ಅ್ರರಶೀಯೂ ಕೂಟಿ ಸ್ವಲ್ಪು ನೈ ಜೊತೇಲೆ ಚಮಚ ಸಾಂ ಮಾತ್ರು. ಇಟ್ಟ ತಲಾ ಅ್ರಂಜ್ ಮುಷ್ಟೀಲೆ ರಂಡ್ ಮುಷ್ಟೀಯಾ ಅವಾ ಕೈಯುಳ್ಳೆ ಪುಡಿಚ್ ಪರಂಬಕ್ಕ್ ಪೋಯಿಟ್ ಹಕ್ಕಿ ಪಕ್ಷಿಹೀಳಕ್ಕ್ ಪೋಟ್ ವಂದ್ ಒಳಿಂಜ ಮೂಡು ಮೂಡು ಮುಷ್ಟೀಯಾ ಮಾತ್ರು ಚೂಡಾಂಡಿಂದ. ಭೋಜನಮಾಯಿಟ್ ಅವಾ ಶಿವಾಲಯತಕ್ಕ್ ಪೋನಮೇಲೆ ಪರಸ್ಥಳತ್ತೇ ಸುಮಾರಾ ಇರಿಹಿದ್ ಜನಂಗಳಕ್ಕೂ, ನಾ ಪಿನ್ನ ಮಾವನಕ್ಕೂ ಅಮ್ಮಾಮಿಯೇ ಮುಂತೀಲೆ ನಿಂಡ್ ಇಡಾಂಡಿಂದ. ಸಹಾಯತಕ್ಕ್ ಮಾಲಿನಿ, ನೆರೇತೇ ಪೊಂಢಾಟಿಮಾ. ಎಂಗಳಕ್ಕ್ ಪುಳಿ ಉಪ್ಪು ಖಾರು ಶಿಂಯ್ ಖಂಯ್ ಚಪ್ಪೆಹೀಡೆ ಷಡ್ರಸೋಪೇತಮಾನ ವ್ಯಂಜನಾದಿಹೀಳಣ್ಣು ಕೂಡೀನ ಭೋಜನು. ಭೋಜನಮೂ ಯಜ್ಞತಾ

1 ಚಮುಚ್ ಇರಾಂಡಿಂದ

ಪ್ರೋಲೇಯೋ ಚಾಚೂತಪ್ಪಾದ ಅಂಶಂಗಳಣ್ಣು ಶೇರೀ ಇಕ್ಕಣು. ಭೋಜನಾನಂತರು ತಾಂಬೂಲತಾ ಸೇವಿಚ್ಚಿ ಅತಿಥಿಹೀಳೆಲ್ಲಾ ಪಾಠಶಾಲೇಕ್ ಪ್ರೋಹುಂ. ಪುನಃ ವಾಕ್ಯಾರ್ಥೂ ಪ್ರಾರಂಭು.

ರಂಡ್ ದಿನೂ ಆನಮೇಲೆ ಮಾವು ಹಾತುಳ್ಳೆ ಅಂದೆ ವಾರ್ಥೀ ಚೊಲ್ಲರತಯೀ ಉಟ್ಟ. ಅಮ್ಮಾಮಿಯೂ ಒಂಡೂ ವಾರ್ಥೀ ಆಡಾಂಡಿಂದಿಲ್ಲ. ಎನಕ್ ಮುದಲು ಉಟ್ಟಕುಡತಿಂದ ಕುಚ್ಚುಳ್ಳೀ ನಾ ತುಂಕ್ಯಾಂಡಿಂದೆ. ರಾತ್ರಿ ಅವಾ ರಂಡ್ ಪೇರುಳ್ಳೆ ಆರೂ ವಾಕ್ಯಾರ್ಥತ ವಿಷಯಮಾ ಒರು ವಾರ್ಥೀಯೂ ಪರಸ್ಪರಮಾ ಆಡಾಂಡಿಂದಿಲ್ಲ. ಪಿಂತೀನಾ ಮಾವು ಆ್ತಂಗೆ ಐಬಾ ಪಣ್ಣಿಕಿಂಡ, ಆ್ತಂದೆ ವಿಷಯಮಾ ಆ್ತಪ್ಪಡಿ ಎಚ್ಚರೂ ವಹಿಚ್ಚಾಕ ಪಿತ್ತಾನಾ ಯತಿಹಾ ಅತ್ತಾ ಪುಡಿಚಿ ಛಿದ್ರೊ ಪಣ್ಣರತಾ ತಪ್ಪೀಲಾಂ ಆ್ತಣ್ಣರ ವಿಷಯಮಾ ಸಲಹೇಯೂ ಸೂಚನೇಯೂ ಕುಡರ ಶಕ್ತಿ ಅಮ್ಮಾಮೀಕಿಂದ್. ಅವೆ ಅತ್ಥಾದೋದಾನೂ ಸಹಾಯೂ ಪಣ್ಣಡಾಳಾ, ಮಾವ್ರೂ ಸ್ವೀಕರಿಯಡಾಳಾ ಆ್ತಂಟ್ ನಾ ಸೂಕ್ಷ್ಮಮಾ ಗಮನಿಯಾಂಡಿಂದೆ. ಸಾಯಂಕಾಲು ಹಾತಕ್ಕ್ ವಂದಮೇಲೆ ಅಮ್ಮಾಮಿ ಪ್ರೊಣ್ಣಂದೆಕುಟ್ಟೆ ವಾರ್ಥೊಲ್ಲಾಂಡಿಂದ. ವಾಕ್ಯಾರ್ಥತ್ತೇ ವಿಷಯಮಾ ಒರು ವಾರ್ಥೆಯೂ ಇಲ್ಲ. ಪ್ಯಾರನಾ ಆಡಿಯಾಂಡಿಂದ. ಇಪ್ರೋ ತಾಯಾಡೆ ಪಾಲ್ ನಿಂಡಿಕ್ಕರತಣ್ಣು ಇನ್ನ್ ಆ್ತಂದೆ ಶುಭದಿನತುಳ್ಳಾನೂ ದತ್ತಕವಿಧಿ ನೆರವೇರಲಾಂ; ತಾಂ ಉಟ್ಟಪ್ರೋನ ಮೇಲೆ ದತ್ತಕ–ತಾಯಾರಹರ ಅಜ್ಜೀಕುಟ್ಟೆ ಹೊಂದಿ ಒಂಡೇ ಇಕ್ಕರ ಅಭ್ಯಾಸೂ ಪಣ್ಣಿಯಕ್ಕ್ ಪ್ರೊಣ್ಣು ಒಳಿಂಜಿರಾಡ. ಪ್ಯಾರನಾ ತಂಗಳೀ ಹೆಚ್ಚಾ ಆ್ತಡತ್ ಆಡಿಚ್ಚಿ ರಾತ್ರಿ ಜೊತೇಲೆ ತುಂಕಿಚ್ಚಿಕಂಡ್ ಅಭ್ಯಾಸೂ ಪಣ್ಣರತಕ್ಕ್ ವಿಘ್ನೊ ಪಣ್ಣಿಕಿಂಡ್ ಇಪ್ರೊ ಅಜ್ಜಿ ಪಹಲೆಲ್ಲಾ ಮಧ್ಯಸ್ಥೀಂದೆ ಕಾರ್ಯೂ ಪಣ್ಣಾಂಡರಾಡ. ಪಹಲ್ ಜೊತೇಲೆ ಇಲ್ಲಾವತಣ್ಣು ರಾತ್ರಿ ಜೊತೇಲೆ ತುಂಕಿಚ್ಚಿಕಂಡಾಕ ಪಶ್ಯಾ ಆ್ತಳಂದ್. ಇಪ್ಪಡಿಯಾಯಿಟ್ ಅದ್ ಪೆತ್ತ–ತಾಯಾಡೆ ಜೊತೇಲೇ ತುಂಕ್ಯಾಂಡರಾಂದ್. ಇನ್ನ್ ನಿಂಡ ಸಣ್ಣೀ ಪಶ್ಯಾಕ್ಕಾ ಜೊತೇಲೆ ಆಟೂ ಆಡಿಕಿಂಡ್ ಮಧ್ಯತ್ತೇ ಅರಂಗುಳ್ಳೆ ಒಟ್ಟಕಾ ಸಾಲಾ ತುಂಕ್ಯನ್ನ. ತಂಗಡೆ ಕುಚ್ಚುಳ್ಳೆ ತುಂಕ್ಯರ ಅಮ್ಮಾಮಿಯೂ ಮಾವನೂ ಮುದಲು ಆ್ತದಾನೂ ಒಂಡಾ ವಾರ್ಥೊಲ್ಲುಂ. ವೇದಶಾಸ್ತ್ರಾಂಗಡೆ ವಿಷಯಮಾವ್ರೂ ಆಡಾಂಡಿಂದ. ಮಧ್ಯರಾತ್ರಿ ಒರಕೂ ವರರವರೀಕೂ ಅಘಾಡೆ ಸಂಭಾಷಣಾ ನಡವುಂ. ಇಪ್ರೊ ವಾಕ್ಯಾರ್ಥು ಆರಂಭಮಾನಮೇಲೆ ಅಘಾಡೆ ಕುಚ್ಚುಳ್ಳೆ ಒರು ವರ್ಣತ್ತೇ ಧ್ವನಿಯೂ ಇಲ್ಲ. ಅವೆ ಮಧ್ಯಸ್ಥಾ. ನ್ಯಾಯಸ್ಥಾನತುಳ್ಳೆ ಉಕ್ಕಾಕಂಡ್ ಜಯಾಪಜಯಂಗಡೆ ತೀರ್ಪಾ ಕುಡರವೆ. ಇಂದೆ ಸಂದರ್ಭತುಳ್ಳೆ ಮಾವಂದೆ ಮನಸ್ಸೆಲ್ಲಾ ವಾಕ್ಯಾರ್ಥತುಳ್ಳೇ ಮುಳುಕೀ ಇರಂದ್. ಅವಡೆ ಮನಸ್ಸೂ ಅತ್ಥನಿಯೆ. ಆ್ತತ್ತಾ ವಾರ್ಥೊಲ್ಲೀನಾಲೂ ಪರ್ಯಾಯಮಾ ಆನಾಲೂ ಅದ್ ಅಂದೆ ವಿಷಯತಕ್ಕ್ ಸಂಬಂಧಿಚ್ಚಿರಂದ್. ಆಂತಣ್ಣು ವಾರ್ಥೀಯೇ ಆಡಕ್ಕಹದ್ ಆ್ತಂಟ್ ಅವಾ ನಿರ್ಧರಿಚ್ಚಿಕಂಡಹುಡಿ ಇಂದ್. ಪ್ರೊಣ್ಣಂದೆ ಜೊತೇಲೆ ಕೂಡ ತಾಯಾ ಅಂದೆ ವಿಷಯಮಾ ಒರು ವಾಕ್ಯತಯೂ ಆಡಾಂಡಿಂದಿಲ್ಲ.

ಮಾಲಿನಿಯೂ ಅತ್ತಂದೆ ತಮಕೆಯಾನ ಮೈತ್ರೇಯಿಯೂ ಇದೇ ಪಾಠಶಾಲೇಕ್ ಪ್ರೊಹಾಂಡಿಂದ. ಪ್ರಧಾನಗುರುಹೀಡೆ ಪ್ರೊಣ್ಣುಪಶ್ಯಾಳೇ ಪ್ರೊಹಾಂಡಿಂದಿಂತಾ ಕಂಡ್ ಓರೇ ಕೆಲವ್ ತಾಯಾ ತೋಪನಾಮಾ ಪ್ರೊಣ್ಣುಪಶ್ಯಾಳಾ ಶೇರಿಚ್ಚಿಂದಾಳಾಂಗೋ. ಆನಾಕ ಛರೀವಯಸ್ಸುಳ್ಳೇ ಕನ್ನಾಲೂ ಪಣ್ಣರ ಪದ್ಧತಿ ವಳಂಜಿಂತಣ್ಣು ಓದಾ ನಿಲ್ಲಿಚ್ಚಿ ಕನ್ನಾಲೂ ಪಣ್ಣೀ ಉಟ್ಟುಟಾಳಾಂಗೊ. ಅಧ್ಯಯನು ಸಾಂಗಮಹರವರೀಕ್ ಉಡವಾಣಿಹ್ಯೊ ಆ್ತಂಟ್ ತಾಯಾ ತೋಪನಾ ರಂಡ್ ಪೇರೂ ತಂಗಡೆ ಪ್ರೊಣ್ಣುಹೀಳಾ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಚ್ಚಾಲೂ ಅಘಿಳುಳ್ಳೆ ಆರಕ್ಕೂ ವ್ಯಾಸಂಗತುಳ್ಳೆ ಆಸಕ್ತಿ ಇಂದಿಲ್ಲಿಯಾಂಗೊ. ಅಪ್ಪಡಿಯಂಟ್ ಮಾಲಿನಿಯೇ ಎಂದೆ ಕುಟ್ಟೆ ಚೊಲ್ಲೀತ್. ವಾಕ್ಯಾರ್ಥು ಓದ್ ಆಯಿರಾಂದ್ ಆ್ತಪ್ಪಡಿ ನಡವಾಂಡರಾಂದ್ ಆ್ತಂಟ್ ತೆರಿಯಕ್ಕ್ ಅವಳಕ್ಕ್ ಇಂದ ಮೂಲು ನಾ ಒತ್ತನೇ. ತಾನೂ ವಂದ್ ಕೋಳಣು ಆ್ತಣ್ಣರ ಆಶಾ ಆನಾಲೂ ಪಶ್ಯಾಕ್ಕಾ ಪರಿಚಾರಿಕೇಕಿ ಒಗ್ಗೀ ಇಂದಿಲ್ಲಯಾಯಿಟ್ ಉಟ್ಟ್‌ವರರಹುಡಿ ಇಂದಿಲ್ಲ. ‘ಸೋತಾಕ ತೋಪನಾ ಸಂಸಾರತಾ ತ್ಯಜಿಚ್ಚಿ ಪರಪಟ್ಟ್‌ಪ್ರೊಹಡಾಳಾ?’ ಆ್ತಂಟ್ ಒರು ನಾ ಅವೆ ಎನ್ನಾ ಆತಂಕತಣ್ಣು ಕೋಟಾ. ಅಂದೆ ಹಂತತುಳ್ಳೆ ಆರ್ ಗೆಲ್ಲಡಾ ಆರ್ ಸೋಲಡಾ ಆ್ತಂಟ್ ಊಹಿಯರದ್ ಕಷ್ಟಮಾ ಇಂದಾಲೂ, ರಂಡ್ ಪೇರೂ ಸಮಸಮಮಾನ ಶಕ್ತಿಹಾ ಆಯಿಂತಣ್ಣು ಅವಡೆ ತೋಪನಾ ಸೋಲರ ಪಾದೀಭಾಗತ್ತೇ ಸಂಭವಮಂತೂ ಇಂದೇ ಇಂದ್. ಆನಾಕ ಮಾವು ಸೋಲರದ್ ಸಾಧ್ಯಮೇ ಇಲ್ಲಾ ಆ್ತಂಡೆ.

'ಪಣ್ಣಾಕ್ಕ ಕಾರ್ಯಮಿಲ್ಲಾದೇ ವಂದರಾಣ ಸಂನ್ಯಾಸಿ,' ಅ಼ಂಡ. ಊರುಳ್ಳೆ ಹಾಂಮಣಿಯಾ ಒತ್ತರೇ ರಾಡ, ತಾಂ ಇಪ್ಪಡಿ ದಿನಂಗಡೆ ಲೆಕ್ಖಮಿಲ್ಲಾದೇ ಒಳಿಂರ್ಘುರದ್ ಸಾಧ್ಯಮಿಲ್ಲ. ವಾಕ್ಯಾರ್ಥೂ ಬೇಗೂ ಮುಡಿಂಜಾಕ ಹಾಮಣಿಯಾನಕ್ಕ ಚೊಲ್ಲೀ ಉಟ್ಟುಟ್, ಉಜ್ಜಯಿನೀಣ್ಣು ತಮಕೇಯೂ ಭಾವನಿಯೂ ಅಳಿವಿಚ್ಚಿ ಶುಭದಿನತಾ ಪಾತ್ ದತ್ತಕವಿಧೀಯ ಮುಡಿಚ್ ತಾಂ ಊರಕ್ಕ ಪೊಹಣು ಅ಼ಂಟ್ ಚೊಲ್ಲೀನ. ಅಂದೆ ವಿಷಯಮಾ ನಾನೇ ವಾರ್ಥೇ ವಾಂಗಿ ಇತ್ಥನೇ ಪರಪಡಿಚ್ಚಿ ತೆರಿಂಜಿಹಂಡೆ.

ದಿನತ್ತೇ ವಾಕ್ಯಾರ್ಥೂ ಮುಡಿಂಜಮೇಲೆ ಸಾಯಂಕಾಲು ನಾ ಶಿವಾಲಯತಕ್ಕ ಪೊಹರತಕ್ಕ ಶುರೂಪಣ್ಣೀನೆ. ಧೂರದೇಶತಣ್ಣು ವಂದಿಕ್ಕರ ಇಂದೆ ತರುಣನಾನ ಸಂನ್ಯಾಸಿ ತಂಗಡೆ ರಾಜ್ಯತ್ತೇ ದಿಗ್ಗಜಾಳಾನ ಮಂಡನಮಿಶ್ರಾಡೆ ಕುಟ್ಟೆ ವಾದೂ ಪಣ್ಣಾಂಡರಾಣ ಅ಼ಣ್ಣರ ಶುದ್ಧಿ ಪರಪಿ ಕುತೂಹಲತಣ್ಣು ಜನಾ ಶೇರಕ್ಕ ಮುದಲಿಟ್ಟ. ನಿತ್ಯಮೂ ಸಾಯಂಕಾಲು ಶಂಕರಯತಿಹ ವಾಕ್ಯಾರ್ಥತಣ್ಣು ತಿರಂಬೀಪೋನಮೇಲೆ ದೇವಾಲಯತ್ತೇ ಪೌಳೀಲೆ ಶೇರಾಂಡಿಂದ ಜನಂಗಳಕ್ಕ ಪ್ರವಚನತಾ ಪಣ್ಣಾಂಡಿಂದ. ಎಲ್ಲಾರೂ ಉಘೇವರ ಪೂಜೇ ಪಣ್ಣಣು. ಅ಼ಂದೆ ಉಘೇವರಾನಾಲೂ ಸರಿ. ಅ಼ಂದೆ ಪೇರಣ್ಣು ಅಳಿಚಾಲೂ ಸರಿ. ಅದ್ ಈಶ್ವರನೇ. ಎಲ್ಲಾ ಪೊಣ್ಣದೇವತೆಮಾಳೂ ಶಕ್ತಿಸ್ವರೂಪಮೇ. ಜಗತ್ತತ್ತೇ ಸೃಷ್ಟಿಯಹರದ್ ಇಂದೆ ಶಕ್ತೀಣ್ಣು. ನಂಬಳಿಯೆಲ್ಲಾ ಕವಿಂಜಿಕ್ಕರ ಮಾಯೇಯೂ ಇಂದೆ ಶಕ್ತಿಯೇ. ಉಂದೆ ಮಾಯೇಣ್ಣು ಎನ್ನಾ ಮುಕ್ತನಾ ಪಣ್ಣ ಅ಼ಂಟ್ ನಂಬಾ ಪ್ರಾರ್ಥಿಯಣು ಅ಼ಂಟ್ ಬೋಧಿಯಾಂಡಿಂದ. ತಂತ್ರಮಾರ್ಗತ್ತೇ ತತ್ತ್ವಂಗಳಿಯೂ ಅಘಾಡೆ ಬೋಧನಾ ಶೇರಿಚ್ಚಿಕಂಡಿಂದ್. ಎಲ್ಲಾ ಮತಪಂಥಂಗಳಿಯೂ ಕ್ರೋಡೀಕರಿಚ್ಚಿ ಸೌರ, ಶೈವ, ವೈಷ್ಣವ, ಶಾಕ್ತ, ಕಾಪಾಲಿಕ, ಗಾಣಪತ್ಯ ಅ಼ಣ್ಣರ ಒಟ್ಟು ಆರ್ ಮತಂಗಳಾ ಅಘಾಳ್ಳಾ ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಯಾಂಡಿಂದ. ಒಳಿಂಜ ಎಲ್ಲಾ ದೇವತೆಹೀಳೂ ಇಂದೆ ಆರುಳ್ಳೆ ಒಂಡತ್ತೇ ರೂಪಂಗ, ನಿಂಗಾ ಅ಼ಂದೆ ದೇವತೇಯಾ ಪೂಜಿಚ್ಚಾಲೂ ಇಂದೆ ಆರುಳ್ಳೆ ಒಂಡಕ್ಕ, ಅಂದಮೂಲಕಮಾ ಈಶ್ವರನಕ್ಕ ಶೇರಂದ್ ಅ಼ಣ್ಣರದ್ ಅಘಾಡೆ ಸಿದ್ಧಾಂತು. ಆನಾಕ ಅಂದೆ ಪೂಜಾ ಸಮಯಮಾರ್ಗತುಳ್ಳಹಣು, ವಾಮಾಚಾರತುಳ್ಳಂಡ್. ಕರ್ಮಮಾರ್ಗಿಹೀಳಾ ಪೋಲೆ ಯಜ್ಞಯಾಗಾದಿಹೀಳಕ್ಕ ಅಘಾಳ್ಳಾ ಮಹತ್ತ್ವತಾ ಕುಡಾಂಡಿಂದಿಲ್ಲ. ದೇವಾಲಯಂಗಳ ಕಟ್ಟಿಯಂಗೊ, ಇಕ್ಕರ ದೇವಾಲಯಂಗಳಾ ಜೀರ್ಣೋದ್ಧಾರೂ ಪಣ್ಣಂಗೊ ಅ಼ಣ್ಣರದ್ ಅಘಾಡೆ ತತ್ತ್ವ. ತಂತ್ರಮತತ್ತೇ ಅಂಶಂಗಳಿಯೂ ಒಪ್ಪಿಕಿಂಡಿಂದಿಂತಣ್ಣು ವಿಗ್ರಹತಯೂ ದೇವಾಲಯಂಗಳಿಯೂ ನಿರ್ಮಿಯರ ಸ್ಥಪತಿಹೀಳಕ್ಕ ಸುಗ್ಗಿ ಅಹರಹುಡಿ ಇಂದದ್ ಅಘಾಡೆ ಸಿದ್ಧಾಂತು.

ಪಾಠಶಾಲೇಲೆ ವಡಿಚಾಲೇಣ್ಣು ಸಾಯಂಕಾಲತವರೀಕ್ ಅಘಾಡೆ ವಾದಂಗ ಜೀವು, ಬ್ರಹ್ಮ, ಕಾರ್ಯಕಾರಣ ಸಂಬಂಧು, ಜಗತ್, ಈಶ್ವರು, ಅವಿದ್ಯಾ, ಮಾಯಾ ಇಪ್ಪಡಿ ಅತ್ಯಂತಮಾನ ಗಹನಮಾನ ಕಲ್ಪನೆಹೀಳಾ ಕುರಿಚಿ ಇರಾಂಡಿಂದಹೀನ. ಜಗತ್ ಮಿಥ್ಯಾ, ಆಂತಣ್ಣು ಅತ್ತತ್ತೆ ಕರ್ತೃವಾನ ಈಶ್ವರನೂ ಮಿಥ್ಯಾ. ಬ್ರಹ್ಮ ಒಂಡೇ ಸತ್ಯು ಅ಼ಂಟ್ ಅಂಗೆ ಚೊಲ್ಲರ ಇಘಾಳ್ಳಾ ಇಂಗೆ ದೇವದೇವತೆಹ, ದೇವಾಲಯು ಪೂಜಾವಿಧಾನಂಗಳಾ ವಿವರಿಯಾಂಡಿಂದ. ಒರುನಾ ಅತ್ತಾ ಕೋಟೆ. ಅಘಾಳ್ಳಾ ಚೊಲ್ಲೀನ : 'ವಿರೋಧಮಿಲ್ಲ. ಇದ್ ತಾತ್ತ್ವಿಕಮಾನ ಜಿಜ್ಞಾಸೇಯ ತಲಪಮಾಟಾದ ಜನಸಾಮಾನ್ಯಾಳಕ್ಕ. ತಲಪೀನವಾಳೂ ಇತ್ತಾ ತಿರಸ್ಕರಿಯಣಮಾಂದಿಲ್ಲ. ರೂಪಾತೀತಮಾನತಾ ರೂಪತುಳ್ಳೆ ಭಾವಿಚ್ಚಿ ಉಪಾಸಿಪಿಯರ ಅವಕಾಶು ಇಲ್ಲಂದಾಕ ಜನಸಾಮಾನ್ಯಾಳಕ್ಕ ಶೂನ್ಯು ಕವಿಯಂದ್. ಜನಸಾಮಾನ್ಯಾಳಕ್ಕ ಉಪಾಸನೇತೇ ಸಾಧನಂಗಳಾ ಸೃಷ್ಟಿಚ್ಚಿಕುಡರದೇ ಶಿಲ್ಪೀಂದೆ ಕಾರ್ಯು,' ಅ಼ಂಡ. ಎನಕ್ ತತ್‌ಕ್ಷಣು ಅ಼ತ್ಥನಿಯೋ ವಿಷಯಂಗಾ ಅರ್ಥಮಾನಹುಡಿ ಭಾಸಮಾಚಿ.

ಕೆಲವ್ ದಿನಂಗಡೆಮೇಲೆ ಪಾಠಶಾಲೇತೇ ವಾದತುಳ್ಳೆ ಮಂಡನಾಡೆ ಪ್ರಖರತಾ ಕಮ್ಮಿಯಾಯಿಟ್ ಶಂಕರಯತಿಹಾ ಹೆಚ್ಚ್‌ಹೆಚ್ಚಾ ವಿಜೃಂಭಿಯಾಂಡಿಂದತಾ ಶ್ರೋತೃಹಾ ಗಮನಿಯಾಂಡಿಂದ. ಇಂದೆ ವಾದತ್ತೇ ಶುದ್ಧೀ ಹಬ್ಬಿ ಇಡೀ ಮಾಹಿಷ್ಮತೀ ರಾಜ್ಯತ್ತೇ ಓರೆಓರೇ ಊರುಹೀಡೆ ಇನ್ನತ್ಥನ ಪಂಡಿತಾ ವಂದ್ ಶ್ರೋತೃಹೀಳಾನ. ಮಂಡನಾಡೆ ಪ್ರಖರತಾ ಏಕಸಮನಾ ಇಲ್ಲಾವದ್ ಎನಕೂ ತೆರಿಯಾಂಡಿಂದ್. ಇಂದೆ ತರುಣನಾನ ಯತಿಹೀಡೆ ವಿಷಯತುಳ್ಳೆ ಎಂದೆ ಮನಸ್ಸ ಆಕರ್ಷಿತಮಾಯಿಂದ್. ಆನಾಕ ಪ್ರೀತಿ ಎಲ್ಲಾ ಎಂದೆ ಗುರುಹೀಡೆ ಕಡೇಕ್. ಅಮ್ಮಾಮೀಂದೆ

ಕಡೇಕ್. ಮಾವು ಅರಿಹಿತ್ತಂಜತ್ತೇ ವೃದ್ಧಾಪ್ಯತ್ತೇವ; ನಿಯಮಬದ್ಧಮಾನ ಜೀವನತಾ ಪಣ್ಣೀ ಆರೋಗ್ಯವಂತಾಳಾಯಿಂದಾಲೂ ಅಘಾಡೆ ಬುದ್ಧೀತೇ ಚುರುಕೂ ಜ್ಞಾಪಕ ಶಕ್ತಿಹೀಳೂ ಕುಂದರ ವಯಸ್ಸ್. ಯತಿಹೀಡೇದ್ ಬುದ್ಧಿಯೂ ಮನಸ್ಸೂ ಅತ್ಯಂತಮಾ ಚುರುಕಾ ಇಕ್ಕರ ವಯಸ್ಸ್. ಅ್ತಥನಿಯೇ ಪರಿಣತಾಳಾನಾಲೂ ಅರಿಹಿತ್ತಂಜತ್ತೇ ವೃದ್ಧಾ ಇರಿಹಿತ್ತಂಜತ್ತೇ ತರುಣಂದೆ ಮೇಲೆ ಮಲ್ಲಯುದ್ಧತಾ ಪಣ್ಣರ ತುಲನ ಎಂದೆ ಮನಸ್ಸಕ್ಕ್ ವರಾಂಡಿಂದ್. ಅಪ್ಪಡಿಯಂಟ್ ಯತಿಹಾ ಪ್ರತಿಪಾದಿಯರ ಸಿದ್ಧಾಂತತುಳ್ಳೆ ಪ್ರಖರತಾ ಇಲ್ಲಾ ಅಂಟಣ್ಣಿಯಾಂಡಿಂದಿಲ್ಲ. ಲೋಕತುಳ್ಳೆ ಸಫಲಮಾ ಅನ್ವಯಮಹರ ತರ್ಕು ಅಲೌಕಿಕತುಳ್ಳೆ ಸೋತ್ ಪಿಂತೀಕುಳಂದ್. ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷಾನುಭವಮೆಲ್ಲಾ ಭೇದತಯೇ ಕಾಟಂದ್. ಇಂದೆ ಭೇದತಾ ವಿವರಿಯಕ್ಕ್ ಅ್ತಂಟ್ ಬುದ್ಧಿ ಸೃಷ್ಟಿಚ್ಚಿಕ್ಕರ ಕಾರ್ಯಕಾರಣ ತರ್ಕತಾ ಅಲೌಕಿಕತಕ್ಕ್ ಅನ್ವಯಿಯಕ್ಕ್ ಸಾಧ್ಯಮಿಲ್ಲ, ಅಪ್ಪಡಿ ಪಣ್ಣರದ್ ಯುಕ್ತಮೂ ಅ್ತಂಡ್. ಆಂತಣ್ಣು ತತ್ತ್ವಮಸಿ ಅ್ತಣ್ಣರ ವೇದವಾಕ್ಯತಾ ಅರ್ಥೈಪಿಯರಪೊ ಇಂದೆ ಭಿನ್ನತರ್ಕತಾ ಅವಲಂಬಿಯಕ್ಕಹದ್, ಅ್ತಂಟ್ ಪ್ರಬಲಮಾ ಪ್ರತಿಪಾದಿಚ್ಚಿಕಂಡ್, ತಂಗಡೆ ವಾದತಾ ಉಪಸಂಹಾರು ಪಣ್ಣೀ ಯತಿಹಾ ಚೊಲ್ಲೀನ : ‘ಮಿಶ್ರಾಳೇ, ಉಂಗಡೆ ವಾದತ್ತೇ ಮುಖ್ಯಮಾನ ಅಂಶಂಗಾ ಮೂಡು; ಮುದಲಾವದ್ ವೈದಿಕಶಬ್ದಂಗಡೆ ಅರ್ಥು ಕ್ರಿಯಾಪ್ರಚೋದನೆಯೇ ವಿನಾ ವಸ್ತುನಿರೂಪಣೆಯಂಡ್ ಅ್ತಣ್ಣರದ್. ಪುರುಷಾರ್ಥು ಕ್ರಿಯೇಣ್ಣು ಲಭ್ಯಮಹಂದೇ ಪರಂತು ಅತ್ತತ್ತೇ ಕೇವಲಜ್ಞಾನತಣ್ಣು ಅ್ತಂಡ್. ಮೂಡಾವದಾಯಿಟ್ ಕರ್ಮರಹಿತಮಾನ ಆಶ್ರಮು ಅ್ತಣ್ಣರದ್ ಅ್ತದೂ ಇಲ್ಲ. ಆತಂಣ್ಣು ಸಂನ್ಯಾಸು ಶ್ರುತಿವಿರುದ್ಧು, ಶ್ರುತಿಬಾಹಿರು.’

‘ಇಪ್ಪೊ : ಶಬ್ದಪ್ರಯೋಗತ್ತೇ ಗುರಿ ಅರ್ಥಬೋಧೆಯೇ ಪರಂತು ಕ್ರಿಯಾಪ್ರಚೋದನಾ ಅ್ತಂಡ್. ಅರ್ಥತಾ ತೆರಿವಿಚ್ಚಮೇಲೆ ಅದ್ ಕ್ರಿಯೇಲೆ ನಿರತಾಳಾ ಪಣ್ಣಲಾಂ, ಪಣ್ಣಾದೇಯೂ ಇಕ್ಕಲಾಂ. ಆನಾಕ ಅರ್ಥತಾ ಮಾತ್ರು ತೆರಿವಿಚ್ಚೇ ತೆರಿಪಿಯಣು. ಇಲ್ಲಂದಾಕ ಅದ್ ಶಬ್ದು ಅ್ತಣ್ಣೆಚ್ಚಿಕಲ್ಲ. ಲೋಕವ್ಯವಹಾರತುಳ್ಳೂ ಅತ್ಥನಿಯೆ. ವೇದಮಂತ್ರಂಗಳುಳ್ಳೂ ಅತ್ಥನಿಯೆ. ಶಬ್ದತ್ತೇ ಅರ್ಥು ಕ್ರಿಯಾಪ್ರಚೋದನಾ ಅ್ತಣ್ಣರದ್ ಉಂಗಡೆ ಸಿದ್ಧಾಂತಮೇ ಪರಂತು ಸರ್ವಸಮ್ಮತಮಾನ ಅಭಿಪ್ರಾಯಮಂಡ್. ವೇದತುಳ್ಳೆ ರಂಡ್ ವಿಧಮಾನ ಶಬ್ದಪ್ರಯೋಗಂಗಳೂ ಅರ್ಥಬೋಧ, ಕ್ರಿಯಾಪ್ರಚೋದನ ರಾನ್ನ. ಅಫಿಳುಳ್ಳೆ ಒಂಡು ಮಾತ್ರು ಪ್ರಮಾಣು, ಇನ್ನೊಂಡಂಡ್ ಅ್ತಣ್ಣರದ್ ಸರಿಯಂಡ್. ನಿಂಗಾ ಖಂಡಿಯರ ವೇದಾಂತವಾಕ್ಯಂಗಾ ವೇದಂಗಡೆ ಅಂತ್ಯಭಾಗಮಾನ ಆರಣ್ಯಕಂಗಳುಳ್ಳೆ ಮಾತ್ರಮಲ್ಲಾದೆ ನಿಂಗಳೇ ಪ್ರಮಾಣು ಅ್ತಂಟ್ ಒಪ್ಪೀ ಇಕ್ಕರ ವೇದತ್ತೇ ಕರ್ಮಕಾಂಡತ್ತೇ ಸಂಹಿತಾ, ಬ್ರಾಹ್ಮಣಂಗಡೆ ಭಾಗಂಗಳುಳ್ಳೆ ವರನ್ನ. ಆಂತಣ್ಣು ವೇದಾಂತು ಕರ್ಮಕಾಂಡತತ್ಥನಿಯೇ ಪ್ರಮಾಣು.

ರಂಡಾವದಾಯಿಟ್ ನಿಂಗಾ ಅ್ತಣ್ಣರಹುಡಿ ಜ್ಞಾನತಣ್ಣು ಪುರುಷಾರ್ಥತಾ ಸಾಧಿಯಕ್ಕಹರದಿಲ್ಲ ಅ್ತಣ್ಣರದ್ ಮೂಡು ಪುರುಷಾರ್ಥಂಗಳಾನ ಧರ್ಮು, ಅರ್ಥು, ಕಾಮು ಪಿನ್ನ ಉಂಗಡೆ ಪ್ರಕಾರು ಪರಮಪುರುಷಾರ್ಥಮಾನ ಸ್ವರ್ಗು ಇಫಿಡೆ ವಿಷಯತುಳ್ಳೆ ನಿಜು. ಆನಾಕ ವೇದಾಂತು ಇಫಿಳಕ್ಕಣ್ಣಮೂ ವಿಭಿನ್ನಮಾನ, ಶ್ರೇಷ್ಠಮಾನ, ಪುನರಾವೃತ್ತಿ ರಹಿತಮಾನ ಸಚ್ಚಿದಾನಂದ ಸ್ಥಿತಿಯಾನ ಮೋಕ್ಷು ಅ್ತಣ್ಣರ ಪರಮಪುರುಷಾರ್ಥತಾ ನಿರೂಪಿಯಂದ್. ಅತ್ತಕ್ಕ್ ಸಾಧನು ಕೇವಲು ಜ್ಞಾನು ಅ್ತಂಟೂ ತೆರಿಪಿಯಂದ್. ಇತ್ತಾ ಕೇವಲು ಜ್ಞಾನತ್ತೇ ಪ್ರಶಂಸಾ ಅ್ತಂಟ್ ಚೊಲ್ಲಕ್ಕಹಲ್ಲ. ಓಕಂಡಾಕ[1] ಜ್ಞಾನತಾ ಸಂಪಾದಿಚ್ಚಿ ಜೀವನ್ಮುಕ್ತಾಳಾನವಾಡೆ ಪರಂಪರೇಯ ನಂಬಾ ಶ್ರುತಿ, ಸ್ಮೃತಿ, ಇತಿಹಾಸಂಗಳುಳ್ಳೆ ಓದಣು; ಲೋಕಜೀವನತುಳ್ಳೂ ಅತ್ಥಾವಾ ಕಾಣಿಚ್ಚಿಕಂಡ ರಾಡಾ. ನಂಬಡೆ ಋಷಿಹಾ ಆಚಾರ್ಯಾ ಅಂದೆ ಪಂಕ್ತೀಕ್ ಶೇರೀನವಾ. ಇಪ್ಪಡಿ ವೇದಾಂತತಕ್ಕ್ ಶ್ರುತಿ, ಯುಕ್ತಿ, ಅನುಭವಂಗಡೆ ಪ್ರಮಾಣು ರಾಂದ್ ಅ್ತಂಟಾಚ್[1].

‘ಇಪ್ಪೊ ಸಂನ್ಯಾಸಾಶ್ರಮತ್ತೇ ಪ್ರಶ್ನ. ಯಾವಜ್ಜೀವಮೂ ಅಗ್ನಿಹೋತ್ರತಾ ಪಣ್ಣಾಂಡಿಕ್ಕಣು ಅ್ತಣ್ಣರ ಶ್ರುತಿಯೇ ಕರ್ಮಂಗಳಣ್ಣು ಸಂಪಾದಿಚ್ಚ ಸ್ವರ್ಗಾದಿಲೋಕಂಗಳಾ ಪರೀಕ್ಷಿಚ್ಚಿ, ಅಫಿಳಾ ನಶ್ವರೂ ಅ್ತಂಟ್ ಕಂಡ್ ಅಫಿಡೆ ವಿಷಯತುಳ್ಳೆ ವೈರಾಗ್ಯತಾ ತಾಳಣು ಅ್ತಂಟ್ ಬೋಧಿಯಂದ್. ಅಮೃತತ್ತ್ವ ಅ್ತಣ್ಣರ ಸ್ಥಿತಿ ಒಂಡು ರಾಂದ್ ಅ್ತಂಟ್ ತೆರಿವಿಚ್ಚಿ ಅತ್ತಾ ಕರ್ಮತಣ್ಣಮಹಡ್ ಪಶ್ಮಾಳಣ್ಣಮಹಡ್ ಪಣತಣ್ಣಮಹಡ್ ಸಂಪಾದಿಯಕ್ಕಹಲ್ಲ, ತ್ಯಾಗತ್ತೇ ಮೂಲಕಮಾ

1 ಓಕ್ ಅ್ತಂಡಾಕ 2 ಅ್ತಂಟ್ ಆಚಿ

ಮಾತ್ರ ಅದ್ ಸಾಧ್ಯ ಅ್ರಂಟ್ ಇನ್ನೊರು ಶ್ರುತಿ ತೆರಿಪಿಯಂದ್. ವೇದಾಂತ ವಿಜ್ಞಾನತ್ತೇ ಸುನಿಶ್ಚಿತಮಾನ ಅರ್ಥತಾ ತೆರಿಂಜಿಹಂಡ್ ಶುದ್ಧ ಸತ್ತಾಳಾನ ಯತಿಹ ಸಂನ್ಯಾಸಯೋಗತ್ತೇ ಮೂಲಕಮಾ ಬ್ರಹ್ಮಲೋಕತಾ ತಲಪಿ ಸಂಸಾರತಣ್ಣು ಸಂಪೂರ್ಣಮಾ ಮುಕ್ತಾಳಹಡಾ ಅ್ರಂಟೂ ಚೊಲ್ಲಂದ್. ವಿಶುದ್ಧಮಾನ ಆತ್ಮಸ್ವರೂಪಮೇ ಪರಮಸ್ಥಾನು ಅ್ರಂಟ್ ಗ್ರಹಿಚ್ಚ ವ್ಯಕ್ತಿಹ ಪುತ್ರಕಾಮನ, ವಿತ್ತಕಾಮನ, ಲೋಕಕಾಮನೆಹೀಳಾ ಉಟ್ಟಿಂದ್ ಭಿಕ್ಷಾಚರ್ಯತಕ್ಕ್ ಪರಪಡಡ ಅ್ರಂಟ್ ಯಾಜ್ಞವಲ್ಕ್ಯ ಸ್ವಾನುಭವತಾ ಪ್ರಕಟಿಚ್ಚಿರಾಡ. ಆಂತಣ್ಣು ಸಂನ್ಯಾಸಾಶ್ರಮು ಮೋಕ್ಷಸಾಧಕಮಾನ ಆಶ್ರಮು ಅ್ರಂಟತ್ಥನಿಯೇ ಅ್ರಂಡ್, ಅತ್ತತ್ತೇ ಏಕೈಕಸಾಧನಾ ಅ್ರಣ್ಣರದೂ ಸೂಚಿತಮಹಂದ್. ಇಪ್ಪಡಿ ಸಂನ್ಯಾಸೂ ಶ್ರುತಿವಿರುದ್ಧಮಂಡ್, ಶ್ರುತಿಸಿದ್ಧಮಾನ ಅತ್ಯುನ್ನತಮಾನ ಆಶ್ರಮು ಅ್ರಂಟ್ ಸಿದ್ಧಮಹಂದ್. ಗೃಹಸ್ಥಧರ್ಮತುಳ್ಳೆ ಅ್ರತ್ಥನಿಯೇ ನೀತಿಸಾಧನಾ ಇಂದಾಲೂ ಅದ್ ನೀತೀತೇ ಮೂಲತಕ್ಕ್ ನಂಬಳಾ ಅ್ರಡವರದಿಲ್ಲ. ಸರ್ವಸಂಗ ಪರಿತ್ಯಾಗಮಾನ ಸಂನ್ಯಾಸು ಒಂಡೇ ಇತ್ತಾ ಪಣ್ಣಲಾಂ.

'ಮಿಶ್ರಾಳೇ, ಇಪ್ಪೋ ಎಂದೆ ವಾದತಾ ಮುಡಿಪಿಯಾಂಡರಾಣಿ. ನಾ ಪ್ರತಿಪಾದಿಚ್ಚಿಕ್ಕರ ವಿಷಯಂಗಾ ಮಹಾಪಂಡಿತಾಳಾನ ಉಂಗಳಕ್ಕ್ ತೆರಿಂಜಿಕ್ಕಲ್ಲ ಅ್ರಂಟೋದೂ ಅ್ರಂಡ್. ಆನಾಕ ಉಂಗಡೆ ಸ್ವಾಭಾವಿಕಮಾನ ಕರ್ಮಪ್ರವೃತ್ತೀಣ್ಣು, ಆಳಮಾನ ಕರ್ಮಶ್ರದ್ಧೇಣ್ಣು, ಅಂಡೇತೇ ಧಾರ್ಮಿಕಪರಿಸರತ್ತೇ ಒತ್ತಡತಣ್ಣಮಾಯಿಟ್ ಉಂಗಡೆ ಗುರುಹಾ ತಳಿಂಜ ನಿಲುವಣ್ಣು ನಿಂಗಾ ಇಂದೆ ಅಂಶಂಗಳಕ್ಕ್ ಅತ್ಥನಯಾಯಿಟ್ ಗಮನತಾ ಕುಡತಿಲ್ಲಿಹ್ಯೊ ಅ್ರಂಟ್ ಭಾವಿಯಣಿ. ಆನಾಕ ವೈಯಕ್ತಿಕಮಾನ ಪ್ರವೃತ್ತಿ ಪಿನ್ನ ಸಾಮಯಿಕಮಾನ ಅಗತ್ಯಂಗಳಕ್ಕಣ್ಣು ವೇದತ್ತೇ ನಿಷ್ಪಕ್ಷಪಾತಮಾನ ಅರ್ಥನಿರ್ಧಾರಮೂ ಹೆಚ್ಚಾನ ಮಹತ್ತ್ವತ್ತೇದ್ ಅ್ರಂಟ್ ಪರಿಗಣಿಚ್ಚಿ ನಿಂಗಾ ಉಂಗಡೆ ಅಭಿಪ್ರಾಯತಾ ಚೊಲ್ಲಡಿಹ್ಯೊ ಅ್ರಂಟ್ ನಿರೀಕ್ಷಿಯಣಿ.'

ಇತ್ಥನೇ ಚೊಲ್ಲೀ ಯತಿಹ್ಯ ನಿಲ್ಲಿಚ್ಚ. ಇಡೀ ಸಭಾ ಅಘಾಡೆ ಪಾಂಡಿತ್ಯ, ಯುಕ್ತಿ, ಸಮನ್ವಯಶಕ್ತಿ ಅಪ್ಪಡಿಯೇ ಸ್ವಾನುಭವಧ್ವನೀಣ್ಣೂ ಶೇರೀನ ವಾರ್ಥೇತೇ ಪ್ರವಾಹತುಳ್ಳೆ ಮುಳುಕೀಂದ್. ಇಡೀ ವಾತಾವರಣತಾ ಮೌನೂ ಆವರಿಚ್ಚಿಂದ್. ಯತಿಹೀಡೆ ಪ್ರತಿಪಾದನೇಯ ಕೋಟಕಂಡ್ ತಲೇತಗ್ಗಿಚ್ಚಿ ಉಕ್ಕಾಕಂಡಿಂದ ಮಂಡನಾ ತಲೇ ಅ್ರಡತಿಲ್ಲ. ಅ್ರಂದೆ ಉತ್ತರತಯೂ ಕುಡತಿಲ್ಲ. ಯತಿಹಾ ಭಾರತೀದೇವಿ ಅವಡೆ ಮೊಖತಾ ಪಾತ. ಭಾರತೀದೇವಿ ಒರುಕಾ ಸಭೇತೇ ಚುತ್ತಾ ಪಾತ. ಸಭೇಲಿಕ್ಕರವಾಳುಳ್ಳೆ ಆರ್ ಓಣಮಾನಾಲೂ ಉತ್ತರತಾ ಕುಡಲಾಂ ಅ್ರಣ್ಣರ ಸೂಚನಾ ಅವಡೆ ದೃಷ್ಟೀಲಿಂದ್. ಆನಾಕ ಆರೂ ವಾರ್ಥೊಲ್ಲೀತಿಲ್ಲ. ಭಾರತಿ ಪುನಃ ಮಂಡನಾಳಾ ಪಾರ್ತ. ಮಂಡನಾ ಅಪ್ಪಡಿಯೇ ಸೊಸ್ತಮಾ ಉಕ್ಕಾಕಂಡಿಂದ. 'ಯತಿಹಾ ವಾದತುಳ್ಳೆ ಜಯಶೀಲಾ ಆಯಿರಾಡ.' ಅ್ರಂಟ್ ಭಾರತೀ ಅವೆ ಘೋಷಿಚ್ಚ. ಧ್ವನಿ ಕುಶ್ಚಹುಡಿ ಆಯಿಂದಾಯಿಟ್ ಅವಡೆ ಘೋಷಣಾ ಎಲ್ಲಾರಕ್ಕೂ ಸ್ಪಷ್ಟಮಾ ಕೋಟಿಲ್ಲ. ಅವಡೆ ಕಳತತ್ತೇ ಚರ್ಮತಮೇಲೆ ವೇರ್ಪ್ ತುಂತುರುಗಟ್ಟೀಂದ್. ಮೊಖಮೆಲ್ಲಾ ನೆಂಜಿಂದ್. ಸ್ಪಷ್ಟಮಾ ಕೋಳಂದಾಲೂ ನಿರ್ಣಯೂ ಅರ್ಥಮಾಯಿಟ್ ಇಡೀ ಸಭಾ ದೀರ್ಘಮಾ ನಿಟ್ಟುಸಿರಾ ಉಟ್ಟಿಂದ್. ಆರೊತ್ತರೂ ಉಸಿರಾಡಾಂಡಿಕ್ಕಲ್ಲಾ ಅ್ರಣ್ಣರತ್ಥಾ ಮೌನು. ಓ ಚೊಲ್ಲರದ್ ಅ್ರಣ್ಣರದ್ ಆರಕ್ಕೂ ತೋಚಾದ್. ಮಂಡನಮಿಶ್ರಾಡೆ ಅಪಜಯು ತಂಗಡೆ ಎಲ್ಲಾಡೆ ಶ್ರದ್ಧಾ ಅಪ್ಪಡಿಯೇ ಉಪಾಸನಾವಿಧಾನಂಗಡಮೇಲೆ ಅ್ರಂದೆ ಪರಿಣಾಮತಾ ಉಂಡಪಣ್ಣಂದ್ ಅ್ರಣ್ಣರ ಚಿಂತನೇಲೆ ಅಘಾಳ್ಳೆಲ್ಲಾರೂ ಶಿಕ್ಕೀಪ್ಪೋಟಕಂಡಿಂದಹುಡಿ ಎನಕಣ್ಣಿಚ್ಚಿದ್. ವೃದ್ಧಾಳಾನ ಪಂಡಿತಾಮಾ ಮಧ್ಯಸ್ಥ ಪೀಠತುಳ್ಳಿಂದ ಭಾರತೀದೇವೀ ಅವಡೆ ಕಡೇಕ್ ಪಾರ್ತ. ಅವಡೆ ಕಳತತ್ತೇ ನರಂಗಾ ಉಡಿಂಜಹಿಂಡಿಂದಹೀನ. ಅವೆ ತನ್ನುಳ್ಳೇ ಹೆಣಗಾಂಡಿಕ್ಕರಹುಡಿ ಕಾಣಾಂಡಿಂದ.

ಮಂಡನಾ ಆಸನತಣ್ಣು ಮೇಲಕ್ಕೋಂದ್ ಯತಿಹೀಳಕ್ಕ್ ದೀರ್ಘದಂಡ ನಮಸ್ಕಾರತಾ ಪಣ್ಣಿ, 'ನಾ ಸಂನ್ಯಾಸತಾ ಸ್ವೀಕರಿಚ್ಚಿ ಉಂಗಡೆ ಶಿಷ್ಯನಹರತಕ್ಕ್ ಸಿದ್ಧನಾರಾಣಿ.' ಅ್ರಂಟ್ ವಿಜ್ಞಾಪಿಚ್ಚ. ಯತಿಹಾ ಹರ್ಷಭರಿತಾಳಾಯಿಟ್ ಅಘಾಳ್ಳಾ ಆಶೀರ್ವದಿಚ್ಚ. ಮಂಡನಾ ಓಂದ್ ನಿಂಡ್ ಪತ್ನಿ ಭಾರತೀದೇವೀ ಕಡೇಕ್ ತಿರಂಬಿ, 'ಸಂನ್ಯಾಸಗ್ರಹಣತಕ್ಕ್ ಉಂದೆ ಅನುಮತಿ ಕೋಟಕಾಂಡರಾಣಿ' ಅ್ರಂಡ.

ಅಫಾಡೆ ರಂಡ್ ಜನತ್ತೇ ಕಣ್ಣುಹೀಳೂ ಸಂಧಿಚ್ಚಹೀನ. ಅಮ್ಮಾಮಿ ತಂಗಡುಳ್ಳತ್ತೇ ತಳಮಳತಾ ಮೆಟ್ಟೀ ಮೇಲಕ್ಕ್ ವಂದವಾಳಾಪೋಲೆ ಕಂಡ. ಅವೆ ತಂಗಡೆ ಪತೀಕ್ ಉಕ್ಕಾಕರಹುಡಿ ಸೂಚಿಚ್ಚ. ಮಾವು ತಂಗಡೆ ಆಸನತುಳ್ಳೆ ಉಕ್ಕಾಕಂಡ ಮೇಲೆ ಅಮ್ಮಾಮಿ ಮಧ್ಯಸ್ಥಪೀಠತಣ್ಣು ಕೀಳಕ್ಕಿಳಿಂಜ್ ನಿಂಡ್ ಯತೀಯಾ ಉದ್ದೇಶಿಚ್ಚಿ ಚೊಲ್ಲೀನ : 'ಪ್ರತಿಜ್ಞೇಕ್ ಬದ್ಧಾಳಾಯಿಟ್ ಎಂದೆ ಪತಿ ಸಂನ್ಯಾಸತಾ ಸ್ವೀಕರಿಚ್ಚಿ ಉಂಗಡೆ ಶಿಷ್ಯನಹಕ್ಕೊಪ್ಪೀಕರದ್ ಸರಿಯಾ ರಾಂದ್. ಆನಾಕ ಅಫಾಳ್ಳಾ ಅಪ್ಪಡಿ ಪಣ್ಣಾಂಡಿಕ್ಕರದ್ ಸ್ವಾಭಾವಿಕಮಾ ಪರಂದ ವೈರಾಗ್ಯತಣ್ಣೂ ಅ್ಹಂಡ್, ವಾದತುಳ್ಳೆ ಸೋತ್, ಪ್ರತಿಜ್ಞೇಕ್ ಕಟ್ಟುಳಂದ್. ಇತ್ಥಾ ಸಂದರ್ಭತುಳ್ಳೆ ಅಫಾಡೆ ಸಹಧರ್ಮಿಯಾಯಿಟ್ ಎಂದೇದೊರು ಕರ್ತವ್ಯಾ ರಾಂದ್. ಎನಕ್ ಶಕ್ತಿಯಿಂದಾಕ ಅಫಾಳ್ಳಾ ಇಂದೆ ಅಪಜಯತಣ್ಣು ರಕ್ಷಿಯರದ್. ಅದಹಾದೇ ಇಂದಾಕ ಮಾತ್ರು ನಾ ಅಫಾಳ್ಳಾ ಉಟ್ಟಕುಡಣು.ಆಂತಣ್ಣು ನಾ ಉಂಗಳಕ್ಕ್ ಒರು ಪ್ರಶ್ನೇ ಪೋಡಣಿ. ಅತ್ತಕ್ಕ್ ಸಮರ್ಪಕಮಾನ ಉತ್ತರತಾ ಕುಡತಾಕ ನಿಂಗಾ ಎಂದೆ ಪತೀಯ ಅಳಿಚಿಕಿಂಡ್ ಪೊಹಲಾಂ. ಇಲ್ಲಂದಾಕ ಎನಕ್ ಉಟ್ಟ್‌ಕುಡಣು.'

'ಅಹಡ್, ಕೋಳಂಗೊ,' ಯತಿಹಾ ಅ್ಹಂಡ.

ಪುದ ಭರವಸಾ ಶಿಕ್ಕೀನಹುಡಿ ಸಭಿಕಾಡೆ ಕಣ್ಣುಹೀಳೆಲ್ಲಾ ಭಾರತೀದೇವೀ ಕಡೇಕ್ ನೆಟ್ಟಹೀನ. ಮುದಲು ಪುದಿಂಜಿಪೋಯಿಂದ ಅವಡೆ ಧ್ವನಿ ಇಪ್ಪೊ ಸಮಸ್ಥಿತೀಕ್ ವಂದಿಂದ್. 'ಇಪ್ಪೊ ನಿಂಗಾ ಚೊಲ್ಲಾಂಡಿಂದಹೀಳೇ ಆತ್ಮು ಬ್ರಹ್ಮತಜೊತೇಲೆ ಐಕ್ಯಮಹರದ್ ಅ್ಹಂಟ್, ಅತ್ತಕ್ಕ್ ಸಂಬಂಧಿಚ್ಚಿಂದ್. ಸುಷುಪ್ತೀಲೂ ಆತ್ಮು ಬ್ರಹ್ಮಂದೆ ಜೊತೇಲೆ ಐಕ್ಯನಹಣಾಂಟ್ ಒರು ಉಪನಿಷತ್ತ್ ತೆರಿಪಿಯಂದ್. ಅಂದೆ ಅವಧೀತೆ ಅವಂದೆ ಸ್ಥಿತೀಯಾ ತನಕ್ ಪ್ರಿಯಳಾನ ಸ್ತ್ರೀಂದೆ ಆಲಿಂಗನತುಳ್ಳಿಕ್ಕರ ಪುರುಷಂದೆ ಅನುಭವತಕ್ಕ್ ತುಲನೇಪಣ್ಣೀರಾಂದಾಂಗೊ. ಅಪ್ಪೊ ಅವುಂ ಅ್ಹದೇ ಬಾಹ್ಯಮಾನ ಪಿನ್ನ ಆಂತರಿಕಮಾನ ವಿಷಯಂಗಡೆ ಪ್ರಜ್ಞೆಯೂ ಇಲ್ಲಾದ ಆನಂದತ್ತೇ ಸ್ಥಿತೀಲೆ ಇರಣಾನಾಂಗೊ. ಅಪ್ಪಡಿ ಇಂದಾಕ ಅಂದೆ ಸ್ಥಿತೀಕೂ ಬ್ರಹ್ಮಜ್ಞಾನತ್ತೇ ಸ್ಥಿತೀಕೂ ಓದ್ ವ್ಯತ್ಯಾಸು ಅ್ಹಣ್ಣರತಾ ತೆರಿಪಿಯಡಹೀಳಾ?'

ಅವಡೆ ಕಣ್ಣುಹಾ ಪ್ರಖರಮಾಯಿಂದಹೀನ. ಅಫಿಳಾ ಪಾಕಾಂಡಿಂದ ಯತಿಹೀಡೆ ದೃಷ್ಟಿ ಶಿಕ್ಕೀಪೋಟಕಂಡಿಂದ್. ಸಭಿಕಾ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಾ ನಿಶ್ಶಬ್ದಮಾ ಇಂದ. ಇಂದೆ ಪ್ರಶ್ನೇತೇ ಆಯಾಮು ಯತೀಯಾ ಬೆಚ್ಚೀ ಉಳಿವಿಚ್ಚಿದ್. ಇದವರೀಕ್ ನಡಂದಿಂದ್ ಶಾಸ್ತ್ರಾರ್ಥು, ವೇದವಾಕ್ಯಂಗಡೆ ಅರ್ಥು, ತಾತ್ಪರ್ಯು. ಅತ್ತಾ ನಿರ್ಧರಿಯರ ವಿಧಾನು ವ್ಯಾಕರಣು, ತರ್ಕು ಮೀಮಾಂಸೆಹೀಳಾ ಅವಲಂಬಿಚ್ಚಿಂದ್. ಅದ್ ಪೂರ್ತಿಯಾ ಶಾಬ್ದಿಕಮಾನ ಚರ್ಚೆ. ಆನಾಕ ಇವೆ ಕೋಟಿಕ್ಕರ ಪ್ರಶ್ನ ಅನುಭವತಕ್ಕ್ ಸಂಬಂಧಿಚ್ಚಿದ್. ಅತ್ತಕ್ಕ್ ತರ್ಕತಮೂಲಕಮಾ ಉತ್ತರತಾ ಕುಡರತಕ್ಕ್ ಅಹರದಿಲ್ಲ. ಆನಾಕ ತಂಗಾ ಇಪ್ಪೋ ಅಪ್ಪದೇ ಒಪ್ಪೀಕರಹುಡಿ ಅತ್ತಕ್ಕ್ ಅಫಾಳ್ಳಾ ಉತ್ತರತಾ ಕುಡತ್ ತೀರಣು. ಅಫಾಳ್ಳಾ ಕಣ್ಣಾಮುಚ್ಚೀ ಆಲೋಚಿಯಕ್ಕ್ ಪರಪಟ್ಟ. ಒರು ನಿಮಿಷತಮೇಲೆ, 'ಇತ್ತಕ್ಕ್ ಉತ್ತರತಾ ಕುಡಕ್ಕ್ ಕೆಲವ್ ದಿನು, ಸುಮಾರಾ ಒರು ಮಾಸು ಕಾಲಾವಕಾಶತಾ ಕುಡಕಕ್ಕ್ ಸಾಧ್ಯಮಾ?' ಅ್ಹಂಟ್ ಕೋಟ.

'ಅಹಲಾಂ. ಇಪ್ಪೊ ಭಿಕ್ಷೇಕ್ ದಯೂಪಣ್ಣಂಗೊ. ಎಂದೆ ಪತಿ ಇಪ್ಪೊ ಭಿಕ್ಷೇ ಸ್ವೀಕರಿಯಣಮೋ, ಭೋಜನೂ ಪಣ್ಣಲಾಮೋ ಅ್ಹಣ್ಣರ ಎಂದೆ ಸಂದೇಹತಾ ನಿಂಗಾ ಪರಿಹರಿಯಣು.'

'ಅಫಾಳ್ಳಿನ್ನೂ ಸಂನ್ಯಾಸಸ್ವೀಕಾರತಾ ಪಣ್ಣುಹಿಲ್ಲಯಾಯಿಟ್ ಭೋಜನತಯೇ ಪಣ್ಣಲಾಂ.'

'ನಾ ಸೋತಾಚಿ. ಸಂನ್ಯಾಸತ್ತೇ ಪಾರಮ್ಯತಾ ಒಪ್ಪಿಕಿಂಡಾಚಿ. ಇನ್ನ್ ಎನಕ್ ಗೃಹಮಿಲ್ಲ, ಕುಟುಂಬಮಿಲ್ಲ. ನಾ ಇಪ್ಪೊ ಇಫಾಳ್ಳಾ ಒಳಿಂಜಿಹಂಡಿಕ್ಕರ ಈಶ್ವರದೇವಾಲಯತಕ್ಕ್ ಪೊಹಣಿ,' ಅ್ಹಂಟ್ ಓಂದ್ ನಿಂಡ್ ಚೊಲ್ಲೀನ ಮಂಡನಾ ಉಶಿರೀ ಹೆಜ್ಜೆಹೀಳ ವಚ್ಚಿಕಂಡ್ ಸಭೇಣ್ಣು ಪರಂಬಕ್ಕ್ ನಡಿಂಜಾ[1].

ಅಂಡ್ ಸಾಯಂಕಾಲತಣ್ಣಮೇ ಯತಿಗುರುಹೀಳೂ ರಂಡ್ ಪೇರ್ ಶಿಷ್ಯಾಳೂ ಮಾಹಿಷ್ಮತೀ ನಗರತಣ್ಣು ಪರಪಟ್ಟಪೋನಾ ಅ್ಹಣ್ಣರ ಶುದ್ಧಿ ಪತ್ತೀತ್. ಯತಿಹೀಳಣ್ಣು ವಾದತುಳ್ಳೆ ಸೋತತಕ್ಕ್ ಮಂಡನಮಿಶ್ರಾ ವಳವ್‌ಪಟ್ಟ್‌ಹಂಡ್ ತತ್‌ಕ್ಷಣೂ ಊರಾ ಉಟ್ಟ್ ಪುಳೇತೀರತ್ತೇ ಶಿವಾಲಯತಾ ಶೇರಿಕಿಂಡಪ್ಪಡಿ, ಭಾರತೀದೇವೀಣ್ಣು ಸೋತಿಂತಕ್ಕ್

1 ನಡಂದಾ

ವಳವ್‌ಪಟ್ಟ್ ಯತಿಹಾ ಊರಯೇ ಉಟ್ಟ್ ಓಡೀಪ್ರೋನಾ ಅ್ಣ್ಣರ ಶುದ್ಧಿ ಪರಪೀತ್. ಇದಾನ ರಂಡಾದಿನು ಅವೆ ತಂದೆ ಪ್ರೊಣ್ಣು ಪಿನ್ನ ನಾಲ್ ಪ್ಯಾರು–ಪ್ರೋತಿಹೀಡೆ ಕುಟ್ಟೆ ಶಿವಾಲಯತಕ್ಕ್ ಪ್ರೋನ. ಸಣ್ಣೀ ಪಶ್ಯಾಳಾ ಅಡತಕಕ್ಕ್ ರಂಡ್ ಆಳಹ. ಜೊತೇಕ್ ನಾನೂ ಇಂದೆ. ಹಾಂಬಡಿಯಾ, ಪ್ರೊಣ್ಣು, ಪ್ಯಾರು–ಪ್ರೋತಿಹೀಳಾ ಪಾರ್ತ ಮಂಡನಾಡೆ ಕಣ್ಣಹ ಜಿನಗೀತಹೀನ. ಎಲ್ಲಾರೂ ಅಘಾಳ್ಳಕ್ಕ್ ನಮಸ್ಕಾರೂ ಪಣ್ಣೀನ. ರಂಡ್ ಪ್ರೋತಿಹೀಳಯೂ ಒರು ಪ್ಯಾರನಯೂ ಬಡೇಕಳಚಿ ಅಜ್ಜು ಒಡಂಬಾ ತಡವೀನ. ದತ್ತೂ ಅಹಣಮಾನ ಛರೀ ಪ್ಯಾರನಾ ಅಳಚಿ ತೊಡೇಮೇಲೆ ಉಕ್ಕಾಕಿಚ್ಚಿಕಿಂಡ. ಅತ್ಥೀಮೇಲೆ, 'ನಾ ಇನ್ನೂ ವಿಧ್ಯುಕ್ತಮಾ ಸಂನ್ಯಾಸತಾ ಸ್ವೀಕರಿಚ್ಚಿಕ್ಕಲ್ಲೀನಾಯಿಟ್ ಇಂದೆ ಪಶ್ಯಾಳಾ ಕೈಯುಳ್ಳೆ ತೂಣೀರಾಣಿ,' ಅ್ಂಡ.

'ಇಪ್ಪೊ ಅಘಾಳ್ಳಹಾ ಅ್ಂಗೆ ಪ್ರೋನಾ?' ಭಾರತೀದೇವಿ ಕೋಟಾ.

'ನೇತ್ ವಡಿಚಾಮಮೇ ಆಘಾಳ್ಳಹಾ ನಂಗಾ ವರರಮ್ಮಾ ನಿಂಗ ಇಂಗೇ ಇಕ್ಕಂಗೊ. ನಂಗಾ ತಿರಂಬೀ ವರರದ್ ಒರು ಮಾಸಮೇ ಅಹಲಾಂ, ಅ್ಂಟ್ ಚೊಲ್ಲಿ ಸರಸರಾಂಟ್ ಪರಪಟ್ಟ್‌ಪ್ರೋನ. ಅ್ಂತೀಕ್? ಓಕ್? ಅ್ಂಟ್ ಕೋಕರ ಅಧಿಕಾರು ಎನಕಿಲ್ಲ.' 'ನಿಂಗಾ ಸಂನ್ಯಾಸಿಹೀಳಹರದೇ ನ್ಯಾಯು ಅ್ಣ್ಣರ ವಿಷಯತುಳ್ಳೆ ಎನಕಿನ್ನೂ ಅಂತಿಮಮಾ ಸಮರ್ಥನಾ ಶಿಕ್ಕೀಕಲ್ಲ. ಅ್ತ್ತಕ್ಕ್ ಇಂದಕ್ಕಿಂದಹುಡಿಯೇ ಪರಪಟ್ಟ್ ವಂದಿಹ್ಯೊ?'

ಅತ್ಥನೇಂದುಳ್ಳೆ ಆಳಹಾ ಶಿವಾಲಯತಣ್ಣು ಪರಂಬೆ ಪ್ರೋಯಿಂದಹೀನ. ಅಘಾಳ್ಳಹಾ ಕೌಟುಂಬಿಕಮಾನ ವಿಷಯಂಗಳಾ ವಾರ್ಥೊಲ್ಲಿಕ್ಯರದ್ ಇಂದಿಕ್ಕಲಾಂ. ಭಾವನೇತೇ ವಾರ್ಥೆಹೀಳಿಯೂ ಆಡಿಕಿಲಾಂ. ಪರಂಬತ್ತೇವನಾನ ನಾ ಅಂಗಿರಲಹದ್ ಅ್ಣ್ಣಿಚ್ಚಿ ನಾನೂ ಪರಂಬಕ್ಕ್ ವಂದೆ. ಮುಂತೀಲೆ ನರ್ಮದಾನದಿ ಪಶ್ಚಿಮಾಭಿಮುಖಮಾ ಹರಿಯಾಂಡಿಂದ್. ಇಂದೆ ಸಂನ್ಯಾಸಿ ರಂಡ್ ಪೇರ್ ಶಿಷ್ಯಾಡೆ ಕುಟ್ಟೆ ಅ್ಂತೀಕ್ ಪ್ರೋನ? ಅ್ಣ್ಣರ ಪ್ರಶ್ನ ಎಂದೆ ತಲೇಯಾ ಸಾಪಡಕ್ಕ್ ಮುದಲಿಟ್ಟದ್. ಯೋಗಿಹೀಡೆ ರೀತಿನೀತಿಹ ಎನಕ್ ಸ್ವಲ್ಪೂಮಟ್ಟಕ್ಕ್ ತೆರಿಂಜಿಂದಹೀನ. ತಾಂತ್ರಿಕಾಡೇದಂತೂ ಓಣಮಾನತ್ಥನ ವಿವರಮಾವೇ ತೆರಿಂಜಿಂದ್. ಒಳಿಂಜವಾಳ್ಳಕ್ಕ್ ತೆರಿಪಿಯಾದಹುಡಿ, ತೆರಿಯಾದಹುಡಿ ಅಘಾಡೆ ಚರ್ಯಾ ನಡವಂದ್. ಇಘಾಳ್ಳಾ ಯೋಗಿಯಾ? ತಾಂತ್ರಿಕಾಳಾ? ಇಘಿಯಾ ರಂಡಿಯೂ ಸಾಧಿಚ್ಚವಾಳ್ಳಾ? ಅ್ಣ್ಣರ ಕುತೂಹಲೂ ಪರಂದದ್. ವಾದೂಪಣ್ಣರಹೋದೂ ಅಘಾಡೆ ಮೊಖಚಹರೇಯ ಸ್ಮರಿಚ್ಚಿಕಂಡಾಕ ಇಂದೆ ಸಂಶಯು ಬಲಮಹಾಂಡಿಂದ್. ವಾರ್ಥೊಲ್ಲರಪ್ರೋ ಅಘಾಡೆ ದೃಷ್ಟಿ ಪ್ರತಿವಾದೀಯ ದೃಷ್ಟಿಯಾಂಡಿಂದ್. ನಿಂಡಂತೆ ಭ್ರುಕುಟೀಲಿಕ್ಕುಂ. ದೃಷ್ಟಿಕ್ಷೇತ್ರು ಅ್ಂಗೆ ಅ್ತ್ಥನ ಭಾಗು ಪರಪೀಂದಾಲೂ ಅತ್ತತ್ತೇ ಪರಿಧಿ ಭ್ರುಕುಟೀಲಿರಾಂಡಿಂದ್. ಇಂದೆ ಸಂಶಯು ಎನಕ್ ಅಪ್ಪೋ ವಂದಿಲ್ಲ. ಇಪ್ಪೋ ವಂದ್ ಬಲಮಹಕ್ಕ್ ಮುದಲಾಚಿ. ಒರು ವಾರತಮೇಲೆ ಮಾಹಿಷ್ಮತೀ ನಗರತಕ್ಕ್ ಒರು ಶುದ್ಧೀ ವಂದ್. ತಾರಾವತೀತೇ ಅಮರುಕ ರಾಜು ಬೇಟೇಕಾಯಿಟ್ ಪತ್ನಿಹೀಡೆ ಸಮೇತಮಾ ಮಾಹಿಷ್ಮತೀತೇ ಗಡೀತೇ ಕಾಡಕ್ಕ್ ವಂದಿಂದಾನಾಂಗೊ. ಮಧ್ಯೆ ಆಯಾಸಮಾಯಿಟ್ ತುಂಕಿಂಡ್ ಚತ್ತ್‌ಪ್ರೋನಾನಾಂಗೊ. ಅಘಿಯಾ ಶವತಾ ಊರಕ್ಕ್ ಸಾಗಿಯರ ಮಾರ್ಗತುಳ್ಳೆ ಪುನಃ ಜೀವೂ ವಂದಾಂಗೊ. ನಾಡೀಯೂ ಒಡಂಬ್ ಕೈಕಾಲತ್ತೇ ಶಾಖತಯೂ ವೈದ್ಯಶಾಸ್ತ್ರತುಳ್ಳೆ ನುರಿಂಜ ರಾಜವೈದ್ಯಾಳೇ ಪರೀಕ್ಷಿಚ್ಚಿ ಪ್ರಾಣೂಪ್ರೋಯಿರಾಂದ್ ಅ್ಂಟ್ ನಿರ್ಧರಿಚ್ಚಿಂದ. ಅಲ್ಲಾದೇ ಒರು ಹೊ ಕಳಿಂಜಿಂದ್. ಆನಾಲೂ ಪುನಃ ಪ್ರಾಣೂವಂದ್ ರಾಜು ಪುನರ್ಜನ್ಮ ಅ್ಡತಹುಡಿ ಆಚಿ, ಅ್ಣ್ಣರ ಶುದ್ಧಿ ಮಾಹಿಷ್ಮತೀತೇ ಉನ್ನತಮಾನ ವಲಯತುಳ್ಳೆ ಪರಪಿ ಭಾರತೀದೇವೀಕ್ ತೆರಿಂಜ್ ಎಂದೆ ಚೊವೀಕೂ ಉಳಂದದ್. ಎಂದೆ ಮನಸ್ಸಕ್ಕ್ ಒರು ಕಲ್ಪನಾ ವಂದ್. ರಾಜೂ ಚತ್ತಿಕ್ಕರದ್ ನಿಜು. ತನಕ್ ಅಹಾದ ಕಾಮಾನುಭವತಾ ಸಂಪಾದಿಯಕ್ಕ್ ಇಂದೆ ಯತಿ ಇಂದೆ ಅವಕಾಶತಾ ಉಪಯೋಗಿಚ್ಚಿಕಂಡ್ ಪರಕಾಯಪ್ರವೇಶತಾ ಪಣ್ಣೀರಾಡಾಳಾ? ಆಂತಣ್ಣಮೇ ಆರಕ್ಕೂ ತೆರಿಪಿಯಾದೇ ರಹಸ್ಯಮಾ ಶಿಷ್ಯಾಡೆಕುಟ್ಟೆ ಪರಪಟ್ಟಪ್ರೋಯಿರಾಡಾಳಾ? ಯೋಗಿ ತಂದೆ ಸ್ಥೂಲಮಾನ ಶರೀರತಾ ಉಟ್ಟ್ ಪಂಚಜ್ಞಾನೇಂದ್ರಿಯಂಗ, ಪಂಚಕರ್ಮೇಂದ್ರಿಯಂಗ ಮನಸ್ಸ್ ಪಿನ್ನ ಬುದ್ಧಿಹೀಡೆ ಸಮುದಾಯಮಾನ ಲಿಂಗಶರೀರತದ್ವಾರಾ ಪರಂಬಕ್ಕ್ ವಂದ್ ಮೃತರಾಜಂದೆ ಶರೀರತಾ ಬ್ರಹ್ಮರಂಧ್ರತಮೂಲಕಮಾ ಪ್ರವೇಶಿಚ್ಚಿ ಇಡೀ ಶರೀರತಾ ವ್ಯಾಪಿಯರದ್. ರಾಜಂದೆ

ಶರೀರತ ಮೂಲಕಮಾ ಯತಿಹೀಡೆ ಸೂಕ್ಷ್ಮಶರೀರು ಅನುಭವತಾ ಸಂಪಾದೀಲಾಂ. ಇಪ್ಪಡಿಯೇ ಆಯಿರಾಂದ್ ಆ್ಣ್ಣರ ಕಲ್ಪನಾ ಬಲವತ್ತರಮಾಚಿ. ತಾರಾವತೀಕೇ ಪೋಯಿಟ್ ಪರೀಕ್ಷೇ ಪಣ್ಣೀವುಣು ಆ್ಣ್ಣರ ಭಲು ಪರಂದದ್. ಅಮ್ಮಾಮಿ ಬಡೇಕ್ ಪೋಯಿಟ್, 'ಅಮ್ಮಾಮಿ, ನಾ ತಕ್ಷಣು ತಾರಾವತೀಕ್ ಪೋಯಿಟ್‌ವರಣು ಆ್ಣ್ಣಿಚ್ಚಿರಾಂದ್. ಎನಕೊರು ನಲ್ಲೀ ಕುದುರಾ ಓಣು. ತಿರಂಬೀವರರದ್ ಒರುಮಾಸಮಾನೂ ಅಹಲಾಂ,' ಆ್ಂಡೆ.

'ಅಂಗೆ ಓದ್ ರಾಂದ್ ಆ್ಂಟ್ ಪೊಹಡ?' ಎಂದೆ ಕುಟುಂಬತ್ತೇ ಕಥೆಯೆಲ್ಲಾ ತೆರಿಂಜಿಂದ ಅವೆ ಕೋಟ.

'ಹತ್ತಿರೂ ವಂದರಾಣಿ, ಒರುಕಾ ಪಾರ್ತ್ ಮನಸ್ಸತ್ತೇ ಋಣತಾ ಪರಂರ್ಝುಂಡ್ ವರಣಿ,' ಆ್ಂಡೆ. ನಾ ಇಲ್ಲಾದಪೊ ಮಥುರೇಣ್ಣು ಜಯಸಿಂಹ ಆ್ಣ್ಣರ ರಾಜಬಂಧು ವಂದಾಕ ನಾ ತಾರಾವತೀಕ್ ಪೋಯಿಕ್ಕರತಾ ತೆರಿಪಿಯಣು ಆ್ಂಟ್ ಚೊಲ್ಲೀ ಪರಪಟ್ಟೆ.

ಕುದುರೇ ಮೇಲೆ ಒತ್ತನೇ ಪೊಹರತಕ್ಕ್ ಕ್ಷೇಮಮಾನ ಮಾರ್ಗು ಆ್ಂಡ್ ಆ್ಂಟ್ ತೆರಿಂಜಿಂದಾಲೂ ವಡಿಚಾಮಮೇ ಓಂದ್ ವೇಗಮಾ ಓಡಿಚ್ಚೆ. ಎನಕ್ ಸವಾರೀತೇ ಅಭ್ಯಾಸು ತಪ್ಪೀಂದಾಲೂ ಅದ್ ನಲ್ಲೀ ಕುದುರ. ಸ್ವಲ್ಪೂ ಪೋದೇಲೆ ಎನಕೂ ಅತ್ತಕ್ಕೂ ಸ್ನೇಹೂ ಬೆಶ್ಚದ್. ಆಯಾಸತಯೂ ಗಮನಿಯಾದೆ ಶರೀರತಯೂ ಡೊಂಕಿಯಾದೆ ಅದ್ ನಾಗಾಲೋಟತಾ ಪೋಟದ್. ಎನಕ್ ತೆರಿಂಜಿಂದ, ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಆಯಿಂದಪೊ ಸಾರ್ಥತ್ತೇ ಪಿನ್ನ ಓರೇ ಪ್ರಯಾಣಿಕ ಸಮುದಾಯತ್ತೇ ಓಡೆ ಅದತ್ಥನಿಯೋ ವಾರಿ ಪೋಯಿಟ್ ವಂದಿಂದ ವಳಿ. ಆ್ಡಭಾಗತುಳ್ಳೆ ಅಂಗಂಗೆ ಕಾಣಿಚ್ಚಿಕರ ಭಳತ್ತ ವರ್ಣತ್ತೇ ನರ್ಮದಾ ನದಿ. ವಲತಕ್ಕ್ ಕೆಲವ್ ಕಡೇಲೆ ಕೊಲ್ಲ ಕಳನಿ ತೋಟಂಗ. ಒಳಿಂಜಂತೆ ಕಾಡಹ. ಆ್ಂಗೂ ಕಳ್ಳಾ ತಡಂಜಿಲ್ಲಹೀನ. ರಾತ್ರೀಪೋದೇಕ್ ಊರಾ ತಲಪೀನೆ. ನಗರತ್ತೇ ಮುಖ್ಯದ್ವಾರತುಳ್ಳೆ ಭಟಾಳಕ್ಕ್, ಜಯಸಿಂಹು ಕುಡತಿಂದ ಮಥುರಾ ನಗರತ್ತೇ ಕುರುಪತ್ತೇ ರಹದಾರೀಯಾ ಕಾಟಿ ಉಳ್ಳಕ್ಕ್ ಪೋಯಿಟ್ ರಾತ್ರಿ ಧರ್ಮಶಾಲೇಲಿಂದೆ. ವಡಿಚಾಲಾ ಓಂದಮೇಲೆ ವಳವ್ ಆ್ಣ್ಣಿಯಕ್ಕ್ ಪರಪಟ್ಟದ್. ಪತ್ತ್‌ವರ್ಷೂ ಕಳಿಂಜಿಂದಾಲೂ ಒತ್ತರಂಡ್ ಒತ್ತರು ಗುರುತಿಯಾದೇ ಇಕ್ಕಲ್ಲ. ಆ್ಂತೀಕ್ ಪೋಯಿಂದ, ಓ ಪಣ್ಣೀನ ಆ್ಣ್ಣರ ಪ್ರಶ್ನೇಕ್ ಆ್ತ್ತಿಯಾನೂ ಚೊಲ್ಲಲಾಂ. ನಿಜತಯೇ ಚೊಲ್ಲಲಾಂ. ಆನಾಕ ಎಂದೆ ಹಾಂಬಡಿಯಾ ರಾಜಂದೆ ಕಾಮದಾಸಿಯಾಯಿಟ್, ಆರೂ ವಾಯುಟ್ಟ್ ಕೋಳಂದಾಲೂ ಅಫಾಡೆ ಮೊಖತುಳ್ಳೆ ಸುಳಿಂಜ್ ಉಳ್ಳಕ್ಕ್ ಶೇರರ ಗೆರೆಹೀಳಣ್ಣಮೇ ಎನಕ್ ಅರ್ಥಮಾಯಿಟ್ ವಳವಹಂದ್ ಆ್ಣ್ಣಿಚ್ಚಿದ್. ಇಂದೆ ಊರಕ್ಕ್ ಆ್ತ್ತಕ್ಕ್ ವಂದೆ? ಇತ್ತಾ ಪರೀಕ್ಷಿಯಾದೇ ಇಂದಾಕ ಓದಾಹುಂ? ಆ್ಣ್ಣಿಯಕ್ಕ್ ಪರಪಟ್ಟದ್. ಓಂದ್ ಸ್ನಾನಾದಿಹೀಳಕ್ಕ್ ಪುಳೇತೀರತಕ್ಕ್ ಪೋನೆ. ಈಜಕ್ಕ್ ವಂದಿಂದ ರಂಡ್ ಯುವಕಾಡೆ ಜೊತೇಕ್ ವಾರ್ಥೇ ವಾಂಗಿ ಸ್ವಲ್ಪೂ ಸಲಿಗೇ ವಳತೀನ ಮೇಲೆ, 'ಚತ್ತ ಮಹಾರಾಜಾಳಕ್ಕ್ ಪುನಃ ಜೀವೂ ವಂದಾಂಗೋ ನಿಜಮಾ?' ಆ್ಂಡೆ.

'ಪುನಃ ಜೀವಮೂ ವಂದ್. ಇನ್ನೊರು ಪ್ರಾಯಮೂ ವಂದ್,' ಒತ್ತುಂ ಚೊಲ್ಲೀನ.

'ಓದ್ ಅಪ್ಪಡಿ ಆ್ಂಡಾಕ?'

'ಮುದಲು ಪಹಲೆಲ್ಲ ರಾಜ್ಯಡಳಿತು ರಾತ್ರಿ ಅಂತಃಪುರು ಆ್ಂಟ್ ಕ್ರಮು ಇಂದ್. ಇಪ್ಪೊ ವಡಿಚಾಲ ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ಸಾಯಂಕಾಲು ಎಲ್ಲಾ ಅಂತಃಪುರಮೇ.'

'ಅಪ್ಪಡಿಯಾನಾಕ ರಾಜ್ಯಾಡಳಿತತ್ತೇ ಗತಿ?'

'ಫೆರೀರಾಣಿ ತೇಜೇಶ್ವರೀದೇವಿ ಆಡಳಿತತಾ ತಂದೆ ಮುಷ್ಟೀಕ್ ಆ್ಳತಕಾಂಡರಾಡಾಳಾಂಗೊ. ತಂದೆ ಪರಂದ ಹಾತಣ್ಣು ಒತ್ತೂಂ ನುರಿಂಜ ಅಧಿಕಾರೀಯ ಅಳಿವಿಚ್ಚಿಕಿಂಡ್ ರಾಜನಕ್ಕ್ ನಿಷ್ಠೇಣ್ಣೂ ಇಂದ ಅಮಾತ್ಯಾಡೆ ಅಧಿಕಾರತಾ ಕಮ್ಮೀಪಣ್ಣಾಂಡರಾಡಾಳಾಂಗೊ' ಆ್ಂಣ.

ಅತ್ಥನೇಂದುಳ್ಳೆ ಇನ್ನೊತ್ತು ಈಜಗಾರು, 'ಏಯ್, ಎಲ್ಲಾತಯೂ ಕಣ್ಣುಳ್ಳೆ ಕಂಡವನಾ ಪೋಲೆ ವಾರ್ಥೊಲ್ಲವಾಣ. ರಾಜ ಪ್ರಸಂಗತಾ ವಾರ್ಥೊಲ್ಲಕ್ಕಹದ್ ಅ಼ಣ್ಣರ ವಿವೇಚನಾ ಇಲ್ಲ. ಗುಪ್ತಚರಾ ಪರೀಕ್ಷೇಪಣ್ಣಕ್ಕ್ ಅ಼ಂಟೇ ಇಪ್ಪಡಿ ವಾರ್ಥೇ ವಾಂಗಿ ಉನ್ನಾ ಕಾರಾಗೃಹತಕ್ಕ್ ಪೋಟಾಕ ಓ ಪಣ್ಣಡ?' ಅ಼ಂಟ್ ಗದರಿಚ್ಚಾಂ. ಎಂದೆ ಕುಟ್ಟೆ ವಾರ್ಥೊಲ್ಲೀಂದವಂದೆ ಮೊಖತ್ತೇ ಕಾಂತಿ ಇಳಿಂಜಿದ್. ನಾ ಗುಪ್ತಚರನಂಡ್, ನಿಜಮಾಯಿಟೂ ಪರದೇಶತ್ತೇ ಯಾತ್ರಿಕು ಅ಼ಂಟ್ ಆಶ್ವಾಸನೇ ಕುಡತಮೇಲೆ ಅಘಿಯಾ ರಂಡ್‌ಪೇರೂ ಈಜುಳಂದಹೀನ. ನೀರತ್ತೇ ಮಧ್ಯೇ ಅದೋದ್ ವಾರ್ಥೊಲ್ಲಿಕಿಂಡಹೀನಯೋ ಬೇಗೂ ದಡತಕ್ಕ್ ವಂದ್ ಒಡಂಬಾ ತಿಕ್ಕಿಂಡ್ ಬಟ್ಟೇ ಇಟ್ಟಕಂಡ್ ಪರಪಟ್ಟ್ ಪೋಚಹೀನ.

ಮಹಾರಾಣಿಯಾನ ತೇಜೇಶ್ವರೀದೇವಿ ಎನಕ್ ಪರಿಚಯತ್ತೇವೆ. ಅವಡೆ ಕನ್ನಾಲಮಾಯಿಟ್ ಇಂದೆ ಊರಕ್ಕ್ ವಂದ ಪುದಿಶ್ಶುಳ್ಳೆ ಅಮರುಕು ಎನ್ನಾ ತಂದೆ ಆತ್ಮೀಯನಾನ ಸ್ನೇಹಿತು ಅ಼ಂಟ್ ಪರಿಚಯತಾ ಪಣ್ಣೀಕುಡತಿನ್ನ. ಅತ್ಥೀಮೇಲೂ ಅ಼ತ್ಥನಿರ್ಯೋ ನಾ ಅವಡೆ ಕೈಯುಳ್ಳೆ ವಾರ್ಥೊಲ್ಲೀರಾಣಿ. ನಾ ಅ಼ಪ್ಪೋ ಪೋನಾಲೂ ತಟ್ಟೇಭರ್ತೀ ಪಳಂಗ ವೆಲ್ಲು ದ್ರಾಕ್ಷಿ ಬಾದಾಮಿಹೀಳ ಕುಡಾಂಡಿಂದ. ಪಂಡಿತಾಳೇ ಅ಼ಂಟ್ ಗೌರವತಣ್ಣು ಸಂಬೋಧಿಚ್ಚಿ ಸಂಸ್ಕೃತವ್ಯಾಕರಣತಕ್ಕ್ ಸಂಬಂಧಿಚ್ಚ ಅ಼ದಾನೂ ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೋಳಾಂಡಿಂದ. ಒರುನಾ ವಿನೋದತಕ್ಕ್ ಭಾವೀ ಪ್ರಧಾನಿಹ ಅ಼ಂಟೂ ಅಳಿಚಿಂದ. ಅಘಾಳ್ಳಿಘಾಳ್ಳಾ ವಿಚಾರಿಚ್ಚಿ ಊಹಾಪೋಹಂಗಳಾ ಕೋಟ್ ಗುಪ್ತಚರಾಡೆ ಸಂಶಯತಕ್ಕ್ ಶಿಕ್ಯರತಕ್ಕಣ್ಣು ಅವಳಿಯೇ ಕಂಡಾಕ ಖಚಿತಮಾನ ಅಂತರಂಗತ್ತೇ ಶುದ್ಧಿ ತೆರಿಯಂದ್ ಅ಼ಣ್ಣೆಚ್ಚಿದ್. ಒರೂ ಶುದ್ಧೀಕಾಹಾ ಅ಼ಂಡ್, ಇಂದೆ ಊರಕ್ಕ್ ವಂದ್ ಅಪರಿಚಿತನಾಯಿಟೇ ದಿನತಾ ಕಳಿಯರದ್ ಎನಕೇ ಕಷ್ಟಮಾಚಿ. ಅಂಡೇ ಅಪರಾಹ್ನು ಅರಮನೇತೇ ಪ್ರಾಕಾರತ್ತೇ ಪಶ್ಚಿಮದ್ವಾರತಕಡೇಕಿಕ್ಕರ ಅವಡೆ ಪ್ರಾಸಾದತಕ್ಕ್ ಪೋಯಿಟ್, 'ಇಂದೆ ಊರುಳ್ಳಿಂದ ಪಂಡಿತಯಜ್ಞಭಟ್ಟಾಡೆ ಪುಳ್ಳ ನಾಗಭಟ್ಟು ಅವಾ ಕಾಶೀಣ್ಣೂ ವಂದರಾಡ. ಮಹಾರಾಣೀ ಅವಳ ಕಾಣರ ಅಪೇಕ್ಷಾ ರಾಂದ್,' ಅ಼ಂಟ್ ಚೊಲ್ಲೀ ಉಟ್ಟುಟೆ. ಸ್ವಲ್ಪು ಪೋದೇಕೇ ಎನ್ನಾ ಉಳ್ಳಕ್ಕ್ ಅಳಿಚಿಕಿಂಡ್‌ಪೊಹಕ್ಕ್ ವಂದ ಘೆರೀ ಸೇವಕಿ ಸುಮಲತಾ ಗುರುತಾ ಪುಡಿಚ್ ಸಣ್ಣನಾ ಚಿರಿಚಿದ್. ಉಳ್ಳಕ್ಕ್ ಪೋನಮೇಲೆ ಮಹಾರಾಣೀ ಅವಳಕ್ಕೇ ಎನ್ನಾ ಗುರುತಿಯಕ್ಕ್ ಸ್ವಲ್ಪು ಪೋದಾಚಿ. ಅವೆ ಮೊದಲಕ್ಕಣ್ಣಮೂ ಒಡಂಬು ಹೆಂಬಿಕಿಂಡ್ ಸ್ಥೂಲೂ ಆಯಿರಾಡ. ಚೊವಿ ಮೂಕು ಕಳತ್ ಮಧ್ಯತೋಳು ಮೊಳಕ್ಕೈ ಸೊಂಟತಣ್ಣು ಏಕಕಾಲತುಳ್ಳೆ ಪ್ರಕಾಶತಾ ರಾಚರ ವಜ್ರವೈಡೂರ್ಯಂಗಳಾ ಮೆಟ್ಟೀನ ಭಂಗಾರತ್ತೇ ಆಭರಣಂಗ. ಕಾಲಂದುಗೇಕೂ ಭಳತ್ತ ವಜ್ರತ್ತೇ ಬೊಟ್ಟುಹಾ ಇಂದಹೀನ. ಚಿನ್ನತ್ತೇ ಝರೀತೇ ಅಂಚಿಕ್ಕರ ಚೀನಾಂಬರತ್ತೇ ಚೀರ. ನಾ, 'ಪಟ್ಟತರಾಣೀಕ್ ಶುಭಮಹಡ್. ಶುಭತರಮಾನ ಯೋಗತ್ತೇ ಲಕ್ಷಣಂಗಾ ಶೇರಾಂಡರಾನ್ನ,' ಅ಼ಂಡೆ.

'ಕಾಶೀಲೆ ಜ್ಯೋತಿಷ್ಯ ಶಾಸ್ತ್ರತಾ ಅಧ್ಯಯನೂ ಪಣ್ಣೀನವಾಡೆ ವಾರ್ಥಾ ನಿಜೂ ಆಯಿಟೇ ಅಹಣು. ಆಸೀನಾಳಹಂಗೊ,' ಅ಼ಂಟ್ ಪೀಠತಾ ಕಾಟೀನ. ಎನಕೂ ಅವಳಕ್ಕೂ ಪರಸ್ಪರಮಾನ ವಿಶ್ವಾಸು ಮಿಡಿಂಜಿದ್ ಅ಼ಂಟ್ ಪ್ರಥಮಸಂಭಾಷಣೇಲೇ ಎನಕ್ ಅ಼ಣ್ಣೆಚ್ಚಿದ್. ತಾನೂ ಪೀಠಾಸೀನಳಾನಮೇಲೆ ಕೋಟ, 'ಅ಼ಂಗಿಂದಿಹ್ಯೋ? ಅ಼ಂಗಣ್ಣು ವಂದಿಹ್ಯೋ?'

'ಅದೆಲ್ಲಾ ಘೆರೀ ಕಥ.'

'ಕಾಶೀತೇ ವಿದ್ವಲ್ಲೋಕು ಅತ್ಥನೊಂಡು ಆಕರ್ಷಿಚ್ಚುಡತಾ?'

'ಮಹಾರಾಣಿ, ಉಂಗಳಕ್ಕೊತ್ತರಕ್ಕ್ ಮಾತ್ರ್ರ ನಿಜಮಾನ ವಿಷಯತಾ ಚೊಲ್ಲಲಾಂ' ಅ಼ಂಟ್ ಉಳ್ಳ್‌ವಾಶಿಲಕಡೇಕ್ ಪಾರ್ತೆ.

'ನಾ ಒತ್ತರಕುಟ್ಟೆ ಸಮಾಲೋಚಿಯರಪೊ ಆರೂ ಹತ್ತಿರತಕ್ಕ್ ವರಲ್ಲಹೀನ. ಸೇವಕಿಹೀಳಕ್ಕೂ ನಿಯಮು ರಾಂದ್.'

'ಎನ್ನಾ ಮಹಾರಾಜಾ ಉಟ್ಟುಟಿಂದದ್ ಕಾಶೀಕ್ ಅ಼ಂಟಂಡ್. ಸಾರ್ಥತ್ತೇ ಅಂತರಂಗು ಬಹಿರಂಗತಾ ಕೂಲಂಕಶಮಾ ತೆರಿಂಜಿವರಕ್ಕ್. ಅ಼ತ್ಥನ ಮಾಸಮಾನಾಲೂ ಸರಿ, ಅ಼ತ್ಥನ ವರ್ಷಮಾನಾಲೂ ಸರಿ, ಸಮಸ್ತ ಭರತಖಂಡತ್ತೇ, ಭರತಖಂಡತ ಪರಂಬತ್ತೇ ವಾಣಿಜ್ಯಮರ್ಮಂಗಳಾ ತೆರಿಂಜಿ ವರರ ಆದೇಶತಾ ಪಣ್ಣೀ ಉಟ್ಟುಟಿಂದ.'

ಅವಡೆ ಬುದ್ಧಿ ಚುರುಕಾನ ಸೂಚನ ಅ್ರಣ್ಣರಹುಡಿ ಮಹಾರಾಣೀಂದೆ ಕಣ್ಣಹಾ ಚುರುಕಾಚಹೀನ. ತತ್‌ಕ್ಷಣು ಚೊಲ್ಲೀನ : 'ಮಿತ್ರಂದೆ ಹಾಂಬಡಿಯಾಡೆ ಮೇಲೆ ಕಣ್ಣುಳಂದದ್. ಉಂಗಳಾ ಸಾರ್ಥತ್ತೇ ಮರ್ಮತಾ ತೆರಿಯರ ನೆಪತಣ್ಣು ಪರಂಬೆ ಉಟ್ಟುಟ್ ಅವಳಾ ವಶೂಪಡಿತಿಕಿಂಣ, ಕಾಮುಕು.'

ಅಮರುಕು ಮಿತ್ರನಾನ ಎನಕ್ ಮಾತ್ರಮಂಡ್, ತಂದೆ ಹಾಂಬಡಿಯಾಳಕ್ಕೂ ಮೋಸೂ ಪಣ್ಣೀರಾಣ ಅ್ರಣ್ಣರ ಆಯಾಮು ಮುದಲಾವಾರಿ ತೆರಿಂಜಿದ್. ಅವಳೀ, 'ಪಂಡಿತಾಳೀ, ಉಂಗಡೆ ನೋವು ಎನಕ್ ಅರ್ಥಮಹಂದ್. ಕಾಮುಕನಾನ ರಾಜು ಉಂಗಡೆ ಹಾಂಬಡಿಯಾಳ ಲಪಟಾಯಿಚ್ಚಿಂದದ್ ಉಂಗಳಕ್ಕ್ ತೆರಿಂಜಿರಾಂದ್. ಆಂತಣ್ಣಮೇ ನಿಂಗ ಊರಕ್ಕ್ ತಿರಂಬೀ ವರಾದೇ ಪರದೇಶಿಯಾ ಒಳಿಂಜಿಹ್ಯೊ.' ಎಂದೆ ಮನಸ್ಸುಳ್ಳೆ ಯಾತನಾ ಹೆಂಬಿಕಿಂಡದ್. ಸಹಾನುಭೂತೀಣ್ಣು ಎಂದೆ ಮೊಖತಾ ಪಾರ್ತ ಅವೆ, 'ಚಿಂತೀವಾಣಿಹ್ಯೊ. ನಿಂಗಾ ಪರದೇಶಿಯಾ ಇಕ್ಕರ ಕಾಲು ಮುಡಿಂರ್ಝುಂಡ್ ವಂದರಾಂದ್. ತಪ್ಪಿತಸ್ಥಾಳಕ್ಕ್ ಶಿಕ್ಷಾ ಅಹರ ಕಾಲಮೂ ಸನ್ನಿಹಿತಮಾ ರಾಂದ್,' ಅ್ರಂಡಾ.

'ಮಹಾರಾಜಾಡೆ ಆರೋಗ್ಯ ಸರಿ ಇಲ್ಲಾ ಅ್ರಂಟ್ ಕೋಟೆ. ವೈದ್ಯಾ ಓ ಚೊಲ್ಲಡ?' ಅ್ರಂಡೆ.

'ಚತ್ತೇಪೋಯಿಂದ. ವೈದ್ಯಾ ಸಂಪೂರ್ಣಮಾ ವಿಶ್ರಾಂತಿ ವಂಕ್ಯಕ್ಕ್ ಚೊಲ್ಲೀರಾಡ. ರಾಜ್ಯಾಡಳಿತತಯೆಲ್ಲಾ ಎಂದಮೇಲೆ ಪೋಟ್ ಅವಾ ವಿಶ್ರಮಿಚ್ಚಿಕಾಂಡ್‌ರಾಡ. ಪಟ್ಟತರಾಣಿ ತೇಜೇಶ್ವರೀ ದೇವಿ ಅವಡೆ ಅನುಮತಿ ಇಲ್ಲಾದೆ ಆಡಳಿತತ್ತೇ ಒರು ಗುಲುಗಂಜಿಯೂ ಅಲ್ಲಾಡಲ್ಲ. ಎಲ್ಲಾ ಅಧಿಕಾರಿಹೀಳೂ ಅವಳಕ್ಕ್ ವಿಧೇಯಾಳಾ ಇಕ್ಕಣು ಅ್ರಂಟ್ ಮಹಾರಾಜಾ ಕಟ್ಟಪ್ಪಣೆ ಪಣ್ಣೀರಾಡ.'

'ಮುದಲಣ್ಣಮೂ ಉಂಗಳಕ್ಕಿಂದ ಆಡಳಿತಶಕ್ತಿ ವಿಚಕ್ಷಣೆಹ ಓರೇ ಆರಕ್ಕೂ ಇಂದಿಲ್ಲ. ಅ್ರತ್ಥನೆಯಾನಾಲೂ ಫೆರೀ ರಾಜಕುಲತುಳ್ಳೆ ಜನ್ಮೂ ಅ್ರಡತವೆ. ಇಂದೆ ರಾಜ್ಯು ಒಳಿಯಣಮಾನಾಕ ಉಂಗಳಣ್ಣು ಮಾತ್ರು ಸಾಧ್ಯು ಅ್ರಂಟ್ ಸ್ನಾನಘಟ್ಟತುಳ್ಳೆ ಜನಾ ವಾರ್ಥೊಲ್ಲಿಕ್ಯರತಾ ಇಂಡ್ ವಡಚಾಮು ತಾನೇ ಕೋಟೆ,' ಅ್ರಂಟ್ ಅವಳಾ ಮೆಚ್ಚಿಯರ ವಾರ್ಥೊಲ್ಲೀನೆ.

'ಆಮಾವಾ? ನಿಜಮಾಯಿಟೂ?' ಅ್ರಂಡಾ ಆಶ್ವಾಸನಾ ಶಿಕ್ಕೀನಹುಡಿ.

'ದೇಶತಾ ಉಟ್ಟಿಂದಾಕಲೂ ನಾ ಇಂದೆ ರಾಜ್ಯತ್ತೇ ನಿಷ್ಠಪ್ರಜ,' ಅ್ರಂಡೆ.

'ನಿಂಗಾ ಅ್ರತ್ತಕ್ಕ್ ದೇಶತ್ತೇ ಪರಂಬಿಕ್ಕಣು? ಇಪ್ಪೋ ತಿರಂಬೀ ವಂದರಾಡಿಹೀಳೆ, ಪುನಃ ಪೊಹವಾಣಿಹ್ಯೊ,' ಅ್ರಂಡಾ.

ಇದ್ ಮುದಲಾ ನಾ ಆನ ವಾರ್ಥಾಕಥಾ. ನಾ ಪ್ರತಿದಿನಮೂ ಅಪರಾಹ್ನ ಅವಳಾ ಕಾಣಾಂಡಿಂದೆ. ಎನ್ನಾ ಉಳ್ಳಕ್ಕ್ ಅಳಿಚಿಕಿಂಡ್ ಪೊಹಕ್ಕ್ ಸೇವಕಿಯಾನ ಸುಮಲತಾ ದ್ವಾರತುಳ್ಳೆ ಕಾತ್ ನಿಂಡಿರಾಂಡಿಂದದ್. ಸಂಭಾಷಣೇಲೆ ನಾ ರಾಣೀಯಾ ಪದೂ ತೆರಿಂಜಿ ಸ್ತುತಿಯಾಂಡಿಂದೆ. ಅವೆ ಇಲ್ಲಾದೇ ಇಂದಿಂದಾಕ ರಾಜ್ಯೂ ಕುಶ್ಚ್‌ಪೋಹಾಂಡಿಂದ್ ಅ್ರಂಟ್ ವಿವಿಧವರ್ಗತ್ತೇ ಪ್ರಜೆಹಾ ವಾರ್ಥೊಲ್ಲಿಕ್ಯಾಂಡರಾನ್ನ ಅ್ರಂಟ್ ಚೊಲ್ಲಾಂಡಿಂದೆ. ನಾಲಾ ನಾ(ಳ್) ಕೋಟೆ : 'ಮಹಾರಾಜಾ ಚತ್ತೇಪೋಯಿಂದಾಳಾಂಗೊ. ಅತ್ಥೀಮೇಲೆ ಜೀವು ತಿರಂಬೀ ವಂದಾಂಗೊ. ಅದೋದ್ ಅವಂದೆ ಜೀವಮೇ ತಿರಂಬೀ ವಂದೋ ಅಥವಾ ಓರೇ ಆಡೇದೋ ಪ್ರೇತು ಪೀಂಜಿಹಂಡರಾಂದೊ?'

'ಪ್ರೇತತ್ತೇ ವಿಷಯತಾ ನಾ ಕಾಣೆ. ಚತ್ತಿಂದ್ ನಿಜು. ಅ್ರತ್ಥನಿಯೋಪೋದೇಮೇಲೆ ಪುನಃ ಉಸಿರ್ ಶೇರೀತ್. ತಾಳೀ ಅ್ರಣ್ಣಾ ಮುಡಿಂಜ್ ಆರರ ಮುದಲು ಕೆಲವ್ ಕ್ಷಣಂಗಾ ಓರೀ ಎರಿಯರಹುಡಿ ಅವಾ ಅತ್ಥೀಮೇಲೆ ಅತಿಯಾಯಿಟ್ ಕಾಮಾಸಕ್ತಾಳಾಯಿರಾಡಾ. ಲಂಪಟತೇಲೆ ಅ್ರತ್ಥನೊರು ಮುಳಕೀಉಟರಾಡಾ ಅ್ರಂಡಾಕ ಅವಾ ಸಧ್ಯತುಳ್ಳೇ ಅತ್ತಣ್ಣಮೇ ಚಾವರದ್ ನಿಶ್ಚಯು. ವಡಿಚಾಲ ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ಸಾಯಂಕಾಲು ರಾತ್ರಿ ಇಪ್ಪಡಿ ಅಘಾಡೆ ಅತ್ಯಾವಸ್ಥೀಕ್ ಓರೀಕರ ಕಾಮಕೇಳೀತೇ ವಿವರಂಗಳಿಯೆಲ್ಲಾ ಸೇವಕಿಹಾ ಎನಕ್ ವರದೀ ಪಣ್ಣನ್ನ. ಓರೇ ಅಂತಃಪುರಂಗಳುಳ್ಳೆ ಕಾರ್ಯೂ ಪಣ್ಣರ ದಾಸಿಹೀಳೆಲ್ಲಾ ಎನಕ್ ವಿಧೇಯಾಳಾ ರಾನ್ನ. ಪ್ರತಿಯೊರು ಸೂಕ್ಷ್ಮವಿವರಮೂ ಎಂದೆ ಕಾದಕ್ಕ್ ಉಳಂದ್.'

'ಉಂಗಳತ್ಥಾ ಸುಂದರಿಯಾನ ಪಟ್ಟತರಾಣೀಯಾ ಉಟ್ಟ್ ಇನ್ನತ್ಥಾ ಕಾಮಕೇಳಿ ಅವಂದೇದ್?' ನಾ ಆಶ್ಚರ್ಯತಯೂ ಅಪನಂಬಿಕೇಯೂ ಸೂಚಿಚ್ಚೆ.

'ನಿಂಗಾ ಇಪ್ಪಡಿ ಅಣ್ಣಡಿಹ್ಯೊ!' ಆ್ಥಂಡ ಅವೆ ವಾರ್ಥಾ ತೆರಿಯಾದೇ ಸೊಸ್ತಮಾನ. ಅವಡೆ ತುಟಿಹ ಸೊಸ್ತಮಾ ಚಲಿಪಿಯಾಂಡಿಂದಹೀನ. ಅತ್ಥೀಮೇಲೆ ಬಿಕ್ಕೀ ಬಿಕ್ಕೀ ಆ್ಥಳಕ್ ಮುದಲಿಟ್ಟ.

'ಮಹಾರಾಣಿ, ಸಮಾಧಾನು ಪಣ್ಣಿಕ್ಯಂಗೊ. ಓದಿಂದಾಲೂ ಎನಕ್ ಚೊಲ್ಲುಂಗೊ. ಪ್ರತಿಯೊರು ಕಷ್ಟತಕ್ಕೂ ಪರಿಹಾರು ರಾಂದ್,' ಆ್ಥಂಟ್ ನಾ ಸಾಂತ್ವನೂ ಪಣ್ಣೀನೆ. 'ಎನ್ನಾ ನಿಂಗಾ ಸುಂದರಿ ಆ್ಥಂಡಿಹ್ಯೊ. ಓರೇ ಆ್ಥಂದೆ ಪುರುಷನೂ ಇದವರೀಕ್ ಅಪ್ಪಡಿ ಆ್ಥಂಡಿಂದಿಲ್ಲ. ಆ್ಥಣ್ಣರ ಸಲಿಗೆಯಹಡ್ ಧೈರ್ಯಮಹಡ್ ಇಂದಿಲ್ಲ. ದಾಸಿಹೀಳೋದೋ ಎಂದೆ ಸೌಂದರ್ಯತಾ ಸ್ತುತಿಚ್ಚಿ ಅಲಂಕರಿಯನ್ನ. ಆನಾಕ ಅಮರುಕು ಎಂದೆ ಶಯ್ಯೇಕ್ ವಂದ್ ಆ್ಥಂಜ್ ವರ್ಷಮಾಚಿ. ಕನ್ನಾಲಮಾನ ಪುದಿಶ್ಯುಳ್ಳೆ ಎಂದೆ ಸೌಂದರ್ಯತಾ ಎಂದೆ ಮುಂತೀಲೆ ಸ್ತುತಿಯಾಂಡಿಂನ್ನ. ರಂಡ್ ಪಶ್ಯಾಳಾ ಪೆತ್ತಮೇಲೆ ಇನ್ನೊತ್ತೀಯಾ ಕೊಳಂನ್ನ. ಶಯ್ಯೇಯ ಪೂರ್ತಿ ಉಟ್ಟಿಲ್ಲಾಂ. ಇಪ್ಪೋ ಇಕ್ಕರವೇ ಆ್ಥಂಜಾವೆ. ಪೂರ್ತೀ ಅರಳೀನ ಇಂದೆ ಪುಷ್ಪತುಳ್ಳೆ ಆ್ಥಂದೆ ಪರಿಮಳು ಕಾಣಣು ಸದಾ ಪುದುಪುದ ಮೊಗ್ಗಹೀಳಾ ಮೂಸರ ಅವನಕ್ಕ್? ಅವನಕ್ಕ್ ಮುದಲಾ ಹಾಂಬಡಿಯಾಳಾಯಿಟ್ ನಿಶ್ಚಯಮಾನಪೊ ಪಟ್ಟತರಾಣಿ ಅಹಡ, ಸಿಂಹಾಸನತುಳ್ಳೆ ರಾಜಂದೆ ಕುಟ್ಟೆ ಉಕ್ಕಾಕರ ಭಾಗ್ಯೂ ಉಂದೇದ್, ಓರೇ ಆರಕ್ಕೂ ಇಲ್ಲಾವದ್ ಆ್ಥಂಟ್ ತೋಪನಾಡೆ ಹಾತುಳ್ಳೆ ಹೊಗಳೀಂದ. ಪಟ್ಟತರಾಣೀಂದೆ ಭಾಗ್ಯು ಎನಕ್ ಅಪ್ಪೋ ಅರ್ಥಮಾಚಿಲ್ಲ. ಅಧಿಕಾರು ಉಂಡು, ಸಿಂಹಾಸನತುಳ್ಳೆ ಪಾಲಾ ವಂಕ್ಯರ ವೈಭವು ಉಂಡು, ರಾಜಶೋಭೇತೇ ವಜ್ರವೈಡೂರ್ಯಂಗಡೆ ಆಭರಣಂಗಾ ಉಂಡು. ಅತ್ಥನಿಯೆ. ಓರೊತ್ತುಂ ಪುರುಷಂದೆಕುಟ್ಟೆ ವಾರ್ಥೊಲ್ಲರ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಮೂ ಇಲ್ಲ. ವಸಂತಭವನತುಳ್ಳೆ ಮಹಾರಾಜೂ ಆಡರ ಕಾಮಕೇಳಿಹೀಡೆ ವರದಿಹೀಳ ಪ್ರತಿದಿನಮೂ ಕೋಟಕಂಡ್ ಹಂಸತೂಲಿಕಾಶಯ್ಯೇಲೆ ಒಂಟಿಯಾ ತುಂಕ್ಯಣು. ಅಕಸ್ಮಾತ್ ಅಪೂರ್ವತಕ್ಕ್ ಅವ್ಯುಂ ವಂದ್ ಜೊತೇಲೆ ತುಂಕಿಂಡಾಕ ಪರಂಬೆ ಆನ ಆಯಾಸತಾ ಪರಿಹಾರುಪಣ್ಣಿಕ್ಯರಾಂ ಗೊರಕೆ ಹೊಡಿಂಝುಂಡ್.' ಅಂಡವೆ ತಾಂ ಸಂಯಮೂ ಮೀರೀ ವಾರ್ಥೊಲ್ಲೀನೆ ಆ್ಥಣ್ಣರಹುಡಿ ತುಟಿ ಕಡಿಚಿಕಿಂಡಾ. ಅತ್ಥೀಮೇಲೆ ನೆಲತೆಯೇ ಪಾತಕಂಡ್ ಉಕ್ಕಾಕಂಡುಟಾ. ಸ್ವಲ್ಪು ಪೋದಾನಮೇಲೆ, 'ಆಡೆ ಮುಂತೀಲೂ ನಾ ಇಂದೆ ವಾರ್ಥೆಹೀಳಾ ಆಡೀಂದಿಲ್ಲೆ. ಅಳಲಾ ತೋಡಿಕಿಂಡಿಂದಿಲ್ಲೆ. ಕಣ್ಣುಳ್ಳೆ ನೀರಾ ಪೋಟಿಂದಿಲ್ಲೆ. ಸದಾ ಸಂತೃಪ್ತೆಯಾನ ಪಟ್ಟತರಾಣೀಪೋಲೆ ಕಾಟಿಕ್ಯಾಂಡಿಂದೆ. ಉಂಗಡೆ ಮುಂತೀಲೆ ಓಕ್ ಇಂದೆ ವಾರ್ಥೆಹಾ ವಂದಹೀನಯೋ, ಆ್ಥತ್ತಕ್ಕಿಪ್ಪಡಿ ಆ್ಥಳಂದೇನೋ ಎನಕೇ ತೆರಿಯಾದ್' ಆ್ಥಂಡ. ಇಪ್ಪದೂ ಕಳತಾ ಆ್ಥಡತ್ ಎಂದೆ ಮೊಖತಾ ಪಾತಿಲ್ಲ.

ಪಿತ್ತಾನಾ ನಾ ಅವಳಾ ಪಾಕಕ್ಕ್ ಪೋಚಿಲ್ಲೆ. ಮಹಾರಾಜನಕ್ಕ್ ತಿರಂಬೀ ವಂದ ಜೀವು ಅವಂದೇದಂಡ್ ಆ್ಥಣ್ಣರ ವಿಷಯಮಾ ಎನ್ನುಳ್ಳೆ ಅನುಮಾನು ವಳಂಜದ್. ಇಂದೆ ಊರಾ ಉಟ್ಟ್ ಮಾಹಿಷ್ಮತೀಕ್ ತಿರಂಬೀ ಪೊಹವಾ ಆ್ಥಣ್ಣರ ಆಲೋಚನಾ ವಂದ್. ಆನಾಲೂ ಇನ್ನತ್ಥನ ಪ್ರಮಾಣು ಶಿಕ್ಕೀನಾಕ ಶಿಕ್ಕಹಡ್ ಆ್ಥಂಟ್ ಪರಪಟ್ಟಿಲ್ಲೆ. ಅತ್ಥನೇಂದುಳ್ಳೆ ನಾ ಧರ್ಮಶಾಲೇಯಾ ಉಟ್ಟ್ ಅರಮನೇತೇ ಅತಿಥಿಗೃಹತುಳ್ಳೆ ಇರಾಂಡಿಂದೆ. ಮಹಾರಾಣಿಯೇ ಇಂದೆ ವ್ಯವಸ್ಥೀ ಪಣ್ಣೀಂದ. ರಂಡಾ ನಾ ದಾಸಿ ಸುಮಲತೇಯೇ ನಾ ಇಕ್ಕರಕಡೇಕ್ ವಂದ್ ಮಹಾರಾಣೀಯಾ ವಂದ್ ಪಾಕಣು ಆ್ಥಣ್ಣರ ಸಂದೇಶತಾ ತಲಪಿಚ್ಚಿದ್. ಮಧ್ಯಾಹ್ನಾನಂತರು ನಾ ಅವಳಾ ಪ್ರತಿದಿನಮೂ ಕಾಣಾಂಡಿಂದ ಕುಚ್ಚುಳ್ಳಕ್ಕ್ ಪೋನೆ. 'ನೇತತ್ತಕ್ಕ್ ವಂದಿಲ್ಲಿಹ್ಯೊ? ಬೇಜಾರಾಚಾ?' ಆ್ಥಂಟ್ ಅವೆ ಸ್ವಾಗತಿಚ್ಚ. ಉಳ್ಳಣ್ಣು ಅವೆ ಪ್ರವೇಶಿಯರ ವಾಶಿಲ್ ಮುಚ್ಚೀಂದ್. ನಾ ಪ್ರವೇಶಿಚ್ಚ ವಾಶಿಲಾ ಅವಳೇ ವಂದ್ ಮುಚ್ಚೀನ. 'ತೀರಾ ಗುಪ್ತಮಾನ ಸಮಾಲೋಚನೇ ಪಣ್ಣರಪೊ ವಾಶಿಲಾ ಮುಚ್ಚರ ಕ್ರಮು ಉಂಡು.' ಆ್ಥಂಟ್ ಚೊಲ್ಲೀನ ಅವೆ ಎಂದ್ ಬಡೆ ವಂದ್ ನಿಂಡ. ಎನಕ್ ಅರ್ಥಮಾಚಿ. ಒರು ನಿಮಿಷು ನೆಲತಾ ಪಾರಾಂಡಿಂದ ಅವೆ ಕಳತಾ ಆ್ಥಡತ್ ಎಂದೆ ಮೊಖತಾ ಪಾತ್ ನೇರಮಾ ವಾರ್ಥೊಲ್ಲೀನ : 'ಪಂಡಿತಾಳೇ, ಚುತ್ತೀಬಳಸರ ವಾರ್ಥಾ ವಾಣ. ಮುನ್ನೇತ್ ಉಂಗಡೆಕುಟ್ಟೆ ವಾರ್ಥೊಲ್ಲರಪೊ ಎನಕತ್ತಕ್ಕ್ ಅಪ್ಪಡಿ ತಡೆಯಕ್ಕಹಾದ ಆ್ಥಳು ವಂದದ್ ಆ್ಥಣ್ಣರದ್ ಅತ್ಥೀಮೇಲೆ ಅರ್ಥಮಾಚಿ. ಉಂಗಳಕ್ಕೂ ಆಯಿರಾಂದ್.

ನೇತ್ ನಿಂಗಾ ವರಾದೇ ಇಂದಿಂದೇ ಅತ್ತ್‌ಕ್ಕ್ ಸಾಕ್ಷಿ. ಎಂದೆ ಕೈಯಾ ತೂಣೀ ಪಾರಂಗೊ,' ಅ್ರಂಟ್ ತಂದೆ ಕೈಯಾ ನೀಟೀನ. ನಾ ಕೈಯಾ ಪುಡಿಚಿಲ್ಲೆ. ನಾಡಿಸ್ಥಳತಾ ಪುಡಿಚೆ. ಜ್ವರೂ ವಂದಹುಡಿ ಶಾಖೂ ಓರೀಂದ್. ನಾಡೀತೇ ಮಿಡಿತು ನಾಗಾಲೋಟು ಪೋಡಾಂಡಿಂದ್. 'ನಿಂಗಾ ಇಂದೆ ರಾಜ್ಯತ್ತೇ ಮಹಾಮಾತ್ಯಾ ಅಹಣು. ಪ್ರತಿದಿನಮೂ ನಂಬಾ ಸಮಾಲೋಚನೇಕ್ ಅ್ರಂಟ್ ಸಂಧಿಯಣು. ಮುಂತೀಲೆ ಎಂದೆ ಘೇರೀಪುಳ್ಳ ಸಿಂಹಾಸನತಾ ಓರೀನಾಲೂ ಎಂದೆ ಅಧಿಕಾರು ಮೊಟಕಹಕ್ಕುಡಲ್ಲೆ[1]. ನಂಬಾ ರಂಡ್‌ಪೇರತ್ತೇ ಸಮಾಲೋಚನಾ ನಿಲ್ಲರದಿಲ್ಲ. ನಾ ಎಲ್ಲಾತಯೂ ಯೋಚಿಚ್ಚಿರಾಣಿ. ಮಹಾರಾಜಂದೆ ಅ್ರಣ್ಣ ಕೆಲವೇ ದಿನಂಗಳುಳ್ಳೆ ತೀರಂದ್. ಅವ್ರುಂ ಪಳಿಚಾಲೂ ನಾ ಇನ್ನಮೇಲೆ ಅಧಿಕಾರತಾ ಉಟ್ಟಕುಡಲ್ಲೆ. ನಂಬಾ ಪ್ರತಿದಿನಮೂ ಸಂಧಿಯಕ್ಕ್ ಅ್ರಂದೆ ಅ್ರಡ್ಡಿಯೂ ಇಕ್ಕಲ್ಲ.'

ನಾ ಸೊಸ್ತಮಾ ನಿಂಡಿಂದೆ. ಮನಸ್ಸ್ ಗೊಂದಲತಕ್ಕ್ ಶಿಕ್ಕೀಂದ್. ಭಯಮೂ ಅಹಾಂಡಿಂದ್. 'ಅ್ರತ್ತ್‌ಕ್ಕ್ ಕಂಭತಾಪೋಲೆ ನಿಂಡಿಹ್ಯೊ?' ಅವೆ ಕೋಟ. ಅತ್ಥೀಮೇಲೆ ಎಂದೆ ಕೈಯಾ ಪುಡಿಚಿಕಿಂಡ. ಕೆಲವ್ ಕ್ಷಣಂಗಡೆ ಮೇಲೆ, 'ಉಂಗಡೆ ಕೈ ಕುಳೀರಕಾ ರಾಂದ್. ನಾ ಒತ್ತೀಯೇ ಓದ್ ಜ್ವರತಣ್ಣು ಪರಿತಪಿಯಾಂಡಿಕ್ಕರವೆ?' ಅ್ರಂಡಾ. ಅವಡೆ ಧ್ವನೀಲೆ ಕೋಪು ಇಂದದ್. ಇತ್ಥಾ ಸ್ಥಿತೀಲಿಕ್ಕರ ಪೊಂಢಾಟೀಯ ನಿರಾಕರಿಯರದ್ ಅಪಾಯು ಅ್ರಂಟ್ ನಾ ಕೋಟಿಂದ ವಾರ್ಥಾ ಸ್ಮರಣೇಕ್ ವಂದ್.

'ಮಹಾರಾಣಿ, ಎನಕ್ ಒರು ದಿನತ್ತೇ ಅವಕಾಶೂ ಕುಡಂಗೊ,' ಅ್ರಂಟ್ ತೊದಲೀನೆ.

'ಚುಟ್ಟ್ ಯರಿಂಯಾಂಡಿಕ್ಕಚ್ಚೆ ನೀರಾ ಅ್ರಟ್ಟಕ್ಕ್ ಒರುನಾಳೇತೇ ಕಾಲಾವಕಾಶತಾ ಕುಡಂಗೊ ಅ್ರಣ್ಣಾಂಡರಾಡಿಹ್ಯೊ.' ಅ್ರಂಡಾ.

'ನಿಂಗಾ ಮಹಾರಾಣಿ, ನಾ ಸಾಮಾನ್ಯನಾನ ಪ್ರಜ. ಮನಸ್ಸಾ ಹೊಂದಿಚ್ಚಿಕಕ್ಕ್ ಒರು ನಾಳಾನೂ ಸಮಯು ಓಣು,' ಅ್ರಂಡೆ.

'ಇಂದೆ ಆಭರಣಂಗಾ ಉಂಗಳಕ್ಕ್ ಅ್ರಡ್ಡಿ ಅ್ರಣ್ಣಿಚ್ಚಾಕ ಅಫಿಳಿಯೆಲ್ಲಾ ಕಿತ್ತೆಶಿಯಣಿ,' ಅ್ರಂಟ್ ಅವೆ ತಂದೆ ಕಳತತ್ತೇ ಸರಂಗಳಕ್ಕ್ ಕೈಯಾ ಪೋಟ.

'ಆಭರಣಂಗಳಾ ವಾಂಗೀನಾಲೂ ನಿಂಗಾ ಮಹಾರಾಣಿಯೇ. ಉಂಗಳುಳ್ಳೆ ಇಂದೆ ಭಾವನಾ ವಂದಿಂದ್ ಎಂದೆ ಸೌಭಾಗ್ಯು. ಉಂಗಡೆ ಸೇವೇ ಪಣ್ಣರತಕ್ಕಣ್ಣಮೂ ಹೆಚ್ಚಾನ ಸೌಭಾಗ್ಯು ಅ್ರದುಂಡು? ಆನಾಲೂ ಸಾಮಾನ್ಯನಾನವ್ರುಂ ಮಹಾರಾಣೀಯಾ ಸಮೀಪಿಯರ ಮನಸ್ಸ್ ಅ್ರಣಿಯಹಕ್ಕ್ ಒರು ನಾಳಾನೂ ಓಣು,' ಅ್ರಂಟ್ ಎಂದೆ ಕೈಯಾ ಪುಡಿಚಿಂದ ಅವಡೆ ಕೈಯಾ ಹಿಸುಕೀನೆ. ಅವಡೆ ಮೊಖತುಳ್ಳೆ ಸಮಾಧಾನೂ ಕಂಡದ್.

ಅಂಡೇನೂ ಸಾಯಂಕಾಲಮೆಲ್ಲಾ ಮನಸ್ಸಕ್ಕ್ ವಿಚಿತ್ರಮಾನ ತುಷ್ಟಿ. ಎಂದೆ ಹಾಂಬಡಿಯಾಳಾ ಭೋಗಿಚ್ಚ ಇವಂದೆ ಹಾಂಬಡಿಯಾಳಾ ನಾನೂ ಭೋಗಿಯಣಿ ಅ್ರಣ್ಣರ ಪ್ರತೀಕಾರೂ ವಂಕ್ಯರ ತುಷ್ಟಿ. ವಿರಕಾ ಮುಚ್ಚೀ ಸರಿಪಡಿಚ್ಚಿಕರತ್ಥಾ ಸಮಾಧಾನು. ರಾತ್ರಿ ಚೂಡೀ ತುಂಕ್ಯರ ಪೋದೇಕ್ ಇದಂಡ್ ಪ್ರತೀಕಾರೂ ಪಣ್ಣರ ರೀತಿ. ತಾಮಸತಾ ತಾಮಸತಣ್ಣು ಹೊಡಿಂಜಾಕ ಸತ್ತ್ವು ಮಥಿಪಿಯಲ್ಲ ಅ್ರಣ್ಣರ ಪ್ರಜ್ಞಾ ಪರಂದದ್. ಆನಾಕ ತೇಜೇಶ್ವರಿ ಪಶ್ಚ್ ಅಪೇಕ್ಷೀಪಟ್ಟ್ ವಂದ ಪೊಂಢಾಟಿ ಅ್ರಣ್ಣರ ಸಮರ್ಥನಾ ಪರಂದದ್. ಪಶಿ ಎನ್ನುಳ್ಳೂ ಕಾಣಿಚ್ಚಿಕಂಡದ್. ಮಹಾಮಾತ್ಯನಹರ ಸಾಧಕ ಬಾಧಕಂಗಳಾ ಮನಸ್ಸ್ ಯೋಚಿಚ್ಚಿದ್. ಇಡೀ ದೇಶತ್ತೇ ಚಿಂತೆಹೀಳಯೆಲ್ಲಾ ತಲೇಲೆ ಚುಮಂದ್ ಕುಗ್ಗರ ಕಾರ್ಯು ವಾಣ ಅ್ರಣ್ಣಿಚ್ಚಿದ್. ಮಹಾಮಾತ್ಯು ಅಹಡ್ ಉಡಹಡ್, ಒಲಿಂಜಿ ವಂದ ಭೋಗತಾ ತಿರಸ್ಕರಿಯಕ್ಕಹದ್ ಅ್ರಂಟ್ ಮನಸ್ಸ್ ವಾಲೀತ್. ಚಿನ್ನು ವಜ್ರು ವೈಡೂರ್ಯು ಚೀನಾಂಬರಂಗಡೆ ಉಳ್ಳತ್ತೇ ಅವಡೆ ದೇಹತಾ ಕಲ್ಪಿಚ್ಚಿಕಕ್ಕ್ ಪರಪಟ್ಟದ್. ಸ್ವಲ್ಪು ಪೋದೇಕ್ ಚಂದ್ರಿಕೆ ಮನಸ್ಸುಳ್ಳೆ ತೇಲೀ ವಂದಾ; ತೇಜೇಶ್ವರಿ ಮರೆಯಾಯುಟ್ ಅವೆ ಹೆಂಬಿಕಿಂಡ. ಅ್ರತ್ಥನಿಯೋ ಪೋದೇ ಮೇಲೆ, ಚಂದ್ರಿಕೇಯ ಉಟ್ಟ್ ಓರೇ ಆರುಳ್ಳೂ ನಾ ಭೋಗತಾ ಅನುಭವೀಮಾಟೆ ಅ್ರಣ್ಣರ ಪ್ರಜ್ಞಾ ಪರಂದದ್. ವಿಚಿತ್ರು ಅ್ರಣ್ಣಿಚ್ಚಿದ್. ಶರೀರ ಭೋಗತಕ್ಕ್ ಸಂಪೂರ್ಣಮಾ ವಿಮುಖಳಾನ ಅವಳಾ ಇತ್ಥನ

1 ಮೊಟಕ್ ಅಹಕ್ಕ್ ಉಡಲ್ಲೆ

ನಾಳೇ ಮೇಲೆ ಮನಸ್ಸ್ ಜ್ಞಾಪಿಚ್ಚಿಕಾಂಡರಾಂದ್. ಒಲಿಂಜಿ ವಂದಿಕ್ಕರ, ಕಿನಾವುಳ್ಳೂ ಶಿಕ್ಕರದ್ ಅಸಾಧ್ಯಮಾನ ಮಹಾರಾಣೀಲೆ ಮನಸ್ಸ್ ಪೊಹಾಂಡಕ್ಕಲ್ಲ ಅ಼ಣ್ಣರ ವಿಚಿತ್ರು. ಇಂದೆ ಊರುಳ್ಳೆ ಇಕ್ಕರದೇ ವಾಣ, ನಾಳೇಕ್ ವಡಿಚಾಲಾ ಓಂದ್ ಕುದುರೇ ಪತ್ತಿ ಮಾಹಿಷ್ಮತೀಕ್ ಪೋಯುಡವ? ಅ಼ಣ್ಣರ ಆಲೋಚನಾ ವಂದ್. ಆನಾಕ ನಾ ತೆರಿಯಣಮಾಂದ್ ಪೂರ್ತಿ ತೆರಿಂಜಿಕ್ಕಲ್ಲ ಅ಼ಂಟ್ ಅಂದೆ ಆಲೋಚನೇಯಾ ಅ಼ದಮೀ ವಚ್ಚೆ.

ಪಿತ್ತಾನಾ ಅದೇಪೋದೇಕ್ ಮಹಾರಾಣೀಯ ಕಂಡಪೊ 'ಮಹಾರಾಣೀ,' ಅ಼ಂಟ್ ವಾರ್ಥೀ ವಾಂಗೀನೇ. ನಂಬ ರಂಡೇ ಪೇರ್ ಇಕ್ಕರಪೋ ನಿಂಗಾ ಮಹಾರಾಣೀ ಅ಼ಣ್ಣಕೂಡಾದ್. ತೇಜೇಶ್ವರೀ ಅ಼ಣ್ಣಣು, ಅ಼ಂಟ್ ಅವೆ ಆಕ್ಷೇಪಿಚ್ಚ. 'ಅಹಡ್ ತೇಜೇಶ್ವರೀ, ನೇತೆಲ್ಲಾ ಆಲೋಚಿಚ್ಚೆ. ಜ್ಯೋತಿಷ್ಯಶಾಸ್ತ್ರತ ಪ್ರಕಾರು ಅಮರುಕು ಇನ್ನ್ ಹೆಚ್ಚ್ ದಿನು ಪಳೆಯರಾದಿಲ್ಲಾಂ ಅ಼ಂಟ್ ನಾ ಪತ್ತೇಪಣ್ಣೀರಾಣಿ. ಅವುಂ ಪಳಿಚಿಕ್ಕರಪೋದೇ ನಾನೂ ನೀನೂ ಶೇರಿ ಆರಕ್ಕಾನೂ ತೆರಿಂಜಿ ಗುಲ್ಲಾನಾಕ ಅ಼ರ್ಥನಿಯೋ ಕಷ್ಟಂಗ ಪರವನ್ನ. ಆಡಳಿತತುಳ್ಳೆ ಉನಕ್ ಅಹಾದ ಪಕ್ಷಮೂ ಇಕ್ಕಲಾಂ. ಅಫಿಯಾ ಇತ್ತಾ ಅಪಪ್ರಚಾರೂ ಪಣ್ಣಿ ಉನ್ನಾ ಮೆರೀಲಾಂ. ಇತ್ಥಾ ವಿಷಯತುಳ್ಳೆ ದಾಸಿಹೀಳಾ ಸಂಪೂರ್ಣಮಾ ನಂಬವಾಣ. ಅ಼ಂದೆ ಕಡೇಕೋಣಮಾನಾಲೂ ವಾರ್ಥೊಲ್ಲರ, ಉಂದೆ ಕೈಯಾ ಪುಡಿಚಿ ಆಣೇಪಣ್ಣಿ ಪರಂಬಕ್ಕ್ ಪೋಯಿಟ್ ಪಿಸಿವಾರ್ಥೀಲೆ ಚಾಡೀ ವಾರ್ಥೊಲ್ಲರ ಜನಂಗ ಅಫಿಯ. ಕೆಲವ್ ನಾ ಎಚ್ಚರಮಾ ಇಕ್ಕರದ್ ವಿಹಿತಮಂಡಾ? ಯೋಚಿಕಿ.'

ನೇತೇತೇ ಅ಼ತಿಜ್ವರು ಇಂಡೇನು ಇಳಿಂಜಿಂದ್. ಎಂದೆ ವಾರ್ಥೀಯ ಅವಳೂ ಆಲೋಚಿಚ್ಚ. ಹತ್ತಿರತಕ್ಕ್ ವಂದ್ ಎಂದೆ ಕೈಯಾ ಪುಡಿಚಿ ಹಿಸುಕಿ, 'ಕಾವಮ್ಮೊ. ಇತ್ಥಾ ಸಂಶಯು ಚೊವೀಕ್ ಉಳಂದ್ ಅಮರುಕನೇ ಎಚ್ಚೆತ್ತ್ ವಂದ್ ಅ಼ತ್ತಯಾನೂ ಪಣ್ಣೀನಾಲೂ ಪಣ್ಣರಾಂ,' ಅ಼ಂಟ್ ಎನ್ನೊತ್ತನಕ್ಕ್ ಮಾತ್ರು ಕೋಳರಹುಡಿ ಉಸುರೀನಾ.

ಓರೇತೇವಾಳ್ಳಕ್ಕ್ ಅನುಮಾನು ವರಕ್ಕಹದ್ ಅ಼ಂಟ್ ನಂಗಾ ಪ್ರತಿನಿತ್ಯಮೂ ಪಾರರತಾ ನಿಲ್ಲಿಚ್ಚು. ಮೂಡು ನಾಳೇಕೊರಕಾ ಭೇಟಿ ಆನಪೊ ಅಮರುಕ ರಾಜಂದೆ ಚರ್ಯೇತೇ ವರದೀಯ ಅವೆ ಎನಕ್ ಒಪ್ಪಿಯಾಂಡಿಂದ. ಅವಂದೆ ಚರ್ಯೀಲೆ ಅ಼ಂದೆ ವ್ಯತ್ಯಾಸಮೂ ಆಯಿಂದಿಲ್ಲ. ಅದೇ ಭೋಗಮಗ್ನತ.

ಒರು ನಾ ಅವೆ ಎನ್ನಾ ಕೋಟ : 'ಮಹಾಮಾತ್ಯಾಳಾನ ಮೇಲೆ ಉಂಗಡೆ ಹಾಂಬಡಿಯಾ ಶಾಲಿನೀಕ್ ಅ಼ಂದೆ ಶಿಕ್ಷೇ ಕುಡಕಣೂಂಟ್ ಆಲೋಚಿಚ್ಚಿರಾಡಿಹ್ಯೊ?'

'ನೀ ಅ಼ತ್ತಾ ಆಲೋಚಿಚ್ಚಿರಾಡಾ?' ಉತ್ತರೂ ಚೊಲ್ಲಾದೇ ನಾ ಪ್ರತಿಯಾ ಕೋಟೆ.

'ಅವಳಕ್ಕೂ ಅರ್ಥನಿಯೆ. ಒಳಿಂಜ ನಾಲ್ ಜನು ಎಂದೆ ಸವತಿಹೀಳಕ್ಕೂ ಅರ್ಥನಿಯೆ. ಜೀವನಪರ್ಯಂತು ನರಳರ ಶಿಕ್ಷೇ ಕುಡಣಿ.' ಅ಼ಂಡಾ.

'ಅ಼ತ್ತಕ್ಕರ್ಥನ ಕಾರಿಣ್ಯು?'

'ಎನಕ್ ಶೇರಣಮಾನತಾ ಎಂದೆ ಪತೀಣ್ಣು ಕಳ್ಚಿಂತಕ್ಕಾಯಿಟ್.'

'ಮಹಾರಾಜೂ ಅಪೇಕ್ಷಿಯಾದೇ ಅಫಿಯಾ ಅ಼ತ್ತಾ ಪಣ್ಣನ್ನ? ನೀ ಓರೊತ್ತು ಸ್ವತಂತ್ರನಾನ ರಾಜಂದೆ ಪೊಣ್ಣು. ಉಂದೆ ತೋಪನಾ ಸ್ವಂತಮಾನ ಇಚ್ಛೇಣ್ಣು ಕನ್ನಾಲೂ ಪಣ್ಣೀಕುಡತ, ಪೊಣ್ಣು ಪಟ್ಟತರಾಣಿ ಅಹಂದ್ ಅ಼ಂಟ್. ರಂಡಾ ಮೂಡಾ ನಾಲಾ ಅ಼ಂಜಾ ಹಾಂಬಡಿಯಾ ಅಹಕ್ಕ್ ಅ಼ಂದೆ ಸ್ವತಂತ್ರನಾನ ರಾಜು ಪೊಣ್ಣಾಕುಡರಾಂ? ಆಂತಣ್ಣು ಅಧೀನಾಳಾನ ಸಾಮಂತಾಡೆ ಪೊಣ್ಣ ಮಹಾರಾಜು ಕೋಟ್ ವಿವಾಹಮಾನ. ಇಲ್ಲ ಅ಼ಣ್ಣರ ಧೈರ್ಯು ಸಾಮಂತಾಳಕ್ಕಂಗೆ ರಾಂದ್? ಆಂತಣ್ಣು ಅಂದೆ ಪೊಣ್ಣುಪಶ್ಯಾಡೆ ಮೇಲೆ ನೀ ಕೋಪೂ ಪಣ್ಣಿಕ್ಯರದ್ ಸರಿಯಾ?'

'ಇಂತೀಕ್ ವಂದಫಿಯಾ ಎನಕ್ ವಿಧೇಯಾಳಾ ಇಕ್ಕಣಮಾ ಇಂದ್. ಅವಕಾಶೂ ಶಿಕ್ಕೀಂದೇ ಪೋರು ಮಹಾರಾಜನಾ ತಂದೆ ವಶೂಪಡಿತಿಕ್ಯಣು ಅ಼ಂಟ್ ಪ್ರತಿಯೊತ್ತಿಯೂ ಪ್ರಯತ್ನಿಯಡ. ಅಪ್ಪಡಿಯೇ, ಮಹಾರಾಜು

ಕೋಟಾಂ ಆ್ಹಂಟ್ ಶಾಲಿನಿ ಓಕ್ ಒಪ್ಪಿಕಿಂಡಿದ್? ನಾ ಹಾಮಣಿಯಾಂ ಇಕ್ಕರ ಗೃಹಿಣಿ ಆ್ಹಂಟ್ ಓಕ್ ಚೊಲ್ಲೀ ಉಟ್ಟುಟಿಲ್ಲ? ಮಹಾರಾಜಂದೆ ದಾಸಿ ಸುಸ್ಮಿತಾ ಎನಕ್ ಚೊಲ್ಲೀತ್, ಪ್ರಸ್ತಾಪತಾ ಕೋಟ ತಕ್ಷಣು ಶಾಲಿನಿ ಉಬ್ಬೀಪೋಚಾಂಗೊ.'

ಶಾಲಿನೀಯ ಮರವಕ್ಕ್ ನಾ ನಿಶ್ಚಯಿಚ್ಚಿಂದೆ. ತಂದೆ ಸವತಿಹೀಡೆ ವಿಷಯತುಳ್ಳೆ ಔದಾರ್ಯತಣ್ಣು ಇಕ್ಕರಹುಡಿ ಇಂದೆ ಪಟ್ಟತರಾಣೀಕ್ ಚೊಲ್ಲರ ವಾರ್ಥಾ ನಾಕತ್ತೇ ತುದೀಕ್ ವಂದ್. ಆನಾಕ ನಾ ಆ್ಹತ್ತಕ್ಕೂ ಆ್ಹಂಟಿಕ್ಯಕ್ಕಹದ್ ಆ್ಹಂಟ್ ಸೊಸ್ತಮಾನೆ.

ಒರುನಾ ಅರಮನೇತೇ ಅತಿಥಿಗೃಹತ್ತೇ ವಾಶಿಲುಳ್ಳೆ ನಿಂಡಿಂದೆ. ವೀತೀಲೆ ಒರು ಸಂನ್ಯಾಸಿ ಪೊಹಾಂಡಿನ್ನ. ಅಂಬಿದ್ ಮೀರೀನ ವಯಸ್ಸ್. ತಲೇಯೂ ಗಡ್ಡತಯೂ ಬೋಳಿಚ್ಚಿ ಕಾವಿ ಪೋಟಕಂಡಿಂನ್ನ. ಅಕಸ್ಮಾತ್ ಎಂದೆ ಕಡೇಕ್ ತಿರಂಬೀನ ಅವುಂ ಎನ್ನಯೇ ಪಾತಕಂಡ್ ನಿಡಹಂಡುಟಾಂ. ಎನಕ್ ಕುರುಪು ಪತ್ತೀತ್.

'ಮಾಹಿಷ್ಮತೀತೇ ಶಿವಾಲಯತಕ್ಕ್ ವರಾಂಡಿಂದವಾ ಆ್ಹಂಡಾ? ವಾಕ್ಯಾರ್ಥತುಳ್ಳೂ ಇರಾಂಡಿಂದಿಹ್ಯೊ.' ಆ್ಹಂಣ.

'ಪದ್ಮಪಾದಾ ಅವಾ,' ನಾ ಪೇರಾ ಚೊಲ್ಲೀನೆ. ಶಂಕರ ಯತಿಹೀಡೆ ಫೆರೀ ಶಿಷ್ಯಾ.

'ಇದೋದ್ ಇಂಗೆ ರಾಡಿಹ್ಯೊ?'

'ಎಂದೆ ಮೂಲತ್ತೇ ಊರು ಇದ್. ಸ್ವಂತತ್ತೇ ಕಾರ್ಯತಕ್ಕ್ ನಾಲ್ನಾಳೇ ಮಟ್ಟಕ್ಕ್ ವಂದರಾಣಿ.' ಆ್ಹಂಡವುಂ ಎಂದೆ ಮೂಲತ್ತೇ ಊರು ಇದ್ ಆ್ಹಣ್ಣರತಾ ಚೊಲ್ಲಕ್ಕಹದಾ ಇಂದ್ ಆ್ಹಂಡಹಂಡೆ. ಆನಾಕ ಚೊಲ್ಲೀ ಆಯಿಪೋಯಿಂದ್.

'ರಾಜಾತಿಥಿಯಾ ರಾಡಿಹ್ಯೊ' ಆ್ಹಂಡ.

'ಆಮ.'

'ಸ್ವಲ್ಪೂ ಪೋ ಆಲೋಚಿಚ್ಚಿಕಂಡ್ ನಿಂಡ ಅಘಾಳ್ಕಾ ವಾಶಿಲಬಡೇಕ್ ವಂದ. ಉಳ್ಳಕ್ಕ್ ವಂದ್ ಎಂದೆ ಕುಟ್ಟೆ ವಾರ್ಥೊಲ್ಲರ ಇಂಗಿತು ಎನಕ್ ಕಂಡದ್. 'ವರಂಗೊ. ಆಸೀನಾಳಹಂಗೊ.' ಆ್ಹಂಟ್ ಅಳಿಚಿ ಮಣೇ ಪೋಟ್ ಕುಡತೆ.

'ಉಂಗಳಣ್ಣು ಎನಕೊರು ಕಾರ್ಯು ಅಹಣಮಾ ಇಂದ್,' ಆ್ಹಂಡ.

'ಕೈಯುಳ್ಳಹರದಾನಾಕ ಅಗತ್ಯಮಾ ಪಣ್ಣಣಿ.'

'ಅಹಾದ ಕಾರ್ಯಮಾನಾಲೂ ಪ್ರಯತ್ನಿಯಣು.' ಆ್ಹಂಡಾ ಪ್ರಾರ್ಥಿಚ್ಚಿ. ನಾ ಚೊಲ್ಲಂಗೊ ಆ್ಹಂಡಮೇಲೆ, 'ನಾ ಮಹಾರಾಜಾಳಾ ಕಾಣಣಮಾ ರಾಂದ್. ಓದಾನೂ ಪಣ್ಣಿ ಸಂದರ್ಶನತಾ ಏರ್ಪಡಿಚ್ಚಿ ಕುಡಣು.'

'ಅತ್ಥನ ಫೆರೀ ಕಾರ್ಯತಾ ನೆರವೇರಿಯರ ಶಕ್ತಿ ಎನಕಿಲ್ಲಿಯೆ.'

'ರಾಜಾತಿಥಿಗೃಹತುಳ್ಳೆ ರಾಡಿಹ್ಯೊ. ನಿಂಗಾ ಪ್ರಯತ್ನಿಚ್ಚಾಕ ಆಯಿಟೇ ಅಹಂದ್. ಅತ್ಯಗತ್ಯಮಾನ ಕಾರ್ಯು. ತಡೂಪಣ್ಣರಹುಡಿ ಇಲ್ಲ,' ಅಘಾಳ್ಕಾ ಯಾಚಿಯಕ್ಕ್ ಪರಪಟ್ಟ.

'ಯತಿಹೀಳೇ, ಸಂದರ್ಶನತಾ ಏರ್ಪಡಿಚ್ಚಿ ಕುಡಣಿ. ನಿಜಮಾನ ಕಾರಣತಾ ನಿಂಗಾ ಎನಕ್ ಚೊಲ್ಲಣು. ಅತ್ತಾ ಆರಕ್ಕೂ ತೆರಿಪಿಯರದಿಲ್ಲೆ ಆ್ಹಂಟ್ ಪ್ರಮಾಣಪೂರ್ವಕಮಾ ಉಂಗಳಕ್ಕ್ ವಾರ್ಥೇ ಕುಡಣಿ.'

'ಇಂದೆ ಊರುಳ್ಳೊರು ದೇವಾಲಯತಾ ಕಟ್ಟಿಯರಹುಡಿ ರಾಜಂದೆ ಮನಸ್ಸಾ ಒಪ್ಪಿಯಣು.'

'ಉಂಗಡೆ ಕುಟ್ಟೆ ಸಂದರ್ಶನೂ ಇಲ್ಲಾದೇಯೂ ಅತ್ತಕ್ಕ್ ಮಹಾರಾಜಾಡೆ ಸಮ್ಮತೀಯ ದೊರಕಿಚ್ಚಿ ಕುಡಕಣಿ. ಆಚಾ?' ಆ್ಹಂಡೆ, ಸಣ್ಣನಾ ಚಿರಿಚಿ. ಅಘಾಡೆ ಮೊಖತುಳ್ಳೆ ಪೊಯ್ಯಾ ಚೊಲ್ಲೀ ಶಿಕ್ಕೀಪೋಟಕಂಡ ಗುರುತುಹಾ ಕಾಣಿಚ್ಚಿಹೀನ. 'ಯತಿಹೀಳೇ, ನಾನೂ ಕೆಲವ್ ನಾ ಯೋಗಾಭ್ಯಾಸೂ ಪಣ್ಣಿ ಅನ್ಯಮನಃಪ್ರವೇಶತವರೀಕ್ ಸಿದ್ಧಿ ಸಂಪಾದಿಚ್ಚಿಂದೆ.

ಅದೇ ಸಿದ್ಧೀಯ ತಂತ್ರಮಾರ್ಗತಣ್ಣಮೂ ಸಂಪಾದಿಚ್ಚಿಂದೆ. ಇನ್ನೂ ಅ್ತ್ಥನಿಯೋ ಶಕ್ತಿ ಸಂಪಾದನೆಯಾಯಿಂದ್. ನಾ ವಾರ್ಥೇಕ್ ತಪ್ಪೀನಾಕ ಎಂದೆ ಶಿರಸ್ಸ್ ಸಹಸ್ರ ಶೀಳಹಡ್ ಅ್ತಂಟ್ ಉಂಗಳಕ್ಕ್ ವಚನತಾ ಕುಡಣಿ. ನಿಜತಾ ಚೊಲ್ಲಂಗೊ. ನಿಂಗಾ ಕಾಣಣಮಾ ಇಕ್ಕರದ್ ಅಮರುಕು ರಾಜನಿಯಾ? ಅವುಂ ಚತ್ತ್ ಮಾಸು ಕಳಿಂಜಿರಾಂದಂಡ?’ ಅ್ತಂಡೆ.

ಸಂನ್ಯಾಸಿ ಅಪ್ರತಿಭಾಳಾನ. ಸ್ವಲ್ಪ್ ಪೋದೇಕ್ ಚೇತರಿಚ್ಚಿಕಂಡ್, ‘ರಹಸ್ಯತಾ ಕಾಪಾಡಣಿ ಅ್ತಂಟ್ ವಿಧಿಪೂರ್ವಕಮಾ ಪ್ರಮಾಣು ಪಣ್ಣಂಗೊ. ಎಂಗಡೆ ತಂತ್ರಶಕ್ತೀಣ್ಣು ನಂಗಾ ಅತ್ತತ್ತೇ ಬಂಧನು ಪಣ್ಣಣು.’ ಅ್ತಂಟ್ ಮಂತ್ರಸಮೇತಮಾ ಪ್ರಮಾಣೂ ಪಣ್ಣಿಚ್ಚಿಕಂಡ. ಅತ್ಥೀಮೇಲೆ ಚೊಲ್ಲೀನ : ‘ಭಾರತೀದೇವಿ ಅವಡೆ ಪ್ರಶ್ನೇಕ್ ಉತ್ತರತಾ ಅನುಭವತಣ್ಣಮೇ ಕಂಡಹಣು ಅ್ತಂಟ್ ಎಂಗಡೆ ಗುರುಹಾ ನಿಶ್ಚಯಿಚ್ಚ. ಸಂನ್ಯಾಸಿಹೀಳಾನ ಅಘಾಳ್ಳ ಅಂದೆ ದೇಹತುಳ್ಳೆ ಕಾಮತಾ ಅನುಭವಿಯರದ್ ಸಾಧುವಾ ಇಂದಿಲ್ಲ. ಹೀನಮಾನ ಕಾರ್ಯಮಾಯಿಂದ್. ಆಂತಣ್ಣು ಆರಾನೂ ಗೃಹಸ್ಥ ಮೃತನಾಯಿಂದಾಕ ಅವಂದೆ ಮೃತಶರೀರತಾ ತಂಗಡೆ ಲಿಂಗಶರೀರತ ಓಡೆ ಪ್ರವೇಶಿಚ್ಚಿ ಅನುಭವತಾ ಸಂಪಾದಿಯಣು ಅ್ತಂಟ್ ನಿರ್ಧರಿಚ್ಚ. ಬ್ರಹ್ಮಜ್ಞಾನಿಯಾನವುಂ ಆನಾಲೂ ಲಿಂಗಶರೀರತುಳ್ಳೂ ಇತ್ಥಾತಕ್ಕ್ ಪೊಹರದ್ ಅವನತೀ ಉಂಡಪಣ್ಣಂದ್ ಅ್ತಂಟ್ ನಂಗಾ ರಂಡ್ ಪೇರ್ ಶಿಷ್ಯಾಳೂ ಆಕ್ಷೇಪಿಚ್ಚು. ಸಾಕ್ಷಿ ರೂಪನಾಯಿಟ್ ಓದ್ ಪಣ್ಣೀನಾಲೂ ಅವನತಿಯಂಡ್, ನಾ ಅತ್ತುಳ್ಳೆ ಲಂಪಟನಹರದಿಲ್ಲೆ. ನಿಂಗಾ ಚಿಂತೀ ವಾಣಿಹ್ಯೊ. ನಾ ಅ್ತಂಗೆ ರಾಣಿ ಅ್ತಣ್ಣರದ್ ಉಂಗಳಕ್ಕ್ ತೆರಿಂಜಿರಂದ್. ನಾ ಓದಾನೂ ಇಂದ್ರಿಯಲೋಲುಪತೇಲೆ ಶಿಕ್ಕಿಂಡಾಕ ನಿಂಗಾ ಉಡಿವಿಚ್ಚಿ ಅಳಿಚಿಕಿಂಡ್ ವರಂಗೊ, ಅ್ತಂಟ್ ಚೊಲ್ಲಿ ಯೋಗದೃಷ್ಟೀಣ್ಣು ಅ್ತಂಗಂಗೂ ಪಾರಕ್ಕ್ ಶುರೂ ಪಣ್ಣೀನ. ಅತ್ಥನೇಂದುಳ್ಳೆ ಅಮರುಕಮಹಾರಾಜು ಚತ್ತಿನ್ನ. ಎಂಗಡೆ ಕುಟ್ಟೆ ಸರಸರ ಅ್ತಂಟ್ ನಡಂದ್ ಓಳಟ್ಟ್ ಕ್ರೋಶು ಧೂರತ್ತೇ ಒರು ದಟ್ಟಮಾನ ಕಾಡತ್ತೇ ಮಧ್ಯತ್ತೇ ಗಿರಿಶಿಖರತುಳ್ಳಿಕ್ಕರ ಒರು ಗುಹೇಲೆ ತಂಗಡೆ ಸ್ಥೂಲಶರೀರತಾ ಉಟ್ಟ್ ಲಿಂಗಶರೀರತುಳ್ಳೆ ಮನೋವೇಗತುಳ್ಳೆ ಪ್ರಯಾಣೂ ಪಣ್ಣಿ ರಾಜಪರಿವಾರು ಚುಮಂದ್ ಸಾಗಿಯಾಂಡಿಂದ ಅಮರುಕಂದೆ ಶರೀರತಾ ಪ್ರವೇಶಿಚ್ಚ. ಅಘಾಡೆ ಸ್ಥೂಲಶರೀರತಾ ಸಂರಕ್ಷಿಯರ ಕಾರ್ಯು ಎಂಗಡೇದ್. ಅದ್ ಕೊಳವಾದಹುಡಿ ಮೂಲಿಕೆಹೀಳ ಪೋಡಾಂಡರಾಣು. ವನ್ಯಪ್ರಾಣಿಹಾ ಸಾಪಡಾದಹುಡಿ ಕಾವಲಾ ಪಣ್ಣಾಂಡರಾಣು. ಅದ್ ಶವತ್ತೇ ಸ್ಥಿತೀಲೆ ರಾಂದ್. ಓರೆ ಆರಕ್ಕ್ ತೆರಿಂಜಾಲೂ ಇದ್ ಆಡೆ ಶವು? ಇಂಗೋಕ್ ರಾಂದ್ ಅ್ತಣ್ಣರ ಸಂಶಯು ಪರವಂದ್. ಒರು ಮಾಸಮಾನಾಲೂ ಗುರುಹ ಅಮರುಕಂದೆ ಶರೀರತಾ ಉಟ್ಟ್ ತಿರಂಬೀವಂದಕ್ಕಲ್ಲ. ಅ್ತಂಡಾಕ ಅಘಾಳ್ಳಾ ಇಂದ್ರಿಯಭೋಗತುಳ್ಳೆ ಶಿಕ್ಕೀಪೋಟಕಂಡ ರಾಡ. ಉಡವಿಚ್ಚಿಕಂಡ್ ಪರಂಬೆ ವರರ ಶಕ್ತಿ ಇಲ್ಲಿಯೋ ಅಥವಾ ಪರಂಬಕ್ಕ್ ವರಣೂ ಅ್ತಣ್ಣರ ಜ್ಞಾನಮೇ ಮುಚ್ಚೀಪೋಯಿರಾಂದೋ ತೆರಿಯಾಂಡಿಕ್ಕಲ್ಲ. ನಾ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷಮಾ ಪೋಯಿಟ್ ಅಘಾಳ್ಳಾ ಪಾತ್ ಅಘಾಡೆ ಆತ್ಮತ್ತೇ ನಿಜಸ್ಥಿತೀಯಾ ಜ್ಞಾಪಿಚ್ಚಿ ಉಡಿಪಿಯಣು. ಅತ್ಯಂತ ಶೀಘ್ರಮಾ ಅಹಣಮಾನ ಕಾರ್ಯು ಇದ್. ತಂತ್ರಕಾರ್ಯಂಗಳುಳ್ಳೆ ಪತ್ತಾರ್ ಅಪಾಯಂಗಾ ಇಕ್ಕನ್ನ ಅ್ತಂಟ್ ಉಂಗಳಕ್ಕೂ ತೆರಿಂಜಿಕ್ಕಲಾಂ. ಇದ್ ಅತ್ಥಾದೊರು ಪರಿಸ್ಥಿತಿ.’

‘ನಿಂಗಳೂ ಯೋಗಿಹ. ತಂತ್ರಾಭ್ಯಾಸಿಹ. ಅನ್ಯಮನಃಪ್ರವೇಶತ್ತೇ ವಿಧಾನತಣ್ಣು ಅ್ತತ್ತಕ್ಕ್ ಅಘಾಡೆ ಮನಸ್ಸಕ್ಕ್ ಬೋಧೇ ಉಂಡಪಣ್ಣಕ್ಕಹದ್?’

‘ಎನಕ್ ಯೋಗತ್ತೇ ಅಭ್ಯಾಸು ಉಂಡು. ತಂತ್ರು ಸಾಧಿಚ್ಚಿಕ್ಕಲ್ಲ. ನಾನೂ ಎಂದೆ ಗುರುಬಂಧುವೂ ಆನ ಹಸ್ತಾಮಲಕ ಯತಿಹೀಳೂ ಪ್ರಯತ್ನಿಚ್ಚು. ಯೋಗತುಳ್ಳೆ ಗುರುಹೀಡೆ ಮನಸ್ಸಾ ಪ್ರವೇಶಿಯಕ್ಕಹಾಂಡಿಕ್ಕಲ್ಲ. ಆಂತಣ್ಣು ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷಮಾಯಿಟೇ ಕಾಣಣು. ಇನ್ನೊರು ಅಪಾಯು ಕಾತರಾಂದ್. ಅತ್ತಾ ಯೋಗತ್ತೇ ಅನ್ಯಮನಃಪ್ರವೇಶತಣ್ಣಮೇ ತೆರಿಂಜಿಹಂಡು. ರಾಜ್ಯಾಡಳಿತತಾ ವಶೂಪಡಿತಿಕ್ಯಕ್ಕ್ ಪಟ್ಟತರಾಣಿಯಾನ ತೇಜೇಶ್ವರೀ ದೇವೀಕೂ ಮಹಾಮಾತ್ಯನಕ್ಕೂ ಉಳ್ಳುಳ್ಳೇ ಸ್ಪರ್ಧಾ ನಡಂದರಾಂದ್. ಒತ್ತರಮೇಲೊತ್ತರು ಗುಪ್ತಚರಾಳಾ ಉಟ್ಟರಾಡ. ಇಪ್ಪೊ ಅಮರುಕ ರಾಜಂದೆ ಶರೀರತುಳ್ಳಿಕ್ಕರದ್ ಅ್ತದೋ ಪರಕಾಯಪ್ರವೇಶೂ ಪಣ್ಣೀಕರ ಪ್ರೇತು ಅಥವಾ ಲಿಂಗಶರೀರು, ಕಾಮತುಳ್ಳೆ ಮುಳುಕರದೊಂಡೇ ಅತ್ತತ್ತೇ ಸ್ವಭಾವು ಅ್ತಂಟ್ ಮಹಾಮಾತ್ಯು ಅರ್ಥೂಪಣ್ಣಿಕಿಂಡರಾಣ. ಮಹಾರಾಜು ಇಪ್ಪಡಿಯೇ

ಇರಹಡ್. ರಾಜ್ಯಾಧಿಕಾರತಾ ನಾನೇ ಅನುಭವಿಚ್ಚಿಕಂಡಿಕ್ಕಲಾಂ, ಇತರೇ ರಾಣಿಹೀಳಯೂ ತಂದೆ ಕಡೇಕ್ ಪಣ್ಣಿಕಿಂಡ್ ಪಟ್ಟತರಾಣೀಂದೆ ಯೋಜನೇಯಾ ವಯಲ್‌ಪಣ್ಣಿ ತಂದೆ ಅಧಿಕಾರತಾ ಘಟ್ಟೀಪಣ್ಣಿಕಿಲಾಂ, ಸಮಯೂ ವಂದಾಕ ತಾನೇ ರಾಜನೂ ಅಹಲಾಂ ಅ್ತಣ್ಣರ ಯೋಜನೇಲೆ ರಾಣ. ಪರಕಾಯಪ್ರವೇಶೂ ಪಣ್ಣೀಕರವಂದೆ ಮೂಲಶರೀರತಾ ಪತ್ತೇಪಣ್ಣೀ ನಾಶೂಪಡತೀ ಉಟಾಕ ಅಮರುಕ ಅ್ತಣ್ಣರ ಪೇರುಳ್ಳೆ ಅದ್ ಇಂಗೆ ಪಳಚಿಕ್ಕಂದ್. ಅತ್ತಕ್ ಓಣಮಾನ ವಿಷಯಭೋಗತಾ ಪೋಟಾಕ ಪೋರು, ಪೊಶೂಕ್ ತೌಡಾ ಪೋಟಹುಡಿ, ತಿಂಡಹಂಡಿರಂದ್, ರಾಜ್ಯು ಎಂದೆ ಅಧೀನು ಅ್ತಣ್ಣರ ಯೋಚನೇಣ್ಣು ಅ್ತಂಗಾನೂ ಮೃತದೇಹೂ ಇಂದಾಕ ಪತ್ತೇಪಣ್ಣೆ ನಾಶೂಪಣ್ಣಂಗೊ ಅ್ತಂಟ್ ಗುಪ್ತಚರಾಳಾ ಉಟ್ಟರಾಣ. ಅಖಿಳಕ್ಕೋದಾನೂ ಎಂಗಡೆ ಗುರುಹೀಡೆ ಶರೀರು ಶಿಕ್ಕೀಉಟಾಕ ಗುರುಹೀಳಕ್ಕ್ ಇಂದೆ ಸ್ಥಿತೀಣ್ಣು ಮುಕ್ತಿಯೇ ಇಲ್ಲ. ಮೂಲಶರೀರತಾ ಪತ್ತೇಪಣ್ಣಕ್ಕ್ ಮಹಾಮಾತ್ಯು ತಾಂತ್ರಿಕಾಡೆ ಸಹಾಯತಯೂ ವಂಕ್ಯಕ್ಕ್ ಪ್ರಯತ್ನಿಯಾಂಡರಾಣ. ಆನಾಕ ಅ್ತಂದೆ ಸಮರ್ಥನಾನ ತಾಂತ್ರಿಕನೂ ಶಿಕ್ಕೀಕಲ್ಲ. ತಂಗಳಕ್ಕ್ ತಂತ್ರಶಕ್ತಿ ರಾಂದ್ ಅ್ತಂಟ್ ಕೊಚ್ಚಿಕ್ಯರ ಅ್ತಥನಿಯೋ ಪೇರ್ ವೀತಿವೀತೀಲೆ ಶಿಕ್ಕಡ, ಆನಾಲೂ ನಿಜಮಾನ ಸಿದ್ಧಿ ಸಂಪಾದಿಚ್ಚವಾ ವಿರಳು,' ಅ್ತಂಟ್ ಚೊಲ್ಲೀನವಾ, 'ಇಪ್ಪೊ ಆತುರು ಪಣ್ಣಂಗೊ. ಸಂದರ್ಶನೂ ಕುಡಿಪಿಯಂಗೊ,' ಅ್ತಂಡ.

ಅಂಡ್ ಮಧ್ಯಾಹ್ನಾನಂತರು ಮಹಾರಾಣೀಯಾ ಸಂಧಿಚ್ಚಪೊ, 'ಓರೀ ಅ್ತಂದೆ ಕಾರ್ಯಮೂ ಇಲ್ಲ; ಮಹಾರಾಜಾಡೆ ಜೊತೇಲೆ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸೂಪಣ್ಣಿ ಇಪ್ಪೊ ಸಂನ್ಯಾಸೀ ಆಯಿಕ್ಕರ ಒತ್ತರು ಇಂಕಡೇಕ್ ವಂದರಾಡ. ಫೆರೀ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯಾಯಿಂದ್ ಇವನಕ್ಕ್ ಪಾಠೂ ಚೊಲ್ಲೀಕುಡತವಾಳಾಂಗೊ. ಪಾರ್ತ್ ಪೊಹಣು ಅ್ತಣ್ಣರ ಅಪೇಕ್ಷೀಲೆ ರಾಡ,' ಅ್ತಂಡೆ. ಭೇಟೀಪಣ್ಣಿಯರದಾ[1] ಅವೆ ತತ್‌ಕ್ಷಣು ಸಮ್ಮತಿಚ್ಚ. ಅವೇ ಏರ್ಪಡಿಚ್ಚಂತೆ ನಾಳೇಕ್ ವಡಿಚಾಲ ಅಂತಃಪುರತ್ತೇ ಮೊದಲಾ ಕುಚ್ಚುಳ್ಳೆ ಸಂದರ್ಶನಮಿಂದ್.

ವಡಿಚಾಲ ಪೋನ ಪದ್ಮಪಾದ ಯತಿಹ ಸ್ವಲ್ಪುಪೋದೇಕೇ ತಿರಂಬೀ ವಂದಾ. ನಾ, 'ಪೋನ ಕಾರ್ಯಮಾಚಾ?' ಅ್ತಂಡೆ.

"ಎಂದೆ ಕುರುಪು ಪತ್ತೀತ್. ಪ್ರತ್ಯೇಕಮಾ ವಾರ್ಥೊಲ್ಲರ ಅವಕಾಶತಾ ಕಲ್ಪಿಚ್ಚ. 'ಎನ್ನಾ ಎಚ್ಚರಿಯಕ್ಕ್ ವಂದಹೀಳಾ? ನಿಂಗಾ ವಂದದ್ ನಲ್ಲದೇ ಆಚಿ. ರತ್ಯನುಭವತ್ತೇ ಸೂಕ್ಷ್ಮಮಾನ ವಿವರಂಗಳಾ ಪರೀಕ್ಷೇ ಪಣ್ಣರ ಆತುರತುಳ್ಳೆ ಒರು ಮಾಸು ಕಳಿಂರ್ಝುಂಡ್ ವಂದಿಕ್ಕರದ್ ಎಂದೆ ಗಮನತಕ್ಕ್ ವಂದಿಲ್ಲ. ಇಂದೆ ಮಧ್ಯರಾತ್ರಿ ನಾ ಇಂದೆ ಶರೀರತಾ ತ್ಯಜಿಚ್ಚಿ ಪಳೀ ಕಾಯತಾ ಪ್ರವೇಶಿಯಣಿ. ಹೆಂಬಾ ಪೋ ವಾರ್ಥೊಲ್ಲೀನಾಕ ಇಂಡ್ ರಾತ್ರಿ ರಾಜಶರೀರೂ ಚತ್ತಮೇಲೆ ಇಲ್ಲಾದ ಉಹಾಪೋಹಮಹಲಾಂ' ಅ್ತಂಡ. ನಾ ತಿರಂಬೀವಂದೆ."

ಇಂದೆ ದೇಹಾಂತರು, ಬ್ರಹ್ಮ ಮಾಯೆಹೀಡೆ ವಿಸ್ಮಯತಕ್ಕಣ್ಣಮೂ ಎಂದೆ ಮನಸ್ಸ್ ವ್ಯವಹಾರ ಸೂಕ್ಷ್ಮಂಗಳುಳ್ಳೆ ಸೂಕ್ಷ್ಮಮಾಚ್. 'ಯತಿಹೀಳೇ, ನಿಂಗಾ ಇಂದೆ ಪಹಲ್ ಮಹಾರಾಜಂದೆ ಕುಟ್ಟೆ ಏಕಾಂತತುಳ್ಳಿಂದದ್ ಎಲ್ಲಾರಕ್ಕೂ ತೆರಿಂಜಿರಾಂದ್. ಇಂಡ್ ರಾತ್ರಿ ಮಹಾರಾಜು ಮೃತನಾನಾಕ ಅವಂದೆ ಚಾವಕ್ಕೂ ಉಂಗಳಕ್ಕೂ ಸಂಬಂಧತಾ ಕಲ್ಪಿಚ್ಚಿ ಉಂಗಳಾ ಪುಡಿಚಿ ಸರಪಣೀಲೆ ಕಟ್ಟಿ ಕಾರಾಗೃಹತುಳ್ಳೆ ವಚ್ಚಿ ಶೋಧನೇ ಆರಂಭಿಪೀಲಾಂ. ತೆರಿಂಜಾಕ ಮೋಸತ್ತೇ ವೇಷತಾ ತಳಿಂಜಿವಂದ್ ರಾಜಪತ್ನಿಹೀಳಾ ಭೋಗಿಚ್ಚ ಆಪಾದನೇಯ ಉಂಗಡೆ ಗುರುಹೀಡೆ ಮೇಲೂ ಪೋಡಲಾಂ. ನಿಂಗಾ ಇಪ್ಪದೇ ಇಂದೆ ಊರಾ ಉಟ್ಟ್ ಸಾಧ್ಯಮಾನತ್ಥನ ಧೂರೂ ಪರಪಟ್ಟ್ ಪೊಹಂಗೊ. ಸಾಧ್ಯಮಾನತ್ಥನ ಶೀಘ್ರಮಾ ಇಂದೆ ರಾಜ್ಯತ್ತೇ ಗಡೀಧಾಟೀಉಡಂಗೊ ಅ್ತಂಟ್ ಚೊಲ್ಲೀನೆ. ಯತಿಹಾ ತಕ್ಷಣು ಪರಪಟ್ಟಪೋನ.

ಯತಿಹೀಡೆ ಸಂದರ್ಶನತಾ ಏರ್ಪಡಿಚ್ಚವುಂ ನಾ. ಸಂಶಯೂ ವಂದ್ ಎನ್ನಯೂ ಪುಡೀಲಾಂ ಅ್ತಣ್ಣರದ್ ಅತ್ಥೀಮೇಲೆ ತೋಚೀತ್. ರಾಜೂ ಚತ್ತಮೇಲೆ ಅಧಿಕಾರತ್ತೇ ಆಂತರಿಕಮಾನ ವ್ಯಾಜ್ಯು ಪ್ರಾರಂಭಮಹಂದ್. ಮಹಾಮಾತ್ಯು ರಾಜಂದೆ ನಾಲ್‌ಜನು ಭರೀ ಹಾಂಬಡಿಯಾಂಗಡೆ ತೋಪನಾಮಾರಾ ಒಂಡಾಶೇರಿಚ್ಚಿ ಪಟ್ಟತರಾಣೀ ಮೇಲೆ ತಂತ್ರತಾ ಹೂಡಣ. ಅತ್ಥೀಮೇಲೆ ಅಂದೆ ನಾಲ್‌ಜನತುಳ್ಳೆ ಅಂತಃಕಲಹತಾ ವಿರಿಚಿ ತಾಂ ಪ್ರಬಲನಹಣ. ಅದ್

1 ಭೇಟಿ ಪಣ್ಣಿಯರದಾಹಾ, ಭೇಟಿ ಪಣ್ಣಿಯರದಾಯಿಟ್

ಎನಕ್ ಸಂಬಂಧಿಚ್ಚಿದಂಡ್. ಆನಾಕ ಸಧ್ಯತುಳ್ಳೆ ರಾಜಂದೆ ಚಾವ್, ಸಂನ್ಯಾಸೀಂದೆ ಕುಟ್ಟೆ ಏಕಾಂತು, ಅತ್ತಾ ಏರ್ಪಡಿಚ್ಚ ನಾ ಇತ್ಥನೇಣ್ಣು ಧೂರಮಾನಾಕ ಪೋರು ಆ್ರಂಟ್ ನಿರ್ಧರಿಚ್ಚೆ. ಕುದುರೇ ಪತ್ತಿ ತಾರಾವತೀಯಾ ಉಟ್ಟೆ. ಕುದುರಾ ಕರ್ಮತವಾಸನೇಯ ತಪ್ಪಾದೇ ಅನುಸರಿಯರ ಜೀವೀಪ್ರೋಲೆ ವಂದವಳೀಲೆ ಓಡಕ್ಕ್ ಪರಪಟ್ಟದ್. ತಾರಾವತೀತೇ ಗಡೀ ಧಾಟೀನಪ್ರೋ ಶಾಲಿನೀಂದೆ ಸ್ಮರಣಾ ವಂದ್. ಇಂದೆ ಊರಕ್ಕ್ ವಂದವುಂ ಶಾಲಿನೀಯ ಪಾತ್ ಅತ್ತ್ಂದೆ ಪಾಪತ್ತೇ ಕಾರ್ಯತಾ ಹೀಯಾಳಿಯಾದೆ ತಿರಂಬೀ ಪ್ರೊಹಾಂಡರಾಣಿ ಆ್ರಣ್ಣರ ಖೇದೂ ಪರಂದದ್. ತೇಜೇಶ್ವರೀಂದೆ ಅಂತಃಪುರತುಳ್ಳೆ ಉಕ್ಕಾಕಂಡ್ ಭಟಾಳಾ ಉಟ್ಟ್ ಶಾಲಿನೀಯಾ ಅಂತೀಕಳವಿಚ್ಚಿ ಸರಪಳೀ ಪೋಡೀಲಾಮಾ ಇಂದ್. ಶಿಕ್ಷೀತೇ ರೂಪತುಳ್ಳೆ ಕಾಚೀನ ಕಬ್ಬಿಣತ್ತೇ ಕಂಬಿಹೀಳಣ್ಣು ವರೇ ಪೋಡೀಲಾಮಾ ಇಂದ್, ಆ್ರಣ್ಣರ ಸಂಭಾವ್ಯತಾ ಕಾಣಿಚ್ಚಿದ್. ಓಡಾಂಡಿಂದ ಕುದುರೇಯಾ ಸ್ವಲ್ಪೂ ಪೋ ನಿಲ್ಲಿಚ್ಚೆ. ತಿರಂಬೀ ಪ್ರೊಹರದ್ ಅಪಾಯು ಆ್ರಣ್ಣರ ಆಲೋಚನಾ ವಂದಿಲ್ಲ. ಅತ್ತ್ಂದೆ ಗುಣತಕ್ಕ್ ಯೋಗ್ಯಮಾನಹುಡಿ ಅದ್ ಪಣ್ಣೀತ್. ಇಪ್ಪೋ ಅತ್ತಾ ದಂಡಿಚ್ಚಿ ಎನಕಹರದೋದ್? ಆ್ರಣ್ಣರ ಔದಾಸೀನ್ಯ ಮನಸ್ಸುಳ್ಳೆ ಪರಂದದ್. ಸ್ವಲ್ಪು ಪೋದೇಲೆ ಆನಂತಯಾತನೇತೇ ಚಾವಾ ಆಹ್ವಾನಿಚ್ಚ ಕುಮಾರಿಲಾ, ವಾಕ್ಯಾರ್ಥತುಳ್ಳೆ ಅಪಜಯತಾ ಅನುಭವಿಚ್ಚಿ ರಂಡಾ ವಾರ್ಥಾ ಇಲ್ಲಾದೇ ಸಂನ್ಯಾಸತಕ್ಕ್ ನಡಂದ ಮಂಡನಾ ಮನಸ್ಸಾ ಹೆಂಬಿಕಿಂಡ. ತಂದೆ ಸಂಸಾರು ವಿಸರ್ಜನಾ ಅಹರ ತೀರ್ಮಾನತಾ ತಾನೇ ಘೋಷಿಚ್ಚ ಅಮ್ಮಾಮೀಂದೆ ನ್ಯಾಯನಿಷ್ಠ ಮನಸ್ಸಾ ಆಕ್ರಮಿಚ್ಚಿದ್. ಶಾಲಿನೀಂದೆ ಸ್ಮರಣೇಣ್ಣುಮೂ ಸಂಪೂರ್ಣಮಾ ಉಡಿವಿಚ್ಚಿಕಣು ಆ್ರಂಟ್ ವಿವೇಕೂ ಚೊಲ್ಲೀತ್. ಕುದುರೇಂದೆ ಕೀಳಹೊಟ್ಟೇಯಾ ಕಾಲಣ್ಣೂ ಮೀಟೀನೆ. ಅದ್ ನಾಗಾಲೋಟತಣ್ಣು ಓಡೀತ್. ರಾತ್ರಿ ಕತ್ತಲಾ ಆನ ರಂಡ್ ಪ್ರಹರಂಗ ಆನಮೇಲೆ ಮಾಹಿಷ್ಮತೀಯಾ ಸಮೀಪಿಚ್ಚಿಂದೆ.

ಅವಳಕ್ಕ್ ಸಂಬಂಧಿಚ್ಚ ವಿಷಯಮಾಂತಣ್ಣು ಶಂಕರಯತಿಹೀಡೆ ಪರಕಾಯ ಪ್ರವೇಶತ್ತೇ ಪ್ರತಿಯೊರು ವಿವರತಯೂ ಅಮ್ಮಾಮೀಕಿ ಚೊಲ್ಲೀನೆ. ಮಾವು ಶಿವಾಲಯತುಳ್ಳೀ ರಾಡ. ಇವಾ ಹಾತಣ್ಣು ಚೂಟಾ ಉಟ್ಟುಟಾಕ ವಂಕ್ಯಲ್ಲ. ಹಾತಣ್ಣು ಕೊಂಡರಿಚ್ಚಿಕಿಂಡ್ ಸಾಪಟ್ಟಾಕ ಅದತ್ಥಾ ಸಂನ್ಯಾಸು ಆ್ರಣ್ಣಡ. ನಿಂಗಾ ಇನ್ನ್ ಎನ್ನಾ ಪಾರಕ್ಕ್ ವರವಾಣಿಹ್ಯೊ ಆ್ರಂಟ್ ಹಾಂಬಡಿಯಾಳಕ್ಕೂ ರಂಡ್ ಪ್ರೊಣ್ಣುಪಶ್ಯಾಳಕ್ಕೂ ಚೊಲ್ಲೀಉಟಾಳಾಂಗೊ. ಘೆರೀ ಪ್ರೊಣ್ಣು ಮೈತ್ರೇಯಿಯೂ ಅವಡೆ ಹಾಂಮಣಿಯಾನೂ ಉಜ್ಜಯಿನೀಣ್ಣೂ ವಂದ್ ಮೂಡುವಾರು ಇಂದ್ ಪೋನಾಳಾಂಗೊ. ಶಂಕರ ಯತಿಹಾ ತಿರಂಬೀ ವರರಮ್ಮಣಾ ತಾಂ ಇಂಗೆ ಕಾವಾಂಡಿರಣಿ, ಅತ್ಥೀಮೇಲೆ ಅಘಾಡೆ ಜೊತೇಲೆ ಪರಪಟ್ಟಪ್ರೊಹಣಿ ಆ್ರಂಟ್ ಮಾವು ತಂಗಡೆ ನಿಶ್ಚಯತಾ ಚೊಲ್ಲೀಉಟರಾಡ. ಅತ್ಥನ ಖಳಖಳಯಾ ಇಂದ ಅಮ್ಮಾಮಿ ವಾಡೀಪೋಯಿರಾಡಾ. ಆಳ್ಕಾಳಹ ಹಾತೇ ಕಾರ್ಯತಾ ಪಣ್ಣಿಕಿಂಡ್ ರಾನ್ನಾ. ಪ್ಯಾರೂ–ಪ್ರೋತಿಹಾ ತಂಗಡೆಪಾಡಕ್ಕ್ ತಂಗಾ ಆಟೂ ಆಡಾಂಡಿರನ್ನ. ಪ್ರೊಣ್ಣು ಮೌನಮಾ ಇಕ್ಕಡ. ಇಡೀ ಕುಟುಂಬತುಳ್ಳೆ ಜೀವಮಿಲ್ಲ. ಸೂತಕೂ ಬಡಿಂಜಿತಾಪ್ರೋಲೇ ರಾಂದ್. ಮಾವೂ ಚತ್ತಪ್ರೋಯಿರಾಡಾಳೋದೋ ಆ್ರಣ್ಣರತ್ಥಾ ಸೂತಕು.

ನಾ ಮಾಹಿಷ್ಮತೀಕ್ ವಂದ ಮೂಡಾ ಸಾಯಂಕಾಲು ಶಂಕರಯತಿಹೀಡೆ ರಂಡ್ಪೇರ್ ಶಿಷ್ಯಾಳೂ ಹಾತಕ್ಕ್ ವಂದ. ಅಮ್ಮಾಮಿ ಅಘಾಳ್ಳಾ ಸ್ವಾಗತಿಚ್ಚಿ ಮಣೇಪ್ರೋಟ್ ಉಕ್ಕಾಕಿಚ್ಚಮೇಲೆ ಚೊಲ್ಲೀನ : 'ಎಂಗಡೆ ಗುರುಹಾ ಇಪ್ಪೋ ತಾನೇ ತಿರಂಬೀವಂದ್ ದೇವಸ್ಥಾನತುಳ್ಳೆ ತಳಗೀ ರಾಡ. ನಾಳೇಕ್ ವಡಿಚಾಲಾ ವಾದತಾ ಮುಂತೀವರಿಪಿಯಕ್ಕ್ ಅದೇ ಸ್ಥಳತಕ್ಕ್ ವರಡಾ. ಅಹಲಾಮಾ?'

ಅಮ್ಮಾಮಿ ಸಮ್ಮತಿ ಕುಡತಮೇಲೆ ಅಘಾಳ್ಳಾ ರಂಡ್ ಜನಮೂ ಪರಪಟ್ಟಪೋನ. ಒರು ಮಾಸಮಾನಾಲೂ ಯತಿಯಹಡ್ ಅಘಾಡೆ ಶಿಷ್ಯಾ ಅಹಡ್ ಕಾಣಿಚ್ಚಿಕಾವತಣ್ಣು ಭಾರತೀದೇವೀ ಅವಡೆ ಪ್ರಶ್ನೇಕ್ ಉತ್ತರತಾ ಚೊಲ್ಲಮಾಟಾದೇ ಅಘಾಳ್ಳಹಾ ಪರಪಟ್ಟ್ಪೋಯಿಕ್ಕಣು ಆ್ರಂಟ್ ನಿಶ್ಚಯಿಚ್ಚಿ ಊರತ್ತೇ ಜನಾ ನೆಮ್ಮದೀತೇ ನಿಟ್ಟುಸಿರಾ ಉಟ್ಟಿಂದ. ಆನಾಕ ಅಘಾಳ್ಳಹಾ ತಿರಂಬೀ ವಂದರಾಡ. ನಾಳೇಕ್ ವಡಿಚಾಲಾ ಊರತ್ತೇ ವಿದ್ವಾಂಸಾ ಮಾತ್ರಮಂಡ್, ಸಾಧಾರಣಮಾನ ಕುತೂಹಲಿಹೀಳೂ ಪಾಠಶಾಲೇತೇ ಸಭಾಂಗಣತುಳ್ಳೆ ಹೆಂಬೀ ಉಟ. ಯತಿಹಾ ಸಮಯತಕ್ಕ್ ಸರಿಯಾ ವಂದ್ ತಂಗಡೆ ಆಸನತುಳ್ಳೆ ಉಕ್ಕಾಕಂಡ. ಭಾರತೀದೇವೀ ಅವಳೂ ಅಘಾಡೆ ಮುಂತೀತೇ ಆಸನತುಳ್ಳೆ ಉಕ್ಕಾಕಂಡ. ಮಂಡನಾ ಅಂತೀಕ್ ವಂದಿಲ್ಲ.

ಯತಿಹಾ ತಂಗಡೆ ಪ್ರತಿಪಾದನೇಯ ಪ್ರಾರಂಭಿಚ್ಚ : 'ತಾಯಾರೇ, ನಿಂಗ ಉಪನಿಷತ್ತುಳ್ಳಿ ಚೊಲ್ಲೀಕರ ಸುಷುಪ್ತ್ಯವಸ್ಥೀತೇ ಆತ್ಮಬ್ರಹ್ಮೈಕ್ಯತ್ತೇ ವಿಷಯತಾ ಉಲ್ಲೇಖೂ ಪಣ್ಣೀನಹೀಳೆ. ಅದ್ ದೃಷ್ಟಾಂತತಕ್ಕಾಹಾ ಕುಡತ ಒರು ಪ್ರಸಂಗಮೇ ವಿನಾ ಆತ್ಮಬ್ರಹ್ಮೈಕ್ಯತ್ತೇ ವಿವರಣಾ ಅ್ರಂಡ್ ಅ್ರಣ್ಣರತಾ ನಿಂಗಾ ಉಪೇಕ್ಷಿಚ್ಚಪ್ಪಡಿ ರಾಂದ್. ದೃಷ್ಟಾಂತು ಅ್ರಂಡಾಕ ಅ್ರದೋ ನಿರ್ದಿಷ್ಟಮಾನ ಅಂಶಂಗಳುಳ್ಳಿ ಸಾಮ್ಯಮೇ ಪರಂತು ಸರ್ವಾಂಗೀಣಮಾನ ಸಮಾನತ ಅ್ರಂಡ್ ಅ್ರಣ್ಣರದ್ ಉಂಗಳಕ್ಕೂ ತೆರಿಂಜಿರಾಂದ್ ಅ್ರಣ್ಣಣಿ. ಅಂದೆ ಅವಧೀಲೆ ಓರೇ ಅ್ರತ್ತುಂದೆ ಪ್ರಜ್ಞೆಯೂ ಇಕ್ಕಲ್ಲ. ಅ್ರದೇ ಚಿಂತಾ ಇಕ್ಕಲ್ಲ ಅ್ರಂಟ್ ಅತ್ಥನಿಯೇ ಅಂಗತ್ತೇ ಅಭಿಪ್ರಾಯು. ಆನಾಕ ರತಿಸುಖು ಓರೇ ಅನೇಕ ಅಂಶಂಗಳುಳ್ಳಿ ಭಿನ್ನಮಾ ರಾಂದ್. ಇನ್ನೊತ್ತೂ ವ್ಯಕ್ತೀಯಾ ಅವಲಂಬಿಚ್ಚಿರಾಂದ್. ಅದ್ ಚಿಂತಾ ಇಲ್ಲಾದ ಅಜ್ಞಾನತ್ತೇ ಸ್ಥಿತಿ. ಆತ್ಮಾನುಭವು ಆನಂದಪೂರ್ಣಮಾನ ಜ್ಞಾನತ್ತೇ ಸ್ಥಿತಿ. ಜೊತೇಕ್ ಅದ್ ಶಾಶ್ವತಮಾನಸ್ಥಿತಿ ಅ್ರಂಡ್; ಸಂಸಾರತಣ್ಣು ಮುಕ್ತಮಾನ ಸ್ಥಿತಿಯೂ ಅ್ರಂಡ್. ಸ್ವಲ್ಪು ಕಾಲಾನಂತರತುಳ್ಳಿ ಅತ್ತುಳ್ಳಿ ಮುಳುಕೀಂದ ವ್ಯಕ್ತಿ ಎಚ್ಚರಮಾಯಿಟ್ ಪುನಃ ಸಂಸಾರತಕ್ಕ್ ತಿರಂಬೀ ಪೋಯಿಟ್ ಅತ್ತತ್ತೇ ಕ್ಲೇಶಂಗಳಕ್ಕ್ ಶಿಕ್ಕೀ ಉಳಣ. ಇನ್ನೊತ್ತು ವ್ಯಕ್ತೀಂದೆ ಅವಲಂಬನಾ ಓಣಮಾ ಇಲ್ಲ ಅ್ರಣ್ಣರ ಒರು ಅಂಶತಾ ಉಟ್ಟಾಕ ಸುಷುಪ್ತೀತೇ ಅನುಭವಮೂ ಇತ್ಥನಿಯೇ. ಆನಾಕ ಬ್ರಹ್ಮಾತ್ಮೈಕ್ಯಸ್ಥಿತಿ ಇತ್ತಕ್ಕ್ ತೀರಾ ವಿರುದ್ಧು. ಬ್ರಹ್ಮ ಆತ್ಮತ್ತೇ ಸ್ವರೂಪಮೇ ಆಯಿಕ್ಕರತಣ್ಣು ಆತ್ಮ ಅಪ್ಪೋ ತನ್ನುಳ್ಳೀ ಲೀನಮಹಂದ್, ತನ್ನಣ್ಣು ಓರೇ ಆನ ವ್ಯಕ್ತೀಲಂಡ್. ಅದ್ ಜ್ಞಾನತ್ತೇ ಸ್ಥಿತಿ, ಆನಂದಾನುಭವತ್ತೇ ಸ್ಥಿತಿ ; ಅಜ್ಞಾನತ್ತೆ, ಕೇವಲು ದುಃಖಾಭಾವತ್ತೇ ಸ್ಥಿತಿ ಅ್ರಂಡ್. ಕೊನೇತೇದಾಯಿಟ್ ಅದ್ ಶಾಶ್ವತಮಾನ ಸ್ಥಿತಿ. ಅತ್ತಾ ಸಂಪಾದಿಚ್ಚವುಂ ಪುನಃ ಸಂಸಾರತ್ತೇ ಬಂಧನತಕ್ಕ್ ಉಳ್ಳಹಲ್ಲಾಂ. ಇದೇ ಬ್ರಹ್ಮಜ್ಞಾನತ್ತೇ ಸ್ಥಿತೀಕೂ ರತ್ಯನುಭವತ್ತೇ ಸ್ಥಿತೀಕೂ ಇಕ್ಕರ ಮಹತ್ತರಮಾನ ವ್ಯತ್ಯಾಸು.'

'ಉಂಗಡೆ ಉತ್ತರವೋದೋ ಸಮಂಜಸಮಾ ರಾಂದ್. ವಾದತಾ ಜಯಿಪಿಯಕ್ಕಾಹಾ ಉತ್ತರೂ ಕುಡಕ್ಕ್ ಪೋಯಿಟ್ ನಿಂಗಾ ಒರು ಘೋರಮಾನ ಪರಿಸ್ಥಿತೀಯ ಕೊಳಂದಹಂಡಹೀಳೇ' ಭಾರತೀದೇವಿ ಅವೆ ಚೊಲ್ಲೀನ.

'ಅ್ರದ್?' ಯತಿಹಾ ಕೋಟ.

'ಇಪ್ಪೋ ನಿಂಗಾ ಕುಡತ ಉತ್ತರು ಅನುಭವತಣ್ಣು ಮಾತ್ರು ಲಭ್ಯು. ಎಲ್ಲಾ ವಿಧಮಾನ ಅನುಭವಮೂ ದೇಹೇಂದ್ರಿಯಂಗಳಣ್ಣು ಮಾತ್ರು ಸಾಧ್ಯು ಅ್ರಣ್ಣರದ್ ಉಂಗಳಕ್ಕೇ ತೆರಿಂಜಿರಾಂದ್. ಆಂತಣ್ಣು ಎಂದೆ ಪ್ರಶ್ನೇಕ್ ಉತ್ತರತಾ ಪತ್ತೇಪಣ್ಣರ ಸಂದರ್ಭತುಳ್ಳಿ ನಿಂಗಾ ಬಾಲಬ್ರಹ್ಮಚಾರಿ, ಬ್ರಹ್ಮಚರ್ಯಾಶ್ರಮತಣ್ಣು ನೇರಮಾ ಸಂನ್ಯಾಸತಕ್ಕ್ ಫಾರೀನವಾ ಅ್ರಣ್ಣರ ಉಂಗಡೆ ವಾರ್ಥೇಕ್ ಹಾನಿ ಆಚಿಲ್ಲಿಯ? ನಿಂಗಾ ಪತಿತಾ ಆಯಿಕ್ಕಲ್ಲಿಹೀಳ?' 'ಇಲ್ಲ,' ಯತಿಹಾ ದೃಢಮಾ ಚೊಲ್ಲೀನ. 'ಉಂಗಡೆ ಆಕ್ಷೇಪು ಉಚಿತಮಾ ರಾಂದ್. ಆನಾಕ ತಪ್ಪಾನ ಅಭಿಪ್ರಾಯತಣ್ಣು ಕೂಡೀ ರಾಂದ್.'

'ಅ್ರಪ್ಪಡಿ?'

'ನಿಂಗಾ ಚೊಲ್ಲೀನಹುಡಿ ಅನುಭವು ದೇಹೇಂದ್ರಿಯಂಗಡೆ ಮೂಲಕು ಮಾತ್ರು ಸಾಧ್ಯು ಅ್ರಣ್ಣರದ್ ಎನಕೂ ತೆರಿಂಜಿರಾಂದ್. ಆನಾಕ ದೇಹೇಂದ್ರಿಯಂಗಾ ಪ್ರಾರಂಭಿಯಾದೇಯೂ ಅನುಭವತ್ತೇ ಜ್ಞಾನತಾ ಆತ್ಮ ಸಂಪಾದೀಲಾಂ. ಇದ್ ಲೌಕಿಕಮಾನ ವಿಷಯಂಗಳಕ್ಕೂ ಅನ್ವಯಮಹಂದ್. ದೇಹೇಂದ್ರಿಯಂಗಾ ಅನುಭವಂಗಳಾ, ಅ್ರಂಡಾಕ ಸಂವೇದನೇಹೀಳ ಉಂಡುಪಣ್ಣನ್ನ. ಅಫಿಳ ತೆರಿಯರದ್ ವ್ಯಕ್ತೀಂದೆ ಆತ್ಮ. ಆನಾಕ ವ್ಯಾವಹಾರಿಕಮಾನ ಜೀವನತುಳ್ಳಿ ದೇಹಮೂ ಆತ್ಮಮೂ ಶೇರೀಪೋಯಿಕ್ಕರತಣ್ಣು ಜ್ಞಾನತಕ್ಕ್ ದೇಹು ಕಾರಣು ಅ್ರಣ್ಣರ ಭ್ರಾಂತಿ ಪರಂದರಾಂದ್, ಇದ್ ಜನಸಾಮಾನ್ಯಾಡೆ ಸ್ಥಿತಿ. ಆಂತಣ್ಣಮೇ ಅಫಾಡೆ ಕಾರ್ಯಾಕಾರಣಂಗಡೆ ಪರಿಣಾಮು ಅಫಾಳ್ಳಕ್ಕ್ ತಟ್ಟಂದ್. ಆನಾಕ ಜ್ಞಾನೀಂದೆ ವ್ಯವಹಾರು ಇತ್ತಕ್ಕಣ್ಣಮೂ ಓರೇತೇದ್. ಬ್ರಹ್ಮ ಅವಂದೆ ಆತ್ಮಮೇ ಆಯಿಕ್ಕರತಣ್ಣು ಅತ್ತತ್ತೇ ಜ್ಞಾನತಕ್ಕಾಯಿಟ್ ಅವನಕ್ಕ್ ದೇಹೇಂದ್ರಿಯಂಗಡೆ ಸಾಧನಮೂ ಓಣಮಾ ಇಲ್ಲ. ಅತ್ಥೀಮೇಲೆ ದೇಹಾದಿಹೀಳಕ್ಕೂ ತನಕೂ ಸಂಬಂಧಮಿಲ್ಲ ಅ್ರಂಟ್ ಅವುಂ ತೆರಿಂಜಮೇಲೆ, ದೇಹಾದಿಹೀಡೆ ವ್ಯವಹಾರತಾ ಅವುಂ ಸಾಕ್ಷಿಯಾಯಿಟ್

ಪಾರಾಂಡಿರಣಾನೇ ವಿನಾ, ಅವನಕ್ಕ್ ಅಫಿಡೆ ಜೊತೇಲೆ ಆ್ಹಂದೆ ಸಂಬಂಧಮಹಡ್ ಅಫಿಳಣ್ಣು ಉಂಡಹರ ಆ್ಹದೇ ಪಾಪಪುಣ್ಯಂಗಡೆ ಲೇಪಮಹಡ್ ಇಕ್ಕಲ್ಲ. ಇತ್ತಕ್ಕ್ ಶ್ರುತಿಹೀಳುಳ್ಳೇ ಪ್ರಮಾಣು ರಾಂದ್. ತತ್ತ್ವದರ್ಶಿಹೀಳಾನ ಜ್ಞಾನಿಹೀಡೆ ಅನುಭವಮೂ ಇತ್ತಾ ಪುಷ್ಟೀಕರಿಚ್ಚಿರಾಂದ್.'

'ಇಕ್ಕಲಾಂ. ಆನಾಕ ಪಳಚಿಕ್ಕರವರೀಕ್, ದೇಹೇಂದ್ರಿಯಾದಿಹ ಇಕ್ಕರವರೀಕ್ ಇಂದೆ ಸ್ಥಿತಿ ಸಾಧ್ಯಮ?' ಭಾರತಿ ಕೋಟ.

'ಒಕಿಲ್ಲ?' ಯತಿ ಉತ್ತರಿಚ್ಚ. 'ಬ್ರಹ್ಮಜ್ಞಾನಿಹೀಡೆ ವಾರ್ಥಾ ಅಪ್ಪಡಿ ಇರಹಡ್. ಯೋಗಾಭ್ಯಾಸತ ಮೂಲಕಮಾ ಕೆಲವ್ ರೀತೀತೇ ಸಿದ್ಧಿಹೀಳಾ ಸಾಧಿಚ್ಚಿಕ್ಕರ ಯೋಗಿಹಾ ಕೂಡ ತಂಗಡೆ ಸ್ವಭಾವತಕ್ಕ್ ಚ್ಯುತಿಯಿಲ್ಲಾದಹುಡಿ ವಿವಿಧಮಾನ ಅನುಭವಂಗಳಾ ಸಂಪಾದಿಯರತಾ ನಿಂಗಾ ಕೋಟಿಕ್ಕಲ್ಲಹೀಳಾ?'

ಭಾರತೀದೇವಿ ಮೌನಿಯಾನ. ಆ್ಹಂಡಾಕ ಯತಿಹೀಡೆ ವಿವರಣೇಯಾ ಅವೆ ಒಪ್ಪಿಕಿಂಡಿಂದ್ ವಿದಿತಮಾಯಿಂದ್. ಸಭಿಕಾ ಒತ್ತರ ಮೊಖತಾ ಒತ್ತರು ಪಾತಕಾಂಡಿಂದ. ಅತ್ಥನೇಂದುಳ್ಳೆ ಯತಿಹೀಳೇ ಚೊಲ್ಲೀನ : ಸಂಸಾರತ್ತೇ ಮಾಯಾ ಪ್ರಚಂಡಮಾನದ್. ಆ್ಹಟ್ಟಲಾ ಮೆರಿಚ್ ಶಿಕ್ಕಿ ಅತ್ಥೀಮೇಲೆ ಒದ್ದಾಡರತಕ್ಕಣ್ಣಮೂ ಬ್ರಹ್ಮಚರ್ಯತಣ್ಣು ನೇರಮಾ ಸಂನ್ಯಾಸತಕ್ಕ್ ಧಾಪ್‌ಗಾಲಾ ಪೋಡರದ್ ಉತ್ತಮು ಆ್ಹಣ್ಣರದ್ ಎಂದೆ ಉತ್ತರತ್ತೇ ತಾತ್ಪರ್ಯು.'

'ಎಲ್ಲಾರೂ ಇಪ್ಪಡಿ ಬ್ರಹ್ಮಚರ್ಯತಣ್ಣು ನೇರಮಾ ಸಂನ್ಯಾಸತಕ್ಕ್ ಫಾರೀನಾಕ ಪ್ರಪಂಚು ಮುಂತೀವರಿಯರದ್ ಆ್ಹಪ್ಪಡಿ? ಮಾನವಂದೆ ಸಮಾಜು, ಅದ್ ಭೂಮೀಮೇಲೆ ನಿರ್ಮಿಯರ ವಸ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತಿಹ, ಪಶ್ಯಾಕ್ಕಾ, ಮುಂತೀ ತಲಮಾರ್ ಇಫಿಡೆ ಮುಂತೀವರಿಕೇತೇ ಗತಿ?' ಭಾರತಿ ಪ್ರಶ್ನಿಚ್ಚ.

'ಬ್ರಹ್ಮಚರ್ಯೇಣ್ಣು ನೇರಮಾ ಸಂನ್ಯಾಸತಕ್ಕ್ ಫಾರರ ಶಕ್ತಿ ಇಕ್ಕರವಾ ಬಹು ವಿರಳು. ಜಗತ್ತತ್ತೇ ಸಂಸಾರು ಭಗವತ್ಸಂಕಲ್ಪತಂತೆ ಅನಂತಕಾಲು ನಡವಾಂಡಿರಂದ್. ಅತ್ತತ್ತೇ ಗತೀಂದೆ ವಿಚಾರಮಾ ಆರೂ ಚಿಂತಿಯಣಮಾಂದಿಲ್ಲ. ಆನಾಲೂ ಸಕಲ ಚರಾಚರಪ್ರಾಣಿಹೀಳುಳ್ಳಿಕ್ಕರ ಜೀವಂಗಾ ಪರಬ್ರಹ್ಮತುಳ್ಳೆ ಲೀನಮಾಯಿಟ್ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಮಹರ ಸ್ಥಿತೀಯ ಮಾತ್ರಮೇ ನಂಬಾ ನಿರೀಕ್ಷಿಯಣಮಾ ಇಕ್ಕರದ್.'

ಭಾರತೀದೇವಿ, 'ಅಪ್ಪಡಿಯಾ?' ಆ್ಹಂಡ. ಅತ್ಥೀಮೇಲೆ ವಾರ್ಥೊಲ್ಲೀತಿಲ್ಲ. ಅವಡೆ ಬುದ್ಧೀಕ್ ಒದೂ ತೋಚಾಂಡಿಕ್ಕಲ್ಲ ಆ್ಹಣ್ಣರದ್ ಅವಡೆ ಮೊಖತಾ ಪಾತಾಕ ತೆರಿಯಾಂಡಿಂದ್. ರಂಡ್ ಕ್ಷಣತಮೇಲೆ, 'ವಾದತುಳ್ಳೆ ಉಂಗಳಾ ಪರಾಭವು ಪಣ್ಣರ ಬುದ್ಧಿಸೂಕ್ಷ್ಮ ಪ್ರಾಯಶಃ ಎನಕಿಲ್ಲ. ಎಂದೆ ಪತಿಯಂತೂ ಉಂಗಡೆ ವಾದತ್ತೇ ಮಾಯಾಜಾಲತಕ್ಕ್ ಸಂಪೂರ್ಣಮಾ ಶಿಕ್ಕೀಉಳಂದರಾಡ,' ಆ್ಹಂಡ.

'ಹಾತಕ್ಕ್ ಪೋಯಿಟ್ ಪತ್ನೀಂದೆ ಜೀವನತಕ್ಕ್ ಏರ್ಪಾಟಾ ಪಣ್ಣಿ ತಿರಂಬೀ ವರರಹುಡಿ ನಾ ಮಂಡನಾಳಕ್ಕ್ ತೆರಿಪಿಯಣಿ,' ಯತಿಹಾ ತಂಗಡೆ ವಿಜಯತಾ ಪ್ರಕಟಿಚ್ಚ.

'ಅಂದೆ ವಿಷಯಮಾ ನಿಂಗ ಯೋಚಿಯರ ಅಗತ್ಯಮಿಲ್ಲ. ಅಫಾಳ್ಳಿಲ್ಲಾದೇಯೂ ನಡವರತ್ಥಾ ಸ್ಥಿತಿ ಎಂಗಡೆ ಸಂಸಾರತಕ್ಕ್ ರಾಂದ್. ಎನಕಿಂದ ಒರೇ ಕರ್ತವ್ಯ ಆ್ಹಂಡಾಕ ಪತೀಂದೆ ಯೋಗಕ್ಷೇಮತಾ ಪಾರ್ತಕರದ್. ಇಪ್ಪೋ ಅತ್ತಕ್ಕೂ ಅವಕಾಶೂ ಇಲ್ಲಾದೇ ಪೋಚು,' ಆ್ಹಂಟಣ್ಣರಪ್ಪೊ ಅಮ್ಮಾಮೀಂದೆ ಧ್ವನಿ ಅವಳಕ್ಕೇ ತೆರಿಯಾದಹುಡಿ ಭಾರಮಾ ಇಂದದ್. ಅವಡೆ ಕಣ್ಣಹಾ ನೆಂಜಿಂದಹೀನ. ಅತ್ತಾ ಚರಂಗಣ್ಣು ತಿಕ್ಕಿಂಡ್ ಚೊಲ್ಲೀನ : 'ಇಂದೆ ಕಣ್ಣೀರ್ ಅಫಾಳ್ಳಾ ಉಟ್ಟ್‌ಕುಡಂಗೊ ಆ್ಹಣ್ಣರ ದೈನ್ಯತಣ್ಣು ವಂದಿಂದಂಡ್. ಉಂಗಡೆ ವಾದಜಾಲತಕ್ಕ್ ಪರಾಭವೂ ಹೊಂದಿ ಅಫಾಳ್ಳ ಗೃಹಸ್ಥಾಶ್ರಮತಣ್ಣು ಪರಂಬಕ್ಕ್ ಪರಪಟ್ಟಿಕ್ಕಲಾಂ. ಆನಾಕ ಗೃಹಿಣಿಯಾನ ನಾ ಕರ್ತವ್ಯತಣ್ಣು ಧೂರಮಹಮಾಟೆ. ಪುಳ್ಳಪಶ್ಯಾ ಇಲ್ಲಾದ ನಂಗ ಪೊಣ್ಣಂದೆ ಪುಳ್ಳೇಯ ದತ್ತು ವಂಕಿಂಡ್ ಎಂಗಡೆ ಗೃಹ್ಯಾಗ್ನಿ ಆರಾದಹುಡಿ ಮುಂತೀವರಿಯರ ಸಂಕಲ್ಪತಾ ಪಣ್ಣೀಂದು. ಇಪ್ಪೋ ಯಜಮಾನಾ ಪೋನಾಲೂ ಇಂದೆ ಕುಟುಂಬು ನಿರ್ವಹಿಯಾಂಡಿಂದ ಸಮಸ್ತ ಕರ್ತವ್ಯಂಗಳಿಯೂ ನಾ ನಿರ್ವಹಿಯಣಿ. ನಾ ಆನಮೇಲೆ ದತ್ತುಪುತ್ರು ಇಂದೆ ಕರ್ತವ್ಯತ್ತೇ ನಿರ್ವಹಣೇಯ ಮುಂತೀವರಿಯರಪ್ಪಡಿ ಪಣ್ಣಣಿ.'

ಅವೆ ಯತೀಕ್ ನಮಸ್ಕರಿಚ್ಚ. ಇಡೀ ಸಭಾ ನಮಸ್ಕರಿಚ್ಚಿದ್. ಎಲ್ಲಾರಕ್ಕೂ ಆಶೀರ್ವಾದೂ ಪಣ್ಣಿ ಯತಿಹಾ ಪರಪಟ್ಟುಪೋನ.

ಅಮ್ಮಾಮಿ ಪುನಃ ಮಾವನಾ ಪಾಕಕ್ಕ್ ಶಿವಾಲಯತಕ್ಕ್ ಪೋಚಿಲ್ಲ. ಯತಿಹಾ ಸಭೇಣ್ಣು ತಿರಂಬೀ ಪೋನವಾ ಮಂಡನಮಿಶ್ರಾಳಕ್ಕ್ ಸಂನ್ಯಾಸದೀಕ್ಷೆ ಕುಡತ್ ಅಂದೆ ಅಪರಾಹ್ನಮೇ ಮೂಡುಜನು ಶಿಷ್ಯಾಳಿಯೂ ಅಳಚಿಕಂಡ್ ಅಂಗಣ್ಣು ಪರಪಟ್ಟುಪೋನ ಅ್ಣ್ಣರ ಶುದ್ಧಿ ವಂದದ್. ಪ್ರಯಾಗತಣ್ಣು ಇಂತೀಕ್ ಗೆರೆಪುಡಿಚಹುಡಿ ನಡಂದ್ ವಂದಿಂದ್, ವಂದ ತತ್‌ಕ್ಷಣು ವಾದು, ನೇರಮಾ ಪರಕಾಯ ಪ್ರವೇಶು, ತಿರಂಬೀ ವಂದ ಸಾಯಂಕಾಲಮೇ ಅಮ್ಮಾಮೀ ಜೊತೇಲೆ ವಾದತಕ್ಕ್ ಚೊಲ್ಲೀ ಉಟ್ಟುಟಿಂದದ್, ಇಪ್ಪೊ ಜಯೂ ಶಿಕ್ಕೀನ ತತ್‌ಕ್ಷಣು ಮಾವನಕ್ಕ್ ಸಂನ್ಯಾಸೂ ಕುಡತ್ ಅಳಿಚಿಕಿಂಡ್ ಪರಪಟ್ಟುಪೋಯಿಂದ್, ಇತ್ತಯೆಲ್ಲಾ ಸ್ಮರಿಚ್ಚಿಕಂಡ ಎಂದೆ ಮನಸ್ಸುಳ್ಳೆ ನಿಧಾನೂ ಪಣ್ಣೀನಾಕ ಓದೋ ತಪ್ಪೀಪೊಹಂದ್ ಅ್ಣ್ಣರ ಆತುರತುಳ್ಳೆ ಇಫಾಳ್ಳಾ ಪೊಹಾಂಡರಾಡ ಅ್ಣ್ಣರ ಭಾವನಾ ಪರಂದದ್.

ಇನ್ನ್ ಇಂದೆ ಮಾಹಿಷ್ಮತೀಲೆ, ಇಂದೆ ಹಾತುಳ್ಳೆ ಎನಕ್ ಅ್ಂದೆ ಕಾರ್ಯಮೂ ನಿಂಡಿಕ್ಕಲ್ಲ ಅ್ಣ್ಣರ ಭಾವನಾ ಎನ್ನಾ ಆವರಿಚ್ಚಿದ್. ಮಥುರೇಣ್ಣು ಎನ್ನಾ ಉಟ್ಟ್ ರಂಡ್ ಮಾಸೂ ಕಳಿಂಜಾಲೂ ಜಯಸಿಂಹು ವಂದಿಲ್ಲಾಂ. ಅ್ತ್ತಕ್ಕ್ ಅ್ಂಟ್ ಊಹಿಯರದೂ ಕಷ್ಟಮಹಾಂಡಿಂದ್. ಅವುಂ ಆಡೀನ ವಾರ್ಥೇಯೂ ನಿಶ್ಚಯಿಚ್ಚ ಕಾರ್ಯಸರಣೀಯೂ ಮೀರರವನಂಡ್. ಅವಂದೆ ಹಾಂಬಡಿಯಾಡೆ ಆರೋಗ್ಯತ್ತೇದೇ ಓದೋ ಕಾರಣು ಇಕ್ಕಲಾಂ ಅ್ಣ್ಣರ ಚಿಂತನೇಲೆ ರಂಡ್ ನಾ ಕಳಿಂಜಿಂದೆ. ಪಿತ್ತಾನಾ ವಡಿಚಾಲಾ ಹಾತೇ ದ್ವಾರಪಾಲು ಉಳ್ಳಕ್ಕ್ ವಂದ್, 'ಮಥುರಾ ನಗರೀಣ್ಣು ರಾಜಪುತ್ರಾ ಒತ್ತರು ರಥತುಳ್ಳೆ ವಂದರಾಡಾ. ಜೊತೇಲೆ ರಂಡ್ ಕುದುರೇ ಸವಾರಾ.' ಅ್ಂಡದ್.

'ಅವನಯೇ ಅ್ಂಡಾ ನೀ ಕಾವಾಂಡಿಂದಿಂದ್? ಸ್ವಾಗತಿಚ್ಚಿ ಉಳ್ಳಕ್ಕ್ ಅಳಿಚಿಕಿಂಡ್‌ವಂದ್ ಉಕ್ಕಾಕಿ,' ಅಮ್ಮಾಮಿ ಚೊಲ್ಲೀನ. ನಾ ವಾಶಿಲಕ್ಕೋಡೀನೆ.

ಜಯಸಿಂಹಂದೆ ಮೊಖು ವಾಡೀಂದ್. ಪ್ರಯಾಣತ್ತೇ ಆಯಾಸಮಂಡ್. ರಥತಣ್ಣು ಕೀಳಕ್ಕಿಳಿಂಜಿ ಚೊಲ್ಲೀನ : 'ಎಂದೆ ಹಾಂಬಡಿಯಾಡೆ ಖಾಯಿಲ ಗುಣಮಾಚಿಲ್ಲ. ಒರು ಮಾಸು ಅಂಕಿಂಕಡೇಕ್ ಆಡಿಚ್ಚಮೇಲೆ ಅವಳಾ ವಾಂಕಿಂಡುಡತ್. ಉತ್ತರಕ್ರಿಯಾದಿಹೀಳಾ ಮುಡಿಯರಮ್ಮಣಾ ಊರಾ ಉಡರಹುಡಿ ಇಂದಿಲ್ಲ.'

ಎನಕ್ ದುಃಖಮಾಚಿ. ಹಸನ್ಮುಖಿಯಾನ, ಹಾಮಣಿಯಾನಕ್ಕ್ ಬೆಂಬಲಮಾ ನಿಲ್ಲಾಂಡಿಂದ ಪೊಂಢಾಟಿ ಅವೆ. ಉಳ್ಳಕ್ಕ್ ವಂದ ಜಯಸಿಂಹು ಅಮ್ಮಾಮೀಯಾ ಕಂಡ್, 'ತಂಗಾ ಭಾರತೀದೇವಿ ಅವೆ ಅ್ಂಟ್ ಭಾವಿಯಣು,' ಅ್ಂಟ್ ನೆಲತಾ ತೂಣಿ ನಮಸ್ಕಾರೂ ಪಣ್ಣೀನ. ಅಮ್ಮಾಮೀ ಕಾಟೀನ ಮಣೇಮೇಲೆ ಉಕ್ಕಾಕಂಡಮೇಲೆ, 'ನೇತೇನು ಸಾಯಂಕಾಲು ವಂದು. ಶಿವಾಲಯತ್ತೇ ಸಮೀಪು ಠಿಕಾಣಿ ಪೋಟರಾಣು,' ಅ್ಂಡ.

'ಎಂಗಡೆ ಹಾತಕ್ಕೇ ವರಲಾಮಾ ಇಂದದ್. ನಾಗಭಟ್ಟು ಎಂಗಡೆ ಮಚನಾಪುಳ್ಳ,' ಅಮ್ಮಾಮೀ ವಾರ್ಥೋಲ್ಲೀನ.

'ಅತ್ತಕ್ಕಾಯಿಟೇ ಅಫಾಳ್ಳಾ ಮುದಲು ಉಟ್ಟುಟು. ಹಾಂಬಡಿಯಾಡೆ ಖಾಯಿಲ, ಚಾವಣ್ಣು ನಂಗ ವರರದ್ ತಡವಾಚಿ. ಮಹಾಪಂಡಿತಾ ವಾಕ್ಯಾರ್ಥತುಳ್ಳೆ ಪರಾಜಯಮಾನತಣ್ಣು ಸಂನ್ಯಾಸತಾ ಸ್ವೀಕಾರೂ ಪಣ್ಣಿ ಪರಪಟ್ಟ್‌ಪೋಯಿಂದ್ ಇಂಡ್ ವಡಿಚಾಲಾ ತೆರಿಂಜಿದ್. ಭರತಖಂಡತಕ್ಕ್ ನಲ್ಲದಹರ ಚಿಹ್ನಾ ಅ್ಂಡ್ ಇದ್.'

'ಇತ್ಥನ ಫೆರೀ ವಾರ್ಥೇಯ ಅ್ಪ್ಪಡಿ ಚೊಲ್ಲಡಿಹ್ಯೊ?'

'ಪೂರ್ವಾಪರತಯೆಲ್ಲಾ ನಾಗಭಟ್ಟಾಡೆ ಕೈಯುಳ್ಳೆ ಚೊಲ್ಲೀ ಉಟ್ಟುಟಿಂದು. ಅಫಾಳ್ಳಾ ಚೊಲ್ಲೀ ಇಕ್ಕಲಾಂ'

'ಚೊಲ್ಲೀತ್.'

'ಇಡೀ ವೈದಿಕಸಮಾಜು, ವೈದಿಕರಾಜಾ, ವೈದಿಕ ಕ್ಷತ್ರಿಯಾಳುಳ್ಳೆ ಯಜ್ಞತವಿಷಯತುಳ್ಳೆ ಶ್ರದ್ಧೆ ಪರವಿಚ್ಚಿ ನಡಿಪಿಚ್ಚಿ ಕುಡರ ಶ್ರದ್ಧಾ ಇಂದವಾ ರಂಡ್ ಪೇರ್. ತಂಗಡೆ ಅಣ್ಣಯ್ಯು ಕುಮಾರಿಲಾಡೇದ್ ಅಪ್ಪಡಿಯಾಚ್. ಅಫಾಡೆ ಭಾವು ಮಂಡನಪಂಡಿತಾಡೇದ್ ಇಪ್ಪಡಿಯಾಚ್. ಇಫಾಡೇದೂ ಒರು ರೀತೀತೇ ಆತ್ಮಹತ್ಯೇಯೇ. ನಿರ್ವೀರ್ಯಮಹಾಂಡಿಕ್ಕರ ಭರತಖಂಡತುಳ್ಳೆ ವೀರ್ಯಪ್ರಚೋದನಾ ಅಹಣಮಾನಾಕ ವೇದಂಗಡೆ ಯಜ್ಞಯಾಗಾದಿಹೀಡೆ

ಪುನರುಜ್ಜೀವನು ಅಹಣೂ ಅ್ಹಂಟ್ ಗುರ್ಜರ ಪ್ರತೀಹಾರಾಳಾನ ನಂಗ ಆಲೋಚಿಚ್ಚಿ ಇಂದೆ ಯೋಜನೇ ಪೋಟಕಂಡಿಂದು. ಬ್ರಹ್ಮಸ್ಥಾನತುಳ್ಳೆ ನಿಂಡ್ ನಡತರವಾಳೇ ಇಲ್ಲಿಯಾಪೋಚು.'

ಅಮ್ಮಾಮಿ ಮೌನಿಯಾನ. ಅವಡೆ ವಾರ್ಥೇ ಕೋಳಣು ಅ್ಹಂಟ್ ಜಯಸಿಂಹು ಕಾವಾಂಡಿಂನ್ನ.

ಅಮ್ಮಾಮಿ ಚೊಲ್ಲೀನ : 'ಇಂದೆ ಊರತ್ತೇ ಪಂಡಿತಮಂಡಳಿ ಎಲ್ಲಾ ವಾಕ್ಯಾರ್ಥತಯೂ ಕೋಟದ್. ಇಪ್ಪೋ ಅಘಾಳ್ಳುಳ್ಳೇ ಕೆಲವಾ ನಿತ್ಯಹೋಮು ಮುದಲಾನ ಅಗ್ನಿಕರ್ಮಂಗಳಾ ಓಕ್ ಪಣ್ಣಣು, ಧ್ಯಾನೂ ಯೋಗಂಗಾ ಉತ್ತಮಮಂಡಾ? ಅ್ಹಣ್ಣಕ್ಕ್ ಪರಪಟ್ಟರಾಡ. ಸಂಸಾರತ ಸಾಕಮಾಟಾದ ಒಡಂಬ್ತಿರುಡಾಳಂತೂ ಸಂನ್ಯಾಸಮೇ ಪರಮಾಶ್ರಮು ಅ್ಹಂಟ್ ಚೊಲ್ಲಿಕಿಂಡ್ ಪುಳೇತೀರತ್ತೇ ಶಿವಾಲಯತ್ತೇ ಜಗಲೀಮೇಲೆ ಉಕ್ಕಾಕಂಡ್ ಕಾಡಹರಟೇಕ್ ಪರಪಟ್ಟರಾನ್ನ.'

'ಅಂದೆ ಶಂಕರಯತಿ ಬೌದ್ಧಾಳೋದ್?'

'ಅ್ಹಂಡ್. ವೇದಪಂಡಿತಾ.'

'ಎಂಗಳಕ್ಕರ್ಥಮಹಲ್ಲ.'

ಜಯಸಿಂಹು ಇಪ್ಪಡಿ ಚೊಲ್ಲೀನಪೊ ಎಂದೆ ಮನಸ್ಸ್ ನಾಲಂದತುಳ್ಳೆ ನಾ ಕೋಳಾಂಡಿಂದ ಅದ್ವಯ ಅ್ಹಣ್ಣರ ಕಲ್ಪನೇಯ ಸ್ಮರಿಚ್ಚಿಕಂಡ್ ಇಂದೆ ಶಂಕರಯತಿಹಾ ಪ್ರತಿಪಾದಿಯರ ಅದ್ವೈತತ್ತೇ ಜೊತೇಲೆ ತುಲನೇ ಪಣ್ಣಕ್ಕ್ ಪರಪಟ್ಟದ್. ಶಂಕರಯತಿಹೀಡೆ ಅದ್ವೈತು ಉಪನಿಷತ್ತಣ್ಣು ಪರಂದಿಂದಾಕ ಬೌದ್ಧಾಡೆ ಅದ್ವಯಮೂ ಉಪನಿಷತ್ತಣ್ಣು ರೂಪಾಂತರಮಾಯಿಕ್ಕಲಾಂ ಅ್ಹಣ್ಣರ ಸಂಶಯು ಪರಂದದ್.

ಕಾಣಿಕೆಯಾ ಕೊಳಂದಿಂದ ಪಳು ಅ್ಹರಶಿ ವೆಲ್ಲು ವಳ್ಳೀತಟ್ಟೇ ಹೆಂಬೀ ನಾಣ್ಯಂಗಳಾ ಸವಾರಾ ಉಳ್ಳಕ್ಕ್ ಕೊಳಂದಹೀನ. ಅತ್ತಾ ಸ್ವೀಕರಿಯರಹುಡಿ ಜಯಸಿಂಹು ಅಮ್ಮಾಮೀಯ ಪ್ರಾರ್ಥಿಚ್ಚಾಂ. 'ಎಂಗಳಕ್ಕ್ ಅನುಮತಿ ಕುಡಂಗೊ. ಇಂಡ್ ವಿಶ್ರಾಂತಿ ವಂಕಿಂಡ್ ನಾಳೇಕ್ ವಡಿಚಾಮು ತಂಪಾನ ಪೋದೇಲೆ ನಂಗ ತಿರಂಬೀ ಪೊಹಣು. ಕೃಷ್ಣಾನಂದಾಳೇ ನಿಂಗಳೂ ಎಂಗಡೆ ರಥತುಳ್ಳೇ ವಂದುಡಂಗೊ.'

ನಿಂಗಳೂ ಎಂಗಡೆ ರಥತುಳ್ಳೇ ವಂದುಡಂಗೊ ಅ್ಹಂಟ್ ಅವುಂ ಚೊಲ್ಲೀಂದ್ ಎನಕೊರು ದಿಕ್ಕಾ ಕಾಟೀತ್. ಇಲ್ಲಂದಾಕ ನಾ ಅ್ಹಂಗೆ ಪೊಹಣಮಾ ಇಂದ್? ಅಳಿಯರವಾಳೂ ಇಲ್ಲ. ಕಾರ್ಯಮೂ ಇಲ್ಲ. ಕಾರ್ಯು ಇರಹಡ್, ಇಲ್ಲಾದೇ ಇಕ್ಕಡ್, ಜಯಸಿಂಹು ಅಳಿಚರಾಡ. ನಾ 'ಅಗತ್ಯಮಾ' ಅ್ಹಂಡೆ.

'ಉಂಗಡೆ ಮಧ್ಯಾಹ್ನತ್ತೇ ಭೋಜನು ಎಂಗಡೆ ಹಾತುಳ್ಳೇ ಅಹಡ್,' ಅಮ್ಮಾಮಿ ಕೋಟ.

'ಎಂಗಡೆ ಠಿಕಾಣೀಲೆ ಚೊಲ್ಲೀವಂದಿಕ್ಕಲ್ಲು. ಕಾವಾಂಡಿರನ್ನ. ಕೃಷ್ಣಾನಂದ ಅವಾ ಸಾಯಂಕಾಲತಕ್ಕ್ ಮುದಲು ಎಂಗಳಾ ಶೇರಿಕಿಂಡಾಕ ಪೋರು,' ಅ್ಹಂಟ್ ಚೊಲ್ಲೀ ಓಂದ್ ನಮಸ್ಕರಿಚ್ಚ.

ಹಾಂಬಡಿಯಾಡೆ ಚಾವತ್ತೇ ದುಃಖು ಜಯಸಿಂಹನುಳ್ಳೆ ನಿವೃತ್ತೀತೇ ಮನೋಭಾವತಾ ಪರವಿಚ್ಚಿಂದ್. ಅಂಬಿದಾ ಸಮೀಪಿಯರ ವಯಸ್ಸ್. ಆರೋಗ್ಯಪೂರ್ಣಮಾನ ಸುಷ್ಠಮಾನ ದೇಹು. ರಾಜ್ಯಕರ್ತವ್ಯಭಾರತಣ್ಣು ವಿರಾಮು ಶಿಕ್ಕಿ ಲಹರಿ ಉಕ್ಕೀನಪೊ ರಸಿಕತನತುಳ್ಳೆ ಪದೂ ತೆರಿಂಜಿ ಹರಿಯಾಂಡಿಂದಾನೇ ವಿನಾ ಪತ್ತಾರ್ ವಿವಾಹಂಗಡೆ ಹುಚ್ಚಕ್ಕ್ ಪೋನವನಂಡ್. ಹಾಂಬಡಿಯಾ ಅ್ಹಂಡಾಕ ಪ್ರೀತಿಯೂ ಇಂದ್. ಮೂಡು ಪೊಣ್ಣು ರಂಡ್ ಪುಳ್ಳ ಪಶ್ಮಾಡೆ ಕುಟುಂಬತಾ ನಿಷ್ಠಾಳಾನ ದಾಸಿಹೀಡೆ ಸಹಾಯತಣ್ಣು ಅವಂದೆ ವೃದ್ಧಾಳಾನ ತಾಯಾ ನಿಭಾಯಿಯಾಂಡಿರಾಡ. ಇನ್ನೊರು ಕನ್ನಾಲಮಾಹ್ ಅ್ಹಂಟ್ ಪುಳ್ಳೇಕ್ ಬಲವಂತೂ ಪಣ್ಣಾಂಡಿರಾಡ. ಒರೇ ರಥತುಳ್ಳೆ ಉಕ್ಕಾಕಂಡ್ ಪ್ರಯಾಣೂ ಪಣ್ಣರಪೊ ಜಯಸಿಂಹು ತಂದೆ ದುಃಖು ಒಂಟಿತನತಾ ಎಂದೆ ಕುಟ್ಟೆ ಸಂಸ್ಕೃತತುಳ್ಳೆ ಚೊಲ್ಲಿಕಿಂಣ್ಣ, ಸಾರಥೀಕ್ ತೆರಿಯಕ್ಕಹದ್ ಅ್ಹಂಟ್. ಇನ್ನೊರು ಕನ್ನಾಲತಾ ಪಣ್ಣಿಕ್ಯರ ಇಟ್ಟ ಅವನಕ್ಕ್ ಕಿಂಚಿತ್ತೂ ಇಲ್ಲ. ಪಶ್ಮಾಡೆ ಹೊಣ ಇಲ್ಲಾದೇ ಇಂದಿಂದಾಕ ಸಂನ್ಯಾಸಿಯೋ ಭಿಕ್ಕುವೋ ಆಯಿಟ್ಪೊಹರ ಮನಸ್ಸ್. ಆನಾಲೂ ಕರ್ತವ್ಯಚ್ಯುತು ಅಹಕ್ಕಹದ್ ಅ್ಹಂಟ್ ಮಾಹಿಷ್ಮತೀಕ್ ಪರಪಟ್ಟೆ ಅ್ಹಂಣ. ಪತ್ನೀವಿಯೋಗತ್ತೇ ಶುದ್ಧಿ ತೆರಿಂಜಿ ಭಿಕ್ಕು ವಜ್ರಪಾದಾ ಪತ್ತಾರ್‌ವಾರಿ ವಂದಿಂದಾಳಾಂಗೊ. ಜೀವನತ್ತೇ

ನಶ್ವರತೇಯ ಚಾವತ್ಥನ ಸಮರ್ಥಮಾ ಕಾಟರದ್ ಞದೂ ಇಲ್ಲ. ಬುದ್ಧಭಗವಾನಾ ಇಂದೆ ಮೂಲಸತ್ಯತಾ ಕಂಡಪುಡಿಚ. ಧರ್ಮತಕ್ಕ್ ಶರಣಹರದೊಂಡೇ ದುಃಖನಿವಾರಣೇತೇ ಮಾರ್ಗು. ನಿಂಗಾ ಭಿಕ್ಕು ಅಹಣಮಾಂದಿಲ್ಲ. ಅಂತರಂಗತಾ ಧರ್ಮತಕ್ಕ್ ಒಪ್ಪಿಚ್ಚಿಕಂಗೊ, ಞಂಟ್ ಹೆಂಬಾ ಚೊಲ್ಲೀರಾಡ. ಭಗವಾನಾ ಪಶ್ಶಲಾ ಕಳಿಂಜಿಹಂಡ ತಾಯಾರಕ್ಕ್ ಚಾವಿಲ್ಲಾದ ಹಾತಣ್ಣು ಕಡಹಾ ಕೊಂಡರಕ್ಕ್ ಚೊಲ್ಲೀನ ಕಥೇ ಚೊಲ್ಲೀರಾಡ. ಪಿಂತೀಲೆ ಞತ್ಥನಿಯೋ ಸಂದರ್ಭಂಗಳುಳ್ಳೆ ಕೋಟಿಂದ ಕಥೆಯಾನಾಲೂ ಇಪ್ಪೊ ಅದ್ ಜಯಸಿಂಹನಕ್ಕ್ ಸಮಾಧಾನೂ ಕುಡತರಾಂದ್. 'ಸಂನ್ಯಾಸತ್ತೇ ಪಾರಮ್ಯತಾ ಪ್ರತಿಪಾದಿಯರ ಜೀವಬ್ರಹ್ಮೈಕ್ಯವಾದು, ಅತ್ತತ್ತೇ ಸೂಕ್ಷ್ಮಂಗಳಯೆಲ್ಲಾ ವಿವರಮಾ ಚೊಲ್ಲಡಿಹೀಳಾ?' ಞಂಣ. ಞಟ್ಟ್ ನಾಳೇತೇ ವಳೀ ಕಳಿಯಕ್ಕ್ ಎಂಗಳಕ್ಕ್ ಓದೋದಾನೂ ವಿಷಯಂಗಳೂ ಓಣಮಾ ಇಂದಹೀನ. ನಾ ಅರ್ಥೂಪಣ್ಣಿಕಿಂಡಿಂದಹುಡಿ ಚೊಲ್ಲಕ್ಕ್ ಪರಪಟ್ಟೆ. ಅವಿದ್ಯಾ, ಮಾಯಾ ಞಣ್ಣರ ರಂಡ್ ಮೊಖಂಗಾ, ಸಗುಣಬ್ರಹ್ಮ, ನಿರ್ಗುಣಬ್ರಹ್ಮ, ಪ್ರಾತಿಭಾಸಿಕು, ವ್ಯಾವಹಾರಿಕು, ಪಾರಮಾರ್ಥಿಕಸತ್ಯಂಗ, ಜೀವಸಾಕ್ಷಿ ಈಶ್ವರಸಾಕ್ಷಿಹ, ಸತ್ಯು ಮಿಥ್ಯೇತೇ ಸ್ತರಂಗಾ, ಮುದಲಾನ ವಿವರಂಗಳಯೆಲ್ಲಾ ಚೊಲ್ಲರಪ್ಪೊ ಎಂದೆ ಸ್ಮರಣೆಯೂ ಸ್ಪಷ್ಟಮಹಕ್ಕ್ ಪರಪಟ್ಟದ್.

'ಅಂದೆ ಯತಿಹಾ ಬುದ್ಧಿವಂತನೇ ಇಕ್ಕಣು,' ಞಂಣ.

'ಅತ್ತುಳ್ಳೆ ಸಂಶಯಮಿಲ್ಲ.'

'ಆನಾಕ ಸಂನ್ಯಾಸಮೇ ಪರಮಾಶ್ರಮು ಞಂಟ್ ಒಪ್ಪಿಕ್ಯಣು.'

'ಅಘಾಡೆ ತರ್ಕತಾ ಒಪ್ಪಿಕಿಂಡಾಕ.'

'ಒಪ್ಪಿಕ್ಯರತ್ಥನ ಕೌಶಲಪೂರ್ಣಮಾ ರಾಂದೆ!'

'ಪರಮಾದರ್ಶಮಾಂದ್ ಎಲ್ಲಾರಕ್ಕೂ ಅನ್ವಯಮಹಣು. ಎಲ್ಲಾರೂ ಸಂನ್ಯಾಸಿಹೀಳಾನಾಕ ಪ್ರಪಂಚತ್ತೇ ಗತಿ? ಞಂಟ್ ಭಾರತೀದೇವಿ ಅವೆ ಕೋಟಿಂತಕ್ಕ್ ಜಗತ್ತತ್ತೇ ಸಂಸಾರು ಭಗವತ್ಸಂಕಲ್ಪತಂತೆ ಅನಂತಕಾಲು ನಡವಾಂಡಿರಂದ್. ಅತ್ತತ್ತೇ ಗತೀತೇ ವಿಷಯಮಾ ಆರೂ ಚಿಂತಿಯಣಮಾಂದಿಲ್ಲ ಞಂಟ್ ಉತ್ತರತಾ ಕುಡತಾ,' ಞಂಡೆ.

ಜಯಸಿಂಹು ರಥತ್ತೇ ಚಲನೇತೇ ಕುಲಕುಳ್ಳೆ ಆಲೋಚಿಚ್ಚಿಕಂಡ್ ಉಕ್ಕಾಕಂಣ. ಅತ್ಥೇಮೇಲೆ ಪರಕಾಯಪ್ರವೇಶು ಮುದಲಾನ ಯೋಗು ಪಿನ್ನ ತಂತ್ರ ವಿದ್ಯೆಹೀಡೆ ವಿಷಯಮಾ ವಾರ್ಥೊಲ್ಲಕ್ಕ್ ಪರಪಟ್ಟಾಂ. ಅಮರುಕ ರಾಜಂದೆ ಶರೀರತಾ ಶಂಕರಯತಿಹ ಪ್ರವೇಶಿಚ್ಚಿಕ್ಕಲಾಮಾನ ವಿಷಯತಾ ಕೋಟಮೇಲೆ, 'ಇತ್ಥಾ ಶಕ್ತಿ ಇಂದಾಕ ಯುದ್ಧಂಗಳಿಯೇ ಜಯಿಪೀಲಾಂ, ರಾಜ್ಯಂಗಳಿಯೇ ಜಯಿಪೀಲಾಂ ಞಂಡಾ?' ಞಂಣ.

ಪದಿನೊಂಡು

ಮಥುರೇಯಾ ತಲಪರ ಹೋದೇಕ್ ಜಯಸಿಂಹನಕ್ಕ್ ಒರು ಘೆರೀ ಸಮಸ್ಯಾ ಕಾತಿಂದ್. ಅಂಜ್ ಘೆರೀ ಸಾರ್ಥಂಗ ಮಥುರೇಲೆ ಠಿಕಾಣಿ ಪಣ್ಣೀಂದಹೀನ. ಅಧಿಕಾರಿಹಾ ಸಾರ್ಥಂಗಳಣ್ಣು ಸುಂಕತಾ ಕೋಟಿಂದ. ಆನಾಕ ಸಾರ್ಥಂಗಡೆ ನಿವೇದನಾ ಓರೇ ರೀತಿಯಾ ಇಂದದ್. ಅಘಾಳ್ಳೆಲ್ಲಾ ಮಥುರೇ ಮೂಲಕಮಾವೇ ಸುಂಕತಾ ಕುಡತ್ ವಾಯವ್ಯತ ಕಡೇಕ್ ಪ್ಫೋಯಿಂದ. ಕಳಿಂಜ ಒರಂಡ್ ವರ್ಷಂಗಳಣ್ಣು ಭಾರತತ್ತೇ ಸಾರ್ಥಂಗಾ ಗಾಂಧಾರು, ಪಾರಸಿಕು, ರೋಮಕು ಮುದಲಾನ ವಾಯವ್ಯತ್ತೇ ಧೂರತ್ತೇ ದೇಶಂಗಳಕ್ಕ್ ಪ್ಫೊಹಕ್ಕ್ ಅರಬ್ಬಂಗಾ ಉಡಾಂಡಿಂದಿಲ್ಲಹೀನ. ಓದಿಂದಾಲೂ ಉಂಗಡೆ ಎಲ್ಲಾ ಪದಾರ್ಥಂಗಳಿಯೂ ಎಂಗಳಕ್ಕ್ ಮಾರಂಗೊ, ಮುಂತೀತೇ ವ್ಯಾಪಾರೂ ಎಂಗಡೇದ್ ಅಣ್ಣಾಂಡಿಂದಹೀನ. ಅಂದೆ ಸರಹದ್ದತ್ತೇ ಪ್ರಾಂತಂಗಳಿಯೆಲ್ಲಾ ಒಂಡೊಂಡಾ ಯುದ್ಧತುಳ್ಳೆ ವಶೂಪಡಿತಿಕಿಂಡ್ ಅಂಗೀತೇ[1] ಜನಂಗಳಯೆಲ್ಲಾ ಕತ್ತೀತೇ ಭಯೂಕಾಟಿ ತಂಗಡೆ ಧರ್ಮತಕ್ಕ್ ಪರಿವರ್ತಿಚ್ಚಿ ಅಘಿಡೆ ನಿಷ್ಠಾ ತಂಗಡೆ ಕಡೇಕಿಕ್ಕರಹುಡಿ ಬೆಶ್ಚಕಾಂಡಿಂದಹೀನ. ವಾಯವ್ಯತ ಕಡೇಕ್ ಮುಖ್ಯಮಾನ ಮಾರ್ಗಮಾಯಿಂದ ಮೂಲಸ್ಥಾನು ಇಪ್ಪೊ ಅರಬ್ ಮ್ಲೇಚ್ಛಂಗಡೆ ವಶಮಾಯಿರಾಂದ್. ಇಂತೀವರೀಕ್ ಅಂದೆ ನಗರತ್ತೇ ವ್ಯಾಪಾರಮೆಲ್ಲ ಸ್ಥಳೀಯಾಳಾನ ವೈದಿಕ ಪಿನ್ನ ಬೌದ್ಧ ವರ್ತಕಾಡೆ ಕೈಯುಳ್ಳಿಂದ್. ಇಪ್ಪೊ ಮ್ಲೇಚ್ಛಾ ಅಘಿಳಿಯೆಲ್ಲಾ ತಂಗಡೆ ಧರ್ಮತಕ್ಕ್ ಪರಿವರ್ತಿಯಾಂಡರಾನ್ನ. ಮತಾಂತರೂ ಅಹಂದಾಕ ಅಘಿಳಕ್ಕ್ ವಾಣಿಜ್ಯತ್ತೇ ಅನುಮತೀಯೇ ಕುಡಲ್ಲಹೀನ. ಅದಲ್ಲಾದೆ ಅರಬ್ ವ್ಯಾಪಾರಿಹೀಡೆ ತಂಡಂಗಳೇ ಅಂತೀಕ್ ವಂದ್ ಠಿಕಾಣೀ ಹೂಡೀರಾನ್ನ. ಅಘಿಯಾ ಕೋಟಿಂದೇ ಧಾರಣ. ತಂಗಡೆ ಮೌಲ್ಯ, ಸಾಗಾಣಿಕೇತೇ ಖರ್ಚ್, ಇತ್ಯಾದಿಯಾನ ಅಂದೆ ಲೆಕ್ಕತಾ ಚೊಲ್ಲೀನಾಲೂ ಕೋಕರದಿಲ್ಲಹೀನ. ಇಪ್ಪಡಿಯಾಯಿಟ್ ಇಂದೆ ಅಂಜ್ ಸಾರ್ಥಂಗಳೂ ವಾರ್ಥೊಲ್ಲಿಕಿಂಡ್ ಸರಕಹೀಳಾ ಮಾರಾದೇ ತಿರಂಬೀ ವಂದರಾನ್ನ. ಬಲು ಘೆರೀ ನಷ್ಟತಾ ಅನುಭವಿಚ್ಚಿಕ್ಕರ ಇಂದೆ ಸರಕಹೀಳಕ್ಕ್ ಮಥುರೇತೇ ಅಧಿಕಾರಿಹ ಇನ್ನೊರುಕಾ ಸುಂಕತಾ ಕೋಳಾಂಡರಾನ್ನ. ಪದಾರ್ಥಂಗಳಯೆಲ್ಲಾ ಯಮುನಾನದೀಲೆ ಚೊರಿಂಜ್ ಪ್ಫೊಹಣು ಅಣ್ಣಿಯರತ್ಥನ ರೋಸೀ ಪ್ಫೋಯುಟ್ ಅಘಿಯಾ ಪ್ರಾಂತಪ್ರತಿನಿಧಿಯಾನ ಜಯಸಿಂಹನಿಯೇ ಕಾಣಕ್ಕ್ ವಂದರಾನ್ನ. ಪ್ರತಿಯೊರು ಸಾರ್ಥತ್ತೇ ಸಾರ್ಥವಾಹು ಪಿನ್ನ ಸಾರ್ಥನಿರ್ಯಾಮಕಾ ಶೇರಿ ಒಟ್ಟು ಪತ್ತ್‌ಜನೂ ವಳೀ ಕಾವಾಂಡರಾಡ. ಮಾಹಿಷ್ಮತೀತೇ ಆಯಾಸಕರಮಾನ ಪ್ರಯಾಣತಣ್ಣು ವಂದ ತತ್ಕ್ಷಣು ಜಯಸಿಂಹು ಅಘಿಳಕ್ಕ್ ಚೊಲ್ಲೀ ಉಟ್ಟುಟಾಂ. ಜಯಸಿಂಹಂದೆ ಪ್ರಾಸಾದತ್ತೇ ಪರಂಬಭಾಗತ್ತೇ ಪ್ರತೀಕ್ಷಾಕುಚ್ಚುಳ್ಳಿಂದ ಅಂದೆ ಪತ್ತೂ ಜನಾಡೆ ಮೇಲೆ ನಾ ಕಣ್ಣಾಡಿಚ್ಚೆ. ಅಘಿಳುಳ್ಳೆ ರಂಡ್ ಪೇರಾ ಅಂಗೋ ಪಾರ್ತಿಂದ ಸ್ಮರಣಾ ವಂದ್. ಒರು ನಿಮಿಷತುಳ್ಳೆ ಕುರುಪ್ಪು ಪತ್ತೀತ್. ತಾರಾವತೀಣ್ಣು ಎನ್ನಾ ಜೊತೇಲೆ ಅಳಿಚಿಕಿಂಡ್ ವಂದ ಸಾರ್ಥತ್ತೇ ಮುಖ್ಯವಾಹು ಬುಧಶ್ರೇಷ್ಠಿಹ ಪಿನ್ನ ನಿರ್ಯಾಮಕು ಆದಿತ್ಯಗುಪ್ತಾ. ಅಘಾಳ್ಳೂ ಎಂದೆ ಪೇರಾ ಚೊಲ್ಲರ ಮಟ್ಟ್‌ಕ್ಕ್ ಕುರುಪಾ ಪುಡಿಚ. ಬುಧ ಶ್ರೇಷ್ಠಿಹ, 'ಪಂಡಿತಾಳಾನ ನಾಗಭಟ್ಟಾಳೇ, ಕಾಶೀಲೆ ಅತ್ಥನ ವರ್ಷಂಗಾ ಇಂದಿಹ್ಯೋ? ಅಂದೆ ವೇದಾಂಗತಾ ಕರಗತೂ ಪಣ್ಣಿಕಿಂಡಿಹ್ಯೋ?' ಅಂಟ್ ಕೋಟ.

ಆರ್ ವರ್ಷು. ಪುದಿಶ್ಶಾ ವಂದಿಕ್ಕರ ಜೀವಬ್ರಹ್ಮೈಕ್ಯವಾದತಾ ಅಧ್ಯಯನೂ ಪಣ್ಣೀನೆ ಅಂಟ್ ಉತ್ತರಿಚ್ಚ ಮೇಲೆ ನಾ ಅಘಾಡೆ ಯೋಗಕ್ಷೇಮತಾ ವಿಚಾರಿಚ್ಚೆ. ವಾಣಿಜ್ಯತಾ ಕೈಯುಡರದೇ ನಲ್ಲದ್ ಅಣ್ಣರ ವಾರ್ಥೊಲ್ಲೀನ. ಅಘಾಳ್ಳಕ್ಕೂ ವೃದ್ಧಾಪ್ಯ ಕಾಲಾ ವಯ್ಯಾಂಡಿಂದ್. ಇದೇ ಕೊನೇತೇ ಸಂಚಾರು, ಇನ್ನ್ ಸಾರ್ಥು ಪರಪಡಲ್ಲೆ. ಭರತಖಂಡತುಳ್ಳೆ ನಡತರ ಸಾರ್ಥತುಳ್ಳೆ ಹೆಚ್ಚಾನ ಲಾಭು ಇಕ್ಕಲ್ಲ. ಖಂಡೋತ್ತರಮಾನ ವಾಣಿಜ್ಯತಕ್ಕ್ ಮ್ಲೇಚ್ಛಾ ತಡೇಪ್ಫೋಟರಾನ್ನ, ಅಂಡ. ಅತ್ಥೀಮೇಲೆ ಜಯಸಿಂಹು ಅಘಾಳ್ಳಯೆಲ್ಲಾ ಉಳ್ಳಕ್ಕ್ ಅಳವಿಚ್ಚ. ನಾ ಇಂದಿಂತಾ ತೆರಿಂಜ್ ಎನ್ನಯೂ ಅಳಚ. 'ನಿಂಗಳೂ ಇರಂಗೊ. ಇತ್ತುಳ್ಳೆ ರಾಜ್ಯರಹಸ್ಯತ್ತೇ ವಿಷಯು ಓದೂ ಇಲ್ಲ,' ಅಂಟ್ ಜಯಸಿಂಹನೇ ಎನಕ್ ಚೊಲ್ಲೀನ.

1 ಅಂಗತ್ತೇ

ಶ್ರೇಷ್ಠಿಹ ಪಿನ್ನ ಗುಪ್ತಾ ಎಂದೆಕುಟ್ಟೆ ಆಡೀನ ವಾರ್ಥೇಯೇ ಸಭೇಕ್ ವಿಸ್ತರಿಚ್ಚ : 'ರಾಷ್ಟ್ರಕೂಟಾಳಕ್ಕ್ ಭರತಖಂಡತ್ತೇ ಕ್ಷೇಮತಕ್ಕಣ್ಣಮೂ ತಂಗಡೆ ರಾಜ್ಯತ್ತೇ ಸಮೃದ್ಧಿಯೇ ಮುಖ್ಯಮಾಯಿರಾಂದ್. ಪಶ್ಚಿಮ ಕರಾವಳೀತೇ ಆಯಕಟ್ಟುಳ್ಳೆ ಅರಬ್ಬಾ ರೇವಾ ಕಟ್ಟಿಕ್ಯಕ್ಕ್ ಅವಕಾಶತಾ ಕುಡತರಾಡ. ಹಡಗತ್ತೇ ಕಳ್ಳಾಳಣ್ಣು ಸಂರಕ್ಷಿಯರ ನೆಪತುಳ್ಳೆ ಅರಬಾ ತಂಗಡೆ ಜನಂಗಡೇದೇ ನುರಿಂಜ ಸೈನಿಕಾಳಾ ಕೊಳಂದ್ ವಪ್ಪಿಯನ್ನ. ಅಥಿಡೆ ಪ್ರಾರ್ಥನೇಕಂಟ್ ಫೆರಿಫೆರೀ ಗುಮ್ಮಟಂಗಡೆ ಪ್ರಾರ್ಥನಾ ಮಂದಿರಂಗಳಾ ಕಟ್ಟಿಕ್ಯನ್ನ. ಅತ್ತಕ್ಕ್ ರಾಷ್ಟ್ರಕೂಟಾಳೂ ಧನಸಹಾಯೂ ಪಣ್ಣಡ. ಅಂಕಡೇಲೆ ಸಿಂಹಳ ದೇಶತುಳ್ಳೂ ಅರಬಾ ತಳೂ ಊರೀರಾನ್ನ. ಇಪ್ಪದಂತೂ ವಾಯವ್ಯದೇಶಂಗಳಾ ಒಂಡೊಂಡಾ ಆಕ್ರಮಿಚ್ಚಿ ತಂಗಡೆ ಮತತಕ್ಕ್ ಪರಿವರ್ತಿಚ್ಚಿಕಾಂಡರಾನ್ನ. ಪಶ್ಚಿಮದೇಶಂಗಡೆ ಜೊತೇಲೆ ಅಹರ ಭರತಖಂಡತ್ತೇ ವಾಣಿಜ್ಯ ಸಂಪೂರ್ಣಮಾ ಅಥಿಡೆ ಮುಷ್ಟೀಲೆ ಶಿಕ್ಕೀರಾಂದ್. ಇನ್ನ್ ನಂಬಡೆ ಸಂಪತ್ತ್ ವರ್ಧಿಯರದಪ್ಪಡಿ? ಗುರ್ಜರ ಪ್ರತೀಹಾರಾ ಒತ್ತರೇ ರಕ್ಷಿಯಣು.'

ಇಂದೆ ವಾರ್ಥೇಯ ಓರೇ ಸಾರ್ಥಂಗಡೆ ಮುಖ್ಯಾಳೂ ಅನುಮೋದಿಚ್ಚ. ವತ್ಸದೇಶತಣ್ಣು ವಂದಿಂದ ಸಾರ್ಥಮುಖ್ಯಾ, 'ಇಪ್ಪೊ ನಂಗಾ ಪಿಂತೀಕ್ ಕೊಳಂದಿಕ್ಕರ ಸರಕಹೀಳ ಸ್ವದೇಶತಕ್ಕ್ ಸಾಗಿಯಕ್ಕ್ ಹೆಂಬಾ ಖರ್ಚುಳಂದ್. ನಂಬಡೆ ದೇಶತುಳ್ಳೆ ಕೊಂಡಹಂಡ ಇಂದೆ ವಸ್ತುಹೀಳ ತಿರಂಬೀ ವಂಕಿಂಡ್ ಪೋನಾಕ ಹೀನಮಾನ ವೆಲಾ ಮಾತ್ರ ಶಿಕ್ಕಲಾಂ. ಆಂತಣ್ಣು ಎಲ್ಲಾ ಸರಕಯೂ ಉಂಗಳಕ್ಕ್ ಕುಡುತುಣು. ನಿಂಗಾ ಪ್ರತೀಹಾರ ರಾಜ್ಯತುಳ್ಳೆ ಮಾರಿ ವಂದ ಪಣತಾ ಸೈನ್ಯತಾ ಕಟ್ಟಕ್ಕ್ ಬಳಸಿ ಅರಬಾಡೆ ಒರಂಡ್ ರೇವಿಯೋ ಮಾರ್ಗದೇಶತಯೋ ಜಯಿಚ್ಚಿ ವಶೂಪಡಿತಿಕಿಂಡಾಕ ಮುಂತೀಕ್ ನಂಗಾ ನ್ಯಾಯಮಾನ ವ್ಯಾಪಾರತಾ ಪಣ್ಣಲಾಂ. ಉಂಗಳಕ್ಕೂ ಸುಂಕು ಶಿಕ್ಕಲಾಂ,' ಅ್ಹಂಡಾ.

ನಿಂಡವಾಳೆಲ್ಲಾ, 'ಆಮ ಆಮ. ಎಂಗಡೇದೂ ಇದೇ ಹಾಡ್. ನಿಂಗಾ ಒತ್ತರೇ ಪುರುಷರಾಜಾ,' ಅ್ಹಂಡಾ.

'ಇದೆಲ್ಲಾ ಕನ್ಯಾಕುಬ್ಜತುಳ್ಳೆ ಚಕ್ರವರ್ತಿಹಾ ತೀರ್ಮಾನಿಯಣಮಾನ ವಿಷಯಂಗ. ಉಂಗಡೆ ಕಷ್ಟತಾ ನಂಗಾ ಆಸ್ಥಾನತಕ್ಕ್ ನಿವೇದಿಚ್ಚಿಕಣು. ಇಪ್ಪೊ ಉಂಗಳಣ್ಣು ರಂಡಾವಾರೀಕ್ ಸುಂಕತಾ ಅಡವಲಹದ್ ಅ್ಹಂಟ್ ಎಂಗಡೆ ಅಧಿಕಾರಿಹೀಳಕ್ಕ್ ಅಪ್ಪಣೇ ಪಣ್ಣಣು. ರಂಡ್ ಮಾಸತ ಪಿಂಬೆ ಮೂಲಸ್ಥಾನತಕ್ಕ್ ಪೊಹರಪ್ಪೊ ನಿಂಗಾ ಕುಡತ ಸುಂಕತಾ ತಿರಂಬೀ ಕುಡರದ್ ಅಸಾಧ್ಯ. ಓಕಂಡಾಕ ಪಣಮೆಲ್ಲಾ ರಾಜಧಾನೀಕ್ ಪೋಯಿರಂದ್.' ಜಯಸಿಂಹು ಸಮಾಧಾನೂ ಚೊಲ್ಲೀನ.

ಸಂಪೂರ್ಣಮಾ ಸಮಾಧಾನೂ ಅಹಂದಾಲೂ, ಜಯಸಿಂಹು ಇತ್ತಕ್ಕಣ್ಣೂ ಹೆಚ್ಚಾ ಪಣ್ಣರದ್ ಸಾಧ್ಯಮಿಲ್ಲ ಅ್ಹಂಟ್ ಶ್ರೇಷ್ಠಿಹ ಅರ್ಥೂಪಣ್ಣಿಕಿಂಡ.

ಜಯಸಿಂಹು ರಾಜಧಾನಿ ಕನ್ಯಾಕುಬ್ಜತಕ್ಕ್ ಪರಪಟ್ಟಾಂ. ಇದಲ್ಲಾದೇ ಅವನಕ್ಕ್ ಆಸ್ಥಾನತುಳ್ಳೆ ಪತ್ತಾರ್ ಓರೋರೇ ಸಮಾಲೋಚನೆಹಾ ಇಂದಹೀನ. ಜೊತೇಕ್ ವರರಹುಡಿ ಎನ್ನಯೂ ಅಳಚಾಂ. ಎನಕಾನಾಲೂ ಓರೇ ಕಾರ್ಯಮಿಂದಿಲ್ಲ. ಮಥುರೇಲೆ ಎನ್ನಾ ಅವಂದೆ ಪ್ರಾಸಾದತುಳ್ಳೇ ವಪ್ಪಿಚ್ಚಕಂಡಿಂನ್ನಾ. ನಂಗಾ ರಂಡ್ ಜನಮೂ ರಾತ್ರಿ ಬಹುಪೋದೇವರೀಕ್ ಉಕ್ಕಾಕಂಡ್ ಅ್ಹತ್ಥನಿಯೋ ವಿಷಯಂಗಳಾ ವಾರ್ಥೊಲ್ಲಾಂಡಿಂದು. ತಂದೆ ರಸಿಕಜೀವನತ್ತೇ ವಿಷಯಂಗಳಿಯೂ ಅವುಂ ಎಂದೆ ಕೈಯುಳ್ಳೆ ಚೊಲ್ಲರತ್ಥನ ಮಟ್ಟ್ಕ್ ಎಂಗಳುಳ್ಳೆ ವಿಶ್ವಾಸು ಆತ್ಮೀಯತಾ ವಳಂಜಿಂದಹೀನ. ಎಂದೆ ಪಿನ್ನ ಚಂದ್ರಿಕೇಂದೆ ಪರಸ್ಪರಮಾನ ಭಾವನೆಹ ಅಪ್ಪಡಿಯೇ ಅವಡೆ ನಿಯಮಂಗಳಾ ನಾ ಅವಂದೆ ಕೈಯುಳ್ಳೆ ಚೊಲ್ಲೀಂದೆ. ತಾರಾವತೀತೇ ಮಹಾರಾಣಿ ತೇಜೇಶ್ವರೀಂದೆ ವಿಷಯತಾ ಚೊಲ್ಲೀಂದೆ. ಜಯಸಿಂಹು ಅಮರುಕನಾ ಪೋಲೆ ಲಂಪಟನಂಡ್. ರಸಿಕತಾ ಇಂದಾಲೂ ನೀತಿ ನಿಯಮಂಗಳಾ ಮೀರೀನವನಂಡ್. ಹಾಂಬಡಿಯಾ ಇಕ್ಕರವರೀಕ್ ಅಪೂರ್ವಮಾ ಪರಂಬತ್ತೇ ರಸಿಕತೇಲೆ ಮನಸ್ಸ್ ಹರಿಯೂಂ. ಅವೇ ಚತ್ತಮೇಲೆ ಅಂಕಡೇಕ್ ಮನಸ್ಸೇ ಹರಿಯರದಿಲ್ಲ, ಅದ್ ಪಾಪು ಅ್ಹಣ್ಣರ ಭಾವನಾ ವಂದುಟರಾಂದ್ ಅ್ಹಂಟ್ ಚೊಲ್ಲೀನ. ಒತ್ತರೇ ಪ್ರಯಾಣೂ ಪಣ್ಣಕ್ಕ್ ಬೇಜಾರಾಯಿಟ್ ಎನ್ನಾ ಜೊತೇಕಳಚಿಂನ. ವೇದು ಕಾವ್ಯ ಮುದಲಾನಥೀಡೆ ಪರಿಚಯೂ ಇಂದಿಂತಣ್ಣು ಅವುಂ ಅ್ಹಂದೆ ವಿಷಯತಾ ಚೊಲ್ಲೀನಾಲೂ ಗಮನೂ ವಚ್ಚಿ ಕೋಟ್ ಗ್ರಹಿಯಾಣ್ಣಿನ್ನ. ಅ್ಹಂದೆ ವಿಷಯು ಅಥವಾ

ಸಿದ್ಧಾಂತತಯಾನಾಲೂ ಸ್ಫುಟಮಾ ನಿರೂಪಿಯರ ಶಕ್ತಿಯೂ ಇಂದ್. ನಾ ಹೆಚ್ಚೂಕಮ್ಮಿ ಅಫಾಡೆ ಕುಟುಂಬತ್ತೇ ಒತ್ತನಾಯುಟಿಂದೆ.

ಅವನಕ್ಕ್ ಕನ್ಯಾಕುಬ್ಜತ ಹೆಪ್ಪಾ ಪರಿಚಿತಾ, ಬಂಧುಬಾಂಧವಾ. ಚಕ್ರವರ್ತಿಹೀಳೂ ಅವಂದೆ ಸಂಬಂಧಿಯೇ. ಇಪ್ಪಡಿಯಾಯಿಟ್ ಅವಂದೆ ಓಡಾಟು ಹೆಂಬಾ ಇಂದ್. ಎನ್ನಾ ಗುರುತಿಯರ ಜನಂಗಳೂ ಇಂದ. ಕೃಷ್ಣಚರಿತೇತೇ ನಾಟಕಮಂಡಲಿ ಇಂತೀಕ್ ವಂದಿಂದಪ್ಪೊ ಎಂದೆ ಕೃಷ್ಣಪಾತ್ರತಾ ಪಾತ್ ಮೆಚ್ಚೀಂದ ರಸಿಕಾ ಇನ್ನೂ ಮರತಿಂದಿಲ್ಲ. ಮಹಾಮಾತ್ಯಾಳಾನ ಅಶ್ವಿನೀ ಗುಪ್ತಾ ಕೂಡ ಎನಕ್ ಚೊಲ್ಲೀ ಉಟ್ಟುಟ್ ಕುಶಲಸಂಭಾಷಣೇ ಪಣ್ಣಿ ಒರು ಜೋಡಿ ಧೋತ್ರು ಪಿನ್ನ ಒರು ಸುವರ್ಣತ್ತೇ ಕಂಠೀಹಾರತಾ ಉಡುಗರೆಯಾ ಕುಡತ. ಅರಮನೇತೇ ಅತಿಥಿಗೃಹತುಳ್ಳಿ ಒಟ್ಟಕಾ ಇಳಿಂಜಿಹಿಂಡಿಂದಾಲೂ ನಂಗಾ ರಂಡಪೇರೂ ಪರಸ್ಪರಾಳಾ ಪಾಕರದೇ ಅಪೂರ್ವು ಅ್ತಣ್ಣಿಯರ ಮಟ್ಟ್‌ಕ್ಕ್ ಜಯಸಿಂಹು ಕಾರ್ಯೂ ಕಲಾಪಂಗಳುಳ್ಳಿ ಮಗ್ನನಾಯಿನ್ನ. ನಂಗಾ ಅಂತೀಕ್‌ಪೋನ ಆರಾ ರಾತ್ರಿ ಅವುಂ ಎಂದೆಕುಟ್ಟೆ ಅತಿಥಿಗೃಹತ್ತೇ ಭೋಜನೂ ಪಣ್ಣೀಂದ್. ಅತ್ಥೇಮೇಲೆ ಎಂದೆ ಕುಚ್ಚುಳ್ಳಕ್ಕ್ ವಂದ್ ವಾಶಿಲಾ ಮುಚ್ಚೀ ಉಕ್ಕಾಕಂಡ್ ಚೊಲ್ಲೀನ : 'ಒರು ಫೆರೀ ಕಾರ್ಯಮಹಣು. ಉಂಗಳಣ್ಣು ಮಾತ್ರಮೇ ಸಾಧ್ಯು. ಸ್ನೇಹಿತಾಳಾಂತಣ್ಣು ರಹಸ್ಯತಾ ಒಡಿಚ್ ವಾರ್ಥೊಲ್ಲಣು. ಆಡೆ ಕುಟ್ಟೇಯೂ ರಟ್ಟ್‌ಪಣ್ಣರದಿಲ್ಲೇಂಟ್ ವಚನು ಕುಡಣು.'

'ಸಂಶಯು ವಾಣ,' ಅ್ತಂಟ್ ಅಫಾಡೆ ಕೈಯಾ ತೂಣೀ ಪ್ರಮಾಣೂ ಪಣ್ಣೀನೆ.

'ಮಂಡನಮಿಶ್ರಾಡೆ ಕೈ ತಪ್ಪೀನಮೇಲೆ ಅಶ್ವಮೇಧತ್ತೇ ಆಲೋಚನೇಯು ಕೈಯುಟ್ಟರಾಣು. ವಾಯವ್ಯಭಾಗತುಳ್ಳಿಕ್ಕರ ಮೂಲಸ್ಥಾನತಾ ವಶೂಪಡಿತಿಕಂಡಾಕ ಚಂದ್ರಭಾಗಾನದೀಯಾ ಪಾಯರದ್ ಸುಲಭು. ಅಂಗಣ್ಣು ನಂಬಡೆ ಸ್ಥಿತೀಯಾ ಬಲೂಪಡಿತಿಕಿಂಡ್ ಸಿಂಧೂನದೀಯಾ ಪಾಯಲಾಂ. ಮಥುರೇಲೆ ಅಂಡ್ ಸಾರ್ಥುಮುಖ್ಯಾ ಚೊಲ್ಲೀಂತಾ ಕೋಟಹೀಳೆ. ಮೂಲಸ್ಥಾನತುಳ್ಳಿನ್ನೂ ವೈದಿಕಮೂಲತ್ತೇ ಪ್ರಜೆಹೀಳೇ ಹೆಚ್ಚಾನ ಸಂಖ್ಯೇಲೆ ರಾಡ. ನಂಬಡೆ ಆಚಾರ ವಿಚಾರಂಗಳಾ ಅನುಸರಿಪಿಯಾಂಡರಾಡ. ರಾಜ್ಯಾಡಳಿತು ಮ್ಲೇಚ್ಛಾಡೆ ಕೈಯುಳ್ಳಿ ರಾಂದ್. ಕ್ರಮೇಣ ನಂಬಡೇಫಿಳಿಯೆಲ್ಲಾ ತಂಗಡೆ ಧರ್ಮತಕ್ಕ್ ಪರಿವರ್ತಿಯರದ್ ಅಫಿಡೆ ಯೋಜನ. ಅಂಗಿಕ್ಕರ ಪ್ರಸಿದ್ಧಮಾನ ಸೂರ್ಯದೇವಾಲಯತ್ತೇ ವಿಷಯತಾ ನಿಂಗಾ ಕೋಟಿಕ್ಕಲಾಂ. ಅತ್ತಕ್ಕ್ ಪೂಜಾ ಪುರಸ್ಕಾರಂಗಾ ಇನ್ನೂ ನಡವಾಂಡರಾನ್ನ. ಆನಾಕ ಪ್ರಜೆಹಾ ನಿಸ್ತೇಜಾಳಾಯಿರಾಡ. ಪೊಂಥಾಟಿಮಾ ಅ್ತಂತೂ ಭಯೂಪಟ್ಟ್ ಪರಂಬೆ ವರಾದೇ ಅಡಕ್ಕಿಂಡ್[1] ಉಕ್ಕಾಕಂಡ ರಾಡಾ. ನಂಬಡೆ ನಾಟಕಮಂಡಲಿ ಅಂಗೆ ಪೋಯಿಟ್ ಕೃಷ್ಣಚರಿತೇ ಆಡಣು. ಅಂದೆ ಮೂಲಕಮಾ ಕ್ಲೈಬ್ಯತಾ ಉಟ್ಟ್ ಧೀರಾಳಹಂಗೊ, ಧೈರ್ಯತಕ್ಕ್ ಪೊಣ್ಣು–ಪುರುಷು ಅ್ತಣ್ಣರ ಭೇದಮಿಲ್ಲ ಅ್ತಂಟ್ ಜನಾಳುಳ್ಳಿ ಉತ್ಸಾಹತಾ ಹೆಪ್ಪಣು. ಅಂದಾ[2] ಕಡೇಲೆಲ್ಲಾ ಜನಸಾಮಾನ್ಯಾಡೇದ್ ಪೈಶಾಚೀಭಾಷ. ಆನಾಕ ಸಂಸ್ಕೃತು ಅರ್ಥುಮಹಂದ್. ಸಂಸ್ಕೃತ ನಾಟಕು ಎಲ್ಲಾರಕ್ಕೂ ಅರ್ಥುಮಹಂದ್. ಮ್ಲೇಚ್ಛಾಳಕ್ಕ್ ಮಾತ್ರು ತೆರಿಯರದಿಲ್ಲ. ಸ್ಫೂರ್ತಿ ವರರಪ್ಪಡಿ ಕೃಷ್ಣಂದೆ ಪಾತ್ರತಾ ವಹಿಯರ ಶಕ್ತಿ ಇಕ್ಕರದ್ ಉಂಗಳಕ್ಕೊತ್ತರಕ್ಕೇ. ನಿಂಗಾ ಅತ್ತಾ ವಹಿಯಣು.'

ಮುಂತೀತೇತಾ ಅವುಂ ಉಡಿವಿಚ್ಚಿ ಚೊಲ್ಲಣಮಾಂದಿಂದಿಲ್ಲ. ಎನಕೇ ಅರ್ಥುಮಾಚ್. ಅವುಂ ಚೊಲ್ಲೀನ : 'ಚಂದ್ರಿಕೆ ತಾಯಾ ತೋಪನಾರಾ ಪಾರಕ್ಕ್ ಅ್ತಂಟ್ ತಂಗಡೆ ಊರು ಬ್ರಹ್ಮಪುರತಕ್ಕ್ ಪೋಯಿರಾಡಾ. ಧೂತಾಳಾ ಉಟ್ಟುಟ್ ಅಳಿಪಿಯಣು. ಉಂಗಡೆ ರಂಡ್ ಪೇರತ್ತೇ ಜೋಡಿ ಆನಾಕ ಜನಂಗಾ ಮೇಲುಳಂದ್ ವರನ್ನ. ಸಂಭಾಷಣೆಯೂ ಸಂದೇಶಂಗಳೂ ದ್ವಂದ್ವಾರ್ಥು ಸೂಚ್ಯಾರ್ಥುಂಗಳಣ್ಣು ಶೇರೀ ಇರನ್ನ.'

ನಾ ಒರು ವಾರ್ಥೇಯೂ ಚೊಲ್ಲಾವತಣ್ಣು ಜಯಸಿಂಹು ನಿಲ್ಲಿಚ್ಚಾಂ. ಎಂದೆ ಮೊಖತಾ ಗಮನಿಚ್ಚಿ, ಓಕ್? ಮನಸ್ಸಿಲ್ಲಿಯಾ? ನಿಂಗಾ ಕೃಷ್ಣಂದೆ ಪಾತ್ರತಾ ವಹಿಚ್ಚಾಕ ಯೋಜನಾ ಫಲಪ್ರದಮಹಂದ್ ಅ್ತಂಟ್ ಮಹಾಮಾತ್ಯಾಳೇ ಚೊಲ್ಲೀನ. ಚಕ್ರವರ್ತಿಹ ಕೂಡ ಇಪ್ಪೊ ನಂಬಾ ತಿರಂಬೀ ಪೊಹರ ಮುನ್ನ ಉಂಗಳಾ ಅಳಿವಿಚ್ಚಿ ದರ್ಶನೂ ಕುಡಕರ ಆಲೋಚನೇಲೆ ರಾಡಾ.'

---

1 ಅಡಹಿಕಿಂಡ್ 2 ಅಂದೆ

ನಾ ನಿಜತಾ ಚೊಲ್ಲೀನೆ : 'ಪುನಃ ಚಂದ್ರಿಕೇಯಾ ಸಂಧಿಯರದ್, ಅವಡೆ ಕುಟ್ಟೆ ಪ್ರೀತಿ ಪ್ರೇಮತ್ತೇ ಪಾತ್ರತಾ ವಹಿಯರದ್ ಎಂದೆ ನೆಮ್ಮದೀಯಾ ನಾಶೂ ಪಣ್ಣಂದ್. ಓರೇ ನಟೀಯಾ ಪಾರಂಗೊ ಅಥವಾ ಕೃಷ್ಣಂದೆ ಪಾತ್ರತಕ್ಕ್ ಇನ್ನೊತ್ತನಾ ಸಿದ್ಧೂಪಡತಂಗೊ.'

ಅವ್ರುಂ ಗಂಭೀರಮಾ ಆಲೋಚಿಯಕ್ಕ್ ಶುರೂಪಣ್ಣೀನ. ಸ್ವಲ್ಪೂ ಪೋದಾನ ಮೇಲೆ, 'ಉಂಗಡೆ ತುಮುಲು ಎಂಗಳಕ್ಕ್ ಅರ್ಥಮಹಂದ್. ಅವೇ ಅಲ್ಲಾದೆ ಓರೇ ಆರ್ ಪಣ್ಣೀನಾಲೂ ಪಾತ್ರತಕ್ಕ್ ಕಳಾ ವರಲ್ಲ. ನಿಂಗಾ ಅಲ್ಲಾದೇ ಓರೇ ಆರಾ ಸಿದ್ಧೂಪಡತೀನಾಲೂ ಜೀವು ವರಲ್ಲ. ಉಂಗಡೆ ಸ್ವಂತತ್ತೇ ತುಮುಲು, ಓಣುವಾಣಾಂಗಳಾ ನಿಯಂತ್ರಿಚ್ಚಿ ಫೆರೀ ಉದ್ದೇಶ ಸಾಧನೇಕ್ ಪರಪಡರತಯೇ ಅ್ರಂಡಾ ಅಧ್ಯಾತ್ಮ ಅ್ರಣ್ಣರದ್? ಆಲೋಚಿಯಂಗೊ. ಇನ್ನೊರು ವಿಷಯು. ಮೊದಲೇ ಚೊಲ್ಲೀಉಣು. ನಾಟಕತ್ತೇ ಉದ್ದೇಶು ಮ್ಲೇಚ್ಛ ಆಡಳಿತತಕ್ಕ್ ಕ್ರಮೇಣಮಾ ತೆರೀಲಾಂ. ಇಡೀ ಮಂಡಳೀಯ ಶೆರೇಪುಡೀಲಾಂ. ಅಫಿಡೆ ವಿಧಾನು ನಂಬಡೇತಾಪೋಲಂಡ್. ನಂಬಡೆ ಭರತಖಂಡತುಳ್ಳೆ ಪರಂದ್ ವಳಂಜ ವೈದಿಕು ಜೈನು ಬೌದ್ಧ ಮತಂಗಳುಳ್ಳಿಕ್ಕರಹುಡಿ ಅಫಿಳುಳ್ಳೆ ಅಹಿಂಸಾತತ್ತ್ವಮಿಲ್ಲ. ಕತ್ತೀತೇ ವಾಯೇ ಪ್ರಧಾನು. ಸಂಶಯೂ ವಂದಾಕ ಜನಾಳುಳ್ಳೆ ಸಂದೇಶತಾ ಬೀರರ ಕೃಷ್ಣಪಾತ್ರಧಾರಿಯಾನ ನಿಂಗಾ ಮೊದಲು ಬಲಿಯಹಡಿಹ್ಯೊ. ಪೊಂಥಾಟಿಹೀಳುಳ್ಳೆ ಧೈರ್ಯತಾ ಪ್ರಚೋದಿಯರ ಪಾತ್ರಧಾರಿಯಾನ ಚಂದ್ರಿಕೆ ರಂಡಾ ಬಲಿಯಹಡ. ಇತ್ತಾ ತೆರಿಂಜಿಹಂಡೇ ನಿಂಗಾ ಅಂತೀಕ್ ಪೋಯಿಟ್ ಪಾತ್ರೂ ವಹಿಯಣು.'

ನಾ ಆಲೋಚಿಯಕ್ಕ್ ಪರಪಟ್ಟೆ. ಜಯಸಿಂಹಂದೆ ವಾರ್ಥಾ ಆಂತಣ್ಣು ವಾಂಗೀಪೋಡರದ್ ಮನಸ್ಸಕ್ಕ್ ಸಾಧ್ಯಮಾಚಿಲ್ಲ. ಸಾಯಂಕಾಲತಪೋದೇಕ್ ಭಾವನಾ ಆಕಾರೂ ವಂಕ್ಯಕ್ಕ್ ಶುರೂಪಣ್ಣೀತ್. ಅಪಾಯು ಇಂದಿಂತಣ್ಣು ಆಕರ್ಷಣಾ ಕಂಡದ್. ಇಂತೀವರೀಕ್ ಅ್ರಂದೆ ಗುರಿಯೂ ಇಲ್ಲಾದೆ ಎಂದೆ ಜೀವನು ನಡಂದ ವಂದ್. ಸಾರ್ಥತ್ತೇ ಮರ್ಮತಾ ತೆರಿಯರ ಕಾರ್ಯತಾ ಅಮರುಕೂ ವಹಿಚ್ಚಿಂದ್. ನಾಟಕತ್ತೇ ಪಾತ್ರತಾ ಓರೊತ್ತರು ಸೂಚಿಚ್ಚಿಂದ. ಧ್ಯಾನತಕ್ಕ್ ಮನಸ್ಸತ್ತೇ ಸಮಾಧಾನೂ ಕಾರಣಮಾಯಿಂದ್. ಕ್ಷುಬ್ಧತೇಯಾ ಶಾಂತೂಪಡತಕ್ಕ್ ತಂತ್ರತಾ ಆಶ್ರಯಿಚ್ಚೆ. ಚಂದ್ರಿಕೇ ಅಪೇಕ್ಷೇಯಾ ನಿರಾಕರಿಚ್ಚಿಪೊ ಶೂನ್ಯಭಾವೂ ಉಂಡಾಯಿಟ್ ನಾಲಂದತಕ್ಕ್ ಪೋನೆ. ಇಪ್ಪೋ ಎಂದೆ ಮನಸ್ಸತ್ತೇ ಕ್ಷೋಭೇಣ್ಣು ಅ್ರಂಡ್, ಸಮಗ್ರಭರತಖಂಡತ್ತೇ ಕಾರಣತಕ್ಕಾಹಾ ಎಂದೆ ಪಾತ್ರತಾ ವಹಿಯಣಿ ಅ್ರಣ್ಣರ ಉನ್ನತಮಾನ ಭಾವು ಜಿನಗಕ್ಕ್ ಶುರುವಾಚಿ.

'ಚೊಲ್ಲಾದೆ ಕೋಳಾದೆ ಪಾಟಲಿಪುತ್ರತಣ್ಣು ಓಕ್ ಓಡೀಪೋನ?' ಎನ್ನಾ ಮಥುರೇಲೆ ಪಾರ್ತಪೋ ಚಂದ್ರಿಕೆ ಕೋಟದ್.

'ನಾ ಓಡೀಪೋಚಿಲ್ಲೆ. ನೀ ಓಡಿಚ್ಚ.'

'ಇಪ್ಪೋ ಓಕ್ ವಂದ?'

'ಉನ್ನಾ ಪಾರಣೂ ಅ್ರಂಟೋದೂ ವಂದಿಲ್ಲೆ. ಎಂದೆ ಮೊಖತಾ ಪಾಕರ ಮನಸ್ಸಿಲ್ಲಂದಾಕ ಪಾತ್ರೂ ಪಣ್ಣರದಿಲ್ಲೆ ಅ್ರಂಟ್ ಚೊಲ್ಲೀ ಮಂಡಲೀಯಾ ಉಟ್ಟ್ ನಡವರ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಉನಕ್ ರಾಂದ್.'

ಅದ್ ಇರಿಯರಹುಡಿ ಎನ್ನಾ ಪಾತದ್. ಅತ್ತಂದೆ ಕಣ್ಣಂಚುಳ್ಳೆ ಸಣ್ಣೀ ಪನೀ ಅತ್ಥನಯಾನೂ ನೀರ್ ರಾಂದಾ ಅ್ರಂಟ್ ನಾ ಹುಡುಕೀನೆ. 'ಫೆರೀ ಉದ್ದೇಶತುಳ್ಳೆ ಎಂದೆ ಪಾತ್ರತಾ ವಹಿಯಕ್ಕ್ ವಂದರಾಣಿ. ಚುಚ್ಚೀ ವಾರ್ಥೊಲ್ಲಿ ಅತ್ತಾ ತಪ್ಪಿಯಕ್ಕ್ ಉನಕ್ ಸಾಧ್ಯಮಿಲ್ಲ.' ಅ್ರಂಟ್ ತಂದೆ ಇರಿತತಾ ವಾರ್ಥೇಕ್ ತಿರಂಬಿಚ್ಚಿದ್.

ಅದೇ ಪಿಂಬೆ ಅ್ರತ್ಥನಿಯೋವಾರಿ ಆಡೀಂದ ನಾಟಕು. ವಾಸುದೇವಶರ್ಮಾ ಪಳೀ ಸಂಭಾಷಣೆಹೀಳಕ್ಕೀ ಪುದ ಪರತತಾ ಕುಡತಿಂದ. ಕಂಸಂದೆ ಅಪ್ಪಣೇಯ ಢಂಗೂರೂ ಹೊಡಿಯರತಂದೆ ವಾರ್ಥೇಲೆ ರಾಜಾಜ್ಞೇಯಾ ಪ್ರಸಾರೂ ಪಣ್ಣರಪೋದೇ ಅವಂದೆ ವಿರುದ್ಧಮಾ ತಿರಂಬೀ ಉಳಂಗೊ ಅ್ರಣ್ಣರ ಅರ್ಥೂ ವರರ ಶಬ್ದರಚನ. ಕೃಷ್ಣಂದೆ

ವಾರ್ಥೇಲೆ, 'ಒರೂ ಎಂದೆ ತಾಯಾ ತೋಪನಾ ಆ್ರಂಡ್, ನಿಂಗಾ ಎಲ್ಲಾರೂ ಕಾರಾಗೃಹತುಳ್ಳಿಲ್ಲಹೀಳಾ?' ಆ್ರಣ್ಣರತ್ಥಾ ವಾಕ್ಯಂಗ. ಇಪ್ಪಡಿ ಇಡೀ ಕೃಷ್ಣಕಥೇಯ ಪದೂ ತೆರಿಂಜ್ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಪ್ರಚೋದನೇತೇ ನಾಟಕಮಾ ಪರಿವರ್ತಿಚ್ಚಿಂದ. ಇಂದೆ ನಾಟಕತಕ್ಕ್ ಇಂದೆ ಅಂತಃಸತ್ತ್ವಮಿಂದಾ! ಆ್ರಂಟ್ ಎನಕೇ ಆಶ್ಚರ್ಯಮಾಚಿ. ಶ್ರದ್ಧೇಣ್ಣೂ ಅಭ್ಯಾಸೂ ಪಣ್ಣಕ್ಕ್ ಪರಪಟ್ಟೆ. ಆನಾಕ ಚಂದ್ರಿಕೆ ಪಾತ್ರಧಾರಿಯಾಯಿಟ್ ಎದಿರಕ್ಕ್ ವರರ ಸನ್ನಿವೇಶಂಗಳುಳ್ಳೆ ಅಭಿನಯತಮೇಲೆ ಖರತ್ತ ಛಾಯಾ ಹರಿಯಾಂಡಿಂದ್. ಆಯಾ ಸಂದರ್ಭತಕ್ಕ್ ಓಣಮಾನ ಲಾಲಿತ್ಯ, ಮಾರ್ದವು, ಪ್ರೀತಿ, ಪ್ರಣಯು ಕಾಣಿಚ್ಚಿಕಾಂಡಿಂದಿಲ್ಲ. ಅದ್ ಆ್ರಪ್ಪಡಿ ಪಣ್ಣಾಂಡರಾಂದ್ ಆ್ರಣ್ಣರತಾ ಗಮನಿಯರ ಗೋಜಕ್ಕೂ ನಾ ಪೊಹಾಂಡಿಂದಿಲ್ಲೆ. ಸೂತ್ರಧಾರನಾನ ಆನಂದದತ್ತಾಳಕ್ಕ್ ಎನ್ನಾ ತಿದ್ದೀ ತಿದ್ದೀ ಪೋರಮಾಚಿ. ಆಶ್ಚರ್ಯು ಆ್ರಂಡಾಕ ಕೃಷ್ಣಂದೆ ಜೊತೇಲೆ ಅಭಿನಯಿಯರ ಸನ್ನಿವೇಶಂಗಳುಳ್ಳೆ ಚಂದ್ರಿಕೇಲೂ ಸಹಜಭಾವಂಗಾ ಪರವಾಂಡಿಂದಿಲ್ಲ. ಅತ್ತಂದೆ ಕಣ್ಣುಳ್ಳೂ ಮೊಖತುಳ್ಳೂ ಸಹಜಮಾ ಚಿಮ್ಮಾಂಡಿಂದ ಭಾವಪ್ರಕಾಶು ಮಂಕಹಾಂಡಿಂದ್. ಅದ್ ಪಾಡರ ಗೀತೆಹೀಳುಳ್ಳೂ ಹೃದಯತಾ ತಟ್ಟರ ಗುಣೂ ಇರಾಂಡಿಂದಿಲ್ಲ. ನಾ ಆನಾಲೋ ನಾಲ್ ವರ್ಷಂಗಳಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚಾ ಅಭಿನಯತಾ ಉಟ್ಟವುಂ. ಅದ್ ನಾಲ್ ಮಾಸತಣ್ಣು ಮಾತ್ರು ಅಭ್ಯಾಸಮಿಲ್ಲಾವದ್. ಪಾತ್ರತಕ್ಕ್ ಕಳೇ ಕಟ್ಟಿಯಾದ ಉದಯಸಿಂಹು ಕೃಷ್ಣನಾಯಿಟ್ ನಟಿಯರಪೊ ಕೂಡ ಅತ್ಥನ ರಸಪೂರ್ಣಮಾ ಅಭಿನಯಿಚ್ಚಿ ಪಾಡಾಂಡಿಂದ ಅತ್ತಕ್ಕೋದಾಚಿ? ಆ್ರಂಟ್ ಆನಂದದತ್ತಾ ಎಂದೆ ಕೈಯುಳ್ಳೇ ತಂಗಡೆ ನಿರಾಶೇಯೂ ಆಶ್ಚರ್ಯತಯೂ ತೋಡಿಕಿಂಡ. ನಾ ಪಾಡರತಾ ಚಂದ್ರಿಕೆಯೇ ಪುನರಭ್ಯಾಸೂ ಪಣ್ಣಿಯಣಮಾ ಇಂದ್. ಅದೂ ಸಮರ್ಪಕಮಾ ವರಾಂಡಿಂದಿಲ್ಲ. ಇಂದೆ ನಾಟಕತಾ ಮೂಲಸ್ಥಾನತಕ್ಕ್ ವಂಕಿಂಡ್ ಪೊಹರ ಯೋಜನೇಯೇ ಕೈ ಉಡಣೂ ಆ್ರಣ್ಣರ ಮಟ್ಟತಕ್ಕ್ ದತ್ತಾಡೆ ನಿರಾಶಾ ವಳಂಜದ್.

ಸಮಸ್ಯಾ ಜಯಸಿಂಹಾಡೆವರೀಕೂ ಪೋಚು. ಅವನೋ ಇಪ್ಪೋ ಸದಾ ಎಂಗಳಕ್ಕಾರಕ್ಕೂ ತೆರಿಯಾದ ಕಾರ್ಯಂಗಳುಳ್ಳೆ ನಿರತಾಳಾಯಿಕ್ಕಣಾ. ಆ್ರಪ್ಪೋ ಊರುಳ್ಳಿರಣ ಆ್ರಪ್ಪೋ ಪರಂಬಕ್ಕ್ ಪೊಹಣ, ಆ್ರಣ್ಣರದ್ ಅವಂದೆ ಹಾತುಳ್ಳೇ ಇಂದ ಎನಕೂ ತೆರಿಯಾಂಡಿಂದಿಲ್ಲ. ಆಡೆಕುಟ್ಟೆ ಸಮಾಲೋಚನೆ ಪಣ್ಣಣಮಾನಾಕಲೂ ಕುಚ್ಚುಳ್ಳತ್ತೇ ವಾಶಿಲಾ ಇಡಿವಿಚ್ಚೇ ವಾರ್ಥೊಲ್ಲಣ. ಸೈನ್ಯತಕ್ಕ್ ಪುದ ತರುಣಾಳಾ ಶೇರಿಚ್ಚಿಕಣು ಆ್ರಣ್ಣರ ಆದೇಶು ಗ್ರಾಮಮುಖ್ಯಾಳಕ್ಕ್ ಪೋಯಿರಾಂದ್ ಆ್ರಣ್ಣರ ಶುದ್ಧಿ ಎನಕ್ ಕೃಷ್ಣಮಂದಿರತ್ತೇ ಅರ್ಚಕಾಡೆ ಪಿಸಿವಾರ್ಥೇ ಮೂಲಕಮಾ ತೆರಿಂಜಿದ್. ಇತ್ಥನ ಕಾರ್ಯಭಾರಂಗಡೆ ಮಧ್ಯೆ ಜಯಸಿಂಹಾಳೇ ಒರುನಾ ವಂದ್ ಅಭ್ಯಾಸತಾ ಗಮನಿಚ್ಚ. ಪಿತ್ತಾನಾ ಎಂದೆ ಕುಟ್ಟೆ ವಾರ್ಥೊಲ್ಲೀನಾ : 'ಕೃಷ್ಣಾನಂದಾಳೇ, ಉಂಗಡೆ ಸ್ವಂತತ್ತೇ ಓಣು–ವಾಣಾವತಾ ಮರಚಿವಚ್ಚಿ ಫೆರೀ ಉದ್ದೇಶಸಾಧನೇಕ್ ಪರಪಡರದೇ ಅಧ್ಯಾತ್ಮ ಆ್ರಂಟ್ ನಂಗಾ ಉಂಗಳಕ್ಕ್ ಕನ್ಯಾಕುಬ್ಜತುಳ್ಳೆ ಚೊಲ್ಲೀಂದು, ಜ್ಞಾಪಕು ರಾಂದಾ?' ಅವುಂ ಆ್ರತ್ತಾ ಚೊಲ್ಲಾಂಡರಾಣಾ ಆ್ರಣ್ಣರದ್ ಎನಕ್ ಅರ್ಥಮಾಚಿ. 'ಜ್ಞಾಪಕು ರಾಂದ್, ಇಲ್ಲ' ಆ್ರಂಟ್ ಚೊಲ್ಲಾದೇ ಸೊಸ್ತಮಾ ಅವಂದೆ ಮೊಖತಾ ಪಾರ್ತೆ. 'ಸೇನಾನಿಹೀಡೆ ಪರಸ್ಪರಮಾನ ವೈರು ಮನಸ್ತಾಪಂಗಳಣ್ಣು ಯುದ್ಧತುಳ್ಳೆ ಪರಾಜಯು ಅನುಭವಿಚ್ಚಿ ಮಣ್ಣಾ ತಿಂಡಿಕ್ಕರ ಆ್ರತ್ಥನ ಘಟನೆಹ ಓಣು ಉಂಗಳಕ್ಕ್? ಚೊಲ್ಲವಾ?' ಆ್ರಂಣ.

ಎನಕ್ ವಳವಾಚಿ. ಆನಾಕ ಎಂದೆ ಅಸಹಾಯಕತೇಯಾ ಅವನುಳ್ಳೆ ಚೊಲ್ಲಿಕಿಂಡೆ. 'ಇಷ್ಟಮಿಲ್ಲಾದವಾಳಾ ಬಲವಂತತಣ್ಣು ಪ್ರೀತಿಯಕ್ಕ್ ಸಾಧ್ಯಮಾ?' ಆ್ರಂಡೆ.

'ಉಂಗಡೆ ಕಾರ್ಯು ಪ್ರೀತಿಯರದಂಡ್. ಪ್ರೀತೀಯಾ ನಟಿಪಿಯರದ್. ಆಡೆ ಬಲವಂತಮೂ ಇಲ್ಲ. ಉದ್ದೇಶನಿಷ್ಠಾ ಇಂದಾಕ ಸಹೋದ್ಯೋಗೀಂದೆ ಮೇಲತ್ತೇ ದ್ವೇಷತಾ ಕಿತ್ತಪೋಡರದ್ ಕಷ್ಟಮಂಡ್. ನಂಗಾ ಚಂದ್ರಿಕೇ ಕೈಯುಳ್ಳೂ ವಾರ್ಥೊಲ್ಲಣು. ಇಂದೆ ನಾಟಕು ಮೂಲಸ್ಥಾನತಕ್ಕ್ ಪೋಯಿಟೇ ಪೊಹಣು.'

ರಾತ್ರಿ ಜೊತೇಲುಕ್ಕಾಕಂಡ್ ಚೂಡರಪೋದೂ ನಾ ಅವಂದೆ ಮೊಖತಾ ದೃಷ್ಟಿಚ್ಚ್ ಪಾತಿಲ್ಲೆ. ಅಸಾಧ್ಯಮಾ ಕಾಣಾಂಡಿಂತ ಅವುಂ ಎನಕ್ ಅಪ್ಪಣೇ ಪಣ್ಣೀಂನ್ನ[1]. ಇವಂದೆ ಹಾತೇ ಅನ್ನತಾ ತಿನ್ನರದೇ ವಾಣ, ವಡಿಚಾಮು

1 ಪಣ್ಣೀ ಇನ್ನ

ಓಂದ್ ಅ್ಹಂಗಾನೂ ಓಡೀಪೋಯುಡವಾ ಅ್ಹಣ್ಣರತ್ಥನ ಅಪಮಾನತ್ತೇ ಯಾತನಾ ಕಾಣಿಚ್ಚಿಂದ್. ಆಡೆ ಹಂಗಕ್ಕೊ ಶಿಕ್ಕಕ್ಕಹದ್ ಅ್ಹಣ್ಣರ ಆಲೋಚನೆಯೇ ಮನಸ್ಸಾ ಚುಚ್ಚಾಂಡಿಂದ್.

ಆನಾಕ ವಡಿಚಾಲಾ ಓಂದಪೊ ಮನಸ್ಸ್ ಸ್ವಲ್ಪು ಸಮಾಧಾನತಕ್ಕ್ ವಂದಿಂದ್. ಜಯಸಿಂಹು ಚೊಲ್ಲರದ್ ಸರಿ. ನಾ ಒತ್ತುಂ ನಟು. ಎಂದೆ ಕೋಪತಾ ಪ್ರಜ್ಞಾಪೂರ್ವಕಮಾ ಮೆರಿಚಿವಚ್ಚಿ ಅಭಿನಯಿಪಿಯಣು, ಅ್ಹಂಟ್ ನಿಶ್ಚಯಿಚ್ಚಿಕಂಡೆ. ಅಂದೆ ಮಧ್ಯಾಹ್ನಾನಂತರು ಅಭ್ಯಾಸತಕ್ಕ್ ಪೋನಪೊ ಅಪ್ಪಡಿಯೇ ಪ್ರಯತ್ನಿಚ್ಚೆ. ಆನಾಲೂ ಕಷ್ಟಮಾಚಿ. ನಾಲಾರ್ ನಾಳೇಲೆ ಸಹಜಾಭಿನಯೂ ವರಲಾಂ ಅ್ಹಂಡಹಂಡೆ. ಜಯಸಿಂಹು ಪುನಃ ಇಂದೆ ವಿಷಯತಾ ಎಂದೆ ಕುಟ್ಟೆ ಅಡತಿಲ್ಲಾಂ.

ಇದಾನ ಮೂಡಾ ಸಾಯಂಕಾಲು ಅಭ್ಯಾಸೂ ಮುಡಿಂಜಮೇಲೆ ಚಂದ್ರಿಕೆ ಎಂದೆ ಬಡೇಕ್ ವಂದ್ ತಾನೇ ವಾರ್ಥೊಲ್ಲಿಚ್ಚಿದ್. 'ರಂಡ್ ನಾಳೇಣ್ಣು ಜಯಸಿಂಹನವಾ ಊರುಳ್ಳಿಲ್ಲ. ಅವಂದೆ ಅನುಮತಿ ಕೋಳವ್ಮೊ ಅ್ಹಂಟ್ ಕಾತೆ. ಕೋಳರ ಅಗತ್ಯಮಿಲ್ಲ ಅ್ಹಂಟ್ ಇಂಡ್ ವಡಿಚಾಲೇಣ್ಣೂ ಅ್ಹಣ್ಣಿಯಾಂಡರಾಂದ್. ಉಂದೆ ಸಂಗೀತತಾ ತಿದ್ದಣಮಾನಾಕ ನೀ ಎಂದೆ ಜೊತೇಲೇ ಇಕ್ಕಣು. ಇಪ್ಪದೇ ಉಂದೆ ಬಟ್ಟೇ ಬರೇ ವಂಕಿಂಡ್ ವಾ.'

ಅದ್ ಎನ್ನಾ ಏಕವಚನತುಳ್ಳೆ ವಾರ್ಥೊಲ್ಲಿಚ್ಚಿಂದ್. ಅಭ್ಯಾಸರಂಗತ್ತೇ ಪರಂಬಹಡೇಲೆ ವಾರ್ಥೊಲ್ಲೀಂದ್. ಅತ್ಥನೊರು ನಿಕಟತೇಕ್ ಎಂದೆ ಮನಸ್ಸೇ ಸಿದ್ಧಮಾಯಿಂದಿಲ್ಲ. 'ಅವನಾ ಕೋಳಾದೆ ಹಾತಾ ಉಟ್ಟ್ ವರರದ್ ಸರಿಯಂಡ್.' ಅ್ಹಂಡೆ.

'ವಂದಾಕ ಅವನಕ್ಕ್ ಸಂತೋಷಮೇ ಅಹಂದ್. ಅವಂದೆ ಮನಸ್ಸ್ ಎನಕ್ ತೆರಿಂಜಿರಾಂದ್. ನಡಿ, ನಾನೂ ವರಣಿ,' ಅ್ಹಂಡದ್. ನಾ ಅತ್ತುಂದೆ ಮೊಖತಾ ಪಾತೆ. ಅತ್ತುಂದೆ ಕಣ್ಣಹಾ ಅಪ್ಪಣೇ ಪಣ್ಣಾಂಡಿಂದಹೀನ. 'ಬಟ್ಟೇ ಕೊಂಡ್ರಂದಾಕ ಅಪ್ಪಡಿಯೇ ವಾ. ಪುದಿಶ್ಯಾ ನಾನೇ ತೆಚ್ಚಿ ಕುಡಣಿ. ಆನಾಕ ಇತ್ಥಾ ಕಡೇಕ್ ಪೋಯಿರಾಣಿ ಅ್ಹಂಟ್ ಜಯಸಿಂಹಾಡೆ ತಾಯಾರಕ್ಕ್ ಚೊಲ್ಲೀ ವಾ. ಅ್ಹಂತೀಕ್ ಪೋನಾನೋ, ಅ್ಹತ್ತ್ಕಕ್ಕ್ ವಂದಿಲ್ಲಾನೋ ಅ್ಹಂಟ್ ಅವೆ ಚಿಂತೀಲಹದ್[1].'

ಅತ್ತುಂದೆ ಕಣ್ಣಹೀಳಕ್ಕ್ ಎಂದೆ ಕೋಪತಯೆಲ್ಲಾ ಒರೇ ಕ್ಷಣತುಳ್ಳೆ ಆರಿಯರ ಶಕ್ತಿ ಇನ್ನೂ ರಾಂದ್ ಅ್ಹಂಟ್ ಎನಕ್ ತೆರಿಂಜಿಂದಿಲ್ಲ. ನಾ ವಂದೇ ವರಣಿ ಅ್ಹಣ್ಣರ ವಿಶ್ವಾಸು ಅತ್ತ್ಕಕ್ಕ್ ಇಂದ್ ಅ್ಹಣ್ಣರದ್ ಎನಕ್ ಅತ್ಥೀಮೇಲೆ ತೆರಿಂಜಿದ್ : ನಂಗ ರಂಡಪೇರೂ ಪೊಹರಪೋದೇಕ್ ಚಾರುಮತಿ ಎನಕೂ ಚಮಚಿಂದ್. ಎನಕ್ ಪ್ರಿಯಮಾನ ಗೋಧೀನುಚ್ಚಿತ್ತೇ ಪಾಯಸಾಂ. ಚೂಡೀನಮೇಲೆ ಉಪ್ಪರಿಹೇ ಮೇಲೆ ಯಮುನಾ ನದೀಕ್ ಎದುರಾನ ಕುಚ್ಚುಳ್ಳಕ್ಕ್ ಅಳಿಚಿಕಿಂಡ್ ಪೋಚು. ಫೆರೀ ಪಲ್ಲಂಗತಮೇಲೆ ಎಂದೆ ಪಡಿಕ್ಯ ಸಿದ್ಧಮಾಯಿಂದ್. ನಾ ಅತ್ತುಂದೆಮೇಲೆ ಉಕ್ಕಾಕಂಡೆ. ಎನಕೇ ಆಶ್ಚರ್ಯು. ವಾಶಿಲಾ ಇಟ್ಟ ಅದೂ ಎಂದೆ ಪಕ್ಕತುಳ್ಳೆ ಉಕ್ಕಾಕಂಡದ್. ಎಂದೆ ಮನಸ್ಸುಳ್ಳೆ ಗೊಂದಲು. ಇಪ್ಪೊ ಇದ್ ಧ್ಯಾನತಾ ಉಟ್ಟರಾಂದಾ? ಇಂದ್ರಿಯ ಸುಖತ್ತೇ ನಿಷೇಧ ವ್ರತತಾ ಸಮಾಪ್ತೀಪಣ್ಣೀರಾಂದಾ? ನಾ ಅತ್ತುಂದೆ ಮೊಖತಾ ಪಾತೆ. ಅತ್ತುಂದೆ ಕಣ್ಣುಳ್ಳೆ ಅ್ಹಂದೆ ಸ್ಪಷ್ಟಮಾನ ಭಾವನೆಯೂ ಇಂದಿಲ್ಲ. ಅದ್ ಅತ್ಯುತ್ತಮಮಾನ ನಟಿ. ಆನಾಕ ಎಂದೆಕುಟ್ಟೆ ನಟನೇ ಪಣ್ಣಲ್ಲ ಅ್ಹಣ್ಣರ ವಿಶ್ವಾಸು ಪುನಃ ದೃಢಮಾಚಿ. ಅತ್ತುಂದೆ ಕಣ್ಣುಳ್ಳೆ ಶೃಂಗಾರರಸು ಜಿನಗಾಂಡಿಂದಿಲ್ಲ. ಆನಾಕ ಎಲ್ಲಾಮೂ ಉಂದೇದ್ ಅ್ಹಣ್ಣರ ಸಮರ್ಪಣಭಾವು ಕಾಣಾಂಡಿಂದ್. ಗೊಂದಲತುಳ್ಳೇ ಉಕ್ಕಾಕಂಡಿಂದ ಎಂದೆ ಕೈಹೀಳ ಅದ್ ಪುಡಿಚಿದ್. ನಾ ಸ್ವಲ್ಪಮೂ ಮುಂತೀವರಿಯಾದೆ ಸೊಸ್ತಮಾ ಇಂದೆ. 'ತುಂಕ್ಯೊ, ಜೊತೇಲೆ ತುಂಕಿಂಡೇ ವಾರ್ಥೊಲ್ಲಮ್ಮೊ,' ಅ್ಹಂಟ್ ಉಕ್ಕಾಕಂಡಿಂದ ಎನ್ನಾ ಉರಟೀತ್. ತಾನೂ ಮಗ್ಗಲುಳ್ಳೆ ತುಂಕಿಂಡದ್. ಎನಕ್ ಸಂತೋಷಮಾಚಿ. ಆನಾಕ ಇದ್ ತಂದೆ ಮನಸ್ಸಾ ಮರಚಿ ಎನ್ನಾ ಸಂತೋಷೂಪಡತಕ್ಕ್ ವಂದರಾಂದ್ ಅ್ಹಣ್ಣರ ಅನುಮಾನು ವಂದ್. ಸೊಸ್ತಮಾ ಇಂದೆ. ಅದೇ ಮುಂತೀವರಿಂಜ್ ಎನ್ನಾ ತಂದೆ ತೆಕ್ಕೇಕ್ ವಂಕಿಂಡದ್.

---

1 ಚಿಂತಿಯಕ್ಕಹದ್

‘ಚಂದ್ರಾ, ಜಯಸಿಂಹು ಚೊಲ್ಲೀರಾಣ. ಇಂದೆ ನಾಟಕತ್ತೇ ಉದ್ದೇಶತಾ ಈಡೇರಿಯಣು ಅ್ಹಣ್ಣರ ನಿಷ್ಠೇಣ್ಣು ನೀ ವ್ರತತಾ ತಪ್ಪಾಂಡರಾಡ,’ ಅ್ಹಂಡೆ.

‘ಇಲ್ಲ, ಇಂದೆ ವ್ರತತುಳ್ಳೆ ಅರ್ಥಮಿಲ್ಲ ಅ್ಹಣ್ಣರ ಜ್ಞಾನು ಪರಂದದ್.’

‘ನಿಜೂ ಚೊಲ್ಲು.’ ಅ್ಹಂಟ್ ಅತ್ತ್ಂದೆ ಕಣ್ಣಾ ಪಾತೆ. ಅದೂ ತಾಂ ಚೊಲ್ಲಾಂಡಿಕ್ಕರದ್ ನಿಜೂ ಅ್ಹಂಟ್ ಸಾಧಿಯಕ್ಕ್ ತಂದೆ ದೃಷ್ಟೀಯಾ ಎಂದೆ ದೃಷ್ಟೀಕ್ ಶೇರಿಚ್ಚಿದ್. ‘ಪಾರ್, ಉನಕ್ ಅದ್ಭುತಮಾನ ನಟನಾಶಕ್ತಿ ರಾಂದ್. ಆನಾಕ ಎಂದೆ ಕುಟ್ಟೆ ನಟಿಯರ ಶಕ್ತಿ ಇಲ್ಲ,’ ಅ್ಹಂಡೆ. ಅತ್ತ್ಂದೆ ಕಣ್ಣಿಹೀಳುಳ್ಳೆ ನೀರ್ ಹೆಪ್ಪಿಕಿಂಡದ್.

‘ಪ್ರೀತಿ ಇಕ್ಕರಕಡೇಲೆ ನಟನಾ ಸಾಧ್ಯಮಿಲ್ಲಾ ಅ್ಹಂಟ್ ಅರ್ಥಮಹಂದಾ?’ ಅ್ಹಂಡದ್.

‘ಪ್ರೀತಿ ಇಕ್ಕರಕಡೇಲೇ ಕೋಪಮೂ ಇರಂದ್ ಅ್ಹಂಟ್ ಅರ್ಥಮಹಂದಾ?’ ತಕ್ಷಣು ಕೋಟೆ.

‘ಯಾತನೆ ಕುಡರ ಮನಸ್ಸೂಮೆ.’ ಅದ್ ಶೇರಿಚ್ಚಿದ್.

ರಂಡ್‌ಜನಮೂ ಮನಃಪೂರ್ತಿ ಚಿರಿಚು. ಅತ್ಥೇಮೇಲೆ ಅದೇ, ‘ಕೃಷ್ಣಾ, ಎಂದೆ ವ್ರತತಾ ಮೊರಿಯಣು ಅ್ಹಣ್ಣರ ಮನಸ್ಸ್ ಎನಕೂ ವಂದರಾಂದ್. ನೀ ಒಪ್ಪಿಚ್ಚಿಕೊ,’ ಅ್ಹಂಡದ್.

ನಾ ಆಲೋಚಿಚ್ಚೆ. ಅಂದೆ ವ್ರತತಾ ಮೊರಿಯರದ್ ನಿಮಿಷತ್ತೇ ಕಾರ್ಯು. ಆನಾಕ ಅತ್ತಣ್ಣು ಅತ್ತ್ಂದೆಮೇಲೆ ಅತ್ಯಾಚಾರತಾ ಪಣ್ಣೀನಹುಡಿ ಅಹಂದ್ ಅ್ಹಣ್ಣಿಚ್ಚಿದ್. ‘ಅದ್ ವಾಣ, ಕಷ್ಟೂ ಸುಖೂ ವಾರ್ಥೊಲ್ಲಮ್ಮೊ,’ ಅ್ಹಂಡೆ. ಪಾಟಲಿಪುತ್ರತಾ ಉಟ್ಟಮೇಲೆ ನಡಂದತಯೆಲ್ಲಾ ಚೊಲ್ಲೀನೆ. ಕುಮಾರಿಲಭಟ್ಟಾ ನಿಧಾನಮಾ ಉಮೀಂದುಳ್ಳೆ ಚುಟ್ಟಕಂಡ್ ಚತ್ತಿಂದ್, ಮಂಡನಮಿಶ್ರಾಡೆ ಅಪಜಯು, ಶಂಕರಯತಿಹೀಡೆ ಪ್ರಕರಣಂಗಳಯೆಲ್ಲಾ ಚೊಲ್ಲೀನೆ. ‘ಮಹಾರಾಣಿ ವಜ್ರೇಶ್ವರೀಂದೆ ಮೇಲೆ ಮನಸ್ಸಾಯಿಂದ್. ಆನಾಕ ಸಂಯಮೂ ವಹಿಚ್ಚೆ.’ ಅ್ಹಂಡಪೊ ಅತ್ತ್ಂದೆ ಕಣ್ಣಹಾ ಹೆಂಬಿಕಿಂಡಹೀನ.

ಪಿತ್ತಾನಾ ರಾತ್ರಿಯೂ ಅದ್ ಎಂದೆ ಜೊತೇಲೇ ತುಂಕ್ಯಕ್ಕ್ ವಂದ್. ನಾನೇ ‘ವಾಣ, ಶರೀರು ಸಮೀಪತುಳ್ಳಿಕ್ಕಚ್ಚೆ ಅ್ಹದೋ ಒರು ಕ್ಷಣತುಳ್ಳೆ ಎಚ್ಚರತಾ ತಪ್ಪಿಚ್ಚುಡಂದ್. ಅಂದೆ ಕ್ಷಣತುಳ್ಳೆ ನೀ ಸಮ್ಮತಿಚ್ಚಾಲೂ ಅತ್ಯಾಚಾರಮಹಂದ್.’ ಅ್ಹಂಟ್ ಚೊಲ್ಲೀ ಅತ್ತಾ ಅತ್ತ್ಂದೆ ಕುಚ್ಚುಳ್ಳಕ್ಕುಟ್ಟುಟೆ.

ಪಿತ್ತಾನಾ ವಡಿಚಾಲಾ ಅತ್ತ್ಂದೆ ಪರಂದಹಾತೇ ವಿಷಯತಾ ಕೋಟೆ. ಪೆತ್ತಹಾತಾ ಪಾಕಣು ಅ್ಹಂಟೇ ಅದ್ ಬ್ರಹ್ಮಪುರೀಕ್ ಪೋಯಿಂದ್. ತೋಪನಾ ಚತ್ತಪೋಯಿರಾಡಾ. ಮಥುರೆ ಮುದಲಾನ ಕಡೆಹೀಳುಳ್ಳೆ ಪೊಣ್ಣು ಫೆರೀ ನಟಿ ಅಣ್ಣಿಚ್ಚಿಕಂಡಿಕ್ಕರದ್ ತಾಯಾರಕ್ಕೂ ತಂಬಿಯಾನಂಗಳಕ್ಕೂ ತೆರಿಂಜಿಂದ್. ತಂಗಳೇ ಪೋಯುಟ್ ವಾರ್ಥೊಲ್ಲಿಚ್ಚಾಕ ಅದ್ ಅ್ಹಪ್ಪಡಿ ವರ್ತಿಯಂದೋ ಅ್ಹಣ್ಣರ ಅಖಚಿತತೇಣ್ಣು ಅಫಾಳ್ಳಹಾ ಅಂಕಡೇಕ್ ವಂದಿಂದಿಲ್ಲ. ಚೊಲ್ಲೀಕೋಕಾದೇ ಅಂಧನಾನ ಸಂಗೀತಗುರೂ ಕುಟ್ಟೆ ಪೋಯಿಂತಣ್ಣು ಅಫಾಳ್ಳಹೀಳಕ್ಕ್ ಆಘಾತಮಾಯಿಂದ್. ಇಪ್ಪಡಿ ಪೋನ ಮನಃಸ್ಥಿತಿ ತಾಯಾರಕ್ಕರ್ಥಮಾಯಿಂದ್. ಆನಾಕ ಅ್ಹತ್ಥನ ದಿನು ಇದ್ ಸುಖಮಾ ಇಕ್ಕಂದ್ ಅ್ಹಣ್ಣರ ಸಂಶಯಮೂ ಇಂದ್. ಮಧ್ಯೆ ತನಕಾಯಿಂದ ಕಾರಾಗೃಹ ಶಿಕ್ಷಾ ಅಫಾಳ್ಳಾರಕ್ಕೂ ತೆರಿಂಜಿಂದಿಲ್ಲ. ಇಪ್ಪೋ ತೆರಿಂಜಮೇಲೆ ತಾಯಾ ದುಃಖಿಚ್ಚ. ‘ಆಯಿಂದಾಚಿ. ಇಪ್ಪದೂ ಒರು ಕನ್ನಾಲಮಾಯಿಟ್ ನೆಮ್ಮದಿಯಾ ಇರ್. ಬ್ರಹ್ಮಚರ್ಯು, ಇಂದ್ರಿಯನಿಗ್ರಹು, ಸಂನ್ಯಾಸಂಗಾ ಪೊಂಥಾಟಿಹೀಳಕ್ಕಂಡ್,’ ಅ್ಹಂಟ್ ಪಿತೂ ಚೊಲ್ಲೀನಾ ಅಮ್ಮು, ಅ್ಹಂಟ್ ಚಂದ್ರಿಕೆ ಚಿರಚಿದ್.

‘ಕನ್ನಾಲತಕ್ಕ್ ಪೀಡಿಯರ ಒತ್ತೂ ರಾಣ ಅ್ಹಂಡಿಲ್ಲಾ ನೀ?’ ನಾ ಕೋಟೆ.

‘ಚೊಲ್ಲೀಂದಾಕ ಎಂದೆ ಕುಟ್ಟೇಯೇ ಓಡೀವರಾಂಡಿಂದಾಳೋ ಓದೋ ಧಾರೇ ಅ್ಹಟ್ಟಕ್ಕ್,’ ಅ್ಹಣ್ಣರಪೊ ಅತ್ತ್ಂದೆ ತುಟಿಹೀಳುಳ್ಳೆ ಇನ್ನೊರಕಾ ಚಿರಿಪ್ ಒಡಿಂಜಿದ್.

ಎಂಗಡೆ ನಾಟಕು ಮೂಲಸ್ಥಾನತುಳ್ಳೆ ಅದ್ಭುತಮಾನ ಯಶಸ್ಸಾ ಕಂಡದ್. ಸಂಸ್ಕೃತತುಳ್ಳಿಂದತಣ್ಣು ಹೊಂದರಮ್ಮಾ ಅರ್ಥಮಹರದ್ ಕಷ್ಟಮಾಯಿಟ್ ಸಭಿಕಾ ಹೆಚ್ಚಾನ ಉತ್ಸಾಹತಾ ಕಾಟೀತಿಲ್ಲ. ಸ್ಥಳೀಕಾಳಣ್ಣು

ಚೊಲ್ಲಿಚ್ಚಿಕಂಡ್ ನಾ ಪೈಶಾಚೀ ಭಾಷೇತೇ ಶಬ್ದು, ವಾಕ್ಯಂಗಳಾ ಶೇರಿಯಕ್ಕ್ ಶುರೂಪಣ್ಣೀನೆ. ಬ್ರಹ್ಮಪುರೀತೇ ಮೂಲತ್ತೇದಾಂತಣ್ಣು ಚಂದ್ರಿಕೇಕೂ ಅಂದೆ ಭಾಷಾ ತೆರಿಂಜಿಂದ್. ಅದ್ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಾ ಸುಲಲಿತಮಾ ಅತ್ತಾ ಬಳಸಕ್ಕ್ ಪರಪಟ್ಟದ್. ಜನಂಗಳಕ್ಕ್ ಧಾಟಿ ತೆರಿಂಜಮೇಲೆ ನಂಗಾ ಪುನಃ ಶುದ್ಧಸಂಸ್ಕೃತತಕ್ಕೇ ತಿರಂಬೀನು. ಮ್ಲೇಚ್ಛಧರ್ಮತುಳ್ಳೆ ಸಂಗೀತತಕ್ಕೂ ನಾಟಕತಕ್ಕೂ ಅವಕಾಶಮಿಲ್ಲಿಯಾಂಗೊ. ಅದೂ ಪೊಂಢಾಟಿಹ ರಂಗತಮೇಲೆ ಅಭಿನಯಿಚ್ಚಿ ನರ್ತಿಚ್ಚಿ ಪಾಡರತಾ ಅಂತೂ ಅಫಿಯಾ ಕಲ್ಪಿಚ್ಚಿಕ್ಕರದೇ ಸಾಧ್ಯಮಿಲ್ಲಿಯಾಂಗೋ. ಇಂಗೆ ಕೃಷ್ಣಂದೆ ಕಥಾ, ರಾಧಾ, ರುಕ್ಮಿಣಿ, ಸತ್ಯಭಾಮಾ, ದ್ರೌಪದಿ ಇತ್ಯಾದಿಯಾನ ಸ್ತ್ರೀ ಪಾತ್ರಂಗ, ಧಂಡಿಯಾ ಪಾಟ್ ಕುಣಿತಂಗ. ಮ್ಲೇಚ್ಛ ಆಡಳಿತಾಧಿಕಾರಿಹೀಳೂ ಸೈನ್ಯಾಧಿಕಾರಿಹೀಳೂ ವೇಷೂ ಮರತಿಕಿಂಡ್ ವಂದ್ ಪಾರಕ್ಕ್ ಪರಪಟ್ಟಹೀನ. ಅಫಿಳಕ್ಕ್ ನಾಟಕತ್ತೇ ರಂಜಕತೆಹಾ ಮಾದಕಮಾ ಇಂದಹೀನ. ಪೈಶಾಚೀಯಾ ಬಳಸೀನಾಕ ಅಫಿಳಕ್ಕ್ ಸಂಭಾಷಣೇತೇ ಅಂತರಾರ್ಥೂ ತೆರೀಲಾಂ ಅ್ತಂಟ್ ನಂಗಾ ಶುದ್ಧಮಾನ ಸಂಸ್ಕೃತ ಸಂಭಾಷಣೇ ಬಳಸಕ್ಕ್ ಪರಪಟ್ಟುಂ. ಅತ್ಥನೇಲೆ ಜನಂಗಳಕ್ಕೂ ಅತ್ತತ್ತೇ ಧಾಟಿ ತೆರಿಯಾಂಡಿಂದ್. ನಾಟಕತ್ತೇ ಉದ್ದೇಶತುಳ್ಳೆ ನಾ ಅ್ತತ್ಥನ ತಾದಾತ್ಮ್ಯ ಹೊಂದೀನೇ ಅ್ತಂಡಾಕ ಮಧ್ಯೇ ಮಧ್ಯೇ ಅಂತರಾರ್ಥತ್ತೇ ಅ್ತತ್ಥನಿಯೋ ವಾಕ್ಯಂಗಳಾ ತತ್‌ಕ್ಷಣತುಳ್ಳೆ ಸೃಷ್ಟಿಚ್ಚುಡಾಂಡಿಂದೆ. ಚಂದ್ರಿಕೆ ಆನಾಕ ಅತ್ತುಕ್ಕ್ ಯುಕ್ತಮಾನ ಪ್ರತ್ಯುತ್ತರತಾ ಸೃಷ್ಟಿಯಾಂಡಿಂದ್. ಓರೇ ನಟನಟಿಹ ತಬ್ಬಿಬ್ಬಹಾಂಡಿಂದಹೀನ. ಚಂದ್ರಿಕೇಯೂ ತಂದೆ ವಾರ್ಥೇಲೆ ಕ್ಲೈಬ್ಯ ಆರಂಭಮಹರದ್ ಪೊಂಢಾಟೀಣ್ಣು, ಹೋರಾಡವಾಣಿಹ್ಯೊ ಬಂಧನತುಳ್ಳೇ ಇರಂಗೊ ಅ್ತಂಟ್ ಕಣ್ಣೀರಟ್ಟಿ ಧೈರ್ಯತಕ್ಕ್ ಊಳೇನೀರಾ ಎರಚರವೆ ಪೂಜ್ಯಳೇ ಅ್ತಂಡ್ ಅ್ತಂಟ್ ಶೇರಿಯಾಂಡಿಂದ್. ಕೃಷ್ಣಚರಿತ್ರೇತೇ ನಾಟಕತಾ ಆಡಾ ಆಡಾ ಎಂದೆ ಮನಸ್ಸ್ ಕೃಷ್ಣನಾ ಬುದ್ಧನ ಕುಟ್ಟೆ ತುಲನೇ ಪಣ್ಣಕ್ಕ್ ಪರಪಟ್ಟದ್. ವೀರು ಶೂರು ತಂತ್ರು ತ್ಯಾಗು ಯೋಗು ಶೃಂಗಾರು ಲೌಕಿಕು ಪಾರಮಾರ್ಥಿಕು ಪ್ರವೃತ್ತಿ ನಿವೃತ್ತಿ ವೈರಾಗ್ಯು ಕರ್ಮು ನಿಷ್ಕಾಮಕರ್ಮು ಅ್ತತ್ಥನೊರು ಸಂಕೀರ್ಣಮಾನ ವಾಹಿನಿಹೀಡೆ ಮೂಲು ಅವುಂ! ವೈರಾಗ್ಯು ಒಂಡೇ ಬುದ್ಧಂದೆ ಸ್ಥಾಯಿಯಾನ ರಸು. ಒರುನಾ ನೀ ಚಾವಡ, ಆಂತಣ್ಣು ಇಪ್ಪದೇ ವಿರಾಗಿ ಆಹ್ ಅ್ತಣ್ಣರ ಏಕತಾನತ ಅ್ತಣ್ಣಿಯಕ್ಕ್ ಪರಪಟ್ಟದ್. ಮಹಾಯಾನ ಪುರಾಣಂಗ ಓರೇ ರಸಂಗಡೆ ಕಥೆಹೀಳ ವಾಂಗಿ ಶೇರಿಯಕ್ಕ್ ಪರಪಟ್ಟಾಲೂ ಅಫಿಡೆ ಭಾವಂಗಳೆಲ್ಲಾ ವೈರಾಗ್ಯತಕ್ಕ್ ಪೋಷಕಮಾ ಮಾತ್ರು ವರಣು. ಅವಂದೇದ್ ಸಂನ್ಯಾಸಧರ್ಮು, ಸಂನ್ಯಾಸ ಪಾರಮ್ಯತಾ ಮಾತ್ರೂ ಚೊಲ್ಲಣ, ಅ್ತಣ್ಣಿಚ್ಚಿದ್. ಎಂದೆ ಭಾವನೆಹೀಳಯೆಲ್ಲಾ ಕೋಟಪ್ಪೊ ಚಂದ್ರಿಕೆ, 'ಕೃಷ್ಣ, ನಾ ಉನ್ನಾ ಕೃಷ್ಣಾ ಅ್ತಣ್ಣರತಾ ಉಟ್ಟ್ ಓರೇ ಪೇರಣ್ಣು ಅಳೀಮಾಟೆ. ಕಾರಣು ಗೊತ್ತಾ? ನಾ ನಿಜಮಾಲೂ ಅಂದೆ ಕೃಷ್ಣನುಳ್ಳೆ ಅನುರಕ್ತೆಯಾ ರಾಣಿ. ಶೃಂಗಾರಭಾವತುಳ್ಳೂ ಅವಂದೆ ಸ್ನೇಹತಾ ಬಯಸಣಿ. ನೀತೀತೇ ಎರಿಯಾನ ಬುದ್ಧನುಳ್ಳೆ ಇಂದೆ ಭಾವತಾ ವಚ್ಚಿಕರದ್ ಸಾಧ್ಯಮಾ? ಸಂನ್ಯಾಸಿನಿ ಅಹರತಕ್ಕ್ ಮಾತ್ರು ನಾ ಸಿದ್ಧೂ ಇಲ್ಲೆ,' ಅ್ತಂಡದ್.

'ಓದ್ ನೀ ಚೊಲ್ಲರ ವ್ಯತ್ಯಾಸು?'

'ಕೃಷ್ಣು ಯೋಗಿ, ಸಂನ್ಯಾಸಿಯಂಡ್.'

'ಎನಕ್ ವ್ಯತ್ಯಾಸೂ ತೆರಿಯರದಿಲ್ಲ.'

'ಕ್ರಮೇಣೂ ತೆರಿಯಂದ್.'

ಯುದ್ಧು ಪಣ್ಣೀಯೇ ತೀರಣು, ಅದ್ ಉಂದೆ ಕರ್ತವ್ಯೂ ಅ್ತಣ್ಣರ ವಾರ್ಥ ಬುದ್ಧಂದೆ ವಾಯುಳ್ಳೆ ವರರದುಂಡ? ಅ್ತಂಟ್ ಎನ್ನುಳ್ಳೆ ನಾ ಯೋಚಿಯಾಂಡಿಂದೆ.

ಪನ್ನೆಂಡ್

ಎಂಗಡೆ ನಾಟಕು ರಂಡ್ ಮಾಸತಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚಾ ನಡಂದಮೇಲೆ ಒರುನಾ ಕನ್ಯಾಕುಬ್ಜತ್ತೇ ಗುರ್ಜರ ಪ್ರತೀಹಾರಾಡೆ ಸೈನ್ಯು ಮೂಲಸ್ಥಾನತಕಡೇಕ್ ವರಾಂಡಿಕ್ಕರ ಶುದ್ಧಿ ವಂದ್. ಅದ್ ಶತದ್ರು ನದೀಯಾ ಧಾಟೀನ ತರ್ತ್ಕ್ಷಣು ಅರಬ್ ಗುಪ್ತಚರಾ ಶುದ್ಧೀ ಕೊಳಂದಹೀನಯಾಂಗೊ. ಪೂರ್ವಭಾಗತ್ತೇ ನೆಲು ಇಫಿಳಕ್ಕ್ ಶೇರೀಂದಿಲ್ಲ. ಆಂತಣ್ಣು ಸೈನ್ಯು ವೇಗಮಾ ವಂದ್ ಮೂಲಸ್ಥಾನತಕ್ಕ್ ಒರು ಕ್ರೋಶು ಧೂರತುಳ್ಳೆ ಠಿಕಾಣೀ ಪಣ್ಣೀತ್. ಅಫಾಳ್ಳಹಾ ಕೋಟೇತೇ ಚೂರಕ್ಕ್ ಲಗ್ಗೇ ಪೋಡಹಡ್, ಉಳ್ಳೆ ನಂಗಾ ಎಂಗಡೆ ಕಾರ್ಯೂ ಪಣ್ಣಣು ಆ್ಹಂಟ್ ನಂಬಡೇಫಿಯಾ ಸನ್ನದ್ಧಾಳಾಚಿಹೀನ. ಬಹುಸಂಖ್ಯೇಲಿಕ್ಕರ ಪ್ರಜೆಹೀಳೇ ದಂಗೇ ಓಂದಪೊ ಅಫಿಳಾ ನಿಯಂತ್ರಿಚ್ಚಿ ಪರಂಬಣ್ಣೂ ಲಗ್ಗೇ ಪೋಡರ ಪ್ರಬಲಮಾನ ಶತ್ರೂವೂ ಎದರಿಚ್ಚಿ ಗೆಲ್ಲರದ್ ಅಸಾಧ್ಯಮಾಯಿಂದ್. ಜನಂಗಳೆಲ್ಲಾ ಜಯಜಯ ಕೃಷ್ಣಮುರಾರೇ ಆ್ಹಂಟ್ ಪರಸ್ಪರಮಾ ಅಭಿವಾದನೇ ಪಣ್ಣಿಕ್ಯಾಂಡಿಂದಹೀನ. ಓದೋದೋ ಶುದ್ಧಿಹ. ಇಂಗತ್ತೇ ಆಡಳಿತಾಧಿಕಾರೀಂದೆ ಪ್ರತಿನಿಧಿಹ ಕೋಟೇವಾಶಿಲಣ್ಣು ಅಕ್ಪಡೇಕ್ ಪೋಯಿಟ್ ಮುತ್ತಕ್ಕ್ ವಂದಿಕ್ಕರ ಸೈನ್ಯತ್ತೇ ಪ್ರತಿನಿಧಿಹೀಡೆಕುಟ್ಟೆ ಸಂಧಾನೂ ಪಣ್ಣಾಂಡರಾನ್ನಿಯಾಂಗೊ. ಯುದ್ಧಮೇ ಅಹಾದ ಸಂಭವೂ ರಾಂದಾಂಗೊ ಆ್ಹಣ್ಣರ ಊಹೆಹ. ಸಿಂಧೂ ಪ್ರಾಂತತಣ್ಣು ಸಹಾಯತಕ್ಕ್ ಸೈನ್ಯತಾ ಅಳಿಪಿಯರಮ್ಮಾ ಸಮಯತಾ ಸಾಧಿಯಕ್ಕ್ ಮ್ಲೇಚ್ಛಾ ತಂತ್ರತಾ ಹೂಡಾಂಡಿ ರಾನ್ನಿಯಾಂಗೊ ಆ್ಹಣ್ಣರ ವದಂತಿಯೂ ಪರಂದದ್. ಇಪ್ಪಡಿ ರಂಡನಾ ಕಳಿಂಜದ್. ಮೂಡಾನಾ ವಡಿಚಾಲೇ ಉಳ್ಳೆ ಒರು ತಂತ್ರತಾ ಪಣ್ಣೀಉಟಿಂದಹೀನ. ಮೂಲಸ್ಥಾನತ್ತೇ ಸೂರ್ಯಮಂದಿರು ಭರತಖಂಡತುಳ್ಳೇ ವಿಖ್ಯಾತಮಾನದ್. ನಾ ಆ್ಹಂತೂ ಇಂದೆ ಊರಕ್ಕ್ ವಂದನಾಳೇ ಚಂದ್ರಿಕೇಕುಟ್ಟೆ ಪೋಯಿಟ್ ಪಾರ್ತಿಂದೆ. ಓಳು ಕುದುರೆಹೀಳಾ ಹೂಡೀನ ರಥತಮೇಲೆ ನಿಂಡ ಸೂರ್ಯದೇವು ಗೀತೋಪದೇಶೂ ಪಣ್ಣಿಕಿಂಡ್ ನಿಂಡ ಕೃಷ್ಣಭಗವಾನಂದೆ ಅರ್ಥತಾ ಕುಡಾಂಡಿನ್ನ. ವಡಿಚಾಲೇತೇ ಸೂರ್ಯು ದೇವಾಲಯತ್ತೇ ವಾಶಿಲಾ ಪ್ರವೇಶಿಚ್ಚಿ ಗರ್ಭಗೃಹತ್ತೆ ವಿಗ್ರಹತಮೇಲುಳಂದಾಕ, ಪ್ರಕಾಶು ಗುಡೀಉಳ್ಳತ್ತೇ ಸ್ವಾಮಿ ಓಳು ಕುದರೆಹೀಡೆ ಮೂಲಕಮಾ ಪರಂಬಕ್ಕ್ ಹರಿಂಜ್ ಪರಂಬತ್ತೇ ವೇಲಾಯಿಟ್ ಇಡೀ ವಿಶ್ವತಾ ವಳಕ್‌ಪಣ್ಣಾಂಡಿಕ್ಕರಹುಡಿ, ಆಕಾಶತುಳ್ಳೆ ಪರಂದ್ ಓರಾಂಡಿಕ್ಕರ ಸೂರ್ಯು ಇಂದೆ ವಿಗ್ರಹತ್ತೇ ಪ್ರತಿಬಿಂಬೂ ಆ್ಹಣ್ಣರಹುಡಿ, ಕಾಣಾಂಡಿಂದ್. ಅತ್ತಾ ಪಾತಕಂಡ್ ನಂಗಾ ರಂಡಪೇರೂ ಅತ್ಯಾಶ್ಚರ್ಯೂ ಪಟ್ಟ್ ನಿಂಡುಟಿಂದು. ಪ್ರತಿನಿತ್ಯಮೂ ಸೂರ್ಯೋದಯೂ ಅಹರಪೋದೇಕ್ ಊರತ್ತೇ ಭಕ್ತಾಳೆಲ್ಲಾ ದೇವಸ್ಥಾನತ ಬಡೆ ಶೇರಾಂಡಿಂದ. ಪರಂಬಣ್ಣು ಪ್ರವೇಶಿಚ್ಚಿ ಕುದುರೆಹಾ ರಥತಯೂ ಸ್ವಾಮೀಯೂ ಪೂಜಿಯರ ಸೂರ್ಯಂದೆ ವಡಿಚಾಲೇತೇ ವೇಲೇ ಮಂಗಳಾರತೀ ಅಹರತಾ ಪಾಕಕ್ಕ್ ಎಲ್ಲಾರೂ ನಿಲ್ಲಾಂಡಿಂದಹೀನ. ಪ್ರತಿ ವಡಿಚಾಲೆಯೂ ನಾನೂ ಚಂದ್ರಿಕೇಯೂ ಪೋದು ಮೀರೀ ಉಡರದ್ ಆ್ಹಂಟ್ ಓಡೀ ಓಡೀ ಪೊಹಾಂಡಿಂದು. ಅಂಡೂ ವಡಿಚಾಲಾ ನಂಗಾ ಪೋನು. ಎಂಗಳಕ್ಕ್, ಎಂಗಳಾಪೋಲೇ ಶೇರೀಂದ ಓರೇ ಭಕ್ತವೃಂದತಕ್ಕ್, ವಾಶಿಲತ್ತೇ ಪರಂಬೆ ಪಳು ಪೂವು ಆರತೀತೇ ತಟ್ಟ ನೂತೊರು ಸೊಢ್ಳತ್ತೇ ಆರತೀ ತಟ್ಟೆಹೀಳಾ ಪುಡಿಚ್ ನಿಂಡಿಂದ ಅರ್ಚಕದ್ವಯಾಳಕ್ಕ್ ಆಶ್ಚರ್ಯು, ಆಫಾತು. ಗಡ್ಡತ್ತೇ ಅರಬ್ ಮೂಲತ್ತೇ ಪತ್ತಾರ್ ನೂರು ಸೈನಿಕಾ ದೇವಾಲಯತಾ ಚುತ್ತುಗಟ್ಟೀಂದಹೀನ. ಪಿರಿಚ ಕತ್ತೀ ಪುಡಿಚ ಕುದರೇ ಸವಾರಂಗಾ ಓರೆ. ದೇವಾಲಯತ್ತೇ ಆ್ಹಟ್ಟ್ ಕಡೇಲೂ ಉಳಿ ಸುತ್ತಿಗೇ ಪುಡಿಚ ಒರೊರು ಗುಂಪಹ. ಅರ್ಚಕಾ, 'ಒರು ನಾ ಪೂಜಾ ತಪ್ಪೀನಾಲೂ ಸ್ವಾಮೀಂದೆ ಖಾವ್ ಓರೀ ಇಡೀ ಲೋಕೂ ಚುಟ್ಟಪೊಹಂದ್. ಎಂಗಳಾ ಉಳ್ಳಕ್ಕುಡಂಗೊ,' ಆ್ಹಂಟ್ ಕೂಹೀ ಕೋಳಾಂಡರಾಡ. ಭಕ್ತವೃಂದಮೆಲ್ಲಾ ಕಂಗೆಟ್ಟ್ ನಿಂಡ್ ಪಾರಾಂಡರಾಂದ್.

ಕತ್ತಿ ಪುಡಿಚ್ ಕುದುರೇಮೇಲೆ ಉಕ್ಕಾಕಂಡಿಂದ ಸೈನ್ಯಾಧಿಕಾರಿ ಕುದುರೇಯಾ ಪತ್ತ್ ಹೆಜ್ಜಾ ನಡವಿಚ್ಚಿಕಿಂಡ್ ಮುಂತೀಕ್ ವಂದ್ ಭಕ್ತವೃಂದತಕ್ಕ್ ತಂದೇದೇ ಆನ ವಿಚಿತ್ರಮಾನ ಉಚ್ಚಾರು ವಿಚಿತ್ರಮಾನ ವಾಕ್ಯರಚನೆಹೀಡೆ ಪೈಶಾಚಿ ಭಾಷೇಲೆ ಕೂಹೀ ಚೊಲ್ಲೀತ್ : 'ಉಂಗಡೆ ಧರ್ಮತ್ತೇಫಿಳೆಲ್ಲಾ ಉಂಗ ಉಂಗಳುಳ್ಳೆ ಗುಟ್ಟಾ ವಚ್ಚಿಕಿಂಡಿಕ್ಕರ ಕತ್ತಿ ಗುರಾಣಿ ಬಾಣು ಬಿಲ್ಲ್‌ಹೀಳಾ ಕೊಳಂದ್ ಎಂಗಳಕ್ಕೊಪ್ಪಿಯಣು. ಎಂಗಡೆ ಮುಲ್ತಾನ್ ನಗರತ ಮೇಲೆ ದಂಡಾ

ಕೊಳಂದಿಕ್ಕರ ಕಾಫಿರಂಗಡೆ ವಿರುದ್ಧಮಾ ಯುದ್ಧತುಳ್ಳೆ ಎಂಗಳಕ್ಕ್ ಸಹಾಯಮಾ ನಿಲ್ಲಣು. ಇಲ್ಲಂದಾಕ ಅಗೋ ಪಾರಂಗೊ, ಅ್ರಟ್ಟೊ ಮೂಲೇಲೆ ಜಮಾಯಿಚ್ಚಿಕ್ಕರ ಸುತ್ತಿಗೆ ಚಮಟಿಹೀಡೆ ಆಳಹಾ ಇಂದೆ ದೇವಾಲಯತಾ ಚಚ್ಚೀ ಚಚ್ಚೀ ಒಡಿಯನ್ನ. ಮುದಲು ಉಳ್ಳಕ್ಕ್ ನುಗ್ಗಿ ಓಳು ಕುದುರೇತೇ ಕಲ್ಲ್ ಬೊಂಬೇಯಾ ಚಚ್ಚೀ ಪುಡೀಪಣ್ಣನ್ನ. ಎಚ್ಚರು. ಉಂಗಡೇಫಿಳಿಕ್ಕೆಲ್ಲಾ ಚೊಲ್ಲೀ ಎಂಗಡೆ ಪರಮಾ ಪಣ್ಣಂಗೊ. ಇಲ್ಲಂದಾಕ ಉಂಗಡೆ ಪೂಜೇತೇ ಬೊಂಬೇಯಾ ಒಡಿವಿಚ್ಚ ಪಾಪು ಉಂಗಳಕ್ಕೇ. ಹುಷಾರ್.'

ಅದ್ ಹುಷಾರ್ ಅ್ರಂಡ ತತ್‌ಕ್ಷಣು ಸುತ್ತಿಗೇತೇಫಿಯಾ ಚುತ್ತು ಜಗಲೀ ಮೇಲೆ ಒರುಕಾ ಅ್ರಡತ್ ಪೆಟ್ಟಾ ಕುಡತಹೀನ. ಕಲ್ಲಹಾ ಚಕ್ಕಾ ಓಂದ್ ಘಾರೀತಹೀನ. ಅರ್ಚಕಾ ಶಾಂತಂ ಪಾಪಂ ಶಾಂತಂ ಪಾಪಂ ಅ್ರಂಡ. ಭಕ್ತವೃಂದು ಕೈ ಮುಗಿಂಜಿ ಒತ್ತರ ಮೊಖತಾ ಒತ್ತರು ಪಾರಕ್ಕ್ ಮುದಲಿಟ್ಟ. 'ಎಲ್ಲಾ ಉಂಗುಂಗಡೆ ಹಾಂಗಳಕ್ಕ್ ಪೋಯುಟ್ ಉಂಗುಂಗಡೆ ಕೇರೀತೇವಾಳ್ಳಕ್ಕ್ ಬುದ್ಧಿ ಚೊಲ್ಲಂಗೊ. ಕಾಫಿರಂಗಡೆ ಸೈನ್ಯ ತಿರಂಬೀ ಪೋಯುಟ್ ಶತದ್ರೂ ನದೀಯಾ ಧಾಟೀ ಪೊಹರಮ್ಮಾ ಉಂಗಡೆ ಕಲ್ಲ್‌ಬೊಂಬೇಕ್ ಪೂಜಾ ಇಲ್ಲ. ನಂಗಾ ಇಂದೆ ಊರಾ ಜಯಿಚ್ಚನಾಳೇ ಇಂದೆ ಬೊಂಬೇಯೂ ಗುಡೀಯೂ ಒಡಿಚಿ ಪೋಡಾದೇ ಉಟ್ಟಿಂದೇ ತಪ್ಪಾಚಿ. ಉಂಗಡೇವಾಡೆ ಮುಖಂಡಾಳೆಲ್ಲಾ ಶೇರಿ ಕೋಟೇಪರಂಬಕ್ಕ್ ವಂದ್ ಕಾಫಿರಾಡೆ ಸೈನ್ಯಾಧಿಕಾರಿಹೀಳಕ್ಕ್ ಚೊಲ್ಲಿ ತಿರಪೀ ಉಟ್ಟುಡಂಗೋ ಹುಷಾರ್. ಆರೂ ಇಂಗೆ ನಿಲ್ಲಕೂಡಾದ್. ನಡವಂಗೊ.' ಅ್ರಂಟ್ ಕಿರಚೀತ್. ಕುದರೇತೇ ಸೈನಿಕಾ ಕತ್ತೀ ಪುಡಿಚಿ ಭಕ್ತವೃಂದತ ಕಡೇಕ್ ನುಗ್ಗಿಚ್ಚಿಹೀನ. ಕುದುರೆಹಾ ಮೇಲುಳರ ಮುದಲೇ ಭಕ್ತಾ ಭಯತಣ್ಣು ಕಿರಚಿಕಿಂಡ್ ಚದುರೀನಾ.

ಮಧ್ಯಾಹ್ನತಪೋದೇಕ್ ಇಡೀ ನಗರತ್ತೇ ವಾತಾವರಣು ಬದಲಾಚಿ. ನಂಬಡೇವಾಡೆ ಸೈನ್ಯ ಲಗ್ಗೇ ಪೋಡಂದ್, ಸಮಯತಾ ಪಾತ್ ನಂಬಳೆಲ್ಲಾ ಪಿಂತೀಣ್ಣು ಪರಕೀಯಾಳಾನ ಸೈನಿಕಂಗಡೆ ಮೇಲೆ ಉಳಣು. ರಹಸ್ಯಮಾ ಸಿದ್ಧೂಪಡತಿಕಿಂಡ ಆಯುಧಂಗಾ ಅಲ್ಲಾದೇ ಗೃಹಬಳಕೇತೇ ಮಚ್ಚ್ ಅ್ರರವಾಳ್ಳಹೀಳೂ ರಾನ್ನ. ಕೋಟೇತೇ ಅ್ರದಾನೂ ರಂಡ್ ಭರೀವಾಶಿಲಹೀಳಾ ನಂಬಾ ಒಡಿಚಿ ತರಂದ್ ನಂಬಡೆ ಸೈನಿಕಾಳಾ ಉಳ್ಳಕ್ಕ್ ನುಗ್ಗಿಚ್ಚಾಕ ಪೋರು, ಅ್ರಣ್ಣರ ಉತ್ಸಾಹಮೆಲ್ಲಾ ಇಳಿಂಜಿ ಎಲ್ಲಾಡೆ ಮೊಖತ ಮೇಲೂ ಸೂತಕತ್ತೇ ಕಳಾ ಕವಿಂಜಿಂದ್. ಸಾಯಂಕಾಲು ನಂಬಡೇವಾಡೆ ಮುಖ್ಯಾಡೆ ಗುಪ್ತಸಭಾ ಶೇರೀತ್. ಶ್ರೇಣೀತೇ ಮುಖ್ಯಾ ಇಂದ, ಒರೊರು ಜಾತೀತೇ ಪ್ರಮುಖಾ ಇಂದ. ಸೂರ್ಯ ಮಂದಿರತ್ತೇ ಅರ್ಚಕಾ ಇಂದ. ಎನ್ನಯೂ ಅಳಚಿಂದ. ನಾ ಅಂದೆ ನಗರತ್ತೇ ನಂಬಡೆ ಸಮಾಜತ್ತೇ ಒತ್ತು ಪ್ರಮುಖನಾಯುಟಿಂದೆ. ಒತ್ತೊತ್ತರಾ ವಾರ್ಥೊಲ್ಲೀನ ಎಲ್ಲಾರೂ ತಂಗಾ ಇಪ್ಪೋ ಶಿಕ್ಕೀ ಉಳಿಂದಿಕ್ಕರ ಧರ್ಮ ಸಂಕಟತಾ ಚಿತ್ರಿಚ್ಚಾಳೇ ವಿನಾ ಆರೂ ಪರಿಹಾರತಾ ಚೊಲ್ಲೀತಿಲ್ಲ. ಕೃಷ್ಣಾನಂದಾ ಓ ಚೊಲ್ಲಡ? ಅ್ರಂಟ್ ಎಲ್ಲಾರಕ್ಕಣ್ಣೂ ವಯಸ್ಸುಳ್ಳೆ ಫೆರೀವಾಳಾನ ಚಂದನಗುಪ್ತಾ ಚೊಲ್ಲೀನ ಮೇಲೆ ಎಲ್ಲಾಡೆ ಗಮನಮೂ ಎಂದೆಕಡೇಕ್ ತಿರಂಬೀತ್. ವಡಚಾಲೇಣ್ಣಮೂ ಎನ್ನುಳ್ಳೆ ಮಥಿಚ್ಚಿ ಮೇಲಕ್ಕ್ ವಂದಿಂತಾ ಚೊಲ್ಲೀನೆ : 'ಪರಿಸ್ಥಿತೀಲೆ ಅ್ರಂದೆ ವ್ಯತ್ಯಾಸಮೂ ಆಯಿಕ್ಕಲ್ಲ. ನಿಂಗಾ ಎಂಗಡೆ ಪರಮಾ ನಿಲ್ಲಂದಾಕ ಉಂಗಡೆ ದೇವಸ್ಥಾನತಾ ಒಡಿಯಣು ಅ್ರಂಟ್ ಮ್ಲೇಚ್ಛಾ ಭಯೂಪಡಿವಿಚ್ಚಿ ರಾನ್ನ. ಒಡಚಿಕಹಡ್. ನಂಬಡೇವಾಡೆ ಸೈನ್ಯ ನುಗ್ಗೀವಂದ್ ನಗರೂ ಸ್ವತಂತ್ರಮಾನಮೇಲೆ ಇತ್ತಕಣ್ಣಮೂ ಭವ್ಯಮಾನ ದೇವಸ್ಥಾನತಾ ಇದೇ ಸ್ಥಳತುಳ್ಳೆ ಕಟ್ಟಿಯಮ್ಮೊ. ಭರತಖಂಡತುಳ್ಳೇ ನಿಷ್ಣಾತಾಳಾನ ಸ್ಥಪತಿಹೀಳಾ ಅಳಿಪಿಯಮ್ಮೊ. ಇಪ್ಪೊ ಇಕ್ಕರದ್ ಸೂರ್ಯಮಂದಿರಮಾನಾಕ ನಂಬಾ ವಿಜಯಸೂರ್ಯಂದೆ ಮಂದಿರತಾ ಕಟ್ಟಿಯಮ್ಮೊ. ವಿಗ್ರಹು ಅ್ರಣ್ಣರದ್ ಮನಸ್ಸ್ ಧ್ಯಾನತುಳ್ಳೆ ಉಕ್ಕಾಕಕ್ಕ್ ಪಣ್ಣೀಕರ ಸಾಧನು ಮಾತ್ರ.'

ಎಲ್ಲಾರಕ್ಕೂ ಆಶ್ಚರ್ಯಮಾಚಿ. ಮುಖ್ಯ ಅರ್ಚಕಾಳಾನ ಕೌಶಿಕಭಟ್ಟಾ ಕೋಪತಣ್ಣು ತತ್‌ಕ್ಷಣು ಗುಡುಗೀನ : 'ನಟು ಅ್ರತ್ಥನಯಾನಾಲೂ ನಟನೇ. ಶಾಸ್ತ್ರಾಂಶೂ ತೆರಿಯಾದೇ ವಾರ್ಥೊಲ್ಲವಾಣಿಹ್ಯೊ. ದೇವವಿಗ್ರಹತ್ತೇ ಒರು ಭರೀವಿರಳತ್ತೇ ಕೊನೇಕ್ ಐಬುಂಡಾನಾಲೂ ಸಮಾಜು ಅಲ್ಲೋಲಕಲ್ಲೋಲಮಹಂದ್. ಅತ್ತತ್ತೇ ಪಾಪು ಎಲ್ಲಾರಿಯೂ ಚುತ್ತಿಕ್ಯಂದ್.'

‘ಭಟ್ಟಾಳೇ, ಒರು ವಿಗ್ರಹೂ ಪೋನಾಕ ಅತ್ತೃಕ್ಕಣ್ಣಮೂ ಹೆಚ್ಚಿ ಸುಂದರಮಾನ ವಿಗ್ರಹತಾ ಕೆತ್ತಿಚ್ಚಿ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾಪೀಲಾಂ. ನಂಬಡೆ ಭಾವತಕ್ಕ್ ಯೋಗ್ಯಮಾನಹುಡಿ ಅತ್ತುಳ್ಳೆ ಪಾವಿತ್ರ್ಯ ನೆಲೆಯಾಯಿಕ್ಕಂದ್. ವಿಗ್ರಹೂ ಇಲ್ಲಾದೇಯೂ ಉಢೇವರ ಪ್ರಾರ್ಥನಾ ಸಾಧ್ಯು. ಮೂಲತ್ತೇ ವೈದಿಕಪದ್ಧತೀಲೆ ವಿಗ್ರಹಮೂ ಇಲ್ಲ, ಗುಡೀಯೂ ಇಲ್ಲ. ಹೋಮು ಹವನು ಯಜ್ಞಂಗಾ ಮಾತ್ರು. ಓಣಮಾನಾಕ ನಾ ಮಂತ್ರ ಸಮೇತಮಾ ಇತ್ತಾ ವಿವರಿಯಣಿ. ಆನಾಕ ಇಪ್ಪೊ ವಾಕ್ಯಾರ್ಥತಯೂ ಶಾಸ್ತ್ರಾರ್ಥತಯೂ ಪಣ್ಣರತ್ಥನ ಕಾಲಾವಕಾಶಮಿಲ್ಲ.’

ರಂಡ್ ತರುಣಾ ಮಾತ್ರು ಎಂದೆ ವಾರ್ಥೇಯಾ ಅನುಮೋದಿಚ್ಚಿಹೀನ. ಒಳಿಂಜವಾಳೆಲ್ಲಾ ವಯಸ್ಸಾನವ. ಯಜಮಾನಾ. ಮ್ಲೇಚ್ಛಾ ದೇವಸ್ಥಾನತಾ ಧ್ವಂಸೂ ಪಣ್ಣೀನಾಕ ಅತ್ತತ್ತೇ ಪಾಪು ತಂಗಳಕ್ಕೆಲ್ಲಾ ಬಡಿಯಂದ್. ಆಡಳಿತು ಮ್ಲೇಚ್ಛಾಡೆ ಕೈಯುಳ್ಳಿಂದಾಲೂ ನಂಬಳಕ್ಕೋದಾ[1] ರಾಂದ್? ನಂಬನಂಬಡೆ ಕಸುಬಾ ನಂಬಾ ಪಣ್ಣಿಕಿಂಡಿಕ್ಕಲ್ಲಾಮಾ? ತಿರಂಬೀ ಪೊಹಂಗೊ ಅ್ಹಂಟ್ ಗುರ್ಜರ ಪ್ರತೀಹಾರಾಳಕ್ಕ್ ನಂಬಳೇ ಪೋಯುಟ್ ಚೊಲ್ಲೀನಾಕ ಓದ್ ತಪ್ಪ್? ಅ್ಹಂಡ. ಸಭೇಲೆ ಓದೊಂಡೂ ಖಚಿತಮಾ ನಿಶ್ಚಯಮಾಚಿಲ್ಲ. ರಂಡ್ ತರುಣಾಳಕ್ಕೂ ಘೆರೀತೇವಾಳ್ಳಕ್ಕೂ ಘಟ್ಟಿಯಾ ವಾರ್ಥಾ ಆಚಿ. ವಯಸ್ಸಾನಹುಡಿ ಗೊಡ್ಡು ವಳಯಂದ್ ಅ್ಹಂಟ್ ತರುಣಾ ಅ್ಹಂಡಿಂತಕ್ಕ್ ಅದೇ ನೆವು ಅ್ಹಣ್ಣರಹುಡಿ ಇಡೀ ಸಭಾ ಅಘಿಡೆಮೇಲೆ ಆಕ್ರೋಶತಣ್ಣು ರೇಗಾಡೀತ್. ಮುಖ್ಯಮಾನ ಶತ್ರೂವೇ ಮರತಿಪೋಯಿಟ್ ಅಂದೆ ತರುಣಾಳಿಯೇ ಧರ್ಮನಾಶಕಾ ಅ್ಹಂಟ್ ಹೊಡಿಯಕ್ಕಿ ಪೋನ. ಎನ್ನಾ ನಾಟಕತ್ತೇದ್ ಅ್ಹಂಟ್ ಲಘುವಾ ವಾರ್ಥೊಲ್ಲೀನ.

‘ಆರ್ಯಾಳೇ, ತಂಗಡೆ ಹೇಡಿತನತಾ ಮುಚ್ಚಿಕ್ಯಕ್ಕ್ ಮುದಿಯಾ ಓರೋರೇ ವಣ್ಣೂ ಪೋಟಕಡ. ದೇವಸ್ಥಾನತಾ ಒಡಿಯಣಿ ಅ್ಹಂಟ್ ಭಯೂಪಡತೀಕರಘಿಯ ತಂಗಳಾ ಅ್ಹಂಗೆ ಪುಡಿಚಿ ಕತ್ತರಿಪಿಯನ್ನಿಯೋ ಅ್ಹಣ್ಣರ ಪುಕ್ಕಲು ಅಘಾಳ್ಳಹೀಳಾ ಹೆಂಬಿಕಿಂಡರಾಂದ್. ನಿಂಗಾ ಪರಂಬಕ್ಕ್ ವರಂಗೊ, ನಂಗಾ ವಳೀಕಾಟಣು,’ ಅ್ಹಂಟ್ ರಂಡ್ ಪೇರೂ ಅಳಿಚಿಹೀನ.

ಪರಂಬಕ್ಕ್ ವಂದಮೇಲೆ ಅಘಾಳ್ಳಹಾ ಚೊಲ್ಲೀಂದೊಂಡೇ ಎನಕ್ ನಾ ಪಣ್ಣಕ್ಕ್ ಸಾಧ್ಯಮಾನ ಕಾರ್ಯು ಅ್ಹಣ್ಣಿಚ್ಚಿದ್. ನಾಟಕತ ಹಾತಕ್ಕ್ ಪೋಯಿಟ್ ಎಂದೆ ವೇಷಭೂಷಣಂಗಳಾ ವಾಂಗೀನೆ. ಕೃಷ್ಣಂದೆ ನೀಲಮೇಘಶ್ಯಾಮಂದೆ ವಣ್ಣತಾ ವಳಿಚಿಕಂಡೆ. ತಲೇಕ್ ನವಿಲ್‌ಗರೀತೇ ಕಿರೀಟತಾ ಪೋಟಕಂಡೆ. ಮಂಜನಕ್ ರೇಷ್ಮೇತೇ ಧೋತ್ರು, ಕಂಚುಕು, ಕಳತಕ್ಕ್ ಹಾರು, ಭುಜಕೀರ್ತಿ. ಇನ್ನೊರು ಕೈಯುಳ್ಳೆ ಶಂಖು. ಜೊತೇಕ್ ಅಂದೆ ರಂಡ್ ತರುಣಾಳೂ ವಂದಹೀನ. ವೀತಿವೀತಿಹೀಳಕ್ಕ್ ನುಗ್ಗೀನು. ಜನಂಗಳೂ ಚುತ್ತುಗಟ್ಟೀನ. ‘ಉಢೇವರ ವಿಗ್ರಹತಾ ಒಡಿಚಾಕ ಉಢೇವರಾ ಒಡಿಚಹುಡಿ ಅಹರದಿಲ್ಲ. ಇಂದೆ ದೇವಸ್ಥಾನತಾ ಒಡಿಚಾಕ ಇತ್ತೃಕ್ಕಣ್ಣಮೂ ಭವ್ಯಮಾನ ದೇವಸ್ಥಾನತಾ ಕಟ್ಟಲಾಂ. ಉಢೇವರ್ ನಂಬಳಕ್ಕ್ ಒದಗಿಚ್ಚಿಕ್ಕರ ಕೊನೇ ಅವಕಾಶು ಇದ್. ಎಲ್ಲಾರೂ ದಂಗೇ ಓಂದರಂಗೊ. ನಂಬಡೆ ಸೈನ್ಯು ಉಳ್ಳಕ್ಕ್ ವರರಹುಡಿ ಪಣ್ಣಂಗೊ. ಇದ್ ಭಗವಂತಂದೆ ವಾರ್ಥ. ಕೃಷ್ಣಪರಮಾತ್ಮಂದೆ ವಾರ್ಥ. ಇದೇ ಭಗವದ್ಗೀತ.’ ಅ್ಹಂಟ್ ವೀತಿವೀತಿಹೀಳುಳ್ಳೆ ಢಂಗೂರತಾ ಪೋಲೆ ಕೂಕ್ಖಿಂಡ್ ಪೋನೆ. ತರುಣಾ ರಂಡ್‌ಪೇರೂ ಎಂದೆ ರಂಡ್‌ಕಡೇಲೂ ಸೂಡೀ ಪುಡಿಚ್ ಹೆಜ್ಜೇಪೋಟಹೀನ.

‘ದೇವಸ್ಥಾನತ್ತೇ ರಕ್ಷಣೇಕಾಯಿಟ್ ಎಂಗಡೆ ರಕ್ತತಾ ಚೊರಿಪಿಯಣು.’ ಕೆಲಘಿಯಾ ಘೋಷಿಚ್ಚಿಹೀನ.

‘ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯತಕ್ಕಾಯಿಟ್ ಹೋರಾಡಂಗೊ. ದೇವಸ್ಥಾನೂ ಪೋನಾಕ ಇನ್ನೊಂಡಾ ಕಟ್ಟಲಾಂ,’ ಅ್ಹಂಟ್ ನಾ ಪ್ರತಿಯಾ ಕೂಹೀನೆ.

ನಾ ಮಧ್ಯರಾತ್ರೀವರೀಕ್ ಚುತ್ತೀ ಕೃಷ್ಣವಾಣೀಯ ಕೇರಿಕೇರಿಹೀಳುಳ್ಳೂ ಪ್ರಚಾರೂ ಪಣ್ಣೀನೆ.

ಸಮರಾತ್ರಿ ಕಳಿಂಜಮೇಲೆ ಹಾತಕ್ಕ್ ಪೋನೆ. ಚಂದ್ರಿಕೇಯೂ ಉದ್ವಿಗ್ನೂ ಆಯಿಂದ್. ಚೂಡರಪೊ ಸಭೇಲೆ ನಡಂದ ವಿದ್ಯಮಾನಂಗಳಾ ವಿವರಿಚ್ಚೆ. ಅತ್ಥೀಮೇಲೆ ನಾ ಕೃಷ್ಣಂದೆ ವೇಷೂಪೋಟ್ ವೀತಿವೀತಿಹೀಳುಳ್ಳೆ ಸಂದೇಶತಾ ಕುಡತಿಂತಾ ಚೊಲ್ಲೀನೆ. ರಂಡ್‌ಪೇರುಳ್ಳೆ ಆರಕ್ಕೂ ಒರಕೂ ವಂದಿಲ್ಲ. ನಂಬಡೇವಾಳಾ ಆವರಿಚ್ಚಿಕ್ಕರ ಅಜ್ಞಾನತಾ ಕುರಿಚಿ ರಂಡ್‌ಪೇರೂ ಯೋಚಿಯಾಂಡಿಂದು. ವಡಿಚಾಮತಕ್ಕ್ ತಿರಂಬಿ ಎಲ್ಲಾರಕ್ಕೂ ಒರಕು ವರರ ಸಮಯತುಳ್ಳೆ

1 ನಂಬಳಕ್ಕೋದಾಯಿ ರಾಂದ್

ಎಂಗಡೆ ಹಾತೆಬಡೆ ಖರಪುಟು ಕೋಳಿಚ್ಚಿದ್. ಸೈನಿಕಾ, ಮ್ಲೇಚ್ಛಸೈನಿಕಾ ಅ್ಹಂಟ್ ಎಂದೆ ಅಂತರಂಗೂ ಚೊಲ್ಲೀತ್. ಅಫಿಯಾ ವಾಶಿಲಾ ತಟ್ಟೀತಿಲ್ಲಹೀನ. ಫಾರೇಪೋಟ್ ವಾಶಿಲಾ ಮೀಟೀ ವಾಂಗೀತಹೀನ. ಒಂಡು ಸೂಡೀ ಪುಡಿಚಿಂದ್. ಕೈಯುಳ್ಳೆ ಕತ್ತಿ ಪುಡಿಚ ಅ್ಹಂಜ್ ಜನೂ ಉಳ್ಳಕ್ಕ್ ನುಗ್ಗೀತಹೀನ. ವಾಯಾ ಉಡಕ್ಕೂ ಅವಕಾಶೂ ಕುಡಾದೇ ರಂಡ್ ಜನು ಎಂದೆ ಕಳತಕ್ಕ್ ಕೈಪೋಟಹೀನ. ಇನ್ನೊಂಡು ಚಂದ್ರಿಕೇಂದೆ ಕಳತಕ್ಕ್ ವಲತೋಳಾ ಕುಡತ್ ಅ್ಹಡತಕಂಡದ್. ಇನ್ನ್ ರಂಡ್ ಜನು ಚಾರುಮತೀಯಾ ಪುಡಿಚಿಹೀನ. ನಂಗಾ ಮೂಡು ಜನತಯೂ ಬಂಧಿಚ್ಚಿರಾನ್ನ ಅ್ಹಂಟ್ ಅರ್ಥೂಪಣ್ಣಿಕ್ಯರ ಮುದಲೇ ಹೆಡೆಮುರೀ ಕಟ್ಟೀ ಕುದುರೆಹೀಡೆ ಮೇಲೆ ಪೋಟಕಂಡ್ ಪೋಚಿಹೀನ. ಕಿರಿಚಿಕಿಂಡಾಕ ಹುಷಾರ್ ಅ್ಹಣ್ಣರಹುಡಿ ಕತ್ತಿಹೀಳಾ ಚುಚ್ಚರಹುಡಿ ಪುಡಿಚಿಕಿಂಡಿಂದಹೀನ. ಕಣ್ಣಕ್ಕೂ ಮೊಖತಕ್ಕೂ ಬಟ್ಟೀ ಚುತ್ತೀ ಬಿಗಿಂಜಿಂತಣ್ಣು ಅ್ಹಂತೀಕ್ ಅ್ಹಂದೆ ದಿಕ್ಕಕ್ಕ್ ವಂಕಿಂಡಿಪೋಚಿಹೀನ ಅ್ಹಣ್ಣರದ್ ಎನಕ್ ತೆರಿಂಜಿಲ್ಲ. ಅ್ಹತ್ಥನಿಯೋ ಪೋದೇಮೇಲೆ ಎಂದೆ ಮೊಖು ಕೈಕಾಲಹೀಡೆ ಕಟ್ಟಾ ಔತಪೊ ಎನ್ನಾ ವಳ್‌ಕುಳಾದ ಕಾರಾಗೃಹತುಳ್ಳೆ ಕೂಡೀರಾನ್ನ ಅ್ಹಂಟ್ ಅರ್ಥಮಾಚಿ. ಚಂದ್ರಿಕೇಯೂ ಚಾರುಮತೀಯೂ ಅ್ಹಂತೀಕ್ ಚುಮಂದಹಂಡ್ ಪೋಚಿಹೀನ ಅ್ಹಣ್ಣರದ್ ತೆರಿಂಜಿಲ್ಲ.

ಅ್ಹತ್ಥನ ಧೂರೂ ಪೋಚಿಹೀನ, ಅ್ಹಂತೀಕ್ ವಂಕಿಂಡಪೋಚಿಹೀನ ಅ್ಹಣ್ಣರ ಕಲ್ಪನೆಯೂ ಆಚಿಲ್ಲ. ನಗರತ್ತೇ ವೀತಿಹೀಳೆಲ್ಲಾ ಎನಕ್ ಪರಿಚಯು ಇಂದ್. ಕುದುರ ಅ್ಹಡತಕ್ಕ್ ತಿರಂಬೀತೋ ವಲತಕ್ಕ್ ತಿರಂಬೀತೋ ಪುನಃ ಅ್ಹಂದೆ ಕಡೇಕ್ ಹೊರಳೀತ್ ಅ್ಹಣ್ಣರತಯೆಲ್ಲಾ ಅಂತರನುಭವತಣ್ಣು ಗ್ರಹಿಚ್ಚಿಂದಾಕ ತೆರಿಯಾಂಡಿಂದೋದೋ. ಚುತ್ತಾ ಗುರ್ಜರ ಪ್ರತೀಹಾರಾಡೆ ಸೈನ್ಯ ಇಂತಣ್ಣು[1] ಎನ್ನಾ ಕೋಟೇತೇ ಉಳ್ಳೇ ಒರು ಕಡೇಲೆ ವಯ್ಯನ್ನ ಅ್ಹಂಟ್ ಸಾವಧಾನಮಾ ಅರ್ಥೂಪಣ್ಣಿಕ್ಯರ ಮನಃಸ್ಥಿತಿ ಎನಕಿಂದಿಲ್ಲ. ಎಂದೆ ಚಾವ್ ವಂದುಡತ್, ಇನ್ನೋದಿಂದಾಲೂ ಒರಂಡ್ ಘಳಿಗ್ಯಾ ಮಾತ್ರು ಅ್ಹಣ್ಣರ ಉದ್ವಿಗ್ನಸ್ಥಿತಿ. ವಂಕಿಂಡ್ ಪೊಹನ್ನ. ರಾತ್ರೀತೇ ಸೂಡೀ ವಳಕುಳ್ಳೆ ಎಂದೆ ವಿಚಾರಣೇತೇ ಶಾಸ್ತ್ರೂ ಪಣ್ಣನ್ನ. ಅಂಗೇ ಪರತಮಾನ ಕತ್ತೀಣ್ಣು ಶಿರಚ್ಛೇದನೂ ಪಣ್ಣನ್ನ, ಅ್ಹಣ್ಣರದ್ ಖಚಿತಮಾ ಅಪ್ಪಳಿಚ್ಚುಡತ್. ಸಣ್ಣೀ ಹುಡುಗನಾನಪೊ ಒರುಕಾ ಚುಳೀಲೆ ಈಜರಪೊ ಮುಳುಕಿ ಚಾವಾ ಅನುಭವಿಚ್ಚಿಂದ ಸ್ಮರಣಯಾಚಿ. ಚೊವಿ ಮೂಕು ವಾಯಿಕ್ಕ್ ನುಗ್ಗೀನ ನೀರ್ ಪ್ರಾಣವಾಯೂತೇ ಸಂಚಾರತಾ ಸ್ಥಗಿತೂ ಪಣ್ಣೀಂದ್. ಅಯ್ಯೋ, ಅಮ್ಮಾ ಅ್ಹಂಟ್ ನರಳರತಕ್ಕೂ ಅಹಾದಹುಡಿ ಅದುಮಿಕಿಂಡಿಂದ್. ಚುಂಯ್ ಅ್ಹಣ್ಣರ ನಿಶ್ಶಬ್ದಮೂ ಕ್ರಮೇಣಮಾ ಕಡಿಮೆಯಾಯಿಟ್ ಅ್ಹಂಗಂಗೊ ವ್ಯಾಪಿಚ್ಚಿಕಿಂಡ ಸಂಕಟೂ ಒಂಡೇ ಸತ್ಯಮಾಯಿಂದ್. ನಾ ಚಾವಾಂಡರಾಣಿ ಅ್ಹಣ್ಣರ ಪ್ರಜ್ಞಾವಂದ್ ಕ್ರಮೇಣಮಾ ಅಂದೆ ಪ್ರಜ್ಞೆಯೂ ಮೊಬ್ಬಹರ ಸ್ಥಿತೀ ತಲಪೀಂದೆ. ಅತ್ಥನೇಂದುಳ್ಳೆ ಆರೋ ಅಳಹಾ ಈಜ್ ವರರ ಫೆರೀವಾ ಪುಡಿಚಿ ಮೇಲಕ್ಕಡತ್ ದಡತಕ್ಕ್ ಪೋಟ್ ಹೊಟ್ಟೇಲೆ ಹೆಂಬಿಕಿಂಡ ನೀರಾ ಒತ್ತೀ ಪರಪಡಿಚ್ಚಿ ಜೀವತಾ ಒಳಿವಿಚ್ಚಿಂದ. ಇಪ್ಪದೂ ಅತ್ಥಾದೇ ಚುಂಯ್ ಅ್ಹಣ್ಣರ ನಿಶ್ಶಬ್ದು ತಲೇಲೆ ಚುತ್ತಾಂಡಿಂದ್. ಇನ್ನ್ ನಾ ಒಳಿಯರದ್ ಸಾಧ್ಯಮೇ ಇಲ್ಲ ಅ್ಹಣ್ಣರ ನಿಶ್ಶಬ್ದು ಖಚಿತಮಾಯಿಂದ್. ಕಬ್ಬಿಣತ್ತೇ ಹಲ್ಲೇ ಪೋಟಿಂದ ಕುದರೆಹೀಡೆ ಖರಪುಟಮಹಡ್ ಸೈನಿಕಾಡೆ ಹೆಜ್ಜೀತೇ ಸದ್ದಹಡ್ ಚೊವೀಕ್ ಕೋಳಾಂಡಿಂದಿಲ್ಲ.

ಆನಾಕ ಸ್ವಲ್ಪೂ ಪೋದೇಲೆ ಕುದುರಾ ನಿಂಡದ್. ಕಟ್ಟೀಂದ ಹೆಡೆಮುರೀಯಾ ಔತ್ 'ಇಳಿ, ಕೀಳೆ' ಅ್ಹಂಟ್ ಗುದ್ದೀತಹೀನ. ಕೀಳಕ್ಕುಳಂದ ಎಂದೆ ಕೈಕಾಲಹೀಡೆ ಕೀಲಹೀಳುಳ್ಳೆ ಯಾತನಾ ನುಲಿಂಜಿ ಓಂದ್ ನಿಲ್ಲಕ್ಕಾಚಿಲ್ಲ. 'ಏಯ್, ನಡಿ ಉಳ್ಳೆ, ಹಂದಿ,' ಅ್ಹಂಟ್ ಸೊಂಟತಮೇಲೆ ಒರುಕಾ ಝಾಡಿಚ್ಚಿ ಒಚ್ಛ್ ಅ್ಹಳತಕಂಡ್ ಪೋಚಿಹೀನ. ಕಣ್ಣಹೀಳಾ ಚುತ್ತೀ ಕಟ್ಟೀನ ಪಟ್ಟಿ ಅಪ್ಪಡಿಯೇ ಇಂದ್. ಎನ್ನಾ ಅ್ಹಳತಕಂಡ್ ಪೊಹರಪೊ ಕಾಲಕ್ಕ್ ತಗಲೀಂದ್ ಉಮಾರು ಅ್ಹಣ್ಣರದ್ ಅರ್ಥಮಾಚಿ. ಒರು ಕುಚ್ಚುಳ್ಳೆ ಪೋಟ್ ಕಾಲಹೀಳಕ್ಕ್ ಕಬ್ಬಿಣತ್ತೇ ಸಂಕೋಲೇ ಪೋಟ್

1 ಇಂದಿಂತಣ್ಣು

ಮೀಂಹ್ಯಾ ಬಡಿಂಜ್ ಕೈಹೀಳಕ್ಕೂ ಸಂಕೋಲೆ ತೊಡತೀ ಮೀಂಹ್ಯಾ ಪೋಟ ಮೇಲೆ ಕಣ್ಣತ್ತೇ ಪಟ್ಟೀ ಔತಹೀನ. ಕುಚ್ಚುಳ್ಳತ್ತೇ ಪರಂಬೆ ತಾಳೀ ಯರಿಯಾಂಡಿಂದ್, ಉಳ್ಳೆ ಅರಗತ್ತಲ. ಅಫಿಯಾ ಪರಸ್ಪರಮಾ ಅರಬೀ ಭಾಷೇಲೆ ವಾರ್ಥೊಲ್ಲಿಕ್ಯಾಂಡಿಂದತಣ್ಣು ಎನಕ್ ಪಿಂತೀಮುಂತೀ ತೆರಿಂಜಿಲ್ಲ. ಕುಚ್ಚುಳ್ಳತ್ತೇ ವಾಶಿಲಾ ಅ್ಳತ್ಕಂಡ್ ಪೋನ ಅಫಿಯಾ ಪರಂಬಣ್ಣು ತಾಪಾಳೀ ಜಡಿಂಜಿಂದ್ ಕೋಟದ್.

ಉಳ್ಳೆಲ್ಲಾ ಕತ್ತಲ. ಕಿತ್ತ್ ಅ್ಗಿಯರ ಚೊಳ್ಳೆಹ. ಬಂಧಿಹೀಳಾ ಹಿಂಸಿಯಕ್ಕಾಯಿಟೇ ವಿಶೇಷಮಾ ಸಾಕೀನ ಊಶೀಅತ್ಥಾ ಪಲ್ಲತ್ತೇ ಧಪ್ಪೀ ಚೊಳ್ಳೆಹ ಅ್ಣ್ಣಿಚ್ಚಿದ್. ಮೊಖು ಕಳತ್ ಮೊಳಕಾಲ್ ಪಾದು ಮೊಳಕೈಹೀಳಾ ಚುಚ್ಚರಪೊ ಓಡಿಚ್ಚಿಕಕ್ಕ್ ಕೈಕಾಲಾ ಆಡಿಯಾಕ್ಕಹಾದ ಸಂಕೋಲ. ವಡಿಚಾಲಾ ಅಹರಮ್ಮಾ ಚೊಳ್ಳೇ ಕಡಿತು ನಿಲ್ಲಲ್ಲ. ಪಹಲಾನಾಲೂ ಉಳ್ಳಕ್ಕ್ ವಳಕ್ ವರರದಿಲ್ಲಯಾಯಿಟ್ ಚೊಳ್ಳೇ ಕಡಿತು ಮುಂತೀವರಿಯಂದ್ ಅ್ಂಟ್ ಅರ್ಥಮಾಚಿ. ರಾಜಂದೆ, ರಾಜ್ಯಾಡಳಿತತ್ತೇ ಸಂಪರ್ಕು ಇಂದಾಲೂ ಕಾರಾಗೃಹತ್ತೇ ಅಂತರಂಗತ್ತೇ ವಿವರಂಗಡೆ ತಿಳಿವಳಿಕ್ಯ ಎನಕ್ ಇಂದಿಲ್ಲ ಅ್ಣ್ಣರ ಪ್ರಜ್ಞಾ ವಂದ್. ಮೊಖು ಕಳತ್ ಕೈಕಾಲಹೀಡೆ ಮೇಲೆ ಒರೇ ಸಮನಾ ಅಹಾಂಡಿಂದ ಚೊಳ್ಳೆಹೀಡೆ ಚುಚ್ಚರಹಿಂಸೇಣ್ಣು ಗುಳ್ಳೆಹಾ ಉಬ್ಬಾಂಡಿಕ್ಕರಪೋದೇ ಎನ್ನಾ ಒಡ್ಡರ ಮುಂತೀ ಕ್ರಮು ಚಿಂತನೇಕ್ ಕಾಣಿಚ್ಚಿಕಿಂಡದ್. ಎನ್ನತ್ಥಾವನಾ ಸೊಸ್ತಮಾ ಕೊಲ್ಲಲ್ಲಹೀನ. ನಾ ಮಾತ್ರಮಂಡ್, ಇಡೀ ಮಂಡಳಿ ಇಂತೀಕ್ ವಂದ ಉದ್ದೇಶು ಇತ್ಥನೇಂದುಳ್ಳೆ ಅಫಿಳಕ್ಕ್ ಅರ್ಥಮಾಯಿರಂದ್. ಶತ್ರುಸೈನ್ಯ ಚುತ್ತುಗಟ್ಟೀನಪೊ ಉಳ್ಳಣ್ಣು ದಂಗೇಕ್ ಪ್ರಚೋದಿಯಕ್ಕಂಟೇ ವಂದರಾಣು ಅ್ಂಟ್ ತೀರ್ಮಾನಿಚ್ಚಿರನ್ನ. ಚಿತ್ರವಿಚಿತ್ರಮಾನ ಹಿಂಸೇ ಕುಡತ್, ಸಂಚತ್ತೇ ಅಂತರಂಗತ್ತೇ ವಿಷಯಂಗಳಯೆಲ್ಲಾ ಎನ್ನಣ್ಣಮೇ ವಾಯಾ ಉಡಿಪಿಯನ್ನಾ ಅ್ಣ್ಣರದ್ ಸ್ಪಷ್ಟಮಾ ಅರ್ಥಮಾಚಿ. ಬೆತ್ತತ್ತೇ ಏಟ್, ಊಶಿ ದಬ್ಬಳಂಗಳಣ್ಣು ಮರ್ಮಸ್ಥಾನಂಗಳಕ್ಕೂ ಚುಚ್ಚರದ್, ಥೊಪ್ಪಾ ಕಾಚೀನ ಕಬ್ಬಿಣತ್ತೇ ಕಂಬಿಹೀಳಣ್ಣು ವರೇ ವಯ್ಯರದ್, ಕೋದಂಡತಾ ಕಟ್ಟರದ್, ಪುಹೇ ಪೋಡರದ್ ಇಪ್ಪಡಿ ಹಿಂಸೇತೇ ಪತ್ತಾರ್ ವಿಧಾನಂಗಳಾ ಪ್ರಯೋಗಿಚ್ಚಿ... ಆಲೋಚಿಯರ ಪೋದೇ ಒಡಂಬು ವೇರ್ವಕ್ಕ್ ಶುರುವಾಚಿ. ಹಿಂಸೇಯಾ ತಾಳಮಾಟಾದೇ ಬಂಧಿಹಾ ಬಡಬಡಾ ಅ್ಂಟ್ ವಾಯಾ ಉಡನ್ನಯಾಂಗೊ. ಹಿಂಸೇಯ ತಡಿಂಝುರ ಎಂದೆ ಶಕ್ತಿ ಅ್ತ್ಥನಾ ರಾಂದ್? ಅ್ಂಡಹಂಡೆ. ತಂತ್ರಸಾಧನೇ ಪಣ್ಣಾಂಡಿಕ್ಕಚ್ಚೆ ಕೆಲವ್ ಮಟ್ಟತ್ತೇ ಶಕ್ತೀಯ ಸಂಪಾದಿಚ್ಚಿಕಂಡಿಂದೆ. ಕೆಲವಾ ಮುಳ್ಳ್ಮೇಲೆ ತುಂಕ್ಯರತಾ ಪಾರ್ತಿಂದೆ. ನೆರಪಕ್ಕ್ ವಿರಲಾ ಪುಡಿಚಾಲೂ ಮೊಖತಾ ನುಲಿಯಾದ ಸಾಧಕಾಳೂ ರಾಡ. ಅಂದೆ ಮಟ್ಟತಾ ನಾ ತಲಪೀತೇ ಇಲ್ಲೆ. ಅತ್ಥೀಮೇಲೆ ಸಾಧನೇಯೂ ಸಿದ್ಧೀಯೂ ತ್ಯಜಿಚ್ಚಿ ಬುದ್ಧಮಾರ್ಗತಾ ಪುಡಿಚೆ. ಆಶೇಯೇ ದುಃಖತ್ತೇ ಮೂಲು. ಆಶೇಯಾ ತ್ಯಜಿಪಿ. ಅ್ಂದೆ ಆಶೇಕ್ ವಶನಾಯಿಟ್ ನಾ ಇಂದೆ ಮೂಲಸ್ಥಾನತಕ್ಕ್ ಕೃಷ್ಣಂದೆ ವೇಷತಾ ಪೋಡಕ್ಕ್ ವಂದೆ? ಧರ್ಮಲೋಭತಕ್ಕಾ? ಭರತಖಂಡತ್ತೇ ವಾಣಿಜ್ಯದ್ರವ್ಯತಾ ಒಳತರ ದೇಶಲೋಭತಕ್ಕಾ? ನಾ ಪಣ್ಣೀಂದ್ ತಪ್ಪ್. ಅ್ಂದ ಆಶೇಯೂ ಇಲ್ಲಾದ ಸಂನ್ಯಾಸಿ ಆಯಿಂದಾಕ ಇತ್ಥಾ ದುಃಖಕಾರಕಮಾನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯೇ ಪರವಾಂಡಿಂದಿಲ್ಲ, ಅ್ಣ್ಣರ ಸೈದ್ಧಾಂತಿಕಮಾನ ಪರಿಹಾರು ಕಂಡಪೊ ಎನ್ನಾ ನಾ ನಿಂದಿಚ್ಚಿಕಂಡೆ. ಸ್ವಲ್ಪು ಪೋದೇಕ್ ತೂಕಡಿಕ್ಯಾ ವಂದ್. ಕಡಿಯರ ಚೊಳ್ಳ, ಅಂಕಿಂಕಡೇಕ್ ಆಡಿಯಕ್ಕಹಾದ ಕೈಕಾಲ್ ಕೀಲಹೀಡೆ ಯಾತನೇತೇ ಮಧ್ಯೇಯೂ ಪತ್ತೀನ ತೂಕಡಿಕೇ ಜೊತೇಕ್ ನೇತ್ ವಡಿಚಾಮತಣ್ಣಮೂ ಓಡಾಡಾಂಡಿಂದೆ, ವೀತಿವೀತಿ ಅಲಿಂಜ್ ಜನಂಗಳುಳ್ಳೆ ಧರ್ಮಜಾಗೃತೀತೇ ವಾರ್ಥೊಲ್ಲಾಂಡಿಂದೆ, ಇದ್ ಆಯಾಸತ್ತೇ ತೂಕಡಿಕ್ಯ ಅ್ಣ್ಣರ ಪ್ರಜ್ಞೇಯೂ ವಂದ್. ಸ್ವಲ್ಪೂ ಪೋದೇಮೇಲೆ ತೂಕಡಿಕ್ಯಾ ಕಳಿಂಜಿ ಎಚ್ಚರಮಾನಪೊ ಬೌದ್ಧಭಿಕ್ಷುಹೀಳಕ್ಕ್ ತಂಗಡೆ ಸಂಘತಾ ಕಾವರ, ರಕ್ಷಣೇಕಾಯಿಟ್ ಚಾವರ, ಸಂಘತ್ತೇ ಮೇಲತ್ತೇ ಆಶಾ ರಾಂದ್ ಅ್ಣ್ಣರ ಅಂಶು ತೋಚೀತ್. ಕಂಸು ತಂಗ್ಯಾ ದೇವಕೀಯೂ ಭಾವು ವಾಸುದೇವನಿಯೂ ಕೂಡೀಪೋಟಿಂದ ಕಾರಾಗೃಹತ್ತೇ ಸ್ಮರಣಾ ವಂದ್. ಮುಕ್ತಾಳಾ ಪಣ್ಣಕ್ಕ್ ಅವತಾರಪುರುಷನಾನ ಕೃಷ್ಣು ಪರನ್ನಾ ಅಣ್ಣರತಂದೆ ಜೊತೇಕ್ ಇಡೀ ಜನಸಮುದಾಯತುಳ್ಳೆ ಜಾಗೃತಿ ಅಹರದ್ ಮುಖ್ಯ, ಅವತಾರಪುರುಷನಾ ಕಾತಕಂಡುಕ್ಕಾಕರದ್ ಜವಾಬ್ದಾರೀ ಇಲ್ಲಾದ ಲಕ್ಷಣು ಅ್ಣ್ಣಿಚ್ಚಿದ್. ಕೃಷ್ಣಂದೆ ಸ್ಮರಣೇ ಜೊತೇಲೇ ಚಂದ್ರಿಕೆ ಚಾರುಮತಿ ಅಫಿಡೆ ಜ್ಞಾಪಕು ವಂದ್. ಇತ್ಥನಪೋ ಅಫಿಡೆ ಚಿಂತಯೇ ಪತ್ತಾದೆ ಒರೂ ಎಂದೆ ಯಾತನ, ಸಹಿಷ್ಣುತೆಹೀಳ

ಮಾತ್ರು ಕುರಿಚಿ ಯೋಚಿಯಾಂಡಿಂದೆ ಅ್ರಣ್ಣರ ಪ್ರಜ್ಞೇಣ್ಣು ವಳವಾಚಿ. ಅಫಿಳಯೂ ಎನ್ನಾಪೋಲೇಯೇ ಸರಪಳಿಹೀಳಣ್ಣು ಬಂಧಿಚ್ಚಿ ಕೂಟೀಪೋಟಿರನ್ನ. ಇಂದೆ ಬಂದೀಖಾನೇಲಾ? ಅಥವಾ ಓರೇ ಕಟ್ಟಡತುಳ್ಳ? ಅ್ರಣ್ಣರ ಆತಂಕು ಪರಂದ್ ನಾ ಇಪ್ಪೋ ಅನುಭವಿಯಾಂಡಿಕ್ಕರ ಹಿಂಸಾ ಗೌಣಮಾಚಿ. ಅವಳಯೂ ಎನ್ನಾಪೋಲೆ ಸಂಕೋಲೆ ಪೋಟ್ ಚೊಳ್ಳಾ ಚುಚ್ಚರ ಕುಚ್ಚುಳ್ಳೆ ಕೆಡಹೀ ಇರನ್ನಾ ಅ್ರಣ್ಣರ ಪ್ರಜ್ಞಾ ವಂದ್ ಆತಂಕು ಹೆಚ್ಚಾಚಿ. ಇತ್ಥಾ ಹಿಂಸೇಯ ತಡಿಂರ್ಘುರ ಶಕ್ತಿ ಅವಳಕ್ಕಿಲ್ಲ ಅ್ರಣ್ಣಿಚ್ಚಿದ್. ಎಲ್ಲಾ ಹೊಣೆಯೂ ಎಂದೇದ್. ಶಿಕ್ಷಾ ಓದಿಂದಾಲೂ ಎನಕ್ ಕುಡಂಗೊ. ಅವೆ ಓದೂ ತೆರಿಯಾದವೆ ಅ್ರಂಟ್ ಕಿರಿಚೀ ಚೊಲ್ಲರ ಮನಸ್ಸಾಚಿ. ಇಪ್ಪದೇ ಚೊಲ್ಲಣೂ ಅ್ರಣ್ಣಿಚ್ಚಿದ್. ಘಟ್ಟಿಯಾ ಕೂಹಿಕಿಂಡೆ. ವಾಶಿಲಾ ತರಂದ್ ರಂಡ್ ಭಟಾ ಉಳ್ಳಕ್ಕ್ ವಂದಹೀನ. ಅರಬಂಗ. ಅರಬೀ ಶಬ್ದಂಗ ಶೇರೀನ ಪೈಶಾಚೀಲೆ, 'ಅ್ರತ್ತಕ್ಕ್ ಬೊಗಳಾಂಡರಾಡ?' ಅ್ರಂಟ್ ಕೋಟಹೀನ.

'ಚಂದ್ರಿಕೇಯಾ ಅ್ರಂಗೆ ವಚ್ಚಿರಾಡಿಹ್ಯೋ?'

'ಅತ್ತಾ ಕೋಕರ ಅಧಿಕಾರು ಉನಕಿಲ್ಲ.'

'ಅದ್ ಎಂದೆ ಸಖಿ. ಸಹನಟಿ. ಜೊತೇಲೆ ವಂದವೆ. ಜೊತೇಲಿಕ್ಕರವೆ.'

'ಓದ್ ಅಪ್ಪಡಿಯಂಡಾಕ? ಉಂದೆ ಹಾಂಬಡಿಯಾಳಾ ಅದ್?' ಒಂಡು ಕೋಟದ್.

'ಅ್ರಂಡ್. ಸಖಿ.'

ಅಫಿಯಾ ತಂಗತಂಗಳುಳ್ಳೆ ಶುದ್ಧಮಾನ ಅರಬೀ ಭಾಷೇಲೆ ಓದೋ ವಾರ್ಥೊಲ್ಲಿಕಿಂಡಹೀನ. ಅತ್ಥೀಮೇಲದ್, 'ಅಪ್ಪಡಿಯಿಂದಾಕ ಉಂಗಳಕ್ಕ್ ರಂಡ್‌ಜನತಕ್ಕೂ ಮರಣದಂಡನ. ಅತ್ತಕ್ಕ್ ಚಾವರವರೀಕ್ ಕಲ್ಲೇಟಣ್ಣು, ಉನಕ್ ಛಡೀ ಏಟಣ್ಣು. ಹಾದರತಕ್ಕ್ ಅದೇ ಶಿಕ್ಷ.' ಅ್ರಂಡದ್.

'ನಂಗಾ ದೇಹಸಂಪರ್ಕೂ ಪಣ್ಣೀಕಲ್ಲು. ಸೊತ್ತಮಾ ಜೊತೇಲೆ ರಾಣು.'

'ಇದೆಲ್ಲಾ ಸಬೂಬು ನಡವರದಿಲ್ಲ. ಒರು ಪೊಣ್ಣು ಒರು ಪುರುಷು ಏಕಾಂತತುಳ್ಳಿಂದಾಕ ಪೋರು, ಅಫಿಯಾ ಹಾದರತಾ ಪಣ್ಣೀತಹೀನಾ ಅ್ರಂಟ್ ತೀರ್ಮಾನಮಹಂದ್. ಉಂಗಡೆ ತಲೇ ಮೇಲೆ ನಿಂಗಳೇ ಚಪ್ಪಡೀ ಅ್ರಳತಕಿಂಡಿಹ್ಯೋ,' ಅ್ರಂಟ್ ಚೊಲ್ಲೀನ ಅದ್ ಎನ್ನಾ ಒರುಕಾ ಒಚ್ಛ್ ವಾಶಿಲಾ ಅ್ರಳತಕಂಡ್ ಇನ್ನೊಂಡಂದೆ ಕುಟ್ಟೆ ಪರಪಟ್ಟ್ ಪೋಚು.

ಎಂದೆ ಆತಂಕು ಇಮ್ಮಡಿಚ್ಚಿದ್. ಮೂಲತ್ತೇ ಆಪಾದನಾ ಕ್ಷಣಕಾಲು ಪಿಂತೀಕ್ ಪೋಚು. ಇದತ್ಥಾ ವಿಚಿತ್ರು! ಅ್ರಣ್ಣಿಚ್ಚಿದ್. ಅದ್ ನಟಿ. ನಾ ನಟು. ಸಾಧಾರಣಾಳಾನ ಗೃಹಸ್ಥಾಡೆ ನೀತಿಹ್ಯಾ ಕಟ್ಟಳಿಹ್ಯಾ ಎಂಗಳಕ್ಕನ್ವಯಿಪಿಯಲ್ಲ ಅ್ರಂಟ್ ವಾದಿಯರ ಸಮರ್ಥನಾ ಮನಸ್ಸಕ್ಕ್ ವಂದ್. ನಟೂ ನಟೀ ಅಲ್ಲಂದಾಲೂ ನಂಗಾ ರಂಡ್ ಪೇರೂ ಸ್ನೇಹಿತಾ ಆಯಿಕ್ಕರತಾ ಪ್ರಶ್ನಿಪಿಯರ ಅಧಿಕಾರು ಅ್ರಂದೆ ಧರ್ಮಕಟ್ಟಳೇಕೂ ಇಲ್ಲ ಅ್ರಂಟ್ ಚೊಲ್ಲರ ಮನಸ್ಸ್ ವಂದ್. ನಂಗಾ ಕನ್ನಾಲಮಾಯಿರಾಣಾವೋ ಇಲ್ಲಿಯೋ ಅಹಣಾವೋ ನಿಂಗಾ ಆರ್ ಕೋಳಕ್ಕ್ ಅ್ರಣ್ಣರ ಧಿಕ್ಕಾರು ಪರಂದದ್. ಅಫಿಡೆ ಕಟ್ಟ್‌ಕಟ್ಟಳೆಹೀಳೇ ಓರೇ ಇಕ್ಕಲಾಂ. ಆನಾಕ ಅತ್ತಾ ಎಂಗಳಕ್ಕನ್ವಯಿಚ್ಚಿ ಶಿಕ್ಷಿಯರ ಅಧಿಕಾರು ಉಂಗಳಕ್ಕಿಲ್ಲ ಅ್ರಂಟ್ ನಿಮಿರೀ ನಿಂಡ್ ಚೊಲ್ಲರ ತೀರ್ಮಾನೂ ಪಣ್ಣಿಕಿಂಡೆ. ಅತ್ಥನೇಂದುಳ್ಳೆ ಇನ್ನೊರು ಭಯು ಕಾಣಿಚ್ಚಿದ್. ಪೊಂಥಾಟಿಹ ಒಂಡೊಂಡೇ ಶಿಕ್ಕೀನಾಕ ಅಂದೆ ಜನಂಗಾ ಚುಮಂದಹಂಡ್ ಪೋಯಿಟ್ ಅತ್ಯಾಚಾರೂ ಪಣ್ಣನ್ನ ಅ್ರಂಟ್ ನಾ ಕೋಟಿಂದೆ. ನಂಬಳಾ ಪೋಲೆ ಅಫಿಳುಳ್ಳೆ ಪೊಂಥಾಟಿಹಾ ಒತ್ತೊತ್ತರೇ ತಿರಂಬರಹುಡಿ ಇಲ್ಲ. ಓರೇ ಪೊಂಥಾಟಿಹೀಡೆ ಮೊಖತಾ ಪಾರಕ್ಕ್ ಶಿಕ್ಕರದೇ ಅಫಿಳುಳ್ಳೆ ಅಪರೂಪು, ಶಿಕ್ಕೀನಾಲೂ ಅಫಿಯಾ ಮೊಖು ಒಡಂಬು ಕೈಕಾಲಾ ಮುಚ್ಚಿಕಿಂಡಿಕ್ಕಣು. ಇಪ್ಪಡಿ ವಳಂಜ ಪುರುಷಾ, ರಕ್ಷಣಾ ಇಲ್ಲಾದೇ ಶಿಕ್ಕೀನವಳಾ ಚುಮಂದಹಂಡ್ ಪೊಹರದ್, ಅತ್ತುಳ್ಳೊ ಚಂದ್ರಿಕೆ ನಟಿ, ಸುಂದರಿ. ಇಂದೆ ಭಟಾಳೇ ಇತ್ಥನೇಂದುಳ್ಳೆ .... ಅ್ರಂಟ್ ಎದಾ ಹೊಡಿಂರ್ಘುಕ್ಕ್ ಶುರುವಾಚಿ. ಅತ್ತಂದೆ ಶರೀರು ಎಂದೇದ್, ಎನಕ್ ಶೇರೀಂದ್ ಅ್ರಣ್ಣರ ಭಾವನೇಣ್ಣಮಂಡ್, ಶರೀರತ್ತೇ ಯಜಮಾನಿಕೇಯಾ ಉಟ್ಟ್ ನಂಗಾ ಒತ್ತರಕ್ಕೊತ್ತರು ಶೇರೀನವಾ ಅ್ರಣ್ಣರ ಭಾವನಾ ಎನಕ್ ತಕ್ಕಮಟ್ಟಕ್ಕ್ ಸಿದ್ಧಿಚ್ಚಿಂದ್. ಚಂದ್ರಿಕೇಕ್ ಸಂಪೂರ್ಣಮಾ ಅ್ರಣ್ಣಕ್ಕಹಂದಾಲೂ ಬಹುಮಟ್ಟಕ್ಕ್ ಸಹಜಮೇ ಆಯಿಂದ್. ಅತ್ತಕ್ಕ್ ಎಂದೆ ಶರೀರತಮೇಲೆ ಮಮತಾ

ಇಂದಿಂದ್ ಅತ್ತಾ ಪಾಲಿಚ್ಚಿ ಪ್ರೋಷಿಚ್ಚಿ ಸದೃಢಮಾ ಸಂರಕ್ಷಿಯಣು ಅ್ಗಂಟ್ ಮಾತ್ರು. ನಿಷ್ಠಾಪೂರ್ಣಮಾನ ಬ್ರಹ್ಮಚರ್ಯತಾ ಪಾಲಿಚ್ಚಿ ಧ್ಯಾನಸಾಧನೇ ಪಣ್ಣಿರ ಅತ್ತಂದೆ ಶರೀರತ ಮೇಲೆ ಇಂದೆ ಜನಂಗ ಅತ್ಯಾಚಾರೂ ಪಣ್ಣಿರ ಸಂಭವತಾ ಕಲ್ಪಿಚ್ಚಿಕಂಡೇ ದುಃಖೂ ಉಮ್ಮಳಿಚ್ಚಿಕಂಡ್ ವಂದ್. ಅತ್ಯಾಚಾರತಕ್ಕುಳ್ಳಾನ ಸುಶೀಲೇಕ್ ವರರಹುಡಿ ಎನಕೂ ಅಳೂ ಒತ್ತರಿಚ್ಚಕಂಡ್ ವಂದ್. ಅತ್ತಂದೆ ವ್ರತತಾ ನಾ ಸಂರಕ್ಷಪೀಮಾಟೇನಾ? ಅ್ಗಂಟ್ ಎನ್ನುಳ್ಳೇ ಕೂಕ್ಖಿಂಡೆ. ಬಿಕ್ಕೀಬಿಕ್ಕೀ ಅ್ಗಳೂ ವಂದ್. ತಡಿಂರ್ಘುಕ್ಕಾಚಿಲ್ಲ. ತಡಿಂರ್ಘುರ ಮನಸ್ಸೂ ಇಂದಿಲ್ಲ. ವಾಶಿಲ್ ತರಂದದ್. ರಂಡ್ ಭಟಾ ಉಳ್ಳಕ್ಕ್ ವಂದಹೀನ. ‘ಓದಾಯಿರಾಂದ್ ಉನಕ್ ನಾಯಾಪ್ರೋಲೇ ಕೂಹಕ್ಕ್?’ ಅ್ಗಂಡಹೀನ.

ನಿಜಮಾನ ಕಾರಣು ನಾಕತ್ತೇ ತುದೀಕ್ ವಂದ್. ಆನಾಕ ನಾನೇ ಅಫಿಳಕ್ಕ್ ದುಷ್ಟಸೂಚನೇ ಕುಡತಹುಡಿ ಅಹಕೂಡಾದ್ ಅ್ಗಣ್ಣಿರ ಎಚ್ಚರು ವಂದ್, ‘ಭುಜು, ತೋಳು, ಮಂಡಿ ಸೊಂಟತುಳ್ಳೆಲ್ಲಾ ಯಾತನ. ಚೊಳ್ಳಾ ಕಡಿಚಿ ಚರ್ಮಮೆಲ್ಲಾ ಊದಿಕಿಂಡಿರಾಂದ್’ ಅ್ಗಂಡೆ. ‘ಅ್ಗಳಡೇಯೆ, ಪುರುಷನಂಡ?’ ಅ್ಗಂಡಹೀನ ತಿರಸ್ಕಾರತ್ತೇ ಚಾವಟೀಣ್ಣೂ ಹೊಂಡಿಂಜಪ್ಪಡಿ. ‘ಯಾತನೇಕ್ ಪುರುಷು ಪೊಂಢಾಟಿ ಅ್ಗಣ್ಣಿರ ಭೇದಮಿಲ್ಲ. ನಾ ಉಂಗಳಾ ಪ್ರೋಲೆ ಯೋಧನಂಡ್. ನಟು.’ ಅ್ಗಂಡೆ.

ಅಫಿಯಾ ಸೊತ್ತಮಾ ಪರಪಟ್ಟ್ ಪ್ರೋಚಿಹೀನ. ಸರಪಳೀಯಾ ಸಡ್ಲಿಚ್ಚಿಲ್ಲಹೀನ. ಓಪ್ರೂ ಪುಹೇ ಪ್ರೋಟ್ ಚೊಳ್ಳೆಹೀಳಾ ಓಡಿಚ್ಚಿಲ್ಲಹೀನ. ಎನಕ್ ಚಾರುಮತೀಂದೆ ಚಿಂತೇಯೂ ಶುರುವಾಚಿ. ಅಂಬಿದಾ ದಾಟೀನ ಅತ್ತಂದೇದ್ ಸ್ಫುಟಮಾನ ಆಕೃತೀತೇ ಒಡಂಬು. ತಲೇಮ್ಮೆರ್ ಪಾದೀಭಾಗೂ ಭಳಪ್ಪಹಾಂಡಿಂದಾಲೂ ಲಕ್ಷಣಮಾನ ಮೊಖು. ಅತ್ತಾ ಅ್ಗಂತೀಕ್ ವಂಕಿಂಡಿಪ್ರೋಯಿರಾನ್ನಿಯೋ! ಅ್ಗತ್ತಾಪಣ್ಣೀ ರಾನ್ನಿಯೋ! ಅತ್ತಂದೆಮೇಲೆ ಅತ್ಯಾಚಾರೂ ಪಣ್ಣಲ್ಲಿಹೀನ ಅ್ಗಣ್ಣಿರ ಭರವಸಾ ಓದ್? ಅ್ಗಣ್ಣಿರ ಚಿಂತ. ಅ್ಗತ್ಥನ ನಾಳೇಣ್ಣು ನಾ ಅತ್ತಂದೆ ಕೈಯುಳ್ಳೆ ಅನ್ನತಾ ತಿಂಡರಾಣಿ! ಪಾಟಲಿಪುತ್ರತುಳ್ಳೆ ನಾ ತಾಂತ್ರಿಕನಾ ಇಂದಪ್ರೊ ಎಂದೆ ತಲೇಕ್ ವೆನ್ನೀರಾ ಅ್ಗಟ್ಟೀ ಕುಡತಿಂದ್. ಅದ್ ಅ್ಗಂಡಾಕ ಎನಕಿಂದಿಂದ್ ತಾಯಾಡೆ ಭಾವನಾ ಅ್ಗಣ್ಣಿರದ್ ಇಪ್ರೊ ಸ್ಪಷ್ಟಮಾಚಿ. ಪುನಃ ಕಣ್ಣ್ ತೋಮಮಾಚಿ.

ಸ್ವಲ್ಪೂ ಪ್ರೋದೇಕ್ ವಾಶಲಕ್ಕಡೇಲೆ ವಳಕ್ ಕಾಣಿಯಕ್ಕ್ ಶುರುವಾಚಿ. ಎನಕ್ ಪ್ರಾತರ್ವಿಧೀಕ್ ಪ್ರೊಹರಹುಡಿ ಆಚಿ. ತಡೆಯಕ್ಕಹಾದ ಅವಸರು. ಅಂಗೇ ಪಣ್ಣಿಕಿಂಡಾಕ ವಾಸನೇ ಸಹಿಚ್ಚಿಕರ ನರಕು. ಘಟ್ಟಿಯಾ ಕಿರಿಚಿಕಿಂಡೆ. ಕಾವಲತ್ತೇ ಭಟಾ ಒರಕೂ ಪಣ್ಣಾಂಡಿಂದಹೀನ. ಇನ್ನತ್ಥನ ಘಟ್ಟಿಯಾ ಕಿರಿಚೀನೆ. ಇನ್ನೊರು ಭಟು ಓಡೀವಂದ್ ವಾಶಿಲಾ ತರಂದ್, ‘ಅ್ಗಂದೆ ರೋಗೂ ಬಡಿಂಜಿರಾಂದ್ ಉನಕ್?’ ಅ್ಗಂಟ್ ಗದರಿಚ್ಚಿದ್. ಪ್ರಾತರ್ವಿಧೀಕ್ ಪ್ರೊಹಣು ಅ್ಗಂಡಿಂತಕ್ಕ್ ಅಂಗೇ ಪಣ್ಣಿಕ್ಯೊ ಅ್ಗಂಡದ್.

‘ದುರ್ವಾಸನೇಕ್ ನೀನೂ ಹತ್ತಿರತಕ್ಕ್ ವರಕ್ಕಹಲ್ಲ’ ಅ್ಗಂಡೆ. ಒರುನಿಮಿಷು ಆಲೋಚಿಚ್ಚ ಅದ್ ಪರಂಬಕ್ಕ್ ಪ್ರೋಯಿಟ್ ಇನ್ನೊಂಡಾ ಅಳಿಚಿಕಿಂಡ್ ವಂದ್, ಎಂದೆ ಕಾಲತ್ತೇ ಸರಪಳಿಹೀಡೆ ಮೀಂಹ್ಯಾ ವಾಂಗಿ ನಡವ್ ಅ್ಗಂಟ್ ನಡತಿಕಿಂಡಿ ಪ್ರೋಚು. ಕೈಯತ್ತೇ ಸರಪಣಿಹ್ಯ ಅಪ್ಪಡಿಯೇ ಇಂದಹೀನ. ಅದ್ ಕಲ್ಲುಳ್ಳೆ ಕಟ್ಟೀನ ಕಟ್ಟಡು. ಪಿಂಭಾಗತುಳ್ಳೆ ಫೆರೀ ಚೂರುಹೀಡೆ ವಯಲ್. ಒರು ಮೂಲೇಲೆ ಗಬ್ಬ್‌ನಾರಾಂಡಿಂದ ಕಕ್ಕಸ್ಸತ್ತೇ ಜಾಗತಕ್ಕ್ ಅಳಿಚಿಕಿಂಡ್‌ಪ್ರೋಯಿಟ್ ಉಕ್ಕಾಕಿಚ್ಚಿ, ಹೂಂ ಮುಡಿ, ಅ್ಗಂಡಹೀನ. ರಂಡ್ ಜನಮೂ ಎಂದೆ ಒರೊರು ಕೈಯಿತ್ತೇ ಸರಪಳೀಯಾ ಪುಡಿಚಿ ನಿಂಡಿಂದಹೀನ. ದುರ್ವಾಸನೇಣ್ಣೂ ಮಾತ್ರಮಂಡ್, ರಂಡ್ ಜನೂ ಸರಪಣೀ ಪುಡಿಚಿ ಮುಂತೀಹಡೇಲೆ ನಿಂಡಿಕ್ಕಚ್ಚೆ ಪ್ರಕೃತಿಯೂ ತಂದೆ ಕಾರ್ಯತಾ ಪಣ್ಣಕ್ಕ್ ವಳವ್‌ಪಟ್ಟಕಂಡ್ ನಿಷ್ಕ್ರಿಯಮಾಚಿ. ಹೂಂ. ಅ್ಗತ್ಥನ ಪ್ರೊ? ಮುಡಿ, ಅ್ಗಂಟ್ ಅಫಿಯಾ ತಗಾದೆ ಪಣ್ಣಾಂಡಿಂದಹೀನ. ‘ನಿಂಗಾ ಮುಂತೀಲಿಂದಾಕ ಸಾಧ್ಯಮಿಲ್ಲ. ಸ್ವಲ್ಪೂ ಮರೇಕ್ ಪ್ರೊಹಂಗೊ; ನಾ ಅ್ಗಂಗೂ ಓಡೀ ಪ್ರೊಹಲ್ಲೆ,’ ಉತ್ತರಿಚ್ಚೆ. ಇಪ್ಪಡಿ ನಸೆನಸೇ ಪಣ್ಣೀನಾಕ ಅಪ್ಪಡಿಯೇ ವಂಕಿಂಡ್ ಪ್ರೋಯಿಟ್ ಕೂಡೀಪ್ರೋಡಣು. ಅಂಗೇ ಪಣ್ಣಿಕಿಂಡ್ ಸುಗಂಧಸೇವನೇ ಪಣ್ಣಣಮಾ ವರಲಾಂ ಅ್ಗಂಟ್ ಅಫಿಯಾ ಎಚ್ಚರಿಚ್ಚಿಹೀನ. ‘ಓಣಮಾನಾಕ ಕಾಲಕ್ಕ್ ಸರಪಣೀ ಕಟ್ಟೀ ಮೀಂಹ್ಯಾ ಪ್ರೋಡಂಗೊ. ನಿಂಗಾ ಮರೇಕ್ ಪ್ರೊಹಾದೇ ಎನಕ್ ಸಾಧ್ಯಮಿಲ್ಲ.’ ಅ್ಗಣ್ಣಿರ ಪ್ರಾರ್ಥನೇಯಾ ಒಪ್ಪಿಕಿಂಡಹೀನ. ಯುದ್ಧರಂಗತುಳ್ಳೆ ಸೈನಿಕಾ, ಕಾರಾಗೃಹತ್ತೇ ಬಂಧಿಹಾ ಒತ್ತರೆದರಕ್ಕೊತ್ತರು

ಉಕ್ಕಾಕಂಡೇ ಪ್ರಕೃತಿಕಾರ್ಯತಾ ಮುಡಿಯನ್ನಾಂಟ್ ನಾ ಕೋಟಿಂದೆ. ಅಫಿಯಾ ಪ್ರಕೃತೀತೇ ಮಟ್ಟತುಳ್ಳೆ ಮಾತ್ರಮೇ ಜೀವಿಯನ್ನಿಯಾ? ಎಂದೇದ್ ಮೇಲ್ಮಟ್ಟತ್ತೇ ಅಭ್ಯಾಸಮಾ? ಆ್ರಣ್ಣರ ಚಿಂತನಾ ಶುರುವಾಚಿ. ಕ್ರಮೇಣಮಾ ತಂದೆ ಪ್ರಕೃತೀಯಾ ತಂದೆ ಮಟ್ಟತಕ್ಕ್ ಓರಿಚ್ಚಿಕರದಾ ಅಥವಾ ಪ್ರಕೃತೀಯಾ ಪಿಂತೀಕುಟ್ಟ್ ತಾ ಒಂಡೇ ಘಾರೀ ಪೊಹರದಾ ಮುಕ್ತಿ ಆ್ರಂಡಾಕ? ಆ್ರಣ್ಣರ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕಮಾನ ಜಿಜ್ಞಾಸಾ ಶುರುವಾಚಿ.

ಮಧ್ಯಾಹ್ನತ್ತೇ ಪೋದೇಕ್ ಒರು ಮಣ್ಣತ್ತೇ ಸಾವೇಂದುಳ್ಳೆ ಸಾತಾ ಕೊಳಂದಿಕುಡತಹೀನ. ಭಳತ್ತ ಸಾಮಂಡ್. ಜೊತೇಕ್ ಪರ್‌ಪಹಡ್ ತೈರ್‌ಮೋರಹಡ್ ಇಲ್ಲ. ತರಕಾರೀಯೂ ಸಾಂಬಾರಪದಾರ್ಥಂಗಳಿಯೂ ಜೊತೇಕೇ ಪೋಟ್ ಚಮಿಚ ಸಾಂ ಆ್ರಂಟ್ ತೋರಾಂಡಿಂದ್. ಅತ್ತಾ ಹತ್ತಿರೂ ವಚ್ಚಿ ವಾಶಿಲಾ ಆ್ರಳತಕಂಡ್ ಪೋಚಿಹೀನ. ದೃಷ್ಟಿಚ್ಚಿ ಪಾತೆ. ಸರಪಣೀತೇ ಕೈಯಿಯೇ ಬಡೇಕ್ ಕೊಳಂದ್ ವಿರಳಣ್ಣು ಹಿಸಕೀ ಪಾತೆ. ಮಾಂಸತ್ತೇ ಚೂರುಹೀಳಯೂ ಸಾತಯೂ ಶೇರಿಚ್ಚಿ ಚಮಚ ಸಾಂ ಆ್ರಂಟ್ ತೆರಿಂಜಿದ್. ತಿಂಡಾಕ ಅತ್ತಾ ತಿನ್ನಣು, ಇಲ್ಲಂದಾಕ ಉಪವಾಸು ಇರಣು. ಹೊಟ್ಟೇಂದುಳ್ಳೆ ಶೂನ್ಯೂ ಕವಿಂಜಿ ಸಂಕಟಮಾಹುಂ. ಇತ್ತಾ ತಿನ್ನಲ್ಲೆ ಆ್ರಂಡಾಕ ಚಾವಣು. ಶೂನ್ಯ ಆ್ರಂಡಾಕ ಸಂಕಟು, ಚಾವ್ ಆ್ರಣ್ಣರ ಪುದರ್ಥು ಕಾಣಿಯಕ್ಕ್ ಶುರೂಪಣ್ಣೀತ್. ನಾ ಇಂದೆ ವಾಯಣ್ಣು ಮಾಂಸಭಕ್ಷಣೇ ಪಣ್ಣಾದವನೋದಂಡ್. ತಂತ್ರದೀಕ್ಷೆ ವಂಕ್ಯರ ಮುದಲು ಎಂದೇದೇ ಅಮೇಧ್ಯತಾ ತಿಂಡ್ ಮೇಧ್ಯು ಅಮೇಧ್ಯಂಗಡೆ ಭೇದತಾ ತ್ಯಜಿಚ್ಚಿರಾಣಿ ಆ್ರಂಟ್ ಗುರುಹೀಳಕ್ಕ್ ಆಶ್ವಾಸನೇ ಕುಡುತಿಂದೆ. ಅತ್ಥೀಮೇಲೆ ಕಾಡತ್ತೇ ಬೇಟೇತೇ ಮಾಂಸಂಗಳಾ ತಿನ್ನಾಂಡಿಂದೆ. ಯೋನಿಪೂಜೆ ಆನಮೇಲೆ ವಳವಾಯಿಟ್ ತಂತ್ರಮಾರ್ಗತಾ ತ್ಯಜಿಚ್ಚಪೊ ಇಂದೆ ಆಹಾರತಯೂ ಉಟ್ಟೆ. ಬೌದ್ಧಾಳೆಲ್ಲಾ ಶುದ್ಧಶಾಕಾಹಾರಿಹ ಆ್ರಂಡ್. ಆನಾಲೂ ಬುದ್ಧತತ್ತ್ವತಾ ಹುಡುಕ್ಕಿಂಡ್ ನಾಲಂದತಕ್ಕ್ ಪೋನಪೋ ನಾ ನಿಷ್ಠಮಾನ ಶಾಕಾಹಾರತಕ್ಕ್ ತಿರಂಬೀ ವಂದಿಂದೆ. ಮಾಂಸವರ್ಜನಾ ಬೌದ್ಧಾಳಕ್ಕಣ್ಣಮೂ ಜೈನಾಡೆ ನಿಷ್ಠೇತೇ ನಿಯಮು. ಅಫಿಳಣ್ಣು ವೈದಿಕಾ ಪತ್ತಾರ್ ಶತಮಾನಂಗಡೆ ಪಿಂಬೆ ಅಳವಡಿಚ್ಚಿಕಂಡಾ ಆ್ರಂಟ್ ಮಂಡನಮಿಶ್ರಾಳೇ ಚೊಲ್ಲೀಂದ. ಒಟ್ಟಂದುಳ್ಳೆ ಇಂದೆ ಮೂಡು ಧರ್ಮಂಗಳಕ್ಕೂ ಸಮಾನಮಾನ ಅಹಿಂಸಾ ತತ್ತ್ವ ಮಾಂಸವರ್ಜನೇತೇ ರೂಪತಾ ಆ್ರಡತ್‌ಪುಡಿಯಾಂಡಿಂದ್. ಇಂದೆ ನಿಯಮತುಳ್ಳೆ ನಾ ಅತ್ಥನ ನಿಷ್ಠನಂಡ್ ಆ್ರಣ್ಣರದ್ ಎನಕೂ ತೆರಿಂಜಿಂದ ವಿಷಯು ಇಪ್ಪೊ ಸ್ಮರಣೇಕ್ ವಂದ್. ಆಪದ್ಧರ್ಮು ಆ್ರಂಟ್ ಇಂದೆ ಸಾವೇತೇ ಸಾತಾ ಚೂಡೀನಾಕ ಓದಹಂದ್? ವಸಿಷ್ಠಾಳತ್ಥಾ ಮಹರ್ಷಿಶ್ರೇಷ್ಠಾಳೇ ಆಪದ್ಧರ್ಮಮಾಯಿಟ್ ನಾಯಿಂದೆಮಾಂಸತಾ ಸಾಪಟ್ಟಾ ಆ್ರಂಟ್ ಪುರಾಣಂಗಳೇ ಚೊಲ್ಲನ್ನ, ಆ್ರಣ್ಣರ ಸಮರ್ಥನಾ ಪರಂದದ್. ಕೈಯಾ ನೀಟಿ ತಟ್ಟೇಯಾ ವಿರಳಣ್ಣು ಸ್ಪರ್ಶಿಚ್ಚೆ. ಆನಾಕ ಎನ್ನುಳ್ಳೇ ಒರು ಪುದನಿಷ್ಠಾ ಜಾಗ್ರತಮಾನಹುಡಿ ಆಚಿ. ಆಪದ್ಧರ್ಮು ಆ್ರಣ್ಣರ ಅಪವಾದು ಇಕ್ಕಕ್ಕೇ ಕೂಡಾದ್. ಇದ್ ವ್ರತು, ಆ್ರಂದೆ ಸಂದರ್ಭತುಳ್ಳೂ ಮೀರಕ್ಕೂಡಾದ ವ್ರತು ಆ್ರಂಟ್ ಮನಸ್ಸ್ ಚೊಲ್ಲೀತ್. ತಟ್ಟೇಯ ಅಂಗೇ ಉಟ್ಟ್ ಚೂರತ್ತೇ ಬಡೇಕ್ ಸರಿಂಜಿ ನಾ ಉಕ್ಕಾಕಂಡದೇ ಸಿದ್ಧಾಸನು ಆ್ರಣ್ಣರ ಭಂಗೀಲೆ ಉಕ್ಕಾಕಂಡೆ. ಸ್ವಲ್ಪೂ ಪೋದೇಕ್ ಹೊಟ್ಟೇತೇ ಸಂಕಟು ನಿಯಂತ್ರಣತಕ್ಕ್ ವಂದ್. ಅತ್ತುಳ್ಳೆ ಆವರಿಚ್ಚಿಕ್ಕರದ್ ಶೂನ್ಯಮಂಡ್ ಆ್ರಣ್ಣಿಯಕ್ಕ್ ಶುರುವಾಚಿ.

ಮನಸ್ಸ್ ಸ್ವಲ್ಪು ತಿಳಿಯಾಚಿ. ಒರೂ ನಾ ಎನ್ನುಳ್ಳಯೇ ಪಾರ್ತಕಾಂಡರಾಣಿ. ಇದ್ ಸ್ವಾರ್ಥತ್ತೇ ಲಕ್ಷಣು ಆ್ರಣ್ಣಿಚ್ಚಿದ್. ಪರಂಬತ್ತೇ ಪ್ರಪಂಚತುಳ್ಳೆ ಓದಹಾಂಡರಾಂದ್ ಆ್ರಣ್ಣರತಾ ಆಲಿಯಕ್ಕ್ ಪರಪಟ್ಟೆ. ಓದೂ ಕೋಳಾಂಡಿಂದಿಲ್ಲ. ನಾ ಇಕ್ಕರ ಇಂದೆ ಕಾರಾಗೃಹಮೂ ಮೂಲಸ್ಥಾನ ನಗರತುಳ್ಳೇ ರಾಂದ್. ಆ್ರಂದೆ ಸ್ಥಳು ಆ್ರಣ್ಣರದ್ ಮಾತ್ರು ತೆರಿಯಾಂಡಿಕ್ಕಲ್ಲ. ಪರಂಬೆ ಆ್ರಂಗೂ ಸೈನಿಕಾಡೆ ಕೋಲಾಹಲಮಿಲ್ಲ. ನಾಗರಿಕಾಡೆ ಹಾಹಾಕಾರಮಿಲ್ಲ. ಕುದರೆಹೀಡೆ ಖರಪುಟಮಿಲ್ಲ. ಕತ್ತಿ ಗುರಾಣಿಹೀಡೆ ಖಣಖಣತ್ಕಾರಮಿಲ್ಲ. ನಂಬಡೆ ಸೈನಿಕಾ ಮುತ್ತಿಗೇ ಪೋಟಿಕ್ಕಲ್ಲಹೀನಯಾ? ಇನ್ನೂ ಯೋಗ್ಯಮಾನ ಸಮಯತಕ್ಕಾಯಿಟ್ ಕಾವಾಂಡಿರಾನ್ನಿಯಾ? ನಗರತುಳ್ಳತ್ತೇ ಮೂಲ ಜನಾ ದೇವಸ್ಥಾನತಾ ಒಡಿಯರ ಬೆದರಿಕೇಕ್ ಬಲಿಯಾಯಿಟ್ ಹೇಡಿಹೀಳಾಯಿಕ್ಕರ ಶುದ್ಧಿ ಅಫಿಳಕ್ಕ್ ತೆರಿಂಜಿರಾಂದಾ? ಮುಂತೀಕೋಪಣ್ಣನ್ನ?

ಅ್ಣ್ಣರ ಆಲೋಚನೆಹಾ ವಂದಹೀನ. ಎಂಗಳಾ ಬಂಧಿಯನ್ನ ಅ್ಟಂಟ್ ಊಹಿಯಾದೇ ಪೆದ್ದ್‌ಕಾಯ್ರೂ ಪಣ್ಣೀನು. ನೇತ್ ಸಾಯಂಕಾಲಮೇ ತಪ್ಪಿಚ್ಚಿಕಂಡಿಪ್ರೋಯುಟು ನಂಬಡೇಫಿಡೆ ಸ್ಯೆನ್ಯತಾ ಶೇರಿಕಿಂಡಿಂದಾಕ! ಆನಾಕ ಕೋಟೇ ವಾಶಿಲಹೀಳಯೆಲ್ಲಾ ಮುಚ್ಚಿ ಕಾವಾಂಡಿಕ್ಕಚ್ಚೆ ತಪ್ಪಿಚ್ಚಿಕರದಪ್ಪಡಿ? ಅ್ಣ್ಣರ ಪ್ರಶ್ನೇತೇ ಜೊತೇಕ್ ಎಂಗಡೆ ಮಂಡಳೀತೇ ಒಳಿಂಜಿವಾಳ್ಳಯೂ ಬಂಧಿಚ್ಚಿಕ್ಕಲಾಂ ಅ್ಣ್ಣರ ಕಲ್ಪನಾ ಮುದಲಾ ವಾರಿ ವಂದ್.

ನಾ ಚೂರಕ್ಕೊರಹಿ ಸಿದ್ಧಾಸನತುಳ್ಳೆ ಉಕ್ಕಾಕಂಡೇ ಇಂದೆ. ಮಾಂಸತ್ತೇ ಸಾಂ ಹಳಸಕ್ಕ್ ತಿರಂಬಾಂಡಿಂದ್. ಕುಚ್ಚುಳ್ಳಿಂದ ಈಯ್‌ಹಾ ಅತ್ತಂದೆ ಮೇಲೆ ಉಕ್ಕಾಕಂಡ್ ಜಿಂಯ್‌ಗುಡಾಂಡಿಂದಹೀನ. ಸೂರ್ಯಾಸ್ತತ ಕಡೇಕ್ ವಾಶಿಲ್ ತರಂದದ್. ಉಳ್ಳಕ್ಕ್ ವಂದ ರಂಡ್ ಭಟಾ, 'ನಡಿ, ಪರಿಶೀಲನೇಕ್' ಅ್ಡಂಡಹೀನ.

'ನಿಂಗಳೇ ಅಳಚಿಕಂಡ್ ಫ್ರೋಂಗೊ. ಓಂದ್ ನಡವಾದಪ್ಪಡಿ ಸರಪಣೀ ಪ್ರೋಟರಾಡಿಹ್ಯೊ. ಹೊಟ್ಟೇಕಿಲ್ಲಾದೇ ಶಕ್ತಿಯೂ ಇಲ್ಲ,' ಅ್ಡಂಡೆ.

'ಸಾತಾ ಅ್ತ್ತಕ್ಕ್ ತಿಂಡಿಕ್ಕಲ್ಲ?' ಒಂಡು ಕೋಟದ್.

'ನಾ ಮಾಂಸಾಹಾರತಾ ಸಾಪಡಲ್ಲೆ.'

ಅಫಿಯಾ ಎಂದೆ ರಂಡ್ ಕಡೇಲೂ ನಿಂಡ್ ಕಂಕಳಹೀಳಕ್ಕ್ ಕ್ಯೆಯಾ ಪ್ರೋಟ್ ಅ್ಡತ್ ನಿಲ್ಲಿಚ್ಚಿ ಇಪ್ರೊ ನಡವ್ ಅ್ಡಂಡಹೀನ. ಅಂದೆ ಫೆರೀ ಕಲ್ಲ್‌ಕಟ್ಟಡತ್ತೇ ಒರು ಮೂಲೇತೇ ಕುಚ್ಚುಳ್ಳಕ್ಕ್ ರಂಡ್ ಕಾಲಹೀಳಕ್ಕೂ ಒರು ಮೊಳತತ್ಥನ ಉಶಿರೂ ಉಟ್ಟ್ ಬಿಗಿಂಜಿ ಮೀಂಹ್ಯಾ ಪ್ರೋಟಿಂದ ಸರಪಳಿಹೀಳಾ ಪಿಂತೀ ಮುಂತೀಕ್ ಅ್ಳತಕಂಡ್ ನಾ ನಡಂದೆ. ಕುಚ್ಚುಳ್ಳೆ ಚೂರತ್ತೇ ಪಕ್ಕತುಳ್ಳೆ ತಲೆಮಾಡಹೀಳಾ ಒರಹಿ ಮೊತ್ಥನಕಾನ ಆಸನತಮೇಲೆ ಉಕ್ಕಾಕಂಡ ರಂಡ್ ಅರಬಾ. ಮೀಶಾ ಇಲ್ಲಾದ ಗಡ್ಡು, ತಲೇಕ್ ಭಳತ್ತ ವಸ್ತ್ರ. ಮುಂತೀಲೆ ರಂಡ್ ದಬ್ಬಳು, ನಾಲ್ ಊಶಿ. ಒರು ಕಬ್ಬಿಣತ್ತೇ ಕಂಬಿ, ಒರು ಬಿದಿರ್ ಕೋಲಕ್ಕ್ ಬಿಗಿಂಜ್ ಹೆಣಿಂಜ ಚರ್ಮತ್ತೇ ಚಾವಟೀಯಾ ವಚ್ಚಿಂದಹೀನ. ಚೂರತ್ತೇ ಮೂಲೇಲೆ ಭೊಕ್ಕಾನ ಕೆಂಡತ್ತೇ ಪರಳಹಾ ಇಂದ ಒರು ಅಗ್ಗಿಷ್ಟಿಕ್ಯ. ಇಫಿಳೆಲ್ಲಾ ಎನ್ನಾ ಹಿಂಸಿಯಕ್ಕ್ ಇಕ್ಕರ ಉಪಕರಣಂಗಾ ಅ್ಟಂಟ್ ಎನಕ್ ಥಟ್ಟಂಟ್ ತೋಚೀತ್. ಒಡಂಬು ವೇರ್ಪಿಟ್ಟದ್. ಕ್ಯೆಕಾಲಹಾ ಕಂಪಿಯಕ್ಕ್ ಮುದಲಿಟ್ಟಹೀನ. ಎಂದೆ ದೃಷ್ಟಿ ಕೆಂಡತ್ತೇ ಅಗ್ಗಿಷ್ಟಿಕೇ ಮೇಲೆ ನೆಟ್ಟದ್. ಅಂದೆ ನೆರಪಕ್ಕ್ ಎಂದೆ ವಿರಳಹೀಳಾ ಪುದಿಯನ್ನಿಯೋ ಅಥವಾ ಮುಂತೀಲಿಕ್ಕರ ಕಬ್ಬಿಣತ್ತೇ ಕಂಬೀಯ ಅತ್ತುಳ್ಳೆ ಕಾಚಿ ಸೂಕ್ಷ್ಮಸ್ಥಾನಂಗಳಕ್ಕ್ ವರೇ ಪ್ರೋಡನ್ನಿಯೋ ಅ್ಣ್ಣರ ಕವಲ್‌ಪ್ರಶ್ನಾ ಪರಂದದ್. ಅಂದೆ ನೆರಪಕ್ಕ್ ವಿರಲಹೀಡೆ ತುದೀಯ ಸ್ವಲ್ಪಸ್ವಲ್ಪಮಾ ತಗಲಿಚ್ಚಿ ಚೊಲ್ಲು, ಚೊಲ್ಲು, ನಿಜತಾ ಚೊಲ್ಲು ಅ್ಟಂಟ್ ಅಫಿಯಾ ರಂಡೂ ಒತ್ತಡೂ ಪ್ರೋಡನ್ನ. ಒರೇಕಾ ಪ್ರೂರ್ತೀ ಊರಿಯಲ್ಲಹೀನ, ಸ್ವಲ್ಪಸ್ವಲ್ಪಮಾ ವ್ಯಾಪಿಯರಹುಡಿ ತೂಣಿಯನ್ನ ಅ್ಣ್ಣರ ಕಲ್ಪನೇ ಜೊತೇಲೆ ಸ್ವಲ್ಪಸ್ವಲ್ಪಮಾ ತೂಣಿಚ್ಚಿ ಕ್ರಮೇಣಾ ವ್ಯಾಪಿಚ್ಚಾಕಲೇ ಯಾತನೇತೇ ಪರ್ಯಾಪ್ತಮಾನ ಅನುಭವ್ರೂ ಅಹಂದ್. ಒಟ್ಟಿಕಾ ಚುಟ್ಟ್ ಪ್ರಜ್ಞಾ ತಪ್ಪೀ ಉಟಾಕ ಯಾತನಯೂ ಕಾಣಲ್ಲ, ಪರಿಶೀಲನಯೂ ಗುರೀ ತಲಪಲ್ಲ ಅ್ಣ್ಣರ ವಿವರಣಾ ಸ್ಫುರಿಪಿಯಾಂಡಿಕ್ಕಚ್ಚೆ ಕುಮಾರಿಲಭಟ್ಟಾಡೆ ಜ್ಞಾಪಕಮಾಚಿ. ಉಮೀತೇ ನೆರಪ್ ನಿಧಾನಮಾ ವ್ಯಾಪಿಚ್ಚಿ, ಅತ್ಥಾ ನಿಷ್ಠುರಮಾನ ನಿರ್ಧಾರತಣ್ಣು ಅಫಾಳ್ಳಾ ಸಹಿಚ್ಚ! ಕೊನೆಕೊನೇಕ್ ಮೊಖತಹೆಪ್ಪಾ ಯಾತನಾ ಪುಳಿಯಾಂಡಿಂದಾಲೂ ಓಂದ್ ಪರಂಬಕ್ಕ್ ವಂದಿಲ್ಲ. ವಾದತಕ್ಕ್ ನಿಂಡಿಂದಾಕ, ಮಾಹಿಷ್ಮತೀತೇ ಗೃಹಸ್ಥಾಶ್ರಮತ್ತೇ ಮಂಡನಮಿಶ್ರಾಳಾ ಸೋಲಿಚ್ಚಹುಡಿ ಬೌದ್ಧಜ್ಞಾನಕೇಂದ್ರತುಳ್ಳೆ ಉತ್ಕೃಷ್ಟನಾನ ಬೌದ್ಧಗುರೂಣ್ಣಮೇ ಬೌದ್ಧಾಡೆ ತರ್ಕತಯೂ ತತ್ತ್ವಂಗಳಿಯೂ ಕಲತ್ ವಿಜೃಂಭಿಚ್ಚಿಂದ ಕುಮಾರಿಲಾಳಾ ಜಯಿಪಿಯರದ್ ಶಂಕರಯತಿಹೀಳಕ್ಕ್ ಸಾಧ್ಯಮುಹಾಂಡಿಂದ? ಮಂಡನಮಿಶ್ರಾಳಕ್ಕಣ್ಣಮೂ ಕುಮಾರಿಲಾ ಹೆಚ್ಚಾನ ಘಟ್ಟಿಗಾ ಅ್ಣ್ಣಿಚ್ಚಿದ್. ಬ್ರಹ್ಮತ್ತೇ ದೃಷ್ಟೀಣ್ಣು ಜಗತ್ತ್ ಮಿಥ್ಯೆಯಹಲಾಂ; ಆನಾಕ ಜಗತ್ತತ್ತೇ ದೃಷ್ಟೀಣ್ಣು ಸಂನ್ಯಾಸು ಪಲಾಯನು ಅ್ಣ್ಣರ ಜಿಜ್ಞಾಸಾ ಮನಸ್ಸಾ ಹೆಂಬಿಕಿಂಡ್ ಅಗ್ಗಿಷ್ಟಿಕೇಲಿಂದ ಕೆಂಡತ್ತೇ ದಹ್ಯಗುಣು ಕಮ್ಮಿಯಾ ಕಾಣಿಯಕ್ಕ್ ಪರಪಟ್ಟದ್.

‘ನಾಟಕ ಮಂಡಲೀಯಾ ಉಟ್ಟುಟವಾ ಆರ್?’ ತಲೆಮಾಡಾ ಒರಹೀ ಉಕ್ಕಾಕಂಡಿಂದ ಅರಬಾಳುಳ್ಳೈ ಒಂಡು ಹರಕ್‌ಮುರುಕಾನ ಪೈಶಾಚೀಲೆ ಕೋಟದ್.

‘ಎನಕ್ ವಾರ್ಥೋಲ್ಲರ ಶಕ್ತೀ ಇಲ್ಲ. ಆಹಾರತಯೀ ಕುಡತಕ್ಕಲ್ಲಹೀನ.’ ನಾ ಉತ್ತರಿಚ್ಚೆ.

‘ಕುಡತ ಅನ್ನತಾ ತಿನ್ನಕ್ಕ್ ಉನಕೋದ್ ರೋಗು?’

‘ಮಾಂಸಭಕ್ಷಣಾ ಪಾಪು. ಪ್ರಾಣಿಹಿಂಸಾ ಪಾಪು.’

‘ನಂಗಳೆಲ್ಲಾ ಪಾಪಿಹಾ ಮ್ಹಣ್ಣಡೇಯೋ? ಉಂಗಡೇಫಿಳುಳ್ಳೂ ಬಹುತೇಕಮಾನ ಜನಂಗಾ ಮಾಂಸತಾ ತಿನ್ನಲ್ಲಿಹೀನಯೋ?’

‘ನಾ ಅಪ್ಪಡೀ ಚೊಲ್ಲೀತಿಲ್ಲೆ. ಮಾಂಸಭಕ್ಷಣಾ ಪಾಪು ಮ್ಹಣ್ಣರ ವಿಶ್ವಾಸು ಎಂದೇದ್. ನಾ ಸಾಪಡರತ್ಥಾ ಆಹಾರತಾ ಕುಡಕರದ್ ಉಂಗಡೆ ಕರ್ತವ್ಯ.’

‘ಪ್ರಶ್ನೆಹೀಳಕ್ಕ್ ಯುಕ್ತಮಾನ ಉತ್ತರತಾ ಚೊಲ್ಲೀನಾಕ ಆಹಾರಮೂ ಉಂಡು. ಮುಂತೀಲಿಕ್ಕರ ಶಿಕ್ಷೀತೇ ಉಪಕರಣಂಗಳಾ ಪಾರ್ತರಾಡೇಯೆ. ಅಫಿಳಾ ಪ್ರಯೋಗಿಯಲ್ಲು. ನಾಟಕಮಂಡಳೀಯ ಉಟ್ಟುಟವಾ ಆರ್? ಬೊಗಳು.’

‘ಆರೂ ಉಟ್ಟುಟಿಲ್ಲ. ಊರಣ್ಣೂ ಊರಕ್ಕ್ ಪೋಯಿಟ್ ಉಢೇವರ ಮಹಿಮೇಯ ನಾಟಕ ರೂಪತುಳ್ಳೆ ಜನಂಗಳಕ್ಕ್ ತೆರಿಪಿಯರದೇ ಮಂಡಳೀತೇ ಉದ್ದೇಶು. ಇಂತೀಕ್ ವರರ ಮುದಲು ಮಥುರೆ, ಅಹಿಚ್ಛತ್ರ, ಕೋಸಾಂಬಿ, ಕನ್ಯಾಕುಬ್ಜ, ಪಾಟಲಿಪುತ್ರತ ಕಡೇಲೂ ಇದೇ ನಾಟಕತಾ ಆಡೀರಾಣು. ಮ್ಹಂತೀಕೂ ಆರೂ ಎಂಗಳಾ ಉಟ್ಟುಟಿಲ್ಲಹೀನ.’

‘ನೀ ನಾಟಕತ್ತೇ ನಟು ಮ್ಹಂಡ?’

‘ಆಮ. ನಟು ಮಾತ್ರ.’

‘ನಟನೇಯಾ ಉಟ್ಟ್ ಸತ್ಯತಾ ಚೊಲ್ಲಡೇಯೋ, ಅಥವಾ?’ ಮ್ಹಂಡಹೀನ. ಮುಂತೀತೇತಾ ವಾರ್ಥೀಲೆ ಚೊಲ್ಲಣಮಾಂದಿಲ್ಲ. ಮುಂತೀಲಿಂದ್.

‘ಹಿಂಸೇಕ್ ಹೆದರಿ ಮ್ಹತ್ಥನಿಯೋ ಮುಗ್ಧಾ ಪೊಯ್ಯಾ ಒಪ್ಪಿಕ್ಯಡ ಮ್ಹಂಟ್ ಉಂಗಳಕ್ಕೂ ತೆರಿಂಜಿರಾಂದ್. ಮ್ಹಂಡಾಕ ಉಂಗಳಕ್ಕೋಣಮಾಂದ್ ಪೊಯ್ಯಾನ ತಪ್ಪೊಪ್ಪಿಗ್ಯ, ಸತ್ಯಮಂಡ್. ಮ್ಹಂಡ?’

ಬಂಧಿಯೇ ಇಪ್ಪಡಿ ಕೋಟಿಂತಣ್ಣು ಅಫಿಳಕ್ಕ್ ರೇಗೀತ್. ರೇಗಿಯಣು ಮ್ಹಂಟ್ ನಾ ಇಂದೆ ಉತ್ತರತಾ ಕುಡುತಿಲ್ಲೆ. ಎನ್ನುಳ್ಳೆ ಓರಾಂಡಿಂದ ಧಿಕ್ಕಾರತಾ ವ್ಯಕ್ತೂಪಡಿಪಿಯಾದೇ ಇಕ್ಕಕ್ಕ್ ಎನಕೂ ಸಾಧ್ಯಮಾಚಿಲ್ಲ. ಎಂದೆ ವಾಯಾ ಉಡಿಪಿಯಕ್ಕ್ ಅಫಿಯ ಮುದಲು ಚಾಟೀ ಏಟಕ್ಕ್ ಆಜ್ಞೀ ಪಣ್ಣೀತಹೀನ. ಮುದಲು ರಂಡ್ ಏಟ್. ಸೊಂಯ್ ಅಂಟ್ ಅದ್ ಉಳಂದತ್ಥನಿಯೇ ವೇಗಮಾಯಿಟ್ ಬೆನ್ನಮೇಲೆ ಪಾಂಬಾಪೋಲೆ ಬಾಸುಂಡಾ ಉಬ್ಬಿಹಿಂಡದ್. ತಲಾತಿರಂಬಿಕಿಂಡ್ ವರರತ್ಥಾ ಚುರು ಚುರು ಯಾತನ. ಅತ್ಥೀಮೇಲೆ ವಾಯಾ ಉಡು ಮ್ಹಂಡಹೀನ. ‘ಉಂಗಡೆ ವಾರ್ಥೀತೇ ಅರ್ಥು ಪೊಯ್ಯಾ ಚೊಲ್ಲು ಮ್ಹಂಟ್ ತಾನೆ?’ ಮ್ಹಂಡೆ. ಅಫಿಯಾ ಪುನಃ ಆಜ್ಞೀಪಣ್ಣೀತಹೀನ. ಇನ್ನೂ ರಂಡೇಟ್. ಒಂಡು ಪೃಷ್ಠತಮೇಲೆ. ಇನ್ನೊಂಡು ತೊಡೇಮೇಲೆ. ಎನಕ್ ತಲಾ ತಿರಂಬೀವಂದ್. ಜ್ಞಾನೂ ತಪ್ಪೀತ್. ನೀರುಳ್ಳೆ ಮುಳುಕಿ ಉಸಿರ್ ಕಟ್ಟೀನತ್ಥಾ ಚುಂಯ್‌ಗುಡಿತು. ಛಾಟೀ ಏಟಾ ಬಾರಿಚ್ಚಿಂದೇ ತಲೇಕ್ ನೀರಾ ತಟ್ಟೀ ಜ್ಞಾನೂ ವರಿವಿಚ್ಚಿದ್. ಕಣ್ಣಾ ಉಟ್ಟಪ್ಪೊ ನಾ ಅಪರಿಚಿತಮಾನ ವಿಚಿತ್ರಮಾನ ಪ್ರಪಂಚತುಳ್ಳಿಕ್ಕರಹುಡಿ ಮ್ಹಣ್ಣಿಚ್ಚಿದ್. ಸ್ವಲ್ಪೂ ಪೋದೇಮೇಲೆ ಪ್ರಜ್ಞಾ ತಿಳಿಯಾಚಿ. ಅಫಿಯಾ ಹೂಂ ಮ್ಹಂಡಹೀನ.

‘ಒರೂಹೊಟ್ಟೀಮೇಲೆ ಚಾವಟೀ ಏಟ್. ಜ್ಞಾನೂ ತಪ್ಪರದ್ ಸಹಜಮೇ,’ ಮ್ಹಂಡೆ.

‘ಸತ್ಯತಾ ಚೊಲ್ಲೀನಾಕ ಅನ್ನತಾ ಕುಡಣು. ಮಾಂಸತಾ ಪೋಡಾದ, ಉಂಗಡೆ ಜಾತೀತೇ ಪೂಜಾರಿಹಾ ತಿನ್ನರ ಅನ್ನು.’ ಒಂಡು ಕರುಣೇಯ ನಟಿಚ್ಚಿಕಿಂಡ್ ಚೊಲ್ಲೀತ್.

‘ಸಾತೇ ಆಶೇ ಕಾಟೀ ಪೊಯ್ಯಾ ಪರಪಡಯಡಿಹೀಳಾ?’ ಮ್ಹಂಡೆ ಅಫಿಡೆ ಕಣ್ಣಾ ಚುಚ್ಚರಹುಡಿ ಪಾತಕಂಡ್.

ಅಫಿಯಾ ಹಿಂಸಕನಕ್ಕ್ ಕಣ್ಣ್‌ಸನ್ನೆ ಪಣ್ಣೀತಹೀನ. ಚಾವಟೀಯ ಕೀಳಕ್ಕ್ ವಚ್ಚಿ ಅದ್ ದಬ್ಬಳತಾ ವಂಕಿಂಡದ್. ಚಾವಟೀತೇದ್ ಸುಂಯ್ ಮ್ಹಂಟ್ ಘಾರೀ ಮುಡಿಯಂದ್. ಊಶೀಯೂ ದಬ್ಬಳತಯೂ ಚುಚ್ಚಿ ಅಂಗೇ ಪುಡಿಯನ್ನ.

ಸ್ವಲ್ಪ ಸ್ವಲ್ಪಮಾ ಒತ್ತನ್ನ. ಅಥವಾ ತಿರುಪಾ ತಿರುಪಿಯನ್ನ. ಇತ್ತತ್ತೇ ಯಾತನಾ ಸತತಮಾ ಇಕ್ಕಂದ್. ಯಾತನಾ ಋಂಡಾಕ ದುಃಖು. ಋಂಡ್, ದುಃಖು ಯಾತನೇಕಣ್ಣಮೂ ಹೆಚ್ಚ್ ಆಳಮೂ ವ್ಯಾಪಕಮೂ ಆನದ್. ಯಾತನಾ ಋಣ್ಣರದ್ ಒರೂ ಇಂದ್ರಿಯಂಗಡೆ ಮೂಲಕಮಾ ವ್ಯಕ್ತಮಹಂದ್. ದುಃಖು ಬುದ್ಧಿ ಮನಸ್ಸ್ ಭಾವನೆಹೀಳಿಯೆಲ್ಲಾ ಕಾಚೀ ಕುದಿಪಿಯಂದ್. ಬುದ್ಧೋ ಚೊಲ್ಲೀನ ದುಃಖು ಒರೂ ಯಾತನೆಯಂಡ್. ಕುಮಾರಿಲಾ ತಂಗಡೆ ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತತಕ್ಕ್ ಬಳಸೀಂದ್ ಒರೂ ಯಾತನೇಯ. ಓಕಂಡಾಕ ದುಃಖು ಅಂದೆ ತೀರ್ಮಾನತ್ತೇ ಕಾರಣಮಾಯಿಂದ್, ಋಣ್ಣರ ಜಿಜ್ಞಾಸೇಲೆ ನಿರತಮಾನ ಮನಸ್ಸಕ್ಕ್ ಹಿಂಸಕು ವಲಮುಂಗೈಯಿಕ್ಕ್ ಚುಚ್ಚೀನ ದಬ್ಬಳತ್ತೇ ಯಾತನ ಭಾವತಾ ಕಬಳಿಚ್ಚಿಲ್ಲ. ಎಂದೆ ಕೈಯಿಕ್ಕ್ ಹಿಂಸಾ ಅಹಾಂಡಿಂದ್. ಕೈಯಿಕ್ಕ್ ಮಾತ್ರು, ಎನಕಂಡ್, ಋಣ್ಣರ ಭಾವನಾ ಸ್ಪಷ್ಟಮಾಚಿ. ಚುಚ್ಚೀನ ದಬ್ಬಳತಾ ಅದ್ ಲಟಕಾಯಿಯಾಂಡಿಂದ್. ಅತ್ತಾ ನಾ ಪಾರಾಂಡೇ ಇಂದೆ. ಪ್ರಾಣೂ ಪೊಹರತ್ಥನ ಯಾತನಾ ಅಹಾಂಡಿಂದ್. ಎಂದೆ ದವಡೆಹಾ ಕಡಿಚಿಕಾಂಡಿಂದಹೀನ. ಆನಾಲೂ ನಾ ಓರೆ, ಇಂದೆ ಯಾತನಾ ಎಂದೆ ಕೈಯಿಕ್ಕಹಾಂಡರಾಂದ್. ಇದ್ ಎಂದೆ ದುಃಖತ್ತೇ ಕಾರಣಮಹಕ್ಕಹದ್, ನಾ ಇತ್ತಾ ಪಾರಾಂಡಿಕ್ಕರ ಸಾಕ್ಷಿ ಮಾತ್ರು ಋಣ್ಣರ ಭಾವನಾ ಒರುಕಡೇಲೆ ಜೀವಂತಮಾ ಜಾಗೃತಮಾಯಿಂದ್. ಎನ್ನುಳ್ಳೆ ಯೋಗಶಕ್ತಿ ವಂದರಾಂದ? ಋಂಟ್ ಎನಕೇ ಆಶ್ಚರ್ಯಮಾಚಿ.

'ಇಪ್ಪೊ ಸತ್ಯು ಪರಂಬಕ್ಕ್ ವರಂದೊ?' ಎಂದೆ ಯಾತನೇಯೂ ಮೊಖಭಾವಂಗಳಿಯೂ ಗಮನಿಯಾಂಡಿಂದ ರಂಡೂ ಕೋಟಹೀನ.

'ಯಾತನೇಣ್ಣು ಸತ್ಯತಾ ಸೃಷ್ಟಿಯರದ್ ಋಂಡೂ ಸಾಧ್ಯಮಿಲ್ಲ. ಉಂಗಳಕ್ಕೋಣಮಾಂದ್ ಸತ್ಯಮಂಡ್. ಪೊಯ್ಯಾ ಒಪ್ಪಿಕ್ಕರದ್,' ನಾ ಶಾಂತಮಾ ಉತ್ತರಿಚ್ಚೆ. ಎಂದೆ ಧ್ವನೀತೇ ನಿರುದ್ವಿಗ್ನತೇಕ್ ಎನಕೇ ಆಶ್ಚರ್ಯಮಾಚಿ.

'ಜಗ್ಗಲ್ಲೇಯೋ? ಕೋಪೀನತಾ ಕಿತ್ತಿಪೋಡು.' ಅಫಿಯಾ ಆಜ್ಞಾಪಚ್ಚಿಹೀನ. ಹಿಂಸಕೂ ಎಂದೆ ಧೋತ್ರತಾ ಔತ್ ಎಶ್ಚದ್. ಉಳ್ಳಿಂದ ಕೋಪೀನತಾ ಋಳತ್ ವಾಂಗೀತ್.

'ಇಪ್ಪೊ ಅದ್ ಉಂದೆ ಮೂತ್ರದ್ವಾರತಕ್ಕ್ ದಬ್ಬಳತಾ ಚುಚ್ಚಂದ್. ಆಲೋಚಿಪಿ,' ಅಫಿಯಾ ಎಚ್ಚರಿಯರ ಧ್ವನೀಲೆ ಚೊಲ್ಲೀತಹೀನ.

ಎನಕ್ ಭಯಮಾಚಿ. ಆನಾಕ ಧೃತಿ ನಾಶಮಾಚಿಲ್ಲ. ಸೂಕ್ಷ್ಮಾಂಗತ್ತೇ ಯಾತನಾ ತೀವ್ರತರಮಾ ಇಕ್ಕಂದತ್ಥನಿಯೆ, ಋಣ್ಣರ ಪ್ರಜ್ಞೇಣ್ಣು ಚೊಲ್ಲೀನೆ : ಬೆನ್ನ್ ಮುಂಗೈಹೀಡೆ ಹಿಂಸೇಣ್ಣು ಸೃಷ್ಟಿಯಕ್ಕಹಾದ ಪೊಯ್ಯಾ ಸೂಕ್ಷ್ಮಾಂಗತ್ತೇ ನೋವಣ್ಣು ಸೃಷ್ಟಿಯಕ್ಕಹಂದಾ?'

'ಒರಮ್ಮನೇ ಆಯಿರಾಡೇಯೇ, ವಳವಹಲ್ಲಿಯಾ?' ಗದರಿಚ್ಚಿದ್.

'ನಾ ಆಚಿಲ್ಲೆ. ನಿಂಗಾ ಪಣ್ಣೀನಿಹ್ಯೊ. ವಳವಹಣಮಾಂದುಂಗಳಕ್ಕ್,[1]' ಋಂಡೆ.

ಅಫಿಯಾ ಹಿಂಸಕನಕ್ಕ್ ಸನ್ನೇ ಪಣ್ಣೀತಹೀನ. ಅದ್ ದಬ್ಬಳತಾ ನೆಲತಮೇಲೆ ವಚ್ಚಿ ಕಬ್ಬಿಣತ್ತೇ ಕಂಬೀ ಪುಡಿಚಿ ಅಗ್ಗಿಷ್ಟಿಕೇ ಬಡೇಕ್ ನಡಂದದ್. ಕಂಬೀತೇ ತುದೀಯ ಕೆಂಡತಮೇಲೆ ವಚ್ಚಿ ನಿಂಡಹಂಡದ್. ಚುಡವಿಚ್ಚಿಕರ ಯಾತನೇತೇ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯ ಎಂದೆ ಬುದ್ಧೀಕ್ ವಂದ್. ಕಂಬೀಯ ತಗಲಿಚ್ಚಿ ಅಥವಾ ತೂಣಿಚ್ಚಿ ಒತ್ತೀ ತಿರಂಬೀ ವಂಕಿಂಡಮೇಲೂ ಯರಿ ಪ್ರಚೋದಿತಮಾಕ್ಕಿಂಡೇ ಇರಂದ್. ಯಾತನೇತೇ ಸ್ವಯಂಚಾಲಕಮಾನ ಶಕ್ತಿ ದಹನತಕ್ಕಿಕ್ಕರತ್ಥನ ಓರೆ ಋಂದೆ ರೂಪತಕ್ಕೂ ಇಲ್ಲ. ಹೆಚ್ಚಾ ಚುಟ್ಟಾಕ ಅಂಗತ್ತೇ ಅಂದೆ ಭಾಗು ಊನಮೂ ಅಹಲಾಂ, ಚಾವರಮ್ಮಣ. ಆನಾಕ ಚಾವರವರೀತೇ ಅವಧಿ ಋತ್ಥನ? ಇತ್ಥನೇಲೇ ಅಫಿಯಾ ಶಿರಚ್ಛೇದನು ಪಣ್ಣೀ ಎನ್ನಾ ಚಾವಿಯಣಮಾ ಇಂದ್. ಎನ್ನಣ್ಣು ಎಂದೆ ದೇಶತ್ತೇಫಿಡೆ ಉದ್ದೇಶತ್ತೇ ರಹಸ್ಯತಾ ಪರಪಡಿಯಕ್ಕ್ ಮಾತ್ರು ಇಂದೆ ಯಾತನೇತೇ ವಿಧಾನತಾ ಅಳವಡಿಚ್ಚಿರಾನ್ನ. ನಾಳೇಕ್ ಚಾವೀಲಾಂ. ಅಥವಾ ನಾಳನಂಡ್. ಋಪ್ಪಡಿಯೂ ಚಾವಿಯನ್ನ. ಚಾವಿಯಂದಾಲೂ ನಾ ಓಕ್ ಇಂದ್ರಿಯತ್ತೇ ಯಾತನೇಕ್ ಅತಿಯಾನ ಮಹತ್ತ್ವತಾ ಕುಡಕವಾ[2]? ಋಣ್ಣರ ಪ್ರಜ್ಞಾ ಪರಂದದ್. ಕುಮಾರಿಲಾಡೆ ಸ್ಮರಣ. ನಿಜಮಾನ ವೈದಿಕಾ ಋಂಡಾಕ ಅಫಾಳ್ಳಾ. ಭಾವನೇಲೆ ಅಫಾಳ್ಳಾ ಗುರುವಾ ಸ್ವೀಕರಿಯಣಿ. ಕ್ಷಾತ್ರಶಕ್ತಿ

1 ವಳವ್ ಅಹಣಮಾಂದ್ ಉಂಗಳಕ್ಕ್ 2 ಕುಡವಾ?

ಇಲ್ಲಾದವ್ರುಂ ಅಧ್ಯಾತ್ಮತ್ತೇ ವಾರ್ಥೊರ್ಲ್ಲರದ್ ಒನಪತ್ತೇ ವಾರ್ಥಾ ಅಹಂದ್, ಅ್ರಣ್ಣಿಚ್ಚಿದ್. 'ಕಂಬಿ ಕಾಂಜಿರಾಂದ್,' ಹಿಂಸಕು ನಿವೇದಿಚ್ಚಿದ್.

'ಅರ್ಥಮಾಚೊ? ಇಪ್ಪದಾನೂ ಒಪ್ಪಡೇಯೋ?' ಕೋಟಹೀನ.

'ಪೊಯ್ಯಾ ಸೃಷ್ಟಿಯರ ಶಕ್ತಿ ನೆರಪಕ್ಕೂ ಇಲ್ಲ,' ಅ್ರಂಡೆ.

ಅಫಿಯಾ ಹೂಂ ಅ್ರಂಡಹೀನ. ಕಂಬೀತೇ ತುದೀಯಾ ಒರು ಪಳೀ ಬಟ್ಟೀಲೆ ಪುಡಿಚಿ ಹಿಂಸಕು ಬಡೇಕ್ ವಂದ್. ಅದ್ ಚುಡರತಾ ನಾ ಪಾರಾಂಡೇ ಇಂದೆ. ಅ್ರಡ ವೊಳಕ್ಕೈ ಮೇಲೆ ಥೊಪ್ಪಾ ಕಾಂಜ ತುದೀಯಾ ತೂಣಿಚ್ಚಿ ಒತ್ತೀತ್. ಕ್ಷಣಾರ್ಥತುಳ್ಳೆ ಒರು ಪಟ್ಟಾ ಚರ್ಮೂಚುಟ್ಟ್ ಪುಹ್ಯಾ ಓಂದದ್. ಅಸಾಧ್ಯಮಾನ ಯಾತನಾ ಸೃಷ್ಟಿಯಾಯಿಟ್ ಎಂದೆ ಇಡೀ ಪ್ರಜ್ಞೀಯ ವ್ಯಾಪಿಚ್ಚಿಕಿಂಡದ್. ಯಾತನೇಯ ಸೃಷ್ಟೀಲಾಂ. ಅತ್ತಾ ವಿಶೇಷಮಾ ಸೃಷ್ಟಿಯರ ಶಕ್ತಿ ರೋಗರುಜಿನಾದಿಹೀಳಕ್ಕಣ್ಣಮೂ ಹೆಚ್ಚಾ ಮನುಷ್ಯನಕ್ಕ್ ಮಾತ್ರು ಉಂಡು. ಬುದ್ಧೂ ಚೊಲ್ಲೀನ ಮೈತ್ರೀಣ್ಣು ಮಾತ್ರು ಇಂದೆ ಶಕ್ತೀಯಾ ತ್ಯಾಗೂ ಪಣ್ಣಲಾಂ ಅ್ರಣ್ಣರದ್ ತೆರಿಯಾಂಡಿಕ್ಕರತ್ಥನೇಂದುಳ್ಳೆ ಜ್ಞಾನೂ ತಪ್ಪೀತ್.

ಇಂದೆವಾರಿ ಹೆಂಬೇ ಪ್ರೋ ಜ್ಞಾನೂ ತಪ್ಪೀಂದ್. ಹಿಂಸಕನೇ ತಲೇಕ್ ನೀರಾ ತಟ್ಟಾಂಡಿಂದ್. ಕಾಲು ಮುಂತೀಕ್ ಪೊಹಾದೇ ಪಿಂತೀಕೂ ಮುಂತೀಕೂ ತೇಲಾಡಿಕಿಂಡ್ ಸ್ಥಗಿತಮಾಯಿಂದ ಅನುಭವಮಾಯಿಂದ್. ಚುಟ್ಟಿಂದ ಕೈ ಇನ್ನೂ ಎರಿಯಾಂಡಿಂದ್. ಸ್ವಲ್ಪೂ ಪ್ರೋದೇಕ್ ಪ್ರಜ್ಞಾ ತಿಳಿಯಾಚಿ. ಯಾತನೇಣ್ಣು ಜ್ಞಾನೂ ಓಕ್ ತಪ್ಪಣು? ಅ್ರಣ್ಣರ ಜಿಜ್ಞಾಸಾ ಪರಂದದ್. 'ಹೂಂ ಇಪ್ಪದಾನೂ ಚೊಲ್ಲೀವುಡು.' ಅಫಿಯಾ ಘರ್ಜಿಚ್ಚಿಹೀನ.

'ಜ್ಞಾನೂ ತಪ್ಪೀನ ಮಾತ್ರತಕ್ಕ್ ಪೊಯ್ಯಾ ಚೊಲ್ಲಲ್ಲೆ. ಹೊಟ್ಟೇಕ್ ಒರು ತುತ್ತು ಸಾಂ ಉಳಂದಿಂದಾಕ ಜ್ಞಾನಮೂ ತಪ್ಪಾಂಡಿಂದಿಲ್ಲ.' ಅ್ರಂಡೆ.

ಅಫಿಯಾ ರಂಡ್ ಜನಮೂ ಎನ್ನಾ ದುರುಗುಟ್ಟಿಕಿಂಡ್ ಪಾರ್ತಹೀನ. ಅತ್ಥೀಮೇಲೆ ಒಂಡು ಇನ್ನೊಂಡಂದೆ ಮೊಖತಾ ಪಾತಕಂಡದ್. ಶುದ್ಧ ಅರಬೀ ಭಾಷೇಲೆ ವಾರ್ಥೊರ್ಲ್ಲಿಕಿಂಡಹೀನ. ಅತ್ಥೀಮೇಲೆ ಪೈಶಾಚೀಲೆ ಎನಕ್ ಚೊಲ್ಲೀತಹೀನ : 'ನಾಳೇಕ್ ಪುನಃ ತನಿಖೆಯಹಂದ್. ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಾನ ಶಿಕ್ಷಾ ಕಾತರಾಂದ್. ಯೋಚನೇ ಪಣ್ಣೀ ಇರ್.'

ಹಿಂಸಕು ಪರಂಬೆ ಪ್ರೋಯಿಟ್ ರಂಡ್ ಭಟಾಳ ಅಳಿಚಿಕಿಂಡ್ ವಂದ್. ಎಂದೆ ಕೈಹೀಳಕ್ಕ್ ಸರಪಳೀ ಕಟ್ಟಿ ಅಫಿಯಾ ಕಂಕಳಹೀಳಕ್ಕ್ ಕೈಪ್ರೋಟ್ ಅ್ರಡತ್ ನಡತಿಕಿಂಡ್ ಎನ್ನಾ ಕೂಟೀಪ್ರೋಟಿಂದ ಕುಚ್ಚುಳ್ಳಕ್ಕ್ ವಂಕಿಂಡ್ ಪ್ರೋಯಿಟ್ ಪ್ರೋಟಹೀನ. ಅತ್ತಕ್ಕಾಹಾ ಕಾತ್ ಉಕ್ಕಾಕಂಡಹುಡಿ ಚೊಳ್ಳೆಹೀಳೂ ಈಯ್‌ಹೀಳೂ ಚುಟ್ಟ ಪಿನ್ನ ದಬ್ಬಳತುಳ್ಳೆ ಚುಚ್ಚೀನ, ಚಾವಟೀ ಏಟಹೀಳಣ್ಣು ಉಡಿಂರ್ಖಿಂಡ ಭಾಗಂಗಳಕ್ಕ್ ಲಗ್ಗೀ ಪ್ರೋಟಹೀನ.

ರಾತ್ರಿ ಸಾತಯೂ ಪರಪಯೂ ಕುಡತ್ ಸಾಪಡಕ್ಕನುಕೂಲು ಅಹರಹುಡಿ ಕೈಹೀಡೆ ಸರಪಣೀಯ ಔತಹೀನ. ಚೊಳ್ಳೆಹಾ ಪೊಹರಹುಡಿ ಕುಚ್ಚುಳ್ಳೆ ಓಪ್ರೂ ಚಕ್ಕೀತೇ ಪುಹೇ ಪ್ರೋಟಹೀನ. ಬೆನ್ನುಳ್ಳೂ ಪೃಷ್ಠತುಳ್ಳೂ ಪೆಟ್ಟ್ ಊದೀಂತಣ್ಣು ಅಂಗಾತನಾ ತುಂಕ್ಯರಹುಡಿ ಇಂದಿಲ್ಲ. ಕೈಯಿತ್ತೇ ಚುಟ್ಟ ಪೆಟ್ಟಕ್ಕ್ ಓದೂ ತಗಲಾದಹುಡಿ ಎಚ್ಚರೂ ವಹಿಚ್ಚಿ ಮಗ್ಗಲಾಯಿಟ್ ತುಂಕಿಂಡೇ ತಕ್ಕಮಟ್ಟತಕ್ಕ್ ಒರಕೂ ಪಣ್ಣೀನೆ. ವಡಿಚಾಮು ಬಹಿರ್ದೇಶತಕ್ಕ್ ಅಳಿಚಿಕಿಂಡ್ ಪ್ರೋನಪ್ರೊ ಸರಪಳೀಯ ಔತಹೀನ. ಸ್ನಾನೂ ಪಣ್ಣಕ್ಕ್ ನೀರಾ ಕುಡತಹೀನ. ನಾಲಾ ಪ್ರಹರತ ಪ್ರೋದೇಕ್ ಒರು ಸಾವೇಂದುಳ್ಳೆ ಸಾತಯೂ ಪರಪಯೂ ಕುಡತಹೀನ. ಅತ್ತಾ ಚೂಡೀ ನೀರಾ ಸಾಪಟ್ಟಾನ ಮೇಲೆ ತನಿಖೇಕ್ ನಡಿ, ಅ್ರಂಟ್ ರಂಡ್ ಜನು ಭಟಂಗಾ ಮುನ್ನನ್ನಾ ತನಿಖೇ ಪಣ್ಣೀನ ಕುಚ್ಚುಳ್ಳಕ್ಕ್ ಅಳಿಚಿಕಿಂಡ್ ಪ್ರೋಥೀನ. ಇಂಡ್ ವಲಕ್ಕೈಯಿಕ್ಕ್ ವರೇ ಅ್ರಳವನ್ನ. ಮೂತ್ರದ್ವಾರತಕ್ಕ್ ದಬ್ಬಳತಾ ಚುಚ್ಚನ್ನ, ಅ್ರಣ್ಣರ ಊಹೇಲೆ ನಾ ಹೆಜ್ಜೇ ಪ್ರೋಟೆ. ನೇತ್ ರಾತ್ರಿ ಹೊಟ್ಟೇಕ್ ಆಹಾರೂ ಉಳಂದಿಂದ್. ವಡಿಚಾಲೇತೇ ಸ್ನಾನಮೂ ಚೂಟೂ ಆಯಿಂದಹೀನ. ರಾತ್ರೀ ಬಡಾ ಒರಕೂ ವಂದಿಂದ್. ಇಂಡ್ ಪದೇಪದೇ ಜ್ಞಾನೂ ತಪ್ಪಲ್ಲಾ ಅ್ರಣ್ಣರ ವಿಶ್ವಾಸೂ ಪರಂದಿಂದ್. ತಪ್ಪೀನಾಕ ಪ್ರಕೃತಿಸಹಜು ಅತ್ಥನಿಯೆ, ಅ್ರಣ್ಣರ ಸಮಾಧಾನತಣ್ಣು ಹೆಜ್ಜೇ ಪ್ರೋಟೆ. ಕುಚ್ಚಿಂದುಳ್ಳೆ ಒರೇ ತನಿಖಾಧಿಕಾರಿ ಇಂದ್. ಅತ್ತಂದೆ ಮುಂತೀಲೆ

ಹಿಂಸೇತೇ ಎಲ್ಲಾ ಉಪಕರಣಂಗಳೂ ಇಂದಾಲೂ ಮೂಲೇತೇ ಅಗ್ಗಿಷ್ಟಿಕೇಲೆ ನೆರಪಿಂದಿಲ್ಲ. ಅತ್ತಂದೆ ಮೊಖತುಳ್ಳೆ ನೇತ್ ಇಂದತ್ಥಾ ಕ್ರೌರ್ಯು ಕಂಡಿಲ್ಲ. ಸ್ವಲ್ಪು ದಯೂ, ಸ್ವಲ್ಪು ಅನುಗ್ರಹತ್ತೇ ಭಾವಂಗಾ ಇಂದಹೀನ. 'ಇತ್ತಂದೆ ಸರಪಣಿಹೀಳಾ ಔಳ್,' ಅ್ತಂಟ್ ಒರು ಭಟನಕ್ಕ್ ಆಜ್ಞಾಪಿಚ್ಚೆದ್. ಅಫಿಳಾ ಕಳಚೀನಮೇಲೆ, 'ನಿಂಗಾ ವಾಶಿಲಾ ಮುಚ್ಚೀ ಪರಂಭಡೇಲೆ ಇಕ್ಕಂಗೊ,' ಅ್ತಂಡದ್. ಭಟಂಗಾ ರಂಡೂ ಪೋಚಿಹೀನ. ಧಪ್ಪೀ ವಾಶಿಲಾ ಮುಚ್ಚೀನ ಶಬ್ದು ಕೋಟದ್. 'ಉಕ್ಕಾಕೊ. ಉಕ್ಕಾಕಂಡೇ ವಾರ್ಥೊಲ್ಲು,' ಎನಕ್ ಚೊಲ್ಲೀತ್. ಧ್ವನೀಲೆ ಕನಿಕರಮಿಂದ್.

ರಂಡ್ ಪೃಷ್ಠಂಗಡಮೇಲೂ ವಂದಿಂದ ಚಾವಟೀತೇ ಬಾಸುಂಡ ಪೂರ್ತಿ ಇಳಿಯಾವತಣ್ಣು ನಾ ಮಡಿಚ ಮೊಳಕಾಲಹೀಡಮೇಲೆ ಭಾರೂ ಉಟ್ಟ್ ಅತ್ತಂದೆ ಕಡೇಕ್ ಮೊಖೂ ಪಣ್ಣೀ ಉಕ್ಕಾಕಂಡೆ. ಅದ್ ಧಪ್ಪೀ ತಲೆಮಾಡಾ ಒರಿಕ್ಕಿಂಡ್ ಮೊತ್ಥನಕಾನ ಆಸನತಮೇಲೆ ಉಕ್ಕಾಕಂಡಿಂದ್. ಛೊಪ್ಪುವಣ್ಣತ್ತೆ, ಸ್ವಲ್ಪೂ ಸ್ಥೂಲಮಾನ ಒಡಂಬು. ಮೀಶಾ ಇಲ್ಲಾದ ಉಶಿರೀ ಗಡ್ಡು. ತಲೇಕ್ ಭಳತ್ತ ರುಮಾಲ್. ಅಳಿವಿಚ್ಚಿಕ್ಕರವುಂ ನೀ, ವಾರ್ಥೇ ಶುರೂ ಪಣ್ಣಣಮಾನವನೂ ನೀ ಅ್ತಣ್ಣರ ಭಾವತುಳ್ಳೆ ನಾ ಉಕ್ಕಾಕಂಡಿಂದೆ. ಅದ್ ಎಂದೆ ಮುಂತೀಲಿಂದಾಲೂ ಎಂದೆ ಕಣ್ಣಹಾ ಅತ್ತಾ ಪಾರಾಂಡಿಂದಿಲ್ಲಹೀನ. ಮುಂತೀಲಿಂದ ಹಿಂಸೇತೇ ಉಪಕರಣಂಗಳಾ ಪಾರಾಂಡಿಂದಿಲ್ಲಹೀನ. ಕಣ್ಣೆದರಕ್ಕಿಂದಾಲೂ ಅಫಿಳಾ ಉಪೇಕ್ಷಿಯರ ಭಾವತುಳ್ಳಿಂದೆ.

'ಒದಾನೂ ಚೊಲ್ಲರದ್ ರಾಂದ?' ಮೊದಲು ಇರಂಬಿ ಅತ್ಥೀಮೇಲೆ ವಾರ್ಥೊಲ್ಲೀತ್.

'ಪೊಯ್ಯಾ ಚೊಲ್ಲರದಿಲ್ಲೇಂಟ್ ನೇತೇ ಚೊಲ್ಲೀರಾಣಿ.'

'ನಾನೇ ಚೊಲ್ಲೀಉಣಿ. ಎನಕ್ ಉಂದೆಮೇಲೆ ಕರುಣಾ ಪರಂದರಾಂದ್. ಬಂಧಿಹೀಳಕ್ಕ್ ಶಿಕ್ಷೀ ಕುಡತ್ ವಾಯಾ ಉಡಿವಿಯರದ್ ಎಂಗಳಕ್ಕೋದೂ ಪುದಿಶ್ಯಂಡ್. ನೇತ್ ಉನಕ್ ಕುಡತ ಶಿಕ್ಷಾ ತೀರಾ ಕಮ್ಮೀತೇದೇ. ಆನಾಲೂ ಉನಕ್ ಯಾತನೇ ಪಣ್ಣಲಹದಾ ಇಂದ್. ನೀ ಯಾತನೇಕ್ ಸೂಕ್ತನಂಡ್ ಅ್ತಣ್ಣರ ಭಾವು ರಾತ್ರಿಯೆಲ್ಲಾ ಹೆಂಬಿಕಿಂಡಿಂದ್. ಮನಸ್ಸಾ ಉಟ್ಟ್ ಉಂದೆ ಹಿತೈಷಿಯಾ ವಾರ್ಥೊಲ್ಲಣೂ ಅ್ತಂಟ್ ನಿರ್ಧರಿಚ್ಚಿ ಅಳವಿಚ್ಚಿರಾಣಿ. ನೀ ಚೊಲ್ಲರದೇ ಸತ್ಯೂ ಇಕ್ಕಲಾಂ. ಅ್ತಂದೆ ವಿದ್ರೋಹತ್ತೇ ಉದ್ದೇಶಮೂ ಇಲ್ಲಾದೆ ನಿಂಗಾ ಒರೂ ನಾಟಕತ್ತೇ ಪ್ರದರ್ಶನತಕ್ಕ್ ವಂದಿಕ್ಕರದೇ ಸತ್ಯೂ ಇಕ್ಕಲಾಂ. ಆನಾಲೂ ದೇವಸ್ಥಾನತಾ ಒಡಿಚಾಲೂ ಸರಿ, ಮುಂತೀಲೆ ಇತ್ತಕ್ಕಣ್ಣಮೂ ಅಳಹಾನ ದೇವಸ್ಥಾನತಾ ಕಟ್ಟಿಪೀಲಾಂ. ಇಪ್ಪೊ ನಿಂಗಳೆಲ್ಲಾ ನಗರತ್ತೇ ಉಳ್ಳಣ್ಣು ದಂಗೇ ಓಂದ್ರಂಗೊ, ಮೂಲ ಸ್ಥಾನತಣ್ಣು ಮ್ಲೇಚ್ಛಾಳಾ ಉಚ್ಚಾಟಿಯಂಗೊ ಅ್ತಂಟ್ ವೀತಿವೀತಿಹೀಳುಳ್ಳೆ ಜನಾಳಾ ಪ್ರಚೋದಿಚ್ಚಿಕ್ಕರದ್ ಸತ್ಯು. ಮರಣದಂಡನೇಕ್ ಅತ್ಥನಾ ಪೋರು. ಆನಾಲೂ ಉನ್ನಾ ಒಳಿವಿಯಣು ಅ್ತಣ್ಣರ ಆರ್ದ್ರತಾ ಎನ್ನುಳ್ಳೆ ಪರಂದರಾಂದ್. ಉನಕೊರು ಉಪಾಯತಾ ಚೊಲ್ಲೀಕುಡಣಿ. ಅತ್ತಂತೆ ಪಣ್ಣೀನಾಕ ಮೇಲತ್ತೇಫಿಳಕ್ಕ್ ಚೊಲ್ಲಿ ಉಂದೆ ಪ್ರಾಣತಾ ಒಳತಕ್ಕ್ ಪ್ರಯತ್ನಿಯಣಿ.'

ಅ್ತದಿಕ್ಕಲಾಂ ಉಪಾಯು? ಕೋಟೇತೇ ಪರಂಬೆ ಠಿಕಾಣೀ ಹೂಡೀಕರ ನಂಬಡೆ ಸೈನಿಕಾಳಕ್ಕ್ ದ್ರೋಹೂ ಬಗೆಯರದ್ ತಾನೆ? ಅ್ತಂಟ್ ಮನಸ್ಸ್ ಊಹಿಚ್ಚೆದ್. ಆನಾಲೂ ಅತ್ತಂದೆ ಮನಸ್ಸಾ ತೆರಿಯಕ್ಕಂಟ್ ಕೋಟೆ : 'ಒದ್ ಉಪಾಯು?'

'ಕ್ಷಮಾಪಣೇ ಕೋಟಕರದ್. ಪಶ್ಚಾತ್ತಾಪತ್ತೇ ಕುರುಪಾಯಿಟ್ ಎಂಗಡೆ ಮತತಕ್ಕ್ ಶೇರರದ್. ಸಂಪೂರ್ಣಮಾನ ಕ್ಷಮಾ ಶಿಕ್ಕಾದೇ ಇಕ್ಕಲಾಂ. ಆನಾಕ ಮರಣದಂಡನಾ ತಪ್ಪಂದ್. ಒರಂಡ್ ವರ್ಷು ಉಂದೆ ವರ್ತನೇಯಾ ಗಮನಿಚ್ಚಮೇಲೆ ಒಳಿಂಜ ಶಿಕ್ಷೀಯೂ ವಜಾ ಅಹಂದ್. ಸುಲಭಮಾ ಜೀವನೂ ಪಣ್ಣರತ್ಥಾ ಒರು ಪದವೀಯೂ ಶಿಕ್ಕಂದ್. ನೀ ಎಂಗಡೇವನಹಡ,' ಅ್ತಂಟ್ ಅದ್ ಆಹ್ವಾನಪೂರ್ವಕಮಾ ಸಣ್ಣನಾ ಚಿರಚಿದ್.

'ಮತಪರಿವರ್ತನೆಯ? ಇತ್ಥಾ ಕ್ಷುಲ್ಲಕಮಾನ ಕಾರಣತಕ್ಕಾಹಾ?'

'ಪ್ರಾಣೂ ಒಳಿಯರದ್ ಕ್ಷುಲ್ಲಕಮಾ?'

'ಪ್ರಾಣೂ ನಿಲ್ಲಂದೋ ಪೊಹಂದೋ ಅ್ಣ್ಣರದ್ ಘೆರೀ ತತ್ತ್ವಜಿಜ್ಞಾಸೇತೇ ವಿಷಯು. ಎಂಗಳುಳ್ಳೊ ಮತಪರಿವರ್ತನಾ ಉಂಡು. ರಂಡ್ ಜಿಜ್ಞಾಸುಹಾ ಪರಸ್ಪರಮಾ ವಾಗ್ವಾದತಕ್ಕ್ ಉಕ್ಕಾಕಂಡ್ ದಿನಗಟ್ಟಳೆ ಜಿಜ್ಞಾಸೇ ಪಣ್ಣಡ. ಅಪಜಯೂ ಆನವ್ರುಂ ಜಯಶೀಲನಾನವಂದೆ ಮತತಾ ಸ್ವೀಕರಿಯರದ್ ನಿಬಂಧನ. ಉಂಗಡೆ ಮತತಾ ಅಳಹಾ ತೆರಿಂಜ ಒತ್ತುಂ ವಿದ್ವಾಂಸನಾ ಎಂದೆ ಕುಟ್ಟೆ ಸಹಸ್ರಾಂತರ ಸಾರ್ವಜನಿಕಾಡೆ ಮುಂತೀಲೆ ವಾದತಕ್ಕ್ ಉಕ್ಕಾತಂಗೊ[1]. ತರ್ಕಬದ್ಧಮಾ ರಂಡ್‌ಪೇರೂ ವಾದೂ ಪಣ್ಣಣು. ಸೋತಾಕ ನಾ ಉಂಗಡೆ ಮತತಕ್ಕ್ ಶೇರಣಿ. ನಾ ಜಯಶೀಲನಾನಾಕ ಅವ್ರುಂ ಎಂದೆ ಮತಾನುಯಾಯಿ ಅಹಣು.'

'ಧರ್ಮತಾ ಪಣಮಾ[2] ವಚ್ಚಿ ಚರ್ಚಿಯರದ?' ಅದ್ ಪುಬ್ಬೇರಿಚ್ಚಿದ್.

'ಎಂಗಳುಳ್ಳೆ ಅ್ಹಂಗಂಗೂ ಇಪ್ಪಡಿ ಪಣ್ಣಣು. ಅತ್ತಕ್ಕಾಯಿಟ್ ವಿದ್ವಾಂಸಾ ಊರೂರಾ ಅಲಿಯಡಾ. ವಾದಭಿಕ್ಷೇಯಾ ಇಲ್ಲಾಣ್ಣರದ್ ಮಹಾ ಅಪಮಾನು.'

'ನಂಗಾ ಧರ್ಮತಾ ವಾದತಕ್ಕ್ ಉಳ್ಳ್‌ಪಡತಲ್ಲು.'

'ಕತ್ತೀಕ್ ಉಳ್ಳ್‌ಪಡತಡಹೀಳಾಂಗೋ ನಿಜಮಾ?'

'ನಿಸ್ಸಂದೇಹಮಾ. ಅಹಡ್. ಉಂಗಳುಳ್ಳೆ ಅ್ತ್ಥನ ಮತಂಗಾ ರಾನ್ನಾ?'

'ಇತ್ಥನಿಯೇ ಅ್ಂಟ್ ಅ್ಪ್ಪಡಿ ಚೊಲ್ಲವಾ, ಒರೊರು ಮತತುಳ್ಳೊ ಶಾಖೋಪಶಾಖೆಹ. ಪ್ರಧಾನಮಾನ ವೈದಿಕಾಳುಳ್ಳೆ ಪೂರ್ವಮೀಮಾಂಸಕಾ, ಉತ್ತರಮೀಮಾಂಸಕಾ, ನೈಯಿಕಾ, ವೈಶೇಷಿಕಾ, ಸಾಂಖ್ಯಾ, ಯೋಗಿಹಾ, ಬೌದ್ಧಾಳುಳ್ಳೆ ಹೀನಯಾನಿಹಾ, ಮಹಾಯಾನಿಹಾ, ಹೀನಯಾನಿಹೀಳುಳ್ಳೆ ವೈಭಾಷಿಕಾ, ಸೌತಾಂತ್ರಿಕಾ, ಮಹಾಯಾನಿಹೀಳುಳ್ಳೆ ಯೋಗಚಾರತ್ತೇವಾ, ಮಾಧ್ಯಮಿಕಾ, ಜೈನಾಳುಳ್ಳೆ ದಿಗಂಬರಾ, ಶ್ವೇತಾಂಬರಾ, ಅಘಾಳ್ಳಲ್ಲಾದೇ ತಾಂತ್ರಿಕಾ, ಪಾಶುಪತಾ.....' ಅ್ಣ್ಣರಪೋದೇಕ್ ಅತ್ತಂದೆ ಮೊಖತುಳ್ಳೆ ಗೊಂದಲೂ ಪರಂದದ್.

'ಅಪ್ಪಡಿಯಾನಾಕ ಉಂಗಡೇದ್ ಒರು ದೇಶಮಂಡ್.' ಅ್ಂಡದ್.

'ಓಕ್?'

'ಇತ್ಥನೊರು ಮತಂಗಳಕ್ಕ್ ಅ್ಂದೆ ರಾಜೂ ಅವಕಾಶತಾ ಕುಡಣ?'

'ಎಂಗಳುಳ್ಳೆ ಎಲ್ಲಾ ರಾಜಾಳೂ ಎಲ್ಲಾ ಮತಂಗಳಕ್ಕೂ ಅವಕಾಶೂ ಕುಡಕನ್ನ. ಮತು ಅಘಾಡಘಾಡೆ ಇಚ್ಚೇಕುಟ್ಟಿಂದ್. ಮತಿ ಅ್ಂಡಾಕ ಬುದ್ಧಿ. ಬುದ್ಧೀತೇ ಗ್ರಹಿಕೇಯೇ ಮತು. ಪ್ರಪಂಚತುಳ್ಳೆ ಅ್ತ್ಥನ ಜನಾ ರಾಡಾಳೋ ಅತ್ಥನ ಬುದ್ಧಿಹಾ ರಾನ್ನ. ಅತ್ಥನ ಗ್ರಹಿಕೆಹಾ ರಾನ್ನ. ಅತ್ಥನ ಮತಂಗಾ ಇಕ್ಕನ್ನ.'

'ಅವ್ಯವಸ್ಥಾ!' ಅ್ಂಟ್ ಅದ್ ಘಾಬರೀ ಆಚಿ.

'ಇಲ್ಲ. ಅದೇ ವ್ಯವಸ್ಥ. ಓಣಮಾನಾಕ ಇಂದೆ ವಿಷಯತುಳ್ಳೆ ವಾದೂ ಪಣ್ಣರೇಂ.' ಅ್ಂಟ್ ಪ್ರತಿ ಚೊಲ್ಲೀನೆ.

'ಉಂದೆ ವಾರ್ಥೇಯಾ ಕೋಟಾಕ ನೀ ಉಂಗಡೆ ದೇಶತ್ತೇ ಮತಂಗಳಿಯೆಲ್ಲಾ ತೆರಿಂಜ ವಿದ್ವಾಂಸು ಅ್ಣ್ಣಿಯಂದ್. ಉಂಗಡೆ ಮತಂಗಡೆ ಸಾಮಾನ್ಯಾಂಶು ಅ್ದ್?'

'ಧರ್ಮು.'

'ಧರ್ಮು ಅ್ಂಡಾಕೋದ್? ಉಥೇವರ್ ತಾನೆ?'

'ಉಥೇವರಕ್ಕ್ ಧರ್ಮತ್ತೇ ಅಗತ್ಯಮಿಲ್ಲ. ಅದ್ ಓಣಮಾ ಇಕ್ಕರದ್ ಮನುಷ್ಯನಕ್ಕ್. ಇತ್ಥನೇಕೂ ಎಲ್ಲಾ ಮತಂಗಳೂ ಉಥೇವರಾ ಒಪ್ಪಲ್ಲಹೀನ. ಜೈನು ಬೌದ್ಧು ಸಾಂಖ್ಯಮತಂಗಾ ಉಥೇವರಾ ತಿರಸ್ಕರಿಯನ್ನ. ಪೂರ್ವಮೀಮಾಂಸಕಾ ಪುರಸ್ಕರಿಚ್ಚಾಲೂ ಸೀಮಿತಮಾನ ಅಧಿಕಾರತಾ ಕುಡುತರಾಡಾ. ಮನುಷ್ಯು ಧರ್ಮಮಾ ಇಕ್ಕರತಕ್ಕ್ ಉಥೇವರಂದೆ ಅಗತ್ಯಮೂ ಇಲ್ಲ, ಅವನಾ ನಂಬರ ಅಗತ್ಯಮೂ ಇಲ್ಲ ಅ್ಂಟ್ ಹೆಂಬೇ ಮತಂಗಾ ಘೋಷಿಚ್ಚಿ ಚೊಲ್ಲನ್ನ.'

1 ಉಕ್ಕಾಕಿಯಂಗೊ 2 ಪಂಥಮಾ

‘ಉಢೇವರಾ ತಿರಸ್ಕರಿಪಿಯರ ಮತಂಗಳಾ! ಉಢೇವರಿಲ್ಲಾ ಅ್ರಂಟ್ ಉಂದೆ ಕೈಯುಳ್ಳೆ ವಾದಿಯಕ್ಕಹಂದಾ?’

‘ಅಹಂದ್.’

‘ಅಪ್ಪಡಿಯಿಂದಾಕ ನೀ ಸೈತಾನು ಇಕ್ಕಣು.’

‘ಓದ್ ಸೈತಾನು ಅ್ರಂಡಾಕ?’

‘ಸೈತಾನಂದೆ ಪೇರಾ ಕೋಟಿಕ್ಕಲ್ಲ? ಸೈತಾನೂ ಇಲ್ಲಾದೇ ಮತಧರ್ಮಂಗಾ ಇಕ್ಕಕ್ಕ್ ಸಾಧ್ಯಮಾ? ನಂಬಳಾ ಉಢೇವರಣ್ಣು ವಿಮುಖಾಳಾ ಪಣ್ಣರ ಮಾಯಾವಿ, ದುಷ್ಟಶಕ್ತಿ.’

‘ಧರ್ಮವಿಮುಖಾಳಾ ಪಣ್ಣರ ಪ್ರವೃತ್ತಿಹೀಳಕ್ಕ್ ಕಾರಣಮಾಯಿಟ್ ಮಾರ, ಮಾಯಾ ಅ್ರಣ್ಣರ ಕಲ್ಪನೆಹೀಳ ಒರಂಡ್ ಮತಂಗಾ ಪ್ರತಿಪಾದಿಯನ್ನ. ಆನಾಕ ಅದ್ ದೈವವಿರೋಧಿಯಹಣಮಾಂದಿಲ್ಲ. ಉಢೇವರಯೇ ನಂಬಾದಮೇಲೆ ದೈವವಿರೋಧಿಯಾನ ಶಕ್ತೀಕ್ ಅ್ರಂದೆ ಅರ್ಥೂ ರಾಂದ್?’

‘ಉಂಗಡೆ ಮತು ಸರಳಮಂಡ್. ಬಲು ಗೋಜಲು. ಪೊಹಡ್. ನೀ ಉಢೇವರಾ ನಂಬಡಾ?’

‘ಪೂರ್ತಿ ವಿಶ್ವಾಸಮಿಲ್ಲ. ಪೂರ್ತಿಯಾ ಇಲ್ಲಾ ಅ್ರಣ್ಣಕ್ಕೂ ತೋಚಲ್ಲ.’

‘ಅ್ರಂಡಾಕ ಉಢೇವರಿಲ್ಲಾದೇ ಪಳೀಲಾಂ ಅ್ರಣ್ಣಡಾ?’

‘ಅ್ರತ್ಥನಿಯೋ ಜನು ಪಳಿಚಿರಾಡ. ನಾನೂ ಪಳಿಚಿರಾಣಿ.’

‘ಪಳಿಚಿರಾಡಾ!’ ಅತ್ತಕ್ಕಿಂದಕ್ಕಿಂದಹುಡಿಯೇ[1] ಕೋಪೂ ಯರಿಂಜಿದ್. ‘ಉಢೇವರಿಲ್ಲ ಅ್ರಣ್ಣರ ಒರು ವಾಕ್ಯ ಪೋರು ಉಂದೆ ಶಿರಚ್ಛೇದನತಾ ಪಣ್ಣಕ್ಕ್. ಇಂದೆ ಶಿಕ್ಷೇಯಾ ವಾಂಗೀಪೋಡರ ಅಧಿಕಾರು ಇಂದೆ ಪ್ರಪಂಚತುಳ್ಳೆ ಆರಕ್ಕೂ ಇಲ್ಲ.’

‘ಉಢೇವರಕ್ಕೂ?’

‘ಉಢೇವರೂ ವಾಂಗೀ ಪೋಡಲ್ಲಾಂ. ತಂದೆ ಅಸ್ತಿತ್ವತಯೇ ಇಲ್ಲಾ ಅ್ರಣ್ಣರ ಸೈತಾನನಕ್ಕ್ ಆಶ್ರಯೂ ಕುಡತವನಾ ಶಿಕ್ಷಿಯಾದೇ ಉಡರದಿಲ್ಲಾಂ.’

ಇತ್ತಂದೆ ಕುಟ್ಟೆ ಇಂದೆ ವಿಷಯಮಾ ಚರ್ಚಿಚ್ಚ ಪ್ರಯೋಜನಮಿಲ್ಲಾಂಟ್ ಎನಕೂ ಅ್ರಣ್ಣಿಯಕ್ಕ್ ಶುರುವಾಚಿ. ಅದ್ ಸ್ವಲ್ಪೂಪೋ ಸೊತ್ತಮಾ ಇಂದ್. ಕೋಪತಣ್ಣು ಭೊಪ್ಪೋರಿಂದ ಅತ್ತಂದೆ ಮೊಖು, ಮೂಕತ್ತೇ ತುದಿ ಕ್ರಮೇಣಮಾ ಮೂಲವರ್ಣತಕ್ಕ್ ಇಳಿಯಾಂಡಿಕ್ಕುಂ. ಅದ್ ಕೋಟದ್ : ‘ಕೊನೇದಾ ಚೊಲ್ಲೀಉಡು. ಎಂಗಡೆ ಧರ್ಮತಕ್ಕ್ ವರಡಾ?’

‘ಇಲ್ಲ. ಉಢೇವರಾ ನಂಬರ ಅಥವಾ ತಿರಸ್ಕರಿಯರ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಎನಕ್ ಓಣು.’

‘ಶಿರಚ್ಛೇದನಮಹರಪೊ ಅಂದೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯತಾ ಕಟ್ಟಿಕಿಂಡ್ ಓ ಪಣ್ಣಡಾ?’

‘ಉಢೇವರಕ್ಕಣ್ಣಮೂ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಘೇರೀತೇದ್.’

‘ಉಢೇವರಣ್ಣು ಸ್ವತಂತ್ರನಹಣಮಾ? ಅಪ್ಪಡಿಯಾನಾಕ ನೀ ಸೈತಾನ್’

‘ಅ್ರಂಡ್. ನಾನೇ ಉಢೇವರ್. ನಾನೇ ಪರಾತ್ಪರ ವಸ್ತು ಅಂಥರ ತತ್ತ್ವಮೂ ಎಂಗಳುಳ್ಳೆ ರಾಂದ್’.

‘ನೀನೇ ಉಢೇವರಾ? ಧರ್ಮಾವಹೇಳನು. ಉಂದೆ ಒರೊರು ವಾರ್ಥೇಕ್ ಒರೊರುಕಾ ಶಿರಚ್ಛೇದನತಾ ಪಣ್ಣಣು. ಇಪ್ಪದೇ ತೆರಿವಿಚ್ಚುಣಿ,’ ಅ್ರಂಟ್ ಕಿರಿಚೀತ್.

ಯೋಚಿಪಿ ಅ್ರಂಟ್ ಚೊಲ್ಲಿ ಅದ್ ಎನ್ನಾ ತಿರಂಬೀ ಕುಚ್ಚುಳ್ಳಕ್ಕ್ ಉಟ್ಟುಡತ್. ಅ್ರಂದೆ ಶಿಕ್ಷೇಯೂ ಪಣ್ಣೀತಿಲ್ಲ. ದೇವಸ್ಥಾನತಾ ಒಡಿಚಾಲೂ ಸರಿ, ದಂಗೇ ಓಂದ್ರಂಗೊ ಅ್ರಂಟ್ ಪ್ರಜೆಹೀಳಾ ಪ್ರಚೋದಿಚ್ಚ ತಪ್ಪ್ ಸ್ಥಿರಮಾಯಿಟ್ ಶಿರಿಚ್ಛೇದನು ಖಚಿತಮಾ ಇಕ್ಕಚ್ಚೆ ಇನ್ನ್ ಒರೇ ವಿವರಂಗಳಾ ಪರಪಡಿಯರದತ್ತಕ್ಕ್ ಅ್ರಂಟ್ ಅದ್ ಸೊತ್ತಮಾಯಿರಾಂದ್ ಅ್ರಂಟ್ ನಾ ಭಾವಿಚ್ಚೆ. ಇತ್ಥಾ ಘೋರಮಾನ ಅಪರಾಧಮಾಯಿಟೂ ಎನಕ್ ಯೋಚಿಪಿ ಅ್ರಣ್ಣರ ಇನ್ನೊರು ಅವಕಾಶತಾ

1 ಅತ್ತಕ್ಕ್ ಇಂದಕ್ಕಿಂದ ಹುಡಿಯೇ

ಕುಡತರಾಂದ್. ಇಂದೆ ಅವಕಾಶು ನಾಳೇವರೀಕಿಕ್ಕಲಾಂ. ಎನಕೇ ಆಶ್ಚರ್ಯಮಹರತ್ಥಾ ಒರಂಶು ಎನ್ನುಳ್ಳೆ ಪರಂದಿಕ್ಕರದ್ ಪ್ರಜ್ಞೇಕ್ ವಂದ್ ಇನ್ನತ್ಥನ ಆಶ್ಚರ್ಯಮಾಚಿ. ಅಧ್ಯಾತ್ಮತ್ತೇ ತತ್ತ್ವಂಗಡೆ ವಿಷಯಮಾ ಎನಕ್ ಖಂಡೂ ಇದೇ ಸತ್ಯು ಖಣ್ಣಿರ ಖಚಿತಮಾನ ಶ್ರದ್ಧಾ ಇಂದಿಲ್ಲ. ಸ್ಥೂಲಮಾ ಎಲ್ಲಾತಯೂ ಅಧ್ಯಯನೂ ಪಣ್ಣಿ ಎಲ್ಲಾತತ್ತೇ ಪರವಿರೋಧತ್ತೇ ವಾದಂಗಳಾ ಕೋಟಿಂದತಣ್ಣು ಖದೂ ಪರಮಸತ್ಯು ಖಂಟ್ ನಂಬೀಂದಿಲ್ಲೆ. ಆನಾಕ ಇಪ್ಪೊ ಪ್ರಾಣತಾ ಒಳಿತಿಕ್ಯಕ್ಕಾಯಿಟ್[1] ಎಂದೆ ಅಧ್ಯಯನು ಪಿನ್ನ ಬುದ್ಧಿಭಾವಂಗಡೆ ಸಂಸ್ಕಾರತಕ್ಕ್ ವಿರುದ್ಧಮಾಯಿಟ್ ಇನ್ನೊರು ಮತತಾ ಸ್ವೀಕರಿಯಕ್ಕ್ ಮನಸ್ಸ್ ಒಡಂಬಡಾಂಡಿಕ್ಕಲ್ಲ. ಸ್ವೀಕರಿಯರ ನಾಟಕತಾ ಪಣ್ಣಿ ಪ್ರಾಣತಾ ಒಳಿತಿಕಿಂಡ್ ಅತ್ತೇಮೇಲೆ ಒರುನಾ ತಪ್ಪಿಚ್ಚಿಕಿಂಡ್ ಪೂರ್ವಾಭಿಮುಖಮಾ ನಡಂದ್ ಪುನಃ ಎಂದೆ ಸಂಸ್ಕಾರತಕ್ಕ್ ಯುಕ್ತಮಾನಹುಡಿ ಪಳಿಯರ ಅವಕಾಶಮಿಂದಾಲೂ ಅತ್ತಾ ತಿರಸ್ಕರಿಚ್ಚಿ ಎಂದೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯತಾ ಒಳಿತಿಕ್ಯಾಂಡರಾಣಿ. ಖಂಡಾಕ ಇಂದೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ದೇಹತಾ ಮೀರೀಂದ್. ಪ್ರಾಣತಾ ಮೀರೀಂದ್. ಎನ್ನುಳ್ಳೊರು ಇಂದೆ ಅತೀತಮಾನ ವಸ್ತು ರಾಂದ್ ಖಣ್ಣಿರ ಶ್ರದ್ಧಾ ಇತ್ಥನ ನಾ ಎನ್ನುಳ್ಳೆ ಇತ್ಥನ ಘಟ್ಟಿಯಾ ಇಂದ? ಖಂಟ್ ಎನಕೇ ಆಶ್ಚರ್ಯಮಹಾಂಡರಾಂದ್. ಶಿರಚ್ಛೇದನು ಕೂಡ ಅಸಹನೀಯಮಾನ ಯಾತನೇತೇ ವಿಷಯಮಂಡ್. ಒರು ಕ್ಷಣು ಅಥವಾ ಒರು ನಿಮಿಷು, ದಬ್ಬಳತಣ್ಣು ಚುಚ್ಚಿಚ್ಚಿಕಂಡ, ಕಾಂಜ ಕಂಬೀಣ್ಣು ಚುಡವಿಚ್ಚಿಕಂಡ, ಯಾತನೇಕಣ್ಣಮೂ ಕಮ್ಮಿಯಾನ ಯಾತನ. ಪ್ರಾಣೂ ಪೊಹಂದ್ ಖಣ್ಣಿರ ಭಯತಾ ಜಯಿಚ್ಚುಟಾಕ ಕ್ಷಣಾರ್ಧತುಳ್ಳೆ ಮುಡಿಂಜಿಪೊಹರ ಯಾತನ ಮಾತ್ರು. ಭಯೂ ಪಡರದತ್ತಕ್ಕ್? ಖಣ್ಣಿರ ನೆಮ್ಮದಿ ಕಾಣಿಚ್ಚಿದ್.

ಎಂದೆ ಮೂಲತ್ತೇ ಸಮಸ್ಯಾ ತೀರ್ಮಾನಮಾಚಿ. ಆನಾಕ ಚಂದ್ರಿಕೆ ಖಪ್ಪಡಿ ರಾಂದೋ, ಖಂಗೆರಾಂದೋ, ಖಣ್ಣಿರ ಆತಂಕು ಕಾಣಿಚ್ಚಿಕಿಂಡದ್. ಇಂದೆ ಪ್ರಾಣು ಪೋನಾಕ ಪೊಹಡ್ ಖಣ್ಣಿರ ತೀರ್ಮಾನು ಅತ್ಥನ ಸರಳಮಾಂದಂಡ್ ಖಣ್ಣಿಯಕ್ಕ್ ಪರಪಟ್ಟದ್. ಅದೂ ಎನ್ನಾಪೋಲೇ ತೀರ್ಮಾನಿಚ್ಚಿಂದಾಕ ವಿನಾ, ಅಥವಾ ಇಪ್ಪೋ ಅಪ್ಪದೆ ಚತ್ತಪೋಯಿಂದಾಕ ವಿನಾ, ಎಂದೆ ತೀರ್ಮಾನು ಸುಲಭಮಾನದಂಡ್ ಖಂಟ್ ಕಾಣಿಚ್ಚಿದ್. ಅದ್ ಧ್ಯಾನಾಸಕ್ತಾ. ಪ್ರಾಣತ್ಯಾಗತಾ ಪಣ್ಣರತಕ್ಕ್ ಸಿದ್ಧಮಾ? ಇಂದ್ರಿಯ ಸುಖತಾ ತ್ಯಜಿಚ್ಚಿದ್. ದೇಹತಾ ವಿಸರ್ಜಿಯಕ್ಕ್ ಸಮ್ಮತಿಯಂದಾ? ಇತ್ತಾ ತೆರಿಯರ ಸಂದರ್ಭೂ ಒದಗೀಂದಿಲ್ಲ. ಉಥೇವರೇ ಅತ್ತಕ್ಕ್ ಖಂದೆ ಹಿಂಸೇಯೂ ಅಹಾದೇ ಇರಹಡ್, ಅತ್ತಂದೆ ಇಂದ್ರಿಯಂಗಡೆಮೇಲೆ ಅತ್ಯಾಚಾರೂ ಅಹಾದೇ ಇರಹಡ್, ಖಂಟ್ ಪ್ರಾರ್ಥಿಚ್ಚೆ. ಉಥೇವರಾ ಪ್ರಾರ್ಥಿಯರ ಅಭ್ಯಾಸು ಎನಕ್ ಖಂಡೂ ಇಂದಿಲ್ಲ ಖಣ್ಣಿರ ಜ್ಞಾಪಕೂ ವಂದ್ ಇತ್ಥಾ ಪ್ರಾರ್ಥನೇಯಾ ಪಣ್ಣಾಂಡಿಕ್ಕರದ್ ಇದೇ ಪ್ರಥಮು ಖಣ್ಣಿರ ಪ್ರಜ್ಞಾ ವಂದ್. ಮನಸ್ಸ್ ನಂಬಡೆ ಸಂಕಟತ್ತೇ ಕೂಹ್‌ಕ್ಕ್ ಸ್ಪಂದಿಯರ ಒರು ಶಕ್ತಿ ರಾಂದ್ ಖಣ್ಣಿರ ಶ್ರದ್ಧೇಯಾ ಅವಲಂಬಿಚ್ಚಿರಾಂದ್, ಖಣ್ಣಿರ ಅರ್ಥಮಾಚಿ. ಇದ್ ತರ್ಕವಿತರ್ಕಂಗಡೆ ಸನ್ನಿವೇಶಮಂಡ್. ಎಂದೆ ಚಂದ್ರಿಕೇಂದೆ ಪಳಪ್, ಚಾವತ್ತೇ ಪ್ರಶ್ನ. ಆಂತಣ್ಣು ಉಥೇವರಾ ನಂಬಾದೆ, ಅತ್ತತ್ತೇ ಅಸ್ತಿತ್ವತುಳ್ಳೆ ಶ್ರದ್ಧೇ ವಯ್ಯಾದೇ ಓರೇ ವಳೀ ಖದುಂಡು? ಖಂಟ್ ಮನಸ್ಸ್ ಕೋಟಕಕ್ಕ್ ಮುದಲಿಟ್ಟದ್.

ತಂಡತ್ತೇ ಓರೇತೇಫಿಡೆ ಚಿಂತಾ ಕಾಡಕ್ಕ್ ಶುರುವಾಚಿ. ಅಪಾಯತ್ತೇ ಸನ್ನಿವೇಶೊಂಟ್ ಜಯಸಿಂಹು ವೃದ್ಧಾಳಾನ ವಾಸುದೇವಶರ್ಮಾಳಯೂ ಆನಂದದತ್ತಾಳಯೂ ಎಂಗಡೆಕುಟ್ಟೆ ಉಟ್ಟುಟಿಂದಿಲ್ಲ. ತೀರಾ ಅತ್ಯಗತ್ಯಮಾನ ಒಟ್ಟು ಇರಿಹಿದ್ ಜನತಾ ಮಾತ್ರು ಉಟ್ಟುಟಿಂದ. ನಿರ್ವಾಹಕನಾನ ಚಂದ್ರಸೇನು ನಿಜಮಾಲೂ ಚತುರು. ಒಳಿಂಜವಾಳ್ಳೆಲ್ಲಾ ಒರೇ ಠಿಕಾಣೀಲೆ ರಾಡ. ಅಪಾಯತಾ ನಿರೀಕ್ಷಿಚ್ಚಿ ಅದೋದಾನೂ ಮುನ್ನೆಚ್ಚರಿಕೇತೇ ಕಾರ್ಯೂ ಪಣ್ಣೀ ಇಕ್ಕಲಾಮಾ? ಖಣ್ಣಿರ ಕಲ್ಪನಾ ಪರಂದದ್. ಅಥವಾ ಎಂದೆ ಮೇಲೂ ಎಂದೆ ಸ್ನೇಹಿತಾಳಾನ ಚಂದ್ರಿಕೆ ಪಿನ್ನ ದಾಸಿಯಾನ ಚಾರುಮತೀಂದೆ ಮೇಲೂ ಮಾತ್ರಮೇ ಭಟಾ ಧಾಳೀ ಪಣ್ಣೀತಹೀನಯ? ಖಣ್ಣಿರ ಪ್ರಶ್ನೆಯೂ ಪರಂದದ್.

ರಾತ್ರಿ ಸಾಂ ಪರಪತ್ತೇ ಚೂಟಾ ಕುಡತಹೀನ. ಸಾಪಡಕ್ಕ್ ನೀರ್. ಚೊಳ್ಳೆಹೀಳಾ ಪೋಹಿಯರ ಓಪೂ ಪುಪ್ಯ. ಕೈಕಾಲಹೀಳಕ್ಕ್ ಸರಪಣಿಯಿಂದಾಲೂ ಪಿಂತೀಕಡೇತೇ ಚಾವಟೀ ಏಟಹೀಡೆ ಬಾಸುಂಡಾ ಅಡ ಮೊಳಕ್ಕೈ ಮೇಲತ್ತೇ ವರೇತೇ ಊತೂ ಇಂದಾಲೂ ತುಂಕಿಂಡ್ ವಿಶ್ರಮಿಚ್ಚಿಕರ ತಂದೇದೇ ವಿನ್ಯಾಸತಾ ಶರೀರೂ ಕಂಡಹಂಡದ್.

1 ಒಳತಿಕಿಯಕ್ಕಾಯಿಟ್

ತುಂಕಿಂಡ ತತ್‌ಕ್ಷಣು ಒರಕೂ ಪತ್ತೀತ್. ಮಧ್ಯರಾತ್ರೀಲೆ ಎಚ್ಚರಮಾನಪೋ ಒರೂ ಎಂದೇದೇ ಆಯಿಂದಾಕ ಮತಪರಿವರ್ತನೇಕ್ ಒಪ್ಪಾದೇ ಜೀವತಾ ಕುಡಕರದ್ ಸಾಧು. ಚಂದ್ರಿಕೇಂದೆ ಜೀವತಾ ಒಳತಕ್ಕ್ ಅಗತ್ತ್ಯಾ ಉಳಂದಾಕ ಇಂದೆ ಪ್ರಾಣತಾ ಒಳಿತಿಕಿಂಡಿಕ್ಕರದ್ ಎಂದೆ ಕರ್ತವ್ಯಮಂಡಾ? ಅ್ಣ್ಣರ ಆಲೋಚನಾ ಕಾಣಿಚ್ಚಿಕಿಂಡದ್. ಎಂದೆ ಶಿರಚ್ಛೇದನೂ ಆಚ್ ಅ್ಂಟ್ ತೆರಿಂಜಾಕ ಚಂದ್ರಿಕೇ ಮೇಲೆ ಒದ್ ಪರಿಣಾಮಮಹಲಾಂ? ಅ್ಣ್ಣರ ಚಿಂತಾ ಕಾಡಕ್ಕ್ ಶುರುವಾಚಿ. ಅತ್ತಕ್ಕಾಯಿಟಾನಾಲೂ ನಾ ಒಪ್ಪಿ ಪ್ರಾಣತಾ ಒಳಿತಿಕಿಂಡ್ ಕಾವಣು ಅ್ಣ್ಣಿಚ್ಚಿದ್. ಸ್ವಲ್ಪೊ ಪೋದೇಕ್ ಅದ್ ತೀರ್ಮಾನಮೂ ಆಚಿ. ಕಷ್ಟೊಪಟ್ಟ್ ಮಗ್ಗುಲಾ ಹೊರಳಿಕಿಂಡ್ ಕಾಲೂ ಕಳಿಂಜೆ. ವಡಿಚಾಮತ ಪೋದೇಕ್ ಇನ್ನೊರುಕಾ ಮದಡಾಚಿ. ಸ್ವಲ್ಪೊ ಪೋದೇಕ್ ಅ್ಂಗೋ ಕೋಳೀ ಕೂಹೀನ ಸದ್ದಾಯಿಟ್ ಎಚ್ಚರಮಾಚಿ. ಭಾವತುಳ್ಳೆ ದುಃಖು ಹೆಂಬಿಕಿಂಡಿಂದ್. ಚಂದ್ರಿಕೇಂದೆ ಚಿಂತಾ, ಎಂದೆ ಬುದ್ಧಿಭಾವಂಗಡೆ ಸಂಸ್ಕಾರತಾ ಮೆರಿಚಿವಚ್ಚಿ ಅನ್ಯಮತತ್ತೇ ಅಡೀಲೆ ಪ್ರಾಣೂ ಒಳಿತಿಕ್ಕರ ವಳವ್, ಯಾತನ. ಪುರುಷು ಪೊಂಢಾಟೀಂದೆ ಪ್ರೇಮು ಪ್ರಕೃತೀತೇ ಮಾಯಾ ಅ್ಂಡಾ? ಅ್ಂದೆ ಚಂದ್ರಿಕೆ? ಅ್ಂದೆ ನಾಗಭಟ್ಟು? ಅ್ಣ್ಣರ ಜಿಜ್ಞಾಸಾ ಪ್ರಾರಂಭಮಾಚಿ.

ವಡಿಚಾಲಾ ಎನಕೇ ಅರ್ಥಮಹಾದ ಒರು ವ್ಯತ್ಯಾಸೂ ಪಣ್ಣೀತಹೀನ. ಅದವರೀಕೂ ವಚ್ಚಿಂದ ಚೊಳ್ಳೀತೇ ಕುಚ್ಚುಳ್ಳಣ್ಣು ಎನ್ನಾ ಇನ್ನೊರು ಘೆರೀ ಕುಚ್ಚುಳ್ಳಕ್ಕ್ ಉಟ್ಟುಟಹೀನ. ಸ್ನಾನೂ ಪಣ್ಣಿಚ್ಚಿ ಉಡಿತಿಕ್ಯಕ್ಕೊಂಡು[1] ಪೋತಿಕ್ಯಕ್ಕೊಂಡು[2] ಪುದ ಧೋತ್ರಂಗಳಾ ಕುಡತಹೀನ. ಖಾತ್ ವಳಕ್ ವರರ ಕಿಟಕೀ ಇಕ್ಕರ, ಚೂರು ನೆಲತಯೆಲ್ಲಾ ಕಳವೀ ಶುಭ್ರಮಾಯಿಂದ ಘೆರೀ ಕುಚ್ಚುಳ್ಳು. ಮಧ್ಯೇ ಒರು ಮಂದ್ಲಂಗ್ಯ. ಎಂದೆ ಪೆಟ್ಟಹೀಳಕ್ಕ್ ಉಡತ್ತೇ ಅ್ಣ್ಣೇ ವಳಿಚಿ ಅತ್ತಂದೆ ಮೇಲೆ ಚೊಳ್ಳಾ ಈಯ್ಯಿ ಉಕ್ಕಾಕಾದಹುಡಿ ಓಪೂ ಅ್ಣ್ಣೇ ವಳಿಚಿಹೀನ. ಅಡಕಾಲಕ್ಕೊರೇ ಒರು ಸರಪಣಿ. ಅತ್ತಾ ಅ್ಳತಕಂಡ್ ಕುಚ್ಚುಳ್ಳೆಲ್ಲಾ ತಿರಂಬಾಡರ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ. ವಲಕಾಲೂ ರಂಡ್ ಕೈಹೀಳೂ ಸ್ವತಂತ್ರ. ವಡಿಚಾಲ ಹೊಟ್ಟೇಕ್ ಒರು ಬೋಶೀ ಹೆಪ್ಪಾ ಗಂಜೀಯೂ ಕುಡತಹೀನ. ಇಂದೆ ವ್ಯತ್ಯಾಸತ್ತೇ ಅರ್ಥೊ ಎನಕಾಚಿಲ್ಲ. ಭಟಾ ಅ್ತ್ತಕ್ಕೊ ಉತ್ತರತಾ ಕುಡಕಲ್ಲಹೀನ. 'ಆಜ್ಞೇಮೇಲೆ,' ಅ್ಂಟ್ ಮಾತ್ರು ಒರುಕಾ ಚೊಲ್ಲೀತಹೀನ. ತನೀಖೇ ಪಣ್ಣೀನ ಅದೋದಾನೂ ಎಂದೆಮೇಲೆ ಇನ್ನತ್ಥನ ಕನಿಕರತಾ ತಳಿಂಜದ? ನಾನೇ ಉಥೇವರ್ ಅಂಡಿಂತಕ್ಕ್ ಧರ್ಮಾವಹೇಳನು ಅ್ಂಟ್ ಕಿರಚೀಉಟೂ ಕನಿಕರತಾ ಅಮಕೀವಯ್ಯಕ್ಕಾಚಿಲ್ಲಿಯಾ? ಅತ್ತಯೇ ಕೋಳಣು. ನೇತ್ ಅದ್ ಪಶ್ನಿಯಾಂಡಿಂದ್. ನಾ ಉತ್ತರಿಯಾಂಡಿಂದೆ. ಇಂಡ್ ಉಪಾಯಮಾ ಸಂಭಾಷಣೇತೇ ದಿಕ್ಕಾ ಬದಲಿಚ್ಚಿ ಪರ್ಯಾಯಮಾ ಅತ್ತಣ್ಣು ವಿಷಯತಾ ಗ್ರಹಿಪಿಯಣಿ ಅ್ಂಟ್ ನಿರ್ಧರಿಚ್ಚೆ.

ಆನಾಕ ಅತ್ಥೀಮೇಲದ್ ಎನ್ನಾ ಅಳಿವಿಪಿಚ್ಚಿಲ್ಲ. ಎನ್ನಾ ವಚ್ಚಿಂದ ಕುಚ್ಚುಳ್ಳಕ್ಕೊ ವಂದಿಲ್ಲ. ಎನಕ್ ಅತ್ತಂದೆ ದರ್ಶನಮೂ ಆಚಿಲ್ಲ. ಮೂಡುನಾಳಾನಾಲೂ ಇಲ್ಲ. ಆರ್ ನಾಳಾನಾಲೂ ಇಲ್ಲ. ಒಂಬಿದ್ ದಿನಮಾನಾಲೂ ಇಲ್ಲ. ಅಂಗಂಗಾನೂ ಅತ್ತಂದೆ ಧ್ವನಿ ಕೋಳರದಾ ಅ್ಂಟ್ ಆಲಿಯಾಂಡಿಂದೆ. ಪ್ರಾಣತಯೇ ತ್ಯಜಿಪಿಯಣಿ ಅ್ಣ್ಣರ ವಾರ್ಥೇಯ ಎನ್ನುಳ್ಳೆ ಪ್ರಚೋದಿಚ್ಚ ಅತ್ತಂದೆ ವಾರ್ಥೆಹೀಡೆ ಧ್ವನೀಯ ನಾ ಮರವರದಪ್ಪಡಿ? ಅತ್ತಂದೆ ಧ್ವನಿ ಅಂಗಂಗೂ ಇಂದಿಲ್ಲ. ಎನಕ್ ವಡಿಚಾಲೇತೇ ಗಂಜಿ ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ರಾತ್ರಿಹೀಡೆ ಚೂಟಾ ಕ್ರಮಮಾ ಕುಡಾಂಡಿಂದಹೀನ. ಸ್ನಾನತಕ್ಕ್ ಅಳಿಚಿಕಿಂಡ್‌ಪೊಹಾಂಡಿಂದಹೀನ. ಪೆಟ್ಟಕ್ಕೌಷಧೀ ಪೋಡಾಂಡಿಂದಹೀನ. ಬಟ್ಟೇಯಾ ತೋಚಿಕುಡಾಂಡಿಂದಹೀನ. ಕುಚ್ಚುಳ್ಳತ್ತೇ ಕಸತಾ ಪೆರಕಾಂಡಿಂದಹೀನ. ಆರೂ ಅ್ಂದೆ ವಾರ್ಥೇಯೂ ಚೊಲ್ಲಾಂಡಿಂದಿಲ್ಲಹೀನ. ಚೂಟಾ ಕೊಳಂದಕುಡಾಂಡಿಂದತಾ ಒರುನಾ ಕೋಟೆ : 'ಎನ್ನಾ ತನಿಖೇ ಪಣ್ಣೀನ ಅಂದೆ ಘೆರೀವಾ ಅ್ಂಗೆ, ಕಾಣಿಯಾಂಡಿಕ್ಕಲ್ಲಾಳೆ?'

'ಇನ್ನೂ ತನಿಖೆಯಹಣಮೋದ್ ಉನಕ್?' ಎನ್ನಾ ಮೂರ್ಖೊ ಅ್ಣ್ಣರಹುಡಿ ಅದ್ ಕೆಕ್ಕರಿಚಿ ಪಾರ್ತದ್.

'ಅ್ಂಡ್, ಸೊತ್ತಮಾ ಕೋಟೆ.'

'ವಾಯಾ ಮುಚ್ಚಿಕಿಂಡಿರ್. ಅದೃಷ್ಟೂ ಅಳಹಾ ಇಕ್ಕಂದ್,' ಅ್ಂಟ್ ಅದ್ ಚೂಟತ್ತೇ ಸಾವೇಯ ಎಂದೆ ಮುಂತೀಲೆ ವಚ್ಚಿ ಕುಚ್ಚುಳ್ಳತ್ತೇ ವಾಶಿಲಾ ಅ್ಳತ್ ಪರಂಬಣ್ಣು ಚಂಗಲಿಗೇ ಪೋಟಕಂಡದ್.

---

1 ಉಡತಿಕಿಯಕ್ಕ್ ಒಂಡು 2 ಪೋತಕಿಯಕ್ಕ್ ಒಂಡು

ಅಂಡಾಕ ಎಂದೆ ಅದೃಷ್ಟು ಅಳಹಾರಾಂದ? ಶಿರಚ್ಛೇದೂ ಪಣ್ಣಲ್ಲಹೀನಯ? ಇಂದೆ ಕುಚ್ಚುಳ್ಳಕ್ಕ್ ಸ್ಥಳಾಂತರಿಚ್ಚ ಮೇಲೆ ಶಿರಚ್ಛೇದನೂ ಪಣ್ಣಲ್ಲಹೀನ ಅಣ್ಣರ ವಿಶ್ವಾಸು ಅದಪ್ಪಡಿಯೋ ಪರಂದ್, ದಿನ ದಿನತಕ್ಕ್ ಘಟ್ಟಿಯಹಾಂಡಿಂದ್. ಚಂದ್ರಿಕೆ ಅಂಗೆ ರಾಂದೋ ಅಪ್ಪಡಿ ರಾಂದೋ ಅಣ್ಣರ ಚಿಂತಾ ಕಾಡುಂ[1]. ಅಂಕಡೇಲೆ ಎಂಗಡೆ ಸೈನಿಕಾ ಓ ಪಣ್ಣೀತಹೀನ? ಅಣ್ಣರ ಕುತೂಹಲು. ಅಫಿಯಾ ಇಂದೆ ನಗರತಕ್ಕ್ ಲಗ್ಗೇ ಪೋಟಿಕ್ಕಲ್ಲಹೀನ. ನುಗ್ಗೀ ವಶೂಪಡಿತಿಕಿಂಡ್‌ಕ್ಕಲ್ಲಹೀನ. ಇಲ್ಲಂದಾಕ ವೀತೀಕಾಳಗತ್ತೇ ಸದ್ದ್ ಕೋಳಾಂಡಿಂದ್. ಎನ್ನಾ ಇತ್ಥನ ಪ್ರಶಾಂತಮಾನ ಕಾರಾಗೃಹತುಳ್ಳೆ ವಕ್ಯಕ್ಕ್ ಸಾಧ್ಯಮಹಾಂಡಿಂದಿಲ್ಲ. ಮುಕ್ತಿಯಹಾಂಡಿಂದ್. ಅಥವಾ ಪರಾಭವಮಹರ ಕ್ಷಣತುಳ್ಳೆ ಎನ್ನಾ ಕೊಂದ್ ಓಡೀಪೋಹಾಂಡಿಂದಹೀನ. ಇಫಿಳೇ ಮುಂತೀಕ್ ನುಗ್ಗೀ ಪೋಯಿಟ್ ನಂಬಡೇಫಿಳಾ ಸೋಲಿಚ್ಚಿ ಓಡಿಚ್ಚಿಹೀನಯಾ? ಮನಸ್ಸಕ್ಕ್ ಖಿನ್ನಮಾಚಿ. ಸತ್ಯಮಾನ ವಿಷಯತಾ ಎನಕ್ ಚೊಲ್ಲರಿಫಿಯಾ ಆರೂ ಇಲ್ಲ. ಒರುನಾ ಚೂಟಾ ಕೊಳಂದ ಅದೇ ಭಟನಾ ಕೋಟೆ : 'ಶತ್ರುಹೀಡೆ ಸೈನ್ಯ ವಂದಿಂದೆ, ಯುದ್ಧಮಾಚಾ? ಓಡೀಪೋಚಿಹೀನಯ?'

ಅದ್ ದುರುಗುಟ್ಟೀ ಪಾತದ್. 'ವಾಯಾ ಮುಚ್ಚಿಕಿಂಡಿರ್ ಅಂಟ್ ಉಂದೆ ನಲ್ಲತಕ್ಕ್ ಅಂಡೇನೂ ಚೊಲ್ಲೀನೆ. ಇಂದೆ ವಾರ್ಥೇಯಾ ಓರೇ ಆರಯೂ ಕೋಳರಾ,' ಅಂಟ್ ಚೊಲ್ಲೀ ಪರಪಟ್ಟಪೋಚು.

ಇದೂ ಎಂದೆ ಹಿತೈಷೀಯೇ ಅಂಟ್ ಅರ್ಥೂಪಣ್ಣಿಹಿಂಡೆ. ಇತ್ಥನ ದಿನಮಾನಾಲೂ ಎನ್ನಾ ಶಿಕ್ಷಿಯಾದೇ, ತಲೇ ಕತ್ತರಿಯಾದೇ, ಮುಂತೀತೇ ತನಿಖೇಯೂ ಪಣ್ಣಾದೇ, ಬಂಧೀಕ್ ಕುಡರ ಹಿಂಸೇ ಪಣ್ಣಾದೇ ವಚ್ಚಿಕ್ಕರ ಕಾರಣು ಓದ್ ಅಂಟ್ ಯೋಚಿಯಕ್ಕಿ ಪರಪಟ್ಟೆ. ಓದೊಂಡೂ ತೋಚೀತಿಲ್ಲ.

ಒರುನಾ ವಡಿಚಾಲಾ ಸ್ನಾನಮೂ ಗಂಜೀಯೂ ಆಯಿಂದ್. ರಂಡ್ ಭಟಂಗಾ ಕುಚ್ಚುಳ್ಳಕ್ಕ್ ವಂದಹೀನ. ಒಂಡು, 'ನಂಗಾ ಚೊಲ್ಲೀನಹುಡಿ ಕೋಳು. ಉಂದೆ ಮೇಲತ್ತೇ ಅಂದೆ ಆಪಾದನೇಯೂ ಸಾಬೀತಹಾವತಣ್ಣು ಉಟ್ಟುಣೂ ಅಂಟ್ ತೀರ್ಮಾನೂ ಆಯಿರಾಂದ್. ನವಾಬಾ ದಯಾಳುಹಾ. ಮೂಲಸ್ಥಾನತ್ತೇ ಗಡೀಂದುಳ್ಳೆ ಉಡಣು. ಅಂಗಣ್ಣೂ ಉಂಗಡೆ ದೇಶತಕ್ಕ್ ಪರಪಟ್ಟಪೊ.' ಅಂಡದ್.

ಎನಕ್ ವಿಶ್ವಾಸಮೇ ವಂದಿಲ್ಲ. ಅಫಿಯಾ ಸರಸರಾಂಟ್ ಎಂದೆ ಅಡಕಾಲುಳ್ಳಿಂದ ಸರಪಣೀಯಾ ಔತಹೀನ. ಕುದುರೇ ಮೇಲೆ ಉಕ್ಕಾಕಕ್ಕ್ ಸೂಕ್ತಮಾನ ವೀರಗಾಸ, ಮೇಲೆ ಕಂಚುಕು, ತಲೇಕ್ ಶಿರಸ್ತ್ರಾಣತಾ ತೊಡಿವಿಚ್ಚಿಹೀನ. ಎಂದೆ ಮುಕ್ತಿ ಆಯಿರಾಂದ್. ಗಡೀತೇ ಅಕ್ಕಡೇಕ್ ತಲಪಿಯನ್ನ. ಚಂದ್ರಿಕೇಂದೆ ಗತಿ ಓದಾಚಿ? ಕೋಳಣು ಅಣ್ಣಿಚ್ಚಿದ್. ಆನಾಕ ಇಫಿಯಾ ಒರೂ ಭಟಂಗ. ತೆರಿಂಜಿರಲ್ಲ. ತೆರಿಂಜಿಂದಾಲೂ ವಾರ್ಥೊಲ್ಲಲ್ಲಹೀನ, ಅಂಡಹಂಡ್ ಸೊಸ್ತಮಾನೆ. ಪರಂಬಕ್ಕ್ ಅಳಿಚಿಕಿಂಡ್ ವಂದ್ ಒರು ಕುದುರೇಯಾ ಪತ್ತಿಚ್ಚಿಹೀನ. ಅಫಿಯಾ ರಂಡೂ ಒಂಡೊಂಡಾ ಪತ್ತೀತಹೀನ. ಮಧ್ಯೆ ನಾ ಚಾವಟೀತೇ ಬಾಸುಂಡಾ ಇಳಿಂಜ್ ಪುದ ಚರ್ಮು ಪರವಾಂಡಿಂದಿಂತಣ್ಣು ಕುದುರೇ ಮೇಲೆ ಉಕ್ಕಾಕಂಡಭಾಗೂ ಯರಿಯಾಂಡಿಂದಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಪೂ ಸ್ವಲ್ಪೂ ಯಾತನಾ ಆನಾಲೂ ಸ್ವತಂತ್ರನಹರ ಉದ್ವೇಗತುಳ್ಳೆ ಕಾಣಿಚ್ಚಿಲ್ಲ.

ಕೋಟೇತೇ ವಾಶಿಲುಳ್ಳೆ ಅಫಿಯಾ ಸನ್ನೇ ಪಣ್ಣೀಂತಣ್ಣು ಕಾವಲತ್ತೇಫಿಯಾ ಎಂದೆ ವಿಷಯಮಾ ವಿಚಾರಿಚ್ಚಿಲ್ಲಹೀನ. ಒರೇ ಸಮನಾ ಮೂಡು ಪ್ರಹರು ಸವಾರೀ ಪಣ್ಣೀನ ಮೇಲೆ ಮುಖ್ಯಮಾರ್ಗತಣ್ಣು ಅಡತಕ್ಕ್ ತಿರಂಬಿ ಗಿಡೂ ಪೊದೆಹೀಳುಳ್ಳೆ ನಡತೀತಹೀನ. ಸ್ವಲ್ಪಮೂ ಜನವಸತಿ ಇಲ್ಲಾದ ಅಂದೆ ಪ್ರದೇಶತುಳ್ಳೆ ಒರು ಗುಡಿಸಿಲ್. ಅತ್ತತ್ತೇ ಮುಚ್ಚೀನ ವಾಶಿಲತ್ತೇ ಪರಂಬೆ ರಂಡ್ ಕುದುರೆಹೀಡೆ ಕುಟ್ಟೆ ರಂಡ್ ಭಟಂಗ. ಎಂದೆ ಜೊತೇಲಿಂದ ಭಟಾಳಾ ಅಫಿಯಾ ಗುರತಿಚ್ಚಿಹೀನ. ಇಫಿಯಾ ಎನ್ನಾ 'ಕೀಳಕ್ಕಿಳಿ' ಅಂಡಹೀನ. ಇಳಿಂಜೆ. ಒಂಡಂದೆ ಕುದುರೇಕ್ ಕಟ್ಟೀಂದ ಒರು ಚೀಲತಾ ಔತಹೀನ. ಒರು ಭಳತ್ತ ಪಂಚ, ಭಳತ್ತ ಕಂಚುಕು. ತಲೇಕ್ ಚುತ್ತಿಕ್ಯರ ಒರು ಚೌಕು. 'ಇಫಿಳಾ ಉಡಿತಿಕ್ಕೊ' ಅಂಡಹೀನ. ಉಡಿತಿಕಿಂಡೆ. ಸವಾರೀಕ್ ಅಂಟ್ ಎನಕ್ ಉಡಿತೀಂದ ಬಟ್ಟೆಹೀಳಾ ಚುತ್ತಿ

1 ಕಾಡಾಂಡಿಂದ್

ಚೀಲತಕ್ಕ್ ಪೋಟಕಂಡ್, 'ನಂಗಾ ಪೋನಮೇಲೆ ಇಂದೆ ಗುಡಿಸಿಲತ್ತೇ ವಾಶಿಲಾ ತರಂದ್ ಪಾರ್. ಮೂಲಸ್ಥಾನತ ಕಡೇಕ್ ಮಾತ್ರು ಹೆಜ್ಜೇ ವಯ್ಯಕ್ಕಹದ್.' ಅ್ಹಂಟ್ ಚೊಲ್ಲೀ ಕುದುರೆಹೀಳಾ ಪತ್ತೀತಹೀನ. ಅಂಗಿಂದ ರಂಡೂ ಪತ್ತೀತಹೀನ. ಒರು ನಿಮಿಷತುಳ್ಳೆ ನಾಲೂ, ಎನ್ನ ಚುಮಂದಹಂಡ್ ವಂದಿಂದ ಕುದುರೇಯಾ ಜೊತೇಲೆ ಓಡಿಚ್ಚಿಕಂಡ್ ಪರಪಟ್ಟಪೋಚಹೀನ. ಖುರಪುಟಮೂ ಕೋಳಾವದಾಚಿ.

ಗುಡಿಸಿಲುಳ್ಳೆ ಚಂದ್ರಿಕೆ ರಾಂದ್ ಅ್ಹಂಟ್ ಎಂದೆ ಮನಸ್ಸಕ್ಕಣ್ಣಿಚ್ಚಿದ್. ಪೋಯಿಟ್ ವಾಶಿಲಾ ತರಂದೆ. ಅದೇ ಅ್ಹಂಡೋ ಆಮಾವೋ? ಮುಡೀಣ್ಣೂ ಅಡೀವರೀಕೂ ಒರು ಧಪ್ಪಮಾನ ಪರದೇಲೆ ಮುಚ್ಚೀಂದ ಒರು ಪೊಂಢಾಟೀ ನಿಂಡಹಂಡಿಂದ್. ಪಾದರಕ್ಷೇ ಬಿಗಿಂಜಿಂತಣ್ಣು ಪಾದಂಗಳೂ ಕಾಣಾಂಡಿಂದಿಲ್ಲಹೀನ. ಆನಾಲೂ ಇದ್ ಚಂದ್ರಿಕೇಯೇ ಅ್ಹಣ್ಣರ ಎಂದೆ ಅಂತರ್ಬೋಧ ದುರ್ಬಲಮಾಚಿಲ್ಲ. ಬಡೇಕ್ ಪೋಯಿಟ್ ತೋಳುಹೀಳಾ ಪುಡಿಚಿಕರತ್ಥನ ಶಕ್ತಮಾ ಇಂದ್. ಆನಾಲೂ ಎಚ್ಚರೂ ವಹಿಚ್ಚಿ 'ಆರದ್'? ಅ್ಹಂಡೆ. ಎಂದೆ ಧ್ವನೀಯಾ ಕೋಟತಕ್ಷಣು ಅದ್ ತಂದೆ ಫರದೇಯಾ ಅ್ಹರಹಪಣ್ಣೀತ್. ಅತ್ಥೀಮೇಲೆ ವಾಂಗೀಪೋಟದ್. ಒರು ಸಾಧಾರಣಮಾನ ಚೀರ. ತೋಳಾ ಮುಚ್ಚರತ್ಥಾ ಕುಫಾಯು. ಒರು ಆಭರಣಮೂ ಇಲ್ಲ. ಕೈಯುಳ್ಳೆ ಒರು ಬಟ್ಟೀತೇ ಗಂಟ್. ಕಳಾಹೀನಮಾನ ಖರತ್ತ ಮೊಖು. ನಾ ಅತ್ತಾ ಆಲಿಂಗಿಚ್ಚೆ. ಅದ್ ಬಿಕ್ಕಿ ಬಿಕ್ಕೀ ಅ್ಹಳಕ್ಕ್ ಪರಪಟ್ಟದ್.

'ಉನ್ನಾ ಅ್ಹಪ್ಪೊ ಇಂತೀಕ್ ಅಳಚಿ ಕೊಳಂದಹೀನ?'

'ಒರು ಪ್ರಹರು ಮುದಲು. ನಂಬಾ ಇಂಗೆ ಇಕ್ಕಕ್ಕಹದ್. ಬೇಗೂ ಪೂರ್ವಾಭಿಮುಖಮಾ ಪೋಯುಣು. ನಾ ಎಲ್ಲಾತಿಯೂ ಯೋಚಿಚ್ಚಿರಾಣಿ. ನಂಬಾ ರಂಡಪೇರೂ ಪಾಟಾಚೊಲ್ಲಿಹಿಂಡ್ ಭಿಕ್ಷೇ ಬೇಡಿಕಿಂಡ್ ವಳೀ ಸಮಪಿಚ್ಚಿ ಮಥುರೇಕ್ ಪೊಹವ್ಮೊ. ಮೊಖತಕ್ಕ್ ಥಳಿಶ್ಯಾ ಮಶೀ ಉಜ್ಜಿಕಿಂಡರಾಣಿ. ನೀ ಅ್ಹಪ್ಪಡಿಯೂ ಆಯುಷ್ಕರ್ಮೂ ಪಣ್ಣಿಚ್ಚಿಕಾದೇ ಗಡ್ಡೂ ಮೀಶೆಹೀಡೆ ಅರೆಸಂನ್ಯಾಸೀಪೋಲೆ ಕಾಣಡ. ಕ್ಷೇಮು. ಸಾಯಂಕಾಲತಪೋದೇಕ್ ಅ್ಹದಾನೂ ಊರಾ ಶೇರಣು. ವಳೀಲೆ ವಾರ್ಥೊಲ್ಲದೂಂ. ನಡಿ,' ಅ್ಹಂಡದ್.

ಪತ್ತ್ ಹೆಜ್ಜೇ ನಡವರತುಳ್ಳೆ ಅತ್ತಂದೆ ದೃಷ್ಟಿ ಎಂದೆ ಅಡಮೊಳಕ್ಕೆ ಮೇಲೆ ಉಳಂದದ್. 'ಓದದ್ ಪೆಟ್ಟ್?' ಅ್ಹಂಡದ್.

'ಸೊಸ್ತಮಾ, ಒರು ಪುಣ್ಣು ಓಂದದ್. ಒಡಿಂಜಿ ಚೀಂಜಿ ಇಪ್ಪಡಿ ಆಯಿರಾಂದ್. ಇಪ್ಪೊ ಗುಣಮಾಯಿರಾಂದ್, ನಡವ್' ಅ್ಹಂಡೆ.

'ಸ್ವಲ್ಪ ನಿಲ್ಲ್,' ಅ್ಹಂಟ್ ಎಂದೆ ಕೈಯಾ ಪುಡಿಚಿ ಪಾರ್ತ್ ಚೊಲ್ಲೀತ್,

'ವರೇ ಪೋಟರಾನ್ನ. ಸತ್ಯತಾ ಒಪ್ಪಿಕ್ಯೊ. ಅ್ಹಂಡೇನು ಪೋಟಿಂದ್?'

'ಬಂಧಿಚ್ಚ ರಾತ್ರೀತೇ ರಂಡಾ ನಾ.'

ಎಂದೆ ಕೈಯಾ ಪುಡಿಚಿ ಪೆಟ್ಟಾಯಿಂದ ಜಾಗತ ಮೇಲೆ ಮೃದುವಾ ವಿರಲಾ ಆಡಿಚ್ಚಿದ್. ಅತ್ತಂದೆ ಕಣ್ಣುಳ್ಳೆ ನೀರ್ ಹೆಂಬಿಕಿಂಡಿದ್. 'ಓದೋದ್ ಹಿಂಸ, ಅ್ಹಂಡಂಡೇನೂ ಪಣ್ಣೀಥೀನಾ ಚೊಲ್ಲು.'

'ಚಂದ್ರಾ, ನೀ ಓದೂ ಕಮ್ಮೀ ಹಿಂಸೇ ಅನುಭವಿಚ್ಚಿಕ್ಕಲ್ಲ. ಎಂದೇದೋದೂ ಅ್ಹಂಡ್. ಉನಕೋದಾಚಿ ಚೊಲ್ಲು. ಚಾರುಮತೀಂದೆ ಶುದ್ಧಿ ಓದಾನೂ ತೆರಿಂಜರಾಂದಾ?'

'ಅದ್ ಚತ್ತ್‌ಪೋಚೂ ಅ್ಹಂಡಹೀನ. ಭಟಾ ಅತ್ಯಾಚಾರೂ ಪಣ್ಣೀ ಚಾವಿಚ್ಚಿರಾನ್ನ ಅ್ಹಂಟ್ ಎಂದೆ ಊಹ. ಇದ್ ತೆರಿಂಜಿಪೊ ಎಂದೆ ತಾಯಾಡೆಮೇಲೆ ಅತ್ಯಾಚಾರೂ ಆನಹುಡಿ ಆಯಿಟ್ ಅಂದೆ ದುಃಖತಣ್ಣು ಪರಂಬಕ್ಕ್ ವರಕ್ಕ್ ಆಚಿಲ್ಲ.'

'ಅ್ಹಪ್ಪಡಿ ತೆರಿಂಜಿದ್?'

'ಕೃಷ್ಣಾ, ಎನಕೋದಾಚಿ, ನಾ ಅ್ಹತ್ತಾ ಪಣ್ಣೀನೆ ಅ್ಹಣ್ಣರ ಪೂರ್ವಾಪರೂ ತೆರಿಯಾದೇ ಚೂರು ಚೂರ ಚೊಲ್ಲೀನಾಕ ಉನಕ್ ತೆರಿಯಲ್ಲ. ಉನಕ್ ಅ್ಹಂಡಂಡೇನು ಓದೋದಾಚಿ ಮುದಲು ಚೊಲ್ಲು.'

ಅತ್ಥನೇಂದುಳ್ಳೆ ನಂಗ ಮುಖ್ಯಮಾರ್ಗತಕ್ಕ್ ವಂದಿಂದು. ಪೂರ್ವಾಭಿಮುಖಮಾ ನಡವಕ್ಕ್ ಪರಪಟ್ಟುಂ. ಚಂದ್ರಭಾಗಾ ಪಿನ್ನ ಶತದ್ರು ನದಿಹೀಡೆ ಮಧ್ಯತ್ತೇ ಪ್ರದೇಶು ಫಲವತ್ತಾಯಿಂದ್. ಅಂಗಂಗೆ ಗೋಧೀ ವಳ ಸುವರ್ಣತ್ತೇ ವರ್ಣತಣ್ಣು ಬಳಕಾಂಡಿಂದ್. ಒಳಿಂಜಹುಡಿ ಓಪು ತೇಗು ಮಾಮರಂಗ. ನಾ ಎಂದೆ ಕಥೇ ಚೊಲ್ಲೀನೆ. ‘ರಂಡಾನಾ ಮಾತ್ರು ಹಿಂಸೇ ಪಣ್ಣೀಥೀನ. ಅತ್ಥೀಮೇಲೆ ಶುಚಿಯಾನ ಕುಚ್ಚುಳ್ಳೆ ವಚ್ಚಿ ಒರೇ ಸರಪಣಿ ಪೋಟಿಂದಹೀನ ಅ್ರಂಟ್ ಚೊಲ್ಲೀನ ಅ್ರಂಡಾ?’ ಅದ್ ಉಡಿವಿಚ್ಚಿ ಕೋಟದ್. ಅತ್ಥೀಮೇಲೆ ಚೊಲ್ಲೀತ್ : ‘ಕೃಷ್ಣಾ, ಚೊಲ್ಲರತಕ್ಕ್ ವಳವಹಂದ್. ಆನಾಕ ಉಂದೆ ಕೈಯುಳ್ಳಲ್ಲಾದೇ ಓರೇ ಆಡೆ ಕೈಯುಳ್ಳೆ ಚೊಲ್ಲಿಕ್ಯೋವಾ? ಹೆಡೆಮುರಿ ಕಟ್ಟಿ ಕುದುರೇ ಮೇಲೆ ಪೋಟ್ ಮುದಲು ಉನ್ನಾ ವಂಕಿಂಡಿ ಪೋಥೀನಿಯೆ. ಅತ್ಥೀಮೇಲೆ ಎನ್ನಯೂ ಚಾರುಮತೀಯೂ ಅಪ್ಪಡಿಯೇ ಕಟ್ಟಿ ಓರೋರೇ ಕುದುರೆಹೀಡೆಮೇಲೆ ವಂಕಿಂಡಿಪೋಚಿಹೀನ. ಉನ್ನಾಪೋಲೇ ಎನ್ನಯೂ ಒರು ಚೊಳ್ಳೇ ಕುಚ್ಚುಳ್ಳೆ ಕೂಟೀಪೋಟಹೀನ. ಒರುನಾ ಪೂರ್ತಿ. ಪಿತ್ತಾನಾ ಉನ್ನಾ ಕೋಟಹುಡಿಯೇ ಎನ್ನಯೂ ಪ್ರಶ್ನಿಚ್ಚಿಹೀನ. ಚಾವಟಿ, ಕಂಬಿ, ಅಗ್ಗಿಷ್ಟಿಕ್ಯ, ಊಶಿ ದಬ್ಬಳಂಗಳಾ ಮುಂತೀಲೆ ವಚ್ಚಿಂದಹೀನ. ಪ್ರಯೋಗಿಚ್ಚಿಲ್ಲಹೀನ. ನಾನೂ ನಂಗಾ ಶುದ್ಧ ನಾಟಕತ್ತೇವಾ, ಅ್ರಂದೆ ರಾಜಕೀಯಮಾನ ಪ್ರೇರಣೆಯೂ ಇಲ್ಲಾದವಾ ಅ್ರಂಟೇ ಸಾಧಿಚ್ಚೆ. ಪಿತ್ತಾ ನಾ ಎನ್ನಾ ಘರದೇ ಉಳ್ಳೆ ಮುಚ್ಚಿ ವಂಡೀಲೆ ಉಕ್ಕಾಕಚ್ಚಿ ಅಳಚಿಕಿಂಡ್ ಪೋಚಿಹೀನ. ಅ್ರಂತೀಕ್ ತೆರಿಂಜಿದಾ? ಮೂಲಸ್ಥಾನತ್ತೇ ನವಾಬಂದೆ ವಿಶೇಷಮಾನ ನಿವಾಸತಕ್ಕ್. ಅದ್ ಅಂಗಣ್ಣಮೇ ರಾಜ್ಯಾಡಳಿತೂ ಪಣ್ಣರದ್. ಅ್ರತ್ಥನಿಯೋ ರಾತ್ರಿಹೀಳಾ ಕಳಿಯರದ್. ಮುಂತೀತೇತಾ ಚೊಲ್ಲರತಕ್ಕ್ ವಳವಹಂದ್,’ ಅ್ರಂಟ್ ತಲೇ ತಗ್ಗಿಚ್ಚಿ ನಡವಕ್ಕ್ ಪರಪಟ್ಟದ್.

ನಾ ಅತ್ತಂದೆ ಕಡೇಕ್ ತಿರಂಬೀ ಪಾತೆ. ಅತ್ತಂದೆ ಮೊಖೂ ಪುಳಿಂಜಿ ಪನಿಯಾಂಡಿಂದ್. ಒರು ನಿಮಿಷತುಳ್ಳೆ ಎನಕೆಲ್ಲಾಮೂ ತೋಚೀತ್. ಅತ್ತಂದೆ ಬಡೇಕ್ ಹೆಜ್ಜೇಯ ಹೊಂದಿಚ್ಚಿ ಕೈಯಾಪುಡಿಚಿ ಕೋಟೆ : ‘ಚಂದ್ರಾ, ಬ್ರಹ್ಮಚರ್ಯತುಳ್ಳೆ ಉನಕ್ ಅ್ರತ್ಥನ ನಿಷ್ಠಾ ರಾಂದ್ ಅ್ರಂಡಾಕ ನಾ ಹತಾಶನಾ ಕೋಪಿಚ್ಚಿಕಿಂಡಾಲೂ ಅತ್ತಣ್ಣು ಕದಲೀತಿಲ್ಲ. ಎನ್ನಾ ಒಳಿಪಿಯಕ್ಕ್ ಅತ್ತಾ ತ್ಯಾಗೂ ಪಣ್ಣೀನಾ ಅ್ರಂಡಾ?’

ಎಂದೆ ಮೊಖತಾ ಪಾರ್ತ ಅತ್ತಂದೆ ಕಣ್ಣಹಾ ಭಾವತಣ್ಣು ಪ್ರಕಾಶಿಚ್ಚಿಹೀನ. ‘ಉನಕಣ್ಣು ಅ್ರಂದೆ ನಿಷ್ಠೆಯೂ ಫೆರಿಶ್ಯಂಡ್ ಅ್ರಣ್ಣರದ್ ಅಂದೆ ಸನ್ನಿವೇಶತುಳ್ಳೆ ಅರ್ಥಮಾಚಿ. ತಡೂಪಣ್ಣೀಂದಾಕ ಉಂದೆ ಶಿರಚ್ಛೇದನತಾ ಪಣ್ಣೀ ಉಡಾಂಡಿಂದಹೀನ.’ ಅ್ರಣ್ಣರಪ್ಪೊ ಅತ್ತಂದೆ ಕಣ್ಣಹಾ ಹೆಂಬಿಕಿಂಡಹೀನ. ಎನ್ನಾ ಆಲಿಂಗಿಚ್ಚಿ ಬಿಕ್ಕೀತ್. ಎಂದೆ ಕಣ್ಣ್‌ಹೀಳೂ ಹೆಂಬಿಕಿಂಡಹೀನ. ಅತ್ತಂದೆ ತಲೇಮೇಲೆ ಪನಿಹಾ ತೊಟ್ಟೀಥೀನ.

ಪುನಃ ನಡವರಪ್ಪೊ ಅದೇ ಅ್ರಂಡದ್ : ಅಂದೆ ಜನಂಗಳುಳ್ಳೆ ನಾಟಕು ಸಂಗೀತು ನೃತ್ಯು ಇಲ್ಲ. ಪೊಂಢಾಟಿಹ ರಂಗತಮೇಲೆ ವಂದ್ ನಟಿಯರದಂತೂ ಇಲ್ಲಿಯೇ ಇಲ್ಲ. ರಸಿಕಮನಸ್ಸತ್ತೇ ಅರಬ್ ಅಧಿಕಾರಿಹಾ ಸೈನ್ಯಾಧಿಕಾರಿಹಾ ವೇಷೂ ಮರತಿಕಿಂಡ್ ವಂದ್ ನಂಬಡೆ ನಾಟಕತಾ ಪಾರಾಂಡಿಂದಹೀನಯಾಂಗೋ. ನವಾಬನೂ ವಂದ್ ಪಾರ್ತ್ ಹುಚ್ಚನಾಯಿಂದಾಂಗೊ. ಪೊಂಢಾಟಿ ಇಪ್ಪಡಿ ಪಾಟ್ ಕುಣಿತಂಗಡೆ ಸಹಿತು ನಟಿಯರದ್ ಅತ್ತಂದೆ ಕಲ್ಪನೇಕೇ ಮೀರೀಂದಾಂಗೊ. ಅ್ರಪ್ಪಡಿಯೂ ಅಧಿಕಾರು ರಾಂದ್, ಎನ್ನಾ ಲಪಟಾಯಿಚ್ಚುಣೂ ಅ್ರಣ್ಣರ ಆಶೇಯೂ ಪರಂದಿಂದಾಂಗೊ. ನಾ ಒಪ್ಪಿಹಿಂಡಮೇಲೆ ಪ್ರೀತೀ ಕಾಟಿಕಿಂಡ್ ಅದೇ ಚೊಲ್ಲೀತ್. ಆನಾಕ ಅದ್ ಪ್ರಜೆಹೀಳಕ್ಕೆಲ್ಲಾ ತೆರಿಂಜಿ ವಿರೋಧಮಹಂದಂಟ್ ಅಪ್ಪಡಿ ಪಣ್ಣೀತಿಲ್ಲಿಯಾಂಗೊ. ಅದ್ ನಾಟಕತಾ ಪಾರಾಂಡಿಂದ್. ಸಂಸ್ಕೃತತುಳ್ಳಿಂದಿಂತಣ್ಣು ಸಂಭಾಷಣಾ ಪಿನ್ನ ಗೀತೆಹೀಡೆ ಅರ್ಥೂ ತೆರಿಯಾಂಡಿಂದಿಲ್ಲ. ಅದ್ ಎನ್ನಾ ಪಾರಕ್ಕಂಟೇ[1] ಅ್ರಂಜಿ ನಾ ವಂದಿಂದಾಂಗೋ. ನಂಬಳಾ ಶೆರೇ ಪುಡಿಚ ವರದಿ ತಲಪೀನ ತತ್‌ಕ್ಷಣು ಇಂದೆ ಸಂದರ್ಭತಾ ಉಪಯೋಗಿಚ್ಚಿಕಂಡ್ ಎನ್ನಾ ಸಂಗ್ರಹಿಯಣು ಅ್ರಣ್ಣರ ಯೋಜನಾ ತೋಚೀಉಡತಾಂಗೊ. ಕೋಟೇತೇ ಪರಂಬೆ ಶತ್ರುಸೈನ್ಯು ಠಿಕಾಣೀ ಪೋಟರಾಂದ್. ಯುದ್ಧೂ ಆನಾಕ ತಂದೆ ಆಡಳಿತಮೂ ನಿಲ್ಲಲ್ಲ, ತಂದೆ ಪ್ರಾಣಮೂ ಒಳಿಯಲ್ಲ ಅ್ರಣ್ಣರತ್ಥಾ ಸನ್ನಿವೇಶತುಳ್ಳೂ ತಂದೆ ಇಂದೆ

1 ಪಾರಕ್ಕ್ ಅ್ರಂಟೇ

ಆಶೇಯ ತೀರಿಚ್ಚಿಕರ ಯೋಜನಾ ತೋಚೇತ್ ಹ್ಞಂಟ್ ತಂದೆ ಪ್ರೀತೀತೇ ಆಳತಾ ತೋಡಿಕ್ಯಕ್ಕ್ ಕುಡಿಚ ಅಮಲುಳ್ಳೆ ಚೊಲ್ಲೀತ್.'

'ಚಂದ್ರಾ,' ನಾ ಮಧ್ಯೇ ಕೋಟೆ. 'ನಂಬಡೆ ಸೈನ್ಯು ಅತ್ಥೀಮೇಲೆ ಓಪಣ್ಣೀತ್[1]? ನಾ ಕಾರಾಗೃಹತುಳ್ಳೀ ಆಲಿಯಾಂಡಿಂದೆ. ಯುದ್ಧತ್ತೇ ಕುರುಪೂ ಕೋಟಿಲ್ಲ.'

'ಉಂಗಡೆ ಸೈನ್ಯು ಮುಂತೀಕ್ ವಂದಾಕ ನಂಗಾ ಸೂರ್ಯದೇವಾಲಯತಾ ಒಡಿಚಿಪೋಡಣು ಹ್ಞಣ್ಣರ ಎಚ್ಚರಿಕೇಯ ಸೇನಾಮುಖ್ಯಾಳಕ್ಕೊ ಉಟ್ಟುಟಿಂದಹೀನ. ದೇವಾಲಯನಾಶತ್ತೇ ಪಾಪತಕ್ಕ್ ನಂಬಾ ಉಳ್ಳಹಲಾಮೋ ಕೂಡಾದೋ ಹ್ಞಣ್ಣರ ಜಿಜ್ಞಾಸ ಅವನುಳ್ಳೆ ಶುರುವಾಚಿ. ಶತ್ರೂಂದೆ ತಂತ್ರು ಇಪ್ಪಡಿ ರಾಂದ್ ಹ್ಞಣ್ಣರ ಶುದ್ಧಿ ನಂಬಡೆ ಸೈನಿಕಾಳಕ್ಕೊ ಹಬ್ಬೀತಾಂಗೋ. ಇಘಿಯಾ ಹಬ್ಬಿಚ್ಚಿಹೀನ. ಅಯ್ಯೋ, ದೇವಸ್ಥಾನತಾ ನಾಶೂಪಡತರದ! ನಂಬಳಕ್ಕ್ ಒರು ನಗರು ಶೇರಂದಾಕೋದ್, ಸಮಸ್ತಲೋಕತಕ್ಕೊ ವಳಕಾ ಕುಡರ ಸೂರ್ಯಭಗವಾನಂದೆ ಮಂದಿರತ್ತೇ ನಾಶತಕ್ಕ್ ನಂಬಾ ಕಾರಣಮಹಕ್ಕಹದ್ ಹ್ಞಣ್ಣರ ಅಳುಕ್ ಸೈನಿಕಾಳುಳ್ಳೂ ವ್ಯಾಪಿಚ್ಚಿದಾಂಗೊ. ನಾಳೇಕ್ ಸಾಯಂಕಾಲತುಳ್ಳೆ ನಿಂಗಾ ಪಿಂತೀಕ್ ಪೊಹಾದೇ ಇಂದಾಕ ನಂಗಾ ಮಂದಿರತಾ ಒಡಿಚೇತೀರಣು ಹ್ಞಂಟ್ ಇಘಿಯಾ ಘೋಷಣೇ ಉಟ್ಟುಟಹೀನ. ಪ್ರತೀಹಾರಾಡೆ ಸೈನ್ಯತ್ತೇ ಮುಖ್ಯಮಾನ ಭಾಗು ವಾಯವ್ಯದೇಶತಕ್ಕ್ ಪೋಯಿರಾಂದ್ ಹ್ಞಂಟ್ ಕೋಟ್ ರಾಷ್ಟ್ರಕೂಟಾಡೆ ಸೈನ್ಯಂಗಾ ಪ್ರತೀಹಾರಾಡೆ ರಾಜ್ಯತ್ತೇ ದಕ್ಷಿಣತ್ತೇ ಗಡೀ ಪ್ರದೇಶಂಗಳಾ ಆಕ್ರಮಿಯಕ್ಕಿ ಪ್ರಾರಂಭಿಚ್ಚಿರಾನ್ನ ಹ್ಞಣ್ಣರ ಶುದ್ಧೀಯೂ ಅಂದೆಪೋದೇಕ್ ವಂದ್. ಆಂತಣ್ಣು ನಂಬಡೆ ಸೈನ್ಯೂ ಪಿಂತೀಕಿ ಪೋಚು. ಇತ್ಥನೇಂದುಳ್ಳೆ ಊರಾ ಶೇರೀ ರಾಂದ್.

ಇತ್ತಾ ಕೋಟ್ ಎಂದೆ ಮನಸ್ಸುಳ್ಳೆ ತಿರಸ್ಕಾರು ಪರಂದದ್, ಮೂಲಸ್ಥಾನ ನಗರತ್ತೇ ನಾಗರಿಕಾಳಾನ ಭಕ್ತಾಡೆ ವಿಷಯಮಾ. ನಂಬಡೆ ಸೈನಿಕಾಡೆ ವಿಷಯಮಾ. ರಾಷ್ಟ್ರಕೂಟಾಡೆ ವಿಷಯಮಾ. ಸೈನ್ಯತೋಡೆ ಜಯಸಿಂಹು ವಂದಿಂದಾನಾ? ಇಂದೆ ಶುದ್ಧಿ ಸೈನಿಕಾಳಕ್ಕ್ ತಲುಪಾದಹುಡಿ ಎಚ್ಚರತಾ ವಹಿಚ್ಚಿಲ್ಲಾನಾ? ಓರೇ ಸೈನ್ಯಮುಖ್ಯಾಳಕ್ಕ್ ಅವುಂ ತಿಳಿವಳಿಕೇ ಚೊಲ್ಲೀತಿಲ್ಲಾನಾ? ಶತ್ರುಹೀಡೇದ್ ಒರೂ ಬೆದರಿಕ್ಯ, ಅಘಿಯಾ ಮಂದಿರತಾ ಭಗ್ನೂ ಪಣ್ಣರ ಮುದಲು ನಂಬಾ ಲಗ್ಗೀ ಪೋಟ್ ವಶೂಪಡಿತಿಕ್ಯದೂಂ[2]. ಅಕಸ್ಮಾತ್ತಾ ಒಡಿಚಾಕ ಪುನಃ ಕಟ್ಟಿಯಮ್ಮೊ ಹ್ಞಣ್ಣರ ತಿಳಿವಳಿಕೆ ಕುಡತಿಲ್ಲಾನಾ? ಇತ್ಥಾ ಅನಿರೀಕ್ಷಿತಮಾನ ಸಂದರ್ಭತುಳ್ಳೆ ಜಯಸಿಂಹಂದೆ ಬುದ್ಧಿಯೂ ಮಂಕಾಚಾ? ಹ್ಞಣ್ಣರ ಹ್ಞತ್ಥನಿಯೋ ಪ್ರಶ್ನೆಹ ಎಂದೆ ಮನಸ್ಸುಳ್ಳೋಂದಹೀನ. ಚಂದ್ರಿಕೇಯಾ ಕೋಟೆ. ಅತ್ತಕ್ಕೂ ವಿವರಂಗಾ ತೆರಿಂಜಿಕ್ಕಲ್ಲ. ಮದ್ಯತ್ತೇ ಅಮಲುಳ್ಳೆ ನವಾಬನೇ ಆಡೀನ ವಾರ್ಥೆಹೀಳಣ್ಣು ಅದ್ ಇತ್ಥನ ಅಂಶಂಗಳಾ ತೆರಿಂಜಿಂದ್. ಉಂಗಡೆ ತಂಡತ್ತೇ ಒಳಿಂಜಿಘೀಳಯೆಲ್ಲಾ ಹ್ಞಂಗೆ ಮುಚ್ಚೀವಚ್ಚಿರಾಡಿಹ್ಯೊ? ಹ್ಞಂಟ್ ನವಾಬು ತನ್ನಯೇ ಕೋಟದ್ ಹ್ಞಂಟ್ ಚಂದ್ರಿಕೇ ಚೊಲ್ಲೀತ್. ಎಂಗಡೆ ರಂಡ್ ಜನತ್ತೇ ಮನಸ್ಸಕ್ಕೂ ನೆಮ್ಮದಿಯಾಚಿ. ಚಂದ್ರಸೇನು ಅಘಾಳ್ಳಹೀಳಾ ಸ್ಥಳಾಂತರಿಚ್ಚಿ ರಾಣ. ಸ್ಥಳೀಕಾಳಾನ ನಂಬಡೇವಾಡೆ ಹಾಂಗಳುಳ್ಳೆ ಪಂಚೀ ಶೇರಿಚ್ಚುಟಿಕ್ಕಲಾಂ ಹ್ಞಂಟ್ ಊಹಿಚ್ಚು. ಅವುಂ ನಂಬಳಕ್ಕೋಕ್ ಎಚ್ಚರಿಕೇ ಕುಡತಿಲ್ಲಾಂ? ಧೂರತ್ತೇ ಪ್ರತ್ಯೇಕಮಾನ ಹಾತುಳ್ಳಿಂದ ಎಂಗಳಾ ಸಂಪರ್ಕಿಯಕ್ಕ್ ಅಂದೆ ಭಯಗ್ರಸ್ತಮಾನ ಸನ್ನಿವೇಶತುಳ್ಳೆ ಸಾಧ್ಯಮಾಚಿಲ್ಲಿಯೊ? ನಂಗಳೂ ಎಚ್ಚರೂ ವಹಿಯಣು ಅಂಡಿಹಿಂಡಾನೋ! ಸಂಧ್ಯಾಕಾಲಮಹಾಂಡಿಂತಣ್ಣು ನಂಗಾ ಬೇಗು ಬೇಗೂ ನಡವಕ್ಕ್ ಪರಪಟ್ಟು. ಇಪ್ಪಡಿಯೇ ನಡಂದಾಕ ಸೂರ್ಯಾಸ್ತು ಅಹರತುಳ್ಳೆ ಭದ್ರ ಹ್ಞಣ್ಣರ ಒರು ಊರು ಶಿಕ್ಕಂದ್ ಹ್ಞಂಟ್ ಒರು ರೈತು ಚೊಲ್ಲೀಂದ್.

ಸೂರ್ಯದೇವಂದೆ ಪೂಜೇಕಿ ಮೂಲಸ್ಥಾನತಕ್ಕ್ ಪೋಯಿಟ್ ತಿರಂಬೀ ವರಾಂಡಿಕ್ಕರ ಯಾತ್ರಿಕಾ ಹ್ಞಂಟ್ ಚೊಲ್ಲಿ ಅಂದೂರುಳ್ಳೆ ತಳಗೀನು. 'ದೇವಸ್ಥಾನತಾ ಒಡಿಚಕ್ಕಲ್ಲಹೀನಯ? ಇನ್ನೂ ರಾಂದಾ?' ಗ್ರಾಮಸ್ಥಾ ಕೋಟಹೀನ.

'ರಾಂದ್,' ವಾಸ್ತವಮಾನ ವಿಷಯು ತೆರಿಂಜಿಲ್ಲಂದಾಲೂ ನಂಗ ಪೊಯ್ಯಾಚೊಲ್ಲರವ ಹ್ಞಂಡ್ ಹ್ಞಂಟ್ ಕಾಟಿಕ್ಯಕ್ಕ್ ನಾ ಚೊಲ್ಲೀನೆ.

---

1 ಓದ್ ಪಣ್ಣೀತ್ 2 ವಶೂಪಡಿತಿಕ್ಯದಮ್ಮೊ

‘ಅಂದೆ ಊರಾ ವಶೂಪಡಿತಿಕ್ಯಕ್ಕ್ ಪ್ರತೀಹಾರಾಡೆ ಸೈನ್ಯು ಪೋಯಿಂದ್. ಉಳ್ಳಕ್ಕ್ ನುಗ್ಗೀನಾಕ ದೇವಸ್ಥಾನತಾ ಒಡಿಚಿಪೋಡಣು ಅ್ಅಂಟ್ ಅಫಿಯಾ ಭಯೂಪಡತೀಂತಣ್ಣು ಪಾಪಭೀರುಹೀಳಾಯಿಟ್ ಸೈನ್ಯು ಇದೇ ವಳೀಲೆ ತಿರಂಬೀ ಪೋಚು. ಅತ್ಥೀಮೇಲೆ ಓದಾಚಿ ಅ್ಅಂಟ್ ತೆರಿಯಾವತಕ್ಕ್ ಕೋಟು,’ ಅ್ಅಂಟ್ ಅಫಿಯಾ ವಿವರಿಚ್ಚಿಹೀನ. ಅಫಿಯಾ ಕುಡತ ಚೂಟಾ ಚೂಡಿ ಗ್ರಾಮರಕ್ಷಕು ಚೊಲ್ಲೀನಹುಡಿ ಗ್ರಾಮಾಡಳಿತತ್ತೇ ಕಟ್ಟಡತ್ತೇ ಜಗಲೀಮೇಲೆ ತುಂಕಿಂಡಿಂದ್ ಉಷಃಕಾಲತಕ್ಕೇ ಓಂದ್ ಪ್ರಯಾಣತಾ ಮುಂತೀವರಿವಿಚ್ಚು.

ರಂಡ್ ಪ್ರಹರು ನಡಂದ್ ಒರು ಮರತ ಕೂಳೆ ಉಕ್ಕಾಕಂಡ್ ವಿಶ್ರಮಿಚ್ಚಿಕಾಂಡಿಕ್ಕಚ್ಚೆ ಚಂದ್ರಿಕೆ ಕೋಟದ್ : ‘ವರೇ ಪೋಡಿಚ್ಚಿಕರಪ್ಪೊ, ದಬ್ಬಳತುಳ್ಳೆ ಚುಚ್ಚಿಚ್ಚಿಕರಪ್ಪೊ ಯಾತನೇಯ ಅ್ಅಪ್ಪಡಿ ಸಹಿಚ್ಚ?’.

‘ನಾನೂ ಸ್ವಲ್ಪೂಕಾಲು ಧ್ಯಾನೂ ಪಣ್ಣೀಂದೇನೆ. ನಾ ಇಂದ್ರಿಯಂಗಳಣ್ಣು ಭಿನ್ನು. ಅಫಿಡೆ ಯಾತನ ಎಂದೇದಂಡ್ ಅ್ಅಣ್ಣರ ಭಾವನೇ ಕೊಳಂದಹಂಡೆ. ಅಂದೆ ಭಾವು ಪರಾಭವಮಹಾದ ಶಕ್ತೀಯ ಕುಡತದ್.’

ಅದ್ ಎಂದೆ ಕೈಯಿತ್ತೇ ವರೇಯ ಮೃದುವಾ ಸವರೀತ್. ಅತ್ತುಂದೆ ಕಣ್ಣಿಹೀಳುಳ್ಳೆ ನೀರ್ ಹೆಪ್ಪಿಹಿಂಡದ್. ‘ಕೃಷ್ಣ, ಉನಕಾಯಿಂತಕ್ಕಣ್ಣು ನಾ ಅನುಭವಿಚ್ಚಿಂದ್ ಆಯಿರತತ್ಥನ ಹೆಚ್ಚಾನ ನೋವು. ನಾ ಇಂದೆ ಇಂದ್ರಿಯಮಂಡ್, ಇತ್ತತ್ತೇ ವೇದನಾ ಎಂದೇದಂಡ್ ಅ್ಅಂಟ್ ಮನಸ್ಸಾ ಅ್ಅತ್ಥನಿಯೇ ಘಟ್ಟೀಪಣ್ಣಿಕಿಂಡಿಂದಾಲೂ ಮಾಂಸತ್ತೇ ಬಿಲತಾ ಮೂತೀಲೆ ಕುಕ್ಕರ ನಾಯಾಪೋಲೆ ಅದ್ ಪದೇ ಪದೇ ಎನ್ನಾ ಕುಕ್ಕಾಂಡಿಕ್ಕರಹೊ ಅದತ್ಥಾ ಆಘಾತಮಹಾಂಡಿಂದ್ ತೆರಿಂಜಿರಾಂದ? ಆಘಾತು, ಇಂದ್ರಿಯಂಗಳಣ್ಣು ನಾ ಪೂರ್ತಿ ಉಡಿವಿಚ್ಚಿಕಂಡಿಕ್ಕಲ್ಲೆ ಅ್ಅಣ್ಣರ ಕುರುಪು, ಉಡಿವಿಚ್ಚಿಕಣು ಅ್ಅಂಟ್ ಎನಕ್ ನಾ ಚೊಲ್ಲಿಕ್ಯಾಂಡಿಂದೆ. ಧ್ಯಾನತುಳ್ಳೆ ಪ್ರತ್ಯಾಹಾರು ಪಣ್ಣಿ ಸಂಪೂರ್ಣಮಾ ಉಳ್ಳಕ್ಕ್ ಪೊಹರ ಅಭ್ಯಾಸಮಿಂದೆ, ಅತ್ತಾ ಬಳಸೀ ಉಡಿವಿಚ್ಚಿಕರ ತಂತ್ರತಾ ಪ್ರಯೋಗಿಚ್ಚಿಕಂಡೆ. ಆನಾಲೂ ತಿರಸ್ಕಾರು ನೋವು ಆಪಮಾನಂಗಡೆ ಭಾವತಾ ತಡಿಯಕ್ಕಾಚಿಲ್ಲ. ಇಪ್ಪದೂ ಅತ್ತತ್ತೇ ಸ್ಮರಣಾ ವಂದಾಕ ಅದೇ ವೇದನ, ಅದೇ ಆತ್ಮಭರ್ತ್ಸನ, ಅಪಮಾನು ಮನಸ್ಸಾ ಹೆಂಬಿಕ್ಯಂದ್.’

ನಾ ಮೂಕನಾನೆ. ‘ಉನಕ್ ಚಾವರದ್ ಸುಲಭಮಾಯಿಂದ್. ಆನಾಕ ಎನಕಾಯಿಟ್ ಇತ್ಥನೇಯೆಲ್ಲಾ ಸಹಿಚ್ಚ. ಎಂದೇದ್ ಮನಸ್ಸುಳ್ಳೆ ನಿಲ್ಲಾದ ಯಾತನ. ಎನಕ್ ಅರ್ಥಮಹಂದ್,’ ಅ್ಅಂಟ್ ಅತ್ತುಂದೆ ತಲೇಯಾ ಬಗ್ಗಿಚ್ಚಿ ಎಂದೆ ಎದೇಕ್ ಒತ್ತಿಹಿಂಡೆ.

ಸ್ವಲ್ಪೂ ಪೋದೇಮೇಲೆ ಅದ್ ಚೊಲ್ಲೀತ್ : ‘ನಾನೂ ನೀನೂ ಒಂಡಹಣು ಅ್ಅಣ್ಣರದ್ ಎಂದೆ ಗುರಿಯಾಯಿಂದ್. ಅತ್ತಾ ಉಟ್ಟುಡಮ್ಮೊ. ನೀ ಎಂದೆ ಜೊತೇಲೇ ಇಂದುಡು ಅ್ಅಂಟ್ ಅದ್ ಬಲವಂತೂ ಪಣ್ಣಾಂಡಿಂದ್. ನಾ ನಾಟಕತ್ತೇವೇ. ಇಡೀ ನಗರತಕ್ಕ್ ತೆರಿಂಜಿಕ್ಕರವೆ. ನೀ ಜೊತೇಲೆ ವಚ್ಚಿಕಂಡ ರಾಡಾ ಅ್ಅಣ್ಣರದ್ ತೆರಿಂಜಾಕ ಉಂಗಡೇಫಿಳೇ ಮೇಲತ್ತೇಫಿಳಕ್ಕ್ ವಿಷಯತಾ ತೆರಿಪೀಲಾಂ. ಉನ್ನಯೇ ಬಂಧಿಚ್ಚಿ ಶಿಕ್ಷೇಕ್ ಗುರೀಪಡತಲಾಂ. ನಾ ಶತ್ರುಸೈನ್ಯತ್ತೇ ಪರಮಾ ವಂದ ಪ್ರಚಾರಕಿ ಅ್ಅಂಟ್ ಉಂಗಳುಳ್ಳೇ ಆರಾನೂ ಚಾಡೀ ಚೊಲ್ಲಲಾಂ. ಉಂದೆ ಕ್ಷೇಮತ್ತೇ ದೃಷ್ಟೀಣ್ಣಮೇ ಚೊಲ್ಲಾಂಡರಾಣಿ. ಎನ್ನಯೂ ಎಂದೆ ಹಾಮಣಿಯಾಂದೆ ಜೊತೇಕ್ ಉಟ್ಟುಡು, ಅ್ಅಂಟ್ ಚೊಲ್ಲಕ್ಕ್ ಶುರೂಪಣ್ಣೀನೆ. ನಾಲ್ ನಾಳೇಂದುಳ್ಳೆ ಇದ್ ವಿವೇಕು ಅ್ಅಂಟ್ ಅತ್ತಕ್ಕೂ ಅ್ಅಣ್ಣಿಚ್ಚಿದ್. ಉಟ್ಟುಡರದ್ ಅ್ಅಂಟ್ ನಿಶ್ಚಯಿಚ್ಚಿದ್. ಇಂಡೇನೂ ನಾಳೇಕ್ ಅ್ಅಂಟ್ ಮುಂತಿಮುಂತೀಕ್ ಪೋಡಾಂಡಿಂದ್. ಅ್ಅಪ್ಪಡಿಯೂ ಶತ್ರುಸೈನ್ಯು ತಿರಂಬೀ ಪೋಯಿರಾಂದ್ ಅ್ಅಣ್ಣರ ತಿರಸ್ಕಾರಮೂ ಇಂದ್. ಉಟ್ಟುಡರತಕ್ಕ್ ಮುದಲು ಇನ್ನತ್ಥನ ಇನ್ನತ್ಥನ ಮಾಂಸತಾ ಕುಕ್ಕೀ ಸಾಪಡರ ಕಾಡ್ ನಾಯಾಪೋಲೆ......’ ಅ್ಅಂಟ್ ಬಿಕ್ಕೀ ಅ್ಅಳಕ್ಕ್ ಪರಪಟ್ಟದ್. ನಾ ಅತ್ತುಂದೆ ತಲೇಯಾ ಸವರಿಕಿಂಡ್ ಸೊಸ್ತಮಾ ಉಕ್ಕಾಕಂಡೆ. ಸ್ವಲ್ಪೂ ಪೋದೇಕ್ ಅದೇ ಸಮಾಧಾನೂ ಪಣ್ಣಿಕಿಂಡಿದ್. ಅತ್ಥೀಮೇಲೆ ಚೊಲ್ಲೀತ್ : ‘ಒರು ಫೆರೀ ಗಂಟುಳ್ಳೆ ಸುವರ್ಣು ವಜ್ರತ್ತೇ ಆಭರಣಂಗಳಾ ಕಟ್ಟಿ ಇತ್ತಾ ವಂಕಿಂಡ್‌ಪೋ, ಅ್ಅಂಡದ್. ಎನ್ನಾ ವೇಶ್ಯಾ ಅ್ಅಂಟ್ ಭಾವಿಚ್ಚಿರಾಂದ್ ಇದ್ ಅ್ಅಂಟ್ ಎನ್ನುಳ್ಳೆ ಇನ್ನತ್ಥನ ತಿರಸ್ಕಾರೂ ಯರಿಂಜಿದ್. ಇದ್ ದುಷ್ಟಕಾಲು, ಕಳ್ಳಕಾಕಾ ಉಡಲ್ಲಹೀನ, ಪ್ರಾಣಾಪಾಯಮೂಮೆ, ವಾಣ, ಅ್ಅಂಟ್ ನಯಮಾ ಚೊಲ್ಲೀನೆ.’

ಪುನಃ ನಡವಕ್ಕ್ ಪರಪಟ್ಟು. ಅತ್ತುಳ್ಳೆ ಮುದಲು ಇಂದತ್ಥಾ ಲವಲವಿಕ್ಯ ಇಂದಿಲ್ಲ. ವಾರ್ಥೇಲೆ ಆತ್ಮವಿಶ್ವಾಸು ಚಿಮ್ಮಾಂಡಿಂದಿಲ್ಲ. ಕಣ್ಣಿಹೀಡೆ ಪ್ರಕಾಶು ಆರೀಪ್ಫೋಯಿಂದ್. ದೃಷ್ಟಿ ನೆಲತಕಡೇಕ್ ಅ್ರಳವಾಂಡಿಂದ್. ಪಾರಣಮೇ ಆನಪ್ಫೊ ಕಷ್ಟೂಪಟ್ಟ್ ಮೇಲಕ್ಕಡವುಂ. ರಂಡ್ ನಾಳೇಲೆ ನಾ ಇನ್ನೂ ಒರು ಅಂಶತಾ ಗಮನಿಚ್ಚೆ. ಕುದುರೇಣ್ಣೂ ಇಳಿಂಜ ನಾ ಸ್ವಲ್ಪು ಖರತ್ತ ಮಶೀಯಾ ತಿಕ್ಕಿ ವೊಖತ್ತೆ ಕಾಂತೀಯಾ ವೊಬ್ಬಾ ಪಣ್ಣಿಕಿಂಡಿಂದ್. ಇಪ್ಫೋ ಅ್ರಂದೆ ಮಶೀಯೂ ಇಲ್ಲಾದೆ ಇಡೀ ದೇಹತ್ತೇ ಚರ್ಮತ್ತೇ ಕಾಂತಿ ವೊಬ್ಬಾಪ್ಫೋಯಿಂದ್. ದಿನತಕ್ಕ್ ದಿನತಕ್ಕ್ ವೊಬ್ಬಹಾಂಡಿಂದ್. ಸಮಾಧಾನೂ ಪಣ್ಣಕ್ಕ್ ನಾ ಅ್ರತ್ತತ್ಥನೇಯೋ ಪ್ರಯತ್ನಿಚ್ಚೆ. ಅದ್ ಪಣ್ಣೀಕರ ತ್ಯಾಗು ತಂದೆ ಪ್ರಾಣತಾ ಒಳತಿಕ್ಯಕ್ಕಂಡ್, ಎನಕಾ[1] ಪಣ್ಣೀಂದ್ ಅ್ರಂಟ್ ಪದೇ ಪದೇ ಚೊಲ್ಲೀನೆ. ನಾ ಚೊಲ್ಲರಪ್ಫೊ, ಚೊಲ್ಲಿಕಿಂಡ್ ಬೆನ್ನಾ ತಟ್ಟರಪ್ಫೊ, ತಲೀ ಸವರರಪ್ಫೊ ವೊಖತುಳ್ಳೆ ಸ್ವಲ್ಪು ಸುಧಾರಣಾ ಕಾಣಾಂಡಿಂದ್. ಅತ್ಥೀಮೇಲೆ ಅದೇ ಕಾಂತಿನಷ್ಟಮಾನ ವೊಖು, ಕೀಳಕ್ಕ್ ಅ್ರಳವರ ದೃಷ್ಟಿ. ಮೂಡಾನಾ ಕೋಟೆ : ‘ಉನ್ನಾ ಪೀಂಜಿಕ್ಕರ ಭಾವತಣ್ಣು ಮುಕ್ತೀ ಸಂಪಾದಿಯಕ್ಕ್ ಒರು ವಳಿ ರಾಂದ್. ನೀ ಧ್ಯಾನೂ ಪಣ್ಣಾಂಡರಾಡಾ?’

‘ಇಂದ್ರಿಯಶುದ್ಧಿ ಇಲ್ಲಾದವಳಕ್ಕ್ ಧ್ಯಾನು ಅ್ರಪ್ಪಡಿ ಸಿದ್ಧಿಯಂದ್?’

‘ಸಾಧಿಯಕ್ಕ್ ಪ್ರಯತ್ನಿಚ್ಚಾಕ ತಾನೆ ಇಂದ್ರಿಯಂಗಾ ಶುದ್ಧಮಾ ರಾನ್ನಿಯೋ ಮಲಿನಮಾ ರಾನ್ನಿಯೋ ಅ್ರಂಟ್ ತೆರಿಯರದ್? ಪ್ರಯತ್ನೂ ಪಣ್ಣ್. ಇತ್ಥನ ನಾಳೇತೇ ಜಂಜಾಟು, ಚಿತ್ತಕ್ಷೋಭೇಣ್ಣು ಸುಲಭಮಾ ಸಿದ್ಧಿಯಾದೇ ಇಕ್ಕಲಾಂ. ಪಟ್ಟಾಪುಡಿಚುಕ್ಕಾಕೊ. ಸಾಧಿಯಂದ್. ಅಶುದ್ಧೀತೇ ಭಾವತಾ ಚುಟ್ಟ್‌ಪೋಡಂದ್.

ಅದ್ ಉತ್ಸಾಹತಾ ಕಾಟೀತಿಲ್ಲ. ನಾ ಬಲವಂತೂ ಪಣ್ಣೀನೆ. ಕೋಪ್ಫೂ ಪಣ್ಣಿಕಿಂಡೆ. ಅಂದೆ ರಾತ್ರಿ ನಂಗಾ ಒರೂರತ್ತೇ ದೇವಸ್ಥಾನತ್ತೇ ಜಗಲೀಮೇಲೆ ತಳಗೀನು. ಓರೇ ಆರೂ ಇಂದಿಲ್ಲ. ‘ಇದ್ ಪ್ರಶಸ್ತಮಾನ ಸ್ಥಳು. ಇಡೀ ರಾತ್ರಿ ಧ್ಯಾನೂ ಪಣ್ಣಲಾಂ. ಉಕ್ಕಾಕೊ,’ ಅ್ರಂಟ್ ನಾ ಚೊಲ್ಲೀನೆ. ಆಜ್ಞೀ ಪಣ್ಣೀನೆ. ಅದ್ ಉಕ್ಕಾಕಂಡದ್. ಪರಂಬೆ ನಿಲಾವಿಂದಿಂತಣ್ಣು ಅತ್ತಂದೆ ಶರೀರತ್ತೇ ಚರ್ಯ ಎನಕ್ ಕಾಣೂಂ[2]. ಪದ್ಮಾಸನತಾ ಪೋಡರದೇ ಸ್ವಲ್ಪು ಕಷ್ಟಮಾಚಿ. ಅತ್ಥೀಮೇಲೆ ಸರಿಯಾಚಿ. ಮಗ್ನತಾ ವರಾದೇ ಒದ್ದಾಡಾಂಡಿಂದ್. ಪುನಃ ಪುನಃ ಪ್ರಯತ್ನಿಯರಹುಡಿ ಕಂಡದ್. ಕೊನೇಕ್ ಆಸನೂ ಪ್ರಾಣಾಯಾಮೂ ಸ್ಥಿತಮಾಚಿ. ನಾ ಧೂರತ್ತೇ ಕಂಭತಾ ಒರಹೀ ಉಕ್ಕಾಕಂಡ್ ಪಾರಾಂಡೇ ಇಂದೆ. ಅದ್ ಧ್ಯಾನಮಗ್ನಮಾ ಇಂದ್. ಮಧ್ಯರಾತ್ರೀವರೀಕೂ ಉಕ್ಕಾಕಂಡಿಂದ ನಾ ಅಂಗೇ ನೆಲತಮೇಲೆ ತುಂಕಿಂಡ್ ಒರಕೂ ಪಣ್ಣೀನೆ. ಉಷಃಕಾಲತುಳ್ಳೆ ಎಚ್ಚರಮಾನಪ್ಫೊ ಅದೂ ತುಂಕಿಂಡ್ ಸುಖಮಾ ಒರಕೂ ಪಣ್ಣಾಂಡಿಕ್ಕರದ್ ಕಾಣಿಚ್ಚಿದ್. ವೊಖತುಳ್ಳೆ ಶಾಂತಿ ಇಂದ್. ರೆಪ್ಪೆಹಾ ಮುಚ್ಚೀಂದ ಕಣ್ಣಿಹೀಳುಳ್ಳೆ ನೆಮ್ಮದಿ ಇಂದ್. ಸೂರ್ಯೋದಯೂ ಅಹರಮ್ಮಾವ್ಪೂ[3] ಅದ್ ಒರಕೂ ಪಣ್ಣೀತ್.

ವಡಿಚಾಲಾ ಓಂದ್ ಊರುಮುಂತೀತೇ ಕೊಳತುಳ್ಳೆ ವೊಖಮಾರ್ಜನೂ ಪಣ್ಣೀ ಪರಪಡರಪ್ಫೊ, ‘ಉಂದೆ ವಾರ್ಥಾ ನಿಜು. ಕ್ಷೋಭ ಪೋಯಿರಾಂದ್. ಇಂದ್ರಿಯಂಗಳುಳ್ಳೆ ಅಶುದ್ಧಿ ಇಂದಾಕ ಧ್ಯಾನೂ ಸಾಧಿಯಾಂಡಿಂದಿಲ್ಲ,’ ಅ್ರಂಡದ್. ಅತ್ಥೀಮೇಲೆ, ವಳೀತೇ ಅ್ರದಾನೂ[4] ಊರುಳ್ಳೆ ಭಿಕ್ಷೀಪಣ್ಣಿ ಚಾರುಮತೀಕ್ ಶ್ರಾದ್ಧೂ ಪಣ್ಣಿ ಮುಂತೀಕ್ ಪೊಹಮ್ಮೊ. ಅದ್ ನಂಬಡೆ ಕರ್ತವ್ಯ, ಅ್ರಂಡದ್. ಶ್ರಾದ್ಧತ್ತೇ ವಿಷಯತುಳ್ಳೆ ಎನಕ್ ಪೂರ್ಣಮಾನ ವಿಶ್ವಾಸೂ ಇಂದಿಲ್ಲ. ಎಂದೆ ತಾಯಾರಕ್ಕೀ ಪಿಂಡಪ್ರದಾನೂ ಪಣ್ಣಾದೇ ಗಯೇಣ್ಣು ಪರಪಟ್ಟ್ ವಂದ ಮನಃಸ್ಥಿತಿ ಸ್ಮರಣೇಕ್ ವಂದ್. ಆನಾಕ ಇಂಗೆ ಎಂದೆ ಶ್ರದ್ಧಾ ಮುಖ್ಯಮಂಡ್. ಚಂದ್ರಿಕೇಂದೆ ಮನಸ್ಸಮಾಧಾನೂ ಎಂದೆ ತುಡಿತಮಾಯಿಂದ್. ಅದೇ ಮುಂತೀವರಿವಿಚ್ಚಿದ್ : ‘ಓರೇ ಊರಾ ಕಾವರದೋಕ್? ಇಂದೆ ಊರುಳ್ಳೀ ಪಣ್ಣೀ ಮುಂತೀಕಿ ಪೊಹಮ್ಮೊ. ಆನಾಕ ನಂಬಳಕ್ಕ್ ಪ್ರಿಯಮಾನವಾಡೆ ಶ್ರಾದ್ಧತಕ್ಕ್ ಭಿಕ್ಷೀ ಅ್ರಡವಲಾಮಾ?’

‘ಅತ್ತಾ ಎನಕುಡು. ನಾ ಭಿಕ್ಷೀ ಅ್ರಡತ್, ಪಣ್ಣಣಿ.’ ಅ್ರಂಟ್ ಅತ್ತಾ ಕೊಳತ ಬಡೇಲೇ ಉಕ್ಕಾಕಿಚ್ಚಿ ಊರುಳ್ಳಕ್ಕ್ ಪೋನೆ.

1 ಎನಕಾಯಿಟ್ 2 ಕಾಣಾಂಡಿಂದ್ 3 ಅಹರಮ್ಮಣಾವ್ಪೂ 4 ಅಂದ್ಯಾನೂ

ನಾ ಕೋಟ ಹಾತೇವಾ ಕುಡತ ಆ್ತರಶಿ ಆ್ತಳ್ಳ್ ನ್ಯೆಯಿ ವೆಲ್ಲು ರಂಡ್ ಮಡಕೆಹೀಳಾ ಕಟ್ಟಿಹಿಂಡ್ ಅಘಾಳ್ಳಾ ಚೊಲ್ಲೀನ ದರ್ಭಾ ವಳಯರ ಕಾಲವಾಕಡೇಕ್ ಚಂದ್ರಿಕೇಯಾ ಅಳಚಿಹಂಡ್ ಪೋನೆ.

'ಶ್ರಾದ್ಧತಾ ನಾ ಪಣ್ಣಲಾಮಾ?' ಅದ್ ಕೋಟದ್.

'ಅಗತ್ಯಮಾ.'

'ಪೊಂಥಾಟಿ.'

'ನಾ ಮಂತ್ರೂ ಚೊಲ್ಲಣಿ.'

'ಓಕಂಡಾಕ ಉನಕಣ್ಣಮೂ ಎನ್ನಾ ಅದ್ ಬಹುದಿನೂ ಸಾಕೀತ್.'

ಅಪರಾಹ್ನತವರೀಕ್ ಕಾತ್ ಪಿಂಡತಾ ಚಮಚಿ ಶ್ರಾದ್ಧತ್ತೇ ಮಂತ್ರತಾ ಚೊಲ್ಲಾಂಡಿಕ್ಕಚ್ಚೆ ಎನ್ನಾ ಗಯೇಂದುಳ್ಳೆ ಕಾಡೀನ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕಮಾನ ಸಂಶಯಂಗಾ ಇಂದಿಲ್ಲಹೀನ. ಭಾವತಕ್ಕ್ ಶಕ್ತಿ ವಂದಿಂದ್. ಮಂತ್ರತಾ ಚೊಲ್ಲಿ ಚಂದ್ರಿಕೇ ಕೈಯುಳ್ಳೆ ಚಾರುಮತೀಕ್ ಪಿಂಡತಾ ಇಡಿವಿಚ್ಚೆ. ಅತ್ಥೀಮೇಲೆ ನಾನೇ ಮಂತ್ರೂ ಚೊಲ್ಲಿಹಿಂಡ್ ಎಂದೆ ತಾಯಾ ತೋಪನಾರಕ್ಕ್ ತರ್ಪಣೂ ಕುಡತೆ. ಚಾರುಮತೀಕೂ ಕುಡತೆ.

ಅತ್ಥೀಮೇಲೆ ನಡವಕ್ಕ್ ಪರಪಟ್ಟುಂ. ಅಂಡ್ ರಾತ್ರಿಯೂ ಶಿಕ್ಕೀನ ಊರುಳ್ಳೆ ಚೂಡೀ ತುಂಕಿಂಡಪೊ ಅದ್ ಧ್ಯಾನತಕ್ಕುಕಾಕಂಡದ್. ಹೆಚ್ಚಿ ಕಷ್ಟಮಿಲ್ಲಾದೇ ಧ್ಯಾನೂ ಸಾಧಿಚ್ಚಿದ್ ಆ್ತಂಟ್ ಎನಕರ್ಥಮಾಚಿ. ಅತ್ಥೀಮೇಲೆ ನಾ ಒರಕೂಪಣ್ಣೀನೆ. ವಡಿಚಾಲಾ ಎಚ್ಚರಮಹರಪೋದೇಕ್ ಅದ್ ಒರಕೂ ಪಣ್ಣಾಂಡಿಂದ್. ಕೀಳಕ್ಕ್ ಆ್ತಳವಾಂಡಿಂದ ಅತ್ತುಂದೆ ದೃಷ್ಟಿ ಇಪ್ಪೊ ಮೇಲಕ್ಕೋರೀತ್. ಮೊಖತ್ತೇ ಕಾಂತೀ ತಿರಂಬೀ ವರಕ್ಕ್ ಶುರುವಾಚಿ. ಅದ್ ಮುದಲತ್ತೇ ಚಂದ್ರಿಕೆ ಅಹಾಂಡರಾಂದ್ ಆ್ತಣ್ಣರ ವಿಶ್ವಾಸು ಎನಕ್ ವರಕ್ಕ್ ಮುದಲಿಟ್ಟದ್. ಇನ್ನ್ ಸುಮಾರಾ ಪದಿನಂಜಿನಾಳೇಲೆ ನಂಗಾ ಮಥುರೇಕ್ ತಲಪಣು, ಆ್ತಣ್ಣರ ಲೆಕ್ಕೂ ಶಿಕ್ಕೀತ್. ತಲಪೀನಮೇಲೆ ಓದ್ ಪಣ್ಣರದ್? ನಂಬಡೆ ಮಂಡಲೀತೇ ಇತರಾ ತಿರಂಬೀವಂದರಾಡಾಳಾ? ಆ್ತಂಗೆರಾಡ? ಆ್ತಣ್ಣರ ಪ್ರಶ್ನೆಹಾ ಪರವಕ್ಕ್ ಪರಪಟ್ಟಹೀನ. ಮಥುರೇತೇ ಎಂಗಡೆ ಹಾತಾ ಶೇರರದೊಂಡೇ ಸಧ್ಯತ್ತೇ ನೆಮ್ಮದೀತೇ ಆಲೋಚನಾ ಆಯಿಂದ್.

ನಾಲಾ ರಾತ್ರಿ ಒರೂರತ್ತೇ ಒತ್ತು ಸದ್‌ಗೃಹಸ್ಥಾಡೆ ಹಾತೇ ಜಗಲೀ ಮೇಲೆ ನಾ ತುಂಕಿಂಡಿಂದೆ. ಅದ್ ಚೂರಕ್ಕೊರಹೀ ಧ್ಯಾನೂ ಪಣ್ಣಾಂಡಿಂದ್. ಒರಕೂ ಪತ್ತೀನ ಎಂದೆ ಭುಜತಾ ಪುಡಿಚಿ ಅಳ್ಳಾಟಿ ಅದ್ ಎಚ್ಚರೂಪಣ್ಣೀತ್. 'ಧ್ಯಾನತುಳ್ಳೆ ಎಂದೆ ಗುರುಹೀಡೆ ಪ್ರೇರಣಾ ಶಿಕ್ಕೀತ್. ಸ್ಪಷ್ಟಮಾ ಅಘಾಡೇದೇ ಧ್ವನಿ. ವರರ ಪೌರ್ಣಮೀ ದಿನು ನಾ ದೇಹತ್ಯಾಗೂ ಪಣ್ಣಣಿ; ಅತ್ಥನೇಂದುಳ್ಳೆ ಗುಹಾಮಂಟಪತಕ್ಕ್ ವಾ. ಪರಸ್ಪರಮಾ ಸಶರೀರ ದರ್ಶನೂ ಪಣ್ಣಲಾಂ, ಆ್ತಂಡ.'

'ಆರ್ ಗುರುಹಾ?' ಆ್ತಂಡೆ ಒರಕತಕಣ್ಣುಳ್ಳೆ.

'ಮರತುಟಾ? ಉನ್ನುಳ್ಳೆ ಯೋಗತ್ತೇ ಚಲನೇಯ ಮುದಲಾವಾರಿ ಊರೀಕುಡತವಾ ಅಘಾಳ್ಳೇ. ಮಥುರೇತೇ ಸ್ನಾನಘಟ್ಟತಬಡೆ ಕಾಣಿಚ್ಚಿಕಂಡ್ ಸಹಸ್ರಾರು ಇತ್ತಕ್ಕಣ್ಣಮೂ ಅಲೌಕಿಕಮಾನ ಪ್ರಕಾಶತ್ತೇದಾಯಿರಂದ್, ಓಣಮಾನಪೋ ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕರಿಚ್ಚಿಕಂಡ್ ಪಾರಲಾಂ, ಆ್ತಂಡವಾ. ಅತ್ಥೀಮೇಲೆ ನೀ ಅಘಾಳ್ಳಾ ಹುಡಕ್ಕಿಂಡ್ ಅಲಿಂಜ. ಅಘಾಳ್ಳಾ ಶಿಕ್ಕೀತಿಲ್ಲ.'

ಎನಕ್ ಸ್ಮರಣಾ ವಂದ್. ಅವಳೇ ಮುಂತೀವರಿವಿಚ್ಚ : 'ಯೋಗಪ್ರಗತೀಲೆ ಕವಲತ್ತೇ ವಳಿಹಾ ಕಂಡಪೊ ಅಘಾಳ್ಳಾ ಧ್ಯಾನಿಚ್ಚಿ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನತಾ ವಂಕ್ಯರ ಅವಕಾಶು ಎನಕಿಂದ್. ಹೆಚ್ಚಾನ ಪ್ರಗತಿ ಪಣ್ಣಾದೇ ಇಂತಣ್ಣು ನಾ ಅಘಾಳ್ಳಾ ಧ್ಯಾನಿಕಿಯಾಂಡಿಂದಿಲ್ಲೆ. ಇಪ್ಪೊ ದೇಹತ್ಯಾಗತಾ ಪಣ್ಣಡಾ ಆ್ತಂಡಾಕ ದುಃಖಮಹಂದ್. ಆನಾಕ ಅತ್ತಕ್ಕ್ ಮುದಲು ಎನ್ನಾ ಪಾಕರ ಅಪೇಕ್ಷೆಪಟ್ಟ್ ಸಂದೇಶೂ ಕುಡತಾಳೇ, ನಾ ಧನ್ಯಾ ಆ್ತಣ್ಣೆಯಂದ್. ನೇರಮಾ ಅಂತೀಕೇ[1] ಪೊಹಣು.'

'ಆ್ತಂಗೆ ರಾಂದ್ ಅಘಾಡೆ ಗುಹಾಮಂಟಪು?'

1 ಅಂಗಿತೀಕೇ, ಅಂಗೀತಕ್ಕೇ

'ಮಥುರೇತೇ ಪಶ್ಚಿಮಾಭಾಗತಕ್ಕ್ ಒರು ನಾಳೇತೇ ವಳಿ. ಚಂದ್ರಪುರ ಅ್ರಣ್ಣರ ಊರತ್ತೇ ದಕ್ಷಿಣತಕ್ಕಿಕ್ಕರ ಒರು ಪುಳೇತೇ ತೀರತುಳ್ಳೆ. ನಾ ಪಾರ್ತರಾಣಿ. ವಳೀ ತೆರಿಂಜವಾಳ್ಳಾ ಕೋಟ್ ನಡಂದಾಕ ಮಥುರೇಕ್ ಪ್ರವೇಶಿಯಾದೇ ನೇರಮಾ ಪೊಹಲಾಂ.'

'ಪೊಹಮ್ಮೊ.'

'ಇಪ್ಪದೇ ನಡವಮ್ಮೊ ಅ್ರಣ್ಣಿಯಂದ್.'

'ರಾತ್ರಿ ವಳೀ ತಪ್ಪೀನಾಕ ಪುನಃ ಸರಿಯಾನ ವಳಿ ತೆರಿಯಲ್ಲ. ಕಳ್ಳಾಕಾಕಾ ಮಾತ್ರಮಂಡ್ ವನ್ಯಮೃಗಂಗಡೆ ಭಯೂ ಓರೆ. ವಡಿಚಾಲಾ ಬೇಗೂ ಪರಪಟ್ಟ್ ಪೊಹಮ್ಮೊ.'

'ನೀ ತುಂಕ್ಯೊ. ನಾ ಇನ್ನತ್ಥನ ಪೋ ಧ್ಯಾನತುಳ್ಳಿಕ್ಕಣಿ.' ಅ್ರಂಡದ್. ಆನಾಕ ಉದ್ವಿಗ್ನತೇಂದುಳ್ಳೆ ಅತ್ತಕ್ಕ್ ಪುನಃ ಧ್ಯಾನೂ ಸಿದ್ಧಿಚ್ಚಿಲ್ಲ. ಎನಕ್ ಒರಕೂ ವಂದಿಲ್ಲ.

ಇಡೀ ದಿನೂ ನಡಂದು. ವಳೀ ಉಶೋರಕೂ ಅದ್ ಅಂದೆ ಗುರುಹೀಡೆ ವಿಷಯತಯೇ ವಾರ್ಥೊಲ್ಲಾಂಡಿಂದ್. ಅಫಾಡೆ ಗುಹೇಯ ರಂಡ್‌ವಾರಿ ಮಾತ್ರು ಪಾತಿಂದ್. ಧ್ಯಾನತ್ತೇ ಪಾಠೂ ಅಹರಪ್ಪೊ ಒರು ಮಾಸು ಇದಿಕ್ಕರ ಕಡೇಕ್ ವರಾಂಡಿಂದ. ಒಳಿಂಜಹುಡಿ ಅತ್ತಂದೆ ಧ್ಯಾನತ್ತೇ ಮಧ್ಯೇ ಅಂತರ್ಬೋಧಾ ಆಯಿಟ್ ಸಂದೇಶತಾ ಕುಡಾಂಡಿಂದ. ಧ್ಯಾನತಕ್ಕ್ ಸಂಬಂಧಿಚ್ಚ ವಿಷಯತುಳ್ಳೆ ಮಾತ್ರು. ಲೌಕಿಕಮಾನ ಸಮಸ್ಯೆಹೀಳಕ್ಕಾಯಿಟ್ ಅದ್ ಅ್ರಂಡೂ ಅಫಾಳ್ಳಾ ಕೋಟಿಂದಿಲ್ಲ. ಅಫಾಳ್ಳಾ ಸಂದೇಶತಾ ಕುಡತಿಂದಿಲ್ಲ. ಪರಮಾರ್ಥತ್ತೇ ದೃಷ್ಟಿ ಸ್ಪಷ್ಟಮಾ ಇಂದಾಕ ಲೌಕಿಕಮಾನ ವಿಷಯತ್ತೇ ಪರಿಹಾರು ತನಕ್ ತಾನೇ ಹೊಳಿಯಂದ್ ಅ್ರಂಟ್ ಒರುಕಾ ಅಫಾಳ್ಳೇ ಅಂತರ್ಬೋಧೇಲೆ ಚೊಲ್ಲೀಂದಾಳಾಂಗೊ. ಇನ್ನ್ ಅಫಾಳ್ಳಾ ದೇಹತ್ಯಾಗೂ ಪಣ್ಣೀನಾಕ ತಾಂ ಚುಳೀಲೆ ಶಿಕ್ಕೀನಪ್ಪೊ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನೂ ಪಣ್ಣರವಾ ಆರ್? ಅ್ರಂಟ್ ಚಿಂತಿಯಾಂಡಿಂದ್.

ಅಂಡೇನು ಸಾಯಂಕಾಲು ಒರು ಪಳ್ಳೀಯ ತಲುಪರಪ್ಪೋದೇಕ್ ಅತ್ತಕ್ಕ್ ಆಯಾಸೂ ಆಯಿಂದ್. ಒರೇ ಸಮತ್ತೇ ನಡವಾಟು. ಮೂಲಸ್ಥಾನತುಳ್ಳಾನ ದೇಹೂ–ಮನಸ್ಸತ್ತೇ ಹಿಂಸೇಯ ಶರೀರೂ ತಡಿಂರ್ಘಾಂಡಕ್ಕಲ್ಲ. ಒರುನಾ ಸಂಪೂರ್ಣಮಾ ವಿಶ್ರಾಂತಿ ವಂಕಿಂಡಿ ಮುಂತೀಕಿ ಪೊಹರದ್ ಸಾಧು ಅ್ರಂಟ್ ನಾ ಚೊಲ್ಲೀನೆ. ಎನಕೂ ಆಯಾಸೂ ಕಾಣಿಚ್ಚಿಕಂಡಿಂದ್. ಅಂಡೇನು ರಾತ್ರಿ ಅದ್ ಸರಿಯಾ ಒರಕೂ ಪಣ್ಣೀತಿಲ್ಲ. ಹೊಟ್ಟಾ ತೊಳಸಾಂಡರಾಂದ್ ಅ್ರಂಡದ್. ಧ್ಯಾನೂ ಸಾಧಿಚ್ಚಿದಾನಾಲೂ ದೇಹತ್ತೇ ಅಗಚಾಟಲಣ್ಣು ಏಕಸಮನಾ ಇಂದಿಲ್ಲ. ಮಧ್ಯರಾತ್ರೀ ಪೋದೇಕ್ ತುಂಕಿಂಡ್ ಒರಕೂ ಪಣ್ಣೀತ್.

ಆನಾಕ ವಡಿಚಾಮು ಎನಕಣ್ಣಮೂ ಬೇಗು ಅತ್ತಕ್ಕೆಚ್ಚರಮಾಚಿ[2]. ದಢಕ್ಕಂಟ್ಟೋಂದ್ ವೀತೀಕ್ ಪೋಯಿಟ್ ವಾಂತಿಪಣ್ಣಿಕಿಂಡದ್. ರಾತ್ರೀತೇ ಆಹಾರು ಅ್ರಂಟ್ ನಾ ಅರ್ಥೂಪಣ್ಣಿಕಿಂಡೆ. ನಂಗಾ ತುಂಕಿಂಡಿಂದ ಜಗಲೀಹಾತೇವ ಇಟ್ಟಿಂದ ಚೂಟು ರುಚೀಲೆ ಶುದ್ಧಮಾ ಇಂದ್. ವೆಚ್ಚನಕಾ ಇಂದ್. ಎನಕೋದೂ ಆಯಿಕ್ಕಲ್ಲ. ಆನಾಲೂ ಇತ್ತಕ್ಕತ್ತಕ್ಕ್ ಇಪ್ಪಡಿ ಆಯಿರಾಂದ್? ಅ್ರಂಟ್ ಓಂದ್ ಪೋಯಿಟ್ ಅತ್ತಂದೆ ಬೆನ್ನಾ ನೀವೀ ಸಮಾಧಾನೂಪಡತಿ ಅಳಿಚಿಕಿಂಡ್ ವಂದ್ ತುಂಕಿಚ್ಚೆ. ಸ್ವಲ್ಪೂ ಪೋದೇಕ್ ಹಾತೇ ವಾಶಿಲ್ ತರಂದದ್. ಪರಂಬಕ್ಕ್ ವಂದ ಯಜಮಾನತಿ, 'ವಾಂತೀ ಆಚಾ?' ಅ್ರಂಡ.

'ಆಮ,' ನಾ ಉತ್ತರಿಚ್ಚೆ.

ತುಂಕಿಂಡಿಂದ ಚಂದ್ರಿಕೆ ಓಂದುಕ್ಕಾಕಂಡದ್[2]. ಜಗಲೀಮೇಲಕ್ಕ್ ವಂದ ವಯಸ್ಸಾನ ಯಜಮಾನತಿ ಅತ್ತಂದೆ ಅ್ರಡಕ್ಕೈಯಾ ಪುಡಿಚ್ ನಾಡಿ ಪಾತಾ. ಅತ್ಥೀಮೇಲೆ, 'ಸೂರ್ಯದೇವರಂದೆ ಪ್ರಸಾದೂ ಚಿಗತರಾಂದ್. ಪುಳ್ಳೆಯಾನಾಕ

1 ಅತ್ತಕ್ಕ್ ಎಚ್ಚರಮಾಚಿ 2 ಓಂದ್ ಉಕ್ಕಾಕಂಡದ್

ಭಾಸ್ಕರ, ಪೊಣ್ಣಾನಾಕ ಛಾಯಾ ಅ್ಹಂಟ್ ಪೇರಾ ವಯ್ಯಂಗೊ. ಇಂಡೇನೂ ಇಂಗಿಂದ್ ಸುಧಾರಿಚ್ಚಿಕಿಂಡ್ ಪೊಹಂಗೊ,' ಅ್ಹಂಡ. ರಂಡ್ ನಿಮಿಷು ಅತ್ತಂದೆ ತಲೇ ಸವರಿ, 'ತುಂಕ್ಯೊ, ಓಂದ್ ನಡವವಾಣ,' ಅ್ಹಂಟ್ ಚೊಲ್ಲೀ ಉಳ್ಳಕ್ಕ್ ಪೋನ. ಇನ್ನೂ ಕೋಳೀ ಕೂಹೀಂದಿಲ್ಲ. ಯಜಮಾನತಿ ಉಳ್ಳಣ್ಣು ವಾಶಿಲಾ ಪೋಟಕಂಡಮೇಲೆ ಅ್ಹಂಗಂಗೂ ನಿಶ್ಶಬ್ದು ಕವಿಂಜಿದ್. ಎನ್ನುಳ್ಳೆ ಅ್ಹಂದೆ ಅರ್ಥಮೂ ಅಹಾದ ಗೊಂದಲು ಪರಂದದ್. ಸ್ವಲ್ಪೊ ಪೋದೇಕ್ ಚಂದ್ರಿಕೆ ಉಳ್ಳಣ್ಣು ವರರ ಬಿಕ್ಕೀನ ಅ್ಹಳೂವ ತಡಿಂರ್ಘುಕ್ಕ್ ಹೆಣಗಾಂಡಿಕ್ಕರದ್ ಕೋಳಿಚ್ಚಿದ್. ಒಡೇಕ್ ಪೋಯಿಟ್ ಅತ್ತಂದೆ ಕೈಯಾ ಪುಡಿಚಿಕಂಡೆ. ತಡಿಂರ್ಘುಕ್ಕ್ ಇನ್ನತ್ಥನ ಪ್ರಯತ್ನಿಚ್ಚಿಂದ್ ಅತ್ತಂದೆ ಉಸಿರಣ್ಣಮೇ ತೆರಿಯಾಂಡಿಂದ್.

ವಡಿಂಜಮೇಲೆ ವಾಶಿಲಾ ತರಂದ್ ಪರಂಬಕ್ಕ್ ವಂದ ಯಜಮಾನತಿ ಚಂದ್ರಿಕೇಯ ಓಂದ್ರಿಚ್ಚಿ ವಾಶಿಲತ್ತೇ ಉಳ್ಳೆ ನೆಷ್ಟರಂಗುಳ್ಳೆ ತುಂಕ್ಯಕ್ಕ್ ಚೊಲ್ಲೀನ. ಸಾಪಡಕ್ಕ್ ಮೋರಯೂ ಗಂಜೀಯೂ ಕುಡತ. ಹೊಟ್ಟೇ ತೊಳಸರದ್ ಹೆಚ್ಚಾನಾಕ ಒಂಡೊಂಡಾ ದವಡೇಕ್ ವಚ್ಚಿಕಂಡ್ ನಿಧಾನಮಾ ರಸೂ ಹೀರರಪ್ಪಡಿ ಚೊಲ್ಲಿ ಪದಿನಂಜಿರಹಿದ್ ಲವಂಗತಾ ಕೊಳಂದ್ ಕುಡತ. 'ಮೊದಲಾವದಾ? ಅತ್ತಕ್ಕೇ ಘಾಬರಿಯಾ ರಾಡ. ಇತ್ಥನ ನಾ ಇಲ್ಲಾವತ ಇಪ್ಪದಾನೂ ಕುಡತ್ ಉಢೇವರ್ ಕೃಪೇ ಪಣ್ಣೀರಾಣ. ಎಲ್ಲಾ ಶುಭಮಹಂದ್. ವೆನ್ನೀರಾ ಕಾಚೀ ಕುಡಣಿ. ಸ್ನಾನೂ ಪಣ್ಣೀದಿ, ' ಅ್ಹಂಟ್ ಉತ್ಸಾಹತಾ ಹೆಪ್ಪರ ವಾರ್ಥೊಲ್ಲೀನ. ಚಂದ್ರಿಕೆ ಅಂಡೇನಮೆಲ್ಲಾ ಮೌನಿಯಾಯಿಂದ್. ನಾನಾನಾಲೂ ಇಂದೆ ವಿಷಯಮಾ ವಾರ್ಥೊಲ್ಲಕ್ಕ್ ಏಕಾಂತೂ ಶಿಕ್ಕೀತಿಲ್ಲ. ಯಜಮಾನತಿ ಹೆಚ್ಚೂಕಮ್ಮಿ ಹತ್ತಿರತುಳ್ಳೇ ಇಕ್ಕಾಂಡಿಂದ. ತಂದೆ ಪೊಣ್ಣೇ ಮುದಲಾವಾರಿ ಗರ್ಭವತಿ ಆಯಿರಾಂದ್ ಅ್ಹಣ್ಣರತ್ಥಾ ಸಂಭ್ರಮತಣ್ಣೂ ಓಡಿಯಾಡಾಂಡಿಂದ. ಹಾತೇ ಯಜಮಾನನೂ ವಳಂಜ ಪಶ್ಚಾಳೂ ಅಂಗೇ ತಿರಂಬಾಡುಂ.

ಪಿತ್ತಾನಾ ಉಷಃಕಾಲತಕ್ಕೋಂದ್ ನಡವಕ್ಕ್ ಪರಪಟ್ಟ್, ಊರು ಪಿಂತೀಕ್ ನಿಂಡ್ ಏಕಾಂತೂ ಶಿಕ್ಕೀನಪೊ ಚಂದ್ರಿಕೆ ವಾರ್ಥೊಲ್ಲೀತ್ : 'ಧ್ಯಾನತಣ್ಣು ಅಶುದ್ಧೀತೇ ಭಾವನಾ ಧೂರಮಾಯಿಂದ್. ಇಪ್ಪೊ ಆಯುಷ್ಯಮೆಲ್ಲಾ ಕಾಡರ ರೂಪತುಳ್ಳೆ ಕಾಣಿಚ್ಚಿಕಂಡಿ ರಾಂದ್. ಚಾವರದೊಂಡೇ ಪರಿಹಾರು.' ನಾ ಅತ್ತಂದೆ ಕೈಯಾ ಪುಡಿಚಿಕಿಂಡೆ. ರಂಡ್ ಜನಮೂ ಜೊತೇಲೆ ಹೆಜ್ಜೆ ಪೋಡಾಂಡಿಂದು.

ಅತ್ಥೀಮೇಲದ್ ಹೆಂಬಾ ವೇಗಮಾ, ನಾನೇ ಪಿಂತೀ ಅಹರತ್ಥನ ವೇಗಮಾ ನಡವಕ್ಕ್ ಪರಪಟ್ಟದ್. ಮಧ್ಯೇ ರಂಡ್‌ವಾರಿ ವಾಂತೀಯೂ ಪಣ್ಣಿಕಿಂಡದ್. 'ಇನ್ನ್ ನಡವರದ್ ವಾಣ. ಹತ್ತಿರತುಳ್ಳೆ ಶಿಕ್ಕೀನಾಕ ಅ್ಹದಾನೂ ಊರುಳ್ಳೆ ನಿಲ್ಲಮ್ಮೊ,' ಅ್ಹಂಟ್ ಅ್ಹತ್ಥನ ಚೊಲ್ಲೀನಾಲೂ ಕೋಟಿಲ್ಲ. ರಂಡ್ ನಾ ಇಪ್ಪಡಿ ನಡಂದಮೇಲೆ ಕೋಟೆ : 'ಅ್ಹತ್ತಕ್ಕಿಪ್ಪಡಿ ಹುಚ್ಚೀಪೋಲೇ ಓಡೀಪೋಹಾಂಡರಾಡ?'

'ಇದೇ ಸಂದರ್ಭತುಳ್ಳೆ ಒರೇ ಸಮನಾ ನಡವರ ಕಾರ್ಯು ಉಳಂದಿಂದ್ ನಲ್ಲದೇ ಆಚಿ. ಉಷ್ಣೂ ಹೆಚ್ಚಾನಾಕ ಗರ್ಭಸ್ರಾವಮಹಂದಾಂಗೊ. ಇಲ್ಲಂದಾಕ ಮಧುರೇಲೊತ್ತಿ ವೈದ್ಯಾ ರಾಡ. ಅವಳಣ್ಣು ಔಷಧಿ ವಂಕಿಂಡ್ ಇತ್ತಾ ಕಳಿಂರ್ಘುಣಿ. ಒರೊರುಕಾ ಅತಿಯಾನ ರಕ್ತಸ್ರಾವಮಾಯಿಟ್ ಪ್ರಾಣಾಪಾಯಮಹಂದಾಂಗೊ, ಆನಾಲೂ ಚಿಂತಾ ಇಲ್ಲ. ನಾ ಇತ್ತ ವಚ್ಚಿಕೋಮಾಟೆ.'

ಅತ್ತಂದೆ ವೇದನ ಎನಕರ್ಥಮಹಾಂಡಿಂದ್. ಪುರುಷಂದೆ ಅತ್ಯಾಚಾರತ್ತೇ ಭಾರತಾ ಪೊಂಢಾಟಿಯೇ ಚುಮಣಮಾನ ಅನ್ಯಾಯತಕ್ಕ್ ಮನಸ್ಸ್ ಕಿಡಿಕಿಡಿಯಹಾಂಡಿಂದ್. ಆನಾಕ ಮೂಲಸ್ಥಾನತಕ್ಕ್ ಪೋಯಿಟ್ ಅಂದೆ ಮನುಷ್ಯಂದೆ ಮೇಲೆ ಪ್ರತೀಕಾರೂ ಪಣ್ಣಕ್ಕ್ ವಳಿ ಇಂದಿಲ್ಲ. ಚಂದ್ರಿಕೇಕಹಾಂಡಿಂದ ವೇದನೇಯೂ ಅಸಹ್ಯತಯೂ ನಿವಾರಿಪೀಲಾಮಾನ ಮಾರ್ಗಮೂ ತೆರಿಂಜಿಲ್ಲ. 'ಇತ್ತಕ್ಕ್ ಸಮಾಧಾನತಾ ಗುರುಹೀಳಯೇ ಕೋಳಮ್ಮೊ.'

'ಇತ್ಥಾ ಲೌಕಿಕಮಾನ ಸಮಸ್ಯೇಕ್ ಅಘಾಳ್ಳಾ ಕೋಕಲ್ಲೆ. ಅದೂ ಅಘಾಳ್ಳಾ ದೇಹತ್ಯಾಗೂ ಪಣ್ಣರ ಮುಹೂರ್ತತುಳ್ಳೆ.'

ಎನಕದೂ[1] ನಿಜೂ ಅಣ್ಣಿಚ್ಚಿದ್. ಅತ್ತಂದೆ ಮೊಖತುಳ್ಳೆ ವೇದನಾ ಸದಾ ಕಾಣಿಚ್ಚಿಕಾಂಡಿಂದ್. ಧ್ಯಾನತಾ ಆರಂಭಿಚ್ಚಮೇಲೆ ಮರೆಯಾಯಿಂದ ದುಃಖತ್ತೇ ಲಕ್ಷಣಂಗಳೆಲ್ಲಾ ಪುನಃ ಕಾಣಿಚ್ಚಿಕಂಡಹೀನ. ದೃಷ್ಟೀ ನೆಲತಯೇ ಪಾಕಾಂಡಿಂದ್. ಉಳ್ಳತ್ತೇ ಯಾತನ ಮೊಖತುಳ್ಳೆಲ್ಲಾ ಪುಳಿಯಾಂಡಿಂದ್. ವಾರ್ಥೇಲೆ ಆಸಕ್ತಿಯಿಲ್ಲ. ಇನ್ನೂ ಒರುನಾ ಕಳಿಂಜಮೇಲೆ ನಾ ಚೊಲ್ಲೀನೆ : 'ಇದ್ ತೆರಿಂಜಮೇಲೆ ನೀ ಧ್ಯಾನತಯೇ ಪಣ್ಣೀಕಲ್ಲ.'

'ಶರೀರು ಇತ್ಥನೊರು ಕಲುಷಿತಮಾ ಇಕ್ಕಚ್ಚೆ ಧ್ಯಾನತಾ ಸಾಧಿಯರದಪ್ಪಡಿ?'

'ಮನಸ್ಸ್ ಶುದ್ಧಮಾ ರಾಂದ್ ಅ್ಗಂಟ್ ಅಪ್ಪದೇ ತೆರಿಂಜದೆ. ಶರೀರತ್ತೇ ಕಾಲುಷ್ಯ ಉಂದೆ ಮನಸ್ಸತ್ತೇ ಪ್ರಮಾದತಣ್ಣು ಆಯಿಂದಂಡ್. ಪ್ರಯತ್ನಿಪಿ.'

'ಎನಕ್ ಪ್ರಯತ್ನಿಯರ ಮನಸ್ಸೂ ಇಲ್ಲ. ಒತ್ತಾಯಿಚ್ಚಿ ಗೋಳಟ್ಟಿಕ್ಯೋವಾಣ,' ಅ್ಗಂಟ್ ರೇಗೀತ್. ನಾ ಸೊತ್ತಮಾನೆ.

ಅದ್ ಮುಂತಿಮುಂತೀಲೆ ಓಡರಪ್ಪೊ ಧಾಪ್‌ಕಾಲುಳ್ಳೆ ನಡವಾಂಡಿಂದ ಎನ್ನುಳ್ಳೆ ಒರು ಪುದ ಆಲೋಚನಾ ವಂದ್. ಓಕಪ್ಪಡಿ ಅಹಕ್ಕಹದ್? ಅ್ಗಣ್ಣರ ಖಚಿತತಯೂ ವಂದ್. ಚೊಲ್ಲೀನೆ : 'ಸ್ವಲ್ಪೂ ನಿಧಾನಮಾ ನಡವ್. ಓಡಿಕಿಂಡ್ ವಾರ್ಥೊಲ್ಲರದ್ ಕಷ್ಟ'

'ಓದ್‌ರಾಂದ್ ವಾರ್ಥೊಲ್ಲರದ್?'

'ಪ್ರಾಣಾಪಾಯತ್ತೇ ಸಂಭವತಾ ವಚ್ಚಿಕಿಂಡ್ ಅಂದೆ ಔಷಧತಾ ವಂಕ್ಯರದ್ ವಾಣ. ಎನ್ನಾ ಪಳಪಿಯಕ್ಕಾಹಾ ನೀ ಅಂದೆ ತ್ಯಾಗತಕ್ಕ್ ಸಿದ್ಧಮಾಯಿಂದ್. ಆಂತಣ್ಣು ಹೊಟ್ಟೇಲೆ ಚಿಗುರಾಂಡಿಕ್ಕರ ಇಂದೆ ಪಶ್ಯ ಎನ್ನಣ್ಣು ಆಯಿಂದ್ ಅ್ಗಂಟ್ ಭಾವಿಪಿ. ನಾನೂ ಅಪ್ಪಡಿಯೇ ಭಾವಿಯಣಿ.'

ಅದ್ ನಿಂಡದ್. ಎಂದೆ ಮೊಖತಾ ಪಾತದ್. ಅತ್ತಂದೆ ಕಣ್ಣಿಹೀಡೆ ಖಾವ್ ರಾಚರ ನೆರಪತ್ತೇ ಎರೀಪೋಲಿಂದ್. 'ಭಾವಿಚ್ಚುಟಾಕ ಕಡಿಚಿಕಿಂಡ ವಿರ ಉಂದೇದಹಲ್ಲ. ಅದ್ ಕಡಿಚಿಕಿಂಡಪ್ಪೊ ನಾ ಅನುಭವಿಚ್ಚ ಹಿಂಸ ಪೊಯ್ಯಹರದಿಲ್ಲ. ಔದಾರ್ಯತ್ತೇ ವಾರ್ಥೆಹೀಳಣ್ಣು ಎನ್ನಾ ಹಿಂಸಿಪಿಯರ ಮುದಲು ಉಂದೆ ವಾರ್ಥೇಯಾ ನೀ ಅರ್ಥೂ ಪಣ್ಣಿಕ್ಯೊ. ಪುನಃ ಇಂದೆ ವಿಷಯತಾ ವಾರ್ಥೊಲ್ಲವಾಣ,' ಅ್ಗಂಟ್ ಚೊಲ್ಲೀ ತುಟೀ ಕಡಿಚಿಕಿಂಡದ್. ತುಟೀ ಕಡಿಚಿಕಿಂಡ ಅತ್ತಂದೆ ಮೊಖತುಳ್ಳೆ ಹಠು, ರೋಷು ಒಡಂಬಡತ್ ನಿಂಡಹುಡಿ ಕಂಡದ್. ರೋಷತಾ ನಾ ಅತ್ತುಳ್ಳೆ ಪಿಂಬೆ ಅ್ಗಂಡೂ ಕಂಡಿಂದಿಲ್ಲೆ.

ರಾತ್ರಿ ಕಳಿಯರತುಳ್ಳೆ ರೋಷೂ ಇಳಿಂಜಿ ಮೊಖು ಊದಿಕಿಂಡಿಂದ್. ಕಣ್ಣುಳ್ಳತ್ತೇ ನೀರ್ ಅಂಚುಳ್ಳೆ ಪರಂಬಕ್ಕಿಳಿಯಕ್ಕಹಾದೇ ಕೆನ್ನ ಗಲ್ಲು ಮೂಕಕ್ಕ್ ವ್ಯಾಪಿಚ್ಚಹುಡಿ ಇಡೀ ಮೊಖು ಜೋತಾಡಾಂಡಿಂದ್. ಸಮಾಧಾನೂ ಪಣ್ಣಕ್ಕ್ ಅ್ಗಂಟ್ ನಾ ಕೈಯಾ ಪುಡಿಚಾಕ ಪ್ರತಿಯಾ ಅದ್ ತಂದೆ ಹಸ್ತತಾ ಬಗ್ಗಿಯಾಂಡಿಂದಿಲ್ಲ. ಸರಸರಾಂಟ್ ಹೆಜ್ಜೆ ಪೋಡುಂ. ಮಧ್ಯಾಹ್ನತ್ತೇ ವೇಲುಳ್ಳೆ ಬಲವಂತಮಾ ಕೈಯಾ ಪುಡಿಚಿ ಒರು ಮರತ್ತೇ ನರ್‌ಳುಳ್ಳೆ ಉಕ್ಕಾಕಿಚ್ಚಿಕಿಂಡ್ 'ಉನ್ನುಳ್ಳೆ ಓದಹಾಂಡರಾಂದ್ ಅ್ಗಣ್ಣರತಾ ಎಂದೆ ಕೈಯುಳ್ಳೆ ಚೊಲ್ಲಕ್ಕಾನೂ ಚೊಲ್ಲು,' ಅ್ಗಂಡೆ.

ಅಪ್ಪೊ ಮುಕ್ತಮಾ ಅ್ಗಳಕ್ಕ್ ಶುರೂಪಣ್ಣೀತ್. 'ಅ್ಗಪ್ಪಡಿಯೂ ನಟಿ, ವೇಶ್ಯ. ತೋಪನಾ ಆರ್ ಅ್ಗಂಟ್ ಕೋಳಾದೇಯೇ ಪೆತ್ತ್ ನಿಲ್ಲಿತಿಕ್ಯರ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ರಾಂದ್. ಅ್ಗಂದೆ ಜನ್ಮತ್ತೇ ಪಾಪತಕ್ಕ್ ಎಂದೆ ಹೊಟ್ಟೇ ಉಳ್ಳೆ ಕಟ್ಟೀತೋ ಅ್ಗಣ್ಣರ ಕರುಣಾ ಜಿನುಗಂದ್. ಆನಾಕ ವಚ್ಚಿಕಕ್ಕ್ ಅಸಹ್ಯಮಹಂದ್,' ಅ್ಗಂಡದ್.

'ಅಸಹ್ಯತಾ ಉಟ್ಟುಡು. ಅದ್ ಎಂದೇದ್ ಅ್ಗಂಟ್ ಚೊಲ್ಲೀನೇನೆ. ಒಪ್ಪಿಕ್ಯೊ,' ನಾ ಸಮಾಧಾನೂ ಚೊಲ್ಲೀನೆ. ಓರೇ ಅ್ಗತ್ತಾ ಚೊಲ್ಲಕ್ಕೂ ಎನಕ್ ತೋಚೀತಿಲ್ಲ.

ಅದ್ ವಾರ್ಥೊಲ್ಲೀತಿಲ್ಲ. ಇರಿಯರಹುಡಿ ಎನ್ನಾ ಪಾತದ್. ಅತ್ಥೀಮೇಲೆ ಓಂದ್ ಸರಸರಾಂಟ್ ಎನಕಣ್ಣೂ[2] ಮುಂತೀಲೆ ನಡವಕ್ಕ್ ಪರಪಟ್ಟದ್. ಸಾಯಂಕಾಲತವರೀಕ್ ಪುನಃ ವಾರ್ಥೊಲ್ಲೀತಿಲ್ಲ. ಸಾಯಂಕಾಲು ಸೂರ್ಯು

---

1 ಎನಕ್ ಅದೂ 2 ಎನಕಣ್ಣಮೂ

ಮುಳುಕರಪ್ಪೋದೇಕ್ ಆಯಾಸತಣ್ಣು ಅತ್ತುಂದೆ ಹೆಜ್ಜಾ ನಿಧಾನಮಾಚಿ. ನಾ ಜೊತೇಪುಡಿಚಿ ನಡವಕ್ಕ್ ಶುರೂಪಣ್ಣೀನೆ. ಅದೇ ಪಾದಿ ತನಕಿ ತಾಂ ಚೊಲ್ಲಿಕ್ಯರಹುಡಿ, ಇನ್ನೊರು ಪಾದಿ ಎನಕಿ ತೆರಿಪಿಯರಹುಡಿ ಅ್ರಂಡದ್ : 'ನಿಶ್ಚಯಿಚ್ಚಿರಾಣಿ, ನಿವಾರಿಚ್ಚಿಕಣಿ. ಅತ್ಥೀಮೇಲೆ ಸಂನ್ಯಾಸಿನಿ ಅಹಣಿ. ಸಂನ್ಯಾಸತಾ ಕುಡರದಿಲ್ಲೆ ಅ್ರಂಡಾಕ ಭಿಕ್ಕುಣಿಯಹಣಿ.'

ಅತ್ತುಂದೆ ಮೊಖತಾ ಪಾತೆ. ಅತ್ತುಂದೆ ಕಣ್ಣಹಾ ವಳೀಕಡೇಕಿಂದಾಲೂ ದೃಷ್ಟಿ ಶೂನ್ಯತುಳ್ಳಿಂದ್. ಅ್ರತ್ತಾ ಚೊಲ್ಲೀನಾಲೂ ಅತ್ತುಂದೆ ಕ್ಷೋಭಾ ಹೆಚ್ಚುಂದ್ ಅ್ರಂಟ್ ಅ್ರಣ್ಣಿಚ್ಚಿ ನಾ ವಾರ್ಥೊಲ್ಲೀತಿಲ್ಲೆ.

ಪದಿಮೂಡು

ಮಧ್ಯೆ ರಂಡ್‌ವಾರಿ ವಳೀ ತಪ್ಪೀನು. ಚಂದ್ರಿಕೇಕ್ ಒರುನಾ ಜ್ವರೂ ವಂದಿಂತಣ್ಣು ತುಂಕ್ಯಣಮಾಚಿ. ಇಪ್ಪಡಿಯಾಯಿಟ್ ಪೌರ್ಣಮೀತೇ ರಾತ್ರಿಯೂ ನಂಗ ಗುಹಾಮಂಟಪತ ತಲಪಹಿಲ್ಲ. 'ಗುರುಹೀಡೆ ಸಶರೀರ ದರ್ಶನು ತಪ್ಪೀತ್. ಪಾಪೀಕಿ ಯುಕ್ತಮಾನ ಶಿಕ್ಷಾ ಆಚಿ.' ಅ್ಣಂಟ್ ಅದ್ ಅ್ಳಕ್ಕ್ ಮುದಲಿಟ್ಟದ್.

'ಇಡೀ ರಾತ್ರಿ ಪೌರ್ಣಮೀತೇ ಹೆಂಬೀನ ನಿಲಾವಿಕ್ಕಂದ್. ವಳೀ ತಪ್ಪಲ್ಲ ಅ್ಣ್ಣರ ಭರವಸೇ ವಚ್ಚಿಕಿಂಡ್ ನಡಂದುಡಮ್ಮೊ. ಚಂದ್ರಪುರತವರೀಕಿ ನಾ ವಿವರಮಾ ಪಳ್ಳೀತೇಫಿಳಾ ವಳೀ ಕೋಟಕಣಿ. ಅಂಗಣ್ಣೊ ಮುಂತೀಕಿ ನೀ ಕಾಟಲಾಂ ಅ್ಣಡ?'

ಅತ್ತಕ್ಕ್ ಉತ್ಸಾಹು ವಂದ್. ನಡಂದ್ ನಡಂದ್ ಎನಕ್ ರಂಡೂ ತೊಡೇತೇ ಕೀಲಹೀಳುಳ್ಳೆ ಗಂಟ್ ವಂದಿಂದ್. ಇನ್ನ್ ಇಡೀ ರಾತ್ರಿ ನಡವಕ್ಕ್ ಓಣಮಾನ ಶಕ್ತೀತೇ ದಶಾಂಶಮೂ ಇಂದಿಲ್ಲ. ಅದ್ ಎನಕಣ್ಣಮೂ ಹೆಚ್ಚಾ ಆಯಾಸೂ ಪಟ್ಟರಾಂದ್. ಆನಾಕ ಗುರುಹೀಳಾ ಕಾಣರ ಶ್ರದ್ಧಾ ಅವಳಾ ಮುಂತೀಕ್ ನಡತಾಂಡ್ ರಾಂದ್; ನಾ ಅತ್ತಾ ಅನುಸರಿಯಣು ಅತ್ಥನಿಯೆ; ಶ್ರದ್ಧಾ ಮಾತ್ರಮಂಡ್; ನಡಂದ್ ನಡಂದ್ ಅದ್ ತಾನಾಯಿಟೇ ಸ್ರಾವಮಾ ಪೊಹಡ್ ಅ್ಣ್ಣರ ಉದ್ದೇಶಮೂ ಅತ್ತಂದುಳ್ಳೆ ರಾಂದ್ ಅ್ಣ್ಣರದ್ ಎನಕರ್ಥಮಾಯಿಂದ್. ಸಾಯಂಕಾಲೂ ಶಿಕ್ಕೀನ ಪಳ್ಳೀಲೆ ಭಿಕ್ಷೇ ಅ್ಡತ್ ಚೂಡಿ ನಡವಕ್ಕ್ ಪರಪಟ್ಟುಂ. ನಿಲಾವುಳ್ಳೆ ಹೆಜ್ಜೆ ವಯ್ಯರಪೊ ಇಡೀ ಪ್ರಪಂಚು ಅಧ್ಯಾತ್ಮತುಳ್ಳೆ ನೆಂಜಿಕ್ಕರಹುಡಿ, ಸತ್ಯುಮಿಥ್ಯಂಗಡೆ ಮಧ್ಯಸ್ಥಿತೀಲೆ ತೇಲಾಂಡಿಕ್ಕರಹುಡಿ ಕಾಣಾಂಡಿಂದ್. ಅ್ಂಗೋ ಧೂರತುಳ್ಳೆ ನಾಯಿನರಿಹೀಡೆ ಕೂಹು. ಅ್ದೋ ದಿಕ್ಕುಳ್ಳೆ ಪೊಶಕಡೆ ದೊಡ್ಡೀತೇ ಕಂಡಹೀಡೆ ಅಂಬಾಕಾರು, ಮಧ್ಯರಾತ್ರೀಲೊರುಕ ಗುರುತಿಯಕ್ಕಹಾದ ದಿಕ್ಕಣ್ಣು ಕೊಳಲತ್ತೇ ಆಹ್ವಾನು ಮಾತ್ರು ಇದ್ ನಂಬಳಕ್ಕ್ ಪರಿಚಿತಮಾನ ಜಗತ್ತ್ ಅ್ಣ್ಣರತಾ ಜ್ಞಾಪಿಯಾಂಡಿಂದ್.

ಚಂದ್ರಪುರತಣ್ಣು ಒರು ಗೆರೇಯೂ ತಪ್ಪಾದಹುಡಿ ಅದ್ ಮುಂತೀಲೆ ನಡಂದದ್. ಪಶ್ಚಿಮದಿಕ್ಕುಳ್ಳೆ ಚಂದ್ರು ಥೊಪ್ಪು ತಿರಂಬಿ ಹಿಗ್ಗಲಿಚ್ಚಿಕಂಡಿಕ್ಕಚ್ಚೆ ಧೂರತುಳ್ಳೆ ಆಲತಮರಂಗಡೆ ತೋಪು ಕಾಣಿಚ್ಚಿದ್. ಅತ್ತಂದೆ ಮಧ್ಯೇಯೇ ಗುಹಾಮಂಟಪು ರಾಂದ್ ಅ್ಣಂಟ್ ತನಕ್ ತಾನೇ ಚೊಲ್ಲಿಕಿಂಡಹುಡಿ ಚೊಲ್ಲೀನ ಅದ್ ಬೇಗೂ ಹೆಜ್ಜೇ ಪೋಟದ್. ಹತ್ತಿರತಕ್ಕ್ ಪೋನಹುಡಿ, 'ಅ್ಂದೆ ಶಬ್ದಮೂ ಕೋಳಾಂಡಿಕ್ಕಲ್ಲ. ದೇಹತ್ಯಾಗೂ ಆಯಿಪೋಯಿರಾಂದ್. ದರ್ಶನೂ ಶಿಕ್ಕೀತಿಲ್ಲ.' ಅ್ಣಂಟ್ ಅ್ಳಕ್ಕ್ ಮುದಲಿಟ್ಟದ್. ಹೆಜ್ಜೆಹ ನಿಧಾನಮಾಚಿಹೀನ. ಮುಂತೀಕ್ ನಡಂದ್ ಪ್ರಯೋಜನಮಿಲ್ಲ ಅ್ಣ್ಣರಹುಡಿ ನಿಂಡುಂೀನ[1].

ಎನಕೂ ಅಪ್ಪಡಿಯೇ ಅ್ಣ್ಣಿಚ್ಚಿದ್. ದೇಹತ್ಯಾಗತಾ ಪಣ್ಣೀಂದಾಕ ಶರೀರಮಾನೂ ಇರಂದೆ ಪಾರಮ್ಮೊ ಅ್ಣ್ಣರ ವಿಚಾರೂ ಪಣ್ಣೀ, 'ಪೋಯಿಟ್ ಪಾರರವರೀಕಿ ತೀರ್ಮಾನಿಯರದ್ ವಾಣ.' ಅ್ಣಂಟ್ ಮುಂತೀಕ್ ನಡವಕ್ಕ್ ಪರಪಟ್ಟೆ.

ಘೆರೀ ಆಲತಮರತಡೀಲೆ ಅ್ಂದೆ ಕೆತ್ತನೇಕಾರ್ಯಮೂ ಇಲ್ಲಾದ ನಾಲ್ ಕಲ್ಲ್ ಕಂಭಂಗಡೆ ಒರು ಮಂಟಪು. ಅತ್ತತ್ತೇ ಒರುಭಾಗಮಾನ ಘೆರೀ ವಾಯಣ್ಣು ಉಳ್ಳಕ್ಕ್ ಪೊಹರ ಒರು ಗುಹ. ಮಂಟಪತುಳ್ಳೆ ಪೂರ್ವಾಭಿಮುಖಮಾ ನೆಲತಮೇಲೆ ಪದ್ಮಾಸನತುಳ್ಳೆ ಉಕ್ಕಾಕಂಡ್ ಒತ್ತರು ಧ್ಯಾನೂ ಪಣ್ಣಾಂಡರಾಡ. ಆಯುಷ್ಕರ್ಮೂ ಪಣ್ಣಿಚ್ಚಿಕಿಂಡ್ ಒರು ಮಾಸೂ ಆಯಿರಾಂದ್ ಅ್ಣ್ಣಲಾಮಾನ ಗಡ್ಡೊ ಮೀಶ. ವಿರಳಮಾನ ಭಳತ್ತ ತಲೇಮ್ಮೈರ್. ನಿಲಾವ್ ಮುಡಿಯಾಂಡಿಂದ್. ಪೂರ್ವತಣ್ಣು ಪರಪಾಂಡಿಂದ ಅರುಣೋದಯತ್ತೇ ತಿಳಿಯಾನ ವಳಕುಳ್ಳೆ ಅಫಾಡೆ ಮೊಖು ಎನಕ್ ಕಂಡದ್. ಥಟ್ಟಂಟ್ ಕುರುಪು ಪತ್ತೀತ್. ಮಥುರೇಂದುಳ್ಳೆ ಎನಕ್ ಧ್ಯಾನತಾ ಚೊಲ್ಲೀಕುಡತ ಗುರುಹ. ನಾ

1 ನಿಂಡುಟಹೀನ

ಪೇರಾ ಕೋಟಿಂದಿಲ್ಲೆ. ಅವಾ ಚೊಲ್ಲಿೀಂದಿಲ್ಲ. ಅರಿಹಿದಾ ಸಮೀಪಿಯರ ವಯಸ್ಸ್. ಹಾಂಬಡಿಯಾಳಾನ ಶಾಲಿನೀಂದೆ ಮನಸ್ಸಾ ಪೀಂಜಿ ಶೋಧಿಯರ ಅಪ ಉದ್ದೇಶತಕ್ಕ್ ಬಳಸಿ ಸಿದ್ಧೀಯ ನಷ್ಟೂಪಡಿತಿಕ್ಯರವರೀಕಿ ಎನಕ್ ಧ್ಯಾನತುಳ್ಳೆ ಅಂತರ್ಬೋಧೇಣ್ಣು ಮಾರ್ಗದರ್ಶನತಾ ಪಣ್ಣಾಂಡಿಂದವ. ಹತ್ತಿರತಕ್ಕ್ ವಂದ ಚಂದ್ರಿಕೇಯೂ ನಿಂಡಹಂಡದ್. ನಾ ಅತ್ತಂದೆ ಮೊಖತಾ ಪಾರ್ತೆ. ಇಘಾಡೆ ಕುರುಪು ಇಲ್ಲಾ ಅ್ಣಣ್ಣರಹುಡಿ ಇಂದ್ ಅತ್ತಂದೆ ಮೊಖಭಾವು. ಶಬ್ದೂ ಅಹಾದಹುಡಿ ಸ್ವಲ್ಪು ಪಿಂತೀಕಿ ಪೋಯಿಟ್ ನಂಗಾ ರಂಡ್‌ಪೇರೂ ಒರು ಕಲ್ಲ್‌ಚಪ್ಪಡೀ ಮೇಲೆ ಉಕ್ಕಾಕಂಡು. ಒತ್ತರಕ್ಕೊತ್ತರು ವಾರ್ಥೊಲ್ಲೀತಿಲ್ಲು. ಅಳಹಾ ಅರುಣೋದಯೂ ಆನಪೊ ಅಘಾಳ್ಳ ಧ್ಯಾನತಣ್ಣು ಪರಂಬಕ್ಕ್ ವಂದ. ಅಘಾಡೆ ದೃಷ್ಟಿ ಎಂಗಡೆ ಕಡೇಕ್ ತಿರಂಬೀತ್. ಪದ್ಮಾಸನತಾ ಕಳಚಿ ರಕ್ತಸಂಚಾರೂ ಅಹರಹುಡಿ ಮೊಳಕಾಲ್ ಮಂಡಿ ತೊಡೇಯ ಹಿಸಿಕಿ ಸಾಧಾರಣಸ್ಥಿತೀಕ್ ವಂಕಿಂಡಮೇಲೆ ಓಂದ್ ಎಂಗಡೆ ಕಡೇಕ್ ವಂದ್ ತಂಗಳಕ್ಕಪ್ಪದೇ ಪರಿಚಯು ಇಕ್ಕರಹುಡಿ ಚಂದ್ರಿಕೇಕಿ ಚೊಲ್ಲೀನ. 'ನೀ ವಂದಿಲ್ಲಾಂಟ್ ಗುರುಹಾ ದೇಹತ್ಯಾಗತಾ ಮುಂತೀಕ್ ಪೋಟರಾಡ. ಪಾರಣೂಂಟ್ ಅತ್ಥನ ಧೂರತಣ್ಣು ವರಾಂಡರಾಂದ್; ವರರತಕ್ಕ್ ಮುದಲೇ ಪೋನಾಕ ಸಮಾಧಾನತಾ ಪಣ್ಣಿಕ್ಯರ ಶಕ್ತಿ ಇಲ್ಲ ಅ್ಣಂಡ. ಮಧ್ಯರಾತ್ರೀವರೀಕ್ ಕಾತ್, ಆಯಾಸಮಾ ವಂದಿರಡ, ಪಶ್ಚಿರಡ ಅ್ಣಂಟ್ ಅಘಾಳ್ಳೇ ಅ್ಣರಶೀಯೂ ಪಯರಕಾಳಯೂ ಶೇರಿಚ್ಚಿ ಮಡಿಕೇಲೆ ಹುಗ್ಗಿ ಚಮಿಚಿವಚ್ಚಿರಾಡ. ಅತ್ಥೀಮೇಲೆ ಒರಕೂ ಪಣ್ಣಣಿ ಅ್ಣಂಟ್ ತುಂಕಿಂಡ.'

'ನಿಂಗಾ ಅಘಾಡೆ ಶಿಷ್ಯಾ ಅ್ಣಂಟ್ ಎನಕರ್ಥಮಹಾಂಡರಾಂದ್. ಸಂಧಿಯರ ಅವಕಾಶಮಾಯಿಂದಿಲ್ಲ.' ಅ್ಣಂಟ್ ಚಂದ್ರಿಕೆ ಮೇಲಕ್ಕೋಂದ್ ನಿಂಡ್ ಬಗ್ಗಿ ಅಘಾಡೆ ಪಾದಂಗಳಕ್ಕ್ ನಮಸ್ಕಾರೂ ಪಣ್ಣೀತ್.

ನಾನೂ ಮೇಲಕ್ಕೋಂದ್ ನಮಸ್ಕಾರೂ ಪಣ್ಣಕ್ಕ್ ಪೋನೆ. 'ನಾ ಎಚ್ಚರಿಕೇ ಕುಡತಮೇಲೂ ಸಿದ್ಧೀಯ ಅಪಮಾರ್ಗತುಳ್ಳೆ ಬಳಸಕ್ಕ್ ಪೋಯಿಟ್ ನೀ ಧ್ಯಾನಶಕ್ತೀಯೇ ಕಳಂಜಿಹಿಂಡ. ಅತ್ಥೀಮೇಲೆ ಪುನಃ ಪ್ರಯತ್ನಿಚ್ಚೀಯಾ? ಇಪ್ಪೋ ಪಾರ್ತಾಕ ಸಂಪೂರ್ಣಮಾ ಕೈ ಉಟ್ಟಪ್ಪಡಿ ಕಾಣಂದ್,' ಅ್ಣಂಡ.

'ಆಮ, ತಂಗಳಕ್ಕ್ ಅಪಾತ್ರನಾನ ಶಿಷ್ಯನಾನೆ,' ಅ್ಣಂಟ್ ನಮಸ್ಕಾರೂ ಪಣ್ಣೀನೆ.

'ಜೊತೇಕೊತ್ತರು ಇರಡಾ ಅ್ಣಣ್ಣರದ್ ಗುರುಹೀಳಕ್ಕ್ ತೆರಿಂಜಿರಾಂದ್. ಅತ್ತಕೇ ಮಡಿಕೇ ಭರ್ತಿ ಪಣ್ಣೀರಾಡ. ಮುದಲು ಪುಳೇಕ್ ಪೋಯಿಟ್ ಸ್ನಾನೂ ಪಣ್ಣೀ ವಂದ್ ಸಾಪಡಂಗೊ. ಅಘಾಳ್ಳಾ ಓಂದ್ರರತಕ್ಕ್ ಮುದಲು ನಿಂಗಾ ಸಾಪಟ್ಟಿಂದಾಕ ಅಘಾಳ್ಳಕ್ಕ್ ಸಂತೋಷಮಹಂದ್.'

ಪುಳೇತೇ ನೀರ್ ತಿಳಿಯಾ ಇಂದ್. ಹೆಚ್ಚಾನ ಆಳಮೂ ಇಂದಿಲ್ಲ. ಕಳತವರೀಕ್ ಮುಳಕಿ ಶರೀರತಕ್ಕ್ ಹರಿಯರ ನೀರತ್ತೇ ಚಿಕಿತ್ಸೇ ಪಣ್ಣಿಕಿಂಡಾಕ ಮಂಡಿ ಮೊಳಕಾಲ್ ತೊಡೇತೇ ನೋವೆಲ್ಲಾ ಪೊಹಂದ್ ಅ್ಣಣ್ಣಿಚ್ಚಿದ್. ಆನಾಕ ಪೋದಾಪಣ್ಣರಹುಡಿ ಇಲ್ಲ. ಸರಸರಾ ಅ್ಣಂಟ್ ಸ್ನಾನತಾ ಮುಡಿಚೆ. ಚಂದ್ರಿಕೇಯೂ ಪಣ್ಣೀತ್. ಚಮಚಿಂದ ಮಡಿಕೇಯೂ ರಂಡ್ ಸಾವೆಹೀಳಯೂ ಎಂಗಡೆ ಮುಂತೀಕ್ ವಚ್ಚಿ ಸಾಧುಹಾ ಸ್ನಾನತಕ್ಕ್ ಪೋನಾ. ಒರೂ ಪಶ್ಚಿಂತಣ್ಣು[1] ಮಾತ್ರಮಂಡ್, ಹುಗ್ಗಿ ನಿಜಮಾಯಿಟೂ ಅದ್ಭುತಮಾ ರುಚಿಯಾಯಿಂದ್. ಸಾಪಟ್ಟ್ ಮುಡಿಚಮೇಲೆ ಚಂದ್ರಿಕೆ ಪುಳೇಕ್ ಪೋಯಿಟ್ ಮಡಿಕೇಯೂ ಸಾವೆಹೀಳಯೂ ಕಳಿಕ್ಕಿಂಡ್[2] ವಂದ್. ಅತ್ಥನೇಂದುಳ್ಳೆ ಸ್ನಾನತಾ ಮುಡಿಚಿ ತಿರಂಬೀ ವಂದ ಸಾಧುಹ ಗುಹೇಉಳ್ಳಕ್ಕ್ ಪೋನಾ. ರಂಡ್ ನಿಮಿಷತಮೇಲೆ ತಿರಂಬೀ ವಂದ್, 'ಗುರುಹಾ ಓಂದುಕ್ಕಾಕಂಡರಾಡ. ನಿಂಗಾ ರಂಡ್‌ಪೇರೂ ಉಳ್ಳಕ್ಕೇ ಪೋಯಿಟ್ ಅಘಾಳ್ಳಾ ಕಾಣಂಗೊ,' ಅ್ಣಂಡ.

ಚಂದ್ರಿಕೆ ಮುದಲು ಅತ್ಥೀಮೇಲೆ ನಾ ಗುಹೇ ಉಳ್ಳಕ್ಕ್ ಪೋನು. ಉಳ್ಳೊರು ಸಣ್ಣೀ ಸೊಡ್ಡು ಎರಿಯಾಂಡಿಂದ್. ಒರು ತುಂಡಾನ ಪಂಚೇಯಾ ಮಾತ್ರು ಬಿಗಿಂಜಿಹಿಂಡಿಂದ ಗುರುಹಾ ಸಿದ್ಧಾಸನತುಳ್ಳೆ ಉಕ್ಕಾಕಂಡಿಂದ. ಸೊಡ್ಡತ್ತೇ ವಳಕಕ್ಕಣ್ಣಮೂ ಅಘಾಡೆ ಮೊಖು ಹೆಚ್ಚಾ ಪ್ರಕಾಶಮಾನಮಾ ಇಂದ್. ಎನಕ್ ತತ್‌ಕ್ಷಣು ಅಘಾಡೆ ಕುರುಪು ಶಿಕ್ಕೀತ್. 'ಸಹಸ್ರಾರು ಇತ್ತಕಣ್ಣಮೂ ಅಲೌಕಿಕಮಾನ ಪ್ರಕಾಶತ್ತೇದಾಯಿರಂದ್ ಅಂಡಿಂದ ಯೋಗಗುರುಹಾ ನಿಂಗಳೇ ಅ್ಣಂಡ. ಓಣಮಾನಪೋ ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕರಿಚ್ಚಿಕಿಂಡ್ ಆನಂದು ಪಡಲಾಂ ಅಂಡಿಂದಿಹ್ಯೊ! ಉಂಗಡೆ ಪ್ರೇರಣೇಣ್ಣಮೇ ಭರೀಸಾಧುಹ

1 ಪಶ್ಚ್ ಇಂದಿಂತಣ್ಣು 2 ಕಳಿವಿಕಿಂಡ್

ಎನ್ನಾ ಸಂದಿಚ್ಚಾಂಟ್[1] ಇಪ್ಪೊ ಅರ್ಥಮಹಾಂಡರಾಂದ್. ಮುಂತೀವರಿಯರ ಶಕ್ತಿ ಇಲ್ಲಾದೆ ನಾನೇ ಕಳಿಂಜಿಹಿಂಡೆ,' ಅ್ಥಂಡೆ.

ಅಫಾಳ್ಳಾ ಸಣ್ಣನಾ ಚಿರಿಚ. ಅಂದೆ ಚಿರಿಪುಳ್ಳೆ ಕನಿಕರೂ ಇಂದದೋ ಅನುಗ್ರಹೂ ಇಂದದೋ ಎಂದೆ ದೌರ್ಬಲ್ಯತಾ ತೆರಿಂಜ ತುಂಟತನೂ ಇಂದದೋ ಎನಕ್ ಗೊಂದಲಮಾಚಿ. ಅತ್ಥೇಮೇಲೆ ಅವಾ ಚಂದ್ರಿಕೇಯಾ ಪಾರ್ತಾ, ಅಫಾಡೆ ದೃಷ್ಟಿ ಅತ್ತಂದೆ ಕಣ್ಣಹೀಳುಳ್ಳೆ ನೆಟ್ಟದ್. ತರವಕ್ಕ್ ಪೋನ ಅತ್ತಂದೆ ವಾಯಿ ಅಪ್ಪಡಿಯೇ ನಿಂಡುಡತ್. ವಾರ್ಥಾವಾಣ, ಧ್ಯಾನೂಪಣ್ಣ್ ಅ್ಥಣ್ಣರಹುಡಿ ಅವಾ ಸನ್ನೇ ಪಣ್ಣೀನ. ನೆಲತಮೇಲೆ ಪದ್ಮಾಸನತುಳ್ಳುಕ್ಕಾಕಂಡ್ ಅದ್ ಕಣ್ಣಾ ಮುಚ್ಚೀತ್. ರಂಡ್ ನಿಮಿಷತುಳ್ಳೆ ಮುಚ್ಚೀನ ರೆಪ್ಪೆಹೀಡೆ ಮೂಲಕಮಾ ಅತ್ತಂದೆ ದೃಷ್ಟಿ ಭ್ರುಕುಟೀಲೆ ನಿಂಡಹುಡಿ ಕಂಡದ್. ಉಸಿರ್ ಕ್ರಮೇಣಮಾ ಕನಿಷ್ಠಮಾನ ಪದತಾ ತಲಪೀತ್. ಅವಾ ಎಂದೆ ಕಡೇಕ್ ಪಾರ್ತಾ. ಅತ್ಥನೇಂದುಳ್ಳೆ ಎನ್ನುಳ್ಳೆ ಪರಂದಿಂದ, ರಾತ್ರಿ ಚಂದ್ರೋದಯತ್ತೇ ಸಮಯತುಳ್ಳೆ ದೇಹತ್ಯಾಗತಾ ಪಣ್ಣರಹುಡಿ ಚಂದ್ರಿಕೇಕ್ ತೆರವಿಚ್ಚಿಂದಿಹ್ಯೊ, ಅಂದೆ ಮುಹೂರ್ತೂ ಕಳಿಂಜಿಪೋಚಂಡ? ಅ್ಥಣ್ಣರ ಪ್ರಶ್ನೇಯಾ ಕೋಕರ ಮನಸ್ಸಾಚಿ. ಆನಾಕ ವಾಕ್ಯ ವ್ಯಕ್ತಮಾ ಪರಪಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಅವಾ ಎಂದೆ ಕಣ್ಣಹೀಳಾ ಪಾರ್ತ. ಎನ್ನುಳ್ಳೊರು ಸಂಭಾಷಣಾ, ಅಫಾಡೆ ಫಿನ್ನ ಎಂದೆ ಧ್ವನಿಹೀಳುಳ್ಳೆ ನಡಂದದ್.

'ಕಳಿಂಜಿಪೋನಾಕೋದಾಂಗೊ?'

'ಮನುಷ್ಯಂದೆ ಜನ್ಮತಕ್ಕ್ ಇತ್ಥಾ ನಿಮಿಷು ಅ್ಥಣ್ಣರ ನಿಗದಿ ಇಕ್ಕರಹುಡಿ ಚಾವಕ್ಕೂ ಇರಲ್ಲಿಯಾ?'

'ಚಾವ್‌ಕ್ಕ ಇರಂದ್. ಚಾವಿಲ್ಲಾವದ್ ದೇಹತ್ಯಾಗತಾ ಪಣ್ಣಕ್ಕಿರಲ್ಲ.'

ನಾ ಅಫಾಡೆ ಮೊಖತಾ ಪಾತೆ. ಅಫಾಳ್ಳಾ ಒರೂ ಸಣ್ಣನಾ ಚಿರಿಯಾಂಡಿಂದ. ಅಫಾಡೆ ದೃಷ್ಟೀಯ ಒರೇ ಸಮತಕ್ಕ್ ಸಂಧಿಯಕ್ಕ್ ಎನಕ್ ಶಕ್ತಿ ಇಂದಿಲ್ಲ. ಎಂದೆ ದೃಷ್ಟೀಯಾ ಅ್ಥರಹ್‌ಪಣ್ಣೀನೆ. ಅತ್ಥನೇಂದುಳ್ಳೆ ಉಳ್ಳಿಂದ ಸೊಡ್ಡತ್ತೇ ವಳಕಕ್ಕ್ ಎಂದೆ ಕಣ್ಣಹಾ ಹೊಂದಿಕಿಂಡಿಂದಹೀನ. ಅಲ್ಲಾದೇ ಸೂರ್ಯೋದಯತ್ತೇ ಸಮಯಮಾಯಿಟ್ ಪರಂಬತ್ತೇ ಕಿರಣಂಗಳುಳ್ಳೆ ಸ್ವಲ್ಪೂ ಭಾಗು ಉಳ್ಳಕ್ಕ್ ವಂದ್ ಹೆಚ್ಚ್ ಸ್ಪಷ್ಟಮಾನ ಆಕೃತಿಹಾ ಕಾಣಕ್ಕ್ ಪರಪಟ್ಟಹೀನ. ವಂಡಾ ಶೀಳೀ ಪ್ರಾಕೃತಿಕಮಾ ಆಯಿಕ್ಕರ ಗುಹಾ ಅದ್. ನೆಲಮೂ ಮಟ್ಟಸಮಾ ಇಂದಿಲ್ಲ. ಸುಮಾರಾ ಪತ್ತ್ ಜನಂಗಾ ಉಕ್ಕಾಕರತ್ಥನ ಫೆರೀ ಸ್ಥಳು. ಒರು ಮೂಲೇಲೆ, ಎನಕ್ ಎದಾ ಝಿಲ್ ಅ್ಥಂಡದ್, ರಂಡ್ ಪಾಂಬಹಾ ಒಂಡಕ್ಕೊಂಡು ಪಿನ್ನಿಕಿಂಡ್ ಆಟೂ ಆಡಾಂಡಿಂದಹೀನ. ಅಳೂ ಮರಿಹೀಳಂಡ್. ವಲಿಂಜ ಗೋಧೀನಾಗರಪಾಂಬಹ. ರಂಡ್ ತಲೆಹೀಳೂ ಕಂಡಹೀನ. ಓಂದ್ ಪರಂಬಕ್ಕ್ ಓಡೀಉಡರ ಪ್ರವೃತ್ತಿಯಾಚಿ. ಆನಾಕ ಅಫಾಳ್ಳಾ ಇಂಗೇ ವಾಸೂ ಪಣ್ಣಾಂಡಿರಾಡ. ಚಂದ್ರಿಕೆ ಓದೂ ತೆರಿಯಾದೇ ಕಣ್ಣಾಮುಚ್ಚಿಕಿಂಡಿ ಉಕ್ಕಾಕಂಡರಾಂದ್. ಇವಾ ಓದಾನೂ ಸಾಕಿಕಿಂಡಿ ರಾಡಾಳಾ? ಅ್ಥಣ್ಣರ ಪ್ರಶ್ನೆಹೀಡೆ ಮಧ್ಯೆ ಎಂದೆ ಎದಾ ಢವಗುಟ್ಟರದ್ ಎನಕೇ ಕೋಳಾಂಡಿಂದ್. ಅತ್ಥನೇಂದುಳ್ಳೆ ಎನ್ನುಳ್ಳೇ ಕೋಳಿಚ್ಚಿದ್, ಅಫಾಡೇದೇ ಧ್ವನಿ : 'ಇಂಗಿಕ್ಕಕ್ಕ್ ಎನಕಣ್ಣಮೂ ಅಫಿಳಕ್ಕ್ ಹೆಚ್ಚಾನ ಅಧಿಕಾರೂ ರಾಂದ್. ಆಕ್ರಮಣಕಾರು ನಾ. ಅಫಿಯಾ ಸೊತ್ತಸೊತ್ತಮಾ ಕಡಿಯಲ್ಲಿಹೀನ.' ಸ್ವಲ್ಪೂ ಪೋದೇಕ್ ಎನಕ್ ಧೈರ್ಯೂ ವಂದ್. ಶಾಂತಭಾವತಣ್ಣು ಅಫಿಳಾ ಪಾತೆ. ತಂಗಡೆ ಪಾಡಕ್ಕ್ ತಂಗಾ ಪರಸ್ಪರಮಾ ಸೌಹಾರ್ದಮಾ ಇಂದಹೀನ.

ಸ್ವಲ್ಪೂ ಪೋದೇಮೇಲೆ ಅವಾ ಓಂದ್ ಪರಂಬಕ್ಕ್ ಪೋನ. ಅಫಾಡೆ ಪಿಂತೀಲೆ ಪೊಹಣು ಅ್ಥಂಟ್ ಎನಕೂ ಪ್ರೇರಣಾ ಆಚಿ. ಪರಂಬಕ್ಕ್ ವಂದೆ. ಶಿಷ್ಯನಾನ ಸಾಧು ಮೌನಮಾ ಉಕ್ಕಾಕಂಡಿಂದ. ಫೆರೀವಾ ಪುಳೇ ಕಡೇಕಿ ಪೋನ. ನಾ ಮಂಟಪತ್ತೇ ಒರು ಮೂಲೇಲೆ ಸೊಸ್ತಮಾ ಉಕ್ಕಾಕಂಡೆ. ಶಿಷ್ಯಾಳಾನ ಸಾಧು ತಂಗಡೆ ಪಾಡಕ್ಕ್ ತಂಗಾ ಉಕ್ಕಾಕಂಡೇ ಇಂದ. ಉಳ್ಳೆ ಧ್ಯಾನಸ್ಥಳಾ ಇಕ್ಕರ ಚಂದ್ರಿಕೇಕ್ ಭಂಗೂ ಅಹಕ್ಕೂಡಾದಂಟ್[2] ನಾ ಅಫಾಡೆ ಬಡೇಕ್ ಪೋಯಿಟ್ ಪಿಸಿವಾರ್ಥೇಲೆ ಕೋಟೆ : 'ಅಫಾಳ್ಳಾ ವಾರ್ಥೇಯೇ ಆಡಲ್ಲಾಳಾ?'

---

1 ಸಂಧಿಚ್ಚ ಅ್ಥಂಟ್ 2 ಅಹಕ್ಕೂಡಾದ್ ಅ್ಥಂಟ್

‘ನೀ ಕೋಟ ಪ್ರಶ್ನೆಹೀಳಕ್ಕ್ ಮಾತ್ರಮಂಡ್, ಮನಸ್ಸುಳ್ಳೆ ಕಂಡ ಭಯತಕ್ಕೂ ಅಘಾಳ್ಳೇ ಉತ್ತರತಾ ಚೊಲ್ಲೀತಿಲ್ಲಾಳಾ?’ ಅವಾ ಪಿಸಿವಾರ್ಥೇಲೆ ಉತ್ತರಿಚ್ಚಾ.

ಪುನಃ ಅ್ತತ್ತಾ ಕೋಳಕ್ಕೂ ಎನಕ್ ತೋಚೀತಿಲ್ಲ. ಅ್ತತ್ತಾ ಪಣ್ಣಕ್ಕೂ ತೋಚೀತಿಲ್ಲ. ಸೊಸ್ತಮಾ ಉಕ್ಕಾಕಂಡಿಂದೆ. ಸೂರ್ಯೊ ಓರೀ ಆಲತತೋಪತ್ತೇ ಮೇಲೆಲ್ಲಾ ವೇಲತ್ತೇ ಕಿರಣಂಗಾ ಉಳಕ್ಕ್ ಪರಪಟ್ಟಹೀನ. ಸುಮಾರಾ ಒರು ಪ್ರಹರು ಕಳಿಂಜಿಂದ್. ಚಂದ್ರಿಕೆ ಗುಹೇತೇ ವಾಶಿಲಣ್ಣು ಬಗ್ಗೀ ಪರಂಬಕ್ಕ್ ವಂದ್. ಅತ್ತಂದೆ ಮೊಖತುಳ್ಳೆ ಕ್ಷೋಭಾ ಇಂದಿಲ್ಲ. ಚುತ್ತಾ ಪಾತದ್. ಮಂಟಪತ್ತೇ ವಲಮೂಲೇಲೊರು ತೊಡಪು ಇಂದ್. ಅತ್ತಾ ವಂಕಿಂಡ್ ಇಡೀ ಮಂಟಪತ್ತೇ ಕಸತಾ ಪೆರಕೀತ್. ಅಂಗೇ ಇಂದ ಒರು ಪರವೀಯ ಪುಡಿಚಿ ಪುಳೇಕ್ ಪೋಯಿಟ್ ನೀರಾ ಕೊಳಂದ್ ನೆಲತಾ ಕಳಿವೀತ್. ಭರೀ ಸಾಧುಹಾ ಎನಕ್ ಚೊಲ್ಲೀನ : ‘ಸ್ನಾನತಾ ಮುಡಿಚಿ ವಂದಮೇಲೆ ಗುರುಹಾ ದೇಹತ್ಯಾಗತಾ ಪಣ್ಣಡ. ಅತ್ತಕ್ಕೇ ಇವೆ ಸ್ಥಳಶುದ್ಧಿ ಪಣ್ಣಾಂಡರಾಡ.’

ಅಘಾಡೆ ನಿಶ್ಚಯತಾ ಇತ್ತಂದೆ ಮನಸ್ಸಕ್ಕ್ ತೆರಿವಿಚ್ಚಿರಾಡ ಅ್ತಂಟ್ ನಾ ಅರ್ಥೂಪಣ್ಣಿಹಿಂಡೆ. ದೇಹತ್ಯಾಗೂ ಅ್ತಂಡಾಕೋದ್, ಅ್ತಪ್ಪಡೀ ಪಣ್ಣಡ? ಅ್ತಣ್ಣರ ಕುತೂಹಲು ಎನ್ನುಳ್ಳೆ ಪರಂದದ್. ತತ್‌ಕ್ಷಣು ಕುಮಾರಿಲಭಟ್ಟಾಡೆ ಸ್ಮರಣಾ ವಂದ್. ನೆರಪಾ? ನೀರಾ? ಕಣ್ಣಿಯಾ? ಪ್ರಾಣತಾ ಶರೀರತಣ್ಣು ಉಡಿಪಿಯಕ್ಕ್ ಓರೇ ಅ್ತಂದೆ ಉಪಕರಣೂ ರಾಂದ್? ಅ್ತಂಟ್ ಮನಸ್ಸ್ ಚಿಂತಿಯಕ್ಕಿ ಪರಪಟ್ಟದ್. ಯೋಗಿಹೀಳಕ್ಕ್ ಅ್ತಂದೆ ಉಪಕರಣತ್ತೇ ಅಗತ್ಯಮೂ ಇಲ್ಲಾಂಟ್ ಎಂದೆ ತಿಳಿವಳಿಕ್ಯಾ ಚೊಲ್ಲೀನಾಲೂ ಇತ್ಥಾದೇ ವಿಧಾನು ಅ್ತಣ್ಣರದ್ ತೋಚೀತಿಲ್ಲ.

‘ನಿಂಗಾ ಚಂದ್ರಿಕಾ ರಂಡ್‌ಜನೂ ಮಾತ್ರಮೇ ಅಘಾಡೆ ಶಿಷ್ಯಾಳಾ?’ ನಾ ಕೋಟೆ.

‘ಪತ್ತಾರ್ ಶಿಷ್ಯಾ ರಾಡಾ. ಅಘಾಳ್ಳೆಲ್ಲಾ ಎನಕ್ ಗೊತ್ತು. ಪ್ರಯಾಣೂ ಪಣ್ಣಕ್ಕ್ ಸಾಧ್ಯೂ ಇಕ್ಕರತ್ಥನ ಹತ್ತಿರತುಳ್ಳಿಂದ ಎಂಗಡೆ ರಂಡ್‌ಪೇರಕ್ಕ್ ಮಾತ್ರು ವರರ ಸಂದೇಶತಾ ಉಟ್ಟುಟರಾಡ,’ ಅ್ತಂಡ.

ಸ್ವಲ್ಪೂ ಪೋದೇಕಿ ಗುರುಹಾ ಸ್ನಾನೂ ಮುಡಿಚಿ ವಂದ. ಒರು ತುಂಡು ಕಾವಿ ಪಂಚ. ಓರೇ ಅ್ತದೂ ಇಲ್ಲ. ಅಘಾಡೆ ಮೊಖತುಳ್ಳೆ ಮಂದಹಾಸು ತುಳಕಾಂಡಿಂದ್. ಇತ್ಥನಿಯೇ ಅ್ತಂಟ್ ಖಚಿತಮಾ ಚೊಲ್ಲಕ್ಕ್ ತೋಚಾದೇ ಇಂದಾಲೂ ತೊಂಬಿದ್ ಕಳಿಂಜಿರಾಂದ್ ಅ್ತಂಟ್ ಚೊಲ್ಲಲಾಮಾನ ದೇಹು ಆರೋಗ್ಯಮಾ ಇಂದಾಲೂ ವಯಸ್ಸತ್ತೇ ಭಾರತಣ್ಣು ಜೀರ್ಣಮಾಯಿಂದ್. ಮಂಟಪತಕ್ಕ್ ವಂದ್ ಒರುಕಾ ಭರೀ ಸಾಧೂಂದೆ ಮೊಖತಾ ಪಾತಾ, ಸಮ್ಮತೀ ಕೋಳರವಾಳಾಪೋಲೆ. ಅತ್ಥೀಮೇಲೆ ಅದೇ ಭಾವತಣ್ಣು ಚಂದ್ರಿಕೇಯಾ ಪಾರ್ತಾ. ಅತ್ಥೀಮೇಲೆ ಮಂದಹಾಸತ್ತೇ ಪ್ರಸಾದತಾ ಬೀರರವಾಳಾ ಪೋಲೆ ಎಂದೆ ಕಡೇಕೂ ಪಾತ್ ಪದ್ಮಾಸನತಾ ಪೋಟ್ ಪೂರ್ವಾಭಿಮುಖಮಾ ಉಕ್ಕಾಕಂಡ. ಆಲತ ಎಲೆಹೀಡೆ ಸಂಧೀಣ್ಣು ನುಶ್ಚಿವಂದ ಸೂರ್ಯಂದೆ ಕಿರಣಂಗಾ ಅಘಾಡೆ ಶರೀರತಮೇಲೆ ಉಳಂದಹೀನ. ಸುಕ್ಕುಗಟ್ಟೀಂದಾಲೂ ಅಘಾಡೆ ಚರ್ಮು ಸುವರ್ಣತಾಪೋಲೆ ಶುಭ್ರಮಾಯಿಂದ್. ಅ್ತಂಗೂ ಖರತ್ತ ಕಲೆಹೀಳಹಡ್ ನರಗುಳ್ಳೆಹೀಳಹಡ್ ಇಂದಿಲ್ಲಹೀನ. ಬೆನ್ನತ್ತೇ ಪುರಿ ನೆಟ್ಟಕಾ ಇಕ್ಕರಹುಡಿ ಪದ್ಮಾಸನತುಳ್ಳೆ ಉಕ್ಕಾಕಂಡ ಅವಾ ಕಣ್ಣಾಮುಚ್ಚೀನ. ರಂಡೇ ನಿಮಿಷತುಳ್ಳೆ ಧ್ಯಾನಸ್ಥಾಳಾನ. ಧ್ಯಾನೂಪಣ್ಣೀ ಅಭ್ಯಾಸೂ ಇಂದ ಎನಕ್ ಅದ್ ತೆರಿಂಜಿದ್. ಇಂಗಿಕ್ಕರ ಭರೀ ಸಾಧೂವೇ ಅತ್ತಯೆಲ್ಲಾ ಚೊಲ್ಲಿಯೂ ಕುಡತಿಂದ. ಗುರುಹೀಡೆ ಮೊಖತುಳ್ಳೆ ಓದಾನೂ ವ್ಯತ್ಯಾಸಮಹಂದಾ ಅ್ತಂಟ್ ಗಮನಿಯಕ್ಕ್ ನಾ ನೆಟ್ಟದೃಷ್ಟೀಣ್ಣೂ ಪಾರಾಂಡಿಂದೆ. ಪ್ರಾಣಾಯಾಮತಾ ಸಂಪೂರ್ಣಮಾ ಸಾಧಿಚ್ಚವಾ ಪರಂಬಣ್ಣೂ ಪಾತವಾಳಕ್ಕ್ ಉಸಿರತ್ತೇ ಏರಿಳಿತಂಗಾ ಕಾಣಿಯಾದ ಸ್ಥಿತೀಯ ತಲಪಡಾ ಅ್ತಂಟ್ ಕೋಟಿಂದೆ. ಸ್ವಲ್ಪೂ ಪೋದೇಕಿ ಅವಾ ಅಂದೆ ಸ್ಥಿತೀಯ ತಲಪೀನ. ಇನ್ನ್ ಸ್ವಲ್ಪು ಪೋದೇಕಿ ಸಮಾಧೀಯಾ ತಲಪಡಾಂಟ್ ಅರ್ಥೂಪಣ್ಣಿಕಿಂಡೆ. ಅಘಾಡೆ ಮೊಖತುಳ್ಳೆ ಅ್ತಂದೆ ವ್ಯತ್ಯಾಸಮೂ ಕಂಡಿಲ್ಲ. ತಂಗಳಕ್ಕ್ ಓಣಮಾನ ಸಂಪ್ರಜ್ಞಾತ ಅತ್ಥೀಮೇಲೆ ಅಸಂಪ್ರಜ್ಞಾತ ಸಮಾಧೀಯಾ ತಲಪಿ ಇಂದ್‌ವರರ ಸಿದ್ಧಾ ಇವಾ ಅ್ತಂಟ್ ನಾ ಅರ್ಥೂಪಣ್ಣಿಕಿಂಡಿಂದೆ. ಸ್ವಲ್ಪೂ ಪೋ ಕಳಿಂಜಿದ್. ಇನ್ನತ್ಥನ ಪೋ ನಡಂದದ್. ಅಘಾಡೆ ದೇಹು ಅದೇ ಸ್ಥಿತೀಲಿಂದ್. ಭರೀ ಸಾಧುಹಾ ಚಂದ್ರಿಕೇಂದೆ ಮೊಖತಾ ಪಾತ್ ಸನ್ನೇ ಪಣ್ಣೀನ. ಅತ್ತಂದೆ ಮೊಖತುಳ್ಳೆ ದಿಙ್ಮೂಢತಾ ಕಾಣಿಚ್ಚಿದ್. ಅಘಾಳ್ಳಾ ಓಂದ್

ಗುರುಹೀಡೆ ಬಡೇಕ್ ಪೋಯಿಟ್ ತಲೇಮೇಲೆ ಅಂಗೈಯಾ ವಚ್ಚಿ ಪಾತ್, 'ಅ್ರತ್ಥನಿಯೋ ಪೋದಾಯಿರಾಂದ್. ಇನ್ನ್ ಮುಂತೀ ಕಾರ್ಯತಾ ಪಣ್ಣಣು' ಅ್ರಂಡ. ಗುರುಹೀಡೆ ಮೊಖತ್ತೇ ಮಂದಹಾಸು ಸ್ವಲ್ಪಮೂ ಊನಮಹಾದೇ ಮಿಂಚಾಂಡಿಂದ್. ಚಂದ್ರಿಕೆ ಉಳ್ಳಣ್ಣೂ ಉಕ್ಕಾಂಡಿಂದ ಅಳೂವ ತಡಿಂಜಹಕ್ಕ್ ಹೆಣಗಾಂಡಿಂದ್. ಅತ್ತಂದೆ ಮೊಖ ತೋಮಮಾಯಿಟ್ ಮುದ್ದೇಕಟ್ಟೀನ ಮಾಂಸತ್ತೇ ಉಂಡೇ ಪೋಲಾಯಿಂದ್.

ಎಂದೆ ಮನಸ್ಸ್ ನಿಗೂಢಮಾನ ಭಾವತುಳ್ಳೆ ಮುಳುಕೀತ್. ಚಾವ್ ಅ್ರಣ್ಣರದ್ ದುಃಖತ್ತೇ ಲೇಪಮಿಲ್ಲಾದ, ಹಿಂಸೇತೇ ರೂಪಮಿಲ್ಲಾದ ಆನಂದಾನುಭವಮಾ? ತಂಗಳಕ್ಕೋಣಮಾನಪೊ ದೇಹತ್ಯಾಗತಾ ಪಣ್ಣರ ಶಕ್ತಿ ಇಂದವನಾ ದುಃಖು ಸ್ಪರ್ಶೀಮಾಟಾದ್ ಅ್ರಣ್ಣರ ಪ್ರಜ್ಞಾ ಎನ್ನಾ ಇಂದಕ್ಕಿಂದಪ್ಪಡಿಯೇ ಮೇಲಡತಹುಡಿ ಆಚಿ. ಇದ್ ನಿಜಮಾಲೂ ಮುಕ್ತಿ ಅ್ರಂಡಹಂಡೆ. ಭರೀ ಸಾಧುಹಾ ಎಂದೆ ಬಡೇಕ್ ವಂದ್, 'ಶವತಾ ಚಿತೇಮೇಲೆ ವಯ್ಯಣು. ನೀನೂ ಕೈಪೋಡು, ವಾ' ಅ್ರಂಡ.

'ಮುದಲು ಚಿತೇಯ ಸಿದ್ಧೂಪಡತಣಮೇ,' ಅ್ರಂಡೆ.

'ಅತ್ತಾ ಅಪ್ಪದೇ ಮುನ್ನೇತೇ ಗುರುಹಾ ಎಂದೆ ಸಹಾಯತಣ್ಣು ಪಣ್ಣೀವಚ್ಚಿರಾಡ. ಪಿಂಭಾಗತುಳ್ಳೆ ತೋಪತ್ತೇ ಪರಂಬೆ. ನೀ ಪಾರ್ತಿಕ್ಕಲ್ಲ. ಪಾತಕಿಂಡ್‌ವಾ.' ಅ್ರಂಡಾ.

ನಾ ಸರಸರಾಂಟ್ ನಡಂದಹಂಡ್ ಪೋನೆ. ತೋಪತ್ತೇ ಪರಂಬೇ ಒಳಂದಿಂದ ಕಾಷ್ಠತಾ ಒಟ್ಟೀಂದಾ. ಚಿತೇತೇ ಜ್ವಾಲೇಣ್ಣು ಮರಂಗಾ ನಲಗಕ್ಕಹದ್ ಅ್ರಂಟ್ ಪರಂಬೆ ಒಟ್ಟೀರಾಡ ಅ್ರಂಟ್ ನಾ ಅರ್ಥೂ ಪಣ್ಣಿಕಿಂಡೆ. ತಿರಂಬೀ ವಂದೆ. ಭರೀ ಸಾಧುಹ ರಂಡ್ ಕೈಹೀಳಯೂ ಪೋಟ. ಅಘಾಡೆ ಕೈಹೀಳಕ್ಕ್ ಎಂದೆ ಕೈಹೀಳಾ ಜೋಡಿಚ್ಚಿ ಪುಡಿಚೆ. ಅವಾ ಓಂ ಅಂಡ ತತ್‌ಕ್ಷಣು ರಂಡ್ ಪೇರೂ ಮೇಲಕ್ಕಡತು. ಅ್ರತ್ಥನಯಾನಾಲೂ ಪುಣು. ತಕ್ಕಮಟ್ಟಕ್ಕ್ ತೂಕೂ ಇಂದ್. ನಾ ಏದುಸಿರುಡಾಂಡಿಂದೆ. ಅಘಾಡೆ ಉಸಿರ್ ನಿಯಂತ್ರಣತುಳ್ಳಿಂದ್. ಚಿತೇಮೇಲೆ ಪದ್ಮಾಸನತುಳ್ಳೀ ಉಕ್ಕಾಕಿಚ್ಚಿ ಹತ್ತಿರತುಳ್ಳಿಂದ ಕಾಷ್ಠಂಗಳಣ್ಣು ಶರೀರೂ ಮುಚ್ಚರಹುಡಿ ಜೋಡಿಚ್ಚು. ಅವಾ ಗುಹೇಕ್ ಪೋಯಿಟ್ ಖಾತಕ್ಕಾರಾದಹುಡಿ ಒರು ಬಟ್ಟೇತೇ ಮರೇ ಪಣ್ಣಿಕಿಂಡ್ ಸೊಡ್ಡಾ ಕೊಳಂದ್ ಚಿತೇತೇ ಅಡೀಲೆ ಹೆಪ್ಪೀಂದ ತರಹತ್ತೇ ಗುಡ್ಡೇಕಿ ತೂಣಿಚ್ಚ. ಮಂತ್ರಮಿಲ್ಲ, ತಂತ್ರಮಿಲ್ಲ, ಶ್ರಾದ್ಧಾದಿ ಕರ್ಮಂಗಡೆ ಲೇಪಮಿಲ್ಲ. ಕಾಷ್ಠತ್ತೇ ತುಂಡಾಪೋಲೆ ಉಕ್ಕಾಕಂಡಿಂದ ದೇಹು ಯರಿಯಕ್ಕ್ ಮುದಲಿಟ್ಟದ್. ಚಿತೇಬಡೇಕ್ ವಂದ್ ನಿಂಡಿಂದ ಚಂದ್ರಿಕೇ ಅ್ರಳಾಂಡಿಂದಿಲ್ಲ. ಆನಾಕ ಅ್ರಳೂವ ಅ್ರಮಕೀವಯ್ಯಕ್ಕ್ ಹೋರಾಟೂ ಪಣ್ಣಾಂಡಿಂದ್. ಭರೀ ಸಾಧುಹ ದುಃಖತ್ತೇ ಲೇಪಮೇ ಇಲ್ಲಾಣ್ಣರಹುಡಿ[1] ಒಳಿಂಜಿಂದ ಕಾಷ್ಠಂಗಳಾ ಒಟ್ಟಾಂಡಿಂದ.

ಶರೀರು ಪತ್ತಿಕಿಂಡ್ ಕರಕಾಯಿಟ್ ಆಕೃತೀ ಕಳಿಂರ್ಝಿಂಡಮೇಲೆ ಅವಾ ಎನ್ನಯೂ ಚಂದ್ರಿಕೇಯೂ ಒಟ್ಟಕಾ ಉದ್ದೇಶಿಚ್ಚಿ, 'ಇನ್ನಂದೆ ಕಾರ್ಯಮೂ ಇಲ್ಲ. ಮೂಡುಪೇರೂ ಸ್ನಾನೂ ಪಣ್ಣೀನಾಕ ಮುಡಿಂಜಿದ್.' ಅ್ರಂಡ. ಎನಕೂ ಸ್ನಾನೂ ಓಣೂ ಅಣ್ಣಿಚ್ಚಿದ್. ಪುಳೇಕಿ ಪೋನೆ. ಚಂದ್ರಿಕೆ ಅ್ರಂದೆ ಭಾಗತಕ್ಕ್ ಪೋಚು ಅ್ರಣ್ಣರತಾ ಗಮನಿಚ್ಚಿಲ್ಲೆ. ಹೆಚ್ಚಾನ ಶಬ್ದಮಿಲ್ಲಾದೆ ರಭಸಮಿಲ್ಲಾದೆ ತಳತ್ತೇ ಬೆಣಚಿಕಲ್ಲುಹಾ ಸ್ಫುಟಮಾ ಕಾಣಿಯರತ್ಥಾ ತಿಳಿಯಾನ ನೀರುಳ್ಳೆ ಕಳತಾ ಮೇಲಕ್ಕಡತಹಂಡ್ ತುಂಕಿಂಡೆ. ಶರೀರತ್ತೇ ಆಯಾಸು ಇಂಗಕ್ಕ್ ಶುರುವಾಚಿ. ಅಪ್ಪಡಿಯೇ ಸ್ವಲ್ಪೂಪೋ ಮದಡಾಚಿ. ಎಚ್ಚರಮಾನಪೋ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಅರ್ಥಮಾಚಿ. ಇಂತೀಕ್ ವಂದಪೋದೇಣ್ಣಮೂ ವಾರ್ಥಾ ಅ್ರಣ್ಣರದಿಲ್ಲ. ಭರೀ ಸಾಧುಹ ಎಂದೆಕುಟ್ಟೆ ಆಡರ ವಾರ್ಥಾ ಅ್ರತ್ಥನಯೋ ಅತ್ಥನಿಯೆ. ಅಘಾಳ್ಳಕ್ಕ್ ವ್ಯಕ್ತಮಾನ ವಾರ್ಥೇತೇ ಅಗತ್ಯಮೇ ಇಲ್ಲ. ಅಘಾಡೆ ವಲಯಮೇ ಓರೆ. ಚಂದ್ರಿಕೇಯೂ ಅಂದೆ ವಲಯತಕ್ಕ್ ಶೇರೀಂದ್. ಅತ್ತಂದೆ ಕ್ಷೋಭಾ ಕಳಿಂಜಿರಾಂದ್. ಇನ್ನ್ ಎಂದೆ ಜೀವನು ಎಂದೇದ್ ಅ್ರಣ್ಣಿಯಕ್ಕ್ ಶುರುವಾಚಿ. ಅದಿಲ್ಲಾದೇಯೇ ಒಂಟಿಯಾ ಇಕ್ಕರತಕ್ಕ್ ನಾ ಸಿದ್ಧಮಾ ಇಕ್ಕಣು, ಅದಪ್ಪದೇ ಎನ್ನಣ್ಣು ಓರೇ ಆಯಿರಾಂದ್ ಅ್ರಣ್ಣರ ಭಾವನಾ ಪರಂದದ್. ಮನಸ್ಸ್ ಖಿನ್ನಮಾ

---

1 ಇಲ್ಲಾ ಅ್ರಣ್ಣರಹುಡಿ

ಇಂದಾಲೂ ದುಃಖೂ ಒತ್ತೀ ವಂದಿಲ್ಲ. ಪಳಪ್ ಅ್ಡಾಕ ಇದೇ ಅ್ಣ್ಣಿಚ್ಚಿದ್. ಅತ್ತಕ್ಕ ಸಮಸ್ಥಿತಿ ಇಂದಾಕ ಪೋರು ಅ್ಣ್ಣರ ಸಮಾಧಾನೂ ಪಣ್ಣಿಕ್ಯಕ್ಕ ಪ್ರಯತ್ನಿಚ್ಚೆ.

ಅ್ತ್ಥನೀಯೋ ಪೋದು ಕಳಿಂಜಿದ್. ಪುಳೀತೇ ತೀರತುಳ್ಳೆ ಸೊಂಪಾ ವಳಂಜಿಂದ ಹೊಂಗೇತೇ ಎಲೆಹೀಡೆ ಸಂದೀಣ್ಣ ಸೂರ್ಯು ಪಶ್ಚಿಮತಕ್ಕ ಬಗ್ಗೀಕರದ್ ಕಾಣಾಂಡಿಂದ್. ಇದ್ ನಿಜಮಾಲೂ ಅಧ್ಯಾತ್ಮ ಹೆಂಬಿಕಿಂಡಿಕ್ಕರ ಸಂಬಂಧು ಅ್ಣ್ಣರ ಪ್ರಜ್ಞಾ ವಂದ್. ಗುರುಹೀಳಕ್ಕ ಪೇರೇ ಇಲ್ಲ. ಭರೀ ಸಾಧೂಕೂ ಅತ್ಥನಿಯೆ, ಅ್ಣ್ಣರ ಅಂಶು ಅಧ್ಯಾತ್ಮಭಾವತಾ ದಟ್ಟಮಾಹಿಚ್ಚಿದ್. ತುಂಕಿಂಡಿರಾಣಿ. ಹರಿಯರ ನೀರ್ ಶರೀರತ್ತೇ ಆಯಾಸತಾ ಕಳವೀಪೋಟರಾಂದ್ ಅ್ಣ್ಣರ ಭಾವೂ ಪರಂದದ್. ಅತ್ಥನೇಂದುಳ್ಳೆ ಭರೀ ಸಾಧಕಾ ಅಂತೀಕಿ ವಂದಾ. 'ಓ, ಇಂಗೆ ರಾಡಾ? ನಾ ಪಾರಕ್ಕ ವಂದೆ,' ಅ್ಂಡ.

'ಚಂದ್ರಿಕೆ ಅ್ಂಗೆ?' ಅ್ಂಟ್ ಕೋಟೆ.

'ಧ್ಯಾನತುಳ್ಳೆ ಉಕ್ಕಾಕಂಡರಾಂದ್.'

'ಇನ್ನ್ ಅವಳಕ್ಕ ವಳೀ ಕಾಟಿ ಸಮಾಧಾನೂ ಪಣ್ಣರವಾ ಆರ್?'

'ಇಪ್ಪೊ ಅದ್ ಎನ್ನಾ ಅದೇ ಪ್ರಶ್ನೇ ಕೋಟದ್. ಎಂದೆ ಲೌಕಿಕತ್ತೇ ಜಂಜಡತಾ ತೋಡಿಕಿಂಡ್ ಸಮಾಧಾನೂ ಕೋಳಣೂಂಟ್ ವಂದೆ : ಗುರುಹೀಡೆ ಮುಂತೀಲೆ ಉಕ್ಕಾಕಂಡಪ್ಪೊ ಅದ್ ಜ್ಞಾಪಕತಕ್ಕ ವಂದಿಲ್ಲ. ಧ್ಯಾನತುಳ್ಳೆ ಮೇಲತ್ತೇ ಮೆಟ್ಟಲಾ ತಲಪರದಪ್ಪಡಿ ಅ್ಣ್ಣರ ಪ್ರಶ್ನೇಯ ಸಲ್ಲಿಚ್ಚೆ. ಇಪ್ಪೊ ಅವಾ ಪೋನಮೇಲೆ ಆರಾ ಕೋಳವಾ? ಅ್ಂಟ್ ಅಸಹಾಯಕತೇ ತೋಡಿಕಿಂಡಿದ್. ಗುರುಹಾ ಒರೂ ದೇಹತ್ಯಾಗೂ ಪಣ್ಣೀರಾಡ. ಇನ್ನ್ ಮುಂತೀಕೂ ಧ್ಯಾನತುಳ್ಳಿಕ್ಕಚ್ಚೆ ಅಂತರ್ಬೋಧೇಲೆ ಸಮಾಧಾನತಾ ಕುಡಕಡಾ, ಮಾರ್ಗದರ್ಶನೂ ಪಣ್ಣಡಾ. ಇಪ್ಪೊ ಧ್ಯಾನೂ ಪಣ್ಣಿ ಉಂದೆ ಸಮಸ್ಯೇಯ ಚೊಲ್ಲಿಕ್ಕ್ಯೊ, ಅ್ಂಡೆ. ಧ್ಯಾನತಕ್ಕುಕ್ಕಾಕಂಡ ರಾಂದ್.'

ನಾ ನೀರಣ್ಣ ಓಂದ್ ವಂದ್ ದಡತುಳ್ಳೆ ಒರು ಕಲ್ಲ್ ಮೇಲೆ ಉಕ್ಕಾಕಂಡೆ. ಅಘಾಳ್ಳೂ ಉಕ್ಕಾಕಂಡ. ನಾ ಕೋಟೆ : 'ಅನ್ಯಮನಃಪ್ರವೇಶತಾ ಪಣ್ಣರ ಎಂದೆ ಆಶೇಯಾ ನಿಯಂತ್ರಿಯರದ್ ಎನಕ್ ಸಾಧ್ಯಮೇ ಇಲ್ಲಾಂಟ್ ಕಾಣಂದ್. ಆಂತಣ್ಣಮೇ ನಾ ಧ್ಯಾನತುಳ್ಳೆ ಪ್ರಗತೀ ಸಂಪಾದಿಚ್ಚಿಲ್ಲೆ. ಪುನಃ ಪ್ರಯತ್ನಿಯರದೂ ಇಲ್ಲೆ. ಧ್ಯಾನೂ ಎಂದೆ ಮಾರ್ಗು ಅ್ಂಡ್ ಅ್ಂಟ್ ಅರ್ಥೂಪಣ್ಣಿಕಿಂಡಿರಾಣಿ.'

'ಚಿಂತೀವಾಣ.'

'ಇಪ್ಪದೂ ನಿಂಗ ಎನಕ್ ಸ್ವಲ್ಪೂಕಾಲು ಅತ್ಥಾ ವಿಶೇಷಮಾನ ಸಿದ್ಧೀಯ ಅನುಗ್ರಹಿಚ್ಚಾಕ ಧೂರತುಳ್ಳಿಕ್ಕರ ಒರು ವಿಷಯತಾ ತೆರಿಂರ್ಝುಣೂಂಟ್ ರಾಣಿ.'

'ರಾಜಸು ತಾಮಸತ್ತೇ ಉದ್ದೇಶತ್ತೇದಂಡ್ ತಾನೆ?'

'ಅ್ಂಡ್.'

'ಉಂದೆ ಮಾರ್ಗತಕ್ಕ ಹೊಂದಾದ ಸಿದ್ಧೀಯ ತಾತ್ಕಾಲಿಕಮಾನಾಲೂ ಓಕ್ ಕುಡಣು? ಅದ್ ತಾಂತ್ರಿಕಾಡೆ ವಿಧಾನು. ಉಂದೆ ಪ್ರಶ್ನೇಯಾ ಕೋಳು. ಉಚಿತಮಾಂದಾನಾಕ[1] ನಾನೇ ತೆರಿಂಜಿ ಚೊಲ್ಲಣಿ. ಇಪ್ಪಡಿ ಸಿದ್ಧೀಯ ಬಳಸರದ್ ನಿಷಿದ್ಧಮಾನಾಲೂ ಒರುಕಾಲೇಕಿ ಉನಕಾಹಾ ಮೀರಣಿ.'

'ಮೂಲಸ್ಥಾನತ್ತೇ ದೇವಮಂದಿರು ನಿಲ್ಲಂದ?'

ಅಘಾಳ್ಳಾ ಕಣ್ಣಾಮುಚ್ಚೀ ಧ್ಯಾನಸ್ಥಾಳಾನ. ನಾ ಅಘಾಡೆ ಮೊಖತಯೇ ಪಾರಾಂಡಿಂದೆ. ಸ್ವಲ್ಪೂ ಪೋದೇಕಿ ತಿರಂಬೀ ವರಡಾ ಅ್ಂಟ್ ಭಾವಿಚ್ಚಿಂದೆ. ಆನಾಕ ಅವಾ ಹೆಂಬೇ ಪೋದೇವರೀಕಿ ವಂದಿಲ್ಲ. ಎಂದೆ ಒಡಂಬತ್ತೇ ನೀರೆಲ್ಲಾ ಸೋರಿ ಒಳಂದಿಂದಲ್ಲಾದೇ ನೆಂಜಿಂದ ವಸ್ತ್ರಮೂ ಒಳಂದಪೋಚು. ಅತ್ಥೀಮೇಲೆ ಅವಾ ಕಣ್ಣಾ ಉಟ್ಟಾ.

1 ಉಚಿತಮಾಯಿಂದಾನಾಕ

'ಭರತಖಂಡತುಳ್ಳೆ ಅ್ಡಂಗಂಗೂ ಎಲ್ಲಾರೂ ದೇವಾಲಯಂಗಳಾ ಕಟ್ಟಡ. ವೈದಿಕಾ, ಬೌದ್ಧಾ, ಜೈನಾ, ಎಲ್ಲಾ ಪಂಗಡು ಉಪಪಂಗಡತ್ತೇವಾಳ್ಳೆಲ್ಲಾ ಕಟ್ಟರ ಪ್ರವೃತ್ತೀಯ ಕಾಟಡ. ಆನಾಕ ಅಂಕಡೇಣ್ಣು ವರರಫಿಯಾ ಒಂಡೊಂಡಾ ಅಫಿಳಾ ಒಡಿಚಿ ಚುಟ್ಟ್ ನಾಶೂಪಡತನ್ನ. ನೀ ಪಾತಿಕ್ಕರ ಅ್ಡಂದೆ ದೇವಾಲಯಮೂ ನಿಕ್ಕಲ್ಲ, ಮಂದಿರು, ಚೈತ್ಯು, ಸ್ಥೂಪು, ನಾಲಂದಾ. ಅ್ಡದೂ. ಆನಾಲೂ ಕಟ್ಟರ ಪ್ರವೃತ್ತಿ ನಾಶಮಹರದಿಲ್ಲ.'

ಎನಕ್ ಒಡಂಬು ವೇರ್ತದ್. ಭವಿಷ್ಯತಾ ಪೀಂಜ್ ಪಾತ್ ವಂದರಾಡ. ವಿವರಂಗಳಾ ಕೋಟಾಕ ಅವಾ ಪುನಃ ಪ್ರವೇಶಿಚ್ಚಿ ವರಣು. ಆನಾಕ ಒರುಕಾ ಮಾತ್ರು ಸಿದ್ಧೀಯ ಬಳಸಕ್ಕಿ ಅವಾ ಒಪ್ಪಿಹಿಂಡಿಂದಾ. ಪುನಃ ಕೋಳಲಹದ್ ಅ್ಡಣ್ಣಿಚ್ಚಿದ್.

ಪುಳೀಣ್ಣು ನಡಂದ್ ಮಂಟಪತ ಬಡೇಕ್ ಪೋನೆ. ಚಂದ್ರಿಕೇ ಧ್ಯಾನು ಮುಡಿಂಜಿ ಉಕ್ಕಾಕಂಡಿಂದಾ. ವಡಿಚಾಮು ಇಂತೀಕಿ ವಂದಪೋದೇಣ್ಣು ಅವೆ ಎಂದೆಕುಟ್ಟೆ ವಾರ್ಥೊಲ್ಲೀಂದಿಲ್ಲ. ಭರೀ ಸಾಧೂ ಕುಟ್ಟೆ ಉಟ್ಟ್ ಆರೂ ಆಡಜೊತೇಲೂ ವಾರ್ಥೊಲ್ಲೀಕಲ್ಲು. ಎನಕ್ ಓರೆ ಅ್ಡಂದೆ ಕಾರ್ಯಮೂ ಇಂದಿಲ್ಲ. ಅವಳಕ್ಕ್ ಧ್ಯಾನೂ ಇಂದ್. ಎನಕ್ ಅದೂ ಇಂದಿಲ್ಲ. ಇಂಗಣ್ಣು ಅ್ಡಪ್ಪೊ ಪರಪಡರದ್? ಅ್ಡಂಟ್ ಕೋಕರ ಮನಸ್ಸಾನಾಲೂ–ಇಂಗಣ್ಣು ಪರಪಡ್ ಅ್ಡಂಟ್, ಎಂದೆಕುಟ್ಟೆ ವಾ ಅ್ಡಂಟ್ ಅವಳಾ ಒತ್ತಾಯಿಚ್ಚಹುಡಿ ಅಹಂದ್ ಅ್ಡಂಟ್ ನಾ ತಡಿಂಜಿಹಿಂಡೆ. ಇನ್ನ್ ನಾನೂ ಅವಳೂ ಒಟ್ಟಕಾ ಶೇರಲ್ಲು ಅ್ಡಂಟ್ ಎಂದೆ ಮನಸ್ಸ್ ಚೊಲ್ಲಾಂಡಿಂದ್. ಎನ್ನಾ ಪಾತ ಅವೆ ಸಿದ್ಧಾಸನತಾ ಸಡಲಿಚ್ಚ. ನಾನೇ ಓದಾನೂ ವಾರ್ಥೇ ಪ್ರಾರಂಭಿಯಣು ಅ್ಡಂಟ್ ಕಾತಿಕ್ಕರಹುಡಿ ಎಂದೆ ಮೊಖತಾ ಪಾರ್ತಾ.

'ಗುರುಹಾ ಬೋಧೇಲೆ ಓ ಚೊಲ್ಲೀನಾ?' ಅ್ಡಂಡೆ. ಅವೆ ಉತ್ತರಿಚ್ಚಿಲ್ಲ. ಕಳತಾ ತಗ್ಗಿಚ್ಚಿಕಂಡ. ಸಂಕೋಚತಣ್ಣಮೂ ಗೊಂದಲತಣ್ಣಮೂ ಅವಡೆ ಮೊಖಭಾವು ಅಸ್ಪಷ್ಟಮಾಯಿಂದ್. ಚೊಲ್ಲು, ನಾ ಇನ್ನೊರಕಾ ಕೋಟೆ.

ಕಳತಾ ತಗ್ಗಿಚ್ಚಿಕಂಡ್ ನೆಲತಾ ಪಾತಕಂಡೇ ಅವೆ ಚೊಲ್ಲೀನ : 'ಎನಕೊಂಡೂ ತೆರಿಯಾಂಡಿಕ್ಕಲ್ಲ. ಇದ್ ಎಂದೆ ವಾರ್ಥಾ ಅ್ಡಂಡ್. ಗುರುಹಾ ಓ ಚೊಲ್ಲೀನಾ ಅ್ಡಂಟ್ ನೀ ಕೋಟ. ಅಫಾಡೆ ಆದೇಶತಾ ವರದೀ ಪಣ್ಣಾಂಡರಾಣಿ. ಉಂದೆ ಸಖಿನಾನ ಕೃಷ್ಣನಾ ಕನ್ನಾಲೂ ಪಣ್ಣಿಕಿಂಡ್ ಗೃಹಸ್ಥಾಶ್ರಮತಾ ಸ್ವೀಕರಿಪಿ. ಹೊಟ್ಟೇಲಿಕ್ಕರ ಪಶ್ಯಲಕ್ಕ್ ಎಲ್ಲಾ ಸಂಸ್ಕಾರಂಗಳಿಯೂ ಪಣ್ಣಿ ಅವುಂ ಅತ್ತಾ ತಂದೇದಾಹಿಚ್ಚಿಕಹಡ್. ನಿಂಗಾ ರಂಡ್‌ಪೇರೂ ಶೇರಿ ಇನ್ನೂ ನಾಲ್ ವೀರ್ಯವಂತಾಳಾನ ಪಶ್ಯಾಳ ಪೆತ್ತ್ ವಳತಂಗೊ. ಧ್ಯಾನತಾ ಉಡವಾಣ, ಧ್ಯಾನತುಳ್ಳೆ ನೀ ಅ್ಡಪ್ಪೋ ಅಳಿಚಾಲೂ ನಾ ವರಣಿ, ಅ್ಡಂಡ.'

ಸ್ವಲ್ಪೂ ಪೋ ಎಂದೆ ಮನಸ್ಸ್ ಸ್ತಬ್ಧಮಾಚಿ. ಕ್ರಮೇಣ, ತಂಗಳಕ್ಕ್ ಓಣಮಾನ ಪೋ ದೇಹತ್ಯಾಗತಾ ಪಣ್ಣರ ಶಕ್ತಿ ಇಂದ ಅಂದೆ ಗುರುಹೀಡೆ ಚಿತ್ರು ಮನಸ್ಸಾ ಹೆಂಬಿಕಿಂಡಿದ್. ಚಂದ್ರಿಕೇಯೂ ಅಫಾಡೆ ಮಟ್ಟತಕ್ಕ್ ಓರಲಾಮಾ? ಅ್ಡಣ್ಣರ ಕುತೂಹಲು ಪರಂದದ್. ಅವಡೆ ಧ್ಯಾನತ್ತೇ ಪ್ರಗತೀಕ್ ಸ್ವಲ್ಪಮೂ ಅಡ್ಡಿ ಅಹಾದಹುಡಿ ದಾಂಪತ್ಯತಾ ನಡತಣೂ ಅ್ಡಣ್ಣರ ಸಂಕಲ್ಪು ತೋಚೀತ್. ವೈವಾಹಿಕ ಜೀವನು ಒರು ವ್ರತು ಅ್ಡಣ್ಣರ ಅಮ್ಮಾಮೀಂದೆ ವಾರ್ಥಾ ಸ್ಮರಣೇಕ್ ವಂದ್ ಅತ್ತತ್ತೇ ಅರ್ಥು ಸ್ಪಷ್ಟಮಹಕ್ಕ್ ಪರಪಟ್ಟದ್.

ರಚನ :	**ಅನುವಾದು :**
ಆರಂಭು : ೯–೧೧–೯೪	**ಆರಂಭು : ೧೫–೧–೨೦೧೪**
ಮುಕ್ತಾಯು : ೨೮–೨–೯೫	**ಮುಕ್ತಾಯು : ೧೮–೨–೨೦೧೪**

ಶಬ್ದ ಸಂಚಯ

ಅಕ್ಷಡ – ಆಚೆ, ಹೊರಗೆ
ಊರಕ್ಷಡೇಲೆ ರಾಂದ್ (ಊರ ಹೊರಗೆ ಇದೆ)
ಅತ್ತಕ್ಕ್ – ಅದಕ್ಕೆ, ಅವನಿಗೆ, ಅವಳಿಗೆ
ಅತ್ತಕ್ಕ್ ಓದಾಚಿ?
(ಅದಕ್ಕೇನಾಯಿತು, ಅವನಿಗೇನಾಯಿತು, ಅವಳಿಗೇನಾಯಿತು)
ಅತ್ತಕ್ಕೋದ್ – ಅದಕ್ಕೇನು
ಅತ್ತಕ್ಕೋದ್, ನಾನೂ ವರಣಿ (ಅದಕ್ಕೇನು, ನಾನೂ ಬರುತೀನಿ)
ಅತ್ತಣ್ಣು – ಅದರಿಂದ
ಅತ್ತಣ್ಣು ಉನಕೋದ್? (ಅದರಿಂದ ನಿನಗೇನು?)
ಅತ್ತಣ್ಣಮೇ (ಅದರಿಂದಲೇ)
ಅತ್ಥಾ – ಅಂಥ
ಅತ್ಥಾವೆ (ಅಂಥವಳು, ವಿಧವೆ)
ಅತ್ಥಾ ಪಳತಯೇ ಪಾರ್ತಿಕ್ಕಲ್ಲೆ (ಅಂಥಾ ಹಣ್ಣನ್ನೇ ನೋಡಿಲ್ಲ)
ಅತ್ಥಾವಾಡೆ (ಅಂಥವರ)
ಅತ್ಥಾದೋದೂ ಆಯಿಕ್ಕಲ್ಲ (ಅಂಥಾದ್ದೇನೂ ಆಗಿಲ್ಲ)
ಅತ್ಥಾತಾ – ಅಂಥದನ್ನು
ಅತ್ಥಾತಾ ಪಾರಕ್ಕಹದ್ (ಅಂಥದನ್ನು ನೋಡಬಾರದು)
ಅತ್ತುಳ್ಳೂ – ಅದರಲ್ಲೂ
ಅವುಂ ಎಲ್ಲಾತುಳ್ಳೂ ನಿಪುಣು, ಅತ್ತುಳ್ಳೂ ಸಂಗೀತತುಳ್ಳೆ
(ಆತ ಎಲ್ಲಾದರಲ್ಲೂ ನಿಪುಣ, ಅದರಲ್ಲೂ ಸಂಗೀತದಲ್ಲಿ)
ಅತ್ಥೇಮೇಲೆ – ಆಮೇಲೆ, ಅನಂತರ
ಅತ್ಥೇಮೇಲೆ ವಾ (ಆಮೇಲೆ ಬಾ)
ಅದ್ – ಅದು, ಅವನು, ಅವಳು
ಅದತ್ತಕ್ಕ್ (ಅದ್+ಅ॒ತ್ತಕ್ಕ್)
(ಅವನು ಏಕೆ, ಅದು ಏಕೆ, ಅವಳು ಏಕೆ)
ಅತ್ತಣ್ಣು (ಅದರಿಂದ), ಅತ್ತಾ (ಅದನ್ನು), ಅತ್ತತ್ತೇ (ಅದರ)
ಅಪ್ಪಡಿಯೇ (ಹಾಗೇನೇ)
ಅಪ್ಪಡಿ – ಹಾಗೆ
ಅಪ್ಪಡಿಯೆಲ್ಲಾ ಅಹರದಿಲ್ಲ (ಹಾಗೆಲ್ಲಾ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ)
ಅಪ್ಪಡಿ ಪಣ್ಣವಾಣ (ಹಾಗೆ ಮಾಡಬೇಡ)
ಅಪ್ಪಡಿಯಾನಾಕ (ಹಾಗಾದರೆ), ಅಪ್ಪಡಿಯೇ (ಹಾಗೇ)
ಅಪ್ಪಡಿ (ಹಾಗೆ) ಆಯಿಟ್ (ಆಗಿ) – ಹಾಗಾಗಿ
ಅಪ್ಪಡಿಯಾಯಿಟ್ ನಾ ವರಕ್ಕಾಚಿಲ್ಲ
(ಹಾಗಾಗಿ ನಾನು ಬರಲಾಗಲಿಲ್ಲ)
ಅಪ್ಪದೇ – ಆಗಲೇ
ಅಪ್ಪದೇ ಅದ್ ವಂದ್ (ಆಗಲೇ ಅವನು ಬಂದ)
ಅಪ್ಪಪ್ಪಡಿ – ಹಾಗೆಹಾಗೆ
ಅ॒ಪ್ಪಪ್ಪಡಿ ಅಹಂದೊ ಅಪ್ಪಪ್ಪಡಿ ಅಹಡ್ ಉಡು
(ಹೇಗೆ ಹೇಗೆ ಆಗುತ್ತೋ ಹಾಗೆ ಹಾಗೆ ಆಗಲಿ ಬಿಡು)
ಅಪ್ಪಪ್ಪೊ – ಆಗಾಗ
ಅಪ್ಪಪ್ಪೊ ವರಾಂಡಿರನ್ನ (ಆಗಾಗ ಬರುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ)
ಅಪ್ಪೊ – ಆಗ
ಅಪ್ಪೊ ತಾನೆ ವಂದಿಂದೆ (ಆಗ ತಾನೆ ಬಂದಿದ್ದೆ)
ಅಪ್ಪದಾನೂ (ಆಗಲಾದರೂ)
ಅಪ್ಪಪ್ಪದಾನೂ (ಆಗಾಗಲಾದರೂ)
ಅಫಾಳ್ಳಾ – ಅವರು (ಪುಂ)
ಅಫಾಳ್ಳಾ ವಂದಾಚಿ (ಅವರು ಬಂದಾಯಿತು)
ಅಫಾಡೆ (ಅವರ), ಅಫಫಾಡೆ (ಅವರವರ)
ಅಫಿಯ – ಅವರು (ನಿಮ್ನ ಬ.ವ.)
ಅಫಿಯ ವರನ್ನಿಯ? (ಅವರು ಬರುತ್ತಾರೆಯೆ?)
ಅಫಿಳ (ಅವರನ್ನು)
ಅಮ್ಮಾಮಿ – ಸೋದರತ್ತೆ, ಹಿರಿಯ ಹೆಂಗಸರು
ಅಮ್ಮಾಮಿ, ಅ॒ಪ್ಪಡಿ ರಾಡಿಹ್ಯೋ?
(ಸೋದರತ್ತೆಯವರೆ, ಹಿರಿಯರೆ ಹೇಗಿದ್ದೀರಿ?)
ಅರಂಗ್ – ಹಜಾರ (Hall), ಕೆಳಗೆ ಇಳಿ
ಅರಂಗಾ ಪೆರಕ್ (ಹಜಾರವನ್ನು ಗುಡಿಸು)
ಅಟ್ಟತಣ್ಣು ಅರಂಗ್ (ಅಟ್ಟದಿಂದ ಇಳಿ)
ಅವಡೆ – ಆಕೆಯ
ಅವಡೆ ವಿಷಯು (ಆಕೆಯ ವಿಷಯ)
ಅವಾ – ಅವರು (ಪುಂ, ಗೌ.ಸೂ.ಬ.ವ.)
ಅಫಾಳ್ಳಾ – ಅವರು
ಅವುಂ – ಆತ (ಮ.ವ., ಬ.ವ.)
ಅವಂದೆ (ಆತನ)
ಅವುಂ ವನ್ನಾ (ಆತ ಬಂದರು, ಆತ ಬಂದ)
ಅವೆ – ಆಕೆ (ಹಿರಿಯ ಹೆಂಗಸರಿಗೆ)
ಅವೆ ಚೊಲ್ಲೀನ (ಆಕೆ ಹೇಳಿದರು)
(ಅದ್ – ಚಿಕ್ಕ ಹುಡುಗಿಗೆ;
ಅವೆ – ದೂರಪರಿಚಯದ ಹಿರಿಯರಿಗೆ;
ಅಮ್ಮಾಮಿ, ಅಜ್ಜಿ – ಗೌರವಾನ್ವಿತರಾದ ಹಿರಿಯ ಹೆಂಗಸರಿಗೆ)

ಪುಂ – ಪುಲ್ಲಿಂಗ; ಗೌ.ಸೂ.ಬ.ವ. – ಗೌರವಸೂಚಕ ಬಹುವಚನ; ಮ.ವ. – ಮಧ್ಯಮ ವಚನ; ನಿಮ್ನ ಬ.ವ. – ನಿಮ್ನ ಬಹುವಚನ;
ಅ॒ – ಉಚ್ಚಾರ ಅರಿವು ಎಂಬಂತೆ

ಅಹಡ್ – ಆಗಲಿ
ಅಪ್ಪಡಿಯೇ ಅಹಡ್ (ಹಾಗೇ ಆಗಲಿ)
ಅದ್ ಪಳು ಅಹಡ್, ಕಾಯಹಡ್ ಋದಾನೂ ಸರಿ
(ಅದು ಹಣ್ಣಾಗಲಿ, ಕಾಯಾಗಲಿ ಯಾವುದಾದರೂ ಸರಿ)
ಅಹಣು – ಆಗಬೇಕು
ಇನ್ನೂ ರಸ್ತಾ ಅಹಣು (ಇನ್ನೂ ರಸ್ತೆ ಆಗಬೇಕು)
ಅಹಲಾಂ (ಆಗಬಹುದು)
ಪಟ್ಟಾಭಿಷೇಕು ಅಹಣು (ಪಟ್ಟಾಭಿಷೇಕ ಆಗಬೇಕು)
ಅಹರದ್ – ಆಗುವುದು
ಅಹರದಾಯಿ ಪೋಚು (ಆಗುವುದಾಗಿ ಹೋಯಿತು)
ಅವ್ರುಂ ಓದಾನಾ ನೀನೇ ಪಾರ್
(ಆತನು ಏನಾದ ನೀನೇ ನೋಡು)
ಅಳ – ಎಳೆ
ನೂಲತ್ತೇ ಅಳ (ನೂಲಿನ ಎಳೆ)
(ಅಳ ಅಳೆಯಾಯಿಟ್) ಎಳೆಎಳೆಯಾಗಿ
ಅಳಪೀವ? ಅಳಿಯಪೀವ? – ಕರೆಸಲೆ
ಅವನಾ ಇಂತೀಕೇ ಅಳಿಪೀವ ?
(ಆತನನ್ನು ಇಲ್ಲಿಗೇ ಕರೆಸಲೆ?)
ಅಳಲ್ – ದುಃಖ
ಅಳಲಾ ತೋಡಿಕಿಂಡ ಅವೆ
(ದುಃಖವನ್ನು ತೋಡಿಕೊಂಡಳು ಆಕೆ)
ಅಳಹ್ – ಚೆನ್ನ
ಅಳಹಾ (ಚೆನ್ನಾಗಿ)
ಅದೋದ್ ಅಳಹ್? (ಅದೇನು ಚೆನ್ನ?)
ಅಳಹಾ ಪಣ್ಣೀರಾನ್ನ (ಚೆನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ)
ಅಳಿ – ಕರೆ
ಅವನಾ ಅಳಿ (ಆತನನ್ನು ಕರೆ)
ಅಳಿಯರದ್ (ಕರೆಯುವುದು)
ಅಳಿವಿಚ್ಚಿಕೊ (ಕರೆಸಿಕೊ), ಅಳಿಪಿ (ಕರೆಸು)
ಅಳಿವಿಚ್ಚಿ (ಕರೆಸಿಕೊಂಡು)
ಅತ್ತಾ ಬಡ ಅಳಿ (ಅವನನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಕೂಗು)
ಅಳಿಚಿಕಿಂಡ್ – ಕರೆದುಕೊಂಡು
ಎನ್ನಾ ಅಳಿಚಿಕಿಂಡ್ ಪೋ
(ನನ್ನನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗು)
ಅಳಿಚಿಕರದ್ – ಕರೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು
ಪಾಲಾ ಸಾಪಡಕ್ಕ್ ಪಶ್ಲಾ ಅಳಿಚಿಕಿಂಡಿರಾಡ
(ಹಾಲು ಕುಡಿಸಲು ಮಗುವನ್ನು ಕರಕೊಂಡಿದಾರೆ)
ಆಟತಕ್ಕ್ ಸ್ನೇಹಿತಾಳಾ ಅಳಿಚಿಕಿಣ್ಣ
(ಆಟಕ್ಕೆ ಸ್ನೇಹಿತರನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡ)
ಅಳಿವಿ – ಕರೆಸು
ಅಳಿವಿಚ್ಚಿಕಿಂಡಾಳ (ಕರೆಸಿಕೊಂಡರೆ)

ಅಂಕಡ – ಆಕಡೆ
ಅಂಕಡೇಕ್ ಪೋ (ಆ ಕಡೆಗೆ ಹೋಗು)
ಅಂಕಡೇಣ್ಣು (ಆ ಕಡೆಯಿಂದ)
ಅಂಗ – ಗಳು (ಬ.ವ. ಪ್ರ), ಅಲ್ಲಿ
ದಿನಂಗ (ದಿನಗಳು), ಮರಂಗ (ಮರಗಳು)
ಅಂಗಣು – ಅಂಗಳ
ಋತ್ಥನ ಅಂಗಣು ರಾಂದ್ (ಎಷ್ಟು ಅಂಗಳ ಇದೆ?)
ಅಂಗಣ್ಣು – ಅಲ್ಲಿಂದ
ಅಂಗಣ್ಣು ಕಾಣಿಯಂದ್ (ಅಲ್ಲಿಂದ ಕಾಣಿಸುತ್ತದೆ)
ಅಂಗೆ – ಅಲ್ಲಿ
ಅಂಗಂಗೆ (ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ)
ಅಂಗೀತಕ್ಕ್, ಅಂತೀಕ್ (ಅಲ್ಲಿಗೆ)
ಅಂಗಣ್ಣು ಅಂಗೇ (ಅಲ್ಲಿಂದ ಅಲ್ಲೇ), ಅಂಗತ್ತೇ (ಅಲ್ಲಿಯ)
ಅಂಡ್ – ಅವತ್ತು
ಅಂಡೂ, ಅಂಡೇನಮೂ (ಅವತ್ತೂ)
ಅಂಡೇನು, ಅಂಡೇದಿನು (ಆ ದಿವಸ)
ಅಂಡಹರದ್ – ಅಂದುಕೊಳ್ಳುವುದು
ನೀ ವಂದಾಯಿಕ್ಕಣು ಅಂಡಹಂಡೆ
(ನೀನು ಬಂದಾಗಿರಬಹುದು ಅಂದುಕೊಂಡೆ)
ಅಂತೀಕ್ – ಅಲ್ಲಿಗೆ (ಅಂಗೀತಕ್ಕ್)
ನಾನೂ ಅಂತೀಕ್ ವರಣೆ (ನಾನೂ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬರುತ್ತೇನೆ)
ಅಂದೆ – ಆ
ಅಂದೆ ಮರು ಎತ್ತರು (ಆ ಮರವು ಎತ್ತರ)
ಋಕ್ಕಡ – ಎಂತು? ಎತ್ತ
ಓದ್, ಋಕ್ಕಡ (ಏನು, ಎಂತು)
ಋಕ್ಕಡೇಕ್ ಪೊಹಣು? (ಎತ್ತ ಹೋಗಬೇಕು)
ಋಟ್ಟ್ – ಸುರಿ, ಹಾಕು
ಋಣ್ಣೆ ಋಟ್ಟ್ (ಎಣ್ಣೇ ಹಾಕು)
ನೀರಾ ಋಟ್ಟ್ (ನೀರು ಹಾಕು)
ಋಣ್ಣೆ ಋಟ್ಟಿಚ್ಚಿಕೊ (ಎಣ್ಣೆ ಹಾಕಿಸಿಕೊ)
ಋಟ್ಟಿಕ್ಯಂಗೊ (ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳಿ), ಋಟ್ಟಿಚ್ಚ (ಸುರಿಸಿದರು)
ಇಪ್ಪೊ ಋಟ್ಟ್ ಘಂಟ (ಈಗ ಎಂಟು ಘಂಟೆ)
ತಿರುಪಂಡಿ ಋಟ್ಟ್ (ರಂಗೋಲಿ ಬಿಡು)
ಋಟ್ಟಲ್ – ಕೆಸರು
ಋಟ್ಟಲ ಕಳನೀ ಪಾಂಜಿ ವಂದೆ
(ಕೆಸರುಗದ್ದೆ ಹಾದು ಬಂದೆ)
ಋಡಕಲ – ಅಡುಗೇಮನೆ
ಅವೆ ಋಡಕಲೇಲೆ ರಾಡ (ಆಕೆ ಅಡುಗೇ ಮನೆಯಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ)
ಋಡಕಲೇಕ್ ಪೋ (ಅಡುಗೆ ಮನೆಗೆ ಹೋಗು)
ಋಡತಕರದ್ – ಎತ್ತಿಕೊಳ್ಳುವುದು
ಬಡಾ ಪಶ್ಯಲಾ ಋಡತಕೋಮ್ಮಾ
(ಸ್ವಲ್ಪ ಮಗುವನ್ನು ಎತ್ತಿಕೊಳ್ಳಮ್ಮ)

ಅ್ರಡಪ್ – ಒಲೆ
ಅ್ರಡಪಾ ಪತ್ತಿಪಿ (ಒಲೆ ಹತ್ತಿಸು)
ಅ್ರಣ್ಣ್ – ಹೇಳು, ಬೈಯಿ, ಅನ್ನು
ಅತ್ತಾ ಅಂದೆ ಕಾಲತುಳ್ಳೆ ವಂಡಿ ಅ್ರಣ್ಣಾಂಡಿಂದ
(ಅದನ್ನು ಆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಗಾಡಿ ಅನ್ನುತ್ತಿದ್ದರು)
ನೀ ಅ್ರತ್ತಯೇ ಅ್ರಣ್ಣ್ (ನೀನು ಏನೇ ಹೇಳು)
ಅತ್ತಾ ಅ್ರತ್ತಕ್ಕ್ ಅ್ರಣ್ಣಡ? (ಅವನನ್ನೇಕೆ ಬೈಯುತ್ತಿ?)
ಅ್ರಣ್ಣರ (ಎನ್ನುವ), ಅ್ರಂಡಪೊ (ಎಂದಾಗ)
ಅಪ್ಪಡಿ ಅ್ರಣ್ಣ್‌ವಾಣ (ಹಾಗೆ ಹೇಳಬೇಡ)
ಅ್ರಣ್ಣರ (ಹೇಳುವ, ಅನ್ನುವ), ಅ್ರಣ್ಣಲಾಂ (ಹೇಳಬಹುದು)
ಅ್ರಣ್ಣರತಾ (ಎನ್ನುವುದನ್ನು), ಅ್ರಣ್ಣರದ್ (ಎನ್ನುವುದು)
ಅ್ರಣ್ಣ – ಎಣ್ಣೆ
ಬಡಾ ಅ್ರಣ್ಣೇ ಉಡು (ಸ್ವಲ್ಪ ಎಣ್ಣೆ ಬಿಡು)
ಅ್ರಣ್ಣೇ ಅ್ರಟ್ಟಿಚ್ಚಿಕಾಂಡರಾಡ (ಎಣ್ಣೆ ಹಾಕಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ)
ಅ್ರಣ್ಣೇ ನೀರ್ (ಎಣ್ಣೇ ನೀರು)
ಅ್ರಣ್ಣಮೂ – ಇಂದಲೂ
ಕಾಲತಣ್ಣಮೂ (ಕಾಲದಿಂದಲೂ)
ಅ್ರಣಿ ಪಣ್ಣ್ – ಹವಣಿಸು
ಉಧೇವರ ಪೂಜೇಕ್ ಅ್ರಣಿಪಣ್ಣಣು
(ದೇವರ ಪೂಜೆಗೆ ಅಣಿಮಾಡಬೇಕು)
ಅ್ರಣ್ಣಿ – ಎಣಿಸು, ಅನಿಸು
ಒಂಡು, ರಂಡ್, ಮೂಡು, ನಾಲ್, ಅ್ರಂಜ್, ಆರ್, ಓಳು,
ಅ್ರಟ್ಟ್, ಒಂಬಿದ್, ಪತ್ತ್, ಇರಿಹಿದ್, ಮುಪ್ಪಿದ್, ನಲಪಿದ್,
ಅಂಬಿದ್, ಅರಿಹಿದ್, ಅ್ರಳಹಿದ್, ಅ್ರಣಬಿದ್, ತೊಂಬಿದ್,
ನೂರು, ಆಯಿರು, ಲಕ್ಷು, ಕೋಟಿ (ಒಂದು, ಎರಡು ....)
ಎಂಕ್ ಅಪ್ಡಿ ಅ್ರಣ್ಣಿಯಲ್ಲ (ನನಗೆ ಹಾಗೆ ಅನಿಸುವುದಿಲ್ಲ)
ಅ್ರಣ್ಣಿಯಕ್ಕ್ (ಎನಿಸಲು, ಎಣಿಸಲು), ಅ್ರಣ್ಣಿಚ್ಚಿದ್ (ಎನಿಸಿತು)
ಅ್ರತ್ಥನಾ ರಾಂದ್ ಅ್ರಣ್ಣಿ (ಎಷ್ಟಿದೆ ಎಣಿಸು)
ಅಪ್ಪಡಿ ಅ್ರಣ್ಣಿಚ್ಚಿದ್ (ಹಾಗೆ ಎನಿಸಿತು)
ಅ್ರಣ್ಣು – ಇಂದ
ಅತ್ತಣ್ಣು (ಅವನಿಂದ, ಅವಳಿಂದ, ಅದರಿಂದ)
ಅಂಗಡೀತೇಫಿಳಣ್ಣು (ಅಂಗಡಿಯವರಿಂದ)
ಅಂಗಣ್ಣು ಇಂತೀವರೀಕ್ (ಅಲ್ಲಿಂದ ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ)
ಅತ್ತಣ್ಣು ಇಪ್ಪಡಿಯಾಚಿ
(ಅವನ ದೆಸೆಯಿಂದ ಹೀಗಾಯಿತು)
ಅ್ರತ್ತಕ್ಕ್? – ಏಕೆ
ಅ್ರತ್ತಕ್ಕ್ ವರಣು? (ಏಕಾಗಿ ಬರಬೇಕು)
ಅ್ರತ್ಥನ? – ಎಷ್ಟು?
ಅ್ರತ್ಥನ ಓಣು? (ಎಷ್ಟು ಬೇಕು?)
ಅ್ರತ್ಥನ ವಾರಿ ತಿರಂಬಡ? (ಎಷ್ಟು ಬಾರಿ ತಿರುಗುವೆ?)
ಅ್ರತ್ತತ್ಥನ (ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು)

ಅ್ರದೋ – ಏನೋ
ಅತ್ತಂದೆ ಪೇರ್ ಅ್ರದೋ ! (ಅವನ ಹೆಸರು ಏನೋ!)
ಅ್ರಪ್ಪಡಿ? – ಹೇಗೆ?
ಅ್ರಪ್ಪಡಿ ರಾಡ? (ಹೇಗಿದೀಯಾ?)
ಅ್ರಪ್ಪಡಿಯಾನಾಕ? (ಹೇಗಾದರೆ?)
ಅ್ರಪ್ಪದೂ – ಯಾವಾಗಲೂ
ಅ್ರಪ್ಪದೂ ನೀ ಓಡಾಂಡೇ ಇರಡ
(ಯಾವಾಗಲೂ ನೀನು ಓಡುತ್ತಲೇ ಇರುತ್ತೀಯ)
ಅ್ರಪ್ಪಪ್ಪಡಿ? – ಹೇಗೆ ಹೇಗೆ?
ಅ್ರಪ್ಪಪ್ಪಡಿ ಪಣ್ಣಣು ಚೊಲ್ಲೀ ಉಡಂಗೊ
(ಹೇಗೆ ಹೇಗೆ ಮಾಡಬೇಕು ಹೇಳಿಬಿಡಿ)
ಅ್ರಪ್ಪಪ್ಪಡಿಯೂ ಅಹಲ್ಲ ಉಡು
(ಹೇಗೆ ಹೇಗೂ ಆಗಲ್ಲ ಬಿಡು)
ಅ್ರಪ್ಪೊ – ಯಾವಾಗ
ಅ್ರಪ್ಪೊ ಓಣಮಾನಾಲೂ ವಾ
(ಯಾವಾಗ ಬೇಕಾದರೂ ಬಾ)
ಅ್ರಫಿಯ? – ಯಾವುವು? ಯಾರು?
ಅ್ರಫಿಯಾ ವರನ್ನ ಇಂಗೆ? (ಯಾರು ಬರುತ್ತಾರೆ ಇಲ್ಲಿ?)
ಅ್ರರಶಿ – ಅಕ್ಕಿ
ಭಳತ್ತ ಅ್ರರಶಿ (ಬಿಳಿ ಅಕ್ಕಿ)
ಅ್ರರಶೀ ಅ್ರಟ್ಟೀರಾಣಿ (ಅಕ್ಕಿ ಹಾಕಿದೀನಿ)
ಅ್ರರಹ್ – ಮಗ್ಗುಲು
ಅತ್ತಂದೆ ಅ್ರರಹುಳ್ಳೇ ಉಕ್ಕಾಕಂಡಿಂದೆ
(ಅವನ ಮಗ್ಗುಲಲ್ಲಿಯೇ ಕೂತಿದ್ದೆ)
ಅ್ರರಹಹರದ್
(ಅರಗಾಗುವುದು, ಪಕ್ಕಕ್ಕೆ ಸರಿದುಕೊಳ್ಳುವುದು)
ಅ್ರರಹ್ ಪಣ್ಣೀತ್ (ಪಕ್ಕಕ್ಕೆ ಸರಿಸಿದ)
ಅ್ರವಿ – ಅಳಿಸು
ಮಶೀಯಾ ಅ್ರವಿ (ಮಸಿಯನ್ನು ಅಳಿಸು)
ಅ್ರವಿಯರದ್ – ಅಳಿಸುವುದು
ಚೂರ್ ಮೇಲೆ ಅ್ರಳದೀಂತ ಅ್ರವಿಯಣು
(ಗೋಡೆಯ ಮೇಲೆ ಬರೆದಿದ್ದನ್ನು ಅಳಿಸಬೇಕು)
ಅ್ರಳ್ – ಎಳ್ಳು
ಅ್ರಳ್ಳಾ ಪೋಡು (ಎಳ್ಳು ಹಾಕು)
ಅ್ರಳತಕರದ್ – ಎಳೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು
ಇಂದೆ ಎರ್ಮೆಯಾ ಅ್ರಳತಕಂಡ್ ಪೋ
(ಈ ಎಮ್ಮೆಯನ್ನು ಎಳೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗು)
ಅ್ರಳದ್ – ಬರೆ
ಅ್ರಳದೀ ಓದೀ ಪಣ್ಣೀಕರವುಂ
(ಬರೆದೂ ಓದೀ ಮಾಡಿರುವಾತ)
ಅ್ರಳದಣು (ಬರೆಯಬೇಕು)

ಅ್ಥಳವ್ – ಎಳೆ
ರಥತಾ ಅ್ಥಳವಾಂಡರಾಡ (ರಥವನ್ನು ಎಳೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ)
ಪಶ್ಶಿಲಾ ಅಪ್ಪಡಿ ಅ್ಥಳವವಾಣ
(ಮಗುವನ್ನು ಹಾಗೆ ಎಳೆಯಬೇಡ)
ಅ್ಥಳವರದ್ (ಎಳೆಯುವುದು)
ಗಾಡಿ ಅ್ಥಳವಣು (ಗಾಡಿಯನ್ನು ಎಳೆಯಬೇಕು)
ಅ್ಥಳವಾಂಡಿಂದ್ (ಎಳೆಯುತ್ತಿತ್ತು)
ಅ್ಥಳಿ – ಮೀಸಲು ಮುರಿ
ನೈವೇದ್ಯತ್ತೇದ್, ಅ್ಥಳೀವಾಣ
(ನೈವೇದ್ಯದ್ದು, ಮೀಸಲು ಮುರಿಯಬೇಡ)
ಅ್ಥಳಿಶ್ಶ್ಯ, ಅ್ಥಳೂತೇದ್ – ಎಳೆಯದು, ಎಳಸು
ಅ್ಥಳೂ ಪದು – ಎಳೆಯ ಹದ
ಅ್ಥಂಗೆ? – ಎಲ್ಲಿ?
ಅ್ಥಂಗೆ ಪೋಚೋ (ಎಲ್ಲಿ ಹೋದನೋ)
ಅ್ಥಂಗಂಗೂ (ಎಲ್ಲೆಲ್ಲೂ), ಅ್ಥಂಗೂ (ಎಲ್ಲೂ)
ಅ್ಥಂಗೊ (ಎಲ್ಲಿಯೋ)
ಅ್ಥಂಟ್ – ಎಂದು, ಅಂಟು
ನೀ ವರಣು ಅ್ಥಂಟ್ ಎಂದೆ ಅಭಿಲಾಷ
(ನೀನು ಬರಬೇಕು ಎಂದು ನನ್ನ ಅಭಿಲಾಷೆ)
ಅ್ಥಂಟಾ ಪೋಡು (ಅಂಟು ಹಾಕು)
ಅ್ಥಂಡ್ – ಅಲ್ಲ
ಅದ್ ಎಂದೆ ತೋಟಮಂಡ್ (ಅದು ನನ್ನ ತೋಟವಲ್ಲ)
ಅ್ಥಂಡೂ (ಎಂದೂ, ಯಾವತ್ತೂ)
ಅದ್ ಅಪ್ಪಡಿಯಂಡ್ (ಅದು ಹಾಗಲ್ಲ)
ಅ್ಥಂಡೋ ಆಮಾವೋ? (ಹೌದೋ ಅಲ್ಲವೋ?)
ಅ್ಥಂಡ್? – ಯಾವತ್ತು?
ಅ್ಥಂಡೇನತಣ್ಣು (ಯಾವತ್ತಿನಿಂದ?)
ಅ್ಥಂಡಂಡೇನು? (ಯಾವ ಯಾವತ್ತು)
ಅ್ಥಂಡ – ಹೇಳಿದರು
ಅ್ಥಂಡವಾ (ಹೇಳಿದವರು)
ಅ್ಥಂಡಂಡೂ – ಯಾವತ್ತೂ
ಅ್ಥಂಡಂಡೇಕೂ (ಯಾವ ಯಾವತ್ತಿಗೂ)
ಅ್ಥಂಡಹಂಡ್ (ಅಂಢ್ಂಡ್) – ಅಂದುಕೊಂಡು
ನೀ ಇಪ್ಪಡಿಯೇ ಚೊಲ್ಲಡ ಅ್ಥಂಡಹಂಡಿಂದೆ
(ನೀನು ಹೀಗೇ ಹೇಳುತ್ತಿ ಅಂದುಕೊಂಡಿದ್ದೆ)
ಅ್ಥಂಡಾಕ – ಎಂದರೆ
ಅಪ್ಪಡಿ ಅ್ಥಂಡಾಕ ಓದರ್ಥು? (ಹಾಗೆಂದರೇನರ್ಥ?)
ಅ್ಥಂಡೂ – ಎಂದೂ
ನಾ ಅ್ಥಂಡೂ ಅಂಗೆ ಪೋಯಿಂದಿಲ್ಲೆ
(ನಾನು ಯಾವತ್ತೂ ಅಲ್ಲಿ ಹೋಗಿರಲಿಲ್ಲ)

ಅ್ಥಂಣ – ಅಂದರು
ನಾ ವರಲ್ಲೆ ಅ್ಥಂಣ (ನಾನು ಬರುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದರು)
ಅ್ಥಂತಂತೀಕೋ – ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿಗೋ
ಅ್ಥಂತೀ ಅ್ಥಂತೀಕೋ, ಅ್ಥಂತೀಕಂತೀಕೋ (ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿಗೋ)
ಅ್ಥಂತೀಕ್ – ಎಲ್ಲಿಗೆ
ಅ್ಥಂತೀಕ್ ಪರಪಟ್ಟ? (ಎಲ್ಲಿಗೆ ಹೊರಟೆ?)
ಅ್ಥಂತಂತೀಕ್? (ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿಗೆ)
ಆಚಿ – ಆಯಿತು
ಓದಾಚಿ? (ಏನಾಯಿತು)
ಆಚಿ ಉಡು (ಆಯಿತು ಬಿಡು), ಆಚಿಲ್ಲ (ಆಗಲಿಲ್ಲ)
ಆಡೀರಾಣು – ಆಡಿದ್ದೇವೆ
ಹೆಂಬೇ ನಾಟಕಂಗಳಾ ಆಡೀರಾಣು
(ತುಂಬಾ ನಾಟಕಗಳನ್ನು ಆಡಿದ್ದೇವೆ)
ಆಡೆ – ಯಾರ
ಆಡೆ ವಿಷಯಮೂ ವಾಣ (ಯಾರ ವಿಷಯವೂ ಬೇಡ)
ಆಡೆ ಪೇರೂ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ (ಯಾರ ಹೆಸರೂ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ)
ಆಡೆ ಹಾಂ ಅದ್? (ಯಾರ ಮನೆ ಅದು?)
ಆನ – ಆನೆ, ಆದರು, ಆದ
ಅದೊರು ಫೆರೀ ಆನ (ಅದೊಂದು ದೊಡ್ಡ ಆನೆ)
ಅವ್ರುಂ ಮಂತ್ರೀ ಆನ (ಅವರು ಮಂತ್ರಿ ಆದರು)
ಆಶ್ಚರ್ಯಮಾನ ವಿಷಯು (ಆಶ್ಚರ್ಯವಾದ ವಿಷಯ)
ಅ್ಥಾಧಾನಾಕ ಓದ್? (ಏನಾದರೆ ಏನು?)
ಆನಾ ಆಡಿ ಕುದುರ ಕುಣಿಂಜಾಲೂ
(ಆನೆ ಆಡಿ ಕುದುರೆ ಕುಣಿದರೂ)
ಲಭ್ಯಮಾನ (ಲಭ್ಯವಾದ)
ಆನವ – ಆದವರು
ಆನವ ಚೊಲ್ಲಂಗೊ (ಆದವರು ಹೇಳಿ)
ಆನಾಕ – ಆದರೆ
ಆನಾಕೋದ್? (ಆದರೆ ಏನು?), ಆನಾಲೂ (ಆದರೂ)
[ಆನಾಲ್ ಎಂಬ ರೂಪವು ಮಾತ್ರ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ
ಬೆಟ್ಟದಪುರದ ಸಂಕೇತಿಗಳಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಉಳಿದುಕೊಂಡಿದೆ.]
ಆಪೋಚು (ಆಯಿ ಪೋಚು) – ಆಗಿ ಹೋಯಿತು
ಅ್ಥಪ್ಪಡಿ ಆಪೋಚು ಪಾರ್
(ಹೇಗೆ ಆಗಿಹೋಯಿತು ನೋಡು)
ಆಮ – ಹೌದು
ಆಮಾವೋ? (ಹೌದೋ?)
ಆಮ, ಅದ್ ನಿಜು (ಹೌದು, ಅದು ನಿಜ)
ಆಯಿಟ್ – ಆಗಿ
ಇಥ್ಥನಯಾಯಿಟ್ (ಇಷ್ಟಾಗಿ)

ಆಯಿರರದ್ – ಆಗಿರುವುದು
ಆಯಿಂದಾಲೂ (ಆಗಿದ್ದರೂ)
ಆಯಿರಣಮೆ? (ಆಗಿರಬೇಕಲ್ಲ?)
ಆಯಿಕ್ಕಲಾಂ (ಆಗಿರಬಹುದು)
ಆರ್ – ಯಾರು?
ಆರದ್? (ಯಾರದು?)
ಆರೂ ವಾಣ (ಯಾರೂ ಬೇಡ)
ಆರೋ (ಯಾರೋ), ಆರಿಯೋ (ಯಾರನ್ನೋ)
ಆರಣ್ಣಮೂ (ಯಾರಿಂದಲೂ),
ಆರಾನೂ (ಯಾರಾದರೂ)
ಆರೋ – ಯಾರೋ
ಆರೋ ಒತ್ತರು ವರಂಗೋ (ಯಾರೋ ಒಬ್ಬರು ಬನ್ನಿ)
ಆಹ್ – ಆಗು
ಆಹಣು, ಅಹಣು (ಆಗಬೇಕು)
ಆಹಾದೆ, ಅಹಾದೆ (ಆಗದೆ)
ಆಯಿಂದ (ಆಗಿದ್ದ), ಆಹರ, ಅಹರ (ಆಗುವ)
ಆಹಲಾಂ, ಅಹಲಾಂ (ಆಗಬಹುದು), ಅಹಂದ್ (ಆಗುತ್ತದೆ)
ನೀ ಕೀರ್ತಿಶಾಲಿ ಆಹ್ (ನೀನು ಕೀರ್ತಿವಂತನಾಗು)
ಆನವ (ಆದವರು), ಆನವುಂ (ಆದವನು, ಆದವರು)
ಆಯಿಂದ್ (ಆಗಿತ್ತು), ಆಹಣು, ಅಹಣು (ಆಗಬೇಕು)
ಆಹವಾ? ಅಹವಾ? (ಆಗಲೋ?)
ಆಯಿರಾಂದ್ (ಆಗಿದೆ)
ಆಹರಮ್ಮ, ಅಹರಮ್ಮ (ಆಗುವವರೆಗೆ)
ಅಹಕ್ಕಹದ್ (ಆಗಬಾರದು)
ಆಹಾವೇ – ಎಂದೇ
ಚೊಲ್ಲಕ್ಕಾಹಾವೇ ವಂದೆ (ಹೇಳಬೇಕೆಂದೇ ಬಂದೆ)
ಆಹುಂ – ಆಗುತ್ತಿತ್ತು
ವಳವಾಹುಂ (ನಾಚಿಕೆಯಾಗುತ್ತಿತ್ತು)
ಆಂಗೊ – ಅಂತೆ
ಪಣ್ಣಣಮಾಂಗೋ (ಮಾಡಬೇಕಂತೆ)
ರಾಂದಾಂಗೊ (ಇದೆಯಂತೆ)
ಆಂಡ್ – ಉತ್ತಾ
ಪೊಹಾಂಡ್ ರಾಡಾ? (ಹೋಗುತ್ತಾ ಇದ್ದೀಯಾ?)
ಅಹಾಂಡ್‌ರಾಂದ್ (ಆಗುತ್ತಾ ಇದೆ)
ಕಾಣಾಂಡ್ (ಕಾಣುತ್ತಾ)
ಪಾರಾಂಡ್ (ನೋಡುತ್ತಾ)
ಆಂತಣ್ಣು – ಆದ್ದರಿಂದ
ಆಂತಣ್ಣು ವಾರ್ಥೊಲ್ಲವಾಣ (ಆದ್ದರಿಂದ ಮಾತಾಡಬೇಡ)
ಇಕ್ಕಚ್ಚೆ – ಇರುವಾಗ
ವಿಷಯೂ ಇಪ್ಪಡಿ ಇಕ್ಕಚ್ಚೆ ನಂಬಾ ಅ್ತತ್ತಾ ಪಣ್ಣಕ್ಕಹಂದ್?
(ವಿಷಯ ಹೀಗಿರುವಾಗ ನಾವು ಏನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುತ್ತೆ?)

ಇಕ್ಕರದ್ – ಇರುವುದು
ಅದ್ ಪಣು ಇಕ್ಕರದ್ (ಅವನು ಹಣ ಇರುವವನು)
ಅಂಗಂಗಾನೂ ಪಾಂಬ್ ಇಕ್ಕರದಪ್ಪ
(ಅಲ್ಲೆಲ್ಲಾದರೂ ಹಾವು ಇದ್ದೀತಪ್ಪ)
[ಸ್ವತಂತ್ರವಾಗಿ 'ಇದೆ' ಎನ್ನುವುದಕ್ಕೆ 'ಇಕ್ಕರದ್' ಎಂದು ಬಳಸುವ ರೂಢಿ ತಪ್ಪಿಹೋಗಿದೆ. 'ರಾಂದ್' ಎನ್ನಲಾಗುತ್ತದೆ.]
ರಾನ್ನ (ಇವೆ), ಇಕ್ಕಚ್ಚೆ (ಇರುವಾಗ), ಇಕ್ಕಲಾಂ (ಇರಬಹುದು)
ಇಕ್ಕಲಾವಾ? (ಇರಬಹುದೆ?), ಇಕ್ಕಣು (ಇರಬೇಕು)
ಇಕ್ಕರಹುಡಿ (ಇರುವಹಾಗೆ)
ನಂಬಾ ಇಪ್ಪಡಿಯೇ ಇಕ್ಕರದ್ (ನಾವು ಹೀಗೇ ಇರುವುದು)
ಇರಂದ್ (ಇರುತ್ತದೆ)
ಇಕ್ಕಲಾಂ – ಇರಬಹುದು
ಅಪ್ಪಡಿಯೂ ಇಕ್ಕಲಾಂ, ಇಪ್ಪಡಿಯೂ ಇಕ್ಕಲಾಂ
(ಹಾಗೂ ಇರಬಹುದು, ಹೀಗೂ ಇರಬಹುದು)
ಇಕ್ಬಡ – ಈ ಕಡೆ, ಈಚೆ
ಇಕ್ಬಡೇಕ್ ವಾ (ಈ ಕಡೆಗೆ ಬಾ)
ಇಕ್ಕಿಕ್ಬಡೇಕ್ (ಇತ್ತೀಚೆಗೆ)
ಇಡ್ – ಬಡಿಸು, ಹಾಕು
ಸಾತಾ ಇಡ್ (ಅನ್ನ ಬಡಿಸು)
ಇಟ್ಟಿಂತ (ಬಡಿಸಿದ್ದನ್ನು)
ಪಿಂಡತಾ ಇಡಿವಿಚ್ಚೆ (ಪಿಂಡ ಹಾಕಿಸಿದೆ)
ಇತ್ತರ್ಕ್ಕ – ಇದಕ್ಕೆ, ಇವನಿಗೆ, ಇವಳಿಗೆ
ಇತ್ತರ್ಕ್ಕ ಕುಡು
(ಇದಕ್ಕೆ ಕೊಡು, ಇವನಿಗೆ ಕೊಡು, ಇವಳಿಗೆ ಕೊಡು)
ಇತ್ತಾ – ಇದನ್ನು, ಇವನನ್ನು, ಇವಳನ್ನು
ಇತ್ತಾ ಪಾಕಮಾಟೆ (ಇದನ್ನು ನೋಡಲಾರೆ)
ಇತ್ತಾ ಅಳಿ (ಇವನನ್ನು ಕರಿ, ಇವಳನ್ನು ಕರಿ)
ಇತ್ಥಾ – ಇಂಥಾ
ಇತ್ಥಾ ವಾರ್ಥೆ ಚೊಲ್ಲವಾಣ (ಇಂಥಾ ಮಾತು ಹೇಳಬೇಡ)
ಇತ್ಥಾದ್ – ಇಂಥದು
ಇತ್ಥಾದೆಲ್ಲಾ ಇಂದೇ ಇರಂದ್ (ಇಂಥದೆಲ್ಲಾ ಇದ್ದೇ ಇರುತ್ತದೆ)
ಇತ್ಥಾತಕ್ಕೆಲ್ಲ (ಇಂಥದಕ್ಕೆಲ್ಲ)
ಇತ್ಥಾಫಿಯ (ಇಂಥವು, ಇಂಥವರು) (ನಿಮ್ನ ಬ.ವ.)
ಇತ್ಥಾಫಿಡೆ – ಇಂಥವರ
ಇತ್ಥಾಫಿಡೆ ಸಹವಾಸು ವಾಣ (ಇಂಥವರ ಸಹವಾಸ ಬೇಡ)
ಇದ್ – ಇದು, ಇವನು, ಇವಳು
ಇದ್ ನಲ್ಲ ಹುಡುಗಿ (ಇವಳು ಒಳ್ಳೆಯ ಹುಡುಗಿ)
ಇತ್ತರ್ಕ್ಕ (ಇದಕ್ಕೆ, ಇವನಿಗೆ, ಇವಳಿಗೆ)
ಇತ್ತಕ್ಕಣ್ಣಮೂ (ಇದಕ್ಕಿಂತಲೂ)
ಇದಾನ – ಇದಾದ
ಇದಾನ ಮೇಲೆ (ಇದಾದ ಮೇಲೆ)

ಇನ್ನ್ – ಇನ್ನು
ಇನ್ನ್ ಅ್ಗತ್ತಕ್ಕ್ ತಡವ್ ? (ಇನ್ನೇಕೆ ತಡ?)
ಇನ್ನೊರುಕ – ಇನ್ನೊಮ್ಮೆ
ಇನ್ನೊರುಕ ವಾ (ಇನ್ನೊಮ್ಮೆ ಬಾ)
ಇನ್ನೊಂಡು – ಇನ್ನೊಂದು, ಇನ್ನೊಬ್ಬ, ಇನ್ನೊಬ್ಬಳು
ಇನ್ನೊಂಡು ವಂದ್ (ಇನ್ನೊಂದು ಬಂತು, ಇನ್ನೊಬ್ಬ ಬಂದ ಇನ್ನೊಬ್ಬಳು ಬಂದಳು)
ಇಪರ್ತಕ್ಕ್ – ಇತ್ತೀಚೆಗೆ
ಇಪರ್ತಕ್ಕ್ ಪಾತಿಕ್ಕಲ್ಲೆ (ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ನೋಡಿಲ್ಲ)
ಇಪ್ಪಡಿ – ಹೀಗೆ
ಇಪ್ಪಡಿ ವರಂಗೊ (ಹೀಗೆ ಬನ್ನಿ)
ಇಪ್ಪೊ – ಈಗ
ಇಪ್ಪೊ ಚೊಲ್ಲು (ಈಗ ಹೇಳು)
ಇಪ್ಪೋ ಅಂಡಾಕ ಇಪ್ಪೊ (ಈಗ ಅಂದರೆ ಈಗ)
ಇಪ್ಪದೇತೇ (ಈಗಿನ),
ಇಪ್ಪೋ ಇಪ್ಪೋ ಸರಿಯಾಚಿ (ಈಗಲೀಗ ಸರಿಯಾಯಿತು)
ಇಪ್ಪದೂ (ಈಗಲೂ)
ಇಫಾಳ್ಳ್ – ಇವರು
ಇಫಾಳ್ಳ್‌ಹಾ (ಇವರುಗಳು)
ಇದ್ (ಇದು, ಇವನು, ಇವಳು)
ಇವ್ರು (ಈತ, ಇವೆ, ಈಕೆ)
ಇಫಾಳ್ಳ (ಇವರು) (ಪುಂ), ಇವೆ (ಇವರು) (ಸ್ತ್ರೀ)
ಇರ್ – ಇರು
ನಾನೂ ಅಂಗೇ ಇಂದೆ (ನಾನೂ ಅಲ್ಲೇ ಇದ್ದೆ)
ಇಂದೆ (ಇದ್ದೆ), ಸೊಸ್ತಮಾ ಇರ್ (ಸುಮ್ಮನೆ ಇರು)
ಇರಡ? (ಇರುತ್ತೀಯ?), ಇರಹಡ್ (ಇರಲಿ)
ಇಂದಾಲೂ (ಇದ್ದರೂ), ಇರಂದ್ (ಇರುತ್ತದೆ)
ಇಕ್ಕರವೆ (ಇರುವಾಕೆ), ಇಂದಿಲ್ಲ (ಇರಲಿಲ್ಲ)
ಇರನ್ನ, ಇಕ್ಕನ್ನ (ಇರುತ್ತಾರೆ)
ಇಂದಿಂತಣ್ಣು (ಇದ್ದಿದ್ದರಿಂದ)
ಇಕ್ಕಣು (ಇರಬೇಕು)
ಇಕ್ಕುಂ (ಇರುತ್ತಿದ್ದರು), ಇಂದುಟಾಲೂ (ಇದ್ದರೂ)
ಇರಟ್ – ಕತ್ತಲೆ
ಇಂದೆ ಇರಟುಳ್ಳತ್ತಕ್ಕ್ ವಂದ? (ಈ ಕತ್ತಲೆಯಲ್ಲೇಕೆ ಬಂದೆ)
ಇರಿಂಜಿ – ಇರಿದು
ಇರಿಂಜಿ ಪೋಟದ್ (ಇರಿದು ಹಾಕಿದ)
ಇಲ್ಲಾವದ್ – ಇಲ್ಲದ್ದು, ಇಲ್ಲದೇ ಇರುವುದು
ಇಂಗಿಲ್ಲಾವದ್ ಅ್ಗಂಗೆ ರಾಂದ್? (ಇಲ್ಲಿಲ್ಲದ್ದು ಎಲ್ಲಿದೆ?)
ಇಲ್ಲಂದಾಕ – ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ
ನೀ ಇಪ್ಪದೇ ವಾ, ಇಲ್ಲಂದಾಕ ಕಾರ್ಯು ಅಹಲ್ಲ
(ನೀನು ಈಗಲೇ ಬಾ, ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಕೆಲಸ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ)

ಇವ್ರು – ಈತ
ಇವ್ರು ಒತ್ತುಂ ರಾಜಕಾರಿಣಿ (ಈತ ಒಬ್ಬ ರಾಜಕಾರಿಣಿ)
ಇಳಕ್, ಇಳಿಚ್ – ಇಳಿಸು
ತೋಂಗಾ ಮೂಟೇಯ ಅಟ್ಟತಣ್ಣು ಇಳಕಣು
(ತೆಂಗಿನ ಮೂಟೆಯನ್ನು ಅಟ್ಟದಿಂದ ಇಳಿಸಬೇಕು)
ಅತ್ತಯೂ ಇಳಿಚೀವುಡು (ಅದನ್ನೂ ಇಳಿಸಿಬಿಡು)
ಇಳಿಚೀನ (ಇಳಿಸಿದ)
ಇಂಕಡ, ಇಂದಾಕಡ – ಈ ಕಡೆ
ಇಂಕಡೇಕೂ ವರಂಗೊ (ಈ ಕಡೆಗೂ ಬನ್ನಿ)
ಇಂಕಡೇಣ್ಣು (ಈ ಕಡೆಯಿಂದ)
ಇಂಗಿಚ್ಚಿಕರದ್ – ಇಂಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು
ಆಶೆ ಇಂಗಿಚ್ಚಿಕಿಂಡಿದ್ (ಆಸೆ ಇಂಗಿಸಿಕೊಂಡ)
ಇಂಗೆ – ಇಲ್ಲಿ
ಇಂಗೆ ಇರರವಾ ಆರೂ ಇಲ್ಲ
(ಇಲ್ಲಿ ಇರುವವರು ಯಾರೂ ಇಲ್ಲ)
ಇಂತೀಕ್ (ಇಲ್ಲಿಗೆ)
ಇಂಗೇ ರಾಣಿ (ಇಲ್ಲೇ ಇದ್ದೀನಿ)
ಇಂತೀಕ್ (ಇಲ್ಲಿಗೆ), ಇಂಗಣ್ಣು (ಇಲ್ಲಿಂದ)
ಇಂದಾಕ – ಇದ್ದರೆ
ಇಂದಾಕ ಉನ್ನತ್ಥಾವಾ ಇರಣು
(ಇದ್ದರೆ ನಿನ್ನಂಥವರು ಇರಬೇಕು)
ನೀ ಇಪ್ಪಡಿಯೇ ಇಂದಾಕ ಆರೂ ವಾರ್ಥೊಲ್ಲಿಯಲ್ಲಹೀನ
(ನೀನು ಹೀಗೇ ಇದ್ದರೆ ಯಾರೂ ಮಾತಾಡಿಸುವುದಿಲ್ಲ)
ಇಂದುಡಲಾಂ – ಇದ್ದುಬಿಡಬಹುದು
ಅವ್ರು ಅಂಗೇ ಇಂದುಡಲಾಂ
(ಆತ ಅಲ್ಲೇ ಇದ್ದುಬಿಡಬಹುದು)
ಇಂದೆವಾರಿ – ಈ ಬಾರಿ
ಇಂದೆವಾರಿ ರ್‍ಯಾಂಕ್ ವರಣು (ಈ ಬಾರಿ ರ್‍ಯಾಂಕ್ ಬರಬೇಕು)
ಈಯ್ – ನೊಣ
ಹೆಂಬಾ ಈಯಿ ಇಂಗೆ (ತುಂಬಾ ನೊಣ ಇಲ್ಲಿ)
ಈರು – ಒದ್ದೆ
ಈರೂ ಪೂರ (ಒದ್ದೆ ಬಟ್ಟೆ)
ಉಕ್ಕಾಕರದ್ – ಕೂರುವುದು
ಉಕ್ಕಾಕೊ (ನೀನು ಕೂರು)
ಉಕ್ಕಾಕಣಿ (ನಾನು ಕೂರುತ್ತೀನಿ)
ಉಕ್ಕಾಕಣು (ಕೂರಬೇಕು)
ಉಕ್ಕಾಕಿಂಡಿದ್
(ಕೂತಿತು, ಕೂತನು, ಕೂತಳು)
ಉಕ್ಕಾಕಿಚ್ಚಿಕೊ (ಕೂರಿಸಿಕೊ)
ಉಕ್ಕಾಕಿಚ್ಚಿ (ಕೂರಿಸಿ), ಉಕ್ಕಾಕಿಂಡ್ (ಕೂತುಕೊಂಡು)
ಉಕ್ಕಾತಕ್ಕ್ (ಕೂರಿಸಲು)

ಉಟ್ಟ್ – ಬಿಟ್ಟು
ಪಾಠಶಾಲಾ ಉಟ್ಟದಾ? (ಪಾಠಶಾಲೆ ಬಿಟ್ಟಿತೆ?)
ಕಂಡ ಉಡು (ಕರುವನ್ನು ಬಿಡು)
ಉಟ್ಟ್‌ಕೊ (ಬಿಟ್ಟುಕೊ), ಉಟ್ಟ್‌ಕುಡು (ಬಿಟ್ಟುಕೊಡು)
ಉಟ, ಉಟ್ಟ – ಬಿಟ್ಟೆ, ಬಿಟ್ಟರು
ಚೂಡೀಉಟ (ನೀನು ಊಟಮಾಡಿಬಿಟ್ಟೆ, ಅವರು ಊಟ ಮಾಡಿಬಿಟ್ಟರು), ಪ್ರಾಣೂ ಉಟ್ಟ (ಪ್ರಾಣ ಬಿಟ್ಟರು)
ಉಟ್ಟುಟ (ಬಿಟ್ಟುಬಿಟ್ಟರು)
ಉಟ್ಟಿಕರದ್ – ಬಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವುದು
ಗಾಡೀಣ್ಣು ಚಕ್ರು ಉಟ್ಟಿಕಿಂಡಿರಾಂದ್
(ಗಾಡಿಯಿಂದ ಚಕ್ರವು ಬಿಟ್ಟುಕೊಂಡಿದೆ)
ಉಡತ್ – ಬಿಟ್ಟ
ಉಟ್ಟುಡತ್ (ಬಿಟ್ಟುಬಿಟ್ಟ), ಪೋಯುಡತ್ (ಹೋಗಿಬಿಟ್ಟ)
ವಂದುಡತ್ (ಬಂದುಬಿಟ್ಟ)
ಉಡಿತಿಕ್ಕರದ್ – ಉಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವುದು
ಬಟ್ಟೆ ಉಡಿತಿಕ್ಕೊ (ಬಟ್ಟೆ ಹಾಕಿಕೊ)
ಪಂಚೆ ಉಡಿತಿಕ್ಕೊ (ಪಂಚೆ ಉಟ್ಟುಕೊ)
ಉಡಿತಿ (ಉಡಿಸಿ)
ಉಡಿವಿ, ಉಡಿಪಿ – ಬಿಡಿಸು, ಕೊಯ್ಯು
ಪೂವ್ವಾ ಉಡಿವಿ (ಹೂ ಬಿಡಿಸು, ಹೂ ಕೊಯ್ಯು)
ಜಗಳತಾ ಉಡಿವಿ (ಜಗಳಾ ಬಿಡಿಸು)
ಉಡಿವಿಚ್ಚಿ ಚೊಲ್ಲು (ಬಿಡಿಸಿ ಹೇಳು)
ಉಡಿಪಿಯನ್ನ (ಬಿಡಿಸುತ್ತಾರೆ)
ಉಡಿಂಝುರದ್ – ಊದುವುದು, ಉಬ್ಬುವುದು
ನರಂಬ್ ಉಡಿಂಝಿಂಡಿರಾಂದ್ (ನರವು ಊದಿಕೊಂಡಿದೆ)
ಉಡು – ಬಿಡು
ಉಡುವಾಣ (ಬಿಡಬೇಡ)
ಉಟ್ಟುಡು (ಬಿಟ್ಟುಬಿಡು)
ಉಡರಹುಡಿ ಇಲ್ಲ (ಬಿಡುವ ಹಾಗಿಲ್ಲ)
ಉಟ್ಟಹುಡಿಯೇ (ಬಿಟ್ಟಹಾಗೇ)
ಉಡರದೂ ಇಲ್ಲಾ ಕಟ್ಟಿಕ್ಕರದೂ ಇಲ್ಲ
(ಬಿಡುವುದೂ ಇಲ್ಲ ಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳುವುದೂ ಇಲ್ಲ)
ಉಟ್ಟ್ ಪೊಹವಾಣ (ಬಿಟ್ಟುಹೋಗಬೇಡ)
ಅತ್ತಾ ಉಡು (ಅದನ್ನು ಬಿಡು)
ಉಡಣ (ಬಿಡುತ್ತಾನೆ), ಉಡಂಗೊ (ಬಿಡಿ)
ಉಡಿವಿಚ್ಚಿಕರದ್ (ಬಿಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು)
ಉನಕ್ – ನಿನಗೆ
ಉನಕಾಯಿಟೇ ಕಾವಾಂಡಿಂದೆ (ನಿನಗಾಗಿಯೇ ಕಾಯುತ್ತಿದ್ದೆ)
ಉನ್ನಾ – ನಿನ್ನನ್ನು
ಉನ್ನಾ ಅಪ್ಪದೇ ಪಾತೆ (ನಿನ್ನನ್ನು ಆಗಲೇ ನೋಡಿದೆ)
ಉನ್ನಾ ಅಂಗೆ ಪಾರ್ತೆ (ನಿನ್ನನ್ನು ಅಲ್ಲಿ ನೋಡಿದೆ)

ಉಮಿ – ಭತ್ತದ ಜಳ್ಳು, ಉಗಿ
ಅ್ವಡಪಕ್ಕ್ ಉಮಿ ಪೋಟರಾಣಿ
(ಒಲೆಗೆ ಭತ್ತದ ಜಳ್ಳು ಹಾಕಿದೀನಿ)
ಅಂಗೆಲ್ಲಾ ಉಮೀವಾಣ (ಅಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಉಗಿಯಬೇಡ)
ಉಷಿ(ಶಿ)ರು – ಉದ್ದ
ಕಣ್ಣಿ ಉಷಿರು ಇಲ್ಲ (ಹಗ್ಗ ಉದ್ದ ಇಲ್ಲ)
ಉಷೋರತಕ್ಕೂ (ಉದ್ದಕ್ಕೂ)
ಉಳ್ಳ್ – ಒಳಗೆ
ಉಳ್ಳೇ ರಾಣಿ (ಒಳಗೇ ಇದ್ದೇನೆ)
ಮನಸ್ಸುಳ್ಳೆ ಓದ್ ರಾಂದ್? (ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲೇನಿದೆ?)
ಉಳ್ಳಪಡವಿ – ಒಳಪಡಿಸು
ವಿಚಾರಣೇಕ್ ಉಳ್ಳಪಡವಿಚ್ಚಾಂ (ವಿಚಾರಣೆಗೆ ಒಳಪಡಿಸಿದರು)
ಉಳ್ಳಹರದ್ – ಒಳಗಾಗುವುದು
ಇಪ್ಪಡಿಯೇ, ದಾಕ್ಷಿಣ್ಯತಕ್ಕುಳ್ಳಹರದ್
(ಹೀಗೇ, ದಾಕ್ಷಿಣ್ಯಕ್ಕೊಳಗಾಗುವುದು)
ಉಳ್ಳಹಲ್ಲಾಂ – ಒಳಗಾಗುವುದಿಲ್ಲ
ಅವ್ರುಂ ಆಮಿಷತಕ್ಕ್ ಉಳ್ಳಹಲ್ಲಾಂ
(ಆತ ಆಮಿಷಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಗುವುದಿಲ್ಲ)
ಉಳ್ಳಾಶ – ಒಳ ಆಸೆ
ಉಂದೆ ಉಳ್ಳಾಶ ತೆರಿಂಜಿದ್ (ನಿನ್ನ ಒಳ ಆಸೆ ತಿಳಿಯಿತು)
ಉಳು – ಬೀಳು
ಉಳವಾಣ (ಬೀಳಬೇಡ)
ತೋಂಗಾ ಉಳಂದದ್ (ತೆಂಗಿನಕಾಯಿ ಬಿತ್ತು)
ಉಳಂದರಾಣ (ಬಿದ್ದಿದ್ದಾನೆ)
ಉಂಗ, ಉಂಗಡೆ – ನಿಮ್ಮ
ಉಂಗ ಉಂಗಳುಳ್ಳೆ, ಉಂಗುಂಗಳುಳ್ಳೆ (ನಿಮ್ಮ ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ)
ಉಂಗುಂಗಡೆ (ನಿಮ್ಮ ನಿಮ್ಮ)
ಉಂಗಡೆ ಪೇರೋದ್? (ನಿಮ್ಮ ಹೆಸರೇನು?)
ಉಂಗಳ (ನಿಮ್ಮನ್ನು), ಉಂಗಡೇವ (ನಿಮ್ಮವರು)
ಉಂಗಳಾ ಉಟ್ಟಿರಮಾಟೆ (ನಿಮ್ಮನ್ನು ಬಿಟ್ಟಿರಲಾರೆ)
ಉಂಗಳಕ್ಕ್ (ನಿಮಗೆ)
ಉಂದೆ – ನಿನ್ನ
ಇದ್ ಉಂದೆ ಪುಸ್ತಕು (ಇದು ನಿನ್ನ ಪುಸ್ತಕ)
ಉಂದೇದ್ (ನಿನ್ನದು)
ಊಟರದ್ – ಊಡಿಸುವುದು
ಪಶ್ಶಲಕ್ಕ್ ಊಟು (ಮಗುವಿಗೆ ಊಡಿಸು)
ಊರು–ವಾಶಿಲ್ – ಊರು–ಬಾಗಿಲು
ಅತ್ತಕ್ಕ್ ಊರೂವಾಶಿಲ್ ಒಂಡೂ ಇಲ್ಲ
(ಅವನಿಗೆ ಊರೂ ಬಾಗಿಲೂ ಒಂದೂ ಇಲ್ಲ)
ಊಶಿ – ಸೂಜಿ
ಊಶೀಲೆ ಚುಚ್ಚನ್ನ (ಸೂಜಿಯಲ್ಲಿ ಚುಚ್ಚುತ್ತಾರೆ)

ಊಳ – ತಣ್
ಊಳೇ ನೀರ್ (ತಣ್ಣೀರು)
ಎದರ್ – ಎತ್ತು
ಎದರ್ ಗಾಡಿ (ಎತ್ತಿನ ಗಾಡಿ)
ಎದಿರ್ ಹಾಂ (ಎದುರು ಮನೆ)
ಎನಕ್ – ನನಗೆ
ಎನಕ್ ಅದ್ ವಾಣ (ನನಗೆ ಅದು ಬೇಡ)
ಎನಕಣ್ಣಮೂ (ನನಗಿಂತಲೂ)
ಅವುಂ ಎನಕಣ್ಣಮೂ ಮುದಲೇ ವನ್ನ
(ಆತ ನನಗಿಂತಲೂ ಮೊದಲೇ ಬಂದರು)
ಎನಕಾಯಿಟ್ (ನನಗಾಗಿ)
ಇತ್ತಾ ಎನಕಾಯಿಟ್ ಪಣ್ಣೀಕುಡು
(ಇದನ್ನು ನನಗಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಡು)
ಎನ್ನ – ನನ್ನನ್ನು
ಎನ್ನಾ ಅಳಿಚ? (ನನ್ನನ್ನು ಕರೆದೆಯ?)
ಎನ್ನುಳ್ಳೆ (ನನ್ನಲ್ಲಿ)
ಎನ್ನಣ್ಣು – ನನ್ನಿಂದ
ಎನ್ನಣ್ಣು ಓದಹಣು? (ನನ್ನಿಂದ ಏನಾಗಬೇಕು?)
ಎನ್ನಾ – ನನ್ನನ್ನು
ಅವಾ ಎನ್ನಾ ಅಳಿಚ (ಅವರು ನನ್ನನ್ನು ಕರೆದರು)
ಎರಿ – ಉರಿ
ಎರಿಂಜ, ಯರಿಂಜ (ಉರಿದ)
ಎರಿ ಅಡತದ್ (ಉರಿ ಎದ್ದಿತು)
ಎಶಿ – ಎಸೆ
ಎಶಿವಿಚ್ಚಿಕೊ (ಎಸೆಸಿಕೊ)
ಎಂಗಡೆ – ನಮ್ಮ
ಎಂಗಡೆ ಹಾತುಳ್ಳೆ ರಾಂದ್ (ನಮ್ಮ ಮನೆಯಲ್ಲಿದೆ)
ಎಂಗಡೇಫಿಯ (ನಮ್ಮವರು), ಎಂಗಡೂರು (ನಮ್ಮೂರು)
ಒಟ್ಟು – ಬಿಡು, ಬಿಟ್ಟು
ಒಟ್ಟೀತಿಲ್ಲೆ (ಬಿಡಲಿಲ್ಲ)
ಪುಲ್ಲಾ ಒಟ್ಟೀ ಆಚಿ (ಹುಲ್ಲನ್ನು ಒಟ್ಟಿ ಆಯಿತು)
ಒಡಮ – ಒಡವೆ
ಒಡಮೇ ಪೋಡಿಚ್ಚಿರಾಡಾಳಾಂಗೊ (ಒಡವೆ ಹಾಕಿಸಿದಾರಂತೆ)
ಒಡಂಬು – ದೇಹ
ಒಡಂಬಾ ಕಳವೀ ಆಚಾ? (ಸ್ನಾನವಾಯಿತೆ?)
ಒಡಂಬಡತ್ (ಮೈತಳೆದು)
ಒಣತು – ಒಣಗಿಸು
ಸೌದೇಯಾ ಒಣತು (ಸೌದೆಯನ್ನು ಒಣಗಿಸು)
ಒತ್ತುಂ – ಒಬ್ಬ
ಅಂಗೆ ಒತ್ತುಂ ಕಲಾವಿದು ರಾಣ
(ಅಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬಾತ ಕಲಾವಿದ ಇದ್ದಾರೆ)

ಒಪ್ಪಡಾಳಾ – ಒಪ್ಪುತ್ತಾರೆಯೆ?
ಅವೆ ಒಪ್ಪಡಾಳಾ? (ಆಕೆ ಒಪ್ಪುತ್ತಾರೆಯೆ?)
ಒಪ್ಪಕ್ಕಹದ್, ಒಪ್ಪಲಹದ್ (ಒಪ್ಪಕೂಡದು)
ಒಪ್ಪಲಾಂ – ಒಪ್ಪಬಹುದು
ಅವುಂ ಚೊಲ್ಲೀನಾಕ ಒಪ್ಪಲಾಂ
(ಅವರು ಹೇಳಿದರೆ ಒಪ್ಪಬಹುದು)
ಒಪ್ಪರಹುಡಿ (ಒಪ್ಪುವ ಹಾಗೆ)
ಒಪ್ಪಿಯಣು (ಒಪ್ಪಿಸಬೇಕು)
ಒಪ್ಪಲಾಮಾ ? (ಒಪ್ಪಬಹುದೆ?)
ಒಪ್ಪಿಚ್ಚಿ (ಒಪ್ಪಿಸಿ)
ಒರಕು – ನಿದ್ದೆ
ಒರಕು ವಂದರಾಂದ್ (ನಿದ್ದೆ ಬಂದಿದೆ)
ಒರಮ್ಮನೆ – ಬೆತ್ತಲೆ
ಪಶ್ಮಾ ಒರಮ್ಮನೇ ರಾಂದ್ (ಮಗು ಬೆತ್ತಲೆ ಇದೆ)
ಒರಹರದ್ – ಒರಗಿಕೊಳ್ಳುವುದು
ಕಂಭತಾ ಒರಹೀ ನಿಂಡೆ (ಕಂಭವನ್ನು ಒರಗಿಕೊಂಡು ನಿಂತೆ)
ಒರು ಹೋ – ಒಂದು ಹೊತ್ತು
ಇಂಡೇನು ಒರು ಹೋ (ಇವತ್ತು 'ಒಂದುಹೊತ್ತು')
ಒರುಕ – ಒಂದು ಬಾರಿ
ಒರುಕ ವಾ (ಒಮ್ಮೆ ಬಾ)
ಒರೂ – ಬರೀ
ಒರೂ ಪೊಯ್ಯಿ (ಬರೀ ಸುಳ್ಳು)
ಒರೂ ಒರಮ್ಮನೆ (ಬರೀ ಬೆತ್ತಲೆ)
ಒರೂ ಕೈ (ಬರಿಗೈ)
ಇಪ್ಪೊ ಒರೂಕ್ಕೈ ಆಯಿರಾಂದ್ (ಈಗ ಬರಿಗೈ ಆಗಿದೆ)
ಒಳಿಂಜ – ಉಳಿದ
ಒಳಿಂಜಿತಾ ಅತ್ಥೇಮೇಲೆ ಪಾಕದೂಂ, ಇಪ್ಪೋ ಪೋ
(ಉಳಿದುದನ್ನು ಆಮೇಲೆ ನೋಡೋಣ, ಈಗ ಹೋಗು)
ಒಳಿಂಝುರದ್ – ಉಳಿದುಕೊಳ್ಳುವುದು
ಇಂಡೇನು ಒಳಿಂಝುಂಡುಡು
(ಇವತ್ತು ಉಳಿದುಕೊಂಡುಬಿಡು)
ಒಂಡಾಯಿಟ್ – ಒಂದಾಗಿ
ಎಲ್ಲಾಮೂ ಒಂಡಾಯಿಟ್ ಶೇರೀರಾಂದ್
(ಎಲ್ಲವೂ ಒಂದಾಗಿ ಸೇರಿದೆ)
ಒಂಡು – ಒಂದು
ಒಂಡಂಡ್ ಒರು ಸಮಸ್ಯ ಇಕ್ಕಂದ್
(ಒಂದಲ್ಲ ಒಂದು ಸಮಸ್ಯೆ ಇರುತ್ತದೆ)
ಓಕ್? – ಏಕೆ?
ನಾ ಓಕ್ ಮೊಹವಾ? (ನಾನು ಏಕೆ ಹೋಗಲಿ?)
ಓಡಿ – ಓಡಿಸು
ಓಡಿಚ್ಚಿ (ಓಡಿಸಿ)

ಓಡೆ – ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ
ಪುಸ್ತಕತೋಡೆ ವಾ (ಪುಸ್ತಕದ ಜೊತೆ ಬಾ)
ರಾಮಂದೋಡೆ ಪೋ (ರಾಮನ ಜೊತೇಲಿ ಹೋಗು)
ಓಣಮಾನಪೊ – ಬೇಕಾದಾಗ
ಓಣಮಾನಪೊ ವಾ (ಬೇಕಾದಾಗ ಬಾ)
ಓಣು – ಬೇಕು
ದಾರಕ್ಕ್ ಓಣು? (ಯಾರಿಗೆ ಬೇಕು?)
ಓಣಮಾಲೂ, ಓಣಮಾನಾಲೂ (ಬೇಕಾದರೂ)
ಓಣಮಾ ಇಂದ್ (ಬೇಕಾಗಿತ್ತು)
ಎಂಕೂ ಒಂಡು ಓಣು (ನನಗೂ ಒಂದು ಬೇಕು)
ಓಣಮಾನಹುಡಿ ರಾಂದ್ (ಬೇಕಾದಹಾಗೆ ಇದೆ)
ಓಣಮಾನತ್ಥನ (ಬೇಕಾದಷ್ಟು)
ಓದ್? – ಏನು?
ಓದಾಚಿ (ಏನಾಯಿತು?), ಆನಾಕೋದ್ (ಆದರೇನು?)
ಓದಾಂಗೊ? (ಏನಂತೆ?), ಓದೋದಾಚಿ (ಏನೇನಾಯಿತು)
ಓದದ್ (ಏನದು?), ಅತ್ಥಾದೋದ್ (ಅಂಥಾದ್ದೇನು?)
ಓದೂ ಇಲ್ಲ (ಏನೂ ಇಲ್ಲ), ಓದೋ (ಯಾವುದೋ)
ಓದ್ ಓದ್, ಓದೋದ್ (ಏನೇನು)
ಓದು – ಓದು
ಓದೀ ಅ್ಥಳದೀ ಪಣ್ಣೀರಾಡೇಯೋ?
(ಓದಿಬರೆದು ಮಾಡಿದೀಯೊ?)
ಓದಣು – ಓದಬೇಕು
ಇನ್ನೊರು ಘಂಟೇಲೆ ನೀ ನಾಲ್ ಪಾಠು ಓದಣು
(ಇನ್ನೊಂದು ಘಂಟೇಲಿ ನೀನು ನಾಲ್ಕು ಪಾಠ ಓದಬೇಕು)
ಓದಕ್ಕ್ ವರಂದ? (ಓದಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತದೆಯೆ?)
ಓಪೂ ಮರು – ಬೇವಿನ ಮರ
ಓಪೂಮರು ವಳಂಜರಾಂದ್ (ಬೇವಿನ ಮರ ಬೆಳೆದಿದೆ)
ಓರು – ಏರು
ಸಿಂಹಾಸನತ ಓರು (ಸಿಂಹಾಸನವನ್ನೇರು)
ಓರಿಚ್ಚಿ (ಏರಿಸಿ)
ಓರೆ – ಬೇರೆ
ಓರೇ ಅ್ಥಂದೆ ಕಾರಣಮೂ ಇಲ್ಲ
(ಬೇರೆ ಯಾವ ಕಾರಣವೂ ಇಲ್ಲ)
ಓರೆ ಮಾರ್ಗಮಿಲ್ಲ (ಬೇರೆ ಮಾರ್ಗವಿಲ್ಲ)
ಓರೋರೆ (ಬೇರೆ ಬೇರೆ), ಓರೇ ಹಾಂ (ಬೇರೆ ಮನೆ)
ಓರೆ ಒತ್ತುಂ, ಓರೊತ್ತುಂ (ಬೇರೊಬ್ಬ)
ಓವರದ್ – ಬೇಯುವುದು
ಎನ್ನಾ ಓವೀವಾಣ (ನನ್ನನ್ನು ಬೇಯಿಸಬೇಡ)
ಔಳ್ – ಬಿಚ್ಚು
ಅಂದೆ ಪುಲ್ಲತ್ತೇ ಕಂಥೆ ಔಳ್
(ಆ ಹುಲ್ಲಿನ ಕಂತೆಯನ್ನು ಬಿಚ್ಚು)

ಓಂದ್ – ಎದ್ದು
ಓಂದ್ ವಾ (ಎದ್ದು ಬಾ)
ಓಂದ್ ಉಕ್ಕಾಕಂಡಿ ರಾಣ (ಎದ್ದು ಕೂತಿದಾನೆ)
ಓಂದ್ರ್ – ಏಳು
ಫೆರೀ ಅಲಾ ಓಂದ್ರಾಡಿರಾಂದ್ (ದೊಡ್ಡ ಅಲೆ ಏಳುತ್ತಿದೆ)
ಓಂದರರದ್ – ಏಳುವುದು
ನಾನೇ ಅವನಾ ಓಂದರಿಚ್ಚೆ (ನಾನೇ ಅವರನ್ನು ಎಬ್ಬಿಸಿದೆ)
ಕಡಿಚಿಕೊ – ಕಚ್ಚಿಕೊ
ಪಳತಾ ಕಡಿಚಿಕಿಂಡಿ ಸಾಪಡವಾಣ
(ಹಣ್ಣನ್ನು ಕಚ್ಚಿಕೊಂಡು ತಿನ್ನಬೇಡ)
ಕದು – ಬಾಗಿಲು
ಕದು ಇಡ್ (ಬಾಗಿಲು ಹಾಕು)
ಕನ್ನಾಲು – ವಿವಾಹ
ಕನ್ನಾಲೂ ಆಚಿ (ಮದುವೆ ಆಯಿತು)
ಕಲವರದ್ – ಕಲಸು, ಜೊತೆಸೇರು, ಕಲಿಯುವುದು
ಎಲ್ಲಾಡೆ ಜೊತೇಲೆ ಕಲವಣು (ಎಲ್ಲರ ಜೊತೆ ಸೇರಬೇಕು)
ಸಾತಾ ಕಲವಣು (ಅನ್ನವನ್ನು ಕಲಸಬೇಕು)
ಕಲಂಜ್, ಕಲತ್ (ಸೇರಿ)
ಕಲಂದ್ (ಕಲಸಿ)
ಕಲವರದೆಲ್ಲಾ ಮುಡಿಂಜಿದ? (ಕಲಿಯುವುದೆಲ್ಲಾ ಮುಗಿಯಿತೆ?)
ಕಲಿಪಿ (ಕಲಿಸು), ಕಲಿಪಿಚ್ಚ (ಕಲಿಸಿದರು)
ಕವರರದ್ – ಕವರುವುದು
ನೆರಪ್ ಕವರಾಂಡ್ ರಾಂದ್ (ಬೆಂಕಿ ಕವರುತ್ತಿದೆ)
ಕಶಿ – ಕಸಿ
ಕಶ್ಚಕಂಡ್ (ಕಸಿದುಕೊಂಡು)
ಕಳತ್ – ಕತ್ತು
ಕಳತಕ್ಕ್ ವಂದರಾಂದ್ (ಕತ್ತಿಗೆ ಬಂದಿದೆ)
ಕಳನಿ – ಗದ್ದೆ
ಕಳನೀಕ್ ನೀರಾ ಕಟ್ಟಿ ವಂದೆ
(ಗದ್ದೆಗೆ ನೀರು ಕಟ್ಟಿ ಬಂದೆ)
ಕಳವ್ – ತೊಳೆ
ರಸ್ತಾ ಕಳವೀನಹುಡಿ ರಾಂದ್ (ರಸ್ತೆ ತೊಳೆದಹಾಗಿದೆ)
ಕಳಿಂಜಿ – ಕಳೆದು, ಹೋಗಿ
ಪೆನ್ನ್ ಕಳಿಂಜಿಪೋಚು (ಪೆನ್ನು ಕಳೆದುಹೋಯಿತು)
ಕಳಿಂಝುರದ್ (ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು)
ಕಳಿಂಝುಣಿ (ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ)
ಕಾಚ್ – ಕಾಯಿಸು
ಕಾಂಜ (ಕಾದ)
ಕಾಟ್ – ತೋರಿಸು
ಪೆನ್ನ್ ಅ್ಥಂಗೆ ಕಾಟ್? (ಪೆನ್ನೆಲ್ಲಿ ತೋರಿಸು)
ಕಾಟೀಂದ (ತೋರಿಸಿದ್ದರು)

ಕಾದ್ – ಕಿವಿ
ಕಾದ್ ಕೋಕಲ್ಲಿಯ? (ಕಿವಿ ಕೇಳಲ್ಲವೆ?)
ಕಾದಕ್ಕ್ (ಕಿವಿಗೆ)
ಕಾದೋಡೆ (ಕಿವಿಯಾರೆ)
ಕಾಪಾತ್ – ಕಾಪಾಡು
ಉಢೇವರ್ ಕಾಪಾತಣು (ದೇವರು ಕಾಪಾಡಬೇಕು)
ಕಾಲಾ ವಾಂಕ್ಯೊ – ಕಾಲು ತೆಗೆದುಕೊ
ಪುಸ್ತಕತ ಮೇಲಣ್ಣು ಕಾಲಾ ವಾಂಕ್ಯೊ
(ಪುಸ್ತಕದ ಮೇಲಿಂದ ಕಾಲು ತೆಗೆದುಕೊ)
ಕಾವ್ – ಕಾಯಿ
ಕಾತು (ಕಾದೆವು)
ಆರಕ್ಕ್ ಕಾವಾಂಡಿರಾಡ ? (ಯಾರಿಗೆ ಕಾಯುತ್ತಿದ್ದೀಯ?)
ಕಾತಾಚಿ (ಕಾದಾಯಿತು), ಕಾತಕಂಡ್ (ಕಾದುಕೊಂಡು)
ಕಾವರದ್ – ಕಾಯುವುದು
ಸ್ವಲ್ಪೂ ಪೋ ಕಾವ್ (ಸ್ವಲ್ಪಹೊತ್ತು ಕಾಯಿ)
ಆರ್ ಇವನಕ್ಕ್ ಕಾತಿರಡ (ಯಾರು ಇವನಿಗೆ ಕಾದಿರುತ್ತಾರೆ?)
ಕಿನಾವ್ – ಕನಸು
ಕಿನಾವ್ ಉಳಂದ್‌ದಾ?, ಉಳ್‌ಂದಾ (ಕನಸು ಬಿತ್ತೇ)
ಕುಚ್ಚುಳ್ಳು – ಕೋಣೆ
ಅಂದೆ ಹಾತುಳೈ ಅ್ಹಟ್ಟ್ ಕುಚ್ಚುಳ್ಳಹಾ ರಾನ್ನ
(ಆ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಎಂಟು ಕೋಣೆಗಳಿವೆ)
ಕುಚ್ಚುಳ್ಳಕ್ಕ್ (ಕೋಣೆಗೆ)
ಕುಟ್ಟೆ – ಹತ್ತಿರ
ಎಂದೆ ಕುಟ್ಟೆ ಪುಸ್ತಕು ರಾಂದ್ (ನನ್ನ ಹತ್ತಿರ ಪುಸ್ತಕವಿದೆ)
ಕುಡಿ – ಕುಡಿ
ನೀರಾ ಕುಡಿಚಾ (ನೀರು ಕುಡಿದೆಯಾ?)
ಕುಡು – ಕೊಡು, ಕೊಡ
ಎನಕೇ ಕುಡು (ನನಗೇ ಕೊಡು)
ಕುಡಲಾಮ? (ಕೊಡಬಹುದೆ?)
ಕುಡಾದೆ (ಕೊಡದೆ), ಕುಡಣಿ (ಕೊಡುತ್ತೇನೆ)
ಕುಡತ (ಕೊಟ್ಟ), ಕುಡು ಹೆಂಬೀರಾಂದ್ (ಕೊಡ ತುಂಬಿದೆ)
ಕುಡಿವಿ, ಕುಡಿಪಿ (ಕೊಡಿಸು), ಕುಡಂಗೊ (ಕೊಡಿ)
ಕುಡನ್ನ (ಕೊಡುತ್ತಾರೆ)
ಕುಫಾಯು – ಕುಪ್ಪಸ
ಕುಫಾಯತಾ ತೆಯ್ಯಿಪಿಯಣು (ಕುಪ್ಪಸವನ್ನು ಹೊಲಿಸಬೇಕು)
ಕುರಿ – ಅವಲಂಬಿಸು, ಉದ್ದೇಶಿಸು, ಕುರಿ
ಅವನಾ ಕುರಿಚಿ ಚೊಲ್ಲೀನೆ (ಅವನನ್ನು ಉದ್ದೇಶಿಸಿ ಹೇಳಿದೆ)
ಎನ್ನಾ ಕುರಿಚಿಕೋ ವಾಣ (ನನ್ನನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಬೇಡ)
ಕುರುಪ್ – ಕುರುಹು, ಗುರುತು
ಕುರುಪು ಪತ್ತೀತ್ (ಗುರುತು ಸಿಕ್ಕಿತು)
ಕುರುಪಕ್ಕಾಹಾ (ಗುರುತಿಗಾಗಿ)

ಕೂಹು – ಕೂಗು, ಕರೆ
ಕೂಹೀ ವಾ (ಕೂಗಿ ಬಾ, ಕರೆದು ಬಾ)
ಕೂಳು – ಅನ್ನ
ಕೂಳಾ ಪೋಟರಾಣಿ ತಿನ್ನ್ (ಅನ್ನ ಹಾಕಿದೀನಿ ತಿನ್ನು)
ಕೇಡಹಾಲು – ಕೇಡಿನ ಕಾಲ
ಅತ್ತಕ್ಕ್ ಕೇಡಹಾಲು ವಂದರಾಂದ್
(ಅವನಿಗೆ ಕೆಟ್ಟಕಾಲ ಬಂದಿದೆ)
ಕೈ ಉಡು – ಕೈ ಬಿಡು
ಎಂದೆ ಕೈ ಉಡುವಾಣ (ನನ್ನ ಕೈ ಬಿಡಬೇಡ)
ಕೊದಿ – ಕುದಿ
ಮನಸ್ಸ್ ಕೊದಿಯಾಂಡಿರಾಂದ್ (ಮನಸ್ಸು ಕುದಿಯುತ್ತಿದೆ)
ಕೊಳಹು – ಕೊಳಗ
ಕೊಳಹತ್ತಕ್ಕ್ ನೆಲ್ಲಾ ಹೆಪ್ಪ್ (ಕೊಳಗಕ್ಕೆ ಭತ್ತ ತುಂಬು)
ಕೊಳಂನ್ನ – ತಂದ, ತಂದರು
ಅಣ್ಣಯ್ಯು ಪಳಂಗಳಾ ಕೊಳಂನ್ನ
(ಅಣ್ಣನವರು ಹಣ್ಣುಗಳನ್ನು ತಂದರು)
ಕೋಟಕೊ – ಕೇಳಿಕೊ
ಅ್ಹತ್ತಾ ಓಣಮಾನಾಕಲೂ ಕೋಟಕೊ
(ಏನುಬೇಕಾದರೂ ಕೇಳಿಕೊ)
ಕೋಟಕೋಟಕಂಡ್ – ಕೇಳಿಕೇಳಿಕೊಂಡು
ಕೋಟ್‌ಕೋಟೇ ಸಂಗೀತು ವಂದ್ ಅವನಕ್ಕ್
(ಕೇಳಿಕೇಳಿಕೊಂಡೇ ಸಂಗೀತ ಬಂತು ಆತನಿಗೆ)
ಕೋಟಿನ್ನು – ಕೇಳಿದ್ದೆವು
ಉಂಗಡೆ ಸಂಗೀತತಾ ಅಂಡೇನು ಕೋಟಿನ್ನು
(ನಿಮ್ಮ ಸಂಗೀತವನ್ನು ಆ ದಿನ ಕೇಳಿದ್ದೆವು)
ಕೋಡಹಾಲು – ಬೇಸಿಗೆ ಕಾಲ
ಕೋಡಹಾಲು ವಂದ್ (ಬೇಸಿಗೆ ಬಂತು)
ಕೋಳ್, ಕೋಳು – ಕೇಳು
ಕೋಟದ್
(ಅವಳು ಕೇಳಿದಳು, ಅವನು ಕೇಳಿದ, ಅದು ಕೇಳಿತು)
ಚೊವೀಲೆ ಕೋಳಕ್ಕಹಲ್ಲ (ಕಿವಿಯಲ್ಲಿ ಕೇಳಕ್ಕಾಗಲ್ಲ)
ಕೋಟ್ (ಕೇಳಿ), ಕೋಟ (ಕೇಳಿದರು)
ಕೋಟಹೀನ (ಕೇಳಿದರು)
ಕೋಳಾವದ್ (ಕೇಳದಿರುವುದು)
ಕೋಕಣು (ಕೋಳಣು) – ಕೇಳಬೇಕು
ಅವನಿಯೂ ಕೋಕಣು (ಆತನನ್ನೂ ಕೇಳಬೇಕು)
ಕಂಡ್ರ್ – ಭಾವಿ
ಕಂಡ್ರಣ್ಣು ನೀರಾ ಶೇದ್ (ಭಾವಿಯಿಂದ ನೀರು ಸೇದು)
ಕಂಡಹೀನ – ಕಾಣಿಸಿದುವು
ಅಂಗೆ ಅ್ಹತ್ತನಿಯೋ ಪುಲಿಹ ಕಂಡಹೀನ
(ಅಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೋ ಹುಲಿಗಳು ಕಂಡವು)

ಕೊಂಡ – ತಾ, ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬಾ
ಕೊಂಡ್ರಣಿ (ತರುತ್ತೀನಿ)
ಅತ್ತಾ ಇಂಕಡೇಕ್ ಕೊಂಡ
(ಅದನ್ನು ಈಕಡೆಗೆ ತಗೊಂಡು ಬಾ)
ಕೊಂಡ್ರರದ್ (ತರುವುದು)
ಕೊಳಂದ್ (ತಂದು)
ಕೊಳಂದಹಂಡೆ (ತಂದುಕೊಂಡೆ)
ಕೊಂಡರಣಿ (ಕೊಂಡ್ರಣಿ) – ತರುತ್ತೇನೆ
ತಾಳಿ ಕೊಂಡರಣಿ (ದೀಪ ತರುತ್ತೇನೆ)
ಕೊಂಡ್ರರದ್, ಕೊಂಡರದ್ – ತರುವುದು
ಕೊಳಂದಾ (ತಂದರು)
ಕೊಂಡ್ರಕ್ಕಾಚಿ (ತರುವುದಕ್ಕಾಯಿತು)
ಖಾತ್ – ಗಾಳಿ
ಮಳೆ ಖಾತ್ (ಮಳೆ ಗಾಳಿ)
ಉನಕೂ ಅವಂದೆ ಖಾತ್ ವೀಸೀತೋ?
(ನಿನಗೂ ಅವನ ಗಾಳಿ ಬೀಸಿತೋ?)
ಖಾತಾಟಿ (ಬೀಸಣಿಗೆ)
ಖಂಯಿ – ಕಹಿ
ಓಪೂ ಎಲಾ ಖಂಯ್ಯಾಂ ರಾಂದ್
(ಬೇವಿನ ಎಲೆ ಕಹಿಯಾಗಿದೆ)
ಚಪ್ಪ – ಸಪ್ಪೆ
ಚಪ್ಪಚಪ್ಪೆಯಾ ರಾಂದ್ (ಸಪ್ಪೆ ಸಪ್ಪೆಯಾಗಿದೆ)
ಚಮಿ – ಬೇಯಿಸು, ಅಡುಗೆ ಮಾಡು
ಚಮೀಲ್ (ಅಡುಗೆ)
ತಾನ್ ಅಳಹಾ ಚಮಿಯಣು
(ಹೋಳು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಬೇಯಬೇಕು)
ಚರಂಗ್ – ಸೆರಗು
ಚರಂಗಾ ಪೋತಿಕ್ಯೊ (ಸೆರಗು ಹೊದೆದುಕೊ)
ಚರಂಗಾ ಶಿಕ್ಕಿಚ್ಚಿಕೊ (ಸೆರಗು ಸಿಕ್ಕಿಸಿಕೊ)
ಚಾವ್ – ಸಾವು, ಸಾಯಿ
ಚಾವತ್ತೇ ಹಾಂ (ಸಾವಿನ ಮನೆ)
ನೀ ಚಾವಕ್ಕಹದ್ (ನೀನು ಸಾಯಬಾರದು)
ಚತ್ತಿಕ್ಕರ (ಸತ್ತಿರುವ)
ಚತ್ತ (ಸತ್ತಿರುವ, ಸತ್ತರು)
ಚಿರಿ (ಚಿರಿಪ್) – ನಗು
ಚಿರಿಪತ್ತೇ ಮೊಖ (ನಗುವಿನ ಮುಖ)
ಚಿರಿಚ (ನಕ್ಕರು)
ಚೀರ – ಸೀರೆ
ಚೀರೇ ಉಡಿತಿಕಿಂಡ್ ವರಣಿ
(ಸೀರೆ ಉಟ್ಟುಕೊಂಡು ಬರುತೀನಿ)
ಚೀರೇಣ್ಣ (ಸೀರೆಯಿಂದ)

ಚುಡು – ಸುಡು
ಕೈ ಚುಟ್ಟದ್ (ಕೈ ಸುಟ್ಟಿತು)
ಚುಡಿವಿಚ್ಚಿಕರದ್ (ಸುಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು)
ಚುಟ್ಟ್‌ಪೋಡರದ್ (ಸುಟ್ಟು ಹಾಕುವುದು)
ನೀರ್ ಚುಡಾಂಡಿರಾಂದ್ (ನೀರು ಸುಡುತ್ತಿದೆ)
ಚುಣ್ಣಾಂಬ್ – ಸುಣ್ಣ
ಚೂರಕ್ಕ್ ಚುಣ್ಣಾಂಬಾ ಅ್ಟಣು
(ಗೋಡೆಗೆ ಸುಣ್ಣ ಬಳಿಯಬೇಕು)
ಚುತ್ತು – ಸುತ್ತು
ಚುತ್ತೀ ವೈಯಿ (ಸುತ್ತಿ ಇಡು)
ಚುತ್ತಾ (ಸುತ್ತಾ)
ಚುತ್ತಾಮುತ್ತಾ (ಸುತ್ತಾಮುತ್ತಾ)
ಚುತ್ತುಹೋಡು (ಸುತ್ತುಹಾಕು)
ಚುತ್ತಾಮುತ್ತಾ ದಾರೂ ಇಂದಿಲ್ಲ
(ಸುತ್ತಾ ಮುತ್ತಾ ಯಾರೂ ಇರಲಿಲ್ಲ)
ಚುಮು – ಹೊರೆ, ಭಾರ
ಚುಮೆ ಚುಮಣು
(ಭಾರ ಹೊರಬೇಕು, ಹೊರೆ ಹೊರಬೇಕು)
ಚುಮತ್ (ಹೊರಿಸು)
ಚುರುಳಿ – ಸುರುಳಿ
ಧ್ವನಿ ಚುರುಳಿ (ಧ್ವನಿ ಸುರುಳಿ)
ಚುಳಿ – ಸುಳಿ
ಅಂದೆ ಪುಳೇಲೆ ಚುಳಿ ಹೆಚ್ಚ್
(ಆ ನದಿಯಲ್ಲಿ ಸುಳಿ ಹೆಚ್ಚು)
ಚೂಟು – ಊಟ, ಮುಡಿಸು
ಪೂವಾ ಚೂಟಿಕ್ಯೊ (ಹೂವು ಮುಡಿದುಕೊ)
ಚೂಟು ಅಳಹಾ ಇಂದ್ (ಊಟ ಚೆನ್ನಾಗಿತ್ತು)
ಚೂಡು – ಊಟ ಮಾಡು
ಚೂಡಕ್ಕ್ ವಾ (ಊಟಕ್ಕೆ ಬಾ)
ಚೂಟಾಚಾ? (ಊಟವಾಯಿತೆ?)
ಚೂಡೀ ಆಚಾ? (ಊಟ ಮಾಡಿಯಾಯಿತೇ?)
ಚೂರ – ಸೂರೆ
ಚೂರೇ ಪಣ್ಣಾಂಡಿರಾಂದ್ (ಸೂರೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾನೆ)
ಚೂರು – ಗೋಡೆ
ಇನ್ನೂ ಚೂರು ಓಂದಿಕ್ಕಲ್ಲ (ಇನ್ನೂ ಗೋಡೆ ಎದ್ದಿಲ್ಲ)
ಚೊರಿ – ಸುರಿ
ನೀರಾ ಚೊರಿಯಾಂಡಿ ರಾಂದ್
(ನೀರನ್ನು ಸುರಿಯುತ್ತಿದ್ದಾನೆ)
ಮಳಾ ಚೊರಿಯಾಂಡಿ ರಾಂದ್
(ಮಳೆ ಸುರಿಯುತ್ತಿದೆ)
ಚೊರಿವಿಚ್ಚಿಕಿಂಡ್ (ಸುರಿಸಿಕೊಂಡು)

ಚೊಲ್ಲ್ (ಚೊಲ್ಲು) – ಹೇಳು
ಚೊಲ್ಲೀ ಕೋಟಿಂದಂಡ್ (ಹೇಳಿಕೇಳಿದ್ದಲ್ಲ)
ಚೊಲ್ಲೀ ಮುಡಿಯಾದ್ (ಹೇಳಿ ಮುಗಿಯಲ್ಲ)
ಚೊಲ್ಲ್ ಕೋಕರವ ಆರೂ ಇಲ್ಲಿಯಾ?
(ಹೇಳಿ ಕೇಳೋರು ಯಾರೂ ಇಲ್ಲವೆ?)
ಚೊಲ್ಲಣು (ಹೇಳಬೇಕು)
ಚೊಲ್ಲರವಾಳ್ಳಂಡ್ (ಹೇಳುವವರಲ್ಲ)
ಚೊಲ್ಲರವಾ (ಹೇಳುವವರು)
[ಚೊಲ್ಲರವಾಳ್ ಎಂಬ ರೂಪವು ರೂಢಿಯಲ್ಲಿಲ್ಲ]
ಚೊಲ್ಲೀ ಕುಡು (ಹೇಳಿಕೊಡು)
ಚೊಲ್ಲೀಂದ (ಹೇಳಿದ್ದರು), ಚೊಲ್ಲಮ್ಮೊ (ಹೇಳೋಣ)
ಚೊಲ್ಲಿಕೋಕಾದೇ (ಚೊಲ್ಲಾದೇ ಕೋಕಾದೇ) – ಹೇಳದೆಕೇಳದೆ
ಚೊಲ್ಲಿಕೋಕಾದೆ ಪೋಯಿರಾಂದ್
(ಹೇಳದೆ ಕೇಳದೆ ಹೋಗಿದಾನೆ)
ಚೊವಿ – ಕಿವಿ
ಚೊವೀತೇದಂಗೆ ? (ಕಿವಿಯದು ಎಲ್ಲಿ?)
ಚೊವೀಕ್ ಶಿಕ್ಕಿಚ್ಚಿಕೊ (ಕಿವಿಗೆ ಸಿಕ್ಕಿಸಿಕೊ)
ಚೊಳ್ಳಾ – ಸೊಳ್ಳೆ
ಚೊಳ್ಳಾ ಹೆಂಬೀರಾಂದ್ (ಸೊಳ್ಳೆ ತುಂಬಿದೆ)
ಚಂಗಲಿಗ್ಯ – ಚಿಲಕ
ಚಂಗಲಿಗ್ಯೆ ಪೋಡು (ಚಿಲಕ ಹಾಕು)
ಚೊಂಬಾ – ಸಂಪಿಗೆ
ಚೊಂಬಾ ಪೂ (ಸಂಪಿಗೆ ಹೂ)
ಛರಿ – ಸಣ್ಣ, ಕಿರಿಯ
ಅದೊರು ಛರೀ ಭರತಖಂಡು
(ಅದೊಂದು ಸಣ್ಣ ಭರತಖಂಡ)
ಛರೀ ಪೊಶು (ಸಣ್ಣ ಹಸು), ಛರೀ ಪುಳ್ಳ (ಕಿರಿಯ ಮಗ)
ಛಳವರದ್ – ಆಯಾಸವಾಗುವುದು, ರೋಸಿಹೋಗುವುದು, ಜುಗುಪ್ಸೆಯಾಗುವುದು
ಇಫಿಡೆ ಜಗಳತಾ ಉಡವಿಯರತ್ಥನೇಂದುಳ್ಳೆ ಛಳತಪೋಚು
(ಇವರ ಜಗಳವನ್ನು ಬಿಡಿಸುವಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಸಾಕಾಗಿ ಹೋಯಿತು)
ಛೊಪ್ಪು – ಕೆಂಪು
ಅವಡೆ ಮೊಖ ಛೊಪ್ಪಾಪೋಚು
(ಆಕೆಯ ಮುಖ ಕೆಂಪಾಗಿ ಹೋಯಿತು)
ತನಕ್ – ತನಗೆ
ತನಕ್ ಇಷ್ಟಮಾನತ ಪಣ್ಣಣು
(ತನಗೆ ಇಷ್ಟವಾದುದನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು)
ತನಕಾಯಿಟ್ (ತನಗೆ ಆಗಿ, ತನಗಾಗಿ)
ತಪ್ಪಿಚ್ಚಿಕಕ್ಕ್ – ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ
ಏಟಾ ತಪ್ಪಿಚ್ಚಿಕೋ ಪಾರಮ್ಮೊ
(ಏಟು ತಪ್ಪಿಸಿಕೊ, ನೋಡೋಣ)

ತರವ್ – ತೆರೆ, ತೆಗೆ
ಕದೂ ತರವ್ (ಬಾಗಿಲು ತೆರೆ)
ತರಂಧರದ್ (ತೆರೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು)
ವಾಶಿಲ್ ತರಂದರಾಂದ್ (ಬಾಗಿಲು ತೆರೆದಿದೆ)
ತರಂದ್ (ತೆರೆದು), ತರಂದೆ (ತೆರೆದೆ)
ತರವಣಿ (ತೆಗೆಯುತ್ತೇನೆ)
ತಲಮಾಡ್ – ತಲೆದಿಂಬು
ತಲಮಾಡ್ ಓಣಮಾ? (ತಲೆದಿಂಬು ಬೇಕೆ?)
ತಳಗ್ – ತಂಗು
ಒರುನಾ ಅಂದೂರುಳ್ಳೆ ತಳಗೀಂದು
(ಒಂದು ದಿನ ಆ ಊರಲ್ಲಿ ತಂಗಿದ್ದೆವು)
ತಾಪಾಳ – ಅಗಣಿ
ತಾಪಾಳೇ ಪೋಟರಾಂದೋ ಪಾರ್
(ಅಗಣಿ ಹಾಕಿದೆಯೋ ನೋಡು)
ತಾಯಾ – ತಾಯಿ
ತಾಯಾತೋಪ್ಪಾ (ತಂದೆತಾಯಿ)
ತಾಯಾಮಾ (ತಾಯಂದಿರು)
[ದೇವತೆಯನ್ನು ತಾಯಾ ಎನ್ನುವುದೇ ಹೆಚ್ಚು ರೂಢಿ. ಅಮ್ಮನವಾ ಎಂಬ ರೂಢಿಯೂ ಇದೆ.]
ತಾಳ್ – ತಾಳು
ತಳಂಜಿಲ್ಲ (ತಾಳಲಿಲ್ಲ)
ತಾಳಿ – ದೀಪ, ತಾಳಿ
ತಾಳಿ ಪತ್ತಿ (ದೀಪ ಹತ್ತಿಸು)
ತಾಳೀತೇ ಕುಡಿ (ದೀಪದ ಕುಡಿ)
ತಾಳಿ ಕಟ್ಟೀ ಆಚಿ (ತಾಳಿ ಕಟ್ಟಿ ಆಯಿತು)
ತಿನ್ನ್ – ತಿನ್ನು
ತಿಂಡ್ (ತಿಂದು)
ತಿನ್ನರಾಂ – ತಿಂದಾನು
ಅವುಂ ಎನ್ನಯೂ ತಿನ್ನರಾಂ (ಅವನು ನನ್ನನ್ನೂ ತಿಂದಾನು)
ತಿರುಡ್ – ಕದಿ
ಅದೊರು ತಿರುಡುಂ (ಅವನೊಬ್ಬ ಕಳ್ಳ)
ತಿರುಡಕ್ಕೂಡಾದ್ (ಕದಿಯಬಾರದು)
ತಿರುಡುಂ (ಕಳ್ಳ)
ತಿರುಡೀನಹುಡಿ, ಕದಿಂಜಪ್ಪಡಿ (ಕದ್ದ ಹಾಗೆ)
ತಿರುಪಂಡಿ – ರಂಗೋಲಿ
ತಿರುಪಂಡಿ ಅತ್ತಟ್ಟಣು (ರಂಗೋಲಿ ಬಿಡಬೇಕು)
ತಿರಂಬ್ – ತಿರುಗು, ಬದಲಾಗು
ಅಂದೆ ಬಟ್ಟೇತೇ ವಣ್ಣು ಛೊಪ್ಪಣ್ಣು ಛಳಪ್ಪಕ್ಕ್ ತಿರಂಬೀತ್
(ಆ ಬಟ್ಟೆಯ ಬಣ್ಣ ಕೆಂಪಿಂದ ಬಿಳಿಗೆ ತಿರುಗಿತು)
ಅತ್ತಕ್ಕ್ ಊರೂರಾ ತಿರಂಬರದೇ ಕಾರ್ಯು
(ಅವನಿಗೆ ಊರೂರು ತಿರುಗುವುದೇ ಕೆಲಸ)

ತೂಕರದ್ – ತೂಗಿಸುವುದು, ಸರಿದೂಗಿಸುವುದು
ತೂಕು (ತೂಕ)
ತೂಕಿಚ್ಚಿಕಿಂಡ್ ಪೊಹಣು (ಸರಿದೂಗಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗಬೇಕು)
ತೂಣು – ಮುಟ್ಟು
ಇಂದೆ ನೀರಾ ತೂಣೀ ಪಾರ್
(ಈ ನೀರನ್ನು ಮುಟ್ಟಿ ನೋಡು)
ತೂಣೀನಾಕ ಶಾಕ್ ಹೊಡಿಯಂದ್
(ಮುಟ್ಟಿದರೆ ಶಾಕ್ ಹೊಡೆಯುತ್ತೆ)
ತೆಯ್ – ಹೊಲಿ
ತೆಪ್ಪಿ (ಹೊಲಿಸು), ತೆಪ್ಪಿಚ್ಚಿಕೊ (ಹೊಲಿಸಿಕೊ)
ತೆರಿ – ತಿಳಿ
[ಉಂಕ್ ಅದ್ ತೆರಿಂಜಿರಾಂದಾ? ಎನಕ್ ಅದ್ ತೆರಿಂಜಿ ವಂದ್‌ದ್. ತೆರಿಂಜಿ ವಾರ್ಥೊಲ್ಲು. ಅತ್ತಕ್ಕ್ ಆತ್ತಾಧೂ ತೆರಿಯಲ್ಲ – ಈ ರೂಪಗಳಲ್ಲಿ ಅದು ಈಗಲೂ ಬಳಕೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ. ಎನಕ್ ಅದ್ ತೆರಿಯಾದ್ ಎಂಬ ರೂಪದ ಬಳಕೆಯು ನಿಂತು ಹಲವು ದಶಕಗಳಾಗಿವೆ.]
ತೆರಿಯಣಿ (ತಿಳಿಯುತ್ತೇನೆ), ತೆರಿಂಝೊ (ತಿಳಿದುಕೊ)
ತೆರಿಯಲ್ಲ (ತಿಳಿಯುವುದಿಲ್ಲ)
ತೆರಿಯರಹುಡಿ ಇಲ್ಲ (ತಿಳಿಯುವಹಾಗಿಲ್ಲ)
ತೆರೀವಾಣ (ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಡ)
ತೆರಿಯಂದಾಕ, ತೆರಿಯಾದೇ ಇಂದಾಕ (ತಿಳಿಯದಿದ್ದರೆ)
ತೆರೀಪಡತ್ – ತಿಳಿಯಪಡಿಸು
ತೆರೀಪಡತಕ್ಕಾಹಾವೇ ವಂದೆ (ತಿಳಿಯಪಡಿಸಲೆಂದೇ ಬಂದೆ)
ತೇದ್ – ಅದು, ಅವನು, ಅವಳು
ಪ್ರವೃತ್ತೀತೇದ್
(ಪ್ರವೃತ್ತಿಯದು, ಪ್ರವೃತ್ತಿಯವನು, ಪ್ರವೃತ್ತಿಯವಳು)
ಹಾತೇದ್ (ಮನೆಯದು, ಮನೆಯವಳು, ಮನೆಯವನು)
ತೇನ್ – ಜೇನು
ತೇನಾ ಕುಡು (ಜೇನು ಕೊಡು)
ತೈರ್ – ಮೊಸರು
ತೈರ್ ಸಾಂ (ಮೊಸರನ್ನ)
ತೊಟ್ಟಕರದ್ – ನೆಂಚಿಕೊಳ್ಳುವುದು
ತೊಟ್ಟಕಕ್ಕ್ ಆತ್ತಾದ್? (ನೆಂಚಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಏನು?)
ತೊಡಪು – ಪೊರಕೆ
ತೊಡಪತಕ್ಕ್ ಕಾಲಾ ಸೋಕೀವಾಣ
(ಪೊರಕೆಗೆ ಕಾಲು ಸೋಕಿಸಬೇಡ)
ತೊರವರದ್ – ಬಿಟ್ಟು ದೂರವಾಗುವುದು
ಎಲ್ಲಾರಿಯೂ ತೊರವವಾಣ
(ಎಲ್ಲರನ್ನೂ ತೊರೆದು ದೂರವಾಗಬೇಡ)
ಎಲ್ಲಾರಿಯೂ ತೊರಂಧಂಡ್ ಉಕ್ಕಾಕಂಡರಾಂದ್
(ಎಲ್ಲರನ್ನೂ ಬಿಟ್ಟು ದೂರಮಾಡಿಕೊಂಡು ಕೂತಿದ್ದಾನೆ)

ತೋಚರದ್ – ಹೊಳಿ
ಎನಕ್ ಓದೂ ತೋಚಾಂಡಿಕ್ಕಲ್ಲ (ನನಗೆ ಏನೂ ಹೊಳೆಯುತ್ತಿಲ್ಲ)
ತೋಪನಾ(ರ್) – ತಂದೆ
ತೋಪನಾ ರಾಡ (ತಂದೆಯವರು ಇದಾರೆ)
ತೋಮು – ಒದ್ದೆ
ನೆಲು ತೋಮಮಾ ರಾಂದ್ (ನೆಲ ಒದ್ದೆಯಾಗಿದೆ)
ತೋಮಮಾಚಿ (ಒದ್ದೆಯಾಯಿತು)
ತೋಯಿ – ಒಗೆ
ಬಟ್ಟೆ ತೋಯಣು (ಬಟ್ಟೆ ಒಗೆಯಬೇಕು)
ತಂಗ – ತಾವು
ತಂಗ ದಯೂಪಣ್ಣಿಯಣು (ತಾವು ದಯಮಾಡಿಸಬೇಕು)
ತಂಗಡೆ ಹಾಂ (ತಮ್ಮ ಮನೆ)
ತಂಗ ಮಾತ್ರು ವಂದಿಲ್ಲಾ (ತಾವು ಮಾತ್ರ ಬರಲಿಲ್ಲ)
ತಂಗ ತಂಗ – ತಾವು ತಾವು
ತಂಗ ತಂಗ ವಾರ್ಥೊಲ್ಲಿಕಿಂಡ
(ತಾವು ತಾವು ಮಾತಾಡಿಕೊಂಡರು)
ತಂಗತಂಗಳುಳ್ಳೆ (ತಮ್ಮ ತಮ್ಮಲ್ಲಿ)
ತಂಗ್ಯ, ತಂಗಚ್ಚಿ – ತಂಗಿ
ಎಂದೆ ತಂಗ್ಯ ಇವೆ (ಈಕೆ ನನ್ನ ತಂಗಿ)
ತಂಗಳಕ್ಕ್ ತಂಗಳೇ – ತಮಗೆ ತಾವೇ
ತಂಗಳಕ್ಕ್ ತಂಗಳೇ ಗೋಚರಿಯನ್ನ
(ತಮಗೆ ತಾವೇ ಗೋಚರಿಸುತ್ತವೆ)
ತಂಗಳಾ ತಂಗಾ – ತಮ್ಮನ್ನು ತಾವು
ಎಲ್ಲಾರೂ ತಂಗಳಾ ತಂಗಾ ಪಾರ್ತಕಂಡಾಕ ಪೋರು
(ಎಲ್ಲರೂ ತಮ್ಮನ್ನು ತಾವು ನೋಡಿಕೊಂಡರೆ ಸಾಕು)
ತಂಬಿಯಾನು – ತಮ್ಮ
ಎಂದೆ ತಂಬಿಯಾನು ವಂದರಾಂದ್
(ನನ್ನ ತಮ್ಮ ಬಂದಿದಾನೆ)
ತುಂಕ್ಯೋ – ಮಲಗಿಕೊ
ಇಪ್ಪದೇ ತುಂಕ್ಯೋ ವಾಣ (ಈಗಲೇ ಮಲಗಬೇಡ)
ತುಂಕಿಂಡಪೊ (ಮಲಗಿದಾಗ), ತುಂಕಿಚ್ಚಿಕೊ (ಮಲಗಿಸಿಕೊ)
ದಾ – ಹೆಂಗಸರಿಗೆ ಗೌರವ ಸಂಬೋಧನೆ
ಸಮವಯಸ್ಕರಾದ ಪ್ರೌಢ ಮತ್ತು ಹಿರಿಯ ಹೆಂಗಸರು ತಮ್ಮತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಸಂಬೋಧಿಸುವ ಬಗೆ
ದಾಡೆ – ಯಾರ
ದಾಡೆ ಪೇರೂ ತೆರಿಯಾದ್ (ಯಾರ ಹೆಸರೂ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ)
ದಾರ್ ? – ಯಾರು ?
ಅವಾ ದಾರ್? (ಅವರು ಯಾರು?)
ದಿಕ್ಕ್–ದೀವಳಿಗ್ಯ – ಗುರಿ
ಅತ್ತಕ್ಕ್ ಅಂದೆ ದಿಕ್ಕ್–ದೀವಳಿಗ್ಯೂ ಇಲ್ಲ
(ಅವನೊಬ್ಬ ಅನಾಥ)

ಧೂರು – ದೂರ
[ಸಂಕೇತಿ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಮಹಾಪ್ರಾಣಗಳು ಹೆಚ್ಚು. ದೂರ–ಧೂರು, ಗಂಟೆ–ಘಂಟ, ಸದ್ಯ–ಸಧ್ಯ, ಸುದ್ದಿ–ಶುದ್ಧಿ – ಹೀಗೆ. ವಾಡೋ ಇಂಗೆ (ಬಾರೋ ಇಲ್ಲಿ) ಎಂದು ತಂದೆಯು ತನ್ನ ಪುಟ್ಟ ಮಗನಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಕರೆದರೂ ಬಾರದಿದ್ದಾಗ ವಾಢೋ ಇಂಗೆ ಎನ್ನುವುದು ಉಂಟು.]
ಪಹಲ್ (ಹಗಲು) ಎಂಬುದನ್ನು ಫಹಲ್ ಎನ್ನುವುದೂ ಉಂಟು
ನಡವ್ – ನಡೆ
ಅಂಗೆ ಅ್ಥತ್ಥಧ್ ನಡವಾಂಡಿರಾಂದೋ ತೆರಿಯಲ್ಲ
(ಅಲ್ಲಿ ಏನು ನಡೆಯುತ್ತಿದೆಯೋ ತಿಳಿಯುವುದಿಲ್ಲ)
ನಡವಾಂಡಿರ್ ಇಪ್ಪೊ (ನಡೀತಿರು ಈಗ)
ನಡವಾಟು (ನಡೆದಾಟ)
ನಡವರದ್ (ನಡೆಯುವುದು)
ನಡವರಹುಡಿ (ನಡೆಯುವಂತೆ)
ನಡವಕ್ಕಹಾಂಡಿಕ್ಕಲ್ಲ (ನಡೆಯುವುದಕ್ಕಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ)
ನಡಂಧಂಡ್ (ನಡೆದುಕೊಂಡು)
ಚರ್ಚಾ ನಡವಣು (ಚರ್ಚೆ ನಡೆಯಬೇಕು)
ನಡಂದಹಂಡ್ (ನಡೆದುಕೊಂಡು), ನಡತ್ (ನಡೆಸು)
ಸಮಾರಂಭಂಗ ನಡವನ್ನ (ಸಮಾರಂಭಗಳು ನಡೆಯುತ್ತವೆ)
ನಡವಣು (ನಡೆಯಬೇಕು)
ನರಳ್ – ನೆರಳು, ನರಳು
ರೋಗಿ ಹೆಂಬಾ ನರಳಾಂಡರಾಂದ್
(ರೋಗಿ ತುಂಬಾ ನರಳುತ್ತಿದ್ದಾನೆ)
ನರಳುಳ್ಳೆ ಉಕ್ಕಾಕೊ (ನೆರಳಲ್ಲಿ ಕೂತುಕೊ)
ನರಂಬ್ – ನರ
ನರಂಬ್ ಉಡಿಂಜಹಂಡರಾಂದ್ (ನರ ಊದಿಕೊಂಡಿದೆ)
ನಲ್ಲತನು – ಒಳ್ಳೆಯತನ
ಮನುಷ್ಯನಕ್ಕ್ ನಲ್ಲತನು ಇರಣು
(ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ಒಳ್ಳೆಯತನ ಇರಬೇಕು)
ನಲ್ಲದ್ – ಒಳ್ಳೆಯದು
ನಲ್ಲೀ ಕು(ದ)ದುರ (ಒಳ್ಳೆಯ ಕುದುರೆ)
ಅಹಡ್, ನಲ್ಲದ್ (ಆಗಲಿ, ಒಳ್ಳೆಯದು)
ನಾ – ನಾನು
ನಾ ವರಕ್ಕಹಲ್ಲ (ನಾನು ಬರಕ್ಕಾಗಲ್ಲ)
ಎಂದೆ (ನನ್ನ), ಎನ್ನಣ್ಣು (ನನ್ನಿಂದ)
ಎನ್ನಾ (ನನ್ನನ್ನು), ಎಂಗಡೆ (ನಮ್ಮ)
ಎನಕೂ (ನನಗೂ)
ನಂಗ (ನಾವು, ಎದುರಿಗಿರುವವನನ್ನು ಬಿಟ್ಟು)
ನಂಬ (ನಾವು, ಎದುರಿಗಿರುವವನನ್ನೂ ಸೇರಿಸಿ)
ನಂಬಳ (ನಮ್ಮನ್ನು), ನಂಬಡೆ (ನಮ್ಮ)
ಎನ್ನಣ್ಣಮೇ (ನನ್ನಿಂದಲೇ)
ನಾ(ಳ್) – ದಿನ
ಒರು ನಾ (ಒಂದು ದಿನ)
ಒರು ನಾಳೂ ಇರಲ್ಲೆ (ಒಂದು ದಿನವೂ ಇರುವುದಿಲ್ಲ)
ನಾಕ್ – ನಾಲಗೆ
ರಂಡ್ ನಾಕ್ ಇರಕ್ಕಹದ್ (ಎರಡು ನಾಲಿಗೆ ಇರಬಾರದು)
ನಾಕಾ ಮಡಿ (ನಾಲಿಗೆ ಮುದುರು, ಮಾತಾಡಬೇಡ)
ನಾಕೋ ಅ್ಥತ್ಥಧ್ ಅದ್? (ನಾಲಗೆಯೋ ಏನದು?)
ನಾಕತ್ತೇ (ನಾಲಗೆಯ)
ನಾತನಾ – ನಾದಿನಿ (ಗಂಡನ ಅಕ್ಕ [ಅತ್ತಿಗೆ], ತಂಗಿ)
ನಾತನಾಮಾ ಅಳಹಾ ರಾಡ (ನಾದಿನಿಯರು ಚೆನ್ನಾಗಿದ್ದಾರೆ)
ನಾನಾಪುಳ್ಳ – ಅಳಿಯ
ಇವುಂ ಮೂಡಾ ನಾನಾಪುಳ್ಳ (ಈತನು ಮೂರನೇ ಅಳಿಯ)
ನಾಳ – ನಾಳೆ
ನಾಳೇಕ್ (ನಾಳೆ)
ನಾಳನಂಡ್ – ನಾಡಿದ್ದು
ಹಬ್ಬು ನಾಳನಂಡ್ (ಹಬ್ಬ ನಾಡಿದ್ದು)
ನಾಳಾನಾತ್ – ಆಚೆ ನಾಡಿದ್ದು
ಅವುಂ ವರರದ್ ನಾಳಾನಾತ್ (ಆತ ಬರುವುದು ಆಚೆನಾಡಿದ್ದು)
ನಾಳೂ – ದಿನವೂ
ಓಳು ನಾಳೂ (ಏಳು ದಿನವೂ)
(ನಾಳ್=ದಿನ. ಆದರೆ ನಾಳ್ ಎಂಬ ರೂಪ ಬಳಕೆಯಿಂದ ಬಿಟ್ಟುಹೋಗಿದೆ)
ನಿಲ್ವ್ – ನಿಲವು, ಬಾಗಿಲಿನ ಚೌಕಟ್ಟು (ನಿಲುವು ಪಟ್ಟಿ)
ನಿಲ್ವಾ ಉಕ್ಕಾಕಿಚ್ಚಾಚಿ (ನಿಲುವು ಕೂರಿಸಿಯಾಯಿತು)
ನಿಲ್ಲ್ – ನಿಲ್ಲು
ನಿಲ್ಲಣು (ನಿಲ್ಲಬೇಕು), ನಿಂಡಫಿಯ (ಮಿಕ್ಕವರು)
ನಿಂಡಿಂದಫಿಯ (ನಿಂತುಕೊಂಡಿದ್ದವರು, ಮಿಕ್ಕಿದ್ದವರು)
ನಿಲ್ಲಿಚ್ಚುಡತ್ (ನಿಲ್ಲಿಸಿಬಿಟ್ಟಿತು, ನಿಲ್ಲಿಸಿಬಿಟ್ಟನು, ನಿಲ್ಲಿಸಿಬಿಟ್ಟಳು)
ನಿಂಥುಂಡುಟಿಂದು (ನಿಂತುಕೊಂಡು ಬಿಟ್ಟಿದ್ದೆವು)
ನಿಂಡರಾಣ (ನಿಂತಿದ್ದಾನೆ)
ನಿಲ್ಲರದ್ – ನಿಲ್ಲುವುದು
ನಿಂಡ್ (ನಿಂತು)
ನಿಲಾವ್ – ಬೆಳದಿಂಗಳು
ನಿಲಾವುಳ್ಳೆ ಉಕ್ಕಾಕಮ್ಮೊ
(ಬೆಳದಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಕೂರೋಣ)
ನಿಲ್ಲಿತಿಕ್ಕರದ್ – ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು, ನಿಲ್ಲಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು
ಹಾಂ ವಾಶ್ಲಾ ನಿಲ್ಲಿತಿಕ್ಕಣು
(ಮನೆ ಬಾಗಿಲನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು)
ಅವಾ ನೆಂಟಾಳ ಇನ್ನೂ ನಾಲ್ ನಾಳೇಮ್ಮಾ ನಿಲ್ಲಿಚ್ಚಿಕಂಡ್ ರಾಡ (ಅವರು ನೆಂಟರನ್ನು ಇನ್ನೂ ನಾಕು ದಿನದವರೆಗೆ ನಿಲ್ಲಿಸಿಕೊಂಡಿದಾರೆ)

ನೀ – ನೀನು
ಉನ್ನಾ ಓದಂಟಳೀವಾ (ನಿನ್ನನ್ನು ಏನೆಂದು ಕರೆಯಲಿ)
ಉಂದೆ (ನಿನ್ನ), ಉನ್ನ (ನಿನ್ನನ್ನು), ಉನ್ನಣ್ಣು (ನಿನ್ನಿಂದ)
ನಿಂಗಾ (ನೀವು), ಉನಕ್ (ನಿನಗೆ)
ನೀಟ್ – ನೀಡು
ಕೈಯಾ ನೀಟ್ (ಕೈ ನೀಡು)
ನೆತ್ತಿ – ಹಣೆ, ತಲೆಯ ಮೇಲ್ಭಾಗ, ತುದಿ, ತಲೆಯ ಸುಳಿ
ನೆತ್ತೀಕಿಟ್ಟಿಕೊ (ಹಣೆಗೆ ಇಟ್ಟುಕೊ)
ನೆತ್ತಿ ಚುಡಂದ್ (ತಲೆ ಸುಡುತ್ತದೆ)
ಮರತ್ತೇ ನೆತ್ತೀಕ್ ಪತ್ತೀರಾಂದ್ (ಮರದ ತುದಿಗೆ ಹತ್ತಿದಾನೆ)
ನೆನಿ – ನೆನೆಸು
ನೆಂಚಕಂಡ್ (ನೆನಸಿಕೊಂಡು)
ನೆಂಜ (ನೆನೆದ), ನೆನೆಂಜ (ನೆನೆದ)
ನೆನಿಯರದ್ – ನೆನೆಸುವುದು
ನೆಂಚಿ (ನೆನೆಸಿ)
ನೆರಪ್ – ಬೆಂಕಿ
ನೆರಪಾ ಕಾಚಾಂಡಿರಾಣ (ಬೆಂಕಿ ಕಾಯಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ)
ನೆಲೆಯಾಹ್ – ನೆಲೆಸು
ನೆಲೀಲಾಂ (ನೆಲೆಸಬಹುದು)
ನೆಲೀಲಾಮಾ ಇಂದ್ (ನೆಲೆಸಬಹುದಿತ್ತು)
ನೆಷ್ಟರಂಗ್ (ನೆಟ್ಟರಂಗ್) – ಮನೆಯ ಮುಂದಿನ ಅಂಗಳ
(ಮನೆಯನ್ನು ಪ್ರವೇಶಿಸುತ್ತಲೇ ಸಿಗುವ ಅಂಗಳ)
ನೇತ್, ನೇತೇನು, ನೇತೇದಿನು – ನಿನ್ನೆ
ನೇತ್ ಪೋಯಿಂದೆ (ನಿನ್ನೆ ಹೋಗಿದ್ದೆ)
ನೈಯಿ – ತುಪ್ಪ
ನೈಯಾ ಇಡ್ (ತುಪ್ಪವನ್ನು ಬಡಿಸು)
ನಂಬ – ನಾವು
ನಂಬಳಕ್ಕತ್ತಕ್ಕ್? (ನಮಗೇಕೆ?)
ನಂಬಡೇದ್ (ನಮ್ಮದು)
ನಂಬಡೆ (ನಮ್ಮ)
ನಂಬ್ಡೇವಾ – ನಮ್ಮವರು
ನಂಬ್ಡೇವಾ ತಂಗ್ಡೇವಾ ಅ್ಣಣರದ್ ಅ್ತತ್ಕ್?
(ನಮ್ಮವರು ತಮ್ಮವರು ಅನ್ನುವುದು ಏತಕ್ಕೆ?)
ನಿಂಗ – ನೀವು
ನಿಂಗ ವರಂಗೊ (ನೀವು ಬನ್ನಿ)
ನಿಂಗಾ ಅಂಗೇ ಇರಂಗೊ (ನೀವು ಅಲ್ಲೇ ಇರಿ)
ಪಡತ್ – ಮಾಡು, ಹಾಸಿ
ವ್ಯಕ್ತೊ ಪಡತ್ (ವ್ಯಕ್ತಮಾಡು)
ಭಯೊಪಡತ್ (ಭಯವನ್ನುಂಟುಮಾಡು)
ತೆರೀಪಡತ್ (ತಿಳಿಸು)
ಪಡಿಕೇ ಪಡತ್ ವಾ (ಹಾಸಿಗೆ ಹಾಸಿ ಬಾ)

ಪಡವ್ – ಹಾಸು
ಪಡಿಕೇ ಪಡವ್ (ಹಾಸಿಗೆ ಹಾಸು)
ಪಡಿತಿಕಿಂಡಾಚಿ (ಹಾಸಿಕೊಂಡಾಯಿತು)
ಪಡಿಕ್ಕ – ಹಾಸಿಗೆ
ಪಡಿಕೇ ಪೋಟುರಾಣ (ಹಾಸಿಗೆ ಹಾಸಿದಾನೆ)
ಪಣ್ಣ್ – ಮಾಡು
ಒರು ಕಾರ್ಯ್ರ ಪಣ್ಣ್ (ಒಂದು ಕೆಲಸ ಮಾಡು)
ಪಣ್ಣಮಾಟೆ (ಮಾಡಲಾರೆ)
ಪಣ್ಣೀ ಮುಡಿಯಂದ? (ಮಾಡಿ ಮುಗಿಯುತ್ತದೆಯೆ?)
ಪಣ್ಣಕ್ಕೂಡಾದ್ (ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ)
ಪಣ್ಣಂದಾಕ (ಮಾಡದಿದ್ದರೆ)
ಪಣ್ಣಡ (ಮಾಡುತ್ತಾರೆ)
ಪಣ್ಣಣು (ಮಾಡಬೇಕು)
ಪಣ್ಣೀನಾಕ (ಮಾಡಿದರೆ)
ಪಣ್ಣಿಚ್ಚಿ (ಮಾಡಿಸಿ), ಪಣ್ಣಾವದ್ (ಮಾಡಬಾರದ್ದು)
ಪಣ್ಣರಾಂ (ಮಾಡಿಯಾನು), ಪಣ್ಣಿಕ್ಕಣು (ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು)
ಪಣ್ಣಿಕ್ಕರಾಂ – ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವನು, ಮಾಡಿಕೊಂಡಾನು
ಅವುಂ ವಂದಾಲೂ ತಂದೆ ಆಯಾಸೂ ಪರಿಹಾರೂ ಪಣ್ಣಿಕ್ಕರಾಂ ಅತ್ಥನಿಯೆ (ಆತನು ಬಂದರೂ ತನ್ನ ಆಯಾಸ ಪರಿಹಾರ ಮಾಡಿಕೊಂಡಾನು ಅಷ್ಟೆ)
ಪಣ್ಣೀಕರವುಂ – ಮಾಡಿರುವವನು
ಆರ್ ಇತ್ತಾ ಪಣ್ಣೀಕರವುಂ?
(ಯಾರು ಇದನ್ನು ಮಾಡಿರುವವನು?)
ಪದು – ಪದ, ಹದ
ಉಪ್ಪು ಪದಮಾ ಶೇರೀರಾಂದ್ (ಉಪ್ಪು ಹದವಾಗಿ ಸೇರಿದೆ)
ಪನಿ – ಹನಿ
ಪನಿಯಾಂಡಿರಾಂದ್ (ಹನಿಯುತ್ತಿದೆ)
ಪಯರ್ – ಹೆಸರು
ಪಯರ್ ಪರಪ್ (ಹೆಸರು ಬೇಳೆ)
ಪಯರ್ ಪರಪ್ ರಾಂದ?
(ಹೆಸರು ಬೇಳೆ ಇದೆಯೆ?)
ಪರಿತು – ಹರಿತ
ಅರವಾಳ್ಳ್ ಪರಿತಮಾ ರಾಂದ್
(ಕುಡುಗೋಲು ಹರಿತವಾಗಿದೆ)
ಪರಪ್ – ಹರಡು
ನೆಲ್ಲಾ ವೇಲಕ್ಕ್ ಪರಪ್ (ಭತ್ತವನ್ನು ಬಿಸಿಲಿಗೆ ಹರಡು)
ಪರಪೀಂದ್ (ಹರಡಿತ್ತು), ಪರಪತ್ತೇ (ಹರವಿನ)
ಪರಪಡರದ್ – ಹೊರಡುವುದು
ಪರಪಟ್ಟ್ ಪೋ (ಹೊರಟು ಹೋಗು)
ಪರಪಡಕ್ಕ್ (ಹೊರಡುವುದಕ್ಕೆ)
ಪರಪಟ್ಟಾಂ (ಹೊರಟ)

ಪರವ್ – ಹುಟ್ಟು
ಪಶ್ಶಾ ಪರಂದಾಚಾ ? (ಮಗು ಹುಟ್ಟಿಯಾಯಿತೆ?)
ಪರವರದ್ ಚಾವರದ್ ರಾಂದೇ ರಾಂದ್
(ಹುಟ್ಟುವುದು ಸಾಯುವುದು ಇದ್ದೇ ಇದೆ)
ಪರಂದ (ಹುಟ್ಟಿದ)
ಪರವಿ – ಗಡಿಗೆ
ಪರವೀಲೆ ನೀರಾ ಕೊಂಡ (ಗಡಿಗೆಯಲ್ಲಿ ನೀರು ತಾ)
ಪರಳ್ – ಹರಳು
ಪರಳತ್ತೇ ಓಲ (ಹರಳಿನ ವಾಲೆ)
ಪರಳ್ ಗಿಡು (ಹರಳಿನ ಗಿಡ)
ಪರಂದ ಹಾಂ – ತವರು ಮನೆ
ಅವೆ ಪರಂದಹಾತಕ್ಕ್ ಪೋಯಿರಾಡ
(ಆಕೆ ಹುಟ್ಟಿದಮನೆಗೆ ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ)
ಪರಂಬಣ್ಣು – ಹೊರಗಿನಿಂದ
ಪರಂಬಣ್ಣು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಹಾ ವರನ್ನ
(ಹೊರಗಿನಿಂದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಬರುತ್ತಾರೆ)
ಪರಂಬೆ – ಹೊರಗೆ
ಪರಂಬಕ್ಕ್ ಪೋಡು (ಹೊರಕ್ಕೆ ಹಾಕು)
ಪರಂಬಹಡ (ಹೊರಗಡೆ)
ಪರಪರಂಬೆ (ಹೊರಹೊರಗೆ)
ಪರಿಂಝರದ್ – ತೊಡೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು
ಕೋಪು ಪರಿಂಜಿದಾ? (ಕೋಪ ಹೋಯಿತೆ?)
ಖಾಯಿಲಾ ಪರಿಂಜಿದ್ (ಖಾಯಿಲೆ ಗುಣವಾಯಿತು)
ಪಲ್ಲ್ – ಹಲ್ಲು
ಪಲ್ಲ್ ಪರಂದರಾಂದ್ (ಹಲ್ಲು ಹುಟ್ಟಿದೆ)
ಫಲಹಾಯಿ (ಫಲಾಯಿ) – ಹಲಗೆ
ಇದ್ ಪಿಲ್ಲಾ ಫಲಾಯಿ (ಇದು ಹಲಸಿನ ಹಲಗೆ)
ಪಶ್ಶ, ಪಶ್ಶಾ – ಮಗು, ಮಕ್ಕಳು
ಪಶ್ಶಾ, ಪಶ್ಶಾಕ್ಕಾ (ಮಕ್ಕಳು)
ಪಶ್ಶಾ ಕುಟ್ಟಿ (ಮಕ್ಕಳು ಮರಿ)
ಪಶ್ಶಾ ಕುಟ್ಟಿ ಇಕ್ಕರ ಹಾಂ (ಮಕ್ಕಳು ಮರಿ ಇರುವ ಮನೆ)
ಪಶಿ – ಹಸಿವು
ಹೆಂಬಾ ಪಶಿ ಅ್ತಡತರಾಂದ್ (ತುಂಬಾ ಹಸಿವು ಎದ್ದಿದೆ)
ಪಶ್ಜ್ ಉಕ್ಕಾಕಂಡ್ ರಾಂದ್ (ಹಸಿದು ಕೂತಿದ್ದಾನೆ)
ಪಶಿಯಾಂಡಿಂದ್ (ಹಸಿಯುತ್ತಿತ್ತು)
ಪಹಲ್ – ಹಗಲು
ಪಹಲೆಲ್ಲಾ ಹಾತುಳ್ಳೇ ಇರಲ್ಲಾಂ
(ಹಗಲೆಲ್ಲಾ ಮನೆಯಲ್ಲೇ ಇರಲ್ಲ)
ಪಳಶ್ಶ (ಪಳೇತೇದ್) – ಹಳೆಯದು
ಪಳೇ ನಟಿ (ಹಳೆಯ ನಟಿ)
ಪಳೇತೇವಳಾನ ನಟಿ (ಹಳೆಯವಳಾದ ನಟಿ)
ಪಳಹ್ – ಪಳಗು
ಪಳಹೀಕರವುಂ (ಪಳಗಿರುವವನು)
ಪಳಿ – ಬದುಕು
ನಲ್ಲೀ ಪಳಪ್ (ಒಳ್ಳೇ ಬದುಕು)
ಪಳಿಚಿಕೊ (ಬದುಕಿಕೊ)
ಪಳಿಚಿರಾಣು (ಬದುಕಿದ್ದೇವೆ), ಪಳಪ್ (ಬಾಳು)
ಪಳ್ಳಿ – ಹಳ್ಳಿ
ಪಳ್ಳಿ ಹಾಡುಳ್ಳ್ ರಾಣು (ಹಳ್ಳಿಗಾಡಿನಲ್ಲಿದ್ದೇವೆ)
ಪಳು – ಹಣ್ಣು
ಪಳಮಾಯಿರಾಂದ್ (ಹಣ್ಣಾಗಿದೆ)
ಹೊಡಿಂಜ್ ಪಳೂಪಣ್ಣೀತಹೀನ
(ಹೊಡೆದು ಹಣ್ಣು ಮಾಡಿದರು)
ಪಳ್ಳು – ಹಳ್ಳ
ಪಳ್ಳು ಹರಿಯಾಂಡಿರಾಂದ್ (ಹಳ್ಳ ಹರಿಯುತ್ತಿದೆ)
ಪಾಟ್ – ಹಾಡು
ಪಾಟ್ ಅಳಹಾ ರಾಂದ್ (ಹಾಡು ಚೆನ್ನಾಗಿದೆ)
ನೀ ಪಾಡ್ (ನೀನು ಹಾಡು)
ಪಾಟಾ ಚೊಲ್ಲು (ಹಾಡು ಹೇಳು), ಪಾಡಿಕ್ಕೊ (ಹಾಡಿಕೊ)
ಪಾಡ್ – ಹಾಡು
ನೀ ಪಾಡ್ (ನೀನು ಹಾಡು)
ಪಾದಿ – ಅರ್ಧ
ಪಾದಿ ವಾಳಾಪ್ಪತಾ ಕುಡು (ಅರ್ಧ ಬಾಳೇಹಣ್ಣು ಕೊಡು)
ಪಾದಿ ಚೂಟಕ್ಕೇ ಓಂದುಡತ್ (ಅರ್ಧ ಊಟಕ್ಕೇ ಎದ್ದುಬಿಟ್ಟ)
ಪಾಯರದ್ – ಹಾಯುವುದು
ಪಾಂಜಿ (ಹಾದು), ಪಾಂಝಿಂಡ್ (ಹಾಯ್ದುಕೊಂಡು)
ಪಾಯಿ – ಚಾಪೆ, ಹಾಯಿ, ಹಾಯಿಸು
ಪಾಯಾ ಪಡವ್ (ಚಾಪೆಯನ್ನು ಹಾಸು)
ನದೀಯಾ ಪಾಯಣು (ನದಿಯನ್ನು ಹಾಯಬೇಕು)
ದೃಷ್ಟೀ ಪಾಯಿಚ್ಚಿದ್ (ದೃಷ್ಟಿ ಹಾಯಿಸಿದ)
ಪಾರ್ – ನೋಡು
ಪಾರಾಂಡೇ ಇರ್ (ನೋಡುತ್ತಲೇ ಇರು)
ಪಾರಂಗೊ (ನೋಡಿ)
ಪಾತಕಂಡ್ (ನೋಡಿಕೊಂಡು)
ಪಾರರ (ನೋಡುವ)
ಪಾತಾ? ಪಾರ್ತಾ? (ನೋಡಿದೆಯಾ?)
ಪಾಕಮಾಟೆ (ನೋಡಲಾರೆ)
ಪಾರಮ್ಮೊ (ನೋಡೋಣ), ಪಾತ್ (ನೋಡಿ)
ಪ್ಯಾರು – ಮೊಮ್ಮಗ
ಪ್ಯಾರು ವಂದರಾಣ (ಮೊಮ್ಮಗ ಬಂದಿದ್ದಾನೆ)
ಪಾಲ್ – ಹಾಲು
ಪಾಲಾ ಕಾಚಾಂಡಿರಾಣಿ (ಹಾಲು ಕಾಯಿಸುತ್ತಿದ್ದೇನೆ)

ಪಿತ್ತಾನಾ(ಳ್) – ಮರುದಿನ
ಪಿತ್ತಾ ನಾ(ಳ್) ಪೋನೆ (ಮರುದಿನ ಹೋದೆ)
ಪಿತ್ತಾನಾಳೂ ಪೋನೆ (ಮರುದಿನವೂ ಹೋದೆ)
ಪಿನ್ನ್ – ಹೆಣೆ
ಪಿನ್ನಲ್ (ಜಡೆ)
ಪಿನ್ನ, ಪಿನ್ನಾ – ಮತ್ತು, ಅಲ್ಲದೆ, ಜೊತೆಗೆ, ಹಾಗಾದರೆ, ಮತ್ತೆ
ಕದಲಿ, ತೋಂಗಾಯಿ, ಕಡಹ್ ಪಿನ್ನ ವೆಲ್ಲು ಇತ್ಥನ ಪೋರು (ಬಾಳೆಹಣ್ಣು, ತೆಂಗಿನಕಾಯಿ, ಸಾಸುವೆ ಮತ್ತು ಬೆಲ್ಲ ಇಷ್ಟು ಸಾಕು)
ಪಿನ್ನಾ ಅತ್ತಾಥತಕ್ಕ್ ಅಂಡ್ ವಂದಿಲ್ಲ ನೀ?
(ಹಾಗಾದರೆ ಏಕೆ ಅವತ್ತು ಬರಲಿಲ್ಲ ನೀನು?)
ಎನಕ್ ಚೊಲ್ಲಡಾ ಪಿನ್ನಾ? (ನನಗೆ ಹೇಳುತ್ತೀ ಮತ್ತೆ?)
ಪಿರಿ – ಹಿರಿ
ಪಿರಿಚಾಂ (ಹಿರಿದ)
ಪಿರಿಂಜಿ (ಹಿರಿದು), ಕತ್ತೀಯ ಪಿರಿ (ಕತ್ತಿಯನ್ನು ಹಿರಿ)
ಪಿಳ್ಳ – ಪಿಳ್ಳೆ, ಕಿರುಕಾಲುವೆ, ನೀರು ಕಿರಿದಾಗಿ ಹರಿವ ಹಳ್ಳ
ಇಂದೆ ತೋಟತುಳ್ಳೆ ಆರ್ ಪಿಳ್ಳ ರಾಂದ್
(ಈ ತೋಟದಲ್ಲಿ ಆರು ಪಿಳ್ಳೆ ಇದೆ)
ಪೀಖಡ – ಹಿಂದೆ
ಪೀಖಡೇಲೇ ರಾಣಾನೇ ಪಾರ್ತಿಲ್ಲ?
(ಹಿಂದೆಯೇ ಇದ್ದಾನಲ್ಲ ನೋಡಲಿಲ್ಲವೆ?)
ಪುಡಿ – ಹಿಡಿ
ಕಳ್ಳನಾ ಪುಡಿ (ಕಳ್ಳನನ್ನು ಹಿಡಿ)
ಪುಡಿಚಿಕಿಂಡ್ (ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು)
ಪುಡಿಚಿ ವ್ಯೆಯಿ (ಹಿಡಿದಿಡು), ಪುಡಿಚಿ (ಹಿಡಿದು)
ಪುಣು – ಹೆಣ
ಚೆತ್ತ ಪುಣಮಾ ರಾಂದ್ (ಸತ್ತ ಹೆಣವಾಗಿದಾನೆ)
ಪುದಿಶ್ಮಿ – ಹೊಸದು
ಪುದಿಶ್ಮಾನ ಕುಡು (ಹೊಸದಾದ ಕೊಡ)
ಪುದಿ – ಹೂಳು
ಪುದಿಂರ್ಯಿಂಡ್ (ಹೂಳಿಕೊಂಡು)
ಪಣತ ಪುದಿಚಿ ವಯ್ಯಾಂಡಿಂದ
(ಹಣವನ್ನು ಹೂತಿಡುತ್ತಿದ್ದರು)
ಪುಬ್ಬು – ಹುಬ್ಬು
ಪುಬ್ಬಾ ತಿದ್ದಣು (ಹುಬ್ಬನ್ನು ತಿದ್ದಬೇಕು)
ಪುಲಿ – ಹುಲಿ
ಅಂಗೆ ಪುಲಿಯೂ ರಾಂದ್ (ಅಲ್ಲಿ ಹುಲಿಯೂ ಇದೆ)
ಪುಹ್ಯ – ಹೊಗೆ
ಪುಹ್ಯ ಹೆಂಬಿಕಿಂಡಿದ್ (ಹೊಗೆ ತುಂಬಿಕೊಂಡಿತು)
ಪುಳ – ನದಿ
ಪುಳೇಕ್ ಪೊಹಣು (ನದಿಗೆ ಹೋಗಬೇಕು)
ಪುಳ್ಳ – ಮಗ, ಗಂಡು
ಪುಳ್ಳ ಪಶ್ಮ (ಗಂಡು ಮಗು)
ಆಡೆ ಪುಳ್ಳ? (ಯಾರ ಮಗ?)
ಒರು ಪುಳ್ಳ ಒರು ಪೊಣ್ಣು (ಒಂದು ಗಂಡು [ಮಗ], ಒಂದು ಹೆಣ್ಣು [ಮಗಳು])
ಪುಳಿ – ಹುಳಿ, ಹಿಂಡು
ಇಂದೆ ಮಾಂಗಾ ಪುಳಿಯಾ ರಾಂದ್
(ಈ ಮಾವಿನಕಾಯಿ ಹುಳಿಯಾಗಿದೆ)
ಪೂ – ಹೂ
ಪೂವತ್ತೇ (ಹೂವಿನ)
ಪೂರ – ಬಟ್ಟೆಯ ತುಂಡು
ಪೂರೇಣ್ಣು (ಬಟ್ಟೆಯ ತುಂಡಿನಿಂದ)
ಪೆತ್ತ ಹಾಂ – ತಾಯಿಯ ಮನೆ
ಪೆತ್ತ ಹಾತಕ್ಕ್ ಪೋಯಿರಾಡಾ (ಹೆತ್ತಮನೆಗೆ ಹೋಗಿದಾರೆ)
ಪೆರ್ – ಹೆರು
ಪೆರಣು (ಹೆರಬೇಕು)
ಪೆರರದ್ (ಹೆರುವುದು), ಪೆರಮಾಟೆ (ಹೆರಲಾರೆ)
ಪೆತ್ತಾಚಾ? (ಹೆತ್ತಾಯಿತೆ?)
ಪೆರಕ್ – ಗುಡಿಸು
ಕಸೂ ಪೆರಕ್ (ಕಸ ಗುಡಿಸು)
ಪೇರ್ – ಹೆಸರು, ಕೀರ್ತಿ, ಅಪಕೀರ್ತಿ, ಜನ
ಪೇರ್ ವರಂದ್ ಜೋಪಾನು
(ಕೆಟ್ಟ ಹೆಸರು ಬರುತ್ತೆ, ಜೋಪಾನ)
ಅವುಂ ಹೆಂಬಾ ಪೇರತ್ತೇವುಂ, ಪೇರಾನವುಂ
(ಆತ ತುಂಬಾ ಖ್ಯಾತನಾದವನು)
ಉಂದೆ ಪೇರೋದ್ ? (ನಿನ್ನ ಹೆಸರೇನು?)
ರಂಡೇ ಪೇರ್ (ಇಬ್ಬರೇ)
ರಂಡ್ ಪೇರ್ (ಎರಡು ಜನ, ಇಬ್ಬರು)
ಪೊಟ್ಟು – ಹೊಟ್ಟು, ತೌಡು
ಮರತ್ತೇ ಪೊಟ್ಟು (ಮರದ ಹೊಟ್ಟು)
ಪೊಶಕಳಕ್ಕ್ ತೌಡಾ ಪೋಟಾಚಿ
(ಹಸುಗಳಿಗೆ ಹೊಟ್ಟು ಹಾಕಿಯಾಯಿತು)
ಪೊಣ್ಣು – ಮಗಳು, ಹೆಣ್ಣು
ಪೊಣ್ಣುಪಶ್ಮಾ ಪರಂದದ್ (ಹೆಣ್ಣು ಮಗು ಹುಟ್ಟಿತು)
ಎಂದೆ ಪೊಣ್ಣು ಓದಾಂಡಿರಾಂದ್ (ನನ್ನ ಮಗಳು ಓದುತ್ತಿದ್ದಾಳೆ)
ಪೊಯ್ – ಸುಳ್ಳು
ಪೊಯ್‌ಪಟ್ಕೆ (ಸುಳ್ಳುಸುಳ್ಳೆ)
ಪೊಯ್ ಪರಂದ್ ಪರಂದರಾಂದ್
(ಸುಳ್ಳಿನ ಜತೆ ಹುಟ್ಟಿದಾನೆ)
ಪೊಶು – ಹಸು
ಪೊಶುಕ ವರಾಂಡಿರಾನ್ನ (ಹಸುಗಳು ಬರುತ್ತಿವೆ)

ಪೊಹರತಕ್ಕ್ – ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ
ಅಂತೀಕ್ ಪೊಹರತಕ್ಕ್ ಇಷ್ಟಮಿಲ್ಲ
(ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟವಿಲ್ಲ)
ಪೋ – ಹೋಗು
ಪೊಹವಾಣ (ಹೋಗಬೇಡ), ಪೋನೆ (ಹೋದೆ)
ಪೊಹಣು (ಹೋಗಬೇಕು), ಪೊಹನ್ನ (ಹೋಗುತ್ತವೆ)
ಪೋಯಿಟ್ ವಾ (ಹೋಗಿ ಬಾ)
ಪೋಯಿಣು (ಹೋಗಿಬಿಡಬೇಕು)
ಪೊಹಕ್ಕೂಡಾದ್ (ಹೋಗತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ)
ಪೋನಹುಡಿ (ಹೋದಹಾಗೆ)
ಪೋಕ್ಪಿಂಡೇ ರಾಂದ್ (ಹೋಗುತಾನೇ ಇದಾನೆ)
ಪೋಕಾತಕೊ (ತೊಲಗು), ಪೋನ ಕಡ (ಹೋದಕಡೆ)
ಪೋಹಣಿ (ಹೋಗುತ್ತೇನೆ), ಫೋಡ (ಹೋಗುತ್ತಾರೆ)
ಪೊಹಾಂಡರಾಣಿ (ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದೇನೆ), ಪೊಹರ (ಹೋಗುವ)
ಪೋನವಾ (ಹೋದವರು)
ಪೋಚು (ಹೋದನು, ಹೋದಳು, ಹೋಯಿತು)
ಪೋಹುಂ (ಹೋಗುತ್ತಿತ್ತು) ಪೋಯಿಕ್ಕುಂ (ಹೋಗಿರುತ್ತಿದ್ದರು)
ಪೋಹವೋ, ಪೊಹವೊ (ಹೋಗಲೋ)
ಪೋಹಿ (ಹೋಗಿಸು), ಪೊಹಮ್ಮೊ (ಹೋಗೋಣ)
ಪೋನಹುಡಿ (ಹೋದಹಾಗೆ)
ಪೋಟಕೋ – ಹಾಕಿಕೊ
ಬಟ್ಟೆ ಪೋಟಕೋ (ಬಟ್ಟೆ ಹಾಕಿಕೊ)
ಪೋಡು – ಹಾಕು
ಪೋಟಾ (ಹಾಕಿದರು), ಲೆಕ್ಕೂ ಪೋಡು (ಲೆಕ್ಕ ಹಾಕು)
ಪೋಟಿಂದೆ (ಹಾಕಿದ್ದೆ), ಪೋಟಹೀನ (ಹಾಕಿದರು)
ಪೋತಿ – ಮೊಮ್ಮಗಳು
ಇದ್ ಎಂದೆ ಪೋತಿ (ಇವಳು ನನ್ನ ಮೊಮ್ಮಗಳು)
ಪೋತು – ಹೊದಿಸು
ಪೋಕ್ಯ (ಹೊದಿಕೆ), ಪೋತಿಕಿಂಡ್ (ಹೊದೆದುಕೊಂಡು)
ಪೋದು – ಹೊತ್ತು
ಬಹುಪೋದಾಪೋಚು (ಬಹಳ ಹೊತ್ತಾಗಿಬಿಟ್ಟಿತು)
ಪೋಡುಪೋದೇಕ್ ಚೂಡು (ಹೊತ್ತುಹೊತ್ತಿಗೆ ಊಟಮಾಡು)
ಪೋರು – ಸಾಕು
ಪೋರಮಾಪೋಚು (ಸಾಕಾಗಿ ಹೋಯಿತು)
ಪೋರಾದ್ (ಸಾಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ)
ಪೋರಮಾಯಿಂದ್ (ಸಾಕಾಗಿತ್ತು)
ಪೋರಮಾನತ್ಥನ (ಸಾಕಷ್ಟು)
ಪೋಲೆ – ಹಾಗೆ
ಪಾಲಾಪೋಲೆ (ಹಾಲಿನ ಹಾಗೆ)
ಅತ್ತಾ ಪೋಲೆ ಆರೂ ಇಲ್ಲ ಉಡು
(ಅವನ ಹಾಗೆ ಯಾರೂ ಇಲ್ಲ ಬಿಡು)
ಪೌಳೀ – ದೇವಸ್ಥಾನದ ಮುಂದಿನ ಹಜಾರ
ಎಲ್ಲಾರೂ ಪೌಳೀಲೆ ಉಕ್ಕಾಕಿಂಡಿರಾಡ
(ಎಲ್ಲರೂ ದೇವಸ್ಥಾನದ ಮುಂದಿನ ಹಜಾರದಲ್ಲಿ ಕೂತಿದಾರೆ)
ಪಂಚ್ – ಹಂಚು
ಎಲ್ಲಾತಿಯೂ ಪಂಚಂಗೊ (ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಹಂಚಿ)
ಪಾಂಬ್ – ಹಾವು
ಪಾಂಬಾ ಪಾರ್ (ಹಾವನ್ನು ನೋಡು)
ಪಿಂಚಿಗಿಯರದ್ – ಹಿಂತೆಗೆಯುವುದು
ಪಿಂಚಿಗೀವಾಣ (ಹಿಂಜರಿಯಬೇಡ)
ಪಿಂತಿ – ಹಿಂದೆ
ಪಿಂತೀಹಡೆ ಪಾರ್ತಕೊ (ಹಿಂದುಗಡೆ ನೋಡಿಕೊ)
ಪಿಂತೀಕ್ (ಹಿಂದಕ್ಕೆ)
ಪಿಂತೀಲೆ (ಹಿಂದೆ, ಹಿಂದಿನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ)
ಹೆಂಬೇ ಪಿಂತೀಕ್ ನಿಂಡದ್ (ತುಂಬಾ ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಉಳಿದ)
ಪಿಂತಿ ಮುಂತಿ ಪಾತಕಂಡ್ ಪೋ
(ಹಿಂದೆ ಮುಂದೆ ನೋಡಿಕೊಂಡು ಹೋಗು)
ಪಿಂಬೆ (ಹಿಂದೆ, ಹಿಂದಿನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ)
ಪಿಂತಿರಂಬರದ್ – ಹಿಂತಿರುಗುವುದು
ಪಿಂತಿರಂಬೀ ಪೋಚು (ಹಿಂತಿರುಗಿ ಹೋದ)
ಪಿಂತೀಕ್ ಪೋಚು
(ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಹೋದ, ಹಿಂತಿರುಗಿ ಹೋದ)
ಪೀಂಜಿ – ಹೊಕ್ಕು
ಹೊಟ್ಟೆಪೀಂಜಿ ಪಾರಕ್ಕಹಂದ?
(ಹೊಟ್ಟೆಯನ್ನು ಹೊಕ್ಕು ನೋಡಲಾಗುತ್ತದೆಯೆ?)
ಪೊಂಢಾಟಿ – ಹೆಂಗಸು
ಪೊಂಢಾಟಿಹ (ಹೆಂಗಸರು, ನಿಮ್ನ ಬ.ವ.)
ಪೊಂಢಾಟಿಮ (ಹೆಂಗಸರು, ಗೌರವ ಬ.ವ.)
ಫಾರಾ – ಹಾರೆ
ಫಾರೇಲೆ ಮೀಟಣು (ಹಾರೆಯಲ್ಲಿ ಮೀಟಬೇಕು)
ಫೆರಿಶ್ಶಿ (ಫೆರೀ) – ದೊಡ್ಡ
ಫೆರೀ ಹಾಂ (ದೊಡ್ಡ ಮನೆ)
ಅಂದೆ ಮರು ಇತ್ತಕ್ಕಣ್ಣಮೂ ಫೆರಿಶ್ಶಿ
(ಆ ಮರ ಇದಕ್ಕಿಂತಲೂ ದೊಡ್ಡದು)
ಫೆರಿಫೆರೀ (ದೊಡ್ಡದೊಡ್ಡ)
ಬಡೆ – ಹತ್ತಿರ
ಉಂದೆ ಬಡೆ ರಾಂದ್ (ನಿನ್ನ ಹತ್ತಿರ ಇದೆ)
ಭಳಪ್ಪ್ – ಬಿಳಿ
ಭಳತ್ತ ಬಟ್ಟೆ ಇಟ್ಟಿಕೊ (ಬಿಳೀ ಬಟ್ಟೆ ಇಟ್ಟುಕೊ)
ಮದಡ್ – ಮಂಪರು
ಒರುಕತ್ತೆ ಮದಡ್ ಪೋಯಿಕ್ಕಲ್ಲ
(ನಿದ್ದೆಯ ಮಂಪರು ಹೋಗಿಲ್ಲ)

ಮಮಟಿ – ಗುದ್ದಲಿ
ಮಮಟೀ ವಂಕಿಂಡ್ ಮಣ್ಣಾ ವಟ್ಟ್
(ಗುದ್ದಲಿ ತೊಗೊಂಡು ಮಣ್ಣನ್ನು ಅಗಿ)
ಮರಚರದ್ – ಮರೆಮಾಡುವುದು
ಕೋಡವಳೇಯಾ ಮರಚೀವಚ್ಚಿರಾಣಿ
(ಕೋಡುಬಳೆಯನ್ನು ಮರೆಮಾಡಿ ಇಟ್ಟಿದೀನಿ)
ಮರತಾ – ಮರಗೆಲಸದವರು
ಹಾತಾಕಟ್ಟಕ್ಕ್ ಮರತಾ ವಂದಿರಾನ್ನ
(ಮನೆಕಟ್ಟಲು ಮರಗೆಲಸದವರು ಬಂದಿದ್ದಾರೆ)
ಮರತಿಕ್ಕರದ್ – ಮರೆಸುವುದು
ವೇಷೂ ಮರತಿಕಿಂಡರಾನ್ನ (ವೇಷ ಮರೆಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ)
ಮರಮಾಪುಳ್ಳ – ಸೋದರಿಯ ಮಗ (ಸೋದರಳಿಯ)
ಇದ್ ಎಂದೆ ಮರಮಾಪುಳ್ಳ
(ಇವನು ನನ್ನ ಸೋದರಳಿಯ)
ಮರವ್ – ಮರೆ
ಮರತೆ (ಮರೆತೆ)
ಮರತುಟಾ (ಮರೆತುಬಿಟ್ಟೆಯಾ?)
ಮರವರದ್ (ಮರೆಯುವುದು)
ಮರವವಾಣ (ಮರೆಯಬೇಡ)
ಮಳಹ್ – ಮೆಣಸು
ಮಳಹತ್ತೇ ಡಬ್ಬಾ (ಮೆಣಸಿನ ಡಬ್ಬ)
ಮಳ್ಳಾ – ಮೆಲ್ಲಗೆ, ತಗ್ಗಿದ ದನಿಯಲ್ಲಿ
ಮಳ್ಳಾ ವಾರ್ಥೊಲ್ಲು (ಮೆತ್ತಗೆ ಮಾತಾಡು)
ಮಳ್ಳಾ ಪೋ (ಮೆಲ್ಲಗೆ ಹೋಗು)
ಮಳೆಹಾಲು – ಮಳೆಗಾಲ
ಮಳೆಹಾಲು ಕಳಿಂಜಿದ್ (ಮಳೆಗಾಲ ಕಳೆಯಿತು)
ಮಾ – ಗಳು, ಅಂದಿರು (ಬಹುವಚನ ಪ್ರತ್ಯಯ)
ತಾಯಾಮಾ (ತಾಯಂದಿರು)
ತೋಪನಾಮಾ (ತಂದೆಯರು)
ಮಾಗೀಕಾಲು – ಚಳಿಗಾಲ
ಮಾಗೀವೇಲಾ ಕಾಚಿವಾಣ
(ಚಳಿಗಾಲದ ಬಿಸಿಲು ಕಾಯಿಸಬೇಡ)
ಮಾಟ್ – ಆಗು
ಮಾಟೀಉಡಲ್ಲ (ಆಗಿಬಿಡಲ್ಲ)
ಮಾಟಾದ ಮೇಲೆ ಅತ್ತಕ್ಕ ಪೊಹಣು?
(ಕೈಲಾಗದಮೇಲೆ ಏಕೆ ಹೋಗಬೇಕು)
ಮಾಟಾದವೆ – ಬಸುರಿ, ಕೈಲಾಗದವರು
ಹಾತುಳ್ಳೆ ಮಾಟಾದವೆ ರಾಡಾ (ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಬಸುರಿ ಇದ್ದಾರೆ)
ನಾ ಮಾಟಾದವೆ ಆಯಿಪೋನೆ (ನಾನು ಕೈಲಾಗದವಳಾದೆ)
ಮಾಟೆ – ಆರೆ
ನಿಲ್ಲಮಾಟೆ (ನಿಲ್ಲಲಾರೆ), ವಳೀಮಾಟೆ (ಬಳಿಯಲಾರೆ)

ಮಾಮಿಯಾ, ಮಾಮ್ಯಾ – ಅತ್ತೆ
[ಗಂಡನ ತಾಯಿ, ಹೆಂಡತಿಯ ತಾಯಿ]
ಮಾಮ್ಯಾ ವಂದರಾಡ (ಅತ್ತೆ ಬಂದಿದಾರೆ)
ಮಾಸು – ತಿಂಗಳು
ಒರು ಮಾಸಮಾಚಿ (ಒಂದು ತಿಂಗಳಾಯಿತು)
ಮಾಳು, ವಯಿಲ್ – ಬಯಲು
ಅದ್ ಫೆರೀ ಮಾಳು (ಅದು ದೊಡ್ಡ ಬಯಲು)
ಮೀಂಹ್ಯಾ – ಬೀಗ
ಹಾತಕ್ಕ್ ಮೀಂಹ್ಯಾ ಪೋಟರಾಂದ್
(ಮನೆಗೆ ಬೀಗ ಹಾಕಿದೆ)
ಮೀಹ್ಯಾಂ ಕೋಲು (ಬೀಗದ ಕೈ)
ಮುಡಿ – ಮುಗಿಸು
ಬೇಗು ಮುಡಿ (ಬೇಗ ಮುಗಿಸು)
ಮುಡಿಚಿ ವಾ (ಮುಗಿಸಿ ಬಾ), ಮುಡಿಂಜಿ (ಮುಗಿದು)
ಮುದಲಿಡ್ – ಪ್ರಾರಂಭಿಸು
ಅವುಂ ಪಾಡಕ್ಕ್ ಮುದಲಿಟ್ಟಾಚಿ
(ಆತ ಹಾಡಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿಯಾಯಿತು)
ಮುದಲು – ಮೊದಲು
ಮುದಲಿಟ್ಟದ್ (ಮೊದಲಿಟ್ಟಿತು, ಮೊದಲಿಟ್ಟನು, ಮೊದಲಿಟ್ಟಳು)
ಮುನ್ – ಮೊದಲು, ಹಿಂದಿನ, ಕಕ್ಕಸು ಮೈಲಿಗೆ
ಅತ್ತಕ್ಕೂ ಮುನ್ನಾ ಪಾರ್ತಿಂದಿಲ್ಲೆ
(ಅದಕ್ಕೂ ಮೊದಲು ನೋಡಿರಲಿಲ್ಲ)
ಮುನ್ನಂನಾಳೇ ವಂದುಡು (ಹಿಂದಿನ ದಿನವೇ ಬಂದುಬಿಡು)
ಮುನ್ಸೊಂಬು (ಕಕ್ಕಸು ಮೈಲಿಗೆಯ ಚೊಂಬು)
ಮುನ್ನೇತ್ – ಮೊನ್ನೆಯ ದಿನ
ಮುನ್ನೇತ್ ಆನ ಘಟನಾ ಅದ್
(ಮೊನ್ನೆ ಆದ ಘಟನೆ ಅದು)
ಮುಳಂಗು – ನುಂಗು
ಅಧಿಕಾರಿಹ ಅಳಹಾ ಮುಳುಂಗನ್ನ
(ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಚೆನ್ನಾಗಿ ನುಂಗುತ್ತಾರೆ)
ಮುಳುಕು – ಮುಳುಗು
ಮುಳುಕಾಪೋಡು (ಮುಳುಗುಹಾಕು), ಮುಳಕಿಚ್ಚಿ (ಮುಳುಗಿಸಿ)
ಮೂಕು – ಮೂಗು
ಮೂಕಾ ಚುಚ್ಚಿಯಣು (ಮೂಗು ಚುಚ್ಚಿಸಬೇಕು)
ಮೂಕಾ (ಮೂಗನ್ನು)
ಮೂಖಡ – ಮುಂದೆ
ಅಫಾಡೆ ಹಾತೆ ಮೂಖಢೇಲೇ ರಾಂದ್
(ಅವರ ಮನೆಯ ಮುಂದುಗಡೆಯೇ ಇದೆ)
ಅತ್ತಕ್ಕ್ ಮೂಖಡ ಪೀಖಡ ಒಂಡೂ ಇಲ್ಲ
(ಅವನಿಗೆ ಹಿಂದೆ ಮುಂದೆ ಒಂದೂ ಇಲ್ಲ)
ಮೂಖಡೇಣ್ಣು (ಮುಂದಿಂದ)

ಮೆರಿ – ತುಳಿ
ಮೆರಿಚಿ ವಚ್ಚಿರಾನ್ನ (ತುಳಿದು ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ)
ಮೆರಿ (ತುಳಿ, ನಿಯಂತ್ರಿಸು)
ಪುಲ್ಲಾ ಮೆರಿಪಿಯಣು (ಹುಲ್ಲನ್ನು ತುಳಿಸಬೇಕು)
ಮೈರ್ – ಕೂದಲು
ತಲೇ ಮೈರ್ ಅಳಹಾ ವಳಂಜರಾಂದ್
(ತಲೆಗೂದಲು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಬೆಳೆದಿದೆ)
ಮೊತ್ತು – ಮೆತ್ತು, ತಟ್ಟು, ಮೊತ್ತ
ಮುಟ್ಟೆ ಮೊತ್ತೀ ಆಚಿ (ಬೆರಣಿ ತಟ್ಟಿ ಆಯಿತು)
ಮೊರಿ – ಮುರಿ
ಅಂದೆ ಕೊನೇಯ ಮೊರಿ (ಆ ಟಿಸಿಲನ್ನು ಮುರಿ)
ಮೊರಿಚಿ (ಮುರಿದು)
ಮೊಳಹ್ – ಮೊಳಗು
ಅ್ಯಂಗಂಗೂ ಜಯಕಾರತ ಮೊಳಹಿಚ್ಚಿಹೀನ
(ಎಲ್ಲೆಲ್ಲೂ ಜಯಕಾರವನ್ನು ಮೊಳಗಿಸಿದರು)
ಮೋರು – ಮಜ್ಜಿಗೆ
ಮೋರಾ ಅ್ಯಟ್ಟ್ (ಮಜ್ಜಿಗೆ ಹಾಕು)
ಮೋವರದ್ – ಮೊಗೆಯುವುದು
ನೀರಾ ಮೋಂದಿ ವೈಯ್ಯಿ
(ನೀರನ್ನು ಮೊಗೆದು ಇಡು)
ಮಂಜನಕ್ – ಹಳದಿ
ಉಂದೆ ಕಣ್ಣ್ ಮಂಜನಕಾ ರಾಂದ್
(ನಿನ್ನ ಕಣ್ಣು ಹಳದಿಯಾಗಿದೆ)
ಮಂಡ್ಲಂಗ್ಯ, ಮಂದಲಿಗ್ಯ – ಮಂದಲಿಗೆ
ಮಂಡ್ಲಂಗ್ಯೆ ಪೋಟುರಾಣಿ (ಮಂದಲಿಗೆ ಹಾಕಿದೀನಿ)
ಮಾಂಗಾ – ಮಾವು
ಮಾಂಗಾಮರು (ಮಾವಿನ ಮರ)
ಮುಂತಿ – ಮುಂದೆ
ಮುಂತೀಕಿ ಪೋ (ಮುಂದಕ್ಕೆ ಹೋಗು)
ಮುಂತೀಕಡೇಲೆ (ಮುಂಭಾಗದಲ್ಲಿ)
ಮುಂತಿಮುಂತೀಕ್ (ಮುಂದುಮುಂದಕ್ಕೆ)
ಮುಂತೀ ವಾಶಿಲ್ (ಮುಂತೀತೇ ವಾಶಿಲ್) – ಮುಂಬಾಗಿಲು
ಮುಂತೀವಾಶಿಲಾ ಚಾತ್ (ಮುಂಬಾಗಿಲು ಹಾಕು)
ಯಮಚಂಪಳು – ನಿಂಬೇಹಣ್ಣು
ಗಿಡತ ಹೆಪ್ಪಾ ಯಮಚಂಪಳು ಉಟ್ಟರಾಂದ್
(ಗಿಡದ ತುಂಬಾ ನಿಂಬೇಹಣ್ಣು ಬಿಟ್ಟಿದೆ)
ಯರಿ – ಉರಿ
ಯರಿಂಜಿ ಪೊಹಾಂಡಿ ರಾಂದ್
(ಉರಿದು ಹೋಗುತ್ತಿದೆ)
ರಾಡ – ಇದ್ದಾರೆ
ವಂದರಾಡ – ಬಂದಿದ್ದಾರೆ
ರಾಣಿ – ಇದ್ದೇನೆ, ರಾಣಿ
ನಾ ಸುಖಮಾ ರಾಣಿ (ನಾನು ಸುಖವಾಗಿದ್ದೇನೆ)
ರಾಣೀ ಪೋಲೆ ರಾಣಿ (ರಾಣಿಯ ಹಾಗೆ ಇದ್ದೇನೆ)
ವಂದರಾಣಿ (ಬಂದಿದ್ದೇನೆ)
ಓದಾಂಡ ರಾಣಿ (ಓದುತ್ತಿದ್ದೇನೆ)
ರಾಣು – ಇದ್ದೇವೆ
ವಾರ್ತೊಲ್ಲೀರಾಣು (ಮಾತಾಡಿದ್ದೇವೆ)
ನಂಗಳೂ ರಾಣು (ನಾವೂ ಇದ್ದೇವೆ)
ರಾಣ (ಇದ್ದಾರೆ)
ರಾಂದ್ – ಇದೆ, ಇದ್ದಾನೆ, ಇದ್ದಾಳೆ
ಇಂಗತ್ಥಿದ್ ರಾಂದ್? (ಇಲ್ಲೇನಿದೆ?)
ಕಮಲು ವರಾಂಡಿ ರಾಂದ್ (ಕಮಲ ಬರುತ್ತಿದ್ದಾಳೆ)
ರಾಮು ವರಾಂಡಿ ರಾಂದ್ (ರಾಮನು ಬರುತ್ತಿದ್ದಾನೆ)
ರಾನ್ನ (ಇವೆ, ಇದ್ದಾರೆ)
ವಚ್ಚಲ್ – ಬಚ್ಚಲು
ವಚ್ಚಲುಳ್ಳೆ ಸ್ನಾನೂ ಪಣ್ಣ್ (ಬಚ್ಚಲಲ್ಲಿ ಸ್ನಾನವನ್ನು ಮಾಡು)
ವಚ್ಚಿರಾನ್ನ – ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ
ಮೂಲೇಲೆ ವಚ್ಚಿರಾನ್ನ (ಮೂಲೆಯಲ್ಲಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ)
ವಟ್ಟ್ – ಕಡಿ, ಒಟ್ಟು
ಮರತಾ ವಟ್ಟಾಂಡಿರಾಣ (ಮರವನ್ನು ಕಡಿಯುತ್ತಿದ್ದಾನೆ)
ಊರ್ ವಟ್ಟಾ ಬೀರಣು (ಊರು ಬಟ್ಟು ಬೀರಬೇಕು)
ವಟ್ಟು – ಬೆಟ್ಟ
ವಟ್ಟಂಗ ಹೆಂಬೇ ರಾನ್ನ (ಬೆಟ್ಟಗಳು ತುಂಬಾ ಇವೆ)
ವಟ್ಟಹಾಡ್ (ಗುಡ್ಡಗಾಡು)
ವಟ್ಟತಮೇಲೆ ರಾಂದ್ (ಬೆಟ್ಟದಮೇಲೆ ಇದೆ)
ವಡಮ – ಆಭರಣ
ವಡಮೆಹೀಳಯೆಲ್ಲಾ ಇಟ್ಟಕೊ (ಆಭರಣಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಹಾಕಿಕೊ)
ವಡಿ – ಬೆಳಗಾಗು
ವಡಿಹಿಡ್ ತಡಿ (ಬೆಳಗಾಗಲಿ ತಡಿ)
ವಡಿವಡಿಯೂ (ಬೆಳಬೆಳಗೂ)
ವಡಿಚಾಲ, ವಡಿಚಾಮು – ಬೆಳಗ್ಗೆ
ವಡಿಚಾಲಾ ಪುಳೇಕ್ ಪೊಹಣು
(ಬೆಳಗ್ಗೆ ನದಿಗೆ ಹೋಗಬೇಕು)
ವಣ್ಣು – ಬಣ್ಣ
ಹೆಂಬೇ ವಣ್ಣು ಪೋಡವಾಣ
(ತುಂಬಾ ಬಣ್ಣ ಹಾಕಬೇಡ)
ವಣ್ಣತ್ತೇ (ಬಣ್ಣದ)
ವಪ್ಪಿ – ಇರಿಸು
ವಪ್ಪಿಯನ್ನ (ಇರಿಸುತ್ತಾರೆ)
ವಯಲ್ – ಬಯಲು
ವಯಲಕ್ಕ್ ಪೋಯಿರಾಣ (ಬಯಲಿಗೆ ಹೋಗಿದಾರೆ)

ವಯ್ಯಿ – ಇಡು, ನೇಮಿಸು
ಗುಪ್ತಚರಾಳಾ ವಯ್ಯಣು
(ಗುಪ್ತಚರರನ್ನು ನೇಮಿಸಬೇಕು)
ವಚ್ಚಿ (ಇಟ್ಟು)
ವರ – ಬರೆ
ವರೇ ಪೋಡಣಿ (ಬರೇ ಹಾಕುತ್ತೀನಿ)
ವರಾ ಉಳಂದ್ (ಬರೆ ಬೀಳುತ್ತೆ)
ವರರದ್ – ಬರುವುದು
ವರಹಿಡ್ (ಬರಲಿ)
ವರಕ್ಕ್ (ಬರಲು)
ವರುಂ (ಬರೋದು)
ವಂದಿಹ್ಯೊ? (ಬಂದಿರಿ?)
ವರಕೂಡಾದ್ (ಬರಕೂಡದು)
ವರಾಂಡಿಂದಿಹೀನ (ಬರುತ್ತಿದ್ದರು)
ವರೀಕ್ – ವರೆಗೆ
ಅಂತೀವರೀಕ್ (ಅಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ)
ನರ್ಮದಾವರೀಕ್ (ನರ್ಮದೆಯವರೆಗೆ)
ವಲ – ಬಲೆ
ಮೀನಾ ಪುಡಿಯಕ್ಕಿ ವಲೇವೀಸೀ ರಾನ್ನ
(ಮೀನು ಹಿಡಿಯಲು ಬಲೆ ಬೀಸಿದ್ದಾರೆ)
ವಲಿ – ಬಲಿ
ತೋಂಗಾ ವಲಿಂಜಿರಾಂದೋ ಪಾರ್
(ತೆಂಗಿನಕಾಯಿ ಬಲಿತಿದೆಯೋ ನೋಡು)
ವಲು – ಬಲ
ಇಂಗಣ್ಣು ವಲತಕ್ಕ್ ಪೋ (ಇಲ್ಲಿಂದ ಬಲಕ್ಕೆ ಹೋಗು)
ವಹಿ – ವಹಿಸು
ರಾಮೋತ್ಸವತಾ ನೀನೇ ವಹಿಚ್ಚಿಕೊ
(ರಾಮೋತ್ಸವವನ್ನು ನೀನೇ ವಹಿಸಿಕೊ)
ವಹಿಯಣ (ವಹಿಸುತ್ತಾನೆ)
ವಳಕ್ – ಬೆಳಕು, ತೊಳಿ
ವಳಕ್ ರಾಂದ್, ವಾ (ಬೆಳಕಿದೆ, ಬಾ)
ಅಳಹಾ ವಳಕಮ್ಮ (ಚೆನ್ನಾಗಿ ತೊಳಿಯಮ್ಮ)
ವಳಕ್ ಕಂಡಿಲ್ಲಾ ಅ್ತಂಡಾಕ (ಬೆಳಕು ಕಾಣಲಿಲ್ಲ ಅಂದರೆ, ದಾರಿ ತೋಚಲಿಲ್ಲಾ ಅಂದರೆ, ಬುದ್ಧಿ ಹೊಳೀಲಿಲ್ಲ ಅಂದರೆ)
ವಳತೀನೆ – ಬೆಳೆಸಿದೆ
ಪ್ರಯಾಣತಾ ವಳತೀನೆ (ಪ್ರಯಾಣ ಬೆಳೆಸಿದೆ)
ವಳವ್ – ನಾಚಿಕೆ
ವಳವಹಂದ್ (ನಾಚಿಕೆಯಾಗುತ್ತೆ)
ವಳವ್ ವಾಮಾನು – ಮಾನ ಮರ್ಯಾದೆ
ವಳವ್ ವಾಮಾನು ಇಲ್ಲಾದವುಂ
(ಮಾನ ಮರ್ಯಾದೆ ಇಲ್ಲದವನು)

ವಳಿ – ದಾರಿ, ಬೆಳಕು, ಸಾರಿಸು, ಬಳಿ
ವಳೀ ಪಾರ್ (ದಾರಿನೋಡು)
ವಳೀ ಉಡು (ದಾರಿ ಬಿಡು, ಕಳಿಸಿ ಬಾ)
ವಳಿ ಇಲ್ಲ (ದಾರಿ ಇಲ್ಲ)
ನೆಲತಾ ವಳಿಚಾಚಾ? (ನೆಲವನ್ನು ಸಾರಿಸಿಯಾಯಿತೇ?)
ಅ್ತಥನ ವಳಿ ರಾಂದ್ ಇಂಗೆ ! (ಎಷ್ಟು ಬೆಳಕಿದೆ ಇಲ್ಲಿ !)
ವಳೀ ಉಡರದ್ (ಹಿಂದೆ ಹಳ್ಳಿಯಿಂದ ಪಕ್ಕದ ಹಳ್ಳಿಗೆ ನಡೆದೇ ಓಡಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಹೀಗೆ ಬಂದ ಗೆಳೆಯನನ್ನೋ ನೆಂಟರನ್ನೋ ಅರ್ಧದಾರಿಯವರೆಗೆ ಜೊತೆಗೆ ಹೋಗಿ ಕಳಿಸಿಕೊಟ್ಟು ಬರುತ್ತಿದ್ದರು. ಅದು ಪ್ರೀತಿಗೌರವದ ದ್ಯೋತಕ.)
ವಳಿ ಕಾಟರದ್ (ದಾರಿ ತೋರಿಸುವುದು)
ಕಾಲಕ್ಕ್ ಅ್ಣ್ಣೆ ವಳಿಯಣಿ (ಕಾಲಿಗೆ ಎಣ್ಣೆ ಬಳಿಯುತ್ತೇನೆ)
ವಳ್ಳಿ – ಬೆಳ್ಳಿ
ವಳ್ಳೀ ತಾಳಿ ಪತ್ತೀ (ಬೆಳ್ಳಿ ದೀಪ ಹತ್ತಿಸು)
ವಳ್ಳೀ ತಟ್ಟ (ಬೆಳ್ಳಿತಟ್ಟೆ)
ವಾ – ಬಾ
ನೀನೂ ವಾ (ನೀನೂ ಬಾ)
ವಂದ? (ನೀನು ಬಂದೆಯಾ, ಅದು ಬಂತೆ?)
ವಂದಿಹ್ಯೊ (ಬಂದಿರಿ), ವಂನ (ಬಂದರು)
ವಂದಿಲ್ಲ (ಬರಲಿಲ್ಲ), ವಂದ್ (ಬಂದು)
ವರಣು (ಬರಬೇಕು), ವರಡಾಳಾ? (ಬರುವರೆ?)
ವರರ (ಬರುವ), ವರಂದಾಲೂ (ಬರದಿದ್ದರೂ)
ವರಡ? (ಬರುತ್ತೀಯಾ?), ವರವಿ (ಬರಿಸು)
ವಂದರಾಡ (ಬಂದಿದ್ದಾರೆ)
ವನ್ನ (ಬಂದ, ಬಂದರು)
ವಂದಪೊ (ಬಂದಾಗ)
ವಾಡ್ – ಬಾಡು
ವಾಳೇಯಾ ವಾಡಿಯಣು
(ಬಾಳೆ ಎಲೆಯನ್ನು ಬಾಡಿಸಬೇಕು)
ವಾಣ – ಬೇಡ
ವರವಾಣ (ಬರಬೇಡ), ವಾಣಾಮಾ? (ಬೇಡವೆ?)
ವಾಣಿಹ್ಯೊ (ಬೇಡ)
ವಾರ್ಥ – ಮಾತು
ವಾರ್ಥೊಲ್ಲು, ವಾರ್ಥೆ ಚೊಲ್ಲು (ಮಾತಾಡು)
ವಾಯಿ – ಬಾಯಿ
ವಾಯಾಪೋಡವಾಣ (ಬಾಯಿ ಹಾಕಬೇಡ)
ವಾಯುಳ್ಳೆ (ಬಾಯಿಯಲ್ಲಿ)
ವಾರರದ್ – ಬಾಚುವುದು
ತಲೇ ವಾರಿಕಿಂಡಾಚ? (ತಲೆ ಬಾಚಿಕೊಂಡಾಯಿತೆ?)
ವಾರಿ – ಬಾರಿ, ಸಾರಿ
ಇಂದೆ ವಾರಿ (ಈ ಬಾರಿ, ಈ ಸಾರಿ)

ವಾವ – ವಾವೆ, ಸಂಬಂಧದ ರೀತಿ
ಇವೆ ವಾವೇಲೆ ಎನಕ್ ಮಚಿನಾಪೊಣ್ಣು
(ಇವಳು ಸಂಬಂಧವಾಗಿ ನನಗೆ ಸೋದರಸೊಸೆ)
ವಾಶಿಲ್ – ಬಾಗಿಲು
ವಾಶಿಲಾ ಇಟ್ಟಕೊ (ಬಾಗಿಲು ಹಾಕಿಕೊ)
ವಾಶಿಲಕ್ಕ್ ವಂದ್ ಅಪ್ಪಡಿಯೇ ಪೋಚು
(ಬಾಗಿಲಿಗೆ ಬಂದು ಹಾಗೇ ಹೋದ)
ವಾಶಿಲ್ ಬಡೇತೇ (ಬಾಗಿಲು ಹತ್ತಿರದ)
ವಾಹಾ – ವಾಹಕರು
ವಾಹಾಳಾ ಅಳಿ (ವಾಹಕರನ್ನು ಕರಿ)
ವಾಳ್ – ಬಾಳು
ನೀ ವಾಳೀ ವಟ್ಟೀ ಪಣ್ಣಣಮಾನವು
(ನೀನು ಬಾಳೀ ಬದುಕೀ ಮಾಡಬೇಕಾದವನು)
ವಿರಲ್ – ಬೆರಳು
ವಿರಲಕ್ಕ್ ಉಂಗುರು (ಬೆರಳಿಗೆ ಉಂಗುರ)
ವಿರಲಹೀಡೆ (ಬೆರಳುಗಳ)
ವಿರಿಕ್ – ಬಿರುಕು
ನೆಲು ವಿರಿಕ್ ಉಟ್ಟರಾಂದ್ (ನೆಲ ಬಿರುಕುಬಿಟ್ಟಿದೆ)
ವಿರಿಯರದ್ – ಬಿತ್ತುವುದು
ವಿರಿಚಾಚೋ? (ಬೀಜ ಊರಿ ಆಯಿತೋ?
ಬಿತ್ತನೆ ಮಾಡಿ ಆಯಿತೋ?)
ವೀತಿ – ದಾರಿ
ವೀತೀತೇವಾಳಕ್ಕೆಲ್ಲಾ ಚೊಲ್ಲವಾಣ
(ಬೀದಿಯೋರಿಗೆಲ್ಲಾ ಹೇಳಬೇಡ)
ವೀಶ್ (ವೀಸ್) – ಬೀಸು
ವೀಶೀರಾಂದ್ (ಬೀಸಿದೆ)
ಖಾತ್ ಅಳಹಾ ವೀಸಾಂಡಿರಾಂದ್ (ಗಾಳಿ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಬೀಸುತ್ತಿದೆ)
ವೆನ್ನೀರ್ – ಬಿಸಿನೀರು
ವೆಚ್ಚೆನಕ್ (ಬಿಸಿ)
ವೆಚ್ಚೆನಕಾ ರಾಂದ್ (ಬಿಸಿಯಾಗಿದೆ)
ವೆನ್ನೀರಾ ಕುಡು (ಬಿಸಿನೀರು ಕೊಡು)
ವೆಲ್ಲು – ಬೆಲ್ಲ
ವೆಲ್ಲತ ಪಾಯಸ (ಬೆಲ್ಲದ ಪಾಯಸ)
ವೇರ್ಪ್ – ಬೆವರು
ವೇರ್ಪ್ ಹರಿಯಾಂಡಿ ರಾಂದ್ (ಬೆವರು ಹರಿಯುತ್ತಿದೆ)
ವೇರ್ವಕ್ಕ್ (ಬೆವರುವುದಕ್ಕೆ)
ವೇರ್ – ಬೇರು
ತೋಂಗಾವೇರ್ ಬಲು ಘಟ್ಟಿ
(ತೆಂಗಿನ ಬೇರು ಬಹಳ ಗಟ್ಟಿ)
ಅಂಗೇ ವೇರುಟ್ಟಾಚಿ ಅವ್ರುಂ
(ಅಲ್ಲೇ ಆತ ಬೇರುಬಿಟ್ಟಾಯಿತು)

ವೇಲ್ – ಬಿಸಿಲು
ವೇಲಾ ಕಾಚಿವಾಣಾ (ಬಿಸಿಲು ಕಾಯಿಸಬೇಡ)
ವೇಲಾಯಿಟ್ (ಬಿಸಿಲಾಗಿ)
ವೈ(ಯಿ) – ಇಡು, ಬಯ್ಯಿ
ಇಂಗೆ ವೈ(ಯಿ) (ಇಲ್ಲಿ ಇಡು), ವಚ್ಚ? (ಇಟ್ಟೆಯಾ?)
ವಚ್ಚಿಕೊ (ಇಟ್ಟುಕೊ), ವಚ್ಚಿಂತಾ (ಇಟ್ಟುದನ್ನು), ವಶ್ಚ (ಬೈದರು)
ವಶ್ಚುಟ (ಬೈದುಬಿಟ್ಟರು), ವಚ್ಚ್ (ಇಟ್ಟು)
ವಂಕ್ಯೊ – ತೊಗೊ
ಇಂದೆ ಪುಸ್ತಕತಾ ವಂಕ್ಯೊ (ಈ ಪುಸ್ತಕವನ್ನು ತೊಗೊ)
ವಂಕಿಂಡ್ (ತೊಗೊಂಡು)
ಇಂದೆ ಪಳತಾ ವಂಕ್ಯೊ (ಈ ಹಣ್ಣನ್ನು ತೊಗೊ)
ವಂಡ್ – ಬೆಂಡು
ವಂಡಾ ಕಟ್ಟಿಕಿಂಡ್ ಈಜಲಾಂ
(ಬೆಂಡು ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡು ಈಜಬಹುದು)
ವಂಡಿ – ಬಂಡಿ
ವಂಡಿಹೀಡೆ (ಬಂಡಿಗಳ)
ವಂಡಿ ವಂದಾಚಿ (ಗಾಡಿ ಬಂದಾಯಿತು)
ವಂದರಾನ್ನ – ಬಂದಿವೆ, ಬಂದಿದ್ದಾರೆ
ಹುಡುಗಕ್ಕಾ ವಂದರಾನ್ನ (ಹುಡುಗರು ಬಂದಿದ್ದಾರೆ)
ಪೊಶುಕಾ ವಂದರಾನ್ನ (ಹಸುಗಳು ಬಂದಿವೆ)
ವಾಂಗ್ – ತೆಗೆ
ವಾಂಗೀ ಪೋಡು (ತೆಗೆದುಹಾಕು)
ವಾಂಗಲಾಂ (ತೆಗೆಯಬಹುದು), ಕಾಲಾವಾಂಗ್ (ಕಾಲು ತೆಗೆ)
ವಾಂಗರದ್ – ತೆಗೆಯುವುದು
ವಾಂಗೀವೈಯಿ (ತೆಗೆದಿಡು)
ವೊಂದ್ – ಬೆಂದು
ವೊಂದ್ ಪೊಹಾಂಡರಾಣಿ (ಬೆಂದುಹೋಗುತ್ತಿದ್ದೇನೆ)
ಶಿಕ್ಕ್ – ಸಿಕ್ಕು
ಶಿಕ್ಕೀ ಪೋಟಕಂಡ
(ಸಿಕ್ಕಿಹಾಕಿಕೊಂಡೆ, ಸಿಕ್ಕಿಹಾಕಿಕೊಂಡ, ಸಿಕ್ಕಿಹಾಕಿಕೊಂಡರು)
ಶಿಕ್ಕುಳು, ಶಿಕ್ಕೀ ಉಳು (ಸಿಕ್ಕಿಬೀಳು)
ಶೀಯ್ – ಸೀಯಿ
ಅತ್ಥನ ತೋಂಗಾಯೂ ಮೂಡುಕಾಶಕ್ಕ್ ಶೀಂಜುಡತ್
(ಅಷ್ಟು ತೆಂಗನ್ನೂ ಮೂರುಕಾಸಿಗೆ ಸೀದುಬಿಟ್ಟ)
ರೊಟ್ಟಿ ಶೀಯಾಂಡ್ ರಾಂದ್ (ರೊಟ್ಟಿ ಸೀಯುತ್ತಿದೆ)
ಶುದ್ಧಿ – ಸುದ್ದಿ, ತಂಟೆ, ಸ್ವಚ್ಛ
ಶುದ್ಧಿ ಕುಡತ್ ವಂದೆ (ಸುದ್ದಿ ಕೊಟ್ಟು ಬಂದೆ)
ಅತ್ತಂದೆ ಶುದ್ಧೀಕ್ ಪೊಹವಾಣ
(ಅವನ ತಂಟೆಗೆ ಹೋಗಬೇಡ)
ಹಾತಾ ಶುದ್ಧೀ ಪಣ್ಣೀ ಆಚ?
(ಮನೆಯನ್ನು ಸ್ವಚ್ಛಗೊಳಿಸಿ ಆಯಿತೆ?)

ಶೇದ್ – ಸೇದು
ನೀರಾ ಶೇದಿಕಿಂಡ್ ವಾ (ನೀರು ಸೇದಿಕೊಂಡು ಬಾ)
ಶೇರ್ – ಸೇರು
ಎಲ್ಲಾ ಶೇರೀಂದ (ಎಲ್ಲರೂ ಸೇರಿದ್ದರು)
ಒರು ಶೇರ್ ಅ್ಥರಶಿ ಓಣು (ಒಂದು ಸೇರು ಅಕ್ಕಿ ಬೇಕು)
ಶೀಂಯಿ – ಸಿಹಿ
ಇಂಡ್ ಶೀಂಯಾ ಚೂಡಣು
(ಇವತ್ತು ಸಿಹಿ ಊಟಮಾಡಬೇಕು)
ಸಾಪಡ್ – ತಿನ್ನು
ತಿಂಡೀ ಸಾಪಟ್ಟಾಚಿ (ತಿಂಡಿ ತಿಂದಾಯಿತು)
ಪಳತಾ ಸಾಪಡ್ (ಹಣ್ಣನ್ನು ತಿನ್ನು)
ಸಾಪಡಾವದ್ (ತಿನ್ನಬಾರದ್ದು)
ಸೊತ್ತಮಾ, ಸೊಸ್ತಮಾ – ಸುಮ್ಮನೆ
ಸೊತ್ತಮಾ ಇರಂಗೊ (ಸುಮ್ಮನೆ ಇರಿ)
ಸಾಂ – ಅನ್ನ
ಸಾತಾ ಪಣ್ಣೀ ಆಚಿ (ಅನ್ನ ಮಾಡಿಯಾಯಿತು)
ಸಾತಾ (ಅನ್ನವನ್ನು)
ಹಾಮಣಿಯಾಂ – ಗಂಡ
ಹಾಮಣಿಯಾಂದೆ ಕೈಯುಳ್ಳೆ ಚೊಲ್ಲು
(ಗಂಡನ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಹೇಳು)

ಹುಡಿ – ಹಾಗೆ
ಇಲ್ಲಾದ ಹುಡಿ (ಇಲ್ಲದ ಹಾಗೆ)
ಹೆಪ್ಪ್ – ತುಂಬು
ಪಾತ್ರೇಕ್ ನೀರಾ ಹೆಪ್ಪ್ (ಪಾತ್ರೆಗೆ ನೀರು ತುಂಬು)
ಹೆಪ್ಪಾ (ಭರ್ತಿ),
ಪಾತ್ರೇ ಹೆಪ್ಪಾ ನೀರ್ ರಾಂದ್
(ಪಾತ್ರೆಯ ತುಂಬಾ ನೀರು ಇದೆ)
ಹೋತಿಕ್ಕರದ್ – ಹೋತಿರುವುದು
ಹೋತಿರಾನ್ನ (ಹೋತಿವೆ)
ಹಾಂ – ಮನೆ
ಹಾತಕ್ಕ್ ವಾ (ಮನೆಗೆ ಬಾ)
ಹಾಮೂ ಇಲ್ಲ ಅ್ಥತ್ಥಾದೂ ಇಲ್ಲ
(ಮನೆಯೂ ಇಲ್ಲ ಏನೂ ಇಲ್ಲ)
ಹಾಂ–ವಾಶ್ಲ್ (ಮನೆ ಮಾರು, ಮನೆ ಮಠ)
ಹಾಂಬಡಿಯ – ಹೆಂಡತಿ
ಹಾಂಬಡಿಯಾ ವಂದಾಚಿ (ಹೆಂಡತಿ ಬಂದಾಯಿತು)
ಹೆಂಬ್ – ತುಂಬು
ಹೆಂಬಿಕ್ಯೊ (ತುಂಬಿಕೊ), ಹೆಂಬಣು (ತುಂಬಬೇಕು)
ಹೆಪ್ಪಣು (ತುಂಬಬೇಕು)
ಹೆಂಬಾ, ಹೆಂಬೀ, ಹೆಂಬೇ – ತುಂಬ
ಹೆಂಬಾ ಫೆರೀ ಮೊಶು (ತುಂಬಾ ದೊಡ್ಡ ಹಸು)

ನಮನ

ಕೊಣನೂರು ಮೇಷ್ಟ್ರು

(ವ್ಯಾಕರಣ ವಿದ್ವಾನ್ ವೇ॥ಬ್ರ॥ಶ್ರೀ ಬಿ.ಎಸ್. ಸುಬ್ಬರಾಯಶಾಸ್ತ್ರೀ)

ನಮ್ಮ ಊರು ಜಿಟ್ಟೇನಹಳ್ಳಿ. ಬಸವಾಪಟ್ಟಣದಿಂದ 10 ಮೈಲು ದೂರದಲ್ಲಿರುವ ಹಳ್ಳಿ ಅದು. ಬಸವಾಪಟ್ಟಣದ 'ಕೊಣನೂರು ಮೇಷ್ಟ್ರು' ಎಂದರೆ ನಮ್ಮ ಜಿಟ್ಟೇನಹಳ್ಳಿಯವರಿಗೆಲ್ಲಾ ಗೊತ್ತಿತ್ತು. ಕಚ್ಚೆಪಂಚೆ ಉಟ್ಟು, ಜುಬ್ಬಾ ತೊಟ್ಟು, ಹೆಗಲಮೇಲೆ ಶಲ್ಯ ಏರಿಸಿಕೊಂಡು ಇರುವ ಚಿತ್ರ ಅದು. ಹಣೆಯಲ್ಲಿ ಗಂಧ, ಅಥವಾ ವಿಭೂತಿ. ಕಿವಿಗೆ ಕಡಕು ಹಾಕಿತ್ತು. ಬಸವಾಪಟ್ಟಣದಲ್ಲೇ ತಯಾರಾದ ಮೆಟ್ಟು ಹಾಕಿಕೊಂಡು, ಉದ್ದನೆಯ ಕೋಲಿನ ಹಿಡಿ ಇರುವ ಛತ್ರಿ ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ಓಡಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ನಿತ್ಯವೂ ಅವರು ಬಸವಾಪಟ್ಟಣದಿಂದ ಕೊಣನೂರಿನ ಶಾಲೆಗೆ ಬಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದರು, ಅದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನವೇಳೆ ನಡೆದೇ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದರು. ನಮ್ಮೂರಿನ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ಅವರನ್ನು ಬಲ್ಲರು, ಮಾತ್ರವಲ್ಲ, ಅವರಲ್ಲಿ ಪೂಜ್ಯಭಾವವನ್ನಿಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದರು.

ಬೆಳಗ್ಗೆ ಅವರು ಕಾವೇರಿಯಲ್ಲಿ ಸ್ನಾನ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಮನೆಗೆ ಹಿಂದಿರುಗುವಾಗಲೂ ಅವರನ್ನು ಕಾಣುತ್ತಿದ್ದುದುಂಟು. ಆಗ ಅವರು ಒದ್ದೆ ಟವಲೊಂದನ್ನು ಸುತ್ತಿಕೊಂಡಿರುತ್ತಿದ್ದರು. ಒಗೆದ ಒದ್ದೆ ಬಟ್ಟೆಗಳನ್ನು ತಲೆಯ ಮೇಲೆ ಇರಿಸಿಕೊಂಡಿರುತ್ತಿದ್ದ ರೀತಿಯೇ ವಿಶೇಷವಾಗಿರುತ್ತಿತ್ತು. ಕೈಯಲ್ಲಿ ನೀರು ತುಂಬಿದ ಪಂಚಪಾತ್ರೆ ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದ ಅವರು ಮೈತುಂಬ ವಿಭೂತಿಯಿಂದ ಶೋಭಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ತದೇಕಚಿತ್ತದಿಂದ ಮಂತ್ರಗಳನ್ನು ಹೇಳಿಕೊಂಡು ಗಂಭೀರವಾಗಿ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದ ಅವರ ಬಗೆಗೆ ನಮ್ಮ ಗೌರವ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚುತ್ತಿತ್ತು.

ಹೀಗಾಗಿ ನಮ್ಮ ಊರಿನವರು ಏನಾದರೂ 'ಜೋಯಿಸ' ಕೇಳಬೇಕಾದರೆ ಅವರ ಬಳಿಯೇ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದೆವು. ನಮ್ಮ ಊರಿನ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರ ಪರಿಚಯವೂ ಅವರಿಗಿತ್ತು. ಎಲ್ಲರನ್ನೂ ಪ್ರೀತಿ ವಿಶ್ವಾಸದಿಂದ ಮಾತಾಡಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಅವರಲ್ಲಿ ಊರವರಿಗೆ ಅದೇನೋ ವಿಶೇಷವಾದ ನಂಬಿಕೆ ಮೂಡಿತ್ತು. 'ಜೋಯಿಸ' ಕೇಳಲು ಎರಡು ಬಾಳೆಹಣ್ಣು, ಎಲೆ, ಅಡಿಕೆ, ಎರಡು ಆಣೆ ಇಟ್ಟಿರುತ್ತಿದ್ದೆವು. ಅದನ್ನೂ ಅವರು ನಮ್ಮ ಜತೆ ಬಂದಿರುತ್ತಿದ್ದ ಪುಟ್ಟಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಹಂಚಿಬಿಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಅದರಿಂದಾಗಿ ಅವರು ಇನ್ನೂ ಆತ್ಮೀಯರಾಗಿಬಿಟ್ಟಿದ್ದರು.

ಹೀಗಿರುವಾಗ ನಮ್ಮೂರು ಜಿಟ್ಟೇನಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಭೀಕರ ಪ್ರಸಂಗ ನಡೆಯಿತು. ಊರ ಗೌಡರ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಆದುದು ಅದು. ನೆರೆಹೊರೆಯವರ ಜಗಳ. ಹನುಮೇಗೌಡರಿಗೆ ಗಟ್ಟಿಮುಟ್ಟಾದ ನಾಲ್ಕು ಮಕ್ಕಳಿದ್ದರು. ಶಿವಲಿಂಗೇಗೌಡರಿಗೆ ಮಕ್ಕಳಿರಲಿಲ್ಲ. ಹನುಮೇಗೌಡರ ಮನೆಯವರೆಲ್ಲರೂ ಮುಂಗೋಪಿಗಳು; ಹೊಡೆದಾಟ, ಬಡಿದಾಟ ಎಂದರೆ ಅವರಿಗೆಲ್ಲ ಏನೋ ಉತ್ಸಾಹ. ಅವರ ಎದುರಿಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ದೂರದಲ್ಲಿ ಶಿವಲಿಂಗೇಗೌಡರ ಮನೆ ಇತ್ತು. ಅವರು ಮೆದುಸ್ವಭಾವದವರು. ಅವರನ್ನು ಎಲ್ಲರೂ ಶಿವಲಿಂಗು ಎನ್ನುತ್ತಿದ್ದರು. ಅವರ ಪಕ್ಕದ ಮನೆಯೇ ನಮ್ಮದು.

ಒಂದು ದಿನ ಊರೇ ಕಿತ್ತುಹೋಗುವ ಹಾಗೆ ರಂಪಾಟ, ಚೀರಾಟವಾಯಿತು. ಶಿವಲಿಂಗುವಿನ ಹೆಂಡತಿ ಎದೆಎದೆ ಹೊಡೆದುಕೊಂಡು ಬಾಯಿಬಾಯಿ ಬಡಿದುಕೊಂಡು ತಲೆತಲೆ ಚಚ್ಚಿಕೊಂಡು ಜೋರಾಗಿ ಅಳುತ್ತಿದ್ದಳು. ಶಿವಲಿಂಗೇಗೌಡರು ರಕ್ತದ ಮಡುವಿನಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದಿದ್ದರು. ಹೊಲದಲ್ಲಿ ಆದ ಜಗಳ ಅದು. ಶಿವಲಿಂಗೇಗೌಡರ ಹಸು ಹನುಮೇಗೌಡರ ಪೈರಿಗೆ ಬಾಯಿ ಹಾಕಿತ್ತು. ಆ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಮಾತಿಗೆ ಮಾತು ಬೆಳೆದಿತ್ತು. ಹನುಮೇಗೌಡರೂ ಅವರ ಮಕ್ಕಳೂ ಶಿವಲಿಂಗೇಗೌಡರಿಗೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ತದುಕಿ ಕೊನೆಗೆ ಗುದ್ದಲಿಯ ಕಾವಿನಲ್ಲಿ ಹಣೆಗೆ ಹೊಡೆದುಬಿಟ್ಟಿದ್ದರು. ಶಿವಲಿಂಗೇಗೌಡರ ತಲೆ ಒಡೆದು ರಕ್ತ ಚೆಲ್ಲಾಡಿತ್ತು; ಅವರಿಗೆ ಪ್ರಜ್ಞೆ ಹೋಗಿತ್ತು. ಊರಿನ ಕೆಲವರು ಅವರನ್ನು ಮೈಸೂರಿನ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗೆ ಒಯ್ದರು. ತಿಂಗಳಮೇಲೆ ಹುಷಾರಾಗಿ ಅವರು ಊರಿಗೆ ಹಿಂದಿರುಗಿದರು.

ತಪ್ಪು ಮಾಡಿದ್ದರೂ ಹನುಮೇಗೌಡರ ಮನೆಯವರಿಗೆ ಪೊಲೀಸರ ಹೆದರಿಕೆಯಾಗಲಿ, ಊರವರ ಭೀತಿಯಾಗಲಿ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಅವರು ದರ್ಪದಲ್ಲೇ ಇರುತ್ತಿದ್ದವರು. ಊರಿನಲ್ಲಿ ಯಾರೂ ಅವರನ್ನು ಪ್ರಶ್ನಿಸುವವರೇ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಮೊದಲೇ ಹೆದರಿ ತತ್ತರಿಸಿಹೋಗಿದ್ದ ಶಿವಲಿಂಗೇಗೌಡರನ್ನು ಕತ್ತರಿಸಿಹಾಕುವುದಾಗಿ ಹೇಳಿಕೊಂಡು ತಿರುಗತೊಡಗಿದರು. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಹೊಂಚೂ ಹಾಕುತ್ತಿದ್ದರು.

ಆಗ ಇನ್ನೂ ಜನಗಳಿಗೆ ತಿಳಿವಳಿಕೆ ಬಂದಿರಲಿಲ್ಲ. ನ್ಯಾಯಧರ್ಮದಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವವರು ಪೊಲೀಸರು ಎಂದರೆ ಇನ್ನೂ ಹೆದರುತ್ತಿದ್ದರು. ಪಂಚಾಯಿತಿ ಹಾಕುವ ಧೈರ್ಯವನ್ನೂ ಅಂಥವರು ಮಾಡುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಮರಣಭೀತಿಯಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ದಿನ ಇರಬಹುದು? ವ್ಯವಸಾಯ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವವರು ಯಾರು? ಅದರಿಂದಾಗಿ ಶಿವಲಿಂಗೇಗೌಡರು ಏನಾದರೊಂದು ಪರಿಹಾರ ಕಂಡುಕೊಳ್ಳಲೇಬೇಕಿತ್ತು. ಆಗ ಅವರಿಗೆ ಆಶಾಕಿರಣವಾಗಿ ಕಂಡವರು 'ಕೊಣನೂರು ಮೇಷ್ಟ್ರು'.

ಶಿವಲಿಂಗೇಗೌಡರು ಕೋಳಿಕೂಗುವ ಮೊದಲೇ ಎದ್ದು ಗುಟ್ಟಾಗಿ ಬಸವಾಪಟ್ಟಣಕ್ಕೆ ಹೋದರು. ಮೇಷ್ಟರ ಮನೆಯ ಮುಂದೆ ಕೂತರು. ತಮ್ಮ ಗೋಳು ಹೇಳಿಕೊಂಡು ಅತ್ತರು. ಮೇಷ್ಟರೇ ತಮ್ಮನ್ನು ಬದುಕಿಸಬೇಕೆಂದು ಗೋಳಿಟ್ಟರು.

ಶಿವಲಿಂಗೇಗೌಡರು ಪರಿಪರಿಯಾಗಿ ಬೇಡಿಕೊಂಡರೇನೋ ಹೌದು. ಆದರೆ ಮೇಷ್ಟ್ರು ಯಾವ ವ್ಯವಹಾರಕ್ಕೂ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದವರಲ್ಲ. ತಾವಾಯಿತು ತಮ್ಮ ಶಾಲೆ, ತೋಟ, ಜಪತಪವಾಯಿತು ಎಂದು ಇದ್ದುಬಿಡುತ್ತಿದ್ದವರು ಅವರು. ಅವರು ಹೆಚ್ಚು ಮಾತಾಡುತ್ತಿದ್ದವರೂ ಅಲ್ಲ. ಶಿವಲಿಂಗೇಗೌಡರ ತಲೆಗೆ ಆಗಿದ್ದ ಪೆಟ್ಟು ಮಾಯ್ದಿದ್ದರೂ ಅದರ ಭಯಂಕರವಾದ ಗುರುತು ಇನ್ನೂ ಉಳಿದಿತ್ತು. ಇದನ್ನು ಕಂಡ ಮೇಷ್ಟರಿಗೆ ಅವರ ಮೇಲೆ ಅನುಕಂಪವೇನೋ ಇತ್ತು. ಆದರೆ ತಮಗೆ ಇವೆಲ್ಲಾ ತಿಳಿಯುವುದಿಲ್ಲ ಎಂಬ ತಮ್ಮ ಮಿತಿಯನ್ನೂ ಅವರು ಅರಿತಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಶಿವಲಿಂಗೇಗೌಡರು ಕುಟುಂಬಸಹಿತ ಆತ್ಮಹತ್ಯೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಅಂಚನ್ನು ತಲುಪಿದ್ದರು. ಅದನ್ನು ಉಪೇಕ್ಷಿಸುವ ಹಾಗಿರಲಿಲ್ಲ.

ಮೇಷ್ಟ್ರು ಬಸವಾಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ ಇದ್ದ ಅನೇಕ ವ್ಯವಹಾರಸ್ಥರಿಗೆ ಹೇಳಿಕಳಿಸಿದರು. ಶಿವಲಿಂಗೇಗೌಡರ ಸಂಕಷ್ಟಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸಿ ತಿಳಿಸಿದರು. ಆತನ ಜೀವನ ಉಳಿದು ನೆಮ್ಮದಿಯಾಗಿ ಬಾಳುವಂತೆ ಏನಾದರೊಂದು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದರು.

ಅದು ಫಲ ಕೊಟ್ಟಿತು. ಒಂದು ದಿನ ಬಸವಾಪಟ್ಟಣದಿಂದ ಐವರು ಹಿರಿಯರು ನಮ್ಮೂರಿಗೆ ಬಂದರು. ಹನುಮೇಗೌಡರ ಮನೆಯ ಮುಂದೆಯೇ ಒಂದು ಪಂಚಾಯಿತಿ ಸೇರಿಸಿದರು. ಆ ಪಂಚಾಯಿತಿಗೆ ಕಾಲಿಡಲೂ ನಮ್ಮ ಊರವರಿಗೆ ಹೆದರಿಕೆ. ಯಾರೂ ಅತ್ತ ಸುಳಿಯಲಿಲ್ಲ. ಆ ಹಿರಿಯರೇ ಹನುಮೇಗೌಡರಿಗೂ ಅವರ ಮಕ್ಕಳಿಗೂ ವಿಧವಿಧವಾಗಿ ಬುದ್ಧಿ ಹೇಳಿದರು. ನಡುನಡುವೆ ಪೋಲೀಸರ ಹೆದರಿಕೆಯನ್ನೂ ಒಡ್ಡಿದರು. ಅಲ್ಲಿ ಬಂದಿದ್ದವರೆಲ್ಲರೂ ಶ್ರೀಮಂತರು, ರಾಜಕೀಯದಲ್ಲಿ ನುರಿತವರು, ವ್ಯವಹಾರಸ್ಥರು, ಜನಬಲ ಇದ್ದವರು. ಸುಮಾರು ಮೂರು ಗಂಟೆ ಈ ಪಂಚಾಯಿತಿ ನಡೆಯಿತು. ಹನುಮೇಗೌಡರೂ ಅವರ ಮಕ್ಕಳೂ ಮೌನವಾಗಿ ಕೂತಿದ್ದ ರೀತಿಯನ್ನು ಕಂಡು ಪಂಚಾಯಿತಿದಾರರಿಗೆ ನೆಮ್ಮದಿಯಾಯಿತು. ಕೊನೆಯದಾಗಿ ಒಂದು ಎಚ್ಚರಿಕೆಯ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿ ಅವರೆಲ್ಲ ಎದ್ದರು. ತಕ್ಷಣ ಹನುಮೇಗೌಡರು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಆರ್ಭಟಿಸಿ ಹೇಳಿದರು, 'ಲೇ, ಎಳ್ಕಂಡ್ಬನ್ರಲಾ ಆ.... ಮಗನ್ನ. ಕತ್ತರಿಸಿ ಹಾಕಿ ಇವ್ರೆಲ್ರಿಗೂ ಒಂದೊಂಚೂರ್ ಕೊಟ್ಟ್ ಕಳ್ಸಾನಾ.' ತಕ್ಷಣ ಮಕ್ಕಳೆಲ್ಲ ಕತ್ತಿ, ಕೊಡಲಿ ಹಿಡಿದು ಶಿವಲಿಂಗೇಗೌಡರ ಮನೆಯ ಕಡೆಗೆ ನುಗ್ಗಿದರು. ಬಂದಿದ್ದ ಪಂಚಾಯಿತಿದಾರರು ಕೈಮುಗಿದು ಕಾಡಿಬೇಡಿ ಅದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸುವ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಸಾಕುಸಾಕಾಯಿತು. ಎಲ್ಲರೂ ಬೆವರೊರೆಸಿಕೊಂಡು ಊರಿಗೆ ಹಿಂದಿರುಗಿದರು.

ಈಗ ಶಿವಲಿಂಗೇಗೌಡರಿಗೆ ಇನ್ನೂ ನೆಮ್ಮದಿ ಕೆಟ್ಟಿತು. ಅವರ ಬಣವೆಗಳಿಗೆ ಬೆಂಕಿಬಿತ್ತು. ರಾಸುಗಳು ಕಾಣೆಯಾದವು. ಹನುಮೇಗೌಡರ ಮಕ್ಕಳು ಮಚ್ಚುಗಳನ್ನು ಮಸೆಯುತ್ತಿದ್ದ ರೀತಿ ಭಯಂಕರವಾಗಿತ್ತು. ಶಿವಲಿಂಗೇಗೌಡರು ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಅಡಗಿ ಕೂತರು. ಆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಹಳ್ಳಿಗಳು ಒಂದೊಂದು ದ್ವೀಪದಂತೆ ಇರುತ್ತಿದ್ದವು. ಪೊಲೀಸು, ಕಾನೂನು ಇವುಗಳ ಬಳಕೆ ಇರಲೇ ಇಲ್ಲ.

ಇನ್ನು ಸಾಕಾಯಿತು ಎನಿಸಿ ಮತ್ತೆ ಶಿವಲಿಂಗೇಗೌಡರು ಬಸವಾಪಟ್ಟಣಕ್ಕೆ ಹೋದರು. ಮೇಷ್ಟರ ಮನೆಯ ಮುಂದೆ ಕೂತರು. ಮೇಷ್ಟರಿಗೇ ಈಗ ಅಪರಾಧಿ ಭಾವ ಬಂದುಬಿಟ್ಟಿತ್ತು. 'ಸುಮ್ಮನಿದ್ದರೆ ಉಪಟಳ ತಾನಾಗಿಯೇ ಶಮನವಾಗುತ್ತಿತ್ತೇನೋ, ಸಹಾಯ ಮಾಡಲು ಹೋಗಿ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇನ್ನೂ ವಿಷಮಿಸಿತಲ್ಲಾ' ಎನಿಸಿತು. ಆದರೆ ಈಗ ಮಾಡಬಹುದಾದರೂ ಏನನ್ನು? ಪೊಲೀಸರಿಗೆ ತಿಳಿಸಿದರೂ ಶಿವಲಿಂಗುವಿನ ಪ್ರಾಣಕ್ಕೆ ಯಾರು ಹೊಣೆಯಾಗಬಹುದು? ಬುದ್ಧಿವಂತರನ್ನು ಕರೆದು ಮತ್ತೆ ಪಂಚಾಯಿತಿ ಮಾಡಿಸಿದರೆ ಅವರೇ ಪ್ರಾಣ ಉಳಿಸಿಕೊಂಡು ಬರುವುದು ಕಷ್ಟವಾದರೆ ಏನು ಸಾಧಿಸಿದ ಹಾಗಾಯಿತು. ತಾನೇ ಮುಂದಾಗೋಣವೆಂದರೆ ಈ ವ್ಯವಹಾರಗಳೆಲ್ಲಾ ನನಗೆ ತಿಳಿಯುವುದಿಲ್ಲವಲ್ಲ ಎಂದು ಪೇಚಾಡಿದರು. ಏನಾದರೂ ಮಾಡಲೇ ಬೇಕಿತ್ತು. ಒಂದು ಕ್ಷಣ ಕಣ್ಣುಮುಚ್ಚಿ ಮೌನವಾಗಿ ಕೂತರು. ಅಲ್ಲಿದ್ದ ಹಸು 'ಅಂಬಾ' ಎಂದು ಕೂಗಿತು. ಕಣ್ಣು ಬಿಟ್ಟರು. ಹಸುವನ್ನೇ ದೃಷ್ಟಿಸಿ ಕ್ಷಣಹೊತ್ತು ಕೂತುಬಿಟ್ಟರು. ಏನೋ ನಿರ್ಧರಿಸಿಕೊಂಡವರಂತೆ ಹೇಳಿದರು, 'ಶಿವಲಿಂಗು, ಹೆದರಬೇಡ. ನಾನು ಭಾನುವಾರ ಬೆಳಗ್ಗೆ ಬರುತ್ತೇನೆ. ಮನೆಯಲ್ಲೇ ಇರು'. ಶಿವಲಿಂಗು ನೆಮ್ಮದಿಯೆಂಬುದನ್ನೇ ಮರೆತು ಎರಡು ತಿಂಗಳಾಗಿತ್ತು. ಈಗ ಏನೋ ಒಂದು ವಿಶ್ವಾಸ ಹುಟ್ಟಿತು. ಆಸೆಯನ್ನು ಹೊತ್ತು ಮನೆಗೆ ಹೋದರು.

ಭಾನುವಾರ ಸರಿಯಾಗಿ ಬೆಳಗ್ಗೆ 10 ಗಂಟೆಯ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಮೇಷ್ಟರು ಜಿಟ್ಟೇನಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷರಾದರು. ಅವರು ಹೋದದ್ದು ಶಿವಲಿಂಗೇಗೌಡರ ಮನೆಗಲ್ಲ, ಹನುಮೇಗೌಡರ ಮನೆಗೆ. ಹನುಮೇಗೌಡರೂ ಅವರ ಮಕ್ಕಳೂ ಮೇಷ್ಟರನ್ನು ಉತ್ಸಾಹದಿಂದಲೇ ಸ್ವಾಗತಿಸಿದರು. ಇಷ್ಟುದೂರ ಈ ಬಿಸಿಲಲ್ಲಿ ಬಂದ ಕಷ್ಟವೇಕೆ ಎಂದೂ ಕೇಳಿದರು. ಮೇಷ್ಟರು 'ಹೀಗೇ, ಕೆಲಸವಿತ್ತು ಹನುಮೇಗೌಡ' ಎನ್ನುತ್ತಾ ಅವರ ಮನೆಯ ಮುಂದಿನ ಕಲ್ಲು ಬಂಡೆಯ ಮೇಲೆ ಮರದ ನೆರಳಲ್ಲಿ ಕೂತರು. ಉಪಚಾರದ ಮಾತುಗಳಾದವು. ಸರಿ, ಹನುಮೇಗೌಡರು ಮನೆಯವರೆಲ್ಲರ 'ಜೋಯಿಸ' ಕೇಳಲು ಶುರುಮಾಡಿದರು. 'ದೊಡ್ಡಮಗನಿಗೇಕೆ ಮಕ್ಕಳಾಗಿಲ್ಲ?' 'ಮೊಮ್ಮಗಳು ದೊಡ್ಡವಳಾದ ಸಮಯ ದೋಷವಿಲ್ಲದ್ದೆ?' 'ತನ್ನ ಹೆಂಡತಿಗೆ ಬಂದಿರುವ ಖಾಯಿಲೆ ದೇಹದ್ದೋ ದೈವದ್ದೋ?' ಹೀಗೇ ಸಾಗಿತ್ತು. ಎಲ್ಲಕ್ಕೂ ಮೇಷ್ಟರು ನಿಧಾನವಾಗಿ ಗುಣಿಸಿ ಗಂಭೀರವಾಗಿಯೇ ಉತ್ತರಗಳನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಅದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆಯೇ 'ಧರ್ಮಕರ್ಮ'ವನ್ನು ವಿವರಿಸಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಅದಕ್ಕೆ ರಾಮಾಯಣ ಮಹಾಭಾರತದ ಪ್ರಸಂಗಗಳ ನಿದರ್ಶನ ನೀಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಹೀಗೇ ಎರಡು ಗಂಟೆ ಕಳೆಯಿತು. ಕಾಮಧೇನುವಿನ ಬಾಲದಿಂದ ಹೊಮ್ಮಿದ ಸೈನಿಕರು ಹೇಗೆ ಶತ್ರುಗಳನ್ನು ನಾಶ ಮಾಡಿದರು ಎಂಬ ವಿವರಣೆ ಸಾಗಿತ್ತು. ಈ ವಿವರಣೆ ಕೊಡುತ್ತಿರುವಾಗ ಹನುಮೇಗೌಡರ ಮುಖ ಕೊಂಚ ಕಂದಿದಂತೆ ಕಂಡಿತು. ಅವರು

ಅವತ್ತು ತಮ್ಮ ಪೈರಿಗೆ ಶಿವಲಿಂಗೇಗೌಡರ ಹಸು ಬಾಯಿ ಹಾಕಿದಾಗ ತಾವೇ ಅದರ ಬಾಲವನ್ನು ಕತ್ತರಿಸಿದ್ದನ್ನು ನೆನೆದು ಭೀತರಾಗಿದ್ದರು. ಅದರಿಂದಲೇ ಇಬ್ಬರಿಗೂ ಮಾತಿಗೆ ಮಾತು ಬೆಳೆದು ರಂಪವಾಗಿದ್ದುದು. ಗೌಡರು ಕುಂದಿದ್ದನ್ನು ಕಂಡು ಮೇಷ್ಟರು ಕಾಮಧೇನುವಿನ ಪ್ರಸಂಗವನ್ನು ನಿಧಾನವಾಗಿ ವಿಸ್ತಾರವಾಗಿ ವಿವರಿಸಿದ್ದರು.

ಕ್ಷಣಕಾಲ ಮೌನ ಆವರಿಸಿತು. ಹನುಮೇಗೌಡರು ಮಾತ್ರವಲ್ಲ, ಮನೆಯವರೆಲ್ಲ ಅಧೀರರಾಗಿದ್ದರು. ತತ್‌ಕ್ಷಣ, ಮೌನವನ್ನು ಮುರಿದು, ಮೇಷ್ಟರು, 'ಅದಾಯಿತಲ್ಲ, ಹನುಮೇಗೌಡ, ನನಗೊಂದು ಕರಾವಿನ ಹಸುಬೇಕು. ಅದಕ್ಕೇ ನಾನೀಗ ಇಷ್ಟು ದೂರ ಬಂದದ್ದು' ಎಂದರು. 'ಮನೆಯಲ್ಲಿ ದೇವರ ಅಭಿಷೇಕಕ್ಕೆ ಹಾಲಿಲ್ಲ ನೋಡು. ಒಂದು ಚೂರು ಸಗಣಿಗೂ ಬೇರೆ ಮನೆಗೆ ಹೋಗಬೇಕಾಗಿ ಬಂದಿದೆ. ಗೋಮಾತೆ ಇಲ್ಲದ ಮನೆ ಶ್ಮಶಾನ ಇದ್ದಹಾಗೆ... ನೀನೇ ನನಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಬೇಕು' ಎಂದು ಸೇರಿಸಿದರು.

ಹೆಚ್ಚುತ್ತಿದ್ದ ಭೀತಿಯನ್ನು ಅದುಮಿಟ್ಟ ಹನುಮೇಗೌಡರೂ ಅವರ ಮಕ್ಕಳೂ ಕರಾವಿನ ಹಸು ಯಾರಲ್ಲಿ ಸಿಗಬಹುದು ಎಂಬ ಚರ್ಚೆಗೆ ತೊಡಗಿದರು. ಅಲ್ಲೇ ಇದ್ದವರೊಬ್ಬರು ಹೇಳಿದರು, 'ಅಲ್ಲೆಲ್ಲ ಯಾಕೆ ಅಲೆಯಕ್ಕೆ ಹೋಯ್ತೀರಿ? ಶಿವಲಿಂಗೇಗೌಡರ ಮನೇಲೇ ಅದಲ್ಲ?' ತತ್‌ಕ್ಷಣ, ಮೇಷ್ಟರು, ಹನುಮೇಗೌಡ, ನೀನೇ ಹೋಗಿ ಶಿವಲಿಂಗೂನ ಒಪ್ಪಿಸು. ನಿನ್ನ ಮಾತು ಅವನು ಕೇಳಿಯೇ ಕೇಳುತ್ತಾನೆ. ನನಗೆ ಅಲೆಯುವ ಕಷ್ಟ ತಪ್ಪುತ್ತದೆ' ಎಂದರು. ಹನುಮೇಗೌಡರು ಏನು ಮಾಡಬಹುದೋ ಎಂದು ಅಲ್ಲಿ ಸೇರಿದ್ದ ಊರವರಿಗೆಲ್ಲ ಕುತೂಹಲ. ಅವರಾದರೋ ತಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳಿಗೂ ಹೇಳಲಿಲ್ಲ. ಖುದ್ದಾಗಿ ತಾವೇ ಹೋದರು. ಶಿವಲಿಂಗುವಿನ ಮನೆಯ ಕದ ತಟ್ಟಿದರು. ಶಿವಲಿಂಗುವಿನ ಕೈ ಹಿಡಿದು ಹಸುವನ್ನು ಮೇಷ್ಟರಿಗೆ ಕೊಡುವಂತೆ ಒಪ್ಪಿಸಿ ಅವನನ್ನೇ ತಮ್ಮ ಜತೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಬಂದು ಮೇಷ್ಟರ ಮುಂದೆ ನಿಲ್ಲಿಸಿದರು. ಅಷ್ಟುಹೊತ್ತಿಗೆ ಯಾರೋ ಹಸುವನ್ನು ಅಟ್ಟಿಕೊಂಡು ಬಂದು ಮೇಷ್ಟರ ಮುಂದೆ ನಿಲ್ಲಿಸಿದರು. ಮೇಷ್ಟರು ಎದ್ದು ಬಂದು ಅದನ್ನೊಮ್ಮೆ ನೋಡಿದರು. ತುಂಡಾದ ಬಾಲವನ್ನು ಕಂಡು ದುಃಖದಿಂದ ಅದರ ಮೋಟುಬಾಲವನ್ನು ನೇವರಿಸಿದರು. ಅವರ ಕಣ್ಣು ಹನಿಗೂಡಿತ್ತು. ತಮ್ಮ ಶಲ್ಯದಿಂದ ಕಣ್ಣು ಒರೆಸಿಕೊಂಡು ವ್ಯಾಪಾರ ಮುಗಿಸಿದರು. ಹನುಮೇಗೌಡರ ಹೆಂಡತಿ ಹಾಲಿನ ಲೋಟ ತಂದು ಮೇಷ್ಟರ ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟು ಅಡ್ಡಬಿದ್ದು 'ನಮ್ಮ ಪಾಪ ಕಳೆದುಬಿಡಿ ಮೇಷ್ಟರೇ' ಎಂದು ಅಂಗಲಾಚಿದರು. ಮೇಷ್ಟರು 'ಅವ್ವಾ, ಗಂಡಸರ ಬುದ್ಧಿ ಹಾಳಾದಾಗ ಹೆಂಗಸರು ಸರಿ ಮಾಡಬೇಕು. ನೀನೇ ನಿನ್ನ ಕೈಯಾರ ಆ ಹಾಲನ್ನು ಶಿವಲಿಂಗೂಗೆ ಕೊಡು, ನಿತ್ಯ ಗೋಪೂಜೆ ಮಾಡು' ಎಂದರು. ಅಂದು ಶಿವಲಿಂಗೇಗೌಡರು ಹಾಲು ಕುಡಿಯುತ್ತಿದ್ದ ಆ ದೃಶ್ಯ ಇಂದೂ ಊರವರ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಕಟ್ಟಿದಹಾಗಿದೆ.

ಮೇಷ್ಟರು, 'ಹನುಮೇಗೌಡ! ನಾನು ಹಸುವನ್ನು ಹಿಡಿದು ಹತ್ತು ಮೈಲಿ ನಡೆದುಹೋಗಲಾರೆ. ನಿನ್ನ ಮಗನೂ ಶಿವಲಿಂಗುವೂ ಅದನ್ನು ತಂದು ನನ್ನ ಮನೆಯ ಮುಂದೆ ಕಟ್ಟಲಿ. ಸಹಾಯವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಹಗ್ಗವನ್ನು ಅವರಿಬ್ಬರ ಕೈಗೆ ಒಪ್ಪಿಸಿ ತಾವು ಹೊರಟರು.

ಅದನ್ನು ಕಂಡಿದ್ದವರು ಈಗಲೂ ಅದೊಂದು ಪವಾಡ ಎಂದೇ ನಂಬಿದ್ದಾರೆ.

ಜೆ.ಟಿ. ಬೋರೇಗೌಡ
ಜಿಟ್ಟೇನಹಳ್ಳಿ

ಸಾರ್ಥು

ಖ್ಯಾತ ಕಾದಂಬರಿಕಾರ ಡಾ.ಎಸ್.ಎಲ್.ಭೈರಪ್ಪನವರ 'ಸಾರ್ಥ' ಎಂಟನೇಶತಮಾನದ ಭಾರತದ ರಾಜಕೀಯ, ಧಾರ್ಮಿಕ ಮತ್ತು ಕೌಟುಂಬಿಕ ತಲ್ಲಣಗಳನ್ನು ಚಿತ್ರಿಸುವ ಸಂಕೀರ್ಣ ಕಾದಂಬರಿ. 'ಸಾರ್ಥು' ಸಂಕೇತಿಯಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತಿರುವ ಅನುವಾದ ಮತ್ತು ಈ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತಿರುವ ಪ್ರಪ್ರಥಮ ಗ್ರಂಥ.

* ಕನ್ನಡ, ತಮಿಳು, ಮಲೆಯಾಳಂ, ಕೊಡವ, ತುಳು ಇಂತಹ ಯಾವುದೇ ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಯ ಅಲ್ಪಪರಿಚಯ ಇರುವವರಿಗೂ ಆಪ್ತವಾಗುವ ಪುಸ್ತಕ.

* ದ್ರಾವಿಡಭಾಷಾ ವಿಜ್ಞಾನದಲ್ಲಿ ಆಸಕ್ತರಾದವರು ಓದಲೇಬೇಕಾದ ಕೃತಿ.

* ಮೂಲದ್ರಾವಿಡದ ಬಗೆಗೆ ಆಸಕ್ತಿ ಹುಟ್ಟಿಸುವ ಗ್ರಂಥ.

* ಒಂಬತ್ತು ದೀರ್ಘ ಶತಮಾನಗಳ ಕಾಲ ಮೂಲಭಾಷೆಯೊಂದಿಗೆ ಸಂಪರ್ಕವನ್ನು ಕಡಿದುಕೊಂಡ ಭಾಷೆಯೊಂದರ ಅಧ್ಯಯನಕ್ಕೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಆಕರ.

* ಭಾಷಾಚರಿತ್ರೆಯ ಹೊಳಹುಗಳಿಗೆ ತವನಿಧಿ.

ಸಮುದಾಯ ಅಧ್ಯಯನ ಕೇಂದ್ರ
ಮೈಸೂರು